سعيد محمد

تفسير ابو الليث

١٤٢

١٤٧

وقف السلطان السعيد الاعظم والخاقان الاكرم الافخم
مفيض العدل والاحسان وموضح احمال الامور بالرشد والعرفان
السلطان بن السلطان السلطان ابو الفتوح والمعالي
محمود خان بن السلطان مصطفى خان ثبت الله
اساس دولته الطاهرة وخلد خلافته العلية الباهرة
وانا الفقير الى الله سبحانه وتعالى مصطفى طاهر
المفتش باوقاف الحرمين الشريفين المحترمين
غفر له

صاحب ومالك
هذا الكتاب حسين
بن الحاجي حسن افندي
١١١٤ سنه
هديسي غروش
١٢٥

استصحبه الفقير الى الله عزت
محمد ابن مراد محمد ناب
عفي عنهما
هديه غروش
٣٥٢

الصاحب الخادم الفقراء والمساكين
والمساكين شيخ عبد القادر
ابن الشيخ محمد القادري
عفي عنهما

هديسي غروش ١٢٥

سورة فاتحة الكتاب سبع آيات بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله امام ابو الليث مسلسل
سندله ابن عباسدن روایت قلورکه اول بیوردي الحمد لله دیمك یعني جمیع شکر اللهه مخصوص صدر
واندن غیریه روا دکل دیمك اولور زیرا جون جمیع نعمتلرك حصولي اندندر وجمیع شکر دخي
اکا کرکدر اما قتاده ایدر بو سوره اولنده شکرله بشلدغي اکا اشارتدرکه اخرنده حق تعالی اکي طایفه
ذکر ایلدي که برسي غضب اولنمشلردر نديکه انلر یهودلر ایدي وبري ضال کمراه اولنلردر نديکه
انلر نصاري یدي پس بو شکر اتمك کانه دیمك اولورکم شکر اول پادشاهه کم بزي اول غضب اولنمش
وکمراه اولوب ضال اولنلردن قلمدي کندونك معرفتي خلعتن کیوردي اهل اسلامدن اتدي
رب العالمین ابن عباس ایدر رضي الله عنهما رب معنسي سید دیمك اولور پس دیمك اولورکم
شکر اول عالملرك سیدنه کم جمیع یریوزنده دیرنن جانورلرك ربدر وبعضلر دیدلرکم
رب العالمین معنسي دیمك اولورکم جمیع خلقك خالقي ورازقي وبسلیجیسي ولدرکه بولري
حالدن حاله دندرر وبعضلر دخي دیدلرکم رب مالك معناسنه در پس رب العالمین معناسي
دیمك اولورکم جمیع عالملرك مالکیدر الرحمن الرحیم یعني اي قوللروم بن سزي انواع علهله تربیت
قلدوغم وسزك حوایجلرکزي برنه کتوروب ضرورتکزي دفع اتدوکم اندن اوتري دکلکم
سزدن دخي بکا بر منفعت اوله بلکه بنم کال رحمتمدندرکه بن رحمن رحیم مالك یوم الدین
یعني حمد وشکر اول الله مخصوصدرکم جمیع مخلوقاتك پروردکاریدرکه صفت رحمتي غالبدر
غضبي اوزرینه ودخي قیامت کوننك پادشاهي وحاکمي اولدرکه انده هیچ برکسه حکم اتمکه
ارادت ویرمایسر ایاك نعبد یعني اي چلبم سکا طپرورز معبودمز سنسن وایاك نستعین
ودخي اي چلبم سندن توفیق معاونت طلب ایدرزاول عبادت اوزره ودخي اي
چلابم دوکلي علایقلري کسوب وغرضلري قیوب سکا طپارز وریادن قورتلوب اخلاص
اوزره اولمغه یاردم وعصمت سندن دیلروز اهدنا الصراط المستقیم ابن عباس ایدر رض
معنسي بودرکم بزي دلالت قلغل طوغرو راست یوله کم انده اکرلك اولمیه امدي بول دکلدر الا
اول طریق اسلامدر یاخود معنسي بویله دیمك اولورکم بزي دلالت قلغل شول اسبابلره کیم
کوکلده انوکله ثابت اولور وانو کلدمقصوده اولشلور وبزي پراکنده یوللردن صقلیو ویره
یاخود معنیسي بودرکم اي بزم ربمز ورحیم رحمانمز وجزا کوننده مالکمز ودنیاده اخرتده معبودمز
بزي اول پراکنده یوللردن سن صقلیو ور صراط مستقیم اوزره انقلرمزي ثابت قلي ور کوکلرمزي دخي

صقله

صقله غلکه اعتقاد حقدن باطله میل اتمیه صراط الذین انعمت علیهم یعني اي بزم ربمز
سندن اول کسلر طریقن طلب ایدرزکه سن انلري کندوکه دوست ایدنب انلره اول یولي
انعام ایدوب کوسترو ویردك کراول یولدن سکا واصل اولدیلر وکوکللرن دخي صقلیو وردك
کسندن غیریه میل اتمدیلرکه انلر سنوك پیغمبرلروك وصدیقلروکدر وسنك یولکده شهید
اولمش وصالح قوللروکدر غیر المغضوب علیهم ولا الضالین یعني اي بزم ربمز شول کسنلر
طریقن دیلمزکم یول یاوي قلوب کمراه اولنلردر یعني دیمك اولورکم معصیتلریله مخذول
ومخفور قلمغل که نصرتکي بزدن کسه سن نتکم یهودیلري مخذول قلوب نصرتکي اولردن کسدك
کوکللرني صقلمدك تاکم اسلامدن اعراض ایدوب یهود اولدیلر ودخي اول نصاري کبي بزي
ضال کمراه قلمغل کم دین اسلامي ترك ایدوب نصراني اولدیلر بدرستي جمیع مفسرلر اتفاق
قلمشلردرکم مغضوب علیهم ددوکندن مراد یهودیلردر ضالین ددکندن مراد نصرانیلردر
آمین اما بو کلمهٔ امین فاتحه‌دن دکلدر الله ادلرندن برادر معنسي یا الله دعامزي
قبول قل دیمك اولور ابن عباس عباس ایدر رض رسول حضرتنه صوردم دیدم که یا رسول الله
امین معنسي ندر رسول ع م بیوردیکم یا رب دیدکلرین ایله دیمك اولور ودخي رسول ع م بیوردیکه
هرکه کم امین دیدوکي امام ولا الضالین دیدیکده امین دیسه فرشتهلر دخي امین دیرلر هر
کیمك کم امین دیدوکي فرشتهلر امین دیدوکنه موافق کلسه حق تعالی انك کچمش کناهلرین یارلغر
ودخي بیوردیکه بو کلمهٔ امین درت حرفدر تحقیق برکسنه فاتحه اوقیوب امین دیسه اول درت
حرفك هر بریندن بر فرشته یاردتا قیامته دکین اول قولایچون مغفرت ورحمت دیلرلر دیلروز
حق تعالی دنکه بو فاتحه اوقین مؤمنین مؤمناته نظر عنایت قلوب توفیق هدایت ارزاني
قلي ویره کندو فضلیله امین یا رب العالمین سورة البقرة مائتان وثمانون وسبع آيات
بسم الله الرحمن الرحیم الم ابن عباس بیوردیکه الم معنسي انا الله اعلم دیمك اولور یعني بن اول
اللهم که کي بلیجیم اما کلبي ایدر بو کلمهٔ الم قسمدرکه الله تعالی قرانه انداجدي دیدکي بدرستي
اشبو قرانکه اندرلدي محمد اوزره اول کتابدرکه الله قتندن اندي بونده کمان یوقدر
ودخي حق تعالی بو قولي که بیوردي ذلك الکتاب لا ریب فیه معنسي بودرکم اشبو کتاب
برکتابدرکم اتمك لکي الله قتندندر بونده شك کمان یوقدر بعضلر دیدلرکم ذلك الکتاب دیدوکي
اول عهده‌در ومیثاق کوننه اشارتدر یعني یا محمد بو سکا اندردکم اول کتابدرکم عهد میثاق وقتنده
سکا وعده قلدوغم دیکه یا محمد اندوره وزا وش وقت اولدیکه اکا اندردك اول قتمزدن اندکنه
شك کمان یوقدر محمداني کندودن دزمش دکلدر هدي للمتقین یعني اشبو کتاب اندرلدي بیان
یوننده اول متقيلرایچونکه شرکدن وکبایردن کناهلردن وشرعه مخالف اشلردن وسوزلردن
صاقندیلر بو قران انلره ضلالتدن هدایتي وشبهاتدن حقیقتي وحلالدن حرمتي بیان قلیجيدر
انده کمان یوقدر الذین یؤمنون بالغیب ویقیمون الصلوة ومما رزقناهم ینفقون یعني متقیلر
انلردرکم غیبه ایمان کتوردیلر یعني اول اخرته واقع اولجق نسنلریکه شمدي کوزدن غایبدر کوکللرنده

شول کوره طورر کبی اناب کرچکلدیلر مراد بولردن رسولک عم اصحابیدر دخی شول کمسنلر
کم ایلرو متابعت قلدیلر تا قیامته دکین ودخی ددیلر کم غیبدن مراد الله درکه شمدی کوزه مشا
دکل انک برلکنه کورمدین تصدیق ایدن ودخی قران انک قتندن اندوکن کوزله کورمدین
اناب کرچکدن دخی اول غیبه ایمان کتورن متقیلردندر که قران حلالدر دوکن حلال بلدیلر
انی طلب قلدیلر وحرام دیدوکن حرام بلدیلر اندن بقلندیلر ودخی متقیلردندر انلر دخی کم بشوقت
نمازی دینه قائم اولوب وقتلرین صقلیلر ودخی اول متقیلردندر انلر کم الله ویردکی والدن رزق
قلدغی نسنه لردن تصدق ایدرلر یعنی زکوة لرن ویرلر وکندولره اوزره نفقه لری واجب اولنلرک
نفقه سنی ویرلر وکندولردن زیاده اولنلر فقرایه تطوع صدقه لر دخی قلورلر بوانی الآن اول الر
والذین یومنون بما انزل الیک وما انزل من قبلک وبالاخرة هم یوقنون اول متقیلردندر
شونلردخی کم سکا اندرلن قرانی کرچکلیوب ایمان کتورر وسندن ایلرو رسوللره دخی
اندردکی کتابلری دخی تصدیق ایدوب اعتقاد قله که حقدر جمیع کلام الله در ودخی بوکلیسیله
قیامت کوننه وطاموبه اجماعده که شمدی یارلیدر وعملدن حساب اولماغنه ودخی ترازویه
وصراطه کلسنه یقینی محکم قله مؤمنلردن اوله اولئک علی هدی من ربهم واولئک هم المفلحون
یعنی اشبو ذکر اولنان صفتلرله متصف اولنلر الله دن هدایت بیان اوزره درکه الله تعالی اولره
دینله اکرام قلدی طریق نجاتی اولره کستردی ویردی انلر دخی اول یوله قدملرنی محکم بصدیلر
باطله میل قلمدیلر اخرتده دخی فلح بولوب قورتلن انلر اولدیلر ان الذین کفروا سواء علیهم ءانذرتهم
ام لم تنذرهم لا یومنون یعنی بدرستی حقیقتا شول کمسنلر کم ایمان ترک ایدوب کفره کردلر یعنی
ایمان نعمتنی انکارله اورندلر یا محمد سن انلری کرک قورقت کرک قورقتمه که قورقندغک وقورقت
مدغک اکسی دخی بولروک قتنده برابردر بولرن قورقب ایمانه کلورلرنه قورقدن انضافله ایمانه
کلورلر ختم الله علی قلوبهم وعلی سمعهم وعلی ابصارهم غشاوة ولهم عذاب عظیم ابن عباس رض بو
ایت معنسنده بیوردیکه بولرکه اوزره ثابت اولوب ایماندن قطع نظر قلدقلرینه سبب بو یدیکم
الله تعالی بولروک کوکلرینه انکارکلیدن اوروب اوزرینه شقاوت مهرین دخی بصمشدر بکا اچلمیجق
دکلدی بوختم معنسی بودکلکیم حق تعالی بولردن عقلی وادراکی المشی اوله دخی تصرف ایدمیلر
زیرا عقلی اولمین خود مکلف اولمز بلکه عقللری واردی لکن تفکر اتمزلردی تا کدا اول رسولک
رسالتنه دلالت ایدر علامتلری ومعجزه لری کلیوب اندن عبرت الوب ایمانه کلرلردی و قولقلرینه
دخی مهر اورلمشدر که حق کلامن اشدوب قبول اتمزلر ودخی کوزلری اوزرینه حجاب چکلمشدر
هدایت یولنی کورمزلر که طریق ضلالتدن چقوب یوله قیم اوره لر بو کلیدله اخرتده دخی اولوعذابلر
وار انلر کچون ودخی الکی بودکلرینه ابرشه انلر اولکده قورتلرنه دری اولوب دردلکلرنده فائده یوللر
ومن الناس من یقول امنا بالله وبالیوم الاخر وما هم بمؤمنین یعنی بو انساندن بعض طائفه وارکم
ایدرلر بز اللهه ایمان کتوروب انی تصدیق لدق واخرت کوننی وانک ایچنده واقع اولجق نسنلکره کرچک
لدک دیرلر حال بودرکه بولروک ایانی یوق مؤمنلر دکلدر بلکه منافقلردندرکه کفرلرنی ایمانله ستر

اندلرانی کندولره دنیا حیاتنه سبب دوتندلر مقصود بو ایدی اول منافقلردرکم حق تعالی رسولنه
عم بلدردی یخادعون الله والذین امنوا یعنی منافقلر بلا تخیلرد رحق تعالی امرینه مخالفت قلجیلر
در اما کندولره ایله ظن ایدرلرکم الله تعالیء واکا ایمان کتورنلری الدرلر کوکللرنده کنولک خلافن
ظهوره کتوررلر وما یخدعون الا انفسهم وما یشعرون یعنی اول الدمغک وبالی عاقبت کندولره
ایرشرکه حق تعالی بولروک اول بلالرنی رسولنه عم خبر ویردی بو الارک بلالرنی اشکاره قلدی
فی قلوبهم مرض فزادهم الله مرضا ولهم عذاب الیم بما کانوا یکذبون یعنی بو ظاهرلرنده ایمان کوسترن
لروک کوکللرنده شک نفاق ضعف وار که کفر ظلمتی انلری بورمشدر پس الله تعالی انلروک اول مرضلری
اوزره دخی زیاده مرض قلدی ویردیکه ابدی عذاب الیمه اوغریلر اول بلالرنیک سببندنکه اشکار
قلدیلر واذا قیل لهم لا تفسدوا فی الارض یعنی حجی اول منافقلره وعظ نصیحت قلوب دیسلرکه
بو یریوزنده فساد اشلمک ومعصیت اولن اشلره شروع اتمک قالوا انما نحن مصلحون پس اول
منافقلر فساد اشلمک دینلره دیرلردیکه بز مصلح لرزنه کافرلری دشمن دوترزنه مؤمنلری تاکه
تفتیشی دین اوزره غالب کلور سه بزه انلردن شر ایرشمیه اکی جهتدن دخی امین اوله وز الا انهم
هم المفسدون ولکن لا یشعرون یعنی اکاه اولوب بلوک ای مؤمنلر که حقیقتا بو منافقلر
مفسدلر عاصیلردر لیکن بولر کندو فسادلرندن خبرلری یوقدر بلمزلر که کندولرین اصلاح اوزره
صنورلر واذا قیل لهم امنوا کما امن الناس قالوا انؤمن کما امن السفهاء الا انهم هم السفهاء ولکن
لا یعلمون یعنی حجی بو منافقلره دنلسه کم ایمانکزی کوکلدن تصدیقله اخلاص اوزره قلوک
نتکم محمدک اصحابی تصدیق اتدیلر اول تصدیقلرنی اقرارله قوشب خالص مؤمنلر اولدیلر
اولردیرلردیکم بزدخی تصدیق می ایدهلم اول سفیهلر جاهللر تصدیق قلدقلری حق تعالی خبرویرو
بیوردیکه اکاه اولوب بلک حقیقتا ای مؤمنلرکه جاهللر سفیهلر بولردرکه کوکللرنده سرله
تصدیق ترک ایدوب کفر کزلرلر لیکن کندولرین عاقل صنورلر بلمزلرکه جاهللروک کی جاهلی
اولردر واذا لقوا الذین امنوا قالوا امنا واذا خلوا الی شیاطینهم قالوا انا معکم انما نحن مستهزءون
بو ایت معنسی بودرکه یا محمد کورمزمسن اول منافقلر کیم حجی مؤمنلره اوغرسلر دیرلرکه بزدخی ایما
کلدک سز ایمانه کلدکوکلین تصدیقمزدخی سکزک تصدیقکز کبیدر دیرلر اما حجی اول ضلالتده
رئیسلروا اولولری قتنه کرسلر دیرلرکیم بزسزکلدیوز وسنوک دینکوز اوزرنده یوزبدرستی
بز محمد اصحابیله مسخریا دوترز الله یستهزئ بهم ویمدهم فی طغیانهم یعمهون یعنی الله تعالی یارب
قیامت کوننده بولرکلد اول استهزالرینه موافق جزا ایدوب مکافات قله وحق تعالی انلروک اجل
لرنی تاخیر ایدوب اوزدوبره قویا اول ضلالتلری ایچنده شیله سیحر اولوب تردد قیلالر اول
استهزالرینه عقوبتلری زیاده اولا یحون اولئک الذین اشتروا الضلالة بالهدی فما ربحت
تجارتهم وما کانوا مهتدین یعنی اول منافقلر کفری ایمان اوزره اختیار قلوب استبدال اتدیلر
هدایتی ویروب یرینه بدل ضلالت الدیلر التون خزینه سن قورشون معدننه صتدلر شکرمتاعن
اعوبه دکشدلر بو بازرکانلقده اصلا فائده قلیوب قتی زیان قلدیلر بویله قلدقلری اندن اوتری اولدیکم

بولرا اولدن هدايت بولمشلر دكلدي مثلهم كمثل الذي استوقد نارا فلما اضاءت ما حوله ذهب الله
بنورهم وتركهم في ظلمات لا يبصرون يعني اول منافقلرك مثلي محمد ادم شول كمسنه مثلنه بكزر
كه اوغلن قزيله واهل بيتيله بر يازده قلدي قراكولق درت يانني بوردي بر يجيجا نورلر دخي وار قورقر
كه كلوب اوغلن قزيله كاه هلاك ايده اول قورقودن امين اولمايجون اود ياقدي اول اود اله انس
دوتب كندويي اكلدي واول اشقده اوغلن قزن هلاكدن اولمقدن صقلدي بو منافق دخي انجلاين
كفر ضلالت اوونده اوغلن قزي واهل بيتي ومالي برله قلمشدي اول شك وكمان قره كوسي ايچنده
بوروشدي قورقر ديكه حق تعالينك قهري اول برجلرك كيبي اكسرن اكا ايرشب هلاك ايده اول
قورقودن كندويه خلق رياسيچون كلمه توحيد چراغني يقدي دلله لا اله الا الله محمد رسول الله ددي
انك نوريله اشقلنوب كندويي عيالني ومالني تلفدن صقلدي تا اكادكن عمري اخره ايرشدي
حق تعالى اول نوري كلي اصليله الدي كروا اول كفر قره كولكه ده قالدي نتكم اول اود يقتي چوره سي
روشن اولوب شعله ويردي مادامكه اول يندي اول شعلهدن يكا بورردي چون اودي
سوندي نوري كتدي بر ظلمات ايچنده قالديكم كوزي اوكنده كي كورمز صم بكم عمي فهم لا يرجعون
يعني بو منافقلر بو كلسيله كندولري صاغرلغه ورديلر كلام حقي اشدب قبول اتمديلر وحقي سويلكدن
دلسز اولديلر ودخي هدايت يولنه نظر ايدوب عبرت المقدن كوزسز اولديلر زيرا حق تعالى بو كوز
قولاقني ودلي اندن اوتري ياراتديكه بونسنه لره منفعت دوتا چون قولي حق اشتماكله ودلي حق سويلكله
وكوز عبرت نظريله منفعت دوتمه كانلر اول اعضالر بار دلمامش كبيدر انكچون صاغر و دلسز وكوزسز
ديو ذكر ايلدي چون اول حيالرندن شولكه مقصود دي اول حاصل قلوب منتفع اولمديلر كانه اول
بولر اول طريقي هدايته طريق ضلالتدن كرو رجوع اتميلر اوكصيب من السماء فيه ظلمات
ورعد وبرق يجعلون اصابعهم في اذانهم من الصواعق حذر الموت والله محيط بالكافرين
يعني يا محمد اول منافقلرك مثلي شول كشي كبيدركه بر قره كوكچه بر اواده يابانده قالدي دخي كوكدن
يغمور اندي اول يغمورك ايچنده دخي قره كولق وكوك كورلمك ويلدريملر وار يغمورده بدوكي بو
قرانده زيرا نتكم يغمور يغمق بو خلقك حياتنه وير لري اكنلري اصلاحنه سببدر قرآن دخي
بو خلقه طريق هدايتده بيان قلور طريق ضلالتدن تميز قلمغه وكوكلري اصلاحه كتورمكه
سببدر كه من زعه طاعتدر بو معنيده مناسب اولديغيچون قراني يغموره تشبيه قلدي اما اول ظلمات
دركي بود نبانات تشتتلري ومختلفلري دركه مسلمانلره ايرشر دخي اول متشابهلر دركه قران ايچنده وار
معنيسي كه راسخ عالملره دخي مشكل اولمشدر اكا ايمان كتورب مرادندن نيدوكني الله تعالى بيلور قلديلر
اما اول رعد كورلمك دخي اول قورقوايتلر دركه ذكر اولنديكه قران ايچنده كافرلر ومنافقلر چون
مؤمنلرك دخي عاصيلري ايچون واول برق يلدرم اول رسول الله عم بيغمبرلكي دليللري در وايتلر
علامتلري در ظهوره كلدي اما اولكه بيوردي يجعلون اصابعهم في اذانهم من الصواعق حذر الموت
يعني برمقلرني قولاقلرنه دقرلر اول صاعقه اشيديلر اولم قورقوسندن يعني معنا حقيقتي بودركه
اول كافرلر ومنافقلر اول كلام اللهده قورقوايتلريني اشتمكدن كندولري صاغرلغه ورورلر دخي كلام الله

شول

شول قورقودنكه ناكاه بر ايت انيه بولرولك حاللرين اشكاره قله رسواي اولالر والله محيط
بالكافرين الله تعالى خود بو كافرلرك ومنافقلرك اشكاره وكزلو نه حاللري وار ايسه جميعن
علمله احاطه قلمشدر بلور هيچ بر نسنه اكا خفي دكلدر ودخي حق تعالى بيوردي يكاد البرق
يخطف ابصارهم كلما اضاء لهم مشوا فيه واذا اظلم عليهم قاموا يعني اول كيجه قره كوكده
قلنلركه اشقلري سونيدي اما اوزلرنيه يلدرم اويندي يقين قلوركه كوزلرنك
نورني قباهيچ بعتميا پس بو كزكه اول يلدرم شعله ويره انك اشغنه بر اكي ادم يورورلر
قچنكه چوب قراكو اوله كروطورورلر بو منافقلر دخي كانه انلرجلين يقين اولركه اسلام
نوري انلرك كوكلنه يلدرم يودوشر قصد ايدرلركه اول اسلام يولنه يوريلر اعتقادلرني محكم قله
لر في الحال كروا اول كفر قره كولغنه ايرشب كروا پشيمان اولورلر ولو شاء الله لذهب بسمعهم وابصارهم
ان الله على كل شيء قدير يعني اكر حق تعالى دلسيدي اولرولك ظاهرده كي قولاقلرينك اشتمكلكني كوز
لرنك كورمكلكني دخي اليدي نتكم كوكلك قولاقني وكوكلك كوزنك كورمكلكن الديكه حقي اشتمزلر
وحقي كوزلري كورمزلردي دنيده اولرشويله صاغر كوزسز قلورلردي بوكا قادر ايدي عاجز دكلدي
بلكه دخي زياده عقوبتلر قلمغه قادر دي اما اول حليم صفت برله انلره عقوبت تعجيل قلميوب
اخرته تاخير قلدي يا ايها الناس اعبدوا ربكم حق تعالى جميع قوللرينه عام خطاب قلديكه
زيرا ايلوانده بو لفظ ناس اسم جنسدر جميع ادم اوغلانه شامل در
مؤمن كافر ومنافق هپ بونده مخاطبدر اوّلا حق تعالى كافرلره بيوردي ديكه اي كفارلر اول سزي
يوقدن وار قلوب ياردن ربكزي برلك اكا هيچ بر كمسنه ملككدن وعبادت اولمقده شريك
قيمالك كه اول شريكدن سنزه مستغنيدر ومنافقلره بيوردي ديكه اي ايمانلرينه نفاق قرشدرنلر كوكلكزدن
شكوكزي كدرك ايمانكزي اخلاصه دندرك اول سزي ياردن خالقكزي صدقله برلك كه اول
ايمانكزدن منفعت بوله سز ودخي مؤمنلرك عاصيلرينه بيوردي ديكه اي عاصيلر اول ربكزه مطيع
اولك انك عطالرينه كفران نعمت اولمك مخالفت يولندن چقوب توبيله موافقت يولنه كيرك تا كه دلرسكز
كه نجات بوله سز ومؤمنلرك مطيعلرينه بيوردي ديكه اي مطيع قوللروم اول ربكزك عبادتي اوزره ثابت
اولك طاعت يولنده قدملركزي محكم دوتك كه ياردن صراط اوزره ايقلرطاييدغي وقت بن دخي
ايقلركزي انده ثابت محكم دوتم اسانلغله سزي چوروب جنته ينم قرينده سزه ابدي قرارگاه قلي
ويرم كه سعادت تختنده اوتروب پادشاه اوله سز الذي خلقكم والذين من قبلكم لعلكم تتقون
يعني مطيع اولك اول ربكزه كم سيزك اول خالقكزدر سزي يوقدن وار قلدي وجوده كتوردي وسزدن
ايلروكي اتالكزي دده لركزي دخي اول ياراتدي كه جمله نك خالقي اولدر اولكه اول طاعتكز سببيله معصيت
لردن كندوكزي يقوب اللهدن قورقسز نجات بوله سز قوللردن اوله سز الذي جعل لكم الارض فراشا
والسماء بناء وانزل من السماء ماء فاخرج به من الثمرات رزقا لكم فلا تجعلوا لله اندادا وانتم تعلمون
يعني مطيع اولب عبادت قلوك اول ربكزه كم سزي ياردب انواع نعمتلر له بسلر وبو يري دخي سزه دوشك
قلي ويردي كيما اوزرنده قرار طوتب يتوره سز وبونجه مصالحكوز دخي انك اوزرنده بتوره سز وكوكي دخي
اوزركزده بو وجه سقف ايدوب صايوان قوردي ودخي عبادت قلك اول خالقكزكم كوكدن طملوصولر

اندردي اول سبيله انواع لمنلر بتوربكز لو قدرت خزينه لرين ظهوره كتوردي سزه رزق قوت
اولمغيچون چون اول فضل كرم بر له سزه احسان قلدي كلوك امدي سز دخي هيچ بركمسة اكا اورتاق
قتوبن اول نعمتلره كافر اولمق حال بودركه سز دخي بلورسز بو جميع نسنه نك يارديجي اولدر اندن
غيري يوقدر وان كنتم في ريب مما نزلنا على عبدنا فأتوا بسورة من مثله وادعوا شهداءكم من دون
الله ان كنتم صادقين يعني اي يهودلر كه سز اهل توريت سز اكر سزك كوكلوكزده كمانكز وارسه اول بزم
قولمز محمد عم اندردكمز كتابه قرآنه كه اندر ايرسز اول الله قتندن دكلدر محمد كندودن دزمشدر وارك
توريتدن اول محمد اوقودوغي سوره مثلي بر سوره كتورك اكا مقابل قلوك دخي نظر الميت تاكه اني اكا
موافق بلهسز بلهسزكه اول دخي الله قتندندر محمد عم اني كندودن دزمش دكلدر اكر بويله كمان
اتمكده كرچك سكز اول عالملروكزي وزاهدلركزي دخي حاضر قلوب بو ايشه اوزره معاون ايدنك
تاكه بو ايتك حقيقتي سزه ظاهر اوله كه ان كوكلكزدن كوتره وبعضيلر دخي ديشلركه بو ايت مكة نك
مشركلري حقنده اندرلدي يعني حق تعالى اولره خطاب ايدوب بيورديكه اكر سزك اول قولمز محمد عم
اندردكمز قرآنه كمانكز وارسه ديرسكز كه محمد اني كندودن دوزر وارك سز دخي اول قرآنه بكزر بر سوره
كتورك كه سز دخي عربك فصحالركز وبلغالري سز اشعار اوقفده وكلام نثر سويلمكده وارك اول
الهلروكزي دخي فصيحلروكزه وشاعرلروكزه يارديجي كتورك تاكه اول محمد اوقدوغي سوره به بكزر سز دخي
بر سوره دوزب كتوره سز اكر محمد عم درزد دكو كزده كرچك سكز وكر بونسنده عاجز قلسه اولرسكز
بلهسز اول محمد اوقدوغي دخي انك دزكني دكل بلكه الله قتندندركه كلي حقدر انده باطل كلام يوقدر اما
ابو جعفر ايدر رض اول من مثله كلمه سي كه حق تعالى بيورمشدر انك اول اخرنده كي هي محمده اشارتدر
كانه اول مكة كافرلرنه خطاب قلوب بيورديكه اي كافرلر كرچك بو اندردكمز قرآنه كمانكز وارسه
محمد درزدير سكز وارك امدي سز دخي اچوكزده محمد كبي اميد تكدنسنه اوقمش اولميه بر محمد كتوردكي
سوره كبي اول دخي بر سوره دوزب كتورسون تا اندن معلوم اوله كه اني دخي محمد دزمش اوله والا بلسنكه
اول الله تعالى قتندندر فان لم تفعلوا ولن تفعلوا فاتقوا النار التي وقودها الناس والحجارة اعدت
للكافرين يعني بو كافرلر چون نچه زمانده بو قرآنه بكزر بر نسنه كتورمديلر كلسي زمانده قيامت دكن دخي كتوره جك
دكللردر هان بردليلسز حجتسز انكار ايدرلر ايت انلره يا محمد حذر قلسونلر شول اودن كه انك اودني
ادم اوغلنلريله طاشلردر يعني ادم اوغلنلري كرمزدن اوك اودني انك كبريت طاشلريدر انلره كردكدن
صكره ادم اوغلنلريدر وبعضيلر دخي ديشلركه طامونك طترغي ادم اوغلنلريدر داشلردر ردكي
معنسي بودركه طاموا اهلنك بوينينه بر طاش اصلمشدر تاكه اول اودساكن اولميه بلكه يجون اول
طاش اني اغر اولب الطامونك قعرنه اندوره كرويا الكلنه حق تعالى خبر ويرديكه اول اود بو كلي عذابله
يارقلنوب كافرلر ايچون حاضر اولمشدر وبشر الذين امنوا وعملوا الصالحات ان لهم جنات تجري من
تحتها الانهار كلما رزقوا منها من ثمرة رزقا قالوا هذا الذي رزقنا من قبل واتوا به متشابها و
لهم فيها ازواج مطهرة وهم فيها خالدون يعني يا محمد بشارت قيل شونلره شول كمسه لره كم بنم وحدانيتمه
وسنوك رسالتكه وبنم كلامه صدقنه ايمان كتوروب اعتقاد قلديلر وبنم حضرتمه لايق كوركلو عملر

اشلدلر

اشلدلر بدرستي انلر كيچون يارقلنمشدر شول باغلر وبوستانلر كه انجلرنك ومقاملرنك وكوشكلرنك
لرنك التندن ويانندن بال وسود وخمر وصوار مقلري اقرهر دفعه كم اول اچماق طعاملرندن
وميولرندن انلري طعاملندره لر انلر ديالر كم همان بو دخي اول بوندن ايلرو يدوكمز طعاملرندر
زيره لون وشكل اكا بكزر اما تجند كم تيسه لر كوره لر كم هيچ لذتي ورايحه سي اول اوّلكنه بكزمز بللر كه
اول انك غيريدر ودخي بيورديكه اول ايمان كتوروب كوركلو عملر قلن قوللرومه اول جنتلر ايچنده
يارقلنمشدر اري خاتونلر وكوركلو حوريلر كه هم يارد لمقلقلري اريدر كه عذر كورمزلر بول
اتمزلر حاجته وارمزلر وتوكرمزلر سمكرمك انلرده اولمز وهم خلقلري اريدر كه انلرده كين و
حسد اولمز وير بريله كريه كوروب دشمان طوتمق اولمز وكندو حلاللريندن غيري كمسيه نظر قلمزلر
بو كلسيله انلر انده مخلد اولورلر باقي قالسركه انلره فنا يوقدر ان الله لا يستحيي ان يضرب مثلا
ما بعوضة فما فوقها بدرستي الله تعالى سوز سويلمكلكه اوز مجكلكه مثل قوروب حقي بيان قلمقدن
امتناع اتمز يا دخي اندن يوقرو كرسكلك يا اورمجك اوله بعض الردلركه حقارتده اول
سوري سكدن دخي رتق اولان نسنيله ضرب مثل قلمقدن الله تعالى يغالنمز حقي بيان قلمق
ايچونكه انده طريق هدايته ارشاد اتمك اوله نتاسي يغلنه حق تعالى اول بعوضله مثل قلمقد كه
جن السن كلي جمع اولسي اولرسه شونك اوزره كه بر بعوض يارد لر برتمق اللريندن كلميه فاما
الذين امنوا فيعلمون انه الحق من ربهم واما الذين كفروا فيقولون ماذا اراد الله بهذا مثلا
يضل به كثيرا ويهدي به كثيرا وما يضل به الا الفاسقين يعني انلر كم ايمان كتوروب حق تعالى
نك برلكنه تصديق اتدلر انلر حقيقت بلورلر كم بو بعوضله وذبابله واورمجكله قورلن مثل الله
حقدر اول ربلري قتندندر حقي بيان ايدوب هدايت بولنه دلالت اتمكچوندر اكا دخي ايمان كتورب
يقينلرن ارترزلر اما انلر كه كافرلردر يهودلردن ومشركلردن درلر كه مرادي ندر اول الله نك
بو بعوضله سكدكي ذكر ايدوب مثل قورمقدن حق تعالى بولركه ضرب مثل قلدي انكچون انلره
جواب بيورديكه يضل به كثيرا ويهدي به كثيرا يعني بدرستي حق تعالى بولركه ضرب مثل قلدي انكچون
كربوخلايقدن نچلري انكار كوزيله بقلر حق تعالى اول سببدن انلري مخذول قلوب نصرتي انلردن
كسه هدايت بولنه توفيق بولميلر وچوقلر اول مثلدن مقصود نيدوكن بللر اول سببله حق تعالى
انلره دخي زياده توفيق ويروب طريق صواب اوزره ثابت قله حق تعالى هيچ بر كمسه دن نصرتي كوب
مخذول قلوب هلاك ايلمز الا انلركه فاسقلردر فاسقلردن مراد شول كمسه لردر كه الله امرينه مطيع
اولميوب معصيتلر اشليه وفسادلره مشغول اوله الذين ينقضون عهد الله من بعد ميثاقه يعني
اول ضال اولوب هلاك اولن فاسقلر اولردر كم الله تعالى ايله محكم عهدلر اتدكدنصكره اول
عهدلرين يرنه كتورميوب كرو بوزه لر بعضلر ددلركم بو عهددن مراد اول عهددركم حق تعالى
ادمك ذريتن ارقه سندن چقروب انلره بيورديكم بن سزك ربكز دكلميم انلر اول وقتده انك
ربوبيتنه اقرار ايدوب بلى ددلر اندن اول عهد صبوب نفسلري هوالرينه دوب اكا
طيدلر فاسقلردن اولديلر ويقطعون ما امر الله به ان يوصل ابن عباسدن بويله روايت

اولندیکه معنسی بودرکم حق تعالی انلره امرایلدیکه جمیع پیغمبرلره بله ایمان کتورهلر بربرندن فرق
ایتمیلر کلسی پیغمبرلقده برابردر اکرچه مرتبهده بعضسی بعضسندن افضلدر اما اولر مخالفت قلوب
بعضسنه ایمان کتوردلر بعضسنه کتورمدلر وبعضلرده دلرکم بونک معنسی اولدرکم حق تعالی
امرایلدیکه صلهٔ رحم ایدهلر وارمغی کلمکی قرابت ارا سنده بربرندن کسمیلر اولر قطع ایدوب
وارمدیلر امره مخالفت قلوب عهد صیوب منافقلردن اولدیلر ویفسدون فی الارض
اولئك هم الخاسرون یعنی اولر یریوزنده فساد اشلرلر فسادلری دخی بودرکه کندولر کفره اوزره
قائم طوردلردی ایمانه کلمك استیانی دخی منع ایدرلردی وایمانه کلنلری دخی کرو کفره دعوت
ایدرلردی پس بولرچون عهد صدلر وقطع رحم اتدیلر واسلامه کلیوب کلنلری دخی منع
اتدلر بو افعالله بولر کلی زیانکار اولدلر کما اشلرنده مغبون اولوب عقوبته اوغردیلر کیف
تکفرون بالله وکنتم امواتا فاحیاکم ثم یمیتکم ثم یحییکم ثم الیه ترجعون یعنی ویل سزه نتسی انکار
ایدرسز الله تعالینك وحدانیتنه حال بودرکم سز برحیاتی یوق اولو نطفه ایدوکز اتالروکز
صلبنده انا کز رحمنده سزی تصور ایدوب روح برلهٔ حیات ویروب دیری قلدی دنیایه کتوردی
براجل مسمی سزه تقدیر قلدی هرقچنکم اول اجلکز تمامنه ایره کیرو سزی اولدریسر برایچنده کیتم
ایدوب کرو اصلو کزه اولشدرسرکیطر اقدر اندنصکره کرو سزی درکورسر قیامت کوننده سؤال
حساب ایچون اندن کیرو دونب ورجق یرکوز اندن یکادر هو الذی خلق لکم ما فی الارض جمیعا
یعنی سزی اولدکدنصکره یرتمغه قدرتی یتن اول الله درکه جمیع یریوزنده یاردلمشك یاردلمانغی
اول تقدیر قلدیکه هر بری وقتلو وقتنده وجوده کلور ثم استوی الی السماء فسویهن سبع سموات
وهو بکل شیء علیم یعنی بو ایتك تاویلی اکی وجه اوزرنه دربر بودرکه استوی الی السماء ددکی
امر سمایه متعلق اولدرکه کن ددی اول دخی وجوده کلدی واکنجی وجه بودرکه یری یارندقدنصکره
اقبا اتدیکه کوکلری یاردهٔ پس حق تعالی کوکلری یاردب یدی طبقه قلدیکم انلری یارتمق سزی
یارتمقدن دخی اولودر الله تعالی جمیع یاردلمشلری بلور که انك علمندن طشره نسنه یوقدر پس
بو ایتك معنسی بو اولدیکم شول الله تعالی کم جمیع یریوزنده کلرنی سزکیچون یارتمغه قادردر اولا
نك کبی اولو کوکلری یاردهٔ سزی اولدکدنصکره کرو دورکرمکه قادر دکلدر بلکه قادردر دیلت اولکو
واذ قال ربك للملائکة انی جاعل فی الارض خلیفة یعنی یا محمد اکفل انی که بدرستی سنك ربك بو بر
فرشته لرنه ددیکه حقیقت بن بو یریوزنده خلیفه یاردرم قالوا اتجعل فیها من یفسد فیها
ویسفك الدماء ونحن نسبح بحمدك ونقدس لك یعنی اول فرشته لر ددلرکم یاردرمسن بو یریوزنده
شول کسنه یی کم اول جنلر فساد قلدغی کبی انلر دخی فساد اشلیلر وانلر دخی اول جنلر کبی قانلر دوکلر
بز خود سکا حمد وثنا ایدوب تسبیح تقدیس ایدرز وکندو نفسمز دخی بالتاری دوتب معصیتدن
اراق اولوب سکا عبادت قلورز چون اولر کندولری ترکیه ایدوب اول یاردلجق ادمی قدح ایدوب
اول جان اوغلنلرنه قیاس ایدوب فسادلرنه طانقلق ویردلر حق تعالی بیوردیکه قال انی اعلم
ما لا تعلمون یعنی فرشته لرم بدرستی بنم علممده کزلو اسرارلرم وار که بن بلورم سز اندن خبردار دکلسز

وعلم

وعلم ادم الاسماء کلها ثم عرضهم علی الملائکة فقال انبئونی باسماء هؤلاء ان کنتم صادقین
یعنی حق تعالی جمیع مخلوقات ادلرنی ادم عم بلدردی دخی هرجنس بو مخلوقدن فرشته لره عرض
ایدوب بیوردیکه یا فرشته لرم دك امدی بکا خبرویرك کیم انشو یاردلمشلرك هرجنسك
ادلری ندر اکر بو ادم حقنده هنوز یاردلمادن فساد نرطانقلق ویردکوکزده کرچك سکز
قالوا سبحانك لا علم لنا الا ما علمتنا انك انت العلیم الحکیم یعنی فرشته لر حق تعالی تنزیه
ایدوب اول ددکلری سوزلرندن توبه قلوب کندولرك عجزن اظهار ایدوب ددلرکه ای بزم
الهمز بز تنزیه ایدرز شول نسنه لردنکه سنك شانکه لایق دکل بز اول سوزمزدن توبه قلوب
دنیدك پشیمان اولدق بزی سن عفو ایدوب یارلغا بزم علممز یوقدر الا شول قدرکه سن
الهام ایله بزه بلدردك بدرستی علیم حکیم سنسن عالم سن بلورسنکه برلرده کوکلرده نه اولسر
ودخی حکیم سنکه نه دلرسك حکم ایدرسن کمسه مانع یوق وهر ایشك سنك حکمت اوزره درکه
هر نسنه نك حقیقتنی بلن سنسن علمك ایچنده درکه هر وجوده کلن نسنه البته سنك علمکده
وارادتکه موافق اولنسه کرك قال یا ادم انبئهم باسمائهم فلما انباهم باسمائهم قال الم اقل
لکم انی اعلم غیب السموات والارض واعلم ما تبدون وما کنتم تکتمون یعنی حق تعالی ادمه عم
امر ایدوب ددیکه یا ادم خبرویر بو فرشته لره بو یاردلمش مخلوقاتك ادلرنی حیواندن وغیریندن
هر بر جنسدنکه واردر دخی بونلر یاردلمقدن حکمت مقصود ندر بولردن قنقسنك یمك لکی
حلالدر وقنقسنك حرامدر چون بربر ادم عم جنسلو جنسیله خبرویروب معلوم قلدی
حکمت ندر بلدردی فرشته لر انشدب ادمك فضیلتنی اکلدیلر حق تعالی اول فرشته لره خطاب
ایدوب بیوردیکه یا فرشته لرم بن سزه دیمدم میکه بیرکوکك اهلنك جمیع سرلرنی بن بلورم ویرله
کوك ایچنده نه وارسه هپ بنم علممده در سزك ادمه مطیع اولوزدیوب اقرار اتدکوکز دخی
بلورم اول ابلیس کوکلنده اکا انکار ایدوب بونی بنم حکمته قویجق اولرسه بن انی هلاك ایدم
وبن انك حکمنه قورسه بن اکا مطیع اولمیم ددکی دخی بلورم که هیچ بر نسنه بکا برده
کوکده خفی دکلدر واذ قلنا للملائکة اسجدوا لادم فسجدوا الا ابلیس ابی واستکبر و
کان من الکافرین یعنی چون فرشته لره بیوردقکه ادمه سجده ایلك جمیع فرشته لر ادمه مطیع
اولوب سجده ایلدیلر الا ابلیس تکبرلك ایدوب امتناع قلدی سجده اتمدی کافرلردن اولدی
وقلنا یا ادم اسکن انت وزوجك الجنة وکلا منها رغدا حیث شئتما ولا تقربا هذه
الشجرة فتکونا من الظالمین یعنی بز ددکرکه یا ادم وار ساکن اول جنتك حوا ایله اجماق
ایچنده نقدر کرکسه بول حدسز تقدیرسز اوچماق نعمتلرندن بك الا صقنك زنهار اول
اغجدن یمکه یقین وارمك که یعنی [illegible] اغجیدر والا وارجق اولورسکز دخی ظالملردن اولورسز
فازلهما الشیطان عنها فاخرجهما مما کانا فیه یعنی شیطان اول ادمله حوایی اغوا ایدوب
سرجندی اول عهدی صدرب جنتدن اراق قلدی اول نعمتلردنکه انلر انکله اجماقده تنعم
قلدلردی انلری اندن چقروب ایردی وقلنا اهبطوا بعضکم لبعض عدو ولکم فی الارض

مستقر ومتاع الى حين يعني بزدك كم يا ادم ويا حوا ويا يلان ويا ابليس لعين اينك اشغا
يره بنوم كوكشولغدنكز بكا عاصي اولنلر بنم جوارمدده سورلسه كرك انلر جملكز نسول
حال اوزره كم بر بركوزه تا قيامته دكين دشمان اوله سز پس حق تعالى حكميله ادم ﻉم اچاقدن
سورلب هند ولايتنه اندي وحوا جده ولايتنه اندي يلان اصفهانه اندي ابليس لعين
دكز يچنده جزيره يه اندي تا اول وقتدن قيامته دكين ادم اوغلنلري ارالرنده يلانك و
ابليسك دشمانلغي ظاهر اولب باقي قلدي وحق تعالى ددي كم يا ادم ويا حوا سزه واجب قلدمكه
بر يوزنده حيوة عيش برله دري اوله سز تا اولنجيه دكين اول عداوت اوزره كم ابليس يلانك
هلاك قلمغه قصد قلورسز انلرك هلاكنه قصد ايده سز فتلقى ادم من ربه كلمات فتاب عليه
انه هو التواب الرحيم يعني بدرستي حق تعالى ادمك كوكلنه بر قاچ كلمه الهام قلدي كه ادم ﻉم
اني كوكلنده صقليوب انكله حق تعالى يه تضرع قلوب اول كناهدن اوتري عذرلر دلدي حق تعالى
انك توبه سين قبول ايدوب صوچنى عفو ايلدي ومغفرت رحمت طونيله اني بوردي زيرا اول
توبه لرنى اسركيوب توبه لرن قبول ايدوب رحمت مغفرت قلجيدر قلنا اهبطوا منها جميعا فاما
يأتينكم مني هدى فمن تبع هداي فلا خوف عليهم ولا هم يحزنون يعني بزددك ادم اله حوا يه
ويلانه وابليسه كه اينك اول جنتدن كلي كوزا ول يربوزنه اكر سزدن سزه كتاب اندرليب
طريق هدايت بيان اولنسه ورسوللر كلوب دعوت قلنسه هر كم سزدن بنوم اول كتابم حكمنه
متابعت قلسه ورسوللرومه مطيع اولسه هركز انلره اوكلرنده كي قيامت عذابلرندن قورقو اولميه
وصوكلرنده قيوب كتدكلري يچون دخي غصه اولميه والذين كفروا وكذبوا بآياتنا اولئك اصحاب
النار هم فيها خالدون يعني شول كشيلركم كافر اولديلر ابدي انلره دائم عذابلر اولدلر اكرچه بو ايت
دن مراد كفر حقيقي در اما اول كفران نعمت اولمغه دخي اشارت واردر اول اشارت اوزره
معني بوددركم شول كشيلركم بنوم نعمتلرومي بيلوب كيالر انك شكرنه مشغول اولميلر بنوم طاعتمي
ترك ايدلر انلر كلي اصحاب ناردن اوللر يا بني اسرائيل اذكروا نعمتي التي انعمت عليكم واوفوا بعهدي
اوف بعهدكم واياي فارهبون يعني يا يعقوب اوغلنلري اكوك بنم نعمتلرمي كم سزك اوزركزه
انعام قلدم وبعضلر دخي ددلركم يا بني اسرائيل ددي وكي اول يهودلره خطابدركم مدينه نك چوره
سنده اولرلردي بني قريظه ونضير ودخي بولرلوك كبي كلي بولر يعقوب اوغلنلريدر انلره بيوروب
ديركه اكوك اول نعمتلرمي كه سزه نيته يازوسنده انعام قلدم فرق ييل اوزركزه تكبينله بلدرجن
يلغدردم اكا كفران نعمت اولمك انك شكرن برنه كتورك دخي بنوم عهدمه وفا قلك كه بن دخي سزك
عهدكزه وفا قلم وبرجلر ديشلركم بو عهددن مراد اول ميثاقدر كه ادم ارقاسندن صقيوب ذريتي
چقروب عهد الدي بو قضيه تمام سوره اعرافده يرينه ذكر ايده وزان شاء الله وبو ايات اخرنده حق تعالى
بندن قورقك ديو بيوردي معلوم قلسكه اندن قورقمق دخي فرضدر فيراكني اندن قورقمايجه
انك نعمتي شكرن برنه كتوروب عهده وفا قلمز وامنوا بما انزلت مصدقا لما معكم ولا تكونوا اول
كافر به ولا تشتروا بآياتي ثمنا قليلا واياي فاتقون يعني كرچكلك اشبو قرانيكم محمده اوزرنه اندردم

موافقدر سزك كتابكزه كم سزكلرنه در يني برلكي بيان قلمقده وشريكدن واهل اولاددن بيخ
تنزيه ايدوب برى قلمقده واحكام شريعتك دخي بعضسنده كم منسوخ اولمدي دخي اول قرانه
اول كافر اولنلردن دخي اولمك بو خطاب كروبني قريضه ونظيره قومنه دركم بيان ايلدك
دخي بنوم ايتلرومي ازبها يه صتمك يعني قومكزدن از دنيا متاعني الوب اول كتابكزده وصف
اندوكم محمدك ﻉم صفتلروني كزلمك ودخي بندن قورقك اندردكم كتابه اقرار ايدك اكا كافر
اولمك بنم ايتلرومي ازبهايه صتمك كه اول اخرت دولتندن محروم قلورسز ولا تلبسوا الحق بالباطل
وتكتموا الحق وانتم تعلمون يعني حقي باطله قرشدرمك كه حقي باطله ستر ايده سز اول محمدك ﻉم
بعض صفتلرين كزليه سز وبعضسن خبر ويره سز اول جهله وسفله قومه انوكله تلبيس ايده سز
تاكه بعضسنه تصديق ايدوب بعضسنه انكار ايده لر با خود دين يهوديه يي ونصرانيه يي
تلبيس ايدوب اسلامه قرشدرمك حال بوددركه بلورسز انه قتندن قبول اولنمش دين همان
اسلام دينيدر واقيموا الصلوة واتوا الزكوة واركعوا مع الراكعين يعني اول باطللرو كزيني ترك
ايدوب بندن قورقك بش وقت نمازي ركوعله وقيامله وسجودله وقتلو وقتنده قلوك اول
نماز قلجيلر كه محمدك اصحابيدر ودخي اول مالكزدن فرض اولنان زكاتي ويرك كه بوا كسي فرضلردر
اتامرون الناس بالبر وتنسون انفسكم وانتم تتلون الكتاب افلا تعقلون يعني اي يهودلر يعني
خزرج قومني دعوت قلوب ايمانه بلترسز كندو نفسكزي اونودرسز حال بوددركم دايم الكنزده كتاب
اوقرسز بلورسز كم محمدك ﻉم صفتي توريتك يچنده ذكر اولنمشدر هيچ اني فكر ايدوب عقل كتورمز
برقمزسز واستعينوا بالصبر والصلوة وانها لكبيرة الا على الخاشعين يعني معاونت طلب ايدك
بو كناهلركوز يوبلقمغه اول اوزروكزه فرض اولنلري ادا قلمغه صبر ايتمكله دخي چوق نمازلر
قلمغله اما اول نمازله الله تعالى دن معاونت طلب ايتمك كي اغردر الا شول كشيلره كه كوكلري دركم انلرك
كوكلي الله تعالى دن قورقجي اوله كبر ترك ايدوب متواضع اوله الذين يظنون انهم ملاقوا ربهم
وانهم اليه راجعون يعني اول الله دن قورقجيلركه تواضع اهلي اوله لر وصوم صلاتله معاونت
طلب ايده لر انلردركم انلرك اعتقادلري ويقينلري محكمدر اخرتنه كه اوله حق تعالى يه اولشيسرلر
واولدكدن صكره كروقوب الله تعالى حضرتنه حسابيچون جمع اولسه لر يا بني اسرائيل اذكروا نعمتي التي
انعمت عليكم واني فضلتكم على العالمين يعني يا يعقوب اوغلنلري اكوك بنم شول نعمتلرومي
كه سزولن اوزركزه انعام ايلدم دخي سزي يكلدم اول زمانك خلقي اوزرنه بونكلدكم سزه اول
كتاب اندرب موسي يي كندردم ﻉم اكا ايمان كتوروب برقت ثواب درجات بولدكز اندن
صكره اوش حبيبم محمدي كندردم ﻉم اكا دخي ايمان كتوروب برقت دخي ثواب درجات بولدكز اجركوز
اكي قات اولدي اول محمده ﻉم ايرشميلردن وايرشب ايمان كتورميلردن سز افضل اولديكز
واتقوا يوما لا تجزي نفس عن نفس شيئا ولا يقبل منها شفاعة ولا يؤخذ منها عدل ولا هم ينصرون
يعني يا بني اسرائيل الله تعالى نعمتلرنك شكرني برنه كتورك اكا كفران نعمت اولماك قورقك شول
كونك عذابندن كه اول كون ايچنده هيچ بر مؤمنك نفسي بر كافرك نفسي حق تعالى عذابندن قورترمغه

طاقتی اولمیه اول کافر نفسنه هیچ بر مؤمنك شفاعتی دخی قبول اولنمز واولر هرکز عذابدن
منع اولنمزلر کندن اولره نصرت اولنمز واذ نجیناکم من آل فرعون یسومونکم سوء العذاب
یعنی اکوك یا بنی اسرائیل انی کم سزه نجات ویروب قورتردم اول فرعون قومندنکم سزی حقارت
حقارتیله عذاب درلو درلو زحمتلو اشلرله سزه قتی عذاب ایلدلر یذبحون ابناءکم ویستحیون
نساءکم وفی ذلکم بلاء من ربکم عظیم یعنی اول عذاب بو ایدیکم سزك کچوك اوغلنجقلرکزی اولدررلردی
وقزجوغزلری دری قورلردیکه کنده ولره خدمتکار ایده لر امدی بلوك که حق تعالی سزی اولردن
قورتردیکه اوغلنجقلرکز اولمدن خلاص بولدی وقزجوغزلروکز دخی انلره خدمت قلمقدن
قورتلدی بونسنه سزه ربکزدن کی اولو نعمتدر نتکم اول اوغلنجقلروکز بوغزلمق وقزجوغزلروکز
خلایق ایدنمك ربکزدن سزه کی اولو بلا ایدی پس بوحاللری اکوب انك شکرینه مشغول اولك
کتابنه انکار ایدوب رسولنه ءم یلانلمك واذ فرقنا بکم البحر فانجیناکم واغرقنا آل فرعون وانتم
تنظرون یعنی یا بنی اسرائیل اکوك دخی اول عطامی که سزه دکزی ایروب یوللر قلی ویردم سزی انکله
غرقدن قورتردم ودخی بز بیز فرعونی اتباعیله غرق ایلدك بوحالده کم سز اکا نظر قلور ردکز
واذ واعدنا موسی اربعین لیلة ثم اتخذتم العجل من بعده وانتم ظالمون یعنی چون بز موسی یه
قرق کیجه وعده قلدق فکر بزم حضرتمزه متوجه اوله بزمله مناجاته مشغول اوله سز اول وعدیه
کویمیوب موسی کتدکدنصکره سز واروب کندوکزه بوزاغوی معبود دوتوب اکا طیدکوز
کندو نفسکزه ظلم ایدوب زیانده واقع اولوب کافرلردن اولدکز ثم عفونا عنکم من بعد ذلك
لعلکم تشکرون یعنی بوزاغویه طبدغکزدن صکره سزی اصلا کزله هلاك ایتمدك بلکه حلموم ایله
سزی عفو ایلدك تا کیم اول نعمتی ذکر ایدوب بزم شکر ایده سز واذ آتینا موسی الکتاب والفرقان
لعلکم تهتدون یعنی دخی اکوك یا بنی اسرائیل بنوم اول عطاءمی کم موسی یه کتاب ویردم که اول
حلال حرامی فرق ایدر اکا شبهه لردن چیقمغه نجات اولور یاخود معنی بو اولهکم بز موسی یه کتاب
ویردك ومحمده دم قرآن ویردك موسی علمی دخی محمد علمی سزه ویردك اوله سز کم انو کله هدایت بلوب
طریق ضلالتدن خلاص بوله سز واذ قال موسی لقومه یا قوم انکم ظلمتم انفسکم باتخاذکم العجل
فتوبوا الی بارئکم فاقتلوا انفسکم ذلکم خیر لکم عند بارئکم فتاب علیکم انه هو التواب الرحیم
یعنی اکوك یا بنی اسرائیل انی کم موسی ءم چون قومنه کلدی کوردیکم بوزاغوی معبود ایدنمشلر انلره
اسرکیوب ترحم برله ددیکه ای بنم قومم سز کندو نفسکزه ظلم ایدوب قتی ضررلره واقع اولدکز
اول بوزاغوی معبود دوتوب اکا طپماغله کلولك کروودونك اول بوزاغو عبادتنی ترك ایدوب
کروخالقکز عبادتنه توجه ایدك چون اول قوم موسی سوزن اشتدلر اشلرینه پشیمان اولوب
ددلرکه یا موسی بز بجه توبه قلالوزکه حق تعالی کروبزی قبول ایده موسی ءم انلره ددیکه سزلك
توبکز اولدرکم اول بوزاغویه طپمیانلر اول طپانلروك قلجله چوکروب بوینلرن اوره لر سزه اول
خالقکز قتنده توبیله الله تعالی رضاسی ایچنده اولمق خیرلودر اندنکه دری اولوب الله تعالی
عذابنه مبتلا اولسزکه اول اسه کناهلری عفو ایدوب توبه لری قبول ایدیجیدر ورحیمدر کم اسرکر

اول

اول نفسکزی اولدره مکی کناهکزه کوره یارلغمغه کفارت قلوره واذ قلتم یا موسی لن نؤمن لك
حتی نری الله جهرة فاخذتکم الصاعقة وانتم تنظرون یعنی اکوك یا یعقوب اوغلنلری
شول سوزلروکزی که ددکز یا موسی بز سنی کرچکلیوب مطیع اولمازز تا اول الله تعالی عیان
کوزمزله کورمینجه ناکاه بو سوزده ایکن بر صاعقه ایرشب کلیسی دوتب جان ویردلر
ثم بعثناکم من بعد موتکم لعلکم تشکرون یعنی سزی هلاك اندوکزدنصکره کرو دررکردك اوله کم
سز اول هلاکلکدن صکره کروحیات بولدوغکز جون اول خالقکزه شکر ایده سز وظللنا علیکم
الغمام وانزلنا علیکم المن والسلوی کلوا من طیبات ما رزقناکم وما ظلمونا ولکن کانوا انفسهم
یظلمون یعنی اکوك اول نعمتی که سزك اوزرکزه بولت کندرب کولکه ایلدم ودخی سزه ترنجبیله بلدرجن
یندردم دد مکه دیك امدی ییك اول سزه رزق اتدکم حلال طعاملردن اما ارتا ایجون
اندن نسنه الوب ذخیره قلمالك سز اول امره مطیع اولمیوب الوب اندن قوریدب صندوکزکه
دوکنه کیدره ایچ قلا سزانی ایله قلدغکزدن سز بزه ضرر قلمادکز اما کندوکزه ضرر قلدکز زیرا جون
انلر اندن الوب ذخیره قلدیلر حق تعالی دخی انلردن قطع ایلدی واذ قلنا ادخلوا هذه القریة
فکلوا منها حیث شئتم رغدا وادخلوا الباب سجدا وقولوا حطة نغفر لکم خطایاکم وسنزید
المحسنین یعنی چون ایتدك اول بنی اسرائیله کم کیروك انبو شهره یعنی اریحا شهرینه کم اکا رمله دررلر
قدسه یقین دربیك اول شهرده نرده دلرسکز کر سزه نعمت بول پس یوشع انلره ددیکم یا بنی
اسرائیل ایچنکم اول شهره کیره سز الله تعالی سزه حکم ایدرکم انده شهر قپوسنه باشکز اشغا اکوب
اکی بوکلوه سز شول نمازده رکوع ایدجلر کبی تواضع ایده سز ودلوکزله حطة حطة دیاسز یعنی خط
ایله بزدن خطالرمزی ایچن شهره کیروب بو بیله دساکز حق تعالی ایدر اول خطالرکزی یارلغیا
بوزاغویه طپدکزو اول تیه یازوسنده طعام ذخیره قلدکزو دخی ایچکز شول کملرکم بزه عاصی اولدیلر
لر کلسی عفو ایده وزاما ایتزاوله که محسنلرك احسان زیاده قلاوز یعنی اول بوزاغویه طپمینلرك
وطعام کزلمینلروك وکناه اشلمکدال اوزمینلروك اخرتده درجاتلرن زیاده قلاوز چون
اول قوم کلوب شهره کردلر حق تعالی امرنه مخالفت قلدلر ازدحام ایدوب غلبیله کردلر
فبدل الذین ظلموا قولا غیر الذی قیل لهم فانزلنا علی الذین ظلموا رجزا من السماء بما کانوا
یفسقون یعنی شول کملرکه کندو نفسلرینه ظلم ایلدیلر بز بیو رمدغمز سوزی ددلر بزدن دلك
کم حطة دیلر انلر حنطة حمراء ددلر یعنی قزل بغدای دیلك اولور حق تعالی امرنی استهزا ایده
دوتب سوزلرن دندردلر انلرکه سفیهلر وعقلسزلر ایدی حق تعالی ایدر بز دخی اول سوزلرن
دندرنلره کوکدن عذاب اندردك که آنی اکسزده طورد قلری یرده بکچه لر هلاك اولدلر
بعضلرد دلرکم کوکدن اود اندی انلری کونیدردی اول فسقلرینك وعنادلرینك جزالری
بولدیلر واذ استسقی موسی لقومه فقلنا اضرب بعصاك الحجر فانفجرت منه اثنتا عشرة
عینا قد علم کل اناس مشربهم کلوا واشربوا من رزق الله ولا تعثوا فی الارض مفسدین یعنی اول
وقتکه بنی اسرائیل تیهده ایدی اولره صوسزلق واقع اولدی کلوب موسی یه فریاد قلوب

دندردی سوزلرنی

حال عرض ايلديلر موسى ءم اولرچون دعا قلدي بز اول موسى يه دردك كه عصاكلا اول
طاشي اور موسى ءم ادم باشي قدر برمربع طاش الوب قوم اورتسنده ترويسنه برقدي اندن
چقرب عصاسن اكا اوردي اول طاشدن اون اكى چشمه روان اولب اقديكه صوبي
غايت طتلو يدي بني اسرائيل دخي اون اكى بلوكدي هر بلوكنه برچشمه متعين اولدي هر بلوكي
كندواچاچك چشمه سني بلديكه هيچ بري دخي برنك چشمه سندن قرشب المدي ودخي
حق تعالى اولره بيوردي كه اول من وسلويدن يك اول اقن چشمه لردن ايچك ليكن صقنك يربوزنده
فادله ومعصيتله يورمك كه الله تعالى مفسدلري سومز واذ قلتم ياموسى لن نصبر على طعام
واحد فادع لنا ربك يخرج لنا مما تنبت الارض من بقلها وقثائها وفومها وعدسها وبصلها
يعني اكوك يا بني اسرائيل اول ترنجبيله بلدرجين ايكدن اوصنوب ملول اولدكز كلوب موسى يه
ددكزكم ياموسى بزدايم برجنس طعامدن بيكا صبر ايده مزز برمچون ربكدن دلكل كم شول يرده
بيتن نسنلردن بزه بتوري ويره تره وابسفناخ وكرفز ومعدنوس وطرخون كبي بولروك كلنه
بقل ديرلر ودخي خيار وخيار وقاون قربوز كبي بولرك كلسنه قثادرلر ودخي بغداي واربه
وطروكبي كه بولره فوم درلر ودخي مرجمكدن ونخوددن وصوغندن بزه بتوري ويره قال
اتستبدلون الذي هو ادنى بالذي هو خير اهبطوا مصرا فان لكم ما سالتم يعني موسى ءم
انلره قاقيوب برخسيس طعامكم صوغان صرمسقدر اني استرمسز انك بوشهرلردن برشهره كه
بدرستي دلدكوكز انده حاصل اولور كه انلري اكرسز بجاسز حاضر نعمتلري كن كند وكزي ذلته
ومحنته برغسز وضربت عليهم الذلة والمسكنة وباؤ بغضب من الله ذلك بانهم كانوا يكفرون
بايات الله ويقتلون النبيين بغير الحق ذلك بما عصوا وكانوا يعتدون يعني اول بني اسرائيل
اوزرنه ذلت خورلق قلنديكه اكبخيلك وبتاجخلق ايدوب زحمتلو اشلره دشدلركم طوارله
كمي ارقاسيله كبره طاشرلردي دخي نقدر بغني كشي اولسه اول يهوددن اوزرنه محتاجلق
صورتي اوترمشدي كوردن انلري قتي حقارتله كوردرلردي پس دندلر اول يهودلر الله تعالى نك
غضبنه ولعنتنه لايق اولوبن اول ذلت حقارت وغضب لعنت اولره لايق و واجب اولدغي
اندن اوتري اولديكه انلر حق تعالى نك اياتلرنه كافر اولدلر يعني عيسى پيغمبري وزكريا بي ويحيايي
ومحمدي عليهم يلانلدلر واول رسوللري هيچ صوچلري يوغيكن اولدرديلر پس اول غضب
عقاب يهودلره اوزرم اول الله تعالى امرنه عاصي اولدقلريچون اولديكه اسلامي ترك ايدوب
اكا كافر اولديلر اول پيغمبرلري اولدرمكله معصيتده حددن تجاوز قلدلر حق تعالى دخي انلري
مخذول ومغضوب قلدي ان الذين امنوا والذين هادوا والنصارى والصابئين من امن
بالله واليوم الاخر وعمل صالحا فلهم اجرهم عند ربهم ولا خوف عليهم ولا هم يحزنون يعني شول
كسلركه موسى يه ءم ايمان كتوروب توراتي كرچكلديلر ودخي عيسى يه ءم ايمان كتوروب عيسايي
يلانلمدلر انجيلي كرچكلديلر يالكز موسى يه ايمان كتوروب عيسى بي يلانلمدلر يهودي اولمسلر
يالكز عيسى يه ايمان كتوروب موسى بي يلانلمدلركه نصاري اولرلر ودخي شولركه يهودي اولديلر

حكمت بوندنك بويديكه اول ايكي
سبطلر سنده بربرلره نسبتلرنده
فخر ايدرشمك واريدي تاكه هيچ
بربولوكي دخي بربولكنه قزويروب
المزايدي كندو سبطنه ويره ردي
انجق كندحاجتلري حوغلمق اچون
پس حق تعالى هر سبطنه برچشمه
اقدويرديكه هر بري اندوچشمه سنده
ايچه وطوارلرني صوره لر اراكرنده
نزاع واقع اولوب خصومت وجدل
قلميه لرودخي

...ديديكه اي قوم يعني دكشدرر
مسكمي ديلرسز اول شريف
طعامي من له سلوى در

يالكز يعني موسى دينني ترك اتدلرودخي انلركه نصاري اولديلر عيسى دينني ترك اتدلرو انلركه
صابئينلردر بولردخي نصاري جنسندندر اما اولردن بولروك سوزي يومشقدر هركم
بوطائفه دن بركسه الله تعالى يه ايمان كتورسه واخرته انانسه حاصل اولر انلره ثوابلري
ومرتبلري اول ربلري قتنده دخي انلره اخرت قورقتسي يوق وصوكلرنده دنياده قلنلرچون
دخي يوق واذ اخذنا ميثاقكم ورفعنا فوقكم الطور خذوا ما اتيناكم بقوة واذكروا ما فيه
لعلكم تتقون يعني چونكه بزسزدن عهد ميثاق الدق ابن عباس ايدر ميثاق ددكي اولدركه
ادم صلبندن چقرب عهد الدي وبري اولدركم توريتده وكرو قلان انلرلك كتابلرده عهد
ميثاق الدي ودخي طوري اوزره كتوردك ددكي اولدركم چون موسى بولره كلدي توريت
كتوردي اوقدي انلرانك ايچنده كي حكملوي وبيرقلري ويرمز اشلردن يغمقلري كوردلر
اول بولره مشقت كلوب اغر كوردلر اول حكملري قبول اتمكدن مجدلر حق تعالى فرشتلره امر ايلدي
فلسطين طاغلرندن برطاغ كتوردلر بو يكلكي برفرسخ وبرسخ ايچنده چرنك دخي حدي اول
قدردي الوب انلرك اوزرنه كليلركه محبوب قورقلجي بربوغدي ناچار توريت قبول قلدلر
اول هيبتدن قورقب سجده ايلديلرودخي حق تعالى بيوردي كه اول سزه ويردكم قوتله دوتك
يعني اول سزه اندردكم كتابي جدله دوتب عمل ايدك انك اوزرنه دائم اولك هرحالده الله تعالى يه
مطيع اولك اول كتاب اچنده كي وعد وعيد اكوك ثوابلري عقابلري خاطر كوزه براغمك تاكه
اول كتابله عمل قلمقلق سزه اسان اوله وانك عقوبتندن قورقك كه معصيتدن امتناع ايده وب
سعادت بوله سز ثم توليتم من بعد ذلك فلولا فضل الله عليكم ورحمته لكنتم من الخاسرين
يعني بو توبه احكامني قبول اتمكه اقرار اتدوكزدنصكره اول طاغ كوترلب اوزكزه كلدكي
عقوبتي كوردككزدنصكره كرو اعراض اتدوكز اكر حق تعالى نك سزه اول فضلي اولميه كم عذابي
سزدن تاخير قلدي ودخي سزه رسوللر كندردي كه طريق هدايته دعوت قلديلر جميعكزي عقوبتنه
اوغروب زيانكار اولوردكز كفرا وزره قائم اولوب ابدي عذابه اوغرردكز ولقد علمتم الذين
اعتدوا منكم في السبت فقلنا لهم كونوا قردة خاسئين يعني حق تعالى ايدر بدرستي سز بلورسزكه
سزه نه عقوبت ايرشدي شول كسلره كم بالق اولمغي جمعه ايرتسي حلال كوردلر حق تعالى انلره
بيوردي كه كلي كز ميمون اولك بوحالتده كم بنم رحمتمدن ايراق اولسز جمله سنك صورتني ميمونه
دندردي اول فعللرندن اوترو فجعلناها نكالا لما بين يديها وما خلفها وموعظة للمتقين
يعني بز انلره قلدغمز عقوبتي عذاب محنت قلدقكه اني كوروب انك كبي اشدن يقلنلر دخي اول
امت محمد ءم اولحالي اكوب نصيحت قلدقكه عبرت الب الله تعالى دن قورقولر دخي زياده
قلديلر واذ قال موسى لقومه ان الله يامركم ان تذبحوا بقرة يعني چون موسى ءم قومنه ددكيم
ياقوم بدرستي الله تعالى سزه ايله بيوردكم برصغر بوغزلياسز انك براعضاسيله اول اولوي
بركز اوره سز تاكه اول درلب سزه خبر ويره كند وبي اولدرن كيدر سز خلاص بوله سز قالوا اتتخذنا
هزوا قال اعوذ بالله ان اكون من الجاهلين يعني اول قوم اني اشدب دديلركه ياموسى سن بزي

سجده ايچنده كوزلري اوطاغه نظر ايدرردي اندن اوتوريدركم يهودلر بعضي سجده وارجق يوزلرنك بيروسي اوزره سجده ايدرلر

زيرا اول حكم انلره براوغوردن ايندورلدي انكيچون انلره ثقيل كلوب طبيعتلري اوزكلدي اما حق تعالى بونلره عطا قلديكه بو فرضلري بربريدن لازم قلمدي بربربرايردي فرض قلدي تمامرتني اشليلري مقرر اولدقدنصكره بري دخي فرض ايلدي بني اسرائيل كبي نغرت اتميه لر پس يابني اسرائيل اوزره حكم جمله حون بني اسرائيل انلره مشقت كلوب ايندورلدي قبول اتمديلر

اكى جدبنا

بوايت دخي تهديد وتخديدايچيندر كانه

قلدق اوشلدكلري كناهچون كه كيجدي واندن صكره قلنلره انلري عبرت

بزي مسخرة يه مي دوترسه بونه عجب حكمدر پس موسي عم اولره ديديكم يا قوم بن الله تعالى يه
صغنورم اندن نكه جاهللردن اولم يعني اول استهزا قلمق جاهللر فعلدر معاذ الله كه بن انلردن
اولم قالوا ادع لنا ربك يبين لنا ما هي قال انه يقول انها بقرة لا فارض ولا بكر عوان بين
ذلك فافعلوا ما تؤمرون يعني اول قوم ديدلركه يا موسي دله بزمچون اول ربكدن تا بيلدرسون قله كه
اول صغرك كيفيتي نه نادر كنج مدر ياشلو مدر موسي عم انلره ديديكه نه اولقدر ياشلو اوله
كه قارمش اوله و نه دخي اكي كنج اوله بلكه بو اكسنك اورتاسنده اوله اشلك الله شوني كه سزه بيورلدي
قالوا ادع لنا ربك يبين لنا ما لونها قال انه يقول انها بقرة صفراء فاقع لونها تسر الناظرين
يعني كرو ديدلركه يا موسي دله بزمچون ربكدن بيان قلسونكه اول صغرك رنكي نه نادر موسي ديديكه
يا قوم حق تعالى ايدركه اول بر صغردركه انك رنكي غايت صرو اوله شويله كه اكا نظر قلنلره انك
حسني غايت سرور حاصل قله قالوا ادع لنا ربك يبين لنا ما هي ان البقر تشابه علينا
وانا ان شاء الله لمهتدون يعني كرو ديدلركه يا موسي دله ربكا بزمچون بزه بيان قلسونكه
اول صغر اشلمش صغرميدر يوقسه اشلمدكمدر بدرستي اول صغر بزه مشكل اولدي ان شاء الله
اول صغرك كيفيتين تحقيق ايدوب الله تعالى دليكله اني الكتورورز قال انه يقول انها
بقرة لا ذلول تثير الارض ولا تسقي الحرث مسلمة لا شية فيها قالوا الان جئت بالحق فذبحوها
وما كادوا يفعلون يعني موسي عم اولره ديديكه بدرستي حق تعالى ايدر اول بر صغردركه يير سورمك
اختر معلقه خور اولميه واوكلرا اكين تارلاسي صورلمش اولميه يعني هيچ بر اشلمش اوليه دخي عيبلردن
سلامت اولمش اوله دخي صيرو لقدن زياده اكا قرالقدن اقدن والالقدن بر رنك قارشمش
اولميه چون اني اشتدلر ديدلركه شمدي بزم مرادمزجه صفتي تمام بيان اولندي واردلر اول
صغري بوغزلديلر كندو طرفلرندن بولنه يا غايت بهاسي قرز اولدغندن كه اول صفتلو صغر
دكمه كز بولنمزدي واذ قتلتم نفسا فادارءتم فيها والله مخرج ما كنتم تكتمون يعني چونكه سز اول
عاملي ديلدكوز دخي اختلاف ايدوب انك قتلني بربر كوزه دفع ايدرسدكز بعضكز ديديكه اول
ديلدي بعضكز ديديكه بو ديلدي طوروب موسي عم دعا قلدي الله تعالى موسي نك دعاسن قبول
ايدوب امر ايلديكه اوكز بوغزلتك زيرا الله تعالى اظهار ايدجيدر شول نسنه كه سز كوكلكزده
كزلدوكز اولا اولنك حالندن فقلنا اضربوه ببعضها يعني بزدخي ديدكه اول صغرك اعضالرينك
بعضيله اول ميتي اورك تاكه حكم ظاهر اوله پس اول ميتي اوردلر درلب طوروكلدي اوترد
بوغزي طمرلرندن قان اقردي ديديكه بني عموملت اولادي اوغلي الديري همان كروده وشب وكلي
لين اولدي اني دفن ايدوب اول اكي عموسي اوغلن دخي دوتب الديلر كذلك يحيي الله الموتى
ويريكم اياته لعلكم تعقلون يعني كورك اي بعثه انكاري اولنلر اول عاملي نيجه ديرلدركه
كرو قلق اولولري دخي ديرلدرمك بزم ايله اسانذر اول الله تعالى انواع عجايب قدرتلرن سزه كوسترد
تاكه اني كوروب فهم ايدوب بلدسزكه محمد عم سزه نه خبر ويررسه حقدر برنه ديب بو قدر ثم قست قلوبكم
من بعد ذلك فهي كالحجارة او اشد قسوة وان من الحجارة لما يتفجر منه الانهار وان منها لما يشقق فيخرج

منه

بو اعضالرده اختلاف قلدیلر قنغی
اعضالري ايدي بعضلر ديدلركه صاغ
اويلوغي ايدي اوردلر وبعضلر ديلله اوردلر
ديلدي زيرا سويليجك التا اولدر
وبعضلر شول قويرقدنده بر سكوجك
اولوركه انا عجب دنيا درلر خلقك كرو
قويلدوغي وقت اول پرادلن اول اولسي
كرو قلان بدنا اعضالريله ابلا اوزرينه
تركيب اولنور بو اخلاق اوزره

منه الماء وان منها لما يهبط من خشية الله وما الله بغافل عما تعملون يعني الله تعالى اول منكرلره
خطاب ايدوب بيوردي كه سزم اول صورتلرن ميمونه وخنزيره دندردكمزي واول طاغي كوزه
اوزركوزم كتوردكمزي واول برپاره قورطاشدن اون اكي چشمه اقندوغمزي واول اولمشي
دريلدغمزي كوسترديكمزدن صكره دخي كوكلوكز قور ديكه اكي صودن بري قالمدي نه تكري
قورقسي صوي قالدي نه تكري قوللرنه شفقت رحمت صوي قالدي هر كوكلده كه بو اكي صو اوليه
كوكل انوكله بوشننه اول كوكل طاش كبيدر بلكه طاشدن دخي قتيدر زيره طاشلرده طاش واركه
اندن ارمقلر اقر اول طاش انوكله تزه لنور قورولغي كيدر انلرك كوكللري بو نيجه مواعظدن نصايح
استماكله و بو نيجه قورقوايتلرن استماكله هنوز دخي بر تاره لنوب يومشمز ودخي طاشلرده
طاش واركم اكي ياره لب ايچندن صو چقر وبر طمله صو برقاتي طاشلك اوزرنه طمه طمه زمانله
اني بريرجكن ايدر نسبي شول كوكلكم دائما علم نصيحت دكليه بلكه كندو مطالعه قلوب وقيه
دخي هنوز اندن كوكلنه بر اثر حاصل اولوب يومشميه تكري قوللرنه شفقتي ترحمي اولميه دايم
عادتي انلري انجتمك وحيف ظلم اتمك اوله اول كوكل طاشدن دخي قتيدر اول مكر اوده كه
يومشميه ودخي طاشلرده طاش واركم تكري قورقوسندن كندوني يوجه يرلردن اشغا برغور
بلكه انك هيبتندن طاقت كتورميوب پاره پاره اولور نتكم طور طاغي كوسوب پاره پاره
اولدي حق تعالى نك كلامي هيبتندن كه موسي يه سويلندي الله تعالى اول غافل دكلدر دكنك
معني بودركم فعلوكزه كوره جزا ايدر ديمكدر اولور افتطمعون ان يؤمنوا لكم وقد كان فريق منهم
يسمعون كلام الله ثم يحرفونه من بعد ما عقلوه وهم يعلمون يعني يا محمد سن واصحابك اوميدسزكه
بو قوم يهود سزي كرچكليه رحال بودركم بولردن بر طائفه واركم الله تعالى نك كلامن اشيدرلردي
حفظ ايدوب معنيسن فهم ايدكلرندن صكره تبديل تغيير ايدرلرحال بودركم اولردخي بلورلر بو
نسنه معصيت ديدر الله تعالى يه مخالفتدر بو بليكن دخي اول محمدك صفتن وبعض ايتك
معنيسن وحكمن توريتدن دندررلرشن نيجه طمع ايدرسكه انلر سكا تصديق ايدوب ايمانه كله
واذا لقوا الذين امنوا قالوا امنا واذا خلا بعضهم الى بعض قالوا اتحدثونهم بما فتح الله
عليكم ليحاجوكم به عند ربكم افلا تعقلون يعني بو يهودلر منافقلري كجي مؤمنلره اوغرسلر
واصحابله اوترسلر ديرلركه بز محمده عم ايمان كتوردك كه اول كرچك رسولدر بز كتابمزده انك
صفتلرن اوقمز واشتمز نكه اول ديرفوحقدر اما كچن اولمنافقلر كندو رئيسلريله
واولولريله خلوت اوترسلر انلر ملامت ايدوب ديرلركم يعني سز محمدك اصحابنه خبر ويررسز
اول كتابمزده نه صفتلري نكه انكله بشارت اولنمشدر تا كه يارن اول سزدن اشتدكلري سوزيله
ربكز قتنده مجادله ومخاصمت قلالر ديليكمز اول قومسزكه محمدك عم صدقني بلمشكن كروا كافر
اولدكز سزك عقلكز يوقمدر انا بنتكز قيجه واردي بو منافقلر ايله صنورلرديكم بولدوك بو
كزلو خاطرلرني حق تعالى بلمز انلرك فضاحتن اشكاره قلمجون حق تعالى بيورديكم اولا يعلمون ان الله
يعلم ما يسرون وما يعلنون يعني بو منافقلر بلمزلرمي كم بدرستي تحقيق الله تعالى بولرونك بريري قتنده

سزه رسولنی بللدقلرن دخی بلور وانکار محمدك اصحابی قتنده اقرارلرن دخی بلور برده کوکرده
اکا خفی نسنه یوقدر ومنهم امیون لا یعلمون الکتاب الا امانی وان هم الا یظنون یعنی بو یهودلر
کملر وارکم انلر امیلردر انه اوقمق بلورلر یزمق بلورلر الا اول یلان و باطل سوزلرکه دونلمشلردر انی
اول اولولرندن اشدرلردکلدر بولر الا وهم ایدوب ظن ایدرلردرکه سنك پیغمبرلکوکه ظنله
انکار ایدرلر یعنی اول قوم کم سفله وجهله اولدیلر بنسلریك سوزلرن اشدرلر اولرولك کذب
بولری شکدبراغز بولردخی اولظنله انکاره دوشرلر فویل للذین یکتبون الکتاب بایدیهم ثم یقولون
هذا من عند الله لیشتروا به ثمنا قلیلا فویل لهم مما کتبت ایدیهم وویل لهم مما یکسبون یعنی حق تعالی
ایدر ویل شول کمسنه لرکم کندو قلبلرندن اندرلمین نسنه کتابلرینه یازه لر دخی دیلرکم بو حکم الله
قتندندر یعنی اول یهود عالملری اول مالکلرندن دنیا الوب توریتدن رسولك حق تعالی قلدوغی
وصفنی محو ایدوب انك عکسن یزرلردی وبعض احکام دخی کم اول دنیا اهلنه خوش
کلمزدی انی یوب انلرك طبیعتلرینه موافق حکم یزرلردی دیرلردیکه بو الله تعالی حکمیدر کم کوکدن
نازل اولدی انوکله دنیا المجو نکه دینی احرتی دنیایه صتارلر زیرا اخرته نسبت بو متاع دنیا کل
قلیلدر اندن کرو ویل انلره کم اول التریله یازدقلرینك عذابنه ایرشلر ودخی ویل انلره اول نسنه
دنکه کسب ایدوب الورلر متاع دنیادن امدی ویل ددکی بردن درجهنم ایچنده کم کوندن جهنم
بیمشی کزانك عذابندن الله تعالی یه صغنور وقالوا لن تمسنا النار الا ایاما معدودة قل اتخذتم
عند الله عهدا فلن یخلف الله عهده ام تقولون علی الله ما لا تعلمون یعنی یهودلر ددلرکم بزی
اود دتمز وعذاب اتمز الا شول کونلر صاغیجه کم اتالرومز بوزغویه طپدلر یعنی قرق کون بعضلر
ددلرکم اول صاغنلو دکلری دنیا کنلریدر صایلوریدی کوبندر الله تعالی اولروك قولی بلانلمجو
بیورد یکدانب یا محمد اول بزی اود دتمز دیلر اولا الله تعالی سزه عهد می قلدیکه عذاب
اتمیه الا ایاما شول مقدار ایرکه سزد رسز اکر سزکله اول عهد وارسه اول وعدسنه خلاف
قلمز یا خو ایتکم سزه ایت می کلدیکم اولقدر سزه عذاب اولنسرایق اولمایسر یوقسه بر باطل سوز میدکم
جهلیله الله تعالی یه افترا قلوب بلمدن سویلرسز بلی من کسب سیئة واحاطت به خطیئته
فاولئك اصحاب النار هم فیها خالدون یعنی نیکه عذاب ایچنده اولطاموده مخلد اولرا اول
کمسه کم کندو به شرك حاصل اوکدوا اول شرك انی نسبله احاطه قلدیکم عمرینك ختمی انك اوزره اولکد
انلردرکم طاموده عذاب دایم ایچنده مخلد قلالر والذین امنوا وعملوا الصالحات اولئك
اصحاب الجنة هم فیها خالدون یعنی انلرکم الله تعالینك وحدانیتنه تصدیق قلدلر ورسولك
رسالتنه اناندلر والله تعالی فرض قلدیغی طاعتلری وقتیله ادا قلوب شرطلرن صقلدلر ومعصیت
اولجق اشلردن یغلندلر اولردرکم اهل جنت اولوب انده مخلد قلدلر واذ اخذنا میثاق بنی اسرائیل
لا تعبدون الا الله وبالوالدین احسانا وذی القربی والیتامی والمساکین وقولوا للناس
حسنا واقیموا الصلوة واتوا الزکوة ثم تولیتم الا قلیلا منکم وانتم معرضون یعنی بر دستی بز عهد
میثاق الدق بنی اسرائیلدن توراتدن ایچنده محمدك کلمات لکیله کم انلره انك صفتلرندن بیان ایدوب

صحابه رحمة الله علیه ایدر هیچ کافرلر
دن یهودلردن جرات ایدجیلرك
الله تعالی اوزرینه دخی برکمسنه یوقدر
تا اجتلری الا ایرشه یکم عزیر
ابن الله دیلر والله فقیر ونحن اغنیاء دیلر
و دلر ودخی بزی اودطو تمز وعذاب
اتمز الا شول کونلر

ورسول

ورسول حق ابدوکن بلدردك ودخی ادم صلبندن چقرب وقت اولادندخی میثاق الدقکه
الله تعالیدن غیری کمسیه طپمیلر ووردك انلرکم سزه واجب قلدقکه الله تعالیدن ایرق کمسیه
طپمیه سز وانی برلیه سز ودخی اکگوزه انکوزه احسان ایدوب انلره شفقت ایده سز ودخی
احسان ایده سز شول کمسلرکم انوکله سزك اراکزده قرابت واردر ودخی یتیملر ومسکینلره
احسان ایده سز صدقیله وکرکلو دلیله ودخی جمیع خلایقه ایو خلق ایده سز وکورکلو معاشرت
قله سز اسلام حقی بر بریکوزه رعایت قله سز وغازك فرضیتنه اقرار ایدوب وقتیله کورکلو
اداقلاسز وفرض اولنان زکوتی برنه کتوروب اهلنه دکوره سز اما سز بو عهدلری اوندوب
ایماندن اعراض قلدوکز الا سزدن ازکشی اول عهدی برنه کتوردی واذ اخذنا میثاقکم لا تسفکون
دماءکم ولا تخرجون انفسکم من دیارکم ثم اقررتم وانتم تشهدون یعنی بر دستی بز سزدن دخی عهد
میثاق الدقکه بعضکز بعضکزك قانن دوکمیه وبعضکز بعضکزی برندن یوردندن سوروب چقرمیه
یعنی بنی قریضه ونسله نظیرم قبیله سی سزکلکز بوکا اقرار اتدوکز حال بودرکم توراتده کوزله بونی
شاهد قلدکز کروا ولعهده طورمدوکز ثم انتم هؤلاء تقتلون انفسکم وتخرجون فریقا منکم من
دیارهم تظاهرون علیهم بالاثم والعدوان وان یاتوکم اساری تفادوهم وهو محرم علیکم اخراجهم
یعنی اندن سزیا یهود جماعتی عهد ترك ایدوب بعضکز بعضکزی الدرور سز ودخی بعضکز بعضکزی
یوردندن چقاردسز ودخی بر برکوزه معصیت اوزره معاونت قلوب عداوت ایدرسز وظلملر
حیفلر قلورسز وبو اشده حد ندن چقرسز اکر سزه کمسه اسیر اولوب کلسه سزدن فدا طلب اسلرانه
فدا ایده سز بودخی اول میثاقدندرکه کتابلرینه عهد اولندی اسیرلره فدا قلملق خلاص ایده رودخی اول
سزدن بعضکزی کندو یوردلرندن چقرمق سزه او زدکزه حرام اولنمشدر اول امری ترك اتدوکز داریندن
بر بریکوزی اخراج اتدوکز سز بو کتابك بعضنه ایمان کتوروب بعضنه کافر می اولورسز اسیره
فدا قله سز خلاص ایچون اما قتل ایدوب یوردندن چقرمق وکناه عداوت اوزره یاردم قلمق بو
لرکه سزه حرام اولنمشدر بولری ترك اتمیه سز افتؤمنون ببعض الکتاب وتکفرون ببعض فما جزاء
من یفعل ذلك منکم الا خزی فی الحیوة الدنیا ویوم القیمة یردون الی اشد العذاب وما الله بغافل
عما تعملون یعنی سز بو کتابك بعضنه ایمان کتوروب بعضنه کافر اولورسز دکلدر عقوبتی
وجزاسی سزدن شول کمسنه کم بونی اشلدی الا فضاحت خورلقدر دنیاده نتکم اول بنی نظیر
قومنی خورلغله یوردندن چقروب شامه التدی وبنی قریضه قومنی دپلتدی وانلری دپلنی
دخی دپلندی و ذریتلرنی اسیر ایلتدی بودکلو عقوبت دنیاده اولدی هنوز اول اشلرینه
کفارت اولوب انوکله قورتلمدلر بلکه قیامت کوننده عذابك دخی قتی سنه رد اولنسرلرکه الله
تعالی سزك افعالکزدن غافل دکلدرکه اشلرسز وسویلرسز بلور دکر واکاکوره مکافات قلور اولئك
الذین اشتروا الحیوة الدنیا بالاخرة فلا یخفف عنهم العذاب ولا هم ینصرون یعنی اولرکم عهد
میثاق ترك ایدوب محمدعم ایمان کتورمدلر الله تعالی عبادتنی قودلر اتیه انیه وکندو قرابتلرینه
ویتیملره مسکینلره احسان قلمدلر ونکری قوللرینه کورکلو خلق ایدوب شفقت قلمدلر وایو سویلمدلر

بوایت دخی انا واتا حرمتن بیان ایدر
زیرا کندویه عبادت قلمغله اتا انا
حرمتن بیله مقارن ذکر ایلدی اکا
اشارة قدیکم کندویه عبادت
قلموق دخی ایله لازمدر

زیرا بنی اسرائل قبیله سیله خزرج قبیله سی
اراسنده عداوة واریدی وبنی قریضه
ایله نضیر دراکی قبیلدر بو ایکیدن برینی انلرکه
اوزرینه غالب کلسه سوروب یوردلرندن چقا
ررلردی بوایتده دلیل واردکم برکشینی یوردندن
چقرمق اولدخی قتله برابر ایمش زیرا حق تعالی
ایکیسنی بله مقارن ذکر ایلدی ودخی بیوردی

وهو محرم علیکم دیدوکی اول ایلروکی
کلامه منصرفدرکه بیوردی ویخرجون فریقا منکم
من دیارهم

ونماز قلمغي وزكوة ويرمكي ترك اندلر بر برينك قنلرين دكوب يرندن يوردندن چقردلر اللرينه
بر ايروغت اسيري كرسه يعني بر ايرق كسدن كندولري اسير اولسه آلذردلر وكندولردن
ايرقلري اسير اولسه فدا قلوب چقردلر كناهي معصيت اوزره بربرينه يردم قلدلر بولر كلي اولدكم
اخرتي صاتوب دنياي صتون الدلر فاني بقا اوزره اختيار قلدلر پس اخرت عذابي بولردن
تخفيف اولنمق دكل دخي هيچ بركسه انلره نصرت ايدوب حق تعالى عذابندن مانع اولسر دكل
ولقد اتينا موسى الكتاب وقفينا من بعده بالرسل واتينا عيسى بن مريم البينات وايدناه
بروح القدس افكلما جاءكم رسول بما لا تهوى انفسكم استكبرتم ففريقا كذبتم وفريقا
تقتلون يعني بدرستي بز موسى يه دخي جمله بوندن تورات ويردك وموسى نك اردنجه دخي
رسوللر كندردك كه بربري اردنجه كلدلر وعيسى يه دخي ايانلر وعلامتلر ويردك اولولري
درلتمك كبي ودلسزلري سويلتمك كبي وابرصلري صاغ ايلمك ودخي شول وقتكم اني اولدرمكه
قصد اندلر جبرائيل الله اكا نصرت قلد فكه اني وارب كوككا كوتردي بز بو كلي افعالي سزه احسان
يوندن اشلدك اما سز دخي بو طريق هدايت اوزره طغرلمدكز زيره هر كز سزه رسول كلدي
نفسكز موافق خبرلر كلمدي هوا كزه مخالف كلدي اولوب عار لندكز تكبرلك ايدوب ايمانه
كلمدكز كه قوم ايچنده متبوع رئيس اولمقلكز اول رياست الدن كيدوب اتباع اولمسز اويدر جي
ايكن اوبنيدي اولسز پس بوندن اوترو بو رسوللردن بر بلوكني يالانلدكز عيسى ومحمد كبي عليهما
وبر بلوكني اولدردكز يحيى وزكريا كبي وقالوا قلوبنا غلف بل لعنهم الله بكفرهم فقليلا ما يؤمنون
يعني يحيى رسول دخي اولردسه كه بخون حقي اشدب متابعت قلمزسز اول يهودلر استهزا ايدوب
انكار يوندن دررلركه بزم كوكلمز سنك سوزك اشتمكدن بردلمشدر زيرا جميع علومي كوكلمز ايچنه
الوب احاطه قلمشدر سنك سوزكي فهم ايدوب صقليوم زا كرسن پيغمبر اوليدك سنك
دخي فهم ايديدك حق تعالى انلروك اول سوزلرين رد ايدوب بيوردي كه سز انك سوزني فهم اتمدوكز
اندن اوترو دكلدر كه سز ديرسز بلكه الله تعالى سزي حضرتدن سوروب لعنت قلمشدر اندن اوترودركه
ايمانه كلمزسز الا از اولورسز دن ايمانه كله عبد الله بن سلام كبي اصحابيله ولما جاءهم كتاب من عند الله
مصدق لما معهم وكانوا من قبل يستفتحون على الذين كفروا فلما جاءهم ما عرفوا كفروا به فلعنة الله
على الكافرين يعني جونكه بولره الله تعالى قتندن قران اندرلديكه بولروك كتابلرينه موافق حق تعالى
نك برلكن بلدريكره وانك صفتلرن بيان قلقدره وبو شرايعك برنجه احكامندره وبولري اول
قرانه دعوت قلور كه كندولردكي كتابلرني تصديق ايدر زيرا قرانه انكار ايدن همان توريته دخي انكار
اتمش اولور زيرا اكسي دخي بر پادشاهدن اندي اكسي دخي حقدر دين اسلامي تحقيق ايدكلدلر واول
اكي جهان فخري دنيايه كلمزدن اوكدن اول بني قريظه بله بني النظير قومي كتابلرينده محمدك صفتلرن
بولمشلردي حتى عرب مشركلرندن كه انلر كله مقاتله قلق دلسرلر انلر اول رسولك ادي شفيع
دوتوب حقدن نصرت طلب ايدرلردي بولر اوم لرديكه بولروك قبيله سندن كله چونكه اول
رسول بولره قريش قبيله سندن كلدي بولر اول حسددن محمدي حقيقت بلمكن كرو كافر اولدلر بوندن

شامدن چقوب مدينه يورسندي وطن طوتوب
اول رسولك چقمقلغنه منتظرلر ايدي كم اكا
تابع اوله لرتا شو مرتبه كه

دعا قلوب درلرديكه اي اللهم بزه مشكل
اوزرينه نصرت وير اول رسولك ادي
حرمتيچون واكا اينجك كتابك حقيچون بزه
اني وعده قلوب درسن بونلر امرلرديكه
رسول عليه السلام بونلرك قبيله سندن كله اسحق اوغلنلريدر
چونكه اول رسول عليه السلام بونلره اسماعيل اوغلنلرندن كلديكه

اوترو حق تعالى اولره لعنت ايدوب حضرتندن سوردي ابدي جهنمي قلدي اول كفرلرندن اوتري
بئسما اشتروا به انفسهم ان يكفروا بما انزل الله بغيا ان ينزل الله من فضله على من يشاء من عباده
فباؤا بغضب على غضب وللكافرين عذاب مهين يعني نه ياوز نسنيه صاتدلر نفسلرين ثوابدن
نصيبلريني ونفسلرينه نه ياوز اش اشلدلركه منافع الوب محمدك دخي صفتلرن تغيير ايدوب
كزلدلر وحق تعالى اندردكي كتابه انكار قلدلر حسد ايدوب شوكا كم حق تعالى كندو فضلي برله وكتاب
اندورر قوللرندن كيمه دلرسه اكا اهل اولدغيچونكه اول محمددر دخي يعني بولر ايماني ترك ايدوب كفره
دكشدكلري انكچوندي كه اوملرردي پيغمبر كندولرك ايچندن اوليدي چونكه حق تعالى اسمعيل اوغلنلرندن
كتوردي حسد ايدوب كفره كيردلر دندلر اولر لعنته ونكرونك سخطنه مستحق اولدلر لعنت لعنت
اوزرينه اول لعنت سخط عيسى يه دخي كافر اولوب انجيله انكار قلدقلريچون اكنجي لعنت خشم
محمد دخي وقرانه انكار قلدقلريچون پس حاصلدر بو كافرلره بر عذابكه انلرك ايچنده خور حقير اوله لر
واذا قيل لهم امنوا بما انزل الله قالوا نؤمن بما انزل علينا ويكفرون بما وراءه وهو الحق مصدقا لما
معهم قل فلم تقتلون انبياء الله من قبل ان كنتم مؤمنين يعني يحيى دنلسه بو مدينه يهودلرينه ودخي
جوره سنزكي لرم كم كلوك بو قرانه تصديق لك كه محمده اندرلدي انكاري ترك ايدوك انلر ديرلركه
بز ايمان كتوررز انا كم بزم اوزرمزه اندي توريت ايچنده ودخي موسى يه ايمان كتوررزدرلر اندا
صكره واندن اوكدن اني كتابلره انكار ايدرلركه زبور وانجيل وفرقاندر حال بوكه اول
قران دخي حقدر الله تعالى دن اندرلمشدر كندولرك كتابلرينه موافق چونكه انلر كتابلريني كرچكليه
كتابه انكار ايدرلركندو كتابلرينه دخي انكار اتمش اولورلر اول يهودلره رسول دخي ديرلر ديكه سز نيچون اول
سندن ايلروكي پيغمبرلرومز كتوردوكي كتوردك بزه هيچ بر پيغمبر كلمدي الا انلر قربان ايدردكي
كوكدن اود اينب اني كويندرردي حق تعالى اول ايلاه ايلوب بيورديكه يا محمد ايت اولره كم سيز نيچون
اول سندن اول سز قربانلر كلي رسوللري اولدرردكز اكر كرچك انلره اناندكز سه قتي كتاب حكمنه
روا كورلمشدر پيغمبرلري اولدرمك دكلدر بو الا سزك حقه عناد قلدوغكزدندر ولقد جاءكم
موسى بالبينات ثم اتخذتم العجل من بعده وانتم ظالمون يعني بدرستي موسى دخي سزه ظاهر ايتلرله
وعلامتلرله كلدي عصا ازدها اولمق كبي واليافق نور اولمق كبي ودكز يارلوب يوللر اولمق كبي
وحلال حرامي حدودلري بيان قلمق كبي بو كليسي بلدكلوزدن صكره موسى دخي طوره كديجك سز كندوكزه
بوزاغوي معبود دوتوب اكا طيدكز تحقيق سز كافر اولوب كندوكزه ظلم ايلدوكز واذ اخذنا
ميثاقكم ورفعنا فوقكم الطور خذوا ما اتيناكم بقوة واسمعوا قالوا سمعنا وعصينا واشربوا في قلوبهم
العجل بكفرهم قل بئسما يأمركم به ايمانكم ان كنتم مؤمنين يعني چون بز سزدن عهد ميثاق الدق سزه عهد
وفا قلدوكز اول اشتدوكه عناد ايدوب طاغي كتوردوب اوزرسيكزه كتوردك ددك سزه كم سيزه
ويردكمز كتابه حكمي جدله دوتك اكا ملازم اولك اشدك بو كلامي مطيع اولك انلر اشدب ددركه
سوزكي اشتدك اما امركه عاصي اولدق اكر اول طاغ قورقسي دكلسه قبولا تمزدك اول بزغويه طبق
لذتي ومحبتي اولرولك كوكلنه سكدي اول كفرلرنك عوضي ايت يا محمد بزيونا يانذر اول ايمانكز سزي كفره بيورر

صفتلري تغيير ايدوب
اول ايمانلرنده بولدقلري
اوتري بيردورلي تي
قلدلر تعول
قورقودنكه دنيا منفعتي
بونلردن زائل اوله

ودخي انيكم اكر اول بوزغو يه طيمق محبتي كو كلكزده الله تعالى يه طيمق محبتيله برابر اولديه
نزيونا ياندر اول ايمانكزكم سزه بوزغمي برغور لكم كند وكزي مؤمن صنور سز قل ان كانت لكم الدار الاخرة
عند الله خالصة من دون الناس فتمنوا الموت ان كنتم صادقين يعني اول يهودلرد كم بدرستي
اوجماق بزه محبوب مخصوص اولمشدر كروقلن خلقجوبدر دكلدر پس حق تعالى بويوردي كم ايت يا محمد اول كسم
اكر بو دكلكز لين ايسه اوجماق سزه مخصوص صدر غيركزه دكل ديك امدى الله تعالى دن اولم دلك كه اكا
ايرشه سز اكر بو سوزكزده كرچك سكز ولن يتمنوه ابدا بما قدمت ايديهم والله عليم بالظالمين يعني بولر
اول اولومي هركز ارزو اتمزلر شول قبيح زشت عمللري قورقسندنكم اشليوب اخرته كندرمشلر
بلورلركه وارجق اناك جزاسنه مبتلا اولرلر حق تعالى بوظالملروك فعلن عليمدر بلوريارن كروا ول
فعللرينه موافق جزا قلور ولتجدنهم احرص الناس على حيوة ومن الذين اشركوا يود احدهم لو يعمر الف سنة
وما هو بمزحزحه من العذاب ان يعمر والله بصير بما يعملون يعني يا محمد بدرستي سن بو يهودلر ولت
عالملرني وعربك مشركلرني بو حيوة اوزرينه كي حريص بوله سن شويله بولردن هر بري اني سورلركم دينه
بيك بيل عمرلري اوله زيرا اول كه مشركلر اخرته انكارلري وارد ينه چوق يشمق استرلردي تيز
فنا اولميلر وانلركه يهودلر بولر اكر نه جنايتلر ونه كناهلر كسب اتدلر قورقرلركه اولجك اناك جزاسي
بوله لر انلر دخي اندن اتروچوق يشمق استرلر اما حق تعالى ايدر اول بيك بيل عمر دخي وير لسه اول
چوق يشامق بولري منع ايدوب عذابدن قورترمز عاقبت كروا كا مبتلا اولسرلر حق تعالى اولروك نه قلدوغن
كورم دوررانلرك عمللرينه كوره جزاسن قلسر قل من كان عدوا لجبريل فانه نزله على قلبك باذن الله
مصدقا لما بين يديه وهدى وبشرى للمؤمنين يعني كيته سخط ايدوب طارلغين اول سخطيله
هلاك اولسونكه اول درسه دخي دلمزسه انك خورلغنه البته اول سكا قرآن اندرركه سنوك
اوزركه اوقيه سن اني كوكلكده صقليه سن الله تعالى دستوريله اول قرآنكه سكا اندردك اندن
اول اينن كتابلر يكه توريت وزبور انجيلدر جملهسن كرچكليجيدر وانلره موافقدر دخي ضلالت يولنه
يورنيلره هدا ايدر نتكم اولكافرلره عذابله وقتا للم قورقجيدر مؤمنلره اجماعله وديدارله بشارت
ايدجيدر من كان عدوا لله وملائكته ورسله وجبريل وميكال فان الله عدو للكافرين يعني اول
عبد الله بن صوريا عمر رضي دن ديكه جبرائيل بزم دشمانمزدر زيرا بزي ديلكا واوغلومز قومز اسيرايدوب
مالمز المغه محمده خبر كتوردي اول دائم بزه بلالر وشدتلر اندرر ميكائيل راحتلر وبولقلر اندرر اكر اكا
اينن اول اولسه بز جمله ايمانه كلوردك حق تعالى بو ايتي اندرب بيوردي كه هركم بو فرشتهلردن ورسوللردن
برنه دشمان اولسه حق تعالى دخي اني دشمان دوترشول كسه كم الله تعالى يه دشمان اولسه بو جميع اكا
دشمان اولورا الله دخي بوعداوتله كافرلردن رحمتني دندرب عذاب محنت قلور ولقد انزلنا اليك
ايات بينات وما يكفر بها الا الفاسقون يعني بدرستي بز يا محمد سكا ايتلر اندردك كه ظاهر حلالي وحرامي
وحقي باطلي بيان قلجيدر بزم بو ايتلرمزه انكار اتمزلر الا اولكه فاسقلر وكافرلردر بوايت دخي اول ابن صوريايه
جوابدر اوكلما عاهدوا عهدا نبذه فريق منهم بل اكثرهم لا يؤمنون يعني بولر هر كز كه عهد ايدوب عهدلرن
بركره بولردن برطائفهكم عالملردر اول عهد ترك ايدوب عمل قلمزرمي بولروك اول عهد ترك ايدنلري بلكه

عالملري

عالملري دكل بلكه بولردن چوغي مطبوع القلبدر كه ايمانه كلمزلر ولما جاءهم رسول من عند الله مصدق لما
معهم نبذ فريق من الذين اوتوا الكتاب كتاب الله وراء ظهورهم كانهم لا يعلمون يعني چون محمد بولره
الله تعالى قتندن رسول كلدي حال بوكه بولرك قتنده كي كتابه دخي كرچكليجيدر بولردن بوطائفهكم
انلره توريت وبرلمشدر اوقرلر بلورلر اولر اول الله تعالى كتابنك حكمني اردنه اتدلر اكا ايمان كتورمدلر
صنا سنكه بولر اول كتابلرينه محمدك صفتلرن اوقمدلر وانك رسول دكن بلمدلر واتبعوا ما تتلوا
الشياطين على ملك سليمان وما كفر سليمان ولكن الشياطين كفروا يعلمون الناس السحر يعني بو يهودلر
الله تعالى كتابنك حكمني اردنه اتدلر اول شياطينلركندولردن دورنب سليمان زماننده يازدقلري
سنلره متابعت قلدلر وپيغمبرلر طريقني قويب سحره اويدلر اكي نسنه ترك ايدوب اكي نسنه طوتدلر
كتابله رسولي اوبغي وانوكله عمل اتمكي ترك اتدلر شياطينلر ديوان ايدوب يازدقلرنه واول اكي فرشتنه
الهام اولنن سنلره متابعت قلدلر انكله عمله مشغول اولدلر سليمان كافر اولمدي ليكن اول شياطين
لركافر اولدلركه خلقه سحر اوكرتدلر وما انزل على الملكين ببابل هاروت وماروت يعني بولرد خي
متابعت قلدلر اول اكي فرشتنه الهام اولنب كوكلرينه دوشلن نسنه يه بابل ولايتنده كه بري هاروت
وبري ماروتدر وما يعلمان من احد حتى يقولا انما نحن فتنة فلا تكفر فيتعلمون منهما ما يفرقون به
بين المرء وزوجه وما هم بضارين به من احد الا باذن الله ويتعلمون ما يضرهم ولا ينفعهم ولقد
علموا لمن اشتريه ما له في الاخرة من خلاق يعني اول هاروت ماروت هيچ بركيسيه اول سحري بلدرمزلردي
تادليجه كه بز فتنهيز يعني ابتلا يجون وامتحان يجون قونلمشز كه ابتلا شمدي ايمانلركزده قونلديحق
لا بز وملة بو طلقك مؤمنن وكافرن تميز ايدوب ظهوره كتورر هركيسه كم بو سحري اوكرنكي قبول
ايدوب كتاب حكمني ترك اته كافر اولور وهركم سحر اوكرنكي ترك ايدوب كتاب حكمنه عمل قلسه
اول مؤمن اولور بو سوزي كلنه درلردي بعضي اني ترك ايدوب مؤمن اولوردي وبعضي اني اوكرنكه
حريص اولوب كافر اولوردي انلر نقدر كه ديرلرسه كافر اولمه بوني اوكرنكي ترك ايت انلر عنادايدردي
اما اول سحرك كيفيتني انلره بيان قلورلردي دخي اوكرنكدن منع ايدرلردي پس اول يهودلر وارب
اولردن اوكرنرلردي شول نسنه كه اكي حلال اراسنده ايرلمغه سبب اولور واري بغلرلردي كه
حاله فتنه وررمزدي دخي بونك كبي سحرلركه وار بو فتنهلره سبب اولورا اما ساحرلر سحرلريله هيچ
بركيسيه ضرر ايرشدرمزلر حق تعالى ارادتي ولما يحق الا كمكر اول اكا مقدر اوله اول سحرك
اكا اثري اوله بولر اوكرنورلر شول نسنه كه دينلره انلره ضرري وار واخرتده دخي انلره منفعت ايدر
دكل دينك ضرري بو كه دينلرن چقرلر اخرتده دخي ابدي عذابه مبتلا اولرلر بدرستي حقيقت بلدلر
توريت ايچنده شول كمسنه كه سحري اختيار قلدلر الله كتابني وزره انلرك نصيبي بوقدر اخرتده
بوندن اوتروبيوردي حق تعالى ولبئس ما شروا به انفسهم لو كانوا يعلمون يعني نه ياوزنسنه اختيار
قلدلركندونفسلرينه كه اول سحردر الله تعالى كتابني قودلر وانبيالري سنتلرني ترك اتدلر اكر بلسلر ديكه
نه زيانه اوغرادلر اولحالدن دونرلردي ليكن حاللرندن خبردار دكللردر ولو انهم امنوا واتقوا لمثوبة
من عند الله خير لو كانوا يعلمون يعني اكر يهودلر ايمان كتورب الله تعالى يه تصديق اتسلر واول سحره اعتقاد

شونك كبي كه بر كشي بر كشييه كلوب ديكه
زنا ندر بكا بلدر اول دخي اكا وصف ايدوب
بلدردي ودخي ديدكه بو اش
لرحرامدر زنهار بونلري اشتمك
اشلمكه بلنمه اولكي ترك ايدوب
مؤمن اوله اولكه ترك اتميوب
اشلر كافر اولور

قلمقدن صقنلر الله تعالى قتنده اول خيرلو ثواب ايدي اكر بلسلر وليكن بلمزلر يا ايها الذين
امنوا لا تقولوا راعنا وقولوا انظرنا واسمعوا وللكافرين عذاب اليم يعني انكم الله تعالى
برلدلر و رسول كرجكلدلرزنهار راعنا ديك يعني مسلمانلر رسوله كلورلردي ديرلردي كه يا رسول
الله راعنا بونك معنيسي عرب دلنجه اشتمك لكوكي سبلدن يكادوت سوزمي فكر ايله حالمي كله اما
يهودلر دلنجه معنيسي سوكمك اولوردي چون يهودلر مسلمانلردن بو كلمهيي اشدرلردي انلره خوش
كلوب ديرلردي كه بز محمده هميشه كزلو يرده سوكردك شمدي اشكاره سوكرز زيرا رسوله قتنه
كلمجك انلردخي مسلمانلر كبي راعنا يا رسول الله ديرلردي مسلمانلرك مرادي ايزعدي نتكم ددك
اما بونلرك مقصودي سوكمكدي بوندن اوتروددي حق تعالى كه اي مؤمنلر رسول قتنه كلوب
راعنا ديمك ايدك كه بزه نظر ايله يا رسول الله سزه بيورلن نسنيه مطيع اولك ديك كه حاصل كن
جنت اوله كافرلره خود عذاب اليم وارد ر ما يود الذين كفروا من اهل الكتاب ولا المشركين ان ينزل
عليكم من خير من ربكم والله يختص برحمته من يشاء والله ذو الفضل العظيم يعني سوكمزلر رسول كسلكم
مدينه يهودلري دخي اهل نجران نصارالري دخي عربلر مشركلري كه رسولكزه اوزرينه
وحي اندرله دخي شرايع اسلام بيان اولنه زيرا بولر كافرلردر اني سورلر كه خلايق كلي كافر اولسلر دخي
اكا برابر اولسلر حق تعالى خبر ويرديكم ايشي انلرك مرادنجه اولمز الله تعالى مخصوص قلور نبوتي و
رسالتي دلرسه اكا و برر اكا اهل اولني اول بلور و دين اسلام ايله اكرام قلور كه الله تعالى اولو
فضل اسيدر و عطاسي بولدر ما ننسخ من اية او ننسها نات بخير منها او مثلها الم تعلم ان الله
على كل شيء قدير يعني حق تعالى ايدر بز براية نسخ ايدوب حكمي ابطال قلمازز به برايت كندو
لفظي ثابت قلوب انكله عمل قلمغي ترك اتمزز الا اندن يكرك يا انك برابري يعني منفعتده بر
بردخي كتورزز اندن اني نسخ ايدوب ترك ايدرز بلمزمسن سن يا محمد حق تعالى نيه دلرسه قادر
قدرتي يتركين دلرسه ناسخ قلور كمي دلرسه منسوخ قلور الم تعلم ان الله له ملك السموات والارض
وما لكم من دون الله من ولي ولا نصير يعني سن بلمزمسن يا محمد بو سبكه برلرك و كوكلرك حق تعالى نك
خاص ملكيدر كمسنه نك شركتي يوقدر بر يرده كوكده نه دلرسه اشلر حكم انكدر كاه بردرلو حكم
ايدر كاه بردرلو دخي امر ايدر بو قوللري نه نسنه مصلحتدر ونه نسنه مفسددر ديكركن اول
بلور ركن ثابت قلور ركن نسخ ايدوب ترك ايدر اما اول يهوديلر بو ايت نسخ اولوب حكمي باطل
اولدغنه انكار ايدرلر ديك سز انكار ايدك كه يارن قيامت كوننده سزلرك بر تعيين دوستكز بوالتميه
كم سزه منفعتي طوقنه يا بر يردمجي بولنميه الله دن غيري سزدن حق تعالى عذابلرن منع ايده ام
تريدون ان تسألوا رسولكم كما سئل موسى من قبل ومن يتبدل الكفر بالايمان فقد ضل سواء السبيل
يعني دلرمسز سز دخي كه رسولكزه دليه سز شول موسى قومي موسى دن دلدكلري نسنه لري سزدن ايلرو
كيلر اكا دخي ددلردلرز بزه الله تعالى يي اشكاره كوستر سن هر كمسه كه ايماني كفره دكشر سه ايمان
اوزره كفري اختيار قلسه بدرستي اول هدايت يولنك اورتا سن ازمش اولور ود كثير من اهل
الكتاب لو يردونكم من بعد ايمانكم كفارا حسدا من عند انفسهم من بعد ما تبين لهم الحق فاعفوا

و

واصفحوا حتى يأتي الله بامره ان الله على كل شيء قدير يعني بو اهل كتابدن چوقلري ارزو ايدر
اني دلرلر كه اشكي سزي ايمانه كلدوكنزدنصكره كره كفره دندرهلردي كه اول سوزي سزه
خير صنوب سويلمزلر بلكه كوكللرندن خيانت ايدوب حسدلرندن سويلرلر حق انلره ظاهر اولد
قدنصكره زيرا توراتده انجيلده محمد قوللرينه صادق دعي وانك ديني حق دعي انلره بيان اولنديغي
هله سز اول ياوزخلقلرينه انلرك بقمك اول سوزلرندن اعراض ايدك تا اكا دك كه الله تعالى دن
سزه امر كله انلر كل قتال ايدن سز كندولري اولدرب مالكرن الهسز اوغللرن قزلرن اسير ايدوب
كندوكزه خدمتكار ايدنسز كه الله تعالى نيه دلرسه قادردر مسلمانلره نصرت ايدوب كافرلري
انلرك اللريله هلاك قلور واقيموا الصلوة واتوا الزكوة وما تقدموا لانفسكم من خير تجدوه عند
الله ان الله بما تعملون بصير يعني نمازك فرضيتنه اقرار ايدك واني وقتيله ادا ايدك ركوعلرن و سجودلرن
و قياملرن خشوعله و خضوعله كوكچك رعايت قلوب يرلو يرنه كتورك واوزكزه فرض اولنان
زكاتي دخي مالكزدن هر نه جنسدن اولورسه مستحقنه چقرب ويرك و بلوك كم كندو الكوزله
ويردكوكز صدقه لردن و كركلو عمللردن نكه قلوب سز سزدن الرواحرته كندو سز جميعي الله تعالى
قتنده حاضر بولسرسز وانك عوضلرن الهسز كه ذره قدر اندن ضايع اولسر دكل الله تعالى سزلرك
اعمالكزه مطلعدر نه قلدوغكزي بلور اكا مجازات قلور وقالوا لن يدخل الجنة الا من كان هودا او
نصارى تلك امانيهم قل هاتوا برهانكم ان كنتم صادقين يعني بو يهودلر ديرلركه جنته كرمزلر
الا شول كمسنهلر كه انلر يهودي اوله و نصارى لرديرلركه نصاري اولنلر كيرر حق تعالى انلرك
سوزلرن رد ايدوب بيوردي كه ايت يا محمد اول نصاري يله يهودلره كم اكر بو سوز كردهكرچك
سكز كتورك حجتكزي توريتدن انجيلدن كه سزه اندرلدي كورهلم حجتسز دعوي مقبول
اولمز بو لرك حجتلري يوق اما بر باطل قرو امولري ددكرا ومرلر بو خود اولمغي محال در بلى من اسلم
وجهه لله وهو محسن فله اجره عند ربه ولا خوف عليهم ولا هم يحزنون يعني حق تعالى ايدر جنته نه
يهودي كرر نه نصراني كرر بلكه اوجماعته شول سول كمسنهلر كرر لركم انلر دينلرن الله تعالى رضاسيچون
خالص قلدلر الله تعالى قتنده مقبول اولن ديني طوتدلر كه دين اسلامدر و محمده ايمان كتورب
انك حكمنه يدلدلر دخي عمللرني كركلو قلمي اولدلر اجر ثواب ربلري قتنده انلره حاصلدر جنت انجنده
دخي انلره عذاب قورقسي اولجق دكل شول وقتكه كافرلر عذاب قورقسنده اوللر ودخي كافرلر حزن
غصه انجنده اولجق انلره حزن غصه اولميه نه اوكلرنده كي عقبيه ايچون نه صوكلرنده كي قلدي دنياليري ايچون
دكلدندن امن ايجنده اوللر وقالت اليهود ليست النصارى على شيء وقالت النصارى ليست اليهود
على شيء وهم يتلون الكتاب كذلك قال الذين لا يعلمون مثل قولهم فالله يحكم بينهم يوم القيمة فيما
كانوا فيه يختلفون يعني نجران نصرانيلرينك الجيلري كلوب مدينه نك يهودلريله منازعه قلدلر هر
بري دخي برني كفره نسبت ايدوب كندو ديني حق اثبات ايدوب يهود اجماعنه ددلركه بو قوم نصاري
دينلرينه هيچ بر اعتبار ايدجك نسنه دكل حق دين خود بزمدر حال بوكه بو ايكي طائفه دخي كتابلرنه
اوقورلر اكا نظر قلسه لر اول حق قنقدر ظاهر اولوردي اختلافه حاجت اولمزدي پس كتابلرن

نتكه كوكدن اينن كتابلرك بعضيسنده
يازلمشدر يا ادم اوغلي كنجكي و خزينه
يتم قتنده اللهكه اوغرلي ايرشمز واود
كلوب كوينديرمز وطوردغي يرده قسا
ويرمز الكسوزن حاضر بولورسن شول
وقتده كه اكا احتياجيكر اوله

قويب بو اختلاف ايدنيدكلري كندولرك ضلالتلرينه دليلدر و دخي انلركم مشركلردر كجي امتدن
وبو امتدن انلرك كتابي يوقدر اولردخي بولردكنلين دير لركم حبنته كرمزالا شول كركه انلر بزم دينمز
اوزره در اير قلري كلي باطلدر پس حق تعالى اردن قيامت كوننده بو دنيده اختلاف قلنلرك ارا سنده
حكم ايليه بولن كوستره عيان كم او جماعته كرمكه قنغي دين اهل مستحقدر و طاموية كرمكه قنغي دين اهلي
مستحقدر و حقيقت بللركه دين اسلامدن غيري دين حق مرضي يوغمشي الله تعالى قتنده كلسنك
اميذلري دنيلر يله خلاص بولمقدن منقطع اوله هلاك لكلري ظاهر اوله ومن اظلم ممن منع مساجد
الله ان يذكر فيها اسمه وسعى في خرابها اولئك ما كان لهم ان يدخلوها الا خائفين لهم في الدنيا خزي
ولهم في الاخرة عذاب عظيم يعني كم اوله كم ايجنده اندن اشد رك كم حق تعالى نك مسجدلرني نقاخراب
قله نكري قوللرني انك ايجنده الله تعالى دلرن ذكر ايدوب اكا عبادت قلمقدن منع ايده هيج اندن قنغي
ظالم وكافر اوليا و اول مسجد عمارت اولدقدنصكره بوقدر اول دوسلمه كم اكا كرم لر الا اول وغرابي
قورقيله كركيرم لر اكر طوتيلجق اولرلرسه اولدرلر ودخي واردر اولد وسليم دنيده رسوايلق فضاحت
اول اوج اولوشهرلري فتح اولوب كندولر هلاك اولمقله بري قسطنطينيه بري عمورية وبري
ارمنيه واخرتده دخي اول عذاب عظيم وارجهنم ايجنده اما اكثر علما ديمشلركم بو ايت علمده جميع
كفار حقنده كركفرا وزره اولمش اوله يا دپلمش اوله ولله المشرق والمغرب فاينما تولوا فثم وجه
الله ان الله واسع عليم يعني مغرب مشرق جميع الله تعالى نكدر هر نه جهته كم يونلوب نماز قلسز الله تعالى
رضاسي انده در و توجه اول بيكادر بر يكا مخصوص دكل بدرستي الله تعالى واسع عليمدر يعني جودي
بولدرانسنه قبول ايدوب چوق عطا ويرر دخي سزك نماز لكزي نيجه قلدغكزي بلور سزك
نيتكز واخلاصكزي كورر قبول ايدوب ثوابلر بيرر يا خود الله تعالى واسع عليمدر سزك امركزه
طار لغنده غكزي بلور و اسعدركم سزه شريعت امرلرنده كيك قلى و برتا انجه درسكز اكا طاقتكز
يتدكجه عبادت الله سزه تكليف اوليه وقالوا اتخذ الله ولدا سبحانه بل له ما في السموات والارض
كل له قانتون يعني بو يهودلرد دلركم عزير ابن الله در و نصرانيلر ددلركم عيسى بن الله در و مشركلر
ددلركم فرشته انكر نيك قزلريدر حق تعالى منزهدر و يوجه دربونسنه دنكه اولردلر بلكه يرلر اهلي
وكوكلر اهلي كلي انوك قوللريدر كه هب اكا مطيع اولوب عبودتيه اقرار ايدر يا خود الله تعالى نك صنع
اثرلري و برلكينوك طانقلري و ربوبيتينوك دليللري كوكلر و يرلر ايجنده ظاهردر و كل خلق معنى
يوندن اكا مطيعدر كوجلري يتمزكه كندو خلقتلرن تبديل و تغيير قلا بديع السموات والارض
واذا قضى امرا فانما يقول له كن فيكون يعني الله تعالى كوكلري و يرلري هيچ بو غيكى وار ايديكه
اول مثلي هيچ برادلمامشدي كذا اكا بكزدر برادي وكه طانشغيله دخي برتمدي و دخي
حق تعالى قچن دلكم برنسنه يراده اكا اول دير اول دخي اولور بو اول ديلت دخي زياده درزير
بوكاف نون كن ديكدر بوندن دخي حق تعالى منزهدر بلكه قچن برنسنه يرتمق دلسه كان ددكلين
اولور و قال الذين لا يعلمون لولا يكلمنا الله او تاتينا اية كذلك قال الذين من قبلهم مثل قولهم
تشابهت قلوبهم قد بينا الايات لقوم يوقنون يعني شول كجا لردر حق تعالى نك برلكندن

خبر

خبرلري يوق ديرلركه حق تعالى بزم سوليلز كه خبر ويره كه سن انوك حق رسولي سن يا خود بزه علامت
بجون اندرمزكه سنوك نبوتك بزه ظاهر اوله الله تعالى ايدر بونلردن ايلروكي يهودلر دخي موسيه
دم بونلر جلين ديرلرديكه الله تعالى بزه اشكاره كوستر و بونلروك كوكلري دخي قبيلقده وكفرده
انلرك كوكلنه بكزردي وسوزلري دخي انلره مشابه اولدي نتكم كوكلري مشابه اولدي بدرستي بز
توريت ايجنده سنك نعتكي وصفاتكي بيان قلدقكه سن حق مرسلسين وجميع پيغمبرلره نعمته
معجزه ويردكه سكا ويردك ودخي زياده ويردك قمونك اوزرينه فضيلتك ظاهر اوله
بوني اكلمز الا اول قوم كم انلرك عقلي تميزي واركه توريت اهلنك مؤمنلريدر الله تعالى يقين
لري وار انا ارسلناك بالحق بشيرا ونذيرا ولا تسئل عن اصحاب الجحيم يعني يا محمد بدرستي بز سني
كندردك قرانله تا كه سن حقي بيان ايده سن وحقدن يكا دعوت قله سن مؤمنلره بشير اولوب
جنتله بشارت قله سن وكافرلره نذير اولوب عذابله قورقده سن قچن سن بو اشي برينه كتوره
دخي بولدكوره سن بوندنصكره انلر نكدا اشليلر اول جحيم اهلندن اتروسن سؤال اولنجق دكلسن
ولن ترضى عنك اليهود ولا النصارى حتى تتبع ملتهم قل ان هدى الله هو الهدى ولئن اتبعت
اهواءهم بعد الذي جاءك من العلم ما لك من الله من ولي ولا نصير يعني مدينه نك يهودلري و نجرانك
نصرانيلري سندن راضي اولوب خشنود اولمزلر تا كه سن انلروك قبله سنه نماز قلوب انلروك
دينينه كرمينجه يا محمد ديكل كه الله تعالى يه عبادت قلمق قبله كعبه در و انك قتنده قبول اولنجق
دين اسلامدر ديني در و بلكل كه اكر سكا بو حق ظاهر اولدقدنصكره كه دين حق دين اسلامدر
و حق قبله كعبه در انلره متابعت قلسي اولرسك سكا بر قريب دوست بولنجق دكلكم سني الله تعالى
عذابندن صقليه سكا منفعتي طوقنه ودخي سكا بر يردمجي اولجق دكلكه عذابي سندن منع ايليه
اكرچه بو خطاب رسول حقنده در وليكن مراد بوندن امتي در كه حذر ايدوب فاسقلرسوزنه
اويمليلر الذين اتيناهم الكتاب يتلونه حق تلاوته اولئك يؤمنون به ومن يكفر به فاولئك
هم الخاسرون يعني شول كمسه كه بز انلره كتاب ويردك انلر اكا ايمان كتوردلر شويله كم كركدي انانه
ديلر و شويله كم متابعت قلمق كرك ايدي اندلر و كتابلري وصف اتدوكي صورتنه و صفتكي بيان
قلدلر كزلمدلر و حق تعالى اندردكنلين او قدرلر حكمني تبديل و تغيير قلمدلر حلالني حلال بلوب اني طلب اتدلر
و حرامني حرام بلوب اندن امتناع قلدلر انلردركه محمده ايمان كتوروب تصديق لديلر سعادت وفلاح
بولديلر هر كيم محمده انكار قلسه واني زكجكلمه حقيقت زيانكار انلردر يا بني اسرائيل اذكروا
نعمتي التي انعمت عليكم واني فضلتكم على العالمين واتقوا يوما لا تجزي نفس عن نفس شيئا ولا يقبل
منها عدل ولا تنفعها شفاعة ولا هم ينصرون يعني يا بني اسرائيل بنم اول نعمتلرمي اكولكم سزه انعام
ايدوب تيهده من سلوى ياغدردم و اول عالملره زمانكزده قومي اوزرينه كلدم دكزدن يول ويروب
سزي كچوردم انلري اردكزجه كروب هلاك ايلدم قورقك صقنك شول كوندن كه عذابندن كيمسه هيچ
بر كمسه دخي بر كمسه نك عذابندن نفع قلمز يعني قورترمغه چاره قلمز ودخي بر كافر كندو نفسنه فدا ويرسه
كندوني قورترمغيچون اول فداسي قبول اولنمز دخي بر مؤمنك شفاعتي اول كافره اصلا قلوب اني قورترمز

سبب قضيه بو نصرانيلر ديديكه كافرلر
كلوب رسول عليه السلام صلح اتمك ديلر
لردي رسول عم انلري مسلمان اولورلر
ظن ايدردي بو سوزلرينه رغبت اتمك
ديلدي حق تعالى خبر ويرديكه انلر سندن
راضي اولمزلر تا كه سن انلروك دينلرينه
متابعت اتميجه سن انلروك سوزلرينه
اعتبار ايدوب دعوتلره رغبت قلمغه
دكلكه

بو ايتدن مسني بو قاره ده مرور اتديكي
كم حق تعالى بني اسرائيل قومنه بيورديكه

دخی بو عذابدن منع اولنمزدکل واذ ابتلی ابراهیم ربه بکلمات فاتمهن قال انی جاعلك للناس
اماما قال ومن ذریتی قال لا ینال عهدی الظالمین یعنی چون الله تعالی ابراهیمی ابتلا قلدی
بر قاچ حکملر له ابراهیم انلری یرینه کتوروب تمام ایلدی اما اول حکملر که حق تعالی ابراهیم عم ابتلا قلدی
اول اون نسنه ایدی بشی باشنده بشی بدننده اما اولکه باشنده در بری اغزن صو الن انکدر وبری
ابدستده اغزه صو ویرمکدر ودخی برونه صو ویرمکدر ودخی بیق الدرمق وبری سقاللندن نسنه
کیدرسوب قیوب چوغلتمق واول بشی کر بدننده در بری سنت ایلمك ودخی اودیرن یولمق و
حاجت وقتنده استنجا قلمق وقولتوغن ارتمق ودخی درنقلرن کسمك ابراهیم عم بو کلیسنه
وفا قلوب تمام یرینه کتوردی حق تعالی اکا ددیکه یا ابراهیم بن سنی بو خلقه امام ومقتدا
قلم که جمیع سکا اقتدا قلهلر چون حق تعالی ابراهیمی امام قلوب مقتدا قلدی اول اکا غایت
خوش کلوب ارزو قلدیکه ذریتندن امام اوله دعا قلوب ددیکه الهی نسوم ذریتمدن دخی
امام قلی ویرکه انلر دخی بو خلق اقتدا قلهلر حق تعالی اکا خبر ویردیکم سنوم رحمتم وعهدم ظالملر
ایرشمز یعنی سنك ذریتکدن بعضی کافر اولسهلر کافر اولنلر خود امام اولمغه لایق اولمز اما بعض
ذریتوك حقنده دعاك مقبولدرکه حاصل اوله واذ جعلنا البیت مثابة للناس وامنا واتخذوا
من مقام ابراهیم مصلی یعنی کعبه‌یی بز بو خلایقه دونب وارجق یر قلدقکه هر ییل هر طرفدن اکا
ارزو ایدوب وارهلر اما انده هیچ حاجتلری وارزولری تمام اولوب کتمیهلر بلکه نقدر وارسه
هیچ دخی شوقلری اندن کسلمیه دخی اول کعبه‌یی بز مکان امن قلدق هر کیم وارب اکا التجا ایده دوکل
قورقدغندن امین اوله اگرچه ادم اولدرب دخی کیررسه ودخی حق تعالی بیوردیکم ابراهیم مقامی
مصلی ایدنوك که انده نماز قلهسز وعهدنا الی ابراهیم واسمعیل ان طهرا بیتی للطائفین والعاکفین
والرکع السجود یعنی بز ابراهیم واسمعیله وصیت قلوب بیوردقکه بنم اومی بتلر نجاستندن
وغیریدن پاك ایدوب اول اوا فدن کلوب طواف ایدجی قوللر وگچون دخی مکه اهلندن مقام
دوتوب طورن قوللر گچون اردی وبیه لر دخی انلر گچون که انده نماز قلوب عبادت ایدرلر واذ قال
ابراهیم رب اجعل هذا بلدا امنا وارزق اهله من الثمرات من امن منهم بالله والیوم الاخر قال ومن
کفر فامتعه قلیلا ثم اضطره الی عذاب النار وبئس المصیر یعنی چون ابراهیم عم دعا قلوب
ددیکه یارب اشبو حرمی سن مسکن امن قلی ویرکه بونك قوشی وحیوانی اولمیه واوتی اغاجی
کسلمیه وبونك اهلی بونك ایچنده دیلمیه دخی بونك اهلنه انواع یمشلردن رزق ایلیو ویر
شول کسلره کم بولردن الله تعالی‌یه ایمان کتورمش اوله حق تعالی رزقده لطف عام ایدوکن ورزق
امامت کبی دکل ایدوکن بلدروب ابراهیمه خبر ویردیکه یا ابراهیم هر کیمسه کم کافر اوله اکا دخی
دنیاده عمری مقدار اولدغی قدر رزقن ویررن چون مدت عمری تمام اوله اخرته انتقال ایده البته بن
انی چارسز او دعذابنه گرفتار قلورن که اول عذاب وارجق یرلرولکی یاووزید واذ یرفع ابراهیم
القواعد من البیت واسمعیل ربنا تقبل منا انك انت السمیع العلیم یعنی چون ابراهیم عم کعبه‌نك
بنیادنی یوجلدوب تمام ایلدی واسمعیل دخی اکا بله یاردم اتدی چون اسمعیله ابراهیم عم کعبه

بنیادند

بنیادندن فارغ اولدلر اکیسی بله دعا قلوب ددلرکه ای بزم ربمز بزدن بو عملی قبول
ایدوب بونی بزم سبب قربت قلی ویرکه سن دعالری ایشیدب قبول ایدجی سن وکوکللرده
کی نیتلری بلیجی سن ربنا واجعلنا مسلمین لك ومن ذریتنا امة مسلمة لك وارنا مناسکنا وتب علینا
انك انت التواب الرحیم یعنی ای بزم ربمز بزی سکا اخلاص‌له مطیع منقاد اولنلردن واسلام
اوزره ثابت اولنلردن قلی ویرکل دخی ذریتمزدن بعضسین سکا مطیع اولوب اسلام اوزره
ثابت اولنلردن قلی ویرکل دخی بزم عبادتمزه امرنی بزه سن بلدری ویرکل و بزم زلتمزی سن عفو
ایلیکل که قوللری اسرکوب کناهلرن عفو ایدجی سنسن ربنا وابعث فیهم رسولا منهم یتلوا علیهم
ایاتك ویعلمهم الکتاب والحکمة ویزکیهم انك انت العزیز الحکیم یعنی ابراهیم عم چون بلدیکه
ذریتندن بعضی کافر اولسهلر کرک ایدی دلرنکه کروانلرك ایچندن انلره رسول کندره سن
سنك کلامکی انلرا اوقوینه اوقیلر انلره وعظ نصیحت ایدوب حلال حرامی بلدره طریق حقه
دعوت قله وانلری شرکدن وکفردن پاك ایدوب ارده وزکات امر ایدوب مالکلرن دخی اری
قلدکه سن عزیز وغالب سن که هیچ برکمسه سکا غالب اولمز که دلرسك انتقام ایدرسن
سکا عاصی اولنلردنکه سنوك مثالك یوقدر دخی حکیمسن امرکره نه اشلرسك علمکه موافق اشلرسن
ومن یرغب عن ملة ابراهیم الا من سفه نفسه ولقد اصطفیناه فی الدنیا وانه فی الاخرة لمن الصالحین
یعنی اعراض ایدوب یوز چورمز ابراهیمك دیننده‌نکه دین اسلامدر الا اشول که اعراض
ایدرکم کندو نفسنك امرینه جاهلدر هیچ فکر ایلمزکه بله اول نفسی الله تعالی‌یه خدمت ایچون یرادلدی
انك عبادتی البته اکا واجبدر هر کیم بونی فکر ایتمیوب دین اسلامدن یوز چورسه اول
سفیهدر اکی جهانده دخی زیانکاردر بدرستی اول ابراهیم جنت ایچنده صالحلر ایله در کم
محمددن غیری کلی صالحلردن اول افضلدر اذ قال له ربه اسلم قال اسلمت لرب العالمین
یعنی چون ربی اکا ددیکم دینکی الله ایچون خالص ایله طوغری طور انك کم دین اسلامدر ایشکی
الله تعالی‌یه اصمرله چون حق تعالی اکا بو ایله امر ایلدی ددیکه بن دینمی خالص قلدم الله ایچون
و انی نیمی اکا اصمرلدم که رب العالمین در ووصی بها ابراهیم بنیه ویعقوب یا بنی ان الله
اصطفی لکم الدین فلا تموتن الا وانتم مسلمون یعنی ابراهیم عم اوغللرنی قاتنه جمع ایلدی
اخر اولوم وقتنده کی بری اسمعیل وبری اسحاق در واکسی دخی مدین ومداین در فورقدیکه
کندودنصکره ابلیس لعین انلری کیدا ایدوب دین اسلامدن رجوع اتدوره ددیکه ای بنم
اوغللرم حق تعالی اختیار قلدی سزکچون دین اسلامی که ملت حنفیه در زنهار اول اسلام اوزره
ثابت اولوك شول حالاوزره دیرلوك کم بخی سزه اولوم کلسه اول اسلام اوزره بولنه سز
وانوك اوزرینه کیدهسز بوندنصکره یعقوب دخی اون اکی اوغلنی قاتنه درب وصیت قلدی
شول وقتکه وارب مصره کردی کورددیکه اول مصر قومی کلی بتپه طپرلر قورقدیکه شیطان لعین
مکر ایدوب اولری دخی فتنیه براغه اول دخی جدی ابراهیم عم وصیت قلدوغی وصیت قلدیکه
اسلام اوزره اولبجه ثابت اولوب انك اوزرینه اولالرم کنتم شهداء اذ حضر یعقوب الموت

یعنی ابراهیم علیه السلام بو دوست
طوتلمغه واورندلیب نبوة ورسالت
ویرلمك لایق اولدوغنی اول اجلدن
ایدیکه چوخ رب تعالی!

اذ قال لبنيه ما تعبدون من بعدي قالوا نعبد الهك واله اباءك ابراهيم واسمعيل واسحق الها
واحدا ونحن له مسلمون يعني يعقوبه اولوم ايرشدكي وقت سز قاننده حاضر مي ايدكز كه بو دعوايي
ايدرسز سز جهود بلمدن باطل دعوي ايدرسز اما حق تعالى خبر وير بيان قلديكه اول يعقوب اوغلانلرنه
ددیکه بندنصكره نيه طپرسز اوغلانلري ددلركم سنوك معبودكر و اتالرك معبودلري ابراهيم واسمعيل
واسحق دراتلرك رتبه طپرز كم واحددر انوك شريكي يوقدر بز اول اللهه مطيع ومنقاد اولمشز
تلك امة قد خلت لها ما كسبت ولكم ما كسبتم ولا تسئلون عما كانوا يعملون يعني اول ابراهيم اوغلانلريله
ويعقوب اوغلانلريله دم بر جماعتدي سزدن ايلروكجدلر سزك انلره كوجكز يتمز كه كتوره سز انلري
سزكجوه طانقلق ويره لركه سزدخي انلروك ديني اوزره سز يعني يهودلر دعوا قلورلر ديكه بزدخي ابراهيم
ويعقوب ديني اوزره يوز حق تعالى بوكلامله انلروك اول سوزلرين رد ايدر ديركه اول جماعت نه اشلدكلر
انلر كندو فعللرنك جزاسي وارسزدخي نه اشلدوكزسه سزه دخي اول فعلكز جزاسي اولسر بوكون نظر سزك
عملكزه در انلروك سزه منفعتي يوق يا خود اولروك عملندن سز سؤال اولنمجق دكلسز وقالوا كونوا هودا
او نصاري تهتدوا قل بل ملة ابراهيم حنيفا وما كان من المشركين يعني يا محمد بو يهودلر ديرلر كه يهودي
اولك ونصرانيلر ديرلر كه نصراني اولك تا كه ضلالتدن قورتلب هدايت بولسز ايت انلره كم هدايت سزك
دينكزده دكل بلكه ملت ابراهيمه متابعت قلمقده در حنيف اولوب وطغرو اولبن مشركلردن اولمدي
قولوا امنا بالله وما انزل الينا وما انزل الى ابراهيم واسمعيل واسحق ويعقوب والاسباط وما اوتي
موسى وعيسى وما اوتي النبيون من ربهم لا نفرق بين احد منهم ونحن له مسلمون يعني ايديك اي
مؤمنلر بز الله تعالى يه كرچكلدك كه بردر شريكي يوقدر دخي بزه اندرلن احكامي كه قرانه اندراني دخي
كرچكلدك وابراهيمه انن صحفي دخي كرچكلدك ودخي اسماعيله واسحقه ويعقوبه واسباطه اندرلنكه
بولر يعقوبك اون ايكي اوغلانلرندن تيلر بدركه هر بريندن بر سبط اولدي يعني بر قبيله اولكه مقصود
اول اسباطدن دكلي دكل بلكه انلردن پيغمبر اولنلر دركه انلره صحايف اندي قلدوني انكله عمل
قلدلر ودخي بر تصديق قلدق شول كتابي كه موسي يه اندي ودخي اول كتابي كه عيسي يه اندي عليهما
ودخي بونلردن غيري نه كم انبيايه اندرلدي كلنين كرچكلدك كه حقدر هيچ بولردن برني دخي بريندن
فرق اتمزز كه جميع حق پيغمبردر نتكم يهودلر ونصرانيلر فرق ايلدلر موسايله وعيسادن غيريه اعتقاد
قلدلر بز اول الله حكمنه مطيع ومنقادز جميعنه ايمان كتوررز فان امنوا بمثل ما امنتم به فقد اهتدوا
وان تولوا فانما هم في شقاق فسيكفيكهم الله وهو السميع العليم يعني حق تعالى مؤمنلره بيورر كه اكر
اول يهودلر ونصرانيلر دخي ايمان كتوره جك اولورسه نتكم سز ايمان كتوردكز انلر دخي مرحليني هدايت
بولورلر واكر اول محمده وجميع انبيايه عم ايمان كتورميوب اعراض ايدرلرسه كه شول ضلالتلري
اوزره قالور ايدكسني اولر مخالفت وعداوت ايجنده در تيز اولا كه حق تعالى انلرك زحمتلرن ومؤنتلرن
سزدن دفع ايليه كه اول سميعدر انلروك مؤمنلره يهودي اولك يه نصراني اولك ددكلرني اشيدر
ودخي عليمدر انلره نجه عقوبت قلاجغني بلور صبغة الله ومن احسن من الله صبغة ونحن له عابدون
يعني الله تعالى يه متابعت قلوك واكا لازم اولوك كندوكزي واوغلانجقلركزي دين اسلام احكامنه طالدرك

يعني حق تعالى مؤمنلره بيورديكه اكر اول يهوديلر ونصاريلر ايمان كتوره ديلر اولورلرسه سزك ايمان كتوردوكز كبي انلردخي سز جلكبي هدايت بولورلر واكر انلر محمد و جميع انبيايه عليهم السلام ايمان كتورميوب

كه طهارت بولب پاك اوله سز اول كمسه دن احسن كيم اولا كيم اول الله تعالى دينلو احكاملرينه
طالهور رسولنك سنتلرن برنه كتوره اوغلانجغن سنتن صقليوب سنت ايليه انوك كبي پاك
ايده دیه كه بز الله تعالى يه طابجيلرز واني برليوب اكا مطيع اولجيلرز قل اتحاجوننا في الله وهو ربنا
وربكم ولنا اعمالنا ولكم اعمالكم ونحن له مخلصون يعني محمد ايت اول مدينه يهودلرنه واولجراني
نصرانيلرنه يعني بزمله الله تعالى دينده مخاصمه مي قلورسز ايدرسزكم نتكم الله تعالى سزبرلرسزبز
دخي انى برلرز ديرسز پس نيجون اول الله تعالى برلينلره ياردم ايدوب بزم اوزرينه نصرت قلمغه
قصد ايدرسز حال بو دركم بزم ربمز دخي سزك ربكز بزم عمللرمزك اجريني تواب بزه وسزك عمللركزك
اجرني تواب سزه بزانوك وحدانيتنه اقرار ايدوب اكا عبادت قلمقده مخلصلرز ام تقولون ان ابراهيم
واسمعيل واسحق ويعقوب والاسباط كانوا هودا او نصاري قل أانتم اعلم ام الله ومن اظلم
ممن كتم شهادة عنده من الله وما الله بغافل عما تعملون يعني ايت اول يهوديلره ونصرانيلره اكرسز
اول پيغمبرلر دينندندر ديديكزسه بزدخي انلروك دينلري اوزرنه يوز اكر ايدرسزكم اول ابراهيم و
اسمعيل واسحق ويعقوب واول اسباطدن كلن پيغمبرلر يهوديه ديني اوزره ايدي ايدلك
بيكاكم انلر نه دين اوزره ايدوكين الله تعالى مي بكرك بلورسوقه سزمي بكرك بلورسز الله تعالى خبر ويرب
بيان قلدي سزك كتابكزده كم كلي انبيا دين اسلام اوزره ايدي اندن ظالمرق كم اولا كيم كندونك
قتنده كي بلدكي طانقلغي الله تعالى عذابندن قورقمدن كزليه حال بو دركه الله تعالى بولردن عهد
ميثاق الشدركه بولراني كزليوب بيان قلالر بولرك عمللريني حق تعالى يه خفي دكل هر بريكه اشلرلر انوك
انوك مجازاتن ومكافاتن بولسرلر تلك امة قد خلت لها ما كسبت ولكم ما كسبتم ولا تسئلون
عما كانوا يعملون يعني كه والدل يهودايه ونصارايه توبيخ وتقريع ايدوب ايدركه بيورر اول پيغمبرلركه
سز انلرك ديني اوزره يوز ديو دعوي قلورسز انلر بر جماعتدي يجد لركندو عمللريله كندولر
جزالنورلر سزدخي شمدكي حالكزده كندو عمللركز جزالنورسز اولراشلدوكندن سز صورلمجق
دكلسزيا سزك عمللكزدن انلر سوال اولنمجق دكللر سيقول السفهاء من الناس ما وليهم عن قبلتهم
التي كانوا عليها قل لله المشرق والمغرب يهدي من يشاء الى صراط مستقيم يعني يا محمد بيلر اولد
كه بو خلقلت جاهللري وسفيهلري ديه لركه نه نسنه دندردي بولروك قبله سن كه انلر
تودلر بر يكادخي قلدلر سن ايتكم مشرق ومغرب كلي الله تعالى نك ملكيدر يعني الله تعالى
ايچوندر كرك مشرقه قلنسون كرك مغربه چونكه الله تعالى امر ايله اوله كيمي دلرسه كعبه دن يكا
دندررو كيمي دلرسه دلالت قلور اول دينه كم انوك رضاسي وارد ر وكذلك جعلناكم امة
وسطا لتكونوا شهداء على الناس ويكون الرسول عليكم شهيدا يعني يا مؤمنلر نتكم سزه
هدايت ويروب اسلامه كتوردم وقبله كزي كعبه يه دندردم كروسزي انجلين اختيار
ايدوب امت عدل قلدم يارن قيامت كوننده پيغمبرلر ايچون كافرلر اوزرنه طانقلق ويره سز
ورسولم محمد دخي سزك اوزركزه طانقلق ويروب حجتكز قوي قلا وما جعلنا القبلة التي
كنت عليها الا لنعلم من يتبع الرسول ممن ينقلب على عقبيه وان كانت لكبيرة الا على الذين

هدى الله

يعني حق تعالى ايدر يا محمد بز سكا اول اوتكى قبليه قلمغي بيورمدق الا ابتلا قلوب ظهوره
كتورمكيچون بيوردقكه اول قبله دن دنكه طارلغمدن رسولمزه كم مطيع اولور معلوم اوله
وكم رجوع ايدوب بحنه دونكافر اولور اول قبله دنكدنصكره بدرستي اول قبله دنكلك
غايت ثقيل كلوب الا اولره ثقيل كلمزكه الله تعالى اولروك كوكلني ايمان اوزره صقلمشدر
رسولنه متابعت قلمغه انلره اكرام ايتمشدر اول قبله دنكلره هيچ طارلمزلر وما كان الله
ليضيع ايمانكم ان الله بالناس لرؤف رحيم يعني حق تعالى ضايع قلمز سزك اول نمازلركزيكه
قدسه قلدكز دخي انلرك نمازلرنكه اخرته كتدلر الله تعالى رؤف ورحيمدر قوللرني اسركر نمازلرني
قبول ايدر ضايع ايلمز قد نرى تقلب وجهك في السماء فلنولينك قبلة ترضاها فول وجهك
شطر المسجد الحرام وحيث ما كنتم فولوا وجوهكم شطره وان الذين اوتوا الكتاب ليعلمون
انه الحق من ربهم وما الله بغافل عما يعملون يعني بز كوردوز يا محمد سنوك كوزلروك كوكه
بقانظر قلدوغك عزتم حقيچون دندردم سنوك يوزنكي برقبليه كه سنك ارزوك اندن
يكادركه اول كعبه در پس الله تعالى امر ايدوب بيوردي كه يوزكي دندركل مسجد حرامدن يكا
هرنه يرده كه اولاسز اصحابكله يوزكزي نمازده اكا دندرك بدرستي شول كمسنه لركه كتاب
ويرلدي انلر بلورلركم اول كعبه دن يكا قبله حقدر اول ربلرينك امريله كه اول ابراهيم
قبله سيدر الله تعالى غافل دكلدر شول كسه لروك عملندنكه كعبه يكا دندكنه انكار ايدر
ولئن اتيت الذين اوتوا الكتاب بكل اية ما تبعوا قبلتك وما انت بتابع قبلتهم وما بعضهم
بتابع قبلة بعض ولئن اتبعت اهواءهم من بعد ما جاءك من العلم انك اذا لمن الظالمين يعني يا محمد
اكر بو يهوديلره ونصرانيلره كه كتاب اهليدركلي علامتي كتورب كوسترجك اولورسك انلر
سنوك قبلكه نماز قلجق دكلردر سن دخي انلرك مصلى سنه قلاجق دكلسين يا محمد انلر برقومدركم
بعضي كرو بعضسنه متابعت قلمز اكر سن دخي كتاب اهلى بربرينك قبله سنه نماز قلمزسنيته
اومرسنكه انلر سنوك قبلكه يونلوب سكا متابعت قلهلر اكر سن انلرك هواسنه متابعت
قلجق اولورسك انلرك قبله سنه نماز قلجق اولورسك دين اسلام حق ايدوكي وكعبه قبله
ايدوكي سكا بيان اولندقدنصكره بدرستي سن كندو نفسنه ظلم ايدنلردن اولورسن بو خطاب
اكرچه رسوله در مراد بوندن امتي در الذين اتيناهم الكتاب يعرفونه كما يعرفون ابناءهم وان فريقا
منهم ليكتمون الحق وهم يعلمون الحق من ربك فلا تكونن من الممترين يعني شونلركم اهل كتابدن مؤمنلر ايدركه
بز انلره كتاب ويردك انلر محمدي نعت صفتيله شويله بلورلركم حقدر هيچ شكلري يوقدر نتكم
ايرق اوغلنلرارسنه كندو اوغلنلرن بلوردكانسر ودخي حق تعالى ايدر بدرستي بو يهودلردن
برطائفه واردركم حقي كزلرلر يعني رسوللك صفتن اورترلر كتابلري ايچنده انكاره قلمزلر حال بودركم
بلوردلر اول محمد حق رسولدر يا محمد ابراهيم قبله سي حقدر سن اول كافرلجي لردن اولمغلكه
ابراهيم قبله سي ايدوكنه شك ايده لر ولكل وجهة هو موليها فاستبقوا الخيرات اينما تكونوا
يات بكم الله جميعا ان الله على كل شيء قدير يعني هر بر دين اهلنوك بر قبله سي واردركم اولر اكا استقبال

اتخاذ در

عبد الله ابن سلام بوبني ايشدوب ديدكه والله بن تنكري رسولني اوغلنلرمدن ايلرو بلورم عمر رضي الله عنه ديركه نيجه بلورسين يا ابن سلام ديدكي انكيچون بن طانقلق ويررم اول تنكرينك رسوليدر حقا يقين كم شبههم يوقدر اما بنم اوغلانمه طانقلق ويرمزم كم شكسم بنم اوغلم اولا زيرا بلمزم كم عورتم بندنصكره نه ايش اشلر عمر رضي الله عنه اشدوب ديدكه الله تعالى سنك كوزلوني شاد قلسون يا عبد الله

اتخاذلر در مرادلري اندن كلنوك الله تعالى در پس بو شرايع اهلنه حق تعالى بيوردي كم خيرلره اوكرونشلو
صالح عمل ايچنده يعني بو امته بيوردي كم خيرلره اوكردشك ايلروكچي امتلردن سز اكوردلك
صالح عملر اشلكله كه هرقنده اولورسكز الله تعالى سزي جمع ايدر روحلركزي قبض ايدركورك
قروده كرك دكزده اولوك وقيامتده دخي كرو جمع ايدوب عملركزه مجازات قلور كه بدرستي الله
تعالى كلي شئيه قادردر ومن حيث خرجت فول وجهك شطر المسجد الحرام وانه للحق من ربك
وما الله بغافل عما تعملون يعني هرنه يرده كه نماز قلورسن يوزنكي نمازده اول مسجد حرامدن يكا
دندر ودخي هرنه يرده كه اولاسز يوزكزي اندن يكا دندروب نماز قلوك اول كعبه دن يكا توجه
ايدوب نماز قلمق امرحقدر سنوك ربكدن الله تعالى سزك عملكزدن غافل دكل عملكوزه كوره مجازات
قلور ومن حيث خرجت فول وجهك شطر المسجد الحرام وحيث ما كنتم فولوا وجوهكم شطره
لئلا يكون للناس عليكم حجة الا الذين ظلموا منهم فلا تخشوهم واخشوني ولاتم نعمتي عليكم و
لعلكم تهتدون يعني هرقنده نماز قلسكز يوزكزي كعبه دن يكا بوندرك تا كه يهودلرك سزك
اوزركزه حجتلري قالميا الا شولركم غايت ظالملردندر اول يهوديلردن اشول ظاهر وروشن
سنزه دخي حجتلرين قطع ايتدلر حق تعالى بيوردي كه يا محمد قبلدن دندوكوكزدن اوترو بو مشركلر
بربرينه معاونت قلوب سزكله حجت ومحاربه قلدقلرندن قورقمك بندن قورقك صقنك
كه اول قبله ئي ترك ايتميه سز بن سزه تحويل قبله قلدوغم اندن اتورودركم سزك اوزروكزه اسلام
نعمتن تمام قلي ويردم ودخي سزه رسول كوندردم تا كه اكا متابعت قلوب اولا كه هدايت
بوله سز كما ارسلنا فيكم رسولا منكم يتلو عليكم اياتنا ويزكيكم ويعلمكم الكتاب والحكمة ويعلمكم
ما لم تكونوا تعلمون يعني نتكم بن سزه كرو ايچكزدن سزك مثلكز رسول كوندردم اكر فرشتهدن
كوندرسم سز اكا الفت طوتميايدكز ودخي اكا نظر قلمغه طاقتكز بولمايدي كرو جنسكزدن
كوندردم كه سزه بنم ايتلرمي سزك اوزركزه اوقيه شركدن كفردن نفسكزي پاك ايده وزكوة بيوره
مالكزي زكوتله طاردسز سزه بنوم كتابمك حكمن بلدره حلال حرام ندر اكلدره واول بلمدوكزي بلدره
فاذكروني اذكركم واشكروا لي ولا تكفرون يعني نتكم بن سزه رسول كوندروب بو انعاملري قلدم سز
دخي اول انعاملك قدرني بلوب بني برلكله ذكر ايدك يعني بكا طاعت قلمغله بني ذكر ايدوك
تا كه بن دخي سزي مغفرتله ذكر ايدم يا ايها الذين امنوا استعينوا بالصبر والصلوة ان الله مع
الصابرين يعني انلر كم الله تعالى نك برلكن تصديق ايتدلر يعني الله تعالى دن معاونت طلب
ايدك فرايضي ادا قلمغله صبرله دخي نمازله ودخي اول دنيكز احكامنك زحمتنه صبر
اتمكله معاونت طلب ايدك اكر نفسكزه وما لكزه اول مصيبتكه برضرر دخي ايرجك اولوره
كه بدرستي الله تعالى نك فضلي وعنايتي صبر ايدنلرله در ولا تقولوا لمن يقتل في سبيل الله اموات
بل احياء ولكن لا تشعرون يعني حق تعالى بيوردي كه سز اولدي ديمك شول كمسنه لرحقنده كم انلر
حق تعالى يولنده دپلنديلر بلكه انلر حكمده شول ديرلر كبيدركم تا قيامته دكن انلره اجر وثواب
يازلور دخي انلر جنت ايچنده نرده درلرسه طعام الوب سير ايدرلر ليكن سزك انلردن خبركوز

يوق

زيرا انلر دخي بلورلركه اول قبله كعبه دن يكادي يعني يهوديلر درلرديكه محمد قبله مزي قنغي يكا ايدوغني بلمدي ... اكرچه دينمزه مخالفت قلور ... ديرلرديكه محمد نماز قلور ... قبله كعبه يه دوندورلدي اولدي

زيرا انلر مشركلردي ديرلركه محمد دين ... بلور ... بزم قبله يه دوندي حق تعالى بيوردي

ولنبلونكم بشيء من الخوف والجوع ونقص من الاموال والانفس والثمرات وبشر الصابرين الذين
اذا اصابتهم مصيبة قالوا انا لله وانا اليه راجعون يعني بدرستي بز سزي ابتلا قلورز بر
قاج نسنه ايله بر دشمن قورقوسيله نتكم واقع اولدي مؤمنلره خندق كوننده تا كه غايت
طارلقده واقع اولدلر ودخي اجلقله ابتلا قلورز بو دخي بر قحط ايديكم واقع اولدي كونلر
كچردكه اولردن برسي طعام بولمزدي كه افطار ايده ودخي مالكز اكسيكلكله وسيورمكله يا
يا تبدكدن نصكره افت ايرشمكله بعضلر ديديلركم بمز اتدن مراد اوغل قزدركه كوكل يميشيدر
چون حق تعالى بو مصيبتلري ذكر ايلدي اندن رسوله ءم بيوردي كه يا محمد بشارت قيل يعني
مشتاله شول صبر ايدجيلره كم قچن بو مصيبتلردن انلره ايرشسه جزع فزع قليوب ديرلركه
بز دخي الله تعالى نك ملك قوللريوز ما دامكه دنياده وززنده قمزه اول ضمنده اردر حكمنه رضا
وير مشرز هر نجه حكم ايدرسه اولئك عليهم صلوات من ربهم ورحمة واولئك هم المهتدون
يعني اشبو صفتلو اولنلر كه لرم اول ربلريندن صلوات ورحمت وار وهدايت وتوفيق بولندخي
انلردر ان الصفا والمروة من شعائر الله فمن حج البيت او اعتمر فلا جناح عليه ان يطوف بهما
ومن تطوع خيرا فان الله شاكر عليم يعني اول صفايه ومرويه طواف قلمق حجك مناسكلرندندر
هر كمسه كم حج ايتكديا عمره قلمغه قصد ايلسه انك كناهي يوقدر كه صفا ايله مروه يي طواف قلا
يعني اول اكنوك ارا سنده سعي ايدوب طواف ايده سز اندن سزه كناه اولمز ودخي هر كم اول فرض
واجب اولاندن زياده طواف قلسه بدرستي الله تعالى شاهددر قوللرندن ار طاعتي قبول ايدوب
چوق ثواب ويرجيدر عليمدر كوكللرندهكي نيتلرن دخي بلجيدر ان الذين يكتمون ما انزلنا من
البينات والهدى من بعد ما بيناه للناس في الكتاب اولئك يلعنهم الله ويلعنهم اللاعنون
يعني انلركم بز توراتده اندردكمز بيناتي كه حلالي وحرامي ودخي رجم ايتني ذكر ايدر ودخي اول محمدك
صفتلرنكه سبب هدادر كتم ايدلر بر اوليه يهودلر توراتده ايجنده بيان قلدقمزدن نصكره اولر انلردركم
حق تعالى لعنت قلوب مخذول قلمشدر دكلي لعنت قلجيلر دخي لعنت قلورلر الا الذين تابوا واصلحوا
وبينوا فاولئك اتوب عليهم وانا التواب الرحيم يعني لعنت اولمقدن هيچ بر كافر قورتلمز مگر كه اول
كفرندن توبه قله الله تعالى ايله معامله سني كركلو قله وفسادي ويروب آزدردقلري قومي دخي
رسولك صفتلرندن انلره بيان ايدوب اصلاحه كتوره لر ايله اوليجق بن انلروك كناهلرن عفو
ايدرن كه بن توبه قبول ايدنلروك كناهلرن اسركيوب بغشلايجي بن ان الذين كفروا وماتوا
وهم كفار اولئك عليهم لعنة الله والملائكة والناس اجمعين خالدين فيها لا يخفف عنهم العذاب
ولا هم ينظرون يعني شولركم كافر اولدلر دخي اول كفرلري اوزره ثابت اولدلر تا كه كمرو اول كفرلري
اوزره اولدلر انلر اول قومدركه الله لعنتي وفرشتهلرك لعنتي ودخي جميع خلقك لعنتي مؤمنلردن
وكافرلردنكه انوك ديني وملتي ايرق اوله كلسي انوك اوزرينه اولوركه كافر اولوب كفر اوزرينه اوله
بو حالتده كه اول لعنت كفري واجب قلدغي عذاب ايچنده مخلد اوله هيچ بر كوز اجوب بو منجه
اول عذاب اولردن يينكلميه يا بر ساعت راحت اولمايجق انلره مهلت ويرلميه والهكم اله واحد

لا اله الا هو الرحمن الرحيم ان في خلق السموات والارض واختلاف الليل والنهار و
الفلك التي تجري في البحر بما ينفع الناس وما انزل الله من السماء من ماء فاحيى به الارض
بعد موتها وبث فيها من كل دابة وتصريف الرياح والسحاب المسخر بين السماء والارض
لآيات لقوم يعقلون يعني اي نبلري معبود ايدنب طينلر بلوك كم اول طيدقلر كن
كلي باطلدر انلر اله دكلدر سزه الهكز اله واحددركه انوك شريكي يوقدر بس لا اله الا هو
ديدكي اكي كلمهدر بري اول الله دن غيري معبودلري نفي ايدركه انلر هيچ بري الوهيته مستحق
دكلدر وبري الوهيتي الله تعالى يه اثبات ايدركم الوهيت وربوبيت انكالايقدر تحقيقا
بويرلري وكوكلري يرتمقده حق تعالى نك برلكنه دليل واردركه كوكلري يارتدي كورر سين
التنده بردركي يوق اوستنده زنجير ايله اصلمش دكل واني ديد زجراغ ايله بزدي منور قلدي
ويرلري دخي دوشنوب طاغلر ايله اكامنخ ايلدي انك ايچنده ارمقلر اقدب دكزلر ايلدي ودخي
بو كيجه ايله كندزن اختلاف فالمغي كه بري كلسه بري كيدر وبري كلسه بري كيدر وكيجه اكسلسه
كندز ارتر وكندز اكسلسه كيجه ارتر ودخي بونلرلوننده مختلف اولدغي ايله بري روشنلق وبري
قراكولق ودخي بو كيملركه سيل ايله كان ايلرو كيدر كاه كيرو كيدر خلقه منفعت اولاجق يرلره
سير ايدر انكله كسب وتجارت ايلرلر ودخي درلو مصالحلرن فيوررلر ودخي اول صوكم الله
تعالى كوكدن اندرر بو اولمش يرلري اولدكدن نصكره دركورر يعني قورومشكن كرويشردرتانه
لندرر ودخي بو ديريزدا بهلري يربوزينه صاچدي وبو يللري درت طرفه اسدردكي
جنوبدن شماله وشمالدن جنوبه كاه شرقدن صبا يللري كاه غربدن دبور يللري حركت ايدردكي
واول بولتلر هواده بيرله كوك اراسنده مطيع ومنقاد اولب سير اتدوكي بو دكلي دليل ونشاندر
حق تعالى نك وحدانيتي اوزره عقلي اولب تميزي اولنلره ومن الناس من يتخذ من دون الله
اندادا يحبونهم كحب الله والذين امنوا اشد حبا لله ولو يرى الذين ظلموا اذ يرون العذاب
ان القوة لله جميعا وان الله شديد العذاب يعني بو خلايقدن بر نجه لري واركه اول
تكريدن غيري طيدقلري بوتي الله تعالى يه برابر طوتب اني سورلر شول مؤمنلر الله تعالى يي
سودكلري كبي اما انلركه مؤمنلردر انلرك الله تعالى يه سوكولري قتي در اول كافرلر بتلرن سودكندن
اكر بو كون اول بتلره طينلركوريدكه يارن قيامت كوننده كورسرلر اول بتلرندن انلره هيچ
منفعت اولسر دكل بللرديكه جميع قوت وقدرت الله تعالى نكدر اول بتلر بر عاجز مخلوقدر ودخي
اكر بللرديكه الله تعالى قتي عذاب ايدجيدر اول بتلره طينلرك اولوسنه دخي كيجه سنه دخي
كللي اندن اعراض ايدرلردي اذ تبرأ الذين اتبعوا من الذين اتبعوا وراوا العذاب وتقطعت
بهم الاسباب وقال الذين اتبعوا لو ان لنا كرة فنتبرأ منهم كما تبرأوا منا كذلك يريهم الله
اعمالهم حسرات عليهم وما هم بخارجين من النار يعني قچن قيامت كوني اوله اول كافرلروك
رئيسلري واولولري كه بوكري قلن كچيلري وحقيرلري كه انلره متابعت قلورلردي دنيالرنده
ودنيا اولنده قچي كه اول عذابلري كوزلريله كوررلر اول دنياده كي عهدلري واندلري بوزلوب دوست

بو آيتك سبب نزولي بو ايديكم مشركلر كندولره
اوچيوز التمش ايت دور مشلر ايدي الله
تعالى قريب انلره طيه لوركه حق تعالى بلديكم انلره اول معبودلرينك باطلغي اثبات
ايدوب كندونك وحدانيتني تحقيق
ايدوب بو آيتي انزال ايدوب بيوردي

لقلري واولشقلري كسلوب اول كندولرا وبانلرہ ديه لركم بز سزدن بيزارز بز سزي قجن
هدا يتدن ضلالته دعوت قلدق سز كندو كندوكزي ضلالته بر قدكز اول انلرہ وبانلردخي
انلرہ ديه لركم اكر بزہ كرو دونب دنيايه وارمقلق اوله ايدي بز دخي سزدن بيزار اوليدق
نتكم سز بزدن بيزار اولدكز ايرق سزہ متابعت قلميايدق حق تعالى انلري بر بريندن بيزار قلدوب
اول دنياده بتلرہ عبادت عبادت قلد قلري اوزره انلرہ حسرتلر ايدوب زيرا كورہ لركم اول
الله قتنده قربت ونجات بولہ وزديو قلد قلري عملر كلي سبب عذاب ومحنت اولدي اندن
اوتروحسرتلر ييسرلرا اول حسرتله عذابہ مبتلا اولسرلركه نہ تابع قورتلسرنہ متبوع نہ طيلر
قورتليسرنہ طيد قلري هيچ بري طامودن قورتلوب خلاص بولجق دكولدر يا ايها الناس كلوا
مما في الارض حلالا طيبا ولا تتبعوا خطوات الشيطان انہ لكم عدو مبين يعني اي قوم بيلك
شول نسنلر دنكہ يير يوزندہ حق تعالى سزہ حلال قلدي اكندن وحيواندن طريق حفہ متابعت
قلوك شول يولہ يورمك كہ شيطان سزي اكا دعوت قلدي الله تعالى حلال قلدغن سزہ حرام قللدري
اول سزہ اشكارہ دشمندر انما يامركم بالسوء والفحشاء وان تقولوا على الله ما لا تعلمون يعني تحقيق
اول شيطان سزہ شول اشلري بيوررگم انوكلہ يادن سزہ حبس وحساب اولسر دنياده دخي اني
اشلمكلہ حد وتعزير واجب اولور اما فحشا اولدر كہ اني اشلمكلہ طامو عذابي واجب اولہ
شيطان سزہ بو اشلري تلقين ايدر ودخي اكا بيوردركم الله تعالى اوزرنہ افترا قلوب بلمدوكز
ديہ سزكم اشبو نسنلري حق تعالى حرام قلدي حال بودركم الله تعالى اني حلال قلمشدر واذا قيل لهم اتبعوا
ما انزل الله قالوا بل نتبع ما الفينا عليه اباءنا اولو كان اباؤهم لا يعقلون شيئا ولا يهتدون
يعني قچن اول كندولرہ اول نسنلري حرام قلنلرہ دنلسہ كہ كلوك شول الله تعالى اندردكي كتابندكي
نسنيلہ عمل ايدك واول حلال قلدغن حلال كورك وحرام قلدغن حرام كورك بولردير لركہ بز
انوكلہ عمل قلمزز بلكہ شول اتالرمزي نہ طريق اوزرہ بولدغسہ انلرك ايزنجہ كدرز حق تعالى
توبيخ ايدوب انلروك سوزلرن رد ايدوب بيورديكہ انلر يعني اتالري جاهل ايكن طريق حقي
تعقل اتمزكن دخي دليلسز حجتسز اكا متابعت مي قلورلر ومثل الذين كفروا كمثل الذي ينعق
بما لا يسمع الا دعاء ونداء صم بكم عمي فهم لا يعقلون يعني يا محمد سنك مثلك بو كافرلرہ وعظ
ايدوب حق يولہ دعوت قلمقدہ شول چوبانہ بكزركہ قيونتہ وصغرنہ چاغرير بوشر مكچونكہ
طاغلوب قورد النہ كرفتار اولميلر اول قيون وصغرلركم اول چوبانك چاغردكن اشتمكدن
زيادہ كلامندن نسنہ فهم اتمزلر بو كافرلر دخي اول بهايم وحيوان كبي همان سوزك اوازك
اشدرلر صاغرلردركہ حق كلامي اشتمزلر ودلسزلردركہ حق كلامي سويلمزلر وكوزسزلردركہ
طريق هدايتي كورمزلر وعقللري دخي يوقدركہ فكر ايدوب ضلالتدن هدايتہ ادراك ايدہ لر
يا ايها الذين امنوا كلوا من طيبات ما رزقناكم واشكروا لله ان كنتم اياه تعبدون يعني بعضلر
حق تعالى حلال قلدغي نسنلردن كندو تفسلرنہ حرام قلوب بزلودي نفسہ زجر ايدوب انوكلہ
الله رضاسن دلرلردي حق تعالى انلري اول اشدن منع ايدوب بيورديكہ اي انلركہ ايمان كتوردكز

بيلك

بيلك شول نسنلر دنكہ سزہ حلالدن رزق ايلدك دانہ لردن وحيوان جنسندن دخي الله تعالى
نك شكرنہ مشغول اولك اكر مرادكز اول ايسہ كہ الله تعالى رضاسي حاصل اولمق اغہ الله تعالى
حلال قلدغندن يبك وبلوك الله تعالى نك رضاسي حلالي حلال بلوب اني طلب اتمكدہ در
وحرامي حرام بلوب اندن يقلمقدہ در انما حرم عليكم الميتة والدم ولحم الخنزير وما اهل
بہ لغير الله فمن اضطر غير باغ ولا عاد فلا اثم عليه ان الله غفور رحيم يعني سزہ حرام اولنان
بدرسي شول اني بيلكہ حيواندركہ بوغزلنمدن اولہ بالق ايلہ چكركدن ارتوق بو اكسينك
اولوسي بوغزلنمدين حلالدر بردخي اول قاندر كہ طوار بوغزلندغي وقتدہ اقر ودخي اول حرام
اولندن بري طوكز اتي درا كرچہ اتن ذكر ايلدي ايرو غن اكمدي اما مرادي انوك كلسي دركہ جميع
اجزاسي حرامدر ودخي اول حرام اولندن بري بتلور حيواندن قصدلہ تكري ادين ايتمدين بوغز
ليلر يا چو يهود ونصارا انبلرن ذكر ايدوب بوغزليلر بو دخي اتفاقي حرامدر پس حق تعالى
بيورديكہ بعض قوللري ناچار اولوب ميتہ يمكہ محتاج اولسردي اكا رخصت ويروب بيورديكہ
هر كسہ كہ مضطر اولہ بو حرام اولنان نسنلردن يہ شول قدر كہ اچلغي دفع اولوب قورتلہ
اكا كناہ يوقدر قچنكہ باغي وعادي اولميہ يعني جماعت اسلامدن ايرلوب مسلمانلر اوزرہ قلچ صالمہ
اما هركيم چقہ يول كسوب حراميلق اتہ يا كنہ عاصي اولوب قلچ چكسہ انلرہ بو رخصت يوقدر ......

بو درسي الله رحمنا اول مضطر اولوب حرام يدوكي غفوردر
يا رحمن رحيمدر اني اسركيوب اكا حلال ايلدہ

ان الذين يكتمون ما انزل الله من الكتاب ويشترون به ثمنا قليلا اولئك ما يأكلون في بطونهم
الا النار ولا يكلمهم الله يوم القيمة ولا يزكيهم ولهم عذاب اليم يعني شول كمسنلركم الله تعالى كندردكي
رسولك صفتلرندن توراتہ ايجندہ كزليلر انوك حكمي تبديل ايدوب انوك اوزرہ ثمن قليل اختيار
قلالركہ دنيادر اول باقي قويلركم اخرتدر انلر اولردركم سيوب قوييلرقارنلرنہ الا اود قويرلر
ودخي حق تعالى اولرہ كلام خيرلہ سويلميہ بلكہ كلام عذابلہ وعقابلہ سويليہ ودخي اولري عفو ايدوب
اول خبيث عملرندن پاك قلميہ اول حالده عذاب اليمہ مبتلا قلہ اولئك الذين اشتروا الضلالة
بالهدى والعذاب بالمغفرة فما اصبرهم على النار ذلك بان الله نزل الكتاب بالحق وان الذين
اختلفوا في الكتاب لفي شقاق بعيد يعني اول يهودلر ونصارا انلردركم كفري اكہ ضلالتہ تبديل
اختيار قلديلر اول ايمان اوزرنہ كم هدايتدر دخي طامويي اختيار قلديلركم محل عذابدر اول
جنت اوزرنہ كم محل رحمت ومغفرتدر نہ نسنہ بونلري جرات اندوروب دايم رق قلدي شول
عملرا اوزرنہ كم اول عملر اولري طامويہ ياقيجق قلوب اول اعمال عذابہ بولر اجتري قلوب دايم
اولدقلري اندن اوتوردركم بو درستي حق تعالى رسولنہ قرآن كندردي طريق حقي ومنهاج عدلي
بيان قلجي بولر اكا متابعت قلمغي ترك اتدلر مخالفت يولن طوتدلر اول سبيلہ كندولرن اول عذابي
واجب قلدلر بو درستي شولركم قرآنہ مخالفت قلوب طريق اختلافي طوتدلر انلر اشكارہ ضلالت
ايچندہ در وحقدن اراق دشمنلر در ليس البر ان تولوا وجوهكم قبل المشرق والمغرب ولكن
البر من امن بالله واليوم الاخر والملائكة والكتاب والنبيين واتى المال على حبه ذوي القربى
واليتامى والمساكين وابن السبيل والسائلين وفي الرقاب واقام الصلوة واتى الزكوة والموفون

نبهدهم اذا عاهدوا والصابرين في الباساء والضراء وحين الباس اولئك الذين صدقوا
واولئك هم المتقون يعني بر احسان اول دكلكم نمازده يوكزيكزي كاه مشرقه وكاه مغربه دندرسز
اندن نجري عملي ترك ايدرسز ليكن حقيقت بر اولدركه الله تعالى بي تصديق ايده سز كه واحد در
انوك شريكي يوقدر بواسيه حق تعالى ايماندن بش نسنه ذكر ايلدي بري الله تعالى بر لكدر كه انوك
شريكي يوقدر دخي اخرته ايناندر و بري دخي ملائكه وقوبيه اقرار ايتكدر و بريدخي كتابلره
تصديق ايدركم قرانه دخي تورات انجيل و زبور كلسي كوكدن اندرلشدر حقدر و دخي اقرار
ايده پيغمبرلر كلي حقدر اما كيمي مرسل در كيمي نبي در بونلك كلسي ايماندندر اول بر ده دخي بر
اولدركه الله كه مالدن ويره لركندولروك اكا محبتي واركن كندونك قرابتنه ويره و دخي يتيملره
ومسكينلره و كلوب قونن مسافرلره ويره دخي يوريب خلقدن دلنيلره ويره وادرلب الدن
مالي كيدنلره ويره نقد روطننده مالي دخي چوغسه دخي بهايه كسلمش قوللره واسيرلره قورتر
ماعجون ويره كه بونلر كلي بر احساندر بوندنصكره فرضلر ذكر ايدوب بيوردي كه اول بر
احساندندر كه فرض اولمش نمازلري قيلالر و فرض اولمش زكاتلري ويره لر دخي نجوكه كندولرله
الله تعالى ارا سنده يا الله تعالى نك قوللري اراسنده عهدلشالر اول عهدلره وفا قيلالر دخي درويشلكده
وزحمتلرده و خستلقلرده دخي كافرلره مقاتله قيلمقده صبر ايدجي اولالر بونلر احسان كلي برينه
كتوردنلر انلردركه ايمانلرنده صادقلردر عملرنده نيتلري دخي صادقدر و كوكلري طوغرودر دخي الله
تعالى دن قورقجيلر واكا مطيع اولوب عهدلرنده صقلنجي لر اولر در يا ايها الذين امنوا كتب عليكم
القصاص في القتلى الحر بالحر والعبد بالعبد والانثى بالانثى فمن عفي له من اخيه شيء فاتباع بالمعروف
واداء اليه باحسان ذلك تخفيف من ربكم ورحمة فمن اعتدى بعد ذلك فله عذاب اليم
يعني اي انلركه ايمان كتوردكز سزه قصاص اتمك فرض اولندي اول اولنلر حقنده كه جنكم اول قتل
قصدله اوله والت قتل اوله اما حر برينه حر اوله و قول يرينه قول اوله و عورت يرينه عورت اوله
بس بو انيده اني بيان قلديكم حره حر اوله قوله قول اوله وعورته عورت اوله بو حكم ذكر ايلديكيه
اكر قول حري ديلسه حكم نته اوله بس بو برانيده دخي اول حكمي بيان قلديكه نفس يرينه نفس
قصاص اولنه كرك حر اولسون كرك عبد اولسون كرك عورت اولسون دخي بيورديكم هر ولي
كم اول اولدرني عفو ايدوب اني الدرمسه اندن ديت طلب اتسه وارادر اول وليه كم اول طلب
دخي اول قاتلدن طلب جميل ايله عنفله وارلكله دوكميه واول قاتله دخي واجبدركه اكا اول
ديتي نقص اتمدين ويره ومهلته براغوب بوكون يارن ديمدين كركلو لكله تسليم ايده بو حكم اشبو
امته حق تعالى دن تخفيف دردلرسه قصاص ايده دلرسه ديت الا دلرسه عفو ايده
اكر اول ديت الدقدنصكره دونب كروديلسه اول وليه عذاب اليم واردر ولكم في القصاص
حيوة يا اولي الالباب لعلكم تتقون يعني بو قصاص حكم اولنمقده سزه حيوة بقا واردر اي عقل
اسيلر او لاكه سز انوكله قاتلدكدن صاقنه سز كتب عليكم اذا حضر احدكم الموت ان ترك خيرا
الوصية للوالدين والاقربين بالمعروف حقا على المتقين يعني فرض و واجب اولندي سزه اوزركزه

وصيت

وصيت قلمق قچنكه سزدن بروكزه اولوم علامتلري ظاهر اوله اكر صوكنده مالي قلورسه
كركدر اتسي واسني ايچون و يقيني قرابتي ايچون وصيت ايليه و دخي اول وصيت معروفله
اوله يعني ثلث مقدارندن زياده اولميا كه ورثه نقصانلق اوله بو وصيت حق اولدي تكريدن
ونر رقيب صاقنلره فمن بدله بعد ما سمعه فانما اثمه على الذين يبدلونه ان الله سميع عليم
يعني هر كسه كم اول وصيتي اشتدكدنصكره تبديل وتغيير ايدوب يرنه كتورمسه انلك
كناهي اول تبديل ايدوب يرنه كتورميلر اوزره در وصيت قلن اوزره دكل حق تعالى
اول وصيت ايدنلرك وصيتن اشدجيدر واكا ثواب نه ويرمك كرك عالميدر اول وصيتي
تبديل ايدنلرك جزاسين دخي بلور فمن خاف من موص جنفا او اثما فاصلح بينهم فلا اثم عليه
ان الله غفور رحيم يعني هر كسه كم قورقه اول وصيت ايدندنكه حقدن ميل ايله
يعني ثلثدن زياده وصيت قله يا كلي مالن وصيت قله خطا يونندن يا خود قصدله اوله
وقت اول وصيتي تبديل ايدوب حق اوزره اجرا اتمكده انوك اوزرينه كناه اولمز نيرا اول
تبديل وتغيير قلدقي ورثه ارا سنده اصلاح اتمك ايچوندر اولور ظلم و حيف ايچون اولمز يا ايها الذين
امنوا كتب عليكم الصيام كما كتب على الذين من قبلكم لعلكم تتقون اياما معدودات
يعني اي انلركه ايمان كتوردكز فرض اولندي سزك اوزركزه رمضان اوروجي نتكم سزدن
ايلروكي ملتلره فرض اولنديكه عددي ايله كم معلوم بر آي در اوله كه سز الله تعالى دن قورقب اول
معلوم كونلرده يكدن واچكدن وجماعدن صاقنه سز اول صوم واجب اولدغي وقت يعني
ايرته طوغدندن كون طولنجه دك فمن كان منكم مريضا او على سفر فعدة من ايام اخر
وعلى الذين يطيقونه فدية طعام مسكين فمن تطوع خيرا فهو خير له وان تصوموا خير لكم ان
كنتم تعلمون يعني هر كسه كم سزدن خسته اوله اوروج دوتمغه طاقتي يتميه يا خود
سفرده اوله انه وارادر اول بيان كشي يه كم ايچدكدنصكره خسته صاغ اولورسه
مسافر مقيم اولورسه اول يدكلري كون صاغنجه كرو قضا ايده لر دخي لازم اولور شولبه لر
وقري يجقلركم ضعيف اولمشلردر اوتربه دوريلرلر اوروج طوتمغه طاقتلري يتمز انلر كندولر
بيلرلر اما كونده بر مسكينه بوجق صاع بغدايي او تندن يا بر صاع ارپه يا ارپه اونندن فديه
ويره لر كندولرينه لر شهر رمضان الذي انزل فيه القران هدى للناس وبينات من الهدى
والفرقان يعني فرض اولندي سزك اوزركزه شول رمضان ايي اوروج طوتمق كه انك ايچنده
لوح محفوظدن دنيا كوكنه قران اندرلدي جمله يوندن اندنصكره جبرائيل عم ايت ايت
مختلف وقتلر ايچنده رسوله عم اندردي يكرمي بر ييل ايچنده و دخي بو قران اندرلدي خلقه
هدايت بولنه ظاهر قلمق ايچون تا كه انوكله ضلالتدن هدايته تميز ايده لر و دخي حلالي حرامي
بيان قلمق ايچون بشبهه لو نسنلردن بولري چقرب سبلة بخاتلد سبب هلالي فرق ايدجيدر فمن شهد
منكم الشهر فليصمه ومن كان مريضا او على سفر فعدة من ايام اخر يعني هر كسه كم سزدن شهره يتشه واون
حاضر اوله مسافر اولميه و صاغ اوله خسته اولميه اول رمضان اوروجن طوتسون

زيرا اول ادرينه واجب اولاني ادا ايلدي
تقصيلق اول تغير ايدنده اولدي

كون طلوع عندن تا ايقسه ايرتيه دكين
اولا وريج بو امته حلال اولندي اما

باخود بغدای
م

ابن عباس ايدر رضي قران جمله رمضان ايچنده
قدر كيجه سنده جبرائيله انلليه ايندوردكدي
ابن جريج ايدر رمضان ايچنده قدر
كيجه سنده بر يللق احكام كراولسه اندي
لوحدن دنيا كوكنه حق تعالى ايندوردي
اولكته لركم بازجه دردي انده حفظه اولنو
طوردي قچنكه بر قصه اولندي
حق تعالى جبرائيله امر ايدردي
ايت ايت اني رسوله ايندوردي
تا اول تماما والنجم

اكر بابي اكر بجول اكر اراكر عورت اكر قول اكر ازاد قچنكه مسلمان اوله اما خسته اوله
يا خود مسافر اوله حساب ايده لر بيكلري كون قدر كرو قضا ايده لر اي چقد قد نصكره يريد
الله بكم اليسر ولا يريد بكم العسر ولتكملوا العدة ولتكبروا الله على ما هديكم ولعلكم تشكرون يعني حق
تعالينك مرادي بودر كم سزه حكمي سير ايليه حالت مرضده وسفرده يكدر رخصت وير مكله اني دلمز كم
سزه حكمي عسر ايدوب طارلغه براغه حكم ايده كم هر نه حالده اولسكوز طوتك ديه واول تيسير نيدوكي
كم اول يدكوكز كونلري عدد ايدوب خسته لقده يا سفرده كرو تمام صايغنجه قضا ايده سز قچنكه بيرام
كيجه اولب هلال شوالي كوره سز الله تعالى اولوليوب تعظيم برله تكبير ايده سز شول نسنه
اوزره كم سزه هدايت ويردي شرايع اسلام اوزره وامر دين اوزره تا كه بو رخصت وهدايت
رشد نعمتلرين ذكر ايدوب انوك شكرين يرينه كتوره سز واذا سألك عبادي عني فاني قريب
اجيب دعوة الداع اذا دعان فليستجيبوا لي وليؤمنوا بي لعلهم يرشدون يعني يا محمد قچنكه بنوم
قوللروم سكا بنوم يقينلغومدن واراقلغومدن صورسلر خبر وير انلره كم بن انلروم علمم ايله يقينم
كه كوكللرندن كچني وكچاجكني بلورم سكا يلواروب دلك دليانى اجابت ايدرم بكا ايمان كتوره سنلر
اولا كه هدايت بوليدلر رشد بوليب كمنذولري ضلالتدن قوتره لر احل لكم ليلة الصيام الرفث
الى نسائكم هن لباس لكم وانتم لباس لهن علم الله انكم كنتم تختانون انفسكم فتاب عليكم
وعفا عنكم فالان باشروهن وابتغوا ما كتب الله لكم وكلوا واشربوا حتى يتبين لكم الخيط
الابيض من الخيط الاسود من الفجر ثم اتموا الصيام الى الليل ولا تباشروهن وانتم عاكفون في
المساجد تلك حدود الله فلا تقربوها كذلك يبين الله اياته للناس لعلهم يتقون يعني حلال
اولندي اوروج كيجه لرنده حلال لكزله جماع اتمك كه انلر سزك برده كز در سزي زيادن صقليوب
طامودن قورترمغه ودخي سز انلرك برده سي سز كه انلري طامودن صقليه سز سزك كوكللوكز
انلر كله ارام طوته وانلرك كوكلي سز كله ارام طوته حق تعالى بلوردي كه اول كيجه جماع اتمكلك
امانتي صقليوب نفسكوزه ظلم خيانت ايدر سز انوك امرين صيوب معصيتله مخالف قلور سز
پس ايدوب اول تكليفي سزدن كتوردي كه نيسه ودنصكره جماع اتمكدر رخصت ويروب
اني سزه حلال قلدي تا طلوع فجر اولنجه سزدن تجاوز ايدوب عفو ايلدي اول رخصتدن
ايلرو قلدوغكز دن اوتروسزه عقاب دخي اتمز شديد اولكرو رخصتدر كه جماع ايده سز انوكله
طلب ايده سز شول ولدي صالح حق تعالى سزه تقدير قلدي وجوده كلمكي سزه حلال لكوزله جمع اولمق
سببندن وسزه مباح اولدي كه ييه سز ايچه سز تا كوندز ايدني كيجه قرانكوسندن سچلوب سزه
ظاهر اولنجه پس حق تعالى حلال قلدي كه تا طلوع فجر اولنجه ييه لر اندن امساك ايدوب
كون طولنجه ييميه لر وسزه حلال لكزله مباشرت اتمك كيجه وكوندزده شول حالده كم مسجدده
معتكف اولا سز اشبو ذكر اولنان نسنلر مجموع الله تعالينك حدوديدر يعني منع اتكدركم مخالفت
قلوب رخصتلرده زياده نسنيه شروع اتميه سز بلا سز كه اعتكافده مباشرت قلمق معصيت
درپس لازمدر كه اول حدودي صقليوب مخالفته يقين وارميا سز حق تعالى جميع احكامي

شو مجلس

شو مجلس بيان قلوب تفصيل ايدر اولا كه سز انوك نوا هيلرندن قورقب يفلماسز واوامرلرين
كوچ ستيد كچه يرينه كتوره سز ولا تأكلوا اموالكم بينكم بالباطل وتدلوا بها الى الحكام لتأكلوا
فريقا من اموال الناس بالاثم وانتم تعلمون يعني بعضكز بعضكزك مالني بر بريكزا ارا سنده ظلمله
وباطل ايله الوب يمسون تا كه انوكله حاكمله الجا ايده سز دخي اول ظاهر حكمله عمل ايده سز حال
بودر كه باطنده بلورسز كه حق قنغكز كه در دخي اني ترك ايدرسز در سز كه بعض فردسكزك مالني
باطل ايله وجور حيفله ييه سز حال بودر كم اول يدكوكز سزه حرام ايدوكي ودعويكز باطل ايدوكي
واشكوز دخي ظلم وحيف ايدوكي بلور سز يسئلونك عن الاهلة قل هي مواقيت للناس والحج و
ليس البر بان تأتوا البيوت من ظهورها ولكن البر من اتقى واتوا البيوت من ابوابها واتقوا الله
لعلكم تفلحون يعني يا محمد كلوب سندن صورر لركه بوا يلوك ارتوب اكسلدكندن حكمت نه در
سن انلره خبر وير ايتكم بو ايلر الجلوب ارتد وغندن مقصود بو خلقك وقتلري معلوم
اولمغچوندر كه بو رجلولرك نه وقت بورجن اودمك لازم اولور واجرته طوتلنلرك وعده سي
نه وقت تمام اولور وحامله عورتلرك مدتي نه وقت تمام اولور كه حملي وجوده كله وعدت
چكن عورتلرك عدتلري نه وقت تمامنه ايرركم دخي برارا ني الموق حلال اوله واوروج نته قلري
اي وبيرام قلد قلري نه وقتدر معلوم اوله دخي حجه وراجق وقت نه وقتدر بيان اولنوب
شبهه اولميه وبر احسان دكلدر اولكه اوكز قيتوسندن كرمكي ترك ايده سز اردندن يا اوسندن
كيره سز قچنكه احرام بغلنه سز ليكن بر تقوي انوكله در كه الله مطيع اوله شركدن ومعاصيدن
كندو في صقنا انوك امرين برينه كتورمكه سعي ايده پس بن سزه امر ايدوب حلال قلدمكه اولركه
قپوسنده كيروك كرك حرمله اولوك كرك حرمسز قورقك الله تعالى دن اكا عاصي اولمك اول حلال
قلدغمي كندو نفسكوزه حرام قلماك وحرام قلدغمي حلال قلمك دين امريني اول سزه كم قلدي سزكنده كوچ
دشوار قلماك كه دين سزك اوزركوزه غالب كلور عاجز قلور سزه صكره معاقب ومعذب اولور سز
پس الله منقاد اولك اوله كه سز فلاح بولوب عقوبتدن قورتله سز وقاتلوا في سبيل الله الذين
يقاتلونكم ولا تعتدوا ان الله لا يحب المعتدين يعني اي مؤمنلر سز الله تعالى يه مطيع اولبن انوك رضاسي
بولنمغه مقاتله ايلك شونلر كه كلدكم انلر سزكله مقاتله ايده لر كرك اشهر حرمده اولسون كرك حرم ايچنده
اولسون اما سز جهد ايدك كم عهدكوزي صيوب اول مقاتله قلمغه قصد سزدن اولميه اول حرم
ايلرنه يا حرم ايچنده بدرستي الله تعالى حددن تجاوز قلوب عهدلرين صيانلري سومز واقتلوهم
حيث ثقفتموهم واخرجوهم من حيث اخرجوكم والفتنة اشد من القتل ولا تقاتلوهم عند المسجد
الحرام حتى يقاتلوكم فيه فان قاتلوكم فاقتلوهم كذلك جزاء الكافرين فان انتهوا فان الله غفور
رحيم يعني حق تعالى كافرلرله مقاتله قلمغه امر ايدوب بيوردي كه اي مؤمنلر ديلك اول كافرلري
هر نه يرده بوله سز رخصت بولب دوتا سز قچنكه عهدلري اوزره طورميوب كروب بوليم دخي
چقرك انلري مكه دن نتكم انلر سزي چقردلر انلر حرمده بزه شرك كتوررلر حرمده شرك كتورمك الله
قتنده دخي اولود راول حرمده قتل اتمكدن يا خود حرم ايلرنه مقاتله اتمكده مسجد حرام قتنده سز

انكله مقاتله ایتمك تا انلر اول سزكله مقاتله ایلمینجه یعنی جنككزده عهدی صیبوب انلر سزكله مقاتله
ایتسهلر سز دخی انلری دپلك كم كافرلرك جزاسی بودر اكر سزكله مقاتله ایتكدن یعنی دونوب اسلامه
كلورلرسه (انتهیه) الله تعالی غفوردر كچن صوچلرینی بارلغر رحیمدر انی اسركر یعنی كه انی بربوب تصدیق
وقاتلوهم حتى لا تكون فتنة ويكون الدين لله فان انتهوا فلا عدوان الا على الظالمين
یعنی ای مؤمنلر بو مكه كافرلرن دپلك تا كه حرمده الله تعالی یه شرك ایتمك كتورلر والله تعالی دینی كه دینی
اسلامدر اول باقی اوله اكر سزك برله مقاتله قلمغی ترك ایتسهلر انلره قتل یغما ایتمك یوقدر الا اولر
كم كندولره ظلم ایدوب كفرلرینی ترك ایتمیلر اول ظالملرك جزاسی انلری دشمن دوتب هلاك ایدهلرو
ماللرینی یغما قلالر الشهر الحرام بالشهر الحرام والحرمات قصاص فمن اعتدى عليكم فاعتدوا عليه
بمثل ما اعتدى عليكم واتقوا الله واعلموا ان الله مع المتقين یعنی یحیی اول كافرلر اشهر حرمده
حرمه حرمت قلمغی ترك ایدوب سزكله مقاتله ایدهلر سز دخی انلرك فعلی مقابلهسنده اول ایولرك حرمتینی
قیوب انلركله مقاتله ایدك كه اول حرمانی ترك ایتمك سزه قصاص بویننده كه اول انلر ترك ایتدیلر
سزك ترك ایتدوككز انلره قصاصجودر یعنی هر كیم سزك اوزدكره ظلم ایتسه حرام ایلری ایچنده
سزكله مقاتله قلسه سز دخی جزاسن ایدك شول قدركم سزه قلدلر قورقك الله تعالیدن سز عهدی
صیبوب اعتدا قلمك اول انلردن اولمینجه بلوك كه الله تعالینك نصرتی ومعاونتی انلركله دركه
ظالمدن صاقنلر حیف وجوری ایتمیهلر وانفقوا في سبيل الله ولا تلقوا بايديكم الى التهلكة واحسنوا
ان الله يحب المحسنين یعنی ای انلركم بیراوز سز الكزده بولنقمتلركزو اراكه تعالینك رضاسی
یولنده صدقه ایدوك النده زوادسی اولمیلرو كه ذكری تمسك لك ایدوب هلاك لكده برقت زیرا
یحنكدسز اول ضعیفلره زواده بیله یاردم ایتمیه سز انلرد واده بولمیوب سزكله كیده میلر اولرنده قلالر
ایله او بحیح سز انلرسز از قلور سز وقت اولكه دشمن غالب اولوب سزی هلاك ایلیه اول صدقهدن
ال چكوب ویرمه كوكن سزك هلاككزه سبب اوله وآحسان ایدك كه حق تعالی محسنلری سور
بو یرده احسان معنیسی بودر كم انفق ایتدوككز نفقهده اخلاص ایدوك اعتقاد كرنی الله تعالی یه كركلو ایدك
شوندكم ایتدوككز نفقهنك خلفنی الله تعالی یرینه قور واخرتده ثواب دخی ویرر زیرا الله تعالی احسان
ایدنلری سور واتموا الحج والعمرة لله یعنی حجكزی وعمرهكزی خالص الله ایچون حوا تیندن جمیع منا
سكلر یله وحدود یله وشرطلر یله وسنتلر یله واركانلر یله تمام ایدك تلبیه كرده كافرلركبی الله تعالی یه
كسهنی قیمق الله تعالینك رضاسی اولمدغی اشلری نه حجكزده ونه عمرهكزده اشلمك فان احصرتم
فما استيسر من الهدي یعنی اول كعبه كیمدركن احرام بغلندوغكزدنصكره حبس اولنسكز یعنی بیت
الله وارمقدن منع اولنسكز یا دشمن منع ایتكله یا برخستهلق واقع اولمغله هدیدن نه میسر اولور
كوندره سزكه التوب حرمده انی بوغزلیهلر اما اول بوغزلنهجق كونی تعیین ایده سزكه اول انی بوغزلنهجق
سز بو یرده احرامكزده حلال اوله سز دونب انده كرو اهلكزه ومنزلكزه كیده سز كلسی بیلده كرو كلوب
اول حجكزی یا عمرهكزی كرو قضا ایده سز ولا تحلقوا رؤسكم حتى يبلغ الهدي محله یعنی اولركم محصر اولوب
هدیلره كوندردلر جائز دكلدر انلرم باشلرن یولدب احراملرندن چیقمق تا اول كون اولمینجه كم وعده قلمش

لردر

لردر انده هدیلری بوغزلمغه جون اول كون اولمیلهلركم هدیلری بوغزلندی بولر دخی بو یرده
صچلرن یولدب حرملرندن چقهلر فمن كان منكم مريضا او به اذى من رأسه ففدية من صيام او صدقة
او نسك یعنی هر كیمسه كه سزدن صیرو اولسه یاخود باشنده زحمتی اولسه اكا واردركم صاجی یولدب
مسكینلره فدیه ویره یا اوج طوته یا قربان ایده فاذا امنتم یعنی یحیی اول دشمندن امین اولوب
حصردن قورتلسكز یا خستهلقدن صحت بولسكز كرو حج ایدوك یا عمره ایدوك اول سزه واجب
اولانی قضا ایدك فمن تمتع بالعمرة الى الحج فما استيسر من الهدي یعنی هر كیم تمتع ایتسه اشهر حج ایچنده
مكیه وارسه عمره قلسه عمرهسندن فارغ اولوب مكهده طورسه حج وقتی كلجك حج ایچون كرو احرام
بغلنسه لازمدر اكا كم هدیده قنیسی میسر اولورسه بوغزلیه هدی دخی اوج جنسدر بری
اعلا بری اوسط وبری ادنیدر اعلا اولدركم دوهدن اوله اوسط اولدركم صغردن اوله ادنی اولدركم
قیوندن اوله بزم علمامز قولی دخی بودر اما شول كمسهكم یالكز عمره ایده حج ایتمیه یا حج ایده عمره ایتمیه
انلره هدی لازم دكل اما اولكه متمتع یا قارن اوله یعنی محجله عمره ایچون بله احرام بغلنوب تلبیه ایده
بولره لازمدركه هدی ویرهلر اول اوج جنسدن قنقسندن میسر اولورسه فمن لم يجد فصيام
ثلاثة ايام في الحج وسبعة اذا رجعتم تلك عشرة كاملة ذلك لمن لم يكن اهله حاضري المسجد الحرام
واتقوا الله واعلموا ان الله شديد العقاب یعنی هر كیمسهنك كم هدی اولمسه وصاتون الاجق
نسنهسی اولمسه واردر اكا كم حج كونلرنده اوج كون اوروج طوته اخری عرفه كونی اوله وحجدن فارغ
اولوب كرو اهلنده بكا دونجك یدی كون كر وطوته كه تمام اون اوله اول هدیده بدل اوله امدی
اثبو فدیه ویرمك وتمتع ایتمك شول كسه حقندهدركم اول مكه اهلندن اولمیه ارافنده كلمشی اوله
پس قورقك الله تعالیدن امرینه كتورك ونهی ایتدوكندن یعلوك بلوك كه الله تعالینك عقابی
قتیدر امرینه مخالفت ایدنلره الحج اشهر معلومات فمن فرض فيهن الحج فلا رفث ولا فسوق ولا جدال
في الحج وما تفعلوا من خير يعلمه الله وتزودوا فان خير الزاد التقوى واتقون يا اولي الالباب
یعنی حج وقتلری معلوم آیلردر كه شوال ایله وذی القعده ایله وذی الحجهنك اول اون كونیدر
هر كیمسه كم بو آیلر ایچنده كندویه حج واجب قلسه احرام بغلنوب تلبیه ایتمكله اكا یوقدركم جماع ایده
یادلنه كلام جماع كتورب سویلیه یا كمسیه سوكه ومعصیت اولجق اشلر اشلیه یاخود بركمسیله مجادله
قلوب یا رجوایده وانی قاقده اول حج كونلری ایچنده وشول خیرلردنكه سز اشلرسز رفث وفسوقی و
جدالی ترك ایتمكله اول حج ایلرن صقلمقله حق تعالی انی بلور سزه یاده اتوك مجازاتی قلور پس سز زواده
ایدك حج وعمره سفری ایچون شول قدركم سزی دیلكه محتاج قلمیه بدرستی زوادهلرك بیكركی اولدركم
توكلی الله اوله طعامدن او تروكمیه الصوفیه والحجمه پس قورقك بندن امریمه مخالفت
قلماق یا عقل اسلری درسزكم نجات بولهسز ليس عليكم جناح ان تبتغوا فضلا من ربكم یعنی سزه
كناه یوقدر حق تعالینك فضلندن سبب معیشتیچون تجارتله رزق طلب ایتكده اول حجكز كونلرنده
چونكه انك شرایطنی واركانن یرلو یرنجه صقلیه سز فاذا افضتم من عرفات فاذكروا الله عند المشعر
الحرام واذكروه كما هديكم وان كنتم من قبله لمن الضالين یعنی یحیی كوه طولنده نصكم عرفاتدن

دونکوز شحمندن دخی یعنی مزدلفه ده الله تعالینی ذکر ایدوک تلبیه ایتمکله و دعا قلمقله
ودخی ذکر ایدک اول الله کزی انک مقابله سنده که سزه دین اسلامه هدایت ویردی کذا اول
هدایت ویرمزدن اول اول کمراهلردن ایدکوز که هدایت ندر خبرکوز یوغیدی ثم افیضوا من حیث
افاض الناس واستغفروا الله ان الله غفور رحیم یعنی یا قوم قریش کروقلان خلق نیرده
وقفیه طوردیلرسه سز دخی انده طورک دخی انلر نیرهدن دونرلرسه سز دخی اندن دونک تجی وقفیه
طورسکز الله تعالیدن مغفرت طلب ایدک اول اکجمی کناهلرکزدن اوتروکه اول کناهلری یار
لیغیجی وقوللری اسیرکیجی پادشاهدر فاذا قضیتم مناسککم فاذکروا الله کذکرکم اباءکم او اشد ذکرا
یعنی حجکوز ارکانلرندن فارغ اولسکز دکزله اول الله کزی ذکر ایدک انواع خیرلرله کم سزه قلدی
نتکم اتالرکزی ذکر ایدرسز حال بودر که اول خیرلر دخی انبدندر بلکه الله کزی اول اتالرکزدن دخی
زیاده ذکر ایدک که سزه جمیع ایرشن عطالر الله تعالیدندر پس سزه دخی واجبدر که جمیع وقتلرده
اول الله کزی ذکر ایده سز فمن الناس من یقول ربنا اتنا فی الدنیا وما له فی الاخرة من خلاق یعنی اول
حرمت شرکلری تجی وقفیه طوردیلر دیرلرکه ای بزم معبودمز بزه چوق دوهلر و صغرلر و
قیونلر و قوللر وجاریه لر و هر جنسدن مال الرزق ایدی ویر دیرلردی هیچ کندولر ایچون اخرت
حظندن نسنه دلمزلردی زیرا انلرک اخرتده نصیبی یوقدر اما انلرکه مؤمنلردر هم دنیاده حظ
هم اخرتده حظ دخی دلردی ومنهم من یقول ربنا اتنا فی الدنیا حسنة وفی الاخرة حسنة وقنا
عذاب النار اولئک لهم نصیب مما کسبوا والله سریع الحساب یعنی بو خلقدن کمسنه لر واردر که اولر
مؤمنلردر تجی وقفیه طوروب دعا قلسلر دیرلر که ای بزم ربمز بزه دنیاده حسنه روزی قیل
واخرتده دخی حسنه روزی قیل عذاب ناردن بزی صقلمقله ابن عباس ایدر دنیاده حسنه مغفرتدر
وتوبه در وشهادت اوزرنه اولمقدر وصالحه عورتدر که دینه معاون اوله واخرتده حسنه
اوجماقدر وابدی سعادتدر ایرشوب دیدار حاصل اولمقدر الله تعالی جمیع ارزانی قله نیرله امدی
اول مؤمنلر حاصلدر نصیبلری که دعا قلوب دلدیلر اول حجلری ثوابندن دخی اندن غیری اشلدکلری
اعمال الخیرلرک ثوابلرندن الله تعالی سریع الحسابدر یعنی حسابی تیز قلیجیدر شول کمسنه لرکه دنیاده انلره
حسنه ویردی کناهلرن عفو ایدوب حسناتلرن زیاده قلمقله واذکروا الله فی ایام معدودات
فمن تعجل فی یومین فلا اثم علیه ومن تأخر فلا اثم علیه لمن اتقی واتقوا الله واعلموا انکم الیه تحشرون
یعنی تکبیر ایدوب الله تعالییه ذکر ایدک هر نمازده سلام ویروب فارغ اولدغکزجه اول برقاچ کونلر
ایچنده که معدوددر یعنی تشریق کونلرنده که بیرام ایتدکم اوچ کوندر عرفه کوننوک ارتهسندن تکبیر
ایدرلر بیرام کوننوک اکندیسنه دکین امام ابو حنیفه قاتنده اما ابو یوسف له محمد قاتنده تشریقک
اخر کوننک اکندیسنه دکین هر نمازک عقبنجه تکبیر ایتمک کرکدر بو مسئلهده فتوی امامین قولی
اوزره در اما هرکسه که بیرام ایتدکم اکی کون اتسه دخی اوچنجی کونه اکلمدین تعجیل ایدوب کوچه
اهلنده نیکا کتسه انوک اوزرنه کناه اولمز شول کمسنه که حجنک ارکانلرن احکاملرن ضایع
ایتمکدن صاقندی یرلو یرنه کتوردی اشلیاجکنی اشلدی واشلیاجکندن صقندی ودونب

منزلنه

منزلکلدکدن صکره دخی دکلی معاصیدن کندونی یغدی ویرقلت الله تعالیدن بلوک که سزک
عاقبت دیرلب جمع اولاجق یرکوز انک حضرتیدرکه انده ویکز عمللرکز اول مجازات و
مکافات قلورکرک جزا اولسون کرک شر ومن الناس من یعجبک قوله فی الحیوة الدنیا ویشهد الله
علی ما فی قلبه وهو الد الخصام یعنی بوخلقدن کیمسه واردرکه یا محمد انوک سوزی سکا غایت
خوش کلور دنیاده یعنی بر سوز سویلیرکه اندن اکا اخرتده ثواب اوله هماه سوزی دنیا
حیاتنده خوشدر اخرتده دکل بوکلیسیله اول توکلنده که یلان قصد ایتسنی اناندرمانجو
الله تعالی طانق طوتر حال بودرکم اول خصومت ایدوب باطل اوزره غایت مبالغه
قلیجیدر واذا تولی سعی فی الارض لیفسد فیها ویهلک الحرث والنسل والله لا یحب الفساد
یعنی یا محمد اول اخنس برکسه درکه تجی سندنه ایرلسه سعی دایم یربوزنده فساد و شعاع
اشلکدر و قصدی بودرکه دایم یربوزنده فساده اوله مسلمانلروک اکنلرنه اوت قو
هلاک ایلیه واوغزدغی حیوانلروک سکرلن قرردی نسللری اورومسون دیو الله تعالی
خوذ فادا اهلنی وفساد اتلری سوسز واذا قیل له اتق الله اخذته العزة بالاثم فحسبه جهنم
ولبئس المهاد یعنی تجی اکا دیسه لر تنکریدن قورق اشبو فسادکوزک ایله اول تکبرلکدن و
غیرت وحمیت ایدوب دخی کناه اولجق اشلر اشلردی حق انک عاقبت حالینه ایرجکدرانی
خبر ویروب بیوردیکه اول اخنسه جهنم عذابی کفایت ایدرکه اول جهنم قرار طوتجی یرلرنک کی
شرلوسیدر ومن الناس من یشری نفسه ابتغاء مرضات الله والله رؤف بالعباد یعنی بو
خلقدن کمسه وارکه مالنی ویروب کندو نفسنی ودینی صاتون الور حق تعالی رضاسین
طلب ایتکون حق تعالی انوک کبی قوللری اسیرکیوب مرادلرن یرینه کتورجیدر یا ایها الذین امنوا
ادخلوا فی السلم کافة ولا تتبعوا خطوات الشیطان انه لکم عدو مبین یعنی ای انلرکه ایمان
کتوردکز جمیعکز کرک احکام دین اسلامه وثابت اولوک محمدک جمیع شرایعی اوزره اولک
امور شرعدن طشره اولمک شول یولکره یورمک کم سزی اکا دعوت قلور شیطاندر بو دستی اول
شیطانه سزک اشکاره دشمانکزدر انی کم حق تعالی سزه حلال قلدی حلال بلوک وانی کم حرام قلدی
حرام بلوک وسواس شیطانه اویب انوک یولنه یورمک کم هلاک اولورسز فان زللتم من بعد ما
جاءتکم البینات فاعلموا ان الله عزیز حکیم یعنی اکر شیطان سزی طریق حقدن سورجدوب
شرایع محمددن غیرینه میل ایدرسز محمد کلوب سزه شریعتلرن بیان قلدقدن صکره بلوک کم حق تعالی
عزیزدر وحکمی غالبدر انتقام ایدوب عذاب قلمقله حکیمدر یعنی درسه حکم ایدر مانعی یوقدر
هل ینظرون الا ان یأتیهم الله فی ظلل من الغمام والملائکة وقضی الامر والی الله ترجع الامور
یعنی بوکافرلر نسنیه منتظر اولوب ایمان کتورمزلر منتظر دکل انلر الا الا منتظرلر دکه
اول حق تعالی وعده قلدغی عذاب انلروک اوزرنه کله بولت ظلمات قیلیوبن واول عذاب فرشته لر
بلدکه انلره عذاب قله بولر اول وعده اولنان نسنه اشلنه حق تعالی فصل وقضادن فارغ اولدقدن صکره
یعنی جنت اهلی جنته وطامو اهلی طامویه کردکدن صکره کم جمیع اشلروک عواقبی الله تعالییه راجعدر

طاعت اهلنه ثواب ویرر اهل معاصیه عقاب وعذاب قلور سل بنی اسرائیل کم اتیناهم من آیة
بینة ومن یبدل نعمة الله من بعد ما جاءته فان الله شدید العقاب یعنی یا محمد صور اول بنی اسرائیله
کم سکا انکار ایدوب مجادله ایدرلر انلره نقدر انعام ایدوب حجتلر ظاهر ایلدک ذکری اکی
یاریب انلری قورترب دشمنلرن هلاک ایدوب انلری خلاص قلدقمی وتیه ایچنده ترنجبیل مجوس
اولدقلرنده انلره من وسلوی اندردکمی وسنک صفتکی وسیرتکی توریت ایچنده اولره بلدردکمی که
شمدی بزم بو انعاملرمزن شکرنی ترک ایدوب انکاره کلوب سنوکله مجادله قلورلر هرکسه که الله تعالی
اولره انعام قلدقده نعمتکم اول محمدک علم صفتلرن بلدکدنصکره تبدیل وتغییر ایدوب بردرلو دخی
قلورلر اول حقی کزلیوب باطل تاویللرله انکارات ایدرسه الله تعالی شدید العقابدرکه اول نعمتی
اولردن زایل ایدوب انلره قتی عقاب وعذاب ایلیه زین للذین کفروا الحیوة الدنیا ویسخرون من
الذین امنوا والذین اتقوا فوقهم یوم القیمة والله یرزق من یشاء بغیر حساب یعنی کوکجک کوستر
لدی اول مکه کافرلرنه بو دنیانک اول فانی حیاتی منغّص لذتلری تاکه انوکله الدنوب اول ایمانه
کلن فقیرلری خور کوروب مسخرهیه طوترلر اما اولرکم شرکدن وکفردن صقنوب الله مطیع اولدیلر
انلر نقدر فقیرلرسه دخی مشرکلردن دنیاده دخی اعلی درجت بوننددن واخرتده دخی اعلا در مقام
مقام ورتبه بوننددن انلر طاموده اسفل سافلینده معذب اولسهلر الله تعالی کیمه دلرسه چوق رزق
ویرر اول اونک حسابنی بلمز وهیچ برکسه دخی انی حساب ایلیمز وهیچ او محمد ونهی بولردن انی رزق
لندررو اکر دنیاده اولسه شکرن یرنه کتورسه اخرتده اندن حساب دخی المز كان الناس امة
واحدة فبعث الله النبیین مبشرین ومنذرین وانزل معهم الکتاب بالحق لیحکم بین الناس فیما
اختلفوا فیه یعنی بو خلایق کلیسی بر دین وبر ملت اوزرنه اولدیلر نوح زماننده سئول وقتکم
طوفان اولوب کافرلر هلاک اولدیلر نوح علیه السلام اول ایمانه کلن مسلمانلر کمیه کیروب
خلاص بولدیلر انلردن ارتق ادم اوغلانلری دنیاده کمسه قلمامشدی کلی اسلام اوزره
اولمشدی اندنصکره ذریتلردن اوره دی دین کیر ومتفرق وملت مختلف اولدی
حق تعالی کرو رسوللر کندرب طریق حقه دعوت ایلدی الله مطیع اولنلره اوچماغله
مشتبی لردی وعاصی اولنلری طامو ایله قورقدیلردی ودخی حق تعالی انلره کتاب اندردی
احکام حقی بیان ایتکله تا که خلایق ارسنده انوکله حکم ایدهلر اول دنیاده اختلاف قلدقلری
نسنلرده وما اختلف فیه الا الذین اوتوه من بعد ما جاءتهم البینات بغیا بینهم فهدی
الله الذین امنوا لما اختلفوا فیه من الحق باذنه والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم
یعنی اختلاف قلدیلر بو دنیاده الا اول کمسهلرکم انلره کتاب ویرلدی الله تعالیدن دین اسلام حق
ایدوکنه بیان کلدی بونی بلدکدنصکره کندو حسدلرندن اختلاف ایدوب دینلره متفرق
قلدیلر پس الله تعالی اول دنیاده اولنان اختلافدن ایمان کتورنلره هدایت قلوب توفیق
ویردیکه حقدن باطلی کوردیلر اکلدیلر باطلدن ایدوب حقی ایلرو طوتدیلر الله تعالینک عنایتی و
رحمتی برله حق تعالی هدایت ویروب کیمی دلرسه طریق اسلامه توفیق ویردیکی حق طلب قلمقده جد

ایدوب

ایدوب اجتهاد قلسه ام حسبتم ان تدخلوا الجنة ولما یاتکم مثل الذین خلوا من قبلکم مستهم
الباساء والضراء وزلزلوا حتی یقول الرسول والذین امنوا معه متی نصر الله الا ان نصر الله
قریب یعنی ای مؤمنلر ایله می صنورسز که اجماعکز لکله کرمسز تا کسزدن ایلرو کلن مبتلا
اولدقلرن سز دخی مبتلا اولمیجه کر انلر درویش ومحتاجلقله ودرلو بلالرله وخستهلق
لرله ابتلا اولندیلر اضطرابه وطارلقه دوشدیلر تاکه رسول مؤمنلرله دیدیلرکم الله تعالینک
نصرتی بزه نه وقت ایرشه حق تعالی بیوردیکه بلکل یا محمد الله تعالینک نصرتی سزه یقیندر یعنی
اول مکه فتح ایلمک کافرلری قرمق پس الله تعالی اول کافرلر اوزرنه ییل کندرب فرشته
لشکرن کوندردی اول کافرلری صیوب هلاک ایلدی مؤمنلره نصرت قلوب بجا ایرشدردی
یسئلونک ماذا ینفقون قل ما انفقتم من خیر فللوالدین والاقربین والیتامی والمساکین
وابن السبیل وما تفعلوا من خیر فان الله به علیم یعنی یا محمد سکا صورارلرکه بو مالمزدن
نهیه انفاق ایدهلوم پس ایتکم سزک کفایتکزدن وحاجتکزدن زیادهسین انفاق ایدک
ودخی صوررلرکه کیملره انفاق ایدهلوم سن ایتکم اتالروکزه وانالروکزه دخی سزه یقین قومکزه و
قبیله کوزه ویتیملره ومسکینلره والندن مالی کتمش غریبلره ومسافرلره ودخی نتکم سز مالکوزی
احسان قلوب انفاق ایدرسز الله تعالی انی بلور یارین قیامت کوننده انک سزه مکافاتن قلور
کتب علیکم القتال وهو کره لکم وعسی ان تکرهوا شیئا وهو خیر لکم وعسی ان تحبوا شیئا و
هو شر لکم والله یعلم وانتم لا تعلمون یعنی سزک اوزرکزه جهاد قلمق فرض اولندی حال بودرکم اول
سیزه کی مشقت کلور اما سزک خیرکوز بوقدر ونسنه اوله که سز انی کریه کورهسز خوشی کلمیه
حال بودرکه اول سیزه خیرلو اوله نتکم غزایه وارمق خوش کورمزسز مشقت کلور حال بودرکم
اندن فتح کفار وار اسلام ظاهر اولمق وار اولنه شهادت مرتبهسی وار وردی اولانه غزا
ثوابیله مال غنیمت حاصل اولمق وار ونسنه اولاکه اول سیزه خوش کله انی سومزسز انده سیزه
خیر اولمیا نتکم غزایه وارمیوب اوده اوترمق سزه خوش کلور حال بودرکم اول سزه شردر اندن
خیر بوقدر زیرا اول غزا اتمامکله کافر چوغلور ومعافیت سزک اوزرکوزه مسلط اولوب زحمت
قلور واول دیدکلری فایدهلردن دخی محروم اولورسز الله تعالی بلوردکم سزک صلاحکز وفایده کوز
اول غزا قلمقده در سزک اندن خبرکوز یوقدر بلمزسز یسئلونک عن الشهر الحرام قتال فیه قل
قتال فیه کبیر وصد عن سبیل الله وکفر به والمسجد الحرام واخراج اهله منه اکبر عند الله والفتنة
اکبر من القتل ولا یزالون یقاتلونکم حتی یردوکم عن دینکم ان استطاعوا ومن یرتدد منکم عن
دینه فیمت وهو کافر فاولئک حبطت اعمالهم فی الدنیا والاخرة واولئک اصحاب النار
هم فیها خالدون یعنی یا محمد بو شرکلر سندن صوررکه بو حرام ایده قتال ایتمک نیجه درو روا
مدر یوقسه دکلدر سن ایتکلکم اول ایلر ایچنده قتال ایتمک الله تعالی قتنده اولو کناهدر
اما انکری قوللرنی بیت الله طواف قلوب عبادت ایتمکدن منع ایتمک وحرم ایچنده الله تعالی یه
کافر اولمق واول بیت الله اهلنی مکهدن سوروب چقرمق عقوبتی الله قاتنده دخی اولودر

اندن دخی اول الله تعالى يه شرك ايدوب وحدانيتنه انكار قلدى وغنزاول حرمده اتديكى
قتال اتمكده دخى اعظمدر وبو مشركلر زائل اولميوب سزكله مقاتله ايدرلر رسول امينكزه اكر
كوجلري يته سزي اول دين اسلامدن كرو اول باطل دينلرينه دندرهلر ليكى اولروك اول
نفسينه قدرتلري يتمز اما سز دخى كى حذر ايدك ساقنوك كم انلرك دينينه رغبت ايدوب دين
اسلامدن اعراض اتميه سز وهر كمسه كم سزدن كرو اعراض ايدوب دينيندن دونه دخى الله تعالى
بر كافر اولوب اوله اولردر انلركم جميع حسناتلري دنياده اخرتده باطل اولوب هباء
منثورا اولديكه اصلا منفعتى اولاجق دكل ان الذين امنوا والذين هاجروا وجاهدوا
فى سبيل الله اولئك يرجون رحمت الله والله غفور رحيم يعنى انلركم ايمان كتوردلر ودخى
انلركم قوم قبيله سن ووطنلرن ويوردلرن ترك ايدوب بنوم رضا مجون مكهدن انتقال
ايدوب مدينيه واردلر الله تعالى دينينه نصرت ايدوب مشركلرله مجاهده قلدلر انلرلا يقدركه
الله تعالى دن رحمت اومهلر وجنت ديدارا ارزوا قلهلر الله تعالى غفوردر رحيم اتديه قتال
قلدوغكزي بغشلر رحيمدر سزي اسركر يسئلونك عن الخمر والميسر قل فيهما اثم كبير ومنافع
للناس واثمهما اكبر من نفعهما يعنى يا محمد سندن بو خمر اجمكى وقمار اتمكى صوررلر سن
ايتكم اول ايكسين اشلمكده اولو كناه وار بونكلدكه اولر سببيله مخاصمه قلوب بربرينه
شتم ايدوب فحش وباطل سوزلر سويلكد وبلادن وكفر اولاجق كلام دله كلمكدا اما
منفعتى وارحلق انى صاتوب مال قزنمغده ليكن انلرك كناهى ارتقدر منفعتلرندن
ويسئلونك ماذا ينفقون قل العفو كذلك يبين الله لكم الايات لعلكم تتفكرون فى
الدنيا والاخرة يعنى يا محمد سندن سؤال ايدرلركم نرنسه دن ويرملكرك نرنسندن صدقه
ايدرلر سن ايتكم سزك وعيالكز نفقه سندن زياده سنى صدقه ايدوك بس اول صورك
كشى بو حكمى بلدكده نصكرم نقدر كم كسب ايدردى كندويه واهل عياله كفايت قدر الوركى
دخى باقيسين صدقه ايدردى تا اكادكن كه زكات ايتى كلدى بو صدقه نك وجوبى منسوخ
اولدى استحباب اوزره قالديكه ازدن جوقدن نه دلرلرسه ويرهلر زياده تقرب ومنزلت
حصل قلهلر قلماتجوب والا ويرمزلرسه دخى انوكله معاتب ومعذب اولمزلر واما زكاتى منع
ايدن معاقب ومعذب اولور بس حق تعالى بو فقره له ميسر حراملغن وصدقه ندن انفاق اتمك
كرك ايدوكن بيان قلدغلين امرنى نهيني دخى سزه بيان قلور تا اولا كه سز بو دنيا امرنده فكر
ايدوب بلهسز كه فنادر بقاسى يوقدر وانك تمتعى وحياتى وعز منصبى هب لعب ولهو و
باطلدر بولت كولكه سى كبى تيز كجر زايلدر واخرت امرنده دخى فكر ايدوب بلهسزكه باقيدر
اكا فنا عارض اولمز انوك عزت ومناصبى دايمدر نهايت بولنمز ويسئلونك عن اليتامى قل
اصلاح لهم خير وان تخالطوهم فاخوانكم والله يعلم المفسد من المصلح ولو شاء الله لاعنتكم
ان الله عزيز حكيم يعنى يا محمد بو خلق سندن صوررلركم بو يتيملره قرشمق نجه در سن ايتكم
بولره قرشمغى ترك اتمكدن قرشوب كندلري ومالارنى اصلاح ايدى ويرمك خيرلودركه انلردن

اجرا لمياسز اجرن الله تعالى دن اوماسز اكر انلره قرشجق اولورسكز نفقه لرنده وخذمتلرنده
وماللرنده وطوارلرنده انلركله شريك اولوب اشلرنى قيامه كتوردكوكزدن اوترو عوض يوسندن
انلرك مالندن سزه نسنه ايرشرسه اولر دخى سزك قرداشكزدر دين ايجنده قرداش قرداشه
كركدركه هر اشنده معين اوله وبر برينك مالندن نصيب دار اوله حق اوزره الله تعالى خود
عليمدر بلور اول يتيمك مالنى كم اصلاح اتمكه سعى ايدر وكم فساد ايدوب خيانته سعى ايدر
اكر حق تعالى دلسه سزه تكليف ايدوب امرنده تضييق ايدردى ليكن انى دلمدى بلكه فضل
عنايت بر له سزه امرنى تسهيل ايدوب اسان قلديكه اول عزيز حكيمدر هر اشى يرلو يرنجه اشلر
فعلنده نقص يوقدر ولا تنكحوا المشركات حتى يؤمن ولامة مؤمنة خير من مشركة ولو اعجبتكم
ولا تنكحوا المشركين حتى يؤمنوا ولعبد مؤمن خير من مشرك ولو اعجبكم اولئك يدعون الى النار
والله يدعوا الى الجنة والمغفرة باذنه ويبين اياته للناس لعلهم يتذكرون يعنى سز مشركه
عورتلري نكاح المك تا ايمان كتورمينجه كه بر مؤمنه جاريه حفتلمك خيرلودر بر ازاد
مشركه عورت حفتلمكدن اكر انى جفتلمك خوش دخى كلورسه حسنندن يا مالندن اترو
ودخى حق تعالى بيوردىكه مؤمنه عورتلري مشركلره جفتلمدرمك تا ايمانه كلوب مؤمن
اولمينجه كه بر مؤمن قوله جفتلندرمك خيرلودر اندنكه بر مشركه ار جفتلندره سز اولب
مشرك خوش دخى كلورسه بس بو اتفاقدركه بر مؤمنه عورتى هيچ بر حالده مشركه ار جفت
لندرميه لر اول مؤمنه كرك حره اولسون كرك جاريه واول كافر كرك كتابى اولسون كرك مشرك
زيرا بو مشرك ارله مشركه عورت كشى دايم اهل نار عمالين قلمغه دعوت قلورلر الله تعالى توجيه
يلتر يعنى كندوبى بر ليوب شركدن كفردن رجوع اتمكه دعوت قلور ومؤمنلره قرشوب
عمل صالح قلمغه يلتر كندو امر يله كه بونلر سببيدر مغفرت بولوب جنته كرمك لكه بس
حق تعالى بو امرلرن ونهيلرن قوللرنه بيان ايدوب ظاهر قلور تا اولا كه انلر انى اندوب
متعظ اوله لر طريق حقده ضال اولميلر ويسئلونك عن المحيض قل هو اذى فاعتزلوا النساء
فى المحيض ولا تقربوهن حتى يطهرن فاذا تطهرن فأتوهن من حيث امركم الله ان الله يحب
التوابين ويحب المتطهرين يعنى يا محمد سندن صوررلركه عذر حالنده اول عورتلرله مجامعت
قلمق وارمى يوقمى بس ايتكه اول كوردكلري قان قذردر نجسدر سز اراق اولك اول حالنده
انلره يقين وارمقدن وجماع قلمقدن تا ارينجه اكر مدت حيض تمام اولوب كلديسه والا تمام
اولمدن كلسى اولورسه صبر ايده غسل ايدنجه يا بر نماز وقتى اوزرنه كجنجه اندن جماع ايدن
بس فجنكه ارنسلر انلره جماع ايدك شول حق تعالى سزه امر ايدوب حلال قلدوغى كبى يعنى قبللرندن
كلوك دبرلرندن كلمك بد دستى حق تعالى شكر كده وكناهدن توبه قلنلري سور دخى جنابتدن و
حدثدن وعذر حالنده جماع قلمقدن ولوطيلر عملن اشلمكى ترك ايدوب ساقنلردن راضى اولب
سور نساؤكم حرث لكم فأتوا حرثكم انى شئتم وقدموا لانفسكم واتقوا الله واعلموا انكم
ملاقوه وبشر المؤمنين يعنى عورتلركوز سزك اكنكز بر يدير نتكم بو بر يوزي اكين لروكز يريدر

هرقنق طرفدن دلرسکوز اکا تحم براعورسز وعورتلر کورزدهی اوغل قز اور باجت یرلر وکندر
انلری دخی قنق جهتدن دلرسکز کلوك چونکه سیور دغم بردن اوله ودخی کندو نفسکز
ایجون سزدن المحرو اخرته عمل صالح کندرك وصالح اوغل قز کوندرك کرسیزه انلر شفیع
اولوب الوکز اله انوك سببیله نجات بولب سعادته اولشاسز وحلالکوزله صحبت قلمق
دلسکوز بسم الله الرحمن الرحیم دیو باشلك تاکه شیطان انده بله شریك اولمیه طوغان
اوغل قز صالح وصالحه اوله قورقك الله تعالی دن عذرها لندن عورتلرکزله جماع قلمك
والله تعالی بیورمدغی یردن ایرشمك حقیقت بلوك کم دونب وارجق یرکوز یارن قیامت
کوننده الله تعالی حضرتی درنتکم اشلرسکوز اکا کوره جزا قلجیدر بشارت قلول شول
مؤمنلره کم بو حدودی صقلدی الله تعالی دن قورقدی وانوك وعده لرن کرچکلدی اکا کوره
عبادته مشغول اولدی ولا تجعلوا الله عرضة لایمانکم ان تبروا وتتقوا وتصلحوا بین
الناس والله سمیع علیم یعنی سز الله تعالی یه اند اچمکلکی ارقروطوب علت ایدنك که
قصدلر اند ایجه سز دخی انی علت ایدوب قرابتکوزدن کسله سز وانلره احسان
قلمق ترك ایده سز وخلق ایجنده اصلاح اتمیه سز الله تعالی یه معصیت اولجق نسنه‌یله اندکوز
صقلیه سز الله تعالی خود سمیعدر سزلك اندکوز اشدر واندکوزدن قصدکوز نیدوکن
بلور اکا کوره مجازات قلور لا یؤاخذکم الله باللغو فی ایمانکم ولکن یؤاخذکم بما کسبت
قلوبکم والله غفور حلیم یعنی الله تعالی سزی عقابیله طوتمز شول یمینکزدن اوتروکم لغو اوله
ابن عباس ایدر یمین لغو اولدرکم برکشی برنسنه‌یه اند ایجه شویله صناکم اول اندنن کرچکدر
اول دکلنیدر صکره بلدیکم ایله دکلمش اول اندی لغو اولور اندن اکا کناه اولمز
لیکن الله تعالی شول اندلرسزی عقاب ایدرکم برمعصیت اولجق نسنه‌یه اوزره اند ایجه سز قصدله
تا برخیری کندوکزدن انوکله منع ایده سز اند ایجدم دیو علت قلاسز بلورکن کم اول اندیت
صقلمقدن صیوب انی اشلمك خیرلودر ودخی انوکله عقاب ایدرکم اندکی صیاسین کفارت
کفارت ویرمیه سز پس الله تعالی غفوردر شول کمسیه کم اندین صیوب کفارت ویره
ودخی حلیمدر سزه تعجیل عقوبت ایتیوب بونسنه‌ره رخصت ویردی للذین یؤلون من نسائهم
تربص اربعة اشهر فان فاؤا فان الله غفور رحیم وان عزموا الطلاق فان الله سمیع
علیم یعنی حق تعالی بیورورکم واردر شول کمسلرکم عورتلریله ایلا قلدلر درت ای کجنجه
منتظر اولملر ایلا دیو اکا دیرلرکم برکشی اند ایجوب عورتنه دیکم والله بن درت
ایه دکین سکا یقینلق اتمیم یاخود والله بن یقینلق اتمیم ددی ایجق اول درت ای
بله ذکر اتمدی او کشی مولی اولور یعنی عورتیله ایلا اتمش اولور اکر اول درت ای ایجنده
انداندن دونب یقینلق قلسه حینث اولور اول ایلاسی بوزلور اول اندایچوده کفارت
ویره واکر ایلا ایدن کشی صیر واولسه اول مدت ایجنده رجوع ایدمسه یاخود عورت
صیر واولسه جماعه قادر اولمسه یاخود اراق سفرده اولسه کلوب جماعله رجوع ایدبجه

ایلا

ایلا مدتی که درت ایدر کجرایرشمز اول وقتلرده دلیله اندمدن رجوع ایتدم دیسه
جائز اولور ایلا اندن ساقط اولور مدت کچمکله طلاق واقع اولمز اما کچی بو عذرلر
اولمسه جماعله رجوع اتمکه قادر اولسه اول درت ای کچسه اکا جماع اتمسه عورت
اندن باین طلاق بوش اولور اما اکی کاه یا اوچ ای دیو اند ایجسه ایلا اتمش اولماز
اکر بو مدتلر ایچنده کرو جماع اتسه اندنه کفارت لازم اولمز لغو اولور الله تعالی غفوردر
یارلغر ورحیمدر اسرکر شول کمسلری کم ایلا ایدوب کرو رجوع ایده اندنه کفارت ویره
اما اکر اول جماعی ترك اتمکدن قصدلری طلاق اولجق اولرسه اول درت ای کچمکله اول
عورتنه طلاق اولور لیس الله تعالی سمیعدر اول ایلا قلانلرك کلاملرن اشدر ودخی علیمدر
ایلادن قصدلری نیدوکن بلور والمطلقات یتربصن بانفسهن ثلاثة قروء ولا یحل لهن
ان یکتمن ما خلق الله فی ارحامهن ان کن یؤمن بالله والیوم الاخر وبعولتهن احق بردهن
فی ذلك ان ارادوا اصلاحا ولهن مثل الذی علیهن بالمعروف وللرجال علیهن درجة
والله عزیز حکیم یعنی شول عورتلرکم اولره طلاق ویرلمشدر کرکدرکم البته وجوب
یونندن اوچ حیض کورنجه عدت چکه ودخی بو عورتلره حلال دکلدرکم الله تعالی
انلرك رحملرنده یارتدغی نسنه‌یی کیزلیه لر بوکلو دکولکن بوکلوین دیه لر ارلرك حقنی ضایع
وباطل قلمق ایجون رجعت اتمکدن اکر طلاق رجعی اولرسه یا حیض کوردم دیه حال بودرکم
کورمامش اوله اکر کرجك بولر الله ایمان کتوردلرسه بو ایشی اتمیلر واکرو کندولر رنلری
حقلورقدر که انلره رجعت قلالر اول عدت مدت ایجنده کم انلر اکا منتظر اولوب کورز
طوتشلودر تا مزوقت کم کچه کرو برانه وارده لرتحق طلاق رجعی اولسه ایرقدن ارنلری
حقلودرکم کرو وارلر اکر اوورتالرنده اصلاح دیلرسه وبو عورتلرك دخی ارنلری اوزره
حقلری واردرنتکم ارنلرك انلروك اوزره حق وار الله تعالی بیوردغنلین بو کلیمله ارنلرك
دخی عورت اوزره زیاده مرتبه سی وار برقاچ نسنه‌یله بر نفقه ویرمکله بر مهرن ویرمکله
وبر دخی عقلله وبر دخی میراث بکره کرا ارکا کی نصیب اله عورت بر و طلاق قده دخی ارمالك
درکه اول قیبو ویرمینجه قورتلمغه چاره یوق مکرکه اوله وطلاق دخی رجعی اولجق رجعت
اتمك دخی اراننده در عورت کرك راضی اولسون کرك اولمسون ودخی غزایه کیتمك ارنلره
فرض اولمشدر عورتلره دکل مکرکه نفیر عام اوله وبر دخی طاتفلق ویرمکده کم اکی عورت
برار بر نه بجر ودخی قاضی اولمق وامیر اولمق وخلیفه اولمق ومفتی اولمق وازان اوقمق وایلرد
کحوب نمازده امامت قلمق هیچ برسی بولره روا دکل کلی ارنلر حقنده ثابت اولمشدر الله تعالی
عزیز وحکیمدر حکم ایدرکه رجعی طلاقده ارکرو عورتنه طلاق عدتی ایجنده رجعت قلا
الطلاق مرتان فامساك بمعروف او تسریح باحسان ولا یحل لکم ان تاخذوا مما اتیتموهن
شیئا الا ان یخافا الا یقیما حدود الله فان خفتم الا یقیما حدود الله فلا جناح علیهما
فیما افتدت به تلك حدود الله فلا تعتدوها ومن یتعد حدود الله فاولئك هم الظالمون

یعنی شول طلاق قکدکشی انوکله رجعته مالك اولور اول آکی کره طلاق ویرمکدر یعنی
اوّل بر طلاق ویرسه وار درکه کرو رجعت ایدوب الا عدت ایچنده اندنصکره بر طلاق
کرو ویرسه کرو رجعت ایدوب الحق وار اکر طلاق رجعی اولورسه عورت کرك راضی
اولسون کرك اولمسون وکر بر طلاق باین اولورسه وار درکه عورت رضاسیله کرو نکاح
قله کرك عدت ایچنده کرك عدتدن طشره پس قچن رجعت ایدوب کرو السه واردر اول اره کم
انی ایلوکله طوته کوجی یتیدوکی قدر نفقه سن ویره و طوتن ایلیه وانوکله درلکی کورکاو ایلیه
انی اینجتمیه یاخود اوزرنده حقی وارسه ویره ایلوکله صلح ویره زحمت ویرمیه ودخی حلال
دکلدر انه کم ویردکی مهردن کرو نسنه اله اول عورته طلاق ویرمکیچون مکرکم خلع ایده لر
خلع اکا دیرلرکم یا ارعورتن سومسه یا عورت اردن بجاما لندن نسنه ویروب کندویی ار
الندن خلاص قلا اما ار قاچجق نزدلرسه ویره طلاق ویره ولیکن عورت قجاجق اولورسه
ارعورتندن شول مهر ویردکندن زیاده نسنه المیه اول حلال دکلدر یاخود عورتنه دبیه کم
کل بکا مالکدن بو قدر نسنه ویرسکا طلاق ویره یم بو حلال دکلدر الا مکر اول ارله عورت
اکسی بله لرکم حق تعالی بیوردیغی حقلری بر برینه صقلیومزنه ار عورت حقی برینه کتوره نه عورت
ار حقی برینه کتوره الیه اول بیجو قچنکه قاچن عورت اولا ار انوك مالندن نسنه الوب
طلاق ویرمك روادر اما ار مجاجق اولورسه حلال دکلدر که عورتدن نسنه الا اکر قیطار
التون دخی ویره دییه اکر قاضی وحاکم بیلسه لرکم اول ارله عورت آکسی بر برده طوره ماغله حق تعالی
بیوردیغی حقلری ضایع ایدوب دینلرینه ضرر ایدر پس اول وقت روادر وکناه یوقدرکم عورت
نسنه ویروب کندویی قورتره نتکم دیدك حق تعالینك فرض قلدیغی احکامی بولردر سز بونلری
اوته بجاوز قلمك زیرا شول کمسنکم بوحکمده بجاوز قلوب حق تعالی امرن قیوب سثوبکدر نسیه راضی
اشلسه اول ظالملردن اولرکه کندو نفسلرینه ضرر ایدرر فان طلقها فلا تحل له من بعد حتی
تنکح زوجا غیره فان طلقها فلا جناح علیهما ان یتراجعا ان ظنا ان یقیما حدود الله وتلك
حدود الله یبینها لقوم یعلمون یعنی قچن عورتنه اوچ طلاق ویرسه اول عورتی کرو المق
اوچ طلاقدنصکره اکا حلال اولمز تا برار ه دخی صحیح کابینله وارمایینجه اللان ار اکا جماع اتمینجه
پس اول جفتلکن ار کرو اول عورته طلاق ویرسه دخول اتدکدنصکره کناه یوقدر اولکی
ار دخی اول عورته کم کرو نکاح جدید برله جفتلکنه لر قچن یقین بیلسه لرکه اول حق تعالی
بیوردیغی حقلری بر برینه تقصیر المتیوب برینه کتوررلر بو حق تعالینك احکاملریدر بیان
قلور شول قومه کم اولر عالملردر زیرا عالم اولنلر اینه در سقلر امری برینه کتوررلر واذا طلقتم
النساء فبلغن اجلهن فامسکوهن بمعروف او سرحوهن بمعروف ولا تمسکوهن ضرارا لتعتدوا
ومن یفعل ذلك فقد ظلم نفسه ولا تتخذوا ایات الله هزوا واذکروا نعمت الله علیکم وما انزل
علیکم من الکتاب والحکمة یعظکم به واتقوا الله واعلموا ان الله بکل شیء علیم یعنی قچن عورتکزه
طلاق ویرسکز عدتلری مدتی تمام اولمغه یقین اولیجق اکا رجعت ایدوب ایلوکله خوش طوتك

یاخود

یاخود قول رجعت اتمك مدتلری تمام اولوب کندو نفسلرینه مالك اولوب کیمه دلرسه
وارسونلر انلری ضرر یوتندن طوتمك کیم انلره ظلم ایده سز یعنی عدتلری چقمغه یقین اولیجق
المغه جون کوکلکز اولمیه انلره رجعت ایدوب دونب کرو طلاق ویرمك کم قصدکز انلره
بر عدت دخی چکدروب اوزاغه براغه سز انلره ضرر اوله هرکیمکه بو بله اشلسه بلسونکه حقیقت
کندو نفسنه ظلم اتمش اولور عذابه ارقورطو تمغله ییس سزا سه تعالینك کلامنی سهل کوروب
اویونه طوتمك که عورتکزه طلاق ویره سز دخی انی اویونه طوتسز بو طلاق دکل دیا سز
اول اسلام نعمتن که حق تعالی سزه ویردی صقلك اضایع اتمك ودخی صقلك اول مواعظی
ونصایحی که حق تعالی سزك اوزرکزه اندردی اول عزیز کتابندن که قرآندر دخی اول حکمت
سوزلریکه قرآن ایچنده واردر انوکله سزه نصیحت قلوب صرلو نسنه لردن منع ایدرسز دخی
انوکله اوکتلنوب الله تعالی عذابندن قورقك بلوك حقیقت که الله تعالی سزك عملکزده قصدکز
نیدوکن بلورا اکا کوره سزه مجازات قلور واذا طلقتم النساء فبلغن اجلهن فلا تعضلوهن
ان ینکحن ازواجهن اذا تراضوا بینهم بالمعروف ذلك یوعظ به من کان منکم یومن بالله والیوم
الاخر ذلکم ازکی لکم واطهر والله یعلم وانتم لا تعلمون یعنی قچن عورتکزه طلاق ویرسکز عدتلری
مدتی تمام اوله سز انلری کروارلرینه وارمقدن منع اتمك قچن بر بری ارا سنده ایلوکله
رضا اولنه اشبو نسنه درکه سزه بو بیلور الله تعالی قتلندن شول کمسه کم سزدن الله تعالی
ایمان کتوروب واخرتنه کرچکلنه در بو حکمه مطیع اولسونکه اکا بو خیرلو رقدرو بو اصلحدر زنا
دن وکندو نی کانه بر قمقدن بو پاکرکدر الله تعالی هر برینوك بر برینه محبتی نه قدر ایدوکنی
بلورسز انی بلمزسز ودخی الله تعالی بلورکه خیر وفا ایدوب عدل اتمك ایچنده در اما سز بلمزسز کیم
اول اکنوك ارا سنده تفریق ایدوب ایرمقده سزك اوزکزه نه قدر عقوبت اولسه بو ایت حکمی اکا
دلالت قلور کم قچن بر عورتك ولیسی اوله راضی اولمسه که اول عورتی کمسیه جفتلدره حال
بودرکه بر برینك کفوی اوله ارله عورت جهتندن رضاسی دخی اولمش اوله وارد رحاکم کم
کندوسی انی جفتلدره رضاسی اولمزسه دخی والوالدات یرضعن اولادهن حولین
کاملین لمن اراد ان یتم الرضاعة وعلی المولود له رزقهن وکسوتهن بالمعروف لا تکلف
نفس الا وسعها لا تضار والدة بولدها ولا مولود له بولده وعلی الوارث مثل ذلك
فان ارادا فصالا عن تراض منهما وتشاور فلا جناح علیهما وان اردتم ان تسترضعوا
اولادکم فلا جناح علیکم اذا سلمتم ما اتیتم بالمعروف واتقوا الله واعلموا ان الله بما
تعملون بصیر یعنی شول انالر که دلرلر اوغلنجقلرن امزرلر اکی ییل تمام امزرسنلر
اکر رضاع مدتن تمام اتمك دلرلرسه واول اوغلنجوك امزرمکی حقی وانك نفقه سی
وانا سنوك نفقه سی اول اناسی اوزرنه در ودخی کیجك طونلری طاقتی یتدوکی قدر
هیچ برنسنه تکلیف اولنمدی واجب قلنمدی طونده ونفقه ده الا طاقتی یتدوکی قدر
ودخی هیچ بر انا یه ضرر دکرمیه لر اوغلنجوغی الندن چکوب الوب ایروغه ویرمکله زیرا

ايرقدن اول حقلور قدركه اني امزدرب ترتيب قلامكركه اول كندو راضي اولا
ايروغه ويرەلر ودخي اتايه ضرر اولميه بونكله كه اوغلان اناسي كوكسندن ارتق
كمسه سودن امميه دخي اناسي اوغلني امزرميوب اناسي اوزره برايغه ياخود اوغلان
اناسي كونده بر درهم استركه اوغلني امزره اتاسي بردايه بولديكه بوجق درهمه امزرر
البته اتايه جبر ايدوب دميه لركم كونده بر درهم ويراناسي امزرسون مكركه اناسي دخي اول
قدره راضي اوله واكر اوغلنك اناسي اولميه اما اتاسنك وارثلري اولسه اتايه نه واجب
اولرسه اوغلانك حقنده نفقه ده وكسوده كه اتا سنه ودايه سنه ويرەلر انلره دخي اول
قدر واجبدركه ويرەلر ودخي اكر اتا ايله انا دانشوب راضي اولسەلركه اكي ييل تمام اولمدين
اوغلني سوددن كسەلر انلرك اوزرنه كناه اولمز ودخي بويردي كه اكر دلرسكزكه ايرق
دايه طوتب اوغلني امزرده سز شول وقتكه اناسينه ايرقره نكاحلنه كروسزك اوزركزه
كناه يوقدر چونكه اول نفقەدن وكسوددن شرط قلديغوكز المونكه اكا تسليم ايدەسز قورقك
الله دن بو حكملرده بري بريكوزه ضرر قلمك بلوك الله تعالى سزي برير يكوزه نه وجهله ضرر
قلديغوكزي بلور اخرتده اكا مجازات قلور والذين يتوفون منكم ويذرون ازواجا يتربصن
بانفسهن اربعة اشهر وعشرا فاذا بلغن اجلهن فلا جناح عليكم فيما فعلن في انفسهن
بالمعروف والله بما تعملون خبير يعني شونلركم سزدن اوله لر عورتلري قويالر اول عورتلر
منتظر اولوب كندولر ايچون درت اي اون كون اوترسونلر كيمسيه وارمسونلر اودن
چقمسونلر كندولري بزه مسونلر چونكه اول مدتلري تمام اوله اولر كندولره زينت قلوب اودن
چقدقلرندن سزه كناه اولمز بوقدر انلرك وليلرينه كم عدتده نصكره حق تعالى انلره مباح
قلديغي زينتدن منع ايدەلر چونكه انلرك مرادلري بركمسه كندولره رغبت اندوب چفت
لنمكچون اوله واول دخي كندونك كفوي اوله اعلى واحسن اوليه الله تعالى اولروك نه قلدقلر
بلور وانلري چفتلنمكدن منع ايدنى دخي بلور يارادر هر برنه مكافات قلور ولا جناح عليكم
فيما عرضتم به من خطبة النساء او اكننتم في انفسكم علم الله انكم ستذكرونهن ولكن لا
تواعدوهن سرا الا ان تقولوا قولا معروفا ولا تعزموا عقدة النكاح حتى يبلغ الكتاب
اجله واعلموا ان الله يعلم ما في انفسكم فاحذروه واعلموا ان الله غفور حليم
يعني سزك اوزركوزه كناه يوقدر كم ايري اولمش عورتي وارب تعريض ايله دليه سز تعريض بودركم
وارب ايده سنك خلقك وسيرتك بكا يولق خوش كلور سن نيله اولمق كي موافق ايدي
اومريم كه سنكله بنوم ارامزده بريره جمع اولمق تقدير اولنه دخي بوكا بكزر سوزلركه واربو
سزلرده دلك اولور بوكا تعريض ديرلر عدت ايچنده بو وجهله دلك مباحدر اما اشكاره دلك
ونكاح ممنوعدر واكل ياخود دلكي كوكلكزده كزليه سز تصريح ايتميه سز قورقك الله دن كه
حق تعالى بلور اولروك عدت ايچنده سز اولره ذكر اندكوكزي انلري چفتلنمك ايچون ليكن انلره كله
وعده لشوبن يا نكاح يا جماع قلمك الا بو قدر سويلك كه سن جميله سن بنم سكا غايت رغبتم وار

اومرم كه

اومرم كه بكا نصيب اوله سن ليكن عدت ايچنده عقد نكاح اتمكه قصد ايلك تا عدتي
تمام ايرمينجه بلوك كه الله تعالى سزك كوكلكزده نه وار ايسه بلور عهده وفا قلمقدن يا قلمقدن
حذر قلوك انوك امرنه مخالفت قلمقدن ونهيسنه مرتكب اولمقدن بلوك كه تحقيق اول الله
تعالى عفو ايدوب سزا ايدجي در دخي حليمدركه سزك اوزركزه عقوبتن ديناده تعجيل قلمز
لا جناح عليكم ان طلقتم النساء ما لم تمسوهن او تفرضوا لهن فريضة ومتعوهن
على الموسع قدره وعلى المقتر قدره متاعا بالمعروف حقا على المحسنين يعني كناه يوقدر سزك
اوزركزه چونكه بر عورته چفتلنه سز دخي انوكله بيله اولمق سزه خوش كلميه انوكله جماع
اولمدين كرو طلاق ويرەسز وانده دخي كناه يوقدركه بر عورت مهرن تسميه قلمدين نكاح
ايدەسز دخي دخول اتمدين طلاق ويرەسز زيرا اول كابين اكلميه نه مهر مثل اولور يعني
كندو تعلقندن ونسبندن بر عورته نه مهر اندلرسه اكا دخي اول مقدار اوله ياخود اجنبيه
دن براكا بكزر عورتنك مالدن حسبدن كابين نيسه اكا دخي اول مقدار اوله اما اكر جماع
دنصكره يا خلوت صحيح اولدقدنصكره طلاق ويرسه تمام مهرن ويرمك واجب اولور
كرك مهري تسميه اولنسون كرك اولنمسون اما اكر جماع اولمدين طلاق ويرسه اكا مهر تسميه
اولمش ايسه مهر بوك نصفي لازم اولور مكر خلوت صحيح اولدقدنصكره عورت طرفندن
يا ار طرفندن بر عذر اوليا كه اول جماعه مانع اولا صوم رمضان كبي كندوزده يا محرم اوله
يا خسته لك اوله يا عورت حايضه اوله يا نفاس كورمش اوله چونكه بولردن بري اوله
اكسي بريرده خلوت اولسه ارا انده جماع قلمديغي عذرا اولمزكه كامل مهر لازم اولورو اكر مهر تسميه
اولنمدق اولسه خلوت اولمدين وجماع قلمدين طلاق ويرسه وار درار اوزنه كه اكا كوچي
يتدوكي قدر متعه ويره يعني بر كوكلك وبر دربچك وبرچادركه اكننه اله بو اوچي ولجدركه
قله محسنلر اوزره وان طلقتموهن من قبل ان تمسوهن وقد فرضتم لهن فريضة فنصف
ما فرضتم الا ان يعفون او يعفوا الذي بيده عقدة النكاح وان تعفوا اقرب للتقوى
ولا تنسوا الفضل بينكم ان الله بما تعملون بصير يعني سز انلره جماع قلمزدن اول طلاق ويرسكوز
حال بودركم مهرن دخي تقدير اتمش اولسكز انلره اول تقدير قلديغوكز مهرك سزه نصفين ويرمك
لازم اولور مكركه اولر عفو ايدوب ترك ايدەلر نسنه الميلر ياخود اول چفتلنن كندوى
فضل ايدوب كابين تمام ويره نسنه اكسميه هر قنغكوزكم عفو ايده تقويه اول يقينرقدر
الله تعالى فضله وانسانيته قندرب بيوردي كه عفو ايدوب الميا سزكه الله تعالى سزك
نه قلديغكزي كورر بلور هر بريكوزه احسانكزه كوره مجازات قلور حافظوا على الصلوات
والصلوة الوسطى وقوموا لله قانتين يعني سقلنجي اولك فرض اولمش بش نمازكزي وتعديل
وقيتله تمام ابدست المغله وركوعي سجودي تمام قلمغله ودخي اورته نمازكزي كي
سقلك اندن غافل اولميزكه اول صلوة عصردر ودخي طورك اول نمازده الله رضا
سيچون بو حالتده كه مطيع لردن وقائملردن اوله سز كه حق تعالى قوللرينه نمازده قيام مكر جو في الكمه بيوردي

فان خفتم فرجالا او ركبانا فاذا امنتم فاذكروا الله كما علمكم ما لم تكونوا تعلمون
يعني اكر دشمندن قورقسكز اياغ اوزرنده طورركن قلوك اكرا كوجكوز يتميه طوار
اوزرنده ايما ايله قلوك هر قنغي يكا يوزكز يونلورسه كرك قبله اولسون كرك اولمسون
اما فجنكه دشمن قورقوسندن امين اولسز اللهي ذكر ايدوب نمازكزي قلوك نسيله كم
سزه بلدردي كه اكي كمي اوج كمي درت ودخي بلدردي سزه اول نمازيكه اندن اول سز اني بلمز
دكز والذين يتوفون منكم ويذرون ازواجا وصية لازواجهم متاعا الى الحول غير اخراج
فان خرجن فلا جناح عليكم فيما فعلن في انفسهن من معروف والله عزيز حكيم يعني شول كم
سز وفات قلوب كندولردنصكره عورتلرين قويا لر دخي اول عورتلر چون وصيت قلالر
نفقه دن وكسودن تمام بر يللق قدر كه اول يل تمام اولنجه اونلر اوندن چقميه ابتداء
اسلامده عدت بر يل ايدي صكره درت اي اون كوندن زياده سي منسوخ اولدي ميراث
ايتلر يله ودخي بيوردي كه اول عدتدنصكره چقاجق اولورلرسه كندو زينت
لرندن نسنه ايدرلرسه سزه كناه يوق وكر عدت تمام اولمدين دخي عذر اولوب چقرلرسه
دخي كناه يوق الله تعالى غالبدر قهر ايله حكيمدر هر ايشي تركلو بر بخه دوزر ونفقه يوقدر وللمطلقات
متاع بالمعروف حقا على المتقين كذلك يبين الله لكم اياته لعلكم تعقلون يعني طلاق ويرلمش
عورتلره متعه واردر طلاق نيدوكي قدر بو طلاق ويرلمش عورتلر دخي درت جنسدر
براولدركه اكا مهر تسميه اولنمش اوله وبراولدركه اكا مهر تسميه اولنمش اوله بر دخي
اولدركم دخول اولنه قدنصكره طلاق ويرله وبر دخي اولدركم دخول اولنمدين طلاق
ويرله متعه واجب اولمز الا شول طلاق ويرلنه كم اكا مهر تسميه اولنميه دخول اولمزدن
اول طلاق ويرله نتكم بياني كچدي بوكا متعه واجبدر بوندن غيريه متعه مستحبدر واجبدر
متقيلر اوزرنه اللهه كندولر ارسنه جرلدكل اشبونك اوزره سزه بيان قلور حكم
حكملريني امر ونهي اوزره اولا كه بر متنبه اولوب حق تعالى بيوردوغني اكليا سز طريق حق اوزره
ثابت اولسز الم تر الى الذين خرجوا من ديارهم وهم الوف حذر الموت فقال لهم الله موتوا
ثم احياهم ان الله لذو فضل على الناس ولكن اكثر الناس لا يشكرون يعني يا محمد سكا خبر ويرلمدي
شولروك كم ولايتلرندن بوبخه بيك كشي اولومدن قاجوب چقدلر الله تعالى اولرم اولـ
ددي كلسي اولدلر اندنصكره اولري خزقيل دعاسيله حق تعالى دري قلدي الله تعالى
بوخلق اوزره فضل وعطا قلجيدر اما بو خلقك چوغي اول نعمتلر اتنه كفران نعمت اولمش
لردركه شكرين يرنه كتورمزلر وقاتلوا في سبيل الله واعلموا ان الله سميع عليم يعني حق تعالى
اولري دري قلدي انلره بيوردي كه الله يولنده مقاتله ايدوب غزا قلوك بلولكم الله
تعالى سميعدر سزلك سوزكزي ايشدر دخي عليمدر قصدوكز نيدوكن بلور من ذا الذي
يقرض الله قرضا حسنا فيضاعفه له اضعافا كثيرة والله يقبض ويبسط واليه
ترجعون يعني كيمدر اولكم كندو مالندن الله تعالى يه كوكل خوشلغيله اودنج ويره تا كه الله تعالى

اكا اول قدر ويره اوجماق ايچنده يعني اكي بيك كز بيك اول قدر ويره الله تعالى صدقه
لري قبض ايدوب قبول ايدر ديناده واخرتده انوك خلفي وثوابي بول قيلور ويرر قبض
ايدوب ويردكي نعمتي كروالور رسول قومدنكه شكرين يرنه كتورميه لر وبسط ايدوب
نعمتني بول قلور اولركم انوك شكرين يرنه كتوررب الله تعالى يولنه خرج ايدرلر خيرات
ايدوب مالكزي خوش كوكل ايله الله تعالى قاتنه كندرك كه سزلك دخي دونب وارجق يركز
اندر يكادر الم تر الى الملأ من بني اسرائيل من بعد موسى اذ قالوا لنبي لهم ابعث لنا ملكا
نقاتل في سبيل الله قال هل عسيتم ان كتب عليكم القتال الا تقاتلوا قالوا وما لنا الا
نقاتل في سبيل الله وقد اخرجنا من ديارنا وابنائنا فلما كتب عليهم القتال تولوا الا قليلا
منهم والله عليم بالظالمين يعني يا محمد سكا خبر ويرلمدي اول بني اسرائيلك اولولرندن وبس
لرندن كه موسى دنصكره بني اسرائيلك كافرلري غالب اولوب مؤمنلرني قهر ايتدلر كيمني اولدر
كيمني اسير ايتدلر يرلرندن يوردلرندن چقردلر انلرك ملكلري جالوت ايدي چون ملالر
چاره سز قلدلر طوروب پيغمبرلري اشمويل بن هلقانايه كلدلر ايتدلر دعا قلكه الله تعالى
بزه دخي بر ملك ويره انوكله واروب اول كافرلر الله يولنده مقاتله ايدهوز اشمويل ايتدي انلره
ددي كه اكر الله تعالى سزه بر ملك ويرجك اولورسه قتالي سزه فرض ايدرسه اولا كه سز
مقاتله ايتميه سز قتالدن يوز دندره سز ايتدلر نيدن اولدي بزه كه مقاتله ايتمياوز بو حالده
كه انلر بزي وطنلرمزدن چقردلر واهل عيالمزي اسير قلدلر اشمويل اني اشدب دعا قلدي
حق تعالى قتالي فرض ايلدي انلرا اول قتالدن يوز دندروب ترك ايتدلر اول عهدا اوزره ثابت
اولمدلر الا انلردن ازكنسي عهده وفا قلديكيه انلر اوج يوز اون اوچ كشي ايدي الله تعالى عليمدر
بلور اول ظالملري كه عهد ايدوب كرو مخالفت قلدلر وقال لهم نبيهم ان الله قد بعث لكم
طالوت ملكا قالوا انى يكون له الملك علينا ونحن احق بالملك منه ولم يؤت سعة
من المال قال ان الله اصطفاه عليكم وزاده بسطة في العلم والجسم والله يؤتي ملكه من
يشاء والله واسع عليم يعني چون امر ايله اولديكه طالوت انلره ملك اوله اشمويل
انلره خبر ويردي كه الله تعالى سزه طالوتي ملك قلدي انلر ددلر كه اول بزم اوزريمزه قنده
ملك اولسركه ملك اولمغه اندن بز حقلورز ملك بزم سبطمزدن اولمق كرك اكا چوق
مال ويرلمديكم بزم اوزريمزه خرج ايليه زيرا ملك اولانه چوق مال كرك كه لشكر اوزره خرج
ايدوب مصلحتلرين قيوره اشمويل عم ايتدي تحقيق الله تعالى اول طالوتي سزلك اوزركزه
اختيار قلدي واني زياده قلدي فضيلتيوندن علمله دخي جسمله كه اول مجتهد كنيده
هم امر حربي اول سردن يكرك بلور ملك كلي الله تعالى نكدر كيمه دلرسه اكا ويرر استحقاقه
اولمز الله تعالى نك علمي واسعدر ملككه كم صالح ايدوكين اول يكرك بلور وقال لهم نبيهم ان
اية ملكه ان يأتيكم التابوت فيه سكينة من ربكم وبقية مما ترك ال موسى وال هرون تحمله
الملائكة ان في ذلك لاية لكم ان كنتم مؤمنين يعني چون انلرا ايت ونشان استدلر انلره پيغمبرلر

اشموئیل ایتدی تحقیق اول طالوتك ملكلكنك علامتی بودركه سزه تابوت كله پس حق
تعالى اول تابوت كلدكی طالوتك ملكلكنه علامت قلدی امر قلدی فرشته لره كه اول تابوتی
الوب انلره كتوردیلر انوك ایچنده رتكزدن سكینه واردی یعنی اشموئیل خبر ویردی دخی
اول تابوت ایچنده موسیدن وهروندن قالمشی بقیه واردكه اول موسی یه ایتدن الواحك
پاره لری و اول منك دنكرتیه ده یاغمشدی اندن بر اولجك بر التونه لكنجه ایچنده و موسینك
عصاسی و هرونك عمامه سی اول تابوتده ایدی و اول تابوت دخی شمشاد اغاجندن ایدی
چونكه حق تعالى اول قومی بواسیر رنجیله مبتلا قلدی بیلدیلركه انلره اول بلا تابوتدن اولدی
ایتدیلر اولاكه بو بلا بزه اول بنی اسرائیل اللرندن اولمشی اولاكه ایچنده كومه قومشز
یعنی انلر اول تابوته بنی اسرائیلك الرندن دیرلردی واردیلر ایكی اینك كتوردیلر برقا كلی یه قوشدیلر
اول تابوتی چقروب اول قكلا اوزره بركتدیلر اول اینكلروك بوزغولرن كیند وشهرلرندن الی قودیلر
سوروب اول قكلا بی بنی اسرائیلدن بكا یوبلندیلر قیتو ویردیلر حق تعالى امر ایلدی فرشته لر كلوب
اول صغرلری ایكی طرفدن سوردیلر تا كه بنی اسرائیل ایچنه كتوردیلر اول صباح طوروب اول
تابوتی اراریدنه بولدیلر اشموئیل عم انلره ایتدی تحقیق اشبو تابوت كلدوكی علامتدر اول طالوتك
ملكلكنه اكر كرچك مومن ایسكوز بو ملكلك الا اللهدن ایدكنه تصدیق ایدكز چون
اول قوم انی كوردیلر بیلدیلركه الله دندر اكا مطیع اولدیلر فلما فصل طالوت بالجنود قال ان الله
مبتلیكم بنهر فمن شرب منه فلیس منی ومن لم یطعمه فانه منی الا من اغترف غرفة بیده فشربوا
منه الا قلیلا منهم فلما جاوزه هو والذین امنوا معه قالوا لا طاقة لنا الیوم بجالوت وجنوده
قال الذین یظنون انهم ملاقوا الله كم من فئة قلیلة غلبت فئة كثیرة باذن الله والله مع
الصابرین یعنی چون طالوت ملك اولدی غزایه راغب اولوب لشكره چقدیكده اولر یتمش
بیك كشی جمع اولمشدی سیر ایدوب كیتدیلر هوا قتی اسیی ایدی انلره قتی صوسزلق واقع اولدی
طالوته ایتدیلر بزه صویه چاره ایله والا هلاك اولورز طالوت ایتدی صبر ایلك كوره لم
اشموئیل نبی نه دیر طالوت اكا كلوب حالی عرض ایلدی اشموئیل حق تعالى یه نیاز ایتدی
حق تعالى اكا وحی ایدوب قضیه نیایه خبر ویردی اول دخی طالوته خبر ویردی
طالوت كلوب اول قومه ددیكه یا قوم حق تعالى سزی ابتلا قلیسر بر ایرماغله كه اردنله
فلسطین اراسنده در بیوردیكه هر كیم اول ایرماقدن ایچوب ایچسه اول بندن دكلدر
بنوم دشمنمه نصرت بولمز وهر كیم اندن ایچمیه الا اوچ یا اوچ اول ایچه ایچوق اول بندندر
بنوم نصرتم انوكلدر دشمنمه اوزرنه چون بونلر اول مغازدن چقدیلر قتی صوسزلق اوزرنه
كلوب اول ایرماغه ایرشدیلر كلی اندن اوچ قانه قانه ایچدیلر الا انلردن از قوم ولدیكه
حكمی یرینه كتوروب اوچله ایچدیلر انلر اوچ یوز اون اوچ كشی ایدی چون طالوت اول
ایرماقدن كچدی اول مخلصلرله سیر ایدوب جالوت لشكرنه یقین كلدیلركه انوك لشكری
یوز بیك كشی ایدی كلیسی سلاح ایچنده انی كوروب مومنلر ایتدیلر بوده كلو چوق لشكره بوكون

بزم نه طاقتمز یته كه طوری بله و زا اما اولركه اولومه و بعثه اعتقادلری و یقینلری
محكم ایدی كه انلر علملری ایدی انلر ایتدیلر قورقمك ای بخه صاغنشلار ازاجق جری
صاغنشی چوق جریه اوزرنه غالب كلور الله تعالى یردمیله وحكمیله فحكنكه انلرك
نیتلری خالص اوله الله تعالى یولنده اولدكلری خوش كلوب طارغمیلر الله تعالى نك
عونی و نصرتی الله یولنده صبر ایدنلرله اولور ولما برزوا لجالوت وجنوده قالوا
ربنا افرغ علینا صبرا وثبت اقدامنا وانصرنا على القوم الكافرین یعنی چونكه مومنلر
قرشو اولوب جالوت برابرنه صف طوتدیلر الله تعالى یه تضرع برله دعا قلوب
دیدلركه ای بزم ربمز اوزریمزه صبری بول قلی ویر ایقلرمزی بو قتال یولنده سن
دولندر كل بو كافر قومی اوزره بزه سن نصرت قلی ویر فهزموهم باذن الله وقتل
داود جالوت واتاه الله الملك والحكمة وعلمه مما یشاء ولولا دفع الله الناس
بعضهم ببعض لفسدت الارض ولكن الله ذو فضل على العالمین یعنی الله
تعالى اول جالوت لشكرنی داود الینه صیوب طاغتدی كندونك عونی و نصرتیله
داوده اول جالوتی اولدرتدی چون طالوت بونی كوردی قیزینی نكاح ایدوب
داوده ویردی و ملكلكنك یاریسنی اكا ویردی اندن صكره برینه غزایه واروب
طالوت انده دپلندی ملك كلی داوده قالدی حق تعالى اكا اون ایكی سبطك
پادشاهلغنی ویردی دخی رسوللك ویروب اكا زبور اندردیكه درت یوز یكرمی
درت سوره ایدی دخی ایلدردی اول داوده نكه داود دلدسیه دموردن زره
دزمك كبی و قوشلرله سویلشمك كبی و طاغلرك تسبیحن اكلمك كبی و انوكله بله تسبیح
اوقرلردی نه دكلرن اول بلوردی و دخی بیوردیكه اكر الله تعالى نك دفع ایتمك لكی
دكلمش سه خلقك بعضیله بعضونك شرلرندن دفع ایدر جمیع یریوزی كافرلرغا
اولماغله هب فساده وارلردی نتكم پیغمبرلر سببیله مومنلردن بلایی دفع ایدر
ومومنلرله كافرلری دفع ایدر و دخی كرمطیعلر سببیله بلالری دفع امشه كلی عاصیلر
هلاك اولالردی لیكن الله تعالى فضل عطا استیدر جمیع عالم خلقنه بولردن كندولرن
ضررلو نسنلری دفع اتمكله تلك ایات الله نتلوها علیك بالحق وانك لمن المرسلین
یعنی اول سكا خبر ویردكمز حق تعالى نك وحی ایتشولر و ویردوكی رسوللرك كرچك
لكنوك علامتلریدركه جبرائیلی ویریدك سنوك اوزركه وقدی صدقلكه انكه
خلاف یوقدر و تحقیق سن دخی اول ذكر اتدوكمز مرسللردن بریسین كه بونلره
ظاهر ایتدیلر و معجز ایتدیلر كه تلك الرسل فضلنا بعضهم على بعض منهم من كلم
الله ورفع بعضهم درجات واتینا عیسى ابن مریم البینات وایدناه بروح القدس
ولو شاء الله ما اقتتل الذین من بعدهم من بعد ما جاءتهم البینات ولكن اختلفوا فمنهم
من امن ومنهم من كفر ولو شاء الله ما اقتتلوا ولكن الله یفعل ما یرید یعنی اول رسوللركه

سکا قرانده انلرك خبرلرن اندردك انلرك بعضیسین دنیاده بعضیسی اوزره تفضیل
قلدق اوچ وجه اوزره بر بونده دلالت اولنن نسنه لري چوق قلماغله وبري دخی
امتی تکثیر قلماغله وبري کندو ونك نفسنی تفضیل قلماغله نتکم بیان ایدوب بیوردی
اولردن کمسه لر وارکم حق تعالی انلرکله مکالمه قلدی اول موسی در و کمسه وارکم انوك
درجه سنی رفع ایدوب یوجلتدیکم اول ادریسدر بعض تفسیر اهلی دیدیلرکه مراد بو
دوکلندن هب محمد در عم ودخی بیوردیکه بز مریم اوغلی عیسایه ظاهر عجایب دلیللر
ویردککه اولولر دیلردي صاغرلري دلسزلري وابرصلري صاغ قلوردی دخی
اکا روح قدسیله یعنی جبرائیله نصرت قلوب معاونت قلدق یوقرو کوکه کوکدرك
شول وقتکه انی اولدرمکه قصد اتدیلر اکر حق تعالی دلسه ایدی هیچ بونلر قتال امز ایدیلر
بو محمدلر ظاهر اولدقدنصکره یاخود دلسه بونلري البته مضطر قلادي تکدکلی ایمانه
کالورديلر لیکن انی دلمدي بونلردنیده اختلاف ایدوب اکی بولك اولدلر بربولکی انلرکه
کتابه ورسوله ایمان کتوردلر وبربولکی انلرکه کافر اولوب انکار قلدیلر اکر الله تعالی دلسه
بونلر هیچ مقاتله قلمیالردي ملت واحده اوزره اولالردي لکن الله تعالی دلرسه انلر
کیمی دلرسه صقلر عصمت ایچنده طوتر وکیمی دلرسه مخذول قلور انك امرنی وحکمنی
کمسه تبدیل قلمز مجموع مخلوق افعالندن سؤال اولنرلر اللهك فعالندن سؤال اولنمز
يا ايها الذين امنوا انفقوا مما رزقناكم من قبل ان يأتي يوم لا بيع فيه ولا خلة ولا شفاعة
والكافرون هم الظالمون یعنی ای انلرکه ایمان کتوردلر انفاق ایدوب ویرك فقرایه
شول نسنه لردنکه سزه رزق ایلدك یا اکثر زکاته اقتصار قلمك وبرمکی بلکه نافله
صدقه لر قلوك شول کون کلمزدن اول کهانده فدا قلمغه ومال ویروب کندویي قورترمغه
چاره اولمیه یاخود بر دوستدن اکا مدد ایرمیه نتکم دنیاده اولمدي اخرتده دخی والحق کافر
زیرا کافرلر ظالملردرکه کندو نفسلرینه ظلم ایلدیلر الله لا اله الا هو الحي القيوم لا تأخذه سنة
ولا نوم له ما في السموات وما في الارض من ذا الذي يشفع عنده الا باذنه يعلم ما بين ايديهم وما
خلفهم ولا يحيطون بشيء من علمه الا بما شاء وسع كرسيه السموات والارض ولا يؤده حفظهما
وهو العلي العظيم یعنی مشرکلر ایدرلردیکه بو بتلر دخی کوك تکریسنك شریکلریدر
بولر انوك قاتنده بزم شفاعتچیلرمزدر الله تعالی کندو ونك وحدانیتنی بیان قلمغه جواب
وانلرك سوزلرن ابطال اتمکچون بو ایتی اندروب بیوردیکه الله حقیقی ومعبود یقینی یوقدر
الا اولدرکه حی قیوم در یعنی اول حیدرکه انك حیاتی کمسه دن دکلدر وحیاتنك ابتداسی
یوقدر قدیمدر ذاتیله اکا موت عارض اولمز ودخی قایمدر هر نفس اوزره نتکه
اتدکلرن بلور اکا کوره مکافات قلور ودخی منزهدر اکا نقص عارض اولمقدن وامر غیمقدنکه
اکانده سنه واقع اولور نه حقیقت اویومق سنه اولدرکه اول باشده قویه کوزلره
کله نه تمام اویوره اوله نه بایاغی اوله نوم اولدرکه کوزدن کوکله انیه کوکلی اویوبه

حتی

حتی ظاهره معطل قلا مقصود بوندن غفلت دیمك اولور الله تعالی بو خلقك امورلرنك
تدبیر قلمقدن غافل دکلدر دوردخی یرلرده وکوکلرده نکم وارکلی انوکدرکه انوك ملکندر کمسنك
اورتاقلغی یوق واحددر بوکلی موجوداتك وجودی انوك وحدانیتنه دلیلدر انوك کبی
عظمتلو وهیبتلو پادشاه درکه هیچ برکمسه یاوز انوك قاتنده جرات ایدوب برکمسه ایچون
شفاعت قلمیه الا مکر اول دستور ویره اندن شفاعت قلالر ودخی الله تعالی عالمدر بلورکه
اول بتلر دنیاده اول کافرلرین طاپوك دیو دعوی قلمدیلر یاخود اخرتده بزلره شفاعتچیمز
دمدیلر بولر کافرلرك افترا سیدر هیچ برکمسه الله تعالینك علمنه احاطه قلمز اول بلدکی
کمسه بلور بوبی انوکچون دیدیکم خلقك بعضی فرشته لر ظن ایدرلر انلرك شفاعتن اومرلر
الله تعالی بوکلامله خبر ویردیکه اول فرشته لر نسنه مالك دکلرلر دخی ایلرو کیچندن وصکره
اولجقدن خبرلری یوق بلمزلر الا انی بلورلرکم الله تعالی خبر ویروب بلدردی الله تعالینك
کرسی سیکه بر تمشدر یرلردن وکوکلردن کیکدر یرلر وکوکلر کرسیله طبطلو الله تعالی
عرشدن یوقرو دریوجلقله وقدرتله عرش انی کوترمز وعرش اوزره اوترمز بلکه
عرش وعرشی کوترن فرشته لر کلی انوك قدرتیله کوترلمشدر بو یرلری وکوکلری قدرتیله
طوتوب صقلمق انی عاجز قلمزکه اول اولو ویوجه پادشاهدر انوك شریکی احتیاجی یوقدر
لا اكراه في الدين قد تبين الرشد من الغي فمن يكفر بالطاغوت ويؤمن بالله فقد استمسك بالعروة
الوثقى لا انفصام لها والله سميع عليم الله ولي الذين امنوا يخرجهم من الظلمات الى النور والذين
كفروا اولياؤهم الطاغوت يخرجونهم من النور الى الظلمات اولئك اصحاب النار هم فيها خالدون
یعنی دینده اکراه یوقدر هیچ برکمسیه اکراه اتمك دینه کلدیو تحقیق هدایت ظاهر اولدی
ضلالت دخی ظاهر اولدی واسلام اله کفر دخی ظاهر اولدی هرکمسه کیم اسلامه کلدی
قورتلدی والا کلمسه جزیه وضع ایدرسز اسلام اوزره اکراه قلمیاسز هرکمسه کم بته وشیطانه
کافر اوله الله ایمان کتورسه تحقیق اول بردنیه یاپشدیکه محکمدر اکا زوال یوقدر
اندن ایرلمز تاکه بیدر انی جنته التوروب دیداره لایق ایلر الله تعالی اهل اسلامك واهل کفرك
دخی دیدکلرن اشدر وبداشلدکلرن بلور هربرینه مجازات قلور الم تر الى الذي حاج
ابراهيم في ربه ان اتيه الله الملك اذ قال ابراهيم ربي الذي يحيي ويميت قال انا احيي و
اميت قال ابراهيم فان الله يأتي بالشمس من المشرق فأت بها من المغرب فبهت الذي كفر
والله لا يهدي القوم الظالمين یعنی یا محمد خبر ویرلمدي سکا شول کمسه نوك قضیه
سندنکه ابراهیمله دم مخاصمه قلوب حجت [illegible] دی حق تعالینك وحدانیتنده که الله تعالی
دنیانك کلی اکا ویردی اندن ایدوکه دنیانك ملك ایدی نمرودیکه اول نمرود در انوك
عادتی بویدیکم بیرام اولدقچون جمع اولوب باغلو کلی بربره چقرلردی چون بوکونلري کلدی
کروچقدیلر ابراهیم انلرك بتخانه لرینه کیروب قمو بتلرنی اواتدي چون انلر کروب وبتلر
بتلرنی سرنکون یره دوکلوب یاتر بولدیلر کر ابراهیم ایلدي ابراهیمي کتوردلر ددیلرکه یا ابراهیم

برزم معبود لرمزي بجون بو يله اوانك ابراهيم د ديكم طبر مسز شول كسلرم كم
كروانلري سزالكزله يونرسز انلرا ابراهيمه ايندلرسن كيمه طبرسن ابراهيم ايتدي
بن طبرم اول ربمه كم درلدرهم اولدررهم دو دلعين ايتدي بن دخي ولدررم هم دركرورم
ابراهيم ايتدي بجه اولدررسن وبجه درلدرسين نمرود امر ايلدي زندانڈن اكي كشي
كتوردلر برين اولدردي وبرين قوو يردي ايتدي اشته برن اولدردم و برن دردي قلدم
سن دريي قلدك اولمشي دري قلدك بنم ربم اولمشي دري قلور بدرستي الله تعالى كنشي
مشرقدن كتورر كلامدي سن اني مغربدن كتور چون اول كافر اول حجتي اشتدي
متحير قالدي سكوت اتدي نه قدرتي واردكه كنش سيرنه تصرف قليدي الله تعالى
ظالملره حجت طريقن وبيان يولن كشف ايدوب روشن قلمز چون نمرود قومي ايجنده
ملزم اولوب عاجز قلدي غضبه كلوب امر ايلدي كه ابراهيمي اوده اتالر او كالذي مر
على قرية وهي خاوية على عروشها قال انى يحيي هذه الله بعد موتها فاماته الله مائة
عام ثم بعثه قال كم لبثت قال لبثت يوما او بعض يوم قال بل لبثت مائة عام فانظر الى
طعامك وشرابك لم يتسنه وانظر الى حمارك ولنجعلك اية للناس وانظر الى العظام
كيف ننشزها ثم نكسوها لحما فلما تبين له قال اعلم ان الله على كل شيء قدير يعني يا محمد
خبر ويرلمديمي سكا انلرك قضيه سندنكه ابراهيمله حجت قلنلرنته اولدلر ودخي شول
كسلركم كلوب بركويه اوغرديي اول عزيرين شرحيا ايدي بني اسرائيلك عالملرندن ايدي
واسطله مداينه راسنده بردير اوغرايوب بجدي براشكه بنمشدي براغاج كولكه سنده
اندي اول كولكه اشكين بغليوب قودي دخي اول كويي برطولندي هيچ انده برساكن
لنركسه كورمدي مجموعي ويران اولمشي اول ديوارلري يقلوب اندن سقفلري اشغه
بجمشى اما يمشلري ايرتمشي بجيكه يوق ال اوزاديب اول اوزمدن وانجيردن برقاج
يدي برز دخي دوشردي دوبب كرو اشكي قاتنه كلدي اوتردي برز اول عسيله دخي يدي
اول اوزمدن برز صقدي شيره سندن ايجدي ارتن انجرجكي سله سي واردي اكا
قويدي اول شيره دن ارتانن برطولمجي واردي اكا قويدي اندن دوتوب اول كوبدن يكا
نظر ايليوب انوك اول بنالري چوقلغن و قومي هلاك كلكين تعجب ايدوب نجي دردلدر حق
تعالى انتيولري اولدكدنصكره دري بو يله ددكى بعضه انكار ايدوب ديمزدي حق تعالىنك
قدرتنه شكى يوغدي وليكن مقصودي ومحبتي اول ادي كه اني كوزيله كوروب يقيني دخي
غالب اوليدي چون عزير بو كلامي قلدي كوزنه ايقو كلوب اويودي الله تعالى ايقوا يجنده
اني قبض ايلدي تمام يوز ييل انده ياتدي واشكين دخي اولدردي خلق كوزندن وجانورلر
دن حق تعالى اني پرده لدي هيچ بركسه كورمزدي هواده اوچن قوشلردن دخي محفوظ ايدي
تا اكا دكين كه وقت تمام اولدي حق تعالى اني كرو دركردي قولاغنه براواز ايرشديكه
ايقوكده نه قدر ياتدك يا عزير اول ايتدي بركون ياتمشم اولم نظر قلدي كورديكه كنش هنوز

طولنمش

طولنماش ايتدي بركونك بعضيسين ياتمشم اولم كيرو اواز كلديكه يوق بلكه يوز
ييل ايقوده وفات ايدوب قالدك اوش شمدي كرو بعث اولندك بوني انجون
خبر ويرديكه تا كندو حالندن عبرت الوه ودخي بذا اولنديكه اول يكدنظر ايليكه سليه
قومشيسن و اول ستر ايكده دخي نظر قلكه اوزمدن صقوب تولومه قويدك ايدي هنوز
متغير اولوب قوقماشدر صنا سنكه اوزرنه هيچ ييل كجمامشدر بس عزير انلري
كورديكه بيانجي حالي اوزره قودغناين طور راندن اشكنه نظر قلدي كورديكه
ات ودري چورمش اكا دخي ندا ايرشديكه نظر قل اول حماركه دخي كرسني واني
كرك بو خلقه براية وعلامت قلا وزتا قيامته دكين دخي نظر قل اوچ رومش اتلري
وطملري سكوكلري اوزره نجه جمع ايدوب كرو احيا ايدرز عزير چون اني اشتدي
اول حماردن يكا نظر قلدي براواز اشتدي ايدردي اي چرومش سكوكلر بن سزي
كرو احيا ايدوب ايچكزه روح نفخ ايدرم بريره جمع اولك اول سكوكلر اغرب يلدربت
متفرق اولوب ياتركن اول ندايي اشيدوب بريره جمع اولدلر اول اوزلش طمرلرو
كلمش سكولر برلو برنه كلوب اولكى ترتيب اوزره اعضالر كرو جمع اولدلر اندن انوك
اوزرنه ات بتوب ات اوزرنه دري چكلدي ايجنه جان اورلب في الحال برندن
طرو كلوب اغرمغه باشلدي عزير اني كوزيله مشاهده قلوب سجديه واردي وايتديكه
اول غيبله سنكم يوغدي شمدي معاينه بلدم كه الله تعالى نيه كركسه قادر دقدرتي
يتر دلرسه اولوي دري قلور دلرسه دريي اولو قلور واذ قال ابراهيم رب ارني
كيف تحيي الموتى قال اولم تؤمن قال بلى ولكن ليطمئن قلبي قال فخذ اربعة من الطير
فصرهن اليك ثم اجعل على كل جبل منهن جزءا ثم ادعهن يأتينك سعيا واعلم ان الله
عزيز حكيم يعني ابراهيم ديدكه اي بنم ربم كوستر بكا اولولري نته دري قلورسين
حق تعالى اكا وحي ايدوب بيورديكه يا ابراهيم بن اولولري دري قلدوغمي تصديق قلمز
ميسين بلى يارب تصديق قلورم كرسن نيه دلرسك قادرسن لكن دوست دوستك سوزن
اشدجي ودلكن قبول ايدجي اولور چون سن بيوردكه بن قولكي دوست دوتدم ديو بن
دلرمكه بو دلكله كوكلم اني تحقيق ايدوب ساكن اوله انوك ثاني اول اولم كه دلك يرنه كلمه
كوزله اني مشاهده قلم يقينم دخي زياده اوله اول كافر وشرك قوللروك احياء امواتدن
سؤال ايدرلرسه عين اليقين جواب ويرم چون ابراهيم بو سوزي ددي حق تعالى اكا بيورديكه
وار درت قوش ال انلري كندوكرضم ايدوب باشلرن كس دخي انلرك يوكلريني واتلريني وسوكك
لريني دوكب بربيره قرشدر اندن انلري درت طوب ايليوب دورت طاغ اوزره قوغل
باشلريني الوكدا لوب انلري سندن يكا دعوت قلغل تا قدرتمزي كوزكله معاينه كورسن
ابراهيم ده اول درت قوشي الديكه انوك بري خروس ايدي وبري طاوس ايدي وبري قرغه
وبري كوكرجن ايدي حكمي برنه كتورب انلري بوغزلدي دوكوب قرشدرب درت طوب ايلدي

دوت طاغ اوزره قودي باشلرن النه الوب انلري كندودن يكا دعوت قلدي
همان دم حق تعالی امر يله دورت طرفدن دورت يل اسدي قيامت دخي انلركله قوپه
بري مشرقدن مغربه اسدي ومغربدن مشرقه برجنوبدن شماله بري شمالدن جنوبه
اول دورت طوبيدن اول دورت قوشك قرشمش اعضالره قوبرب بربريم جمع ايلدلر
شويلكه بر بزرده بر برينك انتدن وسكوكندن وبكوندن دخي برينه وارمدي
دوردي دخي درلوب ابراهيمدن يكا سعي ايدوب باشسز كلدلر ابراهيم دم كندو اليله
باشلو باشن برينه قودي اوجب كتدلر ابراهيم اني كوروب ديكه بن حقيقت بلورمكه
اسه تعالی عزيزدر ملكي ايجنده حكيمدر حكمله وحكمتله اولولري دوري قلمقده مثل
الذين ينفقون اموالهم في سبيل الله كمثل حبة انبتت سبع سنابل في كل سنبلة مائة
حبة والله يضاعف لمن يشاء والله واسع عليم حق تعالی بيورديكه اول اسه يولنه
صدقه ايدنلرك مثلي شول اكينجيلره بكزركه بريوز نه تخم مراغ بردانه سند ن بدي
باش بتر هرباشنده يوز دانه اولور جمله سي يدي يوز دانه اولور حق تعالی صدقه ايدنلري
اكينجيلره تشبيه قلدي وصدقه يي تخمه تشبيه قلدي بوني بلدرديكه اول صدقه ايدنلرك
برينه يدي يوز ثواب ويررمش بوندن صكره دخي بيورديكه اسه تعالی اول يدي يوزي اوزرنه
دخي زياده قلور اجرني كيمدن دلرسه اسه تعالينك فضلي بولدر زياده قلمقده هر كسنوك
نيتني وصدقني بلورانكا كوره مكافات قلور الذين ينفقون اموالهم في سبيل الله
ثم لا يتبعون ما انفقوا منا ولا اذي لهم اجرهم عند ربهم ولا خوف عليهم ولا هم يحزنون
يعني شونلركه اسه يولنده مالكرن صدقه قلورلر اسه رضا سيجون اندن دنوب اول
اندكلري احسانلرنه منت قوشمزلر ريا اولصدقه قلدقلري كسه دلله وفعلله اينجتمزلر
انوك حاصليدر اجرلر وثوابلر اسه لري قتنده دخي انلرك اوزرنه قورقو وغصه يوقدر
دكلي بلالردن وعقابلردن دنياده واخرتده امين اولن بونلردر قول معروف ومغفرة
خير من صدقة يتبعها اذي والله غني حليم يعني لجتي بردرويش قپويه كلوب سننه دلسه
حاضر سنه اولمسه كه انكا ويره لر انكا بركوزكلو سوز سويليوب دعا يله كندرملك خيرلودر
اول صدقه دنكه ويره دخي انجه برا نجمه شي اوله ودخي كريم كشيلرك وعده قلوب
ايودلله دخي بريرده ويره وزد يدكي خيرلودر لئيم وخسيس كشيلرك صدقه سندنكه
انجتمكله اوله ودخي يوزلق ايدنه ايلولك ايدوب انكا كوركلو سويليك يكركدر شول صدقه
دنكه انجتمكله ايده لر واسه تعالی غنيدر شول سننه لردنكه سزلك قتنكزده درصدقه دن
مالدن منتسز اولاني قبول ايدر ودخي حليمدر صدقه سنه منت ايدنلره تعجيل عقوبت
اتمز يا ايها الذين امنوا لا تبطلوا صدقاتكم بالمن والاذى كالذي ينفق ماله رئاء الناس
ولا يؤمن بالله واليوم الاخر فمثله كمثل صفوان عليه تراب فاصابه وابل فتركه صلدا
لا يقدرون على شيء مما كسبوا والله لا يهدي القوم الكافرين يعني اي انلركه ايمان كتوردلر

صدقه

صدقه لركوني منت واذي قلمغله باطل ايلمك شول كمسه كبي كيم مالني انفاق ايدر خلق
ريا سيجون واخرته ايماني يوق يعني اول شركلر نجينكه تصدق ايدرلر اول شركلري صدقه لري
باطل قلورلر سزكم مثله اذي مؤمنك صدقه سين باطل قلور بوا كسنه دخي تمثيل ايدوب
بيورديكه بونك كبي صدقه ايدنلرك صدقه سي مثلي شول قتي طاشه بكزركه اوزرنده
سنه بتمز اما اوزرنده طپراق واركلوراكا برقتي يغمور ايرشور اول طپراغي اوزرندن
صويرالوراني شويله يالنجي صافي طاش قوررياله وشركله صدقه ايدنلروك مثلي بو نجليد
دركه اول رياسي وشركي انوك ثوابن شويله صويرالوراني ثوابسز قوريشو يلكه يارن اخرتده
اولكسب اتدكلري خيردن هيچ برشينه الكري ايرميه محروم قلالر اسه تعالی كافرلري
طريق اسلامه ارشاد قلمز وريا اهلني اخلاص بولنه توفيق ويرمز ما دامكه كافرلر كفر
اوزره اوله وريا اهلي رياسي اوزره اوله ومثل الذين ينفقون اموالهم ابتغاء مرضات
الله وتثبيتا من انفسهم كمثل جنة بربوة اصابها وابل فاتت اكلها ضعفين فان لم يصبها
وابل فطل والله بما تعملون بصير يعني مثلي شونلرك كه مالكرني اسه يولنه تصدق ايدرلر
اسه تعالینك رضاسين طلب ايدوب وكوكلرنده تصديق ايدوبن كه اسه تعالی انلره دنياده
خلف دخي ويرر واخرتده ثوابلر ويرر بونلرك مثلي شول بر يرده بر بيد ز بستانه بكيدر كه
انكا بركوزكلو قتي يغمور ايرشه دخي يمشني اكي قات ويره وكر قتي يغمور ايرمزسه اواق
يماتق يغمور ايرشه برقات اول بستان يمشني ويرمشكن يبرعتي تازلنه كرو قوت طوته
اكنجي برقات بشكرو ويره اسه رضا سيجون صدقه قلنلر دخي بونجليدر دركه ثوابلري
قات قات اولور برنه اون ويدي يوز ودخي حسابسز اسه تعالی سزلك اول صدقه لركزي
اضلاصله ويردكوكزي بلور دخي نيتيكوزي كوررم جزاسين ويرر ايود احدكم ان تكون له
جنة من نخيل واعناب تجري من تحتها الانهار له فيها من كل الثمرات واصابه الكبر وله
ذرية ضعفاء فاصابها اعصار فيه نار فاحترقت كذلك يبين الله لكم الايات لعلكم
تتفكرون يعني سورمي سزدن بريكوزكه انوك بربستاني اوله دخي انوك ايچنده خرما
اغاجلري واوزم اغاجلري اوله اول اغاجلرالتنده ارمقلر اقه ودخي انواع يمشلر انوك
ايچنده اوله كندويه دخي پيرلك ايرشمش اوله واواجق ضعيف اوغلنجقلري دخي اوله
كندلره بر سبب معيشت طونمغه چاره لري اولميه كلينك معيشتنه سبب اول بستان
اوله ناكاه آكورن اول بستانه بريل ايرشه كه باد سموم اوله اني اوروب قيقرم كوينديره
قدرتي دخي بنميه كه انوك كبي بربستان دخي وكه وقوتلو ذريتي دخي اولميه كه انكا يارديم ايدر
بو حالده شويله عاجز اولوب بينه چكن بلميه كافرلر ومنافقلرك مثلي دخي بو نجليدر دركه
دنياده خير واحسان قلوب اوم كه كندويه برمنفعت اوله يارن حق تعالی حضرتنه وارجق
غايت احتياجه قيدركندويي خلاص قلمغه اول شرك ونفاق اودي انوك خيرلرن كوبندرمش
اوله هيچ برخير بولميا كه انوكله منفعت لنه وبرشري كندودن دفع اتمكه دخي چاره اولميه

واكا بر يار دمجي دخي بولنميه كه اني قورترة ودنيايه كرو كالمكي ازروابرلر اول دخي اله
كرميه ننكم اول بر بكتلك ارزو قلاكه اول بتاني كرو دكه اكا جاره بولنميه يا ايها الذين
امنوا انفقوا من طيبات ما كسبتم ومما اخرجنا لكم من الارض ولا تيمموا الخبيث منه
تنفقون ولستم باخذيه الا ان تغمضوا فيه واعلموا ان الله غني حميد يعني انلركه ايمان
كتوردلر انفاق ايدوب خيرلر وصدقه لر ايدوك شول كسب ايدوب جمع اتدكوكز مالك
حلاللرندن وكركلولرندن ودخي شول سزلكجون يردن بتوردكمز حاصللردن دخي انفاق
ايدك يعني عشري برزم رضامز ايجون ويرك تاكه برز دخي سزه زياده لر ويرم وزاما اول
ويردكوكز مالدن ياجوبا تدن ياثمرتدن بني صدقه اتمك كه بر امزيدن وجيلندن ويرم سز
شويله كه اكر اني سزه ويرسلر سز اني الوردكولسزا الامكر باجار اولوب كوز يومب كره سينمكله
الاسز قورقسز كم اكر اني دخي المزسكوز حقكز كلي قوت اوله عاجز قله سز اول ضرورتله
الاسز الله تعالى خود غنيدر مستغنيدر سزلك مالكزدن دخي صدقه لركزدن اكا ضرورت
يوقكه سزلك خبيث ويرامز صدقه لركوزي قبول ايليه انولك قمو فعلي محموددر اني قبول
ايدوب جوق عوضلر ويرر لجنكز طيبا تدن اولا الشيطان يعدكم الفقر ويامركم بالفحشاء
والله يعدكم مغفرة منه وفضلا والله واسع عليم يعني شيطان سزي قورقدرر درويش
لكله ايدركه مالكي خرج ايدوب صدقه لر اكمك اولاكه بر اولوب كسب ايمه يه سبب
مالكي دوكره سبب درويش اولا سبب سن دلمنكه محتاج اوله سن بو ننكلة زكوة دن دخي
منع ايدوب فواحشلره بيوررر ربا كبي وزنا كبي ويا بخيليق كبي اما الله تعالى سزه وعده
ايدركه قبلندنكز سزلك كناه لركوزي يارلغيه واول ويردكوكزك دنياده زياده خلفى
دخي ويره فضليله كه الله تعالى واسع الفضلدر عليمدر بلور سزلك نه نيت ايله صدقه قلدغكوزي
وصدقه لري محلنه ويردكوكزي كرو اكا كوره جزاسين قلور يؤتي الحكمة من يشاء ومن
يؤت الحكمة فقد اوتي خيرا كثيرا وما يذكر الا اولوا الالباب يعني حق تعالى ويرر حكمتي كيمه
دلرسه حكمتدن مراد علم دينده فقيه وعالم اولمقدر وعلم قرانده حاذق اولمقدر
دخي نه شويلرسه صواب اولوب ونه اشلرسه شرعه موافق اولمقدر ودخي اول شيطانه
لعينك كيدلرنه ووسوسه لرينه بلوب اكا متابعت قلمقدن سقنمقدر هر كيمسه كه بو نسنلر
ويرله وبو معرفتلر اكا حاصل اوله اكا جوق خيرلر ويرلمش اولور پس بو قراندن اكوتلنمز
الا اولرکم ذوي العقولدر وما انفقتم من نفقة او نذرتم من نذر فان الله يعلمه وما
للظالمين من انصار يعني شول نسنه كم سز صدقه ايدرسز ياخود الله ايله سزلك اركوزده
نذرلردن بر نذر ايدوب اكا وفا ايدوب يرينه كتورسز الله تعالى اني بلور ضايع اتمز
بلكه قبول ايدوب دفترلروكزده انلرك ثوابلرن يازر بريكونه يوز بيلك عطالر قلور
اما انلركه ظالملردر امره مطيع اولمزلر وزكاتي منع ايدوب ويرمزلر يارن حق تعالى
عذابندن اني قورترمغه هيچ بر يار دمجي بولنمجق دكلدر ان تبدوا الصدقات

فنعما

فنعما هي وان تخفوها وتؤتوها الفقراء فهو خير لكم ويكفر عنكم من سيئاتكم والله بما
تعملون خبير يعني اكر سز اول صدقه لركوزي اشكاره قلدكوز سز نكوردكلو در اول اشكاره
صدقه ويرمك وكر صدقه لركوزي كزليوب سرله ويرجك اولورسكوز فقرايه وسين
اول خيرلو رقدر اشكاره ويرمكدن زيرا ريادن بو بعيدرقدر پس الله تعالى سرله واشكاره
ويردكوكز صدقه لري سزلك كناه لركزه كفارت قلور الله تعالى سزلك صدقه سرله واشكاره
ويردكزي دخي بلور دنياده قبول ايدوب كفارت ذنوب ايدر واخرتده دخي اولونو ابلر
ويرر ليس عليك هديهم ولكن الله يهدي من يشاء وما تنفقوا من خير فلانفسكم
وما تنفقون الا ابتغاء وجه الله وما تنفقوا من خير يوف اليكم وانتم لا تظلمون
يعني يا محمد سنك اوزركه لازم دكلكه بونلره هدايت ويره سين ليكن الله تعالى دين
اسلامه توفيق ويرر كيمي دلرسه وسز نه صدقه ايدرسكز انولك ثوابى كندو نفسكز
ايجوندر كرك مومنه صدقه ايدك كرك كافره پس سز انفاق اتمزسز الا حق رضا ايجون
ايدرسز جون مقصود اولكيمه كركسه ايدك سزه ثوابكز حاصل اولور شول نسنه كه
سز مالدن انفاق ايدرسز سزه انولك ثوابى كامل اولور ثوابكزدن نقصان ولمز للفقراء
الذين احصروا في سبيل الله لا يستطيعون ضربا في الارض يحسبهم الجاهل اغنياء
من التعفف تعرفهم بسيماهم لا يسئلون الناس الحافا وما تنفقوا من خير فان الله به
عليم يعني بو خير وصدقه كه قيلدردق شول فقيرلر ايجوندر كه كندولري الله يولنده حبس ايدوب
عمرلرني انولك طاعتنه صرف ايدرلركه اولر اصحاب صفه در دردرت يوز مقداري كشيدر
كسب تجارتي ترك ايدوب كندولري خاص عباد ايجون قوشلر در سفرده وتجارتده جقمغه
قوتلري يتمز انلري بلمينلر انله صانورلركه اولر بايلردر زيرا خلقدن نسنه ديليوب
كندولري عفتده طوتدقلر ايجون انلري بايلر صانورلردي سن انلرك حاللرني يوزلرنك
علامتندن بلورسنكه دوننازي قلوب اوينكلوف اولمقدن وكوندزين اوروج طوتمقدن
بكنزلري صر [illegible] مشدي بوبنلري وبيللري ابخلنشدي هيچ بر وجهله خلقدن نسنه دلمز
لردي نه الحاصله نه الحاحسز نسته كه سز مالدن ديكزدن انفاق ايده سز انلره الله تعالى اني
بلور سزه دنيا واخرتده كرو عوضلر ويرر قلورا الذين ينفقون اموالهم بالليل والنهار سرا
وعلانية فلهم اجرهم عند ربهم ولا خوف عليهم ولا هم يحزنون يعني شولركم مالليرني انفاق
وتصدق ايدرلر كيجه وكوندزده سرله واشكاره حاصلدر اجرلري و ثوابلري اولرب
لري قاتنده انلره نه اخرتده قورقو وار ونه دنياده غصه وار اكى جهاندن بلاحندن امينلردر
الذين يأكلون الربوا لا يقومون الا كما يقوم الذي يتخبطه الشيطان من المس ذلك بانهم
قالوا انما البيع مثل الربوا واحل الله البيع وحرم الربوا فمن جاءه موعظة من ربه فانتهى
فله ما سلف وامره الى الله ومن عاد فاولئك اصحاب النار هم فيها خالدون يعني شونلركم
حلال كوروب ربا يرلر انلر قيامت كوننده قبرلرندن طورميسرلر الا شول كمسلركبي طورسرلركم

شيطان وجن اكا مكر ايرشدرب مصروع ومجنون قلمش اولر اخرلري كوبكلنوب
كوزلري قزره كيدلردن بي خبر اوله يجي بركشي ويره سي به بننه صاتسه مدتي
تمام اولوب وعده سي يتسه وارب مالني طلب ايدردي اول بورجلو مال انسنه
دير ديكر مدت وعده بر زاد تور برقاج اي دخي قتلمش سندخي مالكدن بو قدر دخي
زياده ويرم ديو بو معامله قلورلردي يعني انلرم ديسلركم بو قلدغمز ربا در انلرد بيرلر
ديكه اول بيع اولندغي وقت زياده اصيته صاتمق بعضه طاوله وعده اجل تمام
اولدقدنصكره كرو مال اوزره زياده قلمق دخي انجليندر ربا دكلدير لردي الله تعالى
انلرك قولني ابطال ايتمكون بيورديكه الله تعالى بيعي حلال قلدي ربايي حرام قلدي هركيمه
كيم ربندن وعظ نصيحت كلسه قران ايجنده ربانك حراملغي بياننده اول اني
اشدوب مطيع اولسه اول ربا ايكدن بغلمنه اول نهي اولنمزدن اوكده اشلدكي كناهدن
اكا عقوبت اولنمزكم اني اشلوب كرو توبه قلسه لابد دراكا كدا لبته اول الدغي
زياده يكرو ويره اول اشلدكي دخي اندن عفو اولنمز انوك اشي بوندنصكره الله قلمند
درسه حق تعالى اني عصمت ايجنده طوتب اشقليه دلمزسه صقليه مبتلا قله ب هر كم
توبه دنصكره كرو دوب اول ربايي حلال كوروب اشلسه اول اهل نار دندر كه انده
مخلد قلا يمحق الله الربوا ويربي الصدقات والله لا يحب كل كفار اثيم يعني حق تعالى ربانك
بركتني باطل ايدوب كيدرر اما صدقه لري قبول ايدوب ثوابني تضعيف ايدر الله تعالى سومز
شول كمسه لري كم ربانك حراملغنه انكار ايدر اني حلال كوروب اندن بيران الذين امنوا
وعملوا الصالحات واقاموا الصلوة واتوا الزكوة لهم اجرهم عند ربهم ولا خوف عليهم
ولا هم يحزنون يعني تحقيق انلركم الله وانوك كتابنه ايمان كتوردلر يقينلرن محكم ايدرلر
شكلرن كتوردلر كركلو طاعتلر اشلدلر وقتيله بش وقت نمازلرني كوجلت ادا قلدلر
هرجندن مالدرنك زكاتلرن ادا قلدلر محلو محلنه ايرشدردلر انلره اجرلري و ثوابلري
حاصل اولور ربلري قاتنده دخي اولره نه اخرتده قورقو وار نه دنياده غصه دكلمزن سلامت
سلامت اولدلر يا ايها الذين امنوا اتقوا الله وذروا ما بقي من الربوا ان كنتم مؤمنين
يعني اي انلركه ايمان كتوردلر قورقك الله دن ربايي حلال كورمك واول ربا مالندن
باقي قلاني ترك ايدك اكر ربانك حراملغنه كرجك اناندكزسه شولكه اصل مالكزدر
اني طلب ايدك اول زياده كه ربا در بر بركوز اوزرنه دين قالمشدر اولدخي حرامدر اني
ترك ايدك فان لم تفعلوا فاذنوا بحرب من الله ورسوله وان تبتم فلكم رؤس اموالكم
لا تظلمون ولا تظلمون يعني اكر ربانك حراملغنه اقرار ايتمزسكوز واول باقي قلاني طلب
ايتكدن يغلمزسكوز بلوك كم سز كافرلرسز بو تعلكوز الله ورسوله محاربه قلمقدر بواش
دن سزه هلاك وار در اكر كرجك ربادن توبه قلدكوزسه واردر سزه كم اول سرمايه
كوزدن نه وارسه اني الا سز اكسوك المياسز كه ظلم اولميه وارتق طلب ايدوب سز دخي ظلم ايليه

وان كان ذو عسرة فنظرة الى ميسرة وان تصدقوا خير لكم ان كنتم تعلمون يعني اكر الملوكز
درويش اوله شدت فقرده اولوب ويره جكي اولمسه سز اكا تاخير ايدوب مهلت
ويرك تا اكادكين كه انلره يسرت اولوب ويرمكه كوجلري يته واكر اول دينه انلره تصدق
ايدوب المزسكوز سزه اول ثوابلو درر كه اخرتده ثوابي باقي قلور اكر صدقه خيرلو ايدوكن بلور
سكز واتقوا يوما ترجعون فيه الى الله ثم توفى كل نفس ما كسبت وهم لا يظلمون
يعني قورقك شول كوندن عذابندن كه اول كون ايجنده سز الله دن يكادونسز سؤال
وحساب اولمايجون كه اول قيامت كوننده هر نفسه قلدغي عملك انده كامل جزاسي اولسر
خيردن وشردن ذره قدر ظلم اولنماسر يا ايها الذين امنوا اذا تداينتم بدين الى اجل
مسمى فاكتبوه وليكتب بينكم كاتب بالعدل ولا يأب كاتب ان يكتب كما علمه الله يعني
اي انلركه ايمان كتوردلر قجن بربريكوزله بيع ايدرسكوز بر وقت اجله كرتا اكا دكين
ازركرده دين اولا مدت تمام اولنجق قضا ايدرسز اول دينه دخي يازك كرمقداريني ندر
اول اجل وقتن دخي يازك كم نه وقتندر كدر شمكوا ولم مراد بو كتابته امر ايتمكدن اشهاد
در يعني طانق طوتمقدر زيرا طانقسز كتابت اتلك حجت اولمز وهم يازمغه امر اولندغي
فائده بودركما وندلميه ودخي بيورديكه يا بعلمه مشتري ارا سنده قضيه تيردر يازسون
بركاتب كه عادل اوله مشتري اوزره زياده حق يازميه و بايع حقنده اكسوك يازميه
واجلي دخي ارتق اكسك يازميه وبو يازمغه امر اولندغي كاتبله اندن اتر واديكه اول
وقت يازمق واجبدي كاتب اوزره زيرا يازجيلر ازدي صكره بو حكمي نسخ ايلدي
بو قوللر كم بيورديكه ولا يضار كاتب ولا شهيد برنده بيان ايدوز ودخي بيورديكه كم كه
كاتب يازمقدن ابا ايدر يازمزن ديه نتكم حق تعالى اكا اكرام ايدوب انعام قلدي اول تنلي
اكا بلدردي فليكتب وليملل الذي عليه الحق وليتق الله ربه ولا يبخس منه شيئا يعني
كاتب يازسون اول اوزرنه حق اولان انوك قاتنده اقرار قلوب يازدرسون ليكن
الله دن قورقسون اول اوزرنه كي حقدن نقص ايدوب اكسوك اقرار ايتمسون اول كاتب
دخي اقراردن اكسوك يازمسون فان كان الذي عليه الحق سفيها او ضعيفا او لا يستطيع
ان يمل هو فليملل وليه بالعدل واستشهدوا شهيدين من رجالكم فان لم يكونا رجلين
فرجل وامرأتان ممن ترضون من الشهداء ان تضل احديهما فتذكر احديهما الاخرى
يعني اكر اول اوزرنده بورج اولان عقلسز اوله طفل كبي يا احمق كبي يا ضعيف اوله
عاجز وصبي كبي املا ايدمز يا خود دلود ريا صاغر درهيچ اشتمز يادلسز درسويلمز كاتبه
اقرار ايدوب املا ايدرمكه كوجي يتمزسه اول وقت املا قلدرمق املويه لازم
اولوركه ولي حق اولدر يا خود اول بورجلونك وليسي يا وصيسي اولسه اول املا
قلدرم عدل الله ايملوا املا قلورسه زياده ايتميه بورجلو وليسي قلورسه نقص ايتميه
بلكه حق تعالى يازمغله اكتفا قلمدي بيورديكه انوك اوزرنه ارنلردن اكي شاهد طوتك

کم کندو دینکز اهلندن او له حر او له بالغ او له اکر اردن اکی بولنمزسه بر ار اکی عورت
طانق طوتك اکر برسی اونوتسه برسی کروا کدره ولا یاب الشهداء اذا
مادعوا ولا تساموا ان تکتبوه صغیرا او کبیرا الی اجله ذلکم اقسط عند الله واقوم للشهادة
وادنی الا ترتابوا الا ان تکون تجارة حاضرة تدیرونها بینکم فلیس علیکم جناح الا
تکتبوها واشهدوا اذا تبایعتم ولا یضار کاتب ولا شهید وان تفعلوا فانه فسوق بکم
واتقوا الله ویعلمکم الله والله بکل شیء علیم یعنی اول دین اوزره طانق اولنلری
چغیرلدقلرنده حاکم قاتنه طانقلق ویرمکدن قعزملر ایله کرکدر کم امتناع ایتمیوب ویرلر ودخی
بیورد یکه ملول اولمك اولحقی یازمقدن یازلت اکر آز در اکر چوق تا اجلنه دکین یازبر اول
یازمق وعده کونی جیددر ومالی صقلیجیدر کم ضایع اولمیه اول یازمقلق عدلرکی یقینی
رقدرکی صواب دیرسز چون الله تعالی نك حکمی صقلمقدر ودخی اول لایق ومواففدر که حقکزده
وعلهٔ کوزده سزه شك وکمان واقع اولمیه الا مکرکه اول تجارتکز نقددر وحاضر اوله کم
الکوزده دوراید سز ویرسیه تاخیر اولمیه برزم بو احتیاطمز مال موجل اولدیغندن
درچون نقده اولیه یازمزسکز دخی سزه اندن کناه اولمز اما چغنکه بیع ایدرسز اول بیعکز
اوزره طانق طوتك کرك نقد اولسون کرك موجل بو افضلدر زیرا طانق دوسن دخی
بیعلری جایز اولور ودخی بیوردیکه کاتبه وطانغه ضرر اولمیه یعنی سزده برمکوزکلوب
اول کاتبه یا طانغه طانق اولمجون الحاح ایتمیه سز چغیرلدکم مهم حاجتری اوله لتیرلراجی
قوت کلوب برمصلحتی بتورك دیمیاسز بلکه تفتلنا سزانوك حاجتی بتوب فارغ اولنجه یا خود
اولردن بیحزی کاتب وطانق طلب ایدرسز اکر الحاح ایدوب انلری لازم اولورسکز اولسزده
معصیتدر وادب ترك ایتمکدر فورقك الله دن کیمسه ضرر ایرکورمك عاصی اولمك الله
مطیع اولیب اول یازب طانق طوتمغی ترك ایلمك تحقیق الله تعالی سزه تعلیم وتادیب ایدر
انوکله ادبلنوك کم الله تعالی علیمدر سزنك قلدیغکزی بلور اکا کوره مکافات قلور وان
کنتم علی سفر ولم تجدوا کاتبا فرهان مقبوضة فان امن بعضکم بعضا فلیؤد الذی
اوتمن امانته ولیتق الله ربه ولا تکتموا الشهادة ومن یکتمها فانه آثم قلبه والله بما
تعملون علیم یعنی اکر مسافر اولوب سفرده اولسکز انده بیع اوزره یازجق کاتب
بولمسکز یاخود دوات وصحیفه بولمسکز که یازه سز اول حقی ایچون رهن الوب قبض ایلك کم
اول ماله وثیقه اوله اکر بعضیکز بعضکزه امین اولسکز یعنی اول بورجلو کیشی الملو
کیشی قاتنده امین لردن اولسه انده طانق طلب ایتمدین طوتسز انده حقه راضی اولسه
اول بورجلو دخی اول حقکه اوزرنده امانتدر اول صاحبنه کرکلو اداقلسون ضایع
المسون اول اکا امین دیوانا نذری طوتی طلب ایتمدی اول دخی الله دن قورقسون انوك
حقنی ویرمکدن امتناع ایتمسون ودخی هرکیمسه کم بر امره طانق اولسه اول طانقلغی حاکم قتنده تمام
ادا ایتسون بلدکی وجه اوزره انی کزلمسون هرکیمسه کم اول طانقلغی بلوب کزلیه انوك قلبی فاجر وفاسقدر

الله تعالی خویسزك نه قلدیغکزی بلور کرك کزلت کرك کزلمك لله ما فی السموات وما فی
الارض وان تبدوا ما فی انفسکم او تخفوه یحاسبکم به الله فیغفر لمن یشاء ویعذب من یشاء
والله علی کل شیء قدیر یعنی الله تعالی نك خاصه ملکیدر کوکلر وکوکلر ایچنده نه وار ایسه ودخی یرلر
ویرلرده نه وار ایسه کلیسی انوك قوللری وقراوشلریدر بو کلیسنك خالقی اولدر ورزق ویرجی
اولدر جملسنه حکمی نافذدر منع ایدیجی یوقدر اکا طابوك کم معبود مطلق اولدر اندن
غیری هب باطلدر سز کوکلوکزده معصیت لردن نکه کزلیو یا اشکاره قلورسز الله تعالی انی سزدن
محاسبه قلوب انوکله مجازات قلور پس الله تعالی کیمی دیلرسه اولو کنا هلری یارلغار چغنکه
توبه قلدیلر وکیمه دیلرسه اولو کناهلر ایچون عذاب قلور چغنکه اکا مصر اولدیلر امن الرسول بما انزل
الیه من ربه والمومنون کل امن بالله وملائکته وکتبه ورسله لا نفرق بین احد من رسله و
قالوا سمعنا واطعنا غفرانك ربنا والیك المصیر یعنی رسول م کرچکلدی شول نسنه کیم ربندن
اکا اندرلدی رسول ع م دلدیکه حق تعالی انوك امتنی بوکرامتده وبو فضیلتده انوکله بله شریك
قله بیوردیکه بوکلی مؤمنلر ودخی اللهه ایمان کتوردلر بردر قدیمدر ولیسوك ابتداسی یوق
واخر نوك انتهاسی یوق شریکدن واهل اولاددن ولمقدن منزه در ودخی فرشتهلرنه ایمان
کتوردلرکه انلر مخلوقدر وقوللریدر هیچ برکوز یوموب اچنجه عبادتدن خالی اولمزلر
ودخی کتابلرنه ایمان کتوردلرکه کلیسی حقدر انوك کلامیدر قدیمدر مخلوق دکلدر
ورسوللرنه دخی ایمان کتوردلرکه کلیسی حق پیغمبرلردر وانوك قوللریدر ودخی دیدلر
کم اول مؤمنلر که بزرسوللرك کلیسنه ایمان کتوررز یهود ونصاری کبی بعضنه
ایمان کتوروب بعضسنی نفی ایتمزز پس حق تعالی دیدیکه بو امتك بو ادبی حقنده دیرلرکم
اندردك انبدوا ما فی انفسکم الایه رسول ع م دیدیکه اشتدك مطیع اولدق بزه مغفرت
قل یارب بزکه سندن مغفرت دیلرز دوب وارجق یرمز سنده یکا دریس حق تعالی بو
ایتدك نسخ ایدوب اول وقتده بو آیتی اندروب بیوردیکه لا یکلف الله نفسا الا وسعها
لها ما کسبت وعلیها ما اکتسبت یعنی حق تعالی هیچ برنفسه کوجی یتمدوکی تکلیف ایتمز
الا شونی کم اکا طاقتی یته اروطورمغه کوجی یتمینه بیورمزکه البته طوردکی نماز قلا
وصو بولمینه البته بیورمزکه صو ایله ابدست اله اوتورکی قلمغه وطپرقدن تیمم ایتمکه بیورر
حاصلدر هرنفسه خیردن نه اشلرسه ویازلو هرنفسه ضرری شردن نه اشلرسه عفف
اندك انلردن انی کم کوکلدن کچورمکلرینه کتورمیهلر پس اول وقت جبرائیل اشارت قلدی
رسولکه دلسه ویرلسون رسول ع م دیدیکه ربنا لا تؤاخذنا ان نسینا او اخطانا یعنی ای
بزم ربمز بزی مواخذه ایدوب عقوبت قلمغل اکر نسیانله یاخود خطا ایله بزدن کناه صادر اوله
جبرائیل دیدیکه یا رسول الله اول دلك ویرلدی امتکدن خطا ونسیان کوترلدی دخی نه
دله رسول ع م ایتدی ربنا ولا تحمل علینا اصرا کما حملته علی الذین من قبلنا یعنی ای بزم ربمز بوك
لتمکلینزه اوزریمزه شول یوکلر یکه بزدن ایلروکیلره یوکلتدك یعنی انلر کندو ظلملرندن

بونجه حلالا اولشی حرام ایلدی کناه قلسلر کندلره دیلك بیوردی توبه یرینه طوتدرنه
وتنلرنه بحش دکه کوب برمق بیوردی وابدسته وغسلی النده صو یله بیوردی وکونده
اللی وقت نماز بیوردی انی دخی مسجدده غیری یرده قلماغه دو اکورمدی واورجلرا اورج
اورج جفنجه عورتلرنه ایرشکی حرام قلدی کیجه وکندرده وطعام یمکی دخی اخشام ایله یتسو
اراسنده حلال قلدی ایحق وما الزینولتدی یعنی زکاتده ویرمك بیوردی امابو امته فضل
ایدوب بوکلیسنی تخفیف قلدی نتکم بلورسن بوندن صکره دخی دعا قلوب ددیکه ربنا
ولا تحملنا ما لا طاقة لنا به واعف عنا واغفر لنا وارحمنا انت مولینا فانصرنا على القوم
الکافرین یعنی ای بزم رتمز بزه شول عملاری تکلیف قلمغل کم بزم اکا طاقتمز یتمیوب ترك
ایده وزسن انوکله بزه عذاب ایدهسن بزدن زلانمزی عفو ایلکل بزی اسرکه رحمتکله
اوزرمزه طاش یغدرمکه بزم ولیمزو سقلیجی مزسنسن وکافرقومی اوزره بزه نصرت
قلی ویر انلری مغلوب ومنهزم قلی ویر اهل اسلامی عالی وغالب قلی ویر حق تعالی اجابت
قلوب دعاسین قبول ایلدی

سورة ال عمران مائتا آیه

بسم الله الرحمن الرحیم

الم الله لا اله الا هو الحی القیوم ابن عباس رض ایدر الف لام میم دیمك اشارتدرکه
حق تعالی بیوررکه اول اللهکه جمیع نسنه یی بلورن هیچ بر معلومات یوقدرکه بنوم
علمدن طشره اوله نقدر دقیق دخی اولورسه پس اول الله در اول کم اندن غیری معبود
حق یوقدر الا اولدر دیدورکه ابدا اکا اولوم عارض اولمز وملکی وسلطنتی زایل اولمز
حی درکم حیاتنوك اولی یوق قیوم درقایمدر هر نفسك اوزرنه امورلرنه تدبیر ایدوب
رزقلرن ویرمکله واجللرن احصا قلماغله دکلی حیدن اولدحی درودوکلی حیدن صکره
باقی قلان حی دخی اولدر دایم بی زوالدر افعالنوك عجایبلری دوکسون دکل نزل علیك
الکتاب بالحق مصدقا لما بین یدیه وانزل التوریة والانجیل من قبل هدی للناس و
انزل الفرقان ان الذین کفروا بایات الله لهم عذاب شدید والله عزیز ذو انتقام
یعنی یا محمد اول الله درکه اندردی سنوك اوزرکه جبرائیل قرآن اله که حقی بیان ایدیجی در
وایلروکی کتابلره موافقدر اللهك برلکی بیان قلمقده واحکام شریعتك بعضنده
دخی بوکتابدن ایلرو توراتی اندردی موسایه وانجیل اندردی عیسایه واول بنی
اسرائیله طریق هدایت بیان اولیبن ضلالتدن سقلنمجون ودخی بونلردن صکره محمده
قرآن اندردیکه اول حلالی حرامی فرق ایدوب بیان قلیجیدر وشبهه لوسنلردن چقریجی در
شول کسه لریکه بو قرآنه ومحمده واول کتوردکی رساله انکار قلدیلر انلره آخرتده عذاب
شدید واردرکه الله تعالی غالبدر انتقام قلمغله عاجز دکل انتقام ایدر انلردنکه اکا عاصی
اولوب شرك اتدیلر ان الله لا یخفى علیه شیء فی الارض ولا فی السماء هو الذی یصورکم فی
الارحام کیف یشاء لا اله الا هو العزیز الحکیم یعنی تحقیق اول الله ایله عالمدرکم هیچ
برنسنه اکا خفی وغایب دکلدر یرلرده وکوکلرده اول الله در اول کم سزی یاردب مصور قلور

انالر رحملرنده نجه دلرسه کیمی اوزون وکیمی قصه کیمی کرکلو وکیمی قبیح کیمی ارکك وکیمی دیشی کیمی سعید
وکیمی شقی ودخی حق تعالی بیورر دیکه مصور خالق یوقدر الا اول واحد مطلقدر کم غالبدر
انتقام قلمغله اهل انکارا اولنه حکیمدرحکم ایدر نجه دلرسه بوانسانی قرآکو رحملرنه نجه تصویر ایدر
هو الذی انزل علیك الکتاب منه ایات محکمات هن ام الکتاب واخر متشابهات فاما الذین
فی قلوبهم زیغ فیتبعون ما تشابه منه ابتغاء الفتنة وابتغاء تاویله وما یعلم تاویله الا الله
والراسخون فی العلم یقولون امنا به کل من عند ربنا وما یذکر الا اولوا الالباب یعنی اول الله
درکه سکا جبرائیل ایله کتاب اندردی اول کتابك بعض ایتلری محکم و واضحدرکه حلال
وحرامی بیان قلیجیدر وکندودن ایلروکی کتابلری نسخ ایدیجیدر ابدا کندیه نسخ
اولحق دکلدر وبو ایتلرکه محکما اندرکلی کتابلرك اصلیدرکه اول اوچ ایتدرسوره
انعامده نکه بیوردی قل تعالوا اتل ما حرم ربکم علیکم الآیه ودخی بیوردیکه اول ایتلرك
بعضنی متشابهاتدر یعنی اول ایتلردرکه یهود اوزره انلرك معنسی مشتبه اولدی
بلمدیلرکه کعب بن اشرف کبی دخی انوك اصحابی کبی اول متشابه اولنلر سوره لر اولنده
کلن حروف در الم المص الر کبی ودخی بیوردیکه شول کسه لرکه انلرك کوکلرنده حقدن
باطله میلی اوله یهودلرکبی انلر درکه اول متشابه ایتلره متابعت ایدرلرکه اکا معنی ویره لر
مقصودلری اندن فتنه طلب اتمك اوله که اول شرك در واول اشرکلری اوزره قائم ودایم
اولمقدر دخی اکا تاویل طلب ایدرلر تاکه انوکله بو امتك فناسین بلهلر و قیامت قوبجق
وقتی بلهلر حال بودرکه بو قیامت قوبیلك وقتی وبو امتك فناسین هیچ کمسه بلمز الا
الله بلور یعنی بو امتك بقاسی نقدر اولور بلمز الا انی الله بلور دخی انلر بلورلرکم علم ایچنده
راسخلردر هر منزل اولنان کتابك دقایقن وحقایقن بلمکده مبالغه اتمشلردر عبد الله بن
سلام کبی وانوك اصحابی کبی اما بعضلر درلرکم انوك تاویلن بلمز الا الله بلور ایحق اولکه
علم ایچنده راسخلردر هر نسنك حقایقن بلمزلر درلر انلرد برلرکه بز انوکا ایمان کتوردزکم بو
متشابهات حقیقت معنسی الله قتنده در انده مراد ندر اول بلور بزاکا مراد بودردیو
قطع اتمزز بس بو قرآنه اوکتلمز الا اشولرکه عقل اسلریدر تاشتدکلرن ادراك ایدرلر
محکم ایله عمل ایدوب متشابهنه ایمان کتورب مرادی الله تفویض ایدرلر جون عبد
الله بن سلام اصحابیله دعایدرلرکه ربنا لا تزغ قلوبنا بعد اذ هدیتنا وهب لنا من لدنك
رحمة انك انت الوهاب ربنا انك جامع الناس لیوم لا ریب فیه ان الله لا یخلف المیعاد
یعنی ای بزم رتمز کوکلرمزی بو هدایتدن کرو باطله دندرمکل بزه هدایت ویروب اسلامله
مکرم قلدقدن صکره بزه سن هدایت عطا قلوب انوك اوزرنه کوکلرمزی ثابت
قلی ویر کم عطا ویرجی وثابت قلیجی سنسین جمیع مومن قوللرو که وای بزم رتمز اولومدن صکره
بو جمیع خلایقی درکورب جمع ایلیجی سنسین شول کونده که انوك قوبمق لغنه مومنلر واشنه
شك وکمان یوقدر السیه اولاجقدر الله تعالی قلدیغی وعده لره خلاف اولاسی دکل دعا قلنلرك

دعاسین دخی قبول ایدر فضلیله ان الذین کفروا لن تغنی عنهم اموالهم ولا اولادهم من
الله شیئا واولئك هم وقود النار کداب ال فرعون والذین من قبلهم کذبوا بایاتنا
فاخذهم الله بذنوبهم والله شدید العقاب یعنی انکرکم کافر اولوب حقه انکار قیلدیلر
انلرك اول ماللری واولادی چوق اولمقلق انلری دنیا بلالرندن وفتنه لرندن دنیا
ده قورترمغه فائده قلیسر دکل واخرتده اندن عذابی منع ایدسر دکل چونکه اول مال الله
یولنه وانوك رضاسی اولدیغی یرلره خرج اولنمیه اول اکا قیامت کوننده حسرت اولمقدن
ارتق منفعت قلیسر دکل پس اول کافرلر انلردرکه طامو اودونه طوتیتی اولسرلر وبو
مکه کافرلرنك فعلی سنکلرونسی تکذیب اتدکلری اول فرعون قومی کبیدرکم موسی ایله
قیلدیلر وانی یلانلدیلر وبونلر سنی انجمکدیر برینه یاردم ونصرت قلدقلری اول قوم فرعون
بری برینه موسی اوزرنه یاردم قلدقلری کبیدر بونلری دنیاده قتل ایدوب هلاك اتکد
بیوردی اول فرعونی قومیله غرق اتدوکی کبیدر دخی شونلرك کبیدرکم انلردن اوکده
کلدیلر نوح قومی کبی وعاد وثمود وقوم لوط کبی کم بزم اندر دکرانیلری وکوستردکی عجایب
ورسوللرمزی یلانلدیلر پس الله تعالی انلری اول شرکلری سببیله دنیاده عقوبتیله طوتب
هلاك ایلدیکه حق تعالی نك عقوبتی اول کافرلره کی قتی در ترحمی یوقدر قل للذین کفروا
ستغلبون وتحشرون الی جهنم وبئس المهاد یعنی ایت یا محمد اول مکه کافرلرنه کم فرح قیلورلر
تیز اولاکه بوندنصکره سزلك اوزرکوزه غالب اولونه هلاك اولوب جهنمده جمع اولاسزکه قرار
طوتجق یرلرلك کی یاوزی اول جهنمدر قد کان لکم ایة فی فئتین التقتا فئة تقاتل فی سبیل
الله واخری کافرة یرونهم مثلیهم رای العین والله یؤید بنصره من یشاء ان فی ذلك لعبرة لاولی
الابصار یعنی تحقیق سزه عبرت واردر اول ایکی لشکر بربرنه قرشو اولدقده یعنی رسول الله جماعتیله
کافرلر جماعتی کبری الله تعالی یولنده قتال ایدر اول رضا ایچون وبر بلوکی کم کافرلردر
بوبجون محاربه قلورلر اما مسلمانلر اول کافرلری اکی کندولرجه کوررلردی صاغنده کوزلریله
تاکه انلرك کوکلنه قورقو واقع اولمیه زیرا الله تعالی انلره بدرده شدی که بز مؤمن اکیوز کافره
غالب اولورز شکلر اول وقت طقوز یوز ایدی اما مؤمنلر کوزنه التیوز کورنردی تاکه انلره
قورقو اولمیه لیکن کافرلر کوردلرکه اوچ یوزدن ازرقدر اندنصکره بو کثرتیله اول کافرلرك
کوکلنه قورقو براغلدی صنوب قاچدلر بودخی حق تعالی نك علامتلرندن بر علامتدی الله
تعالی قوت ویرب نصرت ویردکلکیه درسه کدا اهل بدره قرشو کوندرب یاردم قلدی
شرکلری اندن منهزم قلدی تحقیق بونده عبرتلر واردر اکا که اهل بصیرتدر حقی کوزیله کورر
اندن عبرت الور زین للناس حب الشهوات من النساء والبنین والقناطیر المقنطرة من الذهب و
الفضة والخیل المسومة والانعام والحرث ذلك متاع الحیوة الدنیا والله عنده حسن الماب
یعنی کوکچك کوستردی بو ادم اوغلنلرنه بو شهوات ارزولری اما بو خلقه حب
شهواتدن تزیین اولنلردن ودنیا دوزقلرندن برسی عورتلردر وبرسی دخی اوغلانلر

قرار

قرلردر وبرسی دخی قنطارله التون وکومشدر قنطار دیدکی بر اکوز کونی طلوسی التوندر
مقنطره دیدکی طقوز اولقدر دروبرد وزق دخی صلمه یوررانلر ویوندلردرکه بر بچلر
محتلره اکا بغلنشدر ودخی دوه وصغر وقیوندرکه اکثر خلق بونلارك محبتی دوزاغنه
کرفتار اولوب اخرتی اونتمشدر وبر دخی اکین وباغ وبستان محبتی دزاق اولوب بچلر
کوکلی بغلنوب طاعتدن وعبادتدن فارغ اولوب اولومزا ونتمشدرکه اصلا بر اولوم یر عنده
دکل واول کلی محبوب ایدنوب کوکل بغلدیغکز حیات دنیا منفعتی درنکم دنیا باقی
اولمیسر دکل اول حیاتی دخی باقی دکل امری اخرته توجه ایلکل الکرم کیله الله وارجق
مقامکی عمارت قلغلکه کرکلو وارجق یر الله تعالی قاتنده درکه باقی اولدر قل اونبئکم
بخیر من ذلکم للذین اتقوا عند ربهم جنات تجری من تحتها الانهار خالدین فیها وازواج
مطهرة ورضوان من الله والله بصیر بالعباد یعنی ایت یا محمد سزه خبر ویره یمی شول
نسنه دنکه سزه اول خیرلودر اول کافرلره ودنیایه مغرور اولنلره کوکچك کوستریلن مال
لردن کم الله قاتنده شرکدن ونفاقدن وفواحشدن وکبایر کناهدن صاقنن قوللر ایچون
یرقالشدر ودنیا زینتنه الدنوب الله عبادتندن غافل اولمیلر ایچونکه اول باغلر و
بستانلر انجلرینك وکوشکلرینك التندن ارمقلر اقر کیمی سددن وکیمی بالدن بو حاللره
کم اکا کرنلر انده مخلد اولسرلرکه هرکز فنا وزوال عارض اولجق دل یا الکوز بونلردکل ملکه
حوریلر جفتلنمکیچون یرادب حاضر قلنمشدرکم پاکلر واریلردر برادلق یوندن دخی خلق
یوندن اریلقلری بودرکه حیض ونفاس کورمزلر قضای حاجت قلمغه خلایه وارمزلر
ونو کرمان وسکرمك اولرده یوقدر وخلق یوندن اریلقلری بودرکه انلره حسد وکوبی
وغیرت یوقدر ودخی ارلرندن غیری کمسیه نظرلری یوقدر بو کلی نعمتلرله بولره الله تعالی
نك رضاسی واردرکه اول رضاده وکلی نعمتلردن اولوسیدر زیرا رضا کلی نعمتدر رحمت دخی
اولمزسه چون الله تعالی نك رضاسی اوله هاه نعمت کامله حاصلدر پس الله تعالی قوللرونك
اعمالی اوزره بصیردر نه قلدقلرین بلور اکا کوره ثواب وعقاب قلور الذین یقولون ربنا
اننا امنا فاغفر لنا ذنوبنا وقنا عذاب النار الصابرین والصادقین والقانتین والمنفقین
والمستغفرین بالاسحار یعنی بزم قوللریمز انلردرکه خلوت اولوب بزه تضرعیله نیاز قلوب
دیرلرکه ای بزم ربمز تحقیق بز سنه کرچکلدك که برسن وحق معبود سنسن بر لغاغفل بزم اول
خطالرومزی که جاهلیت حالنده واسلام ایچنده بزدن صادر اولمشدر وعذاب ناری
بزدن سن دفع ایله وانوك اسبابلرندن بزی صقلیویرو دخی بز اول جنت ایچنده وعدله
قلدیغمز قوللر انلردرکه طاعت وعبادت زحمتی اوزره صبر ایدرلر دخی دنیا بلالرندن وفتنه لرندن
ومعصیت لردن ونفس هوالردن دفع ایدوب مخالفت قلمقده صبر ایدرلر دخی دنیا بلالرندن
وافتلرندن ومصیبت لرندن که نه ایریشورسه صبر ایدوب راضی اولورلر بزدن کمسیه شکایت
اتمزلر بو کلیسیله ایمانلرنده صادقلردر کوکلرنده کرچکلردر دخی کندولره الله تعالی ارادسندن وخلقلدن

كندولرارسنه قلدقلري وعديه وفا قلمغه صادقلردر ودخي حق تعالى دن نه حكم اولنورسه
مطيعلردر ودخي الله تعالى ويردكي مالدن الله يولنه انفاق ايدجيلردر انوك رضاسي ايچون ودخي كيجه
لرده طوروب نماز قلوب سحر وقتنده استغفار ايدجيلردر شهد الله انه لا اله الا هو والملائكة
واولوا العلم قائما بالقسط لا اله الا هو العزيز الحكيم ان الدين عند الله الاسلام يعني بدرستي
حق تعالى بو خلقي يرتمزدن اول كندو ذاتنه طانقلق ويردي كه تحقيق معبود حق اول ادر
اندن غيري اله يوقدر چونكه فرشتهلري يرتدي انلر دخي ايله طانقلق ويرديلر و بوندن صكره
مؤمنلري يراتدلر انلر دخي طانقلق ويردلركه بونلر اولوا العلمدر يعني مؤمنلر طانقلق ويردلركه
الله تعالى قايمدر عدل الله هر نفسه اوزره كسيه حيف وظلم ايتمز تحقيق دين حق الله تعالى قاتنده
دين اسلامدر اولا المعنى الله تعالى بيان قلديكه اندن غيري معبود يوق بس كندونك
وحدانيتي اوزره جميع يرتدغي نسنهلري دليل وبرهان قلدي بيان ايلديكه هيچ بر كسنونك
قدرتي يتمزكه الله وجوده كتوردكي نسنهلركبي بر كسه دخي نسنه وجوده كتوره طالق حق اولدي
و فرشتهلر دخي طانقلق ويردلر انوك قدرتندن وعظمتندن شول نسنه كه انلر معاينه
اولدي واهل دخي طانقلق ويردلر شول نسنه يله كه بونلرك قاتنده ثابت اولدي بلدلركه
بو مصنوعات و مخلوقات انوك فعليدر اندن غيري هيچ بر خالق دخي يوقدر كه انوك مثلي
اوله معبود حق اولدر اندن غيري اله يوقدر حكمي جميع مخلوقاته اوزره غالبدر و حكيمدر
حكم ايدر نه اشلرسه كه هيچ بر فعلنده عبث ونقص يوق شويلهكه كركدر ايله بر نسنهدر ودخي دين
مرضي الله تعالى قاتنده دين اسلامدر اندن غيري مقبول دكلدر وما اختلف الذين اوتوا
الكتاب الا من بعد ما جاءهم العلم بغيا بينهم ومن يكفر بايات الله فان الله سريع الحساب
يعني اختلاف قلمدي اشبو دينده يهود ونصاريكه بونلره كتاب ويرلدي الا بونلر محمدك امرندن
حقيقت بيان ويرلوب صدقه معلوم اولدقدنصكره كه حسد بونشدنكبارلرنده قويديلر
بو اهل كتاب دخي مسلماندي انلره دخي اهل اسلام ديو تسميه ايدرلردي چون عيسى ومو
اصحابنه مسلمان ديو تسميه قلدي يهودلر انلره حسد قلدلر اسلام ادنه بلدنزيلت
اولدقلر ايچون اول ادي كندولردن تغيير ايدوب يهود اد قوديلر اما نصاري دخي كندولر
انلرك ادني بولر تغيير ايلدي نصاري ديو تسميه قلدي اورتالرنده حسد اوجندن هر كسه
كه قرانه و محمده كافر اولوب انكار قلسه الله تعالى سريع المجازاتدر وحساب قلمغي دخي تيز
جاندر جميع خلقي دفعة واحدة حساب قلور بر وقت ايچنده اما بولردن هر بري شويله
صانورلركه حساب اولنان مخصوص كندودر فان حاجوك فقل اسلمت وجهي لله و
من اتبعن وقل للذين اوتوا الكتاب والاميين ءاسلمتم فان اسلموا فقد اهتدوا وان
تولوا فانما عليك البلاغ والله بصير بالعباد يعني يا محمد اكر بولر دينده سنوكله خصم اولوب
مجادله قلورلرسه سن ايتكم بن دينم الله ايچون اخلاص ايلدم قصد قلدمكه عبادتمي الله ايچون
ايدم واقرار قلدمكه بنم الهم اولدر و بكا متابعت قلنلرك دخي الهي اولدر اندن غيري اله يوقدر

ودخي ايت شول كسلره كم انجيل وتوريت ويرلدي ودخي اول عرب مشركلرنه اسلامه كلوب
دينكزي خالص قلدكزمي وحق تعالى نك وحدانيتني تحقيق بلدكوزمي يعني اسلامه كلورمي
اللهي بر بلوك ديك اولورلر اكرچه لفظ استفهامدر مراد بوندن امردر اكر اسلامه كلوب
حقك بر لكنه و محمدك كرچكلكنه و قرانه تصديق ايدرلرسه تحقيق اولورهدايت
بولب ضلالتدن قورتلدلر و اكر امتناع ايدوب مطيع اولمزلرسه سن ملول اولمغل
كه سكا واجب اولن بزم خبرومزي انلره ايرشدرمكدر همان امر اولانيرنه كتوردك
انلرك نه قلدغن حق تعالى بلور هر برنه مكافات قلور ان الذين يكفرون بايات الله
ويقتلون النبيين بغير حق ويقتلون الذين يامرون بالقسط من الناس فبشرهم بعذاب
اليم اولئك الذين حبطت اعمالهم في الدنيا والاخرة وما لهم من ناصرين يعني تحقيق شول
كسلركم قرانه و محمده انكار طوتدلر و حقسز يره پيغمبرلري اولدرنلر يكا اتالري وددهلري
سويب دوست طوتدلر و اول ايچلرنده امر معروف ايدوب عدله بيورنلري و منكردن
يغنلري اولدردلر مؤمنلردن بشارت قلوب مثيله انلره بر عذابله كم اول عذاب
مولم و ايجدجي اوله بس اولرانلردركم دنياده واخرته حسنالري باطل اولوب محو اولدي
يا دين اولدي حق تعالى عذابندن بر قورترجي ومانع بولميه الم تر الى الذين اوتوا نصيبا
من الكتاب يدعون الى كتاب الله ليحكم بينهم ثم يتولى فريق منهم وهم معرضون ذلك
بانهم قالوا لن تمسنا النار الا اياما معدودات وغرهم في دينهم ما كانوا يفترون يعني نظر
قلمزمسن يا محمد شول كسلره كم توراتدن اولره نصيب ويرلدي انلر دعوت اولنور الله كتا
بندن يكا تاكه بونلروك ارالرنده انوكله حكم اولنه اندن برطائفهء انلر يوز دندروب
مطيع اولمزلر بو حالده كه الله حكمندن اولر اعراض ادجيلردر بونلرك جزاسي قيامتده
اندن اوترو اوليسرديكه سنوك حكموك اعراض اتدلر كندو قياسلرنه مغرور اولوبن كه
اتشكزبزي اوديطوتمز الا بر قاچ كون مراد لري بر قاچ كونده كه ديكدن اول بوزغوبه
طپد قلري كونلر صاغنديكه قرق كوندر يعني بزي طاموا عذابي شول قدر طوتركه
بز بوزغوبه طپدق بونلر الله تعالى حقنده افترا قلوب بولردن دنياده عذاب تاخير
اولندغي بونلري دينلري ايچنده مغرور قلديكه بونك كبي كلام ايدرلر فكيف اذا جمعناهم
ليوم لا ريب فيه ووفيت كل نفس ما كسبت وهم لا يظلمون يعني بونلر نيليسرلر ونه حاله
قليسرلر فجنكم بز بولري جمع ايدروز اول قيامت كوننده كه انوك قوبمقلغنه مؤمنلرقا
تنده شك وكمان يوقدر الشبره اولاجقدر هر نفس خيردن و شردن انكسب ايديسه كا
مل جزاسي بولجقدر كه ذرة قدر ثوابلرندن نقص و تمنيه وكناهلرندن زياده عقوبت
اوليميه زيرا حق تعالى قاتنده كسيه حيف و ظلم اولنمز قل اللهم مالك الملك تؤتي الملك
من تشاء وتنزع الملك ممن تشاء وتعز من تشاء وتذل من تشاء بيدك الخير انك على كل شيء
قدير تولج الليل في النهار وتولج النهار في الليل وتخرج الحي من الميت وتخرج الميت من الحي وترزق
من تشاء بغير حساب

یعنی ایت یا محمد اللهم ای پادشاهلر پادشاهی کیمه دلرسك ملك ویررسن حبیبك محمده
واکا اوینلر کبی وکیمدن دلرسك چکوب ملکی الورسین فارس ملکی روم ملکلری کبی ودخی
کیمی دلرسك عزیز قلورسین اهل اسلام کبی وکیمی دلرسك خور وذلیل قلورسن اهل شرك واهل
طغیان کبی هدایت وسعادت ویرمك سنوك الوکده در کمسنه کلمز سنه اوزره قادرسن
دلرسك سعادت وهدایت ویررسن دلرسك شقاوت وضلالت ایچنده قویارسن
الهی دلرسك کیجه‌یی کوندزه کورورسین کونی اوزرنه قلورسنکه اون بش ساعته چقر
کیجه قصه قلورسنکه طقوز ساعته اینر غایت قصلدوغی اول اولور دلرسك کندزی
کیجه‌یه کورورسین کیجه اون بش ساعته چقررسین که غایت اوزادغی اول اولور وکون
طقوز ساعته اندررسین که غایت قصه‌سی اولدر ودخی کیجه کیرور کندزی کتوررکی
تا قیامیه دکین ودخی دیریدن اولو کتوررسین که قوشدن یومرده کتوررسین بعضیلر
دیدلر که دیریدن اولو ادمدن نطفه کتوررمکدر واولودن دیری نطفه‌دن ادم کتوررمکدر
دخی دیدلر که اولودن دیری کافر بنده‌دن مؤمن کتوررمکدر ودیریدن اولو مؤمن یعنی مؤمنلرك
صلبندن کافر کتوررمکدر یاخود عالمدن جاهل وجاهلدن عالم کتوررمکدر ودخی الهی کیمه
دلرسك حسابسز رزق ویررسین هیچ ضد وغیرلردن لا یتخذ المؤمنون الکافرین
اولیاء من دون المؤمنین ومن یفعل ذلك فلیس من الله فی شیء الا ان تتقوا منهم تقیة
ویحذرکم الله نفسه والی الله المصیر یعنی مؤمنلر کافرلری دوست دوتمسونلر مؤمنلرك
غیری تا کم اولردن عون ونصرت اومیلر هر کمسه کیم مؤمنی اولوب کافری دوتمسه اول
الله تعالی دیننده هیچ بر نسنه دکلدر زیرا کافری دوست اولن انوك کفرینه راضی اولسه
کرك وهر کمسه کیم کفره راضی اوله اول دخی انلرین کافر اولور الا اسکرکم کندونك
هلاکن لکندن قورقب دلله انی راضی قلا وکوکلی ایمان اوزره مطمئن اوله ایمانه تردد
اولمیه پس الله تعالی سزی قورقدرکند وعقوبتیله که ضرورت اولمدین اهل کفری
کندو کره دوست دتمیه سز حذر قلوب صاقنه سزکه دونب وارجق یر کورمز اخرتده
الله تعالی حضرتی درسزك عملکزه جزا قلور قل ان تخفوا ما فی صدورکم او تبدوه یعلمه
الله ویعلم ما فی السموات وما فی الارض والله علی کل شیء قدیر یعنی ایت یا محمد اگر سزکو
کوکلکزده عهدکزی صیوب کافرلری دوست طوتمغکزی کزلرسکوز یاخود انی مؤمنلره
اشکاره دخی ایدرسکز الله تعالی انی بلور دخی کوکلرو یرلر ایچنده نه اشلنورسه قوا ولبلور
هیچ بر نسنه اکا خفی دکلدر پس الله تعالی کزکوی واشکاره‌یی بلکه وکیمه عذاب وکیمه
مغفرت قلمغه قادردر قدرتی یتر عجزی یوق هر کشی نه اشلرسه خیردن وشردن اکا کوره
جزا ایلین قلور یوم تجد کل نفس ما عملت من خیر محضرا وما عملت من سوء تود لو ان بینها
وبینه امدا بعیدا ویحذرکم الله نفسه والله رؤف بالعباد یعنی قیامت کونی
هر نفس حاضر بولسر دنیاده خیر عملدن نه اشلدیسه شویله کیم هیچ ثوابندن بر ذره نقص

اولنمیه

اولنمیه اما شر وخبیث وعملکیم دنیاده اشلدی انی کوریجك شویله تمنا قله
هر نفس که ای کاشکی بنوم‌له اول عمل ارا سنده مشرق ومغرب ارالغنجه ارالق
اولیدی اول عملی هرکز اشلمیایدی پس الله تعالی عقوبتیله قورقدرتا که حذر ایدوب
اول یاوز عمللری اشلمیاسز وبلسزکه الله تعالی قوللرینی اسرکیجیدر کناه اشلمکله تعجیل
عقوبت قلمز تأخیر ایدر اوله که برا کسوتلوب توبه قلالر طریق ضلالتدن دونب
طریق هدایته کلالر تا که رحمت ومغفرت بولب سعادته ایرلر قل ان کنتم تحبون
الله فاتبعونی یحببکم الله ویغفر لکم ذنوبکم والله غفور رحیم یعنی ایت یا محمد
اکر اللهی کرچك سوررسکز بنم دینمه متابعت قلوك که بن الله تعالینك رسولیم انوك
خبریدر که سزه ایرشدردم اکر بنکا متابعت قلوب انوك طاعتنه قصد ایدرسکوز
انوك امرن یرینه کتوررسکوز محبتکز کرچك اولور الله تعالی دخی سزی سور وکناهلرو
کزی یارلغر که اول الله غفوردر مغفرت قلور رحیمدر اسرکر شولر که توبه قلوب
اندن بنکا محبتله توجه قلالر قل اطیعوا الله والرسول فان تولوا فان الله لا
لا یحب الکافرین یعنی ایت یا محمد الله تعالی‌یه مطیع اولك شول حکم اوزره کیم اندن
ورسوله مطیع اولك شول نسنه‌ده کیم بیان قلوب جزویردی امر دینادن واخرتدن
اکر مطیع ومنقاد اولورلرسه سعادت اولورلر وکر اولیوب اعراض ایدرلرسه کفر
ایچنده قلالر الله تعالی کافرلری سومز دشمن طوتر اولره رحمت ومغفرت قلمز ابدی
خذلان ایچنده طوتر ان الله اصطفی ادم ونوحا وآل ابراهیم وآل عمران علی العالمین
ذریة بعضها من بعض والله سمیع علیم یعنی الله تعالی ادمی ونوحی اختیار قلدی
ودخی ابراهیمی اختیار قلدی ودخی آل عمرانی اختیار قلدی یکم موسی ایله هرون انا سیدر
الله تعالی بونلری عالملر اوزره اختیار قلدیکم بونلر بر برینك ذریتی درکه بعضی
بعضندندر ایزنجه کلمشدر بری برینك دینی اوزرنه درکلیسنك دینی دین اسلام در
الله تعالی بونلروك کلاملرن اشدیجی وصالحلرن بلیجیدر که اکا خفی نسنه یوقدر ودخی
الله تعالی علیمدر اشیدر بلور نکه عمران عورتی سویلیوب خبر ویردی نتکیم بویردی
اذ قالت امرأة عمران رب انی نذرت لك ما فی بطنی محررا فتقبل منی انك انت السمیع
العلیم یعنی چونکه اول حنه که مریم اناسی وعمران بن ماثان عورتی در حامله اولدی
ایتدی اکر حق تعالی بنی حملمدن سلامت قورتجق اولورسه کر اسانلغله دینایه کتوررم
اول تکری ایچون محرر اولسون محرر اکا دیرلرکه هر کز دنیا عملن اشلمیه عورت حقتلنمیه
الا قضاء حاجت ایچون بلکه دایم ملازم اولوب رتبه عبادت قله حنه بو کلامی قلدی
حالی که عمران اکا د دیکه اکر بو حملك دشی اولورسه دشی خود عورتدر مستور کرك نجه قلرسن
حنه انی اشدوب غصیه واردی اول حالده دیکه یا رب بن سنکچون بو حملی نذر الدیم
تا کرام دنیادن ازاد اولوب سنك قپوکا خذمتکار اوله عمرنی سنك عبادتکه صرف ایلیه

سن بلورسنکه بو بنم قرنم ایچنده که ارکك میدر یا دشیمیدر هر نه ایسه بندن بو نذرمی قبول
ایلیکل که دعالر اشدیجی سن و بنوم حالم و نیتم بلیجی سن دیو امیدده رکه بنوم دعامی ضایع قلمیه سن
فلما وضعتها قالت رب انی وضعتها انثی والله اعلم بما وضعت ولیس الذکر کالانثی وانی
سمیتها مریم وانی اعیذها بك وذریتها من الشیطان الرجیم یعنی حنه نك حملی مدتی تمام
اولدی انی صاغ و سلامت وجوده کتوردی الله تعالی حوذ انی بلیجیدر که نه طوغدی ارکك
دشی کبی اولمز خزمت یرینه کتورمکه بن اکا مریم دیو اد ویردم یعنی اکلرك لغتلرنده خادم
دیمك اولوردی وانی یارب سکا صغنیردم دنیا و اخرت شرلرندن و اندن کلن ذریتی
دخی اکر تقدیر قلدکسه که اندن ذریت کله شیطان رجیمدن که ملعون و مطرود در وسوسه
وسندن و اغوالرندن سن صقلیه سن حق تعالی انوك دعاسن قبول ایدوب شیطان رجیمدن
انی دخی و ذریتن دخی صقلدی فتقبلها ربها بقبول حسن وانبتها نباتا حسنا وکفلها زکریا
کلما دخل علیها زکریا المحراب وجد عندها رزقا قال یا مریم انی لك هذا قالت هو من عند الله
ان الله یرزق من یشاء بغیر حساب یعنی حنه که مریم اناسیدر انی بر پاره بزه صاروب قوندق
ایلیدی الیتوب بیت المقدسده محراب قاتنه قودی زکریا الوب کندویه ضم ایلدی یعنی
اول حنه نك نذرینی انوك ربی کورکلولککله قبول ایلدی زکریا انی کورکلو غدالر ایله غدا
لندردی و کورکلو تربیتله انی نیاده قلوب ارتردی انی زکریایه ضم ایلدی تربیت ایچون
که پیغمبردر اول اکا دلالت قبولدرکه غیرنه ویرمدی رسولنك تعالی لشنده قودی زکریا انکچون
بر مقصوره بنیاد قلدی اننه محراب قلدی اما زکریا عم قچنکه انوك محرابنه قبشر کردی
یازیمشلرنده بلوردی و یازین کرسه قیش یمشلرنده بولوردی تازه تازه حکمت بو سندن
بو ید یکم اکر وقتدر یمشین بولیدی زکریا نوك کوکلنه ایله خطور ایلدی دیکه بونك قاتنه
امیدین کسه کر جفرانده کانه دوشیدی پس اول وقتنه یمشلر بولدغی اکا یقین اولوردیکه
اول اننه اکا ادم جهتنده دکل بس اندن او تروصوروب ددیکه یا مریم بو سکا قندن حاصل
اولدی مریم ددیکه اول بکا الله قتندندر که فضلیله عطا قلور بیدستی الله تعالی لیز قلند رزکیی
دلرسه و قتلو و قتز صیمادوغی یردن هنالك دعا زکریا ربه قال رب هب لی من لدنك ذریة
طیبة انك سمیع الدعاء یعنی زکریا ددیکه قادر در قیشین یازین یمشین ویرن و یازین قیش یمشین
ویرن قادر در اکا دخی کم بیرلکدن صکره عقیم عورتدن اوغلان ویره پس اول وقت زکریا
ربنه دعا قلوب ایتدی یارب بکا برا وغل بغشلغل سنك قتکدن فضلکمکه اول ذریت
طیبه اوله دوکلی یرمز صفتلردن پاك و ایی اوله ایرادلماعی و خلقی دخی کرکلو اوله سکا
مطیع و منقاد اوله که سن دعالر قبول ایدیجی سن بو دعامی اجابت قل پس حق تعالی
دعاسین قبول ایلدی فرشته لر کوندردیکه اکا بشارت ایدوب اوغل ستیلیه نتکم بیوردی
فنادته الملئکة وهو قائم یصلی فی المحراب ان الله یبشرك بیحیی مصدقا بکلمة من الله وسیدا
وحصورا ونبیا من الصالحین یعنی جبرائیل عم اکا بشارت برله ندا قلدی اول محرابنده

نماز

نماز قلوردی ایتدی یا زکریا بدرستی حق تعالی سکا بشارت قلور بر اوغل ایله که ادی
یحیی در تصدیق ایدیجیدر اول عیسی یی که الله نك کلمة سیدر یعنی کن دیمکله وجوده
کلمشدر اول که عیسی انی کرجکلدی یحیی ایدی هنوز اوچ یاشنده ایدی یحیی اوچ
یاشنه کرمشدیکه عیسی عم وجوده کلدی اندن طانقلق ویردیکه عیسی عم الله تعالی نك
کلمه سیدر دخی روحیدر و دخی جبرائیل دیدی اول یحیی اولودر حکمت ایچنده و دخی حصور
در عورتلره ایرشمك ارزوسی اندن یوقدر انکچونکه اول نفسی شهواتدن منع ایدیجی
بو دکل که عنین اوله یا صلبنده نطفه سی اولمیه زیرا بولرندن عیبدر خصوصا که پیغمبر اوله
پیغمبر جود عیبلو اولمز بلکه حصورا ولدغی اول فعله قدرتی بر کن کندویی منع ایتدوکیدر
زیرا فضیلت اندن ارتقدر شونده نکه قدرتی یتمیوب منع ایده و دخی اول یحیا پیغمبر صالحلردندر
سندندر چون جبرائیل بو بشارتی اکا دکوردی زکریا انی تعجب ایدوب جبرائیله کرو سؤال
قلدی نتکم حق تعالی بیوردی قال رب انی یکون لی غلام وقد بلغنی الکبر وامراتی عاقر قال
کذلك الله یفعل ما یشاء یعنی زکریا ایتدی تعجب بوندندر دکلکم شك بوندندر یا سیدی
بکا بو ولد قاتنه اولورکم بن اوشو پیرلکده ایرشدم که عمرم یوز یکرمی یله یقیندر عورتم
دخی عاقره در اوغلن کتورمز جبرائیل عم ایتدی ایله درکه دیرسن پیرسن و عورتك
عاقره در اما الله تعالی ندلرسه اشلر قادر در دلرسه کنجلکی وقتنده ویره دلرسه پیرلکی وقتنده
پس چون حقیقت بلدیکه حق تعالی دلکی یرینه کتوردی و سؤال قلدی نتکم بیوردی
قال رب اجعل لی ایة قال ایتك الا تکلم الناس ثلثة ایام الا رمزا واذکر ربك
کثیرا وسبح بالعشی والابکار یعنی زکریا ایتدی یا رب بکا بر علامت قلغل که انوکله
عورتم حامله اولدغن بلم حق تعالی ایتدی سکا علامت اول اوله که اوچ کون بو خلقله
سویلشمکه طاقتك اولمیه الا اشارتله چون حق تعالی کلامدن منع ایلدیکندن ذکرندن
منع ایتمدی بیوردیکه تکی چوق ذکر ایلیکل کیجه و کوندز اکا نماز قلوب عبادت ایلیکل
واذ قالت الملئکة یا مریم ان الله اصطفیك وطهرك واصطفیك علی نساء العا لمین
یا مریم اقنتی لربك واسجدی وارکعی مع الراکعین ذلك من انباء الغیب نوحیه الیك
وما کنت لدیهم اذ یلقون اقلامهم ایهم یکفل مریم وما کنت لدیهم اذ یختصمون
یعنی جبرائیل عم ندا قلوب ددیکه یا مریم بدرستی الله تعالی سنی اختیار قلدی دین اسلامله
و سنی کناهلردن و فواحشدن وارکسکا یاشمقدن و حیضدن پاك قلدی دخی سنك زمانك
عورتلری سنی اختیار قلدی یا مریم سن دخی اول رنکه مطیع اولغل نمازده قیامکی چوق
ایلیکل دخی اکا سجده ایدوب رکوع ادنلر ایله رکوع ایلیکل یعنی بیت المقدس عابدلر ایله عبادت
ایلیکل پس حق تعالی رسولنه خبر ویردکه انبوا اشیرده ذکر اولنان زکریا و مریم قضیه لری
اول غایب خبرلردندر که سن اول وقت حاضر دکل ایدك برنبوتی سکا وحی ایدوب بلدردك
که یا محمد سن قتلرنده حاضر دکل ایدك اول وقتکه مریم حقنده خصومت ایدوب سویلشدیلر

اذ قالت الملائكة يا مريم ان الله يبشرك بكلمة منه اسمه المسيح عيسى ابن مريم وجيها
في الدنيا والاخرة ومن المقربين ويكلم الناس في المهد وكهلا ومن الصالحين يعني
جبرائيل مريمه ديدي يا مريم بدرستي الله تعالى سكا بشارت ايدر بر اوغلانله كه اتاسز
سندن وجوده كتوررم كندونك كلمه سيله كه كن ديه اول دخي اوله انوك ادي
مسيح عيسى ولد مريم اوغلي ودخي اول عيسا دنياده جاه ومنزلت اصحابي اولسر واخرتده
الله قتنده مقربلردن اولسر عدن اوجماغي ايچنده ودخي اول بشكده صغير ايكن اناسي
دزندن خلقه سويلسر ودخي بيرلكي وقتنده كلام حكمت وعبرت سويلسر وخبنده صالحلرله
بله اولسر قالت رب انى يكون لي ولد ولم يمسسني بشر قال كذلك الله يخلق ما يشاء
اذا قضى امرا فانما يقول له كن فيكون يعني مريم ديدي بكا اوغلان نره دن حاصل اولور كه
هيچ بر بشر بكا الى دكمدي جبرائيل دخي ايتدي ايله در كم ديرسن سكا كمسنك الى دكمدي
ليكن الله تعالى نزدنده برادر قادر در بر نسنه يه برمق دلسه اول دير اول دخي اولور پس
جبرائيل مريمدن يكا اوردي انوك اورمكلكي رحمنه واقع اولدي عيسى اذن
علوقه كلوب مريم حامله اولدي ويعلمه الكتاب والحكمة والتورية والانجيل ورسولا الى
بني اسرائيل اني قد جئتكم باية من ربكم اني اخلق لكم من الطين كهيئة الطير فانفخ فيه فيكون طيرا
باذن الله وابرئ الاكمه والابرص واحي الموتى باذن الله وانبئكم بما تاكلون وما تدخرون في
بيوتكم ان في ذلك لاية لكم ان كنتم مؤمنين يعني حق تعالى بلدره اول عيسايه كندودن ايلروكي
انبيانك كتابلرني ودخي حفظ قلمغي اكا وحي والهام قلمغله ودخي علم حكمتي بلدرب
تقيه قلدي وتوريتي وانجيلي دخي ظاهردن اكا بلدرب حفظ اتدرم سهل وقت انجيله
ودخي سويليه خلايقه رسول اولوب ديه كه تحقيق يا قوم بن سزه رسالته وبنوته
علامت كتوردم ديارك علامتك ندر عيسى ديه كه بن سزك فتكرزده بالچقدن بر قوش
صفتنده نسنه درزم اندن اكا بر كزارزم قوش اولور اوچه الله تعالى اذنيله ودخي عيسى ايتدي
بن اتادن كوزسز طوغمشلري كوزلو قلورم وتني الاجه اولنلري علاجه ايدرم صاغ اولور
اولنلري دخي عيسى ايتدي بن الله اذنيله اولويي دري قلورم وعيسى ايتدي بن
سزه خبر ويريرين كه اوكزده نه يرسز وندنسته ذخيره ايدوب كزلرسز بو معجزه
لري كوستردي وايتدي اشبونلرده سزه علامت نبوت واركدكفلت ابدر اكر مصدقلر
دشكوز ومصدقا لما بين يدي من التورية ولاحل لكم بعض الذي حرم عليكم وجئتكم باية
من ربكم فاتقوا الله واطيعون ان الله ربي وربكم فاعبدوه هذا صراط مستقيم يعني حق تعالى
خبر ويروب بيورديكه عيسى اول قومه ايتدي بن بر كتابله كلدم سزه كم انجيلدر موافقدر
اول كتابه كم بندن اول موسايه اندرلدي اول توريتدر دخي كلدم بن سزه انجيله نكم رخصت
ويروب حلال قلمه شول اوزدكوره حرام اولنوك بعضندنكه ات ياغي ودوه اتي كبي ودخي
قينقلو قوشلر اتي كبي بونك تحقيق سوره انعامده ذكر اولنسور ان شاء الله تعالى ولما اولكه مستيه دره كلور

ايتدر

ايتدر اصلنده جميع كتابده حرامدر ابدا بن سزه دلسز و برهانسز بر نسنه حلال قلمزين
اما بن سزه دليل وبرهانله كلدم سزه واجبدركه بكا متابعت قلهسز قورقك الله دن شول
نسنه سزه بيوردي اني دوتوك واول نسنه لردنكه نهي ايلدي يغلونك وبكا مطيع اولك
نكه سزه ديرم اني طوتك كه بن سزه خير صالحي يم بدرستي الله تعالى بنم خالقمدر ورازقمدر
سزك دخي خالقكور ورازقكوزدر اكا طوتك اني برلك هيچ بر نسنيله اكا شرك كتورمك
اشبو طريق توحيددكم بن سزي اكا دعوت ايدرم بلوك كم طوغري يولدر سزي ابد سعادت
اولندورر فلما احس عيسى منهم الكفر قال من انصاري الى الله قال الحواريون نحن
انصار الله امنا بالله واشهد بانا مسلمون ربنا امنا بما انزلت واتبعنا الرسول فاكتبنا
مع الشاهدين يعني چون عيسى دم اول بني اسرائيلدن كلمه كفر اشيدوب بلديكه قتلنه قصد
ايلديلر ايتدي بكا يار دمجي كيمدر الله يله حواريون ايتديلر الله ك دينينه بز معاونلرز انلر
اون اكي كشي ايدي عيسى نك خالص اصحابي ايدي ايتديلر بز ايمان كتوردك الله ه وانك
برلكنه كركچكلدك يا روح الله بز سنه طابق طوترزكم بز مسلمانلروز پس ايتديلر اي بزم
ربمز بز تصديق قلدك شول كتابه كم عيسايه اندردك اول رسولكه دين اوزره متابعت
قلدق بز دخي انلردن ايله كه بزده ايلرو اسلامه كلوب سنوك وحدانيتكه طانقلق
ويرديلر ومكروا ومكر الله والله خير الماكرين يعني عيسى قومي دلدلركه بر مكر له عيسى
اولدره لر الله تعالى دخي اولره اول مكرلرينك جزاسن قلديكه مكرم جزا قلنلرك يكمركي جزا
قلمقدر الله درزيرا انلروك فعلي جور وظلمدر الله تعالى لينك فعلي عدلدر اذ قال الله يا عيسى
اني متوفيك ورافعك الي ومطهرك من الذين كفروا وجاعل الذين اتبعوك فوق الذين
كفروا الى يوم القيامة ثم الي مرجعكم فاحكم بينكم فيما كنتم فيه تختلفون يعني حق تعالى ايتدي
يا عيسى بن سني دنيادن توكه كوجدجي وكره اخر زمانده دجالي قمرده سني يره اندرجيين
پس حق تعالى نيه ايتدي بن سكا نجات ويروب قورتارجي بن شولردنكه كافرلردر ودخي
سنوك دينكه متابعت قلنلري غالب قليسرين كافرلر اوزره حجت وبرهانله قيامته دكين
ودخي حق تعالى ايدر سكا متابعت قلنلرك دخي قلمين كافرلرك كليسنوك دنوب كلجك يري
بنده يكادر بن اول كافرلره سزك ارا كزده حكم ايليم شول نسنه كه دينده اختلاف قلدكوز
حق قنقيسي ايسه درظاهر اوله فاما الذين كفروا فاعذبهم عذابا شديدا في الدنيا والاخرة
وما لهم من ناصرين واما الذين امنوا وعملوا الصالحات فيوفيهم اجورهم والله لا يحب
الظالمين يعني انلركم كافر اولدلر بن انلره عذاب ايدرم عذاب شديدله كه دنياده
بعض اخرتده دنياده مقاتله ايدوب اولدرمكله دخي خراج ويرمكله اخرتده اودله
وانواع شكنجه يله كه نهايت اولميه وانلره يارد مجي دخي بولنميه كه عذابدن اولري منع
ايده لر اما انلركه ايمان كتوردلر كوركلو عمللر اشلديلر كه انلر امت محمددر انلرك اجرلرني حق
تعالى هر برينه كامل قلي ويره والله تعالى ظالملري سومز وانلرك دينلرندن راضي اولمز

ذلك نتلوه عليك من الايات والذكر الحكيم ان مثل عيسى عند الله كمثل ادم خلقه من تراب
ثم قال له كن فيكون الحق من ربك فلا تكن من الممترين يعني اشبو ايتلر وقصه لركه بيان
قلدق وجبرائيلي سنوك اوزكه اندردك كه بو ايتلري اوقيه دخي بو قران كليسي اول ذكر
حكيمدر كه سنوك ربوك قاتنده بر درت بيضانك ايجنده دركه اول لوح محفوظدر ودخي بلكل
كم تحقيق عيسانك مثلي الله تعالى قتنده ادم مثلي كبيدر كه اني طپراقدن بر تردي وكركلو
تصوير قلدي اندن اكا كن دد اول دخي ادم اولدي اتاسز عيسادخي انجليين ادم اولدي
اتاسز بلكل يا محمد تحقيق اول خبر كه سكا قران ايجنده بيان اولوندر تكدره اول حقدر
سز اكا كمان ايدنلردن اولمانك كه عيسانك مثلي ادم كبيدر فمن حاجك فيه من بعد
ما جاءك من العلم فقل تعالوا ندع ابناءنا وابناءكم ونساءنا ونساءكم وانفسنا وانفسكم
ثم نبتهل فنجعل لعنة الله على الكاذبين يعني يا محمد هر كيم كه عيسى امرنده سنوكله حجت
ايدوب مخاصمه قله انوك امري بيان اولوب بلندكندنصكره سن انلره ايتكم كلوك براوغلا
نلروموزي چقاره لوم سزدخي اوغلانلروكزي چقارك وبز عورتلرومزي چقاره لوم سزدخي
عورتلروكزي چقارك وبزكند ومزدخي چقالم سزكند وكزدخي چقوك بودوكلمز بر يره
جمع اولالم اندن مبالغه ايله اللهه تضرع قلوب اخلاص ايله دعا قلالوم ودليلوم كه الله
تعالانك لعنتي يلانجيلر اوزرنيه اوله رسول الله بونلره خبر ويروب وعده قلديكه دركون
چقالر فلان وقتده بولعنتي ايدنلر اول قوم دخي بو وعده اوزره طاغلدلر اما بواشلرنه
پشيمان اولدلرچون وعده لري كوني اولدي رسول الله حسن ايله حسينك الن الدي
علي ايله فاطمه ايله رضهم كلوب اول وعده اندكلري يرده طوردلر اول قوم دخي كلي
جمع اولدلر رسول الله بونلردن طلب ايلديكه يلانجيلر اوزره لعنت ايدنلر انلرد يلر كه
بونوك اتدن الله صغنورز رسول الله ايتدي بوق الشدن اوج اشدن برين قلمق كركسز
يالعنت ايدنشوك ياخود اسلامه كلوك يا جزيه ويرمككه راضي اولوك انلر جزيه ويرمككه
راضي اولوب قبول ايتدلر ان هذا لهو القصص الحق ومامن اله الا الله وان الله لهو
العزيز الحكيم فان تولوا فانه عليم بالمفسدين يعني شول نسنه كم عيسادن خبر ويرلدي خبر
حق اولدر كه عيسى تكري بنوك قوليدر ورسوليدر ودخي قران حقدر ونكه قران خبر ويردي
حقدر الله تعالادن غيري معبود يوقدر الا اولدر ملكنده عزيزدر وحكمي نافذ ايدر ودخي
امرنده حكيمدر كيم عيسانك انا رحمنده ير اد لماغنه حكم ايلدي اتاسز وجوده كتوردي اكركافر
لر بوحقي بلدكلرندنصكره ايمانه كلمزلرسه الله تعالى مفسدلري بلور انلرك اول فسادنه كوره
جزا قلور قل يا اهل الكتاب تعالوا الى كلمة سواء بيننا وبينكم الا نعبد الا الله ولا نشرك
به شيئا ولا يتخذ بعضنا بعضا اربابا من دون الله فان تولوا فقولوا اشهدوا بانا
مسلمون يعني ايت يا محمد انلره كم توريت وانجيل ويرلدي اي كتاب اهلي كلوك انكاري قوك
تصديق ايدوب رغبت قلوك اول كلمه توحيده كه لا اله الا الله محمد رسول الله دراكا

الطاعت

اطاعت قلمق سزكله بزم اوزريمزه برابر دريا لكوز بره مخصوص دكل اول كلمه دركه قچن
ديا سزسزك قانكز ومالكز بزم قانمز ومالمز كبي حرام اولور الا مكركه حق شرعله كلوك جمع
اولالم انوك اوزرنه كم الله دن غيري كمسنيه طپمياوز اكا هيچ بر نسنه دن شرك اتميه وزو
بر مخلوقي اكا اورتاق قيمياوز دخي بعضمز بعضمزي الله دن غيري رب موطو تمياوز
يا محمد سن بونلره بو خبري ايرشدر اكرا متناع ايدوب مطيع اولمزلرسه سزكه مؤمنلر جماعتي
سز ايدك انلره چون سز حقه مطيع اولمادكوز طانق اولك كه تحقيق بز مسلمانلروز الله
ورسولنه مطيعوز يا اهل الكتاب لم تحاجون في ابراهيم وما انزلت التورية والانجيل
الا من بعده افلا تعقلون يعني اي اهل كتاب ابراهيم حقنده مجادله ايدوب حجتلشورسز
حال بودركه بزم توريت وانجيل انذي الا ابراهيمدنصكره انذي سز بويهوديلوق
ونصارالق ادني اندنصكره ايندكوز اول كتابلروكزده دين اسلامدن غيري بردين اد
دخي مذكور دكلدي هر كتابكه اندرلدي جميعنده ذكر اولن خشنودلو دين الله قاتنده
دين اسلامدر دنشتري سز شيطانه متابعت ايدوب حسدكوزدن باطل دينلري صكره دن
وضع ايدوكز سزده بر ذهن انساني يوقميكه اشبو ديدكوكز كلامي فهم ايدوب اكليا سز عقلله
اني ادراك ايده سز ها انتم هؤلاء حاججتم فيما لكم به علم فلم تحاجون فيما ليس لكم به
علم والله يعلم وانتم لا تعلمون ما كان ابراهيم يهوديا ولا نصرانيا ولكن كان حنيفا مسلما
وما كان من المشركين يعني سز يهود نصاري جماعتي خصومت ايدرسز محمدك صفتلرنده
وحقيقت حال بودركه اني حقيقت بلورسز ليكن دونب حسدكوزدن اكا انكار ايدرسز
نته حجتلشورسز اول ابراهيم حقنده كه سز كتابكوزده انوك امرنده بر بيان بلمدكوزكه اول
يهودي در يا نصراني در الله تعالى عالمدر بلوركه ابراهيم نه دين اوزره در سزك انده علمكوز
يوق علمكوز اولمدوغي نسنده نچون مخاصمه قلورسز دونب بيان قلديكه اول ابراهيم
نه يهودي در ونه نصراني در ليكن اول اسلام طريقنه قدم بصوب طورمشدر ميل و
رغبتي دين اسلامدن برغيره دخي دونمشدر اول مشركلر دين اوزره دكلدر ان اولى الناس
بابراهيم للذين اتبعوه وهذا النبي والذين امنوا والله ولي المؤمنين يعني خلقك كي حقرك
وافضلركي ابراهيم دينه لايق اولمغه انلردركه اكا اقتدا ايدوب ايمان كتوردلر و بو پيغمبرومز
محمد واكا ايمان كتورن مؤمنلر دخي كلي ابراهيم ديني اوزره دركه الله تعالى مؤمنلروك وليلريدر
نصرت ومعاونت قلوب دشمني اوله مقهر ايدي وبرمكره كلمة توحيدي اعلا قلوب كلمة
كفري ابطال ايتكره ودت طائفة من اهل الكتاب لو يضلونكم وما يضلون الا انفسهم
وما يشعرون يا اهل الكتاب لم تكفرون بايات الله وانتم تشهدون يا اهل الكتاب لم تلبسون
الحق بالباطل وتكتمون الحق وانتم تعلمون يا محمد ارزو ايدوب تمنى قلور اهل كتابدن بر جماعت
كه كاشكي بر چاره بولوب دين اسلامدن سزي دندرب ضلالتنه براغيدي انلر ازدرمزلر الا
انلر كيد كندولركي ضال كمراه اوله واول ضلالتنه براقدقلرينك وبالي كرو كندولره راجع خبر كربوق

ودخی بیوردیکه ای یهود نصاری نته انکار ایدرسز الله تعالی نك کلامنه وانوك عجایب
مصنوعاتنه که انوك برلکنه دلیللردر حالبوکه سز اول پیغمبر کلمزدن اول انوك امرندن
خبر ویرردکوز که اول حق رسولدر ای کتاب اهلی نیچون حقی باطله اورتوب کفری
ایمانه قریشدردکوز بعضنه اینانوب بعضنه انکار ایدرسز اول محمد صفتی حقدر توریتده
سزه بیان اولنمشدر انی بلورسز بلورکن انی نیه کزلرسز دکلدر بو الا حسدوکزدن درکه
پیغمبر سزدن کلمدی وقالت طائفة من اهل الکتاب امنوا بالذی انزل علی الذین امنوا
وجه النهار واکفروا اخره لعلهم یرجعون یعنی اول یهود دیرلرکه عالملری جاهللرینه
دیدیلرکه سز تصدیق ایدوب کرچکلت مسلمانلروك شول قبله لرنکه کوننك اولنده صباح
نمازنی اکا قلدرا ول حقدر انکار ایدك اول قبله لرینه کیم کوننك اخرنده نمازلرنی اکا قلدیلر
اولکه انلر دخی سزك قبله کوره دونلر ودخی اولولری اول اشغه مرتبلو قومه دیرلردیکیم
سز محمده وقرانه متابعت ایدك کوننك اولنده وکروانکار ایدك کافر اولوك کوننك اخرنده
زیرا بو فعل لایقدرکه محمد حق اوزره دکلمش اولهکه انلر دخی سزك دینکزه دونهلر ولا
تومنوا الا لمن تبع دینکم قل ان الهدی هدی الله ان یوتی احد مثل ما اوتیتم او یحاجوکم
عند ربکم قل ان الفضل بید الله یوتیه من یشاء والله واسع علیم یختص برحمته من یشاء والله
ذو الفضل العظیم یعنی اول یهود رئیسلری اول سلفه قومه ایدیلر سز تصدیق ایدوب
متابعت قللت الا شونلره کیم انلر سزه متابعت قلوب سزك قبله کوره نماز قلالر سن ایتیا محمد
اول مومنلره تحقیق دین الله قاتنده دین اسلامدر بونکله که هیچ برکمسنه ویرلمدی
شولکه سزه ویرلدی دین اسلامدن دخی اول قرانده نکه حلال وحرام انوك ایچنده بیان اولنوب
یاخود شول محمدلرکیم یهودیلر سزکله ربکوز قاتنده خصومت ایدیسرلر قیامت کوننده
اول دخی انده بیان اولنوراتی یا محمد که بدرستی فضل الله قاتنده درکیمه دیلرسه کتاب
ونبوت وهدایت ویرر توفیقله که اول الله واسع الفضلدر فضلی بول درا ول فضله کیم
لایق ایدوکنی بلور اکا کوره ویردکیمی دیلرسه دینینه مخصوص قلور اول دنیه اکا ویردکم اولو
فضل ایسه اولدر ومن اهل الکتاب من ان تامنه بقنطار یوده الیک ومنهم من ان تامنه
بدینار لا یوده الیک الا مادمت علیه قائما ذلک بانهم قالوا لیس علینا فی الامیین سبیل
ویقولون علی الله الکذب وهم یعلمون بلی من اوفی بعهده واتقی فان الله یحب المتقین یعنی بو اهل
کتابدن بعضلروار کیم سن انی امین طوتنوب قنطارلرینه التون قویا حق اولورسك
طغر ولغله کرونقص ایتمدن سکا ادا ایدر و بربنجه وار در بونلر کیم دینکه اکر بر التون امانت
قویاسن اول اکا خیانت ایدر کلکز ادا قلمز الا مکر انوك اوزرینه محکم طوروب لازم اولوب
الحاحله تقاضا قلورسن امدی انلر ایکه قلدقی آنکی حلال کوروب ایدوکی اندن او تردودرکه
دیرلر عرب یوك مالنی یکمرم بزه کناه یوقدر چونکه انلر بزم دشمنمز کرمیلیر اولرك مالی بزه حلالدر
دیرلر انه لعنت [illegible] اوزرنه افترا قلوب یالان سویلرلر ایدرلرکه توریتده بوحلالدر الله تعالی کتابلرنده

انلرم

انلرم بیورمشدرکیم امانته خاین اولمیلر بونك اوزره عهد میثاق دخی اولمشدر انکحوت
بیوردیکه هرکیم اتدوکی عهده وفا قلسه امانت صقلمق اوزره الله دن قورقسه کیمسه
ظلم الیمیه اول متقیلردن اولور حق تعالی متقیلری سورا ان الذین یشترون بعهد الله و
ایمانهم ثمنا قلیلا اولئک لا خلاق لهم فی الاخرة ولا یکلمهم الله ولا ینظر الیهم یوم القیمة ولا
یزکیهم ولهم عذاب الیم یعنی تحقیق شونلرکه عهدلرینی ویمینلرینی دنیاده بر سهل
نسنه صتدیلر انلر اولردکه اخرتده انلروك نصیبی یوقدر دخی اخرتده الله تعالی انلره کلام
بشارتبرله سویلمیه یاخود سویلدوکی دوستلری ایشیدلر انلره ایشتدرمیه نتکم دنیاده
موسایه سویلدی اول ایشتدی ایروعی ایشتدی یاخود مراد بوندن حق تعالینك غضبی
اولهکه بوکمسه برکمسیه غضب اتسه سویلمز ودخی انلره رحمتله نظر قلمیه دخی قیامت کوننده
کناهلرندن پاك ایدوب ارتمیه یعنی مغفرت قلمیه انلره عذاب الیم اوله وان منهم لفریقا
یلوون السنتهم بالکتاب لتحسبوه من الکتاب وما هو من الکتاب ویقولون هو من عند الله
وما هو من عند الله ویقولون علی الله الکذب وهم یعلمون یعنی بدرستی بو یهودیلردن
بر طائفه واردرکیم تحریف وتغییر ایدرلر اول کتابلرنده ذکر اولنان محمدك صفتلرینی او
قدقلری وقتده عکسنجه اوقرلر وتاویلین دخی عکسنجه قلورلرتا ایشیدنلر صنالرکه اول
اوقونان کتابدندر حالبوکه اول کتابدن دکول ودخی دیرلرکیم بو اوقنان الله تعالی
قاتندندر حالبوکه اول الله قاتندن دکول الله اوزرینه افترا قلوب یالان سویلرلر
حالبوکه کندولر دخی بلورلرکه اول دیدکلری یالاندر ما کان لبشر ان یوتیه الله الکتاب
والحکم والنبوة ثم یقول للناس کونوا عبادا لی من دون الله ولکن کونوا ربانیین بما کنتم تعلمون
الکتاب وبما کنتم تدرسون ولا یامرکم ان تتخذوا الملائکة والنبیین اربابا ایامرکم بالکفر
بعد اذ انتم مسلمون یعنی اولمدی بشردن هیچ برکمسنه کیم الله تعالی اکا توریت وانجیل ویره وعلم
ایچندن فهم وادراك ودخی پیغمبرلك ویره کیم اول مریم اوغلی عبادتنه جایز اوله کیم اول خلقه
ایده الله قولی اولمغی قویوب کلوك بکا قول اولوك بکا عبادت ایدوك دیه اوالمعنی بوقدر
هیچ برنسنه کیم حق تعالی اکا قران ویره وحلال وحرامی اکا بلدوره دخی پیغمبرلك ویره اندن دونه
اول خلقه ایده کیم الله قوللغن قویوك بکا قول اولك ولیکن انلره دیرکه عالم وفقیه اولك
الله عبادت ایدجیلردن اولك اول کتابدن بلدکوکز نسنه یله ودخی حق تعالی ایدر اول
رسول بو خلقه انی دخی دیردیکیم سز عمل ایدجیلردن اولك شول نسنیله که اوقورسز
دخی بلنیلرم اوکرد رسز اول رسول سزه بیورمزکه واریب الهی قویوب فرشتلری وپیغمبر
لری رب ومولی ایدینه سز واول پیغمبر سزه کفرمی امر ایدرکه فرشتهلره طپاسز توحید
اخلاص قلدقکزدنصکره بلکه بونی نسنه اندن ابدا کلمیسر واذ اخذ الله میثاق
النبیین لما اتیتکم من کتاب وحکمة ثم جاءکم رسول مصدق لما معکم لتؤمنن به ولتنصرنه
قال ءاقررتم واخذتم علی ذلکم اصری قالوا اقررنا قال فاشهدوا وانا معکم من الشاهدین

يعني چون الله تعالى پيغمبرلردن عهد وميثاق الدي شول كونده كم انلرك ذريتين
صلبلرندن چقردي دخي انلردن عهد الديكه اوكليلر صوكلرينه ايرشدوره لر وصوك
كلنلر دخي اوكليلري كرچكليه لر چون پيغمبرلردن بو اقراري الدي شونكت اوزره كم وقتي
كم بن سزه كتاب اندردم هر بر كتاب اولورسه كم اول حلالي وحرامي بيان ايدجي اوله ودخي
سزه اول محمدك صفتين وحقيقتين بيان ايدجي اوله اندن سزه يا اهل كتاب اول رسول
كله كه نعتي وصفتي بيان اولنمشدر رسول اني سزه خبر ويرمشدركه اول محمدكه كرچكليجدر
سزك كتابكزي كتورديكي ديدركه اني كرچكليه سز رسالتله اكا ايمان كتوره سز
وانوك دينه اوزره اكا نصرت ايده سز بونك اوزرينه كلندن عهد الدي پيغمبرلردن اندن
اندن نصكره انلره ديدكه اقرار ايدرمسز بو قلدقكز عهد اوزره كم اني كرچكليوب اكا نصرت
قلاسز قبول ايدرمسز انشونكت اوزره اول عهد مي كيم سزدن الدم محمده ايمان كتوره سز كلي
اتباع ايليه سز ديدكه اقرار قلدوق قبول ايلدك حق تعالى ايتدي بعضكز بعضكزه طانق اولك
بو عهد اوزره كه بن سزدن الدم بن دخي اول اقراركز اوزره سز كله بيله طانق بس الله تعالى
نك طانقلغي پيغمبرلر حجوه اولدقلري كه انلروك پيغمبرلكني بيان وروشن قلمه معجزاتلر ايله و
علامتلر ايله كه خلق اندن عاجز اوله فمن تولى بعد ذلك فاولئك هم الفاسقون
افغير دين الله يبغون وله اسلم من في السموات والارض طوعا وكرها واليه يرجعون
قل امنا بالله وما انزل علينا وما انزل على ابراهيم واسمعيل واسحق ويعقوب والاسباط
وما اوتي موسى وعيسى والنبيون من ربهم لا نفرق بين احد منهم ونحن له مسلمون يعني
هركيم يانمدن وحقي بيان قلمقدن يوز چوروب اعراض ايتسه اول عهد واقراري قلدقدن نصكره
انلر فاسقلردركه حق تعالى امرينه ترك ايدوب عهدلرين صديلر يعني بونلر مخالفت ايدوب
الله دينندن غيري دينه طلب ايدرلركه اني طوتيالر حال بودركه اول الله مطيع ومنقاد اولور
خشوع وخضوع ايدرلر يرلرده وكوكلرده كيم وارسه دلردلمز اما انلركه كوكلده چليدر
طوعله الهيت حكمنه مطيع اولشلردر اما انلركيم براهليدر هركيم اسلام ايچنده
طوغدي الهيه اولدخي طوعله منقاد اولدي ولكن امتناع ايتدي اني دلردلمز مقاتله
قلماله اسلامه منقاد قلدي وتفضيلري الله تعالى انلرينه غنيمت قلديكه اسير ايدوب
زنجيرله كتوردلردلر اسلامه كلدلر بو حالتده كم كليتوك دنوب وارجق يري الله تعالى
حضرتيدر اندن رسولنه امر خطاب ايدوب بيوردي كه يا محمد انت اوله ايمان كتوردن
مومنلره اكر اول اهل كتاب ايمان كتورمزلرسه انلره ديونلركه بز الهه ايمان كتوردك
ودخي بزم اوزرمزه اينن قرانه وابراهيمه اينن صحيفه ودخي اسماعيله واسحقه ويعقوبه
واسباطه اندرلن صحايفه وموسى يه اينن توريته وعيسى يه اينن انجيله وكرو قلان
جميع پيغمبرلره اندرلن احكامه ايمان كتوروب تصديق ايلدك كه جميعي الله تعالى نك كلاميدر
حقدر هيچ برينك رسالتني وپيغمبرلكني دخي بربرندن فرق اتمزز كم بعضيني كرچك بيلوب بعضيني ...

بعضنك

بعضنك بعضي اوزره زياده رتبه سي واردر نته كم بقره ده بياني كچدي ومن يبتغ
غير الاسلام دينا فلن يقبل منه وهو في الاخرة من الخاسرين يعني هر كيمسه كم دين اسلامدن
غيري دينله دينلنسه واني كندويه دين طوتنسه اول دين اندن مقبول دكلدر اول
اخرتده خاسرلردن ومغبونلردندر كه جنتده كي منزلي ترك ايدوب طامودن منزلني
اختيار قلدي كيف يهدي الله قوما كفروا بعد ايمانهم وشهدوا ان الرسول حق وجاءهم
البينات والله لا يهدي القوم الظالمين يعني حق تعالى نته هدايت ويره برقومه كم
ايمانلرندن نصكره كافر اولدلر واول طانقلق ويرديلركم رسول حق پيغمبردركه كليسردر
حال بودركه كتابلرنده انلره بيان دخي كلدي انوك حقيقتني بيلدلر واكا اقرار ايتديلر
بوندن نصكره دونب كيرو انكار ايدوب كافر اولديلر حق تعالى انلره نته هدايت ويرر
بلكه ويرمز زيرا انلر ظالملر اولدلر حقه انكار ايدوب ظلم ايلديلر الله تعالى ظالملره
هدايت ويرمز اولئك جزاؤهم ان عليهم لعنة الله والملائكة والناس اجمعين خالدين
فيها لا يخفف عنهم العذاب ولا هم ينظرون الا الذين تابوا من بعد ذلك واصلحوا فان
الله غفور رحيم يعني انلركه اسلامدن صكره كافر اولوب اسلامدن غيري دين طلب
ايتديلر انلروك جزالري الله تعالى قتنده لعنتدر يعني غضب وسخطدر ورحمتدن ايراغ اولوب
سورلكدر وفرشتهلردن وجميع خلايقدن نصيبي انوك لعنتدر بو حالتده كه اول لعنتله
واجب اولن عذاب ايچنده مخلد اوله هر كز اول عذابلري يينلمية وبر زوقت انلره دخي
مهلت ويرلميه ابدي اول قتي عذاب ايچنده مبتلا اوله لر الا مكر شول كسلركه اول
حالدن دنوب اصلاح ايله توبه قلالر وعمللرني فساددن صلاحه وظلمدن عدله وكفردن
ايمانه وشردن خيره دندره لر الله تعالى غفوردر اول كفرلري ايچنده اولنلرني يارلغار رحيمدر توبه
قلنلره اسركر ان الذين كفروا بعد ايمانهم ثم ازدادوا كفرا لن تقبل توبتهم واولئك هم
الضالون ان الذين كفروا وماتوا وهم كفار فلن يقبل من احدهم ملء الارض ذهبا ولو افتدى
به اولئك لهم عذاب اليم وما لهم من ناصرين يعني شونلركم ايمانلرندن نصكره كافر اولديلر
دخي اول كفر اوزره ثابت اولديلر بلكه دخي زياده قلدلر انلروك توبه سي قبول اولنمز زيرا
انلر بو بهلا حق دكولدر بس انلركه كفري ارتوروب توبه قلمديلر انلر اسلام بولندن كمراه اولوب
هلاك اولمشلردر ودخي شونلركم كافر اولدلر اول كفر اوزره اولدلر اكر دنيا طولوسي التون
اولسه كندوني قورترمايجون ويرسه قبول اولنجق دكل وانوكله قورتلجق دكل انلره عذاب
اليم اوله جقدر كم هيچ بركسيه بولنميه كه انلره ياردم ايدوب اول عذابدن قورتره
لن تنالوا البر حتى تنفقوا مما تحبون وما تنفقوا من شيء فان الله به عليم يعني سز ايرشمز
سز الله قاتنده كه ثوابلره جنت ايچنده تا اول سودكوكز مالدن صدقه ايتميجه بو صدقه دن
مراد زكوة اوله معني بو اوله كه سز اوچماغه كيروب سعادته ايرمزسز تا اول سوكلو مالكزدن
زكوة ويرميجه كه انوكله نفسكزي بخلدن ومحبت مالدن ايره سز بس الله تعالى يه كزلونه يوق

هر نه نسنه‌که سزانك یولنده انفاق ایده‌سز الله تعالی انی بلور دنیاده دخی بدلن
ویروب آخرتده ثوابلر ویدر جلر زیاده قلور کل الطعام کان حلا لبنی اسرائیل الا ما حرم
اسرائیل علی نفسه من قبل ان تنزل التورية قل فأتوا بالتورية فاتلوها ان کنتم صادقین
یعنی کلی طعام بنی اسرائیل اوزره حلال اولمشدی قانندن و مردار اولمشدن و طوکز اتندن
غیری الا شول نسنه‌کم بنی اسرائیل حرام قلدی کندو نفسی اوزرینه توریت اینمزدن اول
انوك حراملغی توریت ایچنده یوقدر ایت یا محمد اول یهودیلره‌کم دیرلر اول توریتده
حرام اولمشدر کتورك اول توریتی اوقوك کوره‌لوم اکر بو توریتده حرام اولندی دیدکوکزده
کرچکسکوز فمن افتری علی الله الکذب من بعد ذلك فأولئك هم الظالمون قل صدق
الله فاتبعوا ملة ابراهیم حنیفا وما کان من المشرکین یعنی هر کسه‌کم کندودن یلان دوزوب
الله تعالی بیوردی دیو خبر ویرسه کتابلردن بیانی کلدکدنصکره و حقیقتی معلوم اولدقدن
صکره اول انلردر کم کندو نفسلرینه ظلم اتمشلردر عذابه مبتلا قالمغله ایت یا محمد کم الله
تعالی سوزی کرچکدر بو دیدکلری توریتده حرام اولمامشدر پس اول ابراهیم ملتنه و انوك
دیننه متابعت قلوك اخلاص ایله و طوع ولغله اول دو[?] اتندن بیلك و سودندن ایچك
نتکم ابراهیم اندن یدی و اجدی کندودن کوزنله برحلال اولمشی کندوکوزه حرام قلدیك کم
ابراهیم مشرکلر دینی اوزره دکلدر انك دینی و مذهبی اسلام طریقیدر ان اول بیت وضع
للناس للذی ببکة مبارکا وهدی للعالمین فیه آیات بینات مقام ابراهیم ومن دخله
کان امنا ولله علی الناس حج البیت من استطاع الیه سبیلا ومن کفر فان الله غنی عن العالمین
یعنی اول مسجد که مؤمنلر ایچون وضع اولندی انده عبادت قلالر اول بکه دکلدر بکه اول
کعبه‌نك یریدر که کعبه انده بنیاد اولنمشدر مکه انوك چوره‌سیدر که اول موضع مبا
رکدر برکت چوقدر کناه برلغنا جق یردر اندن یکا نماز قلنلر اول قبله‌دن الکا اکرام
و حرمت قلمق دلیلدر کیشی جنته قوندوغه پس اول بیت الله‌ده روشن علامتلر وارکه
اول حجر الاسود در دخی اول حطیمدر که اسکی بنیادندن طشره قلمشدر انوك اردندن
انی بله طواف ایدرلر انوك علامتلرندن بریسی مقام ابراهیمدر که انده قدملرینوك اثری
وار هر بکه اول حرمه کرسه امین اولور یعنی برجنایت اشلسه وارب انده کرسه قصاصدن
امین اولور دخی فرض اولنمشدر الله رضاسی ایچون اول بیتی وارب طواف قلمق شول
کسلره‌کم انده وارب کلمکه بیجك قدر ازغه و شیله‌کوچی یته و یول دخی امین اوله هر کسه‌کم
کوچی یتوب اول حجی کندوبه فرض کورمسه تحقیق اول الله کافر اولور الله تعالی خود جمیع عالمدن
منزه غنیدر کرك حج اتسونلر کرك اتمسونلر که انلرك اتدکلرینك فائده‌سی وکوچی یتوب اتمدکلرینك
زیانی کرو کندولره‌در قل یا اهل الکتاب لم تکفرون بآیات الله والله شهید علی ما تعملون
قل یا اهل الکتاب لم تصدون عن سبیل الله من آمن تبغونها عوجا وانتم شهداء وما الله بغافل
عما تعملون یعنی ایت یا محمد اول کتاب اهلنه که یهود و نصاریدر نته انکار ایدرسز الله تعالی‌نك

اول

اول آیتلرینه که قرآندر و محمد دکر حقی بیان ایده کلدی الله تعالی خود شاهددر سزلرك کفر
کوزی و انکار دوکزی بلور اکا کوره مکافاتن قلور و دخی ایت انلره که ای کتاب اهلی
نولدی سزه که منع ایدرسز الله تعالی دیننده‌ن دخی وارب حج اتکدن شول کمسه‌لرکم اسلامه
کلوب محمدك فرضینه ایمان کتوردیلر سزکم انلری حقدن باطله میل اتدورمه‌سز حال بو دکه
سز دخی طانقسز بونك اوزرینه که بو محمدك حقیقتی توریتده ثابت اولمشدر الله تعالی
غافل دکل بلور سزلرك محمدك نعتنه و صفتنه نیجه انکار قلدوکز انوك جزاسین یاد ویرسن
قلیسیدر یا ایها الذین آمنوا ان تطیعوا فریقا من الذین اوتوا الکتاب یردوکم بعد ایمانکم
کافرین وکیف تکفرون وانتم تتلی علیکم آیات الله وفیکم رسوله ومن یعتصم بالله فقد
هدی الی صراط مستقیم یعنی ای انلرکم ایمان کتوردیلر اکر سز مطیع اولب متابعت قلاجق
اولورسکوز اول اهل کتابدن سزی دعوت قلان طائفه‌یه که یهودیلردر اول لوسیدر سزی
محمده و قرآنه ایمان کتوردیکوزدنصکره کرو کفره دندرب کافر قلور و بو نیدنصکره نیجه ایدوب
بیوردیکده سز نته انکار ایدرسز الله تعالی‌نك وحدانیتنه و محمدك رسالتنه و قرآنك حقیقتنه
بو حالده‌که سزلرك اوزرکوزه حق تعالی‌نك کلامی اوقنور انوك ایچنده بونیجه عجایب دلیللر وار
و محمد لروارکم حقلغه برهانی اثبات ایدر و انوك رسولی دخی سزلرك ایچوکزده بله هر کم حق
تعالی دینن کندو حصن ایدنوب اکا محکم یاپشه تحقیق اکا توفیق ویروب طریق ضلالتدن
طریق مستقیمه ارشاد اولندیکم اول طریق قرآن و طریق سنتدر اکا یوریندکده طغرو جنته
واصل اولور یا ایها الذین آمنوا اتقوا الله حق تقاته ولا تموتن الا وانتم مسلمون یعنی
ای انلرکم ایمان کتوردکوز قورقك الله‌دن واکا مطیع اولك شویله‌که اطاعت کرکدر حق
اطاعت اولدرکم اکا مطیع اوله‌لرکوز اجوب یومنجه اکا عاصی اولمیلر و انوك نعمتلری شکرینه
مشغول اوله‌لرکوز اجوب یومنجه انوك نعمتنه کافر اولب منتسز اولمیلر و دخی دایم انی
ذکر ایده‌لرکوز اجوب یومنجه اونتمیلر و ثابت اولك اسلام اوزرینه شول حال اوزره اولك
کم نجی سزه اولوم کلسه سز اسلام اوزره بولنوب ایمان اوزره اوله‌سز واعتصموا بحبل الله
جمیعا ولا تفرقوا واذکروا نعمت الله علیکم اذ کنتم اعداء فألف بین قلوبکم فأصبحتم بنعمته
اخوانا وکنتم علی شفا حفرة من النار فانقذکم منها کذلك یبین الله لکم آیاته لعلکم تهتدون
یعنی محکم یاپشوك دین اسلامه و قرآنه و سنت رسول الله قومك نصرتنه و معاونتی الله‌دن
طلب ایدك قوم و قبیله‌دن اتمك قرآندن شولکه معنیسی روشندر انی محکم طوتك
و اول که مشکل و متشابهدر انی الله‌ه تفویض ایدك و حق تعالی اتیدی متفرق اولمك
ذکر ایدك الله تعالی‌نك نعمتنی که سزه عطا قلدی انی کرکلو صقلك صایع اتمك سکرین برنه
کتورك سز حالت جاهلیتده بر بریکوزه دشمن ایدکوز الله تعالی سزی اسلام اوزره جمع ایدوب
کوکلکزی بر بریکوزه الفت طوتدوب سوودردی سز اول اسلام نعمتنه اولشمق سبیله دین
ایچنده قرداشلر اولدکوز و دخی سز اول جاهلیتده طاموك کنارنه وارب دشب هلاك اولمغه

يقين اولدكوزدي اول شركلكز وعداوتكز سببيله الله تعالى سزي اندن قورتردي
اشبو بكلين حق سزه ايتلرن بيان قلمشدركه سز جاهليتده بر بريكوزله عداوت ايدوب
قتال ايدردكز شمدي اسلام ايچنده سزه الهت طوتدروب بر بريكوزه قرداش قلدي
تاكه سز اشبو نعمتي بلوب ضلالتدن طريق هدايته سلوك ايدوب نجات بوله سز ولتكن
منكم امة يدعون الى الخير ويامرون بالمعروف وينهون عن المنكر واولئك هم
المفلحون يعني اولسون سزدن بر جماعت كه دعوت ايليلر بو خلقي اسلامه ودخي
اندن غيري خيرلره كم واردر وشرع ايچنده مقبول ومرضي اولن اشلري اشلمكه بيورهلر
وشول اشلركم مردوددر واول سوزلركم مكروه وحرامدر انلري اشلمكدن وسويلكدن منع ايدهلركم اخرتده فلاح بولوب سعادته ايرن انلردر ولا تكونوا كالذين
تفرقوا واختلفوا من بعد ما جاءهم البينات واولئك لهم عذاب عظيم يعني اي
مؤمنلر سز زنهار يهود له نصاري كبي اولمك كه دينده اختلاف ايدوب متفرق اولدلر
بر بلوكي يهود اولدي وبر بلوكي نصاري شوندن صكره كه اولره كتابلرنده محمدك صفتندن
بيان كلدي طريق حق انلره معلوم اولدي اولر انلردركه قيامتده انلره اولو عذابلر حاصل
اولوردايم كه ابدا اولردن هيچ اول عذاب مرتفع اولمجق دكل يوم تبيض وجوه وتسود
وجوه واما الذين اسودت وجوههم اكفرتم بعد ايمانكم فذوقوا العذاب بما كنتم تكفرون
واما الذين ابيضت وجوههم ففي رحمة الله هم فيها خالدون يعني اول قيامت كوننده
نچه يوزلر اق اولسر ونچه يوزلر قرا اولسر انلركه دين اسلامي دوتنوب محكم طوردلر يوزلري
اق اولسر اما انلركه كم يوزلري قرردي انلره توبيخ وسرزنش قلوب ديه لركم يعني اول
ميثاق وقتنده بلى ديوب ايمان كتوردكدن صكره كروكافرمي اولدكز واهل كتابيه
دنلهكه سز محمد كلمزدن اول اكا اقرار ايدوب كرچ كلدكن صكره كلبجك اكا انكار ايدوب
كافرمي اولدكز ديت امدي طاتك اول عذابلري محمده وقرانه انكار قلدكوكز ايچون
اما انلركه يوزلري اق اوله انلر جنت ايچنده حق تعالى نك فضل رحمتيله كم ايرشدلر
مخلد اولوب دايم تنعم قلالر تلك ايات الله نتلوها عليك بالحق وما الله يريد ظلما
للعالمين ولله ما في السموات وما في الارض والى الله ترجع الامور يعني اشبو قرانكه جبرائيل
اوزركه اندروب اني اوقدي ودخي شول سكا ذكر اولنان كلي الله تعالى نك حجتلري وعلامت
لريدركه اني بز سكا اندردك تا بللركه بز بركيمسيه كناه سزين عذاب قلمزز تا اول رسول
كوندروب حجتي بيان قلمايجه زيرا بونلر حق تعالى نك قوللريدر الله تعالى دلمزكم عالمده قوللرينه
ظلم اولنه جميع يرلرده وكوكلرده يرادلمش نه وار سه كلي الله تعالى نك مخلوقي وملكي وقبضه
كركدركه كلي حاجتلرن ومرادلرن اندن ديلرلر واكا عبادت قلالر اندن غيريه طمع ايلمكدن فارغ اولهلر
بوقوللر ولت دوتب وارجق يرلري الله حضرتيدر جميع اشلر اخرتده اكا راجعدر كنتم خير
امة اخرجت للناس تامرون بالمعروف وتنهون عن المنكر وتؤمنون بالله ولو امن اهل الكتاب

لكان

لكان خيرا لهم منهم المؤمنون واكثرهم الفاسقون لن يضروكم الا اذى يعني سز دين اهلنوك
خيرلوسي سز خلق ايچون چقارلديلر تا كه امر معروف ونهي عن المنكر ايدهلر كافرلرله قتال ايدهلر
تا اكا دك كه مسلمان اولالر يا خود بو خطاب اصحابه اوله كه سز امتك خيرلوسي سز ديو
وسزه امر ايدرسز الهي برلمك ايله واسلامه دوتلكله وشركدن وكفردن ونفاقدن نهي ايدرسز
اللهك برلكينه كرچكليوب انوك اوزرينه طورديوب ملازم اولورسز ومحمدك پيغمبرلكنه
تصديق ايدرسز پس انلركم بو صفتله موصوف اوليلر انلر شر امت اولورلر اكر بو كتاب
اهلي يهود نصاري ايمانه كلهلردي بونلره اول خيرلوايدي اولدنيلري اوزره قائم اولمقدن
بولردن اهل كتابك بعضي مؤمنلردر عبد الله بن سلام كبي اصحابيله دخي انلركم يهوددن
ونصارايدن ايمان كتوردلر اما بونلروك چوغي كروفاسقلردر كعب بن اشرف كبي اصحابيله
دخي اولركم ايمانه كلمدلر انلر سزه ضرار شدرردكلدر الا اهانت دلله سكوب فحش سويلكله ارتوق
قوتلري يوقدركه قتال الله محاربه قلهلر وان يقاتلوكم يولوكم الادبار ثم لا ينصرون يعني اكر
انلر سزه قتال محاربه ومعاونت قلهلر انلردن سزه منفعت اولمجق دكل زيرا انلر تيز حجت يوزدندن
قچارلر منهزم اولورلر اندن صكره اولره نصرت اولسر دكل ضربت عليهم الذلة اينما ثقفوا الا
بحبل من الله وحبل من الناس وباءوا بغضب من الله وضربت عليهم المسكنة ذلك بانهم كانوا
يكفرون بايات الله ويقتلون الانبياء بغير حق ذلك بما عصوا وكانوا يعتدون يعني بونلروك
اوزرنه جزيه وضع اولندي ودخي قتال لازم اولدكه هر قنده كه بولنالر الا مكر بولرده
اللهك عهد اماني اوله دخي خلقدن بولركله بر عهد اولنه بولرا اول خلقه جزيه لرن
ويرب انلرك حكملري التنده اولالر وكر عهدلري اولمايجق اولرسه دليلر اللهك غضبنه
وعقابنه مستحق اولالر دخي انلروك اوزرنه درويشلك سيرتي قونله نجه بوني كوروب غني
صناسن صورده ورا سين غايت فقيردر وبعضي كندوني فقير كوسترر اوزرنه جزيه
زياده قلميلر اول سنه كه انلره ايرشور اندن اوتوردركه اولر حق تعالى نك ايتلرنه كافر
اولدلر وقرانه ومحمده انكار ايدرلرانلري ده لركه حضرتيرين پيغمبرلرا ولدردلر بونلر
اكا راضي اولوب خوش كوردلر انلركله اول اشده بله شريك اولدلركا ته بله اولدرمشكبي
اولدلر پس اول غضبه دخي مستحق اولدقلري اندندركه اللهه عاصي اولدلر معصيتلرنده
حددن كچدلر ليسوا سواء من اهل الكتاب امة قائمة يتلون ايات الله اناء الليل وهم يسجدون
يؤمنون بالله واليوم الاخر ويامرون بالمعروف وينهون عن المنكر ويسارعون في الخيرات
واولئك من الصالحين وما يفعلوا من خير فلن يكفروه والله عليم بالمتقين يعني برابر دكلدر
ثوابده مرتبهده بو اهل كتابدن شولركم مؤمن اوله لر انلركله كم فاسقلر كافرلر اولالر زيرا بو اهل
كتابدن بر جماعت واركم كندولري پاك قلمشلردر الله كتابيله عمل ايدجيلردر طوروب كيجه ساعتلرنده
نماز قلورلر نماز ايچنده حق تعالى نك كلامن اوقرلر بو حالتده كم يوزلرن يره قويوب نصرت عار ايدرلر
اللهك وحدانيتنه اقرار ايدوب محمدي تصديق ايدرلر وقيامت كوننه كرو بعث انكه اقرار ايدرلر

ومنكر اشلردن لنندلري دخي خلق بغيرلر كركلو طاعتلرم وانواع خيرم ايو شيلر بونلر كلي صالحلر
اوليب جنت ايجنده محمدك اصحابندن اولسر دخي بونلر خيرلرده نكه اشلرلر اكا انكار اولنمز
واونتلمز بلكم انوكله عوض لنوب اخرتده اولورلر كرا الله تعالى دن كندولر قورقب شركدن كناه
دن ساقنلري بلورا اول كتابك مؤمنلرندن انلره عوض ويررو انلرك كبي اولنلري دخي
ضايع اتمز **ان الذين كفروا لن تغني عنهم اموالهم ولا اولادهم من الله شيئا واولئك اصحاب النار**
هم فيها خالدون يعني شول كم اللهه وانوك كتابنه ورسولنه انكار قلدلر مالاريله واولادلري
جوقلغيله فخر ايدوب ديرلركم بز بو دكلوم مال الله واولاد له عذابي اولنورز تحقيق لبسونلر كرا اول
مالاري واولادلري جوقلو ولمو اولري الله تعالى عذابندن اصلا قورتمز هيچ برنسنه فائده
قلمز انلر كلي اصحاب ناردن اولوب انوك ايجنده مخلد اولسرلر اندن طاشره بولجق دكلدر بو
دنيا انلره منفعت قلسر دكل **مثل ما ينفقون في هذه الحيوة الدنيا كمثل ريح فيها صر اصابت**
حرث قوم ظلموا انفسهم فاهلكته وما ظلمهم الله ولكن انفسهم يظلمون يعني مثل شول
نكسرلرك كم مالرين الله يولندن غيري برلره هواي نفسه خرج ايدرلر دنيا عمارتنه شغول
اولرلر شول غايت صوق ييل كبي دركم بر قومك اكننه ايرشدي اول قوم الله حقني مالرندن
منع ايدوب ويرمكلك كندو نفسلرينه ظلم اتمشلردي اول صوق ييل انلرك اكنلرين
كويندروب هلاك ايلدي اندن برنسنه منفعت طوتمدلر پس اول مالرندن دخي اسطاعتند
غيري يره خرج ايدنلر بو نجليين دركم اول انكارلري ونفاقلري بلا سوب اولنوا بلري محو
ايدر اخرتده هيچ بر وجهله اندن منفعت طوتجق دكلدر پس اول اكين احوتنا تنكم ظلم
ايدوب اكينلرين يتمدي بلكه كندو نفسلرينه ظلم ايلدلر وبر مكلدكه كافرلر منافقلر دخي
انلر جليين دركم ثوابلرن كندولر باطل قلورلر الله شرك كتورمكله ودنياده نفاق اتمكله
يا ايها الذين امنوا لا تتخذوا بطانة من دونكم لا يالونكم خبالا ودوا ما عنتم قد بدت البغضاء
من افواههم وما تخفي صدورهم اكبر قد بينا لكم الآيات ان كنتم تعقلون يعني اي انلركم ايمان
كتوردلر سز كندو كزه دوست طوتمك شول كسنلريكم سزك دينكزا هلي دكل پس دين
اهلنه كركدر كه كندو دينينه ومذهبينه مخالف اولنلرله دوستلق بغلميه اول كافرلر سزنه
دوستلق كوستروب اكرچه ظاهرده سزكله مقاتله اتمز اما باطنده سزه مكر وخدعه قلمقدن
قلمقده جهدا اكي دخي ترك اتمز وسزه بر فسادا ايرشدرمكه سعي ايدنلر يا خود سعي ايدنلره بله
معاونت قلورلر سوزركه سزه دخي ديكره عاصي اولا سز اول سببده سزه مشقت ومحنت
واقع اوله اغزلرندن سزه عداوت وبغض وتكذيب اظهار ايدرلر اشيد مدرسز اما اول انكارلره
قلد قلرندن كوكلرينه كزلدكلري عداوت دخي اولو رقدر كه محمد يي اولدرمكه فكر ايدرلر تحقيق
بز سزه انلردن نشانلر وعلامتلر بيان ايدوب خبر ويردك اكر عقلكر وارسه فهم ايدك كم كليا
ها انتم هؤلاء تحبونهم ولا يحبونكم وتؤمنون بالكتاب كله واذا لقوكم قالوا امنا واذا خلوا
عضوا عليكم الانامل من الغيظ قل موتوا بغيظكم ان الله عليم بذات الصدور يعني اي مؤمنلر

جماعتي

جماعتي سز انلري سورسز ظاهرده سزه دوستلق كوستردكلري ايچون واقعده انلر سزي سومزلر
زيرا انلر دينكزا هلي دكللر پس اول سزي سومنلري نته دركم سورسز دوكلي كوكده انين
كتابلري تصديق قلرسز كه حقدر انلر كليسنه ايمان كتورمزلر بو خاصيتله سزه ايچون انلر كله
محبت بغليا سز حال بو دركه انلر ايچي سزه اوغرسلردير لركه بز محمده ايمان كتوردك كه اول حق
ايچن بربريله خلوت اولسلر سزه اول سوزي ددكلرنه قاقيوب برمقلرن ايصررلر سزلك
اوزكوزه كينلر طوترلر بربرينه ديرلركه كورمز مسز بو محمد امتي نجه غالب اوليب چوغلدلر الله
تعالى رسولنه ايدر يا محمد ايت انلره كم سز اولك اول قالمق لفكزلر اسنده الله تعالى انلرك كوكلنده
عداوت وار دغني بلور انوكله انلره مجازات قلور **ان تمسسكم حسنة تسؤهم وان تصبكم**
سيئة يفرحوا بها وان تصبروا وتتقوا لا يضركم كيدهم شيئا ان الله بما يعملون محيط يعني اكر سزه
بر نصرت وظفر ايرشوب غنيمت اله كررسه نتكم بدر كوننده اولدي انلر غايت ملول اولوب
غصه لنه دوشرلر وكر سزه بر هزيمت ومشقت وشدت واقع اولسه نتكم احدده واقع اولدي
انلر اكا سونب شاد اولرلر اكر سز صبر ايدوب تحمل ايدرسكز اول منافقلرك ويهودلرك اذالرنه
والله تعالى نك امرن يرينه كتورمك زحمتنه ومعصيت دن وشركدن صاقناجق اولورسكز انلرك
عداوت قلوب كيد اندوكندن سزه ضرر يوق تحقيق الله تعالى انلرك نه اشلدكلرن كلي عليمدر
قيلمشدر بلور اكا كوره جزا قلور **واذ غدوت من اهلك تبوئ المؤمنين مقاعد للقتال والله**
سميع عليم يعني يا محمد ايچي سن صباح چقسك مؤمنلرا يچون حرب يرن يرقليو ويرسك اول خندق
كوننده الله تعالى سميعدر دعاك اشيدر قبول ايدر عليمدر كافرلرك نه قلدقلرن بلور **اذ همت**
طائفتان منكم ان تفشلا والله وليهما وعلى الله فليتوكل المؤمنون يعني ايچي دلسلرمسلمانلردن
اكي طائفه كه انصاريلردندر رسول الله كافرلرده قورقلر قتال اتمكده دخي كرودونلر قور
قسونلركه الله تعالى ناصرلريدر وكوكلرن سقليجي در قورقده شول وقتكه كافرده كرودونيه
پس لازمدر مؤمنلره كه الله اعتماد ايدوب اشلرن اكا اصمرليلر **ولقد نصركم الله ببدر**
وانتم اذلة فاتقوا الله لعلكم تشكرون اذ تقول للمؤمنين الن يكفيكم ان يمدكم ربكم بثلثة الاف
من الملائكة منزلين بلى ان تصبروا وتتقوا ويأتوكم من فورهم هذا يمددكم ربكم بخمسة الاف
من الملائكة مسومين يعني بدرده الله تعالى سزه معاونت قلدي بدر كوننده بو حالتده كرسز
آز ايدكوز قورقك الله دن بو نعمتي بلوب اكا عاصي اولمك اولركه اللهه شكر ايدبجي قوللردن
اوله سز اول كرسن مؤمنلره ايدردك سزه كفايت قلمزمي اولكه ربكز سزه مدد ايرشدروب
قوت ايره اوچ بيك فرشته بله كه كوكدن اندرله الله تعالى ايدر بلي كفايت ايدر اكر پيغمبر كزله
بله طوروب صبر ايدرسز دونب ايچي معصيتندن قورقسز صقنه سز دخي دشمن سزه وجوه
لوله كله اولدربكز سزه مدد ايرشدرم بش بيك فرشته بله كه نشانلنمش اولالر يعني انلرينك
النه قلي اق اولمو قويرقلري دخي اق اوله وكندولرا وزرنده دخي اق طون اوله وعمامه لرنك
اوجلرين چكنلري ارا سنده برقمش اولالر الله تعالى انلرك اوزرينه بدر كوننده اوچ بيك فرشته

فرشته اندردي واولره وعده قلديكه احدده بش بيك اندره انلرجون عاصي اولوب
رسول امرنه مخالفت قلدلر اول فرشته لر انلردن كروودونديلر اكرصبر ايدوب طوره لردي اول
فرشته لر انلره اينزلردي مدد ايدوب باردم قلورلردي وما جعله الله الا بشرى ولتطمئن
قلوبكم به وما النصر الا من عند الله العزيز الحكيم ليقطع طرفا من الذين كفروا او يكبتهم فينقلبوا
خائبين يعني حق تعالى اول فرشته لر كلوب مدد قلمغى اول مؤمنلره قلمدي الا انلره بشارت
قلدي بعضلر ديديلر اول فرشته لر مقاتله ايچون كلمديلر ليكن حق تعالى انلري بشارت ايچون
ومؤمنلرك كوكلي قورقودن ساكن اولمغچون كوندردي پس دكلدر نصرت الا الله قاتندندركه
عزيزدر غالبدر ملك ايچنده حكيمدر حكمتله اشلركاه كافره مؤمن اوزره غالب
قلوركاه مؤمن كافرلر اوزره غالب قلور حكمت اقتضا قلدغيله پس فرشته لري كوندردي
مؤمنلر اوزره نصرت قلدغى ايدن اوتوروركه اول كافرلردن برجماعتي هلاك ايده
قطع ايليه ياخود منهزم قلوب خور ايليه نوميد اولوب كريو مكيه دونلر ظفر بولب مراد
لرينه ايرميلر اولديكه يتمش كشيلري دپلنديي ويتمش كشيلري اسير اولدي ليس لك من
الامر شيء او يتوب عليهم او يعذبهم فانهم ظالمون يعني يا محمد سنوك الوكده حكم كدن نسنه
قلمديي حكم ارادت الله الندهدر دلرسه بولره توبه ويرب طريق هدايته واسلامه كتوره
دلرسه اولري اول حال اوزره اولدرب اخرتده عذاب ايليه چون بولر ظالملردن اولدلر
ولله ما في السموات وما في الارض يغفر لمن يشاء ويعذب من يشاء والله غفور رحيم يعني جميع
يرده وكوكده نه كه ير وار ايسه اول هپ الله ملكيدر وقوللريدركه دلرسه اول كناهلو
برلري عفو ايدر وكيمده دلرسه كبي كناهلري ايچون عذاب قلور نجه كم اول صغيره اوزره مصر
اولسه ترك اتمسه الله تعالى غفوردر توبه قلانك توبه سن قبول ايدر ودخي رحيمدر قوللري
اسركر نجه كناه قلسلر تعجيل عقوبت اتمز بلكه مهلت ويرر تاخير ايدرتا اولا كه بر انصاف ايدوب
توبه قلالر يا ايها الذين امنوا لا تاكلوا الربا اضعافا مضاعفة واتقوا الله لعلكم تفلحون
واتقوا النار التي اعدت للكافرين واطيعوا الله والرسول لعلكم ترحمون يعني اي انلركم ايمان
كتوردلر مالكز ربايه ويرمكله قت قت زياده ايليوب يتكربرنسنه قيمتندن ارتوغه صاتمز
ودخي اجلكز وعده كوزنيچات كرو مال اوزره نسنه ارتورمز بر مدت كرو كوكچون قورقك
اللهدن اول ربا حلال كورمك تاكه عذابدن نجات بولب قورتله سز ودخي قورقك شول
اوددنكم كافرلر ايچون يرادلوب برقلمشدر ودخي مطيع اولك فرائض برينه كتورك ورسوله
مطيع اولك سنتلري يرينه كتورك وسارعوا الى مغفرة من ربكم وجنة عرضها السموات
والارض اعدت للمتقين الذين ينفقون في السراء والضراء والكاظمين الغيظ والعافين
عن الناس والله يحب المحسنين يعني سرعت ايدك اول ربادن ودخي اول جميع ايمان نزع ايدجي
كناهلردن توبه قلمغه ودخي سرعت ايدك اول قورتجي سببلري برينه كتورمكدركه اول غازه
اولصفنده كمكدر وقتال صفنده محكم طورمقدر واماله اولتكبيره ايرشمكدر ودخي جنته كيرمكدركه

اول

اول كيات لكي يدي قت ير ويدي قت كوكي بر برينه اولشدرسلر مونقدار اولورسه اول دخي
اول قدر دردر امدي بوا وجماقلر كلي منقلر ايچون ير قلنمشدر امدي جنته لايق اولان متقيلر
انلردركه بايلقده ويوقلقده وبوللقده وطارلقده صففلقده وصبرولقده ودخي دركلكده مال الله
سوكلو يكين واولوم وفتنده وصيت قلمقده في الجمله هر حالده اكر ايو اكر ياوز مال الله اسنه يولنه
انفاق ايدر ودخي انلردركم نجه بركسيه تقصير قلسه قيمتلقلغي يودب عفو ايليه انتقام اتمكدن زجر
قلمغه كوجي يتركن ترك ايليه وجميع خلقدن وقولندن وجاريه سندن بونك حقنده زلت كلورسه
عفو ايليه كه الله تعالى احسان قلنلري سور اول احسان قلدقلري كركدر ازا دلوا ولسون
كرك قول لم يعني اول صوچلودن عفو ايدوب قومية بلكه اكا دخي زياده احسان قلانلر محسنلر
اوله والذين اذا فعلوا فاحشة او ظلموا انفسهم ذكروا الله فاستغفروا لذنوبهم ومن يغفر
الذنوب الا الله ولم يصروا على ما فعلوا وهم يعلمون اولئك جزاؤهم مغفرة من ربهم وجنات
تجري من تحتها الانهار خالدين فيها ونعم اجر العاملين يعني شول كمسنهلركم نجه زنا قلدلر
يا كندو نفسلرينه ظلم ايدرلر يعني عورته طوقنوب اوپكله يا برجنس حساب اولاجق اشلر
اشلكله اندن الله حضورندن طورجقلر اكوب قورقسلر دخي اول كناهلردن دلله استغفار
ايدوب كوكلي ايله پشيمان اولسلر بلكم كناهي الله ده غيري كمسه يارلقمز اول اشلدكلري
ايشه دايم اولوب طورمسلركه معصيت در اندنصكره ايرق اوله ايشه رجوع اتمسلر انلرك
عوضلري اول توبهلرينه ثوابدر ووبرلرندن مغفرتدر ودخي جنت ايچنده باغلر واركم اغجلرينك
التنده ارماقلر اقر بو حالتده كه انلر ايچنده مخلد اولالر نه كوزركلو ثوابلر ومرتبه لر وار جنت
ايچنده اول توبه قلنلره كه صدق قلبله كرچك توبه قلالر قد خلت من قبلكم سنن فسيروا في
الارض فانظروا كيف كان عاقبة المكذبين هذا بيان للناس وهدى وموعظة للمتقين
يعني تحقيق كچديسزدن اوكدنكيلرهر بري بر سيرت وبر طريق طوتدي كيمي خير سيرت وحسن
طريقت اوزره كچدلر نجات بولدلر وكيمي طريق فاسد وقبيح سيرت اوزره كچدلر هلاك اولدلر
هر برينك بر يوزندن اثرلري قالمشدركه انده اولو عبرتلر وار پس سير ايدوك طواف قلوك بر يوزنه
نظر ايلك كورك كه اول حقي يالانلانلرك عاقبتي نيه ايردي تا اندن سز دخي عبرت الاسز اشبو قران
بيان ايدر خلقه كلي ضلالتدن ودليلدر كوز سزلكدن كفرو شرك غبار يله كوكل زنه يتنلر انيوب
كوراولنلره قران هاديدر طريق حقه دخي اكوت ونصيحت وكرامت ومتقدر شونلرهكم الله
دن قورقب كناهلردن صاقنورلر ولا تهنوا ولا تحزنوا وانتم الاعلون ان كنتم مؤمنين
يعني كندوزي ضعيف قلوب دشمندن قورقب عاجز اولمك اول احد كوننده سزه ايرشن مصيبت
لردن غصه لنمك كه عاقبت سز غالبلرسز انلرك اوزرينه ظفر بولماغله قتل بونندن دخي حجبت
يونندن دخي اكر حقيقت مؤمنلر سكز بو حزني ترك ايدوب الله حكمنه راضي اولك ان يمسسكم
قرح فقد مس القوم قرح مثله وتلك الايام نداولها بين الناس وليعلم الله الذين امنوا ويتخذ
منكم شهداء والله لا يحب الظالمين وليمحص الله الذين امنوا ويمحق الكافرين

يعني اي مؤمنلر اكر بو احد كوننده سزه جراحتلر واجيلر ايرشديسه اول قومه دخي انجلاين
جراحتلر ايرشدي ايدي بدر كوننده بو كوتلر دركه بز دندرورز خلق ارا سنده كون اولور
ظفر ونصرت سزك اولور كون اولور انلرك اولور بو سبيله اولدغي اندن اوترودر كه الله تعالى
خالص مؤمنلري بيلسون منافقلردن سبحانه الله تعالى بيله سزه شونلركه ايمانلري وار ودخي سزك بعضكز
شهادت تمنا اولدره بو مرتبه لري سزه ارزاني قلمه سزه بو شهادته ايرشمك ايچون قلدن اندن اوتروكه
كم سز حقير اولاسز كافرلر انوك قاتنده كرامتلو اوله الله تعالى خوب ظالملري سومز ودخي سزه
بو انكساري انكچون قلديكه سزه كفارت اوليه كناهلروكزدن پاك قله وكافرلري استيصال يله
هلاك قله تا بر كز دخي جرات ايدوب بونك كبي اشه اقدام قلميلر ام حسبتم ان تدخلوا
الجنة ولما يعلم الله الذين جاهدوا منكم ويعلم الصابرين ولقد كنتم تمنون الموت من
قبل ان تلقوه فقد رايتموه وانتم تنظرون يعني حق تعالى ايدر اي مؤمنلر اليه مي صنورسز
جنته رايكان شويله نسنه سز كريدكوز سزه الله بولنمه انوك رضا سيچون برشدت وزحمت
ايرشميجه تا الله تعالى اول جهاد كوزي ظهوره كتورمينجه دخي سزدن بلا به كه صبر ايدجي در
معلوم قلمينجه تحقيق سز اول حاله اوغرمزدن اول اول شهادته وقتاله ارزو ايدردكوز
بدرستنك اوش احد ده كوردكز كوزكوزله بو حالتده كم اول قلملر التنده اولورلردي
وما محمد الا رسول قد خلت من قبله الرسل افان مات او قتل انقلبتم على اعقابكم ومن
ينقلب على عقبيه فلن يضر الله شيا وسيجزي الله الشاكرين يعني ديكلر اول محمد الا رسولدر
شول جميع رسوللر كبي كم اندن اوكدن كچدلر بس اركا اولدي يا دپلندي سزكرو كچوكره قاچوب
اولكي شركوكزه ميل مي قلدكوز هر كيم اسلامدن دنكه كروا اول شركنه دونسه هيچ الله تعالى نك
ملكندن وسلطانلغندن نسنه نقصان ضرر كورمز بلكه كند ونفسنه ضرر ايدر
اما ثابت اولا كه اول مؤمن مخلص قوللركه مجاهده قلدلر حق تعالى اخرتده جنتي انلره عوض ويره
وما كان لنفس ان تموت الا باذن الله كتابا مؤجلا ومن يرد ثواب الدنيا نؤته منها ومن يرد
ثواب الاخرة نؤته منها وسنجزي الشاكرين يعني هيچ بر نفس يوقدر كه اول تقدير اولنان
اجل تمام اولمدن اوله بلكه لوح ده يازلي اجل ايچنكه تمام اوله اول وفات ايدر الله تعالى
دستوريله وهر كيسه كم الله تعالى فرض قلدوغي طاعتي اشلوب اندن دنيا عوضين دلسه بز انكا
سود وكي وبيرورز اما اخرتده نصيبي قالمز وهر كيمكه عملدن مرادي اخرت ثوابي اولسه
بز انكا اخرتده دلكي ويرورز تيز اولا كه بز اول شاكر قوللرومزي ايدي نعمتلر وكرامتلرله عوض
ليندره وز وكاين من نبي قاتل معه ربيون كثير فما وهنوا لما اصابهم في سبيل الله وما ضعفوا
وما استكانوا والله يحب الصابرين يعني اي نيچه پيغمبرلر كم سزدن ايلرو مقاتله قلديلر
وانلرو كله چوق جماعتلر اون بيكر بقيه واردي بله مقاتله قلدلر اول پيغمبرلر دخي اولبيله
لرنده كي مؤمن جماعتي دخي قتل اولدلر يعني انلر مقاتله دنصكره كرو قتالا اتكدن سست اولمدلر
كند ونفسلرينه وپيغمبرلرينه واقع اولن قتل ايچون عاجز اولمدلر چونكه الله تعالى بولنمه سعي ايدرلردي

الوزك

انوك
رضاسيچون ودخي دشمنلردن قورقوب ضعيف اولمدلر اول دشمنلرينه تواضع وتملق
قلمديلر ليكن صبر ايدوب جرات قلديلر الله تعالى دخي صبر ايدنلري سور وما كان قولهم الا
ان قالوا ربنا اغفر لنا ذنوبنا واسرافنا في امرنا وثبت اقدامنا وانصرنا على القوم الكافرين
فاتيهم الله ثواب الدنيا وحسن ثواب الاخرة والله يحب المحسنين يعني اول قومك پيغمبر
لري ديلندكدنصكره دخي دكلدي سوزلري الا بو ايديكه ايتدلر اي بزم ربمز بزم كناه
لرمزي سن يارلغا كه بزدن صادر اولدي دخي اشلرمزده اسرافمزي سن عفو ايله دشمن
لرله قتال وقتنده قدملرمزي سن ثابت قلكه رجوع ايتمياوز ودخي بزه نصرت وير بو قوم
اوزره كه كافرلردر بس سزه بولديكه انلر جليل ديديكوز وانلرك كبي مقاتله قلمدوكز
طاغلوب اعراض اتدوكز حق تعالى انلره دنياده عوض نصرت وغنيمت زوري قلدي واخرتده
عوض جنت احسان ايلديكه عوض لرك كوركلوسي اولدر الله تعالى احسان ايدنلري سور
واحسان لرين جزا كرواحسان ايدر يا ايها الذين امنوا ان تطيعوا الذين كفروا يردوكم
على اعقابكم فتنقلبوا خاسرين بل الله موليكم وهو خير الناصرين يعني اي انلركه ايمان كتوردلر
اكر سز مطيع اولجق اولورسكوز اول منافقلره كم ظاهرده ايمان كوستروب باطنده كفر طوترلر
سزي اسلامدن كروكيرو ديندررلر سعادت اسلامدن سز دخي دونرسز ياننكار اولجق اولوب
بلكه اول موليكز سزك الله در سز انكا مطيع اولك وانوك بويروغن طوتك هر يرده سزه
ناصر ومعاون اولا زيرا كي نصرت قلجيلرك خيرلوسي نصرتده وظفر ويرمكده مولى كوزدر
سنلقي في قلوب الذين كفروا الرعب بما اشركوا بالله ما لم ينزل به سلطانا وماويهم النار
وبئس مثوى الظالمين يعني تيز اولا كه بز قورقو براغورز شونلرك كوكلنه كه حقه انكار
ايدوب كافر اولدلر شوندن اوتروكه الله تعالى يه شرك كتوردلر بر نسنه كه انلره كتاب ايندوب
ايچنده بر عذر حجت بيان اولنمدي اول شركلري اوزره كه معذور اوله لر انلرك اخرتده
دونب وارجق يرلري ناردر نه يا وز مكاندر اول مشركلرك مكاني كه حجتسز دليلسز الله تعالى
يه شرك ايتدلر ولقد صدقكم الله وعده اذ تحسونهم باذنه حتى اذا فشلتم وتنازعتم في الامر
وعصيتم من بعد ما اريكم ما تحبون منكم من يريد الدنيا ومنكم من يريد الاخرة ثم صرفكم عنهم
ليبتليكم ولقد عفا عنكم والله ذو فضل على المؤمنين يعني حق تعالى سزه وعده كركه ايلديكه
نصرت ويرمكدي چونكه انوك امريله مقاتله قلدكز اول دفعه اول احد كوننده
تا اول كادكم دشمندن سزه قورقو واقع اولدي اندن اوترو كه قولكزده اختلاف قلدكز
بعضكز ديديكه بز بونده بچونه طورا وز كافرلر منهزم اولدي بعضكز ديديكه رسولك قولندن
نجاوز ايتمك طوتك بو مكانكزده ايرلمك بس رسول امرينه عاصي اولدكوز اندنصكره دلدوكز
سزه ظفر ونصرت كوستردك سزدن بعضكز اخرت دليوب رسوله مطيع اولدي يرندن
ايرلمادي اول سببدن بز دخي سزه هزيمت كافرلردن كرو دندردك سزه ظفر ويردكمزدنصكره
سزي ابتلا قلمق ايچون اول مرتبده طورنلرك كناهندن اوترو تاكه مؤمن مخلص كيمدر ومنافق كيمدر

معلوم اوله الله تعالى سزدن كرو عفو ايلدي عقوبتله طوتوب جميعكزي هلاك ايلمدي
الله تعالى فضل اسني در عفو ايدوب انعام ايتمكله مؤمنلري اوزره اذ تصعدون ولا تلوون
على احد والرسول يدعوكم في اخريكم فاثابكم غما بغم لكيلا تحزنوا على ما فاتكم ولا ما اصابكم
والله خبير بما تعملون يعني چونكه سز هزيمت اولوب طاغه چقدكوز هيچ بر كمسنه‌نك سوزن
ديكلمكز طورمدكز حال بودركه رسول سزه اردكزدن قفربه دير ايدي حق تعالى سزلره ثوابكزي
غصه اوزرنه قلدي اول غصه ايديكه اولردن فتح وظفر وغنيمت فوت اولدي جمع اولوب
اني سويلشلردي بر بريله كه اولر نه واقع اولدي ايكنجي غصه بويديكه خالد بن وليد مشركلر
ايله طاغ اوزرنه چقدي اني كوردكلر اول سندن غايت قورقويه دوشدلر اول
ايكي غصه لرن اونتديلر انكچون حق تعالى ديديكه سزلره ثوابكزي غم اوزرنه غم قلدي تاكه
اول فتح غنيمت فوت اولدغنه غصه لمياسز الله تعالى سزلرك عمللروكزي بلور اكا كزلو ننه يوق
اكا كوره سزه مكافات قلور ثم انزل عليكم من بعد الغم امنة نعاسا يغشى طائفة منكم وطائفة
قد اهمتهم انفسهم يظنون بالله غير الحق ظن الجاهلية يعني اول غصه دنصكره سزلره ازروكره
امين لك يوننددن ايقو انديردي غم وغصه انلردن فع اولندي امين اولدي ايقو غالب اولمدي
شول طائفه كم انلر صدق يقين اهليدر و اولردن بر طائفه واركم انلر اهل نفاقدر انلري نفكر
غصيه بر قمشدرا و معتب بن قشير در اصحابيله الله تعاليه باطل ننه لرله ظن ايدرلر ظن لري
بودركه ابرق حق تعالى محمده و انوك اصحابنه ظفر و نصرت قلميه مخذول اوله الرسول جاهليت ظنی
اندكلري كبي يقولون هل لنا من الامر من شيء قل ان الامر كله لله يخفون في انفسهم ما لا يبدون لك
يقولون لو كان لنا من الامر شيء ما قتلنا ها هنا قل لو كنتم في بيوتكم لبرز الذين كتب عليهم القتل
الى مضاجعهم وليبتلي الله ما في صدوركم وليمحص ما في قلوبكم والله عليم بذات الصدور يعني
ايدلركه اندن كروبزه فتح ونصرتدن نصيب مي اولا الله تعالى ايدر ايت يا محمد نصر وغنيمت كلي
الله تعالى دندر كوكللرينزه كزلرلر شول ننه كه اني سكا اشكاره قلمزلر دير لركه اكربزه فتح ونصرت
اوليدي بز اشبوزه ديلمزدك ايت يا محمد خيري وشري تقدير ايدن الله تعالى در اكر سز اوبكز ايچنده
دخي اولسكز ظاهر اولب اول تقدير اولنان قتل انلر ايرشردي اكر غزايه دخي چقمسلر الله تعالى
قتلي انلرك اوزرنه حكم ايلمش اولسه البته كرك ايديكه اول ديلمز حكمي بره چقيدي تا انده
ديلندي الله حكمي يرينه كليدي ديس حق تعالى سزي بو واقعه ايرشدردكي اندن اوترو ايديكه
سزي ابتلا قلوب كوكلكزده كي اشكاره دخي اول كوكلكزده كي كناهلري پاك ايدوب ارده كه
الله تعالى كوكلده كي نسنلري بلجيدر اكا خفي ننه يوقدر ان الذين تولوا منكم يوم التقى الجمعان
انما استزلهم الشيطان ببعض ما كسبوا ولقد عفا الله عنهم ان الله غفور حليم يعني تحقيق
شول كم سزدن يوز چوروب صوب قاچدلر مؤمنلر لشكريله مشركلر لشكري بر برينه
ملاقي اولدقلري كون بدرسته شيطان انلري طغرو يولدن سرچتدي اول حالي انلرم كوچك
كنستردي بعض عمل لريندن او تروكه انلر اشلدلر اول رسول امرنه مخالفت قلمغدي

طورلر ددكي يرده طورمدلر اما الله تعالى كرو اولردن عفو ايلدي بونلكه كه اصل
لريله جميع ذريتلرين بيله هلاك قلمدي تحقيق الله تعالى غفوردر كناهلري بازلفو وحليمدر
تعجيل عقوبت ايتمز تاخير ايدر تا كه استغفار ايدوب كرو دونه لر يا ايها الذين امنوا لا
تكونوا كالذين كفروا وقالوا لاخوانهم اذا ضربوا في الارض او كانوا غزى لو كانوا عندنا
ما ماتوا وما قتلوا ليجعل الله ذلك حسرة في قلوبهم والله يحيي ويميت والله بما تعملون
بصير يعني اي انلركه ايمان كتوردلر سز دخي اول اهل كتابك منافقلري كبي اولمك كه
انلر كندولر كبي منافقلره ديرلردي مجن انلر سفره يا تجارته كتسلر دخي اول سفرلرينه الـلر
يا خود چقوب انده ديلنسلر اكر انلر بزم قتمزده مدينه ده اولسلرنه اول سفرلرينه اولر
لردي نه غزاده قتل اولنرلردي حق تعالى بو سوزي انلره سويليدكي اول منافقلر كوكلنه
حسرت اولماايچون دراولدرن دير كوررن الله تعالى در كيمي وطننده دير كورر سفرده اولدرر
كيمي سفرده دير كورر وطننده اولدرر مؤمنلرك كوكلني دير كر دغزايه چقوب فتح ونصرت
ويرمكله وكافرلرك كوكلني اولدرر مخالفت قلوب يا وزكمان المكله الله تعالى بصيردر كوردر
هر نه عمل كه اشلرسز كرو انوك جزاسين قلور ولئن قتلتم في سبيل الله او متم لمغفرة من الله
ورحمة خير مما يجمعون ولئن متم او قتلتم لالى الله تحشرون يعني سز اكر الله تعالى يولنده
ديلناسز يا خود وطنكزده اولسز اول اولكوزسزه الله تعالى دن كناهلروكزه كفارتدر ودخي
اول جنت نعمتلري يكرك در شول نسنه لردنكه انلر جمع ايدرلر يعني منافقلر جماعتي كه دنياده
مال جمع ايدرلر ودخي اكرسز اوكزده اولسز يا غزاده ديلناسز الدكدنصكره الله تعالى حضرتنه
جمع اولسرسز خيرتر فعلكزك جزاسين بولسرسز فبما رحمة من الله لنت لهم ولو كنت فظا
غليظ القلب لانفضوا من حولك فاعف عنهم واستغفر لهم وشاورهم في الامر فاذا عزمت
فتوكل على الله ان الله يحب المتوكلين يعني يا محمد الله تعالى نك رحمتله دركه سن مؤمنلره بو
مشفق ايدوب رحيم و رؤف اولدك اكر سن ايري سوزلو اولييدك وقتي كوكللو اوليدك
سنك فتنكدن كمه قالميوب طاغلرلردي ليكن الله تعالى سني يومشق وجومرد و اچوق
يوزلو لطف واحسان ايلدي واسر كيمي قلدي پس سن دخي بونلردن اولن زلتي وكناهي
عفو ايليكل انلر ايچون مغفرت طلب ايليكل ودخي سن حجكر بر وحي اولنمدق ايش اشلمك
دلسك انلرك تدبيريله اشليكل ودخي حق تعالى بيوردكه يا محمد اول مشورتدنصكره كه
ايشه قصد ايده سن كرو توكلت الله ايليكل اول مشورتنه و اصحابه ايليكل الله تعالى سور
اول توكل ايدنلري سوركه توكلري الله تعاليه اوله ان ينصركم الله فلا غالب لكم وان يخذلكم
فمن ذا الذي ينصركم من بعده وعلى الله فليتوكل المؤمنون يعني اكر الله تعالى سزه نصرت قلوب
دشمني سزدن منع ايدرسه شول بدرده قلدغنلين هيچ بر دشمن سزه غالب اولميه وكر
سزدن نصرتي قطع ايدوب دشمني سزه غالب قلورسه احد كوني كبي كيمدركه الله تعالى دنغيري
سزدن دشمني منع ايده پس مخلص مؤمنلر اولدر هر ايشده الله تعاليه اعتماد قلسونلركه اندن الله

نصرت ایرنیشه اشلری تمامه ایرشوب ناقص اولمیه وما کان لنبی ان یغل ومن یغلل یأت
بما غل یوم القیمة ثم توفی کل نفس ما کسبت وهم لا یظلمون یعنی جائز دکلدر هیچ بر پیغمبره
کم غنیمتده خاین اوله ودخی اصحابنه جائز دکلدر رسولی خیانته نسبت ایده لر هر کیم
مال غنیمتده خاین اوله اول خیانت قلدیغی نسنه یی یارین قیامت کوننده ارقاسنده کوترو
کله ودخی قیامتده ظاهر اولجنده اول خیانت قلدوغی نسنه قرشوسنده شکل اولوب
کورنکدخی اکا ایره لر یوری وارانی ال بو قرودن اشاغه اینه انی الکوتره الوب قیوبه
یقین کلیجک کرود وشرم کرم تا جهنم قعرنه دکین دونه انه کروالا دایم الله تعالی دلدوکی قدر
اکا بو رسمه عذاب اوله هر نفسه کامل جزا اولنه اول کسب اتدوکی عمله اکر خیر اکر شر
نه خیرندن ذره قدر اکسله نه شرندن ذره قدر زیاده اوله هیچ بر وجهله انلره ظلم اولنمیه
افمن اتبع رضوان الله کمن باء بسخط من الله ومأویه جهنم وبئس المصیر هم درجات
عند الله والله بصیر بما یعملون یعنی شول کمسه کیم مال غنیمتدن حلالندن الدی برابر میدر انوکله
کیم خیانت ایدوب مال غنیمتی الا الله تعالینک سخطنه مستحق اوله زیرا حرامدن خیانتله
الانک مأواسی جهنمدر کندا اول وارجق یرلرک کی یاوزیدر اما انلر که حلالندن قسمت لرن
الدیلر انلر حق تعالی قتنده اولو مرتبه اسیدر جنت ایچنده لیس الله تعالی بصیردر خیانت ایدنه
دخی بلور هر برنه مکافات قلور لقد من الله علی المؤمنین اذ بعث فیهم رسولا من انفسهم
یتلو علیهم آیاته ویزکیهم ویعلمهم الکتاب والحکمة وان کانوا من قبل لفی ضلال مبین
یعنی تحقیق الله تعالی انعام قلدی مؤمنلر اوزره بونکله کم کندو اصل نسبلرندن اولره
رسول کوندردی عربدن تا کیم نسبن بلورلر وهم کندو جنسلرندن نادم اوغلی فرشته دکل حق
حق تعالی بو خطابی مؤمنلره مخصوص قلدی رسولی کرچه کلینه مؤمنلردر وهم رسولدر نعمت
اولدغی دخی مؤمنلره دکلدی انلر اوکت اوزرنه قران اتیلرن اقورر وکلمهٔ توحیدی انلره
بیودرکیم لا اله الا الله کلمه سیدر تا کیم انوکله اولری شرکدن وکناهدن پاک ایده ودخی انلره
قرآن اوکرده وحلال حرامی بیان قلوب دین ایچنده عالم وفقیه قلاکرا اولر رسول کلمزدن
اول اشکاره خطا ایچنده ایدی وضال اولمشلردی اولما اصابتکم مصیبة قد اصبتم
مثلیها قلتم انی هذا قل هو من عند انفسکم ان الله علی کل شیء قدیر یعنی اول احد کوننده کم سزه
مصیبت ایرشدی سز اکی اول قدر ایرشدردکز انلره بدر کوننده قرق یتمش اولولرندن یتمشین
اولدردکوز ویتمشین دخی اسیر اتدوکز اولرسزدن یتمشی کشی اولدردیلر انچون اول
مصیبت احدده سزه ایرشدی سز دیرکز که بو حال بزه ندن اولدی اشبو مصیبه ندن
واقع اولدی مسلمانلرکن ایت یا محمد انلره کم سزه واقع اولدغی کروکند وقومکز معصیتندندرکه
دربنده قودی انلر رسوله مخالفت قلدلر یرلرینده طورمدلر بدرستی الله تعالی قادردر کرهم
نصرت هم هزیمت ویره وما اصابکم یوم التقی الجمعان فباذن الله ولیعلم المؤمنین ولیعلم الذین
نافقوا وقیل لهم تعالوا قاتلوا فی سبیل الله او ادفعوا قالوا لو نعلم قتالا لاتبعناکم هم للکفر

یومئذ

یومئذ اقرب منهم للایمان یقولون بافواههم ما لیس فی قلوبهم والله اعلم بما یکتمون
یعنی شول نسنه کم سزه ایرشدی اول مؤمنلر جمعیله مشرکلر جمعی اغرشدغی کون احدده
اول سزه الله تعالینک ارادتیله وحکمیله ایرشدی دخی اندن اترو کدا سر تعالی خالص
مؤمن کیمدر ومنافق کیمدر انی اظهار ایده اول منافقلرک فعلی وحاصیلری اولدر کیم
نجی انلره دیلر کلوک الله تعالی یولنده مقاتله ایدک یاخود کندو نفسکزدن واهلکزدن دفع
اتمکیچون ایدک یا اکثر سکز دخی کلوک بله طورک چری سزکله چوق کورکسونکه اولدی
دشمنی دفع ایدر انلر دیرلرکه اکر بز قتال اتمک بلیدک سزکله بله کلوردک وبله طوروردق
حق تعالی اولردن خبر ویروب بیورردکیم انلرک بوکون میلی کفره یقیندر قدر ایمانه میل اتدکلرندن
ویاردملری کافرلره ارتوغ قدر مؤمنلره یاردم قلمقدن بونلر دللریله ایمان اظهار ایدوب
سویلرلر شول کلامی که کوکللرنده یوقدر یعنی کوکللرنده مؤمنلرک خذلاننی دلرلر اکرچه ظاهرده
نصرت طلب ایدرلر الله تعالی بلجیدر بونلرک کوکللرنده کزلدکی نفاقی وکفری الذین قالوا
لاخوانهم وقعدوا لو اطاعونا ما قتلوا قل فادرءوا عن انفسکم الموت ان کنتم صادقین
یعنی شول کمکم اول قرداشلری منافقلره دیدلر شول حالده کم اوده اوتوروب جهاده وارمشلردی
اکر انلر دخی بزه مطیع اولالردی جهاده وارمیوب اوتورلردی انلر دخی دیلمزلردی نتکم بز
وارمدق سلامت اولدق حق تعالی ایدر ایت یا محمد انلره اکر بو سوزده کرچکسکز ایسکوز
اوکزده اولترکی کلی اولومی دفع ایلک ولا تحسبن الذین قتلوا فی سبیل الله امواتا بل
احیاء عند ربهم یرزقون فرحین بما آتیهم الله من فضله ویستبشرون بالذین لم یلحقوا بهم
من خلفهم الا خوف علیهم ولا هم یحزنون یعنی سز ایله ظن ایلمک کم الله تعالی یولنده قتل
اولنلر کروقالدن مشلرکی دریلکه اولر مولالری قاتنده دریلرکیدر زیرا اجرلری قیامته
دکین یازلور شول دری اولوب قرمشی کبی نتکم رسول علیه السلام خبر ویردی شول قرداشلروکزکم
احد کوننده شهادت ایرشدی الله تعالی انلرک ارواحنی یشل قوشلر ایچنده قلدی اوچماق
ایرمقلرنه وارر لرکلورلر انوک صوین ایچرلر ویمشلرندن یرلرد ونزلر عرشه التنده التون
قندیللر وار انده دوننلر چون انلر اول طعاملرنک ومقاملرنک وشرابلرنک کوکلو لکن
بولدیلر وانلر ایچون برقلدی کرامتلرن کوردیلر دلرکیم کاشکی بزم اول قرداشلروم زبلوه لر دیکه
الله تعالی بزه نه کرامتلر قلمش وبزنه کورکلو نعمتلر یوز انلره دخی اولوم کلدیکی وقت هیچ بری
تاخیر دلمیلردی وهیچ قالدن قورقمیلردی چون بو تمنایی قلدیلر حق تعالی اولره دیدکه سزلک
خبروکزی انلره بن ایرشدورون پس ایت اندب خبر ویردیکه سز ایله صمت شونلرکه
حق تعالی یولنده قتل اولدیلر انلر میت دکلدر مولالری قاتنده دیریلردر اوچماق نعمتلریله
رزقلنورلر وشرابلریله صولنرلر بو حالتده کم حالتلرنه غایت خوش کوروب فرح قلورلر اول الله
تعالی فضلیله انلره ویردکی نعمت کرامتچون جنت ایچنده ودخی فرح ایدوب سونرلر شول
قرداشلر ایچونکه بولره اولشمامشلردر اولمرلرکه تیزجک انلره دخی مرتبه شهادت میسر اوله

منبق

اولردخی انلره واصل اوله لر یستبشرون بنعمة من الله وفضل وان الله لا یضیع اجر المؤ
الذین استجابوا لله والرسول من بعد ما اصابهم القرح للذین احسنوا منهم واتقوا اجر عظیم
یعنی اول الله تعالی یولنده قتل اولنانلر فرح ایدوب بشارت قلورلر اوجماق نعمتلریله ومغفرتله
دخی اول جنت ایچنده فضل وکرامتله کر الله تعالی دن انلره احسان اولندی پس الله تعالی
مؤمنلرك اجرنی ضایع قلمز وموحدلرك عمللرن باطل قلمز شول موحدلرکم الله تعالی یه ورسوله
اجابت قلدلر مطیع اولدلر احد ده انلره جراحت واقع اولدقدنصکره انلردن اول وعده یه
وفا قلوب احسان ایدنلر بخوف کر رسوله مخالفت اتمکدن قورقدلر انلره اول ثوابلر ویوجه
مرتبه لر واردر الذین قال لهم الناس ان الناس قد جمعوا لکم فاخشوهم فزادهم ایمانا وقالوا
حسبنا الله ونعم الوکیل فانقلبوا بنعمة من الله وفضل لم یمسسهم سوء واتبعوا رضوان
الله والله ذو فضل عظیم یعنی شونلر کم انلره نعیم بن مسعود خبر ویردی دیکه بدر سنی
ابا سفیان اصحابیله جمع اولدلر سزکچون قورقك انلردن یکا جقمك الله تعالی اول ایشدنلرك
تصدیق یقینی زیاده قلدی وقتال اوزره جراتلرین ارتردی ددلرکه بزانلردن قورقمز
برم اعتمادمز الله تعالی یه در اول بزم یترکورکلو اعتماد قلاجق بزه اولدر چون یقینلرین ایله
محکم قلدلرکه الله تعالی رسولنی نصرتسز قومز پس رسول الله ایلە چقدلر واردلر الله تعالی انلره اجرلر و
ثوابلر له دوندلر دخی زیاده اول بازاردن حاجتلرن الدلر ازیتلریله اولره قتال دخی واقع
اولمدی الله تعالینك رضاسین حاصل قلدلرکه اول او لو فضل وعطا ایسیدر انما ذلکم الشیطان
یخوف اولیاءه فلا تخافوهم وخافون ان کنتم مؤمنین یعنی اول نعیم که سزه خبر ویردی
اول مثل شیطاندر که اندن فعل شیطان کلور کندو مثلی ودوستلری کافرلرله سزی
قورقدرسز انلردن یکا وارمقدن قورقمك امانبدن قورقك شول وقتکه اوترب
وارمیاسز اکر کرچك مصدقلردن ایسکوز بن بیلدردم که انلرك اوزرینه سزه نصرت
ویرورز قورقمك ولا یحزنك الذین یسارعون فی الکفر انهم لن یضروا الله شیئا یرید الله
الا یجعل لهم حظا فی الاخرة ولهم عذاب عظیم یعنی یا محمد غصه لندرمسون سنی شونلر
کم کفردن یکا سارعت قلورلر زیرا انلر اول کفرلریله الله تعالینك ملکنده وسلطنتنده
نسنه نقص اتمزلر الله تعالی دلرکه انلره اخرت نصیبندن نسنه حظ اولمیه جنتدن محروم
اولالر ضیریمی هان اولرك اخرتده اولو عذابلر اوله اول کفرلرینك ضرری کندولره اوله
اکر اولدن اخره جمیع خلایق جن دن وانسدن کلی متقی اولب طاعت وعبادت قلالر
بو کلسیله الله تعالینك ملکندن نسنه ارتمزلر بر سوری سکك قنادیجه الله تعالی
بونلردن مستغنیدر ان الذین اشتروا الکفر بالایمان لن یضروا الله شیئا ولهم عذاب الیم
ولا یحسبن الذین کفروا انما نملی لهم خیر لانفسهم انما نملی لهم لیزدادوا اثما ولهم عذاب
مهین یعنی شونلرکم کفری ایمان اوزرینه اختیار قلدلر اخرتی صاتوب دنیایی الدلر اولر هیچ
الله تعالی ملکنه ضرر قلمزلر اما کندولره عذاب الیم حاصل قلورلر انلیله صنمسون اول کافرلرکه

بز

بز انلره دنیاده مهلت ویروب مال اوغلان ویردکوموز انلرك نفسلرینه خیرلو اوله بلکه
بز انلره مال واولاد ویردکمز اوزاق عمرله وعذابی قلدغمز اندن اوترودر که انلر معصیت
اوزره دخی جرئت ارتوره اول سبیله عقوبتلری دخی زیاده اوله اول کفرلری
مقابله سنده وخبیث نیتلری مقابله سنده اولره عذاب مهین حاصل اوله اکا کورن
لرفتی اهانت اولنور ماکان الله لیذر المؤمنین علی ما انتم علیه حتی یمیز الخبیث من الطیب
وماکان الله لیطلعکم علی الغیب ولکن الله یجتبی من رسله من یشاء فامنوا بالله ورسله
وان تؤمنوا وتتقوا فلکم اجر عظیم یعنی حق تعالی مؤمنلری قویاجق دکل شول کفر نفاق
اوزره کیم سز انوك اوزره سزتا اول پاك مؤمنی خبیث کافردن سجوب تمیز قلمانجه ودخی
الله تعالی سزی غیب اوزره مطلع قلمز که سزه بیان قلوب بیلدره ایماندن سزدنکم کلیسر وکم کلمیسر
لیکن الله تعالی اختیار ایدوب ارند ولر رسوللرندن کیمی دلرسه فوللرینه رسول وپیغمبر کوندر
سمجون کر کلوب انوك خبرن دکوره لر واول غیب اوزره دخی اول رسوللرن مطلع
قلور وحیله تاکه انلرك نبوتنه دلیل اوله پس سز ایمان کتورك الله تعالی یه دخی انوك
رسوللرینه اکر سز الله تعالی یه ایمان کتوروب رسوللرنی تصدیق ایدجك اولرسکوز سزه جنت
ایچنده اولو ثوابلر اولیسر ولا یحسبن الذین یبخلون بما اتاهم الله من فضله هو خیرا لهم
بل هو شر لهم سیطوقون ما بخلوا به یوم القیمة ولله میراث السموات والارض والله
بما تعملون خبیر یعنی ایله ظن اتمسون شونلرکم الله تعالی فضل ایدوب ویردکی مالدن بخل
ایدوب زکوة وصدقه ویرمدکلری وصله رحم قطع اتدکلری انلره خیردر بلکه شردر تیز
اولا که اول بخیللق قلدقلری بوینلرینه اوددن طوق اولب لکجه ویرلر وکوکلر ایچنده کیلر
الله تعالی یه میراث قالسر ایچون الله تعالی بلورانی کم زکاتن ویرروشونی کم ویرمز و برنه
ویرمسنه یارین جزاسین قلور لقد سمع الله قول الذین قالوا ان الله فقیر ونحن اغنیاء سنکتب
ما قالوا وقتلهم الانبیاء بغیر حق ونقول ذوقوا عذاب الحریق ذلك بما قدمت ایدیکم
وان الله لیس بظلام للعبید تحقیق الله تعالی اشیدر سوزلرنی شونلرك کم دیرلر الله تعالی
فقیر بز غنیلرز نیز اولا کرام الکاتبین انلرك قولنی یازب سقلیلر اخرتده انوك عقاب
اوله لر ودخی اول پیغمبرلرن کناهسزین اولدردکلرن دخی بزلر یارین قیامت کوننده جهنم
خزینه دارلرینه بیوره وز انلره دیه لرکه وارك کرك اول کویندرجی عذابلره که اول عذابلر
سزه شول سزدن ایلرو کوندردکوکز کفرلروکزدن ونفاقلروکزدن اوترودر الله حق
تعالی قوللره ظلم ایدجی دکلدر کناه سزین کسیه عذاب قلمز الذین قالوا ان الله عهد الینا
الا نؤمن لرسول حتی یاتینا بقربان تاکله النار قل قد جاءکم رسل من قبلی بالبینات وبالذی
قلتم فلم قتلتموهم ان کنتم صادقین یعنی کعب بن اشرف ومالك بن ضیف دخی غیرلر دیرلرکم
الله تعالی بزه توریتده ایله عهد ایدوب بیوردیکه بز ایمان کتوروب تصدیق اتمیه وز شول
پیغمبر یکه بزه قربانلر کلمیه که انی اود اینوب کویدره اکر سن بزه اول قربانی کتورورسك یا محمد

كرا اود اینوب انی یقه بزسكان ایمان كتوررز حق تعالی بعدیكده ایت یا محمد تحقیق سنوم
سندن الیرو بونجه رسول كلدلر ایتلر وعلامتلر كوستردلر وبرنجه پیغمبر اولدر كوكدن قربانله
دخی كلدی زكریا ویحیی كبی دخی اول آكیدن غیری بجوه انلری دیلدكوز اكر بو دكوكره كرچك
سكوز قربان كتوررز تصدیق ایدرسز بلكه مرادكوز بوسزدن حجت وعناددر كه ایدرسز
فان كذبوك فقد كذب رسل من قبلك جاؤا بالبینات والزبر والكتاب المنیر یعنی یا محمد
اكر بونلر سنی یلانلرسه اولدكلری سوزلردن اوتر وصبرایله ملول اولدكر سندن الیرو
كلن رسوللری دخی یلانلدلر حال بوكه انلر دخی سنجلاین علامتلرله وایتلرله كلدلر
كندولردن اوكدن كچن رسوللروك خبرلرین ویردلر دخی روشن كتابله كلدلر كه حلالی
حرامی حقی وباطلی بیان ایدر انلره دخی انا عنادلر بونلرك عادتلری بودر اصلا وانابدن
سنده تحمل ایله نتكم اولرا ایتدلر كل نفس ذائقة الموت وانما توفون اجوركم یوم القیمة
فمن زحزح عن النار وادخل الجنة فقد فاز وما الحیوة الدنیا الا متاع الغرور یعنی اول
وقتكه كل من علیها فان ویبقى ایتی اندی فرشتهلر ایتدیلر یر اهلی اولدی بزم هلاكمز
یوق زیرا بز یرا اوزرنده دكولز پس صكره بو ایت اینوب خبر ویردیكه المنیه هر نفس
اولومی طادسه كرك فرشتهلر دخی یقین بلدلر كیم كندولر دخی هلاك اولسهلر پس ایت
معنی بو اولدیكه یا محمد كافرلر لتحفا الرینه صبر ایلكل كیم بو جفا باقی دكل انلر دخی اولسهلر
سز دخی اولسهسز اما سزك اول صبركوز اجرلری قیامت كوننده سزم كاملا ویرله عمللركوز
ثوابلرندن نسنه نقص اولمیه هركیم طاموعذابندن ایراق اولنوب جنته كوییرلدی
تحقیق اول نجات بولدی سعادت بردی قوغابولری بر قاچ كون اول دنیا ایله كه دكلدر بو
دنیا حیاتی الا مغرور ایدجی متاعدر لتبلون فی اموالكم وانفسكم ولتسمعن من الذین اوتوا
الكتاب من قبلكم ومن الذین اشركوا اذی كثیرا وان تصبروا وتتقوا فان ذلك من عزم الامور
یعنی تحقیق سز ابتلا اولنورسز مالكزده آلدن كتمكله واكسلمكله وحقلر واجب اولمغله
زكوة وصدقه وعشر ونذر وحجه وارمق برله ونفسلروكزده دخی ابتلا اولنورسز خستهلغله
واجیلر ودردلر واقع اولمغله وغزاده دپلنمك ایله ودخی تحقیق سز ایشدرسز شونلردنكه
سزدن الیرو انلره كتاب ویرلدی ودخی مشركلردنكه عرب مشركلریدر چوق انجمك ایشدرسز
سوز یونندن نتكم یهودلر دیلر الله تعالی فقیردر بز غنیلرز اكر سز انلرك اذالرینه صبر ایدرسكز
والله تعالییه عاصی اولمقدن صقنورسكز بو اشلرك حقا یقندندر ودخی خبرلو نسنهلندندر
واذ اخذ الله میثاق الذین اوتوا الكتاب لتبیننه للناس ولا تكتمونه فنبذوه وراء ظهورهم
واشتروا به ثمنا قلیلا فبئس ما یشترون یعنی چون الله تعالی عهد ومیثاق الدی شونلردنكه
انلره كتاب ویرلدی كتابلرنده وحی اولنمغله دیدی انلره كم النبیه كركدر سزكم محمدك صفتلرنی
وكرچكلكنی بیان ایده سز خلقه بلدره سز وانی ستر ایدوب كزلمیاسز انلر عهدلرنی صیوب بزمله
یاوز معامله قلدلر اول عهدی اردلرینه اتوب ترك ایتدلر انی عمله كتورمدلر اول محمدك صفتن

ویرتی

ویرتی كزلدكلری دنیا متاعندن سهل نصیب الدلر باقی فنا یه صاتدلر بیاوز تیه اخشا
قلدلر كندو نفسلرینه كه دنیانی الب اخرتی ترك ایتدلر لا تحسبن الذین یفرحون بما اتوا و
یحبون ان یحمدوا بما لم یفعلوا فلا تحسبنهم بمفازة من العذاب ولهم عذاب مقیم ولله
ملك السموات والارض والله على كل شیء قدیر یعنی سن ظن ایلمه یا محمد شونلر كیم اللرنه
كلن مالجون سوینلر ودخی انی سورلر كه ایشلدكلری نسنه ایله حمد اولنلر زیرا انلر دیرلر كیم
بز ابراهیم دینی اوزره یوز حال بوكه اولر ابراهیم دینی اوزره دكللر ودخی دیرلر كیم
بز اوروج ونماز اهلیوز وكتاب اهلیوز كه انوكله عمل ایدرز دلرلر كه بو نسنه ایله خلق
اراسنده محمود اولالر یا محمد سن ظن ایلمكل بولر بو نسنه ایله عذابدن نجات بولالر
بلكه بونلره عذاب دایم واركه ابدا اندن چقسه دكللر ودخی یرلرو كوكلر ملكی ویرلرو كوكلر
خزینهلری الله تعالینكدر كوكدن یغمورلر یغدرر ویردن نباتلر بتورر پس الله تعالی قادردر
نیه دلرسه قدرتی یتر كه اول منكرلره عذاب كوندره ان فی خلق السموات والارض
واختلاف اللیل والنهار لایات لاولی الالباب یعنی تحقیق بو یرلرو كوكلر بر ادلمقده كه
اولو وعظمتلو مخلوقلردر وكوكلر ایچنده ای وكونش ویلدزلر ویرلر ایچنده یرادلن
طاغلر ودكزلر وانجلر وبناتلر وكیجه ایله كوندزك كلوب كیتمك وكندزك روشنلق اولب
كیجه جهانك قراكولق برومك كلی هب دلیل ونشاندر حق تعالینك وحدانیتنه كه بونلر
بویله یرادلدن برو ثابت ومحكم طوررلر تبدیل وتغییر اولمز اكر بو یرله كوك ایچنده
اندن ارتق بر معبود دخی اولسه بیروكوك ایچنده كیله قوافاده واریدی بولر
كلی دلیلدر شونلره كم انلرك عقلی واردر انی بیان ایدوب بیوردیكه الذین یذكرون الله
قیاما وقعودا وعلى جنوبهم ویتفكرون فی خلق السموات والارض ربنا ما خلقت هذا
باطلا سبحانك فقنا عذاب النار یعنی شونلر كم اللهی ذكر ایدوب نماز قلورلر قیام
اوزره كچنكه كوجلری یته وقیامه كوجلری یتمسه اوتوركن قلورلر واوترمغه دخی
كوجلری یتمسه یاتوركن ایمایله قلورلر كلی حالده اللهی اونتیوب ذكر ایدرلر كرك طوررکن
كرك یاتوركن كرك اوتوركن ودخی بو یرلرو كوكلر یاردلمغنده فكر ایدرلر اندن عبرت
الورلر ودخی اول تفكر اهلی چون بو یرلرك وكوكلروك عجایبلرین فكر ایدرلر دخی دیرلر كه
ای بزم دیمزسن اشبو نسنهلری عبث یرتمدك كم بونده بر حكمت اولمیه لیكن بر مصلحت
ایچون یاراتدك كه بزا اولسهسن بلورسن سنی تنزیه ایدرز شوندنكه بونلری سن عبث یره
یاراتش اولاسن سنك رسوللروك كلوب بزه خبر ویردلر كه سنك جنتك واروتارك واركم
سكا عاصی اولنلری اكا قویرسن سقلغل بزی اول معاصیدن كه سبب اوله عذاب
ناره كرمكه ربنا انك من تدخل النار فقد اخزیته وما للظالمین من انصار ربنا اننا سمعنا
منادیا ینادی للایمان ان امنوا بربكم فامنا ربنا فاغفر لنا ذنوبنا وكفر عنا سیئاتنا
وتوفنا مع الابرار ربنا واتنا ما وعدتنا على رسلك ولا تخزنا یوم القیمة انك لا تخلف المیعاد

يعني اول تفكر قلنلر دخي ديرلركه اي بزم ربمز بو درستي سن شول لكسه كه ناره قوياسين بتحقيق
سن اني خور ايدوب فضاحته براغورسين بو قدر كافرلره ومشركلره بر نصرت ايدجي كه
انلري عذابدن منع ايده لر فخنكه اول عذابه واقع اولالر ودخي ديرلركه اي بزم ربمز
تحقيق بز اشتدك اول محمدكه دعوت قلوردي تصديق اتمكه بونكله كه ديردي
ربكزه برلكنه تصديق ايدك انكاري ترك ايدك بز اني حق بلوب تصديق ايتدك واجب
دكل دكلي خلقه كه رسولي كوره ايمان كتوره وليكن ايا نه دعوت قلبجي قرانده كه تصديق
ايدوب كلمهٔ توحيدي ايده سين موحدلردن اولاسن ودخي ديرلركه بز سكا ايمان كتوردك
اي بزم ربمز دلرز بزم كناهلرمزي عفو ايدوب يارلغياسين اول اسلام ايچنده قلدغمز كناهلره
كفارت قلي ويره سين وفات ايتمزي مطيعلر له قلغل وار واحمزي مطيعلر وصالحلر ارواحيله
جمع ايدي ويركل ودخي ديرلر اي بزم ربمز ويركل بزه شول خيرلريكه وعده قلدك بزه رسوللرك كوك
دللري اوزره كه بيان قلوب خبر ويردلر دخي قبول ايدي وبر اول پيغمبرلرك و فرشتهلرك
دلنده اولنارا استغفارلريكه مؤمنلر ايچون قلدلر ودخي قيامت كوننده بزي عذاب ايله
طوتمغل كم قوللروك ارا سنده نصرتسز مخذول قلاسين زيرا سنك وعده لرك حقدر
اكا خلاف يوقدر فاستجاب لهم ربهم اني لا اضيع عمل عامل منكم من ذكر او انثى بعضكم
من بعض فالذين هاجروا واخرجوا من ديارهم واوذوا في سبيلي وقاتلوا وقتلوا لاكفرن
عنهم سيئاتهم ولادخلنهم جنات تجري من تحتها الانهار ثوابا من عند الله والله عنده
حسن الثواب يعني ربلري انلردن اجابت قلدي بونكله كه وعده قلوب ديشدر بكا اطاعت
قلنلرك عمللريني سزدن ضايع قلمزن كرك اردن اولسون كرك عورتدن كز بعضكز بعضكزك
دوستي دردين ايچنده وبعضكزك طاعتي بعضكزه بكزر پس اولر كم مكه دن هجرت ايدوب
مدينيه كلدلر ويوردلرندن ووطنلرندن سورلدلر بنم يولمده زحمتلر چكوب بكا اطاعت
قلمق ايچون عذابلر چكدلر بنم رسولمله مشركلره مقاتله قلدلر وبنم يولمده ديلندبلر غزتم
حقيچون بندخي اولره عوض سيئاتلريني محو ايدوب كيدرم دخي انلري اوجتلره قويم كه
اغاچلرينك التندن ارمقلر اقر بو كلي اولره ثواب وعوض يوسنندر الله تعالى قتندن بلكل كه
ثوابلرك ودونب وارجق مكانلرك خيرلوسي الله قتنده در بر قريش يري جميع دنيادن وانك
ايچنده كندن خيرلودر زيرا اول باقيدر بو فانيدر لا يغرنك تقلب الذين كفروا في البلاد
متاع قليل ثم ماويهم جهنم وبئس المهاد لكن الذين اتقوا ربهم لهم جنات تجري من تحتها
الانهار خالدين فيها نزلا من عند الله وما عند الله خير للابرار يعني سني مخذول قلمسون يا محمد
اول كافرلرك يريوزنده يوريب تجارت قلدقلريكه اول متاع قليلدر تيز كچر فانيدر
اندن دونب وارجق يرلري كه ياوزدر اول مالللر وتجارتلر هركز انلره منفعت قلمجق
دكلدر اما اولركم شركدن وفواحشدن سقندلر ومولي لرن برلدلر انلره جنتلر واركه
اغاچلرنك وكوشكلرينك التندن ارمقلر اقر بوحالده كه انلر انده مخلد درلر اولمزلر وكروچقمزلر

ابدا

ابدا بو جنات قصورله وحوريلرله باغچلرو باغچلرله كلي ثواب يوسندر الله تعالى مؤمنلر
وموحدلر ايچون شول سعادت ودولت ويرمشدر كه دنيادن اول خيرلودر مؤمن ومطيع
قوللره كم ترك ومعاصيدن بري اولمشلردر وان من اهل الكتاب لمن يؤمن بالله وما
انزل اليكم وما انزل اليهم خاشعين لله لا يشترون بايات الله ثمنا قليلا اولئك
لهم اجرهم عند ربهم ان الله سريع الحساب يعني تحقيق بو اهل كتابدن دخي كمسلر واركه
الله تعاليه ايمان كتوررلر وسزك اوزركزه اينن قرانه دخي تصديق ايدرلر ورسوللرينه
دخي ايمان كتوررلر الله تعالى دن قورقجي اولوبن واكا تواضع ايدوبن الله تعالينك ايتلريني
از بهايه صتمزلر يهودلر كبي كم محمدك صفتلريني كزلدلر ماله طمع ايدوبن اولره حاصل
اجرلري وثوابلري ربلري قاتنده كه اول جنتلردر كلي نعمتلرله ودخي تحقيق الله تعالى
تيز حساب ايدجيدر حسابلرين اسان ايدر اولرك كم مطيعلردر وعقوبته دخي قيتدر انلره
كم اكا عاصي اولدلر يا ايها الذين امنوا اصبروا وصابروا ورابطوا واتقوا الله لعلكم
تفلحون يعني اي انلركه ايمان كتوردلر صبر اليك دنياده بلا اوزرنه وجهاد قلمغه وفرايضي
وقيلمغه داقلوب معاصيدن يغلنمغه ودخي صبر ايدجي لردن اولك رسولكزله دشمن
اوزره تا اكا دكين كه شرك ترك ايدوب اسلامه كيره لر ودخي كافرلره چقك وحرب يغلك
مادامكه اول كافرلر دينلري اوزره قائم اولالر ودخي صبر ايدك طاعتلر زحمتنه ودنيكز
اوزونيز ومولي كزله اولمغه ودخي صابرلردن اولك اهل صلاتلك اذا الزمنه وسزه اولردن
واقع اولن حادثهلره ودخي ودخي انلروكري يغليوب منتظر اولك دشمنله مجادله
قلمغه قورقك الله تعالى دن جميع بيورلي نسنه لري يرينه كتورمك اردنجه اولك
وجميع مناهيدن يغلنمق اردنجه اولك اولكه نجات بولب قورتلوسز اوددن امين
اولب جنت ايچنده اسبذ طوتهوغكز مقصودلرك كالنه ايرشاسز

سورة النساء مائة وسبعون ايات

بسم الله الرحمن الرحيم يا ايها الناس
اتقوا ربكم الذي خلقكم من نفس واحدة وخلق منها زوجها وبث منهما رجالا كثيرا
ونساء واتقوا الله الذي تساءلون به والارحام ان الله كان عليكم رقيبا يعني قورقك
حذر ايدك اول ربكزه عقوبتندن معاصيدن وشركدن يغلنوب اني برلك واكا مطيع
اولك سزك اول مولاكزدر اول كم سزك جمله كوزي برنفسدن يارتدي كه اول ادمدر واول
ادمك كندو نفسندن كه وجفتي حوايي يارتدي ودخي اول حوا ايله ادمدن چوق
ارنلر وعورتلر برادب يريوزنه نشر ايلدي قورقك الله تعالى دن مطيع اولك اول الله
كم اندن حاجتلر دلرسز يعني بربكوز بربكوزه ديركه دلرين سندن اول الله رضا سيچون
ودخي الله تعالى دن قورقدغكزلين ارحام حقن دخي ضايع اتمكدن قورقك قطع ايلك
صلهٔ رحم ايلك فرضدر تحقيق الله تعالى سزك اوزركوزه رقيب در عمللروكزي سقلر
يارين اندن سزه سؤال ايدر اكا كوره مجازات قلور واتوا اليتامى اموالهم ولا تتبدلوا

الخبيث بالطيب ولا تاكلوا اموالهم الى اموالكم انه كان حوبا كبيرا يعنی حق تعالی يتيملرك
وليلرنه بيوروديكه ويرك اول يتيملرك ماللرنی كه قتوكزده درچنكز بلوغتيه يتيملر اول
حلال مالكزی حرامه بتديل اتمك اتكله كنده وحلال مالكزی قوياسز حرام يتيم مالنی
بيامزو انجه كورك بچه زد يتيم مالنه قتدسز انوك بچرن سز الاسزو يكی سن الاسز اسكی
قتاسز وقيونك سمزن الوب اروغن ويرسز اربه نقد ايرن دخی انجلين ايوسين
الوب برنه برامزن قوياسز و دخی يتيم مالنی كنده ومالكزه قاتوب بلر يمك كه اول
اولوكناه درو ان خفتم الا تقسطوا فی اليتامی فانكحوا ما طاب لكم من النساء مثنی
وثلث ورباع فان خفتم الا تعدلوا فواحدة او ما ملكت ايمانكم ذلك ادنی الا تعولوا
واتوا النساء صدقاتهن نحلة فان طبن لكم عن شیء منه نفسا فكلوه هنيئا مريئا
يعنی اكر بلكوزكه يتيملرما لنده عدل ايده مزسز جور ايلرسز نكاحلنك عورتلردن
شولر يكه سزه خوش كله ياايكی يا اوج يادرت درت دن زياده حلال دكل اكر قورقرسكز
كه اول درت عورت ارا سنده دخی نوبتلرنده ونفقه لرنده عدل ايده ميا سز برعورت
جفتلنك اكر اول برعورتنده دخی عدل ايده ميه سز حقن سقليمز سز برجاريه صاتون
الك كه ملكوكز اولا اول حقوق حرم اندن ساقط اولا اشبونه يقينرق ولا يفرق
دركه ميل ايدوب جور وظلم المية سز ودخی بيورديكه عورتلرو كزه مهرلرنی ويرك كه
بوينكزده دين اولمشدر فريضه يونندن ياديات يونندن اكر عورتلرو كز طيب
نفسله مهرلرندن سزه نسنه حلال ايدجك اولرسه انی يمك كه سزه حلال در اندن
كناه وعقوبت اولمز مكر كه زجرله وظلمله باغشلده سز اول سزه الله تعالی قاتنده حلال اولمز
عقوبتن چكرسز ولا تؤتوا السفهاء اموالكم التی جعل الله لكم قياما وارزقوهم فيها
واكسوهم وقولوا لهم قولا معروفا يعنی مال لروكزی سفيهلره ويرمك ديشلركم مراد
بونده اولدر كه مالكزی عورت او غلان الندن قليك كه انلر تصرف ايده لر سز كندكزی
انلره محتاج قلا سز حاجتكز اولجق سزه بولنميه پس شول مالكم الله تعالی انی سزه قوايم
معيشتيچون ويردی انی انلرك النه ويرمك اول مالكزدن كه اهلكزی واولادكزی
كه بالغ اولمامش اوله لر سز طعام لندرك وطون سز ايد ويرك مالكزاو زرنده قوام سز
اولك نجون انلرسزدن نفقه طلب اتسلر الكوزده نسنه دخی اولسه انلره كوركلو سوزله
وعده ايلك كه اوش الله تعالی ويره ايدم ديوانلره قتی سوزله جواب ويرمك وابتلوا اليتامی
حتی اذا بلغوا النكاح فان انستم منهم رشدا فادفعوا اليهم اموالهم ولا تاكلوها اسرافا
وبدارا ان يكبروا ومن كان غنيا فليستعفف ومن كان فقيرا فلياكل بالمعروف فاذا
دفعتم اليهم اموالهم فاشهدوا عليهم وكفی بالله حسيبا يعنی يتيملری صنك وعقللرن
تجربه قلوك تا اكا دك كه بالغ اولالرسز دخی انلردن زيركلك طويا سز ودينلرنه صلاح
كورهسز وماللرن صقليوب ضايع اتميه جكن بلرسز اول وقت اول ماللريكه قتوكزده در انلره

دكورك

دكورك حضرتنه انی سوب طاغتمغه مبادرت اتمك حذرايدك اندن كه سويه لر
دخی سزك اوزكره حواله اولوب ماللرن طلب ايده لر شول كمسه لركه غنی اولالر اول
يتيم مالندن احتياجلری اولميه اندن احتراز اتسونلر اما اولر كم فقير اولالر اول يتيم مالندن
ايلوكله يسونلر يعنی اوديخ الايسه بو بو يجك كروت ليم ايده پس نجن اول يتيملر بلوغه
ارسه لر ماللرنی اوله تسليم ايدل واول تسليم اوزره طانق دوتك كم تهمتدن بری اولاسز
بو واجب دكل اما مستحبدر طانق دوتمزسه دخی جائزدر الله تعالی كافيدر طانق يونندن اخرمن
للرجال نصيب مما ترك الوالدان والاقربون وللنساء نصيب مما ترك الوالدان والاقربون
مما قل منه او كثر نصيبا مفروضا يعنی ارلرك نصيبلری وار شول تركه دنكه اتادن انادن
وقومدن قلن تركه دن كرك اول تركه از اولسون كرك چوق هربرينك نصيبی وار فرايض
يونندن ودخی عورتلرك نصيبلری وار شول تركه دنكه انادن واتادن وقومدن قلن
تركه دن كرك اول تركه از اولسون كرك چوق هربرينك نصيبی وار فرايض يونندن واذا حضر
القسمة اولوا القربی واليتامی والمساكين فارزقوهم منه واكسوهم وقولوا لهم قولا معروفا
يعنی نجن قرابتی اولنلر قسمت ميراثه حاضر اولسلركه ورثه مال تقسيم ايدوب نصيب لرين
الورلر اول قومك بعضی كه ميراث يمزلر اما اول اولنه قرابتلری وار انلره دخی اول
وارثلر تركه دن نسنه جك عطا ايده لر استحباب يونندن نجكم تركه مالدن اوله كه اندن
نسنه ويرمكه يارية يعنی قول خلايق وباغ كبی اولميه اما نجن بولردن اولسه انلره عذر
ايدوب خاطرلرين خوش قلالر ودخی اكر ورثه بويكلردن اولسه بواقربايه
نسنه بخشش قلالر تركه دن واكر اواجق اوغلنلر اولسه اقربايه نسنه ويرميه لر اما
اما ايو دلله وصی لری ياوليلری عذرايدوب وعده قلالر ديه لر كه معذوردوتك ورثه
كوجكلردر ماللرندن المغه يرمز اما نجن بيويدلر بز انلره بيوره وزسز نسنه جك
عطا ايده لرو دخی مسكينلره ويتيملره حاضر اولسلر كه انلرك دخی قرابتی اوله انلره دخی
بويله ايده لر ياخود قرابتی اولسون اولماسون تلندن نسنه جك عطا ايده لر وليخش الذين
لو تركوا من خلفهم ذرية ضعافا خافوا عليهم فليتقوا الله وليقولوا قولا سديدا
يعنی قورقسونلر شونلركه ميتك قاتنه حاضر اولالر ميتك اوغلان يخفلری ضايع اولمقدن
اتالرندن صكره نتكم كنده اوغلانجفلری ضايع اولمقدن قورقرلر كنده ولردن صكره
ديسونلر اول اولنه كه سن كنده وجانكچون قورمالكی وصيت ايله سكا خرج اولنه
اوغلانجفلری قورمه انلره حق تعالی رزاقدر رزق لرين ويرر ديكه ديسنلر بز مالكده
كنده وجانكه وصيت قل برزين اهل اولادكه قوكه ضعيف لرعاجزلردر ضايع اولمسونلر الله
تعالی دن قورقسونلر بوالبو سوزلر سويليه سونلر واول اولنه بويله تلقين اتسونلر وهم قولی
دخی كلمه شهادتی تلقين اتسونلر كنده ولرديسونلر اول اتتسونكه بله ديه ان الذين ياكلون
اموال اليتامی ظلما انما ياكلون فی بطونهم نارا وسيصلون سعيرا يعنی شونلركم يتيم لرك

ماللرني برلر ظلم بوندن حقسزيره تحقيق اولر غزلر وقزلرني قويمزلر الا اودقويرلر
يعني يدكلري شول حرامدر كه الشيره اولره اود واجب اولور تيزا وله انلر سعيرطموسنه
كره لر آخرتده يوصيكم الله في اولادكم للذكر مثل حظ الانثيين فان كن نساء فوق اثنتين
فلهن ثلثا ما ترك وان كانت واحدة فلها النصف ولابويه لكل واحد منهما السدس
مما ترك ان كان له ولد فان لم يكن له ولد وورثه ابواه فلامه الثلث فان كان له
اخوة فلامه السدس من بعد وصية يوصي بها او دين يعني حق تعالى سزه بيان قلور اولادكز
ميراثلريني نتكم قسمت ميراثي بيان قلدي بو يرديكم لجني برار يا بر عورت اولسه صوكنده
اوغل قز قوسه اول ار اوغلنه اكي قز نصيبنجه نصيب وار يعني اره اكي نصيب قزه بر نصيب
وكر قلان هپ قزلر اولسه اوغل قالمسه اكر قز ايكي اولوب يا دخي ارتق اولرسه نقدر كركسه
اولسون انلره تركه نك ثلثاني وار يعني اوچ بخشدن ايكيسي وار ودخي قز بر اولاجق اولرسه
اكا مالك نصفي وار باقي قلان عصبه نك اولور ودخي اولنك انسي اتاسي قالسه هر برينه
اولره مالك سدسي اوله اكر اولنك اوغل وقزي يا اوغل اوغلي اولمسه اتا سندن انا سندن
ارتق ورثه اول اكسي اولا انا سنه مالك ثلثي الا باقيسي كلي اتانك اوله وكر اولنك قرداشلر
اولسه كرك ار كرك قز اناني ثلثدن سدسه الترانا سدس مالي الور باقي قلان هپ اتانك
اولورامدي بو كلي قسمت كه اولور وصيت دن صكره اولور كه ميت اتدي ودخي ميتك بورجي
اودندكدن صكره بونده تقديم وتاخير وار يعني اول قضاي دين كرك اندن تنفيذ وصيت
اولور اكرچه قراءتده اول وصيتدر اباؤكم وابناؤكم لا تدرون ايهم اقرب لكم نفعا
فريضة من الله ان الله كان عليما حكيما يعني سزك اتالركز واوغلانلركز كه واردر سن
بلمدوكز كم سزلره قنغسي بقيندر قدر سزه منفعت يوندن زياده تاكه ميراثدن نيه مستحق
اولرسه اكاويريدوكز ليكن حق تعالى هر برينه بر فرض بيان ايدوب سزه بلدردي شونلك
اوزرينه كه كندونك علمنده اندا برحكمت وار اكر اني سزه تفويض اتسه سز بلمزدوكز كه
قنغيسي سزه منفعت لوزقدر فساده ويروب ضايع ايدردوكز پس الله تعالى علمدر
جميع نسنه لري بر تمزدن اوكدن دخي بلور وحكيمدر حكمتنه كوره هر برينه بر فرض تقدير ايدي
ولكم نصف ما ترك ازواجكم ان لم يكن لهن ولد فان كان لهن ولد فلكم الربع مما تركن من بعد وصية
يوصين بها او دين يعني فجي بر عورت اولسه ارين قوسه اكر اول عورتك اوغلي يا قزي يا
اوغلي اوغلي اولمسه ارنه تركه دن نصف ذكر كه الا وكر اوغلي يا قزي يا اوغلي اوغلي اولسه
اره تركه دن ربع ذكر يعني درتده بر بو دخي اول عورتك بورجي قضا اولدقدن صكره ووصيت
يرينه كلدكدن صكره اولور ولهن الربع مما تركتم ان لم يكن لكم ولد فان كان لكم ولد فلهن
الثمن مما تركتم من بعد وصية توصون بها او دين يعني اكر ار اولسه اوغلي يا قزي يا اوغلي
اوغلي اولسه عورته مالدن ثمن ذكر يعني سكزده بري بو دخي كرو بورج اودنب وصيت
يرينه كلدكدن صكره اولور اما عورت كرك بر اولسون كرك درت اولسون كلينه همان

بر

بر ربع در اوغل قزي اولميجق وبر ثمن در اوغلي قزي اولجق وان كان رجل يورث كلالة
او امرأة وله اخ او اخت فلكل واحد منهما السدس فان كانوا اكثر من ذلك فهم شركاء في الثلث
من بعد وصية يوصى بها او دين غير مضار وصية من الله والله عليم حليم يعني اول اولن اركه
اندن ميراث برلر كلاله اولسه يعني اتاسي واوغل قزي واوغلي اوغلي اولسه ياخود كلاله
عورت اولسه اول اولن اركه كلاله دن اناتك انا بر ار قرداشي يا قز قرداشي اولسه انلك هر برينه
ميراثدن سدس واردر اكر بو انا بر قرداشلر بردن ارتق اولسه دكلي ميراثه ثلثنه مستحق اولور
اما اركلي دشيسي قسمتده برابر اولور ارتق اكسك اولمز وعورت كلاله اولدقده دخي كه
انا بر قرداش اوله بر اولسه سدس يعني التيده بر ايكي اولسه يا دخي ارتق كرك دكلي ار اولسون
كرك قز اولسون كرك ار قز بله اولسه قسمتده دخي استحقاقده دخي برابردر بو دخي دين
قضا اولوب وصيت يرينه كلدكدن صكره اولور كه ورثه يه ضرر اولميه يعني وصيت ثلثدن
زياده اولميه وكر ثلثدن زياده وصيت اولنسه اول زياده اولنان ورثه نك اجازتنه موقوف
اولور بو قسمت كلي بو ورثه اراسنده فريضه اولوبدر الله تعالى دن الله تعالى عليمدر امر ميراثه يكركن
اول بلور كه يعوردي ودخي حليمدر قوللرينك جهلنه باقوب عقوبتي تعجيل اتمز تلك حدود
الله ومن يطع الله ورسوله يدخله جنات تجري من تحتها الانهار خالدين فيها وذلك الفوز العظيم
ومن يعص الله ورسوله ويتعد حدوده يدخله نارا خالدا فيها وله عذاب مهين يعني اشبو قسمت
ميراثكه بو يرلدي الله تعالى نك احكاميدر سزه بلدردي تا انوكله عمل ايده سز هر كمسه كم الله تعالى يه
ورسولنه مطيع اوله بو ميراث امرنده انكا راعيه وانك حقيقتنه اقرار ايدوب بو يره
دغنلين عمل ايليه اول اقراري وعملي اول كشي جنته كويرانك كوشكلرينك واغاجلرينك
الندن ارمقلر اقربوطالده كه اول كشي انده مخلد اوله كرو چقميه وعزل اولميه زيرا اول
جنت نعمتيله اولكشيه عوض ويرلدكي فوز عظيمدر اما هر كيم الله تعالى يه ورسولنه عاصي اولوب
بو ميراث امرنده مخالفت قلسه قسمتده الله تعالى حكمين ترك اتسه ارتق يا اكسك اتسه يا هيچ قسمت
اتميوب امردن تجاوز اتسه اول فعلي اني ناره كويره كه انده مخلد اولوب خوار قلبي عذابلره مبتلا
اولور واللاتي يأتين الفاحشة من نسائكم فاستشهدوا عليهن اربعة منكم فان شهدوا فامسكوهن
في البيوت حتى يتوفاهن الموت او يجعل الله لهن سبيلا واللذان يأتيانها منكم فآذوهما فان تابا
واصلحا فاعرضوا عنهما ان الله كان توابا رحيما يعني شول عورتلركم سزك وعورتلركزدن زنا قلالر
انلك اوزرينه مسلمانلردن كه حر اوله عادل اوله درت طانق طلب ايلك اكر بو درت طانق
انلرك اوزرينه زنا ايله طانقلق ويره جك اولورسه سز انلري حبس ايدك بيجن ايچنده ياخود حق
حق تعالى انلره بر وجهله طريق حكم بيان قله انوكله مخلص بولا بو آيت هنوز حد رجم كلمزدن
اول ايدي رجم حد اينيله بو منسوخ اولدي ودخي بيورديكه سزدن اكي كه بكر اولالر مسلمان
اولالر زنا ايده لر يعني اولمديكله اركور مدك قز فجنكدز زنا ايده لر سز انلري دليله تعيير
ايدوب سز زنش قلوب انجدك اول فعللرندن اوتروتا كه اول اشلرينه پشيمان اولالر اكراول

تنا دنصکره توبه قلسلر عمللرینی اصلاح ایتسه‌لر سز انلردن اعراض ایدوب انلری انجدجك
سوزلر سویلیك کہ اسه تعالی توابدر توبه‌لر قبول ایدوب عفو ایدیجی در ورحیمدر کناه لرنده
تجدیلری اسرکیجی در یعنی صکره رجمله جلد ایتی کلدی بو حبله اذا قلق منسوخ اولندی بو تعییر
ایدوب توبیخ قلمق اول زمانده ایدی بو یوز اغاج حد اورمق شمدکی زمانده اولکه شمدی انلرك
کبیه تعییر وتوبیخ قلمقدن فائده اولمز انما التوبة على الله للذين يعملون السوء بجهالة ثم يتوبون
من قريب فاولئك يتوب الله عليهم وكان الله عليما حكيما يعني تحقيق توبه قبول ایدوب
کناهدن نجات ویرنا اسه تعالی دندر شول کمسه لره کہ کناه اشلیلر جهالتله اول توبه دخی اوزاملدن
تیز حجت قلالر اولردر کہ انه تعالی توبه لرین قبول ایدوب کناه لرینی عفو ایدر اسه تعالی علیمدر
اخلاصله توبه قلانی بلور حکیمدر حکم ایدر توبه ایله عاصی اولنلره وليست التوبة للذين يعملون
السيئات حتى اذا حضر احدهم الموت قال اني تبت الان ولا الذين يموتون وهم كفار
اولئك اعتدنا لهم عذابا اليما يعني توبه لری قبول دکلدر شول کمسه لرك کم کناه لری اشلیه لر
دخی انك اوزرنه دائم اولالر تا اکادکین کہ انلردن برینه اولوم ایرشه جان حلقومه کله
حالت الموتی معاینه کوره دخی اول وقت دیه کہ بن توبه ایلدم بو توبه توبه دکلدر دخی شولرك
توبسی قبول دکلدر کہ اولر رسول حالتنده کہ کروکافر کیدرلر انلر اولردر کم بز انلر ایچون قتی انجیجی
عذاب حاضر قلدك يا ايها الذين امنوا لا يحل لكم ان ترثوا النساء كرها ولا تعضلوهن لتذهبوا
ببعض ما اتيتموهن الا ان يأتين بفاحشة مبينة وعاشروهن بالمعروف فان كرهتموهن
فعسى ان تكرهوا شيئا ويجعل الله فيه خيرا كثيرا يعني ای انلرکہ ایمان کتوردلر سزه حلال
دکلدر کم عورتلردن کوجله میراث یه‌سز اکر انك صحبتی سزه خوش کلمیه حجت اولرسه طلاق ورك
انی اکراهله قتوکزده طوتب برغیری ایله وارمقدن منع ایتمك شوندن اوترو کہ مهردن انلره
ویردوکوکز نسنه نك بعضن کرو الاسز مکر کہ انلر ظاهر معصیت اشلیه لر سزدن قاجمق کبی
یا اشکاره زنا قلالر اول وقت سزه حلالدر کہ خلع ایدوب اولردن نسنه الوب قیوویره سز
اولوکله کورکلو دیرلك واکر اولرك صحبتن کریه کورسکوز اولاکہ اول صحبتن کریه کوردکوکز
نسنه اول عورتله سزه انده اسه تعالی چوق خیر قله اندن بر صالح ولد روزی قله سزدن
خیر خلف اولوب سزه خیر دعا قلا انك سببیله مغفور اولاسز یاخود قیوویرمیوب طوتیجق
اولرسکوز اولاکہ حق تعالی اندنصکره اول عورت اوزره سزك کوکلوکزه شفقت براغه
خوش دریله سز یا انی قیوویره سز اسه تعالی انی برغیریکزه جفتلندوره اندن اکا ولد رزق الیه
انك اول معیشتنه سبب اولا وان اردتم استبدال زوج مكان زوج واتيتم احديهن
قنطارا فلا تاخذوا منه شيئا اتاخذونه بهتانا واثما مبينا وكيف تاخذونه وقد
افضى بعضكم الى بعض واخذن منكم ميثاقا غليظا يعني دیلرسکز کہ اول قتوکزده کی عورته
طلاق ویروب انك یرینه برغیری کتوره سز اکر سز اول عورته مهردن اوتروك متقال
التون ویردکزسه دخی حلال کورمکز کہ اندن برنسنه کرو الاسز چونکہ قاچمق انك طرفندن

اولمیه

اولمیه حلال می کوردسز ظلم یوننه دن کہ اول ظاهر کناهدر نته حلال کوردسز انك مهرندن
المق کہ تحقیق سز بر بریکزه ایچنده بری بریکزه اولشدکوز وبرآوده خلوت اولدکز شهر
سزك اوزدکوزه واجب اولدی دخی اول عورتلر سزدن محکم عهد الوبدرلر نکاحله نتکم
حق تعالی بیوردی یا ایلوکله طوتب معیشت قلوك یاخود ایلوکله طلاق ویروب صالی
ویرك انلر اوزرینه بو کلام عورتلر ایچون حق تعالی دن محکم عهددر بو عهدی صوب مخالفت
قلمق اثم عظیمدر ولا تنكحوا ما نكح اباؤكم من النساء الا ما قد سلف انه كان فاحشة و
مقتا وساء سبيلا حرمت عليكم امهاتكم وبناتكم واخواتكم وخالاتكم وبنات الاخ وبنات
الاخت وامهاتكم اللاتي ارضعنكم واخواتكم من الرضاعة وامهات نسائكم وربائبكم اللاتي
في حجوركم من نسائكم اللاتي دخلتم بهن فان لم تكونوا دخلتم بهن فلا جناح عليكم وحلائل
ابنائكم الذين من اصلابكم وان تجمعوا بين الاختين الا ما قد سلف ان الله كان غفورا رحيما
یعنی سز جفتلنمك اول عورتلرکم اتاکز جفتلندی یاخود جفتلنمدی اکا حرام جماع قلدی اولسه
سزك اوزدکوزه حرامدر الا اولکم حالت جاهلیتده اشلدوکز اولکجدی اندن معاف
اولنمسز وکز شمدیدنکرو انی اشلیجك اولرسکز بلوك کہ اول معصیتدر ودخی حق تعالی نك
دشمن دوتلمقدر ویوریجك یوللرك کی یاوز بیدرکشی جهنمه اولشدرلر ودخی حرام اولدی
سزه جفتلنمك انالروکزی وابه لروکزی کرك اتا طرفندن کرك انا طرفندن ودخی قزلروکزی
جفتلنمك وقزلروکز قزلرندن نقدر اوزایوب کیدرسه واوغلان قزلری دخی انجلاین دخی قز
قرداشلروکزی جفتلنمك وانالروکزك قز قرداشن جفتلنمك دخی ار قرداش قزلرین جفت
لنمك وقز قرداش قزلرین جفتلنمك ودخی شول انالروکزکہ سزی امزردی وبله سود
امدوکز قز قرداشلری جفتلنمك ودخی عورتلروکزك انالرینی جفتلنمك کرك قزینه دخول
ایدك کرك ایتمك مجرد قزینه نکاح ایتمکله اول حرام اولور ودخی شول عورتلروکز قزلری که
سزك دزکوزنده والکوزده بسلندی انی دخی جفتلنمك سزه حرامدر شول وقتکہ انا سنه
دخول ایتمش اولاسز والا اکر دخول ایتمش اولاسز اول قزی جفتلنمك سزه حلالدر دخی حرام
اولدی سزه شول عورتلری جفتلنمك کہ صلبکزدن اوغلانروکز جفتلندیلر بو صلب بونده
شرط اولدیغی اندن اوترو دکہ برکمسه بر اوغلنی کم ایرق صلبیدندر اوغل ایدنسه انك عورتن
جفتلنمك اول اتالغنه حلال اولور ودخی حرام اولدی اوزرکوزه حره دن ایکی قز قرداشی
نکاحله الوب جمع ایتمك واکر برکشی عورتنه طلاق دخی ویرسه اول عورتك قز قرداشن
المق دلسه اول بوشادیغی قز قرداشنك عدتی تمام اولمدین اکا نکاح ایتمك دخی حرام اولور
واکر عورتی دردت اولسه برینی بوشاسه دلسه کہ کرو برعورت دخی الا انك دخی عدتی
تمام اولمدین المق حرامدر ودخی ایکی جاریه سی اولسه ایکی قز قرداشلر اولسه لر اول جاریه لك
برینه جماع ایتسه دخی برینه جماع ایتمك اکا حرام اولور نتکم حره ده نکاحله جمع ایتمك حرامدر
والا مکر کہ جاهلیتده ایتمش اولا اول عفو اولنمش اوله زیرا اسه تعالی غفور در یارلقیانی کہ جاهلیتده

اشلندي ودخي رحيمدر اسركر وير لغراولكناه لري كه اسلامه ايجنده فحنكه اندن توبه
قلهلر والمحصنات من النساء الا ما ملكت ايمانكم كتاب الله عليكم واحل لكم ما وراء ذلكم
ان تبتغوا باموالكم محصنين غير مسافحين فما استمتعتم به منهن فاتوهن اجورهن فريضة
ولا جناح عليكم فيما تراضيتم به من بعد الفريضة ان الله كان عليما حكيما يعني هر عورتكم
ارلري اولاسرلر تحت يدينكزده اولميه اول دخي سزه حرامدر الا ملككزه الوكزله مالك
اولوب كافردن بيه ايدوب كتورن سزه انلر سزه حلالدر اكرچه كافرده دارحربده اري دخي
وارسه ليكن بر عذر كوروب استبرا قلدقدن صكره حلال اولور يا خود نكاحلنوب بضعنه
مالك اولاسز يا بر يا اكي تادورده دكين پس بو احكام تحريم كه سزلك اوزركوزه اوقنور
اول حكم كتاب الله درسز اول كتاب حكمنه متابعت قلوك مخالفت ايلمك بو ذكر اولونانلر
حرام بلوك بونلردن غيري سزه رخصت اولديكه جفتلنه سز ودخي رسول الله صلعم بيورديكم
عورت جفتلنميه اتا سنك قرداشي اوزره واناسنك قزقرداشي اوزره دخي جاريه حره اوزرنه
بو قوله دخي متابعت واجبدر ودخي حق تعالى بيورديكه بونلردن غيري سزه مباحدركه مالكز
له طلب ايدوب الاسز يا مهر ويروب حره الاسز نكاح صحيحله يا جاريه صاتون الاسز تمله بو
حالتده متعففلردن اولاسز زناده وزنا ايدجيلردن اولميه سز ودخي اول عورتله نكاح
دنصكره منتفع نسنه كه لذت الوب منفعت طوتاسز انلرك مهرلريني ويرك اكر خلوتله دخولله منتفع
اولوب لذت الورسكوز مهرلريني ويرك كه شرط الدوكوكز وجوب يوزندن واكر دخول اتمدين
مجرد نكاحله تلذذ قلدوكز سه كه ناكاه قبل الدخول فرقت واقع اولدي موتله يا طلاقله
اول وقت اول شرط اولنان مهرك نصفني ويرك وجوب يوزندن وكر نكاحدن صكره اريله
عورت مهرده بربريكزله خشنودلشسكوز بويله كه ار كندو رضاسيله اول شرط اولنان
مهر اوزره دخي زياده قلديا عورت كندو رضاسيله مهرنك بعضني يا كلي بني ارنه حط
ايتدي يا بغشلدي بونك سزلك اوزركزه كناهي يوق چونكه ايكي طرفدن رضاليله اولدي پس الله
تعالى عليمدر بلورقوللروك امرينك صلاحني ودخي حكيمدر حكم ليديكه محرماتي بيان ايدوب حلالده
رخصت ويرمكله ومن لم يستطع منكم طولا ان ينكح المحصنات المومنات فمن ما ملكت ايمانكم
من فتياتكم المومنات والله اعلم بايمانكم بعضكم من بعض فانكحوهن باذن اهلهن واتوهن اجورهن
بالمعروف محصنات غير مسافحات ولا متخذات اخدان يعني هر كيملك كه سزدن مال قدرتي يته
كه مهر ويروب حرائردن مومنه عورت جفتلنه پس اول جفتلنسون بر غيرينك جاريه سنكه
انك ملكنده در اول دخي مومنه اولا اما بو جاريه نكاحلندوكي شول وقت دركه قاتنده
حره دن بر عورت نكاحلوسي اولميه زيرا حره اوزرينه امه جفتلنمك حرامدر وبعضلر
ايتديلر چونكه شول قدر ماله كوچي يتيشه كه انوكله حره جفتلنمك ممكن اوله ودخي بلوك كه
سزلك ايمانكزي الله تعالى يكرك بلجيدر حقيقتني سز ظاهر يله عمل قلوك چونكه مومنه در الوك
سزه اول لازم دكل كم باطنده بحث ايده سز زيرا اسرار اوزره مطلع اولان الله در بعضكز نسبده كرو

بعضكم

بعضكزه ندر كه كليكز ادم اوغليدر اول اورتاكزده غيله فخر اولنمز ودخي دينكز بردر
دركه دين اسلامدر اول جهتدن برابرسز پس چونكه ضرورت واقع اولا جائزدركه امه
جفتلنه پس اول امه دن جفتلنوك مولالري دستوريله ومهرلريني ويرك طاقتكز يتدوكي
اما اول جفتلنديكوكز متعففه اولوه زنا ايدجي اولميون اشكاره وكزلو دوست دوتجي
دخي اولميون فاذا احصن فان اتين بفاحشة فعليهن نصف ما على المحصنات من
العذاب ذلك لمن خشي العنت منكم وان تصبروا خير لكم والله غفور رحيم يعني چونكه اره
واروب متعففه اولسه لر اندن صكره زنا قلسه لر اول حره عورت زنا قلنجق اكا حددن نه لازم
اولورسه اول امه يه انوك نصفي واجب اولور كه اول اللي اغاج حد در پس بو امه جفتلنمك
شول كمسه يه رخصتدركه اكا يكتالك شهوتي غالب اولا قورقدكه زنايه واقع اولوب دنياده
حده مستحق اولا اخرتده عذابه پس حق تعالى امه جفتلنمكه اكي نسنه شرط ايلدي بر حره
المغه كوچي يتيمك وبر دخي عنتدن قورقماق يعني زنادن واندن عفو تبندن واكر صبر ايدوب
اول امه جفت لنمز سكز سزه اول خيرلو رقدر اوغلنه بجقلر وكز قول اولمقدن قورتله الله تعالى
غفوردر يارلغر سزدن انيكم بو نخليلدن اولكدن واقع اولدي ودخي رحيمدر نكاحي امه
رخصت ويردي لكن كناهلر وكزه تعجيل عقوبت قلمدي يريد الله ليبين لكم ويهديكم سنن
الذين من قبلكم ويتوب عليكم والله عليم حكيم والله يريد ان يتوب عليكم ويريد الذين يتبعون
الشهوات ان تميلوا ميلا عظيما يريد الله ان يخفف عنكم وخلق الانسان ضعيفا يعني الله
تعالى ذكر كماني بيان قلسون كه امه جفتلنمكدن سزه صبر اتمك خيرلودر نتكم امه نكاحلنمك
عذروقتنده مباح ايدوكن بيان ايتدي ودخي ديلركه سزي دلالت قله بلدوره اول سزدن
ايلروكيلر شريعتين كم امه جفتلنمك اولره حلال دكلدي سزه حلال قلدي ودخي ديلركه اول
حرام اولنمزدن اول نكاح اشلدوكز انی سزدن عفو ايليه زيرا الله تعالى عليمدر بلوركه حرام
اولندقدنصكره سزدن انيكم اشلدي ودخي حكيمدر حكم ايتمكله امه جفتلنمكدن شولركم حره
المغه كوجلري يترا ستجابي يوننددن ودخي الله تعالى ديلركه سزدن خطاكزي عفو ايده
اما اولركم شهوات نفسانيه يه متابعت قلديلر يعني يهود ديلر ديرلر كه سز يا لكلكه اولو
خطالره ميل ايده سز انلر جيليكي سز دخي زنايه وفساده مبتلا اولاسز اما الله تعالى ديلركه
سزه امري تخفيف ايدوب اسان قلادلسزه رخصت لر بيان ايده انوكله عمل ايدوب
معصيت يوكلرندن نجات بولاسز زيرا بو انسان ضعيف يارادلمشدر عورتدن ايرو صبر
ايده مزلر يا ايها الذين امنوا لا تاكلوا اموالكم بينكم بالباطل الا ان تكون تجارة عن تراض
منكم ولا تقتلوا انفسكم ان الله كان بكم رحيما يعني انلركم ايمان كتوردلر سزما لكزي بري
بريكز اراسنده ظلم له وبلدن انداجون المغله يمك وهر نسنه كه شريعتده اول وجهله
يمك حلال اولمز رباكبي وغصب اتمك كبي وقمارلدا لمق وسرقه ايله وخيانتله الوب يمك
بولردن سا قنوك الا شول نسنه يله كه اورتاكزده تجارتله اولا بري بريكزه راضي اولاسز

بیع وشرا کبی یا مالی مضاربه یه الوب اشلتمك کبی شرط حلال اوزره بس مضاربه سعی
اتمکیچون سفره چقسه اول مال مضاربه دن یرسه قیرمزو دخی بعضکز قصد ایدوب
بعضکزی دیلمك که کلیکز بر دین اهلی اولاسز اهل حربدن اولمیه یا بر باطل ایشله کندو
برکمسه‌ئی واجب قلما بدرستی الله تعالی سزه رحیمدر که سزی قتلدن و ما لکزی فعل باطل ایله
بر بریکزدن المغی نهی ایدر ومن یفعل ذلك عدوانا وظلما فسوف نصلیه نارا وکان ذلك
علی الله یسیرا یعنی هر که اول مالی شرع حلال قلمدغی وجهله یه وقتل نفس الله امر
امر اولنمادن تجاوز ایدوب و حلال کورب الله ظلم وجور یوزندن نیز اولا کدیار
اخرتده بز انی کوینیدر یجی اوده قویاوز که بو نسنه الله تعالی یه اساندر شکل دکل زیرا انیه
کرکه اول قادردر ان تجتنبوا کبایر ما تنهون عنه نکفر عنکم سیاتکم وندخلکم مدخلا
کریما یعنی اکر سز شول نهی اولندوغکز کناه لرك کبایرندن یغلنا جق اولورسکز اولکرو
قلدن صغایرلرو کزدن برنماز له واورجله و جمعه نمازیله و رمضان ایله کفارت
قلوب عفو ایدرز وانی کویردرز اخرتده کرجك یرلرك کی کریمه وشریفه که جنتدر
ولا تتمنوا ما فضل الله به بعضکم علی بعض للرجال نصیب مما اکتسبوا وللنساء نصیب
مما اکتسبن واسئلوا الله من فضله ان الله کان بکل شیء علیما یعنی سز تمنا ایدوب دیلمك
شول نسنه که الله تعالی انی فضیله سزلك بعضکزه تفضیل ایدوب بعضکز اوزرینه
عطا قلدی دیو نکه فلانك مالنی ال بکا ویر بو حسد در بلکه ایستون الهی فلانه
ویردوکك کبی بکا دخی ویر ارنلروك دخی ثوابی وار شول نسنه که جهاد قلدیلر
وعورتلروك دخی ثوابی وار شول نسنه که فرجلرین صقلدیلر وارنلرینه مطیع
اولدیلر سز کلیکز ارنلر وعورتلر الله تعالی تعالینك فضلندن دیلك که سزه نصیب
قله زیرا تحقیق الله تعالی علیمدر کلی نسنه بلور که انلر جهاد صلاحیتلودر عورتلر اولرینه
اوتروب کندولری صقلمق اصلحدر که بو غزای نفسدر ولکل جعلنا موالی مما ترك
الوالدان والاقربون والذین عقدت ایمانکم فاتوهم نصیبهم ان الله علی کل شیء شهیدا
یعنی بز هر بر شخصه بر عصبه وورثه قلدق که میراث بیلر شول نسنه دنکه اتا انا
ترك ایدوب صوکنه قودی ودخی قوم وقبیله که قرابتی وار در عم کبی وعم اوغلی کبی
زیرا دوکلی ورثه اتادن منشعب وورثه کروا تادن انادن متفرق اولورو دخی بیوردیکه
شولرکم سز انلر کله عقد ایدوب یمین قلدوکز انلره دخی نصیب لرینی ویرك بو منسوخ اولدی
شول ایتله کم حق تعالی بیوردی و اولوا الارحام بعضهم اولی ببعض تحقیق حق تعالی
هر نسنه اوزره شاهددر ویردوکوکز دخی بلور ویرمدوکوکز دخی بلور الرجال
قوامون علی النساء بما فضل الله بعضهم علی بعض وبما انفقوا من اموالهم فالصالحات
قانتات حافظات للغیب بما حفظ الله واللاتی تخافون نشوزهن فعظوهن واهجروهن
فی المضاجع واضربوهن فان اطعنکم فلا تبغوا علیهن سبیلا ان الله کان علیا کبیرا

یعنی

یعنی حق تعالی بیوردیکه بو ارنلر مسلطلردر عورتلرك امورلرین تدبیر اتمکده و بولره تادیب
اتمکده شونکله کم الله تعالی بولروك بعضنی بعضی اوزره بکلدی زیرا ارك فضیلتی وار عورت
اوزره اکا نفقه ویرمکله وحقن اکا دفع اتمکله وعقل زیاده اولمغله وانك مصالحن
تدبیر اتمکله و دخی ماللرندن اولره انفاق قلدقلرندن اوتروو مهردن نفقه دن شولرکم
صالحدر عورتلردر ارنلرینه احسان ایدیجیلردر الله تعالی مطیع اولیجیلردر دخی ارنلرینه
مطیع اولجیلردر حقلرین یرینه کتورب صقلیجیلردر و دخی ارنلری غایب اولیجق فرج
لرینی صقلرلر و اولرینی صقلرلر ارلر سومدوکی کمسه‌ئی اولرینه کتورمزلر اما شول عورتلرکه
معصیتلرینی قورقرسز اعراض ایدرلر انلره نصیحت ایدك ایدك که قورقك الله تعالی دن
ارنلروکزك حقلرین صقلك کم انلرك حقی سزلك اوزرکزه واجبدر اکر بو نصیحتی قبول
اتمزلرسه دوشكلرینه وارمك و اکر بو دوشکدن هجرت قلمغله دخی اولمزسه دکوك
شویله که اعضاسنه زیان ایرشمیه اکر انوکله سزه مطیع اولورلرسه انلره علت طلب اتمك
که بچون بونی بو بیله ایلدك دیو البته تکلیف اتمك که سزی سوه لر زیرا بو سومك کوکله
تعلقدر و ترکوکله کمسه نك اختیاری یوق بدرستی الله تعالی علیدر کلی بوجه دن بوجه در
وکلی کبیردن اولودر قوللرندن محبت طلب اتمز دخی بوله کتورمدوکی بو کلمنی بولردن
عین طاعت استرسز دخی انجلین اول عورتلره محبت اوزره تکلیف قلك الله تعالی نك
عظمتیله قوللرندن تجاوز ایدرسز دخی صوچلری عفو ایدوب تجاوز ایدك انلرك اوزره
علت بر له بهانه کتورمك فان خفتم شقاق بینهما فابعثوا حکما من اهله وحکما من اهلها
ان یریدا اصلاحا یوفق الله بینهما ان الله کان علیما خبیرا یعنی اکر قورقسکز که ارله
عورت اراسنده ایرلق واقع اوله بلمیه سز که قاچقلق قنقی طرفندندر بس بر عادل
کشی کوندرك ار طرفندن که انك عقل تمیزی اوله واره اول ارده دیه خبر ویر بکا کوکلکده
نه وار اول سورمسن یوقسه یوق تا کم مرادك ندر بلم اکر ایدجك اولورسه که بنم اکا حاجتم
یوق ال بندن نقدر دیلرسك النکله بنم ارامده ایرولق ایله دیسه معلوم اولور که قاچمق
ار طرفندندر اکر دیرسه که بن انی سورم ما لمدن اکا نه قدر دیلرسك ویر انی بندن راضی
قل ایرولق اولسون معلوم اولور که اول قاچیجی دکلدر بس اول عورتك ولیسی دخی عورتله
خلوت اولوب دیه که اشبو ارك ارزوك واری یوقسه یوق اکر ایدجك اولورسه بنی
اندن ایر ما لمدن نه دیلرسه ویر معلوم اولور که قاچمق اندندر قبلندندر واکر ایدرسه که
ارامزده ایرولق اتمه اوت انی یلته که بنم نفقه می ارتوره بکا ایلوکله دیرنه بلنور که
قاچمق بوندن دکلش فجق اول ایکی حکم ظاهر اولسه که قاچمق قنقی طرفندندر اکسیه دخی کو
اکا وعظ و نصیحت قلوب اول اشدن انی منع ایدرلر وار بر نه دخی نصیحت ایدرلر چون
اول ایکی حکم انلرك اصلاحی اوزره سعی ایدوب جهد ایدرلر الله تعالی اول ارله عورت اراسنده
موافقت بر اغوب صلاحه کتوره که تحقیق الله تعالی علیمدر انلرك حالنی بلور و انلرك نصیحتنده دخی
خبیردر

واعبدوا الله ولا تشركوا به شيئا وبالوالدين احسانا وذي القربى واليتامى والمساكين
والجار ذي القربى والجار الجنب والصاحب بالجنب وابن السبيل وما ملكت ايمانكم ان
الله لا يحب من كان مختالا فخورا الذين يبخلون ويامرون الناس بالبخل ويكتمون ما
اتيهم الله من فضله واعتدنا للكافرين عذابا مهينا يعني اسه تعالى قولنده خطاب عام
قلورهم مؤمنلر وهم منافقلر وهم كافرلر پس مؤمنلره معناي خطاب بودركه اي مؤمنلر
توحيدكز اوزره ثابت اولك اسه تعالى امر اتدوكى احكامه مطيع اولوك عملكزي اخلاص ايله
ايدك هيچ بر وجهله اسه تعالى يه شرك كتورمك اما منافقلره خطاب بودركه اي ظاهر
اسلام كوستروب باطنا كفر ادوتنلر توحيدكزي ظاهر و باطن اخلاص ايله ايدك الله
تعالى يه شرك كتورمكى ترك ايدك وكافرلره خطاب بودركه اي حق تعالى برلكينه شرك
ايدنلر اول انكاركزدن دونك انك وحدانيتنه اقرار ايدك او شركوكز اوزرينه ثابت
اولوب دورمك ودخى اتالروكزه انالروكزه احسان ايدك وسزكله قرابتى اولانه صلة رحم
ايدك ونيمله ودخى احسان ايدوب خوش دوتك ودخى مسكينلري طعاملندرك وشول
قوكشولركم سزكله هم قرابتى وار انلره دخى احسان ايدك سزك اوزركوره لازم اولسون ودخى
اول قوكشوكه نسبى ياد در سكا قارشو انكا دخى احسان ايله ودخى اول صاحبك كه سنوكله
سفرده يولداشدر انوك دخى حقنى رعايت ايله ودخى ابن سبيل كه قوتقدر اوكا كلور اكا
دخى كولر يوزله بقوب لطفله احسان ايره سنكا انوك حقى لازم اولالدن اوچ كون دكدر
اوچ كوندن زياده قلدوغنك صدقه در ودخى بيورديكه الوكزله مالك اولدقلروكزكر
خدمتكارلروكزدر انلره دخى احسان ايدك حق تعالى بيورديكه تحقيق اسه تعالى سومز شول
كسه لريكه يوريشنده كوسنك لنجى اولا خلق اوزره تكبرلك ايله دخى اسه تعالى ويرديكى
نعمتله فخر ايدوب خلقى خوركوره انوك شكرين برنه كتورميه ودخى شول كسه لري
سومزكه مالنرين بخيل اولالر المنى عادت ايدينوب ويرمكى منع ايره لرو ايرقلرى
ويرمكدن منع ايره لر زيرا شول كسه كم بر معصيتده اولا خلق دخى اول معصيته يلترباكر
كنديسى ظاهر اولميه ودخى سومز شول كسه لريكه اسه تعالى ويرديكى نعمتي كزليه لر انوك زكاتن
ويرميه لر شكري ترك ايدوب كفران نعمة اوله لر بز اول نعمتنهم كافر اولانلر ايچون قتى خورلغم
براغيجي عذابلر براقليوب دروز والذين ينفقون اموالهم رئاء الناس ولا يؤمنون
بالله ولا باليوم الاخر ومن يكن الشيطان له قرينا فساء قرينا يعني شول منافقلركيم مالكرني
انفاق ايدرلر خلق ريا ايچون الله تعالى نك برلكنه واخرته بعث اولمغه تصديق ايتمزلر
دكلدر بولر اول فعلى اشلدوكى الا شيطان اولرين يولداش اولوب اغوا قلدوغيچوندر پس
هر كسه كم شيطان يولداشى اولا اول اكا ياوز يولداشدر كرا ني بخيل لغه يلتر ودنيايه حريص
اولمغه ايچونه قندوررا اخرته عذابه دخى بله يولداش اولور وماذا عليهم لو امنوا بالله واليوم
الاخر وانفقوا مما رزقهم اسه وكان اسه بهم عليما يعني نه ضرر اولوردي اول منافقلر اوزرينه

اكر

اكر اسه تعالى يه تصديق ايدوب ايمان كتورهلردي واخرته ايمان كتورهلردي واسه تعالى
رزق اتدوكى مالكرندن انفاق ايره لردي بلكه عذابدن انلرك اوزرينه هيچ برنسنه اولمزدي
اسه تعالى عليمدر انلرك ريا ايله قلدقلري عملكرني بلور وايمان كتورمدكلرين دخى بلور اول
انفاقلري اوزره ثواب ويرمز اخرت فائده سندن محروم قالور ان الله لا يظلم مثقال
ذرة وان تك حسنة يضاعفها ويؤت من لدنه اجرا عظيما يعني اسه تعالى ذره اغرلقنجه
بولروك عملكرندن نسنه اكسمزكه اول ذره شول اوافق صروجه قريجه در بعضلر ايتدلر
كون شعله سنده كورنين در اسه تعالى انى زياده قلوب تضعيف ايدر تا شيله كم احد
طاغي كبي قلوركه انك سببيله اكا جنت واجب اولور اسه تعالى كندو قاتندن اولو اجر لوريركم
اوجنتدر كلى نعمتلريله فكيف اذا جئنا من كل امة بشهيد وجئنا بك على هؤلاء شهيدا يومئذ
يود الذين كفروا وعصوا الرسول لو تسوى بهم الارض ولا يكتمون اسه حديثا يعني بو يهوددلركه
ومنافقلروك حالى نيچه اولسر قچنكه بز هر امتدن پيغمبرلرينى طانق كتوره وزكم بولره تبليغ
رسالت قلديلر واولره منفعتلو نسنه لركه طريق نجاتدر ومضرتلو نسنه لركه اسباب
ضلالتدر انى دخى بلدرديلر وسنى دخى طانق كتوررز اولرك اوزرينه كه بز اشلديلر هب
طانقلق ويررسز وامتوكوك طانقلوغن اولرك اوزرينه تصديق ليرسن اول كون ارزو
ايره اول تكريه انكار ايدوب رسوله عاصى اولانلر كاشكى بز طپراق اوليدك بو محشر
اهلى بزم اوزرينه يورييه لردي بولر اول سوزلرين كزليوميلر زيرا نكم اشلدلر هب ظاهر
اولدي قدرتلري يتميه كم انى كزليوبله لر ارزو ايره لركه طپراق اولالر يا ايها الذين امنوا
لا تقربوا الصلوة وانتم سكارى حتى تعلموا ما تقولون ولا جنبا الا عابرى سبيل حتى تغتسلوا
وان كنتم مرضى او على سفر او جاء احد منكم من الغائط او لامستم النساء فلم تجدوا ماء
فتيمموا صعيدا طيبا فامسحوا بوجوهكم وايديكم ان اسه كان عفوا غفورا يعني اي انلركم
ايمان كتوردلر نماز قلمغه ين حاضر اولمك شول حالتده كه سز اسرك اولاسز تا كندوكز نيدوكوكز
بلور اولمينجه قاچنكه بلاسز اول وقت نماز يرينه حاضر اولك ودخى نيتي كلمك نمازه اول
وقتكه سزه جنابت واقع اولا تا غسل ايدوب طهارت حاصل قلمينجه الا مكركه مسافر اولا
سز صو بولميا سز يا يولوكز كله مسجد اوزر تا نسنه اوغزيا اندن غيري يجنكه يول متعذر اوله
اول وقت تيمم ايدوب نماز قلاسز اكر جنب دخى اولورسكوز وكرخسته اولورسكوز كه جنابت
واقع اوله غسل ايده ميه سز كرو تيمم الوب قلاسز ودخى بو خسته حكمى جداملر وجدري داش
بارت اولنلر حقنده در ودخى هركيم سزدن قضاء حاجت ايره يا خود عورتيله جماع ايره پس
قچنكه سزه حدث ايرشه يا جنابت واقع اوله صو بولميا سز كه غسل ايده سز وتيمم قلوك اري
طپراقدنكه يريوزنده بلور سز بدرستى اسه تعالى عفو ايديجى در فضليله كه طپراغى صو يرينه
جائز كوردى غفوردر كه تقصيركز بغوكز يارلغر الم تر الى الذين اوتوا نصيبا من الكتاب
يشترون الضلالة ويريدون ان تضلوا السبيل واسه اعلم باعدائكم وكفى باسه وليا وكفى باسه نصيرا

يعني نظر قلمزمسن يا محمد شول كمسنه لركم انلره علم توراتدن نصيب ويرلدي انلر هدايتي
كفره استبدال ايدوب اسلام اوزره ضلالتي اختيار قلديلر دلرلركم طريق هدايتي
ترك ايده لر الله تعالى سزدن دخي يكرك بلمجي درسزك دشمنكزي زيرا سز ظاهري بلورسز حقيقتي
حقيقتني بلور الله تعالى سزه كافيدر عذابي منع اتمكده من الذين هادوا يحرفون الكلم عن مواضعه
ويقولون سمعنا وعصينا واسمع غير مسمع وراعنا ليا بالسنتهم وطعنا في الدين ولو انهم
قالوا سمعنا واطعنا واسمع وانظرنا لكان خيرا لهم واقوم ولكن لعنهم الله بكفرهم
فلا يؤمنون الا قليلا يعني شول كمسنه لر دنكه هدايتدن باطله ميل اتديلر بر قوم واركدر كه
محمدك صفتني تغيير ايدرلر ايدرلركه قولك ايشتدك امركه عاصي اولدق ايشت سن يا محمد
سندن ايشتد لمسون يعني اول منافقلر ويهوديلر ديرلردي پيغمبره شول وقتكه رسول
انلره سوز سويليوب نسنه بيوريدي ايدرلردي ايشتدك اما كوكللرنده ديرلركه عاصي
اولدق وجي دليسه لركه رسوله برنسنه سويليه لر ديرلرديكه ايشت يا ابا القاسم اما
كوكللرنده ديرلرديكه اشتمكل ودخي ديرلرديكه راعنا يعني ايله وهم اندورر لرديكه بو سوزدن
مرادكز بزيكا نظر قل تاكه سكا سوز سويليه وز شويله كه ديلرسن مرادلري اكا سب اتمكدي
دعونتله دلللرني دوندرو بني انوكلرو دين اسلامه طعن ايدويب وكر اول ايشتدك عاصي
اولدق ديسه لر واشت اشتمه ديدكلري يرنده ايشت ديسه لر وراعنا يرنده انظرنا
ديسه لر انلره اولخيرلو ايدي ونعت محمدي تغيير ايدوب طعن اتمكدن اولصوابلورقدي
ليكن الله تعالى بولري مخذول قلوب طرد ايلدي اول كفرلري مقابله سنده مجازات قلوب
پس بولر ايمانه كلمزلر وكرچيك لمزلر الا ازنسنه تصديق ايدرلر قرانده انانمزلرو كندو كتا
لرينك بعضنه انانزلر بعضسنه انانمزلر ودخي كروقالن كتابلري تصديق اتمزلر بلكه انلرده
اصلا خير يوقدر يا ايها الذين اوتوا الكتاب امنوا بما نزلنا مصدقا لما معكم من قبل ان
نطمس وجوها فنردها على ادبارها او نلعنهم كما لعنا اصحاب السبت وكان امر الله
مفعولا يعني اي انلركه كتاب ويريلديلر تصديق ايدوب ايمان كتورك شول قرانه كه
بزاندردك كه اول موافقدر حكم توحيده دخي شرايعك بعضنده سزه ويرلن كتابه كه توراتدر
شوندن اوكدينكه صورتلرو كزي محو ايدوب كوزكز قاشكز وبورنكز واغزكز محو ايدوب
كيدررب قبقرم ايدوب اردو كزه دندره وز شول قفاكز كبي اولا ياخود شول اصحاب سبتي
لعنت ايدوب صورتلرن ميمونه دوندردكز كبي سزي دخي لعنت ايدوب دوندره وزكه
الله تعالى نك امري البته اولجيدر ان الله لا يغفر ان يشرك به ويغفر ما دون ذلك لمن يشاء
ومن يشرك بالله فقد افترى اثما عظيما يعني الله تعالى يارلغمز شول كناهي كه اكا شرك كتورمك
اولا اول شركدن ايرو غيري يارلغر كيمدن دلرسه اما اول كمسنه كه شرك كتوردي تحقيق الله
تعالى حضرتنه افترا قلدي اولو كناهله الم تر الى الذين يزكون انفسهم بل الله يزكي من يشاء
ولا يظلمون فتيلا انظر كيف يفترون على الله الكذب وكفى به اثما مبينا يعني يا محمد نظر قلمزمسن

سونلر

شونلركم اولر نفسلريني كناهدن بري قلورلر انلر ديديكه اولمن بلكه الله تعالى كيمي دلرسه
اصلاح ايدر اول كناهدن بري قلورانى اسلامله كرامته ايركورر اولروك اجرلريندن
شول خرما چكردكي فيتلجكي قدر نسنه ضايع اولمزكه انلره حيف اولونه نظر قل يا محمدكه
الله تعالى اوزرينه نسته دوزرلر بولره عقاب اولنمغه اول اشكاره كناهلري كفايت ايدر
الم تر الى الذين اوتوا نصيبا من الكتاب يؤمنون بالجبت والطاغوت ويقولون للذين
كفروا هؤلاء اهدى من الذين امنوا سبيلا اولئك الذين لعنهم الله ومن يلعن الله فلن تجد
له نصيرا يعني يا محمد كورمزمسن شونلر يكه اولره توراتدن علم ويرلدي انلر تصديق ايدوب
متابعت قلورلر جبتله طاغوته بو ايتده جبتله طاغوتدن مراد حيي بن اخطبله كعب
بن اشرفدركه يهوديلرك اولولريدر كه كلي اولره مطيع اولمشلردر ديرلر اول مكه نك مشركلري
ايچون كه بولر بو رودكلري يول صوابلور قدر اول يولدنكه محمد واونلر طوتمشدر الله تعالى
رسولنه خبر ويروب بيوردي كه اولر انلردركه حق تعالى اولري مخذول ايدوب رحمتندن
ايراق قلمشدر دنياده جزيه ويرمكله اولره عذاب قلور اخرتده اوديله عذاب قلور شول
كمسنه كه حق تعالى لعنت ايدوب نصرتن اندن كسمشدر سن اكا هيچ بركمسنه بولمزسن كه معاون
اولوب اني عذابدن قورتره واكا مانع اوله ودخي بيوردي كه ام لهم نصيب من الملك فاذا
لا يؤتون الناس نقيرا ام يحسدون الناس على ما اتاهم الله من فضله فقد اتينا ال ابراهيم
الكتاب والحكمة واتيناهم ملكا عظيما فمنهم من امن به ومنهم من صد عنه وكفى بجهنم سعيرا
يعني بو يهوديلرك بزم ملكمزده شركتلري واركي بولروك بو ملكده نصيبلري اوليدي بخللرندن
هيچ بركمسنه شول خرما چكردكي چوقرجغي قدر نسنه ويرميه لردي بلكه محمده حسد اتورلردي
شونك اوزرينه كم الله تعالى فضلندن اصحابنه هدايت اسلام روزي قلدي و
كندويه نبوت ورسالت ويردي ودخي خاتونلردن طقوزه دك جفتلمكي حلال قلدي
الله تعالى ايدر حقيقت ابراهيمك النه كتاب ويردك ونبوت وعلم وفهم وادراك
ودخي اولره ملك عظيم ويردك كه يوسف دخي مصره مالك ايدي وسليمان دخي جميع يريوزينه
مالك ايدي جاريه دن غيري انك حرمي عورتلردن اوچيوز نكاحلي عورتي واردي پس
حق تعالى بيوردي كه بو يهوديلرده كمسنه واركه ابراهيم اوزه ايمان واولوكلكلي كتابه
ايمان كتوررو بعضلر واركه اندن اعراض ايدوب اني يالنلر بو قول كلبيكدر اما ضحاك قولي
بودركه يهوديلر حسد قلورلر قريشه كه پيغمبرلق انوك ايچنه ويرلدي ودخي اولره ملك
عظيم ويرلديكه خلافت انلردن غيري كمسنه صالح اولمدي پس بو يهوديلردن كمسنه لر
واركه انلره حسد ايدوب انكار ايدرلر كافر اولورلر بعضلر واركه ايمان كتوروب تصديق
ايدرلر پس اول انكار ايدنلره جهنم اودي كفايت قلور عذاب بوندن ان الذين
كفروا باياتنا سوف نصليهم نارا كلما نضجت جلودهم بدلناهم جلودا غيرها ليذوقوا العذاب
ان الله كان عزيزا حكيما يعني شولركم قرانه ومحمده كافر اولدلر تيز اولكه بز انلري اخرتده براوده

کوبره ورکه انلرك دریلرنی کوندیره اول کوندرمکله قوتلمیلر بلکه اول دریلرینه بر
ایرقدری دخی تبدیل ایدروز دائم بری بری اوزره تا که قرشو بکی عذابلر ایده لر بس
الله تعالی غالبدر سلطنتده که انتقام الور حکیمدر امرنده کافرلره اودیله حکم ایدر والذین
امنوا وعملوا الصالحات سندخلهم جنات تجری من تحتها الانهار خالدین فیها ابدا لهم فیها
ازواج مطهرة وندخلهم ظلا ظلیلا یعنی انلرکم قرانی ومحمدی تصدیق اتدیلر واسه تعالی
بویردغی عبادتی برینه کتوردلر تیزاو لاکه بزانلری باریب جنتلره قویاورکه اغاجلرینك و
کوشکلرینك التندن بال وسد و خمر ارمقلری اقر بو حالتده انده مقیم اولالر ابدا هیچ
زوال اولمیه بز اولومله نه عزل اولماغله دخی حاصلدر انلره اول جنت ایچنده اریخاتونلرکه
خلقلری دخی کورکلو یرادلمقلری دخی کورکلو دخی کوبرهوز برانلری شول کورکلولرکه دائم
اوله انجلرکو کلکدسی کوشکلرکولکدسنده اولشمش اوله هیچ برارا اولمیا ان اسه یامرکم ان تودوا
الامانات الی اهلها واذا حکمتم بین الناس ان تحکموا بالعدل ان الله نعما یعظکم به
ان الله کان سمیعا بصیرا یعنی تحقیق الله تعالی سزه امر ایدرکه سز امانتلری اهلنه تسلیم
ایده سز وقاچن خلق ایچنده حکم اتسکوز عدل الله حکم ایدك یعنی حقله بیورك نه کیسه
ظلم ایلك متعدی ن طاقت استنك نجی طاقتدن عاجز اولسه اول اوزرند دعوی
اولان کشی یه اندویرمکی عرض ایلك شاهدله بیسله حکم ایلك بدرستی اسه تعالی سزه نه کوزلکلو
نصیحتلر بیان قیلجی درکه سزه عدل اتمکروبری بر کوزه خیر صانمغه و طفرولق اوزره
طورب امانتلری استه دکرمکه بیوردر انلرکه حقیقتا مؤمنلردر کرکدر که بو احکام
اوزره ثابت اولالر زیرا تحقیق اسه تعالی سمیعدر هر قولك نه دیدوکن اشیدیور انلدکی
کورر یا ایها الذین امنوا اطیعوا الله واطیعوا الرسول واولی الامر منکم یعنی ای انلرکه ایمان
کتوردلر اسه تعالیه مطیع اولك کلمهء توحید اتمکله کر لا اله الا الله کلمه سیدر تاکه انی کوکلدن
اخلاص صله تصدیق ایده سز وانوك سزه فرض قلدغی طاعتلری برینه کتوره سز بوندن صکره
رسولنه دخی مطیع اولك محمد رسول الله کلمه سین اخلاص صله کوکلدن دیمکله وانك سزه
بیان قلدغی خبرلری کرچك طانیله و سنتلرین برینه کتورمکله قائم اولمغله و بوندن
صکره ایچکزده اولوا الامر اولنلره مطیع ومنقاد اولك اکر بر عبد حبشی دخی اولورسه
مادامکه سزه معصیت دخی اولمیه فان تنازعتم فی شیء فردوه الی الله والرسول ان کنتم
تؤمنون بالله والیوم الاخر ذلك خیر واحسن تاویلا یعنی سز منازعه قلوب حلال لده
وحرامده واحکام شرایعده مجادله قلسکوز بعضکز انسه حق بوا دید و کمدر و بر بحه کن
انسه بن دیدوکمدر سز مجادله لی قوب اول کلام اسه تعالیه وانك رسولنه رد ایدك یعنی
حقیقتنی بلمکیچون اسه تعالی بیوردغی کلامنه نظر ایدك و رسولك و صیله خبرو یردکی حدیث
لره نظر ایدك قنقی سوزکز اسه تعالی کلامنه ورسولی کلامنه موافق اولاجقدر باقیسی باطلدر
و بعضلر دیدیلر کم بونك معنی بودرکم نجی برنسنه مشکل اولسه حقیقتن بلمسکز انی الله

تعالی

تعالیه ورسولنه تفویض ایدوب مجادله یی ترك ایدك ایدككه انی الله ورسولی بلور اکر کرچك
الله تعالیه ایمانکز وارسه واولومدن صکره کروقوپمغه انکارکز یوغسه بونی بویله اتمك سزه
خیرلودر وعاقبتی کورکلودر اوبلمقلق یوندن الم ترالی الذین یزعمون انهم امنوا بما انزل
الیك وما انزل من قبلك یریدون ان یتحاکموا الی الطاغوت وقد امروا ان یکفروا به و
یرید الشیطان ان یضلهم ضلالا بعیدا یعنی یا محمد نظر قلمزمسن شول کسه لره کم کندولر
ایله زعم ایدرلرکه اولرسکا انذولن کتابه ایمان کتوردیلر و سندن ایلروکی اینن کتابلره
دخی ایمان کتوردیلر دیرلر کدسنی قویب برطغیان اسنی که طاغوتدر طپه کندولرك اورتاسنه
حاکم دیکلرکه حکم ایلیه یاخود معنی بویله اوله کورمزمسن یا محمد شونلرکه بز ایمان کتوردك
دیو زعم ایدرلر شریعت اسلامده قچرلر شریعت یهودیه میل ایدرلر حال بودرکم اولره امر
اولنمشدرکه کندودینلری اهلی اولمیانی دوست دوتمیلر وانلرك دینلرینه و شریعتلرینه
رغبت ایلیوب اولاری یارانمیالر یاخود معنی بویله اولهکه اولردرلرکه کندولره طاغوتی
حکم دیکلر یعنی کهنه لری که غیب سویلیجیلردر وساحرلرو صوبه بالجیلردر حاکم دیکردیلر
اول نه دیرسه انکله عمل ایدرلردی شیطان دخی دیلرکم اولری ازدوروب هدا یندن یبانده
قیوب قیتی ازغوره لغله حقدن ایراق ایلیه سعادت ابدیدن محروم قویه واذا قیل لهم تعالوا
الی ما انزل الله والی الرسول رایت المنافقین یصدون عنك صدودا یعنی نجی اول منافقلره
دیسه لرکه کلوك مطیع اولك حق تعالی کتابنه بیوردغی حکملره و دخی رسول بیوردغی بو رفقله
کوره سن اول منافقلر بکم سندن اعراض ایدوب قاچرلر شول ظاهر اعراض اتمك لکن کم
انوکلد نفاقلری اولور فکیف اذا اصابتهم مصیبة بما قدمت ایدیهم ثم جاؤك یحلفون
بالله ان اردنا الا احسانا وتوفیقا یعنی حاللری نه اولا بوتنا فقلرك ونه چاره ایدسنوب
قورتلالر شول وقتکه حق تعالیدن بولره اول الكربلا و دلکربله اشلدوکلری شوم فعللر سببنده
انلره بر بلا ومصیبت ایرشه کم کاه بر طغی ازغونی حاکم دکلت اسرلرو سندن اعراض ایدوب
قلدوغك دعوتد اجابت اتمزلر وایدوکك حکمی استنفرا ایدرلر چون تعلبه نزول ایتی
اشتدی رسول قاتنه کلوب اندا یجوب عذر دیلدی ددیکم باتنه دکلدی بزم مرادمز
الا احسان وصوابدی سکا استهزا دکلدی حق تعالی انلری تبل نلمق ایچون بیوردیکه ثم جاؤك
یحلفون بالله ان اردنا الا احسانا وتوفیقا یعنی نفاقلریله بونك کبی معامله لر سنوکلد قلورلر
دونبکرو کلوب اسه اندا بجرلرکه بزم مرادمز بوندن دکلدر الا احساندر وصوابدر اولئك
الذین یعلم الله ما فی قلوبهم فاعرض عنهم وعظهم وقل لهم فی انفسهم قولا بلیغا یعنی بونلر انلردرکم
حق تعالی انلرك کوکلرنده شرکدن ونفاقدن نه وارد و غلو ولو سوزلرینده نه ظهور کتوردرلر
کلی کذبدر سن انلرك بوصوجلرین عفو ایدوب انلره عتاب ایلمه اما انلره دلو کلد نصیحت ایله
مبالغه زجرله انلری الله دن قورقت وات انلره کم دخی برده بونك کبی ایدرسکوز بن عفو
قلورین اما بو ایت حکمی منسوخ اولدی بو ایت حکمیله کم حق تعالی بیوردی یا ایها النبی جاهد الکفار
والمنافقین الایة

وما ارسلنا من رسول الا ليطاع باذن الله ولو انهم اذ ظلموا انفسهم جاؤك فاستغفروا
الله واستغفر لهم الرسول لوجدوا الله توابا رحيما يعني بز هيچ بر رسول كوندرمدك
الا انلردن اوترو كوندردك كه اكا اطاعت اولنه الله تعالى دستوريله اكا عاصي اولوب مخالفت
اولنميه واني قويب حكم ايرقيردن طلب اولنميه اما بو منافقلر چونكه كندو نفسلرينه ظلم ايديلر
سني قويب غيردن حكم استكله قاچنكه سكا كلهلر اشلرينه پشيمان اولوب الله تعالى مغفرت
طلب ايدهلر سن دخي رسولم سن انلر ايچون بر لطفيق استك انلر الله تعالى ي كندولره عفو ايدوب
بر لطفي بولالر فلا وربك لا يؤمنون حتى يحكموك فيما شجر بينهم ثم لا يجدوا في انفسهم حرجا مما
قضيت ويسلموا تسليما يعني يا محمد اشبو منافقلر زعم اندوكي كبي دكلدر كه سكا ايمان كتوره لر
دخي كروسكا مخالفت قلوب حكموكه راضي اولميلر سنك ربك حقيچون بولر حقيقت اولوب
ايمان حاصل اتمزلر تا كه اول اورتالرنده اولان اختلاف ايچون سني حكم ديكوب حكموكه راضي
اولميچه شويله كه هيچ كوكللرنده سنك حكموكه طارلغنمق وكمان اولميه بيلهلر كه سن نه حكم
ايدرسك اول حقدر ايشي الله تعالى يه ورسولنه تفويض ايدوب كندولر مطيع ومنقاد
اولالر شويله كه كركدر ولو انا كتبنا عليهم ان اقتلوا انفسكم او اخرجوا من دياركم ما فعلوه الا
قليل منهم ولو انهم فعلوا ما يوعظون به لكان خيرا لهم واشد تثبيتا يعني اكر بز بو منافقلره
فرض ايدوب بويرساوزكه كندو نفسلروكزي قتل ايدك تا كه اسلامكز قبول اولونه
نتكم بني اسرائيله حكم ايلدك يا خود اوكزدن ويوردكزدن چقوك كيدك ديسه وز نتكم
مكه مهاجرلرينه حكم ايلدك كه يورتلرين قويب رسوليله بله مدينه يه كيدهلر بولر اكا مطيع
اولوب اشلميلردي الا از كيمسه اولهيدي بولر اكر انى اشلهيدي اكر بولر رسول قرآن ونصيحتله
اوكتلنسهلر وانك احكاميله عمل قلسهلر آخرت ثوابنده اولرم اول خيرلو ايدي ونفسلرينه
دينده ثابت قلوب الله تعالى امرني تصديق اتمكده ومعاشي دينوده دخي اول يكركدي
واذا لاتيناهم من لدنا اجرا عظيما ولهديناهم صراطا مستقيما يعني اكر رسولك حكمكه راضي
اولوب قرآنه اكوتلنسهلر وانوكله عمل قلسهلر انلره بزم قاتمزدن آخرتده اولو مرتبهلر ويررد
دك جنت ايچنده دخي دلالت قلوردق دنياده انلري طوغري يوله اوزرينه كه دين حنيفه
دردين مرضي اولدر دين يهود دكلدر ومن يطع الله والرسول فاولئك الذين انعم الله عليهم
من النبيين والصديقين والشهداء والصالحين وحسن اولئك رفيقا يعني هر كيمسه كه الله
تعالى يه مطيع اولوب اوزرينه فرض اولنلري بو يرلدغنلرين كوكچلت ادا ايده ورسولنه
مطيع اولوب انوك سنتيله عمل قله انلر دخي جنت ايچنده اول كمسهلرله اولورلر كه حق
انلري فضيلتلره درلو درلو انعاملر وعطالر قلمشدر يعني اول پيغمبرلري كورب سعادت
كسب ايدرلر بو وقت كه ديلرلر انلرك زيارتنه وارب صحبت وصفا ايدهلر انلرله وهم انلركه
انلري كورميهلر دخي صديقلر يله اولالر كه انلر رسولك خاص اصحابي وصاحبلريدر
ودخي شهيدلرله اولالر كه الله تعالى يولنده جانلرين وتنلرين فدا قلوب شهادت مرتبهسن

بولديلر

بولديلر ودخي صالحلر يله اولالر كه عمل صالح اشليوب جنته لايق اولديلر جميع مسلمانلر دنكه
پيغمبرلردنكه وشهيدلر وصالحلري عاقبت كوكللرده جنت ايچنده رفيق يوننددن ومصاحب
يوننددن ذلك الفضل من الله وكفى بالله عليما يعني جنت ايچنده مصاحب اولمق الله
تعالى دن بر فضلدر كه قلور كندويه ورسولنه مطيع اولنلره الله تعالى كافيدر قوللرك عملني
بلمكده كه هيچ اكا خفي نسنه يوقدر بلور هر عمله يارين مجازات قلور هيچ بر عمل انك
قاتنده ضايع اولمز كركسه از كركسه چوق يا ايها الذين امنوا خذوا حذركم فانفروا ثبات
او انفروا جميعا يعني انلركه ايمان كتوردكز الوك سلاحكزي ينبلنوب چقوك دشمن يوزندن
يكا بولك بولك جماعت اولوبن شول وقتكه رسول ايچكزده بله اولميه اما اول وقتكه
رسول ايچكزده اوله اكا متابعت قلوب بر اوغردن چقوك متفرق اولمالك وان منكم
لمن ليبطئن فان اصابتكم مصيبة قال قد انعم الله علي اذ لم اكن معهم شهيدا يعني حق
تعالى مؤمنلره خطاب ايدوب بيوردي كه اي مؤمنلر عزتم جلالم حقيچون سزك ايچكزده كمسنه
واركم نفاقندن اوتروسزكله غزايه چقمز تخلف ايدوب اوتوره قالور غزايه چقمق اكا
غايت ثقيل كلور پس چونكه غزاده سزه دشمندن بر زحمت ومشقت واقع اولسه يا صنوب
منهزم اولمق واقع اولسه اول منافق ايدر حق تعالى بكا انعام وفضل قلدي كه بله كيتميوب
اوده اوتروقالدم انلركله انده بله بولنمدم اكر سنده وارسم انلره اوغرايان بلا وزحمت بكا
دخي واقع اولوردي ولئن اصابكم فضل من الله ليقولن كان لم تكن بينكم وبينه مودة
يا ليتني كنت معهم فافوز فوزا عظيما يعني اكر سزه غزاده الله تعالى دن فضل ايريشوب
فتح ايدوب غنيمتلر الوكز كرسه اول ظاهرده كانه دين ايچنده سزكله انك اراسنده محبت
ومودت اولمين منافق كه تخلف ايدوب اوده قالمشدر ايدركه اي كاشكي بن دخي انلروكله
بله اوليدم اول انلره ايرشن سعادتدن كه غنيمت الدي اولديلر بن دخي اول سعادته بله ايرشيدم
فليقاتل في سبيل الله الذين يشرون الحيوة الدنيا بالاخرة ومن يقاتل في سبيل الله فيقتل او يغلب
فسوف نؤتيه اجرا عظيما يعني مقاتله قلسون كافرلرله الله يولنده حق تعالى رضاسن بولمق ايچون
ودين اسلامي يوجلدوب كفري اشغه براغوب اهلني خوار وحقير قلمق ايچون شول كمسهلركم
بو دنيا حياتني وهواي نفس لذتلريني صتوب اكا بهاجنت الديلر وحور وقصور الديلر واخري
بولمش كندو رتسنز صاف لذتلر الديلر زيرا شول كمسه كم الله تعالى يولنده مقاتله ايليه ايكيدن خالي
دكل يا ديلنده شهيد اوله يا دشمن اوزره غالب كلوب انلري قتل ايدوب طاعن بو ايكي حالده دخي
بزم قاتمزده ثواب برابردر چونكه بزم رضامز ايچون وبزم اطاعت ايچون اولهنيز اولا كرز اكا
جنت ايچنده انك مكافاتي اولوم بنده لر ويره وزكه هيچ وصفي بلنميه وما لكم لا تقاتلون في
سبيل الله والمستضعفين من الرجال والنساء والولدان الذين يقولون ربنا اخرجنا من هذه القرية
الظالم اهلها واجعل لنا من لدنك وليا واجعل لنا من لدنك نصيرا يعني حق تعالى مؤمنلره خطاب
ايدوب بيوردكم نه اولدي سزه كم الله تعالى يولنده دخي اول ضعيفلر حقنده كه ارلردن واوغلنجقلردن

مكه كافرلري الندن اسير اولوب عذاب چكرلر تا كه انلري اول عذابدن قورترمه سز دايم اول
ضعيفلر بزه دعا قلوب ايدرلركه اي بزم ربمز بزي مكه دن دار هجرته جمع كه بونك قومي ظالم
لردر سكا و رسولكه انكار ايدوب شركله نفسلرينه ظلم ايدرلر و سكا ايمان كتورنلره عذابله
ظلم ايدرلر بزه سنك قاتكدن بر ولي و حافظ ويركه صقليه و دخي بزه قتوكده بر معين و
ناصر كوندر بونلري بزدن منع ايدوب عذابدن قورتره الذين آمنوا يقاتلون في سبيل الله و
الذين كفروا يقاتلون في سبيل الطاغوت فقاتلوا اولياء الشيطان ان كيد الشيطان كان
ضعيفا يعني انلركه ايمان كتوردلر الله تعالى يولنده اكا اطاعتجون و دين اسلامي عزيز قلمجون
وكافرلري حقير قلمجون مقاتله ايدرلر سز دخي مقاتله قلوك اول شيطان دوستلريله كه الله
تعالى دن قوب شيطانلردن قورقماكه كم شيطانك مكري ضعيفدر دايم اولمز نيز محو اولور الم
تر الى الذين قيل لهم كفوا ايديكم و اقيموا الصلوة و آتوا الزكوة فلما كتب عليهم القتال
اذا فريق منهم يخشون الناس كخشية الله او اشد خشية و قالوا ربنا لم كتبت علينا
القتال لولا اخرتنا الى اجل قريب يعني يا محمد كورمزمسن شول كافرلري ديلكه سندن
دستور ديلرلر ايدي سن انلره ديردك كه قتالدن الوكز جكوك سزه فرض اولان نمازلر وكزي
كركلو ادا ايدوب و قتلرينه سقلك و زكوة كه فرض اولنوبدر جكوكز تا انكرا ني مالكزدن فقرايه
ويرك شمديكه كافرلريله قتال ائمك انلرك اوزرينه واجب اولدي بولردن بعضي كافرلرك
عذابندن قورقرلركه قلبجله اولدره لر شول الله تعالى عذابندن قورقركبي بلكه اول عذاب
قورقسندن دخي ارتق اول قتلدن قورقدي ديرلركه اي بزم ربمز نيجون بو قتالي بزم اوزريمزه
فرض ايلدك نيجون بزي اجلموزه تاخير ايدوب قومدك كه دوشكو مزده اولوم ايرشوب
اوليدك بو قتل بزدن عفو اولنايدي قل متاع الدنيا قليل والآخرة خير لمن اتقى ولا تظلمون
فتيلا يعني ايت يا محمد اول كه دنيانك اجلي يقيندر و حيات معاشي ازدر زيرا دايم دكلدر اما
آخرت ثوابي خيرلودر اول كمسه لره كه شركدن و كفردن يقلندي و الله تعالى يه مخالفت قلوب
معاصي اشلمكدن قورقدي و صاقندي قورقمك اندوكز عملكز ضايع اولا ديو شول خرما چكردكنك
ايچنده كه فتيل قدر سزه ظلم اولنوب عملوكز ضايع اولمز بوده بيانك خوشناقي و دوامي
يوق نيره اينما تكونوا يدرككم الموت ولو كنتم في بروج مشيدة يعني هر نيرده كه اولاسز
اولم سزه ايرشور ير جه بنيادلر ايچنده دخي اولورسكوز كه كوكه ايرشمش اوله و غايت
محكم اوله تا كه هيچ بر بنيادم اكا كرمكه يول بوليه چون اجلكوز تمام اوله نيرده اولورسكوز
اولورسز اما چون دخي اجل تمام اولمامش اوله اولمزسز كرك نيرده سزه قلبجله حمله ايرشدرلر
وان تصبهم حسنة يقولوا هذه من عند الله وان تصبهم سيئة يقولوا هذه من عندك قل كل من
عند الله فمال هؤلاء القوم لا يكادون يفقهون حديثا يعني نجتي بو منافقلره فتح و غنيمت
ايرشسه نعمت بول اولوب نرخلر اوجوز اولسه ديرلركه بو بزه الله تعالى قاتندن ايرشور اما
قحطلق هزيمت واقع اولوب بر بلا و زحمت ايرشه نرخلر قرا اولا ديرلركه يا محمد بو بزه سنك شوملغكدندر

ايت

ايت يا محمد اول كافرلره و منكرلره كم قرلق واوجزلق و نعمت بول اولوب و قحط اولمق كلي الله
تعالى قاتندندر قوله اكر خير ايرشه و كر شر ايرشه اكر عمل صالح اشلر و كر فنا اشلر اول تقدير حق
برله در بس نه اولدي بو منافقلره كم يقين اولمزلر كه بو سوزي فهم ايدوب اكليه لر اشتمزلر
و اكلمزلر كه ديلري قرانده بو لوله نه خبر ويرر ما اصابك من حسنة فمن الله وما اصابك من
سيئة فمن نفسك يعني نه اولدي اول منافق قومه كم بو سوزه يقين اولمزلر كه فهم ايده لر
ديرلركه نه نسنه كه سكا خيرلردن ايرشه اول الله تعالى فضليندندر و نه نسنه كه شرلردن ايرشه
اول كندو نفسك كناهندندر بعضلر ديديلر كم نه نسنه كه سكا ايرشه فتح و غنيمتدن
اول الله تعالى نك فضليندندر و نه نسنه كه بلادن و شدتدن و عدودن و دركلت طارلقدن
ايرشه اول سنوك كناهكدندر و دخي نه نسنه كه سكا ايرشه يا محمد اول دلايلدن و علامات
و نكمسنك پيغمبرلغوكي تصديق ايدر اول الله تعالى جهتندندر و نه نسنه كه سكا ايرشه
وحي نسكا قطع اولوب جبرائيل سكا بر قاچ كون اكلمدوكي سنك نفسكدندر كه سوركي
انشاء الله ديمدك وارسلناك للناس رسولا وكفى بالله شهيدا يعني يا محمد بز سني
بو خلقه ايلچي كوندردك كه بزم خبرمزي انلره ديكوره سن سكا بجون واجب اولدر الله
انلرك ديدكلري و اشلدكلري اوزرينه طانق يترنه قلورلرسه انك مكافاتن بونه كوترر
سن اكا ملول اولمه من يطع الرسول فقد اطاع الله ومن تولى فما ارسلناك عليهم
حفيظا يعني هر كيم رسولك بيوردقلرينه مطيع اولدي بلسونكه تحقيق اول الله تعالى
امرينه مطيع اولدي زيرا رسول دعوت قلدغي الله تعالى امريله در بس اكا مطيع اولمق
الله تعالى يه مطيع اولمقدر و هر كيم الله تعالى طاعتندن اعراض ايدوب يوز چورسه سكا اندن
ضرر يوق يا محمد بز سني انلرك اوزرينه كوزيجي و صقلجي كوندرمدك كم دايم كوره سن و صقليه
سن كيم معصيتلر واقع اولميلر سنك ايشك اولدر كم انلره خبرو مز ايرشدوره سن
ويقولون طاعة فاذا برزوا من عندك بيت طائفة منهم غير الذي تقول والله يكتب
ما يبيتون فاعرض عنهم وتوكل على الله وكفى بالله وكيلا يعني بو منافقلر سنك قاتكده
اوله لر ديرلركه سنوك قوكه اطاعت اتمشز نه كه ديرسن كوركلو ديرسن نيز دلرسك
بيورنه كم بزه سكا متابعت قلمشز اما چقدقلرنده قاتكدن طشره چقسه لر اول كوندز سكا
ويردكلري كلاملرين كيجه كروتغيير ايدوب بردرلو دخي تقرير ايدوب اني كزلرلر تغيير
ايدوب كزلدكلرين الله تعالى انلرك اوزرينه سقلر و دخي سكا خبر ويردي تا كه يارين انوكله انلره
مجازات قلا سن سن انلري ترك ايدوب قوايشوكي الله تعالى تفويض ايله الله تعالى سكا
كافيدر حالكي بلور ويرينه كتورمكده حق تعالى بوني بويله بويردي قتال امر اولنمزدن اوكدن
ايدي يصكره ايت قتال بو آيت منسوخ اولدي افلا يتدبرون القرآن ولو كان من عند غير
الله لوجدوا فيه اختلافا كثيرا يعني بر تفكر قلمزلرمي بو قرآنك معنالرنده كه اندن بر عبرت
اولوب اكليالر بيلهلركه بو قرآن الله تعالى قاتندندر انك كلاميدر و اكر انك قاتندن اولمسه

برعَزیندن اولسه انده چوق تناقضلر و باطل سوزلر ویلان خبرلر بولالردی واذا جاءهم امر من الامن او الخوف اذاعوا به ولو ردوه الى الرسول والى اولى الامر منهم لعلمه الذين
يستنبطونه منهم ولولا فضل الله عليكم ورحمته لاتبعتم الشيطان الا قليلا يعنی قاچن بو
منافقلر اول مومنلر چریسندن دشمن اوزره فتح و ظفر خبری کلسه انی ایشیدوب
سکوت ایدرلردی اولحالده خبر کیسه ویرمزلردی اما انجق بر بلا و زحمت و دشمن انلره
غلبه قلدغن اشتسه لر انی خلق ایچنده یایوب اشکاره ایدرلردی کر مومنلر ایچندن اکر
بولر اول خبرلردن سکوت ایدوب اظهار اتمیه لردی انی رسوله یاخود ایچلرنده کی اولو
الامره تفویض ایدرلردی تا کم اول انلرک جهتندن ظهور قلمایجه بولر اتمیه لردی تحقیق
بلالردی شول امکرکم اول خبری تجسس ایدوب خبر ویررلر رسولدن و اولو الامردن
اشیتمینجه فاش اتمیکردی اکر حق تعالینک سزک اوزرکزه فضلی اولمیایدی رسول کوندرمکله
و رحمتی اولمیه دی قران اندرمکله سز جملکز هب شیطانه متابعت قلیدکز الا اشول کم
حق تعالی اولرک کوکلنی تقوا ایله بزدی انلره اولیدی انلر دخی ایچکرده از قومیدن فقاتل
فی سبیل الله لا تکلف الا نفسک وحرض المومنين عسى الله ان يکف باس الذين کفروا
والله اشد باسا واشد تنکیلا یعنی یا محمد سن الله تعالی یه مطیع اولوب انک رضاسیچون
دشمنله مقاتله ایله کم الله تعالینک نصرتی سنوکله در اکر یالکزجه دخی اولرسک سن
بوامره تکلیف اولنمزسن الا کندو نفسکله انجق دخی برکسه بوامری ترک اتدوکندن
شکاصز یوق سن ملول اولمه شول کمسه لر یحونکه بو غزادن تخلف ایدوب کلمیه لر اما
دشمنله مقاتله اتمکه تحریض ایله شول مومنلری که ایمانلرینی نفاقدن خالص قلمشلر اولا
که حق تعالی منع ایلیه کندونیه واجب قلدغیله بو کافرلرک شدتلرنی و شوکتلرینی که الله تعالی
قوتیدر عذاب یوننده واشد در عقوبت یوننده قیامت کوننده اول کافرلر عقوبتیندن
که دنیاده اولرکافرلر عقوبتیندن قورقوب سندن تخلف قلورلر بلکم اکر اخرته حق تعالی
عقوبتینه واقع اولیسرلر که انک نهایتی یوقدر من یشفع شفاعة حسنة یکن له نصیب
منها ومن یشفع شفاعة سیئة یکن له کفل منها وکان الله على کل شیء مقیتا یعنی هرکمسه که بر
مومن قرداشی حقنده شفاعت قلسه شول نسنه که دین ایچنده انکا شفاعت قلمق روا
اولسه شونک کبی کم اول قرداشونک نفقه یا مال التریا اهل اولادینه ظلم اتمک دلرلر اول
انی دفع ایده یاخود اکی کوسلو مسلمان ارالرنده اصلاح ایده اول فعلندن انکا الله تعالی
قاتنده اولو ثوابلر نصیب اولور وهرکم سوء اته برکناه او لاجویرده یعنی ظالمک
ظلمنده بله معاون اولسه یا الیله یا دلیله یاخود اکی کشی اورتاسنه دشمنلک برقسه
قوجیلغله یا غیبتله اول فعلندن اولکناه کندویه نصیب اولور الله تعالی کلی نسنک
اوزرینه قادردر هیچ برانشه عاجز یوقدر واذا حییتم بتحیة فحیوا باحسن منها او
ردوها ان الله کان على کل شیء حسیبا یعنی قچن سزه سلام ویرلسه اهل اسلام سلامیله

سزدخی

سزدخی اندن زیاده قلیله سلام ویره سز جوابنی ویرک یاخود اول سلام ویردکی قدر
سزدخی رد ایدوب جواب ویرک واول ویرد کندن کوردکلو تحیت قلملو اولدرکم اول
سلام علیکم دیه انجق سن بویله جواب ویره سنکر وعلیکم السلام ورحمة الله اکر اول
قدر رد اتمک دلسک وعلیکم السلام دیه سن اکر سلام ویرن مسلمان ایسه اما اکر کافر دخی
اولورسه وعلیکم دیه سن انجق تحقیق حق تعالی کلی نسنه اوزره مجازات قلیجیدر هیچ
بر عمل اندن ضایع اولمز الله لا اله الا هو لیجمعنکم الى یوم القیمة لا ریب فیه ومن اصدق
من الله حدیثا یعنی الله اول اللهدر کم اندن ارتق معبود یوقدر الا اولدر تحقیق والله
اول سزی اولدرمکله قبرلر ایچنده جمع ایلیه اندنصکره کرو قیامت کوننده جمع اولسرکه
بوننده کمان یوقدر و شک اولو بجوننه دکلدر کرچک مومن اولنلر بوکا کمان اتمیلر
الله تعالینک سوزنده دخی کرچک ترکم اولا اندن یکرک وعده سنه وفا قلیجی یا دخی کم اولا کم
انک وعده سنه خلاف یوقدر فما لکم فی المنافقین فئتین والله ارکسهم بما کسبوا اتریدون
ان تهدوا من اضل الله ومن یضلل الله فلن تجد له سبیلا یعنی نه اولدی سزه ای مومنلر کم بو
منافقلر حقنده ایکی بولک اولوب خصومت قلورسز بعضکز ایدرکم کافردر بعضکز ایدرکم
مسلماندر بدرسنی حق تعالی انلری خور و ذلیل قلوب کروا ولکی کفرلرینه دندردی اول
نفاقدن صکره کروا رتداده میل اتدکلری یجون نه دیلرسز سز کم الله تعالی ضلالتنه برقدوعنی
کروا ارشاد ایدوب هدایته کتوره سز شونی کم الله تعالی هدایتدن چقروب طریق ضلالتنه
برغنه سز انکا برطریق دین بولمزسز که اول انوکله نجات بوله ودوا لو تکفرون کما کفروا
فتکونون سواء فلا تتخذوا منهم اولیاء حتى یهاجروا فی سبیل الله فان تولوا فخذوهم
واقتلوهم حیث وجدتموهم ولا تتخذوا منهم ولیا ولا نصیرا یعنی اول کافرلر ایستورلرکم
کاشکی سزدخی انلر جلیین هجرت ترک ایدوب کافر اولیدکز نتکم کندولر کافر اولدیلر
سزدخی اول کفر ایچنده انلرکله برابر اولاسرنیس زنهار سز انلری دین ایچنده ومعاونت
ده دوست دوتمک تا کروا اول شرکلرندن توبه قلوب الله ورسولی رضاسیچون مدینیه
هجرت قلمینجه اکر بو هجرتدن اعراض ایدوب شرکلرنده دونمیجک اولورلرسه دوتب
انلری اسیر ایدک و نرده بولرسکز دیلک انلرو دن برکسهی دینکزده دوست ویردمچی
ایدنمک الا الذین یصلون الى قوم بینکم وبینهم میثاق او جاءوکم حصرت صدورهم
ان یقاتلوکم او یقاتلوا قومهم ولو شاء الله لسلطهم علیکم فلقاتلوکم فان اعتزلوکم
فلم یقاتلوکم والقوا الیکم السلم فما جعل الله لکم علیهم سبیلا یعنی بو کافرلری قاندکز
بوله سز اولدرک الا امکرشونلرکم وارب برقومه اولشدلر انلرکله سزک ارانکزده عهد ومیثاق
واردر اول عهدی صقلیوب انلرک ایچنه کرمکنی اولدرمک و دخی دیلک شونلریکم کلورلر
برقومه اولشدیلرکم اول سزه مقاتلیه کلمشدر اما اولرک کوکلی قتی طارلشدر عهدی
صقلیوب سزکله مقاتله اتمزلر دخی مقاتله قلمز شول قوملر که کمسه سزکله در قرشلرندن اوترو

اكر حق تعالى دلسه انلري سزك اوزركزه كوكلارني جريه قوي قلوب مسلط قلدي دخي سزكله
مقاتله قلارلردي اما انلرك كوكلنه قورقو براغوب كوكسلريني سزكله مقاتله قلمقدن طار قلدي
اندن سزه فضل عطادر اكر انلر سزكله قتال اتمكدن امتناع ايدوب اول صلحلري اوزره
ثابت اولورلرسه سزه دخي انلركله مقاتله اتمك اسه تعالى حجت وبرهان قلمدي سزه نجون انلرك
اوزرينه كه نه وقت ديلرسكز قتال ايده سز قانلريني دكوب مالريني الاسز ستجدون اخرين
يريدون ان يامنوكم ويامنوا قومهم كلما ردوا الى الفتنة اركسوا فيها فان لم يعتزلوكم و
يلقوا اليكم السلم ويكفوا ايديهم فخذوهم واقتلوهم حيث ثقفتموهم واولئكم جعلنا لكم
عليهم سلطانا مبينا يعني بر اولاكده سز بر قوم بولاسزكم انلر ديلرلرهم قوردقوكزدن امين اولالر
وهم كندي قوملري قورقسندن امين اولالر هر كره كه دعوت اولنلر شركدن يكادوب
كروا كار رغبت ايدرلر اكر سزكله مقاتله قلمقدن امتناع اتمسلر ارا يرده سزكله مصالحه بر قسلر
واللرني قتالدن جكمسه لر سز دخي انلري دوتب اسير ايدك هر يرده انلري بولوب ايرشه جك
اولورسكوز ديلك وماللريني الوك زيرا بولركم اشبو ديدكمز صفت اوزره اوله لر اول ايكله
اولدقلريني سزه ظاهره حجت قلدق انلر مقاتله ايده سز زيرا عهد صيوب سزه وفا قلمديلر
وماكان لمؤمن ان يقتل مؤمنا الا خطا ومن قتل مؤمنا خطا فتحرير رقبة مؤمنة ودية
مسلمة الى اهله الا ان يصدقوا يعني هيج بر مؤمنه روا دكلدر كه بر مؤمني دلديه الا مكركه
خطا ايله اوله بلمدين پس هر كيم بر مؤمني خطا ايله اولدرسه انك كفارتي اولدركه بر مؤمن
قول ازاد ايليه اكر كافر قول ازاد ايليسه اتفاقي دكم جائز اولمز ودخي لازمدر اول اولدرن
كه اول دردكي كشينك اهلنه دية دخي ويره يعني يوز دوه ويره الا مكركه اول اولنوك
ويلري انده عفو ايدوب دية اليلر فان كان من قوم عدو لكم وهو مؤمن فتحرير رقبة مؤمنة
يعني اكر اول خطايله اولدرلن اهل حربدن اولاجق اولورسه كندو مسلمان اوله واجب
اول اولدرنرا اولدركه كفارة بر مؤمن قول ازاد ايليه انجق دية ويرميه زيرا اكرانك
وارثلري كافرلردر وان كان من قوم بينكم وبينهم ميثاق فدية مسلمة الى اهله وتحرير رقبة مؤمنة
يعني اول خطا ايله اولدرلن ذميلردن اولورسه كه مؤمنلره مطيع اولوب عهد وميثاق
قلديلر جزيه ويرلر اول اولدرنه لازمدركه انك وليلرينه دية تسليم ايليه وكفارة نجون
بر مؤمن قول ازاد ايليه فمن لم يجد فصيام شهرين متتابعين توبة من الله وكان الله
عليما حكيما يعني اول خطا ايله اولدرن رقبيه مالك دكلسه قول ازاد قلمه لازمدر اكا كيم
اكي اي اولشدور ووارج دوته اراده بركون يميه وكر ييجك اولورسه اورجني
كروباشدن دوته اكر تمام اولمنه بركون قالمش دخي يرسه امدي بو كفارت اول
اولدرنك توبسي قبول اولنمغجون در اسه تعالى طرفندن ودخي حق تعالى نك عفونه سبب
اولمغجون در كه اسه تعالى اول ديليه نك نيتني نيدوكي بلور عليمدر اول خطايله اولدرديكجون
اكا كفارت بيور حكيمدر ومن يقتل مؤمنا متعمدا فجزاؤه جهنم خالدا فيها وغضب اسه

عليه

عليه ولعنه واعدّ له عذابا عظيما يعني هر كسنه كم بر مؤمني قتلي مباح اولمدين محصن
اولوب زنا اتمكله يا دينندن ارتداد قلمغله يا قصاص واجب اولمغله بوا وجهدن برسي
اولمدين قصد ايله اني اولدرسه انك جزاسي جهنمده مخلد اولمقدر اسه تعالى نك غضبي ولعنتي
انك اوزرينه دركه حق تعالى انكجون اولو عذاب بريرقلمشدر يا ايها الذين امنوا اذا ضربتم
في سبيل اسه فتبينوا ولا تقولوا لمن القى اليكم السلام لست مؤمنا تبتغون عرض الحيوة
الدنيا فعند اسه مغانم كثيرة كذلك كنتم من قبل فمنّ اسه عليكم فتبينوا ان اسه كان بما تعملون
خبيرا يعني اي انلركه ايمان كتوردليلر جنكجون اسه تعالى يه مطيع اولوب غزا ايده جقسكز فكر ايدوب
نظر ايلك كوردككي ديلرسز ايو حكك ايلك شول كمسنه كم كلوب سزه سلام ويره بن مؤمنم
ديه سز انميك اكا كيم سن مؤمن دكلسن غرضكز بوسوزدن متاع دنيا اولا كرانك النده مال
غنيمت دن كوره سز دخي اني المغه طمع ايدوب اني اولدره سز اكر مقصودكز اولسه دخي دنياده
غنايم چوق شول نسنه ايله طلب ايدك اني كم اسه تعالى سزه حلال قلوب دستور ويرمشدر يا
اول غنيمت لري طلب ايدك كم اسه تعالى قاتنده باقيدر فناسي يوقدر اول مال فانيه طمع
ايدوب اولدرمك شول كمسه لري كه هجرتدن ايلرو سز دخي انلرك كبي كافر ايدوكز اما كم كورن
كزليوب ايمان اشكاره قلوردكز تاكه قومكز ايچنده اول توحيد سببيله امين اولدوكز
بس حق تعالى سزه عطا قلوب ايمانكزده اخلاص روزي قلديكه مؤمن اولدكز بس لازم اولدي
سزه كم ايشكزده تاني ايده سز تاكه اولدردوككز مسلمان اولميه تحقيق اسه تعالى خود سزك نه اشلدوككزي
وكوكلوكزده قصدكز نيدوكي بلور نقدر دقيق اولورسه بو ايت حكمي دخي عام اولدي جميع
مؤمنلر حقنده كه سفرده يا دار حربه واره لر صفنده لركه اولدردكلري مؤمن اولميه لا يستوي القاعدون
من المؤمنين غير اولي الضرر والمجاهدون في سبيل اسه باموالهم وانفسهم يعني ثوابلري واجرلري
يعني ثوابلري واجرلري حق تعالى قاتنده برابر دكلدر مؤمنلردن شول كمسنه لرككم اولرنده اوتوري
قله لر واروب غزا قلميالر اول كمسنه لرايله كه اسه تعالى يولنده ماللريله ونفسلريله غزا ايده لر
اوغلدن قرزدن كجوب ماللريني وجانلريني حق تعالى يولنده فدا قلالر حال بو دركه اول اوترنلرك
بر عذري دخي اولميا كم قيوب كده بحجك انده ضرر اوله فضل اسه المجاهدين باموالهم
وانفسهم على القاعدين درجة وكلا وعد اسه الحسنى وفضل اسه المجاهدين على القاعدين
اجرا عظيما يعني حق تعالى بكورك قلدي ماللريله ونفسلريله مجاهده قلنلري مرتبه يوندن
شول كمسنه لر اوزرينه كم عذري اولميوب اولرنده اوتوري قالدلر اكرچه نيتلري وقصدلري
غزا اوزرينه ايدي زيرا طاعته مباشرت ايدوب يرنه كتوره نك مرتبه سي بو وجهله دراندنكه
اتمكدر نيت اولادخي اتمدمش اولا اما غزا ايده نر دخي ومعذري اولوب واريمايانر دخي كلي سنه
حق تعالى وعده قلمشدركه جنت ويره اما مجاهدلر مرتبه سن تفضيل قلمشدر اوترنلر اوزرينه
اولو ثوابلر واجرلر ويرمك يونندن اندن اول اجري بياه قلوب بيورديكه درجات منه ومغفرة
ورحمة وكان اسه غفورا رحيما يعني اول مجاهدلرك اجرلري حق تعالى دن منزللردر بري برندن يوقرو

وبوندن زیاده مغفرت درکه حق تعالی کناهلرینی دخی یرلغر ودخی رحمند رکه اجماق ایچنده
نهایت یوقدر وکمی نعمتلر ویردیس الله تعالی غفوردر انلره که مجاهده قلدیلر ماللریله ونفسلریله
ودخی رحیمدرکه فضیلله اول ایلدی اولوب غزایه وارمیلری کرنیتلری وارمغه
کی صادق ایدی اکرعذرلری اولمیا ایدی وارنلرله مرتبده برابر قلدی ان الذین
توفیهم الملائکة ظالمی انفسهم قالوا فیم کنتم قالوا کنا مستضعفین فی الارض قالوا
الم تکن ارض الله واسعة فتهاجروا فیها فاولئک ماویهم جهنم وساءت مصیرا
یعنی تحقیق شول کمسنه لرکه فرشته لر انلری دیلیوب جانلرین قبض اتدیلرکه انلر کندو نفسلرینه
ظلم ایدوب ظالم اولدیلر مسلمان اولوب هجرت اتمدیلر و مشرکلره معاونته چقدیلرکه
مؤمنلری قتل ایده لر فرشته لر انلری محاربه ایچنده یوزلرندن اوروب انلره توبیخ وسرزنش
قیلمغچون صوروب دیرلر دیکه سز قنده اولوردکز مسلمانلر ایچنده می یوقسه مشرکلر ایچنده
انلر عذر کتوروب دیدیلرکه بز مکه ضعیفلری ایدک شرک اهلنه مقاومت اتمکه طاقتمز یوغدی
ایمانمزی دخی اشکاره اتمکه قورقردق فرشته لر انلره ایتدیلر الله تعالی نک یرلری
کیک دکلمدی رسولیله هجرت ایدوب مدینه یه وارسکز ایدی بو یلدیدیوب قلچ لرله چالوب
دیلرلردی حق تعالی رسولنه خبرویروب انلرک مقامن بلدردی ایتدی یا محمد انلرک کلی
سنک منزللری یوردی توب وارجق یرلری جهنم درکه اول یرلرک یاورندر عذاب یوندی
الا المستضعفین من الرجال والنساء والولدان لا یستطیعون حیلة ولا یهتدون سبیلا
فاولئک عسی الله ان یعفو عنهم وکان الله عفوا غفورا یعنی حق تعالی اید رجهنم اول ضعیف
لرک یری اولمزکه ضعفلری کرچک اولا کرک ارلردن کرک عورتلردن واوغلانلردن شویلکه
خرجه و نفقه یه کوجی یتمیه که چقوب کیده بیله لر و مدینه نک یولن دخی بلمیلرکه واروب کیده لر
بوضورتله اوتروب دینلری اوزره قایم اولالر بولر اولردرکه حق تعالی کندو یه واجب
قلمشدر انلردن عفو ایلیه زیرا الله تعالی عفو ایدیجی در اولردنکه معذوراولالر ودخی غفور
درکه اولری یرلغیه عقوبت قلمیه فضلی برله ومن یهاجر فی سبیل الله یجد فی الارض مراغما
کثیرا وسعة ومن یخرج من بیته مهاجرا الی الله ورسوله ثم یدرکه الموت فقد وقع اجره
علی الله وکان الله غفورا رحیما یعنی هرکسه که الله تعالی یه مطیع اولوب مدینه یه هجرت اتسه
اول یریوزنده چوق التجا ایده جک یرلر بولر وکفردن ایمانه دونجک یرلر بولر قوندله
قیلمسندن [illegible] برلوب انلره غیظ ایدوب دین غیرتیچون الله تعالی نک رضاسی حاصل
ایدر و رزقنده وسعت دخی بولور پس هرکیم اوندن یعنی وطنندن چقه بریره کتمکه قصد
اتسه که انده حق تعالی نک رضاسی حاصل اولور اندن اول قصدا تدوکی یره ایرشمدین اوله
حق تعالی انک اجرین کندو یه واجب قلدیکه جنت ایچنده تمام قلوب ویره شول ایرشمش کبی
واذا ضربتم فی الارض فلیس علیکم جناح ان تقصروا من الصلوة ان خفتم ان یفتنکم الذین
کفروا ان الکافرین کانوا لکم عدوا مبینا یعنی قاچن سفره چقسکز سزه کناه یوقدر

وحرجه دکلدرکه نمازکزی قصر ایده سز هر نمازده که فرض درتدر اکی قلاسز اکر قورقسکزکه
کافرلر سزه هجوم ایدوب قتل ایده لر زیرا تحقیق بو کافرلر سزه اشکاره دشمنلردر اکرچه حق
تعالی بو ایتده نمازی سفرده قصر اتمکی قورقمغله ذکر ایلدی لیکن جمیع مسافرلره فرض اتمک تمام
اولدی کرک قورقوا اولسون کرک اولمسون زیرا بو سنتله ثابت اولمشدر واذا کنت فیهم
فاقمت لهم الصلوة فلتقم طائفة منهم معک ولیاخذوا اسلحتهم فاذا سجدوا فلیکونوا
من ورائکم ولتات طائفة اخری لم یصلوا فلیصلوا معک ولیاخذوا حذرهم واسلحتهم
ود الذین کفروا لو تغفلون عن اسلحتکم وامتعتکم فیمیلون علیکم میلة واحدة یعنی یا محمد
قچن سن بو اصحاب ایچنده غزاده بیله اولسک دشمن دخی انده حاضر اولسه نماز وقتی دخی
کلسه سن امام اولوب نمازی انلره اقامت ایدی ویرا اولردن بر طائفه کلوب سنوکله بیله
صف دوتب نمازه دورسونلر اول بر طائفه سلاحلرین بغلنوب دشمنه قرشو دورسونلر
نماز قلندیری صقلسونلرکه نمازده ایکی دشمن انلره هجوم ایلیه قچن اول سنوکله نمازه دورن
طائفه بر رکعت قلوب باشلرن سجده دن قالدروب دوسلر انلر دشمن یوزینه واروب سلاح
لرین بغلنوب دورسونلر اول طائفه که نمازه کلیوب دشمنه قرشو دورمشلر ایدی انلر کلسونلر
سکا اقتدا ایدوب بر رکعت دخی انلر سنوکله قلسونلر قچن انلر دخی بر رکعت قلوب سجده دن
فارغ اولسلر انلر دخی سلاحلرین بغلنوب دشمن یوزینه دورسونلر اول اول بر رکعت
قلوب کیدن کلسون بر رکعت دخی باشلرینه قلوب نمازلرین تمام ایدوب سلام ویرسونلر
کروا ولرد شمنه قرشو دورسونلر اول ایکنجی طائفه کروکلوب بر رکعت دخی انلر قلوب باشلرینه
نمازلرین تمام ایدوب سلام ویرسونلر بو کافرلر انی تمنا قلورلرکه کاشکی سز سلاحلرکزدن
والت حربیدن غافل اولید وکزدخی انلر سزک اوزرکزه میل ایدوب دفعة واحدة حمله
ایدوب هجوم قلالردی تا که سزی قتل ایدوب هلاک ایده لر ایدی ولا جناح علیکم ان
کان بکم اذی من مطر او کنتم مرضی ان تضعوا اسلحتکم وخذوا حذرکم ان الله اعد للکافرین
عذابا مهینا یعنی سزک اوزرکزه کناه یوقدر اکر یغموردن ایچنوب یاخود جراحتلو اوب
خسته اولورسکزکه سلاحکزی کوترمیوب قویاسز زیرا یغموردن سلاحکزه ضرر ایرشور
وخسته اولانه دخی سلاح کوترمک قتی ثقیل کلور اما ایکی دخی کافرلردن غافل اولوب
سلاحلرکزی نزیرده کرکسه بیله کوزدن قومک قیلیجلرکزی حمایل ایدینوب بیلکوزده
کوترک که نمازیلرک هیبتی انکله درونلرینه انلره زینتدر الله تعالی خود اخرتده کافرلر یچون معذاب
لرین قلمشدرکه انلک ایچنده اهانت وخورلغله معذب اولورلر فاذا قضیتم الصلوة
فاذکروا الله قیاما وقعودا وعلی جنوبکم فاذا اطمأننتم فاقیموا الصلوة ان الصلوة
کانت علی المؤمنین کتابا موقوتا یعنی قچن نمازدن فارغ اولسکز الله تعالی یی ذکر ایدک
دلکوز ایله یاکو کلکز ایله هر بر حال اوزره اولورسکز دوردکن واوتردکن ویاتدکن
وبر بحثه اهل تفسیر دیشلرکه قچن دار حربده صلوة خوفدن فارغ اولسکز الله تعالی یی ذکر ایدک

صاغ اولانكز صحيحلر نمازين قيلكز اوروب دوردقكى وخسته ومجروح اولانكز اوتوررركن قلكز
دخي ضعيف اولوب اوترمغه طاقتكز يتمزسه ياتركن ايما ايله قلكز كه تحقيق نماز فرض اولنوب
معلوم اولندي مسافره اكي ركعت مقيمه درت ركعت تا وقتلو وقتيله ادا ايده لر ولا تهنوا في
ابتغاء القوم ان تكونوا تالمون فانهم يالمون كما تالمون وترجون من الله ما لا يرجون وكان
الله عليما حكيما يعني اي مؤمنلر ابو سفيان كافري قوميله طلب قلمقده كندوكزي ضعيف
وخور كوسترمك بلكه جد وقوت اوزرينه اولوك كه سزم بجه كم انلردن جراحت ايرشدي
الم چكوسز سز دخي انلره ايرشديكم انلر دخي سزجليين الم چكوب انجيزلر اما ارتوقلقي سزه
بو نجه ثوابلر ايرازلور انلره همان اجيلري قالور و دخي سز الله تعالادن انلرك اوزرينه
فتح ونصرت اومرسز كه انكلدنكز اظهار اولونه واخرتده ثواب اومرسز بونلر بونسنه
اومقدن محروم قالمشلردر والله تعالى عليمدر نكه اولديسه بلور وحكيمدر اولاجق نسنلره حكم
ايدر كه حكمت اوزرينه وجوده كلور انا انزلنا اليك الكتاب بالحق لتحكم بين الناس بما
اريك الله ولا تكن للخائنين خصيما واستغفر الله ان الله كان غفورا رحيما يعني
يا محمد بز سنوك اوزركو كه جبرائيلدن قرآن اندردك عدليله وامر ونهيله تا كه سن خلق
اورتاسنده حق تعالى سكا بلدردكى نسنه يله وسكا وحي اولوب الهام اولنديكم ايله بين
سن اول حكمي قويب اول اوغريلري وجانبلره معين اولمغل اول خاينلر بچون قلدوغك مجادله
دن اوترو استغفار ايله الله تعالى غفوردر رحيمدر ابا طعمه دن اوترو يهوديه خصومت
قلدوغكي يارلغر ولا تجادل عن الذين يختانون انفسهم ان الله لا يحب من كان خوانا اثيما
يعني يا محمد سن شولردن اوترو دورب مجادله قلمغل كم انلر كندو نفسلرينه خاين اولب
اوغرولقيله ضرر ايدرلر تحقيق بلوك الله تعالى سومز شول كمسه كه خاين اولوب اوغري
اولا دخي كندو فعليني برا بروغه بهتان قله يستخفون من الناس ولا يستخفون من الله وهو
معهم اذ يبيتون ما لا يرضى من القول وكان الله بما يعملون محيطا يعني بونلر اوغريلغي
لرين ستر ايدوب كزلرلر يهوديه بهتان قلمغله اول كزلدكلري خود الله تعاليه خفي كلدر
اندن دورب اول ابا طعمه قوميله كيجه كوندزلرده سوزلر تركيب ايدوب دوزرلركه
هيچ كندو نفسلرينه روا كورمزلر يعني ابا طعمه كيجه بويله تدبير قلدي كه كندو اوغرليغني بر
يهوديه افترا ايده كندو انداجه كم بن اوغرلدم يوكي انلك اوزرينه براغه حق تعالى انلك
خيانتني بيا قلوب اظهار ايلدي الله تعالى خود انلرك نه اشلدوكي عليمدر قابلمشدر بلور
ها انتم هؤلاء جادلتم عنهم في الحيوة الدنيا فمن يجادل الله عنهم يوم القيمة ام من يكون عليهم
وكيلا يعني انت يا محمد اول يهوديلر كم سز اول ابا طعمه دن وقومندن اوترو اني قورتارمغچون
مجادله ايدرسز يارين قيامت كوننده فكور دركه الله تعالى يله مجادله قلوب اني عذاب
دن قورتره يا خود سزدن كمدر كه انك اوزرينه وكيل اولوب انلرك اشلرين ايلر والتزام
وانلرى خلاص ايليه ومن يعمل سوءا او يظلم نفسه ثم يستغفر الله يجد الله غفورا رحيما

يعني هر كيمسه كه يا اوز عمل اشلسه سلاح اوغرلمغله دخي كندو نفسنه ظلم ايلسه برابروغه
اوغرلق بهتان ايلمكله اندن دونوب توبه قلوب استغفار قلسه شركندن دونوب
نفاقدن اخلاصه دوندرسه الله تعالى كندويه غفور ورحيم بولا كه انى اسركيوب
يارلغيه ومن يكسب اثما فانما يكسبه على نفسه وكان الله عليما حكيما يعني هر كيمسه كه
الله تعاليه شرك كتورسه معاصي اشلمه مشغول اولسه اول شركنوك ومعصيتنوك ضرري
كندو نفسينه ايرشور والله تعالى عليمدر اوغرلق ايدني بلور وحكيمدر انى كسمكه حكم ايدر
ومن يكسب خطيئة او اثما ثم يرم به بريئا فقد احتمل بهتانا واثما مبينا يعني هر كيم كندو يله
حق تعالى ارا سنده بر كناه اشلسه اوغرولق ايلسه ويلان اند ايچوب بر ادمدن ديسه
اندن كندو يله خلق ارا سنده بر كناه دخي اشلسه يعني كندو اشلدوكي كناهي بر صوچسيزه تينه
اول اشلدي ديو بهتان قلسه ابو طعمه كه تحقيق اول يوكلندي كندو اوزرينه بهتانه
ويلان كناه لرين دخي ظاهر معصيت كناه لرين كه سببيدر عذابه مبتلا اولمغه ولولا
فضل الله عليك ورحمته لهمت طائفة منهم ان يضلوك وما يضلون الا انفسهم وما
يضرونك من شيء وانزل الله عليك الكتاب والحكمة وعلمك ما لم تكن تعلم وكان فضل
الله عليك عظيما يعني يا محمد اكر حق تعالى نك فضلي ولسيديكه سكا بنوتي ورحمتي اولمسه
يدي سني عصمتي بر له صقلديي ابا طعمه نك قومندن بر طائفه تحقيق قصد قلديلر دكيد
سكا حكمده خطا اتدوره لردي بهتانله بر صوچسوزك الن كدوره لردي اكر اني اتلر
دي دخي انك وبالي وعقوبتي كندو نفسلرينه راجع اولوردي سكا هيچ بر نسنه ضرر قلمزلر
بلكه كندو نفسلرينه ضرر قلورلردي بس حق تعالى سكا عطا قلوب اوزركه قرآن اندردي
ودخي وحي ايدوب حكملر اندردي وحكمت نسنه لري سكا بيان قلدي وحي كلمزدن اول
بلمدوكك نسنه لري سكا وحيله بلدردي الله تعالى نك فضلي سنوك اوزروكه كى اولو
دركه رسالت ويروب جميع نسنه ي سكا بلدردي لا خير في كثير من نجويهم الا من امر بصدقة
او معروف او اصلاح بين الناس ومن يفعل ذلك ابتغاء مرضات الله فسوف نؤتيه
اجرا عظيما يعني خير يوقدر ابا طعمه قومنك سرله سويلدكلرنده يا خود خير يوقدر
شول كمسه لرك سوزلرنده كه انلر سرله سزلرلر طلاق لر الا سرله شول كمسه سوزنده خير
واركم اول خيره وصدقيه بيوره يا خيرا اشلمه بيورب يا اوز اشلردن منع ايده يا خود اكي كشنك
ارا سنده خيرله اصلاح ايمك اولا هر كيم بو نسنه لري اشليه مرادي بوندن حق تعالى
رضاسن طلب ايمك اولا تيز اولاكه بز اخرتده اكا اولو جزالر وعالي مرتبه لر ويره يوز ومن
يشاقق الرسول من بعد ما تبين له الهدى ويتبع غير سبيل المؤمنين نوله ما تولى ونصله
جهنم وساءت مصيرا يعني هر كيم رسوله مخالفت قلوب توحيد دن قاچسه طريق هدا
اكا بيان اولندقدنصكره وارب بر طريقه وبر مذهبه متابعت قلاكه اول مؤمنلر طريقنه
مخالف اولا بز اني اصرلرز ستلرينه كه اول انلرى كندويه دوست دوتندي حال بودركم اول

بتلری ندد بنیاده ونه آخرتده قادر و مالك دكللركه اكا اصح یا زیان ایرشدره لر یا انی
بزم عذابمزدن قورتره لر پس بونلر انی جهنمه قویب اود عذابن دخی لازم قلورز دنیا عذابن
کوردکدنصکره که جهنمه دوشب وارجق یرلرك نه کی شرلو سیدر ان الله لا یغفر ان یشرك
به ویغفر ما دون ذلك لمن یشاء ومن یشرك بالله فقد ضل ضلالا بعیدا یعنی حق تعالی
یارلغمز شول کناهی کم اکا شرك کتورمك اولا شرکدن غیری کناهی یارلغر دیلدکنه
بو کلامه اکا دلالت قلور کم شرکدن غیری کناه یارلغنه وعد حق تعالی دیلدکنه موقوفدر کمیه
دیلرسه یارلغر پس قطعی دکلدر پس بونده دخی کی حذر قلوب کناهدن اجتناب کرك
اولا که یارلغامزی دیو مغفور اولانلر مشیت متعلق اولنلردن اولمیه عذابه مبتلا اوله
ودخی بیوردیکه هر کیم الله تعالی یه شرك کتوردی انی قویب ایرغی معبود دوتندی حقیقت
اولکمسه هدایت یولندن ازدی حق تعالی رحمتندن بعید اولدی کیم بعد نیك نهایتی یوق
ان یدعون من دونه الا اناثا وان یدعون الا شیطانا مریدا لعنه الله وقال لاتخذن
من عبادك نصیبا مفروضا یعنی بو کافرلر طپرلر الله تعالی یی قویب الا بر کمسه طپرلرکه
انلر مؤنث لردر انلرده روح یوقدر یا خود اناث دیو لات عزی یه و مناته دیرلرکه بتلردر
انلره طپرلر و دخی انلر طپمزلر الا شیطانه طپرلرکه انلره بوتنه طپمغی کوکجك کوستردکه
اول حق تعالی امرندن طشره اولمشدر اول مریددر یعنی فاسد و مفسددر انکچون حق تعالی
انی قپوسندن سوردی رحمتندن ایراق ایلدی چون کوردی که مطرود اولوب ملعون
اولدی ایتدی یا رب عزتك حقیچون سنك قوللرکدن کیمنه بر معلوم نصیب
الم اغوا ایدوب ازدرمغله بنی اولکمسه لرکه اکا مطیع اولوب متابعت قلدیلر طریق
حقدن اعراض ایدوب مخالفت قلدیلر انلر انك معلوم نصیبیدر ولاضلنهم ولامنینهم
ولامرنهم فلیبتکن اذان الانعام ولامرنهم فلیغیرن خلق الله ومن یتخذ الشیطان ولیا
من دون الله فقد خسر خسرانا مبینا یعنی اول لعین شیطان دخی دیدی سنك قوللرك
حقیچون بونلری هدایت یولندن و حقه متابعت قلمقدن ازدوردم و انلره باطل خبرلر
ویروب دیدم که اوجماق و طامو یوقدر و اولوب کروقوپمق یوقدر بو سوزله انلری
غروره براغوب دنیاده چقرم و دخی انلره بیوردم که دوه دن و صغردن و قیوندن
قولقلرن یروب بتلره ایچون صالیه قویالر بو قضیه مائده سورسنده انشاء الله ذکر اولنه
دخی بیوردم که حق تعالی یاراتدوغنی تبدیل و تغییر ایده لر یعنی دینی دوندره لر الله تعالی
حرام قلدوغنی انلر حلال کوره لر و دخی ای کونش طشلر و اغاجلرکه ادم اوغلنلرینك
مصالحی ایچون انلره مسخر یاراتدی انلر اول یرکندولره معبود دوتب انلره طپرلر انلروك
یاراتدوغی نسنه دن اولاثری تغییر قلورلر پس هر کیمسه کم شیطانك بو اغوالرینه
بلوب الله تعالی محبتن قیوب انی دوست دوتنه تحقیق اولکمسه اشکاره حقی قویب
باطله اویوب دنیاده و اخرتده زیانکار اولور یعدهم و یمنیهم و ما یعدهم الشیطان الا غرورا

اولئك

اولئك ماويهم جهنم ولا يجدون عنها محيصا يعنى شيطان اولريدر رويش كلوه توقدر
وقرو امیدلره براغوب دیرکه شاید عمرکز اوزون اوله بیر اولاسز بوما لسزه کرکدر اوله
اوزره بو بجه مرادلر و مقصودلر وارکیشی اکا ایرشمز الا دنیا جمع اتمکله طاعت عبادت
سنك نکه کرك کم عمرك اکا ضایع ایدوب دنیا کسب قویا سین ازلره سکا نه تقدیر اولدیسه
اول کلسه کرك شقی کرك سعید سکا اول عملدن فائده یوق بو مالی دیو شمر جمع ایله وصقله که سکا
کرك اوله کیمه کرکسه انی ویروب تلف قلمه اولاکه صکره محتاج اولاسن بونك کبی باطل
سوزلر ایله انی مغرور قلوب صله رحم اتکدن و خیر اشلره و خیر یرلره خرج اتمکدن منع ایدر
ممسك و بخیل اولوب جمع ماله حریص اولوردکلدر شیطانك بو وعده لری الا بر باطل غرور
درکه بونکله چوقلری ایمانسز قویوب هلاك ایلدی اولرکیم شیطانك بو غرورینه الدانوب اکا
مطیع اولالر انلرك دنوب وارجق یرلری جهنم درکه اندن قاجوب قورتلاجق وصغناجق
یر بولاجق دکل والذین امنوا وعملوا الصالحات سندخلهم جنات تجری من تحتها الانهار
خالدین فیها ابدا وعد الله حقا ومن اصدق من الله قیلا یعنی انلرکم حق تعالی نك وحدانیتنه
اناندوب رسولی وقرانی کرچکدیلر و انك ایچنده امر اولنان فرایضی یرینه کتوروب نهی
اولنان نسنه لردن یغلندلر حرامی حرام بلوب قاچدیلر و حلالی حلال بلوب انی طلب
اتدیلر تیز اوله کم بزاولری اوچماق بستانلرینه کوروز کم انك اغاجلرینك التندن دورت
ارماق اقر بری خالص صو ارماغی کیم نقدر چوق دورسه قوقب رایحه سی متغیر اولمز
و بر دخی سود ارماغی کیم هرگز ورماغی اکشمز و بر دخی خمر ارماغی که ایچنلره غایت لذت ویرر
باشلرین اغرتمز و عقللرین اکسمز و ایچوب دوکمز و بر دخی بال ارماغی که غایت صافی ایچنده
هیچ کدورت یوق بو کبی سیله انده مخلد اولالرکه هیچ حاللری تبدیل اولمیه فنا ایله یازوال الله
یا برشدت و محنت واقع اولمغله بلکه واردقجه نعمتلری زیاده اولوب کرامتلری ارته که
اشبو دیدکلرم کلی الله تعالی یه و رسوله مطیع اولنلر و شیطانه متابعت قلمیلر وعده
حقدر که اولنمشدر یرینه کلسه کرکدر کم اولاکه انك سوزی یا وعده سی حق تعالی وعده سندن
حق اولا و کرچك اولا لیس بامانیكم ولا امانی اهل الکتاب من یعمل سوءا یجز به ولا یجد له
من دون الله ولیا ولا نصیرا یعنی ای مؤمنلر جماعتی نه سزك تمنا قلدوغکز اولسر نه یهودونك
نصاری تمنا قلدوقلری بلکه هر کیم بریا وز عمل اشلسه عقوبتیله جزالنسه کرکدر تمناسی
اکا منفعت قلاجق دکل اوچماغه اول کیرکز دیسرلرکه الله تعالی یه و رسوله ایمان کتوره
دخی عمل صالح اشلیه و کناهلردن یغلنه اما اولرکه الله تعالی یه و انك رسولنه مطیع اولمیوب
کافر اولدیلر انلر الله تعالیدن غیری کندولره بر معاون بولاجق دکللرکه یاردم ایدوب
انلری عذابدن قورتره لر ومن یعمل من الصالحات من ذکر او انثی وهو مؤمن فاولئك یدخلون
الجنة ولا یظلمون نقیرا یعنی هر کیم حق تعالی فریضه قلدوغی طاعتلری یرینه کتوره
و حرام قلدوغی نسنه لردن یغلنه کرك اردن کرك عورتدن چونکه اول مؤمن اولا طاعت

وعبادت اتسلینه ثواب اولمغنیه وشرك ومعصیت اتسلنه عقاب وعذاب اولمغنیه
اعتقادي اولا انلرد نکدستکسزا وجماعه کیررلر قلدقلري عملدن خرماچکردکینك
اوزرنده کي جوقرجق قدرنه ضایع اولوب اکسلمز مقصود بوندن اني بلدرمکدرکه
نقدر از عمل دخي اولورسه انك جزاسن بولورکرك خیر کرك شر ومن احسن دینامم اسلم
وجهه لله وهو محسن واتبع ملة ابراهیم حنیفا واتخذ الله ابراهیم خلیلا یعني کیم اولا
دین یونندن شول کمسه دن کورکلوکم دینیني الله رضاسیچون خالص قلوب انك عبادتنه
خضوع برله توجه قلمش اوله وعبادتني وتوحیدیني کورکلو قیلمش اوله وابراهیم ملتنه
متابعت قلمش اولا که دین اسلامدرانك اوزرنه طوغروطوروب کروقلان باطل دینلدن
اعراض ایده شول ابراهیم که حق تعالی اني کندویه دوست دوتمشدر ولله ما في السموات وما
في الارض وکان الله بکل شيء محیطا یعني یرلرو کوکلراچنده نه قدر مخلوق وار ایسه کلي الله تعالی
نك قوللریدرکه کمسنك انده شرکتي یوقدر وانلرك اچنده الله تعالی نك حکمي نافذ در وسع
ایدجي یوقدر ودخي الله تعالی کلي یرادلمشنه علمیله احاطه قلمشدر کمانك هیچ برنسنه
علمندن طشره دکلدر یستفتونك في النساء قل الله یفتیکم فیهن وما یتلی علیکم في یتامی
النساء اللاتي لا تؤتونهن ما کتب لهن وترغبون ان تنکحوهن والمستضعفین من الولدان
وان تقوموا للیتامی بالقسط وما تفعلوا من خیر فان الله کان به علیما یعني یا محمد سکا عورت
لرك میراثندن فتوی طلب ایدرلرکه بونلره میراث دکرمي یوقسه دکمي زیرا عرب عورتلرك
واوغلانلره میراث ویرمزلردي غزایه وارمزلردیو ایت یا محمد که الله تعالی سزه بیان قلوب
بولرك میراثلرندن خبرویرر شول قرآن ایچندکیم سزك اوزروکزه اوقنور اول عورتلرك یتیم
لري میراث حقنده کم سز انلره فرض اولنان میراثلرینی ویرمزسز وانلرك صورتلري قبیح اولدیغیچون
نکاحلنمقدن دخي اعراض ایدرسز ودخي یا محمد سندن ضعیف اوغلنجقلر میراثندن
دخي صورورلر سن ایتکم الله تعالی فتوا ویروب سزه بیان قلورکم یتیملرك حقنده عدلله
قایم اولاسز انلره حیف وظلم المیه سز نه نسنه کم اول اوغلنجقلرك وقزجغزلرك میراثندن
وکابیندن حقي اولا انلره دکوره سزهر نکم خیردن اتسلیه سز الله تعالی اني بلوریاري کروعوضي
قلور وان امرأة خافت من بعلها نشوزا او اعراضا فلا جناح علیهما ان یصلحا بینهما صلحا
والصلح خیر واحضرت الانفس الشح وان تحسنوا وتتقوا فان الله کان بما تعملون
خبیرا یعني اکر بر عورت بلسه که اري اندن کندویي یوجه دوتوب اني خوش کورمسه
وانوکله جمع اولمغي ترك اتسه واندن اعراض ایدوب انوکله کلجي قلمغه ترك اتسه کناه یوقدر
اول ارله عورته کم اورتالرنده صلح ایده لرکه صلح اتمك خیرلودر یاخود بر عورت بلسه که
اري اندن کندویي جکوب مجامعت قلمغي ترك ایلدي اندن یوز دوندوروب اوترمغي وکلمي
قلمغي ازاتسه کناه اولمز ارله عورته کم اورتالرنده صلح ایده لر قسمتده ونفقه ده یعني نفقه
ده سهل نسنیه راضي اولا ومهرنده دخي نسنه بغشلیه شول شرطه اوزرنه که اري اني اول بر

عورتلر

عورتله قسمته برابر دوته بر کیجه انوکله وبر کیجه بونکله اولا شول وقتکه عورت ارندن
ایرلمغي خوش کورمیه اول عورت ایله بله اولمغي حرصي اني یلتدیکه نفقه سندن
ومهرندن بعضسني ترك ایده تاکه ارندن ایرلمیه زیرا صلح اتمك خیرلودر شوندنکه یا ایرله
یا بري برندن نشوز واعراض اتمکله وسوزکلمي ترك اتمکله بربرده دوره لر اکرسز عورت
لروکزله معیشت قلمغي کورکلو قلکوز دخي بربنه میل ایدوب برینه جور اتمکده قورقکز
وساقنکوز بردستي الله تعالی سزلك قلدوغکز عملي بلور اني ضایع قلموب کرو مکافاتن ایدر
ولن تستطیعوا ان تعدلوا بین النساء ولو حرصتم فلا تمیلوا کل المیل فتذروها کالمعلقة
وان تصلحوا وتتقوا فان الله کان غفورا رحیما یعني سزلك قدرتکز یتمزکه اول یکت عورتلر
قري عورت محبتني کوکلوکزده برابر دوتاسز نه قدر جوق جهد ایدرسکز لیکن قسمتده
نفقده برابر قلولك براوغردن قسمته ونفقده اول اولکي تیشلولو عورتي ترك ایدوب
یکت عورته میل اتمك که اولکي شول معلقه کبي اوله که نه بللو اري وار ونه بللو ارسز در یا خود
شول زندانده کرمش عورت کبي اوله وان یتفرقا یغن الله کلا من سعته وکان الله واسعا
حکیما یعني اول یاتلو عورت صلحه راضي اولمسه نفقده وقسمتده اول یکت عورتلر برابر
اولمق دیلسه ارد دخي راضي اولمیوب الا طلاق ویرسه بري برندن ایرلسه لر حق تعالی هر
برینی بول فضلیله غني قله ورزقن ویره کمسیه محتاج قلمیه که الله تعالی جمیع خلقه رزقن
ویرمکده فضلي بولدر حکیمدر یعني دلرسه حکم ایدر مانعي یوقدر ولله ما في السموات وما في
الارض ولقد وصینا الذین اوتوا الکتاب من قبلکم وایاکم ان اتقوا الله وان تکفروا فان
لله ما في السموات وما في الارض وکان الله غنیا حمیدا یعني یا امت محمد بلوك که کوکلرو یرلر
اچنده نه وار ایسه الله تعالی نك خاص ملکیدرکمسنك شرکتي یوق تحقیق بزسزدن ایلرو
کلن کتابلر اهلنه کیم یهود ونصارادر وصیت قلوب بیوردق وکتابکزده سزه دخي بویردق
که الله تعالی دن قورقه سز واني برلیوب برلکینه قصد بني ایده سز بوحیدندن صکره بیوردیغي احکام
شرایعي یرینه کتوره سز اکر بو وصیت قلیني نسنه لره انکار ایدوب حق تعالی یه کافر
اولورسکوز تحقیق بلوك که بو کوکلرو یرلر اچنده کلي الله تعالی نك ملکیدر بو جمیع خلقنك
ایمانندن وطاعتندن اولمستغنیدر الا احتیاجي یوقدر ملکیدر اول نکم اشلر جمیع افعالنده محمود
در نقصدن بوقدر منزه در ذاتي وافعالي کلي نقایصدن نکم انك افعالي کلي حکمت اوزره در
ولله ما في السموات وما في الارض وکفی بالله وکیلا یعني الله تعالی بو خلقدن نته مستغنی
اولوبن افعالي محمود اولمیه که بو یرلرو کوکلر وخي اچنده نه وار ایسه کلي انك ملکیدر
ومالك مطلق اولدر جمله یرو کوك اهلینوك مدبري ورزق ویرجیلري اولدر کمکافیدر
بو جمله نسنه ربوبیت یونندن وسقلمق یونندن ان یشأ یذهبکم ایها الناس ویأت باخرین
وکان الله علی ذلك قدیرا یعني اي کافرلر اي منافقلر که الله تعالی عبادتندن اعراض
اتمش سزاکر حق تعالی دلسه که مخالفتکزو عصیانکزدن اوتورو سزي هلاك ایدوب یرو کزه

آر نفقده وقسمتده اصلاح ایدوب برابر قلورسکز
وجوردن میلاتکدن ساقنرسکز تحقیق الله تعالی
غفور رحیم درکه کوکلوکزده وقنبله اولان کناهي
سزدن یارلغیه ح

برقوم دخی برادیب کوتره که اول قوم الله تعالی‌یه مطیع رق ومنقادرق اوله الله تعالی
قدیردر قدرتی یترمن کان یرید ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا والاخرة وکان
الله سمیعا بصیرا یعنی هرکمسه که قلدوغی عملدن مرادی متاع دنیا اولسه الله رضاسیی
اولسه باری عملنی اخرت ایچون قلسون که دنیاده رزق ویرمک دخی الله تعالی دندر واخرتده
اوجماق ویرمک دخی الله تعالی دندر یاخود دنیا واخرت کلی انک قاتندندر ویرن
اولدر هرکیم اخرت خیرن دیلسه ویررو هرکیم دنیا خیرین استه اکا دخی کندودوکی
قدر ویرر کیمه دیلرسه اما اخرت نصیبندن محروم قالور یا ایها الذین امنوا کونوا
قوامین بالقسط شهداء لله ولو علی انفسکم او الوالدین والاقربین ان یکن غنیا او
فقیرا فالله اولی بهما فلا تتبعوا الهوی ان تعدلوا وان تلووا او تعرضوا فان الله کان
بما تعملون خبیرا یعنی ای انلرکه ایمان کتوردلرسز عدل اوزره قایم اولیجلردن اولک
سوزکزی حق سویلک اکر اول سوزدن نفسکز اوزرینه یا اتاکز اناکز اوزرینه ضرر دخی
اولاجق اولورسه حقاله طانقلق ویرمکده طانقلق ویردوکز کشی کرک بای اولسون
کرک فقیر اولسون غنی اولنلره میل ایدوب بایلغندن اوترو طانقلق ویروب فقیر اولنلره
دروینی لکندن اوترو بلدکوکز طانقلغی کزلیوب انکار قلمک الله تعالی سزدن اولیدر
انلرک حالنی بلوب اسرکمکده کرک بای اولسون کرک فقیر کرک کندو نفسکز اولسون
کرک اتا اناکز کرک قوم قرابت اولسون کندو نفسکز دیلکنه اویوب طانقلق ویرمکدن
میل ایتمک شولکه حقدر انک اوزرینه طانقلق ویرک قورقک الله تعالی دن حقدن
عدول ایدوب جور وحیف ایتمکه میل ایتمک اکر شهادتکزی دندروب دیلوکزدولشدورب
شول بلدکوکز لین حق طانقلق ویرمزسکز یا اول طانقلقدن یوز دندروب وارب حاکم
قاتنده طانقلق ویرمیجک اولورسکز تحقیق الله تعالی سزک اول شهادتی کزلیوب
طغری اقامت ایتمدکوکزی بلور یا ربن انلمتجزاسین قلور پس بو ایت قورقو ویروب
حذر قلدوردی اول طانقلق که بلدکلری شهادتی کزلیوب میل وحیف ایتموب طانقلق
ویره لر تقصیرا ایتمیه لر یا ایها الذین امنوا امنوا بالله ورسوله والکتاب الذی نزل
علی رسوله والکتاب الذی انزل من قبل ومن یکفر بالله وملائکته وکتبه ورسله
والیوم الاخر فقد ضل ضلالا بعیدا یعنی ای انلرکه موسایه وعیسایه ایمان
کتوردیلر الله تعالی‌یه ایمان کتوروب رسولی محمده دخی ایمان کتورک یاخود ای ایمان
کتوردیلر ایمانکز اوزرینه ثابت اولوب محکم طورک ورسولک تصدیقی اوزرینه
دخی ثابت اولک اکا اندوردوکی کتابه تصدیق ایدوب انوکله محکم طورمغا جد ایدک
واندن اوکدین اینن کتابلره دخی تصدیق ایدوک هرکمسه که الله تعالی‌یه کافر اولسه
وانک برلکنه اقرار قلسه وپیغمبرلرینه بویله اعتقاد قلسه که انلر کلی الله تعالی نک
قولیدر وکتابلرینه ایله تصدیق اتمسه که انلر دخی کلی حقدر کوکدن انزال اولنمشدر

حق

حق کلامیدر مخلوق دکلدر ورسوللرینه دخی ایله اعتقاد قلمسه که اولر دخی حق تعالی
قوللریدر وهم کروقلان قوللرا اوزرینه رسوللردرکه انلری مولالری پیغمبرینه دعوت
قلمغه کلدیلر واخرتده دخی ایله تصدیق ایتمسه که اولنلر کرو بعث اولنالر اندن حساب
وسؤال اولنور کیمی جنتده قرار دوتب مقیم اولور کیمی جهنمده بوکلیسنه بویله اعتقاد
قلمسه لر تحقیق هدایت یولندن ازوب حقدن بعید اولورلر ان الذین امنوا ثم کفروا
ثم امنوا ثم کفروا ثم ازدادوا کفرا لم یکن الله لیغفر لهم ولا لیهدیهم سبیلا بشر المنافقین
بان لهم عذابا الیما یعنی شول کمسه لرکه موسایه واکا انین کتابه ایمان کتوردیلرو
موسیدندکره کرو کافر اولدیلر اندن کرو عیسایه ایمان کتوردلر وانجیله انادیلر وعیسی
دندکره کافر اولدیلر اندندکره محمده واکا اندوردیکی قرانه کفرلرین زیاده قلدیلر تعصل
ایتدیلر شولرکه ایمان کتوردیلر موسایه اندندکره کافر اولدیلر عیسایه واندن ایمان
کتوردیلر محمده هنوز دخی دنیایه کلمدین فجنکم دنیایه کلوب دعوت قلدی وکفرلرین
زیاده قلوب تا اولنجه اول کفرلری اوزره ثابت اولدیلر الله تعالی بولوک هیچ کفرلرین
بایلغرد کل اول اراده ایمانریله چونککه کفرا اوزرینه اولدیلر الله تعالی انلرک بوبطریق
هدایته توفیق ویرمز مادام که ضلالت اوزره دایم اولالر بس یا محمد مثله اول
منافقلره که انلرک ایچون عذاب الیم وار قلمندر الذین یتخذون الکافرین اولیاء من دون المؤمنین
ایبتغون عندهم العزة فان العزة لله جمیعا یعنی منافقلر انلردرکه مؤمنلری قیوب
کندولره یهودیلری ونصرانیلری دوست دوتندیلر ویردم ونصرت انلردن استدیلر
یعنی یونسا فقلر انلرک قتندنمی طلب ایدرلرکه محمد اوزرینه وانک اصحابی اوزرینه فتح وظفر
بولالر تحقیق فتح وظفر غالب اولمق کلیسی الله قاتندندر وقد نزل علیکم فی الکتاب
ان اذا سمعتم ایات الله یکفر بها ویستهزء بها فلا تقعدوا معهم حتی یخوضوا فی حدیث
غیره انکم اذا مثلهم یعنی بدرستی ای مؤمنلر سزک اوزرکزه اندرلدی قرانده ایجنده
انفامده که قچن سز اشتسکز کافرلردنکه حق تعالی دن اینن ایتلرینکه کولوب استهزا ایله
الوب انکار ایدرلر سز انلر وکله بله اوترمک تا اول کافرلر قیوب براق کلامده دخی شغول
اولمینجه اکر منع اولدوغیکزدن صکره کرو انلرکله اوترجق اولورسکوز سز دخی اول کناهده
نصیب اولمقده انلرکله برابرسز ان الله جامع المنافقین والکافرین فی جهنم جمیعا الذین
یتربصون بکم فان کان لکم فتح من الله قالوا الم نکن معکم یعنی تحقیق الله تعالی جمع ایدیسر منا
فقلره کافرلری کلیسنی جهنم عذابی ایجنده نتکم دنیاده حق تعالی کلامنی استهزا ایدالمقده
جمع اولوب بله شریک اولدیلر کفرلری اوزره اولاجق اولورلرسه منافق انلردرکه سزک
حالکزه زمان واقعه لری ایرشوب بر درلو حاله دخی دنوب متغیر اولمغه کوز دوتب
منتظر اولمشلردر اما قاچنکم فتح ونصرت حق تعالی دن سزه اوله دشمنی قهر ایدوب غالب
اوله کز دیرلرکم بز سزکله بو محاربه ده بله دکل میدک بزه دخی بو غنیمتدن بله نصیب ویرک

وان كان للكافرين نصيب قالوا الم نستحوذ عليكم ونمنعكم من المؤمنين فالله يحكم بينكم
يوم القيمة ولن يجعل الله للكافرين على المؤمنين سبيلا يعني اكر ظفر ونصرت كافرلره
نصيب اولسه كه مؤمنلر اوزرينه غالب اولالر كافرلره ديرلركم بز سزكله دوست اولمق
لغله غلبه بولمادوكزمي وبز سزه مسلمانلرك احوالندن سزلره سزه خبر ويروب عيب لرين كشف
ايتدكمي ومؤمنلر له مجادله قلوب انلري سزدن منع ايتدكمي بوسوزلرله اول كافرلره منت اظهار
ايدوب كندولرك دخي كفرين بيان قلورلردي الله تعالى خبر ويرديكه يارين قيامت كوننده
حق تعالى حكم ايليه اول منافقلر وكافرلر قيامت كوننده مؤمنلر اوزرينه دائم قيلمسر دكل يعني كا
فرلر مؤمنلر اوزرينه قيامت كوننده مسلط اولمز ان المنافقين يخادعون الله وهو خادعهم
واذا قاموا الى الصلوة قاموا كسالى يراؤن الناس ولا يذكرون الله الا قليلا يعني
بدرستي بو منافقلر كندو زعملرنجه ايله ظن ايدرلركه ايمان اظهار ايدوب كفرلرين كزلدكلر
ايله حق تعالى الدادر صانورلر بلمزلركه الدانن كرو كندولردر حق تعالى قيامت كوننده انلر
فعللرينه موافق كروجزا قليسر اول منافقلرك بر صفتي دخي بودركم نجه مؤمنلر له نمازه دورسلر
نمازي كندولره براغر بوك كورورلر واني كندولره فرض كورب قلمزلر بلكه خلق ريا ايچون
قلورلركه خلق كوره لر وايرلركه انلر دخي مسلمانلردر نماز قلورلر والله تعالى ذكر ايتمز
لر الا از ذكر ايدرلر انلر اولدخي اولدركه رياي خلقچون ايدرلر قبول اولنمز اكر اول ازلغله حق
تعالى رضا ايچون اولسه قبول اولنوب غايت چوق اولوردي مؤمن اولنلر كبي ايدركم بونلرك
كبي صفتلرده كندوني اراق قلمه تاكه خالص مؤمن اولوب نفاقدن كندوني پاك قلمه مذبذبين
بين ذلك لا الى هؤلاء ولا الى هؤلاء ومن يضلل الله فلن تجد له سبيلا يعني منافقلرك
صفتي بودركم كفرله ايمان اراسنده مترددلردر نه خالص مؤمنلردركه انلرك جماعتنده اولالر
نه بللو مشركلردركه كفرلرين اشكاره قلالر هركسه ءكه حق تعالى مخذول قلوب طريق حقه
هدايت ويرمديسن انكا ضلالتدن چقاجق يول بولاجق دكلسن يا ايها الذين امنوا
لا تتخذوا الكافرين اولياء من دون المؤمنين اتريدون ان تجعلوا لله عليكم سلطانا مبينا
يعني اي انلركم كندو زعملرنجه ايمان كتوردك ديرلر اكر اول فولكرده كرچك ايسكوز
مؤمنلري قيوب كندوكزه يهوديلري دوست ومعاون دوتمك ديلمزسكز انلري دوست
دوتمغله كندو عقابكزه كرو الله طرفندن اوزروكزه اشكاره حجت بولاسز زيرا اولفعلكز
سزك اوزركوزه ظاهر حجت اولور عقاب بولمغه ان المنافقين في الدرك الاسفل من النار
ولن تجد لهم نصيرا الا الذين تابوا واصلحوا واعتصموا بالله واخلصوا دينهم لله فاولئك
مع المؤمنين فسوف يؤت الله اجرا عظيما يعني تحقيق منافقلرك مقامي طلمرا ذركه لرينك
كي اشغاسنده دركه اكا هاويه ديرلر كافرلر دركه سنده دخي اشغا اوليسر هيچ انلري
عذابدن قورترمغه برمانع ومعاون بوليه لر الا مكر انلر قورتوله كم نفاقدن توبه قلوب
ايمانلرين خالص قلهلر وعمللرين اصلاح ايدهلر الله تعالى قاتنده كي مقبول اولان دينه محكم دوتب

انك وحدانيتنه التجا ايدهلر ودينلرين رياءدن خالص قلهلر قاچن بو ذكر اولنان
صفتلري برينه كتورسهلر انلر دخي اول كرچك مؤمنلر له بله اولالر تاكه حق تعالى
مؤمنلره ثواب عظيم ويره ما يفعل الله بعذابكم ان شكرتم وامنتم وكان الله شاكرا
عليما يعني حق تعالى هيچ سزه عذاب قلمق ديلمز سزك اخلاصله اولان از عمللركزي قبول ايدر
وچوق ثوابلر ويرر ودخي عليمدر شكر ايدوب ايمان كتورن قوللرين بلور وكوكللرنده
اخلاص صلرين دخي بلور شاكر مؤمن اولنه عذاب ايلمز لا يحب الله الجهر بالسوء من القول
الا من ظلم وكان الله سميعا عليما يعني حق تعالى هيچ بركسهدن سومزكه خوش كورمزكه
دلندن يرامز وفحش سوزلر كله اما مكر شول كمسه كه اكا ظلم اولندي قدر انده شكايت
ايدوب قصاص بويندن سوكرسه اكا حرج اولمزقا چنكه حددن تجاوز اتميه پس
مظلومه رخصت اولندكه ظلم ايدن ظالمه ياوز دعا قلا ظلم اولندي قدر اكر ياوز
دعا قلميوب حق تعالى يه اصمرلرسه دخي خيرلودر پس الله تعالى سميع در مظلومك دعاسن
اجابت قلور اكر كافر دخي اولورسه ودخي عليمدر ظالملرك ظلمن بلور اندن انتقام ايدر
ان تبدوا خيرا او تخفوه او تعفوا عن سوء فان الله كان عفوا قديرا يعني اكر سز اعمال
خيري اشكاره قلورسكز ياكزلو ايدرسكز ياسزه ظلم وحيف ايدنلردن انتقام اتمكي قو
عفو ايدرسكوز سزه اول افضلدر وخيرلودر زيرا الله تعالى عفو ايديجيدر شونلردنكه
عفو ايدهلر ودخي قديردر ثواب ويرمكه ودخي الله تعالى كي قادره رقدر ركه قوللرين عقاب
قلا معصيتلرندن اوتروا اما فضلي برله عفو ايدر سز دخي عفو اتمكي عادت قلونكه
سز صوچكز دخي عفو اولنه ان الذين يكفرون بالله ورسله ويريدون ان يفرقوا
بين الله ورسله ويقولون نؤمن ببعض ونكفر ببعض ويريدون ان يتخذوا بين
ذلك سبيلا يعني شول كمسهلر كه الله تعالى يه كافر اولديلر وانك وحدانيتنه انكار
ايديلر ورسوللري دخي تكذيب ايدرلر دلرلركه ايمان كتورمكده الله تعالى ايله رسوللري
اراسن ايرهلر حق تعالى يه ايمان كتورب رسوللري يلانه لرانلردن اوتر وديرلركم بعض
رسوله ايمان كتورب بعضيسن تكذيب ايدوب انكار ايدهلوم يعني موسايله عزيره
ايمان كتوروب وتوريته تصديق ايدوب عيسايه ومحمده انكار ايدهلوم وانجيل ايله
قراني تكذيب ايدهلوم بونلر دخي بو اورتاده كندولردن بر دين طوتوب دين ايدينه
لركه اني نه حق تعالى بيوردي ونه بر رسول بيوردي اولئك هم الكافرون حقا واعتدنا
للكافرين عذابا مهينا يعني بونلردركه بعض رسوله وبعض كتابه اناندقلري انلردن كفر
لرين زائل قلمز چونكه كلي رسوله وكلي كتابه ايمان كتوروب تصديق اتميهلر پس دخي تحقيق
اول كافرلر ايچون غايت خور وحقير قيليجي عذابلر برقلدقكه انكار لرسوك جزاسن بولالر
والذين امنوا بالله ورسله ولم يفرقوا بين احد منهم اولئك سوف يؤتيهم اجورهم وكان
الله غفورا رحيما يعني اولركم الله تعالى نك وحدانيتنه اقرار ايديلر وجميع رسوللري تصديق ايديلر

هیچ ایمان کتوروب تصدیق اتمکده بری برندن فرق اتمدیلر وانکار ایدوب تکذیب
اتدیلر وجمیع کتابلری دخی تصدیق اتدیلرکه کلی کلام الله درکوکده اندولشدر بونلر
انلردرکه تیز زماننده اوچماق ایچنده بونلرڭ ثوابلر و مرتبه‌لر ویره وزیرا الله تعالی غفوردر
انلرڭ کناهلرن یارلغر رحیمدر انلره رحمت قلوب ابدی سعادته ایرشدورر یسئلك اهل
الکتاب ان تنزل علیهم کتابا من السماء فقد سالوا موسی اکبر من ذلك فقالوا ارنا الله
جهرة فاخذتهم الصاعقة بظلمهم ثم اتخذوا العجل من بعد ما جاءتهم البینات فعفونا
عن ذلك واتینا موسی سلطانا مبینا یعنی یا محمد یهودیلر سندن دیلرلرکه بونلروڭ اوزرینه
کوکدن بردفعده تمام برکتاب اندوره سن نتکیم موسایه اندی سن بونلرڭ بو سوزلرینه
طارلغمیاسن که بونلر موسادن دخی اولو نسنه دلدیلرکه موسی بزه الله تعالی آشکاره
کوسترکه بزانی ظاهر اشاهده ایتمینجه سکا ایمان کتورمزدیدیلر بونلر اول قومدرکه
موسی ایله سیر ایدوب طور سینایه بله کلدیلرکه بزی کوره لر یا کلام تڭری اشیده لر اول
اولو سوزلرله کندولره ظلم ایلدیلرکه بر انلرڭ اوزرینه صاعقه حواله قلدق اودانلری
کونیدردی بو کلیله بونلر موسی قاتنده غایب اولوب طوره کلیجك که بونلری قرندشی
هرونه اصمرلدی بونلر بزی قوب بزاغویه طپدیلر حال بودرکه موسی بونلره بونجه ظاهر
علامتلرله کلمشکن عصا اژدها اولمق کبی و دکز یارلوب بونلر کچوب فرعون قومیله غرق
اولدیغی کبی بوبیلیکن بز دخی بونلرڭ اول اشلرن عفو ایلدك اول طاپنلری کلی اصلیله هلاك
اتمدك وموسی یه قوی حجتلر و برهانلر ویردك که اکله عدو اولوب مجادله قلانلر اوزرینه
غالب کله ورفعنا فوقهم الطور بمیثاقهم وقلنا لهم ادخلوا الباب سجدا وقلنا لهم
لا تعدوا فی السبت واخذنا منهم میثاقا غلیظا یعنی بز طوره طاغنی یرندن قوپردق بونلرڭ
اوزرینه کتوردك شول وقتکم بونلر توریت ایچنده کی احکامه حقدر دیوا قرار اتدیلر
اما اول شرایعکه بونلره کتوردك قبول اتمکدن امتناع قلدیلر ودخی بز بونلره دیدك کم
جمعه ایرتسی کندو کوزه ظلم ایدوب بالق اولمغی حلال کورمك بوحکمیله بز توریت ایچنده
بولردن کی محکم عهد میثاق الدق بولر بو احکامی ترك ایدوب اول عهدلرن صدیلر فبما
نقضهم میثاقهم وکفرهم بایات الله وقتلهم الانبیاء بغیر حق وقولهم قلوبنا غلف
بل طبع الله علیها بکفرهم فلا یؤمنون الا قلیلا یعنی عهدلرن صدقلرندن او ترو حق
تعالی‌نڭ ایتلرینه کافر اولوب صوجسز کناهسز پیغمبرلرینی اولدردکدن کم الله تعالی بولر
مخذول قلوب لعنت ایلدی قپوسندن سوروب رحمتندن بعید ایلدی ودخی اولسوز
لرندن اوترو که دیرلر بزم کوکلمز غلاف ایچنده قاپنمشدر بز سنك سوزکی فهم ایدمزز
ایله دکلدر که دیرلر بلکه الله تعالی کفرلری سببنده انلرڭ کوکلری اوزرینه مهر اورمشدر که
اول مهری کروا الله تعالی‌دن غیری کمسه اچمز انلرڭ اوترودرکه بونلردن ایمانه کلمز الا از
لری کلورو بکفرهم وقولهم علی مریم بهتانا عظیما ودخی عیسایه انکار ایدوب کافر اولدقلرجون

ومریم

ومریم اوزرینه اولو بهتان ایدوب سویلدکلری ایچون حق تعالی بولری لعنت قلوب مخذول
قلدی حال بودرکم مریم غایت عابده وزاهده ایدی حق تعالی انی کزیده قلوب ولایت
قپوسن اکا اچمشدی اتاسزاندن عیسایی وجوده کتوردی کندو قدرتن اظهار اتمکیچون
یهودیلرانی کوروب اکا طعن دیلن اوزادوب زنا ایله بهتان اتدیلر وقولهم انا قتلنا
المسیح عیسی بن مریم رسول الله وما قتلوه وما صلبوه ولکن شبه لهم وان الذین
اختلفوا فیه لفی شك منه ما لهم به من علم الا اتباع الظن وما قتلوه یقینا بل رفعه
الله الیه وکان الله عزیزا حکیما یعنی حق تعالی اولری مخذول ولعنت قلدوغی دخی بو سوز
لرندن اوترو ایدیکه دیدیلر مسیحکه مریم اوغلی عیسادر انی اولدردك اصاقودق دیدیلر
حال بودرکم عیسی تڭرینڭ رسولیدر بونلر انی اولدرمدیلر واصمدیلر لیکن عیسی صورتی
انلرڭ برینه ویردك انی اولدردیلر وانی اصاقودیلر پس اول اختلاف ایدنلر عیسادك
دیلندوکنه شك اتدیلر بوله علم یقین حاصل اولمدیکه اولن عیسادر یا خود دکلدر الا
هان برظنله دیرلردیکه بو اولن اولدر اول الحق تعالی خبر ویردیکه بونلر انی یقین بلوب
اولدرمدیلرکه اول مسیح دربلکه اول عیسایی بر مکانه کتوروب الیندیکه انده الله تعالی
حکمندن غیری کمسنك حکمی جاری اولمزکه اکا حکم ایلیه الله تعالی سمیع درکه عیادن
قتل اتمکی منع ایلدی وحکیمدرکه انی رمضان اینڭ قدر کیجه سی و بر روایتده عاشورا
کیجه سی حکم ایلدی کندو دن یکا کتوردیلر وان من اهل الکتاب الا لیؤمنن به قبل موته
ویوم القیمة یکون علیهم شهیدا یعنی هیچ بر اهل کتاب یوقدر یهودیدن ونصرانیدن
الا اولمزدن اولت التبن عیسایه ایمان کتورر اما اکا ایمان باس دیرلرکه اول ایمانك
اخرتده منفعتی اولاجق دکلدر واول ایمانلری یا دین قیامت کوننده کرو انلرڭ اوزرینه
حجت اولوب طانقلق ویره سر فبظلم من الذین هادوا حرمنا علیهم طیبات احلت لهم و
بصدهم عن سبیل الله کثیرا واخذهم الربوا وقد نهوا عنه واکلهم اموال الناس بالباطل
واعتدنا للکافرین منهم عذابا الیما یعنی اول یهودیلرڭ کفری وشرکی سببندن بعض
حلال قلدوغمز نسنلردن انلرڭ اوزرلرینه حرام قلدق قوشلردن انی که قیناق استیدر
ودابه‌لردن انی که طوناق استیدرو قیونڭ وصغرڭ یاغلرن دخی پس بوحلال نسنلر
انلره حرام اولدیغی خلقوڭ چوغنی منع ایدوب دین اسلامه کلمکدن قومدقلرندن اوتروایدی
ودخی ربا الدقلرندن اوتروکه انده نهی اولنمشلر ایدی ودخی خلقك مالارین باطل
یره الوب یدکلرندن اوتروکه حکم اوزره رشوت الورلردی قاضیلر بکلرکبی پس اول کافر
لرایچون برکی ایچنده عذابلر قلدق که بز حرام قلدیغمزی انلر حلال کوردیلر انوکله کافر
اولوب عذابه مستحق اولدیلر لکن الراسخون فی العلم منهم والمؤمنون یؤمنون بما انزل
الیك وما انزل من قبلك والمقیمین الصلوة والمؤتون الزکوة والمؤمنون بالله و
الیوم الاخر اولئك سنؤتیهم اجرا عظیما یعنی الا اوظالم اولوب کافر اولمدیلرکه علم

ایچنده کامل اولدیلر علمی حقیقتیله ادراک ایدیلرکه بونلر اهل کتابدن کرچه مؤمنلر ایدی
عبد الله بن سلام کبی و انک اصحابی کبی حق تعالی بونلری استثنا قلوب خبر ویردی وکی
اندن اترو ایدیکه یهود دیلرلر معصیت لرندن اوتورو حرام اولنان نسنه لری اول عبد الله
خبر ویردی انلر انکار ایدوب دیرلر دیکه بو نسنلر اصلندن حرامدر بزم ظلمومز ایله
حرام قلنمدی بس حق تعالی بو آیتی اندوروب خبر ویردیکه اول حرام اولنانلر انلرک
ظلمی و عصیانی سببیله در علم ایچنده راسخ و کامل اولنلر اهل کتابدن مبور لرکه قرآن
دن نکه سنک اوزرینه اندرلدی اولحقدر سن کرچک رسولسن که اول کوندرلدک
یانلرنده کی کتابده سنک صفتک و هیئاتک یازلمشدر انلر دخی و سنک اصحابک
سکا اندرلن کتابه و سندن ایلروانده ورلن کتابلره دخی ایمان کتوروب تصدیق ایدرلر
و دخی اولرکم نماز قلجیلردر و فرض اولنان زکاتلری ویرجیلردر دخی الله تعالینک برلکینه
تصدیق ایدوب اولمدن صکره کروبعثه اقرار ایدجیلردر انلر دخی بو کلی نسنه ایمان
کتوروب تصدیق ایدیلر بس اولردرکه بو صفتلر له موصوف اولدیلر تیز اولاکه انلره
جنت ایچنده چوق عطالر و اولو مرتبه لر احسان ایده وزکه انک وصفنده کلمه انا
اوحینا الیک کما اوحینا الی نوح و النبیین من بعده و اوحینا الی ابراهیم و اسمعیل و اسحق
و یعقوب و الاسباط و عیسی و ایوب و یونس و هرون و سلیمان و اتینا داود زبورا
و رسلا قد قصصناهم علیک من قبل و رسلا لم نقصصهم علیک و کلم الله موسی تکلیما
یعنی یا محمد بز سکا جبرائیلی کوندروب احکام شرایعی بلدردک نتکم نوحی کوندردک و امر ایلدک
کم سن دخی اول دخی توحیداوزرینه ثابت اولوب خلقی اول توحیده دعوت قلاسز و دخی
توحدن صکره کلن پیغمبرلره دخی بو نسنه لری امر ایلدک و ابراهیمی دخی کوندروب بلدردک
و اسمعیل و اسحقه دخی که انک ایکی اوغلیدر و یعقوبه دخی بلدردک که اسحق اوغلیدر
و دخی اسباطه یعقوبک اوغلنلریدر بولر اون ایکی سبطدیکه هر اوغلندن بر سبط کلمشدی
بونلرک کلی پیغمبرلرینه وحی ایلدک که توحید اوزره کندولر ثابت اولب خلقی دخی اکا دعوت
قلالر و دخی انلر جلیلین وحی ایدوب بلدردک عیسایه و ایوبه و یونسه و هرونه و سلیمانه
و داوده دخی اکا زبور ویردک و انی یر یوزنده خلیفه قلدق و دخی اول رسوللرومزه که
مدینه کلمزدن اول مکه ده انلری سکا تسمیه قلوب ادلریله بلدردم و دخی اول
رسوللرکه انلری سکا بلدرمدم بحکم شرایعی اسلامی بلدوروب سنی رسول کوندردم انلری
دخی ایله کوندردم مکر قوللرومه تبلیغ رسالت قلالر اندن صکره بو بردیکه الله تعالی تکلم
قلدی موسی ایله شویله که کلام حقیقیدر مجاز دکلدر او یا نقلقده درا و یقوده دکلدر رسلا
مبشرین و منذرین لئلا یکون للناس علی الله حجة بعد الرسل و کان الله عزیزا حکیما یعنی بز
کوندردک بو رسوللری بشارت ایدیجی اولوبن انلره کیم بزه و رسوللرمزه مطیع اولدیلرتاکه
انلره رحمتمز له و اوجماغمله مشتاق اوله و دخی قورقودیجی اولوبن انلره کیم بزه و رسوللرمزه

مطیع

مطیع اولمدیلر عقاب عذابله طاموا ایچنده که هیچ نجات بولمغه چاره اولمیه و بونلری
کوندردکومز اندن اوترو اولدیکم یارین قیامت کوننده بوکافرلر بزم اوزریمزه حجت اولمیه
دیمیه لرکم بزه رسول کلوب خبر و یرمدیکه بز انلرک خبرن ایشدوب سکا مطیع اولیدق
بس الله تعالی عالبدر قهرله که دشمنلرندن انتقام اله انکارلرنجون و حکیمدر حکم ایلدی
رسوللرکوندرمکله تاکه حجت اهلنوک حجتلری منقطع اوله لکن الله یشهد بما انزل
الیک انزله بعلمه و الملائکة یشهدون و کفی بالله شهیدا یعنی اکر یهودیلردن هیچ بر
کمسه سکا طانقلق ویرمسه الله تعالی اولودر طانقلق ویرمکده بو خلقدن بس اول
طانقلق ویررکه سن حق رسولسن جمیع خلقه کوندرلمش پیغمبرسن و سکا اندرلن
قرآن حقدر اندرلدی انک امریله که انک ایچنده حق تعالینک علمی وار جمیع نسنه لرک
حقیقتی انوکله بلنور و دخی فرشتهلر طانقلق ویررلر الله تعالی طانقلغیله که سن حق
پیغمبرسن بس الله تعالی کافیدر طانقلق یونندنکه دخی بر کمسه اولمیه هیچ بر کمسه یوقدرکه
الله تعالیدن افضل اوله طانقلق یونندنکه قرآن سنک اوزرکه تحقیق اول اندردی
ان الذین کفروا و صدوا عن سبیل الله قد ضلوا ضلالا بعیدا یعنی انلرکم کافر اولوب
حق تعالینک وحدانیتنه انکار قلدیلر انوکله دخی اولمدیلر دنیر کلمات استهزیه دخی
منع ایدیلر تحقیق انلر طریق حقدن کمراه اولوپ کی بعید اولدیلرکه رحمتدن محروم
قالدیلر شول کمسه لرکم عاصی و فاسق اوله بر توبه یه کلمات استهزیه فی منع ایدوب قومیالر
انلر دخی همان بولردندر مکرکه توبه قلوب انصافه کلالر ان الذین کفروا و ظلموا لم
یکن الله لیغفر لهم و لا لیهدیهم طریقا الا طریق جهنم خالدین فیها ابدا و کان ذلک
علی الله یسیرا یعنی بدرستی انلرکه حق تعالینک وحدانیتنه انکار ایدوب کافر اولدیلر
و محمدک حقیقتی و صفتی کزلیوب ظلم ایلدیلر الله تعالی انلری یارلغزد کلدر مادامکه
اول کافرلکلری اوزره طوره لر دخی اوله طریقی اسلامه توفیق ویرجک دکلدر الا
بولر مخذول قلوب کفر و شرک طریقنی قوسیردرکه اول طریق جهنمدر اول کفرلرینک
عقوبتندن اوترو که انی ایمان اوزره اختیار قلدیلر تعصبلرده دیلرکم یارین قیامت کوننده
مؤمنلره بر طریق کشف اولنه اولر انی طوتب کیره لر و اروب جنته واصل اولالر و کافرلره
هیچ بر طریق دفع اولنمیه الا جهنم طریقی دفع اولنه که انلر اول یولدن طاموعذابنه
اولاشلر بو حالتده که انلر انده دائم مخلد اولوب قلالر کرو چیقه لر او کرانده مخلد قلمق
عذاب ایچنده قومق حق تعالیه الله آسان در یا ایها الناس قد جاءکم الرسول بالحق من ربکم
فامنوا خیرا لکم و ان تکفروا فان لله ما فی السموات و الارض و کان الله علیما حکیما یعنی ای
اهل مکه بدرستی رسول کلدی ایچوکزدن هدایتله و کرچک لک ایله و حجتلر عرضیله که
ربکزدن نکه سزی انواع نعمتلر ایله تربیت قلور سز الله تعالینک وحدانیتنه ایمان کتوروب
انک کتابنی و رسولنی تصدیق ایدک کرسزه اولخیرلودر کفردن و بتپه طپمقدن زیرا بته

طيمق سزي بر عذابدن قورترمز وكر محمدي يالانليوب حق تعالى يه كافر اولوب نعمتلرينه انكار
ايدرسكز الله تعالى سزدن مستغنيدر ذره قدر سزه احتياجي يوقدر كفر وكزدن انكار وكزدن
اكا ضرر يوقدر ضرر كروكندو نفسكزه در زيرا كوكلر وير لر عالمي كلي انك ملكيدر ودخي كلي
مخلوق انك قوليدر عليمدر سزلرك كفركزي دخي بلور ايمانكزي دخي بلور حكيمدر سزدن
كلا جاكزي بلور لكن سزه تكليف ايدوب حكم ايدر تا كه باديه حجتكز منقطع اولوب عذركز قالمه
يا اهل الكتاب لا تغلوا في دينكم ولا تقولوا على الله الا الحق انما المسيح عيسى ابن مريم
رسول الله وكلمته القاها الى مريم وروح منه فامنوا بالله ورسله ولا تقولوا ثلثة انتهوا
خيرا لكم انما الله اله واحد سبحانه ان يكون له ولد له ما في السموات وما في الارض وكفى بالله
وكيلا يعني اي كتاب اهلي اي نصاري جماعتي كندو نفسكزه ظلم ايدوب دينكزده
حددن چوق مقدار كوزدن ارتق سوز سويلمك ايكن دخي بيلوب الله تعالى اوزرينه افترا
قلمك الله تعالى نك شانينه لايق اولميان نسنه لرله اني وصف ايلمك كه انك شريكي بوقدر مسيح
كه مريم اوغلي عيسادر انك قوليدر دخي رسوليدر كه دعوت ايچون كوندرلمشدر وانك
كلمه سيدر كه مريمه القا اتدي يعني اكا امر ايدوب اول ددي اولدخي اتاسز اندن الله تعالى
قدرتيله وار اولوب وجوده كلدي پس عيسى اندن بر روحدر يعني بر مخلوقدر كه جبرائيل
مريمه كلوب كوكلكي يقاسندن اوفردي الله تعالى امريله اولديوب جونكه جبرائيل نفسي
مريمك قرننه ايرشدي في الحال الله تعالى قدرتيله مريم حامله اولدي عيسى اناسي قرننده
حركت ايلدي اول نفس كه روح اولدي وعيسانك اناسي مريم دخي الله تعالى جاريه سيدر كه
يرتدي پس سز الله تعالى نك وحدانيتنه اناركوكزي ترك ايدك اكا بر در ديو اعتقاد ايدك
ورسوللري كلوب سزه نه خبر ويرديلرسه انلري كرچلك دليك كه بزم الهمز اوچدر
بو سوزكوزدن يعقلنوك كه سز اول كفر اوزره دايم اولوب دورمقدن ايمانه رجوع اتمك
خيرلودر حقيقت سلوك كه الله تعالى بردر منزه در بو وجه دراند كه انك اهلي وولد
اولا بو انك شاننه لايق دكلدر يرده كوكده نكه مخلوق وار انك قولي وملكيدر بو سوز
اوزره حق تعالى كفيل وشاهد يتركه اندن بكرك شاهد يوقدر لن يستنكف المسيح ان يكون
عبدا لله ولا الملائكة المقربون ومن يستنكف عن عبادته ويستكبر فسيحشرهم اليه جميعا
يعني بدرستي عيسى كندو يه عار اتمز اندن كه الله تعالى يه قول اولوب قوللق ايليه بلكه اول
كندو اقرار ايدر كه الله تعالى نك قوليدر وانك مخلوقيدر وشول فرشته لر كه حضرت
جلالك قربنده دوروب انك عرشني كوترر لر وعرشي طواف قلورلر كه انلر بشردن چوقدر
انلر دخي حق تعالى يه قول اولمقدن واكا قوللق اتمكدن عار اتمزلر عيسا دخي انك قوللرندن بر قولدر
اول نته عار ايليه مولاسنه قول اولوب قوللق اتمكه شول كمسنه لر كه الله تعالى يه قول اولوب
اكا عبادت اتمكدن عار لنه تكبرلك ايدوب كندويي اولو دوته تيز اولا كه حق تعالى انلري
حضرتنه جمع ايده امر ايده يوزلري اوزرينه سوريوب جهنمه براغه لر فاما الذين امنوا وعملوا

الصالحات فيوفيهم اجورهم ويزيدهم من فضله واما الذين استنكفوا واستكبروا فيعذبهم
عذابا اليما ولا يجدون لهم من دون الله وليا ولا نصيرا يعني شول كمسنه لر كم الله تعالى نك بر لكنه
اقرار ايدوب تصديق اتدلر اندن عمل صالح اشلديلر اكا قوللق اتمكدن عار اتمديلر الله تعالى دخي
انلره يارين قيامت كوننده اول كه عمللرينه كامل ثوابلر ومرتبه لر ويره دخي كندو فضليله جنت
ايچنده انلرك نعمتلريني وكرامتلريني زياده قله ويره اما شول كمسنه لر كه اولنوب اكا عبادت
اتمكه عار اتديلر انلرك اول فعللري مقابله سنده حق تعالى انلره عذاب قله كه مولم وموجع
اوله وانقطاعي اولميوب دايم اوله هيچ بر كمسنه كندولره ناصر ومعين اولميه كه اولردن حق تعالى
عذابلريني منع ايده لر وانلره راحت ايرشديره لر يا ايها الناس قد جاءكم برهان من ربكم وانزلنا اليكم
نورا مبينا يعني اي مكه اهلي بدرستي سزه كلدي ربكزدن بر حجت ودليل كه اول محمددر
دخي اندردك سزه بر نور ديكمز اول قراندر تا اول محمد سزه دليل اولوب قرانله عمل اتمكه
دعوت ايدوب دلالت ايده حرام وحلال ندر سزه بلدوره فاما الذين امنوا بالله و
اعتصموا به فسيدخلهم في رحمة منه وفضل ويهديهم اليه صراطا مستقيما يعني شول كمسنه
لر كم الله تعالى نك وحدانيتني تصديق اتديلر اكا عبادت قلمقله شيطانه متابعت قلمقدن
كندولريني صقلديلر اول عبادتده كندولره وساوس شيطانيه صغنجه قلديلر پس حق
تعالى انلره دنياده هدايت ويروب طريق حق اوزره ثابت قلي ويره واخرتده اولري
جنته قويه فضليله شول نسنه لري عطا قله كه انلرك هيچ خاطرلرنده كچمامش اولا
يستفتونك قل الله يفتيكم في الكلالة ان امرؤ هلك ليس له ولد وله اخت فلها نصف
ما ترك وهو يرثها ان لم يكن لها ولد فان كانتا اثنتين فلهما الثلثان مما ترك وان كانوا
اخوة رجالا ونساء فللذكر مثل حظ الانثيين يبين الله لكم ان تضلوا والله بكل
شيء عليم يعني كلوب سندن حكم ميراثدن نسنه صورر لرسه سن ايتكم الله تعالى سزه
شويله حكم ايدر اول كمسنه حقنده كم انك اوغلي قزي اولميه واتاسي اناسي اولميه كه
اكا كلاله ديرلر يعني بر كشي اوله انك اتاسي اناسي اوغلي قزي اولمسه وانك بر قز قرداشي
اوله اول قز قرداش اول اولنوك مالنوك نصفني ميراث يروا اكر قز قرداش اوله
ار قرداشي دري قالسه اول قرداشي انك مالني ميراث يير قاچنكم اول قز قرداشك
اوغلي قزي اولميه واكر قز قرداشلر ايكي اوله لر ياخود ارتق اوله لر اول اولنوك تركسنده
انلره ثلثاندر اتفاق وكر قز قرداشلر بله ار قرداش بله اولسه ار قرداشه ايكي قز قرداشچه
نصيب اولا ايكي نصيب ارا له بر نصيب قزا له شول وقت كه ار قرداش قز قرداشلرله اتا
انا بر قرداشلر اولالر ياخود اتا بر قرداشلر اولالر اما اكر اتا بر قرداشلر اولسه لر ار قرداش
وقز قرداش جميع ثلثده شريكلردر اندن زياده نصيبلري يوقدر پس حق تعالى قسمت ميراث
حكمني سزه بيان قلدي انده اوتروكه قسمتده خطا قالميه سز ورثه نك حقني بر لوبر نجه
دكورمسز ار الرنده حيف وظلم اولميه كه الله تعالى جميع نسنه يي عالمدر سزلك بجه قسمت قلدوغكز بلور كركدر كه
اول قسمتده احتياط اوزرينه
اولاسز

سورة المائدة كلها مدنية وهي مائة وعشرون آية

بسم الله الرحمن الرحيم يا ايها الذين امنوا اوفوا بالعقود احلت لكم
بهيمة الانعام الا ما يتلى عليكم غير محلى الصيد وانتم حرم ان الله يحكم ما يريد
يعني اي الركم ايمان كتوروب تصديق ايديلر عهدلره وفا قلوك سزه حلال اولندي ورخصت
ويرلدي بيت لكدا نعامك بهيمه لرندن انعام ديدوكي مشتملدر دويه صغره دخي ودخي
وحشي لرندكر كيكه ووحشي صغره وكجيبه وقولانه وطوشنه الا شول حيوانلركه سزلت
اوزروكره انك حراملغي ايته اوقنوب حرمتي ثابت اولدي اندن غيريسي حلالدر الا مكركه
حالت احرامده آنلر اولمغي حلال كوره لر اولدخي حلال دكلدر بدرستي سه تعالى حكيمدر بخسد لرسه
حكم ايدر نيه دلرسه حلال قلور نيه دلرسه حرام قلور بيرتد وغني قولنك صلاح نده ايدوكي بكرك
بلور كمسه انك حكمنه مانع دكلدر اشلرسدندن سوال اولنمز اما قوللر اشلدوكندن اول سوال ايدر

يا ايها الذين امنوا لا تحلوا شعاير الله ولا الشهر الحرام ولا الهدي ولا القلايد ولا امين البيت
الحرام يبتغون فضلا من ربهم ورضوانا يعني اي الركم ايمان كتوردكلر حلال كورملت
شعاير الله دن برنيه ترك اتمكي شعاير شول عبادتلردركه حجه وارنلر اشلر صفا يلمر ووده
سعي اتمك كبي وعرفاته چقوب وقفيه طورمق وكلوب منا ده طاش اتمق وقربان ايدوب
باش يولمتك كبي وبيت الله طواف ايدوب حجر استيلام قلمق كبي ودخي بونلره بكزنر واشهرحرم
واشهر حرمده قتالي حلال كورمك اشهر حرمدن مراد رجب وشوال وذي القعده وذي
الحجه در عرب بو ايلرده قتال ايلمزدي اما بو ايلردن ايرو غنده قتالدن امين اولمزلردي
مكر شول كمسه لركه هديي سوروب حجه كيده انوكله مقاتله اتمزلردي الله تعالى امر ايلدي
مسلمانلره دخي اول امينلك اوزرينه انلرى قرار دوتدوره لر انلره تعرض قلميه لر بر نوع مصلحت
ايچون تا اول وقتدك كه بو علامتله آمن اولمغي بواتي كلوب منسوخ قلدكه بيوردي
اقتلوا المشركين حيث وجدتموهم يعني مشركلري ديلات قنده بولرسكوز ودخي انيديكه بيت
الله قصد ايدوب كلنلره تعرض قلمايك كه حلال كورب قتال ايده سزمالن الا سزوبيت حرامه
كلمكه قصد ايدنلره دخي حلال كورب تعرض اتمك كه اولرد بلرندن زياده اتقى اوما كيدرلر
ودخي حج اتمكله ربلرينك رضاسين طلب ايدرلر بري اولرده راضي اولمزتا ايمانه كلمينجه
بو كليسي اول ايتيله منسوخ اولدي الا او لكي حكم كه شعايرالله ترك اتمكدر امحكمدر منسوخ دكلدر
اول امور مناسكدر هيچ برين ترك اتمك حلال دكلدر ودخي حرم ايلرنده قتال اتمك ديدوكي
حكم دخي منسوخ اولدي قتال ايتيله بس اول ايلرده دخي انلروكله قتال اتمك جايز اولدي
اما هدي وقلايد حكمي دخي منسوخ اولميوب ثابت اولدي هر كسه كه هديي سوره كيدوب بونيه
علامت قلسه نسكم ديدك اندن احرامه نيت قلسه او لمحرم اولور اكا حلال اولمق جايز
اولمز تا افعال الحجدن فارغ اولوب هديي بوغزلمينجه بس بو احكامك بعضي محكم وثابتدر
نسكم اشارت قلدي واذا حللتم فاصطادوا ولا يجرمنكم شنآن قوم ان صدوكم عن المسجد الحرام

ان تعتدوا وتعاونوا على البر والتقوى ولا تعاونوا على الاثم والعدوان واتقوا الله ان
الله شديد العقاب يعني فجي احرامكزدن چقوب كروحلال اولسكز سزه رحصتدركم نه وقت
ديلرسكز آو ليا سز آولك ودخي مكه اهلنوك سزكله عداوتي حديبيه يلنده سزي منع ايدوب
مكيه قومدقلري سزي اكا يلتمونكه انلره مكافات قلمقده حددن تجاوز ايده سز انلرلردن مالالري
الوب قتال اتمكي حلال كوره سز ودخي اتيده بيورديكم سزي بري بريكوزبرو تقوا اوزرينه
قندورلنكه حق تعالى اكا بويرشدروهه انوكله عمل ايدك نتكم ابن عباس ديشدر براولدركم حق
تعالى انى اشلمكه بيوردي تقوي اولدركم حق تعالى انى اشلمكدن نهي ايلدي ودخي بيورديكم كناه
وظلم اوزره بري بريكوزه معاونت قلمك الله تعالى دن قورقك انك امرينه مطيع اولك كه
بدرستي حق تعالى نك عقابي قتي دراكا كسه طاقت كتورمز حرمت عليكم الميتة والدم
ولحم الخنزير وما اهل لغير الله به والمنخنقة والموقوذة والمتردية والنطيحة وما اكل
السبع الا ما ذكيتم وما ذبح على النصب وان تستقسموا بالازلام ذلكم فسق يعني حرام
اولندي سزلره اوزركره ميته يعني ميته هر حيواندر كه كيم بوغزلنمدين كندو اوله بالقدن
غيري كه صودن طشره اولور اما بالق دخي صوايچنده اولمش بولنسه اول دخي ميته دريعني
حرام اولور چكركه دخي بوغزلنمدين يمك حلالدر ودخي قان يمك حرام اولندي كه بوغزلنن
طواردن اقرااماشول كم اقدقدنصكره باقي قلورات اوزرنده صروبچق كه قان اتردن قلور
انلر صاحدر ودخي طوكز اتي يمك حرام اولندي اكرچه حق تعالى انجق اتي يمكي ذكر ايلدي
اما اجماع علما بونك اوزرينه دركه جميع جزوي حرامدر ظاهرده وباطنده ودخي حرام
اولندي شول سنه يمك كه الله تعالى دن غيري ايچون بغزلندي واني بغزلمق وقتنده اوزرينه
الله ادي ذكر اولنمدي بلكه بتلر ادي ذكر اولنديغي ودخي بوغلوب اولمشك اتي يمك واغاجله
دوكلمش ولك ويوجه يردن اشغا اوجوب يا موبه دشوب اولمشك يا اكي حيوان بربرين سوسب
اولدرمشك اتي يمك بولركلي حرامدر يا بر بيرتجي جانور ييرتب اولدردكي نك اتي يمك كلي
حرامدر الا مكركيم اولدرمدين تمام دريكن ايريشوب بغزلميه سزاول وقت يمك حلال اولور
ودخي شولركم بتلر اديله بوغزلنه اني دخي يمك حرامدر ودخي بو بجليين حرامدرشوندن يمك كم
براغاجه دبنده يا برقيا قاتنده يا بربيكار قاتنده يا برطاعنده يا او واده طاش چوروب زيارت
ديو اكا اعتقاد ايدوب بو اغاج يا بو قيا يا بو بيكار مبارك دربو كا كلي صبر وصاغ اولوروبونك
قاتنده حاجتلر روا اولور ديو وارب انده بوغزلدقلري دخي شول بت اوكنده بوغزلنمشي كبي حرامدر
مراد اردان يمك حرامدر بو ازلام قضيه سي اولدركه اهل جاهليت عادت بو يديكم اول كيشي دير كوز
بغزلمايچون بر دوه صتون المورلردي اني بوغزلنوب اتين طقوز بخش ايدرلردي دخي حر
برسي كندو او قندن براوق ويرردي اول اوق اولوردي اول اون اوقي كليسين كتوردلر لردي
بركشي النه ويرر لردي اول كشي اول اون اوقي بورسنه بيله ستر ايدردي قرشو جكوب اول اوقدن
بربر چقرردي هر كمك اوقي چقرسه اول دوه اتندن بربخش لورديدي تا طقوز اوق چقردي

اول اوقلروك صاحبلری طقوز بخشنی الورایدی اوبخی اوق کیمت چقرسه کراندن
اکا نصیب قالماش اولا اول دوه نك بهاسن کلی اول ویرسه کرکدی پس حق تعالی بوکلی بسندن
نهی ایلدی دیدیکم بوکلیسی فسق وضلالتدر ومعصیتدر بولردن برینه حلال دین کافر اولور
الیوم یئس الذین کفروا من دینکم فلا تخشوهم واخشونی الیوم اکملت لکم دینکم واتممت علیکم
نعمتی ورضیت لکم الاسلام دینا فمن اضطر فی مخمصة غیر متجانف لاثم فان الله غفور رحیم
یعنی بوکی یعنی عرفه کونی که رسول حج اتدوکی ییلده کافرلرك امیدی قطع اولدی اندنکه سزکی انلر
دینلرینه دونه سز زیرا اول ییل هیچ انلرکله بر مشرك یوغیدی که بیت الله طواف قیلیدی هب اهل اسلامدی
ودخی حق تعالی اول مسلمانلره بیوردیکه بو مشرکلرك صولتندن وجرأتندن قورقمانکه
بنم نصرتم وعونم سزکله در بندن قورقك کما مرومی ترك اتمیه سز بوکون دینوکن احکامنی
تمام ایلدم یعنی رسول مادامکه مکه‌ده ایدی همان فریضه‌لردن نماز فرض اولمشدی چون
مدینه‌یه کلدی حلال وحرام احکامی انده نازل اولدی بو ایت دخی عرفه کونی حج وداعده
اندرلدی بو بیردیکه دینکز قاعده‌لرین بوکون تمام محکم قلدق ونعمتلرومی وعطالرومی سزلك
اوزرکزه تمام قلدی ویردم مکه‌ده هیچ بر مشرك سزکله بله حج ایلمدی امین لکله مکه کروب فتح اتدوکز
وعده‌می سزه یرینه کتوردم دینلرده دین اسلامی سزه اختیار قلدم که انی محکم دوتب ابروغندن
اعراض ایده سز زیرا اندن غیری دین بنم قاتمده مقبول دکل هرکیم ضرورته واقع اولوب جقسه
شویله کما اجلقدن قرنی انجلسه یا و بخسه هلاك اولمه یقین اولسه حلالدن بیه جك طعام
بولمسه الاشیه‌دن وحرامدن بولسه رخصت قلدق اکاکم اول هلاکلکی دفع اولاجق قدر
بیه اندن زیاده یمکلکه میل ایدوب قصدا یمیه بدرستی الله تعالی غفوردر اول دکلو بیدوکن
عفو ایدر ورحیمدر انی اسرکیوب اول حالتده حرامدن ومیته‌دن یمکه رخصت ویردی یسئلونك
ماذا احل لهم قل احل لکم الطیبات وما علمتم من الجوارح مکلبین تعلمونهن مما علمکم الله
فکلوا مما امسکن علیکم واذکروا اسم الله علیه واتقوا الله ان الله سریع الحساب یعنی یا محمد
سندن صورارلر کیم بزه نه نسنه حلال اولدی سن ایتکیم سزه حلال اولندی شول نسنه‌لر که
الوکله‌نه بغزلیه سزیا برلمسه بوغزلیه اوزرینه الله ادی تسمیه اولنه ودخی حلال اولندی
اونده بیلك لك شول جراحت ایدجی قوشلردن وکپکلردن که دوتب دوررلر سزنه بزلر که اولر
معلم دیرلر یعنی اوامرینه اوکرتلردر که سز انلره تعلیم اتمشسز نتکیم حق تعالی سزه بلدردی
پس اول کلبله و پارس وطوغان اولدوغندن بولك بخنکم سز جوده طوتا طوره پاره‌لیوب سنه
سنده بیه ودخی قاچان اول کلبی وطغانی اوه صالی ویرسکز الله تعالی ادین ذکر ایدوب قیوویرك
یعنی بسم الله الله اکبر دیك تا که اول دوتب اولدردکی بغزلمشی یرینه سزه حلال اوله والا الله
تعالی ادین ذکر اتمدین قیو ویرسکز دوتب اولدردکی میته اولور انی یمك حرام اولور پس حق تعالی
بو ایتك اخرنده قوللرینه تخویف ایدوب بیوردیکه قورقك الله تعالیدن میته‌دن یمکدن دخی شویدن
یمك کمانك اوزرینه الله تعالی ادی ذکر اولنمیه زیرا الله تعالی هر عملکز مجازاتنه [illegible] فوت اولمز

اليوم

اليوم احل لكم الطيبات وطعام الذين اوتوا الكتاب حل لكم وطعامكم حل لهم يعنی بوکون
سزه بیان اولندیکم حلاللردن شول بوغزلدوغکز وطعامکز انلره دخی بیلك حلال اولندی
زجاج ایدر بونك تاویلی بودرکم یعنی سزه حلال اولدیکم اهل کتابك دخی طعاملندودره سزه زیرا
حلال حرام برله وفریضه‌لری ذکر اتمکله خطاب اولنمش الا اولرکه مسلمانلردر واهل شریعت
اسلامیه‌دروا والمحصنات من المؤمنات والمحصنات من الذين اوتوا الكتاب من قبلكم اذا
آتيتموهن اجورهن محصنين غير مسافحين ولا متخذی اخدان یعنی دخی سزه حلال اولندیکه
چفتلنه سز شول مؤمنه عورتلردنکه حرامدن کندولرین صقلیجی لردر ودخی شول عورتلرکه
سزدن اوکدین انلره کتاب ویرلدی یعنی انجیل وتوریت اهلندن ودخی نکاحلمنك حلال اولندی
قاچنکه حرایردن وکندولری یادارلردن صقلیجی اوله‌لر بوشرطله که انلره مهرلرین ویره سز ظلم
اتمیه سز وسز دخی متعفف‌ده اولاسز اشکاره زنادن صقناسز کزلو دوست دوتب انلرله زنا
اتمیه سز ومن یکفر بالایمان فقد حبط عمله وهو فی الاخرة من الخاسرین یعنی هرکیمسه که الله تعالینك
وحدانیتنه ایمان کتورمك واجب ایکن انی ترك ایدوب انکار اتسه مجموع عملی باطل اولور
اعتبار اولنمز اکر اول کفر اوزرینه اولجك اولورسه اخرتده دخی زیان کارلردن ومغبونلردن
اولورکه ابدی عقوبتده اولوب سعادتدن کنجی اندن فوت اولور يا ايها الذين امنوا اذا
قمتم الى الصلوة فاغسلوا وجوهكم وايديكم الى المرافق وامسحوا برؤسكم وارجلكم الى الكعبين
یعنی ای انلرکیم ایمان کتوردیلر قچن نمازه دورمق دیلیسکز دخی ابدستکز اولمیه یوزلرکزی
یوك الن صاچندن اشغا الك التنه دکین الینزی بو جقلریله ودولکلریله بله وغاسلردیب
وکزیکلردیب وبیوی قللرینك دیبن اولوتما کله ودخی الوکز یوك برمقلر اوجنده درسکلر وارنجه
درسکلر وکزی دخی بله باشکوزك ربعنه مسح ایدوك قنقی طرفنده اولورسه وایغلروکزه دخی
آدوکله اولسکوز مسح ایدك ادکسکز اولسکوز یوك ایق برمقلری اوجندن یاطوپیغه دکین
اما طوپقلر دخی بله اوله باقی بونلردن غیری سنتلری وادبلری دخی رعایت قله سز تاکه نماز قلمق روا
اوله وان كنتم جنبا فاطهروا وان كنتم مرضى او على سفر او جاء احد منكم من الغائط او لامستم
النساء فلم تجدوا ماء فتيمموا صعيدا طيبا فامسحوا بوجوهكم وايديكم منه یعنی اکر نمازه
دورمق دیلدوکز وقتده جنابت اوزره اولسکوز غسل ایدوك ودخی خسته اولسکوز یعنی بدنکوزده
ده جراحت اوله یا جذام اوله کز یاخود چیچك وقیرجق چقرسکز یاباش یارت اولسه غسل
ایدوب صو دکمکدن قورقه کز زیاده اوله یا هلاك اوله وزدیو یامسافر اولوب سفر
اوزره اولسکوز یاخود قضاء حاجت قلوب حدث اولسکوز یا عورتلره مجامعت قلسکوز صو
بولمسه کوزکه ابدست الاسز اول وقت سزه رخصت درکه یر یوزندن ادی طپراق اوزرینه
تیمم ایدوب نماز قلاسز تا صو بولوب استعماله قادر اولنجه ما يريد الله ليجعل عليكم من حرج
ولكن يريد ليطهركم وليتم نعمته عليكم لعلكم تشكرون یعنی الله تعالینك مرادی بو احکامدن
اول دکلکم سزه تکلیف ایدوب طارلغه براغه بلکه مرادی اولدرکه سزی حدثدن وجنابتدن پاك ایده

اربعه وكناهلرو كرك دخي كفارت اوله زيرا ابدست المق وغسل اتمك عبادتي يرينه
كتورمكچون كناهلره كفارت اولورو دخي تو حكم لريله ديلركه سزك اوزركزه نعمتلري تمام
قله كه اول نعمته رخصت ويرمكدر واحكام شرايع اسلامي بيان قلمقدر تاكه اول رخصت
نه نعمتدر بيله سز اولاكه الله تعالى يه انك شكرين يرينه كتوره سز زياده ثوابلر بولاسز واذكروا
نعمة الله عليكم وميثاقه الذي واثقكم به اذ قلتم سمعنا واطعنا واتقوا الله ان الله عليم
بذات الصدور يعني ذكر ايدك حق تعالى انك انعاملريني وعطالريني كه سزك اوزركزه احسان
قلديكه اول اسلام نعمتيدر و رخصتلر بيان قلمقدر و دخي اول عهد وميثاقي اكوك كه ادم
صلبندن چقروب سزي بن سزك تكركزكلميم ديوب خطاب قلدكه سز بلى ديوب جواب ويروكن
اشتدك مطيع اولدق ديو انك ما الك لكننه وسزك عبوديته تكوزه اقرار قلدوكزه اول
عهدي يرينه كتورك قورقك الله تعالى دن اول عهدي صمك كه الله تعالى كشنك كوكلنده
سرلريني وكرلو انديشه لريني بلجيدر يا ايها الذين امنوا كونوا قوامين لله شهداء بالقسط
ولا يجرمنكم شنآن قوم على ان لا تعدلوا اعدلوا هو اقرب للتقوى واتقوا الله ان الله
خبير بما تعملون يعني اي انلركه ايمان كتوردكلر سز حق اوزره قايم اولجي لردن اولك وعدل
اوزره طانقلق ويرجي اولك بر قومك دشمنلكي سزي اكا يلتمسونكه عدل اتمكي ترك ايده سز
انلرك فعلنه مكافات قلمق دليه سز عدل ايدك وسوكزده حق اوزره اولوك كه الله تعالى
دن قورقب اطاعت قلمغه اول يقين رقدر قورقك الله تعالى دن كه بيوردي يرينه كتورك
نه اشلدوكوكزي اول عليمدر بلور اكا طاعت اكر عصيان اكا كوره مجازات قلور وعد الله الذين
امنوا وعملوا الصالحات لهم مغفرة واجر عظيم يعني الله تعالى وعده قلدي شونلره كه ايمان
كتوروب كوركلو عمللر اشلديلر الله ورسوله مطيع اولديلر اولره مغفرت واردركه سزك
ايجنده اشلدكن فعللري يارلغندي واخرتده دخي اولو ثوابلر واردر الله تعالى قاتنده والذين
كفروا وكذبوا باياتنا اولئك اصحاب الجحيم يعني شولركه محمده واكا اينن كتابه كه قراندر
انكار اتديلر واول انكار اوزره اولديلر انلر كلي اصحاب جحيمدركه انده مقيم اوليسرلر ابدا
يا ايها الذين امنوا اذكروا نعمت الله عليكم اذ هم قوم ان يبسطوا اليكم ايديهم فكف ايديهم عنكم
واتقوا الله وعلى الله فليتوكل المومنون يعني اي انلركه ايمان كتورديلر اكوك حق تعالى انك
نعمتلرين كه سزك اوزركزه قلدي شول وقتن كه اول قوم ديلديلركه ال اوزدوب سزي
قتل ايده لر حق تعالى انلرك ارادتلرين محو ايدوب انلرك شرلرين سزدن منع ايلدي قورقك
الله تعالى دن انك نعمتلري شكرين يرينه كتورك الله تعالى يه توكل ايدك كه مومنلره واجبدر
الله تعالى يه توكل ايدوب اشلرين اكا تفويض اتمك ولقد اخذ الله ميثاق بني اسرائيل وبعثنا منهم
اثني عشر نقيبا وقال الله اني معكم لئن اقمتم الصلوة واتيتم الزكوة وامنتم برسلي وعزرتموهم
واقرضتم الله قرضا حسنا لاكفرن عنكم سيئاتكم ولادخلنكم جنات تجري من تحتها الانهار
فمن كفر بعد ذلك منكم فقد ضل سواء السبيل يعني الله تعالى بني اسرائيلدن توريت ايچنده عهد و

میثاق

ميثاق الديكم الله سزك كتورميوب جميع رسوللرينه ايمان كتوره لر توريت ايچنده كه احكاملره
عمل ايده لر وهر سبطده بر كشي كنده قوملري اوزرينه كفيل وضمين كوندردك كه انلر اول قوم
اوزره طانق اولالر اول عهده وفا قلمغه پس الله تعالى اول عهد وميثاقي الدقدنصكره
كه بيوردي بني اسرائيله واروب اول جباريلرله قتال ايده لر اول اون اكي نقيب كه هر سبطك
ملكلريدي كه موسى عم هر بريني بر سبطه ملك دكشدي حق تعالى انلره بيوردي كه بن عنايتم
ونصرتم سزكله درمادامكه سز نمازكزي تمام يرينه قله سز وزكاتكزي ويره سز ورسوللره وغيري
كوجكليه سز وانلره تعظيم ايدوب حرمت برله نصرت قلمغه وقوت ايديورمكه سلوكز برك
قوشنوب قليجي الدن قوميه سز وقومكزه دخي بيوره سز كه انلره ايمان كتوروب تعظيم برله يارد
ايده لر والله تعالى يه مالكزدن كوركلو اعتقادله وكوكل خوشلغيله اودنج ويره سز يعني دروشي
قوللرينه نفقه ده ويردم ايده سز اجرني الله تعالى دن اوماسز اكر بويله ايده جك اولرسكوز عزتم
حقيچون سزك كناهلروكزي محو ايدوب كيدره سزي اول جنتلره كه ويرم كه اغاجلرينك التندن
ارمقلر اقرلر اما هر كمسه كه بو عهدي قلدقدنصكره كروبوزب سزدن كافر اولسه حقيقت بلسونكه
طغري يولي خطا قلدي اندن صايوب جهنمه كيدي فبما نقضهم ميثاقهم لعناهم وجعلنا
قلوبهم قاسية يحرفون الكلم عن مواضعه ونسوا حظا مما ذكروا به ولا تزال تطلع على خائنة
منهم الا قليلا منهم فاعف عنهم واصفح ان الله يحب المحسنين يعني بني اسرائيل موسى دنصكره
عهدلرين صيوب رسوللره ومرني اولدروب كتابلري احكامني ضايع اتديلر اندن او ترودلكر
لعنت قلوب رحمتمزدن اراق ايلدك صورتلرن دوندرمكله عذاب ايلدك كوكللريني قاتي
قلوب ايمان حلاوتندن خالي قلدق كه حق تعالى كتابنك احكامني تبديل وتغيير ايدرلر رجم
ايتي ومحمدك صفتني كتابلرندن كيدروب يرينه ايرقسي حكم قورلر حق تعالى حرام قلدوغن انلر حلال
كوررلر كتابلريله عمل قلمزلر كتابلرنده بيورلين حكموك نصيبنده ترك ايدوب محروم قالورلر كه
اول محمده ايمان كتوروب اكا اويمقدر وانك سبيله جنته اولشمقدر پس حق تعالى رسولنه بيوردركه
يا محمد حق زايل اولمدين دايم بونلرك خيانتنه وعهدلرين صيمقلغنه مطلع اولرسن سني
اولدرمكه قصد ايدرلر الا بولردن از واردركه سكا كرچك اعتقاد ايدوب خالص مومن
اولمشدر قوبولري ترك ايله انلره عقاب ايلمه كه الله تعالى خلقدن عفو ايدنلري سور بو حكم
قتال ايته كلمزدن اول ايدي صكره قتال ايتيله عفو اتمك منسوخ اولدي ومن الذين قالوا انا
نصارى اخذنا ميثاقهم فنسوا حظا مما ذكروا به فاغرينا بينهم العداوة والبغضاء الى يوم
القيمة وسوف ينبئهم الله بما كانوا يصنعون يعني بولردن كمسه لروار كه ايدرلر بز نصارى يز
بونلردن دخي انجيل ايچنده عهد الوب وعده قلدق كه محمده ايمان كتوروب اكا متابعت قلالر
بولر دخي اول بيورلين حكمي اونتديلر محمده اولمق نصيبندن محروم قالديلر بولر دخي يهود ديلركه
عهدلرين صديلر بس بز دخي يهود له نصارى ارا سنده قيامته دكين بغض وعداوت برقدق كم
بري بريني سوميوب دشمن دوته لر تيزا ولا كيدارين قيامت كوننده حق تعالى اوله خبر ويره كه حق اوزره

کمیدر باطل اورزه کیمدر یا اهل الکتاب قد جاءکم رسولنا یبین لکم کثیرا مما کنتم تخفون
من الکتاب ویعفوا عن کثیر قد جاءکم من الله نور وکتاب مبین یعنی ای یهود ونصاری
بلوک کم تحقیق سزه کلدی بزم رسولمز که محمددر سز اول کتابکزده که توریت وانجیلدر کزلدوککز
احکامات چوغنی سزه بیان ایلر که رجم آیتی در دخی خمرله خنزیرک حراملغی آیتی ور بایمکلکده
ومحمدک صفتی بیان قلن آیتلر کبی وچوغنی دخی عفو ایدوب سزه خبر ویرمز کمانی تبدیل
وتغییر ایدوب کزلمشسزدر ودخی حق تعالی بیوردیکم سزه تحقیق نور کلدی ودخی بیان
ایلیجی کتاب کلدی نور دیدوکی قراندر دخی محمددر زیرا نورا کا دیرلر که نسنه لر انوکله ظاهر
اوله کوزلره انک حقیقتنی بیان قله قرانه دخی نور دیدی زیرا کوکل قولاغندن قاچن انک
حکمی کوکله کرسه انک معنی کوکله روشن شبهه لرک حقیقتن کوکل کوزیله اکا کوسترر حلال
وحرام وباطل وحق قنقیدر اکا آشکاره ایدوب بیان قلور یهدی به الله من اتبع رضوانه
سبل السلام ویخرجهم من الظلمات الی النور باذنه ویهدیهم الی صراط مستقیم یعنی حق تعالی
هدایت ویرر قرانله شول کمسیه که انک رضاسی اولدیغی نسنه لره متابعت قله که اول
محمدی کرچک ملکدرو انک دیدوکنه اولیقدر انی حق تعالی دلالت ایدر سلامتلق یولنه که اسلام
یولیدر اول یولده سلامه واصل اولور که حق تعالی دردخی انک کوکلندن کفر ظلمتن چقارد که
ظلمتدر وایمان حلاوتی کویررکه نوردر دخی انکله توفیق ویروب صراط مستقیمه دلالت ایدر که
اول دین اسلامدر لقد کفر الذین قالوا ان الله هو المسیح بن مریم قل فمن یملک من الله شیئا ان
اراد ان یهلک المسیح بن مریم وامه ومن فی الارض جمیعا ولله ملک السموات والارض وما
بینهما یخلق ما یشاء والله علی کل شیء قدیر یعنی تحقیق کافر اولدیلر شوللر کم ایتدیلر عیسی
الله در وانی معبود دوتوب اکا طپدیلر ایت یا محمد اول عیسی یی معبود ایدینلره که کیمک
کوجی یتر که الله تعالی نک عذابلرندن برنسنه منع ایتمکه قاچن دلیسه که مریم اوغلی عیسی یی انا
سیله بله هلاک ایلیه وجمیع یریوزنده یرادلمشی بله پس اول عیسی که کند ونفسنی هلا
ککدن قورترمغه قدرتی یتمیه اول نته سی معبود اوله بیلور پس بو کوکلر یرک وکوکلر خزینه
لری الله تعالی نک ملکیدر خاص جمیع یرادلمش انک قوللری وقرا وشلریدر انک حکمی بولرک
ایچنده کچیجیدر نه دلرسه یرادر قادردر دلرسه اتاسز اناسز طپراقدن وجوده کتورر که آدم
نوح کبی نسنه اوزرینه قادردر عجزی یوق وقالت الیهود والنصاری نحن ابناء الله واحباؤه
قل فلم یعذبکم بذنوبکم بل انتم بشر ممن خلق یغفر لمن یشاء ویعذب من یشاء ولله ملک
السموات والارض وما بینهما والیه المصیر یعنی یهودله نصاری دیرلر که بز الله قاتنده
شول مشفق اتا قاتنده کی اوغل کبی یز انک دوستلریز وپیغمبرلرینک اوغلی یز دیرلر امدی
بولره ایت یا محمد که اکر بو دیدوکوکزده کرچک سکوز سزک اول اتالروکزی وسزدن ایلرو کچنلر
جمعه ایرتسنده مخالفت قلوب بالق اولمقدن حیله قلدقلری چون حق تعالی عذاب ایدوب
صورتلرین دوندردی یا سزا اقرار ایدوب ایدرسز که بزی اودنه تزلا الا قرق کون دوتر دیرسز

زعموکرجه

زعموکرجه دخی هیچ بر اتا کوردوکز می که دوستنی کویندره بلکه سز دخی انک قاتنده
کرو قلان یرادلمش خلق کبی سز اول قلدوغکز تصور باطل محضدر حق تعالی دیلرسه
قوللرندن عفو ایدوب کندو دینه هدایت ویردکی دلرسه هدایت ویرمیوب انی خوار و
حقیر قلور کفری اوزرینه اولدوروب اکا عذاب قلور بو یرلر وکوکلر ملکی دخی ایکی نک
اراسنده نه وارسه مخلوقده کلی الله تعالی نک ملکیدر مجموعنک دونب وارهجق یری انک
حضرتیدر که هر برینه انده عملنه کوره مجازات قلیسر یا اهل الکتاب قد جاءکم رسولنا
یبین لکم علی فترة من الرسل ان تقولوا ما جاءنا من بشیر ولا نذیر فقد جاءکم بشیر ونذیر
والله علی کل شیء قدیر یعنی حق تعالی یهودله نصارایه تعییر وسرزنش قلوب کتابلرینه نسبت
ایدوب دیدیکه ای توریت وانجیل اهللری نولدی سزه کم اول کتابلروکزله عمل قلمادوکز
هیچ سزک نعلکز کتاب اهلی نعلنه بکزمز شوکه بکزرکه بر کشی کندوی غایت اوصلولردن
صیار کمسه نک فکرن بکمز طانشق سز کندو رایله عمل ایلر دخی صواب کلمز اکا دیرلرکه
ای عقل اهلی نولدی سکا که عقلوکله عمل قلمدک نسنوک بو ایشنک عاقللر ایشنه بکزمز تحقیق
سزه بزم رسولمز کلدی که احکام دینی وشرایع اسلامی بیان ایلیه پیغمبرلق کسلوب وحی
انزا اولدقدنصکره که انکله عیسی اراسنده التی یوز ییل کچدی فترة اولدی یعنی دین
اهلی حق اوزره سست اولدی دین اسلام محو الدی دعوت قلیجیلر قطع اولدیغی ایچون
پس بز اول رسولری وقت آخرده ویربیدک که سزی کرو طریق حقه دلالت اید تا
یارن قیامت کوننده دیمیه سز که بو دین مندرس اولدقدنصکره بزه بر رسول کلمدی که اوجماعله
بشارت ایدوب بشیر اولا وعذابله قورقدوب نذیر اوله پس اشته محمدی سزه بشیر و
نذیر کوندردک که مطیع اولانکره اوجماعله بشیر اوله انکار ایدنکره طامو اعذابیله
قورقدوب نذیر اوله الله تعالی نه دیلرسه قادردر دیلرسه یرلغر دیلرسه عذاب قلور واذ قال
موسی لقومه یا قوم اذکروا نعمة الله علیکم اذ جعل فیکم انبیاء وجعلکم ملوکا واتیکم ما لم یؤت
احدا من العالمین یعنی موسی قومنه ایتدی یا قوم حق تعالی نعمتلرینی که سزه قلمشدر اونتمک و
انک احسانلرینی سقلاک که سزک ایچکزدن سزه پیغمبرلر ویردی کلیبی ایدر پیغمبرلردن مراد موسی
یله هرون در آرتوق اول پیغمبر کیمسه که موسی قومندن اختیار ایدوب سچدی الوب طوره
بله واردی ودخی ایتدی انی دخی اونتمک سزی فرعونه قول اولمشکن قورتردی ملکلر
قلدی یعنی اهل بیت ویردی وخدمتکارلر واوغلانلر ویردیکه سز انلره حکم ایدرسز ودخی
ایتدی حق تعالی سزه ویردکی عطایی عالم خلقنده هیچ بر کمسیه ویرمدی که دکزی یاروب
سزی کچردی ودشمنوکزی غرق ایلدی وسزه بولت ویربسوب کولکه قلدی طاشدن چشمه
لر اقدوب هر سبطوکزه چشملو چشمه سی معلوم قلدی ودخی بونلر کبی عطالر ویردی یا قوم
ادخلوا الارض المقدسة التی کتب الله لکم ولا ترتدوا علی ادبارکم فتنقلبوا خاسرین یعنی موسی
قومنه ایتدی یا قوم کرک شولیرکم اول مطهره درشرکده وکفردنکه اولیا وانبیا مسکنی قلمشدر

کم اول شاهد ردیلرسکز سزه دخی اول کرکلو کناهلردن کزده پاك اولاسز اول یردر اولکم
حق تعالی ابراهیمه خبر ویردی وعده قلدیکه اول یری انك اوله و اندنصکره انك ذریتنه میراث
اولا الله تعالی اول یری اتاکز ابراهیمه واجب قلمشدر ساکن اولمغه اندن سزه میراث درکه سز
ساکن لنه سز امر حق تعالی دن ایله اولمشدرکه سز اول یوردی شنه دن کرو دونمك کرك کم
دونجك اولورسکز دونمکلکوکز سزه غایت زیانکارلکلر در اولوکزده درجانلر فوت اولور
طامودرکه لرینه مستحق اولورسز قالوا یا موسی ان فیها قوما جبارین وانا لن ندخلها حتی
یخرجوا منها فان یخرجوا منها فانا داخلون یعنی اول قوم ایتدیلر یا موسی اول یرده جباریلر وار کم
غایت قوتلولر وظالملر جبرله مز دیلر لرسه اشلرلر هر برینك قامتی اوزنلغی سکسن ارشن
بزلرکا وارب کرمزتا انلر اول شهردن چقمینجه کم ایلیا وار یحاد ر قاچنکم انلر اندن چقالر
بز واروب انده کرمز قال رجلان من الذین یخافون انعم الله علیهما ادخلوا علیهم الباب فاذا
دخلتموه فانکم غالبون وعلی الله فتوکلوا ان کنتم مومنین یعنی چون اول قوم کلوب موسی یه
اول خبری ویردیلر یوشع له کالب انلر دیدیلرکه اول ایکسی نکریده قورقمدیلر دی الله تعالی
صدق یقین فضلی برله انلره انعام قلمشدی ایتدیلر یا قوم قورقمك اول قومك اوزرینه بابدن
کیرك یعنی اریحاده وایلیادن قاچنکز سز انلرك اوزرینه غالب کلورسز اکر کرچك حق تعالینك
وعده سنه اینانمشلر دنسکوز الله تعالی یه اعتماد کز محکم ایلك انك امرینه مخالفت قلمالك
چون یوشع له کالب انلره بو جوابی ویردیلر اول قوم کرو جواب ایله ویردیلرکه حق تعالی بیوردی
قالوا یا موسی انا لن ندخلها ابدا ما داموا فیها فاذهب انت وربك فقاتلا انا ههنا
قاعدون یعنی ایتدیلرکه یا موسی بز ابدا البته اکا کرمزدکلز مادامکه اول قوم انك ایچنده
اوله یوری سن ربکله یعنی ربکله ایتکم سکا نصرت ایلیه نتکم فرعون اوزرینه قلدی سن
انلرکله وار مقاتله ایله ربك دخی سکا یاردم ایلسون ایشوکی تمام ایرکوری و برسون
بز اول جبارلر له مقاتله اتمکه کوجمز یتمز بز اشبونده اوتورهلم قال رب انی لا املك الا
نفسی واخی فافرق بیننا وبین القوم الفاسقین یعنی موسی حق تعالی یه نیاز ایدوب
ایتدی یا رب سن عالمسن کم بن همان کندو نفسمله قرداشم هرونه مالکم کربکا اول
مطیعدر بو قوم سکا مخالفت قلوب مطیع اولمزلر بولر فاسق قومدر سن بنجه دیلرسك
حکم ایله بزمله بو عاصی فاسق قوم اراسنه قال فانها محرمة علیهم اربعین سنة
یتیهون فی الارض فلا تاس علی القوم الفاسقین یعنی حق تعالی قومه عتاب ایدوب
بیوردیکه تحقیق بولرك اوزرینه حرام اولندی اول ارض مقدسیه کرمك قرق ییل
اولر بر یوزنده اول بادیه ده تحیرده محبوس قالالر کیجه نه چاره بولمیه لر پس اول
دوردقلری یرده یوللری بولرك اوزرینه بغلندی کوندزین محبوس اولوب دوررلردی
کیجه اولیجق بو لجمز اجلورکبی اولوردی سیر ایدوب کیدرلردی صباح کروکندکلری یره
کلورلردی قرق ییل اولره دون اویقوسن حرام قلدی بوحال اوزره اویانق اولدیلر

حیرت

حیرت ایچنده فلسطینله ایلیا اراسنده اراقلری التی فرسخ ایدی اوزونی اون اکی
فرسخ ایدی قرق ییل تمام انده بو عتابله محبوس اولدیلر هیچ بر وجهله چقمغه چاره
بولمدیلر اول تیهده انلره غایت شدت وزحمت اولدی اما موسی ایله هرونه حق تعالی اسان
قلدی ویردی شول ابراهیمه اودی صوق وسلامت قلدوغی کبی حق تعالی بو قضیة رسولنه
خبر ویردی اکا تسلی ایدوب ایتدی یا محمد سن دخی بو فاسق قومك ایمانه کلمدکلرینه
ملول اولوب غصه لنمغل بولر یا لکن بو عنادی سنوکله ایتدیلر سندن ایلرو کلن رسوللره
دخی بویله قلدیلر واتل علیهم نبأ ابنی ادم بالحق اذ قربا قربانا فتقبل من احدهما ولم یتقبل
من الاخر قال لاقتلنك قال انما یتقبل الله من المتقین یعنی یا محمد خبر ویر قومکه ادمك
اول ایکی اوغلی قضیه سندن شویلکه کرچکدر یعنی قضیه بویدیکم ادمله حوا چون یره
اندیلر قرنشو حامله اولوب ایکز طوغردی بردفعه قابیلی طوغردی قز قرداشی ابوذ ایله
وبر دفعه هابیلی طوغردی قز قرداشی اقلیما یله اما هابیل قرداشی حسندن قابیلك قز قر
داشنك حسنی کورکلو ایدی چون انلر بویدیلر سنل اوره مکچون حق ادمه بیوردیکه اول
قزی صکره طوغن اوغلنه ویر صکره طوغن قزی اول طوغن اوغلنه ویر برقرندن طوغانی
بری برینه ویرمیه دکشدوره چونکه حکم بویله اولدی ادم دیلدیکه بویله ایلیه قابیل
راضی اولمدی پس ادم قابیله هابیله ایتدی وارك ایکوکز دخی قربان ایدك قنقکزك
قربانی قبول اولورسه اول مستحق اوله پس قابیل اکنجی ایدی واردی اکینلك بر امزلرندن
دیردی دوشردی بر دسته ایلیوب کتوردی اما هابیل قیونه کودردی قیونلك غایت
ایو سندن بر قوچ الوب کتوردی ایکسی دخی قربانلرینی طاغ اوزرینه قودیلر اول وقت
قربان قبولنلوك علامتی اولدیکم کوکدن اود اینوب یقردی قابلك کوکلنه اندیشه سی
اولدیکم قربانی قبول اولمزسه دخی قرداشی هابیله ویرمیه چون قربانلرینی
قودیلر کوکدن اود اینوب هابیل قربانینی یاقدی قابیلك برنده قالدی قبول اولمندی پس قابیل
کوردیکه قربانی قبول اولمندی هابیله ایتدی البته سنی اولدررم هابیل ایتدی نیچون
اولدررسن قابیل ایتدی انده او توردکه سنك قربانك قبول اولندی بنم اولمندی هابیل ایتدی
حق تعالی دن قورقنلرك طاعتی قبول ایدر سندن کناه اولمدیکه قربانك رد اوله سنك جنا
یتك ویاوز نیتك قربانکی رد ایلدی لئن بسطت الی یدك لتقتلنی ما انا بباسط یدی
الیك لاقتلك انی اخاف الله رب العالمین انی ارید ان تبوء باثمی واثمك فتکون من اصحاب
النار وذلك جزاء الظالمین یعنی هابیل قابیله ایتدی اکر سندن بکا ال اوزدجق اولورسك
بن سندن یکا ال اوزادردکلم کم سنی اولدرم بن عالملرك ربنك عذابندن قورقرین
سکا ال صونلندوغندن مرادم اولدر کم بنی اولدرمکله بنم کناهم یوکن بله الوب دونه سن وسنك
کناهلرك یوکن کدبنی اولدرمزدن الیرو کسب ایلمشی سن تا انکله اصحاب ناردن اولاسکه
ظالملرك جزاسی اولدر فطوعت له نفسه قتل اخیه فقتله فاصبح من الخاسرین یعنی قابلك

هواي نفسي دخي اكا متابعت ايدوب منقاد اولدي قرداشن اولدرمكي اكا خوش كوستردي
قصد ايديكده اولدره بس برطاش الوب اوردي اولدردي هندولاينده زيانكار اولديلر
دنياده اتاسنه عاق اولوب اني قاتيل قتلمله واخرتده زيانكار اولديكه الله تعالى كندويه سخط
قلدرماغله چون ديلدي نجه اتمك كرك ايدوكن بلمزدي زيرا بر بو زمنده اول واقع اولان
ميت اولدي برطغرجوغنه قيوب ارقاسنه كتوروب يورردي فبعث الله غرابا يبحث
في الارض ليريه كيف يواري سوءة اخيه قال يا ويلتى اعجزت ان اكون مثل هذا الغراب
فاواري سوءة اخي فاصبح من النادمين يعني حق تعالى برقرغه ويبردي كلوب قابيل قرشوسنده
يري اشوب طپراغي چيقردي چوقر ايلدي براولو قرغه يي كتوروب انك ايچنده دفن ايلدي
طپراغي اوستنه اورتدي تا كه قابيله تعليم اوله چون قابيل اني كوردي ايتدي اي واي بكا
شول برقرغه دن دخي مي ضعيف اولدمكه قرداشمي ستر اتمكه چاره بولمدم بس چاره بولميو
يوكلنوب يوردكينه پشيمان اولدي من اجل ذلك كتبنا على بني اسرائيل انه من قتل نفسا بغير
نفس او فساد في الارض فكانما قتل الناس جميعا ومن احياها فكانما احيا الناس جميعا
يعني اول ادم اوغلي قابيلك جنايتي سببندن بني اسرائيل اوزرينه توريت ايچنده تغليظ وتشديد
ايدوب فرض ايلدك كه هركم ظلمله برادم اولدرسه اول بركمسه اولدرمدين كه اني انك برينه
قصاص ايدوب اولدرمك واجب اوليدي ياخود يربوزنده فساد اشليوب تكريه شرك
كتورمدين يا اوغرلوا اولوب زنا اتمدين كه اولمك مستحق اوليدي بولردن برسي اندن صادر
اولمدين اولدرسه واني اولدرمكي حلال كورسه كانه جميع خلقي دپلتجه كناه اولور انك
جزاسي ابدي جهنم اولور وهركيم براولومه يقين اولمش كشي ديركورسه يعني اوداايچنده قالمش
وصويه غرق اولمش قورترسه ياخود بركمسه سن اولدرمش كشي كه بر بنه اولدرسه كركدي
عفو ايدوب قيوبردي يا اجلقدن ياصوسزلقدن هلاك اولمغه يقين اولمشدي اني طعام
لندردي ياصووردي دخي بولره بكزر ندوارسه اكا جميع خلقي درلتمشجه ثواب وار
ولقد جاءتهم رسلنا بالبينات ثم ان كثيرا منهم بعد ذلك في الارض لمسرفون يعني تحقيق
بزم رسوللروم كلديلر بني اسرائيله امر ونهي بيان قلمغله كه انلرك قوللري حق ودعوللري
صدق ديي اول بينات كلدكدن صكره چوغي كروصدن تجاوز ايدوب مشركلر اولديلر امر الهي
ترك ايديلر انما جزاء الذين يحاربون الله ورسوله ويسعون في الارض فسادا ان يقتلوا او
يصلبوا او تقطع ايديهم وارجلهم من خلاف او ينفوا من الارض ذلك لهم خزي في الدنيا ولهم
في الاخرة عذاب عظيم يعني تحقيق جزالري وعقابلري شول كمسه لرك كم الله تعالى يه وانك
رسولنه مخالفت ايدوب عاصي اولالر وامرلرين ترك ايدرلر ويريوزنده فساد اشلمكه سعي ايدرلر
ادم اولدره لر ومالكرين الالر انلري اولدره لر يا اصاقويه لر يا الن اياغن خلاف قيجه كسه لر
يعني صاغ اليله صول اياغن كسه لر ياخود صول اليله صاغ اياغن كسه لر قيوبره لر يا اوله
يادرليه ودخي حق تعالى نفي ايدرديدوكي اولدركم نريه وارسه قوالرهيچ بريرده قرار دوتدرميه لر

كانه

كانه شول دنيادن چقرركبي بعضلر ايتديلر نفي اتمك اولدركه حبس ايدوب قيوير ميه لر
دنيانك كيكندن سورب طارلقه براغه لر كانه دنيادن قوولمش كبي اولورسن بوعقوبتلر
دنياده فضاحت ورسوالقدر اكر توبه قلمجق اولورسه بو عقوبتلرله كناهلرندن هنوز
كفارت اولمز بلكه اوله اخرتده دنياده كي عقوبتدن دخي اولورق عذاب اولوركه اول اوعذاب
در الا الذين تابوا من قبل ان تقدروا عليهم فاعلموا ان الله غفور رحيم يعني قورتلمزلر عقوبتدن
الا شول كمسه لر كم دوتلمزدن اوكدين اول اشلرندن پشيمان اولوب توبه قلالر الدقلري مالي كروالسلو
اسنه ردايده لر دنيا عقوبتندن دخي قورتلالر الله تعالى غفوردر كناه لرين يرلغر رحيمدر اسركر
توبه لرين قبول ايلر يا ايها الذين امنوا اتقوا الله وابتغوا اليه الوسيلة وجاهدوا في
سبيله لعلكم تفلحون يعني اي انلركه ايمان كتوردلير قورقك الله تعالى عذابندن معصيتي ترك
ايراغ اولك انك حضرتنه قربت كسب ايدوب فضيلت بولمغه كوركلو عمللر اشلمكله وسيله
طلب ايدك كيجه وكوندز انك رضاسي اولدغي يرلرده سعي ايدك وانك دشمنلريني دخي قهر اتمكله
دين اسلامي بوحضه قلمغله مجاهده قلوك تا كه عقوبتلردن نجات بولوب ثوابلره ومرتبه لره
اولشه سز ان الذين كفروا لو ان لهم ما في الارض جميعا ومثله معه ليفتدوا به من عذاب
يوم القيمة ما تقبل منهم ولهم عذاب اليم يريدون ان يخرجوا من النار وما هم بخارجين
منها ولهم عذاب مقيم يعني شول كمسه لركه حق تعالى نك برلكين انكار ايدوب
انك رسولني يلانجي ديلر يا دين قيامت كوننده اول عذابلري كوزلريله معاين كورنجك
اكر دنيا خزينه لريله كلي انك الندة اوله وبر او لقدر دخي زياده اوله كوجي يته
كه كلي اولري ويروب كندي نفسني عذابدن قورترم هپ ويريدي تك قورتليدي حق
تعالى ايدر اكر اولنسنه كوجلري يته ويرسلردي دخي اول فدا انلردن قبول اولنمزدي
اوله كي ابجدجي عذاب اولوردي بي قاچنكم اول كافرلر عذابنه مبتلا اولسه لر قابودن
يكا سكرده لر اندن چقمغه قصد ايدلر عذاب فرشته لري قرشو كلوب دمردن كورزلريله كه
قزل اودكي درانلري اورب كرو يرلرينه دوندره لركه اوله عذاب ابدي واردايم انقطاع
اولمز زيرا كفرك جزاسي اول اولور والسارق والسارقة فاقطعوا ايديهما جزاء بما كسبا
نكالا من الله والله عزيز حكيم يعني قاچن اراوغرولق قلسه يا عورت اوغرولق قلسه صاغ
اللرني كسوك اكلرندن اول فعللرينك جزاسي اولمق ايچون دخي الله تعالى دن اولنلره عقوبت
اولمق ايچون كه الله تعالى عزيزدر حكمي غالبدر حكيم ايدر اوغرلره ال كسمكله فمن تاب من بعد
ظلمه واصلح فان الله يتوب عليه ان الله غفور رحيم يعني هركمسه كم اوغرلق ايدوب الين
لروكندو نفسنه ظلم ايتدكدن صكره كرو توبه كلسه الدوغني اسلواسنه كرو ويرسه يا صلح
ايدوب خشنود قلسه الله تعالى انك توبه سن قبول ايدوب كناهلريني عفو ايدر الله تعالى غفور
در كچمش كناهلري يرلغر رحيمدر توبه ايدوب مالي كرو اسنه وير ني اسركر الن كسمكدن عفو
ايدر الم تعلم ان الله له ملك السموات والارض يعذب من يشاء ويغفر لمن يشاء والله على كل شيء قدير

يعني يا محمد بلمزمسن كه يبرك كوكك خزينه لري كلي الله تعالى نك ملكي در نجه ديلرسه حكم
ايدوب تصرف ايدر كوك خزينه لرندن رحمت يغمورلرين بولتلر له يبره نيفدور و يبر خزينه
لرندن انواع اوتلر و دانه لر و يمشلر بيوزنه قولر يچون بتوروب اظهار ايدركه اني سيوب
شكرينه مشغول اولوب عبادت قلالر پس هر كيم اول نعمتي سيوب شكريني ترك ايده كندو
حقنه قانع اولميه بركسه مالنه دخي طمع ايدوب ظلمله اليا اوغرلغله ال اوزده دخي اكا
مضر اولا اكا عذاب اتمكه قادر در دنياده الن كسدرمكله اما قاچن توبه قلوب مالي كرو ز
ايلسه قادر دركه عفو ايدوب كسدرميه زيرا نه ديلرسه اشلمكه قادر دركيمه ديلرسه عذاب
ايدر و كيمي ديلرسه عفو ايدر واني برلغز يا ايها الرسول لا يحزنك الذين يسارعون في الكفر
من الذين قالوا امنا بافواههم ولم تؤمن قلوبهم يعني اي بزم رسولمز سني محزون قلمسون
اول كمسه لرك فعللري كه كفرده كرمكه سرعت ايدرلر انلر دنكه ديللريله ايمان كتوردك مؤمنز ديرلر اما
كوكللرنده تصديقلري يوقدر ومن الذين هادوا سماعون للكذب سماعون لقوم اخرين لم
يأتوك يحرفون الكلم من بعد مواضعه يقولون ان اوتيتم هذا فخذوه وان لم تؤتوه فاحذروا
يعني يا محمد شونلردن دخي ملول اولمغل كه يهوديلردر كلوب سنوك سوزكي دكليوب اشيدرلر
كه انلر سنوك قاتكه كلمزلر ياخود يا محمد بو يهوديلردن كمسه لر واردر كم كلوب سندن خبر صور
اشدرلركه وارب انك اوزرينه افترا لر دوزب محمددن اشتدك ديو خبر دوزه لر و دخي
سكا كلمين قوم يچون كلوب سندن سوز الوب خبر التلر لر حق تعالى كتابلرنده وضع ايدوب
قودغي حكملري يرندن تبديل ايدوب يرينه كندو دلكلري نجه حكم يزرلر و سكا ادم كوندروب
صوررلر و اكا اصمرلرلر اكر سزه جلد يله حكم ايدرسه قبول ايدك اني يرينه كتورك حد اولان اكر
سزك دلكوكزه موافق اتمزسه كه رجم اتمك بوره سقنك سزاني قبول ايدوب عمل اتمك
ومن يرد الله فتنته فلن تملك له من الله شيئا اولئك الذين لم يرد الله ان يطهر قلوبهم لهم في
الدنيا خزي ولهم في الاخرة عذاب عظيم يعني هر كسه كه الله تعالى كفر و شرك ايچنده قيوب
اني عذابله رسواي ايدوب خور و حقير قلمق ديلسه سنك قدرتك يتمز يا محمد كه اني الله تعالى
عذابندن منع ايدوب خلاص ايده سن امدي بو كفرله قالوب عذابده خور اولاجق انلردر كم
الله تعالى انلرك كوكللرني خالص و صادق نيتله پاك قلمق ديلمدي و اول كفر و شرك كدورتن چقروب
ايمان حلاوتن قومق ديلمدي پس بولره دنياده خزي و فضاحت واردر اولدر مكله و سبي ايدوب
جزيه المغله و يرلرندن و وطنلرندن اواره قلمغله بوندنصكره اخرتده اولره اولو عذاب
واردر كه اول اوده عذاب ايدر سماعون للكذب اكالون للسحت فان جاؤك فاحكم بينهم او اعرض
عنهم وان تعرض عنهم فلن يضروك شيئا وان حكمت فاحكم بينهم بالقسط ان الله يحب المقسطين
يعني يا محمد بو يهوديلر يلان سويلجي لردر و يلان اشديجي لر و حرام يجي لردر كه اول حرام انلرك
اصليله اوداي يچنده هلاك ايديجيدر حرامدن مراد بونده رشوت الوب يكدر پس حق تعالى
بويرديكه يا محمد چون كتاب اهلي بر بريله منازعه قلوب سكا حكم استيو كلسه لر بز سني انده مختير

قلدق ديلرسك حكم ايله ديلرسك اعراض ايت حكم ايلمه كه اول اعراض ايدوب حكم اتمدكوكدن
هيچ بر وجهله سكا ضرر يوق اما حكم ايدرسك انلرك اراسنده عدلله حكم ايلكه كم الله تعالى
عدليله و حقله حكم ايدنلري سور اما بو تخيير ايتي كرو منسوخ اولشدر بو ايتله كه حق تعالى
بيوردي وان احكم بينهم بما انزل الله يعني يا محمد حكم ايله بولرك اراسنده شول حكمله كم الله
سكا اندردي وكيف يحكمونك وعندهم التورية فيها حكم الله ثم يتولون من بعد ذلك وما
اولئك بالمؤمنين يعني حق تعالى رسولنه تعجب قلدروب ايدركه يا محمد عجب لمزمسن بو يهوديلركه
سنوك حكموكه اقرار ايدوب راضي اولوب سني حكم اوزره حكم ديكرلر حال بو دركه
بولرك قاتنده توريت وار الله تعالى حكمي انك ايچنده اندر لمشدر زنا ايدنلره محصن و بكجي
رجم وار محصن اولميه يز اغاج اجلد وار و دخي جراحات حكملريله كه بني نضيردن
مجروح اولنلره انك نصفي اولا بولر كتابلري ايچنده بو حكمي بلوركن فوررلر عمله كتورمزلر
كلوب سندن حكم طلب يدرلر قاچنكه سن بولره تكري حكميله حكم ايده سن كرو حكم اتدوكوكدن
صكره انوكله عمل قلمقدن اعراض ايدرلر بولر بز توراته ايمان كتوردز ديرلر اما يلا يحيلر دراني
تصديق ايدجي لردن دكلدر انا انزلنا التورية فيها هدى و نور يحكم بها النبيون الذين
اسلموا للذين هادوا والربانيون والاحبار بما استحفظوا من كتاب الله وكانوا عليه شهداء
فلا تخشوا الناس واخشون ولا تشتروا باياتي ثمنا قليلا ومن لم يحكم بما انزل الله فاولئك
هم الكافرون يعني بز توراتي اندردك كه انك ايچنده بيان هدايت وار ضلالتدن قورترر
و دخي كلوب سندن فتوي طلب اتدكلري حكمك انك ايچنده بياني وار و دخي انك
ايچنده نور كبي روشن احكاملك و شرايعك بياني وار رجمده جراحتدن و جنايتدن انوكله
حكم ايدركلديلر رسول پيغمبرلركم توراتي تصديق ايدوب انك حكمنه تسليم اولوب مطيع اولديلر
موسى زماننده عيسى زماننه دكين كه انلر جميع دورت بيكدن ارتوقدر يعني موسى دن محمده دك
توراتله يهوديلر اوزره محكم اولنلري انلردن اوتور رسول دخي رجم حكم ايلدي انلرك
اوزرينه توراتله و دخي علماء راسخين و انلردن اشغه مرتبلو عالملر حكم ايلديلركم الله تعالى
كتابي توراتدن حفظ اولنمشدر و انك ايچنده قونلمشدر حال بو دركه بولر دخي اول احكام
اوزرينه مطلعلردر دخي دكل و بوندنصكره حق تعالى مدينه يهوديلرينه بيوردي كه يا يهودمدينه
اولخيبر يهوديلرندن قورقمك انلره ايت رجمي خبر ويرك بندن قورقك كه حكمي كزلمسين
بنم رسولم محمدك صفتن تبديل و تغيير قلميسز بنم احكاممي و فريضه لرومي دنيانك فاني
متاعنه صاتميسز كه اكا طمع ايدوب بنم حكمم ترك ايده سز هر كسه كم الله تعالى اندردوكي حكمله حكم
اتميه اني ستر ايده انلر كافرلردندر وكتبنا عليهم فيها ان النفس بالنفس والعين بالعين والانف
بالانف والاذن بالاذن والسن بالسن والجروح قصاص فمن تصدق به فهو كفارة
له ومن لم يحكم بما انزل الله فاولئك هم الظالمون يعني حق تعالى بيوردركه بز فرض ايلدك بني اسرائيل
اوزرينه توراة ايچنده كه بر كشي بر كسه قصدله اولدرسه اني دخي قصاص ايدوب يرينه اولدره لر

دکوکوزین چقرسه قصدله یابورنی کسه قصدله یاقلاغنی کسسه قصدله یادشی چقرسه قصدله یاخود جراحتلو قلسه قصدلر بوکلیسنده قصاص ایدرلر ودخی شول اعضاده کم قصاص ایتمك ممکن اوله دودقلر کبی وذکر وخایه لر کبی ودل کبی واکی ایق وایکی ال کبی شول شرطله کم اول جنایت قلنی کشینك اعضاسی بو جنایت اولنان کشینك اعضاسیله سلامت اولمقده بکدش اوله شویله کم برکوزینك نوری صوغلمش کسه نك کوزین چقرسه لر صاغ کوزی اندن ا ونرو قصاص ایدوب چقرمیه لر یا برالی دونمزلك الندن اوتروصاغ اعضالری قصاص اتمیه لر بلکه اکی عادل کشی کدنه مصلحت ایدرسه صلح ایدوب نسنه جك ویره لر اما هرکسه کم انعام ایدوب اول جنایت وجراحت قلنی کشیدن حقنی دیناده عفو ایدوب قصاص اتمکی ترك ایلیسه الله تعالی انك کچمش کناهلرینه کفارت قلوب انی عفو ایلر وانك سببیله اول جنایت ایدندن قصاص دخی ساقط اولوب باغشلدوغی اکا دخی کفارت اولور ونتیجه هرکسه کم الله تعالی اندردکی حکمله حکم ایلمسه اولرکند ونفسلرینه ظلم ایدیجیلردر زیرا ظلم اکا دیرلرکه براشی اشلمیه جك یرده اشلسه وسوزسویلمیه جك یرده سویلنه شول کمسه که کندوبی عقوبت اولاجق یره ارقوری دوندیلیجك کما اول کندو نفسنه ظلم ایدوب نسنه قومایجق یرده قودی وقفینا علی اثارهم بعیسی بن مریم مصدقا لما بین یدیه من التورىة واتیناه الانجیل فیه هدی ونور ومصدقا لما بین یدیه من التورىة وهدی وموعظة للمتقین یعنی بز مریم اوغلی عیسایی کوندردك اول رسوللرو مرزك ایزنجه کما اول کندودن ایلرو کچن توراتی کرچلیجیدر وکلامی ودخی اکا موافقدر ودخی بز اکا انجیل ویردك کما انك ایچنده بیان هدایت وارضلالتدن وکمراه لقدن ودخی روشن بیان واردر احکامی ظاهر قلوب اسباب نجاتی واسباب هلاکی معلوم قلور وحقی باطلدن تمیز ایدرودخی اول انجیل توحیدی بیان قلمقده وبعض احکام شرایعی بیان قلمقده اوکیجه اندوریلن توراته موافقدر ودخی اول انجیلده هدایت ونصایح واروطریق صوابه دلالت قلور شول کمسه لر ایچونکم تکریدن قورقب شرکدن وکناه اولاجق نسنه لردن صقنیجیلردر ولیحکم اهل الانجیل بما انزل الله فیه ومن لم یحکم بما انزل الله فاولئك هم الفاسقون معنی بزام ایلدك انجیل اهلنه کم ایچنده کی احکام شرایعله کرلموب حکم ایدهلر هرکسه کم الله تعالی اندردکی حکمله حکم ایلمسه اولر فاسقلردر ندکه حق تعالی امرندن طشره چقدی وعاصی اولدی بوحکم عامدر بزم اوزریمزه دخی کما اکربرکسه حق تعالی حکمی قوسه دنیایه وانك فانی متاعنه طمع ایدوب کندو هواسیله حکم ایلیسه شرعه واجماع امته مخالفت ایدوب اول ایکی ایت حکمنجه ظالم وفاسقدر الله تعالی ظالملرو فاسقلری سومز وانزلنا الیك الکتاب بالحق مصدقا لما بین یدیه من الکتاب ومهیمنا علیه فاحکم بینهم بما انزل الله ولا تتبع اهواءهم عما جاءك من الحق لکل جعلنا منکم شرعة ومنهاجا یعنی یا محمد بز اندردك سکا برکتاب که حق بیان قلیجیدر وحجتلری ظاهر قلیجیدر بزانی سکا اندرمکوم غیب وفایده سزبره دکل ودخی توحیدی وبعض شرایعی بیان قلمقده اندن ایلرو منزل اولان کتابلره موافقدرکه

اول توریت وانجیل وزبوردر ودخی بوکتاب شاهدر وحاکمدر انلرك حقیقتنه که کلی الله تعالی قاتندن منزلدر ودخی اولرك بعض احکامنی ناسخدر بس حکم ایله کل بو خلق اراسنده شول قرانله که حق تعالی اندردی اول قومك هوالرینه ومرادلرینه متابعت ایدوب سکا کلن قراندن حکمندن اعراض اتمکل کما اول حقی بیان ایچی درهر برد سول ونبی که کوندردك اکرچه کلی ایماندن وتوحیدده وطریق حقه دعوت قلمقده بربردر الرندن اختلاف یوقدر اما هر برینك قومنك صلاحی نیدایسه انلره انی فرض ایدوب شریعت قودق امرده تخفیف قلمقده ولو شاء الله لجعلکم امة واحدة ولکن لیبلوکم فیما اتیکم فاستبقوا الخیرات الی الله مرجعکم جمیعا فینبئکم بما کنتم فیه تختلفون یعنی حق تعالی دیلیسه سزی کلی کزی بر ملت اوزره وبر شریعت اوزره قله ایدیکه قوم موسی وقوم عیسی وقوم محمد بر ملت اسلامیدر لیکن قلمدوغنك حکمتی بودیکم سزی ابتلا وامتحان قلیدی یعنی کندو علمنده کی کزلو نسنه لری ظهوره کتوریکه تابلیدوکز اول سزه ویریلن شرایعك احکامندن وکلن رسوللرك سنتلرین یرینه کتوروب عمل قلمقده وامره مطیع اولوب نواهیدن اجتناب اتمکده قنفکوز اسرورسوللره اولرمطیع اولور وکیمکز اکا مخالفت قلوب عاصی اولور وبوندن صکره بویرد یکه خیراته اوکردشك یعنی طاعتلره وصالح عمللره ایو یشك نمازلرده اول تکبیره ایوشمکی ترك اتمك که سزك کلی کزك دونب واره جق یری الله حضرتیدر سزکه دینوکزده احکامنده ورسوللرکز سنتنده اشلدوکنز وانده اختلاف قلرکه قلدوکز قیامت کوننده دنتر لروکزه هب سزه خیرو یربسیر وان احکم بینهم بما انزل الله ولا تتبع اهواءهم واحذرهم ان یفتنوك عن بعض ما انزل الله الیك فان تولوا فاعلم انما یرید الله ان یصیبهم ببعض ذنوبهم وان کثیرا من الناس لفاسقون یعنی یا محمد حکم ایله بو یهودیلر اراسنده شول قرانله کم الله تعالی سکا اندردی زنها رحکم اتمکده انلرك هوالرینه ومرادلرینه متابعت قلمغل وحذر ایله صقن که سنی فتنه یه ویره غوب الله تعالی اندردکی حکملروك بعضندن سنی اعراض اتدرموئلراکر سنوك حکمو که راضی اولمیوب یوز دوندررلرسه بلکل که حق تعالی انلری دنیاده بلا ایرشدوروب یورتلرندن ومکانلرندن اوارره قلمغله شام اطرافنده واخرتده دخی عذاب ایدیسر نارله بدرستی بوقوم یهودك اولوکزی وبما للری چوغی فاسقلردر نذروکا دیلرد یلر زیرا فاسق اکا دیرلرکه حق تعالی طاعتندن طشره اولا کرکرك خمراچون کرك افجهون افحکم الجاهلیة یبغون ومن احسن من الله حکما لقوم یوقنون یعنی یا محمد بویهودیلر اهل کتابدر یکن کتابلری حکمنی قیوب سندن دخی برحکم طلب ایدرلرکه انی الله تعالی سکا اندرممشدر نتکم اهل جهالت ایدرلر الله تعالی دن یکرك کیمدر حکمده عدل ایلیجی شول قومه کم انلرك الله یقینی واردر کوکلنده انکاری وکمانی یوقدر یا ایها الذین امنوا لا تتخذوا الیهود والنصاری اولیاء بعضهم اولیاء بعض ومن یتولهم منکم فانه منهم ان الله لا یهدی القوم الظالمین یعنی ای انلرکه الله تعالی یی برلدوکز یهودیلری ونصرانیلری کندوکزه دوست دوتمك کم سزه نصرت ایدوب یاردم قلالر انلرك بعضی

بعضسنوك دينها اوزره دربربرنك دوستيدر هركسكه انلردن بريني دوست دوتنسه بدرستي
اول دخي انلردندر اولور يعني اولركه خالص مؤمنلردر يقينلري الله تعالىنك قدرتنه ونصرتنه
غالبدر انلر الله وقيوب كافرلر معاونتنه اعتماد قلمزلر اما شولركه ايماننده صادق دكوللر
اسلاملري نفاق اوزره در انلردركه انلركله مصادقت ايدوب انلر ياردم اومرلر اولر
ظالملردر الله تعالى ظالملري طوغري يوله ارشاد ايدوب حجتلرن قوي قلمز مادامكه اول
حال اوزره دوروب صدق ايله ايماندن يكا توجه قلميه لر فترى الذين في قلوبهم مرض يسارعون
فيهم يقولون نخشى ان تصيبنا دائرة فعسى الله ان ياتي بالفتح او امر من عنده فيصبحوا على
ما اسروا في انفسهم نادمين يعني حق تعالى اولرك نفاقن بيان ايدوب بويردكه يا محمد كورر
سن شول كمسنه لركه كوكلرنده شركلري ونفاقلري وار ايو يشرلر اول مشركلره قريشوب اورمغه
وانلردن معاونت طلب ايدوب عهد وبيعت قلمغه ديرلر انلره كه برقورقرزكه برزومه اوزره
برشدت وقحط وغلبه كفار واقع اوله بزكرو انلره محتاج اولاوز يا ديسزنه معاون اولك
حق ايدراو لاكه رسولنه نصرت ايدوب فتح ايليه شونلر تكم اندن نوميذ اولملر دريا خود
الله تعالى قاتندن برحكم ايريشه كه بني قريظه قروب بني نضيري يورتلرندن اوازه قلوب شام
ولايتنه براغه ميجلو اشتري اچوب انلره بوللقلر وغنيمتلر ميسر قلا واول منافقلروك
نفاقن اظهار ايدوب پرده لري يرتلوب كوكلرنده يهوديلر غالب اوله ديو كزلدكلري
خبرلر اشكاره اوله اول اشلرنه پشيمان اوله لر زيرا اول منافقلركه كافرلره ياردم اومر
لردي محمد اوزره يهوديلر غالب كله ديو چون كوردكلركه بني قريظه قومي قرلديلر بني نضير
قومي يورتلرندن سورلديلر انلر اول ديدكلري سوزه پشيمان اولديلر ويقول الذين امنوا
اهؤلاء الذين اقسموا بالله جهد ايمانهم انهم لمعكم حبطت اعمالهم فاصبحوا خاسرين
يعني چونكه الله تعالى اول منافقلروك پرده لرين يرتوب نفاقلرين اشكاره قلدي اولكه خالص
مؤمنلر بيدي حاللري ظاهر اولوب بري برينه ايتديلركه اشبونلر دكلميدركه الله تعالى يه كي
جهدله مغلّظ اندلا يچوب ديرلردي كه بولر دخي مومنلردر انلرك ديني اوزره درحال
بودركه انلر وكلدكالردر اوش جميع خير عملري باطل اولدي كندي اولكه كورلركه هيچ
بولره برثواب اولاجق دكلدر دنياده اخرتده زيانكار اولديلر مقاملري جحيم اولوب
اوچماقده كي مقاملريني مؤمنلر ميراث يديلر يا ايها الذين امنوا من يرتد منكم عن دينه فسوف
ياتي الله بقوم يحبهم ويحبونه اذلة على المؤمنين اعزة على الكافرين يجاهدون في سبيل الله
ولا يخافون لومة لائم ذلك فضل الله يؤتيه من يشاء والله واسع عليم يعني يا محمد برقوم
سندن صكره ايمانلرندن رجوع ايدوب كرود ودنيلرلر اكر انلر مرتد اولوب كرو دونرلرسه
تيز اوله حق تعالى برقوم كتوره مؤمنلره معاونت ايدوب مدد ايركوره الله تعالى انلري سوه
انلر دخي الله تعالىيي سوه لر وابوبكر دخي انلري اتا اوغلي سوركبي سوه انلر دخي ابوبكري
اوغل اتاني سوركبي سوه لر مؤمنلره رحيم ويومشق كوكللو اولالر كافرلره اوزره ايري سوزلو

اولوب

اولوب هيبتلو اولالر شول يرتجي جانور كبي الله تعالى يولنده وانك طاعتنده مجاهده
قلالر اول قلدقلري طاعتده هيچ خلقك ملامتندن قورقميه لركه بو نسنه الله تعالىنك
توفيق وفضلي دركه كيمه ديلرسه عطا قلوب هدايت برله اسلامه كتورر انك فضلي بولدر
عليمدر هدايته كيمك صلاحيتي واردر بلور بو قومدن مراد ديشلر دركه اول يمندن كلن قوم
ايديكه مؤمنلره معاونت ايدوب مدد ايرديركه كافرلري منهزم قلديلر انما وليكم الله ورسوله
والذين امنوا الذين يقيمون الصلوة ويؤتون الزكوة وهم راكعون ومن يتول الله ورسوله والذين
امنوا فان حزب الله هم الغالبون يعني بردستي سزك دوستوكز الله تعالىدر وانك رسوليدر
وايمان كتورن مؤمنلردر چون بوني اشتديلر ايتديلر بز راضي اولدق دوست دوتمغه الله تعالىيي
وانك رسولني ومؤمنلري ياخود بردستي سزك ناصركز ومعاونكز الله تعالىدر ور سوليدر
وايمان كتورن مؤمنلردر ودخي انلردركه نماز قيلجي لردر ور كوعده ايكن زكوة ويرجي لردر ودخي
بويردي كه هركسكه الله تعالىيي دخي رسولني كنديه دوست دوتوب ناصر ايدنسه وصحبتي رسولله
واصحابيله اولسه اول الله تعالىنك لشكرندن اولور الله تعالىنك لشكري خود غالب اولور دشمنلرني
قهر ايديجي در عاقبت نصرت وخير اولركدر يا ايها الذين امنوا لا تتخذوا الذين اتخذوا
دينكم هزوا ولعبا من الذين اوتوا الكتاب من قبلكم والكفار اولياء واتقوا الله ان كنتم
مؤمنين يعني اي انلركه الله برلديلر ورسوله انانديلر كند وكره دوست دوتمك شول كمسنه لركه
اولر سزك دينكزي باطل ايدوب مسخره يه دوترلر شول قومدنكه انلره سزدن ايلرو كتاب
ويرلديكه اول يهود ونصاريدر ودخي كافرلردن كه عرب مشركلريدر دخي مكه كافرلريدر
قورقك الله تعالىدن بولردن بريني دوست دوتمك اكر كرچكدن حق تعالىنك وعده سنه
ووعيدنه ايمانكز محكم اولديسه واذا ناديتم الى الصلوة اتخذوها هزوا ولعبا ذلك
بانهم قوم لا يعقلون يعني قاچن سز نمازه ازان اوقيوب ندا ايتسكوز منافقلر و
يهوديلر وعرب مشركلري اني استهزايه الوب اويونه دوترلر كولشرلر اهمكي ايله اندكلري
اندندركه اولر برقومدركه عقللري يوقدر انلره خيردن نزوار بلمزلر قل يا اهل الكتاب
هل تنقمون منا الا ان امنا بالله وما انزل الينا وما انزل من قبل وان اكثركم فاسقون
يعني ايت يا محمد اول كتاب اهلنه كم سز بزم دينومزه طعن ايدوب عيب لدوكوكز وايمانمزي
كريه كوردوكوكز دكلدر الا اندن اوتروركه بز الله تعالىيه ايمان كتوردك وبزه اندرلن قرآنه
وبزدن ايلرو اينن توريته وانجيله ايمان كتوروروز تحقيق سزك چوغكز فاسقلردركه اول
فسقكزدن اوتروايمان كتورمزسز والا سزبلورسزكه بزحق اوزره يوزليكن فاسق اولدوغكز
دينكز اوزره ثابت اولدوغكز دنياده رياست ومال وعزت سودوكوكزدن اوترو قل هل
انبئكم بشر من ذلك مثوبة عند الله من لعنه الله وغضب عليه وجعل منهم القردة والخنازير
وعبد الطاغوت اولئك شر مكانا واضل عن سواء السبيل يعني ايت يا محمد اول كتاب
اهلنه كم خبر ويرم يمي سزه بو مسلمانلردن دخي شرلورك كه سز انلرك دينلرينه طعن ايدرسز

جزا وعوض بوندن اسه تعالی قاتنده یهود دیلرکم اولا کم جزا بوندن اسه تعالی قاتنده
سزدن شرلو اولا رسول حق تعالیدن خبر ویردیکه شول کمسه شرلودرکم اسه تعالی اکا لعنت
قلدی وانك اوزرینه غضب ایلدی انلردن بعضنی میمون و بعضسنی خنزیر دوندردی
اول لعنتلو و مغضوب اولدقلرندن انلری مخذول قلدیکه وار دیلر شیطانه طابیدیلر
بولرکی شرلودر منزلت بوندن اسه تعالی قاتنده دخی کی ازغونلردندر طوغری یولدن قتوب
خطایه دوشمشلردر واذا جاؤکم قالوا امنا وقد دخلوا بالکفر وهم قد خرجوا به واسه
اعلم بما کانوا یکتمون یعنی اول یهودیلر منافقلری قاچن کلوب قتوکزه کرسلر ایدرلرکه
بز سنوك صفاتنکی کتابده بولدق سنی تصدیق ایدوب ایمانه کلدك مرادلری بوندن اولدیکه
مؤمنلری خوش کوروب مدح ایدهلر اسه تعالی اولرك حاللرندن خبر ویروب بیوردیکه تحقیق
بولار سزك قاتکزه کفرله کرزلر کفرله چقرلر بولرده تصدیق یوقدر بو دیدکلری سوزدن
انلره منفعت اولمز دکل اسه تعالی بلیجیدرکه بولرکو کوکللرنده نه کزلرلر وا کا کوره مجازات
قلیجیدر وتری کثیرا منهم یسارعون فی الاثم والعدوان واکلهم السحت لبئس ما کانوا
یعملون لولا ینهیهم الربانیون والاحبار عن قولهم الاثم واکلهم السحت لبئس ما کانوا
یصنعون یعنی یا محمد کوره سن سن بو اهل کتابدن چوغنی که خطا و معاصی اوزره و ظلم
وشرك اوزره جرئت ایدوب ایو یشرلر دخی رشوت الوب حقی کزلیوب باطله حکم
ایتمکه مبادرت ایدرلر نه یاوز نسنه ارتق الورلر دنیاده کندولره اخرتده عالملری
وعابدلری اولره امر معروف ایدوب معصیت اولاحق سوزلردن و رشوت الوب
حکم ایتمکدن منع اتمزلر نه یاوز اشلری وار اولرك کم انهی اتمزلر اول قبیح افعاله راضی
اولورلر وقالت الیهود ید اسه مغلولة غلت ایدیهم ولعنوا بما قالوا بل یداه مبسوطتان
ینفق کیف یشاء ولیزیدن کثیرا منهم ما انزل الیك من ربك طغیانا وکفرا یعنی قوم
یهود ایتدیلر اسه تعالینك الی بغلنديكم بزدن رزقی دوتدی منع ایلدی صفت بخلیله
اسه تعالی یی وصف ایلدیلر حق تعالی اولره وعید قلوبن بیوردیکم انلرك اللری بغلنسون جهنم
ایچنده چون بو انلره واقع اولجقدرکه اولماغنده شك یوقدر اندن اوتورو واقع اولمش
کبی خبر ویردی یا خود معنی بو اولاکه بولرك اللری خیراتدن بغلو اولسون بخلادن اولوب
امساك ایتدیلر اسه تعالی اولره ویردوکی عطالردن کمسه نسنه ویرمدیلر بز دخی انلرك
فعللرنه کوره مجازات قلدق دنیاده تعجیل عقوبت ایدوب اول دیدکلری سوزله
اخرتده دخی معذب اولوب اسه تعالی رحمتندن ایراق اولدیلر بلکه اسه تعالینك قدرتی اللری
مبسوطدر رزق خزینه لری بولدرنجه دیلرسه قوللرینه انفاق ایدر دیلدوکی قدر هر برینه
ویرر و دخی بیوردیکه بو یهودیلردن چوقلری سکا اینن قرانله کندولرك کفر وطغیانلری
و معاصیه مصر اولمق زیاده ایدرلر یعنی نه قدر که سکا قران اندورلر انلر اکا انکار ایدوب
طغیانلری زیاده اوله والقینا بینهم العداوة والبغضاء الی یوم القیمة کلما اوقدوا نارا للحرب

اطفاها

اطفاها اسه ویسعون فی الارض فسادا واسه لا یحب المفسدین یعنی بز بولرك ارالرینه
عداوت و بغضا برقدق تا قیامته دکین دینلری مختلف قلوب بری برینه دشمن دوتدق
نه قدرکه بولر جمع اولوب اتفاق ایدهلر محمده وانك اصحابنه مکر وحیله اودین نفاق
ایچون که انلره بر زیان ایرشدوره لر انلرکله محاربه قالرلر اسه تعالی انلرك کوکلنه قورقو
براغوب اول نسنه دن اولری منع ایدر غضبلری اودین اول قورقو ایله کروسونیدورر
بولرك اشلری یر یوزنده دایم فساده سعی ایتمکدرکه تکری قوللرینی تکریدن ارتق کمسیه
طپیندرملیلر اسه تعالی مفسدلری سومز و انلرك عملندن راضی دکل ولو ان اهل الکتاب
امنوا واتقوا لکفرنا عنهم سیئاتهم ولادخلناهم جنات النعیم یعنی اکر یهود و نصاری اسه
تعالینك وحدانیتنه تصدیق ایدوب محمده قرانه اعتقاد قلسه لر شرکدن و معاصیدن
صقنسه لر بز انلردن کناهلرینی عفو ایدوب انلری کللی اوچماغه قویاریدق که انده نعمتلنه
لردی ولو انهم اقاموا التوراة والانجیل وما انزل الیهم من ربهم لاکلوا من فوقهم ومن تحت
ارجلهم منهم امة مقتصدة وکثیر منهم ساء ما یعملون یعنی اکر بو یهود نصاری توریته
وانجیل انجیلده که احکاملرله عمل اتسه لر وکندولره کرکلو و منفعتلو اولاجق وقتلرده
اوزرلرنده یغمورلر یغدوردیکو یردن نباتلر ودانه لر بتوروب انلری بول رزقلو ایلیه غنی
قلیدی دنیانك واخرتك خیرلرین اول جمع ایدیویریدی وبولرده بر جماعت اکر اولورسه
بیورولنی اشیه لردی اسه تعالی اولره اوستلرندن التلرندن خیرلر عطا قلیدی کتابدن
کندو رسولنه ایمان کتوره و دخی محمده ایمان کتوره اکا طاعتدن اکی قات ثواب اولور
ودخی بیوردیکه بولردن بر جماعت وارکم اول جماعت عادلهدرکه اولر اهل کتابدن مؤ
منلردر اما بولردن چوقلری یاوز عمل اشلرلرکه ایمان کتوروب تصدیق اتمزلر عاقبت
هلاك اولورلر یا ایها الرسول بلغ ما انزل الیك من ربك وان لم تفعل فما بلغت رسالته
واسه یعصمك من الناس واسه لا یهدی القوم الکافرین یعنی یا محمد ایرشدر رسولت
اوزرکه و تبکدن وحی اولنان قرانی هیچ برینی ترك اتمکل و دخی بکا برکسه دن زحمت
ایرشه دیو قورقمغل اشکاره دعوت ایله اکر سن بو جمیع سکا وحی اولنان ایتلری
بولره ایرشدرمسك کلی ترك اتمش اولورسن اسه تعالی دین اسلام اوزره کافرلره کافرلری
ارشاد اتمز مادامکه کفرلری اوزره دوره لر یا اهل الکتاب لستم علی شیء حتی تقیموا التوریة
والانجیل وما انزل الیکم من ربکم ولیزیدن کثیرا منهم ما انزل الیك من ربك طغیانا وکفرا
فلا تاس علی القوم الکافرین یعنی ایت یا محمد ای کتاب اهلی هیچ سز بر دین اوزره دکلسز
قالدوغکز عمللرك ثوابی اولمز تا توریتله انجیل انجیلده که احکاملری قایم اولوب عمل کتورمینجه
وسزك رسولکز اوزره اینن قرانی تصدیق ایدوب انوکله دخی عمل قلماینجه اما یا محمد بولرك
چوغی افترالرین زیاده قلوب ارتوررلر سکا اندورلین قرانه ازغونلقلرینه مصر اولوب
وقرانه کافر اولوبن لیکن سنك اوزروکه واجب اولان بزم رسالتمزی انلره ایرشدرمکدر

ونصيحت قلمقدر اكر اولره منفعت اولميوب قبول اتمزلرسه اندن سكا ضرر يوق سني
يلانلدن قلر يحوب سن اول كافرلرك سوزلرينه غضبلنوب ملول اولمه ان الذين آمنوا
والذين هادوا والصابئون والنصارى من آمن بالله واليوم الآخر وعمل صالحا فلا
خوف عليهم ولا هم يحزنون يعني انلركم دليله ايمان كتورديلر كند ولرمنافقدر ودخي
اولركم يهوديلردر وصابئيلردر يعني دين دن دينه ميل ايديجي لردر ودخي نصاريدركم بولر
دن ايمانلرين اخلاص ايدوب محمدي تصديق اتديلر واخرته ايمان كتوروب عمللريني الله
تعالى يه لايق قلديلر انلره الله تعالى قاتنده ايمانلرينك ثوابلري واردركه اول جنتدر ودخي انلرك
اوزرلرينه اخرت قورقولرندن نسنه اولمز ودنياده غصه اولمز الله تعالى انلرك اوكلرنده كي
صوكلرنده كي تشويش قلور لقد اخذنا ميثاق بني اسرائيل وارسلنا اليهم رسلا كلما جاءهم
رسول بما لا تهوى انفسهم فريقا كذبوا وفريقا يقتلون وحسبوا الا تكون فتنة فعموا
وصموا ثم تاب الله عليهم ثم عموا وصموا كثير منهم والله بصير بما يعملون يعني تحقيق بز عهد
ميثاق الدق بني اسرائيلدن توريت ايچنده كه حقي كزلميوب بيان قلالر ودخي انلردن بكا
رسوللر كوندردك هر دفعه كه اولره كلدي اولرك هوالرينه موافق اولمين خبرلرله
دعوت قلدي بعضيلري انلري يلانلديلر موسى وعيسى كبي وبعضلر انلري اولدرديلر
يحيي وزكريا كبي ودخي بولردن غيري پيغمبرلردنكه اولدرديلر اول ايله ظن ايدرلركم
رسوللري يلانلمله وانلري اولدرمكله دنياده هيچ معاقب اولوب شدته وبلايه
ومحنته ووبايه اوغراميلر اول فعللري انلري برفتنيه برقيه پس انلر بو ظنله كوزسز
اولديلركه حقي كورمديلر وصغر اولديلركه حقي اشتمديلر تا كبر فهم ايدوب هدايت بولن
اكليه لردي پس بو واقعه لره وشدتلركلي اوغراديلر كرو حق تعالى اولردن عفو ايدوب
اول بلالري رفع ايلدي انصافه كلوب كرو ايمانه كلمديلر انلرك كرو جوقلري اول كيلايين
حقدن صاغر وكوزسوز اولديلر الله تعالى رسولني كوندردكده صاغرلغي وكوزسزلكي انلردن
كيدره كورب ايشيدوب هدايت بولالر انلر اول رسولي دخي يلانلميوب كورلقلرين
وصغرلقلرين زياده قلديلر اشتدكلري ايله عمل قلمديلر وكوردكلرندن عبرت المديلر الله تعالى
خود انلرك نه قلدقلرين بلوركه رسوللري تكذيب لديلر ونتدربه لديلر عاقبت انلك
مكافاتن قلور لقد كفر الذين قالوا ان الله هو المسيح بن مريم وقال المسيح يا بني اسرائيل
اعبدوا الله ربي وربكم انه من يشرك بالله فقد حرم الله عليه الجنة ومأويه النار وما
للظالمين من انصار يعني نجران نصرانيلري شويله زعم ايدرلردي كه انلر عيسى يه ايمان
كتورمشلردر الله تعالى بو ايتيله خبر ويرديكه انلر عيسى يه كافرلردر واكا ايمان كتوردك
ديدكلرنده يلانجيلردر ودخي خبر ويرديكه عيسى انلري الله تعالى برلكنه دعوت قلدي
انلرك قولي عيسى اوزرينه افترادر نتكم بيوردي تحقيق كافر اولدي شولركم اتديلر الله مريم
اوغلي عيسى در حال بوكه عيسى كلوب انلره ايتدي يا بني اسرائيل الله بررلك واكا مطيع

اولولر

اولولر كه بنم خالقم ورازقم ودخي سزك خالقكز ورازقكز اولدر هر كيم كه اول الله ملكنده
وعبادتنده بر كيمه يي اورتاق قاتسه ودخي اول شركله اوزره اولسه تحقيق الله تعالى اكا
جنته كرمكي حرام ايدر انك ابدا قرار ايده جك يري طامو اولور واول شرك وكفر ايتمك
ايله ظالم اولنلره بركمسه بولنماجق دكلكم نصرت ايدوب اني عذابدن قورتره لقد كفر الذين
قالوا ان الله ثالث ثلاثة وما من اله الا اله واحد وان لم ينتهوا عما يقولون ليمسن الذين
كفروا منهم عذاب اليم يعني تحقيق كرو كافر اولدي شولركم اتديلر الله تعالى اوچ معبودن
بريسيدر يعني بر مريم وبر عيسى وبري دخي الله تعالى انلرك سوزلرين رد ايدوب بيورديكه
يوقدر معبوددن غيري بر معبود كه اكا طپنمق لايق اوله الا اول الله تعالى كه واحددركه
بو كافرلر ديرلر سوزلري باطلدر اكر اولر بو سوزلردن دونب توبه قلمايجق اولورلرسه عزتم
حقي البته اول كافرلري عذاب اليم دوتسر مكر كه توبه قلوب بو سوزلرندن دونه لر افلا
يتوبون الى الله ويستغفرونه والله غفور رحيم ما المسيح بن مريم الا رسول قد خلت من قبله
الرسل وامه صديقة كانا يأكلان الطعام انظر كيف نبين لهم الآيات ثم انظر انى يؤفكون
يعني بولر دخي بو نصرانيلر هنوز توبه قلمزلرميكه الله تعالى دن يكادونه لرو شركلرندن استغفار
قلمزلرمي يعني توبه واستغفار قلوك والله تعالى دن يكادونك وشركلرو كفرلردن وكفرلروكز
دن استغفار ايدك استغفار قلنلره الله تعالى غفوردر كناهلرين يارلغر ورحيمدر اسركوب
توبه لرين قبول ايدر ودخي عيسى كندوقولي ايدوكنه حجتلر بيان قلوب بيورديكه
مريم اوغلي عيسى الا اول كندودن ايلرو كچن رسوللردن بر رسولدر وانا سي دخي صديقه
جاريه لرومزدندركه فعلي ومقالي پيغمبرلره بكزرو كندو دخي واوغلي عيسى دخي طعام يرلر
وصو ايچرلر نظر ايله كوركه الله تعالى نجه علامتلر بيان قلور عيسى ايله مريم حقنده كه
اكر انلر اكي دخي معبودلر اولسه طعام يميه لر وصو ايچميه لردي بر نظر ايله كوركم
نجسي يلاندور ب انكار ايدرلركه برلكومه اقرار اتمزلر قل اتعبدون من دون الله ما
لا يملك لكم ضرا ولا نفعا والله هو السميع العليم يعني ايت يا محمد طپرسز الله تعالى
قيوب عيسى يه كم قدرتي يتمز سزدن دنياده بر بلايي دفع اتمكه يا آخرتده سزه بر منفعت
ايرشدرمكه بويله ليكن الله تعالى عبادتن ترك ايده سز حال بوكه دنيا واخرت بلاسن
سزدن دفع ايدن الله تعالى در واكي جهانده سزه منفعت ايركورن دخي اولدر اول سزك نه
سويلدوكوكز اشيدر سميع درسزه نجه عقوبت اتمك كرك ايدوكني بلور عليمدر قل يا اهل
الكتاب لا تغلوا في دينكم غير الحق ولا تتبعوا اهواء قوم قد ضلوا من قبل واضلوا كثيرا
وضلوا عن سواء السبيل يعني ايت يا محمد اي كتاب اهلي دينكزده افراط ايدوب حددن
كچمك حقه مخالفت ايدوب يهوديلرك افراطي عيسى حقنده بو ايديكم اني تكذيب
ايدوب ضلالته نسبت اتديلر ونصاري نك افراطي بو ايديكم عيسى يي اله دوتديلر
پس حق تعالى بوندن نهي ايدوب بيوردي سن متابعت قلمك اول اهل كتابدنكه رئيسلروكزدر

سزدن الیروکچدیلر اولهوا ارتیه اویوب شهوتلرینی اختیار قلدقلرینه که حقدن کلن بیانی
وبرهانی سزدن الیرو اولرترك اندیلر هدایت یولندن ازدیلر وخلقك چوغنی دخی ازدردیلر
صوابلی یولی خطا ایدوب ضلالته دوشدیلر لعن الذین کفروا من بنی اسرائیل علی لسان
داود وعیسی ابن مریم ذلك بما عصوا وکانوا یعتدون کانوا لا یتناهون عن منکر فعلوه
لبئس ما کانوا یفعلون لعنت اولدی شولرکه بنی اسرائیلدن کافر اولدیلر داود دیلی اوزره
ومریم اوغلی عیسی دیلی اوزره یعنی جمعه یرستی بالق اولنیلر هدا داود دعا قلدی انك دعاسیله
صورتلری مسخ اولدی میمونه دوندی وما یدیه انکار قلنلره عیسی دعا قلدی مسخ اولوب
طکوزه دوندیلر نتکم اوش قضیه لری کلیسر بوصورتلری دنوب لعنته لایق اولدقلری
ورحمتدن ایراق اولدقلری اندن اوترو اولدیکه اسه تعالی حکمنه مخالفت قلوب عاصی اولدیلر
ودینلرنده حدندن تجاوز قلدیلر واول منکر قبیح فعللردن یعلمندیلر بلکه اشلدکلری اکنن
خوش کلوب فرح اولورلردی نه یاوز ایشی ایدیکه اولرانی اشلدیلر لعنته وعذابه مستحق
اولدیلر تری کثیرا منهم یتولون الذین کفروا لبئس ما قدمت لهم انفسهم ان سخط الله علیهم
وفی العذاب هم خالدون یعنی یا محمد کورسن سن بو یهودیلروك چوقلرینی که دوست
دوتررلر شولرکه عرب مشرکلریدر ودخی منافقلر دوست دوتررلر اولریکه کافرلردر
نه یاوز اشدر اولکه اکا کندو نفسلریله اقدام ایدرلر انوکله تکرینك سخطنه وعقوبتنه
وعذابلرینه مستحق اولورلر بو حالتده که اولر عذاب ایچنده مخلد اولورلر ولو کانوا یومنون
بالله والنبی وما انزل الیه ما اتخذوهم اولیاء ولکن کثیرا منهم فاسقون یعنی بو یهود نصارا
اکر اسه تعالی یه ودخی رسولنه واکا انن قرانه ایمان کتوروب تصدیق اتسلر اول مشرکلری
دوست دوتمزلردی وبو منافقلرك دخی اکر ایمانلری تحقیق اولسه یهودیلری دوست
دوتمزلردی معاونتنده ونصرتنده لیکن بولرك چوقلری فاسقلردرکه عهدلرینی صیمیلردر
مؤمن حقیقی اولدرکه عهدنه وفا قله ومصاحبی کرو کندو جنسی اوله بلکه یقوا داده و
دینده کندودن ارتوق مرتبه لو کشیلرله اوله تاکه زیاده صلاح کسب ایدوب ابدی سعادت
اوله لتجدن اشد الناس عداوة للذین امنوا الیهود والذین اشرکوا ولتجدن اقربهم
مودة للذین امنوا الذین قالوا انا نصاری ذلك بان منهم قسیسین ورهبانا وانهم
لا یستکبرون یعنی تحقیق سن بولاسن یا محمد خلقك دشمنلك یوننده کی قاتی ایمان
اهلنه که یهودیلردر بنی قریضه دن ونضیردن دخی شولرکه مکه مشرکلریدر ودخی تحقیق
سن بولاسین بوکافرلرك دوستلق یوننده کی یقین لری ایمان اهلنه اولردرکه دیرلر بز
نصارا ایز یعنی اول وقتده که نصارا مسلمانلرا اوزره قلیچ چکوب چقمقلقلری ازدی و
واجابت قلوب اسلامه کلمکلکلری تیزدی اما آخر مفسرلرانك اوزرنیه در که مراد بو
نصارادن انلردر که اسلامه کلمشلردر سیاق ایت دخی کا دلك قلورکه صوکنه حق تعالی
انلری ثنا ایلدی دیر اول دیدکلری بویدیکه ایتدیلر ای بزم ربمز بز ایمان کتوردك بزی سن

سنك

سنك برلکو که طانقلق ویرنلر زمره سنه یاز علی پس نصارا مؤمنلرمودتله یقین
اولوب اسلامه کلمکه رغبتلری یهودیلردن تیزراك اولدیغی اندن اوترودرکه ایچلرنده
عالملری وصدیقلری وار وحق تعالی دن قورقجی عابدلری وار انلر محمده وقرانه ایمان
کتورمکده تکبرلك ایدوب اولونمزلر واذا سمعوا ما انزل الی الرسول تری اعینهم تفیض
من الدمع مما عرفوا من الحق یقولون ربنا امنا فاکتبنا مع الشاهدین وما لنا لا نؤمن بالله
وما جاءنا من الحق ونطمع ان یدخلنا ربنا مع القوم الصالحین یعنی قاچنکه اول رسوله
ایندکلرینی اشتدیلر حق تعالی رسولك صفتلرینی وصدقنی بیان قلمشدی کوزلرینك
یاشلری روان اولوب اقدی شوندن اوترو که بولر حق ظاهر اولدیلر دخی دیدیلرکه
ای بزم ربمز بز ایمان کتوردك اکا که بو قران حقدر اسه تعالی کلامیدر بزی مهاجرلر وانصارلر
زمره سنده بله یاز علی که سنك رسولکه وجمیع رسوللره بله ایمان کتورمشوزدر چون بولر
ایمانه کلدیلر مکه کافرلری انلره عتاب قلوب ایتدیلر نیچون الیرودن قالمش دینکوزی
ترك اندوکز برنیکی دوروشی دینه دوندوکز اولر ایتدیلر نولدی بزه که ایمان کتورمیه وز
واسه تعالی یی تصدیق اتمیه وز که قران اسه کلامیدر ومحمد انك رسولیدر ودخی شول نسنه
که صدقدن بزه کلدی بز اومارزکه اول صالحلر بله کم انی برلیوب اکا عبادت قلورلر جنتنه
بله کوره فاثابهم الله بما قالوا جنات تجری من تحتها الانهار خالدین فیها وذلك جزاء
المحسنین یعنی اسه تعالی اولری ثوابلندردی دللرنده که توحیدلری سببیله شول
جنتلرله که کوشکلرینك واغاجلرینك التندن ارمقلر اقر بالدن وسددن وخمردن
وزنجبیل وسلسبیل ورحیق ایرمقلریکه اولر جنت ایچنده مخلد اولالر هیچ بر وجهله زوال
اولمیه دایم اولا مؤمنلرك وموحدلرك عوضلری یارینی شول اولیسر والذین کفروا و
کذبوا بایاتنا اولئك اصحاب الجحیم یعنی اولرکه کافر اولوب بزوم برودکمز قرانه ومحمده
انکار ایدوب یلان دیدیلر دخی اول انکارلری اوزره اولدیلر اولرکلی اصحاب جحیم درکه
انك اودی وعذابی یولوق قیتدر یا ایها الذین امنوا لا تحرموا طیبات ما احل الله لکم
ولا تعتدوا ان الله لا یحب المعتدین وکلوا مما رزقکم الله حلالا طیبا واتقوا الله الذی
انتم به مؤمنون یعنی ای اهل ایمان کتوردیلر اسه تعالی حرام قلمدوغی نسنه لری سز کندوکزه
حرام قلمك ودینوکزده حدندن تجاوز که حق تعالی حددن کچنلری سومز که اسه تعالی اولنی
حلال قلدوغی انلر حرام قلالر وحرام قلدوغی حلال قلالر حق تعالی سورد یکه بیت شول
حلال نسنه لردنکه اسه تعالی سزه رزق ایلدی فور رقلك اسه تعالی دن اول سزه حلال قلدوغی
حرام ایلمك اکر اسه تعالی یه سزکرچك مؤمن سکوز لا یؤاخذکم الله باللغو فی ایمانکم ولکن یؤاخذکم
بما عقدتم الایمان فکفارته اطعام عشرة مساکین من اوسط ما تطعمون اهلیکم او کسوتهم او
تحریر رقبة فمن لم یجد فصیام ثلاثة ایام ذلك کفارة ایمانکم اذا حلفتم واحفظوا ایمانکم
کذلك یبین الله لکم ایاته لعلکم تشکرون یعنی اسه تعالی سزه عقوبت اتمز شول یمینکزده لغو اتکلد

ابن عباس ایدر لغو اکا دیرلر که بر کشی بر نسنه اوزرینه اسه اند ایچه شول ظن
اوزره که کندو بی کرچك صناحال بو در کربلا نچقدي اندن اوتري معاقب اولمز
سعد بن جُبیر ایدر بر کشی اند ایچر بر نسنه که اول انو کلد اند ایچمك کرکمز دیکه بر حلال
نسنهٔ کندو یه حرام قلد کر یا طعام یمکره یا طون کیمکره یا برنره وارمقده که حرام اولمیه
انی کرو ترك اتمکله اسه تعالی اکا عقوبت اتمز اما اول اندي اوزره طورب دید وکن
اشلسه اندن اوتروا اسه تعالی عقوبت ایدر وهب ایدریي عقد اولدر که کشی اند ایچه
بر اشی اشلیم دیو دخی اشلیه انك اوزرینه کفارت لازم اولور بوندن صکره کفارت یمین
ندرانی بیان قلد یکه اول اون مسکین طعاملند رمکدر شویلد کم اهل عیا للرو کزیی
طعاملندرد وعکوزاو رتاسی اوله یعنی اولقدر چوق اولمیه که ارتا اسراف لوله اولقدر از
دخی اولمیه طویمیه لر بر قوشلق طعامنده ویره لرو بر یا تو طعامنده ویره لر وکر طعام
لندرمزسه کتطون ایلیه مجاهد ایدر ادناسی بر طوندر انده زیاده دیلرسه ایده امام نخعی
ایدر هر مسکینه بر طون ایده حسن بصري ایدر اکی ایلیه اق بر ازار و بر ردا و کر طون دخی
اتمیوب قول ازاد ایدرسه بونده شرط دکل کافر مؤمن قنقسی اولورسه جایزدر پس اول
کفارت ویره جك کشی بو اوچك اورتاسنده مخیردر دیلرسه طعاملند وره دیلرسه طون
ایده دیلرسه قول ازاد ایلیه اکر بو اوچندن بریني بولمسه لازم اولور اکا که اوچ کون اوروج
دوته که حق تعالی بیوردعی کفارت یمینی بودر قچنکه اند ایچه لرز یرا حق تعالی بیوردیکه اند کوزلر
کفارتی بودر قچنکه اند ایچه سز بس اندلروکزیي صقلولت اکر صیا جق اند ایسه که معصیت
ترك اتمکوت اولا انك اوزرینه محکم دورلتوکن بر حلال نسنه اتمکیسه اندن حنث اولوب کفارت
ویرلت اما کفارت اوروجله اولیجق بر روایتدن غیرنده کلي علما اتفاقیدر که اوچ کون متتابع
دوته لر حق تعالی قوللرینه اوچ بونجلین بیان قلور امرنی نهیني تاکه شکر ایده لر اشبو نعمته که
حق تعالی الزم کفارت یمین لرندن مخلص قلی ویردي یا ایها الذین امنوا انما الخمر والمیسر
والانصاب والازلام رجس من عمل الشیطان فاجتنبوه لعلکم تفلحون انما یرید
الشیطان ان یوقع بینکم العداوة والبغضاء في الخمر والمیسر ویصدکم عن ذکر الله وعن
الصلوة فهل انتم منتهون یعني اي ایمان کتوردن قوللر تحقیق بلوك که خمر دخی اولسه
نسنه لرکه ایچیجك ادمك عقلنی بوریسوب سکر حاصل ایدر ودخی قمار جمیع انواعیله
ودخی اول تیلر که دکه قویب اکا طپرلر یا اول اوق کم قسمت وقسنلرده اغورلر بو لرکلیسی
رجسدر عمل شیطاندندر رحمدر انی کشیه کورکلو کوسترن شیطاندر که انو کلد انك
دینی فاده ویره اندن اجتناب ایدك انی ایچمکی ترك ایدك اولا فلاح بولوب
قورتلسز بدرستی شیطان دیلرکه سزلك ارا کزه انی ایچرمکله و قمارا و نیمغله بغض و
عداوت برغنه اتکل اورتاده منازعه ومقاتله قوباهم اتلاف دیرهم اتلیف مال اوله
وقت اولاکه اهلاك نفس دخی اولا ودخی دیلرکم انو کلله سزي اسه تعالی ذکر اتمکدن وطاعتلردن

منع

منع ایلیه ونمازلري فوت اندورم زیرا اول حالده نمازه نیقبي وارمك دیو نهی اولندي
غالب بو دردکم السته اول سکرز ایلا اولیجه بر قاج نماز وقتي فوت اولور و قماردن دخی نفسه
بر لذت شیطاني حاصل اولور که نمازي اونودر اسه اکر بس سز الردن یعلمن مسز یعني یقلولك
دیلك اولورو اطیعوا الله واطیعوا الرسول واحذروا فان تولیتم فاعلموا انما علی
رسولنا البلاغ المبین یعني اسه تعالی یه وانك رسولنه مطیع اولك وحرام نسنه لردن اشناع
قلوك انلري فعله کتورمکدن حذر قلوك اکر سز اسه تعالی یه ورسولنه مطیع اولمقدن اعراض
ایدر سکوز بلوك که بدرستی بزم رسولمزا اوزرینه واجب اولان سزه خبر ایرشدرمکدر باقی حسابي
بزم اوزرومزه در لیس علی الذین امنوا وعملوا الصالحات جناح فیما طعموا اذا ما اتقوا
وامنوا وعملوا الصالحات ثم اتقوا وامنوا ثم اتقوا واحسنوا والله یحب المحسنین
یعني کناه یوقدر رسولك اوزرینه کم ایمان کتوردب عمل صالح اشلدیلر وخمر حرام اولمزدن
اول ایچدیلر یا خود حرام اولدقدن صکره حرام اولدوغن بلمیوب ایچدیلر قاچنکه شرکدن
صقندیلر اسه تعالی نك برلکنی کرچکلدیلر و قرآنه اناندیلر دخی ایو عمللر اشلدیلر اندن معصیت
اولاجق اشلردن صقندیلر وانك حراملغنیه دخی تصدیق اتدیلر اندن خمر ایچمکدن وخلقه
ظلم اتمکدن صقندیلر وتکري قوللرینه معامله لرینی کورکلو قلدیلر زیرا اسه تعالی عمللرینی
کورکلو ایدنجیلري سویر یا ایها الذین امنوا لیبلونکم الله بشیء من الصید تناله ایدیکم
ورماحکم لیعلم الله من یخافه بالغیب فمن اعتدی بعد ذلك فله عذاب الیم یعني اي
مؤمنلر تحقیق اسه تعالی سزي ابتلا قلور بعض صیدله بعض دید وکی احتمال وارکه
معنسی مادام که حرمده اولالر ایله اولسه بعض صید اولور ودخی احتمال وارکه بعض
دن مراد قرو برصید اولا دکزاوي اولمیه زیرا دکزاوي محرمه حلالدر پس اول صیدله
ابتلا قلورکم یا وري اولا یا یمرده اولا اکا الله ایریشی بله سزکه الا سزو بعضی سن
سلاحکزله اله کتوره سز کر بو بکلري اوله قاجمغه اوجمغه طاقتی یه بو ابتلا قلدوغی
صیدله محرم مکن اندن اوتروه رکه سزك اسه تعالی دن قورقیجکز کمیدرو تو رقمیانکز کمیدر
بو نکلد تمیز ایدوب ظهوره کتوره واول قورقنلرك فضیلتن بیان قلد هر کیم نهی اولندقدن
صکره اول صیددن اولسه اکا عذاب الیم وار دنیاده کفارت وجزا ویرمکله ودخی
تعزیرله واخرتده عذابله توبه سز اولجك اولورسه یا ایها الذین امنوا لا تقتلوا الصید
وانتم حرم ومن قتله منکم متعمدا فجزاء مثل ما قتل من النعم یحکم به ذوا عدل منکم هدیا
بالغ الکعبة او کفارة طعام مساکین او عدل ذلك صیاما لیذوق وبال امره عفا الله عما
سلف ومن عاد فینتقم الله منه والله عزیز ذو انتقام یعني اي انلرکم ایمان کتوردیلر سز
قروبردن صید ایدوب اولدیرملك بو حالتده که سز محرم اولاسز یا حرم ایچنده اولاسز
هر کسه کم اول صیدی سزدن قصدله دیلسه انك اوزرینه اول دیلد وکی مثلدن فدا لازم
اولور یا دوه دن یا صغردن مثلا اولدرد کی دوه قوشی اولسه یا خود بیوك کیکم اول قدر

برابر قچواندن اولسه برده فدا ویره وکرصرتلادن اولسه یا اکا بکزر اولسه بر قیون
فدا ویره کرو قلادن بو تقدیر اوزره قیاس ایدولك پس ایکی عادل مسلمان کشیلر اول
دیلدن حیوانه نظر قلوب انی قیمته دوته لر اندن انك قیمتی دوه المغه یترسه دوه اله
صغره یترسه صغر اله قیون قیمتنه ایرشرکه قیون الا اول هدی کعبه یتشوب انده
بوغزلیه اتنی فقرایه تصدق ایده یا خود انك قیمتنه بغدای اله هر مسکینه انده بوچق
صاع بغدای ویره یا خود هر نصف صاع یرینه بر کون اوروج دوته پس اول کشی بو اوروج
دنته اراسنده مخیّردر دیلرسه طعاملندوره دیلرسه هدی الوب سوره کیره دیلرسه
اوروج دوته بو کلی آندن اوترودر که اول کناهنك عقوبتنی طاته تا که اولسنته انی او
دیلمکدن منع ایده اما اول صید که حرام اولمزدن اول اولدیلر کچدی انی الله تعالی عفو
ایلدی اولرکم حرام اولدقدنصکره کرو دونب اولدیلر الله تعالی اولردن انتقام ایدر
عقوبت قلمغله بو کلیسلکفادت دخی واجب اولورکه ویره الله تعالی غالبدر حکم ایدوب
انتقام المغله احل لکم صید البحر وطعامه متاعا لکم وللسیارة وحرم علیکم صید البر
ما دمتم حرما واتقوا الله الذی الیه تحشرون یعنی سزه حلال اولندی دکزاوی چرمه
ایکن دخی حرمسز ایکن ودخی اولمندین صوطشره برقدوغی دخی سزه حلال اولندی
ودخی دکز صوپی ایرشوب صوار دوغیله بتن نسنلر دخی انك طعامیدر سزه دخی حلال
اولدی تمتع قلمغیچون ویولجی مسافرلر ایچون دخی ودخی سزك اوزروکزه حرام اولندی
قوری یراوی مادامکه محرم اولاسز قورقك الله تعالی دن احرام وقتنده صید اتمکدن که
دنوب وارجق یریکوز محشر کوننده انك حضرتیدر جعل الله الکعبة البیت الحرام قیاما للناس
والشهر الحرام والهدی والقلاید ذلك لتعلموا ان الله یعلم ما فی السموات وما فی الارض و
ان الله بکل شیء علیم یعنی حق تعالی کعبه که حرمده جمیع خلقه امن قلدی تا که بر صوچ
اشلیوب جنایت اتسه یا ادم دپسه وارسه بیت الله التجا قلسه قورتلورکه خلقك
اولمعیشتنه قوام اولمشدر قاچن اندن یکا توجه ایدوب هدی لرینی تقلید اتسه امین
اولورلرکه شهر احرامده انلری غارت اتمك وهدی قلایدلرن المق حرام اولدی حق تعالی
اول حرمی امن قلدی یعنی بونکیچون ندرکه بلالر تحقیق الله تعالی علیمدر بلور یرلرك وکوکلرك مصلحتی
نسوك ایچنده درو بو خلقك صلاحن دخی بلور وهر قولك سرین وعلانیه سن دخی بلور
ودیننده مخلص کیمدر ومنافق دخی کیمدر بلور اعلموا ان الله شدید العقاب وان الله غفور
رحیم ما علی الرسول الا البلاغ والله یعلم ما تبدون وما تکتمون یعنی بلوك کیمجی الله تعالی
عاصیلره عقوبت قلسه انك عقابی قتیدر که اکا طاقت کتورمزو توبه قلوب کرو اکا
دونلره غفور در یارلغر رحیم در اسرکر عفو ایدر پس مومن اولن کرکدر که دایم انك عقوبتندن
قورقه دوره امینلك طرفی دوتمیه وانك رحمتندن دخی امیدن کسمیه بو قورقوله امید
اراسنده اخرت ایچون استعداد قله زیرا رسول اوزرینه بو واجب دکلکم خلقك کوکلنده نه بلکی

طلب ایده

طلب ایده اکا واجب اولان حق تعالی حکمی قوللره ایرشدرمکدر اما ظاهرلرین وباطنلرین بلمك
الله تعالی درهر برینك حالنه کوره مجازات قلور قل لا یستوی الخبیث والطیب ولو اعجبك
کثرة الخبیث فاتقوا الله یا اولی الالباب لعلکم تفلحون یعنی ایت یا محمد حلال الله حرام برابر دکلدر
اکرچه اول حرامك چوقلغی دخی خوش کلورسه قورقك الله تعالی دن ای عقل اصلری سزك
اوزرکزه حرام اولنان نسنه لری حلال کورمك تا انك عذابندن امین اولوب فلاح
بولاسین یا ایها الذین امنوا لا تسئلوا عن اشیاء ان تبد لکم تسؤکم وان تسئلوا عنها حین ینزل
القران تبد لکم عفی الله عنها والله غفور حلیم قد سألها قوم من قبلکم ثم اصبحوا بها کافرین
یعنی ای ایمان کتورنلر صورمك شول نسنه لردنکه اکر سزه اول ظاهر اوله سزی ملول قلور
اکا طاقت کتورمز سز اکر سز اول نسنه لردن صورسز شول وقت ایچنده که جبرائیل محمده قران
ایندوری یوررردی دخی وحی قطع اولمدی اوسؤالکز جوابی سزه ظاهر اولنور چنکه ظاهر
اولاسزه مشقت اولور پس بونك کبی سؤالدن فارغ اولك اولکه سزه بیان اولندی انی دونك
الله تعالی سزدن اول صوردوغکز نسنه لری عفو ایلدی بونکله که ایت اندوروب انی واجب
قلدی الله تعالی غفوردر عفو ایدر حلیمدر سزه تعجیل عقوبت اتمز سزدن اولیرو کلنلر بو نسنه
لردن سؤال قلدیلر نتکم عیسی قومی مائده دیلدیلر وموسی قومی الله اشکاره کوستر کوره لوم دیدیلر
اول سوزلر ایلد کافر اولوب جملسی هلاك اولدیلر صاقنوك سزدخی انلر جلین چوق سؤال
اتمکله هلاك اولاسز ما جعل الله من بحیرة ولا سائبة ولا وصیلة ولا حام ولکن الذین
کفروا یفترون علی الله الکذب واکثرهم لا یعقلون یعنی الله تعالی هیچ بر بحیره دن وسائبه دن
ووصیله دن وحامدن برین حرام قلمدی لیکن شولرکم کافرلردر افترا قلوب الله تعالی
اوزرینه یلان دوزرلر حرام ایدن کندولردر الله تعالی دکل بولروك اکثرینك عقللری یوق
کم فهم ایده لر بیلرلرکه حلال ایدیجی الله تعالیدر حلال اولدرکه اول حلال قلدی حرام دخی
اولدرکه اول حرام قلدی اندن غیری نه محلل وار نه محرم واذا قیل لهم تعالوا الی ما
انزل الله والی الرسول قالوا حسبنا ما وجدنا علیه اباءنا او لو کان اباؤهم لا یعلمون شیئا
ولا یهتدون یعنی قاچن بولره دینلسه که کلوك الله تعالی کتابنه متابعت ایلك انوك
حلال قلدوغن حلال بلوك وحرام قلد[...] حرام بلوك ودخی رسولك سنتیله عمل ایلك
که نجات بولاسز انلر دیرلر که بزه طریق سنتمز ودین شول یترکه اتالرومز ودده لرومز
انك اوزره اشلیو کلدیلر بز انی اشلرز حق تعالی ایدر بولر اتالرینه ودده لرینه می متابعت
ایدرلر بونکلدکه اولرجاهللردی هیچ نسنه بلمزلردی هدایت اوزره دخی دکللردی
یا ایها الذین امنوا علیکم انفسکم لا یضرکم من ضل اذا اهتدیتم الی الله مرجعکم جمیعا
فینبئکم بما کنتم تعملون یعنی ای انلرکم ایمان کتوردیلر کندو نفسکز امرینه لازم اولوك
انی اصلاحه کتورك که بر غیریکز اشلدوکی کناهله سز معاقب اولمزسز چنکه سز هدایت
اوزره اولاسز پس اسلام احکامنی کوزکلو رعایت قلوك که جمیعکزك دونب وارجغی

قيامت كوننده الله تعالى حضرتنده سزك جميع دنياده نه ايشلدوكڭزسه سزه خبر ويريجيدر
يا ايها الذين امنوا شهادة بينكم اذا حضر احدكم الموت حين الوصية اثنان ذوا عدل
منكم او اخران من غيركم ان انتم ضربتم في الارض فاصابتكم مصيبة الموت تحبسونهما من
بعد الصلوة فيقسمان بالله ان ارتبتم لا نشتري به ثمنا ولو كان ذا قربى ولا
نكتم شهادة الله انا اذا لمن الاثمين يعني اي اهل ايمانكر محكم قلدوكڭز قاچنكه سزدن بروكزه
اولم ايريشه وصيت قلسكوز سزك اراكزده اكي مسلمان عادل كشيلر طانق كرك اول وصيتكزه
سزدن وسزي بلور قومدن ايچنكه وطنكوزده مقيم اولاسز اما ايچنكه سفرده اولاسز اول
حال واقع اوله تعلقاتدن بله كمسه بولنميه كه وصيتكزه طانق طوتهسز اكي كيشي غير
مسلمانلردن طانق دوتك وكر مسلمان اولميه اكي ديني ايرقدن دوتهسز اول طانقلري كتورب
حبس ايدهسز اكندي نمازني قلندقدنصكره بوني انكچون ديديكه رسول عم اكندودنصكره
حكم ايدردي خلق اراسنده يعني اول وقت اول اكي طانغي كتوردب رسولك منبري
قاتنده دوردرهسز اول اكي طانق اند ايچوب ديهلركه اكر بز اكي طانغه شكوكز اولوب
كمان ايتدوكزسه بالله بو اندومز ايله بر متاع دنيادن برشنيه طمع ايتمزز اكرچه كندو
قرابتومز دخي اولورسه بز الله ايچون بو طانقلغي كزلمزز وقاچنكه بزدن صوريله وكر صوق بلوب
كزليجك اولورسوز بس عاصيلردن اولمش اولورز فان عثر على انهما استحقا اثما
فاخران يقومان مقامهما من الذين استحق عليهم الاوليان فيقسمان بالله لشهادتنا
احق من شهادتهما وما اعتدينا انا اذا لمن الظالمين يعني ايچون اطلاع اولنه اول اكي
شاهد اوزره كه خاين اولوب مالدن كزلولرا ثمه مستحق اولديلر تاكه غيري كشي اول
اولنوك وليلرندن اول اكي اولكي طانقلرك يرينه طوروب اند ايچهلركه بالله اشبو متاع
اول صاحبمزك متاعيدر ودخي بزم يميمز وشهادتمز اولى دركه قبول اولنه مسلمانلروز
اولرك شهادتلرندنكه كافرلردر بز اعتدا قلوب شهادتمزده حيف وظلم ايتمزز دخي
اكر اعتدا ايتمش اولورسوز بز ظالملردنوز ذلك ادنى ان ياتوا بالشهادة على وجهها
او يخافوا ان ترد ايمان بعد ايمانهم واتقوا الله واسمعوا والله لا يهدي القوم الفاسقين
يعني اول وليلر لايقلردركه اول شهادتي حق اوزره اقامت ايدهلر شويلهكه وجه دريعني
ايچون مدعى عليه اوزرينه خيانت ظاهر اولمديغينك شهادتي يرينه دوره تاكه شهادتله
خاين اولميلر وجه اوزره طانقلق ويرهلر ودخي مدعي يميني وشهادتي مدعى عليه اوزرينه
عيني يرينه دوردوغي اندن اوتروا اولاكه مدعى عليه قورقهكه اكر بونك خيانتي ظاهر اولاجق
اولورسه يمينلري رد اولنور مدعي يمينينه بس اول قورقودن امتناع ايدوب شهادتلرنده
يلان ايتميلر انكچون تهديد ايدوب بويرديكه قورقك الله تعالىدن خيانت ايتمك بويرولننه
ايشدك تصديق ايدوب عمل كتورككه الله تعالى خاينلره هدايت ويرمز تا اول خيانتنده
توبه قلماينجه آنما الله تعالى لنيت او اخران من غيركم ديدوكي منسوخ اولدي اول اتيلهكي سورهدي

واشهدوا

واشهدوا ذوي عدل منكم ددي يعني شاهدلردن كوترلدي ذميلرك شهادتلري باطل
اولدي الا كه وجنسي ذمي اوزره جائزدر انجق يوم يجمع الله الرسل فيقول ماذا اجبتم
قالوا لا علم لنا انك انت علام الغيوب يعني قورقك خيانت ايتمكدن شول كونكه
هولندنكه اول كونده حق تعالى رسوللريني جمع ايليه اندن ديدكه سزك قومكز نه نسنيه
اجابت قلديلر توحيده وسزه نه جواب ويرديلر بولر حق تعالينك اول سؤالي هيبتندن
واول كونك شدتندن بعض مؤمن فقره ديديلركه بزم اندن خبرمز يوق غيبلري بيلجي سن سن
ديديلركم بولر بو كلامي اول بعث اولنجق ديديلر وبعضيلر ايتديلركه جهنمي كوردكلري وقتكه
كوكر يوب بالكلمنا انك هيبتندن مقرب فرشتهلر ومرسل پيغمبرلر قالميه الا نفسي
نفسي ديه اول وقت اول پيغمبرلر ديهلركه بزم اندن علومز يوق غيبلري بيلجي سنسن زيرا
اولروك دخي عقلنه اول وقت دهشت واقع اولوب حيرتده ويشرلرا متا اندنصكره
اول دهشت اولردن زايل اولوب بر منزله دخي نازل اولالركه كندولرك تبليغ رسالت
قلدقلرين وانلرك تكذيب ايتدكلرندن خبر ويرهلر بري بري اوزره شاهد اولالركه
سنوك اوزرينه بزم رسوللرمز شاهد اوله بنكم سوره نساده بيان كجدي اذ قال الله يا
عيسى بن مريم اذكر نعمتي عليك وعلى والدتك اذ ايدتك بروح القدس تكلم الناس
في المهد وكهلا واذ علمتك الكتاب والحكمة والتورية والانجيل واذ تخلق من الطين
كهيئة الطير باذني فتنفخ فيها فتكون طيرا باذني وتبرئ الاكمه والابرص باذني
واذ تخرج الموتى باذني واذ كففت بني اسرائيل عنك اذ جئتهم بالبينات فقال الذين
كفروا منهم ان هذا الا سحر مبين يعني افرنده حق تعالى عيسايه دنياده ويردوكي نعمتلر
ذكر ايدوب عند ايليه فضلني اظهار قلمق ايچون بويله بويرهكه اي مريم اوغلي عيسا
آكغل اول نعمتلريمي كه سنوك اوزروكه عطا قلدم اولا سكا نبوت ويروب قوللرمه
رسول كوندردم دخي انك اوزرينه بونجه انعاملر ايدوب كافرلرك طعنندن قورتردم
واكا مقام ولايت روزي قلدم اني خاص بزم خدمتمزه قودم وسكا معاونت قلدم
جبرائيلله دخي سنوك دلوكك محقده سن كتوردم بشكده ياتركن خلقله سويلدك وبيرلك
حالنده دخي سويلدك شول وقتكه سني كوكدن يره اندردك واوتزياشكده سكا وحي اندردك
دخي علم وفهم ويردك وتوراتي وانجيلي سكا حفظ ايتدردك ودخي آكغل اني كم بالچقدن
قوش هيئاتنده سن برنسنه تقدير ايدردك بنم اذنمله اندن بكا نفخ اوردك بنم اذنمله
اول قوش اولوب اوچردي واناادن كوزسز طوغمالري كورر ايدردك وابرصلرك كودهلري
الاجه سن كيدهرردك بنم دستورمله ودخي اولولري درلدوب سنلودن طورغردك
بنم اذنمله ودخي اول وقتكه بني اسرائيل سني اولدرمكه قصد قلديلر سن انلره عجايب علامتلر
كلدك انانماديلر اولرك شرني سندن منع ايلدم سني جبرائيلله كوكه كوتوروب انلردن برينه
سكا تشبيه قلدق سني صانوب اني اولدروب اصديلر دخي كليسيله اول كافرلرده بعضي ديلركه

دكلدر بو اشكاره سحر در واذ اوحيت الى الحواريين ان امنوا بي وبرسولي قالوا امنا
واشهد باننا مسلمون يعني دخي ذكر ايله يا عيسى اول احسانمزي كه سن كلوب
حوارييونه تبليغ رسالت قلدك بن انلرك كوكللرينه الهام ايدوب تلقين ايدوم كه
بنم وحدانيتمه ايمان كتوره لر ورسولمي تصديق ايدلر اولر بنم تلقينمله سنوك دعوتكه
اجابت قلوب د ديلر كه بز ايمان كتوردك الله تعالى يه وانك رسولنه كرچكلدك سن طانق
اول يا عيسى كه بز الله تعالى يه مطيع ومنقاد اولنلردنز اذ قال الحواريون يا عيسى بن مريم
هل يستطيع ربك ان ينزل علينا مائدة من السماء قال اتقوا الله ان كنتم مؤمنين
يعني عيسانك قومي حوارييونه د ديلر كه سز عيسانك صاحب سري سز عيسى يه سويلك كه
الله دعا قله تا بزه كوكدن مائده اندوره طعام لنه وز حوارييوندن برسي كه شمعون ديدي
كلوب عيسى يه اول قومك خبرن دكوردي عيسى شمعونه ايتدي يا شمعون وار انلره ايتكم
قورقك الله تعالى دن اكر كرچك مصدقلر سكوز كندو نفسكوز چون بلاء ديلك شمعون
كلوب بو كلامي خلقه دكردي بولر دخي كروند جواب ويروكي حق تعالى بيان ايدوب
بيوردي كه قالوا نريد ان ناكل منها وتطمئن قلوبنا ونعلم ان قد صدقتنا ونكون عليها
من الشاهدين يعني اول قوم كرو شمعونه ايتديلر يا شمعون ايت عيسى يه كه بز ديلرز اول
مائده دن يبوب كوكلمز ساكن اوله شبههمز كوتريله اندن كه بزي اندن يكا دعوت ايدرسن
ودخي بله وز كه سن بزه پيغمبرين ورسولي ديدوكوكده كرچك سن ودخي بز اني معاينه
قلوب شمدي حاضر اولنلره وبزدن صكره كلنلره بو حال اوزره شاهد اولاوز چون
عيسى بو كلامي اشتدي طرو كلوب ايكي ركعت نماز قلدي اندن دعا قلوب ايتدي قال عيسى بن
مريم اللهم ربنا انزل علينا مائدة من السماء تكون لنا عيدا لاولنا واخرنا واية منك
وارزقنا وانت خير الرازقين يعني اي چلابم اندر بزم اوزرينه كوكدن بر مائده كم اول
مائده اولمزه واخرمزه عيد اوله اول كون يكشنبه كونيدي پس اول كون اوله عيد اولدي
كه اكا تعظيم ايدرلر ودخي اول مائده انمك دلالت ونشان اوله سنوك وحدانيتوكه و
رسولوكك صدقنه عطا قل بزه اول مائده يي كه معطيلرك خيرلوسي سنسن كه بي غرض
ويررسن قال الله اني منزلها عليكم فمن يكفر بعد منكم فاني اعذبه عذابا لا اعذبه
احدا من العالمين يعني حق تعالى عيسايه وحي ايدوب ديدي يا عيسى اولسي ديلدوككوك
مائده يي بن اندورورين اما هركيم اول مائده اينوب اندن يدكدن صكره سزدن كوكو عيسانك
انكار ايدرسه كوز بدرستي اول انكار ايدنلره بن عذاب قلم كه دخي هيچ بركسيه انجلين عذاب
اتمه مش اولم واذ قال الله يا عيسى بن مريم ءانت قلت للناس اتخذوني وامي الهين
من دون الله قال سبحانك ما يكون لي ان اقول ما ليس لي بحق ان كنت قلته فقد علمته
تعلم ما في نفسي ولا اعلم ما في نفسك انك انت علام الغيوب يعني حق تعالى عيسايه
صوره كه يا عيسى سني انيدك بو خلايقه كه بني وامي انامي كندوكزه معبود دوتنك الله دن

غيري

غيري اول سوزك هيبتندن عيسى دتره مك دوته شويله كه سوكوكلري چاتلدو سيها
كندو ايشره ديه كه اي بنم ديم بن سني تنزيه ايدرم اندنكه سنك شانكه لايق اولميه
ني سويليم ونه كار واد كاه وكرامتكه شول سوزي سويلك كه اول سندن غيري به طعمه دعوت
اوله اكر اول سوزي بن بولره سويلمش اولورسم سن خود بلورسن سكا خفي نسنه يوقت
سن بنم نفسمدن دنيا ده نه كلدوكي بلورسن اما سنوك علمكده كه سكا غيب در اكا مطلع
اولمزم عابيلن بيلجي سنسن اولمشي اولاجيهب بلورسن ما قلت لهم الا ما امرتني به
ان اعبدوا الله ربي وربكم وكنت عليهم شهيدا ما دمت فيهم فلما توفيتني كنت انت
الرقيب عليهم وانت على كل شيء شهيد ان تعذبهم فانهم عبادك وان تغفر لهم فانك
انت العزيز الحكيم يعني دخي عيسى ديه كه يا رب بن ديدم بولره الا شول نسنه يي كه سن اني
بكا بويردك كه ديم بدرستي طوتك اول الله تعالى يه كه بنم ربم دخي سزك ربكز دخي اولدر
ودخي بونلرك اوزرينه صاقجي ايدم بولره ايرشدردكم خبرده كه مخالفت قلميه لر ما دامكه
دنيا ده بن بولرك ارا سنده ايدوم چونه بكا حكم ايدوب كوككه كوتردك بولرك
حاللرينه رقيب سنسن اولدك دوكلي نسنه يه حاضر سنسن بولره بن ديدوكم وبولر بكا
نه ديدكلرين هموسن بلورسن اما بوندن صكره بولر نه دو رتديلرين بلمزم اني دخي سن بلورسن
اكر عذاب ايدرسن قوللروكدر وكر يارلغيه سن كروحكم سنكدر حكيم سن يني كه كسه حكمته غالب
قال الله هذا يوم ينفع الصادقين صدقهم لهم جنات تجري من تحتها الانهار خالدين
فيها ابدا رضي الله عنهم ورضوا عنه ذلك الفوز العظيم لله ملك السموات والارض
وما فيهن وهو على كل شيء قدير يعني حق تعالى قيامت كونده اشبو ذكر اولنان كلامكه
عيسايه ديه ودخي بيوره كه بو كون شول كوندر كه موحدلره توحيدلرنك منفعتي ايرشه
ورسوللره تبليغ رسالت قلدقلرينك وانلري تصديق ايدوب ايمان كتورنلرك ايمانلري
منفعتي انلره حاصل اوله كه اول جنتلردر كه شكلرينك وانهاجلرينك التندن ارمقلر
اقر بو حالده كه انلر مخلد اولالر موت ندايا غز لله كروفوت اولمق قورقسي اولميه دنيا ده
قلدقلري طاعتلر سببيله حق تعالى بولردن راضي اوله اولر دخي حق تعالى طاعتلرينه جنتلر
عوض ويردوكنه الله تعالى دن راضي اولالر پس بو جنته كروب حق تعالى نك مؤمنلره رضاسي
حاصل اولدوغي وانلر مؤبد ومخلد اولدوغي كي اولو سعادتدر جميع كوكلر عالمي ويرلر عالمي
دخي بولرك ايچنده نه وارسه كلي انك ملكيدر دوكلنه متصرف اولدر نيه دلرسه وار ايدر
ونيه دلرسه يوق ايدر كيمي ديرلدر وكيمي اولدرر كيمي قالدورور كيمي اندورر نيه دلرسه قدرتي يتر
قادردر نيه دلرسه اشلر كمسه مانعي يوقدر خالق ذو الجلال اولدر

سورة الانعام مائة وست وستون اية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي خلق السموات والارض وجعل الظلمات والنور ثم الذين كفروا بربهم
يعدلون يعني اول حمد لايق اولان الله در كه يرلري ياراتدي طاغلريله واغاجلريله ويازيلري و

ودكزلرايله وايچنده انواع معادنيله بو قوللرك مصالحيچون آلتوندن وكوموشدن وبقردن
ودمردن وقورشوندن ودكزلر ايچنده انجودن وجواهردن دخى نيجه بولر بكزر وارسه بودخى
كوكلر يارتدى ايله ويلدزلر ايله انى مزين قلدى نيجه كه بو ايه مسخر قلوب كوندزى كوكشيه
مسخر قلدى هر كوكه بر فلك يرادب هر برينه بر يلدز يرادب انده مقام ويردى وروزكارك
احوالي تغيرات اوزره اولمقلقى انلرك سيرينه متعلق قلدى حساب معلوم ملكه اندن
زياده ونقص اولميه جهان ايچنده اولان امور وقتلو وقتيله مضبوط اوله خلل واقع
اولميه تاكه قوللر فارغ اولوب امور عبادته مشغول اولالر ودخى حمد ايدك اول الله تعالى يه كه
نور يارتدى دخى قرانكو يارتدى نورى دخى ظلمتى دخى يرادن الله تعالى دركه واحددر خلقتده
وملكنده انك نه شريكى وار نه كفوى بو عجبدركه بو دكلو ايات واثار ظاهر اولمشكن كه خالق
مطلق اولدر بو كافرلر عبادتده بتلريني الله تعالى عبادتنه برابر قلورلر هو الذي خلقكم من طين
ثم قضى اجلا واجل مسمى عنده ثم انتم تمترون يعنى اول الله در اولكم سزك اصلكز ادمى
طيندن يارتدى سزى انك صلبندن ونطفه سندن وجوده كتوردى كه سز انك ذريتى
ونسلى سز اندن بر اجل تقدير قلدى كه طوغمقدن اولنجه دك وانك قتنده بر اجل دخى مقدر
اولمشدر كه اول مدت برزخدر يعنى اولدكدنصكره كرو قوپنجه دك بو اجللر هم
كتيه لوح محفوظده يازلمشدر بعضلر ايتدلر اجل اكبر بر ايراده وغى وقتدن اولوم
كلنجه در ابتداى يوننده كه اول وقتده هر كيشى بلور كه عاقبتى اولومدر بو عمرك نهايتى وار
هم بعض مخلوقاته اول اجلك وقتنى بلدرمشدر علم كندويه مخصوص دكلدر نتكم ارحام اوزره
اولن فرشتهلره بلدردى كه انك دنياده عمرينك مقدارى اولسر ودخى ملك الموته بلدرمشدر كه
وقتى تمام اوله قبض ايدر نه بر ساعت ايلرو دوتر ونه بر ساعت كرو اما اجل مسمى يى كندو
اضافت قلوب انك قاتنده ديو ذكر ايلدى زيرا اجل قيامتدر انك علمى كندويه مخصوصدر
كيمسه يه بلدرمشدر كه اول نه وقتدر اولسر عجبدر كه سز دخى بونده شك ايدرسز اول بعثه
محكم يقين ايدنمزسز كه انكا بر استعداد ايدرسز وهو الله في السموات وفي الارض يعلم سركم وجهركم
ويعلم ما تكسبون يعنى كوكلرك ويرلرك خالقى اول الله دركه جميع يرو كوك اهلى انك
وحدانيتنه اقرار ايدرلر سزك اولسرلر قلدوغكز عمللرى دخى بلور اشكاره قلدوغكز
عمللرى دخى بلور خيردن وشردن نه كه كسب ايدرسز بلور انوكلرسزه مكافات قلور وما تاتيهم
من اية من ايات ربهم الا كانوا عنها معرضين فقد كذبوا بالحق لما جاءهم فسوف ياتيهم انباء
ما كانوا به يستهزؤن يعنى هيچ بولره بر علامت ونشان ظاهر اولمدى مولالرينك علامتلرندن
الا انلر اندن اعراض ايدوب انكار ايدرلر ودخى قران چونكه بيان حقله كلدى اولبرانى
تكذيب ايلرلر محمدى استهزا ايلوب ديلر كه بو سنك دوزكونكدر الله دن دكلدر تيز
اولابلاركه بيلانلدقلرينك وقرانى استهزا ايلوب والله دن دكلدر ديدكلرينك جزاسى
ندر قران انلره خبر ويردكى عذابدن وعقابدن معاينه كوره جك بلالرك استهزالرينك

مكافاتى

مكافاتى انلره نولسر المير وكم اهلكنا من قبلهم من قرن مكناهم في الارض ما لم نمكن لكم وارسلنا
السماء عليهم مدرارا وجعلنا الانهار تجري من تحتهم فاهلكناهم بذنوبهم وانشانا
من بعدهم قرنا اخرين يعنى بو مكذبلر كورمزلرمى وبلمزلرمى كه بونلردن اوك نيجه قرنلرى هلاك
ايلدك برى برى ارديجه بونلرده ايلرو كلنلردن شول نسنه لرى كيم بونلره قوتلندرمشدك
ما الله واولاد له شول نسنه لر دكه اى مكه اهلى اول اقتدارى سزه ويرمدك دخى هر حاجت
وقتنده اولره برى برى ارديجه يغمورلر ياغدردق باغلرى بستانلرى ايچنده ايرماقلر
التندن ارمقلر اقتدق چونكه اولر بو نعمتلرك قدرينى بلموب كفران نعمه اولوب شكرينى ترك
ايتديلر تكذيبى الدن قومديلر دخى انلرى عذابله هلاك ايلدك رسوللرومزى تكذيب
قلدقلريندن اوترو انلرى هلاك قلدوغمزدنصكره يرلرينه بر قرن اخر دخى كتوردك قرن
ديدكلرى بر مدتدر كه انك ايچنده بر پيغمبر اوله يا اهل علمدن بر مجتهد صايب اوله خلقه
دين اوكرده ولو نزلنا عليك كتابا في قرطاس فلمسوه بايديهم لقال الذين كفروا ان هذا
الا سحر مبين يعنى يا محمد اكر بز سنك اوزركه كتاب اندوره جك اولورسوزكه اول
صحيفه اوزره يازلمش اوله اولر انى معاينه كوروب اللريله دوتب انى تصديق ايده جك
دكللردر بلكه اول كافرلر ايدرلركه بو دكلدر الا اشكاره سحردر الله دن دكلدر وقالوا لولا
انزل عليه ملك ولو انزلنا ملكا لقضى الامر ثم لا ينظرون ولو جعلناه ملكا لجعلناه
رجلا وللبسنا عليهم ما يلبسون يعنى مكه كافرلرى ايدرلركه بجون كوكدن بونك اوزرينه
بر ملك انمزكه بونكله بله نذير اولوب خلقى قورقده حق تعالى سويردكه اكر بز كوكدن بر
ملك اندوريدك انلر انى معاينه كوريجك طاقت كتورميوب هلاك اولالردى دخى
اكا ايمان كتوروب تصديق اتميه لردى اول سببدن انلره عذاب اينيدى بر ساعت امان
ويرلميوب هلاك اولالردى اول عذاب ايچنده واكر بز كوكدن پيغمبر فرشته اندوريدك
اول فرشته يى دخى بر ادم صورتنده اندوريدك ابراهيمه اندردكومز قونقلر كبى وداوده
اندردكمز دعويجيلر كبى نتكم جبرائيل رسوله دحية الكلبي صورتنده اندوكى كبى وكر فرشته
ادم صورتنده اينيدى اولردن كرو تلبيس واشتباه زايل اولميايدى فرشته انمزدن اول
اشلرى نجه ضلالتده ايسه كرو ايله اولكيدى ولقد استهزئ برسل من قبلك فحاق بالذين
سخروا منهم ما كانوا به يستهزؤن يعنى يا محمد سن بو كافرلرك سوزلرينه ملول اولوب
طارلغمه سندن ايلرو كلن رسوللرى دخى استهزا قلديلر نتكم سنى عذابدن خبر ويرجك
سنى استهزا ايلورلر ايرشدى اول استهزا قلنلره عاقبت اول قلدقلرينك عقوبتى
قل سيروا في الارض ثم انظروا كيف كان عاقبة المكذبين يعنى ايت يا محمد مكه اهلنه كه
يريوزنده سفر ايدك ونظر ايدك عبرت برله كوردك كه رسوللرى وكتابلرى يلنلانيلرك عاقبتى
نيه ايرشدى ياخود قرانى اوقت نظر ايدك سزالر وخيلرك حالى عذاب ايچنده نيه ايردى
تا انوكله عبرت الوب اوكتلسز قل لمن ما في السموات والارض قل لله كتب على نفسه الرحمة

ليجمعنكم الى يوم القيمة لاريب فيه الذين خسروا انفسهم فهم لا يؤمنون يعني يا محمد ايت
اول كافرلره كه بو يرلر وكوكلر ايجنده كيمك ملكدر اكر جواب ويررلر خوش والا ويرمزلرسه سن
ايت كه يرده كي وكوكده كي كلي الله تعالى نكدر كيمه ديلرسه ويرر ودخي ايتكه الله تعالى كندو ذاتنه
انده ايجوب رحمت قلمغي واجب قلدي كه سزه دنياده عذاب قلميه مهلت ويره اولا كه كمركوز
دن توبه ايدوب رجوع قلاسز والا دونميه جك اولورسكوز كندو ذاتنه انده ايجنده البته
سزي قيامت كوننده اولكزي واخركزي بر يره جمع ايليه كه اول قوبوب جمع اولمغه شك
كمان يوق اولرك قاننده كه ايماني وار اما تحقيق زيانكار اولرردر كه نفسلرينه تمام تقصير
ايدوب ايمانه كتورمزلر الله تعالى نك رحمتندن محروم وبي نصيب اولورلر وله ما سكن في
الليل والنهار وهو السميع العليم يعني الله تعالى نكدر شول نسنه كه كيجه لرده ساكن اولوب
كوندزلرده حركت قلور دكزده وقروده قوشلردن ودپرنوب يريوزنده يورين جانورلرده
كرك اهلي كرك وحشي كلي اكا سجده ايدرده وكوكده پس اول پادشاه سميعدر كافرلرك مقالتني
اشيدر عليمدر انلره عقوبت بنجه ايتمك كرك ايدوكني بيلور قل اغير الله اتخذ وليا فاطر
السموات والارض وهو يطعم ولا يطعم قل اني امرت ان اكون اول من اسلم ولا تكونن من المشركين
يعني يا محمد ايت اول كافرلره كه يعني بن الله تعالى يي قويوب اندن غيري معبودمي طوتايين
كه يرلرك كوكلرك خالقي اولدر يوغكن وار قلن اولدر وجميع خلقه رزق ويرن اولدر
هيچ برنسه رزق ويرمكده اكا معاون دكلدر كليني طعاملندورن اولدر كندو يمكدن
ايچمكدن منزه در بونك كبي معبودي قويوب بن ايروغني دوست دوتمزين ودخي ايت كه
بن اكا امر اولندم كه مكه اهلندن اول اسلامه كلوب الله تعالى يه مطيع اولنجي بن اولم
ودخي بكا ايتدي سن انلرك سوزنه باقوب مشركلردن اولمغل طريق توحيدده استقامت
اوزره اولغل قل اني اخاف ان عصيت ربي عذاب يوم عظيم يعني ايت يا محمد بن حقيقت
بيلورم كه اكر تمامه عاصي اولوب انالرم دينينه دونوب الله تعالى دن غيريه طپاجق اولرسم
قيامت كوننده قتي اولو عذاب بكا اولسه من يصرف عنه يومئذ فقد رحمه وذلك
الفوز المبين يعني هر كمسه دن كه قيامت كوننك عذابلري منع اولنه دليلدر الله تعالى اندن
عفو ايدوب تحقيق اكا رحمت ايلدي پس عذابدن نجات بولمق سبب سعادتدر وان يمسسك
الله بضر فلا كاشف له الا هو وان يمسسك بخير فهو على كل شيء قدير وهو القاهر فوق
عباده وهو الحكيم الخبير يعني يا محمد اكر سكا حق تعالى دن بر شدت يا بر بلا ايرشسه اندن
ارتق اول معبود طوتدقلركه اكا طابلور ياخود اولردن غيري بر كسنك قدرتي يتمزكه اني
سندن منع ايدوب سكا فرح حاصل اوله الا الله تعالى دركه قادردر دفع ايده وكر كوسكا
اندن بر بولق وعافيت حاصل اولسه كرو هيچ بر كمسه بولردن قادر دكلدركه اول حالي سندن
تغيير ايدرلر پس بوكلينه قادر اولن حق تعالى دركه كيمي ديلرسه غنا ويروب باي قلور وكيمي
ديلرسه فقير قلور كيمه بلا ومحنت وكيمه صحت وعافيت ويرر زيرا الله تعالى حكيمدر غالبدر

عاليدر قوللري اوزرينه جميع انك مملوكيدر مالك الملك اولدركه حكيمدر حكمته مانع
يوق خبيردر قوللرنك دقايقلرينه وسرلرينه بيلور قل اي شيء اكبر شهادة قل الله شهيد
بيني وبينكم واوحي الي هذا القران لانذركم به ومن بلغ ائنكم لتشهدون ان مع الله الهة
اخري قل لا اشهد قل انما هو اله واحد وانني بريء مما تشركون يعني يا محمد ايت مكه
اهلنه كه سزك قاتكزده كيمدركه كي اولو اولا حجت وبرهان يوندن اكر جواب ويررلرسه
خوش والا جواب ويرمزلرسه سن ايتكم الله تعالى شهيددر بنمله سزك اراكزده كه بنم
رسوللكمي بيان ايدر اول الله تعالى دن بر قران وحي اولندي تاكم انوكله سزي انذار ايدوب
قورقدم دخي شول كمسنه لركه انلره قران خبري ايرشدي سزدن غيري انلري دخي انذار ايدم
يعني بن كلي جنه وانسه رسولم كه قران خبري بولرك كلينه ايرشسه كرك ودخي اولي ايتكم
سز طانقلق ويررسزكه الله دن غيري صنملردن دخي اله وار اكر ديرلرسه كه بلي سن ايتكه
بن طانقلق ويرورمكه الله واحددر شريكي يوقدر بيزار رستي بن بريئم وبيزارم شول نكه
سز اني بتلردن وصنملردن الله تعالى يه شريك كتوررسز اول شريكلردن متنه دربوجه در
اندنكه سز وصف ايدرسز الذين اتيناهم الكتاب يعرفونه كما يعرفون ابناءهم الذين
خسروا انفسهم فهم لا يؤمنون يعني شولر كم بز كتاب اندردك اولر توريت وانجيل
اهلندر اولر شول كندو نسبدن اوغلانلريني شكسز بنجه بيلورلرسه محمد حق رسول
ايدوكني نعتي وصفتله دخي بيلرك بيلورلر نتكم عبد ابن سلام ايتدي بن محمدك حق رسول
ايدوكني كندو اوغلم ايدوكندن دخي بكرك بيلورم زيرا انده كاهم بو قدر كه حق رسولدر
اما بنم اوغلمده كاهم وارد رحقيقت بلمزم زيرا عورتك بو بنجه كزلو ايشي وار بلمزم بن عيانيكي
نز قلدي اما انلر كه نفسلرينه زيانكار اولمشلردر انلردر كه حقي بلوب انكار ايدرلر ايمان
كتوروب تصديق ايتمزلر ومن اظلم ممن افترى على الله كذبا او كذب باياته انه لا يفلح الظالمون
يعني كم اوله اندن ظالمرق كه الله تعالى اوزرينه افترا قلوب يلان سويليه اكا بر غيري الهيت
ده شريك قلا ياخود انك كتابنه يالان ديوب ديه كه بو الله دن دكلدر تحقيق بونك كبي ظالم
لر فلاح بولوب قورتلمجق دكللر اخرت عذابندن ويوم نحشرهم جميعا ثم نقول للذين اشركوا
اين شركاؤكم الذين كنتم تزعمون يعني قيامت كوننده بز جميع خلقي بر يره جمع ايدرز بن شريك
كتوررنلره ديه وزكه قني اول شريكلركز كه سز باده بكا او رتاق قاندوكز كندو زعمكوزجه
اني اله ديو عبادت ايدوب معبود طوتدوكز ثم لم تكن فتنتهم الا ان قالوا والله ربنا
ما كنا مشركين انظر كيف كذبوا على انفسهم وضل عنهم ما كانوا يفترون يعني بو سوالدنصكره
انلرك جوابي وعذرلري اولمدي الا بو اولدي كه ايتديلر اي بزم ربمز والله بز سكا شريك
ايدنلردن دكولز حق تعالى رسوله ديه كه يا محمد نظر ايله كوركه كندو نفسلرينه بنجه يلان سويلديلر واول
يلان قلدقلرنك وباطل كندولره بنجه اوغرادي الهلري بولردن اعراض ايدوب كندو نفسلرينه
مشغول اولدي دنياده الله تعالى يه افترا قلوب يلان سويلديكلري ايله ومنهم من يستمع اليك

وجعلنا على قلوبهم اكنة ان يفقهوه وفي اذانهم وقرا وان يروا كل اية لا يومنوا بها حتى
اذا جاوك يجادلونك يقول الذين كفروا ان هذا الا اساطير الاولين يعني يا محمد بولردن
بعضي سنوك سوزكه دكلرلر ديكلرلكن هيج انلره منفعت ايلمز زيرا
كفرلري مقابلهسنده بز انلرك كوكللرين برده ايلدك وكوكللري قولقلرينه صاغرلق ونقلت
ويردك كه قولقلريله كلامكي اشيدرلرسنه صقلمزلر شول حيوانلر كبي كه سوزي اشيدرلر
اما فهم اتمزلر كه اول ندر اكر بولر كلي علامتلري كوره جك اولورلرسه انشقاق قمر كبي يا
كلام حصا كبي يا دخي غيري بولرا كا تصديق ايدوب ايمانه كلسردكلرقاچنكه سنوك
قاتكه كله لركه باطل حجتلريله سوكلمجادله قلوب انكار ايدرلر كه قرآن اسه دن دكلدر
بلكه كچنلرك باطل دوزلمش سوزلريدر كه محمد اني اوكرنوب اوقر وهم ينهون عنه وينأون
عنه وان يهلكون الا انفسهم وما يشعرون يعني بونلر انلردر كه محمدي الجمكدن خلقي منع
ايدرلر اما كندولر انك دينه كرمكدن اراغ اولورلر او لرهلاك اتمزلر الا كندو نفسلريني
هلاك ايدرلر خبرلري يوق بو شول امر معروف نهي منكر ايدنلر كبي دركه سويلرلر كندو مخالفت
ايدرعاقبت كروكندوني عقابه اوغرادرخبري يوق ولو ترى اذ وقفوا على النار فقالوا يا
ليتنا نرد ولا نكذب بايات ربنا ونكون من المومنين بل بدا لهم ما كانوا يخفون من قبل ولو
ردوا لعادوا لما نهوا عنه وانهم لكاذبون يعني يا محمد اكر بو كافرلري سن كوريدك شول
وقتكه جهنمك ارقاسي اوزرينه حبس اولنلر جهنمك ارقاسي اول وقت شول هلال اي
كبي كمراولاكه اول صراط در اندن ندا اولنه جهنمه كه يا جهنم سنك اصحابكي سن ال بزم
اصحابمزي بزه قو اول وقت اهل نار اولان اشغه دوكله اهل جنت ثابت اولوب برنده
قاله يا محمد سن اولري اول وقت كوره جك عجب ليه سن كه ديالراي كاشكي بز كرو دوندوريلوب
دنيايه واريدق ديبزك انلرينه تصديق ايدوب مومنلردن اوليدق حق تعالى ايدر بو كلام
بولردن حقيقي دكل بلكه بوندن اوكدن دللرين كزلو سويلديكلرين اعضالري طانقلق ويروب
اشكاره قلدي اول حجابا لتدنذر كه دنيايه وارمغي كرو تمنا ايدرلر وكركرو ردا ولنوب دنيايه
وارسه لردي همان كرو اول نهي اولنان اشلرينه مشغول اولوب كرو اول حاله دوتنرلردي
بولرديدكلرينه يلا بحيلر در دنياده بو بحه حاله دوشب معاينه كوردبلرد ولنديلر وقالوا
ان هي الا حياتنا الدنيا وما نحن بمبعوثين ولو ترى اذ وقفوا على ربهم قال اليس هذا
بالحق قالوا بلى وربنا قال فذوقوا العذاب بما كنتم تكفرون يعني بو بعثه منكر لردير لركه
دكلدر حيات الا بو دنياده كي حياتمزدر كه دنياده سرورلريمز اتالرانالر اولورا وغلالر
قزلر يرينه خلف قلالور بز اولدكدنصكره كرو تو بمز رحق تعالى اولرك حالن بيان ايدوب
بويرديكه يا محمد اكر كوره سي سن اول بعثه منكرلرك حالن عجب ليه شن شول وقتكه اولر
سورولب واروب حق تعالى نك عذابي قاتنده حبس اولنلر اولره دنيله كم اشبو بعث وعذاب
حق دكلمي اولر اول وقت ايدوب ديلركه بلي حقدر اي بزم ربمز اما بو اقراردن اولره منفعت

اولاجق

اولاجق دكلدر چون وقتيله اولمدي بس طاموا خزينه دارلري اولره ديه لركه وارك امدي
اول انكار قلدوغكز عذابلري كرد دنياده اكا تصديق ايتوب كافر اولوردوكز قد خسر
الذين كذبوا بلقاء الله حتى اذا جاءتهم الساعة بغتة قالوا يا حسرتنا على ما فرطنا فيها
وهم يحملون اوزارهم على ظهورهم الا ساء ما يزرون يعني تحقيق زيانكار اولدي شولركم حق
تعالى يه انكار ايدوب بعثه منكر اولديلر عقوبت ثواب اوزره ودنياني اخرت اوزره
اختيار قلديلر تا اكا دك كه اكسوزين قيامت قوپه ديه لركه واي بزم ندامتمزه وفضاحتمزه
اول قصورلر اوزره كه دنيا ايچنده اخرت عملدن ضايع ايلدك بو حالتده كه اول قبيح عملري
وكناهلري ارقه لرينه بوكلمش اوله لر اكاه اولك اول كوتردكلري اسباب نه يا وزيوكدر
وما الحيوة الدنيا الا لعب ولهو وللدار الاخرة خير للذين يتقون افلا تعقلون يعني دكلدر بو
دنيانك حياتي الا اويون ربا طل حال بو دركم دار اخرت كم حق دراول خير لودرشول
كمسنه لركه شركدن ومعاصيدن سقنالر حقه مطيع اولوب مخالفت قلميالر عجبا بولرك
عقللري يوقميدر بو فتنه دينخسيس در فاني درتا كه اول فانيي قويب باقي دوتالر دي
قد نعلم انه ليحزنك الذي يقولون فانهم لا يكذبونك ولكن الظالمين بايات الله يجحدون
يعني تحقيق بزبلورز يا محمد كه سني محزون قلور اول سوزلركه اول كافرلر سويلرلركه سن صادق
سين دخي وحي اولمزدن اول سكا امين ديو تسميه قلمشلردي چون سكا وحي اولندي
اول وحي اولناني تكذيب ايدرلر همان بو ظالملرك انكارلري سكا دكل بلكه بزم ايتلرومزي
دخي انكار ايدرلر ولقد كذبت رسل من قبلك فصبروا على ما كذبوا واوذوا حتى اتاهم نصرنا
ولا مبدل لكلمات الله ولقد جاءك من نبأ المرسلين يعني يا محمد يالكز بو قوم سني يالنك مديلر
بلكه سندن ايلرو كلن رسوللري دخي قومي يلانلديلرنته كم سني يا لنلديلراما اولر صبر ايلديلر
يا لنلدقلرو ايجندكلري اوزرينه اما بزم نصرتمز ايرشنجه كه انلري عذاب ايله هلاك ايلدك الله
تعالى نك حكمي تغيير اولمز وعده سنه خلاف دخي اولمز بدرستي سكا خبر ويركدي اول مرسللر
قضيه لرندنكه انلرك قومني نجه هلاك قلدق وانلري نجه قورتردق سنده دخي انلرك سيرتن
عادت ايدين انلر اقتدا قل صبر ايدوب اذا قلمغه تحمل ايت تاكه سكا دخي نصرتمز
ايرشه وان كان كبر عليك اعراضهم فان استطعت ان تبتغي نفقا في الارض او سلما في السماء
فتاتيهم باية ولو شاء الله لجمعهم على الهدى فلا تكونن من الجاهلين يعني يا محمد اكر اول كافرلر
ايماندن اعراض ايدوب سني يلانلد قلري سكا كلوب اكا صبر ايده مزسك اكر كوچلك تيرسكز
يير التندن قويو ايدوب يول بولاسين يا كوكه چقمغه نردبان بولاسين تاكه بيره اينوب
وكوكه چقوب انلره برايت وعلامت كتوره سن اني اشلركه سن بولرلر ايمانه كتوره جك دكل
سن اكر حق تعالى ديلسه جبر وقهرله بولري اسلام اوزره جمع ايدوب هدايت ويريدي
اما اندي اسلامه امر ايدوب كندو اختيارلري اوزره قودي سن اول بلمزلردن اولمغلكه
خيرك شرك تقديري الله تعالى دندر اكا كم توفيق ويركدي اسلامه لايق اوكه ايمانه كلور واكا كه توفيق ويرلدي
ايمانه كلمز

عذابلر
سانه

حزب

انما يستجيب الذين يسمعون والموتى يبعثهم الله ثم اليه يرجعون يعني بو رسته يا محمد
سنك دعوتكه شول كمسنه لر اجابت ايدرلر كه سكا مطيع اولوب سندن كلامي هدايتي
كوكل قولاغيله دكليه مرادي قبول ايمان اوله واشتدوكي تصديق ايده اما اول كه انكار ايله
قولاق دوته مرادي قبول ايمان اولميه اول شول صاغرلردن اولورلر كه صحيح موته اولشمشده
انلر اولولر ندرجوه حيات ديلك كندولره منفعتي يوقدر پس حق تعالى اولولري اولدوكي
صكره بعث ايدر اندن نصكره جمع اولوب وارجق يرلري حق تعالى حضرتيدر كه نه قلديلرسه انك
مجازاتن بولالر وقالوا لولا نزل عليه اية من ربه قل ان الله قادر على ان ينزل اية ولكن اكثرهم
لا يعلمون يعني بو كافرلر ديرلر كه براية يا برنشان اندورلمز محمده اوزرينه كه انك رسالتنه علامت
اوله انك كلامي صدق بلنه يا محمد ايت سن اول الله تعالى قادردر كه ايت وعلامت اندوره
ليكن بولروك چوغي بلمزكه ايت اندكن اولره نه اولسه وكربزا اول ديدكلرنه ايت اندوره ور
انلركه ايمانه كلميه لر انله اولمجق انلر عذابه مستحق اولورلر كه ايلروكيجنلر كبي انلر دخي عذاب له
هلاك ايليه وز وما من دابة في الارض ولا طائر يطير بجناحيه الا امم امثالكم ما فرطنا
في الكتاب من شيء ثم الى ربهم يحشرون يعني بر دبره يرجيوان يوق يريوزنده وبر اوچر قوش يوقت
هواده الا كليسي براد ملقدر واولمكده سز جلين برطائفه درهر برياد لوادبله سز جليب
بلنمنده رهيچ بر لوح المحفوظده برنسنه قومادق بيان ايلدك شونده كه خلقتك احتياجي وار
بوندن نصكره كلي بو بهايم ودابه وقوشلر الله تعالى حضرتنه جمع اولسرلر قيامت كوننده قصاص
اولنجون اندن نصكره كروطوبرق اولورلر والذين كذبوا باياتنا صم وبكم في الظلمات من يشاء
الله يضلله ومن يشاء يجعله على صراط مستقيم يعني شول كم قراني ومحمدي يالنلديلر انلر شول
صاغرلردركه كلام هدايت اشتمزلر ودلسزلردركه كلام خير سويلمزلر كفر وضلالت قرانكولقي
ايچنده قالمشلردر كيمي ديلرسه حق تعالى مخذول قلور كفر وضلالت اوزره اولور وكيمي ديلرسه
توفيق ويروب ضلالتدن چقار طريق هدايته كتوردر نور اسلام ايله انك ظاهرين وباطنين
سنورر قلور قل ارايتكم ان اتيكم عذاب الله او اتتكم الساعة اغير الله تدعون ان كنتم صادقين
بل اياه تدعون فيكشف ما تدعون اليه ان شاء وتنسون ما تشركون يعني يا محمد ايت بو كافرلره
خبر ويرك بكا كه اكر سزه الله تعالى عذاب كلجك اولورسه يا خود سزه قيامت كلجك اولورسه
كه انك هولنه واقع اولاسز الله تعالى دن غيريه مي يلوارسز كيم سزدن عذابي كشف ايده اكر بو
سوزوكزه كرچك سكز كه الله ايله برمعبود دخي وارسز بلكه حقيقتا بلا وشدت وقتنده
اول الله دوتند وغيركزي اونودرسز اكا يلوارسز كه سزدن اول بلايي دفع ايليه ولقد
ارسلنا الى امم من قبلك فاخذناهم بالباساء والضراء لعلهم يتضرعون فلولا اذ جاءهم
باسنا تضرعوا ولكن قست قلوبهم وزين لهم الشيطان ما كانوا يعملون يعني يا محمد تحقيق
سندن ايلرو بونجه رسوللر كوندردم هر امته كه انلري هدايته دعوت قلدلر اول قوم انلري
بلا ايله يلديلر بزدخي انلري دنياده بلالر له ويا اوزحالله برقغله واجعله ومالدن كسمكله مؤاخذه

قلدق

قلدق تا كه بزدن يكا دونب تضرع ايلرلر ضلالتلرندن توبه قلوب ايمانه كلالر ايچون
بزم بلالروموزو شدتلرومز اول كلجك انلر بزم تضرع قلمديلر ضلالتي ترك ايدوب ايمانه
كلمديلر كه اولردن عذاب رفع اولنيدي يعني اكر تضرع ايدوب ايمانه كلالر ايدي عذاب اولردن
كوترلر ايدي كوكللري قتي اولوب قرودي شيطان اولر صنمه طبوب اكا عبادت قلمغي
كوكلجك كوستردي ضلالت اوزره مصر اولوب قالديلر فلما نسوا ما ذكروا به فتحنا عليهم
ابواب كل شيء حتى اذا فرحوا بما اوتوا اخذناهم بغتة فاذا هم مبلسون فقطع دابر القوم
الذين ظلموا والحمد لله رب العالمين يعني اول طوايف چونكه بلالر له اوكتلوب ضلالت
لرين ترك ايتمديلر اول حالده عبرت الوب دونمكي ترك ايتديلر بزدخي انلره بولتلق قپولرين
اچوبردك انلره عقوبت يونندن استدراج اولنجون تا كه انلكله عبرت الا الله اولر اولب
ويردكي نعمتلردخي مغرور اولوب فرح قلديلر اولسنه انلر خوش كلوب دخي بتر ضلالت
حاصل قلديلر انو كلدخي عبرت الوب اوكتلمديلر بزدخي انلري غرور ايچنده ايكن اكسوزين
عذابرله ايله دوتدق كه دوكلي خيردن اميدلري كسلوب قتي حسرتله هلاك اولديلر
شويله كه اول ظالم قوملروك اصلي هب منقطع اولوب هيچ بركسه باقي قلمديلر چون اولري
هلاك قلدي ايتك اخرنده قولله تنبيه قلدي تا كه اكا حمد ايده لر بو نكله كه بو يردي
والحمد لله رب العالمين يعني شكر ايدك اول الله كه جميع عالم خلقتك دخي رزق ويريجي
اولدر انك اوزرينه قادردركه دشمنلريني اصليله هلاك ايدر انلردن انتقام الور هيچ بر
كمسنه نك قدرتي يتمزكه اندن انتقام ايده قل ارايتم ان اخذ الله سمعكم وابصاركم وختم على قلوبكم
من اله غير الله ياتيكم به انظر كيف نصرف الايات ثم هم يصدفون يعني ايت يا محمد اي مكه اهلي
برفكر ايدوب بكا خبر ويرك كه الله تعالى سزك اشتمك لكوكزي السه هيچ نسنه اشتمسكز
وكورمك لكوكزي السه نسنه كورمسه كوزوكز وكوكلوكزده دخي مهر اوروسه هيچ برنسنه
فكر ايدوب اكلميسه كز الله تعالى دن غيري كيم اوليدي كه سزه كروا اشتمك لك يرادي ويرايدي
يا خود كوكلوكزه اكلامقلق ويريدي نظر ايله كور يا محمد كه بر بولده بونجه حجتلر ودليللر بيان
قلورز تا بر مرتبه ايدوب ايمانه كلالر كوره سن كه بولر اندن اعراض ايدوب هيچ عبرت
المزلر هان عنادلري اوزره مصر اولورلر قل ارايتكم ان اتيكم عذاب الله بغتة او جهرة
هل يهلك الا القوم الظالمون يعني ايت يا محمد خبر ويرك بكا بلمزمسزكه اكر الله تعالى دن
اكسزين يا اشكاره سزه عذاب كلسه هلاك اولمزا ولعذابله الا اول قوم كه كندولر ظلم
ايدوب ايماني ترك ايتديلركلوك سز اول حالي ترك ايدك ايمانه كلوك كه خلاص بولاسز وما
نرسل المرسلين الا مبشرين ومنذرين فمن امن واصلح فلا خوف عليهم ولا هم يحزنون
يعني بزم رسلدن هيچ بر رسول كوندرمدك كه وار ب كندو ايلكريدن نزديلرلرسه سوزليلر
بلكه بز اولري اكا كوندردك كه بزم خبرمزي ايرشدرهلر انلري تصديق ايدوب بزه مطيع اولا
قوللره جنتله ورحمتله بشارت قلالر وانلري يلاندلايوب بزه عاصي اولنلري عذابله ومحنتله قورقتهلر

تا انلرك بو حال اوزره مقالتلري بنه اولسه دي اني دخي ظهوره كتوره ورز زيرا بونلر اول غناي
دنيايي صاتوب انوكله عزت طوتوب فخر ايدرلر انلركه غنايي فخر ابدي حاصل ايدوب
طورورلر متاع ايمانله كما انلرك غناسنك نهايتي اولاجق دكل اما دنيا فقيرلرينك نهايتي
واركه مدت اجل تمام اولا بر قاچ كون هر نه حال الله اولسه كچه اما غناي دنيا منتهي دكل اجل
ايرجك فوت اولور صوكي بر افلاس ابدي حاصل اولور كه نهايتي بولنمز بس بولر بر قاچ
كون اول فاني غنايه مغرور اولوب فقرا حالنده اولنلره توقف ايدوب ديرلر كه اشبولر مدركم
الله تعالى بزم اوزرومزه اختيار ايدوب ايمانه يول عطا قلدي اكر محمده اويوب ايمانه كلملكده
خير اولسيدي بولر اول ضعيفلر بزدن اوكرتميه لردي چون بولردن بو كلام الله تعالى نك ابتلا سبيله
ظهوره كلدي حق تعالى بيورر ديكه الله تعالى كي بليجي دكلمي بولرد شكر توحيده كم لا نقدر وانك شكرين
برينه كتوريجي كمدر بلكه عالمدر كيمدن نعم كلور ضيردن وشردن انك حالنه كوره انكله معامله
قلور واذا جاءك الذين يؤمنون باياتنا فقل سلام عليكم كتب ربكم على نفسه الرحمة انه من عمل
منكم سوء بجهالة ثم تاب من بعده واصلح فانه غفور رحيم يعني يا محمد قاچنكه سكا كلسه لر
شولر كه بزم كتابمزه ايمان كتورديلر اسن انلره ايت سلام عليكم سزك ربكز واجب قلدي كندو
اوزرينه كه سزدن توبه كرز قبول ايدوب سزه رحمت قلا بونكله كم هر كيم سزدن بلمزلكله بر يرامز
عمل قلدكه اول كناه در يا خود كناه ايدوكن بلور اكا مصر اولمندر اصرارندن خبري يوق
اندنصكره توبه قلوب عملني اصلاحه كتورسه بدرستي الله تعالى غفوردر كناهلري عفو ايدر رحيم
در توبه ايدنلري اسركر توبه سين قبول ايدر قاچنكه اخلاصله اوله وكذلك نفصل الايات
ولتستبين سبيل المجرمين يعني اشبو تحليل بز ايتلرومزي بري بر بندنصكره تفصيل و تقطيعل ايدورز
سكا بيان قلورز تا سن يا محمد بلدرسنكه اول مشركلر ايمان كتورمدوكسنونك طريقي ندر زيرا مجرم
اولر كورسه كه كندولردن اول ضعيفلر ودرويشلر مسلمان اولورلر انلره عار ايدوب
امتناع ايدرلر كلوب مسلمان اولمزلر قل اني نهيت ان اعبد الذين تدعون من دون الله
قل لا اتبع اهواءكم قد ضللت اذا وما انا من المهتدين يعني ايت يا محمد بنه نهي اولندم عبادت
قلمغه شونلره كه سز عبادت ايدرسز الله تعالى دن غيري صنملره ودخي ايت كه بن سزك طرتعكزي
دوتب سزك ديلككزه كورمزين كه فقراي كريه كودب انلردن كندومي اراق كوردم اكر بن ايي
اشلبجك اولورسم هدايت بولنلر ازنس اولوردم حق اوزره اولمزم قل اني على بينة من ربي
وكذبتم به ما عندي ما تستعجلون به ان الحكم الا لله يقص الحق وهو خير الفاصلين
يعني ايت يا محمد كه بن ربدن ظاهر حق دين اوزره بن كه قران بيان قلدي سز اني يلانلدوكز بنم
اختيارمده و بنم حكممده دكل اول نسنه كه عذابدن سز ايوب طلب ايدرسز دكلدر چونكم عذاب
اندرمكرمه الا الله تعالى نكدر كه حقي بيان ايدر وعذاب انكي حكم ايدر كه اول حاكملرك خير
لوسيدر ديكر كن اول بلور قل لو ان عندي ما تستعجلون به لقضي الامر بيني وبينكم والله اعلم
بالظالمين يعني ايت يا محمد اكر اول ايوب استدوكز عذاب بنم ارادتمده وحكممده اوليدي

پس بودعوت برينه كلوب بيان اولندقدنصكره هر كيم ايمانه كلدي واول رسولى بيان
قلدو غي يوله سلوك ايتدي طريق ضلالتي ترك ايلدي وايمانه كلديكدنصكره عملني اخلاصله ايلدي
انلرك اوزرينه يارين قيامت اهوالندن قورقو يوق وصوكلرينه قيوب كتدكلري يچون غصه
يوق الله تعالى انلردن دخي كلي قورقوني كوتروب كلي غصه لردن ازاد قلور والذين كذبوا باياتنا
يمسهم العذاب بما كانوا يفسقون يعني اول كيم قراني ومحمدي يلانه دلديلر اكا اجابت ايتديلر
تحقيق كفرلري سببيله انلري عذاب دوتسه زيرا هيچ بركسه كناه سز عذابه مبتلا
اولمز الا كندو فعلينوك مجازاتيدر كه اكا اولنور قل لا اقول لكم عندي خزائن الله
ولا اعلم الغيب ولا اقول لكم اني ملك ان اتبع الا ما يوحى الي قل هل يستوي الاعمى و
البصير افلا تتفكرون يعني ايت يا محمد بن سزه ديمزم كه درزق خزينه لرينك مفتاحي
بنم المده در يا سزه بن وقت عذابا سيز حكدراني بلم بن ديمزم كه فرشته يم ادم اوغلني كورمدوكي
بن كورورم تحقيق سندخي سز جلين بر ادم اوغلاني يم وبن متابعت ايتمزين الا شول نسنه كه
قراندن بكا وحي اولنور اني سزه خبر ويرورم اولكه طريق حقدراني سزه كوسترورم قلمغي اولا
اشيدر وكوزي اولان كورر اولكه كوكلي كوزي كور اولمشدر كورمز هيچ كورر له كورمز
برابر اولورمي اولمز بس فهم ايدوب اكلمزميسز كه بو قران امثاليله ونصيحتلر يله عبرت
الوب اوكتلنه سز وانذر به الذين يخافون ان يحشروا الى ربهم ليس لهم من دونه
ولي ولا شفيع لعلهم يتقون يعني يا محمد قورقت بو قرانله شولر يكه بعث اولوب حشر
اولونجقلرين بلورلر دخي قورقرلر كه اخرتده حق تعالى حضرتنه جمع اولالر ودخي بلدر اوله
كه اخرتده الله تعالى دن ارتق بر ولي يوق كم انلري دنيا عذابندن قورتره يا اخرتده شفيع
اوله تا كه بسنك انذاركله اولا كه قورقرلر كفردن وشركدن صقنوب اسلام اوزره ثابت اولالر
زيرا اكر ثابت اولميه جق اولورلرسه انلره نه دنياده قورتريجي وار نه اخرت عذابندن قورتريجي
شفيع وار ولا تطرد الذين يدعون ربهم بالغداة والعشي يريدون وجهه ما عليك
من حسابهم من شيء وما من حسابك عليهم من شيء فتطردهم فتكون من الظالمين يعني يا محمد
قتوكدن سورب كيدرمه شونلر يكيم ربلرينه كيجه وكوندزده خالص عبادت ايدرلر اكر
انلر اسلامه كلمزلرسه انلرك كناهندن سكا ضرر يوق يا سنوك عملوكك حسابي انلرك
اوزرينه دكلدر واول درويشلري رد ايله كه انلرك رزقلرين سنوك اوزروكه واجب
قلمدي ليكن رزقلري الله تعالى اوزرينه در اكر سن انلري مجلسكدن طرح ايدرسن
كندو نفسنه ضرر ايدنلردن اولورسك وكذلك فتنا بعضهم ببعض ليقولوا اهؤلاء
من الله عليهم من بيننا اليس الله باعلم بالشاكرين يعني بز اشبو تحليل ابتلا قلورز بايلري
بو قسوليله وكافرلري مؤمنله يعني بعضلره ايمان ويروب اسلام جواهريله غني قلورز
بعضلرينه دنيا متاعيله غني قلوب اسلامدن درويش قلورز تا كه اول غناي بقايه
كم لا يقدر واخس دنيايه كم لا نقدر اني ظهوره كتوره وزكم بز بلوردك اني مشر بلمز دعب

تا

اول عذاب حکم اولونایدی سزکلدینم ارامدیه اما الله تعالی اعلم دردکر یوظالملری عقوبت
وعذاب نه وقت نازل اولسه حکم انک ارادتنده در وعنده مفاتح الغیب لا یعلمها الا هو
ویعلم ما فی البر والبحر وما تسقط من ورقة الا یعلمها ولا حبة فی ظلمات الارض ولا رطب ولا یابس
الا فی کتاب مبین یعنی یرلرک وکوکلرک خزینه لرینک مفتاحی ودخی رزقلر وعذاب انک الکوند
وبانه غیوبات کره وارکلینوک علمی انک قاتنده درانی کمسه بلمز الا اول بلور ودخی یرلر ایچنده
نه قدر نبات ونه قدر حبه ونه قدر چکردک وارکه طپراق ایچنده اورتلمشدر بتوب ظهوره
کلیسر ودخی دکزلر ایچنده نه قدر دابه وار هرجنسدن ودخی دکزلرک صوینک مقداری
نه قدردر اول بلور وهیچ براغاج بتوب یر یوزینه چقمز الا بر فرشته موکلدر اکا اول بلور
ودخی دیمشلرکم هر ادم اوغلی براغاج کبیدر اعضالری براق کبیدر اول اعضالرله قلدوغی
حرکات یپراق کبیدر هر ادمک هر وقتده نه حرکت قلدوغن بلور ودخی یدی قات یرلرک
التنده قوم قیانک التنده قراکو برده یاتن دابه جکی بلور ودخی یر یوزنده نه قدر صووار
ونه قدر طاش وار ونه قدر عمارت وار ونه قدر خراب وار شهرلردن وکویلردن نکلیسی (?)
بلورکه لوح محفوظده یازلمشدر ودخی قران ایچنده قلیل وکثیر هیچ برنسنه یوقدر که بیان
اولنمامشدر اول المقصود بوندن بودرکه جمیع نسنه الله تعالینک علمندن طشره دکل عقلی
اولن اندن حذر قلمق کرک وقتنه حاضر اولوب سکوتی وحرکاتی انک رضاسی ایچنده
اولمق کرک وهو الذی یتوفیکم باللیل ویعلم ما جرحتم بالنهار ثم یبعثکم فیه لیقضی اجل
مسمی ثم الیه مرجعکم ثم ینبئکم بما کنتم تعملون یعنی اول الله تعالیدر که کیجه لرده اویقوکزده
ایچنده سزدن روحکزی قبض ایدر سزی اولدور روکوندزده خیردن وشردن نه کسب
ایدوکوکزی بلور اندن اویقو اولوسندن کوندوزین سزی کرودیرکور روحکزی بدنکزه
کرورد ایدر تاکه اول حکم اولنان اجلکز تمام اوله وعمر اخرنه دکین سزه مقدر اولنان
رزقکزی یبوب دوکره سز اول وقت موت حقیقی اولاز یرا دیمشلرکم فجنکه ادم اویویه
روح بدندن چقر اما حیات برنده باقی قلور اویقوده تنفس ویروب حرکت ایدوکی اندندر اما
فجی عمر اخره ایروب اولسه روح چقیجق حیات دخی منقطع اولور نه حرکت قالور ونه نفس
ویرمک قالور ودخی بیوردیکه سزک کلیتکز دونب وارهجق یری اخرنده اندن یکادر
اندن سزه خبر ویره خیردن وشردن نه قلدوکزسه اندن انکله سزه مجازات ومکافات قله
وهو القاهر فوق عباده ویرسل علیکم حفظة حتی اذا جاء احدکم الموت توفته رسلنا
وهم لا یفرطون ثم ردوا الی الله مولیهم الحق الا له الحکم وهو اسرع الحاسبین یعنی حق تعالی
قدرتیله غالبدر قوللری اوزره که انلرک اوزرنه صقلیجی فرشتهلر موکل قلور هر ادمه
ایکی فرشته کوندزده موکل اولوب بری خیرین یزر وبری شرین تا چنکه اول قول یورسه
اول ایکی فرشته نک بری اوکنجه وبری اردنجه یورر تا چنکه اوتره بری صاغنه اوتورر
وبری صولنه هر نه که اشلیه وسویلیه فی الحال یزرلر تا اکادکین که سزدن بروکره عمر اخره ایرشوب

وفاة

وفاة وقتی کلدیکم رسوللرومز کرملک الموت دراعوانیله کلوب انک روحنی قبض ایدرلر
شویلکه بر ساعت تاخیر ایدوب الله تعالی امرینه تقصیر ایتمزلر اندنصکره عاقبت انلرک امورک (?)
رد اولنورلر الله تعالییه که حق مولالریدر بلوک که حکم الله تعالینکدر قیامت کوننده بولرلت (?)
اراسنده حکم ایدلیسر درحساب وقتنده تیزجک لحساب ایدوب عدلیله حکم ایلیبی اولدر
قل من ینجیکم من ظلمات البر والبحر تدعونه تضرعا وخفیة لئن انجانا من هذه لنکونن من الشاکرین
یعنی ایت یا محمد بوکافرلره سزی بو قورو یرلرک افتلرندن وبلالرندن ودکیزلرک خطرلرندن واهوال
لرندن قورتریجی کیمدر شول وقتده که کزلو واشکاره تضرعله اکادعا قلوب یلوارب دیرسز که
اکر بو خطرلردن وشدتلردن بزی قورترسن بز سنی برلیوب سکا شاکرلردن اولاوز قل
الله ینجیکم منها ومن کل کرب ثم انتم تشرکون یعنی ایت یا محمد الله تعالی سزه نجات ویروب
بلالردن وخطرلردن که قروده ودکزده واردر صقلر وقورترر ودخی اندن غیری غصه
لردن قورترب فرح روزی قلور کروهمان سز اوتکی شرکوکزه دونرسز عهده وفا قلموب
انک نعمتنه کافر اولورسز قل هو القادر علی ان یبعث علیکم عذابا من فوقکم او من تحت
ارجلکم او یلبسکم شیعا ویذیق بعضکم بأس بعض انظر کیف نصرف الایات لعلهم
یفقهون یعنی ایت یا محمد الله تعالی قادردر شونک اوزرینه که سزلک اوزرکزه انواع عذابلر
کوندره دیلرسه اوزرکزه طاش یغدوره هلاک ایده قوم لوط کبی یا التکزدن یره خسف
ایده قارون کبی یا یوقرودن یا اشغهدن صو حواله قلوب نوح قومی کبی غرق ایلیه اکر
تکبرلک ایدوب کفرده اوزره مصر اولاسز رسوللرومی یالنلیه سز یاخود سزی بوربه
دورت یاکرزدن مختلف هوالر غالب قلمغه نتکیم بنی اسرائیله قلدی اکر رسوللر امرین ترک
ایدوب هوا اکره متابعت ایدرسکز نتکه بنی اسرائیله قلدی حق تعالی طادوره سزلک بعضکزه
بعضکزک عذابنی قلیچ التنده اولدرمکله نتکیم ایلرو امتلره اشلدی اکر سز دخی انلر کبی ایدرسکوز (?)
یا محمد نظر قل کورکه بز ایتلر ومزی بلالردن وشدتلردن نیجه قلورز قران ایچنده تا اولالکه
انی اشیدوب فهم ایلیه لر کند وحالرین اکلیه لر وکذب به قومک وهو الحق قل لست
علیکم بوکیل لکل نبأ مستقر وسوف تعلمون یعنی یا محمد سنوک قومک قرانی تکذیب ایدیلر
حال بوکه اول قران حقدر سن انلره ایتکیم بن سزلک اوزرکزه حفیظ ومسلط دکولم وهر
خبرک وهر فعلک حقیقتی وارکه اول ظهوره کلور وقران خبرلرینک دخی تحقیق ظاهر اوله حق
وقتلر وارکیمی دنیاده وکیمی اخرتده دنیاده اولاجغی بنزا ولاکه کوره سن که قتال دردخی اشراط (?)
ساعتدرکه ظهوره کلیسر واولکه اخرتده اولیسرانی دخی قیرا ولاکه وقتنده بله سز اما اول
بلمکوک فایده سی اولمیه واذا رأیت الذین یخوضون فی ایاتنا فاعرض عنهم حتی یخوضوا فی
حدیث غیره واما ینسینک الشیطان فلا تقعد بعد الذکری مع القوم الظالمین یعنی یا محمد
چنکه کوره سن شونلری که بزم کلاممزی استهزا قلمغه مشغول اولالرسن انلرک ایله
اوتورمغی ترک ایله طورب کیت تا اکادکین که قرانی قیوب بر غیر کلامی استهزا قلمغه مشغول اولالر

وكر شيطاندن بكا حق تعالى وصيتيني ايتدوره جاق اولورسه كه انلر كلام اوتره سن
قاچنكه اكا سن اكد فقد نصكرم اوترمغل طور كيت اول ظالملر ايله مجالسه قلمه وما
على الذين يتقون من حسابهم من شئ ولكن ذكرى لعلهم يتقون يعني شول كمسه لر كه شركدن
وكبايردن كندولرينه صقنيه لر انلر كلام اوترمقدن انلر كسب ايتدوكي كناهلة اول
اوترنلره ضرر اولمز ليكن اونلرك اوزرينه لازم اولور كه قرشو انلره قرآني خبرلريني اكدوب
ويروب وعظ ونصيحت ايلر انلري اول اشلردن منع ايده لر اولا كه قرآني استهزا قلمقده
قورقه لر سابقنه لرو ذر الذين اتخذوا دينهم لعبا ولهوا وغرتهم الحيوة الدنيا وذكر به
ان تبسل نفس بما كسبت ليس لها من دون الله ولي ولا شفيع وان تعدل كل عدل لا يوخذ
منها اولئك الذين ابسلوا بما كسبوا لهم شراب من حميم وعذاب اليم بما كانوا يكفرون
يعني يا محمد ترك ايله شوللري كه دينلريني اويون ايدنلردر عقللري وغلبجقلري ولهو
دوتمشلردر سوينرلر دولولرسوندوكي كيبي كه اصلا بريندن منفعت اولاجق دكل بس اولر
دينلرينه وعيدلريني لعب ولهو دوتدقلري اندندر كه دنيا حياتي اولري مغرور قلدي
حيات باقيه اونتديلر يا محمد انلره وعظ ونصيحت قلوب قرآن ايله اخرتي اكدر كه هر
نفس انزه كناه سببيله طاموية وهلاك يرلرينه تسليم اولنور مخذول اولوب شول كه
انلره هيچ نصرت ايدجي بولنميه الله تعالى دن غيري كه انلردن عذابي منع ايليه يا بر شفاعت ايدجي
اولميه كه اكا شفاعت قله وهر نفس كندو برابري بر نفس كتورسه كه انك يرينه اني الوب
كندوني قيوويره لر وهر نفس يريوزنده نه وارسه كلينى كتوروب كندو يرينه فديه قلمق دلسه
كندوني عذابدن خلاص ايتمكيچون اول اندن قبول اولنوب الناجق دكل بس اولر كه كناه
لري سببيله طاموية تسليم اولنديلر وهلاك يرينه دوشديلر انلره ايچاجك شراب
واردر كه غايت قاينمش صودر كه ايچجك ايچكوسني طوغرلوب هب طشره دوكس
دخي فته ايجديجي عذابلر وار انك جزاسي كه دنياده حقه انكار قلديلر قل اندعوا من
دون الله ما لا ينفعنا ولا يضرنا ونرد على اعقابنا بعد اذ هدينا الله كالذي استهوته
الشياطين في الارض حيران له اصحاب يدعونه الى الهدى ائتنا قل ان هدى الله
هو الهدى وامرنا لنسلم لرب العالمين وان اقيموا الصلوة واتقوه وهو الذي اليه
تحشرون يعني الله تعالى مسلمانلره امر ايدوب بيوردي كه ايدك بو كافرلره بز عبادت قلوب
طبالمي الله دن غيري اول نسنه لره كه بزه نه اخرتده فائده لري وار ونه خود دنياده زيان
ايريشدرمكه كوجلري يتر بزكرو كفره وشركمي دونه لوم الله تعالى بزه هدايت ويردكدن صكره
اكر بز اسلامي قيوب سزه متابعت قلورسوز بزم مثلمز شول كمسه يه بكزركه بر قوم ايله
طوغري يوله دوشوب كيدركن ناكاه يولي صاپدروب يولداشلرندن ايرو دوشه شيطان
اني تحير قلوب حيرت ير قدي قنده كيده جكي بيلمز حال بودر كه يولداشلري قفزلر اكا كه
اوش طوغري يول بزدن يكا كل اول يولداشلرينه كلمز بزم دخي مثلمز بونك كبي اولور اكر محمد دينى

ترك

ترك ايده وز ودخي شول كه طريق هدايتدن ازوب ضلالته وفسقه وظلمه مشغول اولدلر
شيطان اني طريق حقدن چقروب كمراه قلوبدر هيچ قولاغنه وعظ ونصايح اوازي كرمز
قفروب حق يوله دونمز انك دخي مثلي شول كافرلر ومنافقلر مثلنه دونشدر قورقوار
اكد بو حاليله اخر وقتده ايماني بغايه ويره ابدي جهنمي اولا نعوذ بالله بس حق تعالى بيوردكه
ايت يا محمد دين حقيقي اسلامدر بز ايله امر اولندق كه الله تعالى يي بر بيلوب عبادتمزي اكا
خالص قلاوز ودخي بيوردي كه قورقك الله تعالى دن اني بر بيلك واكا مطيع اولك وعبادت
ايلك كه عاقبت انك حضرتنه جمع اولسر سز عملكزله سزه مجازات ايدر وهو الذي خلق
السموات والارض بالحق ويوم يقول كن فيكون قوله الحق وله الملك يوم ينفخ في الصور
عالم الغيب والشهادة وهو الحكيم الخبير يعني الله تعالى اولدر كه كوكلري ويرلري ياراتدي
انك وحدانيتنه شول تحقيقي ظهوره كلمك ايچون واكا نظر عبرت قلوب انكله استدلال
ايدوب حقه توجه قلمغچون بس امدي صنع حقه نظر قلوب اول كوني اكوك كه حق تعالى
امر ايده قيامت قوبه خلق شول جكركه كبي سنله دن چقوب بولك بولك هر بري بريكا يوز
دوتب براكنده اولالر اول كونك هيبتندن بس حق تعالى نك قولي حقدر وعده قلدوغي
اولسه كرك ودخي ملك وحكم خاص انكدر شول كونده كه اسرافيل نفخ صور ايده ارواح دخي
احسامله جمع اوله حق تعالى قاضي عادل اولوب هر قول عملنه كوره مكافات بويره زيرا قولك
افعالنك كزلوسيني واشكاره سيني بلور دنياده واخرتده نه اولدي ونه اولسر كلي بلور حكيمدر
بربجه حكم ايدر وخبيردر امر اخرتي بلور وقوللرنك اشلديلري وقيتله هب بلور واذ قال
ابراهيم لابيه ازر اتتخذ اصناما الهة اني اريك وقومك في ضلال مبين يعني چونكه ابراهيم
اتاسي ازره ديدي كه اي اتا سن بو صنملري اله مي دوترسين كه بولر اله دكل تحقيق بن
سني وقومكي ضلالت ايچنده كورورم وكذلك نري ابراهيم ملكوت السموات و
الارض وليكون من الموقنين يعني بز ابراهيمه كوستردك يرلرو كوكلر عجايبنى نته كم نمرود
دينى باطل لغن ودين اسلامك حقيقتني اكا كوستردك شول وقتكه اتاسي دينندن
بيزار اولدي حق تعالى حجابي كوزندن كوتردي نظر قلدي سمايه تا عرشه دكين ويره
نظر قلدي تا ثرايه دكين كوردي اندن اوتروكه يقين اوزره ثابت اولا وموقنلردن
اولا فلما جن عليه الليل راى كوكبا قال هذا ربي فلما افل قال لا احب الافلين
يعني چون كون طولنوب كيجه قرا كوسي ابراهيمي بورودي دخي يلدوزي كوردي غايت
نورلو ايدي بو بنم ربم اولاچون يلدز اينوب طولندي ابراهيم اني كوروب ايتدي بن
سومزين اول ربي كه حاللنده تغير اولوب زايل اولا اول رب اولمغه يرمز فلما راى
القمر بازغا قال هذا ربي فلما افل قال لئن لم يهدني ربي لاكونن من القوم الضالين
يعني چون يلدزدنصكره اي كوردي سحر وقتنده طوغدي ايچه رك زيرا ايلك
اخرنده تقيندي كرواتيدي اشبو بنم ربم مي اولاچون اولدخي محو اولدي ايرته اغزنجه

نوري بلورسز اولدي ابراهيم ايتدي اكر ربم بنم كوكلمي هدايت اوزره ثابت قلوب صقلمسه
بن معبودمي طوترم بر نسنه‌يي كه اول اله اولمغه يرمز فلما راي الشمس بازغة قال هذا ربي
هذا اكبر فلما افلت قال يا قوم اني بريء مما تشركون يعني چون ابراهيم كوردي كون مشرقدن
طلوع ايدوب نوريله عالمي منور قلدي ايتدي بنم ربم بومي اولا كه قمردن بويك نوري عالمي
طوكدردي چونكه اول دخي طولندي ابراهيم بلديكه اول دخي معبود اولمغه لايق دكل چون ابراهيم
شهره كلدي كورديكه قومي شهر اهلي صنمه طپرلر ابراهيمي دخي صنمه طپمغه دعوت قلديلر ابراهيم
اول وقت جواب ويروب ايتدي اي قوم بلوك كه بن بيزارم اول سز طپدوغكز نسنه‌دن كه انلري الله
تعالى يه اورتق قاترسز صورديلر ابراهيم كرسن كيمه طپرسين معبودك كيمدر ابراهيم انلره جواب
ويردي شويله كه حق تعالى بيوردي اني وجهت وجهي للذي فطر السموات والارض حنيفا
وما انا من المشركين يعني اي قوم بن دينمي يعني خالص قلوب و عملمده اخلاص ايدوب ظاهرمي
و باطنمي يونلتدم اول الله كه يرلري و كوكلري خالق اولدر اكا انابت ايتدم دينمده مستقيم اولوب
بن سزك دينكزده و نه مشركلردن اولمزم وحاجه قومه قال اتحاجوني في الله وقد هدان
ولا اخاف ما تشركون به الا ان يشاء ربي شيئا وسع ربي كل شيء علما افلا تتذكرون
يعني ابراهيمك قومي ابراهيمله الله تعالى حقنده و انك دينده مجادله قلوب حجتلشديلر ابراهيم
اولره ايتدي بنمله الله حقنده و دين اسلامده مجادله‌مي قلورسز كه الله تعالى بكا طريق هدايتي
بيان قلدي انلرك مجادله‌سي ابراهيمله اول وقت ايديكه اشتديلر كه ابراهيم انلرك معبود
لرينه ذم ايدوب عيب ايدردي ايتديلر يا ابراهيم قورقمز مسنكه بو الهه‌لرومز سنوك عقلكي
يا بر عضاكه ضرر ايرشدوروب سني هلاك ايده‌لر ابراهيم ايتدي بن قورقمزم انلردنكه انلرك
اشتمكي و كورمكي اولميه سز اني الله تعالى يه شريك طوتاسز انلردن بكا ضرر ايرشمز الا مكر كه بنم
ربم بكا بر بلا و بر شدت تقدير ايتمش اوله انك دلكيله اولا بنم ربم واسعدر علم يوزندن
هيچ بر نسنه انك علمندن طشره دكلدر كزلو واشكاره اكا معلومدر بو ولدي سزم كه براو كتلنو
ايا اندكلمز سز وكيف اخاف ما اشركتم ولا تخافون انكم اشركتم بالله ما لم ينزل به عليكم سلطانا
فاي الفريقين احق بالامن ان كنتم تعلمون يعني ابراهيم ايتدي بن نيجه قورقم اول صنم
لردن كه انلري الله ه شريك ايدرسز حال بوكه سز قورقمزسز بر جمادي اكا شريك
قلورسز الله تعالى سزه بر كتاب و بر عذري حجت اندرمدي صنمه طپمغ حقنده كه انكله
حجت ايده سز بو موحد مؤمنله اول مشركلر كه وار ايجب بو ايكي طائفه‌دن قنقي سنه
امين اولوب قورقماغه لايق اولا اكر بو نسنه بلورسكز الذين امنوا ولم يلبسوا
ايمانهم بظلم اولئك لهم الامن وهم مهتدون يعني حق تعالى ابراهيمدن خبر ويروب
بيوردي كه چون ابراهيم اول قومه ديديكه موحدله مشركدن امينلك قنقسنه لايق
اوله انلر جواب ويرمديلر ابراهيم اول قومه جواب ويروب ايتدي شولر كم ايمان
كتورديلر الله تعالى نك بر لكنه تصديق ايديلر و تصديقلرينه ظلم و شرك قرشدرمديلر

واندن

واندن غيريه طپمديلر عذابدن امين اولمق انلرو كيجو يدركه ضلالتدن ترك ايدوب
هدايته ايرشديلر وتلك حجتنا اتيناها ابراهيم على قومه نرفع درجات من نشاء ان ربك
حكيم عليم يعني اول كلمات كه ابراهيم قوميله ايتدي بزم برهانمزدر ويرمزدك ابراهيمه الهام
قلوب اول قوم اوزرينه غالب قلدق فضل بزمدركه كيمي ديلرسوز دنياده حجت و برهانله
مرتبه‌سين عالي قلورز و اخرتده دخي ثواب يوزندن درجه‌سين رفع ايدرز تحقيق سنك
ربك يا محمد حكيمدر امرننده بخشه ديلرسه حكم ايدر عليمدر بلور نبوته كم لايقدر وقو قودن
كيم امين در ووهبنا له اسحق ويعقوب كلا هدينا ونوحا هدينا من قبل ومن ذريته داود
وسليمان وايوب ويوسف وموسى وهرون وكذلك نجزي المحسنين يعني حق تعالى بيوردي كه
بز ابراهيمه عطا قلدق اوغلى اسحق شول وقتده كه يوز يكرمي ياشنده ايدي و عورتي ساره
طقسان طقوز ياشنده ايدي اندنصكره اوغلى اسحقه يعقوبي ويردك حق اوزره اولكه
ثابت قلدق اندن اوكدن نوحه هدايت ويردك نبوت اسلامله و ابراهيمك ذريتندن
در داود دخي سليمان كم داود اوغليدر و ايوب دخي يعقوب قرداشي عيص اوغلانلرندندر
و دخي يوسف كه يعقوب اوغليدر و موسى هرونله قرداشلردر عمران اوغلانلريدر بز احسان
ايدرز اهل اولانلره اشنو كبي ثوابلر ويرورز وزكريا ويحيى وعيسى والياس كل من
الصالحين واسمعيل واليسع ويونس ولوطا وكلا فضلنا على العالمين و دخي ابراهيم
ذريتندندر زكريا و يحيى كم زكريا اوغليدر و دخي عيسى و الياس كه اسمعيل اوغلانلرندندر
بونلر كلي صالحلردندر كه مرسللردر و دخي اسمعيل كه ابراهيمك صلبي اوغليدر هاجردن
طوغمشدر و دخي يسع كه الياس شاكرديدر كندودن صكره خليفه‌سيدر و دخي يونس كه
متى اوغليدر و دخي لوط پيغمبر بونلرك كليسي رسالتله و نبوتله زمانلري ايچنده عالم اوزره
تفضيل قلدق فضلمزله ومن اباءهم وذرياتهم واخوانهم واجتبيناهم وهديناهم الى صراط
مستقيم و دخي بونلرك اتالرينك بعضسنه و اوغلانلرينك و قرداشلرينك بعضنه كه بونلر
قلوب رسالت ويردك يعني ادمه و نوحه و ادريسه و هوده و صالحه كلنجه دين اسلامه
هدايت ويردك كه صراط مستقيم اولدر ذلك هدى الله يهدي به من يشاء من عباده ولو اشركوا
لحبط عنهم ما كانوا يعملون يعني دين اسلام حق تعالى قاتنده مقبولدر و تمشي دينيدر الله تعالى
قوللرينيدن كيمي ديلرسه اول دين اسلامله اكرام ايدر اكر اول پيغمبرلر شرك كتورسلر دنياده
قلدقلري عمللر كلي اولوردن حبط اولوردي الله تعالى اولري سائر خلق اوزرينه مفضل قلدي
اولطاعتلرله در اولئك الذين اتيناهم الكتاب والحكم والنبوة فان يكفر بها هؤلاء
فقد وكلنا بها قوما ليسوا بها بكافرين يعني اول پيغمبرلر انلردركم بز انلره كتاب ويردك
دخي علم و فهم و فقه ويردك دخي نبوتلر حكم ويردك اكر اول پيغمبرلرومزه بو اهل مكه انكار
ايدوب كافر اولورلرسه بز اكرام ايلدك اول پيغمبرلرله بر قومه كم اولر انلره كافر دكللردر و دخي
اكر بزم ايتيلرومزه بو مكه قومي كافر اولوب انكار ايدرلرسه بز اكرام قلدق ايتيلرومزله بر قومي كه

اولو پیغمبرلروم زله اتیلرومزه منکر دکللر اولئك الذین هدی الله فبهدیهم اقتده قل لا
اسالکم علیه اجرا ان هو الا ذکری للعالمین یعنی اول پیغمبرلر انلردرکه حق تعالی انلری طریق هدایته
ثابت قلدی واحکام اسلام اوزره دایم قلدی یا محمد سن دخی انلرك سنتی وسیرتلری
اوزره متابعت قل انلرك عمللری اوزره قایم اول ودخی بیوردیکه یا محمد ایت اول مشرکلره
کدبن سزی ایمانه دعوت قلوب احکام قرانی بلدرمکیچون حق طلب اتمزین کدبکا اجرت
ویرم سز دکلدر اول قران الا وعظ ونصایحدر عالم خلقنه که اهل تکلیفدن اولجمله انسی جنی
وما قدروا الله حق قدره اذ قالوا ما انزل الله علی بشر من شیء قل من انزل الکتاب الذی
جاء به موسی نورا وهدی للناس تجعلونه قراطیس تبدونها وتخفون کثیرا وعلمتم ما لم
تعلموا انتم ولا اباؤکم قل الله ثم ذرهم فی خوضهم یلعبون یعنی تعظیم ایدمدیلر اللهی کرکی تعظیم
اتمکلکدی وانك عظمتنی بلمدیلر شولکیکه بلمك کرکدی وانك عظمتنی بلمدکلرندن ایدی
انك اندردکی کتابنه انکار قلوب ایتدیلر الله تعالی رسول اوزره کتاب اندرمدی ایت
یا محمد اول انکار ایدنلره که کیم اندردی اول کتابی که موسی انی کتوردیکه توراتدر کفر ظلمتنی
رفع اتمکه بو ضلالتده اول نورا ولدی دخی بو ضلالتده ضلالتدن حق بیان ایدیجی اولدیکه
سزانی صحیفه لره یازوب حکمی ویردوکز اما چوغنی کزلیوب بیان اتمدوکز کزاول محمدك
صفتلریدر حقیقتی انوکله ظاهر اولور ودخی رجم ایتی وخمرك حراملغی ایتن کتم ایدوب
بو حنفه حکمی تغییر قلدوکز حرامه حلال دیوب بنجه حلالی حرام قلدوکز ودخی بلدرلدی
توراتده انجیلده ورسول دیلنده شول نسنه لرکه بلمزدوکز اوتلنزسز اتالروکز ونه دده
لروکز اگر جواب ویروب دیرلرسه که انی الله اندردی کفرلری ظاهر اولوب ملزم اولالر
والا عناد ایدوب دورلرسه سن ایتکه موسی اوزره اندوران الله در بوندن صکره سنی
تصدیق اتمزلرسه قو انلری اول باطللری ایچنده غفلت وغرور وافترا ایله کچسونلر عاقبت
حاللری نیه ایردوکی کوره لر وهذا کتاب انزلناه مبارك مصدق الذی بین یدیه ولتنذر
ام القری ومن حولها والذین یؤمنون بالاخرة یؤمنون به وهم علی صلاتهم یحافظون
یعنی بو کتاب اول قران درکه بزانی محمده اندردك اول مبارکدر برکتی چوقدر شولکه انکله
عمل قلالر دخی اول قران کرحت بیجدر شول کتابلریکه کندودن اولروم سلره اندورلدی
انلرك حقیقتنه شاهددر ودخی حق تعالی دیرکه یا محمد قرانی سکا اندن اوترو نازل اولدیکه
انکله مکه اهلنی ومکهنك چوره سنده کی قومی قورقوده سین شول کسلرکه اخرته ایمان
کتوردیلر انلر درکه قرانی دخی تصدیق ایدرلر دخی شولرکم الله تعالی علمنده مقدردر انلرك
ایمانه کلمکلکلری انلر دخی ایمانه کلوب قرانی تصدیق لیسرلر واولر انلردرکه کوزلکلو
ابدست الوب وقت کوزه درلرکه حضور قلب ایله رکوعین وسجودین وقیامن وقرائتن
رعایت ایدوب نمازلرینی ادا قلالر ومن اظلم ممن افتری علی الله کذبا او قال اوحی الی ولم
یوح الیه شیء ومن قال سانزل مثل ما انزل الله ولو تری اذ الظالمون فی غمرات الموت والملائکة

انزدم

باسطوا

باسطوا ایدیهم اخرجوا انفسکم الیوم تجزون عذاب الهون بما کنتم تقولون علی الله غیر
الحق وکنتم عن ایاته تستکبرون یعنی کیدر شولندن ظالمرق که ایدر بنم اوزرومه وحی
اولنور حال بو درکه اکا نسنه وحی اولنمامشدر ودخی شوندن ظالمرق کیم اولا ایدر
تیز اولا کرالله تعالی اندردوکی کبی بن دخی اندورم پس حق تعالی بیوردیکه یا محمد اگرسن
اول کافرلری شول اولم شدتی درت یانلرین قابلدوغی وقت کوربیدك شول حالتده که
فرشتهلر ال اوزادوب اوددن عمودلر ایله دوکرلر دیرلرکه دیك اولجنیث جانلروکزی
چقرك تکرینك عذابندن یکا ودخی حق تعالی بیوررکه قیامت کوننده بعث اولنسه
لر انلره دینیلورکه بوکون اول کوندرکه قتی عذابلر الدجزا الوب اهانتلره واقع اولسلرکر
شولدن اوتروکه دنیاده دلوکرله الله شرك کتوروب انك اندردکی کتابه وکوندردکی
رسوله استکبار ایدوب اقرار قلمزدوکز ولقد جئتمونا فرادی کما خلقناکم اول مرة
وترکتم ما خولناکم وراء ظهورکم وما نری معکم شفعاءکم الذین زعمتم انهم فیکم شرکاء
لقد تقطع بینکم وضل عنکم ما کنتم تزعمون یعنی تحقیق سزبزا فللر کلدوکز بزه کروکالکز
شول اول یرتدوغمز لیکه انا رحمندن دنیایه کلدوکز نه اهل ونه اولاد ونه وارونه ملك
مال هیچ اول دنیا کزدن برنسنه سزکله بله یوق سزه ویردوکمز دنیادن تولدیکه سزکلمدین
اوکردی بر یوزدجی کوندرمدوکز وشمدی کلدوکز برنسنه طوتا کلمدوکز کلمین هب
اردوکز اندوکز قودوکز کلدوکز ودنیاده اله طوتندوغکز شفاعتجی دردیو اعتقاد
ایدردوکز انی دخی سزکله بله کورمزز انی بزه شریك قلوب انلردن شفاعت اومردوکز
شمدی تولدیکه انلرك مودتی ومحبتی سزدن کسلدی سزدن اعراض اتدی اولطیدقلرکز
هب باطل وضایع اولدی ان الله فالق الحب والنوی یخرج الحی من المیت ومخرج المیت
من الحی ذلکم الله فانی تؤفکون یعنی الله تعالی قورودانه لری یاروب ایچندن یشل بیراقلر
چقره بجیدر وهم چکردکی یاروب ایچندن تازه اغاجلر بتوروب دخی اولومردهدن
دری یاوری چقاررو اولو نطفهدن دری ادم چقارر ودری ادمدن اولو نطفه
ودری قوشلردن اولومرده چقارر بو معنای ظاهریدر اما اولکه معنای باطنیدر
کافردن مؤمن کتوررو مؤمندن کافر کتورر جاهلدن عالم وعالمدن جاهل کتورر بو دخی
همان اولودن دری کتورمکدر زیرا جاهلله عالم اولو یله دریکی در کافرله مؤمن دخی بجلیدر
پس بو نسنه لری قلیه کتوررن سزك اللهکزدر سزانی نتیه انکار ایدرسز
فالق الاصباح وجعل اللیل سکنا والشمس والقمر حسبانا ذلك تقدیر العزیز العلیم
یعنی الله تعالی کیجه قراکوسنی یاروب ایچندن صباح ایدنلغنی چقریجیدر قدرتی برله
ودخی کیجهیی خلق ساکن اولاجق وقت قلدی کوندز یورغنلغندن بدنلر راحت اولمق
ایچون ودخی ایی وکونشی محل حساب قلدی که ایلرك ویللرك حسابی انلرله معلوم اولور
وکندولره دخی منازل فلکده سیر ویردی حسابله تا که اندن تجاوز قلیه لر انوکله عالم

نظامه كلوب خلل واقع اولميه اشبو فعللر كليسي اولطف الهيله در كه ملكي بجنه عزيزدر
وهر نه يراد دسه بلور عليمدر جميع صنعلري كزلك بو اورته برعقلي بو قدر وهو الذي جعل
لكم النجوم لتهتدوا بها في ظلمات البر والبحر قد فصلنا الايات لقوم يعلمون يعني اول
الله كه سزا كيجه يلدزلري ياراتدي تاكه انكله قرده ودكزده قرا كوكيجه لرده يولكزي اكليه سز
خطرلره دوشميه سز تحقيق بزحق تعالىنك وحدانيتنه دلالت قلور علامتلر بيان قلدق
شول قوم ايچون كه اني بلوب تصديق ايدهلر دي كه اول كلي الله در وهو الذي انشأكم
من نفس واحدة فمستقر ومستودع قد فصلنا الايات لقوم يفقهون يعني اول الله در كه
سزي انشا ايدوب كلي كزي بر نفسدن وجوده كتوردي كه ادم در پس بعضكزكه
اتا صلبنده قرار دوشدي كتوروب انا رحمنه وديعت قور بر زمان انده قرار طوتكز
اندن كوجرب دنيايه وديعت قلور عمرنك مقدار اولدوغي قدر انده دخي طورور قبر
ايچنده وديعت قلور اجل معلومه دكين انده دخي طورور اولقراره دكين كه انده اوته
برودخي انتقال ايدهجك يربو قدر انده ابدي مقرر اولنور يا ثواب يا عقاب اولنور
تحقيق بر علامت وحدانيتي بيان ايلدك شول كمسنهلر ايچون كه عقل وفهم اصيدر اشته دوكن
ادراك ايدر وهو الذي انزل من السماء ماء فاخرجنا به نبات كل شئ فاخرجنا منه خضرا
نخرج منه حبا متراكبا ومن النخل من طلعها قنوان دانية وجنات من اعناب والزيتون
والرمان مشتبها وغير متشابه انظروا الى ثمره اذا اثمر وينعه ان في ذلكم لايات لقوم يؤمنون
يعني اول الله در كه كوكلرده بولتلردن يغمور اندورر دخي چيقاروير ديكه بز اول يغمورله
كلي نسنه يردن بتوروب چيقردق تاكه بو خلقه سبب معاش اولادانلردن وبيلردن نكه
بولرك امثالي وار دروزدخي يردن چيقردق تازه يشل اوتلر كيمي انسانه غذا اولور كيمي يافي
دابهلره علف اولور ايكي بيرق كه اولاپردن باش قالدروب دانهدن چيقر اندن برسنبله
بتوب كوزيادة دانهلر بري بري اوزره بندوروب تركيب وترتيب ايدوب ترتيب ايدهرز و
دخي يغمورله خرما اغاجلرينك براغندن خرما چقروب بري برينه يقين قلورز كه ضرتهداجى
اشغه اينر طوردن دخي ايرشور اوترن دخي ايرشور وصلقملري بره يقين اولوب ديريلور
اسان اولور ودخي يغمورله چيقردق بستانلر وباغلر كه انواع اوزملري بتوردك كيمي بره يقين
كيمي اغاجده دخي اول صودن زيتون اغاجلرين بتوردك وانار اغاجلرين بتوردك كه انارلرك
بعضسي بعضسنه بكزر شكلده وبيرقده اما الذتده بر برينه مشابه دكل كيمي طتلو كيمي اكشي چون
كونيويه صلاوت حاصل ايدر پس انده عبرت الوب بلوك كه انلرك البته بر خالقي واردر كه
قادردر ديلرسه اشلر واكا دخي قادردركه اولدكوكزدنصكره سزي كرودير لدوب
يردن چيقره شول قره اوتلري تازه قلدوغي بدستي اشبو نسنلرده علامتلر وانلر
واركه ايماني اولنلر اني كوروب تصديق ايدرلر بوكلي اولطلاق واحدك صنعي در قدرتيله
وجوده كلور وجعلوا لله شركاء الجن وخلقهم وخرقوا له بنين وبنات بغير علم سبحانه وتعالى

عما يشركون يعني كافرلر شيطانلك تسويلاتنه مطيع اولوب كه انلك عمللرينه كوكجك
كوستروب يعني بنه شريك قلورلر دخي كند والله ايلده زد كلريني شريك طوترلر دخي
اللهي اوغلان قز له وصف ايدرلر جهل ايله حجتلري دليللري يوق حق تعالى بما ايدر منزه
در انلرك انكله اني وصف ايدرلر بديع السموات والارض انى يكون له ولد ولم تكن له صاحبة
وخلق كل شئ وهو بكل شئ عليم يعني الله تعالى يرلرك وكوكلرك مبدعيدر انك جفتي يوق
كلي نسنه اوليرتدي جميع انك مخلوقيدر عبادهم مريم دخي وكلي ملكلر دخي انك قوللريدر كه
اول يرتمشدر مجموع ياراتدوغي اولعلمدر هر بر نسنه انك علمندن طشره دكل ذلكم الله ربكم
لا اله الا هو خالق كل شئ فاعبدوه وهو على كل شئ وكيل يعني اولكم بو قمو مصنوعاتي صنع قلد
وارقلدي سزلك الهكز وربكز اولدر كه اندن غيري بو قدر الا اولدر ودخي كل مخلوقك خالق
اولدر اني برليوب اكا مطيع اولك كه كلي نسنه اوزره حفيظ اولدر ودخي زقلرينه دخي كفيل
ووكيل اولدر لا تدركه الابصار وهو يدرك الابصار وهو اللطيف الخبير يعني الله تعالى انك
عظمتي ايلدركم دنياده كوزلر اني كورمز زيرا روئيت اخرتهوعدن اولمشدر واخرتده كوريجك
كوزلر انك حقيقتي وكيفيتني ادراك اتمز حال بو دركه كوره دوررام اول جميع
ابصاري ادراك ايدر وعلمله احاطه قلور پس الله تعالى لطيفدر كه انك صنعندن بونك
كبي چوق لطيف فعللر كلور كه دل اني حصر اتمز زيرا اول خبيردر جميع دقايقي بلور اكا خفي
نسنه يوقدر قد جاءكم بصائر من ربكم فمن ابصر فلنفسه ومن عمي فعليها وما انا عليكم بحفيظ
يعني تحقيق سزه ربكزدن قران كلدي كه دوكلي بيان انك ايچنده در حق وباطلي كوسترر
هر كه اول قراندحق بلمدي بواني تصديق ايدوب ايمان كتوردي ومحمدي يا الندلدي انك
جزاسي وعقابي كروانك نفسني اوزره دربس سزلك اوزروكز مسلطدكولم كه البته سزي ايمانه
كتوردم بو كلام قتال ايني ايمزدن ايلرو ايدي بو ايت قتال ايتيله منسوخ اولدي وكذلك
نصرف الايات وليقولوا درست ولنبينه لقوم يعلمون يعني اشبو بجليس بر بيان قلدق
قرانا ايچنده ايتلري هر وجهله تاكه ايمانسز بوني اوكرندك جبرله تيارد نكه انلرايكى
قول ايدي عبرا اينده ره مكه اهلي ديرلر ديكه محمد خبر ويردوكي اوكرنر يعني برسكا تحقيقله
بيان قلورز اما بولرك عاقبتلري اكا موديدي اولركه سني تكذيب ايدرلر اما بز بيان قلورز
اول قوم ايچون كه فتكره در انلرك علمي وار جاهل دكللر اتبع ما اوحي اليك من ربك لا اله الا هو
واعرض عن المشركين يعني يا محمد كافرلرك دعوتنه اويمه سن عمل ايله شول اشنه ايله كه امر
دن هيج دن سنك اوزركه انزال اولندي ربكدن انده ارتق معبود حق يو قدر سن يونكي
اكا متوجه ايله مشركلركلامندن اعراض ايله قوانلري ضلالتلرينه تا كه عاقبتلري
نه اوليسر ولو شاء الله ما اشركوا وما جعلناك عليهم حفيظا وما انت عليهم بوكيل
يعني الله تعالى ديلسه جميع قوللرينه مؤمن ايدي بري اكا شرك كتورميهلردي اما ارادت
ازلي تبديل اولمق اولمز كه كيمي اهل يمين كيمي اهل شمال اولدي بو بر اسرار الهيه در كه هيج بر بشره

کشف اولمدی الا مکر حبیب مقربنه که اشرف موجوداتدر اکا دخی دستور اولمدیکه
کشف ایده اول اسراردن کشف ایده و رسولنه بو یردیکه بن سنی انلرک اوزرینه مسلط قلمدم
تاکه موحد اولملر جبرله ایمان کتوره لر ولا تسبوا الذین یدعون من دون الله فیسبوا
الله عدوا بغیر علم کذلک زینا لکل امة عملهم ثم الی ربهم مرجعهم فینبئهم بما کانوا یعملون
یعنی سز اول کافرلرک معبودلرینه سوکمک که انلر جاهللردر اما عندالله ایدوب عداوت یوزندن
اولر دخی الله سوکرلر سز اکا سبب اولاسز انک عقابی سزه راجع اولا او دخی بویردیکه
اشبو بخللین تزیین قلدی وردک هر دینی اهلنه دنیاده ضلالتلری عقوبت یوزندن و کفر
لرینه مجازات یوزندن اندنصکره اولرک دنوب وارهجق یرلری اخرتده خالقلرندندر انکا
دونتاکه اولرینه اشلدیلر برابر انلرنه هیچ خبر ویره وا کا موافق جزا ورقلا واقسموا بالله جهد ایمانهم
لئن جاءتهم ایة لیؤمنن بها قل انما الایات عند الله وما یشعرکم انها اذا جاءت لا یؤمنون
ونقلب افئدتهم وابصارهم کما لم یؤمنوا به اول مرة ونذرهم فی طغیانهم یعمهون یعنی بولر الله
اللهیه والتهدن غیرینه دخی جهد ایدوب اندابجرلرکه بولره ایتلرکلسه جلت اولورسه
اندوره لر دیلرسه اندرمیه کرو حق تعالی ایدر یا مؤمنلر نسنه وارمد که سزه بلدرمشدر
اکر اول ایتلرنسه دخی بولر اکا ایمان کتورمزلر بز کولرلک کوکللرین دندروب دوندررز
شویله متحیر قورزنته که اولکی حاللرنده توفیق بولمیوب ایمانه کلمدکلری کبی اولورلر یعنی اول
وقتکم ای اکی پاره اولدی بن اندی کرو برینه واردی جمیع عالم خلقی انی کوردیلر اندن چوق
عبرت المیوب ایمانه کلمدیلر حق تعالی انلرک کوکللرینی مهر اوردیکه اولر کرو کفرلری اوزره
ثابت اولدیلر انکچون حق تعالی بیوردیکه بز انلری ضلالتلری ایچنده ترک ایدرز شویله تحیر
ده و تردد ده قالورلر ولو اننا نزلنا الیهم الملائکة وکلمهم الموتی وحشرنا علیهم کل
شیء قبلا ما کانوا لیؤمنوا الا ان یشاء الله ولکن اکثرهم یجهلون یعنی اکر بز اولره انلر دیدوکلری
فرشته اندرسه وزکرسنک رسول لکوکه اول فرشته طانقلق ویرسه یاخود هر جند
مخلوق قده که وارکلیسن بولرک اوزرینه جمع اتسوز کلوب سنک رسالتکه طانقلق
ویرسه لر بولر انی معاینه کورسه لر بولر ایمان کتوردردکللرسن بولرده ایمان اومغل الا اونتول
کسه لرکه ایمان اهلی اولالر انلره حق تعالی توفیق ویره که ایمانه کلورلر لیکن بولر
چوقلری جاهللردر ندر بلمزلرکه اول علامت کلدکدنصکره انلرک هلاکلرینه سبب اولور
جهلیله کندولرک هلاکلرینی دلرلر وکذلک جعلنا لکل نبی عدوا شیاطین الانس والجن
یوحی بعضهم الی بعض زخرف القول غرورا ولو شاء ربک ما فعلوه فذرهم وما یفترون
یعنی یا محمد نتکم سکا وسنک امتکه انسک وجنک شیاطینلرندن دشمنلر قلدق ابو جهل
کبی اصحابیله دخی ابلیس کبی اتباعیله که بولر خلقی ازدوررلر و ازدوریجلردر هر پیغمبر
سندن ایلرو دخی دشمنلر قلدق که انلره دخی زحمت ویروب اغوا قلورلردی زیرا که بو
خلقی ازدورن یالکز ابلیس دکل بلکه ادم شیطانلری دخی وارکم شیاطین جنده بیله ازدوررلر

نجی

نجی شیاطین جندن بری شیاطین انسه اوغرسه بری برینه دیرکه بن بولداشمی ازدردم
اشبو وجهله واشبو وجهله سن دخی جهد قلکه صاحبکی بو بخللین ازدوره سن بری
برینه سویلیوب ازدرمغه یلته و بر یعنی ادم شیطانی وجن شیطانی بعضیسی بعضسنه
القا ایدر شول دزمجه باطل سوزلرکه اشیدنه کوکجات کلوب انی مغرور ایدر تاکه انکله
بخهلری الدیوب هلاک ایده لر اکر سنک ربک یا محمد دیلسه اول وسوسه دن انلری منع
ایدر دیکه اشلمزدی لیکن حق تعالی قوللرینی ابتلا قلدغندنکی ظهوره کلمات ایجوب
زیرا حکمتنه اول لایقدر ثواب جزیل او لمعده فو غل یا محمد سن بولری افترالری وقول غرورلری
اوزره تیز اولاکه انک مکافاتی انلره ایریشه ولتصغی الیه افئدة الذین لا یؤمنون بالاخرة
ولیرضوه ولیقترفوا ما هم مقترفون یعنی بز اول وسوسه منع اتدوکمز دخی اندن اوترودرکه
اخرته اعتقادی اولمیانلرک کوکللری اول دوزمه غرور سوزلره قولاق دوتوب اشله
میل ایلیه دخی اول سوزلری شیاطیندن قبول ایده لر دخی اول کسب اتدکلری معاصی
کبی کرو معاصیه مشغول اولالر تاکه اول سبب اولا تخلید عذابه که انک نهایتی اولمیه
افغیر الله ابتغی حکما وهو الذی انزل الیکم الکتاب مفصلا والذین اتیناهم الکتاب
یعلمون انه منزل من ربک بالحق فلا تکونن من الممترین یعنی یا محمد ایتکه بن الله تعالیدن
غیریسی طلب یا انک حکمندن غیری حکم می طلب ایده یم حال بو دورکه سزه قران اندوردی
ایچنده امر و نهی وعد و وعید قلق اول الله در و دخی شول کیمسه لرکه بز کتاب اندردک یعنی یهود
نصارایه اولر دخی بلورلرکه قران تحقیق دکلدن اندورلمشدر عدلیله وحق بیان قلمغله
پس بو قرانک حقدوغنه و اهل کتاب دخی انک حقدوغن تحقیق بلدکلرینه شک ایدیجلر
دن اولمغل اما ایمان کتورمدکلری عنادلرندن وحسدلرندندر الله تعالی اکرچه خطابی
بو یره رسولنه قلور اما مراد مؤمنلردرکه اشیدوب یقینلری دخی محکم اولا قرانه شک
اتمیه لر وتمت کلمت ربک صدقا وعدلا لا مبدل لکلماته وهو السمیع العلیم یعنی یا محمد
سنوک ربکوک قولی واجب اولدی صدق یوزندن شونلره که وعده قلدی رسوللرینه
ومؤمن قوللرینه نصرتلر و اهل طاعته جنتلر و کافرلره هزیمتله و تخلید عذابلر و دخی عدل
یوزندن شونلره که حکم ایلدی انده ظلم وحیف یوق وانک قولی تبدیل و تغییر اولاجق دکل
نکد وعده قلدی عاصیه ومطیعه ومؤمنه وکافره کلی یرینه کلسه کرکدر که اول سمیعدر بولرک
نه دیدکلرین اشیدر وعلیمدر نه اشلدکلرین بلور وان تطع اکثر من فی الارض یضلوک
عن سبیل الله ان یتبعون الا الظن وان هم الا یخرصون ان ربک هو اعلم من یضل عن سبیله
وهو اعلم بالمهتدین یعنی یا محمد اکر سن بو یر اهلنوک چوغنه که مشرکلردر کافرلردر مطیع
اولاجق اولورسک شونلره که اتالری دده لری ملتنه دعوت ایدرلر و سنی اسلامدن دوندررلرکه
طریق حقدر بو کافرلر متابعت قلمزلر اکثری الا اول لرینه متابعت قلورلر ظنلری بلمزلرکه
حقیقتا اول متابعت قلدقلری حقمدر یا باطل انکلامتیه یکی کندولره حلال کوردیلر

دكلدر ميتهٔ حلال كورمكده الا كه ذبلردر ميتهيي حلال كورديلر بز باطل حجتلر كتوردلر
دوزرلر زيرا ديرلركه انى كه بزا لوملر بغزلرز اول برنه يكه حلال اولمجق حق تعالى اولدر
دكى دخى يكرك حلال اولسه كرك پس حق تعالى بيوردكه پس حق تعالى بيوردى كه سنك
ربك يكرك بلجيد ركه طريق حقدن ضال اولوب شرايع اسلامدن كم اعراض اتدلر
دخى هدايت اوزره اولنلر كيمدر اول يكرك بلور فكلوا مما ذكر اسم الله عليه ان كنتم باياته
مؤمنين ومالكم الا تاكلوا مما ذكر اسم الله عليه وقد فصل لكم ما حرم عليكم الا ما اضطررتم
اليه وان كثيرا ليضلون باهوائهم بغير علم ان ربك هو اعلم بالمعتدين يعنى ميتهيى سزه حرامدر
بلكه شول نسنه دن يك كه الوكزله بغزليوب اوزرينه الله ادين ذكر ايده سز اكر انك ايتلرينه
مصدق ايسكوز كرچك نه اولدى سزه كه شول نسنه لردنكه انك اوزرينه الله ادى ذكر اولنمش
اولا اندن يمزسز والله ادى ذكر اولنميا اندن يرسز حال بوكه حق تعالى سزه بيان قلدى شونكه
سزه حرام قلدى سوره مائده ده دخى غيرينه الا مكر كه اجلق غالب اولوب سزى ضرورت براغه
اول وقت ميته حلال اوله شول قدركه هلاك اولمقدن خلاص بولاسز بدرستى چوقلر بو
خلق ضلالته براغورلركه وهوا لرينه متابعت قلوب ميتهيى حلال قلورلر انك حقى اوزره
سزكله مناظره ومجادله قلورلر دليلسز حجتسز تحقيق يا محمد سنك ربك يكرك بلجيدر انى كه
حلاللره وحراملره اولحالدن تجاوز قلمشدر وذروا ظاهر الاثم وباطنه ان الذين يكسبون
الاثم سيجزون بما كانوا يقترفون يعنى سز زنانك كزلوسين واشكاره سين دخى ترك ايدك
بوندن اوترو دركه جاهليتده زنانك اشكاره سين حرام كوررلردى سرله اولانى قايرمزدى تركده
پس الله تعالى امر ايلديكه انك سرين وعلانيه سن ترك ايده لر بعضلر ايتدلر ظاهر اثم زنادر وباطن
نظر ايدوب باقمق واويله دردخى ديديلر كه ظاهرى معصيت لره مرتكب اولمقدن
باطنى فريضه ترك اتمكدر بدرستى اولركه كزلو واشكاره زنا قلديلر وكلام فواحش سويلديلر
تيز اولا كه اول كسب اتدكلرى معصيت لر ايله عقوبت اولنالر ولا تاكلوا مما لم يذكر اسم الله
عليه وانه لفسق وان الشياطين ليوحون الى اوليائهم ليجادلوكم وان اطعتموهم انكم
لمشركون يعنى يمك سز شول نسنه دنكه بغزلنمش اولميه ياخود اوزرينه الله تعالى ادى
ذكر اولنميا دين بغزلنه اندن يمك فسقدر الله تعالى يه عاصى اولوب امرندن چيقمقدر وانى
يمكلكى حلال كورمك كفردر بدرستى ابليس اتباعيله وسوسه قلوب حجتلر القا ايدلر
اول دوستلرينه كرمشركلردر تا محمد له واصحابيله ميته حقنده مجادله قلوب ايده لركه سز
بغزليوب اولدردوكوزى يجون حلال اولا حق تعالى اولدردكى يجون مردار وحرام اولا اكر
سز اول مشركلره مطيع اولاجق اولورسكوز ميته يمكده وانى حلال كورمكده تحقيق سزدخى انلر
جمله سى اولورسز زيرا شول نسنه كه الله تعالى حرام قلمشى اولا انى حلال كورن مشرك اولور
اومن كان ميتا فاحييناه وجعلنا له نورا يمشي به في الناس كمن مثله في الظلمات ليس بخارج
منها كذلك زين للكافرين ما كانوا يعملون يعنى شول كمسه كه ضال وكافر ايدى بز انى اسلامه

وتوحيده توفيق ويردك هدايته كتوردك انك كوكلنه ايمان ومعرفت نورن برقدق
كه اول نور انى سبيل خيراته دلالت قلور انكله شعله لنوب مؤمنلر ايله يورر انك حالى
برابرمدر شول كمسه حاليله كه اكا كفر تقدير اولنوب كفر ايجنده مخذول اولوب قالديكه
اندن چقمسه دكل بولر برابر دكل بو بخليين مختوم القلب ولعنه معاقب اولنور شولركم كفرى
ايمان اوزره اختيار قلدلر اول فعللرى مقابله سنده جزا اولنورلر وكذلك جعلنا في كل قرية
اكابر مجرميها ليمكروا فيها وما يمكرون الا بانفسهم وما يشعرون يعنى نتكم مكه نك
فاسقلرى وجابرلرى اولورلر ايدى كه كروقلن ادنالرين انلر ضال وكمراه قلورلر هر
قريه ده انلر جليين اولورلر ينه وسنعملرينه اول قريه نك مجرملرين وجابرلرين قلدق تاكه
انلر مكر ايدوب خلقى دين اسلامدن منع ايده لر تكبرلك ايدوب رسوللرى يلانليه لر انلر جمع
اولوب مكر ايدرمزلر الا مكر لرينك وبالى كروكندولره راجع اولور اما اولر لك اندن
خبرلرى يوق واذا جاءتهم اية قالوا لن نؤمن حتى نؤتى مثل ما اوتى رسل الله الله اعلم حيث
يجعل رسالته سيصيب الذين اجرموا صغار عند الله وعذاب شديد بما كانوا يمكرون
يعنى قاچن مكه اهلنه بر علامت ظاهر اولسه اى اكى يارلدوغى كبى يا دخى بونك غيرى كبى
ديرلر ديكه بز اول ايته كرچك ليوب سنى تصديق اتمزز تا بزه دخى ويرلميجه شول نسنه دكه
الله تعالى نك رسوللرينه ويرلدى الله يكرك بلجيدر كه رسالته كيم قابلدر وكيم قابل دكل تيز
اولا كه ايريشه شول كه الله تعالى يه شرك كتورديلر خورلقلر ومذلتلر الله قاتنده اول
استهزا قلنمه دخى قتى عذابلر شونلدن اوتروكه رسوللرينه يلانلديلر ومكر ايدوب ايرقلرين
دخى ازدرديلر فمن يرد الله ان يهديه يشرح صدره للاسلام ومن يرد ان يضله يجعل صدره
ضيقا حرجا كانما يصعد في السماء كذلك يجعل الله الرجس على الذين لا يؤمنون وهذا
صراط ربك مستقيما قد فصلنا الايات لقوم يذكرون يعنى هر كمسه يه كه حق تعالى اسلامه
توفيق ويره وكندو دينينه هدايت ويره انك كوكلنى كيكدوب دعوت اسلامى قبول ايدر
تاكه نور اسلام انك كوكلنه كره وحلاوت ويروب رغبت اتدوره ودخى طريق اسلامدن
كمراه اولوب قلا دين اسلامى قبول اغينه انى شويله بورسز قورترك ايدركه كوكلى طاره لور
كيت لكى كيدر رشك ايديجى اولور شول صيق اغاج كبى كه بدقلرى برى برينه كجوب بنانه
اولوب بيرقلرله بورلنمشدر هيچ بر نور طوقنوب كچاجك يربولميه انك كبينك كوكلنه
قاچن اسلام دعوت قلنسه اندن طارلغنوب شول زحمت اوغرر كه صناسين بركمسه يى
البته كوكه چقديو تكليف ايدرلر انك طاقتى اكا يتمز اول ذخى اسلامى قبول قلمغه انجلين
طارلغه اوغرارشو بخليين حق تعالى طارلقلره عذابلره براغور شولرى كه ايمان كتورمزلر
كوره ضلالتنده قالوب ايماندن حلاوت بولمزلر يا محمد شول دين كه سن انك اوزرينه سن طوغرو
دين اولدر قائم دركه بنك اندن راضيدر ودخى تحقيق بز بيان قلدق شول ايتلريكه كوكلرده
هدايت وضلالت امرنه متعلقدر شول قومه كه الله تعالى نك وحدانيتنه فكر ايدوب متعظ اولالر

لهم دار السلام عند ربهم وهو وليهم بما كانوا يعملون يعني حاصلدر مؤمنلره مولالري
قاتنده دار سلامت كه جنتدر راكه كرنلر انواع مرضلردن وقورقولردن امين اولوب
وبيرا اولوب اولحدن ونزوالدن سلامت اولورلر الله تعالى اولرك حافظي وناصري اولورو
احرتده انلري عوضلندورر اولدقلري عمللري مقابلنده ويوم يحشرهم جميعا يا معشر الجن
قد استكثرتم من الانس وقال اولياؤهم من الانس ربنا استمتع بعضنا ببعض وبلغنا اجلنا
الذي اجلت لنا قال النار مثويكم خالدين فيها الا ما شاء الله ان ربك حكيم عليم يعني
قيامت كوننده كه بز جنلر انسي كلي حشر ايدوب بربره جمع ايدروز اولره دينلدكه اي جماعت جن
تحقيق سز ادميلردن چوقلريني ضلالته برقدوكز اول جنيلركه ادميلر ازدوردي انلرك وليلر
ديدلركه اي بزم ربمز بعضمز بعضمزله منفعت لندي جنيلر بزمله بز جنيلرله منفعت
بوايديكه جاهليتده قاچن بركسه انلردن سفره كتسه لردخي بر ايسز يرده اخشام ايرشسه
اول كيجه قورقسه لر ديرلرديكه صغنورز بزبو يرك اهلينوك سيدينه بونك قومنك سفيهلرندن
واستمتاع جن دخي اسنله بوايديكه ديرلرديكه بزي سيد قلدك جنه دخي انسه دخي قومنز
ايچنده بزه شرف وعزت ويردك بعضلر ايتدلر يعني بزم بعضمز بعضمزي الداديسينك دينكده
كرمكدن بزي مغرور قلدك ضلالته برقدي ايرشدك اوش شقاوتمزه كه بزه تقدير اولندي
الله تعالى ايدكه سزك مكانكز ومقامكز اوددر انك ايچنده مقيم ودايم واولاسز مخلد اولوب
الا شول كمسه لركه علم سابقده انك خروجي مقدردر توحيده كه اولر اسلامه كلوب موحد
اولدلر بيدرستي سنك ربك حكيمدر حكم ايدر اوددن چقمغه شونلركه توبه ايدوب تصديق
اتديلر عليمدر بلورهر برينك كوكلنده خيردن وشردن نه وار وكذلك نولي بعض الظالمين
بعضا بما كانوا يكسبون يعني جنلر انسي بريري اوزرينه مسلط قلدوق يعني جن كافرلريني ادميلر
كافرلرينه انلره مسلط قلدوز وظالملري دخي دنياده بريريري اوزرينه مسلط قلدوز تا
اني هلاك ايليه ياخود ذليل قلدانك قهرني كوتره بو كلام تهديددركه ظالملر اوزرينه كه
ظالمندن امتناع ايده زيرا اكر امتناع قلميجق اولورسه انك اوزرينه حق تعالى بر ظالم مسلط
قلوركه اول اني قهر ايلر بوايت حكمنده داخلدر شول كمسه لركه رعيتي ولا ظلم ايليه يا تاجر
ولا تجارتنده خلقه ظلم ايليه شر اده ارتق اتمكله يا متاعنك عيبن كزلمكله ياخود اوغري
ولا املدانلرما لنه ضرر ايركوره دخي بونلرك نظيري كيدر يا معشر الجن والانس الم يأتكم رسل منكم
يقصون عليكم اياتي وينذرونكم لقاء يومكم هذا قالوا شهدنا على انفسنا وغرتهم الحيوة الدنيا
وشهدوا على انفسهم انهم كانوا كافرين يعني يارين قيامت كوننده دينلسه كه اي جنله انس جماعتي
سزه كروسزدن رسول كلمديمي كه سزك اوزره كرته بنم ايتلرم ومي كدرقاندرر اوقويا لرغرض ايدوب
سزك اشبو كونه واقع اولمغوكزي بلدوروب قورقدلر انس وجن ديه لركه بلي بز اقرار ايدرزكه
رسوللر بزه كلديلر خبر ويرديلر اما بز اول رسوللري يلانلدوب كافر اولدق بولر نفسلري اوزره
اقرار اتدكلري الدي وانلري وكوزلري وقولقلري طانقلق ويردكدنصكره اوليسرسي الله تعالى ايدر

بولري دنيا حياتنوك فانلدني مغرور قلدي اول فاني زينتلركه معرض زوالده ايدي شمدي
كندو نفسلري اوزره طانقلق ويررلركه دنياده كافر اولديلر حق تعالى اول وقت ديركه
وارك ايمدي سزك مقامكز اوددركه انده مخلد اولاسز ذلك ان لم يكن ربك مهلك القرى
بظلم واهلها غافلون ولكل درجات مما عملوا وما ربك بغافل عما يعملون يعني جن وانسه
رسول كوندرمك انلدن اوتروايديكه الله تعالى بلدوره كه هيچ برشهر وكويي قوم صوچيندن
بن غافلكن عذاب كوندروب هلاك اتمزتاكه انلر اولا رسول كوندروب اظهار حجت قلميجه
وانلري دعوت قلوب حقي بيان اتميجه اما اولركه دعوت اولنوب ايمانه كلديلر انلرك هربرينك
جنت ايچره فضيلتي واركه بعضنك درجه سي بعضندن يوجه ركدر صدقنه وعملنه كوره و
دعوتد اويميين كافرلرك دخي طامودده دركاتلري بعضسي بعضندن اشدرعذاب
يونندن كفر وعناد نه كوره يا محمد سنك ربك غافل دكل مطيعلرك طاعتندن وعاصيلرك
معصيتندن كليني عالمدر بلور هربنفسه عملنه كوره مجازات قلوروربك الغني ذو الرحمة
ان يشاء يذهبكم ويستخلف من بعدكم ما يشاء كما انشاكم من ذرية قوم اخرين ان ما توعدون
لات وما انتم وما انتم بمعجزين يعني يا محمد سنك ربك غنيدر بو خلقك عبادتندن كه
هيچ بروجهله انلره احتياجي يوقدر ودخي رحمت اتيدركه اولري اسركيوب تعجيل عقوبت
اتمز وتوبيه كلني اسركر صوچيني عفو ايدر يا رلغر اكر ديلسه حق تعالى سزي هلاك ايدوب
كيدريدي سزدنصكره سزك يركوره كيمي ديلرسه خلف دكيدي يا سزك مثلكز اوليدي
ياخود سزدن مطيع رق اوليدي نتكم برقومك ذريتندن سزي يارادوب انلرك يرينه خلف
قودي قرندنصكره برقرن اخر دخي كتورردي ليكن حق تعالى سزي اسركيوب هلاك قلمدي
تاكه انضافكز كلوب توبه قلوب اندن يكادونرسز بيدرستي تحقيق شول وعده كه وعيد
اتديلر قيامته اخرت عذابلريله بيان قلندي اولسه كركدر اكا خلاف يوقدر سز الله
تعالى نك تقديريني سزم ايرشمكدن منع ايدمجي دكلسز اول حيث عملرو كرله ايلروار سزدكوا
سز قل يا قوم اعملوا على مكانتكم اني عامل فسوف تعلمون من تكون له عاقبة الدار انه لا يفلح الظالمون
معنى ايت يا محمد اي مكه قومي هربروكز مكانكز ده درميشوك شول حال اوزره كه
اولدوكز نقدر ديلرسكز بنم هلاكم ايچون سعي ايدك كه انوكيله جزا الغنسز بنده خي بكا وحي
اولاندعمل ايده ين تيز اولاكه بيلسز دنياده عاقبت خيرلغي كيمكدر واخرتده جنت دخي كيمكدر بيدرستي
يا محمد ظالملر فلاح بولاجق دكللركه الله تعالى يه شرك اتديلر وجعلوا لله مما ذرأ من الحرث والانعام
نصيبا فقالوا هذا لله بزعمهم وهذا لشركائنا فما كان لشركائهم فلا يصل الى الله وما كان لله فهو
يصل الى شركائهم ساء ما يحكمون يعني بو كافرلر الله ايچون قورلر اكنلردن وقيونلردن وصغر
لرندن وده لرندن كه الله تعالى يرتدي وبوردي ديلركه بو الله ايچون اولسون شول
نصيب كه صنملريمز ايچون اولا اول الله نصيبنه قريشميه اما اولكه الله نصيبي اولسه صنملريمز
نصيبي فوت اولسه اندن الوب انلره خرج ايدرز حق تعالى ايدر نه يرمز حكم دركه بولر قلورلر اكر

وارمیش سه نتکم بولردیرلر قسمتده حددن تجاوز قلمیه لردي اسما یجون اول نصیبی
صنملرینه نفقه قلمیه لردي وکذلك زین لکثیر من المشرکین قتل اولادهم شرکاؤهم لیردوهم و
لیلبسوا علیهم دینهم ولو شاء الله ما فعلوه فذرهم وما یفترون یعنی افعال قبیحه لري کبي کذ
نصیبه اشلدیلر شریکلر یعنی شیطینلر اول مشرکلره اوغللرین وقزلرین دپلمکی تزیین
ایدوب کوکجك کوستردیکه اولر اولادني قتل اتدیلر دروشی لك قورقوسندن ودخي عار و
حمیت یوننددن قزلرین دیري دفن ایدرلردي شیطان اولر انی خوش کوستردي نتکم اکین
لري وطوارلرین حرام قلمغي خوش کوستردي انکله بونلري هلاك قلمغچون نسللري منقطع
اولا ودخي ابراهیم واسمعیل دینني اولر قرشدوروب تلبیس قلمغچون اکر حق تعالی دلسه انلري
اول اشدن منع ایدردي دیلردیلر قهرله اولري هلاك ایدردي اما اولري چون الله تعالی
قدرتی یترکین ترك ایلدي بر وقته تاخیر قلدي سن بولري اول کذبلریله ترك ایدوب فق
اول وقته دك کم بولرکلدقتالله امراولا سین ودخي بولرك ایلنه وعده کاه وارد رکه انده جا
اولنوب بولی جزاسین قلیسر وقالوا هذه انعام وحرث حجر لا یطعمها الا من نشاء بزعمهم وانعام
حرمت ظهورها وانعام لا یذکرون اسم الله علیها افتراء علیه سیجزیهم بما کانوا یفترون
یعنی مشرکلر دیلرکه اشبو قیوندن وصغردن ودوه دن واکندن بعضسی حرامدر انی طعام ملمز
الا ارنلردن شولکه بزدلرز عورتلردن دکل بوحکم لري انلرك الله تعالی بیورمدي نتکم سوره
مائده ده ذکر ایلدك بحیره وسائبه وحام قضیه لرین انه مطالعه قلاسز بلکه بولر بوحکمی کندو
راي لریله قلورلردي مالك بن عوف بوحلال بوحرام دیوانلره فتوي ویردي کندورائی برله
الله تعالی حرام قلمدوغني حرام دیردي وحلال قلمدوغني حلال دیردي ودخي دوه دنکه کوتکینوك
کوشکی بنوبه یاره دیردیکه شمدن کرو بنه بوحرام اولدي اکاحام دیو تسمیه قلوب
قیوویررلردي مزیرده دیلرسه اوتلنوروصولنورلردي ودخي قیوندن وصغردن
ودوه دن بعضیسن بوغز لیجق وقت اوزرینه الله ادین تسمیه قلمزلردي یابغزلرلردي
یااوده یاقرلردي الهه لریجون دیه لرلردي بوکا بحیره دیرلردي یاخود بناجق وقتن
الله تسمیه قلمزلردي الله اوزرینه افترا ایدوب یالان دوزب دیرلردیکه بونی بزه الله
تعالی بیوردي تیز اولاکه الله تعالی اول یالاندن فعللرینوك عقوبتن انلره ایرشدوره وقالوا
ما في بطون هذه الانعام خالصة لذکورنا ومحرم علی ازواجنا وان یکن میتة فهم فیه شرکاء
سیجزیهم وصفهم انه حکیم علیم یعنی دخي دیلرکه اکر اشبو دوه ارکك کوشك
کتوره جك اولورسه کردري اولا انك اتی بزده خالص ارنلرایچوندر واول دوه نك
سودي دخي وبواکسی عورتلره حرامدر اما قاچنکه اول دوه نك کوشکی اولو طوغسه
انك اتنه وسودنده دخي عورتلرمز بله مشترك اولورتیز اولاکه حق تعالی اول کذبلرمقابله
انلره عقوبت قلاکه اول حکیمدر اولی عذابله حکم ایلر ودخي علیمدر انلرك افترا ایلدیکنه
قلدقلرین بلور انلره مجازات قلور قد خسر الذین قتلوا اولادهم سفها بغیر علم وحرموا ما رزقهم

الله افتراء علی الله قد ضلوا وما کانوا مهتدین یعنی تحقیق زیانکار اولدیلر شولکم
اولادلرین دیه لدیلر وقزلرین دیریله دفن ایلدیلر سفاهت وجهالت یوننددن هیچ اولدر مکه
برجخلري ودلیللري یوغکن بولر ربیعه ومضر قبیله سیدي قزلرین اره ویرمکه عار ایدوب
حمیت یوننددن دیریله کوموب اولدوررلردي ودخي حق تعالی ایدر تحقیق زیانکار لردندر
شولرکم الله تعالی اولره حلال قلوب ویردوکی رزقي یالان دوزب حرام قلدیلر الله اوزرینه
افترا ایدوب دیدیلرکه بونی بزه الله حرام قلدي تحقیق اولر طریق هدایت اهلی اولمدیلر
مخذول ومقهور اولدیلر وهو الذي انشاء جنات معروشات وغیر معروشات
والنخل والزرع مختلفا اکله والزیتون والرمان متشابها وغیر متشابه کلوا من ثمره
اذا اثمر واتوا حقه یوم حصاده ولا تسرفوا انه لا یحب المسرفین یعنی اول الله درکه
بستانلر بریتدي که بعضسی یره یایلور اوزره کي اوزره دورمز انی خرکدا لمینجه اوزم
چبوغي کبي وقبق کبي وبعضنك اوزده کی وار قایم اورو طورر باغ یش اغاجلری کبي
وخرما اغجي یرادن اولدر ودخي اکنلرده دانه یرادن اولدر ودخي یشلرکه لذتی وطعمی
مختلف کمی اکشی وکمي طاتلو وکمي اجي ودخي زیتون وانار یاراتدیکه صورتده بربرینه مشابه
اما لذتده مختلف هیچ مشابهتي یوق یس قاچن اول اغاجلر یمش ویرسه اول یمشلردن
ییك وانی کسوب یجوب کوترد وکوکز وقت حاصلندن مونتنه کوره یاتمام عشریب
یانصف عشر ویرك اسراف ایدوب حاصلکوزك کلن ویرمك که اهلکز عیالکز نفقه سز
قله یعنی کلی حاصلی صدقه ایدوب اهل وعیالن اج قومیه که بو اسراف در الله تعالی مسرفلري سومز
ومن الانعام حمولة وفرشا کلوا مما رزقکم الله ولا تتبعوا خطوات الشیطان انه لکم عدو مبین
یعنی اول الله درکه انعامدن سزیجون یرتدي بعضی یوك کوترمکیجون دوه نك وصغرك
وقرسك بونکي کبي بعضسی یوك کوترمکه طاقتی یتمز قیون کبي وصغر ودوه نك اوشغي
کبي که بنوبه ویوکه صلاحي اولمیه حق تعالی سزه رزق اتدوکی حلالدن ییك کرك اکندن
کرك یشدن کرك انعامدن شیطان ضلالت اندوکی یوله یورمك که حق تعالی حلال قلدوغني
سز حرام قلاسز یاحرام قلدوغني حلال قلاسز که شیطان سزه ظاهر دشمندر اتا کزی جنتدن
برله اوچماقدن چقرمشدر اول سزه خیرصانوجي دکلدر ثمانیة ازواج من الضان اثنین
ومن المعز اثنین قل الذکرین حرم ام الانثیین اما اشتملت علیه ارحام الانثیین نبئوني
بعلم ان کنتم صادقین یعنی سکز صنف قیوندن ایکی بر ایرکك وبر دیشي واکی دخي کچیدن
بر ارکك وبر دیشي ایت یا محمد بولره که بو حرام اولمق قنقي قبیله دندر قیونلر کچینك
ارکك لري قبلندندر یوسه بوا کینك دیشیلري قبلندندر یاخود رحمه دوشب
رحم انی ایچنه الدوغي قبیلدندر اکر انذلیه اول رحم خود ایرکك ودیشي مشتملدر
خبر ویرك بکا اکر بونی الله تعالی حرام قلدي دیدوکوز ده کرچك سکز سبب تحریم ندندر
ومن الابل اثنین ومن البقر اثنین قل الذکرین حرم ام الانثیین اما اشتملت علیه ارحام

عليه ارحام الانثيين ام كنتم شهداء اذ وصيكم الله بهذا فمن اظلم ممن افترى على الله
كذبا ليضل الناس بغير علم ان الله لا يهدي القوم الظالمين يعني اول حرام قلدوغكز
دنلر ايكي دوه دن بر اركك و بر دیشی و ایکی ده صغردن بر ارکك و بر دیشی ایت یا محمد
لرکه بو حرام اولنان بو ایکی جنسك ارككلري قيسليندندر يوقسه ديشيلرندن
ياخود رحم اشتمال قلدوغندندر قنقی جهتدندر بکا بلدرك اگر بوننك حراملغنی اثبات
اتمككو حجتكز ايمزسه عقلوكزله كتوررك بر كتابكز وارسه كه بولرك حراملغنه طانقلق
ويره كم اني سزه الله تعالى بيوردي بوني اشيدوب مالك بن عوف متحير اولوب نطقدن طورب
جواب ويرمدي رسول عم اکا دیدیکه نولدي سکا سویلمزسین مالك ايتدي سن سويله
بن اشدهیم سن رسول عم حق تعالى خبرندن اکا سویلدي ایتدي کم اولا اندن ظالمرق که
الله تعالى نك اوزرينه افترا قلوب يالان سوز دوزه دليلسز برهانسز بو خلايقي ازدوره
تکری حکمندن دندرمکچون جهلیله بدرستی الله تعالى ظالملره توفیق ویرمز هدایت بولنه
مادامکه کفر اوزره اوله لر اوکوزله مخازات قلوبن قل لا اجد فيما اوحي الي محرما على طاعم
يطعمه الا ان يكون ميتة او دما مسفوحا او لحم خنزير فانه رجس او فسقا اهل لغير الله به
فمن اضطر غير باغ ولا عاد فان ربك غفور رحيم يعني ايت يا محمد بو لسدم بکا اندرلن
قران ايچنده بر نسنه كه بيلرم يدوكنده حرام اولنشی اولا الا امکه اول نیلن میته یا خود
بوغزلنان طواردن اقن قان یا طوکز اتی اولاکه بو لر مردار و حرامدر یا خود معصیت
اولاکه الله تعالى اندن غیری نسنه یله بوغزلنمش اوله و دخی بیوردیکه هرکسه کم اجلق
غالب اولا بولردن غیری بیجک بولمیوب مضطر اولا شول قدر یسه که هلاك
اولمغی دفع اولنه دخی اوتحددن تجاوز قلمیه که سنك ربك غفوردر اول قدری
یرلغر و رحیمدر بیچاره قلمشلري اسرکر الارم رخصت ویرر وعلى الذين هادوا حرمنا
كل ذي ظفر ومن البقر والغنم حرمنا عليهم شحومهما الا ما حملت ظهورهما او الحوايا
او ما اختلط بعظم ذلك جزيناهم ببغيهم وانا لصادقون يعني شول نسنه لركه اول
ایتده ذکر اولندي انلر اصلدن حرام اولمشدر اما بر قاچ نسنه لر دخی اصلده اولر
حلال ایدي انلری حق تعالى یهودیلر اوزره حرام قلدی معصیت لری سببندن اولردن
بری هر حیوان دركه اننك طبانی وار دوه كبی و دوه قوشی كبی قاز اوردك كبی و دخی قیوندن
و صغردن انلرك اوزرینه ایچلری یاغی حرام قلدق الا شول كه ارقه لری اوزرنده
یاغ اوله اني حلال قلدق یاخود حاویه سندن اوله یعنی سکوکه یا پشمش اوله ایچنده
طاشنده بربوننه لري اول حرام قلدوغمز عقوبت یوننده ایدي شرکلري و ظلملری
سببندن تحقیق بز قولمزده صادقز كه بو نسنه لر اصلده کلی حلال ایدي یهودا اوزره
حرام قلدق زیرا اولر ایتدیلر كه بو نسنه لر اصلده کلی حرامدر بزدخی انلره اتو حرام قلدق
فان كذبوك فقل ربكم ذو رحمة واسعة ولا يرد بأسه عن القوم المجرمين يعني يا محمد بو كافرلر

سنی

سنی تکذیب ایدرلر حرام و حلال بیاننده سن انلره ایتکیم سزك ربکوزك رحمتی کلی نسنه دن
بولدر انلرك اوزرینه تحقیق تعجیل اتمز اما عاقبت اول مجرملردن حق تعالى نك عذابی
رد اولنمز هیچ برکسه اکا مانع اولمز سيقول الذين اشركوا لو شاء الله ما اشركنا ولا اباؤنا
ولا حرمنا من شيء كذلك كذب الذين من قبلهم حتى ذاقوا بأسنا قل هل عندكم من علم فتخرجوه
لنا ان تتبعون الا الظن وان انتم الا تخرصون يعني تيز اولاكه اول مشركلر ایدرلر
دیه لر اگر الله دیلسه بز اتا لرومز ایله یادخی لرومز ایله اکا شرك کتورمیه وزدخی بر نسنه
لری حرام قلمیه وز قلمزدق لیکن اول دیلدیکه بز انی ایدقلر و زدخی بز اول ایدرلر الذی
بولرك مذهبی جبریه در کلی باطلدر نیکم انلر دخی رسوللرنی شویله تکذیب ایتدیلر نتکم
بولر سنی تکذیب ایدرلر الله تعالى اوکی تکذیب قلدی زیرا انلر سوزلرنی استهزا و جهلیله
دیرلردی تحقیق اوزره دکلدي نتکیم منافقلر سن رسولسین دیو طانقلق ویررکدی
تحیرایدوب الله تعالى انلرك قولنی دخی یلانلدی پس نیجه کیم دخی تکذیب ایتدیلر تا اکا دکین
كه بزم عذابمز انلره ایرشدي کوردیلر بو کلام بولره تهدیددر تاکه اندن عبرت الوب ایمانه
کله لر و دخی دیدیکه ایت یا محمد هیچ قتوکزده بوکلامکزه بر بیان واردر الله تعالى دنکه بو
نسنه لری حرام قلدی چقاروب اول بیانی کتورك بزدخی بله لوم بلکه سزك بو قولکز دکلدر
الا بر ظن کمانلدرکه انی یقین یوقیا بر حجت و برهان یوق دکلسز الا الله اوزره افترا
قلیجیلرسز قل فلله الحجة البالغة فلو شاء لهداكم اجمعين قل هلم شهداءكم الذين يشهدون
ان الله حرم هذا فان شهدوا فلا تشهد معهم ولا تتبع اهواء الذين كذبوا بآياتنا والذين
لا يؤمنون بالآخرة وهم بربهم يعدلون يعني ایت یا محمد بدرستی حق تعالى نك قوی و محکم حجتلری
و دلیللری واركه قران و محمد درانلرك حلالی دخی حرامی دخی بیان قلدی حرام اولدرکه
اول بیان قلدی حلال دخی اولدركه اول بلدردي باقی سزك افترا کزدر اگر سز اهل اسلام
اولیدوکز حق تعالى سزك جملکوزکزدن و دینینه توفیق ویردی و هدایت کتورمکله اکرام ایدیدی
اما چون سز انته یولنده شویله کم کرکدی اخترا ادقلمدوکز انده اوتروسزه توفیق ویرمدی و دخی
ایت یا محمد کتورك طانقلرکزی کم طانقلق ویره لر شونك اوزره که بو حرام قلدوغکزی
سزك اوزرکزه الله تعالى حرام قلدي اگر برکسه اولرده انك حراملغی اوزره طانقلق ویره جك
اولورسه سن انلرکله طانقلق ویرمکل اول حرامدر دیمه زیرا انلرك شهادتلری باطلدر طنلر که
هوالرینه متابعت قلمشلردر یقین سز طننده شهادت مقبول اولمز سن اول هوا لرینه اویوب
قرانی و سنی تکذیب ایدنلره متابعت قلمغل و دخی شول کیم اولر اخرته و بعثه ایمانلری یوقدر بو کلی
سید اولر الله تعالی یه شرك کتوروب مثل و نظیر دعوی قلورلر قل تعالوا اتل ما حرم ربكم عليكم
الا تشركوا به شيئا وبالوالدين احسانا ولا تقتلوا اولادكم من املاق نحن نرزقكم واياهم
ولا تقربوا الفواحش ما ظهر منها وما بطن ولا تقتلوا النفس التي حرم الله الا بالحق ذلكم
وصيكم به لعلكم تعقلون یعنی اشیا محمد مالك بن عوفه اصحابیله که الله حرام قلدوغی نسنه لری

کندو نفسلرینه حلال قلدیلر کلوک سزه بیان قلدیغی شول نسنه یی کم ربکز سزک اوزرکزه
حرام قلدی دخی انی کسزه بیوردی بو بیوردیغی نسنه لردن بری اولدر کیم اکا شرک کتورمیه سز
و اتا کزه و انا کزه عاق اولیوب احسان ایده سز دیرلر سه حق اوزره مطیع اولاسز و بله سز کیم
حق تعالی یه شرک کتورمک و اتا کزه انا کزه عاصی اولمق سزک اوزرکزه حرام اولان نسنه لردندر و دخی
بویردی سزه کیم درویشلک قورقوسندن اولادکزی اولدرمیه سز دخی کزلو و اشکاره زنایه
یقین وارمیه سز بولری اشلمک دخی حرامدندر و دخی بویردیکم ناحق یره برکمسه یی اولدرمیه سز
الا انکم کیم صقلو اولدره سز یا ادم اولدرمش اولاسز حقسز یره یرینه قصاص ایده سز یا اوکلو
اولوب زنا قلا طاشله رجم ایده سز یا جهود دیننده دونب مرتد اولا او اولدوره سز مومنلر اولدرمک
حق اولی بو اوچ نسنه سببدر حق تعالی سزه اشلمکی امر ایتدوکی بولردر حرام قلدوغی بولردر
قران ایچنده اولاکه بر فهم ایدوب اکلیه سز بو بیر علم حرامی تمیز ایده سز کیم بو ایتلر قرانک محکماتندندر
کرام الکتاب توراتده و انجیلده و زبورده و فرقانده بو ایتلر اصلدر بولرک اوزرینه نسخ وارد
اولمزکه حکمی تغییر اولنه ولا تقربوا مال الیتیم الا بالتی هی احسن حتی یبلغ اشده واوفوا الکیل
والمیزان بالقسط لا نکلف نفسا الا وسعها واذا قلتم فاعدلوا ولو کان ذا قربی وبعهد الله اوفوا
ذلکم وصیکم به لعلکم تذکرون یعنی الله تعالینک امرندن بری دخی بودرکه یتیم مالنه یقین ال اوزتمیه
سزکه مرادکز اتلاف ایتمک اولا الا انکم انی اصلاح ایدوب بسلمک ایچون اولاکه بالغ اولنجه صقلیه سز
کم ضایع اولمیه بونک تحقیقی سوره نساده کچدی ذکر اولندی و دخی بیوردیکم ترازویی و اولچکی
الملقن و صانقدن تمام دوتسز مسلمانلر حقنده عدل ایده سز ظلم و حیف ایدوب ویل درسی عذابنه
مبتلا اولمیه سز بونک دخی تحقیقی اشغه سوره مطففین ده بیان اولنه ان شاء الله و دخی حق
تعالی بیوردیکم بز هیچ بر نفسه کوجی یتیدوکی نسنه بویرمزز عدل ایتمکده الا اکا امر ایدرزکه سز
طاقتکز یتر مینجی برکسه طاقتی یتدوکی قدر اولچکده و ترازوده صقنه اول اراده یله
نسنه کدار توق اکسک واقع اولا حق تعالی فضلیله عفو ایدر اول قدرله مواخذه قلمز و دخی بیوردیکه
قچن برکسه حقنده سوز سویلسه کز حق اوزره سویلک کذب ایتمک اکر او سویلدوکوکز
کمسنه سزه قرابتی دخی وارسه انی قورتارم دیو خلاف سویلک کمسنه نک حقنی اندن نستلد
منع ایلمک سزه کلد الله ارا سنده عهده دخی وفا قلوک و خلقله سزک ارا کزده کی عهده دخی
وفا قلوک که اول عهددن یارین سوال اولونسز سزه بوندن بلک که ظلمله یتیم مالنی یمک
و اولچکده و ترازوده خیانت ایتمک و حق سویلمک برده حق قتوب باطله و ایمک قرابت
نسبتیچون یاخود بر مودت رعایت قلمچون دخی عهد ایدوب و فایی ترک ایتمک بولرکلی
قران ایچنده حرام اولمشدر اشبو نسنه لردکه حق تعالی سزه وصیت قلوب بویردی اولاکه
بونی ایشیدوب بر اوکتلنه سز اوزدوکه حرام اولان نسنه لردن یغلنه سز و ان هذا
صراطی مستقیما فاتبعوه ولا تتبعوا السبل فتفرق بکم عن سبیله ذلکم وصیکم به لعلکم تتقون
یعنی اشبو دین اسلامکه بن اندن راضیم طوغری و محکم طریقی اولدر اول یوله متابعت قلوک

مراده

مراده واصل اولاسز زیرا بو طریق اسلام سنت جماعتدر و اول مختلف هوالره متابعت
قلمک که اول اهل جماعت یولی ازدوب هوای نفس یولنه دشمنلردر قاچی سزانلره
متابعت ایده سز سزی الله یولندن ایرا کیدن قلورلر ازدوب شقاوته براغرلر اشبو نرددکی
الله تعالی سزه وصیت قلور بوبرکه سز الله تعالیدن اول هوای مختلفه متابعت قلمقدن
یغلنه سز ثم اتینا موسی الکتاب تماما علی الذی احسن وتفصیلا لکل شیء وهدی ورحمة لعلهم
بلقاء ربهم یومنون یعنی ایت یا محمد اول سزه بیان ایدن بن الحق تعالینک اول قولنی که بویردی
دخی بز موسی یه توریت ویردک و دخی جبل طوره وارد قده الواح ویردک تمام احسن
عملده و حکمتده کندو یردوکی عملده ایلر و کچمکده و بر یلین علم یله دخی انک اوزرینه زیاده
اتمام بوندن محسنلر ایچون که انبیادر و دخی مطیع و مومنلردر و دخی بیان یوندن کلی نسنه
لرکه انده شبهه قالمیه دخی ضلالتده قالمیه هدایت اولنجون و نعمت و رحمت اولنجون عذابلر
ده قورتلمغزنا اولاکه اول بعثه ایمانه کتورب اخرتی تصدیق ایدهلر وهذا کتاب انزلناه
مبارک فاتبعوه واتقوا لعلکم ترحمون ان تقولوا انما انزل الکتاب علی طائفتین
من قبلنا وان کنا عن دراستهم لغافلین یعنی اشبو قران ندرکه اندردک بونک برکتی کثیردر
مبارکدر رسوله که ایمان کتوردیلر اکا اناندیلر دخی انک ایچنده کنا هدن یغلنمق وارسز انک
حکمنه متابعت ایدوب ایچنده کیله عمل ایلک امرنی یرینه کتورب نهیندن یغلنوک
قورقوک و حذر قلوک تاکه رحم اولنوب عذابدن قورتله سز و دخی اندردک اشبو قرانی
تا دیمیه لرکه بدرستی اندورلدی کتاب بزدن اولکدن اکی طائفه اوزره که یهود و نصارادر
بز انلر اوقودقلری کتابک ایچنده کیدن غافلز الله تعالی هلاک ایلسون اول یهودیلر که
پیغمبرلرینی یلانلدیلر و ایتدیلر واسطه اکر بزه بر نذیر کلیدی یا کتاب اندورلیدی بز اولردن
یکرک هدایت اوزره اولیدق پس الله تعالی قران اندردی انلرک اوزرینه حجت اولمغیچون
او تقولوا لو انا انزل علینا الکتاب لکنا اهدی منهم فقد جاءکم بینة من ربکم وهدی
ورحمة فمن اظلم ممن کذب بایات الله وصدف عنها سنجزی الذین یصدفون عن ایاتنا
سوء العذاب بما کانوا یصدفون یعنی بز بو قرانی اندردک شوندن اوتروکه دیمیه سز
اکر بزم اوزرومزه کتاب اندورلیدی بز انلردن صوابلوراق اولیدق دین یوننده
تحقیق سزه ربکزدن حجت کلدیکه قراندر دخی محمددر و هدیدرکه طریق ضلالتدن قورترر
و رحمتدر عذابدن راحته ایرکوردر پس کم اولا اندن ظالمرق که الله تعالینک ایتلرین یلانلیه
و اکا ایمان کتورمکدن اعراض ایده تیز اولا بز جزا اندوره ورسولری که بزم ایتلرمزدن
اعراض ایدرلر قتی یاوز عذابلرله اندن اوتروکه ایماندن اعراض ایدرلر هل ینظرون الا ان
تاتیهم الملائکة او یاتی ربک او یاتی بعض ایات ربک یوم یاتی بعض ایات ربک لا ینفع نفسا
ایمانها لم تکن امنت من قبل او کسبت فی ایمانها خیرا قل انتظروا انا منتظرون یعنی جون
بز بونلرک اوزرینه حجت طوغردق و کتاب اندردک بولر ایمانه کلدیلر پس بولر دخی نیه منتظر

اولمشلردر بولر منتظر دکللردر الا کیم فرشته کلوب بولری قبض ایلیه یاخود ربك انلره
وعده قلدوغی عقوبت کله یاخود ربکوك بو بروغنك بعضی کله که کوك مغربدن طوغه
پس اول ایات ظاهر اولوب کونش مغربدن طوغدقده نصکره هیچ برکمسه ایماندن منفعت
بولاجق دکلدر چونکه اندن ایلرو ایمانه کلمامش اوله بعض کافر اول کونده ایمانه کلسه اول ایمان
اندن قبول اولنمز زیرا مرتفع اولدی کوز له کوردیلر ایمان خود بالغیب کرکدی پس اول ایمانه
اعتبار اولنمیه ودخی توبسی وعملی قبول اولنمز اول مسلمانك که اندن اول هیچ ایمانده خیر عمل
کسب ایلمدی اندن اوك قبول اولناجق عملی اولمیه اندن نصکره دخی قبول اولنمز و هر کیمونك که
اندن ایلرو قبول اولنور عملی اولا اندن نصکره هر عملی قبول اولنور ودخی حق تعالی رسولنه
ایدر یا محمد ایت اول کافرلره که دیك سز منتظر اولوك الله عذابه بز دخی سز کله منتظر
اولالم که قنقیمز ذلك حالی سعادتدر ابر شوران الذین فرقوا دینهم وکانوا شیعا لست منهم
فی شیء انما امرهم الی الله ثم ینبئهم بما کانوا یفعلون یعنی شول کم دینلرینی ترك ایتدیلر بعض رسوله
ایمان کتوروب بعضنه کتورمدیلر بولك بولك اولوب مختلف اولدیلر کمی یهودیه کمی
نصرانیه کمی مجوسیه کمی صابئیه اولدیلر سن امر اولنمدك که بولرو کلد قتال ایدوب سن سکا
لازم اولان انجق رسالتدر انلری توبیه کتورمك یا عذاب ایتمك سنك الکده دکل بولرك
امری وحکمی اشلرینه کوره الله قاتنده در انلره مجازات اولونه بو ایت حکمی منسوخ اولمشدر
قتال ایتیله که سوره براته کلور من جاء بالحسنة فله عشر امثالها ومن جاء بالسیئة فلا
یجزی الا مثلها وهم لا یظلمون یعنی هر کیم کلمه شهادت ایدوب ایمانه کلسه دنیاده نه قدر
خیر عمل اشلدیسه اخرتده اکا اون اوقدر ثواب ویره و هر کیم کلمه کفر سولیسه اخرتده
اکا جزا اولنمز الا انك مثلی اولور که طاموده مخلد اولمقدر هیچ بولره بو عملرنده ظلم و حیف
اولنمز که نه ثوابلرندن اکسوك اولور ونه کناهلرندن زیاده اولور قل اننی هدانی ربی الی
صراط مستقیم دینا قیما ملة ابراهیم حنیفا وما کان من المشرکین یعنی ایت یا محمد اول که
الله تعالی بکا توفیق ویردی دین اسلامه وطریق هدایته دلالت قلدی اول کیم دین درکه
طغرودر وقایمدر هیچ انده اکریلك یوقدر ودخی بنی ثابت قلدی ملت ابراهیم اوزره که
اول خالص دین اوزره در باطله مایل دکل ومشرکلردن دخی دکل قل ان صلاتی ونسکی و
محیای ومماتی لله رب العالمین لا شریك له وبذلك امرت وانا اول المسلمین یعنی ایت یا
محمد بنم کلی نمازم وکلی عبادتم وقربانم وحجم ودنیاده حیاتم وحیاتدن نصکره مماتم دخی کلی اول
الله ایچوندر که عالملرك ربی اولدر اونك شریکی ونظیری یوقدر بکا اندورلدی قران
ایچنده بن اکا بویرلدم که انی برلیم واکا عبادت قلم یوم میثاقده ومکه اهلی ایچنده
الله مطیع ومنقاد اولن بنم ودین اسلام اوزره اخلاص ایله ثابت اولان بنم قل اغیر الله
ابغی ربا وهو رب کل شیء ولا تکسب کل نفس الا علیها ولا تزر وازرة وزر اخری ثم الی
ربکم مرجعکم فینبئکم بما کنتم فیه تختلفون یعنی ایت یا محمد بن الله دن غیری ربی طلب

ایدرن

ایدرن که طیم بو حالته که کلی موجوداتك ربی وخالقی اولدر بلکه بنم معبودم وربم
اولدر جمیع عبادتم انکچوندر هر کمسه نه کسب ایدرسه کندو نفسی ایچوندر خیر اشلرسه
منفعتی کندویه شر اشلرسه ضرری کندو اوزرینه هیچ برکمسه انك کناهیله معذب
اولمز دیك سزه اشلرسکوز اشلك عاقبت دونب وارهجق یرکز اولدر که حضرتی
دردنیاده دینکوزده اختلاف قلدوغکز حقدن باطلدن جمیعسین اول سزه بیان
ایدیویره کوره سزکه حق اوزره کمدر و باطل اوزره کیمدر وهو الذی جعلکم خلائف
الارض ورفع بعضکم فوق بعض درجات لیبلوکم فیما اتیکم ان ربك سریع العقاب
وانه لغفور رحیم یعنی اول الله در که سزدن ایلروکی امتلری هلاك ایدوب سزی انلرك
یرینه خلف قلدی بو یریوزینه انلرك یورتلرینه ومقاملرینه سزی ساکن قلندردی زیرا
محمد جمیع پیغمبرلرك خلقی وختمیدر اما سزلرك بعضکزی بعضکز اوزرینه تفضیل قلدی
مال الله وجاهله ورزقله وعلمله تا اول ویردوکی نسنه ایله سزی ابتلا قلا بایلری مالیله
ابتلا قلا انلردن شکر طلب ایلیه درویشلری احتیاجله ابتلا قلا وانلردن صبر طلب
ایلیه ایت یا محمد بولره که سنك ربك عقوبت قلمغه تیزدر بولر انی کیم صیمونلرکه هر کلجك
نسنه یقیندر تیز کلور اراق اولدر که کلاجك دکلدر الا قیامتك قوبمقلغی کوز اچوب
یومنجه در ودخی خبر ویرکه ربك غفور ورحیمدر شول که بایلقده و یوقسوللقده انك
امرینه مطیع اولالر بایلق ودرویشلك حقی یرینه کتوره لر سخاوتله شکری بایلر وصبرله
قناعتی درویشلر کلی وقتده رعایت ایدهلر اما عقابی دخی تیزدر اول کیم بایلقده شکری
ترك ایدوب مال حقی ضایع ایده لر ودرویشلکده صبری ترك ایدوب حرصله الله دن
شکایت دلین اوزادهلر اماکرو غفوردر اکا کیم بر حالدن توبه قلوب اندن یکا توجه
ایده رحیمدر انی اسرکر رحمت ایدر فضلیله **سورة الاعراف کلها مکیة وهی**
مائتان وخمس آیة بسم الله الرحمن الرحیم **المص**
ابن عباس ایدر بو حروف معنیسی متشابهدندر مراد بوندن ندر الله بلور اما اکا اشارت
قلور که حق تعالی ایدر بن اول اللهم که جمیع امور خلایقی بکرك بیلیجی بن دخی جمیع مخلوق
ایچنده برده وکوکده بو اولان امورلری واحکامی تقدیر ایدوب حکم ایدن مدبر بنم که
تدبیر خلقمده هیچ بنم شریکم یوق مخلوقدن هر جنسی ارحام ایچنده تصویر ایدن بنم اندن
دنیایه کتوروب هر مصالحندن اکا قوت ویروب ناصر اولان بنم وبعضلر ایتدیلر کم بو قسمدر
الله تعالی بو حرفلرله اندایچر الفله لام الله اسمنه اشارت قلور میم وصاد اسم مصوره
اشارت قلور پس معنی بویله اولورکم اول الله حقیقتچونکه جمیع مخلوقی انواع صورت اوزره
تصویر ایدر کتاب انزل الیك فلا یکن فی صدرك حرج منه لتنذر به وذکری للمؤمنین
یعنی اشبو کتابدر که سکا اندورلدی یا محمد اول الله دن اندوکنه سنوك کوکلکده اول
قرانه واقع اولمسون اکرچه خطاب رسوله درا ما مراد بوندن امتدر بز اول قرانی

سکا ایکجون اندردک کدا انکله سن اول قومی قورقده سین واول وعید ایتلرین
انلرک اوزرینه اوقیه سین ودخی قران وعظ ونصیحت اولا اول مومنلره کم سکا متابعت
قلدلر اتبعوا ما انزل الیکم من ربکم ولا تتبعوا من دونه اولیاء قلیلا ما تذکرون
وکم من قریة اهلکناها فجاءها باسنا بیاتا او هم قائلون یعنی ای اهل مکه تصدیق
ایدک اول کتابی کم رتکوزدن سزک اوزرکه محمده اندوردی انک احکامنه مطیع اولک
انکله عمل ایدک الله دن غیری کسه یی کندوکزه مولی طوتمک کم انی قیوب اکا طپاسز اما سزک
بو کلامله متعظ اولانکز ازدر سزه تاثیری اولمز هیچ انی فکر اتمزسز کم سزدن ایلرو نیجه
شهر وکوی اهلنه سز جلین وعظ ایلدک اوکتلمدیلر اکسوزین بزم عذابمز اوله کلدی
کیجه یاتورکن یا کوندز قوشلق وقتنده اولری تکذیب لرندن اوترو هلاک ایلدک اکر
سز دخی بو قرانی تکذیب ایدوب انکله متعظ اولمزسکوز یا کیجه یا کندزده سزه
ایحلین عذاب ایریشوب هلاک اولورسز فما کان دعویهم اذ جاءهم باسنا الا ان
قالوا انا کنا ظالمین یعنی اولمدی اول قومک سوزلری شول وقتکه اوله عذاب اندی
هلاک ایلدی چاره بولمدیلر الا اولدیکه تضرع ایدوب ایتدیلر تحقیق بز ظالملردن
اولدق کندو نفسمزه ظلم ایلدک ربمزی برلکی و اکا طاعت قلمغی ترک اتمکله پس بو سوز
لری عذاب کلدکدن صکره انلره هیچ منفعت قلمدی فلنسئلن الذین ارسل الیهم ولنسئلن
المرسلین فلنقصن علیهم بعلم وما کنا غائبین یعنی حق تعالی قسم ایدر بیورر کم عزم
جلالم حقیچون البته بز صورریسرز شول امتدنکم انلره دعوته پیغمبر کوندردک سزه کلن
رسوللره ومن بزم ضبرومزی سزه ایرشدردیلرمی بو فسه یوق و سز انلره نیجه اجابت اندوکز
دخی عزم حقیچون اول رسوللردن دخی صورریسرز کم اول قومه تبلیغ رسالت
قلدوکزمی ودعوتکزه اجابت اولندوکزمی بوندن صکره دخی عظمتم حقیچون انلره دنیاده
منکر عمل قلدیلر ایسه بر بر انلره بیان ایدوب علمومزله خبر ویره وز کم انلرک اشلدکلری
بزم علمومزدن غایب دکل صوردوغمز اندن اوتور دکلدر کم بلمیه وز بلکه
رسوللرومز تبلیغ رسالت قلدقلرین دخی بلورز انلرینو جهلدن قبولدن اتیوب رد اتدکلرین
دخی بلورز لیکن صوردوغمز دخی انلرک اوزرینه حجت محکم اولمغچون صورارز کم بله لر
عذاب انلره حق اولدی عذرا ایتمکه دخی مجال بولمیه لر والوزن یومئذ الحق فمن ثقلت
موازینه فاولئک هم المفلحون ومن خفت موازینه فاولئک الذین خسروا انفسهم بما کانوا
بایاتنا یظلمون یعنی قیامت کونده عملری طارتلمق حقدر البته طارتلسه کرک هر کمسنت
کر ترازوده حسناتی کفه سی اغر کله سیئاتی اوزره انلر فلاح بولوب نجات حاصل ایدر
سعادتلر ایرشرلر اما اولرکه سیئاتی کفه سی ترازوده حسناتی اوزره غالب کلدا اولردکه
کندو نفسلرینه مغبون اولدیلر انکچونکه قرانه انکار ایدیلر الله دن دکلدر ده دیلر ولقد
مکناکم فی الارض وجعلنا لکم فیها معایش قلیلا ما تشکرون یعنی تحقیق بز سزی یراوزرنده

سزه

سزه دانه لر ویشلر بتوروپ سزی انکله رزق لندردق اما سزک بو نعمته شکر ایده دوکز
ازدرکه بنم نعمتم یرسز بندن غیریه عبادت ایدرسز ولقد خلقناکم ثم صورناکم ثم قلنا
للملائکة اسجدوا لآدم فسجدوا الا ابلیس لم یکن من الساجدین یعنی تحقیق بز سزک
اتاکز ادمی بالچقدن یاراتدق وانی مصور قلدق اندن صکره سزی انک نطفه سندن
اتالر صلبندن نطفه لر قلدق واول نطفه لری انالر رحمنده مصور قلدق دنیایه
کتوردک وفرشتهلره بیوردقکم اتاکز ادمه سجده تحیت قلالر جمیع اکا سجده قلدیلر
الا ابلیس کم اکا سجده قلنلردن اولمدی قال ما منعک الا تسجد اذ امرتک قال انا خیر
منه خلقتنی من نار وخلقته من طین قال فاهبط منها فما یکون لک ان تتکبر فیها فاخرج
انک من الصاغرین یعنی حق تعالی بیوردیکم یا ابلیس چون سکا بن بیوردم کم ادمه
سجده قلاسین سنی نه منع ایلدی سنی کم ادمه سجده قلمدک ابلیس لعین ایتدی
انکچون سجده قلمدم کم بن اندن یکم بنی اوددن یرتدک انی بالچقدن یرتدک اود نورانی
طبرق ظلمانی نورانی ظلمانی یه قاچن سجده ایلیه پس یراسه تعالینک خزینه سیدر
اود خود بر محرق یاقجی وخراب ایدیجی مهلک نسنه در البته نیه کم ایرشه اتلاف
اتسه کرک پس چون ابلیس بو قیاس فاسد ایله اسه عاصی اولوب سجده یی ترک ایلدی
اسه تعالی بیوردیکم این یا لعین بنم جنتمدن وکوکلرومدن اشغا یره حقیر اولوب وین
لرومده دخی فوقلروم ارآسنده وطنلمنه وارد کزلر جزین لرینه ایرش اندن وطنلن پس
حق تعالی بیوردیکم سکا ایله کرکمزکیم بر یوزنده یورویوب ادم اوغلانلرینه ازدوره سین
تکبرلک ایدوب سین چق کوکلرومدن حقیر اولوب قال انظرنی الی یوم یبعثون قال
انک من المنظرین یعنی اول لعین مطرود ومردود اولدکه ایتدی الهی چون بنی رد ایلدک
دیلرینکم بکا مهلت ویره سین اولدرمیه سین تا شول کم دکین که بو خلایق سنله لرندن
باش قالدوروب طوروکلر حق تعالی ایتدی سن مهلت ویرلنلردنسین تا اکادک کم صور
چالنه قال فبما اغویتنی لاقعدن لهم صراطک المستقیم ثم لآتینهم من بین ایدیهم
ومن خلفهم وعن ایمانهم وعن شمائلهم ولا تجد اکثرهم شاکرین یعنی ابلیس ایتدی یا رب
بنی بنجون دعوت قلدق برسیه کم بن انکله اغوا اولندم چون سن بنی بو ضلالته برقدک
عزتک حقی بند دخی سنک طغرو یولک اوزرنده اوترمکه طریق اسلامدر بو خلق
اول یولا یورمکدن منع ایدم اندن انلرک اوکندن کلم واردندن وصاغندن وصولندن
کلم هر جهتدن بولره اغوا ایدوب ازدورم کم سن بولرک چوغنی سکا شکر ایدیجی بولمیه
سن قال اخرج منها مذءوما مدحورا لمن تبعک منهم لاملان جهنم منکم اجمعین
یعنی حق تعالی بیوردکه چق یا ملعون جنتدن شول عیبلو اخور وحقیر مردود ومطرود
اولوب اسه تعالینک رحمتندن بدرستی کمسه کم سنک دعوتکه اجابت قلوب سکا مطیع
اولالر جملسم حقیچون انلرله ودخی سنوکله البته جهنمی طولدرم

ویا ادم اسكن انت وزوجك الجنة فكلا من حيث شئتما ولا تقربا هذه الشجرة فتكونا
من الظالمين يعني حق تعالى ايدر بز ايتدك ادمه كه يا ادم ساكن اول سن دخي عورتك
دخي جنت ايچنده ييك ايچك ايكوكز دخي هر قنغي نعمتدن ارزو ايدوب ديلرسكوز كه
سز ايكوكز اوزرنه اني بول قلدم ويردم اما ايكيكز دخي اشبو بغداي اغاجنه يقين كلوب
اندن ييو يورملك اكر ييه جك اولرسكوز نفسكوزه ظلم ايدوب ضرر ايدنجيلردن
اولورسز فوسوس لهما الشيطان ليبدي لهما ما وري عنهما من سوآتهما وقال ما
نهاكما ربكما عن هذه الشجرة الا ان تكونا ملكين او تكونا من الخالدين وقاسمهما اني لكما
لمن الناصحين فدليهما بغرور يعني ابليس لعين چون حسد قلدي ادمي جنت ايچنده
كوردي وكندوي اندن مطرود ومردود كوردي صبر ايده مدي حيله يه مشغول اولديكه
اكيسين دخي اندن چقره كلوب اول حالكرين انلره تزيين ايدوب وسوسه قلدي
ديلديكه اوزرلرنده كه لباس جنت كوتره كيده عورتلري اچوق قله كلدي اوله ايتدي
سزلك ربكوز سزي بو اغاجدن نهي ايتدي الا انده اوتروكه اكر سز اول اغاجدن ييه يدوكز
ايكوكز دخي فرشته لر كبي اولوردوكز ابدا اولمزدوكز وفرشته لر ايلدوكنلين سزه دخي
علم حاصل اولوردي كه خير وشري بيلوردوكز اكر فرشته لر كبي اولورسكز دخي باري مخلد
لردن اولوردوكز ابدا اولمزدوكز بو وسوسه ايله قومادي بلكه يلان اند ايچون اسلم
ايتدي بن سزه خير صانوب نصيحت ايدريم كه اول اغاج شجره خلددر اندن ييلر اولمز
ادم اكا اناندي بلمديكه كيمسه يلان الله انداجه انلري اول لعين غرور له باطليله
اول اغاجه يقين ايلدي رغبت اندرديكه اندن ييه لر فلما ذاقا الشجرة بدت لهما
سوآتهما وطفقا يخصفان عليهما من ورق الجنة وناديهما ربهما الم انهكما عن تلكما
الشجرة واقل لكما ان الشيطان لكما عدو مبين يعني چون ادمله حوا ايكيسي دخي اول
اغاجدن ييديلر اشوب معده لرنده قرار قلدي همان ادم لباسلري بري بري ارد بچه اكنلرندن
كونترولوب كتدي اكسنوك دخي عورتلري اولوب اچلدي اوتندوغندن قاچدي
بس ربي ندا قلوب ايتدي يا ادم بندنمي قاچرسين ادم ايتدي يارب اوتندوغمدن
قاچرم بس باشلدي ادمله حوا صوري اوچماق ايچنده انجير اغاجي بيراغندن
بير اقلوب انوكله اوديرلرين اورتدليرسين اول اكسنه حق تعالى ندا قلوب ايتدي
يا ادم سزه اندن ييمكي نهي قلمادممي وسزه ديمدممي كه شيطان سزك ظاهر دشمنكوزدر
انجون قولنه مطيع اولوب بكا عاصي اولدوكز قالا ربنا ظلمنا انفسنا وان لم تغفر لنا
وترحمنا لنكونن من الخاسرين يعني ادمله حوا ايكيسي بله ديديلر كه اي بزم ربمز بز كندو
نفسموزه ظلم ايلدك كه سنوك امروك صيوب اول اغاجدن ييدك بزي سن يارلغيوب
صوچمزي عفو ايلمز اكر سن بزي اسركيوب كناهمزي عفو ايتميه جك اولورسك ده
والله بز زيانكارلردن اولورز بس حق تعالى اولك توبه سين قبول ايلدي نتكه سوره بقره ده

بيان

بيان ايلدك اما ايكي يوزينه اغلادقد نصكره قال اهبطوا بعضكم لبعض عدو ولكم في الارض
مستقر ومتاع الى حين قال فيها تحيون وفيها تموتون ومنها تخرجون يعني حق تعالى بيوردي كه
يا ادم ويا حوا ويا ابليس اينوك كوكدن يره بو حالتده كه بعضكز بعضكزه دشمن سز واول
ايكيسي ابليسه دشمنلك وار درسزه كه اول يرده قرار طوتاسز تمتع ايدوب معيشت ايده سز
تا اولوم وقتي كلنجه بس معيشتكز شمدن كرو اول يرا ايچنده اولسه كرك وقيامت كوننده سزله
كوزدن كوجقسكز كرك كه سؤال وحساب اولنه سز يا بني ادم قد انزلنا عليكم لباسا يواري
سوآتكم وريشا ولباس التقوى ذلك خير ذلك من ايات الله لعلهم يذكرون يعني يا ادم اوغلنلري
تحقيق بز كوكدن ير يوزينه يغمورلر اندردك سزك ايچون كتان ونموق بتوره عورتلروكزي
اورتهكه لباس اولا دخي سزه ستر اولاجق قيمتي طونلر قلدق يوكده نكه قيونلر ودوه لر قاسنه
در وسبب معيشته دخي مال ويردك اما طونلردن خيرلوسي سزه تقوي طونيدر الله تعالى دن
اوتنديسز معاصي ترك ايده سز ظاهر عيبلوكزي كشف اتميه سز بس اول طونني كيوب طواف
اتمك خيرلودر سزه اني ترك ايدوب عريان طواف اتمكدن واول طونلر يرتمق ستر عورت ايچون
حق تعالى نك نعمتلريندندر خلق اوزرنيه وانك مصنوعاتنك دليلي درا ولا كه بر اكا نظر
قلوب متعظ اولالر عناد وكزي ترك ايده سز يا بني ادم لا يفتننكم الشيطان كما اخرج ابويكم من
الجنة ينزع عنهما لباسهما ليريهما سوآتهما انه يريكم هو وقبيله من حيث لا ترونهم انا جعلنا
الشياطين اولياء للذين لا يؤمنون يعني اي ادم اوغلنلري صقنوك كم شيطان سزي ازدوروب
بنم طاعتمدن چقرمسون نتكم انوكله سزي جنتنه كرمكدن منع ايليه نتكم اناكز ادمله اناكز حواي
جنتدن چقردي شول سببله كه بكا طاعتي ترك اتديلر ودخي حذر ايدك اندن دينوكز ايچنده
اولطون امرنده كه اوز روكزدن اني چقره عورتوكزي اچا يا ايچون سزي طواف اتدوره نتكم اناكز
اناكز ايله انلري اشلدي انلري فتنيه براغوب طونلرين اوستلرندن كيدردي عورتلرين كشف
ايلدي زيرا معصيت بر شوم نسنه در كه صاحبنه دنياده ضرر قلور عيبلرين اچر واخرتده
رحمت ومغفرت طوننده عريان قلور اكي جهانده فضاحت بلور رسي كي قي حذر قلوك كه
اول سزي لشكريله كورر شول حيثيتله كه سز اني كورمزسز زيرا انك وسوسه سي سزك
طمرلروكزده دمشول قان يورديكي يوردركه صبروكز اولمز حق تعالى دخي بيوردي كه بز تحقيق
اول شيطانلري دوست ويولداش قلدق انلره كم اخرته اولرك ايماني يوق انلرك علامتي اولدركه
اشبو ذكر اولنان افعاله مشغول اولالر كه شيطانه تمام مخصوص اولمشدر بولري اشلين الله حضرتنده
ارا قدرو شيطانه مقربتدر واذا فعلوا فاحشة قالوا وجدنا عليها اباءنا والله امرنا بها
قل ان الله لا يامر بالفحشاء اتقولون على الله ما لا تعلمون يعني اول مشركلر كه [illegible] نسنه يه
الله حرام قلدوغي حلال قلديلر وحلال قلدوغي حرام قلديلر بيت الله عريان طواف ايدرلردي
ارلري كوندزده عورتلري كيجه ده ديرلر ديكه شول طونله كه بز كناه اشلدك انكله بچه سي طواف
ايده لوم قاچن عورتلري كوندز طواف قلسه بر پاره بزي اودلرينه طوترلردي يوروده كلري و

عورتلري آچلوردي قاچن انلره دنيلسه كه نيچون بويله ايشلرسز ايدرلردي اتالرومزي بوده
لرومزي اشبونك اوزرينه بولدق كما ايشلرلردي اسه بويردي بونلره لري بزه حرام قلمغو بو
بيتي عريان طواف اتمكي بزه حق تعالى بيوردي رسولنه كه ايت يا محمد بدرستي الله تعالى هيچ بركسه
يي معصيته بويرمدي سز الله اوزرينه افترامي قلورسز بلمديكڭز جهالله ضرورير رسز قل امر
ربي بالقسط واقيموا وجوهكم عند كل مسجد وادعوه مخلصين له الدين كما بدأكم تعودون
فريقا هدى وفريقا حق عليهم الضلالة انهم اتخذوا الشياطين اولياء من دون الله و
يحسبون انهم مهتدون يعني حق تعالى ايدر ايت يا محمد بو مشركلره كم بنم ربم عدله وصوابلو
اشلره امر ايلديكه انك حضرتنده خشنودلو اولا و كلمهٔ توحيده بويرديكه هر نماز وقتي كلسه
قنقي مسجدده كه اولاسز يونكزي قبله دلايكا دندرك اخلاصله اكا عبادت قلوك كه دين حق
انكدردي دخي بيوردي كه نته كم سزي اول ميثاق كوننده وار قلدي بعضكز مؤمن بعضكز كافر
و بعضكز سعيد و بعضكز شقي كرو اولومكزدن انك اوزرينه اولسه كرك و قيامتده قوبقلغوكز
دخي انك اوزرينه اولسه كرك بر بولك سزدن هدايت بولديكه مؤمنلردر اسه عملنده انلر مطيع
لردي حق تعالى انلره معرفتله اكرام قلدي و بر بولك كه انلره ضلالت واجب اولمشدي الله
علمنده اولر عاصيلردي حق تعالى اولري مخذول قلوب توحيد كرامتندن ايراق قلدي
زيرا انلر شيطاني كندولره دوست طوتب مطيع اولديلر ايله ظن اتديلر كه اولر هدايت اوزره
در يا بني ادم خذوا زينتكم عند كل مسجد وكلوا واشربوا ولا تسرفوا انه لا يحب المسرفين
يعني اول مشركلر كه عريان بيت الله طواف ايدرلردي و آت يا غني دخي كندولره حرام قلمشلر
دي حق تعالى اندن نهي ايدوب بويرديكه اي ادم اوغلنلري هر نماز وقتنده طونلروكزي
ستر ايدك و دخي حق تعالى حلال قلدوغي يبك ايچك حرام قلمقده اسراف اتمك اسراف
اولدركه حلال اولمين نسنه يي ييه لر ياخود حاجت مقدارندن زياده ييالر بدرستي الله
مسرفلري سومز يعني مسرف اولدركه الله تعالى حلال قلدوغني اولر حرام قلديك اولور كم
اي ادم اوغلنلري الله تعالى سزه حلال قلدوغني سز كندوكزه حرام قلمك زيرا الله تعالى حلال
قلدوغني حرام قلمق حكم ربوبيته منازعه قلمقدر بو عظيم كفردر نعوذ بالله من ذلك قل من حرم
زينة الله التي اخرج لعباده والطيبات من الرزق قل هي للذين امنوا في الحيوة الدنيا
خالصة يوم القيمة كذلك نفصل الآيات لقوم يعلمون يعني چون اول جي ايت كلوب
بويرديكه هر نماز وقتنده طونلرين كيه لر چونكه طونلرين كيوب طواف قلديلر مشركلر انه
توبيخ ايدوب تعييب قلديلر حق تعالى بو آيتي اندورب بويرديكه ايت يا محمد كيم حرام ايلدي
طون كيوب ستر عورت قلمغي كه حق تعالى اول لباسلري قوللري ايچون يرتدي ياخود كيم
حرام قلدي انوك يا غني رزقك طيباتي مؤمنلرك اولميسر كه كافرلره اندن نصيب وليه
پس اشبو بجلين بيان قلورز اني كه حلال قلدق واني كه حرام قلدق و دنياده و اخرتده
اولديغنز اولميسر سؤال قوپجوق كه انلر علم وار بلورلر اول اللهي كه بنم شريكم يوقدر

قل انما حرم ربي الفواحش ما ظهر منها وما بطن والاثم والبغي بغير الحق وان تشركوا بالله
ما لم ينزل به سلطانا وان تقولوا على الله ما لا تعلمون يعني حق تعالى ايدر ايت يا محمد تحقيق
حرام قلدي بنم ربم زنانك كزلوسين واشكاره سين ودخي خمر ايچمكي حرام قلدي وتكبرلك
ايدوب خلقه ناحق يره ظلم اتمكي حرام قلدي والله شريك كتورمكي كه حق تعالى هيچ بركتاب
اكا حجت انديرمديكه سز انكله عذر ايره سز ودخي حرام قلدي اني كم الله اوزرينه افترا قلوب
بلمديكڭز نسنه كر كسه سويليه سز ولكل امة اجل فاذا جاء اجلهم لا يستاخرون ساعة ولا
يستقدمون يعني هر دين اهلنوك بر معين وقتي واركه اكا تاخير اولنمز عذاب اولمق
ايچون پس اول عذابله وعده قلنان وقت ايرشسه بر ساعت دخي اول وقتدن نصكره
تاخير اولنمز و بر ساعت دخي اول وقتدن ايلرو اولنمز البته اول وقت ايچنده حكم قادر
ايرشسه كرك بوندن غافل اولمانك يا بني ادم اما يأتينكم رسل منكم يقصون عليكم اياتي
فمن اتقى واصلح فلا خوف عليهم ولا هم يحزنون يعني حق تعالى ايدر اي ادم اوغلنلري وقتا كه
سزه كلوركه دن سزه رسوللر كلوب اوز دوكزه بنم ايتلرومي اوقيوب احكاملرومي عرض ايدهلر
هر كم اني اشيدوب اولر رسوله مطيع اولسه شركدن صقنوب عملني اصلاح اتسه الله تعالى
نهي اتدوكي ايشلردن ايراق اولسه وامر اولنان ايشلري يرينه كتورسه انلره قيامت هولندن و
عذابندن قورقو يوق و دنياده فوت كتدكلري خلق لريچون غصه دخي يوق حق تعالى
انلره امرين دخي كفايت ايدر والذين كذبوا باياتنا واستكبروا عنها اولئك اصحاب النار
هم فيها خالدون يعني اولركم بنم ويردوكم قرآني ومحمدي يلانجيلر اكا ايمان كتورمكدن اولنوب
تكبرلك اتديلر ايمان كتورمديلر انلر كلي اصحاب ناردندركه انده بجنده مخلد اولورلر فمن اظلم ممن
افترى على الله كذبا او كذب باياته اولئك ينالهم نصيبهم من الكتاب حتى اذا جاءتهم رسلنا
يتوفونهم قالوا اين ما كنتم تدعون من دون الله قالوا ضلوا عنا وشهدوا على انفسهم انهم
كانوا كافرين يعني كيدر اندن قنغي ظالمرقدركه الله تعالى اوزرينه يلان دوزوب انك شريكي وار
ديه دخي قرآني يلانليه اكا انكار ايدلر اولردكم قرآن ايچنده وعده اولنان نصيبلري
وهلاك اولمقلري دنياده اخرتده انلره ايرشسه كرك و رزقلري واجللري تمام اولسه
دخي بنم رسوللرومز كه ملك الموت در اعوانيله انلرك كلهلر روحلريني قبض اتمكه انده ديرلر
كه قنغي اللهي قيوب غيري الله طوتوب طاپدقلروكز كلسه سزه ياردم طوتسه بعضلر
ايتديلر بو كلام اولر طامويه كرمزدن اول طاموخزينه دارلري ديرلركه قنغي اول اللهيدن غيري
اله طوتوب طاپدوغكز كلسه سزي بو عذابدن قورترسيه اولرديه لركه انلر دخي كندو
نفسلري قيدنه مشغولديكه بزم قيدومز قالمشدر كندو نفسلري اوزرينه طانقلق ويره
لركه دنياده كافر اولديلردي ككمز اقرار ايدهلر چونكه كوره لركه كندولر اوزره هب اعضالري
طانقلق ويرر قال ادخلوا في امم قد خلت من قبلكم من الجن والانس في النار كلما دخلت
امة لعنت اختها حتى اذا اداركوا فيها جميعا قالت اخريهم لاوليهم ربنا هؤلاء اضلونا

فاتهم عذابا ضعفا من النار قال لكل ضعف ولكن لا تعلمون يعني طاموا خزينه دارلري
انلره ديه كم كرك او دخي عذابنه شول اشله كم جندن وانسدن سزك مذهبكزه اوزرينه عمل
ايدوب كچديلر هر جماعت كركم كندودن ايلرو كرنه لعنت قلار كندو جنسدن اولا يعني
مشرك مشركه يهودي يهوديه ونصراني نصرانيه لعنت قلار زيرا هر ملتدن طاموية اولرك
واول دينه دعوت قلانلرين قويارلر فرعون وهامان ونمرود كبي نتكيم ديشلر اول طاموية
كرن قابيل اولا كه اول كافر اول اولدي دنياده قرنداشي قتل قلدي عوج انا سيدر تاكه مجموع
ملت اندن جمع اولا آرادنالري واتباعلري صكره كروب اولولرينه بولالر ديه لركه اي بزم
ربمز انشو انلر بكه دنياده بزي هدايت يولندن ازدوروب ضلالته برقديلر بولرك عذابني
زياده قل ديوبر الله تعالى ديه كه انلرك هر برينك عذابلري زياده اولمشدر اما سز بلمزسز كه انلرك
اوزرينه نه عذاب وار وقالت اوليهم لاخريهم فما كان لكم علينا من فضل فذوقوا العذاب
بما كنتم تكسبون يعني طاموية اول كرن اولولري صكره كرن اتباعلرينه ديه لركه سز بزه
اوزرمزه نه فضيلتكز وار كه بز كافر اولدق سز دخي كافر اولدكز بز ضلالته دشدك سز دخي
دشدكز بز دخي بونسنده برابريز طاتك سز دخي عذابلري بز طلبكه سز دخي اختيار ايدوب
ايماني ترك اتدكز دكدن اوتروان الذين كذبوا باياتنا واستكبروا عنها لا تفتح لهم ابواب
السماء ولا يدخلون الجنة حتى يلج الجمل في سم الخياط وكذلك نجزي المجرمين لهم من جهنم
مهاد ومن فوقهم غواش وكذلك نجزي الظالمين يعني شولكم تحقيق بزم كلاممزي وبزم رسولمز
محمدي تكذيب ايدوب انلردن استكبار ايدوب قبول اتمديلر واكا ايمان التفات اتمديلر
انلرك عمللري چيقاق ايچون كوك قاپولري اچلمز زيرا اول اوزره عمل صالح يوقدركه حضرته
لايق اولا يوقرو كوتوروله واولدكلري وقت جانلري جون دخي اول قبول اولنمز زيرا روحي خبيث
ودر حضرت قدسه لايق دكل انلرا جماعنه دخي كرمزلر تاكه دوه اكنه يردونه كروب كچه نيجه
يعني نتكيم دوه اكنه يردونه كچمك محالدر انلر دخي جنته كرمك محالدر ابدا كرسي دكللر
بز مشركلري اشبولر كبي عقاب ايدرز شركلري جزاسي دخي حاصلدر اولره جهنم اوندن
دوشكلر واوستلرنه دخي اوددن اورتولر يعني اوددبولري اوستندن التندن قبليه
نتكيم دنياده كفر وشركله قابلمشلردي پس بز كافر اولان ظالملره اشبونك كبي جزا ايدرز
بولركلي تهديد ووعيد دركه اشيدوب اولا كه ايمانه كلهلر والذين امنوا وعملوا الصالحات
لا نكلف نفسا الا وسعها اولئك اصحاب الجنة هم فيها خالدون ونزعنا ما في صدورهم
من غل تجري من تحتهم الانهار وقالوا الحمد لله الذي هدينا لهذا وما كنا لنهتدي لولا ان
هدينا الله لقد جاءت رسل ربنا بالحق ونودوا ان تلكم الجنة اورثتموها بما كنتم تعملون
يعني اوكه كتابمزي ورسولمزي تصديق اتديلر دخي صالح عملر اشلديلركه بز هيچ بر نفسه
طاقتلري يتميه جك عمل بويرمدق بلكه طاقتلري مقداري انى دخي اشلكه توفيقلر معاو
قلدق بولركلي اصحاب جنتدن اولديلركه انده ابدا دايم اولالر دخي بز اولرك صدورلرندن

غل وحسد وذميمه صفتلرى چقروب كيدررز كه كوكللري پاك اوله پس بولر بو
پاك كوكللريله جنته كروب بستانلرده وكوشكلرده قرار طوته لركه انلرك اغاجلرى التندن
ارمقلر اقار دخي كوشكلري يانندن وايچندن اقار چون اوجماق اهلي اوجماق قپوسنه
يقين وارهلر انده براغاج كوره لركه دبندن اكي بكار چقروا ره لر انك برندن ايچه لر
حق تعالى انلرك ايچندن غل وغشي وحقد وحسدي كيدره واول شراب طهور دراي بيچكلر
كوكللري بو ذميمه صفتلردن اريدر اندن برنه دخي وارب اندن غسل ايده لر انكله دخي انده
تن طشره بدنلري پاك ايدوب اريه وانلرك اوزرينه تازه لك وارلق جاري اوله كه
ابرو صچلرى قرشيه وبوزلري توز اولميه وبدنلرى تغيير اولميه اندن اولر اول كرامت
ونعمت اوزره الله حمد ايدوب ديه لركه الحمد لله شكر ايدرز اول الله كه بزه توفيق وهدا
ويروب اشبو كرامتله ايرشدردي وبو بكارلرى بزه ميسر قلوب بولركله بزم انجمر طاشمز
پاك قلدي اكر اول بونسنه لره بزه توفيق ويرمسه بو كرامته وبو مرتبه يه ندن ايرشردك
پس بله اركه اول انلرك ويرلن عطالركلي الله تعالينك فضلي واحساني دركه انك رسوللري كلوب
بزه حق بيان قلديلر بز دخي انك عنايتيله انلري تصديق قلدق وبو مقامله نزول اتدك
اندن اوجماق خزينه دارلري انلره فرشتهلوب ندا قلالركه اشبو جنتلري سزه حاصل اتدوكز
الله تعالينك كتابي ورسولني تصديق اتدوكوزله اما بو مرتبه سزه تقسيم اولندي دنياده
كه عمللريكز مقداريدر نتكيم خبرده كلمشدر يدي قيامت كوننده اهل جنته دينليسر كه كچوك
صراطدن بنم عفوم له كرك جنته بنم رحمتمله نصيبلو نصيبكز اولك دنياده عملكزه كوره ونادى
اصحاب الجنة اصحاب النار ان قد وجدنا ما وعدنا ربنا حقا فهل وجدتم ما وعد ربكم
حقا قالوا نعم فاذن مؤذن بينهم ان لعنة الله على الظالمين يعني جنت اهلي طامو اهلنه
ندا قلالركه اي اهل نار تحقيق ربمز بزه وعده قلدوغي ثوابلري وكرامتلري هب بولدق
شويله بويردي خلافسز بلكه دخي زياده سز دخي ربكز سزه وعده قلدوغي عذابلري حق بو
لدوكز مي ايدكركه بولدق اقرار ايدرلركه ونقري اوزره بر وقت ايچنده كه اول اقرار دلك
انلره ذره قدر منفعت يوق پس اوجماغله طامو اراسنده منادي ندا ايدهكه جميع اهل جنت
واهل نار اشيدرلر نداسي بو اولا كه الله تعالى نك لطفي واحساني محسنلره در وعذابي وعقوبتي
كافرلره در الذين يصدون عن سبيل الله ويبغونها عوجا وهم بالاخرة كافرون وبينهما حجاب
وعلى الاعراف رجال يعرفون كلا بسيماهم ونادوا اصحاب الجنة ان سلام عليكم لم يدخلوها
وهم يطمعون يعني الله تعالينك عذابي شول ظالملره دركه خلقي دين اسلامه كرمكدن منع ايدرلر
اول دينسزلري واولولر يدركه اتباعلرني ايماندن منع ايدرلر طلب ايدرلركه ملت اسلامي
تغيير ايدوب باطلي ايلرو كتوره لر عبادت الله دن غيرينه قلالر شول سنته كه لايق دكل اكا
تعظيم ايدرلر بوحالده دخي اول اخرته منكرلردر ودخي اوجماق اهلي ايله طامو اهلي اراسنده
بر ديوار اوله يوجه خروس ايبكي كبي كه اكا عروف ديرلر اول ديواره اعراف ديرلر انك

اوزرنده ادنلر اولانبس اول اعرافده برزمان حبس اولنه لر اعراف اهلی بوجهه بردن
نظر ایدوب بولت بولت اوجماغه وطامویه کیدن قومی علامتلرندن بیلورلر اوجماق
اهلنی یوزلری اقلقندن بیلورلر منور اوله وطامو اهلنی یوزلری قره لغندن بیله لر
یعنی اوجماق اهلی جماعتی اوغرنوب کچسه لر اعراف اهلی انلره ندا قلوب دیرلر کم سلام علیکم
هنوز اعراف اهلی اوجماغه کرمدیلر اما ارزو قلورلر کرمکه لر واذا صرفت ابصارهم
تلقاء اصحاب النار قالوا ربنا لا تجعلنا مع القوم الظالمین یعنی قچن بو اعراف اهلنک
نظرلری اهل ناردن یکاد و نسنه دعا قلوب دیرلر کم ای بزم ربمز بزی بو کافرلرله طامو ده
جمع ایلمه ونادی اصحاب الاعراف رجالا یعرفونهم بسیماهم قالوا ما اغنی عنکم جمعکم وما
کنتم تستکبرون اهؤلاء الذین اقسمتم لا ینالهم الله برحمة ادخلوا الجنة لا خوف علیکم
ولا انتم تحزنون یعنی ندا قله اعراف اهلی اودایجنده عذاب اولنان ادملره کم انلری نشان
لرندن بیله لرکم ابوجهلدر و ولیددر ایده لرکم یا اباجهل ویا ولید سزی عذابدن نه قورتردی
اول دنیاده جمع اتدوکوکز مالکز وکزیا خود تکبرلک ایدوب ایماندن اعراض اتدوکوکز شمدی سزه
نه فایده قلدی کیم خور وحقیر اولوب عذاب ایچنده مبتلا اولدوکز بولر صهیب وبلال وسلمان
لر ضعیفلری وفقیرلری دکلمیدر کم سز اندیجوب دوردوکز کم بولره تکرینک رحمتی ایرشمز
بولر جنته کرمزلر بولرنه رحمت بولوب جنته کردیلر بو کلاملره انلره توبیخ ایده لر اندنصکره اعراف
اهلنی دخی عفو ایدوب فضیلهء بویره کم کرک جنته بو حالده کم ایرق سزه غصه اولمیه
جمیع خوفدن سلامت اولاسز ونادی اصحاب النار اصحاب الجنة ان افیضوا علینا من الماء او مما
رزقکم الله قالوا ان الله حرمهما علی الکافرین الذین اتخذوا دینهم لهوا ولعبا وغرتهم الحیوة
الدنیا فالیوم ننسیهم کما نسوا لقاء یومهم هذا وما کانوا بایاتنا یجحدون یعنی طامو اهلی
اوجماق اهلنه ندا قلالکه بزم بغرمز صوسز کویندی واحلق بزی هلاک ایلدی قنی سز کله بزم
ارامزده کی بلنشلکلرکز دنیاده واردی نوله ا ولحانی اکوب اسرکسکز واولاجدوکوکز
صولردن بزی صورسکز واوجماق یمشلرندن نه دخی دوکی وبرسکوز اوجماق اهلی انلره جواب
ویره لرکم بدرستی الله تعالی جنتک طعام وشرابن کافرلره حرام قلمشدر اندن او تروکه
انلر دین اسلامی لهودن وباطلدن دوتدیلر غیری دینه کردیلر دنیا حیاتنک معیشتی انلری
مغرور قلدی اخرته ملاقی اولجقلرین اونتدیلر بو کون بز دخی اودعوا ابی ایچنده ابدی ترک
ایده وز نتکم انلر بو کونه ایجون استعداد قلمغی ترک اتدیلر وبزم ایتلرومزه انکار قلوب دیرلرکه
بو الله تعالی دن دکلدر ولقد جئناهم بکتاب فصلناه علی علم هدی ورحمة لقوم یؤمنون
یعنی بز بولره اکرام ایدوب قران اندردک انک ایچنده بونجه ایتلر بلمحلالی وحرامی بیان قلدق
امر ونهی بلدردک توانک اوزره وعد ووعید قلدق بلرم علوم زله تا کم انلره هدایت اولا اضلالت
ده چقالر ورحمت ونعمت بولالر شول قوم ایچونکم اکا ایمان کتوروب تصدیق ایده لر اما بولر بوزم کرامتمزی
بلمدیلر اکا ایمان کتوروب تصدیق اتمدیلر پس مستوجب رحمت انلر اولورلر کم اکا تصدیق ایده لر

هل ینظرون الا تاویله یوم یاتی تاویله یقول الذین نسوه من قبل قد جاءت رسل ربنا
بالحق فهل لنا من شفعاء فیشفعوا لنا او نرد فنعمل غیر الذی کنا نعمل قد خسروا انفسهم وضل
عنهم ما کانوا یفترون یعنی بولر منتظر دکلر الا عاقبتلرینه کم الله تعالی انده اولان عذاب
ووعده قلمشدر قران ایچنده کم قیامت کوننده عاقبتلری انلره ایرشه اما دنیاده انی اونددب
انکچون ایمانی وعملی ترک ایدنلر کم تحقیق بزم ربمزک رسوللری حقله کلدی بو کونک امرندن بزه
خبر ایرشدردی بز اولری تکذیب اتدک چون عذابی کوزلریله معاینه کوره لر اندکلری
حالله پشیمان اوله لر کوره لر ایمان اهلنی کم بری برینه شفاعت قلالر انلر جواب ویره لر کم
کفر وشرک اهلنه شفاعتجی اولمز اول کرو ایده لرکم یا بزم کرو دنیایه وارمق یوقمیدر کم وارت
رسوللری تصدیق ایدیدک شرکی ترک ایدوب کوردکلو عمللر اشلیدک الله تعالی ایده کم بولر
کندو نفسلرینک حظندن مغبون اولدیلر ضایع اولدی بولردن اول افترا قلوب الله
طوتدقلری کم بزم الله قتندن شفیع اومزدر دیرلردی اول امیدلری باطل اولدی ان ربکم
الله الذی خلق السموات والارض فی ستة ایام ثم استوی علی العرش یغشی اللیل النهار یطلبه
حثیثا والشمس والقمر والنجوم مسخرات بامره الا له الخلق والامر تبارک الله رب العالمین
یعنی حق تعالی خبر ویردیکه تحقیق سزک ربکز اول اللهدر کم کوکلری ویرلری التی کونده
یرتدی اخرت کونلریله کم هر کونک مقداری دنیانک بیک یلی قدردر بو سوز ابن عباس
قولیدر دخی بیوردیکه چون کوکلری ویرلری یرتدی مستولی اولدی عرش اوزره بعضلر
دیدیلرکم بو استوی علی العرش متشابهدندر کم انک تاویلنی الله دن غیری کمسه بلمز اکا ایمان
کتوروب کیفیتنه مشغول اولمامق کرک اما بعضلر لفظ استوایی استولی معنیسی اوزره
تفسیر ایدوب ایتدیلر معنی بودر کم چون کوکلری ویرلری یرتدی حکمی عرش اوزره غالب
قلدی نتکم یرک وکوکک خالقیدر عرشک دخی مالکیدر لکن فکانه ایچنده بر تخصیص عرشدن
دخی بو جهه درنتکم کوکدن ویردن بو جهه درو دخی بیوردیکه سزک ربکز اولدر کم کوندزله
کیجه یی قاپلر وکیجه ایله کوندزی قاپلر یعنی کوندز کلسه کیجه نک قراکوسنی سورر کیده رر
وکیجه کلسه کوندزک روشنلغنی سورر کیده رر ظلمات ایله قپلر بری برینک اردنجه سرعتله
بری برینی طلب ایدر دخی اول الله در کم ایی وکونشی ویلدزلری یرتدی کم کلی انک امرینه مطیع
ومنقاد اولوب فلکلرنده سیر ایدرلر و دخی بلوک کم جمیع خلایقک خالقی اولدر و کلی
سنه حکمی نافذ دورکم هیچ مانع یوقدر و اول الله تعالی او بو جهه ومنزه در انده نکم بو ظالملر
انک حقنده سویلرلر واول جمیع خلقک سیدی ومولی سیدر کلی سنده انک برکتی کثیردر حق
انک ادی انده استعمال اولنه ادعوا ربکم تضرعا وخفیة انه لا یحب المعتدین ولا تفسدوا فی
الارض بعد اصلاحها وادعوه خوفا وطمعا ان رحمت الله قریب من المحسنین یعنی سز عباد
قلوک ودعا ایلک الله کم بو جمیع مصنوعاتی صنعیله وار قلدی سزک مصالحکز ایچون هر حالده
کیجه وکوندزده سترله واشکاره ادب رعایتی قلوب زیرا حق تعالی حددن تجاوز ایدنلری

سومز يعني حلال اولمين نسنه لري ديلمك يا بركسه حقنده شرله ولعنتله دعا قلمق
يا انك كفرين ديلمك ودخي بيوردي كه بو يوزندن الله عاصي اولوب جور وظلم ايلمك كه
بر يوزيني خراب قلمسز يا جماعتي ترك ايدوب مسجدلري خراب قويا سز زيرا بر يوزنك
قيامي عدالله درس عبادت قلولک اول الله‌دن قورقوليله وطارلق وقتنده وبوللق و
يرت حالنده دائم انك عذابندن قورقجي اولوب ورحمتندن اومجي اولوب اكا دعا
قلوب يالوارك كه تحقيق انك رحمتي ومغفرتي وجنتي محسنلره يقيندر كه هر اشلري
وهر سوزلري كوركلو اولوب الله تعالى يه لايق اوله وهو الذي يرسل الرياح بشرا بين
يدي رحمته حتى اذا اقلت سحابا ثقالا سقناه لبلد ميت فانزلنا به الماء فاخرجنا به
من كل الثمرات كذلك نخرج الموتى لعلكم تذكرون يعني اول الله در كه يغموردن بشارت
ايلديجي اسدوروب تاكه بولتلري جمع ايده اول بولتلر چونكه يغموردن تمام يوكلنوب طوتنه لر
امر ايله دزيليه كما في سورر كيدر شول يرلره كه انده يشاردووت قلما شدر اول بولندن
اول مكانه صولر اندوردوز اول صويله انده انواع اكنلر واوتلر وييشلر بتوردوز نيتكم
دنياده بولري يغمورله بتوردوز اخر قيامتده دخي بو بجليلين بو خلقي يغمورله بتوروب دري
قلورز پس حق تعالى اولوارد لمتكي اولمش يرلري يغمورله ديرلتدوكنه تشبيه قلدي ديدم
اولا كه بوندن ايله متعظ اولوب عبرت الاسز بعث كوننه انكار ايتوب انك استعدادا
اولاسز والبلد الطيب يخرج نباته باذن ربه والذي خبث لا يخرج الا نكدا كذلك
نصرف الايات لقوم يشكرون يعني يردن شول مكانكه پاك ويوشق وطتلو صولي
خالص طپرق اوله اكا يغمور ايرشجك يشكر وكوكچك اوتلر ودانه لر بتر انكله خلق
منفعت طوترلر مؤمن دخي بو بجليلند ركه قاچن اكا وعظ ونصيحت ايرشسه كوكلنه
سكر اني عمله كتوروب منفعتلر حاصل ايدر شول يغمورا اولكور كلوب يخه منفعت قلورسه
قراه دخي اكا ايله منفعت قلور اما شول يركه خبيث وطراغي چورك اوله انده اوت
بتمز ويغمور اكا سكمز بترسه دخي ياشرركه اولوركو وقوريكا فر ومنافق سوعاصي مصر دخي
انجليند رنقدر وعظ ونصيحت كه ايشد كوكلنه سكمز كافر ايمانه كلور ونه منافق
اخلاصه دونر نه عاصي توبه دونر ندامت ايدر چونكه شقاوت غالب اولمشدر اكر اول
عاصيلردن طاعت وعبادت كلورسه دخي كراهتله وتكليفله اولور الله تعالى رضا
سيجون اولمز پس بز ايتلري وعلامتلري ومثالكري بو بجليلين بيان قلورز شول قومجون
كه ايمانه كلوب بو نعمتلري يرادن خالقه شكر ايليه لر لقد ارسلنا نوحا الى قومه فقال
يا قوم اعبدوا الله ما لكم من اله غيره اني اخاف عليكم عذاب يوم عظيم قال الملأ من
قومه انا لنريك في ضلال مبين يعني تحقيق بز نوحي رسالتله قومنه كوندردك كلوب
اول قومه ديدي يا قوم كلوك الله برلك كه سزي يرادن اولدر انده ارتق معبود يوقدر
اكر سز اكا ايمان كتورميه سز قورقرين كه سزك اوزوكزه براولو عذاب كوني كله هلاك اوله

اول قومك رئيسلري وشريفجه لري ديكه يعني لردن تكبرلك ايدوب جواب ويرديلركه
يا نوح بز سني ظاهر خطاده كورورز كه كلوب بزي ديني قديمدن دين حادثه دعوت ايدرسين
قال يا قوم ليس بي ضلالة ولكني رسول من رب العالمين ابلغكم رسالات ربي وانصح لكم
واعلم من الله ما لا تعلمون يعني نوح انلره جواب ويروب بيوردي كه سزلر ضلالت وخطا
بو قدر ليكن بن سزه اول عالملري يرادن خدا لقدن رسولم سزه ربمك وحي خبرلرين ايرشدورم
وبن سزه خير صانوب نصيحت ايدرم فساددن منع ايدوب توحيده ليترم كه طريق نجات
اولدر وسعي ايدوب سزي عذابدن قورترم بن ديرم زيرا الله تعالى بكا بلدردكين سزه بلدرمدي
بن بلورم كه اكر بو حالكزدن توبه ايدوب دونميه سز سزه عذاب كلور اصلوكز له هلاك
اولورسز اما سزك بوندن خبر وكز يوق بلمزسز چون بوني اشتديلر اولوري ونمخيلري ضعيف
لرينه ايتديلر زنهار دخي الدانوب بوكا اويمك كه بو دخي سزجليين بر ادم اوغلندر حق تعالى
جوابندن خبر ويروب بويرديكه او عجبتم ان جاءكم ذكر من ربكم على رجل منكم لينذركم ولتتقوا
ولعلكم ترحمون يعني عجبلرمسز اني كه سزك ربكزدن كتاب ووحي ورسالت ويرلكه سزك سزك
ايچوكزدن بر كيسيه كه سزك انك نسبنه انكاروكز وجهلكز يوق تاكه اول سزي اوروله
وعذابله قورقده تا سز اني اشيدوب شركدن وكفردن صقنا سز اكا مطيع اولوب تصديق
ايده سز اولا كه اول سببله رحمت اولنوب عذابدن نجات بولاسز ودخي حق تعالى اولردن خبر ويروب
بويرديكه فكذبوه فانجيناه والذين معه في الفلك واغرقنا الذين كذبوا باياتنا انهم كانوا قوما
عمين يعني اول قومكه نوحي يلانلديلر بز انلرك اوزرينه طوفان اندردك ونوحي ايمان كتوردن مؤمنلرله
كيميه طوفاندن قورتردق وبز ايتلرومزي ورسوللرمزي يلانليه ني طوفانله غرق ايلدك انكچونكم
اول قوم حقده نظر قلمقدن كور اولديلر وانولك امرينه مطيع اولميوب باطلي ايلرودوتديلر نزول
عذابدن قورقمديلر عاقبت هلاك اولديلر بونلك قضيه سي انشاء الله هود سوره سنده بيان
اولنه والى عاد اخاهم هودا قال يا قوم اعبدوا الله ما لكم من اله غيره افلا تتقون يعني حق تعالى ايدر
شركه نوحي قومنه كوندردك انجليين هودي دخي عاده كوندردك كه انك نسبندن ايدي
عاد عنده بر ملكوك ادي ايدي اكا منتسب ايدن قومي اكا نسبت ايدوب قوم عاد ديدلر
هود دم اولر كلدي ايتدي يا قوم الله تعالى بي برلك كه سزك خالقكز ورازقكز اولدر انده غيري
سزك الهكز يوق نولدي سزم كه اندن قورقوب شركدن صقنميه سز قال الملأ الذين كفروا من قومه
انا لنريك في سفاهة وانا لنظنك من الكاذبين قال يا قوم ليس بي سفاهة ولكني رسول من رب
العالمين يعني هود قومنك شريفلري واولوليكه كافرلر ايدي ايتديلر يا هود بز سني
احمقلردن وجاهللردن كورورز كه سن يلانجيلردنسين رسولم ديدوكن هود انلره جواب ويروب
ديدي كه يا قوم بنده نه سفاهت ونه جهالت وار ليكن بن سزه رسول كوندرلدم اول عالملرك
ربندن وما لكند كه سزي ضلالتدن هدايته دعوت قلم ابلغكم رسالات ربي وانا لكم
ناصح امين او عجبتم ان جاءكم ذكر من ربكم على رجل منكم لينذركم واذكروا اذ جعلكم خلفاء من

بعد قوم نوح وزادكم في الخلق بسطة فاذكروا الاء الله لعلكم تفلحون يعني هود ايتدي
يا قوم بن سزه ربڭك خبرلرين ووحي لرين ايرشدريجي بن وسزه خيرصا نجيلردم نكا نته
تهمت قلوب انانمز سزكه بن شمديه دك ابچكزده امين دم شمدي تهمتلومي اولدم نججكز
كه سزڭ ابچڭوزدن بركشيه ربڭزدن وحي رسالت اولنه سزي قورقتمغيچون بو حال بودركه انك
نسبي ابچڭزده معلومدر اكوك اني كم حق تعالى نوح قومني هلاك ايدوب سزي انلرڭ برينه خلف
قلدي وانلرڭ يوردلرنه ساكن لندردي سزڭ قامتوڭزي طول يوندن انلردن زياده قلدي
چون كلوب قومنه دعوت قلدي اني تكذيب ايتديلر اولدخي انلري انذار ايدوب ددي كه يا قوم
حق تعالى سزڭ اوزروڭزه عذاب يللرين حواله قلسه كه سزي انكله هلاك ايدسه انلر اني منع ايده
طوتت ديدلركه قنقي تڭليله سز بزم اوزروڭزه قادر اولي بلورسز هود ايتدي قورقڭ الله
دن اكوك اول نعمتلر يكه سزه عطا قلدي انڭ شكر بن يرينه كتوردڭ اولا كه انڭ عذابندن
نجات بولاسز قالوا اجئتنا لنعبد الله وحده ونذر ما كان يعبد اباؤنا فائتنا بما تعدنا ان
كنت من الصادقين يعني عاد قومي ايتديلر يا هود كلدڭ بزه اني مي بيورر سنكه بز الله عبادت
ايده وز اتالروڭزدن وددهلروڭزدن طبيه كلدوكمز معبودلروڭزي ترڭ ايده وز هود ايتدي
اكر بن سزه بويردغمي دوتميه جق اولورسڭز سزه عذاب كلسه انلر ايتديلر يا هود وار اول قورقتدوغڭ
عذابي بزه كتور اكر بن رسولم ديدوكوڭده كرچك سڭ قال قد وقع عليكم من ربكم رجس وغضب
اتجادلونني في اسماء سميتموها انتم واباؤكم ما نزل الله بها من سلطان فانتظروا اني معكم من
المنتظرين يعني هود انلره ايتدي تحقيق واجب اولدي سزڭ اوزروڭزه ربڭزدن عذابي وغضبه
بنمله مجادله قلورسز شول صنملر ايچون كه اتالروڭز دخي سز انلره مختلف ادلر ويروب اله
دوتندوكزكه و قولكزي واتاكزقولني حجتي طوترسز الله تعالى قاتندن برحجت ثابت اولمدين
والله تعالى سزه اول صنملر طپدوغڭز ايچون برعلت بيان قلمدي كم اني حجت ايدنرسز ديلت سز
بنم هلاكمه منتظر اولوڭ بن سزڭ هلاكوڭزه يا سزڭ تصديق اولنه يا بنم فانجيناه والذين
معه برحمة منا وقطعنا دابر الذين كذبوا باياتنا وما كانوا مؤمنين يعني چون اول قوم هودي
تصديق ايتديلر حق تعالى يل خزينه دارلرينه امر ايلديكه عقيم يلندن بر يوزك حلقه سنه
تمام صغاجق مقداري يل قيتو بر ديلر كلدي انلري و نه قدر دابه لري وار سه كليني شول
يبرق كبي كوتروب هوايه صوردي هيچ بركسه قومدوب اصليله هلاك ايلدي انكچون حق
تعالى بيوردي كه هودي كندويه ايمان كتورنلرله بله قورتردق بزم انعاممزله كه انلرم قلدقكه
صوكلرينى قطع ايلدك چونكه ايمانه كلميوب شركلري اوزره ثابت اولديلر والى ثمود اخاهم
صالحا قال يا قوم اعبدوا الله ما لكم من اله غيره قد جاءتكم بينة من ربكم هذه ناقة الله لكم
اية فذروها تأكل في ارض الله ولا تمسوها بسوء فيأخذكم عذاب اليم يعني هوددن صكره كرو
ثمود قومنه كندو نسلرندن صالحي كوندردك كه اول قوم برقبيله ايدي بركوي اولنلر
ايري صولري ازيدي اندن اوتر وثمود قومي ديرلردي انجق برقيولري واردي صالح كلوب

اولي

اولي دعوت قلوب ايتدي يا قوم الله برلوب اكا عبادت قلوڭ كه اندن غيري سزڭ
معبودوڭز يوقدر اولراني يلانلديلر قصد ايتديلركه اولدوره لر بركون اوراديريلوب بيرام
لرينه چقديلر صالح كلوب اولري الله دعوت قلدي انلر ايتدي يا صالح اكرسن حق پيغمبرسڭ
بزه اشبو قيادن اوڭ ايلق بربو كلودوه چقر بزسكا ايمان كتوروب تصديق ايدهلم صالح
پيغمبر دوري كلدي ايكي ركعت نماز قلدي اندن الدعايه كوتوروب دعايه مشغول اولدي
اول قيام كتر كلوب يالدي اول دوه ديدكلرنلرين چقا كلدي اول قبيله ايچنده طوقز كشي
واردي غايت فساد اهلي ايدي انلر دريلوب دوه يي اولدرمكه اتفاق ايتدلر صالح اوله
ايتدي بو اشي ترڭ ايدڭ كه اول الله تعالى دن ايت وبينه دركه بنم نبوتمي اظهار ايچون
اني قيادن چقردي تاكه اندن عبرت الوب الله تعالى نڭ وحدانيتنه تصديق ايدهسز
قوڭ بو دوه يي ارض حجرده اوتلهسون اكا ياوز قصد ايتمڭ كه سزي دخي ايجدبجي عذابلر
دوتا هلاك اولاسز اول اول سوزه اعتبار قلمديلر دوه يي اولدرديلر بو قضيه صالحه
ديلر صالح كلوب اوله ايتدي يا قوم حاضر اولوڭ كه اوچ كوندن سزه عذاب كلور اولسه
ايديلر انڭ علامتي ندر صالح ايتدي اول كونڭ يوزكوز صروه ايكنجي كونڭ قزره اوچنجي ده
قره ره چون بول بو خبري دكردي كندو اول ايمانه كلمنزي الوب چقدي ارالرندن كندي
اول اوچ كوننه صالح ديدوكي علامتلر ظاهر اولدي اولصدردي اندن قزردي اندن
قرردي بري برينه قوشوجبر ويروب كوسترردي اوچنجي كون يقين بلديلركه هلاك اولرلر
برينه ديرلديلر حق تعالى جبرائيلي ويريدي كلوب اوله برصيحه اوروب چاغردي كليسي هلاك
اولديلر بعضيلر ايتديلر اودكلوب كلنين كوسدوروب هلاك قلدي واذكروا اذ جعلكم
خلفاء من بعد عاد وبوأكم في الارض تتخذون من سهولها قصورا وتنحتون الجبال
بيوتا فاذكروا الاء الله ولا تعثوا في الارض مفسدين يعني صالح دم اوله نصيحت برله
چوق ديديكم يا قوم اكوڭ اني كه حق تعالى عاد قومني هلاك ايدوب سزي يرينه خلف
دكدي وسزي ارض حجرده يورتلندردي كه كودكلو يرلرده كوشكلر ايدوب انده يايلروطغلر ديكه
اويوب اوكرايدرسز اندن قشلرسز اكوڭ اول نعمتلريكه الله تعالى سزه انعام واحسان قلدي
انوڭ شكرني يرينه كتوردڭ يريوزنده فساد ومعصيتله يورومڭ قال الملأ الذين
استكبروا من قومه للذين استضعفوا لمن امن منهم اتعلمون ان صالحا مرسل من ربه
قالوا انا بما ارسل به مؤمنون قال الذين استكبروا انا بالذي امنتم به كافرون يعني ثمود
قومنڭ اولولري وبايلري ايتديلر كندولردن اشغا ضعيفلرينه كم صالحه ايمان كتورنلر
ايديسز تصديق ايدرمسز صالحي كه ربندن سزه مرسل كوندرلمشدر مؤمنلر ايتديلر
تحقيق اوله كوندرلدوكي نسنه يه بز مصدقلروز اول متكبرلر وظالملر ايتديلر بدرستي بز
اول سزڭ تصديق قلدقلروڭزي تكذيب لروز اكا صدقمز يوق فعقروا الناقة وعتوا
عن امر ربهم وقالوا يا صالح ائتنا بما تعدنا ان كنت من المرسلين فاخذتهم الرجفة فاصبحوا

في دارهم جاثمين يعني صالحه مطيع اولميوب ربلرني بربلكدن اعراض اتديلر انلر امرني ترك
اتدلر اول دوه نك سكريني قروب اولدرديلر سه شنبه كوبك ايكندو سنه چهارشنبه كيجه سي
اسه تعالى اولري هلاك ايلدي جمعه ايرشنجه اتديلر يا صالح اول بزي قورقتدوغك عذابي وار
بزه كتور اكر سن كرچك مرسلردنسك چون اول ايله ديدلر حق تعالى اول يرلرنه زلزله
ويربدي اندن جبرائيل صيحه اوردي كلسي منزللرمنزلنده هلاك اولديلر فتولى عنهم وقال
يا قوم لقد ابلغتكم رسالة ربي ونصحت لكم ولكن لا تحبون الناصحين يعني اول قوم چون
اني يلاندلير صالح انلك ارالرندن چقدي كتدي اول قومه ايتدي يا قوم بن سزه ربمك
رسالتن هيب دكردم سزي توبه دن يكا دعوت ايدوب نصيحت قلدم عذابدن سزي صقندر
اندردم ليكن سز نصيحت قلانن دوشمن دوتب دعوته مطيع اولمادوكز امدي سزه نه كلسه
زيرا مادامكه رسول بر قومك ايچنده اوله اول قومه عذاب كلمز انلر انكچون عذاب وقتنده
چقرلر كيدرلر چون اول قوم هلاك اولديلر صالح پيغمبر كيدوب مكه يه واردي تا قبض اولنجه
انده دوردي ولوطا اذ قال لقومه اتاتون الفاحشة ما سبقكم بها من احد من
العالمين انكم لتاتون الرجال شهوة من دون النساء بل انتم قوم مسرفون يعني حق تعالى
ايدر يا محمد ذكر ايله لوطي دخي كه بز اني قومنه كوندردك كلوب ديديكه يا قوم اشلر مسز
اول لواطه يي كه فعل و فاحشه در سزدن ايلرو عالم اهلندن بركسه بو فعلي اشلمدي
بر دستي سز ايركك لرله جمع اولوب شهوتكز انده خرج ايدرسز عورتلركزي قورسز كه محل
شهوت اولر در سزه ايركك ايله جمع اولمق ارذولي عورتدن ارتق اولدي بلكه بو اشله
مسرفلر سز كه شهوتكزي عبث يرده معصيته خرج ايدرسز نسللركزي قطع ايدرسز
حلالدن حرامه تجاوز ايدرسز قورقك اسه دنكه سزه عذاب كلور وما كان جواب قومه
الا ان قالوا اخرجوهم من قريتكم انهم اناس يتطهرون يعني اولمدي اول قومك جوابي
لوطه الا بو اولديكه بر برينه ايتديلر چقرك قريه كزدن بوني كه بونلر بزم فعلمزي
كريه كوررلر بونلر ادمي قومدر بو سوزي استهزا وحيله ديرلر چون اولر لوطه مطيع
اولمديلر انلره حق تعالى عذاب كوندروب هلاك ايلدي فانجيناه واهله الا امراته كانت
من الغابرين وامطرنا عليهم مطرا فانظر كيف كان عاقبة المجرمين يعني اول قومه چون
عذاب كوندردك لوطي اكي قزيله قورتردق بري زعورا وبري ريثا الا عورتي كه
واعله در اول هلاك اولنلرله قالدي هلاك اولدي كافره وخائنه ايدي دخي بز انلرك
اوزرلرينه طاش يغدردق نظر قل يا محمد كوركه اول مجرملرك عاقبت اشلري نيه
ايرشدي سكا مطيع اولميلرك دخي اخر امري شويله اوليسر والى مدين اخاهم شعيبا
قال يا قوم اعبدوا الله ما لكم من اله غيره قد جاءتكم بينة من ربكم فاوفوا الكيل والميزان
ولا تبخسوا الناس اشياءهم ولا تفسدوا في الارض بعد اصلاحها ذلكم خير لكم ان كنتم
مؤمنين

يعني كوندردك بز شعيبي مدين قومنه كه كند وقبيله لرندن ايدي كلوب اول قومي دعوت
قلوب ايتدي يا قوم الله برلك كه سزك خالقكزدر اندن غيري سزك برالهكز دخي يوقدر
تحقيق سزه ربكزدن علامت و بينه كلدي اكا مطيع اولك بعضلر ايتديلر بينه كلدي
ديدوكي شعيب كندوكلديكه انلري دعوت قلدي اندن ارتق بينه ظاهر اولمدي پس شعيب
اول قومه كلوب ديديكه يا قوم اولچوكزي وترازوكزي تمام قلوك بر بريكزه حقنه خيانت
قلمك المقدره صنمقده عدلا او درزه اولوك خلقك حقني نقص ايتمك يربوزنده فساده
معاصي كسب ايتمكله يوريك انده نصكره كه حق تعالى طريق حلالي وحرامي بيان قلدي حق سزه
معلوم قلدي باطلدن نهي ايلدي سزه امر ايتديكه اكا مطيع اولاسز پس سزه اولخيرلودر كه
كله كوزي وترازوكزي تمام طوته سز ويربوزنده فساده سعي ايتمكي ترك ايده سز اكر الله تعالى
حرام قلدوغي نسنه لري كرچكلمي مؤمنلر دنسكوز ولا تقعدوا بكل صراط توعدون وتصدون
عن سبيل الله من امن به وتبغونها عوجا واذكروا اذ كنتم قليلا فكثركم وانظروا كيف كان عاقبة
المفسدين يعني يوللرده كوزدوب اوزنهت كه هر يولدن ايمان كتورمكه كلنلري قتلله وضربله
قورقتدره سز طريق اسلامه كلمه كدن اولري منع ايده سز اني طلب ايده سز كه باطل ايله وكله
حقي ترك ايده سز ايمان اهلني حقدن منع ايدوب دايم قورقده سز اكولك انكم سزك صا
عشوكز اولا ازدي حق تعالى ذكري چوغلتدي و دروشيدوكز حق تعالى سزه مال ويروب
غني قلدي فسادي قوك انك شكرني يرينه كتورك بر نظر ايدك كورك سزدن ايلرو نوح
قومي وصالح قومي فسادلرله ورسوللريني تكذيب ايتمكله نيه ايرشديلر سز دخي انلردن عبرت
الوك كندوكزي هلاك ايلمكر برقمك وان كان طائفة منكم امنوا بالذي ارسلت به
وطائفة لم يؤمنوا فاصبروا حتى يحكم الله بيننا وهو خير الحاكمين يعني شعيب پيغمبر اول
قومنه ايتدي اكر سزدن بعضكز بن كتوردوكم رسالته تصديق ايدوب بعضكز انكار ايدوب
تصديق ايتمزسكز بر قانع كون صبر ايدك كه الله تعالى سزكله بزم ارامزده حكم ايليه كه حاكم
لرك كي عادللري اولدر اول وقت كوره كه مؤمنلرك تبعاقبتي افضل اولور بو قسه كافرلرك
قال الملأ الذين استكبروا من قومه لنخرجنك يا شعيب والذين امنوا معك من قريتنا
او لتعودن في ملتنا قال او لو كنا كارهين يعني شول كه اول قومك اولوري ومتكبرلري
ايدي ايتديلر يا شعيب البته بز سني وسكا ايمان كتورنلري شهرمزدن وقريه مزدن سوروب
چقرسوز كرك يا خود بزم ملتمزه دونب قورتله سز شعيب ايتدي البته ملتكزه ودينكزه
دونمكي بزه جبر اسكوز كرك بز اكا دونمكي كريه كورركن ايتديلر بلي جبر ايدرز قد افترينا
على الله كذبا ان عدنا في ملتكم بعد اذ نجانا الله منها وما يكون لنا ان نعود فيها الا ان
يشاء الله ربنا وسع ربنا كل شيء علما على الله توكلنا ربنا افتح بيننا وبين قومنا بالحق وانت
خير الفاتحين يعني شعيب مؤمنلرله ايتديلر تحقيق بز الله تعالى اوزرينه يالان دوزوب
افترا ايتمش اولورز اكر بز سزك ملتكزه كرو دونرجك اولرسوز نتكم سز يالان سويلرسن

الله تعالی بزی اسلامیله اکرام قلوب سزك اول باطل ملتنه کیرمکدن قورتردقدنصکره کرو جی
دونرز بزه هرکز بو دونمك اولاجق دکل الا مکر الله تعالی دیلینه وار اولاکه بزدن معرفتی
نزع ایده بزم ربمزك علمی وار سعدر بزدن دخی ضلقدن و جمیعندن دخی نه اولدی و نه اولیسر
کلسین بلور بز امرمزی الله تفویض قلدقکه جمیع نسنه اول بزه کافیدر پس شعیب اول
مؤمنلر ایلدی لرکه ای بزم ربمز سن حکم ایدوب بو مشکلی بزمله قوممز اراسنده فتح ایدی ور که
فتح ایدنلرك خیرلوسی سن سین سنك فتکده جمیع مشکللر اساندر وقال الملأ الذین کفروا من قومه
لئن اتبعتم شعیبا انکم اذا لخاسرون یعنی اول قومك رئیسلری و متکبرلری که کافرلردی
ایمان کتورنلره ایتدیلر اکر سز شعیبه متابعت ایدوب انکا مطیع اولورسکوز تحقیق سز جاهل
لردن و زیانکارلردن اولورسز جونکه شعیب انلره وعظ و نصیحت قلدی قبول ایتمدیلر دونب
بوکز عذابله قورقتدی ایتدیلر کلوب الله حکمنه مطیع اولوك بکا متابعت قلوك و الا
سزه عذاب کلور هلاك اولورسز نتکم ایلروکجی امثاللر اولدیلر بو سوزنده دخی تصدیق ایتمدیلر
هیچ اعتبار اتمدیلر پس شعیب اول مؤمنلر بولرك اراسنده چقوب کتدی حق تعالی
اول قوم اوزرینه قتی اسی حواله قلدی طارلغندن طاقت کتورمیوب کویلرندن چقدیلر
یقینلرنده بر میشلو وار ایدی انك اراسنه طاغلدیلر حق تعالی اوده کوندردی اول اغاجلری
کل اوده دوتدی ایجنده اول قومی بله کویندردی فأخذتهم الرجفة فأصبحوا فی دارهم جاثمین
الذین کذبوا شعیبا کان لم یغنوا فیها الذین کذبوا شعیبا کانوا هم الخاسرین یعنی جون
شعیبه مطیع اولمدیلر حق تعالی اول قومه زلزله ویردی و دخی قتی اوده حرارتی حواله قلدی
جمیع کویوب هلاك اولدیلر شویله که منزللرنده دوشب اولدیلر شول کمسنه که شعیبی یلانلدیلر
هلاك اولدقدنصکره کورنلر ایله ظن اتدیلر که هیچ بو مکانده کمسه یورتلنمدی یا بونده تنعم
سوروب بر زمان قلمدی انلر مؤمنلره دیرلردیکه اکر سز شعیبه متابعت قلورسکز خاسرلردن
اولورسز بوکز اول شعیبی تکذیب ایدوب یلانلینلر مغبون اولوب زیانلو اولدیلر مؤمنلر دیدکلری
کندولره واقع اولدی فتولی عنهم وقال یا قوم لقد ابلغتکم رسالات ربی ونصحت لکم
فکیف اسی علی قوم کافرین یعنی شعیب انلرك اراسندن چقدی کتدی جون اولر هلاك
اولدیلر دیارلرینه کلدی باقدی کوردیکم برکسه قالمامش تحسرله ایتدی یا قوم تحقیق بن
سزه ایرشدردم ربمك خبرلرینی و عذاب کله جکین خبر ویردم سزه وعظ و نصیحت قلدم
اعتبار اتمدوکز اشبو حاله ایره دوکز بس بجون ملول اولوب غصه ییم بو قومك هلاککدن
او تروکه بونجه نصیحته اویمیوب هلاك اولدیلر وما ارسلنا فی قریة من نبی الا اخذنا اهلها
بالبأساء والضراء لعلهم یضرعون یعنی بز هیچ بر قریه یه بر پیغمبر کوندرمدك الا انلرك
تکذیب قلدیلر بز دخی انك اهلنه عقاب قلدق خورقوزله بلالرله و رزقلرینی قحط اتمکله
و مالری اتلاف اتمکله و نفسلرینه زحمتلر او غرتمقله تاکه اول معبودلرینك عاجزلغنی بله لر
و رسولنك تصدیق ایدوب ایمانه کله لر تضرع ایدر بزدن یکا اولابولر ایمانه کلدیلر ثم بدلنا مکان

السیئة

السیئة الحسنة حتی عفوا وقالوا قد مس اباءنا الضراء والسراء فأخذناهم بغتة وهم
لا یشعرون یعنی جون اول اولر زحمتله و شدتله دونمدیلر بز دخی استدراج ایدوب انلرك
زحمتلرینی راحته مبدل قلدق قحطی کوتروب بوللق اتلدق تاکه عافیت بولوب تمنایه ایرشلر
مالری و نعمتلری جوغلدی انك شکرینی یرینه کتورمدیلر ایتدیلر کز ماننك طبیعتی بویله درکاه
قتلق اولور کاه بایلق کاه بلا و شدت اولور کاه راحت و نعمت نیجه بونك کبی واقعه لر
اتالرمزه و دده لرمزه دخی واقع اولمشدر یالکز شمدی بزه واقع اولمدی جون بو حال ایله
مغرور اولدیلر انلری خبرلری یوغیکن اکسزین عذابله دوتدق شویله که قومسین هلاك
ایلدك ولو ان اهل القری امنوا واتقوا لفتحنا علیهم برکات من السماء والارض ولکن کذبوا
فأخذناهم بما کانوا یکسبون یعنی حق تعالی ایدر اکر اول قریه اهلی ایمان کلوب الله تعالینك برلکنه
تصدیق ایدوب شرکدن و کفردن صقنسه لر ایرك و کوکلك قپوسینی اجردق کوکلردن
یغمور اندوروب یرلردن انواع رزقلر و اوتلر و دانه لر اوینشلر بتوردردك لیکن انلر بز کوندردوکمز
رسوللری تکذیب قلدیلر افأمن اهل القری ان یأتیهم بأسنا بیاتا وهم نائمون او امن اهل
القری ان یأتیهم بأسنا ضحی وهم یلعبون یعنی حق تعالی ایدر امین می اولورلر بو کویلر اهلی اندنکه
بزم عذابمز انلرك اوزرینه اینه اولحالتده که کیجه انلر اویور اولالر دخی اصلیله کلی هلاك
اولالر یاخود امین می اولورلر اندنکه بزم عذابمز اوله کوندوز ایرشه اولحالتده که انلر اندن
غافل اولالر افأمنوا مکر الله فلا یأمن مکر الله الا القوم الخاسرون اولم یهد للذین یرثون
الارض من بعد اهلها ان لو نشاء اصبناهم بذنوبهم ونطبع علی قلوبهم فهم لا یسمعون یعنی
حق تعالی ایدر بو قوم امین می اولورلر حق تعالینك عذابندن امین اولمزلر الا انلرکه دنیاده و
زیانکارلردر که هیچ ذره قدر حاصللری یوق الا عقوبتدر و دخی حق تعالی بیان قلدی شویله که
مکه اهلینه اولردن ایلروکی امتلری نیجه هلاك ایدوب انلرك یرینه یورتلرنه ساکن اولندردی
هیچ اول هلاك اولان قومك معبودلری انلری قورترمغه قادر اولدیلرمی اکر بز دیلسه وز
عذابمزی بولره دخی ایرشدوروب هلاك ایدرز کناهلری شوملغندن نتکیم ایلروکیلری هلاك
اتدك تکذیبلرندن او ترو و دخی بولرك کوکللری اوزره مهر اورورز اول خبیث عمللرینك
عقوبتندن او تروکه حقی اشتمزلر و وعظ و نصیحت قبول اتمزلر تلك القری نقص علیك
من انبائها ولقد جاءتهم رسلهم بالبینات فما کانوا لیؤمنوا بما کذبوا کذلك یطبع الله علی قلوب
الکافرین یعنی اول قریه اهللریکه بز انلری هلاك ایلدك سکا قرانده انلرك قضیه لرندن خبر
ویردك تحقیق انلرك رسوللری انلره علامت واضحه برله و حجت قاطعه برله کلدیلرکه
اکر انلر اندن خبرت الالردی کلی هدایت بولالردی اما بولر جون رسوللر کلمزدن اول وعذاب
کلمزدن اول یلانلدیلر رسوللری عذاب کلدکدنصکره دخی کذبلرینی ترك اتمزلر رسول و
عذاب کلدوکی هیچ اولره منفعت قلمز زیرا اولر انلردکه میثاق اولنده دخی انکار قلدیلر هابت
انکارلری اوزره محکم دورمشلردر انی اقراره تبدیل اتمزلر حق تعالی شویله مهر اوروب طبع ایدر اول

من قبل صح

كافرلرك كوكللري اوزره كفرلرينك جزاسيكه اكا ثابت اولديلر وما وجدنا لاكثرهم من عهد
وان وجدنا اكثرهم لفاسقين يعني شول امتلركه بز هلاك ايلدك عذابله انلرك هيچ برينى
عهد قبول ايدر بولمدق كه كلى رسوللر انلره خبر ويرديلر وبويرولن حكملرك برين برينه
كتورمكره وفا قلور بولمدق تحقيق كليسنى عهدصيى لردن وبويرولن حكمى ترك ايدجيلردن
بولدق انلرى اوترو هلاك قلدق كلى رسوللر انلره خبر ويرديلر وبويرولن حكملرك برين برينه
كتورمكره وفا قلور بولمدق ثم بعثنا من بعدهم موسى باياتنا الى فرعون وملايه فظلموا بها
فانظر كيف كان عاقبة المفسدين يعني اولنجى ذكر اولنان رسوللرى كوندردكمزدنصكره كه
انلرك مكذبيلرندن اوترو هلاك قلدق بز كو موسى يى قرداشى هرونله فرعونه كوندردك كه
مصرك ملكى ايدى اسمى وليد بن مصعب ايدى براولو جبار عاق كمسه ايدى مصرده
ظاهر اولوب ولايت مصره مستولى اولدى حق تعالى اكا موسى يى كوندردى بنجه ايتلركه
برى عصا ايدى وبرى دخى يد بيضا ايدى كه الينى قولتقنه صوقردي وچقردي اق نور
اولوب الى شعله ويررديكه فرعونه دخى اتباعنه واعوانته كلوب انلرى مولالرينه قوتسنه
دعوت ايلدى بو بنجه واضح وظاهر معجزاتلر كوستردي انلر اول ايتلره انكار ايدوب كندولره
ظلم ايلديلر انظر قل يا محمد اول مفسدلرك عاقبت امرلرى نيه ايرشدى وقال موسى يا
فرعون انى رسول من رب العالمين يعني چون موسى ايله هرون دم كلوب فرعون اوزرينه
كرديلر موسى ايتدي يا فرعون بن اول عالملرى ياردن اللهك الجيسى يم كه سكا كوندرلدم
سنى انك عبادتنه دعوت قلم فرعون انى تكذيب ايدوب ددىكه بلاتسه موسى اكا
جواب ويرديكه نتكم حق تعالى بيوردى حقيق على ان لا اقول على الله الا الحق قد جئتكم ببينة من
ربكم فارسل معى بنى اسرائيل قال ان كنت جئت باية فات بها ان كنت من الصادقين
يعني چون فرعون موسى يى تكذيب قلدى موسى ايتدي بنم اوزرومه واجب بودركه
سويليم اوزرينه الا انى كه كلام حقدر بن سكا دليلسز وبرهانسز كلمدم بلكه بنوتم اوزره
علامتله كلدم ربكزدن تكه سزلك خالقكز والهكزدر وبنى اسرائيلى بنمله كوندركه بو بنجه دن
بروسن انلره اهانت ايدوب زحمتلو اشلرله ظلم ايدوب قوللادكسين فرعون ايتدي
اكر سن بنوتكه علامت وبرهانله كلدكسه ورسوليسين ديدوكوكره كرچك سك كتورك
علامتوكى كوره لوم فالقى عصاه فاذا هى ثعبان مبين ونزع يده فاذا هى بيضاء للناظرين
پس موسى عصاسين الندن برقدى براولو اژدها يلان اولدى اركلت صرو قزل
الا ايدي باشى فرعونك كوشكنه برابر اغزين اچوب فرعونه قصد ايلدى فرعون تختى اوزره
اوترشدى فى الحال تختدن صچريوب اندى قاچدى وجميع خلايق طاغلوب قاچديلر
موسى چاغرديلركه يا موسى دوت انى بزدن دفع ايله موسى كلدي عصاسين دوتدي
كوتردى همان كروالنده اوكلكى ليى عصا اولدى اول قوم اكا بقوب موسى استهزا ايدكو
كولشرلردي پس فرعون ايتدى دخى بوندن غيرى بر علامتوك وارسه كتور موسى اليني

جبنه

جبينه صوقوب كرو چقردي شوليله اق منور نورلو اولديكه كونشك نورى اوزره
انك شعاعى غالب كلدي ناظرلر كلى اكا تعجب قلوب متحير قالديلر اندن جبينه كرو صوقدى
چقردى همان الى بياض اولدى قال الملاء من قوم فرعون ان هذا الساحر عليم يريد ان
يخرجكم من ارضكم فماذا تامرون قالوا ارجه واخاه وارسل فى المداين حاشرين ياتوك
بكل ساحر عليم يعني فرعون قومنك اولولرى ومتكبرلرى ايتديلر اشبو موسى ساحرلرك
كى حاذق واستاديدر كلدي سزى سحرله مصر بلادندن چقره كندو يوردلنه اولرچون
بو كلامى قلديلر فرعون انلره ايتدي پس بونك امرنده نه مشورت ايدرسز ونه صواب كورسز
ديدكه انى اشلمه لم انلر ايتديلر يا ملك بونى قرداشيله دوتب حبس ايله اولدرمكى شمدى
تاخير ايت زيرا شمديكه بولرك يلانلرى ظاهر اولمدين اولدرمجك اولرسك اوللكه بعض
خلق بوله ظن ايدرلركه بولر قوتلرنده صادق ايدلر قاچنكه يلانلرى ظاهر اوله خلق كلى بلدركه
يلانجيلردر اول وقتده ديلديكسين پس شمدى صواب بودركه اولرى حبس ايدوب چوره
شهرلره عوانلر كوندرلكه ارصلانسين وهر طرفدن جمع ايدوب كتوره لر نه قدر استاد
حاذق ساحر وارسه جمع ايدوب سكا كتوره لر بولر وكله مقابل قلسينلر تاكه بولرك كذبى
ظاهر اوله پس بو تدبيرى قلوب موسى يله هرونى حبس ايدوب جميع ولايته ادم صالوب
ساحرلرى جمع ايدوب فرعونه كتورديلر وجاء السحرة فرعون قالوا ان لنا لاجرا ان كنا
نحن الغالبين قال نعم وانكم لمن المقربين يعني چون سحره جمع اولوب فرعون قاتنه كلديلر
ايتديلر يا فرعون اكر بز موسى اوزرينه غالب كلورسوز بزه انك اجرى مال ومتاع
ويره مسين فرعون ايتدي بلى مال ومتاع ويرم دخى سز بنم قاتمده مقربلردن اولاسز ونه وقت
ديلسكز كره سز چقاسز سزه مانع اولميه چون بورسمه عهد قلديلر بوز وزكوننه وعده قلديلر
كه انده چقار خلق دخى كلى انده جمع اولالر اول حاله نظر ايدوب مشاهد اوله لر چون اول كون
اولدى جميع سحره لريله جمع اولديلر واولوكيحى بايى يقسول انده حاضر كلديلر وموسى دخى
قرداشى هرونله حاضر قلديلر قالوا يا موسى اما ان تلقى واما ان نكون نحن الملقين قال
القوا فلما القوا سحروا اعين الناس واسترهبوهم وجاؤا بسحر عظيم يعني اول ساحرلر
ايتديلركم يا موسى اول سنمى برمعجزسين عصاكى يراوزرينه يوقسه اول برانجى بزمى اولالم
موسى ايتدي اول سز برانحوك پس اول ساحرلر اوزغانلر وعصالر برقديلر خلقك كوزلرين
سحرلديلر خلق كوزنه اول اوزغانلر وعصالر يلانلر كبى كورنديلركه حركته كلديلر ديديلر
انكله خلق كوكلنه قورقو براغلر خلق دخى انلرى كوروب كوكللرينه فزع حاصل اولدى ابن
عباس ايدر اول ساحرلر اوتزبك دخى برقاج ساحرلردى هر برينك بر عصاسى واردى انى
برقديلر وبر دخى دكمه ايلر ايدوب طاش يوزين اول ايلروك اريدوب قلانيديلر واچ
لرينه ژيوه ايله دولدرديلر تاكه قجى براغلر يلانلر كبى حركت ايليه زيرا ژيوه بر يرده قرار دوتمز
چونكه انلرى برقديلر اوزرلرينه كون طوقنوب يلانلر كبى حركته كلديلر موسى نظر قلدى كوردكه

دره دیه یلان دولدي کوکلنه برز قورقو وشدي زیرا طبع بشردر بر قورقولناك نسنه
کوریجك اول دفعه ده کوکلنه اورکنجه اولمز بو خلق دخي کلي اکا نظر ایدوب قورقدیلر
زیرا اولر خلقك کوزینه اول سحر کوستردیلر خلق اکا بقوب ایندیلر فرعون حرمتی حقی
بز موسی یه اوزره غالب بوز واوحینا الی موسی ان الق عصاك فاذا هي تلقف ما یافکون
فوقع الحق وبطل ما کانوا یعملون فغلبوا هنالك وانقلبوا صاغرین یعني حق تعالی ایدر بز
وحی ایتدك موسی یه که عصاکی یره براق چون موسی عصاسین براقدي براولو یلان اولدي که
اول جمیع یلانلردن دخي اعظم دخي قورقنج في الحال اول براقدقلري یلان سحرلري برلقمه یه
یوتدي دخي فرعونه قصد ایلدي فرعون کوردیکه قصد ایدوب کندو یه کلور موسی یه چاغردي
موسی عصاسین دوتب الله الذي همان کرو عصا ایدي اول ساحرلر کندو سحرلرینه نظر قلدیلر
کوردیلر که هیچ برندن اثر قالماشدی قوموحو اولمش پس چون حق کلدي ظاهر اولدي که اول
سحر دکلدر سحر اولا انلر قوهلاك اولوب محو اولدکه موسی غالب کلدي ساحرلر مغلوب اولدي
اول وقت خور وحقیر اولوب دوندیلر بریره جمع اولوب ایتدیلر اکر بو موسی نك عصاسی دخي
سحر مش سه بزم سحرمز اکرچه باطل اولدي اما ایلرو مز کرك که محو اولیوب یرلرینه شویله
معطل قلایدي پس بو سحر دکلدر موسی یه الله دن معجزه درکه اثبات نبوت قلور مجموع موسی
یه ایمان کتوروب تصدیق ایتدیلر والقی السحرة ساجدین قالوا امنا برب العالمین رب موسی
وهرون یعني ساحرلر في الحال یوزلرین یره قویوب سجده ایلدیلر چون الله تعالی انلره توفیق ویردي
کندو یه دندردي ایتدیلر بز عالملرك تکریسنه ایمان کتوردك فرعون انی اشیدوب
ایتدي عالملرك تکریسی دیدکوکزدن مرادینی می دیلرسز یعني مقصود بو یدیکر کروقلان
قومنه انلرك حالي تلبیس ایدیدي انلر اصلا دیکماول دیدکلري عالملرك تکریسی بو فرعوندر
پس اولر جواب ویروب ایتدیلر که یوق بزم مرادمز بوندن موسی یله هرون تکریسیدر فرعون
انی اشیدوب صوردغنه قتي پشیمان اولدي زیرا صورمسه شویله خلق اوزره بهم قلوردي
رب العالمین کیمدر ظاهر اولمزدي اکثر خلق ظن ایدرلردیکه فرعون اولاجوه صوردي
اولر معلوم قلدیلر که موسی وهرون تکریسیدر خلق ایجنده هب بلندي ظاهر اولدي
فرعون قومی مخذول ومقهور اولدي بوکز اوساحرلره غضبه کلدي قال فرعون امنتم به
قبل ان اذن لکم ان هذا لمکر مکرتموه في المدینة لتخرجوا منها اهلها فسوف تعلمون لاقطعن
ایدیکم وارجلکم من خلاف ثم لاصلبنکم اجمعین یعني فرعون اول ساحرلره ایتدي مندن موسی یه
ایمان کتوروب تصدیق می ایدرسز بن سزه بویرمزدن اوك که موسی یه ایمان کتوردك
دیوا شبو نسنه سزدن بر مکر وحیله درکه موسی یله اتفاق ایدوب شهره دوزدوکز
دیلدوکز که سحرکزله بو شهر اهلني شهردن چقره سز هکانلرینه سز مقرر اولاسز تیز اولا بله سزکه
بن دخي سزه نه عقوبت قلیسر بن البته سزك صاغ الوکزله صول ایاقلروکزي کسم اندن
مصرك ارماغي کنارنده جمیعکزی اصا قویم چون فرعون بو عتابي اوله قلدي اولر دخي جواب

ویردیلر

ویردیلر شویله که حق تعالی بیوردي قالوا انا الی ربنا منقلبون وما تنقم منا الا ان امنا
بآیات ربنا لما جاءتنا ربنا افرغ علینا صبرا وتوفنا مسلمین یعني اول ساحرلر ایتدیلر
یا فرعون بز سنك عقوبتك وعذابك ایچون قورقمزز نه دیلرسك ایله چون بزوم دونب
وارهجق یروم قیامت کوننده اول معبود حق حضرتیدر سن بزم انتقام قلوب عذابه
قصد ایتدوکك اندن اوتوردکل که کناهمز وجرممز اوله اندن اوتوری عقوبت قلاسی
بلکه سنك بزم انتقامك اندن اوتوردرکه تکریزك ظاهر آیتي کلدی بز اکا ایمان کتوردك
پس انك عقوبتنه صبر دیلیوب دعا قلوب ددیلرکه ای بزم ربمز سن بزوم اوزرومزه
قول صبر ایندر شول وقتکه بو ملعون بزم المزایا غمرکسوب بزي اصاقویاکو کلمزی اسلام
اوزره ثابت قلی ویرتاکه کروکورومزدوکلیوب اسلام اوزره اولاوزدیلرز سندنکه بزي
موسی دینی اوزره اولدره سین وقال الملاء من قوم فرعون اتذر موسی وقومه لیفسدوا
في الارض ویذرك والهتك قال سنقتل ابناءهم ونستحیي نساءهم وانا فوقهم قاهرون
یعني فرعون قومنك اشرفلري ایتدیلر یا ملك قورمیسین موسی یي قومیله که یر یوزنده
فساد ایدرلر اشته سحره کلي اکا ایمان کتوردیلر اکر قویاجق اولرسك مصر ایجنده دخي
قومي وار اکا از از ایمان کتورلر اتباعي چوغالب معاونت قلورلر یر یوزنده فسادلري
ارترسنول دینوکي مصر بلادندن تغییر ایدرلر سني الهکله یا لکزقورلر زیرا فرعون چوق
بیلردزدرنشدي اول توجونکه اکا طبرلردي اوله دیرلردیکه سزك کیجی تکرکیزدر رب
اولو معبود دکزم ابن عباس ایدر فرعون کمسیه طپمزدي ولیکن خلق کندو یه طپدوردي
چون اول قوم ایله ددیلر فرعون انلره ایتدي بز کروا امر ایدلوم انلرك طغان اوغلانلري
اولدره لوم اما قزطوغانن قو یالم که بز انلرك اوزرینه قهرله مسلطز بني اسرائیل اني
اشیدوب موسی یه اندن شکایت قلدیلر موسی انلره جواب ویردي نتکم حق تعالی بیوردي
قال موسی لقومه استعینوا بالله واصبروا ان الارض لله یورثها من یشاء من عباده
والعاقبة للمتقین یعني موسی قومنه ایتدي اکر اول سزه جفا قلهسز الله تعالی دن
دیلك که سزه صبره توفیق ویره انك ایذاسي اوزره صبر ایدسز تا اول وقت کلنجه که
اندن خلاص بولاسیز زیرا بو یرلر الله تعالی نك ملکیدر قوللرندن کیمه دیلرسه اکا ویرر که
عاقبت نصرت وظفر شول متقیلرکدر که نور ایمان اوزره الله تعالی یه طاعت قله الله
تعالی نك عقابندن قورقب ونیز ابندن اوموب قالوا اوذینا من قبل ان تاتینا ومن بعد
ما جئتنا قال عسی ربکم ان یهلك عدوکم ویستخلفکم في الارض فینظر کیف تعملون
یعني قوم موسی موسی یه ایتدیلر یا موسی فرعونیلر سن کلمزدن اول دخي بزه عذاب
قلورلردي شمدیکه سن کلوب رسالت کتوردك کرو عذاب قلورلر زیرا فرعونیلرك
هیچ براشلن فراستي یوغدیکه فکرله براپش اشلیلردي اما بني اسرائیل قومي هر ایشن فراست
لو لریدیکه نه دیلرلرسه فکرله اشلرلردي اندن اوترو فرعونیلر ظلم ایدوب زحمتلو اشلري

انلر اشلدرلردي هیچ اجر و مزد ویرمزلردي چون موسایه شکایت قلدیلر موسی
اولره ایتدي صبر ایدك اولا که حق تعالی دشمنکز فرعونی قومیله هلاك ایلیه سزی
انلرك یرلرینه خلف ایدوب ساکن ایده وره سزی دخی نعمتله امتحان قلوب نیتکز بر زمان
شدتله و بلا ایله ابتلا قلدی تا سزلرك عملکزی ظهوره کتوره نعمت و فتنه دخی شدت
و فتنه ولقد اخذنا آل فرعون بالسنین ونقص من الثمرات لعلهم یذکرون فاذا
جاءتهم الحسنة قالوا لنا هذه وان تصبهم سیئة یطیروا بموسی ومن معه الا انما
طائرهم عند الله ولکن اکثرهم لا یعلمون یعنی حق تعالی ایدر بز عقوبتله دوتدق فرعون
قومیله که انلره قحط ویروب اجلق حواله قلدق بیلرین اکسدك رزقلرین قت
ایلدك تا اولا که انکلا او کتلنوب ایمانه کله لر انکلر دخی او کتلنمدیلر قچن اولره بولق
و وسعت واقع اولسه دیرلردیکه بزیوکا حقلویز کدایم بزم بو للقلر اولا وهر
قاچن قحط و شدت کله دیرلردیکه بو حال بزه موسایله اکا اویان قومك
شومنلغندندر کا ایو نسنه یلکه بولنلر اینیشن الله تعالی قاتندندر که کندولرك فعل
جزاسیدر لیکن بونلرك چوقلری بوندن جاهللردر که خیرلري یوق که بولنلر مواشی
کندو فعللري شرتیدر و دخی بلمزلرکه آخرتده بزم مختلر اولسر وقالوا مهما تاتنا به من آیة
لتسحرنا بها فما نحن لك بمؤمنین فارسلنا علیهم الطوفان والجراد والقمل والضفادع
والدم آیات مفصلات فاستکبروا وکانوا قوما مجرمین یعنی فرعون قومیله موسی‌یه
دیدیلر یا موسی هر نه وقت که سن بزه بر علامتله کلرسین تا انکله بزم کوزومز سحر ایلسن بز سکا
ایمان کتوردکولز موسی انی اشیدوب غضبه کلدي دعا قلدیکه حق تعالی اولره بر بلا ویره سنه
بس حق تعالی دعاسین اجابت ایدوب اولرك اوزرینه طوفان ویردی تا بر جمعه ایرتسندن
بر جمعه ایرتسنه دك کیجه وکوندز یغمور یغدی تا که بنیادلری یقلدي و یوللري کسلدي
یقین اولدیکه مصر دکز اوله‌یدي بس غرق اولمقدن قورقوب موسایه مدد دیلوب ادملر
کوندردیلر و ایتدیلر بو بلایی بزدن دفع ایله بز سکا ایمانه کله‌لم و بنی اسرائیلی دخی سکا کوندره لوم
موسی دعا قلدی حق تعالی اول بلایی اولردن دفع ایلدی بر یل کوندردی اول ساعت یرلری
قورتدی اولر شویله کیم هیچ مصرده انجلین اولدوغن کوردکلری یوغدی ایتدیلر که بو
رحمت که بزه واقع اولدی بز انی شر صندق بو خود بزم کلی نعمت ایش والله بز سکا ایمان
کتوروب تصدیق اتموز بنی اسرائیلی دخی سکا کوندرمزز سن کرو عهدلرین صیوب الله تعالی عاصی
اولدیلر برای انلرك اوزرینه کلدي موسی کرو انلره دعا قلدی حق تعالی انلرك اوزرینه شول
کیجه قرا کوسی کی چکرکه کوندردی که کلوب بونلري قالدی شویله که اولرك چوقلغندن
نه یر کورنردی نه کوك اول یر بوردوکی او ایکی یدیلر هرکز بر یوزنده بیشار قالمدی
کرو کلوب موسی دن فریاد قلدیلر که یا موسی دعا قل ربکدن دلکه بو عذابی بزدن دفع ایلیه
سکا ایمان کتوره وز و بنی اسرائیلی سکا کوندره وز موسی دعا قلدی حق تعالی بر یل ویردی اول

چکرکه

چکرکه سوروب ایلتدي دکزه دوکدي مصر یرنده بر چکرکه قالمدي فرعون قومنه ایتدي
نظر ایدوك کورك که اوتدن و اکندن نسنه باقی قالدی کوردیلر که اوتدن و اکندن بر بیل
بیحت نسنه وار ایمش چون انی کوردیلر کرو عهدلرین صیوب ایتدیلر یا موسی بز سنی تصدیق
اتمزوز والله بنی اسرائیلی دخی سنکله کوندرمزز کرو برای بو حال اوزره قالدیلر موسی کرو دعا
قلدی حق تعالی اولره قمل حواله قلدیکه اول دخی کنددن بر جنددر اول دخی مصر یرنده بر
بنار دراغاج قومدی کلی یدي شویله کلدیکه بر سیلدر اقر هرکز اوتدن لیشدن نسنه قومدي
یدي فریاد دلیوب کرو موسایه کلدیلر ایتدیلر یا موسی بو دفعه دخی دتکه دعا قیل بو عذابی
بزدن کشف ایسون سنوکله عهد ومز محکم اولسون انا نکه سکا ایمان کتوره وز البته بنی
اسرائیلی سکا کوندره وز موسی کرو دعا قلدي حق تعالی بر اسی بیل کوندردی انی هب کوتیدوب
هلاك ایلدی شویله که بری باقی قالمدی اول بیل انی سوروب دکزه دوکدي موسی اولره
ایتدي اموي بنی اسرائیلی کوندرك وعدیه وفا قلوك اولر کرو موسی‌یه ایتدیلر اول بزه
اندو دلن واقعه دفع اولندي انی قالمدي بز شمدن کرو سکا بجون ایمان کتوره وز و بنی
اسرائیلی کوندره وز وارینه کوجلت یترسه بزه اشله کرو برای بو حال اوزره قالدیلر
موسی کرو دعا قلدي حق تعالی اولره قربغا حواله قلدیکه دکزدن چقوب کلدیلر قرا کوکیجه
کبی اولري قابلدیلر اولرینه کردیلر اودن تولرینه ودوشکلرینه و کیدکلري طونلرینه طولدیلر
تا کیجه بر سی اویانسه کورردیکه دوشکی قربغا ایله طولمشی قاچن بریسی بریله سوز
سویلیك استسه اغزنی اچوك قلانمه اوراب سویلردي زیرا قربغا اوازی چوقلغندن
بری برینك سوزلرینی اشیدمزلردي کوردیلرکه قتي طارلغه واقع اولدیلر ناچار کرو
موسایه یلواردیلر ایتدیلر یا موسی اکر بو قربغی بزدن دفع ایده جك اولرسك البته
کوکرز سکا ایمان کتوره وز و بنی اسرائیلی سنکله کوندره وز موسی ترحم ایدوب کرو دعا
قلدي الله اولردن قربغه دفع ایلدي موسی کرو اولره ایتدي بنی اسرائیلی بیمله کندورك
اولر ایتدیلر بنی اسرائیلی سکا ویره لوم الچق کیت اما مالللرینی وطوارلرینی ویرمزکه
بله الوب چقالر موسی اولره ایتدي الله تعالی بکا امر ایلدیکه انلري المجقم هیچ
مالللرندن وطوارلرندن بر نسنه صوکلرینه قومیم اولر کرو ایتدیلر والله بز سکا ایمان
کتوره وز و بز خود بنی اسرائیلی کوندروز برای کرو بو حال اوزره قالدی موسی کرو
دعا قلدي حق تعالی اقن ایرمقلرینه قان دوندردیکه هیچ بر صویه چاره بولمدیلر
تراجی وبز طتلو اما بنی اسرائیل قومي کرو بیاضی کبی اول ایرمقدن الورلردي صافي طتلو
صو الورلردي و فرعون قومندن بر کیمسه بنی اسرائیلدن دوکی یردن صو السه دستیلرینه
و بد قلرینه کریجك کرو قانه دونردي حال بو درکه اوکندن ایردندن اقن صویکن فرعون
قومنك اسرافی فرعونله اتلانوب بنی اسرائیل ارماغنك اوستنه کلدیلر کوردیلرکه
طتلو صافي صو اقر فرعون بویردي بر کیمسه کرکیرا اولصودن الا اول کنی صویه کروب

الیله صو الدیکه ایچه لردی صو اوجی ایچنده قانه دوندی یدی کون بو حال اوزره قالدیلر
صو بولمدیلر که ایچه لردی اول حالده چوقلری هلاک اولدیلر کوردیلر که چاره یوق کرو
موسی‌دن فریاد استدیلر فرعون ایتدی یا موسی سنک الهک قسم ایدرین که اکر بو بلایی
دفع ایدرسه جك اولورسه سکا ایمان کتورب بنی اسرائیلی سنکله کوندره وز موسی دعا قلدی
حق تعالی کرو اول ماقلری صافی صو ایدوب وندردی کرو عهدلرین صدیلر کفرلری اوزره ثابت
اولدیلر حق تعالی ایدر بز اولدن بونک کبی ظاهر و واضح آیتلر کوندردك انلر ایمانه کلمکدن
تمام استکبار ایتدیلر کفرلری اوزره قایم اولدیلر ولما وقع علیهم الرجز قالوا یا موسی
ادع لنا ربك بما عهد عندك لئن کشفت عنا الرجز لنؤمنن لك ولنرسلن معك
بنی اسرائیل فلما کشفنا عنهم الرجز الی اجل هم بالغوه اذا هم ینکثون یعنی قاچنکه عذاب
انلرك اوزرینه واجب اولوب حلول ایتسه دیرلر که یا موسی دلدرتکدن شول عهدله
که سکا قلمشدر دعا قلسك اجابت ایلیه اکر بو عذابی رفع ایده جك اولورسك بز
سکا ایمان کتورب بنی اسرائیلی سنکله کوندرهوز حق تعالی ایدر چونکه بز انلردن اول
عذابی کشف ایدروز تاخیر ایتدکمزه اول وقته دك که غرق قلدوغمزه اولنمشدر کوره سین
کرو عهدلرین نقض ایدرلر که موسی‌یله قلدیلر فانتقمنا منهم فاغرقناهم فی الیم بانهم کذبوا
بایاتنا وکانوا عنها غافلین یعنی چون اول عهده وفا قلمدیلر بز دخی انلردن انتقام
ایدوب اولری دکزده غرق ایلدك حق تعالی خبر ویردیکه بز انلری صو ایله غرق ایدوب
هلاك قلدق انلر اوترو که اولر بزوم ظاهر کوستردوکمز آیتلره انکار ایدوب انلردن
و اندن اعراض ایدوب غافل اولدیلر وفکر ایدوب اندن عبرت المدیلر انلر اوکتنوب
ایمانه کلسه لر هلاک اولمزلردی نجات بولالردی چون اولر هلاک اولدیلر فرعون
اوزی کسلدی موسی دوبنی اسرائیل الوب کلدی دیار مصرده انلرك یورتلرین
ساکن ایلدیلر نتکم حق تعالی خبر ویردی واورثنا القوم الذین کانوا یستضعفون
مشارق الارض ومغاربها التی بارکنا فیها وتمت کلمت ربك الحسنی علی بنی اسرائیل
بما صبروا ودمرنا ما کان یصنع فرعون وقومه وما کانوا یعرشون یعنی بز فرعونی
قومیله هلاک ایدوب یوردلرنی انلرك الذین ضعیف اولن قومه میراث قودق ویردك
مشرق طرفلرین که شام وارض مقدسه در و مغرب طرفلرین که اردونله فلسطین در
شول یرلر که اول یرلرده صولری ویمشلری چوق قلوب برکت لندردك سنوك رتبکولت
کورکلو نصرتی ووعدسی بنی اسرائیل اوزره تمامنه ایردی فرعون اوزره اولری غالب
قلوب انلرك یرلرینه اولری مکان ایلندردی دنیاده واخرتده جنت عوض ویردی
اول صبر ایدوب جفالرینه قتلانوب انلردن دونمدکلرندن اوتوری وهم دخی بز هلاک ایلدك
فرعونی وقومنی و انلرك مکرلرین وحیله لرین دخی که اشلدیلر جمیعنی باطل قلدق ودخی یوجه
یاپدقلری بنیادلرینی ودکدکلری باغلرینی خراب قلدق وجاوزنا ببنی اسرائیل البحر فاتوا

ع

علی قوم یعکفون علی اصنام لهم قالوا یا موسی اجعل لنا الها کما لهم الهة قال انکم قوم
تجهلون ان هؤلاء متبر ما هم فیه وباطل ما کانوا یعملون یعنی حق تعالی ایدر چون بز
بنی اسرائیله خلاص ویروب بحردن کچردك کلوب بر قوم اوزره اوغرادیلر کوردیلر که
اول قوم صنملری اوزره ملازم اولوب عبادت ایدرلردی بنی اسرائیلك جاهللری انی
کوروب ایتدیلر یا موسی بزه دخی بر معبود دوزی ویر اکا عبادت قلالم نتکم بونلرك
الهلری واردر اکا عبادت ایدرلر موسی انلره ایتدی یا قوم تحقیق سز بر سوز سویلرسز که
جاهللر وعقلسزلر کلامیدر بو ایشك عاقبتندن سز جاهللرسز خبرکز یوق بدرستی
بو قوم کلیسی هلاك اولمشلردر شول اشلرندنکه اول صنملره طپرلر انلرك جمیع اشلدکلری
باطلدر آنده خیر یوقدر انلرك عاقبتی یری عقاب وعذابدر قال اغیر الله ابغیکم
الها وهو فضلکم علی العالمین واذ انجیناکم من ال فرعون یسومونکم سوء العذاب
یقتلون ابناءکم ویستحیون نساءکم وفی ذلکم بلاء من ربکم عظیم یعنی موسی اول قومه
ایتدی یا قوم یعنی سزه الله دن غیری معبود می طلب قلایین که وادب انی الهی طوتوب
طپاسز بو حالده که اول سزی زمانکز قومی اوزره تفضیل ایدوب انعام واحسان قلدی
سز انك انعامنی ونعمتنی بلمزسز دیلرسز که انك عبادتنی قوب غیره طپاسز بس الله تعالی
نك انعاملرینی انلره ذکر ایدوب خبر ویردیکه اولر متنبه اولالر ایتدی اکوك انی که
حق تعالی سزی فرعون قومنك شرندن خلاص قلدیکه سزه قتی زحمتله عذاب قلورلردی
ایرکلت طوغان اوغلانجقلرکزی اولدوروب قزلرکزی قوللقجی وخدمتکار
انمکدن ربکزدن سزه بلاء عظیم ایدی وانلری هلاك ایدوب سزی قورتردوغی دخی اول
ربکزدن سزه اولو نعمتدر انك شکرینه صقلاوك اکا کفران نعمت اولمك که انی قوبوب غیره
طپاسز وواعدنا موسی ثلثین لیلة واتممناها بعشر فتم میقات ربه اربعین لیلة و
قال موسی لاخیه هرون اخلفنی فی قومی واصلح ولا تتبع سبیل المفسدین یعنی حق تعالی
ایدر بز موسی‌یه وعده قلدق مناجات ایچون که اوتز کون اوروج دوتا بز انی اون
کونله تمام قلدق یعنی اوتز کون ذی القعده ایندن اون دخی ذی الحجه ایندن مناجات
بیرام کونیدی بعضلر ایتدیلر اوتز کون ذی الحجه دن اول کون محرمدن ایدی مناجات
عاشورا کونیدی چونکه موسی اوتز کون اوروج دوتدی اوتزنجی کون صباح اغزنه
خرنوب اغاجیله مسواك قلدی فرشتهلر اکا ایتدیلر یا موسی بز سنك اغزکدن مسك
رایحه سین بولوردق سن انی سواکله یوییب فساده ویردك بس اندن اوترو امر اولندیکه
موسی اون کون دخی اوروج دوتا تاکه جملهسی قرق کون اوله بر دفعه‌سی اوتز بر دفعه
سی اون بس موسی ربنك وعده‌سین قرق کون تمام ایلدی جبل طوره کتمزدن اول
موسی قرداشی هرونه ایتدی یا هرون سن بنم خلیفم اول بو قوم اوزرینه کلیجی بولری
امر اصلاحه دعوت قلوب ارالرنده اصلاح قیل عاصیلر طریقنه دعوت قلمه خیر اوزره

اولغل فساد ایشه رضا ویرمکل مطیع طریقنه سلوك ایله چون موسی قومنی الله تعالی یه
اصمرلدی قردشنه اصمرلدی سبب بو اولدیکه قومنك بعضسی اول طورده ایکن
سامریه اویب بوزاغویه طاپمشلر بوندن اوترو رسولدم کندو امتنی الله تعالی یه
اصمرلدی کمسه یی کندویه خلیفه دکدی کندو اختیاریله قودی اما الله تعالی
خلقك افضلی که ابوبکردر انی جیبندن صکره امت اوزره خلافت قندروا کوروب
رسولنه بویردی انك دلکیله خلیفه دکدی تاکه امت ایچنده الله تعالی معاونتیله
اصلاح ایلیه ولما جاء موسی لمیقاتنا وکلمه ربه قال رب ارنی انظر الیك قال
لن ترانی ولکن انظر الی الجبل فان استقر مکانه فسوف ترانی فلما تجلی ربه للجبل
جعله دکا وخر موسی صعقا فلما افاق قال سبحانك تبت الیك وانا اول المؤمنین
یعنی موسی چون بزم قرق کون میعادمزی تمام ایدوب اکا تعیین قلدوغمز وقتده
کلدی ربی اکا واسطه سز سویلدی موسی انی اشیدوب اشتیاقی غالب اولدیکه
متکلمك لقاسن مشاهده قله تاکه لذت کلامی دخی متوفر اوله اندن اوترو دیدیکه
یارب لقاکی بکا کوستر که سکا نظر قله یم دیدی اکا ایتدی یاموسی سن بنی بو دنیاده
کورمزسین زیرا اول کوزکه فانیدر باقی یه نظر قلمغه طاقت
کتورمز لیکن نظر ایله اول اولو طاغه که جبل مدیندر اول یرنده اکر طاقت
کتورجك اولورسه تیز اولا که سن دخی بنی کورمکه طاقت یتوره سین یعنی اول طاغ
که بنی کورمکه طاقت کتورمیه سن خود بنی کورمکه هیچ طاقتك یتجك دکول
چون حق تعالی کندو ذاتی نورندن بر ذره نور اول طاغ اوزره القا ایتدی طاغ انك
هیبتندن اضطرابه دوشدی انك قوتی اول طاغی سکز پاره قلدی برندن
بر اکتنه اولکه اوچی مکه یه دوشدی واوچی مدینه یه دوشدی اکیسی شامه دوشدی
موسی نك عقلی کیدوب دوشدی زماندنصکره کندویه کلوب ایتدی الهی سنی تنزیه
ایدرم هر نسنه دنکه سنك شانکه لایق دکل اول سوزمدن توبه ایلدم دوندم
اول ایمان کتورن بنم اکاکه سنی دنیاده کورمك محالدر تا قیامته دکین قال یاموسی
انی اصطفیتك علی الناس برسالاتی وبکلامی فخذ ما اتیتك وکن من الشاکرین
یعنی یاموسی تحقیق بن سنی اختیار قلدم بنی اسرائیل اوزره سکا بن رسالت ونبوت
ویردم دخی سنی رسوللروم اراسنده مخصوص قلدم واسطه سز کلامم ایله سکا ویردوکم
نسنه ایله عمل قیل و ویردوکم نعمتلره شاکرلردن اولغل وکتبنا له فی الالواح من
کل شیء موعظة وتفصیلا لکل شیء فخذها بقوة وامر قومك یاخذوا باحسنها
ساریکم دار الفاسقین ابن عباس ایدر الله تعالی موسی یه توریت ویردی یدی
لوح ایچنده یازلمشدی زبرجددن اول الواح ایچنده هر احکامك بیانی واردی
دخی وعظ ونصیحت واردی هر لوحك اوزونی اون ارشدی هر حلال وحرام انده

بیانه

بیان اولنمشدی پس چون حق تعالی موسی یه الواحی ایندردیکه یاموسی اول لوح ایچنده
سکا ویریلن احکامی جمله دوتب عمل ایلکل ودخی قومکه بویرکه انوکله عمللرینی کورکلو قلسونلر
لر حلالنی حلال وحرامنی حرام بلسونلر خیر یله عمل اشلیوب شردن امتناع قلسونلر بوندن
اوترو ایدیکه موسی عبادتده کندو قومندن اشد ایدی عبادته ملازمت قلمقده ودخی بیوردیکه
تیز اولاکه اول بزم امرومزدن دونلروك واره جق یرلرینی سزه کوستره وزکه اولجهندر سأصرف
عن آیاتی الذین یتکبرون فی الارض بغیر الحق وان یروا کل آیة لا یؤمنوا بها وان یروا سبیل
الرشد لا یتخذوه سبیلا وان یروا سبیل الغی یتخذوه سبیلا ذلك بانهم کذبوا بایاتنا و
کانوا عنها غافلین یعنی حق تعالی ایدر بن دوندرورم کوکللرینی منع ایدرم امر دینکه
تفکر ایتمکدن ویرلر کوکلر عجایبندن نظر قلوب عبرت المقدن شولروکه بر یوزنده تکبرلك
ایدوب اولولندیلر وایمانه کلمکدن قاچدیلر واخرتی دخی اولری نعمتلر ویردوکم نعمتلردن
وعطالردن دوندررم کفرلری مقابله سنده عذابلر ویررم زیرا اولرنه قدر که ایتلر وعلامت
لر کوره لر اندن امتناع ایدرلر ایمان کتورمیجون وکر طریق حق کورسلر که دین اسلامدر انی
کندولره دین دتمزلر اما قاچنکه طریق ضلالت وکفری کوره لر انی کندولره دین ایدینوب اکا
متابعت ایدرلر اندن اوترو درلر اولکم قرآنمه ورسولمکه محمددر انکار ایدرلر اندن اعراض
ایدوب انوکله عمل ترك ایدرلر والذین کذبوا بایاتنا ولقاء الآخرة حبطت اعمالهم هل یجزون
الا ما کانوا یعملون یعنی شولرکم قرآنمه ومحمده واخرتده بعثه ولقمه انکار ایدوب تکذیب
ایتدیلر انلرك جمیع حسناتلری باطل اولدی زیرا انلر جزالنمزلر دنیاده الا اخرتده انکلکه
استدیلر اکر خیر اکر شر واتخذ قوم موسی من بعده من حلیهم عجلا جسدا له خوار
الم یروا انه لا یکلمهم ولا یهدیهم سبیلا اتخذوه وکانوا ظالمین یعنی موسی طوره کیتدکدن
صکره قومی کندولرینك زینت اولنانلردن بر بوزاغو دوزدیلرکه انك مولمسی واردی
مولردی اول جاهل قوم بوزاغویه سجده قلوب اکا طاپدیلر الله تعالی ایدر کورمزلرمی بو جاهللر
اول طاپدقلری نسنه نك سویلمکه قدرتی یوق دیر یوله دلالت قلمق اندن کلمز بولر کندولری
انی معبود دوتندیلر کندو نفسلرینه ظالم اولدیلر اکا طپماغله ولما سقط فی ایدیهم وراوا انهم
قد ضلوا قالوا لئن لم یرحمنا ربنا ویغفر لنا لنکونن من الخاسرین یعنی چون اولر اول اشلرینه
ندامت قلدیلر اللرینی باشلرنه اوروب حسرتلر برله معبودلری ولدیلر بلدیلرکه کندولر طریق
هدایتی قویب ضلالته دوشدیلر وایتدیلر اکر تکریمز بزی اسرکیوب مغفرت قلمیه اولکز
تحقیق بز زیانکارلردن اولورز ولما رجع موسی الی قومه غضبان اسفا قال بئسما
خلفتمونی من بعدی اعجلتم امر ربکم والقی الالواح واخذ براس اخیه یجره الیه قال
ابن ام ان القوم استضعفونی وکادوا یقتلوننی فلا تشمت بی الاعداء ولا تجعلنی مع
القوم الظالمین یعنی چون موسی دوب جبل طوردن کلدی قومنده بکا کوردیکه اولرك
بعضسی دینلرینی تغییر ایتمشلر غایت غضبه کلوب غضه لندی وایتدی یا قوم نه یاوز

ایش اشلدوکز بندنصکره دنکوزلك وعده سی یرینه کلمینجه ایدوکز میکه بویله تعجیل
ایله دینوکزی فساده ویردوکز واسه تعالی نك امرینه عاصی اولدوکز پس غضبندن الواحی
الندن برقدی الواح اوواندی اوزرنده یازلمشوك بعضسی محو اولدی کتدی
شولکه احکامدن دکولدی اما اولکه احکامدی کروپرنده ثابتدی پس قرداشنك
صاجنه یاپشوب کندوده یکا چکدی هرون ایتدی ای انام اوغلی بو قوم بنی زبون
ایدوب قهر ایتدیلر یقین اولدیکه بنی اولدره لردی سن دخی بنی ذلیل ایدوب دشمنلری
بنم اوزرمه شاد ایلمه بنی ایله ظنی المترکه اول ظالملرك فعلنه رضا ویرمشی اولام
موسی انی اشیدوب قودی دعا ایتکه مشغول اولدی قال رب اغفرلی ولاخی وادخلنا
فی رحمتك وانت ارحم الراحمین یعنی موسی ایتدی یارب بنی یارلغه لوحی برقدوغمدن
اوتری وقرداشم هرونی انجتدوکمدن اوترو که سنك دینوك غیرتنه غضب ایدوب
اشلدوم وقرداشم هرونه اولان قصوری دخی یارلغه که بوزغونه طپنلره جرأت
ایدوب منع ایلمدی رحمتکله بزی جنتوکه کورکر بزه کند ونفسموزدن واتامزدن اتام
دن سن یکرك اسرکیجی سن ان الذین اتخذوا العجل سینالهم غضب من ربهم وذلة فی
الحیوة الدنیا وکذلك نجزی المفترین والذین عملوا السیئات ثم تابوا من بعدها وامنوا
ان ربك من بعدها لغفور رحیم یعنی شونلرکه بوزغونی کندولره اله دوتندیلر تیز اولکه
انلره ربلرندن غضبله عذاب ایرشه دخی دنیاده ذلت وحقارت اولاکه اول انلره
نفرلری اولدرمکدر توبه لری قبول اولمجون یاخود اول یهودیلرکه بزم عصرنده رسولمزم
بوزغون عبادتنه شروع ایتدیلر انلره دنیاده جزیه ویرمك واخرتده دخی عذاب غضب
ایله درحق تعالی ایدر افترا ایدوب یلان دوزنلره بز بویله عقوبت ایدرز اما اولکه
اول یاوز عملری اشلدیلر کروشرکلرندن وکفرلرندن دونب ایمانه کلدیلر انو ورسولنی
تصدیق ایتدیلر بیدرستی یا محمد ربك اول شرکدن دونب توبه قلوب صکره دوندکلری
ایچون غفوردر یارلغر رحیمدر اسرکر رحمت ایدر ولما سکت عن موسی الغضب اخذ
الالواح وفی نسختها هدی ورحمة للذین هم لربهم یرهبون یعنی چون موسی نك
غضبی ساکن اولدی دوروب اول الواحی کروالدی بقیه سنده انك بیانی هدی که
واردی یعضلالتدن دخی رحمت واردی عذابدن شولرکه الله دن قورقدیلر امر بجو
عمل ایدرلر واختار موسی قومه سبعین رجلا لمیقاتنا فلما اخذتهم الرجفة قال
رب لوشئت اهلکتهم من قبل وایای اتهلکنا بما فعل السفهاء منا ان هی الا فتنتك
تضل بها من تشاء وتهدی من تشاء انت ولینا فاغفرلنا وارحمنا وانت خیر الغافرین
یعنی شول وقتکه موسی طاعته مناجاته واردی اکا امرا ولندیکه قومندن یتمش
کشی اختیار ایدوب میقاته دوته کیده موسی اول یتمش کشیله جبل طوره کندی
انلر طاعته یقین یرده دوردیلر موسی واروب مناجات قلوب بونلره کلدی اول قوم موسی یه

ایتدیلر

ایتدیلر سن وارب رتکله ایرشدك بز بونی قالدق پس اسه بنی دخی اشکاره کوستر
کوره لوم نتکم سن کوردن چون بولر بوسوزی سویلدیلر کوکدن فی الحال اود
کلوب انلری یاقوب کویندردی هلاك اولدیلر موسی دم انلرك هلاك اولدقلری
کوروب ایتدی یارب چون دیلردك که بولری هلاك ایده سن نولیدی بوکوندن
ایلرو هلاك ایدیدك وبنی دخی بولرکله بله هلاك ایدیدك یارب بنی بونی اسرائیلی
قومنك ملامتنه می براغرسین بوجاهللر اول فعلندن اوترو چون موسی بوسوزی
سویلدی حق تعالی اولری کروردی قلدی ودخی موسی ایتدی یارب که کلدر بوخلق
بوزغونه طپدقلری الا سنك ابتلاکدر که اکا دوح ویردك برجماد حیوانکی مولدی
اول سفیهلر انکله فتنه یه واقع اولدیلر کمی دیلرسك فتنیله ضلالته براغورسین
وکمی دیلرسك صقلیوب هدایت اوزره ثابت قلورسین بزم حافظمز وناصرمز سن
سن بزم کناهلرومزی یارلغه دخی بزی اسرکه عذاب قلمه که کناهلرومزی بغشلیجی
لرك یکرکی سنسین واکتب لنا فی هذه الدنیا حسنة وفی الاخرة انا هدنا الیك قال
عذابی اصیب به من اشاء ورحمتی وسعت کل شیء فساکتبها للذین یتقون ویؤتون
الزکوة والذین هم بایاتنا یؤمنون یعنی دخی موسی دعا قلوب ددیکه یارب بزه دنیاده
حکم ایله حسنه عطا قلمغله که اول علم وعبادتدر دخی بعضیلر رزق حلال لیله
دخی صالحه عورت واخرتده دخی حسنه عطا قل که اول جنت در بعضیلر ایله تحقیق
بز رجوع ایدوب اقبال قلدق سندن یکا حق تعالی ایتدی بنم عذابیم بن مخصوص
قلدم قوللرومدن کیمه دیلرسم که اکا اهل اوله اما بنم رحمتم کلی نسنه دن بولدر دیلرسم که
انلره رحمت قلم که اکا اهل اولا لازمدر اول رحمتم واجب قلدق وحکم ایدرز انلرکم
معصیت لردن صقنه لر وزکوتی ویره لر بزوم ایتلرومزه ایمان کتوره تصدیق
ایده لر الذین یتبعون الرسول النبی الامی الذی یجدونه مکتوبا عندهم فی التوریة
والانجیل یامرهم بالمعروف وینهاهم عن المنکر ویحل لهم الطیبات ویحرم علیهم الخبائث
ویضع عنهم اصرهم والاغلال التی کانت علیهم فالذین امنوا به وعزروه ونصروه
واتبعوا النور الذی انزل معه اولئك هم المفلحون یعنی بزم رحمتمزی انلره واجب
قلدقکه اول رسولی تصدیق ایدوب متابعت قلدیلر اول رسولکه امی پیغمبردر یازو یازمز
کتاب بلمز اول قومز دخی اول رسوله متابعت قالیبنیکه صفتلرینی کندولر کتابلرنده یازلمش
بولدیلرکه اول بولری شرایع اسلامه بویرر دخی توحیده بویرر وشرکدن وکفردن
ومنکراتدن نهی ایدر وبولره رخصت ویررکه اندن ویا غذه ویوله بکرر دخی بیور که
حلال اولان نسنه لردن پیه لر ودخی بیان قلور حرام اولان نسنه لریکه میته در قاندر
طوکزدر خمردر ودخی بولردن کوتردی برقدی شول رحمتلو حکملرکه اول شریعتده واردی
زیرا انلرك توبه قلملری کناهندن ادمی اولدرمك ایدی وطونه نجاست دکسه بوسمغله اولردی

دکن بری کسوب برقوق کرکدی نتکم بوقره و بقره سوره سنك اخرنده بونی ذکر ایلدك
ودخی وضع ایلدی برقدی بولرده اول مشقتلو اشلریکه اول شریعتده واردی
کانه اول اشلر اولر شول بوینده مری کبی ایدیکه اللری بونلرسنه بغلواوله شویله
طارلغزلردی بولره جمله اسان اولندی ودخی بزم زحمتمز انلره دکدی اول رسولی تصدیق
لیه لر واکا تعظیم ایدوب حرمت قلدیلر واکا معاونت قلوب انکلیله قلیچ اوره لر
ودخی متابعت قلدیلر اول نوره که قراندر واکا اندرلشدر وبو ذکر اولنان صفتلرله
موصوف اولانلردرکه اخرتده نجات بولورلر واول بول رحمت دخی اولره حاصل اولور
قل یا ایها الناس انی رسول الله الیکم جمیعا الذی له ملك السموات والارض لا اله
الا هو یحیی ویمیت فامنوا بالله ورسوله النبی الامی الذی یؤمن بالله وکلماته واتبعوه
لعلکم تهتدون یعنی حق تعالی ایدر یا محمد بوکلی صلا یقه که یا قوم بن سزلره کلیکوزه عرب و
عجم ترك وروم جن وانس که واردر رسول کوندرلشم که طریق حقه دعوت قلم شول
الله دنکه اندن غیری اله یوقدر الا اول در دنیاده دیلری واخرتده اولولری دیرکودر
واولو نطفه دن دری ادم یرادر واجلی کلیجك کروا ولدورر پس تصدیق ایدك اول
الله که بردر شریکی یوقدر ودخی اول رسوله که نبی در امی در الله تعالی وانك کلامنه دخی
تصدیق ایدرکه قراندر سز او لمحمده متابعت قلوك تاکه ضلالتدن قورتلوب هدایت
بولاسز ومن قوم موسی امة یهدون بالحق وبه یعدلون یعنی حق تعالی بوررایدر
موسی قومندن بر جماعت واردرکه اولر برینه طریق هدایته دعوت قلورلر ودخی حقله
عمل ایدرلر اولر برقومدرکه ماوراء صیننده اقرقومده اوتردر وقطعناهم اثنتی
عشرة اسباطا امما واوحینا الی موسی اذ استسقیه قومه ان اضرب بعصاك
الحجر فانبجست منه اثنتا عشرة عینا قد علم کل اناس مشربهم وظللنا علیهم الغمام
وانزلنا علیهم المن والسلوی کلوا من طیبات ما رزقناکم وما ظلمونا ولکن کانوا
انفسهم یظلمون یعنی بز بنی اسرائیلی اون اکی بولك جماعت قلدق قاچن تیه واقع اولوب
صوسز قالدیلر کلوب موسی دن صو طلب قلدیلر بز انده موسی یه وحی اتدك عصاکی طاشه
اور موسی عصاسین طاشه اوردی اندن اون اکی چشمه روان اولوب اقدی بنی اسرائیلك
هر بولکی انك برندن صو الدیلر بر بولکی الدغندن دخی بر بولکی المدی هر بولوکك
چشمه سی معلوم ایدی ودخی اسیدن شکایت قلدیلر که کولکه یوغدی بولت کوندروب
انلره کولکه قلدق وکزنکبین له بلدرچین نیه رزق قدرتمز له بتوب بریان اولمش
اولره دیدك کم بو رزق اتدوکمز حلالدن بیك یاریجون ذخیره قلماك انلر امر ومنعه
مخالفت قلوب اول اندن ذخیره اتدیلر اول قودقلاری قوقب بیدی انلر مخالفت قلمقله
بزه ضرر اتدیلر بلکه کندولره ظلم اتدیلر رزقلری نقصان اولدی واذ قیل لهم اسکنوا
هذه القریة وکلوا منها حیث شئتم وقولوا حطة وادخلوا الباب سجدا نغفر لکم خطیئاتکم

سنزید المحسنین یا محمد اشبو قومك بر مخالفتلرین دخی ذکر ایله که بز انلره بویردق که
وارك اریحا شهرینه کیرك انده ساکن اولك اول بولن نعمتلرومزدن نیجه دیلرسکز
اما قچنکه قپودن کیره سز شول رکوع ایدر کبی بوکلوب کیرك سوز کوزبو اولسونکه حطة
دیه سز تا انکله بز سزك خطالرکزی یارلغیه وز کم احسان اهلنه عصیان قلماش
اولا الرانعامزی اوله دخی زیاده قلاوز فبدل الذین ظلموا منهم قولا غیر الذی قیل لهم
فارسلنا علیهم رجزا من السماء بما کانوا یظلمون یعنی چون اولر واروب اریحایه کردیلر
اول کسه لرکه اولات ذخیره قلمغله وبوزا عوبه لهجمغله کندولره ظلم اتمکلکه کروب
مخالفت قلوب سوزلرینه دیللرنده دوندروب حطة یرینه حنطة شعیره دیدیلر بز دخی
انلرك مخالفتلری جزاسی انلره کوکدن عذاب اندروب هلاك ایلدك بعضی انیدیلر
اوداندی کوبیدردی هلاك ایلدی پس حقه مخالفت قلمقلق جزاسی هلاك اولمقدر
دنیاده واخرتده عذابه مبتلا اولمقدر قول اولنکرکه در مولی یه مطیع اولا تا انك قاتنده
سعادتنه ایرشه واسئلهم عن القریة التی کانت حاضرة البحر اذ یعدون فی السبت اذ تأتیهم
حیتانهم یوم سبتهم شرعا ویوم لا یسبتون لا تأتیهم کذلك نبلوهم بما کانوا یفسقون
یعنی یهودیلر ایتدیلر بز ابراهیمك اوغلانلریز الله تعالی دوستی اوغلانلرینه عذاب اتمز
ایدرسه شول بو زعوبه لرطا یحد قلری مقداری ایدر حق تعالی ایدر یا محمد اول قریه اهلنه
صورکم دکز کنارنده در تاسکا خبر ویره لر الله تعالی اول نته عذاب قلدی کناه لرندن
اوتروکه انلره جمعه ایرتسی بالق اولمغی حلال کورب کندولره ظلم اتدیلر انده اوتروکه اول
راحت اولدقلری کون جمیع بالق صوا وزدینه کلوب اشکاره اولوردی اما اول سبت
کوننده غیری کونده اولمزدی ازبلوردی حق تعالی ایدر بز شویله ابتلا قلورز اولرکه
اول امری ترك ایدوب عاصی اولدقلریجون واذ قالت امة منهم لم تعظون قوما الله
مهلکهم او معذبهم عذابا شدیدا قالوا معذرة الی ربکم ولعلهم یتقون یعنی اول قریه
اهلی اول وقت اوچ بولك اولدیلر بر بولکی سبت کوننده اولردی وبر بولکی انلره وعظ
ونصیحت قلوب اول اشدن منع ایدرلردی انلر اول وعظ ایدنلره هیچ اعتبار قلمزلردی
وبر بولکی اولمقدن الچکلدی اما اولانی قومه اوکت ویروب نهی ایدن جماعتی
ملامت قلوب دیرلردیکه نیچون وعظ ونصیحت قلورسز بر قومه کم الله تعالی انلری یا
هلاك ایدر یا قتی عذابه مبتلا قلور انلر فسادلرین ترك ایدر قوم دکل پس اول وعظ
ایدن جماعت اول ملامت قلنلره بلوکه ایتدیلر بز انلره وعظ اتدوکمز اندن اوتروردرکه
امر معروف قلمق واجب اولمشدر اکراعتیه وز حق تعالی بزه دخی عقوبت ایدر پس اتدوکمز
ربکزه بزده عذر اولمق ایچوندرکه انلرك اوزرینه حجت اولا بز دخی عقوبتنه اوغرامیه وز
فلما نسوا ما ذکروا به انجینا الذین ینهون عن السوء واخذنا الذین ظلموا بعذاب
بئیس بما کانوا یفسقون یعنی چون اول وعظ اولنان جماعت انوکله اوکتلمکی ترك اتدیلر

اول اوکنلیوب انلری فساد لرندن نهیلری عذابدن قورتردق و امر و مزیه صبر ترك
ایدوب نصیحت قبول اتمینلر یکه کندو ظالم ایلدیلر قتی عذاب ایله عقوبت قلدق حق تعالی عاصی
اولوب مخالفت قلدقلری یچون فلما عتوا عما نهوا عنه قلنا لهم کونوا قردة خاسئین
یعنی چون اول ظالم ایدوب نهی اولناندن یغلمدیلر و وعظ و نصیحت قبول قلمدیلر بز انلره
دیدك کم میمون اولوك الله تعالی رحمتندن ایراق و خور و حقیر اولوبن واذ تاذن
ربك لیبعثن علیهم الى یوم القیمة من یسومهم سوء العذاب ان ربك لسریع العقاب وانه
لغفور رحیم یعنی یا محمد تحقیق سنك ربك سکا بلدردی که یارین قیامت کونندك
بنی اسرائیلدن اولروك اوزرینه که ایمانه کلمدیلر کسه مسلط قلا و زکه قتی عذابلر قلالر
و دنیاده دخی الشیر کسلر حواله قلا و زاوزرلرینه کیم تا قیامته دکین جزیه ایله
دخی قتل ایدوب سبی اتمکله عذاب ایرلر بدستی سنوك ربك تیز عقاب ایدیجیدر
انلره کم کفر و شرکده اوزره مصر اولا و دخی غفوردر توبه قلانلری یارلغر و رحیمدر اسرکیوب
رحمت ایدر وقطعناهم فی الارض امما منهم الصالحون ومنهم دون ذلك وبلوناهم
بالحسنات والسیئات لعلهم یرجعون یعنی بز بنی اسرائیلی یریوزنده تفریق ایدوب
بولك بولك قلدق انلردن بعضلری صالحلردر که ماوراء صیننده درنتکم بوقرده
ذکر ایلدك و بعضلری صالحلر دکل کفر و معاصی ایچنده قالدیلر بز اولری ابتلا قلدق
بعض وقت اوجزلغله و بعضی بولقلغله و بعض وقت قحطله تا انوکله عبرت الوب
کفردن ایمانه دونه لر اندن نصیب دار اولمدیلر فخلف من بعدهم خلف ورثوا الکتاب
یاخذون عرض هذا الادنی ویقولون سیغفر لنا وان یاتهم عرض مثله یاخذوه
الم یؤخذ علیهم میثاق الکتاب ان لا یقولوا على الله الا الحق ودرسوا ما فیه والدار الاخرة
خیر للذین یتقون افلا تعقلون یعنی بنی اسرائیل نصکره یرلرینه بر یاوز قوم خلف
اولدیلر که توراتی اوقدیلر حکمنی ضایع قلدیلر متاع دنیادن حرامی حلال کوردیلر
اول حکم اوزره رشوت المقدر انی الوب دیرلرکه بو بزدن تیز جك عفو اولنوب یرلغنه
و کرکروا نجلیق بر متاع دنیادن حرام دخی الورلر کرسه انی دخی قبول ایدرلر انك اوزرینه
مصر اولوب توبه قلمزلر و ایدرلر که کوندز اشلدوکمز کیجه عملی کفارت اولور و کیجه اشلدوکمز
کوندز عملی کفارت اولور الله تعالی ایدر بولردن کتابلرنده عهد و میثاق المدیمی که بولر
الله اوزره افترا قلمیالر الا اولکه حقدر انی سویلیه لر حال بو در که بونلر اول کتاب
ایچنده کیمی اوقدیلر که دار اخرت خیرلودر شول کشیلره که شرکدن و کفردن صقنوب عجبا سز اکلامزمسز
فکر ایدوب انی که کتابده اوقرسز حلالی حلال و حرامی حرام بلهسز کناه اوزره مصر اولوب
اشلملت علامت غفران دکلدر سز انکله نجه اومرسز که مغفور اولاسز والذین یمسکون
بالکتاب واقاموا الصلوة انا لا نضیع اجر المصلحین یعنی انلر که توراتله عمل ایدرلر
انی یرندن تغییر ایدوب ایرق احکام قومیالر اوزرلرینه فرض اولنان عبادتی تمام ادا ایدرلر

بز

بز اول صلاح اوزره اولان موحدلرك عملری ثوابنی ضایع قلمازز دنیاده و اخرتده
واذ نتقنا الجبل فوقهم کانه ظلة وظنوا انه واقع بهم خذوا ما اتیناکم بقوة واذکروا
ما فیه لعلکم تتقون یعنی بنی اسرائیل چون تورات حکمنی قبول اتمکدن امتناع قلدیلر امر
ایتدك که بر طاغی اصلیله قوپردیلر اوزرلرینه کتوروب دوریز دیلر شول بولت کلوب کولکه
ایلرکبی یقین بلدیلر که اول طاغ اوزرلرینه واقع اولور اوله دنلدی کم عمل ایلك حکمنی
دوتك سزه و یردیکمز توراتدن قتی جدله ملازمت قلوك انی ضایع اتمك انك ایچنده نه
وار ایسه عمل کتورك اولا که معاصیدن صقنه سز چون بوحالی بویله کوردیلر توراتی اندن
قبول اتدیلر واذ اخذ ربك من بنی ادم من ظهورهم ذریتهم واشهدهم على انفسهم الست
بربکم قالوا بلى شهدنا ان تقولوا یوم القیمة انا کنا عن هذا غافلین یعنی ذکر ایت یا محمد
انی کیم سنك ربك ادم اوغلانلرینك ارقه لرندن ذریتلرینی الدی اولری نفسلری اوزره
طانق دوتدی اوله خطاب ایدوب ایتدی بن سزك ربکز وخالقکز دکلمیم انلر کلی انك
ربوبیتنه اقرار ایدوب ایتدیلر بلى سن بزم خالقمزسن که بر سین شریکوك یوق بز طانق
دوتدق فرشتهلر یکه انلر دخی ایتدیلر بز انلرك اقرارلری اوزره طانقز تا که قیامت کوننده
بو عهد و میثاقدن غافلز دیمیه لر بس حق تعالی بویردیکه سزك اوزروکه طانق دوتب
سزدن عهد و میثاق الدق تا قیامت کوننده دیمیه سز که بز بو میثاقدن غافلوز او تقولوا
انما اشرك اباؤنا من قبل وکنا ذریة من بعدهم افتهلکنا بما فعل المبطلون وکذلك نفصل
الایات ولعلهم یرجعون یعنی بز سزدن عهد و میثاق اندن او ترو الدق که دیمیه سز
بلدسنی بز ابلروانا ارومزشرك کتوردیلر عهدلرینی بوزدیلر بز خود ذریتز که انلردن صکره
کلدك عهدن بزم خبرومز یوق انا ارومزك باطل اشلریله بزی دخی هلاك می ایدرسین
بس کلیکز اوزرنه حجت اولمق ایچون جمیعکزدن عهد و میثاق الدق بز اشبو نجلیق
بیان ایدرز عهد و میثاق الدوغمزی بلهسز تا اولا که کروا ولکی اقراروکه دونه سز که اول
انکاروکزدن توبه قلاسز واتل علیهم نبأ الذی اتیناه ایاتنا فانسلخ منها فاتبعه الشیطان
فکان من الغاوین ولو شئنا لرفعناه بها ولکنه اخلد الى الارض واتبع هویه فمثله کمثل
الکلب ان تحمل علیه یلهث او تترکه یلهث ذلك مثل القوم الذین کذبوا بایاتنا فاقصص
القصص لعلهم یتفکرون یعنی یا محمد اکر بولر بو عهد و میثاقی ذکر ایتك ایله متعظ
اولوب دونمزلرسه اوقو بولرك اوزرینه شول کمسنهنك خبرین که بز اکا اکرام ایدوب
علم توراتله اسم اعظم و یردك اول انی سهل کودوب قدرین و حرمتین بلمدی صیرلدی
چقدی اندن شول یلان قابندن چقر کبی انك عزتی بریکا قودی شیطان انك اردنجه
اویوب کیدله مغرور قلدی ازغونلردن اولدی بعضلر ایتدیلر اول بلعام بن باعوره
ایدی که بنی اسرائیلك عابدلرندندی دعاسی مستجاب ایدی حق تعالی موسانك دعاسیله
اندن ایمانی نزع ایلدی و دخی حق تعالی ایدر اکر بز دلیسه وز اول بلعامات اخرتنده دخی

مرتبه سين عالي قلوردق اول ويردوكمز علم سببيله ليكن اول دنيايه ميل ايدوب
اكا راضي اولوب نفسنك هواسنه اويدي كه عوزته سوزين قبول ايدوب الله تعالي
امرين ترك ايلدي اخرتي دنيايه مبدل ايلدي انك مثلي شول كلب مثلي كبي اولديكه قوورسك
دخي صولياسين قومزسك دخي قومزبس بلعام دخي انجلين اوكوتلرسك دخي
اوكت طوتمز اوكتلمزسك دخي عقليله برفكر ايليوب اينين اكلمز يلجوذ تنكم كلبك
مرادي سكوك كمز مكدر يس اول سوكوكي كركك التون بينيه قويوب اوكنه قوكركسه
شوبرنده لكن براغي ويراول اكسي انك قاشنده بردرجون رغبتي سكوكه در التوندن
مز بلدن فراغتي واريس جوه بلعامك دخي مرادي خسيس دنيا ايدي الندكردي
اكا رغبت ايدوب اول علم حرمتندن واخرت سعادتندن فارغ اولدي اول
سببيله ايمان خلعتن دخي صويوب الديلر ابدي جهنمي اولدي حق تعالي ايدي اشبو
ذكر اندوكمز مثليدر شول قومك كم بزم كتابمزي انكار ايدوب رسوللرمزي تكذيب
ايدرلر كركدر سن انلره وعظ ونصيحت قيلكركك فلما اكسي دخي برابردر اماس بوقصه
لري انلرك اوزرينه يا محمد اوقيوب خبر ويراولاكه بجلرندن بركسه واراولاكه
اول مثللرله متعظ اولوب ايمانه كله ساء مثلا القوم الذين كذبوا باياتنا
وانفسهم كانوا يظلمون من يهدي الله فهو المهتدي ومن يضلل فاولئك هم
الخاسرون يعني نه يا وزمثل وار شول قومك كه انك مثلي كلب مثلي كبي اوله وبلعام
صفتي صفتلنه يعني جوه بومكه اهلي دخي بزوم ويردوكمز كتابمزي انكار ايدوب
محمدي تكذيب ايدوب زيانه اوغرادلركه ابدي عذابه كرفتار اولورلر بس شويلت
بلمك كرك كه حق تعالي كندو دينه طريقنه ارشاد ايدوب هدايت كوستروب ضلالت
دن قورتلوب هدايت بولني اولدر شونه كه طريق هدا ايدن بكراه قلدي دنيايه مطمئن
اولوب اخرتي ترك اندوكيجون اول مخذول ومقهور ابدي عقوبت ايجنده قالوب
زيانكار اولدي ولقد ذرانا لجهنم كثيرا من الجن والانس لهم قلوب لا يفقهون بها
ولهم اعين لا يبصرون بها ولهم اذان لا يسمعون بها اولئك كالانعام بل هم اضل
اولئك هم الغافلون يعني حق تعالي ايدر بز جهنمي پر قلدق وانكجون جندن وانسدن
جوق اهل پرتدق كه انلرك كوكللري واردر اما عقللري يوق كه حقي ادراك ايدوب
باطلدن تميز ايدرلر ودخي كوزلري واردر اما هدايت كورمزلر ضلالت عبارتي كوزلريني
دوستدن يكا اجدرمزكه اكليوبله لر ودخي انلرك قولقلري واردر اما هدايت بولنه
كلام حكمت اشتمكره صاغرلردر اشمزلر دوب بوندن دخي اشنعله اونلري نشل
قلوب ايتدي بلكه اولر شول انعام كبيدر همتلري يكدن وياغقدن ودومقدن اولمدر
رغبتلري حقدن يكا ازدر اولر دخي اشد دركونا اما كندولره ضرر ونفع ندن اولور
عقللري يوفكه فهم ايدرلر هان وقتلري صورتده دركه فعلنده صفتنده انساننه بكزه مزلر

اما

اما بو كافرلر اكرجه صورتا انسانه بكزرلر وليكن ذهنده وطبيعتده انعامه بكزرلركه
امردن نهيدن ووعددن ووعيددن غافلدر صناسين بو اولنان خطابلر برججن
اولركه هيچ قاتلرنده اعتبار يوق بلكه بو كافرلر بولني ازنعمقده اول انعامدن دخي كمراه
رقدر زيرا اول انعام كه حيواندر دخي بولي ازندوغن بلسه واروب جنلفوله كروب
يارلردن اوجمزكرو بوله جقر بو كافرلرك اولقدر دخي ادراكي يوقدر بولي ازندوب
طامودره لرينه دوشندر كندوني يارلردن اوجرركرودوب طريقه كلمزكه تا هلكه
دن كندوني خلاص قله بس لر الله تعالي نك عذابندن غافلدر بنضرلرين بلورلر
نه منفعتلرين ولله الاسماء الحسنى فادعوه بها وذروا الذين يلحدون في اسمائه
سيجزون ما كانوا يعملون يعني الله تعالي نك كوركلو ادلري واردر انكله الله دعا
قلوك الله ديك رحمن ديك ملك ديك قدوس ديك كلي اول برا اللهك ادلرينده
قوك انلريكه انك ادنه مجادله ومخاصمه قلورلر طريق حقدن عدول ايدرلر الله تعالي نك
ادني وضعندن تغيير ايدوب كندواله لرينه تسميه قلورلر الله اسمي مقابله سنده
لات وعزيز اسمي مقابله سنده عزي ومنان اسمي مقابله سنده منات بوتلرن اد
قورلر حقدن باطله ميل ايدرلر تيز اولاكه انلر جزالنه لر اول قلدقلري عملدن اوترو
واول ادلرده الحاد قلدقلرندن اوترو وممن خلقنا امة يهدون بالحق وبه يعدلون
والذين كذبوا باياتنا سنستدرجهم من حيث لا يعلمون واملي لهم ان كيدي متين
يعني بز يرتدوكمز قوللردن برجماعت واركه اولر امت محمددر حقه عبادت ايدوب حقه
يكا دعوت ايدرلر وبو يردقلري حقله مدر حقه مخالف اولاندن نهي ايدرلر دايم
عمللري حق امريله در اولركه محمدي وقراني تكذيب اتديلر تيز اولاكه بز انلري ازاز
عقوبتله دوتروز شويله كه خبرلري اولميه مادامكه اولر معصيت لرين ارتوره لر
بز اولره نعمت لرين ارتوره وز اما اول نعمتك شكرين اولره اونتدوروز اكسوزين
شويله عذابله دوتروزكه نريردن كلدوكن بلميلر بوكا استدراج ديرلر اولره برزمان
مهلت ويره وز نعمتله اندن دوتوز انلري عقوبتله كه بزم عقوبتمزكي قتي در اولم
يتفكروا ما بصاحبهم من جنة ان هو الا نذير مبين اولم ينظروا في ملكوت السموات
والارض وما خلق الله من شيء وان عسى ان يكون قد اقترب اجلهم فباي حديث
بعده يؤمنون يعني فكر اتمزلرمي بو مكه اهلي شول نسنه كه محمد انلره بويرركه خالقلرينه
عبادت ايدهلر وانلره رزق ويرنه وانلردن بلالري دفع ايدنه طبه لر شول كمسه
طبيه لركه هيچ برنسنيه قادر دكل اشبونك كبي نسنه لره بويورن مجنوني اولوريا
خود بولر محمدك رسالتنه دلالت قلن معجزه لرنه فكر ايلمزلرمي كه اندن استدلال ايدوب
بلالركه اول داعيلرنك جنتي يوقدر دكلدرا لا اشكاره قورقدجيدر وبوندنصكره
اولره وعظ ايدوب عبرت الماجون صنعندن ضروريوب بونيه نظر قلمزلرمي مكه

قومي بو كوكلر و يرلر برادلمقدن و دخي شول نسنه لر كه حق تعالى كوكدن يرتدي ايدن
وكونشدن و يلدزلردن و دخي شول نسنه لر كه يرده يرتدي طاغلردن و دكزلردن دخي
بونلرولك كبي تاكه عبرت الوب ايمانه كله لرديه لركه بو كوردكلرومزي يرادن دكلدر الا
اول رب واحد دركه انك شريكي يوقدر ديه لركه دخي بونلر نظر قلمزلرمي شول نسنه
كه شايد بونلرك هلاك اولاجق وقتلري يقين كلمشي اوله بونلر قرانه ايمان كتوروب
تصديق ايتميجك كه دوكلي انبي كتابلروك اخريدر ايرق بوندن صكره نيه تصديق
ايده يسرلركه دخي بر كتاب انيسر دكل من يضلل الله فلا هادي له و يذرهم في طغيانهم يعمهون
يعني هر كسه بي كه حق تعالى مخذول و مطرود قلا عنادو اصراري مقابله سنده اكا
ناصر اولوب طريق رشده دلالت قلمز الله تعالى انى ترك ايدر ضلالت ايچنده شويله متردد
و متحير قالورلر اكر تردد دندن و حيرتندن ايلوب ايمانه كلمديني اوله جك اولورسه
ابدي عذابه مبتلا قالورلر يسئلونك عن الساعة ايان مرسيها قل انما علمها عند ربي
لا يجليها لوقتها الا هو ثقلت في السموات والارض لا تاتيكم الا بغتة يسئلونك
كانك حفي عنها قل انما علمها عند الله ولكن اكثر الناس لا يعلمون يعني يا محمد سندن
صورورلركه قيامتك قوباجق وقتي نه وقتدر سن ايتكم انك نه وقت قوباجغنوك
علمي بنم ربم قاتنده در بنم انده علمم يوق اول بكا بلدورمدي انك قيامي وقتني هيچ
بركسيه كشف ايدوب ظاهر قلمز الا اول بلور ايك بلمك لكوك علمي خفي و دشوار
اولدي كوك اهلي اوزرينه و ير اهلي اوزرينه امر عظيم اولدي انده او تروكلمز اول قيامت
قوبمغي وقتي الا اكسوزين سكا صورر لر صورلركه سن انى عالمسين دايم صوريجي
سن بلمكي طلب ايدرسين سن دكل كه انك علمي الله قاتنده در اول بلور كه نه وارد ر
و نه وقت اوليسر ليكن خلقك چوغي بلمزكه اول قيامت البته اوليسر اكا ايمان كتورب
تصديق ايتمزلر قل لا املك لنفسي نفعا ولا ضرا الا ما شاء الله ولو كنت اعلم الغيب
لاستكثرت من الخير وما مسني السوء ان انا الا نذير وبشير لقوم يؤمنون يعني ايت
يا محمد بنم قدرتم يتمز كه خيرلو نسنه لري حكم كندومه كتوردم يا شرلو نسنه لري نفسمدن
اراق ايدوب دفع ايدم قاچنكه بكا نازل اولا بس قيامتك قيامني بلمكلكه قاچن قادر
اولام الا بكا خيردن شول ايرشركه الله ديلر و شردن شول دفع اولنور كه الله تعالى انك
دفعني ديلر يعني اكر بن غيب بليدم كله جك خيردن و شردن كه نه وقت كلور كندومه خير
ايرشدرمكي چوغلدريدم هيچ بكا بر ضرر ايرشميه يدي ياخود بليدم كه نه وقت اوليسرم
عمل صالحي كندومه چوغلديدم و كر بليدم كه ير التنده كنو زنه ده درجمع ايدم هيچ بكا
فقر واقع اولميايدي دكولم بن الا نذيرين عاصيلره و بشيرين مطيعلره جنله و رحمته
مغفرتله هو الذي خلقكم من نفس واحدة وجعل منها زوجها ليسكن اليها فلما
تغشيها حملت حملا خفيفا فمرت به فلما اثقلت دعوا الله ربهما لئن اتيتنا صالحا لنكونن

من الشاكرين يعني اول الله دركه سزي ادمك نفسندن يرتدي و ادمك صول اكوسندن
عورتني حواي يرتدي تاكه كوكلي اكا ميل ايدوب انوكله جمع اوله چونكه اكا ميل ايدوب
انكله مجامعت قلدي حوا حامله اولوب دوروب اوترتدي اول حمل اوزره برزوقت
مستتر اولوب كچدي بلمزديكه حامله ميدر يوخسه دكل چون زمان كچكله حوانك حملي
ظاهر اولوب اغر اولدي بس حوا ايله ادم دعا قلدي الله تعالى يه كه اكر بزه بر ولد
و يره جك اولورسك كه اعضاسي يرلو يرنجه صحيح اوله بز سكا شاكرلردن اولاوز ابن
عباس ايدر ادمك نه قدر كه اوغلاني اوله اولوردي دورمزدي شيطان لعين كلدي
ايتدي سورمسين كه طوغان اوغلانك دري اوله ادني عبد الحارث قو سندي ايدر
شيطانه لعنت اولدوغي وقت ادي حارث ايدي ديلديكه اول اوغلان اكا منسوب
اوله امر ايتدي حوايه كه طوغنجق ادني عبد الحارث قويا چونكه طوغدي اكا اول ادي
قوديلر بر قاچ كون دري اولوب وفات ايتدي نتكم حق تعالى خبر ويروب بويردي
فلما اتيهما صالحا جعلا له شركاء فيما اتيهما فتعالى الله عما يشركون ايشركون ما لا يخلق
شيئا وهم يخلقون يعني حق تعالى چونكه ادم ايله حوايه ولد صالح و يردي اسان و دخي
اعضاسي يرلو يرنجه كامل ادم ايله حوا انى اسمنده شريك قلديلر يعني عبد الواحد يوب
عبوديته الله نسبت قلمق كركدي شيطانه نسبت قلديلر اسمنده شيطاني الله شريك
قلديلر عبادتنده شريك قلمديلر حق تعالى بونكله ضرب مثل قلدي يعني نتكم ادم ايله حوايه
حق تعالى ولد ويردي اعضالري صحيح انلر انى اسمنده الله شريك قلديلر بو كافرلري دخي
حق تعالى يرادوب رزقلرين ويردي بونلر الله عبادتنده شريك قلديلر بس حق تعالى كندو
ذاتني شريكدن تنزيه ايدوب ديدي كه الله تعالى يوجه در و اولو در انلر نكه شريكله وصف
اولونه يعني بو مشركلر الله شريك مي قلورلر اول اله دوتندقلرين كه بر نسنه يي يرتمه
قادر دكللر بلكه كندولر دخي بر عاجز مخلوقدركه الله ايله يونلر دوزرلر دونلر اني
معبود دوتنلر حال بو دركه هيچ بر احد ايرشدرمكه و بر بلاء دفع ايتمكه قدرتي يوق
ولا يستطيعون لهم نصرا ولا انفسهم ينصرون وان تدعوهم الى الهدى لا يتبعوكم
سواء عليكم ادعوتموهم ام انتم صامتون يعني اول اله دوتندقلريك قدرتي يوقكه
اول طپندرييچون خيرده و شرده بر يرديمي ايرشه بلكه او لركنده ول اولو بلاي دفع
ايتمك الندن كلمز انلره خود قنده اولا اي مكه اهلي اكر سز اول الهلر وكزي بر امره
و بر مصلحته قغرجق اولورسكز انلره بر حاجت اولوب وار ديلك ايدوب يلوارر
سكوز انلردن سزه اجابت اولمز و كلام مكره جواب كلمز زيرا جامدلردر انلردن سزه نفعا
كلمز ان الذين تدعون من دون الله عباد امثالكم فادعوهم فليستجيبوا لكم ان كنتم صادقين
يعني شول اصنام كه سز الهلر قويب اكا طپرسز انلر دخي سزجلاين بر مخلوق قولدر عاجز
معبود دكلدر ديت امدي انلري بر ايشه دعوت ايلك سزه اجابت قلسونلر يا خود

انلردن بر دیلك دیلمك سزه جواب ویرسونلر اکر اول اله دیو دعوی قلدوغکز ذوات کرجك
ایسه کوز الهم ارجل یمشون بها ام لهم اید یبطشون بها ام لهم اعین یبصرون بها
ام لهم اذان یسمعون بها قل ادعوا شرکاءکم ثم کیدون فلا تنظرون یعنی حق تعالی تونبیخ
ایدوب اول کافرلره دیرکه ای عقلسزلر شول اله طتنوب طپدقلروکز یورر ایاقلری وارکه
وارب سزك حاجتلروکزی بتوره یاطوترا للری وارکه سزه نسنه ویره لریاسزدن برنسنه
منع ایده لریا کوررکوزلری وارکه سزك عبادتکوزی کوروب برمنفعت ایرکوره لریا
یا ایشیدر قولقلری وارکه سزك دعاوتضرعلروکز اشدوب اسرکیه لرحق تعالی بو ایتله
انلرك معبودلرینك ضعفنی وعجزنی بیان قلوب بلدردیکه انلر برنسنیه مشغول اولملر
دردکه هرکز فایده ومنفعت عاید اولاجق دکل بوندن اشارت وتنبیه وارکه خالقی قویب
مخلوقه التجا ایدن مالکی قویب مملوکه قول اوله زهی عارکه سلطانی قویب کلوب قولنه
قول اولالر زیرانفسی برکلبدرکه دینا جیفه سنه یاپشوب انك اوزرینه اولشدر اکا
متابعت ایدن کلب قولیدر الله قویب انك کبی کنسیه اعتماد قلمق کلب قولنك قولی اولور
بوندن خست دخی نه اوله بوندنصکره حق تعالی بویردیکه ایت یا محمد اول مکه کافرلرینه که
سنی الهه لریله قورقودرلر قعرون الهلروکزی جمع ایدلك کزسزك شریکلروکزدر انلرکله یاردم
لشوب بکا نه دیلرسکز مکر وکزدن وحیله کورزدن اسلك هیچ برکون وبرساعت مهلت
ویرمك کوره یکم نه ایش باشه التریسز ان ولیی الله الذی نزل الکتاب وهو یتولی
الصالحین یعنی ایت یا محمد بنم حافظم وناصرم اول الله درکه قران اندردی سزك کید وکزی
بندن منع ایدرکه اول اهل مؤمنلروك ولیسی اولدر حفظ ایدر انلری غیرنه اصمرلر والذین
تدعون من دونه لایستطیعون نصرکم ولا انفسهم ینصرون وان تدعوهم الی الهدی
لایسمعوا وتریهم ینظرون الیك وهم لایبصرون یعنی اول صنملرکه معبود وتنوب
طپرسز الله عبادتی قویب قودرتلری یتمزمیکه سزدن برمضرتی دفع ایده لر بلکه کندولردن
دفع اتمکه قادر دکللرکه اغزلرندن سکککی قوه بله لر یعنی اول کافرلر بال کتورب صنملرینك
اغزنه قویرلردی سکك کلوب اوشردی دفع اتمکه چاره لری یوغیدی اندن او تروحق
تعالی دیدیکه کندولردن دفع اتمکه دخی چاره لری یوق ودخی ددیکه اکرسز اول صنملروکزه دعا
قلسزانلردن هدایت اوماسز انلر اشتمزلرکه سزه اجابت قله لرسزکوررسزکوزلری اچوق
حال بودرکه هیچ نسنه کورمزلر یا محمد بو مکه کافرلری دخی اول صنملری کبی نسنه تعقل
اتمزلر نقدرکه سن انلری هدایته دعوت قلدسین اشتمزلر وکوزلرینی کورسین کدسنده
بکا نظر ایدرلر اما هدایت کورمکه کوزلری یوقدر کورمزلر خذ العفو وامر بالعرف
واعرض عن الجاهلین واما ینزغنك من الشیطان نزغ فاستعذ بالله انه سمیع علیم
یعنی یا محمد طریق یسری دوت خلقدن اخلاقدن قبول الجکل کوتر کل انلردن استقصا
طلب ایلمکل انلری توحیده دعوت قلوب سهل جاهلك ایدنلرك افعاللرندن سن

اعراض ایلکل بو امر قتاله بیورلمزدن ایلروایدی کم عفو ایدوب مقید اولمایدی
ابی بن کعبدن روایت ایدرلرکه اول وقتکه بو ایت اندی رسول حضرتی بونك معناسندن
جبرائیله سوال قلدی جبرائیل ایتدی صبر ایله رب العالمینه صوره یم حضرته عرض ایدوب
کروکلدی ایتدی یا محمد الله تعالی بیوردیکه سکا ظلم ایدندن سن عفو ایده سین وسندن
قطع اولانه سن اولاشمه اولاسن وسنی محروم قلوب حاجتنك ویرمیه نی سن محروم
قلمیوب دیلکنی ویره سین بو ایت رسوله حق تعالیدن تعلیم اخلاقدر زیرا امر معروف
قلمقده الله تعالیدن قورقمق وار وصلة ارحام وار وغض بصر وار کدکوزلرین حرامدن
منع ایده اول جاهللردن اعراض قلمقده حلم وار ونفسنی تنزیه قلمق وار سفیهلرله یا رجوع
قلمقده ولجوجلرله منازعه قلمقدن ومعروف اکا دیرلرکه هرکیمنی انی کورکلو ایدوکی
بله بو لکه انی منکر کورمیه چون بو ایت اندی رسول ایتدی یا رب بنی غضب وقتنده
نه اوله حق تعالی بیوردیکه بخی سکا شیطاندن برفتنه یا بر وسوسه ایرشه که سنی غضبه
بلتیه سی اندن الله تعالیه استعاذه ایله که اول سنك دعاك قبول ایدیجیدر شیطان
سکا نه وجهله وسوسه قلدوغن بلور دفع ایدر ان الذین اتقوا اذا مسهم طائف من
الشیطان تذکروا فاذا هم مبصرون واخوانهم یمدونهم فی الغی ثم لایقصرون یعنی اول
کمسه لرکه شرکدن وفواحشدن صاقندیلر قاچن انلره شیطاندن برکناه حاصل او
انلر تذکر قلورلرکه بو معصیتدر وبونك عاقبتی الله قاتنده عقوبتدر اول حاللرینه مصر
اولوب اندن استغفار ایدوب یعنلورلر بس اول کافرلرك قردشلری شیاطیندن
انلرك وسوسه لرین چوغلدی ویروب الحاحله کمرهی وضلالتنه دعوت قلورلر اندن اول
ضلالتلرینه مبصر دخی اولمزلرکه امتناع ایده لر نتکم مؤمنلر کناهلرندن مبصر اولوب امتناع
ایدرلر واذا لم تاتهم بایة قالوا لولا اجتبیتها قل انما اتبع ما یوحی الی من ربی هذا بصائر
من ربکم وهدی ورحمة لقوم یؤمنون یعنی کافرلر کلوب رسولدن نسنه سوال قلدیلر رسول
انلره جواب ویرمکدن جبرائیل کلسنه وعده قلوب منتظر اولدی کافرلر ایتدیلر کندو رایکله
جواب ویر حق تعالی بو ایتی اندوروب بیوردیکه یا محمد بخی کافرلر سندن نسنه صورسه لر
سن انلره فی الحال جواب ویرمسك دیرلرکه بخون کندوکدن برجواب دوزوب بزه خبر ویرمیرسین
اینکم قاچن بکا برنسنه بیوریله ربمدن بن انی اشلرین بکا بویرلمابن نسنه نی اشلمزین اشبو
قران بیان درد تکزدن وهدایتدر ضلالتدن دخی رحمتدر عذابدن قورتلمغه ونعمتکز امتدر
شول قومه کم انلرك ایمانی وار قرانی ورسولی تصدیق ایدرلر واذا قرئ القران فاستمعوا له
وانصتوا لعلکم ترحمون یعنی مسلمانلر نمازایچنده بو ایت کلمدین سویلشورلردی حق تعالی امر
نهی ایدوب سکوته بیوردیکه بخی سز نمازده دوروب رسوله متابعت قلوب اول قرانی اوقدیغی
وقتده سز بله اوقیمك ایرق کلام دخی قلماك سکوت ایدوب اوقنان قرانه دکلت اولاکه سزه
رحمت اولنه ابن عباسه بو ایتدن صوردیلرکه سکوت هر اوقنوجنك اوقدوغی وقتده مدر ابن عباس

ترحمون صح

ایتدي یوق بو اول فرض اولنان نمازه بجنده در مجاهد ایتدي سکوتك اکی یرده
کرکدر بر نمازه بجنده امام اوقرکن بر جمعه کون خطیب خطبه اوقرکن واذکر ربك
في نفسك تضرعا وخیفة ودون الجهر من القول بالغدو والاصال ولا تكن من
الغافلين يعني اوقي يا محمد قاچن کندو نفسکه امام اولسك يو مشغلعتله وقورقو
ایله بعضلر ایتدیلر اوقتى لغت جهر له قل یا محمد ایرته نمازنده دخی اخشام وتیسوده
اما اویله ایله ایکندو ودن دخی اوقومقدن غافل اولمغل اما جهر له اتمکل که اردکلر
دورنلر ایشیده لر بعضلر ایتدیلر سن ربکی ذکر ایلیکل سر له کوکلك ایچنده اشکاره
لفظله اتمکل که فکر اولنلر اشیده لر نتکم رسوله ع م بیوردي سز الله تعالی ذکر
ایدك شویله که ذکر حاصل اوله ایتدیلر یا رسول الله ذکر حاصل ندر ایتدي کرلو ذکر
اتمکدر امدي بو حدیث قطعی دلالت قلمز که ذکر جهر له ممنوع اوله اما دخل ریادن
احتیاط در افضلیت یوندن بو انلره کم دخی طریق اخلاصه قدم ثابت قلمامشلردر
اما اهل اخلاص اولانه هر وجهله جائزدر نته کم خبرده کلور ذکری قراتی سر له اتمك
صدقه سر له ویرمك کبیدر یعنی نتکم صدقه اکی وجهله دخی جائزدر ذکر وقراءت دخی
ایچلیندر کثیبوك چون نیتی ریا اولانه سرنده خیر وار نه جهرنده کرك ذکرنده اولسون کرك
صدقه سنده اما چون نیتی اخلاص اوله سرده وجهرده بله خیردر عقلی اولانلر بو کلامی
فهم ایدرلر تطویله وتفصیله حاجت دکل ان الذين عند ربك لا يستكبرون عن
عبادته ويسبحونه وله يسجدون بو ایته سبب نزول بو ایدیکه سوره فرقانده کی سجده
ایتي کلوب امر اولندیکه رحمانه سجده قلوك کافرلر ایتدیلر رحمان نه نسنه در که بز سنك
بویروغکله اکا سجده قلهوز تکبرلك ایدوب اکا سجده قلمادیلر حق تعالی بو ایتی اندورب بیوردیکه
اکر بو یوزنده بو کافرلر اول رحمانه سجده قلمقدن تکبرلك ایدرلرسه یا محمد سنك ربك
قربنده اولان فرشتهلر انك عبادتندن استکبار اتمزلر اکا تسبیح وتقدیس ایدوب
انکچون سجده قلورلر پس مؤمن اولنلره بو ایتي اوقیجق کرکدر کم کافرلر رغمنه فرشتهلر موافقت
ایدوب الله تعالی به سجده قلهلر وتقرب کسب ایدهلر

سورة الانفال خمس وسبعون اية

بسم الله الرحمن الرحيم يسئلونك عن الانفال قل الانفال لله والرسول
فاتقوا الله واصلحوا ذات بينكم واطيعوا الله ورسوله ان كنتم مؤمنين يعني يا محمد
سندن صوررلرکه بو مال الغنایم کیمکدر سن ایتکم بو مال غنایم الله ایچوندر ودخی رسول
ایچوندر قورقك اللهدن الله حکمنه مطیع اولك امر غنیمتده وارا کزده خلاف فکزي
اصلاح ایدك قسمت غنیمتده اکر مؤمنلر سکوز یعني مجادله قلمیزك ایدك قسمت غنیمتده کم
اول الله ایله رسول ایچوندر انك حکمی انلرك قاتنده در نجه کم انلر دیلر ایله اولور اما بو
کلی غنایم الله ایچوندر ورسولی ایچون اولمطلق منسوخ اولدي ایت خمسله که اشبو سورده
کلیسر یعني رسول ع م اول مالي کلنك اراسنده برابر قسمت قلدي بو نده نضکره حقیقتا مؤمنلر

کیملر در حق تعالی بیان ایدوب خبر ویردي انما المؤمنون الذين اذا ذكر الله وجلت
قلوبهم واذا تليت عليهم اياته زادتهم ايمانا وعلى ربهم يتوكلون الذين يقيمون الصلوة
ومما رزقناهم ينفقون یعني کرچك مؤمنلر ومصدقلر انلردر که قاچن انلره امس
غنیمتدن یا خود بر غیریدن الله تعالی قبلندن امر اولونسه دخی اول حکم انلره ذکر اولنسه
انلرك کوکلنه الله عقوبتیندن قورقو دوشب اول حکمی قبول ایدرلر ودخی قاچن اولرلك
اوزرلرینه امر ونهی ایتلري اوقنسه صلح حکمنده یا غیرنده انلرك تصدیقلري زیاده
اولا کرك ایت ناسخ اولسون کرك منسوخ ایکسنه دخی تصدیق ایدرلر فی الجمله الله تعالی
قاتنده بولرك اوزرینه حکم اوقنورسه انلر اني تصدیق ایدوب یقینلري زیاده قلهلر
واشلرینی الله تفویض ایدرلر اعتمادلري اللهاوله انلردرکه مال غنایمه اولمیه یقین
بلهلرکه رزاق حق تعالی درنه یردن دیلرسه انلره رزق ویرر ودخی حق مصدقلر انلردرکه
وقتلریله فرض نمازلرین اداقلهلر جمیع شرطلرین وارکانلرین واجبلریله وسنتلریله رعایت
قلهلر منهیاتدن ومکروهاتدن ومفسداتدن احتراز ایدهلر وانلره رزق اتدوکمز مالدن
دن الله یولنه تصدق قلهلر یا لکن زکوة ویروب قومیالر اولئك هم المؤمنون حقا
لهم درجات عند ربهم ومغفرة ورزق كريم یعني بو وصف اندوکمز کمسهلر دکه الله قاتنده
خالص مؤمنلردر بولره اولو مرتبهلر حاصلدر ویوجه منزللر اخرتده ربلري قاتنده اعمالکز
مقداري دخی کناهلري مغفور اولوب کورکلو ثوابلر وعوضلر جنت ایچنده بولرو که
كما اخرجك ربك من بيتك بالحق وان فريقا من المؤمنين لكارهون يجادلونك في
الحق بعد ما تبين كانما يساقون الى الموت وهم ينظرون یعني یا محمد امضا قل بکولك
حکمني مال الغنیمتده کیمه دیلرسك ویر اکرچه مؤمنلردن بعضیسی خوش کورمزلرسه دخی نتکم
اولا جرانلر سکا وارب قریشی کافرلري کاربانندن خبر ویردوکی وقتکم انلك محاربهسی
ایچون سنی اوکدرن ربکوك حکمی جقردی اول وقت دخی انی بعض مؤمنلر خوش کورمدیلر
دي زیرا بلورلردیکه النبته انلر مقاتله اولسه کرك ایدي سنوکله یا محمد مجادله قلورلر
حق امرنده اولکه امر قتال بیان اولندقدنصکره ایله وقتیکه یه کوررلر اول قتلکاهنه شویله
بیان سوروب اولومه ایلتر کبي بو مجادله قلدقلري بدردن یکا جقدقلرندنصکره
ایدي بدر غزاسی رسول مدینیه کلدوکینوك ایکنجی یلنده ایدي اول ییل ایچنده قبله دخی
بیت المقدسدن مسجد حرامه دوندرلدي واول بدر غزاسی واقع اولدوغی رمضان
ایچنده ایدي واذ يعدكم الله احدى الطائفتين انها لكم وتودون ان غير ذات
الشوكة تكون لكم ويريد الله ان يحق الحق بكلماته ويقطع دابر الكافرين ليحق الحق و
يبطل الباطل ولو كره المجرمون یعني حق تعالی ایدر یا محمد ایت بوله که سزك حربی خوش کورمیوب
کریه کوردوکوز بیچوندر پس سزه وعده قلدم دیدمکه اشبو ایکی طائفهدن برنه سزه نصرت
وارکه یا کاربان اوله یا لشکر اوله سزانی سورسزکه سزه اول طائفه اولکه انده شوکت

حرب اولمیه اما حق تعالی دیلرکه وعده سیله حقك حقیقتله معلوم ایلیه زیرا
کافرلردخی دعوی قلورلرکه بزحق اوزره یوزبس حق تعالی دیلرکه حق قتفید رظاهر
قلا وکافرلری اصلی کوکیله هلاك قله تا اولحربله حقی اشکاره ایدوب باطلی
محو ایده اکراولکافرلر خوش دخی کلمزسه اذ تستغیثون ربکم فاستجاب لکم انی ممدکم
بالف من الملائکة مردفین وما جعله الله الا بشری ولتطمئن به قلوبکم وما النصر الا من
عند الله ان الله عزیز حکیم یعنی اکوك سؤول وقتکرال کتوروب دعا قلوب بزدن
مدد ونصرت دلدوکز سزك دعالروکزی ربکز سزدن اجابت قلدی بونکله کم بك
فرشته بله سزه بری بری اردنجه مدد ایرکوروب نصرت ویردی پس الله تعالی دعا
لروکزی قبول ایدوب فرشته لرله سزه نصرت ویروب کافری منهزم قلدوغی دکلدی
الا سزه بشارتیچون ایدی وهم الله تعالینك وعده لرینه کوکلوکز مطمئن اولوب دونمکیچون
ایدی ودخی بله سزکز دولت وظفر ونصرت هیچ برکمسه دن دکلدر الا الله تعالی
قاتندندرکه تحقیق الله تعالی عزیزدر وغالبدرکمسه انك اوزرینه غالب اولمز
وحکیمدر دوستلرینه نصرتله حکم ایدر دشمنلرینه قهرله حکم ایدر اذ یغشیکم النعاس
امنة منه وینزل علیکم من السماء ماء لیطهرکم به ویذهب عنکم رجز الشیطان ولیربط
علی قلوبکم ویثبت به الاقدام اذ یوحی ربك الی الملائکة انی معکم فثبتوا الذین امنوا
سالقی فی قلوب الذین کفروا الرعب فاضربوا فوق الاعناق واضربوا منهم کل بنان
ذلك بانهم شاقوا الله ورسوله ومن یشاقق الله ورسوله فان الله شدید العقاب
ذلکم فذوقوه وان للکافرین عذاب النار یعنی یا محمد ذکر ایدك اول کز بدره کلدوکوکز
کیجه یورلیوب ضعفله وقورقیله وکراهتله کلدوکز یاتدوکز صوبکزوسلاحکز
یوغیدی برسزه ایقوویروب اویوندقکز بعضکزه شیطان وسوسه قلوب احتلام
دخی واقع اولدی اما بز اول ایقویی سزه امن وراحت قلدق وکوکده سزه یغمور دخی
ویردك تاکه انکله صولنه سز وبیروکزدخی صولنوب قتی اولوب اوزرینه ایاغکز
دیرنه باطنیه وابدسنه اولمین ابدست اله وجنابتی اولان غسل ایلیه وشیطان وسوسه
لرینی سزلك اوزرکزدن چقروب کیدره ودخی کوکلوکزده ایمانی محکم قلوب تفسکری
زیاده قلا وقومی ایاغکز التنده قرار قلوب یورنمکده قولای اوله بو دوکلی الله تعالینك
نعمتلریدرکه سزه عطا قلدی تاکه انلرک شکرینی برینه کتوره سز ودخی اکوك حق تعالی
نك اول عطاسینی کچو بحرب کونی اولدی یا محمد سنوك ربك فرشته لره وحی قلدیکه
یا فرشته لر بن سزه معینم وناصرم وارك مؤمنلره بشارت قلوك کزتابت اولالرجوق
کلدیلر برفرشته صفت ایلنچه یوریوب دیردیکه بشارت سزه کرسزك صفکوکز
دشمندن ارتوقدر دشمن ازدر الله تعالی سزه یاردیمجیدر حق تعالی ایدر تیز اولاکدن اول
کافرلرك کوکلنه رسولدن ومؤمنلردن قورقو براقم اول قورقیله انلری زبون قلم سزانلره

غالب

غالب کله سز پس سزاورك قلچلروکزی انلرك بوینلری اوزرینه ودخی هراعضالریکه
سزه قولای کله قلیچ لت برمغلری اولسون کرك غیری اولسون هیچ بر وجهله انلره
ترحم قلمالک واشبو ترحمی ترك ایدوب اورمق ودیلمك اندن او تروردر کم اوکر الله
وانك رسولنه مخالفت قلدیلر الله تعالینك اکا عقاب قلمقلغی قتی اولور پس قتل
عذابی سزه دنیاده اولندطادك کورك کربونکلد قورتلاجق دکلسز جونکه کفر اوزره
کتدیلر عاقبت وارجق یرلری اود عذابیدر جهنم ابجنده یا ایها الذین امنوا اذا لقیتم
الذین کفروا زحفا فلا تولوهم الادبار ومن یولهم یومئذ دبره الا متحرفا لقتال
او متحیزا الی فئة فقد باء بغضب من الله ومأویه جهنم وبئس المصیر یعنی ای انلرکه
ایمان کتوردیلر چون کافرلرله مقاتلیه قرشو اولسکوز انلرکله مقاتله قلمقدن اعراض
ایدوب قاچمك یوزکزده ثابت اولوك هرکمسه کم اول کونده یا غیری وقتده
حربدن یوزی دونده رب قاچسه الا مکرات حوالعند وب برطرفدن دخی قتاله
حمله ایلمکی قصد ایلیه صولطرفدن دونب صاغ طرفدن یاردمه واره یا صاغ طرفدن
صوله دونه یردمه واره یا بر جماعته دخی واروب خبر ایده که کلوب اوله یردم قلالروالا
بویله اولمیجق اولورسه کرقاچوب دونسه اوله تحقیق اول الله تعالینك غضبیله
وسخطیله دربودر فلم تقتلوهم ولکن الله قتلهم وما رمیت اذ رمیت ولکن الله رمی و
لیبلی المؤمنین منه بلاء حسنا ان الله سمیع علیم یعنی انلری سز اولدرمدوکز بلکه الله
تعالی اولدردیکه فرشته لرله سزه نصرت ویردی ومدد ایرشدردی غالب اولدوکز
بوکز رسولنه خطاب ایدوب بیوردیکه یا محمد سن اتدك اول براوج طپراغیکه اتدوك
لیکن حقیقتا الله تعالی اتدیکه جمیع کفارك کوزینه ایرشدردی سنك اتمغلك اول
جهتدن براوج طپراق صاورمغدی اما کلنه ایرشدرمك بزم ایدی پس دخی حقیقتی
بزمدر سنك دکل بونده دخی خطاب اکرچه رسوله در مراد دخی بونده مؤمنلردیکه
عجب ایلیه لرزیرا رسول حضرتی بونلرک صفتلردن پاکدر پس حق تعالی مؤمنلره ظفر
ویردوکی اندن اوتروایدیکه انلره نعمت ظفر ونصرت میسر قلا ودخی انلری بو نعمتله ابتلا
قله کوردکلوکلوك اوزره تا قولك ضمیرندن نه وارسه انوکله ظهوره کله تحقیق الله تعالی سمیع
درورسولك دعاسنی اشیدوب اجابت قلور علیمدر هرنه دیلرسه بلور ذلکم وان الله
موهن کید الکافرین ان تستفتحوا فقد جاءکم الفتح وان تنتهوا فهو خیر لکم وان تعودوا
نعد ولن تغنی عنکم فئتکم شیئا ولو کثرت وان الله مع المؤمنین یعنی حق تعالی ایدر اشبو
سزه نصرت وظفر اولوب کافرلر منهزم اولوب هلاك اولدقلری اندن اوتروردرکه
بیلدسنه الله تعالی کافرلرك کیدنی واشلرینی ضعیف ایدوب سزی قوی قلدی اکرچه فتح
ونصرت طلب ایدرلر سزه نصرت قلدی بو کلام ابوجهله توبیخ درکه دعا قلوب دیلدیکه
ای جلیم بو ایکی لشکردن قنقیسی سنك قتکده عزیز وسوکلو ایسه سن اکا نصرت ویر

دعاسي قبول اولدي چونكه اولر بو رسمه دعا قلدلر حق تعالى بو ايتي انزل ايدوب بويردي اكر سز
فتح طلب ايدوكز دعاكز قبول اولدي فتح ويردك وكر محمد له بغلنما جق اولر سكوز سزه
اولا خير لودر قتال ايتمكدن وكردونب سز محمد له قتال ايده جك اولر سكوز بز دخي كرو
سزه هزيمتله دونوب سزي شويله هلاك ايدرز سزي كه لشكر چوق قلمق سزه هيچ فائده ايرمه يه دكلدر
زيرا الله تعالينك معاونتي ونصرتي مؤمنلرله در يا ايها الذين امنوا اطيعوا الله ورسوله
ولا تولوا عنه وانتم تسمعون ولا تكونوا كالذين قالوا سمعنا وهم لا يسمعون يعني اي تصديق
ايدن مؤمنلر الله تعالى يه وانك رسولنه مطيع اولك مال غنيمت امرنده مخالفت ايتمك
ودخي كفارله مصالحه قلمقده اول نه حكم ايدرسه مطيع اولك مخالفت قلمالك
بو حالده كه سز قرآن ايچنده مواعظ ونصايح ايشدي دورر سز زنهار سز شونلر جلهين
اولمالك كه ايشتدك ديديلر اما حقيقتي فهم ايتمديلر واكلمجو ن فكر صايب قلمديلر كليي ايدي
بونلر بني عبد الدار قبيله سيدر كه اولردن ايكي كشي مسلمان اولدي بري مصعب بن
عمير بري دخي سويد بن خويلد باقيسي عاق اولوب كفر اوزره ثابت اولديلر ان شر الدواب
عند الله الصم البكم الذين لا يعقلون ولو علم الله فيهم خيرا لاسمعهم ولو اسمعهم لتولوا
وهم معرضون يعني بو يريوزنده يوريين دابه لرك كي شرلوسي الله قاتنده شول ادمدركه
كلام هدايت ايشتمكدن قلاغي صاغر اوله وكلام حق سويلمكدن دلسز اوله وايماندن كفر
اراسنده تعقل ايدوب فكر ايتمديلر نتكم بني عبد الدار قبيله سي اولديلر وكر حق تعالى انلرك
ضميرنده صدق ويقين كورمش اولسه انلره ايمان عطا قلوب اول ايمانله اكرام ايدردي
وكر اسلامله اوله اكرام قلسه يدي اولر اول ايماندن كرو اعراض ايدرلردي چونكه علم ازلده
اولره ايمان سبقت ايتمدي وكر اولره خير وارمش سه اول صورده قلري فتنه لرولت
جوابي انلره حق تعالى ايشتدوريدي وكر اول كوكللرنه حركت قلمق شبهه لوري حق تعالى انلره
بيان قلوب ايشتدرسه كرو عنادلرندن اوترو ايماندن اعراض ايدرلردي بس بوندن
اوترو دركه ايشدوب ايمان كتورمدي قبول ايتمزلر يا ايها الذين امنوا استجيبوا لله و
للرسول اذا دعاكم لما يحييكم واعلموا ان الله يحول بين المرء وقلبه وانه اليه تحشرون
يعني اي انلر كه حقي تصديق قلديلر اجابت ايدوب مطيع اولوك الله تعالى حكمنه قتال
امرنده ودخي غيرنده ورسولنه دخي ايجابين مطيع اولك قاچنكم سزي اول رسول دعوت
قلسه قرانده عمل قلمه كه اولمش كوكلري اول ذكر يجيدر ودخي امر حربدن بيكا كه سزه
حيات ابدي بر له عزت واكرام حاصل ايدر واشو كزي اصلاح ايدر ضعفكري كيدرب
قوي قلور وهدايت اوزره ثابت قلوب سرمدي قلور اخرت نعمتلري ايچنده ودخي بيلوك
حقيقتكه الله تعالى مانع اولور هر شخصله كوكلي اراسنده ابن عباس بو ايت معنيده بويور
كه الله تعالى مؤمنله كوكلي اراسنده مانع اولور طاعتدن وعبادتدن تا انی جكوب سور
جهنم عذابنه التر وكافرله كوكلي اراسنده مانع اولور طاعتدن وعبادتدن تا انی جكوب

جنته

جنته ايلتجي در بعضلر ايتديلر الله تعالى ارادتي حايل ومانع اولور قول ايله ارادتي اراسنده
ايكنجو ندركه قولك ارادتي واقع اولمز الله تعالى ارادتي اولورود دخي ديديلر كه مانع اولور
قول ايله املي وصاغنجي اراسنده كه اكسوزده اجل كلور ايرشدرمز وبونده دخي بيلوك
حقيقت كه جمله كز الله حضرتنه جمع اولسرسز عملوكز لرجزا اولنسرسز واتقوا فتنة لا
تصيبن الذين ظلموا منكم خاصة واعلموا ان الله شديد العقاب يعني سز فتنه لر
واقع اولمدين صقنوك كه نجي اول فتنه واقع اوله مخصوص ظالملره دكل بلكه كلي
ظالمه ومظلومه وعاصيه ومطيعه بله عام اولور ظالملره حاصل ظلملرندن
ومعصيتلرندن اوترو ومطيعلره انلره قدرتلري يتوب ظلمدن ومعاصيدن
منع ايتمدكلري ايچوندر بلوك كه الله تعالينك عقابي قتيدر ركتنك اكا طاقتي يتمز سبب
عقوبتكه معاصيدر اندن حذر ايدك كه فتنه واقع اولميه سز واذكروا اذ انتم قليل
مستضعفون في الارض تخافون ان يتخطفكم الناس فآويكم وايدكم بنصره ورزقكم من
الطيبات لعلكم تشكرون يعني اكوك حق تعالينك نعمتلري شكرني كه سز عدد ده از دوكز
مكه ده مشركلر اراسنده ضعيف اولمش ايدوكز قورقر دوكز كه مكه كافرلري اكثري
اهل بيتكزله قاپوب هلاك ايده لر سزي حق تعالى مدينه قومنه اولشدردي وسزه قوت
ويروب معاونت قلدي بدر كوننده كه نصرتيله سزه مال غنيمتدن حلال رزق
ويردي تا سز دخي اكا شكر ايدوب امرينه مطيع اولاسز اول نعمتي اندن بلديسز تا كه دخي زياده
عطا ايلر اندن سزه ايرشه يا ايها الذين امنوا لا تخونوا الله والرسول وتخونوا
اماناتكم وانتم تعلمون يعني اي ايمان اهلي مؤمنلر سز الله تعالى يه ورسوله خاين اولمالك
هر مؤمنه الله تعالى فرض قلدوغي نسنه لر اوزره امين دكلسه ديديلر اني كوركلو امانتدر
عهده سندن قورتلسون ديلرسه خاين اولسون جزاسين بولسون خيانت اكا ديرلركه
بركسه يه امين دكدلر برنسنه اوزره صقلمغيچون اول قصدله اني ضايع قلا قدر يي
بيتركي بس مؤمن كه عاصي اوله اكا دخي خاين ديرلر اندن اوتروكه اني دينه اوزره امين
دكديلر طاعتله عبادت قلمه سي ايچنده صقليه اول معصيت طاشلريله قلعه يي يقوب
خراب ايلدي دينه امرين كلي منساده ويروب ضايع ايلدي نعضلر ايتدي الله ورسولنه خاين
اولمق اولدر كه ظاهرلرنه برحال كوسترلركه اندن الله ورسول راضي اوله جق نسنه اوله
اما باطنلري اكا مخالف اوله منطق فقلركيبي كه كند واما نتوكزه خيانت ايدرسز حال بودركه
خيانت ايدوكن دخي بلورسز واعلموا انما اموالكم واولادكم فتنة وان الله عنده اجر
عظيم يعني بلوك اي مؤمنلر تحقيق سزلك مالكز واوغلنكز قزبكز سزلك اوز دوكز فتنه وبلا
دركه انك اوچندن الله ورسوله خاين اولوب دينكزي فناده ويرسز بدرستي الله
قاتنده در اولو عوضلركه جنتدر رحمتي نعمتلر ايله شونلرك ايچون كه صبر ايلدي دينه خيانت
قلمدي بس ابو لبابه اول ايشدن رجوع ايدوب كرو توبه كلدي يا ايها الذين امنوا ان

اداة

تتقوا الله يجعل لكم فرقانا ويكفر عنكم سيئاتكم والله ذو الفضل العظيم يعني اي ايمان
اهلي مؤمنلر اكر الله مطيع اولوب معصيتلردن صقناجق اولرسكوز كرانك عقابندن
قورقرسز الله تعالى سزي دوكلاطارلقدن وشبهه لو نسنه لردن مخرج قلوب نجات
بولب قورتله سز دينكز امرنده ونصرت امرنده ودنيا واخرت بلالرندن قورترر ودخي كناه
لروكزي سزدن عفو ايليه وعيبلروكزي ستر ايليه كه اول الله اولو فضل اسيدر
قوللرندن تجاوز قلمغه كرمي بولدر واذ يمكر بك الذين كفروا ليثبتوك او يقتلوك
او يخرجوك ويمكرون ويمكر الله والله خير الماكرين يعني يا محمد اول مشركلر سكا مكر
انديلر ديلديلر كه سني براوده حبس ايده لر ياخود مكه دن چقاره لر يا نه سوره لر ياخود
قتلهله سني اولدوره لر اول لرسكا مكر ايدوب شر ايرشدرمك استرلركن هلاك ايده لر
الله تعالى ديلركه اول مكرلر جزاسين برينه كتوره انلري هلاك ايده كه شرله دوشب
عذاب ايديجيلرك كي قوتيسي الله تعالادر چون رسوله امر اولديكه هجرت قله علي يه امر ايتدي
اول كيجه كلوب انك مكاننده ياتدي كندي ابو بكرله چقدي مدينه يه توجه قلدي
اهل مكه كلوب اوي درت يكا قابلوب بكلرلر ديكه محمد چقوب قاچميه ايله صنوت
لرديكه اول او ايچنده در چقدوغنلين هجوم ايده لر اوزرينه كوردديلر كه صباح اولدي
چقمز اوه قوبلديلر كوردديلر برنده علي ياتر انديلر يا علي محمد قنده علي ايتدي بلمزم چقوب
دورت يكا استديلر بولميديلر فارغ اولديلر واذا تتلى عليهم اياتنا قالوا قد سمعنا
لو نشاء لقلنا مثل هذا ان هذا الا اساطير الاولين يعني قاچن بولرك اوزرينه
اوقنه برم ايتلوموزدن كم قران ديرلركه بز اشتدك سوزكي اكر بزدخي سويلمك ديلسه
ونسون سوزلرك كبي سويلرز زيرا بو سويلدوكك سوزلر دكلدر الا اولكيلرك
حكايتلرندندر كه يازلمشدر اوكريوب خبر ويررسين واذ قالوا اللهم ان كان هذا
هو الحق من عندك فامطر علينا حجارة من السماء او ائتنا بعذاب اليم يعني اول وقتكه
نضر بن حارث قران حقنده ورسول حقنده كذب ايدوب انكار قلدي عثمان بن مظعون
انى منع ايليوب ايتدي قورق الله تعالى دنكه رسول نه سويلرسه حقدر كذب دكل اول
وقت نضر اصحابيله ايتديلر ايچلم اكر محمد ديدوكي سوزلر كرچك ايسه وسنك
قاتكدن كلمش كلامسه اوزرومزه كوكدن طاش يغدر ياخود بر دردلورك عذاب
كوندر وما كان الله ليعذبهم وانت فيهم وما كان الله معذبهم وهم يستغفرون يعني چون
نضر عذاب ديلدي حق تعالى سورة سأل سائل اول ايتي اندوردي بيوردي كه سأل سائل
بعذاب واقع يعني نضر ديلدي بزدن بر عذابي كه اول عذاب اليمدن اوليجي دكافرلركم هيچ
بركسه الله تعالانك عذابندن انلري قورتريجي اوليه بس نضرك دعاسي قبول اولندوكه
بدر كوننده كلي ديلنديلر دخي حق تعالى بيوردكه يا محمد الله تعالى بولره عذاب ايدر دكل
مادامكه سن بولرك ايچنده سين نضر ديلدوكي اول وقت مكده ايدي رسول دخي انلرك

ايجنده

ايجنده ايدي حق تعالى خبر ويردي كه اولره عذاب اولمز تنكه سن ايچلرنده سن تا سني
بولرك اراسندن چقروب كيدرميه نتكم سندن ايلروكي پيغمبرلري قومي ايچندن
چقرمايجه انلره عذاب قلمدي ودخي ايتدي الله تعالى بولره عذاب ايديجي دكل مادامكه
بولر استغفار ايدوب نماز قلبجي مؤمنلر اولالر ابو موسى اشعري ايدر بر يوزنده
اكي امان وار ايديكه خلق انوكله عذابدن صقلنوردي بري رسول ايچلرنده اولمغدي
وبري دخي استغفار ايدي اول كوترولجك اولورسه بلا عام اولور وما لهم الا
يعذبهم الله وهم يصدون عن المسجد الحرام وما كانوا اولياءه ان اولياؤه الا المتقون
ولكن اكثرهم لا يعلمون يعني نولدي اولره كه حق تعالى عذاب قلميه چون رسول اصحابيله
ايچلرندن چقدي كندي حال بودر كه اولر مؤمنلري مسجد حرامدن منع ايدرلر قوملركه
وارب طواف قلهلر بولر تكرينوك يا تكريي او ينوك دوستلري دكل كه عذاب اولردن
منع اولنه دكلدر تكرينك دوستلري الا اول متقيلر دركه شركدن ومعاصيدن
صقنديلر ليكن بولر اوك چوقلري بلمزكه الله دوستي اولي مؤمن موحد در ايرو دخي
دكل وما كان صلوتهم عند البيت الا مكاء وتصدية فذوقوا العذاب بما كنتم تكفرون
يعني نيچون حق تعالى اولره عذاب قلميه كه دكلدر اولرك صلوتي وعبادتي بيت اللهك
چوره سنده الا صيقلق ويروب واياقر صمقدقجي رسول انده نماز قله پس حق تعالى
ايدر بدر كوننده بز اولره ديدك طادك ايمدي اول ديلدوكوز عذابك اولي دنياده قليج
التنده هلاك اولمقدر اخرتده خود عذابكز ابدي در نهايتي يوق ان الذين كفروا ينفقون
اموالهم ليصدوا عن سبيل الله فسينفقونها ثم تكون عليهم حسرة ثم يغلبون يعني شولركم
قراني ومحمدي تكذيب ايدوب مالكرني خرج ايدرلر الله يولندن كلنلري منع ايتمكچون
تيز اولاكه اول خرج اتدكلري مالكري انلرك اوزرينه حسرتله ندامت اوله وزياده عذاب
اولاكه انى اوده قردوروب انكلر ارقه لرين ويانلرين طغليه لر دنياده دخي مغلوب
اولنوب منهزم اولالر والذين كفروا الى جهنم يحشرون ليميز الله الخبيث من الطيب
ويجعل الخبيث بعضه على بعض فيركمه جميعا فيجعله في جهنم اولئك هم الخاسرون
يعني شولكه كافرلر در انلرك دنياده ديلندوكي منهزم اولوب بلاوه اوغردقلري
وما للري كيدوب اهل اولادي اسير اولدوغي شركلرنه كفارت اولمزكه انكله قورتله
لر نتكم مؤمنلر كناهنه كفارت اولور بلكه اول كافرلر جهنمه حشر اولنسر تا كه حق
تعالى انكله تميز قله اول كافرلرك خبيث نفسلريني وعمللريني ودخي مؤمنلرك طاهر نفس
لريني وعمللريني بري بريندن اندن اول خبيث كافرلري خبيث عمللريله بري بري اوزره جمع
ايدوب جهنمه اتالركه اول اشلرنده اكي جهانده دخي زيانكارلردر قل للذين كفروا ان
ينتهوا يغفر لهم ما قد سلف وان يعودوا فقد مضت سنة الاولين يعني يا محمد
ايت ابو سفيانه اصحابيله ودخي اولره كم انلر جليس كافر اولديلر تاقيامته دكين

اکثر کلرندن یغلنوب محمد له وجمیع مؤمنلر له قتال اتمکی ترک ایدرلرسه کچن شرکلری
وکناهلری کلی یارلغنور نجات بولوب سعادتدارینه ارورلر کرو دونب محمد له ومؤمنلر له
قتال ایدرلرسه بدرسته اولدن سنت وقاعده در که حق تعالی انبیاسنه واولیاسنه
نصرت قلوب اعدالریکه کافرلردر منهزم قلوب نیچه سن قتل ونیچه سن اسیر ایدوب ماللرین
مؤمنلر غنیمت قله واولادین خذمتکار قله کفرلری جزاسی وقاتلوهم حتی لا تکون
فتنة ویکون الدین کله لله فان انتهوا فان الله بما یعملون بصیر وان تولوا فاعلموا ان
الله مولیکم نعم المولی ونعم النصیر یعنی یا محمد سن اصحابکله بو مکه کافرلرینه ودخی غیرینه
تا قیامته دکین انلرکله مقاتله ایدک تا که یریوزنده شرک اولمیه واسه شریک طوتیجیلر
اولمیه دین ظاهر اولوب کلی اسلام دینی دوتنلرکه دین مرضی ومقبول اولدر اندن
ایروهب لغو وباطلدن اکر شرکدن ومحمد له ومؤمنلر له قتال اتمکدن یغلناجق اولورلرسه
الله تعالی نه اشلدکلرین بلور عمللرینک ثوابنی ویرر وکر مطیع اولمیوب ایماندن امتناع ایدرلرسه
بلوک ای مؤمنلر که تحقیق الله تعالی سزک مولیکز وحافظکز ومعاونکزدر که کورکلو حافظ
وناصر اولدر وکورکلو مانع ودافع اولدر واعلموا انما غنمتم من شیء فان لله خمسه وللرسول
ولذی القربی والیتامی والمساکین وابن السبیل ان کنتم امنتم بالله وما انزلنا علی
عبدنا یوم الفرقان یوم التقی الجمعان والله علی کل شیء قدیر یعنی حق تعالی بو ایتله قسمت
غنیمتی بلدوروب ایتدی یا محمد تحقیق بلوک شول نسنه که سزانی غنیمت الورسز انک
خمسی الله ایچوندر پس امر ایلدیکه بش نصیب اوزره قسمت اولونه پس حق تعالی ایدر
اکر کرچک مصدق ایسکوز الله تعالی نک برلکنی وقرانی ومحمدی بو امر قسمته بویردغمی
طوتوب قبول ایدک مال غنیمتده دخی اول نسنه که بز قولمز محمد اوزرینه اندردک
بدر کوننده که انکله حقی باطلی فرق ایلدک ایکی لشکر بری برینه مقابل اولدی وغی کون که
اهل اسلامه نصرت ویردک واهل کفره هزیمت ویردک اکر اکرچک صدق ایسکوز واسه
الله حکمنه امر قسمته اطاعت قلوک بلوک که الله تعالی قدیردر قادر [illegible] بیز مؤمنلره نصرت
ویروب کافرلری منهزم قلمغه اذ انتم بالعدوة الدنیا وهم بالعدوة القصوی والرکب
اسفل منکم ولو تواعدتم لاختلفتم فی المیعاد ولکن لیقضی الله امرا کان مفعولا لیهلک
من هلک عن بینة ویحیی من حی عن بینة وان الله لسمیع علیم یعنی حق تعالی بویورر که
ذکر ایدک اونتمک شول نعمتی که سز بر دره نک کنارنده ایدوکز مدینه طرفنده یکا
اولردخی اول دره نک بر طرفنده ایدی مکه دن واول کاروان سزدن اوچ میل قدری
اشغه رقدی دکز کنارنده شول وقتکه شامه اقبال اتدیلر اکر سز اول مشرکلرله اجتماع
وعده قلشسه ایدوکز دخی اورتاده مخالفت اولیدی انده جمع اولمیایدوکز لیکن هیچ
بر وعده سز حق تعالی سزی ایله جمع ایلدیکه اول حکمتنی بریز کتوره که سابقده مقدر اولمشدی
اول وقتده واول کونده که مؤمنلره نصرت وکافرلره هزیمت اوله ودخی شول هلاک اولمیجوکه

کفر

کفر اوزره هلاک اولدیلر الله دن اوله بیان کلدکدنصکره وباقی قالمیه اول کونده
ایمان اهلی ایمان اوزره ثابت اوله الله دن انلره دخی بیان کلدکدنصکره بعضلر ایندیلر
بو وعیددر حق تعالیدن مکر اهلنه دیک اولورکه کفره اوزره قائم اولسون شول کمسه
که دلر قائم اوله حق انکا بدر کوننده بیان قلدقدنصکره که بز انده حقی باطلدن تمیز ایلیوب
فرق ایلدک ودخی قائم اولسون ایمان اوزره شول کمسه که دیلر ایمان اوزره قائم اوله بن
انکا رسول کوندروب انک اوزرینه حجت طورغزدغمزدنصکره که هیچ دخی بر عذری وبر
شبهه سی قالمیه انده که حق ایمان اهلنده در کفرک امری هب باطلدر پس تحقیق الله تعالی
سمیعدر قوللرک کلامنی اشیدور وعلیمدر انلرک اشلدکلرین بلور انکا کوره مکافات قلور اذ
یریکهم الله فی منامک قلیلا ولو اریکهم کثیرا لفشلتم ولتنازعتم فی الامر ولکن الله سلم
انه علیم بذات الصدور سبب نزول ایت بودرکه رسول دشمنله ملاقی اولمزدن اول
حق تعالی انلری انکا کوستردی رسول طوروب اصحابه خبر ویردیکه دشمن از در جماعت دخی
دیلرکه دوشده حقدر انی تصدیق ایتدیلر حق تعالی ایدر اکر دشمن لشکرینی سکا چوق کوسترسم
سز انلردن قورقردوکز صف قتالی ترک ایدوب رسولک امرنده اختلاف دوشردوکز لیکن
الله تعالی مسلمانلرک امرنی تمام قلدی دشمنلری اوزرینه کافرلره هزیمت حکم ایلدی الله تعالی
علیمدر بلور هرکسنک کوکلنده نه سرکزلمشدر واذ یریکموهم اذ التقیتم فی اعینکم قلیلا ویقللکم فی
اعینهم لیقضی الله امرا کان مفعولا والی الله ترجع الامور یعنی حق تعالی ایدر انکوک اول
نعمتی که بدر کوننده کافرله ملاقی اولدوغکز وقت انلری سزک اوزروکزه از کوستردک
تا که قورقوب انلردن اعراض اتمیه سز وسزی دخی انلرک کوزلرنه از کوستردک تا که انلرک دخی
سزکله مقاتله [illegible] ارته بو کلیسی انده اوزرو دکر بزم حکمتمز یرینه کلدی مؤمنلره
نصرت وکافرلره هزیمت اولدی حق باطلدن ظهوره کلدکه جمیع اشلرک عاقبتی الله تعالی یه
راجعدر خیر وشر کلی انه معلوم اولور هرکسنه فعلنک جزاسینی انده بولور یا ایها الذین
امنوا اذا لقیتم فئة فاثبتوا واذکروا الله کثیرا لعلکم تفلحون واطیعوا الله ورسوله
ولا تنازعوا فتفشلوا وتذهب ریحکم واصبروا ان الله مع الصابرین یعنی حق تعالی
بیورر که ای انلر که ایمانلرینه تصدیق ایتدیلر چن کافرلردن بر جماعتله قتال اتمکوزه
ملاقی اولسکوز قدمکزی ثابت ایدوب کوکلوکزده یقینکزی محکم قلوب دوسلکزه
اقتدا قلدوب مقاتله ایلک وقتال وفتنه ده الله چوق ذکر ایدک تا که انک برله ظفر
بولوب امین اولاسز ودخی الله تعالی یه ورسولنه مطیع اولک شول نسنه که بویردلر قتال
امرنده وغیرنده اختلاف ایدشمک بری بریکز اراسنده قتال امرنده تا که دشمنوکزدن اوتوکله
ایچوکزه قورقو دوشه اول حربده دولتوکز قوت اوله منازعه کز نسیله پس صبر ایدوک
عدو یله مقاتله قلمقده که تحقیق الله تعالی معیندر وناصر وحافظدر انلره که صبر ایدرلر
ولا تکونوا کالذین خرجوا من دیارهم بطرا ورئاء الناس ویصدون عن سبیل الله والله بما

بعملون محيط يعني حق تعالى بيوردكه اي اصحاب رسول مقاتله‌ده ايدرسز الله رضاسيچون
ايرك خلق رضاسيچون ايتمك اول مكه اهلي كبي اولمك كه ديارلرندن چقدیلر اللرینه کی
نعمتلرله بيلوب طاغي اولوب خلق ايچنده ادلري چقوب سير انديكلري سوبليمكيچون
محمد بن اسحق ايدر بو ايتي حق تعالى اندردوكنه سبب بويديكه قريش دن طقوز يوز اللي
كشي قتاله چقدیلر ايكي يوز ات بيله لرينه يدكلري واردي ودخي مغنيه جاريه لر بيله لرينه
دفلر چالوب تغني ايدرلردي مسلمانلر حضرتين هجو ايدوب هرزه لر سويلرلردي ودين
اسلامه كرمكدن خلق منع ايدرلردي حق تعالى اولرك حالني مؤمنلره ذم ايدوب اول
اشدن منع ايلديكه انجلين المنيه لر ودخي تهديد ايدوب ديديكه الله تعالى انلرك نه اشلدوكن
بلور علمله احاطه قلمشدر جزا كونينده انلره مجازات ايدر واذ زين لهم الشيطان اعمالهم
وقال لا غالب لكم اليوم من الناس واني جار لكم فلما تراءت الفئتان نكص على عقبيه وقال
اني بريء منكم اني ارى ما لا ترون اني اخاف الله والله شديد العقاب يعني حق تعالى خبر
ويردكه چون شيطان مكه اهلنه سيرلرينه عمللرينه اوله تزيين ايدوب كوكلنه كوستردي
انلري غزوه بدره بر غوب هلاك ايلدي سبب نزول ايت بويديكه چون مكه اهلي بدر ايله قتاله
چقدیلر مؤمنلر جريسين كوروب قورقديلر ديلديلركه كرو رجوع ايده لر مكه‌دن يكا ابليس لعين
كندوني سراقه صورتنده كوستردي ايتدي دولمك مقاتله قلوك كه شمدي انلري اصليله هلاك
ايدرسز بز اسرچوقسز دشمنوكز ازدر بوكون سزك اوزدوكزه بولرده هيچ كمسه غالب كلمز قالجك
دخي دكلدر چو قلعوكزدن اوترو واوش بندخي سزه معاويي وبنوكنانه قبيله سنك لشكري
دخي اوش اردمجه كلي يوردر ابليس لعين بو سوزله اولري مغرور قلدي كه اكا اعتماد ايدوب
انلر قتاله عزم اتديلر چونكه مؤمنلر جنديله كافرلشكري بري برينه قرشو اولديلر ابليس لعين
قيچنه دونديكه قاچه حارث بن هشام اكا ايتدي فني بزمله قلدوغنك عهدكه كيدرسين
شيطان ايتدي بن سزدن بيزاري سزدن دوكلي بن شول نسنه كورورين كه سز اني كورمزسز
حارث ايتدي كورمزسين الآمدينيه نك بر بولك مفلس لوني شيطان خود جبرائيل وقرشته لر
كلدوكن كوردي ايتدي بن الله تعالى نك عقابندن قورقرم كه الله تعالى نك عقابي قايده
چون ابليس لعين رجوع اتدي كافرلر اتديلر سراقه لشكري صدي مسلمانلر غالب كلوب
كافري قرديلر ما كلريب الدبلر اذ يقول المنافقون والذين في قلوبهم مرض غر هؤلاء دينهم
ومن يتوكل على الله فان الله عزيز حكيم يعني شول كه منافقلردر كوكللرنده شكلري وكانلري
واردر مؤمنلري كوروب ديرلركه دينلري بولري مغرور ايلديكه بود كلو ازلقلريله چوق لشكره
مقاتله اتمكه كلمشلردر ديرلركه هپ هلاك اولورلر اولر بوكز چوله مشركلر معاونت ايدوب
مقاتله اتديلر كليپي مؤمنلر قليجي الشنده هلاك اولديلر انچون حق تعالى ايدر هركيمكه اعتمادي
الله تعالى يه قلا غيرندن اميدني قطع ايده بلد ستي الله تعالى عزيزدر انتقام ايدر دشمن اولنلره
وحكيمدر حكم ايدر مؤمنلره نصرتله وكافرلره هزيمتله ولو ترى اذ يتوفى الذين كفروا الملائكة

يضربون

يضربون وجوههم وادبارهم وذوقوا عذاب الحريق ذلك بما قدمت ايديكم وان الله ليس
بظلام للعبيد يعني اكر سن كوره يدك يا محمد شول كافرلرك جانلرين قبض اولنور فرشته لر
انلري يخه دوكرلر او كلرندن واردلرندن انلرك حالنده تعجب قليدك وقيامت كوننده دخي عذاب
فرشته لري انلره ديه لركه طادك اول كوينديجي عذابلريكه ابرق ابدا اندن سزه خلاص يوق
ودخي بلوك كه اشبو عذابلر سزه اول كسب اندوكوكز كوردن وتكذيبدندر كه ايماني ترك اندوكز
الا الله تعالى نك بر ذره هيچ حيفي يوق كنلرن كسبيه عذاب اتمز وكناهندن زياده دخي قلمز
كداب ال فرعون والذين من قبلهم كفروا بايات الله فاخذهم الله بذنوبهم ان الله شديد
العقاب ذلك بان الله لم يك مغيرا نعمة انعمها على قوم حتى يغيروا ما بانفسهم وان الله سميع
عليم يعني حق تعالى ايدر بولروك دخي فعللري انكارده وتكذيبده فرعون قومي كبيدر وانلردن
ايلروكي امتلر كبيدر كه دنياده الله تعالى نك عذابي اندوكنه انكار ايدرلردي وخبر ويرن
رسولي تكذيب ايدرلردي الله تعالى اول كناهلري شوملغندن انلره عقاب ايدوب عذاب
كوندردي وهلاك ايلدي تا تحقيق بله لركه الله تعالى شديد العقابدر كيمي كه عذابله دوتر قتي دوتر
كمسه اكا مانع اولمزيس اول عذابلركه انلره اندورلدي حيف يره دكلديكه ظلم اوله زيرا حق تعالى
بر قومه اورزه عطا قلدوغي نعمتي محنته تبديل اتمزتا اول قوم حاللريني خيردن شره دوندرميجه
كورمزميسين حق تعالى مكه اهلي اوزره رسولني اولو نعمت واحسان ايتي قلدي اول قوم اول
نعمتلت قدرين بلميوب كافر اولديلر حق تعالى انلرك النددن الوب مدينيه نقل اندوروب
انصاريله انعام اتديكه قدرني بلوب شكر ايلديلر پس حق تعالى هيچ بر نعمتي قولده دريغ ايدوب
المزتا قول اول نعمتوك شكرني ضايع ايدوب اكا كافر اولميجه الله تعالى سميعدر بولروك
مقاللرين اشيدر وعليمدر افعاللرين بلور اكا كوره مجازات قلور كداب ال فرعون والذين
من قبلهم كذبوا بايات ربهم فاهلكناهم بذنوبهم واغرقنا ال فرعون وكل كانوا ظالمين
يعني حق تعالى بيوردكه يا محمد چون سنك قومكوك عادتي انكارده ال فرعون عادتنه دخي
اندن ايلروكيلر عادتنه دونديلر بزم دخي عادتمز هلاك سنك قومكله فرعون الي هلاك
اولدوغي كبي اولور انلر نتكم رسوللرينه واكا اينن كتابي تكذيب اتديلر بز دخي اول كناهلري
شوملغندن انلري هر بريني بر درلو عذابله هلاك ايتدك اما فرعوني اليله صويه غرق
ايلدك ربوبيت والوهيت دعواسين قلدوغيچون والي دخي بني قوبيب غيره طيد قلديچون
اولركه ظالملر اولديلر بر مخلوقي خالقه شريك قلديلر ان شر الدواب عند الله الذين كفروا
فهم لا يؤمنون الذين عاهدت منهم ثم ينقضون عهدهم في كل مرة وهم لا يتقون يعني بويير
يوزنده حركت ايدن مخلوقدن الله قاتنده هيچ كافردن شرلو يوقدركه ايمانه كلمزلر اما بو
لردن غيري نه قدر مخلوقكه قروده ودكرده وارهر جنسدن مجموعي الله تعالى نك وحدانيتنه
اقرار ايدوب تسبيح ايدر عاصي دكلر اوجماعت كرمزسه طاموية دخي كرمزپس كلب وخنزير
يكوكدر رسول اهمدنكه مولاسنه عاصي اولوب عصينه كره ابن عباس ايدر بو ايت بني قريظه

حقنده اندیکه کعب بن اشرف در اصحابیله زیرا اولر رسول الله چوق عهد ایدوب کرو صدیلر
مکه اهلنه معاونت ایدوب سلاح بغلندیلر رسول اوزره قتاله اتمکه کلدیلر اندن
انیدیلر عهدی اونتمشز دیو بر عهد دخی اندیلر اول عهدی دخی صدیلر بوندن اوتورو حق
تعالی دیدیکه خلقتك شرلوسی الله قاتنده شولردر که سن انلرکله عهد ایلدك اولر عهدلرین
صدیلر وعهدلرین صمقده تکریدن قورقمدیلر فاما تثقفنهم فی الحرب فشرد بهم من خلفهم
لعلهم یذکرون واما تخافن من قوم خیانة فانبذ الیهم علی سواء ان الله لا یحب الخائنین
یعنی اکر قتالده ظفر بولب ایرشه جك اولرسکور شول کمسه لره که سنکله انك اراسنده
عهد وار اکر سن انلره عقوبتله برایش ایشله که انی کوروب اول اردنده عهد ولر متفرق
اولالر طاغله لر اولاکه انلر دخی اوکت اولوب اوکتلنلر وکر بر قومدن خیانت بلورسك
که سنك عهدله امین قلالر اول عهده وفا قلمیوب کرو عهدلرین صیه لر سن دخی اولره بلدرکل
حربله ونقض عهدله دیکل که بز دخی نقض عهد اتدك حربه حاضر اولوك تاکه اولرده سزه
برابر اوله سز ایکی طرفدن غافللق اولمیه زیرا بر طرفدن بر طرف عهدی نقض ایدوب
انلره بلدرمدین اوزرلرنه قتاله وارمق خیانتدر بدرستی الله تعالی خائنلری سومز اوغزلری
عهدی نقض ایدرلر ولا یحسبن الذین کفروا سبقوا انهم لا یعجزون واعدوا لهم ما استطعتم
من قوة ومن رباط الخیل ترهبون به عدو الله وعدوکم وآخرین من دونهم لا تعلمونهم الله
یعلمهم وما تنفقوا من شیء فی سبیل الله یوف الیکم وانتم لا تظلمون یعنی حق تعالی ایدر ظن
المسون شول کم عربدن یا غیریدن کافر اولوب حق تعالینك وحدانیتنه انکار قلدیلر اول
جنبت عملری فوت اولا کیمه انك عقوبتی اولی ایرشمیه تحقیق اولر حق تعالی عاجز
قلمزلر انلر عقوبت اتمکدن بلکه اول عقوبت انلره ایرشر ودخی حق تعالی بیوردیکه
کوجکز یتدوکی قدر کافرله حرب ایجون یراق دوزتك اوقدن ویایدن وسلاحدن
وقلعه یاپمقدن واتلر باغلیوب بسلمکدن تاکه اول سلاحله الله تعالی دشمنلرینی وسزك
دشمنوکزی که کفار عربدر وغیریدر قورقدسز ودخی غیری قومیکه بولردن ارتق ایجوکزده
وار در کافرلردن ومنافقلردن سز انلری بلمزسز الله تعالی بلور نسنه که سز الله تعالی یولنه
خرج ایدرسز ات وسلاح اولوب یوقلر دوزرسز انك ثوابی سزه کامل ایرشر ضایع اولمز
وعملوکزك ثوابندن ذره قدر نقص اولمز ودخی دیشلردرکم هر اوده کم او قلدیای اولسه
اول اوه جنیلر کرمز وان جنحوا للسلم فاجنح لها وتوکل علی الله انه هو السمیع العلیم
یعنی حق تعالی بیوردیکه یا محمد اکر انلر صلح اتمك دیلسه لر واکا رغبتلری اولوب میل اتسه لر
سن دخی اولرکله صلح اتمکه میل ایله اعتمادکی الله ایدوب یقینوکی محکم ایله وکر کرو اولر
عهدلرین صاچق اولورلرسه بن سکا نصرت قلورن سنی مخذول اتمزین کیم سنك اللهك
سمیعدر انلرك مقالتین اشیدر وکر بجه عهد ایدرلر ودخی علیمدر اولرك عهدی نقض
اتدکلرینی بلور انلرك جزاسین قلور وان یریدوا ان یخدعوك فان حسبك الله هو الذی

ایرشمیه ماه

ایدك

ایدك بنصره وبالمؤمنین والف بین قلوبهم لو انفقت ما فی الارض جمیعا ما الفت بین
قلوبهم ولکن الله الف بینهم انه عزیز حکیم یعنی حق تعالی ایدر یا محمد اکر صلح اتمکه سنوکله
الدشمق ایدرلرسه الله تعالی کافیدر نصرت ویرمکده اول الله در اول که سکا نصرت ومعاونت
قلوب قوی قلدی نصرتله دخی مؤمنلرله نصرت قلدیکه انصاریلردر اولر اکی قبیله ایدی
بری اوس وبری خزرج اولرك اراسنده جاهلیت وقتنده هیچ عداوت کتمزدی الله تعالی
اولرك اراسندن عداوتی کوتروب بری برینك کوکلنه الفت طونردی حق تعالی ایدر یا محمد
اکر یریوزینك مالنی ومتاعنی کلی خرج اتسك که انلر اوزرنه که اول اکی قبیله نك کوکلرین
بری برینه الفت دوتدوره طاقتك یتمیایدیکه الفت دوتدوریدك لیکن الله تعالی انلره
الفت دوتدردی اسلامله اول عزیز وحکیمدر حکم ایدر الفتله انصار اراسنده وحکم
ایدر نصرتله انلرك اعداسینه اوزرینه بو آیتده اشارت وار الله رضا ایچون بری برینه دوست
دوتنلرکه بری برینه کوکلری الفت دوتر مؤمن اولدرکه الفت دوتر اوله اسلام حقنده رعایت
ایدیجی اولوب خیر یوقدر انلرده که نه کندی وکیمسه الفت دوتمزکه انلرکله الفت دوتا یا ایها
النبی حسبك الله ومن اتبعك من المؤمنین یا ایها النبی حرض المؤمنین علی القتال ان یکن
منکم عشرون صابرون یغلبوا مائتین وان یکن منکم مائة یغلبوا الفا من الذین کفروا بانهم
قوم لا یفقهون یعنی حق تعالی ایدر یا محمد الله تعالی سکا یتر معاونت ونصرت ویرمکه دخی اول
مؤمنلر که سکا متابعت قلدیلر ودخی بیوردیکه یا محمد تحریض ایدوب یلند مؤمنلری کافر
لرایله مقاتله قلمغه بلدرکل انلره که اکر سزدن یکرمی کشی اولورسه کم قتال اوزرنه صبر
ایدیجیلردن اولوب ثابت قدم اولورلرسه کافرلرده اکی یوز کشینك اوزرنه غالب اولالر
وکر یوز صبرلو کشی اولورسه بك کشی اوزرنه کافرلردن غالب کلدلر زیرا بر قومدرکه الله
تعالی امرینی ادراك اتمزلر مجاهد ایدر بو مخصوص صدی بدر کوننده اون کافره بر مؤمن اوله مؤمنلر
اشیدوب جبر شدیدلر تضرع ایله دعا قلدیلر بزم بروممز اون کشیه مقاومت قلدیدیلر
حق تعالی بو آیتی اندوردی اولردن تخفیف قلوب بویردیکه الآن خفف الله عنکم وعلم
ان فیکم ضعفا فان یکن منکم مائة صابرة یغلبوا مائتین وان یکن منکم الف یغلبوا
الفین باذن الله والله مع الصابرین یعنی حق تعالی ایدر شمدی الله تعالی سزك اوزرکزه
قتال امرینی تخفیف وتسهیل قلدی ویردی اندنکه بدر کوننده قتالده سزه عرض قلدی ایدی
بلدیکه عجز وار بر وکره اکی کشی قلدی واکر سزدن یوز صبرلو ثابت قدم کشی اولورسه که الله تعالی
دن ثواب اومجی اولوب جهاد ایده لر مشرکلردن ایکی یوز نه غالب کله لر اکر بك کشی اولرسه
کافرلردن اکی بکینوك اوزرنه غالب کله لر الله تعالی امریله وانك نصرتیله که الله تعالینك
عونی ونصرتی صابرلرله در لازم اولدیکه بر مؤمن اکی کافردن قاچمیه که ودخی بر قوم کندو قدر
قومدن قاچمیه کما ولرولك صاغنندن نه قدر که اکسه اول قدر حق تعالیدن نصرتلری
اکسلور ما کان لنبی ان یکون له اسری حتی یثخن فی الارض تریدون عرض الدنیا والله

يريد الآخرة والله عزيز حكيم يعني جائز دكلدر پيغمبره كه اسيرلري فديه قلوب قيوويره
ليكن سيفله قتل ايليه تا كه دك كه يريوزنده دشمن اوزرينه غالب اوله سز فديه
الوب دنيا عرضني ديلرسز دين قوي اولمدين يعني يوقدر پيغمبرلره كه اسيرلردن فديه
الوب قيووير تا يريوزنده اسلام غالب اولنجه ديلرسز كه دنيا عرض الاخر بوحاله
كه الله تعالى ديلر كه دين عزيز اوله كافرلر قتل اولنوب ذليل وحقير اولمق ايله الله تعالى عزيز
در ملكنده وحكيمدر امرنده بونجه ديلرسه حكم ايدر لولا كتاب من الله سبق لمسكم فيما
اخذتم عذاب عظيم فكلوا مما غنمتم حلالا طيبا واتقوا الله ان الله غفور رحيم
يعني حق تعالى ايدر اگر الله تعالينك علم سابقنده امت محمده مال غنايمي بيت حلال
دكلمش سه اول فدا الدوغكزچون شمدي سزه اولو عذاب ايرشيدي پس حق تعالى
حلال قلوب بيوردي كه بيت شول سنه دنكر سزه غنيمت اولدي كافرلردن قهرله
الدوغكز اول سزه حلالدر شبهه سز تا اول قته دك مال غنيمت حلال دكلدي اوداي شوب
كوكدن اني يقردي پس حق تعالى بيوردي كه مال غنايده بيت فور قلنا الله تعالى دن سزه
بوبردغني يرنده كتوردك اكا مخالفت قلوب عاصي اولمك بدرستي الله تعالى غفوردر قول
لرندن صوجلرين عفو ايدر ما لغنايم حلال اولمزدن اول الدقلريچون عقوبت اتمز
رحيمدر اسيركزي اول الدقلرين حلال ايدر يعني ايت يا محمد عباسه يا ايها النبي قل لمن
في ايديكم من الاسرى ان يعلم الله في قلوبكم خيرا يؤتكم خيرا مما اخذ منكم ويغفر لكم و
الله غفور رحيم يعني ايت يا محمد عباسه وقردشي اوغلنه كه اسيرلرندر اگر الله
تعالى سزلرك كوكلوكزده معرفتدن صدق ويقين بولاجق اولورسه كه تردد وكز اوليه
سزه كرودينا ده بيك دينا وير دخي كناهلروكزي يرلغيه كه الله تعالى غفوردر شرك
ايجنده اولان نسنه لري ايمانله عفو ايدر رحيمدر اسلام ايچنده اولان كناهلر دخي يرلغر
فا جنكدر توبه قلدوان يريدوا خيانتك فقد خانوا الله من قبل فامكن منهم والله
عليم حكيم يعني اولردن فنقيسي كه سكا مخالفت قلا اسلامه نصكه كروكفره ميل ايليه
تحقيق اولر بوندن ايلرو دخي الله عاصي اولوب كافر اولمشلردر الله تعالى قدرت
ويروب انلرك اوزرينه غالب قلدي بدركونتنده تاكه سن انلري قهر ايدوب اسير ايلدك
الله تعالى عليمدر بوخلقك افعالني بلور حكيمدر سكا انلرك اوزرينه مكنتيله حكم ايدر
اگر سكا خاين اولوب كرو مخالفت قلا گريدرده نه قلدوكسه بولرده دخي اني اشلكل
ان الذين امنوا وهاجروا وجاهدوا باموالهم وانفسهم في سبيل الله والذين
اووا ونصروا اولئك بعضهم اولياء بعض والذين امنوا ولم يهاجروا ما لكم من ولايتهم
من شيء حتى يهاجروا وان استنصروكم في الدين فعليكم النصر الا على قوم بينكم وبينهم
ميثاق والله بما تعملون بصير يعني حق تعالى ايدر بدرستي شول كمسلر كه ايمان كتورديلر
قرآنه ورسوله تصديق اتديلر ومكه دن مدينه يه رسول قاتنه كوچب واردلر ودشمنله

مجاهد

مجاهده قلديلر ماللريله ونفسلريله الله تعالينك رضاسي اولدوغي يرلرده سعي اتديلر ودخي
شول كمسه لر رسول ايله هجرت ايدوب وارنلري قبول ايدوب كندولره ضم اتديلر واولرينه
ساكن ايدوب يرلرنده ويورتلرنده انلره دخي نصيب قلديلر ورسوله يردم قلديلر زيرا
ابتداء اسلامده حكم ميراث آنله ايديكه هجرت ايدنلر كه قوم وقبيله اولالر بربري اولسه
وارثه سي انلر يردي شول كه هجرت اتمدي ورسوله نصرت اتمدي مسلمان دخي اولورلر
ميراث يمزلردي حق تعالى بو حكمي قلدي تا اول مسلمانلري هجرته رغبت اتدرميكچون
زيرا اول وقت هجرت فرض ايدي بونده نصكره انيدي شول كم ايمان كتورديلر مكه دن
كوچب مدينه يه كلمديلر بو قدر سزه هيچ برنسنه انلردن ولايت ميراثدن تا مدينه يه
هجرت المنجه ايديلر يا رسول الله اگر انلر بزدن معاونت طلب اتسلر بز انلره معاونت
قلمليمي حق تعالى دن بوحكم اندي كه اگر اول ايمانه كلوب هجرت قلمايانلر سزدن مشركلر
اوزرينه ياردم ديلرسه انلره ديكچون معاونت قلوك كه سزه البته نصرت قلمق اول
وقتده مشركلر اوزرينه واجبدر چون اول مؤمنلر له قتال ايدنلر الا كه شول قوملر مقابله
ايدن كه انلر كلدسزك ارا كزده صلح اوزره عهد وميثاق واردر انلرك اوزرينه واريب
معاونت قلمالك امتا اورتالرنده صلح ايلك كه الله تعالى نصرتندن ومعاونتندن
جميعني كورر يا دين سزه انلرك جزاسين جنتلر حور وقصور ويرر والذين كفروا بعضهم
اولياء بعض الا تفعلوه تكن فتنة في الارض وفساد كبير يعني اول كه كافر اولوب
قرآنه ورسولنه انكار قلديلر اولر دخي بعضي بعضسنك وليسيدر ميراثده سزكله اولرك
ارالرنده توارث يوقدر ولايت دخي يوقدر كه كافرك وليسيدر مؤمن مؤمنك وليسي
درنه كافر مؤمندن ميراث يرنه مؤمن كافردن اگر انا اوغل دخي اولورسه اگر سز ولايت
مؤمني مؤمنه وولايت كافري كافره قلمايجق اولرسكوز يريوزنده فتنه اولور واولو
فسادلر اولور كه قانلر دوكلمك سبب اولور پس سزه امر اولنانه اشلك كه ولايت دينله
در يعني دينده برابر اولمغله كه مؤمن معمنله كافر كافرله والذين امنوا وهاجروا وجاهدوا
في سبيل الله والذين اووا ونصروا اولئك هم المؤمنون حقا لهم مغفرة ورزق
كريم يعني اولر كيم ايمان كتورديلر ومكه دن مدينه يه هجرت اتديلر والله يولنده جهاد ايدوب
قليچ اوردلر دخي اولر كيم مهاجرلري يورتلرنه ساكن اولندردلر كندولره ضم اتديلر و
رسوله نصرت ايدوب قليچ اوردلر حقيقت مؤمنلر اولردر كه ايمانلرنده صادقلردر
مغفرت ورحمت ورزق واسع جنتده اولرو كيچوندر والذين امنوا من بعد وهاجروا
وجاهدوا معكم فاولئك منكم واولوا الارحام بعضهم اولى ببعض في كتاب الله ان
الله بكل شيء عليم يعني اولر كيم هجرتدنصكره ايمان كتورديلر دخي هجرت اتديلر ودخي سزكله
بيله جهاد اتديلر اولر دخي دين ايچنده سزدندر هجرت ثوابنده سزكله برابردر ودخي اول
كم بري برينه رحمله قرابت واردر انلرك بعضيسي اولى در بعضندن ميراث يمكده مهاجردن

وانصاردن بو كلام ناسخدر رسول كلامت كه كجدي يعني ايمان كتورب هجرت اتمينلركه
قوم وقرابتي دخي ميراث يمزلردي انله هجرتله ونصرتله اولوردي نتكم بياني كجدي اول
حكم بو نكله منسوخ اولدي كه قرابت اولن هجرت ايتدكده بري برندن ميراث يه لر مرتبه لري
اوزره نتكم الله تعالى كتابنده حكم ميراث ثابت اولدي الله تعالى حكميله بدرستي الله تعالى
كل شئ عليم بلورعليمدر قسمت ميراثي والله تعالى اعلم واحكم والحمد لله وحده

سورة التوبة مائة وثلثون اية

براءة من الله ورسوله الى الذين عاهدتم
من المشركين فسيحوا في الارض اربعة اشهر واعلموا انكم غير معجزي الله وان
الله مخزي الكافرين يعني شبو ايت الله تعالى دن ورسولندن بر اشندر يعني عهد
نقض اتمكدر رسول كمسه لركم مشركلردن انلر وكله عهد اتدوكزد وبن مشركلر خطاب
ايدوب بويردي كه شول درت ايكر اشهر حرمدر سز يريوزنده سير ايدوب
قورقوسز امين لك ايله يورك كه اندنصكره سزه عهد وامان يوقدر بلوك كه اكرچه
سزه اول دورت ايي اجل اولندي انده سز كلمسقانكلزي اولتميه اول وعده اولنمق الله
تعالى نك عقابنه سزدن فوت اتدرمز ودخي بلوك كه تحقيق الله تعالى كافرلري دنياده
قتل عذابيله خوار ايدر ودخي اخرتده اودعذابيله خوار ايدر واذان من الله ورسوله
الى الناس يوم الحج الاكبر ان الله بري من المشركين ورسوله فان تبتم فهو خير لكم فان توليتم
فاعلموا انكم غير معجزي الله وبشر الذين كفروا بعذاب اليم يعني الله تعالى دن اعلامدر
ودخي رسولندن مكه اهلنه حج اكبر كوننده تحقيق الله تعالى ورسولي مشركلردن بريدر
وكر شركوكزدن رجوع ايدوب دونرسكوز سزه خيرلودر كفراوزره دورماقدن
وكر اسلامه كلمكدن امتناع ايدوب اعراض ايدرسكوز وكفراوزره قايم اولوب
صنملره عبادت ايدرسكوز بلوك كه سز الله تعالى نك عذابني سزدن فوت اتدرمزسز
يا خود كلورسه منع ايدرمزسز يا محمد اول قتي اجكجي عذابلري شول كمسنه
انكار ايدوب كافر اولديلر اول عذاب اولدنياده قليج التنده دلمكدر واخرتده
ابدي اودعذابيدر الا الذين عاهدتم من المشركين ثم لم ينقصوكم شيئا ولم يظا
هروا عليكم احدا فاتموا عهدهم الى مدتهم ان الله يحب المتقين يعني الا شول كمسه لركه
مشركلردن سز انلركله عهد اتدوكز كه انلر بنو كنانه وبنو ضمره قبيله سيدر اولسر
عهدلرين نقض اتمدن صقنديلر يا بركسيه موافقت ايدوب انلره يردم ايجون
سزلك اوزريكوزه كلديلر سز دخي انلركله عهدوكزي تمام ايلك تا مدتي تميمنجه كه
الله تعالى عهدين صقلنيلري سور فاذا انسلخ الاشهر الحرم فاقتلوا المشركين
حيث وجدتموهم وخذوهم واحصروهم واقعدوا لهم كل مرصد فان تابوا واقاموا الصلوة
واتوا الزكوة فخلوا سبيلهم ان الله غفور رحيم يعني حق تعالى ايدر قاچن حرم ايلري
كچه كه انلره وعده قلوب دورر سي دبلك مشركلري هرقنده كه بولورسز حلله

اولسون حرمده اولسون شول مشركلر يكه اولره بوندن صكره عهد يوقدر دخي انلري دوت
اسير ايدك محكم بندله بغلك اكر طشره ده ظفر بولمز سكوز قلعه ايچنده محاصره قلوك
ودخي هر يولك كه انلرك اوغرعيدر كوزجيلر قويب كوزه دك كه دوب الله كتورمز
وكردوند وغكز دنصكره شرك لرندن توبه قلورلرسه ودخي نمازك وزكوتك فرضلغنه
تصديق ايدوب اشلمكه اطاعت ايدرلرسه يوللرينه قيوورك انلري اولدرمك كه
الله تعالى غفور در اسلامه كلنلري رحمتي برله اسركروان احد من المشركين استجارك
فاجره حتى يسمع كلام الله ثم ابلغه مامنه ذلك بانهم قوم لا يعلمون يعني يا محمد اكر
مشركلردن بركمسه سندن امان طلب اتسه سن اكا امان ويروب امين قلغل تاكه
سن قراني انك اوزرينه اوقيوب عرض ايليكلر تا سندن كلام الله اشده اولا كه
تصديق ايدوب ايمانه كله والا اسلامدن امتناع ده خي ايرجلت اولورسه اني اولدر
قونه يرده كلديسه كروما منه ايرشه بونه سكا امر اتدوكم اندن اوتردد كه بولر
بو حكمده جاهللردر كيف يكون للمشركين عهد عند الله وعند رسوله الا الذين
عاهدتم عند المسجد الحرام فما استقاموا لكم فاستقيموا لهم ان الله يحب المتقين
يعني حق تعالى توبيخ ايدوب بيورركه نته عهد وامان اوله اول مشركلر ايچون الله تعالى
قاتنده كه انلر الله تعالى نك وحدانيتنه ورسوله وقرانه انكار ايدرلر هيچ انلره الله و
رسول قاتنده عهد وامان يوقدر الا شول لرم كم سز انلركله عهد قلدوكز مسجد حرام
قاتنده كه اولر بني كنانه بني ضمره قبيله سيدر عهدلرين صقلديلر الله تعالى امر ايلديكه
انلرك عهدلري وقتي تمام ايره لرمادامكه اولر عهدلرنه وفا قلوب قايم اولالر سز
دخي انلر ايچون عهدوكزي صقلمغه قايم اولوك مدت تمام اولنجه بدرستي الله تعالى
الله دن قورقب عهدلرين صقليانلري سور كيف وان يظهروا عليكم لا يرقبوا فيكم
الا ولا ذمة يرضونكم بافواههم وتابى قلوبهم واكثرهم فاسقون يعني نه عهدي اولدا اول
مشركلرك كه اولر سزك اوزروكزه معاونلردر وترلركه ظفر بولوب سزه غالب اولالر
هيچ سزك حقكزده قرابت وعهد صقلمزلر دللريله منافقلر كبي سزه طاتلو كلام ايدرلر
كرچه صنورسز اما كوكللريله انكار ايدوب عداوت قلورلر اصله سوزلرنك
حقيقتي يوقدر انلرك چوغي فاسقلردر كه عهدلرنه دورمزلر اشتروا بايات الله
ثمنا قليلا فصدوا عن سبيله انهم ساء ما كانوا يعملون يعني بولر اياتلريني از بهايه
صاتديلر كه دنيا متاعيدر الله تعالى يولنه كرمكدن خلق منع اتديلر بدرستي بولر
نه يا وز اشي اشلديلر كه اكي جهان سعادتندن بله زيانكار اولديلر لا يرقبون في
مؤمن الا ولا ذمة واولئك هم المعتدون فان تابوا واقاموا الصلوة واتوا الزكوة
فاخوانكم في الدين ونفصل الايات لقوم يعلمون يعني بولر هركز مؤمنلر حقنده
نه قرابت صقلرلر ونه عهد صقلرلر بولر حددن تمام تجاوز قلمشلردر عهدلرين

صمقده والله امرینی ترك ایتمکده سز بولره امان ویرمك دوتك هرقنده بولسکوز
اولدورك اکر توبه ایدوب شرکلرندن دونرلرسه نمازك وزکوتك فرضینه اقرار
ایدرلرسه قیوویرك اولردین ایجنده سزك قرداشلروکز درسز جلبی اولردخی مؤمنلردر
بزحقی شویله بیان قلورز هرقومه کیم اولربلورلر بوکلام الله تعالیدن درا کا اطاعت
کتوروب حکمنه منقاد اولورلر وان نکثوا ایمانهم من بعد عهدهم وطعنوا فی دینکم
فقاتلوا ائمة الکفر انهم لا ایمان لهم لعلهم ینتهون الا تقاتلون قوما نکثوا
ایمانهم وهموا باخراج الرسول وهم بدؤکم اول مرة اتخشونهم فالله احق ان تخشوه
ان کنتم مؤمنین یعنی حق تعالی ایدر سز مقاتله اتمز مسز برقومله کر اندر عهدلرینی بوزرلر
هنوز مدت تمام اولمدین ودخی قصد ایدرلرکه قتالیله رسولی ورتادین کتوره لر
سزدن اول عهدی بوزرصد لرکه بنی بکر قبیله سی بونلره معاون اولوب بنی خزاعه اوزرینه
کلدیلر بولردن قورقرمسزکه بونلرکله مقاتله قلمزسز الله تعالی حقلو قدرکه اندن قورقه
امرنی ترك ایتمیه سز اکر الله تعالینك وعده سنی ونصرتنی تحقیق کرچکلد وکزسه بوندن
صکره وعده قلدی رسول دلندنکه کافرلره انلرك قلیجیله عذاب ایدوب انلری هزیمتله
ذلیل قلوه انلرك اوزرینه نصرت ویره اول وعده لرینی یرینه کتوردی وعده قلدوغنك
خلافنی قلمدی قاتلوهم یعذبهم الله بایدیکم ویخزهم وینصرکم علیهم ویشف صدور
قوم مؤمنین ویذهب غیظ قلوبهم ویتوب الله علی من یشاء والله علیم حکیم یعنی
الله تعالی مکه اهلندن کیمه دیلرسه دین اسلامه هدایت ویرر الله تعالی علیمدر خلق
دن کیم ایمان کتوردوکین بلور عوض ویرر ودخی حکیمدر قوللری ارا سنده کیمنه نصرتله
حکم ایدر وکیمنه هزیمتله حکم ایدر ام حسبتم ان تترکوا ولما یعلم الله الذین جاهدوا
منکم ولم یتخذوا من دون الله ولا رسوله ولا المؤمنین ولیجة والله خبیر بما تعملون
یعنی ای مؤمنلر ایله می ظن ایدر دوکز کم همان شول ایمان اوزره قورتوله سز قتالیله
امر اولنمیاسز قتال سزه بیورلمیه الله تعالی یولنده زحمت چکمدین ونفسکزله جهاد
المدین واروب اوجماغه کیره سز یا حق تعالی سزدن مجاهد ایدن کیمدر وایتمیین
کیمدر تمیز ایتمیه ومعلوم قلمیا یاخود سزدن قنقکز الله دن ورسولدن ومؤمنلردن
غیری یکسه نی کافرلردن دوست دوتر قنقکز دوتمز انی تمیز قلمیه اکرچه الله تعالی
سزك نه قلدوغکزی ونه قلاجاغکزی دخی بلورکه قنقکزدن خیر کلیسر وقنقکزدن
شر کلیسر جهاده کم مطیع اولوب وکم مخالفت قلیسر واهل کفردن کم دوست دوتسر
وکم دوتمیسر هنوز یرتمدین دخی بلوردی اما کندو علم غیبندن بلمکله بولرا وجماعته
مستحق اولمزلردی تا اول جهاد وباقی افعال اولردن ظهوره کلمینجه پس بو احکام
دین قول اوزره بوندن اوتروبویرلدیکه اسباب دخول جنت واسباب دخول نار
هربری اهلندن ظهوره کله انکله اهل جنت واهل نار تمیز اوله ما کان للمشرکین

ان یعمروا مساجد الله شاهدین علی انفسهم بالکفر اولئك حبطت اعمالهم وفی النار
هم خالدون یعنی یوقدر کافرلره که مسجد حرامی عمارت ایده شول حالده که کندو کفر
لری اوزره اقرار ایدر اولالر چونکه ایمانلری اولمیا اول عملرندن انلره اخرتده فایده
اولمز عملرینك ثوابی باطل اولور کندولر طاموده مخلد اولورلر انما یعمر مساجد الله
من امن بالله والیوم الاخر واقام الصلوة واتی الزکوة ولم یخش الا الله فعسی اولئك
ان یکونوا من المهتدین یعنی بدرستی مسجدی اول کمسنه عمارت ایدر که الله تعالینك
وحدانیتنه تصدیق ایدوب یوم قیامته تمام اقرار ایتمش اوله زیرا مسجدی عمارت
قلمق انده جمع اولوب عبادت اوزره قایم اولمقدر انلر جودانده جماعت اولوب
نمازی اقامت اتمزلر پس انی عمارت ایتمش دخی اولمزلر اندن اوترو حق تعالی بویوردیکه
مسجدی شول کیسنه عمارت ایدر که نماز قلالر وبیتش وقتده انك اوزره دایم اولوب
ارکانلریله شرطلرینی رعایت ایدوب وقتنده ادا قلالر وما لکرندن فرض اولنمش
زکوتی قوت المیوب ویره لر والله دن غیری کمسنه دن قورقمیه لر وانی برلیوب
اکا عبادت قلالر بولردرکه دینلرنده هدایت بولدیلر قلدقلری عمله دخی ثواب بولور
بولر لرکه اصل مبنی در ایمان اوزره اجعلتم سقایة الحاج وعمارة المسجد الحرام
کمن امن بالله والیوم الاخر وجاهد فی سبیل الله لا یستوون عند الله والله لا یهدی
القوم الظالمین یعنی سز اول سقایه اهلنی که حاجیلره صو ویررلر الله ایمان کتورنله
برابرمی کوردسز یا اخرته ایمان کتوروب الله یولنده جهاد قلنلری ومسجد حرامی عبادتله
عمارت قلنلری سز کوکی ویقویخی یاپوب عمارت قلدوغکزله وسزلك جهاد کزله
برابرمی کوردسز انلرکله بولرنه عملده ونه ثوابده الله تعالی قاتنده برابردکلدر الله تعالی
مشرکلره هدایت ویرمز نجیب حقه وانلره معرفت کرامتیله اکرام ایتمز مادامکه کفر
اوزره اولالر الا مکرکه کفری ترك ایدهلر الذین امنوا وهاجروا وجاهدوا فی
سبیل الله باموالهم وانفسهم اعظم درجة عند الله واولئك هم الفائزون
یبشرهم ربهم برحمة منه ورضوان وجنات لهم فیها نعیم مقیم خالدین فیها ابدا
ان الله عنده اجر عظیم یعنی اولرکه الله تعالی وحدانیتنه تصدیق اتدیلر ومکه دن
مدینه یه هجرت قلدیلر والله یولنده کافرلره جهاد اتدیلر بونلر اعظمدر ثواب یوزندن
واعلیدر درجه یوزندن الله قاتنده جنت ایچره شولردنکه ایمان کتوردیلر ومسجدی
عبادتله عمارت قلدیلر اوندن قورتلوب ابدی سعادته ایردن دخی بولردر ودخی
حق تعالی اولره دنیاده اولم وقتنده واخرتده کروقوبد قلری وقت کندونك رضاسیله
ورحمتیله بشارت قلور دخی جنتلرله که انك ایچنده اوله حاصلدر ابدی نعمتلری
دایم که هیچ انقطاعی یوق بوحالده که اندن اولر مخلد اولالر چقماق وعزل اولمق
واولمق یوقدر بدرستی الله تعالی قاتنده درا ولو ثوابلر اولره که جدله الله رضاسنده سعی اتدیلر

يا ايها الذين لا تتخذوا اباءكم واخوانكم اولياء ان استحبوا الكفر على الايمان
ومن يتولهم منكم فاولئك هم الظالمون يعني اي انلر كه ايمان كتوردیلر سز اتالروكزی
وقرداشلروكزی دوست دوتمك چون اولر ايمان اوزره كفری اختيار قلدیلروكافر
لرله اوترمغی اختيار ایدوب مؤمنلری ترك اندیلر هر كمسه كه انلری دوست دوتسه
بزم حكمومز اشتدكدنصكره اول حكمی ترك ايلسه انلر كلی ظالملردن اولدیلر وكندو
نفسلرينه ضرر ایدجی اولدیلر دنيا واخرت بلاسنه اوغرتاغله قل ان كان اباؤكم
وابناؤكم واخوانكم وازواجكم وعشيرتكم واموال اقترفتموها وتجارة تخشون
كسادها ومساكن ترضونها احب اليكم من الله ورسوله وجهاد في سبيله فتربصوا
حتى ياتي الله بامره والله لا يهدي القوم الفاسقين يعني ايت يا محمد اول هجرت ترك
ايدنلره اگر سزه اتالركزوا وغلنلروكز وقرداشلروكز وعورتلروكز وقوم وقبيله كوز خوش
كلوب واول مالكز مكه ده كسب اتدوكز دخی متاعكز كساد اوله مدينه يه كلمیه دیو قورقر
سز ودخی اولروكز كه مكه ده يجنده اوتروب اقامت اتمك سزه خوش كلور بولر كلی سزه
اللهدن ورسولدن والله يولنه جهد قلمقدن سوكلورك اولديسه منتظر اولوب
كوزدتك اكا دك كه اول سودكوكز قومی الوكزله دیلك حكم كله ومكه فتح اولنه
ياخود اولوم كله اولسز كوزكوزانه اجله كوره سز كه الله ورسوله مخالفت قلمق
جزاسيه نتندربس چون سز الله حكمی ترك اتمكله فاسق اولدوكز بلوك كه الله تعالى
فاسقلره طريق هدايت ويرمز مادام فسق اوزره ثابت اوله الا مكر توبه ايدوب
اول فسقدن رجوع ايده لر بو ايت ظاهر اجتهد ره مؤمنه كم فاسق وكافری ترك
ايليلر صله رحم دخی قلميلر الله رضاسيچون انلردن فرقت ايده لر نه قدر كندويه يقين
قرابتی دخی وارسه ودخی بر شهرده كی فساد وضلالت غالب اولا اولولری اكا راضی
اولوب بقالردوره لر كوچلری يتركن منع اتميلر كتمی اول شهردن دینی مصلحتيچون
قويب بر يره دخی كتمك كرك انلر نه قدر باغی وباغچسی وكوركلو مسكنلری دخی وارسه
انلرك محبتی اوزره الله تعالى ورسولی محبتی تمام اختيار ايده وقوم وقبيله سی رضاسنك
اوزرينه اللهله ورسول رضاسی اختيار ايده ظالملغی كندويه روا كورميه لقد
نصركم الله في مواطن كثيرة ويوم حنين اذ اعجبتكم كثرتكم فلم تغن عنكم شيئا وضاقت
عليكم الارض بما رحبت ثم وليتم مدبرين يعني حق تعالى ايدر تحقيق بز سزه چوق يرلرده
نصرت قلدم يوم بدرده وبني قريظه غزاسنده وخيبر كوننده ومكه فتح اولدوغی
كوننده خصوصا كه حنين كوننده چوقلغكوز سزی عجبه كتوردی دشمنی حقير كوردكوزی
بزم نصرتمزی اونتدوكز اول چوقلغكوز الله تعالينك حكمی وقضاسی منع ايده مديكه
دشمن سزه غالب اولدی يريوزی كيك لكيله سزه طار اولدی دونوب قچوكن كرو
دندوكز ثم انزل الله سكينته على رسوله وعلى المؤمنين وانزل جنودا لم تروها وعذب

الذين

الذين كفروا وذلك جزاء الكافرين ثم يتوب الله من بعد ذلك على من يشاء والله
غفور رحيم يعني مؤمنلر منهزم اولدقدنصكره حق تعالى رسولی اوزره دخی مؤمنلر اوزره
فضل ایدوب نصرتی اندردی بش بيك فرشته لشكری اندردی كه انلری كورمزلردی
قتل اتمكله وهزيمتله كافرلره عذاب ايلدی اول كه قتل وهزيمت كافرلرك دنياده جزاسيدر
اخرتده خود عذابی باقی اولسر بو ايتده دليل حجت واركه كشی كبيره كناه اشلمكله ايماندن
چقمز بمش زيرا اول مسلمانلر كه صف قتالدن قاچديلر كبايردندی حال بودركه طغمشی
لری كافردن چوغدی بوبيليكن حق تعالى اولركرو مؤمنلردن دیو ذكر ايلدی اكر ايماندن
چقه لركركدی كه كفرله ذكر ايديدی اندن حق تعالى كيمه ديلرسه هدايت ويروب
اسلامه كتوردر مالك بن عوف لشكرندن شولر كه اسلامه اهل اوله الله تعالى غفور
در مشركلر اسلامه كلدكدنصكره جميع شركله اشلدوكی كناهكريارلغر رحيمدر اسلام
ايچنده كی كناهكرعفو ايدر تحنكر تو به ايدكلر يا ايها الذين امنوا انما المشركون نجس
فلا يقربوا المسجد الحرام بعد عامهم هذا وان خفتم عيلة فسوف يغنيكم الله من فضله
ان شاء ان الله عليم حكيم يعني اي انلر كه ايمان كتوردیلر تحقيق بلوك كه مشركلر نجلر
در اشبو يللرندنصكره ايرق مكه حرمنه كرمسونلر امام ابو حنيفه واصحابی اتديلر
مسجد حرامدن غيرنه جائزدر زيرا تحنكر كافرلردن ايلجی كلسه مدينه ده مسجده كيررلردی
چون حق تعالى مشركلری مسجد حرامه كيرمكدن منع ايلدی كافرلرك تاجرلری مكه
اهلنه ايتديلر بز انده وارمايجق سزه نعمت التون كم كتورر ندن يرسز حق تعالى بو ايتده
بيورديكه اكر فقردن واحتياجدن قورقرسكوز تيز زماننده حق تعالى سزی رزقلد غنی قله
كندو فضلندن واني كندودلكيله سزه دايم قلی ويره بونی اشيدوب اهل مكه كلی فرح
اولدلر پس تجده اهلی اسلامه كلدلر دخی يمن اهلندن بر طائفه دايم دكزدن وقرودن
مكه يه طعام طاشديلر حق تعالى مكه اهلی كافرلر تاجرلرندن مستغنی قلديكه هيچ انلره
محتاج اولمديلر بدرستی الله تعالى عليمدر خلقك نه احتياجی واردر بلور حكيمدر حكمله
مقصودلرينی يرينه كتورر قاتلوا الذين لا يؤمنون بالله ولا باليوم الاخر ولا يحرمون
ما حرم الله ورسوله ولا يدينون دين الحق من الذين اوتوا الكتاب حتى يعطوا الجزية عن يد
وهم صاغرون يعني حق تعالى ايدر سز مقاتله ايدك شولره كه انلر الله تعالينك بركنز
تصديق اتمزلر دخی اولومدن صكره بعثه دخی انكار ايدرلر الله تعالى اندردوكی
كتابلر ايچنده حرام قلدوغی بولر حرام قلمزلر حق دينه بيونوب ويروب منقاد اولمزلر
شولر دنكه اولر اهل كتابدر كلمه شهادتی اقرار اتمزلر يعني بولر موحدلر كبی ايمان كتورمزلر
زيرا اهل كتاب اللهه اقرار ايدرلر ليكن ديرلر كه انك ولدی واردر وكذلك بعضی دخی
اقرار ايدرلر ليكن اهل جنتك نعمته انكار ايدرلر زيرا اولرك جنتده يمك واچمك و
جماع قلمغه اقرارلری يوق تصديق اتمزلر نتكم حق تعالى بلدوروب خبر ويردی پس حق تعالى

امر الملدیکه اولورکله قتال ایده‌لرتا اکادك که مقهور اولب جزیه ویرمکه راضی اولالر خورلغله
وحقارتله امام فقیه ایدر کفارله مقاتله قلمق اوج نوع اوزره در بر اولدر که قتال
ایده‌لرتا اکادك که مسلمان اوله جزیه قبول اولنمیه اول عرب مشرکلریدر و عربدن مرتد
اولنلر و غیریدن ایکنجی وجه اولدر که قتال ایده‌لر اکادك که مسلمان اولالر یا جزیه ویره‌لر
بولر یهودیلر و نصرانیلر و مجوسیلردر یهود و نصاری حکمی بو آیتله ثابت اولدی مجوسیلر
حکمی خبر رسول الله نتکم بیوردی سنوا بهم سنة اهل الکتاب یعنی بولره دخی اهل کتاب
طریقنی وضع ایدك که یا اسلامدر یا جزیه اوچنجی وجه اختلاف اوزره در که اولسر
عربدن غیری مشرکلردر دخی اهل کتابدن غیرنك هندی کبی شافعی دیر که بولردن جزیه
المق جائز دکل اما ابو حنیفه قولنده بولردن جزیه المق جائزدر نتکم مجوسیدن زیرا بولر
دخی عربدن دکل وقالت الیهود عزیر ابن الله وقالت النصاری المسیح ابن الله ذلك
قولهم بافواههم یضاهؤن قول الذین کفروا من قبل قاتلهم الله انی یؤفکون یعنی یهودیلر
ایتدیلر عزیر ابن الله در و نصاری ایتدیلر عیسی ابن الله در بو سوزلر انلرك اغزنده
بر کلمه‌در که دلیل و برهان یوق و بر صاغ دیجك معنیسی یوق نه دنیاده نه اخرتده ضرردن
ارتوق فایده‌سی یوق بولرك بو سوزلری اول کافرلر سوزنه بکزر که بولردن اول دیدیلر که
فرشته‌لر بنات الله در الله تعالی بولری لعنت ایدوب هلاك ایتسون که بوله سوزده یلان
سویلرلر که الله حقنده افترا ایدرلر اتخذوا احبارهم ورهبانهم اربابا من دون الله
والمسیح ابن مریم وما امروا الا لیعبدوا الها واحدا لا اله الا هو سبحانه عما یشرکون
یعنی بولر عالملرینی و عابدلرینی کندولره رب طوتندیلر انلره مطیع اولوب الله عاصی اولورلر
عدی بن حاتم ایدر اشتدم رسول الله که براءت سوره‌سنده بو آیتی اوقردی دخی
دیردیکه اکاه اولوب بلوك که والله اولر انلری معبود طوتنوب طبنمزلردی لیکن نجی
برفندنی اولر انلره حلال دردیلر انلر حلال دوتب انی اقرار ایدرلردی و فعله کتوررلردی
اکرچه الله تعالی حکمنه مخالف ایدرکانده اولری اللهدن غیری حکمده کندولره رب طوتمشلردی
نه دیرلرسه مطیع اولورلردی دخی مریم اوغلی عیسایی اللهدن غیری رب دوتندلر حال
بو دکه عیسا بویرمدی اولره الا انی که طابوب عبادت ایده‌لر اول معبود واحده که اندن
غیری معبود حق یوقدر الا اولدر جل جلاله و عم نواله یعنی دیکه برلك و عبادت قلوك
اول اللهه که بنم و سزك دیکز اولدر پس حق تعالی کندوسنی تنزیه ایدوب بویوردیکه الله تعالی
پاکدر و منزه و مستغنیدر شوندن که برکیمسه عبادتنده اکا شریك قتالر یریدون ان
یطفؤا نور الله بافواههم ویابی الله الا ان یتم نوره ولو کره الکافرون هو الذی
ارسل رسوله بالهدی ودین الحق لیظهره علی الدین کله ولو کره المشرکون یعنی یهود و
نصاری دلرلر که کلمه توحید نورنی اغزلرنده کلمات شرکله بلور سوز قلالر دین اسلامی
تغییر ایدوب قرانی تکذیب ایده‌لر الله تعالی رضا ویرمز منع ایدر البته کندو دینی اظهار

ایدر

ایدر و اسلام نورنی جهانه نشر ایدر اکرچه کافرلر انك ظهورینی کلدوکی و غالب ایدوکی
دیلمزلرسه دخی اول الله در که کوندردی رسولی محمدی قرانله که حق در ضلالتدن یولنده
یوریننلره هدایت ویررو دین حق‌له کوندردیکه اول دین اسلامدر تا که کلی دینلر اوزره
حجتله و قهرله و کافرلرك کوکلنه قورقو براغب اهل اسلامی غالب قلمغه اکرچه مشرکلر
انی خوش کورمزلرسه یا ایها الذین امنوا ان کثیرا من الاحبار والرهبان لیاکلون
اموال الناس بالباطل ویصدون عن سبیل الله والذین یکنزون الذهب و
الفضة ولا ینفقونها فی سبیل الله فبشرهم بعذاب الیم یعنی ای ایمان اهلی مؤمنلر بلوك
که حقیقت یهود و نصارانك عالملرینك و عابدلرینك چوغی بو خلقك ماللرینی
حقسزین ظلمله یرلر الله بویرمدوغی حکملری بویررلر و بویردوغنی تغییر ایدوب
بو خلقی دین اسلامدن باطله دوندررلر و دخی اولر شولردندر که التونی کومشی جمع
ایدرلر الله تعالی واجب قلدوغی حقی منع ایدوب اهلنه ویرمزلر انی کنز ایدرلر ابن
عباس ایدر کنز دیو اول ماله دیرلر که انك زکوتی ویرلمیه اکر یر یوزنده ظاهر دخی
اولورسه زکوة ویرلن ماله کنز دیمزلر اکر یرا التنده کزلو دخی اولورسه علی رضی الله عنه
ایدر شول که درت بك اوله اکا نفقه دیرلر اندن زیاده اولن کنز اولور پس حق تعالی
رسولنه امر ایدر که اول مالی کنز ایدوب زکاتی منع ایدنلره بشارت قل یا محمد بر عذابله که
اول عذاب غایت فجیع و مولمدر بو آیتك حکمی عامدر جمیع مؤمنلر اوزره که مالی اوله
زکاتنی ویرمیه اول معذب اولور یوم یحمی علیها فی نار جهنم فتکوی بها جباههم وجنوبهم
وظهورهم هذا ما کنزتم لانفسکم فذوقوا ما کنتم تکنزون یعنی عذاب اولنور اول
کنز اهلنه که شول ساعتکه کونه که اول مالی تحت تحت ایدوب جهنم اودی ایچنده قزدوره‌له
شویله که اوده دونه اندن انلری طاغلنه درویشلری کورجك یوزلرین دوندر
دوکیجون اندن یانلری طاغلنه محتاجلر کورجك یان دوندوکیجون اندن ارقه‌لری
طاغلنه فقیر کلوب سننه دیلیجك ارقاسین دوندرب کتدوکیجون عذاب فرشته‌لر
انلره ایده‌لر اول نفسکز ایچون جمع اتدوککز مالك دیك امدی داداك لذتنی کوردك که
اول لذتدن اوترو قیامزدوکز کمسنه‌یه بر حبه ویرمیدوکز ان عدة الشهور عند الله
اثنا عشر شهرا فی کتاب الله یوم خلق السموات والارض منها اربعة حرم ذلك الدین
القیم فلا تظلموا فیهن انفسکم وقاتلوا المشرکین کافة کما یقاتلونکم کافة واعلموا ان
الله مع المتقین یعنی حق تعالی ایدر شول ایلرکه مسلمانلر حجلرین و بیراملرین و اوروجلرین
و زکاتلری وقتن انونکله حساب ایدرلر اون ایکی ایدر الله قاتنده فلکنده دوراندن
ای منزللری اوزره وقت اولور حجلری و صوملری و بیراملری قیشین و قیشین کلور
وقت اولور صیف ایامنده کلور دورقرلر اما اهل کتابك بیراملری عبادت قلدقلری
یرده یللری ایچنده کنشی دوری حسابی اوزره در هر بیل اوجیوز التمش بش کوندر

مؤمنلرك ايلري حسابن هلال قمرله قلديكه اولى دخي هلال لدر نصفنه دك كمال
حاصل ايدر اندن كرو نقصه رجوع ايدر اخري كرو اوتكي كبي هلال اولور هلال اوزره
كرو طلوع ايدر تمام اون ايكي ايدر هلال بو حسابله الله تعالى كتابنده ولوح المحفوظده
شول كوندن بروكم حق تعالى يرلري كوكلري يرتدي اول اون ايكيدن درديسي اشهر حرمدر
قلديكه حج ايلريدر ودخي جاهليتده وابتداء اسلامده مقاتله قلمق حرامدي اول دردي
ايدن بري رجبدر وذي القعده وذي الحجه ومحرمدر حساب مستقيم وراست
بودركه زياده ونقصان اولمز وظاهر حكم دخي بودركه وحق تعالى بيورمشدركه
سز بو ايجنده كناه اشلوب كنديكزه ظلم ايتمك كه اول ظلمك عقوبتي كنديكزه
راجع اولور ودخي بيوردي كه مشركلرله جميع وقتده قتال ايدرلر بلوك كه الله تعالى نك
عونن ونصرتي شركدن وكناهدن صاقنوب تنكردن قورقنلرله در بو آيت نسخ ايلمشدر
اشهر حرمده قتال ايتمك حكمني كه كجدي انما النسيء زيادة في الكفر يضل به الذين
كفروا يحلونه عاما ويحرمونه عاما ليواطئوا عدة ما حرم الله فيحلوا ما حرم الله زين
لهم سوء اعمالهم والله لا يهدي القوم الكافرين يعني بو دستي حق تعالى معين قلدوغي
حرم آيني حج ايتكچون تاخير ايدوب دخي برابره قلمق كفرلري ايچنده بو دخي زياده اثم و
معصيتدر ودخي حق تعالى بيوردي كه بر ييل محرمده قتال ايتمكي حلال قلورلر وبر ييلده
حرام قلورلر بو نكلدكه كافرلر ضلالتلرن دخي زياده قلورلر بو برايي حرام قلوب اول
يرينه برايي حلال قلدقلري اندن اوتوردركه تاكه الله تعالى حرام قلدوغي عدده موافق
اولاكه دورت ايدر اندن زياده ونقص اولميه پس اول حلال قلورلر شوني كه حق تعالى
حرام قلدي اول قبيح عمللري انلره كوركلو كلديكه اشلديلر الله تعالى طريق هدايته ارشاد اتمز
اول كافرلريكه كفرلري اوزره مصر اولالر اول كفرلري جزاسيچون يا ايها الذين امنوا
مالكم اذا قيل لكم انفروا في سبيل الله اثاقلتم الى الارض ارضيتم بالحيوة الدنيا من
الاخرة فما متاع الحيوة الدنيا الا قليل يعني اي انلركه ايمان كتوردلر نولدي سزه كه نچون ديسلر
كوچك الله يولنده جهاد قلمغچون سزه اول ثقيل كلوب يروكزده اوتروب چقمزسز
دنيا عمللريني آخرت عملي اوزره سزمي اختيار قلديكزدركه دنيا منفعتي آخرت منفعتي قاشنده
الا ابراز سنه دراول ازلغله دخي فانيدر باقي دكلدر آخرت منفعتي چوقدر و باقيدر
عقلي اولنلر شوني بلنكه چوق و باقي اوله نيته مبدل قلمز شول نسنه اوزره كه فاني اوله
الا تنفروا يعذبكم عذابا اليما ويستبدل قوما غيركم ولا تضروه شيئا والله على كل شيء
قدير يعني اكر رسولكزله بله غزايه چقمياجق اولورسكوز حق تعالى دشمنكزي سزلرك
اوزركزه مسلط ايدوب سزه انكله عذاب اليم قلله ياخود سزي هلاك ايدوب
يروكزه بر قوم كتوره كه اول سزدن خيرلو رق اوله الله ورسوله مطيع اولمقده ودخي
هلاك اولمغله ياخود يروكزه اوتروب جهاد قلمغله انك ملكنه نقص ايرشدرمزسز

الله

ايدان نكم انلرسزه جميع وقتده قتال ايدرلر

الله تعالى كلي نسنه اوزره قادردر قدرتي يتركه سز سوز دخي رسولنه نصرت ويره
دشمن اوزره غالب قله وسزي دخي برابرق قومه استبدال ايده مكانكزه انلري
وطنلندوره الا تنصروه فقد نصره الله اذ اخرجه الذين كفروا ثاني اثنين اذ هما
في الغار اذ يقول لصاحبه لا تحزن ان الله معنا فانزل الله سكينته عليه وايده بجنود
لم تروها وجعل كلمة الذين كفروا السفلى وكلمة الله هي العليا والله عزيز حكيم
يعني اكر سز رسولكزه نصرت قلمزسكوز وانوكله جهاد بتوكربله چقمزسكوز الله تعالى
اكا نصرت ايدر نتكيم نصرت قلدي شول وقتكه مكه كافرلري اني مكه دن چقردیلر
اول وقت رسولكز اكي كشينك بري ايدي بري ابو بكر وبري دخي اولديكه اول
اكيدن غيري برکسه بله لرنده يوغدي حق تعالى اول اكسينه نصرت قلديكه اولر مغاره
ايچنده ايدي رسول اكا ايتدي يا ابا بكر قورقمه وغصه لنمه كه الله تعالى بزمله در
انلري دفع ايتكده پس حق تعالى ابو بكر اوزرنه دلكلك اندرديكه كوكلي ساكن اولدي
واكا بدر كوننده وخيبرده واحزاب جمعنده نصرت قلدي بر لشكرله كه اولراني كورمز
لرايدي واول كافرلرك شركي كلمه سين اشغابره نخوب خوز و حقير قلدي واولكه الله تعالى
نك وحدانيتني اثبات قلور كلمه توحيد دراني عالي قلوب رفع ايلدي الله تعالى عزيز
دركنده وكلمه سين ابدي قوللرينه عزيز قلور وحكيم درحكم ايدركه كلمه توحيد ظاهر اولمغله وكلمه
شرك باطل اولمغله انفروا خفافا وثقالا وجاهدوا باموالكم وانفسكم في سبيل الله
ذلكم خير لكم ان كنتم تعلمون يعني حق تعالى ايدر چقوك غزايه رسولكزله يكتلروكز پيرلروكز
بايلروكز دلرسكوز نشاطله شوقله دلرسكوز كرهله ثقالتله الشده بزم دلكوز تمام
اولسه كرك سزك ارادتكز اولمز چقوك مجاهده قلوك مالكزله دخي نفسكزله الله يولنده
جانكزي وما لكزي فدا قلوك اول جهاد قلمق سزه خيرلودر بونده اوتر مقدن اكر بلورسكز
كه اوتر مقدن جهاد يكدرواكا تصديق ايدرسكوز يكيدكوز وپيركوز شغلي اولانكوز
واولميانكز كلنكز چقوك بو آيت حكمي اكا اشارتدركه نفير عام اوله اندن اوتروا
كلنه چقماغي لازم قلدي لو كان عرضا قريبا وسفرا قاصدا لاتبعوك ولكن بعدت
عليهم الشقة وسيحلفون بالله لو استطعنا لخرجنا معكم يهلكون انفسهم والله يعلم انهم
لكاذبون بو آيت منافقلر حقنده نازل اولديكه انلرك كذبن اظهار قلدي حق تعالى
ايدر يا محمد اكر بر يقينجق يرده مال غنيمت اولسه ياخود بر سهلجه اسان سفر اولسه
بولر سكا متابعت ايدرلردي ليكن سفر بولنن ثقيل ومشقتلو اولدي چقمق استمزلر
اند ايچرلركه اكر بزم مالده ونفقده وسعتمز اولسه وانسز كلديله چقردق ديرلر
كندو نفسلريني اول يلانن اندله هلاك ايدرلر الله تعالى خود عالمدر بلوركه انلر قدرتمن
واستعدادمز يوق ديو اند ايچدكلري يلاندرما اللري وزواده لري دخي وارليكن
مرادلري اولدركه مخالفت قلوب چقميه لر عفا الله عنك لم اذنت لهم حتى يتبين لك

الذين صدقوا ونعلم الكاذبين فصيرات بودركم منافقلرك بعضي اندا يجوب قدرتنز
تميز ديو دستور دلديلركه اوتره لرغزايه چقميه لرهال بودركه هيچ عذرلري يوغدي رسول
انلري كرچك صانوب اندلرينه مغرور اولوب اوترمغه دستور ويردي حق تعالى رسوله الله
يا محمد حق تعالى سندن صوچكي عفو ايلدي عتاب ايتمز سن نجون دستور ويردك اولركه
اوتره لرسنو كله بله چقميه لر يا كوچكلري وبلانلري بلمنجه كه اندلري وعذرلر حقيدر يوقسه
باطلمدر لا يستاذنك الذين يومنون بالله واليوم الاخر ان يجاهدوا باموالهم وانفسهم
والله عليم بالمتقين انما يستاذنك الذين لا يؤمنون بالله واليوم الاخر وارتابت
قلوبهم فهم في ريبهم يترددون يعني يا محمد عذري اولمدين سندن دستور ديلر شونلركم الله تعالى
يي تصديق اتمشلردر واخرته ايمان كتورمشلردر ظاهرلرنده وباطنلرنده ايمانلري
اوزره ثابتلردرو يقينلرنده تردد يوقدر اندن اوتروكه مالليله وجهاد قلالركرا هتلد
قلميلر الله تعالى بلوركه مخلص ومتقي قوللركيمدر بدرستي سندن دستور دلرلركه اوتروب
تخلف قلالر جهاده سنكله چقميلر انلرك الله تعالى يه ايمانلري يوقدر واخرته دخي تصديق
اتمزلركو كوكللرنده وسرلرنده همان ايمانلري ظاهرده در اما قلبلري شكله ونفاقله طولمشدر
اول شك ونفاق ايچنده حيرتده قالمشلردر دوب توبه ايدوب اول حالي اخلاصه
دكشمزلركه فوز ونجات بولالر ولو ارادوا الخروج لاعدوا له عدة ولكن كره الله انبعاثهم
فثبطهم وقيل اقعدوا مع القاعدين يعني اكر يا محمد بولر سنوكله چقمق دلرلر مش سه كندو
كندو نفسلريچون سلاح والت حراب يراغ بيالردي اول يراغ ترك ايدوب منقيد
اولمدقلري دلالت قلور كه چقمق دلمزلر بلا انلر ايچلرلر حقيق دلمهات قصد ايچون
بولرده محكم ومصمم اولدي يالكوز مانع اول اولمدي بلكه الله تعالى دخي ديلمديكه انلر
سنوكله چقالر خيانتلرندن اوترو بس انلري اوتروب خروجدن منع ايلدي اوتورمق
حلاوتني كوكللرنه براغوب الخوش كوستردي كه اوتره لر اول فعللري اولره تزيين اولندي
كانه اولره ايله خيال اولندي كه دي ديلر اوتروك اول مخالفت ايدوب اوتورلر لو خرجوا
فيكم ما زادوكم الا خبالا ولا اوضعوا خلالكم يبغونكم الفتنة وفيكم سماعون لهم والله
عليم بالظالمين يعني اكر اول منافقلر سزكله بله چقسلر اولر سزه ارتمزلردي الا شر و
فساد ارتورلردي ودوه لرينه بلد وب اراكوره كرلردي سزه طوقنوب ايذا ويروب مكيوده
ودخي سزه هزيمت طلب ايدرلردي ودايم دلرلركه عيب اوكري فاش ايده لر سزلرك ايچكزده
اول منافقلرك كوزجيلري وجاسوسلري واردركه سزدن ير حالـا اولورسه انلر
اشيده لر اولوردخي اوترمشلرك خبر اولندوره لر الله تعالى بلوركه منافقلر كمدلر دب
يا دير انلر جراسيني قلور لقد ابتغوا الفتنة من قبل وقلبوا لك الامور حتى جاء الحق
وظهر امر الله وهم كارهون يعني تحقيق اولر سزه فتنه طلب اتدلر متوكدن ايلرو دخي
زيرا اولر رسولك قتلنه قصد اتدلر مؤمنلر جوغلمه دن اوكدن دلودرلو اشلر وتدبيرلر

دوندوب سنك هلاككه حيله لر قلدلر تا اكا دك كه مسلمانلر جوغلوب اسلام قوت طوتدي
الله تعالى نك ديني غالب اولدي بو حالده كه اولر اني خوش كورمزلردي ومنهم من يقول ائذن
لي ولا تفتني الا في الفتنة سقطوا وان جهنم لمحيطة بالكافرين يعني يا محمد بو منافقلردن
كيملر واركه ايدر بنم حالم اشيدورسيلان بن اندن خي ايچره ديركه بني فتنه يرمقه دستور وير
اوترايين بلكه كتدا اولر كفر ونفاق فتنه سنه دشمشلردر بدرستي جهنم عذابيله اولري قبلجي
دركه اولر كافردر ان تصبك حسنة تسؤهم وان تصبك مصيبة يقولوا قد اخذنا
امرنا من قبل ويتولوا وهم فرحون يعني يا محمد قچن سكا نصرت وغنيمت ايرشه اولنسه اولري
ملامتدر اغمور واكر سكا برشدت ورحمت وهزيمت واقع اولسه ديرلركه بز چقمغه عذر
ايدوب اوترمق استدوكمز اشبو مصيبتدن اوترو ايدي ديو فرح وسرور برله دونركه
سكا مصيبت ايرشدي قل لن يصيبنا الا ما كتب الله لنا هو مولانا وعلى الله فليتوكل المؤمنون
يعني ايت يا محمد بزه ايرشمز خيردن وشردن الا شول نسنه كه الله تعالى تقدير قلمشدر بزم
ولميزدر وحافظمز وناصرمز اولدر مؤمنلر اوزره التبله لازمدر اعتمادنه اكا قلوب
اشلرني اكا تفويض ايلرلركه كافي اولدر قل هل تربصون بنا الا احدى الحسنيين ونحن
نتربص بكم ان يصيبكم الله بعذاب من عنده او بايدينا فتربصوا انا معكم متربصون يعني ايت
يا محمد بنم كوزدوب منتظر اولديغنز الا ايكي خيردن برينه زيرا سزكله قتال اتدوكمزدن بزه ايكي
وجهله دخي خيردر اولورسوز شهادت مرتبه سين بولورز وكر غالب اولوب سزي قهر
ايدرسوز غنيمت در بو ايكيسي دخي بزه خيرلودر اما بز سزه منتظر اولدغمز دكولدر الا ايكي شردن
بريدر يا بودركه الله تعالى كندو قاتندن عذاب كوندره اولسز ابدي بلايه اوغرايه سز
يا اول عذابي سزه بزدن ايرشدره كه سزي قليج التنده هلاك ايده وز بزم انتظارمز لم سزك
انتظاركوز اراسنده فرق عظيم وارديك امدي بزم هلاكمزه منتظر اولوك بز دخي سزك
هلاككوزه منتظر اولالم كوره لوم فوز ونجات كيمه اولور قل انفقوا طوعا او كرها لن
يتقبل منكم انكم كنتم قوما فاسقين يعني ايت يا محمد اول انفاق كه خير ديو ايدرسز
كركسه ز اني طوعله ايدك كرك كرهله اول سزدن قبول اولنمز سز بر قوم سز كه الله امرينه
مطيع دكلسز ودخي بيان قلديكه انلرك نفقه لري منع اولندغنه سبب ندر بيوردي كه
وما منعهم ان تقبل منهم نفقاتهم الا انهم كفروا بالله وبرسوله ولا يأتون الصلوة
الا وهم كسالي ولا ينفقون الا وهم كارهون يعني منع اتمدي الله قاتنده انلرك نفقه
لري قبول اولنمقدن الا اول كفرلري كه اللهي ورسولني تصديق اتمديلر قرانه
انكار اتدلركو كوكللريله اكرچه ظاهرده اقرار اتدلر خلاص نفسيچون كندولري قلچدن
قورتردلر ودخي كلمزلر نمازه وجماعته الا كاهل اولمغله شويله كه نمازي اولر ثقيل كوردرلر
واجب كورمزلر ودخي جهاده انفاق اتمزلر ثواب اومجي اولوبن الا كوكله كريه
سنوب انفاق ايدرلر فلا تعجبك اموالهم ولا اولادهم انما يريد الله ليعذبهم بها في

لحيوة الدنيا وتزهق انفسهم وهم كافرون يعني يا محمد سنوك كوزكه خوش كورنسون
اولروك ماللري واولادلري قزلري چوق اولمقلغي بد رستي حق تعالى دلركه اولري
دنياده مالچوق اولمق سببيله آخرتده عذابي چوق ايليه وبلانوك محنتوك
چوغندن وقيتسنده اوغرده وجانلرني قبض ايدوب هلاك ايده واول كفرلري
اوزره ودخي انلرك يلان اندلريچون دخي بيان ايدوب بيوردي كه ويحلفون بالله
انهم لمنكم وما هم منكم ولكنهم قوم يفرقون يعني يا محمد اول منافقلر انداجرلركه اولر
دخي مؤمنلردندر خلوتلرنده دخي اولر اول سوزلري اوزره كاذبلردر انلر باطنده
سزلك دينكز اوزره دكللر لكن اولر بر قومدر كه قورقرلر ظاهرده ايمان كوسترلر
باطنده كفرله نفاقلريني كزلرلر لو يجدون ملجأ او مغارات او مدخلا لولوا اليه
وهم يجمحون يعني اكر بر صغنجق يربولالردي طغلر ايچنده ومغاره لر ايچنده ويير
ايچنده كره جك قوقلر بولالردي كليسي سندن اعراض ايدوب سرعتله اكا كره لردي
هيچ بري قتكده قرار طوتميه لردي ومنهم من يلمزك في الصدقات فان اعطوا منها
رضوا وان لم يعطوا منها اذا هم يسخطون يعني يا محمد بولردن كمسلر واركه سني
قسمت صدقده عيب ايدر طعن ايدر اكر اول صدقه دن ويرلسه اول قسمته
راضي اولورلر واكر اول صدقه دن اولره ويرلميه كوره سين اولريكه اول قسمته
سخط ايدوب راضي اولمزلر ولو انهم رضوا ما آتيهم الله ورسوله وقالوا حسبنا
الله سيؤتينا الله من فضله ورسوله انا الى الله راغبون يعني اولر اكر حق تعالى رزق
اتدوكنه ورسول غنيمتدن ويردوكنه راضي اولسلر دييسلر كه بزه الله تعالى كافيدر بزي
غني قلدورسول دخي مال غنايمدن تيز اولا كه بزه نصيب ويره بخشي وسعت اوله
بزالله دن اوموز رجامز انك قاتنده در دييسلر اولره خير لو ايدي انما الصدقات
للفقراء والمساكين والعاملين عليها والمؤلفة قلوبهم وفي الرقاب والغارمين
وفي سبيل الله وابن السبيل فريضة من الله والله عليم حكيم يعني يا محمد صدقه انلر ايچون
دكلكه سني لمز ايدوب عيب ايدرلر بد رستي صدقلر فقراء انك ومسكينلر كدر فقير
اولدركه انك النده نسنه سي اوليه يوريب خلقدن الحاح ايدوب نسنه دخي
دليه مسكين اولدركه انوك النده بر ز نسنه جكي اوله متعفف اوله خلقدن
دليميه ودخي صدقه اول عامل لركدركه سعي ايدوب صدقه جمع ايدرلر ومؤلفة
قلوبدر اولر بر قومدر كه رسول انلره ويردي كوكللرن اسلامه الفت طوتدريچون ايماني
اولرك سهمي شيمدي باطل اولدي وبري دخي اهل صدقه دن مكاتبلردر كه انلرك
رقبه سي رقيت دن خلاص ايچون ويره لر ودخي بورجلولردر كه اول برجي فساد
يره واسراف يره اتمامش اولالر مجاهد ايدر بورجلولردن مراد اوچ كشيدر بري اولدر كه
مالني سيل الماش اوله وبري اولدر كه اوني اود دشمش مالني هلاك ايلمش اوله وبري

عيال

عيال منددر كه النده مالي يوق بوسببدن بورجلو اولدي لركه نفقه ايده نكر وبري دخي
غزايه چقنلردر كه اللرنده نفقه لري اوليه وبري دخي مسافرلردر كه ماللرندن
ايرودوشمشلردر پس بعضلر ايتديلر كه صدقه كركدر كه بوسكز طائفه نك كلنه
تمام قسمت اولنه كه حق تعالى ذكر ايلدي اما بزم اصحابمز ايتديلر بوسكز طائفه دن
برجنسه دخي ويرسه جائزدر پس صدقه يو قوم ايچون وضع اولندي فرض
بونلردن الله تعالى بيوردي انلرك صدقه اهل اولدقلرين الله تعالى بلور عليمدر
دخي انلره قسمت ايتمكي بيان ايدوب حكيم ايدر حكيمدر ومنهم الذين يؤذون
النبي ويقولون هو اذن قل اذن خير لكم يؤمن بالله ويؤمن للمؤمنين ورحمة
للذين آمنوا منكم والذين يؤذون رسول الله لهم عذاب اليم ابن عباسدن
ايدر روايت منافقلردن بر جماعت حقنده نازل اولدي كه بري جلاس بن اويس
دردخي مخشي بن خويلد وابو ياسر بن قيس در بولر بر برده اوتروب رسوليه
غيبت ايدرلردي بولردن بري ايتدي قو بوسوزي سويلك قورقرزكه بو خبر
اكا ايرشه جلاس ايتدي بز بز دلرسوز سويلرز اول بزا نندوكي قبول ايدجي
كشيدر كرو قاننورز اونده زمنه ديرسوز انا نور يعني اذن يا محمد اكر اول محمد دكو
كولكين ديرسزه صلاحي واركه عقوبت اتمز لكن اول ابتدي دوكنا نا نور وكرجك
مؤمنلره انا نور اول بر نعمت رحمتدر شولره كه سزدن كرجك ايمانه كلمشلردر ظاهر
لرنده وباطنلرنده دخي اما شولركه رسولي غيبتله ايجدرلر اولره يارين غايت
ايجدجي عذاب وار يحلفون بالله لكم ليرضوكم والله ورسوله احق ان يرضوه
ان كانوا مؤمنين يعني بو منافقلر الله ايله انداجرلر كم اول سزه بزدن ايرشن طعن
عيب خبرلريني بز ديمدك مقصودلري بودر كه اول يلان اندلر سزي كندولردن
خشنود ايده لر اولره لايقرق اولدر كه الله ورسولي خشنود ايده لر ايمانه كلوب
سوزلرنده دخي اخلاص اوزره اولالر نفاقي ترك ايده لر اكو مؤمنلر ديدكلرنده
حقيقت مصدقلر سه الم يعلموا انه من يحادد الله ورسوله فان له نار جهنم
خالدا فيها ذلك الخزي العظيم يعني بلمزلرمي اول منافقلر كه تحقيق شولركه
الله تعالى امرينه ورسول حكمنه مخالفت قلالر فرض وسنتله عمل قلمغي دشمن طوتالر
بدرستي اولرك ماوسي جهنمدر بو حالده كه انلر مخلدا اولالر جهنمده رجا اوليه
پس اول وقت قتي عذاب اوده ايچنده اولره اولو فضاحت اوله اول فعللري
مقابله سنده يحذر المنافقون ان تنزل عليهم سورة تنبئهم بما في قلوبهم قل
استهزؤا ان الله مخرج ما تحذرون يعني اول منافقلردن بعضي استهزا
وجهيله ديردي كه اكر مكا بوز اغاج حد اوره لردي اول سوكلويدي اندنكه بزم
حقمزه بر نسنه اينه سترمزي كشف ايدوب بزه فضيحت حاصل اوله حق تعالى بوآيتي

اندورب بیوردیکه اول منافقلر قورقرلرکه انلرك اوزرینه بر سوره اینه انلرك
کوکللرینده کی نفاقلرینی خبر ویره ایت یا محمد دیت سز استهزا قلوك تحقیق الله تعالی
اول قورقدوغکز نفاقکزی ظهوره کتوریجیدر سوره براءة نازل اولدی ولئن سألتهم
لیقولن انما کنا نخوض ونلعب قل أبالله وایاته ورسوله کنتم تستهزءون لا تعتذروا
قد کفرتم بعد ایمانکم ان نعف عن طائفة منکم نعذب طائفة بانهم کانوا مجرمین
یعنی یا محمد اکر سن انلره صوره سنکه نه سویلدیلر انلر دیرلرکه بر کلامه طالوب
بری بریمزله لطیفه قلوردق سن ایت اولکه الله ایله واونك کلامیله ورسولی
استهزا قلورسز عذر کتورمك مقبول دکلدر زیرا تحقیق سز ظاهرده ایمان کتوردکدنصکره
سرکوزده سینه کافر اولدکز اولکی کفرکز اوزره قائم طوردوکز همان اشکاره دلوکزده
ایجوق براقرار در اندن فائده اولمز انلرك ایچنده بو مخلص مؤمن واردی اول نسنه
سویلمدی همان کوکلدن کلرینه کولردی اندن او ترو حق تعالی ایتدی اکر سزدن بر طائفه
یی عفو ایدر سوز اخلاصندن او ترو بر طائفه یه عذاب ایدرز نفاقندن
او ترو که انلر مجرملر و کافرلردر سرلرنده وایمانلرنده اخلاص یوقدر المنافقون
والمنافقات بعضهم من بعض یأمرون بالمنکر وینهون عن المعروف ویقبضون
ایدیهم نسوا الله فنسیهم ان المنافقین هم الفاسقون یعنی منافق ارلر
ومنافقه عورتلر کلی سرلرنده بر دین اوزره در سولکه الله تعالی حکمنه ورسول
امرینه مخالفدر بری برینه انی بیورلرکه اشلیلر واول سوزکه الله تعالی ورسولی
بیورمشدر انی اشلمکدن وسویلمکدن منع ایدرلر والله یولنه احسان ایتمکدن
بویورلر الله تعالی طاعتن ترك ایدرلر الله تعالی دخی اولری طاموده ترك ایدیسرکه
ابدی انده قالهلر انجونکه اول منافقلر حق تعالی امرندن طشره درکلی فاسقلردر
وعد الله المنافقین والمنافقات والکفار نار جهنم خالدین فیها هی حسبهم
ولعنهم الله ولهم عذاب مقیم یعنی الله تعالی وعده قلدی اول منافقلره کم مدینه ده
درلردن وعورتلردن ودخی اولرکم انلرك مذهبلرن طوتلر تا قیامته دکین
ومکه کافرلرندن دخی وهرکیمسه کم انلرك حالی اوزره اوله جهنم اودینی ایچنده
عذاب قلمغی ابدا که اول جهنم عذابی اوله کفایت قلور کفرلری جزاسی ودخی
اولری لعنت قلوب رحمتندن اراق قلدی واوله عذاب مقیم وار ابدی که هیچ
زایل اولمیه دکل کالذین من قبلکم کانوا اشد منکم قوة واکثر اموالا واولادا
فاستمتعوا بخلاقهم فاستمتعتم بخلاقکم کما استمتع الذین من قبلکم بخلاقهم وخضتم
کالذی خاضوا اولئك حبطت اعمالهم فی الدنیا والاخرة واولئك هم الخاسرون
یعنی حق تعالی ایدر سزلر دخی فعلکز سوزکزله سزدن ایلروکلنلر فعلی کبی اولدی رسول
لریله والله تعالی بو منافقلری لعنت ایدوب سوردی نتکم سزدن ایلروکیلره لعنت

ایلدی وابدی عذاب نتکم ایلروکلنلر اولدی اولر سزدن ارتوغدی قوت یوزندن
ومال واولاد یوزندن هیچ انلره اول قوتلری وماللری واولادلری بر منفعت
قلمدیکه حق تعالی عذابی انلردن منع ایدیدی سزلرك دخی انجلین منفعت ایدجك
دکل انلر اخرتده استمتاع ایدجك نصیبلرینی دنیاده تمتع ایدلر سز دخی اخرتده
تمتع ایدجك نصیبلرکزی دنیاده ایتدوکز سزدن ایلروکلن تمتع قلدوغی
کبی دنیاده اخرت نصیبله ودخی طالدوکز باطله انلرك رسوللرکزی بلانلغله نتکم
سزدن ایلروکیلر طالدیلر ورسوللرینی تکذیب ایتدیلر اولرکه بو صفت اوزره
اولدیلر انلرك عمللرینك ثوابی دنیاده واخرتده هب باطل اولدی زیرا بناسی ایمان
اوزره دکلدی اخرتده دخی اولر اولور زیان ایچنده در الم یأتهم نبأ الذین من
قبلهم قوم نوح وعاد وثمود وقوم ابراهیم واصحاب مدین والمؤتفکات
اتتهم رسلهم بالبینات فما کان الله لیظلمهم ولکن کانوا انفسهم یظلمون
یعنی بولره کلمدیمی قرانده شول کمسه لرك خبری که رسوللرینی تکذیب ایدیلر بز دخی
انلری کلدینن اشلدك اول نوح قومنی طوفانله غرق ایلدك وعاد قومنی ریح عقیمله هلاك
ایلدك وثمود قومنی صیحه ایله هلاك ایلدك وابراهیم قومنی که نمرود لشکری ایدی
بر ضعیف مخلوقله هلاك ایلدك که سوری سکگدر وشعیب قومنی که اصحاب مدینه در
بولوده عذاب کوندروب هلاك ایلدك ولوط قومنی بره کچوروب طاش یغدرمغله
هلاك ایلدك اندن او ترو که رسوللری انلره ظاهر حجتلرله کلدیلر باطلدن ومنکردن
نهی ایدوب الله قاتنه خشنودلوانه دعوت قلدیلر انلر اوله اطاعت قلمیوب
انکار قلدیلر بز دخی اولرك هربرن بر نوع عذابله هلاك ایلدك اما الله تعالی اولره
حیف ایتدی که کناه سزینه عذاب ایلیه لیکن کندو نفسلرینه ظلم ایتدیلرکه بزم امرمزه
مطیع اولمدیلر ورسوللرمزی تکذیب ایتدیلر فعللرینك جزاسی اولدیکه دنیاده
قلدق اما اخرتده باقی عذابلری دخی واقع اولسرلر والمؤمنون والمؤمنات بعضهم
اولیاء بعض یأمرون بالمعروف وینهون عن المنکر ویقیمون الصلوة ویؤتون
الزکوة ویطیعون الله ورسوله اولئك سیرحمهم الله ان الله عزیز حکیم یعنی مؤمن
ارلر ومؤمنه عورتلر دخی بعضلری بعضسنك دوستلریدر کلسی اسلام اوزره در
بری برینه طاعتده معاونت قلورلر الله بیرلیکن ورسوله متابعت قلمغه وخیرلو اشلر
یلترلر وانکاردن وتکذیبدن وباقی یرمز اشلردن منع ایدرلر ونمازلری وفرضیته
اقرار ایدوب وقتیله ادا ایدرلر وزکاتلرن دخی ویررلر الله تعالی یه مطیع اولوب
فرایضی برینه کتورورلر ورسوله مطیع اولوب سنتلریله عمل ایدرلر حق تعالی بو صفتلو
مؤمنلره تیز اولا که رحمت ایدوب عذاب الیمدن نجات ویره الله تعالی عزیزدر انتقام
التمکده شول دکه اکا مطیع اولمدیلر حکیمدر امرنده مؤمنلره جنت ایله حکم ایتدی

ذکر اولنذی ابو سعید فاریابی ایدر نکه الله تعالی بو صفتلو مؤمنلره بش موضعده رحمت ایدر
بر اولوم سکراتی وقتنده و بر قبر ظلماتنده و بر براتی اوقیوب حشر ایلدیکی وقتده بر
ترازوده ثوابلر طارتلوب پشیمان اولدوقی وقتده بر دخی حق تعالی حضرتنه سؤال اولندیغی
وعد الله المؤمنين والمؤمنات جنات تجري من تحتها الانهار خالدين فيها ومساكن
طيبة في جنات عدن ورضوان من الله اكبر ذلك هو الفوز العظيم یعنی الله تعالی کندویی
و رسولنی تصدیق ایدنلر مؤمنلره و عورتلره وعده قلدی شول بستانلر که آغاجلرینک
و کوشکلرینک آلتندن و یانلرندن ارمقلر آقر بو حالده که اولر انده مقیم و مخلد
اوله لر دخی اولره کورکلو منزللر اعطا قلدی جنت عدن ایچنده که نفس انی کوریجک
شاد اولور قصورلر دکه دردن و یاقوتدن برادلمشدر امیر المؤمنین عمر رض
منبر اوزرنده بو آیتی اوقیدی صوردیلر که جنات عدن ندر ایتدی اول بر شهردر
آلتوندن جنت ایچنده وانک بش یوز بیک قپوسی وار هر قپوسنده یکرمی بش بیک
حوریلر وار اکا کرمز الا پیغمبرلر که رسول مبارک اولسون قبر اهلنه دیو رسول روضه سنه
اشارت قلدی و دخی صدیقلر کرردی و شهیدلر کرردی و دخی حق تعالینک
رضاسی اولکه حاصل اولور اول جنتک جمیع نعمتلرندن اولودر و فوز
کاملدر و عز و افزدر يا ايها النبي جاهد الكفار والمنافقين واغلظ عليهم ومأواهم
جهنم وبئس المصير یعنی یا محمد جهاد قل کافرلره سیفله و منافقلره اقامت حدودیله
که انلرک اوزرنه حدی اقامت ایدسن سوزکی ایرکلد و یوزکی ترش اتمکله بونکله
اول کافرلی و منافقلره که انلرک منزللری جهنمدر و جهنم انلرک دونب وارجق
یرلرینک کی شرلوسیدر بلاسی محنتی سرمدیدر فلاحه و خلاصه امکانی یوقدر
يحلفون بالله ما قالوا ولقد قالوا كلمة الكفر وكفروا بعد اسلامهم وهموا بما لم ينالوا
وما نقموا الا ان اغناهم الله ورسوله من فضله فان يتوبوا يك خيرا لهم وان
يتولوا يعذبهم الله عذابا اليما في الدنيا والاخرة وما لهم في الارض من ولي ولا نصير
یعنی بولر الله اند ایچرلر که دیدیلر تحقیق اولر انی دیدیلر اسلامه اقرار قلدقدنصکره
ظاهرلرنده و باطنلرنده کافر اولدیلر قصد ایتدیلر بر نسنه که انلر اکا ایرشمدیلر یعنی عامر بن
قیسی اولدرمکه قصد ایتدیلر بشارت یادیلر و دخی بولر محمدی طعن ایدوب عیب
ایتمزلر الا انلرک اوترو که بولر طارلقده ایدی آت بنمزلردی مال غنیمت
جمع ایتمزلردی چون رسول بولرک ایچنه کلدی بولر غنا حاصل ایتدلر معیشتلری بول
اولدی بو کره محمده طعن ایدرلر بیلمزلرکه اول حال اوله حق تعالینک فضلیدر که محمد کرامتنه
میسر قلمشدر اکر اول شرکدن و نفاقدن توبه قلوب دونرلرسه اوله خیرلودر نفاق
اوزره اولمقدن و کر توبه دن امتناع ایدرلرسه که نفاقلری اوزره ثابت اولالر الله
تعالی اولره دنیاده و آخرتده عذاب ایدر دنیاده حاللرینی اشکاره قلوب فضیحت حاصل

اولمغله

اولمغله آخرتده اودله انلر وکچوب یر یوزنده بر معاون یوقدر که انلری منع ایلیه چون بو آیت
کلدی جلاس توبه قلوب اخلاص نی کوکلو قلدی ومنهم من عاهد الله لئن آتانا من
فضله لنصدقن ولنكونن من الصالحين فلما آتاهم من فضله بخلوا به وتولوا وهم
معرضون یعنی یا محمد قومکدن بعضلر وار که الله تعالی یه عهد ایدرلر که اکر الله تعالی بزه فضل
ایدوب مال ویره جک اولورسه والله صدقه لر ایدرز و انوکله بز صالحلردن اولاوز
چون حق تعالی دیلدکلرینی روزی قلدی انلر انی بخل ایدوب امساك ایتدیلر اول عهدینی
ترك ایدوب اعراض قلدیلر فاعقبهم نفاقا في قلوبهم الى يوم يلقونه بما اخلفوا الله
ما وعدوه وبما كانوا يكذبون الم يعلموا ان الله يعلم سرهم ونجواهم وان الله علام
الغيوب یعنی حق تعالی انلرک کوکلنه ایمان یرینه عاقبت نفاق قودی و عملرینه خلاف
ایدوب عهده وفا قلمدقلرندن اوترو و سوزلرنده یلان اولدقلرندن اوترو که دیدیلر
اکر الله تعالی فضلندن بزه مال ویررسه صدقه لر ایدروز دیدیلر ایتمدیلر بوندن اوترو
رسول علیه السلام دیدیکه ثلاث من کن فيه منافق الحديث یعنی اوچ خاصیت وار هر کیمده که
اول اوچ اوله اول منافقدر برادکه نجی سویلیه یلان سویلیه و نجی وعده قلسه
مخالفت قله و نجی عهد ایتسه وفا قلمیه و دخی حق تعالی بیوردی بیلمزلرمی بولرکه تحقیق
الله تعالی سرلرینی و جولدی قلدقلری اشلرینی بلور که اول عیبلری کی بلجیدر اکا هیچ
خفی نسنه یوقدر الذين يلمزون المطوعين من المؤمنين في الصدقات والذين
لا يجدون الا جهدهم فيسخرون منهم سخر الله منهم ولهم عذاب اليم یعنی شونلر که
مؤمنلره صدقه لری ایچون طعن ایدوب تعییب ایدرلردی دخی اولر که طاقتلری
یتدکچه بولدقلرندن کتوردیلر اولرا انلری استهزا قلورلردی اولرکه الله تعالی انلره
استهزالرینک مجازاتی برینه کتوره که اولره عذاب الیم اوله اندن خلاص اولمیلر
چون بو آیت کلدی منافقلر طوروب رسوله کلدیلر ایتدیلر یا رسول الله بزه ایچون مغفرت
طلب ایله اول وقت دخی بو آیت اندی که استغفر لهم او لا تستغفر لهم ان تستغفر لهم
سبعين مرة فلن يغفر الله لهم ذلك بانهم كفروا بالله ورسوله والله لا يهدي القوم
الفاسقين یعنی یا محمد سن بو منافقلر ایچون که کرک استغفار قل کرک قلمه اکر اولر ایچون
یتمش کره استغفار ایده جک اولورسك الله تعالی اولری یارلغمز انکچون که اولر باطنلرنده
الله و رسوله کافرلردر ایمانلرنی همان ظاهرده بردلله اقرار ایدوب کوکللرینی اخلاصلری
یوقدر الله تعالی یارلغوب هدایت ویرمز اولرکه باطنلرنده الله و رسوله کافرلردر مادام که
اول نفاق اوزره ثابت اولالر فرح المخلفون بمقعدهم خلاف رسول الله وكرهوا
ان يجاهدوا باموالهم وانفسهم في سبيل الله وقالوا لا تنفروا في الحر قل نار جهنم
اشد حرا لو كانوا يفقهون فليضحكوا قليلا وليبكوا كثيرا جزاء بما كانوا يكسبون
یعنی خوش کلوب فرح بولدیلر اول منافقلر که غزایه وارمیوب اوتوردیلر رسوله مخالفت

قلدلر كوپه كوردلر انلكه الله يولنده مال لريله ونفسلريله جهاد قلالر بري برينه تلقين
ايدوب ديرلركه محمد ايله سفره چقماك كه قتي اسي وقتدر سزه مشقت اولور حق تعالى بيوردي كه
ايت اوله يا محمد جهنم اسيسي سنك حرارتي كون حرارتندن قتيدر اكر عقللري وارسه
كه انى ادراك ايدرلر نه بولري برمدت قليلدر دنياده نقدر دلرسه كولسونلر كه فنجان
طامويه واره لر انوك ايچنده اولقدر اغليلر كه انك انقطاعى اولميه اول كسب ايتدكلري
كفرك ونفاقك عقوبتى وجزاسى فان رجعك الله الى طائفة منهم فاستاذنوك للخروج
فقل لن تخرجوا معي ابدا ولن تقاتلوا معي عدوا انكم رضيتم بالقعود اول مرة فاقعدوا
مع الخالفين يعني يا محمد اكر الله تعالى سني تبوكدن كرو دندوروسه اول منافقلر جماعتنك
چوقلري كلوب سندن دلكيسه لركه دخي بر ده غزايه سنوكله بيله چقالم سن اول ايتكم
سز بنمله بيله چقمزسز ابدا الا مطيع اولوبن كه غنيمتده سزه شركت اولميه دخي سز بنمله چقوب
دشمنله مقاتله قلماك زيرا سز راضي اولوب بونده تخلف ايتدوكز تبوك غزاسنه كلمدوكز
اوكزده اوتردوكز اوترك كرو اول متخلفلر له كه هيچ عذرلري يوغكن تخلف ايتدلر
ولا تصل على احد منهم مات ابدا ولا تقم على قبره انهم كفروا بالله ورسوله وماتوا وهم
فاسقون يعني يا محمد اول منافقلردن هيچ برينك اولنه اوزره نماز قلمه وهركز دخي
قبرلري اوزره دفنلرندن واروب طورمه زيرا اولر باطنلرنده الله ورسوله كافرلردي
اولر لكن وهمان اول كفرلري ونفاقلري اوزره اندن رجوع ايتمولر ولا تعجبك
اموالهم ولا اولادهم انما يريد الله ان يعذبهم بها في الدنيا وتزهق انفسهم وهم
كافرون يعني يا محمد سكا خوش كلمسون انلرك مالري واولادي چوقلغي كه بدرستي
حق تعالى دلركه اولري مالري واولادلري سببيله كه دنياده ويردي اخرتده عذاب
اليمه دنيادن اخرته انتقال ايده لر شول حالده كه كافرلر ومنافقلردر واذا انزلت
سورة ان امنوا بالله وجاهدوا مع رسوله استاذنك اولوا الطول منهم وقالوا
ذرنا نكن مع القاعدين رضوا بان يكونوا مع الخوالف وطبع على قلوبهم فهم لا
يفقهون يعني قچنكه بو سوره براءت انديرلدي بونك ايچنده امر اولنديكه الله تعالىنك
وحدانيتنى تصديق ايدك كوكلوكزله نتكم دلكوزده اقرار ايتدوكز دخي رسول الله جهاد
ايدك انلرك غنيلري سندن دستور دلريه دستور وير توكه بو غزايه كتميلم اوترنلرله
بله اوتورالم راضي اولرلركه عورتلرله وكتدولردن خفيلرله وخسيلرله مصاحب
مصاحب اولوب اوتورالر سنوكله غزايه بله كتميلر مومنلرله مصاحب اولميلر دكلدر
بو الا اندن اوتروكه انلرك كوكلنده مهر اولمشدر كفر ونفاقله تا توحيد سندر
اكلميلر وسنوكله چقوب جهاد قلمغك ثوابن بلميلر لكن الرسول والذين امنوا معه
جاهدوا باموالهم وانفسهم واولئك لهم الخيرات واولئك هم المفلحون يعني اكر
اول منافقلر جهاد ايدر دخي اولركم انوكله بيله ايمان كتورمشلردر مالريله ونفسلريله

جهاد

جهاد ايدرلر اكر سز چقمز سكز دخي يني كوردكلو ثوابلر واوچاق ايچنده كوردكلو قرارلر
انلركدر وفلاح بولوب قورتلنلر دخي اولردر اعد الله لهم جنات تجري من تحتها
الانهار خالدين فيها ذلك الفوز العظيم يعني حق تعالى يرقلمشدر مؤمنلر ايچون شول
جنتلريكه انك اغاجلرينك وكوشكلرينك التندن ارمقلر اقريجا لتردكه مؤمنلر انده
مخلد اولالر يني اول اولومز بتلر جنتده اولور حق تعالىدن فضل عظيمدركه نهايتي يوق
وجاء المعذرون من الاعراب ليؤذن لهم وقعد الذين كذبوا الله ورسوله سيصيب
الذين كفروا منهم عذاب اليم يعني كلدلر رسوله اول تخلف ايدوب عذرلري يوغكن
علت ايدوب وارميلر قريش عربلرندن تاكه اوله دستور ويرله تخلف ايچون
وانلر دخي كلدلركه عذرلري اولوب وارمدلر بولر بولردخي عذرديلوكلدلر اوترديلر
اول الله ورسولى تكذيب ايدنلردخي اوتردلر حق تعالى بو ايتي انديردب اول اكينوك
حاللرندن بيان قلدي اول علت ايدوب واميلر حقنده بيوردي كه تيز اولكه ايرشه
اولدرتلورك قتي عذاب شونلركه باطنلرنده كافر اولوب ظاهرلرنده ايمان كوسترلر
علت ايدوب عذرسز رسولدن تخلف قلدلر ودخي اول معذورلر حقنده بيوردي
ليس على الضعفاء ولا على المرضى ولا على الذين لا يجدون ما ينفقون حرج اذا نصحوا
لله ورسوله ما على المحسنين من سبيل والله غفور رحيم يعني كناه يوقدر وارمدقلري
ايچون شول كم كوترملر وپيرلردر ودخي شول كم خسته لردر وشولردخي كم خرجيه نفقه
ايدجيلردر بولميا يوب قالدلر نتكم سرلرنده وظاهرلرنده الله ورسولي تصديق ايتمكده
مخلص اولالر يني اول موحدلر اوزره كناه وضرر يوقچون تخلفلري عذرله اولدي
الله تعالى غفوردر انلرك تخلفلرني يارلغر رحيمدر اولره رحمت ايدر ولا على الذين
اذا ما اتوك لتحملهم قلت لا اجد ما احملكم عليه تولوا واعينهم تفيض من الدمع حزنا
الا يجدوا ما ينفقون يعني دخي كناه يوقدر شونلرك اوزرنه كه سكا كلدلر ديدلر
استدلركه سنوب غزايه كيده لردي كه انصاردن اكي كشيدر بري عبد الله بن
وبري ابو ليلي سن انلره ديدك كه سزه ويره جك نسنه بولمزم بوقدرسي اولر نفقه
ونسنه بولميوب ضروري سندن كروقالدقلرنه اغليو دندلر انلر دخي ياسر و
ضرر يوق محمد بن كعب ايتدي كلوب نسنه بولميوب اغليو دوندلر اصحابدن يدي كشي
ايدي انما السبيل على الذين يستاذنونك وهم اغنياء رضوا بان يكونوا مع الخوالف
وطبع الله على قلوبهم فهم لا يعلمون يعني حرج وكناه شونلرك اوزرنه دركه
سندن تخلف ايتكه دستور دلرلر حال بوكه دركه بايلردر بدنه ونفقيه قادردرلر
واو راضي اولدلركه سنوكله كتميوب عورتلرله وخيتلرله اوتره لر الله تعالى اولرك
كوكلرنه مهر اورديدر انلر بلمزلركه توحيد دندر بر جوهردركه نيجلر انوكله سعادته
ايرشرلر يعتذرون اليكم اذا رجعتم اليهم قل لا تعتذروا لن نؤمن لكم قد نبانا الله
من اخباركم وسيرى الله عملكم ورسوله ثم تردون الى عالم الغيب والشهادة فينبئكم

جزء ١١

بما كنتم تعملون يعنى يا محمد عذرلري بو نكى علت ايدوب عذرلر فجيككدسن
غزادن دونب اولردن يكا كلسن اتي اوله كه عذر طلب اتمك بزسزه اينا نمازكه
عذر كوزاوله بتحقيق بزه الله تعالى خبر ويردي سزك نفاقكز دنكه كلمدكوكز عذر
دن دكل بلكه كفر وكوزدن اوترودر تيز اوله كه الله تعالى سزدن عملكزى ظهوره كتوره
اني رسول كوره ومؤمنلر دخى كوره لركه بز نسنده عار ايدوب تخلف قلدوكز ودونب
وارەجق يروكز قنقيدر اندن دوندرلسز او لومدن صكره قولترفلسزه وظاهر
بلن باد شاه فناتند تاكه سزه خبر ويره بر بر دنياده نه قلدكوزسه اكر خير واكر شر
اندن اول فعلكوزك كوه بر بر مجازاتن بولاسز سيحلفون بالله لكم اذا انقلبتم
اليهم لتعرضوا عنهم فاعرضوا عنهم انهم رجس وماويهم جهنم جزاء بما كانوا يكسبون
يعنى تيز اولاكه اول منافقلر كلوب سزه الله انداجلر فجيككه غزادن دونب انلردن يكا
وارەسز تاكه انلردن عفو ايدوب تجاوز ايده سز نبس سز انلردن عفو ايدوب دنياده
تجاوز ايدك كه اولر قذور رجدر اخرتده دونب وارەجق يرلري جهنمدر اول
كفرلرينك جزاسيكه دنياده كسب اتدلر يحلفون لكم لترضوا عنهم فان ترضوا
عنهم فان الله لا يرضى عن القوم الفاسقين يعنى اول منافقلر اند ايچرلر كه سز انلردن
انلردن راضى اولسز يا محمد اكر سن ومؤمنلر اندلرنه باقوب راضى اولاجق اولرسكز
دخى بدرستي الله تعالى اول امري ترك ايدن منافقلردن راضى اولمز واولردن عفو
ايدوب تجاوز اتمز پس بو ايت دلالت قلوركه كشى ظاهردن دونب زرقله ريا يله
خلقى خشنود قلدوغنك فايده سي اولمزچون معامله سي الله ايله راست اولميه
الاعراب اشد كفرا ونفاقا واجدر الا يعلموا حدود ما انزل الله على رسوله
والله عليم حكيم يعنى شول عربلركه مدينه ده حاضر دردايم قرآن نازل اولدوغن
ورسولدن معجزلر ظاهر اولدوغن كورلر دخى دونمزلر انلر اشددر كفر ونفاق
يوندن اول باغى عربلردن كه انلر مدينه دن ارا قدر پس لا يفرق وحقلو رقدركه
الله تعالى رسولنه اندردوكى حدودن وفرايضدن انلر بلميلر زيرا انلر جاهل
لردن اولدلركه منبع علمدن علم المدلر شول چراق يبرقى كورزن يوميب قراكوده
اوتره كى پس الله تعالى عليمدر اولرن نتدوكن بلور حكيمدر انلرك فعلنه كوره جزا
بيوردر ومن الاعراب من يتخذ ما ينفق مغرما ويتربص بكم الدوائر عليهم دائرة
السوء والله سميع عليم يعنى عربلردن كمسه واردركه جهاد بولنده نفقه قلدوغن
كند ويه ديي وصا لعون كبي كوردر تكلفله ايدر هيچ اندن ثواب اومز محمدك اولومنه
منتظر اولمشدركه واقعه زماندن ا كابر نكبت ايرشه قورتلوب ودير لرحق
تعالى ايدر عاقبت اولرك اوزرنه اولسون زمان وهلاككات الله تعالى سميعدر
انلر محمد حقنده نه ديدكلرن اشيدر ودخى عليمدر بلور كه عاقبت هلاك كلات انلره
اولسر ومن الاعراب من يومن بالله واليوم الآخر ويتخذ ما ينفق قربات عند الله

وصلوات

وصلوات الرسول الا انها قربة لهم سيدخلهم الله في رحمته ان الله غفور رحيم
يعنى عربلردن كمسه واردركه الله تعالى يه تصديق ايدوب ايمان اتمشدر ورسوله ايمان
كتورمشلردر واولومدن صكره بعثه واخرته واولاجق احكامه اينانمشلردر
وجهاد بولنه خرج اتدكلرن الله قتنده قربتدن طوتلر ودخى رسولدن دعا
واستغفار طلب ايدرلر حق تعالى ايدر بلكل يا محمد انلرك اول نفقلري الله قتنده
انلروكيچون مقام قربت وفضيلتدر وانلره سبب نجاتدر تيز اولركه الله تعالى
انلري رحمتيله جنته كوره بدرستي الله تعالى غفوردر اولرولك كناهن يارلغر رحيمدر
انلركر رحمت ايلر والسابقون الاولون من المهاجرين والانصار والذين اتبعوهم
باحسان رضى الله عنهم ورضوا عنه واعد لهم جنات تجري تحتها الانهار خالدين
فيها ابدا ذلك الفوز العظيم يعنى شونلركه دينلرينه اوكرتدلر ايكى قبليه نماز
قلدلر مهاجردن دخى انصاردن ودخى بدره حاضر اولدلرسدى ايدوهجرت فتح مكدده
اول ايدي صكره مكه فتح اولندي اندن صكره هركم اسلامه كلدي بيغمبره اولندي
اولرتابعلردندر بوندن اوتور رسول بيوردي شول وقتكه مجاشع بن مسعود
قردشي اوغلى الوب رسوله كلدي وايتدي يا رسول الله سزكله بيعت قلمغه كلدك
هجرت اوزره رسول عم ايتدي يوق بلكه بيعت قلا اسلام اوزره زيرا فتح مكدن صكره
هجرت يوقدر شمدن كره وكلن مهاجرلره متابع اولورلر احسانله بوكا اشارت ايدوب
ديدي بو ايتده دخى شولركم اول سبقت ايدنلره متابعت قلدلر احسانلر وطيب قلبله
ويقينله الله تعالى انلرك اعمالندن راضى اولدي دخى بر قلدي اولرونيچون جنتلركه
اغاجلرينك وكوشكلرينك التندن ارمقلر اقر اولرانك ايچنده مخلدلردر ابدا
هيچ بر وجهله كروچقمز بوقدر بوده وكلي قول حق تعالى ده اولو سعادتدر وممن
حولكم من الاعراب منافقون ومن اهل المدينة مردوا على النفاق لا تعلمهم نحن نعلمهم
سنعذبهم مرتين ثم يردون الى عذاب عظيم يعنى مدينه نك حولنده عربلردن دخى
كمسه لر واردركه منافقلردر ودخى مدينه اهلندنكه عبد الله بن ابيدر اصحابيله
بولر عادت طوتب نفاق اوزره ثابت اولدلر اندن دونمزلر واكا ندامت قلمزلر
سن انلري بلمزسن يا محمد شول سببدنكه اشكاره ايمان كتوروب كوكللرنده كفر
لرن كزلدلر لكن اولري بز بلورزكه كزلوي اشكاره ده بلن بزز وكفر ونفاقلرنه
دخى بلوب انلرك حالن سكا بلدورورز تيز اولركه بز اوله اكي دفعه عذاب قلدورز
بر اولوم وقتنده فرشتهلر يوزلرني وارتلرني قتلر ايله دوكلر ايكنجي قبرده منكر
ونكير دوكلر اوددن عمودله كه بركرطاعه اولرسلر ارسدي اندن صكره عذابك
اولوسنه رذ اولنسرلر جهنم ايچنده كه اخرنهايتي يوق واخرون اعترفوا
بذنوبهم خلطوا عملا صالحا واخر سيئا عسى الله ان يتوب عليهم ان الله

عفور رحيم يعني بر طائفه بولردن كناهلرينه اقرار اتدلر كه غزادن تخلف اتدلر ابو
لبابه كبي واوس بن ثعلبه ووديعة بن حزام كبي كناهلرينه عمل صالحي قريشدررد لركه اول توبه
درانلردن صكره بر كناه قريشدررد لركه شول غزاسنه وار ميوب تخلف اتدلر پس حق تعالى
خبر ويرديكه الله تعالى صوجي بلوب استغفار ايدنلره مغفرت واجب قلدي زيرا
تحقيق الله تعالى غفوردر صوجي بلنه رحيمدر اكا يلوارني الله كرم فضيليله رحمت ايدر
خذ من اموالهم صدقة تطهرهم وتزكيهم بها وصل عليهم ان صلوتك سكن لهم والله
سميع عليم يعني يا محمد شونلرك كه توبه لري قبول اولب مال لريله سكا كلدلر ديرلركه
اوش مالمزي الغل بزدن كفارت اولمجون صدقه ايلكل سن اني المغي كريه كورديكل
انلرك ماللردن الوب صدقه ايلكل تا سن اول صدقه ايله انلري كناهلرندن
پاك ايدوب ارده سن وانلر ويكچون استغفار قلوب دعا ايلكل كه سنك دعاك
واستغفارك انلره دولكلكدر ورحمتدر والله تعالى سميعدر انلرك مقالتي هب
اشيدر وعليمدر قوافعاللرن بلور اكر خير وكر شر انلوا جزاسين قلور الم يعلموا
ان الله هو يقبل التوبة عن عباده ويأخذ الصدقات وان الله هو التواب
الرحيم يعني حق تعالى بيورركه بولدي بولهكه توبه قلمزلر وتصدق اتمزلر بلمزلرمي كه
الله تعالى قوللرندن صدقه كلي توبه قبول ايدر واخلاصله اولن صدقاتي
تمام قبول قلور بدرستي الله تعالى توبه لري قبول ايدوب عفو ايدجيدر اول لردنكه
توبه قلدلر ودخي رحيمدر مومنلري اسركيوب رحمت ايدر وقل اعملوا فسيرى الله
عملكم ورسوله والمؤمنون وستردون الى عالم الغيب والشهاده فينبئكم بما كنتم تعملون
يعني اي يا محمد سز كوركلو عمل اشلك كه عملكوز الله خفي دكلدر اني كورر ضايع
قلمز نه قلدوكز سه هب يارن ظهوره كتوررر دخي عمللروكز رسوله عرض اولنور
اول كورب انك اوزره شاهد اولور ودخي مومنلر كورب بلورلر يارن طانقلق
ويرورلر پس سز قولكزه موافق عمل قلوك كه تيز زماننه رد اولنسز اول كزلو
لري واشكاره لري تا بلجي پادشاه حضرتنده كه قيامت كوننده يوينه كتوره واين
واخرون مرجون لامر الله اما يعذبهم واما يتوب عليهم والله عليم حكيم
يعني حق تعالى جزو ديكه بولردن بر قوم دخي توقف ايدوب الله تعالى امريني
تأخير ايدوب ترك اتدلر اولرك اشي خطر مشتبه قلور دلرسه حق تعالى انلره
عذاب ايليه دلرسه انلره توبه روزي قلوب عذابدن خلاص قلوب عفو ايليه
الله تعالى عليمدر انلروك نه قلدوغن بلور حكيمدر اولرك امرنه نيجه دلرسه
حكم ايدر والذين اتخذوا مسجدا ضرارا وكفرا وتفريقا بين المؤمنين
وارصادا لمن حارب الله ورسوله من قبل وليحلفن ان اردنا الا الحسنى والله
يشهد انهم لكاذبون يعني شولركم مسجد بنا قلدلر مؤمنلره ضرر ايرشدرمكچون

وكفرلرن

وكفرلرن اظهار اتمكچون ومؤمنلر اراسنه تفرقه برقمق اچون بعضلر مسجد قباده
قلوب بعضلر اولرك مسجدنه قلالر خلق انلرك مسجدنه جمع اولالر واصحاب
رسول قاتندن منفرق اولالر وكوز طوتجي اولالر رسول تمسيه كه اول مسجد
بنا قلمزدن اول كافر اولمشلردر شامدن كلوب بولنه اما ملق ايدر يعني عامر راهب
اندن كلوب انداپچه كه كرو اسلامه كلدم الله تعالى طانقلق ويرركه اولرانلر
ايچدكلرنه بيله بخيلردر بلكه مرادلري انده جمع اولب كفرلرن ونفاقلرن اظهار
اتمكدر لا تقم فيه ابدا لمسجد اسس على التقوى من اول يوم احق ان تقوم فيه
فيه رجال يحبون ان يتطهروا والله يحب المتطهرين يعني اول منافقلر رسولك
طلب قلدلر كه كلا اول رسول انده نماز قلي وبره مبارك كلك ايچون حق تعالى نهي ايدوب
بيوردي كه يا محمد سن انوك ايچنده هركز نماز قلمه شول مسجد كه اول ابتدادن
توحيد اوزره الله رضاسيچون ذكرله وتكبيرله وتهليله بنياد اولنمشدر روشنك و
كفرى قهرا اتمكچون بنا اولنمشدر اول لا يفرق وحقلو رقدر كه انك ايچنده طورب
نماز قلاسن انك ايچنده ارنلر واركه كندولرين كناهدن پاك اتمكي سورلر وصويله
استنجا اتمكي خوش كورورلر الله تعالى دخي كندولريني پاك طلب ايدني سور يعني اول
مسجد ده اهل قبادن بر جماعت وار ديكه تحجي خلايه كلسلر صويله استنجا قلورلر
دي اول اني اولرا شلدي كه وقلنلري انلره متابعت قلدلر افمن اسس بنيانه على تقوى
من الله ورضوان خير امن اسس بنيانه على شفا جرف هار فانهار به في نار
جهنم والله لا يهدي القوم الظالمين يعني اول مسجد قبا كه رسول مسجديدر كه
توحيد اوزره بنا اولنمشدر اولمي خيرلودر يا شول مسجد كه ضرر اوزرنه وطامونك
كناريني اوزرنه بنا اولنمشدر يقلي طورر بنيادي يوق فجكه يقله اهليله جهنم
اودي ايچنه يقلور اولمي خيرلودر انلر قوم ظالملردركه ظاهرده اسلام باطنده
كفر طوتلر الله تعالى ظالملره ارساد ايدوب هدايت ويرمز مادام كه اول حالده طورب
توبه قلميلر لا يزال بنيانهم الذي بنوا ريبة في قلوبهم الا ان تقطع قلوبهم
والله عليم حكيم يعني اول مسجد ضراري بنياد ايدنلرك كه اكا مال خرج اتدلر حسرتلري
وندامتلري اولنجه كوكللرندن زايل اولمسه دكل چون انلرك نفاقلري ظاهر اولدي
الا مكر قبره كيرلر كوكللري واعضالري طوفرغنده كيده اول وقت زايل اوله الله تعالى
عليمدر اولرك حاللن بلور وحكيمدر انلرك مسجدلرن يقوب خراب اتمكه حكم ايدر
اندن اوتر و رسول الله غزاي تبوكدن كليجك اكى كشي كوندردي واردلر يقدلر
واوده يا قدلر ان الله اشترى من المؤمنين انفسهم واموالهم بان لهم الجنة يقاتلون
في سبيل الله فيقتلون ويقتلون وعدا عليه حقا في التورية والانجيل والقران
ومن اوفى بعهده من الله فاستبشروا ببيعكم الذي بايعتم به وذلك هو الفوز العظيم

يعني حق تعالى طلب ايدر مؤمنلردن نفسلرني و مال‌لرني الله يولنده فدا قلوب دين اسلامي
يوجلدوب كفرله شركي ابطال ايچون غزايه وارەلر تاكه انك عوضي حق تعالى اولره
جنتي مكان و قرارگاه قله اما صتون الموق لفظيله ذكر اندوكي تمثيل ايچوندر
ليكن بوندن مراد غزايه قندر مقدر و انوكله حاصل اولن جنته رغبت اندرمكدر
تاكه وارب الله يولنده امره مطيع اولوب دين دشمنلريله مقاتله قيلالر دشمنلري
اولدره لر غازي اولالر و كافرلر انلري اولدروب شهيد اولالر حق تعالى انلره ايله
واجب قلمشدر و بو وعدەيي توراتده و انجيلده و فرقانده بويله بيان قلمشدر كه
وارب مالني و نفسني فدا قلنلره جنت ولقا عوض ويريلور الله تعالى دن يكرك
عهده وفا قيلجي و شرطيني يرينه كتوروجي دخي كم اوله بشارت اولسون سزه بو بيعكزده
كه مال فانيي خرج ايدوب مال باقي الورسز و نفس فانيي ويروب نفس باقي الورسز كه
انك دكمسي و زوالي يوق بو تجليه اولواصح كيمت الىذكرد و نجات مطلق بودر
التائبون العابدون الحامدون السائحون الراكعون الساجدون الآمرون
بالمعروف والناهون عن المنكر والحافظون لحدود الله وبشر المؤمنين
يعني حق تعالى اول مال‌لرين و نفسلرين صتون الوب بهاسي اوجماغ ويردوكي مؤمنلر اول
طائفەدر اول بخارتلريدر كه ذكر ايلدك اكنجي اولدركم شركدن و كفردن و جميع معاصيدن
توبه قلوب الله قپوسنه دونلر اوچنجي اولدركم عبادتلري الله اخلاص قيلالر
هر امرده اكا مطيع اولالر دردنجي اولدركم هر حالده الله شكر ايدجي اولالر بشنجي
اولدركم اوروج دوتجي اولوب نفسلريني هوالردن منع ايدنلر التنجي اولدركم نمازلريني
وقتلريله تمام سقلیوب ركوع و سجود ايدجي اولالر يدنجي اولدركم خلايقي توحيده
و خير عمللره يلتيه سكزنجي اولدركم مؤمنلري حق تعالى سومدوكي اشلردن منع ايليه
و دخي اول نسنلردن كه انوكله طامويه كرمكا سببدر طقوزنجي اولدركم الله
تعالى اوزرلرينه فرض قلدوغي نسنه لري و حدودي سقليلر بيورلندن اوته
كچميلر نتكم خلفي ايوبدن ذكر اولندي اول بركيجه عورتنه بيوردي كه بو كيجه اوغلانكي
امزرمه كه اكي يل تمام اولدي عورت ايتدي نوله بو كيجه دخي امزرسم خلف ايتدي
الله تعالى قودوغي حدوددن اوتدمي كچرسين كه الله تعالى امرينه مخالفت ايدرسين اونجي
اولدركم بو ذكر اولنان شرطلري سقليوب اعتقادلريني بوكا محكم قلوب بونكله عمل
ايدنلر بو بشارت ايچنده اولدرخي بله اولالر كه الله تعالى ايله بيع شرا قلوب مال‌لرين
و نفسلرين ويردلر بهاسنه جنت الدلر ماكان للنبي والذين آمنوا ان يستغفروا
للمشركين ولو كانوا اولي قربى من بعد ما تبين لهم انهم اصحاب الجحيم يعني روا
دكلدر پيغمبره و دخي اول كمسنه كه ايمان كتوردلر مشركلر ايچون استغفار ايدەلر
اگرچه ايلرين رحم و قرابت دخي اولرسه چونكه انلره بيان اولندي كه انلر اصحاب جحيمدندر

كفر

كفر اوزره اولديلر وما كان استغفار ابراهيم لابيه الا عن موعدة وعدها اياه
فلما تبين له انه عدو لله تبرأ منه ان ابراهيم لأواه حليم يعني دكلدر ابراهيمك
استغفاري اتاسيچون الا بر وعده دن اوتري كه ايدي انوكله قلدي ايدي يعني ابراهيم اتاسي آزر
وعده قلمشدي ابراهيمه كه مسلمان اوله ابراهيم اول اميدله انكچون مغفرت
دلردي چون اولوجي كفر اوزره اولدي ابراهيمه ظاهر اولدي كه اول ابد تكرينك
دشمني اولوب اهل ناردن اولدي ابراهيم اندن بيزار اولوب دعاسي ترك ايدوب
انكچون مغفرت دلمدي و دخي حق تعالى ابراهيم حقنده ايتدي ابراهيم تحقيق اواه
حليمدر اواه اكا ديرلركه وحشت يرنده الله چوق ذكر ايليه و ضعيفلري اسركيجي
اوله و دعا قيلجي دعاسنده الله اوزره الحاح ايدجي اوله و انك طاعتنه اقبال
ايدجي اوله دخي مسلمانلره خير اوكردجي و طامو صفتلرين اشيدجك قورقودن
چوق آه ايدجي اوله و حليم اولدركه جاهللر فعلن ترك ايله كم اني انجدرسه اول
اندن انتقام قصدن ايتميه اني الله تفويض ايده وما كان الله ليضل قوما بعد
اذ هديهم حتى يبين لهم ما يتقون ان الله بكل شيء عليم يعني الله تعالى بر قومه ايمانله
هدايت ويردكدنصكره انلردن كروا الوب ضلالته بر قمز تا انلره بر حدود فرايض
بيان قيلمينجه كه انلر اني كتدوله واجب و حق كورسيلر الله تعالى اول وقت اولردن
مغفرت نزع ايدوب عذاب ايلر بس چون اول قوم اول حكم منسوخ اولدوغن
بيلمدلر و انوكله عمل قلدلر الله تعالى اني اولردن قبول ايلدي انوكله مواخذه قلمز
چون اول صاقنجق نسنه اوله بيان اولنمدي بدرستي الله تعالى قوللرينه نسنه صالح
ايدوكين كلي بلور اكا كوره حكم ايدر ان الله له ملك السموات والارض يحيي ويميت
وما لكم من دون الله من ولي ولا نصير يعني تحقيق كوكلر و يرلر الله تعالى نك ملكيدر وير
اهلي دخي كلي انك قوللريدر نجه دلرسه انلرك ايچنده حكم ايدر بر بيوردقدنصكره
بر دخي بيوررر بر نسنه يي امر ايدر اندنصكره اني تغيير ايدوب بر حكم دخي بيوررركه
اول اولكيدن خيرلودر ثواب يونندن يا خود عملده اسان اوله و ثوابده برابر اوله
و قوللره اول اصلح اوله و بعض احكامني مقرر قلور كه محكمدر منسوخ اولمز و انك صفتي
بودركه اولوي دريلدرر و دريلري اولدررسز ايلرظن اتمكوزكم غزايه كتميوب اوده
اوليجق دري اولاسز و جهاده چقيجق دري اولميه سز الله دن غيري بركمسنه قدرتكم
سزه معاون اولوب انك عذابندن سزي خلاص ايليه لقد تاب الله على النبي والمهاجرين
والانصار الذين اتبعوه في ساعة العسرة من بعد ما كاد يزيغ قلوب فريق منهم
ثم تاب عليهم انه بهم رؤف رحيم يعني الله تعالى عفو ايلدي رسولندن منافقلر
تخلف انكچون دستور ويردوكي نسنه بيان ايلدك و دخي مهاجرلردن و انصارلردن

کناهلرن عفو ایدوب یارلغدی اول جهاد یولنه چکدکلری مشقتدن اوتری یعنی اولرده
عفو ایلدیکه وقت شدتده اکا متابعت ایدوب تبوك غزاسنه واردلر اول وقت
انلرده درت نسنه عسرت واریدی بر نفقلری قت ایدی و بردخی بنتلری ازدی
وبردخی قورقو غالبدی و بردخی هوا اسیدی بوندنصکره بعضیلری اولکه اول غزادن
چقمقدن کوکللری کرو رجوع ایده یازدیلر اول زحمتلر قتیلغندن پس الله تعالی اولرده
عفو ایدوب یارلغدی زیرا حق تعالی مؤمنلره رؤف و رحیمدر اسرکر و رحمت ایدر
وعلی الثلثة الذین خلفوا حتی اذا ضاقت علیهم الارض بما رحبت وضاقت علیهم
انفسهم وظنوا ان لا ملجأ من الله الا الیه ثم تاب علیهم لیتوبوا ان الله هو التواب
الرحیم یعنی الله تعالی رسولندن دخی مهاجرلردن و انصاردن و دخی عسرت وقتنده
تبوك غزاسنده رسوله متابعت قلنلردن جمله سنك کناهن عفو ایدوب
یارلغدی اول اوچ کشیدنکه تخلف اتدیلر یعنی کعب بن مالك وهلال بن امیه
ومرارة بن ربیع تاکه بو یر یوزینك کینکلکی انلره طار کلدی غصه دن طارلدی
یقین بلدیلرکه الله تعالینك عذابندن قجوب صغناجق یر یوق الا توبه ایله
آندن یکا دوندیلر پس الله تعالی انلره اکرام ایدوب توفیق وبردی تاکه توبه ایدوب
نجات بولالر بدرستی الله تعالی توبه سینی قبول ایدوب عفو ایدیجیدر انلرکه
توبه قلالر و رحیمدر توبه دنصکره اولری اسرکر یا ایها الذین امنوا اتقوا الله و
کونوا مع الصادقین یعنی ای ایمان کتوردن مؤمنلر قورقت اللهدن اکا عاصی اولمغه
شول کشیلرله اولك که نیتلری صادقدر و کوکللری حق اوزره طغرودر و عمللری
ریادن خالصدر و اخلاصله و صدقله رسوله متابعت قلوب غزایه چقرلر
بولر مهاجرین و انصاردرکه ایکی قبلیه رسولله نماز قلدیلر دخی درت خلیفه درکه
ابو بکر و عمر و عثمان و علی کانه امر اولندیلرکه بولره متابعت قلالر و انلرك سیرتن طوتالر
ما کان لاهل المدینة ومن حولهم من الاعراب ان یتخلفوا عن رسول الله ولا یرغبوا
بانفسهم عن نفسه ذلك بانهم لا یصیبهم ظمأ ولا نصب ولا مخمصة فی سبیل الله ولا
یطؤن موطئا یغیظ الکفار ولا ینالون من عدو نیلا الا کتب لهم به عمل صالح
ان الله لا یضیع اجر المحسنین یعنی بو قدر اولمنا فقدرکه مدینه ایچنده دخی مدینه
نك چورسنده در انلر رسولدن تخلف ایده لر غزایه وارمیلر و دخی ایلیه کرکمزکه
کندو نفسلرینی محمد نفسندن دخی شفقتو و مترحم اوللر انك محبتی ترك ایده لر کندو
نفسلرینك بقاسنه رغبت ایده لر انك نفسنه اتمیلر پس حق تعالی بو تخلفدن
نهی ایدوب متابعتلر رسوله قندر دوغی اندن اوترودکه هیچ الله یولنده غزا
قلدقلرنده انلره بر صوسزلق و زحمت و مشقت و اچلق ایرشمیه و هیچ بریره و برمکانه

طاعذن

طاعذه و اوادن قدم اوروب یوریمیلرکه انلری کافرلر کوروب طارلغوب غصه لنلر
یاخود هیچ کافرلردن نه نسنه المدیا صیوب طاغتماغله بر فرحه ایرشمیلر الا کلیسنده
انلره عمل صالح ثوابلری یازله اولرك حسناتلری تضعیف اولنه اول اوتروب
وارمیلرك حسناتلری اوزره که الله تعالی مجاهدلرك ثوابلرن باطل قلمز بو ایت
دلالت ایدرکم کشیه دنیاده هر نه زحمت واقع اولسه از چوق انك مقابلنده
اکا ثواب اولر اکر صبر ایدوب شکایت قلمزسه و دلی خطادن صقلرسه ولا ینفقون
نفقة صغیرة ولا کبیرة ولا یقطعون وادیا الا کتب لهم لیجزیهم الله
احسن ما کانوا یعملون یعنی انفاق اتمیلر اول جهاد یولنده ازدن چوقدن الله
رضا سیچون یا بردره یولندن دشمنه قرشو یا دشمنی ارد بچه کلمیلر الا اولره هر
نفقه لریچون و هر ادملریچون ثوابلر یازلور تاکه اولره حق تعالی عوض ویره عمللرندن
دخی کورکلو رنیرا بر حسنه لرینه اون ثواب دخی زیاده قلوردیدی یوزه دکین
و دخی اکا دك که حساب اولمیه بو کلی هب کندو فضلیله در قولك استحقاقیله
دکل وما کان المؤمنون لینفروا کافة فلولا نفر من کل فرقة منهم طائفة لیتفقهوا
فی الدین ولینذروا قومهم اذا رجعوا الیهم لعلهم یحذرون یعنی جائز دکلدر
مؤمنلره که براغزدن داغلوب کیدوب رسوله یالکوز قویلر ینجون هر جماعتدن
برقاچی کیدوب برقاچی رسول قتنده قلمیلرکه علم دین و احکام شرایع اندن اوکرنلر
اول قوم کتدکدنصکره قرانکه ایندکجه اوکرنوب بلالر اول دونب کیدن لشکر
دونب کیرو کلیجك انلره انذار و بشارت قلالر و عده و وعید ایتیلرکه تا اندن
تاکه انلر ایشیدوب عمل صالح قلمغه رغبتلر ارته یا ایها الذین امنوا قاتلوا
الذین یلونکم من الکفار ولیجدوا فیکم غلظة واعلموا ان الله مع المتقین
یعنی ای انلرکه ایمان کتوردلر مقاتله ایدك شول کافرلرله که سزك یوره کوزده و
یقینکرده در انلرك اوزرینه غایت شدت و غضب ایدك بلوك حقیقت که
الله تعالینك نصرتی دشمنلر اوزره دکلدر متقیلرله در و دخی اکا مطیع اولنلرله
لهدر ابو جعفر طحاوی ایدر حق تعالی رسولنه اول کافرلرله قتال اتمکدن منع ایلدکی
صکره چوره یا نندکی کافرلره مقاتله امر ایلدی اندنصکره تمام بوردیکه اراقده
یقینده نرده بولورسه کافرلری دپلیلر واذا ما انزلت سورة فمنهم من یقول ایکم
زادته هذه ایمانا فاما الذین امنوا فزادتهم ایمانا وهم یستبشرون واما الذین
فی قلوبهم مرض فزادتهم رجسا الی رجسهم وماتوا وهم کافرون یعنی قچنکه قراندن
بر سوره اندرلسه رسول اوزره منافقلردن بعضلری یری برینه استهزا ایوب ندن
دیرلرکه اشبو سوره قنغکزك صدق و اعتقادن زیاده قلور و ایمان اوزره ثباتلرن
محکم قلور بو حالتده که کوکللری فرحده و سرورده اولر اما اولرك کم کوکللرنده تنك

ونفاق وار اول سوره انلرك نفاق اوزره اولرينه حقيقت مؤمنلر دكوللردي
باطنلرنده كافرلردي اولا يرون انهم يفتنون في كل عام مرة او مرتين ثم لا يتوبون
ولاهم يذكرون يعني كورمزمي بو منافقلر كه عبرت المزلرهر يل بولر بر دفعه يا ايكي
دفعه ابتلا اولنورلر باطنلرنده كه اشكاره اولماغله ودخي انواع اسقام وامراضله
تا كه اللهله عهد ايدهلركه اكر بو دفعه عافيت بولاوز دينمزي اخلاص ايدهوز رسوله
كوركلو متابعت قلاوز وعدهلرنه وفا قلمزلر ونفاق قلرندن توبه قلمزلر انوكلمه
اوكلمزلر پس حق تعالى يلده بر ايكي كز فتنه لنورديد وكه بودركه تا كه تصديق ايدرلر
كاه كرو انكار ايدرلر اول حاللرنده دونب توبه قلمزلر اوزرلرنه انن اتيلرله
ورسول انلره كرتوحا للرندن خبر ويرمكله متعظ اولب انصاف اتمزلر واذا ما
انزلت سورة نظر بعضهم الى بعض هل يريكم من احد ثم انصرفوا صرف الله قلوبهم
بانهم قوم لا يفقهون يعني نجه قرآندن برسوره اندرلسه سوره براءت كبي كه انلرك
عيبين اظهار ايدوب بري برينه باقنوب اشارت قلورلرديكه اصحاب رسولدن
بولري كمسه كوردي مي يوقسه كورمديمي اكر كورمش اولسه طوررلرا نلرايله
نماز قلورلر وكر كورمش اولمسه مسجدده چقوب دونب كيدرلردي الله تعالى دخي
انلرك كوكلني مخذول قلوب ايماندن دندرردي زيرا اولر بر قوم مدركه الله تعالىنك
اوامرندن فهم ايدوب ادراك اتمزلر لقد جاءكم رسول من انفسكم عزيز عليه ما
عنتم حريص عليكم بالمؤمنين رؤف رحيم يعني حق تعالى جميع عربه خطاب ايدوب
ديديكه يا قوم عرب تحقيق سزه محمد رسول كلدي كندو نفسكزدن ونسبكزدنكه
سزانى بلورسز بلكه كوكزله دكلر وكندو مثلكوز ادم ملكدن جندن دكلكه
نفرت ايدوب انوكله انس طوتميا سز ودخي نسب يونندن سكوك اشرفكزدن واعز
كوردن سزك الله عاصي اولب مخالفت قلدوغكز اكا غايت مشقت كلور وسزه
حريص اولوب سعي اتدوكي اولدركه ايمانه كلوب ضلالت يولندن چقاسز طريق
هدايته طوتاسز ديو محمد جميع مؤمنلره رفيقدر اسركر رحيمدر رحمت وشفقت ايدر
تا اولكه عذابدن بر نجات بولالر فان تولوا فقل حسبي الله لا اله الا هو عليه توكلت
وهو رب العرش العظيم يعني حق تعالى رسولنه خطاب ايدوب ديركه يا محمد اكر بولر
سندن اعراض ايدوب ايمانه كلمزلرسه پس ملول اولمه ديكل كه الله تعالى بكا كافيدر
بن جميع امرمي اكا تفويض قلدم واكا اعتماد اتدم كه اندن غيري معين وناصر و
رازق يوقدر اللر اولدر بن اكا التجا قلدمكه اول اولو عرشك مالكيدر انوك كبي عرش
كه كوكلردن ويرلردن اولودر صدق الله العظيم وبلغ رسوله الكريم والحمد لله وحده

سورة يونس مائة وتسع آية

بسم الله

بسم الله الرحمن الرحيم الر تلك آيات الكتاب الحكيم ابن عباس رضيهما ايدر حق تعالى بيوردكه
بن اول اللهم كه جميع اشلري كورورين بكا خفي نسنه يوقدر يا محمد اشبو اتيلر اول
اول اتيلردندركه ميثاق كوننده سكا وعده قلدق ايديكه بو سوره سكا وحي ايديلك
بو بر كتابدركه حكيمدر يعني محكمدر باطلدن بريدر بوننده كذب وخلاف يوقدر
حلال وحرامي محكم قلاهدر بودر بوندن غيري كتابلرك كلي حاكمي بودر حجت بونندن
برهانله توحيد حق اوزره وصدق رسول اوزره بونكله ثابت اولمشدر اكان
للناس عجبا ان اوحينا الى رجل منهم ان انذر الناس وبشر الذين امنوا ان لهم
قدم صدق عند ربهم قال الكافرون ان هذا لساحر مبين يعني مكه اهلي عجبلردي
كه حق تعالى ادم اوغلانندن رسول كوندردي حق تعالى بو اتيه اندرب خبر ويرديكه
بو مكه اهلي عجبي كوررلركه بز قوللرومزدن بر قوللرمزي اختيار قلاوز كروقلانك
قوللرومزه رسول كوندره وز كندو جنسلرندن ونسبلرندنكه بلدكلري ديرانوكله
انس طوتب اكا نظر ايده بيلالر واكا سوالكه مجال بولالر پس بز دخي وحي اندك
اول محمدكه ديدك كه قورقت مكه اهلني قرآنله كه وعيد اتيلريله وبشارت قلكم
انلره كم ايمان كتوردلر اول ثوابلرله كه جنت ايچنده وعده قلدق بدرستي اول عمللركه
كندولردن اوله سعادت ابدي اولدي حقك رضاسي ايچنده اما بو كافرلر
ديدلركه تحقيق محمد اشكاره ساحردر ان ربكم الله الذي خلق السموات والارض
في ستة ايام ثم استوى على العرش يدبر الامر ما من شفيع الا من بعد اذنه ذلكم الله ربكم
فاعبدوه افلا تذكرون يعني سزك ربكز اول اللهدركه كوكلري ويرلري الت
كونده يرتدي اندن حكمي غالب قلدي عرش اوزره مجموع امور خلايقي تدبير ايدوب
حكم ايلر عالم ملكده وملكوتده ودرت ملك مقرب اكا سبب قلنمشدركه بري جبرائيل
وبري ميكائيل وبري اسرافيل وبري ملك الموتدر اما جبرائيل يللراوزره ولشكر اندر مكه
ووحي اندرمكه قومشدر وميكائيلي يغمورلر يغدرمغه واوتلروا غاجلر بتورمكه
سبب قومشدر وملك الموتي خلايقك روحلرن قبض اتمكه قومشدر واسرافيله
صاحب صور قلمشدر اسرافيلكه بعث اموات انوك صوراورمكيله اولسه پس بو
كلنده مدبر الله تعالى دركه بردر شريكي ومعاوني يوقدر بولردن منزه در ودخي اول
كافرلركه بولرك بعضلري صنمه طپرلر وبعضلري فرشته طپرلردي ديرلرديكه
بولر بزم الله قاتنده شفاعتجيمزدر حق تعالى اولرك زعمن ابطال قلمغ ايچون ابو اتيه
بيورديكه هيچ بركسه يوقدر بركسه قيامت كوننده شفاعت قله نه فرشته لردن
ونه مرسللردن ونه انبيادن الا الله تعالى شفاعته دستور ويرديكه نصكه پس سزك
ربكز اول اللهدركه كوكلري ويرلري يرتدي ودوكلي خلايقك امورني اول تدبير قلدي
حقيقت مالككز ومعبودكز اولدر انى برلك واكا مطيع اولك كه نجات بولسز شفاعته

محتاج اولمیه سز نولدی سزه که قرانله اوکتلمز سز اولمالك قادری قیوب برکیمه طوتسز که
هیچ برنسنه مالك دکل یلکه کندو نفسندن برمضرتی دفع اتمکه قادر دکل الیه مرجعکم
جمیعا وعد الله حقا انه یبدؤا الخلق ثم یعیده لیجزی الذین امنوا وعملوا الصالحات
بالقسط والذین کفروا لهم شراب من حمیم وعذاب الیم بما کانوا یکفرون یعنی سزجمیکز
دوب وارجق یری قیامت کوننده الله تعالی حضرتیدر که وعده قلمشدر قوبقلغوکزی
حق یوندنکه انده خلاف یوقدر زیرا اول الله درکه بو خلقی بوغیکن وار قلوب
برتدی کروا اولدردی قادردر کرو درکوردر اولومدن صکره تاکه کورکلو ثوابلرنی
کورکلو مرتبهلر عوض ویره شولره کم ایمان کتوروب کورکلو عمللر قلدلر عدالله نه کندوله
ظلم اتدلر مخالفتله نه برغیریه توحید اوزره محکم طوردلر الله تعالی دخی جنته اولسر
اولیلر روضهلر ویره که انلر دخی راضی اولالر ودخی جزا سه قله شولره که کافر اولدلر
انلرك کفری عوضی انلره قتی قیناش صو اولا که ایچیجك ایچلری طوغرنر ودخی غایت
اینجدیجی عذاب اوله رسوله وقرانه انکار قلدقلرینك عوضی هو الذی جعل الشمس
ضیاء والقمر نورا وقدره منازل لتعلموا عدد السنین والحساب ما خلق الله ذلك
الا بالحق یفصل الایات لقوم یعلمون یعنی سزك معبودکز اول الله درکه کنشی برتدی
واکا ضیا واستیلات ویردی کندزنی انوکله روشن قلدی وایی برادوب اکا اراتسز
نور ویردی وکیجه ده انوکله منور قلدی ودخی ایه کیجه وکونده ده منزللر قلدی هرکیجه
یلدزلردن برمنزلی سیر ایدرکه هرایده یکرمی سکز منزلدر اول سیر ایچنده کاه ارتر
کاه اکسلور اندن اوترودکه انوکله یللروك وایلروك حسابن بلاسز وقتیله
هر مصلحتوکزی قیوره سز پس الله تعالی بولری یرتمدی الا اندن اوتروکه هرحالکزی
بله سز هم اندن عبرت الوب اکلیاسز وبله سزکه الله تعالینك برخالقی ومدبری وار که
قادردر نیه کرکسه قدرتی یترنتکم بولری سیر اتدوروب النمکه وکتورمکه قادردر
اولولری دخی درکورمکه قادردر بس حق تعالی وحدانیتی صفتی بونك کبی علامتلرله
بیان قلور شول قومه که انلرك عقلی وذهنی وار تاکه اشیدوب نظر ایدوب بونکله صدقی
باطلدن تمیز ایده ان فی اختلاف اللیل والنهار وما خلق الله فی السموات والارض
لایات لقوم یتقون یعنی مکه اهلی کلوب رسوله ایتدیلر بزه بر علامت کوستر نتکم سندن
ایلرو کیلر قوملرینه کوردلر حق تعالی بو ایتی اندروب خبر ویردیکه تحقیق کوندزك کلوب کیجه
کندوکنده وکیجه کلوب کندزك کتدوکنده وبولرکاه اوزنوب کاه قصلدوغنده ودخی
شول عجایبلرکه الله تعالی کوکلرده ویرلرده برتدی کلی نشانلر وعلامتلردر انك وحدانیتی
بلدرر شول قومه که انك عقوبتندن قورقب شرکدن صقنورلر ان الذین لا یرجون
لقاءنا ورضوا بالحیوة الدنیا واطمأنوا بها والذین هم عن ایاتنا غافلون اولئك
ماویهم النار بما کانوا یکسبون یعنی شولرکم اولومدن صکره بزم عذابمزدن قورقمزلر

وبزم

وبزم ثوابلرومزه امید طوتمزلر ودنیانك برقاچ کونلك فانی وخسیس درلکنه راضی
اولدلر واخرتك باقی حیاتنی ترك اتدلر کوکلری اول مکدر درلکده دولندردلر
وانی اختیار ایدوب انوکله فرحلندلر ودخی اولرکم قراندن ومحمددن غافل اولوب
اعراض اتدلر واکا ایمان کتورمدلر بس اولرکه کلیسنوك دوب وارجق وساکن
اولاجق یرلری جهنمدر کسبلرینك عوضی ان الذین امنوا وعملوا الصالحات
یهدیهم ربهم بایمانهم تجری من تحتهم الانهار فی جنات النعیم یعنی بدرستی اولرکم
ایمان کتوردلر واله لایق کورکلو عمللر اشلدلر الله تعالی ایدرکه اولره دنیاده ایمانله
هدایت ویردی وایمانلری اوزره ثابت قلدیکه کورکلو عمل قلدلر یارین صراط اوزره
دخی ایمانلری وطاعتلری نوریله هدایت ویروب صراط اوزره قدملرین ثابت قله
وبره ایمانلریله التوب جنته کوره شونك کبی جنت که کوشکلرینك واغچلرینك التنده
ارمقلر اقرکه جنت نعیم درانده ابدی تنعم قللر ایمانلری عوضی دعویهم فیها سبحانك
اللهم وتحیتهم فیها سلام واخر دعویهم ان الحمد لله رب العالمین یعنی اوجماق اهلنوك
کلاملری جنت ایچنده کندولریکه خذمتکارلری ارا سنده بیلت اچمك دیلسه بو اولکه
سبحانك اللهم دیلر خذمتکارلری انی اشیدیجك فی الحال ماینه احضار ایدوب اوکلرینه
قویهلر اشتهالری بنسه کتوره لر وجنی یکدوه فارغ اولسلر اخر سوزلری بو اولا که الحمد لله
رب العالمین دیلر تحیتلری بربرینه انده سلام اوله اما ضحاك ایدر وجنی اهل جنت
محشر قیامتدن دوب جنته کیرسلر اول وعده اولنان کرامتلره ایرشسلر اول سوزی
بو اولاکه سبحانك اللهم یعنی تنزیه ایدوب سکا ثنا قلورز یا رب شول عطالر اوزره که
بزه قلدك واوجماق اهلنك تحیتی سلام اولکه فرشتهلر کلوب انلره سلام قللر حق تعالی
جانبندن زیاده هدیهلر کتوره لر پس اول کرامتلره ایرشب انده قرار طوتلر اندن صکره
حق تعالیه شکر ایدوب اخر کلاملری بو اولکه الحمد لله رب العالمین ولو یعجل الله
للناس الشر استعجالهم بالخیر لقضی الیهم اجلهم فنذر الذین لا یرجون لقاءنا فی
طغیانهم یعمهون بو ایت اول وقت نازل اولدیکه نضر بن حارث عذاب تمنی قلدی
حق تعالی بیوردیکه اکر حق تعالی بو خلقك شرلریکلرن قبول ایدوب تیز جك ویرسه
نتکم سورلر شول خیرلریکلری قبول اولنوب اولره تعجیل اولنه غضبلرین یا خود کندولر
واوغلانجقلرینه یا بردوستنه یا قرنداشنه که یاوز دعا قلوب عقوبت دلرالله تعالی انی
شول رحمت ومغفرت ورزق دلدکلرینه تعجیل قلدوغنلین کبی هب قرلوب هلاك اولرکردی
اما بز هلاکلرین اتیوب قورز اوله که اولمدن صکره کروتوبه قدن قوتقز کرکسه تاکه اول ضلالت
لری ایچره شویله متحیر ومتردد اولیب قلالر انلرك فعلنه مجازات قلمیجوه واذا مس
الانسان الضر دعانا لجنبه او قاعدا او قائما فلما کشفنا عنه ضره مر کان لم یدعنا
الی ضر مسه کذلك زین للمسرفین ما کانوا یعملون یعنی نجق بو کافرلره برضرر وبرخستلك

وبر فقر و بلا واقع اولسه خوش دعالرن اخلاص ایدوب بزه یلوارلر شیورکن
دوررکن هیچ بر حالده بزدن تضرع کسمز تجی بلاسنی دفع استه وزهان کرو اول دعاینی
ترك اتمکه مستمر اولب تضرع اوندر عافیت اوزره کجر صانکه هیچ مبتلا اولمدی
ایدی دعالر و تضرعلر قلمدیغی ایدی هیچ اول واقع اولانلر او کتلنوب کندویه کلمزدی
اول عافیت اوزره شکر قلماز همان امین اولوب فارغ اولور هیچ اول بلا کرو ایرشمه
دیو قورقمزلر اشبو بجلیلر خوش کوستریلشدر اول مشرکلره کم عمرلرین بطلان ایجنده
اسراف ایدرلر اول قبیح فعللر ایله کم بلا وقتنده دعا و تضرع قلالر عافیت وقتنده
کرو اونودلر بو ایتده تنبیه و اشارت وار اولکم ایمانلو بنده مصدقلر در بهر حالده
کرك کم الله او نعمتلرانك ذکرنه دایم و شکرنه مشغول اولالر کندولری اول کافرلره
متابعت قلمیزلر و اکور میلر تاکه توفیق الهیدن دخی هر حالده منقطع اولمیه ولقد
اهلكنا القرون من قبلكم لما ظلموا وجاءتهم رسلهم بالبينات وما كانوا ليؤمنوا
كذلك نجزي القوم المجرمين یعنی حق تعالی مکه اهلنه ایلروکی قومك عذابلرین
اکدروب تهدید ایدرکه محمدی تکذیب اتمکلر انلرجلیلر بیوردیکه تحقیق بز هلاك
ایلدك ای مکه اهلی نجه قرنلری سزدن اوکدن شوندن او تروکه ظالم اولدیلر رسوللرینه
انکار ایدوب بزی بر بلدیلر حال بودرکه رسوللری ظاهر حجتلر ایله و بزم ایتلرمزله کلدیلر
اولری توحیده دعوت قلدیلر صنم عبادتندن نهی اتدیلر انلر رسوللری تصدیق اتمدیلر
هیچ بری ایمانه رغبت قلمدیلر عذاب ایردیکلرینه اینغمدیلر تکذیب لرندن او تروکه
مستاق کورندی بز اول مجرملره و منکرلره اوش بونکبی جزا ایدروز که دنیاده عذابله هلاك
ایدوب اخرتده اود عذابیله مبتلا قلورز ثم جعلناكم خلائف في الارض من بعدهم لننظر
كيف تعملون یعنی حق تعالی ایدر یا امت محمد سزی بر بو زمینه بر خلیفه قلدق اول هلاك
اتدوکمز قومدن صکره انلرك یوردنه سزی ساکن قلدکدك تا کوراوزکه سز ده نه عمل اشلرسز
انلرجلیلر معاند و مکذب اولورسز که عقوبته مستحق اولاسز یا خود موحد و مصدق اولورسز
که رحمته و مغفرته مستحق اولاسز واذا تتلى عليهم اياتنا بينات قال الذين لا يرجون
لقاءنا ائت بقران غير هذا او بدله قل ما يكون لي ان ابدله من تلقاء نفسي ان اتبع
الا ما يوحى الي اني اخاف ان عصيت ربي عذاب يوم عظيم یعنی قچنکه بزم ایتمز اولرك
اوزرینه اوقنه کفار قریشکه اولومدن صکره بعثه منکرلردر بزم حضرمزه کلمکدن
قورقمزلر دیرلرکه یا محمد بزه بو قراندن غیری بر قران دخی کتور یا خود بونی سن دوندر
حکمنی تبدیل قیل رحمت ایتی یرینه عذاب ایتی و عذاب ایتی یرینه رحمت ایتی قوی غل
و بعث و نشور ایتلرین کیدر و بزم معبودلرومزی عیب و ذم ایدن ایتلری دندر
حق تعالی رسولنه بیوردیکه ایت یا محمد بکا جائز دکلدر که کندو دلکم ایله تبدیل و تغییر
ایدم بن اشلمزم الا انی که بکا بو یرله تحقیق بن ربمدن قورقرمکه انك بیوردوغنی

اشلیم

اشلیم که اکا عاصی اولم بکا قیامت کوننده اولو عذابلر واقع اوله زیرا بن حقیقت بلورکه
اکا عاصی اولب مخالفت قلانه عذاب ایرشر اول اولو کونده که قیامت کونیدر قل لو
شاء الله ما تلوته عليكم ولا ادريكم به فقد لبثت فيكم عمرا من قبله افلا تعقلون یعنی ایت
یا محمد اکر حق تعالی سزلك کفرکزدن و جهلکوزدن راضی اولوب دلسه سزك اوزرکزه
بنی رسول کوندرمیسیدی بن سزلك اوزرکزه کلوب اول ایتلری اوقمیایدم وانی سزه
بلدرمیسیدم تحقیق بن سزلك ایجکزده قران وحی اولمزدن اوکدن قرق ییل بله اولدم
هیچ ایشتدکوزمی دیسیدکه قراندن نسنه اوقدم عقلکوز یوقمی فهم اتمزمسز
پس حقیقت بلوك که بو قرانی بن کندومدن دوزمدم بلکه الله تعالی کلامیدر اندن وحی
اولنمشدر اکر بنم دزمم اولیدی بوندن ایلرو دخی بونی سزدن ایشدردکوز فمن اظلم
ممن افترى على الله كذبا او كذب باياته انه لا يفلح المجرمون یعنی کم اوله شوندن قتی
کافرکه الله تعالی اوزرینه حجتسز دلیلسز یلان دوزه دیه که انوك شریکی وار یا خود
انك قرانینی و رسولنی یلانلیه حقیقت اول مجرملر دندرکه ابدا فلاح بولمز ويعبدون
من دون الله ما لا يضرهم ولا ينفعهم ويقولون هؤلاء شفعاؤنا عند الله قل اتنبئون
الله بما لا يعلم في السموات ولا في الارض سبحانه وتعالى عما يشركون یعنی کافرلر الله تعالییی
قویوب صنملره عبادت ایدرلر حال بودرکه اکر اکا طپرلرسه اصی دکورمك الرندن
کلمز و کر ترك ایدوب طپمزلرسه انجوه انلره زیان ایرکورمك الرندن کلمز و دخی
بونکله دیرلرکه بولر الله قاتنده بزم شفاعتجیلرمزدر اخرتده حق تعالی ایدر یا محمد
یعنی خبرمی ویررسز الله برنسنه که اول انی بلمیه یعنی صنملرو کوکلرده
بر کیسه قیامتده شفاعت ایده که ابدا بو اولاجق دکل حقی شریك اولسرانته شول
تمسکلرکم جاهل اولالر یرده و کوکده نه وار بلمیلر الله تعالی پاکدر و بو وجهدر و اولودر
اندنکه انی شریك ایله وصف ایدرلر وما كان الناس الا امة واحدة فاختلفوا
ولولا كلمة سبقت من ربك لقضي بينهم فيما فيه يختلفون یعنی دکلدر بو ادم اوغلنلری
الا بر طائفه ایدی کلی اسلام ادم زماننده تا اکا دککه قابیل هابیلی دپلدی انده
صکره دینده مختلف اولوب متفرق اولدیلر کم مؤمن کمی کافر اولدی و دخی نوح طوفانندنه
صکره کلی بر ملت اوزره اولدیلر کافرلر هلاك اولدیلر کمی اهلی قلدیکه کلی مسلمانلردی
کرو نوح اوغلنلری حامله سام نسلندن مختلف اولوب کمی مؤمن کمی کافر اولوب
متفرق اولدیلر نزاع ایدر بو خلق کلیسی عربدن شرك و کفر اوزره ایدی محمد کلمزدن
اول اندن صکره مختلف اولوب متفرق اولدیلر بعضلری ایمانه کلوب مؤمن اولدیلر
بعضلری کافر اولوب قالدیلر و اکر حق تعالینك تقدیرنده اولمسی اولمیه که بو امته
تعجیل عقوبت اولنمیه بولری هلاك اتمیه تا که توبه یه کلالر بولرده دخی تعجیل عذاب
حکم اولنوب کلی هلاك اولورلردی نتکه اولکی امتلر اولدی دینده اختلاف قلدقلرنجه

ويقولون لولا انزل عليه اية من ربه فقل انما الغيب لله فانتظروا اني معكم من
المنتظرين بو ايتك سبب نزولي بو اولدي كم عبد الله بن امية ايتدي يا محمد بز سكا ايمان
كتورمزز تا سن بر يوزنه بر چشمه اقتمايجه وقريش دخي اندن دلدلر كه انلر براية
كتوره كه انك رسالتنه دليل اوله حق تعالى بيوردي كه ايت يا محمد ايت انمك الله تعالى
قتنده در بن اني بلمزم سز منتظر اولك اول ايتك انمكنه بن دخي سزكله منتظر اولايم
كوره لم كه حق تعالى دن نه حكم جاري اولور واذا اذقنا الناس رحمة من بعد ضراء مستهم
اذا لهم مكر في اياتنا قل الله اسرع مكرا ان رسلنا يكتبون ما تمكرون يعني حق تعالى ايدر
فچون بر ادم اوغلنلرنه رحمت يتورن ايرشدرب نعمتلر يتورسوز قحط وقزللق انلره
ايرشدكدنصكره يا انلره عافيت وسلامت وايرشدرسوز بلالر ومرضلر وشدتلر ايرشد
كدنصكره كوره سنكه بزم ايتلرومزي ونعمتلرومزي تكذيب ايدرلر كه بزم بو يتورري
فلان يلدزنيغدردي ايت يا محمد الله تعالى اشد در عذاب يوننده ونعقابلمه طولونق يونندن
بدرستي بزم حفظه فرشتهلرومز واركه سزك تكذيبلرو كزي يزرلر وسقلرلر تا سزي انوكله
محاسبه قلوب مكافات قلور هو الذي يسيركم في البر والبحر حتى اذا كنتم في الفلك و
جرين بهم بريح طيبة وفرحوا بها جاءتها ريح عاصف وجاءهم الموج من كل مكان وظنوا
انهم احيط بهم دعوا الله مخلصين له الدين لئن انجيتنا من هذه لنكونن من الشاكرين
يعني الله تعالى نعمتلرن ذكر ايدوب بيوردكه اول الله در كه سزي دابه لر اوزرنه بندرن
قروده سير ايتدورر وكميلر اوزره كتورب دكزلرده سير ايتدرر وقروده ودكزده
سزي سقلر تا فچنكه كميلره بناسز وكمي اهليله يوريه لطيف وساكن يشق يلله انوكله
الموشادا اولوب فرح بولالر ناكاه برقتي يل كلوب دكزي اضطرابه كتورب درت
طرفدن موجلر كله اولري قبليه يقين بلالركه هلاك كلكري يقين اولدي اخلاصله
الله تضرع ايدوب دعا قلالر ديالركه الهي اكر بزي بو قتي يلك هولندن وهلاك
لكندن قورترجق اولورسك تحقيق بز سكا موحد لردن ومطيعلردن اولاوز فلما
انجيهم اذا هم يبغون في الارض بغير الحق يا ايها الناس انما بغيكم على انفسكم متاع الحيوة
الدنيا ثم الينا مرجعكم فننبئكم بما كنتم تعملون يعني چون الله تعالى اولره ترحم قلوب اول
مهلكدن خلاص قلدي كروا اولر يريوزنه الله عاصي اولدلر دعالرنده حقدن غيريه
قلدلر وعملرنده حقدن غيريه اتدلر معاصي و فساد قلدلر حق تعالى بيوردي كه اي خلايق
اول معصيتلرو كزك وبالي وعقوبتي كروسزه راجعدر اندن بنم ملكمه ضرر يوق
سز دنيا ايچنده تمتع ايدرسز شول قدر كه حياتدن سزه تقدير اولندي اندنصكره
دونب كلجك بره كرنيدن يكادرتانكم اشلدكوزسه كليسن سزه خبر ويره وزيلامرزكه
سزك عملكوزدن هيچ حفي نسنه يوقدر انما مثل الحيوة الدنيا كماء انزلناه من السماء
فاختلط به نبات الارض مما ياكل الناس والانعام حتى اذا اخذت الارض زخرفها

وازينت

وازينت وظن اهلها انهم قادرون عليها اتاها امرنا ليلا او نهارا فجعلناها
حصيدا كان لم تغن بالامس كذلك نفصل الايات لقوم يتفكرون يعني حق تعالى
بيوردكه بو دنيا حياتنك مثلي بقاسنده وفناسنده شول يغمور صويه بكزركه بز اني
كوكدن اندردك اينوب يره سكدي طپراغنه قرشدي اندن اوتلر بتدي واكنلر بتدي
بري برينه قرشدي بعضسي انك ادم اوغلانلري يجكي وبعضسي حيوان يجكي تاكه يريوزي
بزنوب انوكله زينت طوتدي انواع نبات زهرلهله وحبوباتله وثمراتله ايله ظن ايلدي
انك صاحبلري كم اول حاصل ايرشه تمام اوله انوكله انبارلر طولدره بو يجه حوايج انوكله برنه
كله ناكاه اكا بزم عذابمز ايرشدي كيجه يا كندزده اني شيله قلدي كه اواب دوكلمش
صنا سن بونده دون هيچ نسنه بتماشدي شيله اصليله فنا يه ويردي بس دنيا
دخي بو بنجليين در كه ادم اوغلي مالي جمع ايدر اكينلرو باغچهلر صاتون الور وبنالر بپر
تجملات دنيا دوزر قوشرظن ايدركه تمام مقصودنه ايرشدي اكسوزن اكا كيجه
يا كندزده اولوم ايرشر اجل كلوب اني طپراغه قرشدوريب بلورسن قلور كاتنه اول هيچ
اناندن دوغب دنيا يه كلمدي ياخود شول كشيه بكزر كه انوك بر اوغلنجوغي طوغدي
انوكله فرح بولدي چون ايرشدي يكت اولدي ايله ظن ايتدي كه مقصودنه ايردي
اندن اكا منفعتلر حاصل اوله ناكاه اكا اولوم ايرشدي هيچ دنيايه كلمامش كبي اولدي
بزانيو بنجليين بيان ايدر دنيانك غرورني وزوالني تاكه انوكله اوكت الوب
مغرور اولوب هلاك اولميلر واخرتك بقاسني دخي ايله ذكر ايدر زعقلي اولن قوم
فكر ايدوب اكليالر فناي قويب بقايه سعي ايدر لر قرانك مثاللري ايله كندو حاللرنه
عبرت الالر والله يدعوا الى دار السلام ويهدي من يشاء الى صراط مستقيم للذين
احسنوا الحسنى وزيادة ولا يرهق وجوههم قتر ولا ذلة اولئك اصحاب الجنة هم
فيها خالدون يعني الله تعالى قوللرن دعوت قلور شول عملره كه اني اشلمك سبب دار
اسلامه كرمكه ودخي دلالت قلور كمي دلرسه صراط مستقيمه كه دين اسلامدر طغرو
ومحكم دين اولدر ودخي بيوردي شول كسلركم الله برلدلر واكا مطيع اولدلر دنياده
امرن برينه كتوردلير اخرتده اوله جنت وارودخي زياده مشاهده ولقا واردركه
ديدار جلاله نظر قلوب كامل لذت الالركه دوكل جنت لذتي اكا نسبت حقير
اولاودخي جنت اهلنوك يوزلرني غضركرا كولغي بورميه وذلت وحقارت
دخي واقع اولميه بو حالده كه اول اهل جنت انده مخلد اولالر فرح وسرور اوزرينه
والذين كسبوا السيئات جزاء سيئة بمثلها وترهقهم ذلة ما لهم من الله من عاصم كانما
اغشيت وجوههم قطعا من الليل مظلما اولئك اصحاب النار هم فيها خالدون
يعني شونلركه دنياده الله شرك كتوردلر اني قويب صنملره وايه وكنشه وفرشته
لره وعيسايه طپدلر كناه ومعصيت يوكلرن كتوردلر بس اول كناهلري مقداري

حزب

انلره جزا وعقوبت اولنه اندن زیاده اولمیه نتکم کناهلرده شرکدن اولو کناه یوقدر
وعذابلرده اوددن اولو عذاب یوقدر پس عذابلری دخی کناهلرنه موافق اوله
ویوزقرالغی ومذلت وحقارت بخاوی انلرك یوزلرن بوریه شویله صناسنکه
کیجه قراکوسندن برپاره قراکولقدر پس اول طمواهلی انك ایچنده ابد مقیم اولکه
هیچ خروج بولمیه ویوم نحشرهم جمیعا ثم نقول للذین اشرکوا مکانکم انتم وشرکاؤکم
فزیلنا بینهم وقال شرکاؤهم ماکنتم ایانا تعبدون فکفی بالله شهیدا بیننا وبینکم ان
کنا عن عبادتکم لغافلین یعنی حق تعالی ایدر بودوکلی ذکر اولنان عقوبتلر شول کونده
درکم بز جمیع کافرلری معبودلریله انده جمع ایدرز دخی اول شرك کتورنلره دیاوزکه
طورك سزدخی الهکز دخی بعضلرد درلرکه اولولروکز وبحیلروکز دخی انلره متابعت
قلندوکز بریره جمع اولب طورك چون طوره لر کافرلر معبودلری اراسنده اولن
الفتلرنی وموانستلرنی زایل ایدوب کتوره وزاندن اولمشرکلره دنلرکم نه نسنیه
طبردکز انلر انکار ایدوب اندا ایجلرکه بز نسنیه طبمدق پس اغزلرینه مهر اورلدق
دنصکره اعضالری طا نطلق ویروب اقرار ایدلرکه اولر بونه طبردیلر اول
شریك قلدقلری بتلری دخی انکار ایدوب دیه لرکه سز بزه طبمدوکز وکرطبدکوز سم
دخی بز سزه بیورمدق که بزه طبید کز اسزك عبادتکزدن هیچ بزم خبرمز یوق زیرا بوزم
ایجمزده روح یوغیدیکه سزك بزه عبادت قلدغکزی اکلیایدق انلره طبنلردخی
ایدلرکه بلکه بیز یوغیدیکه سزه عبادت اتدك سزبزه بیوردکز بزسزه مطیع اولدق
اول صنملر دیلرکه سزکله بزم ارامزده شاهد حق تعالی یترکه عالمدر بلورکه بز سزك
عبادتکزدن غافلدق خبرمز یوغیدی پس صنملری حاضر کتورمکدن فایده بویدیکه
کم اول معبود طوتنلر اولر بزم شفیعمزدر دیلر اول معبودلرك عاجزلکنی وضعیف
لکنی بلالر اوله دخی زیاده حسرتلر اوله هنالك تبلوا کل نفس ما اسلفت وردوا
الی الله مولیهم الحق وضل عنهم ماکانوا یفترون یعنی اول وقت ظاهر اوله بلالر
هرنفس مومن وهرنفس کافرنه اشلدیسه خیردن وشردن واول اخرتده کلیسی
رجوع ایدلر اول الله کم حق تعالی ومولیدر پس الهلری کندونفعلرینه مشغول
اولب اولردن اعراض ایدرلر وانلرك افترالری باطل اوله قل من یرزقکم من
السماء والارض امن یملك السمع والابصار ومن یخرج الحی من المیت ویخرج المیت
من الحی ومن یدبر الامر فسیقولون الله فقل افلا تتقون یعنی ایت یا محمد اول
مشرکلره سزه کوکدن یغمورلر اندورن کیمدر ویرلردن نباتلر بتورن کیمدر وسزه
کورمك واشتمك یرادن کیمدر وجانسز یمرده دن جانلو بوری جقرمغه ودری
قوشلردن اولو یمرده لر جقرمغه ودری ادمدن جانسز نطفه کتورمکه وجانسز
نطفه دن دری ادم یرتمغه قادر اولن ومومندن کافر وکافردن مومن قلمغه قادر

اولن

اولن کیمدر ودخی بوخلایقك امورن تدبیر ایدوب ارالرنده حکم وتصرف قلن کیمدر
تیز اولاکه سکا جواب ویروب دیلر بوکلیسنی اشلین الله در صنملردکل زیرا انلر دخی
بلورلرکه صنملرك بونك کبی اشلره قدرتی یوقدر پس سن ایتکم نیچون قورقب
شرکدن صقنمزسز واللهه برلیوب اکا مطیع اولمزسز چون بلورسزکه بوکلیسنی اشلیکن
الله در غیری برکمسه دخی قادردکل فذلکم الله ربکم الحق فماذا بعد الحق الا الضلال
فانی تصرفون کذلك حقت کلمة ربك علی الذین فسقوا انهم لا یؤمنون یعنی سزك
ربکز اول الله درکه بو نسنلره قادردر اندن غیری الهلری کلی باطلدر نسنه دکلدر
سزك الله دن غیریه عبادت قلدوغکز الا عبادت شیطاندر اندندرکه سز بوایماندن
امتناع ایدرسز نیجه دوکرزدنصکره که بوایشن کلی انلندر اشبو نیچون واجب اولدی
عذاب کلمه سی سنك ربکدن که التبه جهنمی طولدررم دیو شول کمسنلر اوزرنه که حق
تعالی امرندن حقوب کافر اولدیلر الله تعالینك علم سابقنده که اولرك حقنده اولمشدر
اکا تصدیق اتمزلر اول تصدیق ترك اتدکلری ایچون اولرك اوزرنه عذاب واجب اولدی
قل هل من شرکائکم من یبدؤا الخلق ثم یعیده قل الله یبدؤا الخلق ثم یعیده فانی تؤفکون
یعنی ایت یا محمد مشرکلره که شول صنملروکزکه اولره عبادت قلورسز انلرك قدرتی
یترمی کیم برنسنه یوغیکن ایجرادوب وارقیلرلر اندن انی اولدوب یوق ایلیوب اخرتده
کروقوبرلر نتکم الله تعالی اشلر قدرتی برله اکر سکا جواب ویرلر خوش والا جواب ویرمز
لرسه سن ایتکم یوغیکن وار قلوب یرادن الله در اولدروب کرو دیرلدن دخی الله در
حقیقت اول سزك معبودکز بو نسنه دن عاجزدر پس سزاول معبود قادری
بندن بلاننلیوب تصدیق اتمزسز قل هل من شرکائکم من یهدی الی الحق قل الله یهدی
للحق افمن یهدی الی الحق احق ان یتبع امن لا یهدی الا ان یهدی فما لکم کیف
تحکمون یعنی ایت یا محمد الهه لروکزدن هیچ برسی قادرمیدرکه بوخلقی اسلامه دعوت
قله چون رسول اولنه دکر یوق الله تعالی ایدر یا محمد سن ایتکم الله تعالی دربو خلق
اسلامه دعوت قلن دخی اکا اهل اولنه توفیق ویرن پس اول کمسنی حقلور قدر
مطیع اولب حکمت اولیوکه خلقی حقه دعوت قلور دخی توفیق ویردیوقسه اولمی حقلو
رقدرکه حقدن بی خبر یرندن دپرمکدویورمکه قدرتی یوقدر الابریردن بریره کوترلینجه
وارمز پس سزك حالکز نیدر اول بتلره عبادت قلمقده یا نه طریه سزاوله که برحجتکز
یوق حکم ایدرسز وانلره عبودیت اثبات ایدرسز بونجه دلایل وبرهان الله تعالینك
وحدانیتنه بیان اولندقدنصکره اکا طیمزسز وما یتبع اکثرهم الا ظنا ان الظن لا یغنی
من الحق شیئا ان الله علیم بما یفعلون یعنی بو مشرکلرك اکثری یقینی بلمزلرکه لات
عزی الهه در الابرظنله شیطانه اکا متابعت قلورلر الله تعالی عبادتنی ترك ایدرلرکه
خالقلری اولدرکودوب حقی قورلرکانه اوبرلر تحقیق اول ظنلر حق دیو قلدقلری

عملري انلري الله تعالى عذابندن هيچ بر وجهله خلاص قلمز بلكه متابعت قلدقلري
اغواي شيطاندر كه انلرك كوكلنه براغلور اول سنه اولري هيچ عذابدن قورترجي كل
بدرستي الله تعالى عليمدر انلرك صنعه طيدقلرن دخي بلور وافترا اردونب يلانلر سيلدكلرن
دخي بلور بارنه بربرانك مكافاتن قلور وماكان هذا القران ان يفتري من دون
الله ولكن تصديق الذي بين يديه وتفصيل الكتاب لاريب فيه من رب العالمين
يعني روادكلدركه اشبو قرانه اضافت اولنه الله دن غيريه ياخود افترا اولنه بلكه
بو الله تعالى نك حق كلاميدر اندرلدي كندودن ايلرو اولان كتابلركه اني كرجيكلجيه ركه
انجيل وتوريت وزبوردر ودخي تصديق ايجيد دكندودن ايلرو اولان قضيه لركه
امتلر يله رسوللري ارالرنده واقع اولدي ودخي بيان ايدجيدر كه انلرك حلالدن
وحرامدن كه انده شك كان يوقدر تصديق ايدرلر اولركه مومنلردر تحقيق بو قران
اول عالملري يرادن پادشاه قاتندن نزول اولمشدر ام يقولون افتريه قل فاتوا
بسورة مثله وادعوا من استطعتم من دون الله ان كنتم صادقين يعني يا محمد
ايدرلرمي مكه كافرلري كه محمد اني كندو دوزدي ايت يا محمد اولركم سز دخي وارك
اول قران سوره سنه بكزر بر سوره كتورك ودخي الله دن غيري طيدقكزي قغرك
سزه بو نسنه ده يله يردم ايلسونلر اكر بو كندودن دوزدي ديدكوكزده كرچكسكز
چون رسول عم بو كلامي انلره ددي سكوت ايدوب جواب ويرمدلر پس حق تعالى
بو ايتي اندردي كه بل كذبوا بما لم يحيطوا بعلمه ولما ياتهم تاويله كذلك كذب الذين
من قبلهم فانظر كيف كان عاقبة الظالمين يعني كافرلر قراني تكذيب قلدقلري انده
اوتر ودركه انوك ايچنده نه وار بلمزلر وانى ادراك اتمزلر واولره تكذيب لرندن
اوتروقلدقلري عذاب كلوب ايرشمدي انكچون انكار ايدرلر اما اوش ارقلدقلري
وعده من انلره ايرشدر زيرا انلره اولحقدر دنياده واخرتده بزم كتابلرو من يا الكوز
بولر تكذيب اتمدلر بلكه بولردن ايلرو كيلر دخي كلي رسوللرني وكتابلرني تكذيب
ايدوب كندولره ظلم ايلدلر يا محمد نظر قل رسوللرني تكذيب ايدن ظالملرك عاقبتي
نته هلاك اولدي بولرك دخي ايله اوليسر بو ايتلرده هم رسولمزه تسلي خاطر وارهم
صبره قندرمق وارهم اول ظالملره عقوبتله قورقمق وار ومنهم من يومن به ومنهم
من لا يومن به وربك اعلم بالمفسدين يعني بولردن كمسه واركه قراني تصديق
ايدر ودخي بولردن كمسه واركه قراني تكذيب ايدر يا محمد سنوك ربك كي بلوركه
اول تكذيب ايدنلره نه عقوبت قلسه وان كذبوك فقل لي عملي ولكم عملكم انتم
بريئون مما اعمل وانا بريء مما تعملون يعني يا محمد اكر مشركلر سني تكذيب ايدوب
انا نمزلرسه ايت انلره كم سزك دينكز سزه بنم دينم بكا نتكم سز بنم دينمدن بري اولب
قبول اتمزسز بندخي سزك دينكزدن بريم بو ايت قتال ايتيه كافردن اول ايدي ايت قتال

بو منسوخ اولدي ومنهم من يستمعون اليك افانت تسمع الصم ولو كانوا لا يعقلون
ومنهم من ينظر اليك افانت تهدي العمي ولو كانوا لا يبصرون يعني يا محمد يهوديلردن
وقريش كافرلرندن كمسلر واركه سندن يكا قولاق دوتب استماع ايدرلر حال بودركه
حق اشتمكدن اصم اولمشلردر سن اول احمقدن صاغرلره سوزمي اشتدرم ديرسين
كه بو كليله اولره كر حقدن يكا رغبتلري نظر رغبت دكل كه سنك دينكه ميل
ايدرلر پس اول كمسلركه طريق طراحق كورمكدن كندولري كوزسزلكه اورمشلردركه
هركز حقي كورمكه رغبتلري يوق سن اول كوزسزلري نجين يوله دعوت قلاسين
چون كوزلري حقدن كوراوليدر ان الله لا يظلم الناس شيئا ولكن الناس انفسهم
يظلمون يعني حق تعالى هيچ بر كمسيه بر نسنده ظلم وحيف قلمز كه ثوابلرندن نقص ايده
يا برابر وعملك كناهي اتك او زرنه يوكلده الله تعالى منزه در بوندن ليكن بو خلق كندو
نفسلرنه ظلم ايدرلر حقي ترك ايدوب باطله اوياغله ويوم يحشرهم كان لم يلبثوا
الا ساعة من النهار يتعارفون بينهم قد خسر الذين كذبوا بلقاء الله وما كانوا
مهتدين يعني شول كونكه الله تعالى خلايقي قبرلرندن كرو دردوب حشر ايده شويله
صنالركه بونلر قبر ايچنده تمادلرالا كندزدن بر ساعت دكلو يا كندودن كون
طولندوغي قدر شولركه مؤمنلردر دنياده بربرن نجه بلورلرسه قو بچق كروايله
بلولر اول وقتده هركشيه كندو قيوسي دوشه اول معرفت اورتادن كوترله بربرن
بلميلرتا حسابدن خلاص اولب قورقودن امين اولنجه نجن كه حساب وترازو
وصراط هوللرندن فارغ اوللرجنت اهلي وطاموا اهلي سجلوب تميز اولنه اول تعارف
كروحاصل اولنه قوم وقبيله دوست قردش بري برن كوروب واصل اولوب
قارشلر لبشلر اما كافرلر ارسنده ابدي تعرق ونسب اولميه هيچ بري برينوك
حالن صورشمغه مجال اولميه كند ومحنتندن تحقيق زيانكار ومغبون اولدي
شولركم اولمد نصكره كروقوبغه انكار قلدلر دنياده مصدق قلردن اولمدلر واما
نرينك بعض الذي نعدهم او نتوفينك فالينا مرجعهم ثم الله شهيد على ما يفعلون
يعني حق تعالى ايدر يا محمد اول سني تكذيب ايدنلره وعده قلدغم تعذابلرك بعضيسني سكا
دنياده كوسترم وز ياخود سني اول دنيايه انتقال اتدوره وز اني سكا كوسترمدن
لكن اولرك عاقبت دونب كلمجك برلري بزدن يكادر انده سكا كوسترم وز كوره سنكه
مكذبلره نجه انتقام ايده وز اكرچه سن كيدن سن الله تعالى حاضردر اخرتده طانقلق
ويروب اولرك كفرنه وتكذيبنه كه نه قلدلر ولكل امة رسول فاذا جاء رسولهم قضي
بينهم بالقسط وهم لا يظلمون يعني هر دين اهلنوك بر رسولي واردركه اولره كلوب
نجن رسوللري كلوب اولره بنم ضيرم ايرشدرسه اول قوم اني تكذيب اتسلر رسوللر له
اول قوم ارسنده حكم اولنور عدالله هيچ اولره ظلم اولنمز اول رسوللره تمام تبليغ رسالت

ثوابي يازلوربي نقصان كرك اول قوم ايمانه كلسون كرك كلمسون واول قومه دخي تكذيب
لرنك جزاسي اولنوزنه نقصانكز هيچ برنه حيف اولنمز ويقولون متى هذا الوعد ان
كنتم صادقين قل لا املك لنفسي ضرا ولا نفعا الا ما شاء الله لكل امة اجل اذا
جاء اجلهم فلا يستأخرون ساعة ولا يستقدمون يعني كافرلر كلوب سكا ديرلركه يا محمد
عذاب كلور ديو وعده قلدوغك نه وقت اولور اكر بو سوزده كرچكسكز بزه خبر ويرك
حق تعالى ايدر ايت يا محمد ايشوم بنم الومده دكل بن كندو نفسمه دخي مالك دكلم بو ضرري
وبو شري نفسمدن دفع ايليم يا بر منفعت وبر ضير جلب كتوردم الا مكر الله تعالى بكا
يار دم قلوب قوت ويره وانوك دلكيله اوله بس كندو نفسنه مالك اولميين سزه عذاب
نه وقتن انزجكين بلمكه نته مالك اوله ولكن هر امتك بر معين وقتي وار انلره عذاب
انزه مقدر اولمشدر رنجي عذابلري وقتي كلسه هيچ بر وقت وبر ساعت اول عذاب
انلردن تاخير اولنمز وبر ساعت دخي تقديم اولنمز بو امتك دخي انجليين وقتي وار اني بن
بلمزم الله بلور قل ارايتم ان اتيكم عذابه بياتا او نهارا ماذا يستعجل منه المجرمون اثم
اذا ما وقع امنتم به الان وقد كنتم به تستعجلون يعني حق تعالى ايدر ايت يا محمد اولره ضرر
ويرلك بكا اي مكه اهلي اكر حق تعالينك عذابي كيجه كلجك اولرسه نته كم لوط قومنه كلدي
يا كندزده اشكاره كلجك اولرسه نته كم شعيب قومنه كلدي مشركلر ومجرملره نه منفعت
قلسر حق تعالينك عذابنه استعجال قلديكزه نسنه الري اندن قورترسز رنجي اول
عذاب سزه واقع اولسه اول وقت مي اني تصديق ايدرسزكه اندن سزه منفعت
اولمق دكل اول وقت دنيلسرسزه كه اول استعجال ايدوب اندوكوكز عذاب بو دركه
اوش واقع اولدي اكرچه بو لفظا استفهامدر لكن مراد بوندن تهديد در ديلك
اولورلركي صقنوك اول وعده اولنان عذاب سزدن وسزه كلمزده اول شركدن ونفاق
دن توبه ايله تدارك ايدلك والا واقع اولدقدنصكره دفعنه چاره يوق ثم قيل للذين ظلموا
ذوقوا عذاب الخلد هل تجزون الا بما كنتم تكسبون يعني قچنكه اول عذاب واقع اوله
جهنم خزنه سي دارلري انلري ديسركه طادك اول عذابلريكه صوكنده انقطاع يوق ونهايتي
يوق دكلدر بو عقوبت وعذاب الا شول كفردن وتكذيبدن اوتروركه دلكوزله وكوكلكوزله
كسب ايدكوز ويستنبؤنك احق هو قل اي وربي انه لحق وما انتم بمعجزين مقاتل ايدر
حيي بن اخطب شول وقتكه مكيه كلدي رسوله صوردي كه يا محمد عذابكه وعده لنمنده
ديو خبر ويررسين اول سوزك كرچكدرو اولوردر لوب كروتوبلق حقدر حق تعالى
رسولنه بيوردكه يا محمد ايت بلى بنم ربمك عزتي حقيچون اول حقدر سزه واقع اولسر
واول عذاب سزه نازل اولسر اكر ايمان كتورميا جك اولورسكز اول عذابي كندوكزدن
دفع ايدمجك دكلسز اول اقتدار كوز يوقدر كه الله تعالى عذابين سزدن منع ايدوبلسكز
ولو ان لكل نفس ظلمت ما في الارض لافتدت به واسروا الندامة لما راوا العذاب

وقضي

وقضي بينهم بالقسط وهم لا يظلمون يعني اكر تكري يه شرك كتوروب كافر اولنلرك هر برينك
دنيا طلوسي مالي وخزينه سي اولسه دلسركه اني كلي ويروب كندو نفسن الله تعالينك
عذابندن خلاص ايدن اول اندن قبول اولنميه وعذابدن خلاص بولميه واول كافر
لرك اولولري ورئيسلري كه كندولردن اشغر ضعيفلرن ازدروب حقدن منع ايدر
لردي انجق عذاب واقع اولدوغن كوره لر حسرت او ديله ايچلري يانوب نداملر
بيا ايلركه اسلامه كلمديلر ليكن نداملرني كزليلر ضعيفلردن عار ايدوب پس اول
كافرلر ارا سنده عدل الله حكم اولنه نته كم اولر اخرته كفرله وشركله وارد لركه اندن
اولو كناه يوقدر پس انلره دخي اكا موافق عذابله حكم اولنه كه عذاب ناردر
ومؤمنلر ارا سنده فضل الله حكم اولنه ثوابلري زياده ودرجه لري عالي قله ومؤمنلرك
عاصيلرينه دخي بعضسنه فضل ايدوب عفو ايده بعضسنه كناهي قدر عذاب
ايدوب كروسالي جنت قله هيچ بر كمسنه يه انده ظلم اولنميه الا ان لله ما في السموات
والارض الا ان وعد الله حق ولكن اكثرهم لا يعلمون هو يحيي ويميت واليه ترجعون
يعني حق تعالى قوللرندن كندونك غناسن بيان ايدوب بيوردي كه بلوك واكاه اولك
كه بو كوكلر ويرلر حق الله تعالينك ملكيدر وبونلرك ايچنده يرادلمش عجايب ومصنوعات
كلي وجزئي نكه واردر انواعيله كلي انك وحدانيتنه وقدرتنه دالدر پس اول كم بو
كلي دلايل واضحه ايله اني تصديق اتمدي انكار اوزره كتدي اكر اوراي كلي ابدي
عذاب ايچنده طوتا ذره قدر حق تعالى ملكنه ضرر اولمز وكر اول مؤمنلري جنت ايچنده
وعده قلدوغندن دخي زياده مرتبه لر ويره جك اولورسه ذره قدر ملكنده نسنه
اكسلمز پس حق تعالى وعده قلدوغي نسنه اولوم مدنصكره هب واقع اولسر اني ظلام
بو قدر ليكن بو مشركلرك چوقلري تصديق اتمزلر حال بو دركه دركوره وار اولدرن
دخي الله دن عاقبت دونب وارجق يركوز اخرتده انك حضرتيدر تا كه اول قلدوغكز
خير وشر عملكزك جزاسني انده بولسز يا ايها الناس قد جاءتكم موعظة من ربكم وشفاء
لما في الصدور وهدى ورحمة للمؤمنين يعني حق تعالى جميع انسانه خطاب ايدوب
بيوردي كه بلوك حقيقت سزه بو قرآن ربكزدن نصيحتدر كه سزي شركدن وكفردن
نهي ايدوب سزي صدقه واخلاصه دعوت قلور وكوكلكوزدكي شككزي
كيدرمكه شفادركه حلالك وحرامك بياني انك ايچنده دردخي ضلالتدن بولندن
هدايت بولنه هاديدر ودخي رحمت ونعمتدر وعذابدن نجاتدر شول كمسه ايمان كتوروب
انوكله عمل قلدلر قل بفضل الله وبرحمته فبذلك فليفرحوا هو خير مما يجمعون يعني ايت يا
محمد مؤمنلره الله تعالى فضليله سزه اسلام ورحمتيله قرآن انعام قلديكه بولردن اولو
نعمت يوقدر سرور وفرح قلورسكز ايمان وقرآن نعمتيله فرح قلوك كه اول جمع ايدوكوكز
مالدن سزه اول خيرلودر كه ابدي سعادتنا اولشدر ومال الحود بر فاني نسنه در دنياسي يوق

قل ارايتم ما انزل الله لكم من رزق فجعلتم منه حراما وحلالا قل الله اذن لكم ام على الله
تفترون يعنى ايت يا محمد خبر ويرك بكا كم شول سزه حق تعالى ويردوكى رزقلردن
اكيندروقيوندروصغردرو دوه دن انك حلالني سزه كتابده بيان قلدى پس اندن
بعضنى عورتلره حرام قلوب ارنلره حلال قلدو كز حق تعالى مى دستور ويردى يعنى
سزه بو ذكر حلال حرام قلمغه بوفـه الله تعالى اوزرينه كندكوزدن يلان دوزوب افترامى
قلورسز وماظن الذين يفترون على الله الكذب يوم القيمة ان الله لذو فضل على
الناس ولكن اكثرهم لا يشكرون يعنى صنورلرى ندر شول كم الله تعالى اوزرينه افترا
قلوب يلان دوزرلر اول عذاب اولنه نزول اتدوكى وقت اندن چاره ايدوب
خلاص بولميسز تحقيق الله تعالى فضل اسيدركه بو كافرلره دخى تاخير عذاب له
فضل ايدر تعجيل عقوبته طوتمز ولاكن متنبه اولوب اعضا فه كلالر و شركدن توبه
ايدوب موحد اولالر ليكن بولرا اول عذاب تاخير اولندوغى نعمتك شكرني بلمزلر
وما تكون فى شان وما تتلوا منه من قران ولا تعملون من عمل الا كنا عليكم شهودا اذ تفيضون
فيه وما يعزب عن ربك من مثقال ذرة فى الارض ولا فى السماء ولا اصغر من ذلك ولا اكبر
الا فى كتاب مبين يعنى يا محمد سن هيچ ايشلردن براشى ايچنده اولميه سن ودخى الله تعالى
كلامندن كتقرا ايدر بر نسنه اوقيه سن ودخى سن وامتك هيچ بر عمل قلميسز الا بن
سزك بن قلدوغكزى بلورز ازروكه بزم سقلديجى فرشته لرومز وار شول وقت كه
اوله اشه اشلمكه يا اول قرانى اوقمغه شروع ايدرسز اول سزك دفتركوزده سقلنور سز
دخى اونتك اولمزدن اوكدين توبيله اكا تدارك ايدك سنك ربك علمندن غايب دكلدر
ذره اغرى قدر نسنه يرلرده وكوكلرده دخى وزنده اندن كچى وانذن اولورق هيچ بر نسنه
يوقدر الا لوح محفوظده مكتوبدر كه ضبرا شلمين دخى شر اشلمين دخى يارين جزاسين
بولورالا ان اولياء الله لا خوف عليهم ولا هم يحزنون يعنى تحقيق الله تعالى نك
دوستلرى كه اهل قران واهل علمدرانلر اول علمله وقرانله عمل قلدلر وانى كندولره
امام ايدندلر هر فعل لرنى اكا اويدردلر كز لو واشكاره معاصيدن اجتناب قلدلر
نتكم قوللر بلدلر كم الله تعالى هر حالده انلرك اوزرينه مطلع در ادب درعايت قلدلر نتكم
قوللر سلطانه حضرتنده طورورلر اولردركم اوزرلرنه اهوال قيامتدن قورقو يوقدر
وجهنمدن غصه يوق الذين امنوا وكانوا يتقون لهم البشرى فى الحيوة الدنيا
لا تبديل لكلمات الله ذلك هو الفوز العظيم يعنى حق تعالى اول دوستلرى نك
اجمالى بونندن صفتلرنه اشارت قلوب بيوردى كيما الله تعالى نك دوستلرى انلردركه
ايمانلرى اوزرينه ثابت اولوب دايم قورقوايچنده اولالر پس بوقورقو جامعدرهر
احوالى كنه الله عبادت قلمغه ومعاصيدن اجتناب قلمغه كركه كبايردن كركه صغايردن
ودخى كوكلنى يرمز صفتلردن پاك ايدوب اوصاف حميده ايله مزين قلمغه سبب دكلدر

الا الله تعالى دن قورقمق اما قورقمغى يالكوز اكا منحصر دكلدركه شركدن صاقنوب كرو
قلان معاصى فعلمه كتوره لر محظوراتدن ومكروهاتدن امتناع قلميلر ومفروضاتى
ترك ايده لر جميع افعاللرى الله امرينه مخالف اولوب همان موافقتلرى توحيده اوله
بو كليله كند وى اولياء الله دن عد ايليه حاشا بو ظنى فاسددر هيچ بر اهل
دين قتنده مقبول دكل ويئى بو اهل اسلام مذهبنده فجرى قبول اولنه عقل وبصيرتى
اولنلره بو قدر تنبيه كفايت قلوركه كندو حالنده متنبه اوله زياده تصديع حاجت
دكل پس اولركم تحسين اخلاق قلوب الله دن قورقمغى كندولره امام ايدنيدلر اول
مذكور اوصاف خيرى كندولنده جمع اتدلر حق تعالى ايدر دنياده دخى بشارت انلرويكندر
اما دنياده بشارت اولدركه كوردوكى دوشلرى صالح اولر ياخود بر ايرق كشى انلر حقنده
ايو دوشلركورر واكا خبرويرر وبعضيلر دخى ديدلركم دنياده بشارت اولدركم
اولوم وقتنده فرشتلر كلوب اكا بشارت قلالر ديرلركم ايليوكزده كى عمللردن
قورقمك كه خلاص اولدكز وصكوكزده قلنلر ايچون دخى غصه لنمك كه حق تعالى انلره
كافيدر مؤمنلرى يرينه كتورر واخرتده بشارت اولدركم باش طپراقدن قالدروب
طوريجق فرشته لر كلوب جنت و ديدار له بشارت قلورلر حق تعالى نك كلامى
حقدر وعده سنه خلاف يوقدر تبديل وتغيير اولمز پس اول دوستلره دنياده و
اخرتده بشارت اولمق حق تعالى دن ثواب كلى ونجات عظيمدر ولا يحزنك قولهم ان
العزة لله جميعا هو السميع العليم يعنى حق تعالى رسولنه تسلى قلوب ديركه يا محمد بو كافرلر
سنى تكذيب قلدقلرى غصه بر قسونكه بدرستى بوجه لك وغالبلك كلى الله تعالى نك
در جميع عزت وقدرت طلب ايدنلر الله اذنيله طلب ايدرلركه اول الله سميعدر
قوللرنك مقالتى اشيدر عليمدر حاللرن بلور موحدلره خير عمللرى عوضن ويروب
مشركلره اودله عقوبت قلور الا ان لله من فى السموات ومن فى الارض وما يتبع الذين
يدعون من دون الله شركاء ان يتبعون الا الظن وان هم الا يخرصون يعنى حق تعالى
استغناسى بيان ايدوب بيوردى اكاه اول يا محمد كه بدرستى كوكلر ايچنده وير
يوزنده كم وارسه كلى الله تعالى نك قوللرى وجاريه لريدر عبادت اتمز شول كم اللهى قوب
بتلره وصنملره طپرلر وانلرى بزم شريكلر قلورلر حال بودر كه انلر بزم شريكمز دكللردر انلره
طپمقدن اوله ضرردن غيرى منفعت اولمق دكل اكا طپنلر انلر الا قرو ظنله كه بزه شفيع
اولادرلر دخى كوكلدر اولر الا يلان ايچيلردركه حق تعالى بيوردى ودعى سوزكى يرلر وانلردن
شفاعت دخى اولمق دكلدر عاقبتلرى همان عين حرماندر هو الذى جعل لكم الليل
لتسكنوا فيه والنهار مبصرا ان فى ذلك لايات لقوم يسمعون يعنى الله اول الله دركه
سزكيجه يى يرتدى تاكه انوك ايچنده قرار طوتوب ساكن اولاسز وكندزدكى اشلمكدن
حاصل اولن يورغونلغى وزحمتكوزى اويوماغله دفع ايدوب اعضالروكز راحت

اوله ودخی کندزی یرتدی طلب معیشتچون تا کا اسباب معیشت حاصل ایدوب
کوکلکوزی انک عبادتنده مشغول قلاسز بس کیجه وکندز کلوب کتمکده عقلی
اولنلره وعظ ونصیحت وایشدنلره انک وحدانیتنه علامتلر ونشانلر وار کیم اکا
نظر ایدوب انی اکلیلر اما اولرکه بو مصنوعاتدن صانعی اکلمیلر وانلرک کوکلی کوزی
کور اولوب سمع قلب دخی کور اولمشدر نه کوررلر ونه ایشیدرلر وقالوا اتخذ الله ولدا
سبحانه هو الغنی له ما فی السموات وما فی الارض ان عندکم من سلطان بهذا اتقولون
علی الله ما لا تعلمون یعنی مکه کافرلری دیرلر که فرشتهلر الله تعالینک قزلریدر الله تعالی
منزهدر ولددن دخی والددن وغنیدر هیچ برشیئه احتیاجی یوقدر انک کوکلر ویرلر
خاص ملکیدر بلکه انک انده اشتراکی یوقدر وبو ملکلک ایچنده کیلر کلی انک قوللری
وجاریهلریدر هیچ اصلا قتکوزده بر حجتکوز ودلیلکوز یوقدر بو سوزه که سویلرسز
الله تعالی اوزرینه بلمدکوکز کلامله افترامی قلورسز قل ان الذین یفترون علی الله الکذب
لا یفلحون متاع فی الدنیا ثم الینا مرجعهم ثم نذیقهم العذاب الشدید بما کانوا یکفرون
یعنی ایت یا محمد شول کمسنهلر الله اوزرینه یلان دوزوب افترا ایدرلر وولدا طلاق
ایتکله انلر اونوب عذابدن نجات بولسهلر کلهاهان منفعتلری شول برقاج کندرکه
دنیاده تمتع ایدرلر اندنصکره دونب کلجکلری یرلری اخرتده بزدن یکادر بز انلره
عذاب شدید ایرشدررز کفرلرینک مکافاتی تا اول کلاملرینک حلاوتی ندن
طاده لرکوره لرکه دنیاده نه سویلدلردی واتل علیهم نبا نوح اذ قال لقومه
یا قوم ان کان کبر علیکم مقامی وتذکیری بایات الله فعلی الله توکلت فاجمعوا
امرکم وشرکاءکم ثم لا یکن امرکم علیکم غمة ثم اقضوا الی ولا تنظرون یعنی حق تعالی
ایدر یا محمد کافرلر بو ذکر اولنان کلاملره عبرت المزلرسه اوجی بولرلک لوزنه
نوحک ضربنی که قرانده سکا بلدردک چونکه نوح کلدی قومنه ایتدی یا قوم
اکر نیم عمرم اوزانوب ایچکزده چوق طورماغم والله تعالینک ایتلریله سزه وعظ
نصیحت قلمغم اوزروکزه ثقیل کلدیسه کم بنی قتل ایتمکه قصد ایدرسز بنم اعتمادم
والتجام الله تعالی یه در ایشمی اکا تفویض ایتدم وارک سز نقدر کیدکز واشکز
وارسه جمع ایدک اندن اول الله شرک کتوردکوکزی بله معاونتر دعوت قلوک
انده کی جهد ایدک که اول اشلدکوکزدن اوزرکزه تشویش اولیانه که بنم
اوزرومه ایتک دلرسکز ایدک بکا بر ساعت مهلت ویرملک نه دلرسکز اشلک کم
بن سزی تا اولیجه دعوت قلمقدن فارغ اولجق دکولم فان تولیتم فما سالتکم من اجر
ان اجری الا علی الله وامرت ان اکون من المسلمین یعنی اکر دعوتدن اعراض
ایدوب ایمانی قبول ایتمکدن وبیوردغمی دوتمقدن امتناع ایدرسکز اندن بکا
ضرر یوق زیرا بو دعوتیچون سزدن بن اجر طلب ایتمزم کر دنیاده بکا حاصل اوله

دکلدر

دکلدر بنم اجرم الا الله تعالی قتندهدر که اخرتده مریتسیدر بکا اللهدن ایله امر
اولنمشدر که مسلمانلرله توحید اوزره ثابت اولم حقدن باطله میل اتمیم
اهل باطل ایکی جهانده زیانکاردر فکذبوه فنجیناه ومن معه فی الفلک وجعلناهم
خلائف واغرقنا الذین کذبوا بایاتنا فانظر کیف کان عاقبة المنذرین
یعنی اول کافرلر نوحی تکذیب ایتدلر عذاب کلوردودکنانلدلر بس بز اولره
طوفان عذابین اندرب نوحی وانوکله بله ایمان کتوردنلری اول عذابدن قورتردق
شونلری غرق ایدوب هلاک ایلدک که بزم رسوللرن نوحی وانوکله کوندردکمز
حکملری بیلاندلر وانوکله نجات بولی مؤمنلری کمدهن چقروب انلرک یرلرنه
خلف قلدک پس نظر ایله یا محمد که اول رسوللرکلوب قورقتدوغی قوملک
عاقبتی نه هلاک اولدی چونکه انلر ایمان کتورمدلر حذر قلسونلر مکه اهلی دخی
که سکا مخالفت قلورلر انلرک کبی بولر دخی عذابه مبتلا اولالر ثم بعثنا من بعده رسلا
الی قومهم فجاؤهم بالبینات فما کانوا لیؤمنوا بما کذبوا به من قبل کذلک نطبع
علی قلوب المعتدین یعنی نوحدن صکره دخی رسوللر کندردک هر بر قومه هود کبی
وصالح وابرهیم واسمعیل واسحق ویعقوب کبی انلر دخی کلی قوملرنه علامت نبوتله
وبرهان توحیدله کلدلر ایمانه امر ایدوب شرکدن نهی ایتدلر اول قوم انلری تصدیق
ایتمدلر عناد ایدوب طوردلر اندن اوترو که رسوللر کلمزدن اول تکذیب قلدلر که
انکاردن کرو دونمدلر بس بز اولحلاللری وحرامده حقدن تجاوز ایدنلرک
قلبنه شویله مهر اورورز که تکذیبلری انلره ایماندن مانع اولور مطبوع القلب
اولور محروم قالورلر ثم بعثنا من بعدهم موسی وهرون الی فرعون وملائه بایاتنا
فاستکبروا وکانوا قوما مجرمین یعنی حق تعالی ایدر اول رسوللردنصکره بز کروه
موسی یله هرونی فرعونه کوندردک اول فرعون جماعتیله طقوز ایتلرمزله که
اعرافده ذکر اولندی انلر استکبار ایدوب ایمانه کلمکدن امتناع قلدلر موسایله
هرونه تکذیب ایتدلر مشرک قومدن اولدلر فلما جاءهم الحق من عندنا قالوا
ان هذا لسحر مبین قال موسی اتقولون للحق لما جاءکم اسحر هذا ولا یفلح
الساحرون یعنی حق ظاهر اولدی اولره اسقاتنده اولرا انکار ایدوب ایتدلر
دکلدر الا بو اشکاره سحردر موسی اولره ایتدی یعنی حقی سزه حق ظاهر اولسه
اکا سز سحرمی دیرسز حق تعالی ایدر بونک کبی نسنه سحرمی اولور بو سحر دکل لیکن
علامت نبوت ورسالتدر که انوکله حق ظاهر اولور ساحر اولنلر اشلرنده
ظفر بولمزلر فحینئذ حقه مقابل اولالر بلکه کلی اشلری باطل اولوب اثری باقی قلمز
قالوا اجئتنا لتلفتنا عما وجدنا علیه اباءنا وتکون لکما الکبریاء فی الارض
وما نحن لکما بمؤمنین یعنی فرعونله قوم موسی یه وهرونه ایتدلر یا موسی کلدک سن بزی

دندرب منع ايتلمي دلرسن شول دينلنكه كلدك اتالرومزي اول دين اوزره
بولدق اكا طرلردي سزدلرسز بوكلمه شرف سلطنت مصر ولايتنده سزلت اوله
بزم اوزرمزه تمالك اولاسز بزسزك ايكوكزه دخي انانردكولزكه سزنتكرسنك رسولكز
اولسز وقال فرعون ائتوني بكل ساحر عليم فلما جاء السحرة قال لهم موسى القوا ما
انتم ملقون يعني فرعون لعين موسايله چون بومجادله يي قلدي ايتدي وارلت
بكا استاد وحاذق ساحرلر كتورك كه موسانك سحري اوزره اولر غالب كلالر
چون وارب ساحرلر جمع ايدوب كتوردلر ايتدلر يا موسى سحركي اول سن مي براغورسين
يوقسه بز براغالوم موسا ساحرلره ايتدي سحركوزكز عصالركوزدن وايپلروكز
دن الوكزده نه وارسه براغوك فلما القوا قال موسى ما جئتم به السحر ان
الله سيبطله ان الله لا يصلح عمل المفسدين ويحق الله الحق بكلماته ولو كره المجرمون
يعني اول ساحرلر كنديلرك سحرندن بله لرنده نه وارسه ايپلردن وعصالردن
برقدلر موسى انلره ايتدي اي قوم سحر شول نسنه لركه سزاشلدكوز وكتورب
برقدكز اولكلي سحر در تحقيق الله تعالى انى باطل قلوب هلاك ايلر زيرا الله تعالى مفسد
لرك عملندن راضي دكل وانى اصلاحه كتورمز التبه الله تعالى اسلامي ظاهر ايدر
كندو تحقيقيله ونصرتيله كلي اديان اوزره اگرچه فرعون قوميله انى ظهورنه كلدوكن
خوش كورمزلرسه دخي فما امن لموسى الا ذرية من قومه على خوف من فرعون وملائهم
ان يفتنهم وان فرعون لعال في الارض وانه لمن المسرفين يعني حق تعالى خبر ويرركه
موسى يه تصديق ايتدي قومندن الا برسهل طائفه كه آنلرك اتالري بني اسرائيلدن
وانالري قبطيلردن ايدي اما ابن عباس ايدر قومندن بر ذريت ديدوكي
بني اسرائيلدنكه اولرالت يوز بيك كشيدي زيرا اول وقتكه يعقوب كنعاندن
كچوب مصره واردي يتمش ايكي كشيله واردي اول يتمش ايكيدن اولاد ونسل
اوره دي الت يوز بيكه ايرشدي پس موسايه ايمان كتورمدكلري فرعوندن
قومي قورقوسندن كلمزلر ديكه اولري قتل ايدرلردي زيرا فرعون يربوزنده
طاغي ومتكبر ايدي دخي شركلر طاغيلردندي زيرا درت يوز يل دنياده عمر
كچردي هيچ اكا بر زحمت ومرض واقع اولمدي سكسن يل موسى انى دعوت قلدى
ايمانه كلمدي وقال موسى يا قوم ان كنتم آمنتم بالله فعليه توكلوا ان كنتم مسلمين
فقالوا على الله توكلنا ربنا لا تجعلنا فتنة للقوم الظالمين ونجنا برحمتك من
القوم الكافرين يعني اول قوم كه ايمانه كلمشلردي فرعونيلردن قتي انجنورلردي
موسايه شكايت ايدوب ايتدلر سن بزه رسول كلمزدن اول بولر بزي انجدرلر
سن كلدكدنصكره دخي انجدرلر موسى اولره نصيحت ايدوب ايتدي يا قوم اگر
الله تعالى يه اطلاعصله ايمان كتوردكرسه ايشكوزي كروالله ه تفويض ايدك

واكا

واكا التجا ايدك اگر حقيقت اهل اسلامدنسكز چون موسادن اول كلامي اشتدلر
ايتدلر اشمدي الله اصمرلدق واكا اعتماد قلدقكه اول قادر قويدر ودعا قلوب
ديدلركه اي بزم ربمز اول ظالم قومي بزم اوزرمزه مسلط قلوب بزي انلرك عذابنه
مبتلا قلمغل وبزه انلرك اوزرنه نصرت ويروب رحمتكله انلرك شرندن خلاص
ايله واوحينا الى موسى واخيه ان تبوءا لقومكما بمصر بيوتا واجعلوا بيوتكم
قبلة واقيموا الصلوة وبشر المؤمنين يعني فرعون لعين موسى قومنه اشكاره
نماز قلمقدن منع ايدوب مسجدلرن يقدلر پس الله تعالى خبر ويرركه بز موسايله
هرونه ايله وحي ايدوب بيوردقكه قومكزه مصر ايچنده اولر قلي ويردك واو
لروكوزلك يوزني جهت قبليه قلوك دخي اولروكزي كندوكزه مساجد ايدينوك
وايچنده نماز قلوك كه كيسه كروب سزي انجتميه پس حق تعالى رسولنه بيورديكه
يا محمد بشارت قل اول مؤمنلره كه الله برلديلر اول جنت ديدارله كه ونعمت وراحته
كه انك نهايتي اولميه يرار كه بو خطاب موسايه اوله كه انلره ايمان كتوردنلره بشارت
قله وقال موسى ربنا انك اتيت فرعون وملاه زينة واموالا في الحيوة الدنيا ربنا
ليضلوا عن سبيلك ربنا اطمس على اموالهم واشدد على قلوبهم فلا يؤمنوا حتى يروا العذاب
الاليم يعني موسى ايتدي اي بزم ربمز بدرستي سن فرعونه دخي قومنك اشرافنه
زينت دينا وچوق مال ويردك يارب انلرك نه ويردك كه اولر انكله طريق اسلامدن
ضال وگمراه اولدلر وكروقلان خلقي دخي طريق حقدن منع ايدرلر اي بزم ربمز
بولروك مالدرني تغيير قل وكوكللري اوزره مهر اورغل بولره ايمان اوزره توفيق
ويرمه كل كمزلري اوزره اولدرتاكه كوزلريله عذابي كورمينجه كلمسه لركه اول
عذاب نه قدر قال قد اجيبت دعوتكما فاستقيما ولا تتبعان سبيل الذين لا يعلمون
پس الله تعالى بيورديكه يا موسى دعاكز اجابت اولوندي سز ايكيكوز طغرو طورك
وقايم اولوك بيورلدوغكز ايشي اوزرنه متابعت قلمك جاهللر يولنكه قوميله
فرعوندن ديشلوكم بو دعادنصكره فرق يل بعضيلر ديدلركه فرق كون ديري
اولدي چون موسى بو دعاء قلدي هارون بله سنده امين ديرايدي ايكيسي بله دعا
قلمش كبيدي انكچون ديديكه دعاكوز قبول اولوندي چون بني اسرائيل موسى دعا
قلدوغني كوردلر انلرك ايمانه كلمكلكدن اميدلرن قطع ايتدلر قتاده وسدي ايدر
حق تعالى اولرك مالدرني واكنلرني كلي طاش ايلدي وجاوزنا ببني اسرائيل البحر فاتبعهم
فرعون وجنوده بغيا وعدوا حتى اذا ادركه الغرق قال امنت انه لا اله الا الذي
امنت به بنوا اسرائيل وانا من المسلمين يعني حق تعالى ايدر چون ديلدكه فرعوني
قوميله هلاك ايده وز موسى يه امر ايلدك كه بني اسرائيلي الكيت ديو چون موسى بني
اسرائيلي جمع ايدوب الدي چقدي كتديلر تا صباح وقتي دكزه ايرشدلر فرعون لعين

انی اشیدوب لشکریله موسانک اردنه دوشب تکبرلك وعداوت یوزندن
تاکه انلری ایرشوب هلاك ایلیه بنی اسرائیل کوردلرکه فرعون اردلرندن ایردی
اوکلرینه دخی دکز کندولردن امید کسدلر ایتدلر بوندن قورتلمق نه اوله بز
بو دکزی قنده کچه وز حق تعالی موسی یه وحی قلدیکه عصاکله دکزی اور موسی چون
دکزی اوردی دکزدن اون ایکی قرو یول احلدی موسی قومیله کروب اندن
کچدی نتکم حق تعالی خبر ویردی بز بنی اسرائیلی دکزدن کچوردك فرعون لعین
انلره متابعت ایدوب اردلرنجه چون دکزه ایرشدی کوردی قرو یوللر اولمش
قومنه ایتدی کورك بو دکز نیم هیبتمدن قورومش اول قوم انی تصدیق ایتدلر
فرعون باشلدی قومیله صویه کردی چونکه اول کره اول برطرفه چقمغه قصد
ایلدی بو طرفدن دخی صوکی دکزه کیردی هیچ ایلروده کروده صودن طشره
بر کمسنه قالمدی حق تعالی اذنیله صو اقوب بری برینه قرشدی انلرك
جمیعسین قپلیوب غرق ایلدی چون فرعون لعین کوردیکه غرق اولور اول
وقتده دیدیکه بن انا ندم وتصدیق اتدم تحقیق که معبود حق یوقدر الا
اول معبود درکه بنی اسرائیل اکا طپمشلردر بن انلرك دینلری اوزره مخلصلر
دینی الان وقد عصیت قبل وکنت من المفسدین فالیوم ننجیك ببدنك
لتکون لمن خلفك ایة وان کثیرا من الناس عن ایاتنا لغافلون یعنی چون
اول وقت فرعون ایمانه کلدی جبرائیل انده حاضر دیکه انلرك اوکنجه
صویه کرمکه دلیل اولدی انده ایتدی یا فرعون شمدی عذابی کوزکله کوردك
می ایمانه کلورسین که بوندن اوکدن سن مفسدلردن وکافرلردن ایدك
بو ایمان باسدر که سندن قبول اولنمز پس حق تعالی بیوردیکه بو کون کرك
عبرت اوله سنجلین ربوبیت دعواسین قلمیا بدرستی بو خلایق چونکی بزم
عذابمزدن غافللردرکه برینك هلاك لکن کورب دخی قورقلر و اندن
عبرت المزلر ولقد بوانا بنی اسرائیل مبوأ صدق ورزقناهم من الطیبات
فما اختلفوا حتی جاءهم العلم ان ربك یقضی بینهم یوم القیمة فیما کانوا فیه
یختلفون یعنی حق تعالی بنی اسرائیله وعده قلمشدیکه مصر ولایتنی فرعوندن
انلره میراث قله اندن اوترو بیوردیکه بز بنی اسرائیلی یوردلندردق بر شریف
وکریم یرده که اردنله فلسطین در دیار مصرده وانلره یوردرزق ویردك
حلالدن نکه اهل مصرك واهل شامك مالکری انلره میراث قلدق پس اولردنیکر
اختلاف ایتدیلر تاکه انلره تورات ایله موسی کلدی اما یوشعدن صکره اختلاف
قلدلر بعضلر ایتدیلر محمدك امرینه اختلاف قلدلر تا محمده نبوت ویرلدی واکا
قران کلدی اندن انکار ایدوب مخالفت قلدلر زیرا اولدن اول وقتده دکین

کتابلرینه

کتابلرینه صفتلرین بولدقلریله ایمان کتورمشلردی صکره حسددن انکار
ایدوب کافر اولدلر یا ربك قیامت کوننده اول دینده اختلاف قلدقلرینه که هر
ملت کندو دینی ترجیح ایدوب بو حقدر دیرا سن تعالی حقی قنقی باطل قنقیدر
بیان ایلیه اهل حق اولان خیر وصلی الا ابدی سعادت مقامنده واهل باطل
اولان عذاب عقوبت اله ابدی شقاوت مقامنده فان کنت فی شك مما انزلنا
الیك فسئل الذین یقرؤن الکتاب من قبلك لقد جاءك الحق من ربك فلا تکونن
من الممترین یعنی یا محمد اکر سنك شکوك وارسه شول قرانده کیم بز سکا اندردك
صورغل انك صدقین اهل کتابك مؤمنلرینه که سندن ایلرو اوقوکلدلر سکا
سکا اولر خبر ویرلرکه اول حکم اولرك کتابلرینده دخی یازلمشدی رسول ایتدی
بنم اکا شکم ویوق وهیچ بر کمسنه صورمزن بلکه بن شهادت ایدرینکه اول قران
حقدر اکرچه بونی خطاب رسوله درلیکن مراد بوندن رسولدن غیری اکا شك
ایدنلردر پس حق تعالی بیوردیکه تحقیق سکا ینه قران حقدر که کلدی پس سن
اکا شك ایدنلردن اولمغل ولا تکونن من الذین کذبوا بایات الله فتکون من الخاسرین
یعنی یا محمد دخی شونلردن اولمغل که بزم ایتلرومزی یلانلدلر ورسوللرومزی
تکذیب ایتدلر تاکه سن دخی مغبون نلردن اولا سن اکر انلر جاهلین تکذیب ایدرسن
بو خطابدن دخی رسول کندی مراد دکل بلکه قرانه ورسوله شکی اولنلردر زیرا
رسول معصومدر اندنکه قرانه شکی اوله یا بر رسوله انکاری اوله ان الذین حقت
علیهم کلمت ربك لا یؤمنون ولو جاءتهم کل ایة حتی یروا العذاب الالیم یعنی شونلر
کم اولرك اوزرینه حق تعالی نك سخطی وکفری اوزره اولمکلری تقدیر اولنمشدر
انلر ایمانه کلمزلر اکر انلره کلی علامت کوستریب ظاهر ایلللر وبرهانلر دخی کتوررسك
انلر انکاری ترك اتمزلر تا دنیاده هلاکلك واخرتده عذابی کوزلریله کورمینجه اول
عذاب وقتنده ایمانه کلمکلك خود نه دنیاده منفعتی وارنه اخرتده الا مکرکه یونس
قومنه نتکم بیوردی فلولا کانت قریة امنت فنفعها ایمانها الا قوم یونس لما امنوا کشفنا
عنهم عذاب الخزی فی الحیوة الدنیا ومتعناهم الی حین یعنی هیچ بر اهل قریه اولمدی
کافرلردنکه عذاب واقع اولدغی وقت ایمان کتوره لر دخی ایمانلری انلره منفعت
قله قبول اولنوب عذاب اولردن کوترله الا یونس قومی انجق چونکه انلر معاینه
عذاب اولمدی کوك کورلیوب کلوب کوك کنارنده قوبجق تیز اخلاص ایله
ایمان کتوردلر بز دخی اولحوز قلبجی عذابی اولردن دنیاده کتوردك اول مقدر
اولنن اجللری تمام اولنجه کرو دنیاده انلره حیات ویردك که انکله تمتع ایدرلر
ولو شاء ربك لامن من فی الارض کلهم جمیعا افانت تکره الناس حتی یکونوا
مؤمنین یعنی یا محمد اکر سنك ربك دلسه که بریوزنده کیم وارسه کلیسی ایمانه کلوردی

سن النبا اكراه ايدوب بولري ايمانه مي كتوردم ديرسين وكردتك دلسه اولر بس
علامت ظاهر ايديدي شول يونس قومنه ظاهر قلدو عنلين كه مضطرب
اولوب ايمانه كلرردي ليكن حق تعالى جونه دلمدي اولمديلر زيرا بو دنيا دار ابتلادر
ومقام محنتدر بنجلر بوندن فوز ونجات بولب سعادته ايردي وبجلر دخي هلاك
اولب شقاوته ايردي وماكان لنفس ان تومن الا باذن الله ويجعل الرجس على
الذين لا يعقلون يعني هيچ بر نفس يوقدر كه ايمانه كله الا الله تعالى ارادتيله قلر اول
كفر جلاوتني شولرك كم انلرك ايمانه رغبتلري يوق زيرا انلر ايمان ويرلور دايم
انوكله عبادته اولروا انلر كفر وشرك ويرلور انلر دخي جلاوته ويرلور كه دايم انوكله
شقاوته اولور قل انظروا ماذا في السموات والارض وما تغني الايات والنذر
عن قوم لا يومنون فهل ينتظرون الا مثل ايام الذين خلوا من قبلهم قل فانتظروا
اني معكم من المنتظرين يعني حق تعالى ايدر ايت يا محمد اول كافرلره كه نظر قلوك كوكده كي
ايه وكونشه ويلدزلره وير دكي دكزلره وطاغلره واغاجلره واولره كه كلي حق تعالينك
وحدانيتنه وكمال قدرتنه دليلدر اندن عبرت الوب اني اكلك چون انلر اندن عبرت
المدلر اندن اوترو بيوردي كه كوكلردكي ويرلردكي علامتلر منفعت ايلمز ورسولر
كلوب انذار قلدو دخي فائده اتمز شول قومه كم انلرك كوكلي كوزي كور اولمشدر
كورلم اندن اوتروا ايمانه كلوب تصديق اتموزيس اولر منتظردر كللرا الا شول
كنده ولردن ايلروجي قوم منتظر اولدقلرينه كه اولره دخي عذاب ايرشدا ايت
يا محمد اولره كم سز بنم هلاكمه منتظر اولولت بند دخي سزك هلاككوزه منتظر اولايب
كوره لم نصرو فلاح كيمه حاصل اولور ثم ننجي رسلنا والذين امنوا كذلك حقا
علينا ننج المؤمنين يعني بز نجات ويروب قورتورورز رسوللرو مزي عذابدن
هلاك كلكدن دخي شولر يكم انلره كلديله ايمان كتورلرفجكم عذاب اندروب اول
كافرلري هلاك ايدروز كنده ومزه بزايله واجب قلدقكه مؤمنلره نجات ويروب
قورترورز دنيا عذابندن دخي جونكم اولرلت النجاسي بزه اولمشدر قل يا ايها
الناس ان كنتم في شك من ديني فلا اعبد الذين تعبدون من دون الله ولكن اعبد
الله الذي يتوفيكم وامرت ان اكون من المؤمنين يعني مكه كافرلري كلوب رسوله
اتالري دينلرينه دعوت قلورلردي حق تعالى ايدر ايت يا محمد اي مكه اكر
سزلك دين اسلامده شككز وارسه اوم سكركه بن سزك دينكزه دونم دين اسلامي
سزلك ايدم بن بوني اشلماجت دكولم طپمزم الله دن غيري شول نسنه كه سز طپرسه
اكر سزلك بنم دينمه شككز وارسه حق ايدوكنه بنم سزلك دينكزك باطل لغنه هيچ
كمانم يوق يقين بلورمكه باطلدر بس بن طپمزم الا اول الله كم وعده كوزينيجك
سزي اولدرن اولدرواند نصكره كوردركورن اولدرين او بلا امر اولندمكه الله

مطيع

مطيع اولب اكا ايمان كتورن مؤمنلرله اولم دين اسلامدن غيريه رغبت اتميم كه
سبب دخول نار در وان اقم وجهك للدين حنيفا ولا تكونن من المشركين ولا تدع
من دون الله ما لا ينفعك ولا يضرك فان فعلت فانك اذا من الظالمين يعني بنم ربم
قرانده اوليه بيوردي كه يا محمد عملكي اخلاص قل ودينكي توحيد اوزره ثابت قل مخلص
اولوب دين اسلامدن غيريه ميل اتمه مشركلردن اولمه مؤمنلردن ومسلمانلردن
اول الله قويب برا يره غيره طپمه كم اكر طپرسكوز اندن سكا منفعت اولسر دكل واكر
طپمزسكز سكا زياني طوقنسر دكل اكر سن الله قويب ايروغه طپجي اولرسك تحقيق
كنده نفسكه ظلم ايدنلردن اولرسز وان يمسسك الله بضر فلا كاشف له الا هو
وان يردك بخير فلا راد لفضله يصيب به من يشاء من عباده وهو الغفور الرحيم
يعني يا محمد بلكل كه اكر سكا الله دن بر زحمت وبلا واقع اولسه اول بلايه وشدتي
سندن اصنام دفع اتمز الا الله تعالى دفع ايدر اكر الله تعالى سكا بر خير ايرشدرمك
دلسه رزق بولكوغنده وصحت بدننده انك عطاسني سندن منع ايدجي يوقدر
سكا ايرشور اول عطا انك فضلدر قوللرندن كيمه دلسه اكا مخصوص قلور فجكه
اول قول اكا اهل اوله الله تعالى غفوردر مؤمنلرك كناهلرن عفو ايدر ريالغر
ورحيمدر اولري امر كر قل يا ايها الناس قد جاءكم الحق من ربكم فمن اهتدى فانما
يهتدي لنفسه ومن ضل فانما يضل عليها وما انا عليكم بوكيل يعني ايت يا محمد
مكه اهلنه كه اي مكه اهلي تحقيق سزه حق كلدي ربكوزدن كه قراندر محمد له
هر كيمكم اول اكينه ايمان كتوردي هدايت بولدي انوك ثوابلري وخيرلري
كنديه نفعلرندر وهر كيمكم ضال اولدي انلره ايمان كتورمدي انك ضرري
وعقوبتي كروكنده ونفسنه در سزلك اوزروكزه مسلط دكل كه دلردلمز سزه ايمان كتوردم
هدايت ويرن الله در ضلالت اوزره قوين دخي الله در بن همان سزه بر خبر ايرشدرجي
يم بودخي قتال ايتي كلمزدن اوكدي حكم ايت قتال كلوب مقاتليه امر اولنما غله بو
منسوخ اولدي واتبع ما يوحى اليك واصبر حتى يحكم الله وهو خير الحاكمين
يعني يا محمد اكر كافرلر سنك قولكي تصديق اتمزلرسه سن سكا اندرلن قرانله عمل ايله
وانلرك تكذيبنه صبر ايله تا اكادكين كه الله تعالى اولره عذابله حكم ايليه يا دنياده
يا اخرتده كه عدلي ايله بجيلرك كي عادليدر واحكم الحاكمين اولدر والله تعالى اعلم

سورة هود مكية وهي مائة وثلث وعشرون اية بسم الله الرحمن الرحيم

الر كتاب احكمت اياته ثم فصلت من لدن حكيم خبير الا تعبدوا الا الله انني
لكم منه نذير وبشير ابن عباس رضي الله عنهما ايدر الف لام را ديمك معنيسي اكا
اشارتدر كه بن اول اللهم كه كورورم وبعضلر ديمشلر كه الف اسم الله ولام اسم
لطيف ورا اسم ربه اشارتدر ديمك اولر كه معبود حق بنم لطفم قوللروم اوزرنه

چوقدر بن لطیفم وهر مخلوقی تربیت ایدوب بیلیجی ربّ بنم پس اشبو کتابکه
قرآندر بونك آیتلری محکم اولنمشدر که باطلدن محفوظدر بونده اعوجاج وتناقض
یوقدر کلی صواب حقدر اندن بو کتابك امر ونهی ووعد ووعید وثواب وعقابی
تفسیر اولنوب بیان اولندی جبرائیل امین اندردی بو قرآنی محمد امینه اوزره
اول الله قتندنکه حکیمدر نجه دلرسه حکم ایدر مانعی یوق خبیردر قوللرینك نه اشلدکلرن
بلور نه قدر دقیق اولرسه پس بو قرآنله امر اولندی بر للیاسن ومطیع اوللیاسن
الا اللهکه معبود مطلقدر بردر انك اینجیسی یوقدر ودخی بیوردیکه انّنی یا محمّد
بن اول الله دن سزه هم قورقدجی وهم بشارت قلیجی هم مطیع اولمینلره عذاب الیم
قورقدم ومطیع اولن مؤمنلره جنت ورحمتله بشارت ایدجیم وان استغفروا
ربکم ثم توبوا الیه یمتعکم متاعا حسنا الی اجل مسمّی ویؤت کلّ ذی فضل فضله وان
تولّوا فانی اخاف علیکم عذاب یوم کبیر الی الله مرجعکم وهو علی کلّ شیئ قدیر ودخی
سزه بیوریمکه ربکزه عبادت ایدوب نماز قلاسز واندن کندوکناهلرکزه مغفرت
طلب ایده سز شرکدن وکفردن توبه ایدوب انی برلیاسز تاکه اول الله سزی دنیاده عیش
حسنله خیر وعافیت ایچره تمتّع قلدره تا عمرکز آخر ایریجه وحیاتکزی کندونك
طاعتی ایچنده قله وویردوکی نسنلره سزی راضی قوللردن قله ودخی کورکلو عمل اشلینلره
آخرتده جنت ایچره کورکلو درجه لر ویوجه مقاملر ویره وکر اول کافرلر ایماندن
اعراض ایدوب امتناع ایدرلرسه ایت سن یا محمد انلره که بن سزلك اوزروکزه
اولو عذابدن قورقرمکه دنیاده واقع اولا سز واخرتده عذاب ناره اوغرییه سز
مقاتل ایتدی حق تعالی یغموری اولردن یدی بیل حبس ایلدی تاکه حیوانلدن وکِ
انسانلردن اولولر ییدیلر ودخی ایت یا محمد که سزلك عاقبت دونب وارجق یروکز
آخرتده الله حضرتیدرکه اول الله قادردر سزی اولدردکدنصکره کرو دیرکوره هر نه
عمل قلدوکزسه سزه انوك مکافاتن قله الا انهم یثنون صدورهم لیستخفوا منه
الا حین یستغشون ثیابهم یعلم ما یسرّون وما یعلنون انه علیم بذات الصدور
یعنی بلکل که بو کافرلر کتم ایدوب کزلرلر شول نسنه یی که کوکللرینده واردر تاکه انی
محمددن ستر ایده لر اول اکا مطلع اولمیه ودخی بلکل که شول وقت که طونلرن کیوب
بدنلرن طونلله اورتلر هر کشی بلور که طونی التنده نه کزلمشدر کندودن غیری کمسه بلمز
اما حق تعالی انلرك کوکلنده عداوتلرن دخی بلور قتاده ایدر کشینك کیزلیجی که
کمسیه طویدرمیا کوکلنده کی یا طونی ایچنده کی اولر الله تعالی اول کیسه دخی بلورکه
هر کشینوك خیردن وشردن کوکلنده نه واردر بونی اندن اوتری بیوردیکه کافرلر
نبی قرآن اوقند وغی اشتسلر باشلرن اشغه قلورلردی کوکسلری اوزره اول
اشتدکلری قرآنی کربه کورو بن تا اول کراهتله محمدده کزلیلر الله تعالی خود انلرك

نفلرنه

نفلرنه نه وار نی هب مطلعدر ظاهرلرنجه مطلع ایسه وما من دابّة فی
الارض الا علی الله رزقها ویعلم مستقرها ومستودعها کلّ فی کتاب مبین
یعنی هیچ بر حرکت ایدر حیوان یوقدر یریوزنده الا انك رزقی الله تعالی دندرکه اکا
رزق ویرمکه ضمندار در مادامکه دنیاده حیاتده اوله حق تعالی اول دابه لرك
یریوزنده قرار طوتدقلرن دخی بلور اولوب برالتنده دفن اولندقلری دخی بلورکه
هر بری نه حالده در رویته محتاجدر ودخی هر دابه نك رزقی بیانی لوح المحفوظده
یازلمشدرکه الله تعالی اول لوحی براق انجودن یرتمشدر وهو الذی خلق السموات
والارض فی ستة ایام وکان عرشه علی الماء لیبلوکم ایکم احسن عملا ابن عباس
ایدر اول الله در اولکم یرلری وکوکلری التی کونده یرتدی آخرت کونلریله هر کونی
دنیانك بیك یلی قدردر اما حسن بصری ایتدی دنیا کونلریله التی کونده یرتدی
بر کون برادلمدن عرشی صو اوزره ایدی پس بوکلینی حق تعالی اندن اوتری قلدیکه
سزلك بعضکزده حق تعالی محبتی واخرت محبتی قومشدر اول ظهوره کله وبعضکزده
ده دنیا محبتی وهوای نفسی لذتی قومشدر اول ظهوره کله قنقنك عملی اخلاصده
وقنقنك عملی ریادر معلوم اوله هر کمسه یارن فعلنه کوره جزاسین بوله ولئن
قلت انکم مبعوثون من بعد الموت لیقولنّ الذین کفروا ان هذا الا سحر مبین
یعنی یا محمد اکر سن دیرسن مکه اهلنه که تحقیق سز اولومدنصکره کرو دیرلوب بعث
بعث اولورسز قیامت کوننده مکه اهلی دیرلرکه بو دکلدر الا اشکاره سحردر ولئن
اخرنا عنهم العذاب الی امّة معدودة لیقولنّ ما یحبسه الا یوم یأتیهم لیس
مصروفا عنهم وحاق بهم ما کانوا به یستهزؤن یعنی حق تعالی ایدر اکر بز اولره عذاب
اندرمکی تأخیر ایدرسوز وقت اجله دکین کما ولره تقدیر اولنمشدر انلر استهزا
ایدوبن دیرلرکه نه نسنه منع ایلدی محمد تکریسی عذاب اندرمکدن نکه کندرمدی
بزه اول عذابی بلکل وخبردار اولکل یا محمد اول کونکه عذاب اولیهکلدی هیچ کمسه اولمیه که
اول عذابی اولردن دوندره ومنع ایلیه یا دنیاده یا آخرتده ایرشدنولدی الذی
بو عذاب دیو استهزا قلدقلری شولکه هیچ دفعنه چاره بولمیه لر ولئن اذقنا
الانسان منا رحمة ثم نزعناها منه انه لیؤس کفور ولئن اذقناه نعماء بعد ضرّاء
مسّته لیقولنّ ذهب السیئات عنی انه لفرح فخور الا الذین صبروا وعملوا الصالحات
اولئك لهم مغفرة واجر کبیر یعنی الله تعالی بیوردکه اکر بز بو انسانه بزم قتمزدن
خیر وعافیت ایرشدرسوز انوکله خوش تمتّع قلسه اندن انی بز کرو السه وز کوره سیز
انکه الله تعالی رحمتندن امیدنی قطع ایدوب اول نعمتله کافر اولور انك شکوری
منتسزلك ایله ستر ایدر وکر کرو اول انسانه بر ضرر وزحمت ایرشدر دکدنصکره
خیر وعافیت ویرسوز زحمت ومضرت نبدن کتورلدی دیوب فارغ اولب انك

دخی شکرنی ترك ایدر رضا سنکه اول مضرت اکا واقع اولمدی یا ایرق اوجق دکل
کوره سین انی که اول ویرلن نعمتلر یلوب طاغی اولر انوکله خلق اوزره فخر ایدوب
منکبر اولرلر الا اولکم مؤمنلردر کحق بر زحمته مبتلا اولسلر ثواب اومون صبر
ایدرلر صابرلردن اولورلر وکحق انلره نعمت اولنسه شکر ایدرلر شاکرلردن اولورلر
وکندولرله الله ارانسنده کندولر قلورلر عمللرنی الا کم الله لایق اوله اولر انلر
درکم کناهلری مغفور اولب دنیاده اخرتده جنت ایچنده اولوم بشرلر ونوابلر
وار اول بلالره وقتنده صبر ایدوب ونعمت وقتنده شکر ایدوب عمللرنی اصلاح
قلدقلری ایچون فعلك تارك بعض ما یوحی الیك وضایق به صدرك ان یقولوا
لولا انزل علیه کنز او جاء معه ملك انما انت نذیر والله علی کل شیء وکیل یعنی یا محمد اولکه
سن ترك ایده سن سکا وحی اولنانلرك بعضین که اول الهه لرك ذمنده وابطالنده
نازل اولور انی انلر تبلیغ اتمکده کوکلك طار اولرشوندنا اوتروکه سکا دیارلر ایچون
انوك اوزرنه مال ویرلمدی یا اکا برفرشته کلمدیکه انی تصدیق لیه واکا معاون اوله
یا محمد سنوك اوزرکه تبلیغ رسالت واجبدر البته کرکدرکه سکا وحی اولنان نسنه لر
انلره طارلغمیوب ایرشدره سنکه بز سنی اولره نذیر کوندردك الله تعالی شاهددر
کلی نسنه اوزرنه وسنك اوزرکه دخی که سن حق رسولسین بزم قتمزدن انلره
کوندرلمش سنکه بزم خبرمزی انلره کوره سین ام یقولون افتریه قل فاتوا بعشر
سور مثله مفتریات وادعوا من استطعتم من دون الله ان کنتم صادقین یعنی حق
تعالی بیوردیکه یا محمد اول کافرلر دیرلرمیکه بو قرانی محمد کندودن دوزر سولر الله
قتندن دکلدر انی انلره که چون بو دزمه درکلوك سز دخی اول سوره بوکا بکزر
دوزك کتورك اسدن غیری که معبود طوتوب انلره طپرسز انلر دخی بواشده کندوکزه
معاون قلوك اکر دیدکوکز سوزده کرچکسکز اول کافرلر چون بو کلامی اشندلر سکوت
ایدوب جواب ویرمدیلر فان لم یستجیبوا لکم فاعلموا انما انزل بعلم الله وان لا اله
الا هو فهل انتم مسلمون یعنی حق تعالی بیوردیکه یا محمد اکر کافرلر سکا جواب ویرمزلرسه
سن ایتکیم ای اهل مکه بلوك کم بو کلام ناس دکلدر حق کلامیدر ودخی بلوك بو وحی
اندورن اول اسدرکه اندن غیری معبود یوقدر سن بکا اقرار اتمز سین که الله
تعالیدر اول قرانی محمده اندورن محمد سوزی دکلدر امدی بو اخبار دراو معناسنه
یعنی اقرار اتمزسز دیمك اولور من کان یرید الحیوة الدنیا وزینتها نوف الیهم اعمالهم
فیها وهم فیها لا یبخسون اولئك الذین لیس لهم فی الاخرة الا النار وحبط ما
صنعوا فیها وباطل ما کانوا یعملون یعنی هر کیمك کم عملندن مرادی دنیا اولسه
الله تعالی رضاسی اولمسه بز اول عمللرنك عوضین دنیاده انلره کامل وروزکه
هیچ بر ذره قدر نقص اولنمز اما اولر انلر درکه اخرتده اوددن ارتق نصیبلری قلمز

مجموع عمللرنك که دنیاده اشلدلردی ثوابلری حبط اولوب کیدر چونکه حق
رضا ایچون دکل اول اشلدکلری هپ باطلدر چونکه ریادر اخلاص دکل افمن
کان علی بینة من ربه ویتلوه شاهد منه ومن قبله کتاب موسی اماما ورحمة اولئك
یؤمنون به ومن یکفر به من الاحزاب فالنار موعده فلا تك فی مریة منه انه الحق من
ربك ولکن اکثر الناس لا یؤمنون ابن عباس وابو العالیه ومجاهد وقتاده دیدلرکم
یعنی رسول محمدکه حق تعالی بیانی اوزره درحق تعالی انك امرینی وبینونتینی بو حجه دلایل
واضحه بیان اتمشدر قرانی جبرائیل انوك اوزرنه اوقیوب الله تعالیدن انك امرینه
شاهددر برابر مدد اولمسیله که انك مرادی حیات دنیا اوله وانك فانی
عزتلرن مقصودی دنوب اخرت سعادتندن محروم اوله حاشا کر بو انوکله برابر
اوله ودخی بو قراندن اوکدنکه جبرائیل محمده اوقدیکی اول جبرائیلدرکه توریتی
موسی اوزرنه اوقدی وتوریت دخی الله تعالیدن بر نعمتدیکه قوللرینه امام قلدی
انك حکمنه اقتدا ایدوب انوکله عمل قلمق ایچون ودخی اکا ایمان کتورنلره انی رحمت
وعصمت قلدیکه انلری عذابدن صقلیوب نجات ایرکوره پس اول توریته ایمان
کتورنلردرکه قرانه دخی تصدیق ایدرلر وهرکیمسه که بو کافرلردن قرانه انکار اتسه
اودانك وعده کاهیدرکه اخرتده دوب وارجق یری اولدر یا محمد سن شك اتمزکم
سکا وقرانه انکار ایدنلرك وعده کاهی اوددر بدستی بو وعده سنك ربکدن
حقدر لیکن بو کافرلرك چوقلری بوکا تصدیق اتمزلرکه قران حقدر انك منکرلرینك
وعده اولنمشی اوددر اما نحی اول وقتکه مشاهده قلالر بلالرکه نه واقع اولسرلر
ومن اظلم ممن افتری علی الله کذبا اولئك یعرضون علی ربهم ویقول الاشهاد هؤلاء
الذین کذبوا علی ربهم الا لعنة الله علی الظالمین یعنی کفر اوزره شوندن اشدکم اولکه
الله اوزره کندودن یلان دوزب دیه انوك شریکی وار اولرکلی یارن قیامت کوننده
خالقلری اوزره سوق اولنسرلرکه حضرته عرض اولنالر جمیع انبیا ورسوللر انلرك
اوزرنه طانقلق ویروب دیلرکه بز بولره تبلیغ رسالت قلدق بولر تصدیق اتمیوب
انکار اتدلر الله اوزره کذب اتدلر الا لعنت غضبی وعذابی اولرك اوزرنه اولسونکه
اکا شرك ایدوب مشرك اولدلر الذین یصدون عن سبیل الله ویبغونها عوجا
وهم بالاخرة هم کافرون اولئك لم یکونوا معجزین فی الارض وما کان لهم من دون
الله من اولیاء یضاعف لهم العذاب ما کانوا یستطیعون السمع وما کانوا یبصرون
یعنی حق تعالینك غضبی وعذابی شول ظالملر اوزره که انلر خلقی دین اسلامدن که مکهده
منع ایدرلر وملت اسلامدن غیریه میل اتمکی طلب ایدرلرکه باطلدر ودخی اولر
که اخرته منکرلردر کرو قومینی تصدیق اتمزلر پس اولر کندولردن عذابی دفع ایده مزلر
وقاجق یرلری یوقدرکه حق تعالینك عذابندن قچوب قورتلالر البته حق تعالی اولجنیث

علامه انلره جزا لوين قلسه كرك انلرك بر دوستلري دخي يوقدر كه حق تعالي عذابن اولردن
منع ايليه الله دن غيري يعني قدرتي يترك اول عذابي دفع ايليه وخلقي ازدروب
اسلامدن منع ايدنلركه رئيسلري و اولولريدر انلرك عذابلري ايكي قات اولور بر
كندو كفرلري ايچون و بر دخي اير قلري ازدردقلري ايچون و دخي انلر او تروكه اولر دنيا ده
محمدي كريه كوروب انك سوزنه قولاق طوتمغه طاقتلري يتزكن طوتدلر و طوزلري
كوردكن انك يوزين بعني خوش كورمدلر بس اودا ايچنه انلره دخي عذاب المقيم اولكه
هركز قولقلري نسنه اشتميه و كوزلري نسنه كورميه اول عذابدن ارتق اولئك الذين
خسروا انفسهم وضل عنهم ما كانوا يفترون لا جرم انهم في الاخرة هم الاخسرون
يعني بولر اولردر كه قلد قلري خبيث عمله كندو نفسلرنه مغبون قلدلر اشدن غيري
معبود طوتنوب طپد قلري انلردن فوت اولوب هيچ بر نسنه منفعت قلمدي بس حق
اولدر كه اولر اخرتده معبونلردن وحرومدن اول و الوكه هيچ عذابدن رفاهت بولميلر
ان الذين امنوا و عملوا الصالحات واخبتوا الى ربهم اولئك اصحاب الجنة هم فيها
خالدون يعني شونلركم الله تعالي نك وحدانيتني تصديق اتدلر عمللرني الله ايچون
اخلاص ايدوب كوركلو قلدلر اللهك عظمتي كوكللرنه طولدروب اكا تواضع قلدلر
عذاب اليمدن قورقوب كناهدن صاقندلر انلردر كه جنت ايچنده مقيم اولوب
تمتع قلدلر مثل الفريقين كالاعمى والاصم والبصير والسميع هل يستويان مثلا
افلا تذكرون يعني مؤمنلر كافرلر مثلي و دخي حقي كورنلر كور منلر مثلي شول ايماندن
كوزسز اولن كبيدر كه ايماني كورمز دخي ايمان نداسيني اشتمي صاغر كبيدر كه اول
كافردر و هدايت يولني كوروب نداي حقي اشيدن مؤمندر بس بو ايكينك مثلي
برابر مدر كوزسز ايله كور و صاغر ايله اشيدر نتكه حالده برابر دكل مؤمنله كافر دخي
برابر دكل بو لدي سزه اي مكه كافرلري كه بونكله او كتلنوب اضافه كلمز سز ولقد
ارسلنا نوحا الى قومه اني لكم نذير مبين الا تعبدوا الا الله اني اخاف عليكم
عذاب يوم اليم يعني حق تعالي بيوردي كه يا محمد اكر بو مكه اهلي سكا ذكر اتدكمزي انكارله
متعظ اولمزلر سه اوقي بولرك اوزرته نوح خبرنكه بزاني قومنه كوندردك تا اكر وارب
انلره انذار ايدوب ايتدي يا قوم طيمك و مطيع اولمك بونلره كم سزي هلاك ايدجيدر
الا الله برلك و اكا مطيع اولك كه كل سعادت اكا طپمقده اكر بو سوزده اطاعت
كتورمزسكز قورقرين كه سزك اوزركزه عذاب كله فقال الملاء الذين كفروا
من قومه ما نريك الا بشرا مثلنا وما نريك اتبعك الا الذين هم اراذلنا بادي الراي
وما نرى لكم علينا من فضل بل نظنكم كاذبين يعني نوحه قومنك اشرفلري و غنيلري
ايتدلر يا نوح بز سني كورمزز الا بز جليين برادم او غلني دخي كورمز سكا متابعت
قلوب ايمان كتورنلري الا شولركم بزم قومزك حقيرلري و ضعيفلريدر كه تيزلري يوق

هر ايشك ظاهرينه باقوب تدبير ايدرلر كوكللرنده دوشرسه اني اشلرلر و دخي هيچ بر وجهله
سنك بزم اوزرومزه فضيلتك كورمزز نه مالده و نه ملكده بزم مالمز و ملكمز واسباب
معيشتمز چوق شويله ظن ايدرز كه سن كاذبلردنسين قال يا قوم ارايتم ان كنت على
بينة من ربي واتاني رحمة من عنده فعميت عليكم انلزمكموها وانتم لها كارهون
يعني نوح قومنه ايتدي اي قوم خبر ويرك بكا كم اكر بن تحقيق رتمدن ديني يقيني و بيان
اوزره ايسم بنم ربم بكا كندو قتندن اكرام ايدوب نبوت و رسالت و بردي حقله
بني سزه كندردي سزك اوزرو كزه بو نعمتلر التباس اولديكه كوكلكوز كوزي كور اولدي
بو ظاهر دليللر كوروب فهم اتمز سز واني اكليمز سز بزد لرد لمزاني سزه اكلتمغه لازم اولالم
بو حالده كه سز بنو تدمنكر سز بني تكذيب ايدرسز ويا قوم لا اسئلكم عليه مالا ان اجري
الا على الله وما انا بطارد الذين امنوا انهم ملاقوا ربهم ولكني اريكم قوما تجهلون
يعني نوح كندونك شفقتني اظهار ايدوب انلرك ما لنه طمع اولمدوغن بلدوروب
ايتدي يا قوم بن سزي ايمانه دعوت قلدوغمچون سزدن مال و رزق طلب اتمزن
بنم اجرم و ثوابم الله قتنده در و دخي ايدرسز كه او ضعيفلري و فقيرلري قتكدن سور
كيدر بن ايمانه كلن قومي سوروب كيدرجي دكولم زيرا اولر ربلرنه ملاقي اولوب حضرته
جمع اولسرلر بندن شكايت قليسرلر اكر شمدي بن انلرك ايمانلرن قبول اتميوب رد ايدجك
اولرسم بن سزي كوريورم كه غافلين جاهل قوم سز بيوردوغمي طوتمزلر و سزه كتوردوكم حقي
قبول اتمزسز ويا قوم من ينصرني من الله ان طردتهم افلا تذكرون يعني نوح ايتدي
يا قوم بن اول قومي قتمدن سوروب رد ايدرسم كه حق تعالي بكا انلردن او تروعذاب
قلد يمدر كه بندن اول عذابي منع ايدوب بني خلاص ايليه هيچ او كتلنوب فكر
ايلمزسز كه ايمان كتورنلر مردود اولمز نتقدر فقير و حقير دخي اولرسه مطرود و مردود
اولردر كه ايماندن امتناع ايدوب كفر اوزره ثابت اوله نقدر مالدار و شريف دخي
اولرسه زيرا حقيقت غنا ايمان اهلنه در كه ابدي سعادت تختنده سلطان اولسر
وحقيقت مفلس و حقير اولدر كه كفر و شرك اهليدر كه مالدري و جاهلري فنايه
وارب ابدي شقاوت ايچنده مفلس اولوب عذابه مبتلا اولسرلر ولا اقول لكم
عندي خزائن الله ولا اعلم الغيب ولا اقول اني ملك ولا اقول للذين تزدري
اعينكم لن يؤتيهم الله خيرا الله اعلم بما في انفسهم اني اذا لمن الظالمين يعني نوح ايتدي
يا قوم بن سزه ديمزن كه حق تعالي نك رزقي خزينه لرينك مفتاحي بنم قتمده در دخي ديمزم
كه غيب بلورم علام الغيوب اولدر بلمزم كه الله تعالي سزه هدايت ويره مي ويرميامي
بندن سزه بر دعوتدر انجق هدايت ويرمك و رحمت انوك ارادتنده در و دخي بن
كوكدن انشي فرشته دكولم ملك سزك جنسكزدن بشرم و دخي ديمزم شولر و كيچون كه
سزك كوزكوزه اولر حقير كورنورلر انلره ايمانله حق تعالي ايلك اتمز يا سزك كوزكوزه

اكرام بان

خوش كلمه اسهدايت ويرمزليكن هدايت انوك قاتنده دركيمه دلرهدايت اكا
ويررهدايت اهل اولاني اول بلور ودخي استغنا عالمدر انلرك كوكلنده تصديق قلمغي
ومعرفتلري بخدر بلورمي انلرك كوكلرنده وار دوغي بلمدوكمدن اوترو ايمانلري
قبول ايتوب قمتمدن سورجك دكولم اكرسورجك اولرسم كندو نفسمه ظالم ايدنلر
دن اولورم قالوا يا نوح قد جادلتنا فاكثرت جدالنا فاتنا بما تعدنا ان كنت
من الصادقين قال انما يأتيكم به الله ان شاء وما انتم بمعجزين يعني اول قوم ايتديلر
يا نوح سن بزه دعوتكلا سوزي ومجادليي جوغلتدك بز سنك دعوتكه اجابت
اتمزز ونصيحتكي قبول قلمزز وارا اولنه وعده قلدوغك عذابلري كتور اكر
عذاب كلور ديو خبرويردوكده كرجكسك نوح ايتدي سزه عذابي كتوره الله
تعالى درد لرسه عذاب قلهدلرسه اول عذابي سزدن منع ايده ارادت وحكم انوكدر
اكر دلرسه كه سزه عذاب قلدسزاني منع ايدوب اتدممت الكوزدن كلمزكه اول انده
كركسه قادردر قدرتي يتر ولا ينفعكم نصحي ان اردت ان انصح لكم ان كان الله
يريد ان يغويكم هو ربكم واليه ترجعون يعني نوح ايتدي يا قوم بنم دعوتم وسزي
تحذير ايدوب نصيحتلر اتدوكم سزه منفعت قلمز اكرچه بن دلريم كه سزي شركدن
توحيده وكفردن ايمانه دعوت قلم دعوتم سزه اصلا قلمجق دكل جونكه الله تعالينك ارادتي
اولدركه سزه هدايت ويرميه ضلالت اوزره قويه انوكله هلاك قله سزي ربكز
بكرك اول بلوربن سزه اندن خبر ايرشدرجي بن عاقبت اولومدنصكره وارجق
يروكز انك حضرتيدركه اعمالكزه جزا اولناسز ام يقولون افتريه قل ان افتريته
فعلي اجرامي وانا بريء مما تجرمون يعني حق تعالى بيوردركه يا نوح سنك قومك
دلرميكه نوح اول سوزي كندودن دوزب سويلدي واسلاو زرينه افترا قلور
سن ايت اولرمكم اكر بو سوزي بن افترا ايدوب سويلرسم بنم جرمك وخطامك
ضرري بنم اوزرمه دربن بريم سنكرك جرمكزدن بن سزك جرمكزله بن معاقب
اولورم بن بنم جرمله سز معاقب اولورسز واوحي الى نوح انه لن يؤمن من قومك
الا من قد امن فلا تبتئس بما كانوا يفعلون واصنع الفلك باعيننا ووحينا ولا
تخاطبني في الذين ظلموا انهم مغرقون يعني حق تعالى نوحه وحي ايدوب ايتدي يا نوح
سنك قومكدن هيج بركمسه دخي ايمانه كلور دكل الا شونلر دركه كلدلر ايمان
جون بو ايت نوحه وحي اولدي بلديكه ايرقمكه ايمانه كلور دكل دعا قلوب
ايتدي يارب هلاك ايت بو قومدن يريوزنده ديار قومه جون بو دعايي قلدي
كرو اسركيوب پشيمان اولدي زيرا انبيا شفوق اولورلر بس حق تعالى بيوردكه
يا نوح غصه لنوب ملول اولمه اول قومجغزكه خالقلرنه شرك كتوردلر وسكا
مطيع اولمدلر بز اولره عذاب غرق اندررز كفرلري اوزره ثابت اولدقلرينك

جزاسيدر

جزا سيدر يا نوح كمي دوزبزم امرمزله وتعليممزله نظرمزكاهمزده ودخي اول ظالم قوم
حقنده اسركيوب دعا قلوب دلالت ايلمكه بزايكه تقدير اتمشزانلر طوفانده غرق اولسرلر
ويصنع الفلك وكلما مر عليه ملاء من قومه سخروا منه قال ان تسخروا منا فانا نسخر
منكم كما تسخرون فسوف تعلمون من يأتيه عذاب يخزيه ويحل عليه عذاب مقيم
يعني ديلرلركه حق تعالى نوحه امر ايلديكه اغاجلر دكه دكدي تا اول اغاجلري بويدي
ايرشدي اندن انلري كسدي قودي قوردي اندنصكره انى طوغريوب كمي تخته
لرن يوندي دخي اجرته نجار طوتدي بله يونرلردي هروقتكه قومنك اشرافندن
واعيانندن اكا اوغريب كجرلردي استهزا ايدوب كولرلردي وديرلرديكه كورك
بونيكه شمديه دك كندوني پيغمبر ظن ايدردي شمدي نجار اولدي بعضيلري دخي
يا نوح اشبو عقلله مي پيغمبرلق دعوا سين ايدرسين كه صوسز قوري يرده كمي دوزرسن
بودخي دلولكوكه دليلدر ديوب كولرلردي نوح ايدردي قيورمسز بزي بوكون استهزا ايده
الوب جهله نسبت ايدرسكوز اول استهزا كوز جزاسي سزه ايرشب هلاك اولدوغكز
دنصكره بزدخي سزي جهله نسبت ايدروز ايماني ترك ايدوب عذابه ومحنته اوغرادوكز
جون تيزاولابلاسز اندنصكره كه سزه عذاب كلد حقا زتكه هلاك ايليه وابدي عذاب
كيمك اوزره نزول ايدرشي اول وقت بلاسز حتى اذا جاء امرنا وفار التنور قلنا
احمل فيها من كل زوجين اثنين واهلك الا من سبق عليه القول ومن امن وما امن معه
الا قليل يعني حق تعالى بيوردركه تحنكه بزم وعده قلد وغمز غرق عذابنك وقتي كلدي
نوحك اوندرانك بشوردوكي تنوردن صوچقدي بز نوحه امراتدككه ال
كمي يه قوي كوتر هرمخلوقدن اكيشرار ككلو دشيلو دخي اهلوك بلدا الا امكرشونلركه
علم ازلده انلره غرق مقدر اولندي شقاوت سببيله انلري بله المغل يعني كافره
عورتيله اوغلي كنعانكه اتاسنه عاصي اولب كافر اولمشدي ودخي كتوركيه شونلركه
سكا ايمان كتوردلر ايمان كتورمدلر الا ازكشي كتوردلر وقال اركبوا فيها
بسم الله مجريها ومرسيها ان ربي لغفور رحيم وهي تجري بهم في موج كالجبال
ونادى نوح ابنه وكان في معزل يا بني اركب معنا ولا تكن مع الكافرين قال ساوي
الى جبل يعصمني من الماء قال لا عاصم اليوم من امر الله الا من رحم وحال بينهما الموج
فكان من المغرقين يعني حق تعالى نوحه بيوردديكه جون كميه بندكوز انك ايجنده
غرقدن النجا ايدوبن ايدك كه بو كمينك يورمكي وطورمغي الله ادلدر نزده
طوررسه ويوررسه بدرستي بنم ربم غفوردر مؤمنلره رحيمدر مطيعلره پس اول
كمي يوردي ايجنده كيدر موجلر ايجنده كه موجلر ايجنده كه هرموج طاغ كبي
اندن نوح اوغلي كنعان ندا ايدوب قغردي كه اتا سندن ايرلوب طاغه كتمشدي
ايتدي اي اوغل كل بزمله كميه كروا سه مطيع اول كافرلردن اولمغل اوغلي ايتدي تيز

اولاكه وارم طاغ جقم طاغ بنى صودن صقليه غرق اولميم نه ايمان كتوردم ونه كميه
كرورم نوح ايتدي اي اوغل بوكون تكرينك عذابندن بركسه بركسه يه مانع
اولمزنه طاغ ونه ايروغي الا امكه شول كمسه كه ايمان كتوره حق تعالى انى اسركيوب عصمتى
ايجنده طوطه اتاسنه مطيع اولمدي موج كلوب اوغلنى اتاسى ارا سنه مانع اولدى
اول دخى غرق اولنلردن اولدي وقيل يا ارض ابلعي ماءك ويا سماء اقلعي وغيض
الماء وقضي الامر واستوت على الجودي وقيل بعدا للقوم الظالمين يعني دنديكه
يا يرسندن جقن صويي كرو صكا جكوب يود غل ويا كوك كند وصويكى كرو ص
صكا الدين يرصويين الدي بر قطره صو يرصويندن كوك صوسنه قرشمدي صو
اكسلدي طاغلر ويرلر اجلدي حق تعالى نك حكمي يرينه كلدي هلاك اولن اولدي
قورتلن قورتلدي كمي كلوب جودي طاغنده قرار طوتدي ودخى دنلدي هلاك
اولوب وباشي اشغه اولوب تكرينك رحمتندن ايراق اولسون شول قوم كه ظالملردر
ونادى نوح ربه فقال رب ان ابني من اهلي وان وعدك الحق وانت احكم الحاكمين
يعني نوح حق تعالى يه نداي نياز قلوب ايتدي يارب بكا وعده قلدك كه اهلمى عذابله
هلاك ايتميه سن بدرستي اوغلم بنم اهلمدر سن وعده كده صادقسين واحكم الحاكمين
واعدل العادلين سنسين قال يا نوح انه ليس من اهلك انه عمل غير صالح فلا تسئلن
ما ليس لك به علم اني اعظك ان تكون من الجاهلين يعني ايتدي يا نوح اول سنك
اهلكدن دكلدر كم بن قورترمغى وعده قلدق ايدي اهل ايمانه در كافرلره دكل و
دخى الله تعالى بيوردي كه سن كافر اوغلوكچون بنم دعا دلدوك عمل خير دكلدر
زيرا اول مشركلر عملني اشلدي هلاك ايلدك شول نسنه كه سنك انى علمك يوق
انى بزدن دلمه بن سنى نهي ايدرين انده نكه بنم امرمدن طوتميلردن اولاسن قال
رب اني اعوذ بك ان اسالك ما ليس لي به علم والا تغفرلي وترحمني اكن من
الخاسرين يعني نوح عذر دليوب ايتدي يارب بن صغنورين سكا وسندن
عصمت طلب ايدرين كه بنى صقليه سن تا كه بلمدوكم نسنه يى سندن دلميم بو
كندن كرو وكر سن بنم صوچمى عفو ايدوب بكا رحمت قلمياجق اولورسك صغنو
لردن وزيانكارلردن اولورين بو ايتده اشارت واركه كشينك كند وعملى خير
اولميجه اتا انا عمليله ياقردش عمليله عذابدن نجات بولمز مثلا اكر اتاسى وقرندش
پيغمبر دخى اولورسه پس عقلا اولن كرك كم ايله دير لكه ياران قيامتده بركشينك
صلاحنه سبب اوله اوله وكند وكمسه محتاج اولميه قيل يا نوح اهبط
بسلام منا وبركات عليك وعلى امم ممن معك وامم سنمتعهم ثم يمسهم منا عذاب
اليم يعني امر اولندي حق تعالى دن نوحه كم يا نوح اين كميدن بو حالتده كه بزم
عذابمزدن وغرقدن سلامت اولنوب دخى سلامزه وبركاتمزه سعادت سرمدي

برله سنك اوزركه اولسون دخى شولره كم كمى ايجنده سنوكله بله در اما بر طائفه دخى
واركم اولرشقاوتدندر انلرى دخى دنياده بر قاچ كون تمتع ايدوروز اندنصكره
اولره دخى اخرتده بزدن عذاب اليم ايرشسه تلك من انباء الغيب نوحيها اليك
ما كنت تعلمها انت ولا قومك من قبل هذا فاصبر ان العاقبة للمتقين يعني يا محمد سكا
ذكر ايدوب خبر ويردوكمز اول سوزلردندر كه ابلرو محمد ذكر سندن غايب
سن انده بله حاضر دكلدك انى بز سكا جبرائيل ايله وحي ايدوب بلدردك كه انى قران
انمزدن اوكدن نه سن بلوردك ونه قومك بو خبرى اشيدوب سندن تصديق ايمجك
اولورلرسه انلرك تكذيبنه صبر ايلكم عاقبة الامر نصرت وظفر شركدن صاقنوب موحد
اولنلركدر والى عاد اخاهم هودا قال يا قوم اعبدوا الله ما لكم من اله غيره ان انتم الا
مفترون يعني يا محمد عاد قومنه كوندردك كروكندلردن هودي وارب انلري بزدن يكا
دعوت قلوب ايتدي يا قوم كلك الله برلك واكا عبادت قلك كه بردر شريكي يوقدر
اندن غيري سزك دخى الهكز ورتكز يوقدر دكلمز اول قوبكز ده كه اكا شريك اطلاق
ايدرسز الا ايلا بجيلر سز تيز اوللكه انك مكافاتني بولاسز يا قوم لا اسالكم عليه اجرا
ان اجري الا على الذي فطرني افلا تعقلون ويا قوم استغفروا ربكم ثم توبوا اليه
يرسل السماء عليكم مدرارا ويزدكم قوة الى قوتكم ولا تتولوا مجرمين يعني هود اول
قومه ايتدي يا قوم بنم سزك مالكزه طمعم ورغبتم يوق سزدن ايمانه دعوت قلدوغمه
رشوت وحق استمزين دكلدر بنم اجرتم وثوابم الا مولادن اوزره دركه بنى يوقدن وار قلدى
كرامتله نبوت ويردي ورسالت عطا قلدي وبنى سزه دعوته كوندردي تولدي سزه كه
فهم ايدوب اكلمزسز ربكزي يكسزي يرتدي معبود مطلق اولدر اكا اطاعت قلوك كه
ايروعند عبادت قلمقدن سزه اولحقلو دقدر يا قوم دونك اكا برلك واكا عبادت قلوك
وشمديك قلدوكوكز كناهلروكزي دلك كه عفو ايليه واكا شرك كتورمكي ترك ايدك
كه كوكدن سزه بري بري اردنجه يغمور لريغدوره نعمتلروا ونلر بتوروب حاجتلروكزي
يرينه كتوره وقوتكزى ارته دخى قوت زياده قله مالكزوا ولادكز زياده اوله اغله
وبدنكزده عافيت وعمركوز طويل اوله كلوك بودعوتدن اعراض ايدوب ايماندن
امتناع قلاك كه شرك كتوره اوزره ثابت اولوب ابدي عذابه مبتلا اولسز قالوا يا هود
ما جئتنا ببينة وما نحن بتاركي الهتنا عن قولك وما نحن لك بمؤمنين يعني جوابه هود قومنه
بو رسمه دعوت قلدي اول قوم ايتدلر يا هود سن بزه رسالتك اوزره بر حجت ودليل
وبرهان كتورمدك كه اول سنك دعوتكه شاهد اوله بزسنك سوزكه اعتماد قلوب
اول الهه لرومز عبادتني ترك ايدردكولز وسنى تصديق ايتمزز كه سن الله تعالى نك
رسولي اولاسن ان نقول الا اعتريك بعض الهتنا بسوء قال اني اشهد الله و
اشهدوا اني بري مما تشركون من دونه فكيدوني جميعا ثم لا تنظرون اني توكلت

علی الله ربی وربکم ما من دابة الا هو آخذ بناصیتها ان ربی علی صراط مستقیم
یعنی اول قوم هود پیغمبره ایتدیلر یا هود بز سکا دیرز الا انی دیرز که اکر الهه لرومزدن
طپمقدن بزی منع ایتدوککی ترک ایتمیاجک اولورسک الهه لرک بعضندن سکا
ضرر ایرشه عقلک مختل اولوب سکا جنون عارض اوله کل بو سوزدن اجتناب
قل عقلک بله ایکن سکا قلدوغم نصیحتی قبول ایله هود ایتدی بن الله تعالی
دوترم سز دخی طانق اولک که بیزارم و بریئم اول الهه لردن که الله عباده تک
قویوب انلری اکا شریک قلورسز وارک سز و الهه لرکز یاردم لشک کوجکز یتدوکجه
قدر بنی هلاک قلمغه ایچون نه حیله کوز وار ایسه ایدک هیچ بر ساعت دخی تاخیر ایدوب
بکا مهلت ویرمک بدرستی بن اصمارلدم که بنم خالقم دخی سزک خالقکز
دخی و بنم رازقم و سزک رازقکز دخی اولدر و دخی یریوزنده هیچ بر حرکت ایدر
دابه یوقدر الا الله تعالینک قدرتنه مسخردر دردر اولدن اول و اولدر ن اولدر جمیع
انک مملوکی و مقهوریدر تحقیق بنم ربم حق اوزره در اگرچه کل نسنه یه قادردر
اما هیچ کمسنه یه حیفی یوق نکه قلور عدل اوزره قلور هدایت ایلر الله دیلر که
دلرسه هدایت اولور فان تولوا فقد ابلغتکم ما ارسلت به الیکم ویستخلف
ربی قوما غیرکم ولا تضرونه شیئا ان ربی علی کل شیء حفیظ یعنی هود اول قومه ایتدی
اکر سز ایماندن اعراض ایدوب ایمان کتورمزسکز بن معذورم بکا ضرر یوق بنم
اوزریمه واجب اولن رسالته سزی ارشاد ایدردم الله برلکدن و دنیاده عذاب ایلمکدن
و دخی بلورکز بنم ربم قادردر دلرسه سزی هلاک ایدوب کیده یرکوزه بر ایرو
قوم کتوره که اول سزدن خیرلو اوله حق تعالییه مطیع اولهلر و اگر ایمان کتورمجک
اولورسکز که حق تعالی سزی هلاک ایلیه انک ملکنه ذره قدر نسنه نقص اولمز
بنم ربم کلی نسنه اوزرینه حافظدر هیچ بر نسنه اندن غایب دکلدر هر قنوک نه
قلدوغن بلورکز و اکا کوره مجازات قلور ولما جاء امرنا نجینا هودا والذین
امنوا معه برحمة منا ونجیناهم من عذاب غلیظ وتلک عاد جحدوا بآیات ربهم
وعصوا رسله واتبعوا امر کل جبار عنید یعنی حق تعالی ایدر چون بزم عذابمزکه
ریح عقیمدر عاد قومنه کلدی بز هودی اول عذابدن قورتردق ایمان کتورن
قومله بزم رحمتمز برله اولره نجات ویردک اولو و اغر عذابدن اولری قورتردق
عاد قومنه اندردک دنیاده و شول عذابلردن دخی که انلر آخرتده اولسر بو ایشده
حق تعالی مکه اهلنه کاف خطاب ایدوب دیر که یا مکه اهلی عاد قومنک حالنه
نظر قلوک کورک که مولی لرنک ایتلرن یلان طدلر عذاب کلور دیدکلرینه انکار قلدلر
و رسوللری خبر ویردکلرنه اینانمدلر اولره عاصی اولوب هر جبار عنیدک سوزینه مطیع
اولدلر رحمتدن اعراض ایدوب ایراق اولمشدر یعنی اولولری و رئیسلری حکمنه مطیع

اولب

اولب حق قریب باطل متابعت قلدلر واتبعوا فی هذه الدنیا لعنة ویوم القیمة الا ان
عادا کفروا ربهم الا بعدا لعاد قوم هود یعنی عاد قومی اول تکذیبلریله دنیاده
عقیم یلی عذابنه مبتلا اولوب هلاک اولدلر و قیامت کوننده دخی مردود اولوب
بر عذابه دخی اوغرسیرلرکه اول عذاب ابدر ابدا نهایت یوق اکاه اولک ای مکه قومیکه
اول عاد قومیکه ربلرینه کافر اولوب انکار ایتدلر الله تعالی اولری هلاک ایلدی سز دخی
حذر اوزرنه اولک صاقنوک تاکه سزه دخی کفرکز له انلره ایرشن سزه دخی ایرشه
سز دخی انلر جلین دنیاده و آخرتده هلاک اوله سز اکاه اولک که رحمتدن ایراقلق
و هلاک لک عاد قومنه اولسونکه عناد ایدوب ایمانه کلمدلر والی ثمود اخاهم
صالحا قال یا قوم اعبدوا الله ما لکم من اله غیره هو انشاکم من الارض واستعمرکم
فیها فاستغفروه ثم توبوا الیه ان ربی قریب مجیب یعنی حق تعالی نوح قومنی و عاد قومنی
ذکر ایدوب مکه کافرلرینی انونکله تهدید قلدقدنصکره بو کز ثمود قومنی ذکر ایدوب
بیوردیکه بز صالح پیغمبری ثمود قومنه ایبلرندن دعوتچون کوندردک که انلری
وارب توحیده دعوت قلدچونکه صالح انلره کلوب دعوت قلوب ایتدی یا قوم الله تعالی
بی برلک و اکا مطیع اولک که سزک اندن غیری ربکز یوقدر اول الله در که سزی
طپرقدن یرادلن آدمک نسلندنه دنیاده وجوده کتوردی و اولنجه سزی انده ساکن
لندردی و سزه عمر ویردی عاقبت ایچره عمرکوز طویل قلدی سز اکا شرک کتوروب عاصی
اولدکوز کلوک شرککزدن استغفار ایدوب توبه قلوک اندن یکا دونک که بنم ربم
اندن یکا دونلره رحمتله و عونیله یقیندر کناهندن دلیوب دعا قلنلر مجیبدر اجابت
قلوب کناهلرنی عفو ایدر و اکا رحمت ایدر قالوا یا صالح قد کنت فینا مرجوا قبل هذا
اتنهینا ان نعبد ما یعبد آباؤنا واننا لفی شک مما تدعونا الیه مریب یعنی اول قوم
ایتدیلر یا صالح شمدیه دک بز سندن اومردقکم بزم دینمزه دونرساکی سن شمدی کلدک
بزی اتالرومز دیننده ایرق دینه دعوت ایدرسین اول امید قطع اولندی
کلدک سن بزی منع می ایدرسین قومرسنکه اتالرومز طپدقلرنه طپاوز تحقیق بسن
کمان النورز سنک توحیده یلتدوکک وساتوکه هیچ بر دلیل و برهان کتورمدک
کسنک دعواکه شاهد اوله قال یا قوم ارایتم ان کنت علی بینة من ربی وآتانی منه
رحمة فمن ینصرنی من الله ان عصیته فما تزیدوننی غیر تخسیر یعنی صالح اول قومه
ایتدی یا قوم بکا خبر ویرک کم اکر بن بیان و حجت و دین حق اوزره اولورسم که
ربم طرفندن بکا ویرلدی و بکا حق تعالی اکرام ایدوب نبوت و دین اسلام عطا
قلدی روا اولا میکه انک کبی پادشاهک امرنه عاصی اولم بو بیورغن ترک ایدوب
سزی الله دن یکا دعوت قلمیم اکر بن اکا عاصی اولب سزک دینکزه دونرسم انک
حکمتی قورسم کم اولا کیم انونک عذابندن بنی قورتری بیلم بو شکوکزدن بکا ازتمرز سز

الا انکه سز غایت خسران ایچنده سز زیرا بن نقدر که سزی دعوت قلم سزلر
تکذیب ایدرسز زیاده اولور سزلرك خسرانکزه سبب اولور ویا قوم هذه ناقة الله لکم آیة
فذروها تأكل في ارض الله ولا تمسوها بسوء فیأخذکم عذاب قریب یعنی صالح
قومنی ایمانه دعوت قلدی اولر اندن معجزه طلب ایدوب ایتدیلر یا صالح اکر سن
بو رسالت دعواسنده کرچکسك اشبو قیادن بر دوه چقر کوره لوم صالح دعا
قلدی وحق تعالی یه نیاز ایتدی الله تعالی دعاسنی قبول ایدوب اول قیادن اون ایلق
بوکلو بر کوزل دوه چیقردی نتکم حق تعالی ایتدی خبر ویردی پس صالح اول قومه ایتدی
یا قوم اشبو دوه الله تعالینك دوه سیدر که قدرتنه برله وجوده کتوردی سزه علامت
و عبرت اولمایچون قوللرینه رحمت ویرمك بو چریننده اوتلسون سز آکا ضرر ایرشدرمك
که یا سکزن جلد سزیا اولدر سزه حق تعالیدن سزه دخی عذاب تعجیل اوله پس اول
دوه کون کلدی کوشکی دخی یانجه بله یوردی فعقروها فقال تمتعوا في دارکم
ثلثة ایام ذلك وعد غیر مکذوب فلما جاء امرنا نجینا صالحا والذین آمنوا
معه برحمة منا ومن خزي یومئذ ان ربك هو القوي العزيز یعنی حق تعالی
خبر ویرر که صالح قومی چون دوه نك سکرن قروب اولدردلر بز صالحه بویردق که
انلره کلجك عذابی خبر ویروب دیدیکه یا قوم چون حق تعالینك دوه سنی
اولدردیکز امدی اوج کون دارکوزده درلوك که اندن صکره عذاب کلسه
بو بر وعده در که سزه اولندی بونده خلاف اولمز البته و قومی حقدر اول
قوم ایتدیلر عذاب کلمکلوك علامتی ندر صالح ایتدی علامت اولدر که اول کونده
صباح طوره سز یوزلر و کز صررمش اوله و ایکنجی کونده یوزلر و کز قزرده و اوچنجی
کونده قره دردنجی کون عذاب کله چون صالح اول خبری انلره دیدی کندو
ارالرندن چقوب کندی نتکم حق تعالی بیوردی چون بزم عذابمز اول قومه دکدی
صالحی دخی اکا ایمان کتوردنکری بزم رحمتمز و انعاممز له اول عذابدن و اول کونك
فضاحتندن و مهابتندن نجات ویروب قورتردق حق تعالی رسولنه خبر ویروب دیدیکه
یا محمد سنك ربك قادردر قویدر قهر ایدوب عذابله طوتمغه شولرکه آکا
عاصی اولورلر واخذ الذین ظلموا الصیحة فاصبحوا في دیارهم جاثمین کان
لم یغنوا فیها الا ان ثمود کفروا ربهم الا بعدا لثمود یعنی ایرشدی اول
کافرلره جبرائیلك صیحه سی که کلوب بر کز چاغردی کلیسی اولوب اولدیلر و منزللرنده
جان ویروب یخلدلر شویله صنا سنکز هیچ دنیایه و اول مکانه ایاق
بصمدلر آکاه اول یا محمد که ثمود قومی الله تعالینك وحدانیتنه انکار قلدلر هلاکت
و خزایت اول قوم ثموده که عنادا ایدوب انکارلری اوزره طوردلر بز دخی
اولری عقابله طوتدق تا که اولردن صکره کلنلره تنبیه و تخویف اوله کفرلرن و شرك

لرن

لرن ترك ایده لر والا اولر دخی انولك کبی عذابه اوغریب هلاك اولالر ولقد
جاءت رسلنا ابراهيم بالبشرى قالوا سلاما قال سلام فما لبث ان جاء بعجل
حنيذ یعنی حق تعالی جبرائیلی اون فرشته ایله کوندردیکه انلری هلاك ایدهلر
اول فرشتهلر اول ابراهیمه کلدلر یالك یوزلو اوغلانلر شکلنده کلوب ابراهیم اوزره
کردلر ابراهیم نظر ایلدی کوردی اون اکی یالك یوزلو اوغلان بعضلر ایتدیلر
اوچ فرشته ایدی بری جبرائیل و بری میکائیل و بری اسرافیل کروب ابراهیمه
سلام ویردلر ابراهیم انلرك سلامن الدی في الحال اکلنمیوب طوردی بر سمز بوزغو
بریان ایدوب شویله یاغی آقا طوررکن اولرکلرنه کتوردی زیرا ابراهیمك غیری
طوارندن صغری چوغیدی انکچون بزغو بریان ایدوب کتوردی اولر اندن الچکوب
یمدلر و صونمدلر زیرا ملائکه غداسی نفسانیدن منزهدر فلما رأى ايديهم لا تصل
اليه نكرهم واوجس منهم خيفة قالوا لا تخف انا ارسلنا الى قوم لوط یعنی چون
ابراهیم انلری کوردی اللرن طعامه طوقنمدلر انی منکر کوروب کوکلنه اولردن قورقو
واقع اولدی ایله صاندیکه اول حرامیلر و اوغریلردر زیرا اول وقتده کیجی برکمسه
برکمسنك طعامنه قورقرلردیکه اندن برشر ایرشه اول ملکلر بلدلر که ابراهیمك
کوکلنه قورقو واقع اولدی اکا ایتدیلر قورقمه یا ابراهیم بز لوط قومنه کوندرلدك که
انلری هلاك ایدهوز بعضلر وایتده کلدی چون انلر اول طعامدن یدیلر ابراهیم انلره
ایتدی نولدی سزه که بنم طعامم یمزسز اولر ایتدیلر بز بر قومز بهاسز طعام یمزز ابراهیم
ایتدی بنم طعاممك بهاسی واردر نه کتوردك بیك ایتدیلر بهاسی ندر ابراهیم ایتدی
صو بجق بسم الله فارغ اولجق الحمد لله دیه سز جبرائیل میکائیله ایتدی لایقدر که بونك
کبی کمسه حق تعالی کندویه دوست ایده وامرأته قائمة فضحكت فبشرناها باسحق
ومن وراء اسحق يعقوب قالت يا ويلتى أألد وانا عجوز وهذا بعلي شيخا ان هذا
لشيء عجيب یعنی بو ایتده تقدیم و تأخیر وار کلام بو درکه بز ابراهیمه اوغل بشارتن
ویردك که اسحقدر اسحقا قدن صکره یعقوبکه اسحق اوغلیدر ابراهیمك خاتونی
ساره که قریجق ایدی انلره قرشو خذ ممجون طورمشدی انی ایشدوب کولدی ایتدی
بن اوغلانمی طوغرهجکم بو بجه یلدن برو عقیم قریدیم طوغرمدم و حالا ابراهیم دخی
بیر اولمشدر زیرا اول وقت ابراهیم طقسان طقوز یاشنده ایدی ساره دخی طقسان
سکز یاشنده ایدی ابراهیم اندن بر یاشلو ایدی ساره ایتدی بزم کبی قریدن و قوجدن
اوغلان کلمك کی عجب نسنه در قالوا اتعجبين من امر الله رحمت الله وبركاته عليكم اهل
البيت انه حميد مجيد فلما ذهب عن ابراهيم الروع وجاءته البشرى يجادلنا في قوم لوط
ان ابراهيم لحليم اواه منيب یعنی اول ملکلر ایتدیلر عجبلر میسن یا ساره حق تعالینك
قدرتندن که سندن اوغلان وجوده کتوره بلمز میسن یا اهل بیت ابراهیم حق تعالینك

رحمتی وبرکتی سزك اوزرکوزدر تابله درکم انبیانك اکثری کم مرسللردر بو بیتدن وجوده
کتوردی که الله تعالی هر ایشنده محمود در وصفاتنده مجید در سدی ایله روایت قلورکم
جبرائیل علیه السلام یردن بر قورو اغاج پاره سینی الدی وانی برماغنك اراسنده اوروب بیره
برقدی فی الحال اول اغاج پاره سی بر تازه اغاج اولوب بیتدی ساره انی کوروب بلدیکم
بو ایش دکلدر الا حق تعالی دندر قادردرکه قوروبی یاشردر و یاشی کرو قورو ایلر بندرلرسه
انلر هیچ افعال الله عجزی بو قدر چون ابراهیمك قورقیسی مرسللردن دفع اولندی اکا
اسحاقله بشارت اولندی باشلدی لوط قومیچون شفاعت ایدوب مخاصمه قلدی
زیرا لوط ابراهیمك اناسی قرداشی اوغلیدر وساره دخی لوطك قز قرداشی ایدی چون
ابراهیمله ساره لوط قومنك هلاك لکن اشتدلر لوطدن اوترو ملول اولدلر حق تعالی
ایدر بدرستی ابراهیم حلیملردندر والله تعالی ذکر ایدجك چوق اه ایدجیدر غایت
شوقندن واندن یکا توبیله انابت ایدجیدر حق تعالی خلیلینی حلمله واواهلغله
وانابتله مدح ایلدی اکا اشارت قلدی بو صفتلرله موصوف اولن الله تعالی
قاتنده خلت مقامن کسب ایدر ومقربلردن اولور یا ابرهیم اعرض عن هذا انه قد
جاء امر ربك وانهم اتیهم عذاب غیر مردود یعنی جبرائیل ایتدی یا ابراهیم جدلکی
ترك ایله تحقیق سنك ربکوك امری ایرشدی بدرستی بولر بر قومدرکه اول
وعده اولن عذاب اولره کلجیدر رد اولنسر دکل جبرائیل بو کلامی دیوب بولدا انلرله
ابراهیم قتندن چقدلر لوط قومندن یکا توجه اتدلر اویله وقتنده اول قومه ایرشدلر
کوردلر برقاج قزلر اوغلانلر قیودن صو چکرلر اولر لوط پیغمبرك قزلری ایدی
اولری کورهجك صوردلرکه نه ایشه کلدوکز و نه یردن کلدوکز و نه یره کیدرسز
جبرائیل ایتدی فلان مکاندن کلورز اول قزلر بو شهر قومنك حاللرندن وخبث
فعللرندن خبر ویردلر انلرك اوزرنه کندولردن بر ملالت ظاهر قلدلر و ایتدیلر
ای کاشکی بو فاسق قوم ایچنه کلمیا یدکوز جبرائیل اول قزلره صوردیکه هیچ برکسه
وارمیکه بزی بونده قونقلغه اله اول قزلر سزی بونده شول پیردن ارتق کمسه قونقلغه
المز دیو انالرینه اشارت اتدلر لوط اونیك قیوسی اوکنده اوتوردی بس سوروب لوط قتنه
کلدلر ولما جاءت رسلنا لوطا سیء بهم وضاق بهم ذرعا وقال هذا یوم عصیب
یعنی چون بزم رسوللرومز لوطه کلدلر انلرك کلکی لوطی ملول قلوب کوکلی طارلدی واول
فاسق قومنك یرامز فعللرندن قورقدی انلره نه کیدك دیه بلدی ونه قونك دیه بلدی
وایتدی بو کونکی کون نه دشوار کوندر اولرکه بن بونك کبی شدته واقع اولدم دیندی عورتنه
ایتدی وای سکا طور بو قونقلر ایچون اتمك ایله وبولرك کلدوکی کمسیه خبر ویرمه
انك عورتی کافره ایدی طشره چقوب حاجت استرکبی اولب یوردی اول قومدنکی کوردی بس
قونقلردن خبر ویردی وایتدی بنم بوصفتلو کسلر قونق کلدی چون اول قوم انی اشتدلر

بربرنه

بربرنه خبر ایدوب لوط اونه کتدلر وجاءه قومه یهرعون الیه ومن قبل کانوا یعملون
السیئات قال یا قوم هؤلاء بناتی هن اطهر لکم فاتقوا الله ولا تخزون فی ضیفی الیس
منکم رجل رشید یعنی لوط قومی یلشوبن سرعتله بری بریندن کچوب لوطك اونه کلدلر
حال بو درکه لوط اولی کندولرمزدن اوکدن دخی اشلری کفر ولواطه ایدی وفواحش
اشلرلردی چون کلوب لوطك اونه کرمك استدلر لوط اولره ایتدی یا قوم اوش
قزلرم سزه حلالدر ایدیم قنقکز دلرسکز جفتلنوك زیرا اول وقت مسلمان عورتی
کافره الق واردی قورقك الله دن بنی بو قونقلرم ایچنده رسوای ایلمك وانلرو کلده
بو ملامتلی اشلمك لوط انلرو کله مجادله قلوردی جبرائیل اول ملکلرله اوترمشدی
اول قوم لوطك سوزنه اعتبار اعتوب قبوسن اوتدلر لوط ایدردی هیچ سزك بر عاقلکز
وبر طوغری حق اوزره اولمش کشی یوقمیکم تکردن قورقب وشیدن اوتنوب
سزی بو اشدن منع ایده قالوا لقد علمت ما لنا فی بناتك من حق وانك لتعلم ما نرید
یعنی اول قوم جواب ویروب ایتدلر یا لوط بدرستی سن بلورسنکه بزم سنك قزلروکه
حاجتمز یوقدر بزم خود عورتلرومز واردر سنده بلورسنکه بزم مرادمز ندر سزم
دلکومز سنك قونقلروکدر لوط انلردن عاجز اولدی جبرائیلك قبوسیه اوردی
اردنجه طوتدی ایتوب اچامدلر قال لو ان لی بکم قوة او اوی الی رکن شدید
یعنی لوط ایتدی اکر بنم اوغلانلرم اولیدی یا بر قومم اولیدیکه بکا معاونت قلوب سزی
بو اشدن منع ایدیلردی بن وارب انلره اولشدم بکا نصرت ایدهلردی بس اول
قوم قبویی ایتوب اچمغه چاره بولمیدلر قبویی اوادب هجوم ملکروب اوا بجی طوتیطلو
اولدلر جبرائیل قناتیله انلرك یوزلرینه اوردی جمیع کور اولدلر اول قوم لوط پیغمبره
ایتدلر یا لوط سن بزه ساحرلر کتوردك سحرله بزم کوزلرومزی کور ایلدلر ایرته اولنس
کوره سنکه بز سنی نجه هلاك ایدرز قالوا یا لوط انا رسل ربك لن یصلوا الیك فاسر
باهلك بقطع من اللیل ولا یلتفت منکم احد الا امرأتك انه مصیبها ما اصابهم ان
موعدهم الصبح الیس الصبح بقریب یعنی جبرائیل ایتدی یا لوط قورقمه که بز تکروك
الچیلریوز بو قومه کوندرلدك که بولری هلاك ایدهوز بولرك قدرتلری یتمزکه سکا
نسنه ایدهلر سن اهلکی ال بو کیجه بر پاره سی قالمشدر صباحه دکن یول ال هیچ برکسه
اهلکدن بونده تخلف ایدوب قالموه الا عورتك قالسون انجق که قومکه ایرشن عذاب
اکا دخی ایرشسه کرك لوط جبرائیله ایتدی شهرك قپولری بند چقمق نتداوله جبرائیل
ایتدی سن اهلکی جمع ایله لوط اهلنی جمع ایلدی ایکی قزلریله که بری ریثا وبری زغورا
ایدی جبرائیل لوطی قزلریله ومالی کجلیکی ایله قنادی اوزره کوتروب زغیر قلعه
سنه ایلتدی اول ساعت ایچنده شهر زغیر دخی لوط شهرلرندن بریدر انك بشی پاره
شهری واردی بری عمورا وبری ازما وبری صنوبین وبری سدوم وزغیر سدوم مدن

درت فرسخ بر منزل ایدی اما انلرك قومنك محلی بو سدوم اهلی کبی دکلدی جبرائیل
لوطه ایتدی بو قومك هلاك کلکلرنك وعده سی وقت صبحدر لوط ایتدی یا جبرائیل
بو قومك هلاکن اکلرن تعجیل ایله جبرائیل ایتدی وقت صبح یعنی دکلمی یقیندر
چون صباح وقتی اولدی جبرائیل قنادنی اول درت پاره شهرلرك التنه صوقوب
تا اشغه قره صودن طغلری واو اریله قوپردی کوتروب هوایه کتدی تا اکا دککه
کلبلر اوردوکلری وخروسلر اوتدوکی کوکده ملکلر ایشتدردی فلما جاء امرنا
جعلنا عالیها سافلها وامطرنا علیها حجارة من سجیل منضود مسومة عند ربك
وما هی من الظالمین ببعید یعنی چونکه بزم عذابمز قوم لوطه کلدی انلرك شهرلرینك
یوقروسن اشاغه دوندردك وانلرك اوزرینه طاش یغدردق وهب بن منبه ایدر
اول شهرلری یوقرو کوکه کوتردی حق تعالی اولرك اوزرینه کبریتله اود یغدردی اندنصکره
شهرلرین دندردی ویرده لرمقابل ایدر اول درت شهردن طشره اولنلردن اوزرینه طاش
یغدردیکه اول طاش یالجقدن شول کرمدکبی پشمشدی بری بری اردنجه متتابع نتکیم
یغمور یغر ودخی اول طاش قزل وقره واوق یول یول خط اولمشدی وهر طاشك
اوزرنده اینوب کمی هلاك ایدسه انك ادی یازلمشدی ودخی اول مکه اهلنه وانلردن
غیری مشرکلره دنکه وارد در وعید عام قلوب بیوردیکه بزم عذابمزکه لوط شهرلرینه
قونه اندر ایدی ظالملردن ومشرکلردن اراق دکلدر هر کیم اهل شرکدن ونفاقدن
اوله بونلرك کبی هلاك اولسلرکرك والی مدین اخاهم شعیبا قال یا قوم اعبدوا الله
ما لکم من اله غیره ولا تنقصوا المکیال والمیزان انی اریکم بخیر وانی اخاف علیکم
عذاب یوم محیط یعنی حق تعالی بیوردیکه بز کندردك مدین قومنه کندو ایچلرندن
رسوللرینکه شعیبدر وارب انلری دعوت قلوب ایتدی کلوك یا قوم الله برلك
وانکا مطیع اولك اندن غیری سزك تکریکز والهکز یوقدر قورقك اندن کیلرکزی
وترازولرکزی المقده وصاتقده تمام طوتك نقص ایلمك البحوج بردرلو کیله ایله
وبر درلو طاشله طرتك واولچوب صاتقده تمام طوتك نقص ایلمك کما المقده ارتوق
الوب صتمقده اکسوك وبرمك بدرستی بن سزی کرو دمکر مالده ونعمتده بوللق اوزره
سز حق تعالی سزه خیرلرینی بول قلمشدر اکوسزکیلکوزی وترازوکزی نقص ایتکدن رجوع
رجوع ایتمزسکز قورقرینکه اول نعمتلر سزدن زایل اولب اول بوللق قوتلق
دناده قحط وقرلق عذابی کله واخرتده اودعذابی اوله ویا قوم اوفوا المکیال والمیزان
بالقسط ولا تبخسوا الناس اشیاءهم ولا تعثوا فی الارض مفسدین بقیت الله خیر لکم
ان کنتم مؤمنین وما انا علیکم بحفیظ یعنی شعیب قومنه ایتدی یا قوم کیلکوزی
وترازولرکزی عدل اوزره تمام قلوك وخلقك حقلرنی کسمك بریو زنده
سعی کرفساد ومعاصی ومخالفت اوزره اولمسون وکیلی وترازوی نقص ایتکده

اولمسون

اولمسون شول نسنه بیکه حق تعالی حلالدن سزك اوزدکوزه باقی طوتهجقدر اندن
اول سزه خیرلودر نفسه وشیطانه مطیع اولب خلقك حقنی کسوب محنت و
عذاب المقدن الله مطیع اولب کیلکزی وترازکزی تمام دوتب ثواب المق
خیرلودر اکر مصدق ایسکز بن سزه دیدکمی تصدیق ایدك که نجات بوله سز بن
سزك اوزرکزه کوزجی وسقلایجی دکولم کیدرلمزسزی مطیع ایلیم تحقیق بن
سزك اوزرکزه بر خبر ایرشدرجی یم هدایت ویرمك الله تعالی نك در که درلسه
اکا ویرر قالوا یا شعیب اصلاتك تامرك ان نترك ما یعبد اباؤنا او ان نفعل
فی اموالنا ما نشاء انك لانت الحلیم الرشید یعنی اول قوم ایتدیلر یا شعیب
چوق نمازلر می بیوررسین بزه کندی قلدوزاقالرومز طپدوغی دینی ترك ایده وز کیلده
وترازوده اکسك قلمیاوز بدرستی سن سفیه سن وجاهل سنکه مالمزده تصرف
قلمغی منع ایدرسین اتالرومز دینی بزه ترك اتدرمك استرسین خیلی حلیم سن وصوابلو
بولماسین بو سوزی اکا استهزا وجهیله دیدلر نتکیم عادتدر وارد ربر کشینه بر معناسز
وصوابسز سوز سویلیسه اکا دیرلرکه خیلی اوصلو کشی سن نه خوش ذکر ایلدك مراد بوندن
حقیقی دکل بلکه عکس مراد در یعنی عقلسز سن سفیه سن دیمك اولورانلر شعیبه سن حلیم
سن رشیدسن دیدکلرندن مرادی عکس ایدی قال یا قوم ارایتم ان کنت علی بینة من ربی
ورزقنی منه رزقا حسنا وما ارید ان اخالفکم الی ما انهیکم عنه ان ارید الا الاصلاح
ما استطعت وما توفیقی الا بالله علیه توکلت والیه انیب یعنی شعیب قومنه ایتدی
یا قوم خبر ویرك بکا کم اکر بن ربیم قاتندن دین حق وظاهر حجت اوزرنده اولورسم
کم بکا رحمتله نبوت ورسالت رزق ایدوب دین اسلام هدایت ویروب رزقی
بنم اوزرومه واسع قلدی بن انی قویب سزك کبی اهل ضلاله متابعت می قلورین
بن سزی منع اتمزمین برا شدنکه اول اینبی بن اشلیم امر مه مخالفت قلم بلکه بن
کندو نفسمه نیه اختیار قلدمسه سزه دخی خیر صنوب انی اختیار قلدم شفقت و
رحم قلوبن دلمزین بکا وسزه الا انی دلرمکه صلاح ایده در دایم سعیمی ترك اتمزم
طاقتم اولدوغی قدر دور شرم شول نسنه لری بیان قلمقده که انده سزه مصلحت
واربن اول افعال قبایحی ترك ایدوب سزی دخی اندن یکا دعوت قلدوغم دکلدر
الا الله تعالی نك توفیقی ویرمکله وانك امر یلدربن اکا اعتماد قلشم واکا مطیع
اولوبن اندن یکا انابت قلشم ویا قوم لا یجرمنکم شقاقی ان یصیبکم مثل ما اصاب
قوم نوح او قوم هود او قوم صالح وما قوم لوط منکم ببعید واستغفروا ربکم
ثم توبوا الیه ان ربی رحیم ودود یعنی شعیب اول قومه ایتدی یا قوم بنی
دشمن دوتب کریه کوردوککزسزی اکا یلتمسونکه کفر کزدن دونب توبه قلماسز
تا کدسزه دخی حق تعالیدن عذاب واقع اوله نوح قومنه ایرشن عذاب کبی که طوفانله

غرق اولدلر یاهود قومی عذابی کبی که ریح عقیمله هلاك اولدلر یا صالح قومی عذابی
کبی که صیحه ایله هلاك اولدلر اکر اولر کلدیسه اراکزده زمان چوق کچمکله انلری
اونتدکزسه انلردن عبرت المزسکوز باری لوط قومندن عبرت الوك که انلرك زمانی
سزه قریبدر انلرك حالنته واقع اولدی بیلورسز بو سزه ظاهردر خفی دکل کلوت
یا قوم بو صالکزدن استغفار ایدوب ربکزه دونوب توبه ایدك که بنم ربم دوستلرینی
سوجیدر مغفرت رحمتله دخی رحیمدر قوللرینی اسرکر محبتکدر انلری بکا جدله متوجه اوله
قالوا یا شعیب ما نفقه کثیرا مما تقول وانا لنریك فینا ضعیفا ولولا رهطك لرجمناك
وما انت علینا بعزیز یعنی اول قوم ایتدیلر هیچ یا شعیب فهم ایدوب اکلیمزز سوزل
سنتلر یکه بزی اندن بکا دعوت ایدرسین الله برلك وترازوی تمام طوتك دیر
سن بزی دعوت قلدوغك اتالرومز عبادتنه مخالفدر بو کلیمله سن بزم ایچمزده
ضعیف وذلیل سن قوتك وحرمتك یوق وهیچ برابینه چارك یوق وبزم اولولرومزده
برکسه سکا موافقت ایدر یوق اکر سنك قوم وقبیلك دکولمشسه سنی طاشله
دیلردك زیرا انلرك زماننده رجم اولدرمك اولوردی آدم اوغلی قابیله اقند افنلر
دیکه قردشی طاشله اول دیلدی ایتدیلر یا شعیب سنی دیلمك بزه دشوار دکل سن بزم
ایچمزده بر اولو و بر کریم دکلسین اما قوم وقبیلك حرمتی دکولمشسه کوریدك سکا نه
زجر ایدیدك قال یا قوم ارهطی اعز علیکم من الله واتخذتموه وراءکم ظهریا ان
ربی بما تعملون محیط یعنی شعیب اول قومه ایتدی یا قوم بنم قوم قبیلم حرمتی می اولو
اولدی سزك قتکزده الله حرمتندن یاخود بنم قبیلم قورقسی اولومی اولدی سزك
قتکزده الله تعالی عقوبتندن یا بنم عشایرم وقبایلم قومی اولومی اولدی سزك اوزدکوره
انك کتابندن وامرندنکه انك امرن ترك ایدوب ارد کوزه اندوکز که بنم قبیلم امرنه
تعظیم ایدرسز الله امرینه التفات قلمزسز بدرستی بنم ربم سزك جمیع عمللرکزی علمیله
احاطه قلمشدر کیلده ونزارده نقص اندوکوکزی بلور یا ربی اکا کوره مکافات
قلور یعنی شعیب ایتدی ویا قوم اعملوا علی مکانتکم انی عامل سوف تعلمون من یاتیه
عذاب یخزیه ومن هو کاذب وارتقبوا انی معکم رقیب یعنی شعیب ایتدی یا قوم سز
بنی هلاك قلمق امرینه نه قدر طاقتکز یترسه سعی ایدوب درشك بندخی سزك امرکزده
دروشاین تیز اولکه اول بر الله اوزرنه یلان سویلیجی کیمدر اکا شرك کتورمکله دیلت
سز بکا منتظر اولك عذاب کلدی دیو بن سزه منتظر اولاین که دنیاده سزه عذاب کله
کوره لم قنقمزك امیدی کرجك اولب یرینه کلور ولما جاء امرنا نجینا شعیبا والذین
امنوا معه برحمة منا واخذت الذین ظلموا الصیحة فاصبحوا فی دیارهم جاثمین
یعنی حق تعالی ایدر چون بزم عذابمز شعیب قومنه کلدیکه قتی اسی هوا له قلدق شهرلرندن
قاچوب چقدلر میشلر اراسنه کردلر که صوقلنوب راحت اولالر انلرك اوزرنه

بر

بر بولت کلوب کولکه کبی اول اغاجلری قپلدی دخی باشلدی ایچندن اودلر صچلدی
جبرائیل کلوب بر صیحه اوروب چاغردی کلیسی یرلو یرنده هلاك اولوب کچدلر بس
حق تعالی بیورر که چون بزم عذابمز شعیب قومنه کلدی بز شعیبی اول عذابدن قورتردق
دخی اولر یکه اکا ایمان کتوردلر بزم رحمتمزله واحاطه غزله اما اولرکم کندولره
ظلم ایدوب بزم وحدانیتمزه انکار قلدلر جبرائیل صیحه سی انلری ایرشوب کلدی دوردقلری
یرده هلاك اولدلر که برد برنز قلمدی کان لم یغنوا فیها الا بعدا لمدین کما بعدت
ثمود یعنی شویله هلاك اولدلر که کانه اولر هیچ دنیایه کلوب عمر سورمدلر ودنیاده او
لرك وجودلری ظاهر اولمدی حق تعالی نك رحمتندن اراق اولندی مدین قومی
نتکم ثمود قومی اراق اولدلر هیچ بو عذاب اولنان قوملردن ایکیسی بر عذابله هلاك
اولمدی هر بری بر درلو عذابیله هلاك اولندی اما صالح قومیله شعیب قومی ایکیسی
دخی جبرائیل چاغرسیله هلاك اولدلر ولقد ارسلنا موسی بایاتنا وسلطان مبین
الی فرعون وملائه فاتبعوا امر فرعون وما امر فرعون برشید یقدم قومه یوم
القیمة فاوردهم النار وبئس الورد المورود یعنی حق تعالی بیورر که بز موسایی کندردك
طقوز ایتلرله که طوفان وچکرکه وقربغه وصولری قان اولمق دخی بونك غیری
کبی بیانی اعرافده کچدی دخی حجت واضحه ودلایل قاطعه برله فرعونه وانك قومنه که
انلر فرعونك قولنه متابعت قلوب اکا مطیع اولوب سوزنه الدندلر ایتدی بن
کندومه نه صانورسم سزه دخی کوررم وصانورم ودخی بندن ارتق سزه بر اله
دخی یوقدر بن سزك یوجه وتکرکزم بس انك هرزه سوزینه الدندلر موسینك سوزنی
اشتمدلر واکا التفات قلمدلر حال بو درکه فرعونك قولی خطا ایدی صواب دکلدی
یارین قیامت کوننده قومنك اوکنجه تقدم ایدوب قومی اردنجه متابعت ایدوب
دنیاده متابعت قلدقلرینی قومنی یدوب طامودن بکا کیده وانلری کندو ایله
اوده کوپره که اول اودنه یاوز کیره جك یردر که اکا کیرن ابدا خلاص بولمز
واتبعوا فی هذه لعنة ویوم القیمة بئس الرفد المرفود یعنی دنیاده اولر لعنت اولندیکه
رحمتدن اراق اولوب صوا یچنده غرق اولدلر واخرتده بر لعنت دخی اولسرکه اود
عذابنده قومیله مخلد اولسرلر یاوز لعنتدر اول لعنت اوزرنه که دنیاده غرق واخرتده
اوده یاوز حالکه کشی دنیاده دخی معبودنه مخالفت قله وعقوبتنه اوغریه
واره اخرتده دخی عذابنك اشدینه واقع اوله اولمزدن اول ندامت ایدوب
توبه ایله کندویه بر مخلص بولمیه ذلك من انباء القری نقصه علیك منها قائم
وحصید وما ظلمناهم ولکن ظلموا انفسهم فما اغنت عنهم الهتهم التی یدعون من
دون الله من شیء لما جاء امر ربك وما زادوهم غیر تتبیب یعنی حق تعالی بیورر که یا
محمد اشیدوکك قصه ایدوب سکا وصف ایلدم اول کچی امتلرك قضیه لرینکه

جبرائیل سنوك اوزیكه اندردی اوقو خبر ویردی تا كه سنوك پیغمبرلككه ورسالتكه
دلیل اوله بللو اولورسه كه بو سن ویردوكك خبر انلردن سماویدر اهل كتابی دكلدر
امدی بلكل كه اول قرالردن واول اهل اولانكه سكا خبر ویردك انلرك بعضنوك
مكانلرندن اثری ظاهردر تا كه سیر ایدوب یورینلر انلری كوره لر اندن اعتبار
الالر كندو حاللرینه متنبه اولالر امتلر بعضسنی ایله خراب قلوب هلاك ایتدك
كه هیچ اثری قالمدی شویله بچلمش اكن كبی ایاق التنده بلورسز اولدی بز انلره
ظلم ایدوب كناهسز یره عذاب ایتدك بلكه اولر كندو نفسلرینه ظلم ایتدیلر كه اسه
تعالینك رزقنی یدیلر وانی قویوب ایروغه طبدیلر وانك كوندردوكی رسوللرینی
بلانلدیلر اول الهلر دیو طبدقلرندن انلره هیچ بر فایده اولمدیكه انلری بزم عذابمزدن
قورترمه شول وقتكه سنك ربكوك عذابی اولره كلدی انلر اول حالندن خسراندن
ومغبونلقدن زیاده فایده اولمدی بس كیشی اولدیه صوكنی فكر ایتمك عاقبتنی ندامت
وخسران اولور وكذلك اخذ ربك اذا اخذ القری وهی ظالمة ان اخذه الیم
شدید ان فی ذلك لایة لمن خاف عذاب الاخرة ذلك یوم مجموع له الناس وذلك
یوم مشهود وما نؤخره الا لاجل معدود یوم یات لا تكلم نفس الا باذنه فمنهم شقی
وسعید یعنی حق تعالی بیورركه یا محمد سنوك ربكوك عقوبت ایتمكلكی اشبو بلنیدر
تحنكه اهل قرایه عقوبت قله بو حالده كه اول قریه نك اهلی كافر اولوب اسه تعالینك
وحدانیتنه منكر اولالر تحقیق اسه تعالینك عقوبتی قتی مولم وموجعدر وانك سنتی
وعادتی بودر كم ظالملره بر زمان مهلت ویرر تا انصافه كلالر چون كلمیلر عقوبتله
شویله طوتر كه ایرق هیچ قورتلمغه مجال اولمز بدرستی اشبو خبر ویرلن قضیه لرده
عبرت واردر شولره كه انلرك اخرته ایمانی وار بعثه انكاری یوق اوله عذابندن قورقه
ودخی قیامت كونی بر كوندر كه جمیع خلایق اول واقته جمع اولنورلر ودخی اول كوندر كه
كوكلر ویرلر اهلنوك كلیسی انده حاضر اولورلر بز اول كونی اولمقلغی تاخیر ایتمزز
الا بر وقتچونكه معلوم ومقدردر والا بز قادرزكه اول كونی شمدی كتوره وریلكی
انوك تاخیرینده بزم حكمتلرمز وار یرینه كلسه كرك ودخی اول قیامت كونی كلجك كله
هیچ بر كمسه انده شفاعت وجهیله یاخود كندو نفسیچون حجت ایدوب عذر
دلمك ایچون بر سوز سویلیكه مجالی اولمیه الا مكر كه اسه تعالیدن دستور اوله اندن
سویلیه واول كونده بو خلایقك بعضیسی شقی اولوب اودا ایچنده معذب اوله وبعضی
سعید اولوب جنت ایچنده مكرم اوله ودخی حق تعالی شقاوت اهلیله سعادت اهلنك
حاللرینی ضرب ویروب بیوردیكه فاما الذین شقوا ففی النار لهم فیها زفیر وشهیق خالدین
فیها ما دامت السموات والارض الا ما شاء ربك ان ربك فعال لما یرید یعنی انلركم
شقاوت اهلندن اولدیلر اسه والهلك رسوللرینه وكتابلرینه انكار قلدیلر انلرك مقامكر

اود

اودا ایچنده واول اودا ایچنده اولورلر فریاد وافغانلری وار شول اشك اغزدوغی
كبی كم قتی چاغرمه صوكنده وار دخی اسغا آرلق قلا واول شقیلر مخلد ودایم مقیم
اولسرلر اول اودا ایچنده جنتك سقفی ویری مقیم اولدقچه وبعضلر دیلر كه
قیامت كوننك یری كوكی دایم اولدقچه اول اكسه دخی باقیدر فنا اولمز الا شول لركه
سنك ربك اندن چقرمق دلیه انلر چقرر ایچمكه اولر موحدلردر دنیاده اللهی
برلدیلر لیكن كوتهلقلان طاعتده تقصیرلق قلدیلر واول اعتقادلری ایله وزره اولدیلر
بدرستی سنك ربك یا محمد نه دلرسه اشلیجیدر ملكنده یوق دلرسه شقیلری
طاموده مخلد قلور چقرمز موحدلری چقارر اوجماغه قویر واما الذین
سعدوا ففی الجنة خالدین فیها ما دامت السموات والارض الا ما شاء ربك
عطاء غیر مجذوذ یعنی اولر كه اهل سعادتدن اولدیلر اولر دخی جنت ایچنده
مخلد اولالر الا شول لركه دنیاده معصیت اشلدیلر ناره مستحق اولوب اوده كیردیلر
سنك ربك دلدوكی قدر اولری انده قویه اندن چقروب جنته ابدی قله یاخود
اولدكدنصكره برزخده قیامتدكی وقیامت كوننده محبوس اولدقلری سؤال
وحساب قطع اولنجیدكی جنتدن طشره اولالر اندنصكره جنته كیروب مخلد
اولالر شونك كبی عطالر ایچنده كه هر كز انقطاعی یوق نعمتلری دوكنمز ویتلرنك
وقتی كچمز وطونلری اسكمز فلا تك فی مریة مما یعبد هؤلاء ما یعبدون الا كما یعبد
اباؤهم من قبل وانا لموفوهم نصیبهم غیر منقوص یعنی یا محمد سنوك شكوك
وكمانك اولمسونكه اسه تعالی شول بتلره طبنلری اتبره عقاب ایدسر اول طبدقلرندن
اوترو بولر اول صنمه طابوب توحیده رغبت قلمدقلری بولردن ایلرو اتالری
طابوب توحیددن اعراض ایتدكلری كبیدر انلر اول فعللریله هلاك اولدیلر بولرك
دخی اول عذابدن نصیبلرن كامل قلوررز كم اتالرینه نصیب اولان عذابدن
نقص اولمیه ولقد اتینا موسی الكتاب فاختلف فیه ولولا كلمة سبقت من ربك
لقضی بینهم وانهم لفی شك منه مریب وان كلا لما لیوفینهم ربك اعمالهم انه بما
یعملون خبیر یعنی حق تعالی بیوردر كه بدرستی بز موسایه توریت ویردك اول قوم انده
اختلاف قلدیلر بعضلری اكا تصدیق ایدوب مؤمنلردن اولدیلر وبعضلری انكار
ایدوب كافرلردن اولدیلر اكر حق تعالینك امت محمددن عذابی تاخیر قلدوغی دكولمش
سه بولره دخی عذاب قلوب بولرك هلاكندن دخی فارغ اولنذی اما چون بولره
تاخیر عذاب تقدیر اولنذی قیامته قونلدی بولر اندن اوترو دركه كتابه شك
ایدوب اخرته انكار ایدرلر بس حق تعالی ایدر بدرستی یا محمد سنك ربك اهل سعادتندن
اولنلره دخی جنت ایچنده كامل نصیبلرن ویرر واهل شقاوت اولنلره دخی طامو
عذابدن تمام نصیبلرن ویرر انلره طاعتلری مقابلسنده ثواب ودرجات وبولره

کفری مقابله‌سنده عقاب ودرکات بدرستی اول الله بولرك نه ایشلدکلرن بلور وهر
برینك فعلنه کوره جزا قلور فاستقم کما امرت ومن تاب معك ولا تطغوا انه
بما تعملون بصیر ولا ترکنوا الی الذین ظلموا فتمسکم النار وما لکم من دون الله من
اولیاء ثم لا تنصرون یعنی حق تعالی بیورر که یا محمد طغرو اولب محکم طور غل توحید اوزره
ودین اسلام اوزره والله عبادت قلمق اوزره که سکا امر اولندی ودخی شونلرده محکم
طورسونلر که شرکدن توبه ایدوب سکا متابعت قلدلر وطریق اسلامده توحید اوزره
وطاعتده سنوکله سلوك ایدرلر ودخی الله عاصی اولمکده اول الله سزك خیردن
وشردن نکیم ایشلدکوکزی بلور وکورر اکا خفی نسنه یوقدر ودخی اول شرکدن رجوع
ایدن یورمك وبدعت اهلنوك عملرندن راضی اولماك وظالملرك قوللرنه میل ایدوب
اکا معاون اولماك تا سزی یارن آخرتده اودطوتوب تا یخنکم اول اود سزی طوتسه
هیچ برکمسه سزی عذابدن قورترمغه چاره قلمیه قومکزدن قبیله کوزدن ایرق
نصرت بولمیاسز زیرا کشی کیمکله دوست اولرسه اول دخی انوك طریقی اوزره اولور
نتکم رسول علیه السلام بیوردی اَلْمَرْءُ عَلَى دِينِ خَلِيلِهِ فَلْيَنْظُرْ أَحَدُكُمْ مَنْ يُخَالِلُ یعنی کشی
دوستنك طریقی ومذهبی اوزره اولور انوك اخلاقندن اکا سرایت قلور نظر
ایتسون کور سول سزدن برکوز کیموکله دوست اولرسن مؤمن اولن کرکدر که صالحلرله
ودیندارلرله دوست اولب انلروکله اوتره کم صلاح کسب ایدوب دنیاده واخرتده
فوز عظیم وسعادت بوله واکر ظالملرله وفاسقلرله مصاحب اولورسه انوك کسبی
ظلم وفسق اولور اخرتده حاصلی اود اولور که نجات بولمز واقم الصلوة طرفی
النهار وزلفا من اللیل ان الحسنات یذهبن السیئات ذلك ذکری للذاکرین
واصبر فان الله لا یضیع اجر المحسنین یعنی حق تعالی بیورر که یا محمد بو بیرلدوغك
حکم اوزره محکم طور کندزك ایکی طرفنده اولیله نمازلن واویله نمازن واکندو نمازن
کوکجك ادا قل ودخی بر پاره کیجه دن که اولندن اخشم قل وبرایکی ساعت
یجدکده یتسو نمازن ادا قل شویله که کرکدر خشوع وخضوع علیه بونك کبی نمازلر
درکشینوك سیئاتن محو ایدوب کفارت اولور کبایردن ارتوغنه فچنکه کبایر
کناهلردن یغلنه وکبایردن یغلنمیاجق اولورسه اول نمازلر صغایرنه دخی کفارت
اولمزنتکم بونك بیاننده سوره نادده دخی کچدی پس اول نمازلر توبه ایدجیلرك
توبه سیدر روایتدر عثمان رضی الله عنه ایدر بن بروقت سولانله بله ایدوم
برقرواغاجدن بربداق الدی الیله اوب صاوردی اندن ایدی بن رسول الله
ایله اشتدمکه ایدردی هر کم کورکلو ابدست السه اندن نماز قلسه خطالری
دوکلور نتکم اشبو قرواغاجدن بپرق دوکلور ودخی حق تعالی بیوردیکه یا محمد
صبر ایله بوکافرلردن سکا ایرشن زحمته توحید اوزره قایم اول ودخی کیجه کندزده

بیش

بش نمازی ادا قلمقده صبر ایله تاکم اندن برنسنه ترك اتمیه سین محسنلردن اولسن
الله تعالی محسنلرك اجرن ضایع ایلمز فلولا کان من القرون من قبلکم اولو بقیة ینهون
عن الفساد فی الارض الا قلیلا ممن انجینا منهم واتبع الذین ظلموا ما اترفوا فیه
وکانوا مجرمین یعنی اولمدی سزدن اوکدنکی قرنلردن برخیر اهلی وطاعت اهلی که
دنیده تمیز اوله یریوزنده اهل فسادلردن فسادن منع ایدن لرالا ازاولدی اولردن
کدبز قورتردق هلاك ایلمدك همان اولرلر اولدلر که یریوزنده فسادلری منع ایلدیلر
انوکله قورتلدلر بویدجی اوتر ورسول علیه السلام بیورور ودخی حق تعالی بیوردیکه شولرکه
ظالم اولدلر انلرده ویرلن مال ونعمته تمام مشغول اولدلر هوای نفسه مرتکب
اولب امور اخرتی ترك اتدلر اولرکه ادنی ودرویشی قومدررئیسلرنه واولولرنه
یدیلوب انلرك امرینه محکوم اولدلر مشرکلردن ومجرملردن اولدلر وما کان ربك
لیهلك القری بظلم واهلها مصلحون یعنی یا محمد سنك ربك عذاب ایدوب
هلاك اتمز برقریه اهلن کناهسز ظالم یونندن بوحالتده که قریه اهلی صلاح اوزره
اولالر موحدلر ومطیعلر اولالر ولو شاء ربك لجعل الناس امة واحدة ولا یزالون
مختلفین الا من رحم ربك ولذلك خلقهم وتمت کلمة ربك لاملان جهنم من الجنة
والناس اجمعین یعنی یا محمد اکر سنوك ربك دلسه ایدی بوخلقی کلیسن ملت
اسلام اوزره جمع ایدیدی دوکلسن دین اسلامله اکرام ایدیدی لیکن بولرکلی اکا
اهل باطلدر دین ایچنده انلرزایل اولمزلر اختلاف ایدشمکدن الا مکرکیم سنك
ربك عصمتی ایچنده طوته اول اختلافدن بعضلر ایندلرزایل اولمزلر اختلاف ادیشرلر
دینده یهودی ونصاری ومجوسیلر الا مکر سنك سقلیه اهل اسلامدنکه حنفیه
درحق تعالی حنفیدی ترحم ایچون یرتدی که عصمتده طوته باقیسن که ملل متفرقه
درانلری اختلاف ایچون یرتدی تا که اول اهل عصمت ایچون اولن جنت ایچون اوله
واهل اختلاف طاموا ایچون اوله سنك ربك قولی واجب قلدیکه قسم ایدوب
بوردیکه البته جهنمی طولدررم جنیلرکافرلری ایله وادم کافرلریله کلیسندن
بله وکلا نقص علیك من انباء الرسل ما نثبت به فؤادك وجاءك فی هذه الحق
وموعظة وذکری للمؤمنین وقل للذین لا یؤمنون اعملوا علی مکانتکم انا عاملون
وانتظروا انا منتظرون یعنی یا محمد بوکلی رسوللرك خبرلرنکه سنك اوزروکه
اندرور زشول نسنه درکه سنك کوکلکی انوکله محکم قلوب سقلرز زیرا بنز
بلورزکه سنوکله ایشلین اشلر سندن ایلروکی رسوللرله دخی ایشلندی ودخی
سکا کلدی بیان حق اشبو هود سورسنده ودخی سنك امتکی ادبلیاجك
موعظه‌لر ونصیحتلر کلدی دخی اوکت الوب عبرت طوتجق نسنه کلدی اولرکم
الله برلیوب تصدیق ایدجیلردرایت یا محمد شولرکم تصدیق اتمدلرد یت سزسی

ایدوب بنم هلاککزه مجون دوریشک مکانلو مکانکزده بزدخی سزک امرکزده
دوریشلوم سزدخی بنم هلاکمه منتظر اولک بن سزک عذابکزه منتظر اولایم
بو کلام دخی اهل مکه تهدید و تخویفدر که اضافه کله‌لر ولله غیب السموات
والارض والیه یرجع الامر کله فاعبده وتوکل علیه وما ربک بغافل عما تعملون
یعنی یر اهلنوک دخی کوک اهلنوک سرلرن بلمک استقلالی اننکدر و یرده کوکده نه
اولور روبنز اولسر بلن الله در و کل اشلرک عاقبتی الله دن یکادر بجیدر قیامت کوننده
اکا مطیع اول توحید اوزره محکم اول کلی ایشکی اکا اصمرله سنک ربک اولرک
اشلدکلرن بلور انلردن غافل دکلدر سورة یوسف مائة و عشرون آیة
بسم الله الرحمن الرحیم الر تلک آیات الکتاب المبین یعنی یا محمد بن اول
اللهم که انلر سکا قلدقلری سؤالی کوردوم و بلورم که یوسفله یعقوب قصه‌سندن
صوررلر و بن اول اللهم که یوسفک قرداشلری یوسفه نه اشلدلر و نه معامله
قلدلر انی بن کوروم و بو خلقلک کوردکلرن و کورمدکلرن دخی کروردم اول صور
دقلری اشیلردر کم بن انی محمده اندر مکی توریته و عده قلمشم اول کتاب بجنده که
حلالی و حرامی بیان قلنمیدر و یوسفک خبری قرداشلریله انده بیان اولنمشدر
و یوسفک رشدی و هدایتی انده بیان اولنمشدر انا انزلناه قرانا عربیا لعلکم تعقلون
یعنی بز جبرائیلی اندردک محمد اوزرنه تاکه قرانی عرب دلی برله اکا اوقیه اولکه سز
انی اشیدوب انوک ایجنده نه وار فهم ایده سز نحن نقص علیک احسن القصص
بما اوحینا الیک هذا القران وان کنت من قبله لمن الغافلین یعنی یا محمد بز سکا
اندره لم سوره لرک کورکلوسین و خبرک محکمی شول قرانکه سکا وحی ایلدک
بدرستی بو قران سکا اغزدن اولن سن یوسفک خبرندن غافلدک بلمزدک
اذ قال یوسف لابیه یا ابت انی رایت احد عشر کوکبا والشمس والقمر رایتهم لی
ساجدین یعنی حق تعالی بیورر که یا محمد ذکر ایله خبر ویر انی کم چون یوسف اتاسنه
ایتدی ای اتا دوشمده کوردوم اون بر یلدزو ایله کونشی انوب بکا سجده ایلدلر
قتاده ایدر اون بر یلدز اون بر قرداشیدی و ای کونش خالته سی ایدیکه یوسفک
اناسی راحیل اولدکدنصکره یعقوب انک قرقرداشی المشدی قال یا بنی لا
تقصص رؤیاک علی اخوتک فیکیدوا لک کیدا ان الشیطان للانسان عدو
مبین یعنی چون یوسف دوشنی اتاسنه خبر ویردیکه بلدیکه اول اولو مرتبه
ایرشیسر قرداشلری ایشدوب حسد ایلیلر [illegible] ایتدی ای اوغلجوغم زنهار
کوردوکک دوشی قرداشلروکه حکایت ایدی ویرمه اولکه سکا بر کید ایدوب
سنی هلاک اتکه قصد ایده‌لر زیرا بتحقیق شیطان لعین ادم اوغلانلرینه
ظاهر دشمندر عداوتی خفی دکلدر وکذلک یجتبیک ربک ویعلمک من تاویل

الاحادیث ویتم نعمته علیک وعلی آل یعقوب کما اتمها علی ابویک من قبل ابراهیم
واسحاق ان ربک علیم حکیم یعنی یعقوب یوسفک دوشنی تعبیر ایدوب ایتدی
یا اوغل اول دوشکده کوردوکک بسنوک ربک سنی اوررندلیوب نبوت و رسالت
برله اختیار قله و حسن جمال کوکلر ایچنده سکا محبت ویره دخی دوش تعبیر قلمغی
علمنی سکا عطا قله هر ایشک عاقبتی بینا ایرجکن سکا بلدوره عالم اولاسن احادیثی
سکا کامل قلوب اسلام و نبوت اوزره سنی محکم دوتب ثابت قله و یعقوبک
کروقلان اوغلنلری اوزره دخی نعمت اسلامی تمام قلی و یره نتکم نعمتی کامل قلی ویردی
بوندن اوکدن سنک اتالرک اوزره که ابراهیم و اسحاقدر انلره نبوتله اکرام قلوب
اسلام اوزره ثابت قلدی بدرستی سنک ربک حکیمدر حکم ایدر ایغانی تمام قلمغه
و دخی علیمدر بلورکه قرداشلری یوسفه نه اشلیسر لقد کان فی یوسف واخوته آیات
للسائلین یعنی تحقیق یوسفله قرداشلری خبرنده عبرت و مواعظ و نصایح وار
شول کشیلره که انلرک امرنده سؤال ایتدیلر اذ قالوا لیوسف واخوه احب الی
ابینا منا ونحن عصبة ان ابانا لفی ضلال مبین اقتلوا یوسف او اطرحوه
ارضا یخل لکم وجه ابیکم وتکونوا من بعده قوما صالحین یعنی یوسفک قرداشلری
ایتدیلر که بو یوسف قرداشی بنیامین ایله اتامز قتنده بزدن سوکلو اولدیلر اول
اکسی بزم اوزرومزه مرتبه و محبتده اختیار قلدی حال بودرکه بز اون کشی بس
جماعتز نیچون بزه انلرجلین اعتبار اولنمیه بدرستی بو بزم بابامز اشکاره خطا ایچنده
درکه اون اوغل اوزره ایکی اوغلی اختیار ایده ایروغنه اولره قلدوغی نظری قلمیه
بو حالده که اول اکیدن اکا منفعتمز ارتقدر طوقنور پس بعضی بعضنه ایتدی
یوسفی دپلک یا خود ایلدوب برایراق یرده براغوک هلاک اولسون تاکه تا کن
بونی یوسفدن خالی اولب سزدن یکا اقبال ایده محبتی سزه واقع اوله یوسفی هلاک
ایتدوکوزدنصکره توبه ایدوب حالکزی کروصلاحه دوندره سز تایبلردن
و صالحلردن اولسز بولر معصیتی اشلمزدن اول توبه لرن کوکلرنده حاضر قلدلر
اهل ایماندن بودخی خوشدر بارسیکه معصیت قصدنده توبه قصدن داخی ایده
وقت اولکه توبه قصد ایتدکلرینک شومسی غالب کلدی اول معصیت قصدنه کوکلرنده
بر ندامت قویه انی ترک ایدوب اشلیلر قال قائل منهم لا تقتلوا یوسف والقوه
فی غیابت الجب یلتقطه بعض السیارة ان کنتم فاعلین یعنی یوسفک قرداشلرندن
بریسیکه یهودا در ایچلرنده اندن عقللورق بوغدی اول ایتدی یوسفی اولدرمک
ادم اولدرمک عظیم اولوکناهدر اکر انی اولدرمکه حذر قصد قلدکوزسه
کذا البته اشلیه سز باری انی برقیوبه براغوک اولکه بر بولجه لجی مسافرلردن بریسی
انی بولب چقره اله برو لاشدواره اول دخی باشنه مقدر اولان کوره چونکه بو اتفاق

اوزره فكرلرن دوزدلر قصد اتدلركه وارب اتالرندن يوسفى دليلر تفرج بهانه سنه
الوب كيده لر اول تدبيرلرن يرنه كتوره لر قالوا يا ابانا مالك لا تأمنا على يوسف
وانا له لناصحون ارسله معنا غدا يرتع ويلعب وانا له لحافظون يعنى يوسفك قرداشلرى
درلوب اتالرينه كلدلر ايتدلر اى بزم اتامز نولدى سكا كه بزه انانمزسن يوسف
يوسف اوزرنه انى بزمله كوندره سين جقوب صحرالركوره كروكلاوز حال بودركه
بز اكا خيرصاحبيوز وانى سوجيوز دلرزكه يارن انى بزمله كوندره سين وراون
قيون ودوه اوترا وزسرور وفرح قلهوز ييوب ايجوب كروكله وز برى برين كوروب
كوزدب اكا هيچ زحمت ومشقت ايرشدرمياوز اوزرنه مشفقز انى صقلرز وقال
انى ليحزننى ان تذهبوا به واخاف ان يأكله الذئب وانتم عنه غافلون قالوا لئن
اكله الذئب ونحن عصبة انا اذا لخاسرون يعنى يعقوب اوغلانلرنه جواب ويروب
ايتدى اى اوغلانلرم سز انى الوب كتدكوكز بنى غصه يه براغسز قورقرمكه واروب
سز انى ضايع ايدوب غافل اولاسز انى قورت ييه يوسفك قرداشلرى اول وقتدك
بلمزلردى كه قورت ادم يريعقوب اول حالده انلره تلقين ايدى ويردى وهم يعقوب
بو سوزى سويلدوكنه سبب بو ايدى كيم دوشنده كورمشدى كيم بربولك قورت
يوسفه قصد ايتدلر ايجلرندن برسى كروب اول قوردلك انلرى منع ايلدى اول
قورتولجنه ايدى اندن اوترو ددكه قورقرم سز اندن غافل ولسز انى قورت
ييه پس اوغلانلرى ايتدلر اى اتا بز كه برجماعتز اكر بزم ايجمزده انى قورت
يياجك اولورسه بدرستى بز عاجزلردن وزيانكارلردن اولورز پس يعقوب
يوسفى انلره كلمله كوندردى اوغلانلرنه وصيت قلوب اصمرلديكه يوسفى كوزكلو
طوتلر انك مصالحن قيوره لر دوب اوه كلمك دلسه كرو كتوره لر اولر دخى اول
وصيتلرى قبول ايتدلر فلما ذهبوا به واجمعوا ان يجعلوه في غيابت الجب واوحينا
اليه لتنبئنهم بامرهم هذا وهم لا يشعرون يعنى جون قرداشلرى يوسفى الوب
كتدلر ودخى اتفاق قلدلركم قيويه براغه لر پس الن بغلدلر قيويه براقدلر
حق تعالى بيورركه بز يوسفه وحى ايدوب ايتدك يا يوسف صبر ايله كه
سنى بز كرو قيودن جقروب مصر تختنه سلطان ايله وزكه قرداشلرك كرو
سكا محتاج اولالر وسكا كله لر سن انلره سنوكلدكلرن قلدقلرن بربر خبر ويره سن
انلرك سندن خبرلرى اولميه يوسفك بو بشارت وحيله كوكلى ساكن اولب
ايشنى الله تفويض قلدى پس قرداشلرى وارب براوغلاق بوغزلدلر يوسفك
كوكلكن اول قانه بولشدروب كتدلر وجاؤا اباهم عشاء يبكون قالوا يا ابانا
انا ذهبنا نستبق وتركنا يوسف عند متاعنا فاكله الذئب وما انت بمؤمن
لنا ولو كنا صادقين يعنى جون كوكلكى قانه بولادلر ايكندو وقتنده اغلشو اتالرينه

كلدلر

كلدلر يعقوب انلرك اغلدوغن اشيدوب قورقيه دوشدى ايتدى اى اوغلانلرم سزه
نه كلدى كه بويله اغلشورسز ايتدلر اى بزم اتامز اوزاوليوكتدك وبرى برينله اوق
يارشدردق يوسفى رختمز يانده قودق كرو كلدك كوردك يوسفى قورت يمش
كوكلكن بولدق جون بولر بو كلامى سويلدلر يعقوب قتى اوازله صيحه اوروب اغلدى
زمانلر كندوى بلمدى زماندنصكره ايتدى قنى اول كوكلكى كتورك كوريم كتوروب
اتالرينوك اوكنه براقدلر الندالوب يعقوب درحت باننده نظر قلدى كورديكه
كوكلكده بردلوك وبر يرتق يوق كرواغليوب ايتدى نه بولق شفقتلو قورتمشكه
كوكلك ايجنده يوسفك اتن ييه وبو كوكلكده بريرتق اولميه بلديكه اوغلانلرى
يلاندر ايتدى اى اوغلانلرم اكر يوسفى قورت ييه بو كوكلكده بريرتق ودلوك
اولا ايدى معلومدركه بو سوزكوز يلاندر اوغلانلرى ايتدلر يا اتا سن بزم اناندكلسى
اكرچه بزم سوزمز حقدر وجاؤا على قميصه بدم كذب قال بل سولت لكم انفسكم
امرا فصبر جميل والله المستعان على ما تصفون يعنى جون اوغلانلرى كوكلك
اوزره يوسف قانى ديو اوغلق قانن بولشدروب كتوردلر يعقوب ايتدى
اى اوغلانلرم بو ايشدركه انى نفسكوز سزه كوزكلو كوستردى بوكا يلتديكه
انى اشلدوكز ايلتوب يوسفى ضايع قلدكوز پس بنم اوزرمه صبر جميل لازم اولدى
كه صبر ايدوب جزع قلميم الله تعالى مستعاندر معاونت اندن طلب ايدرم كه سزلك
يوسف امرنده دزمه يلانلركزه بكا صبر جميل ميسر قله روايت اولنديكه رسوله
صوردلركه يا رسول الله صبر جميل نه نسنه در رسول الله ايتدى اولدر صبر دركه انده
هيچ شكايت اولميا ايجنده صبر ايتوب خبر ويرسه اول صبر جميل اولمز وجاءت
سيارة فارسلوا واردهم فادلى دلوه قال يا بشرى هذا غلام واسروه بضاعة
والله عليم بما يعملون يعنى جون يوسف قيو ايجنده دوشب انده ساكن اولدى
حق تعالى بر فرشته كوندروب اكا مونس قلدى وجبرائيل فرشته اكا طعام كتوروب
ييدردى ايجردى اوچ كون اول قيو ايجنده اولدى دردنجى كون برقافله كلدى
مدين طرفندنكه جقوب مصره كيدرلردى كلوب اول قيو قاتنده قوندلر ساقلريكه
مالك بن دعر ايدى انى قيويه كوندردلركه واروب اولردن صو كتوره مالك
بن دعر جون قيو اغزنه كلوب قوغا صارقتديكه صو جقره يوسف اول قوغايه
يابشديكه بله جقه قوغا اغزه كلوب مالك جكامدى قيويه باقوب يوسفى كوردى
يولداشلرينه ندا ايدوب بشارت ايتديكه يا بشرى اوش برغلام بولدم كلوب
يوسفى جكوب قيودن طشره جقردلر برنه سرله سويلشوب ايتدلر زنهار بو قضيه
كزلك كيمسه خبر ويرمك كه بو بزم اورتامزده بضاعتمز اولسون قوم قافله
دويميسونكه بزمله شريك اولمق استيلر وكر صوررلركه بونرا وغلاندر ايدك بوصو

اهلنوك بعضى بونى بزه بضاعته ويردلركه انلروكجون مصرده صاتب انلره متاع
الى ويره وز يوسفى الوب قافلية واردلر حق تعالى خود عالمدر كه انلر يوسفى بنه
اشلدلر وشروه بثمن بخس دراهم معدودة وكانوا فيه من الزاهدين يعنى
يوسفك قرداشلرى يوسفى مالك بن دعره ظلم يوننددن بيع اتكى حرامكن برقاچ
قلب اقچيه صاتدلر صاغشيكه يكرمى درهمدى هربريكه اكثر درهم اولشدلر حالـ
حال بودركه انلرك اكا هيچ احتياجى يوغدى بهودا بيع وشرا اوزرنه مالك بن
دعره حجت نامه يازب ويردى كرودوندلر مالك بن دعر يوسفى الوب مصره واردى
انى صتمق ايچون عرض ايلدى مصر خوجه لرى درلموب انى هر برى المغه رغبت
قلدلر بعضسى اغرنجه مكشد دلدى بعضسى اغرنجه التونر دلدى وهب بن منبه
ايدر اوچ تمام بيع من يزيد قلوب ارتورشدلر تا بر مبلغه ايرشديكه انى المغه
كمسنك قوتى تميدى عزيز مصركه ملك ريانك خزينه دارى ايدى وصاحب
لشكرى ايدى عورتى زليخا ايچون صاتون الديكه اكا خدمت ايده براغرنجه
مشك وبراغرنجه انجو وبراغرنجه التون وبراغرنجه كومش وبراغرنجه طون
بوكليسنى مالك بن دعره تسليم ايدوب يوسفى الدى اوندكلدى وقال الذى
اشتريه من مصر لامرأته اكرمى مثواه عسى ان ينفعنا او نتخذه ولدا وكذلك مكنا
ليوسف فى الارض ولنعلمه من تاويل الاحاديث والله غالب على امره ولكن اكثر
الناس لايعلمون يعنى عزيز مصركه انك ادى قطفيردر يوسفى الوب اونه
كلوب عورتى زليخايه ايتدى بونك مرتبه سنى كرامت اوزره طوت مقامنى كوركلو
ايله اولكه بونك بركتى ايرشوب قدمى مبارك اولوب حاصل لروم زياده
اوله ياخود بونى كندومزه اوغل ايدناوز وكركر وصتمق دلرسوز دخى زياده فائده
لر ويره وزحق تعالى ايدر بز يوسفى كرامتله مصرده يوردلندردقكه قرق فرسخ ايچنده
دراندن اوترو كه بز اكا تعبير رؤيا الهام ايدوب بلدوره وز دخى غيرى علومده
يله الله تعالى امرى اوزره غالبدر نه حكم ايدرسه اولوركه انك حكمنه مانع دكلدر حق
تعالى بلدبكه يوسفى اهل مصر اوزره حاكم ووالى قلدى البته اول ايش برينه كلسه كركدر
ليكن يوسف قرداشلرينك ومصر اهلنوك بوحكمتدن خبرلرى يوق بلمزلر ولما بلغ اشده
اتيناه حكما وعلما وكذلك نجزى المحسنين يعنى چون يوسفه مبلغ رجاله ايرشد
قوت نفس وعقل كماله ايردى اون بش ياشندن كچدى بز علم وحكمت ويروب
بنوتله اكرام قلدق انى عليم حكيم قلدق شول كمسنه كه كوركلو عمل قلالر عمللرى
دخى اخلاص اوزره اوله بز انلره دخى فهم وادراك وعلم وحكمت عوضلر ويرورز
ابن عباسدن روايتدر ايدر يوسف نچنكم كلديكى دشلرندن نور كورنوردى
ونچنكم سويليايدى سوزيله اغزندن نور شعله سى كورنردى هيچ كمسه انك صفاتنى

وصف

وصف اتمكه قدرتى يتميزدى اول حسن وجمال وخلق وكمال وعقل وفكركه حق تعالى
فضلندن اكا عطا قلمشدى وراودته التى هو فى بيتها عن نفسه وغلقت الابواب
وقالت هيت لك قال معاذ الله انه ربى احسن مثواى انه لايفلح الظالمون
يعنى عزيز مصرك عورتيكه زليخادر طلب قلديكه كندو نفسنى اكا مطيع قلاشولكه
ارنلردن وعورتلردن مراد ايدر يوسف انوكله اول اشى برينه كتوره قبولرى يابوب
كندوبى يوسفله اوته خلوت قلدى باشلدى انوكله لطف اكرام ايدوب ممازحه
قلدى يوسف اكا الله طرفندن وعظ ونصيحت قلوب منع ايدردى زليخا
اكا ايتدى يا يوسف نه كوركلو كوزلرك وار يوسف ايتدى بدنمدن ارسوب
صو غلوب اول طپراغه دوكلن اول اولسر ودخى ايتدى يا يوسف يوز كلت
نه كوركلو ديباجى وار يوسف ايتدى اول دخى طپراق لقمه سيدركه انى دخى اول
چرودير زليخا ايتدى يا يوسف نه كوركلو صاچلك وار يوسف ايتدى اول دخى
يير ايچنده صاچه ليسر زليخا ايتدى بن سنوكچون كندومى درزدم كل بكا كه بن
سنوكم وكندومى سكا فدا قلمشم يوسف ايتدى بن صغنورم الله اندنكه اكا
عاصى اولب خاينلردن اولم بنم سيدم كه بنى صاتون الدى وبكا كوركلو اكرام
قلدى بنى عزيز طوتدى بن انك عورتيله بو حاله نتدقلم كه اهل زنا اولنلردن
اولم كه اهل زنا حق تعالى عذابندن نجات وفلاح بولمزلر ولقد همت به وهم بها
لولا ان رأى برهان ربه كذلك لنصرف عنه السوء والفحشاء انه من عبادنا المخلصين
يعنى زليخا كوركلو زينتلرله دوشكلر براغوب يوسفى دوشكه دعوت قلدى تاكه
كندويله صحبت قله شول دكلو حيله لر قلوب مكرلر قلديكه يوسف اكا الذنوب
قصد اتديكه وارب انوكله دوشكه كيره وهب روايتى بودر اما ابن عباس ايدر
يوسف تمام قصد ايدوب سراويلنى شيشدى ايدى اكر حق تعالى دن انى منع ايچون
حجت وبرهان ايرشمسه بعضلر ايدلر برهان اولدركه كوك طرفندن اكا بر
اواز ايرشديكه ساكن اول يا يوسف اكر سن اول خطايه واقع اولجق اولورسلت
سنك ادك پيغمبرلق دفترندن محو اولوردى حق تعالى ايدر بز اشبو نجلين منع ايلدك
يوسفدن اول فحشى ويرامز فعلى برهانله بزه صنوب استعاذه قلدو ونچون
كه اول يوسف بدرستى بزم توحيده وطاعته مخلص قوللرومزدندر واستبقا
الباب وقدت قميصه من دبر والفيا سيدها لدى الباب قالت ماجزاء من اراد
باهلك سوء الا ان يسجن او عذاب اليم يعنى چون يوسف برهان ظاهر اولدى
قبودن يكا قصد ايلديكه چقا يدى زليخا اردندن سكرتدى يكه انى منع ايده يوسفك
اردندن كوكلكن يرتدى اكسيچون سكردو قبويه كلدلر كوردلركه عزيز مصر قبو اوكنده
اوتورر فى الحال زليخا صوچى يوسف اوزره براغوب ايتدى اى عزيز سنوك اهلكه

ياوز قصد ايدننك جزاسي دكلدر الا اولدركم اني زندانه قويه لر ياخود قتي اغاجليوب
انجيده لر يعني عزيز مصر چون اولري اول حالده كوردي صوردي كيم بو اشي كم ايدر
سرندر زليخا ايتدي بن دوشكده عريان اويردم بو عبراني قول كلوب بنم اورتم
اجدي طلب ايلديكه بنى كندويه مطيع قلا بن بوني قووب منع ايلدم كوكلكي
يرتلدي يوسف كورديكه زليخا صوچي كندويه براغوب تهمتلو قلدي دلدي
اول دخي حالني بيان قلدي قال هي راودتني عن نفسي وشهد شاهد من اهلها ان
كان قميصه قد من قبل فصدقت وهو من الكاذبين وان كان قميصه قد من دبر
فكذبت وهو من الصادقين يعني يوسف ايتدي بلكه بنى كندو نفسنه طلب
ايدن اولديكه بن اندن قجردم مجاهد ايدر شاهد شهادت ايتدي ددوكي كوكلك
اردندن يرتلدوغى ايدي زيرا اول ظاهر دليل ايديكه صوچ زليخانكدر يوسف قجركن
زليخا چكوب اردندن يرتدي اما ابن عباسده روايت بودركه زليخانك كندو
تعلقاتندن بر بشكده بتور اوغلان واردي هنوز دخي سويلمزدي اول اوغلان
سوزه كلوب بنك ايچنده ايتدي كورك يوسفك كوكلكي اكر اوكندن يرتو
زليخا كرچكدر يوسف يلاندر واكر كوكلك اردندن يرتوغسه يوسف كرچكدر كه مظلوم
صوچي يوقدر زليخا طالبدر سوزنده يلاندر فلما راى قميصه قد من دبر قال
انه من كيدكن ان كيدكن عظيم يوسف اعرض عن هذا واستغفري لذنبك انك
كنت من الخاطئين يعني چون طانق بو يله طانقلق ويردي عزيز مصر نظر قلدي كورديكه
كوكلك اردندن يرتق ايتدي اي زليخا بو ايش دخي سزك مكركزدندركه تحقيق
سزك اشلروكزده اولو مكرلر وحيله لر واردر صاغدر وصيرويه ايى يه وياوزه ايرشور
پس عزيز مصر بلديكه صوچ يوسفده دكل ايتدي يا يوسف اعراض ايت بو سوزدن
ترك ايله اوشت بو كلامى كزله كمسنه يه خبر ويرمه اندن دونوب زليخايه ايتدي يا زليخا
دون بو كناهدن توبه ايله كه سن بو سوزكده يلانجيلردنسن پس بو سوز مصر ايچنده
فاش اولدي عورتلر اراسنه ياييلدي وقال نسوة في المدينة امرات العزيز تراود
فتيها عن نفسه قد شغفها حبا انا لنريها في ضلال مبين يعني چوق جماعت عورت
لردن جمع اولوب مصر ايچنده سويلشدلركه عزيز مصرك عورتي كندو قولني كندويه
دعوت ايدوب طلب ايتمكده انوكله صحبت قلمق دردنده اول قولك محبتي انك كوكل
پرده سني يرتب ايچرو كرمش اني يلمشي انك اوزرنه غالب اولمشدر اندن غيري
نسنه كوزنه كورنمز بز بيدرستي بز اني ظاهر خطا ايچنده كورروز كه بر قولي كندويه
مصاحب قلا بو سوز زليخا قولاغنه دكدي فلما سمعت بمكرهن ارسلت اليهن
واعتدت لهن متكئا واتت كل واحدة منهن سكينا وقالت اخرج عليهن فلما
راينه اكبرنه وقطعن ايديهن وقلن حاش لله ما هذا بشرا ان هذا الا ملك كريم

يعني

يعني چون زليخا اول عورتلرك تعيير وتعييب ايدوب سويلدكلرين اشتدي انلري دعوت
ايدوب قونقلدي هر برينه اوترجق تكيه لر دوزوب بيضه قلر وطبقلر قوديكه كلوب
اوترالر زيرا هر بري اولولر عورتلري ايدي وهر برينك تكيه سنده بر طبقده تورنج قويوب
اوزرلرنده بر بچاق قودي يوسفه لطيف كوركلو طونلر كيدروب تزيين قلدي
ايچرو بر حجره ده قودي چون اول عورتلر كلوب يرلو يرنده تكيه لرنده اوتردلر زليخا
اولري ايتدي چقنكه يوسف كلوب اوزرو كرده كرده شول تورنجدن هر بريكوز بچاغله
كسوب اكا صونك اول عورتلر تورنجه بچاغي اللرنه الوب منتظر اولدلركه يوسف
چقا زليخا يوسفه ايتدي بر وكل يا يوسف چوب يوسف كلوب طشره چقدي اول
عورتلر اني كوردلر قصد ايتدلركه تورنج كسلر عقللري حيرتده واقع اولب تورنج يرينه
اللرين كسدلر اني كوريجك انك تعظيمندن وحسنندن متحير قالوب مدهوش اولدلر
عقللرين ياوو قلوب اللرين جزم جزم طوغرادلر اجيسين دخي طويمدلر اولحيرتلرندنكه
واقع اولدي ايتدلر بونك كبي حسن بشرده اولمز دكلدر بو الا مكرم ملكدر دتي قتده
قالت فذلكن الذي لمتنني فيه ولقد راودته عن نفسه فاستعصم ولئن لم يفعل
ما امره ليسجنن وليكونا من الصاغرين يعني زليخا اول عورتلره ايتدي اشبو اولدركه
سز بونكله بنى ملامت قلوب تعييب قلدكوز بنى بونكله ملامت ايتدكوز حقدر كوردك
اولر ايتدلر سن معذورمشسن بز جهالله سويلرمشز زليخا ايتدي بن بوني كندومه
بلتوب دعوت قلدمكه بكا مطيع اولا انر ديرسم نرنه كتوره بونيدن امتناع ايدوب
قجدي مطيع اولمدي اكر بو بنم بيوردغم طوتمز اولرسه البته بن بوني زندانه حبس
ايده رسكيم انده خوارلردن وحقيرلردن اوله قال رب السجن احب الي مما يدعونني
اليه والا تصرف عني كيدهن اصب اليهن واكن من الجاهلين فاستجاب له ربه فصرف
عنه كيدهن انه هو السميع العليم يعني يوسف نياز ايدوب ايتدي يا رب زندانه
كرمك بكا سوكلودر شول فعلدنكه بولر بنى اندن يكا دعوت ايدرلر زيرا اول عورتلر
دخي يوسفه اكوت ويروب ايتدلر بو ستيده كم نه ديرسه مطيع اول مخالفت قلمكه
انوك سنك اوزركده حقي واركندو ماليله سنى صتون الدي سكا بونجه احسان
ايدوب خوش طوتر سنى سوز سن نه ديرسك يرنه كتورر يوسف انلرك سوزنه
اعتبار ايتميوب حق تعالى يه عرض حال ايدوب ديرديكه الهي اكر بولرك كيدني وشرني
بندن منع ايدوب دندرمياجك اولرسك بن بولردن يكا ميل ايدوب جاهللردن
ايشن اشليوب عاصيلردن اولورم چون يوسف كوكلدن بو تضرعى قلدي حق تعالى
انك دعاسين اجابت قلوب انلرك فعلي شرني اندن منع ايدوب دندردي يوسف عصمت
ايچنده طوتدي زيرا الله تعالى يوسفك دعاسني سميعدر اشيدر عليمدر حالني بلور
ثم بدا لهم من بعد ما راوا الايات ليسجننه حتى حين يعني عزيز مصره رغبت قويدي

که یوسفی بر زمان زندان ایچنده حبس ایده حال بو درکه یوسف اول اشدن بری وآری
ابدوکنه علامت ظاهر اولمشدی که بتکره تیان دلسزا وغلان دله کلوب کوکلت
بر نوعیله حکم ایلدی تا یقین بلدیکم صوچ زلیخادندر ایله ایکن دخی انک دلکت
قوغادی یوسفی حبس ایلدی تاکه بر زمان انده محبوس اولوب عورت دلکی یرینه کله
ودخل معه السجن فتیان قال احدهما انی ارانی اعصر خمرا وقال الاخر انی ارانی
احمل فوق راسی خبزا تاکل الطیر منه نبئنا بتاویله انا نریك من المحسنین یعنی چون
یوسفی حبس ایتدیلر ملك ریان دخی اکی قولنه غضب ایدوب زندانه بیوردی. بری
ملکولت ساقیسیدی بری اتمکجیسیدی چون یوسفله سجن ایچنده جمع اولدیلر ساقی
اول کیجه بر دوش کوردی صباح انی یوسفه تقریر قلوب ایتدی بو کیجه کوردوم که
بر باغچه کردوم اول باغده بر اوزم چه کوردوم که انك اوچ چبوغی وار هر چبوغنده اوچ
سلقم وار تمام ایرشمش کونمش اول سلقملری الوب بر قدح ایچنه صقوب کلوب
اول پادشاهه ایچردم ساقی چون بو دوشی خبر ویردی اتمکجی دخی ایتدی بر دوش
بن دخی کوردم ایتدی کوردمکه باشمده اوچ سله ایله اتمك کتوردوم هوادن قوشلر
کلوب باشم اوزرنده اول اتمکی یرلر بن بو کوردکلرومزك تاویلندن خبر ویرکه بز سنی
اهل احساندن کوروز پس یوسف اولا انلره دشلرینك تاویلی خبر ویرمزدن اول
دیننده وکندونك سبنندن خبر ویروب نبوتن اظهار قلدی تاکه انك صدقی
ظاهر اولوب زندان اهلی دین اسلامه رغبت قلالر قال لا یاتیکما طعام ترزقانه
الا نباتکما بتاویله قبل ان یاتیکما ذلکما مما علمنی ربی انی ترکت ملة قوم لا یؤمنون
بالله وهم بالاخرة هم کافرون یعنی یوسف ساقی ایله اتمکجی یه خطاب ایدوب سویلدی
اما اهل زندانك جمیعنه بلدرمشدردی ایتدی هیچ سزه بر طعام کلمز دیکه
سزانی طعاملیندکز الا که سزه اول وقت کلجکی خبر ویردم دیدکوملیی اولوردی
یوسف بونی دیجك اولر ایتدیلر سن ساحرمسن وکاهن مسن دکولسین بونی نه بلورسن
یوسف ایتدی بن خبر ویردوکمی بکا ربم بلدردی یوسفك بو سوزلردن مرادی
نبوت اظهار ایتمکدیکه اولری اسلامه رغبت ایتدوره ودخی ایتدی بن ترك ایلدم
وبری اولدم شول قومك دیننده که الله تعالینك وحدانیتنه انلر تصدیق ایتمزلر
دخی اولر اخرتی انکار ایدرلر پس یوسف کندو ملتنی بیان قلدیکه انلرده اویدوب
رغبت قلالر واتبعت ملة اباءی ابراهیم واسحق ویعقوب ما کان لنا ان نشرك
بالله من شیء ذلك من فضل الله علینا وعلی الناس ولکن اکثر الناس لا یشکرون
یعنی یوسف ایتدی بن شول ملته متابعت قلدم که ابراهیم واسحق ویعقوب
ملتیدرکه بولر بنم اتالرمدر بزه روا دکلدرکه هیچ بر نسنه ایله اول الله شرك
کتوره وزدخی بر معبود باطلی عبادتده اورتاق قتاوز پس اول الله تعالی بزه نبوت

ویروب قوللرنی دین اسلامه دعوت قلمقدر کوندردیکه انك فضلندندر بزم اوزرمزه
دخی بو خلق اوزرنه که اکا ایمان کتوردلر لیکن بو نعمته مصر اهلی شکر ایتمزلر وانك
قدرن بلمزلر یا صاحبی السجن ءارباب متفرقون خیر ام الله الواحد القهار
ما تعبدون من دونه الا اسماء سمیتموها انتم واباؤکم ما انزل الله بها من سلطان
ان الحکم الا لله امر الا تعبدوا الا ایاه ذلك الدین القیم ولکن اکثر الناس لا یعلمون
یعنی یوسف خبازله ساقیه خطاب ایدوب ایتدی ای زندان ایچنده بنم صاحبلرم
شول متفرق بر اکنده معبودلرمی طیبق خیرلودر یوقسه اول الله معبود ایدنوب
اکا عبادت قلمقمی یکر کدرکه بردر شریکی یوق ودخی قهاردرکه جمیع متکبرلری
وانك عبادتندن اعراض ایدنلری قهرله هلاك ایدر وسزك اول الله قویوب
ابرقلری اله دیو طبدوغکز اله دکلدر بلکه اله ددوکز برادرکه انلره سز واتالرو
کز تسمیه قلدکوز الله تعالی انلرك معبودلغنه حجت وبرهان انزال ایتمدیکه سز انکله
تمسك ایده سز انلری معبود طوتاسز بلکه هیچ حجتکز وبرهانکز اکا طوتسز بر عذر
ایدجك دلیلکوز یوقدر یرلرده کوکلرده دکلدر حکم الا اول الله که دکدرکه اندن
ارتوغه طیمیلر الا اکا طیالر وکتابلرینه ایله بیان قلدیکه اکا مطیع اولوب انی
برلیالر ونیرانی برلیوب اکا مطیع اولمقدر محکم دینکه اسلامدر ابنده اکربلت و
بطلان یوقدر لیکن مصر قومی بلمزلر دین حقیقی دین اسلامدر یا صاحبی السجن
اما احدکما فیسقی ربه خمرا واما الاخر فیصلب فتاکل الطیر من راسه قضی
الامر الذی فیه تستفتیان یعنی یوسف ایتدی ای زندان ایچنده صاحبلرم
ایندك امدی اول دشلرك تاویلنی سزه خبر ویره یم اما اول خمر صقنوك تاویلی
بو درکه اول اوچ چوقدن اوچ صلقمکه الدك انی قدحه صقوب سلطانه ایچردك
دلالت ایدرکه اوچ کون دخی حبسده اولاسن اندنصکره چقوب کروم مرتبك
ویرلر ساقیلق ایدوب سلطانه صواره سین اما بو بر یکرکه باشنده اوچ سله
ایله اتمك کترر هواده قوشلر انیوب ایدیلر اول دخی دلالت ایدرکه اوچ کون
دنصکره انی دخی چقاروب اصالر قوشلر هوادن کلوب باشنك اتن وبینیسن
یالرچون یوسف بو تاویلی اولره خبر ویردی انلر ایتدیلر بز دوش نسنه کورمدك ایدی
انا سنی تجربه قلمغچون بونی سویلدك ایدی یوسف ایتدی اول سویلیوب تاویل
قلدوغکز امر اوززه حکم مقدر اولندی دیدکوم برشکلو سزکرك کوردك کرك
کورمك وقال للذی ظن انه ناج منهما اذکرنی عند ربك فانسیه الشیطان
ذکر ربه فلبث فی السجن بضع سنین یعنی حق تعالی بیوردیکه یوسف قورتلدوغن
بلدوکی ساقیه ایتدی بنی ملك سنی قورتارسه کهانی صواره سن
بنم انك قاتنده انکوب بلدرکه بکا ظلم اولندی قرداشلرم بنملر دشمن اولوب بنی صاتدلر

بن صاتلمغه مستحق دکولدم چون یوسف ملکی ذکر ایلدی یاردم و مدد اندن دلکد
الله ذکر اتدی اونتدی شیطان دخی ساقیه یوسفی اکمغی اونتدردی بو سببله
یوسف دخی زندان ایچنده یدی یل اکلندی روایتده بویله ذکر اولندیکه یوسف
زندانده ایکن جبرائیل کلدی یوسفه ایتدی ای پیغمبرلرك قرداشی نه اولدی سکا که
سنی بو عاصیلر اراسنده کورورم وای اریلرك اریسی اولعزیز ربك سکا سلام
قلور او ایدر که بندن اوتنما دکمی که بنی قودك بر مخلوقدن شفاعت طلب ایدرسن
عزتم حقی سنی زندان ایچنده کرك که بر قاج یل اکلیم اول وقتده دك بنی بیلولکد
که یوسف زندانده ایدی اندنصکره یدی یل دخی اکلندی که کلی اون ایکی یل اولدی
چون مدت اون ایکی یله ایرشدی حق تعالی دلدیکه فضل برله یوسف زنداندن
خلاص قله ملك ریانك دوش کورمکلکی اکا سبب قلدی وقال الملك انی
اری سبع بقرات سمان یأکلهن سبع عجاف وسبع سنبلات خضر واخر یابسات
یا ایها الملاء افتونی فی رؤیای ان کنتم للرؤیا تعبرون قالوا اضغاث احلام
وما نحن بتاویل الاحلام بعالمین یعنی ملك ریان ایتدی دشمده کوردم که یدی
سمز صغر بونیل ارماغندن چقر انلرك اردنجه یدی دخی ارق صغر چقوب ارق
صغرلر اول سمز صغرلری یو درشویله که هیچ اثرلری قلمز ودخی یدی تازه بغدای
باشی کوردم و یدی باش دخی قوروسی کوردم ای سحره و کهنه و اهل نجوم جماعتی
بنم دوشمك تاویلنی بیان ایدوب تعبیر ایدك اکر دوشلری تعبیر وتفسیر ایدجیلر
دنسکز اول جماعت بو دوشك تاویلنده عاجز قلوب متحیر اولدلر ایرق قورتلغه
چاره بولمیدلر حجت بونه کتوردلر که ایتدلر بو سنك دوشك بر اصلسز قارشق
دوشدر بونك کبی اصلسز دوشی بز تعبیر ایدهمزز چون بولر بو جوابی ویردلر اول
ساقینك اول وقتده یوسف و کندو دوشه کلدی که کندو دوشی تاویل قلندی
خبازله ایکسنه دخی تاویلی راست کلدی نیجه که دیدی ایسه اولدی وقال
الذی نجا منهما وادکر بعد امة انا انبئکم بتاویله فارسلون یعنی اول
ایکی کشیدنکه بری ساقیدر زنداندن سلامت نجات بولدی یدی یلدنصکره
یوسفی اکوب ایتدی یا ملك بنی کوندرك که وارین سزه اول دوشك تاویلندن
خبر کتوره یین ملك ریان اکا ایتدی سن معتبر و کاهن دکولسین بو دوشك
تاویلنی قنده بلورسین ساقی ملك ریانه کمند و قضیه سن زندانده نیجه اولدیسه
که یوسف انلرك دوشلرین تعبیر قلدی ایکسی دخی راست کلدی انی خبر ویردی
اندن ایتدی یا ملك بنی یوسفه کوندر وارین سکا انك تاویلندن خبر کتوره یین
پس ملك انی یوسفه کوندردی ساقی طوروب زندانه کلوب یوسف قاتنه کردی
یوسفدن عذر دلدی وارب ملك اکا سن دیو اصمرلندی شیطان اکا اونتدردی

اندنصکره

اندنصکره دوندی ایتدی یا یوسف و یا قولنده صادق بزه بیان و تعبیر ایت شونی که
یدی سمز صغر بنیلدن چقرلر انك اردنجه یدی ارق صغر چقدی اول ارق
صغرلر اول سمز صغرلری یوتدی ودخی یدی باش تازه بغدای و یدی قورو بغدای
باشی تا کدین دونب ملك مصره وارم انك تاویلنی خبر ویرم یوسف اول دوشك
تاویلنی بیان قلوب ایتدی اول یدی سمز صغر که اول چقدی اولدر که یدی یل
غایت بوللق اوله واوجزلق اوله اول یدی ارق صغر که صکره چقوب اوکر
یوتد اول یدی یل بوللقدنصکره یدی یل قزللق اولب ایکی سنه بتمیه اما اول
یدی باش تازه بغدای کرو اول اوجزلقدر و اول قرو بغدای یدی یل قزللقدر
یوسف ایها الصدیق افتنا فی سبع بقرات سمان یأکلهن سبع عجاف وسبع
سنبلات خضر واخر یابسات لعلی ارجع الی الناس لعلهم یعلمون قال تزرعون
سبع سنین دأبا فما حصدتم فذروه فی سنبله الا قلیلا مما تأکلون چون یوسف
بو دوش تاویلنی بیان ایلدی اندنصکره ایتدی سزه ایله کرکدر که یدی یل طورمیوب
اکین چوق اکمکی عادت ایدناسز نجنکم اکین ایرشه بچاسز دوکمدین باشلو ذخیره
قلاسز که طورمقلغا دخی صقلمغا اول یکرکدر که بت دوشمیه الا اسنول قدر
دوکه سز که نفقه یتر اوله انی یمه سز ثم یأتی من بعد ذلك سبع شداد یأکلن ما
قدمتم لهن الا قلیلا مما تحصنون ثم یأتی من بعد ذلك عام فیه یغاث الناس
وفیه یعصرون یعنی اندنصکره اول یدی یل قزللق یللری کلور که اندن اول
یدی یل ایچنده جمع اتدکوکزی اول یدی یلدنصکره کلن یللری یوب دوکرسز
الا سهلجه که ذخیره ایدوب سقلدکوکز شول بولنسز اندن اول یدی دخی کچدکدن
صکره کرو کلیسر که حاجت یغمورلری یاغوب مدد ایرشیسر رزق کرو انده بول اولسر
خلایق دخی اول شدتدن قورتلوب اوزملر و زیتونلر صقوب یغلری و نعمتلری
بول اولسر چون ساقی یوسفدن بو تاویلی بلدی دونب ملك ریان قاتنه کلدی
ایشتدوکی تاویلی خبر ویردی چون ملك دوشنك تاویلنی حقیقت بلدی
یوسفنك عقلنی و علمنی تعجب قلدی و ایتدی وارك انی بکا کتورك که انك کبی کشی
لایق دکل که سجن ایچنده محبوس اوله وقال الملك ائتونی به فلما جاءه الرسول
قال ارجع الی ربك فسئله ما بال النسوة اللاتی قطعن ایدیهن ان ربی بکیدهن
علیم یعنی ملك ایتدی وارك یوسفی بکا کتورك چون ملکوك ایلچیسی کلوب یوسفه
دیدی که یا یوسف ملك سنی قمز یوسف کلن ایلچیه ایتدی دون کرو بکوك قتنه
وار دیکل که زلیخا اول عورتلریله قاتنه جمع اولب صورسنلر که انلرك نه حالی
واقع اولدیکه اللرین بچاغله طغرادلر تا ملکه معلوم اولکه بن بو حبسی ایچنه کردکم
مظلوم ملوق حالندمیدر یوقسه ظالم ملوق حالندمیدر تحقیق بنم ربم انلر بکا نه کید و مکر قلدقلرن

علیمدر بلور اکا خوننه بوقدر قال ما خطبکن اذ راودتن یوسف عن نفسه قلن
حاش لله ما علمنا علیه من سوء قالت امراة العزیز الان حصحص الحق انا راودته
عن نفسه وانه لمن الصادقین یعنی ملك اول عورتلری جون جمع ایلدی زلیخا دخی
انلر کلهبله ایدی انلره ایدی حالکز ندر و مرادکز وامرکز نندر نیجه بلورسز عزیزك
عورتی یوسفی کندویه دعوت قلد وعنده خبر کوزنندر هیچ یوسفك دخی انده
صوجی وار مدر بوشه یوق اول عورتلر ایدیلر بز صغنورز الله اندنکه یوسف
حقنده افترا قلهوز بزاندن هیچ بر یرامز فعل ویاوز قصد کورمدك انده هرکز
کناه بوقدر زلیخا کوردیکه اول عورتلر یوسفك بر آننه لوز لیخانك صوجنه
طانغلق ویردلر ضروری اقرار ایدوب ایتدی حق شمدی ظاهر اولدی بلورکه
یوسفی بن بلتدم کندومه تاکه بکا مطیع اوله بیوردم نم یرنه کنوره یوسف قولنده
صادقدرکه بکا رغبت ومیل ایدوب بنی کندویه یلمدی اول بنی بلتدی دیدوکی
کرچکدر وحقدر چون بلندی که یوسف مظلوم وکناهسزدر وارب انی جقردلر
ملك قاتنه کتوردلر و ایتدلر یا یوسف بونه بوبلد تفتیش ایدوب اندن
جقدوغکه سبب ندر یوسف انلره جواب ویردی ذلك لیعلم انی لم اخنه بالغیب
وان الله لا یهدی کید الخائنین یعنی یوسف ایتدی بونی اندن اوتروا شلدمکه
تاکه عزیز مصر بلکه بن انك اوندانك غیبتنده خاین اولمدم بدرستی الله تعالی
خاینلرك وزانیلرك فعلندن راضی اولمز ابن عباس ایدر اول وقتکه یوسف
بو کلامی سویلدی جبرائیل کلوب ایتدی یا یوسف اونتمه اول کونکه انده
سندن قصد بولندی اول وقت یوسف ددیکه وما ابرئ نفسی ان النفس
لامارة بالسوء الا ما رحم ربی ان ربی غفور رحیم یعنی یوسف ایتدی بن نفسمی
بری قلمزم واری قلمزم اول قصد دنکه بندن زیرا تحقیق بو نفس شهواته میل ایدیجیدر
ومعصیته رغبت قلجیدر الا انفك شرورندن اولر امیندر حق تعالی انی عصمت
ایچنده طوتب اسرکدی بدرستی بنم ربم عفور در بندن اول قصدمی یارلغدی
ورحیمدر بنی اسرکیوب توبه روزی قلدی و بنی عصمت ایچنده طوتب اول فعل
فاحشی واقع اولمقدن سقلدی وقال الملك ائتونی به استخلصه لنفسی فلما
کلمه قال انك الیوم لدینا مکین امین قال اجعلنی علی خزائن الارض انی حفیظ
علیم یعنی ملك ریان ایتدی یوسفی کتورك که انی کندومه خاص ایدنایم
چون یوسفی چقروب کتوردلر کلدی ملك قتنه کردی ملك ریان اکا بیمش درلو
لغتله کلام ایتدی یوسف هر برینه اول دلله جواب ویردی اندنصکره یوسف
ملکه عبری دلنجه سویلدی ملك انی کورکلو اکلیمدی ایتدی یا سف بونه دلدر
یوسف ایتدی بو بنم اتالرم ابراهیم واسحق ویعقوب دلیدر اندنصکره عربی سویلدی

ملك

ملك انی دخی بلمدی ایتدی بو دخی کیمك دلیدر یوسف ایتدی بو عمم اسمعیل دلیدر
چون یوسف بو قدر دلرله ملکه کلام ایلدی ملك ایتدی یا یوسف بوکوندن کرو
سن بنم امینم اولکه سنك منزلتك بنم قتمده اولو در هر ایشکه وار در شمدیدن
کرو کلیسن سکا تفویض قلدم سن متصرف اول قال اجعلنی علی خزائن الارض
انی حفیظ علیم یعنی یوسف ملك ریانه ایتدی بنی مصر بلادنك خراجی وخزاینی
اوزره قوغلکه بن انی بولق حفظ ونیجه اولمق کرکن ونه یرده تصرف اولنجق
بن بیکرك بلورم یوسف بونی انکچون دلدیکه خلق اوزره بوننده صلاح واردی
اول اوجز یلنده حاصللری نیجه ضبط اتمك کرك بلوردی وقزتلق یللری کلیجك
نیجه تصرف قلمق کرك اول بلوردی خلقه بوننده چوق فائده واردی اندن اوترو
ددیکه بنی خزاین مصر اوزره والی وحاکم قلوك ودخی قزتلق واجلق ساعتی
نه وقت کرنسیدر یوسف انی بلوردی وکذلك مکنا لیوسف فی الارض یتبوء
منها حیث یشاء نصیب برحمتنا من نشاء ولا نضیع اجر المحسنین ولاجر
الاخرة خیر للذین امنوا وکانوا یتقون یعنی حق تعالی یوسفه قلدوغی فضلنی
وعطاسنی بیان ایدوب بیوردیکه بز بو نجلین عطا قلوب قدرت ویردك
یوسفه که دیار مصره انی مالك قلدق هر نه یرده دلرسه مکان طوتور ویردکنور
بزم کندو فضلمز درکه دلدوکمز قوللری رحمتمزله نبوت ورسالت واسلام و
نجات روزی قلوب انك کبی اولو عطایه مخصوص قلورز محسنلرك ثوابلرن
دنیاده دخی ضایع قلمزز انلره ایرشدررز انکله دخی قومزز بلکه اکا اخرت
ثوابلرن دخی ویررز که اخرت ثوابلری افضل وکورکلودر اندنکه دنیاده
ویرلورشونلرکه الله برلیوب اکا مطیع اولدلر شرکدن وکفردن کندولرن سقلدی
وجاء اخوة یوسف فدخلوا علیه فعرفهم وهم له منکرون یعنی یوسفك
قرداشلری کلدلر یوسفك اوزرینه کردلر یوسف انلری بلدیکه قرداشلریدر
اولر یوسفی بلمدلر زیرا اولر انی اوغلانکن کوردلردی وهم یوسف پادشاهلر
زینتنده ایدی هم اوغلانلق حالندن متغیر اولمشدی یوسفه عبری دلنجه سویلدلر
یوسف اولرك دلن بلورکن کندو سویلدی ترجمان کتوردی تاکه کندوی بلمیلر
دی اولره ایتدی خبر ویرك بکا مصلحتکز ندر سزنی بلدوکم قوم دکولسز اولر
ایتدلر بز بر قومز شام دیارندن کلورز یوسف ایتدی نه مصلحته کلدکوز ایتدلر
بروم قحط اولدی طعام طلب ایدرز انکچون کلدك یوسف ایتدی قاچ کشیسز
ایتدلر اون کشیوز یوسف ایتدی کانه سز جاسوسه بکزرسز کرچه اون سزاما
اون بیت کشیه جواب ایدرسز هر بر بکز بیك برینه در بکا خبر وکزی طغروسولك
یکمسز اولر ایتدلر بزدوکلمز قرداشلرز بر کشینوك اوغلیوز که قولنده صادقدر بز اون

ايكي قرداشدق اتامز بر قرداشمزي بولق سوردي فيتون كوردركن اني قورت يدي
هلاك اولدي قتلوكوكلكن بولدق اتامز ايلمدك انك فراقندن دون كون اغلر
حالي قتي دشوار اولمشدر يوسف ايتدي ايدرسز كه حالي دشوار درياشمديي اتاكوزك
كوكلي كيمكلر اكلنور ايدلر انك برنجي قرداشي واردي انوكله اكلنور يوسف ايتدي
ايدرسزكه اتامز صادقدرجون صديق اوله نيچون انجي اوغلي اولولوي اوزرنه
اختيار ايده ودخي بكا خبر ويررسز اول قرداشمز هلاك اولدي كوكلكي قالدي
اكر اني اوغري يا حرامي ديلسه كوكلكي دخي صوييب اندن اولدرردي وكتوردي
يسه كوكلكي بر تلوب پاره لنيدي بو سويلدوكوكز سوزلر بر برينه متناقض يوسف
بيوردي كه بولري طوتك بولر طوغري سوزلو دكللرا ولراتيدلر بزيلان سويلر
طائفه دندر كولز بزم اصلمز صادقلر اصليدر يوسف ايتدي اكر بو قولكزده كرجك
سكزسزدن بريكوزي بنم قاتمده طوتو قوك طورسون وارك اول اندغي قرداشكزي
الوپ كلوك كوره يم تاكه سزك كرچك لكوكز معلوم اوله ولما جهزهم بجهازهم
قال ائتوني باخ لكم من ابيكم الا ترون اني اوف الكيل وانا خير المنزلين
يعني يوسف انلركلنا ول كلامي قلدقدنصكره بيوردي انلري بركوركلو مقامه
قوندردلر وانواع طعاملر له انلري قونقلدلر انلره تعظيم واكرام قلدلر اندن
صكره بيوردي انلرك هر برنه بر دوه يوكي بغداي ويردلر واولره ايتدي اول
اتاكزقتنده كي قرداشكزي بكا كتوردك كورمزسكز كه بن سزه نجه تمام طوتي ويردم
طعامله كه بن قونقلدم اكرام ايدجيلرك خيرلوسيم اكر سوزم طوتا سزدخي زياده
اكرام ايدم فان لم تاتوني به فلا كيل لكم عندي ولا تقربون قالوا سنراود عنه اباه
وانا لفاعلون يعني يوسف قرداشلرنه ايتدي اكر سز اول قرداشكزي بكا كتورميجك
اولورسكز بر دخي كليجك بن سزه طعام ويرمجك دكولم دخي بنم بلادمه يقين
كلمكوز اولردخي ايتدلر اولكن وارب اني اتاسندن طلب ايدوب بلنا وزتا كه اني
بزمله كوندره بز بو اشي جهد ايدوب بتوره وز اني الوب بله كلاوز اماشمدي
بزدن قنقمزي اختيار ايدرسكز اني قوغل كه بزه كوكلك مطمئن اوله بس يوسف
ايچلرندن شمعوني الي قودي وقال لفتيانه اجعلوا بضاعتهم في رحالهم
لعلهم يعرفونها اذا انقلبوا الى اهلهم لعلهم يرجعون يعني يوسف اول بغداي
اولچوب ويرن خدمتكارلرنه ايتدي بغداي ايچون كتوردكلري دراهملرني و
متاعلرني كروچوالرايچنه بله قوك كورمسونلر اولكه انلر اهللرينه قتنه وارنجق
بزم انلره كرامتموزي وتعظيممزي بلالر اكلنوب كرو دونلر فلما رجعوا الى ابيهم
قالوا يا ابانا منع منا الكيل فارسل معنا اخانا نكتل وانا له لحافظون
يعني چون يوسفك قرداشلري دونب اتالري قتنه كلدلر ايتدلر اي اتا دخي بر

كرو واريجق بزه بغداي ويرمكي منع ايلدلر اكر قرداشمز بنياميني بله ايلتمز سوز
دبو حكايتي بر بر خبر ويردلر وايتدلر اي اتا بنياميني بله كوندرركه اول مانع اورتا مز
دن كوترله اكا دخي بزه دخي طعام صتون الاوزكه بزاني تمام سقليوب صايع
المنوب كروطوته كلاوز قال هل امنكم عليه الا كما امنتكم على اخيه من قبل
فالله خير حافظا وهو ارحم الراحمين يعني يعقوب اوغلنلرنه ايتدي بن سزك
اوزركزه امين اولمزم الا يوسف اوزرنه امين اولدغملين بوندن اوكدن يوسف
حقنده دخي بويله ديوب الوب كتدكوزسز بوني سقلمزسز الا قرداشي يوسف سقلدكيبي
سقلرسز حق تعالي يكرك سقليجيدر سزدن اكر سز كلدكوندرجك اولورسم اول
اسريكيجيلرك اسريكيجيدر لطفي برله بو اچلغي بزدن دفع ايده ولما فتحوا متاعهم
وجدوا بضاعتهم ردت اليهم قالوا يا ابانا ما نبغي هذه بضاعتنا ردت
الينا ونمير اهلنا ونحفظ اخانا ونزداد كيل بعير ذلك كيل يسير يعني چون
يوسفك قرداشلري يوكلرن اچدلركه چوالرن بوشلدلر اول ايلتدكلري
سرمايه لريني بغداي اراسنده كرو بولدلر بولركه بيله كلش درلوب اتالرنه كلدلر
ايتدلر اي اتا بزم كلامزده يلان يوق بلكه كه ايلتدوكمز دراهمز بغداي ايچنده
بلدرداولمشي دكلدر بوالا اول ملكك لطفي واكرامي درکه بزه قلدي قرداشمزي
بزمله كوندركه وراوزاهلمز ايچون طعام كتوره وز ويوكمزي دخي زياده قلاوز
وقرداشمزي سقلياوز كه ضرر اولميه بو بزه شمدي ويرلن سهل طعامدر رفيق قرداشمز
له بله وراوزتمام دوتلور دخي زياده اولور وكراني بله ايلتميا وزبزي ديار مصره
كرمكدن منع ايدرلر طعام دخي ويرمزلر بو دلكومز سندن سهل نسنه دربزي
كوندركيده لوم قال لن ارسله معكم حتى تؤتون موثقا من الله لتأتنني به الا
ان يحاط بكم فلما اتوه موثقهم قال الله على ما نقول وكيل يعني يعقوب اوغلنلرنه
ايتدي بن قرداشكز بنياميني سزكله كوندرمزم تاكه بنمله الله تعالي يه بر محكم عهد
المنيجه كه اني البته كرو بكا كتوره سز الا مكر كم سزه بر عذر واقع اوله هيچ بر چاره
كوزاولميه ياخود كلتيكز هلاك اولسز كتوره مكه مانع اوله چونكه اولر الله طرفنده
يمين عهدلا ايدوب عهد وثيق قلدلر يعقوب ايتدي الله تعالي بو دديكمز كلام وعهد
اوزره ناظر وحاضردر بلورچون بولركه بو عهد قلدي ددي بنياميني اوغلن
لريله بله كوندره وقال يا بني لا تدخلوا من باب واحد وادخلوا من ابواب
متفرقة وما اغني عنكم من الله من شيء ان الحكم الا لله عليه توكلت وعليه فليتوكل
المتوكلون ولما دخلوا من حيث امرهم ابوهم ما كان يغني عنهم من الله من شيء
الا حاجة في نفس يعقوب قضيها وانه لذو علم لما علمناه ولكن اكثر الناس
لا يعلمون يعني يعقوب اوغلنلر ايچون يراق يول ديلدي كه مصردن بكا چقلر

يعقوب اولره وصيت قلوب ايتدي اي اوغلانلرم دوكليكز مصره وارب بر قپودن
كرمك وبرسوقاقدن يورمك كرمكدر دخي شهرده يورمكده دخي متفرق اولوب
يورك تاكه سزي جاسوسلردن صنميالر بعضلر ايتدي يعقوب اولرك حسندن
وجمالندن قورقديكه اولره كمسدن ياوز نظر ايرشه زيرا كوز ايرمك حقدر
رسولهم حسنه حسنه كوز ايرمكدن تعويذ قلدي ودخي حق تعالى يعقوبدن خبر
ويروب ايتدي يعقوب اوغلانلرنه وصيت قلد قدنصكره ايتدي بن سزي تفرقه
بيورديغم الله نك تقديرين سزدن منع ايتمك اكمدن كلمز اول نه دلرسه اول اولور
دكلدر حكم وقضا الا الله كدر دلرسه سزه كوز ايرشدره دلرسه صقليا ايرشدرميه
بنم اليشمي وسزك ايشكوزي دخي الله اصمرلدم الله اعتماد قلنلرم ايله كركدركم جميع
اشلرن اكا تفويض ايدهلر چونكه يعقوب اوغلانلري مصره كلدلر اتالري وصيتلرن
طوتب متفرق اولدلرهر قپويه وهر يوله پس يعقوب انلري حذرا تدردوكي
حق تعالىنك قضاسني دفع ايلمز اكر انلره كوز ايرمك مقدرا ولديسه اولير اكنده لك
وقتنده دخي ايرشور ننته كه جمع ايكن ايرشور چونكه مقدرا ولميانه نه جمع اولدقلرنده
ضرر اولور نه تفرقه لرنده ليكن بو دخي يعقوبك كوكلنده بر خطور دي حركته كلدي
اني دله كتوروب سويلدي حق تعالى ايدر تحقيق يعقوب صاحب علمدر شول نسنه
نيكه بز اكا بلدردك اول انرده عالمدر بلوركم متفرق اولمق حق تعالى قضاسني منع
ايلمز ليكن خلقت چوغي بلمزكه انلره ايرشمز الا شولكه حق تعالى مقدر قلدي
ولما دخلوا على يوسف اوى اليه اخاه قال اني انا اخوك فلا تبتئس بما كانوا يعملون
يعني يوسفك قرداشلري كلوب چونكه يوسف اوزرنه كردلر يوسف قرداشي بنيامني كندوبه
ضم ايدوب ايتدي بن شول هلاك اولمش قرداشك يوسفم بل وملول اولمه يوسف
يوسف قلدقلري زحمتلرچون دخي سكا قلد قلري تعييرلرچون پس يوسف كرو اول
قرداشلرني بر كوزكلو مقامه قوندروب انلره انواع طعاملر له وشرابلر له قونقلق
ايلدي چونكه كيجه ايرشدي انلره دوشك كتوردلر يوسف ايله امر ايلدي كه سزدن
ايكي قرداش بر دوشكده ياتسونلر چونكه اون قرداشلر قرداشيله بر دوشكده واردلر
بنيامين يالكز قالدي يوسف ايتدي بونيمله ياتسون يوسف قرداشي بنيامني الوب
كندو دوشكنده بله ياتدي تاكه اناتك ققوسن ققوليه ودخي ديدلركه طعام يندكي
وقت يوسف بيوردي كه هر ايكي قرداش بر سينيه صونسونلر اول وقت دخي بنيامين
يالكز قالوب اغلدي وايتدي اكر بنم دخي قرداشم دري اولسيدي بندخي انوكله
بله صونايدم يوسف اكا ايتدي بني اول قرداشك يرنه طوت انوكچون ملول اولمه
كل بنمله يالي چونكه يوسف قرداشلرني بوريسمه تعظيم واكرامله قونقلدي قرداشلر
كيتمك استدلر بيوردي كه اولرك يوكلرين بغداي اوليه فلما جهزهم بجهازهم

كمشره

جعل السقاية في رحل اخيه ثم اذن مؤذن ايتها العير انكم لسارقون يعني چونكه
يوسف بيوردي انلرك يوكلرنه بغداي اولجوب يوكلن طوتدلر قرداشي آلى قوملچون
حيله ايدوب بيوردي كندونك صوايجدوكي مشربه يي قرداشي بنيامينك
يوكنده كزلدلر اول وقت شريعتده كومش قابدن يمك ايچمك مباح دي شمدي
بو شريعتده حرام اولندي چونكه يوسف وداع ايدوب قرداشلرن كوندردي چقدلر
چونكه بر زبركتدلر يوسف اردلرندن ادم اصلدر ايرشوب چاغردلركاي كاروان
قومي دورك كه سز اوغريلر سز ايرشوب كلن بر بجه قومله يوسفك اوغلي افرايم
ايدي چونكه اول بو كلام اشتدلر بيلري بوكلدي درلودرلو كمانه دوشدلر قالوا واقبلوا
عليهم ماذا تفقدون قالوا نفقد صواع الملك ولمن جاء به حمل بعير وانا به زعيم
يعني يوسفك قرداشلري قرشو واروب ايتدلر ندنسنه طلب ايدرسز اولر ايتدلر
ملكوك صاعي كه ندي اني طلب ايدرز ابن عباس ايدر اول كومشدن صوايچاجك
بر قابدي شول ملكوك رسمنه ودخي استوكلن منادي ايتدي هر كمسه كه اول
صاعي ويره بن ضامندارا ولين بردوه يوكي بغدايه زيرا اول بولنمياجق اولرسه
بن ملك قاتنده متهم اولورم قالوا تالله لقد علمتم ما جئنا لنفسد في الارض وما
كنا سارقين قالوا فما جزاؤه ان كنتم كاذبين قالوا جزاؤه من وجد في رحله فهو جزاؤه
كذلك نجزي الظالمين يعني يوسف قرداشلري ايتدلر والله سز بلورسز كه بز بو مصر
ديارنده فساد ومعصيت اتمكچون كلمدك يا بر كمسنك مالن الدخيانتچون كلمدك بز
اوغريلردن دخي دكلز مصرده اول وقت اوغريلر حقنده اولديكه دوكب تضمين
اتدورهلر اما كنعان يرنده اوغري حكمي اولديكم اوغرلق ايدن ني مالي اوغرلنن كشنه
خذمتكار قلورلردي النخه اكا قوللق ايدردي حكمي اولره تفويض ايدوب يوسفك
ادملري ايتدلر سزك شريعتكزده اوغرلق ايدننك جزاسي ندر اكر سوزكوزده يلان
چقوب صاع سزده بولنه يوسف قرداشلري ايتدلر بزم ال يعقوب سنتي بودركه
هر كيمك كه اوغرليغي بولنه مال اسي اوغريي كندويه قول اته كرك بزاوغريلره
بو يله عقاب ايدرز بولردخي ايتدلر بزدخي بو حكمه راضيز ايتدلر امدي يوكلركزي
اراية لوم فبدأ باوعيتهم قبل وعاء اخيه ثم استخرجها من وعاء اخيه كذلك
كدنا ليوسف ما كان ليأخذ اخاه في دين الملك الا ان يشاء الله نرفع درجات
من نشاء وفوق كل ذي علم عليم يعني منادي باشلدي اول قرداشلرك يوكن
ارادي بنيامينكن اوك تاكه اولر اندن تغرض اكلميلردي كه بونده بر غرض وار
چونكه اولرك يوكلرن ارادلر بولنمدي صكره بنيامينك يوكن ارادلر صاعي اندن
چقردلر چونكه قرداشلري اول حالي كوردلر بيلري اوزلدي متحير قلدي ايتدلر
يا بنيامين نه حالدر بو كه سزك اوجكزدن هيچ بر بلادن قورتلمدق راحيل اوغلنلر

ن خبر ایرشمدی بنیامن اتیدی کرچك دیرسن راحیل اوغلنلرینه سزدن هیچ برنسنه
ایرشمدی اول یوسفه اشلدوکز انی که شمدی بنی دخی اوغرلغه نسبت ایدرسز پس
بس قرداشلری اتیدلر یا اول صاعی سنك یوکوکزه کم قودی بنیامن اتیدی سزك یوکوکزه
دراهمکزی کم قودیسه انی دخی اول قودی قرداشلری انی اشیدوب سکوت اتدلر
حق تعالی ایدر بز یوسفه اشبو حیلهٔ بویله الهام ایدوب کوکلنه برقدق که قرداشی
انکله الیقویا یوسفك قرداشلری دونب کرو مصره واردلر یوسفه اتیدلر کل بزدن
برومزی ﷺ انك یرینه الیقو انی قویی ویر وارسون کتسونکه اتاسی پیر در اول بر
هلاك اولور اوغلنوك فراقندن مبتلا اولمشدر بونکله اکلنور یوسف اتیدی
بوملك مصر حکمنه ایلدکلدر که اوغری کندویه قول ادنه الا الله حکمیله اولور
اسد تعالی بیور رکه بزکمی دلرسوز انك مرتبه سنی بوجه قلوب فضیلتنی زیاده قلورز
که هر علم اتسنك اوزرینه اندن بردخی اعلم وار تا اکادك که غایت حق تعالی ایرشور
زیرا کلی عالملك اعلی اولدر انك علمنه کسنك علمی ایرشمز پس چون یوسف قرداشلری
کوردلرکم ایچلرینه واقع اولدی کندولری بری قلمامجوه عذردلن اوزدب کلام
اندلر قالوا ان یسرق فقد سرق اخ له من قبل فاسرها یوسف فی نفسه ولم
یبدها لهم قال انتم شر مکانا والله اعلم بما تصفون یعنی یوسف قرداشلری اتدلر
اکر بنیامن اوغرلق قلدیسه عیب دکلدر که بوندن اوکدن برقرداشی دخی اوغرلق
ایدبدر یوسف انی ایشدوب کوکلی ایچنده انلره اشتدرمیوب جواب ویروب
اتیدی سزك اشلروکز دخی شرلودر یوسفدن اسد تعالی بلور سزنکه سویلرسز اکا
خفی دکلدر یوسفه اوغرلق اتدی دیدکلری اولدیکه اناسی یعقوبك کوجب
لاوی قتندن کدیجك که لاوی یوسفك دده سی ید رکه اناسی اتاسیدرهم یعقوبك
دایسی ایدی بنه طپردی التوندن برپت واردی یوسفك اناسی اکا اوکرتدیکه
وارده کوك تپنی الاولکه سفرده بزه نفقه کرك اوله انی طرچلنا وز یوسف
اوغلاندی واردی الدی بونکله یوسفی تعیب و تعییر ایدرلردی قالوا یا ایها
العزیز ان له ابا شیخا کبیرا فخذ احدنا مکانه انا نریك من المحسنین قال معاذ
الله ان ناخذ الا من وجدنا متاعنا عنده انا اذا لظالمون یعنی یوسفك قرداشلری
اتیدلر که ای عزیز اول قرداشمزك بر پیر اتاسی وار انوکله کلنور محزون اولدر
ضعیف اولمشدر اول یاوو قلنی اوغلی فراقندن بزدن بریموزی انك یرینه
طوتال که بز سنی کورورزکه اطراف عالمدن کلنه لطف و احسان ایدرسین
بزه دخی احسان ایله یوسف اتیدی بن صغنوریم الله اندنکه صوچسزیری
نکسه یی طوتالم الا اشونی الورزکه متاعمز انك قاتنده بولندی سزك حکموکزی
اوزره اکرانی قویب ایروغمزی الاجق اولورسوز فلما استیاسوا منه خلصوا

نجیا

نجیا قال کبیرهم الم تعلموا ان اباکم قد اخذ علیکم موثقا من الله ومن قبل
ما فرطتم فی یوسف فلن ابرح الارض حتی یاذن لی ابی او یحکم الله لی وهو
خیر الحاکمین یعنی یوسفك قرداشلری بنیامنی الرینه کرمکدن امیدلری کسلدی
کوردلر که الورینه کرمز یوسف قتندن چقوب کلوب برخلوت یره اوترب سوزه
مشغول اولدلر عقل یونندن اولولری ورئیسلری که شمعون ایدی بعضلر اتیدلر یهودا
ایدی انلره اتیدی بلمزمسز که اتاکز سزدن نجه عهد ومیثاق المشدر الله قبلندنکه
التبدرم اوغلنی کرو اکا التسز بوندن اوکدن بز یوسف حقنده عهدیمزی صیوب تقصیرلق
قلدق شمدی کرو اتاکزه وارب نه جواب ویررسز بن مصر یرندن ایرلوب کتمزم
تا اکادکین که اتام بکا دستور ویره یوملکله محاربه قلم قرداشمی الم یا خود اول عادل الک
اعدلی که حق تعالی در حکم ایدوب قرداشمی بکا ویره الم کیدم ارجعوا الی ابیکم فقولوا
یا ابانا ان ابنك سرق وما شهدنا الا بما علمنا وما کنا للغیب حافظین واسئل
القریة التی کنا فیها والعیر التی اقبلنا فیها وانا لصادقون یعنی یوسف قرداشلرنه
اتیدی سزم چاره اندن ارتق یوقدر دونك اتاکز قاتنه وارك واکا خبر ویرك
دیك که بدرستی بنیامن ملکوك صاعن اوغرلدی بز سکا اشول کوردکومز نسنه دن
طانقلق ویررز که ایردلر انك یوکندن چقردلر انی کوردك اما اوغرلدوغن بز کورمدك
اما اولرانی اوغرلغه نسبت قلدلر الی قودلر سنك حکمك اوزرنه اکر سزه انلر محبوب
شبهه ایدرسه دیك که ای اتا اکر بزه سنك شبهك وارسه اول کویی اهلنه صور که
انلرك ایچنده یوکمز ارادلر دخی اول کاروان اهلنه صورکه کنعاندن بزمله بله ایدی
بز قولمزده صادقز خلافمز یوقدر چون یوسف قرداشلرنه بوتلقینی ویردی اولر بنیامنی
انده قویب اتالری قاتنه کلدلر شویله یوسف تلقین اتدی ایدی خبر ویردلر قال بل
سولت لکم انفسکم امرا فصبر جمیل عسی الله ان یاتینی بهم جمیعا انه هو العلیم الحکیم
یعنی یعقوب اوغلنلرینه اتیدی دکلدر بو الا سزك نفسکز سزه تسویل ایدوب بو اشی
خوش کوسترمشدر اشلرسز کوکلکوزه لذت ویروب پس بنم اوزرمه چاره کورکلو
صبر ایتمکدر که جزع ایدوب کمسیه شکایت قلمیم اولکه حق تعالی یوسفی و یهودایی
و بنیامینی کلیسنی کرو بکا اولاشدوره که الله تعالی انلرك حالنه تنداید وکن بلور علیمدر
وانلری فصل بر له بندن یکا رد اتمکده حکیمدر حکم ایلیه وتولی عنهم وقال یا اسفی
علی یوسف وابیضت عیناه من الحزن فهو کظیم یعنی یعقوب اوغلنلرندن اعراض
ایدوب خلوتته کیروب اتیدی وای بنم غصهلرومه وحسرتلرومه یوسف اوزره
اول دکلو فراق وحسرت واغلمق حاصل اولدی کم اکی کوزلرینك نوری صوغلدی
اغزدی کوزسز اولدی کوکلی غصه ایله طولدی هیچ بر کمسه حزننی اظهار ایدوب
شکایت قلمزدی قالوا تالله تفتؤ تذکر یوسف حتی تکون حرضا او تکون من الهالکین

قال انما اشكو بثي وحزني الى الله واعلم من الله ما لا تعلمون يعني يعقوب اوغلنلرينه جواب
اتالرينك اول فراقله واغلدوغن كوردلر ايتدلر اي اتاسي زايل اولميوب يوسفي
دايم اكرسين واترسين بو فراقله اتوكي ايدوب قودبيرسن عقلك دخي قلما يسر
يا خود كندوكي اولدرسين يعقوب ايتدي اي اوغلنلرم بكا اري سوزله طعن
ايدوب سويلك كه بن شكايتمي سزه قلمزم كندو غصمي وفراقمي الله عرض ايدرم كه حالمي
بلور بكا الله قبلندن علم حاصل اولشدر كه بن اني بلورم سز بلمزسز كه يوسف دريدر
زيرا يوسفك كوردوكي دوشدنكه يلدزلر له اي كون اكا سجده قلمشدي انوك
تحقيقي اومب اكا منتظر اولمشدي بلوردي كه پيغمبرلرك دوشي باطل اولمز
وبعضلر ايتدلر يعقوب ملك الموتي دوشنده كورب صوردي كه يوسفك روحني
قبض اتدكمي ايتدي قبض اتمدم هنوز يوسف دريدر اندن بلوردي كه يوسف صاغ
دريا بني اذهبوا فتحسسوا من يوسف واخيه ولا تيأسوا من روح الله انه لا
ييأس من روح الله الا القوم الكافرون يعني يعقوب اوغلنلرينه ايتدي اي
اوغلنلرم كرو مصره وارك يوسفدن وقرداشي بنيامندن خبر طلب ايلك اولكه
بر بشارت خبر يله كلهسز اوغلنلري ايتدلر اي اتا بنيامين ديرسك نه قدر كركسه انكچون
جهد ايدرلوم اما يوسفچون ديرسك اولمش يوسفي بز اولولر ارا سنده نيجه طلب ايدرلم
يعقوب اوله ايتدي الله تعالينك رحمتندن اميذكزي قطع اتمك بدرسني الله تعالى
رحمتندن اميذي كسمك وهم دخي كسمز الا اولر كم حق تعالينك رحمتنه كافر اولدلر
كه توحيددن اعراض قلدلر چون يعقوب اوغلنلري اتالرندن بو خبري اشتدلر
سفر براغن قلوب كرو مصره كتدلر فلما دخلوا عليه قالوا يا ايها العزيز مسنا و
اهلنا الضر وجئنا ببضاعة مزجاة فاوف لنا الكيل وتصدق علينا ان الله
يجزي المتصدقين يعني چون يوسفك قرداشلري كنعاندن كرو مصره واردلر واب
يوسف اوزرينه كردلر وايتدلر اي عزيز بزه واهلمزه قتي احلق واقع اولدي كه بر سهل
قيمتسز متاعله كلدك بزدن اني قبول ايدوب بزه بوجون بوكلو ومزي تمام اولچي وير
اسكوزي يكيه جور مهاسز متاعمزي قيمته طوت بزه احسان ايدوب تصدق
ايلدليكي ايوسندن اولمز سلوسندن دخي اولميه كه الله تعالى صدقه واحسان
اهلنه كوركلو عوضلر وثوابلر ويرجيد رچون اولر اول خبري سويلدلر يوسف
ايتدي بزم خزينمزده بر دفتر واقع اولمشي عبري دلنجه هيچ اني بزدن كمسه وارمدركه
ايوا وقيه يهود الجچون ايتدلر بو كوركلو بزه دخي اوقر يوسف دخي كيرو بچقردي
يهودانك النه ويردلر يهودا اجوب بقدي كوردي كه كندونك خطي دركه يوسف
صتدقلري وقت حجت يازب مالك بن دعره ويردلر يهودا اني كوربجك لوني
متغير اولدي ايتدي بزم بر قولمز واردي قيوله كوردركن صادق بوني اول وقت

انك بني اوزره حجت يازب ويردك ايدي يوسف ايتدي يالان سويلدوكز
اول صتدوغكز قول دكلدي ازاد ايدي سز اكا ظلم ايدوب صتدوكز جلادة امر
ايلديكه بولرك كليسنك بو نيلرن اورقرداشلري فرياد ايلدلر مدد دلدلر زار بليغله
يلوارددلركه اكر بزي اسركمزسك اتامز پير وضعيف اسركه كلكه بر اوغلاني اوزرنه
بو نجه يلدر فراق ايدوب حزنلكوز ياشي دوكراكر بوكلي اوغلنلرني هلاك ايدرجك
اولرسك انك حالي نته اوله چون بولر بويله تضرع قلدلر يوسف دلديكه كندوني
اظهار ايدوب اولره بر سرور ايرشدره قال هل علمتم ما فعلتم بيوسف واخيه
اذ انتم جاهلون يعني يوسف انلره ايتدي هيچ بلورمسز يوسفله قرداشنه نه ايش
قلدكز كه جاهللردن اولدكز كه بيكتلكي عصيانه ضرع ايدوب عاصيلردن اولدكوز
سز حالكوزي كزلرسكزنه وار بزم بزم صاعمز واركه هپ تفصيلله نه قلدوغكوزي
خبر ويرر يوسف بيوردي اول صاعي كتوردلر يوسف اني النه الوب بر كز قاقدي
اول صاع چكردي دوندي يوسف اولره ايتدي هيچ بلورمسزكه بو صاع نه درديير
اولر ايتدلر ملك بلوربز بلمزر يوسف ايتدي بو صاع ديركه يا ملك اشبو قومكه كلوب
سنك اوكوكده دورمشلردر هيچ سنك قانكه بولرجلبي بلا بني قوم بر دخي كلمشدر
اولراني اشيدوب باش اشغه برقدلر اعضالري درتمكه باشلدي يوسف اول
صاعي بر دخي ققدي كرو چكردي ايتدي بو صاع ايدركه اول اوغلانكه بولر صاتدلر
كندولرك قرداشلري ايدي شمدي اول يوسف دريدر اما اول اتاسندن و
اتاسي اندن اراق دوشمشدر وبر كز دخي ققدي كرو چكردي يوسف ايتدي بو
صاع ايدركه هيچ يريوزنده بولرجلبي قرداشلرنه جفا قلمش قوم بو قدر اولك
بير اتاسنه دخي غصه ايرشمدي الا بولردن ايرشدي درد بجي كرة كرو ققدي
صاع اوازويردي يوسف ايتدي بو صاع ايدركه بو دوكلا برانادن دوغمش
قرداشلردر اما بولرك ايكي بجي قرداشلري كه يوسفله بنيامندر اولر ايرقانادندر
اول يوسف اتالري قاتنده سوكلو اولدوغن كتوردلر اكا حسد ايدوب اتاسندن
ايردلر الوب اني قيويه برقدلر اكا جفالر ايدوب كوكلكن چقردلر اول كوكلكي اوغلا
قانننه بولشدورب اتالرنه الوب قورد يدي ديو خبر ويردلر اندنصكره قيو
دن مالك بن دعره چقربجق كلدلر بزم قاجقودر قولمزديو مالكه صتدلر بها سي
الوب اولشدلر اول وقتدن برو اول كناه اوزره مصر اولب طوردلر هيچ اندن
توبه واستغفار قلمدلر امدي اي ملك عزيز بولرك اول فعللرينه لايق جزالري
بنيه ايلكل يوسف جلادله بيوردي طورلك بولرك الكرن وايقلرن كسك بو
قرداشلري كندولرك النادن وايا غندن اميذ كسوب كندولره هلاك اولوجي حاضر
كوردلر يوزلرين يره قويب تضرع برله اغلدلر ايتدلر يا ملك الله دن قورق

بن ترحم ايلمزسك باري اول بيرا اتامزي اسركه مرحمت قل بو بچه اوغلنی هلاك
ايدوب انك بغرنی طوغرمه يوسف سكوت اتدي يهودا دونب قرداشلرنه ايتدي
بن سزي بو اشدن منع ايدوب ديدم حتی اشبو ايشي اشلمك كر بر كون بو ايش فاش
اولب فضاحت حاصل اولور بنم بو سوزمه اويمادكز بلكه بنمله خصومت
قلدكز يوسف بولري اول حالده زبون كوروب ترله اغلرديكه طونني كوز ياشيله
اصلتدي طاقت كتورميوب يوزندن برده كتوردي و ايتدي باشكزي يوقرو
قالدروب نظر ايلك اكر توبه ايدجك اولورسكز سزي عفو ايدهيم وصوچكزي
اول بيره باغشليايم بولر باشلرن يوقرو كوتروب نظر قلدلر يوسفي كوروب ايتدلر
بو يوسف اوله كوكلرندن شبهه رفع اولمايجون اكا صور ديلرنته كم حق تعالی خبر ويردي
قالوا ائنك لانت يوسف قال انا يوسف وهذا اخي قد من الله علينا انه
من يتق ويصبر فان الله لا يضيع اجر المحسنين يعني يوسفك قرداشلري
ايتدلر حقيقت سن يوسف مسين يوسف ايتدي بن يوسفم بو قرداشمدر حق
بزه فضل واحسان ايلدي صبرله تحقيق هر كم الله تعالی دن قورقدي الله عاصي
اولمدي وحكم اولنان بلايه صبر ايلدي اول اهل احساندن اولور بدرستی
الله تعالی محسنلرك اجرني دنياده واخرتده ضايع اتمز قالوا تالله لقد اثرك
الله علينا وان كنا لخاطئين قال لا تثريب عليكم اليوم يغفر الله لكم وهو
ارحم الراحمين يعني يوسفك قرداشلري چون يوسفی بلدلر ندامت ايدوب
اوتندلر وايتدي والله حق تعالی سني بزم اوزرمزه اختيار قلدي بز سكا قلدوغمز
اشلرله الله عاصي اولدق بزم صوچمزي عفو ايليه كه سن كريم سين يوسف ايتدي
ملوك اولماك سزك اوزروكزه اندن اوترو ملامت وتعيير يوق بو كون سز
بنم طرفمدن معذور ومغفورسز الله تعالی فضليله سزي يارلغيه وصوچكزي
عفو ايليه كه ارحم الراحمين اولدر پس يوسف دلدیكه اتاسيله كندو اراسنده
كی فراقی دخی حق تعالی دستوريله وصاله دوندره قصد اتديكه قرداشلري
بشارتله كوندره اتاسنه كوندره نتكم اول حزن وفراق كوكلكني التوب انی غصيه
مبتلا قلدلر بو كز بشارت ووصال كوكلكن التوب حزنني دفع ايدوب سروره
اولشدوره اذهبوا بقميصي هذا فالقوه علی وجه ابي يات بصيرا واتوني باهلكم
اجمعين يعني يوسف قرداشلرنه كوكلكن ويروب ايتدي اي قرداشلرم الوب بو
كوكلكي التك اتامك يوزي اوزرنه قوك كه كوزلرينك كوروكلكي كرو
اوركي كي اوله زيرا اول كوكلك جنتدن كلمشديكه جبرائيل اول ني ابراهيمه كيوردي
اول وقتكه اوده اتلدي اوداكا صوق اولدي اندنصكره اسحاقه قلدي
اسحاقدن يعقوبه قالدي يعقوب برهيكل دوزب اول كوكلكي انك ايچنه قويب

يوسفك

يوسفك بونينه اصمشدي قيوبه برقد قلرنده دخی بله ايدي كه جبرائيل كلوب هيكلده
چقروب فيتوا ايچندن يوسفه كيوردي اول وقتدن برو انوكله بله ايدي زيرا جنت
طوننداسكماك يوقدر پس يوسف چون كوكلكي قرداشلرينه ويردي كه الوب كيدهلر
اولر بري بري اراسنده اختلاف ده دشدلر اول ديكه كوكلكي بن التورم بو ايتدي
بن التورم يوسف ايتدي اول حزن وفراق كوكلكي كم التديسه بشارت كوكلكي دخی
اول التسون يهودا ايتدي اول قانه بولشمش كوكلكي بن التدم اكا قورت يدی ديو خبر
ويردم بوكون بو خبري دخی بن التين كه يوسف دريدر تاكه بو تقصير بر قدم بو دفعه
انی فرجه اولشدرين پس يوسف قرداشلرينك هر برنه هديه لر ويبتلر ودوه لر ويروب
كوندردي وايتدي هيچ بركوز بزم المزدن انه قلماك كلی اهلكوزله كلوك اولر
سرورله مصردن چقوب كنعانه توجه قلدلر يعقوب كنعانده يوسفك كوكلكي
قفوسن طويدي ولما فصلت العير قال ابوهم اني لاجد ريح يوسف لولا ان
تفندون قالوا تالله انك لفي ضلالك القديم يعني چون كاروان مصردن ايركده
كنعانه سكز كونلك يرقليجق حق تعالی دستوريله بر يل چقوب اول كوكلكك قفوسن
يعقوبه ايرشدردي چون يعقوب كوكلكك قفوسن دويدي اوغلنلرنك اوغللري
تانندن اوتوردي يعقوب ايتدي اي اوغللر بن يوسفك قفوسن دويدم كه كلوب
مشامه ايرشدي اكر سز بنی تعيير ايدوب جاهل وزوال العقله نسبت اتمز سكوز
اوغلی اوغلنلري اكا ايشيدوب ديدلر كه والله تحقيق سن دخی اول كی محبت ايچنده
قالمشسن عقلك اكسلمش سوزك دخی قرشمشدر بز ديدكوك بلمزسن قنده هلاك
اولمش يوسف دخی اومرسن كه كوره سين چون اوغلنلر يعقوبه تعيير وتوبيخ برله
سويلدلر يعقوب كرو ساكن اولدي چون برقاچ كون كچدي اوغلنلري كلوب ايرشدي
فلما ان جاء البشير القيه علی وجهه فارتد بصيرا قال الم اقل لكم اني اعلم من الله
ما لا تعلمون يعني چون اوغلی يهودا كلوب اتاسنه كوكلكي يوزي اوزره قودي
اول ساعت كوزلري اچلدي دونب يعقوب اوغلنلرنه ايتدي بن سزه ديدم می كه
بن الله تعالی جهتندن نسنه بلورمكه سز انی بلمزسز بن بلوردمكه يوسف دريدر
اما سز ديردكز كه اول هلاك اولمشدر قالوا يا ابانا استغفر لنا ذنوبنا
انا كنا خاطئين قال سوف استغفر لكم ربي انه هو الغفور الرحيم يعني اوغلنلري
عذر ايدوب اتالرنه ايتدلر اي اتا بز سنك حقكده صوچلو وكناه كار زخطا
اشليوب عاصي اولمشوز الله دن مغفرت دليو ويرسن وهم سن دخی بزدن عفو
ايدوب راضي اولاسن كه حق تعالی دخی اول سببدن بزه مغفرت عطا قله اتالري
ايتدي صبر ايدك تيز اولاكه بن سزو كيچون الله تعالی دن مغفرت دليم كه بنم ربم
غفوردر توبه قلنلري يارلغر رحيمدر اسركر پس يعقوب اوغلنلرنه مغفرت طلب

اتمكي تاخير ايلدي اكا دك كه مصره كيره لر جمعه كيجه سي سحر وقتنده انلر ويكجون مغفرت
طلب ايره بس اوغلنلري ارتحال براغي ايدوب كلي اهل بيتيله نقدر كه كنعانده
ال يعقوب وارسه رختلريله وطوارلريله كنعاندن كوچوب مصره توجه قلدلر
بس يعقوب جون اوغلنلريله مصره يقين واردلر يوسفه خبر ايرشدي يوسف
مصرا بجنده ندا قلدردي كه اولوكجي عالم وجاهل غني وفقير جميع استقباله جقلر
وكندو دخي ملكانه زينت سلطنتيله كلي خدم وحشم بله اتاسنه استقباله قلدلر
فلما دخلوا على يوسف اوى اليه ابويه وقال ادخلوا مصر ان شاء الله امنين
ورفع ابويه على العرش وخروا له سجدا وقال يا ابت هذا تاويل رؤياي من
قبل قد جعلها ربي حقا وقد احسن بي اذ اخرجني من السجن وجاء بكم من البدو من
بعد ان نزغ الشيطان بيني وبين اخوتي ان ربي لطيف لما يشاء انه هو العليم
الحكيم يعني جون يعقوب اهل بيتيله يوسفه ايرشوب بولشدلر يوسف اتاسنه و
اناسنه اكرام ايدوب كندويه ضم ايلدي وايتدي اي اتاكز مصره انشاء الله
شمدن كرو احلقدن وحزندن امين اولاسز فوقوفو كلي مرتفع اوله جون عزت
واكرامله مصره كردلر يوسف اتاسني تختنه جقردي صاغ يانته اوتردي وخالته
سي كه اناسي يرنده اتا سنوك حلاليدي انى صول يانته كجوردي اول برقرداشلري
قرشوسنه كلوب تحيت ايدوب اكا سجده قلدلر زيرا عادت اول وقت اولديكه
مجي بجيلر اولوله تحيت قلمق دلسه سجده ايدرلردي جون اول وقت يوسف
اتاسي واناسي يوسفه سجده قلدلر يوسف ايتدي اي اتا اشبو سجده اول كوردوكم
دوشك تاويلي اولجقدر كه ربم انى تصديق ايلدي اهل تفسيردن بعضلر ديدلركم
يوسف دوش كوردكندن يدي يا شنده ايدي تحقيق قرق يا شنده واقع اولدي
اندن يوسف كندويه حق تعالينك عطالريني ذكر ايدوب ايتدي بنم ربم بكا
احسان قلدي بني زنداندن جقردي وسزي كنعان برتيه سندن صاغلق وسلا
لغله كتوردي شونده نصكره كه شيطان بنمله قرداشلرم ارا سنده اغوا قلوب
فساده برقدي بنم ربمك جميع افعالي لطيفدر كه دلرسه طاغدر دلرسه جمع ايدر
اسه تعالى عليمدر قرداشلرم نه اشلدكلرين بلور ودخي حكيمدر حكم ايدر بنم ارامسده
واتام وقرداشلرم ارا سنده فراغ كوتروب وصال ميسر قلدي كندونك لطفيله
وفضليله . بس جون يوسف كوردي كه جمله مقاصدي يرينه كلدي اولدخي باقي
اولسر دكل حيات فانيه ترك ايدوب حيات باقيه طلب قلدي سعادت سرمديا بجنده
رب قد اتيتني من الملك وعلمتني من تاويل الاحاديث فاطر السموات والارض
انت وليي في الدنيا والاخرة توفني مسلما والحقني بالصالحين يعني يوسف
ايتدي اي بنم ربم بدرستي بكا مصر ديارنك ملكني ويردك ودشلري تعبير قلمق

علي بكا بلدردك اي كوكلري ويرلري برادن بنم ولي نعمتم سنسين دنياده دخي اخرتده
دخي بو كلي عطالرسندندر سندن نيه اول عطاي دلرم كه بني اخلاصله توحيد
اوزره اولدره سين وصالحلر زمره سنه اولشدوره سين كه اتالرم وددهلرم
دركه سن انلري رسالتله قوللروكه كوندردك ذلك من انباء الغيب نوحيه
اليك وما كنت لديهم اذ اجمعوا امرهم وهم يمكرون وما اكثر الناس ولو
حرصت بمؤمنين يعني حق تعالى جون يوسف قصه سين تمام رسولنه خبر ويردي
اندنصكره بيوردي كه يا محمد بو سكا جبرائيل كوندردب خبر ويردوكمز قضيه
اول غيب خبرلرندندر كه سكا وحيله بلدردك كه جبرائيل واربسنك
اوزركا وقدي سن يوسف قرداشلرينك قتنده حاضر دكلدك اول وقتكه انلر
اتفاق ايدوب يوسفي قيويه برقدلر يا جقلوب صاندلر ويوسفه درلو درلو
مكر وحيله لر قلدلر بونى سن خبر ويردوكك بنتونسكا دليلدر تاكه اهل مكه ايني
اشيدوب ايمانه كلالر اما بو خلقك جوغي ايمانه كلورد كلدر نقدر سن
حريص دخي اولرسك كه اولر ايمانه كلالر زيرا اوله كه علم سابقده بز كفر تقدير
قلدق اولر ايمانه لايق دكلدر در ايمانه كلمزلر وما تسالهم عليه من اجر ان هو
الا ذكر للعالمين يعني حق تعالى بيوردكه يا محمد سن ايمان اوزره انلري دعوت
قلمغه انلردن اجر ومزد استمزسين كه اولرسكا اجابت قلما مقدن ضرر اولاسن
بر دعوتدر برينه كتور قبول اتمدكلرينه قيرمه كه اولرسنك رزقكدن نسنه نقص
اتمزلر سكا رزق الله تعالى قتنده در و بو سكا اندرلن قران دكلدر الا وعظ و
نصيحت دركم بو عالم اهلنه كم جن انسدر اوكتلنه شركي ترك ايدوب توحيد
دوتنه سعادت سرمدي اولور اكا التفات قليوب كفر اختيار قلنلره شقاو
ابدي اولور وكاين من اية في السموات والارض يمرون عليها وهم عنها معرضون
وما يؤمن اكثرهم بالله الا وهم مشركون يعني حق تعالى بيوردكه يا محمد اي
بجه علامتكه كوكلر ويرلر بزم ملكومزه دلالت قلورلر وكون وهواده بولنلر
وبغمورلر وييلر اسمك ورعد وبرق كبي ويرلرده دخي بو عجايب مصنوعات
كه وجوده كلوب بردلمشدر كلي بزم وحدانيتمزه دلالت قلجيدربولر اول مصنوعاته
نظر ايدوب فكر اتمزلركه انى اكليلر اجلرندن ايمانه رغبت قويه بولرك جوغي
اقرار ايدوب ديرلركه بزم خالقمز وبرلرك كوكلرك خالق الله تعالى در بونسنده ايمانلري
وار كرو بونكله دوربن الله تعالى به صنملري شريك قترلر بعضي نسنه ده تصديق ايدرلر
وبعضنده تكذيب ايدرلر افامنوا ان تاتيهم غاشية من عذاب الله او
تاتيهم الساعة بغتة وهم لا يشعرون يعني حق تعالى اولره تهديد ايدوب بيورر
يا محمد اهل مكه امين مي اولورلر اندن كه دنياده اوله حق تعالينك عذابندن

بر پاره عذاب اولري كلوب قپلیدنتکم اولردن اللرو كي امثلري واقع اولب
ايلدي ياخود اكثوزين اولرق قيامت كوني كلدا انلرك هيچ خبري اولميه اولنـ
وعده اولنان ابدي عذابلر واقع اولا لرهيچ خلاصلرينه رجا اولميه قل هذه
سبيلي ادعوا الى الله على بصيرة انا ومن اتبعني وسبحان الله وما انا من المشركين
يعني حق تعالى بيوردي كه يا محمد مكه كافرلرينه ديكه اشبو ملت اسلام بنم طريقمدر
بن بر دعوت قلوب بو خلقي شركدن توحيده وكفردن ايمانه وايماندن يقينه وكناه
معصيتدن طاعته ومخالفتدن موافقته دعوت ايدرم قنده رجيم وحقيقت اوزره
كه بندخي وبنم دينمده بكا متابعت قلنلر دخي كلي نصيرت وحقيقت ويقين اوزره
درلكم شركلري وكانلري بوقدر [illegible] تنزيه ايدرز الله اندنكه انك شريكي اوله
اول عالي ومقدسدر شركدن ودخي بن انلرك دينينده بله شريك دكولم ومكه كافرلري
ديدلركه رسول اولي ايله كركدي كه فرشته لردن اولايدي ادمدن اولميايدي
پس الله تعالى بو ايتي اندردي كه وما ارسلنا من قبلك الا رجالا نوحي اليهم من اهل
القرى افلم يسيروا في الارض فينظروا كيف كان عاقبة الذين من قبلهم ولدار
الاخرة خير للذين اتقوا افلا تعقلون يعني حق تعالى بيوردركه يا محمد بز سندن ايلرو
رسوللر كوندردمك الا كلي ادميلردن كوندردك هيچ بري فرشته دكلدي بز اولره
وحي ايدردك اولر دخي اول كوندردكمز قرى اهلندن [illegible] كرو كندو قبيله
لرندن ايدي بولر يوريوب زمين يوزنده نظر ايتمزلرمي كوره لر بر عبرت الا لركه
اول كندولردن ايلرو تكذيب ايدوب انكار قلنلرك عاقبتي نيجه ايدي شويدي
نيجه هلاك اولدلر وديارلري نيجه خراب قالدي تحقيق ديار اخرت خيرلودر بقا
يوزندن وتمتع يونندن كه اول جنتدر شول كمسنه لركه شركدن صاقندلر والله
برليوب اكا اطاعت قلدلر بر فكر ايدوب اكلمزلرمي بولركم اخرت باقيدر دنيا
فانيدر فاني باقي اوزرينه تمام خود لابددركه اول فانيدن افضل اوله پس نتردركه
بولر فانيه باقي اوزره اختيار ايدرلر حتى اذا استيأس الرسل وظنوا انهم قد
كذبوا جاءهم نصرنا فنجي من نشاء ولا يرد بأسنا عن القوم المجرمين يعني يا محمد
سندن ايلرو بز هيچ بر رسول كوندرمدك الا بزم نصرتمز انلره تاخير اولندي
اكلندي تاكه اولر اول قوملرينك انلره اجابت ايدوب ايمانه كلمكلكلرندن
اميذ كسدلر اول قوملري دخي ايله ظن اتدلركه رسوللري انلره وعده قلوب
عذابله قورقتدقلري نسنه بله اندر ودخي بو نصرت وظفر اول رسوللره بزدن
برز جمكله ايله ظن اتدلركه اول ايمانه كلمنلركوو رجوع ايدوب انلري تكذيب
ايدنلر بولر بو صالح ايجند ايكن اكسوزين نصرمز وظفرمز انلره ايرشديكه قوم
لرن هلاك ايدوب انلره وانلره ايمان كتورنلره نجات ويروب فضلمزله قورتردق

زيرا

زيرا بزم عذابمز ديناده واخرتده مجرم وكافر قومدن اراق اولمز اولردن عذابمز
كمه دوندرمز لقد كان في قصصهم عبرة لاولي الالباب ما كان حديثا
يفترى ولكن تصديق الذي بين يديه وتفصيل كل شيء وهدى ورحمة لقوم
يؤمنون يعني حق تعالى بيوردركه تحقيق بز يوسفك وقرداشلرينك واتالرينك
قصه لرين ذكر اتمكده عبرت وار شول كه عقل اسيلريدر پس حق تعالى بيوردي كه
بو كلام كلام الله در كذب دكل مخلوق دزكوني دكل حقدر كندودن ايلرو كلن
كتابلريكه توريت وانجيل وزبوردر اولري تصديق ايجيدركه كلي حق كلام الله
در ودخي بو كتاب حلالي وحرامي بيان قلجيدر افعاله واقواله دخي وضلالت
طريقندن هدايت يولنه حكيجيدر ودخي نعمت عظيمدر شول كمسنه لره كه ايمان واردر
اشيدوب امرينه امتثال ايدرلر وانوكله عمل قلوب اكي جهانده سعادت بولورلر

سورة الرعد وهي خمس واربعون اية بسم الله الرحمن الرحيم

المر ابن عباس رضي الله عنه ايدر بونك معنيسي ديك اولوركم بن اول الله كه
عرشدن ثرايه دكين بوانكك اراسنده نه وارسه بن بلورم وكوروم بوخلايق
كوريدكلري وبلمدكلري نسنه لركلي بكا ظاهردر خفي دكل بعضلر ايتديلر بو قسمدر
الله تعالى بونكله قسم ايدر الف الله اشارتدر لام جبرائيله اشارتدر ميم محمده اشارتدر
زي قرانه اشارتدر يعني اول الله حقيچون كه جبرائيل محمده كوندردي تلك ايات
الكتاب والذي انزل اليك من ربك الحق ولكن اكثر الناس لا يؤمنون يعني حق
تعالى بيوردركه يا محمد اول كتابلركه قراندن اوكدن اندي واول قرانكه سكا انكدن
كوندرلدي واول دلايل وحجتلر كه اثبات وحدانيت ايچون قراندن اولت
اندرلديكه ودخي اول نسنه لركه جبرائيل كلوب سنك اوزركه اوقدي ربكدن
سكا وحي اولندي كلي حقدر كركدر سز انوكله عمل ايدوب كركدركم انك احكامنه
متابعت قلاسز كم ليكن بو مكه اهلي اكا تصديق قلمزلركه اول كلام حقدر اكا
انكار ايدرلر بوندنصكره دوبت اول دلايلي ذكر ايلديكه اول خالقه تصديق
واجب قلور عقل اولب ادراك ايدنلره الله الذي رفع السموات بغير عمد ترونها
ثم استوى على العرش وسخر الشمس والقمر كل يجري لاجل مسمى يدبر الامر يفصل
الايات لعلكم بلقاء ربكم توقنون يعني اول الله دركم كوكلري يرتدي بوجه لكله
واولوغله شويله كه كورسن هيچ دركي يوق ليكن انك دركي حق تعالى نك
قدرتيدركه يرلري وكوكلري طوترر اولدر [illegible] كوكلري برتدي مستولي ولدي
عرشن اوزره حكمله بونك بياني كچدي ودخي ايله كونشي مسخر قلدي ادم اوغلنلري
كه كونشي كوندزين روشنلك ويره اي كيجه روشنلك ويره تا كه اول
شغله ايله مصلحتلرن قيوره لر ويولدن اكليالر بو ايله كون هر بري فلكلرنده

سیر ایدرلر اجل معلومه دکین کہ اندن اوته تجاوز قلمزلر هر برینك منزللری
واردرکه کونده برمنزلده دوغر برمنزلده دولنور یا منزللرینك غایتنه ایرشنجه قصلمقده
واوزمقده ودخی الله تعالی حکم ایدر جمیع امور عبادتله فرشتلر اندرر رسوللرینه وحیله
قرآن ابجده علامتلر بیان قلور واحکامی تحقیق ایدر اولکه سزلر انکلیوب بعث
کوننده ملاقی اولسرسز وهو الذی مدّ الارض وجعل فیها رواسی وانهارا ومن
کل الثمرات جعل فیها زوجین اثنین ان فی ذلك لآیات لقوم یتفکرون یعنی اول
الله درکم اولکم یری کعبه نك التندن دوشدی صو اوزره اما شول کمی چلقنور
کبی هر طرفه چلقنوب میل ایدردی بوجهه طاغلری یراد برلری انوکله مخلوب
محکم قلدی قرار دوتب دولندی قوللر مصلحتیچون که انك اوزرنده وطن دوتلر
برقاچ کون عمر مقدر تمام اولنجه دخی داغلرده واوالرده ارمقلر وبیکارلر اقتدی
کمی طتلو وکمی اجی کمی اتشی وکمی صوق قوللر مصلحتیچون ودخی انواع یمشلر بتردی هم
برنه بردرلو شکل وبردرلو لذت ویردیکه برنده کی برنده یوق کمی طتلو وکمی اکشی هم
یاشی وار هم قروسی وار بعض وقت یاشی ینور وبعضی وقت قروسی ینور وحیواندن
دخی جفت جفت یراتدی هم ارکك وهم دشی ودخی کیجه ایله کوندز یراتدی فجی کیجه
کلسه قراکوسیله کوندزی بورر انك اوزرنه غالب اولور وچن کوندز کلسه
روشنلغیله کیجه قراکوسی اوزرنه غالب اولور انی بورر بدرستی اشبو ذکر اتدوکمز
نسنلرده برهانلر ودلیللر وار حق تعالینك برلکنی اثبات قلمغه شول قومیچون که انلر
بو صنایعه باقب صانعك قدرتنی اکالرده انك واحدلغی صفتنه اقرار ایده لر
وفی الارض قطع متجاورات وجنات من اعناب وزرع ونخیل صنوان وغیر
صنوان یسقی بماء واحد ونفضّل بعضها علی بعض فی الاکل ان فی ذلك لآیات
لقوم یعقلون یعنی حق تعالی بیوررکه بز بو یرلری یراتدق انواع اوزره بعض یر
وارکه چورا قدر نسنه بتمز بعض یر وارکه انك طپراغی طتلو اری بعض یر وارکه
طشلو قوملو وبعض یر وارکه یومشاق لطیف حال بودرکه یری برینك
یانندن اولشوق برنه نه اکرلرسه بتر برنده بتمز کمی عمارت کمی خراب کمی بایر ودخی
بستانلر یراتدقکه ابجده اوزملر ویمشلر بتورر وورز دخی اکینلرکه انلرك ابجده
درلو درلو دانه لر بتورورز ودخی خرما اغجلری کمی یالکز یرده بتمشی کمی بر یرده
جمع اولمش مکینوك اوزدکی بربداق ایکی یا اوج اوز یوب کتمشی وبو یمشلرکه
بر یرده بتر هر برینك لونی وشکلی ولذتی مختلف بری برینه بکزمز واغاجلرینك
دخی شکلی وقابی مختلف حال بودرکه بر طپراقدن بتر وبر صو ایله صوارلر صو بشکل
وقزل وصاری وکل طپراق دخی بر رنك اوزره اکر بو یمشلرك دادی ولذتی
ورنکی مختلف اولدوغی صو ایله طپراقدن اولسه البته واجب اولوردیکه بر بانجه

ابجده بتن یمشلرك کلی دادی ورنکی براولوردی پس معلوم مدرکه اول تبندن نه
صونك جزی وارکه بتوردوکی نه در بو کلی اول لطیف وخبیر صنعیدرکه قدرتله
بو اختلاف اوزره وجوده کتوررتاکه عقلی اولنلر اندن اکلیلرکه اول صانع واحد
درقادردر ندلرسه اشلر هر براشده انك عجزی یوقدر پس بو کلی ذکر اولنان
حق تعالینك وحدانیتنه وکمال قدرتنه دلیل وبرهاندر تفکر ایدوب بونی شول قوم
اکلرکه عقلی وادراکی وار وکفری وشرکی ترك ایدوب کوکلنده یقین حاصل ایدوب
انکاری دلندن کیدرب وان تعجب فعجب قولهم ائذا کنا ترابا ائنا لفی خلق جدید
اولئك الذین کفروا بربهم واولئك الاغلال فی اعناقهم واولئك اصحاب النار
هم فیها خالدون یعنی یا محمد مکه اهلنوك سنی تکذیب قلدقلرن الله تعالیه کافر
اولدقلرن اکر عجبلرسك عجب انلرك بو قوللریدرکه ایدرلر بز طپراق اولب چوردکده
صکره یعنی کرو مخلوقمی اولورز بونی اولجق نسنه دردیو بعثه انکار اتدیلر بولر اولرکه
الله تعالینك وحدانیتنه انکار اتدیلر اول کفرلری جزاسی کرکدرکه اولرك صاغ الری
بوینلرنه دمورلنه اوده عذاب ابجده که اولر ابدی اصحاب ناردن اندهایم اولسلر
کرك ویستعجلونك بالسیئة قبل الحسنة وقد خلت من قبلهم المثلات وان ربك
لذو مغفرة للناس علی ظلمهم وان ربك لشدید العقاب ابن عباس ایدرکه کافرلر
کلوب استهزا ایله رسوله صوردیلرکه بزم عذاب نه وقت کلور حق تعالی بو ایتی
اندرب بیوردیکه یا محمد اهل مکه تعجیل ایدوب سندن صوررلر عذاب طلب
ایدرلر عافیتدن وسلامتلقدن اوکدن دلرلرکه اول عذاب بولره تعجیل اولنه
وعافیتلری انلردن فوت اوله بولر اول عذابه دخی انکار ایدرلر حال بودرکه
قرشیدن اوکدن بزم بجه عقوبتلر ومز ایرشب انتقامله بونجه قومی هلاك
اتمشز بدرستی سنك ربك یا محمد مغفرت استیدر یارلغسغولرکه کفرلرندن
وشرکلرندن توبه قلالر وموحدلردن اولالر ودخی سنك ربك عقابی وعذابی
قتیدر شول کمسنه کفر وشرك اوزره اولدلر توبه قلمدلر ویقول الذین کفروا لولا
انزل علیه آیة من ربه انما انت منذر ولکل قوم هاد یعنی کافرلر دیرلرکه نیچون محمد
اوزره بر علامت ونشان اندرلمیایدیکه انك نبوتنه ورسالتنه دلیل اولیدی
حق تعالی ایدرکه یا محمد بدرستی سن بر قورقدجی سن وبو امته بر خبر ایرشدرجی سن
ایرشدرکه هر قومك بر دعوت قلیجیسی وار ضلالتدن هدایته بولنه دعوت قلور
اما هدایت ویرن بزرکه دلرسوز هدایت ویرورز اول هدایته اهل اوله الله یعلم
ما تحمل کل انثی وما تغیض الارحام وما تزداد وکل شیء عنده بمقدار عالم الغیب
والشهادة الکبیر المتعال یعنی حق تعالی عالمدر بلورکه هر یکلو عورت قرننده کتوردکی
ارمدر قزمدر ودخی اول رحم ابجده نیان ولدك خلقتی تمام مدر یوقسه ناقصمدر

السزهدر یاکوزیسزمی اولسز یادلسز یا اقسزمی اولسز دخی ارحام ارتوق واکسوك
اولدوغن بلورکه قنغی ولد تمام طغوزاینده دوغدی وقنغیسی اکسکدن وقنغیسی
ارتقده طوغدی بوکلرک سنه انك قتنده تقدیر اولنمشدرکه اندن زیاده ونقصان
اولمزو دخی بنکلر کما الله تعالی بوقوللرك سرلرن بلوروآشکارهلرن دخی بلور
واولمشی واولجاغنی دخی بلوروآول اولودر اندنکه انك اهلی وولدی اوله
یاخود شریکی اوله بوکلیندن اول منزهدر سواء منکم من اسر القول ومن
جهر به ومن هو مستخف باللیل وسارب بالنهار له معقبات من بین یدیه ومن خلفه
یحفظونه من امر الله ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم واذا اراد الله
بقوم سوءا فلا مرد له وما لهم من دونه من وال یعنی الله تعالی قتنده برابردر شول
کسنه کم عملنی کزلو قله وشول کسنه کم آشکاره قله وشول کسنه کم کیجه قرا کوسنده
اشلیه واول کم کوندز روشنلغنده اشلیه کرك طاعت کرك معصیت کلیسی اکا برابر
درنه اشلدوکنی بلور اکا خفی دکلدر انوك سقلیجیلری واردر اوکندن واردندن
انی الله امریله سقلرلر تا اول تقدیر اولنان نسنه ایرشنجه فجنکه اول مقدر اولن
اکا ایرشه اول سقلیجیلر ارادن چقوب انی اول تقدیر له قورلر الله تعالی بیورر که
حق تعالی برقومه ویردوکی نعمتی الوب اول نعمتی محنته دندرمز تا اول قوم کندو
نفسلرینده حال شکری حال کفره دندرمینجه نتکم حق تعالی مکه اهلنی کندو ایچلرندن
رسول کوندردی وانلرك آچلغنی طوقلغه دکشوردی وقورقولردن امین قلدی
اول رسول برکتیله انلر اول نعمتوك قدرن بلمدیلر واکا کافر اولدیلر الله تعالی اول رسولی
انلرك ایچندن چقردی واول نعمتی مدینه اهلنه عطا قلدی ودخی حق تعالی ایدر
نجی الله تعالی برقومه عذاب ایدوب هلاك اتمك دلسه انك حکمنی کسه مانع
قلمز منع ایدجی یوق ودخی انك هیچ بریغیی قومی ودوستی اولمزکه اول عذابی
اندن دفع ایدهلر ودخی برصغناجق بولمزلرکه وارب اکا صغنوب قورتلهلر پس
عقلی اولنلر کرکدرکم شمدیدن صغنجه الله طوتنالرکه اهدن طاعتنه وکمردن ایمانه
صغنالرتاکه ایکی جهانده نجات بولالر هو الذی یریکم البرق خوفا وطمعا وینشئ
السحاب الثقال ویسبح الرعد بحمده والملائکة من خیفته ویرسل الصواعق
فیصیب بها من یشاء وهم یجادلون فی الله وهو شدید المحال یعنی حق تعالی عظمتندن
خبرویروب بیورر دیکه اول الله درکه سزه کوك یوزنده یلدرملر کوسترر
یولده وسفرده یورینلری وکوکلده تجك مصلحتلری اولری قورقتملق یوندن
یغمور اولسهر ایدروا اولرنده مقیم اولنلری ویغمورله تجك حاجتلری اولکدری
یوندنکه انلره زیرا یغمور یغق بعضلره ضرر اولر وبعضلره رحمت اولر کلی خلقه ضرر
اولمز وکلنه دخی منفعت قلمز ودخی الله تعالی درهواده اغر بولتلری یغمور یوکیله بلسوزن

هر

هر والله ایرشدرنکه دستور اولمینجه برقطره یره دوشمز ودخی هرملك رعد
حق تعالی یه تسبیح ایدروا اکا حمد ایدر برساعت اندن سست اولمز ودخی حق تعالی
درکه کوکدن دونمز اول کوندرر برادلمشدن کمه دلرسه اکا ایرشر کوندرر که
اولر الله تعالی نك وحدانیتنده مجادله قلورلرکن زیرا الله تعالی نك عقابی قتیدر
قوتی محکمدر کمی دوترسه خلاص اولمز له دعوة الحق والذین یدعون من دونه
لا یستجیبون لهم بشیء الا کباسط کفیه الی الماء لیبلغ فاه وما هو ببالغه وما دعاء
الکافرین الا فی ضلال یعنی بو کلمهٔ اخلاص لا اله الا الله در بو الله کدرکه قوللرینی
بونکله کندو یه دعوت ایدرتاکه بو قوللر انك دعوتنه اجابت قلوب خلاص
بولالر شولرکه الله قویب بتلری وصنملری کندولره معبود دوتندلر اولرك اول
طنلری هیچ برنسنه منفعتی یوق اول شول غایت صوصامش کبیدرکه صودن ییکا
ایکی الینی اوزلمشدر دلیله اول صویه قفرکه اغزینه کله ابدا اول اولاجق دکلدر بو
برمثلدرکه عرب ارا سنده سویلرلر شول کشی حقنده که برالنه کرمیاجك نسنه طلب
ایده حق تعالی دخی اولرك عادتی اوزره بو کافرلر حالنه مثل قلدیکه بولر دخی صنملرینه
عبادت ایدوب خلاص طلب اتدکلری انجلینده که هرکز اولجق دکلدر پس مکه
اهلنوك بتلرنه قلدقلری عبادتلری هباء منثور و ضایعدرکه فجنکه اخرتده اکا محتاج
اوله هرکز منفعت ایدسز دکل ولله یسجد من فی السموات والارض طوعا وکرها
وظلالهم بالغدو والاصال یعنی یرو کوك اهلی الله تعالی یه خضوع ایدرلر
طوعله قوللق یوزندن وکرهله دارلمز خضوع ایدرلر خلقت یوزندن یعنی بولرك
برادلمقلغی برهیئات اوزره خلقتی کلمشدر اول هیئات دلالت قلور که بو مخلوقدر
محدثدر وبولرك برخلاقی ومحدثی وار اول بولرك مولیسیدر بولر اکا قوللردر
پس کافرلر اکرچه دلله اکا انکار ایدرلر اما حکم خلقتده اکا خاضع ومتواضعدر
زیرا بولرك هیئاتلریکه مخلوقدر بالذات مقردر حق تعالی نك وحدانیتنه وکندونك
ضعفنه وعاجزلغنه کذا اکر یرو کوك اهلی جمیع دیرلوب بری برینه معاونت
اولسلر انك اوزره که بر ذره وجوده کتوره لر یا برحرکت ایدن ذره وجوده کتورهلر
یا برحرکت ایدن ذره ساکن ایدهلر و یا برساکن اولمشی متحرك قلالر الرندن کلمز
عاجز قلورلر بوندن اوترو درکه اکر کافرلر صورسلر بو یری وکوکی کیم یرتدی
وبوکلی یرادلمشه مالك کیمدرکه کلی اکا مسخر ومطیعدرکیمسه اکا غالب اولوب
کندویه مسخر قلمز کلی مخلوق انك مقهوریدر ضروری انلر جواب ویروب
دیرلرکه الله تعالی در پس جمله کلی اکا خاضعدر وانلرك کوکلری دخی الله تعالی یه
سجده ایدرلر کلیاتك سجودی دوراتمکدر دوران شمسله کون قنغی یکا توجه
قله کولکه انك مقابله سنه دوراید ریرو زنده ساجدلر هیئاتی اوزره بعضلر اتیکه

بوطلك دخي سجده سي اول خضوع معنيسي اوزره دركه بيانی كجدي پس بو كولكه
نوك سجده سني مقيد قلدي صباح وقتيله آكشام واخشام اراسنه زيرا كه اكثر
دنيا يه كولكه واقع اولدي اول ايكي وقت ايچنده قل من رب السموات والارض
قل الله قل افاتخذتم من دونه اولياء لا يملكون لانفسهم نفعا ولا ضرا قل هل
يستوي الاعمى والبصير ام هل تستوي الظلمات والنور ام جعلوا لله شركاء
خلقوا كخلقه فتشابه الخلق عليهم قل الله خالق كل شيء وهو الواحد القهار
يعني حق تعالى بيورركه ايت مكه اهلنه كم ييرلرك كوكلرك خالقي كيمدر اكر سكا
كوركلو جواب ويررلرسه خوش والا وير مياجك اولورلرسه سن ايتكل كه
ييرك وكوكك خالقي الله در و دخي ايت كم سز اول اللهدن غيري معبود طوتب
عبادت ايدرسز شول كمسنه لركم كندو نفسلرينه دخي مالك دكللركه بر اصلو نسنه
كندولره حاصل قلالر وزيانلو نسنه لري كندولردن منع ايده لر بونلر دييب
دخي قومدي بلكه اولرك حالنه مثال قوروب ايتدي يا محمد كور اولوب كورمنلر
له كوزلري كورر اولن برابر مدر يعني برابر دكل پس نتكم اولر برابر دكل مؤمن ايله
كافر دخي ايله برابر دكل و دخي اول جاهللركم امر اخرتده فكر ايتموب حقدن بيكانه
رغبت ايتمزلر برابر دكل اول عالملرله كم دايم فكري وسعيي اخرت امرنده اوله
وتوجهي اللهدن بيكانه اوله و دخي ايت كم روشنلغله ظلمت برابر مدر پس انجلين
كفرله ايمان دخي برابر دكلدر يعني بو كافرلركه صنملرني الله تعالى يه شريك قلورلر
اولر اول بتلرني نه وجهله بزه شريك ايدرلر اولر دخي الله تعالى يراتدوغي كبي نسنه
مي يراتدلر كه انلر الله تعالى يراتدوغيله انلر يراتدوغي اراسنده اشتباه واقع اوله
بيلمدلر اندن اوتورومي شريك قلدلر چون الله تعالى كافرلرك صنملر يچون بو مثلي قوردي
اولر جواب بوليميوب سكوت ايتدلر پس حق تعالى بيوردي كه ايت يا محمد كل مخلوقك
خالقي الله تعالى در كه بردر شريكي يوقدر قهاردر جميع اكا عناد ايدوب انكار
قلنلري قهر ايله دنياده هلاك ايدوب اخرتده ابدي عذابه مبتلا قلور انزل
من السماء ماء فسالت اودية بقدرها فاحتمل السيل زبدا رابيا يعني حق تعالى
كوكدن يره صو اندردي هر دره دن مقداري قدر سيل اقدي يعني اولو كيك اولن
دره دن سيل دخي اولو اقدي و كيچي طاره دن دخي صغدوغي قدر اقدي پس اول
سيل اوزره اقاغله كبوكلر جمع اولوب كترلديكه اول درنك ايكي يانينه بغلدي
مقصود بوندن متلدركه حق تعالى قرانی يغموره بكزتدي يعني كوكدن اندردي و
كوكللري دره لره بكزتدي ونفس هوالريني اول سيله بكزتدي يعني كوكللر ايچنده
بري بري اردنجه كوكله واقع اولوردور مدبن اولو شول سيل چاغلدوسي كبي كه
دره اقر وسيل اوزرنده كي كبوكي باطله بكزتمشدر پس هر كوكلك هواسي وتمناسي

نقدرسه انوك دخي باطل افعالي وافعالي اولقدر دور زيرا كبوك جوقلغي
سيل جوقلغي قدر اولور نتكم سيل بولدوغي چوري چوپي ومردارني جمع ايدر كبوك در
بو هوا دخي نقدر باطل وار سه اني جمع ايدر نتكم كبوكك وزني مقداري يوق
خلق قاتنده اول باطلك دخي الله تعالى قتنده مقداري يوق اول باطله طبيعتله
و باطلدين دوتنله ثواب دخي ولمز نتكم اول كبوكدن كمسه اعتبار المز و بهاويرمز
ومما يوقدون عليه في النار ابتغاء حلية او متاع زبد مثله كذلك يضرب
الله الحق والباطل فاما الزبد فيذهب جفاء واما ما ينفع الناس فيمكث
في الارض كذلك يضرب الله الامثال يعني حق تعالى سزه التوني وكمشي
يراتديكه انك اوزرينه اوديقوب اني صزدررسز كه اندن زينت دوزب كيه سز
انك دخي ضرب ايچندن چركي وغشي چقر صافي التون وكمش قلور يا خود
اوكزده متاع دوزمكچون بقري دمري وتوجي صزدررسز انلرك دخي چركلري
وخبثلري چقوب كتمانجه تمام خالص دمور و بقر قلمز و توج قلمنيچه اندن هيچ
بر متاع دوزلمزكه اندن منفعت اوله اما اول كبوك ازلور محو اولور كيدر
انجلر كوكتسه يا بشماغله ودره نك كنارنه اتلمغله اولصافي قلور خلق انوكله
منفعت طوتر هم انجكله هم بر سكوب آكنلر واو تلر بتورمكله واول صافي صويله
نيچه منفعت طوترهم انجكله هم غيريله ايمان يقينله ايمان اهلي دخي دنياده و
اخرتده ايله منفعت طوتركه اول كوپك محو اولور كيدر فانيدر دوتلمز باطل دخي
ايله محو اولوركه اهل باطل اندن نه دنياده نه اخرتده ثواب بولجق دكل و دخي
نتكم التونك وكمشك وبقرك ودمرك چركي كيدوب خالص قلور اوده كرچكله
انجلين فعل حق دخي ثوابي حق اهلنه باقي قلور پس حق تعالى حقله باطله اشبو انجلين
مثل قوروب حقي باطلي بيان قلور حقي ظاهر ايدوب حجت ودليل واقامت ايدر
للذين استجابوا لربهم الحسنى والذين لم يستجيبوا له لو ان لهم ما في الارض جميعا
ومثله معه لافتدوا به اولئك لهم سوء الحساب ومأويهم جهنم وبئس المهاد
يعني شول كم بو مثللري بزم كلاممزدن ايشدوب فهم ايدلر حقي باطلدن اكلدلر
حقه رغبت ايدوب باطلي ترك ايدوب خالقلرينه دنياده مطيع اولدلر انلره
عوض اخرتده جنت وار باقي انواع نعمتلر له اما اولركم بو مثللردن فهم ايدوب
اعتبار المدلر حقدن اعراض ايدوب باطله دوتدلر دنياده خالقلرينه مطيع اولمدلر
يارن قيامت كوننده اكر جميع دنيا طولسي انلرك التوني اولسه كليسني ويرسه كه انوكله
كندو نفسني عذابدن خلاص قله اول اندن قبول اولنجق دكل ونفسن عذابدن
خلاص ايده جك دكل بلكه انلره قتي عقابله حساب اولور اردركه هيچ حساب اولنمدق
بر اشي قلمية و بركناهي برلغمية اند نصكره دوتوب وارجقي يرلري جهنم اوله كه نه يا وز

قرار ابن صلت يوردر انده كيرن ابدا راخلق بولجق دكلدر افمن يعلم انما انزل اليك
من ربك الحق كمن هو اعمى انما يتذكر اولوا الالباب يعني حق تعالى بيوردي كه يا محمد
شول كمسه كم ربكدن سكا اندرلن كلامي حق بله ومثاللري اكلدوب فهم ايليه
وحقدن يكا رغبت قلدي اول شول كمسه كبي اولوركه كوكلي كوزي كورلوب
حقي كورمدي وقرانه حق بلمدي بولر برابر دكل ببي تحقيق بوقرانله اوكتلنمز الا
شولركم عقل اسي دير حق باطلدن فهم ايدوب تميز ايدرلر الذين يوفون
بعهد الله ولا ينقضون الميثاق والذين يصلون ما امر الله به ان يوصل ويخشون
ربهم ويخافون سوء الحساب والذين صبروا ابتغاء وجه ربهم و
اقاموا الصلوة وانفقوا مما رزقناهم سرا وعلانية ويدرؤن بالحسنة السيئة
اولئك لهم عقبى الدار يعني حق تعالى قرانله اوكتلنن عقل اهلي كيملردر انلري
وصف ايدوب بيوردي كه اولر شول كمسه لردركه الله تعالى ايله كندولر ارا سنده
غي وخلق ارا سنده غي اولنان عهدلرنه وفا ايدوب يرنه كتوردلر ودخي ميثاق
كوننده اولن عهدلر يكه حق تعالى نك ربوبيتنه وخالقلغنه اقرار ايدروكندونك
قوللوغنه اقرار قلدلر انوك مولالغي حقي سقليوب يرنه كتوردلر وكندولرك
قوللوغن اثبات ايدوب انوك امرن طوتمغله اظهار قلدلر ودخي اولردركم حق تعالى
اولشوك ديوامر ايتدوكي يرلري اولشدلر صلة رحم ايتدلر قوم وقبيلدن كسلمدلر
واهل علم واهل صلاح صحبتنه ودنيلرنه واخرتلرنه خير اولجق يرلري واصل
اولدلر وشرلردن منقطع اولدلر وجميع ابنيايه ايمان كتوردلر ودخي الله تعالى دن
قورقدلر اول نهي ايتدوكي نسنلردن اراق اولدلر وقيامت كوننك قتي حسابندن
قورقب مالي جوق جمع ايتمدلر والترنه كري دخي اسراف ايله خرج ايتمدلر الله رضاسي
اولدوغي يره انفاق ايتدلر وحق تعالى فرض قلدوغي طاعتلري يرنه كتورمكده صبر
ايتدلر ودخي حق تعالى دن ايرشن بلايه ومصيبته صبر ايلدلر جزع قلمادلر الله
تعالى نك رضاسن طلب ايتدلر ودخي وقتي ايله نمازلرن قلدلر اركانني وشروطني
يرنه كتوروب سقلدلر وانلره رزق ايدوب ويردوكمز مالترندن كزلو واشكاره
زكاتلرن وصدقلرن ويردلر ودخي بركمسه يرامز كلام سويلديسه انلرا ايو
سوزله منع ايتدلر ياخود كندولرك دلنه بر يرامز كلام كلسه بركوحقنه سويليه
اولرانى ترك ايدوب انك حقنده ايو كلام سويلدلر اشبوكلي ذكر اولنان عاقللرك
صفتلريدركه الله دعوتنه اجابت ايدوب اكا مطيع اولدلر بس بولرك ثوابلرن
بيان قلوب بيوردي كه بولرك عاقبت دونب وارجق يرلري كوركلو مقامدر
واول كوركلو مقام ذكر بيان قلوب بيوردي كه جنات عدن يدخلونها ومن صلح
من ابائهم وازواجهم وذرياتهم والملائكة يدخلون عليهم من كل باب سلام عليكم

بما صبرتم فنعم عقبى الدار يعني اول صفتلر دكه ذكر ايتدوكمز اولوا الالباب
كه مهاجر وانصار در ودخي اولركم حاللرن اولره بكزتدلر تا قيامته دكين انلرك
اتالرندن واوغللرندن وعورتلرندن ياخود اولردن نجري خلقدن هركمسه كم
ايمانه كلوب الله مطيع اولدي وعملني اخلاصله اصلاح قلدي بولر كلي اول
مقيم فناسز جنته كيرهلو تختلر اوزرنده ابدي سعادتنه اولشورلر شول كرامته
حاصل قلورلركه فرشتلر هر قپودن كروب انلره حق تعالى دن هديلر كتوروب سلام
قلورلر درلركه سلام اولسون سزه كه سلامت اوزره كردكز قوكشي لغنه كلدوكز
اندن اوتروكه حق تعالى نك امرني يرنه كتورمكده صبر ايتدوكز ونفس هوالرن منع
ايتدوكز كشنك عاقبتي جنت ايجنده اولمق نه كوركلو نسنه در والذين ينقضون
عهد الله من بعد ميثاقه ويقطعون ما امر الله به ان يوصل ويفسدون في الارض
اولئك لهم اللعنة ولهم سوء الدار يعني شولركم الله ايله عهدلرني صدلر وخلقله
عهدلرن دخي صقلمدلر وقوللوغه بيون ويرميوب جبار صفت اولدلر اولر ميثاق
كوننده محكم تاكيدله حق تعالى نك وحدانيتنه اقرار اتمشكن كروا نكار قلدلر الله تعالى
اولشوك ديو بيوردوغي يرلردن كسلدلر قومه قبيليه اولشمدلر وجميع پيغمبرلره
اينانمدلر ويريوزنده فساده سعي ايتدلر والله دن غيريه عبادت قلدلر وبري برن ازدروب
اكا يلتدلر اولرانلردركم حق تعالى اولره دنياده عذابله لعنت قلوب عذابه مبتلا
قلدي واخرتده دخي لعنت ايدوب رحمتندن اراق ايدوب ابدي عذابه مبتلا قليسر
انلرك اخر دونب وارجق يرلري نه يا اوز مقامدر كه اول جهنمدر الله يبسط الرزق
لمن يشاء ويقدر وفرحوا بالحيوة الدنيا وما الحيوة الدنيا في الاخرة الا متاع
يعني حق تعالى دركه بعض قوللرنه رزقي بول قلي ويرر وبعضنه طار قلي ويرر اختيار
ايتدوكدركه بايله غنا وفقيرلره فقر اختيار قلور زيرا حكيم مطلقدر هر برينك
صلاحي نيله ايدوكن بلور اكا كوره علاج ايدركه دينه فساده ويرميه اما انلركم
عهدلرن صيوب انكار يولنه دونب قدم باصدلر بو حيات دنيايي اخرت حياتي اوزره
اختيار قلدلر حال بودركه بو دنيا حياتي دكلدر اخرت قتنده الا شول سرجدن دورلمشي
قاب نجق كبيدركه صنوب فنايه وارمغي تعجيل ايدر صنديقدنصكره نبون اولمامي
محالدر ممكن دكلدر دنيانك دخي بقاسي وفناسي ايجلنيدركه زوالي يقيندر فنا
سندن صكره قيامته امكان يوقدر ويقول الذين كفروا لولا انزل عليه اية
من ربه قل ان الله يضل من يشاء ويهدي اليه من اناب يعني كافرلر ديرلركه نيجون
محمدك اوزرنه بر علامت اندرلميه رتبندنكه انك رسوللغنه دلالت قله حق تعالى ايدر
يا محمد ايت بدرستي الله تعالى كمي دلرسه ضلالته براغور قوللرندن جوك اولره هدايته
رغبت قلمادلر وكندو دينه ارشاد قلور شول قوللريكم شركدن اعراض ايدوب

حقدن بيكار غبت قلدلر الذين امنوا وتطمئن قلوبهم بذكر الله الا بذكر الله
تطمئن القلوب الذين امنوا وعملوا الصالحات طوبى لهم وحسن ماب
يعني حق تعالى هدايت ويروب صواب اوزره دوترشولركم ايمان كتوردلر
دخي كوكللري الله تعالى ذكريله ساكن اولوب دولنور هيچ انك وحدانيتنه كوكللرينه
شك وشبهه واقع اولمز ودخي بركسه الله ذكر ايدوب اندا بيجه اكا كوكللري
انا ان شبهلري مرتفع اولور ودخي خبردارا اولكه الله تعالى ذكريله ساكن اولن
شول كمسلر كوكللريدر كه انلر ايمان كتوردلر الله تعالى نك برلكنه ومحمدك رسالتنه
وقرانكم حق كلميدر اكا تصديق قلدلر اندن عملري صالح قلدلر جنت اولركدر
دخي اول طوبى اغاجيدر كه هيچ بر كشينك ولميه جنت ايجنده كه انك بداغندن
اكا كرمش اوله اوزدكي لنوندندر هر بيريغنك بوكلكي اول قدر كه دنيا بي
مشرقدن مغربه دك بورر بعضلر ايدلر طوبى ديمك خير وسعادت اولركدر
ديمك اولور ودخي اول كوركلو مقام كه جنتدر حق تعالى جوارنده كذلك ارسلناك
في امة قد خلت من قبلها امم لتتلو عليهم الذي اوحينا اليك وهم يكفرون
بالرحمن قل هو ربي لا اله الا هو عليه توكلت واليه متاب يعني يا محمد سني بزم
رسول كوندردك بو امتك ايجنده نتكم سندن اول وكچن امتلره رسوللر كوندردك
تاكه سن اوقيوب انلرك اوزرينه خبر ويره سن شول نسنه‌يه كه قراندن سكا وحي ايدرز
اندردك تاكه سن اوقيوب اولر رحمانه تكذيب ايدرلر يعني يا محمد عبد الله بن امية
اصحابيله ديرلركه بز مسيلمه دن غيري رحمان بلمزز الا رحمان اني بلورز حق تعالى بيوردي
ايت يا محمد رحمان بنم بيجدر كه اندن ارتق معبود يوقدر الا اول در ربي اكا اعتماد
قلوب بتكلي ايشمي اكا تفويض قلدمكه بنم دونكلكوم اندن بكادر ولو ان قرانا
سيرت به الجبال او قطعت به الارض او كلم به الموتى بل لله الامر جميعا يعني اكر
بو قرانله داغلري يرندن قوپرب يورتمك استسلر يا خود بونكله بر ايلق يولي
صباح وقتنده وبر ايلق يولي اكندو وقتنده سفر قطع ايتمك دلسلر يا قرانله ميت
سويلتمك دلسلر بو كلسي برنه كلر جون بو نسنلري بر محمده اني قراندن ايلرو قرانله
اشلدك محمده اينن قرانكدخي يكرك اشلر زا اما اكر اولر ددكلرن دخي بر اشلياجك
اولورسوز بولر هنوز ايمانه كلمزلر بلكه دوكلي اشلر الله راجعدر حكم انكدر
كيمك هدايته اهل اوله اكا هدايت ويرر اولكه اهل دكل اكا ويرمز افلم ييأس
الذين امنوا ان لو يشاء الله لهدي الناس جميعا ولا يزال الذين كفروا تصيبهم
بما صنعوا قارعة او تحل قريبا من دارهم حتى ياتي وعد الله ان الله لا يخلف
الميعاد يعني حق تعالى بيورركه اول ايمان كتورن مؤمنلر دخي اميدلرن كسيدلرمي
شول كمسه‌لرك ايمانه كلمكلكندن كه حق تعالى خبر ويردي انلر ايمانه كلجك دكللر

اكر

اكر حق تعالى دلسيدي بو خلقك كلسنه هدايت ويررديجون اولر هدايته
اهل اولمدلر اندن اوتورو حق تعالى اولره هدايت ويرمدي پس بو مكه
كافرلرنه دايم زائل اولمدن بر بر شدت وبلا ايرشور قتل سببيله مؤمنلر
لشكرندن اول كفرلري شهرندن يا خود سن يا محمد اصحابك جماعتيله انلرك
داللري قربنه نزول ايدرسن مكه‌يه تا اكا دكين كه حق تعالى نك وعده سي يرينه
كله مكه فتحي اولماغجون تحقيق الله تعالى نك وعده سي حقدر كه رسولنه قلدي
مكه نك اكا فتحي ايدن انك وعده سنه خلاف يوقدر ولقد استهزئ برسل
من قبلك فامليت للذين كفروا ثم اخذتهم فكيف كان عقاب يعني يا محمد بدرستي
سندن ايلرو كلن رسوللري دخي استهزا قلدلر نتكم سنك قومك سكا استهزا
قلدلر اما انلرك استهزالرندن صكره بز عقوبتي انلره تعجيل قلميوب بر زمان
مهلت ويردك اندن صكره اول تكذيبلرندن اوتري انلري عذابله دوتوب
هلاك ايلدك كوردمكي سن يا محمد اول بزم عقوبتمز نتر اولدي اكرچه رسول
انلره عقوبت اولدوغن كورمشدي وليكن جونه اولجاغن حقيقت بلوردي
الله تعالى بلدرد كيلد اول اكا مشاهده كبيدي افمن هو قائم على كل نفس بما كسبت
وجعلوا لله شركاء قل سموهم ام تنبؤنه بما لا يعلم في الارض ام بظاهر من القول
بل زين للذين كفروا مكرهم وصدوا عن السبيل ومن يضلل الله فما له من هاد
لهم عذاب في الحيوة الدنيا ولعذاب الاخرة اشق وما لهم من الله من واق
يعني حق تعالى بيورركه شول كمسه كه خالق الخلق اوله جميع برادلمشك رزقي اوزره
قائم وقادر اوله انلردن بلالري دفع ايتمكه قدرتيه برابر مدر انوكلكه بر ذره
اوزره قايم اولميه بويله يكي دخي اول كافرلر الله شريك قلورلر بلوك كه رزق
ويرمكه قادر اولن معبوده عبادت قلمق بر عاجز ضعيفه عبادت قلمق كبي اولمز
پس حق تعالى ايدر ايت يا محمد اول كافرلره كه ديك برا دليله خبر ويرك حق تعالى يه
شريك قلدقلروكزك دليللري وحجتلري ندر نيه قدرتلري يتر بولر دخي بلورلركه
تحقيق حجتلري يوق بلكه اولمز نسنه دركه خبر ويررلر بعضلر ايدلر بونك معنيسي
بو دركم سز شريكلي قلورسز حق تعالى يه بر جاهلكه يريوزنده نه وار بلمز بلكه كندوني
دخي بلمز كه سز اني اله طوترسز يا خود اولري الله شريك قلدوغكز هيچ دليلسز وحجتسز
سز ظاهرده بر باطل سوزمدركه سويلرسز حق تعالى ايدر بو ظاهر باطل نسنه دد
منفعتسز اولر دخي بلورلر ليكن اول مكه كافرلرنه شول كفرلري خوش كوسترلدي
اغواي شيطانله دين اسلامدن منع اولندلر شولر يكه حق تعالى مخذول ومطرود
قله دين اسلامدن انلره توفيق ويرميه اكا هيچ بر كسه هادي اولمز انلري طريق
صوابه يورتمز پس انلره دنياده دخي قتل عذابلر واركه رنجلر خلق لر له كاه مسلمانلر

انلرك اوزرنه غالب قلوب انلري قتل ايمكله كاه اولوم وقتنده شدت نزعله آخر
عذابي خود بولردن قتي قدر بولر اندن بر صفنا جق سننده دخي بوقكه اول بولر
الله عذابندن سقليه مثل الجنة التي وعد المتقون تجري من تحتها الانهار
اكلها دايم وظلها تلك عقبى الذين اتقوا وعقبى الكافرين النار يعني متقيلره
وعده اولنان جنتك صفتي بودركم انك كوشكلرنك واغجلرنك التندن ارق
لر اقر اول اغجلرك يمشلري وكرو قلان نعمتلري كلي دائمدر منقطع اولمز واكسلمز
وكولكلري دخي دائمدر انده كونش يوقكه كولكه زايل ايده بس جنت عوضدر
شول كمسنه كه شركدن ومعاصيدن سقندلر وكافرلرك دونب وارجق يرلري
اودعذابدر جهنم ايچنده والذين اتيناهم الكتاب يفرحون بما انزل اليك
ومن الاحزاب من ينكر بعضه قل انما امرت ان اعبد الله ولا اشرك به اليه ادعوا
واليه مآب يعني حق تعالى بيوردركه شول كمسنه كه بز توريت اندردك انلرا كا
ايمان كتوردلر اولر خوش كوروب رحمان ذكرا اولندوغنه وسكا كتاب اندوكنه
فرح ايدرلر اما مكه اهلي جماعتي رحمان ذكر اولندوغنه انكار ايدرلركه بز رحمان
صاحبي يمامه مسيلمة كذابي بلورز واهل كتابدن دخي بر طائفه انكار قلدلر شول
نسنه كه انوكله كندولر شريعتي نسخ اولدي حكمي بوزلدي حق تعالى بيوردي كه ايت يا
محمد كه بدرستي بن بويرلدم كه توحيد اوزره قائم اولم واكا شرك كتورميم وانك بويروغنه
دونم واكا مطيع اولم و بو خلقي دخي اكا بر لكه وانك عبادتنه دعوت قلم بلدر مكه
عاقبت دونب وارجق يرم انك حضرتيدر تا كه اكا غضب قلوب ايمانه كلدلر
واندن قورقلر وكذلك انزلناه حكما عربيا ولئن اتبعت اهواءهم من بعد ما جاءك
من العلم مالك من الله من ولي ولا واق يعني حق تعالى بيوردركه يا محمد اهل كتابه توريت
اندردكوم زلين سكا دخي جبرائيل قرآن اندردك تا كه اول قرآني وار بسنك
اوزركا وبيلكه بز انى كلي كتاب اوزره حكم قلدق ودخي محكم قلدق كه انى تبديل
وتغيير قليه ودخي عرب لغتي اوزره اندردك كه انلره فهم ايمك آسان اوله اكرسن يا
محمد مكه قومنك دعوتنه اجابت ايدرسك سني اتالري ودده لري دينينه دعوت
قلورلر وكندولر قبله سنه عبادت قلمغه يا انترلركه بيت المقدسدر بوندن صكره كه
سكا بلدرلدي دين حقكه دين اسلامدر وقبله كعبه در سكا بر ولي وبر دوست يوقدركه
الله تعالى عذابندن سني سقلوب سكا منفعتي دوقنه اكرچه بو خطاب پيغمبره در لكن
مراد بوندن اصحابيدر تا كه ايشدوب دين اسلام اوزره ثابت ومحكم دوره لر وكافر
دعوتنه اويميه لر ولقد ارسلنا رسلا من قبلك وجعلنا لهم ازواجا وذرية وما كان
لرسول ان يأتي باية الا باذن الله لكل اجل كتاب يمحوا الله ما يشاء ويثبت وعنده
ام الكتاب يعني تحقيق بز يا محمد سندن ايلرو چوق رسوللر كوندردك انلره دخي

چوق

چوق عورتلر جفتلندردك وذريتلر ويردك ودخي حق تعالى بيوردكه بوقدر هيچ بر
رسوله كه اول قومنه بر علامت ظهوره كتوره حق تعالى دن دستور اولميجه الامكر
كه اندن دستور اوله وبو قوللرك اجللرنك هر برنه بر كتاب واردركه يازلمشدر
وقت معلومدر انلر اوزرنه زياده اولورنه اندن نقص اولور الله تعالى محو ايدر نيه دلرسه
ثابت قلور كه اصل كتاب انك قتنده دركه اول لوح المحفوظدر جميع اندر يازلمشدر
واما نرينك بعض الذي نعدهم او نتوفينك فانما عليك البلاغ وعلينا الحساب
يعني حق تعالى بيوردركه يا محمد اول سني تكذيب ايدنلره وعده قلدوغمز عذابلردن
وزلزله لردن ومصيبتلردن كه دنياده ايرشجكدر انك بعضيني انلره كوندروب
سن حياتده ايكن سكا كوسترهوز ياخود سني اولدروب اخرته كوندرهوز كورميه سين
انلرا ايمانه كلمدكلرنه طار لغنمغل كه سنك اوزروكه واجب اولن همان اولدركه بزم
خبر ومزي انلره ايرشدره سين باقي حسابلري وجزالري بزه واجبدركه يرنه كتوره وز
اولم يروا انا نأتي الارض ننقصها من اطرافها والله يحكم لا معقب لحكمه وهو
سريع الحساب يعني حق تعالى بيوردركه يا محمد كورمزلرمي بو مشركلركه بز بو يرلري نه
نقص ايدرز چوره طرفلرندن كه باغلرن واكنلرن وكويلرن انلردن الوب محمده و
اصحابنه ويردك قوما للر ايله بولرصانورلركه غالبلردر كورمزلرمي نجه مغلوب
اولنوب نقص اولنور بس الله تعالى حاكمدر نجه دلرسه حكم ايدر انك حكمني كمسنه
منع ايدر يوق ودخي تبديل ايدر يوقكه اول محمده اتدوكي هزيمته دوندره لر وكافر
لره حكم هزيمتي نصرته دونده ره لر بر كمسنه عاقبت وصحت حكم اولنسه كرك خير وكرك شر
بس الله تعالى تيجي قوللرندن وقت حساب قلمق دلسه تيز جك حساب ايدركه بر نماز
وقتي مقداري اوله ابجق وقد مكر الذين من قبلهم فلله المكر جميعا يعلم ما تكسب
كل نفس وسيعلم الكفار لمن عقبى الدار ويقول الذين كفروا لست مرسلا قل
كفى بالله شهيدا بيني وبينكم ومن عنده علم الكتاب يعني حق تعالى بيوردركه يا محمد بو اهل
مكه سكا قلدقلرني بولردن ايلرو كيلر دخي رسوللرينه اشلدلر الله تعالى انلرك جميع مكر
لرينك جزاسني يرينه كتوردر انبيالرينه نصرت قلدي وانلرك مكرني باطل قلدي بس الله
تعالى علامدر بلور كه هر نفس خيردن وشردن نه كسب ايدر تيز اوله بله اول كافرلركه
كيمك عاقبتي خير اولوب جنته كيرر وكيمك شر اولوب جهنم عذابنه مبتلا اولور ودخي
يا محمد كافرلر سكا ديرلركه رسول دكولسين كعب بن اشرف وحيي بن اخطب وكرو
قلان يهودلر ومكه اهلي بو كلامي سكا ديرلر سن اولره ايتكم سز كلنم ارامده الله تعالى
طانق يتركه سز بو سوزي سويلدوكز ودخي اولركم اهل كتابدن ايمانه كلدلر عبد الله
بن سلام واصحابي كبي اولر دخي بو انكاركوزه بنملة سزك ارا كزده طانق يتر زيرا انلر
رسوللك صفتلرن كتابلرنده بولمشلردي بلورلردي كه حق رسولدر اندن اوترو

ایمانه کلدلر واکا متابعت قلوب سعادت بولدلر سورة ابراهیم مکیة وهی اثنی وخمسون آیة
بسم الله الرحمن الرحیم الر کتاب انزلناه الیک لتخرج الناس من الظلمات
الی النور باذن ربهم الی صراط العزیز الحمید یعنی حق تعالی بیوررکه یا محمد اشبو
کتاب اول قرآندرکه جبرائیل سکا کوندردك واربسنك اوزرکه او فیه تا که سن
بو خلقی انوکله دعوت قلوب ظلمتدن چقروب نوره و روشنلغه کتوره سن یعنی
کفردن ایمانه کتوره سن پس حق تعالی رسولنه اندن اوترو بیوردیکه بو خلقی دعوت
قله مولالری وخالقلری امریله طریق اسلامه که اول عزیز حمیدك طریقیدر اکا هیچ
برکسه واقع اولمز اول طریقه سلوك ایتنیجه بس اول عزیزدر غالبدر انتقام المغه
شولردن رسولنه اجابت قلمدلر ودخی حمیددر کورکلو احسانلر قلور شولره که اپ
برلدلر ورسولنه مطیع اولدلر الله الذی له ما فی السموات وما فی الارض وویل
للکافرین من عذاب شدید الذین یستحبون الحیوة الدنیا علی الآخرة ویصدون عن
سبیل الله ویبغونها عوجا اولئك فی ضلال بعید یعنی اول الله درکم یرلرده وکوکلرده
برادلمش مخلوق کلی انك قوللریدر کسنك اکا اشتراکی یوقدر هلاك لك وویل
عذابی اول کافرلره یچوندرکه اکا شریك کتوروب وحدانیتنه انکار قلدلر ودخی فانی
دنیایی باقی آخرت اوزرینه اختیار قلدلر کوکلری انك محبتیله طولدردلر وکرو قلنلری
دخی ملت اسلامه کرمکدن منع ایدرلر واول باطله میل ایدوب دوغری یولدن
صیرلر بونلر اولردرکه حقدن ایراق اولب نهایتسز ضلالتده دشدلر عاقبتلری
هلاك جهنمه عذابه مبتلا اولمقدر وما ارسلنا من رسول الا بلسان قومه لیبین
لهم فیضل الله من یشاء ویهدی من یشاء وهو العزیز الحکیم یعنی حق تعالی بیوررکه
بز هیچ بر رسول کوندرمدك الا قومنك دلیله کوندردك کرو انلرك ایچلرندن
تا که انلره طریق هدایتی اکلدن سوزنی ایشدوب فهم ایدهلر حقا انلر بلدوره لر
اما هدایت ویرمك و ویرممك حق تعالی قتندندر دیلدکیی دلرسه دین اسلامدن طریق
ضلالته سورر چون اکا اهل اولمیه اما اولرکه اسلامه اهل اوللر انلری توفیق
ویروب طریق هدایته سوررکه اول عزیزدر ملکی ایچنده وحکیمدر کمنه هدایتیله
حکم ایدر وکمنه ضلالتله حکم ایدر ارادت انوکدر ولقد ارسلنا ~~رسلا من قبلك~~
موسی بآیاتنا ان اخرج قومك من الظلمات الی النور وذکرهم بایام الله ان فی ذلك
لآیات لکل صبار شکور یعنی حق تعالی بیوررکه بز موسایی کوندردك عصایله دخی الی
اقنوراولغله واکادرکه قومکی ظلماتدن چقرسنوکله بالنور کوره یعنی کوزدن
ایمانه دعوت قل الله تعالینك عذابلریله انلری قورقت که اولردن ایلروکی امتلره
واقع اولدی تا که اندن حذر ایدوب ایمانه کلهلر ودخی نعمتلرومی بلدرا ولکه
رغبت ایدوب ایمانه کلهلر بودرسته شول کسه که اهل عقلدر بلورکه بو کجی امتلره

قلدوغی

قلدوغی عذابلر ایچنده اولو عبرتلر و علامتلر واردر هر طاعتده صبر ایدجیلره ونعمتلره
شکر ایدجیلره که فرض اولنور طاعتلری اداقلمغه صبر ایده وانعاملر ایچنده شکر
ایده وانلر شکرن ترك اتدکلر ایچون انلره قلدوغی عذابلر کورفتار اولدلر واذ قال
موسی لقومه اذکروا نعمة الله علیکم اذ انجیکم من آل فرعون یسومونکم سوء العذاب
ویذبحون ابناءکم ویستحیون نساءکم وفی ذلکم بلاء من ربکم عظیم یعنی چون موسی
حق تعالی امرن یرینه کتورمکیچون اول قومه ایتدی یا قوم اکوك واونتمك الله تعالینك
نعمتلرینی که سزه عطا قلدی سزی فرعوندن وانك النلرندن واتباعندن قورتردیکه
سزه قتی یاوز عذابله بلالر قلورلردی طوغن اوغلنلروکزی ارکککین قروب دیشیلرن
کندولر خدمتکار قلورلردی انلرك سزکله بویله قلدقلری سزه ر تکرزدن اولو بلا
ایدی الله تعالی سزی قورتردی اول بلالردن که سزه دنکرزدن اولو نعمت واولو عطا در
واذ تأذن ربکم لئن شکرتم لأزیدنکم ولئن کفرتم ان عذابی لشدید وقال موسی
ان تکفروا انتم ومن فی الارض جمیعا فان الله لغنی حمید یعنی حق تعالی سزه چون بو نعمتلر
بلدردی اکر سز اول نعمتلره شکر ایدرسکز عزتم حقی ایچون دخی اول نعمتلری زیاده قلم
وکرو حق تعالینك برلکنه انکار ایدوب نعمتلرك شکرن ترك ایدرسکز تحقیق بلوك که
بنم عذابم اغردر سزه قتی اولسر ودخی موسی قومنه ایتدی یا قوم اکر سز کلکوز
ودخی یر یوزنده کم وارسه کلیسی الله تعالینك نعمتنه کافر اولب انوك برلکنه انکار
ایدجك اولورسکز حق تعالی سزك ایمانکزدن وطاعتکزدن مستغنیدر احتیاجی یوق
اکا منفعت اولور ضرر دخی اولمز اول حمیددر اکا عبادت قلنمز مغفرت ورحمت ایدر
الم یأتکم نبؤا الذین من قبلکم قوم نوح وعاد وثمود والذین من بعدهم لا یعلمهم الا الله
جاءتهم رسلهم بالبینات فردوا ایدیهم فی افواههم وقالوا انا کفرنا بما ارسلتم به
وانا لفی شك مما تدعوننا الیه مریب یعنی حق تعالی بیوررکه سزه قرآن ایچنده
خبر ویرلدیمی سزدن اوکیلرك خبرلرندنکه الله تعالی اولره نته سی عذاب قلدی
تکذیب ایلرندن اوترو نوح قومنی نته غرق ایلدی یه عاد قومن بیلله نته هلاك ایلدی
وثمود قومن صیحه ایچنده هلاك ایلدی بو کلام کلی تهدید وتخویفدرکه مکه اهلنه که
انلرك حالرندن کندو حالرنه عبرت الاودخی خبر ویردیکه اولرده نصکره حق تعالی
یجه عذاب ایلدی اولرك صاغلرینی کمسه بلمز الا الله بلور انلرك هر برنه
رسوللر کلدی توحید امر ایدوب شرکدن نهی ایلدی انلر انی قبول اتمدلر اللرنی اغزلرنه
قویوب رسوللرینه ایتدلر سکوت ایدك بو کلامکزدن که سز کذابلردنسز بزم اوزرمزه
عذاب نازل اولمز ودخی دیدلرکه بز سزك شول دعوت قلدوغکز نسنه یه اجابت
ایدوب تصدیق ایدردکولز تحقیق بز شول نسنه که بزی یلترسزکه موحد
اولاوز بزم کوکلمز اکا مطمئن اولمز سزه شکومز وار انانمزز قالت رسلهم

افي الله شك فاطر السموات والارض يدعوكم ليغفر لكم من ذنوبكم ويوخركم الى
اجل مسمى قالوا ان انتم الا بشر مثلنا تريدون ان تصدونا عما كان يعبد اباؤنا
فاتونا بسلطان مبين يعني رسوللري انلره ايتدلر سز الله تعالى يه شك مي ايدرسز كه
انك وحدانيتنك علامتلري ظاهردركه كوكلرك ويرلرك خالقيدر و يرله كوك
اراسيده طلو عجايب ومصنوعاتكه وار در انك وحدانيتنه كلي برهان و دليلدر سزي
اول دعوت قلور كه انك برلكنه اقرار ايده سز اول دخي سزك كناهلرو كزي عفو
ايدوب يارلغيه و عمركوزي تاخير ايده اول مقدر اولنمش وقت دكين دنياده سزه
عذاب كوندروب هلاك قلميه اول قوم رسوللرنه جواب ويروب ايتدلر سز دخي كلمشسز
الا بزجلين بر ادم اوغلانه هيچ بر نسنه سزك بزدن فضلكوز يوق مقصودكز اولدر كه
بزي شول اتالروم زود ده كروم ضبه كلدوكي معبودلردن منع ايده سز بزسزه
انا نمزاكر قولكزده كرچكسكز بزه بر ظاهر حجت كتورك كوره لم قالت لهم
رسلهم ان نحن الا بشر مثلكم ولكن الله يمن على من يشاء من عباده وما كان لنا
ان ناتيكم بسلطان الا باذن الله وعلى الله فليتوكل المؤمنون يعني اول رسوللر
انلرك سوزلرنه جواب ويروب ايتدلر كرچكسكز بز دخي سزجلين ادم اوغلانيوز
لكن الله تعالى قوللرندن كمي دلرسه فضليله اختيار ايدوب نبوت و رسالت
عطا قلور قوللرنه دعوته كوندرر اوليكه بزدن سز حجت ظاهر استرسز بزه اول
روا دكلدركه بر علامت يا بر نشان ظاهر قلهوز الا الله تعالى نك دستوريله زيرا
كلي امورانك قدرتي النده در مومنلره واجب بودر كم اشلرني الله تعالى يه تفويض
ايدوب اعتمادلرن اكا قلالركه دوكلي اشلر كافي اولدر وما لنا الا نتوكل على الله
وقد هدينا سبلنا ولنصبرن على ما اذيتمونا وعلى الله فليتوكل المتوكلون
يعني اول رسوللر ايتدلر نوالدي بزه كه اول الله تعالى يه اعتماد ايدوب اشمزي
اكا تفويض قلمياوزكه طريق اسلامه بزه هدايت ويردي توفيقيله و دخي
بزه اكرام قلدي نبوت و رسالتله بزه لازم اولديكه البته بز سزك زحمتكوزه كه
بزه قلورسز اكا صبر ايدوب تحمل ايده وز الله حكمي برنه يتوره وزكه متوكل اولنلر
اوزرنه تمام واجبدر اشلرني الله تعالى يه اصمرليلر واكا اعتمادلرن محكم قلالر
بو اشلر كلي اكا دلالت قلور كه كوچلت موء من اولن قنده بر منكر و بر فسادكورجك
اولورسه اذى ايده الله اعتماد ايدوب اندن معاونت طلب ايده كه اول
حق اوزره معاونددر وقال الذين كفروا لرسلهم لنخرجنكم من ارضنا او لتعودن
في ملتنا فاوحى اليهم ربهم لنهلكن الظالمين ولنسكننكم الارض من بعدهم
ذلك لمن خاف مقامي وخاف وعيد يعني اول كافر قوم رسوللرنه ايتدلر البته
بز سزي ايچمزدن و ممالكمزدن جفا روزور يا خود كروبزم دينمزه كروب وبزم

ملتمز

ملتمزه دونا سز كه قوياوز اشبو كلاملركه حق تعالى رسولي محمده خبر ويرركه اكا تسلي
وكوكلني او نمقدر كه اشلرندن اول رسوللر قوملرينك اذالرنه نيجه صبر اتدلر اول
دخي انلرك كبي مشركلرك جفالرنه قتلنوب بوبرلدوغي ايشه محكم طوره پس حق تعالى
اول رسوللره وحي ايدوب بيوردي كه سز صبر ايلات عزم جلا لم حقيچون بز اول
كافرلري البته قهر ايدوب هلاك ايده وز انلرك هلاكندنصكره سزي انلرك
مقاملرنه ساكن قلندررز پس حق تعالى اولري هلاك ايلدي اول رسوللري انلره
ايمان كتورنلرله بله اول مقاملرده خلف ديكوب يوردلندردي و دخي حق تعالى
بيوردي كه اشبو ثوابلر و منزلتلر اولرلكه دركه قيامت كوننده بزم حضرتمزه دورمقدن
قورقدلر و دنياده بزم وعيدلرومزدن دخي قورقب اخرت استعدادلرنه مشغول
اولدلر واستفتحوا وخاب كل جبار عنيد من ورائه جهنم ويسقى من ماء صديد
يتجرعه ولا يكاد يسيغه ويأتيه الموت من كل مكان وما هو بميت ومن ورائه عذاب
غليظ يعني اول رسوللر حق تعالى دن نصرت طلب اتدلر قوملري اوزرنه قوملري
دخي نصرت طلب اتدلر بونكلكه ايتدلر اي چلب بز اكر بو رسوللر كرچكسه كه عذاب
كلور ديو خبر ويررلر اول عذابي بزه كوندر كوره لم اكي طايفه دخي نصرت طلب قلدلر
اما اولركه جبار عنيددر دلكلرنده زيانكارلر ولدلور دلكلري حاصل اولب عذاب
كلوب اولري هلاك اتدي ايماندن تكبرلك ايدوب توحيددن اعراض قلدقلريچون
پس انك كبي كمسنك اكينده جهنم واردركه اولمدن صكره اكا واقع اولور اول جهنم
ايچنده اولره صوارلور بر صويلكم اول صويك لوني و قوقوسي صارر صوبله اركه
بكزركه مجروحلر كودسندن اقراغزنه الوب بوغزي ايچنده نرده قله بودقنه
يوتميه نقدركه جهد ايده يوتمغه چاره اولميه شول حاله كله كه دبسندن درنا
دكنه هر برقلدبندن وطرلرندن واعضالرندن انه اولوم اجيسي و قاتلقلري
شوبله قيليدكه كندوي اولورن صنا اما اولميه زيرا اكا ابدا اولوم اولجق
دكلدر اول عذابدن قورتله اول صروايرك كبي صولري ايجدكدنصكره دخي قتي
عذابلر واردركه برساعت اندن خالي اولسردكلر باسست اولسردكلر مثل الذين
كفروا بربهم اعمالهم كرماد اشتدت به الريح في يوم عاصف لا يقدرون مما
كسبوا على شيء ذلك هو الضلال البعيد يعني حق تعالى بيوردركه اول مولالرنه انكار
ايدن كافرلرك عمللرينك مثالي شول كوله بكزركه بر قتي يل چقرانى صوروب هوايه
توزدرهيچ اثري قلمزاول كافرلر دخي نقدر خير عمللر ايدرلرسه حق تعالى اولرك
ثوابلرني محو ايدر زيرا عمل معتبرا ولدوغي ايمانله درجون اولرده ايمان يوقت
عمللرنه دخي اعتبار يوق نتكم دكرمومي اوزره بنيادك اعتباري يوق هركز اولر
اخرتده عمللرينك ثوابندن نسنه بولميدلركه اندن انلره منفعت اوله زيرا حقه انكار

قلمق خطابی عظیم درکه نتهاکیم یوق الم تر ان الله خلق السموات والارض بالحق
ان یشاء یذهبکم ویات بخلق جدید وما ذلك على الله بعزیز یعنی یا محمد سن بلمزمسن كه
الله تعالی بو کوکلری و یرلری یرتدی عدل الله وحقی بیان قلمق ایچون تاکه انك وحدانیتنه
دلیل و برهان اوله ای بر لیوب اکا اطاعت قلالر ایت انلره کیم اگر سز الله عاصی اولوب
مخالفت قلورسکز قادردرکه سزی اولدره هلاك ایده سزك یرکزه برخلق دخی
احداث ایدوب کتوره که اولر سزدن خیرلو اوله و الله مطیع اولچی اوللرکه سزی
هلاك ایدوب اولری کتورمك الله تعالی‌نك قدرتنده دشوار دکلدر اسانددر عجزی
یوق و برزوا لله جمیعا فقال الضعفاء للذین استکبروا انا کنا لکم تبعا فهل انتم
مغنون عنا من عذاب الله من شیء قالوا لو هدینا الله لهدیناکم سواء علینا اجزعنا
ام صبرنا ما لنا من محیص یعنی جمیع خلایق قبرلردن چقوب اولولری و کچیلری
وشیدلری و اتباعلری جمیع حسابچون حشر اولالر اتباعلری وضعیفلری اولولرنه
ومقتدالرنه ایدهلرکه دنیاده بز سزه متابعت قلدق نه دیرسکز امرکزه مطیع اولدق
شمدی سز بو عذابدنکه حق تعالی بزه قلدی بورزن سز کیدورکز اوزدوکز کتورب
بزدن منع ایدرد کولسز اولولری و مقتدالری انلره دیه‌لر کیم اگر حق تعالی بزه توحیدله
اکرام ایدوب تهدید ویرسه بز دخی انك دینندن سزی دلالت قلیدق پس بزنه
عمل اوزره اولدغنسه سزی دخی انك اوزره دلالت قلدق سزك اوزرکزه دخی
بزم اوزرمزه دخی عذاب برابردر بزم جزعمز وصبرمز بزم اوزرمزه برابر اولدیکه
نه جزع قورتلمق وارنه بو عذابدن نه خود صبرله پس ابدی هلاك کلکدر اوغردقکه
ایرق بزه بوندن نجات و خلاص اولمز وقال الشیطان لما قضی الامر ان الله وعدکم
وعد الحق ووعدتکم فاخلفتکم وما کان لی علیکم من سلطان الا ان دعوتکم
فاستجبتم لی فلا تلوموني ولوموا انفسکم ما انا بمصرخکم وما انتم بمصرخی انی
کفرت بما اشرکتمون من قبل وان الظالمین لهم عذاب الیم یعنی ابلیس علیه
اللعنة طامو ایچنده براوددن منبر اوزرنه چقوب اهل ناره خطبه اوقیب
دیه‌که ای طامو اهلی بدرستی الله تعالی سزه وعده‌لر قلدی ددیکه اولومدنصکره
کورو قوبمق وار حساب و ترازو و صراط وار اندن اوته طامو و اوچماق وار
مؤمن و مطیع اولن جنته کیره کافر و منافق اولن طامویه کیره بن دخی بو وعده
سزه ویردمکه جنت یوق طامو یوق بعث و حساب یوق سزه حق تعالی‌یه بلدن
مخالف وعده‌لر سزك اوزرکزه بنم مالك لکم و سلطنتم یوغدیکه دلردلمز قهرله
سزی بکا مطیع قلیدم یا خود بو وعده‌لر سزه قلدم انك تحقیقنده بنم دلیلم و برهانم
یوغدیکه اکا ثابت بکا مطیع اولیدکز الا همان بر یلمك ایدیکه کوکلکزه براغردم
سز کندوکز اختیارکزله بنم دعوتمه اجابت قلوب مطیع اولوردوکز حق تعالی

کوکلکمزه

کوکلکوزه بنجه حق وعده‌لر تلقین ایدردی و کوکدن اینن کتابلر سزه تصریحله
خبر ویوردی انلره بنجون اجابت قلمزدکوز بن سزی دعوت قلدوغم ایچون
بنی ملامت قلماك وارك کندو نفسکزی ملامت قلوك که حق تعالی‌نك کرچك
وعده‌لرن قویب بنم یلان وعده‌لرومه اجابت قلدوکز بوکون نه بن سزه مدد ایروب
طامودن چقرمغه قدرتم یتر نه سزك بکا مدد وکز ایرشور که بنی بو عذابدن خلاص
قلاسز بدرستی بن بری ویزار اولدم شول نسنه‌دنکه سز بنی الله شریك قلدوکز
اجابت ایدوب مطیع اولمقدن بدرستی اول بکا مطیع اولب اجابت قلن ظالملر
وکافرلره عذاب دایم وارکه انقطاعی یوق وادخل الذین امنوا وعملوا الصالحات
جنات تجری من تحتها الانهار خالدین فیها باذن ربهم تحیتهم فیها سلام
یعنی حق تعالی‌نك امریله جنته داخل اولدلر شول کمسنه‌لرکم حق تعالی‌نك واحدانیتنی
تصدیق ایدوب کورکلو عمل قلدلر وقیتله اوزرلرنه فرض اولنن طاعتلری
ادا قلدلر حق تعالی حرام قلدوغی نسنه‌لردن کندولری یغدلر اولرك کردکلری
انلك کبی بستانلردرکه اغچلرینك التندن ارمقلر اقرکمی بالکمی خمرکمی صافی صو
کمی سلسبیل کمی زنجبیل کمی رحیق هر برینك انواع لذتی وصفاسی وارکه بری برینه
بکزمز بو صالتدرکه انده مقیم اولالر اولم و زوال اولمیه الله تعالی‌نك دستوریله
بری برینه تحیتلری انده سلام اوله هم الله قبلندن انلره سلام و تحیت کل الم
تر کیف ضرب الله مثلا کلمة طیبة کشجرة طیبة اصلها ثابت وفرعها فی السماء
تؤتی اکلها کل حین باذن ربها ویضرب الله الامثال للناس لعلهم یتذکرون
یعنی حق تعالی بیورر که یا محمد نظر اتمزمیسن که حق تعالی نتا سی مثل قورب بیان ایلدی
کلمهٔ اخلاصی که لا اله الا الله در انده ارتق اکسك یوقدر لیکن انده مدد
ایرمك واردر توفیقدن طاعت اوزره هر وقتلرده پس اول کلمهٔ توحید شول
اغچلرك کورکلو سنه بکزرکه خرما اغاجیدر نتکیم انك یمشندن حلاوتلو و کورکلو
یمش یوقدر کلامده دخی کلمهٔ اخلاصدن لذتلو کلام یوقدر اول اغاجك صفتنی
بیان ایدوب بیوردیکه اوزدکی یرا یچنده محکم بایشی کوکدن یکا یوجالشی کلمهٔ اخلاص
دخی ایچلرین مؤمنلر کوکلنده ثابت و محکم خرما اغاجی یرده محکم اولدغنلین مجنی
مؤمن کلمهٔ اخلاصی ایتسه اول دخی یوجلوب کوکه کتورلر خرما اغاجی یوجلدوکنلین
نتکم خرما اغاجنوك کروقلان اغاجلر اوزره اوزلقده ولونده و کورکلولکده
فضیلتی وار کلمهٔ اخلاص دخی کروقلن کلمه اوزره ایچلین فضیلتی وار پس حق تعالی
غنلین
بونی مؤمنلره مثل قورب که معرفت مؤمنلرك کوکلنده ثابتدر اغاج یرده ثابت اولدوغی
بلکه اغاجدن دخی محکم رك زیرا اول اغاجه قوپمق وار اما عارفلرك کوکلنده معرفت
قوپرمغه هیچ برکمسنك قدرتی یتمز الا معرفی که اکا معرفت ویردی پس نتکم تخللت

باشنى كوكه بوجلور مؤمن مصدّقك عمللري كوكه كيترلر ودخى خرما اغاجنك
صفتنى بودركم هر وقتده انك يمشى جقر رتبت امريله وانواع منفعتلر اندن
حاصل اولورپس الله تعالى بومثلى قورب خلقه بيان ايلرتا اولكه بولر معنى فكر
ايدوب اوكندلر ايمانه كلالر ومثل كلمة خبيثة كشجرة خبيثة اصلها ثابت
وفرعها في السماء اجتثت من فوق الارض مالها من قرار يعنى كلمهٔ شركك مثلى كه
خبيثدر خبيث اغاجه بكزركه حنظلى اغاجدر انك نه حلاوتى وار نه پاكلكى وار
نه كوركلو رايحه سى واربس الله تعالى شركك كتورمك دخى انجلين خبيثدر نتكم
شجر حنظلك كوكى يرا اوزره قويشى كبيدر يرا ايجنده محكم لكى يوق بر قتى
يلا اسيجك قوپررالوركيدر ثباتى يوق بر بناسز نسنه دربردن ...
اعتبارى يوق وانك اهلينوك دخى الله قاتنده هيچ اعتبارى يوق واوده
يامنفعت ارتوق منفعتى يوق يثبت الله الذين امنوا بالقول الثابت في الحيوة
الدنيا وفي الاخرة ويضل الله الظالمين ويفعل الله مايشاء يعنى الله تعالى ايمان
اهلينوك كوكلنده ودلنده اول كلمهٔ توحيدى ثابت قلوب دولندرر دنياده شول
وقتكم حالت نزعه كلدى وكوكا اول كلمه اوزره محكم اولب ايدى ايدى كيده
واخرتده دخى يعنى قبر ايجنده دخى سؤال وقتنده اول كلمه دلى اوزره ثابت
اوله انك ايله جواب ويره اما الله تعالى كافرلرى مخذول قلوركه قبر ايجنده
جواب ويره مزقادر دربندلر سه اشلر مؤمنلرك حجتلرن اثبات ايدى ويرد
كافرلرى اول حجتدن محروم قلوب مردود قلور الم تر الى الذين بدلوا نعمت الله
كفرا واحلوا قومهم دار البوار جهنم يصلونها وبئس القرار وجعلوا لله اندادا
ليضلوا عن سبيله قل تمتعوا بالكفرات فان مصيركم الى النار يعنى الله تعالى بيوررركه
كورمزمسين قريش قومنى كه حق تعالى نك نعمتنى كفرن بجه بدل قلدلر الله تعالى
اولرى اجكى طويردى واتلرى قورقودن ودبلمنكدن قورتردى كروكندو
ايجلرندن انلره رسول كوندردى اول نعمته اولركافراولدلر شكرن يرنه كتوردلر
وكروقلان قوملرن دخى كه انلره تابعدر كلينى انلره هلاك كلك مقامنه اندرب
دنياده قتلله مؤمنلر قلجى النده هلاك اتدلر اخرتيا منده دخى دوبت وراجق
يرلرى جهنم اولديكا اكر بسير لرواى اولجهنم نه يا وزقرار طوتيجق يردركه
انده كرن عذابدن خلاص بولمزپس اول جهنمه مستحق اولدقلرى اندن اوتورو
ايديكه اولطيدقلرى صنملرى الله تعالى يه شريك قلدلرتاكر وقلان خلايقيكه
انوكله دين اسلامدن منع ايدوب دنده لركتدلردخى يوللرن ازدرب
خطا اتدلر وباقيلرن دخى ازدردلر پس حق تعالى رسولنه بيوردى كه ايت يا محمد
اهل مكه يه برقاچ كون بو دنياده تمتع ايدوب ديرلوك كه عاقبت دوبت وراجق

يروكز

يروكز جهنمده اودعذابيدر قل لعبادي الذين امنوا يقيموا الصلوة وينفقوا
مما رزقناهم سرا وعلانية من قبل ان ياتي يوم لا بيع فيه ولا خلال يعنى حق تعالى
بيورركه يا محمد ايت بنم اول قوللرومه كه نمازقلورلر وشرطلرن واركانلرن
يرنه كتوررلر وقتلرن فوت اتمزلر ودخى انلره ويردوكم مالدن سرله ويررلر
شول فقيرلره كم انلر يوريب خلقدن نسنه دلمزلر خلق انلرى بايى صنوررلر
حال بودركه انلر فقيرلردر اما تعفف ايدوب توكل قنوسندن اوترو شكلر
خلقه احتياج كوسترمزلر وما للرندن اشكاره دخى ويررا اولره كم قبولرندليو
كلورلر اشكاره اول كون كلمزدن اول كه اول كونده انلردن فدا قبول اولنمز
اكر دنيا طلوسى التون كتد ونفسنه فدا ويرسه وانده برخليل صادق دخى يوقدر كه
انلروكيجون شفاعت قله واول شفاعت قبول اوله يعنى قبول اولنور عمللرى يوقكه
انوكله خلاص بولالر وكروكندونك وحدانيتنى دليللرن بيان ايدوب بيوردى كه
الله الذي خلق السموات والارض وانزل من السماء ماء فاخرج به من الثمرات
رزقا لكم وسخر لكم الفلك لتجري في البحر بامره وسخر لكم الانهار وسخر لكم الشمس
والقمر دائبين وسخر لكم الليل والنهار واتيكم من كل ما سالتموه وان تعدوا
نعمت الله لا تحصوها ان الانسان لظلوم كفار يعنى سزك الهكز حقيقتا اول الله
دركه كوكلرى يرتدى ويرلرى يرتدى وحاجت وقتنده سزه كوكدن يغمورلر اندردى
اول يغمورلر سببيله سزه يردن انواع يمشلر بتوردى لونى وشكلى وطعمى بربرينه
مخالف اما هر برنده بردرلو منفعت وبردرلو خاصيت قومشدركه دخى برنده
يوق سزه غدا ورزق اولمانجون ودخى كميلرى سزه مطيع قلديكه اكا بناسز الله تعالى
دستوريله صو يوزنده روان اولب يوريه دكزمسافه لرن انوكله قطع ايده سز
ومقاصدكز انكله يرينه كتوره سز ودخى ارمقلرى سزه مسخر قلدى منبرده دلرسكز
اقده سز باغلروكزوا اكينلروكز صواره سز صوبله تجك مصلحتكز دخى يرينه كله و
دخى كونى واى سزه مسخر قلديكه كندزده كونش روشنلكن عالم اوزره صجر
تاكه سزه معيشت اسبابنى طلب قلمق اسان اوله سفرده وحضرده داغده واوادده
حوايجكز يرينه كتوره سز كيجلرده كونشى كيدوب جهانى ظلمات ايدر تاكه اوكزده
ومسكنكزده قرار طوتب راحت اولب ايوسه سز تاكندوزن طلب قلمقده غفله
حاصل اولن يورغنلغكز جفاكيده وكرو طلب اتمكه اسان اوله اما اى
ايدنين دخى كيجه نشر ايلدى تا انوكله يولكزى اكلياسز وانوكله نيجك بعض
مصلحتكز دخى يرينه كله پس اول ايكيسى اول بيورولن امر اوزره دائم مطيع ومنقاد
اولب فلكلرنده سير ايدرلر ودخى اول الله تعالى دركه سزه دلدوكلرن نسنه لرى
ويردى ودخى شول نسنه لرى ويرديكه سزانى بلمزدكزكه دليايدوكزكندو حجتله

عطا قلدي بو اتيده ذكر اولنان نعمتلركه تسخير نعمتلري دخي غيريدر اكر سزه
ويرلن حق تعالى نك نعمتلرن صيمق وشكرن يرينه كتورمك دلسكوز نه صيا
بلورسز ونه شكرن يرينه كتوره بلورسز ليكن ادم اوغلني كندو نفسلرنه غايتله ظلم
ايدجيلردر اسه كافر اولماغله وانك نعمتلري شكرن تركله انمكله ظاهرده وباطنده
واذ قال ابراهيم رب اجعل هذا البلد امنا واجنبني وبني ان نعبد الاصنام
رب انهن اضللن كثيرا من الناس فمن تبعني فانه مني ومن عصاني فانك غفور رحيم
يعني ذكر ايله يا محمد اني كه ابراهيم ايتدي يارب بو مكه شهرني سن امين قيل قومي
قتل اولمقدن وماللري غارت اولمقدن وجذامدن وبرصدن ودخي بني
واوغلنلرومي اراغ ايله اندنكه سنه قويب صنملره طپا وزبس ابراهيم ايتدي
اي بنم ربم بدرستي بو صنملر سبيله سنك چوق قوللرك ضلالته دوشدلر
وبوندنصكره ايتدي يارب شولركم بكا انابت ايمان كتوردلر دينم اوزره بنمله در
بنم امتمدر وشولركم بكا مطيع اولميوب سنه بر لمدلر سن غفور رحيمسين اكر توبه
قلدلركرو واسركيوب يارلغيه سن ياخود سندن توفيق هدايت ايرشه كه اهل اسلام
كلدر ربنا اني اسكنت من ذريتي بواد غير ذي زرع عند بيتك المحرم ربنا ليقيموا
الصلوة فاجعل افئدة من الناس تهوي اليهم وارزقهم من الثمرات لعلهم يشكرون
يعني ابراهيم دعلقلوب ايتدي اي بزم ربمز بن ذريتمك بعضيني كه قولك
اسمعيلدر كتوروب اندرب يوردلندردم بردره ده كه اول مكه يريدر اندنه نه
اكن وارنه ميش سبب قضيه بو ايدي كه ابراهيم عورتي سارهنك هاجر ادلو بر
جاريه سي واردي اني ابراهيمه بغشلدي ابراهيمك اندن بر اوغلي اولديكه
اسمعيلدر سارهنك اوغلي قزي اولمزدي هاجره غيرت قلوب كونيلدي
ابراهيم ايتدي بوني اوغلي بيله شام ديارندن چقركيه اندن او ترو ايديكه
ابراهيم هاجرله اسمعيلي مكهده ساكنلندردي بو دعايي قلديكه كتوردم بعض
ذريتمي حرمتلو اولان قاتنده قوندردم دلرم كه بو يرده قتالي وشكاري حرام
قلدسين دخي هيچ برلمسه بوكا احرامسز كرميه ودخي ايتدي يارب بن اولري
بو يرده انكچون ساكنلندردم كه سن اولره توفيق ويره سين سكا كوركلو نماز قلا
لركه جميع شرايطي واركاني يرينه اوله يالكوز نمازي ذكر اندوكي اندن او ترو ايدي
كه عبادتلرك اولى وافضلي نمازدر ودخي ايتدي بو خلقدن بعضنك كوكللري
بولردن يكا مشتاق قلوب ميل اتدر ودخي بولره يمشلر طعاملرنكي رزق ايدي
ويرتاكه بولر سنك نعمتكه شاكر اولوب شكر ايده لر ربنا انك تعلم ما نخفي وما
نعلن وما يخفى على الله من شيء في الارض ولا في السماء الحمد لله الذي وهب لي
على الكبر ابراهيم اسمعيل واسحق ان ربي لسميع الدعاء يعني ابراهيم ايتدي يارب

سن

سن عالم سين بلورسنكه بزم ايچمزده نه كزلودر بو هاجرك واسمعيلك محنتندن
وفراقلري اثرندن واشكاره مزدخي بلورسينكه ساره قتنده بولرو كيچون صبر
كوستروردم بولري سكا اصمرلدمكه حاللري سكا معلومدر بريرده وكوكده سكا
كزلو نسنه يوقدر ودخي ايتدي بن حمد كثير قلورن اول الله كه بنم بيرلكم وقتنده
بكا اسمعيل ايله اسحقي عطا قلدي بدرستي بنم ربم مجيب الدعادر اخلاصله دعا
قلنلرك دعاسيني اجابت ايدر رب اجعلني مقيم الصلوة ومن ذريتي ربنا وتقبل
دعاء ربنا اغفرلي ولوالدي وللمؤمنين يوم يقوم الحساب يعني حق تعالى خبر
ويرركه ابراهيم ايتدي يارب بكا اكرام قيل وقوت وير نمازمي تمام قلمغه دخي
ذريتمي مكرم قيل انلوكلدكه نمازلرني كوركلو ادا قلالر تمام ملق اوزره اي بنم ربم عملي
قبول ايدوب دعامي اجابت قل وير يارب بني يارلغه دخي اتامي انامي اتا سنده
مغفرت طلب اتدوكي وعده يرينه كلمچون ايدي اكا قلمشدي ودخي يرلغا غل اول
مؤمن قوللروكي كه سكا تصديق قلدلر شول كونده كه حساب اولنه ولا تحسبن
الله غافلا عما يعمل الظالمون انما يؤخرهم ليوم تشخص فيه الابصار مهطعين
مقنعي رؤسهم لا يرتد اليهم طرفهم وافئدتهم هواء وانذر الناس يوم يأتيهم
العذاب فيقول الذين ظلموا ربنا اخرنا الى اجل قريب نجب دعوتك ونتبع
الرسل اولم تكونوا اقسمتم من قبل ما لكم من زوال يعني حق تعالى بيوردكه سن
ايلدظن اتمك كه الله تعالى كافرلرك وظالملرك اشلدكلري افعاللرندن غافلدر
بلمز بلكه انلرك نه قلدقلرن ونه سويلدكلرن بلور كلي بزه ظاهردر خفي دكل اكر دلرسوز
كه دنياده انلرك عقوبتلرن برينه كتوره وزا كا قادرز عجزمز يوق اما بز اولري
تاخير ايدرز شول كونه قجنكه كوزلر انده چرچرز قالوا يعني اول ظالملرو كافرلر
قچنكه طامواودني معاينه كوردلر قورقودن كوزلري چرچور قالور بو ممغه
قورقلركه بو مدقلرنلين اودطوتد ديوبس اول منادي لره اجابت قلمغه اولالر
شول حاله كه غايت سرعت ايدجي اولالر اما باشلرن يوقرو كتوروب بيوبلرن
اوزاده لرنظرلري اول كافرلرك كندولره رد اولنميه كوزلري يوملمميه ويورك
لري دخي برندقوب كلدبوغزلرنه دقلوارب كرويرندا ونرميه او دعذابي
قورقوسندن حق تعالى رسولنه بيوردكه يا محمد قورقت مكه اهلني شول كونكه
اولره انده عذاب كلدهيچ خلاصنه برچاره بولميلر اول وقت ديلر اول كافرلر
كه كندولره ظلم اتدلر بن شرك كتوردمكله اي بزم ربمز بزه مهلت ويركرو دنيايه
الت سنك دعوتكه كلم طريق اسلامدر اجابت قلوب رسوللروكه متابعت قلوب
انلره مطيع اولالم حق تعالى قبلندن انلره جواب ويرلدكم نه سزدكوللميدوكز اولركم دنياده
اندلزا يچوب ديردوكزوانتر بزدنيادن كديسر دكولز وكراولورسوزدخي طبراق

اولادو غمزدن صکره کرو یکیلنوب دربلوب ادم اولجق دکوللر شمدی کوزکوزله
مشاهده قلدقدنصکره می اناندوکز دنیاده و برلن خبرلره انکار آیدردکوز
وسکنتم فی مساکن الذین ظلموا انفسهم وتبین لکم کیف فعلنا بهم وضربنا لکم
الامثال وقد مکروا مکرهم وعند الله مکرهم وان کان مکرهم لتزول منه الجبال
یعنی حق تعالی بیورر دکه یا محمد قیامت کوننده اول کرو دنیایه کلمک استین کافرلره
دنلکه سز دنیاده یوردلند وکز سرایلرنده وکوشکلرنده عاد و ثمود قومنک که کندو
نفسلرینه ظلم ایلدیلر بنم شرکت کتوروب کافر اولمغله و رسوللرینی تکذیب قلمغله سزه بیان
اولندی اشتدوکز وبلدوکزکه انلره اول تکذیب لرندن اوترو نجه عقاب قلوب
هلاک ایلدک انوکله اوکونلمدوکز انلرک احواللرندن سزه ضرب مثللر ایدوب
خبرویردک اندن عبرت المدوکز وکرشمدی سزی کرو دنیایه الیورسوم اول
اوکونلردن سزه منفعت اولجق دکل بلکه کروا وتکی باطل اشلرو کزه دونسرسز
ودخی بیوردیکم یا محمد سنکم اول اولکی امتلر مکرلرو حیله لر قلدلرکه نور اسلامی
کندولرک کفرلری ظلمتیله بوریه لردلرکه ظهوره کلمیه الله تعالی عالمدر انلرک نه قلدقلر
بلور وانلرک افعاللرینک جزاسنی انک قاتنده دیقلور بس مکه کافرلری دخی
انلرطیبی دارندوده سنکچون مکرایلدلرکه دوتب حبس ایده لر یا اولدره لر
یا ایچلرندن چقاروب قوالرامردین زائل اولب سنک حکمک کوترله اکرچه اونلر
مکراتدلرکه داغ انک برله زائل اوله داغ خود مکارلرک مکرایله برنده ن زائل
اولمق ممکن دکل بس بزدین اسلامی ایله محکم قلدقکه داغ کبی ثابت اولب قرار
دوتمشدر اولرک مکری انی قچی زائل قلسه اما انلرک مکرلرینک جزاسی الله تعالی
قاتنده درکه یارن بولسرلر فلا تحسبن الله مخلف وعده رسله ان الله عزیز
ذو انتقام یوم تبدل الارض غیر الارض والسموات وبرزوا لله الواحد
القهار یعنی حق تعالی بیوردرکه یا محمد ایله وعده قلمشدر الله تعالی رسوللرینه که نصرت
قلوب دین اسلامی ظهوره کتوره کلمه اخلاصی یوجلدوب کلمه کفری اشاغه
براغه سن ایلدطن انمکلکه حق تعالی رسوللرینه قلدوغی وعده دن خلاف اوله
بدرستی الله تعالی غالبدر وانتقام استیدر اکا انکار ایدوب رسوللرینی تکذیب
ایدنلره عذاب ایله انتقام الور شول کونده که بویره لر ایرق یره تبدیل اولنه کداق
ککندن اوله پاک واریکه انک اوزرنده کناه اشلنمامش اوله وکوکلر صورت
دخی التونه دوندرله بس شول وقتکه خلایق کافرلرندن قالقوب چقرلر
وحق تعالی حضرتنه جمع اولورلرکه اول واحد قهاردر جمیع جبارلری ومتکبرلری
قهریله مسخر ومقهور قلمشدر هیچ برکمسنک کلام اتمکه مجالی قلیوب نطقی دوتلمشدر
وتری المجرمین یومئذ مقرنین فی الاصفاد سرابیلهم من قطران وتغشی وجوههم

النار

النار لیجزی الله کل نفس ما کسبت ان الله سریع الحساب یعنی حق تعالی بیوردرکه یا محمد
کوره سین سن اول مشرکلری قیامت زنجیرلرایله و بیون دمورلرایله دزلمشی
اولالر براولوردن برشیاطینیدن ایله وکوملکلری قطراندن اوله یعنی باشلرندن
ایقلرینه دک قطرانه باندوره لر اوددوتب یالکلنما عجون بعضلر ایتدیلر غایت
قزمشی بقردن اوله واودیا لکی الترک یوزلرینه دخی بوریه وقیلیاکه انی کندولردن
منع ایده میه لر تا برشیحی کبی دیلرندن ایقلرینه دکین یالک اولالر پس حق تعالی اول
قیامت کوننی قوردوغی اندن اوترو دیدکه هر نفسه نه کسب اتدیسه دنیاده انی
بولالر اکرخیر وکرشر بدرستی الله تعالینک حسابی تیزدر چنکه حساب قلدقکه مومنلر
برنماز وقتی مقداری نجه اوله هذا بلاغ للناس ولینذروا به ولیعلموا انما هو اله
واحد ولیذکر اولوا الالباب یعنی اشبو قران خبرلر و بیانلردر الله تعالیدن
جمیع ادم اوغلنلرینه تاکه اول قراندن انلر حق تعالینک عذابلرندن قورقلر ومعصیت
لردن اراق اولالر واکا شرک کتورمکی ترک ایده لر وبلالرکه اول اله واحد درنکه
دیرقوللنه صادق قدر و وعده لرنده خلاف یوقدر مؤمنلره وعده قلدقلری هب یرینه
کلیسرو کافرلره وعده قلدوغی دخی یرینه کلیسر ودخی بوقران انکچوندرکه عقللی
اولنلر انک نصیحتیله اوکتلنوب عمل قلالر سعادت ابدی بولالر سورة حجر مکیة
وهی تسع وتسعون ایات بسم الله الرحمن الرحیم الر تلک ایات
الکتاب وقران مبین یعنی حق تعالی بیوردرکه بن اول اللهم که کوررن وایشدورن
هیچ برکورنوروانشدلورنیم کورمکیمدن واشتمکومدن مخفید کول بوشول کتابلت
اینلریدر که قراندر واول قران حلالی وحرامی وجمیع احکامی بیان قلیجیدر کرک دنیه
متعلق کرک دنیایه ودخی ایلدیجیدرکه هدایت و شرح تعالیدندر ربما یود الذین
کفروا لو کانوا مسلمین یعنی حق تعالی بیوردرکه وقت اوله قیامت کوننده کافرلر ارزو
قلالرکه ایکاشکی بزدخی دنیاده مسلمانلردن اولیدق بواول وقتدرکه کندولرک
اودا ایچنده عذابلرن کوره لر و جنت ایچنده مؤمنلرک تنعملرن کوره لر ودخی شول
وقتکه حق تعالی بیوره موحدلرک ایمانلرکتمشلرن طامودن چقره لر کافرلر ابدی
عذاب ایچنده قلالر طاموقبولری اوزرلرنه یابله ومهرلنه ارزو قلالرکه کاشکی
بزدخی اول موحدلردن اولیدق که شمدی چقایدق بونده قلمایدق ذرهم یاکلوا و
یتمتعوا ویلههم الامل فسوف یعلمون وما اهلکنا من قریة الا ولها کتاب معلوم
ما تسبق من امة اجلها وما یستاخرون یعنی حق تعالی بیوررکه یا محمد قوبو کافرلری
دنیاده شول چوانلر کبی یوندلر اچوندلر اولرک همتلری دنیاده قرنلری اولمشدر مقصود
لری اخرت دکل یارن حاللری نولجغنی بلمزلر اول اوزاق اندیشه لری اولری الله تعالیه
مطیع اولیلوب طاعت قلمقدن اعراض اتدرشدروا ولوملرن دخی اونتدرمشدر

تیز اولا بلالر که بولره قیامت کوننده نه عذابلر ونه قتی بلالر نازل اولسه بز هیچ بر کویی
اهلنی وبر شهر اهلنی هلاک قلمدق الا انلرک بر معین وقتلری واردی اکا
تاخیر قلدق جون معلوم وقتلری تمامنه ایردی انده هلاک ایلدک نه بر ساعت
وقتندن ایلرو قلدق نه بر ساعت وقتندنصکره تاخیر قلدق پس هیچ بر کمسه
اجل تمام اولمینجه اولمز تا بر کوز یوموب آچنجه قدر نه ایلرو ونه کرو اولور وقالوا
یا ایها الذی نزل علیه الذکر انک لمجنون لوما تاتینا بالملائکة ان کنت من الصادقین
ما ننزل الملائکة الا بالحق وما کانوا اذا منظرین انا نحن نزلنا الذکر وانا له
لحافظون یعنی مکه اهلی ایتدیلر رسوله ای بکا قران اندی دیو ظن ایدوب
خبر ویرن تحقیق سن مجنونسین نیچون بزه بر ملک اینوب خبر ویرمیه که سن
رسولسین اکر بو دعوکده کرچکسه که سنی کوندرمش پیغمبرسن وبزه کا انا بناجق
اولورسوز بزه عذاب ایندر دعوکده کرچک اولیدی حق تعالی اولرک جوابلرنده
بیوردی بز کوکدن بر ملک اندرمزز الا وحیله اندرورز که رسوللره وحی خبر
ویره یاخود عذابله اندرورز که اینوب بر قومی هلاک ایلیه یاخود بر اجلی یتمش
کشینک جاننی قبض ایتمکیچون اندرورز پس سزه مرسل دکولسز که سزه فرشته
اینوب وحیله خبر ویره بلکه سزک اوستکزه فرشته اندرمزز الا عذابله اندرورز
شویله که هیچ ایرق سزه بر نفس ویرمکه مجال اولنمز ومهلت ویرلمز ودخی بز
اول قرانی محمده اوزره ایندردک کرو بزانی صقلیجی یوز اندنکه شیطان وسوسه
قلوب انی تبدیل وتغییر قلالر یا ارتورلر یا اکسیلدلر پس قران بو سندن صقلنمقه
سبب بو اولدیکم حق تعالی قرانی اسان قلدی انی اوقیوب حفظ ایدجیلر چوق
اولدی اندن اوتری تبدیله مجال اولمیوب محفوظ اولدی اما ایلروکی کتابلری
مشکل قلدی انی اوقیوب حفظ ایدجیلر از اولدی اول سببدن تبدیلاته وتغییراته
مجال اولندیکه بعض احکاملرنی تحریف ایتدیلر ولقد ارسلنا من قبلک فی شیع
الاولین وما یاتیهم من رسول الا کانوا به یستهزؤن کذلک نسلکه فی قلوب
المجرمین لا یؤمنون به وقد خلت سنة الاولین یعنی حق تعالی رسولنه تسلی
قلوب بیوردیکه یا محمد تحقیق سندن ایلرو وبزدخی رسوللر کوندردک جوق
امتلره وفرقهلره ایچنده سنک امتکدن ایلروا ماهیچ بر رسول کلمدی انلره که دعوت
قلدی الا اول قوم انی استهزا ایدالدیلر ومسخره طوتدیلر نتکم سنی استهزا ایدرلر
بو قومک که مکه اهلیدر پس شول اکینجیلکی نیچه کوبردرسه بز دخی اول کافر
لرک کوکلنه کفر وضلالتی ایله کویرز که انلرک کفرینی وشرکنی مقابله سنده عقوبت
اولماغیچون پس اولره اول تکذیب قلمق غایت حلاوت ویرر که اول نه استه تعالی
تصدیق ایدرلر نه قرانی ونه رسولی بدرستی خبر ویرلدیکه اول او کیملرک سیرتلری

عذابی

عذابی تکذیب ایتدکلرنده وعاقبت عذاب کلوب انلری هلاک قلدی وغیره
ولو فتحنا علیهم بابا من السماء فظلوا فیه یعرجون لقالوا انما سکرت ابصارنا
بل نحن قوم مسحورون یعنی حق تعالی بیوردی که اگر بز اولرک اوزرلرینه کوکدن
بر قپو اچوز که اندن ملکلر انلر ایچقلر انلر انی کورسلر اول مکه کافرلری
دیرلر که بزم کوزمز بغلندی بو رندی بزسحر لندلنجا دولندک اندن دخی عبرت
المیالردی کرو انکار قلالردی نتکم ای اکی پاره اولد وغن کوردیلر اندن عبرت
الوب ایمانه کلمدیلر انکار ایتدیلر ولقد جعلنا فی السماء بروجا وزیناها للناظرین
وحفظناها من کل شیطان رجیم الا من استرق السمع فاتبعه شهاب مبین
یعنی حق تعالی بیوردیکه تحقیق بز کوکلرده یلدزلر یرتدق که انلر وکله کوکلری بزه یب
مزین قلدق شول نسنه که ایچون که اکا نظر قلوب عبرت الورلر ودخی بز اول
کوکلری صقلدق یلدزلر ایله هر شیطان رجیمدن که رحمتدن ایراق اولنوب مردود
اولمشلردر تاکه کوکلره چقمغه یول بولمیه الا مکر که او غرلین چقوب خبر دکلیه لر
اول وقت دخی اول غایت اسی یلدزلک شعلهسندن بر پاره اکا اتلور اول
انلرک شعلهسی خطا اینوب التیا اکا ایرشور یا یقر کوینیدر یاخود عقلنه خلل ایرکورب
انی دیوانه قلور دخی بر کوکه چقوب استماع قلمغه قدرتی نیمز شول حال اوزره قالور
والارض مددناها والقینا فیها رواسی وانبتنا فیها من کل شیء موزون وجعلنا لکم
فیها معایش ومن لستم له برازقین یعنی بز بو یرلری دخی چکوب دوشه دولت
صوا وزرنده اندن انک اوزرنه یوجه طاغلری محکم باصقوا لیدک تاکه
چالقنوب حرکت قلمیه مکاننده ثابت اوله خلایق اوزرنده مصلحتلرن برینه
کتورمک اسان اوله ودخی اول طاغلر ایچنده بتوردک بز هر نسنه که ترازویله
وزن اولر یعنی شول معدنلرکه یردن چقر دمور وتوج وقلعی والتون وکمش کبی که
حق تعالی قوللری مصلحتیچون بر تقدیر ودخی بیوردیکه بز بتوردک اول یر ایچنده
هر نسنه نکه مقدر قلمشز درد انلردن ویشلردن وانواع شکل اوزره ومختلف
لون وطعم اوزره که بر بر نه بکزمز ودخی یرتدق سزکیچون اول نسنهلری که سزه سبب
معیشت اوله انواع اکنلردن وباغلردن وبنانلردن ونکدهم سزه رزق
اولهم پهایملره وحیوانلره که سز اولرکه معیشت قلوب منتفع اولورسز انلرک رزاقی
سز دکلسز بلکه سزه وانلره رزق ویرن رزاق بزز وان من شیء الا عندنا خزائنه وما
ننزله الا بقدر معلوم یعنی حق تعالی بیوردیکه هیچ بر نسنه یوقدر موجوداتدن
الا انک رزقنک خزینهلری مفتاحی بزم قاتمزده درکلینی بلورز هر برینه رزقنی ایرشدورز
ودخی یغمورلر خزینهسی بزم قاتمزده در که قچن کرک اوله اندرمزز الا انی اول حکله
وزن یغمورلر معلومدرکه بر قطره اندن نه ارتق اوله نه اکسوک وارسلنا الریاح لواقح

فانزلنا من السماء ماء فاسقيناكموه وما انتم له بخازنين يعني حق تعالى بيورر كه تحقيق
بز بللر كوندردك كه بولتلري صقوب ايچنده كي يغمورلري بر يوزينه دوكدي نتكم معه
ده كي سودي صقوب صاغوب كوكده بو كوكلر ودخي كوكلردن يغمورلر اندردك سزي
انوكله صواردق كه كوللر وحوضلر ايدوب صويي انك ايچنده جمع ايلدوكز اندن الوكله
باغلروكزي واكنلروكزي صواردوكز اكر بز ويرماوز اول صويه سز مالك اولوب
اني صقليمز دكوز زيرا انك خزينه سي مفتاحي سزك اليكوزده دكلدي وانا لنحن نحيي
ونميت ونحن الوارثون ولقد علمنا المستقدمين منكم ولقد علمنا المستاخرين
وان ربك هو يحشرهم انه حكيم عليم يعني حق تعالى بيورر كه بو يرلري بهار فصلنده
يغمورلر ايله ديركوب انواع زينتلر له مزين قلدي بز كرو كز فصلنده اول زينتلري
داغدب اولدرن دخي بزز تا كه بو ادم اوغلنلري اندن متنبه اولوب اكليلر كه
كندولري دخي وارلقلرن الده كيده رب اولدرن بزز ودخي بلالر كه اول اولمش
قرو يرلري واغجلري كرو تازه لندوروب انواع يمشلر له وخضروات له حيات
ويرمكه قدرتمز يترسه انلري دخي اولدوروب طپراق قلدوغمز دنصكره كرو دركلدوب
حيات ويرمكه ايله قادرز قدرتمز يتر كلي موجودات تمامالك بزز كلي مالكلر بزم
مملوكمزدر عاقبت كلنه هلاك ايدوب زملك كالبز قالور سزك اليكوزداخي كيمنلروكزي
دخي بلورز وانلردنصكره قلنلروكزي دخي بلورز بدرستي سنك ربك يا محمد بونلري
هب اوكي صوكي بريره حشر ايدوب جمع ايدر هر برينه حكيمدر رنجه دلرسه حكم
ايدر عليمدر هر برينه انك كرك بلور ولقد خلقنا الانسان من صلصال من حماء
مسنون والجان خلقناه من قبل من نار السموم يعني تحقيق بز ادمي بر قرو بالچقدن
يرتدقكه اودكو رحمتي در اما اجحي الوكله قاقسك اواز ويروب قورولغندن
اوزنو دخي رايحه سي متغير بالچقدن كه بو بچه بيللر اوزرنده كچوب ياتوردي
ودخي جان قومني يرتدق ادمدن اول جان جنلرك اتاسيدر كه جن قومي اندن
اوروب منتشر اولدي نتكم ادمدن انسان منتشر اولديغي اولجاني حق تعالى
نتوني اوددن يرتدي كه اول حجابلكوك ارا سنده در كوكدن اشغه واذ قال
ربك للملائكة اني خالق بشرا من صلصال من حماء مسنون فاذا سويته ونفخت فيه من
روحي فقعوا له ساجدين فسجد الملائكة كلهم اجمعون الا ابليس ابى ان يكون
مع الساجدين يعني يا محمد تحقيق سنك ربك چون يرده ابليس له ساكن اولن
فرشتلره ايتدي بن تيز وقتده بر ادم يرادي سرم قموسي متغير اولمش قرو بالچقدن
كه قورولغندن اواز ويروب اول ترچوك بن اولادمي شويه قلوب اعضاسني يرلو
يرنجه دوزدم اندنصكره انك ايچنه روح نفخ ايلدمكه حيات بولب دورو كلد
بس فرشتلره بيوردقكه ادمه سجده قلوك مجموع سجده يدوار دلر كه اول سجده ادمه

تحيت

تحيت ايدي وبزه عبادت ايدي ليكن ابليس امتناع ايدوب اول سجده قلنلردن
اولمدي كندوني ادم اوزرنه اولولدي تكبرلك ايدوب ملائكه ايله ادمه سجده
قلمدي قال يا ابليس مالك الا تكون مع الساجدين قال لم اكن لاسجد لبشر
خلقته من صلصال من حماء مسنون قال فاخرج منها فانك رجيم وان عليك
اللعنة الى يوم الدين يعني حق تعالى بيورر ديكه يا ابليس نولدي سكا كه ملائكه ايله
ادمه سجده قلمدك ابليس لعين جواب ويروب ايتدي بن سجده ايدر دكولم
شول ادمه كه سن اني قرو بالچقدن يرتدك حق تعالى بيورر ديكه چون امرمه سن
مطيع اولمدك جنتدن چق قويروزنه وار كه جزيره لرنده مقام طوتكه سن
بزم رحمتمزدن ايراق اولوب مطرود ومردود اولدك خذلان ولعنت سنك
اوزروكه اولسون قيامت دكين قال رب فانظرني الى يوم يبعثون قال
فانك من المنظرين الى يوم الوقت المعلوم قال رب بما اغويتني لازينن لهم
في الارض ولاغوينهم اجمعين الا عبادك منهم المخلصين يعني ابليس ايتدي
يارب چون بني قپوڭدن طرح ايدوب لعنت قلدك باري بكا امان ومهلت ويركه
قيامت دكين دري اولم حق تعالى بيورر ديكه وار سكا مهلت اولسون يوم معلوم
دكين كه خلق انده كلي امنه كرو قوپار سر چون ابليسه امان ويركدي حمدن
ايتدي يارب نتكم سن بني ادمدن اوترو طريق هدايتدن چقاردب ضلالته
برقدك عزتك حقيچون بندخي ادمك ذريتنه اغوا قلم يريوزنده كي شهوتلري
ولذتلري انلره كوركلك كسترم كلينه ازدرب بكا اويدرم هدايتدن چقروب
ضلالته براغم الا مكر شول قوللروكي ازدرميم كه اولر مخلص قوللروكدر عبادت
لرن خاص سنكچون ايدرلر قال هذا صراط علي مستقيم ان عبادي ليس لك عليهم
سلطان الا من اتبعك من الغاوين وان جهنم لموعدهم اجمعين لها سبعة
ابواب لكل باب منهم جزء مقسوم يعني حق تعالى بيورر كه اشبو ديني اسلام
بنم طغرو يولمدر اكا كرن طغرو بنم رحمتمه اولاشور بس اول يوله هدايت ويرمك
بنم الومدر سنك الوكده دكل كه كليني سورب ضلالته براغه سين بدرستي
شول قوللرومكه بن هدايت ويردم اولر سكا مطيع اولمزلر سن انلره كلا حجت
لشيمزسين سنك انلرك اوزرنه حكمك وسلطنتك يوق الا شول كافرلر وكمراهلر
سكا متابعت قلوب حكمكه منقاد اولورلر وسوسه كه اويرلر بدرستي انلرك وعده
اولنمشي دوزخ وارجق يرلري جهنمدر انك يدي قپوسي وار يدي منزلدر هر قپو
سندن بر منزله كيرر هر منزلي قسمت اولنمدركه كافرلردن انده برطائفه عذاب
اولنه هر منزلده بردرلو عذاب معلوم اوليب نصيب اولنمشدر اول طائفه كه انده
كيرسرلر اشغا منزلي انك هاويه در كه اول فرعونيون والي واتباعي يوندركه ودخي

اول مانع قومیجون کعبایه کافر اولدلر ودخی منافقلر وزندیقلر ایچوندر
آکنجی لظیفدر اول مجوسیلر ایچون واله اکی دینلر ایچوندر اوچنجی سقردرکه
اول مشرکلر وبته طبنلر بریدر دردنجی جحیمدر اول یهودیلر مقامیدرکه
رسوللری تکذیب ایدوب حق تعالی نك پیغمبرلرن حقیر دیدیلر بشنجی حطمه
در اول نصاری سنزلیدرکه محمدی یلاندیوب انکار قلدلر واولوا فترا قلدلر التنجی
سعیردر اول صابئین یری ودین اسلامدن اعراض ایدنلر بریدر یدنجی
جهنم درکه اول دوکلندن اعلیدرکه کاه خلقك کجاجت یرلری اولدر مسلمانلردن
کبایر کناه اشلیوب توبه قلمادین کدنلر مقامیدر ان المتقین فی جنات وعیون
ادخلوها بسلام امنین ونزعنا مافی صدورهم من غل اخوانا علی سرر متقابلین
لا یمسهم فیها نصب وماهم منها بمخرجین یعنی اولرکم شرکدن صاقندلر وشیطانه
مطیع اولمدلر انلر یارن بستانلر ایچنده اولا انك کبی بستانلرکه ایچنده چشمه لر
وبکارلر اقو محشر کوننده اولره دینلدکم کروك اول جنتلره عذابلردن سلامت
اولنوب ودخی اولومدن وآفتلردن امین اولنوب ودخی حق تعالی بیوردیکه
بز اول جنت اهلنوك ایچلرندن حسدلرن وعدا وتلرن کیده رورزکه دنیاده بر
ارلسنده ایدرلردی مجموع قرداشلر اولالر بوحالده که بری برینه قرشو من تخت
تخلر اوزرنده اوتروب کلام ایدرلر وبری برینه زیارت واره لر هیچ اول
جنت ایچنده اولره بر زحمت وبر مشقت ایرشمیه دایم راحتده اولالر بوکلیله
انلر اندن ابدی چقیسرده کل نبئ عبادی انی انا الغفور الرحیم وان عذابی هو
العذاب الالیم یعنی حق تعالی بیوردیکه یا محمد خبر ویر بنم قوللرومه که بن توبه
ایدنلری اسرکیوب یارلغیجی بن وعذابمز دخی قتی والیمدر شول کم کفر اوزره اولدلر
وشرکدن توبه قلمادن کتدلر ونبئهم عن ضیف ابراهیم اذ دخلوا علیه فقالوا سلاما
قال انا منکم وجلون قالوا لا توجل انا نبشرك بغلام علیم یعنی حق تعالی بیوردیکه
یا محمد خبر ویر بولره ابراهیم قونقلرندنکه جبرائیل ایله اول فرشته ایدیکه اکا قونق اولدیلر
واردلر چونکه انك اوزرنه کردلر سلام ویردلر ابراهیم اولری کوریجك سلاملرن
الدی اما اولردن هیبت الوب قورقدی واتیدی یا قوم بزم کوکلمز سزدن قورقدی
اولر ایتدیلرکه قورقمه بز سکا بشارتله کلدك سکا بر اوغل بشارت ایده رزکه
اولکی علیمدر یعنی اسحق پیغمبر قال ابشرتمونی علی ان مسنی الکبر فبم تبشرون قالوا
بشرناك بالحق فلا تکن من القانطین قال ومن یقنط من رحمة ربه الا الضالون
یعنی ابراهیم ایتدی بکا اوغلی بشارت قلورسز بو حالده که بن بیر اولمشم ضعیفم
بونی بکا نیلد بشارت ایدرسز اولر ایتدیلر بز سکا کرچك اوغلانله بشارت قلورزکه
قوللرمز حقدر یلدن دکل سن استقادن امید کسجلردن اولمغل که حق تعالی نك رحمتی

واسعه

واسعه در شکرکسه قدرتی بتر ابراهیم اننی حقیقت بلوب ایتدی ربنك رحمتندن
امیدن قطع اتمز الا اولرکم ضال وکمراه اولدلر کفر وشرکه یولندکیروب طریق اسلامی
یاوقلدلر چونکه ابراهیم انلری بلدیکه حق تعالی الجیلریدر انلر صورردی قال فما خطبکم
ایها المرسلون قالوا انا ارسلنا الی قوم مجرمین الا آل لوط انا لمنجوهم اجمعین
الا امراته قدرنا انها لمن الغابرین یعنی ابراهیم اول ملکلره صوردیکه حالکر ومصلحتکر
ندر ندایشه کلدوکز اولر ایتدیلر تحقیق بز کوندرلدك بر قومه که مجرملر ومشرکلر
در ابراهیم ایتدی اولر نه قومدر ایتدیلر لوط قومیدر کلدك که اولری هلاك ایده وز
ابراهیم ایتدی هلاك می ایدرسز بر قومی که لوط انلرك ایچنده در جبرائیل ایتدی
اول قومك کلیسین هلاك ایده رز الا لوطك بر عورتیله وقزلریله که مسلمدرکه انلرك
جمیعنی قوتروروز الا لوطك بر عورتیکه کافره در اکا هلاك بله سفدرا وکذا اولدخی
هلاك اولسر فلما جاء آل لوط المرسلون قال انکم قوم منکرون قالوا بل جئناك
بما کانوا فیه یمترون واتیناك بالحق وانا لصادقون یعنی چونکه اول مرسل فرشتلر
لوطه کلدلر لوط انلری کوردی بلمدیکه نه قومدن اکا دهشت واقع اولدی
ایتدی یا قوم نه قومسز بن سزی بلمزم کوکلم سزدن اورکدی جبرائیل ایتدی بز
نفرت ایدجك قوم دکولز بلکه بز سکا کلدك شول عذابله که قومك انده شك
ایدرلردی اول عذابه انانمزلردی بز سنك قومکه عذابله کلدك حقیقتا که انکر
هلاك ایده وز بز صادقلر دیز قولمزده خلاف یوق فاسر باهلك بقطع من اللیل
واتبع ادبارهم ولا یلتفت منکم احد وامضوا حیث تؤمرون وقضینا الیه ذلك
الامر ان دابر هؤلاء مقطوع مصبحین وجاء اهل المدینة یستبشرون یعنی جبرائیل
لوطه ایتدی ال اهلکی بو کیجه ایچنده سن سیر ایله وبولردن اعراض ایله کندو
اهلکدن بونره برکسه قومه کیدك شول یره کم سزه امر اولندی انده واره سزکه
اول شهر صغر در حق تعالی بیوردیکه بز وحی ایدوب اول اشیا اکا خبر ویردك انلك
یا لوط سن اهلو کلدجقوب شام طرفنده شهر مدینی صغره وارکه بو قوم کلی اصلیله
صباح وقتنده هلاك اولسرلرکه صوکلرنده برکسه قلاجق دکل پس لوط قومی
اشتدلرکه لوطك اونداز کلدلر بربرنه مشتلیوب لوطك اونه کلدلر هجوم قلدلرکه
کوزلر اول قادلرن اشلیلر لوط انلرکلبجادله قلوب منع ایلدی قال ان هؤلاء
ضیفی فلا تفضحون واتقوا الله ولا تخزون قالوا اولم ننهك عن العالمین قال
هؤلاء بناتی ان کنتم فاعلین یعنی لوط قومنه ایتدی یا قوم بو جماعت بنم قونقلرمدر
بولرك تا تنره بنی فضاحته برقمك قورقك اللهدن بنی بولرك ایچنده خور وذلیل
قلماك اولر ایتدیلر یا لوط بز سنی منع اتمدك می که اوکه کلوغربادن کمسه قونقلغه
المیاسك نیچون بولری الدك لوط ایتدی یا قوم اکر سز بو اشی البته اشلرزدیر سکز

قزلرو موسزنه نكاحلندرني حلال وجهله انلري جفتلنوك اسدتعا عودتلري ارنلرايجون
يرتمشدر امر الهيله دركه انلرك بوزلرنكوز موب نكاحلندسزاولرا كا مطيع اولمدلر التيد
د لديلر كيم كيرملر جبرائيل بركز قناديله انلرك بوزلرن صغادي كا كوزسز اولدلر لعمرك انهم
لفي سكرتهم يعمهون فاخذتهم الصيحة مشرقين فجعلنا عاليها سافلها وامطرنا عليهم
حجارة من سجيل ان في ذلك لايات للمتوسمين وانها لبسبيل مقيم ان في ذلك لاية للمؤمنين
يعني حق تعالى بيوردي كه سنك حياتك حقيچون يا محمد بدرستي اهل مكه جهالتلري وضلالت
لري ايچنده مصر اولب حيرتده قالمشلردر بونجه عجايبلركه بشدوب هيچ بر عبرت الوب
اوكتلمزلر بوندن نصكوه دونب كرو لوط قومي قضيه سين خبر ويروب بيوردي كه
اولر اول فسادلرين ترك اتمدلر جبرائيل انلري كوندردك صباح وقتنده وارب اول قلعه
لري يرلريله قوپردي فرشته لرله كوتروب كوكلرين يقين چقردلر اندن باشي اشاغه
دوندروب قيوويردلركون دوغدوغي وقت جبرائيل بركز صيحه اوردي جميع هلاك
اولدلر اوزرلرينه طاش دخي ياغدردلر بدرستي لوط قومنك هلاك كلكنده نشانلر وعلامتلر
وار فكر ايدوب عبرت الجيلره وعقلله نظر ايدجيلره بدرستي اول لوط شهرلري
سنك قومنكوك يوللري اوزرنده ظاهر اولب دورر محو اولب كتمدي شامه واردكي
وكلوركي كوردرلر انلر نيچه عقوبتله هلاك ايلدك بنجون اندن عبرت المزلر تحقيق
انلرك هلاك كلكنده علامت وعبرت وار عقلي اولنلره كه انی كوروب ايمانه كلالر
وان كان اصحاب الايكة لظالمين فانتقمنا منهم وانهما لبامام مبين ولقد
كذب اصحاب الحجر المرسلين واتيناهم اياتنا فكانوا عنها معرضين يعني تحقيق
اول ميشه اهلي شعيبي يلانليوب وانكار ايدوب ظالملردن اولدلر بز انلردن انتقام
ايدوب عذابله هلاك ايلدك بدرستي لوط قوميله اصحاب ايكه يوللرك يوللري
اوزرنده دركه كيدركن وكلوركن كوره دوررلر عجبدركه دخي بر فكر ايدوب
اعتبار قلمزلر ودخي اصحاب حجر كه صالح قوميدر انلر دخي صالحي تكذيب ايدلر حال بودركه
انلره بز علامت ونشان دوه ويردك صالح رسول ايدوكنه تا كه انا تصديق
ايدوب ايمانه كلالر اولر اندن اعراض ايدوب انكار قلدلر ايمانه كلمدلر وايمانه كلمكي
دخي منع اتدلر وكانوا ينحتون من الجبال بيوتا امنين فاخذتهم الصيحة مصبحين
فما اغنى عنهم ماكانوا يكسبون يعني ثمود قومي طاغلري وقيالري يونب اولر
ايدنرلردي تاكه اوزرلرينه يقليه وعذاب دخي كلمجك اولرسه اكا كروب
قورتلالر حق تعالى اوله ويردوكي نعمتك قدرن بلمدلر اول دوه يي اولدروب
اتني تقسيم اتدلر اسد تعالى اوله عقاب ايدوب جبرائيلي كوندردي كلوب بركز صيحه
اوروب چاغردي صباح وقتنده كلسي هلاك اولدلر هيچ انلره منفعت قلمدي وعذاب
دن قورترمدي اول كفرلري وشركلري كه كسب اتدلر يا اول صنملر كه اكا طپدلر

وما

وما خلقنا السموات والارض وما بينهما الا بالحق وان الساعة لاتية فاصفح الصفح
الجميل ان ربك هو الخلاق العليم يعني حق تعالى بيوردركه بز يرايله كوكلري ويرلر
لا حقيچون نكه قوللر اول اكسينه نظر ايدوب عبرت الوب بزم قدرتمزي اكليلر و
بلالركه بزم كلامم حقدر تحقيق السفيات كوني اولسر سن بولردن يا محمد كور كلو
لكله اعراض قلغل كه سندن هيچ جزع وفزع كليا انلري بكا قوكه سنك ربك خلاقدر
جميع برادلمشي وجوده كتوروب يا اردن اولدر ودخي عليمدر ايمان كتورني وكتورميني
دخي بلور وقيامت قوبجاغني بلور وهر برقوله نيجه جزا قلمق كركن انی دخي بلور بيرلو
يرنجه انتقام ايدر ولقد اتيناك سبعا من المثاني والقران العظيم لاتمدن عينيك
الى ما متعنا به ازواجا منهم ولا تحزن عليهم واخفض جناحك للمؤمنين ابن عباس
ايدر يعني يا محمد بز سكا فاتحة الكتاب ويردك يدي ايت ودخي جميع قراني سكا ويردك
اما فاتحه قرشو نمازده سوره اوقند تجديله تكرارا وقنور كرك فرض كرك تطوع حق
تعالى بوسوريله رسولنه منت ايدوب عطاسي ذكر ايدر نتكم قرانله منت ايدر بوسوره
نك فضيلتن اظهار اتمكيچون ودخي بيوردي كه يا محمد چون بز سكا قراني منت ايدر
بوسوره نك فضيلتن وبو قراني سكا نعمت ويردك كه بر حرفي دنيادن ودنيانك
ايچنده كيدنه بيكوكدر پس رغبت نظري برله كوز اچوب بقمغل شول كسنه نك مالكرنه
وزينتلرينه كه دنياده هر چند انلره ويردك بر قاچ كون تمتع ايدرلر اول كفار
قريش كه يارن جميعسي يرنده وكب كدرلر سكا ويردوكمز علم دين انلرك كلندن
خيرلودر كه دنياده واخرتده سندن ايلرلمز دخي اول كافر قوم اوزره ايمانه كلمدكلريچون
ملول اولب غصه يمكه انلر مطبوع القلبدر ايماندن انلره نصيب يوقدر اما اولركه
سكا ايمان كتوردلرسه انلره يوشوح اولب تواضع ايله كل خلق ولطف ايله دركل وقل
اني انا النذير المبين كما انزلنا على المقتسمين الذين جعلوا القران عضين
فوربك لنسئلنهم اجمعين عما كانوا يعملون يعني ايت يا محمد مكه كافرلرينه كه بن سزك
ازركوره ظاهر قرانله قورقودجيم بنم اوزرمه انزل اولندي نتكم توريت وانجيل انزال اولندي
يهود ونصارى اوزرينه كه انلر كتابلريني تقسيم اتدلر بعضنه ايناندلر وبعضنه
اينانمدلر نتكم مكه اهلي دخي قراني حقنده مختلف قوللر ديدلر كيمي شعر دردي كيمي سحر دردي
كيمي انتدي اولكيلرك قضيه لريدركه دزمشلر او قرلر بوللره ادم تقسيم ايدوب
قودلر كوره دردلري كه طشره دن كلنسه ايمانه كلمكيچون انی منع ايدوب
قومالر پس اسد تعالى قسم ايدوب بيوردي كه يا محمد سنك ربك عزتي حقي بز بولرك
كليسني البته صوره سوزكوكدرنه اشلدلرسه كفردن وشركدن تا اول كفرلرينك
وشركلرينك انلره قيامت كوننده جزالرن قلوز فاصدع بما تؤمر واعرض عن المشركين
انا كفيناك المستهزئين الذين يجعلون مع الله الها اخر فسوف يعلمون يعني يا محمد امر كي

اظهار ایله شول سکا بو برلن اوزره طعن وکیت کافرلري قوترك ایله تا اکادکین که
الله تعالی نك امري ایرشه اولوم کله وقیامت قوپه که الله تعالی اول استهزا قلنلري
کدیش طائفه دن کفایت بر کیجه هلاك ایلدي بدرسنی بر کفایت ایدوب اول
استهزا ایه النلرك شرلرین سندن دفع ایلدك که انلر ایدرلردیکه اللهم بر اله دخی
وارتیز اولکه بلالر انلرکلدیا شلنسر بو کلام وعیددر جمیع کافرلر اوزره که بوندن
منتبه اولب اوکونلنلر ولقد نعلم انك یضیق صدرك بما یقولون فسبح بحمد ربك
وکن من الساجدین واعبد ربك حتی یاتیك الیقین یعنی حق تعالی بیورر سکه یا محمد
تحقیق بز بلورز که سنك کوکلك طار لور کافرلرك تکذیب ایدوب انکار قلدقلری
سن انلري قوغل ربکی تنزیه ایدوب انك امرینه مشغول اولب عبادت ایله کوکلکی
انلردن مشغول قلمه سن نماز قلجلردن اولغل اول اخلاصه که کلمه توحیددر محکم دوتغل
تا اکادك که سکا اولوم کله بوندن او تزو رسول عم انیدیکه حق تعالی بکا وحی ایدوب
اکا بیورمدیکه بن مال جمع ایدوب تاجرلردن اولم لیکن اکا بیوردیکه اکا حمد وثنا قلوب
مسبحلردن وساجدلردن اولم بس کرکدر که اکا قول اولنلر حضرت قول و محمد امت
اولنلر مولالري حکمنه مطیع اولب رسوللرینه متابعت قلالر تا که رسولدن شفاعت
بولمغه مستحق اولالر تا کلا ابدي سعادته اولشوب کمال مرتبه حاصل قلالر انشاء الله تعالی

سورة النحل مائة وعشرون آیة بسم الله الرحمن الرحیم

اتی امر الله یعنی حق تعالی نك امري کلدي یعنی قیامت یقین کلدي عذاب وقتی یقین
اولدي رسول عم بو آیت کلنجه بکزي متغیر اولوب صحابه یرندن طورو کلدي
شویله ظن ایلدیکه عذاب کلدي جبرائیل بونی اوقدیکه فلا تستعجلوه سبحانه
وتعالی عما یشرکون یعنی یا محمد استعجال اتمه قیامت هنوز واقع اولمدي اما قومی
یقیندر تنزیه ایدوب اریله اول عزیز ربکی ولدندن دخی شریکدن که اولیو جهدن
وپاکدر شول صفتدنکه کافرلراني وصف ایدرلر واکا شریك کتورب صنملری
اکا شریك قلورلر حق تعالی منزه در شریکدن واولاددن که اول فرد وواحددر
بز دلرسر قلورمعینه شریکه احتیاجی یوقدر ینزل الملائکة بالروح من امره علی
من یشاء من عباده ان انذروا انه لا اله الا انا فاتقون یعنی حق تعالی جبرائیل و وحیله
ونبوتله وقرآنله ایندرر که کندو امریله قوللرندن شول کسیلر اوزرنه که انلري
نبوتله ورسالتله اختیار قلدی که اولرا اکا اهل ایدي تاکه اولغرانله انذار ایدوب
کافرلري قورقودلر وانلرو بلدوره لرکه الله تعالی واحددر آنکجه معبود مطلق
یوقدر آلا اولدراندن قورقوك خلق السموات والارض بالحق تعالی عما یشرکون
خلق الانسان من نطفة فاذا هو خصیم مبین یعنی حق تعالی کندونك علمی بیان
قلوب بیوردیکه سزي یاردنجی خالق اولدر که کوکلري ویرلري برتدحقی اظهار ایلدك

اجونکه

اجونکه کندونك وحدانیته دلیلا اوله الله تعالی بوجدراندنکما نوك شریکی اوله ودخی
اول الله دردکه ادم اوغلنلرنی بر قطره میندن وجوده کتوردي بو کلیله عجب درکه
اول انسان بزمله ظاهر مخاصمت ایدر بزم قدرتمزه انکار ایدر والانعام خلقها لکم
فیها دفء ومنافع ومنها تاکلون ولکم فیها جمال حین تریحون وحین تسرحون
وتحمل اثقالکم الی بلد لم تکونوا بالغیه الا بشق الانفس ان ربکم لرؤوف رحیم
یعنی حق تعالی نعمتلرین بیان ایدوب بیوردیکه الله تعالی سزیچون قیون ودوه وصغر
یرتدي انلرك یوکندن سزي اسیدن وصوقدن امین طوتجق دونلر اولور وکرکلر
وعبالر وصوفلر وکلیملر کبی یاغوتچه لرکه انونکلا اولر واله جقلر ایدنرسز ودخی
انلرك اوزرنه بنرسز ویوك اورسز وسدلرن صغرسز واول سددن دخی بونجه
نعمتلر حاصل اولور ودخی اندن بوغزلیوب اتلرین یرسز وکونلرندن ودریلرندن
ایاق قبلرن ایدنرسز ودخی ای ادم اوغلنلري اول انعامدن کورکلو نظرکاه وار
صباح وقتنده یایلوب اوتلاماغه کدیجك وکیجه وقتنده دونب کرو کلیجك تبوب
انلردن لذت الورسز ودخی سزك یوکلرو کزي ومتاعلرو کزي کتورب هرشهره که
دیلرسز انك ایله درسز اکا ایرشدکلنسز الا بدنلرو کز یورلیوب چوق مشقتلر وزحمتلر
چکمکله تحقیق سزك ربکزرؤف وقدر ورحیمدرکه سزانك بونعمتلریله منفعتلر
دوتب انك غیرینه طبع سز اول سزه عقوبته تعجیل ایدوب هلاك ایلمز شایدکه برفکر
ایدوب انصافه کلسز اول سزه انعام قلن منعم کیمدرکه بلسز شکر کوکزي ایمانه
وصدقه مبدل قلاسز والخیل والبغال والحمیر لترکبوها وزینة ویخلق مالا تعلمون
وعلی الله قصد السبیل ومنها جائر ولو شاء لهدیکم اجمعین یعنی حق تعالی بیوردیکه دخی
اول الله تعالی سزیچون اتلرو قترلرو اشکلري یرتدي کمانلره بنائسز وانلرو کلدخی منتفع
اولب بونجه مقاصدلرو کزي یرنه کتوره سز ودخی انلري سزه زینت ونظرکاه
قلدیکه کیجه وکوندز انلره نظر ایدوب انك صانعی اکلیاسز وبلاسزکه اول
قادر مطلقدر وواحددر افعالنده شریکی یوقدر ومعینی یوقدر تا اکا انقیاد کیدب
تصدیق ایدرسز واول نعمتلرك دخی شکرین یرینه کتوره سز هم نعمتکوز زیاده اوله
هم عذابدن نجات بوله سز ودخی حق تعالی یراد رشول نسنلریکه سزانی بلمزسز ودخی
یراد رشول نسنلریکه سزانی بلورسز ودخی حق تعالی بیوردیکه بزم کندو مزه ایله
واجب قلدق که هدایتی وهدایت یولنی بیان قلدوز اما اول طریق هدایتدن
میل ایدجیلر وار یهودیته ونصرانیته که بز بیان قلوب واضح قلدوغمزدن صکره
طریق ضلالته اولرکرو میل ایتدلر اکرسزده الله تعالی ایمانه وتوحیده اهلیت
وصلاح کوریدکلیکزه هدایت ویریدی یاخود بر علامت ونشان اندریدیکه
چارو ناچار کلیکز ایمانه کلیدوکزاما حق تعالی عالمدرکه توحیده اهل اولنه هدایته

هدایته کتوردر اهل اولمیانی ضلالت ایچنده قور هو الذی انزل من السماء ماء لکم
منه شراب ومنه شجر فیه تسیمون ینبت لکم به الزرع والزیتون والنخیل والاعناب
ومن کل الثمرات ان فی ذلک لایة لقوم یتفکرون یعنی اول الله تعالی سزه کوکدن
صولر اندردی که بعضیسی انک یر یوزنده بوکیتلر وکوللر اولورکه اندن ایچرسز وطوار
لرکزی صوارسز وبعضیسی اول صودن یره سکر اندن اغاجلر واوتلر بتر که دوه
لرکز وقیونلرکز وصغرلرکز اندن اوتلرلر ودخی الله تعالی اول یغمور سببیله سزه
یردن اکینلر بتوردی چقادرر ودخی زیتونلر وخرمالر واوزوملر ودخی انواع یمشلر
بتوردی هر برینک شکللری ولذتلری مختلف بری برینه بکزمز پس بو یغمورلر انبوب
بونک کبی انواع یمشلر واوتلر واغاجلر بتدوکنده عبرتلر وار برقومه که انلر عقل
وتدبیر اهلی اوله لر فکر ایدوب تمام اکلیه لرکه بو کلی انواع مختلف رنکلر وشکللر
بو مخلوقده ظاهر اولدی وغی دلالت ایدر که بولرک بر خالقی وصانعی واردر بردر رفادر
در عجزی یوق که شریکه محتاج اوله وسخر لکم اللیل والنهار والشمس والقمر والنجوم
مسخرات بامره ان فی ذلک لایات لقوم یعقلون یعنی اول الله در که کیجه یی وکوندوزی
سزک اسباب معیشتکوز ایچون مطیع ومنقاد قلدی که براد للدن برو بری بری
اردنجه کلور کیدر ودخی ایی وکونشی ویلدزی مطیع ومنقاد برندی کندونک
دستوریله فلکلرنده دور ایدرلر تا که بو جمیع موجوداتک وجودنه سبب اوله لرکه
هر برینک درشمسیله وسیر افلاکله وقت مدت برنه کلوب عدم دایره سنده
وجوده کله بر زمان اولدقجه سزه منفعت ویروب کرو عدمه ممکنه انتقال ایده
پس بو احوالر ایچنده عبرتلر ودلیللر وار اول صانعک وحدانیتنه وکمال قدرتنه
شول قومه که انلرک عقلی اولوب بونلرده تفکر قیله لر وما ذرا لکم فی الارض
مختلفا الوانه ان فی ذلک لایة لقوم یذکرون یعنی حق تعالی ایدر شول نسنه لرکه
حق تعالی سزک ایچون یر یوزنده بر تدی انواع رنکلر وشکللر ولذتلر اوزره ودرلو
درلو حاصیتلر اوزره که هر برنده انواع منفعتلر دوترسز دین دنیا مصلحتنده
اهل عبرت اولوب متعظ اولنلره بونده چوق نشانلر ودلیللر وار حق تعالینک
وحدانیتنه وقدرتنه وهو الذی سخر البحر لتاکلوا منه لحما طریا وتستخرجوا
منه حلیة تلبسونها وتری الفلک مواخر فیه ولتبتغوا من فضله ولعلکم تشکرون
یعنی اول الله درکه دکزلری دخی قوللری مصلحتی ایچون مطیع ومنقاد قلدی که
اولیوب ایچنده تازه بالقلر دوتب بیه لر دخی اندن درلو حلی چقوب الی خاتون
لرینه زینت قیله لر دخی کوره سین اول کیمیلری صوی اوزرنده صقلر یرتلر
امرلرله که ییله صوی یاره یاره هر قلیمه وارر کلور اندن اوتر وکما کمله
حق تعالینک برتدوغی رزقلردن طلب ایدرسز که اکا قرودن وارمق مشقته

اولمز

اولمز الا کیله اولوردهم اول دکزی ایچا بیلدی وانک قورقولرن کوروب اکلیاسز که
الله تعالی سزه نه انعاملر قیلمشدر وانک هیبتی وعظمتی نه در کوروب اکلیاسز سزه
ظاهر اولوب اندن قورقه اولکه انک نعمتلرینک شکرین یرینه کتوروب نجات بوله
سز والقی فی الارض رواسی ان تمید بکم وانهارا وسبلا لعلکم تهتدون وعلامات
وبالنجم هم یهتدون افمن یخلق کمن لا یخلق افلا تذکرون یعنی اول الله در اولکم
یری یرنده قدنصکره دوشدی برقرار دوتموب چلقندی حق تعالی بو جه طاغ
لری یرادوب یرلری انکله محکم بصددب محلدی تاکه میل ایتموب قرار دوته
ودخی یر یوزنده سزک ایچون ارمقلر اقندی ویوللر ایلدی که شهرلردن شهرلره
وکویلردن کویلره وارب مقصودلرن برینه کتوره لر ودخی بو طاغلری اول یوللره
علامت ونشان قیلدی که کندوزده کمسنه قولای اوله ودخی یلدزلری علامت قیلدی
اول یوللری کیجه لرده ودخی انونکله یوللرنه هدایت بوله لر ازب کمراه اولمیه لر پس
حق تعالی ایدر که اشبو کلی وصف اولنان نسنه لری بر نعمه قادر اولن برابرمیدر
شول صنملرله که هیچ بر نسنه یه نعمه قدرتی یمز نولدی سزه که انک عجایب صنعلرینه
نظر ایدوب اوکوتلنمزسز انی بر لیوب اکا عبادت قیلمازسز ابرو نعمتی ترک ایدرسز
وان تعدوا نعمة الله لا تحصوها ان الله لغفور رحیم والله یعلم ما تسرون وما
تعلنون والذین یدعون من دون الله لا یخلقون شیئا وهم یخلقون اموات
غیر احیاء وما یشعرون ایان یبعثون یعنی حق تعالی بیورر که اکر سز دلسکوز که حق تعالی
سزه ویردوکی نعمتلری صیاسز سزک اکا طاقتکز یتمیه که صیابله سز زیرا حق تعالی
نک نعمتلری حساب اولنور دکلدر سز انک شکرینی قنده برینه کتوره سز لیکن حق
تعالی غفور رحیمدر توبه قیلوب کفرندن دونسلر تقصیرلرین عفو ایدوب
یارلغیه الله تعالی عالمدر کوکلکوزده کی اسرارکوزی بلور وظاهرده نه قیلدوغکزی
بلور اشکاره وکزلو انک قاتنده برابردر شول کم الله تعالی یی قویوب بتلره عبادت
ایدرلرکه هیچ بر نسنه یه نعمه قدرتی یمز حال بودرکی اولر دخی مخلوقدر بالته
ایله وکرا ایله یوندورلر کمی طاشدن وکمی اغاجدن بر رجماد درکه روحلری یوق
بیلمزلرکه اولرنه وقت حیات ویریلیسرکه انلردن حساب اولنه اولرکندولردن
بی خبردر الهکم اله واحد فالذین لا یؤمنون بالاخرة قلوبهم منکرة وهم
مستکبرون لا جرم ان الله یعلم ما یسرون وما یعلنون انه لا یحب المستکبرین
یعنی حق تعالی کندونک وحدانیتین بیان ایدوب بیورر که سزک دکزرت
واحددر اکا طایفکه انک شریکی یوقدر اندن غیری معبود دکلا باطلدر پس شول کم
کروتوبیقلغه انکار ایدرلر وکوکللری حق تعالینک وحدانیتنه منکرلردر اکا
معرفت حاصل اولمز ودخی ایاتنه کلمکدن کندولری اولودوب تکبرلک ایدرلر

حق تعالی بلوردانلرك ظاهرلرين وباطنلرين كفردن ومنكردن نه قلدلرسه محمد حقندن
واسلام امرندن كم تحقيق حق تعالی سومز اولرنكم اولولنوب ايماندن اعراض ايدرلر
واذا قيل لهم ماذا انزل ربكم قالوا اساطير الاولين ليحملوا اوزارهم كاملة
يوم القيمة ومن اوزار الذين يضلونهم بغير علم الا ساء ما يزرون يعني اول
قريش مكه تبلرنه صورسلر ديسلر كه ربكز اول محمده اوزرينه نسنه اندردي اولر
اولرانده خبر ويروب ديرلر ديكه اول محمد كوكدن اندرلدي ديو خبر ويردوكي
شول ايلرو كچنلرك يلانلري وسوزلريدر كه خبر ويرر حق تعالی ديركه يا محمد بو
كافرلر سكا وقرانه انكار ايدوب بوسوزي سويلدكلري اندن اوترودركه اول
كناهلرني قيامت كوننده تمام بی نقصان كتوروب واره لر شولرك كناهلرني دخي
كوترهلركه جهتسز وبرهانسز انلري ايماندن منع ايلدلر انلرك كناهلري وبالن دخي
بله چكلر بنه يا اوز بوكدركه بوللر انی كتوردلر عاقبت انوكله هلاك اولورلر قد مكر
الذين من قبلهم فاتى الله بنيانهم من القواعد فخر عليهم السقف من فوقهم واتيهم
العذاب من حيث لا يشعرون يعني حق تعالی بيورركه بدرستی بو بولنجلر جيلوب خلقي
محمده كلمكدن منع ايدنلردن اولكدنكيلر دخي بومكر وحيله قلدلر ديدي اما حق تعالی
اولرك مكرني وكيدني باطل قلدي حق تعالی اولرنك بنيادني قوپروب سقفني اولرك
اوزرينه يقوب هلاك ايلدي نتكم نمرود بن كنعان صرح بنياد ايلدي بوجه لكي
بيش بيك ارش والتی ارش زياده ايدي وانی اوج بيك ارش دخي آلتی ارش ايدي
ذلديكه اكا چقوب مجادله قله حق تعالی جبرائيله امر ايلدي بركز قناديله قفدي
اوزرينه قلوب هلاك اولدي ودخی اولره عذاب برحيثيتدن كلديكه بيلمزلردی كلدوكن
بيلمدلر هلاك اولدلر ثم يوم القيمة يخزيهم ويقول اين شركاءي الذين كنتم تشاقون
فيهم قال الذين اوتوا العلم ان الخزي اليوم والسوء على الكافرين الذين تتوفيهم
الملائكة ظالمي انفسهم فالقوا السلم ما كنا نعمل من سوء بلى ان الله عليم بما كنتم تعملون
فادخلوا ابواب جهنم خالدين فيها فلبئس مثوى المتكبرين يعني حق تعالی دنياده
اولره عذاب قلدوغيله قومسه واول عذاب انلرك فعلنه مكافات اولميه آخرتده
قيامت كوننده دخي خوار وحقير قلوب عذاب ايليه ديه كه قنی اول بكا شريك
زعم ايدوب عبادت قلدقلروكز انك سببيله بنم مخالفت قلوب اولردن اوترو
بنم ملكمه مجادله قلوردوكز توحيدمه انكار قلوردوكز امدی كلسونلر بكونكي بنم
عذابمدن سزي قورتارسونلر شولر كم انلره علم ويرلدی ايدی اولرديلركم بدرستی
رسوايلق وخورلق وقتی عذاب بوكون اول كافرلر اوزره دركم ملك الموت اعوانيله
انلرك جبيثلرين واضع قبض ايلدی شول حالتده اولر نفسلرينه ظلم ايدجيلردي توحيده
ورسالته انكار قلغلجون عذابی كوزلرله كورنه لر منقاد ومطيع اولبيبون ويره لر

كد

كسز الله شريك كتورجيلردن ديكولر حق تعالی ديه كه بلكه سز الله شريك كتوردكوز تحقيق
الله تعالی سزك شريك كتوردكوكزي بيلور اكا كوره سزه مكافات قلور بس جهنم خزينه دارلر
ايرهلر كرك جهنم قپولرندن اول عذابلره كه سزه وعده اولندی بوحالتده مقيم
ولسز ابدا سزه خلاص اولميه نه يا وزدر اول جهنم شولره كم ايمانه كلمكدن تكبرلك
ايدوب كندولري اولودوتدلر لاجرم لايقدركه شونك كبی خورلقلرله عذابلره
واقع اوللر وقيل للذين اتقوا ماذا انزل ربكم قالوا خيرا للذين احسنوا في هذه
الدنيا حسنة ولدار الآخرة خير ولنعم دار المتقين يعني فحنكم دنله شولره كم شركدن
وكفردن صاقنوب تكريدن قورقب صلة رحم ايتمكه يوددر ايوايشلر امر ايدوب
يا وزايشلردن نهي ايدردن ايكا دعوت ايدر دخي ديدلركه سزك ربكز ندن نسنه اينددي
اولر ايتديكه قران اندرديكه خيره دعوت قلور ديركه حاصل رشولره كه دنياده الله تعالی
بولدلر آخرتده اول كوركلو ثبتلركه مثلی نظيری يوق ودخی خبر ويرركه دنيادن
دار آخرت خيرلودر زيرا اول باقي بو فانيدر لابد در كه باقي فانيدن يكرك اوله
نه كوركلو مقامدر مطيعلرك ومتقيلرك مقامی كه دايم در فناسي وزوالي يوقدر
جنات عدن يدخلونها تجري من تحتها الانهار لهم فيها ما يشاؤن كذلك يجزي
الله المتقين الذين تتوفيهم الملائكة طيبين يقولون سلام عليكم ادخلوا الجنة
بما كنتم تعملون يعني اول مطيعلرك مقامی وقراردوب دايم دوره جق مكانلري
جنتلردركه اكا كيرلر وانك كوشكلرينك واغاجلرينك التندن ارمقلر اقر ودخی
اولره جنت ايچنده حاصلدر هرنسنه كه آرزو ايدرلرسه كوكلدلكلرندن حق تعالی
متقيلره بو نجليس ثوابلر وعوضلر ويرر شول متقيلره كه ملك الموت انلرك
روحلرين قبض ايلدي بوحالتده شركدن وكفردن پاك ومعصيتلردن اري بس
اوچماغك خزينه دارلري يارن قيامت كوننده اولره ديلركه سلام اوزروكزه كه
سلامتلغله سلام قوكشيلغنه ايردوكز كرك اول جنته كه سلامتلق مقاميدر
شول عمللر عوضيكه دنياده قلدوكز دايم انده مخلد ابدي نعيم ايچنده هل ينظرون
الا ان تاتيهم الملائكة او ياتي امر ربك كذلك فعل الذين من قبلهم وما ظلمهم
الله ولكن كانوا انفسهم يظلمون يعني اهل مكه بوعنادلريله منتظردكللر الا كه
ملك الموت كلوب انلري قبض ايدوب روحلرني عذابه تسليم ايده يا خود يوم
بدره منتظرلردركه كندولره وعده اولنشدر مؤمنلرك قلبنجه لشده هلاك اولالر
تا قيامت كوننده كورلركه سنك ربكوك عذابي اولره واقع اوله كه وعده
لنمشدر بولردن ايلروكي قوم دخي رسوللريني شويله يلانلدلر نتكم بولر سني يلانلدلر
اشتر تعالی اولري هلاك ايلدي كه اول هلاك انمكله حق تعالی طرفندن اولره ظلم دكلدر
بلكه كندو كندولره ظلم ايلدلر خالقلرنه ومعبودلرنه انكار قلدلر بونجه آيات

بینات ظاهر اولب انك وحدانیتنه دلالت قلورکن بونلر ایمان کتورمدیلر بلکه تکذیب ایتدیلر فاصابهم
سیئات ما عملوا وحاق بهم ما کانوا به یستهزؤن یعنی ایرشدی اولره اول قلدقلری
عمللرك جزالری وطوتدی کندولره اول عذابی استهزا ایله اولوب بزه عذاب کلسی
دیدکلری رسوللره طعن ایدوب قنی عذاب دیدوکوکزنه وقت کلور دیدکلری
وقال الذین اشرکوا لو شاء الله ما عبدنا من دونه من شیء نحن ولا اباؤنا ولا حرمنا
من دونه من شیء کذلك فعل الذین من قبلهم فهل علی الرسل الا البلاغ المبین
یعنی اهل مکه کم شرك کتوروب توحیده انکار قلدیلر استهزا یوزندن ایتدیلر الله تعالی
دلیدی نه بزنه خودانالرومز اندن ارتق دخی برنسنیه طابوب عبادت
قلمزدق لیکن بزم حاللمزی واتالرومز حاللری اول ایله دیلمشدرکه ایله اوله ودخی
اهل بحیره وسائبه که حرام قلدق دیرلرکه انك دیلکی وبویروغی اولسه قلمزدق
اولدلدی قلدق حق تعالی بیورر که بونلردن ایلروکیلر دخی شویله بیلانلیوب افترا
قلدیلر باطل حجتلر ایله عذر لرکتوردیلر عاقبت اول افترالری هلاك اولمکلکلرینه ایرشدی
دردی بز اول رسوللرومزا اوزره واجب قلمدقکه البته اوله هدایت ویره لر
هدایت ویرمك ویرمهمك بزوم قتمزده در انلره همان ولجیب اولدرکه بزم خبرمزی
انلره ایرشدره لرکن لیلر اندن صکره انلرك حاللری بزم قتمزده در ولقد بعثنا فی کل
امة رسولا ان اعبدوا الله واجتنبوا الطاغوت فمنهم من هدی الله ومنهم من
حقت علیه الضلالة فسیروا فی الارض فانظروا کیف کان عاقبة المکذبین
یعنی یا محمد تحقیق بز هر امته بر رسول کوندردك نته کم سنی مکه اهلنه کوندردك
تاکه وارب انلره دیلرکه کلوك الله برلك واکا مطیع اولب اکا عبادت قلوك
اصنامه وشیاطینه طمعقدن اراق اولك وتغلنول بیلی اول قومدن بعضسی اول
رسوله اجابت ایدوب مطیع اولدلر حق تعالی اولره کندودینی اوزره هدایت
ویردی وبعضسی رسوله اجابت قلمدیلر حق تعالی اولرك اوزرنه ضلالت وکمراه
لغی واجب قلدیکه ایمانه رغبت قلمدلر ودخی حق تعالی بیورر دیکه ایت یا محمد اول
قومه کم سیر ایدك یریوزنده یورك نظر قلوك اول سزدن ایلروکی مکذبلرك
وطنلرنی کورك که عاقبتلری نیجه هلاك لکه ایرشدی یا نیجه خراب وویران
اولدی اولکه اندن عبرت الوب انصافه کلاسز ان تحرص علی هدیهم فان الله
لا یهدی من یضل وما لهم من ناصرین یعنی حق تعالی بیورر که یا محمد اکر سن حریص
ایسك که بولر ایمانه کلهلر بلدر سنی الله تعالی هدایت ویرمز شول کسلوکه انلره
ضلالت مقدر اولمشدر حق تعالی عالمدر که اولر ضلالت اهلی یرادلمشدر که
انوکلر عذابه نازل اولهلر ودخی هیچ برکسه اولمیه که انلره معاون اولب عذابلرنی
انلردن دفع ایده واقسموا بالله جهد ایمانهم لا یبعث الله من یموت بلی وعدا علیه

حقا ولکن اکثر الناس لا یعلمون یعنی بو کافرلر الله اندایجوب جهد یمین ایدرلرکه
الله تعالی بوا ولنلری کرو تورمز الله تعالی انلرك قولنی یلانه چیقروب بیوردی حق
تعالی کندو یه واجب قلمشدرکه البته اولومدن صکره اولولری کرو قوبره لیکن بو
خلقك چوغی انی تصدیق اتمزلرکه اولومدن صکره کرو قوبیسرلر محشر یرنه جمع اولسرلر
سؤال وحساب ایچون لیبین لهم الذی یختلفون فیه ولیعلم الذین کفروا انهم
کانوا کاذبین انما قولنا لشیء اذا اردناه ان نقول له کن فیکون یعنی حق تعالی کرو
بعث ایدوب قوبردوغی اندن اوتروردرکه انلره وعده سی حقدوغی بیان ایلیه
که دنیاده انلر اختلاف ایدوب انکار ایدرلردی اناننمزلردی ودخی اول کافرلر
قبرلرندن قوبدقلری وقتن تحقیق بلالرکه بولر دنیاده سویلدکلری سوزلرنده
واسه تعالی یه شریك وولد اطلاق اندکلرنده یلا یخیلردر الله تعالی منزه ویوجه در
اندنکه انلر وصف ایدلر الله تعالی ایدر بزا ولوری بعث اتمك ایکن اسانه رکه بزبر
نسنه وجوده کتورمك استیه وز اولدیرز اولدخی اولر هیچ برنسنه بزم عجزمز
یوق قادر مطلق بزز والذین هاجروا فی الله من بعد ما ظلموا لنبوئنهم فی الدنیا
حسنة ولاجر الاخرة اکبر لو کانوا یعلمون الذین صبروا وعلی ربهم یتوکلون
یعنی اولر کم مکه دن مدینه یه هجرت قلدلر الله ورسوله مطیع اولوبن حق تعالی رضا ایچون
انلره ظلمله عذاب اولندقدن صکره عزتم حیجیوک بن انلری مدینه وطنلنددرم
مال غنیمتله انلری غنی قلدم که بو دنیاده کی ثوابلریدر اما اخرت عوضیکه
جنت در اول افضل واعظمدر اکر اولرك ثوابه تصدیقلری وارسه
اسدی بولر اولردکه عذاب اوزره صبر ایدوب اعتماد لرن الله قلدلر وکندو کرو
اکا اصمرلدلرا ندن غیریه اعتماد قلمدلر وما ارسلنا من قبلك الا رجالا نوحی
الیهم فسئلوا اهل الذکر ان کنتم لا تعلمون بالبینات والزبر وانزلنا الیك
الذکر لتبین للناس ما نزل الیهم ولعلهم یتفکرون یعنی بزسندن ایلروبا
محمد هیچ بر رسول کوندرمدك الا کلی سنجلین ادمدن انلره دخی بز وحی اندردك
نعکم سکا اندرورز اکر سنی تصدیق ایدرلرسه خوش والا انانمزلرسه ایت
انلره کم توریت وانجیل اهلنه صورك اکرسز بونسنه لردن خبردار دکولسکوزکه
محمد حق رسولدر انلرك کتابلری ایچنده انك نعت وصفتی مذکوردر بلور
لرکه بز محمدی حق رسول قلدق واکا وحی ایدرز حلال وحرامی بیان قلمغله
وایلروکی رسوللرك کتابلرنده خبر لریله نتکم انلره وحی قلدوغدی ودخی
یا محمد بز سنوك اوزرو که قران اندردك تاکه سن بو خلقه بیان ایدوب
بلدوره سین شول احکامیکه اولرك اوزرنه اندرلدی اولکه انی اشیدوب
فکر ایده لر مقصودی اکلیوب ایمانه کلهلر افامن الذین مکروا السیئات ان

يخسف الله بهم الارض او يأتيهم العذاب من حيث لا يشعرون يعني امين مي
اولورلر قريش كافرلري كندينه طابوب يريوزنده فسادلر اشلرلر اندنكه الله تعالى
اولري يره كچوره نتكم قاروني كچوردي تا اشاغي يره دكين كيدهلر ياخود اوله
صاعقه قلري يردن عذاب كلوب جملهسين هلاك ايليه ياخود حق تعالى اولري
عذابله طوته تجارتلرنده سفرلر وزره واروب كلوردكي كه بولر حق تعالينك عذابني
كندولردن منع اتمكه قادر دكللر ياخود اول عذابي اولري دوته نقص اوزره
اول بر جماعتي دوته اندن بر جماعتي تا انلر بري بري اردنجه اكسه هلاك ايده
تحقيق سزك ربكز رؤف رحيمدر اسركر تعجيل عقوبت قلمز تاخير ايدر تا كه انصافه
كلوب متعظ اولوب ايمانه كلهلر او يأخذهم في تقلبهم فما هم بمعجزين او يأخذهم
على تخوف فان ربكم لرؤف رحيم اولم يروا الى ما خلق الله من شيء يتفيؤ ظلاله
عن اليمين والشمائل سجدا لله وهم داخرون ولله يسجد ما في السموات وما
في الارض من دابة والملائكة وهم لا يستكبرون يخافون ربهم من فوقهم و
يفعلون ما يؤمرون يعني حق تعالى بيورركه نظر ايدوب عبرت المزلرمي
اول كافرلر شول نسنهلردنكه الله تعالى يراتدي كه كون طوغدوغي وقت دخي
طولندوغي وقتكه مخلوقلك كولكهلري صاغدن صوله وصولدن صاغه
بجه رجوع ايدوب دورايدر و الله تعالى يه مطيع ومنقاد اولوب سجده ايدر
كندويي خور وحقير كوسترمكله يعني اول كولكه بر بردن دورا تمكله نقل اتدوكي
الله سجده قلدوغيدر ودخي بيوردي كه الله سجده قلورلر يعني مطيع ومنقاد اولورلر
هر نكه كوكلرده وار ملكلردن وايدن وكنشدن ويلدزدن ودخي وار دابه
لردن وملكلردن يريوزنده نكه واردر اولر الله سجده قلمقدن اولو لنمزلر و رب
لرندن قورقرلر كه اوزرلرنده غالبدر قهرله وسلطنتله نتكه اوله بيوريلور
اني اشلرلر كوز اجوب يوموجه تكريه عاصي اولمزلر وقال الله لا تتخذوا
الهين اثنين انما هو اله واحد فاياي فارهبون وله ما في السموات والارض
وله الدين واصبا افغير الله تتقون يعني سز معبود اكيدرد بو وصفاتنك
بو سوزكزي ترك ايدك كه اله بردر انك شريكي يوقدر صنملري اله دوتدقلري
باطلدر كما ولر مخلوقدر كه كيمي معدني نسنهلردن اوده قيوب
جكوجله دوزرلر كيمي اغاجدن كسر ايله يونرلر بس بولر معبود اولمغه نه قوت
لايق اولسرلر قورقك بندن بو باطل كلامكزي ترك ايدك بني برلك و بكا طيع
اولك بندن غيري بكه معبود طوطمانك تحقيق بلوك كه كوكلرده ويرادلمش
نه وارسه فرشتهلردن ويرلرده نه وارسه خلقدن جن وانسدن وشياطين
كلي الله تعالينك قوللريدر الهيت وربوبيت خالص دائم انوكدر وانك دينن

دوتق

دوتق ابدا واجبدر هيچ بركيسه جائز دكلدر كه دين اسلامدن غيريسنه
ميل ايليه بلكه هر قوله فرضدر كيم اكا اطاعت قله هر نكيم اندن مقدر اولور
اكا راضي وله كرك اول نسنه خوش كلسون كرك خوش كلمسون بوندن اوترو
حق تعالى بيوردي يعني سز الله دن غيريه عبادت مي قلورسز واني قويب ايرق
دخي قورقرسز يعني اكا طاپنسوا اندن قورقك ايروغندن قورقك ديمك اولور
وما بكم من نعمة فمن الله ثم اذا مسكم الضر فاليه تجأرون ثم اذا كشف الضر عنكم
اذا فريق منكم بربهم يشركون ليكفروا بما اتيناهم فتمتعوا فسوف تعلمون
يعني حق تعالى نعمتلرين اكدروب بيورركه شول نعمتلركه سزك الوكزده وار انوكله
كندوكزه غنا حاصل قلورسز ودخي صحت بدن وسلامت اعضا نعمتلري كلي سزه حق
تعالى دندر ودخي قچن سزه بر قورقو وبلا وشدت ايرشسه يا اجمكوزه يا بانالكزه
برضرر ايرشسه كوتضرع عكزا اندن يكادرو اكا التجا قلورسزكه اول واقع
اولان زحمتي سزدن دفع ايدوب راحته مبدل قله زيرا تحقيق بلورسزكه بلالري
دفع ايديجي قادر اولدر پس تحقيق بو تضرعلري قلدقدنصكره اول رحمان سزي
اسركيوب سزدن اول بلايي وشدتي دفع اتسه كوره سزكه بر جماعت سزدن اول
ربلرينه خالقلرينه شرك كتوروب ايروغه عبادت قلورلر تا كه الله تعالى ويردوكي
نعمتلره كافر اولوب انك شكرني ترك ايدرلر پس حق تعالى تهديد قلوب بيوردي كه
ديك هله سز اول بقية عمركزي هواي نفسله تمتع ايدوب كچورك تيز زمانده
بلورسزكه سزكله اخرتده نه اشلنسر ويجعلون لما لا يعلمون نصيبا مما رزقناهم
تالله لتسئلن عما كنتم تفترون ويجعلون لله البنات سبحانه ولهم ما يشتهون
يعني حق تعالى ايدر بو كافرلر كندو زعملريله بتلرينه ويرو نحن رزقدن وقيوندن و
صغردن ودوهدن واكندن ويشدن نصيب قورلر حال بودر اول بتلر هيچ بر
نسنهدن خبردار دكللرنه ايرشدرمك ونه زيان دكورمك بلورلر بو كليله
افترا قلوب ديرلركه بوني بويله قلمغي بزه الله بيوردي والله عز تم حقيچون
اول افترا قلدوغكز نسنهلردن البته صورلوب انك جزاسين بولسرسز ودخي
اول كافرلري الله تعالى يه قزلر نسبت ايدرلر ديرلركه فرشتهلر قزلريدر
وكندولره اوغلنلر نسبت ايدرلركه ارزولري ودلدكلري اولدر حق تعالى منزه
وپاكدر اول نسنهلردنكه اولرانى انوكله وصف ايدرلر حال بودركم قزلري
كندولره بشارت قلسلركره كوروب كندولره خوش كلمز واذا بشر احدهم بالانثى
ظل وجهه مسودا وهو كظيم يتوارى من القوم من سوء ما بشر به ايمسكه على هون
ام يدسه في التراب الا ساء ما يحكمون يعني بو كافرلردن قچن برينك قزي دوغسه
اكا قزك دوغدي ديو مشتلسلر ملول اولوب بكزي متغير اولور غصهدن توزي

بوزنجوکب قرردر اول طاشنده غمی غم غصه سی بی تردد ایچنه سرایت ایدر
کوکلی طلو غصه اوله بر کورکنا ولکندولره خوش کلمین نسنهٔ بزه نسبت ایدرلر
حال بودرکه اول طوغان قزی ایچنه قالدرکوا هتلدو خورلقله بلیمی بوقسه
التوپ درلرکومی قویه تاکه عاردن قورتله اکاه اول یا محمد که بولرک قلدقلری
ندیاوز حکمدرکه کندولره اراوغلان نسبت ایدوب اول کندولره خوش کلمین
قزی بزه نسبت قلدلر الله تعالی بوجهدرومنزهدر بولر وصف اتدکلرندن للذین
لا یومنون بالاخرة مثل السوء ولله المثل الاعلی وهو العزیز الحکیم ولو
یواخذ الله الناس بظلمهم ماترک علیها من دابة ولکن یؤخرهم الی اجل مسمی
فاذا جاء اجلهم لا یستاخرون ساعة ولا یستقدمون یعنی واردر شول
مشرکلره کم اخرته وکروه قویه انکار ایدرلر عاقبتلری یاوز اولمق ودخی اولره
یاوز صفتلرو ارحقی کورمکده وایشتمکده وسویلکده کوزسزلر وصاغرلر ودلسزلر
در واول اله دوتدقلری صنملری دخی همان بوصفت اوزره درکه کورمزو
اشتمز وسویلمز جماد در هیچ نسنه قدرتلری یوقدر خیردن وشردن اما صفت
اعلی الله تعالی نکدر طانقلق وبررکه اندن ارتق معبود یوقدر الا معبود حقیقی
اولدر بردراتک مثلی شریکی یوقدر هیچ برکسه اکا بکزمز واول کمسیه بکزمز
اشیدروکورر اراق ویقین کزلو واشکاره کلی کورمکده واشتمکده اکا برابردر
تحت الثراده قرنجه دپرندوکی کوررو انک حرکتی اشیدر کمسه دوتمکی
واندن دخی کمسه دوغمدی برکسه اکا بکدش دکلدر اول الله تعالی عزیزدرکه
ملکی ایچنده قهرله غالبدر حکیمدر امرنده حکم ایدرکم اندن غیری کمسه عبادت قلملر
الله تعالی نک صفت اعلاسی بودر امابو کافرلر انک صفتلرینه انکار ایدوب
اکا شریک اطلاق ایدرلر اول مخالفتلریله کندولره ظلم ایدرلر اکر حق تعالی بوخلق
عقابلرین شرکلرندن اوترو دوتب تعجیل قلسه هیچ بریوزنده بردبرز حیوان
قومیایدی قدرتی برله کلیسین هلاک قلیدی زیرا اکر کناهکر جزاسندن اوترو
یغموری منع ایدوب یغدرمسه یریوزنده حیوباندن و بناتدن نسنه بیترمزدی
مجموع دواب نفقه بولمیوب هلاک اولوردی لیکن بولرین عذابنی تاخیر قلوره
اول وقتدنکه وعده اولنمشدر یعنی قیامتکه اول وعده اولنان وقت مدت تمام اوله
اول وقت عذاب ایرشر وقتلرندن نه برساعت ایلرو اولور نه بر ساعت کرو اولور
حق تعالی نک تقدیری ایله مقدر اولنمشدر عقلا اولنلر کرکدرکه دایم قورقوده اولور
اکا معصیت قلمقدن اراق اوله ویجعلون لله ما یکرهون وتصف السنتهم الکذب
ان لهم الحسنی لا جرم ان لهم النار وانهم مفرطون یعنی کندولره لایق کورمیوب
کره کوردکلری نسنه ایله حق تعالی یه وصف ایدوب اکا قزلر اثبات ایدرلر وکندولره

اوغل

اوغلر اثبات ایدرلر ودخی کندولره جنت اثبات ایدرلر اول خبیث عملرله
وافترالریله یلان سوزلر دروزیب سویلرلر اما حقا بودرکم النار اولره اودعذاب
واردر اولر اول عذاب ایچنده ترک اولنوب ابدی اوندلیسرتا لله لقد ارسلنا
الی امم من قبلک فزین لهم الشیطان اعمالهم فهو ولیهم الیوم ولهم عذاب الیم
وما انزلنا علیک الکتاب الا لتبین لهم الذی اختلفوا فیه وهدی ورحمة
لقوم یومنون یعنی حق تعالی کندو ذاتنه اند ایچوب بیوردیکه والله تحقیق بز
سندن ایلروکی امتلره رسوللر کوندردک نتکم سنک قومکه سنی کوندردک
اما شیطان اول ضلالتلرنی انلره کورکلو کوستردی تاکه اکا اطاعت ایدوب
رسوللرو مزی بلانلدلر بوکون اول کوندرکه شیطان بولرکلریله عذابده قرین اوله
زیرا اولولری اولدر انی دوست ایدنمشلردر اولر انکله عذاب الیم واردر اکا
اویدقلری ایچون بو کلام تهدید در مکه کافرلرینه که اکر بولر دخی انلر جلین شیطانه
متابعت قلوب اول حال اوزره کیدرلرسه بلسونلرکه انلره نه ایرشدیسه بولره دخی
اول ایرشور ودخی بوندن رسوله تسلی واردرکه کافرلرک زحمتلرینه صبر ایلیه
ودخی بیوردیکه یا محمد بز اندرمدک سنک اوزوکه قرآنی الا اندن اوترو که
سن انلره بیان ایدی ویره سن شول نسنه که دیننده اختلاف قلدلر زیرا اولر
هربیری بر مخالف طریقه طوتمشلردر کمی یهود کمی نصاری کمی مجوسی دخی بولرک
کبی بس حق تعالی رسوله امر ایلدیکه انلره بو مخالف یوللر اراسنده طریق هدایت
قنقیدر وطریق ضلالت قنقیدر بیان ایده تاکه طریق ضلالتی قوییب طریق
هدایته سلوک ایدهلر ودخی حلال کر قرآنی بزبیانی ایچون اندردک که ضلالتی هدایتدن
تمیز ایدوب حلالی وحرامی ظاهر قله ودخی نعمت وسبب نجات قلدق شول کمسهلرکه
اکا ایمان کتوردلر وانکاری کوکللرندن کیدردلر والله انزل من السماء ماء
فاحیا به الارض بعد موتها ان فی ذلک لایة لقوم یسمعون وان لکم فی الانعام
لعبرة نسقیکم مما فی بطونه من بین فرث ودم لبنا خالصا سائغا للشاربین
یعنی بیورر سنی الله تعالی درکه کوکدن یغمورلری اندروب اولمش یرلری کرو دیرکورر
وقورومش کن یشیل در جهانی ازهار انوارله بزر بری بربنه مخالف انواع نباتلر
بتورر بیورر سنی بو نسنهلرده نشان وعلامت وار حق تعالی نک برلکنه زیرا بیلورلرکه
کندولرک معبودلری بو نسنهلری اشلمکه قدرتلری یتمز امدی بو علامتلردن
انلر ادراک ایدوب اکا اطاعت ایدوب انی تصدیق قلدی بصیرتله نظر قلوب
اکلدی ودخی چوق عبرتلر وارسزه انعاملر وکز دنکه انلرک قارنی ایچنده فرثلریله
قان آراسنده خالص سد چقروب ایچروب انکله سزی قاندررزکه ایچنلرک بوغازنده
آسانلقله کچوب بدنلرینه سکجید ومن ثمرات النخیل والاعناب تتخذون منه سکرا

ورزقا حسنا ان في ذلك لاية لقوم يعقلون يعني خرمانك و اوزملك يمشلرندن
كندوكز خمر ايدرسز كه سكر حاصل اولور بو آيت اندوكنده هنوز خمر حرام اولمامشدي
اندن اوتري و نعمت مقابلسنده ذكر ايلدي و رزق حسن ديدوكي سركه و پكمز و قورو
اوزم و خرما در كه اولردن حاصل اولور دخي بولرك كبي نه وار ايسه بدرستي اشبو سنده
لرده عبرت وار و علامت و دليل وار شول قومدكم اولرك عقلي وار بونكله ادراك
ايدرلر بلورلركه خالقي بردر انك شريكي و نظيري يوقدر و اوحى ربك الى النحل
ان اتخذي من الجبال بيوتا ومن الشجر ومما يعرشون ثم كلي من كل الثمرات فاسلكي
سبل ربك ذللا يخرج من بطونها شراب مختلف الوانه فيه شفاء للناس ان في ذلك
لاية لقوم يتفكرون يعني حق تعالى ايدر يا محمد بلكل كه سنك ربك آري يه الهام قلوب
بيورديكه واغلرده و قيالرده ايچنده و اغاجلر ايچنده مسكن ايدوب و يابيد قلري
اولر سقفلرده يوردلر دخي ايچنده انواع يمشلردن يي و چچكلردن الـ اندن يوري ربك
طرفنده كه سكا مسخر قلدي اكا مطيع اولوب زيرا حق تعالى اول قنقي يكا متوجه اولور
بولنه اكا اسان قلمشدر يا كلمدن طمغ و مسكنه كلور تا كه چچكلرك قرنندن اغزي
طرفندن لعاب كبي طتلو شربتكه بالدر مختلف رنكلرله كمي اق كمي صري و بعضسي قزل
اولكه يكت اريديكه انك اغزندن اق بال كلور او لكه ما ورته ياشلودر اندن صري
بال كلور او لكه ياشلودر اندن قزل رنكلو بال كلور و اول بال ايچنده شفا
واردر كه جميع خلقه فائده ايدر بو بونك ايچنده دخي كه ذكر اولندي حق
تعالينك وحدانيتنه ظاهر دليل واردر شول قومه كه مصنوعاتنه فكر ايدوب
اكلرلركه اول معبود طوتدقلري هيچ بو شنلردن برينه اسد معاون دكلدر خالق
مطلق اولدر والله خلقكم ثم يتوفيكم ومنكم من يرد الى ارذل العمر لكيلا يعلم بعد
علم شيئا ان الله عليم قدير يعني اول الله دركم سزي يرتدي اندن صكره روحكزي
قبض ايدوب يوكر و اولدر بيرو بعض كمسه وار سزدن رد اولنمسن عمرلك اشغاسنه كه
بيبر هرم اولر قوجيلد وكي اوندرنه ديدوكي و نه سويلدوكي بلمزا ولرعاملكي جاهل
ايكن جاهل اولرعاقلكي اكلمز اولر غايت چوق بيناو غي سببيله الله تعالى عليمدر
نه قلدوغكزي بلور و قادردر قدرتي يتر كه سزي حالدن حاله دوندره والله فضل
بعضكم على بعض في الرزق فما الذين فضلوا برادي رزقهم على ما ملكت ايمانهم
فهم فيه سواء افبنعمة الله يجحدون يعني الله تعالى بعضكزي مفضل قلدي بعضكزدن
اوزر مالده افنديلري قوللري اوزره ويكلدي ماله كه كيمكز مالك اولدي
كيمكز مملوك اولدي سزده مالك اولنلردن مالكرني صاتون الدقلري قوللرينه
و يروب انى كندو لره شريك قلمغه راضي اولمزكه قوللريله كندولر برابر اوللر بس
بولر بخيه روا كوررلر و راضي اولرلركه حق تعالى يرتدوغي مخلوقي و قولني اكا شريك ايده

وصف

وصف ايدرلر يا اكا ولد اطلاق ايدرلر يعني سز اول سزي مالك قلوب بعضكزي
سزه مملوك قلوب نعمتيله سزي انلرك اوزرنه يكلدي يا دشاهك نعمتلرينه انكار
ايدوب كافر مي اولرسز و سزكه نه وكره خوش كورمدكوكز نسنه لري اكا راضي اولوب
خوشمي كورورسز والله جعل لكم من انفسكم ازواجا وجعل لكم من ازواجكم بنين وحفدة
ورزقكم من الطيبات افبالباطل يؤمنون وبنعمة الله هم يكفرون يعني اول الله دركم
سزك جنسكزدن كرو دشيلر يراتدي دخي انلري كروسزه جفت قلدي و جفتكز
دن سزه كيچوك اوغللر و قزلر و اوغل اوغللري يراتدي دنيا يه كتوردي وانلري
سزه يارنجيلر قلدي و يرديكه هر مصلحتكزه سعي ايدوب يرنه كتوررلر و دخي سزه
بالك دانلر و باللر و ياغلر و انواع ثمرات حلالدن رزق ايلديكه اندن يه سز حرامه ال
اوزتميه سز كه اولجنيشدر و سزك رزقكوزي بهايم رزقندن تميز قلدي بو كلسيله سز
اول لعين شيطانك باطل كلامنه مي الدنورسز سزه تلقين ايدرك الله برابر دخي وار
ديو انوكلدو رب اول باطل معبودلرده طبير سزكه سزه نه منفعت ايرشدر مكه قدرتي يتر نه مضرت
ايرشدرمكه الله تعالى نك وحدانيتنه انكار ايدوب اول سزه نعمت و يرن منعمك نعمتلرينه
كافرمي اولورسز بلمزكه عاقبت انك جزاسي سزه ايرشيسر و يعبدون من دون الله ما لا
يملك لهم رزقا من السموات والارض شيئا ولا يستطيعون فلا تضربوا لله الامثال
ان الله يعلم وانتم لا تعلمون يعني اول كافرلر الله تعالى قويوب بر نسنلره طبيرلركه الرك
رزقلري و اسبابلري يدنده هيچ بر نسنه قدرتلري يتميزنه كوكدن يغمور اندري بلورلر
نه يردن نبات بتوري بلورلر سز اولرك كبي عاجزلري الله شريك لكله وصف ايلمك
كه اندن غيري اله يوقدر والله تعالى عالمدر بلوركه كندونك مثلي و شريكي يوقدر سز انده
جاهلسز بلمديكي افترا ايدرسز ضرب الله مثلا عبدا مملوكا لا يقدر على شيء ومن رزقناه
منا رزقا حسنا فهو ينفق منه سرا وجهرا هل يستوون الحمد لله بل اكثرهم لا يعلمون
يعني حق تعالى كافرلرك مثلني ازادسز قوله تشبيه ايدوب بيان قلور نتكم اول قول
نسنه مالك اولمغه قدرتي يتميز و نسنده تصرف اتمكه كوجي يتميز كافرلرك دخي ايچلرين
مالنى الله بولمديلر وانك رضاسي اولدوغي يرلره خرج اتمكه كوجي يتميز دنيا كفر و شرك
انلرنا ليشي بغلمشدر ايمان بولمدنسنه صرف اتدرمز نتكم قولك دخي بوينى مولاسي
و اكا مالك اولمغه بغلمشدر تصرفه قدرتي يتميز حق تعالى ايدر سول كمسنه كيم بنم
كوزكلو حلال رزق و يردك و ايمان دخي عطا قلدق اولدركه بنزم يولمزده و يره
دوكمز مالدن كزلو و اشكاره انفاق ايدرلر بس بو اكسي برمطيع اولب امرمزه برينه
كتورمكده برابر بدر بس حمان واجبدر ايمان اهلنه كم الله تعالى يه حمد ايدرلر بو
انعام او زره كه قلدي اما بولرك چوغنك بو انعامدن حظلري يوقدر كه بلالر
شكرين يرينه كتوره لر وضرب الله مثلا رجلين احدهما ابكم لا يقدر على شيء وهو كل

على مولاه اينما يوجهه لا يات بخير هل يستوي هو ومن يامر بالعدل وهو على صراط
مستقيم يعنى حق تعالى كافرلرك حالنى مثل قورب تشبيه ايدر كه ايكيسندن برى
دلسز اوله اصلا سويليه مجالى و قدرتى يتميه كندونك وارلغى قوم و قبيله سنه اوزرنه
ثقلت اوله هيچ مال و منفعتده واردمه قدرتى يتميه هر قنقى يكا يوناسه اندن
خير كلميه شردن غيرى اول برابرمى اولور شول كمسنه كه سويلر اوله و خلقى طريق
توحيده يلترا اوله پس بو ايكيسى چون برابر اولميه صنم كه دلسز و عاجزدر رحمندن
ارتق اكا طپرلره منفعتى يوق شرندن و فتنه سندن زياده نزيه وار رسه خيرى
يوق اولنجى برابر اوله اول معبود له كه قران انك كلامى اوله خير و شره قادر
اوله بنده لرسه اشلديه عجزى اولميه و كمسه اكا مانع اولميه ياخود شول رسوللكه
بز كونددك ادم اوغلنلرنى توحيده يلترام معروف و نهى عن المنكر ايدر كندو دخى
دين اسلام اوزره دركم حق دنيدر اول برابرمى اولور شول كافرلرله كه هر كز اندن
خير كلام كلميه طريق باطل اوله ولله غيب السموات والارض وما امر الساعة
الا كلمح البصر او هو اقرب ان الله على كل شيء قدير يعنى كوكده يرده نه وار سه كه
قوللرانى نشاهده قلمز اولردن مغيوب و محجوبدر اولور دخى كلى الله تعالى نك
ملكى و مخلوقيدر بو كلينك اوزرنه قادردر و دخى قيامت قوبمق و اولورى
درلتمك انك قدرتنده بر كوز اچوب يومقدن دخى تيزلك و اسانرقدر الله تعالى
بنده لرسه قدرتى يتر اولدرمكه و درلتمكه هيچ برنسنده عجزى يوق قادر مطلق
اولدر والله اخرجكم من بطون امهاتكم لا تعلمون شيئا وجعل لكم السمع والابصار
والافئدة لعلكم تشكرون يعنى حق تعالى دركه سزى انالر قرننده چقروب دنيايه
كتوردى كه عقلكز هيچ بو غدى كه بر نسنه اكليا يدكز يا بر نسنه ند ربليدوكز
حق تعالى سزه اشتمك و كوز كورمك ويردى و كوكل و عقل ويردى تا اول
قلاغله اشتدكوكز و كوز له كوردكوكز نسنه كوكلكوزده عقلله فهم ايدوب
خير قنده در و شر قنده در بلاسز شرى قويب خيره متابعت قلاسز بلاسز كه بو كلى
اندن سزه انعام و احسان در تا اولكه اضافه كلوب توحيده انك شكرنى يرنه
كتوره سز اول سبيله نعمتكز دخى زياده اوله الله تعالى نك وعده سى حقدر و عده
سنده خلاف يوقدر الم يروا الى الطير مسخرات في جو السماء ما يمسكهن الا الله
ان في ذلك لايات لقوم يومنون يعنى حق تعالى عبرت بيان ايدوب بيورديكه كورمز
لرمى و تفكر ايلرمى بو كافرلر بو اوچن قوشلريكه هواده مطيع و منقاد اولوب فنت اوروب
اوچرلر اشغايه دوشمزلر قنتلرنى يومب كروا جد قلرى وقت انلرى دوشرميوب
هواده طوتن دكلدر الا الله تعالى دركه قادردر بدر ستى اشبو نسنه ده نشان و علامت
واركه الله تعالى واحددر بدرستا الله تعالى بر در شريكى يوقدر صنملر بو نسنده عاجزلردر

بر

برسكلى برتمغه و دوتمغه قدرتلرى يتمز بو عبرت حاصل اولمز الا مقبول قوممكم
انلرك اللهه انكارلرى بو قدر انك وحدانيتنه اقرار كتورمشلردر والله جعل لكم من
بيوتكم سكنا وجعل لكم من جلود الانعام بيوتا تستخفونها يوم ظعنكم ويوم
اقامتكم ومن اصوافها واوبارها واشعارها اثاثا ومتاعا الى حين يعنى اول
الله دركم سزكچون اولر يرتديكه انده مكانلنه سز و يرلرى دخى سزه مسخر و مطيع
قلديكم انك اوزرنده اولرنبا ايده سز و دخى سزه توفيق ويروب بلدرديكه اول
اولرى بجه بنا قلمق كركدر تدبير ايده سز و دخى سزكچون دوه نك و قيونك و صغرك
دريلرندن و قللرندن و يوكلرندن سزه چادرلر و الاجقلر قلى ويرديكم كوچب قوندوغكز
وقتلرده كتورمسى و بوزمسى و دوزمسى اسان اوله زحمت اولميه و دخى قيون
يوكندن و دوه يوكندن و كچى يوكندن سزه اولرا لتى دوزه ى ويردى خالى و كليم
و كچه دوشكلر كبى دخى صاتوب مال ايدنوب ابريقحوا يجلرن بتورمك كبى تا انوكله
منفعت لنوب معيشت قلاسز وعده تمام اولب وقت ايرشنجه والله جعل لكم مما
خلق ظلالا وجعل لكم من الجبال اكنانا وجعل لكم سرابيل تقيكم الحر وسرابيل
تقيكم باسكم كذلك يتم نعمته عليكم لعلكم تسلمون يعنى اول الله تعالى سزكچون اغاجلر
برادب كولكه لرقلديكه انوكله كولكه لنوب كنش حرارتندن راحت بوله سز و دخى
طاغلر ايچنده سزكچون انيلر و مغاره لر يرتديكه انك ايچنده ساكن اوله سز و دخى
سزكچون پموقلر و كتانلر و يوكلر يرتديكه انلردن بدنكوزه طونلر و كوملكلر ايدنوب
اسيدن و صوقدن انوكله بدنكوزى سقليه سزكه هلاك اولميه سز و دخى موز
دن كوملكلر قلى ويردى تا انوكله دشمن ضربندن سقلنوب قورتله سز بس حق تعالى
يرتدوغى نعمتلرى سزه اشبو نحليه ذكر ايدوب اكدردى تا سز اول نعمتى بلاسز كه
رتكز دروانى برلنوب عبادتكزى اكا اخلاص ايده سز فان تولوا فانما عليك
البلاغ المبين يعرفون نعمة الله ثم ينكرونها واكثرهم الكافرون يعنى يا محمد اكر
بو كافرلر ايماندن اعراض ايدوب انكارى ترك اتمزلرسه سكا انده ضرر يوق
سنك اوزرو كه واجب اولن بزم خبرمزى انلره ايرشدرمك و هدايت يولنى
طريق ضلالتدن تميز ايدوب بيان قلمقدر انجق انلرك حالرى بزم اوزرمزه
در انلر حقيقت بلورلركه بو كلى نعمتلرك خالقى الله در اما دونب كرو انكار ايدرلر
ديرلركه اول بزم معبودلروم شفاعتيله در و دخى بلورلركه محمد حق رسولدر
اكا ايمان كتورمزلر و اكر انلره صورسلركه بو كوكلرى و يرلرى و بو موجوداتى كم
يرتدى ايدرلر كه الله يرتدى بو يله بلورلركن دونب كرو قيامتى و بعثى انكار ايدرلر
بو كلسى حق تعالى نك وحدانيتنه انكار ايدوب كافر اولدلر ويوم نبعث من كل امة شهيدا
ثم لا يؤذن للذين كفروا ولا هم يستعتبون واذا راى الذين ظلموا العذاب فلا يخفف

عنهم ولا هم ينظرون يعنى ذكر اليه يا محمد خبر وير شول كونى كه قوبراوزانم
پيغمبرلردن طانقلر هرامت اوزره كم رسالتنى ايرشدردوكنه طانقلق ويره دستور
ويرلميه اول كافرلره كم ديلر اجوب كلام ايره بلالردخى انلروك دنيايه كروكلمكلكى
طلب ايتدكلرى اولردن قبول اولنميه زيرا طلب محالدر اولردن اوتردنيايه
كرويا ربلجق دكل پس بجنى اول كفرله كندولره ظلم ايدنلر اول عذابى كورلريله
كورسلركه كندولره واقع اوله هركز اول عذاب اولردن تخفيف اولنميه ودخى
اولره برزمان مهلت ويرلميه كه راحت اولالر بلكه عذاب اولرك اوزره دايم اوله
واذا رأى الذين اشركوا شركاءهم قالوا ربنا هؤلاء شركاؤنا الذين كنا ندعوا من
دونك فالقوا اليهم القول انكم لكاذبون يعنى يارن قيامت كوننده مشركلر شرك
كتوروب تكريه اورتاق قندقلرى بتلرنى كوره لر ايره لركه اى بزم ربمز سنى قويب
عبادت قلدقلرومز اوش بولردركه بزم بو بيردلر الله قوك بزم عبادت قلولت
وريسلرومز واولورومز دخى امر ايدرلرديكه بزم مطيع اولك بزنيد طيرسوز
سزدخى انلره مطيع اولب اكا طابك بزدخى سنى قويب بوصنملره طابدق اول
بتلرو ريسلردخى اولره كا جواب ويروب ديرلركه سز بو سوزكوزده يلان
جيلردنسز بزسزه بونسته بويرمدقكه الله قويب صنملره طپاسز بلكه بونسته
سز كندو نفسكز هواسيله ايتدى والقوا الى الله يومئذ السلم وضل عنهم
ما كانوا يفترون الذين كفروا وصدوا عن سبيل الله زدناهم عذابا فوق
العذاب بما كانوا يفسدون يعنى قيامت كوننده كلى اول معبود دوتندقلرى
واكا عبادت قلنلر دخى الله تعالى يه مطيع ومنقاد اولب خاضع ومتواضع اولالر
واول اله دوتندقلرى كلى اولردن اعراض ايدوب اولردخى اول الهلرندن
اعراض ايره لردنياده بلا نلردوزب سويلدكلرى باطل اولب محو اولالر ايرى
قلميه ودخى حق تعالى ايدر شولركم بزم وحدانيتمزه انكار قلدلر دخى اسلامه كلمك
دليه نى منع ايتدلر قومديلركه اسلامه كله لر بزا ولرك عذابلرنى زياده قلدوق
عذابلرى اوزره زيرا اولر دنياده اولولردى اذى قوم اولره متابعت ايدب
مطيع اولولردى پس هروقت اولرك عذابى زياده اوله اول فسادلرندن
اوتريكه دنياده قلدلردى ويوم نبعث فى كل امة شهيدا عليهم من انفسهم و
جئنا بك شهيدا على هؤلاء ونزلنا عليك الكتاب تبيانا لكل شيء وهدى
ورحمة وبشرى للمسلمين يعنى يا محمد دخى ذكر اليه اكدر شول كونى كه هرامتك
ايجندن كندو نفسلرندن اوزرنه برطانق دوروره وزكا ولرسوللرى بيله
ادميدن درفرشته دن دكل وسنى دخى اشبو امتك اوزرنه طانق كتوره وزكه
بنم حجتم بولرك اوزرنه رسالت قلدم عذر قلمدى دخى سنك اوزركه قرانى اندرك

بيان بويندن كلى نسنه كه وارد رامردن ونهى دن اما بعضنك معنسى ظاهر
تفسير اولنمشدر وبعضسى مجلدر فكر ايدوب چقرمغه محتاجدر زيرا هيچ
برنسنه سؤال اولنميه كه انك قرانده بيانى اولميه مجموعنك علمى قرانده ايجنده
در الا عاقللرك عقلى عاجز قلورانى فكر ايدوب اكلمقدن ودخى اول قران
هاديدر ضلالتدن صوابه ودخى رحمت ونعمتدر وعذابدن قورتجيدر
شول كمسنه كه اكا ايمان كتوروب انوك حكمله عمل ايلدى ان الله يأمر بالعدل
والاحسان وايتاء ذى القربى وينهى عن الفحشاء والمنكر والبغى يعظكم
لعلكم تذكرون يعنى تحقيق الله تعالى عدل الله بيورركه اول كلمه توحيددر
زيرا كلمه شرك ظلمدر ودخى احسانله بيورركه الله تعالى قوللرنه احسان قله
صوچلرندن عفو ايتمكلر دخى فرض اولنان طاعتلرى اوزرندكور كلو قيلمالكله
ودخى بيورديكه صلة رحم ايده لر قوم وقبيله دن كسلميه لر ودخى حق تعالى
نهى ايدر زنادن وكلى معاصيدن ودخى منكردن منكر اولدركه شرعيده
كوركلو اولميه وسنتده دخى جائز كورلميه واني اشلين اوزره اوردله وعد
اولنمش اوله ودخى بغيدن منع ايلديكه اول كندوى يوجه كوروب تكبرلك اتمكدر
بدرسنى حق تعالى بوايتده اوج نسنه بيوردى اشليالروا اوج نسنه دن يغديكه
انى ترك ايده لربو الت نسنه ايجنده اولكيلرك واخركيلرك عمللرنه ودخى جميع
كوركلو خصلتلركه وارد ربونك ايجنده جمع ايلدى ودخى جاهلنيده بقدر يرامز
اشلر وارسه كلى اوج اسمله جمع ايدوب نهى ايلديكه فحشا ومنكر بغيدر يعنى الله
تعالى بوالت نسنيله امرونهى ايدر اولكه سزا نوكله شغط اولب خلاص بولاسز
واوفوا بعهد الله اذا عاهدتم ولا تنقضوا الايمان بعد توكيدها وقد جعلتم
الله عليكم كفيلا ان الله يعلم ما تفعلون يعنى سز وفا قلوك شول عهدلروكزه
سزكه الله تعالى ارا سنده قلورسز ودخى شول عهدلروكزيكه سزكله قوللر اراسنده
در واول عهدلروكزى نقض ايدوب كروبوزمانك تاكيد ايدوب محكم قلدوكز
دنصكوره كه تحقيق سز اول عهده وفا قلوب تمام اتمك اوزره الله تعالى يى طانق
قلدوكز بلوك كه الله تعالى سزك عهده وفا قلدوغكزى دخى بلور ونقض ايدوب
بوزدوغكزى دخى بلوريارن اكا كوره سزه جزاسنى قلور ولا تكونوا كالتي
نقضت غزلها من بعد قوة انكاثا تتخذون ايمانكم دخلا بينكم ان تكون
امة هى اربى من امة انما يبلوكم الله به وليبينن لكم يوم القيمة ما كنتم فيه تختلفون
يعنى سز عهد ايدوب كروصنقدن رابطه خقى يجى اولمك كه عمرو بن كعب قزيدر
ايلكنى اكروب محكم بكدكدنصكره دونكرو چوزر يعنى انك عادتى بويدى كيم
قجن بوك وكتان اكرسه چوزردى كروا كرردى پس حق تعالى ايدرسز دخى عهدكزى

محکم قلدقدنصکره انجلیقین کروجوزملک که سزدخی اول عقلسز خاتون کبی عورته
بکزمش اولورسز اراکزده عهدلرکزی ویمینلرکزی حیله وخیانت طوتارسز
بونکله که سزدن برطائفه غنیراك واکثرلك اوله برطائفه دن ابن عباس ایدر
معنی بودر اوله یعنی اکثر سز عهدایدوب اول عهدکوزی اراکزده مکر وخدیعت
قلمک که بری برکوزی الدیه سز بونکله که بریکوزك طائفه سی بریکزدن ارتق
رق اوله جوق قلمغکزه بقوب عهدکوزی نقض اتمك که حق تعالی سزی اسلا
قلور اولجوق قلمغکز ایله تاکه انوکله سزدن عهده وفا قلمقی ظاهر اولور یاخود
عهدی نقض اتمك مظاهر اولور بدرستی اسد تعالی قیامت کوننده سزه بیان
قلوب بلدرسیز شول دنیده اختلاف قلدقلروکزی واول عهدلروکزی نقض
اندکلروکزی هر برندن اوتروسزه مجازات ومکافات قلیسر شول وقت بلیسرسزکه
دین حق اسلامدر اندن غیری دینلرکلی باطلدر دنیاده اشیدوب انکار ایدردکز
بوکز حق الیقیین بلیسرسز اما فائده سی اولمیه ولو شاء اسد لجعلکم امة واحدة ولکن
یضل من یشاء ویهدی من یشاء ولتسئلن عما کنتم تعملون یعنی اکر حق تعالی دلسیدی
سزلرکلیکوزی اسلام اوزره قلیدی لیکن بعضکزی مخذول وضال قلور
اندن اوتروکه اول اسلامه لایق دکل و شولرکم دین اسلام اهلیدر انلره کندو
ارادتیله خلعت ایمان عطا قلور کندو علم سابقی مقتضاسنجه ودخی حق تعالی تاکیدله
اندا یجوب بیورردکه البته سزه صورلسرسز شول نسنه لردنکه اشلدکز عهده وفا
قلمقدن ونقض اتمکدن تاکه اول فعلکوزه کوره مکافاتی بولاسز ولا تتخذوا
ایمانکم دخلا بینکم فتزل قدم بعد ثبوتها وتذوقوا السوء بما صددتم عن سبیل اسد
ولکم عذاب عظیم یعنی سز عهدلروکزی اراکزده مکر وحیله قلمالکز تا انوکله
بری بریکوزن الدیاسز کروعهد نقض ایدوب بری بریکوزه ضرر ایرکوره سز
تاکه ایاغکز محکم بصدقدنصکره کروطاینه حق تعالی عهد بوزجیلری بوکه
تشبیه اتمشدرکه برکشی ایاغی بره بصدقدنصکره دوررکن ایکی کوسرجه
دوشه برزحمته اوغرایه بس عهدن صیان طاعت یولندن دایتر عقوبته دوشر
اندن اوترو حق تعالی ایتدی نقض عهد اتمك تا انك عقوبتنی بولسرسز وانك
عذابندادسرسز شول سببدنکه خلایقی اسلامه کلمکدن منع اتدکوزسز دخی
دوندوکزسی حاصلدرسزه ولوعذابلراوده جهنده فعلکوزه کوره مجازات
اولمجوه ولا تشتروا بعهد اسد ثمنا قلیلا انما عند اسد هو خیر لکم ان کنتم تعلمون
ما عندکم ینفد وما عند اسد باق ولنجزین الذین صبروا اجرهم باحسن ما کانوا
یعملون یعنی حق تعالی بیورر که اسد تعالی نك عهدینی اوزرننه واسد انداجید کوکزی
اوزر مز ازبهای قبول ایدوب دینکزی واخرتکزی صنمك که اول دنیا جمیعسی اخرته

نسب

نسب برخور وحقیر نسنه در قیمتی یوق تحقیق بلوك شول نوابلر وعوضلرکه دایم
وباقیدر سزیجون اسد تعالی قاتنده تمام یر قلمشدر سزه اول خیرلودرکه عهدکوزی اوزره
محکم دوره سز اول عوضلری الاسز اکر اخرت دنیادن خیرلوایدوکنی بلورسکوز
وانی کرجك تصدیق قلدکزسه امور دنیادن ودخی انك محصولاتندن سزك قتکزده
واردر اول فنا اولسر اما شول نسنه که اسد تعالی قتنده در دائمدر اهلیجون تحقیق بز
عوضلندرورز باقی جنتله شول کمسلرکه اندا یجکدن صبر ایدلر دخی کندولری یغدلرکه
حقه اقرار قلدلر انلرك اجرلرن بزانلره دنیاده قلدقلری کورکلو عملدن دخی کورکلوراك
قلاوزمن عمل صالحا من ذکر او انثی وهو مؤمن فلنحیینه حیوة طیبة ولنجزینهم اجرهم
باحسن ما کانوا یعملون یعنی هرکسه کم اردن یاعورتدن عمل صالح اشلسه بوحالتده که
مؤمن ومؤمنه اوله زیرا هیچ عمل ایمانسز قبول اولنمز اصل ایماندر هرکیمده کم ایمان اوله
انك صالح عمللری قبول اولنور حق تعالی بیورردکه عزتم جلالم حقیچون انلری برحیوة طیبه
برله دریلدررز دنیاده واخرتده دنیاده انك حیاتنی بزم طاعتمز ایچنده قلاوز ودنیا
دن اکا سهل نسنه ویروب اهل قناعتدن قلاوز کسبنی حلالدن قلوب عملنی صالح
قلاوز واخرتده دخی حیاتنی جنت ایچنده ابدی قلاوز معیشت طیبه ایله اول قلدقلری
کورکلو عمللریله اجرلرنی بزدخی کورکلو قلاوز سیئاتنی عفو ایدوب رحمت ومغفرت
برله نعمتی قلاوز فاذا قرات القران فاستعذ باسد من الشیطان الرجیم انه لیس له
سلطان علی الذین امنوا وعلی ربهم یتوکلون انما سلطانه علی الذین یتولونه والذین
هم به مشرکون یعنی حق تعالی بیورر که یا محمد یعنی قران اوقومق دلسك کرك نماز ایچنده
کرك نمازدن طشره اسد تعالی یه استعاذه قلوب صغنغل شیطان لعیندن که سکا
وسوسه قلوب انك معنیسین فهم اتمکدن منع ایلمیه زیرا شیطانك غالب اولوب
باطل محتللره سوزنی بجورمکه طاقتی تمیز شولره کم اسد تعالی نك وحدانیتنه اولر تصدیق
ایدلر واکا اعتماد قلوب اشلرنی اکا تفویض ایدلرانلردن غیریه اعتماد قلمدلر بدرستی
شیطانك محتلی غالب اولدوغی شولرکه اوزرنده رکم انی دوست دوتب اکا مطیع
اولدلر اسد تعالی حکمینه مطیع اولمادی قودلر زیراهر کسه کم سودوکینه مطیع اولور اسد ورسولی
سونلر قرانله وسنتله عمل ایدرلر رحمت وسعادت بولمایجون ودخی شیطان ملعون
غالب اولمز الا شولره کم اسد تعالی حضرتنه شرك کتوروب مشرك اولدن اولدلر واذا بدلنا
ایة مکان ایة واسد اعلم بما ینزل قالوا انما انت مفتر بل اکثرهم لا یعلمون
قل نزله روح القدس من ربك بالحق لیثبت الذین امنوا وهدی وبشری للمسلمین
یعنی یحیی بر ایتی تبدیل ایدوب برینه بر ایت دخی اندره وز اسد تعالی بکرك بلور اول
اندردوکی ایتلرده نفسی بوخلایقه اصلحی قدرانی اندررانما کفار قریش دیرلرکه
یا محمد بو نسنه سنك دزمکدرکنده وکندکوندن دوزرسین یولر بیلمزلرکه بو احکامی تبدیل

ایدوب سکا بیورن حق تعالی درکه بخه دلرسه حکم ایدر قوللروك صلاحنه
نظر ایدوب ایت انلره یا محمد بو اولـ قرانی درکه جبرائیل اندردی بنم اوزریمه
اوقیوب بکا ایلدردی ربك کلامندن وحیله حقی بیان قلمغچون تا ایمان
اهلنوك کوکللرن اسلام اوزره ثابت ومحکم قله دخی ضلالتدن هدایته
یلنیجی اوله دخی مسلمانلره جنتله بشارت قلیجی اوله ولقد نعلم انهم یقولون
انما یعلمه بشر لسان الذی یلحدون الیه اعجمی وهذا لسان عربی مبین یعنی یا محمد
تحقیق بز بلورز که قریشی کافرلری دیرلرکه محمده بونی اوکردن جبر لسان
اوکردر الله تعالی انلری یلانلیوب بیوردیکه اولردیدوکی شول اعجمی دلیدرکه
اکا میل ایدوب زعم ایدرلرکه انی سکا اوکردن عجم ایدر اشبو قران خود عرب
دلیجه در ظاهرکه کندولغتلرندن بیان ایدر ان الذین لا یؤمنون بایات الله لا
یهدیهم الله ولهم عذاب الیم انما یفتری الکذب الذین لا یؤمنون بایات الله
واولئك هم الکاذبون یعنی تحقیق شول کمسنلرکه قرانی تصدیق ایتمزلر الله تعالی
انلره هدایت وتوفیق ویرمز واهل کرامتدن قلمز دنیاده ایمانه رغبتلری ان
اولدوغیچون واخرتده دخی انلره عذاب الیم واردرکه ابدی اندن نجات بولمسر
دکللر بدرستی افترا قلور شونلرکه الله تعالینك ایتلرینی کوردرلرکه مقدور بشر
دکل دیرلرکه بو کلام بشردر اکا تصدیق ایتمزلر بولر یلانی سویلیجیلرك یلانی
سویلیکدوکی اشدیدر من کفر بالله من بعد ایمانه الا من اکره وقلبه مطمئن بالایمان
ولکن من شرح بالکفر صدرا فعلیهم غضب من الله ولهم عذاب عظیم
یعنی هرکمسنه که الله تعالینك بولکنه تصدیق قلدقدنصکره کوا انکار ایدوب
کافر اوله انك اوزرینه الله تعالینك غضبی وسخطی واردر الا مکرکه کفر اوزره
اکا اکراه اولنه اول اکراه هلاکت کفری دلنه اجرا ایده اما کوکلی کرو همان
ایمان اوزره مطمئن اولوب اعتقادی محکم اوله اندن اکا ضرر اولمز لیکن
کفر شول کمسنیه ضرر قلورکه کلام کفری کوکل رضاسیله سویلیه واکا مطیع
اوله عبدالله بن سعد کبی که مرتد اولیب کافر اولدی اوشدی الله تعالینك غضبی انك
اوزرینه در اخرتده دخی اولو عذاب واردر ذلك بانهم استحبوا الحیوة الدنیا
علی الاخرة وان الله لا یهدی القوم الکافرین اولئك الذین طبع الله علی قلوبهم
وسمعهم وابصارهم واولئك هم الغافلون لا جرم انهم فی الاخرة هم الخاسرون
یعنی اول اولو عذابلر بدرستی شول کمسنه لرکدرکه دنیا حیاتنی سوب انی اخرت
حیاتنه اوزرینه اختیار قلدلر اخرتی انکار ایدوب کافر اولدلر حق تعالی کافرلره هدایته
توفیق ویرمز مادامکه کفری ترك ایتمیلر زیرا انلر اولردرکه انلره ایمان نوری
شعله ویرمز ودخی قولاقلرینه وکوزلرینه مهر اورمشدر ینه کلام حقی ایشدرلرکه

اندن بر فکر ایدوب حقی اکلیالر نه کوزلری حقی کوردکه مصنوعات الهیه یه
نظر ایدوب صانعنی اکلیالر بولرکلی اول غافللردندرکه الله تعالی امرنی ترك ایتمشلر
درلر لاجرم حقدرکه انلرکلی اخرتده زیان کارلردن ومغبونلردن اولالر هیچ بر مراد
لرینه ظفر بولمیلر ثم ان ربك للذین هاجروا من بعد ما فتنوا ثم جاهدوا وصبروا
ان ربك من بعدها لغفور رحیم یعنی بدرستی سنك ربك یا محمد یارلغیایجیدر
واسرکیجیدر شول کمسنلرکه عذابه مبتلا اولدقدنصکره هجرت قلوب سنك
قاتکه کلدلر اندن سنکله جهاد اتدلر دینلری اوزرینه صبر اتدلر وسنوکله بله
طاعتده صبر اتدلر تحقیق سنك ربك یا محمد بو عذابدن وهجرتدنصکره اولرك
کناهلرنی یارلغیجی غفوردر واسرکیوب رحمت قلیجی رحیمدر یوم تاتی کل نفس
تجادل عن نفسها وتوفی کل نفس ما عملت وهم لا یظلمون یعنی یا محمد ذکر ایله وخبر
ویر شول قیامت کوننی که کلی نفس انده حاضر اولوب هر کشی کندو نفسی خلاص قلمق
ایچون مخاصمه قلوب جدال قلالر کندو نفسلرندن عذابی قوریالر نفسی نفسی دیو
چاغرشه لر دخی بر کمسنك انلره نفسی قیوسی قالمیه بو اول وقتدرکه جهنم بر کز
کوکروب یالکلمنده هیچ بر مقرب فرشته ومرسل پیغمبر اولمیه الا انك هیبتندن دزکر
اوزرینه چوکلر هر بری ایدیه که یارب کندو نفسمی نجات دیلرم پس هر نفسه کامل
جزا اولنسه اشلدوکی عمل مقابلنده کرك خیر کرك شر کرك مطیع نفس اولسون
کرك فاجر اولسون هیچ برینه حیف وظلم اولنمیه نه خیرلری اکسك اولنه نه کناه
لری زیاده اولنه نکه اشلدلر تمام کامل بولنه وضرب الله مثلا قریة کانت امنة
مطمئنة یاتیها رزقها رغدا من کل مکان فکفرت بانعم الله فاذاقها الله لباس
الجوع والخوف بما کانوا یصنعون یعنی حق تعالی تمثیل ایدوب بکزدر مکه یی که دشمن
دن امیندر وانك اهلی انده مقیم اولوب ساکنلمشدر انلره طعاملری ونعمتلری
هر طرفدن بوللوغله ایرشور اما اول مکه اهلی بیوب طاغی اولوب اول نعمتلره
کافر اولدلر شکرنی ترك اتدلر ورسوللرینی انکار قلدلر الله تعالی دخی اول فعللری
مقابلنده انلره عقاب ایدوب یدی ییل اچلق وقحط انلری لباس کبی قپلدی
حاللری قتی یاوز اولدی بکزلری صردی دخی رسولك لشکری قورقوسی اوزرلرینه
غالب اولدی راحت انلردن مرتفع اولدی بو کلی انلره اول اشلدکلری فعلك عقوبتی
ایدی ولقد جاءهم رسول منهم فکذبوه فاخذهم العذاب وهم ظالمون وکلوا مما
رزقکم الله حلالا طیبا واشکروا الله ان کنتم ایاه تعبدون یعنی تحقیق اولره
رسول کلدی کرو کندولردن اولر انی تکذیب ایلدیلر ایمدی اولر پس انك عقوبتی اولره
اچلق عذابی ایرشدیکه اولر کندولره ظالم اولدلر کافر اولمغلیچون اولره
اچلق شدتی واقع اولدلر دیرلوب ابو سفیان رسوله کوندردلر ایتدیلر یا رسول الله

براورتا ده دشمنلق ایدن بو مکه اهلنوك ارنلرینی دار ابرده اوغلنجقلرك وعورتلرك
صوجلرینی ندرکه بو بلایه مبتلا اولب هلاك اولدیلر رسول امر ایتدیکه انلردن
یکا طعام ایلمیه لر اندنصکره کمسه دن مدینه دن قریشو انلره طعام ایلتمدیلر حال
بو درکه اولر دخی شکر ایلدی بوندنصکره معلوم اولدیکه کافرلرك بیچاره لرینه
دخی احسان وارمش شول امیدیله کم انلردن اسلامه بر رغبت توبه اسلامه کلوب
کفری ترك ایدلر انما حرم علیکم المیتة والدم ولحم الخنزیر وما اهل لغیر الله به
فمن اضطر غیر باغ ولا عاد فان الله غفور رحیم یعنی بد رستی سزك اوزرکوزه حرام
اولنمدی الا مردار اولمشی و قان و طوکز اتی ودخی شول نسنه لرکه اوزرینه تکری
ادی ذکر اولنمدین بوغزلنه اما هرکیمسه کم مضطر اولب چاره سز قلسه اولومه
یقین اولوب حلالدن نیاجك بولمسه بولردن بولسه شول قدر یسه که اولومدن
قورتله حددن کچمیه اول قدر یکه رخصت ویرمشیدیکدن تاکه اجلقدن
هلاك اولمیه حق تعالی لطیفدر قوللرینه بونك کبی یدوکی عفو ایدوب یارلغر ودخی
رحیمدر اسرکر اول قدر یکه رخصت ویرر احسانی جوقدرکه عدا اولنمز ولا تقولوا
لما تصف السنتکم الکذب هذا حلال وهذا حرام لتفتروا علی الله الکذب ان الذین
یفترون علی الله الکذب لا یفلحون متاع قلیل ولهم عذاب الیم یعنی ایتمیك ای مکه
اهلی دلکوزله وصف ایدوب شول نسنه لریچون که بن سزکیچون مطلق حلال قلدم
اشبوا رنلره حلالدر وعورتلره حرامدر دیمدیکی تا بحیره و سائبه حرامدر دیو سز
الله تعالی اوزرینه افترا قلوب یلان دوزسز شونلرکم الله تعالی اوزرینه یلان دوزوب
افترا قلدیلر اول حرام قلدوغنی حلال قلدی دیه لر و حلال قلدوغنی حرام ایتدی
دیه لر اولر هرکز عذابدن فوز نجات بولمیه دکلر برقاچ کون بو دنیاده تمتع ایدوب
درلیسرلر اندنصکره اخرتده اولره عذاب الیم اولسه در دکه انك کونلرینك اخری
و غایتی بولنمیه جك وعلی الذین هادوا حرمنا ما قصصنا علیك من قبل وما ظلمناهم
ولکن کانوا انفسهم یظلمون یعنی بز حرام قلدق شول کمسه لر اوزرینه کم دین اسلامدن
یهودی دینینه میل ایتدیلر شول نسنه لریکه سکا قران ایچنده بیان قلدق انعام سوره سی
ایچنده اول اما بز اولره حیف ایدوب حرام قلمدق لیکن اولر بنه افترا قلمالرغنله
کندولره ظلم ایتدیلرکه اول کناهلری شومنلغندن انلرك اوزرینه حرام قلدق یعنی
قوله الله تعالی جهتندن هیچ حیف یوقدر الا قوله نه کلورسه کندو قیلندن واقع
اولور قصوری سببیله ثم ان ربك للذین عملوا السوء بجهالة ثم تابوا من بعد
ذلك واصلحوا ان ربك من بعدها لغفور رحیم یعنی حق تعالی خبر ویرورکه یا محمد
تحقیق سنك ربك غفور رحیمدر شول کمسه لرکم بلمزلکله الله تعالیه عاصی اولب
معصیت قلدیلر پس حق تعالی بیوردکه هر کمسه لرکه جهالتله ایرا فز عمللره ال اورسلر

اندنصکره

اندنصکره توبه ایدوب عمللرینی کرو اصلاح ایتسه لر بد رستی سنك ربك اول کناه
لریندن توبه قلدقلرندنصکره غفوردر یارلغر ورحیمدر اسرکر رحمت قلور فضلندن
ان ابراهیم کان امة قانتا لله حنیفا ولم یك من المشرکین شاکرا لانعمه اجتبیه
وهداه الی صراط مستقیم یعنی بد رستی ابراهیم امام اولدیکه اکا اقتدا اولنور
دخی رسنه مطیعلردن اولدی دخی ایرق دینلردن اعراض ایدوب اسلام اوزره
میل ایتدی اول طغرو دوردی مشرکلرله دینلری اوزره بله اولمدی الله تعالی نك
نعمتلری اوزره شکر ایدیجی ولوبنکه اکا انعام قلدی خلق ایچنده انی اورندلیوب
کندونك رسالتنه اختیار قلدی و اکا هدایت ویروب طغرو دین اوزره که اسلامدر
انی قائم دوتدی حق تعالی ابراهیمی امت دیو ذکر ایتدی اندن اوترو که اول ایمان کتوردی
یالکز اول وقت ایچنده که اندن غیری برمؤمن دخی یوغیدی و جمیع پیغمبرلرده جمع
اولنان خیرلو خصلتلر هپ انده جمع اولمشدی واتیناه فی الدنیا حسنة وانه فی
الاخرة لمن الصالحین ثم اوحینا الیك ان اتبع ملة ابراهیم حنیفا وما کان من
المشرکین یعنی بز ابراهیمه اکرام ایدوب دنیاده کوزکلوتنا ویردك که تحقیق
قوم ملت انی سودیلر ودخی اکا نبوت ویروب واسمعیل کبی کوزکلو اوغل ویردك
ودخی تحقیق اول ابراهیم اخرتده انبیا یله جنت ایچنده اولسه اکا اول شرفی و
کرامتی ویردوکمزدن اوترو سکا دخی وحی ایدوب دیدك که سن دخی ابراهیم
دینی اوزره اول و اوغلانك اوزره محکم طورغل که ملت اسلام اوزره اوله کرو
قلان دینلردن اعراض ایدوب و مشرکلر دینی اوزره میلت اولمیه که کل ادیان
اسلامدن غیری باطلدر انما جعل السبت علی الذین اختلفوا فیه وان ربك
لیحکم بینهم یوم القیمة فیما کانوا فیه یختلفون یعنی شول کمسه لرکه جمعه کوننده
اختلاف قلدیلر انلره امر اولندیکه جمعه ایرتسی اوتره لر عمله مشغول اولمیلر پس اول
کون قوم موسیه ویرلدی ودخی یکشنبه کوننی قوم عیسی اختیار قلدیلر اول دخی
انلره ویرلدی ودخی جمعه کونی امت محمده ویرلدی اشبو اوله کونده که بونده اختلاف
قلدیلر الله تعالی اشبو جمعه کوننی قبول ایتمکه بزه توفیق ویردیکه اولر بزه تابع اولدیلر
یارنکی کون یهودك اولدی دخی یارنداسی نصارانك اولدی حق تعالی بیوردیکه
یا محمد تحقیق سنك ربك حکم ایلیه بولرك اراسنده قیامت کوننده اول اختلاف
قلدقلری دینده اولره بیان قلنه شویله معاینه که هیچ شبهه لری قلمیه بلالرکه
حق دین دین اسلامدر ادع الی سبیل ربك بالحکمة والموعظة الحسنة وجادلهم
بالتی هی احسن ان ربك هو اعلم بمن ضل عن سبیله وهو اعلم بالمهتدین یعنی یا
محمد دعوت ایله مکه قومنی ربك دینینه که اسلامدر وانی برلیوب اکا مطیع اولمغه
دعوتك انلره رسالتله وقرانله اولسون دخی قران ایچنده کی کوزکلو اوکتلرله اولسون

وبونلر كلمه مجادله كه قلورسون كوركلودليللر ومحتمللره اولسونكه طبيعتلري
اندن نصرت قاليه بدرستي سنك ربك كي بلجيدر دينينده ضال وكمراه اولنلري
كيمدر ودينينده هدايت اوزره كيمدر بلورا كا خفي نسنه يوقدر يارده بواكي طائفه
دخي عمللرندكوره مجازات قلور وان عاقبتم فعاقبوا بمثل ما عوقبتم به ولئن صبرتم
لهو خير للصابرين واصبر وما صبرك الا بالله ولا تحزن عليهم ولا تك في ضيق مما
يمكرون ان الله مع الذين اتقوا والذين هم محسنون يعني يا محمد اكر عقوبت ايتمك
دلرسكز شول قدر عقوبت قلوك كه سزه قلدلر وكر صبر ايدوب اولر اندوكن ايتمز
اولمنكز ايدوب اعضالرن طغرمقدن صبر ايدنلره اول صبر ثوابي دخي خير لودر
بس سن صبر ايله يا محمد صبر اوزره ثابت اولكه دكلدر سنك صبرك الا الله تعالينك
الهامي وتوفيقيله دركه سكا صبر اوزره توفيق وپردي بس قريش كافرلري
اسلامه كلمدكلرنه سن غصه لنوب ملول اولمغل وكوكلكي طار طوتمه اولكافرلرك
كلامندن اوترو كه سكا استهزا قلوب سويلرلر بدرستي الله تعالى معينيدر شول
كمسنه كم شركدن وكفردن صاقندلر وپا وزلق ايدنلره احسان قلدلر انلرك فعللرنه
مكافات قلمغي ترك اتدلر بو آيتك حكمي عامدر قصاص قلمقده وحق طلب اتكده
اما عفو ايدوب ترك اتمك قصاصدن افضلدركه يارين انده اجر عظيم اوله

سورة بني اسرائيل كلها مكية غير آية وهي مائة واحدي عشر آية

بسم الله الرحمن الرحيم سبحان الذي اسرى بعبده ليلا من المسجد الحرام
الى المسجد الاقصى الذي باركنا حوله لنريه من آياتنا انه هو السميع البصير
يعني سزه تنزيه ايدك اول اللهه كه قولي محمدي كيجه سير اندردي ابو طالب قزي
امهاني اونده كه حرمده در مسجد اقصايه كه بر يوزنده مسجد لرك اراغي اولدركه
اكا زيارته واردلر اكا مسجد ايليا ديرلر بيت المقدسده شول مسجددركه برانك
حولنه صولرله وانواع يمشلرله مبارك قلوب بركتني چوق قلدق مراد حولندن يوره
كي شهرلودر دمشق وشهر اردن وشهر فلسطين كبي نعمتلري صولري بولدر انده
قدسه واردبس حق تعالى ايدر بز اول قولمزي اندن اوتروسير اندردك كه اكا بزم
ايتلرومزي كوستروز اول ايتلرا ولديكه اول كيجه يرلرو كوكلر عجايبا ني كوستردي
بدرستي الله تعالى سميعدر اهل مكنك معراجه انكار قلدقلرني وعليمدر بلور
انلرك مقالتني وآتينا موسى الكتاب وجعلناه هدى لبني اسرائيل الا تتخذوا
من دوني وكيلا ذرية من حملنا مع نوح انه كان عبدا شكورا يعني موسا نك
كرامتني بيان قلوب بيورر ديكه بز موسي يه تورت ويردك جلسي بر دفعه
اندردك اول كتابله بني اسرائيل طريق هدايتي بيان قلدق وانلره بيورردق كه بندن
غيري بكمه يي رب معبود طوتمك بندن غيريه اعتماد قلمك كه درت مطلق سزه بنم

ياشول كمسنك ذريتلري كه اتالرو كزي نوح له كيمده بله كتوردك كه سزانلرك
صلبنده ايدكوز سزي اول نوحله عذاب غرقدن صقلدق نوح بزم غايت شكرلو
قولمزدر زيرا نوحك عادتي بويديكم طعام يسه وصو ايچسه وطون كيسه
واوترسه وطورسه هر حالده الله شكر ايدردي اندن اوترو حق تعالى انيكل منك
مدح ايلدي بو آيتده دخي الله تعالى بني اسرائيله نعمتلرن اكدر ديكه اتالرينه غرقدن
قورتردي انلري وجوده كلملكه سبب قلدي تاكه اولر دخي اول نعمته كافر اولميوب
الله مطيع اوللر واني بربلالروانيمعبود دوتميالر وقضينا الى بني اسرائيل في الكتاب
لتفسدن في الارض مرتين ولتعلن علوا كبيرا فاذا جاء وعد اولاهما بعثنا عليكم
عبادا لنا اولي باس شديد فجاسوا خلال الديار وكان وعدا مفعولا يعني بني
تورتده بلدردك وبيان قلدقكه بني اسرائيل ير يوزنده ايكي دفعه الله تعالىيه عاصي اولوب
فسادلر اشليسرلر اسرا اوزره جرئت ايدوب تكبرلك ايدسرلر اولر دخي ايكي دفعه
مقهور اولوب قتل هلاك اولسرلر جون اكي وعده نك اولي كلدي ايرشدي بني اسرائيل
فساده دشمنلردي اول فسادلري اولديكم تورت حكمنه مخالفت قلدلر حرام
اشلره مرتكب اولدلر شعيا پيغمبري يعني زكريايي اغاج دبنده بچقو يله دلب اولدردلر
انواع درلو معاصيلره مشغول اولدلر حق تعالى ايدرسلط قلدق سزك اوزركوده قوللروم
دن بريني كه بخت النصر در بابلدن غايت قتلوحرب اهليدر حقوب بابلدن شامه
بني اسرائيل اوزرنه كلدي لشكريله بيت المقدس اهلي اوزره غالب اولدي يالكز
قرق بيك كشي تورت اوقيلردن هلاك ايلدي كرو قلانن اسير ايدوب
كندو يرنه ايلتدي يتمش بيل انده بابلده انلك اسيري اولوب قلدلر تا اكا دككه
بخت النصر وفات اتدي همدانده بر كشي كه اكا كورش ديرلردي لشكر جكوب
بابله كلدي بابل اهلي اوزره غالب اولوب اول ملكي الدي وانده ساكن اولدي
بني اسرائيلدن بر عورت جفتلندي اول عورت ارندن دلك اتديكه بني اسرائيلي
كرو وطنلرنه كوندره كورش دستور ويردي جميع بني اسرائيل كرو بيت المقدسه
كلدلر بر زمان كرو پيغمبرلرنه متابعت ايدوب خوش حال اوزره اولدلر صكره
دونب كرو معاصيه وفساده مشغول اولدلر حق تعالى روم پادشاهلرندن بر پادشاهي
مسلط قلدي كه اكا اسبسيانوش ديرلردي كلدي انلري برقاج بيل حصر ايدوب
اكرتدي حصر ايدركن وفات اتدي انك براوغلي واريدي ططوش ديرلردي
اتاسي يرنه اول ملك اولدي اول دخي اكرتدي عاقبت فتح ايدوب الكي يوز سكسن
بيك اولولرندن ديلدي يحيي پيغمبري دخي اول اولدردي يوز سكسن بيك
دخي بني اسرائيلدن اسير ايلدي بيت المقدسي يقوب خراب ايلدي صكره عمر زماننده
مسلمانلر كرو بنا قلوب عمارت اتدلر بس حق تعالى بو آيتك بيان قلدوغي بو فضيلردركه

بیوردی چون اول اکی فادت اولی اولدی مسلط قلدق سزلك اوزرکوزه اکرچه
بو ایت رسوله ایندرلدی خطاب مکه اهلنه اوله ولیکن مراد اتالری ورده ن
لر ایدرکه قضیه انلره واقع اولدی انکچون سزلك اوزرکوزه حواله قلدق قوللرومزدن
بریلکه غایت قوتلو وقتال اهلیدی تاکه سزلك اولروکزه ومحله لروکزه اراسنه غایت
اجتهاد ایدوب ارادلر بولنا نکزی صوقا قلرده دیلدلرکه بو ازلره وعده اولنوب
مقدر اولشدی برنه کلدی ثم رددنا لکم الکرة علیهم وامددناکم باموال وبنین
وجعلناکم اکثر نفیرا ان احسنتم احسنتم لانفسکم وان اساتم فلها فاذا جاء
وعد الاخرة لیسوؤا وجوهکم ولیدخلوا المسجد کما دخلوه اول مرة ولیتبروا
ما علوا تتبیرا یعنی اندنصکره کروسزه شفقت ایدوب انلرك اوزرنه نصرت
و دولت ویردك دشمنی هلاك قلدکز سزه مدد ایرشوب حالکز کرو اوکلیلن
اولدی نسلکوز اوره یب مالکز چوغلدی سزلك صاغنکزی ایرقلردن چوق
ایلدم اکر سز بزم احسانلرومزه بقوب اسر بلیوب اکا مطیع اولرسکوز کندو
نفسکزه احسان اتمش اولورسزکه انك عوضنی جنت الورسز واکر اول
احسانلرومزه التفات قلیوب اسر تعالی یه سزلك کتورجلت اولورسکز کرو
انك جزاسی عذابلر سزلك نفسکز اوزرنه اولرکه اندن بزه ضرر یوق ودخی سوردکه
چون اول اکینجی وعده کلدیکه بنی اسرائیل کرو فسادلرده ومخالفتلره دوشدلر
بزکرو برقول مسلط ایدوب کوندردك که اسبیانوش اوغلی طیطوش ایدی
نتکم بیانی کچدی تاکه کلوب سزلك یوزکزی قبیح ایلیه دیلیوب بره برقماغله ودخی
اسیر قلوب حقیر قلماغله ودخی بیت المقدسه کیره لر نتکیم اول دفعه کیردلر
ودخی بقوب هلاك ایده لر شول نسنه لریکه اللری ایرشب غالب اولالر
عسی ربکم ان یرحمکم وان عدتم عدنا وجعلنا جهنم للکافرین حصیرا
ان هذا القران یهدی للتی هی اقوم ویبشر المؤمنین الذین یعملون الصالحات
ان لهم اجرا کبیرا وان الذین لا یؤمنون بالاخرة اعتدنا لهم عذابا الیما
یعنی کتابلرن بودخی خبرو برلشدیکم یا بنی اسرائیل اولاکه اول دکز سزی
کرو انتقام دنصکره اسرکیوب ترحم قله عفو ایدوب عقوبت قلمیا اما اکر
اول ترحم قلوب عفو اتدکدنصکره معصیته ومخالفته کرو دونجك اولورسکز
بزدخی عقوبت اتمك لکه کرو دونرز دنیاده واما اخرتده کافر اولنلره جهنمی
سجن ایلرزکه انده محبوس اولوب جهنملرودخی تحقیق اشبو قران دلالت قلور
شول کلمیه کم صوابلو وراست کلمه درکه اول کلمه توحید درطانقلق ویرمکدرکه
اول بردر اندن ارتق معبود یوقدر ودخی اول کوندردوکی رسوللر کلی حقدر
انلرك قولنه وفعلنه متابعت قلوب عمل اتمك واجبدر قران دلالت ودعوت

قلدوغی ظفر ورفق حالاتی بودر ودخی اول قران بشارت قلور مؤمنلره کم
کورکلو عمل اشلدلر بدرستی اولرده جنت ایچنده اولو ثوابلر ویوجه مرتبلر وارر
بونی دخی شنلر شول لره کم ایمان کتورمدلر اخرته وبعثه انکار ایتدلر اولره اسر تعالی
عذابلر برقلمشدرکه قتی موجع ومولمدر ویدع الانسان بالشر دعاءه بالخیر
وکان الانسان عجولا یعنی بو ادم اوغلنی کندو نفسی اوزره واوغلی قزی وماللی
اوزره لعنتلر وهلاکلکلر دعا قلور شول رزق وعافیت ورحمت ومغفرت
دلدوکی کبی اندن قبول اولنه اکر خیر دعاسی قبول اولنه وغللبن شرله قلدوغی
دعا قبول اولنه هلاك اولوب مالی تلف اولور بو ادم قتی ایوجیك اولمشدرکه
صبری یوقدر وجعلنا اللیل والنهار ایتین فمحونا ایة اللیل وجعلنا ایة
النهار مبصرة لتبتغوا فضلا من ربکم ولتعلموا عدد السنین والحساب وکل شیء
فصلناه تفصیلا یعنی بز کونی وایی اکی علامت قلدقکه دلالت ایدرلر
اکا کدخالقلری بردر شریکی یوقدر ابن عباس ایدر حق تعالی ایدی کونشی
روشنلغی کبی ضیا ویرمشدیکه کیجه کندزدن فرق اولنمزدی حق تعالی جبرائیله
اندی کلوب ای قنادیله برکز صغادی روشنلغی کیتدی یوزنده قرالجق که
کورنور جبرائیلك قندی علامتنك اثری درکه کورنور کیجنك علامتنی محو اندك
دیدوکی اولدر ودخی ایدر کوندز علامتنی شویلکه روشنلغی اوزره ظاهر قودق
تاکه سز اول کوندز روشنلغی ایچنده ربکزدن سعی ایدوب رزق طلبن ایده سز
وباقی مصلحتکز برینه کتوره سز ودخی کیجه وکندز سیر اتمکله ایلرك وکونلرك
ویللرك حسابن بلاسز طاعت وعبادت وقتلرن انوکله سقلیاسز جمیع نسنه لری
بز قران ایچنده بز برسزه بیان قلدقکه هر حالده سزه برشکل قلیه انوکله بلاسز
وکل انسان الزمناه طائره فی عنقه ونخرج له یوم القیمة کتابا یلقیه منشورا
اقرا کتابك کفی بنفسك الیوم علیك حسیبا ابن عباس ایدر هر کشینك خیر
وشرا اوزرنه یازلشدر اندن ایرلمز بعضلر ایتدیلر هر کشینك سعادتی وشقاوتی
ورزقی واجلی مکتوبدر اوزرنه یازلشدر قیامت کوننده چقروب هر برینك
براتی الینه ویررز شویله اچلمش دیرز اکا که اوقی کتابکی بو کون کندو
نفسکده حساب قلمغه سنی کفایت ایدرسن زیرا کلی فعلك اکر خیر وکر شر
مکتوبدر هر کشی براتنی کندو اوقیه کرك عالم اولسون کرك امی من اهتدی
فانما یهتدی لنفسه ومن ضل فانما یضل علیها ولا تزر وازرة وزر اخری
وما کنا معذبین حتی نبعث رسولا واذا اردنا ان نهلك قریة امرنا مترفیها
ففسقوا فیها فحق علیها القول فدمرناها تدمیرا یعنی هر کسه کم حق اوزره
اجتهاد ایدوب کندویه هدایت حاصل اتسه حق تعالی توفیق ویرمکله انك اجری

ومنفعتي كوروكندويه ددر وهركيم كندوني شويله اهمال ايدوب قوسه طريق
حقدن سعادتندن كمراه اولوب ضلالتده دوشسه كرو انك دخي وبالي وضرري
كندو نفسنه در هيچ بركمسنه كناهندن اوتورو دخي بركمسه عذاب اولنمز
الا هركيشي كندو كناهيله مبتلا اولور ودخي بز هيچ بركيمسه يه عذاب ايدر
دكولز تا اول وقته دك رسول كوندروب حجتلر ودليللر قلمايجه عذاب اولنمز هر
كيشي كندو كناهيله حال بودركه بلوروز انك اول حجتلر له مطيع اوليدجغني
اما قطع حجت ايچون ايدرز كه يارن علت كتوروب ديميلركه سن بزه بلدرمدك
اكر بلسوز بزسكا اطاعت قلوردق ديلرسه اول رسول كلوب اولر حقي
دليل برهانله بيان قلدقدنصكره اكا اجابت ايدوب مطيع اولورلرسه خوش
نجات بولالر والا مطيع اولمياجق اولورلرسه بز دخي انلره عذاب ايدرب
هلاك ايدرز ودخي قچن برشهر ويا بركوي اهلني هلاك قلمق دلسوز انلرك
ايچنده جبارلرني ومتكبرلرني چوق ايدرز وامر ايدرز اولركه بزه مطيع
اوللرا انلر طاغي اولوب الله تعالى يه عاصي اولورلر اول سببله عقوبت عذاب
انلره واجب اولور اول اهل قراني اصليله هلاك ايدرز شويله كه هلاك
ايتمكدر وكم اهلكنا من القرون من بعد نوح وكفى بربك بذنوب عباده
خبيرا بصيرا يعني حق تعالى بيورر كه اي بنجه قرنلري هلاك ايلدك نوحدن
صكره مطيع اولميوب مخالفت قلدقلرندن اوتري يا محمد قوللروك كناهلرني
بلمكده سنك ربكوك علمي كفايت قلور كه جميع نه اشلدوكن كوررونه سويلدوكن
اشيدر دخي اونه برشاهده حاجت دكلدر قادردركه اولري عقوبتله طوتب
اول كناهلرنه وكفرلرنه مجازات قله بو كلام تهديددر مكه اهلنه كه الله تعالى انك
عقوبتندن حذر ايدوب قورقلر الله مطيع اولالر عاصي اولميلرتا كه اولره ايرشن
بولره ايرشميه الا رسوله اجابت ايتميوب الله عاصي اولورلرسه كركدركه انلره
ايرشن عقوبت بولره دخي ايرشه من كان يريد العاجلة عجلنا له فيها ما نشاء
لمن نريد ثم جعلنا له جهنم يصليها مذموما مدحورا ومن اراد الآخرة وسعى لها
سعيها وهو مؤمن فاولئك كان سعيهم مشكورا يعني هركيمسنه كه الله تعالى فرض
قلدوغي طاعتلري يرينه كتوروب انك عوضني دنياده ديلسه بز اكا دنياده ويررز
دنيا متاعندن شول قدر كم بز دلرز وويررز شول كمسنه كه اني بز هلاك ايتمك
دلرز اندنصكره اكا جهنمي واجب قلورزكه كيره اول جهنمه اول عمليله ملامت اولنمش
خوار وحقير كلي خيردن ايراق اولوبن اندن اوتوركه محبت دنيايي اخرته اوزره
اختيار قلدي واما شول مؤمنلر كم اوزرلرنه فرض اولنان عملري اتيلوب
اكا عوض اخرت دلديلر اخرت عملنه سعي ايدوب تمام دورشدلر شويله كه سعي ايتمك

كركدر

كركدر بو حالده كم الله تعالى يه ورسوله وقرانه واخرته اعتقادلري محكم اوله
انلرك كلي سعي ايدوب قلدقلري عمللري مقبولدر بز اولرك اخرتده جميع دكلرك
ويرورز چونكه مقصودلري ايدندلر وسعيلري ايچون اندلر كلا نمد هؤلاء
وهؤلاء من عطاء ربك وما كان عطاء ربك محظورا يعني بز بو ايكي طائفيه دخي
كه مؤمن مطيعدر وفاجر عاصيدر ربكوك رزقندن ويرورز زيرا بو دنيا بر
مقامدركه كلي مخلوق بونده جمع اولنمشدر مؤمن وكافر مطيع وعاصي كلي رزقه
محتاجدر اجل مقدر تمام اولنجه اندن اوتوري حق تعالى ايتدي يا محمد سنك
ربكوك رزقي دنياده ممنوع دكلدر ايو يه ويا وزه ايرشور اما سنره اخرتده كي
مخصوصدر مؤمنلر ومطيعلرله اما ممنوعدر كافرلردن نكه اولر محروم ومدر
كفرلرندن وانكارلرندن اوتوري انظر كيف فضلنا بعضهم على بعض وللاخرة
اكبر درجات واكبر تفضيلا لا تجعل مع الله الها اخر فتقعد مذموما مخذولا
يعني نظر ايله كور يا محمد بو دنيا اهلنوك بعضني بعضسي نتاسي تفضيل قلدق
مال الله وفاني عزتله اما اخرتده فضيلتلري اعلا واوفعدر شولردنكه دنياده
تفضيل بولندي مرتبه وثواب يوننددن دخي اولودر بعضلر ايتديلر اخرتده
جنت ايچنده بو وجه مقاملر واركه اول مقاملرك اهلي كندولردن اشغا اولن
مقام اهلندن دخي فضيلتني كوره لر بلالركه نه مقداردر اما اشغه مقاملرده
اولنلر المدظن انميلركه هيچ بركمسنك اولردن يوقرو مقامي اوله اكر دلرسك كه
اول درجلر واول فضيلتلر سكا حاصل اوله اشبو كلي ايتيلر ايچنده كيله عمل ايله كم
حق تعالى بيورر دي وقضى ربك الا تعبدوا الا اياه وبالوالدين احسانا اما
يبلغن عندك الكبر احدهما او كلاهما فلا تقل لهما اف ولا تنهرهما وقل لهما
قولا كريما واخفض لهما جناح الذل من الرحمة وقل رب ارحمهما كما ربياني
صغيرا يا محمد سنك ربك ايلد حكم ايلديكه هيچ بركمسنه معصيت اولجق
تنلردن اكر اتاسي وانا سي ويكي پادشاهي دخي اولورسه الا الا طاعت كاهان
الله كركدركه نه امر ايدرسه يرينه كتوره لر اكا مخالفت قلميلر نقدر نفسه دخي
خوش كلمز سه ودخي امر ايلديكه اناسيه واناسيه احسان ايرشدره لر انلرك
اوزرينه شفقتلر دير نه لر انلره عاصي اولميلر اكر اول اتادن انادن برسي سنك
قاتنكده بير يدكده ايرشسه ياخود ايكيسي بله حياتده اولوب قتنكده بير اولسلر
حاجتلرني ايلتمكه وكتورمكه سكا محتاج اولسلر نتكم اوغلانكن سن انلره
محتاجدك انلر سندن اوشنميوب بنجه چيلك ارتدلرسه سن دخي اولرك
حاللرني كريه كورمكه انلرك برسوزله خاطرلرني سلوك قلمغل اكر اف ديمكله
دخي انجتلراني دخي ديكل انلرك خدمتنه مشغول اولوب خاطرلرني رعايت قلغل

ودخي اولـا اكسنيه فرشواري سوز سويلكلر سوزكي يمشاق ايليوب لطفله
سويلكل وانلره تواضع ايدوب الجقلق ايلكل وانلري اسركيجي اولغل بعضلر
اتيدلر اكي قنت اكي الدرا في حفظ اتمك اولدركه انلري انجمكه الفالدرسين
كوجك نيذلجه تعظيم ايده سن ودخي ابي اتاك واناك حقنده دعا قلوبن كه
اي بنم ربم انلره ترحم قلمغي بنم كوكلمده ثابت قلي ويرناكه بن انلري بو بيرلكلري
ايجنده تربيت برله خدمت ايدم نتكم اولربني اوغلنلغم حالنده تربيت ايدوب
بسلدلر رحملرم جكدلر بعضلر اتيدلرا ولره حالـا حيا تلرنده بكن خدمتلر سعي
ايلكل واولدكلرندنصكره دعا قلوب ديكل كداي جلبم بواكسنيه سن رحمت ايلكل
نتكم بولربني كجوجك ايكن ترحم وشفقت ايدوب بسلادلر ربكم اعلم بما في نفوسكم
ان تكونوا صالحين فانه كان للاوابين غفورا وات ذا القربى حقه والمسكين
وابن السبيل ولا تبذر تبذيرا ان المبذرين كانوا اخوان الشياطين وكان
الشيطان لربه كفورا يعني سزلك رتبكزكو كلكوزده نه كزلدوكوكزي بلور اكر كرجك
كوكلدن سز انلره يارا ولب احسان ايدجي اولورسكز خوش اجر كوز عظيم اكر
يارا ولمزسكز بو معصيت مخالفتدر دونك بو حالدن توبه ايدك بدرستي اسه
تعالى كناهلري ترك ايدوب طاعتده ونلره غفور دريار لغر كناهدن بازك ايدر
ديلكركدا اواب اكا ديرلركه قرشو كناه صادرا ولدقجه خطايه خلوتلرده
اول كناهلري ذكر ايدوب استغفار ايدركو كلبلد عمليني اخلاص له اسرتعالى به
اقبال ايدر اخشملر تيوار اسنده احيا ايدوب نماز قلبجي اوله بس حق تعالى انا
انا حقي بيان قلدي بو كز قرابت ومساكين حقلرن ذكر ايدوب بيوردي كه
سزه قرابت اولنك دخي حقلرن برنه كتورك صلة رحم ايدك ضعيفلرندر
قولرنده احسان ايرشدرك ودخي فقيرلر ومسكينلر كه محتاج اولب قيوكزه
دليوكله انلره ويرك محروم قوماك ودخي فجي مسافر كلوب سزه قونق اوله
اوج كوندك اكا اكرام ايدوب خوش طوتك كه بولازمدر اندنصكره مخيرسز
دلرسكز ويرك ديلرسكز ويرمك ودخي مالكزي اسرتعالى رضاسي اولمدوغي يره انفاق
اتمك كه اول اسرافدر بدرستي شول كسلركه مالكرني معصيت اولجق يرلره
خرج ايليه اول شياطين معاونلرندندر اكا قوت ايدي ويررلر مخالفتده شياطين خود
ربنك نعمتلرنه كافردر اكا متابعت قلوب امرنه اطاعت كتوردنه قوفو واركه
اضرايانتر كيدوب شيطانلر ابدي جهنمده قله واما تعرضن عنهم ابتغاء رحمة
من ربك ترجوها وقل لهم قولا ميسورا ولا تجعل يدك مغلولة الى عنقك ولا تبسطها
كل البسط فتقعد ملوما محسورا يعني اكر سن قرابتكدن وغيريدن اوتانوب وانلر
اسركيوب بونك بريكا دونك الكنه ويرجك نسنه اولمادوغيجون منتظر اولسك

رتكيدن

ربكدن سكا رزق ايرشه ياخود غايبدن كله جك مالك وار اوم ريسين كه كله
اندن ويره سين اول وقت قرابتكدن يا مسكينلردن وقونقلردن اعراض ايتكل
انلره لطفله كوركلو وعده قلوبن ديكل كه خوش اوله اكرام ايدهلم شمدي يوكت
الله حاضر نسنه يوق اكر بنده نسنه كلجك اولورسه سزلك حقكزي بلورز ضايع
اولميه انشاء اسرتعالى بوحكم عام درسا ئللر ايجون جميع مؤمنلر اراسنده ودخي
بيورديكه يا محمد الوكي بزم يولمزده انفاق اتمكدن منع ايدوب بخل اتمه شول
كسلركيبي كه اللري بوينلرنده دمورلنمش اوله اللرن دخي استعمال اتمكدن قدرتلري
يتميه ودخي اللروكي بالكليه اچق دوتمه كه الوكده وار ذهب ويره سن دخي ركمه
كلوب سندن نسنه دلـه ويرجك بولميه سن دخي شويله اوتروب كندونفسكي
ملامت قله سين ان ربك يبسط الرزق لمن يشاء ويقدر انه كان بعباده خبيرا
بصيرا يعني يا محمد تحقيق سنك ربك كمه دلرسه بسط ايدوب رزقني واسع قلور
شولركم صلاحلري انده اوله ودخي طار قلور شول قوللرنه كم انك صلاحي انده در
حكيم مطلق اولدر هر قوللك دردنه كوره علاج قلور بعضلر اتيدلر كافرلره دنياي
بول قلور استدراج ومكر ايجونكه انلرك هلاكلرنه سبب اوله ومؤمنلره
قيت ايدر نظر عنايت قلوبنكه انلرك مكرندن دوشب اخر عقوبته مبتلا اولميلر
بعضلر اتيدلر بونك معني اولدركم يا محمد اكر ويرجك نسنه بولمزسك ملول
اولوب غصه لنمكه سنك قدرتك يتمزكه سائللره كاوير مكلر غني قله سين يعني
فقير قلمق كا ربك قتنده دركه دلرسه بول ويرركه دلرسه ازويرر تحقيق اول
قوللرك احوالني كوردر بلور هر برينك صلاحنه كوره علاج ايدر كمه بسط ايدركمه
از ولا تقتلوا اولادكم خشية املاق نحن نرزقهم واياكم ان قتلهم كان خطأ كبيرا
يعني حق تعالى بيوردي كه سزاو غلكزي وقزكزي درويشلكدن قورقب دبلمك كه سزه
وانلره رزق ويرن رزاق بودر بدرستي انلري اولدرمك ذنب عظيم وظلم جسيمدر
ولا تقربوا الزنا انه كان فاحشة وساء سبيلا ولا تقتلوا النفس التي
حرم الله الا بالحق ومن قتل مظلوما فقد جعلنا لوليه سلطانا فلا يسرف في القتل
انه كان منصورا يعني زنايه يقين وارمايك كه تحقيق اول معصيت عظيمدر بو يجك
يوللرك كمي شر اولسيدر ودخي بيورديكه اولدرمك شول نفسيكه حق تعالى اني
اولدرمكي حرام قلدي الا حقله دبلكه اول اوج نسنه دربري اولكه قصاص
واجب اوله اولدره لربري اولكه محصن اوله زنا قله رجم ايده لر بري اولكه بنده
دونب مرتد اوله اولدره لر اما شول كمسه كم ظالمه دبلنه بزانك وليسنه اذن
ويردك دلرسه قاتلي اولدره دلرسه عفو ايده دلرسه صلح ايده مال اله ودخي بيوردي كه
قتل اتمكده اسراف اتمه يعني اولدرني اولدر رحميت وغيرت قلوب بركشيدن اوتروا

آکی کشی اولدرمه ودخی عفو اتدکدنصکره اولدرمیه ودخی مقتولك ولیسی اسه تعالی قاتندن معاونت ونصرت دلرسه استیفاء قصاص ایده دلرسه عفو ایده دلرسه مصالحه برله مال الا ولا تقربوا مال الیتیم الا بالتی هی احسن حتی یبلغ اشده واوفوا بالعهد ان العهد کان مسؤلا یعنی سز یتیم مالنه یقین وارمانك کرکدر قصد کز انی اتلاف اتمك وظلم ایدوب یمك اوله الا کورکلو نیتله وحسن قصد کز تجارت ایدوب انك مالنی دیجلدار توره سز یا مضاربه ویره سز اندن اکا بر منفعت اوله تا تمام کندونك خلقتی وقوتی یرنه کلنجه کدا اول مقدر دراون سکز یاشله ودخی عهدلر وکزه وفا قلوك سزکندو نفسکزه لازم قلد کز اسه تعالی یله سزك اراکزده یاخود خلقله سزك اراکزده بدرستی عهدی نقص ایدنلردن اولملك کدا اول عهد سؤال اولنسر بچون عهد اتدك کرو بچون نقص اتدك وفا قلمدك بس مؤمن اولن کرکدر کد عهدك وفا قلد کندوی ورطه سوالدن قورتره واوفوا الکیل اذا کلتم وزنوا بالقسطاس المستقیم ذلك خیر واحسن تاویلا ولا تقف ما لیس لك به علم ان السمع والبصر والفؤاد کل اولئك کان عنه مسؤلا یعنی اولچکلر وکزی تمام اولچك بچی برکشی ایچون اولچکر کدا کاننه ویره سز دخی ترازوکزی عدل اوزره دوتب طرتکوز کرکسیه المقده ویر مکده حیف اتمیه سز بلوك کدا سه تعالی امر ایدوب وفا قلنق ونهی اتدوکی نسنلردن اراق اولنق خیر لودر اولچکده و ترازوده اکسك اتمکدن وبونك عاقبتی خیر ایرشور وکورکلو مرتبه لره ایرشور ودخی بیوردیکه شول نسنه بلمزسز بلورن دیمکز وکورمد وکك نسنه کوردم دیه وانتمدوکك نسنه اشتدم دیه کد بو اعضالر کلی یارن صورلیسر هر بری صاحبی اوزره شهادت ادیسر بس کرك کمکشی بو حالدن حذر ایدوب بلمدوکی سوبلیه قولاغنی لغودن وحالغولدن دوتیه وکوزلرنی حرامه نظر اتدرمیه کوکلینی یکسیه کاه ایدوب اشبویلده دربو حکم ایلیه کد دل سویلدوکندن وقولق اشتدوکندن وکوز کوردکندن وکوکل یاوز ظنندن سؤال اولنسه کرك ولا تمش فی الارض مرحا انك لن تخرق الارض ولن تبلغ الجبال طولا کل ذلك کان سیئه عند ربك مکروها یعنی حق تعالی بیوردکه یریوزنده کبرله وفخرله یورمه کد سن اولکبر کلیرلریه یرتب اوتر کجیه دکلسن وانك عاقبتنه ایرر دکلسن یاخود کبر کل طغله برابر اوله دکلسن بعضلر آتدلر معنی بودرکد یا محمد خبر وبرشول تکبر للك ایدوب یوریرلرکه سزکبرکزله وفخرکزله نسیه ایرجك دکولسز نتکم یری یرتابن طغلن برابر اولین دین مقصوده ایرمز بوکا اثا ناحقندن بوکا کلنجه اراپرده ذکر اولنان بیر قلمز ترك ایدوب اشلمك ونهی اولنانلری فعله کتورب حذر اتمك کناهدر زیرا ترك فتنه منکردر اما بو امرلری یرینه کتوروب منهیاتدن اجتناب ایدنلردرکه اسه تعالی

حضرتنده

حضرتنده قربت بولب ابدی سعادته ایرشنلردر ذلك مما اوحی الیك ربك من الحکمة ولا تجعل مع اسه الها اخر فتلقی فی جهنم ملوما مدحورا یعنی اشبو سکا بیان اولنان امرلر ونهیلر شول نسنلردرکه ربك قاتنده لوح المحفوظده یازلمشدر شول انلری سکا وحی ایدر حلالدن وحرامدن بلمدرکه کشینك افعالنده واقع اولر انلری بلوب رعایت قلنق حکمتدر بس سن دخی یا محمد ایتمکلکد اسه دن غیری برالهه دخی وار بونك کبی اتیلرده خطاب اکرچه رسوله در امامراد بوندن امت در زیرا رسولهم معصومدرلر اندنکد اسه تعالی یه شرك ایده یاخود بریوزنده کبرله بتطرله یوریه بوکا امته تعلیمدر اکر سن الله برالهه دخی قوشسن کا براغلمه جهنمه بوحالده کد خلق سنی ملامت قلدکلری ضردن اراق اولاسن افاصفیکم ربکم بالبنین واتخذ من الملائکة اناثا انکم لتقولون قولا عظیما یعنی مشرکلره خطاب ایدوب بیوردیکه سزك ربکز شول نسنه کد اوغلندودر یعنی اوغللردر انی سزه اختیار ایدوب اولکه قزلردر انی کندوکزه کریه کوردسز انی کندویه مه اختیار اتدیکد دیرسز ملکلر دنسلردر انك قزلریدر دیرسز تحقیق سز اولو سوزلر سویلرسزکه خالقکزه افترا قلورسز بلوك کد بونك عقوبتی دخی سزه کی اولو اولسه اولو عذابلر ایچنده ولقد صرفنا فی هذا القران لیذکروا وما یزیدهم الا نفورا قل لو کان معه الهة کما یقولون اذا لابتغوا الی ذی العرش سبیلا سبحانه وتعالی عما یقولون علوا کبیرا یعنی بز تحقیق بیان قلدق اشبو قرانك ایچنده کلی نسنه نکد خلقلك اکا احتیاجی وار عبرت ایدجك نسنلردن دخی حکمتلردن وامثاللردن واحکاملردن وحجتلردن وامردن ووعدوعیدن تاکه اولر قراندن متعظ اولب اوکتلنلر صنملره عبادت قلمغی ترك ایده لر توحید طریقنه سلوك ایدوب بزدن یکا توجه ایده لر وقران ایچنده کی وعد وعید ارتورمدی اولردن الا نفرتلر ارتوردی کد ایماندن قچرلر ایت یا محمد اول مشرکلره کم اکر دیدکوکزلین اللهله برالهه دخی وار دیسه صنملردن اول دیدکوکز الهه لر طلب ایدرلردیکه عرش تکرسنه قهرله غالب اولالردی انك ملکن الندن المابچون نتکم پادشاهلر بر بریله قلور بس کندو ذاتنی تنزیه ایدوب بیوردیکه اسه تعالی منزه وبوجه درشول نسنه نکه اول ظالملر اکا افترا قلوب شریکی واردیرلر انك کبی بوجه کیم یوجه لکنوك نهایتی یوق حدی بولنمز تسبح له السموات السبع والارض ومن فیهن وان من شیء الا یسبح بحمده ولکن لا تفقهون تسبیحهم انه کان حلیما غفورا یعنی یدی قات کوکلر ویرلر وانلرك ایچنده کی مخلوقات کلی خالقلرنی تسبیح ایدرلر ودخی هیچ برنسنه اولمیه کد اکا حمدله تسبیح اتمیه شولردکم یاشلغی وار تمقلغی وار وهیچ برنسنه یوقدر جانلو وجانسز الاده وکلی انی تسبیح

ایدوب حمد ایدرلر قاشوله قبو فجلد وسبی ودام اغاجی جتلد وغی تسبیح اواز ویدر
لیکن سز انلرك تسبیحلرن اکلیومزسز زیرا سوزلری سزك دلکوز ولغتکز اوزرنه
دکلدر بدرستی اسه تعالی حلیمدرکه انکله برا له دخی واردر دنیلرن عقوبته تعجیل
اتمز غفوردر یارلغر کفرندن دوب ایمانه کله ومعصیتدن دوب طاعته کله
واذا قرات القران جعلنا بینك وبین الذین لایؤمنون بالاخرة حجابا مستورا
وجعلنا علی قلوبهم اکنة ان یفقهوه وفی اذانهم وقرا واذا ذکرت ربك فی القران
وحده ولوا علی ادبارهم نفورا یعنی حق تعالی بیوردکه یا محمد چونکه سن قران اوقمغه شروع
اتسك اخرته ایمان کتورمیوب انکار ایدنلرله سنك اراکزه حجاب قلورزکه
انلرك کوکلنی منع ایدر انی فهم ایدوب منتفع اولمقدن بعضلر اتیدلر بوظاهر کورنر
لردن حجابدرکه قران اوقیجق کافرکوزندن محجوب اولوردی انی کورمزلردیکه
الا کاضرایرشدیرملر ودخی بیوردیکه بزانلردن کوکلری اوزرنه غطا قلوب بوردك
تاکه اولرانی ادراك ایدوب فهم ایده میلر غطادید وکی انلرك کفرلری وباطل
عمللریدرکه کوکلی حجاب ایدوب قبلشدی قرانی اشیدوب فهم اتمزلردی ودخی
بیوردیکه انلرك قولقلرینه نقلت واغرلق برقدقکه حقی اشتمزلردی وچون سن
قرانده یالکز ربکوك وحدانیتنی ذکرایلسك انلر قچین قچاین کروکیدوب ایماندن
اعراض ایدرلر بوا ول وقتدیکه رسول الله انلری کلمه توحیده دعوت ایدردیکه
ایدك لا اله الا الله تاکه اول کلمه ایله عرب مالك اولهسز عجم دخی کا سزه مطیع اوله
انلر بوسوزی اشدوب نفرت ایدوب طاغلوب مطیع اولمزلردی نحن اعلم
بما یستمعون به اذ یستمعون الیك واذهم نجوی اذ یقول الظالمون ان تتبعون
الا رجلا مسحورا یعنی حق تعالی بیوردکه بز بلورزکه انلر سنك قراتکه قولاق
دوتب دکلمك طلب اتدکلرندن مرادلری ندر دکلرد خی بر بری اراسنده جعلدوب
مؤمنلره اول ظالملر دیرلرکه ولید بن مغیره در اصحابیله سز متابعت قلمدوکز
الا بر کشییدکه سحرلنمشدر ندر دوکندن خبری یوق بربخه لری دیردیکه بو شاعردر
وبربخه لری دیردیکه مجنوندر وبربخه لری دیردیکه کاهندر وبربخه لری دیردیکه
ساحردر انظر کیف ضربوا لك الامثال فضلوا فلا یستطیعون سبیلا وقالوا
ائذا کنا عظاما ورفاتا ائنا لمبعوثون خلقا جدیدا یعنی یا محمد نظر ایله اول ظالملر
سنی ندر درلو سنلرله وصف ایدرلر کمی مجنون کمی ساحردر دیو سویلرلر هر بری
سوزلرنده خطا ایدوب متحیر قالمشلردر وبرطارلغه دوشمشلردرکه اول سوز
لرندن چقوب قورتلهجق بر بولیمزلر زیرا سوزلری بر بر ینه تناقضدر موافق
دکلکاه دیرلرکه بو ساحردر ساحر دیمك انلرك قتنده کی زیاده کامل عالم دیمك
اولورو کاه دیرلرکه بو مجنوندر مجنون دیمك انلرك قتنده کی جاهل دیمك اولور

پس بو کلام بری برینه تناقضدر عالم اولن جاهل اولمز جاهل دخی عالم اولمز
بو اوزره حیرتده قلوب طریق حقه واصل اولمز دیرلرکه بزم اتومز سکوکمز
چوریب طپرق اولدقدنصکره کرو اخرتده دیرلوب یکی ادمی اولورز بو عجب
اولسه درد بو بعید کورلر قل کونوا حجارة اوحدیدا او خلقا مما یکبر فی
صدورکم فسیقولون من یعیدنا قل الذی فطرکم اول مرة فسینغضون الیك
روسهم ویقولون متی هو قل عسی ان یکون قریبا یعنی ایت یا محمد بو منکرلره که
اکر سز طاشدن اولاسز یا دمور دن یا شول مخلوقدن اولاسزکه کوکلکزده اندن
اولو مخلوق یوق کوکلر و یرلر وطاغلر کبی اکثر مفسرلر بو دیدوکی اولومدر زیرا
ادم اوغلنی کوکلنده هیچ اولومدن اولو نسنه یوقدرکه کل مخلوقی قهر ایدوب
هلاك ایدر معناسی دیمك اولورکم اکر سز بعینه اولوم دخی اولرسکز حق تعالی
سزی البته اولدرسه واولدکدنصکره کرو دیرکورسه نتکم اول یوغکن وار ایلدی
چون سن اولره بو خبری ویره سن انلر دیسرکه اکر بز طاشدن یا دموردن اولاوز
یا خود اولوم کلوب اولاوز بزی کرو دیری قلن کیمدر سن ایت یا محمد شول کمسه
دیرلدرکه اول سزی یرادب یوغکن وجوده کتوردی چون بونی دیاسین بیزا اولاکه
استهزا ایدوب بو کلام انلره ثقیل وبعید کلوب باشلرن صالوب دیالرکه بو
دوکوکز نه وقت اولسرکه بز اولوب چوریب طپراق اولاوز اندن کرو قوپاوز
سن ایت یا محمد اولمکلکوکز و کرو قوپمقلکوکز یقین حقدر اراق دکل زیرا هر کلجك
نسنه یقیندر کرو ایتدیلر یا محمد اول یقین دیدوکك نه وقتدر حق تعالی بو اتیانده
خبر ویردی یوم یدعوکم فتستجیبون بحمده وتظنون ان لبثتم الا قلیلا یعنی
بو دیرلمکز و قوپمقلغی شول کوندر ایجنده درکه اسرافیل اخر صوری چالجق سزی
محشر یرینه دعوت قله اول بیت المقدس صحرا اوزرنه طوره اول صوری چاله
اول صوردن چقن اوازه بو اولاکم ای چوروش سکوکلر وای طاغلمش اتلر
وای اوزلمش طمرلر قبرکوزدن چقوب عرض حسابه کلوك اول وقت کلسکز
باش قلدروب طپراقدن چقوب عرض محشره انك امریله جمع اولاسز شویله صنارکه
قبرده هیچ یاتوب اکلنمدوکز الا بر سهل زمان زیرا اقچنکه اول صور چالنه
قبر اهلندن عذاب کوتریله ایکنجی صورچالنجه که اکسنك اراسی قرق ییل اوله
اول ارالقده اولر اول عذابی اونودهلر قوپجق شویله ظن ایدهلرکه قبرده سهل
زمان اکلندیلر وقل لعبادی یقولوا التی هی احسن ان الشیطان ینزغ بینهم ان
الشیطان کان للانسان عدوا مبینا یعنی ایت یا محمد بنم اول مؤمن قوللرمه که
اولری اینجدنلره کندولر ایو سوزله جواب ویرسونلر کلام مخالف سویلمسونلرکه
شیطان اولرك اراسنه وسوسه قلوب عداوت براغورکه اولرك امرنی فساده ویره

بدرسني شيطان ادم اوغلنلرنه اشكاره دشمندر ربكم اعلم بكم ان يشا يرحمكم
او ان يشا يعذبكم وما ارسلناك عليهم وكيلا يعني سزك ربكز حالكزي بلوركم
مشركلرك ازاسندن نه حال ايچنده سزا كر حق تعالى دلسه سزي اسركيوب مكه
اهلنوك زحمتندن نجات ويروب قورترة اكر برقاج كون صبر ايده سز والا صبر
ايتميوب جزع ايدرسكز انلري سزك اوزركوزه مسلط قلوب زحمتكز دخي زياده
اوله يا محمد بز سني اولرك اوزرنه مسلط كوندرمدك هدايت وضلالت شيني سنك
الكنده دكل كه كيمه دلرسك هدايت ويره سن وربك اعلم بمن في السموات والارض
ولقد فضلنا بعض النبيين على بعض واتينا داود زبورا يعني يا محمد سنك ربك
عالمدر كوكلر ويرلر اهلني بلور واولرك هر برنده صلاح كيمده وارانى اوليكرك بلور
هركيمده كم ايمانه صلاح اوله ايمانني اكا ويرر تحقيق بز تفضيل قلدق بعض پيغمبري
بعضنك اوزرنه كيمي كلاملة مفضل قلدق موسي كبي كيمي كندومزه دوست قلدق
ابراهيم كبي كيمي بو وجه مكانه كتوردك مفضل قلدق ادريس كبي كيمي كز يره لبيب اورنده لادك
حبيب ايدنكله كه محمددر وداووده زبور ويردك كه يوز اللي سوره در كليسي اسه اوزرنه
دعادر وتحميد وثنا وتمجيد درانده هيچ حلال وحرام بياني وفرايض وحدود بياني
يوقدر يعني بو خطاب در اهل كتابه كم پيغمبرلرك فضيلتنه اقرارلري واردر ايمدي اولوركم
اي اهل كتاب موسايه تورات ويردك عيسايه انجيل ويردك داووده زبور ويردك
وابراهيمه صحيفه ويردك وسليمانه سلطنت ويردك بولرك كل فضيلتلرنه اقرار
ايدرسز محمد فضيلتنه نيچون انكار ايدرسز اني كندومزه حبيب قلوب اكا قران
اندردك بو انكارسزدن بعيددر قل ادعوا الذين زعمتم من دونه فلا يملكون
كشف الضر عنكم ولا تحويلا يعني ايت يا محمد اول مشركلره كه قحطكم انلره ايرشدي
كلبلرن يديلر صكره مضطر اولوب كلدلر سكا يلواردلركه دعا قلاسين اول اجلق
اولردن دفع اولنه وارك الله دن غيري معبوددر يوزعم ايدوب طاپدقلروكزه
يلواروك كه سزدن اجلق بلاسني دفع ايده اولر جود كندولردن دخي عاجز قدرتلري
يتمز كه سزدن اول بلايي دفع ايده لر ياخود كندولردن اول دشوارلغي كدزلكلد واجلغي
طوقلغه وقتلغي بوللوغه تندوره لر سزه بجه مدد لري ايرشه بو كلام اوله توبيخ و
تعبيردر كه قادر مطلق قودلر بر عاجزي معبود طوتندلر اولئك الذين يدعون
يبتغون الى ربهم الوسيلة ايهم اقرب ويرجون رحمته ويخافون عذابه ان
عذاب ربك كان محذورا يعني شول كم اسدن غيري كيمسه عبادت ايدرلر عيسي
وعزير كبي ملك وكونش واي ويلدز كبي كم طائفه دن واردركم بولردن برن معبود
ديو طترلردي اولركلدر شيلرنه سبب طوتوب تقيني اولمقلق طلب ايدرلردي
نظر ايدوب فكر ايدرلردي بولرك استحقاقيه تقني يقينر قدركه اني وسيله طوتوب

اكا عبادت قلالردي بو زعمله عبادت اندن اولر جنت اومرلردي وعذابدن
دخي قورقرلردي بدرسني سنك ربكوك عذابي يا محمد اول نسنه دركه كورك اندن
حذر اولنه وان من قرية الا نحن مهلكوها قبل يوم القيمة او معذبوها عذابا
شديدا كان ذلك في الكتاب مسطورا يعني حق تعالى بيوردكه هيچ بر شهر وبركوي
يوقدر الا بز اني قيامت كلمزدن اول خراب ايدوب انك قومني هلاك ايدجيوز ياخود
اكا قتي عذاب ايدجيوز انواع بلالرله وقحط ايلنده قتلا تمكله وزلزله ايله وقورقولر
ايله وصو سيعزق ايدوب واو دحواله قلوب تقماغله واولركه مؤمنلر اولالر
انلره كفارت رفع درجه اوله واولركه كافر اوله انلره تعجيل عقوبت اوله زياده
عذابله كفرلري مقابلسنده كه دوتيوب انك اوزره ثابت اولدلر بو كلبسي
اولمقلق اسد قتنده لوح محفوظده يازلمشدر شول وقتدن بروكم قلم براد لدي
اولمش واولحانعي لوح اوزره يزدي تا قيامته دكين كه اول تبديل وتغيير اولنمز
ومامنعنا ان نرسل بالايات الا ان كذب بها الاولون واتينا ثمود الناقة
مبصرة فظلموا بها ومانرسل بالايات الا تخويفا يعني قريش كافرلري كلوب
رسولدن علامت نبوت طلب اتدلركه انلره برنشان كوستره حق تعالى بو ايتي
اندروب بيوردي كه هيچ كمسه منع ايدر يوق اندنكه دلدكلري علامتي اشكاره
قلدوز الا اولكيلرك تكذيب ايدوب كروانانمد قلركه بزدن دلدكلري ايتي
انلره ويرودزكروانكار ايدوب ايمان كتورمزا اول سببدن انلره عذاب كلور
بوندنصكره ثمود قومي دخي صالحدن ايت استديلر ويردك كوزلريله اشكاره
كوردلر دونب كروكندولره ظلم اتدلر اكا انكار ايدوب يلانلغله وانك سكون
قريب اولدردلر بزدخي اولره عذاب ويردك بزم سنتمز اولدركه هيچ برقومه بز
ايت كوندرمزز الا انلره تهديد وتخويف اولمايچون كندرورزكه انكلد ايانه
كلالر واكر امتناع ايدوب كلمزلرسه اولره عذاب اندروب هلاك ايدرز واذ قلنا لك
ان ربك احاط بالناس وما جعلنا الرويا التي اريناك الا فتنة للناس والشجرة
الملعونة في القران ونخوفهم فما يزيدهم الا طغيانا كبيرا يعني حق تعالى بيوردكه يا محمد
بز سكا ديدك كه سنك ربك علميله بو خلقك اقوالني وافعالني وكوكلدن كچن
خطراتني احاطه قلمشدر بلور جميع انك قدرتي قبضه سنده در مقهور ومسخردر
كليسنه قادردر قدرتي يتر واول كيجه ده كه سني كوكلره سير اتدوروب شول نسنه
لريكه سكا كوستردك كوزكله كوردك قلمدق اني الا بو خلقه فتنه قلدك كه سني اني
خبر ويرجك ايماني ضعيفلر كرودوب انكاره كلدلر دخي شجره ملعونه كه قران
ايچنده ذكر اولندي اول دخي خلقه فتنه اولندي يعني رسول مشركلري زقوم اغاجي
ايله قورقتدي اولر ديرلردي كه بو محمد بزه خبر ويرر كه اود ايچنده اغاج واردر

اوردا بجنده اغاج بجه اولورکه اودخود اغاجی برکوبید دربوننه اولن فتنه اولکه
اول وقت که شجرۀ زقوم ایتی کلدي کافرلر ایشدوب بربرینه ایتدیلر شجرۀ زقوم
ندر زقوم خرمایه سدکیبو کیدردخی اولکویت که خرما اغاجندن جفر ابوجهل
لعین دونب اونه واردي جاریه سنه بیوردیکه بزه زقوم طعاملندردردي
خرما کتوردي اول کیبوکلدکه خرما اغاجندن جفردي ابوجهل لعین انی الوب
طشره جفردي خلق انیدي بیلت شول ننه نکه محمد سزي انکله قورقودر
اوش زقوم بودر بولري شجرۀ زقوم ذکرا نکله قورقودرزکه ایانه کلالرا اولرانوکله
فتنه لنوب دنیاز قومنه قیاس ایدوب طغیانلرن وضلالتلرن دخی زیاده
قلورلر کفر ومعاصي ایجنده متمادي اولورلر واذ قلنا للملائکة اسجدوا لادم
فسجدوا الا ابلیس قال ءاسجد لمن خلقت طینا قال اراءیتک هذا الذي
کرمت علي لئن اخرتن الی یوم القیمة لاحتنکن ذریته الا قلیلا یعني حق تعالی
بیوردکه جون بزامر ایدوب ملکلره دیدک که ادمه سجده ایلک جمیع ملکلر
سجده قلدیلر الا ابلیس امتناع ایدوب سجده قلمدي وایتدي بن سجده می قلورن
بر کیمسه که سن انی طیندن یرتدک ودخی ایتدي یارب خبرویر بکا کم بنم اوزره
تفضیل ایدوب مکرم قلدوغک اشبو مدرکه بوندن اوتري بنی لعنت قلدک
اکا اعزاز ایتدک اکر قیامته دکین بکا اولومدن امان ویررسک سنک عزتک
حقی انک ذریتي اوزره مستولي اولم هر بجه دلرسم ایلري شهوتلري زنجیریله
تدیم اصللریله کوکلریله هلاک ایدم الا انلردن از اولکه بندن نجات بوله کرکه
اول پیغمبرلر ومخلصلر ودخی سنک عصمتک ایجنده اولن قوللرکدر اول لعین
اندا بجوب بوکلامی سویلدکه حق تعالی انک جوابنده بیوردیکه قال اذهب فمن تبعک
منهم فان جهنم جزاؤکم جزاء موفورا واستفزز من استطعت منهم بصوتک
واجلب علیهم بخیلک ورجلک وشارکهم في الاموال والاولاد وعدهم وما
یعدهم الشیطان الا غرورا یعني یا ملعون یوري وارنه اعوا ایدرسک ایت کم
اولردن هر کیمسه که سکا متابعت قلوب مطیع اوله بدرستی عذاب جهنم سنکله
واولرکه کلیکرک نصیبی اوله که برساعت اندن راحت بولمیه سز ودخی وار
نقدر دلرسک انلري دعوت قل وسوسه لرکله وسازلرله وتغنیلرله کوجک
یتدوکی قدر دورش ودخی تمام حیله لروکی وکیدلروکی انلرک اوزرنه جمع الیه
وشیاطین مرده لرن جمع ایدوب انلوکله ویایاکله انلرک اوزرنه یاردم طوتوب
یلتکل شول کم انلودن ویایاندن اسه عاصي اولوب مخالفت قلورلر کرک مؤمن کرک
کافر کلي شیطانک لشکرندا اتلوسي یایاسي دخی وار اولرکله مالکرنه واوغللرنه
وقزلرنه بیله شریک اوله دیشلرکم مالده شریک اولدوغی اولدرکم الکینندن وقنوندن

وصفرندن طیبد قلدي صنملر بجون نصیب قویه لر بحیره وسائبه کبی کم مائده سورنده
ذکر اولندي ودخی هر طعامکم انک اوزرنه اسه ادي اکلمدین یوغزلنه یا حرامدن
کسب اولنه بوکلنه شیطانک شرکتي وار نصیب داشندر اما اوغلده قزده شرکتي
اولدرکه زنادن دوغه یا اوغلنه عبد الحارث یا عبد العزی یا عبد النفس دیو
اد قویه زیرا بولر شیاطین ادلریدرکه بیللرا یجنده سویلرودخی دیشلرکم بجی برکسه
اهلیله جماع اولدوغی وقت حق تعالی ادن ذکر الیمیه شیطان انده بیله شریک اولور ودخی
صاغوجی عورته شیطان جماع ایدر انلردن دوغن اوغلان شیطان تخملیله قارشق
اولور ودخی حق تعالی بیوردي سن انلوي قروامویله کندوکه اویدرقروامو
اولدرکم اولن شیطان وعده ویررا اوجماق یوق کرو قوبمق یوق انی کوجلت
صانورلر یالبز لرکه شیطان انلره انلره وعده قلدوغی دکلدر الا باطل سمز ورایدجی
سوزلردر منفعتسز ان عبادي لیس لک علیهم سلطان وکفی بربک وکیلا
ربکم الذي یزجي لکم الفلک في البحر لتبتغوا من فضله انه کان بکم رحیما یعني حق
تعالی بیوردکه تحقیق بنم مخلص قوللروم وارکه سنک انلرک اوزره سلطنتک
یوق حکمتک یکمز اسه تعالی اولرک اوزرنه حفیظ ناصردر انلرا یشلرن اسه تفویض
قلملردر شیطانه مطیع اولمزلر ودخی کندونک انعاملرنی ووحدانیتنه دلیل
لرنی بیان قلدیکه تا اکا مطیع اولالر شیطانه مطیع اولمیلر بیوردي سزک ربکز
اول اسه درکه کمیلري دکزیوزنده اسانلغله سزلکجون سیرایتدررتاکه انوکله سزه
رزق اندوکی نسنه لري صویوزنده دخی طلب ایده سز نته کم قروده اتلر اوزرنه
بنوب طلب ایدرسز بدرستی ربکز سزه رحیمدر اسرکر هر مصلحتکزي یرلو یرنجه
دزي ویررواجیدرکه سزدخی هر وقتده اکا مطیع اولوب عبادت قلاسزکه
انک شکري یرینه کله واذا مسکم الضر في البحر ضل من تدعون الا ایاه فلما نجیکم
الی البر اعرضتم وکان الانسان کفورا یعني بجی سزه دکز یوزنده بر شدت وصاعقه
واقع اوله که غرقدن قورقسکز اول وقت اول اله دوتوب معبود ایدندکلرکزه
دعا قلملغکز هب باطل اولوب ساقط اولور زیرا بیلورسزکه عاجزلردر انلره
سزه منفعت یوقدر دعاکزي اخلاص ایله اسه قلورسز یعني اسه تعالی سزي اسرکیب
اول قورقودن نجات ویرسه قرویه جقسکز کرواندن اعراض ایدرسز اکا دعا
قلوب تضرع قلمغي ترک ایدوب وارب بتلره وعاجز وفائده سز صنملره طپرسز
بو کافرلرنه یولق کفران نعمتدر رضا لقلرنک نعمتلرنه کم انک نعمتلرني برلره وایره
طپرلر افامنتم ان یخسف بکم جانب البر او یرسل علیکم حاصبا ثم لا تجدوا لکم
وکیلا ام امنتم ان یعیدکم فیه تارة اخری فیرسل علیکم قاصفا من الریح فیغرقکم
بما کفرتم ثم لا تجدوا لکم علینا به تبیعا یعني سز امین می اولورسز اسه تعالی نک عقابندن

اكر اكا عاصي اولجق اولرسكز سزي قره ويرطرفندن خسف ايدوب يره كچوره
نتكيم قاروني كچوردي ياخود اوزركزه طاش يغدوره هلاك ايده نتكيم لوط
قومنه قلدي اندن سزه هيچ بركسه مانع وناصر بولميا سزكه سزي اول عقوبتدن
صقليا ياخود امين مي اولورسز اندنكه كرو بر دفعه سزي اول دكزه كوبرن
اوزركوزه فتح يل حواله قله دكزي اضطرابه كتوروب سوجلر قوبره كميكوزي
غرق ايدوب سزي هلاك ايليه اسد تعالى نعمتلرنه كافر اولدوغكز سببيله
اندن بركسه بولميه سزكه سزه ناصر اولوب بزم حقمزله طالب اولوب بزدن
سزكچون انتقام طلب ايده ولقد كرمنا بني ادم وحملناهم في البر والبحر ورزقناهم
من الطيبات وفضلناهم على كثير ممن خلقنا تفضيلا يعني حق تعالى بيوردكه بز ادم
اوغلنلرن مكرّم ومفضل قلدق كرو قلان حيوان اوزره بونكله كم بولره عقل
ويردك جميع مصلحتلرن انوكله تدبير ايدرلر حقي باطلدن واضح زيا نندن
انوكله تمييز ايدرلر وكرو قلان حيوانلر رزقلرني يردن اغزلريله يرلر وادم
اوغلنلري اللريله صونب الوب يرلر وبويلرني طغرو قلوب كوزكلو صورت
اوزره يرتدي ودللرنه سويلك ويردي ودخي بيوردكه بز بو ادم اوغلنلريني
قروده ياشسنه اوزرنه كتوردزكه تختدن كيدر روان اولب بزنه دلرسه
كيدر دخي بولري اري وحلال طعاملرله رزقلندردق كه اول يردن بتن دانه
لرك خاصي وا وزيدر دخي انواع تملرله وبال وياغ برله وكرو قلان حيوانلرك
غداسني صمان ودكنلو اوتلر قلدق بز بولري يرتد وغيرلت خلقت جوقلري اوزره
تفضيل اتدمكه جنيلر دخي شياطين دخي حيوانات كبي هايد بولردن ادم اوغلنلر
معززومكرمتدر وبعض فرشتلردن دخي ادم اوغلنى مكرمتدر اشتى تعالى قتنده
جنكه هواي نفسه مخالفت ايدوب حكمنه مطيع اوليه يوم ندعوا كل اناس
بامامهم فمن اوتي كتابه بيمينه فاولئك يقرون كتابهم ولا يظلمون فتيلا
يعني ذكر ايله خبر وير يا محمد اول كونيكه جميع خلق انره دعوت ايده وبره وز اماملريله
بعضلر ديتلركم امام اول كتابدركم انلره انيدي انلرانك حكمنه اقتدا قلوب
بولوارد لر بعضلر اتيدلر دنياده داعيلري كمسه انوكله قفزله اكثر ضلالته
تفردجيلردر وكر هدا است ضلالت اهلي كيمه اقتدا قلدلرسه انوكله وارهلر
هدايت اهلي كيمه اقتدا قلديسه انوكله وارهلر اول اماملري قفزله اندبعضكره
اتباعلرن جمع ايدرلر بعضلر ايدلر بيغمبرلريله قفزله ياخود هرطائفه دنياده
معبود ايدندكلريله قفزله لر اما حسن بصري ايدر امام دكلري اول بتيلردركه
انجنده عمللر جمع اولب يازلمشدر سياق كلام دخي كا اشارت ايدر كه عقبنجه
بيوردي هر كيمك كه براتي صاغ النه ويرلسه اولر اول براتلرا اوقيه لر حسناتلرن

كورب

كورب سونلرانلره اول حسناتلرنك ثوابلري كامل ويرله شويله كوذ كدن
اكي برماغكلداوب كرجوكز اكسك فتيل كبي شول قدرنسنه ثوابكدن
ضايع اولميه ومن كان في هذه اعمى فهو في الآخرة اعمى واضل سبيلا يعني هركمسه
اشبو نعمتلردنكه ذكر اولندي كوزسز اولب اني كورمسه كه اكا كيمدن ايرشر
واني اكا كيم احسان ايدر بلمسه اخرتده انك حجتلرندن دخي كوزسز اولوركه
نجات طريقني كورمز تاكه انوكله كنديه نجات اوله ودخي شولكم اشبو دنياده
كوكلي كوزي كور اولوب حق تعالينك قدرتي اثرلرني كورمدي وانك انواع عجايب
صنايعي كوروب اعتبار قلمديكه انوكله اول واحدك وحدانيتني اكليوبيله
يارن اخرتده دخي اول كوزسز اولسه طريق اعتذار دندر اكليوميا كه عذري
قبول اولب نجات بوله ودخي دنياده شولكم كافر اوله طريق حقي كورمكده
كور اوله يارن اخرتده دخي اول كور اولور ودخي يارن يولن خطا ايدجي اوله
طغرو يوله وارميوب عذاب ايجنده هلاك اوله وان كادوا ليفتنونك
عن الذي اوحينا اليك لتفتري علينا غيره واذا لاتخذوك خليلا
يعني يا محمد بو قوم ثقيف اولديكه سني قصد ايدوب اول سكا وحي اتدوكمز
نسنلردن دوندرلركه قران ايجنده بيان قلدق تاكه سن كندوزكدن برنسنه
دوزب سويليه سن بزم اوزرمزه كه بز قرانده اني سكا بيوردق تاكه اولره
خوش كلوب سني كندولره دوست دوتالر ولولا ان ثبتناك لقد كدت تركن
اليهم شيئا قليلا اذا لاذقناك ضعف الحيوة وضعف الممات ثم لا تجد لك
علينا نصيرا يعني يا محمد اكر بز سني صقليوب حق اوزره ثابت قلمسا اوز نفسين اوليديكه
سن بز دخي انلردن يكا ميل ايديدك واز زولرن يرنه كتوريدك وكرسن يا محمد اولر
ديدكلرن اشليدك دنياده سكا دريلر عذابنجه اكي عذاب وقبرده اولو عذابنجه
اكي عذاب داد ديدق يعني رسوله بو وعيد در اكر انلره اويب بو شي قلسك
ايدرقلرعذابندن سكا زياده عذاب اولوردي زيرا بيغمبر درجه سي ايرقلرمرتبه
سندن اعلى يدر اندن هيچ بركسه يار دمجي بولمياسين اول عذابي سندن
منع ايليه وان كادوا ليستفزونك من الارض ليخرجوك منها واذا لا يلبثون
خلافك الا قليلا يعني بدرستي ثقيف اولديكه سني يركدن تمام حركت اتدب
مدينه دن چقروب شامه ايلتلر وكرسن چقوب مدينه دن كيدرسن سندنصكره
بولر دخي اول مدينه ده اكلنميلر الا سهل وقت اندن بولره عذاب ايرشوب
كلي هلاك اولالردن كوم مدينيه وار انلرك سوزنه ميل ايدوب قنده سنة
كيتمه بزدن سكا دستور اولمينجه سنة من قد ارسلنا قبلك من رسلنا ولا
تجد لسنتنا تحويلا يعني بزم سنتمز اشبودر سندن ايلرو رسوللر ومز ايجنده كه

كوندردك فخي اول قوم رسوله عاصي اولب متابعت قلمسلر انلري هلاك ايلرز
اما رسوللري ايچلرنده ايكن هلاك اتمزز فخي رسوللري چقوب ايچلرندن كيده
اندنصكره اولره عذاب اولنور بي چونه بزم سنتمز وضع اولندي يا محمد سن
بردرلو دخي تبديل وتغيير اولور بولمزسين همان كروتبديل سنتمز اولكي اوزره ثابت
ومحكمدر اقم الصلوة لدلوك الشمس الى غسق الليل وقران الفجر ان قران الفجر
كان مشهودا ومن الليل فتهجد به نافلة لك عسى ان يبعثك ربك مقاما محمودا
يعني حق تعالى بيورركه يا محمد نمازي وقتيله اقامت ايدوب اداايله انك اوزرينه
دايم اوله كنشي وسط سمادن زائل اولدوغي وقت تا كيجه ايرنجه مراد بوندن
اويله ايكندودر وغسق ليلدنصكره ارتيه دك كه اخشمله ياتسو نمازيدر
وقران الفجر ديدوكي ارته نمازيدر قران فجر اندن اوترو ديديكه ايرته نمازنده
قران چوغرق اوقنور وهم اكي ركعتده دخي اوقنمق فرضدر بدرستي صلوة فجر مشهود
دربعني كوندز فرشتهلريله كيجه فرشتهلري جمع اولب حاضر اولجق وقتدركه كندز فرشته
سي كيدركيجه فرشتهسي كلور هنوز قوم ارته نمازن قلوركن فخي نمازدن فارغ
اولسلركيجه فرشتهسي اولكيجه عملن الوب كوكه كيدراولكيدنلر ديرلركه
اي بزم ربمز قودق كتدك سنك قوللروكي سكا عبادت قلوركن ودخي رسولنه
بيورديكه يا محمد كيجه دورا يقودنصكره برز وقت رنجكون عبادت ايله كه
اول سكا زياده خاص فضل اوله تا كه سنك ربك سني مقام محموده حشر ايليه
اول مقام شفاعتدر ودخي اول وقتكه مدينهدن كتمكجون چقدي حق تعالى
بيورديكه كرومدنيه كرم اول وقت امرايلديكه ديه وقل رب ادخلني مدخل
صدق واخرجني مخرج صدق واجعل لي من لدنك سلطانا نصيرا يعني ايت
يا محمد بنم بومدينيه كرمكلكومي صدق اوزره كرمكلك قل ومدينهدن مكنيه
چقمقلغومي دخي صدق اوزره چقمقلق قل ويردخي بنم بومدينيه كرمكلكومي
ثبات اوزره قل ويرو عزت وشرف اسلامي اظهار اوزره قل ويراندن چقوب
كفره كرمكدن بني سقليو وير وقبره كرمكلكومي صدق اوزره قل وچقمقلغومي
صدق اوزره قل ودنيادن چقمقلغومي سنك طاعتك وعبادتك حقلرين
برنه كتورمك اوزرنه چقمقلق قل ويرودخي بني كوركلو طاعتك وعبادتك
ايچنده صدق اوزره قلي وير وچقرغل بني نهي ومنكر اشلردن صدق اوزره
وهر يره كه بني كويره سن صدق اوزره كوركل وهر يردن بني چقره سن صدق
اوزره چقرغل منافقلركبي كه اكي يوزلو اوله اندن اولميم ودخي سنك
قاتكرده بكا طاهر حجتلر قلي ويركه انوكله خصملراوزرنه غالب كلم ودخي بر
ملك قوي بكا يولداش ايله انكله بكا ضرر قصد ايدنلري منع ايدم سن

وقل

وقل جاء الحق وزهق الباطل ان الباطل كان زهوقا وننزل من القران
ما هو شفاء ورحمة للمؤمنين ولا يزيد الظالمين الا خسارا يعني ايت يا محمد حق
كلدي اسلام وقران ظاهر اولدي وباطلله اهل باطل هلاك اولدي كه شركدر اهل
شركله ايرق اكادوام وقرار يوقدر عبد الله بن مسعود ايدر اولكونكه رسول
مكهده فتح ايدوب ايچنه كردي كعبهنك چوره سنده اوچيوز التمش بت واردي
رسول الله برچوق الوب انلري درتردي وديرديكه حق كلدي باطل هلاك
اولدي بدرستي باطل قنده ايسه هلاك اولجيدر بس بزانددردك قراندن اول شول
نسنهيي كه شفادر ايچه يولي يا و وقلوب كور اولنلري يول كوستروب كوزلي
قلجيدر كوكللردكي كفر وشرك رنجلرنه دخي دوادر صيرواوزرنلراوقنه صحت
ويرر يا رحمتي اسان قلي ويرر ودخي نعمت رحمتدركه عذابدن قورترب امين
قلور شولركيم اكا ايمان كتوروب تصديق ايده اما بو قراني انكلك مشركلره زياده
قلمز الا زيانكورلق ومغبونلق ارتورر زيرا هر ايت كلدكجه انكار ايدرلرهر انكار
لري مقابلهسنده زياده عقوبتلر واردر وعذابلر واردركه حاصل اولوربوندن
زيانلو مغبونلق دخي نه اوله واذا انعمنا على الانسان اعرض ونا ي بجانبه
واذا مسه الشر كان يؤسا قل كل يعمل على شاكلته فربكم اعلم بمن هو اهدي
سبيلا يعني فخي كافرلره بزرزق لريني بول ايدوب دنياده عذابلرن ومحنتلرن
كتوردسوز بزه يلواروب دعا اتمكدن اعراض ايدرلر تكبر وتعظيم ايدوبن كندو طرفي
دوتب بزه تقرب قلمقدن واياندن اراق اولورلر وكردرلكلري طار اولب
بدنلرنده مرض وسقم واقع اولسه دعا قلورلر فخي اجابت اولنمي اولوردن
تاخير اولنسه اميذلريني قطع ايدرلر مؤمنلره ايله كركمزكه دعالرينوك اجابتي
تاخير اولندوغيجون اميذلريني كوب دعالريني ترك ايدهلربلكه دايم كيجه و
كندزده تضرع برله دعايي ترك اتميه كه هر دعانك اجابتنوك وقتي واردر اكا
منتظر ومترقب اوله وحق تعالى يه اعتقادني كوركلو قله ودخي بيورديكه
يا محمد هر كشي كندو طبيعتنه وخلقتنه وكندويه اختيار قلوب لايق كوردوكي
وجه اوزره عمل ايدر پس سزك ربكزكي بلجيدركه قنقكز دين يوننده
صوابلودر وحق اوزره سزدن قنقكزدر و باطل اوزره قنقكزدر و يارن
قملكوره كوره سزه جزا قليجي اولدركه خيردن كرك شردن و يسئلونك
عن الروح قل الروح من امر ربي وما اوتيتم من العلم الا قليلا يعني يا محمد
سكا روحدن سؤال ايدرلر سن ايتكيم روح بنم ربمك امرندندركه اول بلور
سزه اندن علم ويرلمدي الا ازويرلدي لكن بو سؤالدا اولنان روحده
اختلاف اولندي اما قوللرك يكركي اولدركم انك كيفيتي وعلمن الله تفويض

ايرلرديه لركه اوله نه جوهردر اني الله بلور اندن غيري كمسه بلمز هم اهل سنت
جماعت قولي دخي بودر كم هيچ بر كمسه انك نه لكن مطلع اولمدلرنه مقرب ملكلر
دن نه مرسللردن انكچون حق تعالى رسولنه بيورديكه ايت يا محمد روح نيم ربك
امرندندر سزه ويرلمدي اسرقنده علمدن الا از ويرلدي انك نه لكن كمسه
بلمز الا الله بلور دخي اوليكم حق تعالى اكا بلدرمش اوله ولئن شئنا لنذهبن
بالذي اوحينا اليك ثم لا تجد لك به علينا وكيلا الا رحمة من ربك ان فضله
كان عليك كبيرا يعني حق تعالى بيوردركه يا محمد اكر دلسوز بز روح علمني سزدن
منع ايدوكمز ليني اولسكا وحي ايدوكمز قراني دخي كوكلكردن ومصحفلردن
محو ايدوب كتوريدك ايدنصكره بر كمسه بوليا يردك كه سكا بيون اوليدي
اول قراني كوروسكا كتوريدي ليكن بز اني محو اتمكي دلمدك ربك سكا رحمت
قلوب كوكلكره اول قراني ثابت قلدي دخي مؤمنلر كوكلنده تاكه اني اوقيوب
انوكله عمل ايده لر بدرستي اسه تعالى نك سنك اوزركه اولو فضلي واردركه
سكا ايندردي قل لئن اجتمعت الانس والجن على ان ياتوا بمثل هذا
القران لا ياتون بمثله ولو كان بعضهم لبعض ظهيرا يعني ايت يا محمد اول كافرلره اكر
جميع جن انسي اتفاق ايدوب جمع اولسلر انك اوزرنه كم بو قرانه بكزر بر نسنه
كتوره لر كم نظم ونسقي بونجلين اوله كلام موجز ومختصر اوله هر ايتيك تحتنده
بونجه معاني واسرار مندرج اوله احكامدن وحدوددن ودخي بونجه قصص
واخبار چوق ذكر اولنمشدر بو كليله تناقضدن عاري درو اولمشدر بلاغت واو
عملي كلي بونك ايچنده در بوكا بكزر نسنه كتورمكه دكوللردر زيرا بو قران معجزدر
مخلوق دكل حق تعالى نك قديم صفتلرندندر اكر اولركلي بر برينه معاون اولوب
جهد دخي ايدرلرسه اكا بكزر كتوره مزلر ولقد صرفنا للناس في هذا القران
من كل مثل فابى اكثر الناس الا كفورا يعني تحقيق بز بيان قلدق بو خلقيچون
اشبو قران ايچنده هر نوعدن حلال وحرام كبي وحدود واحكام كبي وامر ونهي
ووعد ووعيد اعتبارات وتنبيهات كبي الا بو كافرلر اندن اعتبار ايدوب
متنبه اولمقدن امتناع ايتدلر اني قبول ايتيوب التفات ايتمدلر الا اول
انكار اوزره ثابت اولوب دوردلر وقالوا لن نؤمن لك حتى تفجر لنا من الارض
ينبوعا او تكون لك جنة من نخيل وعنب فتفجر الانهار خلالها تفجيرا او تسقط
السماء كما زعمت علينا كسفا او تاتي بالله والملائكة قبيلا يعني كافرلر ديرلركه
يا محمد بز سكا اقرار كتوروب كروجكلمزز تا سن بزه بو يردن بكارلر اقيتمينجه ياخود
سنك بر بستانك اولمينجه كه ايچي خرما واوزوم اغاجلري اوله دخي اول اغاجلرك
آرا سنده اقارمقلر اوله ياخود اشبو كوكدن بر پاره سن بزم اوزرومزه طبق طبق

بزي انوكله قبيله سي ياخود الله ملكلرله شويله معاينه كتوره سنكه سنكچون
طانقلق ويره لركه سن پيغمبرسن او يكون لك بيت من زخرف او ترقى
في السماء ولن نؤمن لرقيك حتى تنزل علينا كتابا نقرؤه قل سبحان ربي هل
كنت الا بشرا رسولا يعني دخي ديرلركه سنك التونددن بر اولك اولمينجه
يا سن بزم قرشو كوكه چقمينجه بز سكا ايمان كتوررد كولز وچقدغكدن انانمزز
تا بزم اوزرمه بر كتاب بله اندرمينجه كه انك ايچنده يازلمش اوله كه بوكا
سز متابعت ايدك ديو بز كندومز اوقيا وز كوره وز اندن انانه وز حق
حق تعالى بيورديكه ايت يا محمد بن تنزيه ايدرم ربمي بو ديدكلركزي اشلمكدن
عاجز اولمقدن كه اول اني اشلمك دلسه اشلر قادردر ليكن شوني كه اقتراح
ايدوب الزام له دليلراني يرنه كتورمز بن دكولم الا سزجلين ادم اوغلي نم
بو سزك دلدوكلكز اولر نسنه لر دكولكه بشرك اكا طاقتي تيه اسه تعالى رسوله
بلدرديكه بو نسنه لري دلدكلرندن انلرك مرادي ايمانه كلمك دكل بلكه عناد
لرندندر وفروتجنلوا الزامدر اكر مرادلري ايمان نسنه قران انلره معجزات
يتردي وايي كوكده اشارتكله اكي پاره قلدق وبر مقلرك ارا سندن
چشمه لر اقتدق اكر ايمانه رغبتلري وار ايسه ولقدرنسنه اولوكفايت
ايدردي اما اولر مطبوع القلبدر مقصودلري سنكله هان الزام ومجادله
وما منع الناس ان يؤمنوا اذ جاءهم الهدى الا ان قالوا ابعث الله
بشرا رسولا قل لو كان في الارض ملائكة يمشون مطمئنين لنزلنا عليهم
من السماء ملكا رسولا يعني حق تعالى بيوردركه يا محمد اهل مكه نك ايمانه كلمكدن
امتناع قلدقلري اولر قران ومحمد كلوب طريق هدايت ظاهر اولدقدنصكره
شوندن ارتق حجتلري يوقكه ايدرلر اسه تعالى بزه رسول ادميدن كوندردي
فقنده فرشته لري واركن سن ايت يا محمد اوله كم اكر بو يريوزنده ساكن اولسه
يورينلر فرشته لر اولسه بز اولره كوره رسول فرشته كوندررديك يني فرشته
لره فرشته اينسر وادميلره ادمي كوندرلور چونكه رسول ادم انلرك اوزرنه
بو ايني اوقدي كافرلر ايتدلر بس كم طانقلق ويرركم سن اسه تعالى نك رسولسه
حق تعالى بو ايتي اندروب بيورديكه قل كفى بالله شهيدا بيني وبينكم انه كان بعباده
خبيرا بصيرا ومن يهد الله فهو المهتد ومن يضلل فلن تجد لهم اولياء من دونه
ونحشرهم يوم القيمة على وجوههم عميا وبكما وصما ماويهم جهنم كلما خبت زدناهم
سعيرا يعني ايت يا محمد سزكله بنم ارامده بن رسولكمه طانق حق تعالى كافيدر بيدر
اول قوللرينك هر حالنه مطلع ركوردر بلور اكا خفي نسنه يوقدر هر كيمه كم اسه تعالى
اكرام ايدوب اسلامه توفيق ويردي هدايت اوزره طريق صواب اوزره اولن اولدر

وهر كيمكه حق تعالى مخذول قلوب اكا اسلامه توفيق ويرمدي سن انلره
بر معاون بولمزسنكه الله دن غيري انلري ضلالتدن هدايته كتوره ودخي
بز انلري يارن قيامت كوننده يوزلري اوزرنه قوبره وز بوحالده كه كوزسز
ودلسز وصاغر اولالر بز انلري يوزلري اوزره جهنمه سوره وزكه قرارگاه
دونجق يرلري جهنم اوله هر كاه كه يالكلري ساكن اوله كروده تسعيرلري زياده
قلهوز ذلك جزاؤهم بانهم كفروا باياتنا وقالوا ائذا كنا عظاما ورفاتا
ائنا لمبعوثون خلقا جديدا اولم يروا ان الله الذي خلق السموات والارض
قادر على ان يخلق مثلهم وجعل لهم اجلا لا ريب فيه فابى الظالمون الا
كفورا يعني اول عذاب اولر جهنم ايچنده عمللرينك عقوبتي وجزاسيدركه ويردوكمز
قرانه ومحمده انكار ايدوب ايتدلر يعني اشبو اتمز وسوكوكمز چوريب طراق
اولدقدنصكره كرو يكيدن ادم اولوب طرومي كلورز بوندن اولجق نسندن ديو
بعيد كوروب انكار ايدرلردي حق تعالى ايدر بولمه قرانه ضرورلميدي كه الله
تعالى كه كوكلري ويرلري يرتدي قادردركه اولومدنصكره كرو اولكيلين براديب
ادم ايليه اما اولر حق تعالى بر وقت معين قلمشدركه ايماني اولنلرانك
اولجاغنده ايكاني يوق البته اولسه اما شركلر اكا ايمان كتورمكدن امتناع ايدرلر
الا كفورلري اوزره ثابت اولدلر قل لو انتم تملكون خزاين رحمة ربي اذا لامسكتم
خشية الانفاق وكان الانسان قتورا يعني ايت يا محمد اكر سز بنم ربمك رزقي
خزينه لرينك مفتاحنه مالك اولديدوكز اليكزده طوتديكز بخل ايدوب اني
دخي برك طوتيدكز انفاق ايتمكدن امتناع ايدردكز درويشلك قورقوسندن كه
بو بيچاره ادم اوغلاني غايت ممسك وبخيلدر ولقد اتينا موسى تسع ايات
بينات فاسئل بني اسرائيل اذ جاءهم فقال له فرعون اني لاظنك يا موسى
مسحورا يعني حق تعالى بيورردكه بز موسى يه طقوز علامت ويردك كه غايت
واضح حجتلردي اول قوم اوزرنه وانلري طقوز بوله قلاوز ايچيلردي اول طقوز
ايتدن اكسي مختلطدر بيئتري اكسلمك قحط برتيه اهلنه ويدسي نقص ولمق شهر اهلنه
واقع اولدوشي دخي طوفان وچكركه وكوه وقرنجا وصولري قان اولمقدر
وبري موسانك اليدركه اق نور كبي چقار كوستردوبر دخي عصادركه برلنج
اژدها اولور بولرك تحقيقي كلام اعراف سورسنده بيان اولندي ودخي حق تعالى
بيوردكه يا محمد صور بني اسرائيلك مؤمنلرنه كه اهل كتابدر اشبو ايتدن شول
وقتكه موسى اولره كلدي فرعون لعين موسى يه ايتدي يا موسى بن شويله ظن
ايدرم كه سن سحرلنمش سن عقلك زائل اولوب مغلوب العقل اولمش سن
قال لقد علمت ما انزل هؤلاء الا رب السموات والارض بصاير واني لاظنك

يا فرعون مثبورا يعني موسى ايتدي يا فرعون تحقيق سن بيلورسنكه بو ايتلري
وبو علامتلري اندرمدي الا كوكلرك ويرلرك خالقي اندردي كه علامتلردر
ظاهر انك وحدانيتنه وبنم رسالتمه اما سن بيلوركن عنادكدن انكار ايدرسن
تحقيق بن بيلورمكه يا فرعون سن ملعونسن وهلاك اولمش سن فاراد ان
يستفزهم من الارض فاغرقناه ومن معه جميعا وقلنا من بعده لبني اسرائيل اسكنوا
الارض فاذا جاء وعد الاخرة جئنا بكم لفيفا وبالحق انزلناه وبالحق نزل
وما ارسلناك الا مبشرا ونذيرا وقرانا فرقناه لتقراه على الناس على
مكث ونزلناه تنزيلا يعني فرعون دلديكه موسى يي بني اسرائيل ايله اوزرنه غالب اوله
سرچيب مصر يرندن واردندن وفلسطين دن چقره بز اني غرق ايلدك جميع
بلدسندنكم وارسه بله بر يوزن اولردن خالي قلدق اندن حكم ايلدك بني اسرائيله
كه موسى ايله درفرعونيلرك يوردلرن سزه ويردك انده ساكن اولك نجن كه اخرت
وعدسي كلدكه اول قيامت كونيدر كليكوزي مؤمن وكافر ومطيع وعاصي فرشده
جمع ايدروز ودخي بلكه كه جبرائيل سكا حقله اندردك حقي بيان اتمكچون اندكه
اول قراندر ودخي بز سني كوندرمدك الا مؤمنلره بشارت قلماغچون او چاغله
وكافرلري قورقتماغچون طاموايله ودخي جبرائيلله قراني سكا تفويض ايدوب
ايت ايت وسوره سوره اندردك تا سن اني بوخلقه اوزرنه تاني وترتيل ايله
اوقياسن يكرمي اوچ ييل ايچنده انلر اني اشيدوب فهم ايدوب اكليلر وكوكللرنده
حفظ ايدوب صقليلر قل امنوا به اولا تؤمنوا ان الذين اوتوا العلم من قبله
اذا يتلى عليهم يخرون للاذقان سجدا ويقولون سبحان ربنا ان كان وعد
ربنا لمفعولا ويخرون للاذقان يبكون ويزيدهم خشوعا يعني يا محمد ايت اول
كافرلره كرك سز قرانه تصديق ايدك كرك ايتمك الله تعالى غنيدر سزك ايمانكزدن
وتصديقكزدن انكاركزدن اكا ضرر يوق وتصديقكزدن منفعت يوق بو
ايكينك نفعي سزهدر اجدرا كر خير وكر شر بدرستي شول كه علم وكتاب ويرلدي
بو قراندن اول كه اولر اهل كتابك مؤمنلريدر رجمن بو قران اولرك اوزرنه
اوقنه انلر اني بلوركه حقدر يوزلري يره قوبن سجده ايدرلر وايدرلر كه اي
بزم ربمز بز سني تنزيه ايدرز شول نسنه لردنكه سنك شانكه لايق دكل
بدرستي بزم ربمزك وعدهلري كه تقدير اولنمشدر البته اولجقدر ودخي يوز
لري اوزرنه دوشب اغلشرلر الله تعالى حضرتلرينه تواضعلري وعكنتلري
ارتوررلر شول اميدده كه حق تعالى فضل ايدوب انلره رحمت قله قل ادعوا
الله او ادعوا الرحمن ايا ما تدعوا فله الاسماء الحسنى ولا تجهر بصلاتك
ولا تخافت بها وابتغ بين ذلك سبيلا يعني يا محمد ايت كه سزكرك الله ديو

دعا قلوك كرك رحمان ديو هر فنقي ادنه دعا قلمسز كوركلو درانك
كوركلوا دلري ويوجه صفتلري وار ودخي بيورديكه يا محمد نماز كده
قراءتكي ايكن جهرله اوقمه وايكي دخي كزلو اوقمه بلكه اسنك اراسنده
اقتصار ايدوب اورته طريق طوت ودخي بيورديكه يا محمد قرائنكي ايكن
فتح ايلمه مشركلر اشيدوب سني انجده لر ايكي دخي سترله اوقمه كم اردكدن
اصحابك اشتمدلر بواكسنيك اراسنده اورتا سن طوت بعضلر اشيدلسر
بونك معنيسي اولدركم يا محمد نماز كوك بعضسنده جهرله اوقمه وكلا نماز كده دخي
سترله اوقمه اورته طريق طلب ايله كه بعضسنده سترله اوقيا سن بس كوندز
نمازنده كه اويله ايكندو نماز در اخفا يله اوقدي اندن او تروكه كافرلرك
انتشا دو قتدر اشيدوب ازا ايدرلر زحمت ويررلر اما كيجه وقتلريكه
اوج وقتدر اخشمده وشوده وصباحده كه انلرك شغلي واجتماعي وقتيدر
كندو قتولري اولور انلر مقيد اولمزلر وصباح وقتي خود غفلت وقتيدركه
ايقو مستولي اولب غافل اولورلر انده جهرله اوقدي وقل الحمد لله الذي
لم يتخذ ولدا ولم يكن له شريك في الملك ولم يكن له ولي من الذل وكبره
تكبيرا يعني ايت يا محمد بن حمد وثنا قلورم اول اسكم بكا بلدر ردي انك ولدي
يو قدركه اندن صكره ملكي ميراث بيه ودخي ملكنده شريكي يوقدركه
عظمتلرانك اوزرنه غالب اوله ودخي اكا ذلت واقع اولمزكه بر ولي يه و
بر ناصره محتاج اولكه اني كرو عزته اولشدرمغه معاون اولا ودخي
تعظيمله اني شويله كه اني تعظيم ايمك واجبدر ديمكه انك شريكي واولادي
واردر اول منزه ومقدسدر اهل واولاددن وشريكدن والله اعلم

سورة الكهف كلها مكية غير اتيين فانهما مدنية وهي مائة واحد عشر اية

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي انزل على عبده الكتاب ولم
يجعل له عوجا قيما يعني حق تعالى بيورركه قوللري اكا حمد ايده لر ديلركه
شكر الوهيت الله تعالى نكدر قولي ورسولي اوزرنه كتاب اندردي كه قران
در اني مختلف ومتنا قض اندرمديكه خلق اني فهم ايمنوب خطالره و
غلطلره واقع اولا لر بلكه اني استقامت اوزره وكندودن ايلرو اينين
كتابلره موافق اندردي وانلري كرجكلجي قلديكه حق تعالى نك قديم كلامي
مخلوق دكل لينذر باسا شديدا من لدنه ويبشر المؤمنين الذين يعملون
الصالحات ان لهم اجرا حسنا ماكثين فيه ابدا يعني بو قران اندردي
اندن اوتروكه كافرلري انذار ايدوب قورقوده قتي عذابيله الله تعالى قاتندن
وبشارت ايدوب مشتاليه اول مؤمنلره كم كوركلو ايو عملكراتلدلر انلروكيجوي

جنت

جنت ايجنده كوركلو ثوابلر وم تبلر وار بو صفه لكرم كم كي بو جهدر انده مقيم اولالر
ابدا زوالي وكروجقلقي اولمية وينذر الذين قالوا اتخذ الله ولدا ما لهم به من
علم ولا لابائهم كبرت كلمة تخرج من افواههم ان يقولون الا كذبا يعني دخي تخويف
ايدوب قورقده شولريكم مشركلردن ونصارادن ايتديلر الله تعالى نك اولادي واردر
بو دركه بلمدين بو سوزي جاهلقلرندن سويلدلر بو سوزيكم بولر سويلديلر محجتسز دليلسز
انلرندن دخي اشيدي كلوب انلره تقليد ايدوب سويلديلر حالا بو دركه بو كلام
اوزره انلرنك حجتلري ودليللري يوق اولردخي جهللرسويلدلر بس بو كلمه كم انلر
سويلديلر الله ولدا اطلاق اتدلركي اولوكلمه دركم اغزلرندن جقر كلمه دكلدر سويلديكلري
كلام الا كذبدر افترادر حق تعالى بريدر ويوجه درانده نكم اولر وصف ايدرلر فلعلك
باخع نفسك على اثارهم ان لم يومنوا بهذا الحديث اسفا يعني حق تعالى تسلي قلوب
رسولنه بيورديكه يا محمد اولكه سن نفسكي هلاك ايدرسن انلرك عملرنه بقوبكه
قرانه تصديق ايدوب انانمزلر حيات دنيايه مغرور اولب اخرتي ترك اتمشلردر
انا جعلنا ما على الارض زينة لها لنبلوهم ايهم احسن عملا وانا لجاعلون ما عليها
صعيدا جرزا ام حسبت ان اصحاب الكهف والرقيم كانوا من اياتنا عجبا
يعني بدرستي بز بو يريوزنده نكه قلدق بو نباتاتدن واغاجلردن وارمقلردن و
كروقالان نسنلردن كليسي بو يريوزنه زينت قلدق تاكه ابتلا قلوز كوره وز بو
خلقت قنقسي بزه توجه ايدوب عملني اخلاص ايدر ودنيادن اعراض ايدر ودخي
قنقسي بونني بزدن يكا ايدر يوقسه دنيايه دوب انك زينتنه مي الدنور بدرستي
بز بو يريوزنده وارسه كليسي قرودبن اني شويله الميسر زكه هركز انده نبات بتميه
شويله خالي ديدزيراوله ودخي يا محمد سن ايلدصانورسنكه مغاره ورقيم اهلي
بزم ايتلرومزدن برعجب نسنه دربوالر عجب دكلدر ملكه بزم ايتلرومزده بولردن دخي
عجبه رقابرلر وكوكلراي وكونش وطاغلر ودكزلر عجايبلر ديركه هر برنده بو عجب اسرار
وحكمت وار واول رقيمده اختلاف قلدلركه نه نسنه درا اما اولكه مناسب وصحيح
قولدر اولدركه سعيد بن جبير ايتدي رقيم برلوحه درقلعيد نكه انك اوزرنه اصحاب
كهفك ادلري وقضيه لري يازلمشدر واول مغاره نك اغزنده قونلمشدر اذ اوي
الفتية الى الكهف فقالوا ربنا اتنا من لدنك رحمة وهيئ لنا من امرنا رشدا فضربنا
على اذانهم في الكهف سنين عددا ثم بعثناهم لنعلم اي الحزبين احصى لما لبثوا امدا
يعني جونكه اول يكتلر جبل ينجلوسه كلدلر كهفه كروب هر بري بر منزل ايدندلركه
عبادت ايده لر اول كهفك ادنه كهف اكا جيرم ديرلردي حق تعالى يه دعا قلوب
ايدلراي بزم ربمز سنك قتكده بزه دين او زره هدايت روزي قل وبزم رزقمزي بزه
ايرشدرو سنك رضاك اولجق نسنلري بزه ميسر قلوب دلالت ايله وبزه بو مقامدن

خیرله چقمق روزی قلجون اولر بودعای قلدلر بزا اولرك اوزرنه ایقو حواله قلدق
هر بری مکانلرمکاننه یاتدلر ایودلر اولرك قولقلرندن آواز اشتمکی منع ایلدك تا کم
آواز اشیدوب اویانمیلر برقاج صاغنلو بیل انلری انده اوتیدق اندنصکره کرو
اویادب طورغزدق تاکه علمزده کزلو اولانی آشکاره قلاوز کروردزکه مؤمنلر
طائفه سی یك سقلدلر انلرك یاوقلنوب کهف ایچنده اکلندکلرینکه ایقولرینك
غایت مدتی اولدی یوقسه کافرلر طائفه سیمی اوکات سقلدلر انلرکله معلوم اوله
نحن نقص علیك نبأهم بالحق انهم فتیة آمنوا بربهم وزدناهم هدی وربطنا علی
قلوبهم اذ قاموا فقالوا ربنا رب السموات والارض لن ندعوا من دونه الها لقد قلنا
اذا شططا یعنی حق تعالی بیورر که یا محمد بز سنك اوزرکه اوقیالم اصحاب کهفك
خبرلرینك حقیقتنی بدرستی اولر برقاج یکتلردیکه خالقلرینه ایمان کتوردلر بزدخی
انلرك بصیرتلرن وهدایتلرن زیاده قلدق کوکلرنه صبر وثبات عهدنی محکم بغلدق
وایمان نوریله کوکلرنی قوی قلدق تاکه قوملرندن وکورکلو معیشتلرندن ایرلمغه صبر
ایدوب دینلرن الوب طاغه قچدلر تاکه اول ظالم دقیانوس انلره اکراه ایدوب
بته طپمغه دعوت قلمیه اول وقتکه اول ظالم اولری اوکنه کتوروب طورغزدی
وانتدی کلوك صنمه طابات وقربان ایدك اولر انتیدلر بزم ربمز اولدرکه کوکلر
ویرلر اهلنوك ربیدر بزاندن غیریه اله دیو عبادت قلمزز اکر بزانك غیرینه اله
دیو عبادت قلاجق اولورسوز بس بز کندو نفسمزه ظلم وجور اتمکده حددن کچمش
اولورز هؤلاء قومنا اتخذوا من دونه الهة لولا یأتون علیهم بسلطان بین
فمن اظلم ممن افتری علی الله کذبا واذ اعتزلتموهم وما یعبدون الا الله فأووا الی
الکهف ینشر لکم ربکم من رحمته ویهیئ لکم من امرکم مرفقا یعنی حق تعالی خبر ویرر کم اول
یکتلر انتدلر بو بزم شهرمز خلقی الله تعالیدن غیری صنملری اله طوتندلر اکا طپرلر
نیچون برظاهر دلیل کتورمزلر انك اوزرنه کم اول بتلره عبادت قلمغه وانلری
معبود طوتمغه لایق اوله کم اوله شولردن ظالمراق که الله تعالی اوزرنه افترا قلوب
ویلان دوزوب اول بتلرنی اکا شریك ایدوب ظلم ایدرلر یاخود ولدا طلاق ایدرلر
بس بوندن نصکره اول یکتلر بری برینه انتدلر اکر سز بو قومکزدن ودخی الله تعالیدن
غیری بت ایدوب طپدقلرندن یوز دندرب ایرلمق استرسکزکه همان عبادتکز الله اوله
بولرك آراسندن چقوك وارك طاغده برکهفه کروب انك عبادتنده مشغول اولك
تاکه حق تعالی سزه رحمتن بسط ایدی ویره وسزه رزقکز کلکی اسان قلا ویره بیه سزه کهف
رفق شفقت یوندن وتری الشمس اذا طلعت تزاور عن کهفهم ذات الیمین واذا
غربت تقرضهم ذات الشمال وهم فی فجوة منه ذلك من آیات الله من یهد الله فهو
المهتد ومن یضلل فلن تجد له ولیا مرشدا یعنی حق تعالی ایدر کوریدك که کنش طلوع

یا محمدم

ایدی

ایدی انلرك کهفندنکه یمین طرفیدر میل ایدر انلری طوقمزدی وچقنکه غروب ایدی
صول طرفندنکه کروا اولری ترك ایدردی انلری طوقمزدی انلر اول کهفك
کینك یرنده یاتمشلردی هوا صوغی ونسیم یلی انلری طوقرردی بس کون طوقمزدوغی
وهوا وریح ونسیم طوقندوغی حق تعالی نك عجایب صنعندندر ودلایل قدرتیدر که
انلرك لونی متغیر اولمیوب بدنلرنه خلل ایرمیه شول کسلرکیم حق تعالی هدایت یولنه
توفیق ویردی اهل هدایتدن اولدی هر کیمه که ضلالت حکم ایلدی اول کمراه وضال
اولدی ایرق سن اکا بر معین بولمیزسنکه توفیق ویروب طریق توحیده ارشاد قله
همان اول ضلالتده قلور وتحسبهم ایقاظا وهم رقود ونقلبهم ذات الیمین
وذات الشمال وکلبهم باسط ذراعیه بالوصید لو اطلعت علیهم لولیت منهم فرارا
ولملئت منهم رعبا یعنی حق تعالی بیورر که یا محمد کوردسك سن انلرك صنا ایدك
اویانقلردر حالبوکه اولر ایودرلر اما کوزلری اچوق نفس ویررلر ولیکن
سویلمزلر قرشو تیز تیز بربر یاننه دونرلر یعنی بز جبرائیله کوندروز هر یلده برکز
صاغندن یانندن صولنه صولندن یانندن صاغنه دوندرورز تاکه یر انلری اتن ییوب
چوروتمیه وکلبلری کهفك قپوسنده ایکی یوزینه قوللرن اوزادوب یاتمشدی انلر
طلبنده اولدخی اویقوده ایدی اکر یا محمد سن انلرك اوزرنه کورمکه هجوم ایتسك
ایچك قورقوطلوبن انلردن دونب قچیدك انلرك هیبتندن وکذلك بعثناهم
لیتساءلوا بینهم قال قائل منهم کم لبثتم قالوا لبثنا یوما او بعض یوم قالوا
ربکم اعلم بما لبثتم فابعثوا احدکم بورقکم هذه الی المدینة فلینظر ایها
ازکی طعاما فلیأتکم برزق منه ولیتلطف ولا یشعرن بکم احدا انهم ان
یظهروا علیکم یرجموکم او یعیدوکم فی ملتهم ولن تفلحوا اذا ابدا یعنی حق تعالی
بیورر که بز اول یکتلری شول یاتدقلری حال اوزره کروا اویادب طورغزدق
تاکه بربرندن صورشب شول نیشلر اولورلرکه ملبثلرینا ایدی اولرده صوره دیکه
بو اویقوده نه قدر اویومش اولاسز اولر [illegible] لر برکون اکلنمش اولاوز نظر اتدلر
کوردلرکه کون زوالدن ایرلمش ایتی [illegible] خود کونك بعضینی اویومش اولاوز
بولر صورشدوغی اندن اوترو ایدیکه [illegible] اندلرکه جوق اویودلر اوزرلرندن
برقاج وقت نماز کلدی ... ایچون ادی ... قضا ایده لرچون نظر ایدوب کوردلر
قللری ودرنقلری اوز... حددن کچمش ایتدلر سزدن دیکرا علمدرکه نه قدر
یاتدکز بو اختلاف فی قولك درهمکزله یملیخانی شهره کوندرك وارب طلب ایلسون
کورسون قنغی طعام حلالرق اوله حرامدن وشبهه دن بری اوله کافر بوغزلدوغی
اولمیه کم صنملر ایچون بوغزلنمش اوله مؤمنلر ذبیحه سندن اولاکه کزلو مؤمنلر
در انلردن الوب سزه قوت قدر طعام کتورسنکه بیوب اچلغکز دفع اولیه

عبادته قوت بولاسز اما بولده واردکلوکزی باشهره ایجنك جهد اتسونکه کندوکی
ستر ایدوب کزلیه رفقلدولطفله دیرنه تاکه کندوکی کمسیه بلدرمیه ومکانکز
طوبلمیه زیرا اکر اولسزی ومکانکزی بلاجلت اولورسه سزی حقارلر و بلالر ایدوب
طاشله رجم ایدرسزلر اکر اولرك کفرلرینه دونب مطیع اولورسکز اندن صکره ابدا
فلاح ونجات بولجق دکلسز وکذلك اعثرنا علیهم لیعلموا ان وعد الله حق و
ان الساعة لاریب فیها اذ یتنازعون بینهم امرهم فقالوا ابنوا علیهم بنیانا
ربهم اعلم بهم قال الذین غلبوا علی امرهم لنتخذن علیهم مسجدا یعنی حق تعالی بیورر
بز اول ملکی انلرك اوزرینه مطلع قلوب اولرك حاللرن اظهار ایلدك تا بیلدلرکه
حق تعالینك اولومدن صکره کوکوزی قبرلدن ... وعده قلدوغی حقدر البته قیامت قوبسه در
یعنی ... قومی بعثه اختلاف قلدیلر بعضلر ایتدیلر اولومدن صکره قوبمق
حقدر شول اولدوکی حال اوزره که روحلر جسدله اوله وبعضلر انکار اتدیلر
انلرك اراسنده منازعه اولندنصارا ایله مؤمنلر خصومت اتدیلر بولر بزدن وبزم
دینمزدندر بز بولرك اوزرینه کلیسیا یاپارز مؤمنلر ایتدیلر بولر بزم ملتمزدندر
بز بولرك اوزرینه مسجد بنا ایدرز انلرك حالنی الله تعالی یکرك بلجیدرکه اولر
اهل اسلامدندر دیبو لرکم مجتمله انلرك امرینه غالب کلدیلر مسلمانلردی زیرا الله
انکار ایدنلر دخی انلرك حالنه مطلع اولب انکاردن قوبب مؤمنلر اولدیلر ایتدیلرکم
البته بز بولرك اوزرینه مسجد بنا ایدرز دیبو اولر غالب کلوب انده مسجد
بنا قلدیلر سیقولون ثلثة رابعهم کلبهم ویقولون خمسة سادسهم کلبهم رجما بالغیب
ویقولون سبعة وثامنهم کلبهم قل ربی اعلم بعدتهم ما یعلمهم الا قلیل یعنی حق تعالی
رسولنه خبر ویردیکه یا محمد اکر اهل کتاب برسنه اوزرینه اختلاف ایدوب
سکا صورسلر سن دخی اولره صورکم انلر اختلاف ایدرلر قضیه بودر کم نجران
اهلندن سید وعاقب اصحابلریندن جمع اولب رسول قتنه کلدیلر سید یعقوبیه
ایدی وعاقب نسطوریه دن ایدی رسول انلره صوردی اصحاب کهفك
عددلری نقدردر سید اصحابیله ایتدیلر اوجدر دردنجی کلبلریدر وعاقب
اصحابیله دیدیلر که بشدر التنجیلری کلبلریدر ... جبر ویردیلر مسلمانلر جماعته
ایتدیلر اولر یدیدر سکزنجیلری کلبلریدر حق تعالی بیوردیکه یا محمد ایتکه اولرك
عددلرینی بنم ربم یکرك بلور بولردن ... انلری بلمزلر الا ازکشی بلور ابن عباس ایتدی
اول ازدن بری بنم که بلوردم انلرك صفتلریدیدر وادلرن دخی ذکر ایلدیکه اولولری
مکسلمینا ویملیخا ومرطونس وبینونس وساریونس وذونواس وکفشططیونس
کدبوا ولجو باندر وکلبلرینك ادی قطمیردر فلا تمار فیهم الا مراء ظاهرا ولا تستفت
فیهم منهم احدا ولا تقولن لشیء انی فاعل ذلك غدا الا ان یشاء الله واذکر ربك

اذا

اذا نسیت وقل عسی ان یهدین ربی لاقرب من هذا رشدا یعنی حق تعالی ایدر یا محمد
کا دلکه قلما اصحاب کهفك صاغشنده الا شوقدرکه قرآن بیان قلدی سکا بز
بلدردکز انلرك خبرلرندن کفایت قلوب نصارانك هیچ برینه اصحاب کهفدن
خبر صورمغه وددکلرینه دخی انانمغه ودخی شول نسنه که سن ایتدیکه سن انی اشلسرسن
قطعی انی ایرته اشلرن دیکل استثنا قلمکدوزنه سن صکره رتبکی اکوب کیرو
استثنا ایله بوشول استثنادرکه یمیننده اوللیه اما یمیننده استثنا ایجون
فقیهلر اتفاقی قلمشدرکه اولنوکرکدر والا ابرز آرا قلقده فصل واقع اوله استثنا
صحیح اولمز ولبثوا فی کهفهم ثلث مائة سنین وازدادوا تسعا قل الله اعلم بما
لبثوا له غیب السموات والارض ابصر به واسمع ما لهم من دونه من ولی ولا
یشرك فی حکمه احدا یعنی ایت یا محمد اول سنده بنوتده دلالت ایتسنلره اول که
بنم ربم ویره بکا بنوته علامت ودلالت اولن نسنلردن شول نسنه که رشد وصواب
یوننده دخی اقربرق اوله اصحاب کهف قضیه سندنکه اولرا وجیوز ییل دخی
طقوز ییل مغاره لری ایجنده اکلندلر بوکلام ایشدجك نصارا ایتدیلر بو اوج
یوز ییل دیدوکی بلورز اما زیاده طقوز دیدوکی بلمزرکه کوندلمدر یوقسه ایلرمدر
یوقسه ییلرمدر حق تعالی ایتدی ایت یا محمد الله تعالی یکجیدرکه اولرانه نقدر
اکلندلر ییللرك وکوکلرك غیبی بللك الله تعالی قتنده در ییرلر وکوکلر ایجنده ذره
حرکت اتدوکن بلور اکا خفی دکلدر نه بولق کوزدر ونه بولق ایشیدیجیدر اول الله تعالی
قوللرك افعالن واقوالن یوقدر قریش کافرلرینه بومانعکه اولری الله تعالی عذابندن
منع ایلیه شول نسنه الله تعالی اولمادغی حکم ایلدی البته اولیرینه کلسه کرك انك
حکمنه هیچ کمسه شریك اولمزکه انك حکمنك ضدن قله انی دفع ایلیه حاکم مطلق
اولدر نتکم اولدی اول اولر انك ارادتنه دخی بر کمسنك ارادتی دفع ایلین مز
واتل ما اوحی الیك من کتاب ربك لا مبدل لکلماته ولن تجد من دونه ملتحدا
یعنی حق تبارك وتعالی رسولنه خطاب ایدوب بیوردیکه یا محمد اوقی مکه اهلی
اوزرینه اول نسنه که سنك اوزرکه اندرلدی ربکوك کتابندنکه قرآندر انکه اول
خبر ویرر حقدر انك وعده اولنان نسنلر البته اولسر انك خلافی یوقدر و انی
تبدیل وتغییر ایدجی یوقدر اول نه زیاده ونه نقص اولور اکر سن دلسك کم اول
قرآندن خبر ویرمکده یا زیاده یا نقص ایدهسن بلکل که انك عذابندن سن
قجاجق وصغناجق یر بولسه دکلسن واصبر نفسك مع الذین یدعون ربهم
بالغداة والعشی یریدون وجهه ولا تعد عیناك عنهم ترید زینة الحیوة الدنیا
ولا تطع من اغفلنا قلبه عن ذکرنا واتبع هویه وکان امره فرطا یعنی یا محمد سن کندو
نفسکی حبس ایله بله اول ترشول قوملدکم اولر تکریلرین دایم کیجه وکندز عبادت ایدرلر

انك رضاسین طلب ایدوب تضرعله دعا قلورلر مرادلری متاع دنیا وعزت دنیا
دکلسن نظرك بولردن اوته بجاوز ایتدرمه کرسن انلرك زینتنه بقوب اول
فسقلری کیلری خور وحقیر کورمکله عیینه سوزنه وانك اصحابی سوزنه مطیع
اولمغله کانك کوکلنی بزم بزی انکمقدن غافل قلدقکه قرآنه متابعت قلمغی قویب
هواسنه متابعت قلدی عبادت اصنامی اختیار قلدی بزم عبادتمزی اوزرنیه
انك عاقبتی امری ضایع اولب هلاکلك وندامت اولدیکه عمرنك ایامی بطال
لکله خسران ایجنده کچوردی وقل الحق من ربکم فمن شاء فلیؤمن ومن شاء فلیکفر
انا اعتدنا للظالمین نارا احاط بهم سرادقها وان یستغیثوا یغاثوا بماء کالمهل
یشوی الوجوه بئس الشراب وساءت مرتفقا یعنی حق تعالی بیوردیکه ای یا محمد
اول کمسنه لره کم بزم انلرك کوکللرینی بزم ذکرمزدن غافل قلدق اشبو سنه کم بن سزه
کتوردم قرآندن وکلمهٔ توحیددنکه لا اله الا الله کلمهسیدر حقدر ربکزدن اول
حقه دعوت ایدرین کمدتکزدن کلمشدرکه توفیق وخذلان وهدایت وضلالت
کا انك الندهدر بنم المهدکل کم دلرسه بو قرآنه ایمان کتورب لا اله الا الله دیسون
نجات بولسون وکم دلرسه هواسنه وشهوتنه اویب اکا انکار قلسونکه بز
اول کافر اولب انکار ایدنلرکه ظالملردر براودیر قلدقکه انك سرادقی انلری
قبالر واول سرادق طامونك بخاری ودتنیدرکه کافرلرك درت یانن قبلر
مجنکه اولر اول بخار حرارتندن صوصیوب صودلسلر انلره بر صو ویلمدی
ایرشدکم شول زیت دردتوسی کبیکه غایت درینك قیواوله وقزاکواوله وبعضلر
ایتدیلرکم مهل شول بقرکبی وتوج کبی اوله مجاهد ایدر مهل دیدوکی قان ایرینکدر
بریر وغایت اسی نسنه درکه مجیئی انی الوب اغزنه یقینه التلر یوزلرینك اتی
ارتیوب انك ایجنه دوشه نه یاوز ایجک شرابدر اول مهل که صفتی بو اوله و
طاموا اودی نه یاوز تکیلنجك یردرکه انك مصاحب شیاطینله کافرلردر ان الذین
امنوا وعملوا الصالحات انا لا نضیع اجر من احسن عملا اولئك لهم جنات عدن
تجری من تحتهم الانهار یحلون فیها من اساور من ذهب ویلبسون ثیابا خضرا
من سندس واستبرق متکئین فیها علی الارائك نعم الثواب وحسنت مرتفقا
یعنی حق تعالی بیوردیکه تحقیق ناردن قورتلنلر انلردرکم بزم وحدانیتمزی تصدیق ایدوب
اقرار ایتدیلر کوکللرندن کمانلرنی کوترب اعتقادلرن محکم قلدیلر اندنصکره اول
ایمان مقتضاسیجه کوزو قلاغن اعضالریله کوزکلو عمللر اشلدیلرکم اسملایق اوله بدر
بز اول کوزکلو عمل قلانك اجرنی ضایع اتمز زداربقاده اکا کوزکلو عوضلر قلورز
اندن اجرلری اخرتده نه اولسه انی بیان ایدوب بیوردیکه اول ایمانلرن محکم قلوب
کوزکلو عمل قلنلره حاصلدر شول جنتلرکه انده طورمقلری مخلددر اول بستانلرك

زوالی یوق وکوشکلر سنك واعجلر النلرندن ارمقلر اقر کمی بالکمی سدکمی خمر کمی صو و
دخی اول اوجاق اهلی بزه نلر اوجاق ایجنده التون بلزکلر کیمکلر وشول سندس
واستبرقدن طونلر کیلر یعنی حریرك ایجهلرندن ویوغنلرندن دخی کیلر بوطلنده
کر تکیهلنوب اوتررلر اولا لر بزمتی تختلر اوزرنده حجابلر وپردهلر اوله نه کوزکلو
عوضلردر اول اوجاق ایجنده ذکر اولنانلر ونه کوزکلو مقامدر اول جنتکه انده
بولنلر اشلری ابنیا واولیادر وخذمتکارلری غلمان وولدانلردر واضرب لهم مثلا
رجلین جعلنا لاحدهما جنتین من اعناب وحففناهما بنخل وجعلنا بینهما زرعا
کلتا الجنتین اتت اکلها ولم تظلم منه شیئا وفجرنا خلالهما نهرا وکان له ثمر فقال
لصاحبه وهو یحاوره انا اکثر منك مالا واعز نفرا یعنی یا محمد مثل ایدویر
بولنه اول ایکی کیشینوك خبرلرندن اکسندن بریله یعنی اول کافره ایکی بستان ویردك
چورهلری دیوارلر امام سدیدیر بستان بربردی اما او زتاسندن برارمق
اقردی اول بستان ایکی طرف اولمشدی انکچون ایکی بستاندی انك بستانك چوره
طولایواطرافی خرما اغاجیدی انك اوزرنده ازم چبوقلری چوره یاغدی
اول باغ اراسنده یرلر واردیکه اکا انلر اکردی مزرعه قلمشدیکه انکچون حق تعالی
ایتدی بزانی قبلدق خرما بیله دخی اوزم چبقلریله واول خرما یله اوزم اراسنی اکنلک
قلدق کم هیچ انده خالی وویران یر یوغدی پس اول ایکی بستانك اراسندن ارماق
اقتدق واول بستان اسنه چوق یمشلر حاصل اولدی کورب اول قرداشی
مؤمنه فخر ایدوب اکا اعتاب طعنلر سوبلیوب ایتدی بنم مالم چوغدر قدر وجماعتم
دخی سندن عزیزدر که درسن الکدن کم مالکی عبث یره خرج ایدوب اشته محتاج اولدك
بندن احسان اومرسین ودخل جنته وهو ظالم لنفسه قال ما اظن ان تبید
هذه ابدا وما اظن الساعة قائمة ولئن رددت الی ربی لاجدن خیرا
منها منقلبا یعنی اول کافر مؤمن قرداشنك الن الوب اول بستانه کردی اکا فخر
ایدوب اولیشلرن چکزندردی بربر اکا کوستردی حال بودرکه اول کفر وشرك
برله کندو نفسنه ظالمدی جری یوق اندن ظالم کم اولکه بر سوزله کندوبه
عذاب ابدی حاصل قله پس اول کافر کندو نفسنه عجب ایدوب باعجبیله
جون اول مؤمن قرداشنه فخر ایلدی اول مؤمن اکا ایتدی نه فخر ایدویسن بر نسنه
بیلکه انك عاقبتی فنادر کل الله ایمان کتور قیامت کوننه انکار ایتمه که یارن سکا
بوندن دخی یکرك بستانلر ویرلکه زوالی اولمیه اول کافر باعجبنك زینتنه وحسنه
مغرور اولب ایلدفهم ایلدیکه اول فنا اولسهر دکلدیر مؤمن قرداشنه جواب ویروب
ایتدی بن ظن اتمزمکه بو بستانم ابدا هلاك اوله ودخی بن ظن اتمزمکه قیامت
قوپبواولنلر کرودیرلهبزبعدیر بوددکلدخی اولرسهکه قیامت قوبه اولنلر

کرو دیرلہ بن ربم قاننہ وارم آخرتده تحقیق والله بن ربم قتنده بوندن دخی یکرک منزلہ
ومقام بولم یعنی ایلہ زعم ایتدیکہ دنیاده مرتبہ بولن آخرتده دخی یکرک بلور بو قیاس اوزره
جواب ویردی بلدیکہ بو باطل صنولر درمنفعتی یوق قال لہ صاحبہ وهو یحاوره اکفرت
بالذی خلقک من تراب ثم من نطفة ثم سویک رجلا لکنا هو الله ربی ولا اشرک
بربی احدا یعنی مؤمن قرداشی اکا وعظ نصیحت قلوب ایتدی یعنی سن کافر اولوب انکاری
ایدرسین الله تعالی نک وحدانیتنه وقدرتنه سنک اتاک کہ ادم در انی طپراقدن یرتدی
اندن تواترلہ انک ذریتندن سنی بر قطره مردار نطفه دن یرادوب قاشکی طفره واعضاکی
اعتدال اوزره دوزوب بر تدیکہ سکا هر وجهلہ منفعت قلدو واسباب معیشتکی معاول
اولہ سن اکا انکار ایدرسین لکن بن اکا انکار اتمزم اقرار ایدوب تصدیق ایدرم کہ
اول الله بر دربنم ربم اولدر هیچ برکسنہ یی بن اکا ملکنده شریک قتمزم مکر انک
مثلی ونظیری یوقدر ولولا اذ دخلت جنتک قلت ما شاء الله لا قوة الا بالله ان ترن
انا اقل منک مالا وولدا فعسی ربی ان یؤتینی خیرا من جنتک ویرسل علیها حسبانا
من السماء فتصبح صعیدا زلقا او یصبح ماؤها غورا فلن تستطیع لہ طلبا یعنی اول
مؤمن قرداشی کافره ایتدی بنجون بستانکه کیروب دیمز سنکه نه نسنه کہ الله تعالی دیلر
اول اولور بن مالمی وملکمی صقلامغه قادر دکولم دخی بر ضرری مالمدن دفع اتمکه قوتم یتمز
الا الله تعالی معاونتیلہ وانک قوت ویرمکیلہ و دخی اکا ایتدی ای قرداشم اکر سن بنی
مال واهل واولادیوندن کندکدن اشاغه کوروب بنم اوزرمه انکلہ اولو لنب تکبرلک
ایدرسک اولکہ بنم ربم آخرتده بکا سنک بستانکدن یکرک بستانلر ویره و سنک
بستانک اوزرنه برافت اندروب اودخی انی قلوب الکه کوینده ره هلاک ایلیه
شویلہ دیه زهالہ صیر بکی یر اولکہ اوزرنده اتقلر طرنه یاخود اول اقن ارماغی
غور ایدوب برصجوره کہ هیچ برکسنہ نک یرق اکا الہ ایرمیه سنک دخی انی طلب
ایدوب کرو بولمغه طاقتک تمیه محروم وعاجز قلہ سین واحیط بثمره فاصبح
یقلب کفیه علی ما انفق فیها وهی خاویة علی عروشها ویقول یا لیتنی لم اشرک بربی احدا
یعنی حق تعالی اول کافرک بستاننه کوکدن اودخی انی قلدی جمیع کوینددی شویلہ کہ
هیچ اثری قلمدی اول اقن ارماغی غور ایدوب یره کچدی صباح اول کافر طوروب
اول حالی کوردی حسرت وندامت برلہ الن النداوروب النوک ارقاسن وایچن
کاه بریکا دندروب حسرتلریوب بکزدی اول مالدن اوتروکہ اکا خرج ایلمکدوا اول
باغچوک دیوارلری درت طرفندن یقلوب واغچلری اختلشدی شویلہ کہ هیچ
عمارت قلمدی قابلدکلدی دنیاده انک حالی اولکہ سبیندنکہ نعمت شکرن بیلمکتوردی
بوکا ایرشدی یارن قیامت کوننده دخی ندامت الن باشنه اوروب دیه کہ ای کاشکی
بن دنیاده ربمکہ شریک قلمیایدم انک وحدانیتنه تصدیق ایدیدم ایکی جهانده ملیدم یا انکار

اولیایدم

اولیایدم ولم تکن لہ فئة ینصرونه من دون الله وما کان منتصرا هنالک الولایة
لله الحق هو خیر ثوابا وخیر عقبا یعنی اول کافرلرک لشکری وقوم وقبیلہ سی و
یاردمجیلری یوقکہ حق تعالی نک عذابینه اندن منع ایدوب قوتلریلہ کندونک دخی
قدرتی یوقکہ اول عذابدن امتناع ایده یا اول اندن فوت اولوب کیده نکروحاصل
قلدیسی اول قیامت کوننده حکم وسلطنت الله تعالی یه مخصوص درکہ مجموع حاکملر انده
عاجز ومحکوم اولوب حیرتده قالسهلرکندو نفسلری چاره بولمندن نه چاره قلجقلردن
بلمیلر پس الله تعالی افضلدر ثواب ویرمکی یوننده ن طاعت وعبادت اهلنه ودخی
حق تعالی یه عبادت قلانک عاقبتی خیرلودر قدر رابرو غیره عبادت قلندن واضرب لهم
مثل الحیوة الدنیا کماء انزلناه من السماء فاختلط به نبات الارض فاصبح هشیما
تذروه الریاح وکان الله علی کل شیء مقتدرا یعنی حق تعالی بیورر ذکر یا محمد قومکہ
ضرب مثل قلوب بو دنیانک حالندن خبر ویرکہ اکا مغرور اولوب حقدن اعراض
ایدرلر ایتکم بو دنیانک حسنی وزینتی شو کہ بکزرکہ کوکدن یره یغمور یغیه اول
یغمور یره سکوب انواع اوتلر کوکنه قرشب درلودرلو اوتلر بوردی وانواع
چچکلر اچلوب صحرای وباغ باغچه زینت ایدوب منور قلدی ناکاه اکوزن
برافت سماوی ایرشب انک تازه لکی ضرولغه دکشوروب قورتدی اواب دکلکی
ایلدا ولدیکہ سیل اذ کولی کبی هوایه صوردی هباء منثورا اولوب کندی اثری
قلمدی پس دنیا ایلہ اهلنوک دخی مثلی همان بودرکہ دنیا ایلہ درلودرلو تجملات
باغ وباغچه وقیمتی طونلر و مزین سرایلرده و زدی قوشدی انکلہ مغرور ظور رکن
ناکاه اولوم یغماجیسی ایرشب انلرک درزنلرنی پراکنده قلوب لذتنی بوزدی
کلنی فنایه ویروب طپراغه قرشدردی هرقنق طرفه کتدیکی بیلہ اشدی هوایه صورت
بلورسز قلدی پس الله تعالی قادر درهرنیه دلرسه وارقلور و نیه دلرسه یوق قلور
المال والبنون زینة الحیوة الدنیا والباقیات الصالحات خیر عند ربک ثوابا
وخیر املا یعنی مال واوغلانلر کلسی حق تعالی بیوردکہ بو دنیا حیاتنک
زینتندره آخرت زواده سی دکل نتکم دنیا کبی مغرور قلب عاقبت فنا اولسه
شول هشیم کبیکہ بیلہ صاوررمال واوغول قزدخی انجلین الدعوجلردر عاقبت
فنادرغرور ورد ن ارتق فائده سی یوق ندامتدن ارتق اما اولکہ باقی قلوب آخرتده
منفعت ایدر سعادته ایرشدرر باقیات الصالحاتدر یعنی بش وقت نمازدر اما
ابن عباس وعکرمه ومجاهد رضهم ایتدیلر باقیات الصالحات اولدرکہ رسول
عم بیوردی کلامی ک یکی درتدر سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله
اکبر وبعض اهل تفسیر دیدیلرکہ هر طاعتکہ انک ثوابی باقی اوله باقیات الصالحات
اولدر نماز کبی و تسبیح وصدقه کبی دخی جمیع انواع عبادتکہ واردر نا فلدن فحینئذ افضلی صلاة اولہ

بولوکلسی یکو کدر ربک فتنه زینت دنیادنکه غروردر ودخی ثواب یوننده که
الله تعالی فضلیله عطا قلور ودخی قولک الله فتنه اوجق نسنلرک خیرلوسی
بودر ویوم نسیر الجبال وتری الارض بارزة وحشرناهم فلم نغادر منهم احدا
وعرضوا علی ربک صفا لقد جئتمونا کما خلقناکم اول مرة بل زعمتم الن نجعل
لکم موعدا یعنی دنیا اهلنک واوغل قزلرینک الذنوب مغرور اولوب اخرت سعادتلرینی
ترک ایدنلرک مضمونلقلری وباقیات الصالحاتی جمع ایدنلرک ثمره سی اول
کونده حاصل اولورکه بز بوطاغلری یرندن قوپاروب سیر ایتدورورز نتکیم بولطلر
هواده سیر ایدرلر کوره سن طاغ التنده مخفی اولانلر هپ ظاهر اوله نقدر کنج وخزاین
وارسه هپ ظهوره کله هیچ براغاج وبنیاد وبر بوجه یر قالمیه هپ دیدز اوله
ونقدر اموات وارسه که یرالتنده بلورسز قالمیه کلی هپ ظهوره کله انلرک
جمیعنی بر موقفه یرنه جمع ایده وز عرض حسابچون که اولردن هیچ برن ترک ایتیوب
اندن اولرک کلسی یا محمد سنک ربک حضرتنه عرض اولنلر حسابچون واول حساب
وفتنه دنیا اولنمه که دنیایه مغرور اولوب وانک زینتنه الذنوب کوکلارینی
ویروب اخرت دولتنی ترک اتدکز قانی اولری نتدوکز که شمدی بزم قاتمزه کلدکز
اول اولکی حالکز کبی که دنیایه کلدکز عریان یالن ایاق نه النده مالکز وارنه
اوغل قز که اندن سزه منفعت اوله بن سزه میناق وردیم کتابمده انجیلده خبر ویرمدیمی
که دنیا فاسدر واوغل قز دنیا حیاتنک زینتیدر الا الذنلک که صوکی ندامتدر
ودیمدیمی سزه که باقیات الصالحات خیرلودر ثواب یوننده وخیر اوملمق یرا اولدیغی
سزاکا التفات قلمدکز کورلک امدی بوکون سعادت کیمکدر وشقاوت کیمکدر
بلکه سز دنیاده ایله غرورده قلمدکز که ایدر دکز که بزم اوکمزده دکلار وعده
کاه که قیامت کونیدر یوقدر بزی سزی بعث ایدوب بو عرض کاهه جمع ایده حکوم
ابا نکز بوغدی دیک امدی عملکز دفترلرن الوب اوقوک کورک که دنیاده حاصلکز
نه در ووضع الکتاب فتری المجرمین مشفقین مما فیه ویقولون یا ویلتنا مال
هذا الکتاب لا یغادر صغیرة ولا کبیرة الا احصاها ووجدوا ما عملوا حاضرا
ولا یظلم ربک احدا یعنی عملر اتلر نکه هر کشینک که واردر قوندی حق تعالی الیرینه
اوقیه اما بعضلر انیدلر هر شی اسلوا آتشنک النرقوندی کیمینک صاغنه وکیمینک
صولنه قوندی کیمینک کوکسی دلوب صول النه آردنه چقروب ارقه سندن ویره لر
یعنی اول مجرملر ومنافقلر وعاصیلر انلرینک ایچنده که نظر ایدوب کوره لر
اوغرلیی واشکاره نیکه اشلدلردی وسو ایلدیلردی تمام انده مسطور اولنوب قلمه
کلمشکر بری آکسوک دکلدر کوردکره غایت قورقوب اولوبن ایله لروای بزم هلاک
لکومزه نه اولدی بزم بو برا تمزه که بزم کناهلرومزدن هیچ برنی ترک اتمدک نه کچینه

زینتیدر

اولوسی جمیع بونده جمع ایدوب یازب ثابت قلمش پس جمیع کناهلری انده یازلمش حاضر
بولدلر تا که شول نتیجه صحیفه کولدکلری دخی انده یازلمش بری اولو کناه بری کچی
کناه جمیع خیرلری وشرلری تا مثقال ذره یه دکین هپ یازلمش جزا اولنه زیرا
سنک ربک کمسه یه ظلم وحیف اتمز بلکه عدل وفضل ایدر هر حسنه نک یرینه
اون ویرر وهر سیئه یه مثل جزا ایدوب عقوبت ایدر عدل یوزندن یا عفو ایدوب
بلا فضل یوزندن ارادت انوکدر نیجه دلرسه ایله اشلر کمسه حکمنه مانع دکلدر واذ
قلنا للملائکة اسجدوا لادم فسجدوا الا ابلیس کان من الجن ففسق عن امر ربه
افتتخذونه وذریته اولیاء من دونی وهم لکم عدو بئس للظالمین بدلا یعنی حق تعالی
بیوردکه یا محمد ذکر ایله خبر ویر قومکه کم چونکه بز ادمی بر تدق ملکلره والبیسه امر
ایلدککه ادمه سجده قلوک ملکلر امره مطیع اولوب کلی آدمه سجده قلدیلر الا ابلیس مطیع
اولمیوب امتناع قلدی سجده قلمدی زیرا اول جنلردن ایدیکه موجنی اندن اوردیغی
کلنده اصل اولدیغی نتکیم ادم انسانه اصل اولدیغی بو حسن بصری قولیدر اما ابن
عباس ایدر اول دخی ملائکه دن بر جنسدر انلره جن دیرلر نار سموم دیرلر ادلمشدر پس
ابلیس الله تعالی یه عاصی اولوب انک امرندن چقدی انانیت دعوسینه قلدی تکبرلک
ایتدی کافرلردن اولدی پس هر کم ادم اوغلانلرندن تکبرلک ایدوب الله تعالی طاعتندن
اعراض ایدوب شیطانه متابعت قلدی حق تعالی اکا سرزنش برله بیوردیکه یعنی سز
ای مکه اهلی شیطانی وانک ذریتینی بنی قویوب سز کندوکزه دوست ویار دیمکی صوابمیدر سز
حال بودر که اولرسزک ظاهر ادشمنکزدر نه یاوز استبدالدر بوکه حق تعالی عبادتنی
وانک دستلغنی شیطان عبادتنه ودوستلغنه تبدیل قلالر ما اشهدتهم خلق السموات
والارض ولا خلق انفسهم وما کنت متخذ المضلین عضدا یعنی حق تعالی بیوردکه
بن شیاطینی ذریتیله کوکلری یرتمقده حاضر ایدوب اولردن معاونت طلب
اتمدم یا خود اولرکله مشاورت قلمدم دخی کندو نفسلرن یرتمقده دخی انلرک شاهد
لرندن وانلرک مشورتلریله بر تقدم شول کمسه لرکم اغوا ایله خلقی ازدروب ضلالته
براغجلردر بن انلری کندومه معاون طوتمزن بعض اهل تفسیر دیمشلرکم بو آیتده
اشارت وار علم هیاتک بطلاننه علم تشریحله یعنی اهل هیات واهل نجوم نسندن
بو یله تفصیل برله خبر ویررلر وبو نجوملک وشمس وقمرک منازللرندن شویله دن
زیاده که بر خبر ویردک کلامزده بولرخود اول کوکلر وفلکلر ونجوم یرادلدوغی
وقتنی انده حاضر دکللردی هر برن فلکلر قودق ومنازللرن وسیرانلرن نیجه وضع
اتدک مشاهده ایدوب خبر ویررلردی یا خود اهل تشریح کندولری یرتدوغی وقتن
ظاهرلرن وباطنلرن مشاهده می قلورکه بو یله طرطره وسکر سکر قو عضو باطندن
وظاهردن خبر ویررلر پس معلوم اولرکم بو علمه مشغول اولمق همان ضایع عمردن زیاده

منفعت یوق عقلی اولن کرك کم علم معاملیه مشغول اوله لکن انوکله عمل قلوب مکاشفه
ایرشه علم باطن دخی کشف اوله بعض اسراره مطلع اوله هیچ هیأته و نجومه و علم
تشریحه احتیاجی قالمیه ویوم یقول نادوا شرکائی الذین زعمتم فدعوهم فلم یستجیبوا لهم
وجعلنا بینهم موبقا ورأی المجرمون النار فظنوا انهم مواقعوها ولم یجدوا عنها
مصرفا یعنی حق تعالی قیامت کوننده مشرکلره دیه کم صنملرینی اکا شریك قلدلردی
قنی اول زعم ایدوب بکا شریك قلدوغکز معبودلرو کز قغرك کلسونلر نکوّن
سزی بنم عذابمدن قورترسونلر بولر دخی وارب انلردن مدد و نصرت طلب ایدرلر
انلر هرکز انلره اجابت قلمیلر که نصرت ایدرلر بس بز اول صنملره انلره طوجیلرك
اراسنده بر اوددن دره کم اکا جحیم دیرلر اتك ایچنده اود ایرمغی اقر اکی کنارلری
طلوبلانلر درکم قرم قیزلره بکزر انی حایل قلدوز کم هلاك ایدجید ربو برنه اولشمیلر
اندن مدد بولمیوب قلالر بس اول مشرکلر ارا قدن بقوب وهر طرفدن اول اودی
کوره لرکه انلری قبالشدر یقیس بلالرکه انلر اول اود ایچنه واقع اولشلردر که
هیچ بر طرفدن انلر محجوب نجات بولمغه امکان یوق اولقدر حسرت بیالرکه شرکلری
اوزره کم اوعذابدن انك الی دخی قرق اوله ولقد صرفنا فی هذا القرآن
للناس من کل مثل وکان الانسان اکثر شیء جدلا یعنی تحقیق بیان قلدق ادم
اوغلنلرینه اشبو قرآن ایچنده هر نوع علم او کتکرو نصیحتلر و صورتلر ومثللر قورمغله
تاکم انوکله او کتکنوب طریق ضلالتدن طریق حقه رجوع ایدرلر لیکن ادم اوغلانی
ارتوغرق اولدی هر نسندن جدل بونندن کم حقی اشیدوب مطیع اولمزلر بلکه
باطل جدللر ایدرلر وما منع الناس ان یؤمنوا اذ جاءهم الهدی ویستغفروا ربهم
الا ان تأتیهم سنة الاولین او یأتیهم العذاب قبلا وما نرسل المرسلین الا مبشرین
ومنذرین ویجادل الذین کفروا بالباطل لیدحضوا به الحق واتخذوا آیاتی
وما انذروا هزوا یعنی بو مشرکلری منع اتمدی ایمانه کلمکدن بولره قرآن ورسول
کلوب دین اسلامی بیان قلدقدنصکره ودخی بولری استغفاردن قلمقدن منع
اتمدی الا اول عذابکم الله تعالی بولره اتمکی تقدیر ایتدی اسه کرکدر قوملر اول
منع ایدرتکم بزم سنتمز اوتکی امتلره اول ایدیکم کمین طوفانله کمین طاش یغدر
کمین یره خسف ایدوب کمینوك صورتلرن مسخ اتمکله هلاك ایلدك بولر دخی
اومرلر یاخود انی اومرلرکه مقابله لرینه قاجمه اولیه قتل عذابکم با اصلرلرله
هلاك اولدیلر اسیر اولیه انواع عذاب ایچنده مبتلا اولالر هیچ بولره بزم رسل
پیغمبر کوندررمز الا مطیع اولنلره بشارتجی کوندررز رحمت و لقایمله منکرلره
قورقدجی کوندررز طوده عذابله اما بو کافرلر مجادله و مخاصمه قلورلر
باطل حجتلر له تاکه انوکله حقی زایل ایدوب کیدرلر دین اسلامی وقرآنی ابطال ایدرلر

بوندن

بوندن اوتورو بزکلامزی ورسوللرواریز انذار ایدوب قورقتدوغمزی مسنلری استهزا ایله
الوب تسخیر قلدلرکه هیچ اندن انلره بر تأثیر حاصل اولمدی ظالملردن اولدلر
ومن اظلم ممن ذکر بآیات ربه فاعرض عنها ونسی ما قدمت یداه انا جعلنا علی قلوبهم
اکنة ان یفقهوه وفی اذانهم وقرا وان تدعهم الی الهدی فلن یهتدوا اذا ابدا
یعنی کم اوله شوندن ظالم کافر که ربنك ایتلریله وعظ ونصیحت اولنه اول اندن
اعراض ایدوب ترك ایلیه واکا ایمان کتورمیه اول ایلرو اشلدوکی عصیانلرن
اونوده وانی اکوب بر انصافه کلمیه بدرستی بز انلرك کوکللرنی بردلیوب قیلدق که
انلر انی فهم اتمیلر وقولقلرینه دخی اغرلق وصاغرلق ویردك که سن انلری نقدهدایته
دعوت قلورسك انلر ابدا هدایت بولمیه اسلامه کلمیه دکلدر وربك الغفور ذو
الرحمة لو یؤاخذهم بما کسبوا لعجل لهم العذاب بل لهم موعد لن یجدوا من دونه
موئلا وتلك القری اهلکناهم لما ظلموا وجعلنا لمهلکهم موعدا یعنی یا محمد سنك
ربك مغفرتی چوق غفوردر یا رلغیشولریکه یونده اندن بیکاد و نذلر اخلاصله ودخی
رحمت اسیدر اسرکر عذابنی تأخیر ایدر اکوزین انلری عذابله طوتمز وکرحونی
اولری عذابلردتسیدی وکفرلرندن اوترو عقوبتی تعجیل قلیدی کبب اتدکلری
کناهلر ایچون دنیاده کلی هلاك ایدیدی بلکه بولره حق تعالی وعده کاه قلمشدر که تجن
اول وعده تمام اوله اول وعده اولنان عذاب اولره ایرشه هرکز اندن محجوب بر
صغناجق یر بولمیلر واول قریه اهلیکم بز انلری هلاك ایلدك یعنی نوح وعاد وثمود
ولوط قومی ودخی بولردن غیری نیکه واردر چون اول کافرلر اولب کفرلری اوزره ثابت
اولدلر بز دخی اولری هلاك قلمقچون بر وقت معین تقدیر قلدق تجن اول وقت معلوم
حلول ایدن بز انلری اصللریله هلاك ایدرز که برسی نجات بولمیه دکلدر واذ قال
موسی لفتاه لا ابرح حتی ابلغ مجمع البحرین او امضی حقبا فلما بلغا مجمع بینهما نسیا
حوتهما فاتخذ سبیله فی البحر سربا یعنی چون موسی شاکردی یوشعه اتیدی
بن النبره دورمزم سیر ایدرم تا مجمع البحرینه ایرشنجه یعنی طتلو دکزله اجی دکزك
بری برینه قوشلدوغی یره وارمینجه که فارس دکزیله روم دکزیدر یاخود اندن اوته
محجوب بیللر سفر قلمایجه تاکه اول قولی بولم چون موسایله یوشع اول اکی دکزك مجمع اولدوغی
یره اوتردلر دکز کنارنده بالقلرندن بر یدلر موسی انده یاتوب اویدی اول دکز کنارنده
بربیکار روار دی یوشع اندن دلدیکه ابدست اله ابدست الورکن طوزلو بالغك
اوزرینه او صودن صاچلدی اول بالق دریلوب صچرییب اول دکز ایچنه دوشدی
فوبر و عیندا اکی بکا اورب صو ایچنه کندی کندوکی بیر شویله کنك کبی قوق اوله
طوردی صو کلوب کروقا و شمدی یوشع انی کوروب تعجب قلدی دلدیکم موسی اویانجق
خبر ویرم اونتدی خبر ویرمدی کیدلر یارندسی کون اولدی فلما جاوزا قال لفتاه

آتنا غداءنا لقد لقينا من سفرنا هذا نصبا قال أرأيت إذ أوينا إلى الصخرة فإني
نسيت الحوت وما أنسانيه إلا الشيطان أن أذكره واتخذ سبيله في البحر عجبا
یعنی موسا ایله یوشع چون مجمع البحریندن اوته کچوب کتدلر یارنداسی قوشلق وقتی اولوب
اوتردلر موسی یوشعه ایتدی قنی طعاممزی کتور ییالم که اشبو بزم سفرمزده دوندك
برو قلدق بزه زحمت نصیب اولدی پس حق تعالی موسایه آجلق حواله ایلدیکه اول
بالغی اکا ایدی و انك قضیه‌سنی اشیدوب مجمع البحره کرود ونلردی که مطلوبلری انده ایدی
زیرا حق تعالی اکا بیورمشدیکه هر قنده که بالغی یاوقلاسین بزم قولمز انده در چونکه موسی
بالغی استدی یوشع ایتدی کوردکه نه عجب ایش اولدی چونکه اول طاش قتنه کلوب
قوندق سن اویدك بن دخی کناره آبدست الورکن اول بالق دیرلوب صچردی صویه
دوشب کتدی کتدوکی یرکلوب قاوشمدی شویله قوروق اولب طوردی بن اول بالقدن
خبر ویرمکه اونتدم اوکه بالقدن خبر انی بکا اونتدرمدی الا شیطان اونتدردیکه
سکا اول بالق امرندن خبر ویرمکه اول بالق صوه بجنه دوشب کتدوکی یرصودن
قوق یول اولدی قال ذلك ما كنا نبغ فارتدا على آثارهما قصصا فوجدا عبدا
من عبادنا آتيناه رحمة من عندنا وعلمناه من لدنا علما یعنی موسی ایتدی بز طلب
اتدکمز کشی اول مکاندر که بالق صویه کتدی پس موسی یوشعله ایزلرین
ایزلیوکرو دوندلر انی کوزلیوب کتدلر کلوب کرو اول طاشه ایرشدلرکه بالق آندن
صویه کتدی یوشع اول بالق کتدوکی یری موسایه کوستردیکه اول قوروق اولب
دورردی موسی تعجب ایتدی اندن موسی نظر قلدی اول قیا قاتنده بر کشی کوردی
طورمش نماز قلور اوزرنده یوکدن کوکات و یوکدن جبه کیوبدر چون اول کشی
نمازدن فارغ اولب سلام ویردی موسی دخی ایلروکلوب سلام ویردی اول
کشی ایتدی وعلیك السلام یا بنی اسرائیل پیغمبری موسی اکا ایتدی سکا کم خبر
ویردیکه بن بنی اسرائیل پیغمبریم اول دخی ایتدی یا موسی بنم مکانمی سکا خبر ویرن
سنی دخی بکا اول خبر ویردی تنکم حق تعالی بیوردی موسا ایله یوشع اول اراده
اکسیلدیکلر بزم قولمزدن بر قولمز بولدیلر بزاکا کندو قدرتمزدن علم ویردک یعنی
نبوت ویردك و دخی اوچ نسنه‌لرك بعضن اکا بلدردك قال له موسى هل
أتبعك على أن تعلمن مما علمت رشدا قال إنك لن تستطيع معي صبرا وكيف
تصبر على ما لم تحط به خبرا یعنی موسی خضره ایتدی بن کلدم که سکا متابعت قلام
تا که سن اول سکا بلدرلن علمدن بکا دخی بلدره سین خضر ایتدی سکا علم طلب
اتمکه توریت ایچنده کی یترسنك بنی اسرائیل ایله بنجه مشغولسك وارفند متابعت
قلمه بلا سن موسی ایتدی بکا بوننده الله تعالی امر ایلدیکه کلدم پس خضر اکا ایتدی
سنك طاقتك یتمیه که بنم ایشمه صبر ایده‌سن زیرا سن بندن اشلر کوره‌سنکه

ظاهری

ظاهری منکر باطنی حکمت انبیایه وصلحایه جائز دکل که منکرایی کوره صبر ایده‌لر
انی تغییر ایتمیلر پس کورو خضر موسانك صبر اتدوکنه عذر بیان ایدوب ایتدی
سن نتصبر ایلیه سن بر امراوزرنه که انك علمی سکا حاصل اولمامشدر قال ستجدني
إن شاء الله صابرا ولا أعصي لك أمرا قال فإن اتبعتني فلا تسألني عن شيء حتى أحدث
لك منه ذكرا یعنی موسی خضره ایتدی ان شاء الله تعالی بنی صبر ایدیجیلر بولاسن
کدبن سنك امرکه سکا عاصی اولمیم خضر کروا اکا ایتدی بکا مصاحب اولورسك
هرنسنه که بندن کوره سن اندن بکا صورمغل اکرچه سکا اول منکر دخی کلورسه
تابن اندن سکا خبر ویرمینجه سن ایوبن اعتراض اتمکل پس موسی چون بو عهدی
قلدی اول ارادن یوشعی دندرب بنی اسرائیله کوندردی کندو خضرله قالدی
فانطلقا حتى إذا ركبا في السفينة خرقها قال أخرقتها لتغرق أهلها لقد جئت
شيئا إمرا قال ألم أقل إنك لن تستطيع معي صبرا یعنی موسا ایله خضر دکز
کنارندن دوتب کتدلر کمی استرلردیکه بنالردی ناکاه بر کمی بولدلر بندلر في الحال
خضر بر بالته الوب اول کمیدن بر تخته قوپروب دلوك ایلدی موسی انی
کوروب منکر کلدی خضره ایتدی سن بو کمی دلوك حی ایلدك کم بو قومی کلا غرق
ایده سن تحقیق سن قتی منکر ایش اشلدك خضر انی اشیدوب ایتدی بن سکا
دیمدیمی که سنك بنمله اولمغه طاقتك یتمز صبر ایده‌مزسین موسی بر زار اغرق
وارب اوتردی کوکلندن کچوردیکه بنی اسرائیل ایچنده اوتروب کیجه کندز توریت
اوقیب حکمن انلره خبر ویردکن انلر اشیدوب قبول ایدرکن کلوب بونك کبی
بر کشیه متابعت قلیدم مکر خلقه ظلم ایدجیدر هلاك قلمغه چون موسی بو اندیشه
قلدی خضر اکا ایتدی یا موسی هیچ بلورمسنکه کوکلکدن نه اندیشه قلدك موسی ایتدی
نه قلدم خضر ایتدی دیدك که بنی اسرائیل ایچنده کیجه کوندز کتاب الله اوقردم بنی
اسرائیله خبر ویردم انلر بندن انی قبول ایدوب عمل ایدرلردی بن انلری ترك ایتدم
کلدم بر کشیه مصاحب اولدم که خلقه ظلم ایدر موسی چون انی اشیدوب بلدیکه
اکا ظلم باطندن نسنه ویرلشدر قال لا تؤاخذني بما نسيت ولا ترهقني من أمري
عسرا فانطلقا حتى إذا لقيا غلاما فقتله قال أقتلت نفسا زكية لقد جئت
شيئا نكرا یعنی موسی ایتدی یا خضر بکا عتاب ایتمه شول نسنه‌دن اونتوکه اوندی
سنوکله عهدی ترك ایلدم بنی بو ایشده طارلغه طوتمغل بیرله معامله ایله پس
خضر انك عذرن قبول ایدوب کمیدن چقوب کتدلر بر بولك اوغلانلره
صاتشدلرکه اوینرلردی خضر انلردن بر اوغلانی دوتدیکه غایت ظریف دی
ویوزی روشن دی بصدی انی بجاغله بوغزلدی رسول بیوردیکه اول کافرله
طبع اولمشدی اکر دیری اولیدی کفر ایچنده طاغی اولب آتاسنی اناسنی قتی شدته

ومخنته اوغرادا ايدي چونكه موسى اني كوردي كه خضر اول اوغلاني اولدردي
ايتدي تحقيق سن منكر ايش اشلدك كه بر كناهسز اوغلاني دلدك اذن
بيكه اولدرمك صادر اولمادين كه قصاص ايدوب بوني اولدردك قال الم اقل
لك انك لن تستطيع معي صبرا قال ان سألتك عن شيء بعدها فلا تصاحبني
قد بلغت من لدني عذرا فانطلقا حتى اذا اتيا اهل قرية استطعما اهلها
فابوا ان يضيفوهما فوجدا فيها جدارا يريد ان ينقض فاقامه قال لو شئت
لاتخذت عليه اجرا قال هذا فراق بيني وبينك سأنبئك بتأويل ما لم تستطع
عليه صبرا يعني چونكه موسى كوروب صبر ايتميوب انكار قلدي خضر ايتدي سكا بن
ايتمدممي كه سنك بنمله اولمغه طاقتك يتمز صبر ايدمزسين موسى كوروب عذر
ايدوب ايتدي اكر بو دفعه دخي صكره بن سندن بر نسنه صورار ايسم اولورسم
ايرق بنمله مصاحب اولمغلكم بنم قبلمدن سكا عذر تمام اولدي پس خضر كورو اول
عذري موسادن قبول ايدوب سير ايدوب كتديلر بر كويه كلديلر ابن عباس ايدر
اول انطاقيه دركه كلديلر ابن سيرين ايدر اول ايله دركه غايت چقور يردر
كوكدن ارا غرق يرا اولسدر چونكه انه كلديلر قرنلري آجقدي اول كويك اهلندن
طعام طلب ايتديلر كه طعاملندرلر اول قوم امتناع ايدوب انلري قونقلمدلر
پس حضرت موسى انده بر ديوار بولديلر كم اكلوب يقلمغه ميل ايتمش حضرت خضر انك طرفنه
يعني اليله بر كز صفادي طغرلدي بعضلر ايتديلر تقيدي موسى بردم ايدوب
كرو ييدلر موسى ايتدي نوليدي بونك اجرندن اوتروطعام الايدك بيايدك
بز كلدك بر قومه كم قرنمز اجدربزي طعاملندرمدلر باري بونك اجرندن الك
طعاملنردق چونكه حضرت موسادن اول كلامي اشتدي ايتدي ها سنوك انسن
انكارك سبب فراقدر سنكله بنم ارامزده كه كند ونفسك سن حكم ايلدك
اما تيزاولكدين سكا خبر ويرم تاويلندن شول نسنه لرك كم سن اني كوروب
صبر آتمكه طاقت كتورمدك تا كه ايرلمدين انك علمي سكا حاصل اوله بلاسن
اما السفينة فكانت لمساكين يعملون في البحر فاردت ان اعيبها وكان
وراءهم ملك يأخذ كل سفينة غصبا يعني اول سفينه ايدي كه اول مسكينلردي كه قرق شكلر
ايدي اماتا بن كوترم ايدي اول كمي وجرته طوتب اشلدرلردي نه حاصل اولر
كليسي نفقه ايدنورلردي خضر ايتدي بن اول كميه بر عيب ايرشدردم
عيبلو اوله زيرا انك النيني بر كافر پادشاهي واردي ظالم ايدي اوغراين
كمي الوردي ارديچلنندي ايدي انى دلدكمدن اول ظالم عيبلو ديو الميه اول
مسكينلرك المجكلري كه معيشتلري سبب رضايع اولب شو يلده زمانده
فاميلروا اما الغلام فكان ابواه مؤمنين فخشينا ان يرهقهما طغيانا

و

طغيانا وكفرا فاردنا ان يبدلهما ربهما خيرا منه زكوة واقرب رحما يعني اما اول
اوغلانكه قتل ايلدم انك اتاسي وانا سي مؤمنلردي كند وكافردي حق تعالى ايدر
بو بلوردكه اول اتاسي وانا سني كفره تكليف ايدوب طارلغندرسيردي واثم معاصيه
بيله انلرك او زرينه سركشلك ايديردي اندن قورقدق بزاني هلاك قلدق دلدك كيا اتاسنه
وانا سنه اندن يكرك بر كسه ويره وزكه صالحلردن اوله وغايت مترحم اولب شفقت
اهلي وصلة رحم ايدجي اوله وانا سنه اتاسنه احسان ايرشدررا اوله كلبي ايدر
حق تعالى انلره اوغلان يرنه بر قز ويردي اني بر پيغمبر خصتلمدي اندن كرو بر پيغمبر
دنيايه كلدي حق تعالى انك النده بر امت هدايت ويردي صلاحه كلديلر واما
الجدار فكان لغلامين يتيمين في المدينة وكان تحته كنز لهما وكان ابوهما صالحا
فاراد ربك ان يبلغا اشدهما ويستخرجا كنزهما رحمة من ربك وما فعلته عن امري
ذلك تاويل ما لم تسطع عليه صبرا يعني اما اول ديوار دخي كه اصلاح ايتدك ايكي
يتيمه اوغلانكدر شهر ايچنده برينك ادي اصرم و برينك ادي صريم اول
اول ديوار التنده اول يتيملرك كنزلري واردي وانلرك اتالري صالحلردند
حق تعالى دلديكه اول كنزي ديوار التنده سنقليه تا كه ادكين كه انلر بلوغيته
يتب تصرفه مالك اولالر اول كنزي چقرمغه طلب ايده لر تا كه انلره سبب
معيشت اوله بو كليسي سنك ربكدن رحمت وعنايتدركه قلودبولري بن كندو
ارادتمله اشلمزن بلكه الله تعالى حكميله اشلرن سنك صبر ايتمك مجالك يتمدوكي
اشلرك تفسيري و بياني بودركه سكا بلدردم ويسئلونك عن ذي القرنين
قل سأتلوا عليكم منه ذكرا يعني رسولدن سوال ايتديلر ذو القرنين امرندن
حق تعالى خبر ويروب بيوردي كه يا محمد سندن سوال ايدوب صوردلر ذو
القرنين قضيه سندن خبر ويرم بلا سر روايتدر رسول حضرتندن اول وقتكه
اكا ذو القرنين دن صوردلر بيوردي بر ملكدركه يريوزنده سياحت قلمشدر
انا مكنا له في الارض واتيناه من كل شيء سببا فاتبع سببا حتى اذا بلغ مغرب
الشمس وجدها تغرب في عين حمئة ووجد عندها قوما يعني حق تعالى بيوردر
بز اول اسكندره يريوزني عطاقلدوق كليسنه مالك قلدق ودخي هر نسنك
اصليني واسبابني اكا بلدردك حق تعالى ايدركلي احتياجي اولدوغي نسنلري هپ
اكا ويردك پادشاهلر اني كلشهرلر المغه ودشمنلري محاربه بوله قهر ايلمكه
سبب ايدنورلر وهر اطرافك طريقني اكا بلدردك وانلره سير ايدوب اولشدر
دخي اسان قلدق اولدخي اول سببلري دوتب اطراف عالمه سير ايلدي
تاكه كون دولندوغي يره ايرشدي كوردي كون شي كه بر قيزر قره بالچقلو بكارك
ايچنه طولنور اول بيكارك قاتنده بر طائفه بولدي بر شهر ايچنده ابن جريج ايدر

اول شهرات اون اكي بيك قپوسي واردر ابجي طلوا دمدكه هر قپوسي هر كيجه
بيك كشي بكلر تمام بر ييلده كين بربكلنيدكرو نوبت دكمز اكر اول شهر اهلنوك غلبه سي
اوازي اوليه كون دوغندوغي وقتن انلر كورلدسي اوازي مجموع جهانه اشدليدي
بو خلق ارا سنه دهشت واقع اوليدي قلنا ياذا القرنين اما ان تعذب واما
ان تتخذ فيهم حسنا قال اما من ظلم فسوف نعذبه ثم يرد الى ربه فيعذبه عذابا نكرا
واما من امن وعمل صالحا فله جزاء الحسنى وسنقول له من امرنا يسرا ثم اتبع سببا
يعني حق تعالى ايدر بز اول ذوالقرنينك كوكلنه الهام ايدوب بيوردق كه اكر بو قوم
سكا مطيع اوليوب اسلامه كلمزسه بولره عذاب ايدوب ديلرسه ين يوفه
بولري عفو ايدوب صوچلرن بغشلوب قودمسين ذوالقرنين ايتدي اما
شول كسه كم كندو به ظلم ايدوب كافر اولدي ايمانه كلمدي بز اول كسه برلي عذاب ايله
اولدوروز اندنصكره رد اولنه اخرتده رب حضرتنه اول دخي عذاب ايليه
كي منكر عذاب ايلركه اول عذاب بيد رقتل عذابنه بكزمز زيرا بونده اولور قورتلور
انده اولوم يوقدر اوله قورتله اما شولركه ايمانه كلوب عمل صالح اشليه اكا كوكلو
عوضلدر اركدا اولجنتدر اول اعمال صالحه وايمان مقابلنده ودخي اكا
كوكلر كسوزلر سويليه وزهر اشمزي انلره عدل واحسانله دوتاوز جوب
ذوالقرنين اول قوملا بوديكلنين معامله قلدي اندن دونب كروبولده دوب
سير ايلدي حتى اذا بلغ مطلع الشمس وجدها تطلع على قوم لم نجعل لهم من
دونها سترا كذلك وقد احطنا بما لديه خبرا ثم اتبع سببا يعني ذوالقرنين
سير ايدوب كلدي اول مكانه ايرشديكه كون اندن دوغر كوردي كونشي بر
قوم اوزرينه دوغركه اول قوملر كون ارا سنده حجاب وپرده يوق
نه اولري واركه ايچنده كيره لرنه دونلري واركه كيه لرنه طاغ نه اغاج واركه
اني برده ايدنلر كون چيقجق انلري كورميه وحرارتدن صقنيه زيرا مكانلري بر
مكان ندر انده بنياد قرار طوتمز ودخي طون ايدجك نسنه كتان وپنبه بتمز
كاعر ايانلردر بيرا ايچنده انلر اليشلر كون دوغنجه انلرك اوزرينه يوقروقالقنجه
اول ايندن كروب ساكن اولورلر اندنصكره جقوب اسباب معيشتلرنه
مشغول اولورلر پس ذوالقرنين نتكم اول مغربده كي قومه ايرشب حكم ايلدي
انجلين بو مشرقده كي قومه دخي حكم ايلدي بزانك جريسنك نيدجكني واول
طائفه لرنجه حكم ايده جكني ونه دوزنلر دوزه النته انده ايده جكني كما علمنز له احاطه
قلمشدق بلوردك اولدخي اول تقدير اوزره انلره حكم ايليه اندن دخي دونب
كرو بولنه كردي سير ايدوب كتدي حتى اذا بلغ بين السدين وجد من دونهما قوما
لا يكادون يفقهون قولا يعني ذوالقرنين چون كلوب اول اكي طاغك ارا سنه

ايرشدي

ايرشدي كه كشدي انده سد بغلمشدر اول سد الينده بر قوم بولديكم انلر كمنك
سوزن اكلمزلر اما كندولر ايچنده ترجمان بولدلركم ذوالقرنين سوزن اكلر كلوب
اول ترجمانله ذوالقرنينه عرض حال ايدوب سويلدلر قالوا ياذا القرنين ان
ياجوج وماجوج مفسدون في الارض فهل نجعل لك خرجا على ان تجعل بيننا
وبينهم سدا قال ما مكني فيه ربي خير فاعينوني بقوة اجعل بينكم وبينهم
ردما اتوني زبر الحديد حتى اذا ساوى بين الصدفين قال انفخوا حتى اذا جعله
نارا قال اتوني افرغ عليه قطرا فما اسطاعوا ان يظهروه وما استطاعوا له
نقبا يعني اول قوم ترجمانله ايتديلر ياذا القرنين بدرستي ياجوج ماجوج يريوزنده
فساد ايدجيلردر چقوب بزم ياشي تازه حاصللرومز يرلر وقروسن كتوروب
كيدرلر واهلا ولادمز اولدررلر بولردن قتي زحمتده يوز هيچ الوكدن كلمكم
بزسكا مالمزدن خرج ويره وزسن انلرك كلد بزم ارامزده برسد ايدسنكه انلر حاجز
ومانع اوله بز انلرك شرلرندن قورتله وز پس ذوالقرنين اول اكي داغلك
ارا سنه سد چكدي اولر طشره قلدلر ترك اولنوب قالدقلري چون انلره ترك ديدلر
پس ذوالقرنين حق تعاليه نياز ايدوب ايتدي يارب بني نه قوتله بولركله
مكا بري ايدين يا نرك شكرله بولره غلبه قلايين يا نده الله بولركلد مكا لمدقلابن
حق تعالى بيوردي كه ياذا القرنين يوريكه بن سكا طاقت ويرم ودلوكي دخي بسط
ايدوب ويرمكه انلرك سوزلرن بيلشه سن ودخي سكا قوت ويرمكه هيچ برنسنه سني قورقته
برقيه وبن سكا هيبت طوني كيورمكه سني كورنلر سندن هيبت الوب قورقلر
دخي ايدنلغه قرا كولغي سكا مسخر قلم اول اكي سكا لشكر اوله ايدنلق اليوكجه
بوعطالري اكا قلدي اولدخي سير ايدوب مغربه كلديكه كون انده طولنور انده
چوق قوم بولديكه عددلرني الله حق انته بلوردي پس قرا كولغي انلره حواله قلدي
اول ظلمات انلري بر يره جمع ايلدي ذوالقرنين انلري ايمانه دعوت قلوب
اسرتقي تنك عبادتنه يلندي انلردن دخي بعضسي ايمانه كلوب بعضسي اعراض ايلدي
ذوالقرنين ظلمانه بيورديكه اول ايمانه كلمنلرك اغزلرندن وبورنلرندن كروب
ايچلرن قرا كولغله دولدردي واولرنيك ايچلرن وطشره لرن ظلمت قبلدي
ناچار اولوبن اكا مطيع اولدلر پس ذوالقرنين اول مغرب اهلندن لشكر
عظيم جمع ايدوب سردي ها ويل قومنه كلدي ظلمات اردلرنجه اولري سوردي
ايدنلق اوكلرنجه يدردي انلري دخي اول رسمه كه دبدك دعوت قلوب كندويه
مطيع قلدي انلردن دخي عظيم لشكر جمع ايدوب بيرك شمالندن يكا سير ايدوب
قوم ناوله كلدي انلري دخي دعوت قلوب كندويه مطيع قلدي انلردن دخي لشكر
الوب اول قومدن يكا سير اتديكه بيرك اورتا سنده چونكه تركان يلدسندن

جقوب ترکمان منقطع اولدی برصالح قومه ایرشدی ادم اوغلنلرندن دیرلوب
کلدلر ایتدلر یا ذا القرنین اشبو ایکی طاغک اراسنده برخلق وار بهایمه بکزر بولدقلری
صغری وقیونی واتی ودوهی ووحشی طاغ جانورندن بربحیلر کبی برتوب یرلر
ودخی بریوزنده یرادلمش جانلودن نه بولورلرسه یلاندن وعقربدن کلا یرلر وارنجه
ادم لر بز انلر جلبین زیاده اولب ارتر خلق کورمدک شک یوقدر که یقین زمانده
انلر کلدیر یوزی دوله واولر بریوزنه غالب اولب فساد له طولدره لر بز سکا
مالدن نه قدر دلرسک خرج ویره لم شول شرط اوزره کم انلر کلد بزم ارامزده بر
سد ایره سنکه کلوب بزه ضررلری دوقنمیه ذو القرنین ایتدی حق تعالی بکا اول قدر
اقتدار ویردیکه سزک مالکزه احتیاجم یوقدر وارک سز طاشلر ودمورلر وبقرلر
حاضر ایدوب برقلک بن واره یم اول قومی برکوره یم بیلیم که نه قومدر سوردی
اول قومک بلادنک اورتاسنه کلدی کوردی بوبیلر نیکه بزم بریمزک غایت
اوزنی انلرک غایت قصه لک بیلنه ایرشور برمقلرنده شول بربحیلر قینقلری
کبی قینقلری واربربحیلر ازولری کبی ازولری واربدنلری باشدن باشه حیوانلر کبی
قللو بیدی انوکلر ایتیدن وصوقدن سقلنورلردی هر برینک ایکی بویک قولقلری
واردی برن اورتنب برن دوشنرلردی شول حیوان قرشدوغلین ارککلری
دیشیلرینه قرشورلردی نه یرده اولرسه چونکه ذو القرنین اولری کوردی دوسب
کرو اول ایکی طاغ اراسنه کلدی فکر ایلیوب اول سدک بنیادن قیاس ایلدی
بیوردی قازدلر اکا دکینکه صو چقدی اندن انک ایچنی طاشله دولدردلر
انک اوزرینه اریمش بقر دوکدلر قیندی دوندی برطرکبی اولدی اول طاغدن بر
الندن وبعضلر ایتدلر نه قدر اوستادلر وبنا ایشی بلورلر وارسه جمع ایلدی
ددلرکه بزه دمور پاره لرن کتورک کتوردلر اندن اودن کتوروب بری بری اوزرنه
یغدلر برقت اودن برقت دمور دوشدلر تا اکا دکینکه اول طاغ بورننه برابر اولدی
اندن امر ایلدی اکا او داوروب کوریکلر اوردلر تا که اول دمور قزل اود اولدی
ذو القرنین ایتدی اریمش بقر کتورک اول دمورلر طاشی اوزرینه دوکدلر انیکی
دمورله بقر قیندی دوندی شویله کم بریول قره وبریول قزل رختیم اولدی
قزمغه ودلمکه امکان یوغدی اللی ارش اول سدک اینیدی ویوجی دخی اول
قدردی یوقروسنه جقوب بروسنه اشامزلردی یوجه لکندن هم طیبنجق
لغندن که الا یاق الدرجک نسنه یوغدی وغایت قیلغندن اشفاسین دخی
دلمزلردی قال هذا رحمة من ربی فاذا جاء وعد ربی جعله دکاء وکان وعد
ربی حقا یعنی ذو القرنین ایتدی اشبو سدکم بن یا پدم حق تعالینک نعمتلرندن
بر نعمتدر کم انکله صالح قوللری شرلو قوللرونک فسادندن سقلر اما چنکم قیامت

قریب

قریب اولب انلرک چقاجق وقتی کلسه اول سدی حق تعالی پاره پاره قلوب
یره برابر ایده کلوب چقالر شویلکه حق تعالی مقدر قلمشدر رهب برینه کلد وترکنا
بعضهم یومئذ یموج فی بعض ونفخ فی الصور فجمعناهم جمعا وعرضنا جهنم یومئذ
للکافرین عرضا الذین کانت اعینهم فی غطاء عن ذکری وکانوا لا یستطیعون
سمعا یعنی حق تعالی بیوردکه اول وقتکه بزم وعدمز تمام اوله سدی فتح ایده وز
قوم یاجوج وماجوج قومنی کیم جقوب بر برینه قارشلر شول صولر بری برینه
قرشب چوغلوب موج اوردوغی کبی انلر دخی اولجه قلغله قرشب موج وره لر
زیرا انلرک دخی چقمقلغی قیامتک یقینلغی علامتیدر اندن صور چالنه بز بو
خلایقی جمع ایده وز بربره که جن انس بر برانه قرشب شویله مدهوش وحیران
اوله لر ازدحامدن دکز کبی موج اوره لر اندن جهنمی اشکاره کتوره وز کافرلر بحون
شویله عیان کوزلریله مشاهده قلوب کوره لر انلرکه کوزلرنده برده وحجاب
واردی طریق توحید اکلیومزدی ایماندن وقراندن اعراض قلوب ضلالت ضو عنادن
بقوب هدایت یولنی اکلیومزلردی ورسولدن کلام حقی اشتمکه وانی قبول اتمکه
قادر اولمزلردی وعداوتلری قیتلغندن اطاعت اتمزلردی افحسب الذین
کفروا ان یتخذوا عبادی من دونی اولیاء انا اعتدنا جهنم للکافرین نزلا
یعنی بو یلمی ظن ایدر کافرلرکه بندن غیری قوللرومی کند ولره دوست دوتنالر
معبود ایدنلر دخی اولوردن انلره منفعت اوله بلکه اول معبود دیو دعوی قلدقلری
عبادر یاملکلر دریا پیلردرکه بولرک عبادتلرندن اولری خبردر بولر بولر
کلا اولردن بیزارلردر غایت دشمن دوتدقلری اولردرکه اولره افترا قلوب
معبود دوتدلر تحقیق بز اول کافرلر بحون جهنمی منزل وقرارکاه یرتدق وانک
عذابلرن اولره نزول یرتدق شول قونق اوکنه کلمت حاضر طعام کبی یعنی دیملک
اولورکه جهنمده اولره حاضر اولنوب یرقلنی عذابلر سهل رسندر اما عذابلرک
شدتی واردجه قتی اولنور شول قونغی سهل طعامله اغرلیوب صکره ارتوجق
طعام برقلد قلری کبی عقلی اولنلر بو اشارتدن مقصود ندر اکلرلر قل هل ننبئکم
بالاخسرین اعمالا الذین ضل سعیهم فی الحیوة الدنیا وهم یحسبون انهم یحسنون
صنعا اولئک الذین کفروا بایات ربهم ولقائه فحبطت اعمالهم فلا نقیم لهم
یوم القیمة وزنا ذلک جزاؤهم جهنم بما کفروا واتخذوا ایاتی ورسلی هزوا
یعنی ایت یا محمد اول کافرلره خبرویره یم سزه شول کمسه لردن نفسلرنه زحمت
چکدرب عمل یولنده سعی اتدلر اوم لردیکه انزه انلره ثواب ودرجات اوله
بلکه انلره عقاب ودرکات حاصل اولدی شول بازرکان کبی کم امتعه قلدیو
متاع الدی زیان ایلدی بعضلر ایتدلر بولر یهود ونصاریدرکه سعیلری بیاده

ضايع اولدي اولر ايله ظن ايدرلرديكه كوركلو ايش اوزره يوز وبعضلر ايتدلر
انلر شول رهبانلردركه صومعه لرده كندونفسلرن حبس ايدوب خلقدن ايركوب
طغلرده عبادت قلورلردي اولر اول كافرلردركه ربلرنك ايتلرنه و
لقاسنه انكار ايدوب كافر اولدلر انوكل كلي عمللري باطل اولب بوليديكه
يارن قيامت كوننده انلرك اعمالنه بز قدر وقيمت قلمزكه اول خستدن اوترودركه
بولرك اعمالنه موافق جزا عذاب جهنمدركه كافر اولب بنم رسوللرومي استهزا
الورلر وايندردكم قرانه انكار قلدلر ان الذين امنوا وعملوا الصلحات كانت
لهم جنات الفردوس نزلا خالدين فيها لا يبغون عنها حولا يعني تحقيق شولركم
ايمان كتوردلر دخي عمل صالح اشلدلر حاصلدر اولره جنات فردوس منزل يونديكه
واردقجه زياده اولب ترقي ايدرنتكم رسول عم بيورمشدر كه حق تعالى دن دلسكز
فردوس دلك كه اول جنتلرك اشرفي واعلاسيدر رحمانك عرشي انك اوزرنده در
اوجماغك ارمقلري اندن جقوب اقر باغجلرنك اغاجلري سبق دربدقلري بر
برشه فرشمشدر ارالرنده روضلري غايت مستحسنلردكه انواع نباتاتي [illegible]
اهل جنت انده مخلد اولسرلر بو حالده كه دوب اندن غيريه هيچ رغبت المسلر
دخي برمقامه انتقال اتمكي دلمسلر قل لوكان البحر مدادا لكلمات ربي لنفد
البحر قبل ان تنفد كلمات ربي ولو جئنا بمثله مددا يعني ايت يا محمد اكر دكز مركب
اولب قلم طورميوب يازسه دكز دوكنيدي هنوز ربمك علمي وحكمي دوكنمايدي
يعني اكر جميع خلق يازجي اولسلر ودكز صوي مركب اولسه دكز صوي دوكنيدي
الله تعالى نك كلملري دوكنميه يدي اكر برا ولقدر دخي مركب براديدق وبراتيدك
دخي بيوردي كه اكر يدي دكز مركب اولسيدي اولر دوكنيدي حق تعالى نك كلملري
دوكنميدي قل انما انا بشر مثلكم يوحى الي انما الهكم اله واحد فمن كان يرجوا
لقاء ربه فليعمل عملا صالحا ولا يشرك بعبادة ربه احدا يعني ايت يا محمد بن دخي
بنده سز جلين ادم اوغلانيم الا بوقدر واركم بن وحيله مخصوص اولندم
الله تعالى بكا اكرام ايلدي وحي ايدوب بلدردي كه تحقيق سزلرك الهكز اله واحد
درانك شريكي يوقدر هركم دلرسه كه الله ملاقي اوله خيرله ياخود اندن بكا
وارمقده قورقسي اوله اول كسه عمل صالح اشلسون وعملن خالص الله ايچون
قلسون هيچ كسه ربنك عبادتنه شريك قلمسون ريادن طاعتن پاك اتسون
بوندن اوترو رسول حضرتي بيوردي كه بنم سزلرك اوزركزه كي قورقدغم شرك
اصغردر ايتدلر شرك اصغر ندر ايتدي شرك اصغر ريادر ريبس عقلي اولن كركدر كه عملن
اخلاص قلدريا يخلق كوره دلرسه كه الله تعالى قاتنده ابدي

سورة مريم سعادته ايرشه عم وهي سبع وسبعون اية

بسم

بسم الله الرحمن الرحيم كهيعص ذكر رحمت ربك عبده زكريا اذ نادي
ربه نداء خفيا ابن عباس رض ايدر بو براد دراسه ادلرندن قتاده ايدر
قران ادلرندن بر ادر بعضلر ايتدلر بو سورنك ادي در بعضلر ايتدلر بو قسمدر
الله تعالى بونكله قسم ايتمشدر ودخي سعيد بن جبيردن وجبير بن عباسدن ايله
روايت قلنمشدركم كهيعص هر حرفي براسمه اشارتدر كاف كافيدن وكريمدن وها
هاديدن ويا يا رحيمدن وعين عليمدن وصاد صادقدن پس معني بودركم حق تعالى
كافيدر خلقلرنك امورن ضبط ايتمكده وهاديدر طغري يوله اشارت اتمكده ورحيمدر
اسركر توبه ايلدكنا هلرن عفو ايدر وعليمدر احتياجلرن بلور وقتيله مصلحتلرن برنه
كتورر ودخي وعده لرنده صادقدر امرن يرينه كتورنه وفا قلور وعهد قلدقلرن
انلره ويرر ودخي بيوردي كه يا محمد سنك ربك زكريا قولني ذكر ايدوب اكدوكي
نك رحمتيله درشول وقتكه دعا سرله دعا قلدي محرابنده دون اججنده قوم دويماسون
ديو قال رب اني وهن العظم مني واشتعل الراس شيبا ولم اكن بدعائك رب
شقيا واني خفت الموالي من ورائي وكانت امراتي عاقرا فهب لي من لدنك وليا
يرثني ويرث من ال يعقوب واجعله رب رضيا يعني زكريا نيار ايدوب ايتدي
يا رب بن ضعيف اولدم سكو كلرم اينجلدي دشلرم دوكلدي باشم قلي اغردي
قراسي اغمز قرشدي شمديه دك سكا دعا قلمقدن يعني نا اميذ قلمدك بكا اجابت قلمغي
عادت قلدك وسن بنم ايمانمز دعوت قلدقچه بن اجابت قلدم ايمانه ترك ايدوب
شقي اولمدم تحقيق بن قورقرم ورثه لرمدن اولدكدن صكره كيم بنم مالم وشوكتم
ويعقوب الننك نبوتين وحبورتن ميراث بيالر عورتم دخي عاقرا اولب طغرمقدن
قلدي دلرين سنك قتكدن بكا براوغل عطا قلاسين كه بنم مالم ونبوتم وال
يعقوبك دخي نبوتن دخي ميراث اوله تاكه دين انبيا ضايع اولميه ودخي قلغل
اول اوغلني احسان اهلندن كه سنك قتكده مرضي اوله ظاهري وباطني استقامت
اوزره اوله يا زكريا انا نبشرك بغلام اسمه يحيى لم نجعل له من قبل سميا قال رب
انى يكون لي غلام وكانت امراتي عاقرا وقد بلغت من الكبر عتيا قال كذلك
قال ربك هو علي هين وقد خلقتك من قبل ولم تك شيئا يعني حق تعالى وحي
ايدوب بيوردي كه يا زكريا بز سنك دعاكي قبول قلوب سكا بشارت قلورز بر
اوغلانكه انك ادي يحيى در اندن اوكدن دخي اول ادي كمسيه ويرمدك
وانك مثلني دنيايه كتورمدك كه هركز اول بزه عاصي اولمدي ومعصيت دخي قصد
قلمدي زكريا اني ايشدوب ايتدي يارب اوغلان بكا نيريدن اولور كه بنم عورتم اوغلاندن
قالدي وبنم دخي بيرلكدن تنم قوردي ات قالمدي سكو كلرم اينجلدي حق تعالى بيوردي كه
كرچكسين ايلدر اما سنك ربك اسانردر كه قوجا اغاجي يشردوب اندن يمش ويرمه قادردر

قد رشدم عجزي يوق بزسنه برندق يحيي دن اوكدنكه سن هيج بر مذكور دكولدك بس
اني برنعمه قادرتنه اولمياوز زكريا بوني اشيدوب علامت طلب قلدي قال رب
اجعل لي اية قال اٰيتك الا تكلم الناس ثلث ليال سويا فخرج على قومه من المحراب
فاوحى اليهم ان سبحوا بكرة وعشيا يعني زكريا ايتدي يارب بكا بر علامت نشان
قلغل كه انك ايله عورتم حامله اوله وغني بلم حق تعالى بيوردي سكا علامت اول
اوليكم اوج كون بو خلقه كلام قلمغه مجالك اولميه بو حالتده كه صاغ وسلامت ولا
هيج سنده بر زحمت يادلده تلمق اولميه اما بزي ذكر ايتمكده دلك ذلك روان اوله
بس زكريا محرابدن چقوب قومي اوزرنه كلديكه اول قوم محراب اردنده منتظر اولب
دورر لردي نه وقتده زكريا چقه نماز قلالرجون زكريا چقدي كوردلر بكري متغير
بولمش كلام سويلمدي بر اوزرنه يازدي انلره اشارت قلوب كوستردي كوردلركه
يازمش صباح وقتنده وكيجه وقتنده الله ايچون نماز قلوك وانك نيازينه مشغول
اولك زيرا كندو دخي اول اكي وقتده چقوب انلر كلنماز قلورديچون عورتنك
حملي وقتي كلدي دلي كلامدن منع اولدي انلره اشارتله بيوردي چونكه عورتي حامله
اولب يحيي وجوده كلدي ايرشب بيت المقدس عابدلريله عبادته مشغول اولدي
اكا دخي حق تعالى دن وحي نازل اولدي يا يحيى خذ الكتاب بقوة واتيناه الحكم صبيا
وحنانا من لدنا وزكوة وكان تقيا وبرا بوالديه ولم يكن جبارا عصيا وسلام
عليه يوم ولد ويوم يموت ويوم يبعث حيا يعني حق تعالى بيوردكه چون بز زكريا به
يحيايي عطا قلدق بيوردق يحيايه كه يا يحيي دوت اول توريتي جدله وانوكله
عمله مشغول اول وبز اكا حكم ويردك اوغلنلق حالنده ابن عباس ايدر اوج ياشنده
ايكن حق تعالى اكا نبوت ويردي ودخي حق تعالى ايدر بز اكا رحمت وشفقت ويردك بزم
قتمزدن دخي ترحم ويردك قوللرومزا اوزرده كم انلري مولالري طاعتنه دعوت قله
ودخي اكا عمل صالح ويردك اخلاصله كه اول متقيلردن ايدي اخلاص له الله تعالى يه
طاعت قلوردي وانك تقويسندن بري اولدريكم هركز كناه اشلمدي وكنا هه قصد
دخي قلمدي ودخي اول يحيي اتا سنه وانا سنه لطف واحسان قلجيدي متكبر وعاصي
دكلدي سلامتلق اولسون اول يحيي طوغدوغي كون دخي اولدوكي كون ودخي
قوپدوغي كونكه ديرلوب طپراقدن باش قالدوره واذكر في الكتاب مريم اذ انتبذت
من اهلها مكانا شرقيا فاتخذت من دونهم حجابا فارسلنا اليها روحنا فتمثل لها
بشرا سويا قالت اني اعوذ بالرحمن منك ان كنت تقيا يعني حق تعالى بيوردكه يا محمد
ذكر ايله خبر وير قرآن ايچنده مريم قصه سنده نكه قومندن عزلت ايدوب دار ندن
مشرق طرفندن بكا واردي قنقي كونيدي قنغي صوفادي عذرندن ارتنوب
دلر ديكه غسل ايده قومندن بكا برده طوتب صو بيدي غسل ايچون عريان اولدي

صاحن جوزه دورردي حق تعالى ايدر بز اول حالتده اكا جبرائيلي كوندردك
بالك يوزلو يكيت صورتنده بوزي نورلو قورجق صاچلو جميع اعضاسي تمام
كالنده چون مريم جبرائيلي كورديكه كلوب اندن يكا قصد ايلمدي اراقدن اكا
چاغروب ايتدي صقنورن سندن الله اكر الله دن قورقر قوللردنسك يعني اكر
الله دن قورقرسك بكا ياوز قصد له كلميسين قال انما انا رسول ربك لاهب لك
غلاما زكيا قالت انى يكون لي غلام ولم يمسسني بشر ولم اك بغيا قال كذلك
قال ربك هو علي هين ولنجعله اية للناس ورحمة منا وكان امرا مقضيا يعني جبرائيل
مريمه ايتدي بن سنك ربكوك ايلچيسي يم كلدم كه اوغلان بغشليم سكا واول اوغلان
صالح اوله وكناهلردن طاهر مريم اني اشيدوب ايتدي اوغلان بكا نردن اوله
كه هيچ بكا اركك ادم ياپشمدي وبن خود كميله فجور وزنا قلمدم اوغلان خود
كشنك حلالندن اولور ياخود زنا ايدرلردن اولور بن خود بو ايكيدن برين
قلمدم اوغلان ندن اولور جبرائيل ايتدي كه كرچك ديد كوكلين درياي مريم ليكن
سنك ربك ايدر كه بو ايش بكا اساندر كه اماسز اوغلان براتدم واني بوكلي
خلايقه بنم كمال قدرتم اوزره علامت ودلالت قلم واني نعمت ورحمت قلم شول كم
اني حق رسول بلوب بنم وحدانيتمه اقرار ايدوب كوركلوا عتقاد قله بو بر حالكدركه
ازلده حكم اولنب فارغ اولنمشدركه تبديل وتغيير اولنمز فحملته فانتبذت به
مكانا قصيا فاجاءها المخاض الى جذع النخلة قالت يا ليتني مت قبل هذا و
كنت نسيا منسيا فناداها من تحتها الا تحزني قد جعل ربك تحتك سريا
وهزي اليك بجذع النخلة تساقط عليك رطبا جنيا يعني جبرائيل مريمك
يقاسندن بعضلر ايتدلر كيكندن اوردي بعضلر ايتدلر اراقدن اوردي
يل واروب اكا ايرشدي في الحال مريم عيسى يه حامله اولدي چونكه حملي ظاهر اولدي
قومندن قاچوب بر دره يه واردي اراغ قكه اكا بيت لحم ديرلردي تاكه اول
قوم اكا ارسوز اوغلان دوغردك ديو سرزنش قلمياچونكه اكا اوغلان
بروسي ايرشدي طوروب برقورومش خرما اغاجي دبنه كلدي كه صحراده بتمشدي
قنقي كونيدي خرمانك بيراغي يوغديكه اني كمذويه صغنجه ايدب بردلنه
اوغلان بروسي اجندن اول خرما اوزدكنه برك ياپشدي وايتدي ايكاشكي
بن بو حاله واقع اولمزدن اول اولسيدم اونودوليدم هيچ كمسه بني انكميا يدي چون
اول ايله ددي جبرائيل اول اوچجوك اردنده الندن باشنده دورردي ندا
قلوب ايتدي يا مريم غصه لنمه كه حق تعالى سنك حكمك النده بر ارماق بر تدي
اقي ديرسك اقر دورر ديرسك دورر بعضلر ايتدلر قورومش بكا ردجبرائيل
اياغيله قققدي بيكار روان اولب اقدي صو يي غايت طتلو يدي بعضلر ايتدلر

الندن نداقلن عيسا ايدي كه مرتبسي عالي اولب اناسي انوكله سرور بولسه ردي
ودخي مريمه دنلديكه اول خرما اوزدكي جكوب دبرت تاكه اندن سنك اوزركه
تازه ايرشمش خرما دوكله زيرا عيسا طوغدوغندن اول قروا غاج يشردي
وبرقلندي وبتلندي تازه خرما لر ويردي فكلي واشربي وقري عينا فاما ترين
من البشر احدا فقولي اني نذرت للرحمن صوما فلن اكلم اليوم انسيا يعني يا مريم
اول دوكلن خرمادن يي وبيكاردن ايج وكوكلكي خوش طوت وكوزلر وكي
سوندر او غلك طوغا غله وكر بشردن بركسه كورسك كه سكا بوا وغلك ندن سؤال
ايده سن ايتكم بن نذر ايلدم رحمان رضا بيجون بوكون كمسيه كلام قليوب
صايم اولم بني اسرائيل ايجنده كمسلر واردي كه طعامدن نجه اوج طوترسه
كلامدن دخي ايله اوج طوتردي كيجيه دك سويلمزدي بعضلر ايتدلر شولقدر
سويليكه حق تعالى امرايلديكه اندنصكره امساك ايدوبن ايتدي بوكون ادم
اوغلنه سويلمزم زيرا ملكلر له سويلشيردي فاتت به قومها تحمله قالوا يا مريم
لقد جئت شيئا فريا يا اخت هرون ما كان ابوك امرا سوء وما كانت امك
بغيا فاشارت اليه قالوا كيف نكلم من كان في المهد صبيا يعني مريم اوغلي عيسا
كتوروب قومنه كلدي طغرد وغنلين اما كليبه ايدر يوسف نجار كه مريم محرمندن
ايدي مريم دخي اوغلني كتوروب برمغارده ايلتدي قرق كون نفاسدن اريجه
انده طوردي اندنصكره مريم عيساي كتوروب قومنه كلدي بولري كلور كن
عيسا سويلدي ايتدي يا انا بشارت اولسون سكا بن اللهك قوليم والنك
مسيحيم اولولري وصيرولري الوملمسح ايدوب صغاسم اولودير لوري صيرو
صاغ اولور جوده مريم كلوب اهلي اوزرنه كردي عيسا النده بلد انك اهل بيتي
صالحلردي اني كوروب اغلشدلر ايتدلر يا مريم تحقيق اولومنكر نسنه يله كلدك
واول وقت ايجلرنده برعابد صالح كشي واردي مقتدملردن ايدي ادي هارونيدي
تاكه اول اوليجك قرق بيك هرون ادلو كشي انك جنازه سن قلدلر مريمك
قومي مريمي اكا تشبيه ايدوب ايتدلر يا هرون قرنداشي بزسني صلاحده هرون
بكزدرد ك بونه ايشدكه سني اشلدك سن اتاك عمران شر اهلي كشي دكلدي
زنا اتمزدي وانك حنه دخي زانيه دكلدي سن كيمه بكزدك بو سكا ندن اولدي
بعضلر ايتدلر اول هرون برفاسق كشيدي بني اسرائيل ايجنده بونه اكا تشبيه ايدوب
ديدلر يعني يا مريم سن كانته بو فعلكده اول فاسق هرونكبي اولدك جون مريم اولرده
بو كلامي اشتدي اول قومه كند وجواب ويرمدي اشارت قلديكه بو اوغلانه
صورك كه سزه جواب ويره بونه اندن اوترودكه بونك بشكده سويليدوكي اوله
حجت اوله اولر ايتدلر نته سويليلم بركسيه كه اول هنوز بشكده يتور اوغلان اوله
سن

سن بونك كبي فائده بولنماسن دخي دوره سن بوكليسيلد بزي مسخره دوب بشك
دخي اوغلان من حاله تكلم سين قال اني عبد الله اتاني الكتاب وجعلني نبيا وجعلني
مباركا اينما كنت واوصاني بالصلوة والزكوة مادمت حيا وبرا بوالدتي ولم
يجعلني جبارا شقيا والسلام علي يوم ولدت ويوم اموت ويوم ابعث حيا
يعني عيسى جون انلرك كلامني اشتدي امه طوردكي قودي بولردن يكا اقبال
ايتدي هنوز قرق كونلوكدي صاغ السيلت شهادت برماغنله اشارت قلوب
ايتدي تحقيق بن الله قولي يم اولاعبودتيه اقرار قلديكم اشيدلر تاكه اكا كلمه
معبودلق دعوي سن قلميه ودخي ايتدي حق تعالى بكا كتاب ويردي وبني رسول
قلدي يعني بني رسول قلوب بكا كتاب ويرر اولجق قضيه لردن خبر ويرديكه
لو حصله بازلمشدي حق تعالى نك الهاميله اما اكثر اهل تفسير بونك اوزرنه دركه
انا رحمنده ايكن تورت اكا الهام اولنذي وصبي لكي حالنده انجيل ويرلدي
شويلكه عقلي كماله ايرشمشلر كبي تعقل ايدردي ودخي ايتدي بني حق تعالى مبارك
قدم قلدي هر قنغي جهته كم توجه ايدم منفعتمدر وقونرشكري قوللرني اسردن
بكا واني برلمكه دعوت ايدرم بكا او نيلرك عاقبتلري خير لوود رمبارك اولور
وبكا امر ايلديكه نماز قلم ومالم اولسه زكوة ويرم وخير افعالي جوغلدم مادامكه
دنياده حي اولم ودخي بني انامه احسان ايرشدرجي قلدي وبني كندو عاصي اولب
تكبر ايدنلردن قلمدي وبنم اوزرومه سلامتلك ويردي شركدن وكرو قبدن غيره
وقتن دخي سلامت قلدي جون عيسى بولره بوكلامي قلدي بلدلركه مريم اول
ادكلري تهمتدن بريدر اندن كرو عيسا سكوت ايدوب سويلمدي تا سويليلك
مدتي تمام اولنجه ذلك عيسى ابن مريم قول الحق الذي فيه يمترون ما كان لله
ان يتخذ من ولد سبحانه اذا قضى امرا فانما يقول له كن فيكون وان الله ربي
وربكم فاعبدوه هذا صراط مستقيم يعني اول مريم اوغلي عيسادر وكي كه بن
الله قوليم اول كلام حقدر كه ايشدنلر انده كمانزدوشب شك ايدرلر اختلافه
دوشرلر بعضلر ايتدلر عيسى ابن مريم در بعضلر ديرلر كه عيسى الله در وبر بعضلر
ديرلركه اول ساحر وكاذبدر بس حق تعالى انلرك قوللرن رد ايدوب بيورر ديكه
الله تعالى نك شاننده دكلدر ولدد وتتوكه اول پاك ومنزه دربويدر ولد اتخاذ
قالمقدن قادردر نيه دلرسه رادر مجردلسه كه اولبرشي ايجاد اتمك استدر
مشكل دكل ودخي بنم ربم سزك ربكزدر بو باطل معبودلروكزي ترك ايدك
اول معبود حقه طاعت كه خالق مطلق اولدر واشبو سزه بيان قلدوغم طغرو
يولدركه سزي اسرو اصل قلور تجنكه اخلاص له سلوك ايده سز اولديوله فاختلف
الاحزاب من بينهم فويل للذين كفروا من مشهد يوم عظيم اسمع بهم وابصر يوم

يوم يأتوننا لكن الظالمون اليوم في ضلال مبين وانذرهم يوم الحسرة اذ قضي
الامر وهم في غفلة وهم لا يؤمنون انا نحن نرث الارض ومن عليها والينا يرجعون
يعني نصارا اجماعنه اورتا سنده اختلاف واقع اولب اوج بولك اولدلر عيسا
امرنده هر بري بر درلو كلام قلدلر نتكم ذكر ايلدك انلردن بري نسطوريه دروبر
ملكانيه در وبري يعقوبيه در بس حق تعالي بولره وعيد قلوب ددي كه ويل ايجنده
هلاك كلك شول كمسنلره كم كافر اولدلر اول اولو جمع كوننده كه قيامت كونيدر اول
كوننده كي اشيدجي وكي كورجي بولرا ولالر اما اول اشتمكولك وكورمكولك اصلا
اولره منفعتي اولميه اول كوننده اولر بزم حضرتمزه كلالر ليكن بو ظالملر بو كون بو دنيا
اشكاره خطا ايجنده در خبرلري يوق قورقت بولري يا محمد اول حسرت اوزون دجي
كونندنكه حكمدن فارغ اولنه اهل جنت جنته كره واهل نار ناره كره اولوم كتورلب
بر قوچ صورتنده جنتله جهنم اراسنده بوغزلنه او چاق اهل بقالي جنتده مخلد
قلدطامواهلي عذابده جهنمده باقي قلدبولر غفلت ايجنده قلمشلردركه اكا ايمان
كتورمزلر بز عاقبت بر يوزننده ساكن اولنلرك كليسي اولدرب هلاك ايدرز
باقي بز ذكر بزه فنا عارض اولمز بس بو بر ملكي كلي بز ميراث الورز واولرك دخي
دونب بزدن يكا در كلمككي تا كه عمللرن كوره انلره جزا ايدرز خير ايسه خير
شر ايسه شر اكر از اولسه واكر چوق واذكر في الكتاب ابراهيم انه كان صديقا
نبيا اذ قال لابيه يا ابت لم تعبد ما لا يسمع ولا يبصر ولا يغني عنك شيئا يا ابت
اني قد جاءني من العلم ما لم يأتك فاتبعني اهدك صراطا سويا يا ابت لا تعبد
الشيطان ان الشيطان كان للرحمن عصيا يا ابت اني اخاف ان يمسك عذاب
من الرحمن فتكون للشيطان وليا يعني حق تعالي بيوردي كه يا محمد سويله خبر وير
قران ايجنده كه ابراهيم قصه‌سنده نكه اول بزم صديقمز ورسولمز در صديق
اكا ديرلركه جميع الله دن نازل اولن حكملركه محكمدر تصديق ايدوب انلره عمل كتوره
جونكه ابراهيم اتاسي ازره ايتدي اي اتا نيچون مطيع اولب طپرسين بر نسنه‌كه
اواز اشتمز ونسنه كورمز وسني بر بلادن قورترب وبر منفعت ايردرمك الندن
كلمز يا اتا تحقيق بكا الله بلك معرفتي وير لدي كه اول سكا ويرلمدي يا اتا كل بكا
متابعت قل بنم ديني قبول ايله سني طغرو يوله دلالت قلم نجات بولب قورتلاسين
يا اتا كل شيطانه مطيع اولمه وانك سكا شرك وكفري خوش كوسترد وكنه بقوب
اسه كافر اولمكه شيطان الله عاصي اولوب مخالفت قلدو نيچون لعنت اولدي
اي اتا حقيقت بلورمكه بكا اوبيا غي ترك ايدرسك سكا الله دن عذاب ايرشور
شيطانه اودعذابنده بله قرين اولورسك قال اراغب انت عن الهتي يا ابراهيم
لئن لم تنته لارجمنك واهجرني مليا قال سلام عليك ساستغفر لك ربي انه

كان

كان بي حفيا واعتزلكم وما تدعون من دون الله وادعوا ربي عسى ان لا اكون
بدعاء ربي شقيا يعني ازر ابراهيمه ايتدي يا ابراهيم بنم معبودمدن يوز مي
دندردك اكر سن سكوت ايدوب معبودمزه سوكمككي ترك اتميجك اولورسك
تحقيق سني طاشله اولدرورم ويا وزدللرويروب سني قتمدن ايراق ايدم ايرك
بندن سكا برزيان ايرشمدين جون ازر ابراهيمه بو كلامي قلدي ابراهيم ايتدي
اي اتا اوار سلامت اول بندنكه كفر كدن او تروديلمدك تبرا ولكه سنوكچون
استغفار دن توبه دليم تا انوكل مغفرتنا اولسين كه اول ربم بكا احسان و
لطف ايدجيدر دعا غلمي اجابت ايدر بن سزدن عزلت ايدوب ايرلورم دخي
اندنكه سزمعبود ايدب طپرسز الله دن غيريه بن اول ربمه طپرن اولكه بن اول
ربمه عبادت قلمغله شقيلردن اولميم نتكم سز اول صنملره طپمغله شقيلردن
اولورسز فلما اعتزلهم وما يعبدون من دون الله وهبنا له اسحق ويعقوب
وكلا جعلنا نبيا ووهبنا لهم من رحمتنا وجعلنا لهم لسان صدق عليا يعني
جون ابراهيم اولردن وطيد قلرندن عزلت ايدوب ايرلدي عزلت دخي بر بيكيم
كونا دن مهاجرت ايدوب ارض مقدسه‌يه واردي حق تعالي بيوردي كه اول هجرتدن
صكره بز ابراهيمه اسحق ويعقوبي باغشلدق وانلر كلا اكا انس طوتدردفكه
وحشتدن قورتلدي انلرك كليسني بز پيغمبر قلدق ودخي بز انلره مال واهل و
اولاد عطا قلدق وكتاب ونبوت ويردك وانلري بو وجه قلوب جميع اهل اديان
اراسنده انلري سوجوك كورگلونتنا قليجي دللر قلدق فكه كلي انلره محبت قلوب ثنا ايدرلر
واذكر في الكتاب موسي انه كان مخلصا وكان رسولا نبيا وناديناه من جانب
الطور الايمن وقربناه نجيا ووهبنا له من رحمتنا اخاه هرون نبيا يعني ذكر
ايله خبر وير يا محمد قراندن موسايي كه اول الله عبادت قلمقده كي مخلص ديروبادن
پاكدي ودخي رسولمز وپيغمبرمزدي بز اكا ندا قلدق طورك صاغ طرفندن شول
وقتكه مدينه دن مصره توجه قلدي انله او دكوردي جون او د طلبنه كلدي
انه ندا اولنوب دنلديكه بن اول اللهنكه عالملرك پروردكاري بز موسي يي قريب
قلوب اكا كلامزي اشتدردك ودخي قرداشي هروني اكا يلد قوشدق جون دعا قلوب
ددي كه قرداشم هروني بكا يولداش قل اجابت ايدوب هرونه دخي نبوت ويروب
اكا بيله قوشدق واذكر في الكتاب اسمعيل انه كان صادق الوعد وكان رسولا
نبيا وكان يأمر اهله بالصلوة والزكوة وكان عند ربه مرضيا يعني يا محمد ذكر ايله
قرانده اسمعيلي كم ابراهيم اوغليدر حضرت رسولك دده‌سيكه اول وعده لرنده
صادقدر هيچ بر وعده قلمزدي الا اكا وفا قلوردي مقاتل ايدر بر كشيه وعده قلدي
كه بر يرده طوره اول كشي كلنجه اول مكاننده اوچ كون تمام طوردي ودخي اول جرهم

قومنه حق تعالیدن رسولدی خبر ویردی ودخی قومنه بیوردیکه نماز قیلوك
وزکوة ویرك یعنی شول فریضه‌لردنکه بزم اوزریمزه فرض اولنمشدی که حنفیه
اسلامیه‌در انلره دخی فرض اولنمشدی اکا بیوردیکه برنده کتوروب ادا ایده‌لر واول
اسمعیل ربنك قاتنده مرضی قولدی انك طاعتنه قایم اولمشدی واذکر فی الکتاب
ادریس انه کان صدیقا نبیا ورفعناه مکانا علیا اولئك الذین انعم الله علیهم
من النبیین من ذریة ادم وممن حملنا مع نوح ومن ذریة ابراهیم واسرائیل وممن
هدینا واجتبینا اذا تتلی علیهم ایات الرحمن خروا سجدا وبکیا یعنی حق تعالی بیوردیکه
یا محمد ذکر ایله قرآندن خبر ویر ادریسی دخی اول بزم صادق قوللرمزدن ایدی
دخی پیغمبردی بز رفع ایدوب دنیاده یوجه مرتبه ویردك اندن کوککه کوتروب
جنته کوتردك وادریس نوحك دده‌سیدر ادی اخنوخ ادی کتابلری چوق
درس قیلدوغیجون ادریس ددیلرهم دخی اول خیاطدی اول طون دکن ودکلش
طون کین اولدی اندن اول دریلر کیرلردی واول قلمله خط یزن اولدی واول
سلاح کیوب کافرلرله قتال ایدن دخی اولدی واول علم حسابه نظر قیلن دخی
اولدی بس بو ذکر اولنانلر کلیسی انلردرکیم الله تعالی بولرك اوزرینه انعام قیلمشدر
اول پیغمبرلردنکه آدم ذریتیدر ادریس نوح کبی ودخی اول نوحله کمیده بیله
کتوردکمز کمسه‌لرك ذریتلرندنکه ابراهیمدر زیرا اول نوح اوغلی سام ذریتندندر
ودخی ابرهیم ذریتندنکه اسمعیل واسحق ویعقوبدر ودخی اسرائیل ذریتندنکه
موسی وهرون وزکریا ویحیی وعیسی در علیهم السلام وبو کلیسی اولردرکه بز طریق
سداده ارشاد قیلوب اورندلردك بیجق بولرك اوزرینه حق تعالیدن نازل اولنن
ایتلر اوقنسه انی اشتسلر یوزلرن یره اوروب کوزلری یاشی دوکرك سجده قیلور
لردی اکا تعظیم اثبات ایدوب کندو نفسلرینه تواضع عبودیت اظهار
ایدرلردی هر نسنه اوله منقاد اولب انی یرینه کتوررلردی فخلف من بعدهم
خلف اضاعوا الصلوة واتبعوا الشهوات فسوف یلقون غیا الا من تاب
وامن وعمل صالحا فاولئك یدخلون الجنة ولا یظلمون شیئا یعنی بو ذکر اولنان
پیغمبرلردنصکره یرلرینه یاوز قوم خلف اولدلر بو امتدنکه نمازی ترك ایدوب
ایچه قیلدیلر یاخود وقتنده قیلیوب تأخیر ایتدیلر وقتی ضایع قیلدیلر اکندو وقتنده اویلیه
واخشام وقتنده اکندوی قیلدیلر شهوتلرینه متابعت قیلوب انواع معاصیلره
مشغول اولدیلر خمر ایچوب زنا قیلدیلر دنیای اخرت اوزرینه اختیار ایدوب بری
بریله منازعه ومخاصمه قیلدیلر بازارلرده آسنده وسوقلرده بر برینك عرضنی قیلدیلر
تیز اولا که بولر غیایه دوشلر وانك عذابنه ملاقی اولالر ابن عباس ایتدی
غیا بر دره‌در جهنم ایچنده جهنم انك استیسندن الله استعاذه قیلور وانك

ایچنده

ایچنده بر قیو وار یهیه دیرلر انك عمقی غایت ارا قدر شول وقتکه جهنم اودی ساکن
اوله اول قیودن بر پاره یالك چقوب جهنمی کرو یاندرر وطامو اهلنك بدنندن
صزوب اقان قانلر وارکلر انك ایچنه اقوب ایتر بو دوکلیسی بر قلنمشدر زنایه
مصر اولنلره وبلان طانقلق ویرنلره ومظلوملره ظلم ایدنلره الا من تاب کی انلرکه
توبه قیلدیلر شرکدن وکفردن ونفاقدن وبونك کبی معصیتلردن اعتقادلرنی محکم
قیلوب عمل صالح ایشلدیلر بولردرکه جنته کیررلر هیچ برنسنده بولره ظلم وحیف اولنمز
جنات عدن التی وعد الرحمن عباده بالغیب انه کان وعده ماتیا لا یسمعون
فیها لغوا الا سلاما ولهم رزقهم فیها بکرة وعشیا تلك الجنة التی نورث من عبادنا
من کان تقیا یعنی اول جنتلردر اول کم دار اقامتدر اندنصکره دخی بر مکانه انتقال
یوقدر انی اول رحمن فضلی ورحمیله قوللرینه وعده قیلمشدر عالم غیبده که بولر انی
مشاهده قیلمامشلردر البته خلاف اولماز انك وعده‌سی قوللره کلیجیدرکه اولر اولیا
وصلحادر چونکه بولر اول جنته کیرسلر شانلری بودرکم بولر جنت ایچنده باطل
وفحش کلامر واولره اثم اولجق سوزلری اشتمزلر ملکلر بولره سلامت وفرح
اولجق کلامر اشیدرلر ودخی بر برینه سلام اولر وملکلر کلوب انلره سلام
قیلورلر والله تعالیدن اولره سلام ایرشور وبولره کیجه وکوندز رزقلری بولنوغله
ایرشرکه هیچ برساعت انلره طارلق واقع اولمز اما کیجه وکوندز دیو ذکر ایتدوکی
حقیقت دکل زیرا جنت ایچنده ظلمت اولمزکه اونوکله کیجه اوله دایم جنت
نور وضیا اوزرینه‌در بس مراد بودرکم اول کونك طرفینی مقداریجه اولره
انواع رزقلر ایرشه بس اول جنتلردرکه بز مؤمن قوللرمزه ویرورز وانلره
قوندورورز وکافرلرجون یرتدوغمز جنتلری دخی که مؤمن اولسلر اکا کیرسلر
دی انلری اول مؤمنلر انلردن میراث بیالرنجه متقی قوللردندر اولالر وما نتنزل
الا بامر ربك له ما بین ایدینا وما خلفنا وما بین ذلك وما کان ربك نسیا
رب السموات والارض وما بینهما فاعبده واصطبر لعبادته هل تعلم له سمیا
یعنی جبرائیل کلوب رسوله جواب ویروب دیدیکه بز انمزز الا سنك ربکك
امریله اینرز بزم ایلیومزده امر اخرتدن ثواب وعقاب نه اولسه واردمزده
امر دنیادن دخی نه اولسه وبو وقتدن تا قیامته دکین دخی نه اولسه جملسنك
علمی الله قاتنده‌در بزم هیچ برنسنه قدرتمز یوقدر الا انك حکمیله سنکی ربك
ترك ایدردکل ودخی سنی دشمن طوتردکلدر نتکم کافرلر املیه زعم ایتدیلر یرلرك وکوکلر
پروردکاری ویرله کوك اراسنك خالقی ومالکی اولدر اکا مطیع اولب عبادت
قیل وانك امر نهی اوزرینه صبر ایله فکر ایله کوزکیم اکا هیچ بکدش وانك ادنه بکزر
برکسنك ادی وارمی ایشوکی اکا تفویض ایت وبرنفس انسن اولمدی تاکه جمیع اینك

کفایت اولنه ویقول الانسان ااذا ما مت لسوف اخرج حیا اولا یذکر الانسان
انا خلقناه من قبل ولم یک شیئا فوربک لنحشرنهم والشیاطین ثم لنحضرنهم حول
جهنم جثیا یعنی ابی بن خلف بعثه انکار ایدوب دیرکه بن اولدکومدنصکره دری
اولب یردن کرو می چیقرم هیچ انی فکر ایدوب اکزمی اول ابی بن خلف که بن انی بوندن
اوکدن هیچ یوغکن وبر مذکور نسنه دکولکن یرادب وار قلدق عقلی بو قدر که بوندن
استدلال ایدم اولدکدنصکره کرو یرادلمانی دخی اندن بله حق تعالی کندو ذاتنه
قسم ایدوب بیوردیکه سنک ربک عزتی حقی یا محمد التبه بز بولری حشر ایدوب
معاد کوننده جمع ایدسرز شیطانلری دخی بله یعنی هر کافر له شیاطیندن برن
زنجیره بلدبزه کراندن طاموبیا تالر ثم لننزعن من کل شیعة ایهم اشد علی الرحمن
عتیا ثم لنحن اعلم بالذین هم اولی بها صلیا وان منکم الا واردها کان علی ربک حتما
مقضیا ثم ننجی الذین اتقوا ونذر الظالمین فیها جثیا یعنی بز بولری جهنمک چوره سنده
دزلری اوزرنه چوکروب حاضر قلیسرز اندنصکره التبه بولردن سچوب چقرسرز
شولریکه رحمن اوزره کی غایت کفرله وفجورله جرئت قلوب حددن تجاوز ایدر تا که
اول ناره کرمکده انلری مقدم طوتارز نتکم دنیاده کفرله طریقتده اولرلت
مقدملری ایدی عذابه کرمکده دخی مقدم اولالر ودخی بز یکرک بلورز که بولرلت
اوده کرمکده قنقسی اولادر ودخی والله سزدن هیچ برکسه یوقدر که اول جهنمه
وارد اولمیه واکا اوغرمیه که بو نسنه سنک ربکوک علمنده التبه حکم اولنوب
واجب اولمشدر واول کوکدر لیکن وروددنصکره کرو نجات ویروب
قورتروز شولریکه شرکدن وکفردن صاقندیلر مخالفت یولندن چقوب مسلمان
بولندکوردلر پس بو ایة دلالت قلور که ورود دن مراد دخولدر جملهسی اکا کره لر
حق تعالی متقیلری اندن قورترر نتکم بیوردی بز ترک ایدوب قویاورز نار ایچنده
اول ظالملریکه بعثه انکار قلدیلر شولکه دزلری اوزرنه چوکی اولوب غایت ازدحامندن
واذا تتلی علیهم ایاتنا بینات قال الذین کفروا للذین امنوا ای الفریقین خیر
مقاما واحسن ندیا وکم اهلکنا قبلهم من قرن هم احسن اثاثا ورءیا قل من کان
فی الضلالة فلیمدد له الرحمن مدا حتی اذا راوا ما یوعدون اما العذاب واما
الساعة فسیعلمون من هو شر مکانا واضعف جندا یعنی نجق بزم ایتلر ومسز
اولرلت اوزرنه اوقنسه که روشن ایتلردر ایدرلر اول کافرلرکه نضر بن حارث ندر
دخی قریشدن انلک اصحابیدر شولرکم ایمان کتوردیلردر رسولک اصحابنه که
فقرا درطونلری یاتلو معیشتلری اریه ایکی کوده لرنی کون اسسی متغیر قلمش
واول مشرکلر صاچلرن وصقاللرن طرنلر وباشلرنه یاغ دوزرلر وکورکلو طونلر
کیرلر دخی اول مؤمنلره دیرلرکه بو ایکی طائفه دن قنقسی یکرکدر منزل ومقام بونندن

یا مسکن مقام بونندن یا مجلس بونندن قنقسی کورکلو اوله دنیاده حالکز شول
اخرتده دخی همان اول اولاسز یعنی بزم له برابر اولسرز حق تعالی اولره جواب بو سیله
ویروب دیکه ای محمد قرنلری بولردن ایلرو هلاک ایلدک که اولر بولردن دخی کورکلو
ایدی متاع واموال بونندن دخی منظر بونندن وانواع نعمتده طویوب قانق بونندن که
اثرلری اوزرلرنه ظاهر دی نتکم فقرا اهلنوک احتیاجلری ظاهر اولور دخی
رسولنه خطاب ایدوب بیوردیکه ایت یا محمد هر کمسه که ضلالت ایچنده اوله
حق تعالی انی قور طغیان ایچنده کفرنده امهال ایدر قا اکا دکین که اول وعده اولنان
کونی کوزلریله کوره لر یا دنیاده قلیچ النده قتل اولنالر یا اسیر اولوب غارت
قلنالر یا خود قیامت کوننده اولا اوده عذابه کرفتار اولالر اول وقت بلالر کم مکان
بونندن کم شرلودر ویاردمجیلری اولماق بونندن کم ضعیفدر اولر مدر بو قسه
مؤمنلرمیدر ویزید الله الذین اهتدوا هدی والباقیات الصالحات خیر
عند ربک ثوابا وخیر مردا افرایت الذی کفر بایاتنا وقال لاوتین مالا وولدا
اطلع الغیب ام اتخذ عند الرحمن عهدا کلا سنکتب ما یقول ونمد له من العذاب
مدا ونرثه ما یقول ویاتینا فردا یعنی الله تعالی هدایت طلب ایدنلره هدایتلرن
زیاده قلور وایمانلرن ویقینلرن ارتورر وشول صالح عمللرکه ثوابی باقی قلور ذکرلر
وتسبیحلر ونمازلر واورجلر که سنک ربک قاتنده اول یکرکدر ثواب بونندن
وعاقبت جهته راجع اولماق بونندن ودخی بیوردیکه یا محمد کوردکمی سن اول کافر عاصیکه
بزم ایتمزه انکار ایدر یعنی رسولمزه کافر اولور ایدر که بکا انده ماللر واوغلانلر
ویریلیر اول لوح المحفوظه مطلع می اولدی یا علم غیبه اکا ظاهر می اولدی تا که اول
بلدی جنتده می اولسه یوفه یوق یا خود اول کلمه توحیدی دلنه کتوروب الله
انک ارا سنده عهد می حاصل اولدی که بونی سویلر حقا که بو انک اشلدیکی اما نیز
اولا که بو انک نه سویلدوکی یازرب صقلیاوز اخرتده انوکله مجازات ومکافات
قلاوز وعذاب اوزره عذاب زیاده قلوب مدت عذابی اکا تطویل ایدروز اول
دیدوکی اوغلنی وقرنی ومالنی کله هلاک ایدوب بزدن یکا راجع قلاوز وملکنی
ابطال ایدوب فنایه ویره وز قیامتده بزه شویلدیا لکز کلالر مالسز اوغلانسز
وقرنسز واتخذوا من دون الله الهة لیکونوا لهم عزا کلا سیکفرون بعبادتهم
ویکونون علیهم ضدا الم تر انا ارسلنا الشیاطین علی الکافرین تؤزهم ازا
فلا تعجل علیهم انما نعد لهم عدا یعنی قریش مشرکلری الله قویوب اندن غیری
صنملری اله طوتندلر اکا عبادت قلورلر تا که یاردن بوله انده شفیع اولوب
انلردن عذابی منع ایدلر اول ایله دکل که انلر زعم ایدرلر بلکه یاردن اول صنملر
انلرک عبادتنه انکار ایده لر وانلردن بیزار اولالر وانلرک اوزرنه دشمن اولالر

انلري يلا نليوب لعنت قلالركوردمزمسين يا محمد بزنجه مسلط قلدق شياطيني اول
كافرلرا اوزرنه كه اولري تحريك ايدوب طاعتدن معصيته يلترلر وايماندن شركه
وكفره دعوت قلورلر سن تعجيل قلوب يا محمد بولرك عقوبتي دلمه زيرا بز بونلرك
كونلرن وانلرن بلكه نفسلرن قرشو عد ايدوب صيارز تا اكا دكين كه عذاب مدتي
تمام اوله بز انلره وعد اولنان عذابلري يرنه كتوره وز يوم نحشر المتقين الى الرحمن
وفدا ونسوق المجرمين الى جهنم وردا لا يملكون الشفاعة الا من اتخذ عند الرحمن
عهدا وقالوا اتخذ الرحمن ولدا لقد جئتم شيئا ادا يعني ذكر ايله ويريا محمد
بولره شول كونيكه انلر جمع اولنيسر شول كسلركه دنياده الله دن قورقرلردي
طاعتلر رحماندن يكا جماعت اولوب بنيلر بلكه كلالرعلي رضي الله واسه متقيلر
حشر اولميلر قيامت كوننده الا دوه لر اوزرنه حشر اولالر كه حالكلري التوندن اوله
ودخي تازي انلرا اوزرنه كم ايرلري يا قوتدن اوله دلرلرسه سكرده لر دلرلرسه
اوجالر ودخي حق تعالى ايدر بزشول خركلدكيه مجرملري وكافرلري سوره وز جهنمدن
يكا يياق وصوسز شولكه صوسزلقدن بو نيلري كسله وهيچ برشفاعت ايجيلر
شفاعت قلمغه مالك اولميلر الا شول كمسه كي شفاعت قلالركه انلرك الله تعالى
قتنده عهدلري واركلمه توحيد ايتمكله يعني شفاعت مؤمنلر جون اولور مجرملر وكافر
لرحقنده اولمز زيرا يهود ونصاري ودخي اولركم زعم ايدرلر ديرلركم ملكلر تكرينك
قزلريدر انلر ديرلركه تكرينك اولادي وار حق تعالى عالي ومنزه در اندن كه اولر
وصف ايدرلر انلرك قولني رد ايدوب بيورديكه تحقيق سز عظيم منكر نسنه دلوكسزه
كتوردكز كه الله تعالى بوندن بريدر تكاد السموات يتفطرن منه وتنشق الارض
وتخر الجبال هدا ان دعوا للرحمن ولدا وما ينبغي للرحمن ان يتخذ ولدا ان كل
من في السموات والارض الا اتى الرحمن عبدا لقد احصيهم وعدهم عدا وكلهم
اتيه يوم القيمة فردا يعني يقين اولركه كوكلر پاره پاره اولاويرلر يارله وطاغلر
اوانه دوكله انلرك اول كلامندن كه حق تعالى يه اهل واولاد اطلاق ايدرلر وملكلر
دخي غضبه كلوب جهنم يا لكلوز انلرك اول قوللرن رديد ايدوبن بيورديكه لايق دكلدر
الله كندويه ولد طوتمق يا اني اول كله وصف اولملك دكلدر بو كل كوكلرده ويرلرده برادلن
الا جميع حق تعالى نك قوللريدركه انلرك حكمنده مطيع ومنقاددر بدرستي الله تعالى بونلرك
نفسلرن وكونلرن جميعني عذاب ايدوب صيدي كه هيچ برنسنه بله لرندن اولميه ان
الذين امنوا وعملوا الصالحات سيجعل لهم الرحمن ودا فانما يسرناه بلسانك
لتبشر به المتقين وتنذر به قوما لدا وكم اهلكنا قبلهم من قرن هل تحس منهم من
احد او تسمع لهم ركزا يعني اولركم ايمان كتوروب صالح عمللر اشلدلر تنيز اولا كه الله
تعالى اولرك كوكلنه محبت براغه الله سنونلر واسه تعالى اولري دخي خلقه سوده نترکم

هرم

هرم بن حيان ايدر هيچ برقول اولميه كه كوكليله الله دن يكادونه الا كركدركم حق
تعالى بو خلايقك كوكلني كا يكادونده كه انى دوست دوتب سوه لر دونب بو كرسور دكه
يا محمد بز بو قراني سكا اسان ايليو ويردك كه سنك دلكجه ايندردك تا كه انك ايجنده
كي وعده لرله مؤمن قوللره مزده بشارت قلاسنكه كندولري شركدن وكفردن سقلدلر
ودخي وعيدلرله قورقده سن اول قومكه دنيده اعراض ايدوب سنوكله مخاصمه قلور
حق قبول ايتيوب باطله ايلر وطورلرانيث يا محمد بولره كه ائ بخه بولردن ايلرو قرنلري
بزهلاك ايدوب فنايه ويردك هيچ بولردن شمدي برنكسه كوره بلورمسين
ياحاللردندن براوازه حب اشيده بلورمسنكيم نه اولدلر جميع ايلده هلاك اولدلركم
هيچ براثرلري قالمدي بولركه عماقبتلري شويكه اولسه كه هيچ اثرلري اكلمايسر

سورة طه مكية وهي مائة وثلثون وخمس ايات

بسم الله الرحمن الرحيم طه ما انزلنا عليك القران لتشقى الا تذكرة لمن
يخشى تنزيلا ممن خلق الارض والسموات العلى الرحمن على العرش استوى له ما
في السموات وما في الارض وما بينهما وما تحت الثرى وان تجهر بالقول فانه
يعلم السر واخفى الله لا اله الا هو له الاسماء الحسنى يعني بو طه الله تعالى ادلرندن
برادر ويا قسمدر وياخود سن يا بخه يار جل ديمك اولور وبعضلر ايدر اول
وقتكه رسول عم وحي كلدي مكه اول قدر ايا غي طوروب عبادته اجتهاد قلدي كه
مبارك قدملري كيجه ايرشدي دكن نماز قلمقدن شيشدي حق تعالى بو ايتي انزل ورب
اندن نو تكليف تخفيف قلدي بويورديكه يا محمد بز بو قراني اندن اوتروسنك اوزركه
ايندرمدك كه سن انوكله كندو نفسكه زحمت ويروب مشقته براغه سن الا اندن
اوتروا ايندردك كه وعظ ونصيحت اوله انلره كم الله دن قورقوجيلردر وبو قران
منزلدر اول الله تعالى دنكه يرلري وكوكلري يرتديكه يوجه دروانك ادلرندن
بريسي رحماندركه رحمان عرشه اوزره مستوليدر وحكمي انده متصرفدر اما كندو
اندن يوجه درنتكيم يرلردن كوكلردن يوجه دروا اول الله تعالى نك يرلرده وكوكلرده
نه وارسه وبونلرك اراسنده دخي نه وارسه كل خاص ملكيدر هيچ بركمسنك انده
اشتراكي يوقدر تا تحت الثرايه دكين واندن اوتر دخي نه وارسه كل انكدر ابن
عباس ايدر بو يحو يرلر بالق اركه سنده در وبالق دكز اوستنده در اما يا شيله
قيوري عرش الثرى بربرنه اولشوبدر اول دكز دخي بر يشل طاش اوزره طوردكه
كوك يشل كورندوكي انك رنكندندر واول دخي اكوزك بوينزي اوزره طودر
اكوز ثرا اوزرنده طوردكه اول نم طبراقدر اندن اشغه نه وارد وغني الله تعالى دن
غيري كمسه بلمز اول اكوز اغزن اجنده طورر تحت قيامت كوني اولسه حق تعالى
دكزلري بربرنه قويوب بردكز ايليه اول دكزي اول بالق قرسندا قده اول بالق ايجنده

اولدکر توریه بر قطره قالمیه ودخی حق تعالی کندو علمنی بیان ایدوب تهدید
وانذار قلمق ایچون بیوردیکه یا محمد سن کرك قولکی جهر ایت کرك اکمه تحقیق الله
تعالی کوکلکده دوشنی بلور و یارن نه دوشنه جکدر انی دخی بلور کیم اکا خفی نسنه یوقدر
ودخی کندو ذاتنی بر لیوب بیوردیکه الله تعالی اول الله دیرکه اندن غیری معبود حق
یوقدر الا اولدرکه انك کوزکلو آدلری واردر وهل اتیک حدیث موسی اذ رای
نارا فقال لاهله امکثوا انی آنست نارا لعلی اتیکم منها بقبس او اجد علی النار هدی
فلما اتیها نودی یا موسی انی انا ربك فاخلع نعلیك انك بالواد المقدس طوی
یعنی یا محمد تحقیق سکا موسانك خبری کلمدی میکه کلدی اثنده که بلادك شول وقتکه
موسی شعیبدن دستور دلدیکه مدینه دن دونب مصره واره اناسی و قرنداشی قتینه
اولنه صلة رحم ایده شعیب اکا دستور ویردی موسی اهلیله و مالیله مدینه دن
چقدی مصره توجه قلدی بر کیجه یولنی آزیتدی قتی قرانکو ایدی هم قار یغردی غایت
صوق ایدی نقدر که چقماق چقدی اود یقمق ایچون اود چقدی الندن چقماغی بر قدح
طوردیکه اود طلب ایلیه نظر قلدی کوردی ایراقدن یولك صول طرفنده طوردن
بکا ده اود کوردی اهلنه ایتدی سز بونده اکلنك طورك بن اود کوردم وارایین
اولکه اول اوددن سزه بر پاره شعله کتورم یاخود اول اود قتنده بر کمسه یولم بزی
یوله دلالت قله موسی چونکه اول اوده قاتنه یقین کلدی کوردی بر تازه بر قلو
اغاج بتیا نا اشغا سندن یوقروسنه دکن اق نور اود طوتشمش غایت روشنلکدن
اود شعله سنه بکزمز که هیچ اغاجك رنکین تغییر اتمز واول اغاجك یاپراقلری
و تازه لکی اودك نوردن تغییر اتمز چونکه موسی انی کوردی اود صاندی قورقدی
او تجوغزلر دیوشردیکه واره اندن اود اله چونکه اندن یکا یوردیکه اود اکا
اود اندن ایراق اولوردی پس موسی اراغزقمشته اود اکا یقین اولوردی
موسی متحیر اولوب قالدی حال ندر بلمزدی فلا غنه ملکلرك تسبیحی آوازی ایشدردی
حق تعالی دن موسی اوزرینه سکینه و وقار القا اولندیکه سکون ایدوب حیا
برله طوردی ندا اولندیکه یا موسی بن سنك ربکم وهب ایدر چونکه انجیدن
موسایه ندا ایرشدی ایدر صاندیکم اول ندا انك دورت طرفندن بلا فیلر کلوری
موسی ندا قلی کیمدر وکی بلمدین تیز جلت جواب ویروب ایتدی بن آوازکی ایشیدرم
لیکن مکانکی کورمزمکه قنده سن ونه یردن ندا قلورسن حق تعالی دن کرو ندا
ایرشدیکم بن سنك فوقکده یم وسنوکلیم واوکی اردوکی قبلمه یم سنك جانك
کورکه یقین اولدوغندن بن سکا دخی یقینم موسی بلدیکه بو صفت الله تعالی
صفتیدر و بو ندا اندندر کانی کوتردی شکی زائل اولدی ندا کلدیکه یا موسی نعلینکی
چیقر پس موسی نعلین چقروب اول وادی مقدسدن اشروندی زیرا حق تعالی

اکا دیدیکه یا موسی سن تحقیق وادی مقدسده سنکه اول طوی دراول دره نك
ادیدرکه ذکرمی قیو وضعنه دیکرك اولا وانا اخترتك فاستمع لما یوحی انی
انا الله لا اله الا انا فاعبدنی واقم الصلوة لذکری ان الساعة اتیة اکاد اخفیها
لتجزی کل نفس بما تسعی فلا یصدنك عنها من لا یؤمن بها واتبع هویه فتردی یعنی
بیوردیکه بن کزیدم قلدم سنی رسالتم ایچون قولاق طوت اشت شول نسنه که
سکا وحی اولنور تحقیق بل بن اول الله یم که بندن غیری معبود حق یوقدر الا بنم
عبادتمی بکا قل بندن غیریه قلمه ودخی نمازه اقامت ایدوب شروع ایله کم بنی
ذکر ایدرسن بنمله مناجات قلوب غیری اونودسن ودخی بلکلکه حقیقتا قیامت
کلیسردر که بن انی کزلمیشم کمسه بلدرممیشم ملکه یقین اولدیکه بن انی کندو بندن
دخی کزلیم دکللکه ایرقلرم بلدرم زیرا انی کزلمکدن قورقمق وحذر قلدرمق
وارکه چون واقع اوله وقتی معلوم دکل کرکدر کدکنی دایم انك یراغنده اوله اندن
حذر قله هیچ بر وقت اندن غافل اولمیه پس اول قیامت کلمکی انکچوندرکه
هر نفس عملی مقابلنده جزاسنه اکر خیر و کر شر پس یا موسی سنی اول قیامته
ایمان کتورمکدن منع ایلمسون شول کمسه لرکم انلرك اول قیامته ایمانلری یوقدر
کندو هوالری مرادنه اویلشلردر وکرسن دخی انلر جلین هوای نفسه اویوب
انکار ایدرسك هلاك اولورسن وما تلك بیمینك یا موسی قال هی عصای
اتوکؤ علیها واهش بها علی غنمی ولی فیها مارب اخری قال القها یا موسی فالقیها
فاذا هی حیة تسعی قال خذها ولا تخف سنعیدها سیرتها الاولی یعنی حق تعالی
صوردیکه یا موسی بو صاغ الوکده کی نه نسنه در بو صورمقدن حکمت بویدیکم
انی مطلع قلدیدی اول عصا اوزرینه کم انی یلانه دوندریسه واکا بلدریدیکم
اول اولومعجزه استدرنا اکوزن کافرلر ایچنده اولیجق قورقیا مدی پس موسی جواب
ویردیکه بو الومده کی عصادر واول عصانك باشنی اکی بداغدی چوکان کبی
اکلنمدی الته یا ننده دشلری واردی ادی نبعه ایدی موسی ایتدی اکا
طینورم یجنکه یورلم وجنکه بریردن سکریرم اکا اعتماد ایدرم دخی انوکله انجد
قیونلر ومه یپراق سلکی ویرورم یرلر ودخی قیونلروحی انوکله سوررم ودخی
بنم عصامله چوق حاجتم یرنه کلور پس حق تعالی اکا ایتدی یا موسی الکده
عصای برق موسی ایلدی صاندیکه یا الکمه برق ددی کوتروب عصای الندن اند
نظر قلدی کوردیکه اول عصا بر غایت اولو حرو یلان اولدی قرنی اوزرینه
سعی ایدوب تیز تیز یوردی اول اکی بداغی اکی چکرسی اولدی اول چوکانی
بوینی ایله یالیسی اولدی واکی کوزلری اود کبی یتردی اولو قیالره اوغردی
بر لقمه کبی یوتردی ازسیله اولو اغجارلری دبندن کوبا ضردی دشلرندن

قتى اوازى ايشيدلوردي چون موسي اول عصاي بو هيبتله اوزره كوردي دونب
قاچدي فجركن حق تعالى اي كوب اوتاندي طوردي ندا اولندي كه ياموسي دون
كرو ويروكه كل پس قتي قورقوله دوندي حق تعالى بيوردي كه طوت اني ياموسي
صاغ الوكله قورقمه كم بزاني اولكي سيرتنه دوندرورز پس الني اجوب اليله
يوردي اول بلا ني چكه سندن دوتدي همان ينه باغي عصا ايلدي الي اول ايكي
بداني همشه طوتدوغي يرده واضمم يدك الى جناحك تخرج بيضاء من غير سوء
اية اخرى لنريك من اياتنا الكبرى اذهب الى فرعون انه طغى قال رب اشرح لي
صدري ويسر لي امري واحلل عقدة من لساني يفقهوا قولي يعني كروندا اولندي كه
ياموسي الوكي قولتوغك التنه قويا كه الوك جقا سنوك اق نورلو اولوبن كه
انده بر علت وعيب اوليه تا كه سكا براولو علامت نبوت دخي كوستره وز ابن
عباس ايدر موسي اليني قولتوغندن اخراج وقولتوغي التنه قوردي الي اق نورلو اولدي
شول اي وكونش نوري كبي كه قرانكو كيجه منور قلور بو دخي براولو معجزه اتدي
انك رسالتني تصديق لك ايچون چونكه موسي بو علامتلري معاينه قلدي رسالتي
يقين اولدي حق تعالى اكا امر ايدوب بيوردي كه ياموسي يوري فرعونه وار
انى بزم قابوموزه دعوت قل كلمه توحيده كه تحقيق اول عصيانده وشركسلكده
حددن تجاوز قلدي موسي اني ايشيدوب ايتدي يا رب بنم صدرمي كيكلك ويركل
ابن عباس ايدر موسانك مرادي بوندن بو ايدي كم بنم صدرمي قوي قلكه شهنده
سندن غيريدن قورقميم زيرا موسي فرعونك شوكتندن ولشكري چوقلغندن
قتي قورقب كوكلي طارلندي كندويا لكوز ديكه اكا مقاومت قلمية تبليغ رسالت
قلمقدن قاصر اوله بوندن اوتروكوكلي كيك لكن دلدي تا كه بالله تعالى دستور نسنه
هيچ كمسه ضرر دكورميه بوني كندويه سندن ايدوب فرعونك شوكتندن
ولشكري چوقلغندن قورقميه رسالتي كوركلو ادا ايده ودخي دعا قلوب ايتدي
بكا بو يردوغك امري بنم اوزرومه اسان قلي ويركه فرعونه رسالتكي ايرشدرم
ودخي دلومك بندني حل ايله كم ايشيدنلر سوزمي فهم ايدوب اكليلر واجعل لي
وزيرا من اهلي هرون اخي اشدد به ازري واشركه في امري كي نسبحك كثيرا
ونذكرك كثيرا انك كنت بنا بصيرا يعني ايتدي دخي يا رب بكا بنم اهلمدن
قردشم هروني معين قلي ويركه بو اشده بكا معاون اوله كما اول بندن فصيح در
انوكله بنم ارقمي قوي قلي ويروبو تبليغ رسالتده اني بنوملته شريك قل تا كه سكا
چوق چوق نمازلر قلوب ووردوكلت تحمل مقابلسنده سكا چوق حمد ثنا قلورز
سن بزم امر مزده عالم سين هر احوالمزي كورر سين قال قد اوتيت سؤلك
ياموسي ولقد مننا عليك مرة اخرى اذ اوحينا الى امك ما يوحى ان اقذفيه

في

في التابوت فاقذفيه في اليم فليلقه اليم بالساحل يأخذه عدو لي وعدو له والقيت
عليك محبة مني ولتصنع على عيني اذ تمشي اختك فتقول هل ادلكم على من يكفله
فرجعناك الى امك كي تقر عينها ولا تحزن وقتلت نفسا فنجيناك من الغم وفتناك
فتونا يعني حق تعالى ندا قلوب بيوردي كه تحقيق جميع دلككلرك سكا ويرلدي ياموسي
بزم عطامز وانعامز سكا ايرشمشدر شول وقتكه سن دنيايه كلدك اناك قورقدي كه
سكا فرعوندن ضرر ايرشه بزم انك كوكلنه الهام ايدوب ديدك كه قورقمه
اني بر صندوقه قوي وصندوقي نيله برق تا كه نيل اني سوره ايلته كناره چقره
اني كوروب اول بزم دشمنمز وانك دشمني الا اونى تربيت قلا پس موسانك
اناسي اتالمشى يوغلد اني صندوقه قويب يارقلرني واغزني قيرله بركتدي
وتنيله برقدي اول نيلدن براولو ارماغ ديكه ايرلوب فرعونك سراي يانندن كچردي
صندوق اول طرفه كتدي فرعون عورتي اسيه ايله اول صوكنارنده اوتورلردي
كوردلر صو يوزندن بر صندوق كلور فرعون خذمتكارلرنه بيوردي صندوقي
چقروب قاتنه ايلتدلر بو يردي صندوق قپاغن اچدلر كوردلر ايچنده بر
اوغلان كه حسني خوب اچق يوزلو فرعون اني كوردوكندن محبتي دوشدي
شنكم حق تعالى خبر ويردي فرعونك كوكلنده سنك اوزروكه محبت برقدق سني
اكا سودردك تا كه سن بزم نظرمزده تربيت اولناسن وقز قرنداشك مريم
يوريب اول وقتده سندن خبر الموق استردي كه حالك نه اوليه كوردي
كه كمسه طلب ايدرلركه سني امزره هر عورتي كه كتوردلر انك كوكسني سكا
قبول اندرمدك اندن اوتروكه سني كرو اناكه رجوع اندره وز پس قز قرنداشك
اني كوروب انلره ايتدي بن سزي دلالت قلايمي بر دايه يه كه اول اني كوكسنه قوجب
كوركلو تربيت برله امزره ايدلر بلي دلالت ايله ما بز دخي اني خوش طوتاوز
واردي مريم اناسني الدي كلدي بو كوروسني اناك ديزنه رجوع اندردك تا كه
انك كوزلري سني كورمكله سونيوب خوش اوله وغصه لراندن دفع اوله
ودخي سن اول قبطيي اولدردك بز سكا قتل غصه سندن قورتروب نجات
ويردك وصوچكي عفو ايدوب يارلغدق وسني انواع سنالرله ابتلا قلوب
كوردك وكلا نسندن سني خالص قلوب پاك ايلدك سني درلو محنتلردن قورتروب
شعيب قاتنه مدينيه كوندردك اون ييل انك قيونن كودب صفوراي
سكا جفت اندردك اندنصكره سكز ييل دخي انده طوروب اهل واولاد حاصل
اولدي اندنصكره بز تقدير ايدوب وعلم قلدوغمز تمام اولجق سكا رسالت
تفويض ايدروز يعني قرق ييل تمام اولجق كلدك بز سني اختيار قلوب كندومز
ايچون رسالت ويردك تا كه بزم ارادتمز ومحبتمز اوزره متصرف اولاسن وحجتلرومز

فولادوم زارا سنن اقامت ایدن سن بن سنی بنم طرفمدن حجت قلدمکه سنوکلدی انلره
خطاب قلورم فلبثت سنین فی اهل مدین ثم جئت علی قدر یا موسی واصطنعتک
لنفسی اذهب انت واخوک بایاتی ولا تنیا فی ذکری اذهبا الی فرعون انه طغی
فقولا له قولا لینا لعله یتذکر او یخشی یعنی حق تعالی امر ایلدیکه یا موسی وارسن
وقرداشک هرون بنم حجتم و دلیللرمله که سکا بلدردم زنهار سست وضعیف
اولمک بنم وحیم ایرشدرمکده وارب اکا ایری وقتی سویلیت بلکه اکا الیکوزر
دخی عتاق سویلیت مدار ایله دیدنک اولا که اولسزک نصیحتکزله اوکتلنه
یا خود ایجنه قورقو دوشب بزدن یکا بوند. قالا ربنا اننا نخاف ان یفرط
علینا او ان یطغی قال لا تخافا اننی معکما اسمع واری فاتیاه فقولا انا
رسولا ربک فارسل معنا بنی اسرائیل ولا تعذبهم قد جئناک بایة من ربک
والسلام علی من اتبع الهدی انا قد اوحی الینا ان العذاب علی من کذب
وتولی یعنی موسا ایله هرون ایتدیلر ای بزم ربمز بدرستی بز قورقرزکه اول
فرعون بزم اوزرمزه قتلله یاشرا یرشدرمکله افراط ایدوب حددن تجاوز ایدن
حق تعالی بیوردیکه قورقمک بن سزوکلاین دعاکزی اشیدوب اجابت ایدن ربن
اول ایجنه قصد ایدرسه بن کوروب انی سزدن منع ایدن ربن هیچ قیورملک کم بن
سزدن غافل دکولن یعنی موسی وهرون علیهما فرعونه کلوب ایدیلر بز سنک تکریکه
سکا الجیوز بزی سکا کوندردیکه سنی وقومکی انک قوللوغنه دعوت قلاوز
تا سز انک برلکنه اقرار ایدوب وبزم انانه سز ودخی بنی اسرائیلکه حبس ایدوب
قینه زحمتلو اشلر اشلدرسین انلری قیوویروب بزه اولشدوره سین وه
انلردن اول عذابی کوترمه سین تحقیق بز سکا حق تعالیدن انک برلکنه دلالت
ایدر ایتله کلدک فرعون ایتدی اول ایت نه ایتدر موسی الی جیبنه صوقب
کرو چقردی شویلهکه کنشکبی شعله ویردی واتیدی سلامتلق اول
کمسه اوزرنه درکه هدایت یولنه کروب حقه متابعت قلدی تحقیق بزه وحی
اولندی اول اللهدنکه بدرستی عذاب اولنلرالا شولره اولرکم انلر اسم تعالیدن
اعراض ایدوب حقی یلان ایدلر قال فمن ربکما یا موسی قال ربنا الذی اعطی کل
شیء خلقه ثم هدی قال فما بال القرون الاولی قال علمها عند ربی فی کتاب
لا یضل ربی ولا ینسی الذی جعل لکم الارض مهدا وسلک لکم فیها سبلا
وانزل من السماء ماء فاخرجنا به ازواجا من نبات شتی یعنی فرعون ایتدی
سزی بکا کوندرن ربکز کیمدر موسی ایتدی ربمز اولدرکه هر مخلوقه نه صورت
وارزه صلاح اولرسه اول صورت اوزره یرادت کرو انک صلاحی نه ایسه
ایدوکن اکا بلدرب دلالت قلدی تمیسی ایچمی وجفتیله جمع اولب اندن نسل

واولاد

واولادا اولجاغی نه سبیله اولر بلدردی آل ویردی طوتاغچون قلاق ویردی
اشتمکیچون کوز ویردی کورمکیچون وادم اوغلانه نه دشیلرن بتردی وجفتلندردی
هر مصلحتلرن بلدردی انلری که سبب معیشت نته اولا فرعون کرو صوردیکه
بزدن ایلروکجن امتلرک حالی نه اولدی شول نسیله که شمدی بزی اکا دعوت
قلورسین بدرستی اولر دخی کلی قیامته انکار ایدوب بتلره طپرلردی موسی
ایتدی انلرک عملری بنم ربم قاتنده سقلنوب دفترا اولنمشدر انوکله مجازات
اولونورلر موسی بونک علمنی اسم تعالیه رد ایدوب اول بلوردیدوکی ایچوندیکه
هنوز اکا تورت انمشدیکه اکا علمها حاصل اولیدی بلدوکندن اوتروایله
ددی توریت اکا فرعون هلاک اولدقدن صکره ایندرلدی ودخی ایتدی بنم
ربم انلرک عملرندن هیچ برن ترک ایتمز بلکه مؤمنلرک انتقامنی کافرلردن
الی ویرد عملرایله جزا قلور ودخی بنم ربم اولدرکم یر یوزنی سزه دوشک
دوشدی وانک ایچنده سزه یوللر قلدیکه هر نه مکانه دلرسکوز وارب انده
ساکن اولاسز ودخی سزه کوکدن صولر اندردیکه انوکله دانهلر واوتلر وایکنلر
وبنلر بتوره سزه غذا اولنه چونکه موسی کلامی تمام اولدی حق تعالی بیوردیکه
بزاول ابعوزری ایچون ایندردک کربردن انواع اوتلر بتوره وزکه صورتلری
وخاصیتلری دهبربرینه بکزمیه کلوا وارعوا انعامکم ان فی ذلک لایات لاولی
النهی منها خلقناکم وفیها نعیدکم ومنها نخرجکم تارة اخری ولقد اریناه ایاتنا
کلها فکذب وابی یعنی حق تعالی بیوردرکه بز انواع درلو اوتلری یراتب درلو
رنکلر اوزرنه امر ایتدوک که اندن سز بیلک وقیونکزی وصغرکزی ودوهکزی
دخی صالیورک اوتلسونلر بدرستی بو ذکر اولنان نسنهلرده نشانلر وعلامتلر
وار حق تعالینک وارلغنه وبرلکنه عقلی اولب حرامدن اجتناب ایدنلره ومعاصیدن
بغلنلره ودخی بلوک کم بز سزی اول یردن یرادب وار قلدق بوندن صکره اولدزن
کورسزی اول یره ایچنه دفن ایدیسرز بدرستی تحقیق بز فرعونه کلی موسا ایله
ویردوکمز معجزلری انلری کوستردک اول کلیسنی یلان طوتوب ایلدزعم ایتدیکه سحردر وبنم
وحدانیتمزه اقرار ایتمکدن امتناع قلدی ایمانه کلمدی قال اجئتنا لتخرجنا من
ارضنا بسحرک یا موسی فلناتینک بسحر مثله فاجعل بیننا وبینک موعدا
لا نخلفه نحن ولا انت مکانا سوی قال موعدکم یوم الزینة وان یحشر الناس
ضحی یعنی فرعون موسی یه ایتدی یا موسی سن کلدکمی کم بزی بو مصر یرندن چقره
سحر کله سن بزه غالب اولب بو ملکی کندوکه دوندره سین البته کرک کم بزدخی
سکا سنک کتوردوکک کبی سحرلر کتوره وز لیکن سنکله بزم ارامزده بر وقت
معین قلک اول وعدهدن نه سن بچاوز ایدن سن نه بز ایدن وز وعدهمز دخی

برمكانه اولاكيم دوزيراوله هم مسافه اراسي اراق اولميه اكي طرفدن دخي
كلن قومه تا فتح برابر اوله موسى ايتدي سزه كلمه بزم ارامزده وعده كيدكوز
كونه اولسون كه كليكوز انده زينت طوتب جمع اولورسز تاكه ضحي وقتنده خلايق
جمع اولالركه كونك روشنلغي وقتدر رغبه ارادن كوترلور فتولى فرعون
فجمع كيده ثم اتى قال لهم موسى ويلكم لا تفتروا على الله كذبا فيسحتكم بعذاب
وقد خاب من افترى يعني فرعون دونب واردي مكرلرني وسحرلرني جمع ايدوب
اول وعدلري كوننده كلدي موسى انده حاضر اولدي اول جمع اولوب كلن ساحرلر
بعضلري ايتدلر بو شخص ايكي جادو ايدي وبعضلر ايتدلر درت يوز دي وبعضلر
ايتدلر اون ايكي بيكدي هر برينك ايبلري وعصالري واردي كه سحرلر يلان
كوسترلردي موسى اولره ايتدي وائي هلا كلك سزه اي ساحرلر اسنقع
اوزرنه افترا ايدوب يلان دوزمك كه سزه عذاب اندروب اصلكوزله
هلاك ايليه هيچ صوكوكزده برخلف قالميه بو درستي نومند اولب دلكنه
ايرشمدي شول كمسه كه الله تعاليه افترا اقلوب يلان دوزدي فتنازعوا امرهم
بينهم واسروا النجوى قالوا ان هذان لساحران يريدان ان يخرجاكم من
ارضكم بسحرهما ويذهبا بطريقتكم المثلى فاجمعوا كيدكم ثم ائتوا صفا وقد
افلح اليوم من استعلى يعني سحره فرعون برو برينك اراسنده مشورت قلوب
مناظره ايدوب سزلشدلر وايتدلر اكر موسى بزم اوزرومزه غالب
كلمك اولورسه كوكدركه بزاكا متابعت قلاوز اول جادولرك بعضلري
بري برلرسيله سوليشوب ايتدلر بلكي موسى ايله هرون اكسيده ساحرلردر لركه
سحرله سزي يوردلروكزدن چقروب ملكلروكزه مالك اولالر وسزي قومكزك
اشرافلرندن ودينكزدنكه طرز دينكزدر ايروب كندولره دوندره لر پس سزدخي
جميع كندولركزي جمع ايدوب كلمك تصديده اولك كليكز اتفاقله جمع اولك
كم صكره ارا كزده اختلاف واقع اولميه صف طوتك كه هيبتله كورنه سز
بدرستي افلاح اول اولركه غالب اولوب قوت بوله قالوا يا موسى اما ان تلقي
واما ان نكون اول من القى قال بل القوا فاذا حبالهم وعصيهم يخيل اليه
من سحرهم انها تسعى فاوجس في نفسه خيفة موسى قلنا لا تخف انك
انت الاعلى والق ما في يمينك تلقف ما صنعوا انما صنعوا كيد ساحر
ولا يفلح الساحر حيث اتى يعني اول ساحرلر ايتدلر يا موسى عصاكي اول سن
براغورسين يوقسه اول عصالرومزي بزمي براغلم موسى ايتدي بلكه
اول عصالروكزي سز براقكوز كرك پس اول ساحرلر كا ايبلرين وعصالرين
برقدرلر اما براجقي وقتن خلقك كوزلرين طوتدلر اندن برقدرلر پس انلرك

سحرلري

سحرلري موسايه ايله خيال اولنديكه حركت كلوب سعي ايدرلر موسى ده اول قوم
ايلدظني ايدلركه يريوزي طلويلان اولدي هر طرفدن برميل قدر يير يلان
طولدي حركتله سعي ايدرلردي موسى اني كوروب ايچنده برز قورقو حاصل اولدي
زيرا طبع بشريتدر انك كبي نسنه كوريجك برز نفرت اغتنيجه اولمز مقاتل
ايدر موسانك قورقدوغي اول قوم اوزره ايديكه بونسنلري كوروب ايش انلرك
اوزرنه ملتبس اولا حقدن باطلي فرق ايتمليدي موسايه متابعت قلميلر پس
حق تعالى بيوردي كه بز موسايه ايتدك قورقمه يا موسى حقيقت نصرت وظفرسنك
ايله غالب سنسين برق اول عصاكي كه صاغ الكده در تاكه انلرك افعالي هب
يوده بدرستي شول نسنه كه اولرانى اشلدلر كلي ساحرلر مكريدر ساحرلر خود
فلاح بولمز هرنه يره كلورلرسه فالقى السحرة سجدا قالوا امنا برب هرون
وموسى قال امنتم له قبل ان اذن لكم انه لكبيركم الذي علمكم السحر فلاقطعن
ايديكم وارجلكم من خلاف ولاصلبنكم في جذوع النخل ولتعلمن اينا اشد عذابا
وابقى يعني چون موسى عصاسن برقدي براولو ازدها اولدي اول ساحرلرك
هم سحرلرين يوتدي هيچ اثرن قومدي ساحرلر چون اول حالي كوردلر بلدلركه موسانك
امري حق كندولرك باطل في الحال كلي اخلاص ايله سجده واروب ايتدلر بز ايمان
كتوروب تصديق ايتدك موسى ايله هرون تكريسنه فرعون اني كوروب ايتدي
سز موسايه ايمانمي كتوردكز بن سزه دستور ويرمدن تحقيق اول موسى سزك
رئيسكز ومعلمكزدر كه سزه سحري اوكرتدي عزم حتميدر بن دخي البته سزلرك
اللروكزي واياقلروكزي خلافدن كسم وخرما بدقلرنه اصم كوره سزكه اول
ايمانه كلدكوكز چون سزه بنم عذابم مي قتي اولسه يوقسه ايمان ترك ايتدكوكز چون
موسى عذابي مي قتي قدر چون فرعون بو سوزي سويلدي اول ردي جواب ويردلركه
قالوا لن نؤثرك على ما جاءنا من البينات والذي فطرنا فاقض ما انت قاض
انما تقضي هذه الحيوة الدنيا انا امنا بربنا ليغفر لنا خطايانا وما اكرهتنا عليه
من السحر والله خير وابقى يعني ساحرلر ايتدلر يا فرعون بزسني اختيار قلمزدكولز
شول دلائللر اوزره كه بزه ظاهر اولديكه موسانك الي نور اولدي وعصاسي
اژدها اولدي تاكه كلي بزم سحرلرومزي يوتدي اكر موسانك ايشي دخي سحر
اوليدي بزم ايبلرومز وعصالرومز قنجه واريدي بعضلر ايتدلر چون انلر
سجده يه واردلر حق تعالى حجابي كوتروب طامويي واو جماغي انلره كوستردي
كندو منازلريني كوزلريله مشاهده قلدلر اندن او ترو بو سوزي سويلدلر ودخي
ايتدلريا فرعون بز سني اختيار قلمزز اول الله اوزرينه كه بزي يرتدي وارسن نه دلر
ايشله كه سنك حكمك ايجدوكي بو دنياده در تيز زمانده حكمك بوزليسر فنا

اولمیسن سن بر تحقیق اول ربمزه ایمان کتوردك تا کیم بزم خطالرمزی یارلغیه
ابرق سن بزم اوزریموزه اکراه ایدوب بو سحری اشلدیسردکلسین اسد تعالی
سندن ثواب ویرمکه قادردر وانی عقابی باقیرقدر سنك عقاب ایلکدن زیرا
سنك عقابك منتهیدر انك عقابنك نهایتی یوقدر انه من یأت ربه مجرما فان
له جهنم لا یموت فیها ولا یحیی ومن یأته مؤمنا قد عمل الصالحات فاولئك لهم
الدرجات العلی جنات عدن تجری من تحتها الانهار خالدین فیها وذلك
جزاء من تزکی یعنی هر کیمکه دنیادن آخرته شرکله کته بدرستی انك ماوسی
جهنمده عذاب ایچنده نه اولورکه اول عذابدن قورتلا راحت اوله نه بر
حیات حاصل اولورکه اکا منفعت اوله اما شولکه آخرته کته بوطالرده کی
مؤمن اولوب عمل صالح دخی اشلمش اوله مرتبه عالیه انلرکدر جنات عدن ایچنده که
انك کوشکلرنیك والجلرنیك التندن ارمقلر آقر انك اهلی انده مخلددرکه زوالی
وفناسی یوقدر بولرکی عوضدر شول کمسنه که کناهدن وشرکدن کندولری پاك
قلدر رسول حضرتی دیمشدرکه اوجماقده عالی مرتبه اولنلری اشغام شیلولر
الملکر کورسترکیم شمدی یر اهلی کوکده یلدز کوررلر ولقد اوحینا الی موسی ان اسر
بعبادی فاضرب لهم طریقا فی البحر یبسا لا تخاف درکا ولا تخشی فاتبعهم فرعون
بجنوده فغشیهم من الیم ما غشیهم واضل فرعون [illegible] وما هدی یعنی حق
تعالی ایدر بز وحی ایدوب بویردق موسایه که قوللرومزی الکیجه سیر ایله
مصر بلادندن بیله وار عصاکله اور انلره قورو یول اچلسون که کچلر قورقمه که
فرعون سنك اردکدن ایرشب ضرر ایرکوره واندن دخی قورقمه که الککده
دکزسنی غرق ایلیه موسی حق تعالی دستوریله قومنی الوب کیجه جون سیر ایلدی
موسی کندوکی انشدوب فرعون لشکرنه بیوردیکه موسانك اردندن ایرشلر
فرعون دخی سیر ایدوب قومیله اردندن ایرشدی موسی عصا ایله برکز دکزه اوردی
اون ایکی یول اچلدی صوطاغ کبی اولب طوردی ارالقلری قورو یول اولدی
موسی قومیله سلامت کچدیلر اردنجه فرعون قومیله ایرشدی کوردیلرکم صو یارلمش
یول اولمشی اول دخی اوغردیکه اول یوللردن کچدی تمام قومی کلدیکه صویه
کردلر هیچ برکسه طشره قلمادی حق تعالی بیوردیکه اول طورن صو انلرك اوزرنه
یقلوب انلری قیلدی غرق ایدوب هلاك ایلدی موسی قومیله نجات بولب
قورتلدی چونکه اولر هدایت اوزره ایدی اما فرعون قومنی ضلالته برقدی
طریق هدی الله ارشاد قلمدی اصلیله هلاك اولدی یا بنی اسرائیل قد انجیناکم من
عدوکم وواعدناکم جانب الطور الایمن ونزلنا علیکم المن والسلوی کلوا من
طیبات ما رزقناکم ولا تطغوا فیه فیحل علیکم غضبی ومن یحلل علیه غضبی فقد هوی

وانی

وانی لغفار لمن تاب وامن وعمل صالحا ثم اهتدی یعنی حق تعالی نعمتلرنی عد ایدوب
بیوردیکه یا بنی اسرائیل تحقیق بز سزی دشمنکوزدن نجات ویروب قورتردق
وطورك صاغ طرفنده سزه وعده لر قلدق ودخی تیه ایچنده سزك اوزرکوزه
کزنکبین وبلدرچین ینداردق وسزه بیوردقکم اول پاك حلاللردن ویردوکمز
رزقدن ییك واول نعمتی معصیته خرج ایتمك وانی ذخیره قلوب ییدوب
قوردوشرمك که نعمته کافر اولاسز انوکله بنم غضبم سزه واجب اوله هرکیمه کم
غضبم واجب اوله بدرستی اول هلاك اولب جهنمه اوجدی ودخی تحقیق غفارن
یارلغرن شول کمسنه که شرك ترك ایدوب ایمانه کله بنم برلکوم تصدیق ایده
فرض قلدوغم طاعتلری کورکلو ادا قلا واسلام اوزرنه دائم اوله اولنجیه دکین
وعمل اصلاحه کلنجك علمه مشغول اولب اوکرنه اهل سنت جماعت طریقی اوزره
طغنو طوره وما اعجلك عن قومك یا موسی قال هم اولاء علی اثری وعجلت الیك
رب لترضی قال فانا قد فتنا قومك من بعدك واضلهم السامری فرجع موسی الی
قومه غضبان اسفا قال یا قوم الم یعدکم ربکم وعدا حسنا افطال علیکم العهد
ام اردتم ان یحل علیکم غضب من ربکم فاخلفتم موعدی یعنی حق تعالی موسایه
خطاب ایدوب بیوردیکه یا موسی سنی نه نسنه تعجیل اتدردیکه قومکی قویب
ایلرو کلدك موسی جواب ویروب ایتدی یا رب اولر دخی کلورلر بنم ایزمجه یقیندر
اوش کلورلر بن تعجیل ایدوب ایلرو کلدوکم اندن اوتروایدیکم بکا سندن زیاده
رضا حاصل اوله حق تعالی بیوردیکه یا موسی بز سنك خلفکده قردشکله قویب
کندوکلت قومکه الت یوز بیك کشیدی مبتلا قلدق اون ایکی بیك کشیدن
ارتوغی هب بوزاغویه طپدلر سندن صکره سامری اولری ازدردی دعوت
ایدوب بوزاغویه طپدردی موسی ع م انی اشدوب دوندی غصه ایله غضبله
قومنه کلدی ایتدی یا قوم سزه اول دکزکورکلو وکرچك وعده قلمدیمیکه توریت
اندوره سزانی اوقیوب واشدوب عمل ایده سز بن اول وعده اوزرنه کتدمکیکه
سزه کتاب کتورم بن قتوکزدن ایرلالی مدت چوغلدیمی واوزادیمیکه بو فتنه یه کرفتار
اولدکز یوقسه انی می دلدکوزکه بن اتنی اشلیاسزکه اول سبب اوله انوکله حق
تعالی نك غضبنه مستحق اولاسز نه اولدیکه سزکم بنم وعدمه مخالفت قلدوکز
قالوا ما اخلفنا موعدك بملکنا ولکنا حملنا اوزارا من زینة القوم فقذفناها
وکذلك القی السامری فاخرج لهم عجلا جسدا له خوار فقالوا هذا الهکم واله
موسی فنسی افلا یرون الا یرجع الیهم قولا ولا یملك لهم ضرا ولا نفعا یعنی اول
قوم موسایه جواب ویروب ایتدیلر بز سنك وعده کی اختیارمزله وقدرتمزله خلاف
اتمدك بلکه بزدن یکا تکلیف اولنوب فرعون قومنك زینتلرن بزه کتوردیلر قضیه بویدیکم

بني اسرائيل قومي كيدرلر او ليجق عورتلري يوردبلر فرعون قومي عورتلرينك زينتلرن
عاريته الدلردي كونه كيده رز ديو جون اولر غرق اولدلر اول زينت غنيمت قالدي
اول وقت مال غنيمت اولر حلال دكلدي كه بيالردي سامري انلري اتيدي وارك
برجقور قازك اول مال غنيمتي اكا براغوك موسى كلنجه اول كلدكده نجه امر ايدرسه
ايله ايرهوز بسن اول قوم اتيدلر يا موسى بز اول مالي جقوب ايدوب اكا برقدق
سامري دخي كندوده اولن زينتي بله برقدي ابن عباس ايدر هرون امر ايلدي
اودبقدلر اول مالي كالاوده برقدلر سامري دخي بله برقدي اندنصكره انك جبرائيل
اتي اياغي التندن براوج طپرق المشدي عمامه سندن كزلودي جقردي اول مالك
اوزرنه دوكدي انك ايجندن اول قومه بربوزغو جقردي كه اواز ويروب بوزلردي
پس سامري بني اسرائيله اتيدي يا قوم اشبو سزك الهكز و معبودكزدر و موسانك
معبودي دخي بودر كم بونه قودي كندي يولي ازدوب خطا اتدي واردي اسيني
كندي حق تعالى خبر ويروب اتيدي كورمزمي اول قومكم اول بوزغو انلره جواب ويرمز
ياخود انلره اصح وزيان دكورمك الرندن كلمز بر جماددر اول نجه معبود اولسر
ولقد قال لهم هرون من قبل يا قوم انما فتنتم به وان ربكم الرحمن فاتبعوني و
اطيعوا امري قالوا لن نبرح عليه عاكفين حتى يرجع الينا موسى يعني موسى دونب
كلمزدن اول هرون اتيدي يا قوم تحقيق سز مبتلا اولب فتنه يه دوشدوكز بوزغو بكه
اول اله دكلدر ربدرسي سزك دكز اول الله دركه رحماندر اني قوك بكا و بنم ديمه
متابعت قلوك كيم حق عبادت الهكدر و بكا مطيع اولك اول بوزغويه عبادتي
ترك ايلك كه باطلدر اول قوم اتيدلر بز البته اكا عبادت اتكدن زائل اولمزز
انك عبادتنه قايم اولورز تا اكا دكين كه موسى دونب بزه كلجه اول هرونه
مطيع اولمدلر هرون دخي اولردن عزلت ايدوب اول اون اكي بيك ادم ارالسنه
وارديكه بوزغويه طپمدلر جون موسى دونب كلدي اول قومدن اوينامق ورقص
اوروب شادليق اتمك اوازه سن اشتدي اول بوزغونك چوره يانندە طوروب پس
موسى اول يلسندن كه بتمش كشيه اتيدي اشبوا وازلر اول فتنه اوازيدركه
بوقومه واقع اولدي قال يا هرون ما منعك اذ رأيتهم ضلوا الا تتبعن افعصيت
امري قال يا ابن ام لا تأخذ بلحيتي ولا برأسي اني خشيت ان تقول فرقت بين بني
اسرائيل ولم ترقب قولي يعني موسى كلوب قرشي هرونك صاغ اليله صاچندن
و صول اليله صقالندن طوتب اتيدي يا هرون جون كوردك كه بوقوم ازدلر
نيچون بنم ارديمجه كلوب بولرك ضلالتلرن بكا خبر ويرمدك يا نيچون بولر كله مقاتله
اتمدك بلوردك كه اكر بن بونده اولسم كورسم كه بولرك كتوردكلرا التدب
بولر كله مقاتله ايدردم سن انلري اكر قوب كتتك اول كندوكك اولن زجر

اولوردي اولا كه اول فعللرندن دونه لردي يوقسه سن بنم امريمه مخالفت
مي قلدك هرون اتيدي اي انام اوغلي بنم صاچم صقالم طوتمه كه بدرستي
بن انلرك فعلنه انكار اتمكه قورقدم كه بني اسرائيل اكي بولك اولب مقاتله
ايدرلر بري برني هلاك ايدوب ❀ فساده واره لر و بولردن ايرلوب سنك اردنجه
وارمغه دخي قورقدم كه بولر بولك بولك اولالر مقاتله ايدوب بر برن هلاك
ايدرلر سن ايدرسنكه نيچون بنم وصيتم طوتب اولري صقليوب طوردمدك
موسى جون بو كلامي قرنداشندن اشتدي قرنداشني قويب سامري به عتابه باشلدي
قال فما خطبك يا سامري قال بصرت بما لم يبصروا به فقبضت قبضة من اثر
الرسول فنبذتها وكذلك سولت لي نفسي قال فاذهب فان لك في الحيوة ان
تقول لا مساس وان لك موعدا لن تخلفه وانظر الى الهك الذي ظلت عليه
عاكفا لنحرقنه ثم لننسفنه في اليم نسفا يعني موسى دونب سامري به عتاب ايدوب
اتيدي اي سامري مرادك و مقصودك بو ايشدن نيدي كه بوني بويله اشلدك سامري
اتيدي بن جبرائيلي كوردم بولر كورمدلر و بن بلدم بولر بلمدلر اول وقتكه جبرائيل
يونندن سنوب فرعون قومنك اوكنجه دليل اولدي بيله كروب غرق اولدلر اول
وقت جبرائيلك اتي اياغي التندن بر قبضه طپرق الدم اني اول بوزغونك اوزرنه
برقدم اواز ويروب مولدي بنم نفسم اني بكا خوش كوستردي كه اشلدم اندن بو سنه
ظاهر اولدي پس موسى اكا اتيدي وار امدي نتمدين كرونقدر كه سن دري
اوله سين ايرق سن بركيمسه قرشيه سن وكيمسه سكا قرشيه دخي نسلك قرشيه
موسى بني اسرائيله امر ايلدي كه هيچ بركسه اكا قرشيه و يقين وارميه پس اندنصكره
سامري برتيه يه دوشب وحشيلر و سباعه قتشوب بهايم اولدي و دخي موسى
اكا اتيدي اي سامري سنك وعده اولنمش وقتك واردركه انك ايجندن عذاب
اولنرسن التبرسن اندن غايب اولوردكلسن قيامت كوننده اكا اوغرايسرسن
شويلكه ملكه هيچ نقصان اولميه و دخي نظر قل اول سنيه كه سن اني زعم ايدرسين
معبود ديو دايم اكا عبادت ايدرسين حق تعالى عزتي حقي بز اني التسه اوده كوندروب
دكزه صاورساوز كرك كه اثري قالميه انما الهكم الله الذي لا اله الا هو وسع كل شيء
علما كذلك نقص عليك من انباء ما قد سبق وقد اتيناك من لدنا ذكرا من اعرض عنه
فانه يحمل يوم القيمة وزرا خالدين فيه وساء لهم يوم القيمة حملا يعني موسى
اتيدي اي قوم تحقيق سزك الهكز و معبودكز اول الله دركه اندن ارتق معبود
يوقدر الا اولدركه انك علمي دوكاتندن غالبدر هيچ بر معلوماتدن اكا خفي نسنه
يوقدر بوكز حق تعالى دونب كرو رسولنه بيوردي كه يا محمد بن سنك اوزروكه حكايت
قلوب سندن ايلرو كچنلرك قضيه لرن اشبو مجملي خبرويرورز بو نكلده كه بزم قتمزدن

بزسکا قرآن اندردك تاکه قومك بو کلاملری اشیدوب عبرت آلالر انلر طابع
عناد ایدوب حقه منکر اولمیلر کم هلاك اولالر هر کیمسه کم قرآنی اشیدکده نصیحت
انك حکمندن اعراض ایده اکا ایمان کتورمیوب انوکله عملا ایتکی ترك ایده بدرستی
قیامت کوننده اول کله ارقاسنده اغر کناه یوکیله کله انوکله اول اودعذابنه
بو حالده که انك ایچنده مخلد اوله وای نه یاوز یوکدر اول یوك کیم بولر کوتررلر کیم
اول قرآنه انکار یوکیدر سببدر عذاب جهنمده دائم قالمغه یوم ینفخ فی الصور
ونحشر المجرمین یومئذ زرقا یتخافتون بینهم ان لبثتم الا عشرا نحن اعلم بما یقولون
اذ یقول امثلهم طریقة ان لبثتم الا یوما یعنی بولر شرك وکفر یوکیله جهنم عذابنه
شول کونده مبتلا اولورلر که اول کونده صور چالنه ودخی بز اول مشرکلری
طرفدن قالدروب جمع ایدروز اول حالده که کوزلری چقر اولوب یوزلری قره اوله
صوسز اولالر بربرینك اراسنده سرله سویلشوب دیلر که بزم دنیاده اکلندکمز
دکلدر الا اون کیجه بعضلر ایتدیلر سنلره اکلندوکمز بعضلر ایتدیلر اکی صورك
اراسنده که مدتی قرق ییلدر زیرا اول قرق ییل ایچنده اولرده عذاب کوترلور
اول عذابدن امین اولدقلری بولنمغایت قصه کلوب قیامت قورقولرن کوربجك
بو کلامی سویلشرلر حق تعالی ایدر بز بلورز که بولر سرله بربرینه سویلشرلر اولوك
ایچنده که عقللولری وکی سوز بیلجیلری دیرلرکم اکلندکمز اکی صور اراسنده
الا بر کون ایچون زیرا اولر قیامتده اول کونك شدتلرن وخطرلرن کوربجك
اول دنیاده یا اکی صور اراسنده کوردکلری راحت کوزلرنه از کورنه بو کلامی انده قیلالر
ویسئلونك عن الجبال فقل ینسفها ربی نسفا فیذرها قاعا صفصفا لا تری
فیها عوجا ولا امتا یومئذ یتبعون الداعی لا عوج له وخشعت الاصوات للرحمن
فلا تسمع الا همسا یومئذ لا تنفع الشفاعة الا من اذن له الرحمن ورضی له قولا
یعنی ثقیف قبیله سندن برکشی کلوب رسول حضرتنه سوردیکه قیامت کوننده
بو طاغلر نیجه اولسر حق تعالی بو ایتی اندروب بیوردیکه یا محمد سندن صورارلرسه که
بو طاغلر نیجه اولسر سن ایتکم بنم ربم طاغلری اصلیله یرندن قوبرسه که هباء
منثور قیلسه اول طاغلرك یرلرن شویله دیدز طابنجوی برقویسه که هیچ انده نبات
اولمیه وهیچ انده بر چقور یا بر یوجه یر کورلمیه واول کونده جمیع خلق یوخ حق تعالی
حضرتنه دعوت قلدنك صوتنه متابعت قلوب ارض محشره جمع اولالر یعنی اسرافیل
صوری اغزنه قویب جمله اندن برآواز چقوب ایده که ای چروش سنکوکلر
وای پاره لنمش دریلر وای طاغلمش الرحضرت رحمانه کلوك واکا عرض اولنوك
اول آوازی ایشدوب جمیع خلق باشلرن طرفدن قالدروب اسرافیل حضرتنه عرض کاهه
جمع اولالر شویله که برکیمسه انك دعوتنه اکر یلك ایدوب دخی برینه میل ایتمیه نه صاغنه

کیده بله نه صولنه بلکه کلمه متابعت قلالر ایرشوب بر سرعتله جمیع قورقوده اولوب
آوازلری ساکن اوله وکندولر ذلیل وحقیر اولالر رحمانك محشرده بیکا بیوردکلرنك
صوتی اشیدله ابن عباس ایدر طوپوقلرنك حرکتی اشیدله دللرنك کلامی
اشیدلمیه ودخی حق تعالی بیوردیکه هیچ برکمسنك برکیمسیه شفاعتی اصلا فائده
ویرمیه الا شول کمسیه که حق تعالیدن دستور اوله اکا شفاعت اولنه حق تعالی دخی
انك قولندن راضی اولا که دلندن کلمه توحید کلمشی اوله مؤمنلردن اوله بو ایت
دلالت قلور کم مؤمنلردن غیریه هرکز شفاعت اولنمز یعلم ما بین ایدیهم وما خلفهم
ولا یحیطون به علما وعنت الوجوه للحی القیوم وقد خاب من حمل ظلما ومن یعمل من
الصالحات وهو مؤمن فلا یخاف ظلما ولا هضما یعنی الله تعالی عالمدر بلور اول
دعوته متابعت قلوب قمو جمله حضرتنه کلنلرك کندولردن ایلرو نه عمل کوندردك
لرن بلور وصوکلرنده دنیاده نه خلف قویوب کتدکلرن دخی بلور اما اول خلایق
اوکلرنده نه اشلدکلرن قودرلرنی تمام احاطه ایدوب بلمزلر واول قیامت کوننده
نیجه یوزلر کندولری ذلتله براغوب اکا سجده ایلیلر که حی قیومدر تحقیق زیانکار
اولدی شول کمسه که الله شرك کتوردی اولرکم عمل صالح اشلدیلر بو حالده کم مؤمن
اولدیلر حق سبحانه وتعالینك وحدانیتنه صدق واعتقاد له ایناندیلر قورقمسونلر
اولر اندنکم کناهلری اوزره زیاده اولنه یا حسناتلرندن نقص اولنه یا برکمسنك
کناهی یوکی انك اوزرنه اورله یاخود اشلدوکی عمل ایچون عتاب وعذاب اولنه
حق تعالی ذره قدر هیچ برکمسیه ظلم وحیف ایلمز بلکه کناهنه کوره جزا قلور عدلیله
یاخود عفو ایدوب باغشلر فضلیله اما حسناتلرنك برنه اون ثواب ویرر
وکذلك انزلناه قرانا عربیا وصرفنا فیه من الوعید لعلهم یتقون او یحدث
لهم ذکرا فتعالی الله الملك الحق ولا تعجل بالقران من قبل ان یقضی الیك وحیه وقل
رب زدنی علما یعنی حق تعالی بیوردیکم نتکم اشبو سورده بیان ایلدك انجلین بو
قرآنی سکا عرب دلی اوزره اندردك دندرو دندرو وانك ایچنده وعیدلری ذکر
ایلدك تا اولا که انلر اشیدوب عبرت آلالر وکندولردن ایلروکی امتلرك عقابلرن
فکر ایدوب انوکله اوکتلنلر یعنی الله تعالی یوجه واولودر اندنکه ملحدلر ومشرکلر
انك وصفنده سویلرلر ودخی بیوردیکه یا محمد قچنکه جبرائیل کلوب سکا قرآن اندروب
وحی ایتسه سن انك قرائتنه تعجیل ایتمه تا جبرائیل وحیدن فارغ اولمایجه
وانی اصحابکه ضروری مکلد یا انلرك اوزرنه املا قلوب یازدرمغله بلکه ایت
یا رب بنم علمی بو قرآنده وانك معانیسنده زیاده قیل ویر بوندن اوترونجی رسول
دم بو ایتی اوقسه ایدردیکه الهی بنم ایمانمی ویقینمی زیاده قیل ویر ولقد عهدنا
الی ادم من قبل فنسی ولم نجد له عزما واذ قلنا للملائکة اسجدوا لادم فسجدوا

الا ابليس ابى فقلنا يا ادم ان هذا عدو لك ولزوجك فلا يخرجنكما من الجنة فتشقى
ان لك الا تجوع فيها ولا تعرى وانك لا تظمؤ فيها ولا تضحى يعني حق تعالى بيورركه
تحقيق بز ادمه دخي عهد ايلدك واكا بعير وب وصيت قلدقكه اول اغاجدن
يميه سنك قومكدن اوكدنكه بنم عهدم صدلر ايا نه كلمكي ترك اتدلر نتكم بولر عهدي
صدي ادم دخي عهدي سقلدي امري اونتدي زيرا اول وقت اونتماغله اشلنن
نسنه ايچون دخي عقاب اولنوردي هنوز اول مرفوع دكلدي بزانى اول نهي اولنان
نسنه صبر ايدجي بولمدق واول امر اولنان نسنه صقليجي بولمدق اول اهل اوزره
انك نفسني دوكت كورمدك كه اول اكا حد ايدن دشمني ابليسه مطيع اولديكه
اكا سجده قلمقدن امتناع اتدي چونكه بز ادمي براذب ملكلره بيوردقكه ادمه
سجده قلوك جميع سجده قلدلر الا ابليس ابا اتدي پس بز ادمه ديدك يا ادم تحقيق
اشبو ابليس سكا وسنك جفتك حوايه دشمندر صقين كه سزي اوجماقدن چقرمسون
تاكه سنك معيشتك بو وسعتدن زائل اولب مشقته وزحمته واقع اولاسين
معيشتك كديبنله وعرق جبينله اوله اكمك ويجك واوكمك ويغروب بشورمك
زحمتنه اوغرياسين شمدي سكا بو جنت ايچنده حاصل اولمشدركه هيچ اجقماسين
ويا النجاق اولمياسين وصوسزلق واقع اولميه ودخي كونش استسي بوقدر سكا ايرشب
سني اينجتمه زيرا جنت اهلي دايم كولكه لر ايچنده وراحتلقده اوله لا فوسوس اليه الشيطان
قال يا ادم هل ادلك على شجرة الخلد وملك لا يبلى فاكلا منها فبدت لهما سوآتهما
وطفقا يخصفان عليهما من ورق الجنة وعصى ادم ربه فغوى ثم اجتباه ربه فتاب
عليه وهدى پس شيطان ادمه وسوسه قلوب ايتدي يا ادم دلالت قلميايمي
سني بر اغاجه اوزرينه كه اكر سن انك يمشندن يه سين جنتده مخلد اولب هركز
چقمياسين ودخي بو ملكده باقي اولاسين هركز سكا فنا وهلاك اولمق عارض اولميه
پس ادمله حوى اول كلامه رغبت قلوب اول اغاجدن يدلر همانكه اول لقمه بغزلرندن
اينجرو كتدي اكنلرندن حله وباشلرندن تاج كوترلدي عريان قلوب عورتلري اچلدي
بوكز يا شلدلر اولا اكسي اوجماق اغاجلرينك يبراغندن دلرلو ديكه الوب كندولرن ستر
ايدنلر اول اغاجلر يوقر وقا لقوب انلره يبراق ويرمزلردي پس ادم ربنه مخالفت
قلوب عاصي اولدي خطا قلوب اشلمياجك اشي اشلدي حق سبحانه وتعالى نهي اندوكي
نسنه يي يوب انكله جنتده مخلد اولمق دلدي اول مراده ايرشميوب نوميد قالدي
عيشي فاده واراب عزتدن ذلته وراحتدن زحمته اوغردي اندنصكره حق تعالى
كرو اختيار ايدوب اوزرندوكده واني عفو ايدوب توبه دن يكا هدايت ويردي
قال اهبطا منها جميعا بعضكم لبعض عدو فاما ياتينكم مني هدى فمن اتبع هداي
فلا يضل ولا يشقى ومن اعرض عن ذكري فان له معيشة ضنكا ونحشره يوم القيمة اعمى

قال

قال رب لم حشرتني اعمى وقد كنت بصيرا يعني حق تعالى ادمله حوايه بيوردكه
ايكيكز دخي اوجماقدن ينه اينك بو حالده كه بعضكز بعضكزه دشمن اوله تاكه
بنم قتمدن سزه هدايت ايرشه طريق حقده ثابت اولسز هر كمسه كه بنم انديردكم قراني
اوقيه وانك ايچنده كيه متابعت قلسه الله تعالى اكا ضلالتدن هدايت ويره
قيامت كوننده اني يا اوزخندن صقليه بوندن اوترو ابن عباس ايتديكه حق تعالى
قراني تابع اولنلري دنياده ضال وكمراه اولمقدن صقلر ودخي حق تعالى بيوردكه
هر كمسه كه بنم انديردكم قرانله عمل قلمقدن اعراض اتسه اكا انمايوب ايمان كتورب
متابعت قلمسه بدرستي اكا قتي طار دريلك حاصل اولور شول وقتكه قبره كرور
شويلده صقوب قصركم ايكولري بر برينه كچرنا قيامت دكين شول حال اوزرنه عذاب
اولنور ويارن قيامت كوننده اوداي ايچنده لقمه سي زقوم وضريع وغسلين اولا ودخي
اني يارين قيامت كوننده بز كوزسز قوبروز اول وقت ديه كه بني يارب نيچون كوز
قوبردك كه دنياده كوزلو ايدم قال كذلك اتتك اياتنا فنسيتها وكذلك اليوم
تنسى وكذلك نجزي من اسرف ولم يؤمن بايات ربه ولعذاب الاخرة اشد وابقى افلم
يهد لهم كم اهلكنا قبلهم من القرون يمشون في مساكنهم ان في ذلك لايات لاولي
النهى يعني حق سبحانه وتعالى بيورديكه ايلدردكه درسين اما چون بزم ايتمز
سكا كلدي سن اني ترك ايدوب اكا متابعت قلمقدن اعراض ايلدك بوكون اود
ايچنده سني دوكلي خيردن ترك ايتمك دخي ايچلين درود ودخي نتكم قراندن اعراض
ايدنه عذاب وعقوبت قلورز ايچلين شرك ايدوب ايمانه كلمسه ورسولك انيلرن
تصديق اتمينه دخي جزا قلورز بدرستي اخرت عذابي دايمدر وقتي رقدر شول
عذابدن كه بز انلره دنياده يا قبرده قلورز اول انتدردكمز قران بولره بيان قلوب
بلدرمديمي كه بولردن اول نيجه قرنلري هلاك ايلدك بولردن شمدي سفر ايدوب
انلرك منزللرن ومكانلرن يوررلر وكوررلركه نيجه خراب ويبان اولمشدر
تحقيق اشبو انلرك احوالني مشاهده قلمقده عقلي اولنلره اولونان انلر واركه
انوكله عبرت الوب اكونلنه وحقه عبادت قلمغي ترك اتميه ولولا كلمة سبقت من
ربك لكان لزاما واجل مسمى فاصبر على ما يقولون وسبح بحمد ربك قبل طلوع
الشمس وقبل غروبها ومن اناء الليل فسبح واطراف النهار لعلك ترضى يعني حق
تعالى بيورديكه اكر اول حكم سابق دكلمش سه كه ربك علمنده وارادتنده سبقت
اتمشدر بولر وكچوه عذاب تاخير اولنمقده واول قيامت كوني انلرك عذابلرنه
اجل اولدوغي دكلمش سه اول عذاب بولره دخي لازم اوليدي نتكم كچن قرنلرده
اول كافرلره لازم اولدي پس يا محمد كركدركه سن اول كافرلرك ايذالرينه وسويلدكلري
كلامه بر قاچ كون صبر ايده سن تا اكادكين كه اجل تمام اوله عذابلري وقتي يتشه

سن انلری بنم امریله سن اسد تعالی رضا بیجون نماز قیل و اکا حمد ثنا قیل کون طوغمزدن
اول که اول ارته نمازیدر دخی کون طولنمزدن اول که اکندی نمازیدر و دخی کیجه
ساعتلرندن که اخشم نمازی و یتسو نمازیدر و دخی کونک اطرافنده کیم اوله نمازیدر و اوله
وقتنه اطراف دیو اندن اوترو ذکر ایلدیکه زوال وقتنده کونک نصف طرفی
غروبه مایلدر و نصف طرفی شرقدن یکادر اکر بو فریضه لری بو ذکر اولنان
اوقات ایچنده ادا قلاجق اولورسک سکا اولدکلو ثوابلر ویرله کیم سن اندن
راضی اولاسن و دخی سکا یارن اولقدر شفاعت ویرله که راضی اولاسن و لا تمدن
عینیك الی ما متعنا به ازواجا منهم زهرة الحیوة الدنیا لنفتنهم فیه و رزق ربك
خیر و ابقی و امر اهلك بالصلوة و اصطبر علیها لا نسالك رزقا نحن نرزقك
والعاقبة للتقوی یعنی یا محمد کوزلرکی مد ایدوب نظر قلمه شول نسنه لره کیم بن
بونلری کافرلره ویردك انواع جنسدن انوکله تمتع ایدرلر اول دنیا زینتیدر بقاسی
یوقدر بونلری انلره اوزکوره ویردك کیم انوکله انلری فتنه یه براغه وز قرشو بز انلرك
نعمتلرن زیاده ایدکمز جهه انلرك بنم کفرلری و طغیانلری ارتر طغیانلری اردنجه
بنم ارا قلقلری و عذابلرینك قتلقلری ارتر سنك ربك سکا جنتده ویردوکی
رزق خیرلودر قدرو باقیدر اندنکم اوله دنیاده ویرلدی هر کیشه ایلدکی اتسه که
اسد تعالینک نعمتی هان شول بیاجکنده و کیاجکنده در انك اسد بلکمه علمی ازدر و
معرفتی یوقدر پس حق تعالی بویردیکه یا محمد بویر اهلوکه نماز قلسونلر و اول نماز اوزره
صبر ایلك که نماز منکرو یاوز اشلردن نهی ایدوب یغیر بز سکا تکلیف ایدوب
بویرمدقکه بزم خلقمزدن برکسنه یه رزق ویره سین سکا و جمیع خلقه رزق
ویرن رزاق بزز بلکه سکا تکلیف قلدوغمز عملدر سن انی برینه کتور که عاقبت
کرکلو اولب اسد تعالی قاتنده محمود اولنلق اهل تقوی ایچوندر و قالوا لولا یاتینا
بایة من ربه اولم تاتهم بینة ما فی الصحف الاولی و لو انا اهلکناهم بعذاب من قبله
لقالوا ربنا لولا ارسلت الینا رسولا فنتبع ایاتك من قبل ان نذل و نخزی
قل کل متربص فتربصوا فستعلمون من اصحاب الصراط السوی و من اهتدی
یعنی بو کافرلر ایتدیلر نیچون بو محمد بزه ربندن برایت کتورمز که دلردلمز بزی کندو
متابعت قلدره حالبو درکم رسول حضرتی انلره نیچه ایتلر کتوردی که انلر اکا
التفات قلموب انکار قلدیلر حق سبحانه و تعالی بیوردیکه بولره دلیل و برهان
کلمدی و بولره بیان اولنمدی انجیل و تورات ایچنده دخی بولردن غیری کتابلرده که
اولکی امتلرك خبرلری بیان اولنندی اندر دخی اقتراح برله ایتلر استدلر
جونکه اول ایتلر اولنه کلدی کروا کا دخی ایمان کتورمدلر کورمزلرمیکم بز انسلره
بخشی عذابلرن تعجیل ایدوب هلاك ایلدك بولر دخی ایمانه کلمیلرد کل اکر اول

دیکلری

دیکلری ایتلر بولره ایچك اولورسه بو للرك حاللری دخی هان انلرك حاللری
کبی اولور اکر بز بولری هلاك اتسوز عذابله رسول کوندرمدن و قران اندرمدن
امیه لردیکه ای بزم ربمز نیچون بزه بر رسول کوندرمدك که بزی دعوت قلایدی
یا بزه نیچون بر کتاب اندرمدك که بز سنك ایتلروکه متابعت قلیدق اندن
اوکدن بزی عذابله خور و رسوای قلدك ایت یا محمد سز کلیکوز و قایع زمانه
منتظردرکه خلاص بولدك امدی منتظر اولب طورك تیز اولا که بلدسز نجه که
حق تعالی امری ایرشه قیامت قوپه طغرو یول اهلی کیمدر و ضلالت اهلی کیمدر اول
وقت معلوم اوله و محقق بلاسز که نجات اهلی سز مسز یوقسه بزمیوز اسد اعلم

سورة الانبیاء وهی مائة واثنتا عشر ایة بسم الله الرحمن الرحیم

اقترب للناس حسابهم وهم فی غفلة معرضون ما یاتیهم من ذکر من ربهم محدث
الا استمعوه وهم یلعبون لاهیة قلوبهم واسروا النجوی الذین ظلموا هل هذا
الا بشر مثلکم افتاتون السحر وانتم تبصرون بو ایت بعثه انکار ایدنلر حقنده
نازل اولشدرکه حق تعالی بیوردی بو خلقك محاسبه لری وقتی یقین اولدیکه
اول قیامت کونیدر حال بودرکه بولر هنوز غفلت ایچنده انك براغندن
اعراض ایدوب فارغ اولمشلردر هیچ بولره اولمولالرندن یکی یکی بری بری
اردنجه وعظ نصایح کلیدقراندن الا بولر انی اشیدرلر اویونه طوبجی اولوبکه
هرکز اکا اعتبار ایدوب انوکله متعظ اولمزلر بلکه کوکللری اندن غافل و اسد
ذکرندن اعراض اتمشلر بو کلیسالر اول ظالملر بر بریله سرله سویلشوب دیرلرکه
بو محمد دکلدر الا سز جلیین برادم اوغلی نیچون بزه رسول فرشته دن کلمیه دی و
بشردن کلدی سز حقیقت اشیونی بلی طوررکن که سحردر کلوب کوره بوردکن
بو سحری قبول می ایدرسز قال ربی یعلم القول فی السماء والارض وهو السمیع
العلیم بل قالوا اضغاث احلام بل افتراه بل هو شاعر فلیاتنا بایة کما ارسل
الاولون ما امنت قبلهم من قریة اهلکناها افهم یومنون یعنی حق تعالی بیوردیکه
ایت یا محمد قریش کافرلرینه که نیم ربم بلور هر نه سوز که سویلنه کرک کوکلرده اولسون
کرک یرلرده هیچ برنسنه انك اوزرینه خفی دکلدر که سمیع در بندکلرسه اشیدر
علیمدر بنده لرك اشلرن بلور بلکه مشرکلردن بعضیسی دیرلر قران شول قرجشوق
دوشلردر کبیدرکه اصلی یوق و بعضلر ایتدیلر محمد شاعردر اول کتورب خبر ویردوکی
شعردر اکر محمدکور یکسه بزه برایت حجت کتورسون نتکیم اندن اوکدن کوندرلن
رسوللر کتوردیلر حق سبحانه و تعالی اولره جواب بیوردیکه هیچ برکوی و بر شهر
اهلی ایمان کتورمدیلر بولردن اوکدن کلن ایتلرکم اولره کلدی بز اول قومی تکذیب
لرندن اوترو هلاك ایلدك نجه اول ایتلر بولره کلسه بولر اکا ایمانی کتوردرلر بلکه

بولردخی انلرجلین انکار ایدرلر اول دیدکلری ایت دخی کلاجک اولورسه
وما ارسلنا قبلك الا رجالا نوحی الیهم فاسئلوا اهل الذکر ان کنتم لا تعلمون
وما جعلناهم جسدا لا یاکلون الطعام وما کانوا خالدین ثم صدقناهم الوعد
فانجیناهم ومن نشاء واهلکنا المسرفین یعنی چونکه کافرلر استدیلر بو محمد دخی
بزجلین ادم اوغلیدر حق تعالی اولرك جوابنده بیورر دیکه یا محمد هیچ بزسندن
ایلرو بر رسول کوندرمدك الا اولردخی بشردن ایدیلر دیکه بز انلره فرشته
یله وحی ایندردك ایت اول منکرلره که صورك انجیل و توریت اهلنوك
عالملرینه که انکار ایتوب سزه خبر ویرهلر که اول کلن رسوللر دخی کلی بشردندی
هیچ بری ملیکدن دکلدی اولر حقیقت بونی بلورلر اکر سز بلمزسکوز و اکر انلر
دخی محمدك بنوتنه انکار ایدرلر لکن رسولك بشردن کلدوکنه انکارلری یوقدر
ودخی حق تعالی بیورر دیکه بز اول رسوللری بر تندن الاجسد یرتدق هیچ برجسد
یوقدرکم اول طعام ییمیه یاخود دنیاده مخلد اولوب فنا اولمیه بو دخی رد انلك
یونندن جواب در کافرلرك قولنه کم دیرلردی بو رسوله کم طعام یر سوقا قلرده
یورر بوندن صکره حق تعالی بیورر دیکه پس بز اول رسوللره وعده ویرمشدك دشمنلرك هلاك
ایدوب وعده مزه وفا قلدوغمزی و وعده کرجکلدك دشمنلرنی هلاك ایلدك اول مشرکلری که
یلان دیدیلر و نفسلرینه اسراف ایتدیلر لقد انزلنا الیکم کتابا فیه ذکرکم افلا تعقلون
وکم قصمنا من قریة کانت ظالمة وانشانا بعدها قوما اخرین فلما احسوا
باسنا اذا هم منها یرکضون لا ترکضوا وارجعوا الی ما اترفتم فیه ومساکنکم
لعلکم تسئلون یعنی ای قریش قبیله سی تحقیق بز اندردك سزه بر کتاب که انك
ایچنده سزه ذکر اولنمشدر شول نسنه لر که امر دیندن سزك اکا احتیاجکز واردر
هیچ اکلامزمیسز که اکلیاسز ای نیجه قریه اهلنوك بیلورك
اوادب هلاك ایلدك که اولر کافر اولوب ظالم اولمشلردی انلری هلاك
اندکدن صکره بر قوم دخی یرتدق انلرك یرلرینه خلف قلدق چونکه اولر نظر
ایدوب بزم عذابمزی کوردلر ناکاه ایوشوب قچمق اردینجه اولدلر اولرندن ملایکه
قچمك کرو دونك شول نسنه که انوکله تنعم ایدوب مترفین اولوردکوز و دخی
مسکنلروکزه وارك اولاکه سزه صورلاسزا اول دنیاکزدن دخی پیغمبرلروکزی
قتل اندکوکزدن بو ایت نازلدر اهل حضور احقنده که اول یمنده بر قریه در
انك اهلی کلی عرب دی حق تعالی اولره پیغمبر کوندردیکه اولری اسه تعالیدن یکا
دعوت قلدی اول قوم انی یلان دیدیلر رحق تعالی بخت النصری انك اوزرینه
مسلط قلدی تا که انلرك بعضنی اسیر ایلدی چونکه بولرك ایچنده قتل
ظاهر اولدی پشیمان اولوب قچدلر دخی منهزم اولدلر فرشته لر استهزا یوزندن

انلره دیدیلر کم قچمك دونك کرو مسکنلروکزه ومالدروکزه وارك اولاکه سزك
اول مالدروکزدن دلکلر اولاکه سزدن دلیلر کیمه دلرسکوز ویره سز کیمدن دلر
سکوز منع ایدن سزه زیرا سز اهل اموال واهل نعمتسز بو کلامی ملایکه انلره استهزا
وجهیله دیرلردی چونکه بخت النصر کلوب انلره قلیچ یورتدی کوکدن ندا
ایدیجی ندا قلدی که انبی پیغمبرلر دیلجر اکوز بولدوکزمی انی کوروب کناه
لرینه اقرار ایتدیلر بر وقتده که اصلا انلره منفعتی یوق قالوا یا ویلنا انا کنا
ظالمین فما زالت تلك دعویهم حتی جعلناهم حصیدا خامدین وما خلقنا
السماء والارض وما بینهما لاعبین لو اردنا ان نتخذ لهوا لاتخذناه من لدنا
ان کنا فاعلین یعنی اول کافرلر ایتدیلر ای وای بزم هلاکلکومزه که تحقیق بز
ظالملردن اولدق چونکه حقا انکار ایدوب رسولن اولدردك هنوز بو ای
وای دیمکلری دعالری کسلدین بز انلری قلچله بیچدردك ننکم اوراغله تخلی
بیچوب دوکرلر بز دخی انلری جانسز کوده قلوب بره دوکدك پس بز بو یرلری
وکوکلری عبث و باطل یره یرتمدق یاخود بو اکیسنك اراسنده نه وار سه بیکه بونلری
یرتمدق بو نیجه حکمت و اسرار وارکه بلمزانی الا اولرکم حق تعالی انلره بلدردیکه عارفلر
وصدیقلردر ودخی حق تعالی بیورر دیکه اکر بز دلسوز که کندومزه اهل طوتیندق
بیر یوزنده سزك قاتکزده کیلردن دکل اکر بز بو ایشه روا اولیدق بویله قلوردق
ولیکن بزم شانمزه بولایق دکلدر کم اهل واولاد طوتاوز بز بو کلیسندن پاك و منزهز
بل نقذف بالحق علی الباطل فیدمغه فاذا هو زاهق ولکم الویل مما تصفون
وله من فی السموات والارض ومن عنده لا یستکبرون عن عبادته ولا یستحسرون
یسبحون اللیل والنهار لا یفترون یعنی حق تعالی بیورر دیکه قوتنك ایله اول
سوزیکه انلر دیدلر دیکه بز حقی باطل اوزرینه مسلط قلورز ایمانه کفری محو ایدرز
دخی انلرك اول باطل سوزلرینکه بزه ولد اطلاق ایدرلر بزانی کندوکلا ممزله نفی
ایدرز که حقدر اول حق انی هلاك ایدوب محو ایدرکه هیچ اثری قالمز پس انلرك
باطل کلاملری اوزره وعید قلوب بیورر دیکه هلاکلك سزه ای قریش کافرلری
شوندن اوترو که سز اسه تعالی یی وصف ایلدکوز بر وصفله که اول انك شاننه
لایق دکل اول منزهدر اهلدن واولاددن دخی جمیع یرده کوکده نه وارسه کلی
انك مخلوقیدر وقوللریدر وانك ملکیدر کسنه نك اکا اشتراکی یوقدر ودخی اول
ملکلرکه انك قرنینده در اکا عبادت قلمقدن عار اتمزلر واولو لنمزلر ودخی یورلوب
عاجز اولمزلر کیجه وکوندزده انی تنزیه و تقدیس ایدوب ارکلرلر ضعیف اولوب
ملول اولمزلر ام اتخذوا الهة من الارض هم ینشرون لو کان فیهما الهة الا
الله لفسدتا فسبحان الله رب العرش عما یصفون لا یسئل عما یفعل وهم یسئلون

يعني بولر اله مي طوتندلر طاشدن اغاجدن كه بولر بردندر تا كه بولر اولشلري دركوره لر
بلكه بولر معبودلغه لايق دكوكلر معبودلغه لايق اولدركم اولو ديركورمكه وبوقدن
وارقلمغه وانواع نعمتلر له انعام ايرشدرمكه قادر اوله وكر بو يرده وكوكيزه الله
دن غيري معبود دخي اوله يرلر وكوكلر قمو فاده واررردي ايجندن كيلر قمو هلاك
اولورلردي زيرا برملكده اكي حاكم اوله اتفاق البته ممكن اولمز مخالفت اوله
بربرينك دلكي منع ايدجي اولور وبو منع ايدشمك سبيله ملك ضبط اولنمز
خرابه واررپس بو يرلر وكوكلر قايم اولپ بو افلاك اوتكي وضع اوزره دور
اندوكي تبديل وتغيير اولمز دلالت قلور كم مالك وحاكم ومدبر بردر انلك
شريكي يوقدر نيته دلرسه قادر درپس اول الله درا ولكم اهل واولاددن منزه در
واولمشركلر ودمف ايلدوكي صفتلردنكه عرشك خالقيدر اول الله قوللري اوزره
وملكي ايجنده نيجه دلرسه حكم اندوكندن ونه دلرسه اشلدوكندن سؤال
اولنمق دكل زيرا دكلينوك خالقي ومالكي اولدر اما بو خلق هر افعاللرندن وهر
اقواللرندن صورلسيرلر زيرا بولر قوللردر مولانك حكمي التنده مسخردر ام اتخذوا
من دونه الهة قل هاتوا برهانكم هذا ذكر من معي وذكر من قبلي بل اكثرهم لا يعلمون
الحق فهم معرضون وما ارسلنا من قبلك من رسول الا نوحي اليه انه لا اله الا انا
فاعبدون يعني حق تعالى توبيخ ايدوب اول كافرلر حقنده بيورر دركه يعني بولر اسه دن
غيري بركسه دخي اله مي طوتندلركه اندن ارتق دخي معبود يوقدر اكر ديولرسه كه
براله دخي وار ايت يا محمد انلره كم قني كتورك حجتكز ودليلكز كوره لم اشبو
قرانكه اندرلدي بونك ايجنده در ضبري شول كسلرك كم بنمله بنم دينم اوزرنه در
وبندن ايلرو كجنلرك خبرلري دخي بونك ايجنده دركه انلركه دنياده نه اشلنده
واخرتده نه اشلنسه ودخي بكا قران اندي وبندن ايلرو كيلره توريت انجيل
وزبور وصحايف اندي كلوك اول قرانه وايلروكي كتابلره نظر ايدك كوردك كه
هيچ برنده وار مدر بلور مسزكه اسه تعالى ولد طوتندي انلردخي بلورلركه حق تعالى انده
بريدر بلكه بوعنا دقلدقلري انندركه بولرك اكثري حقي بلمزلر اوپ انكار ايدرلركه
بولر حقدن اعراض ايدجيلردر ودخي بلكه يا محمد بز سندن ايلرو هيچ بر رسول كوندر
مدك الا انلره بكا وحي ايلدك بونكلكه ايت قومكه بلدرسندن ارتق معبود يوقدر
الا بنم بني برلسونلر وبكا عبادت قلسونلر وقالوا اتخذ الله ولدا سبحانه بل عباد
مكرمون لا يسبقونه بالقول وهم بامره يعملون يعلم ما بين ايديهم وما خلفهم
ولا يشفعون الا لمن ارتضى وهم من خشيته مشفقون ومن يقل منهم اني اله من
دونه وذلك نجزيه جهنم كذلك نجزي الظالمين بو ايت بني خزاعه حقنده
نازل اولديكه انلر ملائكه تكريك قزلريدر حق تعالى انلرك قوللرين رد ايدوب

كندو

كندوذاتي تنزيه ايدوب بيوررد كه بو كافرلر اتدلر اسه تعالى ملكلري ولد طوتندي
حق تعالى بو وجهه ومنزهدر اندنكه كمسه كندويه ولد طوتنه بلكه اول ملكلر اسه تعالى
نك اكرام اولنمش قوللريدركه سوزده اندن تقدم اتمزلر مولالري نه بيوردرسه
اني سويلرلر وبنه ديرسه اني اشلرلر انك امرينه هيچ برقولده وفعلده مخالفت اتمزلر
حق تعالى انلرك اشلدكلرن دخي بلور وبارد لدقدنصكره دخي نه اولسه اني دخي
بلور اول ملكلر ورسوللر شفاعت قلمز الا شول كسلره كم كلمه توحيدي ايدوب
اسه كندولردن راضي قلدلر وبو ملكلر كلي انك جلالندن قورقو ايجنده درانوك
عقابندن امين اولمزلر وهر كمسه كم انيه بن معبودن اسه دن غيري اول
اول اولدركه بز انكا جهنمله جزا قلورز بلكه اكا دكل بلكه هر ظالمه بخلنب
جزا قلورز كه اول كندويي معبود قلوب خلقي كندو طاعتنه دعوت قلدي
اولم ير الذين كفروا ان السموات والارض كانتا رتقا ففتقناهما وجعلنا
من الماء كل شيء حي افلا يؤمنون وجعلنا في الارض رواسي ان تميد بهم وجعلنا
فيها فجاجا سبلا لعلهم يهتدون وجعلنا السماء سقفا محفوظا وهم عن اياتها
معرضون يعني حق تعالى بيوردركه بلمزلرمي اول كافرلركه بو كوكلر ويرلر اكسي بربرينه
بتشك ايدي بز اني هوا ايله بربرندن ايردق كعب الاحبار ايدر حق تعالى يرلري
وكوكلري بربري اوزرنه اولشق يرتدي اندنصكره بيوردكه انلرك اراسنه
كيروب بربرندن ايردي ودخي حق تعالى بيوردكه بز كلي نسنه صودن يرتدق
وصودن اكا حيات وردك زيرا كلي نسنك حياتي صويلدر بولرك اكا ايمانلري
يوقدر ودخي يربوزنه بو وجه ومحكم طاغلر يرتدق يرلري انكله محكم قلدق تاكه
حركت ايدوب بولرك معيشتنه ضرر ايرشميه ودخي يربوزنه وطاغلر اراسنه
اولو يوللر ايلدك تاكه اولرم مقصودلرنه ايرمكه انوكله رشد بوللر ودخي برنو
كوكلري سقف يرتدق كه سقلمشدر انده نكه اشاغه دوشه وشياطيندن دخي
سقلودركه شهاب ايله انلر اكا چقمه يولن بولميزلر حال بو دركه بو كافرلر اول كوكيزه
برادلن اتيلردنكه يلدزلردر وكونله اي دردخي بولردن غيري نسنه لركه وار اعراض
اتمشلردر هيچ فكر اتمزلركه اندن عبرت الالر وانوكله استدلال ايدوب حق تعالينك
وارلغن وقدرتين وبرلكن اكلالر وهو الذي خلق الليل والنهار والشمس والقمر
كل في فلك يسبحون وما جعلنا لبشر من قبلك الخلد افان مت فهم الخالدون
كل نفس ذائقة الموت ونبلوكم بالشر والخير فتنة والينا ترجعون يعني حق تعالى
بيوردكه اول الله درا ولكم كيجه يي وكندزي وايله كنشي يرتديكه هربري كندو
فلكنده سرعتله سير ايدرشول كيز چي صوده يوزركبي بولر كلي دليلدر حق تعالينك
وحدانيتنه ودخي يا محمد بو كافرلر ديرلركه بز واجب بو اولدكه شمدي يدن كروسز

محمدك اولومنه كوز طوتب منتظر اولاوزناكه اول آله نرنه اندن قورتلاوز يا محمد
هيچ بر سندن ايلرو بردمه دنياده بقا ويرمدك كه اول اولومدن خلاص بوله
بونلر ايلي زعم ايدرلركه سن اوله سن اولر باقي اوله اولوم طعمنه بز هيچ بر نفس
برتمدق كه اول اولومدن خلاص بوله البته كلّ انيطاته كرك بز بولرك كليني
ابتلا قلورز بلا و محنتله و بوللق نعمتله صاغلغله وصيرولغله بايلغله و درويش
لكله و سودككزننه لركه و سومدوكوكزنسنلركه ابتلا يوننده ن تاكوره وز
اول سودككزنسنلرده شكر كوزننه اولور و اول خوش كلمينلرده صبر كوزتنه
اولوركه عاقبت دونب كلجك بركوز بزدن يكادر اكر شاكر وصابر اولسه اجر بولو
سزوكر كافر اولب صبري ترك ايدرسز جزا بولورسز واذا راك الذين كفروا ان
يتخذونك الا هزوا اهذا الذي يذكر الهتكم وهم بذكر الرحمن هم كافرون خلق
الانسان من عجل ساريكم اياتي فلا تستعجلون ويقولون متى هذا الوعد ان كنتم
صادقين بو ايت ابو جهل لعين حقنده نازل اولديكه رسول قاتنه كجوب كا
استهزا قلوب كولب ايتدي اشبو سزك الهه لروكزي دله كلوب عيب ايدن بومدر
حق تعالى بو ايتي اندرب بيوردي كه يا محمد نچي كافرلر سني كورسلر طوتمزلر الا تسخر
ايدوب كولمكله و ديرلركه اشبومدر اولكم سزك الهه لروكزي عيبله ذكر ايدوب
وانلر طمى ايره حال بودركه بو كافرلر الله تعالى بي تعظيم قلمقدن وانى ذكر ايلمكدن
اعراض ايدرلر و ادم اوغلنلري عجلدن يرادلشدر يعني ادم اول وقتكه يرادلدي
جان بورننده ن كوزدماغنه واردي كوزن اچوب اوجماغك يملرنه نظر قلدي
چون جان قارننه اندي في الحال طعام ارزوايدوب هنوز جان ايقلرنه ايرشمدن
تعجيل قلديكه طوره و اول يشلردن ييكا بورية مجاهد ايدرچون جان كروب باشه
دك اولدي ايتدي يا رب بنم يرادلمامي تعجيل قلغلكم كون طولنمزدن اوكدن تمام
اوله بعضلر ايتدلرمن عجل ديدوكي بالجهدن ديك اولور و دخي كافرلردن بعضلر
ديرلرديكه يا محمد اكر كرچسك ذكل نرم اوزرمزه طاش ينديرسون حق تعالى بيوريكه
تيز اولاكه سزه اول وعده قلدوغم عذابلري كوسترم وقتا ولمزدن اوكدن ايوب
او لعذابي طلب اتمك اول عذابي بدر كوننده حق تعالى انلره ايركوردكه حمله سن
قلج الننده هلاك ايليوب باشلري اتاغه قيويه برقدلرو دخي بعض كافرلر استعجال
ايدوب قيامتي طلب ايدرلرديكه اول وعده اولنان قيامت كوني نه وقت اولسه ديو
خبرو براكر بوقولكزده كرچكسكوز لو يعلم الذين كفروا حين لا يكفون عن وجوههم
النار ولا عن ظهورهم ولاهم ينصرون بل تاتيهم بغتة فتبهتهم فلا يستطيعون
ردها ولاهم ينظرون يعني حق تعالى بيوردي كه اكر بو كافرلر بلالرديلر شول وقتكه
يوزلرندن و ارقلرندن زباني چومقلرني منع اتمكه طاقتلري يتميه اول

عذابلري

عذابلري اولردن بركسه نصرت ايدوب قورترمغه چاره سي اولميه اولوقتكز اول
كفرلري اوزره قايم اولميلردي و تعجيل ايدوب عذاب دلميلردي و قيامتنه
وقتدر ديوب صورميلردي بلكه اولر ايوب صوردقلري قيامت كوني اولره اكسوزن
خبرلري يوغكن كليسر اولري حيرته براغوب متحير قليسر شويلكه اني كيدورن
رد اتمكه طاقتلري يتميه وانلره ايرق امان دخي ويرلميه كم قصورلرنه تدارك ايدلر
وايمانه كلجك اولرسه ايمانلري دخي معتبر اولميه ولقد استهزئ برسل من قبلك
فحاق بالذين سخروا منهم ما كانوا به يستهزؤن قل من يكلؤكم بالليل والنهار
من الرحمن بل هم عن ذكر ربهم معرضون ام لهم الهة تمنعهم من دوننا لا يستطيعون
نصر انفسهم ولاهم منا يصحبون يعني يا محمد سن بو كافرلرك استهزاسنه ملول
ولمغلكم سندن ايلروكي رسوللرومزي دخي استهزا قلدلر ايرشدي اول
استهزا قلنلره كرو اول استهزالرنك جزاسي ايت اولره كم سزي كيجه وكوندز
صقلين كيمدر ما اول رحمانك عذابندن سزي كم منع ايديسرو كم قورتريسر بلكه
بولر قرآندن وانك مواعظندن اعراض اتشلردر انوكله متعظ اولمزلركم قورتلالر
يوقسه بولرك بزدن غيري دخي الهه لري واردركم بولري بزم عذابمزدن منع ايليه
اول معبود طوتندقلري بوكسلر دركم كندو نفسلرني منع ايدوب قورترمغه
طاقتلري يتمزبس كندولره عبادت قلنلره نجي نصرت ايدوب قورتره لر بولره هيچ
برو جهله بزم عذابمزدن قورتلمزلر و بزدن اولره هيچ خير اولشيرذكل بل متعنا
هؤلاء وآباءهم حتى طال عليهم العمر افلا يرون انا ناتي الارض ننقصها من
اطرافها افهم الغالبون قل انما انذركم بالوحي ولا يسمع الصم الدعاء اذا ما
ينذرون يعني حق تعالى بيوردي كه بلكه بز انلره چوق نعمتلر ويردك كه انوكله تمتع
قلدلر و عمردن دخي مهلت ويردك كندولره دخي اتالرنه تاكه مدت عمرانلرك اوزرنه
طويل اولدي انوكله مغرور اولب ضال اولدلركورمزلرمي بو يريوزنك اطرافني
ننقص ايدرز كافرلر و شركلر اطرافني نقص ايدوب مؤمنلر اطرافني زياده
قلورز بس بولرمي غالب اولسه لر بزم اوزرمزه يوقسه بزمي غالب اولسه ز
كركدر كه بز رسولمزي ظهوره كتوروب انوكله ازاز بوشركلر ديارني فتح ايدوب
اسلامه كتوره وزانت يا محمد اول كافرلره بدرستي بن سزي انذار ايدوب
قورقودرين شول وحيله كيم بكا انزال اولنور كم اول قرآندر اما اولركم صاغرلردر
اول دعوتي اشتمزلركه هقدر رجينكنيا انذار اولنالراندن اعراض ايدرلر اندن
فكر ايدوب اعتبار قلمزلر ولئن مستهم نفحة من عذاب ربك ليقولن يا ويلنا انا
كنا ظالمين ونضع الموازين القسط ليوم القيمة فلا تظلم نفس شيئا وان كان
مثقال حبة من خردل اتينا بها وكفى بنا حاسبين يعني حق تعالى ايدر اكر انلره يا محمد

سنك ربكوك عذابندن بر از نصيب ايرشيدي تحقيق اعلر ديلرديكه واي بزم
هلاكلكومزه بدرستی بز ظالملردن اولدقكه اسد شرك كتوردك كندو نفسلرنه
وتلله دعا قلالردي وندامت اليله باشلرن دوكلردي شركله اقرار قلدقلرندن
صكره ودخي بز قورسرز قيامت كوننده عدل ترازوسن تاكه هيچ بر نفسه انده
بر ذره مقداري حيف وظلم اولميه ثوابلرندن نقص اولب كناهلرندن زياده
اولميه اكر بر خردل دانسي وزني قدر دخي نسنه اولورسه بزاني ترازوده
حاضر كتورسرز كه انوكله مجازات قلاوز بز كافيوز قوللرومزي حساب
ايدوب عمللرني عد اتمكه ولقد اتينا موسي وهرون الفرقان وضياء و
ذكرا للمتقين الذين يخشون ربهم بالغيب وهم من الساعة مشفقين وهذا
ذكر مبارك انزلناه افانتم له منكرون يعني حق تعالى بيورديكه تحقيق بز
موسايه وهرونه توريت ويردك كه حقله باطلي فرق ايدجيدر ودخي ضيادركه
طريق نجاتي روشن قلور ودخي اول توريت وعظ وتذكيردر شول متقيلر
ايچونكه كورمدن تكرلرندن قورقرلر ودخي اول قيامت كوني واقع اولدقدن
وانك هوللرندن وعقبه لرندن قورقرلركه سلامت قورتلورمي يوخسه عذابه
واقع اولاورمي پس اشبو قران دخي ذكر وموعظه در شولكم بونكله متعظ اولالر
ودخي مباركدر انده كم بوني مبارك كورب انوكله خير طلب ايليدلر مكه اهلي
سز بونك كبي كتابه انكارمي ايدرسزكه اكا متابعت قلمق دليل سعادتدر
ولقد اتينا ابراهيم رشده من قبل وكنا به عالمين اذ قال لابيه وقومه ما
هذه التماثيل التي انتم لها عاكفون قالوا وجدنا اباءنا لها عابدين قال لقد
كنتم انتم واباؤكم في ضلال مبين قالوا اجئتنا بالحق ام انت من اللاعبين
قال بل ربكم رب السموات والارض الذي فطرهن وانا على ذلكم من الشاهدين
يعني حق تعالى بيورديكه تحقيق بز ابراهيمه صلاحي وطريق هدايته منير قلبي
ويردك اول وقتكه مغاره دن چقوب يلدزلره وايه وكونشه نظر قلوب
سويلديكه بونك بياني انعامده تحقيق اولندي پس طريق هدايت اكا ويردوكي
موسايله وهروندن ايلرو ايدي وهم كندونك بلوغيتندن اوكدن ايدي هنوز
حالت صباده ايدي زيرا بز بلوردك كه اول صلاحه وهدايته ابراهيم اهلدي
ونبوته لايقدي چون ابراهيم اتاسنه وقومنه ايتدي بو صور واصنام ندركه
سز انلرك عبادتنده قايم اولب طورمشسز انلر اكا جواب ويروب ايتدلر
بز اتالرومزي ودده لرومزي شويله بولدق كه بولره عبادت قلورلردي بز
دخي انلره اقتدا ايدوب بولره عبادت ايدرز ابراهيم اولره ايتدي تحقيق سز
واتالروكز دخي ظاهر خطا وضلالت ايچنده ايمشسزكه بولره عبث اعتقاد قلورسز

اول

اول قوم ايتدلركه يا ابراهيم اشبو سوزكه سن بزه سويلرسن اويله ايدنوبمي
سويلرسن ابراهيم ايتدي هزله ولعبله سويلمزن بلكه جدله سويلرينكه سزلك
ربكز كوكلرك ويرلرك ربيدركه انلري يرتدي بنده دخي اشبو نسنلر اوزرنه طانغمكه
حق اولدركم عبادت اكا لايقدر اندن غيري كمسه عبادته مستحق دكلدر وتالله
لاكيدن اصنامكم بعد ان تولوا مدبرين فجعلهم جذاذا الا كبيرا لهم لعلهم اليه
يرجعون قالوا من فعل هذا بالهتنا انه لمن الظالمين قالوا سمعنا فتى يذكرهم
يقال له ابراهيم قالوا فاتوا به على اعين الناس لعلهم يشهدون يعني ابراهيم
ايتدي الله تعالى نك عظمتي حقيچون صنملرو كره كوره سز بن دخي نه مكر ايدرم
اندنصكره كه سز عيدكزدن يكا دونب كيدرسز انلردن بعضي انك اول سوزن
ايشيدوب كتدلر ابراهيم اندن قالقوب اول صنملرو نه واردیكه اولر براولو
اوابچنده ايديكه اول اوك قپوسنه قرشو اولر او لوتبلر طوررردي انلرك
چوره لرنده كچي بتلر ديزلوب طوررردي بر بريندن كچي تا اكي طرفندن قپويه كلنجه
ابراهيم باشلدي بولري بالته ايله پاره ليوب اوواتدي هان انجق اول اولو بتي
قودي بالته كتورب اول اولو بتك بوننه قويب جدا يعني النه بعليو قودي
پس ابراهيم بو اشي انلرا اندن اوترو قلديكه تا اولكه اول الهلرنك عاجزلكني
كورب كندولري اول واقعه دن قورترمغه چاره لري اولمدي ايرونجي قنده
قورتريلر ديوب ابراهيمك دعوتنه ويلروانك دينينه كيروب صوره لسر
كوره لركه بو ايشي بتلره كيم ايتدي چون اول قوم عيدلرندن دونب بتخانه لرنه
كلدلر كوردلركه جميع صنملري پاره لنمش ايتدلر بزم بو الهلرومزه بو ايشي كم
اشلديكه بوني اشلين مجرملردن وظالملردندر اول ابراهيمك كلامن اشدنلر
ايتدلر بز اشتدك بر يكيت كه اكا ابراهيم ديرلر اول بو الهه لروكزي عيب ايدوب
سوكيوررردي شويله زعم ايدرزكه بو ايشي اول اتمش اوله بو خبر نمرود جباره
ايرشدي وانك جملة اشرافي اشتدلر نمرود ايتدي وارك اني شويله خلقه قرشو
كتورك اشكاره كوروسونلر اولكه انك اشلدوكن كورمش كشي اولب طنقلق
ويره اكرچه نمرود كافردي اما طنقسز اشي اشلمكه كريه كوررردي قالوا ءانت
فعلت هذا بالهتنا يا ابراهيم قال بل فعله كبيرهم هذا فاسئلوهم ان كانوا
ينطقون فرجعوا الى انفسهم فقالوا انكم انتم الظالمون ثم نكسوا على
رؤسهم لقد علمت ما هؤلاء ينطقون يعني ابراهيمي كتوروب صوردلركه يا
ابراهيم اشبو الهه لرومزه بو ايشي سنمي اشلدك ابراهيم انلره حجت قلمغچون
ايتدي بو ايشي بتلره اشلمدي الا بو اولولري اشلدي غيرت اوزره كم عبادتكزده
بو كيچيلري انوكله شريك قلدكوز صورك بولره اكر سويلرلرسه سزه جواب ويرلركم

بوني بولنكم اندي بوقوم اني اشيدوب تفكر وارد لركوكل لرنه فكر ايدوب
عقلله نظر قلوب ايتديلر بز كورمز زبوا ابراهيمك سوزني الاحق كورور زبد رستي
سز حقيقتده ظالملرسز كه سويلمزلكده عبادت قلورسز والهه لر وكز حاضر طورركن
اندن صو رميوب بو يكيدن صورورسز حق تعالى اولا بو كلام حقني انلرك دللرينه اجرا
قلدي دونب كروا ثر شقاوتي ابرشدي كروا وكفرلرينه دوندلر ايتديلر يا ابراهيم
بلورسنكه بولر سويلمزلر بز بولردن حالي ننه صورهلم قال افتعبدون من دون الله
ما لا ينفعكم شيئا ولا يضركم اف لكم ولما تعبدون من دون الله افلا تعقلون
قالوا حرقوه وانصروا الهتكم ان كنتم فاعلين يعني ابراهيم انلره حجت ايدوب
ايتدي پس طپرمزالله تعالى قويوب برنسنيه كه هركز عبادتكزدن اوترو
سزه بر منفعتي ايرشمز واكا عبادت قلمغي ترك ايدرسكوز سزه زيان ايرشدرمك
الندن كلمز اي مردارلق ويپرلك سزه كم الله تعالى قويوب بر باطله اصيسيو
زياني يوق نسنه عبادت قلورسز عقلكز يوقميكم بوني فكر ايدوب اكليا سز اول
حقه طپاسز كه دوكلي منفعت سزه اندن دروبلا ومحنت دخي كلورسه اندن ندن
مخالفتكز مقابلهسنده چون ابراهيم بو حجتله بولره الزام قلدي بولر جوابدن
عاجز قلوب ايتديلر سز بوني اوده ياقك الهه لروكزه انوكله نصرت ايدك
اكر اكا نصرت قلجيلر دنسكوز چون نمرود لعين بو كلامي سويلدي قومك اشرافي
دخي بونك اوزرنه فكرلرني جمع اتدلركه ابراهيمي اوده ياقلر چون ابراهيمي اوده
اتديلر قلنا يا نار كوني بردا وسلاما على ابراهيم وارادوا به كيدا فجعلناهم
الاخسرين يعني حق تعالى بيوردي كه بز اوده خطاب ايدوب بيوردقكه اي اود
صوق وسلامت اول ابراهيم اوزره شدتي ايد رفرشتهلر ابراهيمك اكي
بازوسندن طوتب بر اوزرنه اوتر تدلر في الحال انده بر طتلو بيكار جقدي
چوره يانده قزلكوللر ونركسلر وانواع چچكلر اچلدي يدي كون ابراهيم اول
اود ايچنده قالدي حق تعالى جبرائيلي كوندردي اوچماق حريرندن بر كوملك
وبر خالیچه الوب ابراهيمه كتوردي كوملكي اكا كيوروب خاليچه التنه دوشدي
وابراهيمله اوتروب كلجي ايدوب اني اكلردي پس حق تعالى خبر ويرديكه نمرود
قوميله دلديلركه ابراهيمه كيد ايدوب بر ضرر ايرشدرهلر بز انلرك سعيلرن
باطل قلوب خسران ايچنده قلدقكه بو ايچنده اتدكلري خرجلر عبث اولوب
زيانه واردي اومدقلري حاصل اولمدي عاقبت بز انلره سوري سيكك
لشكرن حواله قلدقكه انلرن يبوب قانلرن ايچدلر انلردن بر سيي نمرودك
دماغنه كردي هلاك ايلدي ونجيناه ولوطا الى الارض التي باركنا فيها
للعالمين يعني حق سبحانه وتعالى خبر ويرركه بز اول ابراهيمي ودخي لوطي قورتردق

نمرودن

نمرودن دخي قومندن وعراق يوندن انلري موضع مباركه كتوردك كه
شامدر ووهبنا له اسحق ويعقوب نافلة وكلا جعلنا صالحين وجعلناهم
ائمة يهدون بامرنا واوحينا اليهم فعل الخيرات واقام الصلوة وايتاء
الزكوة وكانوا لنا عابدين يعني حق تعالى بيوردي كه بز ابراهيمه فضلمزله اسحقي
عطا قلدق واسحاقه يعقوبي عطا قلدقكه ابراهيمك اوغلي اوغليدر اوغل
اوغلي دخي ديه هماناوغلدر اندن بويرديكه ابراهيمه اسحقله يعقوبي عطا
قلدق وبولروك كليسني بز صالحلردن قلدق ودخي انلري بز مقتدا قلدقكه
خلق يقي بزم امرمزله بزدن يكا دعوت قلالر وهدايت بولن انلرم كوسترهلر ودخي
بز انلره وحي قلدقكه شرايعله عمل ايدوب افعال خيرات اشليلر ودخي نماز قلوب
زكوة ويرهلر كليسي بزي برليجي اولب بزه عبادت قلالر ولوطا اتيناه حكما و
علما ونجيناه من القرية التي كانت تعمل الخبائث انهم كانوا قوم سوء فاسقين
وادخلناه في رحمتنا انه من الصالحين ودخي حق تعالى بيوردي كه يا محمد ذكر ايله
خبر وير قومكه لوطي كه بز اكا حكم نبوت ويردك كه خصومات اراسنده
حقله فصل ايليه ودخي اكا علم ويردك كه انوكله عمل ايليه ودخي قورتردق
بز اني اول معدوم قومندن كه خبيث وفاسدلره مشغول اولمشلردي اركك
اركله دبرلرندن جمع اولورلردي ودخي درلو فسادلر اشلرلردي هيچ بر
منكرات يوغدي كيم انلر اشلميايدي وانلر قتي يا وز فاسق قومدي انلرك شرندن
لوطي قورتردق اني بزم رحمتمز دريا سنه كوبردك كه بدرستي اول صالحلردندي
ونوحا اذ نادى من قبل فاستجبنا له فنجيناه واهله من الكرب العظيم
ونصرناه من القوم الذين كذبوا باياتنا انهم كانوا قوم سوء فاغرقناهم
اجمعين يعني يا محمد ذكر ايله نوحيكه ابراهيمدن ولوطدن اوكدن ندا قلوب
ايتدي يا رب بو قومدن ديار قومه هلاك ايله كه ضال اولب قتي فساده
واردلر بز انك دعاسني قبول ايدوب اني واهلني اول اولو غصهدن قورتر
دقكه اكا زجر ايدوب دوكرلردي ونه ديرسه سوزني يلان لردي وبز اكا
معاونت قلوب اول قومك شرندن خلاص قلدقكه اولر بزم ايتلرومزي
يلانلدلر تحقيق اولر دخي قتي شر لو قومدي بز انلره طوفان حواله قلوب
جميسين غرق ايدوب هلاك ايلدك سنوك قومك دخي بو حالره منتبه اوز
غافل اولمسونلر كيم بزه عاصي اولنلره عادتمز بويلهجاري اولمشدركه هلاك
ايدرز وداود وسليمان اذ يحكمان في الحرث اذ نفشت فيه غنم القوم وكنا
لحكمهم شاهدين ففهمناها سليمان وكلا اتينا حكما وعلما وسخرنا مع داود
الجبال يسبحن والطير وكنا فاعلين يعني اكي كشي كلوب داود اوزرنه كلديلر

برسی آکنجیدی و بری قیون اریدی اول قیونک آرینك قیونی کیجه بوشانوب
تارلایه کروب حاصلنی یدی ننه قومدی داود اول اکینك ارا سنده ایله حکم
ایلدیکه قیونی الدی اکین اسنه ویردی زیرا بجوننک ایکسی چقوب کیدرکن
سلیمانه اوغرادیلر سلیمان صوردیکم حکم اراکزده نجه اولدی اولر خبر ویردیلر
سلیمان ایتدی اکر بولرك امرنه بن حاکم اولیدم دخی ایرقچه حکم ایدردم واردیلر
الی داوده خبر ویردیلر داود سلیمانی قچروب ایتدی سن نجه حکم ایدردك
الامزده اتالق واوغللق وارکرك کیم بکا خبر ویرسین سلیمان ایتدی ای
اتا قیونی اسنه ویررد مکه انك سدیلد و یوکیله منفعتلنه و قیونك اسی اکین
اسنك یرنه اول قدرکه بیدی نجه صاحب اکیدیتا اول اکین شول بیدوکی
مقدارا اولنجه که اول کورنده بیدی اول اکن اول وقتده اسنه اصمرلیوب
قیونی دخی اسنه اصمرلیایدم داود انی اشیدوب ایتدی حکم اولدرکه سن
حکم ایلدك اول حکم اوزره امر ایلدی سلیمان بو حکمی قلدقده اون بریاشنده
ایدی حق تعالی بوندن اوتروبیوردیکه داود له سلیمانك چونکه حکم ایلدیلر
اول اکین حقنده که بر قومك قیونی انی کیجه اوتلیوب ننه قومدی بز اول
اکینك حکمنده دخی مطلع ایدك اما بز سلیمانه الهام ایدوب اول قضیه ده
نجه حکم اتمك کرك بلدردك که انوکله حکم ایلدی بز اول داوده و سلیمانه
حکم و علم ویردك و داوده طاغلری مسخر قلدق و قوشلری دخی نجنکه داود
ربنی تسبیح ایدیدی طاغلر و قوشلر انوکله بله تسبیح ایدردی داود طاغلرك
والجلرك تسبیحنی اشیدوب فهم ایدردی بعضلر ایتدیلر نجن داود تسبیحده
سست رق اولسه حق تعالی طاغلرك و قوشلرك تسبیحنی اکا اشتدرردیکه تاکه
انی اشیدوب ایچندن بر نشاط و شوق حاصل اولوب تسبیحه مشغول اوله
بوکلری بز کم اکا عطا قلدق وعلمناه صنعة لبوس لكم لتحصنكم من بأسكم فهل
انتم شاكرون ولسليمن الريح عاصفة تجري بأمره الى الارض التي باركنا
فيها وكنا بكل شيء عالمين ومن الشياطين من يغوصون له ويعملون عملا دون
ذلك وكنا لهم حافظين یعنی بز بلدردك داوده زره صنعتن که سزه لباس
اوله کیاسزتا انوکله کندوکزی دشمن سلاحندن صقلیاسز پس بو نعمته
شاکر دکلمسز بو خطابدر داوده اهل بیتیله و دخی بز سلیمانه مسخر قلدق
بر یلکه قتی اسیجی درانك امریله جاری اولور اول یردن بکاکه بز انی
مبارك قلدق یعنی شامدن یکا چنکه سلیمان اکا حکم ایدیدی تختنی هواده
کوتروب اصحابیله نزیره دلسه کیدردی اندن دونب شامده کرو منزلنه
کلوردی بز بوکلیسنده عالمز بر ننه یوقدرکه بزم علمزدن طشره اوله و دخی

حق

حق تعالی ایدر بز سلیمانه شیاطینیدن دخی مسخر قلدق شول کسلر بکه انکچون
دکزه طالوب ذکر قعرندن اکا جواهر چقاررلر و اندن زیاده دخی انکچون
چوق مصلحتلر بتوررلر و بز انلرك اوزرنه حافظز سقلرزکه تا انلر سلیمانك
حکمندن چقمیلر و انك امرن فساده ویرمیلر وایوب اذ نادى ربه انى مسنى
الضر وانت ارحم الراحمين فاستجبنا له فكشفنا ما به من ضر واتيناه اهله
ومثلهم معهم رحمة من عندنا وذكرى للعابدين یعنی ذکر ایله ایوبی کم دسنه
تعظیم قلوب دعا ایدوب ایتدی یارب بکا وجع و ضرر ایرشدی سنك عباد
تکدن قالدم ارحم الراحمین سنسین ضعیفلری سن اسرکرسین بز انك دعاسنی
قبول ایلدك اول ضر و وجعی اندن دفع ایلدك بویردق اکاکه ایاغك یره فق
ایاغنی یره قفدی اندن بر بکار چقوب روان اولدی بویردق اکاکه اندن غسل
ایلیه چون اندن غسل ایلدی ظاهر اعضالرنده کی دردلری و اغریلری هب کندی
دوروب اندن قرق ادم یر یوردی بویردق اکاکه ایاغکی یره بر کز دخی قق
چون قفدی بر بکار دخی چقدی که صوی غایت صوق ایدی امر ایتدك اکاکه اول
صودن ایچه چونکه ایچدی ایچنده دخی نقدر علتی و دردی وارسه هب
اریدی کامل صحت حاصل اولدی حسنی تمام کرویرینه کلدی اول هلاك اولن
اهل اولادنی احیا ایدوب اکا کرو ویردك و اموالن کرو ویردك و بر او لقدر
دخی ویردك پس حق تعالی بیوردیکه بو کلی ایوبه ویردوکمز ایوبه نعمتدر بزم
قتمزدن و دخی وعظ و نصیحت و عبرتدر اول عابدلره که بصیرت اهلیدر
واسمعيل وادريس وذا الكفل كل من الصابرين وادخلناهم في رحمتنا انهم
من الصالحين یعنی یا محمد ذکر ایله خبر ویر اسمعیلی کم ابراهیم اوغلیدر و
ادریس و ذا الکفل که بولر کلی الله تعالی امرنه صابرلردر پس حق سبحانه و تعالی
بیوردیکه بز اسمعیل و ادریس و ذو الکفل کلیسین رحمتمزه ادخال ایتدك
دنیاده نبوت انعام قلدق و اخرتده جنت ایچنده اولو ثوابلر و یوجه مرتبلر
عطا قلدق انکچونکه اولر کلی صالحلردندر وذا النون اذ ذهب مغاضبا
فظن ان لن نقدر عليه فنادى في الظلمات ان لا اله الا انت سبحانك
انى كنت من الظالمين فاستجبنا له ونجيناه من الغم وكذلك ننجي المؤمنين
یعنی یا محمد ذکر ایله خبر ویر صاحب حوتیکه یونسدر متی اوغلی چونکه قاقیوب
کتدی کلدی بکیه کردی حق تعالی بیوردیکه یونس ایله ظن ایتدیکه بز اکا عقوبتله
حکم ایلمزز پس الله تعالی انی دکزده بالغه یوتدردی بر روایتده قرق کون و بر
روایتده یدی کون و بر روایتده اوچ کون بعضلر ایتدیلر اول بالغی بر التی بالت
بیك بالق یوتدی کندی بعضلر ایتدیلر یدی قات یرك التنه دکین ایتدی یونس

بالق قارننده ربنه توبه قلدی کندو نفسنی ملامت قلوب وحق تعالی یی تنزیه ایدوب
اتدی معبود حق بو قدر آلا سنسین قمو عیبدن ونقصدن منزه وپاك سین
بدرستی بن سکا مخالفت قلوب ظالملردن اولدم اول کیجه قرا کوسنده ندا قلوب
ایدردی لا اله الا انت سبحانك انی کنت من الظالمین حق تعالی اول بالغه
وحی ایلدیکه یونسی بو شقلقدن طوت انك اتنی یمیه وسکوکلرینی اوانمیه اول
بالق انی یوتدی الوب دکز ایچنه مسکن ایتدی چون دکزك دبنه ایرشدی
یونس ایرو بر حرکت وبر صوت اشتدی کوکلنده اتدی اشبو نوله اسه تعالی اکا
وحی قلدیکه اول دکزده کی حیواناتك تسبیحلریدر یونس دخی انی ایشدوب
بالق قارننده تسبیح اتدی ملکلر دخی انك تسبیحن اشتدلر اتیدلر ای بزم ربمز
بر بلنور اواز اشیدرز بر بلور سز مکاندن حق تعالی اتیدی اول بنم قولم یونس
در کیکا عاصی اولدی بن انی بالق قارننده حبس ایلدم ملکلر اتیدلر الهی اول
صالح قولکمیدرکه هر کیجه وکوندزده انك سندن یکا صالح عملری چقردی
حق سبحانه وتعالی اتیدی بلی اولدر ملکلر اکا شفاعت قلوب دلدلر حق تعالی قبول
ایدوب بالغه بیوردی انی قارنندن دکز کنارینه برقدی اندن اوترو بیوردیکه
بز انك دعاسین قبول ایدوب اکا نجات ویروب اول ظلماتدن قورتردق
بزم ایمان کتورن مؤمنلری دخی انجلاین قورتروز یعنی دعا قلوب بزدن مدد
دلسلر وزکریا اذ نادی ربه رب لا تذرنی فردا وانت خیر الوارثین فاستجبنا له
ووهبنا له یحیی واصلحنا له زوجه انهم کانوا یسارعون فی الخیرات ویدعوننا
رغبا ورهبا وکانوا لنا خاشعین والتی احصنت فرجها فنفخنا فیها من
روحنا وجعلناها وابنها آیة للعالمین یعنی دخی ذکر ایله یا محمد زکریایی که
ربنه دعا قلوب اتیدی ای بنم ربم بنی شویله یالکوز قومه که صوکمده بر ولد
قالمیه بکا بر وارث روزی قلکه بندن بنوتمی میراث بیه که سن باقیسن دوکلی
ملك لر سکا میراث قلور زیرا دوکلی ملکلر فنایه وارر لر ملك اشته سنسین کرو
سکا قالور بز انك دعاسین قبول ایدوب یحیایی اکا اوغل باغشلدق عورتی
عقیمه ایکن اصلاح ایدوب اوغلان طوغرندق ویرامز خلقلرن دخی اصلاح
ایدوب ایو خلقه مبدل قلدق پس بو انبیا کیم بو سورده ذکر اولندیلر بولرك
کلیسی خیراته مسارعت قلجیلردی وخیر اشلری اشلمکده تاخیر قلمزلردی
بزه عبادت قلوب دعالر قلورلردی رحمتمزه طمع ایدجی اولوب وعذابمزدن قورقجی
اولوب ودخی دایم بزدن قورقجی اولوب امرمزه تسلیم اولوب تواضع قلجیلردی
ودخی عمران قزی مریمکه فرجنی حرامدن سقلدی بز اکا جبرائیلی کوندردك وارب
کوکلکی یقاسندن افردی انك اول اورمکیله بز انك رحمنده عیسایی احداث ایدوب

وجوده

وجوده کتوردك انك نفسنی بز روح قلدق صیو ولنه اوروسه صاغ اولورکدی
پس بز اول مریمی واوغلنی جمیع عالمه دلالت ونشان قلدق بزم کمال قدرتمزه که
اتاسز انا قارنندن اوغلان وجوده کتوردمک قادر زقدرتمز یتر عجزمز یوق
ان هذه امتکم امة واحدة وانا ربکم فاعبدون وتقطعوا امرهم بینهم کل الینا
راجعون فمن یعمل من الصالحات وهو مؤمن فلا کفران لسعیه وانا له کاتبون
وحرام علی قریة اهلکناها انهم لا یرجعون یعنی بدرستی اشبو ملتکوز ودینکز
دین واحددرکه اول اسلامدر بو دین اسلام کلی دینلری باطل قلندر دین حق
انجق بودر سزك کلیکوزك ربی وخالقی بنم بنی برلك وبکا عبادت ایلك بونلر دینلرینه
اختلاف ایدوب امرلرن براکنده قلدلر بولك بولك اولوبن هر بری بر باطل دین طوتدلر
بربرینه لعنت ایدوبن بربرندن بیزارلك کتوردلر بلمزلر میکم بولرك کلی دونب کلجك
یرلری بزدن یکا درنه که قلدلر فعللرینه موافق کروجزا ایدیسرز پس هرکیم که صالح
عملر اشلسه بو صالحه کیم اول مؤمن اولسه انوك اتدوکی سعینه انکار اولنوب ضایع
اولنمز بلکه قبول اولنب ماجور ومثاب اولور اولوم تیلر حاصل اولور کم بز انك
قلدوغی عملی یازب سقلیجیوز هیچ بری ضایع اولمز اکر ذره قدر دخی اولورسه
ودخی حرامدر اول قریه اهلنه کم بز انلری هلاك ایتمکله حکم ایلدك که انلرك عمل
لری قبول اولنمز اندن اوتروکه بولر شرکلرندن وکفرلرندن توبه قلوب رجوع اتمزلر
حتی اذا فتحت یاجوج وماجوج وهم من کل حدب ینسلون واقترب الوعد الحق فاذا هی
شاخصة ابصار الذین کفروا یا ویلنا قد کنا فی غفلة من هذا بل کنا ظالمین
یعنی بو کافرلر کفرلرندن دونمزلر تا اکا دکین که سد ذوالقرنین فتح اولنه یاجوج و
ماجوجدن انلر کلوب چقوب هر یوجه یردن اینلر سرعتله شویله قوردقون کوروب
بلدوکنلرین پس اول وعد حق یقین اولشدرکه قیامت قوپمقدر تحقیق قیامت قوپه
کوره سن کافرلری شول حالده که کوزلری شاخص اوله یعنی اول کوننك هولندن
وشدتندن کوزلری یچرب اچق اوله یومغه قورقرکه ناکاه بولر کورهدین
برطرفدن بونلری عذاب طوته اول کونده کوروب دیلرکم ای وای بزم هلاکلکومزکم
بز اشبو کوندن غافل اولدق بلکه ظالملردن اولدق که عبادتمزی غیر محلنه قلدق
عبادت اسه کرکیدی بالمدك انکم وما تعبدون من دون الله حصب جهنم انتم لها واردون
لو کان هؤلاء آلهة ما وردوها وکل فیها خالدون لهم فیها زفیر وهم فیها لا یسمعون
ان الذین سبقت لهم منا الحسنی اولئك عنها مبعدون لا یسمعون حسیسها وهم
فیما اشتهت انفسهم خالدون یعنی اول کافرلر اول وقت دنلدکه تحقیق سز واول
صنملر وکز که اسه تعالی یی قویب انلره طبیدکوز کلیکوز جهنمك توتروغیسز واودونی
سزکه اکا کرسیزسز وانده ابدی اولیسرز اکر اشبو صنملر حقیقت معبود مشر سه

انلرن طنبلركرك اول اوده كوسلردي حال بودركه اولطنبلر وطبيد قلوي كلى اول
اودده مخلد اولسه لر توك اول اودا يعني نفسلرنه قتى شدت واقع اولمق واردركه
هيچ برننه اول عذاب يعني استميلر يعني اول كسلركه جقسه لر عاقبت جقلر وانلركم
انده باقي قلسه لركه جقمزلر هر برن اودن برتابوته قويلر اودن ميخلر لرمخليلر واول
تابوتي برتابوته دخي قويلرانى دخي برتابوته دخي قويلر پس اول اودا يعني اتا لرشويله كه
اولر هيچ بركسه كورميلر وبرننه اشتميه لر هر بري شويله زعم ايده كه كندودن ارتق
دخي هيچ بركسه عذابده دكلدر اللا ولركه بزم علمزده انلره سعادت سبقت ايدوب
كلمة توحيد له كلدي وكوكلله تصديق قلدي جنجون كوركلو براقلر ايلدي انلر اول اودن
اراق اولمشلردر هركز اول اودك حرارتن واوازه سن واوديالكلري كورلدوسين
ايشتميلر شول وقتكه جنت ايچنده منزللرنه قونالر اولردخي نفسلري ارزوايدوب
اومدوغي نسنلرده مخلد اولالر لا يحزنهم الفزع الاكبر وتتلقهم الملائكة هذا يومكم
الذي كنتم توعدون يوم نطوي السماء كطي السجل للكتب كما بدانا اول خلق نعيده
وعدا علينا انا كنا فاعلين يعني اول حسنى سبقت ايدوب اهل جنت اولنلري اول
اولو فزع غصيه برقيه كه اول صورجالنمقدر زيرا اول وقتده يروكوك اهلي فزعه
واقع اولميه وبراولو فزع دخي اولدركيم اولومي بغزليلر دخي ندا اولنه كم اي اجماق
اهلي جنتده مخلدسز اولوم يوق واي طاموا اهلي طاموده مخلدسز اولوم يوق ابدي
اجلق يوق وكمسه اندن قورتلوب خلاص بولمق ممكن دكل پس اول وقت فرشته لر
اوجماق اهلنه قرشو كلوب ايده لركه اشبوسزك اول كونكزدركم سزه بونكجون وعده لنيدكز
امدي فزع اكبر اول كوندركم كوكلري دوره وزشول كاتبلر دفتر دوررركيه اول يازلمش
مكتوب اوزره پس بوخلقي نتكم اول وجوده كتوردك انالري رحمندن عريان
سنتسز محشرده دخي يارن كروجمع ايدوز عريان سنتسز هيچ نسنه مالك دكل
بونسنه بزم اوزرمزه واجب اولمشدركم التبه بزانلري اعاده ايدوب طپرقدن
كروقوپرورز اول اتدكلري عمللرك انلره مكافاتن قلورز اكرازدر وكرجوق
ولقد كتبنا في الزبور من بعد الذكر ان الارض يرثها عبادي الصالحون ان في هذا
لبلاغا لقوم عابدين وما ارسلناك الا رحمة للعالمين يعني تحقيق برسطرايدوب
يازدق زبور ايجنده لوح محفوظده يازدغمزدنصكره كه اوجماق يرلرن ميراث بوب
يوردلنيجي دكل الا ابن صالح قوللروم يوردلنسه كم امت محمد در ابن عباس ايدر مراد بو
يردن كافرلر يرلريدركه مسلمانلر فتح ايدوب الورلر يوردلنورلر بوبر حكمدر اسر تعالى دن
دلالت قلور دين اسلام ظاهر اولوب اهل اسلامك عزتلري ظاهر اولمغه بدرسي
اشبو قرانده كنسي حاجته ومقاصدينه اولشاجق نسنه واردركه اكا كفايت ايده اكر
قرانه متابعت ايدوب انوكله عمل ايدرسه ودخي بوقرانده جميع نسنه كفايت قلحق وار

شول قومه كم انلرمؤمنلردر اسر تعالى يه عبادت قلورلركه امت محمد دن نماز واوروج
اهلي اولالر ودخي بلكل كه يا محمد بز سني كوندرمدك الا جميع عالم اهلنه رحمت كوندردك
ابن زيد ايدر رحمتدر خاص مؤمنلر جون ابن عباس ايدر رحمتدر عام ايمان كتوردنلره
دخي كتورميلره اما ايمان كتورمنلره دينياده رحمتدركه حق تعالى انلردن عذابي
تاخير ايدوب صورت دونكي ويرلره بجمكي واصليله هلاك اولمغي بولردن كوتردكه
بعضي برنن خلف اوله اندن كورنلر اوريه قيامته دكين حق تعالى قوللري اكسك
اولميه قل انما يوحى الي انما الهكم اله واحد فهل انتم مسلمون فان تولوا فقل اذنتكم على
سواء وان ادري اقريب ام بعيد ما توعدون انه يعلم الجهر من القول ويعلم ما تكتمون
وان ادري لعله فتنة لكم ومتاع الى حين قال رب احكم بالحق وربنا الرحمن المستعان
على ما تصفون يعني ايت يا محمد بدرستى بكا ايلدوحي اولندي كه تحقيق سزك تكبوز
ومعبودكز اله واحد در انك شريكي يوقدر سز اكا منقاد اولب انى برلميا سزوهر
وقت عبادت كزي اكا قلاسز اكر اولر بوسوزه مطيع اولميوب اعراض ايدرلرسه
سن ايتكه بن سزه بلدرده مكه سزكله بزم ارامزده حرب اولسه شويله كه ارامزده هيچ
صلح اولميه شونك كبي بلدرمك كه اني بلمكده سزدخي بزدخي برابرز بويله دكل كيم اول
سزكله حرب ايتكي يالكوز بن بيلم سز بليا سز دخي اكسوزين اوززوكره واره وزلكده
بزدخي سزدخي اولحرب بلمكده برابرز تاكه ايكي طرفدن اولحرب جون يراق اولنه بن
بلمزمكه اول وعده اولنان قيامت كوني يقينمدر يوقسه اراق ودخي بن بلمزم اولكه
سزدن عذاب تاخير اولندوغي سزه ابتلا اوله تاكه بوفعلكوزظهوره كله حال بودر
اول سزدن نتكه احكي بلورشمدكي حالكزده سزمغرور اولمالكه بوبرقاج كون تمتع
درنايدرسز تامدت عمرباشته ايرشه اندن صكره كوره سزكم حالنته اوله جون بولر
حكم مطيع ومنقاد اولمدلر رسول عم انيدي يارب حكم ايلد بولرله بنم ارامده ارسال
عذابلدكم سنك عذابك كاكى بولره حقدر اندنا وتروكه بولرسندن كلن حقي
تكذيب ايتدلر وبكا انا ملدلر بزم ربمز اسر كجيدر دخي مستعاندركه عنايت اندن
طلب اولنور بوظالملري قهر ايتجون شول كلام اوزره كم اسر تعالى يه وصف ايدرلر
كذب وباطلدركه هركز انك شاننه لايق دكل

سورة الحج مكية وهي ثمان وسبعون ايات

بسم الله الرحمن الرحيم يا ايها الناس اتقوا ربكم ان زلزلة الساعة
شيء عظيم يوم ترونها تذهل كل مرضعة عما ارضعت وتضع كل ذات حمل حملها
وترى الناس سكارى وما هم بسكارى ولكن عذاب الله شديد يعني حق تعالى
جميع قوللرني هول قيامتدن حذر قلدرب بويرديكه اي ادم اوغلنلري قورقك
وحذر ايلك ربكوزك عقوبتلرندن واكا مطيع اولك كه تحقيق اول قيامت كوننك
زلزله سي كه اولونسنه درزيرا اول زلزلدن كركدر يولر جميع حركتكله يريوزنده

يقلمدق برعمارت قالميه شهرلر ويران اوله طاغلر يرندن قوپوب پاره پاره اوله
اول كونده كرسن زلزلهٔ وانك قيد وغم مشاهده قلاسين كوره سنكه اوغلان امزرن
عورتلر اوغلنجغلرن ترك ايدوب براغلر انك قايسي قالميه وهر يوكلو عورت
اول هيبتدن يوكن براغه بو خلايقي كوره سن حق تعالى قورقوسندن كالى اسرك
كبي عقللرن ياوقلار كندولري بلميلر بو دكل كه خمر ايچوب اسرمش كبي اولالر
وبو آيت دليل قلور كه بو واقعه لر دنياده اولسر زيرا اكر وقوع بولدقدنصكره طاغلر
اولمز اما اولركم ديرلر بو هوللر قيامت كوننده اولسر اول وجه اوزره عورتلر
اوغلنلرن بر تمق واوغلن امزرنلر اوغلنلرن ترك ايتمك اول كوننك تعظيمچون
اولوردي اولوركم اكر اول وقتده انك كبي عورتلر اولسيدي اول حال انلره
واقع اولوردي بس خلايق دخي اسرك كبي اولدوغي اول قتي عذابلر واقع اولدوغي
قورقوسندن اولسر ومن الناس من يجادل في الله بغير علم ويتبع كل شيطان
مريد كتب عليه انه من تولاه فانه يضله ويهديه الى عذاب السعير يا ايها
الناس ان كنتم في ريب من البعث فانا خلقناكم من تراب ثم من نطفة ثم من علقة
ثم من مضغة مخلقة وغير مخلقة لنبين لكم ونقر في الارحام ما نشاء الى اجل مسمى
ثم نخرجكم طفلا ثم لتبلغوا اشدكم ومنكم من يتوفى ومنكم من يرد الى ارذل
العمر لكيلا يعلم من بعد علم شيئا وترى الارض هامدة فاذا انزلنا عليها الماء
اهتزت وربت وانبتت من كل زوج بهيج يعني بو ادم اوغلنلرندن نكه واركم
الله تعالى حقنده بلمدين جهالله منازعه قلوب افترا ايدرلر ومتابعت قلوب هر
شيطان مريدكم سركش اولوب شر اوزره دائم مستمر اولمشدر اليه حكم اولوب
تقدير اولنمشدر اول شيطان اوزره كم هر كمسه انى دوست طوتوب اكا متابعت قلسه
بدرستي كركدركم اول شيطان انى اضلال ايدوب ازدره دليل اولوب انى عذاب سعيره
يلتدبس اول بعثدن انكار ايدن منكرلره حجت الزام ايدوب بيوردي كه اي ادم
اوغلنلري اكر سز اولولر ديرلب كرو قوپمغه شك وكمان ايدرسكز اكا نظر ايدك كه
سزك اتاكز ادمي طپرقدن يرتدقكم دوكل نسلك اصلي اولدر اندن انك ذرتيني طپرق
دنصكره نطفه دن يرتدقكه بر قطره صو دركه اتا صلبندن ضرب چقوب انا
رحمنه دوشر اندن اول نطفه بر پاره ايو شمش قانه دوندردك اندنصكره اول
قاني بر پاره چينمش اته دوندردك بعضي برادلمش مصور وبعضيسي هنوز
دخي برادلمدق يعني اعضالري لوبريچه مصور اولنب دخي جان نفخ اولنمدق
تاكه كمال قدرتمزي سزه اظهار ايدوب بيان قله وز تاكه اول اول برادلمقده
قدرتمزله استدلال ايده سز اولدكدنصكره كرو يرتمغه دخي قدرتمز واردر
ودخي اول نطفه يه بزارحام ايچنده قرار طوتدرورز دلدوكمز قدر تا اجل مسمى تمام

اولنجه

اولنجه اندن سزي اناكز قرنيندن چقروب طفل حالنده دنيايه كتورورز اندن
سز كمال بلوغتيه ايرشب قوت كسب ايدرسز اما سزدن بعضكز مرتبه رجاله
ايرمدن وفات ايدرسز وبعضكز نيشا يوب شول هرمه وضعفه ايرشوركه
عقلي متغير اولوب بلدوكني كرو اوندرندركي بلمز اولور ودخي كوردرسن شول
يرلر يكه قورومشدر هركز شاراوت يوق فحكم بز انك اوزرنه يغمور اندوره وز
يرهر كنده كلوب انواع اوتلر بتوردر زياده اولب اوررشو بليكم كوزلر كوريجك
انى سوينوركوكل لره سرور حاصل اولورانك هرصنفندن حسنندن ذلك
بان الله هو الحق وانه يحيي الموتى وانه على كل شي قدير وان الساعة آتية لاريب
فيها وان الله يبعث من في القبور ومن الناس من يجادل في الله بغير علم ولا
هدى ولا كتاب منير ثاني عطفه ليضل عن سبيل الله له في الدنيا خزي
ونذيقه يوم القيمة عذاب الحريق ذلك بما قدمت يداك وان الله ليس
بظلام للعبيد يعني بو كله علامتلر ونشانلر اندن او تروذكر تا بللر الله تعالى
تحقيق حقدر وقولي حقدر وانك قدرتي يتركه اولولري دري قلور ودخي
اول دوكل نسنيه قادردر عجزي يوق نه دلرسه اشلرمانعي يوق ودخي قيامت
كليردركه انك كلمكنده شك وكمان يوق واول كونده الله تعالى قبرده تيانلري
كرو قوپرسر اما نضر بن حارث بلمدين جهالله الله تعالى حقنده مجادله و
منازعه قلور بر بياني وحجتي يوق وبركتابه دخي يوقكه انكله حقي وباطلي
بلدرب بيان ايده كوشكلنوب تكبرلك ايدر قبرلدوغي نسنيه عناد قلوب
اعراض ايدرتاكه حق تعالى يولنده خلقي ضال ايدوب ازدوره دين اسلامدن
منع ايليه حاصلدر اكا بو فعلك جزاسي خور وحقير اولب اوملك دنياده نتكم
بدرغزاسنده قتل اتنده هلاك اولدلر انكله دخي قومزز قيامت كوننده بز اكا
طادرورزكوينيدرجي عذابلري ودخي ديلورز اكاكم اشبو عذابلر كلدي سكا
شول نسنه دن اوترودركه ايلروچه سندن ايلرو ديربب دوشروب كوندردك
بدرستي الله تعالى قوللرينه ظلم ايدجي دكلدركه كناهسز كمسنيه عذاب قله ومن الناس
من يعبد الله على حرف فان اصابه خير اطمان به وان اصابته فتنة انقلب
على وجهه خسر الدنيا والاخرة ذلك هو الخسران المبين يدعوا من دون
الله ما لا يضره وما لا ينفعه ذلك هو الضلال البعيد يدعوا لمن ضره اقرب
من نفعه لبئس المولى ولبئس العشير يعني بو قومدن كمسلر واردر كم الله عبادت
ايدرلر بر طرف وبرشك اوزره كم ثباتي يوق اكر اكا بر خير ايرشور سه كه بدني
صاغ اوله ومعيشتي بول اولب نفسي دلكي برنه كلر اول دين اوزره مطمئن
اولب كوكلي دولنور وكر انك بدننه بربلا وزحمت ايرشسه ومعيشتي طار اولب

مالی ازاله کوراول دنیدن دوب اعراض ایدر اولکی کفرنه رجوع ایدر
دنیاده دخی زیانکار اولورکه اومدوغنی الدکرمز واخرتده دخی زیانکار اولورکه
دین الدن کیدوب عذابده مخلد اولور واریب الله دن غیری برکمسه یه عبادت
قلورکه طپیاجق اولورسه اکا ضرر ایرشدرمک الندن کلمز وکرا اکا عبادت
قلوب طپیاجق اولورسه منفعت ایرشدرمک الندن کلمز پس بونک کبی
نسنه یه عبادت قلمق کی ضلالتدر وخیردن قتی بعید اولمقدرکه طریق رشددن
قوودی طریق ضلالته دوشدی برنسنه یه عبادت قلورکه انک عبادتنک
اصح سندن ضرری اکا یقینرقدر اصلا خود اصیسی اولجق دکلدر نه یرامز
معبوددر اولکه اکا طابلور ونه یاوز مصاحبلردرکه انلر کله قرشو
ان الله یدخل الذین امنوا وعملوا الصالحات جنات تجری من تحتها الانهار
ان الله یفعل ما یرید من کان یظن ان لن ینصره الله فی الدنیا والاخرة فلیمدد
بسبب الی السماء ثم لیقطع فلینظر هل یذهبن کیده ما یغیظ یعنی بدرستی
الله تعالی کوپرشول کمسه لری که ایمان کتوردیلر وعمل صالح اشلدیلر اول جنتلره که
انلرک کوشکلری واغجلری آلتندن ارمقلر اقربس اکا انکار قلمغل که الله تعالی
قادردرمندرلرسه اشلرهم کسه ایله ظن ایدرسه که حق تعالی رسولنه نصرت
ومعاونت قلمز دنیاده واخرتده وارسون اوینک سقفندن برایپ بغلیوب
اوزتسون اوجنی بوینینه براغوب بوغونسون تا اولیجاد کین اندن اول ایپی
کسسون نظر ایلسون کورسونکه اول کید وحیلسی قیقیلغنی کیده ررمی وکذلک
انزلناه ایات بینات وان الله یهدی من یرید ان الذین امنوا والذین هادوا
والصابئین والنصاری والمجوس والذین اشرکوا ان الله یفصل بینهم یوم القیمة
ان الله علی کل شیء شهید یعنی حق تعالی بیوردیکه بزشول اولی ایندردک ایتلرکه
کوواتیلر اینددروزکه حقی روشن قلوب واضح ایدجی ایتلردرکه طریق هدایتی
بیان قلور تحقیق الله تعالی اول ایتلرله کیمه دلرسه هدایت ویررانی که دلمز
ضلالت ایچنده قالور ودخی بدرستی شولرکم ایمان کتوردیلر وانلرکم یهودیلر
اولدیلر ویلدزه طاپجیلر ونه طاپجیلر واوده طاپجیلر اولدیلر ودخی اولرکم
مشرک اولیب حق تعالی یه شریک اطلاق ایتدیلر وصنملرنه معبود دیوطاپدیلر هربری
کندو دینلرنه ادعا قلدیلرکم حق بزم دینمزدر غیری باطلدر ردیلر بدرستی الله تعالی
قیامت کوننده حکم ایدوب قطع ایلیا اهل ادیان اراسنده ظهوره کتوره کیم
دین حق اسلامدر نتکم دنیاده کلامنده خبرویروب بیان قلدی بدرستی
الله تعالی هرنسنه نک اوزرینه حاضردر طانقدر حق کیمکدر بلور هربرینه جزاسن
قلور الم تر ان الله یسجد له من فی السموات ومن فی الارض والشمس والقمر والنجوم

والجبال

والجبال والشجر والدواب وکثیر من الناس وکثیر حق علیه العذاب ومن یهن الله
فما له من مکرم ان الله یفعل ما یشاء یعنی حق تعالی بیوردیکه یا محمد سن بلورمسین
وکوکلر وزیلدکی کوممسین کم تحقیق الله تعالی یه سجده قلور کوکلر ویرلر اهلی ودخی
ای وکون ویلدزلر وطاغلر واغاجلر دخی یریوزنده دپرنن داتبه لرکلیسی الله تعالی
یه سجده قلوب اکا تسبیح وتقدیس ایدرلر واکا مطیع ومسخر اولمشلردر دلر
دلمز ودخی خلقک چوغی مسجدرکه مؤمنلر ومسلمانلردر وبوخلقدن دخی
چوقلر واردرکه انلرک اوزرنه عذاب واجب اولمشدر اهانتلکه انلر کافرلردر
پس شول کمسنه که الله تعالی اهانت ایدوب ذلته برغقدر هیچ برکمسنه یوقدرکم
انی کرامته ایرشدره عزیز قله پس اراده حق تعالی نکدر کیمی دلرسه عزیز قلور
وکیمی دلرسه خوار وحقیر قلور سعادت وشقاوت انک دلکنه در اندن
غیرینک انده تصرفی یوق عاجزدر هذان خصمان اختصموا فی ربهم فالذین
کفروا قطعت لهم ثیاب من نار یصب من فوق رؤسهم الحمیم یصهر به ما فی
بطونهم والجلود ولهم مقامع من حدید کلما ارادوا ان یخرجوا منها اعیدوا
فیها وذوقوا عذاب الحریق یعنی حق تعالی بیوردیکه اهل کتابله مؤمنلر مخاصمه
قلدیلر اهل کتاب که یهود له نصارادر مؤمنلره ایتدیلر بز الله تعالی قاتنده قربت
ومرتبه بولمغه سزدن یکرکز زیرا بز سزدن الدروکلدک وبزم کتابمز سزک کتابکز
دن مقدمدر وبزم رسولمز سزک رسولکزدن اوکدر مؤمنلر دخی ایتدیلر
سزدن بز حقلورغز الله قتنده کرامت بولمغه که بز محمده ایمان کتوردک کیم
بزم رسولمزدر وسزک رسولکزه دخی ایمان کتوردک سزدخی حقیقت بلورسزکه
بزم رسولمز حقدر اما حسدکوزدن انکار ایدوب کافر اولورسز پس مؤمنلرک
مولالری حقنده خصومتلری بویدیکم کافرلرله الله تعالی بو ایکی خصمک عاقبت
لری نه اولسه بیان ایدوب بیوردیکه انلرکه کافر اولدیلر انلره اوددن طونلر
کیدرله سعید بن جبیر ایدر اریش بقردن طونلر اوله وباشلرینک اوزرندن
قینرصولری دوکلرکه غایت اسی اوله وغایت اسی اولدیغیچون اکا حمیم دیدیلر
اول حمیمله ایچلرینده نه وارسه هپ اریه دوکلر ودخی دریلری اوزرلرندن ازله
دوشه انک حرارتندن کرو دونب فی الحال اولکیلین اوله عذاب دخی کرو تکرار
اولنه واول زبانیلرک اللرنده دموردن چومقلر وارکه اکا مقمع دیرلر غایت اسی
لکندن شول قدر اولدکیدر اوکلدا ولطاموا هلنی باشره اورورلر قتی عنفله
خبرده کلمشدرکه اکر برنی بو یریوزینه قوسلر جمیع یرادلمش جنله انس
دیرلوب اغیرندن کوتره میلر پس هچ اول عذاب اهل طارلغاب دلسلرکه
اندن چقلر اولعذابلردن وغصه لردن برز راحت اولالر اولچومقلرله

اوروب كوبرلرنه دونده‌لر تاكه يتمش ييللق يول قدر اول جهنمك قعرينه دوشه
فرشته‌لر انلره ديلركه طادك اول كويندريجي عذابلريكه سزه واجب اولمشدر
ان الله يدخل الذين امنوا وعملوا الصالحات جنات تجري من تحتها الانهار
يحلون فيها من اساور من ذهب ولؤلؤا ولباسهم فيها حرير يعني بدرستي الله تعالى
كويرر شول كمسنه‌لريكه ايمان كتوردي صالح عمل ايشلديلر اول جنتلره كه انلرك كشكلري
وانجلري التندن ارمقلر اقر ودخي اول جنت اهلي بزنه‌لر قوللرينه التوندن بلزكلر
ولؤلؤدن بلزكلرله وطونلري دخي جنت اهلنوك ابريشيم اوله دنياده كيملك
انلره حرام اولمشدي نتكيم رسول حضرتي بيوردي هر كمسنه كم دنياده حرير كيده
اول اخرتده كيمز اكر اوجماغه دخي كيرسه اهل جنت كيدا اول كيميه وهدوا
الى الطيب من القول وهدوا الى صراط الحميد ان الذين كفروا ويصدون عن سبيل
الله والمسجد الحرام الذي جعلناه للناس سواء العاكف فيه والباد ومن يرد
فيه بالحاد بظلم نذقه من عذاب اليم يعني مؤمنلر هدايت اولندلر ودلالت قلندلر
سوزلرك كوركلوسنه كه كلمهٔ توحيددر ودخي سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله
والله اكبردر مكدر وقراندر ودخي انلره هدايت ويرلدي دكلدر مؤمنلره الا اول حميد
دنكه انك كلي افعالي محموددر اما انلركه كافر اولدلر اولر مؤمنلري طريق اسلامدن
منع ايدرلر وطريق اسلامه كلمك دلينه اغوا ايله كرودندررلر ومسجد حرامي طواف
اتمكدن دخي منع ايدرلركه بز اول مسجد حرامي خلقه قبله قلدق تاكه عبادتلريني
اندن يكا توجه ايدوب قلالر واني كندولره متعبد طوتنلر واول مسجدي تعظيم
ايدوب حرمت اتمكده انده مقيم اولانله طشره دن كلنلر دخي برابردر وقبله ايدوب
نماز قلمقده دخي برابردرر ودخي هر كمسنك ارادتي ايله اولسه كه اول مكده ظلم ايدوب
الله شرك كتوره والله دن غيريه عبادت قلا وقتلدن وقولدن هر حرام ونهي اولنمش
سوزلري واشلري اشليه اول اولكيا واغاجن كسه وصوجسز ادمي لري ظلم ايده
يا خود اولدره بز اكا قيامت كوننده عذاب اليم برله عذاب قلورز كه قتي انجيددر
واذ بوانا لابراهيم مكان البيت ان لا تشرك بي شيئا وطهر بيتي للطائفين والقائمين
والركع السجود واذن في الناس بالحج ياتوك رجالا وعلى كل ضامر ياتين من كل فج عميق
يعني حق تعالى بيوردي كه جون بز وطنلندردق ابراهيمي كعبه يرينه پس بو بيتك مكانينه
دولندردك ديو ذكر ايلدوكي اندن اوترودركه طوفان وقتنده كعبه كوكه كوترلمشدي
بناسي بلورسز اولمشدي جون حق تعالى ابراهيمه امر ايلديكه كعبه‌يي كرو بنا قلا نه يره
بنا قلالجغين بلميدي حق تعالى كعبه بوينجه قدر بر پاره بولت كوندردي كلدي كعبه
يرينه طوردي اول بولدك باشي واردي ابراهيمه سو يليوب ايتدي اشبو بنم مقداريجه
كعبه‌يي بنا قل ابراهيم دخي اول مقدار بنا قلدي پس حق تعالى بيوردي كه جون بز ابراهيمي

مكه

مكه دولندردك امر ايتدك كعبه‌يي بنا قلدي عهد ايدوب ابراهيمه ددك كه هيچ بر نسنه‌يله
بنم شرك كتورمه وبنم اومزي پاك ايت ارت شولر وجونكه طواف ايدرلر واولوجونكه
انده مقيم اولورلر وانده ركوع وسجود ايدوب نماز قلورلر ودخي خلق ايجنده ندا قلوب
حجك فرضيتني بلدر ابراهيم ايتدي يا رب بنم اوازم بوده كلي خلقه ايرشمز حق تعالى
بيوردي كه سندن چاغرمق بندن اقلمق بزدن ايلتمك دوكلنا اشتدرمك پس ابراهيم كلوب
اول مقام اوزرنه طوردي اول مقام يوجلوب يوقرو كوترلدي شويله‌كه بر يوجه
طاغ كبي اولدي ابراهيم اكي برماغني اكي قولاغي ايجنه قويوب يوزيني صاغنه وصولنه
دوندوب چاغردي ددیكم يا ادم اوغلنلري بلوك كم سزك ربكوز براو بنياد قلدي
سزك اوزركوزه اكا حج اتمكي فرض قلدي اجابت ايدوب ربكوز حكمني يرينه
كتورك ابراهيمك اول دعوتنه اجابت ايدوب لبيك اللهم لبيك ديو جواب
ويردلر شولركم حج ايدجكلردر كمي اتا بلندن كمي انا رحمندن اول جواب ويرنلر يمين
اهلندن اولدي شمدي اكثر حج ايدن انلردندر پس حق تعالى بيوردي كه يا ابراهيم
ندا قلوب اعلام ايت بزم سنك نداكي انده كلجك قومه اشتدوره وز كلالر كمي ياياق
كمي اريجق دوه اوزرنه يول جكوب ارقلمش كلالر هر اراق يوللردن فرض اداقلوب
حق تعالى امرين يرينه كتورمكجون ليشهدوا منافع لهم ويذكروا اسم الله في ايام
معلومات على ما رزقهم من بهيمة الانعام فكلوا منها واطعموا البائس الفقير
ثم ليقضوا تفثهم وليوفوا نذورهم وليطوفوا بالبيت العتيق يعني اول بيته كلنلر
كندولرك منفعتلرنه حاضر اولالركه عفوله مغفرتدر ودخي دنيا امرندن تجارتدر
وحق تعالى رضاسي اولدوغي اشلردر ودخي الله تعالى نك ادلرني ذكر ايده‌لر اول
ايام معلوماتده كه عشر ذي الحجه‌در دخي يوم نحر له اوج كون ايام تشريقدر
اول بهيمه اوزره شكر ايدوب ذكر ايده‌لر كه قربانلردر دوه دن وصغردن وقيوندن
پس حق تعالى اول قربان ايدنلره بويرب ايتدي قربانلركزدن سزده يبك كه
سزه مباح قلدم دخي طعام ايلندرك اول فقيرلري ومحتاجلري كه نسنه‌لري يوقدر
قتي احتياجلري واردر اندنصكره احرامدن چقوب كيرلرن وكريه نسنه‌لرن زائل
ايدوب كيدرسونلر صاجلرن يولسونلر وشاربلرن الدرسونلر قولتقلرن ارنسونلر
بورنلرن طوتسونلر ودرنقلرن كسسونلر وطونلرن كيسونلر ودخي اول نذرلركه
ايام حجده يرينه كتورجكدر اول نذرلرني دخي وفا قلوب يرينه كتورسونلر دخي اول بيت
قديمي طواف اتسونلر مراد بوندن اول اوچ طوافدركه بري طواف قدومدر
واريجق وبري طواف زيارتدركه واجبدر بيرام كوننده اولنور وبري دخي طواف
وداعدركه كرودونجك اولنور ذلك ومن يعظم حرمات الله فهو خير له عند ربه
واحلت لكم الانعام الا ما يتلى عليكم فاجتنبوا الرجس من الاوثان واجتنبوا قول

حنفاء لله غير مشركين به ومن يشرك بالله فكانما خر من السماء فتخطفه الطير
او تهوي به الريح في مكان سحيق يعني اشبو ذكر اولنان كلي اعمال حجدر هر كسه كم بو
اعمال حجي اشلمكي حرام اولنان اشلري ترك ايتسه بو ايام حجي تعظيم قلسه و
مناسك حجي يرينه كتورسه يارن قيامت كوننده الله تعالى قتنده اكا اولخير اولور تعظيمي
ترك ايدوب محرماتي اشلمكدن ودخي سزه حلال اولندي دوه دن وصغردن وقويو
دن ايلتكم بوغزلرسز الا اشول نسنه كم انك حبسي سزه حرام اولدي كتابلركه اول
ميته در وقاندر وخنزير اتي دروا وده كوينمش وصوده بوغلمش يا بوغزي
ايپه طولشوب بوغلمش يا قيادن يا ياردن اوجب اولمش ياخود بوغزلندوغي
وقت اوزرنه الله دن غيرينك ادي اوقنمش اوله بولر كلي رجس ونجسدر اجتنا
ايدك ودخي سبب عذابدر قيامت كوننده ودخي اجتناب ايدك صنملره طپمقدن
ويلان وبهتان سوزلردنكه بولر شركه برابردر بوحالتده كم اخلاص اهلندن اولا
محجزا الله رضاسيچون اوله مشركلردن اولميه سز وهر كسه كم الله تعالى يه شرك
كتوردي كانه اول كسه كوكدن اشغايه دوشدي دوشركن بر قوش انى قاپوب
الدي كتدي وارب هلاك ايلدي ياخود انى يل الدي التوب براراق مكانه برقدي
يعني مقصود بودر كم هر كسه كم الله تعالى يه شرك كتوره اولحقدن اراق اولمق
لغي شول اراقلينه كبي در كم كوكدن يره دوشدي انى قوش قاپدي يا يل صاوروب
الدي برا قلمه برقدي هيچ برحالده اول كروكوكه چقمق بعيد سه شرك دخي الله
تعالى يه اولشمق شويله بعيدر ودخي نتكم كوكدن دوشن البته هلاك اولمغي قرب
در خلاص اولمقدن مشركلره دخي هلاك يقيندر نجاتندن جهنمك قعرينه دوشمكلك
ياخود طامو يلانلرنك قورساغنه دوشمكلري نتكم اول كوكدن دوشمكله يا قوش قورساغنه
دوشر يا يل انى يراك قعرينه براغور ذلك ومن يعظم شعائر الله فانها من تقوى القلوب
لكم فيها منافع الى اجل مسمى ثم محلها الى البيت العتيق يعني اول نسنه كه ذكر
اولندي رجسدن ويلان سوزدن وبهتاندن يغلنمق وشعائر الله تعظيم ايتمك
دلالتدر كوكل قورقوسنه ابن عباس ايدر شعائر الله تعظيم ايتمك قربانلر وهديه
لردر كه سوره كيدرلر وانلرك اوزرنه علامت قلورلر هدي ايدوكي معلوم اولمق
ايچون وانك تعظيمي اولدر كم هديه كوركلو اوله خورا ولميه وسميز اوله ارق اولميه
ودخي بيوردي كه سزك اول هديكزده هدي ايتمزدن اوك بو بخنه منفعتلر وكز
واركم سودن صغرسز ونسلن الورسز ويوكن كسرسز وارقاسنه بنرسز تا اكا دكين
كه اني هدي ايچون سوره سز چونكه هدي ايچون سوره سز اول منفعتلردن بري سزه مباح
اولمز اما بعضلر ديديلر كم منفعت اولدر كم اكا هدي ادي واجب اولدقدنصكره
ضرورت حالنده اكا بنه لروسدندن ايچلرتا اكا دكين كه قربان يرينه يخر اولنه كه

انوك

انك يخري يري بيت العتيق قتنده در كه انده طواف زيارت قلورلر يخر كوننده
ولكل امة جعلنا منسكا ليذكروا اسم الله على ما رزقهم من بهيمة الانعام فالهكم
اله واحد فله اسلموا وبشر المخبتين الذين اذا ذكر الله وجلت قلوبهم والصابرين
على ما اصابهم والمقيمي الصلوة ومما رزقناهم ينفقون يعني حق تعالى ايدر هر مؤمن جماعتي
ايچونكه سزدن ايلروكلدلر بر قربان بوغزليچق بر قلدقكه انده قان اقدرلر اندن
اوتروكه الله تعالينك ادني ذكر ايدهلر انلره رزق ايدي ويردوكي بهيمه اوزرنه كم
دوه در وصغر وقيوندر بهيمة الانعام ديو انكچون ددي كه بهايمدن دخي نسنلر واركه
اول انعامدن دكلدر ات وقتر واشك كبي زيرا بولري قربان ايچون بوغزلمق روا
دكلدر بس اول قربانكه بوغزلرسز انك اوزرنه تسميه ايدك الله تعالينك ادينكه
بردر اكا مطيع اولب امرينه منقاد اولك ودخي يا محمد بشارت قل شول كمسنه
كيم الله تعالينك عظمتني بلوب تواضع ايدجيلردر وكوكللري حق تعالى دولنمشه
الله تعالى دن قورقب رقيق القلب اولب اخلاص ايله عمل ايدجيلردر رنجنكم الله تعالى
الكلسه كوكللري قورقيه دوشر ودخي انلره دنياده نقدر كه بلا ومصيبت ايرشه
اولرا اكا صبر ايدجيلردر ودخي وقتلو وقتيله نمازلريني ادا قلجيلردر بس مؤمن
عاقل اولنكركدر كم بو صفتلري كندويه حاصل قله تا كه بو بشارت تحتنده
اولده بلمه داخل اوله والبدن جعلناها لكم من شعائر الله لكم فيها خير فاذكروا
اسم الله عليها صواف فاذا وجبت جنوبها فكلوا منها واطعموا القانع والمعتر
كذلك سخرناها لكم لعلكم تشكرون لن ينال الله لحومها ولا دماؤها ولكن
يناله التقوى منكم كذلك سخرها لكم لتكبروا الله على ما هديكم وبشر المحسنين
يعني حق تعالى بيوردي كه دوهلري وصغرلري وقيونلري سزه بودنيك علامتلرندن
قلدق انلري قربان ايچون سوريجك اوركوشنده دورته سز قانجو غزي اقا
هدي ايدوكي معلوم اوله كمسه بنميه ويوك اورميه سز ايچون اولهديده منفعت
وار اخرتده اجر وثواب دخي وار اول بدنلر وكز اوزرنه الله تعالى ادن ذكر ايلك
شول وقتكه يخر ايده سز بر بري يانينه صف ايدوب طوردغده سز اوچ اياق
اوزرنه وصول اللري دزلرندن بغلو اوله دخي طورركن كوكسلرندن يخرليه سز
خالص لله چونكه انك شركي يوقدر فجنكه يخر اولدقدنصكره انلرك يانلري
يره اوزرنه دوشه سز دخي مباحدر كه اندن يياسز دخي شولركه اهل قناعتدر
اونده اوترمشدر رحقوب كمسهدن نسنه دلمز حق تعالى ويردوكنه راضي اولمشدر
اكا دخي طعاملندرك ودخي انلره كم كندولر انده حاضر اولب كوريكورلسر
اما دلمزلر انلره دخي طعاملندرك اشبو وصف اتدكمز ليني سزه اول بدنلري
مسخر قلدقكه اوده طورركن يخر ايده سز بزدن سزه اولنعمتدر تاكه انك شكرين

بونه کتوره سز کفران نعمت اولمیه سز ودخی بلسز که اول قربانلرک حق تعالی یه
نه اتلری نه قانلری ایرشور مراد قربانلردن اتلری قانلری دکل بلکه مراد سزلرک
کوکلکوزده کی تقوی کزدر واخلاص نیتکزدر اسرسزدن واصلا اولن اولدرکه
هر فعلکزدن مراد الله رضاسی اوله انجق اشبو تجلیلی که ذکر اولندی حق سزه اول
بدنلری مسخر قلدی تا سز دخی اول الله تعظیم ایدوب اولولیاسز انک اوزرنه کم
سزه معالم دینکزی و حجکزک ارکانلرینی ارشاد ایدوب سزه بلدردی خبر ویر امدی
مشتلد یا محمد اول محسنلره کم اخلاص ایله موحد اولوب مولالرینک بیتینی کوردکلو
طواف قلدلر جمیع شرایطنی رعایت قلوب حسن وجه ایله ادا قلدلر ان الله یدافع
عن الذین امنوا ان الله لا یحب کل خوان کفور اذن للذین یقاتلون بانهم ظلموا
وان الله علی نصرهم لقدیر الذین اخرجوا من دیارهم بغیر حق الا ان یقولوا
ربنا الله ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع وبیع وصلوات
ومساجد یذکر فیها اسم الله کثیرا ولینصرن الله من ینصره ان الله لقوی عزیز
یعنی حق تعالی بیورر دیکه بدرستی الله تعالی کافرلرک شرینی مؤمنلردن دفع ایدر
وانلری منع ایدوب مؤمنلره ضرر ایرشدرمز زیرا الله تعالی خاینلری ونعمته
کافر اولنلری سومزکه الله تعالی یه خاین اولوب اکا شریک قتوا واصنام تقرب
حاصل اتکون قربانلر ایدرلر وانک اوزرنه الله دن غیرینک ادن ذکر ایدر بو فعلی
قلنلر کلی خاین وکفوردرکه الله تعالی انلره دشمن طوتلمشدر دستور اولندی
اول مؤمنلره کم کافرلر له قتال ایدهلر نرده بولورلرسه اولدره لر اندن اوترو کم
اولر مؤمنلره ظلم اتدلر حق تعالی مؤمنلره نصرت قلمغه قادردر عجزی یوق ودخی
اولرکم یوردلرندن ودیارلرندن سورلب حقسز یره چقدلرکتدلر وهیچ صوچلری
اولیب چقدلر الا شوندن اوترو که ایتدلر بزم ربمز اول الله درکه بر در اکر الله
تعالی بعض قوللروک شرینی کو بعض قوللر ایله دفع اتمسه اندن قلیج اوروب جهاد قلمغه
یا انلرک اوزرنه حدود اقامت اتمکله بچه رهبانلرک صومعه لری یقلدیدی
بچه نصارانک ویهودک کلیسالری وبچه محمد امتنوک مسجدلری یقلوب
خراب اولیدیکه انلرک ایچنده الله عبادت اولنوب انک ادلری ذکر اولنور
نه عبادت ایدجی قالوردی نه عبادت ایدجک یرلر قلوردی بدرستی تحقیق
الله تعالی نصرت قلور شول کسلره کم اول الله تعالی نک دیننه ورسولنه یاردم قلور
زیرا الله تعالی قویدر وغالبدرکیمی دلرسه قوتیله قهر ایدوب هلاک ایدر الذین ان
مکناهم فی الارض اقاموا الصلوة واتوا الزکوة وامروا بالمعروف ونهوا عن المنکر
ولله عاقبة الامور وان یکذبوک فقد کذبت قبلهم قوم نوح وعاد وثمود وقوم
ابراهیم وقوم لوط واصحاب مدین وکذب موسی فاملیت للکافرین ثم اخذتهم

فکیف

فکیف کان نکیر یعنی بیورر دیکه بز نصرت ایدرز شول کم مؤمنلر در دشمنلری کافرلر
اوزرنه انلری اولرک النده هلاک ایدوب مؤمنلره کافرلر یوردلرنده قرار طوتدرب
دولندرورزتا که اول مؤمنلر نماز قلورلر وزکوة ویررلر وامر معروف ونهی منکر
ایدرلر وجمیع اشلرک عاقبتی وجمیع خلقک وارجق یرلری الله در لا یکادر الله ملکنده
عجزی یکلر کلی باطل اولور جمیع امور وحکم انک اولورکه اراده هیچ برمنازع ومدعی
یوق ودخی رسول حضرتنک خاطرن تسلی قلوب بیورر دیکه یا محمد اکر بو کافرلر
سنی تکذیب ایدوب یلانلدلرسه کوکلکی ملول طوتمغل که بولردن ایلروکیلر دخی
بوعادت اوزره ایدیکه نوح قومی نوحی یلانلدلر عاد قومی هودی یلانلدلر وثمود
قومی صالحی یلانلدلر وایکه قومی لوطی یلانلدلر ومدین قومی شعیبی یلانلدلر وفرعون
قومی موسیی یلانلدلر بندخی مهلت ویروب اول کافرلرک عذابلرنی تاخیر اتدم
تا اکا دکین که وعده تمام اولدی عاقبت انلری عقوبتله طوتب هلاک ایلدم کوردک
انکار ایلدم انلرک اول باطل فعللرنه عذاب کوندرمکله پس بو ایتده تهدید وتخویف
وار انلره کم رسول حضرتنه مخالفت قلدلر فکاین من قریة اهلکناها وهی ظالمة
فهی خاویة علی عروشها وبئر معطلة وقصر مشید افلم یسیروا فی الارض فتکون
لهم قلوب یعقلون بها او اذان یسمعون بها فانها لا تعمی الابصار ولکن تعمی القلوب
التی فی الصدور یعنی حق تعالی بیورر دیکه ای بچه کویلری وشهرلری بز خراب ایدوب
هلاک ایلدک بوصالره کم انک اهلی ظالملردی دخی اهلندن خالی قلوب معطل
ویران قودق وای بچه یوجه کوشکلر یکه کرچه بنیاد اولنمشدی یقوب خراب
ایلدک که اهلنوک هیچ اثری بلورمز قویولری دخی معطل قلوب کوشکلرنی خراب قلدی
پس حق تعالی بیورر دیکه یا محمد بو مکه کافرلری هیچ یریوزنده سیر ایدوب یورمزلرمیکم
نظر ایدوب کوره لر اول ایلروکی امتلردن رسوللرنی یلانلینلرک خرابلقلری وه
هلاککلکلری نته اولدی وبنالری نته یقلوب ایسوز قالدی اولچن قرنلردن
خبر ویرد وکوکدن کوکللریله فهم ایدهلر یا خود قولقلریله اشیدوب عبرت الالر
بدرستی انلرک کوزلری کوردکل بلکه باطننده که کوکللری کوزی کور اولمشدر زیرا
دین امرنده زیان ایدجی بوظاهر کوز کورمک دکل بلکه باطن کوزی کور اولمقدر
حقی کورمز اول کورلکله باطل ظلمتنده مهلک دوشب هلاک اولور ویستعجلونک
بالعذاب ولن یخلف الله وعده وان یوما عند ربک کالف سنة مما تعدون
وکاین من قریة املیت لها وهی ظالمة ثم اخذتها والی المصیر یعنی یا محمد قوموک سندن
استعجال ایدوب عذاب دلرلر الله تعالی خود بولره وعده قلدوغی عذابی مخالفت
قلسر دکل البته اول عذاب انلره کلیسر اول وعده اولدیکم بدر کوننده جمیعی مؤمنلرک
قلجلری النده هلاک اندرب قیویه برقدردی حقارتله اما اخرته واقع اولن عذابلرکه

انك نهايتى يوق زيرا هر كونى انك بونك بيل بيلى مقداريدر يعنى اول كافرلركم عذاب
لرى كوننى تعجيل ايدوب استرلر بلمزلركه انك بركوننك شدتى وعذابنك تعلقى
واوزنلغى بودنياده سزعد ايتدوككز بيك بيل قدردر ودخى بز انلره مهلت ويروب
عذابلرنى تاخير قلدوغمز كرك بركون اولسون كرك بيك بيل اول بركونله بيك
ييل بزم قاتمزده برابردر اكرچه انلره طويل كلور زيرا بز قادرز هر نه وقتكه عذابله
طوتمق دليه وز ايلد طوترز كه فوت اولمز اي نيجه قريه لره مهلت ويروب تاخير
قلدقكه انك اهلى ظالم اولشلردي اندنه كرو دونب عقابله طوتدق هلاك ايلدك كه
دوكلنك عاقبت دونب كلجك يرلري بزدن يكادر قل يا ايها الناس انما انا لكم
نذير مبين فالذين امنوا وعملوا الصالحات لهم مغفرة ورزق كريم والذين
سعوا في اياتنا معاجزين اولئك اصحاب الجحيم يعنى حق تعالى بيوردي كه ايت يا محمد
مكه كافرلرنه كه اي خلايق بدرستى بن سزه حق تعالى دن اشكاره قورقدجي بن
انلك خبرن سزه ايرشدرورم ايمدي پس شول كسنه لركم ايمان كتوردلر و صالح
عمللر اشلدلر مغفرت انلره حاصلدر وابدادو كمز رزق جنت ايچنده انلركدر
اما شولركم بزم ايتلرومزي ابطال قلمغچون سعي ايدرلر كندوز عملرنجه ظن
ايدرلركم بزي عاجز قلالر بوخلقي كرو دري قلمقدنكه هيچ بعث اولميه همان اولن
شو يلد طراق اوله كيده بو دنياده اشلدن اشلرا بو سي ويا وزي عبث اوله كيده
هيهات نكه بويلد اولسه دكل بولركه زعم ايدرلر كليسي اصحاب جحيمدر ابدي
عذاب ايچنده مقيمدر وما ارسلنا من قبلك من رسول ولا نبي الا اذا تمنى
القى الشيطان في امنيته فينسخ الله ما يلقي الشيطان ثم يحكم الله اياته والله عليم
حكيم ليجعل ما يلقي الشيطان فتنة للذين في قلوبهم مرض والقاسية قلوبهم
وان الظالمين لفي شقاق بعيد يعني يا محمد بز سندن ايلرو بر رسول كوندرمدك كه
جبرائيل اينوب اكا وحي ايلدي ودخى بيغمبر كوندرمدك كه اكا الهام اولمش اوله
الا هر بري كوكلنده برنسنه تمنى قلوب ارزو قلديكه اول اكا بو برنسنى دكلدي
شيطان انك كوكلنه القا ايدي ويردي پس الله تعالى اول شيطان القا قلدوغي
نسنه كرو باطل ايدوب كيدرر انك يرنه كندو اياتن محكم قلوب ثابت قلوركه
الله تعالى عليمدر بلور شيطان نه القا قلور وحكيمدر حكمتله قوللرني نجه دلرسه
ابتلا قلور تاكه اول شيطان القا قلدوغي نسنه ي فتنه قله شولرك ايچون كه
كوكللرنده شك ونفاق واردر ودخى انلرهكم كوكللري قتي اولب حقي قبول قلمقدن
اراق اولمشدركه اولر مشركلردر تحقيق بو مشركلركي قتي خلاف ايچنده دركه
هركز وفاق يولنه كرمز وليعلم الذين اوتوا العلم انه الحق من ربك فيؤمنوا به
فتخبت له قلوبهم وان الله لهاد الذين امنوا الى صراط مستقيم ولا يزال الذين

كفروا

كفروا في مرية منه حتى تاتيهم الساعة بغتة او ياتيهم عذاب يوم عقيم
الملك يومئذ لله يحكم بينهم فالذين امنوا وعملوا الصالحات في جنات
النعيم والذين كفروا وكذبوا باياتنا فاولئك لهم عذاب مهين والذين هاجروا
في سبيل الله ثم قتلوا او ماتوا ليرزقنهم الله رزقا حسنا وان الله لهو خير
الرازقين ليدخلنهم مدخلا يرضونه وان الله لعليم حليم يعني حق تعالى بيوردي كه
جميع حكم وسلطنت قيامت كوننده الله تعالى نكدر كه بردر شريكي ومنازعي يوقدر كه
انوكله ملكنده نزاع قله پس اول ملك واحد بو خلق اراسنده حكم ايليه بو نكلكم
انلركه ايمان كتوروب عمل صالح اشلدلر جنت ايچنده ابدي نعمتده در اولالركه
انك نعمتي دوكمزدر دكل وانلركم كافر اولدلر و بزم ايتلرومزي يلانلدلر اولسره
طامو ايچنده قتي خورلغله عذابلر واردر ودخى انلركم حق سبحانه وتعالى يولنده
قوم وقبيله لرن ترك ايدوب كيده لر الله رضاسن حاصل قلمغچون اندن اول
حالده ايچنده انلر قتل اولنلر ياخود اولم ايروب اولسلر الله تعالى كندويه واجب
قلديكه البته انى كوركلو رزق ايله رزقلندره كه خير الرازقين اولدر رزق حسن
اكا ديرلركم انقطاعي اولميه دكلدر اول الا اوجماق نعمتلري ودخى حق تعالى
وعده قلديكم انلري بر مكانه كوره تا انلر اول مكانه راضي اولالر اندن اوتروكه
هرنه ارزو ايدرلرسه انده بولالر هيچ شكسز زحمتسز پس الله تعالى عليمدر انلرك
نيتي نيدوكن بلور حليمدر انلردن عقوبتي رفع ايدوب رحمت ومغفرت قلور
ذلك ومن عاقب بمثل ما عوقب به ثم بغي عليه لينصرنه الله ان الله لعفو غفور
ذلك بان الله يولج الليل في النهار ويولج النهار في الليل وان الله سميع بصير
ذلك بان الله هو الحق وان ما يدعون من دونه هو الباطل وان الله هو العلي
الكبير يعني حق تعالى بيوردي كه يا محمد اول امردر اولكم اني سنك اوزركه قصه
ايدي ويروب خبر ويردك هر كسنه كم اول مشركلرله مقاتله قلدي نتكم اول
مشركلر انلركله قلدي واول ظالملرك فعلنه كوره جزا قلدلر اول ظالملر انلره قلدي
اندن زياده اول مشركلر ظلم ايدوبن اول مسلمانلري منزللرندن چقردلر الله تعالى
وعده قلديكم البته اول ظلم اولنان مسلمانلره نصرت ايليه كه الله تعالى مسلمانلرك
يا وزلقلرن عفو ايدوب كناهلرن يارلغيجيدر اول نصرته الله تعالى قادردر قدر
يترنه دلرسه اشلر وقدرتندن بري دخى بودركه كيجه ي كوندزه كويرر كوني اوزن
ايدوب كيجه ي قصه ايدر ودخى كوندزي كيجه يه كويرر كيجه ي اوزون ايدوب كوندزي
قصه ايدر ودخى اول الله تعالى سميعدر مشركلرك كلامني اشيدر انلره مكافات
قلور و بصيردر مؤمنلرك حالن كورر كافرلره هزيمت وانلره نصرت قلور پس حق تعالى
مؤمنلره نصرت قلوب كافرلره هزيمت اولدوغي اندن اوتروركه بدرستى مؤمنلرك

دینی حقدر معبود حقه طبرلر کافرلر اسه قویب غیرنه طبد قلری باطلدر
قنده که حق ظهوره کلد باطل زائل ومحوا ولور دیدی رسنی الله تعالی بوجهه در اندنکه
کافرلر انک شاننده سویلرلر ودخی کبیر وعظیم در کل مخلوقدن ودخی انک
اوصافی وصف اولنمقدن شویله که کرکدر الم تر ان الله انزل من السماء ماء فتصبح
الارض مخضرة ان الله لطیف خبیر له ما فی السموات وما فی الارض وان الله لهو
الغنی الحمید الم تر ان الله سخر لکم ما فی الارض والفلک تجری فی البحر بامره ویمسک
السماء ان تقع علی الارض الا باذنه ان الله بالناس لرؤف رحیم ودخی حق تعالی
بیوردیکه نظر اتمزمیسین یا محمد که تحقیق الله تعالی درکه کوکدن صولر ینیدررب
یریوزی انوکله یشل اولور انواع او تلر بتوب الوان زواهرله مزین اولور
الله تعالی لطیفدر که قوللرینه یردن نباتلر ودانلر بتررب واغاجلردن دخی انواع
ثمرات برله قوللرینه رزق ویرر ودخی کلنک کوکلندن نه کجد وکن بلور فحینکه یغمور
برز تاخیر اولنه کیجرک یغا انک کبی اولو پادشاه وعظیم سلطاندر که جمیع
کوکلر ویرلر ایچنده نه وارسه انک ملکیدر ومملوکیدرکه اول کندو غنی ومنزه در
بوقوللرندن نه بونلر اولمغله انک سلطنتی ارتر نه اولمامغله اکسلور وجمیع افعالنده
اول حمیده ومحموددر ودخی بلمزمیسین وکورمزمیسین یا محمد بدرستی اول الله تعالی
یریوزنده نه وارسه سزه مسخر ومنقاد قلدیکه انوکله منفعتلنورسز ودکز ایچنده
کمی دخی مسخر قلدی انوک امریله صو اوزرنده یورر انوکله دخی بوبحجه مقاصده
ایرشرسز وکوکلری اوزرکزده قدرتی برله صقلر طوترکه یر اوزرنه دوشمیه
سز هلاک اولمیه سز الا انک دستوریله دوشب هلاک اولسر اول وقتکه قیامت
کونی اوله بنی ادم قالمیه بدرستی الله تعالی بوخلقه رؤف ورحیمدر اسرکر وقتی
یتمدین هلاک اتمز وهو الذی احیاکم ثم یمیتکم ثم یحییکم ان الانسان لکفور
لکل امة جعلنا منسکا هم ناسکوه فلا ینازعنک فی الامر وادع الی ربک
انک لعلی هدی مستقیم وان جادلوک فقل الله اعلم بما تعملون الله یحکم بینکم
یوم القیمة فیما کنتم فیه تختلفون یعنی اول الله دراولکم سزی هیچ یوغکن وار
قلدیکه هر بریکزه براجل معین تقدیر اتدی تا اول مقتضی اولنجه دنیاده حیات
بولاسز فحتی اول مدت اجل تمام اوله سزی کرو اولدرب تراب التنده فنا قلور
اندنصکره بعث کوننده کروا اعاده قلوب سزی وجوده کتوررب حیوة ابدی ویرر
اهل ایمانه جنت ونعمت ایچنده واهل کفره نار ومحنت ایچنده اما ادم اوغلنلری
حق تعالینک بونعمتلرینه کافر اولوب شکرن یرینه کتورمز حق تعالی بیوردیکه بزهر امته
برشریعت قودقکه اولر انوکله عمل ایدهلر ودخی هر برینه برمعین موضع قربان قلدقکه
اندن بوغزلیلر وکوکللرینه الفت طوتحق مکان قلدقکه انوکله الفت طوترلر انلر سنکله

ام

امرزبابحده منازعه قلمسونلر یا محمد قوسن بونلرکله منازعه قلمه هان اولرنی
ربکمدن یکا ایمانه دعوت ایله که تحقیق سن طغری وهدایت طریقنده سنکه
انلره اعوجاج یوقدر واکر انلر سنوکله مجادله قلدلرسن انلره ایتکه الله تعالی
بلجیدر سزلک نه اشلدکوکزی پس الله تعالی سزلک اراکزده حکم ایلیه قیامت کوننده
حقلدشول نسنده که سز دنیاده اختلاف قلدکوز اول وقت اینه ظاهر اوله
بلدسزکه دینی حق هنقیدر اما اول بلمکده هرکزه منفعت اولمسردکل الم تعلم ان الله
یعلم ما فی السماء والارض ان ذلک فی کتاب ان ذلک علی الله یسیر ویعبدون
من دون الله ما لم ینزل به سلطانا وما لیس لهم به علم وما للظالمین من نصیر
واذا تتلی علیهم ایاتنا بینات تعرف فی وجوه الذین کفروا المنکر یکادون یسطون
بالذین یتلون علیهم ایاتنا قل افانبئکم بشر من ذلکم النار وعدها الله الذین
کفروا وبئس المصیر یعنی حق تعالی بیوردیکه بلمزمیسین سن یا محمد که تحقیق الله تعالی
کوکلر ویرلر ایچنده نه وارسه بلور زیرا بوکلی لوح محفوظده مکتوبدرکه اندن خارج
نسنه یوقدر وبوکلینی بلمک دخی الله تعالی یه اساندر مشکل دکل پس بوکافرلرک
نه قلدوغن اول بلمزمیکه اولر طبرلر وعبادت قلورلر الله دن غیری برنسنیه که
اول حقدروغنه برحجت وبرهان ایندی وانلر دخی انک حقدوغنی وباطل
ایدوکنی بلوب اشلمزلر بلکه جهالله اشلرلرنکه اشلرلر وکوردکلردی اشلیلردی عب
اماجون انک بطلانی انلر بلدرلدی اندن انلر امتناع قلمدلر ظالملردن اولدلرکه
شرک وکفر اوزره قائم طوردلر پس اول مشرکلره هیچ برمانع یوقدرکه انلری بزم
عذابمزدن قورترهلر زیرا فحتی بزم ایتلرمزکه حقی باطلی بیان ایدجیدر انلرک
اوزرلرینه اوقنسه انکارلرندن وکلامزی خوش کورمدکلرندن یوزلرندن
عبوست ظاهر اولور یقین اولورکه اندن یکا شرله ال اوزده لر وبزم ایتلرومز اوقیلرکه
محمد واصحابیدر انلره عنف ایدوب قتی قاقد قلرندن دلولرکه برضرر ایرشدره لر
ایت یا محمد اولرنکه بن سزه خبر ویره ینیمی برنسنه دنکه اول سزه خوش کلمجیدر دخی
شرلودرکه درقرانی اشیدوب سزه خوش کلمدکندن اتیدلر ایت اول ندر رسول حضرتی
ایندی اول اوددرکه انی الله تعالی کافرلره وعده قلمشدرنه یاوز وارجق یردر اولکه
اکا کون ابدی خلاص بولمز فحتی که کفر وشرک اوزره اوله یا ایها الناس ضرب مثل
فاستمعوا له ان الذین تدعون من دون الله لن یخلقوا ذبابا ولو اجتمعوا له وان
یسلبهم الذباب شیئا لا یستنقذوه منه ضعف الطالب والمطلوب
یعنی حق تعالی بیوردیکه ای کافرلر اول بتلروکزه تشبیه می ولندیکه سزانی بنم
شریک قلدوکز اکا طبرسز اهدی براشیدک معبود ایدنب طبدغکز صنملرک
حاللرنی وصفتلرنی که تحقیق اول طبدوغکز صنملروکز اکر کلیسی جمع اولب دیرلجک

اولرسه برسکك بر تمق اللرندن کلمیه کبر خورجه مخلوقدر ابن عباس ایدر
کافرلر بتلرینی زعفران طیب ایدوب اوزرلرینه صوارلردی حق تعالی اندن دخی
خبر ویردیکه اول طیب وغیری بتلروکز اکر برسکك کلوب اوزرلرینه قونسه
زعفراندن وطیبدن نسنه آلسه عجزین اول سککی کندولردن منع اتمکه قدرتلری
یتمزبس شول نسنه که برسکك انك اوزرینه قونوب اوزرنده کیدن کندویه
چکوب آله اول آنی منع ایدمیه هیچ معبودلغه لایق اوله حال بودرکه اول قونب
نسنه چکمکه طالب اولن دخی برضعیف سکك اول اوزرنه قونلن دخی برضعیف
سکاکه کوچی یتمز زهی ظالمکه مقداری شول اولنکندویه معبود طوتنه اول
معبود قادری قویاکه جمیع مخلوقك خالقی ورازقی اولدر ما قدروا الله حق قدره
ان الله لقوی عزیز الله یصطفی من الملائکة رسلا ومن الناس ان الله سمیع
بصیر یعلم ما بین ایدیهم وما خلفهم والی الله ترجع الامور یا ایها الذین
امنوا ارکعوا واسجدوا واعبدوا ربکم وافعلوا الخیر لعلکم تفلحون یعنی حق
تعالی بیوردیکه بوکافرلر الله تعالی یه تعظیم ایدن مدیلر شویله که کرکدی تاکه شریك
قلدلر برسکلکه برسککی منع اتمکه قوتی یتمز بو نسنه اولردن قتی ظالمدر انصاف دکل
تحقیق الله تعالی خود قوی قادردر کل مخلوق اوزره قهرله غالبدر اول اللهدر اولکه
ملکلردن دخی اختیار قلور کندویه رسالت برله قوللرینه رسول کوندره جبرائیل
ومیکائیل واسرافیل وعزرائیل کبی دخی بولردن غیری مقرب ملکلرکه واردر وادمدن
دخی اختیار قلور قوللرینه رسول کوندره ابراهیم وموسی وعیسی ومحمد کبی دم
دخی بولردن غیری رسوللر وانبیالر وار الله تعالی سمیعدر اولرك قوللرن اشیدر
بصیردر رسوللردن کمی اختیار قلدوغین ورسالتکم لایقیدوغن بلور ودخی بولرنه
اشلدکلرن ونه اشلیه جکلرن بلور ودخی دنیاده حال حیاتده حاللری نیدوکن
واولدکدنصکره حاللری دخی نه اوله جقدر بلور جمیع اشلرك عاقبتی اکا راجعدر اول
بلورکه نه اوله دربس ای ایمان کتورنلر اول معبودکزه عبادت ایدوب نماز
قلوك اول نماز ایچنده رکوع وسجود ایدك ودخی دکوزه انواع خیرات اشلك
صلهٔ رحم ایدك وکورکلو خلقلر برله احسانلر ایلك تاکه سعادت بولوب جنته
یول بولسز ومقاصد اخرویه سزه کل حاصل اوله وجاهدوا فی الله حق جهاده
هو اجتبیکم وما جعل علیکم فی الدین من حرج ملة ابیکم ابراهیم هو سمیکم المسلمین
من قبل وفی هذا لیکون الرسول شهیدا علیکم وتکونوا شهداء علی الناس ؎
فاقیموا الصلوة واتوا الزکوة واعتصموا بالله هو مولیکم فنعم المولی ونعم
النصیر یعنی حق تعالی بیوردیکه الله تعالی یولنده اجتهاد ایدوب انك دشمنلرنه
قلج اورك خالص کوچك نیتله وارکوجکزی اول یوله صرف ایلك مطیع اولك

عاصی اولمق غزای نفسی دخی بله ترك اتمك که اولو غزا اولدر هیچ برملامت
ایدجیلرك ملامتندن قورقمك اول الله درکه سزی دین اسلام ایچون اختیار قلوب
اورندلدی هیچ اوزرکوزه دینده حرج قومدی رکن اسلامی واسع قلدی زیرا هیچ
برمؤمن برنسنه یله مبتلا اولمیه بو کناهلردن الا الله تعالی کرواکا اول کناهدن
خلاص اولجق نسنه قومشدرکمندن توبه یله کمندن مظالم اتسنه رد اتمکله
کمندن قصاصله کمندن انواع کفارتله هیچ دین اسلامده برکناه یوقدرکه
انك عذابندن برخلاص اولجق یول بولمیه ودخی ضرورت وقتلرنده رخصتلر
قومشدرکه انوکله عمل ایدوب خلاص بولالر سفرده نمازلرین قصر اتمك کبی
واورجن یك که صو بولمسه تیمم قلمق کبی حالت مخمصده میته یمك کبی قیامه
کوچی یتمسه اوتورکن قلمق کبی بس سز متابعت قلوك اتاکوز ابراهیم ملتنکه اول
دخی ملت محمده داخلدر الله تعالی هنوز قران انمزدن اول ایلرو اینن کتابلرده
دخی سزك ادکزی اسلام یله تسمیه قلمشدر بو کتاب ایچنده دخی بله که قراندر
تاکه رسول حضرتی قیامت کوننده سزك اوزرکزه طانق اوله سزه تبلیغ رسالت
قلدی سزه دخی کروقلان خلق اوزرنه طانق اولاسزکه انلرك رسوللری انلره
تبلیغ رسالت قلدی پس وقتیله نمازی اقامت ایدك وماللرکزدن زکوة ویرك
اعتمادکوزی الله محکم قلوك اکا توکل ایدوب انك دینی طوتك دلك الله تعالی
دن دینکزی هر ضرر ایدجیلردن صقلیه دین اسلام اوزرنه ثابت قلا کتاب
وسنت اوزره عمل قلمق سزه اسان قله کیم اول سزك دوستکوز وناصرکز وصقلیجکوز
نه کوزکلو مولیدر اکا قول اولب خدمت ایدنلره ونه کوزکلو ناصردر اکا یلوارب

سورة المؤمنون نصرت طلب ایدنلره لطفی عامدر مائة وثمان عشر آیة

بسم الله الرحمن الرحیم قد افلح المؤمنون الذین هم فی صلوتهم خاشعون
والذین هم عن اللغو معرضون والذین هم للزکوة فاعلون والذین هم لفروجهم حافظون
الا علی ازواجهم او ما ملکت ایمانهم فانهم غیر ملومین فمن ابتغی وراء ذلك فاولئك
هم العادون یعنی حق تعالی بیوردیکه تحقیق نجات بولدوب بقا اوزره سعادته ایردی
شول کمسنلر کم الله تعالی یی تصدیق ایدوب یقینلرنی محکم قلدلر ونمازلری ایچنده
خشوع قلدلر تضرع ایدوب نفسلرنی حق تعالی اوکنده ذلیل قلدلر کوزلرنی اشاغه
طوتب اوازلرنی الچقلدجقدلر صاغلرینه صوللرینه التفات قلمدلر الله دن
غیردن قصدلرنی دوندردلر مقصودلرنی ایدنب همتلرنی وکوکللرنی اوقدقلرنی
وقرائت وذکرك وتسبیحك معنیسنه صرف اتدلرکه انی فهم ایدرلر ودخی شولر
نجات بولدلرکه شرکدن ومعاصیدن وهر باطل نسنه لردنکه شرع اعراض دکل انده
اعراض ایدوب ترك اتدلرکرك فعلندن اولسون کرك قولندن ودخی انلر

نجات بولدلر که اوزرلرینه فرض اولان زکاتی طیب قلبله فقرایه ادا قلدلر وصالح عمللرن انوکله زیاده قلدلر دخی انلر نجات بولدلر کم فرجلرینی حرامدن سقلدلر زنایه قصد ایتدلر الا انجق حلال لرندن وکندو لرک ملک اولن جاریه لرندن سقنمادلر انوکله استمتاع قلدلر بونلر کلدنمتع قلمقده انلر ملامت اولنمزلر شول وقتکه امر شرع اوزره اوله حق تعالی اذن ویردوکی یردن اوله یعنی قبلندن جمع اوله دبرندن اولمیه دخی حالت حیضنده ونفاسنده اولمیه که بولر حرامدر و بونی اشلنیلر ملامدر وملامت اولنورلر و بوکندو ملک یمینله جاریه ده استمتاع قلمق انلر حقنده مخصوصدر که حلالدر اما عورتلر حقنده بو حلال دکلدر که کندو ملکی اولن قولیله استمتاع ایدن هرکم کندو حلاللندن وملک جاریه سندن زیاده طلب اتسه انلر ظالملردر حلاللدن حرامه تجاوز ایدوب حدود الله بوزمش اولور والذینهم لاماناتهم وعهدهم راعون والذین هم علی صلواتهم یحافظون اولئک هم الوارثون الذین یرثون الفردوس هم فیها خالدون ودخی حق تعالی بیوردیکه تحقیق نجات بولنلرک برسی دخی اولدر کم امانتنه امین اولالر وعهدلرن سقلیجی اولالر امین دیب امانت قوین حقنده خیانت اعتیه امانتی کوزکلو ادا ایده ودخی کمسه له عقد عهد اتسه انک اوزرنه وفا قلا عهدن صیوب غدر اتمیه کرک اول کندو ایله الله تعالی اراسنده اولسون کرک کندو ایله برمؤمن اراسنده اولسون اول مؤمن دخی کرک یاد کرک بلش اولسون اولکه کندو ایله الله اراسنده کی امانتی سقلمقدر شول فریضه لردرکه کندونک اوزرنه انی سقلمق واجبدر اولکه قولله قول اوراسنده درو دیعتلردر هرنه جنسدن کرکسه اولسون بولری سقلمق وامنلک کوسترمک کلی واجبدر وکشینک اهل واولادی وخدمتکارلری انک قاتنده امانتدر واعضالری دخی کلیسی امانتدر کرکدرکم حرام فعللردن وحرام سوزلردن بو جمله سنی سقلیه دلرسه که نجات بوله ودخی نجات بولنلردن بری دخی انلردرکم نمازلرن سقلمقدر دایم اولملر وقتلرن رعایت ایدوب کوزکلو ادا قلا بس بونمازی ذکرانکی تکرار قلدی تا بیان اولنه کم نمازی سقلمق واجبدر نتکم نماز ایجنده خشوع واجبدر بس اولکیم بوذکر اولنان صفتلرله موصوف اولدلر اولردرکم نجات بولب جنت ایجنده کی طامو اهلنوک مقاملرنی میراث برلر انک ایجنده مخلد اولورلر ایرق اولمک وچقمق یوق ولقد خلقنا الانسان من سلالة من طین ثم جعلناه نطفة فی قرار مکین ثم خلقنا النطفة علقة فخلقنا العلقة مضغة فخلقنا المضغة عظاما فکسونا العظام لحما ثم انشاناه خلقا اخر فتبارک الله احسن الخالقین یعنی حق تعالی بیوردیکم تحقیق برادمی بالچقدن یرتدق وانک بسلندن نسل ایدوب

اوغلنلرنی یرتدق ابن عباس ایدر سلاله اول صودر کم ادمک بلندن صوزرجقر انا رحمنه دوشب اندن اوغلان وجوده کلورکه اکا نطفه دیرلر بس حق تعالی ایدر بز اول نطفه‌ی اتا صلبندن چقروب انا رحمنده متمکن قلوب قرار طوتدردق تا اکا اکادکین که مدتی تمام اوله اندن اول نطفه‌ی برپاره اویشمش قانه دوندردک واول قانی دخی برپاره چینمش اته دوندردک اول ات ایجنده سکوکلر یرتدق هربرنک اراسنده که نطفه علقه اولدی وعلقه مضغه اولدی تا مفرق کون کجدی بس سکوکلری اتله بوردک اندنصکره بر درلو برتملق دخی قلدق که اکا جان اوردک حرکته کتوردک وانا کوکسندن سدامزدک اندن اوترمغه قوت ویردک وایاغنه قوت ویروب یورتدک وانواع طعاملرله بسلدک وانواع شربلر وطتلو صولرله انی قاندردق تا که بالغ اولب عقل کسب ایلدی هربرلرده وهر شهرلرده نه مقصودی وارسه سیر ایدوب یرنه کتوردی بوکا بزم قدرتمز واحسانمز که اکا ایرشدی و بو احسانلر واجب اولدیکه اکا تعظیم اولنه وثنا قلنه که اول ازلی اولمدی اولجق دخی دکل اول اخر باقیدر جلالی وعظمتی برله بس صانعلرک کی کورکلوسی اولدر که صنعی بی غرضدر معلول دکل ثم انکم بعد ذلک لمیتون ثم انکم یوم القیمة تبعثون ولقد خلقنا فوقکم سبع طرایق وما کنا عن الخلق غافلین وانزلنا من السماء ماء بقدر فاسکناه فی الارض وانا علی ذهاب به لقادرون یعنی حق تعالی بیوردیکه بو کلیلندن صکره کروسز اولیسرسز طیراق السنه چوریب معدوم اولسرسز اندنصکره قیامت کوننده کرو قوبسرسز اولحیاتکزده واقع اولن احواللردن سؤال اولنسرسز واکا موافق جزا اولنسرسز ودخی بزم حکمتمز وقدرتمزهمان سزی بو وصف اوزره یرتمقده دکل که ذکر ایلدک بلکه بزم کال قدرتمز انلهدرکه سزدن دخی اولو مخلوقی نظر ایدک کورک عبرت الوک کیم بزیرتدق سزک اوزرکوزده یدی قات کوکلری بری بری اوزره بز بونک کبی عظمتلو مخلوق یرادب دایم قدرتمزله سقلرزکه یر اوزرنه یقلیه بوندن غافل کولزنیس ادم اوغلانلرندن نته غافل اوز بزانلری صالمه یرادب قیوویرمدکم نه دلرلرسه قلدلر بولن بزدن امرونهی اولمیه بواورتاده بزدن ربوبت واولردن عبودت ظاهر اولمیه بز بوکوکلری یرادب انک ایجنده بو افلاکی دوزدک ای وکنشی ویلدزلری اول فلکلرده سیر اتدرب کاه طلوع وکاه غروب اتدردک واول کوکلردن یره یغمورلر یغدردق شول قدرکه بز بلورز ودخی اولرک سبب معیشتنه کفایت قدر نیمی اول صولرک بعضسنی یرلره سکروب یراتنه جمع ایلدک تاکه اول یغمورلر منقطع اولدوغی وقتده انلری یرطم لرندن قویی وبن وزجقا قا انوکله منفعت طوتالر بز اکا قادرزدرکه صوسز هلاک ایدیک نه مواشیلر قلیدی نه یرلر کلی خراب اولیدی

فانشأنا لكم به جنات من نخيل واعناب لكم فيها فواكه كثيرة ومنها تأكلون وشجرة
تخرج من طور سيناء تنبت بالدهن وصبغ للآكلين وان لكم في الانعام لعبرة نسقيكم
مما في بطونها ولكم فيها منافع كثيرة ومنها تأكلون وعليها وعلى الفلك تحملون
یعنی حق تعالی بیوردیكم بز اول آندردكوم صویله بستانلر بتردك یربوزنده كه انوك
ایچنده خرما اغجلری واوزم اغجلری وار ودخی انك ایچنده سزه چوق یمشلر واركه
یكین یایین یكمیین قیشین یرسز ودخی سزكچون اغجلر بتوردك طور سینادن چقر
یعنی زیتونلر بتر اول مبارك طاغدن زیرا سینا نبطی دلنجه مبارك دیمك اولور
یعنی اول اغجدن یاغ یمشی بتر كم اول زیتوندر یاغ انك ایچنده بله بتر ودخی یجیلره
قتق اول اغجدن بتدیكه اتمكه سكوب انی بویاسون كرك بویاسون اما بو زیتونی
طور طاغنه تخصیص ایدوب ذكر ایلدی اندن اوتروكه اول اغاج طوفاندنصكره
بتدی طورده زیتون اغاجی بتدی ودخی بیوردیكه بو دستی سزه بو انعاملرده چوق
علامتلر واركه انوكله عبرت النه اندن بر بیمی اولدركم بز سزی صوارر ز انلرك طمرده كی
سودیله كم ایچلرندن چقر ودخی سزه انلرده چوق منفعتلر واركه اندن یرسز وقورو
یرلرده انلرك اوزرنه بنرسز ویوك اورسز ودكزده كمیلر اوزرنه بنوب اكا یوك
اورسز هر اطرافه مقاصدكزه وارسز بولرده بو بجه عبرت واردركه عقلی اولن
انی ادراك ایدوب حق تعالی نك وحدانیتنه انوكله اكلر بلور اقرار ایده ولقد ارسلنا
نوحا الی قومه فقال یا قوم اعبدوا الله ما لكم من اله غیره افلا تتقون فقال الملأ
الذین كفروا من قومه ما هذا الا بشر مثلكم یرید ان یتفضل علیكم ولو شاء الله
لانزل ملائكة ما سمعنا بهذا في آبائنا الاولين یعنی حق تعالی بیوردیكه تحقیق
بز نوحی رسول كوندردك قومنه وارب اول قومنه ایتدی ای قوم بر الله اول الهكه
سزی وارقلدی اندن ارتق سزك بر دخی معبودكز یوقدر قورقمزمسز انك عقوبتندن
وعذابندن كه سزه ایرشه چون انی قبوب ایروغه طپارسز اول قومك شول باچه
لریكم دنیا انلری فتنه براغوب الدنشدر ایتدیلر یا قوم سز اكا اویمك كه اول دخی
دكلدر الا سزجلین ادم اوغلیدر دلر كم سزك اوزركوزه بر شرف و بر فضیلت زیاده
قله سز متبوع بوصمنلر وكزی ترك ایدوب اكا متابعت قلاسز اكر الله تعالی دلسیدیكه
كندودن غیری یكسیه عبادت اولنمیه كرك وحی ایوشدرمكچون بر فرشته اندریدی
اول دعوت قلیدی بونسنه كه نوح قومنه سویلر بزی انوكله دعوت قلور هیچ بونی
بز اولكی اتالرمزدن اشتمدك وبونی دخی اشتمدك كه ادمدن رسول اولمش كه دیكیم
رسول ملكدن كلیدی ان هو الا رجل به جنة فتربصوا به حتی حین قال رب
انصرني بما كذبون فاوحينا اليه ان اصنع الفلك باعيننا ووحينا فاذا جاء امرنا
وفار التنور فاسلك فيها من كل زوجين اثنين واهلك الا من سبق عليه القول منهم

ولا

ولا تخاطبني في الذين ظلموا انهم مغرقون یعنی نوح قومی ایتدلر ده كلدر بو نوح الا دلودر
جنونی وار قوك بونی كوز طوتب منتظر اولك شول وقتدكه اكا اولوم ایرشه اوله
اندن قورتلوب راحت اولاسز چون كوردی نوح كه اولر انی یلانلدلر زحمت ویروب اعتبار قلمزلر
ایتدی یا رب چون بولر بنی تكذیب ایدوب سنی برلمزلر بكا نصرت قل بولری هلاك قل الله حق
تعالی ایدر بز نوحك دعاسن قبول ایدوب اكا بیوردق كه یا نوح كمی دوز كل بزم نظرمزده ودخی
بلدكمكه چون عذابمز وقتی كلسه كركدر كم سنك تنورك قینیوب ایچندن صو چقه اول وقتده
یرادلمشدن اكینه اكیشر اركلو دیشیلو كمیه قوی الا شول كسنه كم اكا حكم ازلده هلاك
لك سبقت ایتمشدر اول كمیه كومز كرك اهلكدن كرك غیرندن بكا دلك ایدوب دلمه شول
كسلر حقنده كه انلر حكم ازلده غرق اولمقلغه تقدیر اولنمشدر البته انلر هلاك اولسلر كرك
فاذا استويت انت ومن معك على الفلك فقل الحمد لله الذي نجانا من القوم الظالمين
وقل رب انزلني منزلا مباركا وانت خير المنزلين ان في ذلك لايات وان كنا لمبتلين
یعنی حق تعالی بیوردیكه یا نوح چون سن اول كمیكه كی مؤمنلرله قرار طوتب كمیده اوترسكز
بزم نعمتمز اوزره شكر ایدوب ایتكه شكر اول الله كه بزی نجات ویروب كافر قومدن
قورتردی ودخی ایتكه ای ربم ایندر بنی بر منزله كیم اول بكا ونسم تابعمه مبارك اوله
كمیدن نزول ایدوب مبارك نجات اوله كمیدن چقوب نزول اتدكده مباركلك اول اوج
اوغلاندن كورونه اوریب دنیا بنیاد مله طولدی الهی قوندر جبلیرك خیرلوسی سنسین
بد دستی نوح امرنی وكمی امرنی وانك قومنی هلاك اتدكی ذكر اتدكده نشانلر ودلیللر
وار حق تعالی نك قدرتی اوزره كه اكا طاعت قلنلری هلاك ایدوب اطاعت قلنلره
نجات ویرور تحقیق بز نوحی انلره كوندروب وعظ ونصیحت قلدردغمز دكلدر الا ابتلا
یوننده نكه كوره وز انلره عذاب كلمزدن اول نه معامله قلورلر تا كه اول دعوتمز اسلره
محبت اوله اكا اجابت قلدقلری سبب عقوبت اوله ثم انشأنا من بعدهم قرنا آخرين
فارسلنا فيهم رسولا منهم ان اعبدوا الله ما لكم من اله غيره افلا تتقون وقال الملأ من
قومه الذين كفروا وكذبوا بلقاء الآخرة واترفناهم في الحيوة الدنيا ما هذا الا بشر مثلكم
يأكل مما تأكلون منه ويشرب مما تشربون یعنی حق تعالی خبر ویردیكه بز نوح قومنی هلاك
اتدكمزدنصكره انلرك یرینه بر قوم دخی خلف قلدقكه عاد قومیدر انلرك ایچندن كروانلره
هودی رسول كوندردك كه وارب دعوت قلوب ایتدی ای قوم كلوك بر الله اوله اسه كم سزك
اندن ارتق معبودكز یوقدر انك عقوبتندن وعذابندن قورقمزمسز كم اكا عبادتی ترك
ایتمكدناكاه سزه واقع اوله نتكم سزدن ایلرو قومه واقع اولدی اول قومك بایلری ونعم
لریكه كافرلردر اخرتی انلری یوق بز انلری بو حیات دنیاده غنی قلوب نعمتلرن واسع
قلدق دیرلوب كندولردن اشنا قومه نصیحت ویروب ایتدلر ای قوم سز دینكز ترك ایدوب
هود سوزنه الدنمك كم دكلدر اولدخی الا سزجلین ادم اوغلیدر سزه یرسكوز اولدخی اندن یر

وسزه بنجه سکز اول دخی اندن ایچرسی انك فضیلتی ندر سزك اوزدکوکزی که اکا مطیع اولاسز
ولئن اطعتم بشرا مثلکم انکم اذا لخاسرون ایعدکم انکم اذا متم وکنتم ترابا وعظاما
انکم مخرجون هیهات هیهات لما توعدون ان هی الا حیوتنا الدنیا نموت ونحیا وما نحن
بمبعوثین ان هو الا رجل افتری علی الله کذبا وما نحن له بمؤمنین یعنی اول کافرلرك کی
طاغیلری باقیلرینه ایدرلرکم اکر سز اول بر سزك جلیس ادمه مطیع اولب دینکز ترك ایدرسکز
تحقیق زیانکارلردن اولورسز ومعنون قالورسز یعنی هود سزه وعید قلوب قورقدوب
ایدرمیکم سز اولدکوکزدنصکره چوریب سکوکلر وکز طرق اولسه کرودرلوب قبرکزدن
چقرسز هر نه فعل که قلدکز خیر اکر شر ازدن چوقدن جزاسین کورسز ارافدن اولننه
کرسزه وعده اولنور اول اولاجق نسنه دکلدر ودخی بلوك کم بزم حیاتمز ومماتمز دکلدر الا
اشبو دنیاده درانجقکه اولورسوز بوزم یر ومزه اوغللرومز دری قالوردوران دنیا بونك
اوزره در بزم هیچ بریمز اولدکدنصکره کروقوپرد کلبس دکلدر بو هود الا بر کشیدر که نه
سویلرسه الله اوزرنه افترا درسز انك کلمنه تصدیق ایدردکولز قال رب انصرنی بما کذبون
قال عما قلیل لیصبحن نادمین فاخذتهم الصیحة بالحق فجعلناهم غثاء فبعدا للقوم الظالمین
یعنی هود پیغمبر کوردیکه اول قوم حقه عناد ایدوب مطیع اولمزلر دعا قلوب ایتدی یارب
بکا نصرت قل بو قوم اوزرنه که بنی تکذیب ایدلروسکا اطاعت قلمدلر حق سبحانه وتعالی بیوردیکه
یا هود بیز زمانده بولرسنی تکذیب ایدکلرینه وکفرلری اوزره ثابت اولدقلرینه پشیمان اولالر
اما اصحابنه بس چوق وقت کچمدین حق سبحانه وتعالی جبرائیله امر ایلدی کلوب اول
قوم اوزره بر صیحه اوروب چاغردی اول قومك کلی یورکلری یارلوب اولدی صدوب
هلاك اولدیلر حق تعالی ایدر بز انلری هلاك قلدق یر یوزندن قوروب ایقلرا لتنده اوات
کندلرینکم یر یوزنده اولنلر قوریب اوات کبیدر بس هلاك لك اول قومه کم حق تعالینك بر لکنه
وقادرلغنه انکار ایدوب ظالملردن اولدیلر ومستحق عذاب اولدیلر ثم انشانا من بعدهم
قرونا اخرین ما تسبق من امة اجلها وما یستاخرون ثم ارسلنا رسلنا تترا کلما جاء امة
رسولها کذبوه فاتبعنا بعضهم بعضا وجعلناهم احادیث فبعدا لقوم لا یؤمنون
یعنی حق سبحانه وتعالی بیوردیکه اول قومی هلاك اتدکدنصکره کرو باقی خلف قلدق بر قاچ
قوم انلرك یرینه اما هیچ بر قومك هلاکلکنده اجللری تقدیم سبقت اتمدی واجللری
تیدکدنصکره بر ساعت تاخیر دخی اولمندی بزم وعدمز ایرشب یرینه کلدی اما چونکه اول
قوملرك ایچنه دخی بری بری اردنجه رسوللر کوندردککه انلری دعوت قلالر هر بار
اول رسوللردن بری قومنه که کلدی دعوت قلدی اول قوم انی تکذیب ایدوب مطیع
اولمدی بزدخی اول قوملری بری بری اردنجه عذاب کوندروب هلاك ایلدك وانلرك حاللرین
انلردنصکره کلنلره حکایت وقصص قلی ویردك تاکه انی اشیدوب منتبه اولالر وبو
حالدن عبرت الوب کندولری اول افعالدن اراق ایدهلر والا هلاك کلدی اول قومه کم بو

سنذن

سنذلری اشیدوب ایمانه کلمیلر والله ورسولنه مطیع اولمیلر ثم ارسلنا موسی واخاه
هرون بایاتنا وسلطان مبین الی فرعون وملائه فاستکبروا وکانوا قوما عالین
فقالوا انؤمن لبشرین مثلنا وقومهما لنا عابدون فکذبوهما فکانوا من المهلکین ولقد
اتینا موسی الکتاب لعلهم یهتدون یعنی حق تعالی بیوردیکه انلردنصکره بز موسایله قرنشی
هرونی ظاهر مجتلرلهکه عصا اژدها اولمق والی اق نور اولمق ایله کوندردك فرعونه وقومنه
وعی اعیانلرینه واروب انلری دعوت قلدیلر طریق اسلامه فرعون قومیله استکبار ایدوب
تکبر ایلکلر ایمانه کلمدن اعراض اتدیلر زیرا انلر متکبر وقاهر وظالم قوملر ایدی فرعون قومیله
ایتدیلر بز ایمانمی کتوره لم ایکی ادمه که بولر دخی بزجلیین بشر بو کلیمیله اکسنك دخی
قوم وقبیله سی بزم المزا لتنده اسیر قوللکی بزه خدمت ایدرلر بس اولر موسایله هرونی
یالانلدیلر انوکله هلاك اولب غرقه واردیلر حال بوکه بز تحقیق بزشکسز شبهه سز موسایه
توریت اندردك تا اول قوم انی اشیدوب انك حکمنه متابعت قلوب هدایت بولالر
انلر اکا التفات قلمیوب غرقه واردیلر وجعلنا ابن مریم وامه ایة واوینهما الی ربوة
ذات قرار ومعین یا ایها الرسل کلوا من الطیبات واعملوا صالحا انی بما تعملون علیم
یعنی حق تعالی بیوردیکه بزم بیله عیسایی بزم قدرتمزه دلالت قلدقکم بکی کوی عیسایی
اندن وجوده کتوردك واول اکسینی بر مکان مرتفعه وبر شریف موضعه اولشدردکه
اول قدسدر اون سکز میل کرو قلان بردن کوکا اول یقیندر قدر یوجه لکندن دوز
یردروا سعکه انده ساکنی لننلر قرار طوترلر وانده اقرصولر وار اما بعضلر دیدیلرکیم
اول مکان مرتفع دمشقدر نواحیسیله هم اول صفتلرکه بیان اولنمشدر بوکا مناسبدرکه
دمشق اولهودخی بز بیوردق جمیع رسوللره ومرزبونکلهکم ای بزم رسوللرومز حلال
لقمه لردن یت که شبهه سز اوله اندن کوردکلوعملر ایلك شول شریعتکه سزه ویرلدی
انك اوزره محکم طورك که بن سزك نه اشلدکوکزی بلورم اکرچه بوخطاب رسوللره در
اما حکمی جمیع امت اوزره عامدر کرکدر کم بو نکلدمتنبه اولب سعی حلال اوزره قلالرکه
عملی خالص اوله زیرا بو سوزك مفهومی بودر کم حرام لقمیله عمل کوردکلو اولمزکوردکلو
اولمین مقبول اولمز وان هذه امتکم امة واحدة وانا ربکم فاتقون فتقطعوا امرهم
بینهم زبرا کل حزب بما لدیهم فرحون فذرهم فی غمرتهم حتی حین ایحسبون انما نمدهم
به من مال وبنین نسارع لهم فی الخیرات بل لا یشعرون یعنی اشبو سزك ملتکوزو
شریعتکز که سز انك اوزرنه سز بر ملت واحده در که اسلامدر ودخی سزدن ایلروکی
مرسللرك نه بو بیردعنه سزه دخی انی بیوردفکه بودوکلی بربوبیرقدر تحقیق رتبکز بنم
بنم عذابدن حذر قلوك امرمه مخالفت قلمغه سعی اتمك موافقت بولنه کرك انلرکم
حکمی ترك ایدوب دینلری ارالرنده تفریق اتدیلر بولك بولك اولوبن کمی یهود کمی نصارا
کمی مجوس اولدی بس هر بولك کندوا لنده کی دیننه مسرور اولب خوش کوردی صاندیکه

نجات انلردن قوغل یا محمد سن اولری کفرلری وضلالتلری ایچنده تا اکادک که انلره اولم
ایرشه اول وقت بیلرلرکه حال نه در یوقسه اولر ایله می صانورلرکه بز انلره انواع مال ایله
اوغللر و قزلر دنیاده چوق اتدکمزدن انلرک عمللری بزم قاتمزده خشنود اولدر ودخی اول
عمللرنک عوضی بز انلره تعجیل ایدوب مال و اسباب ارتررز انلرک بو نسنه دن خبرلری
یوق بلکه بز انلره مال و اولاد ویردوکمز استدراجدر که تا انلری عذاب الیمه ایرکوررز
ان الذین هم من خشیة ربهم مشفقون والذین هم بایات ربهم یومنون والذین هم بربهم
لا یشرکون والذین یوتون ما اتوا وقلوبهم وجلة انهم الی ربهم راجعون اولئك
یسارعون فی الخیرات وهم لها سابقون یعنی بدرستی شول کم مؤمنلردر دنیاده الله تعالی
دن قورقوده ایکن کناهلردن صاقنورکی دخی انک عقوبتندن قورقجیلردر زیرا مؤمن
صفتی بودر که کورکلو عمللر اشلر دخی قورقر منافق صفتی بودر که یاوز عمللر اشلر دخی
امین اولور ودخی انلرکم ربلرندن کلن ایتلری تصدیق ایدوب کمالندن ترک ایدرلر
وخالقلرینه و مولالرینه کافر اولوب شرک اتمزلر ودخی انلرکم زکاتلرین و صدقه لرین
ویرورلر و کورو قلان خیر عمللردن دخی اشلرلر هنوز کوکللری قورقو ایچنده در که اول
طاعت بولردن قبول اولنمیه و بولری عذابدن قورترمیه کرو رد اولنوب یوزلرینه
اورله شول وقتکم بولر ربلرندن یکا راجع اولالر زیرا دونب وارجق برلری انده یکا
ایدوکنه اعتقادلری محکمدر شکلری یوقدر و بونک بکی قوللردرکه کورکلو عمللر اشلرکه
ایوشرلرا و کوزدلر زیرا حق تعالی دن بولره سعادت سبقت اتمشدرکه بولرد وکل قومدن
خیرا اتلرا و کوزدلر ولا نکلف نفسا الا وسعها ولدینا کتاب ینطق بالحق وهم
لا یظلمون بل قلوبهم فی غمرة من هذا ولهم اعمال من دون ذلک هم لها عاملون حتی اذا
اخذنا مترفیهم بالعذاب اذا هم یجارون لا تجاروا الیوم انکم منا لا تنصرون
یعنی حق تعالی بیوردیکم هیچ برنفسه تکلیف ایدوب طاقتی یتمدوکی نسنه یی بیورمزوز
کیمک که قیامله نماز قلمغه کوجی یتمه اوتوردکی قلسون اکا دخی یتمیینی یاتورکن ایما ایله
قلسون وانک کم اورج طوتمغه کوجی یتمیه بیون صکره کورو قوتی یتیجک قضا اتسون
بلسونکه بزم قاتمزده کتاب واردرکه خبری حقدرنکه یا انلر قولورکر حکیدر بعضلر
ایتدیلر اول کتاب لوح المحفوظدرکه مجموع نسنه نک علمی انده ثابت اولمشدر بعضلر
ایتدیلر اول قوللرک عمللری نسخه درکم حفظه ملکلری یزرلر یارن قیامت کوننده هرکسه
نه اشلدیسه صغایردن و کبایردن حسناتدن و سیئاتدن کلیسین اول براتلری خبر
ویررکم هیچ قوللردن برینه ظلم اولمیه دکلدر شویلکه حسناتلرندن هیچ ذره قدر نقص اولمیه
و کناهلرندن دخی ذره قدر زیاده اولمیه بلکه بو کافرلرک کوکللری قرآن خبرندن
غفلت و جهالت ایچنده قالمشدر بولرک خبیث عمللری وارکه دایم خطا و معاصی ایچنده اولورلر
کم انلرک اوزرنه حکم اولنمشدر انلرک عمللری مؤمنلر عملی کبی دکلدرکه حق تعالی دن قورقو

اوزرنه

اوزرنه عمل قلالر بولرک عمللری وارکه البته انی اشلیوب تا ره کرسه کرک زیرا انلره دخی
شقاوت سبقت اتمشدر نتکم مؤمنلره سعادت سبقت اتمشدر تا اکادکینکه اول
اعمال خبائثی انلر اشلرکه بز انلرک ایچلرندن بایلرن و اولولرن عذاب ایله طوتاوزکم بدر کوننده
قلج النده هلاک اولمشدر ضحاک ایدر عذابدن دوکی اجلق عذابدرکه رسول حضرتی دعا
بیوردی ای جلیم عطانک یولنی مضر اوزرنه سنه لر ایلکل بولرک اوزرنه یوسف ییللری کبی
قحط مسلط ایله پس الله تعالی اجابت قلوب قحط حواله قلدی شویلکه ضرورت
اولوب کلبلری یدلر تا اکا ایرشدیکه مدد و تضرع دلیوب فریاد قلدلر حق تعالی بیوردیکه
جزع و تضرع قلوب بوکون زارلق قلمک که سزه بزدن نصرت بولمزسز و تضرعکز اسزه
منفعت اولمز قد کانت ایاتی تتلی علیکم فکنتم علی اعقابکم تنکصون مستکبرین به سامرا
تهجرون افلم یدبروا القول ام جاءهم ما لم یات اباءهم الاولین ام لم یعرفوا رسولهم
فهم له منکرون ام یقولون به جنة بل جاءهم بالحق واکثرهم للحق کارهون یعنی حق تعالی
بیوردیکه تحقیق بنم ایتلرم اوقنلدقجه سزلک اوزرکوزه اوقنوردی سز انی اشیدوب
نجنون کیدردکوز استکبار ایدوب انی قولاغکزه قویمزدکوز کیجه اولنجق انی بری برکزه
ارا سنده حکایت ایدوب سویلردکوز اکا ایمانه کلمکدن اعراض ایدردکوز و قرآن حقنده
افترا ایدوب قبیح سوزلر سویلردکوز نه اولدی بولره کم قرآن حقنده تدبیر و تفکر قلمزلر که
انوک حقیقتن اکلیلر و بیلرکه اول قرآن کلام محمدک صدقنه دلالت قلور یوقسه بولره بر
نسنه می کلدیکه بولردن ایلروکی اتالرینه کلمامشدرکه بولر اکا انکار ایده لر حال بودرکه
بولره بنجه رسول کوندردکه اوتکی اتالرینه دخی ایلده رسول کوندردک یاخود بولر محمدی که
رسوللریدر بلمیدیلر زیرا ایچلرنده قویدی انک اصلینی و نسبنی و صدقنی و امینلکنی و عهده
وفا قلدوغنی بلدیلرمیکه بولر اکا انکار ایدرلر یاخود اولر ایدرلر میکم بونک جنونی وار
حال بودرکه ایله دکل بلکه محمد بولره صدق قلدی حقی بیان ایلیو کلدی و برکلام ملا کلدیکه
انک حسنی و صحتی ظاهردر حقی دکل عقلی اولن بلور لیکن بولرک چوغی حقی کرییه کورورلرکه
کندو طبیعتلرینه موافق دکل ولو اتبع الحق اهواءهم لفسدت السموات والارض
ومن فیهن بل اتیناهم بذکرهم فهم عن ذکرهم معرضون ام تسالهم خرجا فخراج
ربک خیر وهو خیر الرازقین وانک لتدعوهم الی صراط مستقیم وان الذین لا یومنون
بالاخرة عن الصراط لناکبون یعنی حق تعالی بیوردیکه اکر الله تعالی انلرک دلکلرینه
متابعت قلسه نه اشلرلرسه انلرک مرادیجه قلسه نتکم انلر دیرلر یر و کوک جمیع فساده
واریدی و یرله کوک ارا سنده نه وارسه بله خرابه واریدی بلکه بز انلره کتوردک برقرآنکه
انلرک فخری و شرفی انک ایچنده در اما بولر کندو شرفلرندن اعراض ایدرلر یوقسه محمد بو
لردن کتوردوکی دعوت اسلام اوزره اجرت و کرامی استرشول نسنه که الله تعالی محمده ویرر
رزقدن و ثوابدن اول خیرلور قدر که رزق ویرجیلرک خیرلوسی اولدر بدرستی سن یا محمد بولری

طغرو بوله دعوت ایدرسنکه اول طریق اسلامدر اول یوله کرن نجات بولور اما تحقیق
اولرکم آخرته انکار ایدوب ایمان کتورمزلر اول طریقدن حقدن تجاوز ایدوب باطله میل ایدجی
اولور باطله میل ایدن عاقبت هلاک اولور ابدا نجات بولمز ولو رحمناهم وکشفنا
ما بهم من ضر للجوا فی طغیانهم یعمهون ولقد اخذناهم بالعذاب فما استکانوا لربهم وما
یتضرعون حتی اذا فتحنا علیهم بابا ذا عذاب شدید اذا هم فیه مبلسون یعنی حق تعالی
بیوردیکه اکر بز بونلره ترحم قلوب بونلره واقع اولن قحط و بلایی کوتریدک بونلر کروه
سرکشلک ایدوب اول طغیانلری اوزره متمادی اولوب قالورلردی تحیر ایچنده ضلالت
لرینی ترک اتمزلردی تحقیق بز بونلری عذابله طوتدقکده انلر ربلرینه هیچ تواضع ایدوب
تضرع اتمدیلرکه تمردلری وعنادلری اوزره قرار طوتوب کچدلر تا آنکا دکین که بز انلره
دخی قتی عذاب قپوسن فتح ایلدککه بدر کوننده انلری تیغ التنده قهرله هلاک ایلدک
حقارتله قیوبه بر قدر دقکم اولرد و کلی خیردن دنیاده و اخرتده نومید اولدلر وهو
الذی انشأ لکم السمع والابصار والافئدة قلیلا ما تشکرون وهو الذی ذرأکم
فی الارض والیه تحشرون وهو الذی یحیی ویمیت وله اختلاف اللیل والنهار
افلا تعقلون یعنی اول الله در اولکه سزه اشیدر قلاق و کوردکوزلر یرتدی دخی کوکل
یرتدیکه تا انوکله اشیدلور نسنه لری کوره سز و بو کوردلور و اشیدلور نسنلری کوکلکوزله
فکر ایدوب حق تعالی نک برلکنی اکلیاسز اول اشتمک و کورمک نعمتی یرینه کتورمزسز
ودخی اول الله در که سزی یر یوزنده یرادب وار قلدی عاقبت کرو یوق ایدوب
طراق ایدسر اندنصکره کرو درکرب کتدو حضرتنده جمع ایدسرکه اولدرن دخی اولدر
در کورن دخی اولدر بو کیجه و کوندز مختلف اولوب کاه اوزن کاه قصه اولدر دخی
انک تدبیریله در مدبر اولدر هیچ نظر قلوب تعقل اتمزمیسزکم بوندن عبرت الوب الله
تعالی نک وحدانیتین و کمال قدرتن اکلیوب ایمانه کلمزسز اولمزدن اول نجات بولاسز
بل قالوا مثل ما قال الاولون قالوا ءاذا متنا وکنا ترابا وعظاما ءانا لمبعوثون
لقد وعدنا نحن واباؤنا هذا من قبل ان هذا الا اساطیر الاولین قل لمن
الارض ومن فیها ان کنتم تعلمون سیقولون لله قل افلا تذکرون یعنی حق تعالی بیوردیکه
یا محمد بو کافرلر اول ویردوکمز اعضالر نعمتنه کافر اولدلر شکرن ترک اتدلرکه بونلر
دخی اولکیلر تکذیب اتدکلری کبی تکذیب اتدلر ددلرکم بز اولدوکمزدنصکره کرو دخی
درلورزو سوکوکلرمز چوریوب طراق اولدقدنصکره برحشر اولوب کرومی قوپارز
بو برنسنه در که اولمقلغی بعیددر زیرا بو بزه وعده اولنان بزدن ایلرو اتالرومزه دخی
وعده اولندی اما هیچ بر اثری بلنمدی دکلدر بو الا اول کچنلرک حکایتی در دکدیلر اوب
سویلنور اما هیچ حقیقتی بلنمز حق تعالی ایدر یا محمد مکه اهلنه صور ایتکم بو یر و ایچنده کی خلق
کیملکدر کم انلرک خالقی و مالکی کیمدر اکر بلورسکز خبر ویرک پس لابد دکه انلر اقرار ایدوب

دیلرکه

دیلرکه بو کلی الله تعالی نک مخلوقیدر جمیع انک ملکیدر تحقیق بو کافرلر اقرار ایدرلر ایت انلره کم
یا نه اولدی سزه کم بونی خاطره کتوره براعوب دیمزسزکه اشبو یرلری و ایچنده کی مخلوقاتی
هیچ یوغکن یرتمغه قادر اولن اولدکدنصکره کرودرلتمکه قادردر دکلمی قل من رب
السموات السبع ورب العرش العظیم سیقولون لله قل افلا تتقون قل من بیده ملکوت
کل شیء وهو یجیر ولا یجار علیه ان کنتم تعلمون سیقولون لله قل فانی تسحرون بل
اتیناهم بالحق وانهم لکاذبون یعنی حق تعالی بیوردیکه یا محمد ایت قومکه کم بو یدی قات
کوکلرک و بو عظمتلو اولو عرشک ربی و مولاسی کیمدر البته کرو اقرار ایدوب دیلرکیم
بولرک دخی خالقی الله در جمله انک ملکیدر چون الله اقرار ایدرلر ایت کم یا نیچون سز اندن
قورقوب انک برلکنه اقرار اتمزسز و دخی ایتکم کیمدر اولکم بو کلی ملک انک قدرتی النده
درکمی دلرسه امین ایدوب بلالری اندن دفع ایدن اولدرکیمه کم بلا ایرکورمک دلسه یا خود
انی قورتولوب برقسه که اندن اول بلالری دفع اتمکدر و انی قورتولوردن امین قلمغه
قدرتی یتمیه اکر بونی حقیقت بلورسکز خبر ویرک انلر البته دیرلرکم بو حکم و بو سلطنت
کلی الله تعالی نکدر پس کروسن ایتکم چون بونی حقیقت بلورسزکم انوکدر نیچون بو حق سنه
سزه باطل تصور اولنور کانی بولکدن اعراض ایدرسز ملکیه بز انلره سنی کرچکله کلدوردک
بدرستی انلر بزه شریک و ولد دعوی قلدقلرنده یلانجیلردر ما اتخذ الله من ولد وما
کان معه من اله اذا لذهب کل اله بما خلق ولعلا بعضهم علی بعض سبحان الله عما
یصفون عالم الغیب والشهادة فتعالی عما یشرکون یعنی الله تعالی هیچ ولد طوتمدی
و انکله هیچ برکسنه ملکنده شریک یوقدر و کر آکا شریک اولیدی هر بر اله کندو یرتدوغی
اوزره حکم ایدی راضی اولمیایدیکه بر غیری اله انک یرتدوغی اوزره غالب اوله
حکم ایلیه و انعامنی احساننی کندو یرتدوغنه مخصوص قلیدی و اولوردخی بر بر نیک اوزره
غالب نعلوب اولمقلغی طلب ایدوب دخی برینی کندودن ضعیف و عاجز قلمق دلیایدی
نتکم دنیا پادشاهلری ایدرلر بر بر نیک اراسنده پس الله تعالی منزه در اول نسنه دن که
کافرلر وصف ایدرلر و دخی عالم غیبده و عالم شهادتده نه اولدوغن بلور آکا هیچ برنسنه
خفی دکل و دخی اول یوجه و اولودر انلرک شریکله وصف اولنه قل رب اما ترینی ما
یوعدون رب فلا تجعلنی فی القوم الظالمین وانا علی ان نریک ما نعدهم لقادرون
ادفع بالتی هی احسن السیئة نحن اعلم بما یصفون وقل رب اعوذ بک من همزات
الشیاطین واعوذ بک رب ان یحضرون یعنی حق تعالی بیوردیکه یا محمد ایتکیل یا رب
نولیدی بکا بولره وعده قلدوغک عذابلری کوستریدک و دخی ایت که ای بنم ربم بو
ظالم قومی هلاک ایلمه بنی دخی بیلرنده بیله هلاک ایلمه بدرستی بز یا محمد انلره وعده
اولنان عذابلری سکا کوسترمکه قادرز لیکن سن انلردن کوردکک صوچلری عفو
ایدوب انلردن اعراض قلمغله صبر ایلکل که بز انلرک اول شرکله وصف ایدوب یلانلد قلرن

بلور حق تعالى رسولنه صبر ایدوب عفو اتمکه بیوردی وغی قتال کلمزدن اوکدیکی
جونه ایت قتال کلدی بو حکم منسوخ اولدی ودخی بیوردیکه یا محمد ایت ای بنم ربم
صغنورین سکا عصمت دلیوب شیطانلك وسوسه لرندن واغوالرله معاصیه رغبت
قلدردغندن ودخی صغنورم سکا اندنکه شیطان بنم امرلرمه حاضر اوله دخی انلره بکا
وسوسه قله وبنم امرمه خلل ایره کوره حتى اذا جاء احدهم الموت قال رب ارجعون
لعلی اعمل صالحا فیما ترکت کلا انها کلمة هو قائلها ومن وراءهم برزخ الى يوم يبعثون
فاذا نفخ في الصور فلا انساب بينهم يومئذ ولا يتساءلون یعنی حق سبحانه وتعالى بیوردیکه
یا محمد قوغل اول بعثه انکار ایدنلری اکا دك کم هجی (?) اولردن برینه اولوم ایرشه اول
وارجق مکانلرنی کوزلریله مشاهده ایدوب کوره لر دخی تمنی ایدوب دیلرکه ای بنم ربم
بنی کرو دنیایه دوندروره ین اولا کیم اول ترك ایدوب ضایع قلدوغم کلمهٔ توحیدی
ایدم انوکله سکا مطیع اولوب طاعت قلم دونب کرو دنیایه کلمکی ارزو قلدوغی اندن اوترو
دکلدرکه قومنه قبیله سنه کله یا دنیاده جمع ایدوب نفس هوالرن برینه کتوره بلکه الله
مطیع اولوب طاعت قلمایجون اوله الله تعالى رحمت قلسون اول مؤمنه کم اول کافر عذابنی
کوزیله کوروب ارزو قلدوغی طاعت شمدی النده فرصت وارکن یرینه کتوره کندو دخی
اول حسرته واقع اولمیه زیرا حق تعالى بونی بیان قلدوغی مؤمنلره تنبیه اولمایچوندر که اول
وقته اکوب شمدی عملدن غافل اولمیه لر کورمزمیسین که حق تعالى انلره ردع وزجر ایدوب
بیوردیکم نیعلولك بو سوزدنکه سنر دنیایه رجوع اتمك بو قدردر بدرستی دنیایه کرو وارمق
لغی استمك بر سوزدرکه سویلرلر اول مقصود اکا حاصل اولمز بولرك اوکلرنده حاجز
ومانع وارکه اکا برزخ دیرلر اولری کرو دیرلوب دنیایه وارمغه قومزلر اکا دکین که
صور چالنوب قیامت قوپه اما چونکه صور چالنه هیچ انلرك ارالرنده بری برینه نسبله
فخر ایدشمك قیوسی قالمیه نتکم دنیاده صور شور کردی فخر ایدوب دیرلردی سن کیم
بن کیم بنم اصلم نسبم فلاندر سنك اصلك نسبك فلاندر ودخی هیچ بر برینك حاللرندن
صورشمق قیوسی قالمیه نتکم دنیاده صورشورلردی سن کیمسین قنغی قبیله دنسین
بودکلکم نسبلری بر برندن کسله اراده نسب قالمیه فمن ثقلت موازينه فاولئك
هم المفلحون ومن خفت موازينه فاولئك الذين خسروا انفسهم في جهنم خالدون
تلفح وجوههم النار وهم فيها كالحون یعنی حق سبحانه وتعالى بیوردیکم هرکسنك کم ترازو
سنده ثوابی کفه سی اغر کله فلاح بولوب قورتلن انلر اولورو هرکسنك که کناهی کفه سی
ترازو سنده اغر کله ثوابی یینی کلسه انلر اولوردکم کندو نفسلرنه زیانکار اولوب
جهنمده مخلد اولالر اودیا لکی دورت یانلرندن یوزلرنه طوقنوب کوینده اولوا اول
اودایچنده کالح اولالر یعنی اودشرب بورفرو دداغی چاقی باشنك اورتا سنه دك ایره (?)
واشاغه دداغی صرقوب کوبکنه دك انیه الم تكن اياتي تتلى عليكم فكنتم بها تكذبون

قالوا

قالوا ربنا غلبت علينا شقوتنا وكنا قوما ضالين ربنا اخرجنا منها فان عدنا فانا
ظالمون قال اخسؤا فيها ولا تكلمون یعنی حق سبحانه وتعالى بیوردی بنم ایندردکم قرانی
اتیلری سزك اوزرکوزه دنیاده او قنمزمیدی وانوکله سزی قورقتمزلرمیدی سز انی
انکار ایدوب یلانلدکوز بو حالی اکمزدکز انلر ایدرلرکه ای بزم ربمز شقاوتمز غالب
اولدیکه یازلشدی بز هدایت یولن وارمادق ازغون قومدن اولدق که هدایت بولندن
ازوب کمراه اولدیلر ای بزم ربمز بزی براوددن چقر کرو دنیایه ایلت اکر بز کرو اول
سن سومدوکك ایشلره شروع ایدرسوز تحقیق بز ظالملردن اولاوز کندوکندولره ظلم
الدی حق سبحانه وتعالى انلری شول کلب رد ایدرکبی رد ایدوب دیاکه اراق اولك
اول اود ایچنده بکا انی سویلك که سزدن اول عذاب کوترله بن انی سزدن کوترجك دکولم
پس اول وقتدن شرکلرك امیدی قطع اولنه فرح قپوسی انلره یا پیله همان نار اهلنوك
کلملری اول اوله اندنصکره دخی کلام اتیلر انجق شول حمار اغرسی وکلبلر اولوماسی
کبی اوازلری چقه سوزلری مفهم اولمیه انه كان فريق من عبادي يقولون ربنا امنا
فاغفر لنا وارحمنا وانت خير الراحمين فاتخذتموهم سخريا حتى انسوكم ذكري وكنتم
منهم تضحكون اني جزيتهم اليوم بما صبروا انهم هم الفائزون یعنی حق تعالى ایدر بدرستی
بنم قوللرمدن بر جماعت وارکم اول کوچك مؤمنلردر که ایلواروب دیرلرکم ای بزم ربمز
بز سکا ایمان کتوردك سن بزم کناهلرومزی یارلغیو وبزه رحمت ایله که اسرکیجیلرك
خیرلوسی سنسین سز اول قوللرومزی استهزایه الدکوز ومسخریه طوتدکوز تا ایندخی
سزه بنی اکمغی اونتدردم استهزایه مشغول اولوب انلری مسخریه طوتدکوز کم انلری
کوریجك کولشوردکوز حق تعالى بیوردیکم بن قیامت کوننده اول قوللرومه اولو
ثوابلر وعوضلر ویررن انلرك زحمتنه صبر اتدکلریچون بدرستی فوز ودرجات بولنه
انلردر وابدی سعادته ایرن انلردر قال كم لبثتم في الارض عدد سنين قالوا لبثنا
يوما او بعض يوم فسئل العادين قال ان لبثتم الا قليلا لو انكم كنتم تعلمون افحسبتم
انما خلقناكم عبثا وانكم الينا لا ترجعون یعنی الله تعالى اول کافرلره قیامت کوننده دیسرکم
ایدك ای کافرلر دنیاده یرالتنده نه قدر یاتدکوز ییل ساغیله اول کافرلر ایدرلرکه
بز یرك التنده یا برکون یا برکونك بعضی یاتمشی اولاوز قیامت کوننك دهشتندن
نه قدر راید (?) که اکلمزدکوز الا ازاکلندکوز زیرا اخرت نسبت دنیا کونلری قلیلدر
زیرا نقدر چوق اولورسه متناهیدر اخری واردوکنور اما اخرت کونلرنك نهایتی
یوقدردوکنمز پس سزك اخرت کونلرنه نسبت یاتدوغکز قلیل اولور اکر بلوردسکوز
ایلمی صانوردسز بز سزی بر عبث لعب وباطل اوزره یرتدق که سزك یرادلدوغکزده
بر حکمت یوقدر تاکه سز عبث ایشلرده اولوب لعبلره مشغول اولاسز شول صانمه بهایم
کبی که سزك فعلکوزه نه عذاب نه ثواب اوله تحقیق سز عبادت ایچون یرادلدکوز الله تعالینك امرنی

اقامت انتجون برادلدکوز صالمه برادلدکوز ایله می صانورسز کرسز کروبزدن یکا
کلمجك دکلسز بلکه البته کلسرسز وقلدکوکز عمللرك جزاسن بولسرسز فتعالى الله
الملك الحق لا اله الا هو رب العرش الكريم ومن يدع مع الله الها اخر لا برهان له به
فانما حسابه عند ربه انه لا يفلح الكافرون وقل رب اغفر وارحم وانت خير الراحمين
یعنی حق تعالی بیوردرکه بو جهه در واولو در اول الله که حق پادشاهدر ووصف اتدکلرندن
منزهدر اندن ارتق معبود یوقدر الا حق معبود اولدرکه کوردکلو عرشك ربیدر
وبو جهه تختك مالکیدر هرکسه کم اول اللهله بر اله دخی واردیو دعوی قلسه بو دعوی
اوزره هیچ بر حجت ودلیلی اولمسه بدرستی انك جزاسی اول فعلندن اوترو قیامت کوننده
الله تعالی قتنده در نجه دلرسه فعلنه کوره اکا جزا قلدکم تحقیق کافرلر هرکز فلاح بولمیجق
دکللر وسعادته ایرجك دکللر انکارلرندن اوترو انلری قوسن یا محمد اینکه ای بنم ربم
بکا وبنم امتمه کرم بکا متابعت قلدلر مغفرت قل ورحمت ایله خیر الراحمین واسرکیجی
سنسین آمین

سورة النور اربع وستون آية

بسم الله الرحمن الرحيم سورة انزلناها وفرضناها وانزلنا فيها آيات
بينات لعلكم تذكرون یعنی اشبو سوره بز اندردك وبونك ایجنده احکام واجب
قلدق انو کلد عمل اتکی سزه وسزدنصکره کلنلره تا قیام ساعته دکین لازم قلدق
ودخی بو سوره ایجنده واضح وروشن آیتلر اندردك حلالی وحرامی بیان
ایدیجی تا اولاکه سز انی اشتدکده متعظ اولب اوکتلنه سز انو کلد نجاتکوز بولن اکلیا
الزانية والزاني فاجلدوا كل واحد منهما مائة جلدة ولا تأخذكم بهما رأفة في دين
الله ان كنتم تؤمنون بالله واليوم الآخر وليشهد عذابهما طائفة من المؤمنين
یعنی بجن زنا ایدن ار وعورت اکیسی دخی احراردن اولسهلر وعاقل وبالغ وبکر اولدن
اولسلر اکیسی دخی محصن اولمسلر اولردن هر برنه یوزر اغاج اورك وبر ییل
وطنلرندن سورب غربته اواره قلوك اکثر علمانك اتفاقی بو حکم اوزره در ودخی
اول اکسنه کوکلکوزله رافت وشفقت اتمك کم الله تعالی حکمنی ضایع ایده سز سزدن
دخی شفقتلو قوللارنه حق تعالی دکه براد بوارقلدی هر صوجلرنه دنیاده بر حد
قلدیکه انو کلد اخرت عقوبتندن قورتله سز انلری سهل عقوبتدن اسرکیوب منع
اتمك که اخرتده دخی قتی عقوبته اوغرادیرسز اکر سزلر الله واخرته ایانکزوارسه
کرکدرکم بو امرده شفقت ایلیوب الله تعالی حکمنی یرنه کتوره سز اما حق تعالی بیوردیکه
اول اکی زانیلرك حدلرنی اقامت ایدجك وقتن کرکدرکم مؤمنلردن بر طائفه انده
حاضر اولالر بردن دردده دکین که زنانك طانقلرینك عددی اول قدردر مقصود
بوندن اولدرکم حد اورلنلره خجالت حاصل اوله وانده حاضر اولنلره اول اشدن
اوتروجار اوله الزاني لا ينكح الا زانية او مشركة والزانية لا ينكحها الا زان او مشرك

وحرم

وحرم ذلك على المؤمنين یعنی حق تعالی بیوردیکه شول کمسه کم زانی اوله اول نکاح
لنمسون الا کروزانیه جفتلنسون یا خود مشرکه عورت جفتلنسون ودخی زانیه عورت
جفتلنمسون الا زانی اره جفتلنسون که بولری جفتلنمك مؤمنلر اوزره حرام اولندی
اما سعید بن مسیب ایدر بر جماعت صحابه دن ایدر بو ایتك حکمی منسوخ در اول ابتداء
اسلامده زانیه عورت نکاحلنمق حرامدی بو ایتیله اما وانکحوا الایامی ایتیله بو منسوخ
اولدی زانیه عورتلر دخی مسلمانلردن ایامی حکمنه داخل اولدی نکاحلری جائز اولدی
والذين يرمون المحصنات ثم لم يأتوا باربعة شهداء فاجلدوهم ثمانين جلدة
ولا تقبلوا لهم شهادة ابدا واولئك هم الفاسقون الا الذين تابوا من بعد
ذلك واصلحوا فان الله غفور رحيم یعنی شول کمسهلرکم زنا ایله سوکلرا ولعورتلرکم
مسلمه ومحصنه اوله یعنی عاقله وبالغه وحره اوله ودخی زنادن بری اولب
عفیفه اوله اندنصکره درت شاهد دخی بولمیه که انك زناسنه طانقلق ویروب
اثبات قلالرسز اکا سکسن اغاج حد قذف اورك اندنصکره ابدا هرکز انلرك
طانقلغن قبول اتمك که اولر فاسقلردر الا مکر اولرکم حدندنصکره توبه ایدوب
صلاح اوزره اولالر بدرستی الله تعالی غفوردر اولری یارلغر ورحیمدر اسرکر عفو
ایدر والذين يرمون ازواجهم ولم يكن لهم شهداء الا انفسهم فشهادة احدهم
اربع شهادات بالله انه لمن الصادقين والخامسة ان لعنت الله عليه ان كان من
الكاذبين ويدرؤ عنها العذاب ان تشهد اربع شهادات بالله انه لمن الكاذبين
والخامسة ان غضب الله عليها ان كان من الصادقين یعنی شولرکم کندو عورتلرنه
زنا ایله قذف اتسلر اول دیدکلری سوزی دخی اثبات قلمغه طانقلری دخی اولمسه
کندولردن غیری انلردن برینك شهادتی درت طانقلق اوله بو ایت عاصمك
عموسی اوغلی عویمر وانك عورتی خولیه وشریك بن سحما حقنده نازل اولدی
عویمر عاصمه کلدی ایتدیکه شریك عورتم خولیه نك قرنی اوزرنده کوردم عاصم
دخی رسول صلعم کلدی عویمر قصه سن خبر ویردی رسول ع م انلرك کلیسن فقردی
کتوردی وایتدی یا عویمر طور وکل ایتکه بن طانقلق ویرورم الله حقیچون که تحقیق
خوله زانیه در بو سوزمده بن صادقلردن اکنجی کره ایتدردیکه بن طانقلق ویرورن
الله حقیچون که بن شریکی انك قرنی اوزرنده کوردم بو سوزده بن کرچکلردن اوچنجی کره
ایتدردیکه بن طانقلق ویرورن الله حقیچون که انك حملی بندن دکلدر بن بو سوزده
کرچکلردن دردنجی کره ایتدردیکه بن طانقلق ویرورن اول الله حقیچون که درت
ایدربن انو کل جمع اولدم بو سوزمده بن صادقلردن بشنجی دفعه ایتدردیکه الله
تعالی نك لعنتی بن عویمر اوزرنه اولسون اکر بو سوزلرمده یلانجیلردن ایسم بوندنصکره
رسول حضرتی خولیه دخی ایتدی طور سن دخی ایتکه بن طانقلق ویرورم اول الله

حقیجونکه بن زانیه دکولم عویمر بو سوزنه یلان بجیلردندر اکنجیده ایتدردیکه بن
طانقلق و یرورم اول اسه حقیجونکه عویمر شریکی بن قریم اوزرنه کوردی بو
سوزنده عویمر یلان بجیلردندر او خنجیده ایتدردیکه طانقلق و یرورم اول الله حقیجونکه
بنم حملم عویمر دندر او یلان بجیلردندر دردنجیده ایتدردیکه بن طانقلق و یرورم
اول الله حقیجونکه عویمر بنی هرکز فاحشه اوزرنه کورمدی اول یلان بجیلردندر
بشنجیده ایتدردیکه اسه تعالینک غضبی بن خویلیلینك اوزرینه اولسون اکر عویمر
کرچکلردنسه چون بو رسمه ایکی طرفدن تمام اولدی رسول اول ایکسنك ارالرین
تفریق ایدوب ایردی اما حکم بو ایتدی بودرکم بدرستی برکشی عورتنه قذف ایتسه
براجنبی عورته قذف ایتکده نه حکم واجب ایسه انده دخی اول واجدر اکر محصنه اولسه
حد اوله محصنه اولمزسه تعزیر اوله ولولا فضل الله علیکم ورحمته وان الله تواب
حکیم یعنی اکر حق تعالینك فضلی اولمیایدی دنیاده عقوبته سزه تعجیل قلوردی لیکن سزك
فعلکوزی ستر ایدوب لعان ایله حدی سزدن منع ایلدیکه لعان اوقنوب ایرلاسز حد
سزدن انو کلدساقط اولا بدرستی اسه تعالی رحمتیله کورود وبخید رشول کسلرکم معصیت
لردن کرود وبخید روحکیمدر حرله حکم ایدرانلره کم لعاندن قاجوب امتناع ایده
ان الذین جاؤ بالافک عصبة منکم لا تحسبوه شرا لکم بل هو خیر لکم لکل امرئ منهم ما
اکتسب من الاثم والذی تولی کبره منهم له عذاب عظیم لولا اذ سمعتموه ظن المؤمنون
والمؤمنات بانفسهم خیرا وقالوا هذا افک مبین یعنی بدرستی شولرکم افکله
کلدلر یعنی حقدن یوز دوندروب کندولردن یلانلکی شرلوسینی دوزوب سویلدلر
زیرا عایشه انك کبی شرفده وکندوی سقلقده ایدیکه اکا تنالر قلق لایقدی
ایلدیکی انك حقنده برامر سوز سویلیك یلانلرك کی اقبحی واخبثیدر پس اول
یلانی دوزن برجماعت ایدی انلردن بری عبدالله بن ابی ومسطح بن اثاثه وحسان
بن ثابت وحمنه بنت جحش طلحه عورتی ودخی بولردن غیری پس اسه تعالی عایشیه
واتاسنه واناسنه ودخی رسول حضرتنه وصفوانه خطاب ایدوب بیوردیکه
اول جماعت سزك حقکزده افک ایدوب افترا دوزدکلری ایله صنمکز که سزه شر اوله
بلکه اول سزه خیردر الله تعالی سزه اندن اجرلر حاصل قلور و سزك بو اشدن برادتکزی
ظاهر قلور اما اول جماعتکم یلان دوزدلر اول دوزدکلری کناهدن هر برینه فعلنه
موافق جزا بولسرلر شول قدرکه اول کناهه مصر اولدلر ودخی اول کمسنه کیم
تکبر لکی انی اکا یلتدیکه اول افترایه اول باشلادی اکا اخرتده اودایجنده اولو عذاب
وار که نهایتی یوقدر پس نیجون نیجون انی اشتدکوزای مؤمنلر و مؤمنه عورتلر اول
قرداشکز واهل دینکز حقنده خیر ظن ایتمدکوزکه اشبو اشکاره یلان وافترادر
وبو سوزی سویلینلر نیجون اول کلامی اوزرنه طانق کتورمدلر انلر کلی اللهك حکمی ایجنده

کاذبلر

کاذبلردرکه عایشه حقنده افترا قلدلر لولا جاؤ علیه باربعة شهداء فاذ لم یأتوا
بالشهداء فاولئک عند الله هم الکاذبون ولولا فضل الله علیکم ورحمته فی الدنیا والاخرة
لمسکم فیما افضتم فیه عذاب عظیم اذ تلقونه بالسنتکم وتقولون بافواهکم ما لیس
لکم به علم وتحسبونه هینا وهو عند الله عظیم ولولا اذ سمعتموه قلتم ما یکون لنا
ان نتکلم بهذا سبحانک هذا بهتان عظیم یعنی حق تعالی ایدر اکر سزك اوزرکوزه الله
تعالینك فضلی ورحمتی دکلمسه دنیاده واخرتده تحقیق اول شروع ایتدکوکز بهتاندن
اوتروا اخرتده سزی اولو عذابلر طوتیدیکه هرکز انقطاعی اولمیایدی بو ایت ایندوکی
وقت رسول حضرتی اول دررت افترا قلنلره که ذکر اولندی عبدالله بن ابی ومسطح
بن اثاثه وحسان بن ثابت وطلحه عورتی حمنه بو لره حد اوردی دنیا عقوبتی انلره
یرنه کلدی پس حق تعالی خبر ویردیکه چون سز اول یلان سوزلری بربریکوزدن اغزندن
الوب سویلرسز واغزکزله خبر ویررسز شول نسنه کم سزانك حقیقتندن خبرکوز
یوق ایله ظن ایدرسزکم اول سویلدکوکز بر سهلجه نسنه در کناه اولمز نیجون اول
وقتکه افترایی اشتدکوز دیمدکوزکه اشبو عایشه امرینه کی اولو بهتاندر احتیاط
قلمدکوزکم حق تعالی انی بری قلدی نیجون ایت ایتدده رسوای اولاسز یعظکم الله ان
تعودوا لمثله ابدا ان کنتم مؤمنین ویبین الله لکم الایات والله علیم حکیم ان الذین
یحبون ان تشیع الفاحشة فی الذین امنوا لهم عذاب الیم فی الدنیا والاخرة والله
یعلم وانتم لا تعلمون ولولا فضل الله علیکم ورحمته وان الله رؤف رحیم
یعنی حق تعالی سزی نهی ایدر وحرام قلور سزك ارزو کره که ایرق انك کبی کناهه شروع
قلمیه سز ابدا اکر کرچك مؤمنلردنسکوز اسه تعالی سزه بیان قلور امرلرنی ومنهیلرنی
ایتلرله تاکه امرلرین فعله کتوروب نواهیلرندن اجتناب قلاسزکه الله تعالی علیمدر
عایشه نك وصفوانك دخی امرلرین بلور حکیمدر انلرك براءتنه حکم ایدر بدرستی
انلرکه سورلر دنیاده فاحشه که زنا اولا ایمان اهلی ایجنده ظاهر اوله انلره دنیا واخرتده
عذاب الیم وار دنیاده عذابی حد اورمق واخرتده عذابی اوده یانمق اسه تعالی خود
بلورکه اول منافقلر یلاندر وعایشه اول نسنه دن بریدر بو لر اول سوزلر یلا الله تعالی
نك غضبنه وسخطنه طالبلردر اما سزانی بلمزسز اکر اسه تعالینك سزك اوزرکوزه
فضلی ورحمتی کولمسه عقوبتنی سزه تعجیل ایدردی لیکن اسه تعالی رؤف رحیمدر
قوللرینه شفقت ایدوب اسرکر تعجیل عقوبت ایتمز تاکه اتسدی متعظ اوله
انصافه کلالر طریق نجاته سلوك ایدهلر یا ایها الذین امنوا لا تتبعوا خطوات
الشیطان ومن یتبع خطوات الشیطان فانه یأمر بالفحشاء والمنکر ولولا فضل الله
علیکم ورحمته ما زکی منکم من احد ابدا ولکن الله یزکی من یشاء والله سمیع علیم
یعنی حق تعالی بیوردیکه ای انلرکه ایمان کتوردلرسز شیطان یولنه متابعت قلمك وانك

اعواسنه اولیلت هر كمسه كم انك اعواسنه اویب اكا متابعت قلدي حقیقت بلسونكه
شیطان تابعلرنه بویرمز الا شول قوللریكه اسه تعالی قتنده قبایحدن و منكراتدندر
انوكله فضلی و رحمتی اولمیایدي سزدن هیچ بریكوز ابدا كناهدن پاك اولب صلاح اوزره
اولمیایدكوز لیكن اسه تعالی دیلدوكنی دلرسه قوللرندن رحمت و مغفرت برله پاك ایدوب
طاهر قلور كه اول سمیعدر قوللرك سوزلرین دیدوكین اشیدر دونلرنی اشلدكلرن كورر اكا كوره
مكافات و مجازات قلور ولا یاتل اولوا الفضل منكم والسعة ان یؤتوا اولی القربی
والمساكین والمهاجرین فی سبیل اسه ولیعفوا ولیصفحوا الا تحبون ان یغفر اسه
لكم واسه غفور رحیم یعنی حق تعالی بیوردیكه اندا یجوب قسم اتمسون سزدن اولركیم
فضل عطا استیدر غناسی و وسعتی وارانك اوزره كم كندو قربینه و مسكینلره و مهاجر
لره اسه تعالی یولنده نسنه ویرمیه بلكه انلردن عفو ایدوب تجاوز قلسونلر عایشه امرنده
قلدقلری سوزجون عقوبت قلمسونلر سزانی سومزمسز كه اسه تعالی سزی یارلغیوب
كناهلوكزی سزا ایلیه كه اسه تعالی غفوردر و رحیمدر اسركیا رلغیجون رسولهم بوایتی
ابوبكره اوقدی ابوبكر ایتدی بلی بن سورمكه اسه تعالی بنی یارلغیه كرواوكیلدین وارب
مسطحه نفقه سن دكوردی واندا یجدیكنه واسا ایرق بن انك نفقه سن قطع اتمیم
بوایت دلالت قلور كم كشی غرض نفسانیدن اوتروقا قیوب كمسنه دن احسانی قطع
اتمیه كه بو علامت اخلاصدر ان الذین یرمون المحصنات الغافلات المؤمنات
لعنوا فی الدنیا والاخرة ولهم عذاب عظیم یوم تشهد علیهم السنتهم وایدیهم
وارجلهم بما كانوا یعملون یومئذ یوفیهم اسه دینهم الحق ویعلمون ان اسه هو الحق
المبین یعنی اولكمسنه لر كم زنا بله نسبت ایدرلر مؤمنه عورتلره كیم كندولری سفلیجی لردر فواحشدن
غافللردر كه انك كبی ایشی انلرك خاطرلرندن دخی كجمز نتكم عایشه نك كجمزدی انلر
دنیاده و اخرتده عذاب اولنورلر و رحمتدن ایراق اولورلر دنیاده عذابلری حد
اورلمق اخرتده دخی اولره عذاب الیم واركه اوده یا عقدربس بو عقوبت واجب اولور
اول افترا اهلنه شول كونده كم اغزلرنه مهر اورلمزدن اوك دللری كندو فعللرنه طانقلق
ویره والليری اياقلری طانقلق ویره هر بری دنیاده نه عمل اشلدلرسه پس قیامت
كوننده اسه تعالی اولره واجب اولان حسابلرنی و جزالرنی عدل اوزره كامل قلی ویره
حیف و ظلم اولمیه كلی بلدلركه اول اسه تعالی دنیاده وعده قلدوغی نسنلری حقیقت
بیان قلوب یرینه كتورجیدر انك وعده سنده خلاف یوقدر الخبیثات للخبیثین
والخبیثون للخبیثات والطیبات للطیبین والطیبون للطیبات اولئك مبرؤن
مما یقولون لهم مغفرة ورزق كریم یعنی اكثر مفسرلر بویله ذكر اتمشلردر كه سوزلرك
خبیثی بویلسز ارلردن و عورتلردن الا انلركه كندولر خبیث اولا زیرا خبیثدن خبیث
كلور سقاوه رایحسی كبی و پاك اری سوزلر كلر ارلردن و عورتلردن الا پاكلرندن كلور

نتكم

نتكم عطاردن مشك رایحسی كبی بوذم اتمكدر انلرك كم عایشه حقنده افترا قلدیلر
و مدح و ثنا قلمقدر انلری كم عایشه ایلیوب بری قلدیلر كندولر پاك كلدی سوزلری دخی
پاك اولدی انلركم خبیث لردی سوزلری دخی خبیث اولدی اما ابن زید ایدر بو
ایتك معنیسی اولدركم عورتلرك خبیثلری ارلرك خبیثلرینه لایقدر و خبیث ارلر دخی
خبیثه عورتلره لایقدر و عورتلرك ایلری دخی ایو ارلره لایقدر و ایو ارلر
دخی ایو عورتلره لایقدر نتكم عایشه یا كری حق تعالی انی رسولنه لایق كوردی
پاقی خاتونلر دخی ایخلین واول افترا ایدنلرك ذاتلری بجه كه خبیث ایدی عورتلری
دخی انلر جلین خبیث لردندی پس صفوان دعایشه اول ذكرا ولنان كلمه لردن
بریلردی اندن او تری اولره حاصل اولدی مغفرتكه حق تعالی اولری عفو ایلدی
دخی جنت ایجنده دوكمز نعمتلر انلره رزق ایلدی یا ایها الذین امنوا لا تدخلوا بیوتا
غیر بیوتكم حتی تستانسوا وتسلموا علی اهلها ذلكم خیر لكم لعلكم تذكرون فان لم
تجدوا فیها احدا فلا تدخلوها حتی یؤذن لكم وان قیل لكم ارجعوا فارجعوا هو
ازكی لكم واسه بما تعملون علیم یعنی حق تعالی اهل ایمانه بیوردیكه ای ایمان كتورنلر
كندواوكزدن غیری كمسنك اونه كرمك تا دستور دلمینجه و اول او اهلنه
سلام ویرمینجه بلوك كم سزه اشیو نسنه خیرلودر انی طوتب عمله كتورك اولا كه بو نكله
اوكلنوب نجات بولاسز پس استیذان بو نكله دركه قبویه وارجق سبحان اسه دیه
یاخود اسه اكبر دیه یاخود او كرمك كه اوده كمسه وارسه اشیدوب اكا دستور ویره
اندن سلام قلهلر ایرلركم كرمیی سلام علیكم اوج كره تكرار ایده دستور اولرسه
كره دستور اولمزسه كرو دونه اول سلام اعلامدر اكنجی طانشقدر اوچنجی كرو دونمكه
دستوردلمكدر بو ندن او ترو حق تعالی بیوردیكم اكر اوده كمسه بولمیاجق اولرسكوز
كم كرمكلكه دستور ویره كرمك كرو دونك واكر كمسه اولب سزه دیرلرسه كه دونك
قبوده طورمیوب كرو دونك كه كرو دوندوكز سزه كورككلورك وصلاحلودر قبوده
قبوده ملازم اولب طورمقدن و كر قبو یا بلوا ولورسه یا روزنقدن ایجر و اوه
بقمیه پس اسه تعالی علیمدر سنك دستورلكز ردكلك و دستورسز كردكلك دخی
بلور اكا موافق جزاسن قلور لیس علیكم جناح ان تدخلوا بیوتا غیر مسكونة
فیها متاع لكم واسه یعلم ما تبدون وما تكتمون یعنی حق تعالی بیوردیكه سزك اوزكوزه
كناه یوقدر اكردستورسز كره سز شول اولره كه انده كمسه ساكن اولمیه سزه منفعتی
بلنش اوله شول اولركم انلره خان دیرلر منزللرده یول اهلیچون یابلمشدر تا كه انده
بیجلرده البجا قلهلر ونتاعلرن حفظ ایدهلر واستیدن صوقدن سا قنلر اسه تعالی
بلور شول نسنه كه سز انی اظهار ایدرسز یاخود كوكلكزده انی كزلیاسز هیچ بر نسنه
اكا خفی دكل قل للمؤمنین یغضوا من ابصارهم ویحفظوا فروجهم ذلك ازكی لهم

ان الله خبير بما يصنعون يعني حق تعالى بيورر ديكه يا محمد ايت اول ايمان كتوردن مؤمن ارككه
كوزلريني يومسونلر شول نسنه دنكه بز انلره اكا باقمغى حرام قلدق ودخي فرجلريني صقلسونلر
شول نسنه دنكه انلره حرام قلدق ابو العاليه ايدر قرانده هر يرده كم فرجى صقلمغه بويرلمشدر
مراد اندن زنادر اما بو ايتده امر اولنان ستر ايدوب كمسيه كوسترمملكدر يعني كوزي
حرامدن يوممق وفرجى صقليوب كمسيه كوسترمهمك بولره خيرلو رقدر دخي ديننده
ارتيقدر وعملري زياده اولمقدر والله تعالى خود عالمدر بلورركم بولر نه اشلرلر وقل
للمؤمنات يغضضن من ابصارهن ويحفظن فروجهن ولا يبدين زينتهن الا ما
ظهر منها وليضربن بخمرهن على جيوبهن ولا يبدين زينتهن الا لبعولتهن او ابائهن
او اباء بعولتهن او ابنائهن او ابناء بعولتهن او اخوانهن او بني اخوانهن او بني
اخواتهن او نسائهن او ما ملكت ايمانهن او التابعين غير اولي الاربة من الرجال
او الطفل الذين لم يظهروا على عورات النساء ولا يضربن بارجلهن ليعلم ما يخفين
من زينتهن وتوبوا الى الله جميعا ايها المؤمنون لعلكم تفلحون يعني حق تعالى اركلره
خطاب قلدقدنصكره تاكيد حكمچون اير ومؤمنه عورتلره دخي خطاب ايدوب بيورر ديكه
ايت يا محمد اول ايمان كتوردن عورتلره اولر دخي كوزلرن حلال اولميان نسنه لردن يومسونلر
اكا نظر قلمسونلر ودخي فرجلريني زنادن صقلسونلر وستر ايدوب اورتسونلر كم كمسنك
نظري اكا ايرشميه ودخي حق تعالى بيورر ديكه ايت انلره كم بزكلريني اشكاره قلمسونلر محرم
لردن غيري كمسه مراد بو زينتدن اولدر كم كزلو بزك اوله اياقده خلخال كبي ودخي
اياغه ياقلن حنا كبي وبلكدن بلزك كبي وقولقده كوپه كبي وبوينده بوغماق كبي روا دكل
عورتلره كم بو زينتلريني كم اياق وبلكدر وبوين قلاقدر بوني ارلره اشكاره ايتك واجنبي
ارلره دخي روا دكلدركه ياد عورتلرك اول بزكلري يرينه نظر قلهلر الا شول اشكاره
زينتدركم حق تعالى استثنا قلدي اكا باقرسه حاجت وفتنه كناه اولميه اما علما بو اشكاره
بزكده دخي اختلاف قلدلر سعيد له ضحاك ايتدلر اول يوزله اكي ايدر ابن
مسعود ايدر اول زرنده كيدوكي طونلردر حسن ايدر يوزله طونلردر ابن عباس ايدر
كوزده سرمه وبرمقده يوزكدر واكي الده بيلجكدكي حنادر پس اجنبي ارلر بو
اشكاره بزكلره نظر قلمق روادر چونكه شهوت فتنه سندن قورقميه وكر بو فتنه
دن قورقرسه اندن دخي كوكدركه كوزن يومه بقيه بو دكلو نسنه عورتنه كشف
اتمكه رخصت اولدوغي عورت اولمادوغي نمازده كشف اولديغچوندركه اكا حرج
اولميه والا كوكدن قلان اعضاسي كلي عورتدر باقمق روا دكل وعورتنه كوسترمك دخي
روا دكلدر ودخي حق تعالى بيورر ديكه مقنعه لريني يقالريبه وكوكسلري اوزرنه
برقسونلركه بوينلري وكوكسلري كورنميه وصاچلري وكوپه لري اورتلر ودخي كزلو
زينتلريني اشكاره قلمسونلركه نمازده دخي الن اچمق روا دكلدر دخي ياد ارلره كوسترمك

روا

روا دكلدر تكم ذكر اولندي الا كزلو بزكلرنك يرلرن ودخي بزكلرن باشلريندن كدرمك
ارلره قاتنده روادر كم انلره كوسترهلر يا كندو اتالري قاتنده يا كندو ارلرنك اتالري
قتنده يا كندو اوغلنلري قتنده يا كندو قرداشلري قتنده يا كندو قرداشلرنك اوغلنلري
قتنده يا ارلرنك اوغلنلري قتنده كه ايرق عورتدندر يا قز قرداشلرنك اوغلنلري
قتنده بو كمسنه روادركه اول كزلو بزكلرنك اوزرنه نظر ايدهلر اما بولر دخي كوبكندن
اشغه دز النده دك بقمق روا دكلدر ليكن ارنه حلال لدركه جميع اعضاسنه نظر قله
اما بو قدر روادركه فرجي داخلسنه بقمق اكا دخي مكروهدر حرام دكلدر ودخي بيورر ديكه
عورتلره عورتلر بقمق روادر الا كوبكدن دز نه دكين روا دكلدر ودخي حق تعالى بيورر ديكه
بولرك اول كزلو بزكلري يرينه دخي مطلع اولميه الا اولركه كندو ماللريله صاتون
النمش قوللري اوله ودخي بيورر ديكه بولرك بزكلري يرينه مطلع اولميه الا شول
ق... بر قومه متابعت ايلشلردر كيجه كوندز بله يوررلر تا كه اول اويدقلري قومك
طعاملرندن ارتوچاغندن اولره دخي نصيب ايرشه اندن غيري دخي مقصودلري يوق
بولرك عورتلرندن يكا همتلري وحاجتلري يوق ودخي بيورر ديكه اوله مطلع اوليه
الا شول اطفال اوغلنجقلر كه حد شهوته ايرشمامشلردر اول كوبكدن اشغاسي نظر لرنده
اليه ... لكلرندن اوتر ودخي بيورر ديكه عورتلر يورديكلري وقتن اياقلرنده قققوب
يورسونلركه خلخاللرنك اوازه سي ايشدله ارلره فتنه اوله بوندنصكره توبه يه بويروب
ايتديكه اي مؤمنلر جميعكز توبه قلوك شول تقصيرلردنكه بو حكملرده واقع اولمشدر
الله تعالى بيوردغي احكامي يرينه كتورمكه ملازم اولك بو ادبلركه ذكر اولندي
اني رعايت قلوك تاكه قورتلمشلردن اولاسز وانكحوا الايامى منكم والصالحين
من عبادكم وامائكم ان يكونوا فقراء يغنهم الله من فضله والله واسع عليم يعني حق
تعالى بيورر ديكه اي مؤمنلر اولندرك سزدن شول ارلريكه عورتي يوق واول عورتكم
اري يوق دخي قوللركزدن شولريكه صلاح اوزره اولالر انلري دخي خفتلندرك
اكر اولر درويش اولسه الله تعالى نك خزينه سي بولدر قوللرينك احتياجني بلور
وقتيله زنكين قلور انلره ايرشدرب بو امركه حق تعالى بو ايته بويردي استحبابچوندر
وجوبچون دكلدر پس مستحبدر اولنمك شولكم نفس اكا تقاضا قلور اولنمكده دخي
كوچي يتر اما شول كسه كم اولنمكه طاقتي يتميه كركدركه نفسني كسر اليه اروج طوتاغله
وبو ايت دلالت قلور كم هر كسه كم ديني تمام قلوب كندوي حرامدن صقلمغچون اولنه
اكر درويش اولورسه دخي حق تعالى اني غني قلور وليستعفف الذين لا يجدون نكاحا حتى
يغنيهم الله من فضله والذين يبتغون الكتاب مما ملكت ايمانكم فكاتبوهم ان علمتم فيهم خيرا
واتوهم من مال الله الذي اتاكم ولا تكرهوا فتياتكم على البغاء ان اردن تحصنا لتبتغوا
عرض الحيوة الدنيا ومن يكرههن فان الله من بعد اكراههن غفور رحيم يعني حق تعالى

بيورركه كندويه پرهيز وسقنمق طلب اتسون حرامدن و زنادن شول كمسه كه نكاحه
كوجي يتميوب مهرينه ونفقيه طاقتي يوق تا اكا دكنجه اسد تعالى انلري كندو فضلندن وسعت
ويروب نكاحه كوجلري يته ودخي مملوكلروكزدن كيم الوكزا التنده در بجي طلب اتسه كه
اني مكاتب قلاسز اني مكاتب قلوك بجيكه بلسه اندن خيروار در ودخي ويرك انلره
اسد تعالى نك اول مالندنكه سزه ويردي يعني واجبدر مولا يه كه مكاتبنوك مالندن
بر حط ايدوب باغشليه ودخي سز جاريه لروكزه زنا اوزره اكراه اتمك بجنكه اولر
اول اشدن تعفف دليلرسزانلردن اكراه ايدن سز انوكله حيات دنيا متاعن دليا سز انلرك
كسبن الاسز طوغان اوغلنلرن صتاسزكه زنادن حاصل اولور هر كمسه كه بولره اكراه
اتسه زنا اوزره اسد تعالى غفور ورحيمدر اول اكراهدنصكره اشلين كناهي وعذابي
اكراه ايدن اوزرنه اولور ولقد انزلنا اليكم ايات مبينات ومثلا من الذين خلوا
من قبلكم وموعظة للمتقين يعني تحقيق بز سزه ايندردك انك كبي ايتلريكم حلالي حرامي
بيان ايدجيدر ودخي سزه سزدن ايلرو كچنلرك مثللريني بيان ايدجيدركه سز اندن
متنبه اولاسز واكلياسزكه اول رسوللرن تكذيب ايدنلره نه رسمه عقاب اولندي
سز دخي اندن حذر ايده سز ودخي بو ايتلر وعظ ونصيحتدر شول مؤمنلره كه تكريدن
قورقوب ايمانه كلدلر شركدن وكفردن ساقندلر اسد نور السموات والارض مثل
نوره كمشكوة فيها مصباح المصباح في زجاجة كانها كوكب دري يوقد من شجرة
من شجرة مباركة زيتونة لا شرقية ولا غربية يكاد زيتها يضيء ولو لم تمسسه نار
نور على نور يهدي اسد لنوره من يشاء ويضرب الله الامثال للناس والله بكل شيء عليم
ابن عباس ايدر معناسي اتي بودركم اسد تعالى يير وكوك اهلنه هدايت ويرجيدركه
بولركلي انك نوريله حق يولنه هدايت بولدلر ودخي انك هدايت ويرمكيله ضلالت
حيرتندن نجات بولدلر اما ضحاك ايدر اسد تعالى حق يرلري وكوكلري منور قلجيدر
كوكلري منور قلدي فرشته لرله ويرلري منور قلدي ملكلر نوريله دخي علمايله و
مؤمنلرله ودخي اسد تعالى نورنك مثلي مؤمنك قلبنده كه هدايت انوكله بولدبكه
اول قراندر ودخي محمد مصطفيدر شول درجيه بكزركه انك ايجنده چراق وارديني
شول چراغ كبيدركم درجه ايجنده در اول چراغ دخي قنديل ايجنده در اول
قنديل دخي كانه شول غايت يلدريجي يلدز كبيدركه قتي نورلودر ودخي اول قنديل
ياندرلوردي بر زيتدنكه اول شجر مباركدر يقين اولوركم انك زيتي اول زجاجده
شعله ويره اكرچه اكا دخي اود قونمدي ودخي اول زيت شرقي دكل وغربي دكل
يعني يا الكوز شرقيده دكلكه كنش صبحين ايجك اكا طوقنميه ويا الكز غربي دخي دكلكه
كنش صباح طوغجق اكا طوقنميه بلكه مصاحبدر كون طوغدقده وطولندقده اكا
طوقنور وهم غربيدركه اكي طرفدن نصيب الور بو بر مثلدركه اسد تعالى تمثيل ايدر

كندو

كندو نورنه يقين اولوركه انك زيتي شعله ويره هنوز اكا دخي اود طوقنمدين
غايت صفاسندن يا خود بو تمثيل محمد نورنه واقع اولمشدركه مشكوة انك صدريدر
زجاجه انك كوكليدر مصباح انك ايجنده پيغمبرلق نوريدركم انيدر لمشدر اول مبارك
ايجنده نكه نبوت اغاجيدر يقين اولوركم محمدك نوري وانك رسول ايدوكي خلقه ظاهر
اوله كوريجك دخي هنوز بن رسولم ديو خبر ويرمدين نتكم زيت شعله ويرردي هنوز
اود طوقنمدين شرقي غربي دكل ديدوكي يعني اول محمد يهودي دكل نصراني دكل زيرا يهودي مغربه
قلور نصراني مشرقه قلور اول مبارك ايجندن ياندرلمشدركه ابراهيم نسلندن وجوده كلوبدر
نور نور اوزرنه برابراهيم كوكلنك نوري بر محمد كوكلنك نوري عليهما السلام وابراهيمه
دخي شجره مباركه ددي اندن اوتروكم اكثر انبيا انك صلبندن وجوده كلدي وبعضلر ايتديلر
بو تمثيل مؤمنلر كوكلنك نورنه واقع اولمشدر مشكوة مؤمنك نفسيدر زجاجه كوكسيدر
مصباح ايمان وقراندركه انك كوكلي ايجنده قونمشدركه اول شجره مباركدن ياندرلمشدر
اول اخلاصدر اسد تعالى نك بر لكنه انك مثلي شول صيق اغاج كبيدركه بد قلري بر برندن
بورمشدر تازه يپراغلو اكا هركز كون طوقنمزنه طوغجق نه طولنجق مؤمن دخي كندوي
سقلر انواع عبادت بدقلريله بورر تاكم انك ايماننه فتنه لردن برنسنه ايرشميه پس
مؤمن درت خصلت ايجنده اولور نعمت الله كرسه شكر ايدر رحمته مبتلا اولسه صبر
ايدر وكر حكم ايدرسه عدل ايدر وكر سويلسه كرچك سويلر يقين اولركه اول مؤمنك
كوكلي حقي بلوب اكا بيان اولنمزدن اوكدن توفيق ويرلدوكندن اوترو پس نور نور اوزره
ديدوكي بر كلمه توحيد نوري وبر عمل نوري وبر مسجدلره كردوكي نوري وبر دخي چقدوغي
وبر دخي دونب كلجكلرنك نوري وقيامت كوننده وارجق يرلرك نوري ودخي حق تعالى هدايت
ويروب كيمه دلرسه كندو نورنه كه اول دين اسلامدر بصيرت نوريدر اسد تعالى بو تمثيلركي
خلقه بيان ايدر فهملري قريب اولدوغيچون تاكه بونكله اكليلركه اول رسولك شرفي ومرتبه
سي وانكا متابعت قلن مؤمنلرك دخي كرامتلري اسد قاتنده نه ددر بونكله مؤمنك يقيني زياده
اولور وكافرلرك ايمانه رغبتي قوي اولور في بيوت اذن الله ان ترفع ويذكر فيها اسمه يسبح له فيها
بالغدو والاصال رجال لا تلهيهم تجارة ولا بيع عن ذكر الله واقام الصلوة وايتاء
الزكوة يخافون يوما تتقلب فيه القلوب والابصار ليجزيهم الله احسن ما عملوا ويزيدهم
من فضله والله يرزق من يشاء بغير حساب يعني اول مصباح ياندرلور شول اولر
ايجنده كه انلرك بنيادي رفع اولنمشدر اكا تعظيم اولنما نجون ونك اري انده ذكر اولنسه
عبادت اولنما نجون انده باطل وهرزه سوزلر سويلنميه وانك كتابي اوقنه ودخي نمازقلنه
انده كيجه لرده وكوندزلرده وبو اولرده وكي مسجدلردر نتكم سعيد ايدر مساجد يير يوزنده
اسد تعالى نك اولريدر نور ويرر كوك اهلنه انك يوزن كوررلر نتكم يير اهلي كوكده يلدزلر
نورن كوررلر اما ابن بريده ايدر بيوت ددوكندن مراد اول درت مسجددر كه دنياده

انلرك هربرنه بر پیغمبر بنیاد قلمشدر بری کعبه درکه ابراهیمله اسمعیل بنا قلدلرکه قبله
اولندی و بری بیت المقدس درکه داود له سلیمان بنا قلدی بری مدینه مسجدیدرکه
رسول بنا قلدی و بری مسجد قبادرکه تقوی اوزرنه بنا قلندی انی دخی رسول بنا
قلدی و دخی حق تعالی بیوردیکه اول اولرده ارانلر وارکه انلری تجارت اتمك غافل قلمز الله
ذکر اتمکدن تجارتدن مراد شرادر و دخی بیع انلری غافل قلمز مسجدلره حاضر کلمکدن
نمازلری وقتیله اقامت قلمقدن زیرا نمازی وقتنده تاخیر ایدن نمازی اقامت اتمش اولمز
و دخی بیوردیکه الماق صتمق فرض اولنمش زکوتی ادا قلمقدن غافل قلمز شول کوندن
قورقرلرکه کوکللری و کوزلری اول کونده منقلب اولور شول حالده که دنیاده انك اوزرنه
اولندی شکدن کفردن کوزلرك پرده سی کوترلور و کوزلر دردت یکا منقلب اولور اول کوه
قورقوسندنکه بجبا قنقی طرفدن بری عذاب طوته دیو صاغمزدنمی کلدیوقه صولمزدن
و برانلمزدن یردن کلد صاغدنمی کلدیوقه صولدنمی کلد بو دیدوکلری کون قیامت کونیدر
و دخی بوارنلر ذکر و اقامت صلوة و اداء زکوة مشغول اولدقلری اندن اوتوردرکه
الله تعالی اولری عرصلنده شول اتدکلری عمللرینك کورکلوسیله واول یاوز عمللریله جزا
لندرمیه و دخی فضلیله بولرك عوضلرنی زیاده قلی ویره کما الله تعالی کمی دلرسه رزقلندرر
حسابسز احسان برله والذين كفروا اعمالهم كسراب بقيعة يحسبه الظمان ماء حتى
اذا جاءه لم يجده شيئا ووجد الله عنده فوفيه حسابه والله سريع الحساب او كظلمات في
بحر لجي يغشيه موج من فوقه موج من فوقه سحاب ظلمات بعضها فوق بعض اذا اخرج
يده لم يكد يريها ومن لم يجعل الله له نورا فما له من نور یعنی حق تعالی بیوردیکه شول کیم
کافر اولدلر انلرك عمللرینك مثالی قیامتده شول دنیاده که سراب کبیدرکه صباح وقتنده
برکیك اولوبازی یرده اسی حرارتندن بخار یردن کتورلور دخی صو کبی کورینور بر
صوصامش کشی انی کوروب صو صانور فرح حاصل ایدر تاکه اول سراب یرنه کلور هیچ
نسنه بولنمز کافرلر دخی انجلین ایلده صانورلرکه عمللرندن اولره منفعت اوله تجنکی
ملك الموت اکا کله اول عملی اول وقت انی عذابدن قورترمغه فائده قلمیه اول عمل اوندو
یرده الله بوله اکا ملاقی اولاکه اول فعلنك جزاسی اکا تمام یرنه کتوره که الله تعالینك
حسابی سریعدر کوز اچوب یومنجه حساب ایدرو بردرلو دخی اکا مثال قوروب بیوردیکه
اول کافرلرنك عمللرنك مثللری شول قره کولقلر کبیدر اول دریك دکز ایچنده که موج
انی قبلمش اوله اول موج اوزره بر موج دخی اوله انك اوزرنه بولت قره کوسی قبلمش اوله
ظلمات اوزره ظلمات اوله بر بولت ظلمتی بر موج ظلمتی و بر دکز ظلمتی بو ظلماتدن مراد کافرلرك
عمللریدر دکز دیدوکی انلرك کوکللریدر موجلری بربری اوزره جهل و شك حیرت
درکه کوکللرنی قبلمشدر بولت قره کوسی یوقرودن مهر طبعدرکه کوکل اوزرنه اورلمشدر
بولر دخی بیشی قره کولقدر اوزره درسوزلری قره کولق عمللری قره کولق کردکلری قره کولق چقدقلری

قره کولق

قره کولق دوب قیامت کوننده وارجق یرلری قره کولقدر یعنی اول قره کولقلرده نظر ایدن کشی
شویله درکه اکر النی چقروب نظر ایلیسه یقین اولمزکه النی کوره بیله اول قره کولقلر قاتی
لغندن شول کمسیه که الله تعالی نور ویرمدی اکا نوردن نصیب یوق یعنی کیمه که الله تعالی
هدایت ویرمدی و دینی ایمانی اکا نصیب قلمدی اکا ایمان ویرلمز و دخی برکسه اکا هدایت
ویرمز الم تر ان الله يسبح له من في السموات والارض والطير صافات كل قد علم صلاته
وتسبيحه والله عليم بما يفعلون ولله ملك السموات والارض والى الله المصير یعنی کورمز
میسین یا محمد الله تعالی یی اکا تسبیح و عبادت قلورلر شول کسلر کم کوکلرده درو اولرکم یرلرده
در قوشلر دخی قنتلرن اچوب هوا یوزنده اکا تسبیح ایدرلرو بو نماز قلجیلرو تسبیح اوقوجیلر
کلیسی کندونك نمازین بلورو تسبیحن بلورکه نماز ادم او نملنلرنك درو تسبیح کروقلاننك
قلدر الله تعالی دخی بولرك نه اشلدکلرن بلور اکا خفی نسنه یوقدر زیرا کوکلر ملکی و یرلر ملکی
کلی خالص الله تعالینك ملکیدر قمونك دونب وارجق یری اندن یکادر الم تر ان الله يزجي
سحابا ثم يؤلف بينه ثم يجعله ركاما فترى الودق يخرج من خلاله وينزل من السماء من
جبال فيها من برد فيصيب به من يشاء ويصرفه عن من يشاء يكاد سنا برقه يذهب بالابصار
يقلب الله الليل والنهار ان في ذلك لعبرة لاولي الابصار و دخی بیوردیکه کورمزمیسین
یا محمدکه تحقیق اول الله بولتلری نتسی یوردرسور رنده یره دلرسه اندن اول پاره پاره
طغلمش بولتلری بربره دیو شرب نتسی جمع ایدر بربری اوزره قات قات طاغ کبی ایدر
دخی کوررسین انك اراسندن یغمورلری چقرور دخی کوکدن ایندرر شول طغلر مقداری
طلولردن بعضلر ایندرلر طاغلردنکم اول طلو طاغلردر ایرشدررر اول طلودن
کیمه دلرسه انك اکنن و باغن هلاك ایدرو کیمدن دلرسه منع ایدر اکا زیان ایرکورمز
یقین اولرکه اول بولتلردن چقن برقك روشنلکی کوزلر نورن الا غایت ضیاسندن
و دخی الله تعالی کیجه لری و کوندزلری دوندررر برن کیده ب برن کتوررر تحقیق بو ذکر
اولنان نسنلرده دلالتلرو نشانلر وارکه عبرت الا لربللر ابدر ستی الله تعالی بر در قادر
درنه دلرسه اشلر عجزی یوقدر بونسنلری اولر اکلرکه عقل اشلردرو اهل بصیرتدر
والله خلق كل دابة من ماء فمنهم من يمشي على بطنه ومنهم من يمشي على رجلين ومنهم من
يمشي على اربع يخلق الله ما يشاء ان الله على كل شيء قدير یعنی الله تعالی یرتدی هر دابه یی
صودنکه نطفه درمراد بوندن هر حیواندرکه دنیاده مشاهده اولنور ملکلرله جنیلر
ارتق زیرا بز انلری مشاهده قلمزو بعضلر ایتدیلر جمیع مخلوقك اصلی صودندر
زیرا الله تعالی صویی یرتدی اول صونك بعضسینی یره دوندردی فرشته لری اندن یرتدی
و بعضسینی بالجمله دوندردی ادمی اندن یرتدی پس بو وجهله کلیسنك اصلی صودن
اولور و دخی اول یرادلن دابه نك بعضسی قرنی اوزره یوررر بالق و یلان کبی و دخی اوجق
قوردجوغزلر کبی ویر بجیلردن درت ایاق اوزره یوررلر بهایم و سباع کبی و دخی درت

ايا قدن زياده يورينلري ذكر ايتدي حشرات كبي كم بر يوزنده يورر زيرا اولصورتده
درت اياغله يورينلر كبي در اندن اوترو انك اوزرنه اقتصار قلدي بدرستي الله تعالى
نه كه كسه قادردر اشلر عاجز دكل لقد انزلنا ايات مبينات والله يهدي من يشاء
الى صراط مستقيم ويقولون امنا بالله وبالرسول واطعنا ثم يتولى فريق منهم من بعد ذلك
وما اولئك بالمؤمنين يعني تحقيق بز اندردك اول ايتلر كيم بيان ايدجيدر حقي وباطلي
حلالي حرامي واني جميع ايشدرلر بلورلر اما بعضيسي هدايت بولب ايمانه كلور زيرا الله تعالى
كيمه دلرسه هدايت وير طغرو يوله كتورر لر اما بعضلر ايتدلر بز الله تعالى يه ورسوله
ايمان كتوردك ومطيع اولدق بونده نصكره برجماعت كرو الله تعالى طاعتندن ورسول
طاعتندن اعراض ايدرلر الله حكمندن اير قحكم دعوي ايدرلر انلر كلي مؤمنلردن دكللر
واذا دعوا الى الله ورسوله ليحكم بينهم اذا فريق منهم معرضون وان يكن لهم الحق ياتوا
اليه مذعنين افي قلوبهم ام ارتابوا ام يخافون ان يحيف الله عليهم ورسوله
بل اولئك هم الظالمون يعني يجي دعوت اولنسلر الله دن ورسولدن يكا تا كم رسول
انلرك ارا سنده عدل الله حكم ايليه كوره سن ناكاه برجماعت بولردن اعراض ايدرلر
الله تعالى حكمندن فجرلر اكر بلسلركه حق كندولركدر ايرقلر اوزرنه رسول حكمنه منقاد
اولب كلورلر ايوشوين زيرا قطعي بلورلر اعتماد لري واركه كندولر اوزرلرنه برمسكنت
حقي اولسه بحكم ايدرلرسه كندولرده غيري بلمسنك حق اولسه ايله حكم ايسيدر
هي تعالى ايدر بولرك كوكلنده مرض نفاقمي واردر ياخود بولر حقيقت شك مي ايدرلر
كانلري واردر ياخود قورقرلرميكه الله تعالى ورسولي بولره حيف ايدوب ظلم ايده لر
بوكلام توبيخدركه اولري ذم ايدر يعني بلورلركم رسول امين در بولره حيف ايتمز بلكه
بولر ظالملردركه كندو نفسلرنه ظلم ايدرلر حقدن اعراض ايتكله انما كان قول المؤمنين
اذا دعوا الى الله ورسوله ليحكم بينهم ان يقولوا سمعنا واطعنا واولئك هم المفلحون
ومن يطع الله ورسوله ويخش الله ويتقه فاولئك هم الفائزون يعني حق تعالى بويوردي كه
بدرستي كرچك مؤمن اولنلرك حالي و قولي بجي دعوت اولنسلر الله تعالى كتابندن يكا
دخي انك رسولندن يكا كه انلرك ارا سنده حكم ايليه ايله كركدركم ديلر اشتدك قبول
ايتدك واول دعوته مطيع اولدق اكا اجابت ايتمكله فلاح بولب سعادته ايرشنلر
بويله دينلردر بس هر كيم الله تعالى يه وانك رسولنه مطيع اولدي هرحالده كرك سرور حالنده
كرك زحمت وبلا حالنده دخي الله تعالى دن قورقدي سرور حالنده حقه مخالف اشلر
اشلمدي حكم شرعه مطيع اولدي وزحمت وبلا حالنده حددن چوب صبري ترك ايدوب
شكايت دلن اچمدي جزع ايدوب خطالره دوشمدي كندو حالني ضبط ايدوب سقلدي
بولردركه ابدي نجات بولب مراد حاصل قلدلر واقسموا بالله جهد ايمانهم لئن امرتهم
ليخرجن قل لا تقسموا طاعة معروفة ان الله خبير بما تعملون قل اطيعوا الله واطيعوا

الرسول

فان تولوا فانما عليه ما حمل وعليكم ما حملتم وان تطيعوه تهتدوا وما على الرسول
الا البلاغ المبين يعني منافقلر اندن يجوب رسوله ديولر ديكه هر قنده كدرسك اولورسك
بز دخي سنكله اولاوز چقرسك بله چقاوز طورسك بله طوراوز وكو غزايه بيورسك
واروب غزا قلهوز الله تعالى بوايتي انيدرب بيوردي كه يا محمد بومنافقلر الله اندن يجوب
تحقيق ايدرلركه اكر بويله امر ايدرسك چقمغه سنكله بله چقالر ايت بولره كه اند ايجمك
سزدن بو اطاعت بلنوب معلوم اولنشدركم دلله اطاعتدر اعتقادله قلبلردكل بو
برامردركم سزدن بلنمشدر بوحقيقت بلاندركه سويلرسز اما اشلمزسز وقتنده عملكوزده
ظاهر اولور كه انك خلافني ايدرسز كهوركلو طاعت اولدركه خالص نيتله اوله بو افضلدر
اندنكه دلله اوله افعل اكا موافق اولميه تحقيق الله تعالى خبردار سزك كوكلكوزده كي دقيق
حقي سرلره وكزي بلوركه نه اشلرسز ايت يا محمد اولره كه الله تعالى يه مطيع اولك وكرمطيع
اولالر بنجات بولالر وكر الله تعالى طاعتندن ورسول طاعتندن اعراض ايدرلرسه بدرستي
رسول اوزرنه واجب اولن اولدركه تكليف ولنوب امر اولندوغي رسالتي قبول ايدوب
اجابت ايده سز واكا مطيع اولاسز اكر رسوله مطيع اولرسكوز هدايت بولورسز وسعادت
ايررسز رسوله واجب دكل الا شول كم بزدن سزه تبليغ رسالت قله حساب بزم اوزرمزه در
سز كلدكم قلدغكز افعالكوزك جزاسن بولاسز وعد الله الذين امنوا منكم وعملوا الصالحات
ليستخلفنهم في الارض كما استخلف الذين من قبلهم وليمكنن لهم دينهم الذي ارتضى لهم
وليبدلنهم من بعد خوفهم امنا يعبدونني لا يشركون بي شيئا ومن كفر بعد ذلك فاولئك
هم الفاسقون يعني الله تعالى وعده قلدي سزدن شول كسنلره كم ايمان كتوردلر وصالح
عمل اشلدلر اندا يجوب كندو ذاتنه قسم ايلديكه البته عربك وعجمك كافرلرينك
يرلرين ويوردلرن مؤمنلره ميراث قلدي انلري هلاك ايدوب مؤمنلري يرلرينه خليفه
دكه انلرك ملكلرين وسايسلرين وانده ساكن اولنلرن سوروب كيدره تكم بولردن ايلرو
بني اسرائيلك جبابرلرين هلاك ايدوب مصرده وشامده انلرك يوردلرن موسايه
اونيلره ميراث قلدي وانلرك يرنه خلف ايتدي ودخي حق تعالى قسم قلديكه ايمان اهلنه
انلرك بلادنده قرار طوتدروب يرلرن ويوردلرن بول ايدوب دينلرن جميع دينلر اوزرنه
غالب قله ودخي انده يجديكه بولرك حالني تغيير ايدوب قورقولرن امين لكه دوندره حق
تعالى ايدر بوكلني بن مؤمنلره وعده قلدم اندن اوتروكه انلر بكا امين لكله عبادت ايده لر
هيچ برنسنه بكا شرك اتميلر ودخي بيوردي كيم كيمسه كه بوندن نصكره بنم بو نعمتلرومه
كافر اوله امرم طوتمغله شكرين يرنه كتورمسه اولر الله عاصي اولب امردن چقمش اولرلر
اهل تفسير ديمشلركه اول بو نعمته كافر اولب بو نعمت حقنده انكار ايدنلر انلر اولدلركه
عثماني ديلدلر چونكه اولري ديلدلر الله تعالى دخي انلرك حاللرين تغيير قلدي امين لكلرن
قورقويه دوندردي ارالرنده قتال واقع اولب الفت اخوت كوترلدي واقيموا الصلوة

واتوا الزكوة واطيعوا الرسول لعلكم ترحمون لا تحسبن الذين كفروا معجزين في الارض ومأويهم
النار ولبئس المصير يعني حق تعالى بيوردي كه چون بن سزه بو نعمتلري انعام قلدم سزده خی انك
شكرين يرينه كتورمكچون نماز قلوك ومالكزدن زكات ويرك كه سزه فرض اولنمشدر دخی رسوله
مطيع اولك اني كم بويردي طوتك اتدكم نهي اتدي يغلنوك اولا كه اميد طوتدوغكز رحمته
اولشوب سعادت بولاسز ودخی يا محمد ايلدصنمه كه بو كافرلر بيوزنده بزي عاجز قلالر
بزم عقابمزدن انلر ايرشميه فوت اوله قورتلملاقيت انلرك قرار كاهلري اوددر كم اول نه يا وز
دونب وارجق يردر مقام ابديدر صوكنده خلاص ممكن دكل يا ايها الذين امنوا ليستاذنكم
الذين ملكت ايمانكم والذين لم يبلغوا الحلم منكم ثلث مرات من قبل صلوة الفجر وحين تضعون
ثيابكم من الظهيرة ومن بعد صلوة العشاء ثلث عورات لكم ليس عليكم ولا عليهم جناح
بعدهن طوافون عليكم بعضكم على بعض كذلك يبين الله لكم الايات والله عليم حكيم
يعني حق تعالى بيوردي كه اي انلركم ايمان كتوردلر دستورد لسونلر اوزركزه كرمكه سزلركم
قوللروكز وجاريه لروكزدر ودخی سزلركم عورتلر حالنه مطلع اولب اولركله صحبت حالن
بلورلكن دخی بلوغيت حاصل اولمامشدر ازاد لولردن انلر دخی دستورد لسونلر اوچ
وقت ايچنده برارنه نمازندن اوكدن وبردخی اويلدن ايلرو قيلولو وقتنده كه حرارتدن
طونكز چقروب قويا سز خلوت اولا قوشلق اويقوسی وقتنده وبردخی يتسو نمازندنصكره
بو اوچ وقت دستوره مخصوص صدرا اندن اوتورودركه بولر خلوت اولاجق ساعتلرو
طونلرين چقروب راحت اولجق وقتلردر وقت اولا كه كسه مطلع اولدوغندن خوش كورميه
ايچنه كرك قوللردن كرك اوغلانلردن اولسون بس بوندن اوتورو بو وقتلرده دستورسز كيرك
اما بو قوللردن وجاريه لردن ارتق ادميلر كرك كم هر وقتده دستورد ليلركمسنك اوزرنه — دستورسز
كرميلر اما قول وجاريه وبلوغيته يقين اولش اوغلنلر دستورد لمينجه كرمسونلر اول اوچ
وقتده كه انده طونكز قويب كشف عورت ايدرسز اما اول اوچ وقتدنصكره اول خذمتكارلركز
دستورسز سزك اوزركوزه كرهلو سزه دخی انلره دخی كناه يوق زيرا انلر سزك اوزركوزه كروب
چقجيلر در خذمتده بربيركتوروجيلر در ودخی بعضكز بعضكز اوزرنه چقجيسز اول اوچ وقتده
خذمتكارلر دستوردلسونلر و باقی اوقاتده سز بربيركزدن دستوردلك كه الله تعالى سزه
بورسمه ايلرله احكامن بيان قلور كم طوتاسز زيرا اول عليمدر سزه نه نسنه صلاحكز
اني بلور وحكيمدر سزه خيرلولري حكم ايدر واذا بلغ الاطفال منكم الحلم فليستاذنوا
كما استاذن الذين من قبلهم كذلك يبين الله لكم اياته والله عليم حكيم يعني حق تعالى سزده
اول طفللركم كه صرلردر مقام احتلامه ايرشب بالغ اولسلر اولردخی هر وقتده سزلردن دستور
دلسونلر نتكم اولردن اول رجاللر دستوردلرلردي اشبو بخلين حق تعالى دلايلني واحكامني
سزه بيان قلوركم اول عليمدر قوللرنك امورن بلور حكيمدر بولره كركن تدبير ايدر والقواعد
من النساء اللاتي لا يرجون نكاحا فليس عليهن جناح ان يضعن ثيابهن غير متبرجات

بزنية

بزنية وان يستعففن خير لهن والله سميع عليم يعني اول عورتلركم اوغلاندن وقزدن وعذردن
كورمكدن قالمشدر ياشلري چوقلغندن ارطرفندن اميدلري كسلمشدر انلره حاجت قالمامشدر
انلرك كيملرده كناه يوقدر كه بعض طونلري ارنلر قتنده كيدرب اوتورلر برده كبي ياخود چادر
كبيكه طونلري اوزرنه اكيترنه الورلر اوراتيكه در بخكلري اوزره اوترلر بولري كيدرسلر
كناه اولمز اما ياشلري صرغن كيدرمك روا دكل اما اول كيدركلري دخی اندن اوترو
اوليه كه زينتلرني اشكاره ايده لر اكر استعفاف ايدوب رعايت قلورلرسه كه اول چادر
لرن وقناع لرن ارنلر قتنده كيدميلر انه اول خيرلودر الله تعالى سميعدر قوللروك كما لن
هرنه وجهله اولرسه اشيدر ودخی هرنه وجهله اولرسه عليمدر حالن بلور ليس على الاعمى
حرج ولا على الاعرج حرج ولا على المريض حرج ولا على انفسكم ان تاكلوا من بيوتكم او بيوت
اباءكم او بيوت امهاتكم او بيوت اخوانكم او بيوت اخواتكم او بيوت اعمامكم او بيوت
عماتكم او بيوت اخوالكم او بيوت خالاتكم او ما ملكتم مفاتحه او صديقكم ليس عليكم
جناح ان تاكلوا جميعا او اشتاتا فاذا دخلتم بيوتا فسلموا على انفسكم تحية من عند الله
مباركة طيبة كذلك يبين الله لكم الايات لعلكم تعقلون يعني سزك اوزركزه حرج يوق
كوزسزله واقسقله وخسته له طعام يكدن ودخی سزه كناه يوق كندو اوكزده يكدن كرك
عيالكز مالی اولسون كرك عورتكز مالی زيرا عورت اوی دخی كندو اويكزدر قتيبه
ايدر بوندن مراد كندو نسبدن اوغل قزي اويدر كه انك كندو نفسنه نسبت اولنمشدر
ودخی اتالروكز وانالروكز اونده وعمولركز اونده وعمته لروكز اونده وطايي لروكز ودينه
لروكز اونده يكدن سزه حرج يوقدر ودخی شول كمسه لرك اونده كه انلرك مفتاحلرنه
سز مالك اولاسز ابن عباس ايدر مراد بوندن كشينك كندو وكيلي دركه اني حاصلي اوزرنه
قيم دكمشدر اكنه طواري انك تصرفنده درانك ضيعه سنك يمشندن ومواشيه
سنك سدندن برسه ايچرسه قيرمز اما يدكدن زياده نسنه كتورميه وذخيره قلميه
اما ضحاك ايدر مراد بوندن كندونك قوللري وجاريه لريدر زيرا وار درمولايه كه قوللنك
اونه مالك اوله ياخود دوستلروكز اونده كه دوستلقلري سزه كرچكدر مجين طعامندن
يدوكوكزا شتسر ياكورسلر فرح بولورلر ودخی حق تعالى بيوردي كه سزه كناه يوقدر اكر اشبو
ددكلروم اولرده سز كردوكوكز وقتده طعاملرندن يرسكوز انلر حاضرده اولمز اما شول شرطله كه
اندن زواده كتورميا سز ودخی بيوردي كه سزه حرج يوق بخه دلرسكز بيله سز كرك جمع اولب
بيك كرك متفرق اولب بيك اما بحقكه اوله كره سز بعضكز بعضكزه سلام ويرك يعني كشی
كندو اونه كرسه اهلنه واوي ايچنده كيم وارسه انلره سلام ويره ابن عباس ايدر كردوكي
اوده كمسه بولمسه ديه كم السلام علينا من ربنا وعلى عباد الله الصالحين ودخی بعضلر ايدرلر
مسجده كرسك ديكه سلام بزه اوزرمزه اولسون ودخی اللهم صالح قوللري اوزرنه
اولسون انك كبي سلامكه الله تعالى قتندن بركت كثيره اوله واجر عظيم اولا بس الله تعالى

سزه اشبو نجلیده حکم لربیان قلور اتیل‌یله تا اولکه اشیدوب فهم ایدوب اکلیاسز
وبونکله عمل ایدوب نجات بولاسز انما المؤمنون الذین امنوا بالله ورسوله واذا کانوا
معه علی امر جامع لم یذهبوا حتی یستاذنوه ان الذین یستاذنونك اولئك الذین یؤمنون
بالله ورسوله فاذا استاذنوك لبعض شانهم فاذن لمن شئت منهم واستغفر لهم الله ان
الله غفور رحیم یعنی بدرستی حقیقتا مؤمنلر انلردر که الله ورسوله ایمان کتوردلر فخیکه
اولر رسول الله بله اولسلر برامر اوزره کم انی جمع اولمقلق لازم اولا غزا اشاوری کبی که
واقع اوله یا جمعه نمازنه ویا بیرام نمازنه یا جماعتله صلوة مفروضه قلمغه یا بر مصلحتیچون
جمع اولسلر طاغلوب کتمزلر تا اول جمع اولدقلری اشی تمام ایتینجه ودخی رسولدن اجازت
اولمینجه بدرستی شولرکم سندن دستور دلرلر اولردرکم الله ورسوله ایمان کتوردلر
پس اولر بعض اشلرنه دستور دیلرلر انلردن قنقیسنه دلرسك دستور ویرکه دوب
اول اشلرن قیوره لر وانلروکیچون حق تعالی دن مغفرت دله که الله تعالی غفور رحیمدر یارلغر
اهل علم ایتدلر هرانکم مسلمانلر انده امام ایله جمع اولدرکه کیم اکا مخالفت قلمیلر واف
قویب کتمیلر الا انك دستوریله پس نجی دستور دلسلر امام مخیردر دلرسه دستور ویره
دلرسه ویرمیه لا تجعلوا دعاء الرسول بینکم کدعاء بعضکم بعضا قد یعلم الله الذین
یتسللون منکم لواذا فلیحذر الذین یخالفون عن امره ان تصیبهم فتنة او یصیبهم عذاب
الیم الا ان لله ما فی السموات والارض قد یعلم ما انتم علیه ویوم یرجعون الیه فینبئهم بما
عملوا والله بکل شیء علیم یعنی رسولك دعاسنی سز شول بعضکز بعضکزه دعا قلدوغکز
کبی صنمك انك دعاسندن حذر قلوك انی قاقمتك که انك دعاسی عذاب واجب ایدیجیدر
اما مجاهد وقتاده ایتدلر بونك معنی اولدرکم سز رسولی کندو ادیله یا محمد دیو قفرمك
بربریکوز قفردغکز کبی لیکن انی اولولك یا نبی الله ویا رسول الله دیو انی دخی یوشقلغله
وتواضعله دیك بدرستی الله تعالی بلور سزدن شولریکم کندولری ستر ایدب بربرنیه چقرلر
کیدرلر اوغرلین رسول کورمسون دیو ابن عباس ایدر منافقلر جمعه کون مسجده اوترب
رسولك خطبه سن دکلمك غایت ثقیل کلوردی بربرنیه برده اولب مسجددن اوغرلین
چقرلر کیدرلردی پس الله تعالی سزك نه قلدوغکزی بلور اکا کوره مجازات قلور پس
حذر ایدوب صقنسونلر شولرکه رسولك امرینه مخالفت قلوب اعراض ایدرلر دستورسز
دوب کیدرلر تاکم اکسوزین انلره دنیاده بر فتنه ایرشمیه یاخود برا بجدیجی عذاب
ایرشمیه اکا اولك کم حق تعالینك خالص ملکیدر نه اعسز شول نسنه لرکه کوکلرده ویرلرده
ایجنده در کلی انك قوللریدر حقیقت بلور سزی نه نسنه اوزرنه سز ایماندن ونفاقدن
شول کونکه باش طپرقدن قالدرب انده یکا دونرسز اول وقتده سزه خیروب کم خیردن
شردن نه اشلدکوز الله تعالی دکل نسنه علیمدر هیچ بر نسنه اکا خفی دکلدر صدق الله العظیم

سورة الفرقان سبع وسبعون آیة

بسم الله

بسم الله الرحمن الرحیم تبارك الذی نزل الفرقان علی عبده لیکون للعالمین
نذیرا الذی له ملك السموات والارض ولم یتخذ ولدا ولم یکن له شریك فی
الملك وخلق کل شیء فقدره تقدیرا ابن عباس ایدر برکتی کثیرا ولدی اول اللهدر
که قرآنی قولی محمدا اوزرنه ایندردی تاکم جمیع عالم اهلنه جنده وانسه اول قرآن دخی
محمد قورقدجی اوله وقرآن ایندردی اول الله دنکه کوکلر ویرلر ملکی انوکدر ملکنده
شریك یوقدر دخی کندویه ولد طوتمدی اهل واولاددن منزهدر کل مخلوقی اول
یرتدی خالق مخلوق اولدر هم مخلوقی نتکم صلاحی وار انك اوزرنه مقدرا ولب
تقدیر ایتدی هر برینك اجلن ورزقن شول قدر که دلدی مقدر قلدی یرلو یرنجه
دوزدی که هیچ نقص وخلل یوق پس کل مقدرات جاری اولب وجوده کلدی یرادکی
وفق ارادت اوزرنه اول خالقدن قدرتیله تفاوتسز واتخذوا من دونه الهة
لا یخلقون شیئا وهم یخلقون ولا یملکون لانفسهم ضرا ولا نفعا ولا یملکون موتا
ولا حیوة ولا نشورا یعنی اول بت طپنلر الله قویب کندولره اویب اندن غیری برالهه
طوتندلر که اصنامدر هیچ بر نسنه یرتمغه قادر دکلدر بلکه کندولر دخی مخلوقدر دخی
مالك دکلدرکم بر ضرری وبر بلایی کندودن دفع ایده بله یا بر منفعت اولجق نسنه‌یی
کندولره حاصل قلالر ودخی مالك دکللر وقدرتلری یتمز بر کیمسه دری قلمغه یاخود اولدرمکه
یا اولمدنصکره بعث ایدوب کوروب قوبرمغه هیچ بر نسنه‌یه اصلا قدرتلری یتمز وقال
الذین کفروا ان هذا الا افك افتریه واعانه علیه قوم اخرون فقد جاؤ ظلما وزورا
وقالوا اساطیر الاولین اکتتبها فهی تملی علیه بکرة واصیلا یعنی اول کافرلر ایتدلر که نضر بن
حارث اصحابیله ایتدلرکه دکلدر اشبو قرآن الا بر یلان سوزدر که محمد کندودن دوزدی
ویهود وجبر وترسا ویسار وغداس انی دوزمکده محمده معاون اولدلر بودکلری
قوللردی مکه‌ده اولورلردی اهل کتابدن ایدی مشرکلر ایله زعم ایتدلر که محمد اولردن اوکرنر
جبر جبر ویرر حق تعالی ایدر حقیقت اول کافرلر ظلم وافترا ایله کلدلر حق تعالی کلامنی
یلان نسبت ایلدیلر وایتدلر اشبو قرآن الله دن دکلدر بلکه بو اولکیلرك قصه لریدر
سطر اولنوب یازلمشدر رستم واسفندیار کبی محمد انی یازدرمشدر جبر ویسار
وغداسدن تعلیم ایدر اول حکایتلر انوکدر اوقور محمد انی ایشدوب صقلر کیجه
کوندزده تاکم چقوب انوکلد خبر ویره خلقه الدیوب کندویه اویدره قل انزله الذی
یعلم السر فی السموات والارض انه کان غفورا رحیما وقالوا مال هذا الرسول
یاکل الطعام ویمشی فی الاسواق لولا انزل الیه ملك فیکون معه نذیرا او یلقی الیه
کنز او تکون له جنة یاکل منها وقال الظالمون ان تتبعون الا رجلا مسحورا یعنی
یا محمد انت اول کافرلر قرآنی اندردی اول الله کم بیلر کوکلری وقمو اسراری وعیبی بلور
ودخی اول غفوردر ضعیفلری اسرکر ودخی کافرلر ایتدلر نولدی بو محمد رسولم دیر بزجلین

اول دخی طعام یر وسوقاقلرده یوریب معیشت طلبن ایدر نتکم بزایم دز یا نته
جائز اوله اول پیغمبر لغه بزم اوز دمزه تفاضل حاصل ایدی کلوپ رسوله ایتدیلر یا محمد
سن ملك دکلسین زیرا طعام یرسن ملك طعام یمز وملك سوقا قلرده کزمز سن سوقاقلرده
کزرسین کند وکی خورطوترسین وبوکافرلر نکم ایدرهب فاسددر زیرا اول طعام
یدوکی اندن ناو تروید یکدنشر ایدی بشر اولن البته طعام یر وسوقده یوردکی تواضع
دن اوتروید ی تواضع انك صفتی ایدی هیچ بولردن برسی پیغمبر لغه منافی دکلدی اولرحسد
لرندن سویلردي ودخی ایتدیلر نیچون اکابرفرشته کلمدیکم انك رسوللکنی خلق ایچنده
کوچك لیایدي انوکله بیله اول دخی نذیر اولب دعوت قلیدي یاخود نیچون اکا برکنج یرلمدیکم
کوکدن اکا القا اولنیایدی یا نیچون انك بر بوستانی اولمدیکه اندن بیایدي کمسیه
محتاج اولمیدي پس بوظالملر ایمان کتورملرن ایدرلردیکه سز متابعت قلمزسز الا بر
کشیه کم اول کندو تفنده الدنشدر وجاذولنمشدر وحقدن یوزدوندرمشدر
انظر کیف ضربوا لك الامثال فضلوا فلا یستطیعون سبیلا تبارك الذی ان شاء
جعل لك خیرا من ذلك جنات تجری من تحتها الانهار ویجعل لك قصورا یعنی حق تعالی
ایدر نظر ایله کور یا محمد بوکافرلر نکه سکا نیجه ضرب مثل ایدرلر ایدرلر محتاجدر مسحوردر
دخی غیري بونك کبی کم سنك حقکده دیرلر اندر حق یولندن کمراه اولب ضال اولدیلر هدایت
یولنه یورمکه قادر تکري یتمز که ضلالت یولندن چقه بیللر سنك ربکوك بر کچه کثیر در
عظیمدرکه عظمتله موصوفدر دلرسه سکا اول دکلری بستاندن وکنزدن دخی یکرکت
قلی ویره که اول بستانلر جنت ایچنده درکوشکلرنك والمجلرنك الندن ارمقلر اقر ودخی
سکا اندن یوجه اولروکوشکلر قلی ویره نتکم ابو امامه روایت قلدی رسول اللهدن که ربیم
بکا عرض ایلدیکه بطحاء مکه یی بنوم مجون التون ایلیه بن دیدم که یوق یا رب بن انی
دلمزن لیکن انی دلرمکه برکون طوق اولب شکر ایدوب شاکرلردن اولم وبر کون اج اولب
صبر ایدوب صابرلردن اولم بس اکا امت اولنوك دخی دنیاده حظی بواولسه کرك کیم
اکا اقتدا سی کرچك اوله بل کذبوا بالساعة واعتدنا لمن کذب بالساعة سعیرا
اذا رأتهم من مکان بعید سمعوا لها تغیظا وزفیرا واذا القوا منها مکانا ضیقا مقرنین
دعوا هنالك ثبورا لا تدعوا الیوم ثبورا واحدا وادعوا ثبورا کثیرا یعنی یا محمد بوکافر
لرك انکارلري یا لکوز سکا دکلدر بلکه بولر قیامته دکلی انکار ایدرلر دیرلرکه اولومدن
صکره بعث یوقدر اول بعثه وحشره انکار ایدنلره بز دخی سعیر طموسی حاضر قلمشزکیم
اودلري یالکلنمشدر جهنمکم اول نار سعیر اولري کوره براراق مکاندنکه مقداري یوز بیل
اوله اول کافرلر انك خشمکلوب قینیدوغنی اوازنی ایشیده لر بس کافرلر جهنمکم جهنمه
براغله اول انلره شویله طار اوله قصه نتکم سکو دموري سکوا بیجنده طار اولدوغنی
کبی بوحالتده کم الري بونلرینه دمورلنمش اولا شیاطینلر زنجیره بیله دزلوب قوشلمش اولا

اوله

اول وقتن کندولره هلاك کلکلدعا قلالر اول یکه که طاموده اوددن حله کیه ابلیس
اولسه قوبه اول حله اکی قاشن ارا سنده واردنده سوریه ذریتی دخی اردنجه بیله اوله ابلیس
چاغره کم واي بنم هلاك کلکرمه ذریتی چغرشه که واي بزم هلاك کلکومزه بوفریاد له تکاکلوب
اودا وزده اولالراودي کور بحت فریاد لري هلاك لك دلمکده قتی اوله اول وقت انلره
ندا اولنه که سز کندوکره هلاك کلك دعاسی برکزن دلمك جوق هلاك کلك دلك که سزك
هلاك کلکوکزك نهایتی یوقدر قل اذلك خیر ام جنة الخلد التی وعد المتقون کانت لهم
جزاء ومصیرا لهم فیها ما یشاؤن خالدین کان علی ربك وعدا مسؤلا یعنی ایت یا محمد
اول کافرلره که اشبو وصف اولنان طامو عذابلري وانك اهلنك حاللري می خیرلودر
یوقسه اول جنت که مخلددر متقیلر یچون وشرکدن وکفردن ونفاقدن بري اولنلر چون
یرقلنمشدر واول انواع جنت نعمتلری ایله انلرو کچون عوضدر وانلرك دونب وارجق
مکانلري اولدر وانلره اول جنت ایچنده نه ارزو ایدرلرسه حاصلدر بوحالتده که
انلر مخلددر اندن کروچقماسی یوقدر وعزلو وقوتی وبو نعمه یا محمد سنك ربکدن
وعده برله دلنوب طلب اولنمشدر یعنی بودد و کم اولدرکه دنیاده مؤمنلر طاعت
وعبادت ایدرلر الله تعالی اول طاعتلره وعده قلدی وعنی نسنه لربکه رسول الله انلره خبر
ویرمشلردي انی ربلرندن دلدلر دنیاده بونکلدکم ددلر ربنا واتنا ما وعدتنا علی
رسلك یعنی ای بزم ربمز ویرکل بزه شول نسنه لربکه وعده قلدك رسوللروك دلندن
انی بزه خبر ویردك پس الله تعالی مؤمنلره جنت خلدي ویردوکی وعده سی اوزرنه
درکه طاعتچون قلدیدي مؤمنلره دنیاده ودخی مؤمنلر اولطاعتی برنه کتوروب الله
تعالیدن دلدکلریچون ویردي بر نیجه لرایتدیلرمسؤلدر وکی اولدرکه انی ملکلر دلدلر
الله دن مؤمنلر چون ویوم یحشرهم وما یعبدون من دون الله فیقول ءانتم اضللتم
عبادي هؤلاء ام هم ضلوا السبیل قالوا سبحانك ما کان ینبغی لنا ان نتخذ من دونك
من اولیاء ولکن متعتهم واباءهم حتی نسوا الذکر وکانوا قوما بورا ودخی شول
کونکم اول کافرلري الله تعالی بعث ایدوب حضرتنه جمع ایلیه اول طبد قلری بتلرنی
بلدکتوره کیم الله قوبب اکا طپرلردي اول بتلره صورب ایده که بوبنم قوللرومی سزمی
ازدردکوز یوقسه اولر کندولرمی یوللرندن ازدلر بتلر الله تنزیه ایدوب دیه لرکه
ای بزم شریکدن منزه پادشاهمز بزه ایله کرکمزدیکه بزسنی قویب سنك دشمنلروکی
دوست طوتیدق یابزانلره بیوریدق فکه کلوك بزه طاپت حال بودرکه بزم خالقمز ومعبودمز
سنسین لیکن سن بولره واتالرنه دنیاده طول عمر ویروب وبدنلرنه صحت ومال ویره
نعمت ویروب تمتع اتدردك بولر اکا مغرور اولب سنك ذکرکی ترك اتدلر وایدردکلر
قراندلو وکتنوب ایمانه کلمکدن غافل اولب اعراض اتدلر شقاوت وخذلان اوزرلرنه
غالب اولب هلاك اولدلر کندولرن واشلرن فاده ویردلر فقد کذبوکم بما تقولون

فما تستطيعون صرفا ولا نصرا ومن يظلم منكم نذقه عذابا كبيرا يعني حق تعالى اول
كافرلره خطاب ايدوب ديه كه اي كافرلر تحقيق بو معبودلرو كه سزي يلانلدلسز
اول سويلدكوكز سوزده سز ديرسز كه بولر بزم معبودمزدر بو كون نه اول معبودلروكزك
كوجي يتركه سزدن عذابي منع ايدوب سزه نصرت ايدهلر ونه سزك كوجكز يتركه كندوكزه
نصرت ايدوب نفسكزي عذابدن قورتره سز هيچ بو نسنه بر چاره كز يوق هر كه
كم سزدن شرك كتوروب نفسنه ظلم ايلدي كركدركم بن بو كون عذاب اليم لر ايدمكه
هيچ اندن خلاص ونجات بولميه وما ارسلنا قبلك من المرسلين الا انهم لياكلون
الطعام ويمشون في الاسواق وجعلنا بعضكم لبعض فتنة اتصبرون وكان ربك
بصيرا يعني چون اول كافرلر رسوله طعن ايدوب ايتدلر نولدي محمدك كم رسولم دير
بزجلين طعام يير بزجلين بازارسوقاغنده كزر حق تعالى بو آيتي انلرك كلاملرينه جواب
اندردي هم رسولنه تسلي قلوب بيوردي كه يا محمد سندن ايلرو هيچ بر رسول كوندرمدك
الا انلر كليسي طعام ييرلردي وسوقاقلرده يوريرلردي بزم سنتمز ايله اولمشدركه
بز سزك بعضكزي بعضكزه فتنه قلدق بايلري درويشلره فتنه قلدق بقرلر كوردلر
ايدرلر كه اولرده آدم بزده آدم ايكمزك خالقي بر ايكن نيچون انلره ويردي وكنلين بزه دخي
ويرمدي وصاغلري صيرولره فتنه قلدق ديرلركه انلر دايم همیشه عافيت ايچنده
بز دايم بلا ومحنت ايچنده نيچون بزه صحت ويرلميه ودخي شريفلري حسيلره فتنه
قلدق بس حق تعالى اول ايمانه كلن فقيرلره تسلي ايدوب بيوردي كه سز بو كافرلردن
اشتدكلروكزه واولرك ايذا لرنه وبو ايمان ايچنده غنا كورزه ودنياده فقركزه وشدتكزه
صبر ايدرسز سزك ديكز بصيردر كوررسزدن قنقكز صبر ايدر وقنقكز جزع ايدر
هر بر يكوزه فعلكوزه كوره جزا ايدر وقال الذين لا يرجون لقاءنا لولا انزل
علينا الملائكة او نري ربنا لقد استكبروا في انفسهم وعتوا عتوا كبيرا يوم يرون
الملائكة لا بشرى يومئذ للمجرمين ويقولون حجرا محجورا وقدمنا الى ما عملوا من عمل
فجعلناه هباء منثورا يعني حق تعالى بيوردي كه مشول كلرا ايدرلركه كرو بعث
اولمقدن قورقمزلر وحضرتمزه كلجككي اكمزلر نيچون بزم او زريمزه بر ملك اينمديكه
محمدك كرچكلكنه بزه شهادت ايديدي ياخود نيچون اول ربمزي كوروميدك كه
محمدك كرچكلكني كندو بزه خبر ويريدي بس حقيقت بو كافرلر كندو نفسلرني
غايت تعظيم ده طوتدلركه بويله دلرنولر بو طغيانلري ايچنده قتي حددن كچدلركه
الله لرني كورمك استرلرتا كم ايمانه كلالر واول اولدكلري كوننده قبض فرشته سيله
عذاب فرشته سن كوره لر انلره اول وقتده جنتله بشارت اولنميه نتكم مومنلره
بشارت اولنور رحمت ومغفرتله وابدي جنتله بلكه اول وقتده كافرلره ملكلر
ديلركه حرامدر وحرام اولمشدركافرلره جنته كرمك الا اوله حلال اولديكم

ل

290

لا اله الا الله محمد رسول الله ددلر مقاتل ايدر بو بشارت انلره دركم فجين كافرلر
قبردن طورسلر انلره ديه لركم حرامدر وسزه حرام اولنمشدر بشارت اولمقدن
بس حق تعالى ايدر بز قصد ايده وزاول كندو لردن ايلرو كلن عمللرني هب هباء منثورا
ايده وزاندن اوتروكه اني الله ايچون اشلمدلر اصحاب الجنة يومئذ خير مستقرا واحسن
مقيلا ويوم تشقق السماء بالغمام ونزل الملائكة تنزيلا الملك يومئذ الحق للرحمن وكان
يوما على الكافرين عسيرا ويوم يعض الظالم على يديه يقول يا ليتني اتخذت مع الرسول
سبيلا يا ويلتي ليتني لم اتخذ فلانا خليلا لقد اضلني عن الذكر بعد اذ جاءني وكان
الشيطان للانسان خذولا يعني اسدتعالى بيوردي كه جنت اهلي قيامت كوننده خيرلوركدر
شركلردن وكافرلردن مقاملرنده قرار طوتمق يوننددن وراحتلق يوننددن مقيل ديو
قوشلق وقتنده ياتوب ايو ياجق يره ديرلر اما مقصود بونده راحتدر يعني ديلك اولركم
قيامت كوني جميع مؤمنلر اوزره الا شول قدركه صباحدن قوشلق وقتي قدر اوله
اول قيلوله وقتنده جنت ايچنده راحت اولالر وكافرلر مقيلي دخي يعني قوشلق يسي
جهنم ايچنده اوله ودخي خبرده ايله روايت اولنمشدر قيامت كوني مؤمنلر اوزره
قصر اولنه يا اكندو وقتندن كون طولندوغي مقدارجه وكافرلر عذاب ايچنده
انلري بيه كروبته بو عذاب ايچنده ايده كه اي كاشكي بن محمده متابعت قليدم انكله هدايت
يولني بلدطوتيدم اي واي بنم هلاككوم كاشكي بن ابي بن خلفي دوست طوتميايدم
تحقيق اول بني كمراه ايدوب ازدردي قرانه اويب ايمانه كلمكدن منع ايلدي رسول
وقرانه بكا كلمشكن شيطانك عادتي اولدركه بلا ومحنت ايچنده براغور عاقبت اني
نصرتسز قور ابي ي شيطانه نسبت ايلدي اندن اوتروكه هم كمكه ظالم ومتمردا اوله
اكر ادمدن وجندن ودخي هر كمكه اغوا ايله حق يولدن منع ايده اول شيطاندر اولور
وقال الرسول يا رب ان قومي اتخذوا هذا القران مهجورا وكذلك جعلنا
لكل نبي عدوا من المجرمين وكفى بربك هاديا ونصيرا وقال الذين كفروا لولا
نزل عليه القران جملة واحدة كذلك لنثبت به فؤادك ورتلناه ترتيلا يعني
اول كوننده كه عقبه اول اشي اكا اشلدي رسول ايتديكه يا رب اشبو قوم هجو وهذيان
كبي طوتدلر شعر وسحردر ديرلر اكا سحردلرا ني ترك ايدوب اعراض ايتدلر اكا ايمان
كتورمدلر وانك ايچنده كيلد عمل ايتدلر چون رسول قومندن شكايت قلدي حق تعالى
اكا تسلي قلوب بيوردي كه يا محمد نتكم بجرملردن سكا اعدا قلدق سندن ايلرو كي پيغمبرلره
هر برنه مشركلردن اعدا قلدق سن صبر ايله بزم امرمزه نتكم اولر صبر ايتدلر بيدستي بن
سنك ناصركم وسكا هدايت ويرجيم كه بنم نصرتم وهدايتم سكا كفايت ايدر ودخي
اول كافرلر ديرلر كه نيچون بو قران محمده بردفعه كليسي بله اينمدي نتكم تورات موسايه
وانجيل عيسي يه وزبور داوده اينمدي جمله بردفعه اينمدي حق تعالى ايدر كه چونكه بز بوني

بوبله اشلدك ايت ايت سوره سوره متفرق ايدوب اينديردك تاكه انوكله سنك
كوكلكي قوي قلاوز اني اشيدوب صقلياسين واز برلين اوكتابلري جمله بوندن
انكچون اينديردك كه اول پيغمبرلر اوقورلر يزرلردي اما قرآني اول بنا اوزدنه اينديردك كه
اميد ديزنزا وقرنز وهم بو قرانك ناسخي ومنسوخي وار ودخي بونده جوابلر وار كه اني بو امور
لاردن صورنلره جواب ويرلسه كركدر بس بوندن اوترو تفريق قلدق تاكه رسوللر اني حفظ
ايدوب صقليوبله وعمل ايدنلره دخي آسان اوله بز بويله بيان ايدوب تفصيل قلدق
بيان يونندن ولا ياتونك بمثل الا جئناك بالحق واحسن تفسيرا الذين يحشرون على
وجوههم الى جهنم اولئك شر مكانا واضل سبيلا يعني حق تعالى بيوردي كه يا محمد
بو مشركلر كلوب سكا بر ضرب مثلا تمزلر سنك امرك ابطال ايتمكچون الا بز سكا بيان
حق كتوروز كه انلرك باطل مثللرني رد ايدر انلر كتوردكلرندن بز كتوردكمز كوكلو
ركدر بيان يونندن اندن اول مشركلرك مآلي نوله در اندن بيان ايدوب بيوردي كه
بولر اولردركم يارين يوزلري اوزره حشر اولنوب جهنمده يكا سورنورلر بولر كلي
شرلودر مرتبه يونندن ودخي وارجق يرلري منزل يونندن و يولي ازدرب كمراه
اولمق يونندن بوندن اوترو ركه حقه اويمزلر باطل مثللر قوررلر ولقد اتينا موسى
الكتاب وجعلنا معه اخاه هرون وزيرا فقلنا اذهبا الى القوم الذين كذبوا باياتنا
فدمرناهم تدميرا يعني حق تعالى بيوردي تحقيق بز موسى يه توريه ويردك وقرداشي
هروني اكا وزير ومعين قلدق ودخي اول ايكسنه امر ايدوب ديدك كه وارك دعوت
ايدك شول قبطيلركه بزم ايتلرومزي يلانلدرجون انلر وارب اول قومه بزدن
تبليغ رسالت قلدلر انلر انكار ايدوب متابعت قلمدلر بس بز دخي انلرك اصللرني
هلاك ايتدك شويلكه هلاك ايتمكدر وقوم نوح لما كذبوا الرسل اغرقناهم وجعلناهم
للناس اية واعتدنا للظالمين عذابا اليما وعادا وثمود واصحاب الرس وقرونا بين
ذلك كثيرا وكلا ضربنا له الامثال وكلا تبرنا تتبيرا ولقد اتوا على القرية التي امطرت
مطر السوء افلم يكونوا يرونها بل كانوا لا يرجون نشورا يعني موسادن ايلرو دخي
نوح قومنه رسول كوندردك اول قوم نوحي تكذيب ايتدلر نوحي تكذيب ايدن جميع پيغمبرلري
تكذيب ايتمش اولورلر زيرا حقيقت مؤمن اولدركه جميع رسوللري تصديق ايده چون
اولر نوحي يلانلدلر بز انلره طوفان كوندروب غرق ايلدك كندولردن صكره كلنلره انلري
عبرت قلدق تاكم اولردن بولر دخي متنبه اولوب عنادي ترك ايدهلر چون اولر عناد ايدوب
ظالم اولدلر بز اول ظالملر ايچون اخرتده كي اينجدجي عذابلر بر قلدق دنياده تعجيل اولنان
عذابدن ارتق بولردن صكره عاد قومنه هودي وثمود قومنه صالحي كوندردك اولر
دخي انلره اجابت ايتمدلر انلري دخي هلاك قلدق ودخي اصحاب رسكه قويي قومدر قويي
اوزرنده اوتورلردي قيونلري وصغرلري چوغدي بتلره ايدوب طپرلردي الله تعالى انلره

دخي

دخي شعيبي كوندرديكه وارب انلري اسلامه دعوت قلدي اولر دخي طغيانلري اوزره
محكم طوروب شعيبه اذا قلدلر ناكاه قيو چوره سندن اوترشكي اولوب اوندن اول قيو قيلدي
اولري دخي ديارلريله ومنزللريله هب برجدر جميعي هلاك اولدلر وبنجه قرنلري
ارالرنده هلاك ايلدك واولرك كليسنه بنجه مثللر تشبيه ايدوب خبر ويردك انلرك
اوزرلرنه حجت اقامت ايتمكچون بز انلري هلاك ايتمدك الا بو بنجه تهديدلر ايتدكدنصكره
چون بو قوللرله متعظ اولمدلر كليسني هلاك ايلدك شويلكه هلاك كلدي در كر ايدوب
ذره ذره قلدق يا محمد تحقيق سنك قومك لوط قومنك منزللرنه كلدلر كوردلر بيش شهردن
هاه برسيني قورتلدي كه اول خبيث عملي اشلمدلر اما اول درت شهرك اوزرنه طاش يغدوب
جميعي هلاك ايلدي بولر اني كورمديلرمي قرشو سفرلرنده انلرك ديارلرنه اوغرلرلر
بجون انلردن عبرت المزلر بلكه بولر بعثدن قورقمزلر اخرته انكارلري واراندن اوتري
عناد ايدرلر بر وقت اولا بلاكه ايشيده حقيقته نداولسه واذا راوك ان يتخذونك
الا هزوا اهذا الذي بعث الله رسولا ان كاد ليضلنا عن الهتنا لولا ان صبرنا عليها
وسوف يعلمون حين يرون العذاب من اضل سبيلا ارايت من اتخذ الهه هويه افانت
تكون عليه وكيلا ام تحسب ان اكثرهم يسمعون او يعقلون ان هم الا كالانعام بل هم
اضل سبيلا بو ايت ابو جهل اصحابي حقنده نازل اولديكه رسولي كوربجك استهزا ايله
الورلردي حق تعالى خبر ويرديكه يا محمد قچن قومك سني كورسلر مسخريه طوتوب استهزا
ايدرلر يعني بومدرا ولكه تكري بوني رسول كوندردي تحقيق يقين اولديكه بزي
ازدربه الهلرومزدن دوندريدي حق تعالى ايدر تيز اولا بلركه عذابلري كوردكلري وقتده
كه بوليكيم خطا ايتمش وكيم صواب اوزره كتمش كوررسين يا محمد شول كمسهكيم
كندو هواسني معبود ايدنشدر كوكلي نه ميل ايدرسه اكا طپرانك اوزرنه سنمي كفيل
اولدك كه اني اول هواسنه طپمقدن صقلويب منع ايدسين سين اتهدن غيريه كوكلي دلدوكنه
طپدرمياسين بو ايشي سنك الكده دكل بو ايت بر مشرك حقنده نازل اولديكه طاشه
طپردي قچن بر كوزلو طاش كورسه اول طپاطوردوغي براغوردي وارب اكا طپردي
اندن اوترو هواسنه طپردي حق تعالى ايتدي يا محمد سن ايلمي ظن ايدسين كه بولرك
چوغي سن نه ديدكوك فهم ايدوب متنبه ومتعظ اولماچچون ايشيدرلر يا خود معاينه كوردكلري
حجتلري عقلله ادراك ايدوب اكليدر دكلدر بولر الا شول بهايم كبيدر كه همتلري شعم دنياده در
بلكه بولر اول بهايمدن يولي كمراه اولمشدر زيرا بهايم حيوانلغيله اوتلادغنه طغرو كيدر كلور
ونردن ايچجكن بلور اسلو اسندن بيوروب مطيع اولر كه تيمار ايدرلر اما بو كافرلر طريق
حقي بلمزلر وبولره رزق ويرن يرادن خالقلرنه مطيع اولمزلر ودخي انعام وبهايم الله سجده ايدوب
تسبيح ايدر وبو فاجرلر اتمزلر بس بولر انلردن دخي ضالدر الم تر الى ربك كيف مد الظل ولو
شاء لجعله ساكنا ثم جعلنا الشمس عليه دليلا ثم قبضناه الينا قبضا يسيرا يعني يا محمد نظر

المزمسين كه ربك ظلي نجه مد ايدر طلوع فجر له كون طوغمق اراغنده شويله كه شرقدن غربه
كولكه اولر چكلور هيچ بلنسنه كونش يوق وكودلسه قادردركه اول كولكه لري ثابت ودايم
قلاهركز كتش اني زايل ايدوب كيدرميه اندنصكره اول ظلي بالمكلكه كنشي دليل قلدق
زيرا هر سنه ضدله معلوم اولر دليلا ولدوغي بودركه اكر كونش اولمسه كولكه بلنمزدي
نتكم نور اولمسه قركولق بلنمزدي اندنصكره اول ظلي بره دوشمشكن ازاز كوبرزد بوشردز
اينكه هيچ كمسنك اندن خبري اولمز بودخي بزم قدرتمزه وبزم برلكومزه دليل ظاهردر عقلي
اولنلره وهو الذي جعل لكم الليل لباسا والنوم سباتا وجعل النهار نشورا وهو الذي
ارسل الرياح بشرا بين يدي رحمته وانزلنا من السماء ماء طهورا لنحيي به بلدة ميتا ونسقيه
مما خلقنا انعاما واناسي كثيرا يعني اول الله دراولكه كيجه قره كونلكي سزه لباس كبي بوردي
نتكم طون بدنكزي بورر تاكم كيجه طالندن كه انك حالنه مطلع اولميه هر بريكز فراغت
حاصل ايدوب راحت اولالر ودخي ايقويي سزه انكيچون قلدي كه كوندزكي عملندن يورلسن
بدنلروكز انوكله راحت اولوب كروقوت كسب ايليه يارنكي كون عمل ايچون والا ايقو اولمسه
بدن اندن ضعيف اولوب تيزجك هلاك اولوردي وكوندزدخي اويانقلق قلدي تا هر
بريكوز طروكلوب سبب معيشتكوز ايچون سعي اتمكه طاغلوب جهد ايله سز ودخي اول
الله دركه سزه يغموردن اوكدنجه يلي بشارتجي كوندردي تا بلهسزكه حق تعالى سزه رحمت يغموردن
كوندررانك شكون برنه كتوره سزه بس حق تعالى ايدر بشارت يلي كوندردكدنصكره سزه
بزكوكدن صوا ينديردك هم كندوا ايدرهم اريجيدر انكيچون انيدردك اول صويي كم انوكله
اولمش يرلري ديركوره وز انواع نباتلرله وبستانلرله ثمرات بيتوره وز ودخي صوا روردز
انوكله انعامي وحيوانيكه بزبر عشر وادميلردن دخي چوقلري انوكله صواره وز ولقد
صرفناه بينهم ليذكروا فابى اكثر الناس الا كفورا ولو شئنا لبعثنا في كل قرية نذيرا
فلا تطع الكافرين وجاهدهم جهادا كبيرا يعني حق تعالى ايدر بز بولرت ارا سنده اول يغموري
صرف ايدوب دوندرورز بردفعه بربلده وبردفعه بربلده يه كوندرورز ابن مسعود
ايدر هيچ بر يل يوقدركه اول دخي بريلدن يغمورلو اوله اما الله تعالى رزقلري قسمت
قلدي دنيا كوكندن يغمور قطره لري اول كوكدن اينر كيل معلومله دخي وزن معلومله
ليكن هچ بر قوم معاصي اشلكده مشغول اولسه لر الله تعالى اول يغموري انلردن دوندروب
برا يرق قومه اوزره كوندرر وقجنكم بو قوللرك كلي عاصي اولسه لر الله تعالى اول يغمورلري
استوز بريه لره ودكزلره دوندرركه خلق اوزره عقابي عام اولور وبعضلر ايتدي يغموري
بز دوندرورز ديدوكي بودركه كاه ايرو قطره لو قتي يغمور كوندرورز وكاه اواق قطره
لو اورته يغمور كوندرورز تاكه بو حكمتلرده فكر ايدوب بزم كمال قدرتمزو مزي ذكر ايده لر
اما كافرلر بوندن امتناع ايدوب قدرتمزومز الشيدا انكار ايدرلر بز يغمور كوندرورز انلر
ديرلركه بوني فلان يلدز يغدردي اما اولركه مؤمنلردركه ديرلركه بوني بزه الله تعالى فضلندن

يغدردي بونكله ايمانلري كامل اولور ودخي حق تعالى ايدر يا محمد اكر بز دلسوز
هرشهره بر رسول كوندريدك كه اول قومي انذار ايدرلردي اما كلسنه سنى رسول كوندردك
اول دعوت ونذرات يوكي سنك اوزركه يوكلتدك تاكه سن بو كلسنه صبر
ايدوب سنوكچون برقالدوغني كرامتلره ويوجه درجلره مستحق اولاسن دخي كافرلره
مطيع اولمغل شول سنه لرده كه سني كندولره موافقت اتمكه دعوت ايدرلر ومداهنه
يلتزكرسن جهد ايت بولر كلدورش قرانه اويدر وجهاد قلمقده سست اولمه غايت
قوي اول كه حق تعالى سنك ناصركدر وهو الذي مرج البحرين هذا عذب فرات وهذا
ملح اجاج وجعل بينهما برزخا وحجرا محجورا وهو الذي خلق من الماء بشرا فجعله نسبا و
صهرا وكان ربك قديرا ويعبدون من دون الله ما لا ينفعهم ولا يضرهم وكان
الكافر على ربه ظهيرا يعني حق تعالى خبر ويروب بيورر اول الله دركه اكي دكزي بر برينه
قرشدردي بريندن برنه دوكدي برينك صويي غايت طتلو وبرينك صويي غايت
طوزلو اول طتلو صو يله اجي صو ارا سنده حايل قلدي قدرتيله تاكه اول اجي صو
طتلو صويه قرشمية ودخي ستري ممنوع قلديكه بري بري اوزرنه غالب اولمزلركه بري
برين فاسده ويره لر ودخي اول اسدركه بر قطره صودن ادم يرتدي بعضسني صاحب نسب
قلديكه انوكله حرمت نكاح ثابت اولدي بعضسني بربرينه ظهير قلديكه بربرينه نكاحي جايز
اولدي نتكم سوره نساده ذكر ايلدك ايت حرمت عليكم الله تعالى نسبله يدي كمسنك نكاحن
حرام قلدي ويدي كمسنك دخي سببله حرام قلدي بونده تكرار حاجت دكل بس حق تعالى
ايدركه يا محمد سنك ربك بينه كركه قادردر قدرتي يتر اما مشركلر اول خالق قادر
ضويب بر نسنه به طپرلركه طپد قلريچون انلره منفعت ايرشدرمك الندن كلمز وطپمزلرسه
قاقيوب مضرت ايركورمك اللرندن كلمز بس بو كافرلر شيطانه معاون اولدلر وبلري
اوزره مخالفت ايدوب معصيت اشلمكده وما ارسلناك الا مبشرا ونذيرا قل ما
اسالكم عليه من اجر الا من شاء ان يتخذ الى ربه سبيلا وتوكل على الحي الذي لا يموت
وسبح بحمده وكفى به بذنوب عباده خبيرا الذي خلق السموات والارض وما
بينهما في ستة ايام ثم استوى على العرش الرحمن فسئل به خبيرا ودخي حق تعالى بيوردي كه
يا محمد بز سنى كوندرمدك الا مطيع قوللره بشارتجي كوندردك وعاصي قوللره قورقدجي
كوندردك ودخي ايتكم بن تبليغ وحي ايدوب سزه الله خبرن ويردوكم ايچون ودعوت
قلدوغم ايچون سزدن اجر ز دلمزنكه ايده سز محمد بزدن مال طلب ايدر اول دعوتدن
اوتروبزا كا متابعت قلمز ليكن شول كمسه كم دلر الله اول شمقلغه مالجوغزن انفاق
ايمكله وسيله طوتسه كندوبلور اشلسون بن كندونفسيچون حق طلب اتمزن ليكن الله
رضا سيچون مالني انفاق ايده بني دخي منع اتمزنكه اني كندويه يول طوتنوب ويره جنته
ايرشه ودخي حق تعالى ايدر يا محمد توكل ايدوب ايشكي تفويض ايله اول الله كم حي باقيدر

اولوم یوق ودخی انکچون نماز قلوب نعمتلرنه شکر ایله واکا حمد له ثنا قل اول اسه کافیدر
قوللرینک کناهلرین بلمکده که انوکله مجازات ایدر ودخی اول الله درکه اولکه کوکلری و
یرلری یرتدی دخی بونلرک آراسنده نه وارسه التی کونده یرتدی اندن عرشه اوزره
مستولی اولوب حکمنی یوروتدی اهل اوزره غالب قلدیکه اول رحمان در سن بو مذکور
لری اول رحمانه صورکه خبیردر اکرچه خطاب رسوله در مراد بوندن انک غیریدر
زیرا رسول انک خبیر لکنه ودحمانلکنه مصدق در رسوله حاجت دکل واذا قیل لهم
اسجدوا للرحمن قالوا وما الرحمن انسجد لما تامرنا وزادهم نفورا تبارک الذی جعل
فی السماء بروجا وجعل فیها سراجا وقمرا منیرا وهو الذی جعل اللیل والنهار خلفة
لمن اراد ان یذکر او اراد شکورا یعنی قچن اول کافرلره دیسلرکه رحمانه سجده قلوک
اولر دیرلر دیکدر رحمن نه نسنه در بز رحمان بلمزز الا رحمان یمینه بلور زیعنی مسیلمه کذابی
رحمان یمامه دیو ادقو شلردی ایتدیلر یا محمد بز سجده می ایدرز لم سنوکا کم سن بزه دیرسین
اکا سجده ایدک دیو انلرک اورکب قچمقلری دخی زیاده اولدی دینیدن ایماندن دکلکه
سجده ایلمک عظمتی اولو اولدی اول الله که کوکلرده برجلر یرتدی قتاده ایدر بروج دیدوکی
اولو یلدزلردر که غایت ظهورندن اونی بروج ددلر ابن عباس ایدر بروج دیدوکی
حمل ثور جوزا سرطان اسد سنبله میزان عقرب قوس جدی دلو حوت درامّا
حمل له عقرب مریخ اویدر ثور له میزان زهره اویدر جوزا ایله سنبله عطارد اویدر سرطان
قمر اویدر اسد کنش اویدر قوس له حوت مشتری اویدر جدی له دلو زحل اویدر
بو اون اکی بروج طبایع اربعه اوزره قسمت اولنشدر هر برینک نصیبی اوچ برجدر
اندن اوتری بو طبایعه مثلثات دیرلر حمل اسد قوس بو اوچی ناریه در ثور سنبله جدی
بو اوچی ارضیه در جوزا میزان دلو بو اوچی هوائیه در سرطان عقرب حوت بو اوچی مائیه
دربس اول الله بجوم آراسنده کنشی سراج قلدیکه ضیاسی دکلندن زیاده درواتی
دخی نورلو قلدی کونک مرتبه سندن دنی ویاقینک مرتبه سندن اعلا ودخی اول الله در
اولکم کیجه ایله کوندزی بر برینک خلفنده قلدیکه بری کیدر بری کلور تا هرکیمک کم کیجه
عملی فوت اولا کوندزده قضا ایده وهرکیمک کم عملی کوندزده فوت اوله کیجه قضا
ایده ودخی کیجه بری ارتسه بری اکسلور بر برینه تداخل ایدر بونی حق تعالی اندن اوتری
بویله قلدیکه انی ذکر اتمک دلینلر یا اکا شکر اتمک دلینلر کیجه کوندزده ورد ایدینب
انلری یرنه کتوره لر برینه فوت اولن ویردی برینده کورو برینه کتوره لر تاکه حق تعالی اکا کورو
وقتیله اداتنی کبی ثواب ویره وعباد الرحمن الذین یمشون علی الارض هونا واذا
خاطبهم الجاهلون قالوا سلاما یعنی اول رحمانک رحمتنه مستحق اولن کور کلو قوللر انلر
درکم یر یوزنده تواضعله ومسکنتله ووقار ایله یوررلر کبر ایله وبطر ایله یورمزلر عالملر
وحلیملردر واهل پرهیزلردر سفاهت اتمزلر اکرکه انلره سفاهت ایسه انلر حلم ورفق

ایدرلر

ایدرلر قچنکم جاهل انلره کلام فحش اتسه لر یا بر فعل قبیحله دیرنسلر انلر اولره کلام صواب
ایدرلر وبر کلام سویلمزلرکه انلره اندن اثم واقع اوله جمله انلره سلام ویروب کندولری
سلامت ایدرلر والذین یبیتون لربهم سجدا وقیاما والذین یقولون ربنا اصرف عنا
عذاب جهنم ان عذابها کان غراما انها ساءت مستقرا ومقاما والذین اذا انفقوا لم
یسرفوا ولم یقتروا وکان بین ذلک قواما یعنی حق تعالی قوللری اولردرکم کیجه لری سجده ده
وقیامده نمازله ونیازله وذکر وتسبیحله کچه ودخی اولردرکم دعا قلوب ایدرلر ای ربمز
دوندر بزدن ایراغ ایت جهنم عذابنی که انک عذابی دایم اوله ولازمدر بر ساعت ایرلمز
هلاک ایلروا ولجهنمک یا وز قرار کاهدر وشرلو مکاندر بزی اول مکانده قرار
طوتقدن سن صقله ودخی حقیقت قوللر انلردر که قچن مال لرندن انفاق اتسلر اسراف
اتمزلر ودخی طوتمزلر کم مسکلردن اولالر بلکه اسراف ایله اقتار آراسنده مقام وسطی
اختیار ایدیدررلر والذین لایدعون مع الله الها آخر ولا یقتلون النفس التی حرم
الله الا بالحق ولا یزنون ومن یفعل ذلک یلق اثاما یضاعف له العذاب یوم القیمة و
یخلد فیه مهانا الا من تاب وامن وعمل عملا صالحا فاولئک یبدل الله سیئاتهم حسنات
وکان الله غفورا رحیما یعنی کرچک قوللردن دخی اولردرکه الله تعالی یه دخی بر اله شریک
اتمیلر وانک وحدانیتنه اقرار ایدرلر ودخی حق تعالی اولدرمکی حرام قلدوغی نفسی اولدرمیلر
الا حقله که اول قصاص درپا اولو او لوا ولب زنا قلمقدر یا دینیدن دونب مرتد اولمقدر
بو اوچدن زیاده نسنه ایله مؤمنک قانی حلال اولمز وبر دخی اولدرکه زنا اتمیلر
هرکم بولردن برنی اشلیجک اولرسه اثامه واقع اولور ننکم خبرده کلمشدر مجاهد
ایدر اثام جهنمده بر دره نک آدیدر بونی اشلین اکا واقع اولور ننکم خبرده کلوبدر
غیله اثام اکی قیو در طامو اهلنک بدنلرندن اقن صر وصولر انلرک ایچنه اقر جمع اولور
پس بولری اشلینک عذابلری تضعیف اولنور قیامت کوننده وانک ایچنده مخلد
اولور اهانت برله الا مکر اولرکه توبه ایدرلر شرکدن وکفردن دوندلر ایمانه کلوب
صالح عمللر اشلدلر ریاسز اخلاصله اولردر که الله تعالی سیئاتلرنی حسناته مبدل قلور
زیرا الله تعالی غفوردر توبه ایدنلری یارلغر ورحیمدر اسرکر پس هرکیم صدقله جمیع کناهلرندن
توبه اتسه اولوسندیکی سندن قصد قلدیغی ایرق اولیجه اول کناهلرین رغبتی اولمیه
بدرستی الله تعالی حضرتنه دونر وارر الوم دنصکره کورکلو صالح الله وانک انده مکافاتن
بولور اعلا مراتب اوزره والذین لا یشهدون الزور واذا مروا باللغو مروا کراما
والذین اذا ذکروا بایات ربهم لم یخروا علیها صما وعمیانا والذین یقولون ربنا
هب لنا من ازواجنا وذریاتنا قرة اعین واجعلنا للمتقین اماما ودخی اول قوللردر
اولرکه لهو وغنا مجلسنده حاضر اولمیلر یعنی چالغو وایرلمقلرده اولن یرلردن ایراق
اولالر زیرا ایرلمق وانی دکلمک کوکلده صفت نفاق بتورر ننکم صو اکین بتوررا صلده بر

برامزننه ايوديو وصف ايره لر يعني باطل فعل وقولي شويله دوزرلركه خلقه اني حقدر
ديوانا ندررلر وهم اشلدرلر ودخي اولردركه جني معاصي مجلسنه اوغرسلر تيز رجعت اندن
اعراض ايدوب بجز كركند ونعلرني كرامته طوتين تا كه انلرم اندن اهانت ايرشميه ودخي
حق قوللر اولردركم جني انلرم ربلرنك ومولالرنك ايتلرنك ذكري اولنسه انلر انلك اوزرنه
صاغرلغله وكوزسزلكله دوشمزلر واندن كندولري غافل طوتمزلر بلكه اول انلرم ذكر اولنان
ايتلري كوركلو سماع ايدوب فهم ايدرلر وحق تقيد ركوررلر اكا متابعت ايدرلر ودخي
اولردركه دعا قلوب ايدرلر اي بزم ربمز بزه عطا قلوب هبه ايله اهلمزدن واولادمزدن
وابرارلردن وصلحلردن قلبي وبركه انلركله كوزلرمز شاد اوله قرطبي ايدر هيچ مؤمنك
كوزلرن سوندرجي اندن يكرك يوقدركه بقه اولادني واهلني اسه مطيع كوره واهلني
پرهيزكاركوره ودخي ديلركه اي بزم ربمز بزي خير اوزرنه ثابت قلكم سندن قورقجي
قوللروك بزه اقتدا قلالر بزا نلركلدوا نلر بزه ملدين اوزره معاونت قلهوزا اولئك
يجزون الغرفة بما صبروا ويلقون فيها تحية وسلاما خالدين فيها حسنت مستقرا و
مقاما قل ما يعبؤ بكم ربي لولا دعاؤكم فقد كذبتم فسوف يكون لزاما يعني بو وصفت
لرله موصوف اولن اول قوللردركه عوضلنورجنت ايجنده بو وجه مرتبلرله ويو وجه
كوشكلرله كه دردن وزبرجددندر وياقوتدندر اسه تعالی نك امرين برينه كتوروب
طاعت اتمكده وخلقت زحمتلن كوترمكده صبر اتدكلري ايچون ودخي اولرملاقي اولالر
جنت ايجنده برملكه كه باقي ودايم اوله بو طالنده كه انده مخلد اولالر بدرستي اول جنت
كي كوركلوقرار طوتجي يردر ومقاملنجي مقامدر ودخي حق تعالی ايدر ايت يا محمد بزم
بزم قوللر ومزه كم بنم ربم هيچ سزه اعتبار ايدوب سزدن عدا تمزعدمكرز وجودكز
اكي دخي انك قتنده برابردي اكر سزلك اكا ايمانكز وعبادتكز ودعالرقلد وغكز اوليايدي
جون ايمانه كلوب عبادت اتمكده اكا مطيع اولدكوز انوكله اسه قاتنده قدر كز ظاهر
اولدي كه كرامت بولدكوز زيرا اسه تعالی سزي كندويه عبادت ايچون يرتدي وكر سزاسه
شريك دعوسين قلسكوز اول دخي سزه عذاب اتمكده قيومرمزدي طامونك قنق در
سنده كركسه اولك بوندنصكره دوتب مكه كافرلرنه خطاب ايدوب بيوردي كه
بن سزه رسول كوندردم كه سزي بنم بر لكم بلكه وبكا عبادت قلمغه دعوت قلد تحقيق
سزاني يلان ايلدكوز واجابت ايدوب مطيع اولمدكوز تيزا اولا كه اول تكذيبكز سزه
عذاب دايم ولازم اوله ابدا اندن خلاص بولمياسز اول عذاب سرمدي ايجنده قلا سز
سورة الشعرا مائتان وسبع وعشرون اية بسم الله الرحمن الرحيم
طسم تلك ايات الكتاب المبين لعلك باخع نفسك الا يكونوا مؤمنين
ابن عباس ايدر بو قسمدر حق تعالی ادلرندن براد دركه اكا قسم قلمشدر وبعضلر ايدر
بو سوره نك ادي درا اما محمد بن كعب قرطبي ايدر حروف طا حق تعالی نك طولنه اشارتدر

وسبين

وسبين سناسنه وميم ملكينه اشارتدر بس حق تعالی اندا يجر كه بنم فضلم واحسانم
حقيچون ودخي بو وجه لكم وملكم حقيچون اشبو ايتلر اول قراندركه حلالي وحرامي و
حقي وباطلي قلجيدر اولاكه سني يا محمد بولر اول قرانه ايمان كتورمدكلرنه ططار لغسوب كندو
نفسكي هلاك ايده سين ان نشأ ننزل عليهم من السماء اية فظلت اعناقهم لها خاضعين
وما يأتيهم من ذكر من الرحمن محدث الا كانوا عنه معرضين فقد كذبوا فسيأتيهم انباء ما
كانوا به يستهزؤن اولم يروا الى الارض كم انبتنا فيها من كل زوج كريم ان في ذلك لاية
وما كان اكثرهم مؤمنين وان ربك لهو العزيز الرحيم يعني حق تعالی بيوردي كه يا محمد
اكر بز دلسون بولرك اوزرنه بر ايت اينديدك كوكدن اولر اكا خضوع برله اكا منقاد
اولالردي هيچ بري معصيتدن يكا ميل ايدوب بويون اكميكد لكن بزم ارادتمز ايله
اولمشدركه بعض مؤمن اوله جنته كره بعض كافر اولب نارده مخلد كره اندن اترو دركه
بولره هيچ بر بري ارد بجه بريكي ايت اندرلميه وعظ ونصيحت ايجون الا بولر اعراض
ايدوب اندن انوكله متعظ اولمزلر تحقيق بولراني يلان ايلدلر استهزا ايدرلر اما تيز
اوله بولره واقع اوله استهزا قلدقلرينك خبرلري وعاقبتلري نه ايرشور عجبا بولر
نظر ايدوب كورمزلرميكه بو يريوزنره بجه كوركلو ومنفعتلو اوتلر واكنلر بتوردك
هرجنسدن شول نسنلردنكه انك بعضي ادم اوغلانه نفقه اولور وبعضي حيوانلره
علف اولور بدرستي اشبو ذكر اولنانلرده دلالت وحجت وار بزم وارلغومزه وقدرتمزه
كماليكنه لكن بولردن جوغي اني تصديق اتمزلركه مؤمنلردن اولالر زيرا بزم علممز ايله
سبقت اتمشدر بدرستي تحقيق سنك ربك يا محمد غالبدر اعدادن انتقام اتمكده ورحيم
در اوليا سنه رحمت اتمكده واذ نادى ربك موسى ان ائت القوم الظالمين قوم فرعون
الا يتقون قال رب اني اخاف ان يكذبون ويضيق صدري ولا ينطلق لساني فارسل
الى هرون ولهم علي ذنب فاخاف ان يقتلون يعني يا محمد ذكر ايله خبر وير قومكه شول
قضيه دكه سنك ربك موسايه ندا ايدوب بيوردي شول وقتكه اغاجدن اوكوردي
يا موسى وار دعوت قل شول قومكه ظالملردركندولره ظلم اتدلر كفر ومعصيتله وبني
اسرائيله دخي ظلم اتدلركندو قول ايدنب قتي زحمتلو اشلرا شلتمكله كه اولر فرعون
قوميدر قورقمزلرمي اولر اسه تعالی نك عقوبتيندنكه انضافه كلوب معصيتدن
وكفردن اعراض ايدوب ايمانه كلالر واكا اطاعت اتمكله اول عقوبتدن كندولري
قورتره لر موسي بو ندايي ايشدوب ايتدي يا رب بن قورقرمكه بني يلانلسلر انلرك
تكذيبندن بنم كوكلم وكوكسم طارله طاقت كتوريميم دلم باغلي دخي طوتلد سويليميم
بو رسالته قرداشم هروني شنملر بله كوندرتاكه تبليغ رسالتده بكا معاون اوله بنم
اوزرمده هم كناه دعوسي وار درقورقرن يا رب بني اندن اوترو اولدره لر يعني اول
قبطيلردن برين اولدرمشدي انك قضيسي سوره قصصده كلسراير ته تحقيق اولنه

قال كلا فاذهبا بآياتنا انا معكم مستمعون فأتيا فرعون فقولا انا رسول رب العالمين
ان ارسل معنا بني اسرائيل قال الم نربك فينا وليدا ولبثت فينا من عمرك سنين وفعلت
فعلتك التي فعلت وانت من الكافرين يعني حق تعالى بيورديكه يا موسى اولرسني اولدرمزلر
يوري هرونيله بله وارك بنم آيتلرومي آنلره ايرشدرك بن سزكله بلديم سكا نه جواب ويرن
لرسه بن اني اشيدرم پس موسايله هرون فرعونه كلدلر ايتدلر بز اول عالملر ربنك
ايلچيلريوز كم سكا كلدك تاكه سن بني اسرائيلي كه قوللنوب زحمتلو اشلر اشلدرسين آنلري
قيوورويب بزم ايله مصردن ياسين فلسطينه التوز فرعون موسايي كوريجك بلدي زيرا
اوتدن قويديكي بويديكي ايدي يا موسى بز سني اوغلندن تربيت ايدوب بسلمدكمي عمركدن اتوز
يلن بزم اينجزده اكلنوب اچمدكمي ودخي قبطيه اولدروب بونك كبي اشلر ايدوب كتمدكمي
شمدي بنم نعمته وبنم تربيتمه كفران نعمه اولوب انكار مي قلدك بونك كبي دعوي ايدرسين
قال فعلتها اذا وانا من الضالين ففررت منكم لما خفتكم فوهب لي ربي حكما وجعلني
من المرسلين وتلك نعمة تمنها علي ان عبدت بني اسرائيل قال فرعون وما رب العالمين
يعني چون فرعون اول خبري سويلدي موسى ايتدي كرچك اوله ايشي بن اشلدم اما
اول مقتلغم قتل مؤدي اولجاغن بلمزدم طريق صوابدن چقدم اما قصدله دكلدي
خطايله اولديكه مخطيلردن اولدم اول فعل خطادنكه صادر اولدي سزك شركوزدن
قورقيب قچدم مدينه واردم اون ييل درانده اولدم حق تعالى بكا علم وحكمت ويردي
دخي مرسل پيغمبرلردن قلدي وسكا كوندردي بعضيلر ديدلركه موسانك وتلك نعمة
تمنها علي دديكي موسادن نعمته انكاردر وبونده الف استفهام محذوفدر ديدلر
اولوركم اشبو نعمتمدر كه بنم اوزرمه منتلو عد ايدرسين تربيت قلدم ديو كندو
جنايتكي اونتدك كه بني اسرائيلك اوغلنجقلرن اولدربن كندولري بوبجه يلدر ظلمله
قول ايدنب قوللق اتدرسين بني حق تعالى سكا كوندرديكه بني تربيت قلوب بسلدك
اكر بني اسرائيلي قول ايدنب اولادن اولدرمسك بنم اهلمدن كمسه واردي كيم اولوبني
تربيت ايدرلردي بني دكزه برقمزلردي سنك بنم اوزرمده نه نعمتك واركه منت
ايدرسين پس موسى كلوب فرعون اوزرنه كردوكي وقت ايتدي بز اول عالملر ربنك ايلچيلريوز فرعون ايتدي
اول رب العالمين ددوكك نه نسنه در يعني نه جنسدندر كه سن زعم ايدرسين انك
رسولي سنكه بكا كوندردي مقصودي بويديكه موسى اكا جنسندن الهيني وصف ايدي
ويره استغنا خود جنسيتدن عالي ومنزهدر قال رب السموات والارض وما بينهما
ان كنتم موقنين قال لمن حوله الا تستمعون قال ربكم ورب آبائكم الاولين قال
ان رسولكم الذي ارسل اليكم لمجنون قال رب المشرق والمغرب وما بينهما ان كنتم
تعقلون يعني موسى ايتدي رب العالمين اولدر كه يرلرك وكوكلرك ربيدر دخي يرله ده
كوك ارالرنده نكم واركلنوك ربي وخالقيدر ونتكم اشبو كوزله معاينه كوردكوكز نسنلر

شكوكز

شكوكرو كانكز بوقدر كه موجوددر اكا دخي ايله اعتقاد ايدك محكم يقينله كه كلنك
ربي والهي يرده كوكدر اولدر چون فرعون موسادن بوجوابي اشتدي متحير اولوب
حيرتده قالدي كروجواب بولميوب دوندي اول قومنك اشرافي واولولريكه چورده سنده
اوترمشلردي ابن عباس ايدر اولركلي بيش يوز كشيدي قوللرنده بلزكلري واردي
موسانك اول سوزني ايشيدكوريب فرعون اولره ايتدي اي قوم اشتمزميسز كيم
بونه ديدير زيرا اول قومك اعتقادلري ايليديكم اولرك الهلري كندولرك حاكملريدي
موسى اولره تنبيه ايدوب دخي زياده بيان قلوب ايتدي سزك دخي ربكز سزدن
ايلروكي آتالروكزك ودده لركزك ربي اولدر فرعون كرو قومنه ايتدي حقيقت
بو رسولكز كه سزه كوندرلدي مجنوندر عقلي يوق بر سوزي سويلركه بز اني فهم ايدمز
واولرك قتنده ايله ايديكم هر كيم اولر اعتقاد اتدكلرنه اعتقاد اتمسه اني اهل
عقلدن صيمزلردي كو موسا اكا تنبيه ايدوب زياده بيان قلوب ايتدي مشرقك
ومغربك وبو اكنيك ارالرنده نه وارسه كلنوك ربي اولدر اكر عقلكز وار اولوب
فهم ايدرسكز چون فرعون بوكلامي اشتدي حجت انك اوزرنه لازم اولوب جواب
قطع اولدي مجالي قلمدي بوكز تكبر ايدوب عناد له سوزه باشلدي قال لئن
اتخذت الها غيري لاجعلنك من المسجونين قال اولو جئتك بشيء عظيم
قال فات به ان كنت من الصادقين فالقى عصاه فاذا هي ثعبان مبين ونزع يده
فاذا هي بيضاء للناظرين يعني فرعون موسايه تكبر يوزندن ايتدي اكر بندن غيري
بر كمسنه اله طوتيجق اولرسك بن سني زندان اهلندن قلورن چون موسى انك
سجنله وعيد قلدوغن اشتدي ايتدي اكر بن سكا حجت ظاهر كتورسم دخي بويله مي
اشلرسين موسى بوكلامي انجون ددي كه انسانك اخلاقندن وعادتندندر كه
انصاف ايده جك يرده ساكن اوله وحق بيان اوليجق اكا اطاعت قله فرعون
بوكلامي اشيدوب موسايه ايتدي كتور ايديكن نسنه كتوردك اكر كتوردكلرك
كرچك بن سني زندان المزن پس حضرت موسى الندن عصاسني براقدي بر ظاهر
اژدها اولوب سير ايلدي فرعون ايتدي بوندن غيري دخي حجتك واري موسى الني
جيبنه صوقدي كرو چقردي آق نور اولوب شعله ويردي نظر ايدنلر كوزلر هيچ
كمسيه خفي قالمدي اما فرعون اكا انكار ايتدي قال للملا حوله ان هذا لساحر
عليم يريد ان يخرجكم من ارضكم بسحره فماذا تأمرون قالوا ارجه واخاه وابعث في
المداين حاشرين يأتوك بكل سحار عليم فجمع السحرة لميقات يوم معلوم يعني فرعون
اول چوره سنده اوترن اعيانينه ايتدي تحقيق اشبو موسى غايت سحر ايدجيدر سحريله
سزك اوزركوزه غالب كلوب يوركزدن يوردكزدن چقره كندو يوردلنه سز بو ايشه
نه مصلحت كوررسز اول قوم ايتدلر اني قرداشيله برقاچ كون اكله چورده شهرلره ادملر

کوندرنقدر ساحر وارسه که صنعتنده علیم وحاذق اوله جمع ایدوب سکا کتوررسونلر
تاکه بونکله مقابل اولالر واولاکه بونك اوزرنه اولرغالب کله بو مقهور اولوب سوزی
سوزی قطع اوله پس موسی ایله فرعون وعده قلدیلر بر معلوم کونه که کندولرك زینت
لری کونیدی یلده بر واقع اولردی پس موسی وعده قلوب منتظر اولدی اولرهر طرفه
ادملر صالدیلر بیجه ساحرلر جمع ایلدیلر تاکه کلیسی جمع اولوب اول معلوم وقتلرنه حاضر اولدیلر
بیلك اولنده یوم نیروزدی وقیل للناس هل انتم مجتمعون لعلنا نتبع السحرة ان کانوا
هم الغالبين فلما جاء السحرة قالوا لفرعون ائن لنا لاجرا ان کنا نحن الغالبين
قال نعم وانکم اذا لمن المقربين یعنی چون اول ساحرلر جمع اولدیلر فرعونه قومی ایچنده ندا
قلدیدیکه ای قوم سزدخی جمع اولك تاکه نظر ایدوب کوره سز بو ایکی طائفه نك اشلرین
بوکون غالبلق کیمکدر بلهسز اکر موسی اوزرنه غالب اولورلرسه بز سحره متابعت قلورز
بعضلر ایتدیلر سحره دد وکندو مرادلری موسی ایله قردشی هروندی بو کلامی استهزا ایدوب
سویلردی چون سحره دیرلوب فرعونه قاتنه کلدیلر ایتدیلر یا فرعون بزه سن اجر مزد ویررسنی
اکر بز غالب اولرسق اولاوز فرعون ایتدی بلی سزی بنم قتمده مقربلردن اولاسز نکه مقصودکز
وارکلیرنه کلدیچون بولرکله بو وعده قلدی اول ساحرلر سحرلرنی جمع ایدوب موسی ایله
مقابل اولدیلر ایتدیلر یا موسی اول سنی برا غورسین یو خسه بزمی برا غالم قال لهم موسی
القوا ما انتم ملقون فالقوا حبالهم وعصيهم وقالوا بعزة فرعون انا لنحن الغالبون
فالقى موسى عصاه فاذا هي تلقف ما يافكون فالقى السحرة ساجدين قالوا امنا
برب العالمين رب موسى وهرون یعنی موسی ساحرلره ایتدی بر عوك سزینه که
برعوز سزبس اول ساحرلر نقدر که ایپلری وعصالری واردی برقدلرهر بری یلان
کبی حرکت قلوب سیر ایتدیلر انی کوروب دیرلردیکه فرعون عزتی حقی بز غالبلر دنوز
پس بر لردنصکره حضرت موسی عصاسنی الندن برقدی بر اولو اژدها اولوب
اول سحرلر برقدقلرن اردنجه متابعت ایدوب کلیسنی یوتدی اول ساحرلر نظر ایتدیلر
کوردلرکه برقدقلرنك اصلا بر اثری قالمدی کلی محو اولوب کتدی دوکلی سجده یه واروب
ایتدیلر بز ایمان کتوردك عالملر تکریسنه که موسانك وهرونك تکریسی اولدر
فرعون انی کوروب غضبه کلدی قال امنتم له قبل ان اذن لكم انه لكبيركم الذي علمكم
السحر فلسوف تعلمون لاقطعن ايديكم وارجلكم من خلاف ولاصلبنكم اجمعين
قالوا لا ضير انا الى ربنا منقلبون انا نطمع ان يغفر لنا ربنا خطايانا ان كنا اول المؤمنين
یعنی فرعون انلره ایتدی سز موسایه ایمانی کتوردکز بن دستور ویرمزدن اوکدن
بدرستی موسی سزك اولوکزدر سحارلقده که سزه سحر اوکرتدی تیز اولا بلاسز که بن
سزه نه عقوبتلر قلیسرم عزتم حقی الوکزی وایقلروکزی خلافدن کسیسرم وبعضکز
صاغ الیله صول ایاغن وبعضکز صول الیله صاغ ایاغن کسم اندنصکره کلیکزی

اصاقیم

اصاقیم اولر ایتدیلر بزه اندن ضرر یوقدر بز ربمز حضرتنه ملاقی اولوب اکا رجوع ایدرز
بز کلیمز اومرزکم اول ربمز بزم خطالرومزی یارلغیه اندن اوترو که اهل زمانمزده
اول ایمانه کلنلر بز اولدق واوحینا الى موسى ان اسر بعبادي انكم متبعون فارسل
فرعون في المدائن حاشرين ان هؤلاء لشرذمة قليلون وانهم لنا لغائظون وانا
لجميع حاذرون یعنی بز موسایه وحی ایدوب بیوردقکه قوللرومزی الچوب مصردن
کیجه ایله کیت که فرعون قومیله سزك اردکزجه چقرلرتاکه سزك اردکزجه یلماغ
اولوب چقمغه قومیلر ابن جریج ایدر حق تعالی موسایه وحی قلدیکه بنی اسرائیلی جمع ایله
درت اوی بر اوه قویه اندن قیون قوزیلرن بوغزلسونلر قانلرن قپولرکزه دورتوب
علامت ایدك که بن فرشتلره امر ایدیسرن فتنه قپوده که قان اوله اول اوه کرمیلر
ودخی اول فرشتلره امر ایره رنکه فرعون قومنك نقدر که بکرلری وارسه اولدره لر
ومالارن دخی هلاك ایره لر ودخی سن بنی اسرائیله ایتکیل تیز چك خمیرسز اتمك ایلسونلر
ازبیجون کیجه نك اولنده قوللرومیله سیر ایدك تا بینله ایرشنجه اول وقتده بنم امرسزه ظاهر
اوله موسی حق تعالی امرین بنی کتوروب اول کیجه سیر ایدوب کتدی پس ایله دکی چون
صباح اولدی فرعون قومی کوردلرکه بکرلری هپ دیلمش حیوان جنسندن نقدرکه
مالری وارهپ هلاك اولمش فرعونه ایتدی اشبو ایش بزه موسیدن وانك قومندن
در بکرلرومزی اولدروب مالرومزی هلاك ایتدیلر پس فرعون حاضر لشکر دن
موسانك اردنجه بیك کز بیك دخی بیش یوز بیك قولی بیلز کلوب بکلر کوندردی
هر برینك بلدیسنه بیك کشی واردی کندو سی چقوب بر کرسی اوزرنه اوتوردی
چوره شهرلره آدم صالدیکه دخی لشکر جمع ایره ایتدی بو لشکر از جماعت در کفایت
ایتمز اهل تفسیر دیلرکم ازدیدوکی الیتوز تمش بیك کشیدی اما تجکم لشکر
جمع ایدیدی انك حسابی بلنمزدی پس فرعون ایتدی اول قوم بزی قیقدوب
غضبه کتوردلرکه دینمزه مخالفت ایدوب بکرلرومزی دپلدلر وبعض مالرمزی
هلاك ایدوب بعضسن عاریته دلیوب الدلر کتدلر وبزدن دستور سز چقوب
کتدلر شمدیکی حالده بز اولردن کلیمز حذر ایدوب قورقمیوز پس فرعون دخی
بی حساب لشکر جمع ایلدی اول دخی اردلرنجه چقدی فاخرجناهم من جنات و
عيون وكنوز ومقام كريم واورثناها بني اسرائيل فاتبعوهم مشرقين فلما تراء
الجمعان قال اصحاب موسى انا لمدركون قال كلا ان معي ربي سيهدين یعنی حق تعالی
بیوردیکه بز فرعونی قومیله بستانلرندن چقردق وزیر اینلك اکی کناری دخی اورادن
بستانلردی ودخی اقربکارلرندن چقردق واول بنجلرلیکه التوندن کمشدن اللرین
واردی الدق کتوزدیدوکی اولدیکه فرعونك سکز یوز بیك قولی واردی هر قولی
برکورکلو بوکرك ات بزدی هر اتك بوینده بر طوق واردی ومقام کریم دیدوکی اعیان

اوترد قلدي مقامديكدهر قجي جقوب هر بري تختة اوترسه انك دخي السنه اوچيون
التون كرسي قونز ديكدا اوزرنده اشرفلري اوتره لر وهر برنك اوزرنده ديباجدن قبالر
واردي التون ايلكلد طوقنمشي اشبو تجليلي دوزنلري كا بني اسرائيله ميراث قلدق يعني فرعوني
قوميله غرقا ايدوب بو كليسني بني اسرائيله ويردك يعني چون فرعون لشكر جمع ايدوب موسى
نك اردنجه چقدي موسى دخي بحرك كنارنه ايرشدي كون طوغدوغي وقت چونكه اول
اكي جمع اولنمش لشكر بري برن كوردلر موسى قومي ايتدلر اوش فرعون قومي بزه ايرشيسولر
بزم انلره طاقتمز يتمزكه قرشو طوروب مقاتله قلاوز حالا نته اولسه موسى اسه تعالانك
وعدينه اعتماد ايدوب ايتدي انلر بزه ايرشمز بنم ربك عنايته وبصرتي نمله بلكه
تيز اولاكه بني دلالت قلا طريق نجات اوزره فاوحينا الي موسى ان اضرب بعصاك
البحر فانفلق فكان كل فرق كالطود العظيم وازلفنا ثم الاخرين وانجينا موسى ومن معه
اجمعين ثم اغرقنا الاخرين ان في ذلك لاية وما كان اكثرهم مؤمنين وان ربك لهو
العزيز الرحيم يعني بز موسايه وحي قلدقكه عصاكله دكزي اور موسى چون بركز عصايله
اوردي صو اون اكي پاره اولوب ايرلدي ارالقلري قرو يول اولدي اول صونك هر
پاره سي برا اولو طاغ كبي اولوب طوردي اوقوب بر برنه قرشمدي الله دستوريله كوردلر بركشي
انلر طورنه ايرنده ياش وارسه ايرسنده اول جبر ايلدي فرعون قوم صويه دلالت ايلنجون
كلمشدي يوتنره بزدي اول قوم نبدكلري ايغردي بني اسرائيله فرعون قومنك ارا سنده
كيدردي موسى قومن سوردي فرعون قومن يدردي بني اسرائيل دردبكه هيچ اشبو
نكرك بزي سورجي كورمدك فرعون قومي دير دكمه هيچ بوندن تيكرك بدجي ودليل
كورمدك حق تعالى ايدر بز تقيين كتورردك دكره فرعون قومني هلاك ايلجون موسايه
امر ايتدك قوميله كروب اول يولدن صوي كجدلر انلرك كليسني قورتردق اندنصكره
فرعون كردي قوميله چون تمام اول آخر كلي صويه كردلر امر ايتدك صويه كه انلرك
اوزرنه يقلوب روان اولدي كليسني انره غرق ايدوب هلاك ايلدك تحقيق اشبو
نسنده دلالت ونشان وار بزم بركوممزه وقادرلغمزه ليكن بولرك اكثري اني كوروب
ايمان كتورمزلر بدرستي سنك ربك غالبدر دشمنلرندن انتقام قلمغه ورحيمدر
مؤمن قوللرن قورترمغه واتل عليهم نبأ ابراهيم اذ قال لابيه وقومه ما تعبدون
قالوا نعبد اصناما فنظل لها عاكفين قال هل يسمعونكم اذ تدعون او ينفعونكم
او يضرون قالوا بل وجدنا اباءنا كذلك يفعلون يعني حق تعالى بيوردي كه يا محمد اوقي
خبر وير بو قومك اوزرنه ابراهيم خبرين نكه اتاسنه وقومنه ايتدي نه نسنيه
طپرسز اولر ايتدلر بز صنملره طپارز انلرك عبادتنه صباحدن كجه دكن قايم اولوب
طورورز ابراهيم انلره ايتدي هيچ بولر دعاكزي اشيدرلرمي قچنكه دعا قلاسز
ياخود سزه رزق ويرمكله منفعتلري وارمي يا انلره طپمغي ترك ايدوب قورسكز هيچ سزه

اولر

اولر مضرت ايركورورلرمي ايتدلر هيچ سوز اشتمزلر و بزه بر منفعت دكورمزلر و بر مضرتي
بزدن دفع ايتمك دخي اللرندن كلمز بلكه بز كلوب اتالرومزي بولدقكه بويله اشلرلر بز
دخي انلره اقتدا قلدق قال افرايتم ما كنتم تعبدون انتم واباؤكم الاقدمون فانهم
عدو لي الا رب العالمين الذي خلقني فهو يهدين والذي هو يطعمني ويسقين واذا
مرضت فهو يشفين والذي يميتني ثم يحيين والذي اطمع ان يغفر لي خطيئتي يوم
الدين يعني ابراهيم كروانلره ايتدي كورمزميسز شول نسنلري كه سز طپرسز و سزدن ايلرو
كيلر طپا كلدلر اولر كليسي معبود دكللر بن انلري دوست طوتمزن و اولرلك جهتندن
منفعت دخي اوممازن اولركلي بنم دشمنلرمدر لكن بنم معبودم عالملرك ربيدركه
بني يرتدي يوقكن وار قلدي و نجات يولنه بني ارشاد قلدي و دخي اولدركه اجقمجق
طعام ويرر طويرر وصوصا يجق صوارب قاندرر و حجنكه بن خسته اولسم بكا
شفا ويرر ابراهيم بو خسته لغي كندويه اضافت قلدي ايتدي بن خسته قلسم ديدي
حال بودركه صاغلق بخشي اندنسه صيرولق دخي اندندر پس ابراهيم ايله ديدوكي
كوركلو ادب رعايت قلمغيچون ايدي و دخي ايتدي بني اولدرن دخي دنياده اولدر
وآخرتده دركورن دخي اولدر دخي اميذ طوتب قيامت كونده خطالرم يارلغر
ددوكم اولدر و بوكلي ابراهيمه اولره حجت اخبار بدر ديمك اولدركه معبود لغه لايق
اولدركه بوكليسنه قدرتي يته ومعبود لغه صالح دكل اولكيم بولره قادر اولميه
رب هب لي حكما والحقني بالصالحين واجعل لي لسان صدق في الاخرين واجعلني

الآخرين مه

من ورثة جنة النعيم واغفر لابي انه كان من الضالين ولا تخزني يوم يبعثون
يوم لا ينفع مال ولا بنون الا من اتى الله بقلب سليم يعني ابراهيم ايتدي يارب
بكا سنك حدودكي واحكامكي بلدر و دخي فهم وعلم عطا قل بنوتله و دخي بني
بوندن ايلرو كچنلر كيم رسوللركدر انلره اولاشدرغل ودخي بندنصكره كلنلرك
دللرنده كوركلو ثنا وذكر جميل باغشله واول امتلركه اخرده كليسر انلرك ايجنده
بكا قبول عام ويركه كليسي بني سوه لر اسنتعظ ذكركلري كلي اكا ويردي تاكه هر ملت
اني سورلر واكا ثنا قلورلر و دخي ايتدي بنم اتامي سن يارلغه كه اول طريق
حقدن عدول ايتدي بو دعايي دلدوكي اندن ادي كه اتاسي استغايه دشمن
ايدوكي اكا ظاهر اولمشدي بونك تحقيقي توبه سورسنده كجدي و دخي ابراهيم
ايتدي قيامت كونده بني رسواي قلمه اول كونكه انده نه مال نه اوغل قز منفعت
قلمز الا منفعت اولره اولوركم اسه حضرتنه شركدن و كفردن وشكدن و كناهدن سلامت
اولمش پاك كوكل ايله واره اما كناهدن دكمه كشي سلامت اولمز اكثر مفسرلرك
قولي بودر اما ابو عثمان نيسابوري ايدر قلب سليم اولدركه بدعتدن خالي اولوب
سنت اوزره دولنمش اوله وازلفت الجنة للمتقين وبرزت الجحيم للغاوين

وقيل لهم اينما كنتم تعبدون من دون الله هل ينصرونكم او ينتصرون فكبكبوا فيها هم
والغاوون وجنود ابليس اجمعون يعني اوحماق يقين اولدي شول كمسنه كم تكريدن
قورقميلردر وجحيم طاموسي ظاهر اولدي شول كمسنه كم ازغونلر وكافرلردر وقيامت
كوننده اول كافرلره دينيله كم قني شول نسنه كم الله قويب دنياده سزلكا طبردكوز هيچ
بوكون سزي الله عذابندن منع ايدرمي ياخود اولر نصرت طلب ايدرلرمي سزدن كند
انلري قورتره سزبس باشلري ويوزلري اوزره اول كافرلر جهنم ايچنه اتله دخي اول
شيطانلر كيم انلره اغوا ايدوب ضلالته برقدلر ودخي ابليسك لشكري وذريتي
وانلره جندن وادميدن مطيع اولنلر كلبه اولالر وكافرلرله شياطين واول
طاپلن معبودلر طاموده خصومت قلالر بربريله ديلركم والله بزم كلمز اشكاره
ضلالت ايچنه ايدك بز سزي رب العالمين برابر طوتدق سزه طبردق بزي اول ضلالته
دعوت قلمدي الا كافرلر قالوا وهم فيها يختصمون تالله ان كنا لفي ضلال مبين اذ نسويكم
برب العالمين وما اضلنا الا المجرمون فما لنا من شافعين ولا صديق حميم
فلو ان لنا كرة فنكون من المؤمنين ان في ذلك لاية وما كان اكثرهم مؤمنين
وان ربك لهو العزيز الرحيم يعني كافرلر قيامت كوننده كوره لركه فرشتلر وپيغمبرلر
ومؤمنلر وكرچك دوستلر كديني قردشلريني شفاعت ايدوب بربرلريني قورترمق
اردنجه اولالر كافرلر ديلركه بزم اولمحول هيچ برشفاعت ايدر يوقدر فرشتلردن وپيغمبر
لردن ونه مؤمنلردن ونه بريقين قومز ودوستمز واوكه بزمچون شفاعت ايليه اكر بزكه
كرو بزي دنيايه التلردي بزدخي مؤمنلردن اوليدق بدرستي اشبو نسنلرده دليل
وارحق تعالانك قدرتنه ليكن بولرك اكثري اكا ايمان كتورمزلر حقيقت سنك ربك
يا محمد عزيزدر غالبدر عدولردن انتقام المغه ورحيمدر مؤمنلره نجات ويروب
قورترمغه كذبت قوم نوح المرسلين اذ قال لهم اخوهم نوح الا تتقون اني لكم
رسول امين فاتقوا الله واطيعون وما اسألكم عليه من اجر ان اجري الا على
رب العالمين فاتقوا الله واطيعون يعني حق تعالى بيوردي كيم نوح قومنده وبر دكر
پيغمبرلري يلانلدلر بس چونكه نوح كلوب قومنه ايتدي سزي يرادن خالقدن قورقمزمسز
انى قويب ايرق معبود طوترسز تحقيق بلوك كه بن سزه حق رسول كلدم بووحي اولنان
نسنه بن امينم بكا بوير ولني سزه خبر ويرورم ارتق اكسك اتمزم قورقك اللهدن
عذابندن اكا مطيع اولك شول نسنلرده كه بوير ورم وانده نهي ايدرم بنم امرم
سزه اولدركه ايمانه كلوب الله بر لياسز وبته طپمغي ترك ايدرسز بودعوتم اوزره سز
دن حق ومزد استمزن دكلدر بنم اجرم الا عالملرك ربي اوزره در قورقك اللهدن
بكا مطيع اولك قالوا انؤمن لك واتبعك الارذلون قال وما علمي بما كانوا يعملون
ان حسابهم الا على ربي لو تشعرون وما انا بطارد المؤمنين ان انا الا نذير مبين

قالوا

قالوا لئن لم تنته يا نوح لتكونن من المرجومين يعني اول قوم نوحه جواب ويروب ايتدلر
بز سنكا ايماني كتوره لم بو حالده كم ايچمزده سكا متابعت قلنلر بزم شول حقيرلرومزدركم
كمي جلاه كمي بشمقجي نوح بني ايتدي بن اولرك نه اشلدكلرن وصنعتلرن بلمزم انلرك
صنعتلري حقير اولدوغندن بكا ضرر يوق بزم اوزرمزه واجب اولن اولدركه
اسرتعالى دن وحي اولناني بولره دكورم بن بولرك ظاهر اشلرينه نظر ايدرم دكلدر بولر
حسابلري الا ربم اوزرنه در اكر بلورسكز شول نسنه كه سزاولري صنعتلريله
عيب ايدرسز بن دعوتدر هدايت وتوفيق ويرمك اسرتعالى دندر كه دلرسه هدايت
ويررايمانه كتوردركمي دلرسه ضلالت اوزرنه قور توفيق ويرمز بن مؤمنلري قمدن
سورب كيدرمجي دكولم الا تهديد ايدوب قورقدجي يم ظاهرده ايچمزبس اول قوم كرو
ايتدلر يا نوح اكر بو ديدكوك سوزدن يغلمز اولرسك تحقيق سني شولردن اولرسنكه
طاشله ديلنلر قال رب ان قومي كذبون فافتح بيني وبينهم فتحا ونجني ومن معي
من المؤمنين فانجيناه ومن معه في الفلك المشحون ثم اغرقنا بعد الباقين ان
في ذلك لاية وما كان اكثرهم مؤمنين وان ربك لهو العزيز الرحيم يعني نوح طاركنوب
الله نيازايدوب ايتدي يا رب بدرستي بو قوم بني يلانلدلر وسكا مطيع اولملسر
بنمله بولرك اراسنده سن بخه دلرسك حكم ايله بنمله بكا ايمان كتورنلري سن قورتر
چون نوح بويله دعا ديدي حق تعالى ايدر بز نوحي اكا ايمان كتورنلرله قورتردق كمي ايچنده
كه ايچي ادمله وقوشلرله وحيوانات طلوايدي اندن صكره قلانن قومني غرق
ايدوب هلاك ايلدك بو نسنلرده دلالت واراللهك قدرتنه اما بولردن چوغي
ايمانه كلمزلر كذبت عاد المرسلين اذ قال لهم اخوهم هود الا تتقون اني لكم رسول
امين فاتقوا الله واطيعون وما اسألكم عليه من اجر ان اجري الا على رب
العالمين اتبنون بكل ريع اية تعبثون وتتخذون مصانع لعلكم تخلدون واذا
بطشتم بطشتم جبارين فاتقوا الله واطيعون يعني حق تعالى بيوردي كه عاد قومي
دخي رسوللري يلانلدلر چونكه نسبده قرداشلري هود كلوب انلره ايتدي قورقمزمسز
اول اللهدنكه سزي يرتدي بدرستي بن سزه رسولم كه وحي اولنان نسنلري خيانت ايتيب
ايرشدوردم قورقك اللهدن عذابندن بكا مطيع اولك ايمانه كلوب الله برلك واكا
عبادت قلوك كم بن بو سوزي سزه ايرشدوردكم اوزره سزدن اجر مزد دلمزن بنم اجرم
دكلدر الا الله اوزره دركم بكا ثواب اول ويرر يعني سز الله حكمنه مطيع اولميوب بول
اوزرنه يوجه ومحكم بنيادلرمي يپرسز كم انك اوزرنه چقوب اوتروب كلنك كيدنك
حالنه مطلع اولاسز دخي انلري استهزايه الوب كولشه سز ودخي اول يوجه بناكرده
كوكرچين طوتب انلري اوچوروب تماشا ايدنه سز ودخي حوضلر ومصنعلر ومحكم قلعلر
دوزب فنا عمارته مشغول اولاسز ايلدمي صانورسز كه بو دنيا عمارتلري ايچنده باقي قلسز

قچنکز برکسه طوترسز جبار لغله طوترسز که اولدرسز یا اولمکز یقین اولنجه دوکرسز
قورقك اللهدن بکا مطیع اولك واتقوا الذی امدکم بما تعلمون امدکم بانعام وبنین
وجنات وعیون انی اخاف علیکم عذاب یوم عظیم قالوا سواء علینا اوعظت ام لم
تکن من الواعظین ان هذا الا خلق الاولین وما نحن بمعذبین فکذبوه فاهلکناهم
ان فی ذلك لایة وما کان اکثرهم مؤمنین وان ربك لهو العزیز الرحیم یعنی هود اول قومه
ایتدی قورقك الله تعالی دنکه سزه انواع خیرلر ویردی اول خیرلر نیدوکز بیان قلوب
ایتدی سزه قیونلر وصغرلر ودوه لر ویردی ودخی اوغللر وقزلر ویردی وبستانلر وباغچه لر
ویردی وانلر ایچنده سزه ارمقلر اقتدی قورقرین سزه اکر بنم سوزم طوتمیوب
عاصی اولاسز اول اولو کونده که قیامت کونیدر عذابه مستحق اولاسز اول قوم ایتدیلر
یا هود سن بزه کرك اوکت ویر کرك ویرمه اکسه بزم قتمزده برابردر بز سکا مطیع اولمزز
سوزد کلدر بو دد وکك سوزلر الا انجلرك دوزمه لریدر وانلرك سیرتلریدر که
سویلدلر کچدلر بولرك اینسی بودر دربنی اولدقلری قدر دیرلر اندن صکره اولب
طیراق اولورلر نه کرو قوبیق وار نه حساب نه کرو دیرلب عذاب اولوردکولز پس حق
تعالی ایدر اول قوم هودی یلانلدلر اکا مطیع اولمدلر بزدخی انلری هلاك ایلدك عقلی
اولنلر بوندن اکوت الوب متنبه اولورلر کذبت ثمود المرسلین اذ قال لهم اخوهم
صالح الا تتقون انی لکم رسول امین فاتقوا الله واطیعون وما اسئلکم علیه من
اجر ان اجری الا علی رب العالمین اتترکون فیما هاهنا امنین فی جنات وعیون و
زروع ونخل طلعها هضیم وتنحتون من الجبال بیوتا فارهین فاتقوا الله واطیعون
یعنی حق تعالی ایدر ثمود قومی دخی رسوللری یلانلدلر چونکه نسبدن قرداشلری صالح کلوب
انلره ایتدی قورقمزمسز اول اللهدنکه سزی یرتدی بدرستی بن سزه رسول امینم
اول نه بیورسه انی سزه دکوردرم قورقك اللهدن بکا مطیع اولك بو دعوت اوزره بن
سزدن اجر وحق دلمزم بنم اجرم وثوابم دکلدر الا الله اوزرنه در که عالملرك ربیدر
سز الله واخرته انکار ایدوب ایلی صانورسزکه بو دنیاده قویلر امین اولب قلاسز
بستانلرده وکوزلر ارمقلر وکزلر ایچنده ودخی اکنلر وکزو تازه ایرشمش طتلو خرمالر وکز
ایچنده یا خود دایم باقی می قلورسز بو طاغلری اویب اولرا یدنسز بو حاللره کم تکبر ایدوب
شاد اولب تنعملر ایده سز کندو کزی زیرکلردن صیاسز قورقك الله تعالی نك عذابندن
بکا مطیع اولك ولا تطیعوا امر المسرفین الذین یفسدون فی الارض ولا یصلحون
قالوا انما انت من المسحرین ما انت الا بشر مثلنا فات بایة ان کنت من الصادقین
قال هذه ناقة لها شرب ولکم شرب یوم معلوم ولا تمسوها بسوء فیاخذکم عذاب یوم
عظیم فعقروها فاصبحوا نادمین فاخذهم العذاب ان فی ذلك لایة وما کان
اکثرهم مؤمنین وان ربك لهو العزیز الرحیم یعنی صالح دم اول قومه ایتدی شرکلرك

سوزلرنه

سوزلرنه مطیع اولمك کدیر بو زنده الله عاصی اولب فسادلر اشلرلر وموللرنه مطیع
اولمزلر انك امرینه مخالفت ایدرلر اول قوم انی اشیدوب ایتدیلر ای صالح سن سحرلنمش سن
تحقیق که کلوب بزه بونك کبی خبر ویررسین حال بو درکه کلسین سن الا بز جلین ادم
اوغلی یرسین ایچرسین فرشته لردن دکلسین کل امدی بزه نشان کتور که بو اتدکك
دعوی اول کوجکلیجی اولاسنك صدقك انکله معلوم اوله صالح ایتدی اشبو دوه
قیادن چقمش سزه نشاندر که برکون صودن ایچمك انك نصیبیدر وبرکون دخی معلوم
سزك نصیبکزدر سز یاوز قصد ایدوب سکرن قرماغله اکا ضرار یرشدرمك که
قیامت کوننك عذابی دخی سزی طوته انلر اول سوزی قبول ایتمیوب اول دوه نك
سکرن قربب هلاك اتدلر صکره عذابی کوریجك کرو پشیمان اولدلر پس اول عذاب
کلوب بولری طوتب هلاك ایلدی بدرستی بونسنده حق تعالی نك کمال قدرتنه دلالت
وار لیکن بولرك چوغی بکا ایمان کتوررد کذبت قوم لوط المرسلین اذ قال لهم اخوهم
لوط الا تتقون انی لکم رسول امین فاتقوا الله واطیعون وما اسئلکم علیه من
اجر ان اجری الا علی رب العالمین اتاتون الذکران من العالمین وتذرون ما
خلق لکم ربکم من ازواجکم بل انتم قوم عادون یعنی حق تعالی بیورد یکه لوط قومی رسول
لری یلانلدلر چونکه کندو لرینك نسبلرندن قرداشلری لوط کلوب انلره ایتدی قورقمز
مسز اول سزی یرادن مولا کزدنکه اکا عاصی اولورسز تحقیق بن انك رسولیم امینم که
سزه کوندرلدم تا انك وحیین سزه ایرشدرردم قورقك اول اللهدن عذابندن بکا مطیع
اولب ایمانه کلوك بن سزدن بونسنه اوزره حق ومزد استمزن بنم اجرم دکلدر الا الله
تعالی اوزرنه در سز الله عاصی اولب ادم اوغلنلرندن ارککلرله می قریشورسز ربکز
سزکچون یرتدوغی دیشیلری قورسز بلکه سز عادیلردن اولدکوزکه حلالی ترك ایدوب
حرامه تجاوز ایتدکوز قالوا لئن لم تنته یا لوط لتکونن من المخرجین قال انی لعملکم من القالین
رب نجنی واهلی مما یعملون فنجیناه واهله اجمعین الا عجوزا فی الغابرین ثم
دمرنا الاخرین وامطرنا علیهم مطرا فساء مطر المنذرین ان فی ذلك لایة وما کان
اکثرهم مؤمنین وان ربك لهو العزیز الرحیم یعنی ایتدیلر یا لوط اکر بو سوزکدن
تفلنمزسك التیه بز سنی شهرمزدن سوروب چقاررز لوط ایتدی بدرستی بن سزك
اشبو فعلکزی دشمن طوتیجی یمکه الله تعالی حلال قلدوغن قیوب حرامه مشغول اولدکوز
پس چون لوط کوردیکه بولر حقه مطیع اولمزلر دعا قلوب ایتدی یا رب بنی قورتر
اهلمله بو قومك اول خبیث عمللرندن پس الله تعالی اجابت ایدوب ایتدیکه بز قورتردق
لوطی اهلیله الا عورتی عجوزه کیم اول هلاك اولدی انی عذاب ایچنده قویب هلاك
قلدق ودخی قومنی کلی هلاك ایلدك وانلرك اوزرنه کبریت طاشیله اوددن یغدردقکه
نه یاوز یغمور در اول قورقودب قورتمینلره بونسنده دلالت ونشان وار حق تعالی نك

كمال قدرتنه دشمنلرندن انتقام ايدوب دوستلرنه رحمت قلمغه ليكن بولردن چوغى
ايمان كتورمزلر كذب اصحاب الايكة المرسلين اذ قال لهم شعيب الا تتقون انى لكم
رسول امين فاتقوا الله واطيعون وما اسئلكم عليه من اجر ان اجرى الا على رب
العالمين يعنى حق تعالى ايدر ميشه اهلى رسوللرى يلانلدلر چونكه شعيب كلدى بولره
ايتدى قورقمزميسز كه مولاكزدن نكه سزى يرتدى بدرستى بن رسولا مينم كه سزه كلدم
تا كه بكا نه وحى اولنورسه سزه ايرشدرم قورقك اللهدن بكا مطيع اولك بن سزدن
بو دعوتم اوزره اجرت دلمزم بنم اجرم دكلدر الا الله اوزرنه در بكا ثواب اولويرن
اوفوا الكيل ولا تكونوا من المخسرين وزنوا بالقسطاس المستقيم ولا تبخسوا الناس
اشياءهم ولا تعثوا فى الارض مفسدين واتقوا الذى خلقكم والجبلة الاولين
يعنى شعيب اول قومه ايتدى كيللروكزى تمام طوتك وخلقك حقلرنى نقص ايدجى
اولمك ارتق الجوب الوب اكسك ويرمك دخى ترازولركزى عدل اوزره طوتك
كمسنك حقنه طمع قلمك انلرك ملكنده كى منلردن حيله ايله طمع ايدوب اكسوك ايتمك
ويريوزنده فسادله يوريب مفسدلردن اولمك قورقك اللهدن كه سزى يرتدى و سزدن
ايلروكچن قوملرى يرتدى كليكوزك خالقى اولدر قالوا انما انت من المسحرين وما انت
الا بشر مثلنا وان نظنك لمن الكاذبين فاسقط علينا كسفا من السماء ان كنت من
الصادقين قال ربى اعلم بما تعملون فكذبوه فاخذهم عذاب يوم الظلة انه كان
عذاب يوم عظيم ان فى ذلك لاية وما كان اكثرهم مؤمنين وان ربك لهو العزيز الرحيم
يعنى اول قوم ايتديلر يا شعيب تحقيق سن سحرلنمش سن عقلك كتمش كه بو كلوب بونك كبى
سوزلر سويلرسن حال بو در كه دكلسن سن دخى الا بزم كبى ادم اوغلى بدرستى بز
ايله ظن ايدرز كه بو سوزكرده يلانجيلردنسن اكر بو دعوينده كرچكلردنسك بزم
اوزرمزه كوكدن بر پاره بولت اندر شعيب انلره ايتدى بنم ربم كى بيلجيدر سزك نه اشلدكوكز
بوا و الحكمه وطر تعقده كه خلقك حقنى نقص ايدرسز بو فعلكزه اول اسمه مجازات ومكافات
قيلجيدر عذاب ايندرمك بنم اليمده دكل بنم اوزرمه واجب اولن انك خبرن سزه
ايرشدرمكدر ايجن پس اول قوم شعيبى يلانلدلر حق تعالى انلرك اوزرنه اسى حواله
قلدى اولر استيدن قاچوب برالتنه اوب ايچنه كرديلريا اولحرارتدن خلاص
بولالر حق تعالى برالتنه اول اسى دخى زياده قلدى طاقت كتوريديلر كرلطش وحقدلر
برپاره بولت كلوب بولرك اوزرنه كولكه قلدى انلر اول بولتك كولكه سنه التنه جمع
اولدلركه استيدن برز امين اولالر حق تعالى اول بولتدن اولرك اوزرنه اود ياغدردى
كليسن هلاك ايدوب كويندردى بونك بيانى هود سوره سنده گچمشدر كه بو عذاب كى
اولرعذابدى بونلرده دلالت وار ظاهر حق تعالى نك قادرلغنه وقاهرلكنه ليكن
بولر بوندن متنبه اولب ايمانه كلمزلر وانه لتنزيل رب العالمين نزل به الروح الامين

على قلبك لتكون من المنذرين بلسان عربى مبين وانه لفى زبر الاولين يعنى حق تعالى بيوردى
بدرستى قران يا محمد عالملرك ربندن ايندرلمشدر انى جبرائيل امين سنك كوكلك اوزرنه
ايندرمشدر تا كه انى كوكلكده صقليا سين انوكله قومكى انذار ايدوب قورقوده سين
عرب دليله كه انى اشيدوب معنسندن فهم ايدوب اكلملركه ايلروكيلر كتابلرنده دخى
بو قرانك انمكلكى و محمدك كلمكلكى ونعت وصفاتى كلى خبر ويرلمشدر تا كه كلدوكى
وقت اكا انكار ايتميلر اولم يكن لهم اية ان يعلمه علماء بنى اسرائيل ولو نزلناه على بعض
الاعجمين فقراه عليهم ما كانوا به مؤمنين يعنى بو منكرلره علامت اولمدمى بنى اسرائيل
عالملرى بونك خبرلريكه كتابلرنده خبر ويرديلر محمدك نبوتنى ابن عباس ايدر مكه اهلى
ادم كوندردلر مدينه ده كى يهوديلرك عالملرنه صوردلركه محمدك كلمكلكى وقضيه سى حقنده
انلر جواب ويرديلركه بز نعتنى وصفاتنى توريت ايچنده بولمشزكه اول كلسر واخر رسلدر
پس اول خبر ويردكلرى دلالتدر اول رسولك صدقنه اما مكه اهلى حسدلرندن انكار
ايدرلر واكر بز اول قرانى بركسه اوزرنه ايندرسوزكه انك دلى عرب دلى اولميه
عجمى اوليه دخى عرب دلندن ايرق دلله اول قرانى سزك اوزركوزه اوقيه ديدكوزكه
بونك نه ديدكوكى فهم ايدمزز سكا نجه متابعت قلالم يا خود كندو نبكزدن اولمدوغنه
عار ايدوب ايمانه كلميا يدكوز نيلكه بو قرانى بو عرب دلى اوزره ايندردك كه معنيسن فهم
ايدرسز كرو كندو جنسكزدن وجميع قبايلك اشرفندن وكندو نسبكزدن سزه رسول
كوندردك كم اكا تصديق ايدوب ايمانه كلمزسز كذلك سلكناه فى قلوب المجرمين لا
يؤمنون به حتى يروا العذاب الاليم فيأتيهم بغتة وهم لا يشعرون فيقولوا
هل نحن منظرون افبعذابنا يستعجلون يعنى حق تعالى ايدر بز انشو بجلنى كوير ب
طوردزكه مرى اول مجرملرك كوكللرنه كم انلر قرانه ايمان كتورمزلر تا شول اولوم وقتنده
عذاب اليمى كوزلريله كورمينجه پس اول عذاب دنياده بولره شويله اكسوزين كلدكه
بولر انى هيچ طويميلر ايدن لر نجبا هيچ بزه مهلت واماى ويرميكز كه بز كرو دنيايه وارب
ايمان كتوره وز قرانى ورسولى تصديق ايدوز مقاتل ايدرچون رسول دم بو ايتيله
انلره وعيد قلوب انذار قلدى انلر ايتديلرسن بزى بو عذابله نجه دك قورقدرسن
خبر ويركه بو عذاب نه وقت اولسر حق تعالى خبر ويرديكه يا محمد سنك قومك بزم
عذابمز كلمك لكنه استعجال ايدرلرا يور لرميكم اول عذاب انلره كلد افرايت ان متعناهم
سنين ثم جاءهم ما كانوا يوعدون ما اغنى عنهم ما كانوا يمتعون وما اهلكنا من
قرية الا لها منذرون ذكرى وما كنا ظالمين يعنى خبر وير يا محمد اكر بز بولرى چوق
يللر دنياده تمتع ايدرب انواع نعمتلرله طول عمر ايچنده قويا جق اولورسوز كه ناكاه
انلره كه اول بزم وعدمز اولنان عذابمز انلره اكسوزين ايرشسه اول چوق ييللر
ايچنده تمتع ايتدكلرى انلرى بزم اول عذابمزدن قورترمز شويله قلورانلرى كم صناسين هيچ

اولردنیایه کلوب تمتع اتمدیلر ودنیاده عمر سورمدیلر هیچ بز بر شهر اهلن وبر قریه
اهلن هلاك قلمدق الا اول لا اولره قورقدیجی رسول کوندردك انلری اول اندردکمز
کتابله وعظ ونصیحت قلدلر قیامت کوننده اولاجق واقعه لری انلره اکدردیلر ویردلر
انلر انی اشیدوب اطاعت قلمدیلر انکار طریقیدن چقوب تصدیق یولنه کرمدیلر
بزدخی انلره عذاب اندروب هلاك ایلدك هیچ بزم بو فعلمزده ظلم یوق وظلم ایدیجیلر
دکولز زیرا اول حجتی وبرهانی تقدیم اتدك انلره عذر بیان قلدق وما تنزلت به الشیاطین
وما ینبغی لهم وما یستطیعون انهم عن السمع لمعزولون فلا تدع مع الله الها اخر
فتکون من المعذبین یعنی قرانی شیاطین اینددیلر دخی انلره لایق دکل کم قرانی اینیدیلر
بولرك اکا کوجلری یتمز زیرا اولر کوکه چقوب استراق سمع اتمکدن اودله منع اولنمشلر
پس یا محمد سن دعوی قلوب دیمکل که الله ایله بر معبود دخی وار اکر بویله قلاجق اولرسك
معذبلردن اولاسین ابن عباس ایدر اکرچه بو ایت رسوله اینیدی اما بونکله مراد
امته وعید قلمقدر کا نه حق تعالی بیورر دیکه یا محمد برادلمش خلقك اکرمی واشرفی کم
بنم قتمده سنسین اکر سن وار بندن غیری اله طوتناجق اولرسك عزتم حقی سکا عذاب
ایدردین نکل کیم شرك کتوردن بکا سنك امتکدن اوله پس بو ایت قوی تحذیر در امتی شرکدن
منع اتمکه وانذر عشیرتك الاقربین واخفض جناحك لمن اتبعك من المؤمنین
فان عصوك فقل انی بری مما تعملون وتوکل علی العزیز الرحیم الذی یریك حین تقوم
وتقلبك فی الساجدین انه هو السمیع العلیم عرض ایدر اول وقتکه بو ایت انددی
رسول علیه السلام بنی قفردی واتیدی یا علی الله تعالی بکا بیورر دیکه بنم قبیلهمی انذار ایدیمکه
بنم قریبلرمدر وارب بنی عبد المطلب جمع ایدوب بنم فاتحه کتورتا بکا امر اولنان
وحی انلره ایرشدرم علی ایدر بو بیروغن وارب یرنه کتوردم واردم عبد المطلب اوغلانلرن
جمع ایلدم که اولر اول وقته قرق کشیدی عمولری ابو طالب وحمزه وعباس وابو لهب
انلرك ایچنده بلد ایدی جمع اولیب اوتردلر اندن رسولم ثلیوب اتیدی یا عبد المطلب
اوغلانلری بلوك حقیقت که بن سزه دنیانك واخرتك خیریله کلدم الله تعالی بکا بویردیکه
سزی اندن یکا دعوت قلم سزدن قنفکز درکه بنم ایشمده اطاعت ایده ومعاون
اوله وبنم قردشم ووصیم اوله اول قوم کلیسی اندن امتناع اتدلر هیچ بری راضی اولدیلر
طاغلوب کتدلر بو ندنصکره حق تعالی بیورر دیکه یا محمد سکا متابعت قلن مؤمنلره
یومشقلق قلدیرن وانلره لطف وتواضع قل اما اولر که سکا عاصی اولب مطیع اولمیلر
سن اولره ایت بن سزك قلدغکز کفردن واسدن غیریه عبادت قلدغکزدن
بری وبیزارم وسن توکل ایدوب ایشکی تفویض ایله اول الله که عزیز در ورحیمدر
تاکه دشمنك کیدنی سنده دفع ایدوب سکا نصرت قله زیرا اول الله درکه سنی کورر
شول وقتکم نمازه طوره سین وال کتوروب اکا دعا قله سین وهر قتنده که اولاسین ودخی

نماز قلمیلر ایچنده سنك رکوعکی وقعودکی کورر ودخی مؤمنلر اراسنده سنك
وارده وغلت وکلدوکك کورر هراحوالکده بخه تصرف ایدرسك کورر نتکیم سندن ایلرو
کی مرسللری کورردی وبلوردی بدرستی اول الله تعالی سمیعدر وعلیمدر قموا حوالی بلور
اکا خفی نسنه یوقدر هل انبئکم علی من تنزل الشیاطین تنزل علی کل افاك اثیم یلقون
السمع واکثرهم کاذبون والشعراء یتبعهم الغاوون الم تر انهم فی کل واد یهیمون
وانهم یقولون ما لا یفعلون یعنی ایت یا محمد بن سزه خبر ویره یمی کم شیاطین کیملر
اوزرینه اینوب کلام تلقین ایدرلر اندن بیان ایدوب بیورر دیکه شیاطین فاجرلر
ویلانجیلر اوزرینه اینرلر که اولر بلمدیکی غیبیدن خبر ویرجیلردر منجملر وارینه صالحیلر
وصویه باقجیلر کبی جنیلر وشیطانلر کوکه چقوب فرشتهلردن خبر اوغرلرلر اینوب ادم
اوغلانلرندن کندو دوستلرینه خبر ویررلرکه اولرك اکثری یلانلردر زیرا اکند ولردن
دخی اکا چوق یلان کلام قرشدروب خلقه خبر ویررلر ودخی شول شاعرلر که کافر
لردر باطل سوزلرله هجو ایدرلر عبد الله بن زبعری وهبیره ومسافع وابو عزه
وامیه کبی بولر یلان وباطل سوزلری سویلدلر واتدلر بزدخی اول محمد نه سویلرسه
انی سویلرزدلر اول قومك ازغونلری دخی انلرك قاتنه جمع اولب انلرك اول
هرزه لرن اشدرلردی چقوب خلقه سویلرلردیکه انلر رسوله وانك اصحابنه
هجو ایدرلردی ودخی خبر ویردیکه کورمز مسین بولریکه سوزدره لرنده متحیر
قالوب طریق حقی یاوقلوب ضلالتده وشمشلردر باطل سوزلرله مدح ایدورلر
وباطل یلان کلامله هجو ایدرلردرلو درلو فننده لره دوشب مقصودی الدانوشلر
در تحقیق اولر سویلرشول نسنهلر یکه اشلمزلر وشعرلرنده دیرلرکه بز بونی اشلدك
وانی اشلتدك حال بودرکه یلانجیلردر اشلمدکلرن سویلرلر شیاطین انلره
کلوب بونسنه لری القا ایدی ویررکه بونك کبی هرزه وباطل سوزلر سویلرلر
الا الذین امنوا وعملوا الصالحات وذکروا الله کثیرا وانتصروا من بعد ما ظلموا
وسیعلم الذین ظلموا ای منقلب ینقلبون یعنی سویلمزلر حقی الا انلرکه ایمان
کتوردلر وصالح عمللر اشلدلر وانلری شعر مشغول اولمق تنکری ذکریندن غافل
قلمدی که انلر الله ایچون ذکر اتدلر ومشرکلردن انتقام طلب اتدلر اندنصکره کیم اول
مشرکلر اولا انلره ظلم ایدوب هجو اتدلر بوندنصکره وعید قلوب بیورر دیکه
تیز اولا بلورلر شول لرکیم رسوله ومؤمنلره هجو ایدوب ظلم ایلدیلرد ونب وراجق یرلری
اولومدنصکره نه یراولسر ابن عباس ایدر رمرجعلرجهنم سعیرا ولسر

سورة النمل ثلث وتسعون اية بسم الله الرحمن الرحیم

طس تلك ایات القران وکتاب مبین هدی وبشری للمؤمنین الذین یقیمون
الصلوة ویؤتون الزکوة وهم بالاخرة هم یوقنون ان الذین لا یؤمنون بالاخرة زینا لهم

اعمالهم فهم يعمهون اولئك الذين لهم سوء العذاب وهم في الاخرة هم الاخسرون
وانك لتلقى القران من لدن حكيم عليم ابن عباس ايدر رضي الله تعالى عنهما ادلرندن برادر
سنكم يوقروده بياني بجدي يعني حق تعالى بيورديكه بنم ادم حبيبجون محمد خبر ويردوكي
كلام قرانك اتيلريدركم اول بركتابدر هدايت وضلالت يولن بيان ايدجي دخي بو قران
هادي ويول كوسترجيدر وخيليه بشارت ايدجيدر شول مؤمنلره كم الله ورسولي
تصديق ايتجيلردر دخي اولوركم وقتيله نماز قلجيلردر ووقتي كلجك مالرينك زكاتلرين
ويرجيلردر ودخي اولر اخرته كما ينبغي يقين حاصل اتمشلردر اما بدرستي اولركم اخرته
ايمان كتورمزلر بز انلرك اول ياوز وقبيح عمللريني انلره تزيين ايدي ويردك تا كم انلر
اني كوركلو كوروب اني اول اشلرندن حيرت ايچنده تردد ايدرلر انلر اولردركم انلره ياوز
عذابلر واردر قلج التنده دپلمكلك واسير اولمكلك بدر كوننده واخرتده دخي اولر في زيادة الخاسرلردركم
كندولر اهل واولادينله ودعذابنه كرفتار اولورلر ابدا كمسه كنز خلاص اولسهردكل اولب
نجات بولسردكل تحقيق يا محمد سكا القا اولنوب تلقين اولنان اول قراندركه وحي اولنور
اول الله قتندن كه حكيم وعليمدر هر اشي نجه كرك ايدوكي اوله يكوك بلور حكمت برله
اذ قال موسى لاهله اني انست نارا ساتيكم منها بخبر او اتيكم بشهاب قبس لعلكم
تصطلون فلما جاءها نودي ان بورك من في النار ومن حولها وسبحان الله رب
العالمين يعني حق تعالى بيورديكه يا محمد ذكر ايله خبر ويرانيكه چون موسى اهلنه ايتدي
شول وقتكه مدينه دن مصره كيدردي اود حاجت اولدي هم قركوده يولي ياوقلدي
ايتدي سز بو مكانكزده اكلنوك بنم كوزمه اود كوروندي وار اين اولاكه سزه برخبر
كتوره يين يول قنده ايدوكن بلم ودخي سزه بر پاره اود كتوردم اولاكه صوقدن اصناسز
چونكه موسى اول اوده يقين كلدي ندا اولنديكه مبارك اولندي وبركتي زياده اولدي
شول كمسه اوزرينه كم اود ايچنده در ودخي اكا كيم انك چوره سنده در بونده اختلاف
چوقدركه اود ايچنده كيمدي وچوره سنده كيمدي اما اكثر مفسرلر مذهبي بودركه
مراد اول اوددن حقيقتده اود دكل بلكه نوريدي اود لفظيله ذكر اولندي وعنادندن اوترواديكه
موسى اني كوروب اود صاندي اول نور ايچنده فرشته لرديكه اولر كمي ذوبله حق تعالىيه
تسبيح وتقديس ايدرلر وانك چوره سنده كي موساديكه اكا يقين اولمشدي ودخي
ودخي ابن عباسدن روايتدركه مبارك اولندي اول كمسه كه اود ايچنده در ديدوكنده
مراد حق تعالىنك كندو ذاندركه انك حجابلرندن برسي اوددر حجاب ايدرنتكم حديثده كلمشدر
انك حجابي اوددر اكر اولاودحجابي اچه ايدي انك مقدس ذاتنك نوري ايروكي
يردك كوزينه ديدي شول معني اوزره كم حق تعالى نداقلدي موسايه اول اوددن واول
جهتدن اكا كلامني اشتدردي بوندن نصكره كندوذاتني تنزيه ايدوب بيورديكه منزه وي
مقدسدر كه عيبدن وبرام صفتلردن كندا كالايق دكلدر زيرا اول عالم اهلنوك ربي وپروردكاريدر

يا موسى انه انا الله العزيز الحكيم والق عصاك فلما راها تهتز كانها جان ولى
مدبرا ولم يعقب يا موسى لا تخف اني لا يخاف لدي المرسلون الا من ظلم ثم بدل
حسنا بعد سوء فاني غفور رحيم يعني حق تعالى بيورديكه يا موسى تحقيق بن اول اللهم كه
عزيز حكيم غالبدر وحكيم كلي اشي صواب بن بلورم اندن دلديكه موسايه كندو
قدرتنك نشانن كوسترة بويردكه عصاكي الوكدن برق موسا عصاي برقدي كورديكه
براولو يلان اولدي حركت ايدوب اضطرابه كلدي موسا اني كوروب قورقدي
دونب قچدي كرودونب كلمدي واكا نظر قلوب التفات اتمدي حق تعالى وحيله خطاب
ايدوب بيورديكه يا موسى قورقمه بن اول ناصر حقم كه بنم قتمده مرسللر قورقمز بوقدر
چونكه بن انلري امين قلدم اما شول قورقوكه اياتك لازمندر وشرطندندر اولر
انلردن ايرلمز الا مكر انبيادن شول كمسه كم اكا بركناه ايرشدي بدرستي بن قورقدورم
تا اكا دكنكه توبه ايدوب اول كناهي كروحسنيه مبدل قلا بدرستي بن اكا غفور ورحيم
اسركرن رحمت ايدرن اما بعض علما ايتديلر بو استثنا كه قلدي مرسللردن استثنا دكل
زيرا بولري ظلمه نسبت اتمك روا دكل بلكه بو استثنا درشول كلامدن بونده متروكدر
معنى بودركه مرسللره بنم قتمده قورقو يوق بدرستي قورقو انلرك غيرسينه دركه اولر
ظالملردندر وادخل يدك في جيبك تخرج بيضاء من غير سوء في تسع ايات الى فرعون
وقومه انهم كانوا قوما فاسقين فلما جاءتهم اياتنا مبصرة قالوا هذا سحر مبين و
جحدوا بها واستيقنتها انفسهم ظلما وعلوا فانظر كيف كان عاقبة المفسدين
يعني حق تعالى دلديكه موسايه اثار قدرتدن برنسنه كوستره ايتدي الوكي يقاكك ايچنده صوق
يا موسى تا كه الك شويله اق نور اولوبن چقا هيچ علتسز وزحمتسز اهل تفسير ايدرلر موسانك
اوزرنده يوكدن بر كوكلك واردي نه يكلري واردي نه الكي دكمسي پس موسى حق تعالى امرن
يرنه كتوروب الني يقاسندن ايچرو قولتوغنه صوقدي كرو چقردي كورديكه نور اولوب
يلدرر بو دكلكه بر صدن اوله حق تعالى ايتدي يا موسى بو نشان ومعجزه اول طقوز ايات
دندركه سكا ويرلدي سنك رسالتكي تحقيق وتصديق اتمكچونكه سني بو برهانله
بز سني رسول كوندردك فرعونه وانك قومنه كه اولر فاسق قومدر بزم امرمزه مخالفت
قلمشلردر ودخي حق تعالى خبر ويرر چون بزم ايتلر ومعجزه لر موسى اول قومنه كلوب دعوت
قلدي وبزم قدرتمزه وبرلكومزه دليل اولن نشانلري انلر ظاهر كوزلر يله مشاهده قلوب
اندلر انلر بو ظاهرا وحقيقتا سحر در انلر اولر ايتلري انكار ايدرلر اقرار قلمدلر كه اول الله
قتندندر اما دلدلا اقراره كلمدلر شركلرندن وتكبرلكلرندن نكه موسايه وموسانك كتوردوكي
نسنه ايمان كتورهلر نظر قل كور يا محمد كه اول مفسدلرك عاقبتي نه اولدي انلرك جمله سن
غرق ايدوب موسا قومنه نجات ويردك سنك قومك دخي بوندن اعتبار ايدوب
حذر اتسونلركم عاقبتلري انلره بكزيه اولميه ولقد اتينا داود وسليمان علما وقالا الحمد لله

الذي فضلنا على كثير من عباده المؤمنين وورث سليمان داود وقال يا ايها الناس
علمنا منطق الطير واوتينا من كل شيء ان هذا لهو الفضل المبين يعني حق تعالى بيوردیکه
تحقيق بزدا وده وسليمانه علم ويردك كما بو كلده حكم ايتدلر ودخي انلر قوش دلنی ويردك
وحيوانلرك دلن بلدردك نه دكلرن بيلدلر ودخي طاغلرك تسبيحلرن انلر بلدردك
انلر بزم بو نعمتمزك شكرن يرنه كتورمكچون ايتدلر شكر وثنا اول الله كم بزی بنوتلر ورسالتله
مفضل قلدی وكتاب ويردی وشياطينی وجنی وادم اوغلنلرنی بزه مسخر قلدی وقوللرندن
چوقلرنك اوزرنه بزی يوكلدی ودخي سليمان ميراث يدی اتاسی داودك بنوتنی وعلمنی
وملكنی كم ايرق اوغلنلرندن هيچ برسی يمدی اول طقوز اوغلی واردی وداوده نه ويرلدی ایسه
هب سليمانه ويرلدی پادشاهلقدن وحكمدن واندن زياده دخي سليمانه يل وشياطين
مسخر قلدی ودخي سليمان ديدیكه ای ادم اوغلنلری بزه حق تعالی بلدردی قوشدن كلرنديكه
هر برنك اوازندن نه ديدوكن فهم ايدوب بلورز ودخي سليمان ايتدی بزه ويرلدی اللهدن
كالنسنه كه انبيايه وپادشاهلره ويرلدی دنيا امرندن واخرت امرندن سلطنت كبی
وتسخير جن وشياطين ويل كبی تحقيق اشبو بزه ويرلن زياده فضل ظاهر در بزدن
غيريه ويرلندن زيرا اكا ويرلدی دنياده شرقدن غربه حكم ايدوب مالك اولمق يدی يوز
ييل دخي التی ای سلطنت سوردی بو عجايب صنعتلر انك زماننده اشلندی
وحشر لسليمن جنوده من الجن والانس والطير فهم يوزعون حتى اذا اتوا على واد النمل
قالت نملة يا ايها النمل ادخلوا مساكنكم لا يحطمنكم سليمان وجنوده وهم لا يشعرون
فتبسم ضاحكا من قولها وقال رب اوزعني ان اشكر نعمتك التي انعمت علي وعلى والدي
وان اعمل صالحا ترضيه وادخلني برحمتك في عبادك الصالحين يعني حق تعالى خبر ويرر كه
جمع اولندی سليمانك لشكری جندن وانسدن وقوشلردن برسفردن اوتروكه اكا
كيدردی وانك نقيبلری واردیكه لشكرك اوكن بغردی تاكه بربرندن كچميلر واردلر
دن دخي سورر لردی كه كروقا لميلر سليمان اصطخردن سير ايدوب يمنه كيدردی
طائف دره لرندن بردره يه اوغرديكه اكا سدير دره سی ديرلردی اكا نره قريجه چوغدی
انلرك ملكی اكی قنتلو برقريجه ايدی وبرايا غی اقسق ايدی اول قريجه جلن ندا ايدوب
چاغرديكه ای قريجه جماعتی مكانلرينه كرك كه سليمان ولشكری سزی بصوب
ايقلری التنده بالمدين هلاك ايدوب اوانمسونلر اول قريجه نك كلامن يل سليمانه ايرشدردی
سليمان انی اشيدوب تبسم ايدوب كولدی اول قريجه نك ادی طاحيه ايدی
اوچ ميل قدر يردن سليمان انك كلامن اشتدی پس سليمان اولكنده ويه ويرلن
نعمته شكر ايدوب ايتدی ای بنم ربم بنم كوكلمه الهام ايله كه سنك نعمتلرك وكونك شكرن
يرنه كتورمكه بنم اوزرمه واتام اوزرنه انعام قلدك وبكا معاون اول تا بني شول
عملری اشليم كه صالح اوله سن اندن راضی اولاسن ودخي بنی رحمتكله صالح قوللرك

زمره سندن قيل ويروادمی انك انلرك اديله بله يازويارن اولركله بله جمع ايله ابن
عباس ايدر سليمانك مرادی بوندن ابراهيم واسمعيل واسحق ويعقوبدی دخی شول
انبيالكم بوندن مقدم كلدلر وتفقد الطير فقال مالي لا ارى الهدهد ام كان من
الغائبين لاعذبنه عذابا شديدا اولاذبحنه اوليا تيني بسلطان مبين يعني
سليمن قوشلر لشكرينك حاضرن وغايبين يوقلديكه كوره حاضر كيمدر وغايب كيمدر
پس سليمان كلوب برمنزله قوندی انده صويه محتاج اولدی چوره استدیلر صو بوليمادیلر
واردی هدهدی استدیلر كه بولره صو قنده در دلالت ايده سليمان بلوردیكه هدهد شكرده
بله ايدی اول وقت نظر قلدی كورمدی ايتدی هدهده نه اولدیكه كورمزن اول كورمدوكم
كندن كندويه شبهه واقع اولدی ايتدی يوقسه هدهد بونده حاضر دكلمیدر غايبلردن
مدرچون انی بولمدی قتی غضب ايدوب وعيد قلديكه حق تعالی نك عزتی حقيچون بن اكا
قتی عذاب ايليم ياخود بوغزليم ياخود برظاهر حجت كتوره كيم معذور اوله نوب كندوی
خلاص قله فمكث غير بعيد فقال احطت بما لم تحط به وجئتك من سبا بنبا يقين
اني وجدت امرأة تملكهم واوتيت من كل شيء ولها عرش عظيم وجدتها وقومها يسجدون
للشمس من دون الله وزين لهم الشيطان اعمالهم فصدهم عن السبيل فهم لا يهتدون
يعني هدهد اكلندی شويلدكه ايكن چوق دكل كلوب ايتدی ای تكری رسولی بن علمله
برنسنه احاطه قلدم وبرنسنه ايردم كه سن لشكرك اكا ايرشمدك بن درستی
بن سكا كلدم سبادن ولايتندن برخبرله كه انده شك وكمان يوق سليمان ايتدی اول
نه نسنه در هدهد ايتدی بن درستی برعورت بولدم كه ادی بلقيس در وسبا ولايتنك
ملكيدر ودخي جميع سلطنت وجميع الت ودوزن كه اكا پادشاهلرك احتياجی واردر اكا
ويرلمش ودخي انك كی اولو تختی واركه التوندن دوزلمش مرصعدر يا قوت ويشل زبرجدله
ايقلری قزل ياقوتدن ودخي زمرددن اوزرنده يدی او واردر اوك برقپوسی واراوزرنده
كليدلو مقاتل ايدربلقيس تختنك اوزونی سكسن ارشدی وانی قرق ارشدی ويوقرويوجه
لكی اوتوز ارشدی ودخي هدهد خبر ويرديكه بن اول بلقيس قوميله بولدم كه تكری
قويب كونشه سجده ايدرلر شيطان اولره اول عمللرنی كوركلو كوسترمش انوكلداولری حق
يولدن منع ايلمش كم اولر طغرو يولره بكلر الا يسجدوا لله الذي يخرج الخبء في السموات
والارض ويعلم ما تخفون وما تعلنون الله لا اله الا هو رب العرش العظيم يعني
شيطان انلره كونه طمغی تزيين ايدی وشول تاكه اولر طمغيلر اول الله كم كوكلردن كزلو
يغمور چقرر ودخي كوكلرنده كزلولرن واشكاره لرن بلور اول الله در اولكم عبادته
لايقدر اندن ارتق لايق عبادت وسجده اتكه لايق اولمق معبود يوقدر كه اولو عرشك
ربی اولدر وتبارك كه سنك عرشك انك عرشی قتنده كی حقير در قدری ومقداری
يوقدر بو ارادة هدهد كلامی تمام اولدكه سليمانه خبر ويردی بوندن صكره حق تعالی سليمن كلامن

خبر ویروب بیوردیکه قال سننظر اصدقت ام کنت من الکاذبین اذهب بکتابی هذا
فالقه الیهم ثم تول عنهم فانظر ماذا یرجعون یعنی سلیمان هدهده ایتدي تیز اولا که
بزسنك بو قولکه نظر ایدوب کوره وزکه بو دیدکوك کلامده کرچك مسین یوقسه یلان
جیلردن مسین پس هدهد انلره صودلالت قلدي قزدلر جمیع لشکر و حیوانات انوکله
قاندلر اندنصکره سلیمان مکتوب یازدي بو وجهله که اشبو مکتوب اللهك قولی
سلیمان قتندندر سبا ملکه سی بلقیسه بسم الله الرحمن الرحیم سلام اولسون
اولکسه اوزرنه کم طریق هدایته متابعت قلدلر امابوندنصکره بلاسن بنم اوزرمه
تکبرلك اتمیه سین مطیع و منقاد اولوب بکا کله سین ابن جریج ایدر حق تعالی خبر
ویردوکندن زیاده سلیمان نسنه یازمدی زیرا مرسللرك عادتی بودرکه سوزی اجمال
ایدوب شول که مقصود درانی یزرلر تطویل کلام اتمزلر چون سلیمان مکتوبی یازدی
مسکله مهرلدي اوزرنه دخی یوزکنك مهرن بصدي هدهده ایتدي الکت بنم کتابمی
اولشدر اول ملکیه قومیله کورکل کم سکا نه جواب ویررلر اندن دونب اول خبری بکا
ایرشدر هدهد اول کتابی الوب بلقیسه التدیکه مازبره اولردي اندن صنعا یه
اوچ کونلك یول مقداریدي کلدي انی بولدیکه قپولرن کلیدلیوب مفتاحلرن باشی
التنه قویب قضاسیه اوزره یاتوب اوتردي فجنکه اویوسه عادتی بویله یدی پس هدهد
کلوب اول یاتورکن کتابی انك کوکسی اوزرنه براقدی بو قتاده قولیدر اما ابن امیه
ایدر بلقیسك کون طوغنه قوشو بر درنجه سی واردی کون طوغدوغنلین اندنیه
بکا طوقنوردي بلقیس اکا نظر ایدوب کونه سجده ایدردي هدهد کلوب اول دریجه
قوندي قنتلرینی بوردي کون طوغدي قالقدي بلقیس بلمدی کوردیکه کون هیچکی
وقتدن کچدي طوروکلدیکه کونه نظر ایده هدهد کتابی براقدی بلقیس الوب بجلردن
ایدی کتابی الدي اوزرنده مهر کوردي دتردي قورقوبیله تواضع اتدي زیرا سلیمانك
سلطنتی و مملکتی کندودن اولوایدی کتابی اچوب اوقدی هدهد برز کرو ولت وارب
طوردي پس بلقیس چون کتابی اوقدي طوروکلوب کلدي سلطنت تختنه اوتردي
اوچ یوز اون اوچ طانشقجی وزیروار دي بولرك هر برینك اون بیك کشی حکمنده
ادي اولری جمع ایلدي کلدلر برلو برنه اوتردلر بلقیس اولرکه طانشوب سویلدی
قالت یا ایها الملاء انی القی الی کتاب کریم انه من سلیمان وانه بسم الله الرحمن الرحیم
الا تعلوا علی واتونی مسلمین قالت یا ایها الملاء افتونی فی امری ما کنت قاطعة
امرا حتی تشهدون یعنی بلقیس اول جماعته ایتدي ای بنم اعیانلرم بدرستی بندن بکا
القا اولندي برکتاب که کی کریمدر و اول کتاب بنم سلیماندندر وانك کرامتی و شرفی
بودرکه اولکنده یازلن بسم الله الرحمن الرحیمدر خبر بودرکه بکا اولولنمیاسین وتکبرلك
اتیوب بکا مطیع اولاسین دیلت امدی ای اولولر جماعتی بو اشمده بکا بجه فتوي ویرسز

ثم التمك کرك سزك رایکز حاضر اولمینجه بن بو اشده قطع حکم ایدردکلم قالوا نحن اولوا
قوة و اولوا باس شدید والامر الیك فانظری ماذا تامرین قالت ان الملوك اذا دخلوا
قریة افسدوها وجعلوا اعزة اهلها اذلة وکذلك یفعلون وانی مرسلة الیهم بهدیة
فناظرة بم یرجع المرسلون یعنی اول اولولر ایتدلر بزم دخی لشکرمز چوق قتال اتمکه
قوتمز وار هر بریموزن شجاعت استیوز اندن کرو ای ملکه ایش و حکم سنك فکرکدر
نظر قل فکر اله سن نجه بیوررسك بز اکا مطیعز چون اولر تعریض قتاله
اشارت قلدلر بلقیس دخی اولری تعریضلر قتالدن حذر قلدرمغه اشارت قلوب
ایتدي بدرستی اولو پادشاهلر نجنکه بر دیاره لشکر چکوب کیره لر اول دیاری قومیله
فاره ویررلر انك نجه عزیزلرنی خور ایدر حق تعالی بلقیسك قولنی تصدیق ایدوب
ایت اخرنده بیوردیکه ملکلر بلقیس ددوکنلین اشلرکه نجه اولولر خور و حقیر
اولب ذلته دوشرلر ودخی بلقیس ایتدي بنم تدبیرم بودرکه انلردن یکا هدیه کوندرم
لطفله ودخی نظر ایدجی اولکه اول کوندردکلرمز نه جوابله و نه وجهله دونب
کلورلر کوره وز یعنی بلقیس غایت عاقله ایدي هم بیورردي هم بوبرق طوتردي
رعیتنی تمام رعایت ایدوب سیاست قانونن سقلردي اول جماعته ایتدي بن سلیمانه
وقومنه هدیه لر کوندره یم انوکله بونلکم او زره برمعامله ایدرشلم وانی صنایلم کوره لم که اول
پادشاهمدر یوقسه پیغمبرمدر اکر پادشاه ایسه هدیه لری قبول ایدوب بزدن فارغ اوله
وکر پیغمبرسه هدیه قبول اتمیه البته بزي کندو دینه متابعت قلمغه طلب ایده پس بو تدبیر
اوزره بلقیس هدیه لر دوزب سلیمانه کوندردي فلما جاء سلیمان قال اتمدونن بمال
فما اتانی الله خیر مما اتیکم بل انتم بهدیتکم تفرحون ارجع الیهم فلناتینهم بجنود لا
قبل لهم بها ولنخرجنهم منها اذلة وهم صاغرون یعنی چونکه بلقیسك الچیسی سلیمانه
کلدي اولما الله سلیمان اکا ایتدي نیه بو ما الله الذي بندن قورتلمغه بونکله مددمی طلب
ایدرسز شول نسنه کم رسالتدن و حکمتدن و سلطنتدن حق تعالی احسان ایدوب
بکا ویردي یکرکدر اندنکه کتوردوکز بز اندن فخر یوق و فرحمز انوکله دکل بلکه اول
هدیه لروکزله سز فخر ایدوب فرح بولورسز زیرا که اهل دنیاسز فخرکز و فرحکز انوکله در
انکچون بري بریکوزه انی هدیه قلورسز اندنصکره منذر بن عمرو که الچینك اولولری
اکا ایتدي وار اول هدیه لروکزي انلره کرو ایلت که بزم اکا احتیاجمز یوق وار ایتکم
سلطان اولب بزم کلالر وکر کلمزسه تکرینك عزتی حقی بر چریله وارورز بز انلره کم هیچ انلرك
انی دفع اتمکه طاقتلري یتمیه ودخی تکری حقی انلري سبا ملکندن دلردلمز حقیر و زار
شول حالده کم اولر ذلیل و خور اولالر وهب ایدر چون اول الچیلر دونب کروب بلقیسه
کلدلر انلری کوروب ایتدي والله بن کوردم کم تحقیق ملك دکل رسولدر ودخی بزم اکا
طاقتمز یوقدر پس کرو سلیماندن الچی صالدیکه اوشبن بکا کلرمله سکا وارورن تاکه

نظر ایدیم کورم سنك امرك ندر دخی دینکه نه ینه نه سینه دعوت اید رسین چون ایلچی
کندی بلقیس بیور دیکه تختنی یدی قات او ایچنه قودلرکه اول اولر دخی یدی قات
کشکلر ایچنده ایدی اندن انك اوزرنه قپولری کلیدلیوب مهر اور دلر دخی موکللرو
بکجیلر قلدلرکه انی سقلیه اندنصکره برینه خلیفه دکدی اکا ایتدی بنم مملکتمی سقله
وبنم تختمی بکله تا بن کلنجیه دك کسنك اکا الی ایرمسون اندن بیوردی مملکت ایچنده
امنا دیلر انك کندوکنه وخلیفه دکدوکنه بلدردلرتا که مقرر اولب طوره لر مخالفت قلیلر
بلقیس کندو سیه اون اکی بیك سوباشیلر له سلیماندن یکا یونلنوب کتدلر هر سوباشنك
حکمنده بو بحه بیك لشکر یله ابن عباس ایدر سلیمن غایت هیبتلو کشیدی برنسنه
ایتدا قلوب اشلردی تا اول انی صوریه بلمینجه بر کون جقوب مملکت تختنه اوتردی
ناکاه قرشودن بر توز کوردیکه یقین کلدی ایتدی اشبو توز نه توزدر ایتدیلر بلقیسه
کلوب بزم مکانمزه ایندی کلوب بر فرسخ یرقالمشدی سلیمانه کلمکه سلیمان لشکرینه قبال
ایدوب بزا قلدی قال یا ایها الملاء ایکم یاتینی بعرشها قبل ان یاتونی مسلمین قال عفریت
من الجن انا اتیك به قبل ان تقوم من مقامك وانی علیه لقوی امین قال الذی عنده
علم من الکتاب انا اتیك به قبل ان یرتد الیك طرفك فلما راه مستقرا عنده قال
هذا من فضل ربی ءاشکر ام اکفر ومن شکر فانما یشکر لنفسه ومن کفر فان ربی غنی
کریم یعنی سلیمان اقبال ایدوب لشکرینه اولولرنه ایتدی ای جماعت حاصان سزدن
قنقکز دورکه انك تختنی اشبو دم بکا ایرشدره کندو بکا موم اولب کلمزدن اول
پس جنیلردن بر غایت قوتلو سیکه متمرد وایری سوزلو ایدی صخر جن دیرلردی
ایاغنی کوزی ایردوکی یره بصردی اول ایتدی بن انی سن یرکدن طورمدین سکا کتوره
ین که بن انی کتورمك اوزرنه قوی یم وانك جواهری اوزرینه امینم طمع یوق
اول ایلدیکیك سلیمان ایتدی بن دلرمکه بوندن دخی تیز رك اوله پس شول کمکم
اکا علم ویرلمشدی ایتدی بن انی سکا کتوره یم کوزك اچوب یومدین وبونی دین
اصف بن برخیا یدیکه اول صدیقلردندی استعانت اولوادلرن بلوردی مجی
انوکله دعا قلسه اجابت اولنوردی وانوکلینه دلسه ویرلردی ابن عباس ایدر
اصف سلیمانه ایتدی شول کوزك ایردوکی یره نظر چکوب بق سلیمن یمن طرفنه
کوز چکوب بقدی آصف دعا قلدی حق تعالی ملکلر کوندردی کلوب اول تختی کوتردلر
یرالتندن یریرتالدی بولا ولدی تا اکا دك که الوب انی سلیمن الینه چقردلر
تخت فی الحال اوکنده بولندی سلیمان نظر ایدوب کوردی اول جنت اوکنده طورر
ایتدی اشبو عطا ربمك فضلندندر بنی بونکلا ابتلا قلدیکه کوره بندن اکا شکرمی
ظهوره کلور یوقسه کفران نعمهمی اولورم هر کیم شکر ایلیه انك شکرینك نفعی
کروا اکا در نعمتی انوکله تمام ودایم اولور زیرا شکر املت الده کی حاضر نعمتك بندیدر

كتمكه

كتمكه قومز واله کلمدك غایب نعمتك شکریدرا ولر اله کتوررا ما هر کیمسه کم اول نعمته
کافر اولب شکرین ترك ایلسه بدرستی بنم ربم مستغنیدر انك شکرندن واکا احتیاجی
یوق ودخی کریمدر فضل ایدوب عطا سن کسمکله انلردنکه نعمتنك شکرنی ترك
ایدلر قال نکروا لها عرشها ننظر اتهتدی ام تکون من الذین لا یهتدون فلما
جاءت قیل اهکذا عرشك قالت کانه هو واوتینا العلم من قبلها وکنا مسلمین
وصدها ما کانت تعبد من دون الله انها کانت من قوم کافرین یعنی سلیمان بیوردیکه
انك تختنی بتدیل ایدك شویلکه کوریجك بلمیه انکار ایده مقاتل ایدر بعض یرن
دوزب زیاده قلدلر بعض یرن اکسدلر جواهرنك یشلن کردب یرنه قزل قودلر
وقزل یرنه یشل قودلر سلیمن بونی ایله اتمکدن مرادی بویدیکه کوره لم تختنی ادراك
ایدوب بلورمی یوقسه اکا ادراکی ایرشمزمی اما وهب له محمد بن کعب ایدر سلیمن
بونی بو یله قلمقدن مقصودی بو یدیکه شیاطین قورقدلرکه سلیمن انی جفتلنه
دخی بلقیس جنیلرك سرلرن سلیمانه فاش ایده زیرا بلقیسك اناسی جندن ایدی
پس جنی اصلندن طوغنه الیته بولراوغلا وعلمز نقدر اشاکدرسه مسخر اولسلر
کرکدی پس سلیمانك بلقیسدن اوغلی قزی اولا سلیمان دنصکره دخی انك ذریتنه
مسخر اوله وزدیو قورقب سلیمانه بلقیسی ذم ایدوب ایتدیلر انك عقلنده خلل
واردر وایقلری اشك ایاغنه بکزرا بنجکاری قلالر در سلیمان انی اشیدوب دلدیکه
تختنی تغییر قلمقله عقلنی صنایه وصرح بیماغله ایقلرنه نظر ایده پس چونکه بلقیس
سلیمانه کلدی تختنی اکا کوستروب ایتدیلر تختك بو بجلینمدر بلقیس ایتدی کانه
بنم تختمدر یخکرمه ایدر بلقیس حکیمه ایدی کوروب تختنی بلدی اولدردیدی قورقدیکه
یلان اوله واول دکلدر دخی دیدی قورقدیکه یلان دیلر ایتدی تمام اکا بکزر سلیمان
اندن اول کلامی اشیدوب بلدیکه عقلی کاملدر زیرا نه اقرار قلدی ونه انکار قلدی
وهم بلقیسه شبهه واقع اولدی اندن اوتروکه اول تختنی یدی قات سرای ایچنده قویب
اوزرنه یدی قپو کلیدلیوب بو بحه اولادیو کمانه دوشدی بوندنصکره بلقیس ایتدی
بزه علم ویرلدی بلدك ایدیکه سلیمان حق رسولدر اولدنتا انلر له که هدیه مزوایلچیمز
کلدوکی وقت بو تخت معجزه سی ظاهر اولمزدن اول بز انوکله منقاد ومسلمان اولب
کلدك که سلیمان نه دیرسه بز اکا مطیعز بعضلر ایتدیلر بو کلام سلیمانکدرکه ایتدی
بزه علم ویرلوب بلدرلدیکه بلقیس اسلامه کلسه وکلوب بزه مطیع اولسه هنوز بو کلمزدن
اول دخی بز الله تعالیه مطیع ومنقاد اولمشدق پس سلیمان بلقیسی منع ایلدی
الله قویب کونشه طپمقدن ودخی حق تعالی خبر ویردیکه بلقیس کافر قومدندی اندن
اوتروکه انلرك ایچنده قویدی کونشه طپماغی کوردی اکا طپدی قیل لها ادخلی
الصرح فلما راته حسبته لجة وکشفت عن ساقیها قال انه صرح ممرد من قواریر قالت

قالت رب اني ظلمت نفسي واسلمت مع سليمان لله رب العالمين يعني سليمان چون
دلديكم بلقيس اينجكلرنه نظر قله وايقلرن كوره شويلكه اكا صورب اچ كوره ين
ديكه محتاج اولميه وشياطينك خبرلرينك تحقيقي ظاهر اولمغچون امر ايتدي اول شياطين
صرحدن بر كوشك يابدلر انك الكيني كرواق صرحه دن ميدان قلدلر انك التنه بالق و
قربغا وشولكه صوده اولور حيوانلردر انلرك صورتلرن دزدردي كورنلر اني صو صانورلردي
چون سليمان تخت اوزره اوتردي قنمزدي بلقيس كلدي ايتدلر اي بلقيس كوشكه ايچنه
كير بلقيس اول صرحه دن ميداني كوريجك صو صاندي اينجكلرين اچوبن دلديكه يوريه
سليمانه واره سليمان نظر ايدوب كورديكه اينجكلري وايقلري كوركلو برلو برنجه هيچ
بر عيبي يوق الا بو قدر واركه اينجكلرنده برز قلجغز واردي اول دخي وصف ايتدكلري كبي دكل
چون سليمان اني كوردي نظرن اندن دوندروب ايتدي يا بلقيس بو كرد وكك صرحه
صو دكل صرحه دندر دوبدز مملس دوزلمشدر پس بلقيس اكا اجابت ايدوب
اسلامه كلدي واول صرحك وتختك احوالن كوروب بلديكه بو ملك وحكومت اكا حق
تعالى دن ويرلمشدر بو حق پيغمبردر وايتدي يا رب تحقيق كندو نفسمه ظلم ايلدم كه
سنك عبادتكي قويوب مخلوقه طپدم مكر شمدي بن سليمانه تصديق ايدوب توحيدم
سكا خالص قلدم سن جميع عالملرك ربي ورازقيسن ولقد ارسلنا الى ثمود اخاهم صالحا
ان اعبدوا الله فاذا هم فريقان يختصمون قال يا قوم لم تستعجلون بالسيئة قبل الحسنة
لولا تستغفرون الله لعلكم ترحمون يعني حق تعالى بيورر ديكه بز كوندردك ثمود قومنه
صالحيكه كروكندو قبيله لرندن ايدي تاكم كلوب انلره ديه كم الله بر لك واكا عبادت
ايلك چون كلوب رسالتي انلره دكوردي اول قومك غنيلري وقوتلولري بربولك اولب
وضعيفلري بربولك اولب بر بريله خصومت ايتدلر بونك بياني سورة اعرافده ذكر اولندي
تا اكا دكين كم اول قوم ايتدلر يا صالح شول عذابلركم بزه وعده قلورسين وار اني بزه كتور
اكر سن بو سوزكده كرچكلردنسك صالح انلره ايتدي يا قوم نيچون ايورسين اول بلاو
عقوبت سزه كلمكه عافيت دن و بوللقدن اوكدنكه اني دلمزسز نيچون كفردن دونب
توبه قلمزسز تاكه رحمت اولنمشلردن اولاسز چونكه اولر صالحه متابعت قلمدلر عقوبت
دلمكه تعجيل ايتدلر حق تعالى اولردن يغموري منع ايدوب قحط وقرلق حواله قلدي
قالوا اطيرنا بك وبمن معك قال طائركم عند الله بل انتم قوم تفتنون وكان في
المدينة تسعة رهط يفسدون في الارض ولا يصلحون قالوا تقاسموا بالله لنبيتنه
واهله ثم لنقولن لوليه ما شهدنا مهلك اهله وانا لصادقون يعني چون اول بلاو
محنت انلره ايرشدي ايتدلر يا صالح بو بزه كلن بلا و محنت كلي سنك ودخي اويانلرك
شوملغندندر صالح ايتدي بو كلي سزه ايرشن اكر بلا و كر ضرر الله قتندندركه سزه
مقدر اولب يازلمشدر و بو بلاكم شمدي سزه واقع اولدي كفركوز شوملغندندر هيچ كمسه دن دكل

بلكه

بلكه سز بر قومسزكه بو بلالر وخيرلر ايرشمكله ابتلا اولنورسز تاكه الله الهانلرني ذكر
ايدوب دوندرسز يا بلالردن قورقوب دونه سز پس اول مؤدشهرنده كي حجر درطقوز كنسنه
واردي كه اولوت ديدي دايم اشلري يريوزنده فسادلر اشلمكدي پس انلر ديكه دوه
نك سكرن قرمغه اتفاق ايتدلر واول قومك كي قتي ازغونلري اولردي وانلرك اولولري
قدار بن سالف دي دايم اشلري عصيلري انلر بر يره جمع اولب ايتدلر كلوك انتدلشوب
اتفاق ايدهلم صالحك ايشني تمام قلمغچون پس كلسي اتفاق ايدوب ايتدلر والله
بز بو كيجه صالحي ياتدوغي يرده قوميله ديليوب هلاك ايده وزاندنصكره قان دعوى
قلاجق ولسنه دياوزكه بز انك واهلنك هلاككلكنده بله حاضر دكلدك كم الدر دكنه
دخي بلمزز بو قولمزده بز صادقزيلان دكولز ومكروا مكرا ومكرنا مكرا وهم لا يشعرون
فانظر كيف كان عاقبة مكرهم انا دمرناهم وقومهم اجمعين فتلك بيوتهم خاوية بما
ظلموا ان في ذلك لاية لقوم يعلمون وانجينا الذين امنوا وكانوا يتقون يعني حق تعالى
بيورر ديكه اولر خيانت ايدوب غدر ايتدلر غدر اتمكلك كه صالحي كيجه ياتدوغي يرده
اولدرمكه قصد ايتدلر بز دخي انلرك اول خيانتلرينك عقوبتلرني انلره تعجيل قلدق
شول وجهلكه هيچ انلرك خبرلري يوق نظر ايلديا محمد كوركه انلرك اول خيانتلرنك
عاقبتي نيجه ايردي اكا ايرديكم بز اول طقوزني دخي بله هلاك ايلدك واولري شويله
ويران وخالي قالدي كفرلري وظلم سببيله تحقيق بونده عبرت وار شول قومه كيم
الله تعالى نك قدرتنه انكارلري يوق پس حق تعالى ايدر بز نجات ويروب قورتردق
شونلريكه ايمان كتوردلر وكفردن ساقندلر والله تعالى دن قورقدلر بولركه قورتلدلر
درت بيك كشيدي كيم صالحه ايمان كتوردلر مؤمنلردن اولنلردي ولوطا اذ قال لقومه
اتاتون الفاحشة وانتم تبصرون ائنكم لتاتون الرجال شهوة من دون النساء
بل انتم قوم تجهلون يعني حق تعالى بيورر ديكه بز لوطي كوندردك قومنه كم بزدن اولره
تبليغ رسالت ايده چونكه وارب قومنه ايتدي يا قوم بو قبيح فعلكه اشلرسز بلوركنكديرلم
اشدر بو حالنده كه بر بريكوزه قرشو حيا اليتوب اشكاره اشلرسز ظلم بونندن يعني
سزكه شهوتلماركلره بونك كبي فعل فاحشه اشلرسز عورتلري قيوب دكلسز الا
جاهل قومسزكه عاقبتكزنه اولسر بلمزسز چون لوط انلره بو خبري ايركوردي انلرك
جوابي اول اولديكه فما كان جواب قومه الا ان قالوا اخرجوا ال لوط من قريتكم انهم
اناس يتطهرون فانجيناه واهله الا امراته قدرناها من الغابرين وامطرنا عليهم
مطرا فساء مطر المنذرين يعني اول قومك جوابي لوط اول اولديكه ايتدلر چقارك
لوطي اهليله وقوميله شهركوزدن وكويكزدنكه بولرار قوملردرسز چليس اركلرله
دبرلوندن جماع اولمزلر بولر بو كلامي استهزا و توبيخ برله سويلرلردي اكرچه حقيقت
ايدي پس حق تعالى ايدر بز لوطي قورتردق قزيلا الا اول ظالمه وكافره عورتنده كه

برحكم سابقده ايله تقدير قلدق اول عذاب ايچنده قلانلرله باقي قلان واني قوميله هلاك
ايلدك اوزرلرينه يغمور كبي طاش يغدردق نه يا وز يغمور در اول قورقودر قوملرقيابي
الله دوشنلرك يغموري كبي عقوبت عذابدر كلوراصليله هلاك ايدر قل الحمد لله وسلام
على عباده الذين اصطفى الله خير اما يشركون امن خلق السموات والارض وانزل
لكم من السماء ماء فانبتنا به حدائق ذات بهجة ما كان لكم ان تنبتوا شجرها ءاله مع الله
بل هم قوم يعدلون يعني حق تعالى رسولنه بيوردي كه يا محمد سن اسعد وثنا قل انك اوزرنه
اول شرلو امتلري هلاك ايدوب سكا امتلرك خيرلوسين ويردي وسكا انعاملر قلدي كه
هيچ بر كمسنه قلمدي ودخي سلام قل الله تعالى نك اول قوللري اوزرنه كم اورندوكي يعني مرسلر
اوزرنه وبعضلر ايتديلر اصحاب اوزرنه وبعضلر ايتديلر امت محمد اوزرنه پس الله تعالى
الزام حجت ايچون مكه اهلنوك مشركلري حقنده بيوردي كه الله تعالامي يكركدر اكا طپنلره
يوقسه بتلرمي يكركدر تنبيه طپنلره الله تعالى كندويه عبادت ايدنلري هلاك كلكدن قورتردي
اول بتلرك قدرتي يتميديكه كندولره طپنلردن اول كلن عذابي منع ايده بله ودخي بيوردي كه
سزك اول اله طوتنوب طپيدغكز صنملرمي يكركدر يوقسه اول اللهمي يكركدر كه
كوكلري ويرلري يرتدي وسزكچون كوكدن يغمورلر ايندردي ياز اول يغمورلرله سزه
بستانلر وباغچلر بتوردوكه كورنلره سرور وفرح حاصل اوله سزك هيچ بريكوزك
قدرتي يتمزدي انلرك براغاجن بتورديدي فكر ايدك كورك كم هيچ بر مصنوعاتي بر معقده
انوكله بر معبود دخي وارمدركه اكا معاون اوله بلكه اندن غيري صانع يوقدر
الا اولدر اما بو مكه قومي دكر عناد ايدوب الله شريك اطلاق ايدرلر امن
جعل الارض قرارا وجعل خلالها انهارا وجعل لها رواسي وجعل بين البحرين
حاجزا ءاله مع الله بل اكثرهم لا يعلمون يعني دخي برفكر كورك سزك معبودلروكزمي
يكركدر يوقسه اول معبودمي يكركدر كه يرلرده قرار طوتدردي كه بو يراهلي حركت
قلديجه اول بيله حركت اتمز ودخي بو يرلر اراسنده ارمقلر اقتدي صوي اقوب
هر طرفه ايرشور انوكله منفعت طوترلر ودخي اول يرلر اوزره يوجه ومحكم طاغلر
يرتدي انوكله يرلري ثابت قلدي ودخي طتلو دكزله اجي دكز اراسنده مانع وحائل
قلدي كه بري برينه قرشميه واول الهلر بر اله دخي وارمدركه بو اشلرده اكا معاون
اوله بلكه اولدر اندن غيري بر اله دخي يوقدر بولر دخي بلورلركه اله حق اولدر
بلكه بوكا انكار ايدوب عناد قلديلر بولردن اكثري عاقبتلرندن جاهل اولدقلري
جونبذر امن يجيب المضطر اذا دعاه ويكشف السوء ويجعلكم خلفاء الارض
ءاله مع الله قليلا ما تذكرون يعني اول بتلرمي يكركدر كه طرسز يا خود اول اللهمي يكركدر كه
بيچاره قالوب غصه لره وانواع بلالره مبتلا اولسه اكا تضرع برله دعا قلسه
انك دعاسني قبول ايدوب اول بلالري ومحنتلري اندن دفع ايدوب راحتلره مبدل

قلا ودخي سزدن ايلروكي قومي هلاك ايدوب سزي انلرك يرينه خلف قلا وسزدن
صكره اولادكوزي يركوزه خلف قله بو امورلردن تصرف قلمغه اول الهلر اندن
غيري بر اله دخي وارمدركه انوكله معاون اوله يوقدر الا اولدر اما سزدن ازكسه
واركه بونكلايه وكنلنوب هدايت بوله امن يهديكم في ظلمات البر والبحر ومن يرسل
الرياح بشرا بين يدي رحمته ءاله مع الله تعالى الله عما يشركون ودخي اول الهلركزمي
يكركدر يا خود اول الله كه سزه قروده ودكزده نزيه وارجغكز دلالت ايدي ويرد
يوللر وكزي كوستركوندزده كون روشنلغيله كيجلرده اي روشنلغيله اولسه
يلدزلر شعلسيله تاكه انوكله هدايت بولب مقصودلره ايره سز يا خود اول كمسه مي
يكركدر كه سزه رحمت يغموري كوندرجك وقتده اندن اوكدن اولا مشتجي يللري ويرركه
انكوروب فرح بولاسز اندن اول مطر رحمته اميدطوتوب منتظر اولاسز امدي بر
نظر قلوك كورك كه الهلر بر اله دخي وارمدركه بو اشده اكا معين اوله يوقدر الا
اولدر الله تعالى يوجهدر وپاكدر انلرك مشركلر انوكله وصف ايدرلر امن يبدؤ الخلق
ثم يعيده ومن يرزقكم من السماء والارض ءاله مع الله قل هاتوا برهانكم ان كنتم صادقين
قل لا يعلم من في السموات والارض الغيب الا الله وما يشعرون ايان يبعثون
بل ادارك علمهم في الاخرة بل هم في شك منها بل هم منها عمون ودخي بيوردي كه
سزك اول معبودلروكزمي يكركدر يا خود الله مي يكركدر كه بو خلقي يوغيكن وارقلوب
يرتدي اندن صكره اولدررا ولدكدن صكره كرودركورر ودخي اولدكم سزي يردن
وكوكدن رزقلندرر كوكدن كوكدن يغمورلر ايندروب يردن بناتلر واكنلر بتوردر
واغاجلردن بيشلر بتوردر بر نظر قلوك كورك كم هيچ برامورده اول الهلر بر اله
دخي وارمدركه انوكله معاون اوله يوقدر الا اول بردركه جميعنه قادردر اكر
ديرلرسه كه انوكله بر اله دخي واراتي يا محمد انلره كم كتورك حجتلروكزي كورهلم
اكر بو سوزده كرچكلردنسكز ودخي يا محمد اول مشركلر كلوب سندن صورلركه
قيامت قوپيغي نه وقتدر سن ايت انلره كم بو كوكلر اهلي هيچ بريسي غيبي بلمز دكل
الا الله بلور انجق بولر بلمزلركم نه وقت قوپسهلر بلكه بولرك اكا علملري وملككي
اخرتده هيچ برابر اولسه ثوابدن وعقابدن نكه وعده اولنمشدر بولسه لركه هيچ
بريرده اكا اولميه اكرچه دنياده ملككرنده اختلاف واردي اما اول وقت
ملكوك هيچ منفعتي اولسه دكل بلكه بولر بو دنياده قيامت قوپماغندن شك ايچنده در
بلكه كوكلي كوزي كور اولمشدركه اول حقك حقيقتني كورمزلر وقال الذين كفروا
ءاذا كنا ترابا واباؤنا اءنا لمخرجون لقد وعدنا هذا نحن واباؤنا من قبل
ان هذا الا اساطير الاولين يعني يا محمد مكه كافرلري ديرلركه بز واتالرومز ودده
لرومز طپراق اولب چوردكدن صكره حيات بولب قبرمزدن كرومي چقسرز بو برنسنه دركه

بزه دخی اتالروز دخی وعده اولنمشدر محمد كلمزدن اول ودخی هیچ بر اولجق نسنه
نسنه دكلدر بس بو دكلدر الا ایلروجنلرك باطل ویلان سوزلریدر كه یازلمشدر
سویلرلر قل سیروا فی الارض فانظروا كیف كان عاقبة المجرمین ولا تحزن
علیهم ولا تكن فی ضیق مما یمكرون ویقولون متی هذا الوعد ان كنتم صادقین
یعنی ایت یا محمد اول مكه كافرلرینه كه یریوزنده طواف ایدوب سیر ایدك و یورك
تا كوره سز كه اول مشركلرك عاقبتلری نیه ایردی كندولر هلاك اولوب دیار
لری ومكانلری ویران واسوز قالدی قوبولری سویلسونلر یا محمد سن انلرك
یلان سوزلری اوزرینه ملول اولوب طارلقمغل وكوكلكی دخی اولرك مكرینه و دزبه
كلاملرینه طارلتمه كه كلورلر سكا دیرلر كه بو بزه وعده قلدغوك قیامت وعذاب
وعقاب نه وقت اولسه در اكر كرچكسكوز بزه خبر ویرك قل عسی ان یكون ردف لكم
بعض الذی تستعجلون وان ربك لذو فضل علی الناس ولكن اكثرهم لا یشكرون
یعنی ایت یا محمد اولا كه سز اول تعجیل ایدوب دلدوكوز عذابلرك بعضیسی یقین اولمشدركه
سزه ایرشه بد رستی یا محمد سنك ربكوك فضلی بو مكه خلقی اوزرینه ایكن اولسو
اولمشدر كه انلره تعجیل عقوبت اتمز لیكن بولرك چوغی بو نعمتی ذكر ایدوب الله
شكر اتمزلر وان ربك لیعلم ما تكن صدورهم وما یعلنون وما من غائبة فی السماء
والارض الا فی كتاب مبین ان هذا القران یقص علی بنی اسرائیل اكثر الذی هم
فیه یختلفون وانه لهدی ورحمة للمؤمنین یعنی حق تعالی ایدر تحقیق سنك
ربك عالمدر بلور بولرك كوكلرینه كزلرسه ودخی نكه اشكاره قلورلرسه
ودخی هیچ بر جهتده غایب وكزلو نسنه یوقدر نه كوكلرده ونه یرلرده الا كلیسی
لوح محفوظده یازلمشدر معلومدر ودخی تحقیق بو قران بیان ایدجیدر
بنی اسرائیل اوزرینه اكثرنی شول دین امرنده اختلاف ایدوب بعضیسی بعضیسی اوزرینه
طعن اتدكلری نسنه ودخی بو قران هادیدر دلالت ایدر ثوابه ودخی رحمتدر
انلره كم ایمان كتوروب حقه اعتقاد ایلدیلر وان ربك یقضی بینهم بحكمه وهو
العزیز العلیم فتوكل علی الله انك علی الحق المبین انك لا تسمع الموتی ولا تسمع
الصم الدعاء اذا ولوا مدبرین وما انت بهادی العمی عن ضلالتهم ان تسمع
الا من یؤمن بایاتنا فهم مسلمون یعنی حق تعالی ایدر بد رستی سنك ربك یا محمد
قطع ایدوب حكم ایلیسر دینده اختلاف ایدنلر اراسنده قیامت كوننده اول
حكمله كه حقدر وشبهه یوقدر اول الله غالبدر حكمیله هیچ بر حكمی انك ردّ اولنمز
علیمدر انلرك احوالینی بلور انكا هیچ بر نسنه خفی اولمز بس سن كلی ایشكی انكا اصمرله
محكم قل كم سن ظاهر اوزره حق سن شك وكمان یوق ودخی اول كافرلر دعوتكه
اجابت اتدكلرینه ملول اولمغل كم بد رستی سن دعوتكی اول اولولره وصاغرلره

اشتدرمزسین چونكه اولر حقدن اعراض ایدجی اولدیلر بس بو كافرلر اول دعوت
اولندقلری اعراض اتدكلری حددن كچدوكیچون حق تعالی انلری اولولره
نسبت قلدیكه هیچ بر وجهله انكا سوزك اشتدرمك ممكن اولمز ودخی صاغره
تشبیه قلدیكه قلاغنده كری قوت اوله چاغرب نسنه اشتمز اوله بس حق تعالی
سوزی قولاغنه قوینلر دخی حقیقتده اولدیلر اكرچه صورتا حیاتی واراسا
اول حیات بهیمیه در انلردن انتفاع اخرویه حاصل اولمز انكا اعتبار اولنمز
ودخی حق تعالی بیوردیكه یا محمد سن كوزسز اولنلری ویولی ازنلری یول كوسترمزسن
ایكن الله تعالی كمراه قلدی سن انی كچن هدایت بولنه الله بلاسن سن بو دعوتكی
اشتدرمزسین الا شول كسلره كم بز اندردكی قرانه تصدیق ایدوب دیه كم
بو كلام اللهدر مخلوق دكلدر وكلام خلوق دكل بولردركم دین اسلامده مخلص اولوب
نجات بولورلر واذا وقع القول علیهم اخرجنا لهم دابة من الارض تكلمهم ان
الناس كانوا بایاتنا لا یوقنون یعنی كچن كه اول وعده اولنان عذاب واقع اولهلر
اوزرینه یقین اولسه واولره عذابمز زیاده اولسه بز اولرو كچون یردن
بر دابه چقرورز كه بو خلقه سویلر خبر ویرركه مكه اهلی قرانه وبعثه انكار
ایدوب ایمان كتورمدیلر كافر اولدیلر ودخی خبر ویرسركه دین اسلامدن غیری
هر قدر دین وار ایسه كلی باطلدر اسفنده مقبول ومرضی دكلدر وبعضیلر
ایتدیلر اول دابه نك كلامی بو اوله كه حق تعالی بیوردی بد رستی بو كافرلر
بزم ایتلریمزه تصدیق ایدوب انانمزلر تا كوزلریله مشاهده قلمینجه
ویوم نحشر من كل امة فوجا ممن یكذب بایاتنا فهم یوزعون حتی اذا جاءو قال
اكذبتم بایاتی ولم تحیطوا بها علما اماذا كنتم تعملون ووقع القول علیهم
بما ظلموا فهم لا ینطقون یعنی حق تعالی بیوردیكه قیامت كوننده بز كوروقوپاروب
جمع ایدرز هر امتدن بر جماعت شول دنكه بزم ایتلریمزی یلان ادلر بولرك اولكلری
حبس اولنه دوره تا اخرلری جمع اولوب یتشنجه چون تمام جمع اولنلر اندن سورلنلر
طاموده یكا تاكه تمام حاضر كالرلر اول قیامت كوننده حق تعالی انلره سوال
ایدوب دیه كه سز بنم ایتلریمی یلانلدكوزمی شویلكه حقیقتنه بلمك كركدی بلمدكوزمی
عقلكوزی احاطه قلمدی چونكه انك حقیقتنی بلمدكوز وانك صحتنده فكر قلمدكوز یا نسنه
مشغول اولدكوزكه شمدی انوكله عذابدن نجات بولاسز بس اول واجب اولنان عذاب
انلره واقع اوله شركلرندن اوتوركه انوكله كندو جانلرینه ظلم ایدوب ناره مستحق اولدلر
بو حالتده كم سویلمكه مجاللری قالمیه وحجتلری قطع اولنه الم یروا انا جعلنا اللیل
لیسكنوا فیه والنهار مبصرا ان فی ذلك لایات لقوم یؤمنون ویوم ینفخ فی الصور ففزع
من فی السموات ومن فی الارض الا من شاء الله وكل اتوه داخرین یعنی حق تعالی ایدر كوردكمی

بوکا قرلرکه کیجه بر ظلمات اوزرینه یرتدق تاکه بو خلقه اشغال دنیاویلرندن سعی
ایتمك متعذر اوله ودخی کیجه ایچنده ساکن اولوب تیالر اوییالر انوکلدیدنلرینه
استراحت حاصل اوله بورغونلقلری کیده وکوندزی روشن یرتدق که کوزینی
دلرسه کورتاکه طوروب معیشتلرینه سعی ایده لر بدرستی بونلرده ایتلر ودلیللر
وارشول کمسنه لرکم انلرك ایمانی وار بونلردن عبرت الورلر واول عذابکه انلره
واجب قلدق واقع اولسه شول کونیکه صوره چالنه اول صور بر بوینوز کبی نسنه در که
جمیع جانلر انك ایچنده جمع اولنور چنکم اسرافیل انی اوروب چاله اول جانلر چقوب
بدنلو بدننه سفر قلور تنکرکوردرلور پس چنکم اول چالنه یر وکوك اهلنه
فزع ایرشب هیبتدن کلی جان ویره لر الا شول کمسنه لرکم الله تعالی اول وقتده انلرك
الومن دلمدی ایجق انلر قالدی رسول علم بیوردیکه اندنصکره حق تعالی اولا اسرافیلی
دیرکوره طوروب صوری النه الوب برکز دخی چاله اول باش طپرقدن قالدرن بن اولم
باشمی قالدروب بقم قرنداشم موسایی کورمکه عرشك اتقلرندن برینه یاپشمش طورر بلزم
کم اول الله تعالی اولمدوکی استینلردن برسی اولمدیر ویوقسه اول بندن اولی باش
قالدردی چونکه بو کلی اموات کروحیات بولالر الله تعالی حضرتنه کلیب حقیر وذلیل
اولوبن کللر وتری الجبال تحسبها جامدة وهی تمر مر السحاب صنع الله الذی
اتقن کل شیء انه خبیر بما تفعلون من جاء بالحسنة فله خیر منها وهم من فزع یومئذ
امنون ومن جاء بالسیئة فکبت وجوههم فی النار هل تجزون الا ما کنتم تعملون
یعنی حق تعالی بیوردیکه یا محمد کوره سین بو طاغلری قیامت کوننده ایلدیصانسنکه
یرنده قایم طوربدر حال بودرکه یرندن قوپب سیر ایده تنکم بولت سیر ایدر اندن
یر اوزرینه دوشب یرله برابر اوله بر ذره یوجه وچقوریر قالمیه بوننه کلی الله تعالی
نك صنعدرکه بدرستی اول الله تعالی کی بالجید رشول نسنه کیم اشلرسز پس هرکیم
اول کونده بر خیر عمل ایلیه کلسه کلمهٔ شهادتدن وغیری طاعتدن اکا اول کتوردکندن
دخی خیرلورق نسنه ویرله که اول الله تعالی نك رضاسیدر ودخی برنه اون زیاده ثوابی
عوضدر واول تضعیف اولمقده چوق خاصیتلر وار بری اولدرکه قول عملندن سؤال
اولنور زیاده سندن صورلمز وبری شولدرکه شیطان یول بولورسه شول عملنه
یول بولور اول عملده زیاده اولنه ثوابلردن نسنه یول بولمیز ودخی دعوی جیلر
قیامتده اول زیاده اولنان ثوابلردن نسنه المزلر زیرا قولك مستحق اولدوغی ثوابی
شول عملی وحسنه سی مقداریدر ایجق اول زیاده سی حق تعالی نك عطاسیدرکه کندو
فضلندن ویرر کندو کرمنه لایق پس بو احسان اهلی اول کونده کلی قورقولردن امین
اولالر واما اول کمسه لرکم کفرله وشرکله وعصیانله کللر انلر براغله یوزلری اوزره
جهنم ایچنه طاموخ سنه دار لری انلره ایده لرکم سز بوکون جزا النمزسز الا شول اشلرکلورله که

دیناده حاصل قلدکوزدی انما امرت ان اعبد رب هذه البلدة الذی حرمها
وله کل شیء وامرت ان اکون من المسلمین وان اتلوا القران فمن اهتدی فانما
یهتدی لنفسه ومن ضل فقل انما انا من المنذرین وقل الحمد لله سیریکم ایاته فتعرفونها
وما ربك بغافل عما تعملون یعنی حق تعالی رسولنه خطاب ایدوب بیوردیکه ایت
یا محمد بکا ایله بیورلدیکه بن عبادت ایدم اشبو شهرك ربنه که اول مکه شهریدرکه حرم
ودار امن قلدی بونك ایچنده قان دوکلمز وبرکمسنه ظلم اولنمز واوتی اغاجی کسلمز
وبو کلی مخلوق انوکدر خلقت یوننده نکه مولای حقیقی اولدر کمسنه نك ملکنده اکا
اشتراکی یوقدر ودخی ایت بن بیورلمدمکه انك حکمنده وامرنه مطیع اولنلردن اولم
وانك کلامن اوقمغه مشغول اولم حلالنی حلال بیلوب حرامنی حرام بیلم امرینه ممتثل اولوب
نهیدن منتهی اولم پس هرکمسه کم هدایت اوزره ثابت اوله اول هدایتك منفعتی کرو
کندویه راجعدر وهرکم ضلالت اوزره اوله ایمان یولندن وهدایت طریقندن خطا
ایتمش اوله سن اکا ایتکه بن بر قورقدجیم الله تعالی نك عذابیله انك طرفندن تبلیغ
رسالتدن ارتق المدن نسنه کلمز بخا بکا الله تعالی اوزرینه در بو ایات منسوخدر قتال
ایتیله ایات [illegible] وتی محکمدر ودخی بیوردیکه یا محمد بکا شکر ایله ایت الحمد لله اول انعامکه
اوزره که بکا قلدی ودخی تیز اولاکه سکا ایتلرندن وقدرتلرندن بدر کوننده کوستره
اعدا کی هلاك اتدکلرن سکا کوستره کوره سن ودخی مال لرنی غنیمت قلسین ودخی فرشته
لر کلوب کمنی اوکندن وکمنی اردندن ضرب سیفله هلاك اتدکلرن سکا کوستره کوره
سین بلدیسنکه الله تعالی نك انعام ایدر حقیقت بلکه یا محمد سنك ربك غافل دکلدر
شول نسنه لردنکه سز اشلرسز کلمسین بلور باری یرلو یرنجه هب جزاسین قلور الهی
بو معصیت بحرینه غرق اولمش بیچاره لره کرم ومروتکدن ولطف عنایتکدن فضلك
زورقنی دستکیر ایدوب ناله وافغانلرینه وزاری وناله لرینه فریادرس اولوب
عنایتکله معین قلی ویره سین وبو بریه ده اج ومحتاج اولوب اه وانین لرله
جکرلر کباب وسینه لر خراب اتمش تشنه دلسیزلروکه بر قطره رحمتك دریاسندن
عطا قلوب سیراب ایدی ویره سین وبو ظلمات خطیاتده زار وسرکردان اولوب کریه
لرله جکرلر پاره لمش دردمندلروکه حبیبك محمد مصطفی صلعم یوزی صوینه هدایتك
نوری ضیا ویروب قیامت کوننده جمله انبیا واولیا جمع شب اللهم لا اسئلك الیوم
الا نفسی دیدوکی وقت سرور انبیا دخی جاعروب الهی امتی امتی دیجك فضلکدن
بو بیچاره لری انك امتیله حشر ایدی ویروانا اقول اشهد ان لا اله الا الله واشهد
ان محمدا رسول الله

سورة القصص ثمان وثمانون اية

بسم الله الرحمن الرحیم طسم تلك ایات الکتاب المبین نتلوا علیك من نبا
موسی وفرعون بالحق لقوم یؤمنون ابن عباس ایدر طسم حق تعالی آدلرندن بر آدیدر

اكا قسم قلوب بيوردي كه امشبو ايندرلن آيتلر اولقراندركه حلالي وحرامي بيان
قلجيدر يا محمد بز سنك اوزركه قصه ايدوب خبر ويرز موسى ايله فرعون قضيته
سندن شويله كه حقدر تا كه اشيدوب اعتبار الالر اول قومكه محمدي وقراني
تصديق ايدرلر ان فرعون علا في الارض وجعل اهلها شيعا يستضعف طائفة
منهم يذبح ابناءهم ويستحيي نساءهم انه كان من المفسدين يعني بدرستي فرعون تكبرلك
ايدوب يريوزنده كندويي اولو طوتدي مصرده بني اسرائيلي بولك بولك قلدي بعضسنه
بويردي كه طاغدن طاش طشرلردي وبعضسي نجارلق اشلرلردي وبعضسي بالجق يوغررلردي
انلركم بو نسنه كبي اشلرلر اشلمك الندن كلميه انى كوننده براقچه كيسه يازمشديكه هر كون
كتوريدي قچن كون طولنه اول كسمين كتورمسه صاغ الني بوينينه دمورلردي
حكم ايدرديكه صول اليله اشليه و برطائفه دخي اولردن كندويه مسخر قلوب
تحت يدنده ضعيف قلمشدي بونكله كم انلردن طوغن اراوغلني بغزلردي وقزطوغنه
قورديكه بيويه انلره خدمت اندوره تحقيق فرعون مفسدلردندي دايم ايشي وحكمي
مخالفت ومعصيت ايدي ونريد ان نمن على الذين استضعفوا في الارض ونجعلهم
ائمة ونجعلهم الوارثين ونمكن لهم في الارض ونري فرعون وهامان وجنودهما
منهم ما كانوا يحذرون يعني حق تعالى بيوردي كه بز دلرزك كه عطا واحسان
قلوب نجات ويره وز شولره كه يريوزنده فرعونك الى التنده ضعيف قالمشلردر و
انك مسخري اولوب زحمت چكرلر انلردن بز امامل ايدروز كه قوللره مرشدين يدكه
اولالر ودخي فرعوني قوميله هلاك ايدوب ملكلرين كه انلره ميراث قلالون
وبني اسرائيلي مصر يرينه قوندروب متمكن قلوب فرعونيلرك ملكلريني انلره تمليك ايده
وزودخي فرعونله هامانه وانلرك توابعنه شولكه قورقدقلري نسنه درهب انلره
واقع قلوب كوستره وز واوحينا الى ام موسى ان ارضعيه فاذا خفت عليه فالقيه
في اليم ولا تخافي ولا تحزني انا رادوه اليك وجاعلوه من المرسلين فالتقطه آل
فرعون ليكون لهم عدوا وحزنا ان فرعون وهامان وجنودهما كانوا خاطئين
يعني چون موسى اناسي حامله اولدي ايرق عورتلركه انك حملي ظاهر اولمدي تا اكا
دكنكه دنيايه كتوردي چون طوغب دنيايه كلدي اوچ ايي انى امزردي اسه تعالى
موسانك اناسنك كوكلنه ايله الهام قلديكه يا موسى اناسي سن موساي امزر قچنكه
اوازن اشيدوب طويا اوردي قورقه سن انى نيله براق بو نسنه كه حق تعالى اكا دون
تعليم قلدي نتكم ابراهيمه دوشنده اوغلي قربان قلمغي الهام ايدوب بيلدردي
پس بر كون موسى اناسي نوخا يدا ماتت بشوردمك براغندن ايدي موسى تنور قراكنده
اوتريدي ناكاه فرعونك اعواني اوغلن استيوان كوب كلدلر موساي كوردلر چون
كوردلركه انده اوغلن يوق چقوب كروكتدلر موسى اناسي كلديكه كوردي كه موسى تنور كنارنده

برماغيله

برماغيله يرقارب اويره نقين بلديكه اسه تعالى سقلدي كوستردي هم حق تعالى اكا ايله
الهام قلمشديكه سن انى دكزه براق قورقمه وغصه لنمه كه بز انى كرو سكا قوشدريجيوز
اناسي برصندوق دوزدردي موساي انك ايچنه قويب بركتدي كه صوكرميه التوب
انى نيله براقدي اول صو انى الوب كتدي نيلك اوغر بولجاجت يري فرعونك كوشكي التند
ايدي اول صندوق كلوب اكا اوغردي اغاچلرا آسندن صوكنارنده فرعونك قزلري
انى بولدلر نتكم حق تعالى بيوردي كه فرعونك آلي انى التقاط اتدلر يعني بيانده بولدلر
كتوردلر تاكه اول الدقلري عاقبت دشمن اولب انلره سبب حزن اوله اكرچه انلر
انى حزن اوله ديو المادلر پس فرعون وهامان دخي لشكرلري تحقيق مشركلردن وعاصي
لردن ايديكه حقه مخالف ايدي وقالت امرأة فرعون قرة عين لي ولك لا تقتلوه عسى
ان ينفعنا او نتخذه ولدا وهم لا يشعرون يعني فرعون عورتي آسيه موساي الوب
قاتنه كلدي ايتدي بو اوغلني صندوقله نيلدن كتوردي برايرق ولايتدنكه بو مصر
دن و بني اسرائيل قومندن دكلدر هم بيوجهت اوغلن اولسكا ويرلن خبردن بوايلروده
طوتمشدر سنك احتياط قلدوغك دكلدر بز بوني بسليلم بكا دخي سكا دخي بوندن
سرور حاصل اوله بوني كورمكله اولاكه بوندن بزه منفعت ايرشه املا كوزي
باشري ويره ياخود بز بوني اوغل ايدناوز زيرا اراوغلمز يوقدر پس اولر موساي
الدلر حال بو در خبرلري يوقكه عاقبت فرعونك وقومنك هلاككي انك الندن
اولسردر واصبح فؤاد ام موسى فارغا ان كادت لتبدي به لولا ان ربطنا على قلبها
لتكون من المؤمنين وقالت لاخته قصيه فبصرت به عن جنب وهم لا يشعرون
يعني موسى اناسنك كوكلي فارغ اولدي ايرق نشغلدن الاهلك كوكلي موسى شغلنده
ايديكه حالي نه اولدي چون اشتديكه وارب فرعون دارنه چقدي كوكلي تشويشي
دخي زياده اولدي اما موسانك قز قرداشي كوندردي كه واره كوره خبر بله كه قضيه
نه اولدي چون بلديكه غرق اولمدي و فرعونا ولد ومدي اما حق تعالى بيوردي كه
يقين اولديكه موسانك حالني اناسي اشكاره قليدي اكر بز انك كوكلنه الهام
ايدوب صبر اتديوقت لنذر مو زتاكه اول بزم وعده مزه تصديق ايدوب
ثابت اولاكه ددك كرو بز سكا قاوشدوره وز پس موسى اناسي موسانك قز
قرداشي مريمه ايتدي بوري صو كنارنجه ايزله كوزت انى تا بلكيم الور حالي
نه اولور پس مريم انى اراغ قدن يوريب كوزتدي بو قومك خبرلري يوغديكه
اول موسانك قز قرداشيدر ياخود انى كوزدرتا اكا دكين كه فرعون اوينه واردي
الديلر وحرمنا عليه المراضع من قبل فقالت هل ادلكم على اهل بيت يكفلونه لكم
وهم له ناصحون يعني حق تعالى بيوردي كه بز موساي منع ايلدك ممكنك كوكسي قبول
ايدوب امكدن اناسنه قوشدر مقدن اوكدين چونكه موسى قز قرداشي مريم حاضر اولديكه

كوزندي موسايه بيندرلردرت يكادن فرعون عورتي آسيه دايه طلب اتديكه اني
امزرده بن قدركه كتوردلر موسى هيچ برن قبول اتمديكه اميدي چون عاجز قالدلر
قرقردشي مريم ايتدي بن سزه دلالت ايدم سيزي براهل بيتيكه اني امزرب بسلكه بوبونك
اولالر بونصالحلردركه اولرا كا خيرصابخيلرو مشفقلردر مريم بوكلامي ديجك هامان
ملعون ايتدي طوتك بوني خبروير سونكه بو اوغلنك قضيه سي نه در پس مريمي طوتب
اتدلرسن بو اوغلني بلورمسين كيمكدر اني چون ديرسنكه بو اهل بيت ناصحلردر بوكا
حق تعالى مريمك كوكلنه الهام برقديكه ايتدي بن اكا ناصحلردر ديدوكم بوا وغلاينچون
دكولدي ملكه فرعون ايچوندركه اول قوم ديدوكم فرعونه خيرصابخيلردر هامان
اني اشدوب قوعدي كرچك ايدر پس اني قويب كوندردلر واردي موسى اناسني
كتوردي چون كلدي موسى اناسي الذي كوكسي اغزنه ويردي يدي كوندي كيجه بيله
اممامشدي طوتب امدي حق تعالى انوكله قلدو عي وعده برينه كتوردي فرددناه
الى امه كي تقر عينها ولاتحزن ولتعلم ان وعد الله حق ولكن اكثرهم لا يعلمون
يعني حق تعالى بيوردي كه بز كوموسكي دوندرب اناسنه قوشدردق تاكه انوكله
كوزلري شاد اولب فرح بولب غصه لنميه ودخي حقيقت بله كه الله تعالى نك وعده سي
حقدر خلاف يوقدر ليكن بوخلقك اكثري جاهل وغافلدر بلمزلركه الله تعالى وعده سني
خلاف قلمز وكراني حق بلمزلر وعيدلرندن قورقب وعدلرنه رغبت قلمزلردي
ولما بلغ اشده واستوى اتيناه حكما وعلما وكذلك نجزي المحسنين يعني چون موسى
منتهاي قوتنه ايرشدي بزاكا علم وعقل ونبوت ويردك كه بزم يولمزده ايمان محكم
قلوب اهل احسان اولنه بونك كبي عوضلر ويرورز ودخل المدينة على حين
غفلة من اهلها فوجد فيها رجلين يقتتلان هذا من شيعته وهذا من عدوه فاستغاثه
الذي من شيعته على الذي من عدوه فوكزه موسى فقضى عليه قال هذا من عمل الشيطان
انه عدو مضل مبين يعني موسى كلدي مصردن ايكي فرسخ برده بر قريه واردي
خلق غافلكن اخشملديا تسوار اسنده اكا كردي اكي كشي بولدي بربريله اورشورلر
برسي كندو قومندنكه بني اسرائيلدر وبري قبطيلردنكه فرعون قوميدي اولكه
بني اسرائيلدندي موساي كورب اندن معاونت طلب اتدي دشمني اوزره كه قبطيلر
دندي موسى اكا ياردم ايدوب اول قبطيه بر مشت اوردي قبطي في الحال دوشب
اولدي موسى اني كورب اوردغنه پشيمان اولدي اتيدي هنوز بكا قتله امر
اولنمادين بن نيچون اولدرديم دكلدربو الا فعل شيطاندركه بني بو ايشه يلتدي
زيرا اول شيطان اشكاره دشمندركه خلقي اغوا ايلدر ازدربس بوايشدن كرو
استغفار قلدي قال رب اني ظلمت نفسي فاغفر لي فغفر له انه هو الغفور الرحيم
قال رب بما انعمت علي فلن اكون ظهيرا للمجرمين يعني موسى ايتدي اي بنم ربم تحقيق

بن

بن كندو نفسمه ظلم ايلدمكه سني بيورمدين اول قبطيي اولدردم بنم بوخطامي سن
يارلغه خونكم الله تعالى دن مغفرت طلب اتدي الله تعالى انك خطاسن يارلغدي بدرستي
اول الله غفوردر يارلغر رحيمدر الله كرمسني قولريكه اشلرنه ندامت ايدوب توبه قلد
ودخي موسى ايتدي اي بنم ربم چون سن بكا مغفرت ايدوب يارلغدك وبوانعامي كه
ايرشدردك بنده دخي صغنورن سكا اندنكه كافرلره ومجرملره معاون اولم زيرا اول بني
اسرائيلكا فردي موسى بوسوزي سويلدي انشاء الله ديمدي حق تعالى اكيني كوننده انجليز
بوايشه مبتلا قلدي اول اولدردكي فرعونك اتكجيسي ايديكم اولدردوكين بلمزلردي
اما اولدرني استيوب ورلردي فاصبح في المدينة خائفا يترقب فاذا الذي استنصره
بالامس يستصرخه قال له موسى انك لغوي مبين فلما ان اراد ان يبطش بالذي
هو عدو لهما قال يا موسى اتريد ان تقتلني كما قتلت نفسا بالامس ان تريد الا ان تكون
جبارا في الارض وما تريد ان تكون من المصلحين يعني موسى صباحلدي شول شهرده
كه غفلت وقتنده اكا كلدي اديكوز طوتب قورقو بله منتظر اولمشديكه كلالر بني
طوتالر اولدره لرتاكناه اول دونكي اسرائيلي كورديكه بر كيمسه ايله دخي مقاتله ايدر
موساي كوروب كرواندن ياردم طلب ايلدي موسى اكا ايتدي بدرستي سن كمراه
جاهلسين سنك اوجكدن دون بركشي اولدردم شمدي بركشي دخي مي اولدرمكه
طلب ايدرسين موسى اول اسرائيليه عتاب قلدقده نصكره كرو ترحم ايدوب ايلرو
يوروديكه اول قبطي طوته اسرائيلي اكا عتاب اتدكدن صكره موسى ايلرو يورمكين ايله
ظن اتديكه كندوي طوتسه ايتدي يا موسى دلرمسين كه بني اولدره سين نتكيم دونن
اول برشخصي دبلدك دلمزسن سن الا اني دلرسنكه يريوزنده جبار اولاسين ظالمله
كيمي دلرسك اولدره سين زيرا جبارلرك سيرتي بودركه حق سز يره ادم اولدره
سن دلمزسنكه الله تعالى يه مطيع اولاسين چون اول اسرائيلي موسايه بوسوزي
سويلدي اول قبطي اني اشدوب كلدي فرعونه خبر ويرديكه اول خبازي دونن
موسى اولدرمش فرعون اني اعوانيله مشاورت ايدوب موسايي اولدرمكه دستور
ويردي فرعون قومندن بركشي واردي ادي خزبيل ايدي مؤمن ايدي كلوب اول خبري
موسايه دكوردي وجاء رجل من اقصى المدينة يسعى قال يا موسى ان الملأ يأتمرون
بك ليقتلوك فاخرج اني لك من الناصحين فخرج منها خائفا يترقب قال رب
نجني من القوم الظالمين يعني بركشي اول شهرك اوته سندن سرعتله يوريب كلدي
ايتدي يا موسى بدرستي فرعونيلردن برجماعت طانشدلركه كي اشرفلردن در قصد
لري بودركه سني اولدره لر چيق كيت اشبو شهردنكه بن سكا خير صابخيلردنم
پس موسى اني اشدوب اول شهردن چقدي بوحالتده كم قورقجي اولب يول
كوزلردي كه ايرشه كلديب انتظار له كردي نيازايدوب حق تعالى يه ايدرديكم

بكا سن نجات وير بوظالملردنكه بولرشرك قومدر ولما توجه تلقاء مدين قال
عسى ربي ان يهديني سواء السبيل ولما ورد ماء مدين وجد عليه امة من الناس يسقون
ووجد من دونهم امراتين تذودان قال ما خطبكما قالتا لا نسقي حتى يصدر الرعاء
وابونا شيخ كبير فسقى لهما ثم تولى الى الظل فقال رب اني لما انزلت الي من خير فقير
يعني چونكه موسا ديار مصردن چقدي وتوجه قلدي شهر مدينكه شعيب پيغمبر
شهريدر مصردن اكا سكز كونلك يولدي اول وقتكه موسى دعا قلوب يني بو ظالملردن
قورتردي حق تعالى دعاسن مستجاب قلوب جبرائيلي ويبردي واكا بيوردي كه
مدين يولن سلوك ايرمش اوليكا سلوك ايدوب اتيدي اولاكه بنم ربم بني
دلالت ايرم مدينيدن يكا يولك اسانه پس حق تعالى اكا اسان ايدوب كلدي
مدين قيوسنه ايرشدي مدين ابراهيم اوغلنلرندن بركسه در انكله بر قبيله
تسميه اولندي اوقيوني دخي اكا نسبت قلوب ماء مدين ديدلر چونكه موسى اول
قيويه كلدي انده بر جماعت بولديكه قيونلرن ودوه لرن صوارر لر اول جماعتدن غيري
اكي عورت كورديكه قيونلرني بربرن جمع ايدوب طورر لركه ايرق قيونه قرشميه لر
تا اكادك كه كرو قلان چوبانلر قيونلرن صواروب دونده دب سورة لركيده لراندن
بقيه قلان صودن بولر دخي واروب قيونلرن صوره لر بو اكي دخي شعيبك قزلريدي
موسى انلرن صوريديكه ايشكز ندركه بونن اوترمشسز بو خلقله بله صوار مزسز
اولر ايتدلر بزم كوجمز يتمزكه ارنلرله ازدحام ايدوب بله صواره وز صبر ايدرز
اكادك كه انلر صواره لر دونلر اندن بز صواره وز انلردن زياده قلان صو يله اتام
دخي ياشلو بيردر بزمله بله چقمغه طاقتي يتمز كسمز دخي يوقكه بزه معاون اوله
پس چون اول چوبانلر دوندلر قيونلك اغزنه براولو طاش قيدلر موسى كلدي كورديكه
اول طاش هپ قيونك اغزن قپلمش موسى اول طاشي قيونك اغزندن كتوردي
صو چكوب اول قيو بخقلري تمام طويخيه صواردي اندن دونب براغاج كولكه سنه
كلدي ايتدي يا رب بني قوندر بر خير لو يره كم بن فقيرن طعام يوق زيرا اول وقت
قتي اجدي زواده سي دخي يوغدي حالني اشعرض ايدوب اندن دلدي خلقدن
بلدي اول اكي قزلرانك سوزن اكلدلركه مرادي ندر دونب اتالرنه كلوب موسادن
خبر ويردلر اتالري شعيب ايتدي اول كشي اجمش قزلردن برنه ايتدي واراي
قغرجون اول قز كلدي موسايه قتي تعظيم اتدي يوزن قبليو اورتدي فجاءته
احديهما تمشي على استحياء قالت ان ابي يدعوك ليجزيك اجر ما سقيت لنا فلما جاءه
وقص عليه القصص قال لا تخف نجوت من القوم الظالمين يعني اول اكي قزدن
بري موسايه كلدي كي حيا ايله كه يوزن كوكلكي يكلر ايله برده لمشدي ايتدي تحقيق
بنم اتام سني قغررتاكه بزم قيونمز صواردغك عوضين سكا يرنه كتوره موسايله شعيبه

اوج ميل قدر مسافه واردي ناچار موسى اول قزه تابع اولدي قز اوكجه كيدردي موسى
اردنجه زيرا طاع ارا سنه قورقو ووحشت يري ايدي اندن او تروقزي اوكجه يورتدي
چون برزبركتدلر قتي بيل اسدي اول قزك اتكلرن سريردي اوبلو قلري اجلوردي موسى كان
يوزن دوندرردي كاه كوزلرن يومردي چون منزله يقين ايرشدي لرقورقو يري لحيدي
موسى اول قزه ايتدي اي تكري قراوشي طوركل ارد مجه يوري قرشو يولي بكا دلالت ايدي ور
چون اول وجهله برزكتدلر شعيب قاتنه كلدلر چون موسى چون شعيب اوزرنه كردي ياستو
طعامي اورتاده دوزلمشدي سلام ويردي شعيب سلامنه جواب ويروب ايتدي
اوتراي يكت طعاملنكه عشا وقتيدر موسى اني كوروب ايتدي اعوذ بالله شعيب ايتدي
ندن استعاذه ايدرسين سن ايدكولمسين موسى ايتدي بلي اجن وليكن بن قورقرنكه
اشبو طعام قيون صواردغمك عوضي اوله بز اهل بيت دنوردنيمزدن برنسنه دينا طلو
التونه صاتمزز شعيب ايتدي اي يكت بو بزم اتالرومزك عادتلريدندركه قونوق قوندره وز
واكا طعام ويره وز پس موسى اوتردي يدي يكتدونك فرعونله قضيه لرن خبر ويرديكه
اني اولدرمكه قصد اتدركندو قاجدي شعيب ايتدي قورقمه اول ظالم قومدن
قورتلدك فرعون ولا ينسندن چقدك انك بزم ولايتمزه حكمي يوقدر قالت احديهما يا
ابت استاجره ان خير من استاجرت القوي الامين قال اني اريد ان انكحك احدي
ابنتي هاتين على ان تاجرني ثماني حجج فان اتممت عشرا فمن عندك وما اريد ان اشق عليك
ستجدني ان شاء الله من الصالحين يعني اول اكي قزدن بريكه موسى يي قغردي ايتديكه
اي اتا بو كشي اجرته طوتكه قيونمز كوده زيرا اجرانك خيرلوسي اولدركه عملنده قوي
ومال وعورت اوزره امين اوله كناه ومعصيت اولجق يرلري بلد شعيب قزنه ايتدي
بو كشي قوي وامين ايدوكي ندن بلدك اول قز موسانك قضيه سن خبر ويردي قيون
صواردوغن وقيو اغزندن طاش كيدردوكنكه قرق كشي كيده رردي واوه كلوركن نه
وجهله كلدوكن پس شعيب موسايه ايتدي بن دلرم اشبو اكي قزمدن برن سكا جفت
لندررم شول شرط اوزره كم بنم اجيرم اولاسين سكز يل قيونمي كودسين وكر اون يل
تمام كودرسك اول سندن بر فضلدر سنك اوزركه واجب دكل بز سنك اوزركه البته
الزام قلمزنكه اون يل اوله اما سن مخيراول بو اكي ييلده ان شاء الله بني اول عهده وفا
قلجيلردن بولاسن قال ذلك بيني وبينك ايما الاجلين قضيت فلا عدوان علي
والله على ما نقول وكيل فلما قضى موسى الاجل وسار باهله انس من جانب الطور
نارا قال لاهله امكثوا اني انست نارا لعلي اتيكم منها بخبر او جذوة من النار لعلكم تصطلون
يعني شعيب چون بو سوزي سويلدي موسى ايتدي اول وصف اتدكوك اجللر سنوكله
بنم ارامزه اولسون هر قنقي اجلي كم تمام يرنه كتوررم سكزدن واوندن بنم اوزرمه سنك
سوزك اولميه الله تعالى بزم بو عقدمزه اوزرنه شاهددر بو نده خلاف اولمز ابن عباس ايدر

موسى اول اکی اجلدن تمامرغن قضا قلدی اما شعیبله شرط ایلدیکه اول یلده قنقی قیو نکه
ابلق قزولیه موسانک اوله اول ییل نقدر کم قوزی طوغدی هپ ابلق اولدی اول ابلق
قیونی موسی الدی اگرچه بوبزم شرعمزده روا دکلدر اما شعیب انی وعدیه وفا قلمانجون
ویردی چون موسی دلدیکه قیونی کودمکه کیده شعیبه ایتدی یا شیخ بکا برعصا ویرکه
انوکله قیونی سوروم شعیب قزنه ایتدی وار انکچون برعصا کتور واردی برعصا کتوردی
شعیب ایتدی وار بو عصای ایلت ایرو غن کتور نیرا اول عصای ادم صورتنده
برفرشته کتوردی اما امانت قوشدی او جماعت مرسلین اغاجندن ایدی پس اولقز
عصای الوب کرو یرنه قودی دلدیکه بر ایروغن الا کروالنه اول کلدی ایروغن الیمدی
برجقوب انی ویردی موسی وعده سنین تمام ایدوب اهلنی الدی قیونلده سوروب کتدی
کرو مقامندن یکا کیدرکن کیجه قرا کوسنده یولی یاوو قلدی اول کیجه قتی ییل اسب
صوق اولدی قیش فصلی ایدی غایت قرا کولق اولدی موسی نظر ایلدی طور طاغی
طرفنده اودکوردی اهلنه ایتدی سز بومکانده اکلنوک بن اودکوردم وارایم اولاکه
اندن سزه بر خبر کتوروم یولمز نره یه کیدر بلاوز یاخود برپاره اود کتوره مکدر انی
یاقوب صوقدن بزلر امین اولسز موسی اهلنی اول یرده قویب کتدی فلما اتیها
من شاطئ الواد الایمن فی البقعة المبارکة من الشجرة ان یا موسی انی انا الله رب
العالمین وان الق عصاک فلما راها تهتز کانها جان ولی مدبرا ولم یعقب یا
موسى اقبل ولا تخف انک من الامنین یعنی چونکه موسی اول اوده کلدی دره
جانبندن موسانک صاغ یانندن ندا اولندی اول مبارک مکاندنکه حق تعالی اندن
موسایله مکالمه قلدی واسطه سز ندا بو بد یکم حق تعالی ایتدی بدرستی بن اول الله نکه
عالملرک ربی یم ودخی ندا اولندیکم یا موسی عصاکی براق چونکه براقدی کوردیکه
حرکتلوب یوردی کاته بر اژدها کبی موسی انی کوروب دوندی قچدی ندا اولندیکه
یا موسی کرو دونوب وارقورقمه که اندن سکا زیان ایرشمکدن سن امینسن
اسلک یدک فی جیبک تخرج بیضاء من غیر سوء واضمم الیک جناحک من الرهب
فذانک برهانان من ربک الی فرعون وملئه انهم کانوا قوما فاسقین یعنی حق تعالی
بیوردیکه یا موسی الوکی یقاکدن ایچرو صوق تاکه الوک اق نور اولوب چقا هیچ
علتسز که اول برسقمدن اولمیه ودخی الوکی کوکسک اوزرنه قوکه کوکلک قورقودن
امین اوله ودخی بلکل که عصا اژدها اولمق والوک اق نور اولمق بو اکی ایکی ایت
وحجتدر رسنک ربکدن بنوتک ورسالتک تصدیق انکچون ودخی بزم سنی فرعونه
ویاننده یعنی قومنک اشرفلرینه رسول کوندردک که اولر فاسق قومدر بزم مخالفت
ایدوب مطیع اولمزلر قال رب انی قتلت منهم نفسا فاخاف ان یقتلون واخی
هرون هو افصح منی لسانا فارسله معی ردءا یصدقنی انی اخاف ان یکذبون یعنی موسی

جون

کیجه

چون بوندای اشتدی ایتدی یارب بن اولردن برادم اولدرمشم قورقرنکه وار یچوق
بنی اولدره لر بنم قرداشم هارون سوزا کلمقده بندن دلی فصیح درانی بوایشده بکا
معاون کوندر تاکه بنم کلامی بیان ایدوب تصدیق ایده قورقرن بنکه فرعون الیله بنی یلانجیلر
طوتوب اولمیلر قال سنشد عضدک باخیک ونجعل لکما سلطانا فلا یصلون الیکما
بایاتنا انتما ومن اتبعکما الغالبون یعنی الله تعالی بیوردیکه یا موسی بز سنی قوتلندرورز
قرداشک هرونله وسزه ایکوکزه حجت وبرهان ثابت قلاورزکه اول عصا ایله ید بیضادر بزم
اولا ایتلرومزسببیله انلر سزه ضرر ایرکورمیلرکه سز ودخی سزه ایمان کتورنلر حجتله انلرک
اوزرنه غالب اولاسز فلما جاءهم موسى بایاتنا بینات قالوا ما هذا الا سحر مفترى وما سمعنا
بهذا فی اباءنا الاولین یعنی چون موسی فرعونه وقومنه کلدی بزم علامتلر ومزله که اکا تصدیق
بنوتیچون ویردک ایدی تا رسالت انوکله ظاهر ره کلوب بیان اولنه چون فرعونک قپوسنه کلدی
قپوجیلر انی منع ایدوب کرمکه قومدیلر موسی غضبه کلوب عصا ایله فرعونک قپوسن ایلدی اوردیکه
ایچروفرعونه وانکله اوترنلره هیبتله قورقو واقع اولدی تیز قپوجی قچروب صوردیکه
بونه حالدر قپوجی ایتدی قپویه برکشی کلدی ایدرکه بی عالملرینک رسولیم پس فرعون
دستور ویردی موسی ایچرو کیروب حق تعالینک رسالتن انلره دکوردی اول علامتلری
انلره کوستردی انلر انی کوروب ایتدیلر بو دکلدر الا سحر دیرکه یلاندن کتد ونفسکدن دوزدی
کلمشسین هیچ دوکلت نته لری اولکی اتالرومزدن ووده لرومزدن بزایشدی کلمدک
وکورمدک وقال موسى ربی اعلم بمن جاء بالهدى من عنده ومن تکون له عاقبة الدار انه
لا یفلح الظالمون وقال فرعون یا ایها الملا ما علمت لکم من اله غیری فاوقد لی یا هامان
علی الطین فاجعل لی صرحا لعلی اطلع الی اله موسى وانی لاظنه من الکاذبین یعنی موسی
ایتدی بنم ربم بلجیدر شول کسه که انک قتندن هدایتله کلدی وبن هدایتله انک قتندن کلدم
ودخی اول بلورکه کیمک عاقبتی جنت وکیمک عاقبتی نار اولسه ودخی عاقبت دولت کیمک اولسه در
انی دخی بلور بدرستی ظالملر وکافرلر فلاح بولمزلر وحق تعالینک عذابندن امین اولمزلر فرعون
انی اشیدوب یاننده کی جماعتنه ایتدی ای بنم جماعتم بن بلمزمکه بندن غیری سزک برتکریکوز
دخی اولاسز بنی قوییب موسایه مطیع اولمک ودخی هامانه بیوردیکه یا هامان بالچقدن
کرپیچ ایله دخی اوزرنه اود یاقکدنشه کرپیچ اوله انوکله بکا بر یوجه صرح ایدی ویرکه
غایت یوجه اولا انک اوزرنه چقوب موسانک تکریسنه مطلع اولم اکوردم کرچکمدر
وارمدر بوقه یوق بن ایلدظن ایدمکه موسانک سوزنی یلاندر کند ویلانجیلردندر
پس فرعون بیجون هامان کرمیددن بر صرح بنیاد اتدی که اول اولنان بنیاد اولدی
بالجمله صرحه نک جرکندن قلدی شول دکلو یوجه قلدیکه کسه اوزرنده طورمغه
قورقردیکه ییل الا دیو واستکبر هو وجنوده فی الارض بغیر الحق وظنوا انهم الینا
لا یرجعون فاخذناه وجنوده فنبذناهم فی الیم فانظر کیف کان عاقبة الظالمین

یعنی فرعون قومیله استکبار ایدوب یر یوزنده ایمانه کلمکدن اعراض ایتدیلر هیچ بر عذرسز
ظن ایلدیلر اتدیلر بولر اولدقدنصکره کرو بعث اولنیب بزم حضرمزه کلمیجکلر دکللر
انکچون استکبار ایدوب ایمانه کلمدیلر بزده فرعونی قومیله عقوبتمزی ویروب ایله
طوتدق کلیسنی دکزه براغوب غرق ایلدک هیچ اتلرنی قومدق نظر ایلدکوریا محمد که
اول کافرلرک عاقبتی نته اولدی بوکا انکار ایدنلر دخی متنبه اولسونلر کم عاقبتلری
شویله اولسردر وجعلناهم ائمة الی النار ویوم القیمة لا ینصرون واتبعناهم فی هذه
الدنیا لعنة ویوم القیمة هم من المقبوحین یعنی حق تعالی ایدر بز انلری ایلد مخذول
ومحصور قلدقکه جاهللرک وازدیجیلرک رئیسلری واولولری اولدلر که ایرشور
لرسه طریق ضلالته ارشاد قلور انک عاقبتی دخول ناردر نجکه قیامت کونی اولا
لکه اولری بزم عذابمزدن منع ایدر دکللرود دخی بز انلره دنیاده لعنت تابع
قلدردقکه اولدکلرندنصکره تا قیامته دکین اشدنلر انلره لعنت ایدرلر واول لعنت
اولره ایرشور واولر بر قوشلق وقتنده ویراکندودنصکره قیامته دکین اوده عرض
اولنورلر وقیامتده خود اولر ابدا دشمن طوتلوب معذب اولنورلر بو حالتده که صورتلری
قیامت کوننده غایت قبیح اوله ولقد آتینا موسی الکتاب من بعد ما اهلکنا القرون
الاولی بصائر للناس وهدی ورحمة لعلهم یتذکرون یعنی موسایه تورات ویردک
اندن ایلروکجی قرنلری هلاک اتدکدنصکره که اولر نوح قومی وعاد وثمود قومی در تاکه
انلری هلاک اتدکز بصیرتی اولنلره بر عبرت ونصیحت اوله واول وربد وکتاب
بیان ایدیجی اولا بو ضلالته طریق اسلامی ودخی طریق ضلالتدن هدایته یلتجی اوله
شول کم انوکله عمل ایدیجی اولا اولرد دخی عذابدن قورتراب رحمته اولشدیجی اولا ایلدیکه
اولکتابی تصدیق ایدوب ایمان کتوریجی اوله تاکه انوکله متعظ اولوب الله تعالی یه ایمان
کتوروب انی برلیلر وماکنت بجانب الغربی اذ قضینا الی موسی الامر وماکنت من
الشاهدین ولکنا انشأنا قرونا فتطاول علیهم العمر وماکنت ثاویا فی اهل
مدین تتلوا علیهم آیاتنا ولکنا کنا مرسلین یعنی یا محمد سن اول طاغک غربی طرفنده
حاضر دکلدک شول وقتکه بز موسا ایله عهد ایدوب رسالت ویردک امرمزی انکا
بلدردک سن انده حاضر اولوب اول حکملری سقلمدک کم کلوب بولره ویریدک لیکن بز
بر قرنی هلاک اتدکدنصکره انلرک خلفنجه بر قوم دخی یرتدقکه عمر مدتی انلرک اوزرینه
اوزاق اولدی الله تعالینک عهدن اونتدیلر وانک امرن ترک اتدیلر سن اول وقت یا
محمد مدین قومی ایچنده بله مقیم دکلدک کم اول احوالی بله ایدک دخی مکه اهلی اوزره بو ایتلرمزی
اوقیایدک لیکن الله تعالی دیدکر سکا کچمش امتلرک قصه لرن خبر ویردی تاکه سن بولره خبر
ویره سن اول سنک نبوتکه علامت اوله والا سن انده حاضر دکلدک لیکن بز سنی رسول
کوندردک واخباری سنک اوزدکه اینددردک تا سن انلره خبر ویره سن اکر بونی

بکا

بکا بر خبر ویره سه وز سن دخی قنده بلوردک وماکنت بجانب الطور اذ نادینا
ولکن رحمة من ربک لتنذر قوما ما اتیهم من نذیر من قبلک لعلهم یتذکرون
ولولا ان تصیبهم مصیبة بما قدمت ایدیهم فیقولوا ربنا لولا ارسلت الینا رسولا
فنتبع آیاتک ونکون من المؤمنین یعنی حق تعالی ایدر یا محمد سن طور طاغنک صاغ
طرفنده حاضر دکلدک اول وقتکه بز موسایه ندا قلوب سویلدک بعضلر ایتدیلر یعنی
بودر که یا محمد سن طورده حاضر دکلدک که بز سنک امتکه ندا قلوب سویلدک قصه سی
بودر که حق تعالی طورده موسایه امت محمدک صفتلرندن بیان ایلدی موسی ارزو قلدی که
بو امتی کوره الله تعالی ایتدی یا موسی سن انلری کورمزسین اما دلرسک اوازلرن
سکا اشتدره یم الله تعالی بر کز ندا قلوب بویردیکه یا امت محمد حاجتلرکزی بکا دعا
قلمدین روا قلدم ودلکلرکزی دلمدین سزه ویردم پس انلرک لبیکلری اوازلرن
حق تعالی موسایه اشتدردی اندنصکره بیوردیکه یا محمد بو قرانی سکا اندردک کیم
ربکدن بو قران سکا اولو نعمتدر زیرا سکا مخصوص اولدی دوکلی کتابلرول حکمنی
نسخ ایدوب کندو محکم اولدی قیامته دکین انذار ایدوب قورقده سین بر قومیکه
سندن ایلرو بر رسول بولره کلوب انذار قلدی اولا که بولر انوکله متعظ اولوب
اکوتلنلر ودخی بیوردیکه اکر بز بولره رسول ارسال اتمدین اولکسب اتدکلری کفردن
وشرکدن اوترو عقوبت ایدوب عذاب ایدیدک بولر قیامت کوننده ایدرلردی
ای بزم ربمز نیچون بزه رسول کوندرمدک که کلوب آیتلرکدن خبر ویریدی بز سنک
آیتلرک حکمنه متابعت قلوب بز دخی مؤمنلردن اولیدق پس بز سنی بولره انکچون رسول
کوندردک که بولرک یارن نیم اوزره حجتلری اولمیه والا اول حجت دکولنته
بز دنیاده بولره تعجیل عقوبت ایدردک فلما جاءهم الحق من عندنا قالوا لولا اوتی
مثل ما اوتی موسی اولم یکفروا بما اوتی موسی من قبل قالوا سحران تظاهرا وقالوا انا
بکل کافرون قل فأتوا بکتاب من عند الله هو اهدی منهما اتبعه ان کنتم صادقین
یعنی حق تعالی بیوردیکه چون اول رسول که کتاب که حقدر بولره بزم قتمزدن کلدی بولر
ایتدیلر نیچون بو قران بر دفعه ده کلمی محمده ویرلمدی نتکم موسایه تورات بر دفعه ده ویرلدی
الله تعالی ایدر موسایه ویرلنه کافر اولمدیلرمی سندن ایلرو نتکم شمدی سکا کافر اولدیلر
وایتدیلر تورات ایله قران ایکیسی دخی سحرلردر که بر برینه مقارن ومقویدر قضیه بو ایدیکیم
مکه کافرلری یهودیلره نسنه صوردلر کتابلرندن رسولک صفتلرندن انلر دخی کتابلرنده
بولدقلری صفتدن خبر ویردیلر وایتدیلر نه دلرسکز صورک چون صوردقلرینه جواب
ویردیلر ایتدیلر اول موسی ومحمد ایکیسی ساحرلردر که بر برینک سوزلرن تقویت ایدرلر
واول کتابلر دخی سحرلردر بیز بولرک کلیسنه منکرلرز پس الله تعالی رسولنه بیوردیکه
ایت بولره یا محمد کتورک الله قتندن بر کتاب توراتله قراندن اول دخی یکرک اوله بن انک حکمنه

متابعت قلوب انوكله حكم ايدر بن اكر سونكوزده كرچكسكوز كه اول اكسيسحردر ديرسز
فان لم يستجيبوا لك فاعلم انما يتبعون اهواءهم ومن اضل ممن اتبع هوىه بغير هدى
من الله ان الله لا يهدي القوم الظالمين يعني يا محمد اكر انلر اول كتابي كتورمكه سكا اجابت
ايدوب يوبوله طوتمزلرسه بلكل حقيقتكه اولر هوالرينه متابعت ايتمشلر اوله الله دن
برحجتي وبياني اولميه تحقيق الله تعالى دين اسلام اوزره ارشاد اتمز شول قومكه انلر
ظالملردن اولا لر مادامكه ظلم وكفر اوزره ثابت اولالر ولقد وصلنا لهم القول لعلهم
يتذكرون الذين اتيناهم الكتاب من قبله هم به يؤمنون واذا يتلى عليهم قالوا امنا به
انه الحق من ربنا انا كنا من قبله مسلمين يعني حق تعالى بيوردكه تحقيق بز بولره قرآن
اندردك كه هادي ومرشد در طريق حقه تا كه انلر اندن عبرت الوب انوكله متعظ
اولالر بوندن مقصود موسى واهل كتابي ذكر ايدوب بويردي شول كمسنه لر كم بز كتاب ويردك
قراندن اوكدن ومحمددن اوكدن اولر اوكتابلرنى تصديق لدلر اولر اهل انجيلدن
فرق كشي ايدي مسلمان لردي رسول بعث اولمدين انوز اكسي جعفر طيار ايله حبشه
كلمشلردي سكزي اهل شامدن ايدي فحينكه قرآن انلرك اوزرنه اوقنسه ديرلر ديكه
بزا كا ايمان كتوردك تصديق لدقكه اول حقدر بزم ربمزدن نازل اولمشدر زيرا كتابلرمزده
رسولك وقرانك صفتلري ذكر اولنمشدي بلورلردي انكچون ددلركه بز بو كتاب كلمزدن
اوك مسلمانلردق اولئك يؤتون اجرهم مرتين بما صبروا ويدرؤن بالحسنة السيئة
ومما رزقناهم ينفقون واذا سمعوا اللغو اعرضوا عنه وقالوا لنا اعمالنا ولكم اعمالكم
سلام عليكم لا نبتغي الجاهلين يعني اولر انلردركه اولرك ثوابلري تضعيف اولنب
اكي قات اولور بركندولر كتابلرنه ورسوللرنه ايمان كتوردكلري ايچون بردخي قرآنه و
محمده ايمان كتوردكلري ايچون ودخي اولكي دينلري اوزرنه صبر ايدوب وشركلر اذالرنه
صبر اتدكلري ايچونكه ابوجهل لعين اصحابيله اتيدلر سزدن جاهلرق كمسه كورمدك كم
دينكوزي ترك ايدوب انك دينين طوتدكوز انلر اتيدلر نولدي بزكم ايمان كتوردك سيز
شول حقي دنكدن برم ايدرلردي بس اولر دفع ايدرلر شركه ايمانلر وشركلرك قبيح سوزلرين
كلام حسنله ودخي اولره رزق ويردوكمز نسنه لردن صدقه لر ايدرلر ودخي
اولر كافرلر سوكسلر وايذا ايدوب انجتسلر انلر كافرلره معارضه اتمزلر انتقام
طلب اتمكچون التفات دخي اتمزلر ديرلركه سزك سزه وبزم دينمز بزه سلام سلام
اولسون سزك اوزركزه كم بز زيانكار لر دينين طلب اتمز بو سلامدن مراد تحيت
دكل بلكه معارضه ترك ايدوب سلامتلك طلب اتمكدر معنى ديلك اولوركه سزكله
بزم ارامزده يارچوشمغي ترك ايدوب سلامتلق طلب ايدلك انك لا تهدي من احببت
ولكن الله يهدي من يشاء وهو اعلم بالمهتدين يعني بدرستي يا محمد هدايت ويرمك
سنك الكوكده دكل كيم سن سودكوكه هدايت ويرسن لكن الله تعالى اولدركه

كه

كه دلرسه طغيو بولوب ويروب دين اسلامي اكا عطا قلورلر ولكن بلورككه هدايته
لايق قدر وقالوا ان نتبع الهدى معك نتخطف من ارضنا اولم نمكن لهم حرما
امنا يجبى اليه ثمرات كل شيء رزقا من لدنا ولكن اكثرهم لا يعلمون يعني مكه مشركلري
ايتدلر اكر بز سنوكله ايمانه كلوب سكا متابعت ايدرسوز عرب بزه مخالفت قلوب
جمع اولورلر بزم ملكمزي المزدن سلب اولنور بز مكه دن چقوب كيدر دز بو سوزي حارث
بن عامر سويلدي شول وقتكه رسول الله دينه دعوت قلدي ابولكافر ايتديكه يا محمد
شمديه دكين هيچ بر يلان سويلمدكدي اما بو كون سزه بو سوزكزه تهمت قلورز بو بله
دكلكه سن ديرسن لكن اكر بز سكا ايمان كتورمجك اولورسوز عرب بزي ملكمزدن
چقررلر الله تعالى اوله جواب ويروب بيوردي كه بز مكه حرمني بولره مكان امن قلمديمي
حالت جاهليتده بر دني غيريه طيرلركي نه سبي اولنورلردي نه غارت اولورلردي
شمدي نيتدقور قرلركه ايمان كتوروب بزه طا بحق مكه انلره مكان امن اولميه حالي
بودركه دوكا انواع ميشلر اندن يكا كتوريلور انلره رزق يوندن بزم قتمزدن
ليكن بولرك چوقلري اني بلمزلركم بونسنه اولره بزم فضلمزدندر انلر بزم رزقمزي
يرلر وبزدن غيريه طيرلر خوش امين حرمده اوترشلردر وكم اهلكنا من قرية بطرت
معيشتها فتلك مساكنهم لم تسكن من بعدهم الا قليلا وكنا نحن الوارثين
يعني حق تعالى بيوردي كه اي نجه كوي وشهر اهلين بز هلاك اتمشزدر كچوب قومدلردن
اندن اوتروكه خالقلرينك رزقنه كافر اولدلر انواع نعمتلر ايچنده تقلب ايدرلركن
طاغي وعاصي اولب الله نعمتنك شكرين يرنه كتورمدلر الله تعالى انلري دخي دنياده
عذاب ايندروب هلاك ايلدي برنظر ايدوب كورسونلر انلرك مسكنلرنكم انلردن
صكره هيچ بركمسه انده ساكن اولمدي الا اوزكه مسافرلر كلوب يا بر كون يا بر
ساعت ايره قوندلر كوروكوچدلر انلرك يوردلرين بز ميراث الورز كه انلري قرلره
هلاك ايره رز مالكري ويرنمز بزه قالور بو حاله نظر ايدوب كندولره عبرت السونلر
وما كان ربك مهلك القرى حتى يبعث في امها رسولا يتلوا عليهم اياتنا وما كنا
مهلكي القرى الا واهلها ظالمون يعني حق تعالى ايدر يا محمد سنك ربك بر كوي
ويا بر شهر اهلين هلاك ايدجي دكلدر تا اول قرانك كي اولو سندن انلره بر رسول
كوندر مينجه كه بزم ويربدكمز قرآني انلرك اوزرنه اوقيه ايشتره لر ودخي بز بر قريه
اهلين هلاك ايدجي دكولز الا انك اهلي ظالملر اولور اندن هلاك ايدرز پس
هر كشي نه بولورسه كندو فعلنك جزاسين بولور الله تعالى كمسيه حيف وظلم اتمز
وما اوتيتم من شيء فمتاع الحيوة الدنيا وزينتها وما عند الله خير وابقى افلا
تعقلون يعني كه مشركلري اكر دنيا كوزيله فخر ايدوب وتكبرلك ايدوب ايماندن
فخر سكوز شول نسنه كه سزه ويرلدي هر جنس مالدن اولبرنسنه دركه انك سزه

منفعتی بو دنیا کونلرندە در دری اولدقجە اول الوکزدەکی بو دنیا زینتی در شول بهاردە
اجلی چجلتکی کبی بر یوزنە زینت اولور تیز جلت کروصولر باقی قلمز شول نسنەکە اسە قاتندە
وعدە اوتنندر بنوابدن وا وجاقدن ایمان اهلی چون اولیکرکدرکە باقیدر فناسی یوق
سزك عقلکز یوقدرکە فکر ایدوب اکلیاسز و بلاسزکە فانیدن باقی یکرکورتاکە فنای قویب
بقا طلب ایدەسز افمن وعدناه وعدا حسنا فهو لاقیه کمن متعناه متاع الحیوة الدنیا ثم هو
یوم القیمة من المحضرین کلبی ایدر بروایت عمار بن یاسر لە ابو جهل حقندە نازل اولدی
اما حکمی عامدر جمیع مؤمنلە کافرلر حقندە یعنی حق تعالی بیوررکە شول کمسەلرکە بز انلرە
جنت ولقاوا انواع نعمت وعدە قلمشزدر اول اکا ایرشب بولیسر برابرمدر شول کمسەلکە
اکا دنیا متاعن ویردك انوکلە برقاج کون تمتع ایدر اندن قیامت کوننە حاضر کتورلوب
اودلە عذاب اولنسەدر یس شول کشی کم اهل اسلام اولە دنیادە برقاج کون زحمت
چکوب وارە ابدی راحتە اولشەکە نهایتی یوق برابرا ولمز شول کمسەلکم دنیادە برقاج
کون تمتع ایدوب عاقبت وارب ابدی عذابە و محنتە اولشەکە غایتی بولنمیە بس سعادت
انوکدرکە اول ابدی سعادتی ایمانلە اختیار قلە بو برقاج کون فانی لذت اوزرینە
ویوم ینادیهم فیقول این شرکائی الذین کنتم تزعمون قال الذین حق علیهم القول
ربنا هؤلاء الذین اغوینا اغویناهم کما غوینا تبرانا الیك ما کانوا ایانا یعبدون
یعنی اسە تعالی بیوردیکە یا محمد ذکر ایلە اکدری ویرمشرکلرە شول قیامت کوننی کە اسە تعالی
اولرە سوال ایدوب دیە کم قانی اول دنیادە کندو زعمکزجە بکا شریك طوتب
عبادت قلدغکوز الههلروکز بس اول وقت جواب ویروب دیسرلر شول کم انلرە
عذاب واجب اولشدر اسە تعالینك اول قولیلە کم قسم ایدوب بیورمشدر البتە
جهنمی طولدرم انلر ایرەلرکە ای بزم ربمز اشبولردرکە بزم اولولروم ز دی بزی ازدردلر
بز دخی بزدن اشغالری ازدردقکە نتکە بز ازب کمراه اولدق بعضلر ایدرلر یعنی
کافرلر شیاطینە اشارت ایدوب دیەلرکە اشبولردیکە بزی ازدردیلر بز دخی
ایرقلری ازدردق بولرك عبادتلرندن بیزار اولب سندن یکادوندك و دخی بیزار
اولدق اندنکە بزم امرمز لە اول بتلرە عبادت قلدلر وقیل ادعوا شرکاءکم فدعوهم
فلم یستجیبوا لهم وراوا العذاب لو انهم کانوا یهتدون یعنی دنیادە کافرلرە قیامت
کوننده کە قانی قمرك اول معبودلروکز کم انلرە طردکوز بولر دخی بتلرنە دعوت
ایدوب دیلرکە دنیادە سز عبادت قلدق کلوك بوکون بو عذابدن بزی قورترك
اولردن انلرە هیچ جواب کلمە اسە تعالی ایدر چون اول کافرلر کوزلریلە عذابی هر کوز
ایدوب کورەلر دخی ارزو ایدەلرکە ای کاشکە اولر دنیادە بتلرنە طمیوب هدایت
بولن طوتمش اولەلردی بس شولر دخی کم شمدی نفس هوالرنە طابوب شیطانە
مطیع اولدلر یارن عذاب کوریجك شویلە پشیمان اولب حسرت یسرلر عقلی اولنلر

کرککم شمدی فرصت الدە یکن پشمان اولب اسباب عذابدن الچکلر نجات بولنە
یوریب سلامت اولالر ویوم ینادیهم فیقول ماذا اجبتم المرسلین فعمیت علیهم الانباء
یومئذ فهم لا یتساءلون یعنی اول کونکە بو کافرلر محشر یرنە قعرلە حق تعالی انلرە صورەکم
بن سزە رسول کوندروب توحیدە دعوت ایدردم انلر دعوت قلیجق سز انلرە نە جواب
ویردکوز حق تعالی عالمدی انلرك ددکلرن بلوردی اما بو سؤالی الزام حجت ایچون دیەکە
انلر عاجز قلوب ملزم اولالر بللرکە بو عذاب اولرە ظلم یوننددن دکل کندولرك فعللرك
جزاسیدر بس حق تعالی ایدر حجت انلرك اوزرینە قیامت هولندن ملتبس اولاجیق یرنە
صورمغە دخی مجالی اولمیەکە بر بریە دخی برنە حجت تلقین ایدی ویرە اولدخی اول مجلە
قورتلا زیرا حق تعالی اولرك حجتلرن باطل قلمشدر رجا یوقدر انلرکم مجلە نجات بولالر
فاما من تاب وامن وعمل صالحا فعسی ان یکون من المفلحین یعنی هر کمسە کم شرکدن و کفردن
توبە قلوب ایمانە کلە اندن کندو بلە اسە تعالی ارا سنرە صالح اصلاح ایدوب کورکلو
عمللر اشلسە محقق اول قورتلمشلردن اولب سعادتە ایررو معصیتلردن توبە قلوب
طاعتە دوننلرك دخی حاللری بویلە اولور فوز و نجات بولب دوکلی خیرلر اکا حاصل
اولور وربك یخلق ما یشاء ویختار ما کان لهم الخیرة سبحان اسە وتعالی عما
یشرکون یعنی یا محمد سنك ربك نە دلرسە یرادر شویلەکم دلر و دخی یرتدوغندن نی
دلرسە اختیار ایدر و کمی دلرسە رسالتیچون اختیار ایدر انلرك اختیار قلدقلرن رسول
کوندرمز و دخی حق تعالی کندوی تنزیە ایدوب بیوردیکە اسە تعالی پاك و بوجە دراندن
اول ظالملر اکا شرك ایدوب اهل اولاد اطلاق ایدرلر بونلرك شانتنە دکلدرکە
دیرلر وربك یعلم ما تکن صدورهم وما یعلنون وهو اسە لا الە الا هو لە الحمد فی
الاولی والاخرة ولە الحکم والیە ترجعون یعنی حق تعالی بیوررکە یا محمد سنك ربك بلور
شول نسنەلریکە کافرلرك کوکلرندە کزلرلر و خیاللرندە کچوررلر و دخی اینکم اشکارە
سویلرلر هیچ برنسنە اکا خفی دکلدر اول اسە دراولکم اندن غیری خالق ورازق و یرجی
رازق یوقدر الا اولدر دنیادە الوهیت انوکدر اخرتدە دخی حمد اکا یقیدرکە دنیادە
دخی اولیالری حمد اکا ایتدلر و جنتدە دخی حمد اکا ایدیسرلر حکم لجملکات و بو برق سوز مکلك
دنیادە دخی انوکدر نجە دلرسە حکم ایدر کلیکوزك دونب وارجق یری اولدر اخرتدە
تاکە هر بریکوزە عملنە کورە جزا سن قلا اکر خیر و کر شر اکر از و کرچوق بس بوکا کورە کرك
استعداد قلاسز قل ارایتم ان جعل اسە علیکم اللیل سرمدا الی یوم القیمة من الە غیر اسە
یاتیکم بضیاء افلا تسمعون قل ارایتم ان جعل اسە علیکم النهار سرمدا الی یوم القیمة
من الە غیر اسە یاتیکم بلیل تسکنون فیە افلا تبصرون ومن رحمتە جعل لکم اللیل والنهار
لتسکنوا فیە ولتبتغوا من فضلە ولعلکم تشکرون یعنی ای یا محمد بو مشرکلرە نظر ایدوب
کورمزمی اسە تعالینك بو نعمتلرنی کە کیجەیی وکوندزی یرتدی سزك مصلحتکز ایچون

كلوك خير ويرك بكا اكر حق تعالى كيجه قره كوسن سزك اوزركوزه قيامت دكن دايم قلسه
هيچ اله دخي وارميدر كيم الله دن غيري اول سزه روشنلق وايدنلق كتوريدي اشبو
اكوتلري اشتمزميسز كم بو نكله عبرت الوب اكوتلنه سز كفري ترك ايدوب ايمانه كلاسز
ودخي خبر وير بكا كم اكر الله تعالى ايدنلغي قيامت دكن دايم قلسه الله دن غيري كيم اوله كه
كم سزه كيجه قرا كوسن كتوره كه سز انده ساكن اولوب راحت اوليدكوز اشغال تعبلري
سزدن كيدب كر وخفت بوليدكوز اشغال لر وكز اوزره كوزنكوز بو قدر كورمزميسز
سزه بو لطفلري اشلين كيمدر زيرا بو اسباب عيشي دوزلكي ونظامه كلمكي كيجه
كوندز دورا تمكلدر بس انك اولدر رحمت واسعه سندندر كه سزك مصلحتكز ايچون
كيجه وكوندزي دوزدي بربرينك عقبنجه دوراندر تاكه كيجه ده ساكن اولوب راحت اولسز
وكوندزده طوروب انك سزه فضليله عطا قلدوغي رزقدن طلب ايده سز تا اولا كه بو
نعمتلري سزه انعام ايدن منعمه شكرين يرينه كتوره سز وشركلوكزي ترك ايدوب اخلاص
بولنه كزب مؤمن وموحد اولسز وبو ايت معنسنده جو قدرلو اشارتلر وار بونلر اوزرينه
دخي تاكه الله كي نعمتلرك شكرين ايدوب شاكرلردن اولالر كافرلر كبي كفران نعمت اولميلر
ويوم يناديهم فيقول اين شركائي الذين كنتم تزعمون ونزعنا من كل امة شهيدا فقلنا
هاتوا برهانكم فعلموا ان الحق لله وضل عنهم ما كانوا يفترون يعني يا محمد ذكر ايله خبر
وير قورقت بو كافرلري اول كونلكم الله تعالى انلري دعوت ايدوب ايده قنى اولكملر
كم كندو زعمكوزجه ايدردكوز بو انك شريكيدر تحقيق بز هر امتدن رسوللرني طانوق
حقدن انلرك اوزرلرنه رسالتله وبزم خبرلرومزي انلره ايرشدرمكله كه بز واحدز
بزم شريكمز يوقدر ديارن قيامت كوننده اول شركلرن ديرز كم فانى كتوردك حجتكوزي
كوره يم كه نه وجهله بكا شريك دعوسين قلدكوز بس سزه حجت برهانلر وحدت اثبات
ايدركن ودخي حجت كتورك كم اولسز اعتقاد قلدوغكز نسنه لردن دليل اولدي سزه كيم
شريك دعوسين قلمغه حق اوزره اولسز بس بولرك حجتلري اولميه بللركه حق كلام
اللهكدركه واحددر شريكي يوقدر كه عبادت اكا لايقدر ودخي حق اولدركم رسوللر كلوب
انلري اندن بكا دعوت قلدلر ضايع اولدي بولردن كه بولردن كه اول عبادتلركه الله
دن غيريه قلدلر وبتلري وشياطيني معبود طوتب افترا قلدقلريدن منفعت بولمدلر بس
ريايله عمل قلن مؤمنلرك دخي عملري شويله ضايع اولوب انتفاع بولميه لر ان قارون
كان من قوم موسى فبغى عليهم واتيناه من الكنوز ما ان مفاتحه لتنوء بالعصبة اولي القوة
اذ قال له قومه لا تفرح ان الله لا يحب الفرحين يعني تحقيق قارون بني اسرائيلدندي
موسانك عموسي اوغليدي اول قوم اوزرنه باغي اولوب كندوي يوجه كوردي وتكبرلك
قلدي ودخي حق تعالى خبر ويردي كه بز قارونه كنزلر وخزينه لر ويردك شول قدر كه
قرق غايت قوتلو كشيلر انك خزانه لرنك مفتاحلرني كوتريرلردي وانك درت يوز بيك

خزينه سي واردي هر كشي اول قرقدن اون بيك خزينه مفتاحين كتوردي رحمته بعض
اتيدلر قرق قتر يوكي مفتاحدي اما اعمشي خيثمه دن ايله روايت قلدي كه قارونك
خزينه لري مفتاحين كوندن ايدي هر مفتاح بر برمق قدردي هر بري بر خزينه اچردي
فخكم بريكا سفر قلدي اول مفتاحلري التمش شكل قترليله يوكلدب بلينه التوردي بني
اسرائيلك كوردلركم غايت يكلوب طغيانه باشلدي ايتدلر يا قارون مالجو قلغنه يقوب
فرح اولمه واتوكله فخر اتمه كه بدرستي الله تعالى يكلوب مالي ايله كبر ايدنلري وانوكله فخر ايدوب
فرح قلنلري سومز وابتغ فيما اتيك الله الدار الاخرة ولا تنس نصيبك من الدنيا
واحسن كما احسن الله اليك ولا تبغ الفساد في الارض ان الله لا يحب المفسدين
يعني بني اسرائيل قومي ايتدلر يا قارون حق تعالى سكا ويردوكي مال الله سندخي اخرتده سعادته
ايرمكي طلب ايله دنيادن نصيبك المغي ترك ايله اخرت سعادتنه جهد ايله كوركلو
عطالر واحسانلر قلمغي عادت ايدن نتكم الله تعالى سكا عطا قلدي سندخي انك فقيرر
قوللرنه انك رضاسيچون عطا قل واحسانلر ايله تاكه دخي زياده اولنه زيرا اول
وعده قلمشدر وعده حقدركه نعمتنه شكر ايدنلرك نعمتين دخي زياده قلسن مالكي الله
رضاسي اولدوغي يره خرج ايله فسادلر طلب اتمه كم انك رضاسي اولمدوغي يرلره وسعي
لره خرج ايده سين الله تعالى مفسدلري سومزكه انلرك مالي معصيته خرج ايدر چون اول
قوم اكا بورسمه نصيحت ويردلر اول لغي انلره نه جواب ويردوكن حق تعالى خبر ويروب بيوردي
قال انما اوتيته على علم عندي يعني قارون جواب ويروب ايتدي بو مال بكا ويرلدي
شول فضيلتدن اوتوروكه بنم قتمده علم واردي الله بلوردي كه بن بوكا مستحقم انكچون
ويردي اولم يعلم ان الله قد اهلك من قبله من القرون من هو اشد منه قوة واكثر جمعا
ولا يسئل عن ذنوبهم المجرمون يعني الله تعالى قارونه ايله جواب ويرديكه قارون بلمزميكه
بدرستي الله تعالى اندن اوكدنكه قرنلردن نيجه لري شول كشلردن هلاك ايلديكه
قوتده اولرتبددن ارتوغدي ومال جمع اتمكده دخي زياده ايدي نمرود كبي دخي غيري
اكابكز ركمدر الله تعالى مجرمكر عقوبتله طوترانلردن كناهلري صورلمز زيرا هر كافر
عملمتندن ظاهر اولور سؤاله حاجت اولمز اما مقاتل ايدر قيامت كوننده كافرلرك
كناهندن ايله سؤال اولنمزكه قورتلمغه اميدلري اوله بلكه سؤاللري تعذيبدر فتي
مناقشه اوزرنه دركه ابدا نجات يوقدر فخرج على قومه في زينته قال الذين يريدون
الحيوة الدنيا يا ليت لنا مثل ما اوتي قارون انه لذو حظ عظيم يعني قارون زينتله
بني اسرائيل اوزرنه چقدي مقاتل ايدر قارون چقدي بر قتره بنندي كه بوز رنكلو ايدي
اقلغي قرالق اوزرنه غالبدي التوندن ايري واردي اول ايردخي اواق مرجانلر و
جواهرله بزنشدي يانيجه بلدرت بيك اتلو واردي انلرك دخي طونلري واتلري كلي
انجولرله وجواهرلرله بزنشدي ودخي بلهسنده اوجيوز قرا وغلان جاريه لر واردي

اوزرلرنه قرا حاصللر كمشلردي بوز قترلرنه نبشلردي التونلر مرصع ايرلرو درت يوز
يالك بوزلو قول كوش آيرلو اتلرلرا الدرنه التون جوماق طوتردي اولهيات اوزره
جونكه قارون جقدي دنيا اهلي مؤمنلردن انى كوردلر ايتديلر اي كاشكى قارونه ويرلن
نعمت بزه دخي ويرليدي كه بو دنياده اولو نصيب اسيدر بو كا ويرلن كمسه ويرلمدي وقال
الذين اوتوا العلم ويلكم ثواب الله خير لمن امن وعمل صالحا ولا يلقيها الا الصابرون
يعني قارون حالنه تمني ايدنلره ايتديلر شول كم اولو علم ويرلب اكرام اولنديلر يلمدلركه ايمان
اهلنه حق تعالى نك وعدهلري حقدر واي سزه يا قوم الله تعالى وعده قلدوغي جنت خيرلودر
شول كسلره كم انك برلكني تصديق ايدلر واكا لايق كوركلو عمللر قلدلر اول قارونه ويرلندن
زيرا بو فاينددر اول باقيدر بس توفيق ويرلمز وجنت رزق اولنمز الا شول كم الله تعالى
نك امري وحكمي اوزره صبر ايدجيلردر فخسفنا به وبداره الارض فما كان له من فئة
ينصرونه من دون الله وما كان من المنتصرين واصبح الذين تمنوا مكانه بالامس
يقولون ويكان الله يبسط الرزق لمن يشاء من عباده ويقدر لولا ان من الله علينا لخسف
بنا ويكانه لا يفلح الكافرون يعني حق تعالى بيوردي كه بز قارونى ماليله وداريله برابر
بجوردك انلره اوتروكه بزم نعمتمزه انكار قلدي شكرنه ترك ايدوب كافر وطاغي اولدي
تا قيامته دكن بر بوي قدر يرالتنه حركت ايدوب كيدر هيچ بر لشكر اولمديكه انى بزم
عذابمزدن منع ايدوب قورترا وكندونك دخي الندن كلمديكه اول خزينهلريله كندوي
قورتريدي اول واقع اولن عذابدن بس بوكز باشلدلر اولكدونكي كون انوك حالن
ارزو ايدنلركه اي كاشكي اكا ويرلن بزه دخي ويرليدي ديشلر بوكز ايتديلر واي بزم بو تنامزه كه
قلدق كورمزميسز كه الله تعالى كمه دلرسه قوللرندن رزقني بول ايدوب توسيع ايدر وبعض
قوللري اوزرنه تفصيل ايدوب وبعض قوللري اوزرنه تضييق ايدوب تقت ايدر حكم
تقديرا نوكدر وكر اوزرمزه حق تعالى نك عطاسي اولماسايدي بزي سقلدي قارون كبي
يلوب طاغي اولمقدن شمدي بز دخي انوكله بيرخسف اولوردق ليكن شول ظن
ايدرزكه كافرلر هركز فلاح بولمزلر كه حق تعالى نك نعمتلرنه انكار ايدرلر تلك الدار
الاخرة نجعلها للذين لا يريدون علوا في الارض ولا فسادا والعاقبة للمتقين يعني حق
تعالى اشارت ايدوب بيوردي كه اول جنت كه انواع نعمتلر نعمتلر برندق بزانى حاضرلدق
شولر وجونكه انلر بر يوزنده اولولنوب وتكبرلنوب ايماندن فخرلر ودنيا عزتيله
فخر ايدوب كندولري يوجه كورمزلر ودخي بر يوزنده معصيت اولجق برله وارمزلر
بس عاقبت خير اولوب سعادت كتكمتك وجنانده خلده واصل اولمق شولركه دركيم
شركدن وكفردن ساقندلر ومعاصيدن اراق اولدلر من جاء بالحسنة فله خير منها
ومن جاء بالسيئة فلا يجزى الذين عملوا السيئات الا ما كانوا يعملون يعني حق تعالى
بيوردي كه هر كمسه كه برحسنه ايلدكله اكا اول حسنهدن خيرلو وار مراد اول حسنهدن كلمة

توحيددر وهركم بركناه ايلدكله جزا المنزلر الا لركم كناه اشلدلر الا اشلدكلري قدر جزا
اولنورلر زياده اولنمزلر اكر توبه اتمدين كناه ايلدلر وارلرسه والا كيدجك توبه ايله
وارسلر اول عفو تيدن قورتلورلر واما اول حسنهلرك دنياده نتلد اذا ايله وحدله
يونمادن بله التورلرسه ثوابلري حسنهلري قدر اولمز بلكه تضعيف اولنور اقلي بو درركه
برنه اون اولور اما اكثرينك حدي يوقدر زيرا حسابسز تضعيف اولنور كه انك حسابي
اولمبه انك نه حدي اوله ان الذي فرض عليك القران لرادك الى معاد قل ربي اعلم من
جاء بالهدى ومن هو في ضلال مبين بو ايتك سبب نزولي بو يديكم جون رسول الله مكهدن
جقوب مدينهيه كتدي خاطرنه ملالت وغصه اوتردي مكهدن ايرلدوغيجون زيرا اول
طوغدوغي يردي وقوم وقبيلهسي انده ايدي كندكجه دوزاردنه بقردي الله تعالى بو ايتي
انزال ايدوب بيوردي كه يا محمد اول الله كه سنك اوزركه قران اندردي وانوكله عمل اتمكي
سكا فرض قلدي اولدني كرو دوندريسردر شهركه مكهدر ودخي اولكسلر كه سكا ايدرلر
سن اشكاره ضلالتدهسن اوله ايتكم بنم ربم كي بلجيدر اول كمسه كه هدايتله كلدي
دخي شول كمسه كه اشكاره ضلالتدهدر قنقسي هدايتده وقنقسي ضلالتدهدر هر برينه
نعلنك جزاسين قلور وما كنت ترجوا ان يلقى اليك الكتاب الا رحمة من ربك فلا تكونن
ظهيرا للكافرين يعني يا محمد شول الله كه سكا نبوت ويردي سنك اوزركوكه قران ايندرر
هيچ بوندن ايلرو سن اومزدك كه پيغمبر اولاسن سكا وحي اولنه اما سنى كرو اولدكه
دوندريسردر شويلدكه اول قوم اوزرنه غالب اولب قهر ايدجي اولب بس نتكم سن بو
رسالتي اومزدك ليكن سنك ربك سكا ترحم قلوب سنى اولبوبجون اختيار قلدي
وسكا وحي اندردي ابخلين كرو وطنكه دوندره ليكن قجنكه كافرلر سنى اتالري دينلرنه
دعوت قلدلرسه انلره معاون اولمه ولا يصدنك عن ايات الله بعد اذ انزلت اليك
وادع الى ربك ولا تكونن من المشركين ولا تدع مع الله الها اخر لا اله الا هو كل شئ
هالك الا وجهه له الحكم واليه ترجعون يعني يا محمد سنى منع ايلموسنلر ودوندرموسنلر
قراندن وتوحيددنكه هيچ برنسنه سكا جبرا ايتلرا ناه ايدكدنصكره سن بو خلقه دعوت
قلدتكوك توحيدنه كداني برليلرسني او دخي مشركلره متابعت قلوب انلرك دينلري اوزرنه
اولمغل اول برالهكه عبادت قلا اندن اوترو بردخي معبود طوتنه كم معبود حق اولدر بر معبود
دخي يوقدر خالق ورازق اولدر اندن غيري كلي يوق اولب هلاك اولور باقي اولدركه
اكا زوال اولمدي اولسر دخي دكل وكلي نسنه زايل اولب متغير اولور الا انك پادشاه
لغي زايل اولب دخي بركمسيه دونتر ابدا حكم وذلك انوك در نجه دلرسه حكم ايدر حكمي كجر
منع ايدجي يوقدر اخرتده دونب وارجق يري اندن يكادركه عمللروكزه جزا قله زيرا اول
الله قولنده صادقدر اصدق القائلين اولدر ونه كم رسوللري خبر ويردي حقدر امنا
وصدقنا والحمد لله تعالى وحده

سورة العنكبوت تسع وستون اية مكية

بسم الله الرحمن الرحيم الم احسب الناس ان يتركوا ان يقولوا امنا وهم
لا يفتنون ولقد فتنا الذين من قبلهم فليعلمن الله الذين صدقوا وليعلمن الكاذبين
يعني الله تعالى بيورر كه بن اول اللهم كه بلورم امت محمد ارسنده فتنه لرونه خلافلر
اولسه كرك ايلمي ظن ايدرلر بو ادم اوغلنلريكه بولر اهمال اولنوب قونلر شويله كم ايمانلر
بز ايمان كتوردك وتصديق اتدك ايرق بولر ابتلا اولنميلر بولرك اوزرلرينه فرايضه قومياوز
وانوك صادق كيمدر وكاذب كيمدر ظهوره كتورمياوز ياخود دنياده اشلدكلري شويله
قلق اولب كروحشر اولنميلر يا دنياده يا اخرتده انوك جزا اولنميلر تحقيق بز ابتلا قلدق
شول امتلريكه بو امتدن ايلرودر انواع بلالرله تا كه بيان ايدوب تميز قلاوز شولركه
ايمانلرينه صادقلردر كه كاذبلردر ام حسب الذين يعملون السيئات ان يسبقونا ساء
ما يحكمون يعني بيورر كه ياخود ايلمي ظن ايدرلر شولركم الله شريك كتوردلر وانواع معصيتلر
اشلدلر بزدن فوت اولالر بزدن قاجوب بزي عاجز قلالر انلرك جزالرن قلميلرنه ياوز
حكمدر بوكيم نفسلرنه ايدرلر بو ايت عتبه وشيبه ووليد حقنده نازل اولديكه بدر كوننده
شجاعت ايدوب ميدانه كردلر دخي علي وحمزه وعبيده بن الحارث مبارزت قلدلر بولرك
حقنده دخي بو ايت نازل اولديكه بيوردي من كان يرجوا لقاء الله فان اجل الله لآت
وهو السميع العليم ومن جاهد فانما يجاهد لنفسه ان الله لغني عن العالمين يعني هركيم
اميذ طوتر الله تعالينك لقاسن كورمكلكه والله تعالينك قتنده ثواب ودرجات بولمغه ياخود
هركيم قورقر الله تعالينك غضبندن والله تعالينك عقابنه واقع اولمقدن اول اكا كوره استعداد
ايدوب يراق ايلسون كه قيامت كلمكلكي البته حقدر الله تعالى سميعدر قوللرك
مقالتلرن اشيدر ودخي هركيم عمل خيرات اوزره دريلسون نكه تحقيق سعينك فضيلتي
وثوابي كندو نفسنه يچوندر الله تعالى مستغنيدر انلرك عمللرندن وثوابلرندن وبو ايت
اكرچه علي وحمزه وعبيده حقنده نازلدر اما حكمي عامدر جميع مسلمانلر حقنده كه الله يولنده
مجاهد اوله لر والله تعالينك عقابندن قورقب ثوابندن اوملر والذين امنوا وعملوا الصالحات
لنكفرن عنهم سيئاتهم ولنجزينهم احسن الذي كانوا يعملون يعني اولركم الله تعالينك
وحدانيتني تصديق اتدلر وكوركلو عمللر اشلدلر عزيمتم حقيچون بز دخي انلرك مكافاتي
انلردن كناهلريني محو ايدرز وانلره خير جزالر قلاوز اول اشلدكلري عمللردن دخي كوركلو
راك كه بر عمللرينه اون اولو ويروز ودخي زياده تضعيف ايدروز ووصينا الانسان
بوالديه حسنا وان جاهداك لتشرك بي ما ليس لك به علم فلا تطعهما الي مرجعكم
فانبئكم بما كنتم تعملون يعني بز وصيت قلدق انسانه كه اتاسنه وانانسنه نقدر
ايلوك وارسه اشليه اما مجن اتاك واناك سكا جهد ايدوب زحمت ويرسلركه بكا
شرك كتوروب مشركلردن اولاسين برنسنيله كه اول شركه سنك حجتك ودليلك
يوقدر حقيقتده سن اتاكه واناكه مطيع اولمغل بكا شرك كتورمه كه انلر نصكره دونب

كلجك

كلجك يروكزيندن بيكادرندر اشلدكوكزي كلا بن سزه خبر ويريزن واندن سزه انك جزاسن
قليرز اكر خير وكر شر پس بو ايتلر ثابت اولديكه كه اتا انانك حقي رعايت اتمك واجبدر
اكر كافر دخي اولرسه اكا معصيت اولجق يرده مطيع اولميلر والذين امنوا وعملوا
الصالحات لندخلنهم في الصالحين يعني اولركم الله تعالينك وحدانيتنه اقرار قلوب
تصديق اتدلر ومحمدك بيغمبرلكنه اناندلر وكندولرله الله ارسنده كي معاملهلريني كوركلو
ايدوب كوركلو عمللر اشلدلر عزيمتم حقي بز انلري انبيالرله ورسوللرله بله حشر ايدروز
جنت ايچنده جميع صلحا بلدكه واردر ومن الناس من يقول امنا بالله فاذا اوذي في الله
جعل فتنة الناس كعذاب الله ولئن جاء نصر من ربك ليقولن انا كنا معكم اوليس الله
باعلم بما في صدور العالمين وليعلمن الله الذين امنوا وليعلمن المنافقين يعني بو خلقدن
كمسنه واردركيم ايدر بز الله ايمان كتوروب تصديق اتدك اما محنت اكا الله يولنده دين
اسلام اوزره عذاب اتسلر اول خلقك بلاسندن جزع ايدر طاقت كتورمز الله
تعالى عذابندن جزع ايدركبي اما بلمزكه الله تعالى عذابنك غايتي ونهايتي يوق ايكن دنيا
عذابي منتهيدر نقدر چوق دخي اولورسه پس اهل اسلام اولنه ايله كركدركيم
الله يولنده اكا نقدر جفا ايدرلرسه صبر ايدوب اللهك رضاسن حاصل قلا اندن
يوزدندرميه زيرا بو ايت تنبيه در جميع مسلمانلره كم الله يولنده ايرشن زحمتلره
صبر ايليلر اكر اولدرلرسه دخي زيرا حيات طيبه الله يولنده اولمكله حاصل اولور
پس كر وحق تعالى ايدر يا محمد اكر سنك ربكدن نصرت ايروب اسلام ظهوره كلوب
اهل مكهيه ودخي غيرينه دين دشمنلري اوزره غالب اوله اول دينه اعراض ايدنلر
ديرلركه والله بز دخي سزك دينكز اوزره يز بز دخي سزدن نوز عجبا الله تعالى بلمي دكلمدر
بو منافقلرك كوكلنده نه كزلودر تصديقدن دخي تكذيبدن پس الله تعالى بولري دنيا
بلاسيله ابتلا قلور تا كه تميز قلوب ظهوره كتوره انلريكه ايمان تصديق اوزره
اسلامده ثابت اولدلر ودخي منافقلري بيان قلاكه انلرده حقيقتا ايمان يوقدر
اندن اوترو تيز جلت كرو دينندن اعراض ايدرلر وقال الذين كفروا للذين امنوا
اتبعوا سبيلنا ولنحمل خطاياكم وما هم بحاملين من خطاياهم من شيء انهم لكاذبون
وليحملن اثقالهم واثقالا مع اثقالهم وليسئلن يوم القيمة عما كانوا يفترون
يعني يا محمد مكه كافرلريكه منكرلردر مؤمنلره ديرلركه كلوك بزم دينمزه كرب بزه
متابعت قلوك محمده انكار ايدوب دينني ترك ايدك الله طرفندن سزه اير شجك
اولورسه بز اكا كفيل اولالم كه اول غرامتي بز چكاوز مكه اهلي كه بزم اوزرمزه
طانوق اولسونلر الله تعالى ايدر حال بودركه بو كافرلر انلرك خطالرن وو بالارن كتورمكه
قادرتلري تيمز انلردن اني كتوردمزلر زيرا اكر انلرك كوترمكه كوجلري يتيسه كندو نفسلرنده
كوتررلردي تحقيق انلر اول سوزلرنده يلانجيلردر البته اولر يو كلنلر يوبيلرنه كندو

کناهلرنی ودخی کندوکناهلریله بله کتوره لر شولرک کناهلرینکه انلری ازدردیلر
دین اسلامدن منع اتدیلر شویلکه هیچ عمللرکناهندن نقص اولمیه پس حق تعالی
ایدر عزم حقی بولر صورلهلر قیامت کوننده اول سویلدکلری یلاندن وانوکله جزا ولنلر
ولقد ارسلنا نوحا الى قومه فلبث فيهم الف سنة الا خمسين عاما فاخذهم الطوفان
وهم ظالمون فانجيناه واصحاب السفينة وجعلناها اية للعالمين یعنی تحقیق
بز رسول کوندردک نوحی قومنه انلرک ایچنده اکلندی طقوز یوز اللی ییل اولری
اسلامه دعوت قلدی دایم انلری عذابله انذار ایدوب قورقدردیکه ایمانه کلملر انلر
امتناع ایدوب قاچدیلر ایمانه کلمدیلر وانی یلانلدیلر تصدیق اتمدیلر انلر چوق یغمور ویردک
کم دنیایی طوفان طوتب قپلدی اول قومی طوفانله غرق ایدوب هلاک قلدق اول
حالتده که اولر ظالملردی پس بز نوحی قورتردق دخی اول کمیده کم وارسه مؤمنلردنکه
غرق اولمیوب سلامت چقدیلر واول کمیی بر عبرت قلدق انلردن صکره کلن قومه تا انی
کوروب اول غرق اولن قومک احوالن ذکر ایدهلر انوکله متعظ اولوب انلر دخی مخالفت
بولنه کومیلر ودخی دیلشلرکم اول کمیدن بقیه قالمشی واردی جودی طاغنده طوردی
تا سید المرسلین دنیایه کلنکه تعیین اولنجه کورنلر انی کوردیلر وکورمینلر اشتمکله
عبرت الورلردی وابراهيم اذ قال لقومه اعبدوا الله واتقوه ذلكم خير لكم ان كنتم تعلمون
انما تعبدون من دون الله اوثانا وتخلقون افكا ان الذين تعبدون من دون الله
لا يملكون لكم رزقا فابتغوا عند الله الرزق واعبدوه واشكروا له اليه ترجعون
یعنی حق تعالی بیورر که یا محمد ذکر ایله خبر ویر ابراهیمی که کوندردک قومنه واروب انلره
آیتدی یا قوم الله بیلک واکا عبادت قلوک واندن قورقک اکا عاصی اولمک که انی
بلیوب اکا عبادت قلدوغکز سزه خیرلودر اول صنمه عبادت اتمکدن اکر بلورسکز
بدرستی سز الله قویوب اول صنملر طبرسز دوتب کرویلدن دوزب انی اله دردیو دعوی
ایدرسز بدرستی شول صنملر که الله دن غیری سز اکا طبرسز انلرک قدرتلری یتمز که
سزه مال ویره یا رزق ویره بو کلیسنه مالک اولن الله در کلوک رزقی اندن طلب
ایدک واول سزه ویردوکی نعمتلره شکر ایدک که اولدکدن صکره دونب وارجق یروکز
اندندر وان تكذبوا فقد كذب امم من قبلكم وما على الرسول الا البلاغ المبين
یعنی الله تعالی رسولنه تسلی ایدوب بیوردیکه یا محمد اکر مکه اهلنه اکر سزی بو خبر
ویردوکم نوح وابراهیم قضیهلرن یلانلرسکوز سزدن اول ودخی امتلر دخی رسوللرن
ایله یلانلدیلر عاقبتلری کورک نیه ایرشدی پس رسوللره اوزنه سزی ایمانه کتورمک
واجب دکلدر بلکه انلره واجب اولدر انجق که الله تعالینک خبرلرن سزه اشکاره ایرشدره
لر وانک عذابلرندن سزه خبر ویرهلر باقی ایشی الله قتندهدر اولم یروا کیف یبدئ
الله الخلق ثم يعيده ان ذلك على الله يسير قل سيروا في الارض فانظروا كيف بدأ

الخلق ثم الله ينشئ النشأة الآخرة ان الله على كل شيء قدير یعنی الله تعالی ایدر یا محمد
کورمزلرمی اشبو کافرلر که حق تعالی بو خلقی یوقدن نجه وار ایدوب یرادر بر لحظه قادر
اولن اولدکدن صکره کرو دیرلتمکه قادر دکلمیدر بلکه قادردر عجزی یوق زیرا بر تعالی و
اولدرمک ودیرلتمک کلی اکا اساندر کوچ دکل ایت یا محمد سن بولره که یریوزنده سفر
ایدوب سیر ایدک نظر ایدوب عبرت الوک کورک که الله تعالی بو خلقی نجه یرتدی
کروا اول النهدر اولدکلرندن صکره اولری کرو دیرلدرکه تحقیق الله تعالی قادردر یوغیکن
یرتمغه واولدروب کرو دیرلتمکه قدرتی یتر هیچ برنسنه عاجز دکلدر يعذب من يشاء
ويرحم من يشاء واليه تقلبون وما انتم بمعجزين في الارض ولا في السماء وما لكم من دون
الله من ولي ولا نصير یعنی الله تعالی کیمه دلرسه هدایت ویرمیوب مخذول قلور چونکه
اول هدایته لایق اولمیه انوکله عذاب قلور وکیمی دلرسه اسرکر واکا هدایت ویرر
چون اول هدایته لایق اولور وانوکله اکا رحمت قلوب سعادته ایرکورر و بو دوکلی
خلقلر دونب وارهجق یرلری اندندر یکادر سزک اول قدر اقتدارکز یوقدر کم یریوزنده
قاچوب الله تعالیدن قورتلسز یاخود قاچوب کوکلره چقاسز اندن فوت اولسز الله تعالی
نی انوکله عاجز قلاسز طوتب عذاب قلمغه قدرتی اولمیه بلکه کلی مخلوق یرده وکوکده
انک قدرتی قبضهسنده مقهوردر سزه هیچ بر دوست وبر یاردمجی یوقدر کم الله تعالی
نک عذابنی منع ایدوب سزه منفعتی طوقنه خالص انجق انوکله دیرکه انوک حکمنه
منقاد اولوب انی بر لیاسز وقرانه ورسوله تصدیق ایدهسز والذين كفروا بايات
الله ولقائه اولئك يئسوا من رحمتي واولئك لهم عذاب اليم یعنی شول کمسهلر کم حق
تعالینک بیرلکنه انکار قلدیلر ومحمده وقرانه تصدیق اتمدیلر دخی اولمدن صکره کرو دیرلب
الله حضرتنه ملاقی اولمغه انکار قلدیلر اولردر کم بنم رحمتم بولب جنتمه کرمکدن
محروم ونومید قالمشلردر واخرتده کی قتی اغجی عذاب دخی اولرکچوندر فما کان
جواب قومه الا ان قالوا اقتلوه او حرقوه فانجيه الله من النار ان في ذلك لايات
لقوم يؤمنون وقال انما اتخذتم من دون الله اوثانا مودة بينكم في الحيوة الدنيا
ثم يوم القيمة يكفر بعضكم ببعض ويلعن بعضكم بعضا ومأويكم النار وما لكم من
ناصرين یعنی چون ابراهیم واروب قومنه ایتدی کلوک الله بیلک واکا عبادت ایدک
واندن قورقک عاصی اولمک پس قومنک جوابلری اولمدی الا اول اولدیکه
طوتک بونی یاندرک یاخود اولدرک چون اولر تدبیر ایدوب انی اوده اتدیلر
الله تعالی انی اوده یانمقدن قورتردی اودی اکا صوق وسلامت ایلدی بدرستی
بو اوده اندقدن صکره الله تعالی انی قورتروب سلامت قلدوغنده عبرتلر وار شول
قومه کیم انلرک ایمانلری وار مؤمنلردر ودخی ابراهیم اول قومه ایتدی بدرستی
سز الله دن غیری معبود طوتب صنملره عبادت اتدکوز اول عبادتکز شمدی بو حیات

بر دوستلقدر بر بریکوزه ارا سنده اما اول صنملری دوست طوتدوغکز اراکوزده
هیچ نسنه دکلدر اول مودت بو دنیا حیاتیله بله قطع اولور کیدر اندن قیامت کوننده
اول صنمه طپنلر صنمه انکار ایده و شیاطینه طپنلر اکا انکار ایده واولا اولورکم حکمه
کچیلری کندویه تابع قلوب صنمه طپدردلر اولر دخی بری بریندن انکار ایدوب
بیزارلق کتوره لر انکچون حق تعالی ایتدی بعضکز کافر اوله و بعضکز بعضکزه لعنت
قله یعنی تابعلر متبوعلرنه لعنت قلهلر و بوتنه طپنلر صنملره لعنت قلالر حاصل بودرکیم
حق تع خبر ویردیکه سزک کلیکوزک وارهجقلری اوددر کرک عابد اولسون کرک
معبود کرک تابع اولسون کرک متبوع سزنده هیچ برکسه یوق کم حق تع نک عذابنه
مانع اوله بلکه مکر توحیدله تصدیق فآمن له لوط وقال انی مهاجر الی ربی انه هو
العزیز الحکیم یعنی اول وقتکه ابراهیم اوده اتلدی اودا کا سلامت اولدی لوط اکا
اول وقت ایمان کتوردی ابراهیمک قرداشی اوغلیدی پس ابراهیم ایتدی بن سزدن
ایرلوب ربمک رضاسیچون طلب ایده کیدرین پس کوثادن هجرت قلدی حلالی ساره
و قرداشی اوغلی لوطیله ارض مقدسهیه کتدیلر کیم انده الله عبادت قلالر تحقیق الله
تعالی عزیزدر ملکی ایچنده و دخی حکیمدر حکم ایدرکه بر قولی برنده طاعت قلمغه حضور
بولمیه اندن کوچ بر یره دخی واره انده دینی اصلاح ایتمک اوزره اولا ووهبنا له
اسحق ویعقوب وجعلنا فی ذریته النبوة والکتاب واتیناه اجره فی الدنیا وانه فی
الاخرة لمن الصالحین یعنی حق تع ایدرکیم چون ابراهیم بزم رضامز طلب ایدوب هجرت قلدی
بز دخی اکا اکرام ایدوب ذریت طیبه عطا قلدق کیم اوغلی اسحقی ویردک واوغلی اوغلی
یعقوبی دخی ویردک و دخی انک ذریتی ایچنده نبوتی قودق تا قیامته دککین اخر
رسول حبیبمز محمدی کتوردک انک نسلندن و دخی اکا صحف اندردک کیم انوکله عمل
ایدرکی وروایت اولندیکیم انک نسلندن بیک پیغمبر وجوده کلدی و دخی حق
ایدر بز ابراهیمه دنیا اجرنی ویردک جمیع خلق ایچنده اولرا اوکثنا ایلدیلر کلور و دوکلی
ملت اکا محبت کتوروب سورلر و دخی اخرتده جنت ایچنده پیغمبرلرله اولسر ولوطا
اذ قال لقومه انکم لتاتون الفاحشة ما سبقکم بها من احد من العالمین ائنکم لتاتون
الرجال وتقطعون السبیل وتاتون فی نادیکم المنکر فما کان جواب قومه الا ان
قالوا ائتنا بعذاب الله ان کنت من الصادقین یعنی حق تع بیوردیکه بز کوندردک
لوطی قومنه چون وارب انلره ایتدی یا قوم تحقیق سز اشلرسز بر فعل قبیح کیم سزدن
ایلرو هیچ برکسه اول فعل فاحشه عالم خلقتندن اقدام ایدوب اشلمدی دوندی
کروا ایتدی یا قوم سز حلاللروکزی قویوب ارککلرله می قرشورسز و یوللرده اینوب
ارقوری کچن کمسلره طوتب اول جنیث عملکوزی اشلرسز و مالکزی دخی الورسز تاکه
برکسه کلوب سزک شهرکوزه کروب بانمکه ده بیترو کرک الصونیلر و دخی بو فعلکزله

نزل

نزل و اولاد بولنیه کندکوز ذریت اوره مزقنده کیم انوره سز اول محلسلر و کزده
منکر فعلکزی اشکاره اشلرسز تکویدن قورقمدن و دخی بونجه معصیت انوکله
بله اشلرسز برمق اوجیله طاش اترسز صقلق ویررسز کم اکنکره اترسز و سقر چینرسز
کوکرچین اوینادرسز خمر ایچرسز چالغو چلرسز دخی غیری بونک کبی معصیتلر چون لوط
انلره بو سوزلری سویلدی اول قومک اکا جوابلری اولمدی الا بو اولدیکیم ایتدیلر
یا لوط اول عذابلرکیم خبر ویروب بزی انوکله قورقدرسن اکر کرچکسک اول
عذابلری بزه کتور کوره لمکیم بزه ایرشور دیو چونکه لوط کوردیکیم اولر بو جوابی ویردیلر
اول دخی الله توجه قلدی دعا ایدوب نصرت دلدی قال رب انصرنی علی القوم المفسدین
یعنی لوط ایتدی ای بنم ربم بکا نصرت قل و معاون اول بو مفسدلر اوزرینه کیم شرکلر
در ولما جاءت رسلنا ابراهیم بالبشری قالوا انا مهلکوا اهل هذه القریة ان اهلها
کانوا ظالمین قال ان فیها لوطا قالوا نحن اعلم بمن فیها لننجینه واهله الا امراته
کانت من الغابرین یعنی حق تع بیوردیکه چون بزم رسوللرومز ابراهیمه کلدیلر اوغل
بشارتنی ویرمککیچون بزاکا اسحاقی عطا قلدق یعنی جبرائیل واسرافیل و عزرائیل ابراهیمه
کلدیلر مشتلدیلرکیم حق تع سکا بر اوغل ویرسر اسحق ادلو و دخی ایتدیلر اشبو قریه
اهلنی بز هلاک ایدهرز کیم سدوم درلر لوط کویلریکی زیرا بونک اهلی تحقیق ظالملر
و کافرلردر ابراهیم انی ایشیدوب ایتدی لوط اول قریه ایچنده در نیجه هلاک
ایدرسز جبرائیل ایتدی بز بلورز اول قریه ایچنده کیم وار در بز دستی لوطی اهلیله
بز قورترورز الا عورتنی بله باقی قلوب هلاک اولنلردن اولسر دیکیم کافرهدر
اکا نجات یوقدر ولما ان جاءت رسلنا لوطا سیء بهم وضاق بهم ذرعا وقالوا
لا تخف ولا تحزن انا منجوک واهلک الا امراتک کانت من الغابرین انا منزلون
علی اهل هذه القریة رجزا من السماء بما کانوا یفسقون ولقد ترکنا منها ایة بینة
لقوم یعقلون یعنی حق تع بیوردیکه چون بزم رسوللرومز لوطه کلدیلر لوط انلرک
کلدوکنی کلوب کوروب مول اولدی کوکلی طارلدی نز قونک دیه بلورنه کیدک دیه
بلورا اولظالملردن اوشنورکه طوبالر کلوب بولره زحمت ایرهلر جبرائیل کوردیکه
لوط تشویشه واردی ایتدیلر یا لوط بزیچون قورقمه دخی غذا ایچون غصه لنمه کیم
بز سنی قورترورز شول قزلرکله الا عورتک هالکردن اولسر پس حق تع خبر
ویردیکه بز عذاب اندررز اشبو قریه اهلنوک اوزرینه کوکدن یعنی کیم طاش
یغدررز شول معاصیدن اوترو که اشلدلر پس انلری هلاک ایدوب قریه
لرنی علامت ظاهره و واضحه قودق تا کیم انی کوروب متعظ اولالر اول قومکه
انلرک عقلی و ذکا و تمیزی واردر انسانیتله موصوف اولمشلردر والی مدین اخاهم
شعیبا فقال یا قوم اعبدوا الله وارجوا الیوم الاخر ولا تعثوا فی الارض مفسدین

فكذبوه فاخذتهم الرجفة فاصبحوا في دارهم جاثمين يعني حق تعالى بيورديكه بز شعيبي مدينه
كوندردك كروكندولرك تعلقندن چونكه شعيب مدين قومنه كلدي ايتدي يا قوم
الله برلك واكا مطيع اولك اخرت كوننده قورقك كه انك هولي وعقوبتلري
چوقدر ودخي عمر كوزك اخر كونندن قورقك كه اول كونده اولوم شربتني ايچوب
اخرته كوچرسز بر يوزنده فساد ايله بوزمك كلدكوزي تمام طوتك نقص ايلمك كه
اسد تعالى كلدي وترازوي اكسك طوتلره ويل عذابيله وعيد قلمشدر بس اول
قوم شعيبي يالانلدلر اكا انانمدلر انلره زلزله ايله عذاب كوندردك كه اكسوزيني
جبرائيل بر كز صيحه اوردي انك اوازي هيبتندن قوتسي اولري ايچنده اوترد قلر
برده اولب كچدلر شويلكه كول اولدلر وعادا وثمود وقد تبين لكم من مساكنهم
وزين لهم الشيطان اعمالهم فصدهم عن السبيل وكانوا مستبصرين يعني حق تعالى
بيورديكه بز كوندردك رسوللرومزدن عاد قومنه اولردخي رسوللرك تكذيب
اتدلر بز دخي اولري عذابله طوتب هلاك ايلدك انلرك هلاكلكلرينك علامتي تحقيق
سزه ظاهر اولدي انلرك مسكنلرندن ومنزللرندنكه كوردكوز شيطان انلره دخي
اول ضلالتلرني كورکلوكوستردي دنيدن اولري اعراض اتدرب توحيددن منع
ايلدي حال بوكه اولركندولري اهل بصيرتزدير لردي دنيلرين حقدر ديو
دعوي قلرلردي حال بوكه اولر باطل اوزرنه ايدي وقارون وفرعون وهامان
ولقد جاءهم موسى بالبينات فاستكبروا في الارض وما كانوا سابقين فكلا اخذنا
بذنبه فمنهم من ارسلنا عليه حاصبا ومنهم من اخذته الصيحة ومنهم من خسفنا به
الارض ومنهم من اغرقنا وما كان الله ليظلمهم ولكن كانوا انفسهم يظلمون
يعني حق تعالى بيورركه بز هلاك ايلدك قاروني وفرعوني وهاماني اندنصكره
موسى انلره ظاهر وواضح علامتلرله كلدي اولر استكبار اتدلر طاغي اولب كندولري
اولو طوتدلر ايماندن اعراض ايدوب توحيددن بغلندلر ليكن بو كليله اولر بزم
عذابمزي كندولردن فوت ايدجي ومنع ايدجي اولمدلر كه بز كلينه هلاك ايلدوب
عقوبتلرله طوتدق كناهلري كناهيله هيچ برني دخي برنك كناهيله طوتمدق اما
اولردن لوط قومنه اوزرلرنه طاش ينغدرمغله هلاك ايلدك ودخي اولردن صالح
قومن جبرائيل اوازيله هلاك ايلدك ودخي اولردن قاروني يره كچوردك ودخي اولر
فرعونلدقومنه دكزه غرق ايلدك اما الله تعالى بولره صوچسز يره عذاب قلمديكه
حيف وظلم اوله ليكن كندولر كندولره ظلم اتدلركه اسد تعالى نك وحدانيتنه انكار
ايدوب رسوللري تكذيب اتدلر وانوكله عذابه مستحق اولدلر يوخسه هيچ بركمسه
عذاب اولنمز الا كندو كناهيله مثل الذين اتخذوا من دون الله اولياء كمثل العنكبوت
اتخذت بيتا وان اوهن البيوت لبيت العنكبوت لو كانوا يعلمون ان الله يعلم

ما يدعون من دونه من شيء وهو العزيز الحكيم وتلك الامثال نضربها للناس وما
يعقلها الا العالمون يعني حق تعالى تمثيل ايدركه كندوي دوست طوتنلرله كندودن
غيرني دوست طوتنلرك حالني بيوردكه مثلا شول كمسلركيم اسددن غيرني كندولره
دوست طوتدلر اول دوستلقلري ثباتي ومحكم لكي شول اورمجكه بكزركه اول بير
بدرستي اولرك كي اسانزعني وضعيفزعني يا بلمغه ويقلمغه ودخي منفعتي اولمامغه اول
اورمجك اويدرنه اسي منع ايدرنه صووغي نه يلي نه يغموري دفع ايدر بس اول اسد تعالى
عبادتن قويب بتلره وصنملره عبادت قلمغلق منفعتي اولماد وغي دخي بو بخلينه در زيرا
اول عبادت ايدنلردن اول صنملرك قدرتلري يتمزكه عذابي منع ايدلر اخرتده يا دنياده
ورزق ويرمكه وهيچ بر نوعله منفعت دكورمكه قدرتلري يتمز اكر عقللري اولب بلورلر
كه اول صنملري معبود طوتدقلري اشبو بخلين درنتكم بلورلر اورمجك كي ضعيف اورمجك
اويدرليكن بلمزلر تحقيق اسد تعالى بلوركه اسددن غيري طبد قلري نسنه دكلدركه
انلره منفعتي طوقنه نه انلرك شفاعتي اوله نه خود منع ايتمكه قدرتي يتيره اما اسد تعالى
عزيزدر غالبدر قهريله اكا عاصي اولنلره انتقام ايدرودخي حكيمدر حكم ايدر عقوبتله
وعذابله كندوي قويب ايروغنه طپنلره ودخي اسد تعالى ايدركه بو كافرلرك طبد قلري
الهه لرني اورمجك اوله تمثيل ايدوكمز اول مثللردر نذركه انی فهم ايلمزلر الا اولركه عالملر
وعارفلردر خلق الله السموات والارض بالحق ان في ذلك لاية للمؤمنين يعني اسد تعالى
يرتدي بو كوكلري وير لري حقي اظهار اتكچون دخي وعد في وعيدني تحقيق اتكچون
وكندونك وحدانيتني بلدرمكچون بوكلكم باطل يره يرادلمش اولا مدرشي بو كوكلري
ويرلري يرتمقده چوق عبرتلر واردر انلره كم اهل يقيندرايماني واردر زيرا بو حكمتلردن
اكليوب منفعت طوتمز انلركم انكار اهليدر يقيني اتل ما اوحي اليك من الكتاب
واقم الصلوة ان الصلوة تنهى عن الفحشاء والمنكر ولذكر الله اكبر والله يعلم ما تصنعون
يعني اسد تعالى بيورديكه يا محمد اوقي اول سكا وحي اولنان قرآني مكه اهلي اوزرنه سن دخي
وايمان كتورن مؤمنلر دخي انك ايچنده كيلر عمل ايدلر ودخي نمازي قوار كاني ورر
شرايطيله تمام ادا ايله كه اول نماز كشي منع ايدر فحشادن دخي منكراتدن ودخي حق
تعالى بيورديكه اسد تعالى نك ذكري كي اولودر يعني جميع عبادتدن افضلدر حسن بصري
ايدر نماز دن طشره اوترب قران اوقمق افضلدر اول نمازدنكه انك ايچنده قران
از اوقنه بو ديدوكي صلوة نافله ده در ايلدكوكلكم اوتروب قران اوقمق فرض نمازدن
يكرك اوله دخي نمازي ترك ايدلر دخي اوتروب قران اوقيالر امام ابو الليث ايدر
هم تواترله بكا ايله يتشديكه عبد الله بن ربيعدن ابن عباس صورديكه بو قولك معنسند
ولذكر الله اكبر عبد الله اكا جواب ويرديكه بو ذكر دن مراد تسبيح وتهليل وتقديسدر
ابن عباس اكا ايتديكه نه عجب سويلدك دكلدر بو الا اولدركه اسد تعالى قولني ذكر اتدوكي

اولور قدر و افضلدر قدر قول اسه ذکر اتدوکندن زیرا قوله اسه ذکر امک واجبدر کلی
وجهله انجق نکدبر نفس اندن مستغنی دکلدر اسه تعالی خود قوللرندن من کل الوجوه مستغنیدر
احتیاجی یوق پس بو استغنا ایله قوللری اولدکر اتدوکی اکبر و افضلدر قول احتیاجله ذکر
اتدوکندن پس اسه تعالی علیمدر بلور بو قوللر خیردن و شردن نه اشلرسه اکا کوره
جزاسن قلور ولا تجادلوا اهل الکتاب الا بالتی هی احسن الا الذین ظلموا منهم وقولوا
امنا بالذی انزل الینا وانزل الیکم والهنا والهکم واحد ونحن له مسلمون کلبی ایدر
بدرستی اسه تعالی امر اتدی مسلمانلره مکهده ایکن دخی قتال بویرمدی که یا محمد سن دخی مومنلر
مجادله ایلک شولرکلمه که قراندر جمیع کلاملردن احسندر انوکلماولره وعظ ونصیحت قلور
اندری اسلامه دعوت ایلک که احسنی بودر الا شولرکیم اولردن ظالملر و عنودلردر صلاحه
قابل دکلدر که اهل نجران قبیلسیدر مجاهد انلره دیکلرکم بزم سزک معبودکزا نالمزدور سوکری
وکتابکزی تصدیق اتمزوسز انلره ایدککم بز ایمان کتوردک شول کتابه کیم بزه اندرلدی
ودخی اول کتابه کم سزه اندرلدی بزم ربمز و سزک ربکز بردر واحددر بزانی اخلاص اله
برلرز که انک شریکی یوقدر بو مجادله ایتی قتال ایتمدن نسخ اولندی وکذلک انزلنا
الیک الکتاب فالذین اتیناهم الکتاب یومنون به ومن هولاء من یومن به وما یجحد
بایاتنا الا الکافرون یعنی حق تعالی بیوردکه یا محمد نتکم موسایه وعیسایه کتاب
اندردک سکا دخی انجلیدن کتاب اندردک پس شولرکم بزانلره کتاب ویردک انلر اهل
کتابات مومنلر بدر انلر بو قرانه دخی تصدیق ایدرلر بزم بو ایتلرومزه که محمده روقراندر
انکار اتمزلر الا اولرکم کافرلردر یهودیلردن وعرب مشرکلرندن وما کنت تتلوا من قبله
من کتاب ولا تخطه بیمینک اذا لارتاب المبطلون بل هو ایات بینات فی صدور الذین
اوتوا العلم وما یجحد بایاتنا الا الظالمون یعنی یا محمد سن بو قراندن اوکدن بر کتاب
دخی اوقوردکلدک یاخود انوکلی بر نسنه دخی یزردکلدک اکر بوندن ایلرو بر کتاب اوقسک
ویازسک مکه اهلی سنک حقکده شک ایدرلردی دیلرکه بو کتابلری اوقدی بوسوزلری
اندن الوب سویلردی بیلوردی حال بودرکه بز سنک صفتکی انلرک کتابلرنده ایله بیان
قلدقکم اول امیدر کتابلر اوقمز یازو یازمز صفتی ایله بولدقلرنه خود شکلری یوقدر
نهدن شک ایدرلر بلکه اول پیغمبر ظاهر علامتدر روشن نشندر یقین اوزرنه اهل
علم قاتنده که کتابلرنده اوقدیلر بلدیلر واکا تصدیق اتدیلر زیرا اول رسولک کندودن
اشعار انشادقلمغه عاجز اولدوغی وقراندن اول کتابلر اوقمدوغی روشن دلیللردر
اهل علم قاتنده که اول حقیقت رسولدر پس بزم بو ایتلرومزه انکار اتمز الا اولرکیم
ظالملردر شرکلر وکفر ایله کندو نفسلرینه ظلم ایدوب عذابه مستحق اولدیلر وقالوا لولا
انزل علیه ایات من ربه قل انما الایات عند الله وانما انا نذیر مبین اولم یکفهم انا
انزلنا علیک الکتاب یتلی علیهم ان فی ذلک لرحمة وذکری لقوم یومنون یعنی مکه کافرلری

استدیلر

استدیلر یعنی محمد اوزرینه ربندن ظاهر نشانلر اندرلمیه بزدلدوکمزلین که ربندن بزه
کوسترسه یاخود انکاره بر فرشته اینوب بزه بر کتاب کتوره شوله خط ایله یازلمش
بزانی اوقیاسز ویا بو بزم اوزرمزه اوقودوغنک اول اسه اتیلرندن بزه نشان علامت
کوسترکه مکهنک بر طائفی کوترله کیده یری باغ و بستان اوله اقر صولری
بول اوله اسه تعالی ایدر یا محمد ایتکه اول علامتلری ظاهر ایتمک اسه تعالی قدرندهدر
بنم الومده دکل بدرستی بن سزی برانکاره قورقدجی بن بکا وحی اولنن سزه خبر ویررم
سزانی فهم ایدوب اکلیاسز ودخی اسه تعالی ایدر یا محمد بولر نشان وعلامت اول
تیمومی کیم بز سنک اوزرکه قران اندردک که انلرک اوزرنه اوقور جمیع کچنلرک
خبرلری وکلجک واولجق نسنلرک خبرلری کلی انک ایچنده ودخی انلرک نیجه فصیحلکر
عاجز قالدیلر اکا مشابه بر کلام سویلمکده تحقیق بزم بو قران ایچنده اولو نعمت وار
ومواعظ ونصایح وار شولرکم اول قرانه ایمان وارشلک ایتمز قل کفی بالله بینی
وبینکم شهیدا یعلم ما فی السموات والارض والذین امنوا بالباطل وکفروا بالله
اولئک هم الخاسرون یعنی یا محمد ایت اسه تعالی کافیدر تیر بنوم له سزک ارا کزده شهادت
یوسندنکه بن انک رسولیم اول اسه دراولکه یرلروکوکلر ایچنده نه وارن بلور بنم
رسالتمی وسزک انکارکزی دخی بلور اما شولرکم صنمه وشیطانه اعتقاد قلوب معبوده
طوتندلر اولردرکه قیامتده عقوبت ایچنده زیانکارلردر مغبونلر قالدیلر ویستعجلونک بالعذاب
ولولا اجل مسمی لجاءهم العذاب ولیاتینهم بغتة وهم لا یشعرون یستعجلونک بالعذاب
وان جهنم لمحیطة بالکافرین یوم یغشاهم العذاب من فوقهم ومن تحت ارجلهم
ویقول ذوقوا ما کنتم تعملون یعنی کافرلر کلوب دیرلردیکه یا محمد بزی قورقتدوغک
عذابی کتور اکر کرچکسک اسه تعالی بیوردیکه یا محمد بولر سندن ایوب عذاب طلب
ایدرلر اکر اول کلجک عذاب بر وقتله معین اولمش اولماسه اول عذاب بولره
کلوردی اما نه تم حقیقتیه اول ایوب استدکلری عذاب اولره اکوزین کلدکه نیچه
اندوکنی بلمیلر وبولر ایوب سندن عذاب طلب ایدرلر یا محمد حال بودر جهنم قمو انواع عذاب ایله
بر قلنوب طوررکه انلرک دوزت یانندن قیلیجیدر انکارلرندن اوترو شول کونده کیم
کلمکلکی وعده اولندر التبه کلیسر اول عذابی اولری قیلیسردر اوستلرندن عذاب
التلرندن عذاب صاغ وصوللرندن عذاب اوکلرندن واردلرندن عذاب کیدکلری
اویدکلری اول ابجدکلری اوداول وقت بزانلره ایدورزکه طادک امدی اول
دنیاده اشلدکلروکز عملک عقوبتنی کورلت نجه دریا عبادی الذین امنوا ان ارضی
واسعة فایای فاعبدون کل نفس ذائقة الموت ثم الینا ترجعون والذین
امنوا وعملوا الصالحات لنبوئنهم من الجنة غرفا تجری من تحتها الانهار خالدین فیها
نعم اجر العاملین الذین صبروا وعلى ربهم یتوکلون یعنی ای بنم اول قوللروم کیم ایمان

كتوردلر بنم برلرم كيك اكر بونده دينكوزي يشر عمز سكز بنزي معصيته بيلتر لرسه
بر يره دخي وارك كيم انده دينكوزي اصلاح ايده سز وارك انده بني برليوب بكا عبادت
ايدك بس چون هجرته رخصت ويرلدي رسولك يارنلري مكه دن طاغلدلر اكثري
حبشيه نجاشي قاتنه واردلر نجاشي انلري خوش طوتدي تا رسول مدينيه هجرت قلنجه
چون رسول مدينيه هجرت قلدي كرو اول طاغلان يارنلر كلب مدينيه جمع اولدلر پس بو
ايت حكمي اهل اسلامه عام اولديكم هر قنقي يرده معاصي ومنكرات چوق اوله دفع
اتمكه كوجلري يتميه كرك كيم اندن بر يره دخي انتقال ايدلر دينلرن اصلاح اتمكچون
پس حق تعالى مؤمنلري اولمله قورقتدي بيوردي كه اهل عصياندن ارا سندن اوتروب
دينكزي ضعيف اتمك كوچوكدين بشارجق يرلره وارك كيم بز سزك كليكوزه الوم
تقدير اتمز البته طادسز سز دوب كلجك يروكز بزدن يكادر پس الوم كلوب
سزي كيك يردن طاديره كچورمزدن اوكدن دينكزه طار اولن يردن كوچك دينكزي
بشارك تا اخر اولمه كوچدوكوكز يردخي سزه كيك اوله ودخي بيوردي كه شولر كه
اسد تعالى نك وحدانيتين ورسولك رسالتن تصديق اتدلر وهجرت اتمكله دينلرن بنزدلر
بهز تم هقي ين انلري ساكنلندره يز جنت ايجنده شول كوشكلره كم انك التندن ارمقلر اقه
بو حالتده كم انلر انده مخلد اولالر كرو جهسي واولب فاني اولمسي اوليه كه كوزكلو
عمل ايدنلرك اجري دخي كوركلو اولور شول كيكم عملكه صبر ايدوب اسلرن
الله اصملدلر كوچيب قولمق زحمتنه قتلندلر دينلرن اصلاح اتدلر وكاين من دابة
لا تحمل رزقها الله يرزقها واياكم وهو السميع العليم يعني چون كم هجرته امر اولندي
هجرت فرض اولندي بعض اصحاب ايدلر بزم انده سبب معيشتمز يوق وادب انده
نه وجهله درلوم پس اسد تعالى انلره وعظ ونصيحت ايدوب بو ايتي كوندروب بيوردي كه
اي بنجه يربوزنده ديبر يورر حيوانلر واركه هيچ بري رزقن كوتروب يورمز ويارينچون
غصه يمز الا ترنجه ايله صحبان اسد تعالى انلره نه يه واردلرسه رزقلرن ويرر
اول حاستلريله سزكه يربوزنده اولداتبه لرك اشرفنيز سزه رزقكز ويرميسه مي
هر قنچرو وارسكز انلره دخي سزه دخي رزق ويرن الله در كه رزق دلنيلرك دعاسن
اشيدر وانلرك رزقه نه وقت محتاج اولدقلرن بلور انلره رزق ويرر ولين
سالتهم من خلق السموات والارض وسخر الشمس والقمر ليقولن الله فانى يوفكون
الله يبسط الرزق لمن يشاء من عباده ويقدر له ان الله بكل شيء عليم يعني اسد تعالى
ايدر يا محمد اكر مكه كافرلرنه صوردسك كيم كوكلري ويرلري كيم يرتدي واليكونشي
كيم مسخر قلديكيجه كوندز طورمدين سيرا يدر انلرك البته جوابلري بودر كيم
ايدرلر الله يرتدي والله مسخر قلدي پس بو بيليكن بزم وحدانيتمزه نچه انكار ايدوب
تكذيب ايدرلر ودخي اولهجرت اهلنه بيوردي كه سز هجرتدن اوشنمك كيم الله تعالى كيمه

دلرسه

كيمه دلرسه قوللرندن رزقن اكا بسط ايدوب بول قلور وكيمه دلرسه قترق قلور
اسد تعالى دوكل نسنه علمه در بلور كيمه نه وقت بسط ايدر كيمته قت ايدر هر برينك صلاحين انله در
اوليكرك بلور ولئن سالتهم من نزل من السماء ماء فاحيا به الارض بعد موتها ليقولن
الله قل الحمد لله بل اكثرهم لا يعقلون وما هذه الحيوة الدنيا الا لهو ولعب وان الدار
الاخرة لهي الحيوان لو كانوا يعلمون يعني يا محمد اكر مكه اهلنه صوررسك كه كوكلردن يغمور
كيم اندردي بو يرلر قوريب قحط اولدقدنصكره انو كلدكر واحيا ايدوب تازه لندردر
اولر البته ديرلر كه الله در پس انلرك اول اقرارلري اوزرينه كه خالق الاشيا
بزز بزه حمد ايدوب ثنا قيل بكه بولرك چوقلري تعقل ايدوب فهم اتمزلر كيم الله دن
غيري بكسه اله اولمغه لايق دكل بولر كوكلي دنيايه ويرمشلردر حال بودر كه بودنيانك
حياتي دكلدر الا بر باطل نسنه در اصلسز منفعتسز دخي بر اويوندر اوغلنجقلر اويوني
كبي وبر فرحدر كه خلقه باقي قالمز خلق دخي انك ايجنده باقي قالمز باقي قلن عمل صالحدر
انجق بدرستي حقيقتا حيات باقيه كه انده اولوم يوق وعاقبت دائميه كه انده مرض
واوجاع يوق واسقام وعجز وضعف وهرم يوق وبلا ومحنت وواقعه حادث اولمدن
امين دايم نعيم وسرور كه حزن وغصه يوق دار اخرتدر اكر اسد تعالى نك ثوابنه وعقابنه
تصديق ايدرلرسه طلب ايده جك مقام اولدر فاذا ركبوا في الفلك دعوا الله
مخلصين له الدين فلما نجيهم الى البر اذا هم يشركون ليكفروا بما اتيناهم وليتمتعوا
فسوف يعلمون يعني بو منكرلر كميلره بنسلر دخي دكزده اضطراب حاصل اولب
موجلر قوپه شويلكم اول كميلر غرق اولمغه يقين اولسه كوره سين اخلاصله الله
دعا قلوب يلوارلر لاني برلجي اولوبن صنملرين ترك ايدرلر بلورلر حقيقتا كه انلري
قورتجي بو قدر الا اسد در پس حق بز ترحم قلوب انلري هلاك اولمقدن نجات ويروب
قورتوز كرو قرار طوتدر سوز كوره سن كرو شرك كتوروب انكار ايدرلر اول
ويردوكمز نعمتلره كافر اولب برقاج كون دنياده تمتع اتسونلر اول تمتع تيز
اوله عذاب واقع اولدوغي وقتن ايش نته ايش بللر انما فاير سي اوليه الم يروا
انا جعلنا حرما امنا ويتخطف الناس من حولهم افبالباطل يومنون وبنعمة الله يكفرون
يعني بو دركه بلمزلرمي كوردملرمي مكه قومي كه عبرت الالر حقيقتا بز بو حرمي انلره امن
قلدق چوره اطرافندن خلق قابلوب ديلنور روسبي اولنور بولر خوش اوتورمشلردر بنم
رزقمي يرلر بندن غيريه عبادت ايدرلر نچي كفرلرن ترك ايدوب اسلامه كلسلر بن انلرك
اوزرينه كيمسه مسلط قلورن بولر شوني بلوركوني شيطاني مي تصديق ايدوب بكا شريك
قترلر وصنملره عبادت ايدرلر بو نعمتلري ويرن خالقه كافر اولورلر وانك رسولنه انكار
ايدرلر ومن اظلم ممن افترى على الله كذبا او كذب بالحق لما جاءه اليس في جهنم مثوى للكافرين
والذين جاهدوا فينا لنهدينهم سبلنا وان الله لمع المحسنين يعني حق تعالى بيوردي كه

کیم اوله شوندن دخی ظالمرق کیم الله تعالی اوزرینه کذب ایره دیه کر انوکله بله شریك واردر
یاخود حقی بیان قیلیجی حقدن کلن قرانی یلان دیلر هر وقت که کلدی بلزلرمیکم الله تکذیب
ایدوب انکار ایدنلرك مقاملری جهنم ایچنده در ودخی شولکم بزم طاعتمزه رغبت قیلدیلر
بز انلره هدایت ویروب طریق جنته ارشاد قیلورز بدستی الله تعالی نك عنایتی
ورحمتی اولرکله درکه احسان اهلدر بلدکلریله عمل ایدرلر وبلمدکلرینه بز توفیق ویروب
بلدرورز انوکله کیم جهانده نجات بولورلر

سورة الروم وهی ستون ایة

بسم الله الرحمن الرحیم الم غلبت الروم فی ادنی الارض وهم من بعد غلبهم
سیغلبون فی بضع سنین لله الامر من قبل ومن بعد ویومئذ یفرح المؤمنون بنصر الله
ینصر من یشاء وهو العزیز الرحیم یعنی الله تعالی بیورر دیکه بن بلورنکه روم قومی
اولنوب مغلوب اولندی یقین برده اما نیز اولاکه اهل روم کندولر غالب اوله
فارس اوله اولر غالب اولدقدنصکره برقاچ ییل ایچنده بعضلر ایتدیلر بش ییله دکین
بعضلر ایتدیلر یدی ییله دکین پس بوندنصکره فارس رومه غالب اولدی وغی الله
امریله ایدی وبوندنصکره کور روم اهلی فارس اوزره غالب اولدی ودخی انك حکمیله
در واول کونکه روم غالب اولدی مؤمنلر شاد اولب فرح بولدیلر زیرا اولر اهل کتابدی
انلرك اسلامنه امیذ واردی اما اهل فارس مجوسیلردی پس مؤمنلر شاد اولدیلر الله
تعالی اهل کتابه فتح ایدوب نصرت ویردوکیله زیرا الله تعالی کیمه دلرسه نصرت ویرر که
حبیبی محمده اصحابیله نصرت ویردی اول عزیز ورحیمدر مؤمن قوللرینی اسرکرا ولن نصرت
ویروب فرح قیلور وعد الله لا یخلف الله وعده ولکن اکثر الناس لا یعلمون یعلمون
ظاهرا من الحیوة الدنیا وهم عن الاخرة هم غافلون یعنی حق تعالی وعدهسی حقدر وغیب
بلدریب بیورر دیکه ای مؤمنلر سز منتظر اولب کوز طوتك الله تعالی وعدهسنه که حق تعالی
وعدهسنه خلاف قیلمز هرنه کیم وعده قیلدی وقتیله یرنه کتورر تقدیم وتاخیر اتمز لیکن
بولرك بلدکلری همان ظاهر دنیاده درکه صنعتلو صنعتنی واسباب معیشتلری بیلدیلر ولکن
واکثلری نه وقت ایرشدوکن وتجارت اتمك نجیدوکن بلورلر بو ایشلرده غایت زیرکلردر
واخرت امرنده وانده وعده اولنان قورقولردن وعذابلردن امین لردر غفلت اوزدلرینه
مستولی اولماغله اولم یتفکروا فی انفسهم ماخلق الله السموات والارض وما بینهما
الا بالحق واجل مسمی وان کثیرا من الناس بلقاء ربهم لکافرون یعنی الله تعالی بیورر دیکه
بو منکرلر کندو نفسلرنده فکر ایلیوب عبرت المزلرمی واستدلال ایله نظر قیلمزلرمیکه
اکلیلر وبلیلر حق تعالی اشبو کوکلری ویرلری ویرله کوك اراسنده نه وارسه عجایب
مخلوقاتدن یرتمدی الا کندونك حقیقتنی بیان ایچون یرتدی وبولرك طورمقلغنه
اجل مسمی ووقت معلوم قیلدیکه اول تمام اولیجق بولره دخی زوال اوله اما بو خلقدن
چوغی خالقلرینه ملاقات اولمقدن واولکدنصکره کرو قوپمقدن منکرلر وکافرلردر

اولم

اولم یسیروا فی الارض فینظروا کیف کان عاقبة الذین من قبلهم کانوا اشد منهم
قوة واثاروا الارض وعمروها اکثر مما عمروها وجاءتهم رسلهم بالبینات فما کان الله
لیظلمهم ولکن کانوا انفسهم یظلمون یعنی بو کافرلر یریوزنده سفر ایدوب بولرمزلرمی
تاکه بر نظر ایدیلر کوره لرکه کندولردن ایلرو کچن امتلری نیته هلاك اتدك وانلری
هلاك ایدوب دیارلرین نته خراب قیلدقکه اولر مکه اهلندن قوتلولردی انلر بو یریوزن
ملکلنوب دوندریب احرب اکنلرو باغلر وبتانلر اتدیلر وبو دنیایی عمارت ایدوب
معیشت سوردیلر بولر عمارت ایدوب معیشت قیلدقلرندن دخی چوغرق اولرن رسول
لرومز کوندردك روشن دلیللر ومعجزلرله انلر کلدیلر تبلیغ رسالت ایدوب بزم خبرمزی
انلره ایرشدردیلر اولر دخی اول رسوللرمزی تکذیب ایدوب انانمدیلر الله تعالی انلری
دخی هلاك ایلدی پس الله تعالی کمسیه ظلم ایدر دکلدر کناهسز یره کمسیه ظلم ایلیه
لیکن مخالفت قیلوب عاصی اولمغله کندو نفسلرینه ظلم ایدرلر عذابه مستحق اولب هلاك
اولورلر ثم کان عاقبة الذین اساؤا السوای ان کذبوا بایات الله وکانوا بها یستهزؤن
یعنی اندنصکره اول کافرلرك عاقبتی ومأوالری جهنم ایچنده عذاب اولدی تکذیب ایلدکلری
اوتوکه الله تعالینك ایتلرین یلان دیدیلر ورسوللرینه انانمدیلر اولکلی ایتلری کوروب
استهزا ایدیلر الله یبدؤ الخلق ثم یعیده ثم الیه ترجعون ویوم تقوم الساعة یبلس
المجرمون ولم یکن لهم من شرکائهم شفعاء وکانوا بشرکائهم کافرین یعنی الله تعالی درکه
بو خلقی یوغیکن وار قلور اندنصکره اولدرب کرو دریلدرکه دوکلنوك دونب وارجی
یر اندن یکادر ودخی ذکر ایله یا محمد اول کونکه قیامت قوبه مشرکلر دوکلی خیردن
انده مؤمیذ اولر حجتلری منقطع اولب ساکت اولالر وبزم شریك طوتنوب طپدقلری
فرشته لردن یا صنملردن هیچ بریندن اولره شفاعت اولمیه واول معبود طوتندقلری
فرشته لری وصنملر کلی اولردن بیزار اولالر وانکار ایدرلر ویوم تقوم الساعة
یومئذ یتفرقون فاما الذین امنوا وعملوا الصالحات فهم فی روضة یحبرون
واما الذین کفروا وکذبوا بایاتنا ولقاء الاخرة فاولئك فی العذاب محضرون
یعنی یا محمد اکدردی وبر بولره اول قیامت کونیکیم قوبا حسابدنصکره اولر ایکی بولك
اولب طاعتله جزالرن کورمکیچون اما اولرکیم الله تعالیی تصدیق ایدوب رسوله
انانديلر واوزرلرینه فرض اولان طاعتلری یرلو یرینجه ادا قیلوب شنتله عمل ایلدیلر
اولر جنت باغچهلری ایچنده تنعم ایدوب فرحلر له کرامتلر بولالر واما اولرکیم الله و
رسولنه انکار قیلوب وکرو قوپمغی یلان دیدیلر اخرته انانمدیلر اولر کلی معبودلریله جهنمده
حاضر اولب انواع مختلفه عذابلره کرفتار اولالر فسبحان الله حین تمسون وحین
تصبحون وله الحمد فی السموات والارض وعشیا وحین تظهرون یخرج الحی
من المیت ویخرج المیت من الحی ویحیی الارض بعد موتها وکذلك تخرجون

يعني الله تعالى بيورركه سز الله عبادت ايدوب نماز قلوك شول وقتكه كيجه‌يه كيرسز يعني
آخشمله يتسو نمازي ودخي صباحلد وعكز وقت ارته نمازن قلوك ودخي عشا وقتنده
اكندو نمازن واويله لدكوكز وقتن اويله نمازن قلوك كيم بولوسزه فرض اولنمشدر سزه
سبب نجات عذابدن بونكله در اما بو قلدوغكز عبادتلري خالصا لله ايجون
قلوك ريا قرشدرميك كيم سعيكز ضايع اولميه زيرا جميع يرلرو كوكلر اهلنوك حمدي اول
الله ايجوندركه يرلرك وكوكلرك الهي اولدر وهو نعمت يركوك اهلنه اندندر بس اول نعمتلرك
شكري دخي انلرك اوزرنه واجبدر زيرا اول خالق قادر اولكه اولودن دري چقارر
اولودن دري چقردوغي يمرده دن ياوري چقردوغي وكافرلردن مؤمن كتوردوكي كبي
ودريدن اولو كتوردوكي قوشدن يمرده كتوردوكي ومسلمانلردن كافر كتوردوكي كبي
قادردر اولكه قورومش اولمش يرلره كروحيات ويرر كوكدن يغمورلر ايندروب انواع
نباتلر بتوررر بس دريلردخي اولدكدن صكره ويرالتنده چوريب كتدكدن صكره دركوب
يردن كوچقرمغه الله تعالى شويله قادردر مقاتل ايتدي الله تعالى قيامتده اكي صور اراسنده
يدنجي كوكدن بحر مسجوردن ماء حيوان يامغدره ادم مني كبي آلولرك سكوكلري
انوكله نشر اوله حيات بولب قبرلردن چقالر ومن اياته ان خلقكم من تراب ثم اذا انتم
بشر تنتشرون يعني الله تعالى نك وحدانيتنك علامتلرندن بري بودركم اتاكز ادمي
طپراقدن يرتدي اتاسز اناسز سزي اتانك صلبندن وجوده كتوروب نشر قلديكه جهانه
بسط اولب منتشر اولدكوز ومن اياته ان خلق لكم من انفسكم ازواجا لتسكنوا اليها
وجعل بينكم مودة ورحمة ان في ذلك لايات لقوم يتفكرون يعني دخي انك وحدانيتي
علامتندندركه سز وجوهكزو كندو جنسكزدن جفتلروكز يرتدي زيرا اكر جنسكزدن
دن اولميه ايدي بري بريكوزله امنسطوتا ميدكوز بس جنسكوزدن ؟ نجون قلديكه
تاكه كوكلكوز انوكله قرار طوتب محبت بعضليه دوستلق ارته يكيلك وقتنده وترحم اوله
اراكزده بيرلك وقتنده زيرا برادم جميع ولايت طواف ايدوب طولنه قرار طوتمن
تاكه كرواهلنه كلنجه ودخي اكي حلال بربرنه محبت بغلدوغي الله تعالى ارالرنه محبت
برقدوغيله در والا ايكسي بربريله قوم وقبيله دكلديكه قرابت محبتي اوله اولدن بري
بربيله اوتروب طورمش دكلدي هيچ بربرين كورمدين براراية كلوبلر اكسندكوكلنده
بربرنه محبت دوشر دوستلق بغلرلر حق تعالى دلكيدكه تاكه بربرنه موافقت ايدوب مطيع
اولالر انلاردن نسل اوريه بس بونلرده علامتلر وار حق تعالى نك وحدانيتنه شول
قومه كم بو احوالي فكر ايدوب خالقلرن اكليلر ومن اياته خلق السموات والارض
واختلاف السنتكم والوانكم ان في ذلك لايات للعالمين يعني انك وحدانيتنك علامتلرند
لرندندر يرلر كوكلر يراتلمق بو عجايب صنعت تركيبله ودخي دللروكز مختلف اولب
انواع لغتلر سويلمك كيمي عرب كيمي فارس كيمي قبطي كيمي حبشي كيمي هندي كيمي رومي كيمي تركي دخي

بونجه

بونجه دللر صاغيسي يوق كيمي اشيدلور كيمي اشيدلمز ودخي صورتلروكز وشكللركز مختلف
كيمي قزل كيمي صرو كيمي اق كيمي قره كيمي بغداي اكلو مجموع براتلمش دنيا خلقي كافر مسلمان
بونجه كلسلر اكركشي بولنميا كه بري برينه بكزيه بكزرسه بيله كه هيچ فرق اولنميه بولنمز لكه
صورتلري دخي بكزمز بس بو الوان اصوات كه اعراضدر بولر بكزمز بيجهت بو اجسام
اعضالر بكزيه بس حقيقت بولرده علامتلر وار الله تعالى نك برلكينه وكمال قدرتنه
شول كيم عاقللر وعالملردر ودخي جميع عالم خلقنه كيم جن وانسدر ومن اياته منامكم
بالليل والنهار وابتغاؤكم من فضله ان في ذلك لايات لقوم يسمعون يعني دخي حق
تعالى نك وحدانيتي نشانندندر كه سزي كيجه ايودر وكوندزن كروا ويارب
طورغز كه سزه رزق اندوكي سبب معيشت طلب ايده سز زيرا بو ايومق واويانق
اولمك ودرلك كبيدر بونرده دخي اشارات وتنبيهات وار حق تعالى نك برلكنه شول
قومه كيم بو كلامي اشيدوب عبرت الورلر ومن اياته يريكم البرق خوفا وطمعا وينزل
من السماء ماء فيحيي به الارض بعد موتها ان في ذلك لايات لقوم يعقلون يعني الله
تعالى نك وارلغنك وبرلكنوك وقدرتنك نشانلرندندر كه سزه كوكلرده يلدرملر
وصاعقه‌لر كوسترر قورقه‌يجونكه اني كوروب طوفان يا طولو يا عذاب اولاديو
قورقه سز ودخي يغمور اولب رحمت وبركت اولاديو طمع ايدوب اوماسز ودخي يلدرم
وصاعقه قورقودر اول كسنه‌لره كيم مسافر اوله‌لر وصنعتچي يرلري اوليه وطمع واوميد
در مقيم اولنلره كه راحتلر ورحمتلر اوله بس بو قورقو يله اميد ارسنده حق تعالى
كوكدن يغمورلر اينديرر انوكله بو اولمش وقورومش يرلري دركوب تازه لندرر انواع
نباتلر وحاصللرله بو يرلري وزين قلور تحقيق بونلر ايچنده نشانلر وار عقلي اولن
قومه كيم اني اكلوب وحدانيتنه ايمان كتوره‌لر ومن اياته ان تقوم السماء والارض بامره
ثم اذا دعاكم دعوة من الارض اذا انتم تخرجون وله من في السموات والارض كل له
قانتون يعني حق تعالى نك برلكي ووارلغي نشانلرندندركه كوكلر باشقه اوزره
دركسز محكم طورر هيچ بر صادنه ايرشمز وبو يردخي صو اوزره اياغكز التنده قايم
طورر حركت ايتمز الله تعالى امريله وانك قدرتيله اندن صكره قچنكم اسرافيل صخره
اوزرنده طوروب صوره چالوب سزي بركز دعوت قلسه ناكاه دوكليكوز يرالتنده
قبرلروكزدن چقاسز عرض حسابه ايجون اعمالكوز مقابله سنده جزا المكيجون بس بو يرلر
وكوكلر ايچنده كلي كيم وارسه حق تعالى نك مخلوقيدر وبو كليسي دلالت قلور كيم الله تعالى
واردر انك شريكي يوقدر وبو كليسي انك عبوديتنه اقرار ايدوب مطيع ومنقاد
در قدرتلري يتمز كه كندولري حق تعالى يرتدوغي هيئاتدن تبديل وتغيير ايده‌لر تا الله تعالى
تبديل ايتميجه وهو الذي يبدؤ الخلق ثم يعيده وهو اهون عليه وله المثل الاعلى
في السموات والارض وهو العزيز الحكيم يعني الله تعالى در اولكم ادمي يرتدي اولا هيچ

بو نفسكي اندن انوك ذريتي وجوده كتوردي صودن اخرته كروكليجي اولدكدن
صكره احيا ايدوب بردن قالدريسركه اول اول وار قلمقدن اكا صكره كرو دريلتمك
اسانركدر سزه وهمكزه نسبت زيرا اول صوي قان ايلمك بزه نسبت شكلكر كدر اندنكره
بالجقدن براده زيرا ادم اوغلي دخي بالجقدن صورت دوزمكده هرنه شكل اوزره
اولورسه بكزدي بلور اما صودن دزمكه عاجزدر قدرتي تميز بو اعتبار له دركه
اول برتقدن صكره دريلتمك انك قتنده اسانركدر ديدوكي والا اول واخر انك
قدرتنده برابردر دشوار نسنه يوق برده وكوكده يوجه واو لو صفتلر انوكدركه
واحددر انك شريكي اولمقدن منزه درملكنده عزيزدر امرينه غالبدر وقولنده
صادقدر وحكمنده راست واشلري صواب نكه اشلر وبويردقو حكمت مقتضاسنجه
در ضرب لكم مثلا من انفسكم هل لكم من ما ملكت ايمانكم من شركاء فيما رزقناكم
فانتم فيه سواء تخافونهم كخيفتكم انفسكم كذلك نفصل الايات لقوم يعقلون
يعني استقي سزه كندو نفسكزدن برنسنه تشبيه ايدوب وصف ايلر ايدركه هيچ
سز قوللروكزدنكه اكا مالك سز بركسه وار مدركه اول سزه رزق ايدوب ويردوكمز
مالدرده اولوسزكلد شريك اولالر وملكوكزده اورتاق اولدرشويلكه اول قوللروكز
تصرفده سزكله برابر اوله ودخي قورقر سزكه يا بانزه عني ازادلو كله سزدن ميراث بيه
شول كندو ورثه لروكزدن قورقدوغكز لاين بولرا نيدر يوق بس استقي ايدر بانيچون
انصاف اتمزسز شويكه كندو نفسكزه كريه كورب خوش كورمزسز كندو قولكز
ملكوكزده سزكله برابر شريك اوله يا بر ورثه كز اولمين كمه سزدن ميراث بيه
بونه استقي نتر روا كورب راضي اولورسزكه انك بر تدوغي قوللر انوك ملكنده انوكله برابر
اورتاق اوله بواكا روادكل بس نتكم سز روا كورمزسز قوللروكز سزكله اتاكزده فلان
مالرده ميراث يبكره شريك اوله انخليين اولسز اله طوتنوب طيدقلروكز ميراث
يبكره شريك اوله انخليين اولسز المطوتنوب طيدوغكز صنملر دخي بزم مخلوقمزو مملوكمز
درروا دكلكه بزم ملكمزده بزم له شريك اوله امام ابو الليث ايدر بو ايت دلالت قلور
اكا كه قول نسنه مالك اولمز تا حر اولمايجه بس استقي ايدر بز وحدانيتمز دلايلن
شويله بيان قلورز اول قومه كم عقل لري وار در امثاللري ايشدوب فهم ايدرلر
وانك بر لكنه تصديق ايدرلر بل اتبع الذين ظلموا اهواءهم بغير علم فمن يهدي من
اضل الله وما لهم من ناصرين يعني بلكه اول كافرلر نفسلرنك هوالرنه متابعت قلدلر
بتلره طيمقدن مجتنزد ليلسز هيچ بر حجتلري يوق انلره عبادت اولنمغه لايق
اولدقلرنه نفس هواسندن ارتق نسنه يوق كه انلري يلترتنه طيمغه بس كيمدركه
توحيد يولنه هدايت ويره وطوغري يول كوستره شول كيسه كه استقي انى مخذول
ومطرود قلمشدر ايمانه انى لايق كورمشدر او كيم بركسه مانع يوقدركم انلري استقي

عذابندن قورتره فاقم وجهك للدين حنيفا فطرت الله التي فطر الناس عليها
لا تبديل لخلق الله ذلك الدين القيم ولكن اكثر الناس لا يعلمون يعني حق تعالى بويرديكم
يا محمد قايم اولب طوردين اسلام اوزره مخلص اولوبن واندن يكا راغب اولوبن ودخي
متابعت قيل الله تعالى نك دينينه وملتنه اوزره ودخي شول خلقت اوزره كيم الله تعالى بوبشري
انك اوزره يرتدي نتكم ميثاق كوننده شهادت اندلر اسلام اوزره واندنصكره انا
رحمنده صورتنه تصوير اولندي اسلام اوزره الله تعالى دينينه تبديل وتغيير يوق
ودخي شول خلقت اوزره كيم الله تعالى خلقي يرتدي هيچ بركسه انى اول خلقتدن تغيير
ايدمز اول دينكه توحيد حقدر محكم وقايم دين اولدر ليكن مكه كافرلرنك اكثري
اول توحيددن بيخبرلردر منيبين اليه واتقوه واقيموا الصلوة ولا تكونوا من
المشركين من الذين فرقوا دينهم وكانوا شيعا كل حزب بما لديهم فرحون يعني بولدلت
بونكزي رجوع ايدجي اولوبن الله دن يكا كفردن توحيده ومعصيتدن طاعته قورقك
الله دن عاصي اولمك ونمازي اقامت ايدك وقيله ادا ايدك تمام اركانيله مشركلردن
اولمك دينلري اوزدينه ودخي انلردن اولمك كه انلره بيورلن دينكه دين اسلامدر
ترك اتدلر انلر دخي هربيري بربولك اولوبن باشلو باشنه بردين طوتدلر كمي يهودي
اولدي كمي نصاري كمي مجوسي اولدي كمي وثني ويهودي جماعتي يتمش بر بولك اولدي
اول اخر بولرك كليسي اهل ناردن اولدلر هان بربولكي اهل جنتدركه اول اهل سنت
جماعتدر اما بو جماعتلر كليسي كندو دينلرينه اعتقادلرنه راضي اولب فرح بولوردلو بلمزلركه
باطل اشده عمرلري ضايع اولمشدر واذا مس الناس ضر دعوا ربهم منيبين
اليه ثم اذا اذاقهم منه رحمة اذا فريق منهم بربهم يشركون ليكفروا بما اتيناهم
فتمتعوا فسوف تعلمون ام انزلنا عليهم سلطانا فهو يتكلم بما كانوا به يشركون
يعني حق تعالى بيورركه قچن بو كافرلره بربلا ورحمت ايرشه ربلرندن يكا دونجي
اولوبن دعا قلولر يلوارزلركه اول قحط وشدتي بولردن كوتره اندنصكره حق
تعالى اول بلالري كوترب انلره نعمت ورحمت ايرشدرب رزقلرن بول قلسه كوره سن
برجماعت بولردن كرو وحدانيتنه انكار ايدرلر اول بلا وقتنده قلدقلري اقرارلرن
وتصديقلرن ترك ايدرلر اول ويردوكمز نعمتلر انلرك كفرنه سبب اولور بزانكچون
ويردك ايديكه انلر كافر اولميلر ايله صنا سنكه انلره بزاندن اوتروانعام واحسان
قلدقكر انلر كافر اولدلر بس حق تعالى انلره تهديد وزجر برله بيورديكه اول ويردوكمز
نعمتلرله تمتع ايدك نفعكزي برقاچ كون راحتلندرك اكادكين كه عمركز منتهي تمامنه
ايرنجيز اوله اول وقت بلاسزكه سزكلدنه اشلنسرايچه ندامتلر يسوب باشلروكز
دوكه سز هركز فايده اولميه عجبا سز بو اشلري قلدغوكز جهلكزدندر يوقسه بزسزه
كوكدن كتابمي اندردك كه اول كتاب سزه بوشرك اتمكلكوكزي خبر ويرر دخي سزانوكله

دخي سز انو كلدبره شريك دعوسني ايدرسز بز خودانی اندر مدك بس بنله ونه حجت ايله
شرك ايدرسز بلاسز بارن هيچ بر وجهله حجت بولميوب ابدي عذاب ايچنده هلاك اولورسز
واذا اذقنا الناس رحمة فرحوا بها وان تصبهم سيئة بما قدمت ايديهم اذا هم يقنطون
اولم يروا ان الله يبسط الرزق لمن يشاء ويقدر ان في ذلك لايات لقوم يؤمنون
يعني نجن بو كافرلره بر نعمت ويرسه ايدرب بول نعمتلر ستور سوزانوكله فرح اولب سونيرلر
وكركناهلري وخلافلري سببندن كركندولر كسب ايدرلر انلره اجلق وقحط وبرسون
انلرك فعللري جزاسي كوره سن انلري كه همان رزقدن اميد كسرلر بزي اوندرلر رضا اسنكه
بولره رزق ويردي بزدكولنا اول نعمتلري كورمزلرمي بولركم بدرستي اسدتعا كمه دلرسه
رزقي بول ويرر ايدن او ترو كدا اولقولك صلاحي انوكلدر تحقيق بو رزقي بولك
وبعضنه قت المنكره علامتلر وحكمتلر وعبرتلر وار شول قومه كم اولر اهل تصديق در
حق تعالينك حكمتلرنده انكارلري يوق فات ذا القربى حقه والمسكين وابن السبيل
ذلك خير للذين يريدون وجه الله واولئك هم المفلحون وما اتيتم من ربا ليربو
في اموال الناس فلا يربو عند الله وما اتيتم من زكوة تريدون وجه الله فاولئك
هم المضعفون يعني حق تعالى رسولنه خطاب ايدوب بيوركه ليكن مراد بو خطابدن
جميع ايمان اهلنيدر الا خاص دكلدر يا محمد شول كسنه كه قرابتلري واردر انلرك
حقلرن ويرمنع ايلمه اماد اولقرابت حقي اولدركم صله رحم ايدرلر انلردن قطع اولنميلر
ودخي مسكينلر حقي اولدركم الره واردن انلره تصدق ايدرلر وقونقلرك حقي
دخي اولدركم انلره اكرام واحسان ايدرلر بولري اتمك خيرلودر شولرهكم انلرك
مرادي اندن حق رضاسي اوله اخرتده نجات بولب باقي نعمتلره اولشنلر دخي انلردر
اما اول نسنه كه ويره سز مقصودكز اول اولاكه خلق مالندن سزه اوله
زياده نسنه حاصل اوله اول عطانك اسدتعالي قاتنده قدري ومحلي يوقدر ثواب
اولمز بلكه عاصي وكنهكار اولور ودخي اول نسنه كم زكاتدن وصدقه دن ويره سز
مرادكز اسدتعالي رضاسي حاصل اولمق اوله الله تعالي قتنده ثوابي زياده اولجق عطا
اولدركه برنه اون اوله دخي زياده الله الذي خلقكم ثم رزقكم ثم يميتكم ثم يحييكم
هل من شركائكم من يفعل من ذلكم من شيء سبحانه وتعالى عما يشركون يعني اسدتعالي ايكي
كندو صنعندن خبر ويرديكه كندونك وحدانيتن بلدره بيورديكه اول الله دركم
سزي يرتدي يوغكن وارقلدي اندنصكره دنياده دري اولدي سزه اسباب معيشتي
دوزدي ويروب انواع طعاملرله سزي رزقلندردي اندن اول وقتكه سزك عمركن
مدتي تمامنه ايره سزي كرو اولدررا اندنصكره قيامت كوننده كرو درلدب ايردن
چقريسر تاكه دنياده اتدوكز عملرك مكافاتني برنه كتوره بر نظر قلوك اولسنزه شريك
قلوب عبادت قلدوغكز صنملر وكزهيچ بوددكلرو مزدن برن سزك اشلرمي اسدتعالي منزه در

اندنكر

اندنكه

اكا اسمو شريك اوله بلكه قادر مطلق وواحد محقق اولدر ظهر الفساد في البر
والبحر بما كسبت ايدي الناس ليذيقهم بعض الذي عملوا لعلهم يرجعون يعني قرو
يرلرده ودكزلرده فساد ظاهر اولدي اول كسب اتدكلري معصيتلردن اوترو قروده
فساد يغمورلر يغميوب قحط اولدوغني بيتلرو اكنلر بتميوب نباتات از اولدوغني
ودكزلرده فساد انجولر بولنمدوغي زيرا هر وقتكه يغمور يغميه صدفده انجو اولمز
اما بعضلر ايتديلر دكزدن مراد شهرلردر وقرودن مراد برلرده وطاغلرده واولرده
كويلردر شهرلره دكز ددلر اول اعتبار جهتكه انلرده ارمقلر آقر اما برادكه كثرت ناس
اعتباريله اوله قرابه نسبت اولكيدن بو انبركدر انكچونكه بجه شهرلر واردر انده صو
ضرورتله بولنور وسعت اوزره دكل ودخي روايتدر ابو العاليه دن ايدر قرو
يردوكي كشنك اعضالريدر ودكز ديدوكي كوكللريدر اعضالرده فساد معصيت
لردر وكوكللرده فساد بدعتلره وفاسد اشلره اعتقاد اتمكدر وبر امرجوبلري عادت
ادنكدر ودخي بيورديكه بو فساد ظاهر اولدوغي انكچوندركه بز اول كناهلرنك
جزالرن انلره بعضيني دنياده طادرورز وبعضني اخرته ذخيره قويا ورز انده
طادره وز طاتمق ديدوكي عذابدن كنايتدر عذاب ايره رز ديمك اولور يني دنياده
عذابي قر للغله واجلغله قلور تاكه انضافه كلوب كفرلري وشركي ترك ايدوب ايمانه دونلر
وصنملر عبادتن ترك ايدوب الله عبادتنه دونه لر قل سيروا في الارض فانظروا
كيف كان عاقبة الذين من قبل كان اكثرهم مشركين فاقم وجهك للدين القيم
من قبل ان يأتي يوم لا مرد له من الله يومئذ يصدعون يعني حق تعالي بيوردكه ايت
يا محمد بولره كه سفر ايدوب سير ايدك دنيا ايچنده نظر ايدك كورك كم عاقبتلري نيدر شد
شولرك كم اولردن اوكدن واردي انلرك دخي اكثري بونلر جليي مشركلردي تا كه
انلرك عاقبتلرنه نظر ايدوب كندولره برعبرت الالر وعاقبتلرني فكر ايدهلر اول حاللرند
رجوع ايدوب ايمانه كلالر ودخي بيورديكه يا محمد بونكبي بونلك اخلاص قلبله دين
اسلامدن يكا كم محكم وقايم دينيدر وانك اوزرنه ثابت اول قيامت كوني كلمزدن
اول كه هيچ بر كسنه نك قدرتي يتمز اول كوني الله دن منع ايدوب كتورمه اول بر كوندركم
اسدتعالي انك كلمكالكن وعده قلمشدر واول وعدية خلاف يوقدر اول كندراوله بكركه
واول كونده بو خلايق اكي بولك اولب متفرق اولسلر كركه جزالرن بولمغچون واكا اشارت
ايدوب بيورديكه من كفر فعليه كفره ومن عمل صالحا فلانفسهم يمهدون ليجزي الذين
امنوا وعملوا الصالحات من فضله انه لا يحب الكافرين يعني هر كسه كم اسدتعاليه
انكار ايدوب كافر اولسه انك كفرنك جزاسي وعقوبتي كرو كندو اوزرنه در ودخي
هركسه كم اسدتعالينك وحدانيتنه تصديق ايدوب اقرار ايلدي وكوركلو عملر
اشلدي اولر دخي كندو نفسلر ايچون استعداد ايدوب قبرده وجنتده دوشكلر قلدلركه

راحت اوله بس اول قيامت كوننده خلق متفرق اولدقلري اندن اوترودركه الله تعالى
جزا ويره شونلره كيم ايمان كتوروب صالح عمل اشلدلركند و فضليله زيرا الله كافرلري
سومز اندن اوترو كيم مومنلردن محبتلر موحدلردن اولمدلر ومن اياته ان يرسل
الرياح مبشرات وليذيقكم من رحمته ولتجري الفلك بامره ولتبتغوا من فضله ولعلكم
تشكرون يعني الله تعالينك وحدانيتي علامتلرندندر كه سزه رحمت و بركت يغمورلره
ايلدرمق دلسه يغموردن اول مشتجي يللر كوندرركه قوللري انوكله سونب فرح قلالر
تاكه اول يللر تارتندنصكره يغمور يغمغني سزه ايرشدره انوكله بونجه نعمتلر و كزي
يردن واغاجدن بتوروب دخي زياده قلا و دخي اول يللر ايله دكزيوزنده كيملري يوررده
واول سبله سز ايدوب حق تعالى قسمت قلدوغي رزقلردن طلب ايده سز اولدكن
ايچون بس حق تعالى يللر ايله يغمورلر كتوردوكي واول يللر ايله دكزده كميلر يورتدوكي كلي
بو نعمتلري ذكر ايدوب سز دخي انك شكرينه مشغول اولسز واول نعمت ويرن منعمك
نعمتي حقي شكرله يرينه كتوره سز تاكه دخي زياده نعمت احسان قله ولقد ارسلنا
من قبلك رسلا الى قومهم فجاؤهم بالبينات فانتقمنا من الذين اجرموا وكان حقا
علينا نصر المؤمنين يعني حق تعالى بيورركه يا محمد تحقيق سندن ايلرو بونجه رسوللر
كوندردك قوملرينه كه كلدلر ظاهر دليللر له و روشن حجتلر له بونجه معجزه لر عيان
قلدلر انلر دخي اول رسوللري تكذيب ايتدلر نتكه قومك سني تكذيب ايتدلر بز دخي اول
قوملردن عذاب ايله انتقام الدق اولري كه كفرلرندن اوترو هلاك ايدوب مؤمنلري
رسوللري ايله نجات ويروب قورتردق زيرا بز كرمزله كندومزه وعده قلدقكه مومن
قوللره نصرت قلوب قورتره وز الله الذي يرسل الرياح فتثير سحابا فيبسطه في السماء
كيف يشاء ويجعله كسفا فترى الودق يخرج من خلاله فاذا اصاب به من يشاء من
عباده اذا هم يستبشرون يعني اول الله درا و لكم يللري قيوو يرركلوب بولتلري قوبرر
كوترر هواده بري بري اوزرنه اندن بسط ايدوب اني يرله كوك اراسنده دوشر شويله
كه كوكه كوننه يرده اولور الله تعالى دلدوكي قدر بركون يا دخي زياده اندن كوره سن
اول بولتلر اراسنده يغمور قطره لرين چقوب يريوزينه دوكر قوللرينك اكنلرينه و باغلرينه
و بستانلرينه ايرشدرر بو قوللري كوروب جمعي بشارت بولوب سونرلر وان كانوا
من قبل ان ينزل عليهم من قبله لمبلسين فانظر الى اثار رحمت الله كيف يحيي الارض
بعد موتها ان ذلك لمحيي الموتى وهو على كل شيء قدير يعني اول يغمورلر بولوتلردن
اوكدن اول يغمورلردن اميد كسمشلردي جوه ايدي تموز به بشارت حاصل اولدي
كل امدي نظر قيل الله تعالينك رحمتي اثرلرينه كه يريوزندن انواع نباتات بتوردي
كمي يشل كمي قزل كمي صرو انواع چچكلر له يريوزين مزين قلوب روضه لر قلدي بونجه
دانه لر يردن بتوروب بونجه يشللكجدن كتوردي الوينا لك كي كليسي تازه لندرد

حركته

حركت كتوردي بوكليسي تحقيق تنبيه واشارتدر اكاكيم بدرستي بوبرالتده طرايق اولب
بيان اولولردخي كليسي بوتخلين حيات بولب كروجوده كلسه لرقيامت كوننده كه وعده
لمشدر بدرستي اول الله هر شينه قادردر ذره قدر عجزي يوقدر دلرسه اشلركه اكا مانع
يوقدر ولئن ارسلنا ريحا فراوه مصفرا لظلوا من بعده يكفرون فانك لا تسمع الموتى ولا
تسمع الصم الدعاء اذا ولوا مدبرين وما انت بهادي العمي عن ضلالتهم ان تسمع الا من
يؤمن باياتنا فهم مسلمون يعني اكر بز انلرك اكنلرينه و باغلرينه و بستانلرينه هلاك ايدجي
بيل كوندرر سوزكه اكاريح ديرلر نتكم بشارت لمنه رياح ديرلر اول كلوب انلرك اوزرنه
اسسه دخي كورسلركه اكنلري تازه يشللرنكلري موج اوررکن ناكاه صروب صولدي
كوريدك كه اول نعمتلر مجموع صرردقدنصكره كافر اولدلري بدرستي يا محمد سني بو اولولره
ننه اشتدرمزسين حق تعالى كافرلري اولولره تشبيه ايدوب مثل قوردي زيرا انتكم اولولر
چاغرمق اوازن اشتمزلر و دخي بولري صاغرلره نسبت ايدوب ديديكه سن بو صاغرلره
دعوتكي اشتدرمزسين خصوصا كه بولر يوز دندروب اعراض ايدرلر يعني صاغرلره يوني سنده
يكا اولسه سن اكا چاغروب اشتدرمزسين فكيف كم اول يوزين دوندروب كيدر اوله
سن اردندن چاغره سن اول هيچ اشيدمز كافرلر دخي حق ندايي اشتمكدن كندولري
صاغرلغه اوردقلري شويل صاغرلر اردندن چاغرمق كبيدر كه اشتمك محالدر ودخي
بيوردكه يا محمد سن كوزسز اولن كمسه لري يوله دلالت قلمزسن طريق ضلالتدن
هدايته كتوره مزسين چونكه اولر بزم طاعتمزدن اعراض ايدوب قچرلر تحقيق سن دعوت
حقي اشتدرمزسين الا شول كمسه لره كه انلرك حقه صدقي وار انكارلري يوق بزم
حكملرمزه اخلاص ايله طاعت قلمشلردر الله الذي خلقكم من ضعف ثم جعل من بعد
ضعف قوة ثم جعل من بعد قوة ضعفا وشيبة يخلق ما يشاء وهو العليم القدير
يعني اول الله درا ولكم سزي بر ضعيف نطفه دن يراتديكه بر قطره صو يدي اندن كچي
اوغلن دنيايه كتوردي كه ضعيف عقل و فراستي يوق ايدي اندنصكره قوت ويروب اعضا
لروكزي محكم قلدي يكيتلك ايركوروب عقل و فراست ويردي اول عقل و فراست قوتندن
صكره كوه بيرلك و قوت اسلكدن ضعيفلغي ويردي بوكلي انك قدرتيله درلر دكلر
يرادر صورتلري بونجه انواع اوزره يرادر بو حاللري دخي قدرتيله ايله دوندرور
وهر برينك حالني بلور قادردر دلرسه اشلر ويوم تقوم الساعة يقسم المجرمون ما لبثوا
غير ساعة كذلك كانوا يؤفكون يعني اول قيامت كوننده كافرلر قيامت كوننك ازوننده
بقوب يرده چوق ياتدقلرينه انكار ايدرلر اندا يجوب ديه لركه بز بو يرالتنده بر ساعتدن
ارتوق اكلنمدك يعني طوريجق ديكلكم بز سنلرده اكلنمدك الا بو كون و بوندنصكره ديدلركه
بر ساعت نتكم طه سورسنده بجري ان لبثتم الا عشرا و دخي ان لبثتم الا يوما
و بوا شيله برساعت ديوذكر ايلدي بس الله تعالى ايدركه كافرلر دنياده انكار ايدوب بيلدن

سویلك وحقه انانمق ایله عادت اولمشدر كم انلر قیامتده انكار ایدرلردي
بو نزه كون سنلده یا تدقلرنه انكار ایدوب یلانلرلر وقال الذین اوتوا العلم والایمان
لقد لبثتم في كتاب الله الى یوم البعث فهذا یوم البعث ولكنكم كنتم لا تعلمون فیومئذ
لا ینفع الذین ظلموا معذرتهم ولاهم یستعتبون یعنی كافرلره ایدرلر اولركیم انلره حق تعالی
دن علم وتوفیق برله ایمان ویرلدي اي قوم سز حقیقتا تا توب اكلندكوز بو یرالتندن
وبو یر یوزنده شول قدركیم لوح المحفوظده حق تعالی حكمی برله یازلمشدركم اولقیامت كوننده
بس اولدیا تمقلغه وتوبقلغه وعده اولنوب تقدیرا ولنان كون اشبو كوندركه قوبب
سنلهدن حشر اولدكوز لیكن بو كونی دنیاده ایكن هیچ تصدیق اتمزدكوز اوش واقع
اولبن كوزكوزله كوردكوز بو كون اولكوندركه دنیاده كندولرنه كفرله وشركله ظلم
ایدنلرك عذرلري قبول اولنمز ودخی شمدي كلوك اسددن یكادونك دنیلمز زیرا ایمان
بالغیب كركدي اول مرتفع اولدي ایمان بالمشاهده معتبر اولمزكه ایمان باسدر واول
وقت كافرلركرو دنیایه رجوع اتمكی طلب ایدرلر معرفت كسب اتمكیچون اما قبولی محال
اوله انكیچونكه رجوع مقدر دكل ولقد ضربنا للناس في هذا القرآن من كل مثل ولئن
جئتهم بآیة لیقولن الذین كفروا ان انتم الا مبطلون كذلك یطبع الله على قلوب الذین
لا یعلمون فاصبر ان وعد الله حق ولا یستخفنك الذین لا یوقنون یعنی حق تعالی ایدر
یا محمد بز بو ادم اوغلنلرنه قرآن ایچنده كركی كبی مثللر وتشبیهلر قلدق امرونهی ووعد
ووعید قلدق غلهاوایلروبجنلرك قصه لرن خبرویرمكله واكرسن شمدي انلره كندولر
دلكدكلري دلیل وحجت كتورجك اولورسك كه مكه نك طاغلري التون اوله ویرلري
باغ وباغچه اوله وایچنده اقرار مقبل اوله اولر تصدیق اتمیوب مكه كافرلري دیرلركه
یا محمد سن وسكا اویانلر دكلسز كلیكوز الا باطل اهلی یلانجیلرسز بو اولی نسنه اسددن
دكلدر دیو انكار ایدسرلردر بس الله تعالی شویله مهر اوررکو کلرنه اول کسلرك که
الله تعالی یه تصدیق اتمزلر وقرآنه وسكا انكار ایدرلر واصبر ایله یا محمد بو كافرلرك
جفالرنه وانكارلرنه سنی ایچند كلرنه كه تحقیق الله تعالی نك وعده سی حقدر سكا
نصرت ویره وعده قلدوغی وكافرلره هلاكله وعده قلدوغن البته یرنه كتوررو اول وعده
اولنان عذابلري انلر قلورلر اما اول بغته انكار ایدنلرك سوزلري سنی سیخجلت قلوب
شول مرتبه یه اندرمسونكه ایو مكلرانلره یا وزدعاقلوب عذاب دلیاسین تصدیق
اتمدكلري یچون بلكه سن حلیم وصبور اول واول اشده استعجال اتمه تاكه ظفر بولاسن

سورة لقمان وهي ثلثون واربع آية بسم الله الرحمن الرحیم

الم تلك آیات الكتاب الحكیم هدى ورحمة للمحسنین الذین یقیمون الصلوة
ویؤتون الزكوة وهم بالآخرة هم یوقنون یعنی حق تعالی اندن ایچوب بیوررکه بنم الوهیتم
ولطفم ومجدم حقیچون اول قرانكه اندردك بزم كتابمزدر روحدر اثبتمزه دلیل وبرهاندر

واول

واول محكم كتابدر نسخ اولنمز وحاكمدر كنده ودن ایلروكی كتابلري نسخله حكم ایدر
ودخی حلال وحرام وامر شرایع واحكام محدود بونكله محكم اولمشدركه تبدیل وتغییر
اولنمز ودخی بو كتاب هادیدر طریق هدایته طریق ضلالتدن ودخی ایمان كتوروب
عمل صالح اشلینلر سبب رحمتدر ودخی وقتیله نمازلرن ادا قلنلر وماللرنك زكاتلرن
ویرنلرکه بولرکلا بغته تصدیق ایدجیلردر البته اولنلردر دیرلر اولئك على هدى
من ربهم واولئك هم المفلحون یعنی بو صفتلرله موصوف اولنلر كمسلردركم اولهدایت
اوزرنه در ربلرنك توفیقیله ودخی خیره ظفر بولب فلاح بولنلر اولردركه الله تعالی
بیان قلدوغی هدایتی طوتوب نجات بولدیلر ومن الناس من یشتري لهو الحدیث لیضل
عن سبیل الله بغیر علم ویتخذها هزوا اولئك لهم عذاب مهین یعنی بو مكه خلقنده
كمسه واركم واروب باطل سوزلري صاتون الوب كلور واول خلقی اوزره اقورتاكه
انوكله بو خلقی الله تعالی دیننده دوندروب ضلالته براغه وكندو نفسی دخی كمراه قلابلمدین
جهالله ودخی رسته واسفندیار سوزیله دلركیم قرآنه برابر طوتب استهزا قلا دلیلسز
حجتسز اولوك كبی كمسه درغایت اهانت ایدجی عذاب بطاموده انلرایچوندر وبعضلر
ایتدیلر مراد لهو باطلدن سازچالجی مغنیه جاریه لر صاتون الوب چالدرمقدر واذا
تتلى علیه آیاتنا ولى مستكبرا كأن لم یسمعها كأن في اذنیه وقرا فبشره بعذاب الیم یعنی
حق تعالی بیوررکه قچن بزم ایتلرومز نضر بن حارث اوزرینه یا اول كمسه اوزرینه كه
مغنیه صاتون الور یاصنرا وقنه وحكمی بیان اولنسه انك حكمیله عمل قلمقدن
اعراض ایدر تكبرلك یوزندن واول قرآنی تصدیق اتمكدن فخر شویله نفرت ایدركیم
صناسن اول قرآنی وانك ایچنده كی دلایل وعجایبلري اشتمدي یاخود صاغر بولرك
قولقلرنده وصاغرلق وارد را شتمزلر بشارت قل مشتله یا محمد اول قرآن حكمی اشتمدوگی
صاغرلنوب طوتمینلره شول عذابلرله كه غایت مولمدر ان الذین آمنوا وعملوا
الصالحات لهم جنات النعیم خالدین فیها وعد الله حقا وهو العزیز الحكیم
یعنی تحقیق شولركم ایمان كتوردلر وكوركلو عمللر اشلدیلر وكندولرله الله تعالی ایلدوگی
عهدلرنه وفا قلدیلر دینلرن وكوكللرن اصلاح قلدیلر حاصلدر اولر اولجنانكه نعمتلري
ما لانهایه در بو حالده كه انك ایچنده دایم اولالر فناسی وزوالی اولمیه بو جنت بو
صفتلو كمسنلره واجب اولدوغی حق تعالی نك اول وعده سیلدركه حقدر انك
اولماسنده خلاف یوقدر عزیزدر ملكی ایچنده كمسه اكا غالب اولمز دخی حكیمدر
كافرلره عذابله حكم ایلر ومؤمنلره اوجماغله حكم ایلر خلق السموات بغیر عمد
ترونها والقى في الارض رواسي ان تمید بكم وبث فیها من كل دابة وانزلنا من السماء
ماء فانبتنا فیها من كل زوج كریم هذا خلق الله فاروني ماذا خلق الذین من دونه
بل الظالمون في ضلال مبین یعنی حق تعالی بیوررکه الله تعالی بو كوكلري دركسز یرده

شویلەکه کوزکوزلەکوردسز بعضلر اتدرکوکلری یرتدی بر غیری عمللرله کەسز کورمزسز
ودخی برقدی بویراوزره محکم بوجه طغلری تاکه حرکت کلوب بویرلر زایل اولمیه
ودخی انواع دیر نور حیوانلری یرادب یریوزنه نشر ایلدی بر بخی دکزده وبر بخی
قروده ودخی حق تعالی خبر ویردیکه بز کوکلردن صوا ندردك اول صو سببله یریوزینه
انواع دانلر واوتلر بتوردك اشبو کا الله تعالی مخلوقیدر دکر اول یرتدیکلوك امدی
کوسترك بکا کیم الله دن غیری معبود طوتدوغکز صنملر وکزنه یرتدیلر انلرك صنعی و
مخلوقی ندر انلرك نه اقتداری وارکه نسنه یرادی بیلەلر کندولر دخی بلورلرکیم اولر بو
نسنه دن عاجزلردر لیکن بو کافرلر اشکاره ضلالت ایچنده درکه قادری قویوب عاجز
معبود طوترلر ولقد اتینا لقمان الحکمة ان اشکر لله ومن یشکر فانما یشکر لنفسه ومن کفر
فان الله غنی حمید یعنی حق تعالی بیوردیکه بز لقمانه حکمت ویردك یعنی عقل وعلم ویردك
دخی سوزده صواب سویلمك ویردك کیم نه سویلرسه صواب کلوردی هیچ اندن بر خطا
کلام ویربلان سوز کلمدی اما اکا پیغمبرلق ویرلمدی اهل سنت وجماعت قولی بودر
ودخی حق تعالی سوزر دیکه ان اشکر لله یعنی بز لقمانه علم وحکمت ویردك واکا ایتدك الله
تعالی یه شکر ایله اول علم وحکمتدن او تروکه سکا عطا قلدی هرکسه کم الله شکر ایلدی
اکا ویرلن انعامچون اول شکرك فائدەسی کروا اولشکر ایدنه راجع درکه دنیاده نعمتی دخی
زیاده اولور اخرتده ثوابی اما هرکیم اول نعمته شکر اتیوب انکار ایدوب کافر اولسه انك
ضرری دخی کروکندویه اولور الله تعالی غنیدر بو خلقدن دخی بولرك شکرندن دخی اول
حمیددر حمد اولنور جمیع افعالنده واذ قال لقمن لابنه وهو یعظه یا بنی لا تشرك بالله
ان الشرك لظلم عظیم یعنی چونکه لقمان اوغلنه وعظ ایدوب ایتدی ای بنم اوغلجغم
الله شریك کتورمه وکیمسه یی اکا اورتاق قیمه کیم بالله حقیقتا الله شریك کتورمك کی اولو
ظلمدر دیو ذکر ایلدی ووصینا الانسان بوالدیه حملته امه وهنا علی وهن وفصاله
فی عامین ان اشکرلی ولوالدیك الی المصیر یعنی حق تعالی ایدر بز بویردق بوانسانه
کم اتاسنه وانا سنه احسان ایلیه اما اناسی حقنی ارتوغرق سقلیه اتا حقندن
زیرا اناسی انی کتوردی ضعف ضعف اوزرنه اولمشکن اول وقتکه حامله ایدی
کون کیچدکیجه ضعف ارتردی قوتی اکسلوردی اول انی کوتردی ودخی دنیایه کتوردی
بو بچه شدت وزحمتله واکی ییل امزردی کروز حمتین چکدی اکی ییلدنصکره سوددن
کسوب طعامله تربیت قلدی پس بوندن او توردیدك بوانسانه کم اولا بزه شکر
ایلیه کم سکا هدایت ویروب دین اسلام عطا قلدق دوکلی نعمتك اولوسی اولدر
اندنصکره اتاکه واناکه احسان قل اندن او تروکه حالت صباکده زحمت چکوب
سنی تربیت قلدلر انلرك حقلرن ضایع ایلیه کەعاقبت دوبنجك منزلك بزیکادر
احسان ایدرسك دخی جزاسین بولورسین اساءت ایدوب ایجدرسك دخی جزاسین

بولورسین وان جاهداك علی ان تشرك بی ما لیس لك به علم فلا تطعهما
وصاحبهما فی الدنیا معروفا واتبع سبیل من اناب الی ثم الی مرجعکم فانبئکم بما
کنتم تعملون یعنی اکر اتاك اناك اکسه بله سکا زحمت ویروب جهد ایدرلرسه
شونك اوزرەکه سن بکا شریك کتوروب کافر اولاسین بر نسنه کەسنك هیچ بر
دلیلك وحجتك یوق بنم شریکم اولدوغنه پس اول شرکده سن انلره مطیع اولمه
ودخی امر ایلدك انسانه کم متابعت قل دینه بر کسنك طریقنه کم انك یونی بنم
طاعتمه اقبال اتمشدر اندنصکره بلوك کم سزلك مرجعکز بزدن یکادر بعدرشنی
بن سزه خبر ویرورم شول نسنه لریکه سز دنیاده ایدیشلدوکزدی انوکله سزه
مکافات ومجازات قلورم عملکوز مقداری یا بنی انها ان تك مثقال حبة
من خردل فتکن فی صخرة او فی السموات او فی الارض یأت بها الله ان الله لطیف خبیر
یعنی ای بنم اوغلجغم اکر سنك اول خطاك بر خردل دانه سی اغرلیجه اولسه دخی
اولورسه سن انی اشلمش اولاسین یدی قات یرك التنده غنی قیا ایچنده یاخود یوقرو
کوکلر ایچنده یا یرلر ایچنده الله تعالی بلور واول کناهکی کتوروب ترازویه اورر
انلر کلدر سکا مجازات قلور بدرستی الله تعالی لطیفدرکه بر حبه سقلر کتوردر خبیردرکه
انلرمکانی نرده در بلور اکا هیچ بر خفی مکان یوقدر یا بنی اقم الصلوة وامر بالمعروف
وانه عن المنکر واصبر علی ما اصابك ان ذلك من عزم الامور ولا تصعر خدك
للناس ولا تمش فی الارض مرحا ان الله لا یحب کل مختال فخور واقصد فی
مشیك واغضض من صوتك ان انکر الاصوات لصوت الحمیر یعنی لقمان اوغلنه
وعظ ایدوب ایتدی ای بنم اوغلجغم غازی وقتیله اقامت ایدوب کورکلو
ادا ایله حضور قلبیله وارکانلرن وشرطلرن تمام رعایت قلمغله دخی شول
نسنه لرکیم الله تعالی قتنده مرضیدر قولکره وفعلکره اول اولسونکیم هم کندو ونفسکه
وهم غیرکه انی بیورەسنکه اشلیلر ودخی شول نسنه لرکیم الله قتنده مرضی دکل وشرعا
مقبول دکل وعقلا نی مستحسن کورمز افعالدن واقوالدن اندن کندو ونفسکی
وغیرکی دخی منع ایلکل وقچنکه امر معروف ونهی منکر اتسك اول جهتدن سکا
ایرشن شدتلره صبر ایلکه اکا صبر ایلمك اشلرك واجبلرندندر نتکیم اولو العزم اکا
صبر ایدوب مراتب اعلایه نزول اتدیلر انبیا واولیادن ودخی بولره بکزرکه کم
امر معروف ونهی منکر طریقنده بو جفای چکدکلری بو ایت بیان اولدی
ودستور اولدی اشبو اشته که بولوردن هرکسه الله رضاسیچون امر معروف
ونهی منکر اتسه کرکدرکیم اول وجهله اکا ایرشن شدتنه وزحمته صبر ایلیه تاکه
اول دخی اولو العزم اولنلره لاحق اولب انلرکله حشر اوله ودخی لقمان ایتدی
ای اوغلم متکبر اولب بو خلقت فقیرلرندن یوز چورمکل وانلرکله کلام تمکینی انلردن

اعراض ایدوب سویلمکلکده اول اننلره ازاوجفادرو دخی یربوزنده کوشکلنوب فخرله
صالنوب یورمه که بدرستی اسّٰه تعالی یورنمکلکنده مختال اولنلره و النره کی نعمتلیه فخر
ایدوب کبر ایدنلری سومز بلکه یوردوکنده اسّٰه تعالینک عظمتنی اکوب تواضعله
و سکنتله یوری دخی چاغرِی سویلمه اوازکی الجغردی سویلمه سفیهلر کبی تیز تیز
سویلمه اکول اکول کلکو کجه سویله اوازکی قتی قتی قیورمه که اوازلرک کی
قبیحی اشک اوازیدرکه قیورب چاغرسنده انجلیتی اولسه اکرچه حیوانلرده
اشک اوازندن دخی قبیحرق اوازواردی لیکن خلق ارسنده بو معلوم ظاهر
اولدیغچون بو نکلت تنبیها ایدوب مثل قوردی الم تروا ان اسّٰه سخر لکم ما فی
السموات وما فی الارض واسبغ علیکم نعمه ظاهرة وباطنة ومن الناس من
یجادل فی اللّٰه بغیر علم ولا هدی ولا کتاب منیر یعنی یا محمد ایت مکه اهلنه کیم
کورمزمیسز کیم اسّٰه تعالی کوکلرده و یرلرده نه وارسه هب سزک مصالحکز
واسباب معایشکز ضبط اولوب نظامه کلمکچون در بو کا سزه اسّٰه تعالی دن و ایلک
قدرتندن و رحمتندندر که اول واحددر اننک شریکی یوقدر و دخی کامل قلدی
سزک اوزرکوزه انواع نعمتلرنی ظاهرده و باطنده یعنی خلق کوردوکی نعمتلری
و کوره مدکلری نعمتلری دخی و دخی ظاهر نعمت اولدر که دلکوزده کلمۂ توحید جاری
قلدی و باطن نعمت اولدر که ایلوکوکزی خلقه اشکاره قلوب عیبلروکزی بسره
ایلدی و دخی ظاهر نعمت قران و باطن نعمت اننک معنیلری و تاویللری و دخی ظاهر
نعمت دنیا نعمتلری و باطن نعمت اخرت نعمتلری فی الجمله بو اکی درلو نعمتلری سزه
احسان قلدی بو کلیسیله بو خلقدن نضر بن حارث حجتسز برهانسز جهالله
طوروب اسّٰه تعالی دیننده طوروب خصومت ایدر اللّٰه دن اکا بیان یوق و بر روشن
حجتی یوق واذا قیل لهم اتبعوا ما انزل اسّٰه قالوا بل نتبع ما وجدنا علیه اباءنا
اولو کان الشیطان یدعوهم الی عذاب السعیر یعنی چونکه مکه اهلنه دنیلسه که
کلوک ایمان کتوروب متابعت ایدک قرانک حکمنه که سزه اسّٰه تعالی اینداردی اولر
ایدرلر کیم بز اول قرانه ایمان کتوروب متابعت قلمزیز بلکه اتالروموزی نه نسنه اوزرنه
بولدوغسه دیندن و عادتدن بز دخی اول ایینی اوزره متابعت قلوب انی طوتارز
اسّٰه تعالی ایدر شیطانه دکلمیدرکه بولری عذاب سعیره دعوت قلور تا که ابدی انده
هلاک اولالر نتکیم اولری هلاک ایلدی اغواسیله ومن یسلم وجهه الی اللّٰه وهو
محسن فقد استمسک بالعروة الوثقی والی اسّٰه عاقبة الامور ومن کفر فلا یحزنک
کفره الینا مرجعهم فننبئهم بما عملوا ان اسّٰه علیم بذات الصدور نمتعهم قلیلا
ثم نضطرهم الی عذاب غلیظ یعنی اسّٰه تعالی بیورر که هرکسه کیم اللّٰه ایمان کتوردی
دینن اخلاص ایدوب کرو قلدن عمللرن دخی کورکلو قلدی بدرستی اول اننی بر محکم

قوله

قوله اوردیکه ازولسی دکل زیرا اللّٰه اینه وتوحیده یاپشدیکه دوکلی اشرلک
عاقبت مرجعی اللّٰه دن یکادر هر عمله مجازات و مکافات قلور اکر خیر و کر شر
اکر از و کر چوق و دخی اول کافرلردیرلر که محمد قرانی کندو کندندن دوزیلاندن
کوکدن اینمز دیرلردی رسولا انی اشیدوب قتی مشقت کلوب کوکلا طارلوردی
اسّٰه تعالی انک کوکلن استمالت ایدوب بیورر دیکه یا محمد هرکسه کیم انکار ایدوب
کافر اولسه انک کافر اولمقلغی سنی غصه یه برقومسونکم انلرک دونب کلجک یرلری
بزدن یکادر انلره نکه اشلدلر و سویلدلر قمو برانی جمع ایدوب سقلمشز یارین قیامت
کوننده بر بر خبر و یروب انکارلرنه جزا ایدیسرز تحقیق اسّٰه تعالی انلرک کوکللرنده
نه وارن بلور اکا کزلونسنه یوق اکر خیردر اکر شر و سنک کوکلکده کی غصک
دخی بلور انلرک کاهمندنکه دیرلر برقاچ کون بز انلری بو دنیایله تمتع ایدرورز کیم
فناسی قریبدر اندن صکره دلردلمز بز انلری بر عذابه اوغرده و زکه هرکز سست
اولمیه و نجات بولمیوب کرفتار اولالر ولئن سالتهم من خلق السموات والارض
لیقولن اسّٰه قل الحمد لله بل اکثرهم لا یعلمون لله ما فی السموات والارض ان اللّٰه هو
الغنی الحمید یعنی حق تعالی ایدر یا محمد اکر مکه کافرلرنه صورسک و لوسک که کوک
لری و یرلری کیم یرتدی اقرار ایدوب البته دیرلر که اللّٰه یرتدی زیرا بلورلر که
اول صنملری نسنه یرتمقده عاجزدرهله سن انلرک اول اقرارلری اوزرنه
اسّٰه تعالی یه حمد ایتکه بولر بو قدر اقرار ایدرلر بلکه بولرک چوغی خی تصدیق اتمزلرکه
یرلر کوکلر ایچنده نه مخلوق وارسه کلی اسّٰه تعالینک ملکیدر کمسه شریکی یوقدر
بدرستی اسّٰه غنیدر بولرک عبادتلرندن حمیددر کندو افعاللرنده که اکا حمد اولنور
و ثنا قلنور ولو ان ما فی الارض من شجرة اقلام والبحر یمده من بعده سبعة ابحر ما
نفدت کلمات اسّٰه ان اسّٰه عزیز حکیم ما خلقکم ولا بعثکم الا کنفس واحدة ان
اللّٰه سمیع بصیر بو ایتک سبب نزولی بودیکیم کافرلردیرلردیکه بو قران بر کلام
در که بونک دوکنمسی و قطع اولمسی یقین چوق درنیرا و لا که بو دوکنه کچه
حق تعالی بو ایتی ایندروب بیورر دیکه اکر بو یر یوزنده کی قمو اغاجلر قلملر اولسه و اندن
صکره یدی دکز دخی کلی مرکب اولسه بو کلی قلم و مرکب لرله اسّٰه تعالینک علمی یازلسه
قلملر کلی قطع اولوب مرکبلر دوکنیدی اسّٰه تعالینک علمی دوکنمیدی سزه و یرلن علمدن
از اجق علمدرکه اسّٰه قاتنده وار در یعنی اسّٰه قاتنده که علمه نسبت اول علمدنکه سزه
و یرلدی اول اکین ازعلمدر اسّٰه تعالی عزیزو غالبدر کافرلره انتقام اتمکلکده و دخی
حکیمدر حکم ایدرکه کندونک علمنک غایتی یوقدر و بو خلق علمنک نهایتی واردر
و دخی ابی بن خلف و اسدک اکی اوغلی منبه و نبیه دیرلردیکه اللّٰه تعالی بزی
طرد اوزرنه یرتدی نطفه دن علقه قلدی علقدن صکره مضغه قلدی اندن

اندن بو اعضالري براده بر لو بريجه دوزدي بو كليله ديركه بز بولري اولدكدنصكره
كلبين بر ساعتده كرو براده رز اي خلايق اشبو كجني اولسردر الله تعالى بيوردبكه
دكلدربكا سزك كليكوزي برتمق دخي قوبرمق الا شول برادم بريستي كبيدروردكورمك
دخي انجلايندر الله تعالى سميعدر بولرك نه دكلرن اشيدر بصيردر نه اشلدكلرن كوردر
بلور عملرنه كوره جزالرن قلور الم تران الله يولج الليل في النهار و يولج النهار في
الليل وسخر الشمس والقمر كل يجري الى اجل مسمى وان الله بما تعملون خبير ذلك بان
الله هو الحق وان ما يدعون من دونه الباطل وان الله هو العلي الكبير يعني حق تعالى بيوردكه
يا محمد ايت اول بزم قدرتمزه انكار ايدنلره كورمزسنكه الله تعالى بو كيجه لري نقص ايدوب
كوندزي زياده ايدر و كوندزي نقص ايدوب كيجه‌ئ زياده ايدر انك بعض ساعتن
اندن صيرو بونك دخي بعض ساعتن بوندن صيرقادردر قدرتيله نه درلسه اشلر
و دخي ايله كونشي ادم اوغلي مصالحي ايجون سطيع و مسخر قلمشدر براد الدن برو فلكلرنه
كيجه كوندز طور ميوب دور ايدرلركه انلرك سيرنده و اكسلوب ارتماسنده بو نجه
حكمتلر و اسرارلر واردر عاقللر انى وصف اتمكده عاجر قالمشلردر سير ايدسرلر بو وضع
اوزره اكادك كه اجل مسمى لري تمام اولا كه اول قيامت كونيدر بدرستي الله تعالى
سزلك نه اشلدكوكزي بلور امدي بو ذكر اولنان مصنوعاتك كيجه و كوندز اريت الكملك
و دخي اي و كون مسخر اولمقدر بوندن اوترو دركه نظر ايدوب و فكر ايدوب
اكليلر و بلركه اندن غيري قمو معبود طوتنوب طبيد قلري كلي باطلدركه بو ذكر اولنان
مصنوعاته انلرك اقتداري يوقدر و اكا طبيد قلرندن انلره منفعت اولجق دكلدرنه
دنياده نه اخرتده بس بللركه مرتبه سي يوجه اولو پادشاه اولدركه تعظيم و حمد اكادر
الم تر ان الفلك تجري في البحر بنعمت الله ليريكم من اياته ان في ذلك لايات لكل صبار
شكور و اذا غشيهم موج كالظلل دعوا الله مخلصين له الدين فلما نجيهم الى البر
فمنهم مقتصد وما يجحد باياتنا الا كل ختار كفور يعني حق تعالى ايدر يا محمد ايت اول
منكر اولنلره كه كورمزمسز الله تعالى نك كمال قدرتني كه كميلري دكزلر ايجنده نيجه يوردر
كندونك رحمتيله خلقلر منفعتندن اوترو تا كه انو كليسزه وحدانيتنك علامتن
بيان قله بدرستي اول عجايبلركه بو ذكر لرده سزكوردرسز انلر كليسي عبرتلر دروز ليلرو
برهاندر هر كسلره كه هر حالده الله تعالى نك امري اوزره اكا ابرشنيه بلا و شدتلر
كه صبر ايدجيدر و انك نعمتلري ايرشدوكنه شكر ايدجيدر زيرا مومن و موحد اولنلر
برا كي خصلتدن خالي اولمه كرك كم كلي خير خصاللرك افضلي بو ايكي خصلتدر كه بلاد
و فتنلده صبر ايدجي اوله بس فحنكم بولركمي يه بنلر دخي بولري طغركبي موجلركلوب
بريري ارديجه قبلسه درت طرفدن قركولق بروسه هيچ رياسز اخلاصله و اكا اعتقاد
برله توجه ايدوب دعالر قلوب بلوارلر فحنكم بزانلره ترحم قلوب قرويه چقرسوز سلامت

اولب قرار طوتلر كوره سن اولردن بعضسي ايمانه كلوب اول صدق اوزره طوردر
بعضسي كرو انكار ايدوب رجوع ايدر عهدني صر و عهدني ترك ايدوب صمزالله
هركه كم عهدني صمقدن غايت قباحت اوزره در حق تعالى نك نعمتلرنه كافر و لنعمي كندو
عادت اتمشدر يا ايها الناس اتقوا ربكم واخشوا يوما لا يجزي والد عن ولده ولا
مولود هو جاز عن والده شيئا ان وعد الله حق فلا تغرنكم الحيوة الدنيا ولا تغرنكم بالله
الغرور يعني اي مكه كافرلري قورقك ربكزدن كه سزي انواع نعمتلرله بسلدي اكا
ايمان كتوروب امرنه مطيع اولك و دخي اول كونك عذابندن قورقك كه هيچ بر اتا اوغلنه
منفعت ايدميه و اوغلي اوزرنده كي حقي عفو اتمكه چاره سي اولميه و بر اوغل دخي اتاسي
اوزرنده كي حقني عفو اتميه و اكا بر وجهله منفعتي طوقنميه هر بري كندو نفسن خلاص
اتمك ارديجه اوله بوديد وكمز خاصدر كفار حقنده اما مؤمنلر بري برينه منفعت
قلور شفاعت و حيله بدرستي الله تعالى نك وعده سي حقدر بوديد كلرومز هب
اولجقدر كه هر كز اكا خلاف يوقدر بس سزي بو دنيا بزكلري مغرور قلموبكه
اندن يكا ميل ايدوب كوكلكوز دولنده ورده سز اخرت ترك ايدوب و انكجوله عمللر
قلمي قوياسز سعيكز كلي هب بو دنيا يه اوله و دخي شيطان لعين سزي غرور ده بر غرور
الله تعالى نك كرمي برله الدامسونكه يارن محروملردن اولاسز ان الله عنده علم الساعة
وينزل الغيث ويعلم ما في الارحام وما تدري نفس ماذا تكسب غدا وما تدري
نفس باي ارض تموت ان الله عليم خبير يعني بدرستي قيامت نه وقت قوپجاغنك
علمي الله قتنده در و دخي يغمور يغدرمق انك قتنده درنه وقت دلرسه اول وقت
يغدرر و دخي ارحامده اولن اوغلي ارمدر قزمدر الله بلور و دخي نفس يارن
نه كسب ايدسردر اول بلور و دخي هر كشي نه يرده اولجكدر قرووده مي يوقسه دكزده مي
شهرده مي ياكويده مي بوني دخي الله بلور سورة السجدة تسع وعشرون اية
بسم الله الرحمن الرحيم الم تنزيل الكتاب لا ريب فيه من رب العالمين
ام يقولون افتريه بل هو الحق من ربك لتنذر قوما ما اتيهم من نذير من قبلك
لعلهم يهتدون يعني الله تعالى قسم ايدوب بيوردركه بنم الوهيتم و لطفم و مجدم حقيچون
بن بلوراللهمن كه بو سوره ايندرلمشدر جبرائيلله رسولم محمده كه بو منزل ايدوكنه
هيچ كمان يوقدر انلرك قتنده كه مؤمن مصدقدرلر كم بو قران ايندرلمشدر عالملرك
ربندن اما چون ايندي قريش انكار ايدوب ايتدلر محمد بوني كندودن دوز رسولر
محمد بوني كندودن دوزمزلكه بو قران حقدر سنك ربكدن سكا ايندرلدي يا
محمد تا سن انذار ايدوب قورقداسن مكه قومني سنك عصرك هنوز دخي بو قريش
كندولردن بر قوم قورقدجي كلمدي بولركوزلريله سندن ايلرو بر نذير دخي مشاهده
قلمدلر ليكن بولردن ايلروكيلره سندن ايلروكي بيغمبرلر كلوب انذار اتدلر متابعت

ایدن سعید اولب سعادت بولدی مخالفت ایدن شقی اولب ابدی هلاك اولدی
سندخی بولری انذار ایت اولا که بولردخی ضلالتدن هدایت بولنه جقلردر الله الذی
خلق السموات والارض وما بینهما فی ستة ایام ثم استوی علی العرش ما لکم من دونه
من ولی ولا شفیع افلا تتذکرون یعنی سزك معبودکز وخالقکز اول الله درکه کوکلری
ویرلری یرتدی التی کونده قدرتی تیردیکه بو کلینی کوزا چوب بو مشیجه یرادیدی
لیکن قوللره اناه لمدردیکه اشیده ایو جکلك کوکمز اول صفت شیطانیدر اما هر اشده
کیکیجه فکرله اشلمك صفت رحمانیدر زیرا هر اشکه ایو مکلد اشلنه انك جوغنك
صوکی ندامتدر پس مؤمن اولدرکم اشنده توقف ایدوب تانی ایدجی اولا پس جون
الله تعالی کوکلری ویرلری ارالقلرنده علیه یرتدی مستولی اولدی عرش اوزره جمله
وعلیت قهرلد نتکم اعرافده بیانی کجدی استقدار له دکل بلوك کم سزك هیچ الله دن غیری
دوستکز یوقکه اخرتده سزه منفعت طوقنه واندن غیری برشفاعت ایدجی یوقدر
فرشته لردن وغیرندنکه سزه شفاعت قلوب قورتره الله دن اذن اولمایجه نولدی
سزه کد بو اکوتلرله اکوتلمنز سزتاکه نجات بولب قورتلاسز یدبر الامر من السماء
الی الارض ثم یعرج الیه فی یوم کان مقداره الف سنة مما تعدون یعنی الله تعالی
بویردقلری حکم ایدر کوکدن یرلره بونکله کم فرشتلر کوندررر بو خلقك مصالحنده
اوتروواندن اول فرشته صعود ایدوب کوکدن یکا چقر بو کون ایجنده که انك
مقداری دنیا کونیله بیك بیلقدردر زیرا یردن کوکه بیش یوز یللق مسافتدر اول
ملکلك اینمسی وچقمسی بر کون ایجنده سزك صاغنکرله بیك یللق مسافه اولور وعبد
الرحمن بن سابط دن روایتدر الله تعالی بو دنیا امرنی تدبیر ایدر درت فرشته یله که اولر
جبرائیل ومیکائیل واسرافیل وعزرائیلدر اما جبرائیل موکلدر یلللره که اسرودخی
لره ومیکائیل اوتلره ویغمورلره موکلدر وعزرائیل جانلر قبض اتمکه موکلدر واسرافیل
بعض حکم لره که الله تعالی دن قوللر اوزره اولور انی اندررور باقی فرشتلردخی کم اعمال
اوزره موکللردر انو کلد اینزلر جقرلر ذلك عالم الغیب والشهادة العزیز الرحیم
الذی احسن کل شیء خلقه وبدأ خلق الانسان من طین ثم جعل نسله من سلالة
من ماء مهین ثم سویه ونفخ فیه من روحه وجعل لکم السمع والابصار والافئدة
قلیلا ما تشکرون یعنی اول الله که یرلری وکوکلری مدبر بیدر اولشیوار لاجقی دخی بلور
بادشاهدر قوللرك کوزلوواشکاره افعاللرنی بلور عالم الغیبدر قل انی شاهده قالمز
واول ملکنده عزیزدر ویرتدوغی خلقه رحیمدر دنیاده عام اخرتده خاص ودخی
اول الله درا ولکم هر یرتدوغی نسنه نیجه یرتمق کرك ایدوکن بلور اول علم وارادت اوزره
یرادر اما بو یرتقدم ابتدا قلدی ادمی یرتقلمی بالحقدن اندن صکره انك نسلن یرتدی
شول نطفه دنکه سنل اولب صزر جقر اتانك صلبندن وانانك کوکسندکساول پر

ضعیف صودر پس جوه اول ادمی یرادب اعضالرنی یرلو یرنجه دوزدی ویرتدوغی
روحندن اکا اردی انی وجوده کتورب بونجه حکمتلر واسرارکر ظهوره کتوردی اندن
دونب انك ذریتنه خطاب ایدوب بیوردیکم الله تعالی سزی یرادب اشیدر قلاق ویردی
کورر کوز ویردی ودخی فراستلو کوکل ویردیکه انوکله امور دنیا ویکزی واخرویکزی
اصلاح ایده سز لیکن سزك شکر کوز ازدر اول نعمه کم سزه بو انعام ایدی قلیلا ما تشکرون
برلیوب اکا مطیع اولاسز وکوز کوزی قلاغکزی انك طاعتنه صرف ایده سز وکوکلکوز
انك عظمتن ذکر ایدوب معرفت حاصل اوله وقالوا ءاذا ضللنا فی الارض اءنا لفی خلق
جدید بل هم بلقاء ربهم کافرون قل یتوفیکم ملك الموت الذی وکل بکم ثم الی ربکم ترجعون
یعنی بعثه منکر اولنلر ایتدیلر بز بو یرایجنده بکورسزاولب چوریب طراق اولدقدنصکره
کروثانیا یکی یرادلب وجوده می کلیرز بو بر امر بعیددر الله تعالی ایدر بونلر اولجا غیره (?)
کان یوقدر بلکه بولر بعثه انکار ایدرلر اکا ایمان کتورب تصدیق اتمزلر پس ایت یا محمد
اولکافرلره که ملك الموتکه عزرائیلدر سزك جانکزی قبض ایدر اول سزك اوزرکزه
موکلدرکه هیچ بریکوزی اولدرمدین قومز صکره دونب ربکزه دن یکا واریسز کرو
دری اولوبن الله تعالی اکا اولقلدوغکز عمللرك سزه جزا سن قل ولو تری اذ المجرمون ناکسوا رؤسهم
عند ربهم ربنا ابصرنا وسمعنا فارجعنا نعمل صالحا انا موقنون یعنی حق تعالی ایدر
یا محمد اکر اولمشرکلری سن کوریدك قیامت کوننده قجن انلرك حاللرن تعجب ایدیدك
کدباشلرن خجالتدن اشاغه یرغوب خالقلری اللنده طوروب دیسرلرکه ای بزم ربمز
کوزمزله بو کون کوردك بزم نه قلمق کرکد وکن بلدك وسنك امرکی اشدوب مطیع اولدق
دوندر بزی کرو دنیایه ور الم صالح عمللر اشلیلم کم بز شمدی یقین بلدك که سؤال وحساب
وترازو وصراط وار بر وقتده انلرکه هیچ اندن اولره منفعت اولمز ولو شئنا لاتینا
کل نفس هدیها ولکن حق القول منی لاملان جهنم من الجنة والناس اجمعین فذوقوا
بما نسیتم لقاء یومکم هذا انا نسیناکم وذوقوا عذاب الخلد بما کنتم تعملون یعنی حق تعالی
بیوردیکه اکر بز دلسورزکلی تخصص هدایت بولنی کوستری ویریدك لیکن بزم اول قوللمز
علم ازلده سبقت اندیکه البته جهنمی طولدره وز بو ادم اوغلنلری کافرلریله وجنیلر
کافرلریله بوندن اوتروجمیع خلق اهل جنتدن اولمدی بعضسی هدایت بولب جنته وارد
بعضسی شقاوت وضلالت برله طامویه واردی بو عدلدر عدل اتمك پادشاهه روادر
پس مجی اهل نار طامویه کره لرطاموخزنه دارلری دیه لر اولره کم دیلت امدی طادك
اول عذابلری اندن اوتروکم بو کونکزه حاضرا ولاجغکزه انکار ایدوب بو کو بجون عمل قلمغی
ترك ایتدکوز بزدخی انك جزاسی کرکن کم بو کون سزی عذاب ایجنده ترك ایده وز هیچ اکلمیا سز
طادك امدی اول مخلد عذابیکه انك نهایتی واولب قورتلماسی یوق شوندن اوتروکه
الله شرك ایدوب بوبعثه انکار ایتدکوز انما یؤمن بایاتنا الذین اذا ذکروا بها خروا سجدا

وسبحوا بحمد ربهم وهم لا یستکبرون تتجافا جنوبهم عن المضاجع یدعون ربهم خوفا وطمعا
ومما رزقناهم ینفقون فلا تعلم نفس ما اخفی لهم من قرة اعین جزاء بما کانوا یعملون
یعنی حق تعالی بیوردکه تحقیق بزم ایتلرومزه وعذابلرومزه شول تصدیق ایدوب
انانورلرکه قچن بزم ایتلرومزله انلره وعظ ایدوب اول عذابلری اکدوری ویرسلر
اولراسه دن قورقب یوزلرن سجدیه اوررلر ومولالرنه تسبیح ایدوب ثنا قلورلر کافرلر
کافرلرکبی تکبرلک ایدوب مسجددن قچمزلر وقچن بش وقت نمازده اذان اوقنوب دعوت
اولنسلر مطیع ومنقاد اولب وارورلر انی شوق وصفابرله وحضور قلبله ادا ایدرلر
ودخی اراق یردن جماعتله نماز قلمق اچون مسجده وارورلر اخشام نمازن قلوب کرو اولرنه
وارمزلر یاتسو نمازن جماعتله قلمقدن فوت اولادیو قورقرلر مسجدده اوتروب اخشامله
یتسو اراسن احیا ایدرلر یانلرنی اراق ایدرلر یاتدقلری یردن ومولالرنه عبادت قلورلر
ودعا ایدرلر انک عذابندن قورقوجی ورحمتندن اموجی اولوبن ودخی بزانلره رزق
ایدوب ویردوکمزمالدن بزم یولمزه تطوع صدقه ایدوب انفاق ایدرلر یعنی فی الجمله
دونلرده تطوع نمازقلورلر وکوندزده تطوع صدقه ایدرلر بس بولرک ثوابلرن بیان
ایدوب بیوردیکه هیچ اول بوصفتله مذکور اولن شخصلرک برسی بلمزکه بز انلروکچون
نلر برقلیو یدورم شول فنلردنکه کوربجک نفسی انی کوزلری غایت شاد اولور
سونراین عباس ایدر جنت عدن ایچنده کزلونسنلردرکه کندو مقاسنه بوقدربو کلیه
عوضدر انلره اول عملرجزاسیکه اشلدیلردی افمن کان مؤمنا کمن کان کافرا لا یستوون
اما الذین امنوا وعملوا الصلحات فلهم جنات الماوی نزلا بما کانوا یعملون واما الذین
فسقوا فماویهم النار کلما ارادوا ان یخرجوا منها اعیدوا فیها وقیل لهم ذوقوا عذاب
النار الذی کنتم به تکذبون ولنذیقنهم من العذاب الادنی دون العذاب الاکبر
لعلهم یرجعون یعنی شول کمسه که مؤمن اوله فاسق کیمسه دراندر استقننده فضیلتده برابر
دکل اما اولرکیم ایمان کتوروب تصدیق ایتدیلر وکورکلو عملر اشلدیلر انلرک رزق اولنان
نزول ایدجک مکانلری جنت الماوی اولیسر اول عملری عوضی اما اولرکیم اتقی
به عاصی اولدیلر توبه ایدوب کرودونمدیلر ولید بن عتبه کبی کیم منافقدی انلرک اولنجی
یرلری ومکانلری جهنمدر هرگاه که اول اودن دوبت چقمغه قصد ایدرلر اول جهنم
کرو دوندریلورلر یعنی قچنکه جهنم کوکربب فینوب طشه کوترسوالری یوقرو قپودن یکا
اتا بولرامید طوتلرکه چقوب قورتلالر جهنم خزنه دارلری اوددن چوماقلرله قوشو
وارب انلری اوره لرتا که وارب کرو اودک قعرنه اینه لرودایم حاللری بو اوله واول
خزنه دارلر اولره دیه لرکیم طادک اول اودک عذابلرنکه سز انی دنیاده سهل
بلاندکوز واکا انانمدکوز دخی اشدتعالی ایدر عزتم جلالم حقی بزانلره اول دنیاده
عذابلردن دخی طادرورز قلیج التنده اولمک کبی ودخی قحط وفزلق واجلق کبی اول اولو

عذابده

عذابدن غیریکم اودعذابدرتا اولا کمتوبه قلوب بزدن یکادونلر ومن اظلم ممن ذکر بایات
ربه ثم اعرض عنها انا من المجرمین منتقمون ولقد اتینا موسی الکتاب فلا تکن فی مریة
من لقائه وجعلناه هدی لبنی اسرائیل وجعلنا منهم ائمة یهدون بامرنا لما صبروا وکانوا
بایاتنا یوقنون یعنی حق تعالی بیوردکه کیمدر اندن ظالمرقکه بزم اندردکمز قرآنله اکا وعظ
ایدوب بزم قورقمز وعذابمز اکدوره لر ووعده لرومز خبرویره لر اول انی اشیدوب انوکله
عمل اتمکدن اعراض ایده هیچ قبوریبه تحقیق اول بزم ایتلرومزدن اعراض ایدن مشرکلری
انتقام ایدوب عذابله طوترز ودخی تحقیق یا محمد بز موسایه توریت ویردک سنوک
شکوک اولمسون اکاکه موسایله ملاقات اولسر سین هم معراج کیجه سنده برقاچ کرموسایله
بولشدی بر مسجد اقصاده کر رسولک اردنده نماز قلدی واکی کزدخی کوکده بولشدی
برجهرکون برایزکون اولدیکه فرض اولنان اللی وقت نمازانک سببیله بیشی وقته ایندرلدی
ودخی حق تعالی بیوردیکه بزتوریتی بنی اسرائیله بیان قلدق طریق هدایته وموسایی دخی
هادی قلدق فکه انوکله بنی اسرائیله طریق ضلالتدن طریق هدایته ارشاد قلدی وبنی
اسرائیلدن دخی بعضیسنی خیره قایدلرو داعیلر قلدق فکه خلقی بزم یولمزه دعوت قلورلر
بزم امرمزله شوندناوتروکه انلر صبر ایلدلر دینلری اوزرینه جفالر چکدلر دینلری
ترک ایدوب دونمدیلر موسایه ویردوکمز علامتلری یقینلرنی محکم ایدوب کانه کلدلسر
ان ربک هو یفصل بینهم یوم القیمة فیما کانوا فیه یختلفون اولم یهد لهم کم اهلکنا
من قبلهم من القرون یمشون فی مساکنهم ان فی ذلک لایات افلا یسمعون یعنی حقیقت یا
محمد سنک ربک حکم ایلیه قیامت کوننده بولرک اراسنده شول دینده که اختلاف ایدوب
انانمدلر اسدتعالی بولره بیان ایدوب خبرویرمدیمی که بولردن اول نجه قرنلری هلاک ایلدک
لوط قومی وصالح قومی وهود قومی کبی بولر واروب انلرک یوردلرندن ومسکنلرندن اوغرلر
یجرلر بدرسنی اولرک اولهلاک کلدکندن چوق عبرتلر وار بولره بزاولدیکه انی اشیدوب
عبرت الوب اکوتلمزلر اولم یروا انا نسوق الماء الی الارض الجرز فنخرج به زرعا تاکل
منه انعامهم وانفسهم افلا یبصرون یعنی بز انلرک اول قوریب قالمش یرلرندکه هیچ
برکوکرراوت یوق بولتلرله یغمورلر سوروب التوب انلره نیجه مدتیمی که اوتلر واکنلر
بتوروب جقرورز تاکه انلر اوتلردن قیونلری وصغرلری ودوه لری بیسلرو اول بتن
دانه لردن کندولری یالربس اشبو عجایبلری وقدرتلری کورمزلرمیکه اول مولالرنی بر بلوب
اکا مطیع اوللرو ویقولون متی هذا الفتح ان کنتم صادقین قل یوم الفتح لا ینفع الذین
کفروا ایمانهم ولا هم ینظرون فاعرض عنهم وانتظر انهم منتظرون یعنی حق تعالی بیوردکه
یا محمد بو کافرلر سکا صورر لرکه قیامت کونیکه بعث وقضا کوینیدر نه وقت اولسراکر بو
دیدوککزکرچیکه بزه خبرویرک بلالم ایت سن اولره یا محمد اول بعث کونی برکوندرکه
الاکافراولن لمسلرک اول وقت ایمانلرندن منفعت اولا سیه دکل امّا کلبی روایتنده مراد بوندن

فتح مكه‌ده ذكر اصحاب مكه‌ده اوتوروب بربريله بو مكه رسول الله فتح اولنا جق سويلشنلر كه
بنى خزيمه قبيله‌سندن انده برقوم واردي انلرك اول سوزلرن اشيدوب استهزا ايله
ديرلردي كه بو سزك فتحكز نه وقت اوله‌سردركه اوله ديو زعم ايدرسز حق تعالى بو ايتي انيدر
خبرويردي كه خزيمه قومي ديرلركه يا محمد اصحابي اكر بو ديدكو كزده كرچكسوز اول فتحكز
نه وقت اوله‌سر خبرويرايت سن يا محمد كه اول فتح كوننده اول كافرلرك ايمانلرينك
الومدن قورتلمغه فائده‌سي اولمجق دكل ودبلمكدن اولره امان اوله‌سردكل قوبولري
بولردن اعراض ايت يا محمد منتظر اول بونلرك قتلنه مكه فتح اولنجيادك نتكم اولرسنك
هلاككو كه كوز طوتوب انتظار ايدرلر

سورة الاحزاب سبعون وثلث ايات

بسم الله الرحمن الرحيم يا ايها النبي اتق الله ولا تطع الكافرين والمنافقين ان
الله كان عليما حكيما يعني اي بنم رسولم قورق تكريدن تقوي اوزره ثابت اول كافرلر
ومنافقلر سوزنه مطيع اولمه وقلدوغك عهدي نقض ايتمكه سنوكلد اولرك ارا سنده
وار درتا مدت تمام اولنجه وبعضلر ايتدلر مسلمانلر قصد ايتدلركم اولر كلد اول عهدي
بوزالردي رسوله دخي ميل ايتدي كه نقض عهد ايتمكه دستور ويره بو ايت انيوب منع ايلدي
پس الله تعالى حكيمدر نهي ايدر عهد بوزمقدن وحكم ايدر عهده وفا قلمغله ودخي عليمدر بلوركه
بولرنوك او زرنه جمع اولمشلردر واتبع ما يوحى اليك من ربك ان الله كان بما تعملون
خبيرا وتوكل على الله وكفى بالله وكيلا يعني حق تعالى بيورركه يا محمد سن متابعت قل حكمنه
طوت قرانك كه ربكدن سكا وحي اولنور بعد سنه الله تعالى سزك نه ايشلد وكوكزي بلور عهده
وفا قلدوغكوزي ودخي نقض عهد قلدغكوزي كلي بلور سن اول كافرلرك سوزلرينه
طارلغمه الله اعتماد قلوب ايشكي اكا اصمرله كه الله تعالى سكا حافظ وناصر بسيتر
ما جعل الله لرجل من قلبين في جوفه وما جعل ازواجكم اللائي تظاهرون منهن امهاتكم
وما جعل ادعياءكم ابناءكم ذلكم قولكم بافواهكم والله يقول الحق وهو يهدي السبيل
يعني الله تعالى برفرنده اكي كوكل يارتمدي معلوم ومحقق اولديكه بر كشيده اكي كوكل اولمق
محالدر ودخي جاهليتده بر كمسه عورتيله ظهار ايتسه ديسه كه سن بنوم اوزرمه انام
ارقسي كبي سين اول عورت اندن بائن طلاق بوش اولوردي ودخي ايدرردي چونكه سنك
اوزركه انام اكلدي انام بكا نجه حرام ايسه سن دخي ابدي حرام اولدك ديوا برق بر بره
جمع اولمزلردي ابتداي اسلامده دخي بر زمان حكم بونك اوزره اولدي اندنصكره حق تعالى
حكمي ايردي بو ايتي انيدروب انى باطل قلدي ايتدي الله تعالى سزه انا قلمدي عورتلركزي
كه سز انى كلد ظهار ايدكوز انك حرمتي سزه كفارتدن ويرنجه دربونك تمام قصه‌سي مجادله
سوره‌سنده كلور اكا نظر ايله ودخي زيد بن حارثي رسوله م اوغل ادنشدي اوش
قضيه كلد پس بو برايتده حق تعالى اوج حكم ظاهر قلدي بري اولكه بر كشيده اكي كوكل اولمز
وبردخي كشي عورتيله ظهار ايتسه اول انك اناسي اولمز وحرام لقى اناكبي اولمز نه قدر اول

اوغول

اوغول ايدينورسه دخي اول اندن ميراث يمز واول اوغول ايدنن كشي اوغول ايدندوكنك
عورتن الورسه يا قزقرداش الورسه وكر قزنه دخي الورسه المق رواد رچونكه نسبدن
يا رضاعدن اوغل دكل اول اجنبي اولور اجنبي اجنبينوك نسين كركسه المق رواد راوغول
ديمكلد حرمت ثابت اولمز انكچون بيورردي حق تعالى ذلكم قولكم بافواهكم يعني اول سوزكه سز
ايدرسز زيد محمد اوغليدر اول دلوكزده بر كلامدر انوكلد نسب ثابت اولمز الله تعالى حقي بيان
ايدوب سزه بيوررركه نسبت اولمايجق نسنه محمده نسبت قلمياسز الله تعالى سزي طريق
حقه دلالت قلوركه هر كمسه كندو اتالرينه نسبت قلاسز ادعوهم لآبائهم هو اقسط عند الله
فان لم تعلموا اباءهم فاخوانكم في الدين ومواليكم وليس عليكم جناح فيما اخطاتم به
ولكن ما تعمدت قلوبكم وكان الله غفورا رحيما يعني زيد بن حارث خويلد قزي خديجه‌نك
قولي ايدي خديجه رضها انى رسوله باغشلدي رسول انى ازاد ايدوب اوغول ايدندي خلق
ايدرلردي زيد محمد اوغليدر حق تعالى بو ايتي انيدروب بيورديكه هر كمسه كندو اتاسنه نسبت
ايدك زيد بن حارث دك زيد بن محمد ديمك كه الله تعالى قتنده عدل بويقينرقدر واكر اولرك
اتالرن بلمزسكوز كه اكا نسبت ايده‌سز اولسرزك دين ايچنده قرداشكزدر اكا عبد الله
يا عبد الرحمن يا عبد الرحيم ديك اول دخي سزك مواليكزدر بوفلانك مولاسيدر ديك
يعني حذيفه‌نك سالم ادلو بر قولي واردي ازاد ايدوب اوغول ايدندي اكا دخي خلق سالم
بن حذيفه ديرلردي چونكه بو ايت انيدي سالمه دخي مولاي حذيفه ديوا دقودبلر ودخي حق تعالى
بيورديكه نسيانلد وخطايله نسبت قلدوغكزدن اتالرندن غيريه انده سزه كناه اولمز زيرا
دلكوز او زره اول عادت طوتمشدر اكسوزندن كوجاري اولور لكن كناه انده دركيم
كوكلدن قصدله ايده‌سز اول نهي اولدقدنصكره زيرا حق تعالى قوللردن خطايي ونسياني
واكراهله اولن نسنلري عفو ايتمشدر غفوردر خطالري يارلغر رحيمدر كناهدن رجوع
ايدنلري النبي اولى بالمؤمنين من انفسهم وازواجه امهاتهم واولوا الارحام بعضهم
اولى ببعض في كتاب الله من المؤمنين والمهاجرين الا ان تفعلوا الى اوليائكم معروفا
كان ذلك في الكتاب مسطورا يعني پيغمبر شفقتلودر قدر مؤمنلر مؤمنلر كندولره شفقت
ايتدكندن وپيغمبرك فكر ورايي يكركدركه مؤمنلر ايچون قلور مؤمنلرك كندو راي لرندن
وپيغمبرلرك حكمي وبويروغي يكركدر مؤمنلر اوزره نافذ اوله بوديكو لكم مؤمنلر كندو
حكملرن پيغمبره كوره لرودخي رسولك خاتونلري مؤمنلره حرمتده شول انالري كبيدركه
نكاحيه انلري نكاحلنمق رواد كول پيغمبر دنصكره ودخي حق تعالى بيورديكه قرابت اشلرينك
بعضسي بعضسندن اوليدر ميراث يمكده بونك سببي بو ايديكم شول مؤمنلركه
هجرت ايدوب رسول الله بله كلشلردي مجي اولردن بريسي اوله مهاجرلردن بله بولني
ورثه‌لري ميراث ويرمزلرديدي ودخي رسول دم اكي كشي بربري اراسنده قرداش قلوردي
مجي انك بري اولسه اول قلان انك تركه‌سن ميراث يردي كندو عصبه لرينه ويرمزلردي

حق تعالی بو آیتله دخی انفال آخرینده کی آیتله بو حکمی منسوخ قلدی تاکه میراث میت
ایمانله و قرابتله اولدی کرک مهاجرلردن کرک انصاردن اولسون چونکه بر مؤمن اوله
آنک کرو بر مؤمن وارثی اوله میراث انوکدر هجرت اتسون کرک اتمسون و دخی قرابت وارکن
اول قرداش اوقشلر بربرندن میراث یمز مگرکه هیچ قرابت بولنمیه اراقدن یقیندن
الا مکر اول دوستلروکزدن بربرینه ثلث مالدن وصیت قلاسز احسان یوندندن اشبو حکملر
یازلمشدر قرآن ایچنده که میراث ایمانله و قرابتله در هچ تبدیل اولماز مگرکه وارثی کافر اوله
نه قدر قریب دخی اولورسه میراث یمز واذ اخذنا میثاقهم ومنک ومن نوح وابراهیم
وموسی وعیسی بن مریم واخذنا منهم میثاقا غلیظا لیسأل الصادقین عن صدقهم
واعد للکافرین عذابا الیما یعنی ذکر ایله یا محمد اینکه چون بز پیغمبرلرک کلیسندن محکم
عهد الدق بونک اوزرینه کم الله عبادت ایدوب بو خلقی دخی الله عبادتنه دعوت قلالر
و دخی صوک کلن پیغمبرلر اولکی کلن پیغمبرلری تصدیق قلیلر و اول کلن دخی صوکیکه
کلجک پیغمبری اول قومه مشتاق بیب خبر ویره تا کلوب دعوت قلدوغی وقت انکار
اتمیلر و کربلدکه بزنصکرم انکار اتسلر اول انلره موجب هلاک اوله و بو آیتده رسولک
فضلتنه دلیل وارکه اوّلا جمیع پیغمبرلری ذکر اتدکدنصکره کروانی یالکوز ذکر ایلدی ب
ددیکه اولرک کلیسندن محکم عهد الدق و سندن دخی الدق بوندنصکره ددیکه
نوحدن و ابراهیمدن و موسی‌دن و مریم اوغلی عیسادن دخی عهد وثیق الدقکه بولر
کلیسنه بشارت ایده کلدیلر و سنک صفتکی بیان ایده کلدیلر پس بو عهدلری الدوغی انلره
اوترودرکم حق تعالی یارین سؤال ایده اول مرسللردنکه عهده وفا قلوب تبلیغ رسالت
قلدیلرمی و اهلی دعوته سؤال اولنه کم اول داعیلره اجابت قلدیلرمی یوقسه یوق
پس الله تعالی یارین حاضر قلدی اول رسوللری تکذیب ایدنلر ایچون انواع عذابلرکه
یولق مؤلم و موجعدر یا ایها الذین امنوا اذکروا نعمة الله علیکم اذ جاءتکم جنود
فارسلنا علیهم ریحا وجنودا لم تروها وکان الله بما تعملون بصیرا یعنی حق تعالی بیوردیکه
ای انلرکه ایمان کتوروب تصدیق اتدیلر اکوک الله تعالینک نعمتنی و شکرنه مشغول اولک
شول وقتکه احزاب عرب جمع اولوب کلدیلر رسول الله سزی خندق ایچنده حصر اتدیلر
جقمغه مجالکز یوغدی بز انلرک اوزرینه صبا یلینی حواله قلدق و دخی لشکر کوندردککه
سز انلری کورمدکوز فرشته لشکریدی هیچ انلر دخی مقاتله قلمدیلر اول صوق یلی
ویربدلک کلوب چادرلرینک و طوارلرینک قازقلرین قوپردی و چادرلری ایلرین
کدی و اودلرین سوندردی و چولمکلرین باشی اشاغه اختردی انلری اورکب
بیابانه طاغلدی درت یانلرندن فرشته‌لرک تکبیرلری اوازی چوغلدی هر قبیله‌نک
اولولری دیردیکه یا فلان اوغلی کل بکا ایرش چونکه بر زانده جمع اولدیلر دیلرکه بزه هلاک کلدی
کلدی قورتلمق طلب ایدک الله تعالی اولرک ایچنه قورقو براقدی هیچ بری مقاتله ایتمیوب صندیلر

طاغلدیلر

طاغلدلر الله تعالی سزلرک نه اشلدکوکزی کورربلور اکا کوره اتک جزاسن قلور اذ
جاؤکم من فوقکم ومن اسفل منکم واذ زاغت الابصار وبلغت القلوب الحناجر وتظنون
بالله الظنونا هنالک ابتلی المؤمنون وزلزلوا زلزالا شدیدا یعنی حق تعالی بیوردیکه
چونکه اول مشرکلر سزه کلدی دره اوزرندنکه اول طلحة بن خویلددر مشرق قبلندن
و دخی مالک بن عوف و عیینه بن حصن و بنی قریظه یهودیلریدر و دخی بعضی
کلدی دره ایچندن مغرب قبلندنکه اول ابی اعور سلمی و ابو سفیاندر چونکه منافقلر
انی کوردلر قورقودن کوزلری چرردی یورکلری بوغزلرینه دکلدی یعنی قتی قورقودن
اضطرابه دوشدلر اللهمه درلو درلو کمانلر اتدلر رسوله نصرت اولمقدن امیدلرن
کسدلر حق تعالی ایدر ای منافقلر ایله ظن اتدکوزکه الله تعالی محمده نصرت اتمز بزا شبو
شنده انکچون قلدقکه مؤمنلر بونکله ابتلا اولنه اهل اخلاص کمدر و اهل نفاق کمدر
ظهوره کله و هر بری حرکتن کلوب قتی اجتهاد قله واذ یقول المنافقون والذین فی
قلوبهم مرض ما وعدنا الله ورسوله الا غرورا یعنی منافقلر ایتدلرکه کوکلرنده نفاق
واردر کولدرکه الله رسولی بزه وعده قلدوغی الا غرور دکدر اورتاده حاصل کورنمز
واذ قالت طائفة منهم یا اهل یثرب لا مقام لکم فارجعوا ویستأذن فریق منهم
النبی یقولون ان بیوتنا عورة وما هی بعورة ان یریدون الا فرارا ولو دخلت علیهم
من اقطارها ثم سئلوا الفتنة لاتوها وما تلبثوا بها الا یسیرا یعنی منافقلر جماعتندن
بر طائفه یثرب اهلنه ایتدلر یا اهل یثرب سزه بونده طورمغه مکان یوق قتال و قتنده
بولنکرله کرو مدینه‌یه دونک و دخی اولردن بربلوکوکه بنو حارثه و بنو سلمه انلرک
اولری مدینه‌نک برناحیتنده در رسوله کلوب دستور دلیوب ایتدلر بزم اولرومز
دشمن طرفنده در اومزی حفظ ایدیجی کمسه یوق اهلمز اوزرینه امین اولومزا اوغریدن
حرامیدن نکه انلره ضرر ایرکوره لر بزه دستور ویر وارب انلری رعایت ایده لوم الله تعالی
انلرک قلبلرندن بو آیتله خبر ویروب ایتدی اولر یا محمد سکا عذر ایدوب اولرومز
خالیدر حافظی یوق دیرلر انلروک اولری خالی دکولدر زیرا مؤمنلرک اولرنی الله تعالی
حافظدر صقلر بولرک مرادلری دستور دلکدن دکلدر الا قتالدن قچمقدر و کر مدینه‌نک
اطرافندن بولرک اوزرینه لشکر قویلسه اندن کلوب بولری شرکه و کفره دعوت قلسلر
کلسه انلره اجابت قلالردی هیچ مدینه‌ده اکلنمیلردی الا از ساکن اولالردی تیز جک انلره
اطاعت قلالردی ولقد کانوا عاهدوا الله من قبل لا یولون الادبار وکان عهد الله
مسؤلا قل لن ینفعکم الفرار ان فررتم من الموت او القتل واذا لا تمتعون الا قلیلا
یعنی حق تعالی بیوردیکه قتی بولرک عهدلری که خندقدن ایلرو اللهه قلدلردیکه الله تعالی
دشمنلرندن یوز دندرمیالردی یارن آخرتده الله تعالی اول عهدی نقض ایدندن سؤال
ادیسردر یعنی بو اولدیکه رسول الله مکرم ایدی مدینه‌دن بیتون کشی چقوب مکیه رسوله

وارد لر رسوله دخی عقبه کیجه سی ایدیکه انلردن یکا چقدی انلر کلدی متابعت قلوب
عهد الدی بیعت اتدلر اندن ایتدلر یا رسول الله بز ملکه نیچون و سنکیچون نه شرط ایدرسین
ایلکل کم بز سنک شرطکی قبول ایده وز رسول علیه السلام ایتدی ربیچون شرط بونی ایده سینکه
اکا طبا سز هیچ بر وجهله اکا شرك کتورمیه سز و بنمیچون شرطم بودر کم کندو
نفسکوزه و اهل و اولادکزه سومدکوکزی بکا دخی سومیه سز اولر ایتدلر اکر بو دیدکوکی
اشلیاجك اولورسوز بزم اجرمز نه اولور رسول ایتدی دنیاده الله دن نصرت و آخرتده
جنت بولاسز اولر دخی ایتدلر بز دخی بو عهدی قبول اتدك پس الله تعالی بو ایتده ذکر
اتدوکی عهد بودر کم اکا وفا قلمدلر بوندن اوترو حق تعالی رسولنه ایتدی یا محمد ایت انلره کم
سز اولومدن یا خود دپلمکدن قچمق منفعت ادیر دکلدر اکر قچسکز دخی بو دنیاده تمتع
اتمز سز الا از ایدرسز زیرا دنیانک بقاسی ازدر عمرکز انک ایچنده دخی ازدر قل من ذا الذی
یعصمکم من الله ان اراد بکم سوء او اراد بکم رحمة ولا یجدون لهم من دون الله ولیا ولا
نصیرا یعنی ایت یا محمد بولرکم کیمک قدرتی یتر کیم سزدن الله تعالینک بلالرینی منع ایده بله
قچنکز حق تعالی سزه محنت و بلا قلمق دلسه تمیدرکانی دفع ایده بله بلسونلر حقیقتا کم
اولر الله دن غیری نصرت ایدیجی و منع ایدیجی بولمزلر قد یعلم الله المعوقین منکم
والقائلین لاخوانهم هلم الینا ولا یاتون الباس الا قلیلا اشحة علیکم فاذا جاء
الخوف رایتهم ینظرون الیک تدور اعینهم کالذی یغشی علیه من الموت فاذا ذهب الخوف
سلقوکم بالسنة حداد اشحة علی الخیر اولئک لم یؤمنوا فاحبط الله اعمالهم وکان
ذلك علی الله یسیرا یعنی حق تعالی تحقیق بلور کم قتالدن منع ایدیجیلر سزدن کمدر
دوستلرنه و قرداشلرنه دینلرکم کلوك بزیکا محمدی قوك انکله حربه بله حاضر اولمك
قورقرز سزك اوزرکزه کم هلاك اولاسز پس اول منافقلر دخی رسوله حرب و قتال
اتمکه کلمزلردی الا از کلورلردی ریا و سمعه ایله حق تعالی انلره خبر ویررکه منافقلر
سزه بو کلامی قلدقلری سزك اوزرکوزه شفقت یوقندندرکم سزك اوزرکوزه
انفاق اتمه یولندن منع ایدرلر و دخی بخیللق یوقندندرکم سزك اوزرکوزه نسنه
انفاق اتمیلر قچنکه بو منافقلر قتال قورقوسی کلدی یا محمد کوررسین اولریکم سندن
یکا نظر ایدرلر قورقونله کوزلری درت یکا دورر اتدر رسول او زرینه اولوم
ایرشمش کسی کبیکه جان نزعنك شدتلری انی قپلمش اوله قچنکه اول قتال قورقوسی
کروکیده مال و غنیمت قسمتی وقتی کلدی دللرن اوزون اوچی ایتی دللرله سنی ایلوب
چکرلر اول مال غنیمت حرصی یوقندن اولر کلی انلردرکم الله کو کلدن تصدیق قلمدی
بو قدر پس الله تعالی انلرك عمللرنك ثوابلرینی اندن اوترو حبط ایلدیکه بونی بویله
قلمق الله تعالیه کلی اساندر یحسبون الاحزاب لم یذهبوا وان یات الاحزاب یودوا
لو انهم بادون فی الاعراب یسئلون عن انبائکم ولو کانوا فیکم ما قاتلوا الا قلیلا

یعنی

یعنی بو منافقلر ایله ظن ایدرلرکم لشکر احزاب هزیمت بولوب کتمدیلر قورقولرندن شویله
المشدرکم ایدرلر بولرکی مدینه نك کنارندن طولنوب کدیسر دکل تا مدینه نك طشره
اتطونیا غنیله توزغتینیجه و دین اسلامی اصلیله قطع اتمینجه و کر احزاب لشکری بر دخی
کروکلیدی بولرك ارزولری بو یدیکم عرب ایچندن چقوب بریه کیده لردی او بریه عربلریله
بله اولالردی و قرشو کلندن کیدندن سزك خبرکز صورمه لردی سزه واقع اولن زحمته اشیدوب
سونه لردی و کر سزك ایچوکزده اولسه لردی سزکله بله قتال ایدیسر دکلردی نه از و نه چوق
و کر اتسه لردی دخی ریا و سمعه یوزندن ایدرلردی لقد کان لکم فی رسول الله اسوة حسنة لمن
کان یرجوا الله والیوم الاخر وذکر الله کثیرا ولما رای المؤمنون الاحزاب قالوا هذا ما وعدنا
الله ورسوله وصدق الله ورسوله وما زادهم الا ایمانا وتسلیما یعنی تحقیق سزه واجبدر رسول
حقنده کم اول اینه شروع ایدرسه ایوده یا اوزده سزاکا کورکلو لکله متابعت قلاسز
زیرا اول سزدن اوکردی بجید رحرب اوزره کندو نفسنی سزك یولکزه قوربن کرکدر رسوله
اقتدا ایده لر شول لکسه لرکه الله دن قورقرلر و آخرت عقبه لرندن احتیاط ایده لر و الله ی چوق
ذکر ایده لر پس کرچك مؤمنلر انلردرکه قچنکه خندق کوننده احزابی کوردیلر ایتدیلر بو اول
نسنه درکم الله تعالی و رسولی بزه وعده قلمشدر الله تعالی وعده سنده صادقدر و رسول
دخی صادقدر اول مؤمنلر احزاب لشکرن و اول قتال کوننی کوروب کندولرینه ارترمدیلر الا
اعتقاد و یقین ارتردیلر و رسوله تواضع و بویون اکمه اطاعت ارتردلر من المؤمنین رجال
صدقوا ما عاهدوا الله علیه فمنهم من قضی نحبه ومنهم من ینتظر وما بدلوا تبدیلا لیجزی الله
الصادقین بصدقهم ویعذب المنافقین ان شاء او یتوب علیهم ان الله کان غفورا رحیما
یعنی الله تعالی مؤمن قوللرینی مدح ایدوب بیورر دیکه مؤمنلردن ارنلر واردرکم عقبه کیجه سنده
الله ایله قلدقلری عهده وفا قلوب یرینه کتوردیلر اکر دشمنله ملاقی اولورسوز قتال ایده وز
دیدیلردی اندن بعضی اولردن اول وفا او زرینه دپلنوب شهید اولدیلر بعضلری دخی منتظر
اولمشلردر دیکه اول عهده وفا قلمق او زره کیده لر اصلا اول عهدلرینی تبدیل و تغییر قلمدیلر
انلك اوزره محکم طوردیلر پس الله تعالی اول مؤمنلره توفیق ویردیکه عهد او زره وفا قلدیلر
تاکه الله تعالی خیر عوضلرله ثواب روزی قله اول عهدلرنه وفا ایدیجیلره وفالرندن اوترو
و منافقلره دخی دلرسه عذاب قله یا خود اولر توبه قلورلرسه حق تعالی توبه لرین قبول قله که
تحقیق الله تعالی غفوردر غفور دیرلر اولردن توبه قلنه و دخی رحیم در اسرکیجی اکا ایلوارنی
ورد الله الذین کفروا بغیظهم لم ینالوا خیرا وکفی الله المؤمنین القتال وکان الله
قویا عزیزا یعنی الله تعالی منع ایدوب دوندردی اول کافرلریکه مدینه او زرینه کلدیلر
خندق کوننده غایت غضبله دوندیلر کم اول مرادلرینه ایرمدیلر الله تعالی اول مؤمنلردن قتالی
دفع ایلدی اولر زحمتدن خلاص قلدی انوکلکم انلرك او زرینه یل کوندردی و لشکر
کوندردیکه انلر کورمزلردی الله تعالی قویدر عزیزدر حکمی غالبدر کمسه مانعی یوق

وانزل الذين ظاهروهم من اهل الكتاب من صياصيهم وقذف في قلوبهم الرعب فريقا
تقتلون وتأسرون فريقا واورثكم ارضهم وديارهم واموالهم وارضا لم تطؤها
وكان الله على كل شئ قديرا يعني اندردي الله تعالى كوشكلرندن وقلعه لرندن شول
كتاب اهلنيكه احزابه معاونت قلدي وانلرك كوكللرنه قورقو براغب منهزم قلدي انلردن
بربلوكني ديلدوكز وبربلوكني اسير ايتدوكز كه اوغلنلري وعورتلريدر وانلرك يرلريني ويردي
سزه ميراث قلدق ومالريني متاعلريني سزه تقسيم ايتدك ودخي اول يرلركيم سزك انده اياغكز
بصوب ملك لنمكه قدرتكز يتمزدي اني دخي سزه ميراث قلدق تا قيامته دكين اهل اسلامي
غالب قلوب كافرلرك يرلرين وصولرين الوب متمكن اولالر الله تعالى قادردر قدرتي بيلر
هر بندلرسنا شكركه كافرلرك قلعه لرن فتح ايدوب اهل اسلامه روزي قلدي مؤمن قوللرنه نصرت
ويروب انلري حقارتله منهزم قلدي يا ايها النبي قل لازواجك ان كنتن تردن الحيوة الدنيا
وزينتها فتعالين امتعكن واسرحكن سراحا جميلا وان كنتن تردن الله ورسوله و
الدار الاخرة فان الله اعد للمحسنات منكن اجرا عظيما يعني اي عزيز پيغمبر ايت اول حلاللرو
اكر انلر دنيا دلرسه ودنيا زينتلريني ايتكم كلوك سزه مهركز ويرهيم اندن كوركلولكله سزه
سنت اوزره طلاق ويرهيم اكر الله تعالى ورسول رضاسين طلب ايدرسكز وجنت ديلرسكز
تحقيق بلوك كم الله تعالى سزدن اهل احسان اولنلره جنت ايچنده چوق ثوابلر واولو مرتبه لر
قلمشدر چون بو ايت رسوله ايندي اول دورب عايشه حجره سنه كردي وايتدي يا عايشه
ديلرمكه بر كلام عرض ايدهيم ليكن ديلرمكه جوابنده تعجيل ايتميه سين تا اتاكله وانا كله طانشمينجه
جواب ويرميه سين عايشه ايتدي يا رسول الله بويور اول نه سوزدر رسول اول ايتي
عايشه اوزرنه اوقودي عايشه ايتدي يا رسول الله بونكچون مي بن اتامه انامه طانشدرن سين
والله بن الله وانك رسولني دخي دار اخرتي اختيار قلدم اوت سندن ديلرم يا رسول الله
كرو قلان خاتونلروكه بنم اختيارمي خبر ويرميه سين كوره وزكم انلر دخي نه جواب ويررلر
رسول ايتدي انلردن هيچ بري بكا بو سنه صورميه الا بن خبر ويرمكه عايشه الله ورسولي
وجنتي اختيار قلدي دنيا نعمتي اوزره وبونده فقر ومحنتي اختيار قلدي زيرا الله تعالى بني امري
دشوار قلمغچون كوندرمدي بلكه دشوار اشلري بلدروب تيسير قلمغچون كوندردي بس اول
كرو قلان خاتونلرن دخي جمع ايدوب انلره دخي بو ايتي اوقودي بو ايشده انلري مخير قلدي
وايتدي عايشه الله ورسولي ودار اخرتي اختيار قلدي دنيا محنتلريله سز نه ديرسز اولردخي
كلي ايتدلر بز دخي الله ورسولي ودار اخرتي اختيار قلدق محنت دنيا ايله رسولك فراقي ونعم دنيا
اوزره يا نساء النبي من يأت منكن بفاحشة مبينة يضاعف لها العذاب ضعفين وكان
ذلك على الله يسيرا يعني حق تعالى بيورركه اي رسولك خاتونلري هركه سزدن بريكز بر قبيح
فعل اشلسه كه نه الله ونه رسوله يارر بلسونكه انك عذابي ايرقلر عذابنجه اكي اولور زيرا
هركسه كه الله قاتنده شريف وقدري عزيز اوله انك صغير كناهي الله قاتنده كبيره اولور

عقوبتي

عقوبتي دخي اكا كوره قتي اولور نتكم جاهلدن بيتمش كناه براغنور شوندنكه انك بري عالمدن
برلغنمز شرفندن اوترو كه عالك قدرين بلمدي بلوركن عاصي اولدي بس بو عقوبتي تضعيف
ايلمك حق تعالى يه دشوار دكل الله اندن عجزي يوق ومن يقنت منكن لله ورسوله وتعمل صالحا
نؤتها اجرها مرتين واعتدنا لها رزقا كريما يعني هر كسه سزدن الله ورسوله مطيع اوله
والله لايق كوركلو عمل قلسه بز اكا اجرين وثوابن اكي قات ويررز ودخي اوجماق ايچنده
بز انكچون بول نعمتلر ايراقلوب دوررزكه نه حدي ونه عددي يا نساء النبي لستن كاحد
من النساء ان اتقيتن فلا تخضعن بالقول فيطمع الذي في قلبه مرض وقلن قولا معروفا
يعني حق تعالى رسولنك خاتونلرنه كرو بويرديكه اي رسولك حلاللري سز ايرق عورتلر كبي
دكلسز قاچنكه سز معصيت قلمقدن صقناسز الله ورسوله مطيع اولاسز سوزكزي ايكي
يومشق وايكي قتي سويلمنكه يومشق سويلمك ايله فتنه لنورلر سز وقتي سويلمك ايله
ايچنده سز بلكه بو اكنيك اراسنده سويلك كه اول كوركلو ركدر وقرن في بيوتكن ولا تبرجن
تبرج الجاهلية الاولى واقمن الصلوة واتين الزكوة واطعن الله ورسوله انما يريد الله
ليذهب عنكم الرجس اهل البيت ويطهركم تطهيرا يعني حق تعالى بيورركم اي رسولك
خاتونلري وقرارله وحيا ايله اولركزده اوتورك كندوكزي اول ايلروكي جاهليت قومي كبي
زينتلوكزي برونب كمسه اشكاره قلك وبش وقت نمازكزي تمام قلوك ومالكز اولسه زكاتن
ويرك والله ورسولنك ادوكي اشلري برنه كتورك ونهي ايتدوكي اشلردن بغلنوك بدرستي الله
دلركه سزي هر مرداردن وبرامز خبيث اشلردن اريدوب پاك ايده اي رسولك اهل بيتي اني دلركه
سزه عبرت اوله واذكرن ما يتلى في بيوتكن من ايات الله والحكمة ان الله كان لطيفا خبيرا
يعني اي اهل بيت رسول سزك اوزركوزه اوقنان قراني حفظ ايلك واول ايتلركه حلالي حرامي
واحكام شرعي بيان ايدجيدر دايم اني ذكر ايلوك ودخي اول حكمت ومواعظكه اننده واردر
اني فكر ايدوب انوكله اكنلوك بدرستي الله تعالى لطيفدركه امر ايتدي رسولنه خاتونلرينه
لطف ديرنه وخبيردركه انلرك نه قلدقلرين كاه بلور وانلره وعظ ونصيحت قلور ان المسلمين
والمسلمات والمؤمنين والمؤمنات والقانتين والقانتات والصادقين والصادقات
والصابرين والصابرات والخاشعين والخاشعات والمتصدقين والمتصدقات
والصائمين والصائمات والحافظين فروجهم والحافظات والذاكرين الله كثيرا و
الذاكرات اعد الله لهم مغفرة واجرا عظيما يعني بدرستي مسلمان ارنلر ومسلمه عورتلركيم
بزه مطيع ومنقاد اولدلر ودخي بزي كرچك لين ارنلر وعورتلر ودخي بزم حكومزه اوزرينه
قائم طورن ارنلر وعورتلر ودخي ايمانلرنه صادق اولان ارنلر وعورتلر ودخي احكام دين
اوزره صبر ايدجي ارنلر وعورتلر وامري يرنه كتورب نهيدن اجتناب ايدنلر ودخي الله دن
قورقب كناهلردن صقنجي ارنلر وعورتلر والله يولنده مالكرني خرج ايدجي ارنلر وعورتلر
ودخي الله رضاسيچون اوروج دوتجي ارنلر وعورتلر ودخي فرجلريني زنادن صقنجي ارنلر وعورتلر

ودخی الله دلیله وکوکلیله ذکر ایدجیلر ارنلر وعورتلرکه واردر حق تعالی بونلر ایچون دنیاده
مغفرت بر قلمشدر که کناهلرین یرلغیه واخرتده جنت ایچنده اولو مرتبه لر قلمشدر سعادت
اولو ارنلرک وعورتلرک کم اول مرتبه لری حاصل قلدی بو ذکر اولنان عمللر ایله فعله کتوردیلر که
وما کان لمؤمن ولا مؤمنة اذا قضی الله ورسوله امرا ان یکون لهم الخیرة من امرهم ومن یعص
الله ورسوله فقد ضل ضلالا مبینا یعنی یوقدر هیچ بر مؤمن ارده ومؤمنه عورتده کم حق الله
ورسولی اکا بر اشده حکم ایلیه جقلندر مکر اوله حکمی واختیاری کندو النده قله ورسول
حکمنه مخالف اوله هر کم الله امرینه ورسول حکمنه مخالفت قلوب عاصی اوله تحقیق اول ظاهر
ضلالت اوزره اولور چونکه جحش قزی زینب بو آیتی ایشتدی کلوب رسوله ایتدی یا رسول الله
سکا مطیع ومنقادم هر نه که دلرسین ایشله واذ تقول للذی انعم الله علیه وانعمت علیه امسک
علیک زوجک واتق الله وتخفی فی نفسک ما الله مبدیه وتخشی الناس والله احق ان تخشیه
فلما قضی زید منها وطرا زوجناکها لکیلا یکون علی المؤمنین حرج فی ازواج ادعیائهم
اذا قضوا منهن وطرا وکان امر الله مفعولا یعنی یا محمد سن زیده ایدرسنکه حق تعالی اکا
اسلام نعمتن عطا قلدی وسن دخی اکا انعام ایدوب صاتون الوب ازاد قلدک عورتکی
طوت طلاق ویروب قیوپرمه دیرسین تکریدن قورق اندن ایرلمه دیرسین کوکلکده
کزلرسین شول نسنه که الله تعالی انی اظهار ایدجیدر یعنی کوکلکده انک محبتی ورغبتی کزلودرک
الا سین لیکن بو خلقت ملامتندن قورقرسین که دیرلر زیده بیوردی عورتکی بوشا دیو
اندن کندو الدی قورقمقلغه الله تعالی حقلورقدر که اندن قورقسین پس حق تعالی بیوردیکه
چون زید زینبدن حاجتی برنه کتوردی بز اکا طلاق ویردردک عدت چکدکدنصکره انی
سکا نکاحلندردک پس حق تعالی ایدر یا محمد زینبی زیدک حاجتی برنه کلدکدنصکره سکا
انکچون نکاحلندردک که تا مؤمنلردن برکسه اوغول ایدکلرینک عورتلرن نکاحلنلر
حاجتلرن قضا ایتدکدنصکره اول مؤمنلره کناه اولمیه نته کیم سن نکاحلندک زیرا بو نسنه
الله تعالینک حکمنده مقرر ومقدر اولمشدی برنه کلدی چونکه رسول علیه السلام زینبی نکاح ایدوب
الدی یهودیلر ومنافقلر طعن دلن اوزادب ایتدیلر یا محمد سن اوغلک عورتن نکاحلنمق
روا دکلدر دیو منع ایدرسین سن کندو اوغلوکک عورتن نکاحلنورسین حق تعالی انلرک
سوزلرین رد ایچون بو آیتی اندروب بیوردیکه ما کان علی النبی من حرج فیما فرض الله له
سنة الله فی الذین خلوا من قبل وکان امر الله قدرا مقدورا الذین یبلغون رسالات
الله ویخشونه ولا یخشون احدا الا الله وکفی بالله حسیبا ما کان محمد ابا احد من رجالکم
ولکن رسول الله وخاتم النبیین وکان الله بکل شیء علیما یعنی حق تعالی بیوردیکه رسول
اوزرینه کناه یوقدر شول نسنه ده که الله تعالی مقدر قلوب رخصت ویردی جحش قزی
زینبی نکاحلنمکه زیدک حاجتندن صکره زیرا حق تعالی بویله سنت قلمشدر بوندن ایلرو
کچن انبیا اراسنده دخی که چوق عورتلر نکاحلندیلر نته کیم پیغمبرلر ایشلدیلر الله تعالینک امری بویله

مقدر

مقدر اولمشدر التبه اولسه کرکدر شول کسه کم الله تعالینک قوللرینه خبرلرن ایرشدررلر
الله تعالیدن قورقرلر شول حکمیکه انلره وحیله اظهار قلدی انی کزلمزلر هیچ برکسه دن قورقمزلر
خبر ایرشدرمکده الا الله دن قورقرلر الله تعالی کافیدر طاتفلق یوننددن اولرنه خبر
ایرشدررلرسه الله دن خبر ویررلر کندولردن دکلدر ودخی بلوک کم سزک ارنلروکزدن
محمد هیچ برکسنک اتاسی دکلدر لیکن اول محمد الله تعالینک رسولیدر انک اوغلنجقلری
بیجدن اکر اولدبویت ارنلر انک اوغلی اولیدی کرکدی که انلر دخی رسوللر اولدیلر محمددن
صکره خود نبی اولمزد وکلا انبیانک ختمی ومهریدر الله تعالی هر نسنه یی بلور علیمدر نبوتی
صلاحی اولنیدی دخی بلوردی ولیمانی دخی بلور یا ایها الذین امنوا اذکروا الله ذکرا کثیرا
وسبحوه بکرة واصیلا یعنی ای انلرکه بزی برلدلر ورسوللرمزی وکتابلرمزی تصدیق قلدیلر
الله دلکوزله چوق ذکر ایدک دخی کیجه وکوندزده انک رضاسیچون بش وقت نماز
قلوک والی تنزیه ایدوب تعظیم ایدک هو الذی یصلی علیکم وملائکته لیخرجکم من الظلمات
الی النور وکان بالمؤمنین رحیما تحیتهم یوم یلقونه سلام واعد لهم اجرا کریما
یعنی اول الله در کم سزه رحمت ایدر وکناهلروکزی یارلغر وفرشته لرنه بیورر که سز ایچون
مغفرت طلب ایده لر تا که الله تعالی سزی کفر قرا کولغندن انوکلا ایمان نورنه چقره
وکوکلوکزی معرفت نوریله منور قله وایمان اوزره ثابت قلوب کفری سزدن منع ایلیه
ودخی سزی معصیت قرا کولغندن توبه نورنه چقروب کناهلردن پاک ایده وقبر
قرا کولغندن محشر نورنه وصراط قرا کولغندن جنت نورنه وشبهه لر وکمانلر قرا کولغندن
حجت وبرهان نورنه چقره کم الله تعالی موحد ومصدق قوللرنه رحیم در ترحم ایدر ودخی
یارین قیامت کوننده مؤمنلر مولی حضرتنه ملاقی اولجق تحیتلری سلام اوله ومؤمنلر
جنت قپوسنه وارجق فرشته لرک تحیتلری سلام اوله ودخی الله تعالیدن جنت ایچنده
انلره هدیه لر کلوب تحیت قوله بلا سلام اوله ودخی الله تعالی فضلیله قوللره جنت ایچنده
کورکلو عوضلر واعلی مرتبه لر قلمشدر دولت انوک کم سعی وجهد ایدوب کندویه انی
حاصل قله یا ایها النبی انا ارسلناک شاهدا ومبشرا ونذیرا وداعیا الی الله باذنه
وسراجا منیرا وبشر المؤمنین بان لهم من الله فضلا کبیرا یعنی حق تعالی ایدر ای بزم
رسولمز تحقیق بز سنی امتک اوزرنه طانق کوندردک تبلیغ رسالت قلمغه ودخی نصرتله
بشارتیجی کوندردک کم مؤمنلره نصرت قلورز کافرلر اوزره ودخی سکا عاصی اولنلره و
بزم امرمزه مطیع اولمینلره سنی قورقدجی کوندردک که قوللری الله قپوسنه دعوت ایدیجی
تا انی بربلالر وشرکتی اندن نفی ایده لر دخی اسلام یولنده سنی روشن چراغ کوندردک که
سکا متابعت قلنه دو کلی ظلماتدن قورتولر انوار ایچنده مستغرق اوله ظاهری باطنی
کلی نورا اولور چونکه سنک نصیبک بزدن بو اولدیکم قلدوغنک وقلاجغنک کناهلری
یارلغدق بشارت قل اول مؤمنلره دخی کم انلره نصیب بزدن جنت ایچنده اولو فضل واحسان

واحسان ايله قلدق ولا تطع الكافرين والمنافقين ودع اذاهم وتوكل على الله وكفى بالله
وكيلا يعني حق تعالى بيورر كه يا محمد مكه كافرلرينه ومدينه منافقلرينه مطيع اولمه قواولرى
بلالرينه صبر ايله اكر سنى برنسنه قورقدرسه سن ايشكى الله اصمرله كه الله تعالى سكا حافظ
وناصر يتر پس بو ايت اكا تنبيه ايدر كه مؤمن قوللردين ياده نه زحمت اولورسه صبر ايده ايشنى
الله اصمرليوب كندويه بويرولن ايشه مشغول اوله تا كه الله تعالى دن اكا دخى نصرت اوله
يا ايها الذين امنوا اذا نكحتم المؤمنات ثم طلقتموهن من قبل ان تمسوهن فما لكم عليهن
من عدة تعتدونها فمتعوهن وسرحوهن سراحا جميلا يعني حق تعالى بيورر كه اي انلر كه
ايمان كتوردلر چون سز مؤمنه عورتلرى نكاحلنه كز اندن انلره وكلد بر بره كلوب خلوت
اولمدين كرو طلاق ويرسكز بو قدر اول مؤمنلره كم سزدن عدت چكلر بونده مؤمنه
عورتلرى تخصيص قلدى ذكرا عكره زيرا اول وقتده كتابيه چقنلمنه مباح اولماشد
چون الله تعالى انلرك نكاحين دخى مباح قلدى بو حكمده مؤمنيله اولر دخى برابر اولدلر چون
انلره دخول اتمدين يا خلوت اولمدين طلاق ويرلسه اتفاق ايتدلر كه انلره دخى عدت يوقدر
اما اكر خلوت اولدقدنصكره طلاق ويرسه ابن مسعود له ابن عباسدن روايت ايدرلر كه
ايتدلر انلره دخى عدت اولميه چون دخول بولنمدى اما عمر وعلى ومعاذ وزيد بن ثابت
وبر جماعت دخى بولردن رضهم ايتدلر انك اوزرينه عدت وارهم احوط قول دخى بودر كه
عدت اوله چون خلوت وقتنده دخولدن مانع اولميه بو نكلد كه عورت حايض يا مريضه
يا نافسه يا محرمه اولميا بو كلينده خلوت اولمغله ار اوزرينه مهر كامل دخى واجب اولور
عورت اوزرينه احتياطدن اوتورو عدت دخى واجب اولور اما خلوت وقتنده بو
مانعلردن بريسى ارده يا عورتده موجود اوله خلوت صحيح اولمزچون اول خلوتدنصكره
طلاق ويرسه ار اوزرينه نصف مهر لازم اولور وعورت اوزرينه احتياط چون عدت
لازم اولور اما تسميه مهر يوب كو كلكلا ضرر ايتدين طلاق ويره عقدده نسنه تسميه
متعت طلاق اوچ طونلدر برى باش صروعى برطون بركو كلك بولرى نصف مهر له ويره
دخى قوي وير يا ايها النبي انا احللنا لك ازواجك اللاتي اتيت اجورهن وما ملكت
يمينك مما افاء الله عليك وبنات عمك وبنات عماتك وبنات خالك وبنات
خالاتك اللاتي هاجرن معك وامرأة مؤمنة ان وهبت نفسها للنبي ان اراد النبي
ان يستنكحها خالصة لك من دون المؤمنين يعني حق تعالى بيورر كه اي بزم رسولمز
بز سكا حلال قلدق شول نساروكى كه انلرك مهرلرين ويرديرسن شمدي الوك التنده
ايماسندن غيريه مؤمنلردن درت عورت حلال قلدق ديكلا انلرى كم درتدن زياده
كوك وارسه اول زياده سنه طلاق ويرسونلر ودخى سكا حلال قلدق شول جاريه
لرده نكه غنيمتدن انى الله تعالى سكا حلال قلدى ودخى عمك وعمتك قزلرين وخالك
وخالتك قزلرين كه سنوكله مكه دن هجرت ايدوب مدينه كلدلر يا خود سندن اوك وصوك

كلدلر

كلدلر انلرى نكاحلنمغى سكا حلال قلدق وامتكزدن دخى حلال قلدق كه عملرينى وعمتلرى
وخالالرى وخالتهلرى قزلرين نكاحلندلر ودخى شول مؤمنه عورتكه كندوني سكا هبه
ايده انى دخى سكا نكاحلنمه حلال قلدق اكر سن انى نكاحلنمغه ارادتك اولورسه
ليكن بو سن نكاحلندوكك همان سكا مخصوصدر دخى بر مؤمنه روا دكلدر مهرسز عورت
هبه وجهيله نكاحلندوكر نكاحلنجك اولورسه مهر مثل واجبدر مهرسز جائز اولمز
قد علمنا ما فرضنا عليهم في ازواجهم وما ملكت ايمانهم لكيلا يكون عليك حرج وكان
الله غفورا رحيما يعني الله تعالى بيورر كه تحقيق بز بلورز كه بو مؤمنلر اوزرينه زوجلرى
حقنده نه واجب قلدق احكامدن بري واجب قلدقكه درتدن زياده نكاحلنميلر ودخى
وليسز وطانقسز ومهرسز نكاحلنميلر وملك يمينلرنده دخى احكام واجب قلدقكه
تا كه اول كندوني هبه قلن عورتي المقدن سن طارلغنمه سن كه انى مهرسز المغى سكا
خاص حلال قلدق پس الله تعالى غفوردر يارلغر درتدن زياده نكاح ايدنلرى نهى اولنمزدن
اول ورحيمدر كه درت المغى حلال قلور نكاحله وملك يمينله دخى حلال قلور وكو بيلك
دخى اولورسه شول شرطله كه جاريه دن دخى اكى قز قرداشى وطئله جمع اتمية برينه جماع ايدجك
برين امنيه بو مباح دكلدر ترجي من تشاء منهن وتؤوي اليك من تشاء ومن ابتغيت ممن
عزلت فلا جناح عليك ذلك ادنى ان تقر اعينهن ولا يحزن ويرضين بما اتيتهن كلهن والله
يعلم ما في قلوبكم وكان الله عليما حليما يعني حق تعالى بيورر كه يا محمد نسالردن قنقيسن دلر
طلاق وير وقنقيسن دلرسك طوت قيورمه هر قنقيسه كه سن انى ترك اتمك طلب
ايدرسن سكا انده كناه يوق بو نسنه لا تفرقه دركه سكا انلرك كوكللرى مطمئن اولا ملول
اولميلر طلاق قورقوسندن چون بلالر كه سن نه اشلرسك الله تعالى حكميله اشلرسن ودخى انلر
راضي اولالر كليسى نفقه دن نكه انلره ويره سين بلالر الله امريله در الله تعالى بلورسزك كوكلكوزده
بغضدن وعداوتدن نه وار دوغن وبلدكدنصكره تعجيل عقوبت اتمز عفو ايدر كرمي برله لا يحل
لك النساء من بعد ولا ان تبدل بهن من ازواج ولو اعجبك حسنهن الا ما ملكت يمينك وكان
الله على كل شيء رقيبا مجاهد ايدر بو ايت معنىسي بودر كم حق تعالى ايدر يا محمد سكا حلال دكلدر كه
يهوديه ونصرانيه نكاحلنه سنكه اول مؤمنلرك اناسى اوله كرك يهوديه ونصرانيه مؤمنلرك
اناسى اولمغه روا دكلدر كه سلمه لر دنصكره انلردن چقتلنسي يا مسلمه دن برينه طلاق ويره
انلردن برن انك يرينه بدل قلسين الا مكر كه كتابيه لردن سن مالك اولاسن بيع شرا ايله
يا هبه يله تا اندن اوده ايدناسين بز سكا نكاحله بولردن روا كورمزز اكرچه انلرك حسنى سكا
خوش كلجك دخى اولورسه نتكم اسما عميس قزى دلديكم رسول انى حسننده اوتورو نكاحلنبدي
الله تعالى انى نهى ايتدى ابو بكر نكاحلندي رسول دستوريله بعضلر ايتدلر چونكه رسول عم اول
طقوز حلاللرى دنياله اخرت اورتاسنده مخير قلدى انلر الله ورسول اختيار قلدلر الله تعالى
انلره عوض قلديكه رسولنه انلرك اوزرينه دخى نكاحلنه عورت المغى حرام قلدى وانلردن برنه

طلاق ويروب يرينه برغيرين تبديل اتمكدن نهي ايلدي ابن عباسله قتاده قولي بودر اما
بونده اختلاف قلدلر صكره كرو مباح اولدي عمرو بن دينار و عطا عايشه دن روايت
قلورلركم رسول دينادن انتقال اتمدي الا انكا حلنمق اكا حلال لدي يس حق تعالى قولكر
اوزرينه حفيظدر نكاح امرينه قلدقلرين بلور حد و دستقلمسلرين جزاسن قلور يا ايها الذين
امنوا لا تدخلوا بيوت النبي الا ان يؤذن لكم الى طعام غير ناظرين اناه ولكن اذا دعيتم
فادخلوا فاذا طعمتم فانتشروا ولا مستانسين لحديث ان ذلكم كان يؤذي النبي فيستحيي
منكم والله لا يستحيي من الحق واذا سالتموهن متاعا فاسئلوهن من وراء حجاب ذلكم
اطهر لقلوبكم وقلوبهن وما كان لكم ان تؤذوا رسول الله ولا ان تنكحوا ازواجه من
بعده ابدا ان ذلكم كان عند الله عظيما يعني حق تعالى بيورركه اي ايمان اهلي مؤمنلر
نه وقت كركه كلوب رسولك اوينه دستورسز كرمك مكركه سزي اول طعامدن يكا
دعوت ايدوب كرمكلكه دستور ويره لر اول وقت كرك انك طعامي وقتني كوزديب
حاضر اولمك ليكن چغرلدكم دعوت اولنه كرك وچغرلدكم كروب طعامدن يسز تيز چيقك طاغلو
كيدك باشليوب سوزه كرمك كه اول شوب قلاسز سزك بو فعلكز رسولي انجدر اول
سزدن اوتانور طورك كيدك ديه مزاما حق تعالى حق بيان اتمكدن امتناع اتمز سزه امر
ايدركم كر يجك دستورله كره سز وطعامدن صكره اوترميه سز تيز چقاسز ودخي حق تعالى
بيوردي كه براداب دخي اوكردب چغرلدي سز رسولك خاتونلرندن او متاعلرندن برنسنه حاجت
اولب دلسكوز انلرك اوزرنه كرمك بلكه حجاب اردندن يا قپودن طشره دن دلك كه سزك
كوكلكزي وانلرك كوكللري تهمتدن و كماندن اري قلمغه بو يكركدر ودخي بيوردي كه سزك هيچ
بر يكوزه روا دكلدر كه تكرينك رسولني انجده سز اندن او تروبيوردي كه عبيد الله و نعيم طلحه
ايدر ديكه اكر محمد اولجك اولرسه عايشه بن نكاحلنم حق تعالى ايدر سزه حلال دكلدر كه محمدك
ازواجندن ابدا سزهرين نكاحلنه سز بدرستي سزك بو قصدكز الله تعالى قتنده كي اولو در عقوبت
يوننددن ان تبدوا شيئا او تخفوه فان الله كان بكل شيء عليما يعني اكر سز نكاحلنمق
امرينه بر نسنه اظهار ايده سز ياخود انى كوكلكوزده كزليا سز الله سزك نه نسنه اوزرنه
ايدوكوكزي بلور كزلوكزه واشكاره كزه جزاسن قلور لا جناح عليهن في اباءهن ولا ابناءهن
ولا اخوانهن ولا ابناء اخوانهن ولا ابناء اخواتهن ولا نسائهن ولا ما ملكت ايمانهن
واتقين الله ان الله كان على كل شيء شهيدا يعني كناه يوقدر عورتلره اندنكه اتالري اوزره
كره يا كندولرك اوغلنلري كره يا قرداشلري يا قرداشلرينك اوغلنلري كره يا قز قرداشلرينك
اوغلنلري كره ياخود بو لرك عورتلري يا كلي مسلمه عورتلر ياخود عورتلرك كندو قولكري بولر يرده
سز كرمكدن انلره كناه اولمز ودخي بيوردي كه اي عورتلر جماعتي الله حكمنه مطيع اولك اشبو
ذكر اولنان قومدن ايروغه كندوكزي كوسترمك كه تحقيق الله تعالى كلي نسنك اوزرنه
حاضردر كوررو سزك نه اشلدكوكزي وانك امرنه مطيع اولدغكزي وكوكلكزده خوش كلدوكي

طارلغندغكزى دخي بلوريارن اكا كوره جزاسن قلور ان الله وملائكته يصلون
على النبي يا ايها الذين امنوا صلوا عليه وسلموا تسليما يعني حق تعالى بيورركه تحقيق الله
تعالى فرشته لريله رسول اوزرنه صلوات كتوررلر اي مؤمنلر سز دخي انك اوزرينه
صلوات كتوروب سلام ايدك پس صلوات الله تعالى دن رحمت و مغفرتدر و فرشته لردن
استغفاردر يعني الله تعالى رسولنه رحمت و مغفرت قلور و فرشته لره دخي بيوردي كه انكچون
مغفرت طلب ايدرلر و ايمان اهلنه دخي بيوردي كه انكچون صلوات كتوروب اكا سلام ايدرلر
ان الذين يؤذون الله ورسوله لعنهم الله في الدنيا والاخرة واعد لهم عذابا مهينا
والذين يؤذون المؤمنين والمؤمنات بغير ما اكتسبوا فقد احتملوا بهتانا واثما مبينا
يعني شولركم الله ورسولي انجدرلر يهوديلر و نصارا كبي كه ديرلر الله تعالى نك الي خيردر
بغلودر يا اوچدر او چنجيسيدر ديرلر و اولادي وار ديرلر دخي عزيري كبي هر زوات سويلرلر
الله تعالى بولردن و كندن عالي و منزهدر و رسولي انجدكلري بودركه اكا ساحر ديرلر و
مجنون و كاهن ديرلر الله تعالى بولره لعنت قلور دنياده عذاب ايدر مؤمنلرك قلجي التنده
دپلنمكلكه و اسير ايدوب خدمت اتدرمكله و اخرتده دخي عذاب ايديسر اودله و بعضلر ايتدي
الله انجدن اولردركم صورتلر تصوير ايدرلر دخي اوش بزدخي يرادرز ديرلر الله يرتد و غنليني
الله تعالى اولر وجودن بر عذاب برقلتدركم انلر انوك انجدن خور و حقير اولب معذب اولسرلر
ودخي شولركم مؤمن ارنلري و مؤمنه عورتلري صوچسز كناهسز انجدرلر بدرستي انلر كوتوردلر
اولو كناهلري و ظاهر معاصيلري ديمشلر كه بو ايت عايشه ايله صفوان حقنده نازل
اولدي كه اكا بهتان اتدرلر بعضلر ايتدرلر بو عامدر جميع مؤمنلر حقنده كه انلري انجده لر يلان
سوزلر و افترالر دوزمكله يا ايها النبي قل لازواجك وبناتك ونساء المؤمنين يدنين
عليهن من جلابيبهن ذلك ادنى ان يعرفن فلا يؤذين وكان الله غفورا رحيما يعني يا محمد
ايت خاتونلرك و قزلروكه و مؤمنلرك عورتلرنه كه چادرلريله باشلرن و يوزلرن اورتلر
و اوزرلرني برده ليلرتاكه انلر انو كلدبلنلركه حرايردندر و بلنمكا ولره بولا يقرقدرتاكه
اوله اذا اولتميه الله تعالى غفوردر رحيمدر يارلغرشولريكم مؤمنلري و مؤمنه لري انجمكدن
رجوع ايدوب توبه قلالئن لم ينته المنافقون والذين في قلوبهم مرض والمرجفون
في المدينة لنغرينك بهم ثم لا يجاورونك فيها الا قليلا ملعونين اينما ثقفوا
اخذوا وقتلوا تقتيلا يعني حق تعالى بيورركه اكر اول منافقلر نفاقلرندن بغلنمزلرسه
دخي شولركم كوكلرنده زنايه ميل وارتوبه اتمزلرسه و اراجيف خبرلري و يرجيلر
مدينه ده اول باطل و يلان سوزلرندن امتناع اتمزلرسه عزتم حقي انلرك اوزرينه
مسلط قلم و تحريض ايدم برلكسه كم انلري اصليله هلاك ايدرلر شويله هلاك اولالركه
مدينه ده سنوكله كه ساكن اولورقالميه اولردن الا از قوم قله ودخي انلر قتكدن سوريلر
مطرود و ملعون اولب هر قنده كم اولر بولنلر طوتلوب ديلنلر شويلكم ديلنمكدر چون منافقلر

دیلمکی استدلر اول اشلر دن الحکوب بغلندلر سنة الله في الذين خلوا من قبل ولن
تجد لسنة الله تبديلا يسئلك الناس عن الساعة قل انما علمها عند الله وما يدريك
لعل الساعة تكون قريبا یعنی حق تعالی نك سنتی بو یله جاری اولمشدر بولردن اولکی
شولرکم کوکللرنده نفاق کزلدلر الله تعالی اولرلری وزرنه پیغمبرلرندن سلطا ایلیوب
دپلندره الله تعالی نك سنتی تبدیل وتغییر بولمجق دکل البته اوله کرك ودخی بر شخص
کلوب رسول حضرتندن صوردیکه یا رسول الله قیامت نه وقتدر رسول بیوردیکه صوردیلن
کشی صوردن بیلز پس حق تعالی بو آیتی اندرب بیوردیکه یا محمد بو خلق سندن
صورر لرکیم قیامت نه وقتدر سن ایتکه انك علمی الله قتنده در نه بلورسن اولاکه
قیامت قوپقلغی یقین اوله ان الله لعن الكافرين واعد لهم سعيرا خالدين فيها
ابدا لا يجدون وليا ولا نصيرا يوم تقلب وجوههم في النار يقولون يا ليتنا
اطعنا الله واطعنا الرسولا وقالوا ربنا انا اطعنا سادتنا وكبراءنا فاضلونا
السبيلا ربنا آتهم ضعفين من العذاب والعنهم لعنا كبيرا یعنی بدرستی الله تعالی کافرلری
رحمتندن ایراق ایدوب دنیاده قتلله عذاب قلدی آخرتده دخی انلر وجون سعیر عذابی
یرقلدی شویله کم انده مخلد اولالر ابدا هیچ بر دوست بولمیلرکم انلره منفعت قلدوبر
مانع بولمیلرکم انلری عذابدن منع ایده ودخی اول کونکه انلرك حسنی قباحته دونه
واقلغی قرانغه مبدل اوله کوزلری ازرق اوله فعللرنه پشیمان اولوب کندولره
سرزنش ایدوب دیلرکه ای وای بزه کاشکی الله تعالی امرنه مطیع اولوب بویرقلرن
طوتیدق ورسول دعوتنه اجابت قلوب حقه متابعت قلیدق اندن دو بنه حق تعالیه
عذر دلن اچوب دیلرکه ای بزم ربمز بدرستی بز اولولرمزه واشرفلرمزه مطیع اولدقکه
مقتدا لرومز دی انلر بزی طریق اسلامدن منع ایدوب کفر وضلالته بولندعوت
قلدلر ای بزم مولامز انلرك عذابلرنی زیاده قلکه بزی انلر کراه اتدلر اولرك عذابلرنی
بزدن ارتق ودایم قلی ویر یا ايها الذين امنوا لا تكونوا كالذين اذوا موسى فبراه
الله مما قالوا وكان عند الله وجيها یعنی حق تعالی بیوردیکه ای انلرکه موحدلر ومصدقلر
سز دخی رسولی انجتمك نتکم بنی اسرائیل موسایی انجتدی الله تعالی موسایی انلرك
تهمتندن بری قلدی انلر شرمسار اولدلر وموسا الله قتنده جاه ومنزلت وکرامت
استی اولدی يا ايها الذين امنوا اتقوا الله وقولوا قولا سديدا يصلح لكم اعمالكم ويغفر لكم
ذنوبكم ومن يطع الله ورسوله فقد فاز فوزا عظيما یعنی حق تعالی بیوردیکه ای مؤمنلر
قورقك اللهدن اکا مطیع اولك نکم سویلرسز صواب سویلك وعدل وانصاف اوزره
سویلك بر بریکوزی اتاسندن غیری کمسنه نسبت قلمك انا سن قوپب بو فلانك
اوغلیدر دیمك ابن عباس ایدر یعنی سوزکز دلوکزده خلاصه لا اله الا الله اولسون
تاکه الله تعالی عمللرکزی اصلاح ایدوب قبول ایلیه وکناهلرکزی یارلغیه هر کیم
کرلو
کرلو وانکاره الله ورسوله مطیع اوله تحقیق اول جمیع خیره نصرت بولوب
کامل نصیبنه ایرشوب سعادت ابدی بولدی انا عرضنا الامانة على السموات
والارض والجبال فابين ان يحملنها واشفقن منها وحملها الانسان انه كان ظلوما
جهولا مجاهد ایدر حق تعالی چونکه امانتی یرلره وکوکلره وطاغلره عرض ایلدیکه
کتوره لر هیچ بری کوترمکه راضی اولمدی قورقدلرکه حقی یرنه کتوره میلر چون ادمی
یرتدی اکا عرض ایلدی اول قبول ایدوب کتوردی اول امانتی بوینینه الدقد نصکره
اراده اولنه دن اکندو وقتی قدر تمام اولنجه جنتدن سرلدی اما ابن عباس ایدر حق تعالی
اول امانتیکه فرایضدر کوکلره ویرلره وطاغلره عرض ایلدی واتیدی اولك قبول ایدك
ایجنده کیله اولر اتیدلر یا رب ایجنده نه در حق تعالی بیوردیکه اولدرکه اکر انی کوزلکلو
صقلیاسز خیر عوضن بولاسز وکر صقلمدن تقصیرلق ایدرسز انوکله عقوبت اولنرسز
اولر اتیدلر یا رب اکر بو عرضك بزه اختیار اوزره ایسه بز انی کوترمکه بیوق طوتمزز
وکر ایجاب تکلیف یوزندن ایسه الدن نه کلور کوترر حفظنه جهد ایدوب چون
اول عرض اختیاری ایدی ایجابی دکلدی حق تعالی انلردن تجاوز قلدی انی ادم اوزره
عرض قلدی ادم انی قبول ایدوب کوتردی ابن مسعود رض ایدر حق تعالی اول امانتی
طاش منلنده یراتوب برقدی کوکلری ویرلری وطاغلری دعوت قلدیکه کلوب انی کوترهلر
بولر کلدی اکا یقین وارمدلر بزم انی کوترمکه طاقتمز یتمز دیلر ادم صفی قفرلمدن کلوب
اکا یاپشدی یرندن دپرتدی واتیدی اکر بونی بکا کوترمکه امر اولنسه بن کوتردم
اکا اتیدلر کوتر ادم انی درزنه دکن کوتردی کرو قودی واتیدی والله اکر دخی زیاده
کوترمك دلسم کوترردم اتیدلردی کوتر ادم کرو کوتردی بلنه چقردی کرو قودی
اتیدی والله دلسم دخی زیاده کوترردم اتیدلردی کوتر بو کز اموزی اوزرنه
قودی دلدیکیکز واتاغه قویه الله تعالی اتیدی یا ادم قومکاننده طور سونکه بزم
امانتمز سنك بوینکده اولسه دخی سنك ذریتك بوینینه اوله تا قیامته دکین
بدرستی ادم کندونه ظلم ایدجی اولدی انی قبول اتمکله ودخی جاهل اولدی بلمدیکه
اول کوتردکنك عاقبتی نه اوله ودخی ابن مسعود دیمشدرکه اول امانت بش
وقت نمازدر دخی زکات ویرمکدر دخی حجه وارمقدر وسوزی کرچك سویلمکدر
وبورج اودمکدر ودخی هر ایشده عدل اوزره اولمقدر ودخی اولچکده وترازوده
نقص اتمکدر واورج طوتمقدر وجنابتدن غسل اتمکدر بولردن قتی دشوار امانتلر
صقلمقدرکه انده خیانت بولنمیه کشنك اعضالری دخی امانتلردرکه انی صقلیه
بویرلمدقی یرده صرف اتمیه کر خاین اولوب یارن انك عذابه مبتلا اوله ليعذب الله
المنافقين والمنافقات والمشركين والمشركات ويتوب الله على المؤمنين و
المؤمنات وكان الله غفورا رحيما یعنی الله تعالی بو امانتی انکچون عرض ایلدیکه بونکله

منافقات نفاق ظاهر اوله ومشركوك شركي ومؤمنك ايمانی واعتقادي ظاهر اوله
تا كه منافق ارلره ومنافقه عورتلره ومشرك ارلره ومشركه عورتلره عذاب قيله
امانتي سقليوب خاين اولدقلري ايچون ومؤمن ارلره ومؤمنه عورتلره توبه لرن قبول ايدوب
رحمت ومغفرت قيله امانت سقلمقده وفا قلدقلري ايچون الله تعالی غفور درياريلغيجی ورحيمدر
اسركيجی قوللرن كه امانته قصور كتورلر اما خاين اولميه لر

سورة السبا كلها مكية ٤٥

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي له ما في السموات وما في الارض وله الحمد في الاخرة
وهو الحكيم الخبير يعنی حق تعالی بيوررر كه جميع شكر وسپاس اول الله لايقدر كه جميع
كوكلر ايچنده نه وارسه ويرلر ايچنده نه وارسه كلّيسی انك مملوكيدر ومالكی اولدر
وبو كلّی انك مخلوقيدر خالقی اولدر وبو كلی انك برلكنه ووارلغنه دليلدر ودخی اخرتده
حمد وشكر انكچوندر كه جنّت اهلی جنّتده مقرّر اولدقلري وقت زهی پادشاه كه حكيمدر
حكم ايدوب اولولري ديركوردي وخبيردر كه كلّينك حالني بلور يعلم ما يلج في الارض
وما يخرج منها وما ينزل من السماء وما يعرج فيها وهو الرحيم الغفور يعنی حق تعالی
بلور شول نسنه لركه يرايچنه كرر الولر ويغمورلر وجوهرلر وكزلو نجلركبي ودخی كوكدن
اينن يغمورلري ورزقی وقوللرك ينازلرن بلور وفرشتهلرك اندكارلن وجقد قلرن
بلور رحيمدر قوللرن اسركر غفوردر يارلغر عقوبته تعجيل اتمز وقال الذين كفروا لا تاتينا
الساعة قل بلی وربي لتاتينكم عالم الغيب فلا يعزب عنه مثقال ذرة في السموات
ولا في الارض ولا اصغر من ذلك ولا اكبر الا في كتاب مبين ليجزي الذين امنوا وعملوا
الصالحات اولئك لهم مغفرة ورزق كريم يعنی بو كافرلر ايدرلر بعث يوقدر بزه قيامت
كلمز حق تعالی ايدر ايت يا محمد بلی والله ربم حقيچون اولبعث كونی سزه كليسر كه بنم ربم غيبلر
بلجی پادشاهدر هيچ برنسنه انك علمندن غايب دكلدر ذرّه وزنی قدر نسنه يرلرده وكوكلرده
هيچ برنسنه اولميه كه اول ذرّه دن كچی اوله يا اولو اوله الا حق تعالی لوح محفوظده
ذكر ايدوب بيان ايلمشدر تا كه دنياده كوركلو عمللر اشليوب اعتقادلرن محكم قلنلره
اولو ثوابلر ومرتبلر عوض قيله زيرا انلر اولردر كه كناهلري يارلغنمشدر وجنت ايچنده
كوركلو نعمتلر اولر ايچون يرقلنمشدر والذين سعوا في اياتنا معاجزين اولئك لهم
عذاب من رجز اليم ويري الذين اوتوا العلم الذي انزل اليك من ربك هو الحق
ويهدي الی صراط العزيز الحميد يعنی شول كمسنه ايدوب دورشورلر بزم كلامزي
تكذيب ايدوب دليللرومزي باطل قلمقه بربرندن اوكدب ايله صنورلركه اولر
بزي عاجز قلوب الومزدن فوت اولالر اولردر كه انلر طمو ايچنده اولره قتی كوندرجی
عذاب واردر ودخی بلور شول كيم انلره كتاب ويرلديكم اول كتابلرنه ايمانلري وارشول
قرانكه ديكدن سكا اندرلدي اول حقدر دعوت قلور بو خلقی دلالت ايدر ديكولت
طريقنكم عزيزدر بيغمبرلرنه اجابت قلميناره عقوبتله انتقام ايدركه انك كلّي فعلی محموددر

وقال

وقال الذين كفروا هل ندلكم علی رجل ينبئكم اذا مزقتم كل ممزق انكم لفي خلق جديد افتري
علی الله كذبا ام به جنة بل الذين لا يؤمنون بالاخرة في العذاب والضلال البعيد
يعنی اول كافرلر بربرنه ديرلر كه سزي دلالت ايدوب بلدره لم بركشی اوزرينه كه سزه خبر
ويررايدركه محقی سز اولسكوز طپراق اولنده چوريب ازلب كتسكوز اندنصكره كرو
يرادلب وجوده كليسرز بلمزز كه الله اوزرينه كذب دوزب سويلر يوقسه انك
جنونی واردر بونلر دوكی بلمزلر الله تعالی انلره جواب ويروب بيورر كه ديدوكلري
حقدر اولسر اما اولركم اخرته اينانميوب اكا ايمان كتورمزلر وانی تكذيب ايدرلر انلر دنياده
غايت بعيدكمراهلقدرلر اخرتده عذاب شديده در افلم يروا الی ما بين ايديهم وما خلفهم من السماء
والارض ان نشاء نخسف بهم الارض او نسقط عليهم كسفا من السماء ان في ذلك لاية
لكل عبد منيب يعنی حق تعالی ايدر نظر ايدوب كورمزلرمي بو منكرلر اوكلرندن وارد لرندن
كوكلري ويرلري تا بلرلركم توتندن كوكلري يرادن وكيمو كيدن يرلري يرادن در كسز كوكلري
معلق طوتی ويرلري صو اوزرنده طوتی قادردر كه بولري اولدكدن صكره كرو دوروره
بو كا بجه انكار ايدرلر وانكارلرينك جزاسی بزدخی اولري دلر سوز يره يوتدره وزدلرسوز
كوكلردن برپاره اوزرلرينه براغاوز الشده انلري هلاك ايدروز بدرستی بو كوكلرويرلر
يرادلمقده حق تعالينك قدرتنه علامتلر وادر قوله كم اول الله تعالينك عبادتنا اقبال
ايلمشدر دلی ذكرده وكوكلی شكرده وبدنی صبرده در ولقد اتينا داود منا فضلا يا جبال
اوبي معه والطير والنا له الحديد ان اعمل سابغات وقدر في السرد واعملوا صالحا
اني بما تعملون بصير يعنی حق تعالی بيورر كه بز داوده فضلمزدن ملك ونبوت ويردك تاكه
طاعه امر ايدوب بيوردقكه يا طاغلر سزدخی داود له بله تسبيح اولك بزه تسبيح ايله
كلكوندزده تا كيجه دكن ودخی قوشی اكا مسخر قلدق تا كه اولدخی انوكله بله تسبيح ايده
ودخی دمري اكا خميركبي يمشاق ايلدك وايتدك يا داود اولدموردن جر جون كوكلكلر
اشله اندن ايلرو دموری تحته تحته ايدرلردي بو كز حلقه حلقه دوزده ايلدي ودخی
داوده ايتدك تقديرايله اولد زهك تاليفنده اينی دخی اورتنی وكيك لكن دخی طارلغی
تاكه اكيوكيت يا طار اوليه دخی بنم فريضه لرمی يرينه كتوردك كه بن سزك جميع اعمالكري
مشاهده قلورن سزك امركزيكا خفی دكلدر ولسليمان الريح غدوها شهر ورواحها
شهر واسلنا له عين القطر ومن الجن من يعمل بين يديه باذن ربه ومن يزغ منهم عن امرنا
نذقه من عذاب السعير يعنی حق تعالی بيورر كه بز سليمانه قتی ايچی يلی مسخر قلدق كه
بساطنی تختله ولشكريله كوتردي قوشلق وقتنده اصطخره واردي ايكندو وقتنده
كرو اصطخرده كيدوب قدسه كلوردي كيا كسنك اراسی كی قتی سرعتله يورينه غلم بر
ايلق يولدي بركونده وارسی كالسی اكی ايلق يول اولوردي ودخی بز سليمانه صوكبی
اريش طوج چشمه سی اقتدقكما نوكلدنه دلرسه دوزه شهر بن حوشب ايدر حق تعالی

انکچون صنعاد صو کبی بر بقر چشمه سن اقتدی ودخی حق تعالی ایدر بز سلیمانه جنیلردن
بر کسه سخر قلدقکه انک الندن دلرسه اشلر حق تعالی دستوریله هر کسه اولردن سلیمانه
عاصی اولب امرنی طوتسه بز انکا عذاب سعیردن طادرورز بعضلر دیشلرکم حق تعالی فرشته
لردن انلرک اوزرنه بر فرشته حواله قلمشدی النده سعیر طاموسنک عذابندن بر چوماغی
وار ایدی اول شیاطیندن بری سلیمانه مخالفت قلسه اول چوماغله انی اوروردی انکچون که
اکا مخالفت قلمیوب نه دلرسه انکچون اشلردی یعملون له ما یشاء من محاریب وتماثیل وجفان
کالجواب وقدور راسیات اعملوا آل داود شکرا وقلیل من عبادی الشکور یعنی اول
شیاطین وجنیلر سلیمانه نه دلرسه انکچون مسجدلر وکوشکلر اشلردی دخی تورجدن
وبقردن ادم صورتلرن دوزرلردی محاربه وغیریده هیبت اولماغچون ودخی پیغمبرلر
صورتن دوزرلردی تاکه انلری بقوب خلقک دین اسلامه رغبتلری زیاده اوله ودخی
چنقلر دوزرلردی هر بری اولو حوض کبی هر چنقده طعام بیکیکیت کشیدن زیاده
اوتررلردی دخی طاشدن چولکلر اویرلردی طوردغی یرده محکم الندی اویرلردی
اودنیما یچون که طعام بشورلردی واولچولکلرک بیوکلکی مقداری اولقدر دیکه برنه
یوز دوه صغردی وصغردن اکیوز وقیوندن بیک قیون صغردی ودخی حق تعالی ایدر
چون بو نعمتلری انلره انعام قلدق ایتدم ای آل داود دیک امدی بر عمل اشلک که بزم
نعمتلرمزک شکری انوکله ادا اوله اما بزم قوللرومزده شکور ازدر زیرا شکور اکا
دیرلر که هر حالده انک عادتی شکر اتمک اوله بلکه بو شکر اتمکه اکا کرو توفیق الله دندر
اول توفیق اوزرنه دخی شکر ایلیه بونک کبی قوللر دخی ازدر بولنمز فلما قضینا علیه
الموت ما دلهم علی موته الا دابة الارض تاکل منساته فلما خر تبینت الجن ان لو کانوا
یعلمون الغیب ما لبثوا فی العذاب المهین یعنی چون سلیمانک وقتی تمام اولدی
ملک الموت جان قبض اتمکه کلدی اول وقت سلیمان محرابنه وارمشدی که نماز قله
اما اندن اوک وصیت قلمشدی که اکر بن اولم تیز جنت بنی دفن اتمکورتا که شیاطین
طاغلوب کیدن مسجدا بتر قلدی پس سلیمان محرابنده طوروب الکتوردیکه تکبیر ایده
ملک الموت هوادن ایرشدی سلیمان اتیدی نیه کلدک اتیدی قبض اتمکه کلدم
سلیمان اتیدی وارهیم اهل بیتمه وداع ایدهیم عزرائیل اتیدی اکا بو یرق یوق اول
اراده جاننی قبض ایلدی سلیمان خرنوب اغاجندن بر عصا دزدرمشدی انی طیانوب
قیامده قالدی جنیلر ادم اوغلنلرنه دیرلردیکه بز غیب بلورز سلیمان حق تعالیدن
دلدیکه انوک الومنی اشکاره قلمیه تا مسجد بیت المقدس تمام اولمیخه پس سلیمان
اولدکدنصکره تمام بر یل اول عصایله طوردی نه ادمدن نه جندن بر کسنک اندن
خبری اولمدی جنیلر کلوب بقوب کوررلردی صنورلردیکه نمازده طورمشدر وادب
کرواشلرنه مشغول اولورلردی ایلرودن دخی زیاده تا اکا دک که انک عصاسنی قوردیکی

اوزلدی

اوزلدی دوشدی کوردلر که سلیمان اولمش وعصاسنی قوردینی اول قورده ارضه
دیرلردی عصا ایچنده ایدی بلمدلر که سلیمان نه وقتدن اولمشدر واردلر عصاده
قورد طوردوغی یرده نشان ایلدلر برایه دک تا کوره لرکه نه قدر یری تمام اولجق اول
برایه یندن قیاس اتدلر کوردلر که اول وقتدن که قوردیدوکی تمام بر یللق ایشی ایلمدلر که
سلیمان وفات قلالی دخی بر ییل اولمش تبس بوندن اوتورو حق تعالی بیوردیکه
اکر جنی غیب بلورمش سه اول خورلغله زحمت چکوب بر ییل اول اشده قلمیلردی
پس جنیلر ایتدلر بو ارضه نک بزم اوزرمزه چوق حقی وار اول وقتدن بروا اول
قورد اغاج ایچنده دریسه اول وقت مسجد دخی تمام اولدی سلیمانک دخی وشب
اولومی ظاهر اولدی شیاطین وجن طاغلدلر لقد کان لسبا فی مسکنهم آیة جنتان
عن یمین وشمال کلوا من رزق ربکم واشکروا له بلدة طیبة ورب غفور یعنی تحقیق
اول سبانک منزللرنده وکویلرنده علامت واردی بزم وحدانیتمزه واول بستانلرکه درنک
کمی صاغ طرفنده وکمی صول طرفنده بولردی اکا مشغول اولب قالمشلردی حق تعالی انلره رسول کوندردی
نعمتلرن انلره ذکر اتدردی بر بر انلره بیان قلوب ایتدی حق تعالی سزک اوزرکزه فضلندن
انعام قلدوغی نعمتلرنی ییک وانک شکرینی برنه کتورک شهرک اشبو شهرکز کلو ولطیف
شهردر که طرغی بیناقدر جوراق دکلدر حق تعالی انواع نعمتلری بوندن سزه بیورر دخی
اولرتکوز غفوردر یار لغزشلرکز کچرسه کدن ومعاصیدن توبه ایدرچون اول
رسوللر بو رسالتی بولره دکوردلر انلر ایماندن اعراض ایدوب ایتدلر کیمدرکه بو نعمتی بزم
الومزدن اله وارک ایدک کیمت کوچی یترسه کلسون بو نعمتی بزدن السون کوره لم حق تعالی
ایدر بز اولره صیحان حواله قلدق که سدلرن دلشدی اول درهنک دکز کبی جمع اولب طورن
صوی سیل اولب اوغردی نه اولرن قودی نه بستانلرن کلی خراب ایلدی قیونلری صغرلری
دوه لری اورکدب یبانه طاغلدی قوزلنلری اوغلن قزن الوب اهلیله طاغه چقدلر
انلر وک اول صاغده صولده اولن بستانلرنی خراب ایدوب مبتدل قلدق اکی بستان که انلره اکی
درلو یمش ویردک اجی بری ارک اغاجدر که یمشی اجیدر بری بلمون اغاجیدر وبر دخی
سدردن بتوردک که بیرا عنیله الیورلر وکولکه سنده اوتررلر پس بزم نعمتلرومزه
کافر اولنلره بز اشبو بجلیلی عقوبت ایدرز ودخی بر عقوبت اتمزز الا انلره که نعمتمزی بیلر
وبزه کافر اولب ایروغه عبادت ایدرلر وبیان اولنان معانی بو ایتیعنی یدکه حق تعالی
بیوردی فاعرضوا فارسلنا علیهم سیل العرم وبدلناهم بجنتیهم جنتین ذواتی اکل خمط
واثل وشیء من سدر قلیل ذلک جزیناهم بما کفروا وهل نجازی الا الکفور وبوندنصکره
بیوردیکه وجعلنا بینهم وبین القری التی بارکنا فیها قری ظاهرة وقدرنا فیها السیر
سیروا فیها لیالی وایاما امنین فقالوا ربنا باعد بین اسفارنا وظلموا انفسهم
فجعلناهم احادیث ومزقناهم کل ممزق ان فی ذلک لایات لکل صبار شکور یعنی حق تعالی

انلره قلدوغی انعاملرنی ذکر ایدوب ضربویرد کما اولخراب اولمزدن اول بر فلدق انلرکلد
اول کویلر ارا سنده کم انلره مبارك قلوب درلو نعمتلر بتورلت تا شامه وارنجه متصل کویلر
قلدق شویلکه بریندن بری کورسنور ار القلری باغلر باغچلر اول کویلرك اراسنده اولرك
سیرنی بز انکله تقدیر ایتدك کم برنده یا توب صباح طوروب کدبجك قوشلق طعامن برنده ییلر
واویله نمازی وقتنده برنه کلر تا اخشام دیشلر کم شبا دن شامه کلنجه درت بیك یدیوز
کوی واردی تا کم انلر انزه کیجلر کوندزلر امین لکله سیر ایدرلر تنعم ایدوب کلر احلوق صوسزلق
واوغری حرامی و بریچی قورقوسی اولمیه اما اولر اول نعمتلرك قدرینی بلمدلر انك شکرین برنه
کتورمدلر مغرور اولب ییلدلر بزدن دلیوب ایتدلر ای بزم ربنز سفرلرمزارالقلرن اراق
مسافه قل ویرکه اوزاق یا زیلر واوا لر اولسون دوه لر بنالم از قلر کوترهلم بستانلرومزارلق
اولسون تا کم غناٮ اشتهام اولب اکا ایرشاو زحق تعالی اولردن اجابت قلدی
چون انکر کند و نفسلرنه شریك اتمکلدو رسوللری یالانلغله ظلم ایلدلر بز دخی اولری
هلاك ایدوب انلرك امرنی وحاللرنی دللره سویلیجك هیچ برکسه اولکویلردن قومدق
براکنده قلوب طاغتدق فی شو یلکه طاغلمقدر بدرستی حقیقتا بولری هلاك ایدوب
تفریق اتکده عبرتلر و علامتلر وار هر مؤمنه کم عبادت قلمقده صبر ایدیجیلردر و نعمتلرنه
شکر ایدیجیلردر ولقد صدق علیهم ابلیس ظنه فاتبعوه الا فریقا من المؤمنین وما کان
له علیهم من سلطان الا لنعلم من یومن بالاخرة ممن هو منها فی شك وربك علی کل شیء حفیظ
یعنی حق تعالی بیورر که ابلیس علیه اللعنه ظننی کرچکلدی قوللر ومزلك اکثری اوزرنه کم
کلیکا متابعت قلدلر الا مؤمنلردن برطائفه اکا مخالفت قلدلر بوکلام اکا اشارتدر که
اول وقتکه ابلیس مطرود اولدی حق تعالیدن دلدیکه اکا اولومدن امان اولنه قیامته دکین
حق تعالی انك اول دلکنی اجابت ایدوب امان ویردی اول وقت ابلیس قسم ایدوب
ایتدی بنی ادم اوم اوغلنلرنك کلنی ازدرم و بولردن چوغنی سنی کندوکه شکر ایدجی
بولمیه سین اول وقت ابلیس بوسوزی جدله حقیقتن بلوب سویلدی ظننله اولادیو
سویلدی چون اول ظننه دیدوکی تحقیق اولدی حق تعالی انکچون انی بوایتده ذکر ایدوب
ایتدی ابلیس ظنی بولرك اوزرنه کرچکلدی و برطائفه اکا اویادلر اولردکم حق تعالی
بیوردی ابلیسك جوابنده بدرستی بنم قوللروم وار که سنك انلرك اوزرنه سلطنتك
وحکمتك یوقدر وهم ابلیس دخی انداجوب ازدرم دیدوکی وقت استثنا قلوب ایتدی
الا انسوك قوللروکی ازدرمیم که انلر سنك مخلص قوللرکدر پس اول مخلص قوللردر که
اکا متابعت قلیوب حق اوزره محکم طوردلر ودخی حق تعالی بیوردیکه ابلیسك انلرك
اوزرنه اورمق ودوکمکلده دکل یا اکراه ایدوب کوجله اشلمز الا بر وسوسه وغرور دکل
قرو امیدلره برقشدرکه بیلترا اکا اجابت ایدوب متابعت قلور ودخی بز ابلیسی حواله
قلمدق انلرك اوزرنه الا که اندن او تروکه بزم علمزده که بعثه واخرته ایمانی وتصدیقی اولنلر

کیدوکی وانکار ایدوب شك ایدنلر کیدوکی تمیز اولنوب انوکلد ظهوره کلد زیرا منکر
اولدرکه اکا متابعت ایدوب هواسنه اویدی حقده کافر اولدی و مؤمن صادق اولدرکه
اکا مخالفت قلوب هواسنه اویدی زاد اخرته مشغول اولدی ودخی اسد تعالی بیورر دیکه
یا محمد سنك ربك دوکلی شیء علی بلمله احاطه قلوب حفظ ایلمشدر بلورکه اخرته کیمك
ایمانی وار و کیمك یوق وشك اوزره کیمدر و یقین اوزره کیمدر یارین حق تعالی انلره عملرنه
کوره مجازات و مکافات قلور قل ادعوا الذین زعمتم من دون الله لا یملکون مثقال ذرة
فی السموات ولا فی الارض وما لهم فیهما من شرك وما له منهم من ظهیر ولا تنفع الشفاعة عنده
الا لمن اذن له حتی اذا فزع عن قلوبهم قالوا ماذا قال ربکم قالوا الحق وهو العلی الکبیر یعنی حق
تعالی بیوررکه ایت یا محمد مکه کافرلرنه که دیك دعوت ایلك اول اللهدن غیری کیم اله
دیو زعم ایدرسز کلسونلر سزدن بو احلق بلاسن دفع ایلسونلر مراد اولصنملردرکه طپرلریا اول
فرشتلردرکم اله طوتمشلردر بولر ذره قدر نسنه مالك دکلردر نه کوکلرده نه یرلرده ودخی
اولرك بزمله هیچ اورتاقلغی یوقدر یرلری کوکلری یرتمقده معین دکل اولرك انده نصیبکی
یوق ودخی اول کافرلر دیرلرکه بو معبودلرمز بزم الله قتنده شفیع لرمزدر ایت انلره کیم
اسد تعالی قتنده هیچ برکسنك شفاعتی منفعت ایدجك دکلدر مگر نبینك نه ملکلك الا مکرم
اسد تعالی دستور ویره شفاعت قلمغچون اهل توحید دن بودکلکه کیمسه اهل کفر چون
شفاعت قلت واول فرشتلرکم انلرانی معبود طوتمشلردر انلرحکم بزم وحیمز اشتلر
اول دخی هیبتندن و بزم قورقمزدن یوزلری اوزره سجدیه دوشب دترشورلرشولرك
کبی حاللری بزم قورقمزدن بوله اوله سز انلردن نه شفاعت اومب انلره عبادت ایدرسز
بو قضینه نك اصلی بودرکم کوکده اهلی وحی اوازه سن اشتمز اولمشلردی عیسازماندن
رسول زماننه دکین چون رسولدم بعث اولندی حق تعالیدن اکا وحی ارسال اولندی
اول وحی هیبتندن فرشتلر قسلرن بر برنه اوروب تواضع ایدوب عقللری کیدوب
دوشدلر چون اول هیبت ودهشت کوکلرندن مرتفع اولب کشف اولندی برنه صورشب
ایتدلر جبرائیل ربکزدن نه خبر ویردی ایتدلر وحی اندرد یکه اول اعلی واعظمدر شریکلیدو وصف
اولنمقدن قل من یرزقکم من السموات والارض قل الله وانا او ایاکم لعلی هدی او فی ضلال
مبین قل لا تسئلون عما اجرمنا ولا نسئل عما تعملون قل یجمع بیننا ربنا ثم یفتح بیننا بالحق
وهو الفتاح العلیم یعنی ایت یا محمد مکه کافرلرنه که سزه کوکلردن یغمورلر اندروب
و یرلردن نباتات بتوروب رزقکز ویرن کیمدر اکر جواب ویردر سه خوش والا و یرمزلرسه
ایت کم اسد تعالی درکه سزی رزقلندرر کوکلردن و یرلردن ودخی ایت انلره کم بز یا خود سز
ایکیموزدن بریمز هدایت اوزره در و بریموز ضلالت اوزره در اشکاره لیکن علی الیقین
بز هدایت اوزره یوز سز ضلالت اوزره سز ودخی ایت یا محمد بزم فعلمزدن اوتروسز
مؤاخذه اولنمزسز و سزك جرمکوزدن او ترو بز مؤاخذه اولنمزز هر بریموز کندو فعلیله

مجازات اولنور ودخی اینکم الله تعالی قیامت کوننده سزی وبزی بریره جمع ایلیه اندن بزم
آرامزده عدالله حکم ایلیه قاضی وعالم اولدرکه هرکسه نه اشلدیسه بلور اکا کوره جزاسن
قلور قل ارونی الذین الحقتم به شرکاء کلا بل هو الله العزیز الحکیم وما ارسلناک الا
کافة للناس بشیرا ونذیرا ولکن اکثر الناس لایعلمون ویقولون متی هذا الوعد ان کنتم
صادقین یعنی ایت یا محمد اولره کم کوسترک بکا اول الهه لرو کزی کم الله دن غیری معبود
طوتندکز آیله زعم ایدرسزکم انلر حق تعالی یه ملکنده شریکدر انلر دخی یرلرده و کوکلرده
بو مخلوقدن نسنه یرتمدلر حاشا وحقا که بولر دخی مخلوقدر نسنه یرتمدلر بلکه جمیع مخلوقدر
نسنه یرتمدلر بلکه جمیع مخلوقات خالقی اول الله درکه عزیزدر ملکنده حکیمدر امرنده نیجه دلرسه
حکم ایدر ودخی بلکل یا محمد بز سنی کوندرمدک الا که جمیع خلقه رسول کوندردک که بشارت
ایدیجی اولاسن مطیعلره جنت ورحمتله وقورقدیجی اولاسن عاصیلره اود عذابیله
لیکن بو خلقک چوغی اول جنتی وناری تصدیق ایتمزلر انکار ایدرلر استهزا ایدوب
دیرلرکه اول دیدوککز وعده اولن بعث کوننه وقت اولسه اگر سز حق رسوللرسکز
وقولکزده کرچک ایسه خبر ویر حق تعالی بیوردی ایت یا محمد سزکچون بر وعده لنمش
کون وار عذابلدکه اول بعث کونیدر الله تعالی قادردرکه شمدی دخی سزه عذاب قله لیکن
تاخیر ایدر اول وعده لنمش کونه که لوح محفوظده یازلمشدر بر ساعت مقداری اول وعده دن
کرو اولورنه اول مقدار ایلرو اولورچون وقتی کله البته اولور قل لکم میعاد یوم لا تستاخرون
عنه ساعة ولا تستقدمون وقال الذین کفروا لن نؤمن بهذا القران ولا بالذی بین
یدیه ولو تری اذ الظالمون موقوفون عند ربهم یرجع بعضهم الی بعض القول یقول
الذین استضعفوا للذین استکبروا لولا انتم لکنا مؤمنین یعنی حق تعالی ایدر یا محمد
دد لرشول کم کافرلر ومنکرلر دیرلر اشبو قرانی تصدیق ایتمزز وبوندن ایلرو کلن کتابلره
دخی کم توریت وانجیلدر یا محمد اگر کوردک اول ظالملرکه انکار ایدرلرینه و حجد طورغزلسه
الله تعالی قتنده حبس اولنوب سویلرکه بعضی بعضنه جواب رد ایدیجی اولالر خصوصا
ایدوبن اولکه ضعیفلردر واتباعلریدر اولولرنه ورئیسلرنه دیسرلرکه اگر سزک بلنکون
واغواکز اولمسیدی بز کلیم مصدق قلر اولوردق اما سزک دعوتکز بزی اوش انکارله
بو حاله کتوردی قال الذین استکبروا للذین استضعفوا انحن صددناکم عن الهدی
بعد اذ جاءکم بل کنتم مجرمین وقال الذین استضعفوا للذین استکبروا بل مکر اللیل
والنهار اذ تامروننا ان نکفر بالله ونجعل له اندادا واسروا الندامة لما راوا العذاب
وجعلنا الاغلال فی اعناق الذین کفروا هل یجزون الا ما کانوا یعملون یعنی اول متبوعلری
واولولری ضعیفلرنه ایدرلرکه اتباعلریدر بزمی منع ایلدک سزی ایمانه کلوب هدایت
بولمقدن ورسول کلدکده نصحکره بلکه سز کندوکز ترک ایدوب کافر اولدکز دونی ضعیفلر
دخی کرو اولولرنه جواب ویروب دیرلرکه بلکه سزه دعوت ایدوب ایلدوکزدی کیجه کوندز

بزه

بزه طوتمیوب امر ایدر دکوزکه الله تعالی نک برلکنه انکار ایده وز وا کا شریک قوشاوز
ایرق چاره لری قالمیوب حسرت وندامت اظهار ایدهلر شول وقتکه عذابی کوزلرایله کوره لر
اما حسرتلرندن انلره فائده اولمیه بز اول کافرلرک قیامت کوننده بوینلرنه اغلال وسلاسل
براغورز نه اولوسی قورتلمنه کجیه نه ضعیفی قلانه قویسی هیچ برسی بولمیه اول عذابلری
الا دنیاده قلدقلری افعالک جزاسی وعوضی اوله وما ارسلنا فی قریة من نذیر الا قال مترفوها
انا بما ارسلتم به کافرون وقالوا نحن اکثر اموالا واولادا وما نحن بمعذبین قل ان
ربی یبسط الرزق لمن یشاء ویقدر ولکن اکثر الناس لا یعلمون یعنی حق تعالی ایدر هیچ
برشهره وبرکویه بز رسول کوندرمدک الا انک قومنک منعملری واولولری ایتدیلر شول سز
کوندرلدوکز نسنه یه بز منکرلرز اکا تصدیق ایتمزز ودخی یا محمد اول ایلرو کلن کافرلر دخی
فقرایه استخفاف ایدوب رسوللرینه ایتدیلر نتکم سنک قومنک شمدی ایتدیلر
دخی الله تعالی اولره ویردوکی مال الله فخر ایدرلردی نتکم سنک قومنک فخر ایدرلر عاقبت
انلری هلاک ایلدک اول اولولقلری ومال لری انلری بزم قهرمزدن نه قلمدی ایت قومکه
کم اول مال الله فخر ایتمیلر بدرستی الله تعالی کمه دلرسه مالی بول ویرور اما بول ویردوکی
اکثر مکر واستدراجدرکه اول انک حقنی یرنه کتورمیه دخی یلوب هوای نفسه مشغول
اوله عاقبتی هلاک کلکه ایرشه ودخی حق تعالی بعض قوللرنه کیمه دلرسه اول مالی ازویرر اول
اکا حقدن عنایتدرکه انک عوضی اکا آخرتده جنت ویره لیکن بو خلقک چوغی بونی
بلمزلر ایلدوسنورلر که مالی چوق اولن عزیزدر واز اولن حقیردر بونکله یلوب دیرلرکه بزم
اوغلمز وقوممز چوقدر بز عذاب اولنمز دنیایه قیاس ایدرلرکه مال واولاد معاونتیله کندولر
دنیا پادشاهلری زحمتندن قورتلورلر بو برخیال فاسددرکه اصلا یوقدر وما اموالکم ولا
اولادکم بالتی تقربکم عندنا زلفی الا من امن وعمل صالحا فاولئک لهم جزاء الضعف بما
عملوا وهم فی الغرفات امنون یعنی حق تعالی ایدر دکلدر اول سزک مالکز واولادکز سزی
بزم قتمزده مقام قربه ایرشدره سز انلرکله نجات بولاسز مکر شول کسه کم ایمان کلوب
اسی تصدیق ایده وعمل صالح اشلیه بولردرکم الله قتنده اجرلری تضعیف اولنوب
زیاده اولور برینه اون تا یتمشه دک اندن یدی یوزه دک اندن یوقرو دخی اولقدرکه
حسابی اولمیه وبونکله دخی اولر جنتده اول یوجه بنالر اوزرنده ساکن اولالر اولومدن
وپیرلکدن ومرضدن ودشمندن امین اولالر نفسلرنه خوش کلمجک نسنه اولمیه واقع
واقع اولمیه والذین یسعون فی ایاتنا معاجزین اولئک فی العذاب محضرون قل ان ربی
یبسط الرزق لمن یشاء من عباده ویقدر له وما انفقتم من شیء فهو یخلفه وهو خیر الرازقین
یعنی شول کم سعی ایدرلر بزم کلاممزی تکذیب ایتمکه وایلروکلوب اکا ایمان کتورمکدن
دلیلر یمنع ایدرلر اولر درکه یارن عذاب نارده جمع اولنوب معذب اولالر کمسه انلره
مانع اولمیه ودخی ایت یا محمد بنم ربم بحقیقت بو قوللردن کیمه دلرسه رزقی واسع قلور کیمه دکر

از قلور حکیم مطلقدر اولدر هر قولک صلاحی نه ایله در بلور اکا کوره علاج ایدر ودخی
بیورر دیکم نه نسنه کم الله رضا ایچون ما لکزدن تصدق ایده سز الله تعالی فضلندن کرودینا ده
انک خلفنی ویرور اکسلمز واخرتده دخی ثوابن ویررکه ویرجیلرک خیرلوسی واقواسیدر
اولدر ویوم یحشرهم جمیعا ثم یقول للملئکة اهؤلاء ایاکم کانوا یعبدون قالوا سبحانک
انت ولینا من دونهم بل کانوا یعبدون الجن اکثرهم بهم مؤمنون یعنی الله تعالی بیورر که
قیامت کوننده بز اول فرشته لری وانلره طپنلری جمع ایدوز اول فرشته لره دیه وزکیم
سزمی بیوردکوز بو قوللره کم بنی قویب سزه طپدلر اول فرشته لر ایدر لر الهی بز سنی
تنزیه ایدرز اندنکه الوهیتده سکا شریک اوله بز بولردن بیزارز سنکلیمز سنی
دوست طوترز انلری طوتمز بولره بز بویرمدق کیم بزه عبادت ایده لر اما بولر شیاطینه
مطیع اولدیلر انلرک بلتسیله بزه عبادت قلدیلر بولرک اکثری شیاطینه اطاعت ایدوب
انلری تصدیق قلدیلر بزم بونسنه امرمز یوقدر فالیوم لا یملک بعضکم لبعض نفعا
ولا ضرا ونقول للذین ظلموا ذوقوا عذاب النار التی کنتم بها تکذبون واذا تتلی علیهم
ایاتنا بینات قالوا ما هذا الا رجل یرید ان یصدکم عما کان یعبد اباؤکم وقالوا ما هذا
الا افک مفتری وقال الذین کفروا للحق لما جاءهم ان هذا الا سحر مبین یعنی حق تعالی
بیورر که قیامت کونی بر کونکدر کیم بعض کشی بعض کشیه شفاعته مالک اولمز که
قورتره یاخود بر مضرتی اندن دفع ایده واول کونده بزم حکممز ایله اولسه که دنیاده بزه
انکار ایدنلره دینلکه شرک وکفر له کندولره ظلم اتدیلر طادلر نارک عذابلرینکه
سز انی تکذیب ایدوب اولجق دکلدر دیردکز بزبو عذابلری انلره انجون ایدرز که قجن
انلرک اوزرنه عرض اولنوب بزم ایتلرومز اوقنسه که حلالی حرامی وامری نهیی بیان
ایدجیدر دیرلردیکه دکلدر بو الا بر کشی دردلر که سزی منع ایدوب دوندره شول
نسنه دن کیم اتالرکز ده لوکز عبادت ایدرلردی صنملر وکوره ودخی دیرلردیکه دکلدر
بو سویلدوکی واوقودغی الا بر دوزلمش یلان سوزدر الله اوزرنه افترا ادر ودخی
اول کافرلره نقدرکه قرآن ایندرلیدی دیرلردیکه دکلدر الا اشکاره یلاندر بو ندن
اوتروا اول عذابه دائما مستحق اولدیلر وما اتیناهم من کتب یدرسونها وما ارسلنا الیهم
قبلک من نذیر وکذب الذین من قبلهم وما بلغوا معشار ما اتیناهم فکذبوا رسلی
فکیف کان نکیر یعنی حق تعالی ایدر ویرمدک بز بو مشرکلره اول کتابلردن نکیم انی
اوقورلردی بزسندن اول وبر رسول کوندرمدک که بولری قورقدجی اوله وبولرک
اوزرنه کتاب دخی ایندی دخی اولجی امتلر بولردن اوکدن بزم رسوللرومزی یلاندلر که
اول عاد وثمود وقوم ابراهیم وصالح ولوط قومیدر دخی بولرک یخزی اوله و یردوکمز
مالک وقوتک وعمر اوزنلغنوک عشری بولره ویرلمدی بز انلری عذابمز له هلاک ایلدک
اولر رسوللرومزی ایچون تکذیب اتدلر نیم بولرک اوزرنه انکارم وتغییرم نته اولسه

انلره

انلره نسنه بس بولر دخی حذر قلسونلر عذابمزدنکه انلره اولنی عذابکه بولره دخی اولنه
قل انما اعظکم بواحدة ان تقوموا لله مثنی وفرادی ثم تتفکروا ما بصاحبکم من جنة ان
هو الا نذیر لکم بین یدی عذاب شدید یعنی ایت یا محمد بو کافرلره بد دستی بن سزه وعظ
ونصیحت ایدرم بر کلمه ایله وبر خصلت ایله که ایکی ایکی ویالکوز یالکوز طوره سز
اللهیچون ودخی امر ایدرین سزه که غایت تامل ایدوب فکر ایده سزکو کلکوزده انصافله
نظر ایدوب کوره سز اشبو سزی خالقکزه ومولاکزه دعوت قلن صاحبکزده شمدیه دک
هیچ جنون فعلندن بر نسنه کوردکزمی یاخود قولنده بریلان سوز تجربه اتدکوزمی هوا کره
اویب کندکزی هلاک اتمک کندونفسکزی بر خیر صاحبی اولب اللهیچون هر بریکوز بردق
ویا ریلدبرداده خلوت اوتروب بر برینه دیونکه کلیروا وترم لم بر بریموزی یکرجکلشوب
فکر ایدوب طانشالم هیچ اشبو کشیدن جنت وکذب وسحر کلدیمی یوقسه یوق زیرا بونسنه
دلالت قلورکم اول حق نذیر در ودخی بر کسیه براتش شبهه لو اولسه اول انک حقیقتن
بلیوب متحیر قلسه اول شبهه دن قورتلمغک سببی صورمق استمکدر سزدخی بنم امرمه
فکر ایلک کورک کم بن دکولم سزه الا قورقدجیم اول اکیکوزده که قیامت عذابلرندنکه
غایت قیدر قل ما سالتکم من اجر فهو لکم ان اجری الا علی الله وهو علی کل شیء شهید
قل ان ربی یقذف بالحق علام الغیوب وقل جاء الحق وما یبدئ الباطل وما یعید
یعنی حق تعالی بیوررکه ایت یا محمد سزدن تبلیغ رسالته اکر حق استرسم اول حقی سزه
بکا نسنه کرکمز دکلدر بنم اجرم وحقم الا الله اوزرنده در ثوابن ای اندن اورم بنم سقلدیجم
ویاردمجم الله تعالی درکه دوکلی نسنه اوزرنه اول حاضردر واول طانقدرکه بن نذیر کوندرلدم
بنده جنون یوقدر ودخی ایتکه بنم ربم حقی باطلدن بیان قلجیدر انک کلامی حقدر هر
غیب اشلری بلجیدر اکاکز لو نسنه یوقدر ودخی ایتکم اسلام ظاهر اولدیکلدی
شیطانک یا اول صنمک کم طپرلر اولر باطلدر قدرتلری یتمزکه بر کمسه یراده لر یا براولتی
اولدکدن صکره کروه دیرکوره لر بولری اشلمزلر الا الله تعالی اشلرکم قادردر قل ان ضللت
فانما اضل علی نفسی وان اهتدیت فبما یوحی الی ربی انه سمیع قریب ولو تری اذ فزعوا
فلا فوت واخذوا من مکان قریب وقالوا امنا به وانی لهم التناوش من مکان بعید
یعنی ایت یا محمد اکر بن ضال اولب کمراه اولدمسه اول ضلالتک کناهی وضرری بنم نفسم
اوزرنه درو کرحقدن یکا هدایت بولدمسه اول هدایته انوکله بولدمکه بکا وحی ایدوب
قرآن بلدردیکه اول الله ایشدیجیدر ودعا قلنلری قبول ایدوب اجابت ایدجیدر ودخی
یا محمد اکر کوردک بولرک قورقولرنی الوم وقتنده که فوت اولجق قورتلجق نسنه دکل انده بر
ایش کوردیکم عبرت الاحق نسندر زیرا اول وقت اولر عقوبتله طوتلورلر بر تیجی یردنکه
ایقلری التیدر یاخود یرک التندن عذاب طونه طشره سندن قبلیه واول عذابی کوزلریله
کوردکلری وقت دیرکه بز ایمان کتوردک بوعذاب حقدر الله تعالی ایدر بولره ایرشمک لک

قنده اولسه وبرسنه كه انلري ايرشور برده دكل يعني اخرتده كرو دنيايه كلمكي ارزو ايدركن
بو اولجق سنه دكل وقد كفروا به من قبل ويقذفون بالغيب من مكان بعيد وحيل بينهم
وبين ما يشتهون كما فعل باشياعهم من قبل انهم كانوا في شك مريب يعني بونلر انكار ايدرلر
ايدي الله ورسوله وقرانه اولمزدن اوكدن محمده سوكرلردي ساحر وكاهن ديرلردي
دنياده ظن ايدوب ديرلردي كيمسنه نار ونه جنت وار ونه بعث وار بوكز بر برده اقرار ايدرلركه
بولركلدي ارزولري اراسنده حائل اولنديكه اكا ايرشمكه امكان يوق نه ايمان ونه توبيه
ايرشلورز زيرا وقت فوت اولدي دنيايه رجعت ايلمك خود قنده نيتكم بولردن ايلرو بولر
اهل دينلرنه اشلندي بوله دخي ايله اشلنسه زيرا بولركند ولره واقع اولجق سنلره شكلري
واردر اما شكلري دخي بلمزلر اول وقت بلسهلركه نه صنعجي بر بولرنه قجلجق چاره ناچار تسليم اولالر

سورة الملائكة اربعون وخمس ايات بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله فاطر السموات والارض جاعل الملائكة رسلا اولي اجنحة مثنى وثلث ورباع
يزيد في الخلق ما يشاء ان الله على كل شيء قدير يعني شكر وسپاس اول اللهه كم كوكلري
ويرلري يرادجيدر بوغكي وار قلجيدر انك مثلي يوق دخي مقرب فرشتهلركه جبرائيل
وميكائيل واسرافيل وعزرائيل وكراما كاتبين در بولري بر بوزنه ايلجي كوندرجيدر كه
اولرك بعضسي اكي قنتلودر وبعضسي اوچ قنتلودر وبعضلري درت قنتلودر دخي اسرافيل
زياده نه دلرسه قادردر زيرا در بس الله تعالى كلشينه اوزرنه قادردر ارتق اكسوك
نه دلرسه يرادر ما يفتح الله للناس من رحمة فلا ممسك لها وما يمسك فلا مرسل له من بعده
وهو العزيز الحكيم يعني شول خبرلركه الله تعالى قوللري اوزرنه ارسال ايدوب كوندرر
يا رحمتي يغمورلرن نعمدر هيچ كمسنك قدرتي يوقدركه اني منع ايده بله ياخود شول رزقكم
الله تعالى حبس ايدوب كوندرميه الله دن غيري كمسنك طاقتي يتمزكه اني ويره بلمه عزيزدر
حكمي غالب اسال ايدر وحكيمدر قوللرنه كرو ارسال ايدر بولسه رزقيني ويرر يا ايها الناس
اذكروا نعمت الله عليكم هل من خالق غير الله يرزقكم من السماء والارض لا اله الا هو فاني
تؤفكون يعني حق تعالى بيورر كم اي ادم اوغلنلري ذكر ايدك الله تعالى نك نعمتلريني كه
سزك اوزركزه انعام قلدي هيچ اول الله دن غيري برخالق دخي وار ميدر كم سزي
يردن وكوكدن رزقلندره كوكلردن يغمورلردن اندروب يرلردن دانهلر بيتورر حقيقت
بوني بلورسز كه الله دن غيري خالق يوق ورزق ويرمكده دخي اندن ارتق رزاق يوق
خالق مطلق ورزاق حق اولدر اندن غيري كمسه يوقدر سزه بو احسانلري اشليه
اولدر سزاني بلوركن بو تكذيب لدوكز نه دن رجوع بلورسز خالق مطلق اولدر وان
يكذبوك فقد كذبت رسل من قبلك والى الله ترجع الامور يعني حق تعالى بيوررر كه
يا محمد قومك زحمتلرنه صبر ايله طارلغنمه اكرچه بونلر سني يلانلدر تحقيق سندن
ايلرو كلن رسوللرمزه دخي تكذيب اولندي صبر ايلدلر سن دخي صبر ايلكم بولرك عاقبت دو

كلمات

كلمات يرلري بزدن يكادر بزانلرك افعالنه كوره مكافات قلدوز يا ايها الناس
ان وعد الله حق فلا تغرنكم الحيوة الدنيا ولا يغرنكم بالله الغرور ان الشيطان لكم عدو
فاتخذوه عدوا انما يدعوا حزبه ليكونوا من اصحاب السعير الذين كفروا لهم عذاب
شديد والذين امنوا وعملوا الصالحات لهم مغفرة واجر كبير يعني اي مكه اهلي كافر
لر حقيقت بلوك كه حق تعالى وعده قلدي وعن بعث حقدر اولنكم دردي اولجقدر بو دنيا
حياتي سزي مغرور قلوب حيات باقيهترك ايتمك اولدا بجي شيطان سزي الله تعالى نك
رحمتيلو كرميله الداسونكه كوكلكوزه براغب ديه كه سزنه درلسكز ايشلك بد رسته الله تعالى
غفور درهر او لو كناهلري يارلغرو لجي كناهلري عفو ايدر بو كلي شيطانك باطل خيالا ايدر كه
باطل اهلي بطالروك كوكلنه براغور اخرت سعادتنندن محروم قومجون ودخي حق تعالى بو
ايتده بيورديكه تحقيق شيطان سزك دشمنكزدر سزده دخي انى دشمن طوتوك انك امرنه
مطيع اولمك الله امرنه مطيع اولك زيرا سن هيچ مطيع اولسك كرچكده شيطاني
عدو طوتمش اولورسين وكرا كا مطيع اولسك انك حزبندن اولورسن اول خود
دايم حزبني كفره وشركه دعوت ايدر تاكه انوكله اولر اصحاب سعيردن اولرسن اولركه
شيطانه متابعت قلوب حقه انكار قلدلر انلره اخرتده عذاب شديد اولسه وانلركه
اكا مخالفت قلوب الله ايمان كتوردلر ورسول حضرتن كرچكلدلر وكوركلو عمللر اشلدلر
شيطاني عدو طوتوب رحماني دوست طوتدلر انلره دنياده مغفرت واركه كناهلري يارلغنه
واخرتده اولو مرتبلر وار جنت ابجنده افمن زين له سوء عمله فراه حسنا فان الله يضل
من يشاء ويهدي من يشاء فلا تذهب نفسك عليهم حسرات ان الله عليم بما يصنعون
يعني حق تعالى بيوررر كه شول كمسه كه انك قبيح عملي اكا خوش كوسترله اول قباحت اوزرنه
قلا اكا مي بكزر كه عمل قبيح اكا تزيين اولنميه اكا اول كريه كوسترلوب هدايت بولمطوته
اول اكا بكزر بدرستي الله تعالى كمي دلرسه طريق دينده كمراه قلوب خباثت باطنندن اوتورو
كمي دلرسه طريق هدايته ودين اسلامه دلالت قلور صفاي باطنندن اوتورو انلرك
ايمانه كلمدكلرندن اوتوري سن نفسكي هلاك ايدرسين سن انلرك اوزرنه حسرت يوب
نفسكي هلاك قلمه تحقيق الله تعالى انلرك خيردن وشردن نه اشلدكلرن بلور كرو انلره
مجازات قلور والله الذي ارسل الرياح فتثير سحابا فسقناه الى بلد ميت فاحيينا به الارض
بعد موتها كذلك النشور من كان يريد العزة فلله العزة جميعا اليه يصعد الكلم الطيب
والعمل الصالح يرفعه والذين يمكرون السيئات لهم عذاب شديد ومكر اولئك هو يبور
يعني الله تعالى دكه يللري قيوورر دخي بولتلر قوپررز اول بولتلري يغمورلوله صوارز
قنده اولمش وقورومش يروار ايسه اكا التورز اولدكه نضكره اوليري كرو اولسه
صو ايله درلدب انواع اوتلر بتوروب زهروالدمزيني قلورز الومدن صكرا او لولرهد دخي
بعث اولنوب كرو قوپوب انجلينيدر ودخي بيورر ديكه هر كمسه كه عزت طلب ايتسه اصنامه

طیمنلر اول محال الوجوددر وکیم عزت طلب ایدرسه اسه تعالی یه عبادت قلملو طلب
اتسون نکه جمیع عزت الله تعالینکدر پس اسه تعالی حضرتنه کلمهٔ توحید صعود ایدر ودخی
کورکلو سوزلرکه قوله حاصل اولور روانی چقرمزکوکه الا کوردکلو عملر چقاررلر اما فخکه
سوز کورکلو اوله عمل صالح اولمیه اول سوزدخی رد اولنور اول عمله بله مردود اولنور
محل قبوله واقع اولمز ودخی اول عمل صالحدرکه صاحبنی اسه تعالی قتنده رفع ایدر ودخی
اولکیم الله شرک اتدلر یاخود عملی ریا ایله قلدلر انلر اخرتده قتی عذابلر واردر انلرک
شرک وفسقلری انلری هلاک لکدر ابدی که نجات بولسرلر دکللرو والله خلقکم من تراب
ثم من نطفة ثم جعلکم ازواجا وما تحمل من انثی ولا تضع الا بعلمه وما یعمر من معمر ولا ینقص
من عمره الا فی کتاب ان ذلک علی الله یسیر یعنی سزک اصلکز واتاکز کدادمدر اسه تعالی
انی طپرقدن یرتدی و سزک کلیکوزی انک نطفه سندن یرتدی اندن سزک لونکزی
انواع اوزره قلدی بعضکز قزل وبعضکز صرو وبعضکز قره دخی بیوردیکه بنم برلکت
وبکا عبادت قلوب ذکر ایدک وبلوک که هرنه بنم ارادتمله اولور تا عورت حامله
اولب کوتردکی مدتی نیوب طوغردوغی دکلدر الا اسه تعالینک دلکیلهدر ودخی هیچ
برکسنک عمری اوزنیه وقصلیه الا بوکلیسی لوح محفوظده بیان اولنمشدر بدرستی
اسه تعالی یه کتابتسز بونی حفظ ایدوب صقلمق اساندر هیچ اکا برشکل ایشی یوقدر
وما یستوی البحران هذا عذب فرات سائغ شرابه وهذا ملح اجاج ومن کل تاکلون
لحما طریا وتستخرجون حلیة تلبسونها وتری الفلک فیه مواخر لتبتغوا من فضله ولعلکم
تشکرون یعنی حق تعالی بیوردکه بو ایکی دکزلردن اکسی برابر دکل برنیک صوی
کورکلو طتلو ایچملی لکی اسان بوغزدن یوشقله کچر زحمتسز و بری غایت طوزلو
اجی ایچمکه یرامز ادم هلاک ایدر اما دکزلرک کلیسندن اجندن طتلو سندن
تازه بالق انلرن یرسز واجی دکزلردن ایجول چقاررسز واتی ارا کزده استعمال ایدرسز
وعورتلروکز زینت ایدوب کیدررسز امدی بومثلدر مؤمنله کافرک حالنه مؤمن اول
طتلو دکزکبی محض اهب منفعتدر کافر اجی دکزکبیدر که منفعتی یوق یالکندن ارتق
ودخی ایچندن ایچو چقدوغندن ارتق بالعنبیت انک مالی الوب یمکدر یا سبیله
یا ضراجله وایچندن ایچو چقمق بلنده دنیایه سلمان کلمکدر نیکم ولید بلندن خالد
دنیایه کلدی علمداری اولدی وابوجهل بلندن عکرمه کلدی دخی عیزی بولرک که
ودخی کوررسزکیلری دکزایچنده صوی یاره یاره نتربوررسیله تاکه انوکله بوبجه
ولاتیه تجارت قلدسز الله تعالی فضلندن قلدوغی رزقلری طلب ایدرسز تا اولاکه سز
نعمت ویرن پادشاهه شکرایدرسز نعمتکز دخی زیاده اوله یولج اللیل فی النهار ویولج
النهار فی اللیل وسخر الشمس والقمر کل یجری لاجل مسمی ذلکم الله ربکم له الملک والذین
تدعون من دونه ما یملکون من قطمیر ان تدعوهم لا یسمعوا دعائکم ولو سمعوا ما استجابوا لکم

ویوم

ویوم القیمة یکفرون بشرککم ولا ینبئک مثل خبیر یعنی اسه تعالینک قدرتی تاثیر
لرندن بری دخی بودرکم کیجه کوندزه کوررا اوزون ایلر و کونی قصه قلور و کوندزی
کیجه کوررکونی اوزن کیجه قصه قلور ودخی ایله کنشی ادم اوغلنلر یحوه مسخر
ومنقاد قلشدر هر بری فلکنده دور ایدر هر کیجه منازللرندن بر منزلده غروب ایدر
تا اقصای منازله ایرشنجه بوسیرلری اوزره اول اکسی دائمدر تا الاکنکه قیامت
کونی ظهور کله اشبو کلیسی قدرتی اثری برله وجوده کتورن الله درسزک ربکز والفکر
دروآندن غیریه عبادت قلمق شول که سز الله دن غیری اکا طپرسزکه صنملردر اولر بر
قطمیره مالک دکللرکه خرما ایله چکردکنک اراسنده انجه صاری چوغزدر دکلکه اندن
زیاده اوله شول قطمیره مالک اولمین نسنه قدرتی نیه که سزه منفعتی طوقنه اکر کلوب
انلره بلوارب دعا قلاسز انلر دعاکزی اشیدر دکللر بر تقدیر که اشیده سزه اجابت
ایدوب حاجتکز بتوردر دکل و بربلا و مضرتی سزدن دفع ایدر دکل بو کلیسیله یا ارت
قیامت کوننده سزک عبادتکزده کندولری بری قلوب دیسرلرکه سز بزه عبادت
ایدردکوز بلکه معبودکز شیطاندی اکا متابعت قلوب شرکه مبتلا اولدکوز پس
اسه تعالی رسولنه بیوردیکه یا محمد هیچ سکا اخرت احوالندن و بوکافرلرک صنملریله
قضیه لری قیامتده نسنه اولسه ربک کبی سکا بوخبر ویرجی یوقدرکه قولنه ریب
وکمان یوقدر یا ایها الناس انتم الفقراء الی الله والله هو الغنی الحمید ان یشا یذهبکم
ویات بخلق جدید وما ذلک علی الله بعزیز یعنی حق تعالی بیوردکه ای ادم اوغلنلری
سز کلیکوز محتاج سز الله تعالی قتنده عنی رزقه دخی مغفرته لیکن الله تعالی غنیدر
سزک عبادتکزدن حمید در سلطنتی ایچنده و تمو فعلی انک محموددر هیچ مخلوقدن انک
بر وجهله احتیاجی یوقدرکه اول ایشنی معاونسز اصلاحه کتوره اکر امیر و سلطان
دخی اولورسه مادامکه انک خذمتکارلری ومعاونلری اولمیه اول امارتی یرنه کتورمز
وباقی حرفت اهلی دخی بونجلیدر دها مستغنی الله درکه کیمسه انک احتیاجی یوق نه یرتعلم
نه رزق ویرمکده نه غیرنه کلیسنده قادر مطلقدر بوندن اوتر بیوردیکه اکر دلرسه اول
الله سزی هلاک ایدوب کدره ویرکوزه بر مخلوق دخی کتوره که سزدن یکرک اوله وسزدن
مطیعرق اوله که بوتشنه اشلمک الله اساندر دشوار دکل ولا تزر وازرة وزر اخری
وان تدع مثقلة الی حملها لا یحمل منه شیء ولو کان ذا قربی انما تنذر الذین یخشون ربهم
بالغیب واقاموا الصلوة ومن تزکی فانما یتزکی لنفسه والی الله المصیر یعنی حق تعالی بیوردکه
هیچ برکسه دخی برکسنک قیامتده کناهن الوب اوزرینه کوترجک دکلدر الا نکه
دعوی جی اوله کالسن انک یوکنی اکا اورتلور والا برکسنک کم کناهی یوکی بیلنی بوکش
اوله اغر یوک التنده قالمش اوله دخی برکسه یلواره اشبو یوکمدن برزن سن ال
بکا یوکم یینکلدی ویر هیچ برکسه انک یوکندن الوب برذره کتورمیه اگرچه اکا یقین قوم دخی اولورسه

ودخی حق تعالی بیورریکه یا محمد سنوك انذار ایدوب قورقتدیغکدن شول کمسنه‌لر قورقرکه
انلرك الله ایمانی واردر کورمدکلری نسنه‌دن قورقب اللهحون عبادت ایدرلر و نمازلرن
وقتیله ادا ایدرلر ودخی هر کیم کلمهٔ توحید ایله کندو نفسنی پاك قلدی و زکوة ویرمکله
هم مالنی هم نفسنی ارتدی بدرستی انك فائده‌سی کندویه راجعدر الله تعالی اندن منزهدر
دونب وارجق یر الله حضرتیدرکه قوللره عمللرینه کوره مجازات و مکافات قلدخیر و کرشر
وما یستوی الاعمی والبصیر ولا الظلمات ولا النور ولا الظل ولا الحرور وما یستوی الاحیاء
ولا الاموات ان الله یسمع من یشاء وما انت بمسمع من فی القبور ان انت الا نذیر یعنی حق تعالی
بیورریکه کوزلو ایله کوزسز نتکه برابر دکل کافرله مؤمن دخی برابر دکلدر زیرا کافرلرك کوکلی کوزی
کوردرکه هدایت یولن کورمزتی کوزی کوردوکی اعتبار اولنمز اول کوزا شکره وصفرده
دخی وار اما مؤمن کوزلودرکه کوکل کوزیله نظر ایدوب حقی باطلدن سچوب کوردی باطلی ترك
ایدوب حقه متابعت قلدی ودخی کفرشول ظلمات کبیدرکه ایچنده بونجه مهلکه‌لر وار
اکاکرن هلاك اولور و ایمان نوردرکه نرده اولرسه منور قلور انك صاحبی انوکلیو یولنه
خطرلری و مهلکه‌لری نرده وارسه کلرر بلورکندوی ساقنور اکا دوشمز ودخی
کولکه ایله اسی نتکم برابر دکل زیرا اسیده نفسی متألم اولور و کولکده استراحت حاصل
اولور بس اوچماغله طموغ دخی برابر دکل زیرا مؤمن شول کوزلودرکه ایمان نوریله یولك
خطرلرندن ساقنب ظلماته دوشمز طموغه و جنته وارر استراحت بولور اما کافر شول کوزسزدرکه
ظلماته دوشر خطرلره واقع اولور اندن جهنمه ایرشب عذابه کرفتار اولور ودخی حق تعالی
بیوردیکه دریلرله اولولر برابر دکلدر بدرستی یا محمد بودعوتکی کیمه دلرسك اشتدرمزسین
الله تعالی کیمه دلرسه اکا اشتدرکه اشتدکیله متعظ اولب حقه اجابت ایدر بوکافرلر
شول قبرده یتان اولولر کبیدرسن اولولره ندوقت اشتدرش اشتدرمزسین
نتکم اولولر اشتمزدکلسن الا قورقدجی سن کدبزدن خبر ایرشدره سن سنی انی
پرنه کتوردبا فی حسابلری بزم قتمزده در انا ارسلناك بالحق بشیرا ونذیرا وان من
امة الا خلا فیها نذیر وان یکذبوك فقد کذب الذین من قبلهم جاءتهم رسلهم بالبینات
وبالزبر وبالکتاب المنیر ثم اخذت الذین کفروا فکیف کان نکیر یعنی حق تعالی ایدر یا محمد
بزسنی کوندردك قرانله حقی بیان قلمغیچون تاکه مؤمنلره جنتله بشارتجی اولاسین وکافرله
عذابله قورقدجی اولاسین ایلرودخی هیچ برامت کچمدی الا انلره دخی رسول کوندروب
حقی بیان ایلدی بولرسنی یالاندوغنه طارلغمکه بولردن ایلرو کیلر دخی یالانلدلر رسوللرنکه
انلره کلدی طاعته امر ایدوب معاصیدن نهی ایلدی ودخی کندولردن ایلروکچنلرك
خبرلرن اکا دکوردی ودخی برکتابله کلدیکه حق یولی روشن ومنور قلجیدر جوه اول
کافرلر اولری تکذیب ایدوب مخالفت قلدلر دخی انلری عقوبتله طوتدم هلاك ایلدم
یعنی بنم انکادم وانلرك اوزرنه حاللرن تغییرایتك لکم عقوبتدن ارتوتنر اوله الم تر ان

الله انزل من السماء ماء فاخرجنا به ثمرات مختلفا الوانها ومن الجبال جدد بیض وحمر
مختلف الوانها وغرابیب سود ومن الناس والدواب والانعام مختلف الوانه کذلك انما
یخشی الله من عباده العلماء ان الله عزیز غفور یعنی حق تعالی بیورریکه کورمزمسین
یا محمد الله تعالی کوکلردن یغمورلری ایندرر انکله یردن یمشلر بتورر چقاررر درلو درلو مختلف
رنکلرله کمی قزل کمی صاری کمی طتلو کمی اکشی ودخی طاغلر یرتدی اول طاغلرده اواجق یوللر
یرتدی رنکلری مختلف کمی اق کمی قزل کمی دخی غایت قره ودخی اراقدن باقجق درلو درلو
عجایب اشکال کوسنور ودخی یرتدی ادمدن وحیواناتدن رنکلری مختلف بربرنه
بکزمز پس برادلن خلقته قورقمز الا شولرکه عالملردر زیرا عالملر حق تعالی نك مخلوقاتنده
فکر ایدوب انك عظمتن وقدرتن اکلرلر بلورلر دخی اندن قورقب مخالفت قلمزلر واکا
عاصی اولنلرك عقابن ومطیع اولنلرك ثوابن اکلرلر بس عالم اولدرکه انك الله دن قورقسی
اوله علم مقتضاسنجه عمل ایده اما الله تعالی عزیزدر ملکی ایچنده غفوردر یارلغر شولرکه
توبه ایلیه ان الذین یتلون کتاب الله واقاموا الصلوة وانفقوا مما رزقناهم سرا و
علانیة یرجون تجارة لن تبور لیوفیهم اجورهم ویزیدهم من فضله انه غفور شکور والذی
اوحینا الیك من الکتاب هو الحق مصدقا لما بین یدیه ان الله بعباده لخبیر بصیر
یعنی شولکم الله تعالی کتابن اوقورلر وانك حکمنه متابعت ایدرلر و وقتیله نمازلرن ادا ایدرلر ودخی
انلره احسان قلدوغمز مالردن بزم رضامز ایچون تصدق ایدرلرکاه سرله کاه علانیه
ویررلر بوکلیندن مرادلری واميدلری تجارتدرکه صوکی هلاك کلمك وخسران اولمیه بلکه
ربح عظیم حاصل اوله که جنتدر ودنیانك حیات فانیه بدلنه حیات باقی اولنه ودخی اومرلرکه
الله تعالی بولرك عمللرنك اجرنی کامل قله ویره ودخی کندو فضلندن ثوابلرنی ومرتبه‌لرنی
زیاده قله ویره که اول غفوردر توبه قلنلری یارلغر ودخی شکوردر بولرکدن ازعبادتی
قبول ایدوب چوق ثوابلر ویرر ودخی بیوردیکه شول نسنه که بز سکا انی کوندردك
قراندرکه جبرائیلدن واندردکی قران حقدر که انده شك یوقدر واوکنجه ایتن کتابلری
کرچك یجیدرو بودخی انلره موافقدر حکملری بر برنه مناقض دکلدر بدرستی الله تعالی
قوللرنك اعمالنه خبیردر دوکلی دقایقلرنی بلور اکا خفی نسنه یوقدر ثم اورثنا الکتاب
الذین اصطفینا من عبادنا فمنهم ظالم لنفسه ومنهم مقتصد ومنهم سابق بالخیرات
باذن الله ذلك هو الفضل الکبیر یعنی حق تعالی بیورریکه بز بو قرانی تاخیر اتدك ایلروکچی
امتلردن انلره ویرمدك بو امته ویردك که قوللرومزدن بولری اوزندی قلدقکه حبیبمز در
محمدك بولری امت قلدق بوکتاب شریفی دخی بولره ویردك اما بوقوللرومزدخی اوچ قسم
اولدی کندو نفسنه ظالم اولدی و برقسمی مقتصد اولدی و برقسمی خیرلره اوکردیجی
اولدی اما اولکه نفسنه ظالمدرکافردر و مقتصد منافقدر و خیرله اوکردیجی مؤمن
دربس بوسابقلردن اولمق الله تعالی نك اولو فضلندندرکه قولنه میسر قلور جنات

عدن يدخلونها يحلون فيها من اساور من ذهب ولؤلؤا ولباسهم فيها حرير وقالوا
الحمد لله الذي اذهب عنا الحزن ان ربنا لغفور شكور الذي احلنا دار المقامة
من فضله لا يمسنا فيها نصب ولا يمسنا فيها لغوب يعني حق تعالى بو سوره يكه بو قوللرمن كه
مؤمنلردر بونلرك دار اقامتي جنات عدندركه انكا كيرورلر اول انده زينتلنورلر التوندن وانجودن
بلزكلر كيلر وطونلري دخي انده حرير اوله شول حريركه دكلدر بو دنيا حريرنه بكزيه بر ضعيفجه
قوردن حاصل اولمش نسنه بكزيه اول حرير كم قدرت صانعدن اولا اجوندن جنت اهلي
جنته كروب يرلرنه مقر اولالر ديرلركه الحمد لله هزار حمد وثنا اول الله كم بزدن اولوهم
غصه سني وخوف خاتمه غصه سني كيدردي واسباب معيشت تشويشلرن بزدن رفع
ايلدي صراطدن سلامت كچوب مقام سعادته ايرشدردي تحقيق بزم ربمز غفوردركه
توبه ايدنلري يارلغر دخي شكوردركه از عمله جوق ثواب ويرر فجنكم اخلاصله دخي شكر
بجا اول الله كم بزي اندن قرار طوتردي بو مقام خلودده كندو فضليله وكرميله ايرق
بزه بو مقامده زحمت اولماجق دكل ويورلب عاجز اولمق حاصل اولجق دكل نتكم دنياده
ايرشوردي والذين كفروا لهم نار جهنم لا يقضى عليهم فيموتوا ولا يخفف عنهم من عذابها
كذلك نجزي كل كفور وهم يصطرخون فيها ربنا اخرجنا نعمل صالحا غير الذي كنا نعمل
اولم نعمركم ما يتذكر فيه من تذكر وجاءكم النذير فذوقوا فما للظالمين من نصير يعني
شول كم الله تعالى نك وحدانيتنه انكار اتدلر ورسولنه تكذيب لدلر انلرك مقامي جهنمدركه
انك عذابنده مخلد قالورلر انلرك اوزرنه اولوم دخي حكم اولنميه كم اولوب راحت اوللر وبر
ساعت عذابلري دخي تخفيف اولنميه كه دكلنلر بس بزكا كافرلره اشبو بجليله جزا قلوروز
كفر مقابله سنده بوحالتده كه اوله مدد ديو فرياد ايدوب عذاب ايجنده جغرشه لر
ديلركه اي بزم ربمز جقر بزي بوندن تاكه وارب عمل صالح اشليه لم وزو شمديه دك قلدوغمز
شركي وكفري ترك ايده وز امركه مخالفت قلميه وز حق تعالى قبلندن ايله جواب ايرشه كم
بز سزه دنياده شول قدر عمر ومهلت ويرمدكمي اوكتلمك استين انده اوكتلنيدي هر بر كونز
دن الشي يل عمر كچدي اكا دكورحال بودركه سزه قورقديجي ايلجي دخي كوندردك صاحبكز
صقالكز اغردي اول سزه اولوم يقيني لغي خبرويرجي دكلميدي قرآن سزه خبر ويرمدي
قولك بو سوز كوزيكه سزك عذدكز قبول اولنمز ظالملر اول عذابلرك اودا ايجنده كه بنوم
شركك توردنده بوكون بر كسه يوقدركه مانع اولوب بزم عذابمزدن قورتره ان الله عالم
غيب السموات والارض انه عليم بذات الصدور هو الذي جعلكم خلائف في الارض
فمن كفر فعليه كفره ولا يزيد الكافرين كفرهم عند ربهم الا مقتا ولا يزيد الكافرين كفرهم
الا خسارا يعني بدرستي الله تعالى يرلرو كوكلر ايچنده اولان غيبلري بلور كم انلره خبر بلور كم
اكر اولكافرلري دوندرلب كرو دنيايه وارسلر جهان كرو اول اولكي اشلرنه دونلردي
زيرا تحقيق الله تعالى قوللرك كوكلري ايجنده كن بلور اكر خير وكر شر الله تعالى ايدر يا محمد

ايت

ايت بوكافرلره اول الله دركه سزدن ايلروكي امتلري كيدروب سزي انلك يرنه خلف
قلوب ساكنلندردي هر كيم الله تعالى نك برلكنه انكار اتسه انك كفرينك ضرري
كروكندويه اولور كافرلره كفرلري زياده قلمز الله قتنده الا اقتي غضب ارتوررك انوكله
عقوبته مستحق اولورلر دخي ارتورمزلر الا اخرتده غبن وخسران ارتوررلركه هيچ برو جهله
تداركي بولنمز قل ارايتم شركاءكم الذين تدعون من دون الله اروني ماذا خلقوا من
الارض ام لهم شرك في السموات ام اتيناهم كتابا فهم على بينة منه بل ان يعد الظالمون
بعضهم بعضا الا غرورا يعني بيورركم يا محمد ايت اول كافرلره خبرويرك بكا شول
الله شريك طوتوب عبادت قلدوغكز تكريلري قويب كوكلرده ويرلرده بو مخلوقدن اولمدخي
نه يرتدلر بكا كوسترك ياخود صنملروك انك كوكلري يرتمقده معاونتلري واردرتاكه اندن
اولرك دخي اوله ياخود بولره بر كتابمي ويردك كه انك ايجنده بزم كفر اتمكره حجتلري اوله
دخي انلر انوكله بيان اوزره اولالرنه اول معبود طوتندقلرينك سنه بر تحفه قدرتلري
وارنه خود بز يرتدغمزده شركتلري وارنه بز انلره كتاب اندردك كه كفرلرنه حجت اوله
بلكه دكلدر بولرك بعضنك وعده سي بعضنه يعني شياطين بوكافرلره دكلري بو
معبودلروكز يارين سزه شفيع اولوب قورترانوكله نجات بولورسز دكلدر بو الا بر باطل
كلامدر الدوب غروره براغور ان الله يمسك السموات والارض ان تزولا ولئن
زالتا ان امسكهما من احد من بعده انه كان حليما غفورا يعني الله تعالى دركه بوكوكلري
ويرلري قدرتي برله طوتر سقلراندن مكاننده ن زائل اوله وكر قيامت كونده بوكوكلر
زائل اولسلر هيچ بر كسنك قدرتي يتمزكه اني طوتا بله بدرستي الله تعالى حليمدر حلم ايدوب
بوكافرلرك سوزلرنه كم ديرلر الله تعالى نك ولدي واردر يقين اولديكه بو سوزك هيبتندن
كوكلر يرندن زائل اوله اما الله تعالى نك قدرتي امساك اتدكيكم زائل اولمدي ودخي اول
غفوردر توبه ايدنلري عفو ايدر دخي عاصيلره تعجيل عقوبت اتمز مهلت ويركه
ندامت ايدوب استغفاره كلالر واقسموا بالله جهد ايمانهم لئن جاءهم نذير ليكونن
اهدى من احدى الامم فلما جاءهم نذير ما زادهم الا نفورا استكبارا في الارض ومكر السيء
ولا يحيق المكر السيء الا باهله فهل ينظرون الا سنت الاولين فلن تجد لسنت
الله تبديلا ولن تجد لسنت الله تحويلا يعني مكه كافرلري يهوديلري ونصرانيلري
تعنير ايدرلردي بيغمبرلرين يلانلدقلرچون ديرلرديكه والله اكر بزه رسول كلسيدي يهوديلردن
ونصرانيلردن دخي صوابلورق دينه طوتيدي چونكه محمد رسول كوندردك اول رسول
كلمكلك بولردن ارتورمدي الا هدايتدن اراقلق ارتردي دخي ياوز تدبيرلر ومكرلر ارتر
دلركه جمع اولوب رسولي قتل اتمكه اتفاق قلدلر ايرشمز اول ياوز مكرك عقوبتي الا كروا اهلنه
ايرشور بولر منتظر دكلدر الا اولكيلرك عادتنكه بوله دخي انلره دخي عقوبت ايرشه
هلاك ايليه سن الله تعالى نك سنتي عذاب اندر مكره تبديل بولمز سن يا بر كسنك قدرتي يتمز

انی تبدیلا قله اولم یسیروا فی الارض فینظروا کیف کان عاقبة الذین من قبلهم وکانوا
اشد منهم قوة وما کان الله لیعجزه من شیء فی السموات ولا فی الارض انه کان علیما قدیرا
یعنی حق تعالی بیورر که مکه کافرلری یریوزنده سفر ایدوب یوریمزلرمیکه کوره لر عبرت
الالر واول کندولردن ایلروکچنلرک احوالنکه عاقبتلری اوله انکارله ینه ایرشدی
حال بو که انلرک قوتی وشوکتی بولردن ارتوغیدی ولشکرلری چوغیدی هیچ برکسنک
قدرتی یتمزکه الله تعالینک عذابندن قچوب قورتله بیله نه کوکلرده نه یرلرده زیرا الله
تعالی علیمدر نه یرده وارسه کوررانک نظرندن غایب اولمز قدرتی یترکه هر قنده اولرسه
ولو یواخذ الله الناس بما کسبوا ما ترک علی ظهرها من
دابة ولکن یؤخرهم الی اجل مسمی فاذا جاء اجلهم فان الله کان بعباده بصیرا یعنی
حق تعالی اگر بو عاصی اولب کناه اشلینلری کناهلرندن اوترو عقوبتله طوتسایدی
هیچ بو یر اوزرنده بر دپرنور حیوان قلمسایدی هلاک اولیدی نیتکیم یعقوب اوتلرو
دانه لر بیتمکلدنتکیم نوح زماننده هلاک اولدیلر لیکن حق تعالی هلاک آینوب تاخیر
ایدر شول وقته دکین کیم لوح محفوظده مقدر اولب یازلمشدر چونکه اول وقت کلدی حیاتلری
مدتی تمام اوله بدرستی الله تعالی قوللرینک حاللرن بصیردر کورر ونه اشلدکلرن بلور
یاردن هربرنه اکا موافق مجازات ومکافات قلور عدلیله هیچ حیف اولنمز والحمد

سورة یس کلها مکیة وهی ثمانون ایات بسم الله الرحمن الرحیم یس

یعنی اوقی یا محمد سوره یس ویاخود یس دمک طی دلنجه یا انسان دمک اولور ابن حنفیة
ایدر یس یا محمد دمک اولور وکعب ایدر یس آندر که حق تعالی قسم اتمشدر وقرانه دخی بله
اندا جدی بنوت اردنجه کم بیوردی والقران الحکیم یعنی اول قران حقیچون که حکیمدر یعنی حلالک
حرامک محکملکی بنو کلدر که ایرق اول تبدیل تغییر اولنمز ودخی حق تعالینک بیر فرقانی قرانه حکم
اولنمشدر انی البته اشلمک کرک اول دخی محکمدر تبدیل اولنمز ودخی شول نهی ایدوب اشلمک
دوکی محکمدر البته اندن یغلمق کرک اول دخی تغییر اولنمز ودخی بعضلر دیدیلر کم حکیم حاکم معنی سندر
یعنی بو قران کندودن اول اینن کتابلر اوزرنه حکیمدر وانلری کرچک ایلجدر انلر دخی حقدر و انلرک
اچنده کی وعظ ونصایح کلی بو قرانده واردر دخی زیاده واحکاملردن دخی بعضیسی منسوخ اولمشدر
حکم دوتلمز ودخی بعضیسی قرانده محکم ثابتدر انک لمن المرسلین یعنی حق تعالی قران حکیمه اند ایجدوکه
بویدیکدر دیمه یا محمد حقیقتا سن مرسل پیغمبرلردنسین مقصود بوندن اول کافرلرک طعنلو سوزلرن
رد ایتمکیچوندر که دیدیلر لست مرسلا یعنی سن مرسل دکلسین پس حق تعالی قرانه اند ایجوب اثبات قلدیکه
یا محمد سن مرسلردنسن کافرلر سوزی غلطدر اکا خاطرک مشغول قلمه علی صراط مستقیم یعنی یا محمد سنن
طغرو یول اوزرنه سنکه اول طریق اسلامدر اما بعضلر دیدیلر که بو اولکی رسوللرک صفتندن
خبر ویرمکدر یعنی دمک اولورکه یا محمد سن شول مرسلردن سنکه انلر طغرو یول اوزرنه دیدیلر
تنزیل العزیز الرحیم یعنی اندردی بو قران اندرمک یونندن اولکسه کم عزیز رحیمدر عزیز دمک

حکم

حکم غالب پادشاه قران اندردی محمد رسوله کوندردی هیچ کسنک قدرت یتمزکه انی رسوله کلدن
منع ایده بیله رحیم دمک اسرکیجدر دمک اولور زیرا اول اسرکدکندن قران اندردی محمد کندو جنسیدن
بزه دلیل قلدی طریق حقی اوزره که قرانی بولیدرتاکه انوکله الفت طوتوب طغرو یوله قدم اوره لر
لتنذر قوما ما انذر اباؤهم فهم غافلون یعنی یا محمد بز بو قرانی سکا انکیچون اندردک کم انوکله قورقده سن
بو بر قومی که انلرنه رسول کلوب قورقدلمدی بولر اول قورقودن غافللردر بو معنیجه ما انذر دکی ما
نفییچون اولور بعضلر دیدیلر کم سن بو قومی قورقده سین نیتکیم بولردن اول اتالری قورقدلدی که
بولر اول اتالری قورقدلدغندن غافللردر لقد حق القول علی اکثرهم فهم لا یؤمنون یعنی یا محمد حقیقتا
بزم قولمز واجب اولدیکیم بو کافرلرک چوقلری اوزره که بولر ایمانه کلمزلر امدی اول قول دیدکی
اولدرکم اند ایجوب بیوردی لاملان جهنم الایه یعنی عزم جلالم حقیچون جهنم طولدررم جنیدن ادمدن
شولرکلدکم شیطانه اویب قرانه ومحمده اولیمی ترک اتدلر وبعضلر دیدیلر کم بو قولدن مراد عذابدر
یعنی دمک اولورکم بدرستی بنم عذابم واجب اولدی بولرک چوغنک اوزرنه کم بو قرانی کرچکلمزلر ومحمده
ایمان کتورمزلر انا جعلنا فی اعناقهم اغلالا یعنی بز بولرک اللرنی بوینلرینه دمرلدک اگرچه بو ایتده
ال بیله ذکر اولنمدی اما ال بیله اولدغنه دلیل وارکه بوینده دمور اولمز الا اله اولورکه الینی بوینینه
بیله دمرلرلرچون بیون اکلدی کانه ال بیله اکلمش کبیدر فهی الی الاذقان فهم مقمحون یعنی کانه اول اکی
اللری چکلرینک التنه دمرلیب اکلرنی قیصب یوقارو قالدردی اشغه ایکی یوللرنی کوره مزلر
فی الجمله معنی دمک اولورکه بولرک اللری دکلی خیرلردن بغلودرکه بولردن خیر کلمز وجعلنا من بین
ایدیهم سدا ومن خلفهم سدا فاغشیناهم فهم لا یبصرون یعنی بز بولرک اوکلرنه ارتلرنه سد
ایلدک کیم حائل اولدی بولر اسلامه هدایت بولمزلر وظلمتله شویله قیلدق که هدایت یولن کورمزلر
کانه حق تعالی ایدرکم چون بولر بزمله مخالفت یولن طوتدلر حق یوله توجه اتمدلر بز دخی انلرک مکافات
اول باطل اعتقادلرنی انلره سد ایلدک اول کفرلری ظلمتی انلرک اوزرنه بوریب هدایت یولندن
انلری محروم قلدق وسواء علیهم ءانذرتهم ام لم تنذرهم لا یؤمنون یعنی دمک اولورکه یا محمد
سن بولری کرک قورقت کرک قورقتمه ایمانه کلوب سنی تصدیق ایلجی دکللر انما تنذر من اتبع الذکر
وخشی الرحمن بالغیب فبشره بمغفرة واجر کریم یعنی یا محمد بدرستی سنک قورقتمقک فائده سی شول
کمسنه لره حاصل اولورکم انلر بو قرانی اشیدوب نصایحلرن مواعظلرن قبول ایده لر واول غیبدن
ویرلن خبرلره انانیب رحماندن قورقلر پس مجنی بویله اولسلره سن انلره بشارت ایدوب مشتله کم
بز انلری دنیاده یارلغیب اخرتده اجر کریم ویررز یعنی بز ثوابلر ویررز کم انوکله کرامتله ایرشورلر
انا نحن نحیی الموتی ونکتب ما قدموا واثارهم وکل شیء احصیناه فی امام مبین یعنی یا محمد اگر بو قومک
سنی کرچکلیوب اخرته ایمان کترمزلرسه صبر ایلکم بز حقیقتا بو اولنلری اخرتده کرو دیرکوب قبارررز
کندولردن اوکدن هر نه عمل کوندردلرسه بز انی دفتر ایدوب صقلرز یعنی اکی فرشته قوشمزکه انلر
خیردن شردن نه عمل اشلرلرسه یزرلر دخی کندولردن صکره نه عادت نه طریق قودلرسه خیردن شردن نکه
خلق ایچنده اشلنه انلره دخی اندن نصیب یازلور اگر خیر اگر شر واضرب لهم مثلا اصحاب القریة

اذ جاءها المرسلون یعنی صورت قورب یا محمد خبر ویر قومکه که بونلرك سنوکله مثللری اول
قریه اصحابی کبی اولدیکم رسوللر اکا کلدی قریه دیدکی انطاکیه در عیسی پیغمبرك دم رسوللری اول
قومنه کلدی سبب قضیه بودرکم شول وقتکم عیسی م کوکه کوترلدی اول حواریون که اصحابیدر
انلر ایله وصیت قلدی که دکل بربرده طورمیلر هر بری برشهره طاغلوب متفرق اولالر بونلرك دخی
عیسی پیغمبر دعاسیله هر برینك انبیا معجزات کبی معجزه لری واردی چونکه عیسی رفع اولندی اول رسوللری
اکی انطاکیه قومنه کلوب دعوت قلدی نتکم حق تعالی بیوردی اذ ارسلنا الیهم اثنین فکذبوهما
یعنی چونکه برکوندردك رسوللرمزدن اکی رسول انطاکیه قومنه بری تومان وبری طالوس
اول قوم اول اکسینی بلمدیلر انلره اناندیلر فعززنا بثالث یعنی براول اکسینی قوی قلب قوت
لندردق اوچنجیله که شمعوندر فقالوا انا الیکم مرسلون یعنی بو کز اوچی جمع اولوب ددیلرکم بز
سزه رسول کوندرلمشزکه سزی باطلدن حقه دعوت قلهوز قالوا ما انتم الا بشر مثلنا وما انزل
الرحمن من شیء ان انتم الا تکذبون یعنی اول کافرلر انلره ددیلرکم دکلسز سز الا بزجلین ادم اوغلیسز
هیچ اول رحمان دد ککز ادمیلردن بر رسول کوندرمدی دکلسز الا یلانجیلرسز که دیرسز بز کری
رسوللریوز حال بودر که سزی عیسی کوندرمشدر بونلره انکار قلدلر قالوا ربنا یعلم انا الیکم
لمرسلون وما علینا الا البلاغ المبین یعنی ددیلرکم بزم ربمز بیلور که بزی عیسی سزه کندو ارادتیله
کوندرمدی بلکه حق تعالی امریله کندردی بو انکارکزدن بزه ضرریوق البته بزم اوزرمزه سزی
ایمانه کترمك واجب دکلدر زیرا کوکلاری دندرجی الله در واجب بزه همان شول درکه حق تعالی خبرن
سزه اولشدروز ابله خاین اولمیه وز باقی حسابکز الله قتنده در بجه دلرسه اشلیه قالوا انا
تطیرنا بکم لئن لم تنتهوا لنرجمنکم ولیمسنکم منا عذاب الیم یعنی انطاکیه قومنه حق تعالی نعمت طوتدی
انلره قحط واقع اولدی بولرانی کندو شوم فعللرندن کورمدیلر بلکه اول رسوللره اضافت قلوب
ددیلرکم اشبو بزه ایرشن قحط وشوملق سزلرك شرکردندر اکر سز بزدن فارغ اولوب نیفلمنزسز البته
سزی طاشله رجم ایدوب دیلرز و دخی بزدن سزه قتی ابجخی عذابلر حاصل اولور قالوا طائرکم
معکم ائن ذکرتم بل انتم قوم مسرفون یعنی بو رسوللر دخی انلره جواب ویروب ددیلرکم سزك
شوملغکز کروسزکله درکم سزك اول یرمز جنبیث فعللرکزدن ایرشدی شول وقتکه اسه طرفندن
وعظ اولنور دکز انو کلرالوکنلمیوب انی شومه صیرد کز دکلسز سز الا بر قوم سزکه حق تعالی یه مخالفت
قلوب اکا شرك کتوروب حددن کچرسز وجاء من اقصا المدینة رجل یسعی قال یا قوم اتبعوا المرسلین
اتبعوا من لا یسئلکم اجرا وهم مهتدون یعنی شهرك اورتا سندن بر کشی تیز تیز کلوب ددیکه
یا قوم متابعت ایدوب اویوك اشبو رسوللره کم بولرك ددکلری حقدر دنب اول کشی بو رسوللره
صوردیکم هیچ اشبو دنیه دعوت قلدغکز ایچون بزدن حق استرمسز انلر ددلرکم بزم اجرمز
الله قتنده در بولردن اجر دلمزیس دونب اول کشی کروا اول قومه چاغردیکه یا قوم متابعت
قلك شول کسلرکم سزدن اجر حق استمزلر بولر هدایت بولمش قوملردر بو کلوب چاغرن کشی
دشلرکم اول حبیب نجار دیکدا وغیل اولشکی اول رسوللر دعاسیله کرو درلدی اول اسلامه کلمکله

بعضلر

بعضلر ددلرکم صبر ویردی انلرك دعاسیله شفا بولدی چونکه اول حبیب اشتدیکم اول قوم اول
رسوللری اولدرمکه قصد اتدلر سعی ایدوب کلدیکه انلری منع ایده اولدرمکه قومیه اول قوم
حبیبك اول سوزلرن اشتدلر بلدلرکم اول دخی انلرك دینینه متابعت قلمشدر دیلر اکا کم یا حبیب
یعنی سن دخی بزم دینمز قودك واروب انلرك دینینه کردك حبیب دخی جواب ویردی شیلکم حق تعالی
بیوردی ومالی لا اعبد الذی فطرنی والیه ترجعون یعنی نولدی بکا کم طپمیه شول الله کم بنی یرتدیکه
سزلر دخی کلیکز اوکه نصکره اندن یکا وارسرسز نکم اندن کذهب بولسرسز دونب اول قوم کروا اکا ددلرکم
یا حبیب کل کرو بزم دینمزه دون انك ددك دینلرن ترك ایله حبیب کرو بولرك جوابنه ددیکه
ءاتخذ من دونه الهة ان یردن الرحمن بضر لا تغن عنی شفاعتهم شیئا ولا ینقذون یعنی بن الله دن
ارتق بو بتلری معبود می طوتانیکه اکر ایله ایصت اولرسم اول الله دلسکم بکا بر ضرر ایرشدره
و بر قتی بلایه و محنته ارکره اول بتلرك قدرت یتمیه کم بندن اول بلایی دفع ایده لرو کر شفاعت قلمق
دلسلر هیچ شفاعتلرندن دخی فایده اولمیه انی اذا لفی ضلال مبین یعنی اکر بن سزك دینکزه دونرسم
اشکاره زیان ایچنده اولورن انی امنت بربکم فاسمعون یعنی حقیقتا بن ایمان کتردم سزك اول
ربکزه کم سزی یرادب رزق ویرن اولدر سز دخی بنم سوزم اشیدك بنجلیین طانقلق ویرك کم اول
الله بردر اندن ارتق معبود یوقدر چونکه اول قوم اندن بو ضربی اشتدلر فی الحال انی طوتوب
طاشله دیلدلر اندن اول اوچ رسوللری دخی دیلدلر چونکه اول حبیب نجارك روحی بدندن انفکاك
ایدوب اولتغر فرحته قوندی کندو یه اول حاصل اولن کرامتلری کوردی کندو قومنك اسلامه
کلمك لکی ارزو قلب ددیکه قیل ادخل الجنة قال یا لیت قومی یعلمون بما غفر لی ربی وجعلنی من
المکرمین یعنی ای کاشکی بو بنم قومم بلسلر دیکه بنم ربم بنی بجه یارلغیوب اهل کرامتدن قلدی انلر دخی
اول رسوللره ایمان کتوروب بو سعادته ایرشردی کندوا ولدی دخی انلره خیر صنوسن کسمدی
وما انزلنا علی قومه من بعده من جند من السماء وما کنا منزلین یعنی بز اندرمدك اول حبیبك قوم
اوزره حبیب اولدکد نصکره کوکدن ملك لشکرین که انلری هلاك ایده وز دخی برکسه
انلره رسول کوندرمدك ان کانت الا صیحة واحدة فاذا هم خامدون یعنی اندی بولمه الا
بر صیحه که جبرائیل ویردی برکز بولرك اوزرنه چاغردی همان طوردقلری یرده براعوردن
کجدیلر شویلکه هیچ حرکتلری قالمدی یا حسرة علی العباد یعنی وای بشیمانلق لرنه اولرك که
اخرتده دیسلر ای وای بزم حسرتلرومزه کاشکه اول رسوللره انایندق انلره اول فعللی اشلیدك
ما یاتیهم من رسول الا کانوا به یستهزءون یعنی اول قومه هیچ بر رسول کلمزدی الا انلر انی
دنیاده استهزا ایدوب مسخریه طوتارلردی اما اخرتده اشتری اول فعللرنه ندامت حسرت اولسر
الم یروا کم اهلکنا قبلهم من القرون انهم الیهم لا یرجعون یعنی یا محمد کورمزلرمی بو سنك قومکدن کم
بولردن اوکدین بجه قوملری هلاك ایلدك عفو تبزله هرکز انلری قالمدی دونب کروبرسی انلردن
بوله کلمکه چاره بولمدی وان کل لما جمیع لدینا محضرون یعنی دکلدر بولرك کلیسی الا بزم قتمزده
حاضر اولسرلر قیامت کوننده اندن دونب حق تعالی کندو صنعندن خبر ویردیکه وایة لهم الارض

برقدي شکا نظر ایدوب عقلله برفهم ادراک اولمزمسن که سزدن ایلرو چوق نسلر اشکدنا اندن
برعبرت الوب اول شیطانه مطیع اولمیه سز ندامت قرتلمز چون اول کافرلري ومنافقلر
وعاصیلر سرب جهنمه النلر فجین طاموقبوسنه یقین [illegible] اولطاموخزینه دارلري شسل
بوله دیلرکم هذه جهنم التي کنتم توعدون اصلوها الیوم بما کنتم تکفرون یعني اشبو
شول جهنمدرکم سزبوکا کرمک لکه دنیده وعده لنب طوردکز اما سزانی کرجک لمدکز
شیطانه اویب یلنلدکز اول دنیده کي کفرکز عقوبت بودرکم اکا کربمعذب اوله سز
الیوم نختم علی افواههم وتکلمنا ایدیهم وتشهد ارجلهم بما کانوا یکسبون یعني بوکافرلر
یارن قیامتده انکار ایدوب دیلرکم والله یا ربنا بزسکا شرک ایتدلردن دکلز برله
خصومت ایدرلر قونشلري واهل اولادي وقوم قبیله لري بربرلرین طانقلق ورلرکه
بلر مشرکلردر بلرا انکار ایدوب انداجلکه بز مشرکلردن دکلز پس حق تعالی ایدر یکون اول
آکوندرکه بولرك اغزلرنه مهر اوره وزدللري سوزدن قلا اللري بزه سویلیه وایقلري
طانقلق ویره شول نسنه اوزرنه کم دنیده کسب ایلدلر شرکدن ومعصیتدن چون اول
قول کورهکم کندو اعضالري کندویه طانقلق ویردي عتاب ایدوب اعضالرنه دیکه ای
رحمتدن ایراق اولك هلاك کلات سزه کلسون بن سزي اوددن قورترمغیچون چالشردم سز نه کلدیکم
دیرسز ایدرلر بزم المزدن نه کلور قچون نسنه سویلدن بزدخی سیلندي ولو نشاء لطمسنا علی
اعینهم فاستبقوا الصراط فانی یبصرون یعني اکر بزدلسوز بولرك کوزلرن اولصلدلنده
نظر قلمقدن هدایتده دندریدك وکفرلرن محو ایدوب کیدردیك بولردخی طریق سبقت ایدوب
کدلردي چونه بولرك کوکللري قساوت اوزره اولدو اول کوزلریله عمللري کوکللرنه حجاب
اولب قبلدي وکوکل کوزنه شرك قرکولغي اوتردي بولر طریق هدایت قنده درکورسلردکل
اماکلي ایدر اکر بزدلسه وز انلرك کوزن کور قلیدق نتکم کوکللري کوزي کور اولمشدن
تاکه هیچ بوردکلري یولي اوتردقلري یري کورمیلردي نتکم لوط قومنه کوزسز قلدق شول
وقتکه لوط یلندلر قنق لرنه ال اوزلتدق دلدلر ولو نشاء لمسخناهم علی مکانتهم فما استطاعوا
مضیا ولا یرجعون یعني اکردخی دلسوز بوکافرلري کلیسین اولصلدلندن اترو صورتکر
محو ایدوب طاشه دندریدك شوله برلو یرنده قلالردي که بدنلرینه جان قلمیایدي
نه الروو وارمغه طاقتلري تیدي نه کرو وارمغه ودخی اکر دلسوز یا محمد سنك بوقومك
صورتلرن طکوزه بیمونه دندریدك نتکم موسینك قومنه عیسا قومن دندردك تاکه وارمغا
کلمکا طاقتلري قالمیایدي ومن نعمره ننکسه في الخلق افلا یعقلون یعني یا محمد بوقوم عمرلرینه
می معزور اولرلر وقوتلرینه الدنورلر ایله می صنورلرکم اول عمرلك دکمنسی اولمیه واول قوتلك
ضعف وعاجزلغي اولمیه بزم خود سنتمز ایلدرکم هرکسنك کم عمرلی اردوندن قلا وز عاقبت
انك خلقتنی تبدیل تغییر قلور زطعمه بیون اکی بکار زقوتی ضعیفلکه ویکتملکین بیرلکه
دندرزبلر اول حالطري هیچ شاهده قلمدلرمکم برعقلله تدبیر ایدوب بلردیکم بوحالتلري

قلمه

قلمه اول کندولر معبود طوتندقلرینك قدرتلري یتمز بلکه انی شلاینتا اول معبود حقدرکه بردر
نظیري یوقدرتا انی فهم ایدوب برلیلردي هلاکات بولندن جقب سلامتلق بولنه کرلردي
وما علمناه الشعر وما ینبغي له ان هو الا ذکر وقرآن مبین بوآیت دخی اول کافرلره انك
جوابدرکه دیرلردي بو محمد شاعردر اول اوقدیغی قرآن دکل شعردر پس حق تعالی بو آیتده اندن
بیوردیکه بز اول محمده شعر اوکرتمدك یا اکا شعر اندرمدك واول محمد دخی اکا لایق دکلدرکه
شاعر اوله واوقدوغی شعر اوله دکلدر اول محمد الا بزم رسولمزدر واول اوقدیغی شعر دکلدر
الا ذکردر یعني وعظ نصیحتدر ودخی قرآندرکه حق باطلدن وحلال حرامدن بیان قلجیدر لینذر
من کان حیا ویحق القول علی الکافرین یعني بز قرآن اول محمده اندردك تاکه اول محمد انوکله
قورقده شول کمسه لریکم انك عقلي اوله وطاعته رغبتي اوله حق تعالینك علمیله هدایتي بلنش
اوله اما حق تعالینك عذاب واجب اولدشول قوللرکم اندا یجوب دردي عزم حقیچون جهنم طولدرم
بکا ورسولمه کافر اولنلرله پس عقل اولن بکا نظر قلسون کحق تعالی بیوردیکه بو قرآن بن انجوك
اندردمکم محمد انوکله قورقده شول کمسه یي کم دیري اولادي اکر مراد بو دیرلکدن اشبوکوده ده
جان اولب حرکت قلماغسه بوخود کافرلرده دخی وار اشکره صغرده دخی وار پس بوندن مراد
بو دیرلك دکل بلکه کوکل دیرلکیدر زیرا مقصود حیات اولدرکم کشي کندیه دنیاده اخرتده
اصلو زیانلو نسنه ندرانی فکر ایده زیان اولجق یرلردن صاقنب اصلو نسنکر کندویه حاصل
قلا کافرلرده بو اکالمق اولمدي حق تعالی انلري اولولردن صیدي اولم یروا انا خلقنا لهم مما عملت ایدینا
انعاما فهم لها مالکون یعني یا محمد نظر ایدوب کورمزلرمی بو سنك قومك کم بز بولرجون کندو
قوتمزله وقدرتمزله وامرمزله دوه لر صغرلر وقیونلر یرتدقکم بولر انلرك کلینسنه مالك اولمشلر در
بز لریکلر اوررلر انتن یرلرسودن اجرلرو یکلرین اولر طونلر ادنب کیرلرو ذللناها لهم
فمنها رکوبهم ومنها یاکلون یعني بز اول یرتدغمز انعام بولره مطیع مسخر قلدقکه بنب یولك
اوروب نریه دلرلرسه سوررلرکدرلر باش چکب اندن یغلمتیلر لمکسین بغزلیب اتلرن یغلرلر
برلر دخی مطیع منقاد قلدق هرنه ایدرلرسه بیوله ویررلر بزم امرمزله ولهم فیها منافع ومشارب
افلا یشکرون یعني وار دردخی بلره اول انعامدن درلو درلو منفعتلر نتکم دردك بنمك ویوك
اورمق وانن یمك ودوه یوکندن عبالر ادنب کیمك دخی سودلرندن بونجه منفعتلر حاصل
اولمق یاغ کبي قیمق کبي ویغرد بیدرکبي دخی نجه بوکا بکزر نعمتلر نولدي بولره کم اشبو نعمتلره نظر
ایدوب بو نعمتکز بولره یاردي ورنه شکر ایدوب انی برلمزلر واجبدر بولره کم انی بربلب اکا شکر ایده لر
واتخذوا من دون الله الهة لعلهم ینصرون یعني یا محمد بو سنك قومك اشبو نعمتکز یاردن
معبود ترك ایدوب اندن ارتغی معبودلر تدلر شوله ظن ایدررکه اول معبود طوتندقلري انلره
یاردم ایدوب بزم عذابمزدن قورتره لا یستطیعون نصرهم وهم لهم جند محضرون
یعني حال بودرکه اول ظن ایتدکلري باطلدر انلرك قدرتلري یتمزکه بزم عذابمزي انلردن دفع
ایده لر ودخی بو کافرلر اولطیدقلري بتلرك لشکریدرکه انلرك فتنه جمع اولرلر قولترلر خادملر کبي

انلره خدمت قلورلر سنکم دنیاده بنلر فتنه جمع اولرلردي یارن قیامت کوننده دخی دوکلی کروعذابه جمع اولالر فلا یحزنك قولهم انا نعلم ما یسرون وما یعلنون یعنی یا محمد بو کافرلر سنی انکار ایدوب یلانجیلقلری غصه‌یه برقمسونکه بز بولرك کزلو اشکاره سوزکلرینجه عداوت قلدقلرین بلوروز تیز اولکه انلرك انتقامن الوروز اولم یر الانسان انا خلقناه من نطفة فاذا هو خصیم مبین یعنی کورمزلرمی بو کافرلرکه بز بولری بر قطره صودن یوغکن بجه وار قلدق کد شیمدي کلب کروقو بنفه انکارا ایدوب اشکاره خصومت ایدرلر وضرب لنا مثلا ونسی خلقه قال من یحیي العظام وهي رمیم یعنی اول کافر ابي بن خلف بزم قدرتمزه انکار ایدوب بزه مثل قوروب ایدرکه اشبو چورمش سکوکلری کم درکر هیچ کندونك یاردلدغنه نظر قلمزکم اندن بر عبرت الوب اکلیه انی انتشدن فکر ایدوب خاطرنه برقمز قل یحییها الذي انشاها اول مرة وهو بکل خلق علیم یعنی ایت یا محمد اول سکا محجت ایدن کافره کم اول چرومش سکوکلری کرو دیرلدمکه قادردر اول پادشاهکم اول دفعه سنی یوغکن وارقلدی اول سنك اول یوغکن وارقلمق لغوکا دخی علیمدر بلور سنی کرو نجه قوپرمق لغی دخی علیمدر بلور الذي جعل لکم من الشجر الاخضر نارا فاذا انتم منه توقدون یعنی ایت یا محمد اول سکوکلری دیرلدن شول پادشاهکم تازه اغجلردن سزه اود یرتدیکه انوکله یقب منفعت طوتر سز دکل اغجلر اود دن سقلر اما عتاب اغجي اوددونمزا ندن اترودرکه کافرلر انك اوزرنه بیز دکرلر یعنی دمت اولرکم اولخالقکم اغجده اود صقلر قادردرکه سزي کرو درکوره اولیس الذي خلق السموات والارض بقادر على ان یخلق مثلهم یعنی اول یرلری کوکلری بو عظمتله یرتمغه قادر اولن اکا قادر دکولمیکم بولرجلین کرو تصویر ایدوب اخرتده کرو درکوره یعنی قادردر دکر درمك اولورنتکم بیوردي بلی وهو الخلاق العلیم یعنی بلی قادردر اول الله کرو درکرمکا که اول یرد جیدر یرتمقلغی کی بلجي پادشاهدر انما امره اذا اراد شیئا ان یقول له کن فیکون یعنی اول خالقك حکم برتقدرنی دلرسه بودرکم اول دیه هماناوله بلکیه هیچ اول دمکدن دخی حاجت دکل همان دلدکنلین اول وجوده کلور اما بوکی دیدوکی بزه تیز جلك یر تقلغی اکلتمق ایجوندرکه بلوزنجه تز یردر فسبحان الذي بیده ملکوت کل شيء والیه ترجعون یعنی سز تنزیه ایدك انلك اول پادشاهکه دکل نسنه‌نك یرتمقلغی ودکل نسنه‌نك خزینه‌لري انك قدرة النده درکه دکل نسنه‌یه قادردر واول مدنصکره کرودونب ورجق یرلروکز اندن یکادرکه هر برکوز عملکزکوره مکافات قله کسنه فضل الله کسنه عدل الله کرانك

سورة الصافات حکمنده حیف ظلم یوقدر مائتوا اثنان وثمانون ایة

بسم الله الرحمن الرحیم والصافات صفا ابن عباس ایدر رض یعنی حق تعالى فرشته‌لر صفنه اند ایجر مؤمنلر صفنه اند ایجرنا زایجنده یعنی اول فرشته‌لر صف جقیجولن بعضلر دیمشلرکم حربده غازیلر صف جقیجولن یاخود قیامتده طورجق امتلر صف جقیجولن یاخود برله کوك ارا سنده قشلر صف جقیجولن یاخود مسجدلرده جماعت اولوب صفلرنماز قلنلر جقیجولن

فالزاجرات زجرا یعنی شول فرشته‌لر حقیجولنکه ادم اوغلنلري اوزره موکل اولوب انلردن شری منع ایدرلر ودخی دیمشلرکم شول کتابلر حقیجولنکه کوکدن اندرلمشدر حق تعالى قوللرنی کناهدن منع ایتمکجون فالتالیات ذکرا یعنی جبرائیل حقیجولنکه تکری کلامن پیغمبرلره اوقدي وبر بجلر دیمشلرکم بوندن مراد شول مؤمنلردرکم قرآن اوقرلر ان الهکم لواحد مجاهد ایدر بولرك کلنه حق تعالى قسم ایتدکندن مراد کندو وحدانیتین اثبات قلمجوندرکانه حق تعالى درکه فرشته‌لر ومؤمنلر صفی حق طاعت ایجنده وبلنلر سورن فرشته‌لرحق وکناهلردن منجی کتابلر حق وقرآن اندرن جبرائیل حق وقرآن اوقین مؤمنلر حق حقیقت بلك کم سزلرك ربکز وخالقکز ورازقکز بردر کم انك شریکی یوقدر ونظیری یوقدر رب السموات والارض ومابینهما ورب المشارق یعنی سزلرك ربکز اولدرکم کوکلری یرتدي ویرلری کوکلری اراسنده نکه موجودات وار انی یرتدي دخی هر کون کنشك طغدیغی شرقلري وطولندیغی مغربلري یردن سزلرك ربکزدر انا زینا السماء الدنیا بزینة الکواکب یعنی بز سزلرك اول ربکزکم دنیا کوکنی یلدزلرله بزدك کیجه قرکوسنده سنه چراق اوله وشعله ونره انوکله یولکز اکلیه سز هلاك اولمق وزیان اولمق یرلردن صقنه سز وحفظا من کل شیطان مارد یعنی سزلرك ربکز اولدرکم یلدزلري کوکا زینت ایجون وسزه چراق اولمجون یرتدي وهم دخی کوکلری صقلمجون یرتدي هر شیطاندنکه قوتلودرقی سرکشدرکه انلر جني کوکا چقمق استسلر فرشته‌لر انلري اول یلدزلر شعاعندن اوداب انلري اترلر لا یسمعون الى الملاء الاعلى ویقذفون من کل جانب دحورا یعنی بو شیاطینلر اول ادبلرقمدقلری اندن اوترودرکم بولر جقب اول حق تعالى نك حکملرن یوجی فرشته‌لرقلق دنب دکلیوب خبر المیلرکه کلوب یریوزنده اول کندولرك دوستلرنکه اریه صالحلر وصوبه با قجیلر وبیجیلر درانلره خبر ویروب خلقی ایجنه فتنه برقیلر پس بولر کوکا چقمق استسلر بولر کوکلك هرطرفندن اوداله اترلر سوروب خور اولمغجون ولهم عذاب واصب الا من خطف الخطفة فاتبعه شهاب ثاقب یعنی بو شیاطینلره خبر المق یوقدر اول ملاء اعلادنکه عرش فرشته‌لريدر لیکن شول فرشته‌لر طویدن اوغرلین جقب کوك فرشته‌لرندن خبر فبدقلر یدرانی دخی تیزجك فرشته‌لر طوب کرو وارد بجه اودیتررلر انی یقرلر اخرتده اول شیاطینلره عذاب دایم واردر نهایت بلمز فاستفتهم اهم اشد خلقا ام من خلقنا یعنی یا محمد صور بو مکه اهلنه کم کروقو بنفه انکارا ایدرلر خبر ویروب تقریر قلسونلرکه بولري اولدکدنصکره کرو یرتمق دخی دشواردر بزه یوقسه هیچ اول یوغکن وارا ایدوب یرتمقمی قیندر انا خلقناهم من طین لازب یعنی فکر ایدوب کوره مزلرمیکم بز بولرك اصلینکه ادمدر برپایشقین بلجقدن یرتدق بولرکا انك نسلدربلر اول بلجق ایجنده قنده ایدي بوندن نته عبرت المزلر انکار ایدرلر بل عجبت ویسخرون واذا ذکروا لا یذکرون واذا راوا ایة یستسخرون یعنی یا محمد بلکه سن عجبلرسنکه سکا کوکدن وحی اندررلر بوکافرلر انی اشیدوب سنی مسخره‌یه الورلر سوزکی یلانلرلر ودخی نجن بولره وعظ ایدوب اوکلر بزه واقع اولجق حالري اکدرسلر بولر انوکله اکونلمزلر ودخی سنك پیغمبرلغك کرجلك ایجون برنسنه کوسترسوزای اکا باره اولمق کبی بولرانی کوررلر مسخره‌یه الورلر وقالوا ان هذا

الا سحر مبين يعني ديرلركه بو اولان علامت دكلدر الا اشكاره سحر در جازولقدر ودخي كروقوپمغه
انكار ايدوب ديرلركه ائذا متنا وكنا ترابا وعظاما ائنا لمبعوثون او اباؤنا الاولون
يعني بز اولسوز قورو سكولك قلسوز يعني بز كورومي درلب قوپارزيا بزدن اول كجي اتالرومز
دده لرمز كوروم قبرلر هيچ بو عقل قبول ايدجك نسنه دكل قل نعم وانتم داخرون فانما هي زجرة
واحدة فاذاهم ينظرون يعني ايت يا محمد بلي كروقوپر بو حالتده كم سز خور ذليل اولوبن اول قوپمق
لعنكز موقوف قدر بر صيحيه كم اول صورچالنمقدر محتاج اولمزكه بردخي چالنه ناكاه اول وقت بو
خلايق كلسي سنلزدن چقب كوكا نظر ايدرلر كوره لركه اول كوك نجه تغيير اولدي ويره نظر قلب
كوره لركه نجه دندرلدي چونكه اول كرو قوپدق كرن كزله معاينه كوره لر انكار ايدكوترلب
اول رسوللرنك سوزلرندن اكلركه بولره دردي البته كرو قوپق حقدر بولر اكا ايمانيوب مسخرية
الورلردي قالوا يا ويلنا هذا يوم الدين يعني بو قيامته انكار ايدنلر اول وقت ديلركم اي واي
بزم هلاكلكمز كم اشبو كون جزا وحساب كونيدركه اول رسوللرديردي بز انالمزدق اوشبكوه
نكماندك بولسهز اول انلرك اوزرنه موكل اولن فرشتلر انلره جواب ويروب ديلر هذا يوم
الفصل الذي كنتم به تكذبون يعني بكون اول فصل قضا كوندركم سزه خبر ويرلردي
سز بوني يلان ديدكز درلو درلو حجتلر كتوروب انكار ايدردكز احشروا الذين ظلموا وازواجهم
وما كانوا يعبدون من دون الله فاهدوهم الى صراط الجحيم يعني حق تعالى قبلندن ندا اولندكم
سورك جمع ايلك شول كمسنلريكه كافر اولدلر ودخي انلرك امثاللرن ومعاونلرن ودخي شول
شياطينلريكم بولره اغوا ايدوب ازدردي واول معبودلرن كه الله قويوب اكا طپرلردي
سورك انلرك بلرك كليبين اول جحيم طاموسي يولنه چونه اول عذاب فرشته لري بلريسن
جحيمه النلرحق تعالى بر فرشته ويربيه كلا اول عذاب فرشته لرنه حق تعالىنك بو خبرن دكوده كم
بيوردي وقفوهم انهم مسئولون يعني حق تعالى بيوررکه بولري طورغزك كه بولر صورلسلر
كركدر شوندنكه كلمهٔ توحيد ترك اتدلر پيغمبرلرمزي بيلنلر كتاب ويرديدم انا نذر چونه بولر
انده حبس اولنب سؤال اولنلر عاجز اولب متحير قلدلر حق تعالى قبلندن بولره دنلكم مالكم لا
تناصرون بل هم اليوم مستسلمون يعني نه اولدي سزه كم بربركزه ياردم ادشمزسز ويربوكردن
دفع اتمكه سعي اتمزسز دنياده باطل حجتلر له كندكزدن حق ا منع ايتكه ياردملشدغكز كبي
بلكه انلرك نطق دوتلب باش اشغه برغوب ذليل منقاد اولالرتكم حق تعالى بيوردي
واقبل بعضهم على بعض يتساءلون يعني بربرنه قرشو اولب خصومتله صورشلر كجلريا ولولرنه
ديلركم اكرسز اولماسكز بز اول رسوللره اويردق بزي سز منع ايلدكز كلوك امدي بو عذابدن
بزي قورتارك ياخود بر عذابدن سيزا الوك اول اولولري ديلركم اكر بزه هدايت ويرلسه سزي
دخي دلالت ايدردك شمدي دكلمز بو عذابه برابرز قالوا انكم كنتم تاتوننا عن اليمين يعني اول
ضعيفلر قويلرنه وكجلر اولولرنه ديه لركم سز بزه قوي حيله لرله كلور دكز بزم عملمزو مزي بزه كوجك
كوستردكز دينه بود ردكز حق بزه باطل كوستروب باطل حق كوستردكز بز ضعيف لردق سز بزم

اوزرمزه

اوزرمزه قويلر غالبلردكز الكردن قورتلمغه چاره مز يوغدي سزك سببكزله بز اوشمنبلا
اولب ابدي عذابه اوغرقچون بو مشركلر اول قويلرنه بو خبر ديلر انلر دخي بولره نتكم حق تعالى
بيوردي قالوا بل لم تكونوا مؤمنين يعني ديلركم سز اولدن حق اوزره دكلدكزكه بر سزه ني
تلبيس ايدوب حقدن منع ايديدك وما كان لنا عليكم من سلطان بل كنتم قوما طاغين
يعني ديلركم بزم سزك اوزركزه سلطنتمز يوغدي كم البته جبر ايدوب دلردلمز سزه اول اشي
اشلديدك بلكه سز بز ازغون كراه قوم ادكز بزم نه صوچمز واردر فحق علينا قول ربنا انا لذائقون
يعني واجب اولدي بزم كلمز اوزرنه اول ربمزقولكم ابليسه دي البته بن جهنم طولدريرن
سنو كله ودخي سكا اوتيلرك كليله پس چون بز اول ابليسه اويدق البته حق اولدركم
اوداجهنم اول عذابلري طدوز فاغويناكم انا كنا غاوين يعني اول كافرلرك اولولري
اولجگلرنه ديلركم بز سزي هدايت يولندن ازدرب ضلالته برقدق بز دخي سز طلين ازغون
اولدق پس حق تعالى بولرك حقنده بيوردي فانهم يومئذ في العذاب مشتركون يعني بو كافرلرك
وبو شياطينلرك ازاني دخي ازدرني دخي اوداجهنمده عذابده بله شريك اولورلسر
قيامت كوننده انا كذلك نفعل بالمجرمين يعني بزم معامله مز عاصيلر له اشبويله اولسر
انهم كانوا اذا قيل لهم لا اله الا الله يستكبرون يعني بو كافرلر او عذابدن ابدي مبتلا
اولدقلري اندنلدر اول دركه دنياده اول رسوللرمز بولره ديرلرديكه كلك حق تعالىه بركلكنه
اقرار ايدوب لا اله الا الله ديك بولر تكبرلك ايدوب اول كلمدن يوز دندرر لردي ويقولون
ائنا لتاركوا الهتنا لشاعر مجنون يعني اول عنادلرندن وكبرلرندن ديرلردي كم بز يعني بومعبو
دلرمز عبادتن قويلم ترك ايدرلم بر شاعر دلو سوزنرمي اويلوم پس عاقبت اول فعللري انلري
انك كبي عذابه كرفتار قلدي بل جاء بالحق وصدق المرسلين يعني بزم اول رسولمز بولره كتوردكي
حقدركه اول اقرار اندردخي كلمهٔ توحيددر ونكه دلندن بيان قلب خبر ويررجميع حقدر و
دخي بوندن اول كلن رسوللرمز دخي نكه خبر ويردلر حقدر كرچك دركه انلر كمان بوقدر
اما سزاي كافرلرظالملر اني بلانبليب انا نكر عنكزو عناد ايدوب مطيع اولمادغكز بدر كم انكم
لذائقوا العذاب الاليم يعني سز البته بر عذاب طدسز كه انك وجعي وبلاسي كي ابجد جدر
بو عناد كزه سبب اولدر وما تجزون الا ما كنتم تعملون ومعصيتكز سببله كه دنيده اتزكسب
اندكز بوندنصكره حق تعالى مؤمن مطيع قوللري استثنا قلوب كافرلردن سجوب چقردي بيوردي كه
الا عباد الله المخلصين يعني بو كافرلر عذابندن قورتلمزلر الا اللهك شول قوللري كم انلرك
كوكللري شركدن كفردن پاك اولمشدر و طاعتلري ريادن خالص اولمشدر اولئك لهم رزق
معلوم يعني بو مخلص قوللرانلردركم بولره جوده معلوم اولنمش طعاملر واركه هيچ انتها قدرلر
بولره حاضر اوله دوام اوزره كه هيچ اكسلمسي اولميه پس كرو اول رزق بيان ايدوب بيوردي
فواكه وهم مكرمون يعني اول رزق معلوم انواع يمشلردكه شكل مختلف لذات مختلف بربرنه
بكزمز هيچ بروقت قطع اولب وقت نجردكلكه بولمنه بولر اول يمشلردن بيلر بو حالتده كه

الله قتنده مكرم معزز اولب تنعم قيلورلر كه صوكنده هيچ اهانت اولميه في جنات النعيم على
سرر متقابلين يعني اول الوان نعمتلر و نعمتلر شول بستانلر ايچنده دركه غايت كوركلودر
كورجك كوزلر سوينور و شرلر بو حالده كم اول مخلصلر قوللر تختلر اوزره بربرنه قرشو اوتروب
صحبت قيلورلر يطاف عليهم بكاس من معين بيضاء لذة للشاربين يعني انلرك اوللرنده خدمتكارلر
بولورلر اوزرنه طولنلر الرنده طلوقدحلر طولمشدر اول خمردن كه درمزاقي طاهر پاك چشمه دن
اولنان اق ايچنلره لذيذ ويروب ارزولرين بريز كوردر لا فيها غول ولا هم عنها ينزفون
يعني شونك كبي خمركه انده باش اغرتمق و برنفسه خوش كلميجك و ايچنجك نسنه يوق و اچيلمه
كناه يوق و عقللرندخي كيدرمز و دخي نقدر اچرلرسه دكمز و بولر ايچمكله اندن ملول اولمزلر
وعندهم قاصرات الطرف عين يعني اول مخلص قوللرك قتنده شول حورلر اولا كه كوزلرنك
نظرين كيتد وجفتلري اوزرنه قصر ايدوب قانع اولمشلردر دخي بركيمسه كوزاتب نظر قيلمزلر
وانلرك كوزلري غايت كوركلودركه قراسي كي قرا و اغي كبي اق در و كوزلري بيوكدر كأنهن
بيض مكنون يعني اول حورلر اقلقي كا نه شول دوه قوشي يمرده سنه بكزر كم اسدا صوقدن
كولنوب ال ايرشمامشدر و بر بحلرده لربيض مكنون ديدوكي شول يمرده قبغنك التنده كي
نزقا به دركه كزلودر اكا ال ايرشب يا استي صوق ايرشب مكدر قلمز فاقبل بعضهم على
بعض يتساءلون يعني اول مخلصلر بربرنه قرشو تختلر اوزرنه اوتروب دينلره كي حاللرندن
صورشلر انوكلد سرورلري ارتب زياده تنعم قيلورلر قال قائل منهم اني كان لي قرين يعني بو
اوجماق اهلي بربريله سويلشود كي بريسي ديكم بنم دنياده برقرينم واردي عجب انوك حالي نوكده
بو اول قضيه دركم حق تعالى الكهف سوره سنده بيان قلدي بو ايتده كم بيردي واضرب لهم
مثلا رجلين جعلنا لاحدهما جنتين من اعناب بولر اكي قرداشلر دي اتاري اولدي بولره مال
ميراث قلدي اكيسي اولشدلر بريسي كنديه دكي مالي دنيا عمارتلرنه و باغنه بستانه و قولنه خلايقه
و نفس هوالرنه خرج ايلدي زيرا كافردي اخرته ايمان يوغدي اتا اوليري مؤمن اولدي
كندو نصيبين اخرته خرج ايلدي دنيايه اعتبار قلمدي عاقبت اول مؤمن برنسنيه محتاج اولدي
طوروب اول كافر قرداشنه كلدي كيدا اولحاجتن اندن دليه جوق حاجتن اكا عرض ايلدي
اول كافر اكا ديدي كه مالكي نه قلدك كه كلدك بكا محتاج اولدك اول مؤمن اكا خبر ويردي كه
اني بن اخرته زواده كوندردم كه دي وارجق اني انده حاضر بولم اول كافر ديدي كه سن اخرتي
كوروجك كرجك بيلجي مسن نتكم حق تعالى خبر ويروب بيوردي كه يقول أئنك لمن المصدقين
إذا متنا وكنا ترابا وعظاما أئنا لمدينون يعني اول كافر مؤمن قرداشنا ديدي كم سن اول
قيامت كوني كرجك بيلجي لردنميسين كه اخي مالكي اكا خرج ايلدك اي عقلسز دلو يعني بز اوسوب
طپراق و سنكوك اولدقدن صكره كرودرلب محاسبه مي اولنور زبونه اولجق نسنه دكلدر يوروا اركه
سنك بنم قتمه حاجتك بنجك دكلدر بس اول مؤمن جنت ايچنده اول قرداشن اكوب بو قصه
سن خبر ويردكد نصكره اول اصحابنه صوره نتكم حق تعالى بيوردي قال هل أنتم مطلعون

يعني

يعني اول مؤمن ديكم اي يارنلر هيچ بنم اول قرداشمه مطلع اولدكزميكه نيرده دركم اكر ثيدك كم
نه حاله واقع اولدي اول اكا ديدكم بزدن نيركه اني سن بلورسن طلب اتكز اكا مطلع اولا
فاطلع فرآه في سواء الجحيم يعني اول مؤمن اچماقدن طاموا ايچنه نظر قلدي حق تعالى اول
قرداشنك حالن كشف ايدوب اكا كسنردي كوردي يوزي قره كوزلري چقر عذاب ايچنده
مبتلا چون اول مؤمن اني كوردي ندا قلدي نتكم حق تعالى بيوردي قال تالله إن كدت لتردين
يعني قرداشم والله هلاك ايديدك بني دخي سنك حالكه برابر قليدك ولولا نعمة ربي
لكنت من المحضرين يعني اكر حق تعالى انعام ايدوب بكا اسلام نعمتن روزي قلميه شمدي
شول عذابه سنكله بن دخي بيله حاضر اولردم الحمد لله كه بني صقليب سنك اغوا كه
دوشمديم پس اول مؤمن كر و قرداشنده يونني دندروب بو اچماق ايچنده كي يارنلره حق تعالى
نك لطف انعامن خبر ويروب دديكه أفما نحن بميتين إلا موتتنا الأولى وما نحن بمعذبين
اكرچه لفظ استفهامدر مراد بوندن نفيدر يعني اي اصحاب بز اير الرد كل همان الوم
صمق شول ديكه دينده طدق بو كلام اول وقتن ديسر لركه الوم حق تعالى برقوچ صورتنده
قلب اوراين كتوره لر طاموايله اچماق اراسنده بغزليلر اچماق اهلي و طامو اهلي كليسي بلرككه
ايرق الوم يوق بولرشمدن كرو مقاملرمقامنده تخليدتا بيد در بو بشارتله ديركه
بزطامو اهل كبي عذاب اولنور دكلزابدي نجاتنه ايرشدك إن هذا لهو الفوز العظيم
لمثل هذا فليعمل العاملون يعني اشبوكامل نجات وابدي سعادتكه بزه جنت ايچنده
حاصل اولدي كي اولو نعمتدر اشبونك كبي ابدي دولتجون درشسون درشي بنو لجوه زحمت
چكب خلقت زحمتلرن كترسون كتريلركه عاقبت اشبونك كبي سعادته ايررا ذلك خير نزلا
أم شجرة الزقوم يعني اشبو اچماق ايچنده وصف اولنان نعمتلر خيرلودر مقام منزلت بونندن
انلركه ايمان كتروب عمل صالح قلدلر ايچنده اول طامو ايچنده زقوم اغجندن بيب عذابه
مبتلا اولمقمي خيرلودر انلركم كافر اولب حقه مطيع اولمدلر إنا جعلناها فتنة للظالمين
يعني اول زقوم اغجني ذكر اندكمزي بز بوظالملره فتنه قلدق يعني حجت حق تعالى بو نى خبر ويردى
بولرك رسول حضرتنه دخي انكارلري زياده اولدي بربرنه دردلركم محمد سزه خبر ويرركم
اودا ايچنده اغج وار بو انك دلولكيندر دليلدر زيرا اوده ايچنده اغج اولمق محالدركه اوداني
كويندررانها شجرة تخرج في أصل الجحيم يعني اول زقوم اغجي براغجدركم جحيم طاموسنك
اورننده بتب چقمشدر طلعها كأنه رؤوس الشياطين يعني انك يمشي بعينه شول
شياطين باشنه بكزر زشت لقنده كه اول شول او ويلانلردر بقلان اندن اركر فإنهم لآكلون
منها فمالئون منها البطون يعني بو طامو اهل اول زقومدن يمشلرندن ييلر بوحالتده كم
قرنلري اول يمشله طلوا وله ثم إن لهم عليها لشوبا من حميم ثم إن مرجعهم لإلى يعني اول
زقوم بولره اچي كلجوه اول قينمش جهنم صولرندن قرشدرلرايچره لرانديكه صكره كرودونب
وارجق يرلري جحيم طاموسدركه بولره اندن قورتلمق يوق نه اولمكلدنه صلو يرلمكله زيرا

انزه اولوم یوق عذاب دخی ابدیدر اخر بوقدر الجحیم انهم الفوا اباءهم ضالین فهم علی
اثارهم یهرعون یعنی بوطامو اهلی بو عذابه مستحق اولدقلری بوندن اوترو اولدیکه
بولر دنیاده کلب اتلرینی دلرنی کمراه وازغون بولدیلر بولره بن رسول کوندردم کلب هدایت
یولنی بولره بلدردی انلری طریق ضلالتدن ایدوکی بولره معلوم قلدی بولر اول رسولک
سوزن فهم ایدوب اکلمدیلر اکا التفات قلمیوب کروقدملرینک اثارلری ازلرنه بصب اول
ازغون یوله یلشدلر ولقد ضل قبلهم اکثر الاولین یعنی ضال بودر بوار بلورلرکم بلردن
اول ابلیس ودخی بونجه امتلر ضلالتده دشب چوقلری ازغون اولب عاقبتلری بنه
ایرشدی تاکه بولر دخی اول ضلالتله بنه ایرشلر ولقد ارسلنا فیهم منذرین یعنی یا محمد
تحقیق بز بولره رسول لرکندردک که بولری بزم کلامزله قرقدرلر انتکم سنک قومکه سنی گ
کوندردک اول قوملر رسوللرینک عذابله قرقتد قلری خبرلره انانیب یلانلدلر نتکم بو قو
سنی یلنلر بز دخی انلری اخرت عقوبتندن اکدین دنیا عقوبتیله مبتلا قلدق فانظر کیف
کان عاقبة المنذرین الا عباد الله المخلصین یعنی یا محمد نظر قل کورکه اول قورقدلب ایله
کلمیلر عاقبتنه اولدی مجموع بزم عقوبتمزله هلاک اولدی الا اللهک شول خالص قوللری
قورتلدیکه ایانه کلب شرکدن کفردن کنندلری ارتدلر ولقد نادینا نوح فلنعم المجیبون
یعنی اول نوح بز قومنه کوندردک طقوز یوز الی ییل انلری بزم عبادتمزه دعوت قلدی
انلر اندن اعراض ایدوب اکا جفالر قلدلر عاقبت عاجز قلب انلردن بزه شکایت ایدوب
دیدیکه انی مغلوب فانتصر یعنی بوکافرلرینم اوزرمه غالب اولدلر بکا یاردم ایله جون
اول قومم اوزره بودعانی قلدی بز کرکلو مجیب بیم انک اول دعاسن قبول ایلدم نتکم
بیوردی ونجیناه واهله من الکرب العظیم یعنی قرتردق اول نوح ودخی انک اهلینی کیم
انلره سکسن کشیدی اردن عورتدن نکم نوحه ایمان کتردلر اول اولوقرقلو
عقوبتدنکه غرق اولمقدر وجعلنا ذریته هم الباقین یعنی اول ذریتکه سام حام ویافتدر
انلری دخی بله صقلدق کله هلاک اولمدیلر وترکنا علیه فی الاخرین یعنی اول نوح اوزرنه
کورکلو اکلملق واولدکنده نصکره تا قیامتدک کلن امتلر ایچنده انی کورکلو ثنا لریله
اکدق نتکم بیوردی سلام علی نوح فی العالمین یعنی سعادت برکت اول نوح اوزرنه اولسن
جمیع عالم ایچنده انا کذلک نجزی المحسنین یعنی بو کرکلو ثنا جمیع عالمده اول نوحه مخصوص
دکلدر بلکه هر عملی کرکلو قلنلر بر اخلاص عمل قلورز انه من عبادنا المؤمنین یعنی اول نوح
بزم مؤمن وموحد قوللرمزدندر انکچون بوکرکلو ثنایه مستحق اولدی ثم اغرقنا الاخرین
یعنی نوح ذریتیله قورتردقاندن باقیسینی که کافر قومدی هب عذابمزله غرق ایلدک
وان من شیعته لابراهیم اذ جاء ربه بقلب سلیم یعنی یا محمد بلکلکم ابراهیم دخی اول نوح
اتباعندندر وانک ملتنه نصرت ایدجیلردندر چونکه اول ابراهیم اقبال قلدی ربنوک
طاعتنه برکوکله کم اول کوکل شرکدن پاک خالص درنورایابه طلوردر اذ قال لابیه وقومه

ماذا

ماذا تعبدون ائفکا الهة دون الله تریدون فما ظنکم برب العالمین یعنی اول ابرهیم چونکه یونینی
ربسی عبادتنه دونددی اول اتاسنه وقومنه دیدیکم اشبو سز طپید وغیکزبوتلرنه نسنه دره که طاپر
یعنی الله دن آرتوق بره یلان یره بر معبود دخی طوتدکز دیلرسزکه اللهی قیوب اکا طاپرسز یعنی
اول عالملرک تکریسینه ظنکرنه درکه یادین اکا ملاقاتاو لیحق نه جواب ویرسزکه بکوت الی قیوب
ایروغه طاپدیکوزودخی بیوردیکه فنظر نظرة فی النجوم فقال انی سقیم فتولوا عنه مدبرین بعضیلر
بو آیت معناسنده دیمشلرکم اول ابرهیم قومنک بیراملری کونی اولدی اول قوم کلی ولتوکیجیسی شهردن طشره
بیرام قلمغه چقدیلر نمرود معلون ایله اتاسی قوم قبیله کلوب ابرهیمی دخی دعوت قلدیلرکه انلر کله
بیله چقه شول امیدایله کم انلرک شول سرورلرین وسیرتلرین کوروب دینلرینه رغبت قله پس
ابرهیم کندوبی انلردن قورتارمغیچون یلدوزه نظر قلدی فکر ایلدی دیدیکم بن خستیم علتم وار درواینون
چون کوردیلر ابلیته منولر آندن اعراض ایدوب قودیلر امابو نیجه لر ایدر اول قومک عادتی بو ایدیکم انلر
صیروللغی شوم کوردی صیرودن قجرلر ابرهیم اندن اتوری دیدیکم بن خستیم تاکه انلر اندن قجوب
انی کندو حالنه قویالر ابوهریره رضی الله تعالی عنه رسول علیه السلامدن روایت قلور دیکم ابرهیم
پیغمبر هیچ یلان سوینمدی الا اوچ کز ایکیسی الله تعالی ذاتنه تعلق اولان نسنه ده دربیرسی سارهٔ خاتنه در
اول ایکیدن بری بوایدیکم بن خستیم دیدی خسته دکل ایدی حق تعالی اکا خسته لک ویرمش ایدی
ایکنجی بوتلری اوواندی بولری اولوبت اوواندی دیدی اما حقیقتده ایکیسی دخی کرچک ایدی
اکرچه ظاهرا یلان کبیدر زیره مجموع آدم بودنیاده اولوم دوشکنده در پس هب خسته در ودخی
اول بوتی صیحق اکا صوردیلر کیم سنمی صیدک دیدی آنی اوادن اشبو اولوبت در انلر دخی صاندیلر که
آنی اول بت صیدی اما ساره حقنده دیدوکی بو ایدیکم ساره آلوب دمشقه کیدرکن ناکاه بر ظالم
جبار بکوک ایلینه کیردیلر ساره اول عصر ایچنده نظیری یوغیدی ابرهیم اکا دیدیکه یا ساره اکر
ظالم بله جک اولورسه که سن بنم سن سنی ظلم ایدوب بنم او ذدیمه غلبه قله بندن آله اکر سکا
صوردلرسه کم بو سنک نکدر سن ایله خبر ویرکه بن بونک قرنداشیم یعنی اسلام ایچنده زیرا یوزنده
شمدی سنکله بندن آرتق اهل اسلامدن کوردم بن چون اول یره کردیلر اول ظالمک اغوانلری انی برسی
ساره کوردی فی الحال اکا خبر ایو کوردی دیدی سنک ملکوکه بر عورت کیردیکه سندن ارتق کمسیه
لایق دکل اول ظالم آنی اشیدوب فی الحال آدم صالدی ساره آلوب کتوردیلر ابرهیم آنی کوروب آیرق چاره
بولمدی نمازه شروع قلدیکه الله ایله مناجات قله وآندن نصرت دیلیه چون ساره اول ظالمک
قتنه کتوردیلر اول ظالم آنی کوروب طاقتی قالمدیکه صبر ایده ایلدی فی الحال اندن یکا ال اوزاتدیکده طوتلدی
ایکی الیتوک قوتی حق تعالی شویله آلدیکم هیچ اصلا طوتمغه مجالی قالمدی پس بو ظالم ساره یه یلواردیکه
بکا دعا قل حق تعالی اللریمک کیرو قوتنی ویرسون سکا زیان دکورمیم ساره دعا قلدی اللرینک قوتی
دفعی یرینه کلدی کیرو صبر ایده میوب ال اوزاتدی اللری ولکنندن دخی بتر طوتلدی کوردیکم چاره
بولنمز ساره یه کرو یلواردیکه بکا دعا کیرو دعا قلدی کیرو یا ینجی ولدی صبر ایتمیوب کیرو ال اوزاتدی
اللری اول ایکی کز طوتلدوغندن دخی قتی مبتلا اولدی کیرو ساره یه دیدیکه سنکله بنم ارامزده عهد

ایدی

اولسونكه ايو قسندن يكا شربلرال اوزاتميم دك بوكز دخي دعا قلك ساره دعا قلوب الدري كيرو بانجي
اولدي پس آلوب كلن كشي قيغردي ديدي سن بكا آدم كتوردمش سن پري كتوردمش سن كتور بها جر آدلو
بو خلايقي وار ايدي اكا باغشلدي عذر ديلدي اول كشي ير ديدي ايلت بوني كمك الدكسه اكا دكور اصمه كم
ايكيسي دخي ملكموزده طورمه سون چقسونلر كتسونلر پس ساره دونوب ابرهيم قتينه كلدي ابرهيم دخي
كوروب نمازدن فارغ اولدي ديديكه يا ساره خبر نه در ساره ديديكه خبر خير دركم حق تعالى اول
ظالمك شرين بندن دفع ايلدي قضيه نيه در اولدي ايسه ابرهيم خبر ويردي ديديلركه اوش بكا بر خدمتكاره
ويردي ابو هريره حديث روايت قلدي ديديكه يا قبائل العرب سزك اناكز اول هاجر در اندن
اوتوريكه خبرده روايت يله كلدي كه ساره اول هاجري ابرهيمه باغشلدي اول جاريه دن ابرهيمك
اوغلي اسمعيل طوغدي بو عرب قبيله سي كلي آنوك نسلندن چوده كلدي پس حق تعالى بيورديكه فراغ
الى آلهتهم فقال الا تاكلون مالكم لا تنطقون يعني اول ابرهيم قومي لندن اعراض ايدوب بيواملرينه
كتديلر ابرهيم دخي ميل ايدوب بوتلرينه كلدي كوردي كه قتوسي آچق هيچ كمسه يوق ايچرو كيردي
كوردي كه بوتلرك يانلرنده انواع طعاملر ايله طبقلر ديزلمش طور در ابرهيم چون اني كوردي ديديكه
الا تاكلون يعني اشبو طعاملردن يمزسز بولر خود كليسي جمادلر ايدي اني كوشلرين و توجيد وباور ترن
وطشندن وايچندن دوزلمشلر هيچ بولردن جواب كلدي بوكز ابرهيم ديديكه مالكم لا تنطقون
فراغ عليهم ضربا باليمين يعني نولدي سزه كه سن سويلميوب جواب ويرمزسز كوردي كيره هيچ جواب
يوق بتشلدي بوكز بولري بالتا ايله بربر واتدي قتي قوت ايله اور در حق تعالى غيرتندكيم اني قتوب
اكا طابوركدي بولرك كليسني اوادب بالتنه اولوبتك النده قودي كتدي ودخي بيورديكه فاقبلوا
اليه يزفون يعني چون كافرلو بيواملرين تمام ايدوب كيرو دوندلر اشتديلركم ابرهيم بتخانه نه
كيروب بوتلرين اواتدي سرعت ايله يلشوب اكا كلديلر ديديلركه يا ابرهيم بولره بو ايشي سنمي قلدك
قال اتعبدون ما تنحتون والله خلقكم وما تعملون يعني ابرهيم بونلره ديديكم طبرمي سز شول كمسه كم
كندو اليكز ايله يونارسز دوزدرسز حال بودركه سزي دخي اول دوزدوكلري يارادان حق تعالى ايدر
نيچون خالقي قوب برجانسز سويلمز كورمز اشتمز نسنه يه طبرسز كه يوزندن سكك قورعفد قدبهتي
تيمز اصيسي يوق زياني چوق معبود حقي قوديكز باطله طبرسز قالوا ابنوا له بنيانا فالقوه في الجحيم يعني
اول كافرلر چون ابرهيمدن بو جوابي اشتديلر ديلديلري طوتلوب سويلمكه مجاللري قالمدي عاجز اولوب
ديديلركه بوندن اوتوري بر كلخان بنياد قلك كرك ايچنده اود ياقوب بوني اول اوده براغيلوكه
غايت اولوا اودا ولا حق تعالى بيوردي فارادوا به كيدا فجعلناهم الاسفلين يعني انلر ديلديلركم ابرهيم
كيد ايدوب اوده براغه لر يقه لر اولدوره لر نزا ابرهيمي بولرك اوذرينه يوجه وغالب قلدق بولري خود
وحقير قلدق كه ابرهيم دنياده و آخرتده سعادتلو بولدي بولر زيانكار اولديلر چوق زمان كچمدي
حق تعالى انلري هلاك ايلدي ودخي حق تعالى بيورديكه وقال اني ذاهب الى ربي سيهدين چون اول قوم
هلاك اولديلر ابرهيم انلرك ثقلتندن قورتلدي ديديكه بند تني بكا حقي اولديكه بو يكاندن هجرت ايدوب
اول دتم طاعتنه توجه قلم اوله كه اول بني صقليه تو اثلو يوله دلالت قلوب بني كتندن ارتقدن غني قلوب

محتاج قلميه

محتاج قلميه ودخي بيورديكه رب هب لي من الصالحين فبشرناه بغلام حليم يعني ابرهيم بابلدن قدسه هجرت قلوب
عبادتنه مشغول اولدي صكره بر خير خلف قالسون ديو دعا قلدي ديديكه اي بنم دنتم بكا دافغل باغشله غلكم سنوك
صالح قوللركدن اوله چون دعا قلدي اوغل ديلدي بز دخي اكا فرشته لر كوندردك برا وغلانله بشارت قلدقكه
اوغلانلغي وقتنده دخي حليم ايدي وا ولولغي وقتنده دخي حليم ايدي ودخي بيورديكه فلما بلغ معه السعي قال يا بني
اني ارى في المنام اني اذبحك فانظر ماذا ترى يعني چون ابرهيم اسمعيلي يردك بر زكو كلنك ميلي انك محبتنه
رغبت قلدي بر غيرت قلدقكم انك كوكلنده اوغل سوكوسي ايله بنم محبتم بيله جمع اولميه اول محبتي قطع
اتمك ايچون ابرهيمه بيوردق كه اوغلي اسمعيلي قربان ايليه هم ابرهيم بزدن صالح اوغل ديلدي كه انك صلاحيتني
كوستره وز بلكه اول ديلدوكي اوغل بودرتا كه كوكلي مطمئنه اوله پس چون ابرهيم دخي وا وغلي اسمعيل دخي
امريموزه مطيع اولو چقديلر بيت الله دن يكا يونديلر وبر روايتده قدسه يونديلر بعضيلر بو نزره ذخده
قلديلر ديديلر قربان اولان اسحاقدر بو قول عليدن وكعبدن وابن عباسدن روايت اولنمشدر عكرمه وقتاده
وعبد الله بن سلام قولي دخي بودر اما انلركم ديديلر اسمعيلدر انلر دخي حجت قلديلر قرانله وهم حديث ايله اما
قران دليلي بودركه اول قربان قضيه سني بيان قلدقدن صكره بيورديكه وبشرناه باسحق اكر اسحق قربان
اولسه بو بشارتيله اسمعيلي ذكر ايدي اما حديث دليلي بودر كه رسول عليه السلام بيوردي انا ابن الذبيحين
يعني بن ايكي قربان اولمشك اوغلي بن فرادبوندن برسي اتاسي عبد الله ايدي وبرسي اسمعيل ايدي خبرده
روايت بويله كلديكه ابرهيم بر كيجه ايوده دوشنده اكا ديديلر حق تعالى بيوردي اوغلكي قربان ايده سن
ابرهيم قورقو ايله اويانه كلدي ديديكه شيطاندنده الله صنعندم اول كيجه ايو تديك عبادت قلدي ايكنجي
كون كيرو اول دوشي كوردي اويانوب شيطاندن الله صنعندي كيرو عبادته توجه قلدي چون اوچنجي
كيجه اولدي اول دوشي نيه كيرو كوردي ويقودن اويانوب ديديكه بو دوشي اكر شيطاندن اوليدي ذبح اوليدي
پس حكم الله قبيلندندر ضايع ايتيوب يرينه كتورمك كرك اوغلي اسمعيل يانينده ياتوردي اني كوكسنه
اوروب تا صباحه دك اغلدي چون صباح اولدي حق تعالى امرينه مطيع اولدي اسمعيل اناسي هاجره ديديكم
يا هاجر ديلرم كه جيقم الله تعالى بيوردوغي طاعتي يرينه كتوردم اوغلم اسمعيلي بيله كوندر ايمدي ديدي هاجر
طوندي وكلون اسمعيلي دوزدي قوشدي كه كوندوره ابرهيم بر بچاق وبر ايب طودي بيه قتوب بيله كتوردي كيفت الاخبار
ايدر شيطان اول وقت ديديكه اكر بونلري بن شمدي فتنه يه براغورسم بر اقدم وا لا آرتق ابد براغورديكم
پس ابرهيم چون اوغلي اسمعيلي بوغزلمغه الدي كتدي شيطان اناسي هاجر قاتنه كلدي ديديكه يا هاجر ابرهيم اوغلك
ايله قنده كتدي هاجر ديديكه صباح اتاسي آلوب برحاجته ولمشلر كتدي شيطان ديديكه ابرهيم اوغلني حاجته
الوب كتمدي بلكه اني بوغزلمغه كتوردي هاجر ديديكه نه سبب ندن كيم ابرهيم اوغلني بوغزليه شيطان ديديكه ابرهيم ربسي
شويله امر ايلدي كه اوغلني قربان ايليه هاجر ايدر چون دلي امر ايلدي خوش وار دكوكدر كه البته دلي امرنه مطيع اوله
بوني اشيدوب همان طاقتي طاق اولدي سويلمكه مجالي قالمدي دونري بوكز اسمعيله ديديكه يا اسمعيل اتاك قنده كيدر
اسمعيل ديديكه برحاجت اولدي اكا كيدر ديدي شيطان ديديكه اتاك سني حاجته ايلتمز بلكه اولدرمكه الور كيده
اسمعيل ايدر سبب ندر كيم اتام بني اولدوره در شيطان ايدر ربي كا شويله امر ايلدي كم سني بوغزليه اسمعيل ديديكم
والله اكر بو ايشي اتسم مكر الله تعالى بيوردي ايسه البته كركدر كم بو ايشي اشليه اشيدوب شيطان انلدن دخي ايدي

كسنك

ای یعقوب بركوز ابرهیمه واردی دیدیكه یا ابرهیم بویله صباح وقتنده بو اغلوكی قنجاد وآلوب كیده سن ادیم دیدیكه برجانب اوكدی اكا كیده سن
شیطان دیدیكه آنكله بعض حاجتم اولوب كیتمن سن بلكه آنی بوغزلمغه ایلتورسن ابرهیم دیدیكم بن آنی نیچون بوغزلیم انكیچون بكه حق تعالی سكا اویله بیورمش
بیش كر ایدرجحلیم ایالكی الله البتر كركلم ولی الله حكمنه مطیع اولوب بر نیده كتورم شیطان اندن دخی نومید اولوب حسرتله قوودی
كندی اول مراددن دخی محروم قالدی ودخی حق تعالی بیوردیكه فلما بلغ معه السعی قال یا بنی انی اری فی المنام انی اذبحك فانظر ماذا
تری یعنی چون ابرهیم اغلیله قربان یرینه كلدی دیدیكه ای اوغلجغم بن دوشمده كوردمكه سكا اویله حكم اولندیكه سنی بوغزلیم بو ایشی
نیچه جواب كه ورسن آیت انی اویله ایدیجك اسمعیل دیدیكه یا ابت افعل ما تؤمر ستجدنی ان شاء الله من الصابرین یعنی ای اتاسن اشلكل
شول نسنه‌كم سكا امر اولندی ان شاء الله سن بنی بو اشده صبر ایدنلردن بولورسن نكم الله امر ایدر بن اكا مطیع اولورم بو ایشی تعجیل قل
تا شیطان قلبمزه وسوسه ویرمیه بو علت ایرشمیه سن الله قتنده معاتب اولیه سن پس حق تعالی دخی بیوردیكه فلما اسلما وتله للجبین
یعنی چون ابرهیم ایله اسمعیل ایكیسی راضی اولوب حقك امرینه مطیع اولدیلر ابرهیم الله یولنه اوغلنی تسلیم قلدی اسمعیل نفسنی تسلیم قلدی ابرهیم
اوغلنك الینی ایاغنی و دونیه براقدیكه بوغزلیه حق تعالی اسمعیله وحی قلدیكه سنك نیم واتكده دعاك مستجابدر بو وقتده ایچنده دعا قل
قبول ایدرم اسمعیل دیدیكه ای حلیم بن سكا دعا قیلورم دعامی قبول ایله كل الهی اولادی آخره قتنقی قولوك كم شرك كتوریمیوب
توحید ایلیه حضرتكه اولشدرسن انی بارلغیوب اوجاغه قویغل چون اسمعیل بو دعای قلدی اتاسی كوزی یاشیله طولوب آه وفغان قلدی
اوغلنك صاجنه یاپشوب كم بوغزلیه اوغلی دیدیكه سكا اوچ وصیت واردیدی اندن صكره سكا حكمی یرینه كتورمك انسان اوله اول وصیتم
بودر كه بنم ایكی الیمی وایاقلریمی باغله تاكه جان آجیسیله حركت ایدوب سكا الوم طوقنمیه بن اول سببله الله قتنده معاتب اولمیم وایكنجی وصیتم
بودر كه بنم توبمی صوودنیه براغه سن تاكه بوزمی كوروب اسركیوب قیلمیه سن دخی انوكله الله قتنده عقاب اولنه سن واوچنجی وصیتم
بودر كه بنی بوغزلدقده صكره كوكلكومی اناما ایله سن قتنده صقلیه تاكه آنی كوروب بنی اونتمیه بو وصیتلری قلدی ابرهیم بچاغنی النه
الوب اوغلنك بوغازینه اوستنه قودیكه چالیه حق تعالی آنوك بوغازی اوزره باقردن تخته یاراتدی اما ابرهیم انی كورمدی ابرهیم
نقدر كه بچاغی چالدی بوغازندن یردمجی بلمزدی كل كم كسمك چون ابرهیم كوردیكه بوغازین كسمدی صكره بوكز اوغلنی یوزی
اوزره یاتوب كسیندی چالدی حق تعالی اول بچاغه اكسمه زدانی قلدی نقدر چالدی كیرو هیچ كسمدی صكره ابرهیم قاقیوب
بچاغی طاشه چالدی بچاق طاشی ایكی پاره قلدی ابرهیم انی كوروب تعجب قلدی دیدیكه اشبو بكیو نیازك انی كسمدی اول قتی طاشی
نیچه كسدی حق تعالی امریله بچاق دیله كلدی دیدیكه یا ابرهیم انی حق تعالی كسمه دیدی بن نه قلدیم واول آنی كسمه دیمدی بچاغیله
بوجی سویلسور كن حق تعالی الیه بشارت كلوب بیوردیكه ونادیناه ان یا ابرهیم قد صدقت الرؤیا انا كذلك نجزی المحسنین
یعنی ندا قلدی دیدیكه یا ابرهیم سكا دوشكده امر اتدوكمزی تمام یرینه كتوردب وفا قلدك اول قربان یرینه كلدی هر وعده سن
وفا قلدك بو نسنه عوضینه قبول ایتدوكم سكا قلدوق بویله احسان ایدن نكخراسی كیرو واحسان اولور نیته كم شرله شلیسو كخراسی عقوبت
اولور ودخی بیوردیكه ان هذا لهو البلاء المبین وفدیناه بذبح عظیم یعنی یا ابرهیم شبو حكم كیم بز سكا قلدق بر بلادر ظاهر
ایجید بلدیلركیم بو محنتمز سنك كوكلكده اوغلك محبتندن غالب ایدی كه ظهوره كتوردوكم سنی دوستلق طوتدك اولدركیم جمیع یر وكوك
اهلی بلدیلر ودخی بیوردیكه سن بزه دعا قلوب صالح اوغل دیلدك سكا بو اسمعیلی هبه قلدق ودیلدیكم انك صدقوحیتنی دخی سكا
ظاهر قلدق ودخی ایكی كلكی اشكاره اولدی واوغلكه قربان یرینه بر عظیم شرف قوچ فدیه كوندردوكم كه انك یرینه قربان قلاسن
یعنی ابرهیم تكبیر قلدی اولكی قوچ قربان قلدی ودخی حق تعالی بیوردیكه وتركنا علیه فی الآخرین یعنی اول ابرهیمك كورلكو معامله
اهلی بحسنه ایله قلدق كم دوملت انی كوركلونینا ایله اكا دلر سلام علی ابرهیم كذلك نجزی المحسنین
ایله اولدق جمیع اولون ابرهیم ایچون بزعمله كودكلو عمل قلدی غیجوه وبرنكه كوركلو عمل قلنلره شویله عوض ایدرز
انه من عبادنا المؤمنین یعنی حقیقتده ابرهیم بزم مؤمن قوللرمزدندر وبشرناه باسحق نبیا من الصالحین یعنی
بشارت قلدوق اول ابرهیمه اسمعیلی قربان اتدكدن صكره اسحاقی بشارت قلدم

قال

اسحق شتالدقكه پیغمبر اولسه صالحلریلو كندن اولیسر زیرا بو اسمعیل اسحقدن اوناوچ
یاش اولو یدي وبارکنا علیه وعلى اسحق ومن ذریتهما محسن وظالم لنفسه مبین یعنی بز
مبارك وبركت قلدق اول ابراهیم اوزره دخی اسحق اوزرنه بركت قلدق ددكی اولدیكه
اوغلی قرزن ومالی چوق قلدی شول قدر ذریت اردیكه حساب اولنمزدي ودخی اول
اكسنك ذریتلرندن محسنلر اولسهردوكی موسی وهرون كبی ودخی داود وسلیمان
وعیسی كبی وكتاب اهلنك مؤمنلری كبی ودخی انلرك ذریتندن اشكاره كندو نفسنه ظلم
ایدیجیلر اولسهردوكی شول كافرلر دركه حق تعالینك آیاتلرنه انكار ایدوب یلانلدیلر
ولقد مننا على موسى وهرون ونجیناهما وقومهما من الكرب العظیم یعنی بز انعام قلدق موسی
ایله هرون اوزرنه پیغمبرلك ویرمكله دخی اول اكسی وانلرك قومینكه انلره متابعت قلوب ایمان
كتوردیلر اول اولو عقوبتدن نجات ویروب قورتردق یعنی دشمنلرینی نیله غرق ایدوب
انلره قومیله نجات ویردك ونصرناهم فكانوا هم الغالبین یعنی بز موسی یه وهرونه اول قوملر
نصرت ویروب یاردم قلدق فكه انلر اول فرعون اوزرنه حجتله غالب اولدیلر وآتیناهما
الكتاب المستبین یعنی بز اول موسی یله هرونه كتاب ویردككه حق باطل بیان ایدجدر
وحرام حلال بیان ایدیجیدر وهدیناهما الصراط المستقیم وتركنا علیهما فی الآخرین دخی اول
موسی یله هرون ثابت قلوب دلندردك طغرو یول اوزرنه كه اول اسلام یولدر دخی اول
اكسیچون انلردن صكره كلنلرك دللرینه كركلو ثنالر قودق كه انلر ایچون ثنا قلورلر سلام على
موسى وهرون انا كذلك نجزی المحسنین انهما من عبادنا المؤمنین یعنی بزدن سلام وتحیت
ومغفرت رحمت اولسون اول موسی یله هرونه كه انلر بزم مخلص وصدیق قوللرمزدر
بزمله معامله سن كوركلو قلنلره بز دخی كوركلو معامله قلورز وان الیاس لمن المرسلین
یعنی بدرستی الیاس دخی بنی اسرائیل پیغمبرلرندن مرسل پیغمبردر اذ قال لقومه الا تتقون
اتدعون بعلا وتذرون احسن الخالقین الله ربكم ورب آبائكم الاولین یعنی چون الیاس
قومنه كوندردك كلب قومنه ددیكه یا قوم الله دن قورقمز مسیز یعنی قورقك الله دن نولدی
سزه كم اول بعله طپرسز كه بر اصتی سزه منفعت سز نسنه در اول خالقلرك كوركلوسین ترك
ایدرسیز اكا طپمزسز كه سزك دخی واتالرو كزك دخی پروردكار وخالقی اولدر فكذبوه
فانهم لمحضرون الا عباد الله المخلصین یعنی اول نفسنه ظالملر بزم اول رسولمز الیاس
یلانلدلر بدرستی انلر اول یلانلری سببیله اود عذابینه حاضر اولیسرلر الا مگر انلر حاضر
اولنمزلر كم شركدن كفردن كندلری خالص قلب حق تعالینك مخلص قوللری اولدیلر وتركنا
علیه فی الآخرین سلام على الیاسین یعنی بز اول الیاسك صوكنجه كلنلر دلنده الیاس ایچون
كركلو ثنالر قودق بزم سلامنمز ورحمتمز اول الیاس اوزرینه ودخی متابعت ایدن مؤمنلر
اوزرنه اولسون انا كذلك نجزی المحسنین انه من عبادنا المؤمنین یعنی اول الیاس بزم
محسن ومطیع قوللرمزدندي انكیچون انوكله بو كوركلو معامله قلدق هركم ایلگلین احسا

اهلندن اولب کورکلو عمل قلسه اکا دخی بخلیتن کورکلو احسانلر و عطالر ویرلور زوان
لوطا لمن المرسلین اذ نجیناه واهله اجمعین الا عجوزا فی الغابرین ثم دمرنا الآخرین ودخی بدرستی
لوط دخی بزم مرسل پیغمبرلرومزدندر چونکه اول دخی قومنه ویربدک ورب انلری کلمهٔ توحیده دعوت
قلدی انلر دخی انی یلنجلدلر اکا اویمدیلر بز اول لوطه اکا منابعت قلانی اهلیله جمله قورتردق
الا اول عورت عجوزی هلاک اولنلر ایچنده بله هلاک ایلدک ودخی اندن ایروغنی بیله قوم ایله
هلاک ایدوب اوزرلرینه طاش یغدردق وانکم لتمرون علیهم مصبحین وباللیل افلا تعقلون
یعنی یا مکه اهلی نجنکه سفر قلاسز اول هلاک اولن قومک کویلرینه صباح وقتنده وکیجه وقتنده
اوغرسز کچرسز هیچ بر کز انلرک حالنه نظر قلب کندکزه بر عبرت المزسز اکر سزده انسانیت
واکا لقلق وارمسه بو حالدن عبرت الوب بر انصاف ایدیدکز اما سزده صفت حیوانیتکه
احمق لق وطبیعت کندلکیدر غالب ولمشدر انکچون بو حاللردن متنبه اولمزسز وان یونس
لمن المرسلین اذ ابق الی الفلک المشحون یعنی بدرستی یونس دخی بزم مرسل قوللرومزدندر
چونکه بز انی نینوا قومنه رسول کوندردک وارب اول قوم دعوت قلدی اول قوم انی
یلنجلیب اکا اویمدیلر بز دلدک که اول قومه عذاب کوندره وز امر اندک یونسکه سن اهلوکله
بولرک ایچندن چق بولره بر عذاب کوندره وز چونکه یونس حق تعالیدن بو حکم اشتدی اهلنی الوب
ایچلرندن چقدی اول قوم قدی کتدی دکز کنارنه کلدی کوردیکه بر قوم بر کمیت ایچنه
تمام طولشلر کیتمکه قصد ایدیورلر یونس دیدی بنی دخی کمیه بله الوک یونس دخی کمیه
قویدیلر فساهم فکان من المدحضین یعنی چون یونس ده م کمیه کردی برز بر کتدیلر دخی کمی
دکز موج اوزره اضطراب کلدی دکز قیندی یقین اولدیکه هلاک اوللرد دیلرکم اوزغزده
بر تکریه عاصی قول وار انکچون حال بویله اولدی انی بلوب دکزه اتمق کرکدرکم بز افتدن سلامت
اولاوز بس واردلر قرعه برقدلر یونسه ادی چقدی رلت انک اوزره ثابت اولدی یونسک
حجتنه قلمدکنتو رب یونسه دکزه اتدلر فالتقمه الحوت وهو ملیم یعنی حق تعالی امریله بر بلق حاضر
اولوب طوریشدی فی الحال انی بر لقمه کبی یتدی بو حالتده که اول یونس کندی اول فعل اوزرنه
ملامت قلوردی انکچون الله دستورسز بو قوم ترک ایدوب کیدیکه بو عقوبته اوغریدک فلولا انه
کان من المسبحین للبث فی بطنه الی یوم یبعثون یعنی اکر اول یونس بالق قرننده بزه تسبیح ایدجی
قوللردن اولمسه عزتم حقیچون تا قیامته دکین بالق قرننده قلسردی انک قبری اول اولسردی
فنبذناه بالعراء وهو سقیم یعنی چون یونس ده م بزه تسبیح قلجلردن اولدی بالغه امر ایتدک کم انی
دکز کنارنه بر یره اتدی انده نه بنیاد وارد نه اغج نه خود اودوواردی بو حالتده که اول یونس خسته یدی
چون چقدی کون دکی کون استسنه طاقت کترمدی وانبتنا علیه شجرة من یقطین یعنی اول یونسک
اوزرنه بر قبق اغجی بتردک کم اکا کولکه ایلیه هم انک بر یمیشی نازکدر کودسنه ایری دوقنمز
انمن وارسلناه الی مائة الف او یزیدون فامنوا فمتعناهم الی حین یعنی یا یونس بدرستی تحقیق
بز سنی پیغمبر کوندردک بر قومه کم یوز بکدی بلکه دخی ارتقکه یوز بکدی دخی یکرمی بکدی انلرک

هلاک

هلاک اولمکیچون بویله قرمدک بر قبق اغجی قرودغته نه بولق قیردک غصه لندک سن انلری قردک
قچدک حال بودرکه انلر کلی ایمانه کلدیلر سکا اتابت بزی برلدیلر انکچون عذاب انلردن دفع ایدوب
بر زمان دخی دنیاده باقی قدقکه اجللری مدتنه ایرشه اندن نصکره کروالوم طدوره وز
فاستفتهم الربک البنات ولهم البنون یعنی یا محمد صوریو مکه اهلنکم سزک رتبکزک قزلری
وارده بولرینه کندولره اوغلنلر اختیار قلورلر ور بلرینه قزلر اختیار ایدرلر ام خلقنا الملائکة
اناثا وهم شاهدون یعنی یا محمد بولر قتمزده حاضر اولب کورمی ددرلر دیکه بز فرشتلری دیشی
یرتدق بولر انی کورب خبرویرلر الا انهم من افکهم لیقولون ولد الله وانهم لکاذبون یعنی
یا محمد اکاه اولب خبردار اولکه بوسوز دخی بولرک یلانلرندن طوزرکه ایدرلر الله ملک اعلی قزی
وار حقیقتا بولر یلانجیلردر که سوزلری افترادر اصطفی البنات علی البنین یعنی یا محمد بو
کافرلردیرلرمیکه اول قزلر اختیار قلدی اغلنلر اوزرنه بولرکم مالکم کیف تحکمون افلا
تذکرون یعنی نه اولدی سزه یا مکه قومیکم اول حقدبونک کبی باطل حکملر ایدرسز عقلوکزدوشرب
اکتلمزسزکه اول پادشاه اغولدن قزدن منزهدر وقزلر اختیار قلمقدن بری در بوسوز انک
شاننه لایق دکلدر اول یوجه بونسند نکه سز وصف ایدرسز ام لکم سلطان مبین فاتوا
بکتابکم ان کنتم صادقین یعنی یا محمد ایت بولره کم سز بو سز نکم دیرسز ظاهر حجتکز ودلیلکز
می وار درشول کتاب ایچنده که سزه اندرلدکتررک اول حجتکزی وعذرکزنه در بو سوز اوزرنکم
دیرسز کورلم اکر بو دعوده کرچکسکز وجعلوا بینه وبین الجنة نسبا ولقد علمت الجنة انهم
لمحضرون سبحان الله عما یصفون الا عباد الله المخلصین یعنی بو مکه کافرلری دیرلر دیکم
بدرستی ابلیس رحمن قرنداشدر حق تعالی بو ایتی کوندرب بیوردیکه بو قبیلهٔ قریش الله له
ابلیس ارسنده قرابت ونسبی ثابت قلورلر ایدرلرکم بو ملائکه لر جنلردر اللهک قزلریدر
دیرلر بدرستی اول ملائکه لر دخی کلی بلورلرکم انلرکیچون تنکرینک قزلریدر دیرلر اول ایله دیلر
کلیسی اوده حاضر اولسرلر بلکه اول فرشتلره دستور ویرلسیدیکه انلرک حقنده بو سوزی
دیرلر اول انلر اولیدی اول دنلری النب طاموبه قویلرحق تعالی بریدر منزهدر اول لطالملر وصف
اندوکی سوزدن حقیقتا انلر اوده عذابنه حاضر اولسرلر الا شول قوللر حاضر اولمزلرکه انلر
الله بر لیب مخلص قوللردن اولدیلر بونک کبی سوزلردن اراق اولدیلر فانکم وما تعبدون
ما انتم علیه بفاتنین الا من هو صال الجحیم یعنی بدرستی سز ودخی اول نسنهکم اکا طبرسز
الوکزدن کلمزکم بر کمسنه کمراه قلب ازدره سز الا شول کمسنه ازدرسزکه بزم علم ازلده انک
ضلالتنی وجحیم طاموسنه کرملکنی تقدیر اتمشز اکرب ازدرمق یا الحق ازدرمق سزک الکزده
دکل اما هر بر کزه شول قدر ارادت واختیار ویرمشزکه هر نیه قصد اتسکز اکر خیر اکر شر اکا کوچکز
یتر وفجنکم ایودن یوزدن بر نسنه قصد اتسکزکم اشیاسز یا سیلیاسز بز سزه اول نسنه
قدرت ویرورز هر نکم سز اشلرسز اول سزک کسبکزدر انکلجزا اوله سزه خیرسه خیر شرسه شر
سنیلر اعتقاد بودر وما منا الا له مقام معلوم وانا لنحن الصافون وانا لنحن المسبحون

يعني اول كافرلر چون فرشتهلر حقنده افترا ايدوب بنتك ديباطل كلمه سويلدلر حق تعالى انلرك
باطللرن اشكاره قلمانچون امر ايلدي جبرائيله كم يا جبرائيل اي محمده خبر ويرايتكم دكولز بز بو
فرشتهلر جماعتي الا هر برموزك كوكده بللو معلوم مصلاسي واردركم اندن بز الله عبادت قلورز و
دخي بز كليمز اول عبادتده صف دوتب درمشز اول معبود قديمه تسبيح ايدوب طاعت قلورز
وان كانوا ليقولون لو ان عندنا ذكرا من الاولين لكنا عباد الله المخلصين يعني بومكه كافرلري
ديرلر كم اكر بزه دخي بر كتاب و بر رسول كلسيدي اول يهوديلره و نصرانيلره كلدكي كبي بز دخي ايمان
كتورب اللهك مخلص قوللريندن اولوردق اني برلردك فكفروا به فسوف يعلمون يعني بز محمد انلره
كوندردك و اكا قران كبي كتاب اندردك انلر اول سوزلرنه طورميب محمده و كتابمزه ايلانيب
كافر اولديلر اما تيز اولكه بيلهلر اول كفرلرنك جزاسي بوكه دنياده دبلنمك و اهل اولادلرله اسير
اولب مال لري غنيمت اوله و اخرتده طامو عذابي ابدي اوله ولقد سبقت كلمتنا لعبادنا المرسلين
انهم لهم المنصورون وان جندنا لهم الغالبون يعني يا محمد بزم كلامز ازلدن اولدر بويله سبقت ايتمش
دركم بز رسوللره نصرت قلورز و دخي حقيقتا بزم لشكرمز كه رسوللر و مؤمنلردر دنياده دخي غالبلر در
حجتله و اخرتده دخي غالبلردر كه مغلوب اولمزلر فتول عنهم حتى حين وابصرهم فسوف يبصرون
يعني يا محمد بو كافرلردن يوز چوير قتله مشغول و قتنه دكنجه بولره قتاله امر ايدم زيرا بو قصه
دخي قتاله بيرلمزدن اوكدي و دخي بلره بلدركه تيز اوله بولر بللر اول و قتكه كوزلريله كوره لر
بولره نه عذاب اولسر افبعذابنا يستعجلون يعني بنلر بنوم كبي پادشاهك عذابنه اوغرمغه
ايورلر ميكه كلوب سكا ديرلر يا محمد اول بزه وعده قلدوب قورقندرمك عذاب كوجكسه كتوركوره لم
يعني بولر اياليمي زعم ايدرلركه بزم عذابمزه طاقت كتوره لر فاذا نزل بساحتهم فساء صباح المنذرين
يعني فجئتكم بزم اول عذابمز بولرك يقينه اينه نه بوز صباح كورمسن سن اول عذابله قورقدلرك
صباحلرن وتول عنهم حتى حين وابصر فسوف يبصرون يعني يا محمد بو كافرلرك سنكله قلدقلري
اشه طارلغنه بولري قورقدب بنم عذابمدن خبر ويرتا اكا دكنكه بولره قتاله بيورم و مكي
كروسكا فتح ايدويرم بولر اول وقت كوره لركه نيه اوغرمشلر سبحان ربك رب العزة عما
يصفون يعني يا محمد سنك ربك كه عزت و قدرت اسيدر منزه در اول نسندنكه كافرلر اني
وصف ايدرلر وسلام على المرسلين يعني حق تعالى نك سلامي اول رسوللر اوزرنه اولسونكه
بنم خبرلرومي قوللروه ايرشدردلر تقصيرلق اتمدلر بوا تيده دليل واركه مؤمنلر جميع رسوللره
سلام ايره لر و عزت الله اكلر والحمد لله رب العالمين يعني چوق شكر و ثنا اول اللهكم اول كافرلري
هلاك ايدوب مؤمنلره نصرت ويردي و دخي حق تعالى كندويه حمد ايدوب اكا تنبيه قلدبكه

سورة ص قوللري دخي دايم حمد اكا قلسونلر ثمان وثمانون اية

بسم الله الرحمن الرحيم ص والقران بونك معنى ص بعدركه بو كاديزكه بونك
معنى حقيقت بودر اللهك مرادي بوندن نيدوكن كروا الله بلور بعضيلر ديديلركم
ص معنيسي يعني الله وعده سنده صادقدر نكه دي برنه كزرخلاف اتمز و بعضيلر ديديلركم ص

قسمدر يعني اندايچمكدر والقران دكي دخي اكا عطف ولنمشدر اول دخي انددر معنى
ديمك اولوركم بن اندايچرم سوره صاده دخي قرانه ابن مسعود ايدر ص والقران معنى
دمك اولوركه سن قران تصديقلك اني حقيقت كرچك بيلك تاكه حقدن باطلي تميز ايدوب
بيله سز آنا ضحاك ايدر معنى الله تعالى نكم بو بوردي كرچكدر دمك اولور اندن بيوديكه
والقران ذي الذكر يعني قران حقكه شرف عزت اسيدر و دخي اندن اوكدن اوكي كتابلرك
قصيه لرنك بيانن انك ايچنده در بل الذين كفروا في عزة وشقاق يعني بو كافرلرك قران
ايلانيب ايمانه كلمدكلري بودكلكم برظاهر حجتلري اوله انكله عذر ايده لر بلكه بولر غايت تكبرلك
ايچنده دركم دينمه خلاف ايدرلر غيرت جاهليت برله عداوت طوتب كندلري بخاتدن ايراق
قلورلركم اهلكنا من قبلهم من قرن فنادوا ولات حين مناص بر بحلر دينلكم بو ايت اول
حق تعالى اندايچدكنك جوابدر معنى بودركم صاد حق و قران حقكه بولردن اوكدن بن
نيچه امتي هلاك قلدم اول كتابمي و رسوللرومي يالاندلقلرندن اوتري ايچه چاغرشب دينده
مدد دلدلركه بولره فيحي يربولنمدي تاكه عذابمزدن قرتله لر كلبي ايدر يعني اول كافرلرك مؤمنلره
اندكلري وقت عادت بو ايديكم بعضي بعضسنه ديردي مناص يعني يمن لغتنده دمك اولوركم
براوغردن حمله ايدك كندكزي بولره اورك اولن اوله قورتلن قورتله بس چونكه بولره عذاب
كلدي كروا اول عادتلري اوزره بربرنه مناص ديو چاغرشدلر حق تعالى بو بردكه ولات حين مناص
يعني شمدي سزه فيحي يربو قدركه بو عذابدن قورتلوبلسز وعجبوا ان جاءهم منذر منهم يعني
كافرلر عجبلدلر انيكم بولره قورقدجي كروكندولردن كلدي يعني بولر عربدي هم بولره كلن
رسول دخي عربلرك فصيحيدكه اول محمد سيد الكائناتدر وقال الكافرون هذا ساحر
كذاب يعني چونكه رسول نقلين كلب رسالت دعويسي قلدي بو كافرلر غيرته كلب انى كرتمدلر
دخي ددلركه اشبو محمد ساحردر يالانجيلر دندركه ايدر بن اللهك رسوليم اجعل الالهة
الها واحدا ان هذا لشيء عجاب يعني بو محمد كلدي بو ندعوي قلدكه الله بردر اندن
ارتق اله يوقدر بو برتكري بزم حاجتلرمز برنه كترمكه نيجه كوچ برر يا نيچه باشرد بزم بو نيچه
معبودلرمز واردخي كاليسنه ايرشمز اشبو ايشي كي عجب اشدر وانطلق الملأ منهم ان امشوا
واصبروا على الهتكم ان هذا لشيء يراد يعني اول اشرافلردن بريلك جماعت دربلب ابو طالب
قتنه وارب بربرنه ددلركم ثابت اولك دولتك صبرايلك بو معبودلركزك عبادت اوزرنهكه
مراد بو براهل وجوده كلدكدن بودربولره سزهيچ برايشي تمام اولمز ما سمعنا بهذا في الملة
الاخرة ان هذا الا اختلاق يعني اول كافرلر دديلركم بزه بو سزيكه محمد دير هيچ اشتمدك
دخي برملت ايچنده كه يهود نصارا دركلد بو سوز الا بريلان سوزدركه كندندن
دزمشدر دلركه بو خلق يلان سوزله كنديه اويدره ءانزل عليه الذكر من بيننا بل هم في
شك من ذكري بل لما يذوقوا عذاب يعني حق تعالى خبر ويركه بو كافرلر حسدلرندن ديرلركه
بو محمدمي مخصوص اولدي بزم ارامزده كه نبوت بو كا ويرله كتاب بو كا اندرله بولر بو سوزي

تحقیقله دمزلر بلکه بولر بزم کتابمزه شك ایدوب کمان ایدرلر حقد وغشه اعتقاد اتمزلر
وبزم برلکمزه دخی انکار ایدرلر بلکه بولرك بو شکی انکاری اندن اترودرکه هنوز بولر دخی
بزم عذابمزی طاتمدیلر اما تیزا ولاکه طدلرکه انلری کوترله بر یرده که اصلا فائده قالمیه ام
عندهم خزائن رحمة ربك العزیز الوهاب یعنی حق تعالی‌نك رحمت خزینه‌لرینك مفتاح بولرك
اللرنده میدرکه دیلرلرسه نبوت اکا ویرلر بلکه بو بویله دکل حق تعالی اللرنده در فضل اتوکدر
که دلرسه اکا ویررکه ملکنده غالبدر و که دلرسه وهابدر عطا چوق قلور ام لهم ملك
السموات والارض وما بینهما فلیرتقوا فی الاسباب یعنی بویرله کوك ملك ودخی بویرله کوك
اراسنده نوارسه بو ظالم کافرلرکه دکم بو پیغمبرلکی کندولرکه دلرسه اختیار ایدوب کا
ویرلر بلکه جمیع ملك اللرکه در اولکی دلرسه مختار اولدر اول کمه کم دلیب وحی ایلدی رسول
اولدر اکر بو کافر حق تعالی حکمنه مطیع اولمزلرسه وانك فعلنه راضی اولمزلرسه کندولر برجا
ادسنونلرکه کوکلر قپوسندن یقاروچقلر بزم حکممزی منع ایدوب کندودلکلرن یرینه کتورهلر
جند ما هنالك مهزوم من الاحزاب یعنی بو کافرلرچنکه بزم رسولمزی اولدرمك قصدن
ایده‌لر بلسونلرکه بلر بر صنقمش غالبی اولمش جریدرکه نصرت بزم رسولمزکدر بولرك
مقصود یرنه کلمجك دکلدر کذبت قبلهم قوم نوح وعاد وفرعون ذو الاوتاد یعنی یا محمد
بو کافرلر سنی یلانلدقلرنه خاطرك ملول طوتمغلکه بو مکه قومندن اول نوح قوم دخی نوحی
یلانلدلر وعاد قوم هودی یلانلدلر وفرعون دخی که محکم بنیادلر اسیدی غایت قوتلو ایدی
میخلر اسیدی یعنی درت میخ دزدرمشدی هرکمه قیقسا اول درت میخله انی یره میخلردی
اول دخی قومیله رسولمز موسیی یلانلدی وثمود وقوم لوط واصحاب الایکة اولئك الاحزاب
یعنی یا محمد یلانلینلر انجق انلردکل بلکه ثمود قومی دخی صالحی ولوط قوم ومیشه قوم شعیبی
یلانلدلرکه بولر کلیسی پیغمبرلری اوزره جمع اولدیلرکه انی هلاك ایده‌لر بو قریش دخی اول
جماعتلردن برسیدرسنك اوزرکه جمعهم اتمکدلر ان کل الا کذب الرسل فحق عقاب
یعنی دکلدر بو کلیسی الا انلردرکه کلن رسوللرمزی یلانلدیلر بزم دخی عذابمز انلره واجب
اولدیکه هربرن بردرلو عقابله هلاك ایلدك وما ینظر هؤلاء الا صیحة واحدة ما لها من فواق
یعنی یا محمد بو سنك قومك دخی منتظردکل الا شول بر صورچالنمغه منتظردرکه نجق واقع
اولسه کرورجوع اولمق یوقدر اول وقتده اولردخی برحیرته واقع اولب قورقدن عقللرن
یووقلب شول اسرکدونلرکه هرکزکروانلره ایلمق بولنمیه وبرمحنته اوغریلرکه صکنده راحت
بولنمیه وقالوا ربنا عجل لنا قطنا قبل یوم الحساب ابن عباس ایدر بو ایتك سبب نزول بودیکم
رسولم قریش قومنه دیکه لکم الله ایمان کترمیه وبنی کرچکلمیه یارن قیامت کوننده
انك براتن صول النه ویررلر اول قوم قریش رسولك سوزن مسخریه آلوب دیدیلکم ای بزم
ربمز بزم براتمزی بزه دنیاده تعجیل قلی وبرحساب کون کلمزدن اول یعنی بو سوزی انکاریوننده
دیلر رسولك خاطری بولق طارلغندی حق تعالی کروانك خاطرن اجمامحون بویوردیکه اصبر

علی

علی ما یقولون واذکر عبدنا داود ذا الاید انه اواب یعنی یا محمد صبر ایله بو کافرلرك سوزلکن
اوزرنه کم سکا دیرلر وسنی یلانلرلر اول بزم قولمز داود آلک کم عبادتجه قویدی دایم بزم
طاعتمه اقبال ایدجیدی بزه مطیع قولکدندی انا سخرنا الجبال معه یسبحن بالعشی والاشراق
یعنی بز طاغلری مسخر مطیع قلدق اول داوده که قچن اول بزه طاعت ایدوب تسبیح اتسه
هر کونك اولنده اخرنده طاغلر دخی انوکله بزه بله تسبیح ایدردی والطیر محشورة کل له اواب
یعنی بالکز داوده طاغلری مطیع قلدق بلکه قوشلر دخی انك قتنه جمع اولزدی کلیسی
اکا مطیع اولب انوکله بزی تسبیح قلورلردی وشددنا ملکه واتیناه الحکمة وفصل الخطاب
یعنی بز انك صقلیجی لرن قوی قلدق ودخی اکا علم فهم پیغمبرلق ویردك دخی قوللر اراسنده
طانفله واندله حکم اتمك ویردك مقاتل ایدر هرکیجه داود پیغمبرهم اوتوز اوج بیك کشی
محرابنده صقلردی حق تعالی انك ملکنی قوتلو قلدق ددکی بودر بوندنصکره حق تعالی کوکدن
بر زنجیر اندردی شویله معلق اصلمشدی بیره دیکه یا داود شمدن کرو خلق اراسنده بو
زنجیرله حکم ایلکل هرکمکم الندن صوبب اول زنجیره ایرشه بلکه انکم اول حق اوزره درام کم
صوبب ایرشمیه اول باطل اوزره در برزمان دخی حکم بونك اوزنه اولدی صکره زنجیر
کوترلدی حق تعالی امر ایلدیکه اندن کرو طانفله اندله حکم ایلیه حق تعالی اکا حکمت فصل
خطاب ویردك ددکی بو یدی وهل اتیك نبؤا الخصم اذ تسوروا المحراب یعنی یا محمد اول دعوی
جیلرك خبر سکا ایرشدمی شول وقتکه محرابه چقدلر یعنی وقتلرده برکون داود محرابنده اتردی
ناکاه ایکی فرشته چقه کلدی قپو بغلو یکن داود انلری کوروب قتی قورقیه دشدی نتکم حق تعالی بیوردی
اذ دخلوا علی داود ففزع منهم قالوا لا تخف خصمان بغی بعضنا علی بعض فاحکم بیننا بالحق و
لا تشطط واهدنا الی سواء الصراط اول فرشتلر داودك قورقدوغن بلدلر ددلرکه یا داود
قورقمغل بز ایکی دعوجیوز بزمزه حددن کچوب ظلم ایلدی سکا کلدك بزم ارمزده عدلله
حکم ایلکل جور حیف ایلمکل ودخی بزی طغرو یوله دلالت ایلکل داوده دلکیه دیك امدی
دعوکزی ندر اشدیوب بولر جواب ویردلر نتکم حق تعالی خبر ویردی ان هذا اخی له تسع وتسعون
نعجة ولی نعجة واحدة فقال اکفلنیها وعزنی فی الخطاب یعنی اول ایکی فرشتنك برسی دیدیکه
اشبو بنم قرداشمدر سنك طقسان طقز قیونی وار بنم برقیونم وار بکا سوزله البته غالب
اولب دیدیکه اول برقیونی دخی بکا ویر اول دخی بنم ملکمده اولسون دیرسن ندرسن یا داودم
بولره جواب ویردی نتکم حق تعالی بیوردی قال لقد ظلمك بسؤال نعجتك الی نعاجه وان کثیرا
من الخلطاء لیبغی بعضهم علی بعض الا الذین امنوا وعملوا الصالحات وقلیل ما هم یعنی داود
اکا ددیکه حقیقتا بو قرداشك سکا ظلم اتمشکم سنك اول برقیونکی الوب کندو طقسان
طقز قیونونه قتمق دلدکی بد دستی بو شریکلرك چوغی بعضی بعضنه ظلم ایدر الا مکر
شول کسلرکه انلر الله ایمان کتروب عمل صالح اشلدلر انلر ظلم ایلمزلر بولر دخی از درکه بربرنه
عدل ایدوب ظلم اتمیلر چون داود انلرك اراسنده بویله حکم ایلدی بو فرشتلر دلدیلرکم کندکرکی

اکا بلدرنلر تا که بو دعویدن مقصود نیدوکن داود فهم ایلیه زیرا اول طقسان طقوز
قیوندن مراد اول داوده تنبیه قلمقدر که انک طقسان طقوز عورتی وارکن اول اوریانک
بر عورتنه دخی کندو الحق دلکدی پس اول ایکی فرشته بر برینه بقوب کلوم سدی دخی داودک
کوزینه فرشتوکا کوترلدیلر داود چونکه انی کوردی بلدیکه یقین حق تعالی انی اول ایکی
فرشته لر ایله اولحکمه امتحان ایدوب ابتلا قلدی نتکم بیوردی وظن داود انما فتناه فاستغفر
ربه وخر راکعا واناب یعنی داود یقین بلدیکه بز انی اول فرشته لر ایله ابتلا قلدق صوچنه
اکا تنبیه قلدق پس اول دخی ربندن مغفرت طلب ایدوب توبه ایله اللهک طاعتنه اقبال
ایتدی قرق کون سجده یه واروب باشنی یردن قالدرمدی الا ایحق نماز وقتلرنده قالدررکه اندن
کرو سجده یه واروب اغلاردی او لخطاسندن اتروب نه طعام یردی نه صو ایچردی تا اکا دکنجه
حق تعالیدن وحی کلدی یا داود کوز باشکیکه سنک صوچکی عفو ایلدک فغفرنا له ذلک
وان له عندنا لزلفی وحسن مآب یعنی بز اول داودک کناهنی یارلغدقکدن اونک بزم قتمزده
قربت ومرتبهسی وار دخی اخرتده دونب کلجک کورکلو مقامی وار یا داود انا جعلناک خلیفة
فی الارض فاحکم بین الناس بالحق ولا تتبع الهوی فیضلک عن سبیل الله یعنی بز خطاب عزت
برله ددک کالدی یا داود بز سکا اکرام قلدق پیغمبرلق ویرمکله و دخی سنی یریوزنده خلیفه قلدق
واکا دیکه خلق ارا سنده عدل للحکم ایلیه سن که اول هوای نفسه اویمق سنی الله یولندن
سرچدر طاعتدن معصیته براغور ان الذین یضلون عن سبیل الله لهم عذاب شدید بما نسوا
یوم الحساب یعنی شول کمسهلر کیم هواسنه اویب طاعت یولندن ایقلرن سرجندکه ایمان
مقتضاسنجه عمل قلمدی انلره قتی عذاب اولسهدر اندن اتروکیم اول حساب کوننی اونتدیلر
اخرتدن قورقب اراکا لایق عمل قلمدیلر وما خلقنا السماء والارض وما بینهما باطلا
یعنی بز بو یرلری وکوکلری دخی نتکم بونلرک ارا سنده وارسه هیچ برنی عبث و باطل یره یرتمدقکه
اول یردلدغنده بر حکمت و بر مصلحت اولمیه بلکه بز انلری یرتدغمزده نیچه اولوکه چدیکی الوبرر
کمی داخی اولسه ذلک ظن الذین کفروا فویل للذین کفروا من النار یعنی بونسنه اول کافرلرک
ظندرکه دیرلر بو یرله کوک اکسه دخی هیچ یره یرداشنسنه ددکه انده بر مصلحت بوقدر
انکچوندرکم اخرتده انکار ایدرلر حالا کات اول کافرلره طاموا عذابیدر نتکم بو حکمته انکار ایدر
ام نجعل الذین امنوا وعملوا الصالحات کالمفسدین فی الارض ام نجعل المتقین کالفجار
یعنی بز یا برمی قلورز شول کمسهلر کیم ایمان کتروب عمل صالح اشلدیلر انلری وکلهکم بزه شرک
کتروب کافر اولدیلر یا خود بزدن قورقب مطیع اولنلری قوللرومز شول بزدن قورقمایب
عاصی اولنلر کبی می قلورز بو بر محال و باطل سوزدر دکه دیرلر کتاب انزلناه الیک مبارک
لیدبروا آیاته ولیتذکر اولوا الالباب یعنی محمد بو قران بر کتابدر جبرائیل سکا اندرک بو مبارک
کتابدر برکتی چوقدر شول کمسهلرکم اکا ایمان کتروب انی کرچکلیلر وانک ایچنده کیله عمل ایلیلر
و بو کتاب بز اندن اندرو اندردککم انک ایتلرن اوقیب معنسنده تفکر قلالر و عقل اولنلر انوکلم اکتلنلر

ووهبنا

ووهبنا لداود سلیمان نعم العبد انه اواب یعنی بز سلیمان داوده عطا قلدق نتکم ابن عباس
دخی ایدردی بزم اغلومز فرزندمز حق تعالیدن عطادرکه کلکم انک شکرین یرینه کتورهوز انلری
کورکلو ادبلرله تعلیم ایده وزنا بیوب تکریه عاصی اولمیلرکه حق تعالی اول کورکلو ادبندن
سلیمان مدح ایدوب دیرکه اول سلیمان نه کورکلو قولدرکه اواب در یعنی دایم بزم طاعتمزده
در بر وقت عبادتده غافل اولمز نتکم اشبو ایته دخی بیوردی اذ عرض علیه بالعشی الصافنات الجیاد
یعنی سلیمانه غنیمت بیک عربی ات دکدی کتروب انی سلیمانه عرض ایلدلر اکند و وقتی ایدی سلیمان
انلره نظر ایدوب انلرک حسننه غایت تعجب قلوردی تا انلره شول دکلو مشغول اولدیکه کونش
طولندکه اکندو نمازندن غافل اولدی چونکه کون طولندی نمازن اکدی کندو حالنه غضب کلدی
فقال انی احببت حب الخیر عن ذکر ربی حتی توارت بالحجاب یعنی چونکه اکندو وقتنده اول
کورکلو تازی اتلر اکا عرض اولندی اکا مشغول اولب نماز فوت اولدی ددیکه یعنی بن اختیار
قلدم اول مال محبتین بنم ربم عبادت اوزرهنا که کون واردی حجابه کیردی ردوها علی فطفق
مسحا بالسوق والاعناق یعنی دندرک اول اتلری بکا کتورک دندرب کتورکدیلر بسلدی قلجله
کمکت بوینن کسنک ایجوکی قودی تا که اول بکدن طقوز یوز ان هلاک ایلدیکه اکا عرض اولندی
ایدی بو زیاده قلدیکه اکا عرض اولندی ولقد فتنا سلیمان والقینا علی کرسیه جسدا ثم اناب
یعنی بدرستی سلیمانی ابتلا قلب بز ملکنی النددن الدق انک تختی اوزره بر دیو اتردق اندنصکره
کرو ملکنی اکا ویردک دونب کرو تختنه کلدی قال رب اغفر لی وهب لی ملکا لا ینبغی لاحد
من بعدی انک انت الوهاب یعنی ای بنم ربم بنم صوچم عفو ایدوب بنی یارلغه بکا بر ملک ویرکه
بندنصکره انک کبی ملککه حکم قلمغی برکمسهیه دخی ویرمیه سن بدرستی سلیمان ع م بوارزوی
اندوکی اندن اتروایدیکه اول ملک سلطنت اکا معجز اولا انک نبوتنه علامت اوله ودخی
اکر اول ملک سلطنت اندنصکره برکمسهیه دخی ویرلسه اولا که نفسی طاقت کتورمیهب
انمیه حق تعالیه عاصی اولب مخالفت قلا انوکله ابدی هلاک اوله فسخرنا له الریح تجری
بامره رخاء حیث اصاب والشیاطین کل بناء وغواص وآخرین مقرنین فی الاصفاد
یعنی بو دعایی قلدقدن اوت اکا یل وشیاطین اکا مسخر اولمغدی چونکه بو دعایی قلدی
حق تعالی اکا یل وشیاطین دخی مسخر و مطیع قلدی انکچون بیوردیکه بز اول سلیمانه یل
مسخر قلدق انک امریله هر قنغی طرفه دلرسه اسر بو حالده که یمشق لطیف نیجه دلرسه
اکا مطیع و دخی انجلین شیاطین و دخی اکا مسخر قلدقکه کمی انکچون نیجه دلرسه بنیادلر
قلورلر وکمسی دخی طالب الجاردرکه دکیزه دالب انکچون انجولر وجواهرلر چقاررلر ودخی
اول شیاطینلرک مرادلرن دلردلر مطیع قلدقکه دموردن بیونلرنه باغ ایلیوب
زندانلدی تاکه کسیه شرلری دکمیه هذا عطاؤنا فامنن او امسک بغیر حساب
یعنی دک اول سلیمانه کم یا سلیمان بو کلی سکا بزم عطامزدر که انکله سکا کرامت قلدق بو شیاطینلرک
قنغیسن دلرسک ازاد قلب بولنه قیو ویر قنغیسن دلرسک طوتب نه دلرسک اشلت و بند

اورب زندانه برقکه بونلردن انزوسکا اخرتده حساب عقاب یوق وان له عندنا لزلفی
وحسن مآب یعنی بدرستی اول سلیمانك بزم قتمزده تقرب وار دخی دونب کلجك کوزکلو
مقاملری وار واذکر عبدنا ایوب اذ نادی ربه انی مسنی الشیطان بنصب وعذاب
یعنی یا محمد بوملکه کافرلرنك زحمتنه صبر ایدوب طارلغمه اکفل اول بزم قولمز ایوبك
صبرنی کم بزانك بدننه خسته لقلر شقتلر ویردك ومالنه هلاکلك ویردك اول دنیا نیدا
قلوب یعنی تضرع ایله دعا قلب ددیکه شیطان بکا زحمت ایرشدردی اسیر کبی بادشاه سنین
بزا کادد دکلکه ارکض برجلك هذا مغتسل بارد وشراب یعنی چونکه اول بزه التجا قلوب تضرع
برله دعا قلدی بزاکا نظر رحمت قلب ددکلکه ایاغنك یره قق یعنی جبرائیل کلوب اکا ددیکه یا ایوب
صاغ ایاغکی یره قق چونکه ققدی ایاغنك التندن بر بکار چقدی ایچلت اندن غسل ایلدی
جمیع بدن صاغ اولب چقدی جبرائیل عالم ددیکه برا یغنك دخی قق انی دخی ققدی بر بکار
دخی چقدی صوی صوق اندن ایچدی ایچنده کی علتلر دخی اریدی شفای کامل حاصل اولدی
ووهبنا له اهله ومثلهم معهم رحمة منا وذکری لاولی الالباب یعنی بز اول ایوبك اهلنی و
اولادن که هلاك اندك ایدی اولصبردن او ترو کرو دیرکرب اکا عطا قلدق بر اول قدر دخی
انوکلر بله احسان ایلدك نظر رحمت قلوبن دخی عقل اولنلره اوکت اولمالیجون ابن عباس ایدر
اکا اهلنك مثلن ویردك دروکی بودرکه حق تعالی اهلنك یکت لکی کرو ویردی تا که اندن اوکر
یکرم درت اراوغلی دنیایه کتردی وخذ بیدك ضغثا فاضرب به ولا تحنث انا وجدناه
صابرا نعم العبد انه اواب یعنی ایوبك عورتنه شیطان اوپله تلقین قلدیکه اکر بزشیطان
ادنه برقربان بغزلسکز ایوب شفا بولوردی کلوب عورت ایوبه خبر کتردی ایوب اکا غضب
ایدوب ددیکه بن اول شیطان لعینه بر اوج طراق دخی ویرمزدن بوندنسز ددیکه سیلرسن
والله اکر بن صاغ اولسی اولرسم سکا یوز اغج اورم چونکه حق تعالی اکا صحت ویردی اول
اندن یرنه کترمکا حق تعالی یه نیاز قلدی حق تعالی بیوردیکه یا ایوب الوکا بر دسته چبوق
الکم انك ساغشنی یوز اوله انوکله اهلکا برکز اور اندك یرنه حانث اولمیه اولمیسن
پس ایوب یوز تازه مرس چبوغن بر دسته ایدوب بغلدی النه الوب انوکله برکز اهلنی
اوردی اندندن بری اولب قورتلدی پس اول صبردن او ترو حق تعالی انی مدح ایدوب
ددیکه بدرستی بز انی صابرلردن بولدقکه اول ایوب نه کوزکلو قولدر بزم طاعتمزه اقبال
ادیجیدر واذکر عبادنا ابراهیم واسحق ویعقوب اولی الایدی والابصار یعنی یا محمد
اکفل بزم اول قوللرومزیکم ابراهیمدر واسحقله یعقوب دخیکه اوغلنلریدر بولر بزم
عبادتمزده کی قوتلو لردی وبزم امرمز یرنه کترمکه بصیرت اسلریدی انا اخلصناهم
بخالصة ذکری الدار وانهم عندنا لمن المصطفین الاخیار یعنی بز بولری اورتلدك
تخصیص قلمغله بزی ذکر اتمکرو وجنت اکوب دایم سعی اتمکرو که هرکز انلرك اخرت همتدن
ارتق هملری یوغدی دایم رجوعلری الله دن یکا ایدی بدرستی بولر بزم قتمزده اختیارلرندندر

رسول لکلدخی ارندلردر جنت ایچنده واذکر اسمعیل والیسع وذا الکفل وکل من الاخیار
یعنی یا محمد دخی اکفل اول قومك اسمعیلکه وعده سنده بجه صادق دی دخی اول یسعکه الیاسك
خلیفه سییدی واول ذا الکفل دخی بوز پیغمبری طویرمغا وطوندمغه کفیل اولمشدی بولر
کلیسی بزم قتمزده اختیارلردندرکه بزم یولمزه بوبجه جفالرچکب صبر ایلدیلر عاقبتلری
محمود اولدی هذا ذکر وان للمتقین لحسن مآب یعنی اشبو سورده ذکر اندکمز پیغمبرلر
قضیه لری کلی حق تعالینك عظمتی بیان قلمقدرکه بصیرت اولنلر بونکله عبرت الوب اکتلر
کندویه تقوی ازوغ المق اوزره اولرکه متقیلر چون اشقتنده دونب وارجق کرکلو مقاملر
وار درجنات عدن مفتحة لهم الابواب یعنی اول کرکلو مقام ددکمز اول بستانلردرکه
انده طورب مقیم اولجق یردر قپولری اول متقیلرچون اچلمشدر قنقی قپو سندن دلرسه کره
متکئین فیها یدعون فیها بفاکهة کثیرة وشراب یعنی اول متقیلر جنتده تختلر اوزرنه تکیلنب
اول دلودرلو چوق یمشلردن وانواع ایچجك شربتلردنکه ارزو ایدهلر انتکله تمتع قلهلر
وسرور حاصل قلهلر وعندهم قاصرات الطرف اتراب یعنی اول متقیلرك قتنده شوله خاتونلر
اولهکه انلر نظرلرنی ارلرنه قصر ایدوب غیریه بقمیلر بو حالتده که اولرکلیسی بریاشه اوزرنه
اولالر بربرندن اولوجی اولمیلر هذا ما توعدون لیوم الحساب یعنی بو ثوابلر وبو کرامتلرکه
سزه وعده اولمشدر سزه حساب کوننده حاصل اولیسر ان هذا لرزقنا ماله من نفاد
یعنی بو ذکر اولنان اچاق قوقومتلر یله بزم عطامزدر متقیلرایچونکه انك دکمسی یوق هذا
یعنی اشبو نعمتلرکه رزق ایلدك کلی متقیلرکدر وان للطاغین لشر مآب جهنم یصلونها
فبئس المهاد یعنی بدرستی بو کافرلرایچون دونب وارجق یاوز مقاملر وار دردکه اول
جهنمدر اکا کررلر نه یوزدو رجق مقامدر اه ولکه اندن ایرق برطورجق یر دخی یوقدرکه
برنفس راحت اولالر هذا فلیذوقوه حمیم وغساق واخر من شکله ازواج یعنی اشبو
صوبر صوددکه اسلکی غایته ایرشمشدر طاد سونلر انی بو طاغیلرکه عناد ایدوب حقه
مطیع اولمدیلر دخی ایچسونلر اول غساقدنکه اول طامو اهلنك درلرندن صزب چقمشدرکه
غایت صوقدر اکا زمهریر جهنم دیرلر حمیم اسلکندن قتی کویندررا ولصوقلغندن کویندر
اماغایت یبرکه اول دخی اقندر ودخی بو حمیمله غساقدن زیاده بولره بکزر برعذاب
دخی اوله اول دخی انواع اوله محنتی بربرندن قتی اوله هذا فوج مقتحم معکم لا مرحبا بهم
انهم صالوا النار یعنی اول کافرلرك اولولرنی اتباعیله جون جهنمه کتوره لر جهنم خزینه
دارلری اول اولولرنه دیلرکم اشبو جماعتکم سزکلهکلدلر بولر دخی دلردلمز النیجا اولاوده
سزکلهیله کرجلر دکر حق تعالی بولری شاذ قالسون بولر بوللق ویر سونکه بولر اوده کرجلر
قالوا بل انتم لا مرحبا بکم انتم قدمتموه لنا فبئس القرار یعنی اول اوبنلر دخی اول اولولرنه
دیلرکم حق تعالی سزه دخی بوللق وراحتلق ویرمسونکه بزدن اولت اول کفره سز اکرتدکز
بزدخی سزه متابعت قلب وش بوعذابلره کرفتار اولدقکه بونه یاوز مقامدر انلری قیب

حق تعالی یه بنازایره لر قالوا ربنا من قدم لنا هذا فزده عذابا ضعفا في النار یعنی ای بزم
ربمز هر کیم اشبو کفرده و شرکده بزدن مقدم اولوبن اوکندلر بولره عذابلرین زیاده
قلب اکی بزم عذابمزجه قلی و بربزی دخی ازدرن بلوردی بوندنصکره جوره بقب اولـ
رسولدم ایمان کترن درویشلری استیلر کورمیلر دخی دیلر وقالوا ما لنا لا نری رجالا
کنا نعدهم من الاشرار یعنی دیلرکه نولدی بزه کیم بقب بونده اول ارنلری که کورمز انلری بز
دینده شرلولردن صیردق انکرد دکزدینی ازدرد کرسزا زغونلردن اولدکز دیردلت
اتخذناهم سخریا ام زاغت عنهم الابصار یعنی بزانلری دیناده مسخریه طوتردق طعن
ایدوب کلردك عجب بولر بونده حاضر دکللرمی یوقسه بزم بوکوزلرمز حیرتده واقع اولب
بولردن کرومی دندرلدیکه بولری کورمزز ان ذلك لحق تخاصم اهل النار یعنی اشبو
طامواهل بربریله خصومت ایدوب سویلشیجکلری حقدر که اولسر فائده سی ندامت حسرت
اولسر قل انما انا منذر وما من اله الا الله الواحد القهار یعنی حق تعالی ایدر ایت یا محمد
بو کافرلره کیم بن همان برقورقدجیکه کلدم سزه اللهلت برلکی بیان ایره دم اکا ویا شکن
انك عذابیله قورقدرم بلك که هیچ بر معبود یوقدر الا اول اللهدر که قهاردر صفت
قهریله دلسه کیم جمیع یاردلمشی قهرایلیه کسه اکا مانع یوقدر رب السموات والارض
وما بینهما العزیز الغفار یعنی اول الله در اولکه یرلرك وکوکلرك ربّ اولدر دخی بر یله کوك
اراسنده یرادلمش نه وارسه کلیسنك مالك اولدر اکا طپینلری هلاك اتمکه قهریله
غالبدر اکا طپنلری یارلغمز غفاردر قل هو نبأ عظیم انتم عنه معرضون یعنی ایت یا محمد
بو قوم کافره کیم بو قرآن خبر عظیمدر زیرا اول عالملر پروردکارینك کلامیدر کندونك عظمت
مخلوق اوزرینه نجه ایسه کلامنك عظمتی دخی مخلوق کلامی اوزره ایلدر اما سز اندن
یوز دوندرمشسز انی ترك ایدوب ایمان کترمزسز انك عظمتندن بیخبرسز که انك ایچنده
بنم پیغمبرلغومه دلیل برهان وارکه ادم قصه سی واندن بروکیجی رسوللرك قضیه لری
هب انده در بلورسز که بن کتاب اوقدم وقلم دوتب یازو یازمدم پس بو کلیکم سزه خبر ویردم
دکلدر الا وحیله انتکم حق تعالی خبر ویردی ما کان لی من علم بالملأ الاعلی اذ یختصمون یعنی بنم علمم
یوغیدی بلمزدم که کوکلرده فرشتلر حق تعالی ایله سویلشدلر شول وقتده حق تعالی انلره یریوزینه
بن ادم یرادرن ددی انلر ددلر که یاردرسی بر کیمسه که انلر بو یریوزنده فساد ایدوب
قنلر دوکلر بن بونی سزه خبر ویردوکم کورمکله یا کتابدن اوقمغله دکل بلکه وحیله در
ان یوحی الی الا انما انا نذیر مبین یعنی بو خبرلر بکا وحی اولنمز الا اندن اترو اولرکه
بن ظاهر رسولم سزی قورقدمغ ایچون کلدم بنوم سوزمده هیچ خلاف یوقدر بکا اوین نجات
بولور اویمایین ابدی هلاك اولور اذ قال ربك للملائكة انی خالق بشرا من طین
یعنی یا محمد خبر ویر بو مکه کافرلرنه چونکه سنك ربك بو فرشتلره ددیکه بن دلرم بالچقدن
برادم یردم فرشتلر ددیلرکم بز سکا حمد و تقدیس ایلرز ندرسی انی یاردیکم فساد ایلیلر

حق تعالی ددیکه بن بلورم شول نسنه نی که سز بلمزسز فاذا سویته ونفخت فیه من روحی
فقعوا له ساجدین یعنی چونکه صورتنی شکل ایدوب جمیع اعضالرن یرلو یرنجه دوزدك
انك ایچنه جان اوردك امر اتدك فرشتلره کیم اکا سجده ایدك جمیع بردفعه کلیسی اکا سجده
قلدیلر فسجد الملائکة کلهم اجمعون الا ابلیس استکبر وکان من الکافرین یعنی کلی امرمز طوتب
ادمه سجده قلدیلر الا ابلیس تکبرلك ایدوب سجده اتمکده یغلندی کافرلردن اولدی
قال یا ابلیس ما منعك ان تسجد لما خلقت بیدی استکبرت ام کنت من العالین یعنی حق
تعالی خطاب عتاب برله ددیکه یا ابلیس نه نسنه منع ایلدی سنی که بزالدوم مزله یرتدغمز ادمه
سجده ایلمدك اولو لنب تکبرلك کم اتدك یوخسه بنم امرمه مخالفت قلب کمندکی یوجه لردنمی
صیدك قال انا خیر منه خلقتنی من نار وخلقته من طین یعنی اول ابلیس ددیکم بنم فضیلتم
بیکر کدر اول ادمدن انکچونکه بنی اودنوردندن یرتدك انی بالچقدن یرتدك بنم اصلم نورانك
اصل قرم کولق نور قرم کولغه قجن سجده قلی چونکه اول خبیث الله ایله بو رسمه مخالفت قلد
قال فاخرج منها فانك رجیم وان علیك لعنتی الی یوم الدین یعنی حق یا لعین بو کوکلر
عالمندن وبو فرشته صورتندن نکرسن بنم حضرتمدن سرلشلردن اولدك حقیقتا سنی رحمتدن
اراق قلدم تاقیامته دکین ابدا سکا رحمت اولجق دکل ابدی جهنمی اولدك کافرلرله چونکه اول
قال رب فانظرنی الی یوم یبعثون یعنی ای بنم ربم چونکه بنی حضرتدن رد ایلدك ادمدن اترو
دلرم سندن که بکا الومدن امان ویره سن شول کونه دکین که الناس کر وقتیه قال فانك من
المنظرین الی یوم الوقت المعلوم یعنی بو روارسن اول مهلت ویرلمشلردن اولکه سکا الوم
اولمیه اول قیامت کوننه دك قال فبعزتك لاغوینهم اجمعین الا عبادك منهم المخلصین
یعنی اول خبیث ابلیس ددیکه یارب چونکه سن بنی بو ادمدن اترو لعنت قلدك عزتك حقیچون
بن دخی بنوك ذریتنی کلیسنی تا قیامته دکین اغوا ایدوب ازدرم چونکه سکا شکر ایدجی
بولمیه سن وسکا طابجی بولمیه سن جمیعن جمیعنی بکا ایدرب جهنمی قلم الا امکر سنك مخلص
قوللروك اولکر سکا الیجا ایدوب عصمتك ایچره اولا لر انلر قوردتلر قال فالحق والحق اقول
لاملأن جهنم منك وممن تبعك منهم اجمعین یعنی یا ملعون بن حقم سوزم دخی حقدر وحق
ایدرنکه عزتم حقیچون سنك ذریتکلروسکا اوینلرله بندخی جهنمی طولدرم قل ما
اسألکم علیه من اجر وما انا من المتکلفین یعنی ایت یا محمد بو کافرلره کم بن سزی حقه دعوت
ایدوب بو قرآنله خبر ویردوکمدن اترو سزدن حق دلمزن یا خود بن سزی دعوت قلمغه
کندو کندمدن کلدم بو بیر قلری سزه بن کندم قالمزن ان هو الا ذکر للعالمین یعنی کلدر بو
قرآن کیم بن انوکله سزه خبر ویررن الا حق تعالی دن وعظ نصیحتدر جنه ودخی انسه ولتعلمن
نبأه بعد حین یعنی حق تعالی عزیجون بلسرسز بو قرآنك خبرلری حقدر وعمنکرشك یوقدر
اولدکوکوز دنصکره یا خود اسلامه کلدکوکز دنصکره

سورة الزمر خمس وسبعون آية

بسم الله الرحمن الرحیم تنزیل الکتاب من الله العزیز الحکیم یعنی اشبو کتابکه قرآندر اندرلمشدر

نفسی دخی ازدرب الله طاعتندن بولندن جقروب شیطان عبادتنه التدی قل تمتع بکفرک قلیلا
انک من اصحاب النار یعنی ایت یا محمد اول کافره کم بر زمله بو معامله قلورسه بر قاج ازجق کون
بو دنیاده هوای نفسله درلک اول کفرک ایله کر تحقیق سن طامو اهلندنسین الوم دنصکره
حال نه اولور بلورسن امن هو قانت اناء اللیل ساجدا وقائما یحذر الاخرة ویرجوا رحمة ربه
یعنی شول کمسه کم اولکیجه وقتلرنده قیامه طورب رکوع سجده برله نمازلر قلب واخرت عذابلرندن
قورقه والله دن رحمت ومغفرت اومه برابرمدر اول کمسه کم نماز قلمیه اخرت عذابلرندن قورقمیه
ورحمت مغفرته امیدوار اولمیه بو اکنک ارسنده یر له کوکجه ارا قلقی وارکه عاصیله مطیع براولمز
صو کتوزنله دستی صینی بر اولمز قل هل یستوی الذین یعلمون والذین لا یعلمون انما یتذکر اولوا
الالباب یعنی ایت یا محمد اول کافرلره کم بلنله بلمین برابرمدر یعنی شول کمسه کم حق تعالینک برلکین
بلب اکا مطیع اولدی برابرمی اولور اول کمسیله کم اکا انکار ایدوب مخالفت قلدی انک نعمتلرین
بیوب ایرغه طپابنم بو صنعی وقدرتمی کوروب شول کمسه عبرت الورکم انک عقل وزیرکلکی اوله
قل یا عبادی الذین امنوا اتقوا ربکم یعنی ایت یا محمد بنوم اول قوللرومه کم ایمان کترمشلر قورقلر
اول ربکزدن ثابت اولک توحید اوزرنه هیچ برا شرلرکا عاصی اولمک کرکلر ازا ولسون کرک
چوق للذین احسنوا فی هذه الدنیا حسنة یعنی هرکمسه کم دنیاده کرکلو عمللر اشلدی اکا اخرتده
عوض احماق واراولرکرکلو عمللردن بریسی اولا کلمه توحیددر زیرا اول اولماینجه کروقلی عمل
فائده قلمز وارض الله واسعة انما یوفی الصابرون اجرهم بغیر حساب یعنی یا محمد اکر مکه کافرلری
سزی انجدرسه حق تعالینک یرلری کیکدر بوندن انتقال ایدوب مدینیه وارک اخرتکز چوله
عمل صالحه مشغول اولک وطن لرکزدن ایرلدغکزه صبر ایدک که حق تعالینک اجماعی بولدر صبر ایدوب
طاعت قلنلره ثوابلری قورمبلری کامل ویرلسه نهایتی یوق سانی یوق قل انی امرت ان اعبد الله
مخلصا له الدین یعنی ایت یا محمد بن اکا ~~[illegible]~~ الله برلیم انی طوتنب عبادتمی خالص انکچون
امر اولندم
قلم وامرت لان اکون اول المسلمین یعنی دخی بن اکا امر اولندمکم بو شهرهم اهلندن اول الله
برلیجی وانک حکمنه مطیع اولیجی بن اولم قل انی اخاف ان عصیت ربی عذاب یوم عظیم
یعنی ایت یا محمد که بن قورقرن اکر الله قربیب ایرغاطبسی ولرسم قیامتده بکا اولو عذاب اوله
قل الله اعبد مخلصا له دینی فاعبدوا ما شئتم من دونه یعنی دخی ایت یا محمد بن دینم خالص الله
ایچون قلب اکا عبادت قلودم ورک سزاندن ارتق نکه طپرسکز طپک اکرچه امر کبید رظاهرده
اما تهدید ایدوب قورقمقدر حقیقتده قل ان الخاسرین الذین خسروا انفسهم واهلیهم یوم
القیمة الا ذلک هو الخسران المبین یعنی ایت یا محمد بد رستی زیانکارانلردر که قیامت کوننده
کندلری دخی واهلیی اولادی دخی طامو عذابنه مستحق قلدیلر بن زیانکاردکلم زیانکار سزسز
اکاه اولب بلک کم اشکاره زیانکارلق اولدرکم اهل بیتیکزله نفسکزنله زیانکار اولدی
لهم من فوقهم ظلل من النار ومن تحتهم ظلل ذلک یخوف الله به عباده یا عباد فاتقون
یارن قیامت کوننده بولرک اوزرنده اودقپلیه والتلرندن اودقپلیه یعنی اورتلری دشکلری

اوددن اولرا شبونسنه کم حق تعالی ذکر ایلدی قران ایچنده انوکله قوللرین قورقودتا که ایمانه کلوب کفری
ترک ایده لر بونکیچون آیت آخرنده کیرو دیدیکه ای بنم قوللرم بندن قورقک ودخی بیوردیکه والذین اجتنبوا
الطاغوت ان یعبدوها وانابوا الی الله لهم البشری یعنی شول کمسه لرکم کندولری بوته طاپمقدن وغیب
سویلیجیلردن واینمقدن کندویی یغدیلر واول بوته اعتقاد ایلدوب مطیع اولمدیلر حق تعالی عبادتنه
اقبال ایتدیلر جنت بولرکچون ندد آخر اولوم وقتنده فرشته لرکلوب اکا جنتیله بشارت قیلودلر
وسنالدن قوبوجق دخی بشارت قیلودلر ودخی حق تعالی امر ایدوب بشارت ایتدی بنم سکم بیوردی
فبشر عباد الذین یستمعون القول فیتبعون احسنه یعنی یا محمد موشتلا جنتیله دا خی بنم رحمتم ایله
ودیدا رمله شول قوللرومکه سندن قرآن اشیده لر دخی انوکله عمل ایده لر حلال لق حلال ایلیوب اکا سعی ایده لر
حرامدن اجتناب ایده لر کلبی یدد یعنی برکشی کلوب برقوم ایله مصاحب اولوب اوتوره انلرک سوزلرینک
ایوسنی یاتلوسنی دیکلیه فتقی سوز کوردکلو ایسه آنی صاقلیه انوکله عمل ایلیه ودخی اتوردو غی یرده
انی خبر ویره اولکه یرامزسوزلوردانی سویلمکدن واشلمکدن یغلنه ودخی قران دکلیه وحکملرین اکلیه
هر یرده کم زجر قصاصدر ویا نیچه عوق اتمک خیر ددیو سلیه ذکر ایده اول اتمکی طوتا که احسندر اول
زجر اتمکدن اماکند ونفسنوک صوچنه کندویه زجر اتمک یکرکدر عفو اتمکدن که کندو یرعادت
طوتمیه بوندن صکره بیوردیکه اولئک الذین هدیهم الله واولئک هم اولوا الالباب یعنی بولرانلردر کم
حق تعالی بولره توفیق ویرمشدر ایشوک کوردکلوسن اسلمکه بولره کلمه توحید برله اعزاز واکرامی زیاده
قلمشدر عقل اسی دخی بونلردرکم کندولره نجات حاصل قلدیلر ودخی بیوردیکه افمن حق علیه کلمة العذاب
افانت تنقذ من فی النار یعنی شول کمسه لرکم علم ازلده نار که واجب اولدی یعنی ویله سبقت اتمشدر یا محمد سن
قورتورمغی طلب ایدرمیسن شول کمسه کم اکا بزم علمزده اول اودواجب اولمشدر اول قبیح وخبیث عمللرندن
اونوری بوندن صکره کندودن قورقن احوالن آیدوب بیوردیکه لکن الذین اتقوا ربهم لهم غرف من فوقها
غرف مبنیة تجری من تحتها الانهار وعد الله لا یخلف الله المیعاد یعنی شول کمسه لرکم ربلرندن قورقدیلر
آنی بولیوب امرینه مطیع اولدیلر انلره احماق ایچنده یوجه یوجه کوشکلو واربریری اوزدینه بربرندن
یکرک دخی تختلو نیک کوشکلرنیک التندن ددلوددلو ایرمقلر اقوبونسه لر قران ایچنده حق تعالی دن وعد
اولنمشدر کم اول وعده یه خلاف اولمزحق دکل ودخی بیوردیکه الم تر ان الله انزل من السماء ماء فسلکه ینابیع
فی الارض ثم یخرج به زرعا مختلفا الوانه یعنی یا محمد کورمدیمسن حق تعالی بوکوکلردن یغموری نیجه ایندردی
یرایچنده انی یوروب بکادلرچشمه لر چیقردی یریوزی انوکله تمام منون اولدی اکنجیلر سونیتوکن ثم یهیج
فتریه مصفرا ثم یجعله حطاما ان فی ذلک لذکری لاولی الالباب یعنی اولتازه لکنه نظر ایدوب تغیر وارشکنی
ناکاه قوریدوب کوردنکه صراروب آندن صکره اوا نورا زیلوب شول چوروشمدونوهلاک اولور عاقل
اولنلره بونک ایچنده کفایت ایدر چکلاوکوت ونصیحت وارکه بونکلا اوکوتلنه زیرا اوغلان لق حالی تازه ملک
کبیدر شچلک شول تمام اولوب اکن قوامه کلدوکی کبیدر اول صواردوغی بیولک وقتیدر اول اوبدوکی کلدوکی
اول طپراغه کیردوکی کبیدر اندن اونوریکم حق تعالی عقلی اولنلره بوندن اوکوت واردیدی انوکله عقلی یوق
اوکوت ویرسک دوشمن طوتادشمه زماننده خلقنک چوغی بو حال اوزره دردر ودخی بیوردیکم افمن شرح الله

صدده للاسلام فهو على نور من ربه يعني شول كمسنه كم حق تعالى كوكلني كيك ايتدي ويومشتديكه آنوك برلكين قبول ايتدي وشول
كمسنه كم آنك كوكلنه مهر اوردي الله بر لمكه هدايت بولمكه يس اولكه كوكلي كيكين بيلك كه الله دن اكا نور فيض اولوب كوكلي
منور اولمشدر آندن ايچي توحيد ايله طاشي عبادتله مزين اولمشدر فخنكم بو آيت اينديكي رسول صعم ديلر كه يا رسول الله
بو كوكل كيكيمك نيجه در رسول صعم ديدي كه قچن بر كوكله نور كيرسه اول كوكل آچيلور ديكلر ديدي ايتديلر يا رسول الله
هيچ آنوك علامتي اولورمي كم آنوكله بيلنه رسول صعم ديدي كه آنوك علامتي اولدر كم آنوك كبي كوكل بو دنيادن كه غرور
اويدر اوزكرمجي و آخرته كه بقا اويدر آننديكا يونلور و بيلور كه اولومه وارادر اولميسر اوكلمزدن اوك
آنوك يراغنده اولور نورلو كوكلوك علامتي بودر فويل للقاسية قلوبهم من ذكر الله اولئك في ضلال مبين يعني
هلاك كلك وقتي عذاب شول كمسنلره كم آنلرك كوكلي قورويب قاتي اولمشدر تكري ذكرندن كه آنلر ضلال مبينده در
بو قتي كوكل علامتي آنوك عكسيدر كم آخرتدن اعراض ايدوب دنيايه يونلمشدر اولومي اونيدوب دنياده عمارت ايدر
وعظ و نصيحت اثر اتمز بس بونك كبي طائفه حسر آشكاره ضلالتلر ايچنده اولنر هيچ صلاحه صدقا ايلدكلر بونكي كبي
كوكلي الله صيغنورز ودخي بيوردي كه الله نزل احسن الحديث كتابا متشابها بو آيتك قضيه سي فخي بويدركه
اول يهود ديلكر ايمانه كلمشلردي مسلمانلر آنلره ديديلر كه بزه اول تورتدن خبر ويرك كه اولكيلرك و آخركيلرك
علمي آنده جمع اولمشدر بس حق تعالى بو آيتي اينديردي يعني حق تعالى سزك اوزديكره كوركلو سوزي اينديردي كه
قراندر و كلي كتابلردن بو افضلدر يكي كيدر ديرا بو انمك ايله كيرو قالن كتابلر منسوخ اولدي حكمي طوتلمز بو بر
كتابدر كم بعضيسي بعضيسنه بكزر مختلف دكل و اول بلرده كي كتابلر دخي توحيد بلنمكده و بر نيجه حكملرنده
موافقدر و بو مختار كتابدر كه هيچ بونك ايچنده تحقيقا ايري جك نسنه يوقدر و بر نيجه آيتلرك دخي تأويلي
مشكل كه علماءلرك كي راسخ آني قطعا تأويل ايده مديلر ديديلر كه بو آيتده ايمان كتوردوز كم حقدر اما تأويلي
الله دن آرتوق كمسنه بلمز ودخي بيوردي كه مثاني تقشعر منه جلود الذين يخشون ربهم يعني بو قران بر كتابدر كم
بونك ايچنده فاتحه سوره سي وادر ايكي كز انندرلمشدر ودخي ايچنده خبرلر و قصصلر وار كم تكرار ايدلوب
اولنور ودخي قورقولو آيتلري وار كم آني اوقيجق الله دن قورقن قوللرك اعضالري دترر لر
بندوكثلري شيشلور يقين اولور كه هلاك اوله ثم تلين جلودهم وقلوبهم الى ذكر الله يعني بو قورقولو آيتلرندن
صكره رحمت و مغفرت آيتلري وقيدرلر اول رحمته اميد طوتوب اعضالري و كوكللري ساكن اولوب ذوق و شوق ايله
عبادته مشغول اولورلر ذلك هدى الله يهدي به من يشاء ومن يضلل الله فما له من هاد يعني اشبو قران حق تعالينك
هدايتيدر و توفيقيدر كيمي ديلرسه بونكله دين اسلامه دلالت قيلور و هدايت ويرور و بونكله سعادت
بولور اما هر كمسنه كم مخذول و مطرود قلدي هيچ بر كمسنه آنوك كالمزكه آني ارشاد ايده صلاح كتوره
زيرا اعتقاد باطله شوبله سرشت اولوبدر كه اندن آيرلمق محالدر نته كم بر بويا سكتمش بزي اغرسون
ديونه قدر يويه لر آغرتمق محالدر اكر دكز صوينده درلو علاجلر ايله دوكوب يويه سكدر كوكلي مهرلنمش كشي
دخي انجيلنده رجيع علمي آنوك قولاغندن كوكلنه دوكه سي اولوب كلده صلاحه كالمك محالدر ودخي حق تعالى
بيوردي كه افمن يتقي بوجهه سوء العذاب يوم القيمة يعني شول كمسنه كم قيامت كوننده اوده كيروب
اول قتي عذابلري يوزيله دفع ايده يعني يوزيني اوداغه قلقان ايدينه قورشو طوته آنك حالي شول كمسنه حالي
كبيدر كه جنت ايچنده يوزي نورلو اولوب حق تعاليه نظر قيله مراد بونده بودر كه آغزون كيشي ضلالته

يوزني اوده اولشدوروب بو هدايت بولوب يوزيني نوده اولاشدرمن ايله برابر اولمز وقيل للظالمين ذوقوا ما كنتم
تكسبون يعني يارين قيامت كوننده بونك كبي ظالملره كنديلوره ظلم ايتديلري هدايتي فوت ضلالتي دوشديلر
آخرتي فوت دنيايه مشغول اولدلر الله عبادي اوزره شيطانه عبادتن اختيار قلديلر الدوني ايا قلرين اودايچنده
درليوب يوزلري اوزرينه اتالردخي ديرلركه اي ظالملر طادك ايمدي اول عذابلريكه كندوكزه قزندكوز اول
قران و رسول نصيحتلرين يادنليوب اويماديكوز كه بوندن صكره رسولنه تسلي ايدوب بيوردي كه كذب الذين
من قبلهم فاتيهم العذاب من حيث لا يشعرون يعني يا محمد بولرسني يلانه قلرسه ملول اولوب طارلغمه كه اولك
اتدكلري آنلره قلاحق دكلدر نته كم بولردن اول ايلروكه قوم رسوللرين يلانه ليلدلر اكا اويماديلر بولره هيچ صانمز قلدي
واومماد قلري يردن بولر غافليكن عذاب كوندروب ويله هلاك قلدق فكر اثرلري دخي قالمدي فاذاقهم الله
الخزي في الحيوة الدنيا ولعذاب الاخرة اكبر لو كانوا يعلمون يعني حق تعالى آنلره دنيا عذابن طاتدردي اول قبيح فعللرندن
اوتوري اما اول سهل عذابدر اندن آخرت عذابي ولدر كم ابدي دراولوب قورتلماسي اكر عقللري اولوب
بيلورلرسه ليكن بولرك عقللري يوقدر بو وعيدلره نظر ايليوب كيندو نفسنه انصاف ايلمزلر حالدر واقع
اولمزدن اول اوكوت لنمك كرك كافرلر كبي حقه عنادايدوب تاكندوبي آخرتده هلاك قلميه ودخي بيوردي كه
ولقد ضربنا للناس في هذا القران من كل مثل لعلهم يتذكرون يعني بكرستي بو قران ايچنده هر نسنه شاكلرايله بيان
قلدق كه بولر آني اشيدوب اوتلنه لر بو آزغونلق يولندن چقوب هدايت يولنه كيره لر و شقاوت يولندن
چقوب سعادت ايته لر ودخي بيوردي كه قرانا عربيا غير ذي عوج لعلهم يتقون يعني بز ايندردك بو قراني عربي
دلي اوزره بولره اشاني المغيجون انك كبي قراندركم بونده اكسك يوق و خلاف يوق بزم قديم كلاممزده مخلوق دكل
انكيچون ايندردك كم بولر اشيدوب معني سن فهم ايده لر اولركه كوكللرينه قورقو دوشوب كندولري اول شركدن
وكفردن صقلينه لر بوندن صكره حق تعالى ضرب مثل قوروب بيوردي كه ضرب الله مثلا رجلا فيه شركاء متشاكسون
ورجلا سلما لرجل هل يستويان مثلا يعني حق جل وعلا مثال ايدوب بيان ايدركه بر قول ايكي كشينك اوله هر بري اكا
مخالف حكم ايليه بري بر ايشي اشله ديو بيوره بري اشلمه ديو بيوره اول قول اشلرسه بريدن قورتارا ايشلمزسه
بريدن قورتارا اورته ده متحير قالمش نه ايده جكن بلمز دائم زحمت ايچنده در بر قول دخي خالص بر كشينك
قولي اولسه بيوردوغني طوتار دخي فارغ اولور اورتاده نزاع يوق بو ايكيسنك حالي مثلا برابر اولامي اولمز
شول كمسنه كم كافردر جميع شياطينلرك قولي اولمشدر هر بري درلو فساده يلتركيچه كوندوز اول فساد ايچنده
راحت كورمز عاقبت هلاك اولور اما اولكه مؤمندر خالص تكري قوليدر شياطينك اكا حكمي كچمز يالكز مولاسي
قوللوغنده اولوب بيوردوغني طوتار آنوكله عمل ايدر دنياده و آخرتده سلامت اولور بس بو ايكيسي قچن برابر
اوله اما بونچه اهل تحقيق ديمشلركه بو مثل دنيايه حريص اولنلر ايله دنيادن يوز چوروب زهد و تقوي
طوتنلر شليدر شول كمسنه كم رغبتي محبت دنيايه غالبدر آني درلو درلو آرزولره و مختلف ايشلره
يلتر مولاسي عبادتندن كوكلني پراكنده قيلور قچن كه عبادته مشغول اولسه برساعت اول انديشه لردن
كوكلي فارغ اولمز كه مولاسنه لايق ايكي ركعت نماز قله اما اول كمسنه كم زاهد اولوب جميع دنيا شغللريدن
كوكلي فارغ اولمشدر مولاسي حضرتنه كوكل فارغلغيله عبادت ايدر اول قورقودنكه آخرتده عقوبت
اولنه ودخي اميد طوتوب فضلي ايله اسركيوب اكا رحمت قله جنت و ديدار دوزي قله بس بو ايكيسنك

آخرتده منزلی برابر می اولور برابر دکلدر زیرا اول دنیاده آزدولری قوی اولدی برایسه خالص تکری
قولی اولدی نفس قولی ایله تکری قولی حرمتی برابر میدر بو شلدن صکره حق تعالی بیوردیکه الحمد لله بل اکثرهم
لا یعلمون یعنی حمد وشکر لا یقدر اول الله کم اختیار قلوب مؤمن ورا هدی کندو قاتنده فضیلت اهلندن
قلوب سعادتده اولشدردی ولکمسلردن قلمدیکم کافر اولوب رغبتی حرص دنیایه غالب اولدی مولا
عبادتندن ایراق ولوب شقاوته اولشدی اما بولرک چوغی بیلمزلر اول برد به ایمان کتوروب خالص
اکا عبادت قلمق خیرلودر برلوکنده باطل معبودلره عبادت قلمقدن بوندن صکره حق تعالی بیوردیکه
انک میت وانهم میتون بو آیت ایندوکندن سبب بولیدیکم قریشک کافرلری مکی لر ایدی رسوله
فتنه ایرشدرمه ندیلر بوکوز دیدیلر کم آیرق چاره قلمدی محمدک اولندی قورتلمغه اندن آرتوقلم
کوردوتوب منتظر اولاوز تا اکادکین کم اوله قورتلاوز پس حق تعالی بیوردیکه بو کافرلر ایله نی
صاقورلر که سن اولرسن بونلر دنیاده باقی قلالر خبر ویر بولره کم سنده اولیسرسن بولر دخی
اولیسرلر برنجه لر دیمشلر که حقیقتا سنده اولورسن انلر دخی اولورلر دیمک اولور دیر اهر
کشی که البتده اولیسر که اکا کمان یوقدر اول نسنه همان واقع اولمش کبیدر اندن اوتوری اولی
دیو خبر ویردی ودخی بیوردیکه ثم انکم یوم القیمة عند ربکم تختصمون یعنی اولیمکلکدن صکره
قیامت قوپوب کیرو دریلیسز حق تعالی قاتنده بر بریکوز ایله خصومت ایلرسز یعنی مؤمن کافر ایله
ومظلوم ظالم ایله بر برندن حقلو حقنی دعوی ایدرلر اکر ایدرلرسه کم حق تعالی بر آیتده لا تختصموا لدی
یعنی بنم قاتمده خصومت قلمک کم فائده سی یوقدر زیرا بوندن اوکدین سزه قورقو آیتلرین کوندروب
بو حالی اولاجغنی بلدردم ایدی پس بونده خصومت ایدرلر دیو بونک معنیسی ندر جواب بودر که
قیامت کوننک طورلری چوقدر بعضی موقفده خصومت اولیه بعضیسنده اوله نیته کیم
بر یرده فهم لا یتساءلون یعنی بونلر بر بریله صورشمیلر و بر یرده ایدر یتساءلون یعنی بونلر بعضیلر
بعضیسنه اقبال ایدوب صورشیلر دیو بو دخی انجلاین بعضی موقفده قورقو غالب اولوب صورشمغه
مجال اولمیه و بعضی یرده قورقو دفع اوله بر بریندن صورشه لر قرانده بونک کبی آیت چوقدر کلور نیته کیم
روایتده رسولدن بیوردیکه یادین قیامت کوننده خلق اراسنده خصومت زائل اولمیه تا اکادکین
جانله کوده خصومت قله کوده جانه دیه کم بن بر یبانه بر اغاچ کبی ایدم که الومدن هیچ نسنه کلمزدی
بو اشلره سنک اوچکدن اوغرادم جان دخی کوده یه دیه کم بن بر یل کبی ایدم کوجم یتمزدی بکم بن بو ایشی
ایشلیم بو واقعه لره سنک اوچکدن اوغرادم پس بو ایکیسنک حالن کتوردم ایله کوزسز تیشل
قلسلر که ایکیسی باغه کیردیلر کتوره باغ الجنده دورلو یمیش وار ایدی کوزدر اما یورویمز کبی ایدی
الله اما کوزسوز دخی یورویه بیلور اما ایشتمزدی کورمز پس بو کوزسوز اوله کتوردی کتوردی
باغ ایچنده یوریری کتوردم اول کوردکی یمیشلردن دیردی ایکیسی ایله ییدیلر پس عقوبتده ایکیسی
بله مستحق اولدی جان کوزسزلره کوده کتوردی اول باغ بو دنیادر ایکیسی بیله جمع اولمغله بو کناهلری
قازاندیلر ایکیچون هر عقوبتده ایکیسی بیله مستحق اولدیلر عقللی اولان بوندن چوق نصیحت آلور ودخی
حق تعالی بیوردیکه فمن اظلم ممن کذب علی الله وکذب بالصدق اذ جاءه الیس فی جهنم مثوی للکافرین

یعنی

یعنی هیچ بر کمسه یوقدر اندن ظالم راق کم الله اوزرینه یالاندن سویلیه دیه که آنک شریکی وار یا اهلی اولادی وار
یا خود اکا بر کرچک خبر کلسه قران کبی اول آنی یالاندن تکبرلک ایدوب آکا باش اندرمیه کافر اوله بیلمزمی که کافرلرک
طوراجق یری جهنمدر ودخی بیوردیکه والذی جاء بالصدق وصدق به اولئک هم المتقون یعنی شول بر کمسه کیم
قران ایله کلدی علی بن ابی طالب الصدیق کرچکلدی یا خود کلی اصحاب کرچکلدی یا خود کلی مؤمنلر کرچکلدی کوچک متقیلر
بولردر دکیم شرکدن وفواحشدن کندولرین صقلدیلر لهم ما یشاؤن عند ربهم ذلک جزاء المحسنین یعنی
بو متقیلره حاصلدر هر نه آرزو ایدرلرسه دیه لر اوجماقده مولالری قاتنده کشولغنده که الله برلیوب آکا
اخلاص ایله مطیع اولنلرک جزاسی بودر ودخی بیوردیکم لیکفر الله عنهم اسوء الذی عملوا ویجزیهم اجرهم باحسن
الذی کانوا یعملون یعنی بو محسنلر عمللرنی احسان ایدوب الله مطیع اولدقلری ندن اوتوری الله تعالی بولردن
عفو ایدوب محو ایده شول قبیح عمللرنی الله برلیوب مطیع اولدقلری یچون یا خود بولدقدن صکره آنوک
امرین طوتوب هوای نفسنه اویمدیلر مخالفت قلدیلر ودخی حق تعالی بولره شرح اقلمیه زیرا بولرده خطا
وذلتی قلمدیکی صدقاله استغفار ایلیوب عمللرین کوزکلو قلدیلر ودخی بیوردیکه الیس الله بکاف عبده
ویخوفونک بالذین من دونه بو آیتک دخی اینده کندن سبب بولیدیکه مکه کافرلری رسول حضرتنه
دیدیلر کیم یا محمد سن دائم طعن ایدوب بزم معبودلرمزه سوکرسن کحصقین که بولردن سکا بر زیان
یا بر بلا ایرشمیه دیو حق تعالی بو آیتی کوندردی اما بر روایتده سبب بولیدیکم دیمشلر بو کافرلرک
بر اولو بوتلری وار ایدی اکا عزی دیرلردی رسول خالد بن ولیدی کوندردیکه وار وب آنی اواده اول بوته
خدمت قلن قیم اکا دیدیکه یا خالد انک حذر قل که بونک بر قوتی وار بو کمسه قادر شو طوره قو بونک بر شرندن
اوغریسی خالد ایلرو یوریوب بالتا ایله اول بوتی صوغتندی چالدی بعده ینی کری حق تعالی بو آیتی ایندردی
معنیسی بودر که یا محمد الله تعالی قولینک جمیع اشلرین یرینه کتوروب دوکلی بلالردن صقلمغه یتمزمی
وقادر دکلمی که بو کافرلر الله دن آرتوق کمسه ایله سنی قورقودرلر کندولرین صقلمغه دخی قادر دکللر
ومن یضلل الله فما له من هاد ومن یهد الله فما له من مضل الیس الله بعزیز ذی انتقام یعنی شول
کمسه کیم حق تعالی هدایتندن محروم ومخذول قالدی اکا کمسه یاردم قیلوب هدایت یولن اشدورمز
وهر کمسه کیم حق تعالی توفیق ویروب هدایت اوزره طوتدی هیچ بر کمسه انی اذدورمحه کل
سوزم اولنده بو آیتک معنیسی بزدی کو ایلدک زنهار بونک کبی آیتلرکه کلور شیطان سنی
کلوب جبریکندو اعتقادینه ایلتمسون که دیرسن حق تعالی اشلرده خیر اکر شر بو خطادر وباطلدر قولک
فعلنده ارادت واردر دنیاده آخرته قولری اوزرینه اولون عقاب کندونک کسب اتدوکی عملی
مقابله سنده در اکر خیر اکر شر کورمزمیسن بر کشی بر کمسیه سوکسه یا اورسه آنی دوکرلر اولکلکه یرینه اولدیررلر
اوغورلق قلسه الن کسرلر سحلی ایحبه یا کندو عورتنه یا بره کو عورتنه یا زانیه دیو سوکسه اول عورت
دیوب کلین اولمسه اکا حد اوردرلر ایرق طانقلغی دخی قبول اولمز پس بولر کلی اولکشنک فعلندن واقع
اولدوغیچوندر اکر ایدیسه وزکه بولری حق تعالی اشلدر دونکیرو عقوبت ایدر بو خود ظلمدر الله ظلم
اطلاق اتمک کفردر ان الله لا یظلم مثقال ذرة یعنی بلکه حق تعالی ذره قدر کمسیه ظلم ایلمز ودخی آیتده
بیوردیکه وما ظلمهم الله ولکن کانوا انفسهم یظلمون یعنی حق تعالی بولره ظلم ایلمدی لکن بولر کندو نفسلرینه

ظالم ايليلردخي بوبخير بونيك كبي آتيلي كيم قران ايچي طبطلودر قولك كندو فعلي وكندو كسبيدر بوبابده سوز
چوقدر سويلمسدر وكتاب طويل اولور عقللي اولنلره بوقدرله تنبيه يتر ودخي بو ايله شكر حق تعالى ملكنده حكمتن
اجرا قلمقده عاجز كللدر غالبدر اكا دشمنلق ولنلره انتقام ايد يجيدر مؤمن اولنلر كركدر كم آنوك قهر وانتقامندن
قورقوب مخالفت بولنميه ودخي بو ديكر ولئن سألتهم من خلق السموات والارض ليقولن الله يعني يا محمد
بوكافرلره … ودخي بيلورلركه اول طپندقلري يار دعقده عاجزلردر قادرت بزمدر ليكن عنادلرندن
بوبطيعا ولمزلر اكر بولره صوردسك كم اشبو يرلري وكوكلري يكم ياراتدي ديرلر ديكم الله ياراتدي
بوكا انكار ايدمزلر زيرا بيلورلر اول طپندقلري بو نسنه ده عاجزدر قل افرأيتم ما تدعون من دون الله
ان ارادني الله بضر هل هن كاشفات ضره او ارادني برحمة هل هن ممسكات رحمته يعني يا محمد ايت
بو كافرلره كيم خبر ويرك بكا شول نسنه كم سز اللهي قويوب اكا طپيورسز معبود آني طوترسز اكر حق تعالى
ديلسه كيم بنم بدنمه بر بلا وير صيرولق ايرشدورم ياخود دنياده معيشتي طار قيله آنوك بونلره دخي
كوچي يتوميكم اني بندن دفع ايدوب ايرشدرميه وكر حق تعالى ديلسه كم بكا انعام واحسان وخيرلر
ايرشدره هيچ بونلرك الندن كلميسكم آني بندن منع ايدوب ايتدرميه قل حسبي الله عليه يتوكل المتوكلون
يعني ايت يا محمد حق تعالى بكا كافيدر يتركه جميع شرلردن بني صقليوب دوكلي خيرلري بكا ايرشدوره
بن اكا اعتقاد ايدوب ايشومي اكا اصمرلدم كه جميع اعتقاد ايلدوب اينانزحق ولدرين دخي اكا ايناندم
سزده ويوكذن بكا خوف وخشيت يوقدر بو آيتدن دخي عقللي اولنلر اكلركه كشي اللهدن آرتق كمسنه
قورقميه واندن ارتق كمسنه اعتماد وتقيه ايشني اكا اينانوب اعتماد دن اكا قيله كندو اخلاص وصله طاعتده
بولنه ودخي بو ديكر قل يا قوم اعملوا على مكانتكم اني عامل فسوف تعلمون من يأتيه عذاب يخزيه ويحل عليه
عذاب مقيم يعني يا محمد دخي ايت قومكه ايدلر اكر سن بو بوتلري فنوه سوكمكدن سكوت اتيمزسك بز سني
هلاك ايتمكه سعي ايدوب … ديكل كه يا قوم واديكوزه بو نيكوز كندو … كزحد منزلركزده كوچيكز يتدوكي
قدر دورشك بنم هلاككز … كلكمدن بن دخي جهد ايدوب سزكي هلاك ايلكوكره كه تيز اوله بيله سز حق تعالى نك
عذابي كليجي كيمه كليجك دلخيلركه دنياده هلاك ايدر ودخي بله سزكه آخرتده اول اخرى توكنمز عذاب كيمه ويريجك
اولور حق تعالى نك نصرت وعنايتي دنياده وآخرتده كيمه ايرشور وقوتاد دو بوندن نصكره بو ديكر
انا انزلنا عليك الكتاب للناس بالحق فمن اهتدى فلنفسه ومن ضل فانما يضل عليها وما انت عليهم بوكيل يعني يا محمد
بز سنوكا … ايله قرانا نيندردك بو خلقا ايجو بكه سن اللوري اول قرانله حقدن يكا دعوت قيله سن
… فنوه شني كه حقلو لدر دهر كيمسه كم بزي بر ليوب قراني كوچكالدري نكله عمل ايدوب سعادت
قپوسني آچدي وشقاوت قپوسني يابدي وهر كم بزي بر لمكدن يوز دوندردي قرانه ايمان كتوردميدي وسني
يالانلدي حقيقت بلسونكه عقوبت كندو نفسني اوزره واجب قيلدي يا محمد بن سني بولركه و وزير المتبد
مسلط … بلكه … ديلر ايمان كتورسني سنده هان واجب ولنى بولره بزم خبر ويرنلي ايرشدورم
بو آيتده دخي پيغمبره كافرلوه قيلچ اوروب حكم ولنمزدن اوكري اماصكره غزا ايله بو دمتق آيتلري كلدي
بو حكملري تلديكه رسول اللهه همان دعوت ايدم قوير دوتن دوقه دوقمين دوقيد بلكه دعوت قيلور دي
دوتين قورتلدي دوقين لر قيلچ استدي هلاك ايلديكم الله تعالى يادديله ودخي بو ديكر الله يتوفى الانفس

حين موتها والتي لم تمت في منامها فيمسك التي قضى عليها الموت ويرسل الاخرى الى اجل مسمى كلمي ايدر حق تعالى
بو آدم اوغلانلرينك جانني قبض ايدر اولوملري وقتنده واولميلرك دخي روحني قبض ايدر اويقولري وقتنده
اما اول كمسنه كيم اول اويقو ايچنده اولوم تقدير اولنوب وعمري تمام اولمشدر انك روحني طوتار كيرو ويرمز
كوندرمز اول اويقوده اولور كيرو طورمز اما اول كمسنه نك كم دخي عمري مدتي تمام اولمامشدر انك روحني
كيرو قويو يردكلق بدننه ايرشجك كيرو اويانور طوروب كيرو نه ايشي وزده ايسه اكا مشغول اولور
تا اول تقدير اولنان عمر آخره ايرشنجه ان في ذلك لآيات لقوم يتفكرون يعني بولوب يقولو الحيده دوكلي قول الدر غزك
كيمن ديرلدوب اوغونردك تأخير قالدوغيم ده بزوم وحدانيتمزه دليل ونشان واردر شول وجهله كم
آنلرك معبود ديو طاپندقلرنيك هيچ برسيسي بر نسنه يه قادر دكلكه بوني ايشليه لر ياخود بوندن بولشي
منع ايده لر اما بو علامتي اكلامق بلمك شول قومه ايچوندر كم انلرك عقللي ولوب بو معنيده فكر ايليه لر
ودخي بو ديكر ام اتخذوا من دون الله شفعاء قل اولو كانوا لا يملكون شيئا ولا يعقلون يعني يا محمد
بو كافرلر اللهدن آرتق اول بوتلره طپادلوميكم بولره شفيع اوله لر بو بتلري قودتره لر ايت يا محمد سنوه شفيعمي
اولور شول كمسه لركم كندولردن بر نسنه دفع اتمكه مالك دكللر بولر انلره طپندوغنده دخي اكلاوزلر
زيرا جماد اولانكنه ادراكي وادكه اكلاديه بيله بو ملعون كافرلراندن دخي ادراكلري يوقدركه طپندقلري
بر جانسز حجر ياشجردر كندو الريله دوزنجه باشلرنيه بيك چكوج باكسراو ددلرد و يونوب كيرو آنلري شفيع
طتوب اكا طپادلو بولو اولمردن دخي حيسيدركه انجه ادراك ايدمزلر ودخي بو ديكر قل لله الشفاعة
جميعا له ملك السموات والارض ثم اليه ترجعون يعني ايت يا محمد كه جميع اشلرده امر اللهكدر دخي شفاعتده
اذن اللهكدركه انوك دستوري اولمسوز هيچ بر كمسه شفاعت قلمز نيته كم دخي بر يرده بو ديكر من ذا الذي
يشفع عنده الا باذنه يعني هيچ بر كمسه يوقدركم انك قاتنده شفاعت ايليه الا انك دستوري ايله بوني دخي
اول كافرلرك عملوني باطل قلمغيچون ديديكه انلر بوتلره سيد ديلركه بولر بزم شفاعتچيمزدر ودخي بو ديكر
واذا ذكر الله وحده اشمأزت قلوب الذين لا يؤمنون بالآخرة واذا ذكر الذين من دونه اذا هم
يستبشرون يعني قچن اول الله واحد آكلسه بو كافرلره ديسه لركم ديك ايمدي سز دخي ايدك
لا اله الا الله اول آخرته ايمانلي ولمنلرك كوكلي بو كلمه ديمكدن اوركوب وغصه لي بولور دي درت
يانن قايلر اما قچن اللهدن ايرو دخي كلسه يعني كندو بوتلري آكلسه كورسن بولر يكه شاد اولوب
سوينيرلر انك كلدوغي بونك قصيدسي بوليديكه رسول عليه السلام اول وقتكم والنجم سوره سني اوقودي
بولر الله عظمتني اشيدوب ورسولك انك قتنده يقينلغن وكرامتن بلوب غايت ملامت ذكرنه غرق
اولديلر صنايدك كم جانلري حلقوميه كلدي چونكه بو آيت ايرشدي افرأيتم اللات والعزى ومناة الثالثة
الاخرى يعني بولر غايت سويدكلر صنمكم اولري بو لك ذي اللات وعزى ومنات بونلرك اولو
بوتلرينك ديدي بولرك قصيدسي في النجم سوره سنده ان شاء الله بيان قلنور ودخي حق تعالى بو آيتي
رسولنه تلقين ايدوب بو ديكه قل اللهم فاطر السموات والارض عالم الغيب والشهادة انت تحكم بين
عبادك فيما كانوا فيه يختلفون يعني ايت يا محمد اول الله در يرلري وكوكلري يارا ديجيدر وكيزلو
واشكاره بليجي وقوللرك كوكلند دوتشمشي ودو شبحكي بليجيدر واشلروكا وليشني واولا حقني بليجيدر

یادین قوللرک اداسنده سن حکم ایدرسن بیان ایدرسن شول دین اوزره کم اختلاف قیلدیلر حق فرقه نیکیدی
بولره ظاهر اوله و دخی بیوردیکه ولو ان للذین ظلموا ما فی الارض جمیعا ومثله معه لافتدوا به من سوء العذاب
یوم القیمة وبدا لهم من الله ما لم یکونوا یحتسبون یعنی جمیع یوزینک خزینه لری و امواللری شول کمسنه لرک
اولسه کم ظالم و کافر اولدیلر اولدیلر و اوده کلوه دخی ایسه کلیسی کندو نفسینی اول قیامت عذابندن
قورتارمغیچون فدیه ویره لردی اکر قبول اولیدی اما قبول اولنجی دکلدر و دخی حق تعالیدن ظاهر اوله
بو کافرلر ایچون که شول وقت سنلدن قورتولدر شول نیاده هیچ [illegible] ظاهر اولدی یعنی دنیاده
خیر عملار اشلیوب ویرلردیکه آخرتده آنلره ثواب حاصل اوله بولر و مدد قادری حاصل اولمیه زیرا
شرکله اولان عملک منفعتی اولمزهمان ضایع اولمقدر آن [illegible] بوقدر و بدا لهم سیئات ما کسبوا
وحاق بهم ما کانوا به یستهزؤن یعنی ظاهر اولدی بولره کم اول اشلدکلری یاوز عملرلک عقوبتلری دخی
واقع اوله و اول مؤمنلری و رسولی و قرآنی و آخرت عذابلرندن استهزا ایدوب استهزا ایله الدقلرینک
عقوبتلری بکه اکا طاغلر طاقت کتورمیه و دخی بیوردیکه فاذا مس الانسان ضر دعانا ثم اذا خولناه
نعمة منا قال انما اوتیته علی علم بل هی فتنة ولکن اکثرهم لا یعلمون یعنی قچن اول ابو جهل کافره بر بلا و زحمت
ایرشسه یا دخی غیرینه ایرشسه بزه دعا قیلور تضرع ایلر و دخی اخلاصلا ایدرکه هیچ انده ریا یوق
قچن بز فضل ایدوب اول بلا و زحمتی کیدروب انک یرینه صحت و عافیت و راحت نعمتن قیلوز بو کیدر که
حق تعالی بونی بکا اندن اوتوری ویردیکه بن بوکا لایق ایدم و هم بونک [illegible] دواسی [illegible]
بکا بو نسنه حاصل اولدی حق تعالی ایدر بیلکه [illegible]
اولنور تا کوره وز شکر لو قوللر منمیدر [illegible]
انی بیلمیوب فهم و ادراک اتمزلر [illegible]
دیمزکه بو نعمت بکا اندن کلور ایرشیور بکا [illegible]
حقلر یکه ذکا ندر صدقه حیدن انوک رضاسی [illegible]
اولیه آخرتده ذخیره اوله آنونکله ابدی سعادت حاصل ایدم اما [illegible]
مشغول اولودکه صوکی غنا و فخر ایدوب [illegible]
الذین من قبلهم فما اغنی عنهم ما کانوا یکسبون یعنی بو سوزلری [illegible]
اوکدین کلنلر دخی دیدیلر قارون و شداد کبی [illegible]
دیردکلری مال نوم عذابندن قورتارمدی [illegible] فاصابهم سیئات ما کسبوا والذین
ظلموا من هؤلاء سیصیبهم سیئات ما کسبوا وما هم بمعجزین یعنی [illegible]
عقوبتلری و بالری ایرشدی و بو مکه کافرلرندن [illegible]
کندو نفسلرینه ظلم قیلدیلر تیز اولاکه آنلره [illegible]
زیرا حق تعالی دیلسه که بولره عذاب ایده بولرک [illegible]
و دخی بیوردیکه اولم یعلموا ان الله یبسط الرزق لمن یشاء ویقدر ان فی ذلک لایات لقوم یؤمنون یعنی
بیلمزمی بو کافرلر که بلکه ستی حق تعالی در که رزقی کیمه دیلرسه بول قلور و کیمه دیلرسه قتی قلور [illegible]

عقلی اولن اکلرکه بوذذتی کیمسه بول و کیمسه آز قالدی و غمره بزم وحدانیتمزه دلیل وارد در شول قومدکم اللهک
برلکنه اقراری و ایمانی وارد در دنیا اکرتکری بردخی اولسه اودترده مخالفت اولیدی بری بای قالدوغن
بری درویش قلیدی و بری درویش قالدوغن بری بای قلیدی پس بو قانونی محکم تبدیل و تغییر اولمزدی لکن
قیلودکم اول حاکم مطلق بردر انک مثلی یوقدر و دخی بیوردیکه قل یا عبادی الذین اسرفوا علی انفسهم لا تقنطوا
من رحمة الله ان الله یغفر الذنوب جمیعا انه هو الغفور الرحیم یعنی ایت یا محمد شول قوللرمه کم اشلدکلری
حددن کچدیلر نفسلرینه قتی ظلم ایتدیلر اللهک رحمتندن امید کسوب دیمسونلر کم نجه بودکلو کناهلر اشلدک
بونکله بزه مغفرتمی اولیسر بلکه حق تعالی اول کناهلری دخی کچی کناهلری یرلغادی قچن کم اخلاص ایله توبه ایدوب
اکا دونسه کرکه اول توبه ایدنلره غفور در یارلغر و رحیمدر توبه دن صکره قوللرینی اسرکردوا تیندر
قتاده دن ایدرکه بر قومه شرک ایچنده یکلی و لوکناهلر حاصل اولمشیدی قورقارلردی یکه اکر ایمانه کلسه لر بوز
بو کناهلر عفو اولنمیه پس حق تعالی بو آیتی ایله اول قومی دعوت قیلدی یکه ایمانه کله لر امید کسمیه لر بونجه لر
دیمشلر که بو آیت حمزه اولدورن وحشی حقنده کلدی دیدیلر یکه ایمانه کلیدی اما آدم دلمش و زنا قلمشدی
قورقاردیکه مغفور اولمیه حق تعالی بو آیتی ایندردی بونی ایشدوب ایمانه کلدی پس کوکلم هرکشی نقده
کناهی چوق اولورسه دیمیه کم بکا رحمت اولمز یوخسه توبه ایدرم کوکلم توبه قله امیدن کسمیه زیرا
اول امید کسمک دخی اولو کناهلردن دخی توبه اتمک کرک و دخی بیوردیکه وانیبوا الی ربکم واسلموا له
من قبل ان یاتیکم العذاب ثم لا تنصرون یعنی کناهلریکزدن رجوع ایدوب اول ربکز طاعتنه اقبال
ایدک آنوک برلکینه اقرار ایدوب حکمنه مطیع و منقاد اولوک شوندن اوکدین کم سزه عذاب کله هیچ بر
کمسه سزه نصرت ایدوب اول عذابدن منع ایدمیه اما محققلر بو آیت معنی سنده دیمشلر که رجوع
ایدک الله دن یکا و تقصیرلغیکزدن عذر دیلک و عملریکزی الله ایچون اخلاص قلمغله اشلریکزی
اکا اصملق بری ایله قچن بو ایله قلسه کوز اول وقت انابت قلمش اولورسز و عذابدن قورتلمش اولورسز
و دخی بیوردیکه واتبعوا احسن ما انزل الیکم من ربکم من قبل ان یاتیکم العذاب بغتة وانتم لا تشعرون
یعنی سز متابعت قلوب مطیع و منقاد اولوک شول کوزکلو حکملرینه که قرآن ایچنده سزه کوندرلدی اول
دیکردن کم سزی واقف قلوب الوان نعمتلریله بسلر شول که سزه حلال قلندی اکا سعی ایدک اولکه حرام
قلندی آندن یغلسوک آندن اوکدین که اکسزدن سزه عذاب کله سزک خبریکوز اولمیه و دخی بیوردیکه
ان تقول نفس یا حسرتا علی ما فرطت فی جنب الله وان کنت لمن الساخرین یعنی سز مطیع اولوک اول
دیکردن ایندیکی بلی کتابوک حکمنه قورقک اول الله دن شوندن اوکدین که نفس و جمله و غنی عذابلره
اوغرایه دخی پشیمان اولوب دیه که وای بنم حسرتومه که الله تعالی طاعاتلرینی ترک ایدوب ضایع قلدم آنوک
ذکرنی صوکی عقلی بنم تقصیرلک قلدم دخی بن انوک دنیاده ایندردوکی قرآنی استهزا قلوب [illegible]
غافل اولدم انی بلمکدن تقصیر قلدم و دخی بیوردیکه او تقول لو ان الله هدانی لکنت من المتقین یعنی
سز الله مطیع اولوک قرانله عمل ایدک شوندن اوکدین که بو قبیحیلره فریاد و انکارا ایدوب دیه سز که
اکر حق تعالی بزه حقدن باطلی بیان قلسه ایدی نو دخی ایمانه کلوردک مؤمنلر اولوردک هیهات ای
مسکین ضمه [illegible] غلکم بو انکار ایله قورتلمزسن بو نجه حجتلر دلیللر طوغری سنک اوزره که مجموع نسنه دن

سکا خبر ویرلدی هیچ اسباب نجاتدن و اسباب هلاکدن سکا بیان قلنمدی می ما هوای نفسه اویوب انکا
متابعت قلمدک هیچ عذر ایرن جک مجالک قالمیه دیلر دیلر مطیع اولوب ایشو کحسرتا یبه ستی نته کم
حق تعالی بیوردی او تقول حین تری العذاب لو ان لی کرة فاکون من المحسنین یعنی دونوک الله
شوندن او کدین که نفسکز اول عذابلری کوریجک دیه که ای کاشکی دستور ویریلیدی بو کردونوب
کیرو دنیایه وارییدک بو انکارلردن بو شرکلردن کلملکی ترک ایدوب الله و رسولنه مطیع اولیدک
بن دخی الله بیلیوب مؤمن و محسنلردن اولیدک بو حسرتک آنره هیچ بر نفسه فائده سی اولمیحق
دکلدر اول وقت سکا دیلر که بلی قد جاءتک آیاتی فکذبت بها واستکبرت وکنت من الکافرین
یعنی حقیقتا سکا کلدی بنوم کتابم جمیع اسباب نجات و اسباب هلاکی آنوک ایچنده بیان اولنمشدی
لیکن سن آنی عنادا یرویسطوغادک یالانلدک باش چکوب تکبرلک ایلدک و اول حقله باطل
اراستده تحیرده قالوب فکر ایرمدک شیطان اوزریکه غالب اولدی سنی الله بر لکیندن انکار
قلدردی کافرلردن اولدک پس سکا لایق اولدیکم عذاب الیمده مخلد قلمسح ودخی بیوردیکه ویوم القیمة
تری الذین کذبوا علی الله وجوههم مسودة الیس فی جهنم مثوی للمتکبرین یعنی قیامت کوننده
کورسن شول کمسنه لرکه یعنی کم الله اوزرینه یلان دعوی قلدیلر دیدیلرکم آنوک شریکی وار
یوزلری قاره اولمیشدر لایق دکلمیدر بونوک کبی تکبرلره کم مقاملری جنت ایچنده اولا ودخی محققلر
دیمشلرکه عذاب بونلردن بو خلقوک قیامت کوننده اول اولاقتی عذابلوسی کم الله تعالی حقنده بر نسنه
دعوی قله کم اول الله لایق اولمیه کندو حالتدن الله یقینلق دعوسین قله اهل تقوی دعوسین
قله دعوسینده کوجک اولمیه بولودخی کلی اول الله اوزرینه یلان دعوی قلنلردن اولور
اکر بو حالتدن توبه قلمدین کتسه آنوک دخی یری جهنمدر بس مؤمن اولانکر کم الله بولنده ایشی
قلیلغله اولمیه دیلرسه کم قورتلمشلردن اوله نته کم حق تعالی بیوردیکه وینجی الله الذین اتقوا
بمفازتهم لا یمسهم السوء ولا هم یحزنون یعنی حق تعالی نجات ویروب شول کمسه لری قورتاردکم
انلر کندولری صالح عمللر ایله شرکدن و معصیتدن صقندیلر شول شیلره بشلدیلر کم آنلره فوز
و فلاح حاصل اولمیش اندره هیچ عذاب ایرشمز حزن و غصه دخی یول بولمز سرور ایچنده
ابدی سعادت حاصل قلودلر ودخی بیوردیکه الله خالق کل شیء وهو علی کل شیء وکیل حق تعالی بونی
دیلدیکه اول بوتلر حقادتن اکا معبود دیو طپانلره بلدره زیرا دیدیکه حق تعالی دو کلی نسنه لرک
یاراد یجیسیدر پس اول بوتلر دخی اول یراد لمشلردن بریسیدر شول کم کندو نفسندن بر عاجز
مخلوق اولسه اول معبود لقیغه نیجه لایق اولا ودخی هر عبادت ایکی قومک عزتی و کرامتی اول
طیدوغی عزتده و کرامتنده کوره اولور چون اول معبود طوتدقلری کندو حود و حقیر اوله کندوی
بو محتشن قورتارمغه چاره سی اولمیه اکا طپانلرک نه عزت و کرامتی اوله بلکه اول معبود لرندن
انلر دخی حود و حقیر اوله ودخی بلک کم حق تعالی جمیع مخلوقاتک رزقلرنیه کفیلدر و اشلرین
باشرمغه قادردر هر کمسه کم اکا اعتماد قلوب ایشین اکا ایناندر جمیع خیر قپولری اکا آچیلوب
ایشی صلاح صکله دنیا و آخرت مقصودلری هب حاصل اوله هیچ مشکل ایشی قالمیه بونلرن صکره

کندونک

کندونک قدرتن بیان ایدوب بیوردیکه له مقالید السموات والارض والذین کفروا بآیات الله اولئک
هم الخاسرون یعنی یر و کوک خزینه لری آنوکدر کلیدلری آنوک قدرتی الندهدر اول کوکلر
خزینه سندن بر یسی یغمورلر خزینه سیدر کم قوللری اوزره صچر ویر خزینه لرندن بر یسی اوتلر
و یمشلری بتورمکدر کم اول یغمورلر سببی ایله اولمشیکن قوروییردن و انجلردن دخی انواع یمشلر
و اوتلر بتوردر قوللرینه و حیوانجقلرینه رزق ایدر شول کمسه کم بو قدرتلری کوره طورر کی حق
تعالینک آیتلرنیه کافر اولسه کم اول قرآندر دخی محمد مصطفی در حقیقتا انلر زیانکارلردر کم ثوابی
قیوب عقاب اختیار ایتدیلر الله و رسولنه اویماغی قودیلر شیطانه و هوای نفسه اویماغی
اختیار ایتدیلر جنتی و حوریلری و تاجلری و حله لری و تختلری و سرایلری قودیلر طاموییرور زقومه
و قینادصولره و یلانلره و عقربلره و زبانیلره و اوددن طونلره و تاجلره و قطراندن بیره هنلره
دکشوردیلر بوندن اولونه زیان اوله ودخی بیوردیکه قل افغیر الله تأمرونی اعبد ایها الجاهلون
یعنی بو آیت انذوکنه سبب بو ایدیکه رسول حضرتنه دیرلردیکم یا محمد آتاک دده کک ملتنی ترک
ایلیوب آزدک سن دخی یا شوکه بردین طورغوردک که هیچ کمسه بونسم و قاعده کم سنی ایشلرسن
کوردکلری یوق کل قوبکه قبیلکله مخالفت قلمه کیرو بزم دینمزه متابعت قلدوکلمز سنی اولو
ایدینه لم ما لیمو سنک یولکده خرج ایدرلم پس حق تعالی رسوله بو آیتی کوندردی دیدیکه یا محمد
ایت بولره کم بکا ایله می بیوردرسز که اللهدن قیوم ایدن ار تو غدطیم ای بیجانرکوزینز جاهللر اکر
شرک دخی عقلکز و ار عیش سه ذره قدر توفیق یاری قلسه کیجه و کوندز بو نزیکوزی اول بنیم معبودم
قیوسنده یره اور دخدمتده اولیکه کوزنکم آنوک قیوسی فضل و کرم قیوسیدر نیجه صوچلولرک
صوچلی اندره عفو اولنوب ابدی دولته ایرشیوردر ودخی بوندن صکره بیوردیکه ولقد اوحی الیک
والی الذین من قبلک لئن اشرکت لیحبطن عملک ولتکونن من الخاسرین یعنی بیت یا محمد سکا
ودخی سندن ایلرو کچن پیغامبرلره بو یله وحی اولنوبدر الله بر لدیلر اکا شرک کتوردیلر اکر یا محمد سن
اول کافرلره اویوب الله شرک ایرنجک اولورسک غزیم حقیچون عمللرک یوبیلوب باطل اوله
دخی حقیقتا سن بنم قاتمده نه قدر مکرم و محترم اولودخی اولدکسه دنیاده و آخرته زیانکارلردن
اوله سن خصوصا که سندن آرتوق کیشی که بکا شرک کتوره بلکه آنوک حالی نیدر اوله بلکه کلی اتی ترنداشن
حق تعالی بیلور دیکه رسولی کا شرک کتوره جلد کلی ایدی لکن بو خطابی رسولنه قلدی دخی آنوک
امتنه تنبیه ایدوب بلدرمک ایدیکم هر کمسه کم ایمانی کامل کدن صکره کیرو الله شرک کتوره سه
جمیع عمللری یو یلوب هباء منثور اولور اول نه قدر الله قتنده محترم دخی اولورسه کورمز میسکم
بر کشی دنیا بکی قاتنده نه قدر مقرب اولسه دونه کلوب آنوک قتنده بر صوچ ایشلسه اول
نه قدر مقرب ایسه یا اولدو دریا منصبندن عزل ایدوب قپوسندن سوردرخوار حقیر اولور
الله تعالی بر صوچلو اولمغی دخی بو یدن قیاس قلمقلکر اول خود جمیع پادشاهلرک پادشاهیدر
ودخی بیوردیکه بل الله فاعبد وکن من الشاکرین یعنی یا محمد اول کافرلرک اغواسنه اویما الله
بر لیوب اکا مطیع اول آنوک عبادتنده محکم طور سکا ویردوکی پیغمبرلک و رسوللک نعمتنه

شكرایت شكرلو قوللرینی اول سوزر بو خطاب دخی اگرچه رسول حضرتنه‌در والا جمیع مؤمنلره‌در
کیر و تنبیه و اشارت وار زیرا رسول علیه السلام دائم شاکرلردن ایدی بوندن مراد بو امتدر کم
بولر دائم حق تعالیٰیه شکر ایدلر تو شول نعمتلره کم بولره انعام کلدی نتکیم بولکیتی الحمد محکله بولره اکرام
و توفیق و هدایت ویرب بولره دین اسلام عطا قلدی و دخی بیوردیکه وما قدروا الله حق قدره
والارض جمیعا قبضته یوم القیمة والسموات مطویات بیمینه بو آیت سببی دخی بو ایدیکه یهودیلر
حق تعالیٰ حقنده سوزلر دیدیلرکم شاننه لایق دکل ایدی حق تعالیٰ بو آیتی کوندروب بیوردیکه یعنی
بو یهودیلر وصف ایدن مدیلر اول اللهی کم اول لایقدر و دخی آنی اولو لایق مدیلر شویله‌که اوکا
مناسبدر زیرا اول بر پادشاهدر کم آنوک مثلی یوقدر جمیع یرلری و کوکلری قبضه قدرتنده
تصرف ایدر آنوک ملکنده و آنوک حکمنده هیچ برکمسه‌نک آنوک سلطنتی اوزرینه سلطنتی
یوقدر کوکلر دخی قیامت کوننده آنوک قدرتی قبضه‌سیله دوریلوب کتوریلیسر مجموعی فنا ایدوب
اثری قلمیسر بوندن صکره حق تعالیٰ اول کافرلرک سوزندن ذاتنی تنزیه ایدوب بیوردیکه سبحانه
وتعالی عما یشرکون یعنی حق تعالیٰ آریدر و یوجه‌در اول سوزلردن کم کافرلر اکا شرک کتوروب سویلرلر
بو آیتده دخی مؤمنلره تنبیه و اشارت وار که اول کافرلر سوزلری کبی بولر دخی حق تعالیٰ حقنده
کلام ایتمیه‌لر بلکه الله تعظیم ایدلر شویله‌کم کوکلدن آنوک شاننه لایق سوزلر ایله مدح و ثنا
ایدلر تا که آنوک قتنده قربت بولوب سعادته یریشه‌لر و دخی قیامت احوالندن خبر ویردیکم
اشیدنلر آنو کله اوکو تلنوب آنوک یراغنده اولالر کافرلر ایسه کونی ترک ایدوب ایمانه کله‌لر
مؤمنلر ایسه غفلتلرین ترک ایدوب زیاده عمللره مشغول اوله‌لر که اول کون ایچون استعداد
ایدلر نتیجه‌کم بیوردی ونفخ فی الصور فصعق من فی السموات ومن فی الارض الا من شاء الله
یعنی چون صور اوردیله جمیع یرده و کوکده کم وار ایسه هب هلاک اوله الا اول کمسه‌لر که حق تعالیٰ
آنلرک قلمدوغن دیلر روایت اولندی حضرت رسولدن علیه السلام آنلر صوردیلرکم
یا رسول الله صور نه نسنه‌در دیدیلر رسول حضرتی خبر ویردیکه اول بر بوینوزکبیدرکم
آنوک اوازی چیقسه یرک دکرمیلکی بر ایله کوک اراسنجه دربر کزا وریلسه جمیع خلایق قورقوبه
دوشوب تحیر قلالر آندن بر کز دخی چالنه یر کوک اهلی هب هلاک اوله‌لر آنجق باقی قلیجی اوله‌ق
وقتنده جمیع ارواح اول صوره ایچنده جمع اولنلر آندن بر دخی اوریله اول روحلرک کلیسی نشول
قوان آروسی کبی چیقوب کوده‌لو کوده سنه طاغله بس حق تعالیٰ بولره و کوکلره صاعقه اوله
دیدوکی بو جمله‌که جمع اولالر الا اشولکه حق تعالیٰ دیلرا اول قلمه دیدوکی جبرائیلدر میکائیلدر اسرافیلدر
و ملک الموتدر و دخی اول عرش چوره‌سنده کشهیدلردر که تلجه‌لر بیونلرنده حمایل اولشلر
و دخی بیوردیکه ثم نفخ فیه اخری فاذا هم قیام ینظرون یعنی اول اول صوردنکه جمع اولالر
آندن صکره بر صور دخی چالنه‌لر ناکاه کلیسی باشن طیرقدن قالقوب کوکه نظر قلدلر کوده‌لرکه
اول کوکلر نیجه پاره اولوب کیمدر و یره که نظر قلدلر کوده‌لوکه جانب یرینه نیجه دعوت قلنورلر
و دخی کوه‌ر آلم بولر دن شفقت نیجه کتورلمش هر بری کندو نفسلرینه مشغول اولمشلر

كورك

كوره لوكم بيان

كورك سلطان اولسنو بردر و بیشک حقی آندن اکودلوکم اول زیاده اکا ظلم اتمش اوله یاد و کمک ایله
یاسو کمکله یا مالنی آلمغله صوچیسن یره و دخی حق تعالیٰ بیوردیکه واشرقت الارض بنور ربها یعنی اول
وقتکه قیامت قوپه یر یوزی عدل نوریله روشن اولوب ظلم قره کولکه‌سی کتوریله کمسه‌یه حیف اولمیه
ووضع الکتاب وجیء بالنبیین والشهداء وقضی بینهم بالحق وهم لا یظلمون یعنی حساب دیوانی قوریله
و خلقک عمللری دفتری کیمک صاغنه و کیمک صولنه ویریله و جمیعا پیغمبرلر و شهیدلر کلیسی
بریره کتوریله آندن بو خلق اراسنده عدلیله حکم اولنه ظالملریله مظلوملر اراسنده و پیغمبرلر ایله
امتلر اراسنده سؤال و جواب اولنه هیچ ظلم اولنمیه ثواب اهلنک ثوابی اکسلمیه و کناه اهلنک
اشلدوکندن آرتوق دفترنده نسنه بولنمیه جزاسی اکا کوره اوله و دخی بوندن صکره بیوردیکه
ووفیت کل نفس ما عملت وهو اعلم بما یفعلون یعنی هر نفسه ایتدوکی عمللری جزاسی تمام اولنه
کرک خیر کرک شر که حق تعالیٰ یکرکی بلجیدر بولونه اشلدیلر بس بولری جمع ایدوب حسابه طتوب
دفترلرینی الرینه ویردکلری آندن آرتقدر که اول اشلدکلرنی بر بر کوره‌لر او قیه‌لر بلله‌لرکه
بولره اولونن ظلم دکل کیرو کندونک عمللرینک جزاسیدر اما پادشاه کرمیدر دیلرسه عفو ایدر
فضلیله دیلرسه کناهی قدر عذاب ایدر عدلیله اندن صکره ایمان ایله کیدنلری چیقروب کیرو
اوجماغه قویه ایمانسز کیدنلری طامودە مخلد قلالر بوندن صکره حق تعالیٰ اوجماق اهلنی
اوجماغه طامو اهلنی طامویه نیجه وارد آلتی بیان ایدوب بیوردیکه وسیق الذین کفروا الی
جهنم زمرا حتی اذا جاؤها فتحت ابوابها یعنی حسابدن صکره حق تعالیٰ زبانیلره امر ایدرکم بو کافرلری
حقارتله شول خر کله سوردکبی سوره‌لر جهنمدن یکا تجتکم اول جهنمه کلەلر آنوک قپوسی بولردن
یکا آچله وقال لهم خزنتها الم یأتکم رسل منکم یتلون علیکم آیات ربکم وینذرونکم لقاء یومکم هذا
یعنی جهنمک خزینه‌دارلری انلره صوردیلرکم کیرو سزه کندو جنسکزدن وایچکزدن رسول
کوندرلمدیمی که حق تعالیٰنک کتابلرنی و حیلرنی سزک اوزریکزه اوقیالر و بو کونه اشبو
عذابلره اوغرایه جغکزدن سزه خبر ویره‌لر ای شقیلر تاکه سز آنلرک خبرلرین اشیدوب دعوتلرینه
اویایدیکز بو بلالردن قورتلیدیکز قالوا بلی ولکن حقت کلمة العذاب علی الکافرین یعنی بو کافرلر
اول وقت اقرار ایدوب دیه‌لر بلی بزه رسوللر کلدیلر بو کلیسنی بزه خبر ویردیلر لکن بز
اویمدق هم دخی حق تعالیٰنک آنده ایجوب غرتم حقی لبتده بن جهنمی کافرلر ایله طولدورم دیدوکی
واجب قلدی بو عذابی کافرلر اوزرینه چونکه طامو خزینه‌دارلری بو سوزی بولردن اشتدیلر
دیلرکم قیل ادخلوا ابواب جهنم خالدین فیها فبئس مثوی المتکبرین یعنی کیروک ای شقیلر
اول جهنمک قپولرندن بو حالده کم سز آنده مخلدسز کیرو چیقمق یوق چون سز تکبرلک ایدوب
کلمهٔ توحیددن تجدیکز رسوللره مطیع اولوب حق تعالیٰنک کتابلرینه اینانمدیکز کیروک
ایدیکم اول متکبرلرک یرلری نه یاوز طوراقدر یردر بس اهل عقل اولان بو آیتلرک معنی سندن
کندو سنه نصیحت بولی کلام حق کوکلم انلر حق تعالیٰ کلامنه و کلن رسوللر کلامنه اعتبار
اتمیوب اول عذابه مبتلا اولدیلر مؤمن کرکلم اوقودوغنی و اشتدوکی کتابی اعتبار ایدوب

ورسول سوزلرني كندويه دليل ايدينوب شمديدن آنوكله عمل ايليه غفلت ويقوسندن كندويي اوياره
كافرلوكيبي طاموعذابنه اوغراتچق اولميه سز فائده سز حسرتلر يميه چون حق تعالى طامو اهلي حالني بيان
قلدي عقللي ولنلره تهديد ايچون بوكز مؤمنلر مطيعلر حالن بيان ايدوب بيورر ديكه وسيق الذين
اتقوا ربهم الى الجنة زمرا حتى اذا جاؤها وفتحت ابوابها وقال لهم خزنتها سلام عليكم
طبتم فادخلوها خالدين يعني انلركم شركدن وكفردن ويرامز اشلردن صقنديلر اوتكريدن
قورقديلر آنلر دخي بولك بولك كمي بوراغله كيمي دوه جكلر ايله اوكلر بخدر ويانلر بخدر فرشته لر عزتله
واكرامله جنته ايلته لر جنتكم بولر دخي اوجماق قپوسنه وارسه لر اوجماق قپولري دخي بولره
آچيله واول اوجماغك خزينه دارلري تعظيمله بولره قرشو كله ديه لركم سلام اولسون سزه كم
سلامت مقامنه ايرشديكز خوش واردكز برفرح كون دنياده ايوعمللره مشغول ولديكز اوش
شمدي فوز ونجات بولوب ابدي سعادته اولشديكوز كيرك اول جنته بوحالده كم سز
آنده مخلد سز كيرو چيقمق يوق چون بو جنت اهلي دخي بو كرامتله اوجماغه كيره لر مقاملو
مقامنده ساكن اوله لر حق تعالى يه حمد وثنا قله لر نته كم حق تعالى خبر ويرور ديكه وقالوا الحمد لله
الذي صدقنا وعده واورثنا الارض نتبوأ من الجنة حيث نشاء فنعم اجر العاملين يعني كوزلر
كورمدوكي وقولقلر اشتمدوكي وكوكللردن كچمدوكي مقاملر ونعمتلر وحوريلر وكوشكلر
وتختلر وتاجلر وحله لر كوردكلري وقتن ديه لر شكر اول پادشاهه كم بزه رسول كوندروب
قلدوغي وعده لري ايش هب بزينه كتوردي اوجماغي كندو قولقندن قرار كاه قلدي بكله
بزنره ده ديلرسوز اولورز آنده يورتلتورز هرنه آرزو ايدرسه وز بولورز نه كوزل
نسنه در بو عمل ايدوب تكريه مطيع اولنلرك ثوابلري ومرتبه لري پس كيرو عقل ولنلره
بو آيتدن اوكوت آلوب كوكلم كندويي بو سعادتدن ايراق ايدن جك نسنه لردن كسه رسول
سنتي ايله وحق تعالى كتابيله عمل ايدن فاسقلر ومفسدلر صحبتني ترك ايدوب صالحلردن وعالملردن
اوله منصب عزت سوكوسندن كچوب خلوت اختيار قلمش اوله دخي يكرك اكا سعادت آچيله
ودخي حق تعالى بيورر ديكه وترى الملائكة حافين من حول العرش يسبحون بحمد ربهم وقضي بينهم
بالحق وقيل الحمد لله رب العالمين يعني يا محمد كورسن اول فرشته لري عرشك چوره سني قپليوب
اول ربلرينه حمد ايدوب تسبيح ايدرلر بو سوزي دخي حق تعالى رسوله بيان قلدوغي بزه تعليم
ديكه بز دخي اللهه دائم حمد وتسبيح ايدوب آنوك قربنه اول سعادته اونره مقام طوتغه
لايق اولاوز وقضي بينهم بالحق ديدوكي كيرو بو اراده اول اوّلكي سوزلرين تاكيد قلمادر (ع)
يعني قيامت كوننده حق تعالى قوللري اراسنده عدليله حكم ايله يه كم كمسنك حقني كمسه اوزرنده
قلميه قوللر الي كوروب حق تعالى يه شكر وثنا قله لر ديه لر شكر اول عالملري يارادن پروردكاره كم
بزي اول ظالملردن قورتردي پس عقل ولن كوكلم كمسيه دخي كندو نفسنه دخي ظلم
حيف ايليه يارين حق حضرتنده اول دخي ظالملر جماعتيله حشر اولوب كندويي عذابه كرفتار قلميه

سورة المؤمن وهي مكية ثمانون وخمس آية بسم الله الرحمن الرحيم

حم روايتدر ابن عباسدن كه بوحم سوره سي كل مكه ده اينمشدر ومحمد ابن حنيفه دخي بويله روايت
قلور ابن مسعوددن ديمشدر حاميم سوره لري قرآنك ديباجيدر اما قتاده ايدر بوحم قرآنك
آدلرندن بر آددر ودخي ديمشلردركم بو اسم الاعظمدر ودخي ديرلر كم بو قسمدر كه حق تعالى آنده
ايچو ايدر بوحم سوره سي حقي بزنيجه لر ديمشلردركم بونك معنسي ديمك اولودركم حكم اولنوب تقدير اولندي
شول نسنه لركم اولاجقدر اما درست قول بودركم حم متشابهدر بوندن مرادين وكن كيرو
الله بلور بزه واجب بودركه آكا انجق ايمان كتوره وز كه حقدر تكري كلاميدر دخي بيورر ديكه
تنزيل الكتاب من الله العزيز العليم يعني شبو قرآنيكم محمد سزكا اوزديكره اوقور الله تعالى دن
اينديرلمشدر شاعرلر وكاهنلر سوزي دكلدر اول الله سوزيدركه ملكنده عزيزدر
حكمتنده غالبدر دخي يارتدوغي خلقي وآنلرك نه اشلدوكين بيلور عليمدر دخي بيورر ديكه
غافر الذنب وقابل التوب شديد العقاب ذي الطول لا اله الا هو اليه المصير يعني اول الله كناهلري
ستر ايدوب باغشلايجيدر شول كمسه لركه توبه قلديلر وتوبه قلنلرك دخي توبه لرين
قبول ايدجيدر شول كمسه لركه اخلاص ايله شركدن وكفردن دونوب لا اله الا الله ديدي
واتدوكي كناهلره پشيمان اولوب اللهدن قورقوب توبه قلدي خلقدن قورقوب يا اوتانوب
يا اشلمكدن عاجز اولوب كوچي يتميوب توبه قلميه كه بو توبه تكري ايچون اولمز هر عمل كه اول تكري
رضاسي ايچون اوليه اول مقبول اولمز ودخي اول اللهك عقابي وعذابي قتيدر شول كمسه لره كم
شرك وكفر اوزرينه واللهه عاصي اولنلق اوزرنده دنيادن كيدي كلمه توحيد ايتمدي وقلدوغي
كناهلره استغفار قلمدي عقللي ولنلر بوني فهم ايتمك كركدركم بو اراده حق تعالى كناهلري يارلغر وتوبه لري
قبول ايدجيدر ديدوكندن نصكره ديدي كيم عقابي دخي قتيدر بوكا اشارت قلديكيم قوللر كندي دائما
اللهدن قورقجي اوله كه اتدوكي عمللر مقبول اوليه دونوب كيرو يوزنيه اورليه وهم اميد
طوته كم كندو كرمندن فضليله قبول ايدوب اكا ثوابلر واحسانلر قله كناهي چوق قلغندن يا قوب توبه سي
ترك ايتميه رحمتنه اميد طوتوب ثواب قلر واللهك كرمنه مغرور اولوب نه كركسه اشلميه
بيله كه عقابي قاتيدر كندو ضعيفدر انك عذابنه طاقت كتورمز بوندن نصكره ديديكه حق تعالى
قوللري اوزره فضل وعطا قليجيدر اول غنيدر رحمتي بولدر احلامه اكا دونلره كه بر
پادشاه در آنك مثلي ونكا شي يوقدر جميع قوللرك عاقبت دونوب وارجق يرلري آنوك حضرتيدر
هر برينك عملينه كوره جزا ايدجي اولدر اكر خير اكر شر ودخي بيورر ديكه ما يجادل في آيات الله الا الذين
كفروا فلا يغررك تقلبهم في البلاد يعني حق تعالى اول رسولنه كاندلويه بيورر ديكه يا محمد چونكه بن غفارليغم
وتوبه لر قبول ايدوب عفو ايتدوكم وعقابم قاتيلغين وقوللرعزه احاطم چوقلوغن سكا
آيات ايندوروب بيان اتدوكيم بودركه بوني اشتدكدن نصكره سنوكله خصومتلر ايدوب مجادله
قلودلر وبونم آيتلرمي انكار ايدوب ياليلدلر الا آنلركه كافرلردر سن بولرك اول الذنه
دنيا جاهلري بول اولوب اشاعد بو قاروواروب كلدكلرنيه وتجارت ايدوب آلوب صاتدوقلرنه
باقه اول عالملري سني مغرور قلمه سون ديدي كم بولر كلمه توحيددن قچرلر وتوبه دن قچرلر كيرو دنياده

خوشنتمتع ایدلر بولره بونسنه استدراجدر که بن بولری هیچ خبرلری یوغیکن آکسوزین طوته رین بوندن نصکره
بولره تهدید قلوب اشلرندن حذر ایتدرمک ایچون بیوردیکه کذبت قبلهم قوم نوح والاحزاب من بعدهم وهمت
کل امة برسولهم لیأخذوه وجادلوا بالباطل لیدحضوا به الحق فاخذتهم فکیف کان عقاب یعنی حق تعالی دیرکه
یا محمد بولرسنی یالکز تکذیب سکا یاوز قصد ایدوب مجادله قالدقلرینه طارلغمه که بولردن اول نوح قومی
دخی نوحی یالان ایلدیلر ونوح قومندن نصکره کوندردوکیمز رسوللریمزی دخی یالان ایلدیلر هر امت رسوللرینه
قصد ایلدیلرکه آنی طتوب اولدوره لر وباطل حجتلر ایله شرک اوزرینه آنلرکله مجادله قلدیلر تاکه اول
دین اسلامکه حقدر اول حجتلر ایله باطل قلهلر واول رسوللر دیدوکی خبرلری رد ایدیلر آکسوزین آنلره
عقوبت قلوب عذابم ایله طوتدم قلهلر برکمسنه آنی کندوزدن دفع اتمکه مجال بولمدی بس یا محمد
سن بنم بوعقابمی نیته کوردسن اول قوم آنی حق بولمدیلرمی صبر ایتکل بولره داخی تیز زمانده اول
عقاب واقع اولادر دخی بیوردیکه وکذلک حقت کلمت ربک علی الذین کفروا انهم اصحاب النار یعنی یا محمد
اول ازلده حق تعالی بوکلامی لسبقت قلوب واجب قلدیکه بوکافرلر اوزرینه کم بولر اوداهلندندر
البته اول وعد یرینه کلسه کرکدر سن بولرک ایمانه کلمدکلرینه ملول اولوب طارلغمه ودخی بیوردیکه
الذین یحملون العرش ومن حوله یسبحون بحمد ربهم ویؤمنون به ویستغفرون للذین امنوا یعنی شول
فرشتهلرکم عرشی کوترمشلر وچورهسنده عرشی طواف قلورلر بولر جملهسی حق تعالی یه حمد وثنا قلوب تسبیح ایدرلر
وآنوک برلکینه واولغینه تصدیق ایدرلر ودخی حق تعالیدن دائما یارلغمق طلب ایدرلر شول کمسنهلر
ایچونکه آنلر قراننه ایناندیلر اللهه وآنوک رسولنه ایمان کتوردیلر بو آیتدن بو معلوم اولدیکه
مؤمنلرک الله حضورنده اولو فضیلتی وار دکم آنلرک کبی مقرب فرشتهلر عرشی لشنده وچورهسنده
بولره دعاجی اولهلر اما مؤمن اولی فرشتهلر دعاسیندر اول وقت مستحق اولوردکم کندوزی
عذابدن وعقوبتدن امین قلمش اوله بوامن دخی حاصل اولمز الا شول کمسنه کم عمر ایمانن حاصل اوله
یعنی تکویرین قورقدکاهلرندن یغلنه طاعت وعبادت شوقی اوله اللهک عظمتی شرین کوکلنه
طولدوروب کندو وجودین یوق بیله غرت دنیادن کچوب عزت تعالی اختیار قله قچن مؤمن اولسه
بو وجهله اول فرشتهلر اکا دعا قلوب دیرلرکه ربنا وسعت کل شیء رحمة وعلما فاغفر للذین تابوا
واتبعوا سبیلک وقهم عذاب الجحیم یعنی دیرلرکم ای بزم ربمز سنوک رحمتک بوللدر وعلمک
جمیع نسنه قیلمشدر که سنوک علمکدن طشره نسنه یوقدر یارلغه غل وصوچلرین عفو ایله کل
شول کمسنهلرکم شرکدن دونوب اسلامه کلدیلر ومعصیتدن دونوب طاعته کلدیلر سنک یولکه
متابعت قلدیلرکه اول قرآن وسنت یولیدر دخی بولری جحیم عذابندن دفع ایله کل قتاده ایدر
مطرفدن روایت قلورکه ایدر بز تکری قوللرندن کیدوا الله قوللرینه خیرصانجی فرشتهلری
بولدق که دائم بولرک صلاحنی دیلرلر وتکری قوللرندن بولدق قوللرینه کی خائن وکی شر صانجی بو
شیاطینلری بولدقکه دائم بولرک ضلالتنی وآزغونلغنی دیلرلر یعنی مؤمن که مؤمنلره خیر صانجی
اوله اول الله قتنده مقرب مرتبهسنده اولور وهرکمسنه کم مؤمنلره خیر صانجی ولمیه اول الله
حضورندن شیاطین مرتبهسنده اولور دکم مردود اولور ودخی اول فرشتهلر بودعایی قلوردیکم

ربنا وادخلهم جنات عدن التی وعدتهم ومن صلح من آبائهم وازواجهم وذریاتهم انک انت العزیز الحکیم یعنی
ای بزم ربمز سکا ایمان کتورنلری کیوئی کل اول عدن وجماعنده کم آنلرکچون وعده قلوبیدرسن دخی بونلرک
آتالرندن ودده لرندن واهل بیتلرندن واوغوللرندن شول کمسنهلریکم اصلاح کتوردیلر فسادن
وباطل اشلردن دوندیلر سکا مطیع اولوب طاعت وعبادت توجه قلدیلر آنلری دخی بوجماعتله کیور کل که
سن ملکوکده عزیزسن حکمک غالبدر کمسنه مانع اولمز دخی ایشوکده حاکم سن که هر نه اشلرسک
یرلویرنده اشلرسن ودخی بیوردیکم وقهم السیئات ومن تق السیئات یومئذ فقد رحمته وذلک
هو الفوز العظیم یعنی ای بزم ربمز صقله بومؤمن قوللریکی دنیاده کفردن ومعصیتدن واقع اولمقدن هرکمسنه کم
سن بوکون بومعاصیلردن صقلیه سن تحقیق آخرتده سن اکا رحمت ایدوب عذابلردن قورتاردسن بس
اول کامل نجات اولدر کم قوللکی دنیاده سکا عاصی اولمقدن صقلیه سن بونلر حق تعالی اول کندویه کافر اولنلرک
حاللرندن خبر ویردیکم ایشیدنلر آکوتلنوب آنوکله نفسلرین صلاح کتوره لر اول کچن دعالره لایق
اولالر ودخی بیوردیکم ان الذین کفروا ینادون لمقت الله اکبر من مقتکم انفسکم اذ تدعون الی الایمان
فتکفرون یعنی شول وقتکم کافرلری جهنمه ایلتکلر کوزلریله اول عذابلری کوره لر دخی کیرو کندو نفسلرینه
غضب ایدوب دشمن طوتلر وکندولری اول معاصیلرینه ملامت قلهلر بس اول وقت اول
طاموغ زبانیهلری آنلره ندا قلوب دیه لرکه ای بیچارهلر حق تعالی دشمن طوتمقلق وکندونکزه
غضب قلمقلق کم ایدرسز اول اولودر وآنوک عقابی قاتیدر اندن اوتوریکم سز دنیاده ایمانه
دعوت اولنوردیکز اکا انکار ایدوب کافر اولدیکز بس اول انکاریکوز کتوردیکز حاصلی اشو عذابلره کرکم
کرفتار اولدیکز کیرو حقیقی یوق دخی بیوردیکم قالوا ربنا امتنا اثنتین واحییتنا اثنتین فاعترفنا
بذنوبنا فهل الی خروج من سبیل یعنی اول کافرلر دیه لر ای بزم ربمز سن بزی ایکی کز اولدردک ایکی کز
دیرکوردک بز شمدی کناهلریمزه اقرار ایلدکله کیرو قوتلمقلغه اعش هیچ بزه بوعذابدن چقمغه
یول وار میدرکه بو اشلریمزدن دونه وز اما بو ایکی اولمکدن وایکی دیرلمکده اختلاف قلمشلردر
ابن مسعود ایدر اول بر نطفه یدی حق تعالی اکا دیرلک جان ویردی دنیایه کتوردی آخر وعده سی
یتیشجک کیرو اولدردی یا دنی قیامتده کیرو دیرکوردرنیته کم حق تعالی بو آیتده بیوردیکم کنتم امواتا
فاحیاکم ثم یمیتکم ثم یحییکم یعنی بز اولویدک بن سزی دیرقلدم آندن نصکره کیرو اولدروب اندن نصکره
کیرو دیرکوره رم اما بر نیجهلر دیدیلرکم اول بر آدم صلبنده ایکن قدرت الیه چیقروب دیرلتدی
کندو برلکینه طانق طتوب کیرو اولدردی بردخی دنیاده اولدوریسر وعده سی تمام اولجق
آخرتده کیرو دیرکوریسر بر نیجهلر دیدیلرکم برا ولمک دنیاده برا ولمک سنلده دیرلوب
منکر ونکیره جواب ویردکدن نصکره کیرو اولیسر ودخی حق تعالی بیوردیکه ذلکم بانه اذا دعی الله
وحده کفرتم وان یشرک به تؤمنوا فالحکم لله العلی الکبیر یعنی اول کافرلر دیوسرلرکم سزه بو عذاب مخلد
اولدوغی اندن اوتوریدر کم قچن سزه دیسهلرکم لا اله الا الله دیک سز اکا انکار ایدوب کافر
اولوردیکز آنوک اوزرینه قائم اولوب طورردیکز اما قچنکم اکا شرک کتوره لر ویوته طپمغه قیغیرلسه کز
آنی کرچک طوتوب آندن بکا سکردردیکز بو حکم سزه بوکون اول پادشاهلر پادشاهندندر کم دکلی مخلوقاتدن یوجهدر

مجموع مخلوق آنوک قبری آلتنده مسخّردر و قدرتیله و کمالی و تبدیلی اولی اولدرشلی یوقدر ودخی بیوردیکه
هو الذی یریکم آیاته وینزل لکم من السماء رزقا وما یتذکر الا من ینیب یعنی چونکه حق تعالی بولره قیامتدن نه
اولجغنی واقعلی و ذره بلدردی آندن صکره کندو عظمتنی بیان ایلیوب بو مکه اهلنه کندونک
قادرلغنه دلیل لو ذکر ایلدی تاکه ایشیدوب ایمانه کله لو دیدیکه سزه بونک کبی دلیللر کوستوردکه
کوکلرو یرلرده آی و کنش و یلدزلرده وکیجه و کوندز و یاز و کوز درکه هر وقتده مختلف
هوالر ایله دنیاده متغیر اولورلر ودخی کوکلردن سزه نیچه درلو آیتدوب انواع نعمتلر بتوردوز
اما سز بو دلیللره نظر ایدوب بر او کوتلنمزسز بو قرآن ایله الا شول کمسنه او کوتلنورکه الله طاعتنه
اقبال اتمش اوله ودخی بو عجایب صنعتلره باقوب آنوک برلکنی و قدرتنی اکلیوب آنی برلمنی
الا شول کمسنه کم آندن یکادونعش اوله ودخی بیوردیکه فادعوا الله مخلصین له الدین
ولو کره الکافرون یعنی حق تعالی کانه مؤمنلره امر ایدوب بیوردیکه اکرچه کافرلر بونی انکار ایدوب
عبادتمزدن اعراض ایدوب قلمدیلرسه سیز اوله انکجزاسن بولکه اماسز اول الله اخلاص
برله عبادت قلککم دین خالص اللهکدر اکرچه کافرلره اول سزک عبادت قلدوغکز مشقت
کلوب خوش کورمزلرسه ودخی بیوردیکه رفیع الدرجات ذو العرش یلقی الروح من امره علی من یشاء
من عباده لینذر یوم التلاق یوم هم بارزون یعنی سنن عبادت قلک اول اللهه کم آنوک مرتبه سی
عالیدر وکوکلری ویرلری حشمتلو یاراتدی بر بری اوزرینه طبقه طبقه قلدی ودخی دنیا
خلقنوکدن زیاده مرتبه لرینی یوجه لدی وآخرتده اوجماق ایچنده یوجه درجه لر ویردی
اولدر عرش اسی اولدرکم عظمتیله عرشی یرادوب یوزندن کوکدن یوجه قلدی ودخی جبرائیلی
وحی برله اینلدوکی قوللرندن کیمه دیلرسه کم اول پیغمبردر اول وحی اولنان قرآن ایله قورقوده
شول قیامت هولندن نکیم یر اهلی و کوکی اهلی جمیع اکا صتاشور شول کونلرندن کم باشن
طیواقدن قالدروب طوب و کلهلر او لحاللر بولره ظاهر اوله لا یخفی علی الله منهم شیء یعنی بو
یر اهلنک و کوک اهلنک عمللرندن هیچ بر نسنه کزلو دکل هپ اکا ظاهردر ودخی بیوردیکه
لمن الملک الیوم لله الواحد القهار بر نیچه لر شول وقتکم اول صورا ودیلوب مجموع خلایق
هلاک اوله لر یر و کوک اهلندن دیری قلمیه دنیانک فوسنی ایسوز قله اول وقت الله تعالی دیه کم
قانی اول ملک تیمدین دعوی قلق کورک بو کون ملک کیمکدر هیچ بر کمسه بولنمیه کم اکا جواب
ویره کندو یرکندو جواب ویروب دیه کم بو کون ملک اللهکدر کم قهاردر قهری ایله
قاموی فنایه ویروب ملک الله ندن الدی و بر نیچه لر دیدیلر کم حق تعالی بو کلامی قیامت کوننده
جمیع خلایقی اوزرینه دیه سیر کر بو کون ملک کیمکدر جمیع خلایق اقرار ایدوب دیه لرکم ملک اول
واحد قهار پادشاهلر پادشاهنکدر حق تعالی دیه کم الیوم تجزی کل نفس بما کسبت لا ظلم الیوم
ان الله سریع الحساب یعنی بو کون اول کوندرکم هر نفسه نه عمل قلدیسه خیردن و شردن آزدن
و چوقدن کوکله کم آنوک جزاسن اولنه زیرا بو کون ظلم یوقدر بله سنی حق تعالینک حجاب اتمزدر
بر ساعتده جمیع قوللری حساب ایدوب قصاص ایدر مخلوقدر حقلو حقنی آلیویره یرلو یرینه

کوندوب

کوندوب کیدر ودخی بیوردیکه وانذرهم یوم الازفة اذ القلوب لدی الحناجر کاظمین ما للظالمین
من حمیم ولا شفیع یطاع یعنی یا محمد قورقوت بو قوملی شول کونندکه کلمکی یقیندر اول مشدر آنک کبی
کوندنکم آنوک قورقولری هیبتندن یورکلری آغزه دکلنه کلوب طشره چقدنرواروب
یرنیه اوتوره بو حالتده کم ایچلری غصه ایله طولمش اوله بر نفس احتله ویرمیه لر اول ظالملره
اول وقت بر شفاعت ایدر دوست بولنمیه کم انلرک قتنده شفاعت قبول اولنوب قورتله لر
ودخی بیوردیکه یعلم خائنة الاعین وما تخفی الصدور بو آیت مقاسی اولدرکه بنی کجی آیت
معنیسنه اشارت قلوردکم دیدی هیچ بر نسنه الله اوزرینه کزلو دکل یعنی کوزلرک خیانت ایله
نظر قلدوغنی دخی بیلور هر نظرنیه کوره جزا قیلور بس کرکدرکم دائم مؤمن اولن نظرنی عبرتدن
قله وکوکلنی فکرتده قویه حق تعالی بقمغه حرام قلدوغی یرلره باقمیه وکوزی ایله کمسنه یه اشارت قلمیه
کوکلنی یرا قرخولردن صاف قله تاکم کندوزی بو وعیددن قورتاروب سلامت قله ودخی
بوندن صکره بیوردیکه والله یقضی بالحق والذین یدعون من دونه لا یقضون بشیء ان الله
هو السمیع البصیر یعنی حق تعالی حقله اشلر ثواب اوله حق بره اشلکدر بو بیوره عقابله ولحق
بره نیلنوک دیو بیوردر اما شول نسنه کم الله قیوب سز اکا طپادسز انلرک هیچ بر نسنه ده
قدرتلری یوقدرکم یا خیر یا شر انده حکم ایدنلر حاکم مطلق الله در که سمیعدر بو کافرلرک نه
دیدکلرین ایشیدر ونه اشلدوکلرین کوردر انلره موافق جزاسنی قلور ودخی بیوردیکه اولم
یسیروا فی الارض فینظروا کیف کان عاقبة الذین کانوا من قبلهم کانوا هم اشد منهم قوة واثارا
فی الارض فاخذهم الله بذنوبهم وما کان لهم من الله من واق یعنی یا محمد بو مکه کافرلری بو یر یوزنده
سیر ایدوب کورمزلرمی کم اول کندولرندن اوکدین کلمش یرلرینه و یوردلرینه و حاللرینه نظر ایدوب
کندولره بر عبرت آلوب کورهلرکم آنلروک سوکلری منیدا و غرشدی حالی یوحه رکه آنلر قوت و شوکت
یوندن وچوقلق یوندن ودنیا یرحرص ولوب یراق ایراق سوز کیدوب دنیا جمعین طلب
اتمک یوندن بولردن آرتوغیدی عاقبت انکارلری و کبرلری کناهندن اوتری حق تعالی
انلری عقابله طوتدیکه هیچ بر کمسه بولنمدی آنلردنکه حق تعالی عذابندن منع ایده پس اول
عذابه آنلرندن مبتلا اولدوغنی دخی خبر ویروب بیوردیکه ذلک بانهم کانت تاتیهم رسلهم
بالبینات فکفروا فاخذهم الله انه قوی شدید العقاب یعنی اول عذاب بوله واقع
اولدوغی سببی بو ایدیکم قچن بولره اول رسوللر بزم طرفمزدن کلوب دعوت قلورسه وشرکدن
وکفردن منع اتسه دخی بولره دوشن دلیللر کتوروب بزم برلکیمز اثبات قلسه بولر اول
رسوللره دخی اول کتوردکلری دلائله دخی کافر اولوب انکار ایدرلردی پس اول
کناهلری سببی ایله حق تعالی انلری عقوبتله طوتدیکه اول الله بکلتی قویدر قادردرکیمی
دیلرسه عقوبتله طوتمغه اکا کمسه مانع یوقدر دخی عقابی قاتیدر شول کمسه یه کم عقاب ایتدی
ودخی کبروکجن لر قصه سن بو لره باشلیوب خبر ویردی بولر انلرک حالیله اوکوتلنوب
ایمانه کله لر بیوردیکه ولقد ارسلنا موسی بآیاتنا وسلطان مبین الی فرعون وهامان وقارون

فقالوا ساحر كذاب يعني يا محمد تحقيق بز كوندردك موسىيي اول طقوز آيت ايله كه آنوك رسوللغنه طانقلق
ويردي دخي ظاهر حجتلر ايله اول فرعونه دخي هامانه كه آنك وزيري ايدي ودخي اول قارونه كم دنيا ايله مغرور
اولوب بزي اونتمش ايدي آنلر يوم رسوليمزه ديديلر كم بو ساحردر ديلانجيدر كافر ايناندمديلر فلما جاءهم بالحق
من عندنا قالوا اقتلوا ابناء الذين امنوا معه واستحيوا نساءهم وما كيد الكافرين الا في ضلال يعني چونكم
موسى بولوه كلدي بزم قتمزدن رسول كلكه وطوغري يوله دلالت ايتمكه بولر اكا مطيع اولميوب ديديلركم
اول موسى يه ايمان كتورنلرك اوغلنجي قرني اولدورك عورتلريني واولدرمك يعني بولر بو كيدي قلديلركم
اول ايمانه كلنلر راجع اولوب دونه لر اناندن خود ايمانلرني محكم قلمشلر ايدي اكر كشته لري اولدرسلر كيرو
دونمزلردي بس دكلدر بو كافرلرك قلدقلري كيد الا ظاهر خطادر وضايعدر ودخي حق تعالى بيوردي كه
وقال فرعون ذروني اقتل موسى وليدع ربه اني اخاف ان يبدل دينكم او ان يظهر في الارض الفساد
يعني بو فرعون قوميه اول فرعونه ديرلردي كم سن بو موسايي قونما شيهادرون ايله سوحقيسنلري ملككدن
كسترلر بولري اولدرمكده نا سنوك ملكوكه فساد كلميه فرعون ديديكه قوك بني موسايي اولدوره يم كه
بن بلودم بنم ملكومك صلاحي آني اولدرمكدر وار رسون اول موسى دستنديلوا رسن كوره يم
آني بندن نيجه قورتارور قورتارين اكر موسى اولميجك اولورسه سزك دينكري دونديره بندن
آيروغدطيدوره ياخود يير يوزنده دخي فسادلو ظاهر ايده سزي بندن آيره وغد دعوت قلر دخي
بيوردي كه وقال موسى اني عذت بربي وربكم من كل متكبر لا يؤمن بيوم الحساب يعني موسى چون فرعونك
بو قصدلرين اشتدي انوك شرندن اللّهه صغنوب ديديكه صغنورم اول ربمه ودخي سزك
ربوكزه هر متكبرك شرندن كم تكبرلك ايدوب ايمانه كلمزلر واول حساب كونيني كرچكلمزلر كه
كشي آندن نه اشلدي ايسه همه حساب اولنسه كركدر ودخي بيوردي كه وقال رجل مؤمن من ال فرعون
يكتم ايمانه اتقتلون رجلا ان يقول ربي الله يعني بر كشي كلوب فرعونه ديديكم سن ديلرميسن بر كشي كم
اول ابن بنم ربم اللّهدر ديو سيلر بولوري بر كشي وارديدي آنوك اتاسي فرعون قبيلسندن ايدي اناسي
بني اسرائيلدن ايدي فرعونك عمسي اوغلي ايدي اما فرعوندن اوغرين موسايه ايمان كتورمش ايدي چون
كوردي كه موسايه اولدرمك قصدين ايتديلر حقيقه كلوب بو خبري سويلدي ودخي ديديكه وقد
جاءكم بالبينات من ربكم وان يك كاذبا فعليه كذبه وان يك صادقا يصبكم بعض الذي يعدكم ان الله لا
يهدي من هو مسرف كذاب يعني اول خرد ديديكم سزا ولدورمك استيوب كشي كم اول طاهر دليللر كتوروب
سزه رسالتني تحقيق ايلدي بو نيجه معجزه عصا ايله اشلدي واليني قوتنده چيقوب اق نور كبي چيقوردي
بو يله ايكن سز دخي اني اولدرمك ديرسز اكر اول موسى بو قلدوغي دعوي ده صادق ايسه ول ايتديكلر انوك
وبالي كندي بوينده اوغرهيچ اني سزه اولدرمك كوكمز حال بو در كم آنوك يالان ايدوكنه سزك دليلكز
وحجتكز دخي يوق اما اكر اول موسى ديدوكي سوزلرده كرچك ايسه كم سز آني يالان ظن ايتمكز آنوك اول وعده
قلدوغي عذابلروك بعضيسي سزه ايريشه كورمكز بلكه كتي حق تعالى ارشاد ايدوب كتوردكي دينه
توفيق ويرمز شول كمسه لره كم سوزنده مسرف اولوب كندو يبره نجيليق عادت ايدنه ودخي
حق تعالى خبر ويردي كه يا قوم لكم الملك اليوم ظاهرين في الارض فمن ينصرنا من بأس الله ان جاءنا يعني خبر ويل

آنلره

آنلره ديديكم يا قوم هله بو كون بو مصر ايچنده خبر ويرك بكا كم اكر موسايي اولدرورسوز اول موسا تكريسندن
بزه بو عذاب كلمسيي اولورسه اول اللّهك عذابندن بزي كم منع ايده فرعون اول مؤمنك بو خبرلرين دكلدي ديديكم
قال فرعون ما اريكم الا ما ارى وما اهديكم الا سبيل الرشاد يعني فرعون ديديكم بن سزه بيورمزين اشلك ديو
الا شول نسنه بيوررم كه آني بن كندو نفسمده حق وصواب كورورم بن سزي يلته فزين الا طوغري يولي
يوله يلتدرين ودخي بيوردي كه وقال الذي آمن يا قوم اني اخاف عليكم مثل يوم الاحزاب يعني اول ايمانه كلن
خرسيل ديديكم يا بنم قوم قورقرين سزك اوزديكره كم اول موسايه بلا ويلروغكز سببيله عذاب كله و اول
انلرو كچن امتلر عذابي كبي كم اكا كمسنه مانع اولميه مثل دأب قوم نوح وعاد وثمود والذين من بعدهم
وما الله يريد ظلما للعباد يعني نه ايريشه شول عذاب كبي كم نوح قومنه دخي عاد قومنه وثمود قومنه
ايرشدي انلردن صكره كلنه دخي ايرشدي حق تعالى قوللرينه ظلم ايلمز كه كناهلري يوغيكن آنلره عذاب
كوندوره بلكه هر قومه كم عذاب كوندرورسه كندولرك شوملغندندر ودخي بيوردي كه ويا قوم اني اخاف
عليكم يوم التناد يعني اول مؤمن ديديكم يا قوم بن سزك اوزديكره قورقرين اول كوندنكه هر قوم انلره عملي
عمليله تنبيه له تا كه اول عمللرينه كوره جزا اولنه لر اول شول كوندر كم حق تعالى خبر ويردي يوم تولون مدبرين
ما لكم من الله من عاصم ومن يضلل الله فما له من هاد يعني اول عمللر ايله قيغرلن كون اول كوندركه سزي اندن
طامودن يكا سور سيرلر سزه معاينه اول حسابدن صكره دونوب كيرو آرديكره قچار سز اول وقت
سزه ديله كم نيره يه قچه سز بلكون اول عذابدن سزي صقلين يوق ومنع ايديجي يوق شول كمسنه كم حق
توفيق ويروب هدايت كتورميه آني بر كمسه ارشاد ايدوب هدايته كتوره مز ودخي بيوردي كه
ولقد جاءكم يوسف من قبل بالبينات فما زلتم في شك مما جاءكم به حتى اذا هلك قلتم لن يبعث الله
من بعده رسولا يعني اول خرسيل كيرو فرعون قومنه ديديكم بلكرستي تحقيق اول يوسف سزه كلدي موسادن
اوكدين ديدوكندن مراد فرعون قومي يوسفي كوردمديلر اما يوسفك آردنجه كلن فرعون قومي ايدي
يعني اول يوسف بو مصر اهلنه كلدي بيناتله موسادن اوكدين بينات ديدوكي دوشلر تعبير
ايتمكدر سز وسزك اتالريكوز دخي شكله زايل ايلمديكر كو كليكردن اول دوشي تعبيرين كو چكلمكدنكم
يوسف آني خبر ويردي تا اكا دكين كه يوسف وفات ايتدي سز ايتديكر كه يوسفدن صكره ايرق
رسول كوندورمز كذلك يضل الله من هو مسرف مرتاب يعني حق تعالى اشبو نجليين باطل سوز سويلكه
كمراه ايدر شول كمسنه ليويكم شركده حددن كچر دخي حق تعالينك برلكنه شك ايديجي اوله ودخي بيوردي كه
الذين يجادلون في آيات الله بغير سلطان اتاهم كبر مقتا عند الله وعند الذين امنوا كذلك
يطبع الله على كل قلب متكبر جبار يعني انلركم حق تعالينك كتابلرنده اينن ايتلرتنه ودخي ويرلين
رسوللرندن ديليل نزر برهانسز مجادله قلوب حقدن عناد ايدرلر انلره اللّهدن دخي مؤمنلردن
كي قلو دشمن طوتلمق حاصل اولور دليس اشبو نجليين مجادله قلدقلريدن اوترى حق تعالى كو كلين مهر
اورر هر متكبرك كو كلنه اول جبارلق ايدوب حقه مطيع اولميوب عناد ايدوب الله يه رامز بوندن صكره
حق تعالى اول فرعونك سركشلكندن خبر ويروب سويردي كه وقال فرعون يا هامان ابن لي صرحا
لعلي ابلغ الاسباب اسباب السموات فاطلع الى اله موسى واني لاظنه كاذبا يعني اول فرعون سركشلك ايدوب

تعالى

وزیره دیدیکه یا هامان بنم ایچون بر یوجه کوشک بنیاد ایله اوله کم بن آنوکله یوکلوب قپولرینه چیقوب ایرشیم
واول موسانک معبودینه مطلع اولوب نظر ایدیم که دعوی ایدر بنی اول کوندردی دیو بن شویله ظن ایدرم که
اول موسی یالان سوزلیدر حق تعالی بیوردیکه وکذلک زین لفرعون سوء عمله وصد عن السبیل وما کید
فرعون الا فی تباب یعنی شیطان اول فرعونه قبیح و یاوز عمللرین تزیین ایدوب شویله کوکلنه کوستردیکم
آنی دین یولندن وتوحید یولندن دوندردی دکلدر اول فرعونک اشلری الا آخرت زیانکارلغیدر
زیرا بر متاع اختیار قلدیکه آزدر فانیدر و بر متاعی ترک ایتدیکه نهایتی یوق باقیدر بوندن قتی
دخی نه زیان اوله ودخی بیوردیکه وقال الذی امن یا قوم اتبعون اهدکم سبیل الرشاد یعنی اول
خوب ایل کیرو فرعون قومنه دیدیکم ای بنم قومم کلک بکا مطیع اولک کم سزی طوغری یوله صواب یولی
دینه دلالت قلایین ودخی بیوردیکه یا قوم انما هذه الحیوة الدنیا متاع وان الاخرة هی دار القرار
یا قوم اشبو دنیا لذتنه مغرور اولوب آلدانمک که بو دنیانک کلیسی بر آز نصیبدر بویله ایکن
دخی هنوز بقاسی یوقدر فناسی یقیندر بولود کولکه سی کبیدر تیز چکوب کچر شول اویقوده دوش
کوردکبیدر اویانه سن نسنه یوقدر دوشه مغرور اولن احمقدر اوصلو دکل سعی ایله سکز
آخرت ایچون سعی ایدک کم طوغری حق یرا اوله نعمتی باقی اوله بیقلمز ایچینه کیرن اولمز طونلری
اسکیمز زوالی یوق عقللی اولن آکا سعی ایدرلر فاتحذوا اوتورلر من عمل سیئة فلا یجزی الا مثلها
ومن عمل صالحا من ذکر او انثی وهو مؤمن فاولئک یدخلون الجنة یرزقون فیها بغیر حساب
یعنی هر کمسه نک کم عملی الله شرک کتورمک اوله آکا جزا اولنمز الا آخرته اوجایله زیرا شرک
اودا اولور وهر کم اردن وعورتدن ایمان کتوروب عمل صالح اشلسه آنلردر کم اوجماغه کیروب
انواع نعمتلر اوزدینه قونادلرکه اول نعمتلرک حسابی مقداری یوق اکر ایدرسک کم حق تعالی نوکمسه کم
سیئات اشلسه آکا اودایله جزا اولنوردیدی آنده یا ادیا عورت دیو آکمدی بونده کم عمل صالح
ذکر ایلدی یا اردن یا عورتدن دیو بویله بیان قلدیغی حکمت نه ایدیکن بز آیدورز که عمل صالح ایمانله
اردن عورتدن بویله اشلیک کورکلودر الله قتنده پس تحریض جهتندن ایکیسنی بیله آکدی
اما بو یاوز عمل اردن کلمک که زشتدر عورتدن کلمک دخی زشتدر اول قباحتدن اوتری
ذکر اتمدی ودخی حق تعالی بیوردیکه ویا قوم مالی ادعوکم الی النجوة وتدعوننی الی النار تدعوننی
لاکفر بالله واشرک به ما لیس لی به علم وانا ادعوکم الی العزیز الغفار یعنی اول خوب ایل دیدیکم یا قوم
نولیدی بکا کم سزی دعوت ایدرین الله بر بلمکه که اول سزی عذاب ابدیدن قورتلمغه سبیدر واوجماق
ایچنده ابدی سعادته اولشماغه سبیدر سز طورورین بنی اوده کیرمکه دعوت ایدرسز بنی
دلالت قلورسز که الله کافر اولم دین بلدوکم نسنه ایله آکا شرک قلم بو خود عمل اردرهر کم
بو عمله مشغول اولا انک جزاسی ابدی اوده در بو خود سزی اول الله دعوت ایدرین که
ملکنده عزیزدر وحکمنده غالبدر ودخی توبه ایدوب آکا دونلری یارلغاد غفاردر ودخی
بیوردیکه لا جرم انما تدعوننی الیه لیس له دعوة فی الدنیا ولا فی الاخرة وان مردنا الی الله وان
المسرفین هم اصحاب النار یعنی سزنی یلترسز اول بوتدن یکا حالبوکه آنوک قدرتی یوق و بر دیلک

وحاجت

وحاجت ایشدوب قبول اتمک الندن کلمز نه دنیا منفعتنه نه آخرت فائده سنه بونم
کلیمز که دونوب ودایچی یری قیامت کوننده الله حضرتیدر آنلر کم الله شرک کتورمکده
حددن کچمشلردر انلر ابدی اوجماهلیدر ودخی حق تعالی بیوردیکه فستذکرون ما اقول لکم
وافوض امری الی الله ان الله بصیر بالعباد یعنی خبیل دیدیکم اکر چه شمدی عناد ایدوب حقی اشتمزسز
اماتیز اوله کم اوزرو کره عذاب ایتیجک بیله سز کم بنم نصیحتلرم حقیدر اما اول بلمک صبرو
اولدقدن صکره علاج اتمک کبیدر عبث یره چون سز بنم نصیحتم قبول اتمزسز سزی ترک ایدوب بن
نفسم امرنی وتدبیرلرمی اللهه اصمرلدمکه اول قوللرینوک حالنی بلور نه اشلدوکنه واقفدر هر بریسه
عملینه کوره جزا ومکافات قلور چون اول قوم خبیلک بو سوزلرین اشتدیلر قصد ایتدیلرکه
آنی اولدوره لر بولردن قچوب کتدی فرعون اردنجه آستیوا آدم صالدی نه قدرکه دوزشدیلر
بولمغه چاره اولمدی نته کم حق تعالی بیوردیکه فوقیه الله سیئات ما مکروا وحاق بال فرعون
سوء العذاب یعنی حق تعالی اول خبیلی صقلیوب انلرن دفع ایلدی اول ثریکم دیلدیلر آکا ایدرلر
کیرو اول یاوز قصدلرینوک شری کندولره اوغرادیکم عاقبت غرق اولدیلر پس عقللی اولن
بن سوزی بشارت قلوریکم یاوزلغه قصد ایده نی اللهه اصمرلیوب حق تعالی انک انتقامن یرینه
کتوردر ودخی بیوردیکه النار یعرضون علیها غدوا وعشیا ویوم تقوم الساعة ادخلوا ال فرعون
اشد العذاب ابن عباس ایدر رضی الله تعالی عنهما یعنی بو کافرلرک جانلری ایرته کیجه اوده
عرض اولنور ابن مسعود ایدر انلرک جانلری بر قره قوشک ایچنده در کونده ایکی دفعه اول اوده
ایچنده منزللرنده سیر ایدرلر اما ابن شرجبیل ایدر شهیدلرک روحلری بر یشیل قوشک ایچنده در
اوجماغی سیر ایدوب کزرلر وادر عرش التنده آصلمش قندیلده دوزر فرعون آلنوک جانلری
بر قره قوش ایچنده در بر کیجه وقتنده بر صباح وقتنده طاموده عرض اولنور پس بو آیت حجت
لازم قلورا اول کمسه لره کم سین عذابن انکار ایدرلر زیرا بو آیت اثباتنه دلیلدر کم بولوده
عرض اولنمق کونده ایکی کز قبر ایچنده در بوندن صکره قیامتده جهنمه کیره جکلرین ذکر ایتدی
دیدیکه اول کونکه قیامت قوپیسر بوال فرعونه دینلیر که یا آل فرعون کیرک اول عذابک قتیسنه کم
طامونک آشغا طبقه سیدر ودخی حق تعالی بیوردیکه واذ یتحاجون فی النار فیقول الضعفاء
للذین استکبروا انا کنا لکم تبعا فهل انتم مغنون عنا نصیبا من النار یعنی تحنکلم طاموا اهلی طامویه
کیره لر دخی اوده ایچنده بر برینله خصومت قله لر انلرکم دنیاده ضعیفلردر اوده رویشلری ایدی
سوزلری یکمزدی اول بو حاکملرینه دیسلرینه خصومت قلوب دیلرکم بز دنیاده دنیکوزده سزه
تابع ایدک هیچ سز دخی شمدی بزه واقع اولان عذابک بر دزین سز دخی الوب کتوردو ویره میسز
نته کم بز دنیاده اتباع اولوب سزه اول دنیا زحمتلرین سزدن دفع اتمکه یاردم قلوردق قال
الذین استکبروا انا کل فیها ان الله قد حکم بین العباد یعنی اولولری ودیشلری دخی اول
ضعیفلرینه جواب ویروب دیدیلرکم بزم کلیمز اوله اودا ایچنده هر بریموز حصه لو خصه نجه
کنافرقد عذابه یوز هیچ بریموزک دخی بر نسنه مدد قلمغه چاره سی یوقدر حق تعالی قوللری ارانده حکم ایلدی

هو بو یوم نزی منزّلنّ مؤمنلیلیمزه قوندردیکه تبدیل الی ولنمور دخی بیوردیکه وقال الذین فی النار لخزنة جهنم ادعوا
ربکم یخفف عنا یوما من العذاب یعنی اول طاموا هلنک طاموا بجینه عذابلری قتی اولوب جهددن لجز
جاغرشیوب طاموخزنه دارلرینه دیلرلرکم دیلک اول ربکزدن بزدن عذابی بر کون کیچه مقدارنجه بزه
تخفیف ایلیوبروسون تاکه بز راحت اوله وز اول خزنه دارلر بونلرک سوزلرین ردّ ایلیوب
بو جوابی ویره لرکم حق تعالی بیوردی قالوا اولم تک تاتیکم رسلکم بالبینات قالوا بلی قالوا فادعوا
وما دعاء الکافرین الا فی ضلال یعنی اول خزنه دارلر دیلرکه سزه اول رسوللریکوز کلوب احوالکزی حجت
وبرهان بریله خبر ویرمدیمیکه دیمکلرکیرو قوبیرسز ایلریکزده صراط و حساب و جهنم
عذابلری وار که ابدیدر قورتلک بو کفریکزدن دنوک کلمهٔ توحید قلمعسیز دیه کلم قورتلوسز آنلری
یالان ایلدیکز وآنلره مطیع اولمدیکوز انلر دخی دیلرکم بلی بزه خبر ویردیلر بز باطل لجاجتلر ایله آنلره معارض
اولدق ایمان کتورمدق خزنه دارلر دیه لرکم دیک ایمدی نه قدر دیلرسکز ایلواد کلم هرگز قبول اولنجق دکل
زیرا بو کافرلرک دعاسی جمیع خطایا الجنهده ضایعدر فائده سی قالمز ودخی حق تعالی بیوردیکه انا لننصر
رسلنا والذین امنوا فی الحیوة الدنیا ویوم یقوم الاشهاد یعنی نصرت ایدرز بز وویرورز پیغمبرلریمزه
حجت ایله برهان دخی اول کیمسه لره کم دنیاده بزم رسوللریمزه کرچکلیوب ایمان کتوردیلر شول
کونده کم جمیع خلایق حاضر اوللر اول پادشاهی بی زوال قتنده یعنی اول کافرلر انکار ایدیسرلرکه
رسوللر کلوب بزه خبر ویرمدیلر بولره ایمانمز یوق رسوللر دخی دیلر بولرهم خبر ایرشدردک بولره
بزه ایمان ایلدیلر پس بو قصیده اول فرشته لرکم آدم او ذریته موکلدر حق تعالی حضرتنده طانقلق ویرلرکم
بیلورزکم بو رسوللر هیچ بر وجهله خبرلرین بولره ایرشدرمکده تقصیر ایتمدیلر بولر عناد ایدوب
آنلری یالان ایلدیلر پس حق تعالی رسوللرینه دخی ایمان اهلنه نصرت ایدر زدیدوکی بودرکم
مؤمنلرک ورسوللرک سوزی حق اولیسر ودخی حق تعالی بیوردیکه یوم لا ینفع الظالمین معذرتهم
ولهم اللعنة ولهم سوء الدار یعنی رسوللریمزی وایمان کتورنلری کرچکلیوب اول
منکرلری سواری ایلیوب شول کونده کم اول کافرلرک هرکز عذرلری قالمیه و قبول اولمیه وانلردن
انلره ذرّه قدر منفعت اولمیه حاصللری حق تعالینک غضبی ایله جهنم اوله که منتها ملرک کبی یاوزی
اوله پس بوندن عقللی اولنج اکلرکه عذرک منفعتی زیاده اولور ایشن آخرت اولمزایش پس
کرکدرکم کشی هر صبح ایچون بوندن آکوب اخلاصله توبه کلوب اللهدن عذرین دیلک
کوک بوندن صکره کیرو حق تعالی بیوردیکه ولقد اتینا موسی الهدی واورثنا بنی اسرائیل الکتاب
هدی وذکری لاولی الالباب یعنی حق تعالی کیرو حبیبنه تسلی قیلوب دیدی کافرلر انجتدوکنه
ملول اولمه زیرا پیغمبرک عادتی بودرکم اللهه ارشاد ایدر وسوزلری رد ایدر استنسه
قتی تاسه لنور یقین اولوردکه تعقیدن کندوزی هلاک ایده انوکیچون بو قرانده چوق یرده
رسولنک کوکلنی تسلی قیلوب صبره یلتورور بونده دخی دیدوکیکه اولدرکم یا محمد بو کافرلرسنی
وسکا ایندن قرانی تصدیق ایله انلدیلرسه اوک بز موسایه توریت ویردک کم آنک الحید
دلیل هدایت وار که کشی ضلالتدن صاقنه دی ودخی بنی اسرائیله کتاب ویردک توریت

دیو وانجیل آنلرک اوذریته اوقودیلر بوکلی هدایت ایدیکه ضلالتدن بولری قورتاردی وهم بولرک
ایچلرندن حبیبم محمدک اسم شریفلری واردی ودخی اوکوتلو نصیحتلر واردی انلرکم عقللری
واردر انجیون نصیحت قبول ایتمزالّا اولکه آدمدر عقللی وار هر آدم که بو قرآن نصایحلرین
ایشدوب قبول ایتمیه اول دخی اشکدن وصغوردن وطاشدن واغاجدن بوسیدر بلکه انلرده
منفعت وار بولرده یوقدر زیرا اول حیوانات طاش اغاج عاصی اولوب طاموده کیرو فرهنکدمیکن
بکری یه عاصی اولوب جهنمه کیرداویله اولیجق آنک کبی آدمدن اشکلدن طوکزده بیک عقللی اولن
بو سوزه انصاف ایدوب انکار ایلمز منکرلر ایله بزم ایشمز یوقدر بلکه حقی اهلیدر بوندن صکره
حق تعالی رسولنی صبره بیوروب دیدیکه فاصبر ان وعد الله حق واستغفر لذنبک وسبح بحمد ربک
بالعشی والابکار یعنی یا محمد صبر ایله بو کافرلرسنی انجتدوکنه که حق تعالینک وعدی حقدر
البتهده آنلری دیلرسرده دیلرسرده سنک دینوک جمیع دینلر اوزرینه غالب اولیسه کرک
اول بیت الله سکا فتح اولنسه کرکدر وار آنلرک اداسندن نفسوک انجوطلب رلغنده عجوز
استغفار ایله ودخی امتوکه کناهلرایچون مغفرت طلب ایله حق تعالی کا استغفارایت دیو بیوردوغی
لیغفر لک الله آیتی کلمزدن اولدر دکه وسبح بحمد ربک دیدوکی ایکندی وقتنده نماز قیل دیدوکیدر
ویر نیجه لرکم یعنی کیجه ده وکوندزده دیلوکله اللهه تسبیح وحمد ایله کل ملول اولمدیکم حق تعالی کافرلردن
انتقام الور پس عقللی اولن کرکلم الله یولنده مجاهده ایدوب دورپیشه انجتدوکنه ملول اولمیه
اشنی اللهه اصمرلیوب دائم تسبیحده اوله وذکرده اوله حق تعالی انوک حقنی صلیوائلر ودخی
بیوردیکه ان الذین یجادلون فی آیات الله بغیر سلطان اتیهم ان فی صدورهم الا کبر ما هم ببالغیه
یعنی یهود یلردجّال حقنده مجادله قلوب دیرلر دیلرکیم بزم صاحبمز آخر زمانده کلور آنوک سلطنتی
وار که دکزلره طلوار بو متعلق آنک یا نیجه بیله آقر بو ملکلی کیرو بزه اسم لیسر بوسیبدن اوتوری
حق تعالی بو آیتی کونده روب دیدیکه شونلرکم حق تعالینک آیتینده مجادله قلورلر یعنی دجّال دخی حق تعالینک
علامتلریندن بر علامتدر که قیامت قوبمغک اثریدر انو کلسه بیلیورز آنکیچون آیات الله دیدی
یعنی انلرکم دجّال ایچون مجادله قلورلر هیچ بر حجتلری دلیللری یوقدر الله قتندن کلمش اوله
دکلدر بو نسنه الّا آنلرک کوکلنده اولجقدرکه دیرلر دجّال بزدندرکه ملکلی کیرو بزه دونه
بولره اومدقلری اولجقدر ایرشه جکلری کلّلر اول دیلکلری ضایع اولیسر بوندن صکره بیوردیکه
فاستعذ بالله انه هو السمیع البصیر یعنی یا محمد صغنغل اللهه اول دجّالک فتنه سندن که
حق تعالی سنک دعاکی دخی اشیدر اول یهودیلرک سوزلرین دخی اشیدر که نه دیرلر ودخی
بصیردر دجّالک فتنه سندن دفع ایدر اول دجّال امرین بیلور که نه اولیسر ودخی بیوردیکه
لخلق السموات والارض اکبر من خلق الناس ولکن اکثر الناس لا یعلمون یعنی یا محمد بو خلق انکار
ایدوب دیرلر مجا ولدکدن صکره کیرو بعث ایدرز بلکه دستی بو یرلری کوکلری یاراتمقلق
اولوردر اخی بعو عوامی بر اعتقدن بولری بو عظمتله یاراتمغه قادر اولان آنلری اولدکدن صکره
یاراتمغه قادر دکلمی بلی قادردر که کوزیوب آجنجه جمیعنی کیرو وجوده کتورر لکن بو خلقک

چوغی بلمزلر که بو حالده بیلکلری الّا هلاک مخلوقدن بر مخلوقدرکه حق اوزرینه لطشره بر چوب بیله یرتمک
النّدن کلمز پس آنی یاد ادن کندودر و بولری یاد ادوب کیرو قویارن دخی الله هدر واحددر
لکن عناد ایدوب آنی کوجکلرلر و دخی بیوردیکه وما یستوی الاعمی والبصیر والذین آمنوا
وعملوا الصالحات ولا المسیء قلیلا ما تتذکرون یعنی یا محمد بو کافرلر دیرلرکه اکر بزرک اعتقادیمزجه
اشبو قیامت قوپیجیسی اولورسه اشبو بزم کبی بزنیلر غنیلر وار ایکن شول حقیرلرکه مسکینلر و مفلسلردر
وتبدیل اولالر بو بعیددر دیرلر یا محمد نته کم کوزلو ایله کوزسز برابر دکلدرکه اشیینی کوره مصالحی
قایره اکرچه اول کوزسز اولره سلطان نسلی ایسه دخی چون یدیجیسی اولمیه یاردن اوچوب
چوقرلره اوچوب دوشر بیکلره دولاشر بر آفتدن اوغور اما کوزلی اولان کورکلکی سببی ایله
کندوی مهلکه دن قورتادر نه قدر دخی اصلی حقیر اولورسه پس شول کمسه لرکه ایمان
کتوروب عمل صالح اشلدی اول شول کوزلو کبیدرکه کوکل کوزیله نظر ایدوب حقی طوتوب باطلی
ترک ایلدی دنیاده آخرته کندوی مهلکه دن قورتاردی بو برابرمی اولور شول کمسه ایله کم
آنوک کوکلی کوزی کور اوله حقه باطله نظری اولمیه قرانکنده یورییجی قلمغی عاقبت اول جهنم
یادلرینه اوچوب وطامو چوقرلرینه دوشر و اودن دیکنلره دولاشور دولو درلو آفتلره
اوغرر اکر آتاسی پیغمبر دخی اولورسه پس عاقله بو سوز دیترکه خیر اشلین ایله شر اشلین بر اولمز
خیر عمله اولن سعادته ایرشور نه قدر دخی درویش اولوب اسکی طون ایچنده دخی اولورسه
شر عمله اولان شقاوته ایرشور سلطان اولوب حریر دخی کیرسه زیرا اکرامت الله قاتنده عمل
ایله دور مال ایله و اولو عنیله دکلدر و دخی بیوردیکه ان الساعة لآتیة لا ریب فیها ولکن اکثر الناس
لا یؤمنون یعنی یا محمد تحقیق اول ساعت کلجکدر که آنده شک و کمان یوقدر لکن بو خلقک چوغی اکا
ایمان کتورمزلر و انی اشیدوب اوکوتلنمزلر و دخی بیوردیکه وقال ربکم ادعونی استجب لکم ان الذین یستکبرون
عن عبادتی سیدخلون جهنم داخرین یعنی سزک ربکز بیوردی آنلره کم ایمان کتورک بکا دعا قیلک کیم
دعاکز قبول ایدرین وکافرلره دیرکیم بنی برلک سزی یاد لعدیم اما انلر کیم تکبرلک ایدوب بزم عبادتمزدن
قچرلر بزه مطیع اولوب بولیکزه اقرار اتمزلر اوله کیم آنلر خور و حقیر اولوبن جهنمه کیره لر پس
چون حق تعالی دعایی بیوردی اول دعایی قلمقده دخی ادبلر واردکم یرینه کتوره تا اول دعا مقبول
اوله الا اول ادبلر کم بو لیمده قلدوغی دعا باشندن یوقاروچق اول بودرکه لقمه حلال کرک
و کیدوکی طون حلال کرک و قلدوغی دعا عزاز آرده بخه کرک و شریف وقتلرده کرک احشام ایله
یتسو اراسنده کرک یا احیا ایدوب دون نمازندنصکره یا سحر وقتلرنده و یا شریف کونلرده
و جمعه کون سجده ایچنده و عرفه کونلرنده که اوروج اوله دعا قله و رمضان ایچنده اوله خصوصا آنوک
اول آخر اون کوننده اوله اعتکافده اوتورمش اوله و دخی رجب آینوک اول جمعه کیجه سی و پیغمبرلرک
ولیلرک تربه سی قاتنده بو کلیسنده ابدستلی ایله قبلیه قرشو ایکی دیزی اوزرینه چوکوب ایکی الینی
یوقارو باشنه برابر یا یوزینه برابر کتوره اما باشینی یوقارو طوتوب کوکه نظر ایتمیه سونتی
اکوب زاریلغله مسکینلکله یلواره تکبیرلک ایله قلیه جهد ایده کم کوزندن بر طامله یاش کتوره کم اول دعا

قبول اولدوغنک نشانیدر و کوکل دعا وقتنده غافل اولمیه کندوی شونیله حاضر طوته کم کاندر حق تعالی
کورن طوردکبی یلواره و دخی علمانک بو بکا دعا قلک دیدوکنده اختلاف واردر بر نیچه لر دیمشلر کم
بکا دعا قلک غفلت سزین دخی قبول ایدیم مجالسز یعنی تیزجک و بر نیچه لر دیمشلر اولودرکم بکا دعا
قلک جفاسز یعنی طاعتده و عبادتده اولک و دعا قلک و کناه و معصیت و ظلم ایچنده دعا قلمک
تا که بن دخی وعده یه وفا قلوب قبول ایدیم و دخی بر نیچه اخلاص ایله دعا قلک خطاسز تا بن دخی عطا
قلوب قبول قیلم نعمان بن بشیر ایدر حضرت رسولدن علیه السلام روایت قلوردکم بیوردی
ان الدعاء هو العبادة یعنی بو دعا قلمق همان عبادتدر بلکه دوکلی عبادتک خلاصه سیدر زیرا
حق تعالی اول بیوردیکم بکا دعا قلک صکره دیدیکم هرکم بنم عبادتمدن تکبرلک ایتسه دعامدن تکبرلک ایتسه
دیمدی بوکا اشارت قلدیکم دعا خلاصه عبادتدر و بو دعا حقنده داخی سوز چوقدر اما عاقل اولانه
بو قدر کفایت ایدر و دخی حق تعالی بیوردیکه الله الذی جعل لکم اللیل لتسکنوا فیه والنهار مبصرا
ان الله لذو فضل علی الناس ولکن اکثر الناس لا یشکرون یعنی سزی یوقدن وار قلن الله درکه
سزک ایچون کیجه یاراتدی تا که آنده قرار طوتوب راحت اوله سز و خلوت اولوب اول دیکر ایله
صحبت قله سز حاجتلریکزی آنوک قیوسنه عرض ایده سز و کوندوزی دخی سزه منور و روشن
قلدیکه کوز چراغیله تا که اول رزقیکز سببینه و معیشتکز جهتندن سعی اتمکو کرا اوله وهم اول قرار کولقدن
آیدنلغده بصیرت ایله باقوب کندیکزه بر عبرت آله سز بیله سز کم کوز قره کولقدن ایمان آیدنلقدر
کناه اشلمک قره کولقدر و طاعت اشلمک آیدنلقدر پس کشینک سعیی کرکدر کم اول آیدنلقدن
اوله قره کولقدن الچوب فارغ اوله یعنی کوزدن معصیتلردن الچوب اسلمیه که بیددستی
حق تعالی بو خلق اوزرینه فضلی اسیده دائم عطالر قلور کیجه و کوندوز یاراد دیردن انجدن انواع
درلو نعمتلر بیوریکلر و بدننده و اعضالرینه صاغلق ویرنکله اما خلقک چوغی دیلرینک نعمتنه
شکر ایدوب اکمزلر که آنی بولیوب اکا مطیع اوله لر و دخی بیوردیکه ذلکم الله ربکم خالق کل شیء
لا اله الا هو فانی تصرفون یعنی اشبو کلی نسنه لری یارادوب سزه انواع احسان ایدن اول
دیکردرکه کلینک خالقیدر و اولدر معبود حق و اولدر انندن آرتق بر معبود دخی یوقدر سز آندن
یوز دوندروب و آنی یاد نیلیوب قنده واره سز که قوتیلسه سز کذلک یؤفک الذین کانوا بآیات الله
یجحدون یعنی اشبو نجلیتی یاد نیلیوب انکار ایدوب یوز دوندردیلر حق تعالینک آیتلرندن اولکدن کلیر
اما کوردکه عاقبتلری نیه ایرشدی و دخی بیوردیکه الله الذی جعل لکم الارض قرارا والسماء بناء وصورکم
فاحسن صورکم ورزقکم من الطیبات ذلکم الله ربکم فتبارک الله رب العالمین یعنی اول الله درکم بو یری
سزه قرارکاه قلدی و یردی و کوکلری اوزیکزه بو چادری سایبان قلدی و یوله یکیسنک راسندن سزی
یاراتدی و صورتکزی کوکلو صورت اوزره قلدیکم کیرو قلن حیوان صورتنده یاراتدی که آنلر
رزقلرین یردن اغزلریله الورلر لو بولرسزه الوردیکه آنوکله ضوب الودسز آنلره کیمی آچی کیمی
اکشی او تلر یارادوب رزق ایلدی سزه انواع لذتلو طعاملر یارادوب حلال قلدیکه آنی ییه سز
ایچی کلیسنی یارادن سزک ربکزدرکم آنوک مثلی یوقدر یوجدر اول الله سنوک جمیع تصورکدن که

اول عالملرک ربیدر جمیع بره کتلر آنوک قاتندندر و بونلردن صکره کندونک بقاسنی ذکر ایدوب بیوردیکه
هو الحی الذی لا اله الا هو فادعوه مخلصین له الدین الحمد لله رب العالمین یعنی بو سزی وجوده
کتوروب و جمیع نسنه یرادن خالق وحیدر اولدر معبود حق اولدر آندن غیری معبود یوقدر
سز عبادتکزی اکا قلک اخلاص ایله که دین آنوکدر و آنی بولک و آنوک احسانلرین ذکر ایدوب ایدک
الحمد لله هزار شکر اول عالملری یرادن پادشاهه کم موجوداتی یرادوب بزه بو نعمتلری قلدیکم
کندونک وحدانیتین بزه بلدردی و دخی رسولنه خطاب ایدوب بیوردیکه قل انی نهیت ان
اعبد الذین تدعون من دون الله لما جاءنی البینات من ربی وامرت ان اسلم لرب العالمین یعنی
ایت یا محمد اول مکه کافرلرینه کم بنم ربم بنی نهی ایلدیکم طپنم شول نسنه لره کم سز طپرسز الله قیوب اکا
چون بکا دوشن دلیللر کلدیکه اول قراندر بکا بیان قلدیکم اللهدن غیری معبود کلی باطلدر اکا
طپمقدن خیر یوقدر ایدی هلاک اولدر و بن اکا امر اولندمکه ربمه مطیع و منقاد اولم و آنی برلکده
استقامت اوزره اولم اندن غیری یره میل اتمیم جمیع مصالحمده و امورمده توجهم آکا اولندیکا
قلم بو سوزده دخی اشارتدر عاقل اولنه که اللهدن غیری یره اعتمادی اولمیه و کلی عبادتن اکا
ایدوب جمیع حاجتلرین آندن دیلیه و دخی بیوردیکه هو الذی خلقکم من تراب ثم من نطفة
ثم من علقة ثم یخرجکم طفلا ثم لتبلغوا اشدکم ثم لتکونوا شیوخا ومنکم من یتوفی من قبل ولتبلغوا
اجلا مسمی ولعلکم تعقلون یعنی اول الله درکم سزک اول آتهکز آدمی طپراقدن یراتدی
آندن صکره سزی آتا صلبندن بر نطفهدن یراتدی و اول نطفه دونوب آنا رحمنه
اوشمش قان ایلدی اندن سزه جان نفخ ایدوب اول طفل حالنده انا رحمندن دنیایه چیقوردی
تا کم اول حالدن حد رجاله ایرشوب بیر اوله سز تا اکا دکین که اول مقدر اولن اجل مسمی یه
ایره سز آندن آخرته انتقال ایده سز و بر نیچه لر اول یکتلک وقتنه ایرشمدین اول ولوم شربتنی
طادیسز تا بیله سز کم بولملک دائم بیر بلکه موقوفدر دکلدر او علامتلرده بکیتلکده اولوم اولورمش
هو حالده عمره مغرور اولمیوب اول آولوم یراغنده اولا سز تا که بو اندیشه لری فکر ایدوب سعادته
سعی ایده سز و دخی بیوردیکه هو الذی یحیی ویمیت فاذا قضی امرا فانما یقول له کن فیکون یعنی اول
اللهدرکم برآو لو نطفه ایکن سزی دیر کوردی دنیایه کتوردی قچن وعده کز تمام اولسه کیرو اولدورر
آندن صکره بعث ایچون کیرو دیرکور در قچنکم بر نسنه یاراتمق دیلسه اول دیلسه همان اولور
بلکه اول دیمکه بلا حاجت دکل همان اولمق دیلدیکی کبی اول قادردر که یوز بیک بونک کبی یرلری
و کوکلری کوز آچوب یومنجه وار ایلیه دیله قرسه یوق ایده که بو نسنه اکا آسانده شکل دکلدر
پس بوکا قادر اولن دکلمی که سزی سزدن قو یاده بلی قادردر نه دیلرسه عجزی یوق و دخی
بیوردیکه الم تر الی الذین یجادلون فی آیات الله انی یصرفون یعنی یا محمد نظر اتمزمیسز شول کمسه لره کم
بزم سکا ایندردوکیمز کتابمزه مجادله قلوب انکار ایدرلر بو اللهدن دکلدر دیرلر عجب بولر بو قرآنی
قیوب حقدن اویموب نه نی برلمکدن قچرلر و اخی تربیه دونیسرلر که قو تو لالر الذین کذبوا بالکتاب
وبما ارسلنا به رسلنا فسوف یعلمون یعنی آنلرکه بزم کتابمزه یلانلر و دخی شول نسنه ایله که

ثمود رسوللری آنوکله کوندردوک آنی یالان یلرکه اول کلمه توحیددر دخی بزم بیوردقلریمزدر که کیمین
اشلیه لر تیز دنمانی بیله لر که آنلره آخرته وار قجق اولیسر آندن صکره حق تعالی اول واقع اولاجق نسنه لری
بیان ایلدی بیوردیکه اذ الاغلال فی اعناقهم والسلاسل یسحبون فی الحمیم ثم فی النار یسجرون
یعنی بزم کتابمز حق ایدوکنی شول وقت بیله لر اللری بیونلرینه دوکلنه دخی زنجیر طقوب
زبانیلر اوغایت قاینمش اسی صولرک اوزرینه که اوده دوکشدر یوزلری اوزرینه سورولکی
آندن کتوروب اودایچینه براغه لر کم شولده تراق کبی طوتشه لر بونلردن صکره بولوه تو بیخ ایدوب
سرزنش ایله صوردقلرین بیوردیکه ثم قیل لهم این ما کنتم تشرکون من دون الله قالوا ضلوا
عنا بل لم نکن ندعوا من قبل شیئا کذلک یضل الله الکافرین یعنی اول طاموخ زبنیدادلری آنلره
صوره لر کم قنی اول الله قیوب طپدوغکز بوتلریکوز که سز آنی الله اوزتق قاتر دیکز کلسه لر سزه
یاردم ایدوب قورترسه لر انلر دیلرکم اول دخی کندو نفسلرینه مشغول اولوب بزی اونتدیلر
و دخی دیلرکیم بلکه بز دنیاده بر نسنه یه طپمدقکم بزه منفعت حاصل اوله حق تعالی یرادن کافرلرک
اول حجتلرین شویله آزدوردرکم اول حجتلری کندولره دخی ضرر ایله دوندرر ذلکم بما کنتم تفرحون
فی الارض بغیر الحق وبما کنتم تمرحون یعنی دیلرا اول جهنم اهلنه کم اشبو عذابلره واقع اولدوغکز کبی
آندن اوتری کیم سز دنیاده مغرور اولوب بیلوردکز بر باطل شیه تکبرلک ایدردیکوز الله و اللهک
رسولنه مطیع اولمیوب و قرانه ایمان کتورمدیکز و عاصی اولوب مسلمانلری دخی مسخره یه طوتاردیکز
کولردیکز بو کلی فعلیکز حرا ایسیدی کما و ثن بولدوکز پس عاقل اولنلر متنبه اولوب دنیا سندن و منصبنه
مغرور اولوب بلمدکلرندن کندولردن اشاغه لری حقیر کورمیه بلکه تمیدلو تکری سوزینه مطیع اوله
بدیکه عاصی اولوب تکبرلک قلمیه تا که اول دخی جهنمیلردن اولوب عذابه مبتلا اولمیه تا کم حق تعالی
بیوردی ادخلوا ابواب جهنم خالدین فیها فبئس مثوی المتکبرین یعنی یلرا اول الله و رسولنه مطیع
اولمیوب عاصی اولنلره که کیرک اول جهنمک قپولرندن قنقیسندن دیلرسکز بو حالتده که سزلر آنده مخلدسز
کیرو چیقمق یوق نه یاوزدر اول متکبرلرک طوراجق یری یکه حقه او عبادتلرندن تکبرلک قلدیلر
کلمه توحیددن قچدیلر و دخی بیوردیکه فاصبر ان وعد الله حق فاما نرینک بعض الذی نعدهم او نتوفینک
فالینا یرجعون یعنی یا محمد بو کافرلرک انجتدکلرینه ملول اولمه صبر ایله که بلکه سنی حق تعالینک عدوسی
حقدر یا کوستره وز دنیاده بولره وعده قلدوغیمز عذابلرک بعضیسنی سکا که اول قتاللدر
هزیمتدر که کیمین سنک الکده اولدوره وز و کیمین صیوب طاغیدوب اوغلی قزنی ایلدر اسیر ایدوب
مالارین غنیمت الاسن یاخود سنی دنیادن انتقال ایده وز بولرک دنیاده بو عذابلری سکا کوسترمدین
عاقبت بولرله دخی دونوب وارهجق یرلری بزدن یکادر آخرتده کوره سنکه بز بولرک اول
عملرینه نیجه مکافات ایدرز و دخی بیوردیکه ولقد ارسلنا رسلا من قبلک منهم من قصصنا علیک
ومنهم من لم نقصص علیک یعنی یا محمد بز سندن اوکدین دخی رسوللر کوندردوک هر برین
بر قومه اول رسوللرک بعضیسنی سکا بیان قلدقکه بیلوردسن و بعضیسنی سکا خبر ویرمدک
آنلری بلمزسن کلی اول رسوللر قوملرینک بلاسندن زحمتنه صبر ایدوب قتلندیلر عاقبت اول قومی

هلاك ايدوب كندولري قورتردق سن دخي آنلرجلين صبر ايله يا محمد كوره سن كه بولرك دخي عاقبتلري نيه
ايرشور دخي بيوردي كه وما كان لرسول ان يأتي باية الا باذن الله فاذا جاء امر الله قضي بالحق وخسر هنالك
المبطلون يعني يا محمد هيچ بر رسولك لندن كلمز و قدرتي يتموكه كندودن دلائل و برهان كتوره و معجزه
كوستره كندونك رسولكنه الا حق تعالى امر ايده اكر بولر آنلره ايتديكمز لرويلا نليه لر اول رسوللره
دنيادن يوق اما قچن كه قيامت كله بولر اول عذابلر ايله حكم اولنه اول انواع عذابلر ايله عذاب اولنه كه اول
عذاب اولندوغي بولره عدلدر ظلم دكل زيرا كندو فعللر يله كسب ايلديلر اكر مؤمنلر كبي انلر دخي مطيع اولسه لر
عذابدن سلامت اولوب سعادت تراير دلردي پس اول عذابه اوغرادقلري وقت زيانكار اوليسرلر
آنلر كه ستمري اشلري بطلاون اوزره درظالملر مشركلر در دانن حق تعالى انعامن ذكر ايلدي بولره كم
آنو كله بر انصافه كلوب عبادته دونه لر بيوردي كه الله الذي جعل لكم الانعام لتركبوا منها ومنها تاكلون
ولكم فيها منافع ولتبلغوا عليها حاجة في صدوركم وعليها وعلى الفلك تحملون يعني اول الله دركم سزكچون قيون
وصغير ودوه يارتدي كه اولدوه لره بنه سز واول قيونك وصغيرك اتلرين يه سز و سود لرين
ايچه سز دخي انلرده چوق منفعت واردر ديكرندن و يونكلرندن بلكه ترسلرندن دخي و آرقه لرينه كه
بنوب بر شهردن وارويب اولكوكليكزده كي حاجتلريكزه ايريشه سز وقت اولا كه قورودن
اول حيوانچقلره بنوب مقصود لريكزه ايره سز وقت اوله كه دكيزدن كيدوب كميلره بنوب هر
مصالحيكزه انو كله بشادرسز ويريكم اياته فاي ايات الله تنكرون يعني الشيئلر كلي دليل و برهانلردر
حق تعالينك وحدانيتنه كه كوسترد تا بر فهم ايدوب انصاف كله سز پس سز بو آيتلري و بو عجايبلري
كوروب قنقي برينيه انكار ايدوب ديرسز كه بو الله دن دكلدر و دخي بيوردي كه افلم يسيروا في الارض
فينظروا كيف كان عاقبة الذين من قبلهم كانوا اكثر منهم واشد قوة واثارا في الارض فما اغنى عنهم ما كانوا
يكسبون يعني ايت يا محمد بو منكرلر هيچ يريوزنده سير ايدوب يورميزلرمي كم نظر ايدوب كوره لر
اول كندولردن اوكى انكار ايدنلر عاقبتي نيه ايرشدي كندولر هلاك اولوب بوتلري و مكانلري
ويران اولدي انلره بزعقوبت قلدق غيمبر رسوللرني بيلمي بلوب انكار قلدقلري چون ايدي حال
بودركم انلر بو سنك قومكدن چوق عدد قوتده بولر دن دخي آرتوغيدي عمرلري و متكارلري ويريوزنده
سعيلري بولردن دخي زياده ايدي و بو بو ايله ايكن دخي هيچ بر دوره شوب اول اشلدكلري بولره
منفعت ايدوب بزم عذابمزي انلردن دفع اتمدي پس عاقل اولان كركم عمرلرينه ومالنه يا قوتلرينه يا قومه
وقبيله سنه يا قوتنه مغرور اولميه ديميه آخرته بولر بكا منفعت اوله كشي برهان كندي سعيندن اوله
اكر قدرتي يتوركن حيوانته سعي ايدوب سزلردن كندوبي سعر بر و دخي حق تعالى بيوردي كه فلما جاءتهم
رسلهم بالبينات فرحوا بما عندهم من العلم وحاق بهم ما كانوا به يستهزؤن يعني چونكه قوملرينه رسوللري
كلديلر بزم دخي لكن ظاهر دليللر و حجتلر كتوردیلر بونلر اول كندولرك ناقص و ابتر عقللرينه
وكم بلدكلرينه راضي اولدیلر هيچ اول رسوللر كتوردكلري دليللره و معجزه لره نظر ايدوب التفات
اتمديلر اشاغه وقري ايراق و يقين اول تجار تجكلرنيه الدنديلر كلن رسوللري غوي استهزايله الديلر
عاقبت كيروانلره اول نسخكار اول استهزا قلدقلرينك عقوبتي انلر ايله صانور لركم اول انلره قلا سلامت

قورتولملر فلما راوا بأسنا قالوا امنا بالله وحده وكفرنا بما كنا به مشركين يعني آنلر چونكه دنياده بزم
عذابمزي كوزيله كورديلر كه اوزلرينه ايندي دلكلي ديديلر كه بز ايمان كتوردك اول الله كه بر در بري و بنياد
اولدق يوتلر دنكه الله شريك قلوب آنلره طير دق حق تعالى بيوردي كه فلم يك ينفعهم ايمانهم لما راوا بأسنا
سنة الله التي قد خلت في عباده وخسر هنالك الكافرون يعني اول منكرلر ايمان كتوردكلرينك ذره قدر منفعتي
اولمدي چونكه بزم عذابمزي كورمينجه ايمان غديلر پس حديث ايله ثابتدركه هركافر آخر وقتده ايمان كتورسه قبول
اولنمز زيرا اول جهنمده اكا يرين كوسترد لرضروري ايمان كتوردي اول معتبر اولمز زيرا اكا دخي اول
فسادنيك عقوبتلرين كوسترد لراني كوروب توبه كلور بوكا دخي توبه يأس ديرلر معتبر اولمز پس كي كلم مؤمن
جان حلقومه كلمدين كه اكا حالت نزع ديرلر توبه قلمق كركم سلامت اوله و حق تعالى سنتي شويله جاري
اولمشدر بو كچن امتلر اليجنده كه عذابلري آشكاره كوريجك ايمانه كلورلر اما اول ايمانك منفعتي اولمز و دخي
سنة الله اوبلادر كم كافرلر ايمانه دنياده كلمه آخرته عذابه قلورپس اول كافرلر اول وقت زيانكار اولورلركم
كلمه توحيدن تحرل مؤمنلر كه كلم دائم اول كلمه توحيدي دلندن آير وطوميه تا كه دنياده و آخرته آنوك سعادتنه سبب اوله

سورة السجدة — بسم الله الرحمن الرحيم — وهي اربع وخمسون آية

حم تنزيل من الرحمن الرحيم بو قاروكچن سوره ده ديدكم بو حم معنسي متشابهدر الله بهتر
آرتوق كمسه بلمز كه بوندن مراد نه در اما شا آنلر كه علم الجيده را سخلردر انلر حق تعالى مكاشفه سي
بو قدر بر معني كشف اتمش سويلمشلردر اما آنلر دخي ديمزلر كه مراد بوندن حقيقت بودر بلكه
يني والله تفويض ايدرلر ديرلر كه بلكه الله بلور پس حم ديمك ولوردكم حكم اولوب تقدير اولندي
يا زلدي لوح المحفوظده حق تعالى آنده نجه بيوردكم بو سوره حقيچون اشبو قران بنم حق كلام محمدركم
جبرائيل آني اينديردي اول رحمان قتندنكه رحيمدر دانكه نكادونن قوللرين اسركيوب رحمت ايلجيدر
و دخي بيوردي كه كتاب فصلت اياته قرانا عربيا لقوم يعلمون يعني اشبو قران اينديدي اول رحمن
ورحيمدن بو بر كتابدركه بونك دليللري و حجتلري بيان اولنمشدر و حلال و حرام و حق و باطل بونكله
معلوم اولنمشدر شول قوم ايچون كه عقللري وار فهم ايدوب بونك ايچنده كي بيلورلر آنلكچون
بو قران عربي لغت اوزره اينديرلدي كه كندولري بيلرلر آيرق ديل اوزره اينديرلشه بولر
انى فهم ايدوب بيلمزلردي و دخي بيوردي كه بشيرا ونذيرا فاعرض اكثرهم فهم لا يسمعون يعني بو قران
اندورلدي بوحالده كم مؤمنلره توحيدا و جماعة و حق تعالينك ديدارين كورمكلكه و قيامت
احوالكرندن و طاموعذابلرندن قورتلوب سلامت اولمغله اولكمسه لركم ايمان كتوروب
عمل صالحه مشغول اولدیلر هواي نفسندن كچوب لذت دنيايي ترك اتديلر آخرت سعينه
دور شديلر و دخي بو قران قورقودجيدر اوجماقدن محروم اولمغله و ديدار حقدن و ايدي
زوالسز نعمتلردن محروم قالمغله قيامت قورقولرندن و طاموعذابلرندن و اوغرامغله شول كمسه لركم
ايمان كتورمكدن قچديلر باطل اشلره مشغول اولديلر كوكللرين دنيا غوتنه بغليوب آخرت غمن يدن
يوزدوندرديلر چوقلري بو دنيايه مغرور اولوب بونك لذتنه الدنديلر آخرتده كه سعادتدن
يوزدوندرديلر بو مكه اهلينك چوغي بو حق كلامي اشيدوب قولقلرينه قومزلركه بولره منفعت اوله

ذیرا اشتمک اول وقت حقیقتا اولور کم اول قولاغه طوقونن سوزدن اشیدن نه عمل ایلورسه شول اوی مشق
یره یغمورطوقنور کبی کم آندن نسنه بتنه والاّ چون اشیده ویب آندن عمل کلمیه شول قیتی چورق یره
کسید کم یغمور طوقنوب طاینه کیده اکا نسنه سکمیه کم آندن نسنه بتوره که برمنفعت اوله
ودخی حق تعالی اول کافرلرک حجتلرندن خبر ویرویب بیوردیکه وقالوا قلوبنا فی اکنة مما تدعونا الیه
وفی اذاننا وقر ومن بیننا وبینک حجاب فاعمل اننا عاملون یعنی یا محمّد بو کافرلر دیرلر کم بزم
کوکلمز پرده ایچنده اورتلوب قیلنمشدر نه دیدوککزی فهم ایدوب اکلامزز اول
دعوت قلدوغک نسنه بزم کوکلمزه ایرشمز اول حجاب آنی منع ایدر ودخی قولاغمزده اغرلق
وارسنک کلامک بزه اثر اتمز وارسن کندو معبودک اشنه مشغول اول که سکا بیوردی
بز دخی کندو معبودمز اشینه اوله لم سن بزم هلاک کلیکمزه سعی ایت معبودکه بز دخی سنک هلاک کلیکوکه
سعی ایدهلم معبودمزله روایتدر محمّد بن کعبدن که عقبة بن ربیعه برکون قریش ایچنده اوتوررکن
دیدیکه یا قریش قومی نه دیرسز طوروب واراین اول محمّده برقچ کلام سویلیهین واکا برقچ مصلحت
کوستره ین اوله که اول سبب ایله بزدن سوزنی منع ایدوب اول وقت دانشوب دیدیکه
کوردی وار دقچه رسولک اصحابلری هرکون آرتردی چوغالوردی پس اول قریش قومی دیدیلرکه
یا ابا الولید طور وار نه مصلحت ایدرسک ایت اوله که برمصلحت اولیاس عقبة بن ولید که
مشرکلرک اولولرندن ایدی طوروب اول سید المرسلین قاتنه کلدی اوتوردی دیدیکه یا قرنداشم
اوغلی سن دخی بزدن سن بزم دخی اتا دن دده دن مرتبه ده قرااولوغیمزسن وکنی بیلورسن بدرستی
سن بو قومک ایچینه برا اولو ایش کتوردک که بولرک دیرلمش جماعتلرین طاغتدک وطبیعتلری
معبودلرین عیب ایدوب دینلرنی باطل قلدک کچن اتالرنی ددهلرنی کوره تسبت اتدک اکر بو سوزی
چقروب سویلدوککدن مراد مال ایسه مالیمزدن جمع ایدوب سکا او لقدر مال ویرهلم کم تا
سن دخی بزم ذن مالدار اوله سن وکر عزت استرسک دخی کلیمزاوستنه سنی عزیز وشریف قلهلم
تا که هیچ بر ایشمز سنسز آیری وسنوک طانشمغکسزاشلمیهوز واکر آنی دیلرسک که سن بزم اوزریمزه
حاکم اوله سن اوزریمزه سنی حاکم دیکهوز سنک حکمکدن طشره اولمیهوز وکر بو سویلدوکک
سوزلرسکا اول دیو شکلندن کورون خیاللردن نسنه کم غالب اولوب عقلکی بوزدوکندن کدن آنی
دفع اتمکه کوجک یتمزکلسوز سنی سویلدرسه اکا دخی طبیبلر برعلاج ویردوا استیهلم مالیمزی
سنک یولکه صرف ایدهلم تا که اول نسنه دخی سنک دفع ایدوب قورتهلم چون که عقبه سوزین
سویلیوب فارغ اولدی رسول الله علیه السلام شویله بیلدی بو ایتی شول ساعت اوقودی بسم الله الرحمن الرحیم
حم تنزیل من الرحمن الرحیم آیتینی اوقودی اول آیته وارنجه که حق تعالی بیوردی فان اعرضوا فقل انذرتکم
صاعقة مثل صاعقة عاد وثمود عتبه بونی اشیدوب طوردی اصحاب قاتنه کلدی بولر دخی کوردیلر کم عتبه کلور
دیو تیدیلر کیم والله بو ابو الولید سزه بر صورتیله کلور کم اول کیتدوکی صورتده کلاچون
کلدی بولرک قاتنه اوتوردی بولر صوردیلر کم اولوکده نه خبر وار ایت عتبه دیدی بن بر سوز
اشتدمکه هیچ انجلیلی دخی بر سوز اشتدمکم یوق والله بن اول سوزه نه شاعر سوزی دیرین
ونه

ونه ساحر سوزی ونه کچن سوزیدر یا قریش جماعتی کلک بکا مطیع اولک اول کشینی کندو حالیله قویک نه
کورکسه اشتون سز دخی کندو قیغوکزده اولوک دیدیلرکه یا ابا الولید والله اول محمّد ساحرلری دلیله آز
اولمش که سنی دخی کندوبه اویدورن عتبه دیدیکه هله بنم سوزم بو فکرکزده نه خوش کلورسه سز انی اشلک
پس حق تعالی رسولنه بیوردیکه قل انما انا بشر مثلکم یوحی الی انما الهکم اله واحد فاستقیموا الیه واستغفروه
وویل للمشرکین الذین لا یؤتون الزکوة وهم بالاخرة هم کافرون یعنی ایت یا محمّد بولره کم بن دخی سزک کبی
بر آدم اوغلی یم اولکم سزه خبر ویردم بنم مولامدن وحی اولنور آنوک خبریدر سزه دکو دو دم بلوک کم حقیقتده
سزک معبودیکز وخالقیکز خالق واحدر که شریکی یوقدر سز آنی بر بیلوب اقرار اوزره محکم طورک تیمدی دیدک
اکا ایتدوکیکز شرکدن بری اولوب اندن یرلغنمق طلب ایدک هلاک کلک اول مشرکلره در که کلمه توحیدی بیله
کندولره آرزولوب حاصل قلمدیلر حق تعالی امرینه منقاد اولوب مالرینک زکوتن ویرمدیلر آنوک فرضیتنه
اقرار اتمدیلر دخی بوکلی سیله بولر اولومدن صکره کیرو قوپمغه دخی انکار ایدیلر بوندن صکره مؤمنلر صفتنی
بیان ایدوب بیوردیکه ان الذین امنوا وعملوا الصالحات لهم اجر غیر ممنون یعنی انلرکیم الله یه بولدیلر
وآنوک امرینه مطیع اولدیلر وحرام وشبههلو اشلردن کندولرین بعید قیلدیلر حاصل اولور کم آنلره کامل ثوابلر
هیچ اکسلمز نقد ایتی ضعیف اولمیه وردلرین یرینه کتوردمیلر کیرو صاغیکن کتوردکلری کبی ثوابلری
دیوانلرینه یازیله بوندن صکره کیرو اول کافرلره زجر وتهدید ایدوب بیوردیکه قل ائنکم لتکفرون بالذی
خلق الارض فی یومین وتجعلون له اندادا ذلک رب العالمین یعنی ایت یا محمّد اول بکه کافرلرینه کیم سز کافرمی
اولورسزانکاره قیلورسز اول خالقی کم بو یرلری وکوکلری یاراتدی ایکی کونده یعنی یکشنبه کون بشلدی دوشنبه
کون دوشدی تمام ایتدی سز آنک کبی پادشاهه شریکمی قوشادسز وآنوک معبودلغنه انکارمی قیلورسز
اورتاقمی قتارسز که جمیع عالملرک ربّی اولدر یعنی اول معبود که یرلری یاراتدی جمیع مخلوقاتک یاراتدیجیسی
اولدر اکر دیله سیدی حق تعالی بو یرلری وکوکلری برلحظه ده یارادیدی قادردر دعاجز دکلدر اما برقچ
کون ایچنده یاراتمقده حکمت بولدیکه قوللرینه تعلیم ایلدی اشنده ایو جک اولمیه هر ایشی کیم
طوتارلر کلی تحمل طوتهلر اما اضداده کلمشدر که دوکلی اشلرده تأنی ایله طوتمق خیرلودر اما برقچ اشده
تعجیل اتمک خیرلودر اولا بوکناهدن توبه قلمق ثانیا بورج اوده مک ثالثا فرض اولنان طاعتلری
وقتی کلیجک یرینه کتورمک رابعا قیز بوی کلدکده اوکنه طعام کتورمکده خامسا ضاله جیقرمق سادسا
قیز بلوغه ایرسه ارن ویرمک تعالی خیره نیّت اتسه تیز جک اشلمک بولرک کلیسنده ایوب تیز جک
اشلمک خیرلودر بولردن ارتوغنده اوتمک خیرلودر پس الله تعالی یری یکشنبه کون یاراتمغه ابتدا
قلدی ودوشنبه کون دوشیوب تمام قلدی وجعل فیها رواسی من فوقها وبارک فیها وقدر فیها اقواتها
فی اربعة ایام سواء للسائلین یعنی اول یرلری یاراتدن خالق آنک اوزرنده محکم طاغلر دیکدی تا که بو
یرلر آنوکله ثابت اوله حرکت قلوب چالقنمغه یوللمیه تا که بو یارادلمش مخلوق آنوک اوزرنده قرار
طوتوب اندن منفعت الالر ودخی اول طاغلرک برکاتنی چوق قلدی آندن آغجلر وصولر یاراتمغیله
بو مخلوق هر مصالحن آنوکله قایردلر واول آدم ایله انس طوتمیان وحشی حیوانجقلر اول طاغلر قرننده
مغارهلر ایچنده وقیالر قولتوغنده یورتلر طوتوب وطن قلهلر واول طاغلرک عشلرندن یبوب وصولرندن

ایچون خالقلرینه فصیح دلیل تسبیح و تقدیس قیلهلر و دخی حق تعالی اول یرلرک ایچندن بو انواع مخلوقاتک
رزقلرینی و سبب معیشتلرینی دخی هر برینوک عمری اولدقجه تقدیر ایدوب کیمینه از کیمینه چوق یاراتدی ویردی
دیلنلره برابر عدل یوزندن رزق ویرمکده یعنی حق تعالی جمیع مخلوقاتک رزقلرینی یاراتدی هر برینه
مقدارلو مقدار نیجه تقدیر قلدی دیلرسه دخی ویره و دیلمزسه دخی ویرن کافره و یورمؤمنه ویرور
دیلمک ایله رزق اکسلمز دیلمکله دخی آرتوق ویرلمز اما چون حق تعالی بندهدن دیلک یولن ایلدی اول
بیوروغی یرینه کتورمک ایچون دیلهمک یلوارمق کرکدر یا حق تعالی قوللرینک کندویه یلواردوغن سودر
ابن عباسدن روایتدر ایدر اولنسنده کم حق تعالی یاراتدی امر ایلدی اکا که یا قلم یاز دیدی یا رب
نه یازاین دیدی یاز شول نسنهیکم تقدیر اولندی بوکوندن تا قیامته دکین اول اجقدر انده صکره
بالیغی یاراتدی انده اول صونک بخارینی یاراتدی آندن یری دوشهدی اول بالغک ارقاسی اوزرینه بالیق
حرکته کلدی یر چالقندی قرار طوتمدی طاغلر ایله بو یرلری حق تعالی بخلدی تا که قرار طوتوب منفعته یاراتدی
و دخی ابن عباس رضی الله تعالی عنهما ایدر بو آیتوک معناسنی رسول علیه السلامدن صوردم بویله دیدیکه
حق تعالی بو جانلری کودهلردن درت بیک ییل اولکدین یاراتدی درت کون ایچنده یوری اوتیجه
اول درت کون آخرت کونلریدر دنیا کونلریله دکلدر زیرا آخرتک بر کونی دنیانک بیک ییلی قدردر
ودخی بیوردیکه ثم استوی الی السماء وهی دخان فقال لها وللارض ائتیا طوعا او کرها قالتا اتینا طائعین
یعنی چون حق تعالی یری یاراتدی اول حینکم کوکلره توجه قلدی دیلدیکه اول کوکلری بخاردن یاراده
زیرا اول وقت کم حق تعالی عرشی یاراتدی عرشوک التنده صودن ایرق نسنه یوغیدی عرش صو اوزرینده
ایدی نتکم بیوردی وکان عرشه علی الماء اندن اول صویه اسیلک بر قتدی اول صو قایناتدی اندن اول صو
اوزرینه بوییل حواله قلدی اول صو بجالقندی اندن کوپک جمع اولدی یری اول کوپکدن یاراتدی
و کوکی اول تتدن یاراتدیکه صونک بخاریدر آندن اول یره و کوکه بیوردیکه نیم طاعتمه کلک منقاد
اولک دیلرسکز اختیار ایله دیلرسکز اختیارسز بیلک بنی کم بن سزک خالقکزو رزاقکزون حال دلیله
یرلرو کوکلر دخی بو سنک امریکه مطیع و منقاد اولوب کلدک اختیار ایله و دخی قیلر درکم حق تعالی
ایکی نسنه بویله بیوردیکه کلک بکا مطیع اولوبن اول ایچلرده کی کیزلو خزینهلری چیقرکز کیم یاراتدوغم
خلق آندن منفعت طوتلرکه کوکلر خزینهسی یغمورلردر و یرلرک خزینهسی نبات ایکن بس حق تعالی
بولوره امر ایلدیکه دیلرسکز دخی دیلمزسکز دخی چیقرهلر بولر ایکیسی دخی دیرلرکه بو کلدک سکا مطیع اولدق
اختیار ایله یعنی ایچلرنده کینی مطیع اولوب چیقردیلر کرهله چیقرمدیلر و هم ایدر حق تعالی بیوردیکه
یا کوک آیوکی کونکی و یلدزلریکی آشکاره ایله دیلرسک رضا ایله دیلرسک کوچله بو کلام بر مثال وجه ایله
سویلنور اما حقیقت بودرکه ایکیسی دخی یاراتدی امر ایلدیکه کونلو لرظاهر کتورهلر کتوردیلر
عاقل اولنلر بونی فهم اتمک کرک مخلوق اولان البته خالقنه مطیع اولسه کرک اکر سرکش اولور
مطیع اولمق دیلسه البته خدا آنی دیلردیلر قهرله کندویه مطیع قلور آنوک ملکندن خروج چقوب
کیتمکه امکان یوقدر بس خیر آنده درکم کندو اختیار دیله مطیع اوله امرینی یرینه کتوره دیلرسه که
ایکی جهانده یوزی آق اوله و دخی بیوردیکه فقضیهن سبع سموات فی یومین واوحی فی کل سماء امرها

ودنیا

وزینا السماء الدنیا بمصابیح وحفظا ذلک تقدیر العزیز العلیم یعنی حق تعالی بو یرلری کوکلری ایکی کونده چون
یاراتدی هر کوکده بر بیوروق قودی و فرشتهلردن بر طائفه یاراتدی هر برینه بر درلو طاعت قودی و بیوردیکم
بر دنیا کوکنی چراغلر ایله بزهدک که زینت اوله و هم بو مخلوقاتک اسباب معیشتنه یاردم اوله و دخی آنوکله
صقلدنیلهکه شیطان چیقوب اوغرلیین کوکلرده اولونن حکملر دنکه فرشتهلر ارالرنده سویلنور آنی
اشیدوب کلوب یریوزنده کندو دوستلرینه آدیه جیلر و صوبیه یا فجیلر و منجملر در آنلره بو کرچکه
اون یالان قتوب خبر ویرمک دیلسه اول یلدزلر نوزندن اوده آلوب آنلره آتارلر کیرو دونوب دیلر
تا که کلوب یالان خبرلر ایله خلقی اعتقاد ایتدوروب ایمانلرینه زیان دکورمیه ایمدی بو دخی کوکلر
اولنلر آنوک صنعتیدر اول عزیزک تقدیرلریدر که ملکنده حکمی غالبدر دخی قوللرینک نه اشلدکلرن
علیمدر و دخی بیوردیکه فان اعرضوا فقل انذرتکم صاعقة مثل صاعقة عاد وثمود یعنی حق تعالی بیوردیکه
یا محمد اکر بو کافرلر بزم بو قدر قدرتلریمزی و عظمتمزی بویله وصف ایلدک بو کوکلری یرلری یارتمقده
و بو ایکیسینک اراسنده یاراتدیغن عجایبلردن عبرت آلمیوب اسلام کلمهسنه اعراض ایدرلرسه سن
ایتکم بن انذار ایدوب قورقتدم بر عذاب کلم اول عذاب عاد قومنه واقع اولوب هلاک اولدیلر سزه
دخی ایراه اولنکبی ایریشوب هلاک اولیسرسز مقاتل ایدر عاد ایله ثمود ایکی قرداشدر اوغلنلریدر
والیاسیله یوشع ایکی قرداش اوغلانلریدر و عیسی ایله یحیی ایکی قرداش اوغلنلریدر و دخی حق تعالی
بیوردیکه اذ جاءتهم الرسل من بین ایدیهم ومن خلفهم الا تعبدوا الا الله قالوا لو شاء ربنا
لانزل ملائکة فانا بما ارسلتم به کافرون یعنی اول عاد ایله ثمود قومنه چونکیم رسوللر کلدیلر اول
کوکلرندنکه آخرت قورقولریلر و طامو عذابلری ایله قورقتدیلر و اوچماق نعمتلرندن خبر ویروب
اکا رغبت ایتدورهلر آنلردن ایلرو کلیلر بو دعوته مطیع اولمیوب کلمه توحیددن قجدیلر نتیجهسی
هلاک اولدیلر و مطیع اولنلر نتیجهسی قورتلدیلر و دخی دیدیلرکم دنیا فانیدر بقاسی یوقدر اندن
اعراض ایدک آدیکزده آخرت عذابلر کلوب سزه یتدر طوردکلک اول بر معبوده طپکم
معبود حق اولدر اندن غیری باطلدر چون اول رسوللر بو خبرلری آنلره دکوردیلر اول
قوملر اولره جواب ویردیلرکم اکر اول بزم ربمز بزی کندوه عبادت قلمق دیلسه کوکدن بز فرشته
ایبردی بز جیلین بر آدم کوندرمیسی بکا نتیا ایناغمز شول نسنهیکم سز کلدیکز خبر ویروبسز
بس کیرو حق تعالی خبر ویردیکم بو عاد و ثمود قومی نه نسنهیه مغرور اولوب ایماندن قجدیلر
بیوردیکه فاما عاد فاستکبروا فی الارض بغیر الحق وقالوا من اشد منا قوة اولم یروا ان الله الذی
خلقهم هو اشد منهم قوة وکانوا بایاتنا یجحدون یعنی اول عاد قومی تکبر ایدوب نفسلرین هیچ اولوغه
استحقاقی یوغیکن اولو طوتدیلر ایماندن اعراض ایتدیلر دیدیلر بزدن قوتلوکم اوله کم بز اکا مطیع و منقاد اولهوز
اول بزه حکمن کچوره اول قوتجکلرنه مغرور اولدیلرکه ایکی کون ایستمه طوترسه یرلو ایندن طورمغه مجاللری
قلمیه بس حق تعالی بیوردیکه عجب بونلر نظر ایدوب کورمزلرمیکم اول الله بونلری بر ضعیف نطفهدن
یارادوب بونلره بر قوت ویردی دخی عطا قلدی انلرک قوتی و قدرتی بونلردن آرتوقدر نیچون بونلر اکا
باقوب بر عبرت آلمزلر و انی بر لیوب اکا مطیع اولمزلر اول آنلره کوندردوکیمز رسولکه هوددر انی یلانلرلر

واتوکک ویردوکی خبرلرینه ابنا نمزلر انکار ایدیلر فارسلنا علیهم ریحا صرصرا فی ایام نحسات لنذیقهم عذاب
الخزی فی الحیوة الدنیا ولعذاب الآخرة اخزی وهم لا ینصرون یعنی چونکه اول عاد قومی قوملرینه ایناندوب
یاش چکدیلر بزه ایمان کتورمیوب وادان رسول اللّه یعنی انکار قلدیلر بز دخی آنلرک اوزرینه برقتی
اوادلو صوق یل حواله قلدق که شول لو دینجه یا قرسه اول یل دخی آویله یاقردی شول نحس شوم کونلر
ایچینده که انلره عذاب اولدی اما مؤمنلره مبارک کون ایدی کیم کندولر سلامت اولدیلر هم اول کافرلرک
زجرندن قورتلدیلر ایمدی بز اول عذابی آنلره آندن اوتری کوندردک که اول آنلری رسوا یلغله
هلاک ادجیدی عذابی دنیاده طاتدورهوز آخرتده وار دردن اوک اول آخرت عذابی خود
دنیاده کیندن قتی قدر یولرکا اوغر ایسرلر هیچ بر کمسه اولمیه کیم آنلره یاردم ایدوب اول
عذابدن قورتره چون عادی خبر ویردی بو کز ثمود دن خبر ویرد که اول دخی نیه ثمود اولوب
ایماندن یوز دوندردیلر هلاک اولدیلر دخی بیوردیکه واما ثمود فهدیناهم فاستحبوا العمی علی الهدی
فاخذتهم صاعقة العذاب الهون بما کانوا یکسبون یعنی عاد دن صکره اول ثمود قومینه صالحی سوک
کوندردوب حققدن باطلی کوزدن ایمانی بیان قلدوب بلدردک انلری طریق ضلالتدن طریق هدایته
دعوت قلدق که دنیاده و آخرتده بلالردن قورتاره لروا یکی جهانک سعادتن حاصل قلهلر اما انلر که کوزی
ایمان اوزره اختیار ایدوب اذغونلق یولنه کیتمک سوردیلر طوغری یوله یوریوب دولته ایرمکی ترک
ایدیلر رسول اللّه یه اویمادیلر بز دخی انلرک اوزرینه برحور قلیچی قتی عذاب کوندردک آنلری دخی
آنوکله هلاک قلدق اول شرکلرندن کوللرندن اوتریکه کندولره حاصل قلدیلر ونجینا الذین امنوا
وکانوا یتقون یعنی انلری هلاک ایدوب قورتاردق شول کمسه لریکه صالح ایمان کتوردیلر و انوک
دوغ سنی اولدر مکدن کندولری بعیدیلر دخی شرکدن و برامز عملردن ایراق اولدیلر و دخی حق تعالی
بیوردیکه ویوم یحشر اعداء اللّه الی النار فهم یوزعون یعنی یا محمد ذکر ایت آکدیو لرینی شول کونیکم سوزلر
اول تکری دشمنلری طامودن یکا بو حالتده که اول وادنلر حبس اولنور لر بعیلا لو طور الرطامو
تا که صوکی دخی وارن آنلره اولاشنجه حتی اذا ما جاؤها شهد علیهم سمعهم وابصارهم وجلودهم بما کانوا
یعملون یعنی کافرلر ومنافقلر تحنیکم اول طاموبه کلوب کوزلری کورملر معین صوت ارقنی اول اللّه شرک
قلوب کیندو اعتقادکز خبر معبود طوتیدیکز ایدیک ایکی کلسون سزی بو اللّه عذابندن قورترسون بولسر
اول وقتده کیندو شرکلرینه انکار ایدوب دیلر کم واللّه ای بزم ربمز بز سکا شرک کتورمزلردخی کولوز
پس اول ساعت انلرک اغزینه مهر اوردیله اول دیلدیلر کیز لیوب انکار قلدقلرین شرکلرینه و نفاقلرینه
قولقلری وکوزلری طانقلق ویره لر کم بولر حق تعالی وحدانیتنه وکلن رسولک صدقنه دلالت ایدر
نسنه لری کوردیلر ایلدیلر دخی کیرو قلدن اعضالرینه کیم اشلدیلر بر بر طانقلق ویرور
رسوای اولالوردونوب کیرو کیندو اعضالرینه عتاب قلهلر نتهکیم بیوردی وقالوا لجلودهم لم شهدتم
علینا قالوا انطقنا اللّه الذی انطق کل شیء وهو خلقکم اول مرة والیه ترجعون یعنی بولر فرجلرینه وکیرو
قلن اعضالرینه دیدلرکم ای هلاک اولاسی نه کلسون بزسزی اوددن قورترمغیچون انکار ایدردز سزه
نه اولیدیکم کیندو هلاکلیکنی اوزره طانقلق ویردیکز اول اعضالری دیدیلر کم بزم الیمزدن نه کلور بزی

سویلیدی اول اللّه کیم جمیع حیوانلره دیل ویروب سویلیدر اول اللّه کیم اولا سزی دنیاده یاراتدی
دیل ویروب سویلیتدی قادردر اول دیلی سویلن کیم قولاغی وکوزی دخی سویلیدر زیرا اول داخی
بر یاره اتدر قولاق دخی بر پاره اتدر حقیقت انکار ایدوب مطیع اولمدیکز اوش شمدی دونوب
کلجک بریکوز آنوک حضرتینه اولدر پس عاقل اولنلره بو آیتدن متنبه اولوب کیندولری دیو شرمک
لازمدر الده فرصت وار ایکن استغفار ایده لر دیمیه لرکه بو خلوت اولمالیچیندر یا طاغلرده یا
ایچیندر گناه اشلدرز بزی کوردن صقنما سونلر کیرو کیندو طانقلرین بیله کتوروب بولر بیلیدن
طانقه محتاج دکلدر خصوصا که حق تعالی کندو ناظردر بیلور بو اشی کیم قاضی کندو بیلور اوله اکا
خود طانقلق استمک حاجت دکل بوکره اولو قودرت قوی ایمانی اولن بو که اعتقاد ایدوب نفسی
هوالردن یغوق آردنجه اولمق کرک و دخی اللّه تعالی بیوردیکه وما کنتم تستترون ان یشهد
علیکم سمعکم ولا ابصارکم ولا جلودکم ولکن ظننتم ان اللّه لا یعلم کثیرا مما تعملون یعنی ای کافرلر سزکه نسنه کوز
یوعیندی الاصنور دیکو سزک اول اشلدوکیکز قبیح عملیکزه بو قولاقلریکز و کوزلریکز و الیکزو آیقلریکز
طانقلق ویره لر سوای اوله سز لکن سز اویله اعتقاد ایدر دیکز کم حق تعالی سزک اشلدوکیکز اشلری
بلمز دلو دلو فساد اشلره و باطل سوزلره مشغول اولوب عمریکزی ضایع ایدرکوز وذلکم ظنکم الذی
ظننتم بربکم اردیکم فاصبحتم من الخاسرین یعنی حق تعالی بیوردیکم سزک اول بو ذکر انکوز ایدیکه اوش
بیکون هلاک ایلدی سزی معنی نلردن اولدیکز ابوهریره روایت قلور رسول علیه السلام دن بیوردیکه
حق تعالی بن قولیمک اعتقادی قتنده یم بن آنوکله سلیمن هریره که بنی کارد یر حسن بصری بو حدیث
معنیسنده بیوردیکه شول کیمسه که خالص مؤمندر اول اللّه اعتقادین کوزکلو ایدوب کوزکلو عمللره
سعی ایدر اگر گناه دخی اشلرسه اعتقادی بودر کیم حق تعالی غفاردر ستاردر رحمتی بولدر توبه ایدوب
دونلره فضلی بوله رحمت قلور گناهلرینی یارلغوسیلرینی اورتر اکا امید طوتوب عقابندن قورقر
اخلاص له توبه قلور اندن ایلرو کیجی تقصیر ایچون کوزیاشن دوکوب ایو عمللره مشغول اولور اما
اول کیم منافقدر حق تعالی یه اعتقادینی کوزکلو قلمز اویله صانور که آنوک نه قلدوغنی اللّه بیلمز یا خود بیلور
لیکن اعتبار قلمز حق تعالی نظرینی سهل کوردر اول یرامز فواحشلی اشلره سعی ایدر سوجی ایچر نماز قلمز
زنا ایدر زکوة ویرمز فریادن سویلر تکریدن قورقمز مسلمانلری دوکوب وماتی المغیله الحیله آخرت
عذابن اکمز گناهلری اشلر توبه اکمز اللّه رحمتندن امیدین کسر توبه قل دیرسنز جواب ایدر کم
بنم یرم طامودر بو قدر گناهلره رحمت می اولور توبه قلوب نیده یم چونکه قبول اولمز دنیاده و آخرتده
دیا انکار اولور نعوذ باللّه منه بولرک حقنده اللّه تعالی بیوردیکه فان یصبروا فالنار مثوی لهم وان
یستعتبوا فما هم من المعتبین یعنی بو حال اللّه عمی کیجی نلرک آخرتده یرلری اوددر اگر صبر ایتسونلر کرک
ایتمسونلر بو یرلری شول سوزلرینک جوابیدر که دنیاده بربرینه دیرلردی صبر ایدک آتالریکزدن
کورن کلدیکز عادتی الدن قومک کتتوکره بردر لو دخی دینی طوتمغه حق تعالی دخی انلره جواب
ویروب بیوردیکه اگر انلر اول عادتلرندن صبر ایدوب دونمزلرسه عاقبت یرلری اوددر اولیسرلر
اگر اول وقتده عذرلر کتوروب کیرو دنیایه وارمق طلب ایدرلرسه اول عذر مقبول اولوب آنلره دستور

ویریلجکدر کل پس عاقل اولانک غندر دیلیه جک وقتی شمدیدر که قصوردلری برینه کتوره مکه چالشه وار
هنوز دنیاده عمر سرمایه سی الدن چقمدینی و دخی بودر وقیضنا لهم قرناء فزینوا لهم ما بین ایدیهم
وما خلفهم وحق علیهم القول فی امم قد خلت من قبلهم من الجن والانس انهم کانوا خاسرین یعنی حق تعالی
ایدر اول بره یاوز طوتوق ایدوب دونمیلره شیاطین عسکرندن یولداشلر مسلط قلوردزکم آنلره اول
حساب کوننی و آخرتده ثواب عقاب اولهجغنی یلاندر ایکلمعی اول باطل اعتقادلرینه کورکلو کوستردیلر
آخرت امرینه شکلرینی آرتوروب دنیایه رغبتلرینی زیاده قلودلر اول اناتری عادتلرینی خوب کوستردی
پس بونکله آنلره عذاب ابدی واقع اولودر اول اوده ایچنده کیندولردن کچن امتلر ایله کرک جنیدن
کرک آدمدن که بولر دخی یعنی مکه اهلی اول ایلرو کچنلر کبی حقیقتا زیانکارلردن اولدیلر که ثوابدن محروم
اولوب عقوبته اوغرادیلر بو کز حق تعالی اول کافرلر قولندن حکایت ایدوب خبر ویردیکه وقال الذین
کفروا لا تسمعوا لهذا القرآن والغوا فیه لعلکم تغلبون یعنی حق تعالی ایدر اول ابا جهل اتباعیله
بره کافر اولوب دین اسلامدن اعراض ایتدیلر که تجی محمدیا آنک اصحابندن بری قرآن اوقوداشتسه کز
سز قتی اواز ایله چاغروب سیوب آنلرک یوزینه قرشو ابیات واشعار اوقوک تاکه آنلرک اوقودقلرین
تلبیس لیدن سز سنوک اول غلبه کز آنلرک اوزرینه غالب اولوب کلامنلری دکلدورهسز حق تعالی
آندن یحب آنلرک حقنده بیوردیکه فلنذیقن الذین کفروا عذابا شدیدا ولنجزینهم اسوء الذی
کانوا یعملون یعنی عزتم جلاله حقی طاندروم بن دخی اول کافر اولوب قرآنی استهزا ایدنلره دنیانک
تنتی غدابلرینی که کیمیتی اسیر اینلرما اللرینی عورتلرینی مؤمنلره حلال قلم آنلری قهرم ایله مؤمنلر قلیچی
التنده هلاک ایدم انوکله دخی قومیم وتمام حقیچون اول ایتدکلری یاوز عملارینه موافق آخرتده دخی
اوده ایچنده ابدی ایدم وه دخی سوریکه ذلک جزاء اعداء الله النار لهم فیها دار الخلد جزاء بما کانوا بایاتنا
یجحدون یعنی اول تکری دشمنلرینک غذابی اول اوددر که آنلرکیچون اول ایچنده طورجق مقاملری وار
اول اوده بزم کتابمزه ورسولمزه انکار قلدقلرینک عوضیدر پس عاقل اولنلر کوکدرکم بو آیتلر ایله وکوکلنوب
قرآنه ورسولنه اوعقلنی کورکلو اینلر دلیله حق دیوب کوکلیله و فعلیله انکار ایتمیه زیرا جوت اینانمقلق
اثری بوفعلیله بولنمیدر اول اینانمشلی ولمز بلکه اعتبار ایتموب مسخره یه طوتمش اولور منافقلر بولوکنه
قرشوطیمونک شفاعت طیقه سنه کیدر زیرا کوکلنده ایمان شول تولعوقدریله بکزرا لبتده برطاشندن سزه
کوک کوکلده اعتقاد خالص اولیجق اعضالره کورکلو عملار سزر اما قچنکم اعتقاد فاسد اولوب یواقرار ایسه
اولکوکل سیجی طولو محکمی بخسی اولور آندن طاشندیوار عملرضیتز دفهم ایله ای قرداش بو سوزدن
سکانه معنیلر آچیله بو نه نصکره حق تعالی اول کافرلرک عاصیلرک ظالملر ایچنده نیجه حسرتلر یولرانی بوردد
وقال الذین کفروا ربنا ارنا اللذین اضلانا من الجن والانس نجعلهما تحت اقدامنا لیکونا من الاسفلین
یعنی اول عاصیلر وظالملر اوده ایچنده چاغرشوب دیلرکم ای بزم ربمز کوستر بزه شول ایکی طائفه دنکم
جن و آدم اوغلنلریدر بزه باطل اشلری کوستروب حق یولدن آزدیلر تاکه بز دخی بکون اوده ایچنده
آیقلریز التنه بوا غوب حور و حقیر قلاوز ننتهکم آنلر بزی اغوا ایله احقار تلره برا قدیلر عاقل اولنلر
آکلرکه بوینک کبی سوزلری حق تعالی خبر ویردکه بو امته غایت فضل وعنایت اولدوغندندرکه تنبیه ایدر

تاکه اول اسبابلردن خبر ویردوکی مؤمنلر بیلمک کرک تاکه اول یوم وقتنده کافرلرشتدکرکلو خبر بشارت
ویره لر بیوردیکه ان الذین قالوا ربنا الله ثم استقاموا یعنی بکدرستی شونلر اخلاص برله دیدیلر بزم
ربمز الله در اندن آنلرک اوزرینه طوغر والقیله طوره دیلر طوره دیلر دیکی کبی دین اوزرینه قلیلغله طوره دیلر
منافقلقدن کندولری قورتاردیلر طاعت اوزره محکم طوره سی حق تعالینک فریضه لرین یرینه کتوروب
اول عملارینی دخی اخلاص ایله ایدوب ریادن صقلدیلر ورسولک سنتلرینه ملازم اولدیلر نتهکم شول ربمز
الله دیدیکلرینه محکم طوره دو عهدیلر کوکلده آنلرک طاعتنده دخی بوینه ویروب اوپله مطیع اولدیلر
بلکه کم ویرن اولدی و منع ایدن اولدی اصلی زیان ایرشدوردن اولدی پس اندن آرتقدن نسنه
وحمیه لر واندن عبرت ایدن قورقمیه چون بو اعتقاد ایله بوعمل اوزره محکم طوره نلر عوضلری بودر کم حق تعالی
بیوردی تتنزل علیهم الملائکة الا تخافوا ولا تحزنوا وابشروا بالجنة التی کنتم توعدون یعنی آنلرک اوزرینه
فرشته لر اینوب بشارت قلودلر شول وقتکم اروحلری قبض اولنه دیلرکم ای تکری دوستلری ایلکرده کی
عقبه لردن قورقمکم اندن سلامت وصو کیکوزده قلان اهلیکزو اولادیکز ایچون دخی غصه لنمک
حق تعالی آنلره دخی کافیدر اشلرینی قایور اما مقاتل ایدر فرشته لر آنوک اوزرینه اینر قیامت
کوننده کورکلردن دیرلرکه بزی بیلورمیسز انلر دیرلرکم بیلمز اول فرشته لردیه لرکم بز سزک عملکز یازان
فرشته لروز بشارتلر اولسون سزه شول اوجاغیلکه دنیاده وعده اولنمش ایدی بو بشارت اوچ
یرده اولیسر دیر اول یوم وقتنده بر قبر ایچنده بر قیامت قوبدوغی وقت لکن بو بشارتلر شول
کمسه لره اولیسرکم اول دنیاده دائم قورقوده و غصه ده بیری آخر حالم نه اوله دیو اول قورقدوغندن

قورقوده . بیان

الی قورترماغچون بو بشارتلری قلهلر دیرا خبرده رسول علیه السلام مرحون او بکه کلمشدرکه دنیاده
قورقن آنده امین اوله کرک دنیاده امین اولان آنده قورقده اولسه کرکه ایکی قورقو ایله
ایکی امینلک بر یرده جمع اولمز و دخی حق تعالی سیوردیکه نحن اولیاؤکم فی الحیوة الدنیا وفی الآخرة
ولکم فیها ما تشتهی انفسکم ولکم فیها ما تدعون یعنی اول عمل فرشته لری دیلرکم بز سزک دنیاده دخی
دوستلریکز ایدک اوش شمدی آخرتده دخی دوستلریکز بشارت اولسون سزه کم مجموع
کوکلیکز دیلکلری وسودوکلریکز نسنه لر اوچماق ایچنده هپ سزه حاصل اولمشدر و دخی نه کم دیلرسز
ویره لر نزلا من غفور رحیم یعنی اوچماقده سزه ویریلن نزل یوننددن بر حاضر طعامدرکه ویرلمشدر
اول اسیر کبی کا هلریارتغا یجی پادشاه هدیکم آنوک عطاسنوک نهایتی یوقدر و دخی حق تعالی سیوردیکه
ومن احسن قولا ممن دعا الی الله وعمل صالحا وقال اننی من المسلمین یعنی کیمدر سوزیونیدن غایت
کورکلو شول کمسه درکم الله قوللرنی طاعته یلتوکندو دخی کورکلو عمل اشلر دخی دین اسلام اوزرینه
محکم طوردر بو نیجه لر دیشلرکم بو آیت پیغمبرلر حقنده درکم اذان اوقیوب مسلمانلری نمازه دعوت
ایدرلر دخی اذان اوقیوب اذان ایله اقامت اراسنده نماز قلودلر و بر نیجه لر دیشلرکم بو
عاملر شول علما اوزرینه که مسلمانلره دینلری امرین بلدورلر امر معروف ایدوب منکر اشلردن
یغر دنیادن آخرته ایلتورلر حلقدن نه کلورسه صبر ایدوب کندولر الله رضاسنی حاصل قلماغیچون
سعی ایدرلر ارکان اسلامی قوتلندوردلر زیرا حقیقت بیلوردلرکم اول اوچماق بشارتلرینی ایشیدور.

اوجماغه کیره جک سبیلوک اقواسی بودر الله قولنه دیر خیر صنما قده کهم کندو لر عمل ایدلر بهم الله قولرین
طاعته قیغرلر وهم حق تعالی بویوردیکه ولا تستوی الحسنة ولا السيئة ادفع بالتی هی احسن فاذا الذی
بینک وبینه عداوة کانه ولی حمیم بو آیتک سبب نزولی بو ایدیکم اول ابو جهل لعین رسولی انجندردی
رسول آنوک یوزین کورمکی غایت کبیره کوردی دشمن طوتاردی حق تعالی رسولنه خلق اوکره دوب
بویوردیکه یا محمد ایلوکله طادلغا نوب صبر سزلک اتمک براولمز ابو سوز ایله آنوک ول یوافق قبیح سوزلرین
دفع ایله کل تحین او یله ایلیسک اول سنوکله عداوتی اولن کشی شول قرابتی وار کبی سکا دوست اولور
وما یلقیها الا الذین صبروا وما یلقیها الا ذو حظ عظیم یعنی ویرلمز اول کوزکلو سوز ایله یاریرمنو
سوزی دفع اتمک وصوجلری حیلملک بوله عفو اتمک الا آنلره ویره لر کیم انلر خلقوک ازاسنی
کتورمکله صبر ایدوب الله تعالی طاعتنی یرینه کتوره لر وفریضه لرین وقیله اداقلهلر ایمدی
بو خلقی کندو یه حاصل اتمز یعنی یاوزلق ایدنه ایولک اتمک ولا اله الا الله کلمه سنی ایتمکله دفع اتمک
ویرلمز الا شول کمسه لره کم اول اخرته اولو نصیب ایسیده وهم بویوردیکه واما ینزغنک
من الشیطان نزغ فاستعذ بالله انه هو السمیع العلیم یعنی یا محمد اکر سنوک کوکلکه شیطاندن بر وسوسه
ایریشیجک اولوره کم سنی صبر سزلغه یلتیه واول زحمتی کتورمکدن طارلغه یلتیه سن
آنوک شرندن الله صغین اول صبری الدن قومه اهتمام قل کیم اول الله سنوک صغندوغکی
اشیدیر قبول ایدر وهم ولکافرلرسکا ندیدکلرین ونه سویلرلر علیمدر بلور آنلره عقوبت
ایدجک وقتی دخی بلور پس حق تعالی بو خلقی رسولنه بلدردوکی انک تعلیم ایچون ایدی تاکه
اول امتک دخی عادتی کوک کم دین ایچدن صبر ایدوب خلقوک زحمتنی چکه لر صوجلری عفو
ایده لر یاوزلق ایدنه ایلک ایده لرتاکه اول دخی عار ایدوب اوتانه انصافه کله یاوزلق اتمکی
ترک ایده ایو خلقی عادت ایدینه دشمن ایکن دوست اوله وهم بویوردیکه ومن ایاته اللیل
والنهار والشمس والقمر لا تسجدوا للشمس ولا للقمر واسجدوا لله الذی خلقهن ان کنتم ایاه
تعبدون یعنی حق تعالی بو کوا ولکافرلره کیم آیه وکنشه طپرلر کندونک برلکی دلیللرین بلدروب
آنلره طپمقدن منع ایدوب بویوردکم ای کافرلر حق تعالی نک برلکینک علامتلرندندر بو کیجه
ایله کوندز طلوب کتدوکی بو آیکون طغوب طولندوغی دخی دائم برقرار اوزره دوراندوغی که
آنی سلطنتی کیجه کون سلطنتی کوندز بو کلیسی دلالت قلور که الله تعالی بر در شریکی یوقدر
نیه دیلرسه قادر در عجزی یوقدر عاقل اولنلر کرکدر کیم بونلره نظر ایدوب آنلری یارادانک
برلکین اکلر بلورآنلری یارادانه طپارلر دوکیلسک خالقیلر اولدر پس آیه وکونشه طپمک که بونلر مخلوقدر
معبودلغه لایق دکلدر اول الله سبحانه قلوب عبادت قلک بونلرک خالقیدر اکر بو آیه وکونشه
طپمقدن مرادکز الله رضاسی حاصل اولمق ایسه الله رضاسی آندهدرکم اکا مطیع اولوب
طپاسز ایاه غیریه طپمیه سز وهم بویوردیکه فان استکبروا فالذین عند ربک یسبحون له باللیل
والنهار وهم لا یسامون یعنی یا محمد اکر بو لر تکبرلک ایدوب الله ه طپمغی ترک ایدرلرسه بزه
ضرر یوق شول کمسه لرکم سنک ربک قتنده در یعنی ول فرشته لر کیم یقیناق مقامنده در آنلر

کیجه

کیجه وکوندز دائم الله ه تسبیح تقدیس ایدوب عبادت قیلورلر کم هرکز انک ذکرندن عبادتندن
بر ساعت سست اولوب ملول اولمزلر بوآیتدن دخی بوبی بلدررکه بزم عبادتمزدن اکا منفعت
یوق وکناهمزدن ملکینه زیان یوق طاعت قلورسوز منفعتی بزم نفسمزه عذابی قورتلورق
معصیت قلورسوز زیانی بزمدر که نفسمز عذابه مبتلا اوله وهم بویوردی ومن ایاته
تری الارض خاشعة فاذا انزلنا علیها الماء اهتزت وربت ان الذی احیاها لمحیی الموتی
انه علی کل شیء قدیر یعنی حق تعالینک برلکینه علامتلرندن برسی دخی بودر که سن یو
یری کورسن که قورومش قورو طپراقدر که هرکز اوزرنده کوکرد اوت یوق اما
چنکم بز آنوک اوزرینه کوکدن صو ایندروز اول بر قپرو بر حرکته کلور انواع درلو
اوتلر دانه لر وچچکلر بتوب طونوب تازه لنوب ایمدی اول الله کم اول یری اولکدن صکره
دیرکوره کیرو اقلدور دخی ولدکدن صکره دیرکوره بر طپراقدن کیرو چیقرر زیرا اول
الله قادر در نه دیلرسه قدرتی یتر ان الذین یلحدون فی ایاتنا لا یخفون علینا افمن
یلقی فی النار خیر امن یاتی امنا یوم القیمة اعملوا ما شئتم انه بما تعملون بصیر یعنی
یا محمد انلر کیم بزم کلامیزه ایمان کتورمکدن و بو آیتلره نظر ایدوب بزم برلکمزی اکلمقدن
باطل جهتنه میل ایدرلر بولرک کوچی تیمزکه بزم عذابمزدن کندولری کیزلیه لر بو عقلسزلر بو فکر
ایلیسونلر کورسنلر که شول کمسه می یکدر که انی کتوروب خورد حقیر کلخانه اوطون آتر کبی
اوده اتالر یاانی می یکدر که قیامت کوننده دوکلی قورقودن امین اولوب جنته کیروب اول
سعادته ایریشه ایت یا محمد بولره کم هله بکون سز نه دیلرسکز اشلک که سز نه اشلدوککزی
بلور کوررسز ویارین جزا کورنده اول عملیکز ایله جزا اولنورسز
ای مسکین آدم اوغلانی اکر اشبو قورقوی بردنیا بکلنده کورسکز طاعتدن قچوب
دکلکرو قومیوب سوز دیکلیزبو نه عجبدر کم اول الله قورقوسی سنک الکده بر ضعیف آدم
اوغلنی قورقوسنجه یوقدر بو کلی ایمان ضعیفلغندندر نعوذ بالله منه وبونلردن صکره
کیرو دخی بویوردکه ان الذین کفروا بالذکر لما جاءهم وانه لکتاب عزیز لا یاتیه الباطل
من بین یدیه ولا من خلفه تنزیل من حکیم حمید یعنی آنلر کم قرانه انکار ایدیلر چونکه اول
قران بولره کلدی حال بودر که اول قران بر عزیز کتابدر مؤمنلر قاتنده وکرمیدر الله قاتنده
دوکلی کتابلردن صکره اندوب انلرک حکمن بوزکانه منسوخ قلدی وهم دخی بو برکتابدر که
بونک ایچنده باطل کلام اولمقدن بوبدرعالیدر وچوق فائده لری وثوابلری حاصل اولمقده
اکا ایمانی اولوب اوقیانلره بونک کبی بر داخی یوقدر وبوندن اوکدین کلن کتابلردن
بر کتاب کلمدکه بونی یلانلیه بلکه کلانسی بونک کلجکین بلوب کرچکلیجی ایدی وبوندن صکره
برکتاب دخی کلیجک دکلکم بونی یلانلیه وشیطان دخی طاقتی یتمزکه قرانک حقینه باطل دیوبله یا بو
باطل سوزقران اوزره زیاده قله روایتدر علیه ن رسولدن صورده دیلر دیلرکم یا رسول الله
سن صبرویردکم سندن صکره بو امتک تفرقه اولوب بولک بولک اوله لسه کرک هر بری بر مذهبه

كيدوب طرتيلرين آزدوروب سيرلرخير ويرنوه كم اول وقت نجات بنيله اولور رسول عليه السلام ايدر
نجات اول كتابي عزيز ايله ذكر اندن اوك آني يلانليجي بر كتاب كلمدي وانن صكره دخي كلمجك
ذكلكم اول انده ولمشدر اول اللهدن كه امرنده حاكمدر وجميع اشلرندن كوركلودر اوكوملشدر
هركم قراندن غيري نسنه دن علم طلب قلدي حق تعالى اني كمراه قلور كمكه قران حكمني قويوب آيروق عنله
حكم قلدي الله تعالى اني قهر ايله هلاك ايدر طوغري يول قران يوليدر آشكاره نوردر هركم كوزو معصيت
قره كولكلرندن قورترسزدن ايلر وكيلرك خبري انك ايچنده درسزدن صكره اولجقلرك دخي بياني
انك ايچنده در قطع حكم سزك ايچكزده قران حكيمدر كه اندن هزل وباطل يوقدر زمان كچدكله اسكيمز
انك عبرتلري دوكنمز وعجايبلري آكلمز ودخي بيورديكه ما يقال لك الا ما قد قيل للرسل من قبلك ان ربك
لذو مغفرة وذو عقاب اليم يعني يا محمد صبر ايله كه بو كافرلر سكا نه ديرسه كه بولر ديمشلر الا اول
ايلروكچن رسوللره ديمشلر نه كم ديديلر سكا دخي آني ديرلر يلانجيدر وساحردر ديدلر آنلره اول سوزي صبر ايدوب
اولمشلر اتادن دده دن قانون سنت قلمشدر عجيلمه كل ودخي سكا بيورلمدي الا شول نسنه بيورلدي كه
سندن ايلروكي رسوللره بيورلدي بولره بيوردكن الله طيبه لرا اللهدن آرتوغن ترك ايدنلر
ودخي بلكلكه يا محمد سنك ربك مغفرت ليسيدر شول كمسنه لره كم شركدن ومعصيتدن توبه ايدنلر
ودخي عقاب ليسيدر شول كمسنه لره كه توبه قلمدي كفرو معصيت اوزره مصرا اولدي ودخي بيوردي كه
ولو جعلناه قرانا اعجميا لقالوا لولا فصلت آياته ءاعجمي وعربي قل هو للذين آمنوا هدى وشفاء والذين
لا يؤمنون في اذانهم وقر وهو عليهم عمى اولئك ينادون من مكان بعيد يعني اكر بز بو قراني عجم ديليله انديرسه ك
ديلرديكه نيچون بوني تفصيل ايدوب بيان قلمدي بو نه عجيبدر كه قران عجمي رسول عربي اوله آنلره
يلاه نلمفدر بو دخي حتي سبب اوليدي ايت يا محمد قران شول كمسنه لره كم ايمان كتوردلر شركدن كوكلن
صقندلر هدايتدر آزغونلق بولنه يوروملكدن صقلر ودخي شفادر كه كوكل كوزي اولمشلرك
نورينه اتور دكوزسزلكدن قورترد اما انلرك كم آخرته ايماني يوقدر قولقلرنده صاغرلق واردر كم
اشتمزلر اول قران بولركا اوزرنه حجت صحيحدر انلر اول طائفه در كه حق سوزني اشيدوب
فهم ايلمزلر صنا سنكم بولري ايراقدن قيغورلر وقيامت كوننده انلرك كبي يرايراقدن ندا اولنوب
اول قبيح ادلر ايله چاغورلركه يا فاسق يا منافق ويا كذاب ويا فلان نيس عاقل ولنلر كركدر كه
كندولري حق سوزني اشيدوب صاغرلقدن او دميرلر كوكل قولاغيله دكليوب انكله عمل اسمي
ايدرلر تاكه آنلر جلبين يا دين آدلري فاسقلق ومنافقلق بريله قوغيلميه لر ودخي بيوردي كه
ولقد آتينا موسى الكتاب فاختلف فيه ولولا كلمة سبقت من ربك لقضي بينهم وانهم لفي شك
منه مريب يعني بلدرستي بز موسايه توريت ويردك اول قومنك بعضيسي آني كرچكلدي
وبعضيسي يلانلدي اكر بنوم اول ازلده بولردن عذاب تأخير ايتدوكم واجب اولمش اولسه
تا قيامته دكين بز بولره عذاب كوندروب اول يلانلدقلرنيك جزاسني قيلوردق تيكم بولردن
ايلرو كيلري قلدق اما بولر بنوم اول عذابمدن كه قويدقلرندن صكره اولسر ظاهر شكل ايچنده درلر
ودخي بيورديكه من عمل صالحا فلنفسه ومن اساء فعليها وما ربك بظلام للعبيد يعني يا محمد بو كافرلرك

انكارندن بره ضرر ديوق هركمسه كم ايمان كتوروب عمل صالحه مشغول اولدي آنك منفعتي كيرو كندو نفسنه دركه
سعادته ايروب سلامت اولور هركم كفر ايچنده قالدي آنوك اوزره اولدي زياني كندو نفسنه دركم
ابدي عذابه اوغرايوب محنتدن قورتلمز سنك ربك يا محمد قوللرينه ظلم ايدیجي دكلدر عذابه
مستحق اولميانه عذاب اتمز اخي دخي كناهي قدر ايدر آرتق اتمز ودخي بيورديكه اليه يرد
علم الساعة وما تخرج من ثمرات من اكمامها وما تحمل من انثى ولا تضع الا بعلمه ويوم يناديهم اين شركائي
قالوا آذناك ما منا من شهيد يعني ايت يا محمد بو كافرلره اول كونك علمي الله رد اولنور يعني انوك نه وقت
قوپاجغني اللهدن ارتق كمسه بلمز دخي آغاجلر بداغنك طوموجغني ايچيدن نه قدر يمشي چقرديني الله
بلور ودخي شول عورتلركم حامله اولورلر آنوك ايچنده اولان ادمسه ياقزميدر ونه صفتلودر
الله بلور وطوغديقدن صكره عمري مقداري نه قدر اولور الا الله بلور هركم بو نسنه لره قطعي
بن بلورم ديو حكم ايلسه كافر اولور ابدي جهنمي اولور زيرا حقدر انكار اتمش اولور اول قيامت
كوننده بو كافرلره ندا اولنوب دينيلكه قاني اول بكا شريك طوتوب بني قويوب طپديغكز كلسه سزي
بو عذابدن قورترسانه بولر ديه لركم بز سكا خبر ويروب ديدكم بزدن هيچ بر كمسنه يوقدر كه
اول سندن آرتوق كمسنك قوتني ديوب طانقلق ويرمش اوله يعني ديناده الله شريك
طوتدقلرندن صكره بيزار اولورلر اول طپديقلري انكار ايدرلر وضل عنهم ما كانوا يدعون من قبل
وظنوا ما لهم من محيص يعني اول دنياده الله يي قيوب عبادت قلدقلري بولردن ضايع وبكلونر
اوله شويله يقين شكسز بيلرلركم بولره هيچ تكرينك عذابندن قورتلوب قچجق يربو قدرنيه
سعي ايدرلرسه فائده سي ضايع اولورشي يس كركم عاقل ولنلر داءم سعينيي الله رضاسني
بولماغيچون ايده خلقي قويه زيرا خالق رضاسني قيوب خلق رضاسني كوزه دنده لودلو
فسادلره ومعصيتلره وبدعتلره قادرشسه كرك وقتلي ولهكه آنلرك رضاسني كوزه دوب
دنيتي داخي ضايع ايده كوزه كيروب ابدي جهنمي وله ودخي بيورديكه لا يسئم الانسان من دعاء الخير
وان مسه الشر فيؤس قنوط يعني بو آدم اوغلاني هيچ كندويه خير ديلمكدن ملول ولمتز بر نسنه
صاغلق ديليوب اي چلابم بكا عافيت ويرديو طلب ايدر اما بنيم دنيتي بول قليوير ديو ولوادد
قچن بريله وبر رواتيلق ويردو بشلك واقع اولسه اول خيردن اميد كسوب تكرينك رحمتندن
نوميد اولور اول معبودتي او نودر ولئن اذقناه رحمة منا من بعد ضراء مسته ليقولن هذا لي
وما اظن الساعة قائمة ولئن رجعت الى ربي ان لي عنده للحسنى يعني قچن كه بو آنلره اول بلادن رحمت
ايرشدكدن صكره بدنلرنيه عافيت ويروب نعمتلر بن عطا قلسه وذا ايدلر كه بز بو نعمته بو عافيته
مستحق اولمشليدرك نه اليندن حق ايديكه بو نسنه اوليدي ديرلر بزم فضلمز انكار ايدلو
ودخي ديرلركه هيچ نه اعتقاد اتمزكم قيامت قوبه بو نعمتلر زائل اكر اول محال زعمنجه قيامت
قوپاسي اولورسه كيرو اول وقت دخي وحياق بزميدر حق تعالى بيورديكه فلننبئن الذين
كفروا بما عملوا ولنذيقنهم من عذاب غليظ يعني حق تعالى آنلر اجرا ايديكم بنيم عزم وانتقام حقيچون
البتده كركدر كم اول بره كافرلره ولنلره عملرنيك جزاسني ايدم واول قتي عذابلري نلره طاتدرهكم

هیچ بر ساعت اول عذاب اولره تخفیف اولمیه واذا انعمنا علی الانسان اعرض ونأی بجانبه واذا مسه الشر
فذو دعاء عریض یعنی بو کافرلر اوزره قچن کم بز انعام ایدوب نعمتلر وعافیتلر ویرسروز اول
کافرلر بزدن اعراض ایدرلر ایماندن وعبادتدن یوز چوردیلر کندویه باش چکوب بزه یلوارمقدن
وایمانه کلمکدن ایراق اولورلر اما قچن بر بلا ویر زحمت حاصل اولسه کوزه سن اوزون
اوزون چوق چوق یلوارو دعالر قلورلر که بو زحمتی بزدن کیدردیو اکر آیدرسک یوقاری کچن
آیتده ایتدی قچن بر بلا ایریشه امیدکسز یلوار دیو آیتده دیدیکه بلا ایرشسه چوق چوق
یلوار دیس بو ایکی آیت معنسی بنجه توفیق اوله بز آیدورز کم بو اعتبار تخصیص یعنی کشی
وار کم بلا ایریشه امیدکسز کشی وار کم امیدکسز یلوارور وبوکا دخی یاردکم اللهدن غیری معبودی
امیدکسز یلورکه آندن شفا کلمک محالدر دونر الله یلوار دایمی مؤمن وعاقل اولنلر کرکم
بو معنیدن حظلی اوله کافرلر کبی نعمتنه مغرور اولمیه معبودی عبادتندن تلمیه صبا علی غنی الدنیه کم
انوک صوکیمدن کندو بر خسته لك وار اول خسته لکدن اولوم وار الندنده نیکلکنه ومنصبنه
الدنمیه که انک صوکنده معزول لك وار بلکه هر حالده اول پادشاهه یلوارمغی وعبادتی کسمیه
دیلرسه کندوکلی مرادی یرینه کله دخی بیوردیکه قل ارایتم ان کان من عند الله ثم کفرتم به من اضل ممن هو
فی شقاق بعید یعنی یا محمد ایت بو کافرلره خبر ویرک بکا کیم اکر بو قران الله قاتندن انلدیرلمسه که
سز آنی کوروب یلوب انکار ایدرسز اول وقتکم سزه عذاب کله نه دیه سز نه جواب ویرسز یا خود
اول عذابدن قورتلمغه نه چاره ایدرسز دخی ایتکم نه اوله شوندن قتی ازغون قلقم الله ایله
بونک کبی ایراق مخالفت قلهلر انصاف ایله نظر ایدیسه حالنی کلمیدلر وبوندن صکره بیوردیکه
سنریهم آیاتنا فی الآفاق وفی انفسهم حتی یتبین لهم انه الحق اولم یکف بربک انه علی کل شیء
قدیر بو آیتک دخی سبب نزولی بو ایدیکه ابو جهل لعین رسوله کلوب دیدیکه یا محمد اکر حق رسولسک
بزه بر علامت کوستر رسول آیه اشارت قلدی ای کوکده ایکی پاره اولدی ابو جهل لعین دیدی
یا قریش قومی بلکستی محمد آیی ایکی پاره قلدی چونکه اطرافلره آدم صالک اکر جمیع اطرافده آیی اوله
کوردلرسه بیلکوز که علامت متقدر والا ایمان بوندن کورنیسه بلکه سحردر دیس هر ولایته آدملر
صالدیلر خبر بلدیلر جمیع ولایتده که اول علامت ظاهر اولمش اول لعین کیرولی شیدیوب انکار قلدی
دیدیکم بو سحردر کم دوکلی اطرافده اولاشمش سن اول وقت انزی بیوردیکه یا محمد بز بولره بزوم
آیتلرمزی جمیع اطرافده کوسترسوزکه تا بولره ظاهر اوله بیله لرکه سن حق رسولسین نه حلو
بیوردسک کلی حقدر وبر نیجه لر دیدیلرکم اطرافده آیتلرمزی کوسترسوز دیدوکی معنسی بوحدرکه
بزوم برلکمزه دلالت قلق وقدرتمزه نشان اولان نسنه لری بولره کوسترسوزکم یرده
وکوکده وبر کوکسادسنده بو مصنوعاتدر که هر بریني بر نوع ایله صنعه کتوردک بر بریسه
بکزه ز فرق کندولره دخی بزوم وحدانیتمزه دلالت ایدر نسنه لر ترکیب ایدوب یاد تدقیق
اکر بصیرت ایله نظر قلورلرسه اکلرلرکه یاشدن ایاغه دک الجاری وطاشلری بو عجایب اعضالر ایله
ترکیب اولنمق اول خالق واحدک صنعیدر یا محمد سنک ربکه اول نیزکم بولره وحدانیتی دیلرکن

کوستروب

کوستروب رسول کوندردوب حقی باطلی بولره بیان ایدوب بیلدردی ودخی سنک ربک طانقلغی کفایت
ایدرکه بو قرآن اللهدندر وآنوک کلامیدر واول ربک دوکلی نسنه اوزرینه حاضر وناظردر
بولرک اشلدکلرینی بیلورکه بولر انکار ایدرلر الا انهم فی مریة من لقاء ربهم الا انه بکل شیء محیط
یعنی آگاه اول بیل یا محمد که بولر کروقیوب اول حضرته سؤال یرینه جمع اولمقلغه شک وکمان ایدرلر
اکا انکارلری وار اما بولرک دخی آگاه اولکم اول ربک دوکلی نسنه بیلور علیله قیلمشدر که
آنک علمندن طشره نسنه یوقدر بولرک ایتدکلری عمللرینی دخی بیلور وبولره ایده جک عقوبتنی
دخی بیلور دیس مؤمن اولن کشی کرکدرکم هر یرده الله حاضر کوره بر ایشه وبر سوزه مشغول
اولمیه کم انی الله کوره واشیده یارین قیامت کوننده آنک عقوبتینه مستحق اوله

سورة الشوری ثلث وخمسون آیة بسم الله الرحمن الرحیم وهی مکیة

حم عسق اگرچه بو دخی متشابهدر اما ابن عباسدن رضی الله تعالی عنهما بویله روایت اولندیکه
حا الحکم اللهدر دیمه ملک اللهدر عین علو اللهدر سین سر اللهدر قاف قدرت اللهدر یعنی
حق تعالی ایدرکم بنم حکمم حقی ومالکوم حقی وبو جهتکم حقی وسرم وقدرتم حقی بن عذاب اتموزم
شول قوله کم لا اله الا الله محمد رسول الله دیدی دخی عمل صالحه مشغول اولوب کنالاهلردن
یغلندی اما قتاده ایدر حم عسق حق تعالینک آدلرندن بر آددر وبر نیجه لر دیدیلر که
قرآن آدلرندن بر آددر وبوندن صکره بیوردیکه کذلک یوحی الیک والی الذین من قبلک الله
العزیز الحکیم یعنی یا محمد الله تعالی سکا وحی ایلدی حم عسق بر له نتکم سندن ایلروکیلره وحی ایلدی
بو سوز دلالت قلور دکم بو سوره دربو حم عسق حق تعالینک آدلرندندر آندن بیوردیکه
الله العزیز الحکیم یعنی غالبدر انتقام ایدر شول کمسه لره کیم رسوللرینه اجابت ایدوب
مطیع اولمیه لر حاکمدر حکم ایدر وحی اندر یکه ودخی بیوردیکه له ما فی السموات وما فی الارض
وهو العلی العظیم یعنی یر کوکی یرتیب یاردلمش هر نه وار ایسه کلی اول اللهک ملکدر خاص ملکیدر
بر کمسه آکا شریکی کل واول یوجه پادشاهدر که آنوک قدرتی اولوجه آنوک شلی بر دخی یوقدر
بس عاقل اولا نکه آکاهلره کلی ملک آنوک کندو دخی آنوک قولیدر قول خود البته نیه مالک اولورسه
مولاسنک اولور کرک کندو داخی لنده مالنده اخی افندیسی تصرفنده اولا اول اشله
دیدوکن اشلیه شلمه دیدوکن اشلمیه والا اولیله اتمزسه افندینک عقوبتنه واقع اولور
فهمی اولن کشی فکر ایدرسه بو معنیدن دخی چوق قیولر آچیلور اکرسن دخی انلردن فهم ایدوب
اکلیه سن ودخی بیوردیکه تکاد السموات یتفطرن من فوقهن والملائکة یسبحون بحمد ربهم ویستغفرون
لمن فی الارض الا ان الله هو الغفور الرحیم یعنی حق تعالی قیامتک بیلنلغندن خبر ویروب
بیوردیکه یقین اولدی حق تعالینک عظمتی هیبتندن کوکلر پاره پاره اولا بو تنبیه اتمکلیه
قوللره کم غافل اولوب دنیایه مغرور اولمیه لر اول کون ایچون براق ایدن اولالر بو نفی بیلدردوکی
دخی انک غایت عنایتندندر ودخی بیوردیکم فرشته لر اول ربلرینه تسبیح ایدوب حمد
ایدرلر ودخی یوزینه کیلار چونکه مؤمنلر دندر اللهدن مغفرت دیلرلر بلکه کم الله تعالی

كا هلری یار لغو لجبید دوا سرکیجید ڤجنکم توبه ایده لر بو سوزد کرنید مشغول لور دحال بو دکم آنلر طاینو
کیروب عذاب اولنجق وقت دکلر دای دم اوغلنلری سرح تنز اولدیکم بو نخیر نجالف معا صیله الله
ذکرین اونتدیکز قیامت بو یله یقین کلدوکین بلمشیکن و توبه سز کهید تلره عذابه مستحق اولدی عن اشتمش
ایکن دخی بو غفلتدن آیلمز سز توبه قلک کم الله تعالی غفور در رحیمدر ودخی بیوردی یکه والذین اتخذوا
من دونه اولیاء الله حفیظ علیهم وما انت علیهم بوکیل یعنی شول کمسه لره اللهدن آرتق کمسئه دوست
طتوب اکا طپنورلر حق تعالی انلرک اتدکلری عملرتی عالمدربلور فرشته لره یاددروب دفتر قلوب
صقلایجیدر یا دین بو برانی حساب قلوب جزاسنی قلجیدر یا محمد سن بولرک اوزرینه مسلط دکل
البته جبر یله ایمانه کتورسن همان سندن واجب اولان اولدرکم بزم خبرمزی آنلره دکورسن
باقی حسابلری بزم اوزریمزه دردودخی بیوردی یکه وکذلک اوحینا الیک قرانا عربیا لتنذر ام القری
ومن حولها وتنذر یوم الجمع لا ریب فیه فریق فی الجنة وفریق فی السعیر یعنی یا محمد اشبو نجلین سنک
اوزریکه جبرائیل ایندردک کم انلرک دیلی وزده سکا قرآن اوقیدماکه اشیدن لرفهم ایده لر وهم سن اول
قرآنله بو مکه اهلنی قورقیده سن واونک چوره سنده که شهرلری قتی قورقیده سن یا الکرقرانله دکل بلکه
جمع کونی یعنی قیامت کونی دخی خبر ویروب آنو کله دخی قورقوده سن که آنوک کلمکنده شک وکمان یوقدر
الله ایله مومنلر قتنده اگرچه بو کافرلر شکده قلودلرسه اول اباطلدر معتبر دکلدر پس حق تعالی اول کونه
جمع کونی اتکیچون دیدیکه یرلو وکوکلر اهلی اول و آخر کلی آنده جمع اولیسرآنندن صکره ایکی بولک اولوب
بربولوکی کم مومنلر بولکیدر مطیعلردر او جماعت کیوردلر وبربولکی که کافرلر وعاصیلردر طاموبه
کیدیسیرلر جنته کیدن قوم درلو درلو نعمتلر ایله تنعم قلیسیرلر طاموبه کیدن قوم درلو درلو مختلف الوان ایله
تالم کورسیرلر جنته کیدنلر کوشکلرده تختلرده پادشاهلر او لیسیرلر طاموبه کیدنلر غذابلرده درسترده
فریادلر قلیسیرلر جنته کیدنلر براقلره بنوب اوجماق بغچه لرنده سیران ایدیسیرلر طاموبه کیدنلر
آیلرندن بلالرلو اتلارده دیسیرلر جنته کیدنلر دیدار دجلسنده واودنی زیاده سعادت بولیسیرلر
طاموبه کیدنلر ذبانیلر بوزینی کورمکله زیاده مختلف کوریسیرلر عقلی اولن بو ایکی حاله نظر ایدوب
شمدیدن اسباب سعادته سعی ایدوب کرکدر کم کندوزنی نجاته اولشدره واول مختلفلردن
قورتره دخی بیوردی یکه ولو شاء الله لجعلهم امة واحدة ولکن یدخل من یشاء فی رحمته والظالمون
ما لهم من ولی ولا نصیر یعنی اگر حق تعالی دیلسیدی بو خلقک کلیسنی بر ملت اوزره قلیدی یکه اول اسلام
لکن اول دیدن اسلام ملته اکرام ایدرم زیاده کیمه دیلرسه قیجنکم اول اسلام اهلیدر وله اکا لایق اوله
وآخرته دخی اول کرامتله جنته قیوب ابدی دولته ایرشدورم اما آنلرکم کندو نفسلرینه ظلم
ایدوب کافر اولدیلر حقدر اوعیدیلرانلره هیچ برکمسه بولنمیه کیم اللهک عذابندن انلردن دفع ایده
وانلره یاردم ایدوب قورتاره ودخی بیوردی یکه ام اتخذوا من دونه اولیاء فالله هو الولی وهو یحیی
الموتی وهو علی کل شیء قدیر یا محمد بو لردوستمی طوتدیلر اللهدن آرتق کمسه که الله تعالی یارکدر
دوست طوتمغه وخدمت اتمکه بولرک مصالحلرینه اول ولیدر بولرم وقیتلر نعمتلر نعیم ویردن
وانجلری نعمتلر بتوردر وصایروا اولسه لوصاغلق ویردر لرک وکوکلرک خالقی دخی اولدر کنز قیلیه

اولمش کوکلری معرفتله دیرلدر اولدکن نصکره ودخی بیوردی یکه کیروب دیرلدیب ابدی حیوة ویرد
جنت اهلنه راحتله طاموا هلنه محنتله که نیه دیلرسه قدرتی یتر قادر در ودخی بیوردی یکه
وما اختلفتم فیه من شیء فحکمه الی الله ذلکم الله ربی علیه توکلت والیه انیب یعنی یا محمد ایت
بولره شول نسته دنکه سز بو دین امرنده اختلاف لی ایدرسز حقمی یا طلمی یا طلی حقدرنسبت ایدرسز
بلکه کلی اللهک کتابنه تفویض قلک که انک حقیقتین بلمک الله قتنده درسزم بو نسنه لری ذکر
ایدوب بیان قلن بنم ربیمدرکم کلی اوری بن اکا تفویض قلوب انا دن یکا اقبال قلدم طاعت
ایله بو آیتدن دخی عاقلر آکلدیکم دنیاده دین بابنده مجادله قلمق کشیء خطا یه ایلتر مشر
نتهکم اول مجادله سببیله اهل دین مذهبلرن آزدوروب تمش اوچ بولک اولدیلرکه انلرک
کلی طاموای نقدرلا بر بولکی اوجماقلقدر انلر اهل سنت والجماعتدر پس مومنلره کرکدرکم
اول اهل سنت مذهبنی که امام ابو حنیفه اعتقاد قلدیغی عقیده اصحابیله طتوب اندن قومیه
اولنجه آنوک اوزدینه سعی ایده دنیاده اختلاف اتمکی قویه ودخی بیوردی یکه فاطر السموات
والارض جعل لکم من انفسکم ازواجا ومن الانعام ازواجا یذرؤکم لیس کمثله شیء وهو السمیع البصیر
یعنی ایت یا محمد شول الله کم بن سزی دعوت ایدرم اول بو یرک وکوکلرک خالقیدر ودخی
اول الدرکم سزک کندو نفسکزدن ادکک ودیشیلر یرادوب انلرک نسلنی ودخی چوغالدیرانلردن
منفعت آرتوردسزی اول رحم قره کوسنکی یجین کوزسز یرادوب دنیایه کتوردی آنک
قدرتی کبی هیچ بر نسنه ده اکا بکلدش یوقدرکه بولرکنه سویلدکلرین بلود کوردعالیتیه کورجرا
قلورا نوک نظیری یوقدر زیرا اول خالقدر وکلی نسنه بلجیدر دنیاده نیه دیلرسه
قادر درقیوم در بوصفتلر اندن ارتوقدر ایوا قدر موجود دکلدر وطمعه یرار معبود
دکلدر الا اول خالق لا یقدرکه هر فعل محمود درو بوکلی موجوددن اول مقصود درو آنی
قیوب آیرو غدطیبان آنوک رحمتندن محروم ومطرود در وبوندن صکره بیوردی یکه له
مقالید السموات والارض یبسط الرزق لمن یشاء ویقدر انه بکل شیء علیم یعنی کوکلرک ویرلرک
خزینه لری انک قدرت الندهدرکه کوکلردن ویرلردن نعمتلر بتوردر کیمه دیلرسه دیلرسه درزقنی
بول قلوردنی ایلورکه انک صلاحی آنده درو اول جمیع نسنه بیلور پادشاهدر کیمه بول
قلمق کرک وکیمه قیت قلمق کرک بلودحکیمدر هر صبیر ویدنشغا اولاحق شرحی ایحوب در
ودخی بیوردی یکه شرع لکم من الدین ما وصی به نوحا والذی اوحینا الیک وما وصینا به ابراهیم وموسی
وعیسی ان اقیموا الدین ولا تتفرقوا فیه یعنی یا محمد حق تعالی سزه دینلردن بر دین اختیار ایدوب
انی سیان ایلدیکه اول دین اسلامدر سزه آنوکله اکرام قلدی اول دین درکم نوحه دخی آنوکله وصیت
قلدیکم اول قومنی اکا دعوت قلدی کندو ودخی اول دینی اوزره قائم طوره ودخی ولدنیدیکه
سکا ودخی یلدکیم خلقی اندن یکا دعوت قلسن ودخی ابراهیمه وموسی یه وعیسی یه وصیت
اتدکلم اول دینی اوزرینه محکم طورب توحید بولندن چقمیه اول توحیدی اوزره اختلاف قلوب
دنیاده پراکنده اولمیه وانوک عبادتنده اخلاص اوزره اوله ودخی بیوردی یکه کبر علی المشرکین

ما تدعوهم اليه الله يجتبي اليه من يشاء ويهدي اليه من ينيب يعني اولو كلدي مشركلر اوزرنيه شول توحيد واخلاصكم
سن آنلري اكا دعوت ايلرسن دين اسلام اوزره جمع اولق اهل كتاب كبي دينكوزي اختلاف ايله
پراكنده قلمك ديرسن اول آنلره قتي زحمت كلور اما الله تعالى كيمي ديلرسه اول دينه كيم لايق ايسه
اول دين ايچون اني اختيار ايدر و اول دينه نيجه كيمه ديلرسه هدايت ويروب ارشاد ايدر
شول كمسه كم دينه رغبتي وارد و حق علمنده ددر آنوكدر و لنمكي مقدور كلدر ودخي بيورديكه
وما تفرقوا الا من بعد ما جاءهم العلم بغيا بينهم ولولا كلمة سبقت من ربك الى اجل مسمى لقضي بينهم وان الذين
اورثوا الكتاب من بعدهم لفي شك منه مريب يعني بو مكه مشركلري پراكنده اولوب دينلرين طاغتمديلر
پراكنده قلمادیلر الا محمد بولره ظاهر حجتلر ايله كلدكدنصكره و بو اهل كتاب دخي كتابلرنده محمدك كلجكي
بيان اولندقدنصكره بولر نعتني صفاتني اوقيوب بيلورلر ديكه محمد حق رسول الله در و كلي پيغمبرلرك
ختميدر شول كمسندي اوغلانلري بچقلرني بيلمكدن نيجه سي شكلري يوغيسه محمدي بيلمكده دخي ويلرايدي
لكن حسددن انكار ايدوب هوالرينه اويديلر حضورده كلمشلردركه هر سنه بك آفتي وار دينوك
آفتي هوادر ديو عبرت جاهليتدركه آتالرزدده لرنمز عادتيدر ديو ترك اتموز ديرلر
نيتدكم شمدي مسلمانلره دخي سنت ترك ايدوب بو نيجه بدعت و حرام اشلري اشلرلر حجتلري
اول كافر حجتيدركم ديرلر اتابرودن قانوندر عادتدر اولكلري اشلرز ديرلر بوكه نظر قلم لركم
بو ايش تكري پيغمبر قتنده خشنودلو ايش ميدر يوخسه دكلميدر يا بو ايش صالحلر دمنيدر
وليلردمنيدر يوخسه ظالملردن دنسوزلردمني قالدي اصلين بلمدين قوري حجتيله بو نيجه
فسادلري قطلملري اشلرلر عاقبت كندولري تكرنيك غضبنه وعقابنه اوغرادلر بونلردن اوتوري
ديدي حق تعالى بو آيتده كم اكر اول عالم ازلدن بو امتده عذابلرين قيامتدكين تاخير اولنمزدي تعجيل
اولنمسه شمدي بولره هلاككلك حكم اولنوب اشلري تمام اولوردي الا اول تقديرده كم وقتنه
كويبوردر ودخي شول كمسه لركم انلره توريت وانجيل ويردلري و اول ايلروكي پيغمبرلردن صكره
اولاردخي بو قرآنه ظاهر شك ايدوب كمان ايچنده درلر و اول هواي نفسنده او ينودر
پس حق تعالى بيوردر فلذلك فادع واستقم كما امرت ولا تتبع اهواءهم وقل آمنت بما انزل الله
من كتاب وامرت لاعدل بينكم الله ربنا وربكم لنا اعمالنا ولكم اعمالكم لا حجة بيننا وبينكم الله
يجمع بيننا واليه المصير يعني يا محمد سن بولري قرآنه وتوحيده دعوت ايله قيغر اولسكا
بيوردلين ايشن اوزرنيه قائم اولوب محكم طور بولرك هوالرينه واذولرينه اويمه يعني
اول كافرلر دسولكندولر آتالري وددهلري دينندن بلترلري حق تعالى دخي رسولنه بو آيت ايله
حجت كوندردي ديديكه يا محمد بن ايمان كتوردم كرچيلدم بكا اينن كتابه ودخي بوندن ايلروكي
رسوللره اينن كتابلره دخي بن اكا امر اولندم مكر سيزك اراكزده اول كلمه توحيدي آيدوب
سزي دعوت قلم كه سيز دخي آيدن سز لا اله الا الله اكر اويارسكز سعادت سزك اكر اويمزسكزكه
اول الله بزم دخي ربمزدر سزك دخي ربكزدر سزك دينكز سزه وبزم دينمز بزه سزكله بزم ارامزده
حجت حاجت دكل الله سزك ايله بزي قيامتده بريره جمع ايليه اول وقت معلوم اوله بلكه سزكم حق

قنفيدر و باطل قنفيدر كلمتوكدر و نوب وادا حق يري اللهدن يكادر ودخي بيورديكه والذين
يحاجون في الله من بعد ما استجيب له حجتهم داحضة عند ربهم وعليهم غضب ولهم عذاب شديد
يعني بو نيجه كشيلر سلامه كلوب مسلمان اولدقدنصكره طمع قلديكه كيرو اول اولكي جاهليتده دونه
حق تعالى كيرو بو آيتي كوندردي و بو نيجه لو ديرلر بو آيت كلدوكنك سببي بو ايديكه يهود ايله
نصارى كلوب دين اوزره رسول ايله حجت قلديلر ديديلركه بزم كتابمز سزك كتابكزدن اوك
كلدي و بزم پيغمبريمز سزدن اوك كلدي بزم دينمز سزك دينكوزدن خيرلودر حق تعالى انلره
بو آيتله جواب ويروب بيورديكه شونلركه حق تعالى دينننده حجتلر قلورلر اسلامه كيردكدنصكره
آنلرك خصومتلري باطلدر حجتلري معقول دكلدر آنلرك اوزرنيه حق تعالينك غضبي واردر آندن
اوتوريكيم حقه اويمايوب كندو عقللري ايله مكابره ومجادله قلورلر دخي آخرتده آنلره قتي عذابلر
واردر اول باطل خصومتلرندن اوتوري ودخي بيورديكه الله الذي انزل الكتاب بالحق والميزان
وما يدريك لعل الساعة قريب يعني سزي وجوده كتوردن الله در كه سزه كتاب ايندردي حقي
بيان قلماغيچون دخي ميزان ايندردي يعني اوزنه كرذه عدل قودي ودخي بيورديكه عقليله انصاف
ايدوب حق بيوردوغي احكاملري نه وحدودلره مطيع ومنقاد اوله سز بو حجتلري ترك ايدوب
آخرته انكار ايتمه سز نه نسنه بلدردي سكا يا محمد بو قيامت احوالني اوله كه اول قوپمقلق كوني
يقين كونيدر يقين اولا انيچون بو كافرلر منادم قلوب انكار ايدرلر كندولرم ظلم ايدرلر كلمه توحيد
بولنه لير لر ودخي بيورديكه يستعجل بها الذين لا يؤمنون بها والذين آمنوا مشفقون منها
ويعلمون انها الحق الا ان الذين يمارون في الساعة لفي ضلال بعيد يعني اول كافرلر ديرلردي كه
اول وعده قلدوغيكز كون نه وقتدر اولسر خبر ويرك اكر كرچكسكز حق تعالى ايله شونلركم اول
قيامت كوننه انكار ايدرلر اكا ايمانلري يوقدر بلمزلركه اول كوننك شدتي نيجه در ديو استهزا ايلدوب
تعجيل ايدرلر نه وقت اولور ديو طالب اولورلر اما آنلركم اكا اعتقادي واردر اول كوننك كلمكندن
قورقولر بيلورلركه اول قيامت كلمك كركي حقدر اول ثواب وعقاب كونيدر و ترازو ايله حساب
كونيدر احوالري قيتيدر قاضي رب العالمين در محضرلري زبانيلري ايدر زندان جهنمدر
آندن كيرو ايلرك يدكلري زقومدر ايچدكلري حميمدر كيدكلري قطرانيدر ايشلري بولندر آشلري يلاندن
وحيان وعقربدر اودنولري دوشكلري اودر داقلري اوددر آني حق بيلنلر آندن قورقوب
آنكيچون اولمدين يراق ايدرلركه اندن خلاص بوله لر آنلركه او لكوته كمانلري واردر آنكيچون
جدال وخصومت ايدرلر انلر اول ضلالتده وشوب حقدن ايراق اولمشلردر تيز اوله سلركه
نيدوا قع اوليسرلر اكي آنلردن بر نيوك دنيا طلوسي لنتوني اولسه كندوني قورترمقيچون آني
ويرسه قيامت كوننده اول اندن قبول اولنمز حوكل اما شمدي بر كلمه ايله قورتيلور دوحي نوك
قدرني بلمز و بو بيندن صكره حق تعالى كندو لطفني بيان قلدي و بيورديكه الله لطيف بعباده يرزق
من يشاء وهو القوي العزيز يعني الله تعالى لطيفدر و ديلركيمه ديلرسه رزق ويردكافره اولسون
مؤمنه اولسون عاصي اولسون مطيع اولسون دنياده آجلغيله هلاك قلمز انلري هلاك قلمغه قوي وغالبكن

ودخی بیلکل که اللهک قوللرینه لطفینک نهایتی یوقدر دکزلر مرکب واغجلر قلم ویرکوک اهلی کاتب اولسه
آنوک لطفنک بیکدن برینی یازوب دوکه میه و آنوک لطفندن بریسی اولدرکه هر قوله رزقنی
اولنجه دک براوغردن ویرمدی کندو خزینه سندن کزلدی قوشوکوک اولدرغی قدر ویردی
وبونی بویله قلدوغنده لطفلر وحکمتلر وار در دنیا هر کشی یه اولنجه تقدیر اولنان رزقنی کلی
ویرسه صغیر اجق بر یه بولمیه برکشی بریللق رزقنی کتوررقی یا جق یربولمزو بر نیجه
ییللق حاصل اولمیدی نه یه صغنوره بلمیک اکر صغیراجق یرداخی بولسه وقت اولیدیکه کیمی
چورویدی وکیمی لر بری هلاک اولیدی ویاخود اوغری وحرامی الایدی یاخود برکندودن
قوتلوجه غالب اولوب ظلمیله الندن الایدی کندو رزقسز قالوب هلاک اولیدی و برنیجه نه رزق
اوله جغی معلوم اولیدی کیجه وکوندز لقمه یه اوزنوب تشویشده اولیدیکه البتده بوندن قورتلمق
نی اولور دیو ودخی بر نیچه عمرلری شو یله معطل کچیدی که هیچ بر مصلحته الصوغیدلردی دنیا
خراب اولوب معمور اولمیدی بس عاقل اولنلر کرکدر کم حق تعالینک بو لطفلرینی فکر ایدوب دائم
آنوک ذکرینه وشکرینه مشغول اولهلرکم اول لطیف دنیاده لطف اتدیکی کبی آخرتده دخی
لطف بوله حسابدن قورتاروب نجات ایدی دوزخی قله وبوندن صکره دنیا نوک ودنیا طلب
ایدنلرک خصتسنی وآخرته طالب اولنلرک فضیلتن بیان قلوب بیوردیکه من کان یرید حرث
الآخرة نزد له فی حرثه ومن کان یرید حرث الدنیا نؤته منها وما له فی الآخرة من نصیب یعنی هر کیمکه
طاعتندن وعملندن مرادی آخرت سعادتی اولسه خدای عبادتنده دنیاده و آخرتده دخی
مرادلرین ویریدکتوروب زیاده درجه لر قلور اما شول کمسه نک عملیندن وسعیندن مرادی
دنیا سعادتی اولسه خدا اکا اول دنیاده شول قدر که دیلر ویرور اما آخرتده نصیب قلمز
دیو اعملی تکرار یجون اولمیه اول احیاء منشورده آخرتده انوک ثوابی اولمیه دیو رسول
کوینین دیدیکه من کان نیته الاخرة جمع الله شمله یعنی هر کیمکه عملندن مرادی آخرت نیتی اولسه
حق تعالی آنوک طاغلمش اشلرین جمع ایدر وبایلغی انوک کوکلنک ایچنده ایدر دنیا یی حق تعالی
دیلو دیلمز کتوردر اوحمدو غنی یردن دزقلندورر اما هر کیمک کم مرادی دنیا اولسه حق تعالی
آنوک اشلرین پراکنده قلور وحدوثیلکی ایکی کوزی اوکنده دیکه قورته قدر جهد ایدوب
دورشرسه کلمز الا شولکه تقدیر اولندی اولکلور بس عقلی اولن کوکدرکه دائم مرادی
آخرت اوله وسعی وجهدی انیکیچون اوله دولتی باقیدر دیلرسه که ایکی جهاندن مرادینی
بوله اما شول کمسه کم آخرتی قیوب دنیا ارادینه طالب اوله دنیادن دخی محروم اوله عاقبت الندن
آلورلر آخرت خود اولدن فوت اولوبدر کیدروبدر ایکی سندن یله زیانکار اولوبدر
نعوذ بالله منه ودخی حق تعالی بیوردیکه ام لهم شرکاء شرعوا لهم من الدین ما لم یأذن به الله
ولولا کلمة الفصل لقضی بینهم وان الظالمین لهم عذاب الیم یعنی یا محمد بولرک بندن آرتق
معبودلری وارد که بولره دخی بر دلودین طریقن بیان ایده ویریدی شول انسنه دنکه قوحق تعالی
بیورمدی وآنی حقدن دیوب کتاب ایندرمدی اکر اول علم ازلده تقدیر اولمسه بو انتوک

عذابلری

عذابلری آخرته تأخیر اولنمیدی بولره تعجیل عقوبت دنیاده اولمزاکو اولسه بولره اولکی
امتلر کبی جمله سینه عذاب ایندروب جمله هلاک ایدیدک بدرستی ظالملره یوم قیامتده الجید بجی
عذابلر وارد که آنوک نهایتی یوقدر تری الظالمین مشفقین مما کسبوا وهو واقع بهم یعنی یا محمد کورسن
قیامت کوننده اول ظالملر یکه نفسلرینه ظلم ایدوب بزه وکتابمزه ورسولمزه انکار قلدیلر اول
خبیث باطل عملرینی جود ندیلر غایت قورقوجی کوره سن شول نسنه لردن اوتریکم اشلدیلر
حال بودکه اول قورقدقلری نسنه واقع اولوبدر لرخبرلری یوق والذین امنوا وعملوا الصالحات
فی روضات الجنات لهم ما یشاؤن عند ربهم ذلک هو الفضل الکبیر یعنی شونلرکم بزه وبزم
کتابمزه ورسولمزه ایمان کتوروب کرچکلدیلر وبیوردوغیمز فریضه لری وقتلریله اداقلوب
ورسولمزک سنتلرینی یرینه کتوردیلر آنلرک یکانلری اوجماق بوستانلری ایچنده دریوجه
کوشکلر اوزرنده والتوندن وکومشدن تختلر اوزرنده نترکم ادزوا ایدوب دیلرلر الله تعالی
آنلره حاصلدر دلودلوکرامتلر کورکوروب قولق اشتمدک نسنه لر آنلره حاضردر
اولومسز یاشلهوزوالسزدولتله وعزلسز بکلک ایله دخی اللهک خشنودلغیله که صوکنده
عقاب یوق بوکلیسی حق تعالینک قوللرینه کلی اولو فضلدر که قلور هیچ برکمسه بولوتله
عملیله مستحق اولمزو دخی بیوردیکه ذلک الذی یبشر الله عباده الذین امنوا وعملوا الصالحات
قل لا اسألکم علیه اجرا الا المودة فی القربی ومن یقترف حسنة نزد له فیها حسنا ان الله غفور شکور
یعنی شول ثوابلرکم حق تعالی انی قوللرینه موشتلردنیاده کندو کلامیله اول قوللر درکم کوکلو اعتقاد
بویله ایمان کتوروب صالح عملره مشغول اولدیلر دائم جهدلری حق تعالی رضاسنی کسب اتمک
اولدی ایت یا محمد بومکه اهلینه کم شول نسنه کم بن آنی سزه کتوروب بیان ایلدم انکیچون سزدن
اجر وحق طلب اتمزین الا شولکی استرینکم بنم قرابتمه دوستلق قلوب انجتمیه سز ودخی
شول عملریکه سوه سزکم سزی الله تعالی نقین قلور دنیاده هر کمسه کم ایو عملره کوکلو خیرلو
کسب لشه ثواب اول حسنه سندن اوتوری دنیاده توفیق آرتوروب آخرت ثوابلرین ودرجه لرین
زیاده قلور ذکه حق تعالی کناهلرندن قورتنلره غفوردر و نعمتلرینک شکرین یرینه کتورنه
شکرین قبول ایدر آز عملینه چوق ثوابلر ویرور دیس عاقل اولنلر کرکدرکم اوملردن اوکدیلمده
استغفار دی چوغالده وکوکلنده پشیمانلغی آرتوره اخلاص عشقه مشغول اوله کم محل قبول دن
واقع اولوب ایکی جهانده دولتی میسر قله ودخی بیوردیکه ام یقولون افتری علی الله کذبا
فان یشأ الله یختم علی قلبک ویمحو الله الباطل ویحق الحق بکلماته انه علیم بذات الصدور
یعنی بولر ایدرلرمیکم اول محمد بو سوزلری کندوزندن دوزدرسویلر الله بیوردی دخی سنلردن
دکلدر یله تندر دیرلر حق تعالی ایدر یا محمد اکر حق تعالی دیلرسه سنوک کوکلکی شویله صقلیه کیم
هیچ بولرک سوزلرندن سنوک کوکلوکه بردنجه شبهه ومشقت یول بولمیه وجمیع باطللری
هبا هلاک ایدوب محو ایلیه ودین اسلامی حقیقتی ظهوره کتوروب آشکاره قله کندو
کلامیله کم قرآندر دخی نصرتله که اول علیمدر محمدک کوکلنده که قورقوجی خبرلر وکافرلرک کوکلنده که

يلدن ايدكارين دخي بيلور وهر برينوك نيتنه كوره جزاسني قيلور ودخي بويورديكه وهو الذي

يقبل التوبة عن عباده ويعفوا عن السيئات ويعلم ما تفعلون يعني اول الله‌در او لكم قوللرندن

اخلاص ايله وكوكلندن ندامت ايله اولنان توبه‌لري قبول ايدر توبه‌دن اوكا ايشلدكلري كناهلري عفو

ايدوب باغشلر وبو لوك نه ايشلدكلرين هب بيلور خيرينه خير وشرينه شر جزا ايلر پس بلكم

توبه ايكي قسمدر بري شركدن توبه‌در كم اول كافرلر كفرلرندن دونوب ايمانه كلمكدر وبر قسمي

دخي شركدن غيري كناه ايشلمكدن دونوب توبه قلمقدر بو دخي كبيره وايكي قسمدر بر كناه اولدركم

الله ايله كندو اراسنده اوله بر كناه اولدركم قول ايله قول اراسنده اوله اما اول قول ايله الله

اراسنده اولان نماز قلمقدر وزكوة ويرمك وحجه كوجي يتوب وارمق ورمضان اوروجن

قصد ايله يمك دخي بو كبي نسنلركه وار بو لوك توبه‌سي انلري اوده‌مكدر همان استغفار ايله

دكل اكر سنجي ايچمك وزنا قلمق وعده‌يه مخالفت قلمق دخي بو لره بكزر نكه وار در بو لر اخلاص ايله

توبه قلسه عفو اولنور اما اول كناهكم اندن بر قول حقي تعلق اولنور اوله اول احلالاشق ديلمينجه

قبول اولنمز غيبت كبي وبلادن وبهتان كبي ويا خود كمسه‌نك عرضني يقمق سوكمك كبي ياخود

كوجله يا اوغرلق ايله مالن يمك كبي بو لرك كليسندن حلال لق ديلمينجه توبه قبول اولنمز باقيسن

بوندن قياس ايله محمد بن مطرفدن روايتدر ايدر بعضي كتب منزله‌ده كوردمكه حق تعالى

ايدر واي نه عجيبدر بو آدم اوغلانيكه بر كناهي ايشلر بيلور كه بوندن آدوق كناه يارلغاد

كمسه يوقدر اول كناهندن استغفار ايدر اني يارلغادين نه اول كناهندن اول كسلور

نه رحمتدن اميدين كسر قارشو ايشلدكجه توبه ايدر يا فرشته‌لرم بن سزي طانق طوتارم كه

اول قولومي يارلغادم ايمدي بو قرشلي ايشلدكجه توبه ايدر ديدوكي بو دكل كم اول توبه دليله

اوله كوكلندن اخلاص ايله اوله دخي ول يارلغيه اولخود اصلا قبول دكل بلكه انوك كبي توبه اول

ايشلدوكي كناهندن دخي اولو كناهدر اكا دخي توبه كركدر اول توبه دنكه ديديكا اول الله

اخلاص ايله توبه قله نيت اولدركه آيرق صحه يه كيروا اول كناهه دونميه ما هو او نفس وشيطان

اكا غالب كيرو دوندوره اول دخي پشيمان بيوب كيرو صدق ايله توبه ايليه كه نه ايليه شيطان

سني بوسوزا يله غروره براقمسون ودخي حق تعالى بويوردي ويستجيب الذين امنوا وعملوا

الصالحات ويزيدهم من فضله والكافرون لهم عذاب شديد يعني حق تعالى دعالريني قبول

ايدوب ديلكلري وارديسه ويرد شول كمسه لره كم الله‌ا اعتقادلرني كوركلوا ايدوب صالح

عمللر ايشلديلر ودخي آنلرك ديلكلري اوزرينه فضليله زياده قلور ثوابلرين واوجماقده

درجه‌لرين ارتوردر اما آنلردن تخفيف اولنمز اول قتي عذاب كه اعتقادلري اولمينه وكافر

اوله‌لر ودخي بويورديكه ولو بسط الله الرزق لعباده لبغوا في الارض ولكن ينزل بقدر

ما يشاء انه بعباده خبير بصير يعني اكرچه كه حق تعالى بو قوللرينوك كليسنه بو جهانده رزقي

بول قلسه ويرسه هيچ ايشلمدين نعمتلر حاضر ايده ويرسه كلي هب طاغي اولوب الله‌ه

عاصي اولورلردي لكن هر برينه شول صلاح اولدوغي قدر بول ايدر ويرور امام ابو الليث

سفيان

سفيان ثوري ابراهيمدن بو آيت معناسنده اويله روايت قلديكه اكر حق تعالى هيچ كسب اتمدين

قوللرينه رزق ويرسيدي مجموعي فارغ اولوب يريوزنده فساد ايلرلردي هيچ بر چيزه كمسه

الصونمسيدي لكن بو لوك هر برين بر درلو كسبه مشغول قلدي آنوكله اكلنوب فساد ايشلردن

يغلتدى اما بو كسب دخي اعتقاد قلمقدن خلقوك اوچ مرتبه‌سي وار ايكيسي باطل بري حق

اول بري بودركه رزقم كسبمندندر ديو اعتقاد ايدن تكريني اونوده بو كفردر رزيوا رزقي كندي

فعلندن كورمش اولور وبر دخي بو كم رزقمي تكريدن وكسبمندندر ديه بو شركدر بو يله اعتقاد

ايدن مشرك اولور زيرا كندو فعلني الله‌ه شريك قلمش اولور رزقي حاصل اتمده بو ايكي

اعتقاد باطلدر اما اولكه حق تعالى يه اعتقاد ايدركه رزاق الله‌در قادردركم بن ايشلمدين

رزقي ويرور لكن هر نسنه‌يه بر سبب قوشدر بن ايشلدوكم دخي بر سببدر رزقي

ويرن الله‌در بو يله اعتقاد ايدن خالص مؤمندر پس حق تعالى بو قوللرينك حالني كوريجي

بيليجيدر يعني حق تعالى ايوي دخي بيلور يا وزي دخي بيلور باطل اعتقادي اولاني دخي

بيلور حق اعتقادي اولاني دخي بيلور هر برينك فعلنه كوره يا دين جزاسني قلور دخي بويورديكه

وهو الذي ينزل الغيث من بعد ما قنطوا وينشر رحمته وهو الولي الحميد يعني نرم رزق ويرن

الله‌در كه اول رزق اسبابلرين يرلو يرنجه دوزمشدر كه آنلردن بري يغمور در كه كوكدن يره

يغدوردر انواع نعمتلري يردن انجيدن سنه بتوردر كه آني بيوب شكرين يرينه كتوره سز دخي

اول شكرنده قاصر اولوب اول نعمتلرك قدرين بلمسه‌لر اول يغمور كه آنوك اسبابندندر آني حبس

ايدوب طوتاديره ايندرمز اول نعمتلردن آزبتوردر تا كه آنوك قدرين بلوب اندن يكا يوز

طتوب اكا تضرع ايله يلوادرلرتا اكا دكين كم اميدلري كسلوب نوميد اوله‌لر اوميدلري كركه

آنلره يغمور ويريله كيرو اول الله‌در كم اميدلري كسلدكدن صكره اول يغموري بو لره مدد ايلوردر

اول رحمت يغموردين بو لرك اوزرينه صچرلر اول يغموره ولي حاكم اولدر قادر شو وقتلن وقتده

كوك اولد قجه ايندوردر اكا لايقدر كه اول عطالرندن او توري حمد وثنا قلنه كه فضليني بر له

احسان دايم قوللرينه در دخي بويورديكه ومن اياته خلق السموات والارض وما بث فيهما

من دابة وهو على جمعهم اذا يشاء قدير يعني حق تعالينك وحدانيتي وكمال قدرتي نشانلرندنك

بريسي بو كوكلر وبو يرلر يارادلمقدر دخي بو ايكيسنك ايچنده يارادلان مخلوقدر كه حركت قلورلر

وكوكلر ايكي اولو مخلوقدر كه آني يارتمغه هيچ كمسنه‌نك قدرتي يتمز وعقللري ير يتمز پس اول الله كه

بو عظمت وقدرت ايله بو لري فنا يه ويروب صكره كيرو وجوده كتوروب جمع اتمكه دخي قادردر

عجزي يوق پس بو كافرلر بو قدرته نظر قلمزلر ميكم بو بعثه انكار ايدرلر كه حشر ونشر بوقدر

وبوندن صكره بو تني بلدر ديكه كيشي به هر نه كلوردسه كندو فعلندن كلور تا كه آني بلوب انصاف

ايده لر شيطانكبي شر ايشلوب الله دندر ديميه‌لر جبر اهلندن اولميه‌لر كندو اختياري

بلوب استغفاره مشغول اوله‌لر نته كم حق تعالى بويورديكه وما اصابكم من مصيبة فبما كسبت

ايديكم ويعفوا عن كثير وما انتم بمعجزين في الارض وما لكم من دون الله من ولي ولا نصير يعني بو مصيبتكم

سزک نفسکزه وما اکره ایو بیشور داولسزک یاوز عملیکزدن و معصیت اشلدوکیکزدن ایو بیشورکدنیده
آنوک عفو بتید اما حق تعالی آنک چوغنی عفو ایدر فضلی برله عقوبت ایلمز امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه
بیوردکه یا قوم رسول اوزدینه اینن آیتلرک کی امید طوتجق آیت قنغی سیدر بزه خبر دیدیمی
دیدیلرکه خبر ویر بو آیتی اوقودایدی آنلرک اوزدینه دخی دیردیکه کلی معصیتلرکه آدم اوغلانته
ایرشور هب کندی کسبلریدرکه هب ایردی اما حق تعالینک عفو ایتدکلری چوقدر شول سببدنکه
عفو ایدوب زیاده عقوبت قلمدی اول الله کیرو وجومرد اکرمدر اندن اول عفو اتیدوکنی
آخرتده کیرو عقوبت قلمز ضحاکدن روایتدر که بیوردی هیچ برکمسه اولمیه کم قرآن اوکرنه
کیرو اونوده الا اولدخی کناه شرندندر اولدخی بو سوزدر اوزنه بو آیتی اوقودی یعنی مصیبت
اولمکم اول قرآن اونوتمقدر دخی معصیت اولمقچون حق تعالی دیلسه کم سزه اول کناهکزدن اوتوری
جزا و عقوبت قله سزه کادر دکلسزکه آنوک عذابندن سزدن منع ایدن سزه البته اول سزه جزاسنی
ایدر یعنی اللهدن غیری سزک بر ولیکز یوقدر کم الله عذابندن سزی صقلیه انی سویله
الا امکم الله رحیم ایلیه و دخی بیوردیکه ومن آیاته الجوار فی البحر کالاعلام ان یشأ یسکن الریح
فیظللن رواکد علی ظهره ان فی ذلک لآیات لکل صبار شکور یعنی حق تعالینک وحدانیت وقدرتی
نشانلرندن بریسی دخی بو حرلم کمیلری طاغ کبی صو اوزدینه سیر ایدر و بر سهل مدتده الجیده
بر اقلیمدن بر اقلیمه ایلتورلر اکر دیلرسه اول کمیلری سوزن یلی ساکن قلور اول کمی صو اوزرنده
دوکنوب طورر نیجه کونلر دیر تعلمه محالی قلمز هیچ کیمسه نک قدرتی یوقدرکه اول یلی کتوروب اول کمی
یوریده کیرو قادر اولدر حق تعالینک حمان قدرتنه و برکتنه شول کمسه لر اکلرکم انک طاعتنه صبر
ایدوب نعمتلرینه شکر ایده جیدر مراد بو بندن مؤمندر زیرا طاعتده صبر و نعمتده شکر اتمز الا اشول
کمسه کم الله ایمانی واردر بس عقلی ولنلر بو عجایب مصنوعاتلردن عبرت آلوب صانعک کمال قدرتن
اکلیه بلکه عبادت اولنمغه لایق اولدر دایم آنوک عبادتنده اولوب صبر ایلیه و دخی بیوردیکه
او یوبقهن بما کسبوا و یعف عن کثیر و یعلم الذین یجادلون فی آیاتنا ما لهم من محیص یعنی اکر
دیلرسه حق تعالی اول کمیلری هلاک قله اول کناهلری سببندنکه کسب ایدوب الی قزانددیلر یوته طبدیلر
شرک کتوردیلر الله حقنده لایق اولمیان سوزی سویلدیلر اما کیرو لطفی برله چوغندن کیرو
عفو ایدر انلرک فعلنه کوره قلمز کندو فضلنه و کرمنه لایق اولانی اشلر و دخی حق تعالی عالمدر
بلورکه آنوک کتابنه تکذیب ایدوب مجادله قلنلر کیملردر دیلسه حق تعالی انلری هلاک قله
هیچ برکمسه یوقدر اول حقارتدن آنلری صقلیوب عزیز قلریس اول عزیز قلدوغنی کمسه دلیل
قلمز اول ذلیل قلدوغنی کمسه عزیز قلمز معز و مذل و لله کم نه دیلرسه اشلر قدرتی کاملدر و مانعی
یوقدر و دخی بیوردیکه فما اوتیتم من شیء فمتاع الحیوة الدنیا وما عند الله خیر وابقی للذین آمنوا
وعلی ربهم یتوکلون یعنی شول نسنه کم سزه ویرلدی اول برنجه کون الوکرده دنیا منفعتیدرکه
کیرو یوق اولیسر اما شول نسنه کم اول الله قتنده در آخرتده کرامتلری و ابدی سعادتلری
اول خیرلودر و باقیدر شول کمسه لره کم اللهه ایمان کتوروب شرکدن و معصیتدن صاقندیلر

الله اونی برینه کتورمکه مشغول اولوب کندو اشلرینی اللهه اصمرلدیلر و دیدیلرکه قول قوللقده
کرک قوللک اکسوکن بولا قایر رحمن آنلر اویله اعتقاد قلدیلر حق تعالی دخی جمیع مهماتلری
بیتورکتوردی اول سعی ایدوب دورشنلردن آنلره دخی زیاده فضل و احسانلر قلدی و دخی
بیوردیکه والذین یجتنبون کبائر الاثم والفواحش واذا ما غضبوا هم یغفرون یعنی اول آخرت
دولتلری و عزتلری دخی شول مؤمنلره خیرلودرکه انلر زیاده شول کناهلردن ایراق اولوب
تجدیلرکه بوندن آنلره حد لازم اولوردی و آخرتده عذاب اولوردی و دخی قچن برکمسه غضب
قلسلر غضبنی یوروب اندن عفو ایدرلر اندن انتقام طلب اتمزلر و دخی بیوردیکه والذین
استجابوا لربهم واقاموا الصلوة وامرهم شوری بینهم ومما رزقناهم ینفقون یعنی اول باقی سعادتلر
و ابدی کرامتلر دخی شول کمسه لره در کم آنلر اول ربلری دعوت قلدوغی عبادته اجابت ایدوب
مطیع اولدیلر و سوردوغی نمازی وقتی ایله کوزلوب ادا قلدیلر و قچن بر ایشلی اشلمک حاجت
اولسه بر برینه دانشوب اشلدیلر کندو فکرلرینه اکتفا قلمدیلر و دخی بر آنلره رزق ایدوب
ویردوکیمز نعمتلردن بزم رضامز اولدوغی یرلره خرج ایلدیلر هوای نفسه مخالفت قلدیلر و دخی
بیوردیکه والذین اذا اصابهم البغی هم ینتصرون یعنی اول آل الله قتنده که خیرلو متاعلردر کرامتلر
دخی شولرکدرکم قچن آنلره برکمسه دن ظلم ایرشسه انلر عدل ایدوب انصاف برله آندن
قصاص ایدوب انتقام کوردلرکه خلق ایچنده انتقام قلمغه قادر ایکن خور قلنلر دخی سوردلرکه
عفو ایدرلر پس عقللی ولنلر اکلرکم بو نسنه لرکلی مکارم اخلاقدندرکه رسول انوکلر خلقلنمغه
بیوردی کوک مؤمن اولان کشی بو خلقلری حاصل قلوب کندو ابدی فلاحی اولشدیره و دخی
بیوردیکه وجزاء سیئة سیئة مثلها فمن عفا واصلح فاجره علی الله انه لا یحب الظالمین یعنی هر کمسه دیلرسه کم
کندو به بر زحمت ایرشدورن کشی یه اول ظلمک مکافاتنی قله کرکدرکم اول کندو یه نقدر قلدیسه
اول دخی اول مقدار قله ایمدی بونی رعایت قلمق قتی مشکلدر اندن اوتوری دیدیکه هر کمسه اول
ظالمدن عفو ایتسه اول عفو ایله انی صلاح کتورسه آنوک اجری الله اوزدینه درکه آخرتده کندو وعده
بکدکی حق تعالی ظالملی سومز اما کله ظلم اوزدینه اولا لو بحنکم توبه قلسه لر کیرو اللهه دوندرلر
الله آنلری سودکه تائبلردن اولور زید بن اسلم روایتدرکه بولر اوچ طائفهدر بر بولوکی
مدینه ده ایکی بولوکی مکه ده در اول ایکی بولوکدن برنیک عادتلری عفو ایدوب صبر قلمقدر و بر بولوکی
انتقام طلب اتمکلدر اول ایکی آیت کم والذین استجابوا اول مدینه دیکلر حقنده ایندی بو آیت که
والذین اذا اصابهم آیتیدر اما آنلر کم صبر ایدوب عفو ایدیلردی آنلرک حقنده بو آیت ایندیکه
حق تعالی عظمتیله آنلره ثنا قلدی و بیوردی فمن عفا واصلح فاجره علی الله انلرکم ظالملردر
کندولره و مسلمانلره ظلم ایدرلر انلرک حقنده بو آیت ایندی که انما السبیل علی الذین
یظلمون الناس روایت قلنمشدرکه ابوبکر صدیق رسول حضرتنده حضور شریفنده اوتوردی
منافقلردن برکشی کلوب سوکدی ابوبکر دیمزدی رسول حضرتده دخی تبسم ایدوب سکوت
ایدردی بشلدی ابوبکره اول منافق جواب ویره رسول طوردی کلوب کتدی ابوبکر آردنجه

بله واردی دیدیکه یا رسول الله ماداماکه اول بکا سوکردی سنز اوتوردیکز چونکه بن جواب ویره‌ین
دیدیم سز طوروب کتدیکز سببنه ایدی رسول حضرتی بیوردیکه اول سکا سوکرکن بر فرشته انیمش ایدی
قارشوسنکه طرفکدن جواب ویروردی چون سن جوابه بشلدک اول فرشته طوروب کتدی بر شیطان
یرینه کلدی بن بر یرده اوتورمازینکه آنده شیطان حاضر اوله اول وقت بو آیت اندیکه
فمن عفی واصلح فاجره علی الله ودخی چهره یرمکیدن رواتیدیکه ایدر قیامت کوننده قنغیرجی قیعیره
ایدر هر کیمکه کلم الله قتنده حقی وار طورسون کلم انلر دنیاده کندولره ظلم ایدوب انجندیلر عفو
واصلاح ایدرلردی اندن صکره بیوردیکه ولمن انتصر بعد ظلمه فاولئک ما علیهم من سبیل یعنی
شول کمسه‌لره که کندولره ظلم اولدقده نصکره عدل ایدوب قصاص ایتدیلر حقلرینی آلدیلر
شول یرده که قصاص ایتمک حلال اوله آنلره اول اشدن کناه یوقدر اما شول یرده که قصاص اولمیه
اول یرده ظلم ایتمک روادکل بغیی بر کمسه برکویه لعنت ایتسه یا بر وجهله سوکسه که هیچ بر وجهله
سوکولمکه لایق دکل اما ظلم بوننده اولدی اولدخی دیمیه که بن دخی انتقام ایدوب اکا لعنت
ایدرین یا سوکرین ظلم مقابله سنده کیرو ظلم ایتمک حلال اکلدر بلکه عفو ایتمک اولیدر زیرا وقت
اوله که سن اندن ارتوق واره سن بوکون انک حقی سنوک اوزرکده اوله سن خصم اولاجق
ایکن اول سکا خصم اوله مظلوم ایکن ظالم اوله‌سن اول ظالم ایکن مظلوم اوله دخی حق تعالی بیوردیکه
انما السبیل علی الذین یظلمون الناس ویبغون فی الارض بغیر الحق اولئک لهم عذاب الیم یعنی اثم
وکناه طوفنه یوروملک شول کمسه‌لره اوزرینه‌در که مسلمانلرک صوچی یوغیکن آنلره ظلم ایدرلر
یر یوزنده یاغیلق ایدوب الله مخالفت اشلرده اولالر سعیلری دائم فساد اشلرده اوله عذابوک
کی انجیدیجیسی آنلره حاصلدر دخی بیوردیکه ولمن صبر وغفر ان ذلک لمن عزم الامور یعنی هر کمسه‌نکم
کندویه ظلم ایتدیکلرینده ظلم صبر ایتسه اول ظالمدن قصاص طلب ایتمسه بلکه عفو ایدوب اندن کچسه
بو صبر ایدوب عفو ایتمکلک شول اوله شی‌دربس عاقل اولان بو آیت معنی سنده تفکر ایلیه اوکرنوب
عفو ایتمکلکی عادت طوتیه وصبری کندویه پیشه قلوب خلقک زحمتی کوتوره که کندو کمسه‌یه زحمت ایتمیه
حق تعالینک ثناسنه لایق اولوب آنوک جوارنده اولان فوز وسعادتی بوله دخی بوندن نصکره
بیوردیکه ومن یضلل الله فما له من ولی من بعده وتری الظالمین لما راوا العذاب یقولون هل الی مرد
من سبیل یعنی هر کمسه‌نکم حق تعالی مخذول قله اکا هدایت قپوسنی آجمیه آنی شول خلقه ظلم ایتمکه‌لندن
قوتیه آیرق آنوک بر قرینی ومعینی یوقدر که انی دین حقه اوزن ارشاد ایده حق تعالی اندن توفیقی
الوب خذلاندن ایچنده قوده قلدقدنصکره یارین قیامت کوننده کوره‌سن یا محمد اول ظالملری
وعاصیلری جهنمه اول عذابی کوزلریله کوره‌لر دیلرکه عجبا هیچ بر چاره اولا میکم دونوب کیرو
اول دنیایه واره‌وز دسکا ایمان کتوروب کوزکلو عمل قلاوز بس اول وقت بر تمنی قیلهلرکم اول تمنی
محال اوله عقلی اولان اول آرزو بی پیر حکیلیلدن ایکن ایدر جکسه اتسه تدارکله طوتسه یکم اول حال
واقع اولدی اول آرزوی قلدی لکن یرینه کتوروب آنی دنیایه کیرو کتوردیلرکوره‌لرکم که نه بهادرک
ایدر اکوعوی سنده یادن دکل ایسه دخی بیوردیکم وتریهم یعرضون علیها خاشعین من الذل

ینظرون من طرف خفی یعنی یا محمد کوره‌سن اول ظالملری که سویلرلر اول طامویه اوزرینه شول حالده‌کم
نهایت قورقولوندن واوتنده قلر تدر خور وذلیل ومقهور باشلری اشاغه کوزلرینه بقیه‌لرلر دنیا یعدلری
اوزره سوزرونه لر بلکه کیرو لوکو کالرملیه بقیه‌لر اوغوزلرین وقال الذین امنوا ان الخاسرین الذین
خسروا انفسهم واهلیهم یوم القیمة الا ان الظالمین فی عذاب مقیم یعنی قیامت کوننده اول مؤمنلر
مظلوملر دیلرکم بیلدستی حقیقتده زیانکارلر شول کمسه‌لردرکم کندو نفسلرینه واهللرینه دنیاده کارلر
اولدیلرکه مسلمانلره ظلم ایدیلر قازندقلری حسناتلری اول ظلم ایتدکلری کشیلرک دفترلرینه یازلدی
کندولر مفلس قالوب جهنمی اولدیلر اهللری عیاللری اکا فادیشوب معاون اولدیلر اکاه
اولکم حقیقت ظالملر دائم عذاب ایچنده اولورلر حق تعالی بو کلامی بیان قلدوغندن مراد بو
اولکم مظلوملر بیلهلرکم اول ظالملر حالی نیتده اولیسر دصبرایدوب تحمل قلهلر کندولر دخی اول
ظالملره اوغندیلرکه آنلره واقع اولن بولره واقع اوله حق تعالینک قوللرینه غایت مرحمتی اولدوغندندرکه
تنبیه قلدیکه تا صکره حسرت یمیهلر ودخی بیوردیکه وما کان لهم من اولیاء ینصرونهم من دون الله
ومن یضلل الله فما له من سبیل یعنی بو ظالملر قیامت کوننده بر کمسه یوقدرکم اللهدن آرتق
نولره نصرت ایدوب عذابدن قورتاره بو سوزایله حق تعالی اکا تنبیه ایدرکم شمدیدن
اللهی کندویه دوست طوتسه‌لر اندن ایرو علکه دوستلغنی ترک ایدرکم بنیاد یوقدر شول
اوچکلوی کبی یا پلمش دخی تیز جک اوله که فائده‌سی یوقدر هر کیم الله دوستلغنی ترک
ایدوب آندن غیری دوست طوتدی اول ضال وکمراه اوله هر کمسه‌که حق تعالی هدایتی
بولندن ضلالت بولند براغه اکا آیرق هدایت بولندکه مکه چاره ودلیل یوقدر سعادت انوکدر که
حق تعالی اکا هدایت یولنی توفیق ایده ویروب کندو خدمتنه لایق کوردی ودخی بیوردیکه
استجیبوا لربکم من قبل ان یاتی یوم لا مرد له من الله ما لکم من ملجا یومئذ وما لکم من نکیر یعنی اجابت
ایدک اول ربکز دعوتنه کم سزی ایمانه وطاعته اوقیور شول کون کلمزدن اوکه کمتی قلوب دنیایه
کلمکلک آرزو ایدرسز چاره اولمیه ودخی اول کون کلمزدن اوکه‌دین اللهک که عذابی کلکه آنی دفع ایتمکه
چاره بولمیه ودخی اول کون سزه عذابدن قچوب صغنجق وصقلنجق یر بولنمیه ودخی سز بر کمسه
بولنمیه‌کم اول عذابی سزدن تغییر ایدوب دوندوره عقلی اولان اول کون واقع اولمدین
شمدیدن کندویی اللهه وآنوک طاعتنه صغنج ایده‌که یارین آنوک نجاتنه سبب اوله وبوندنصکره
کیرو بیوردیکه فان اعرضوا فما ارسلناک علیهم حفیظا ان علیک الا البلاغ یعنی یا محمد بو مکه
اهلی اکر بزم دعوتمزدن اعراض ایدوب ایمانه کلمزلرسه وبزم امرمزه مطیع اولمزلرسه سن
طارلغمه علکه نوسنی بولورک اوزرینه صقلیجی کوندرمدککم البته بولری ایمانه کتوره‌سن
جواب انله وسکا واجب اولدیکم بزم خبرمزی بولره ایرشدوره‌سن بزم ما قی حسابلری بزم اوزرمزه‌در
ودخی بیوردیکه وانا اذا اذقنا الانسان منا رحمة فرح بها وان تصبهم سیئة بما قدمت ایدیهم فان الانسان
کفور یعنی بو آدم اوغلانلرینه انواع دولو نعمتلر ایرشدوروب بزم قتمزدن اول انوکله شاد اولوب
بیهلرینه چکمی بلمز هوای نفسنه ایدوب بزم طاعتمزی ترک ایدر مخالف یولره سکرددر اول نعمتی بزوریچو کمز

خاطرینه طوتمز و شکرینی ترک ایدر اما قچن بولره بر زحمت وقتی لق ایریشه کندولر اشلدکلری کناهلر
شرندن کورر سن بو آدم اوغلنلری هپ بزم نعمتلرمزه کافر اولورلر بزدن یکا دیل اوزادوب کیمه
دیلرسه شکایت ایدرلر نعمت وقتنده بزه شکر ایلمزلر بو آیت دخی اکا اشارت ایدر کم عقلی اولن
نعمت الله کیرو کیتک فسادلره دوشمیه و بر مصیبت ایریشیجک صبر ایدوب اللهدن کمسیه
شکایت قلمیه ایمان مقتضاسی و مؤمن صفتی بودر کم بویله اوله و دخی بویوردیکم لله ملک السموات
والارض یخلق ما یشاء یهب لمن یشاء اناثا و یهب لمن یشاء الذکور او یزوجهم ذکرانا
واناثا و یجعل من یشاء عقیما انه علیم قدیر بو آیتده حق تعالی کندونک عظمتنی و اولولغنی و بلغنی
ذکر ایدر و قوللرک عاجزلغنی و کندونک قوللره احسانینی و عطاسنی بیان ایدر بیوردکه
یرلرو کوکلر ملکی کلی هپ اللهدر مخصوصدر کمسه نک آنده شرکتی یوقدر قادردر بو کلیسنه
قدرتی یتر نه صورتده اوزن دیلرسه یارادر وجوده کتوردکیمه دیلرسه نسلندن قیز عطا
قلور دکر ایچلرندن برادا و غلان یوق و برنیجه لرینه هم اوغلان هم قیز عطا قلور ایکی بیله و برنیجه لرک
رحمنی عقیم قلور نه اوغلان ویرور نه قیز ویرور اول پادشاه علیمدر بلورکه هر کشی یه نه نسنه
صلاحدر اولور اکا کورر ویرور و بونسنه لر اوزرینه دخی قادردر نه دیلرسه ایشلر کمسه مانع
یوقدر و دخی بویوردیکه و ما کان لبشر ان یکلمه الله الا وحیا او من وراء حجاب او یرسل
رسولا فیوحی باذنه ما یشاء انه علی حکیم بو آیت اینمکلکه سبب بودر کم یهودیلر کلوب رسوله
دیدیلر کم نیچون اول الله سکا سویلمز نظر ایلمزکیم موسایه سویلدی اکر کرچک پیغمبر ایسک
کرک کم بویلر اولیدی حق تعالی بیوردیکه هیچ بر ادم اوغلنی یوقدر که حق تعالی انوکله سویلیشه
الا کلام وحیله دیعنی بویلر الهام ایله دوشنده کوره یاخود قولاغینه برآواز ایشیدیلور اول انی فهم ایدوب اکلار
دخی آنوکله عمل ایدر بو جائزدر کلدر حق تعالی یوزبیوزه آشکاره عیان دنیاده کمسه ایله سوز
سویلیشه یاخود حجاب آردندن سویلشورنته کم موسا ایله سویلیشدی اغاج آردندن
یاخود جبرائیل کوندرور دکلور آنوک وحیینی و قوراول آنی بلوب عمله مشغول اولور حق تعالی علیمدر
حکیمدر یعنی یوجهدر آندنکه انی دنیاده کمسه کوره یا آنوکله عیان مواجهه اوله سوز سویلیشه
و دخی حکیمدر اویله حلم ایلدیکه آنی هیچ بر کمسه دنیده کورمیه و آنوکله عیان کلیجی و سوز قلمیه
و دخی بیوردیکه و کذلک اوحینا الیک روحا من امرنا ما کنت تدری ما الکتاب ولا الایمان ولکن
جعلناه نورا نهدی به من نشاء من عبادنا و انک لتهدی الی صراط مستقیم یعنی یا محمد کیوو
انجلین سکا جبرائیل کوندردک بزم امر عزایله یاخود قرانه امام قبتی ایدر روح دیدوکاری
اولدرکه بو جسملری آنوکله حیات بولورلر حق تعالی قرانه دخی روح دیدی دیره بونکله جهل و کفر
اولومندن حیات بولورلر و دخی یا محمد بز سکا قرانی دخی آیتمزدن اول سن نه قران اوقیمق
بلوردک و نه ایمان بلوردک یعنی ایمانه نیجه دعوت اتمک کوک آنی دخی بلمزدک لیکن بز
جبرائیلی قرانله سکا اندردک اول قران نوردر که ضیاده کشی کورلکدن قورتاردر بویلکه بیان
قلور شول کمسه لره کم هدایت بولمغه اهل اوله بز اول قرانله اکا توفیق ویروب هدایته کتورورز

بلکتی سن بو خلقی دین اسلامدن یکا دعوت قلورسن الحق هدایت ویروب یولا کتورین بزد
و دخی بوندن صکره بیوردیکه صراط الله الذی له ما فی السموات و ما فی الارض الا الی الله تصیر الامور
یعنی سن بولری شول الله یولنه دعوت قلورسن که یرلرو کوکلر ایچنده نه وار ایسه کلی آنوکدر
دو کلی اشلرک عاقبتی اندن یکادور نکلیدر عقللی اولنلر کوکدر کم الله تعالی بیه کیدن طوغری یولک
قدمین محکم باصوب طاعت عبادت آذغنی بله ستدن کتوره تا که اول حضرت قدسه ایروب
سعادت تختنه اوتوره تمت هذه السورة بعون الله و توفیقه

سورة الزخرف وهی تسع وثمانون آیه وهی مکیة

بسم الله الرحمن الرحیم

حم والکتاب المبین حم معناسن یوقاروا ایکی سورده بیان قلدق تکرار حاجت دکل اکا
نظر ایلکیم بلهسن اما والکتاب المبین یعنی بر اینددک بر کتاب بلکم اول کتاب بیان ایدر هدایت
یولنی آذغونلق یولندن و دخی بو امتوک هر نه کم احتیاجی وار حلالدن حرامدن نکه آنی بله لر
کلی سن بو کتاب بیان قلیجیدر و دخی بیوردیکه انا جعلناه قرآنا عربیا لعلکم تعقلون یعنی حق تعالی
اندن بر بیوردکه بو کتاب مبینی حقیچون بو جبرائیل ایندوروب وصف ایدوب بیان قلدق عرب
دیلی اوزرنه تا که انی ایشیدوب اوله که فهم ایدوب معنی سن اکلیه سن اکر آیرق دل اوزرینه ایندرسوز
آنی فهم ایدمز دیکو دیسین کندو دیلکزجه ایندردکم اکلیه سز تحلیل قلمیه و دخی بیوردیکه یعنی
آکو سز بو قرانی ملدونلر سکز اکا نقص یوق اول بزم قاتمزده در لوح محفوظده قلنمشدر یوقسه دشمنیدر
محکمدر اکا باطل قرشمز حاکمدر یعنی حلال لک حرامک دخی محکم قلیجیسیدر تبدیل و لا تحریف کل
بو کتاب و کلی کتابلر اوزره حاکمدر کم آنلرک حکمی بو بوزدرو بونک حکمی باقیدر قیامته دکین
بو حرام قلدوغنی حلال اولمز و حلال قلدوغنی حرام دوغمز هر کم قران حلال قلدوغنه حرام دیسه
یا حرام قلدوغنه حلال دیسه مجموع علما اتفاقیله کافر اولور اتیدوکی حسنات هپ باطل اولور
عورتی بوش اولور اما مؤمن اولن کرکدر کم بوندن احتراز ایده و دخی بیوردیکه افنضرب عنکم الذکر
صفحا ان کنتم قوما مسرفین یعنی سزه وحی ایندروب امر و نهی اتمکدن و سزی عذاب ایله قورقتمقدن
بالکلیه ترک ایدوب اعراض می ایدرم بونکله شرک اتمکده مسرف اولوب حددن کجدیکز یعنی
البته سزی انذار ایدوب عذاب ایله قورقودورز یوله شلره بیورد بی اقراشدن یغادزا اوکه
انصافه کلوب کندو کریز دیوشوره سز والا اول قورقتمق اثری آخرتده عیان اوله کوره سز
ندامت ایله آنجا حسرت بیه سز که منفعت قلمیه و دخی بیوردیکه و کم ارسلنا من نبی فی الاولین
یعنی نیجه پیغمبر کوندردک ایلرو کیلره اجینه نتهکم سنی کوندردک بو قومک الجینه سنی بو قومک
نیجه انجیندهنسه اول امتلر دخی آنلری انجیندهری کوکلکی طارطوب ملول و ملولز نوم سنتمیز
ایله اولمشدر هوا ابراهیمک بر نمرودی و هم موسانک بر فرعونی وار سنوک دخی ابو جهلک وار
التدر هو صالحک بر دشمنی وار تا که اول آنوک اذا سنه صبر ایدوب تحمل قلدوغنجه بزم قاتمزده
تقرب آدوب مرتبه سی یوجه له و دخی بیوردیکه و ما یاتیهم من نبی الا کانوا به یستهزؤن یعنی هیچ
بر پیغمبر کلمدی اول امتلره الا آنلر انی استهزا ایله آلوب مسخره یه طوتارلردی فاهلکنا اشد منهم

بطشا ومضى مثل الاولين يعني اول بنم رسوللريمزى مسخره ايدر طوتنلردن كلى سن هلاك ايلدكلرم اوقدر
طوتقدم بولردن دخي قوتلولر ايدي سكا خبر ويردك اول هلاك اولنلرك قضيه لري كچدي
ايله اولسه صنمه سويلرسنك بو قومك كيم آنلر هلاك اولدي بونلر دخي سنك اوله سني عالمه رحمت
ويربيدم آندن اوتوري كيم بونلرك عذابلري دنياده تعجيل اولنماز اما آخرتده كوره جكلري بيوكدر
حقيد ربو خسدنا حميد در وبيوردي كه ولئن سألتهم من خلق السموات والارض ليقولن خلقهن
العزيز العليم يعني يا محمد اكر بو مشركلره صوردسك كه بو يرلري وكوكلري كيم ياراتدي انلر ايتسونلر
سكا ديه لركم بونلري اول الله ياراتدي كم ملكنده عزيزدر ياراتدوغي اوزره غالبدر وآنلرك
نيله دوكين بيلور عالمدر نتيجه سي انكار ايدرلر بوكا كيم كونشدن روشندر معلوم در كيم
اول بيلري بو اوز ياره تغير قادردر كه انه يارتمق بلكه بوزلوندن سكك قوغد كوجلري يتمز
آنوك كبي عاجزلغي اولنيجق بونك كبي عظمتلو اكوكلرو يرلرو طاغلر ودكزلر يارادهلر ودخي
بيوردي كه الذي جعل لكم الارض مهدا وجعل لكم فيها سبلا لعلكم تهتدون يعني بو يرلري
كوكلري يارادن اول الله دركه بو يرلري سزه دوشك قلدي ويردي اوزرنده درلو مصالحكزي
كوريب سعي ايدب منتفع اولور ودخي سزه اول يراوزرنده شهردن شهره كوزل يوللر
وكويدن كويه كتمكه قلودي كه آني بلوب اول مقصودلره ايريشوب هدايت بولنه
كيره سز واول نعمتلري نيدوكني دخي بيله سز ايچون بيوردي والذي نزل من السماء ماء بقدر
فانشرنا به بلدة ميتا كذلك تخرجون يعني سزه انعام ايدن اول الله در كه كوكلردن وزنيله مقداريله
صولر اندوردانندن اول صولر يري احيا ايدوب اولمشكن ديركور ديعني شول الله دركه
يرلرده بركوكرديوعكن قودبوب كمشليكي انواع تازه اوتلر وچيچكلر بتورد طاغلري
ويازيلري وباغچه لري وباغلري بزه ودبس اوزرقتي بنيچون انكا ايدسز اول انلرك
سئله كوردن ديريلوب تو بچوقه دخي انجلين در والذي خلق الازواج كلها وجعل لكم من الفلك
والانعام ما تركبون يعني اول الله دركيم سزيچون انواع درلو اوتلر حيوانلر بكره ياراتدي ودخي
سزكيچون صولو وذنره كميلر ياراتديكم شهرلر اطرافنده مقصودلره كيده واده سزكله سنز ودخي سزيچون
قيون وصغيري ياراتديكه آنلرك هرنسنه سيله منفعت طوته سز وبعضي حيوانلر كه ياراتدي بنه سز
ودخي بيوردي كه لتستوا على ظهوره ثم تذكروا نعمة ربكم اذا استويتم عليه وتقولوا سبحان
الذي سخر لنا هذا وما كنا له مقرنين يعني اول الله تعالى سزه آتلر ودوه لر وقاترلر ياراتديكه
سز آنلرك ارقه لرينه بينه سز قچنكم بينوب دولنوب اوتورسكز اول نعمتك قدرين بلوب
اول سزه نعمت ويرن ربكزي آكاسز دخي ديه سزكم تنزيه ايدروب آدي الوزز اول پادشاهكم
بو حيوانلري قدرتي برله مسخر ومنقاد قلدي تربيه دبلرسه وزبنوب كيده دزاكر اول فضل
وعنايتي بريله بزه مسخر قلمسه بزم بوكه طاقتمز يتمزكه كندوعزمه مطيع قليدق دخي بوكا مالك
اولوب تصرف قليدق وانا الى ربنا لمنقلبون يعني عاقبت بزدخي آخرتده اول ربمزدن يكا
دونجيوز كليمز آنوك مخلوقيدوخالقمز اولدر بدرستي روايت قلور عثمان ابن اسود مجاهددن كه

بيوردي قچن بركشي بر طواره بنسه بسم الله الرحمن الرحيم ديمسه شيطان آنوك آردينه بنر بله كيدر
اكسره اوردر اكر اول كشي يلامق واركي بلورسه شيطان اكا ايرله ديوقندوردانى ايرله در
اكر ايرله مق بلمزسه ايدر سويله يعني باطل سوزلره يلتريوب هوزه لر سويلدر ودخي علي
ابي ذديعه ايدر بركون علي رضي الله تعالى عنه ايله بر طواره آرتلشدم قچنكم بنمكه اياغن اوزنكويه
قودي ديدي كيم بسم الله الرحمن الرحيم چون بنوب طوغري اوتوردي الحمد لله ديدي اندن صكره بو
كچن آيتي اوقودي پس كركدر كه مؤمن اولان شيطاني كندودن ايراق قلمغيچون دائم دلندن
بسم الله كيمسه هرنيه بشلرسه الله ادله بشلية تاكه اشي تمام اوله ودخي حق تعالى بيوردي كه
وجعلوا له من عباده جزءا ان الانسان لكفور مبين يعني بو مشركلر حق تعالى يه قوللرندن
بعضني شريك قلديلر بكرستي بو آدم اوغلنلري حق تعالى ويردوكي نعمتلره اشكاره كافرلردر
شكرين يرينه كتوره مزلركم زياده سبب اوله وهم نعمت ثابت محكم اوله مقدم سبب اوله زيرا
رسول عليه السلام بيورمشدركه بو نعمتلر شول وحشي كبيدر نته كم اول وحشي بغلانميجه
قرار طوتمز پس اول نعمتلر دخي شكر ايله باغلنميجه قرار طوتمز الله طوتمز عقللي اولنلر كركدركم
دائما اول كندويه انعام ايدن منعمه شكر خدمتني يرينه كتوره دريلرسه آنوك حضرتنده
قدر ومرتبه دخي زياده اوله وبوندن صكره حق تعالى بيوردي كه ام اتخذ مما يخلق بنات
واصفيكم بالبنين واذا بشر احدهم بما ضرب للرحمن مثلا ظل وجهه مسودا وهو كظيم بو آيتك
دخي سبب نزولي بوايدي كه بني مليح قبيله سي ديرلر ايديكم بوفرشته لر الله ك قزلريدر حق تعالى
آنلرك باطل سوزلريني رد ايتمك ايچون بيوردي كه يعني اول الله كندو ياراتدوغي نسنه دن كندويه
قزلرمي طوتنور ونه عجب سويلرسز بو باطللري سويلرمي اولديكم حق تعالى سزه اختيار ايدوب ادا وغلانلر
ويره كندويه قزلر اختيار ايده حال بودركه قچن سزدن بريكزه بر قزي طوغوب كلسه لرسزه
موشتليه لر بكزبكز متغير اولوب آني كريه كوردغصه له كوكلي طيطلولي ولور شول نسنه كم سز
كندوكزه راضي اولميوب كريه كوردسز كوكليكز خوش اولميوب يوزوكزه غصه قره كولكي
اتورانى سز الله نه نته دوا كوردسز بونسنه سزك غايت حماقتكزدن وجهلكزدندر
زيرا عقلي اولان بو سوزي سويلمز كه اول الله حقنده محال اوله حق تعالى بو جهدن منزهدر آندنكم
بو قزلر ودخي بيوردي كه او من ينشأ في الحلية وهو في الخصام غير مبين يعني الله تعالى كندويه
قزلرمي طوتادشول كمسنه لريكم آنلر التون كومش بزكلرو حله لر ايچنده تربيت اولنه دائم مجتبلري
آنوك اوزرنده اوله حال بودركم بونلره كلنجك فصاحتلري يوق اذبلر فصاحتي كبي نته ديرسزكيم
بونلر الله ك قزلريدر فنه عجب باطل سوزلركز وادكم خالقيكزه بويله افترا قلورسز ودخي توبيخ
وطعن ايدوب بيوردي كه وجعلوا الملائكة الذين هم عباد الرحمن اناثا اشهدوا خلقهم ستكتب
شهادتهم ويسئلون يعني بو عقلسز كافرلر يا محمد بو فرشته لركه تكري نوك قولليدر حق تعالى
ياراتدوغي وقتده بولرانده حاضر ايدلوب كوردي لرمي بلدلرميكم بوفرشته لر دلشيدر يا
اركك در بولرخود اول وقت موجود دكللرايدي پس نه وجهله طانقلق ويردلردي تيزا وله كم

بولرک طانعلقلری دفترا اولنوب یازیله یا دین قیامت کوننده بولردن سؤال اولنه کوره لوک بزآنلره
اوسوزلرندن اوتوری نیجه سی انتقام ایده وز پس عقللی اولنلر کرکدر کلمه دللرین ذکره تسبیحه حرکت ایتدیرون
یارامز سوزلردن منع ایده حصوصا که الله قتنده افترا ایدن باطل سوزلره مشغول اوله نعوذ بالله منه
اول سوزلر جهنمده کشی مخلد قلور بوکز حق تعالی ول کافرلرک باطل حجتلرندن خبر ویردی وقالوا لو شاء
الرحمن ما عبدناهم ما لهم بذلک من علم ان هم الا یخرصون یعنی بوکافرلر دیرلر کم اکر حق تعالی دیله سیدی بیکه
کندیوسه طپیق بزفرشته لره یوتلره طپمزدق حال بودرکم بولرک سویلدوکی بوحجتلری یوق دکلهدر بو
سوزبولردن الابر دلیلسز حجت سنزیلان وباطل سوزدر بودخی شیطان صفتیدر که الله امرینه
مطیع اولمق عاصی اولمق دونه کلوب کندوکناهن الله نسبت ایدوب دیدیکم سن بنی نیچون آزدردک
پس بوکافرلرد خی شیطان جماعتیدر انکیچون بو باطل سوزی حجت ایدینورلر و هر کمسه کم کناه معصیت
اشلیه دخی دیه کم الله اشلتمسه اشلمزدم دیه اولدخی شیطان جماعتندندر مذهبی جبریه مذهبیدر
اعتقادی باطلدر عقللی اولن بوسوزدن کندوبی ایراق ایده بلکه بونک کبی کشیلرک صحبتندن نیجه
آغولو یلاندن قچر کبی ویرتیجی جانوردن قچر کبی دیرا بولرک ذیانی دخی زیاده در و آنوک زیانی آخرتده درکه
نهایتسز عذابدر و عذره دخی بیوردیکم ام اتیناهم کتابا من قبله فهم به مستمسکون یعنی بوکافرلر
بوسوزلری کندولردن بر علمی کتوروب دیرلر یوقسه بزبولره قرآندن اوکدین برکتاب دخی
ایندروب آنده نه کمسه اشلک دیوب بیوردق که بولر آنی تمسک ایدینوب آنوکله علمی ایدرلر
بل قالوا انا وجدنا اباءنا علی امة وانا علی اثارهم مهتدون یلکه بولرک حجتلری بودرکم دیرلر بز
اتالریمزی اشبوهیوده دیرلوردر بولدق بزدخی آنلرک ایزین ایزلیوب انلرک طریقته قدم اوردق
کیدرز وکذلک ما ارسلنا من قبلک فی قریة من نذیر الا قال مترفوها انا وجدنا اباءنا علی امة وانا
علی اثارهم مقتدون یعنی یا محمد بو بلیتی کم سکا دیرلر هیچ سندن اوکدین برقومه دخی پیغمبر
کوندرمدک الا اول قومک بایلری متکبرلری اول رسول دعوتنه مطیع اولمیوب دیدیلر بز اتالریمزی
اشبوقاعده بوسنت اوزرینه بولدق بزدخی کیرو آنلره اقتدا قلدقکه اول قاعده اوزرینه کیدرز
انلرخود کافرلر ایدی بوشیطانی حجتلر قلمق انلره عجب دکل اما عجب بودرکم بوحجت مسلمانلردن کلور
نه قدر بدعت وسنته مخالف اشلر وارایسه اشلنور بوایشی اشلرسز دیجک حجتلری کافرلر کبی
بودرکم بز اتادن دده دن اشلیوکلدک عادتدر دیرلر بیلمزلرکم اولا بوایشک اصلی کیمدن قلدی پیغمبرلردنمی
قالدی یا نبیلر ولیلر یا صالحلردنمی قالدی یاخود کافرلردن فاسقلردنمی و بدعت اهلندنمی قالدی جری
یوقلنی همان آنجق بیلورکه اتادن دده دن عادت قالدی دیو چوق بدعت حرامدرکه اشلرلر اورته ده
سنت دکتی اسلامدر اونودلدی قالدی بدعتدن صایلور مؤمن ومسلمان اولدرکه هراشلدن ایشک
اصلی صورا ادا یدکوره کم قاعده کیمدن قالدی اکر پیغمبردن قلمش سنت اولسه یا آنوک خلیفه لرندن یا
صحابه لردن قلمش قاعده اولسه یا اولیالردن یاخود شول مشایخلردن قلمش عادت اولسه که آنلر
اهل سنت وجماعت مشایخلریدر جبریدن وقدریدن ومعتزلیدن ورافضیلردن دکلیدر اول
وقت آنی اشلیه چونکه شریعته مخالف دکل اما قچن بولرده اولسه معلومدرکه اول بدعتدر اصحاب شیطاندندرکه

نعوذ بالله آنوک الهامیله دزمستدر کوکدرکم انی ترک ایدن کوره میسن که حق تعالی بوکا اشارت قلوب
بیوردی قال اولو جئتکم باهدی مما وجدتم علیه اباءکم قالوا انا بما ارسلتم به کافرون یعنی ایت یا محمد بوکافرلره
شول انسنه یی کیم بن سزه کتوردم ثوابلودر وکودکلودرکه دکلیدر آندن که اتالریکزی آنوک اوزرینه
بولدیکز اشلیوکلدیکز حق بودرکم بن کتوردم اول عادتکزی قوک کلک بوکا اویک اول اتالریکز حبادلتی ایدوب
کلن رسوللرینه اویمدیلر دیدیلر شول سز لره کتوروب خبر ویردوکیکز نسنه لره اینانمزز و سزه
مطیع اولمزز دیدیلر بر کوردک آنلرک عاقبت نیه ایرشدی حق تعالی بیوردیکه فانتقمنا منهم فانظر کیف کان
عاقبة المکذبین یعنی آنلر اول رسوللرینه انکار ایدوب اویمادقلریچون بزدخی آنلره عذابیله انتقام ایتدک
هر برین اصلیله هلاک اتدک بر نظرایت کوردکم اول رسوللری یلانیلینلرک آخراشلری نیه ایرشدی
بولرک دخی حاللری اویله اولسرجون سکا ایناغدیلر عقللی اولن بوسوزدن آکاه که رسوله مخالفت
قلوب سنتی ترک ایدن اهل بدعت دن اولان دخی جهنمده کافرایله بیله معذب اولور بس کرکدرکه
ایمان اهلی اولان کندویه نجات استرسه بدعت عادتلری ترک ایدوب هرایشی سنت اوزره قله
تاکه الله تعالی قتنده و رسولی قتنده سوکلی اولوب سوده وکی نسنه لره اکامیسر اوله کورمیسن
ابرهیم اتاسندن و قومنه نه دیدوکین حق تعالی بیان ایدوب بیوردیکه واذ قال ابرهیم لابیه وقومه
انی براء مما تعبدون یعنی ابرهیم سرزنش قلوب قومنه و اتاسنه دیدیکه بن بیزارم و بری اولمشم
شرک معبودکزدنکه سز طپرسز الا الذی فطرنی فانه سیهدین الا شول اللهدن بری دکولم که بنی یوقدن
وار ایدوب وجوده کتوردی بکه بیشکه ایتی اول الله تیز اولاکه دین اسلام اوزره بنی ثابت قله و محکم طوته
وجعلها کلمة باقیة فی عقبه لعلهم یرجعون یعنی اول کلمهٔ توحیدی حق تعالی ابرهیمک ذریتنده و نسلنده ثابت
قلدی باقی قلدی تاکه اکا دعبت قلوب کفرلرین ترک ایدوب ایمانه کلهلر ابرهیمک اولحق اوزره
ثابت اولوب کلمهٔ توحیدی تکرار قلدو غی برکاتیدیکه تا آخره دک آنوک نسلندن ایمان اهلی کسلمدی
پس هرکمسه کم دلنده دائم اول کلمهٔ ثابت قلر انوکله الفت طوته امیددر که حق تعالی آنی و آنوک
نسلنی دخی عصمت ایچنده طوتوب صیقلیه شیطان آنوک ایماننه ضرر ایرکورمیه و بوتدن نصکره بیوردیکه
بل متعت هؤلاء واباءهم حتی جاءهم الحق ورسول مبین یعنی یا محمد بولرا ویله صنمه سونلرکه کندولرینی
و اتالرینی اول مال و نعمتلر ایله تنعم و تمتع قلدورن بنم دیلدیمکه بن بولری اول ایکی نعمتلر ایله دخی تنعم
قلدوردم تاکه بولره بیان و ظاهر حجتلر ایله طوتوحقه دعوت قلیجیدرتاکه اشیدوب اول دعوته
اجابت قلهلرکنوی ترک ایدهلر اسلامی عادت طوتهلر اول سببدن ابدی سعادته ایرشیهلر و لما
جاءهم الحق قالوا هذا سحر وانا به کافرون یعنی چون بوقران بولره کلدی بولر انکار ایدوب دیدیلرکم
محمد سویلدوکی سحردر دکندوساحردر دیرلر اول محمده دخی خبر ویردوکه منکر ز دیرلردی ودخی
عیرت جاهلیت بولره عناد ایتدروب اول رسوللریمزی حقیر کوروب دیرلرکه وقالوا لولا نزل
هذا القرآن علی رجل من القریتین عظیم یعنی اکر بوقران حق ایسه نیچون بوطایفه یه مکه ده بیرا و لوکشی اوزرینه
اینمیدی و بر یتیمه ایندی یعنی کرکدیکه مکه ده ولید ابن مغیره یه ایندی یاخود طایفده ابو مسعود
ثقیفه ایندی بوطایفه صنورلردیکه کندولر قتنده مال و منال اهلی و یاخود اصلی نسبی اولو اولنلر

حوتلو اولدوغنلين الله حضورنده دخی اولو حرمتلو اولوردیلمزلوکه الله حضورنده دوستی تقوا ایله
طاعتله وکفردن وشرکدن بری اولمقیله دیس حق تعالی آنلرک کلامینی رد ایدوب بیوردیکه اهم
یقسمون رحمة ربك نحن قسمنا بينهم معيشتهم في الحيوة الدنيا ورفعنا بعضهم فوق بعض درجات ليتخذ بعضهم
بعضا سخريا ورحمة ربك خير مما يجمعون یعنی حق تعالی ایدر بنم رحمتم وعنایتم خزینه سنوک نفتاحی بولرک
اللرنده میدرکه بولرکیمه دیلرسه رسوللک ویعنامبرلک ویره لرو دیلمدکلرین رد ایده لر مختار بزم
اختیار بزم قوللریمزدن کیمی دیلرسوز رسوللکی اکا ویرورز شولکه رزقدر سبب معیشتدر بینلرنک
مرتبه سندن ادنا ایکن اورتالرینده آنی دخی بز قسمت قلدرق نفسلرینک اصلاحنه کوره بو دنیا
سرا یتونک الچینده انک اختیارین بولرک اللرینه قلمدرق بو سهل نسنه ایکن اول رسالت بر افضل نسنه در
آنی نته بولره تفویض ایده وز کیم کندولرکیمه دیلرلرسه رسالت ویره لرو بولرک بر نیچه سی اوزرینه
تفصیل قلدروق زیاده مالیله وعزتیله ورباستله تاکه بعضیسی بعضیسینی کندو یه مسنحر قلوب خدمت
قلدروب کیمی مولا اوله کیمی قول کیمی راعی کیمی رعیت بولر اوبلرمی صنورلرکه آنلره ویردیکمز اول دنیا مالی
یا خود اول بر قج کونلک فانی مالرندن وریاستلرندن سنوک ربک رحمتی خیرلودر رود ارسلاق
اول باقی عزت ودولت وکنز مال وابدی نعیم خیرلودر دخی بیوردیکه ولولا ان يكون الناس امة واحدة
لجعلنا لمن يكفر بالرحمن لبيوتهم سقفا من فضة ومعارج عليها يظهرون یعنی حق تعالی بیوردیکه بو کافرلر
ضنیدر سونلرکم اول دنیا انک بزم قتمزده رغبتی واردر یا مالی جوغ اولنک عزتی وار دیناده مال
وریاستی اولمین بزم قتمزده خور ذلیل بو ظن فاسدر دیو بلر دکل بلکه بو خلقک اول کفره رغبت
ایتدکلری احتیاطی ولمدیلی عزتیم حقیچون اول بزه کافر اولنلرک اولرینی واولرینک سقفینی کللی
کمشدن ایدیدم که اولرینک اوزرینه چیقه جق نردبانن دخی کمشدن ایدیدم که انوک اوزرندن چیقه لردی
دخی بیوردیکه ولبيوتهم ابوابا وسررا عليها يتكئون وزخرفا وان كل ذلك لما متاع الحيوة الدنيا
والاخرة عند ربك للمتقين یعنی داخی اول مؤمنلرک کوزلرینه جزع ایدوب کوکلری پریشان
اولمقلغیچون کلش سه بو کافرلرک اولری قپولری واولری ایچنده اولن تختلرین که اوزرینه اوتورلر
ویا تورلر کلیسنی التوندن وکمشدن ایدیدم ودنیالی بولرک اوزرینه نیجه دکبی یاغدوریدم و
هر کز بولره باش آغرتمیدم دائم بدنلری صحتده طوتیدیم اکر بولره دخی قلسه ویدیوب کلیسی کلدر
الا کیرو متاع دنیاد که بقاسی یوقدر فانیدر اخرت دولتی وجنت سعادتی باقیدر دیکر کدر
دیکر شول کمسه لره کیم تکبریدن قورقوب شرکدن وکفردن والله سومدوکی اشلردن صاقنوب
ایراغ اولدیلر پس عقلی اولنلر اکر الله کلامنه سکلری یوغیسه بو سوزلردن اکوب بو دنیانک
بر قج کونلک بنیادسز فانی دولتنه کندولرین مغرور قلوب بو فنا اوینک عمارتنه مشغول اولوب
بقا اوینی خراب قلمیه بلکه اول الده دنیا آیلر اول بقا اوینی عمارت قلوزیرا اوراسی طوراجق یری
اولدر بو مقامدن خوف کیجه وکوندز کلوب کچمکله آخرته یتیکجا سفرایدوب کیمسه اکاه یوکون عمر آخره
ایروب آیاق اولوم دوزاغنه طوتلور کیرو قورتلمغه خود چاره یوق حسرتیله وندامتیله واوکینمکینی
دوکوب عریان آخرت اوینه انتقال ایدوب بو دنیا سندن صویلوب عریان قالدوغی

ع قسندن

سهل ایدی

سهل ایدی کیرو اکا ایدل بولنوردی مشکل بوردکه عملدن عریان ومفلس اوله نعوذ بالله اکر اول سبب اولوب
آخر وقتده ایماندن عریان قله ایکی جهانده زیانکارلردن اوله عقلی اولنه بو قدر سوز کفایت
ایدرکه متعظ اوله والا چوق سوزک فائده سی اولمز بوردنوم بتکل بریکرکیدکه تیمار ایدوب اکا تخم
صحیح سن بته یوزدوغم چوراق یردنکه تیمار ایدوب تخم صحیح سن تحمل دخی بیبانه کیدن ضایع اوله
فهم ایدوب بو سوزدن مقصود ندر اکلیاسن وبوندنصکره کیرو حق تعالی بیوردیکه ومن يعش
عن ذكر الرحمن نقيض له شيطانا فهو له قرين وانهم ليصدونهم عن السبيل ويحسبون انهم مهتدون
یعنی هر کمسه کم قرآنه ایمان کتورمیوب حقی مشاهده قلمقده کوزینی کور قلوب کلمه توحیدن اعراض ایتسه
وقرآنله عمل قلمقدن قجسه بز آنوکا اوزرینه بر شیطان مسلط قلورزکم آنوک دنیاده آزدرمغینه قرین
اولور وآخرتده دخی آنوکله اول شیطانلر زنجیرده بله دیزه وزکه عذابده دخی قرین اوله بکدرتی اول
شیاطینلر آنلری دین اسلامدن وقرآندن وخیر عملدن منع ایدر اول عملرنی بوتلره قرین ایدوب
خوش کوستوربولر دخی اوبله ظن ایدرلرکم کندولر حق اوزره در وعملری هدایت اوزره در حتی اذا جاءنا
قال يا ليت بيني وبينك بعد المشرقين فبئس القرين یعنی بونلر بو حال اوزره ثابت اولوب کیرو حقه دونمزلر
تا اکا دکین که هر بری اول قرینی شیطان ایله یادین بوم حضرتمزه کله لر اول حقده انکار ایدنلرک قلدقلری
اول شیطان سوزلر آنلری ترحختده اوغرادکوزلرینه مشاهده قلیجق هر بری اول شیطانلرینه
دیدکم ای کاشکی بنمله سنوک آراکده مغرب مشرق اراسنجه ارالغی اولیدی سنی کورمیدم سن بکا دنیاده
نه یاوز یار اولدککم بنی حقدن منع ایدوب بو حاله اوغرتدک وبوکون دخی بکا نه یاوز یولداش
اولدک کرسنک ایله عذابده کرفتار اولدم پس عقلی اولنلرک بو کلامدن دخی کرک که متعظ اوله حق تعالی
ذکرندن وقرآنله عمل قلمقدن اعراض ایتمیه بلکه جد ایدوب عمله مشغول اوله اللهی فکر اتمکی کندویه
قلعه ایدینه دلرسه کم اول شیطانلر اکا قرین اولمقدن دنیاده وآخرتده خلاص بوله چون آخرتده پشیمان
اولیسر وحسرت پیسر آنی شمدیدن بیوب حقه متابعت قلمکه اول خیرلودر زیرا اندا اول قصوری
کیرو تدارک ایدوب یرینه کتورمک محالدر بونده تدارک امکاندر دکیم هنوز الده عمردن سرمایه
وار دیکی یاری آنی ایکی ضایع اتمیه شرود دخی بیوردیکه ولن ينفعكم اليوم اذ ظلمتم انكم في العذاب
مشتركون یعنی اول کافرلر وعاصیلر قیامت کوننده حالتلرین مشاهده قلیجق دیلیه لرکه دل آجوب
الله حالترندن عذدکتوره لر حق تعالی دیه کم بکون سزه عذرکزک سزه منفعتی یوقدر چون دنیاده کفر ایله
وشرک ومعاصی ایله کندوکزه ظلم ایلدیکزپس اویانکز واوتیدورانکز هب عذاب ایچنده مشترکسز
سزه آندن خلاص یوقدر دنیاده مؤمن اولن کندو یه خیرلو یار طوتنه کم آنک دینینه معاون اولوب
اکوسینی طوغر لین ویره آنی هدکلک یولندن دوندورب طاعته یونله تا که یادین چیقتن دخی
بیله متقادن اولوب ایدی سعادته اولشه وبوندنصکره حق تعالی اول رسولنه بیوردیکه افانت
تسمع الصم او تهدي العمي ومن كان في ضلال مبين یعنی بیوردیکه یا محمد بو صاغرلره سن حقی اشتدورمی
صانورسن یا بو کوزسوزلره یول کوستروب طوغری یوله اوادایمی صنورسن چون بولر وکوکلی قولاغی
صاغرا ولوب وکوکلی کوزلری کور اولدی وبونلر بزم علممزده ایله دکه ظاهر ضلالت ایچنده درسنک تنده

قدرتنك تيدكم بو صاغرلغه سوزا يشتدوب و بوكي زسوزلري طوغري يوله كتورن بس عقلي اولان بوني آكلركم
هر كمسه لركه وعظ و نصيحت اشيدوب بنه فساددن كچميه اول حق تعالى كلامنوك و رسولنك سوزلرينك آنوك
كوكلنده بر اثري اولوب انصافه كلميه معلوم مدركه اول ادمي كوكلي كوزي كور و قولاغي صاغر اولوب اهل ضلالتدن
اولنلردن اوله پس آنوك دخي حاصلي بو اولا كم حق تعالى بيوردي فاما نذهبن بك فانا منهم منتقمون
او نرينك الذي وعدناهم فانا عليهم مقتدرون يعني يا محمد سن بولرك حقنده اويدن افزرست اما يا بودركم
سني بولرك ايجيندن انتقال ايتدوروب بزم حضرتمزه كتورن وز اول بولره وعد قلدوغمز عذابلري سكا
كوسترمزدن اولكندن انلرنصكره بز بولره انتقام ايدوب اول عذابلري وعدهسي يرينه كتوررز انلكيجوي
دين قتاده كم رسول كتدي قتاده برنم قالدي و دخي ديديكم بزه بو يله ذكر اولنديكم رسولدن نصكره
امتنده نه ايريشجكني اكا كوسترديلر اندن صكره تا دنيادن كيدنجه كمسه اني سرور ايجينده كورمدي اول حزن
ايجنده ملول كيتدي و دخي حق تعالى بيوردي كم يا محمد يا خود بولره وعد قلدوغمز عذابلري حياتكده
سكا دخي كوسترو و ذكوره سنكه بز بولره او زرلرنده دخي قادرز قدرتمز يتر بس مؤمن كركدركم
دائم حق تعالى خاطرنده بو اغوب ديه كم حق تعالى قادردر دكوز اجوب يومنجه مجموع عالمي قدرت
و قهري بو يله فنايه ويروب هيچ قالميه زيرا اهلاكلكندن نسنه نقص اولمز بونكلر دائم كوكلني قورقوده
او لاكه بونداغي قورقو آخرت امينلكنه سبب اوله زيرا حق تعالى ايكي قورقوي بر كوكلده
جمع اتموكه هم بونده وهم آنده قورقه بلكه بونده قورقوده اولان آنده امين اولور و بونده الله
قورقوسندن امين اولان آنده قورقو ايجنده اولسه كرك رسولدن عليه السلام حديث صحيح
بويله كلمشدر و دخي حق تعالى بيوردي كه فاستمسك بالذي اوحي اليك انك علي صراط مستقيم وانه لذكر لك
ولقومك وسوف تسئلون يعني يا محمد چونكه بو كافرلر سنك دعوتكه اجابت قلوب سكا مطيع اولمديلر
بولري قوغل و محكم طوت تغل شول قرآنه و سكا ايمان كتورنلر ديدكه دنياده و آخرتده شرف حاصل ايدرلر
تيزا اولكم اول سنك قومنك كم عربدر بو قرآن نعمتندن سؤال اولنه لذا آنوك شكرني يرينه كتوردلرمي
يوخسه كتورمديلرمي زيرا بو قرآن اول نعمتدر كم حق تعالى قوللرينه ايلدي كتدولره هلاك
و قورتلمق سبيلري نه ايله در انوك ايچيندن بيان قلنمشدر و دين و دنيا الرينه ايله انعام اولاحقدر
احكاملرين بلدردي بوندن اولو نعمت دخي نه اوله كه دليلر و بوندن نصكره بيوردي كه واسئل من ارسلنا
من قبلك من رسلنا اجعلنا من دون الرحمن الهة يعبدون يعني يا محمد سندن ايلرو كلن رسوللر عمره صور كه كوردكم
هيچ بر رسول كلديكم اول قومني الله دن غيري كمسه يه طپمغه دعوت قله بو خطاب اگرچه پيغمبره در مقصود
بوندن بو اثبات در يعني ديمك اولوردكم صورديك سزدن ايلرو كتاب اهلنه كم هيچ بر رسول كلدي كم بو قومني
الله دن غيري كمسه يه طپمغه دعوت قلهر كلن رسول دعوتي الله دن نكاددن نه كم سن دعوت قيلورسن
اما بولرك عناد بيدكم حقي اشيدوب مطيع اولميوب كلني استهزايه آلوردلر تيزا اوله كم اول افعاللرينك
جزاسني بوله لر ورد دخي بيوردي كه ولقد ارسلنا موسى باياتنا الى فرعون وملائه فقال اني رسول رب العالمين
يعني بيدرستي بز موسى يي كوندردك فرعونه بزم حقيمزدن معجزاتلر ايله وارب اكا دخي عوانلرينه ديديكم
حقيقتا بن سزه رسول كوندرولدم اول عالملرك ربندن فلما جاءهم باياتنا اذا هم منها يضحكون

يعني

يعني موسى كلدي نلره اياتلرمز ايله يعني معجزاتلرا يله كم اول عصادر و دخي الي نوردر او ملقنده بولرآني
كوروب استهزا ايده آلديلر كولرلردي بولرك حالي اتادن ده ده دنن دعا تلر بيديا لكرسكا ايتمديلر
بونسنه كم ايتديلر وما نريهم من اية الا هي اكبر من اختها واخذناهم بالعذاب لعلهم يرجعون يعني بز
بولره هيچ بر عذاب و بر نشان كوسترمدك الا اول كوستر ديكمزدن صكره كيسي دخي اولكي عندي اول
قتي لق كوندردك انصافه كلمديلر آدا بجز يا غلرنده و عيشلرنده افت كوندردك انصافه كلمديلر آدا دخي
طوفان كوندردك يقين اولديكم نوح طوفاني كبي هلاك اولهلردي كيو و انصافه كلمديلر بو كز چكركه
كوندردك شويله كم اولرينوك ايجينده اوردو تودن دوشكلرين بو لد قلرين اكلرين قفتالرين بلهنيديلر
صاجلرين يديلر اولرينوك قاپوسني شوره سني يديلر كيري انصافه كلمديلر بو كز تخيل بتنجوالر قلدق
تخيلرني دخي بدن قوريدوب اولري قابلري قجقلري طوليدي بر لقمه بوليمزلردي بتسوز كريه لردي كيرو
انصافه كلمديلر بو كز قورتغا كوندردك شول حالده اولديلركم آيقلرين باصجق بر بولمزلردي يا تيجق اق تلرينه
شول قدر بيلوردي ديرنكا مجاللري قالمزدي هنوز كيرو انصافه كلمديلر بو كز ايجدكلري صولري قانه
دوندردك اصلا انلرا آكو دلر ايچرلردي آنلري ايجيجك قانه دونردي كيرو انصافه كلوب ايمانه كلمديلر نقدركم
انواع عقوبتلر ايله جزا ايلدك طبدقلري معبود ديدكلرينك ضعيف لغني آنلره بلدردك هيچ بر عقوبتمزي
آنلردن دفع ايتمكله چاره بولمديلر اولا كم بر ايمانه كله لر و بزدن نكادونلردي ديرك دونميلركه بز جنالم
اول عقوبتلرمزدن برنيسي آنلره كلسه اول سوليمزه درلر ديكم و قالوا يا ايها الساحر ادع لنا ربك
بما عهد عندك لئن كشفت عنا الرجز اننا لمهتدون بولرك ايجنده كه عالم اولانه كي ساحر دير لردي
انلرك اوردا سنده آنوك امرتن و مرتبه سي كي اولوا ولوردي اندن كلوب موسى پيغمبره ديديلركم اي
ساحر يعني اي عالم بزم ايجون دعا قل اول بكا شول نسنه حقيچون كه سكا اني بيوردي بزي آنكلايكا
دعوت ايدن بو عقوبتي بزدن كتورسن بزدخي اكا ايمان كتوروب آني بر ليه لم موسى دعا قلدي بز
اول عقوبتي آنلردن كتوردك كيرو همان عهدلرين صيوب ايمانه كلمديلر دخي بتر اول فرعونك طغياني
آرتوب قومني اول ضلالتده بلتوردي نته كم حق تعالى بيوردي كم و نادى فرعون في قومه قال يا قوم اليس لي
ملك مصر وهذه الانهار تجري من تحتي افلا تبصرون يعني فرعون قومني جمع ايدوب آنلرك ايجنده
خطاب ايدوب چاغردي ديديكم يا بنم قوم بو مصر بكليكو دردر قرق فرسنح ايجنده بنم ملكم دركلميدر بو نيل
ايرماغي بنم تحت يدمدن دكلميدر بنم كوشكلرم و باغچه لرم ادا سندن اقرمي بو لركالتي دليل دكلميكم موسى
اوزرينه بنم فضلم وار اوكودفر پيشنركم موسى مفلس بر كويه مالكده كل اولنه تمامعت ايدن جك كشيدر بنم
اوزرينه سوزرينه اولوب اتالوبكرديني و قاعده سي تولك ايدن شرلرم انا خير من هذا الذي هو مهين
ولا يكاد يبين يعني حقيقتا بلوك كم بن يكوكي اشبو موسادن كه اول حور و حقيردر بنم بو فصاحتمه
نظر قلمز سز كم ديلدن كلام نيجه فصيح ايدر اول موسايي كورك يقين اولمزكم ديلندن بو حجتي بيان
ايده بلا يعني اول ديلي كه او دكوب يا قب كلامنده عقدن حاصل اولمش ايدي طوتوقلي طوتوقلي
سويلردي اندن اوتوري فرعون بو سوزي ديردي و دخي فرعوندن خبر ويروب بيوردي كه
فلولا القي عليه اسورة من ذهب او جاء معه الملائكة مقترنين يعني فرعون قومنوك قاعده سي

بو ایدیکه قوللرینده آلتون بلازکلر کیورلردن اول موسی ساده بوعینی بس آندن او بوقری دیدی اول فرعون
ظالم کم اکر موسی حق رسول اولسه ایدی نیچون بوکه مال ویرلمدی یا آلتون بلازکلر کیمدی یا اکر حق پیغمبر ایمش ایسه
بلسنجه بر فرشته کلوب اکا متابعت قلوب آنوک کلامنی قرشو تصدیق قلیدی اکا معاون اولیدی
بیچاره ملعون صانوردیکم همان عزت اول مال الله دریلمز حالبکه الله قاتنده دنیانوک قدری بر اوچ قناد نجه
دخی یوقدر و دخی بیورر که فاستخف قومه فاطاعوه انهم کانوا قوما فاسقین یعنی بو قومنه اول فرعون
دیدیکه بن کندو نفسمده نه صواب کورسم سزه دخی انی صواب کوردم که هیچ بو موسی یه متابعت قلمقدن
خیر یوقدر اکر واراولیدی اول بن متابعت ایدردم و سزلره دخی انی صواب کوررم دیو
قومنه بلیدوریب الدادیکه اول موسانک سوزینه ایناتوب اکا مطیع اولمیه لردی بلکه تیکی بولسر
فاسق قوملردر کم عهد صحیحلری دراو بله عهده ایدوب کیرو صیمق کی او لوکنا هدکه استهزا و استخفاف
قلمقدر بوخود کفر مطلقدر واللهی استخفاف ایدوب حرمت سز طوتمقدن نعوذ بالله پس حق تعالی
ایدر فلما آسفونا انتقمنا منهم فاغرقناهم اجمعین یعنی بو فرعون قومی ایلرودن کچوب بزی قاقندیلر
بوم عذابمز انلره واجب اولدی انلرک کلیسنی غرق ایدوب هلاک ایلدک کله انلردن بر کمسنه قالمدی
روایتده سماک ابن فضیل دنکه ایدر بن عروه بن محمد قاتنده ایدک وهب دخی انده بیلیک کوردک
بر قوم کلوب کندو عامللرندن عروه یه شکایت قلدیلر آنوک ظلمنی او ذریده اثبات قلدیلر
عروه نک الندن بر عصاوار ایدی وهب صوب اول عصایلن عروه الندن الدی اول عامل که
باشنه اوردی باشنی یاروب قان یوزینه دوان اولدی عروه اکرچه ایمدی ایدی اما حلیمدی وهبک
اول ایشنی خوش کورمدی دیدیکم یا ابا عبدالله بزم قاقیدوم غمزی بزه عیب کوردرن کیرو قاقدرسین
وهب دیدیکم نولدی قاقی هم حال بودر کم بو دیلری یارادن پادشاه قاقی کورمه مسین که بیورر فلما
آسفونا انتقمنا منهم یعنی چون بولری قاقندیلر بز دخی بولردن انتقام ایدوب هلاک ایلدک
بو آیت اکا دلالت قلور دکم الله یه مخالفت قلوب عاصی اولنلره جزا ایدوب غضب اتمک
روادر دریا حق تعالی دین اسلامده بو حدودلری قودغی مفسدلری طاغیلری زجر اتمک اچوندر که آدم
اولدورنی بوینیداولدورنلر او غورلق ایدنک الینی کسلر او اوغلی اولوب زنا ایدرسه طاشله
رجم ایدنلر ادکن اولوب زنا ایدرسه یوز ایغ اوروب شهردن قوولر خمر ایچسه سکسن اغاچ اوررلر
بوکونک عورتنه زنا لفظیله سوکسه یوز اغاچ اوره لر آیرق شهادتی هر رست اولمیه و کیرو قالنلری
قیاس قلغل اکر بو زجر و عقوبتلر اولمسه بو خلق عالم ضبط اولنمیوب دکن اسلام قایم اولمزدی
پس البته بو قانون سیاست دخی بو زجر شرعی دخی کرککدر که بو خلق اراسنده استعمال اولنه دین
قاعده سی تمام اولمغیچون پس بوندن صکره کیرو حق تعالی بیورر که فجعلناهم سلفا ومثلا للآخرین
یعنی بز بو مکه قومندن ایلروکه کافرلری هلاک ایدوب بوندن صکره که امت محمدن آنلری عبرت
قلدیکم آنلری اشیدوب اولا که اوکلنوب بولرا انصافه کلرلر بزدن بکا دونرلر کندولری عذابدن
خلاص قلهلر اما هیچ کمسنه بولردن متعظ اولنوب کندو به انصاف ویره فرکه کفردن و عصیاندن
رجوع ایدوب ایمانه و طاعته توجه قلور و دخی بیورر که ولما ضرب ابن مریم مثلا اذا قومک منه یصدون

یعنی

یعنی چون اول مریم اوغلی بزم شیدوصف اولندی سنوک قومک تعجب ایدوب اوازلرین کتوروب
دیولردیکم چون نصاری لودیرلر کم مریم اوغلی عیسی اکا اوغول اولمق روادر نصاری قوللنجه نیچون بزم
سوزلریمز روا اولمیه بو فرشته لر آنوک قزلری دردیدوکیمز نیچون جائز اولمیه بو سوزایلمکه
کافرلری رسوله معارضه قلوب چاغرشور لردی وقالوا أآلهتنا خیر ام هو ما ضربوه لک
الا جدلا بل هم قوم خصمون یعنی اول مشرکلر معارضه قلدیلر چاغرشوب دیدیلرکم بزم معبودیمز
یکر کدیو حسد عیسی چون عیسی اکا اوغل اولمق جائز او تیجق کرکدرکم بزم معبودلر دخی کسه
فرشته لر و بوتلر در اکا شریک اولمقده روا اوله اکر اول عیسی اوغل طوتلدوغندن انوری اوده
کیرمک روا اولورسه بزم بوتلریموز دخی بیله اوله حق تعالی دیرکه یا محمد بو کافرلرسکا بو سوزلر ایله
معارضه قلانلر مثل کوروب الا مقصودلری باطل اثبات جدلدر قلمقدر بلکه بولر اولدن قتی مجادله
قلیجیلردر باطلیله اول آنلره طبیعتدر بوندن صکره حق تعالی عیسی یی وصف ایدوب بیورر که
ان هو الا عبد انعمنا علیه وجعلناه مثلا لبنی اسرائیل ولو نشاء لجعلنا منکم ملائکة فی الارض یخلفون
یعنی اول نصارالر که عیسی حقنده اعتقاد قلودلر او افترادر باطلدر بلکه اول عیسی کلدر الا الله
قولیدر اول الله قولی اولوب عبادت قلمقدن عار ایتمزدی اما بز اکا پیغمبرلک نعمتنی انعام قلدق
و آنوکله انی مکرم قلدق و دخی بنی اسرائیل قومنه انی مثل قلدق که انی قدرتمز ایله اتاسوز وجوده کتوردک
تاکه اکا عبرتله نظر قلوب بزم کمال قدرتمزی اکلیه لر و بزدن غیری معبودلرک عاجز لغینی حقارتینی
بلهلر و اکر دیلرسه وزیر یوزدن نشرک مکانلریکره دخی فرشته لر قلیدق شرک یر یکرده انلر خلف
قلهلردی اکا دخی قادر ایدک ولیکن دخی اراده ارادت واردر نیه کلسه کرک بیت بیلیروب
عیسی نک بعضی وصفندن خبر ویروب بیورر که وانه لعلم للساعة فلا تمترن بها واتبعون هذا صراط
مستقیم یعنی بلکدی اول عیسانک نمککلکی علامتدر اول قیامت قوپعلغندر روایتده ابو هریره دنکه
بیوردیتا عیسی یریوزینه کورلینجه که تمام امام اوله عادل اوله بن اوله او مادکه عیسا ایله بو سفرده
طعام یمینجه اولمیم هر کمسنه کم سزدن اول عیسی یه بولشوب کورمسی اولورسه بندن اکا سلام دکورسن
پس ابو هریره نک بو سوزلری دخی اکا اشارتدر که نزول عیسی یقیندر چونکه اول اینیجه همان قیامت
قوپیسیدر کرکلم عورلری ترک ایدوب عبادتی دنیایی قیوب دین آخرت عبادتنه سعی ایدن شریعت دخی
حق تعالی دیرکم یا محمد ایت بو قومکه کم سز اول قیامتک قوپعلغنده شک اتمک کم حقدر او لا باطل دینی
قیوب بکا متابعت قیلک و بکا مطیع اولک که بزی دوکلی عذابدن قورتاروب الله رحمتنه
واصل قلان طوغری یول بودر ولا یصدنکم الشیطان انه لکم عدو مبین یعنی حذر قیلک کم شیطان سزی
بونک کبی طوغری یولدن دوندروب ضلالت و کمراهلق یولنه براقمسون کم اول شیطان سزه
آشکاره دشمندر نته سیجه دشمن اولمیه ای عزیز کم آدم سببندن لعنت اولنوب اوجاقدن
سوردلدی و کوکلردن قوولدی و یتمش بیک ییللق عبادتی هب بوزینه اوردلدی آدی عزازیل
ایکن ملعون اولدی بونک کبی حرصدة و غراین عجبا سنوکله قچن دوست اوله ای عقلی اولان
اکلسونکه شیطانک بونجه عبادتی هباء منثورا اولدی انوک کبی غیرتدن دوشدیکه بر بیودق

صید وغیجون اولدی آدمه سجده قلدیو بیوردی قلمادی بو عجیبدر که حق تعالی بو آدم اوغلانلرینه بیوردی
بکا سجده قلک دیو بیوردیغم طتوب بکا مطیع ولک بولوکلی بیوردوغمی ترک ایدوب هوای نفسنه اویشلردر
دایم اشلری بودر قصیقلم یا دین الله قتنده بونکله اومولرکم عزت وکرامت بولالر او جماعه کیره لر
ابدی دولته وسعادته ایره لر بو مقصود عجبا نجین حاصل اوله که بر کشینک بر قولی اولسه افندیسنک
هیچ خدمتنده بولنمسه اول دیدوکی یرده اولمسه افندیسی آندن خشنود اولمسه بو کلی سیله
افندیسینه کلوب دیسه بکا آت طون ویرینی اوز آزاد قل بکا مال ونعمت ویر عجب بو دیلک
حاصل اولمی اول افندیسنده عاصی ایکی سوک حالکی الله ایله آندن قیاس ایله جهد ایتکم اولردن
اولکدین توبه قلوب مولاکه مخالفتی ترک ایدوب شیطانی دشمن بلوب اکا مطیع اولمغی قویا سین
طریق هدایت اوزده اولاسن که قورتلاسن ودخی بیوردیکم ولما جاء عیسی بالبینات قال
قد جئتکم بالحکمة ولابین لکم بعض الذی تختلفون فیه فاتقوا الله واطیعون ان الله هو ربی وربکم
فاعبدوه هذا صراط مستقیم یعنی حق تعالی بیوردکم چونکه عیسی اول قومنه کلدی بزم قاتمزدن اول
کتابیلکم انجیلده اکا ایندک آنلره خبر ویروب دیدیکم یا قوم تحقیق بیلوک کم بن سزه کلدم
پیغمبرلکله ودخی اول علامتلرکه اولوبی دیری قیلودین صاغرلر کسه صاغ قیلین ودلسزلرک دیلن
وابرصلرک کوده لوندن الالقیین کیدرودین اویکرده کرلونسه ندلردن کورهدین سزه خبر
ویرودین بلچقدن قوش دوزدوب اوزدیئ اوچار کیدردهب بو نسنه نک کلسی بکا الله
قتندندر ودخی بونکیچون کلدیمکه شول بر نیجه حرامده وحلالده اختلاف قلدیکز بعضیکز حلالدر
بعضیکز حرامدر دیرسز کوکلم آنی سزه بیان قلم شبهه کی کیده کلوک یا قوم الله دن قورقک بکا
اویوب مطیع اولک بیوردوغمی طوتک الهک وحدانیتنه اقرار ایدک کم بنم ربم دخی والله که شریکی
یوقدر کلی فرآنوک قولیوز بزی یارادن اولدر خالقمز اولدر اکا طپوک کم طوغری دین بولدی اسلام
بولیدر اندن اردنغی قبول اولنوردی کلدی فاختلف الاحزاب من بینهم فویل للذین ظلموا من عذاب یوم الیم
یعنی چون عیسی کلوب بولوره بو سوزی سویلدی اول قوم متفرق اولدی عیسی حقنده هر زواتده
مشغول اولدیلر اولو سوزلره دل اوزاتدیلر دیدیلرکم بو ساحردر یعنی اول یهودیلر متفرق اولدی
عیساییلر اولدرمک قصدینده اختلاف قلدیلر نه وجهله اولدورالرکی هلاک اوله هلاک کلک شول قومه کم
بونک قصدینده اختلاف قلدیلرکم بو اندیشه قصد ایدوب کندوزه ظلم ایلدیلر کوره لرکم اول کوندن
نه اولو عذاب عظیمه اوغرایسرلر هل ینظرون الا الساعة ان تاتیهم بغتة وهم لا یشعرون یعنی
بولر بو اتحاد ایلمحکم طودوب منتظر اولمزلر الا شول قیامت کوننه حسرتلر ویرلرکه هیچ فایده قلیمیه پس عقلی
اولان کرکم اول کلمدین کوزنی آچوب حلالنی تدبیر قلق کرکم عاقبتی نه اولیسر شیطان اغواسنه اویوب
شیطان اتباعنک فتنه سنه دوشوب یولنی آزیتمیه کم آنلر شول قرانلر حدیث ایله عمل ایتمین دانشمندلردرکه
عالم صورتنده حرامیلردر مسلمانلرک مالارین یرلر حرام وجهله کم قاضی اولوب رشوتلر وحقارلری ودخی او
یردن آلمغله کیمی بکلر وزیرلر خدمتنده دوشوب بولیرلر یعنی دیو شریکلر کیمی ظاهرین صوفی صورتنده
دونوب آدنی خلق ایچنده صوفی چیقروب باطنی دینادن بکا ودینا عزتن طلب قلمقله شهرت افتنه سنه مبتلادر

خلق اکا صالحدیو اعتقاد ایدلر بو نسنه هدیه وجهیله کتوردلر اول آلوب یرکیمی واعظ دوزوب منبرلر
اوزرنده معتبر اولوب خلقک مالنی یر مقصودی خلقک صلاحه کلمکالکی دکلدر ای کاشکی بو جیدکلری
یاری مسلمانلرک انجق ماللرین زیاده ایدیبلکه نه وقت ایسه اولاجقدری اما قتی مشکلدر بو کم آنلرک
دینلرین زیانه ویردلر بونکله کم آدلری عالم وصوفی وواعظ خلق آنلرک حالنه ودنیایه حریص اولوب
حلال وحرام بولدوقلرین جمع اتدکلرین کوروب حرام وبدعت اشلره بولشدقلرین کوروب آنلره متابعت
قلولردی دینلری دخی خراب وادریلکه چوغی بونلرک بو خلقی تکرینک کرمنه مغرور قلوب شکر اشلره
بلتزلرکندو داخی ضال گمراه اولوب خلقی دخی آزدوردعقلی اولان کرکم بولرک صحبتندن قچه
آغولویدن قچرکبی بولری کندویه دوست طوتمیه کم یارین قیامت کوننده پشیمان اوله نته کم
حق تعالی بیوردی الاخلاء یومئذ بعضهم لبعض عدو الا المتقین یعنی شول دوستلرکم دنیاده بر برینه
الله عاصی اولمقده یار اولردد دوستلر اولشلر دکیجه کوننده انجیلو صحبتنده فی الجمله حق حرام
قلدوغی ایشلرده دوست ویار اولوب عمرلرین ضایع اتدیلر یارین قیامت کوننده آنلر بر برینه
دشمن اولیسرلر قچنکم اول دوست یار اولوب اشلدکلری ایشک خراستی کوزلرینه کورنه لرلا
شول کمسه کم تکرینک قورقجیلوده آنلر بر برسیله یار اولوب دایم سعیلری عالم مجلسنده صالحلر
صحبتنده مسجدلرده ذکرلر صحبتنده بلتنزلردی آنلرکه دوستلغنک هم دنیه ده فایده سی وار
وهم آخرتده فایده در عقلی اولنلر دوست طوتمزلر الا شول کمسه لریکه بر برین کورجک کوکلرینه
آخرت فکری وار الله قورقوسی وشدکلر آخرت فکری واولوم اندیشه سی اکلدغی یرده ولا یوند
آرتق دوستلر سکا دشمندر اول کل آلوب اوده آتر خبرک یوق کلهی ایدرهو دوستلکم سکا
طاعت بولنده دوست اولمیه اول سکا دشمندر عبدالله بن عمر ایدر برکشینک اوج دوستی وار ایدی
بعضیسی بعضندن خاصلیدی ناکاه اکا بر واقعه اولدی اول دوستنکی خاصنه وارد دیدیکه
یا فلان بکا اشبو نکی تسنه واقع اولدی دیله دیکه بکا متابعت قلسن اول دیدیکه بن سکا
یاردم ایدر دکولم ونیم سکا اصلم طوقنمز بودی وار اول بر دوستنکه وارکه اول سکا دیسر بویری
بن سنوکا آبیلینی لشول یره دکلوکه سن ورا سن اول را آدن بن کیرودونوم سنی آندن قوردم اندن
اوچنجی سنه وارکم اول سکا دیسر قتنده وار درسک بن سنکی آیرلمازم سنوکله بیله یم عبدالله ایدر
اول اولکی دوست مالکدر اولوم واقعه سنه اوغرادقده فایده سی طوقنوب امتی ایلمز
یوزدوندوردو برکو کیسه نه کیدر اکنجی دوست اهل بیتی وقوم قبیله سیدرکه سنیلیه دک بیله
واردلر آندن کیرودونرلر واوچنجی دوست عملیدرکه هیچ بر حالده آندن آیرلماز ودخی
روایتدر امیرالمؤمنین علی کرم الله وجهه کیم بو آیتک معنی سنده صوردیلرکم بر نیجه دوستلر
یارین بر برینه دشمن اولیسرلر الا متقیلر دو بونک کیفیتی نه در دیدیلر علی رضی الله عنه
دیدیکه ایکی دوستکه مؤمن اوله دخی بری اوله اول برسی قله اکا خیر دعالر قلوب نیرده اولورسه
مدح ایده تجنکم اولدخی وله ایکی دستنک دوحلرین قبض ایدیجک جمع ایدرلر اول وقتده هر برین
مدح ایدوب دیرلرکه نه کوزل کلوب یار ایدکسن بکا ونه خوش کرچک دوست ایدکسن بکا وایکی دوستلر دخی کم کافر وعاصی اوله لر

وآنلرکه دخی ایکیسندن بریسی تحکم اوله اول قلان آکا شر دعالر قلوب نه یرده اولورسه آنوک شرّندن
آکا فتحی اولدخی اولسه ایکیسنک روحلرینی بریره جمع ایدرلر انلر دخی بربرینه دیه لرنه یاوز یاردایدک
سن بکا ونه شرلو قرداش ایدک سن بکا پس مؤمن اولان متقیلر اولان دوستلرین بربرینه هم دنیاده
خیرلو ددوهم آخرتده زیرا دنیاده خیری وار اولان آخرتده دخی خیری وار ایدی عاقل اولدر که
کندویه صالحلری دوست ایدینه ودخی حق تعالی اول متقیلر حقنده بیوردیکه یا عباد لاخوف
علیکم الیوم ولا انتم تحزنون یعنی حق تعالی اول کوندن قورقن قوللرینه یا دینی قیامت کوننده دیسر که
ای بنم قوللرم بکون سزه قورقو وغصه یوقدر کم بن ایکی قورقویی برقولمده جمع ایلمزنیکه هم دنیاده قورقدی
اوله وهم آخرتده قورقه اوله بونده چکه جک قورقویی وغصه یی آنده چکدیکز بوکون سزه فرح کونیدر
دنوب کیرو اول متقیلری وصف ایدوب بیوردیکه الذین امنوا بایاتنا وکانوا مسلمین یعنی بنم
اول قورقن قوللرم اوانلردرکه بنم ایندیکم آیتلریمه اعتقاد ایدن خالص مسلمان اولدرکه
اللهک هر اشله دیو بیوردوغنی اشلر ونهی ایتدوکی ایشلردن ایراغ اولور کوک آز اولسون کرک
چوق ودخی اول قوللرینه دیرکه ادخلوا الجنة انتم وازواجکم تحبرون یعنی قوللرم کیرک جنته سز
واهلیکز دخی بوحالده قتی سروده اولوب مکرم ومغتنم اولسز واول متقیلردن دخی بیوردیکه
یطاف علیهم بصحاف من ذهب واکواب وفیها ما تشتهیه الانفس وتلذ الاعین وانتم فیها خالدون
یعنی اول قورقوجی قوللرا وزرینه اوجماقده چکنوب طواف ایدیتمش التون طبقلرکم هر طبقده بر دولو
طعام بونده که دخی برتنی یوق وشول باردقلر طواف ایده که نه امزوکی وار آغزی دکرمی بردا قلر اوله
دخی هر نسنه که آنده آرزو قلورلر حاصل اوله کورکو دمدک نسنه لرباقیجق انده دلو لذت وصفا
حاصل اولور وهب انده براقلمشدر بوحالتده کم سز آنده مخلدسز کیرو چقمق یوق ودخی بیوردیکه
وتلک الجنة التی اورثتموها بما کنتم تعملون یعنی اشبو جنت کم سزه وصف ایلدم سزکیچون حاضر اولنوب
دورلمشدر شول عمللریکز ایچون که دنیاده دورشدیکز ایدی لکم فیها فاکهة کثیرة منها تاکلون ودخی
حاصلدر سزه اول اوجماق ایچنده چوق چوق یمشلر کم دوکنوردکل وقتی کچوب بولنماز دکل کم سز ایدن
ییسوسز جمیع اعضالریکوز آندن لذت الیسر جانیه وبدنه راحت اولیسر حق تعالی اول قورقوجی
قوللرک وصفندن خبر ویردیکه جنت ایچرونینده اولیسر بوکوره عاصیلرک وفاجرلرک حالندن خبر
ویروب بیوردیکه ان المجرمین فی عذاب جهنم خالدون لا یفتر عنهم وهم فیه مبلسون یعنی آنلرکم مجرملردر
نره ودرسولینه مطیع اولمدیلر دائم عذاب ایچنده مخلد اولیسرلر نه اولیسرلر ونه قورتولیسر ونه
دیرلکلرنده منفعت اولیسر کم چیقه لرکوز آچوب یوممش قدر هیچ عذابلری اکسلمیه بوکلی سیله
انلرک عذابی ایچنده حق تعالی رحمتندن امیدلری کسیله زیرا حق تعالینک رحمتی مؤمن ومحسن
قوللرینه یقیندر اولر خود ایماندن واحساندن محروم قالمشلردر بس لایق یوله رحمت اولمیه
ودخی بیوردیکه وما ظلمناهم ولکن کانوا هم الظالمین یعنی بو مجرملره صو خینر وکاه سزیره عذاب
ایددکوکوز کرکه ظلم اوله لیکن بیلکلرکندولره ظلم ایلدیلرکه بولره کتاب ورسول کوندردم وکندولره عقل
ادراک ویردم کم اول رسوللر خبرندن انکه اشیدلر فکر ایدوب کلیدلر حقی باطلی انکله تمیز ایدله لر اولکم

سبب نجاتدر

سبب نجاتدر انی طوتلر وادلکم سبب هلاکدر آندن ایراق اوله لر لیکن بولر انوک عکسین طوتدیلر
حقه یوز ویرمیوب تکبّرلک ایدوب شیطانه وهوای نفسه متابعت قلدیلر کندولره ظلم
ایلدیلر لاجرم بو عذابه مستحق اولدیلر ودخی حق تعالی بولرک عذاب ایچنده مالکه نیتلر اولیسر
اندن خبر ویروب بیوردیکه ونادوا یا مالک لیقض علینا ربک قال انکم ماکثون یعنی تحکم اول
مجرملرک عذابلری قتی اوله بلالری حددن بجر او آواز وایدوب جهنمک خزینه داری
چاغرشوب دیه لرکم یا مالک بزم ایچون اولرینکره دعا قلکم بزم روحمزی قبض ایلیه باری
یوق اولوب بو عذابدن قورتلوه وزیا یاری روح کیدوب بولیدمز جانسز قالوب بر جماد
اولاوز وز عذاب اول بدنمزه اولنه آجیسنی واکمینی طوینیه وز ابن عباسدن بویله روایت
قلندیکیم بیک یل انلر مالکه یوز سمیلوانرلر بولره جواب کلمیه بیک بیلدن صکره حق تعالی مالکه
وحی ایلیه انلره جواب ویره کم بو عذابدن قورتلمق یوق ابدک ایچنده مخلدسز ودخی سزه نشق
قلوب بیوردیکه لقد جئناکم بالحق ولکن اکثرکم للحق کارهون یعنی او مجرملره عتاب ایدرکه
بیوردسز اول عذابدن قورتلاجق دکلسز که تحقیق سزه جبرائیل کوندردک اول
قرآنکه حقدر سز آنی اشیدوب انکار قلدیکز اول حق سوزلر سزه آجی کلدی خوش کورمدیکز
پس اوبله وعده قلمیشوزدر که کتابمزه ورسولیمزه انکار ایدوب اول مطیع اولمیانلری عذابده
ابدی مخلد قلورز وعدمزه خلاف اولنوب حکم ازلی تبدیل اولنجق دکلدر بو عذابدن نجات
طلب ایدن کوکلم دنیاده انی معصیتدن چکه قدمین طاعت بولنه برک بصد تا که ابدی
سعادته ایره ودخی بیوردیکه ام ابرموا امرا فانا مبرمون بو آیتک سبب نزولی بوایدیکه مکه
کافرلرینک بیراولری واردی خلوت یرده آکا دار ندوه دیرلردی فخر بوکیتولو طانشقلری
اول اعیانلری کندو اعتقادلرنجه اصلولری نه دیرلکلوب طانشق ایدرلردی چون
اول سید المرسلین انلرک ایچنده چیقوب دین اسلامی ظهوره کتوردی اول دین باطلی رد اید
ایلدی نتدکم کون طوغوب کیجه قره کوسنی سوردی پس اول کافرلر قتی آجیدیلر که کندو
دینلری باطل اولدی دین اسلام ظاهر اولدی برجتح سوجک ملعونلری اتفاق ایدوب اول
دار ندوه یه دیولدیلرکه اول حبیب الله هر وجهله هلاکنه طانشق ایدرلردی تاکیم اندن
قورتلوب کیرو کندولرک باطللرنی ثابت قلهلر رئیس ابوجهل اللعین وعمر وابو البختری کم کلی هشام
اوعللریدر جمع اولدیلر دیدیلر که بو تدبیرمزی اکل اکل سویلیشه لم قتی سویلیدیلر اولاکه
محمدک تکریسی اشیدوب آکا خبر ویره ابلیس لعین آنلرک اول اتفاقنی اشتدی کندو یی
بربیر صورتنده دوزوب کلدی بولارک اراسته اوتوردی بولر آکا دیدیلرکم بزم سرّلر کلیجی مز
وادنوآنی سکا آشکاره قلمزدن بزم ارامزدن چیق بیلرسن ابلیس علیه اللعنه دیدیکم سز بندن
اوشمکه کم امینم سرکزی سزیکوزده بنم قاتمده فاش اولمز بر چوق زمان کوردش بیوم چوق ایشلر
صنامشم بو تدبیرکوزده بن سزه معاونم چون بونی اشتدیلر سولری فاش ایدوب تدبیرلرینه
مشغول اولدیلر بریسی دیدیکم بنم تدبیرم بودر کم بو محمدی طوته لم بر اوده قویه لم قیوسنی صوایه لم

اولنجه يدك الجنة قالسون ابليس ايتدى بو ايشده خطا قلدك بو فكر صواب دكل ديرا قومى قبايلى آنوك جوقدر
كلوب آنى جقروب قوللى ويوردلر سز آنى منع اتمك اليكزدن كلمز كيرو برسى دخى ديديكم آنى طوتالم بر وحشى
دوه يه بغليه لم آنى بر صحرايه اوركوده ويره لم واره طاشه اغاجه اوروب هلاك ايده ياخود بر ايراق
يادير ايلده واقعا بونى سويلدكى سوزى اندن داخى سويليه طوتالر اولدوره لر كيرو ابليس ملعون
ديديكم سنده فكرك خطا قلدك ديرا قومى قبيله سى اوشوب الدن الالر ياخود بر ايراق يره وارن
اول فصيح لطيف سوزلر ايله آنلرى مغرور مغلوب كندويه دوندوره دونوب انلر كله كلوب
سنوكله محاربه قله ديديكم ياشيخ كوردكلو سويلدك بو كز ابو جهل لعين ديديكم تا ويله صواب كوردوكم
يوز كشى جمع ايده وز يوز قبيله دن كه انلرك اعيانندن اوله جمع اولوب آنوك اوزرنيه آشكاره غلبه
قلوب اولدوره لر يوك جميع اعيانندن خود اندن اوتورى فيرحق دكلدر بيس بيت اوزره
مصالحه ايده لر بن يوز دوه ويروب آنوك ديتنى اودهيم قورتيله وز ابليس ديديكم ها بو سوزده
فكرك صوابدر ابو فكر ايلدكده يوب بو اتفاق اوزرينه عهدى كيدوب داغلدلر واروب
انى اشليه لر بس حق تعالى بو آيتى ايندردى ديكم ام ابرموا امرا فانا مبرمون ام يحسبون انا لا نسمع
سرهم ونجويهم بلى ورسلنا لديهم يكتبون يعنى بولر جمع اولوب ديديكم بزم رسولمزه زيان ايرشدرورلر
بوم دخى تقديرمز جمع اولوب برتمشدر كه انلره عذاب ايده وز انلره خوش كلمين دين سلامى
ديلرلو ديلرلو اشكاره ايده وز يعنى ايلم محصوردلركم بجا انلرك ستريله وجولديله كلجيلرين اشتمزز
بلى اشيد وز ودخى انلرك قاتنده بزم ايلجيلر غزواردركه انلرك نه سويلدكلرين بر دفتر ايدوب
يازدلر يارين قيامت كوننده بو براول كيترلوا اشلدكلرى اشلرين ذعم ايدلر ديكم كمسه كوز
وكمسه بلمز هب دفترلرده نقير وقطمير اكسوكسز بوله لر وآنوكله جزا اولنولر ودخى
بيوردديكم قل ان كان للرحمن ولد فانا اول العابدين يعنى ايت يا محمد بو مكه كافرلرنيه اكر اول رحمانك
ولدى اولسيدى سزدن اوكدين اعتقاد ايدجيلردن اوليدم اما بنم الله منزهدر بوننه ديكم
سزديوسونده كم حق تعالى كندو ذاتن تنزيه ايدوب بيوردى سبحان رب السموات والارض
رب العرش عما يصفون يعنى اول كوكلرى ويرلرى وعرشى يارادان پادشاه منزهدر پاكدر اول
نسنه دنكم بو ظالملر آنوك حقنده وصف ايدوب سويلرلر فذرهم يخوضوا ويلعبوا حتى يلاقوا يومهم
الذى يوعدون يعنى يا محمد قو سن بو كافرلرى اولمپلر ايلكم بو عذابلره اينانمزلر اول اباطللر ايله
مشغول اولوب بيندرلرسه انشو تلرتيا اكا دكين كه اول اوكلرنده وعده اولنان قيامت كوننده
صتاشنجه اول وقت كوزلريله كوره لر كيم بو وعده لر حقدر يوخسه باطلدر ودخى كندونك
وحدانيتى وعظمتى ذكرين ايدوب بيوردى كم وهو الذى فى السماء اله وفى الارض اله وهو الحكيم العليم
يعنى اول كافرلركه يوزندن يرى فيتوب برودن غيرى معبودلر طوتمشلردر انلر كلى بر مخلوق
عاجزدركم معبود اولمغه لايق دكل اول الله كه كوكلرده معبوددر كوكلر اهلى اكا طپرلر وير اهلى
معبودى دخى اولدركم اول ياراتدى كرك بو يرا هلى دخى اكا طپرلر كاليسى كه حق معبوددر يرلرده
وكوكلرده اولدركم امرلرنده حكيمدر نيجه ديلرسه ايلر وقوللرينوك جميع احواللرى اكا معلومدر

نه سويلدكلرنى

نه سويلدكلرنى بلور اكا محمى نسنه يوقدر بوندن تصكره كندو ذاتنوك عظمتنى ذكر ايدوب بيوردى كه
وتبارك الذى له ملك السموات والارض وما بينهما وعنده علم الساعة واليه ترجعون يعنى اول كافرلر وصف
اتدكلرندن عالى ومنزهدر اول الله كم يرلر وكوكلر ملكيدر ويرايكوك اراسنده نه كم وار ايسه موجودات
ومخلوقات كلى آنوكدر خاص ملكيدر آنده هيچ كمسنه نك اشتراكى يوقدر ومجموع نعمتلركه كوكدن
يغمورلر اينوب يردن بتورمكه كمى حيوان غداسى كمى انسان غداسى بو رزوقاته كلى آنوك قدرتى بيتر
خزينه سندن تقسيم اولنور هر شخصك صلاحى وكفافى قدر خالق ورازقى مقدر قلمشدر تا قيامته دكين
نه كه اوليسروا اول قيامتك دخى نه وقت اولاجغنى اول الله بلوركه تقدير قلمشدر علم ازلده بو مجموع
خلايقك عاقبتى ودونوب وارەجق يرى اول حضرت الهيەدر كه بولرى يوقدن وار ايلدى
كيرو يوق اوليسرا اول يوقلقدن كيرو وار قلوب حضورنه جمع ايديسرا اول ويردوكى نعمتلرك
شكرندن سؤال ايديسر شاكرلرى اوجماغه قيوب كافرلرى طامويه قويسر ولا يملك الذين يدعون
من دونه الشفاعة الا من شهد بالحق وهم يعلمون يعنى بو كافرلوك اللهى قيوب قوشترلره وغيرونه
طپرلر هيچ برليسى بولره شفاعت ايدوب عذابدن قورترمغه مالك دكل قدرتى يتمز الا مكر
شول كمسنه كه اخلاص ايله كوكلدن الله طانعلق ويره كه بردر شريكى يوقدر انلر بربرينه
شفاعت ايدوب قورتاردلر بس چونكه بلندى كه الله راضى وملدوبخى قوللره شفاعت
فائده اتمز بس كشى كوكلم اولمزدن اول عمل خير لكندودن مولاسنى راضى ايده تاكه كندو
دخى شفاعته محل اولا تا شفاعتى بجه وبوندن تصكره كندو خالقلغنى ذكر ايدوب بيوردى كه
ولئن سئلتهم من خلقهم ليقولن الله فانى يؤفكون يعنى يا محمد بو كافرلر دخى بيلوردلركه خالق مطلق
بزز او عاجز وضعيفقدر اكر بولره صوردسك كم سزى كم ياراتدى بولرا البته صوروردى
جواب ويردلركم الله ياراتدى زيرا حقيقتده بلوردلركم اول معبود طوتدقلرى بر جوب
ديرتمكه قادر دكل كه ياراتمق بس اكا نيجه اتحاد قلسونلر صوروردى اقرار ايدرلر ودخى
بيوردى كه وقيله يا رب ان هؤلاء قوم لا يؤمنون فاصفح عنهم وقل سلام فسوف يعلمون يعنى
يا محمد بو كافرلر ايله محصوردلركه بولرك بنوسزلرين وفسادلرين وجور كدوركرين ومحمد حقنده
نه سويلدوكلرين بلمه وز وقيامتك علمى دخى بزم قاتمزده در اول محمدك قولينى دخى بلوزركه
آيدى يا رب بو كافرلر بر قومدركه ايمانه كلمزلر كفرلو اوزره ثابت اولمشلردر يا محمد بولردن
اعراض ايت بولره سن صوابلو سوزلرى سويليتيزا ولاكه يقين زمانده بله لر ايش
نيتدره حق كيمك الندن درانجه حسرتلر بيه لر فائده قلميه اولكه محمده تابع اولدى عذابدن
قورتلوب قاغنشله اوجماغه كيره حق سعادتدن ديله دزكم بو قاغلقنى جمله مؤمنلر ايله بزدخى لطف ايدوب

ميسر قله

سورة الدخان وهى تسع وخمسون ايات وهى مكية

بسم الله الرحمن الرحيم

ودخى حق تعالى بيوردى كم حم والكتاب المبين اول حى حليم اول مالك الملك حقيجون ودخى اول كتاب
حقيجون كه قرآندر حقى باطلى حلالى حرامى بيان قلجيدر انا انزلناه فى ليلة مباركة انا كنا منذرين يعنى
حقيقتده ايندردك بز اول قرآنى بر كيجه ده كم اول كيجه مباركه كيجه دركه اول قدر كيجه سيدر آنوك بركتى

مؤمنلر اوز دينيه چوق قدر نيجه لره اول كيجه ده مغفرت ورحمت اولور اول كيجه ده ايندردك ديمك معنسى
بودركم قرآنك جملهسنى اول كيجه ده لوح المحفوظدن دنيا كوكنه ايندردى اول كرام فرشتهلريكم يازديلر اندنصكره
جبرائيل عليه السلام آيت آيت سوره سوره هر قضيه اولدقجه كوك اولن آيتلرى متفرق اندردى
وبر روايت دخى بودركم اول كيجه ده دخى بر اول كيجه يه دكين اول ييل ايچينده نه قدر حكم اولسه ايكنجى
ييله دكين آنى لوح المحفوظدن دنيا كوكنه اندردى اندنصكره قرشو قضيه اولدقجه آيت آيت اندردى
في الجمله معنى بودركم حق تعالى ايدر بز بو قرآنى اندردك آندن اوتوريكم آنوكله يوقاريدن قورقيدوروز
اولهكم بر اوكوت تلنوب اول كوكلرى ايمانه دكشورهلر ودخى بيوردكيم فيها يفرق كل امر حكيم امرا من عندنا
انا كنا مرسلين رحمة من ربك انه هو السميع العليم يعنى اول كيجه ايچينده كه قرآنى اندردك كيرو اول كيجه ايچينده
حكم ايدروب بويوروزكه اولاجق ايشلر بو ييلدن كلهسى ييله دكين نه قدر يغمور ياغيسر قنغى يرده قورقلق
وقنغى يرده اوجوزلق اولسر نه نسنه بول اولسر ونه نسنه قيت اولسر وكم دنيادن آخرته كيدسر
ودنيايه كم كلسر قنغى ولايت خراب اولسر وقنغى ولايت عمارت اولسر وبلالر محنتلر مى چوغاليسر
ويا نعمتله وراحتلر مى چوغاليسر بو كلى اول قدر كيجه سنده بر يللق حكم ظهوره كلوب بر آتلر
يازيلوب كيمى جبرائيله كيمى عزرائيله وكيمى ميكائيله اصمرلنور تا اول ييل تمام اولنجه اول دفترلرين يازلمش
بولدقلرى حكمى يرينه كتوررلر اكسك سوز بس اى عقلى اولن بوندن عبرت ودردكم كيجه وكوندز كو كلكه
دوشمشدر بودنيا تشويشلرى اوزوكبى باشكه اوشمش بر بادمق بال ايچون بو نجه اوزونك اغوللو
زحمتلرين بر سين ايچك طاشك اولاغودن شششمش سن اويله صنورسنكه بو نعمت الوكه كيردى
تنعم ايدوب بيوب ايچوب سمز يدك كوزك آچلوب غفلت قوكوليغنى كتورديجك كوره سن اول
ايتدكلرك تنعملرسكا راحتميدر يوقسه عذاب ومحنت ميدر هيچ بونى خاطره برتمزسن كه بو يللق
دفترده اولكه آدك اولولردن يازلمش اوله بر ايلق يا بر هفته لك عمرك قلمش اوله سن مغرور
طول امل ايچينده دنيا عمارتنه مشغول ودين عمارتنى خراب قلمغه مشغول اولهسن بلمزسنكه كياجك
كفنك بزازده وكاننده بونمش حاضر طوردر وتابوتك تختهلرى نجارلرده وكاننده يارلمش يغلو طوردر
سن اندن غافل اولمش سن اولچوروك عمركى الدانوب مغرور اولمشلر بيك كالعيوك كوزك آچ
حالكه تمغرور اولوب الدنمه كه عاقبت پشيمان اولميه سن شول قوش كبى كم دانه يه الدانوب
بوينى طوزاغه كچوردى عاقبت هلاك اولدى كلالكه اى شريرى ودخى بلكل كم حق تعالى ايدر بو حكمى وبو
امورلركه اول كيجه ده بيوردق كلى بزم قاتمزدندر حكم محكمدر تبديل وتغيير اولنمز وقتى ايرشنجه
ظهوره كلور بر ساعت ايلرو وبر ساعت كيرو اولمز اول كيجه ايچينده قرآنى اول حبيبمزه ورسولمزه
ايله سزه ارسال ايلدك اويله بلك كم سزه رحمتدر اكر ايمان كتوروا ديسه دخى بلك اول الله سميعدر
اشيد حقدن باطلدن نه سويلرسه كز وعليمدر بلور كيزلو وآشكاره نه تدبير ايدرسه كز رب السموات
والارض وما بينهما ان كنتم موقنين لا اله الا هو يحيي ويميت ربكم ورب اباءكم الاولين بل هم
في شك يلعبون يعنى اول اللهكه سميع وعليمدر بكزدكوكلرك ويرلرك وبو ايكيسى ما بيننده كيلرك
ربسيدر دخى اكر آنوك بر لكينه شك وكمانكز يوقيسه واعتقاد يكز حقيسه اندن اوتورى ده دخى معبود حقدر

الا انجق اولدركمى دريلرسه ديو كوردر وكيمى ديلرسه اولدورر سزك ربكز ودخى سزدن اول ايلرو كچن آتالريكزك
ربيسى وخالق ورازقى اولدر بلكه بولر نه قدر وعظ ونصيحت اشتسه اعتقاد اتمزلر شول شك وكمان
ايچنده اويناطل اشلرينه طالوب عمرلرين چوريدرلر فارتقب يوم تاتي السماء بدخان مبين
يغشى الناس هذا عذاب اليم يعنى يا محمد چون بو قريش كافرلرى بزى بر ليوب كتابمزه ايناغميلر
سنى كوچكلمديلر منتظر اول سن دخى كورزت شول كونيكم بولره قرلق وقحطلق كله بولره آچلق
عذابى مسلط اوله وذكر اول آچلق دوكلى قبليه هيچ برى راحت لك بولميه بو آچلق عذابى ايكن
الحيد لحى عذا بدر يس حق تعالى اول قرلغه دخان ديو بيوردى قرلغنى دوتنه بكزتدوكى مناسبت
ايكى وجهلهدر برى اولدركه قحط بركيشى غايت آجقسه يرايله كوك اراسى اكا دومان كبى كورينور
طوتر ضعيف اولور وبر دخى اولدركم قحط يغمورلر يغميسه يرلر قوريسه يرلرى هپ غبار اولور
آدم اوغلنى ابا غيندن ويل اسدوكندك توزهوايه كتوريلوب غبار دومان كبى اولور
دواينده مسروقدن كه ايدر وقتلرده بركون بركشى مسجد ده حديث آيدردى اكا ايتدك
معنى شنيدن صوره ديلر اول خبر ويرديكه قحق قيامت كونى اولسه كوكدن توتون اينه منافقلرك
قولقلرين وكوزلرين طوته طولدوره بيقدميلر وسوزا شيد ميه لر اما مؤمنلره شول زكام ايرشمش
كبى اوله مسروق ايدر بو سوزى اشيدوب واردم عبد الله قاتنه كيردم بو سوزى اكا خبر
ويردم عبد الله تكيه لنوب اوتوردى چون بونى اشتدى طوروب طوغرى اوتوردى ديديكم
اى خلايق سزدن هر كيم بر نسنه اكر كرچك بيلورسه خبر ويرسون اكر تحقيق بلمزسه وكچنسه
اولسه ديسونكه الله بيلور ديو آيتك قضيه سى بو دركه اول قريش قومى اولوقتكه رسولى انكار ايلديلر
رسول عليه السلام آنلره باوزدعا قلوب ديديكم اى چلبم بو مصر قومنه بلا كبى قتى قيل ويو بولره
اول يوسف زمانى قتلغنى حواله قيل حق تعالى آنك دعاسنى قبول ايلدى آنلره قحط ويروب آچلق
عذابن حواله قلدى تاكه مردار اولمشى يديلر وكلبلرى يديلر آچلقدن شويله اولديلركم كوكه باقيجق
كوزلرنه يرايله كوك اراسى دوتون كبى كورينوردى انك ايچون دخان كونى چون بو بلايه مبتلا
اولديلر اول قومك اولو چلبلرى ابوسفيان وعيينه بن ربيع وعاص بن وائل وبريلوب رسوله كلديلر
ديديلركم يا محمد اولتكه دعا قلكم بزدن بو بلايي دفع ايليسون بز ايمانه كلهلم انتهكم حق تعالى خبر ويردى
ربنا اكشف عنا العذاب انا مؤمنون انى لهم الذكرى وقد جاءهم رسول مبين رسول عليه السلام
دعا قلديكه اى تنكرى بو قومدن بو آچلق عذابن سن دفع ايله كم بولر شرط ايدوب ديديلر بزدن تى
بو عذاب كشف اولورسه بز مؤمنلردن اولورز حق تعالى بيوردىكه بولره بو توبه وبو نصيحت
قنغى فائده قلسركه بونلر اوكديكى بولره رسول كلوب بووعدهلرى خبر ويردى بولر ايناغديلر
حال بودركه كوتهديكم رسول كيرو كتدلردن دلى دخى كفندرلردن ثم تولوا عنه وقالوا معلم مجنون
بويله ايكى دخى يوز چوروب اندن اعراض ايتديلر بودلو دنه كه سويلرسه جبير ايله بيا دون اوكرنوب
سويلر ديديلر يعنى آنلر ايكى كشى ايدى ايلرو كچنلرك قضيهلرين دفترلرايدوب طوردلردى
رسول عليه السلام آنلره قرآن خبرين ويروب اول كچن امتلرك قضيهسنى سويليجك بو نطالمر اشيدوب ويرلر ديكم

اول جبر ایله سیاردن بو محمد اشیدوب کلور بزه خبر ویردر بولردی رسول علیه السلام اینا متوب
بلانلرلردی حق تعالی خبر ویروب بیوردیکه انا کاشفوا العذاب قلیلا انکم عائدون یوم نبطش البطشة
الکبری انا منتقمون یعنی اکر بز بولردن سهل وقتی اول بلایی کتورهسی اولورسک بولر کیرو تیز جک اولکی
اشلرینه کیرودونرلر بولر عهد بکلرطا نقض دکلدر امابز دخی بولر کیرو دونسی اولورسه اول اولو
عقابلرطوتمقلغزی کیرو آکسونلرکه طوتشدوز بکرستی بز بولردن انتقام ایدیسرز اول بیله کونی
ایدیکه آنلرک اولرینی رسولک قلجی الستنده کلی سنی هلاک ایلدک آنلره انتقام ایدوب دوکلیتی
بروقتویه بواقدردی اول کفرلرندن اوتوری وبعضیلری دیدیلرا اول اولو طوتمقلق کونی دیدوکی
قیامت کونیدر آنده ایدی عذابلرطوتیسرکه آیرق قوتولمغه امکان ومحال اولاجق دکل ودخی دعشیلرکم
اول دخان کونی دخی قیامت کونیدرکم تحتی سنلردن بو خلایق حقیقسر لوکدن دوتون کبی ومان
اینوب خلایق حسب قابلیه مؤمنلر شول زکام کبی اوله اما کافرلروک منافقلرک آغزلرندن بورنلرندن
وقولقلرندن کیروب آنلری شیشورهر کافر بردوه کبی اوله محشرده پس اول وقت دیه لر بو کافرلرکم
ای بزم چلبمز وای بزم ربمز بزدن بو عذابی کشف ایده وبزی کیرو دنیایه ایلت کم واروب
آنده سکا ایمان کتورهوز حق تعالی اید بولرمی بو اوکملنمک شمدی نه فائده ایدرکم بوندن اوک
رسولیمز کلوب بولره بو خبری دکوردی بولر آکا اجابت ایدوب قبول ایتمدیلر شمدی کم کوزلرله
کوروب نفسلرینی بلدیلرسه کیرو دنیایه رجوع ایتمی دیلرلر اکر بولری کندو زعملرنجه کیرو دنیایه
رد ایدرسه وز دخی همان یاغی اشلرین اولیسرلرکه بولر ایلا نجیلردر ودخی حق تعالی بیوردیکه ولقد فتنا
قبلهم قوم فرعون وجاءهم رسول کریم ان ادوا الی عباد الله انی لکم رسول امین یا محمد سنک قومکدن
اوکدن فرعون قومنی دخی بو عقوبتلر ایله مبتلا قلدق آنلره بر رسول کوندردک کم اول بزم حضرتمزده
کریم لردندر دکم اول موسی علیه السلام در کلوب آنلره دیدیکم یا فرعون بو تکری قوللرینه طیب رحمت
ویرمه بنی اسرائیلی بکا تسلیم ایلیوب کلک بنم دینمه کیروک بکا متابعت قلک کم بن سزه رسول امینم
بکا وحی کلرمن اوکدن دخی بن الچیکده امین ایدم بندن بر فعل خیانت کورمدیکز بکونی بکا نه بیله
تهمت ایدلیسرسز بنی سزه کندودن کلمدم الله قتندن کلدم وان لا تعلوا علی الله انی آتیکم
بسلطان مبین یعنی یا قوم الله امرینه مخالفت قلمک وآنوک بولکنه اعتقاد ایدوب آکا عباد
قلمقدن تکبرلک قلمک وباشوکوز فساد اشلره مشغول اولمک کم بن سزه ظاهر حجتلر ایله کلدم کم کورکز
یعنی عصا اژدها اولمق والنی بقاسنده صقوب کیرو آق نور کبی چیقرمق دخی بو لره بکزر نسنه
کوستوردی وانی عذت بربی وربکم ان ترجمون وان لم تؤمنوا لی فاعتزلون یعنی بن صغندم
اول تکریه کم بنم دخی سزک دخی ربکز اولدر بنی صقلیسوندن که سز بکا زیان دکوره سز یا چوق اولدرزکر
اکر بکا مطیع اولیوب ایمان کتوره سی اولورسه کز ایکی جهانده سلامت اولدیکز والا کرچکلمیه چک
اولورسه کز بندن آیرلک که کورم سز حال نیته اوله فدعا ربه ان هؤلاء قوم مجرمون یعنی یا رب بولر مجرم
قوملردر بکا مطیع اولوب بکا ایمان کتورمدیلر بنی بو خطالرلردن قورتر علی بس حق تعالی بیوردیکه
فاسر بعبادی لیلا انکم متبعون یعنی حق تعالی وحی قلدی دیدیکم یا موسی کیجه نک اولنده اول سکا

ایمان

ایمانه کتوردن قوللریمی آلوب سن اتکل تاکه اول فرعون لشکریله سزک اتریکزه اویه کورهسنکم بن دخی لکدانه عذاب
تقدیر قلمشز موسی علیه السلام حق تعالی دستوریله اول بنی اسرائیل قومنی که آکا ایمان کتوروب متابعت
قلمشلر ایدی کیجه نوکیله اولنده فرعون قومنی وتقویه وادمش ایکن جمیعنی آلوب سنو قلدی شام طرفندن
یکا چون کلوب نیلک کنارینه ایرشدیلر حق تعالی بیوردیکه یا موسی عصا ایله اول صویی اوز علی
موسی علیه السلام عصا ایله اول نیل صوینی اوردی صو یاریلوب قوری یول آچلدی موسی علیه السلام
قومیله کیروب کچدیلر موسی علیه السلام دیله دیکه کیرو عصا ایله اول صوینی اوره کلوب اولکی
کیبی قادیشیه تاکه فرعون کلوب کچمکه یول بولمیه حق تعالی عصایی کیرو آتدوب بیوردوا ترک البحر
رهوا انهم جند مغرقون یعنی یا موسی قوغل اول دکیزی اول دم غلشو ایله آچوق قوک کیدک قوری یول اولو
طورسون کم فرعون قومی ایله آکا کیروب غرق اولسه کرکچون بلدیکه موسی کندو قومی ایله کتمش لشکریله
آردینه دوشدیلر موسی نیلی کچوب قومی ایله اوتورمشی ایدی فرعون داخی نیل کنارینه کلدیلر
نیدیلر کوردیلر صو بیکا طاغ کبی اولمش طورر اداسی قورومش ولو یول اولمش دیله دیکه کیره لشکری ایله
بیچه آتقیوه بنمشلر ایدی نه قدر کم دیدکورهیلر بری اول صویه کیرمدی جبرائیل علیه السلام حق جل وعلا
دستوریله بر غوبیب صورتنده بر بوتته بنوب کلدی بولرک اوستنده صویه اوغرادی اول آتنیلری
کوروب آردینه دوشدی نیکه مدیر شول کلیسی کیرو دوکی وقت حق تعالی دستوریله اول طاغ کبی بغیلن
صو آنلرک اوزرینه قیلوب وعزدی مجموعن آلتنده الوب بصیعی هلاک ایلدی اول باغلری بوستانلری
وکوشکلری وسرایلری یرینده قالدی نته کم حق تعالی بیوردی کم ترکوا من جنات وعیون وزروع ومقام
کریم ونعمة کانوا فیها فاکهین کذلک واورثناها قوما آخرین یعنی اول فرعون قومی غرق اولوب بجه
بوستانلری اقادایرمقلری واکنلری وکوشکلو سرایلری ویوردلری یرینده قودیلر دخی اول حوق مالکلری
وبول نعمتلری که انوکا کوکس کروب تکبرلک قلور لردی باجار حسب یرنده دوکوب کندیلر بزه عاصی
اولدقلری چون بز آنلری قهر ایلیه اول ملکلرندن مالرندن شول ایله چیقرق آنلرک صوکینی بنی اسرائیل
قومنه میراث قلدق کلوب یوردلرینه اوتوردیلر عورتلرینه مالرینه حاکم اولوب تصرف قلدیلر
بس عقلی اولنلر کرکم بو حالده کندویه عبرت آلوب اوکوتلنسر کندو حالنه مغرور اولمیه بو غرت
ومنصب الدن دائم اولاصا غیر بو دنیا منصبی لدن ایکن آنوکله کندویه باقی منصب حاصل قله شویله
بلکم بو دنیا بردکرد لذتدر او لادن اول منصبی و دنیاسی بردوذا قدر کندوسی بو آوجیده
وذکر کنارینه کلمشدر دکه اولطوزاغلر بو دکزا یچندکه جواهردن اولیوب کندویه بولسنه حاصل قله
ایکی بالغه ایریشدا اما بونیجه کسشیلر نفسی هواسینه مبتلا اولمشلر اول دکیزه اغو براغوب
بالغنی آولرکه ییوب نفسن سمرده وبونیجه کشی دخی حمیی بالق آدزو سندن کچمشلردر اغو براغوب
دائم صدف آولرکه ایچندن آکا دولتر حاصل اوله آنوکله انواع دولو مقصودلرینه ایریشه بس
آنلرکیم منصبنی واللذه که مال جوغرنی کیرو دنیا غرتنی ومنصبنی دتور مقدار آلت وطوزاق
ایدنمش اول بالق آوجی سنه بکزرکم هوا نفسه اویوب کچرمز آکا مبتلا اولمشلر انجوده
وصولهرده رغبتی یوق اما اول کم دنیایی منصبی آلت وطوزاق ایدنوب صدف آولر آخرت حوالله

وكوشكلر وتختلر وباغلر وتاجلر وحلّه لر وبوستانلر آنلر اول هب بوجه كشيدكم بالق آدروسندن كچوب انجودن اوتوری صدف آولر عقلی اولن بوقدر سوز كفايت ایتوكم فهم ايدوب بوندن زياده سوزلر اكليه ودخی حق تعالى بيورر فما بكت عليهم السماء والارض وما كانوا منظرين بو آيتوك معنی سندن ابن عباس رضی الله تعالى عنه بيورديكه هر مؤمنك كوكده بر قپوسی وار كم آندن آنوك يوقاروعملی طاعتی چيقر روانکن اكا دذق اينرقچق اول مؤمن وفات قلسه اول قپوكه كوكدن انك طاعتی چيقر توق كون اول انكچون اغلر ويريوزنده نماز قلدوغی وذكر ايتدوكی يرلر انكچون اغلر وبعضيلر ديديلر كه كوك اهلی ير اهلی انكچون اغلر كم كوكلره آنوك طاعتی چقمز اولدی نماز قلدوغی وذكر ايتدوكی يرلر ايسوز قلدی پس حق تعالى خبر ويرديكم اول فرعون قومی بر قومدكم آنلرك هلاك اولدقلری ايچون نه كوك اغلر ونه ير اغلر ونه بولره تمذ آيدن مهلت ويريلود بو آيت اكا بشارت قيلودكه مؤمن مطيع قوللر الله قتنده حرمتلو وكرامتلو اولود ويركوك اهلی انكچون قرق كون مطيع اولوب ملول ومحزون اولود آغلر وفاسق فاجر ومنافق وظالم قوللره الله قتنده عقاب واركه انلرك اولومی ايله يركوك اهلی شاد اولور كه دنيادن بر فساد اهلی اكسلدی اللّهمّ بر معصيت قپوسی ياپلدی ديو پس عاقل اولان كوكلم كندويی صالح قيلكه الله قتنده ويركوك اهلی قتنده كرامت بوله مرحوم ومغفور اوله فاسق ظالم اولميه كم الله قتنده ودخی يركوك اهلی قتنده دخی دشمن طوتلوب عذابه كرفتار اوله ودخی حق تعالى بيورديكه ولقد نجينا بنی اسرائل من العذاب المهين من فرعون انه كان عاليا من المسرفين يعنی چون اول بنی اسرائل قومی بزم رسوليمزه مطيع اولوب بزه ايمان كتورديلر وبزه وكتابمزه ايناندیلر بز آنلره اول فرعونی قتی حور قلدقكه عذاب بندن قورتلديلر اذ اوغلانجقلرينی اولدروب وقيزلرين كندو قوللقلرنه قلوب اشلدلرردی واولولرنی قتی اشلدوب بلا قلورلردی بيد ستی اول فرعون ظالم مردهٔ ومنكرلردن ايدی كه كندو يی غايت اولوكوروب حددن كچردی آنكچون آنلری هلاك ايلدكی وبنی اسرائيل آنلرك شرندن قورترد قنده كم حق تعالى بيورردی ولقد اخترناهم على علم على العالمين وآتيناهم من الايات ما فيه بلاء مبين يعنی اول بنی اسرائيل قومنی نزاوادنری قلوب كرتين اتركه كندو زمانلری قومنك اوذرّيته ذيره بزعلم اذلده بلوردك آنلر اوه ندی اولنمغدلابقلر ايدی نو آنلره دلود دلو علامتلر ونشانلر ويردك بزم وحدانيتمزی وهم ايتمزی حق بلوب مطيع اولديلر ذيرا اول آيتلر ايچنده بزم ازلی علمزده كولو حكمتلر آشكاره قلاجق نسنه لر وار ايدی آندن اوتوری دكيزی موسی يه ايكی يارديق وعصايی اژدها قلدق ودخی نيجه بونك كبی عجايبلر كوستردك تاكه منكر وكافر كيمدر ومؤمن مطيع كيمدر ظهوره كله چون فرعون قومی ايله اهلانكادن اولديلر آنلری هلاك قلدق وموسی قوميله مطيع لردن اولدی آنلره نجات ويردك اول منكرلرك يوردلرين آنلره ميراث قلدق وبوندن صكره حق تعالى دخی نوع بونكه كافرلرنی ذكر ايدوب بيورد ان هؤلاء ليقولون ان هی الا موتتنا الاولی وما نحن بمنشرين

قالوا

قالوا ائتوا بآبائنا ان كنتم صادقين يعنی يا محمد بو مكه كافرلری ديرلركم بزم دكلدد بو اولمكليكمزالا همان شول بر اوّل اولدوكيمزدر همان اولودزكيمز دنيا آيرق كيرو قوپمزز ودخی يا محمد سكا ديرلركه اكرنو قوپاد ذ ديدوكيكز كرچك ايسه كتوردك ايدی اول اولن اتالريمزدن ديركوردك كوره لم حق تعالى بنی بيورديكه اهم خير ام قوم تبّع والذين من قبلهم اهلكناهم انهم كانوا مجرمين يعنی يا محمد بو سنك قومكمی خير لوددی يوخسه تبّع قومی خيرلو ددآنلری يلدونلدقلرندن اوتوری هپ هلاك قلدق دخی آنلردن ايلروكيلری هلاك قلدق بولرا وبلره محصود لركم اولری هلاك قلدق بولرشو يله سلامت قوديلر حق تعالى بو ارادة تبّع قومنی آكدوكی بودكه انلرك هلاك اولمقلغی بو مكه قومندن يقين ايدی چوق زمان كچمش دكل ايدی بو تبّع دخی اول قومك پادشاهی ايدی اول تبّع شعيب پيغمبره عرس ايمان كتوروب مسلمان اولمش ايدی اما اول قوم اكا ايمان كتورمدی حق تعالى اول قومی هلاك ايلدی آندن اوتوريكم شرك كتوروب آنلر مجرملردن اولديلر بوندن صكره دونوب بولره حق تعالى كندونك عظمتندن وكمال قدرتندن ذكر ايدوب ديلديكه بولر آنوكلره اوكوتلنوب اول غفلتدن اويانه لر آنی بو ملكه كوكلريدن بر عبث قوتيه بيورديكه وما خلقنا السموات والارض وما بينهما لاعبين ما خلقناهما الا بالحق ولكن اكثرهم لا يعلمون يعنی بو كافرلر بو كوكلره وبو يرلره نظر ايدوب كورمزلرمی واولرك ياداد لمغندن بر فكر اتمزلرميكم بو كوكلر وبو يرلر اداسندكی موجوداتكه ياددلمشدر بو بولری عبث يره ياردمدق الا هو برنده نيجه حكمت وار آنوك ايچون ياردتقكم اوليسر ودخی بو ادم اوغلانلرنه عبرت ايچون ياردقكم باقوب آندن بزم عظمتمزی آكليه لر وبولر محكم طوروب تبديل تغييرا ولمدوغندن بزم وحدانيتمزی آكليه لر ودخی بولری بز انكچون ياد تقكه كوكدن يره كتاب انديره وذكه آنك ايچی طولو امر ونهی اوله اوجماغه رغبت ايدوب طاموده حذر اتمك اوله بيورق طتوب طاعت ايده ونفسنی كناهدن يغه اول اجماغه لايق اوله وبيورق طوتميوب معصيت قلن طاموية مستحق اوله لكن بو خلقك چوغی بو نسنه دهٔ غافللردر بلمزلركه بو ير كوك نه مصلحتدن اوتوری ياداد لدی بر عبرت نظری قلوب فكر ايلمزلر كندولرنی غروره بره غوب هوای نفسنه اويوب عمرلرين ضايع ايدرلر بوندن صكره كيرو تهديد ايدوب بيورديكه ان يوم الفصل ميقاتهم اجمعين يعنی انلرك كم يرلره كوكلره باقوب بزم بو عظمتمزی وقدرتمزی كلعوب ايمانه كلمزلر حقيقتا بلسونلركم اول فصل كونی بولر ايچون وعده لنمشدر جميع اولكيلری وآخركيلری انده جمع اوليسر قلدقلری عملك جزاسنی بوليسرلر حق تعالى قيامت كوننه فصل كونی ديو ذكر ايلدی يعنی آيرلمق كونی اتا اوغولدن وقرداش قرداشدن وادعودتدن ودوست دوستندن آيرلجق كوندركه هر بر بينه كندو قيوسی اولدحی بر نسوك قيوسی قلميسر اول كون نه كوندر حق تعالى بيان ايدوب بيورديكه يوم لا يغنی مولى عن مولى شيئا ولا هم ينصرون الا من رحم الله انه هو العزيز الرحيم

يعني اول فصل كوني اول كونده كه هيچ بر دوست دوستندن و بر يافيق قومندن عو قوم قيسكه سندن
شفاعت بريله نصرت ايروب حق تعالى نك عذابن دفع ايدن بلمز بلكه كندو نفسنى دخى اول
عذابدن قورتارمغه چاره بولميه الا مكر شول كمسه لر شفاعتله بركوكي قورتاره كم انلره حق تعالى
عنايت نظرى قلوب رحمت ايلمش اوله اندن اوتوريكه انلر دنياده الله بر لكنه ايمان
كتوروب رسوله ايناندیلر كيرو اول ايمانله آخرته كتديلر بر برينه شفاعت قلوب
عذابدن قورتاررلر كم اول پادشاه عزيزدر يعني حكمى غالبدر كافرلره عذابله انتقام ايتمكه
دخى رحيمدر مؤمنلره اسركيوب عفو ايتمكه ودخى بيوردى ان شجرة الزقوم طعام الاثيم
كالمهل يغلى في البطون كغلى الحميم يعني اول فصل كوننده بزه مطيع اولميانلرك طعامى شول زقوم
اغاجيدر كه ييجك قوينلرينك ايچنده شول ارعيش نوتج كبى و قالى كبى قاينايوب وشول
ايسى صو قزن ايچنده قينادوغنلين قاينيوكه تا ايچلرني طوغرايوب اشاغه دوكه
واول زبانيلره ديه كم خذوه فاعتلوه الى سواء الجحيم ثم صبوا فوق راسه من عذاب الحميم
ذق انك انت العزيز الكريم ان هذا ما كنتم به تمترون يعني طوتك يا زبانيلر اول ظالم ابو جهلى
واول وليدى واول عقبى وشيبى ودخى انلره بكزر اول عاصى لريكه بزه ايناغيوب كتابمزى
يلانلديلر ورسولمزى انجتديلر سورك بولرك كليسنى اول جحيم طاموسنك اورتاسنه ديلم
ديلمز عنفله اندن بوزلرينوك اوزرينه بواغوب تا اول بونلرنى آيروغه دوندروب
عبادت ايتدكلرنيك وديكلريله شرك كتوروب كفر سويلدكلرنيك جزاسنى بولالر ودخى
اول غايت قينامش ايسى صو لوى باشلرنيك اوزرينه دوكك واكا ديك كم دى ايمدى طاد غل
بو عذابلريكه سز دنياده كندو اعتقاديكزده كى عزيز مكرم كشى ايديكز ديرديكز كم بو مكه بلادنده
بوندن عزيز و شريف كمسه يوقدر عار ايدرديكز كم اول رسوله متابعت قليديكز اول
سزى عذابله قورقدوب خبر ويردى سزاكا ايناميوب كمان قيلوردیكز ياقتك ايمدى
اشبو اول عذابلردر كم سز بوكا دنياده شك كتوروب انكار ايدردیكز اوشبو اول انكارك
عاقبتى سزى بوكا ايرشدردى يكه ابدى بو عذابك ايچره قليسرسز تا اولوب قورتلمزسز نه
حياتكزدن سزه منفعت اوله چون حق تعالى اول عاصيلره وظالملره مرتبه سنى بيان قلدى تهديد
بريله بوكا اول مؤمنلره مطيعلره مرتبه لرين ذكر ايدوب ترغيب ايچون بيوردى كه ان المتقين
في جنات وعيون يلبسون من سندس واستبرق متقابلين يعني انلر كم بزم بر لكمزه ايناندیلر
واول رسولمزى كرچكليوب ايناندیلر واندن دونكمز كتابمز عمل ايلديلر شركدن وكفردن بري
اولوب كتدی لرى كناهلردن بعيدلر انلر يارين آخرتده اول امينلك مقامنده اوليسرلر كم اوجماقده
اولكوركلو يوجه منزللرده اوتوروب دوكلو عذابدن وبلادن وزحمتلردن واولومدن امين
اوله لر واول كوشكلرك چوره يا ننده بوستانلر اوله وانواع عيش بريله باغلر وبوستانلر بزنمش
واول سودن و بالدن وخمردن واول يميز قوقمز آرى صودن ايرمقلر آقه واول سندسدن
واستبرقدن طونلرى كيه لر تختلر اوزرنده بربرينه قرشى و نوتروب صحبت بريله تنعم قله لر هركز

آنلره بر ملامت تشويشى عارض اولميه سرور ابدى ايچنده باقى اوله لر ودخى حق تعالى بيوردى كه
كذلك وزوجناهم بحور عين يدعون فيها بكل فاكهة آمنين يعني آنلره اشبو ذكر اولنانلين
اوجماق مرتبه لريكه ويره لم انلره حوريلر دخى جفتلرز و دوردكه يوزلرى غايت آق
ويكاقلرى قزل وكوزلرى كوزكلو اوله بدنلرينك نازكلكى اتلمش پنبه كبى اوله وهر اعضالرى
شويله منور اوله كم صو دتنه يقين آنوك ايچنده آيينه كبى كورنه وهر نه عيشدن كم اول اوجماق
ايچنده آرزو ايدوب طلب قلهلر همان اول ساعت ايچنده حاضر اوله بو كلى سيله دوكلى قورقولردن
امين اولالر واول طامولو هلندن واقع اولن زحمتلردن هيچ بر سببى بولره يول بولميه نته كم حق تعالى
بيوردى كه لا يذوقون فيها الموت الا الموتة الاولى ووقيهم عذاب الجحيم يعني بو اوجماق اهلى
اوجماق ايچنده هركز اولوم طاتميه لر الا شول اولوم كه دنياده طاتمش لر ايدى اندن صكره
ابرق اولوم اولميه اول جحيم عذابلرندن حق تعالى انلرى صقليه قورتاره كم هر كز سرورلرينه
نقصان و ترشيد ودخى بيوردى كه فضلا من ربك ذلك هو الفوز العظيم يعني بو اوجماق اهلى
اول ابدى تنعم و اصل اولوب عذاب جحيمدن سلامت اوزن اولدوغى يا محمد سنك
ربنك فضليدركم حكمى طوتانلره بو نوك كبى اولو نجات كامل دوزى قيلوديسن بو كلام
بوكا اشارت قيلور دكه كشنك عملى كندو يه البته اوجماق واجب قلمز بلكه واجب قلن حق تعالى نك
اول وعده سيدركه علم ازلده سبقت قلدى تا طاعت اشليه عوض كندو فضليله اوجماق ويره
ومخالفت قلوب معصيت اشليلرى عدليله جهنمه قويه پس بو تقدير تبديل اولمز
وبو وعده يه خلاف اولمزنته كم سنك قولك بيوردغك طتوب ايشك بتورمكله البتده سنك
اوزريكه حق واجب قلمز كه اجرته طوتلمش كبى قرشو اشلدكجه اكا حق ويره سن همان حق اولدر كم
اج ويا لنجق قوميه سن الكسو حكني قايره ويره سن پس حق تعالى دخى هر قولك بياده مصالحنى
قايروب بو نجه انعام واحسان اكا ايرشدردى كه اول عمريله ولد نجه طاعت قلدوغنى
صاغلق نعمتى شكرينك يرينه طودز خصوصا كه بو كبير وقادر نعمتلرك دوكلنده اولو نعمت كم
قوله ويردى بو اسلام نعمتيدر اكر بيك يل عمرى اولوب كيشى طاعت قلسه انك شكرين
يرينه كتوره مز سن خود اللى التمش يللق عمر ايچنده نه قدر طاعت ايده سن كه آنوك كله
بو نعمتلرك شكرى اوله نه دخى اوجماغه لايق اوله سن پس معلوم در كه حق تعالى كشيه دنياده
وآخرتده ويردوكى كندونك فضل واحسانيدر بزم اكا استحقاقمز يوقدر دخى حق تعالى
بيوردى كه فانما يسرناه بلسانك لعلهم يتذكرون فارتقب انهم مرتقبون يعني يا محمد بز بو
قرآنى سنك اشتكه كلمز قلوب كيرو سنك ديلكجه اندردك تاكه اشيدوب فهم ايده لر
بيله لركم بونك بلاغت وفصاحتى انسان كلامندن بكزه قرآنى بزم حق كلاميمز بيلوب اوله كه
آنوكله اوكوت طوتوب كندولرى عذاب ابديدن قورتاره لر چون بولر سكا اويميلر بزم اول كتابمزى
يلانلديلر اكا كوزطتوب منتظر اول ديلركه سن اوله سن انلر قورتيله لر نته كم انلر سكا
كوزطتويدر سن دخى انلرك هلاكلكنه منتظر اول كوزطوتغلكه بز دخى كوزانلرى بيچلا كل ايدر ز

يس بو كلام دخی اكا اشادت قلور كه هر كمسه كم سكايا و نصنا انك ايشنی اللهه اصمرلر حق تعالی آنی برینه
كتورمسنك حقكی ضايع اتمز آلی ویردر وايتدر عبد الله بن عيسادن كه خواص قراندن كلمشدر هر كم كمسه
بودخان سورهسن جمعه كيجه سنده اوقسه اكا اعتقاد ايدنلكم الشهوتی انی اللهدن اوسهر حيثا يادنفمتی ولر كلوب اسلام

سورة الجاثية بسم الله الرحمن الرحيم وهي سبع وثلثون آية

حم تنزيل الكتاب من الله العزيز الحكيم حم معنی سی بوحم ركه بو قاروده بيان قلدق تكرار قلمق حاجت
دكل يعنی حق تعالی بوردكم اشبو كتاب كم قرا تدرانيدلمشدر اول الله دنكم حكيمی عاليدر حاكم مطلق اولدر
نيجه ديلرسه حكم ايدر مانعی يوقدر ودخی بيوردیكه ان فی خلق السموات والارض لايات للمؤمنين يعنی
بدرستی بوكوكلر الجيندن يارادلن كون وآی ويلدزلر وبولوطلر كلم دورايدر ودخی بو يرايچنده
يارادلن طاغلر دره لر وآغاچلر وايرمقلر وكزلر وانواع درلو مختلف ونلرچيچكلر ويمشلر وبولردن
غيری دخی نه كم عجايبلر وار كليسی ظاهر دليللر ونشانلردر حق تعالينك وحدانيتنه وكمال قدرتنه
شول كمسه لر دليللر اللهه ايمان كتوروب مؤمن اولالر كفر وشرك نجاستندن كندولری پاك
ايدوب آرينه لر دخی بيوردیكه وفی خلقكم وما يبث من دابة ايات لقوم يوقنون يعنی حق
تعالينك وحدانيتنه دليل باكيزه اولنان دكل بلكه سزلری يادتمقده دخی اولونشانلر وارتوك
بولكنه كه بو قطره صوی اتا بلندن صينربو يبقردی ايكی يول بولتدن كچوب انا رحمنه برقدی
اندن اول صوی قانه دوندردی وقانی بر پاره ات ايلدی اندن ياش بودون كوز قولق
ايلدی وبولو يو يجه كيرو قالان اعضالرده وزدی وقرين الچنده عجايبلر ياراتدی ايكو وبغر
ويوردك واوود وقوق وبغرسق ومعده ودخی ايتكلردری اداسندن طمرلر سكرلر ياراتدی
بويدن تركيبی آنوكلرده وزيلوب اونورمغه طودمغه آسان اوله وسوكوكلری دخی ياراتدیكه
بدن آنوكله قائم اوله فی الجمله بو آدمده يارادلن عجايبلر سويلر سوزانی يازمغه نه قلم يتر نه كاغد
بوقدر اشارتدن عقلی اولن باقی سن دخی اكلر وبو عجايب مختلف حيوانلركم كيمی انسی كيمی
وحشی عجايب اشكال صورت اوزره بو دطمله صودن يارادلمشدر صدقی ويقينی اولنلره
عبرت ودليلدركه حق تعالينك بولكن وقادرلكی اثبات ايدر ودخی بيوردیكه واختلاف الليل
والنهار يعنی بو كيجه قرانكولغی جهان طولدروغی وكون نورين ظلمات پرده سيلوب ودخی وانصكره
كوندز آيدينی لشكری بو صودن چقدكلوب كيجه قره كونلغی لشكرين صوب قودوغی جهانی
نور ايلر كيرو سنور قلدوغی وكاه كيجه اوزايوب كوندز قصلدوغی وكاه كوندز اوزايوب
كيجه قصلدوغی بو حالی دليلدور شونده كه الله بردر شويكی يوقدر آنو كلم ذهنی عقلی واردر اكلر
بيلور كه بوردرشلی وبكزرشی يوقدر ودخی بيوردیكه وما انزل الله من السماء من رزق فاحيا به الارض
بعد موتها وتصريف الرياح ايات لقوم يعقلون يعنی شول يغموركه الله تعالی كوكدن اندروردقی الرزقيه
يرده واعجدن رزقی ويروب بتورمكه سبب اولور وبواولمش قورومش يرلری كيرو آنوكله
ديركوروب تروتازه قلور ودخی اول يللر يكم اسدورر بعضيسی رحمت يليدركه اسر قوللره
راحت ونعمت حاصل اولور وبعضيسی عذاب ومحنت يليدركه اسر بونجه ولايتلر خراب قلور

اهلی هلاك قلور كاه جنوبدن كاه شمالدن اسدورر بو لركليسی دليللر وعلامتلردر كم
الله بردر وقادردر نه ديلرسه اشلر عقللی اولن قوم بونی بيلور انكاری كوكلدن چقاردوب نيه
اعمانه قودرسركشلكی ترك ايدوب بو نيه اسلام وانقياده قوترر ودخی بيوردیكه تلك ايات الله
نتلوها عليك بالحق فبای حديث بعد الله واياته يؤمنون يعنی يا محمد اشبو كلی ذكر اولنان سنوك
دبكل وحدانيتنك نشانلری وعلامتلريدركه جبرائل ويربدك سنوك اوزديكه اوقور جميع
حقدركه اكا ريب وكمان يوقدر بو سنوك قومك بو حق تعالينك كلامنه تصديق ايدوب ايناغزلر
بولر بوكا ايمان كتورمينجه يا كيمك كلامينه تصديق ايدوب ايمان كتوره لر بونك كبی تكری
كلامی دخی وارميدركه اكا اعتقاد ايدوب بونم كلام مزی يلانليه لر ويل لكل افاك اثيم
يسمع ايات الله تتلی عليه ثم يصر مستكبرا كان لم يسمعها فبشره بعذاب اليم يعنی يا محمد اول
ويل دره سنده هلاك كلك حاصلدر شول كمسه لره كم بونم كلام مزی يلانليجيلردر فاجرلر
وعاصيلردر داستولر بونم آيتلوميزيكه انلرك اوزرنيه اوقندقلر انوك حكمندن اعراض ايدوب
بوزچودرلر تكبرلك ايدوب ايمانه كلمزلر كيرو اول كفر وشركی اوزره قائم اولوب طوردلر
شويله صنا سنكم بولر آنی هيچ اشتميدلر بو شويله خبر ويرسن يا محمد اولره اول فعللرينك
جزاسندن بر عذابله كم ايری وقتی ايلام ايدوب الجيد نجيده بو آيتدن عقلی اولنلركم
حق تعالينك كلامنی ويقوب يا اشيدوب كيرو باياغی اشينه وفسادينه مرتكب اولوب
هيچ قايرمسه اشيدوب اشتمزه اوروسه آندن كوكلنده بر قورقی واقع اولوب تكريدن قورقمسه
اول حق تعالينك سوزين استخفاف ايدوب يعنی طوتمش اولور آنوك كلامنی يعنی طوتمق اللهی
يعنی طوتمق اولور الله يعنی طوتمق خود كفر عظيمدر نعوذ بالله كفر خود صاحبينی ابدی طاموده
چقرمز پس مؤمن وعاقل اولدر اولكم حق تعالينك كلامنی اشيدجك اكا تعظيم ايدن اللهدن
اوتانه وقورقه كناه اشلردن الينی چكه توبه واستغفار قلوب طاعته وعبادته يونله ديلرسه كم
كندوب بو خطردن قورتاره دخی حق تعالی بيوردیكه واذا علم من اياتنا شيئا اتخذها هزوا اولئك
لهم عذاب مهين يعنی قچن بركمسه بونم بوكلام مزی اشتسه وبلسه كه قرآندر آندن آنی
مسخرايه آلوب ديسه كه بو دخی شول رستم واسفنديار سوزلری كبی بر حكايه دربو كه
نه اعتبار ديسه التفات قلميوب نه ديلرسه ايشلسه بو فعلی نك جزاسيدركم آنلره حاصل
اولوب بونك كبی عذابلر ايله قتی خور قلور من وراءهم جهنم ولا يغنی عنهم ما كسبوا شيئا ولا
ما اتخذوا من دون الله اولياء ولهم عذاب عظيم يعنی بونم آيتلوميزه استهزا قيلنلرك ايلريلرنده
جهنم واردكه اكا كيرنلرك عذابينه ولكسبلری يروب سوب جمع قلدقلری مال وعزلری يا خود
اونمللی قرنی لرنی اول عذابدن قورتارمغه چاره بولميه واول الله قيوب اللهدن غيریسنی
دوست طوتدوغی كمسه اول عذابدن آنی منع ايدميه كه آنلره عذاب ابدی اولوسی واقع اولوركه
قورتلمغه هيچ امكان قلميه ودخی حق تعالی بيوردیكه هذا هدی والذين كفروا بايات ربهم لهم
عذاب من رجز اليم يعنی اشبو قرآن هاديدر حقی باطلدن وهدايتی ضلالتدن سچی جيدر

اما شول کمسه لرکم کافر اولوب اول دیبلرنک کلامنه انکار قیلدیلر آنلره آخرتده قتی انجیدیجی واجی عذابلر وار در عقللو اولنلرکه کلام قرآنه اعتقاد ایدوب هدایت یولن طوته ضلالتده و شوب شیطانی یار ایدنمیه شیطان کشیئه دنیاده غرور ایله هلاک ایلک قیولرینه صوقیدر هلاک ایدر اول صنور کندوینی که کورکلو اعتقادی وار خیرلو ایشلرده یوردیلنمزلر کندوینی البته مهلکه یه بر قسمد صنمدر وغنی یرده هلاک اولور بس بوندن صکره حق تعالی نعمتلرینی ذکر ایدوب بیوردیکه آندن بر عبرت آلوب انصافه کله لر اول انعامدن منعمک خدمتنه مشغول اوله لر

الله الذی سخر لکم البحر لتجری الفلک فیه بامره ولتبتغوا من فضله ولعلکم تشکرون یعنی اول اللهدر کم اول دکیزلری سزه مسخر قیلدی تا که انوک بیوروغیله انوک اوزرینده طاغ کبی کمیلری یل سورب ایچنده کیلری متاع ایله اقلیمدن اقلیمه ایلتوب غرق دن صقلیوب مقصود لرینه اولاشه سز آنوکله حق تعالینک فضلندن زیاده رزقلر و اصیلر طلب ایده سز اوله کم اول سزه بو لطفی و بو احسانی شلینه شکر ایدوب اول نعمتی حقن یرینه کتوره سز تا که حق تعالی اول نعمتلرینی دخی زیاده قیلی ویره وحدخی بیوردیکه وسخر لکم ما فی السموات وما فی الارض جمیعا منه ان فی ذلک لآیات لقوم یتفکرون یعنی دخی اول اللهدر که سزه کوکلرده و یرلرده اولنلری دخی مسخر و مطیع قیلدی آی و کونش و یلدزلرکبی فلکلرنده و زینله و مقدارلریله سیر ایدوب سزک مصالحلریکز یرینه کلور کاه ربیع فصلی کلوب اوتلر بترکه چیوانلر اوتلیه ندن سوخ حاصل اوله اول سودده ددلو دلو طعاملر حاصل اوله یاغ کبی و یوغرت کبی و دخی بولره بکزر نسنه لر یکه وار دور و دخی چیچکلردن آچلوب یریوزینده و اغجلر یاش یدقلریله نقل اولوب بزنور تا که چیچکلردن اول آذوجقلرد اشیوب سزک ایچون انک کبی لذتلو باللر دوزدلرکم سزه اندن شفا اولوب چوق منفعت حاصل اوله و اول بالی ایچندن سزه موم حاصل ایلدکلری یا قوپ کیجه قرا کولرندن قورتلرسز و اول اغجلر چیچکلرندن دخی دلو دلو یمشلر بتوروب انوکلا سزی یمشلندورور وهم عقللو اولنلره بولردن عبرت حاصل اولوب آکلر کیم اول بولری بویله قوروب آنی اجرن وجوده کتورن پادشاه قادر درکم اولوب وفنایه وار دق نصکره بو مخلوقی کیرو دیرکوروب هر برینه عملینه کوره خیرینه خیر و شرینه شر ایله جزا لندوره و بوندن صکره یای فصلی کوندوردکم کونش انده حرارتین براغر اول سبب ایله بویردن بتن دانه لر اوزدینه یاش طوتوب آوین بعلیه و اغجلر یمشلرکوینیه و بوستانلرده قاونلر و قاربوزلر ایرشیر و خیارلر ایرشیه انبار ایدوب صقلیه سز و قیشین آنوک آردنجه قیش فصلی کلر آنی دخی بر حاصلی ایرشنجه دو اده ایدینوب اول سزه نعمتلو یرن اللهه عبادت قله سز هر فصللرده واقع اولن احواللردن عبرت آلوب آخرت حاللرین اکا سزا ول نعمتلردن و اول ر اصلردن اوجماق داحت لعنی ودوکنه نعمتلرینی اکاسز و ول اسیلردن وصوقلردن طامو عذابلرین اکاسز تاکه نوسبک الجکره برقورقو حاصل اوله طاعته و عبادته شوقیکز و رغبتکز آرته فی الجمله سوز چوق بس بونی

اکلا علم یرده کوکده هر نه کم حق تعالی یاراتمشدر کلی سزک مصالحکز ایچون دوزمشدر و سزی آنوک حکمیله جمیع مطیع و منقاد اولمشدر و عبرتلر وار شول کمسه لره کم انلر فکر اهلیدر فکر ایدوب آنوک وحدانیتن و عظمتن و کندونک ضعیف لغن و عاجزلقین آکلرلر و آنوک عظمتنه کوره اکا خدمت قیلور دلر اما تفکر قلمق بو حق تعالینک یراتدوغی نسنه لرده در وار در کندو ذاتنده و صفاتنده تفکر قلمق روا دکلدر نته کم رسول علیه السلام بیوردی تفکروا فی الخلق ولا تتفکروا فی الخالق یعنی بو یاراتلمشده فکر ایدرکم اول یرایدوجنک عظمتن و قدرتن اکلیه سز اول یاراداننده فکر ایتمک کم شیطان سزی غلط براغوب کفره اولشدورر زیرا اول حضرت رسالت بیوردیکه بلدکی شیطان سزدن بریکزه کلور آیدر بو کوکلری کم یاراتدی ایدکم الله یاراتدی ویرلری کیم یاراتدی دیدیکم الله یاراتدی و دخی اللهی کیم یاراتدی قچن سزدن بریکوز کندوده بو فتنه دیسه ایدی دیسونکه بن ایمان کتوردم الله و آنوک رسولنه بعده آندن یانه تو کودسونکه شیطان اندن منع اولنه و دخی حق تعالی بیوردیکه قل للذین امنوا یغفروا للذین لا یرجون ایام الله لیجزی قوما بما کانوا یکسبون یعنی بو آیتک سبب نزولی بو ایدیکه مکه ده قریش کافرلرندن بریسی عمره سوکدی عمر رضی الله عنه قصد قلدیکه آنی طتوب عقوبت قله حق تعالی بو آیتی کوندردی دیدیکه ایت یا محمد شول کمسه لره کم ایمان کتوردیلر یعنی عمر رضی عنه عفو ایلسونلر عقاب ایمسونلر شول کمسه لره کم انلر حق تعالینک عقوبتندن قورقمزلرکم آنلردن ایلر و کیلری هب عقوبتیله هلاک قلدق سز ایلری بزه قوک بز هر بونک عملینه کوره جزا قلورز اما عفو ایدوب الله قتنده قوتمق اول وقت ایدیکه هنوز دخی قتال آیتی که فاقتلوا المشرکین در انمش ایدی بو اینی حکم حق تعالی بیوردیکه بو مشرکلری نریده کم بولورسه کز اولدورک بو عفو اتمک و آنوک زحمتنه صبر اتمک آیتلریکیم وار دی بو آیتدن اول کلمش در بو آیتله آنلرک حکمی منسوخدر یو یلدی بو آیت حکمی ثابت اولوب محکم اولدیکیم آنلری نرده بولو دلرسه اولدورلر قچنکم خراجه مطیع اولمیه لر بس بونی تقاضا قیلوردکم بو عفو اتمک حکمی اکرچه کافرلر حقنده منسوخ در اما مؤمنلر حقنده ثابتدر رسول علیه السلام بو حدیثله بویردیکه من اقال عثرة اخیه المؤمن اقال الله عثرته فی الآخرة الحدیث یعنی هر کم بر مؤمن قرداشنک صوچنی عفو ایلیه هم بو که بعض قرآن دخی وار در کم حق تعالی بیوردر والعافین عن الناس یعنی اوجماق یاراتلوب یارقلمشدر شول کمسه لر ایچون کم خلقدن صوچلرین عفو ایدلر زیرا بو عفو اتمکه دخی کورکلو خلقلردندر الله قتنده کشی آنوکله یقینلق حاصل ایدر و دخی حق تعالی بیوردیکه من عمل صالحا فلنفسه ومن اساء فعلیها ثم الی ربکم ترجعون یعنی هر کمسه کم کورکلو عمللر اشلسه آنوک فائده سی کیرو آنوک کندو نفسنه ایریشور و هر کمسه کم یارامز عمللر اشلسه انوک دخی عقوبتی و بلاسی کیرو کندو نفسنه و ذریتنه در یعنی حق تعالی بو آیتله اکا اشارت قلدیکم کشی نک عملی ضایع اولمز خیر و شر اذ و چوق نه اشلرسه بولور و دخی بوکا اشارت دکم قوللرک طاعتندن حق تعالی منزه در مستغنی در نه ایو عمل اشلیوب مطیع اولمق

آنوک ملکنی و سلطنتنی آرتوردنه مطیع اولمیوب اکا عاصی اولمق آنک ملکنه زیان و ضرر ایدر اما طاعت
و عبادت قلمغله الله قتنده کرامت و حرمت بولور و گناه معصیت قلمغله کندویه عذاب و محنت
آرتوردر پس بو خیر عمل و بو شر عمل قلنلر دوتوب وارجق یرلری اول پادشاه حضرتیدر که آنده
جمع اولوب هر بری استدیکی عملیله مجازات اولنسر پس کشینک اختیاری الندهدر حق چونکه ظاهر اولدی
دیلرسه خیر اشلیوب فوز و نجات بولسون دیلرسه شر اشلیوب عذاب و عقاب بولسون آیرق
عذر یوق و دخی بیوردیکه ولقد آتینا بنی اسرائیل الکتاب والحکم والنبوة ورزقناهم من الطیبات وفضلناهم
علی العالمین یعنی بیدسنی حقیقتا بز یعقوب اوغلانلرینه که موسی و داود و عیسی علیهم السلام در
کتاب ویردککه توریت و انجیل و زبوردر دخی انوکله بونلره علم و فهم ویردک که کتابلرینی فهم
ایدوب آنوکله قوللریمزک اراسنده حکم ایلیهلر و دخی آنلرک ایچنده نبوت و پیغمبرلک قودق کم انلرک
ذریتندن بیک پیغمبر گتوردک و آنلره حلاللردن رزق ویردک کم اوزلرینه قرق یل بادیهده تیهده
گزنکبین له بلدرجین یغدردق و دخی فرعون قومیله هلاک ایدوب مالرین و یورتلرین
آنلره میراث قلدق و انلری اسلام نعمتیله اول زمانلری قومنک اوزرینه تفضیل ایدوب بیکلدک
و دخی حق تعالی بیوردیکه و آتیناهم بینات من الامر فما اختلفوا الا من بعد ما جاءهم العلم بغیا
بینهم ان ربک یقضی بینهم یوم القیمة فیما کانوا فیه یختلفون یعنی بز بونلره کتاب ویردک اول کتاب
حلالی و حرامی بیان قلیجیدر و کندولردن اول ایلروکیلرک حاللرین و قصهلرین بلدرجیدر
پس بونلره اول محمدک صفتنی و حقیقتنی کتابلرنده بلدردوکمزدن صکره بولنلر اولدیننده خلاف
قلدیلر کندو دینلرینی ترجیح ایتمک استدیلر محمد دینی اوزره کندو حسدلرندن و ضلالتلرندن که
کندولره عزت و کرامت طلب ایدرلر محمدی تخفیف ایدرلر بیلکسز حقیقتا یا محمد سنک
ربک بلیرین قیامت کوننده اول اختلاف قلدقلری دیننده بونلرک اراسنده حکم ایلیه اول وقت
بیلورلر کم دین حق قنغی سیدر و دخی بیوردیکه ثم جعلناک علی شریعة من الامر فاتبعها ولا تتبع
اهواء الذین لا یعلمون یعنی یا محمد بز سنی بر مذهب و بر طریق اوزرینه قودق که انوک ایچنده
سکا احکام و حدود و فرایض ظاهر ایلدک که بز تنبیه کتوره سن بو سنک قومک کلوب سنی کندو
ملتلرینه دعوت قلودکه بو ملت حقدر قوبوب انلره دونه سن سن اول بز کتوردوکمز طریق
و ملت اوزره ثابت اولوب محکم طوتغل اول یوم وحدانیتمزه انکار ایدن جاهللرک
هوالرینه اویمغل انهم لن یغنوا عنک من الله شیئا وان الظالمین بعضهم اولیاء بعض والله ولی المتقین
یعنی یا محمد اکوسن انلره اویوب بو دین اسلامی ترک ایدرسن اولورسک انلرک الندن کلمزکه
اللهوک عذابندن بر نسنه سندن منع ایدهبیلهلر بیلکسنکی انلرکم بزه و بزم کتابمزه انکار
قلمغله ظالملر اولدیلر انلر بر برینه دوست اولوب بر برینک دینی اوزرینه اولورلر اما الله تعالی
شرکدن صقنوب اخلاص ایله ایمان کتورنلره دوست اولور و انلری سور و بونلردن صکره
بیوردیکه هذا بصائر للناس وهدی ورحمة لقوم یوقنون یعنی اشبو قرآن و بو حلال و حرام
بر بیان درکه بولادک کوکل کوزلرین آچوب کندولره اصلحی نسنهلری فرقیا بلونسهلری

بوخلاف نقلیده

بوخلاف نقلیده کوستردر و حلال و حرام ندر بلدوردر و دخی هدایتدر که ضلالت یولندن طوغری یوله
یلتر و رحمتدرکه آنوکله عمل ایدنلری عذابدن قورتاروب ابدی سعادته اولشدوردر ایمان بولدلائل
قرآن بصیرت هدایت و رحمتدر قوللرینه الله تعالینک شول قومکم دزقینی ویردو آنک اسبابنی
کوکدن اندوردر بو قوللرینه فضل یوننددر بوحککه قول اول نعمته کندو فعللریله مستحق اولهلر
انکیچون اندوردر و بوندن صکره حق تعالی اول کافرلرک صاونلرین بو یمانینچونکه دیرلردی اکر
نه آخرته قوپاسی دخی اولورسه وز بز انلردن تکری قتنده یکرک اولورز زیرا بز انلردن نورز
آنلر خود بردجریجه عو بلردر و بو آیتی اندردی ام حسب الذین اجترحوا السیئات ان نجعلهم
کالذین آمنوا وعملوا الصالحات سواء محیاهم ومماتهم ساء ما یحکمون یعنی یا محمد ایلرمی صنودلر
شول کمسنهلرکم بزه شرک کتوروب کتابمزه ایناندیلر هوالرینه اویوب دردلو معصیتلری
مرتکب اولدیلر انلر آنلری برابر قیلهوز شول کمسنهلره ایلکم آنلر ایمان کتوروب عمل صالح
اشلدیلر یا خود انلرک اولملرینی و دیرلکلرین برابر قیلهوز اکر بویله ظن ایدوب اکا اعتقاد
ایدرلرسه نه یاوز حکم ایدرلر کم بو حکملرنده زیان ایدرلر دیرلکلری اولاجق دکل مجاهد ایدر
مؤمن دینه ده دخی آخرتده دخی ایمانلر ایلهدر زیرا مادامکه دنیاده در ایماننه شرک و کفر
خطورندن صقلر اولیجک دخی ایمانلر کیدر کیرو قو یوجق ایمانلر قوپار اول ایمان وسیله اولوب
آنوکله ابدی سعادته ایریشورلر دیلرنه مستحق اولورلر اما کافر مادامکه دنیاده در ایمان
نورندن محجوب اول کفر و ظلمات ایچنده قالورلر اولیجک دخی اول کفر اوزرینه اولورلر قوپجق
دخی اول کفر اوزرینه قوپار اول کفر وسیله اولوب انوکله ابدی شقاوته و الیم عذابه مبتلا قیلورلر
وهم جابر حدیثی دخی بونکه دلالت قیلورکه بیوردی یبعث کل عبد علی ما کان علیه یعنی هر قول
نینک اوزرینه اولورسه کیرو انک اوزرینه قوپار دکافر کفر اوزرینه قوپار دمؤمن که ایمانله
اولهکیرو ایمانله قوپار کافر کفر اوزرینه قوپار دینس منافق نفاق اوزرینه قوپار دعاقل
اولنکرکم عمل خیر اوزرینه سعی ایدوب انی کندویه عادت طوته تا کر آخر وقتنده کیرو اول
انوک اوزرینه اوله و قوپقلغی دخی خیر اوزرینه اوله پس حق تعالی کیرو بیوردیکه
وخلق الله السموات والارض بالحق ولتجزی کل نفس بما کسبت وهم لا یظلمون یعنی حق تعالی
کوکلری یرلریکه یاراتدی عبث یره یاراتمدی بلکه آنوک یاراتدمغندن بو ایچندهکیلرو ادبصیرت
اولنلر اکا نظر ایدوب اکلولرکه بونک بر خالقی وار غایت قدرتی کمالدن در بونی اول
حکمت اوزرینه وجوده کتوردی شدرکه آنوک عظمتنی اکلیوب اکا عبادت ایدرلر تا کم اول
معبودی دخی کندویه طیاته خیر عوضلر ویروب مقام قربت روزی قلهوا اول کمسنهلرکم اول
معبود حقی قیوب آیرق باطل معبودلره طیلر انلره دخی اول فعللرینه موافق جزا ویرهتنده کم
اکا اشارت ایدوب بیوردیکه ولتجزی کل نفس بما کسبت یعنی بو یرلری و کوکلری انکیچون یاراتدق کم
بو قوللریمز آنوکله ابتلا قلدق کوره وز که قنغی قوللرمز بزم عظمتمز اکلیوب وحدانیتمزه اقرار
ایدوب بزه عبادت ایدر و قنغی قوللرمز هوای نفسه اویوب بزی قودآیرو غیره طپار تا کم اول وعده

قلدوغنيزكون كلجك هر نفسه نه كسب ايتديسه اكا كوره مكافات قيله وذكه هيچ بر نفسه ظلم
اولنميه ثواب اهلنوك ثوابي نقص اولنميه ومعصيت اهلنك اشلدوكي اوزرينه زياده اولنميه
شول اشلدوكي قدرجزا اولنه ودخي بيوردديكه افرايت من اتخذ الهه هويه يعني يامحمد كوردكمي
شول كمسه لريكم كندو نفسي هوالوندن معبود طوتوب اكا طبرلر زيرا هر كمسه كم
كيجه وكوندز بر نسنه نك محبتي كوكلنده محكم اوله آنوك سعيندن اوله اول آنوك معبودي اولور
انكيچون رسول عليه السلام تعس عبد الدينار والدرهم يعني هلاك اولدي التونك اقچه قولي زيرا
چون محبت انلره اولدي الله عبادتن ترك ايلدي انلرك قولي اولدي انلري معبود ايدنمش اولدي
واضله الله على علم وختم على سمعه وقلبه وجعل على بصره غشاوة پس حق تعالى بيوردديكه اول
اهل هدايتدن دكل ايدن اوتوري عنايت توفيق بريلمدي اكا نصرت ويرميوب مخذول قلديكه
كوكلنه وقولاغنه مهر اوردي حقدن يكا رغبت ايدن مزوحق كلامن اشتمز ودخي كوكل
كوزينه حجاب چكلديكه حق تعالينك مصنوعاتنه نظر قلوب اندن استدلال ايدوب آنوك
وحدانيتين اكليه مز اول حجابله محجوب اولور ضلالت ايچنده قالور فمن يهديه من بعد الله
افلا تذكرون يعني كيمدر كم اكا هدايت ويروب طوغري يوله كتوره حق تعالى انى كمراه ايدوب
ضلالتده براقدقدنصكره هيچ بر سوزايله متعظ اولوب اوكوتلنمزميسز كه الله تعالى دينينه
اقبال اتميه نرو آنوك طاعتنه رغبت اتميه نه اول دخي توحيد بولنه كيم كيمكه اكا هدايت ويروب
اسلام كرامتن اكا روزي قلمزيس تول حقدن يكا اولا يو نلمك كرك تاكه حق تعالى دخي هدايتي اكا
توفيق ايده زيرا هيچ بر كمسه كلوب تابي قاپيسنه اكا اول قپو آچلمز ودخي بيورديكه
وقالوا ما هي الا حياتنا الدنيا نموت ونحيا يعني بو كافرلر آخرته وكيرو قوپيغه انكار ايدرلرك
دكلدر بزم دريلكمز الا همان اشبو دنيادر بزاولورز ديريلورز بر آيرق قوپمدق ودخي بز هلاك
اولمزدن ايلرواولو ايدك ديرلك وجوده كلدك وما يهلكنا الا الدهر يعني بزي اولدرن
هلاك ايلمز الا بو زمان كچمكي بزي هلاك ايلرانذن صكره ديريلجك دكولز وما لهم بذلك من علم
ان هم الا يظنون يعني بونلر بوسوزي كم سويلرلر حقيقتا اول سوزك اصلن بلمزلر بلمدين جهليله
سويلرلر بونلر بول شكلرندن وبوسوزلرندن دكلدر الا غايت جاهللردر زيرا بونلرد قتي جاهلك
دخي نه اولا كم اشكاره حق تعالينك برلكنه دليللري كوره طوردكن انكار ايدرلر بو شول كمسه يه
بكزر كم كوكلرده كونشي كوره طوردكن انكار ايدوب كون يوقدر ديه بوخود ظاهر دلولكدر
پس بوندن صكره كيرو حق تعالى بيورديكه واذا تتلى عليهم اياتنا بينات ما كان حجتهم الا ان
قالوا ائتوا بابائنا ان كنتم صادقين يعني قچنكم بزم اول ظاهر آيتلريمزكم حلال وحرام ووعد
ووعيد بيان قليجيدر بولرك اوزرينه عرض اولنوب اوقنسه بولرك آيرق حجتلري وجوابلري
قالمز الا ديرلركه اكر بوحي بيركلري كز كرچك ايسه كز قيامت وار ديو اولدكدن صكره كيرو قوپارز
كلك ايمدي آتالريمزي وددهلريمزي ديرلدك كوره لم حق تعالى كيرو آنلره جواب ويروب
بيورديكه قل الله يحييكم ثم يميتكم ثم يجمعكم الى يوم القيمة لا ريب فيه ولكن اكثر الناس لا يعلمون

يعني يا

يعني يا محمد ايت اول قيامت كونن وبعثي منكر اولنلره شول الله كم سزي بو ~~يحيى بو~~ ايدوب اولى نطفه دن
يوغيكن ديري قلوب وار ايلدي سزه دنياده عمر ويردي قچن اول عمريكوز نهايته ايوركيرو
سزي اولدوردر اندن صكره وعده قيامت تمام اولسه آنوك قوپماسندن مؤمن اولنلره
شك يوقدر اول وقت اول قيامتي قوپاروب سزك واولكرني آخريكرني كلي تمام بردن جمع ايدركه
اول قلدوغكز عملكر ايله سزه مكافات اولنه لكن بومكه قومنك چوغي بونسنه ده جاهلدر اقلدر
بلمزلر اما تيزا ولا كم بيله لر ولي اول بلمكدن تحسرتدن آرتق فائده سي اولميه پس حق تعالى كندونك
قدرتني وعظمتني وآنلرك افلاسني وعاجزلغني بلدرمكيچون بيورديكه ولله ملك السموات
والارض ويوم تقوم الساعة يومئذ يخسر المبطلون يعني يامحمد بو كافرلر اول ماجوجغولرين ويرج
كوت اللرنن عاريت ملكجزلرينه مغرور اولوب بردن اعواض قلمسونلركم اول يرلر وكوكلر
ملكي كلي اللهكدر كه بولرك ايچنده آنوك حكمي نافذدر كمسه منع ايدنجي يوقدر بو قاج كون صبر
قلسونلركم اول وعده منركونتي يرينه كلوب اول قيامت قوپه اول كون ايچنده اي نيجه بعثه
انكار ايدوب باطل اشلرده اولنلر قتي زيانكار اولالر ودخي اول قيامتوك بعضي صفتلرندن
خبر ويروب بيورديكه وترى كل امة جاثية كل امة تدعى الى كتابها اليوم تجزون ما كنتم
تعملون يعني يامحمد اول قيامتده انكار ايدنلري كوره سن سن اول كون ايچنده كليسي جمع اولوب
ديزلري اوستنه چوكمش اوله لر وهر بريسي انلرك حسابيچون اول كتابلرندن يكا قيغرلوركم
جمع قلدقلري خير وشرآنوك ايچنده سطراولوب هب كلمشدر مناديلر ندا قلوب ديلركم
يا قوم بوكون اول كوندركم اول قلدوغكز خير وشر عمللرك جزالريني بولاسز اكر آز وكر چوق
ودخي حق تعالى قبلندن آنلره دينليكه هذا كتابنا ينطق عليكم بالحق انا كنا نستنسخ ما كنتم
تعملون يعني اي قوم اشبو سزه ويريلن براتلر بزم شول بيتلريمزدر كه شرك اوزريكره حقيله
طانقلق ويرورلر آرتق اكسك سويلمزلر زيرا ايدرستي بز شرك اوزريكره حفظه فرشته لري
قودقكه آزدن چوقدن نه اشلديكزسه ونه سويلديكزسه دفترا يدوب آني يازديلر
اكر خير واكر شرتاكه بوكون آنوكله جزا اولنه سز خيره خير عوض شره شر جزا ايله امام ابو الليث
رحمه الله سندله صحيح ايله رسول عليه السلامدن خبر ويروب ديديكم اول نسنه كم حق تعالى
بيوروب ياردي قلمدر آندن اول قلمه امر ايلديكه يازه دنياده هرنه اشلنه جكسه خيردن
وشردن قيامته دكين اندن حق تعالى آنلري بو براتلر ايچنده جمع ايلدي تا هر قوله
اشلدوكين اكدوره ويرمكيچون زيرا بو استنساخ قلدق ديدوكي دلالت قلوركه هب
اولاجق نسنه يازيلوب فارغ اولنمشدر هر كشي اول يازيلن عملي كتوردكندو بك ارادتي
واللهك تقديري بريله امّا ابن عباس رضي الله تعالى عنه بويله روايت قلديكم حق تعالى
فرشته لري موكل قلمشدركم اول لوح المحفوظدن يازيلندن هر يل رمضان كيجه سندن
مقدارمكتوب قلرلرتا كلسي رمضانه دكين هر قولنه اشليه جكسه هر پنجشنبه كون
ايكندودنصكره اول فرشته لر يازدقلري دفترلري اول قول اوزرينه موكل اولات

حفظه فرشته لریکم صاغنده وصولنده یازیجیلردر آنلرکه یازدقلری دفترلرینه مقابله ایدرلر بر برینه
موافق بلورلرکه نه اکسوک وار ونه آرتوغی وار ودخی قبتی آیده بلکه اول حفظه فرشته لری جمیع قولدن
نه کلورسه هپ یازارلر هفته ده برکز لوح المحفوظه مقابله ایدرلر شول نسنه کم آندن ثواب اولور یا عقاب
اولور آنی اول دفتره ثابت قلورلر اول عملدن کم نه ثواب اوله ونه عقاب اوله آنی محو ایدرلر
حق تعالی بیوردوغیله یمحو الله ما یشاء ویثبت بو معنیه اشارت ایدر ودخی بیوردیکه فاما الذین
امنوا وعملوا الصالحات فیدخلهم ربهم فی رحمته ذلک هو الفوز المبین یعنی شول کمسه لرکم اعتقادی
اللهه کوکلو قلوب صالح عمللره مشغول اولدیلر فساددن اشلردن کندولری ییغدیلر اول پادشاه
پروردکار انلری کندونک فضل ورحمتیله اول مقام سعادته اولاشدورر ظاهر فوز ونصرت
وعز وکرامت میسر قلور واما الذین کفروا افلم تکن ایاتی تتلی علیکم فاستکبرتم وکنتم قوما
مجرمین اما شول کمسه لرکم کافر اولدیلر بونلره انکار ایدوب کتابمزه ورسولمزه اینانمدیلر
یا دین آنلره اول میعاد کوننده دینلسرکه سزه اوقنمدیمی بنم آیاتلروم اوقنمدیمی سزه آیتی
اشیدوب تکبرلک ایتدیکز تحقیر مطیع ومنقاد اولمیوب مجرم قوملردن اولدیکز واذا قیل
ان وعد الله حق والساعة لا ریب فیها قلتم ما ندری ما الساعة ان نظن الا ظنا وما نحن بمستیقنین
یعنی ودخی چون سزه دینسه لرکم حق تعالینک وعده سی حقدر اولومدن صکره کیرو بعث اولاجقدر
اول قیامت قوپجقدر شک یوقدر جواب ویروب آیدر دیکز کم اول ساعت دیدوککز نسنه
ندر بزانکا اعتقاد قلمزز الا انکله ولمغنه شکلیدرز بزم انکله لاجقدر یقینمز یوقدر
پس حق تعالی بیوردیکه وبدا لهم سیئات ما عملوا وحاق بهم ما کانوا به یستهزؤن یعنی ظاهر
اولوب آشکاره اولدی بولره اول یاوز عمللرکه دنیاده اشلدیلردی اول اللری ایاقلری طانقلق
ویرمکله ودخی اولاشدی بولره اول واجب اولان عذابلری که اشیدیجک استهزایه آلورلردی
اینانمزلردی صانورلردی که اول عذاب آنلره واقع اولاجقدکل پس حق تعالی خبر ویروب بیوردیکه
وقیل الیوم ننسیکم کما نسیتم لقاء یومکم هذا وماویکم النار وما لکم من ناصرین یعنی اول ظالم
خوزنیدلرلری آنلره دیرلرکم یا قوم بوکون اول کوندرکم تیز سزلی اود غذابی ایچنده ترک
ایدوب اونیدوزایدی آنده قالیسرسز نیته کم سز دنیاده ایمانی و بوکونه اولاشمقلق ایچون
عملی ترک ایدوب اونتدیکز کیروک ایمدی سزک مکانکز وقرارکز اوددرکم سزی اول عذابدن
منع ایدوب قورتاریجی کمسه یوقدر ایدی هدا کلک ایچنده قالیسرسز ذلکم بانکم اتخذتم
ایات الله هزوا وغرتکم الحیوة الدنیا فالیوم لا یخرجون منها ولا هم یستعتبون یعنی اشبو
عذاب سزه واقع اولدوغی اندندر اوتوردیکزکم سز حق تعالینک آیاتلرنی استهزایه آلدیکز انکا
ایمان کتورمدیکز اول دنیانک باطل وفانی دیرلکی سزی مغرور ایلدی صاندیکزکم اول حیات سزه
مقرر اوله آنونکله آخرتدنکه باقی حیاتدر اعراض ایتدیکز پس آنک ایچون فانی اولدیکزکم بوکون
اول عذابدن کیرو سزه آیرق آندن چقوب خلاص اولمقلق اولمیه ودخی بوناره کیرو یلر
کیروکدن صکره دخی کلام اولنمیه وعقاب دخی اولنمیه بلکه اول عذابده ترک اولنوب قوینله

ودخی بیوردیکه فلله الحمد رب السموات ورب الارض رب العالمین یعنی حق تعالی خبر ویروب بیوردیکه
چون اول کافرلر کفرلریله اول عذابه مبتلا اوله لر آنلری کوروب مؤمنلر دیه لرکم شکر بیعدد اول
پادشاهه کم یرلرک وکوکلرک پروردکاریدر والهیدر اولدر ودخی جمیع یارادلمش مخلوقاتک خالقی
وربی اولدر دوکلی حمد وثنالر انکا لایقدر کم بزه بو انعام واحسانی قلدی واول عذابدن
بزی سلامت قلوب سعادت ابدی روزی قلدی وله الکبریاء فی السموات والارض وهو العزیز الحکیم
یعنی ودخی عظمت وقدرت وعز وسلطنت یرلرده وکوکلرده اول اللهکدرکم ملکی ایچنده
عزیزدر ودخی حکمتده وجمیع افعالنده حکیمدرکم نه اشلرسه نقص یوق کمالدردر لایقدرکم
یرلرده وکوکلرده جمیع یارادلمشلرک حمد وعبادتی انکا مخصوص اوله تمت بعون الله وتوفیقه

سورة الاحقاف بسم الله الرحمن الرحیم وهی خمس وثلثون آیة

حم تنزیل الکتاب من الله العزیز الحکیم یعنی اول حی وقدیم وملک عظیم حقیچون بو قران
اندرلمشدر اول الله قتندنکم ملکنده عزیزدر حکمن یحود ملکده غالبدر هرنه اشلرسه
یولو یرنجه اشلر حکیمدر وبو قران کم اندوردلدی آنوک کلامیدر قدیمدر مخلوق کلامی دکل
بو آیت دخی زجر ایدوب منع اتمک ایچوندر شول کمسه لریکم قران مخلوقدر ومخلوق کلامیدر
دیدیلرکم ضال وکمراه اولدیلر عقللی ولنلر کرکلم کندولری بو فاسد اعتقاددن ایراق
طتوب اهل صلاح وسداددن اوله لر ودخی حق تعالی بیوردیکه ما خلقنا السموات والارض وما بینهما
الا بالحق واجل مسمی والذین کفروا عما انذروا معرضون یعنی حق تعالی بو آیتده انکا اشارت قلوب
بیوردیکه شول کمسه لرکم بزم کلامیمزی انکار ایدوب توحید یولنه کیرمزلر صانورلرمیکم
بز آنلری مستیب قوبه وزاولقلدقلری شویله عبث می کیدر انکا مکافات اولنمیه بو نظر
قلوب فکر ایلسونلرکم بز اشبو کوکلری یکه اوزدلرنیده قبة خضرا قلدق ویرلری آلتنده دوشک
قلدق آنلره مطیع اولدیدر وکلی مصالحلرین آنوک اوزدندن آنلره روزی ویرحک ویرلرکوک
اراسنده نه که یاراتدق واسبابلرکم دوزدک بو کلیسنی بدعت یره یاراتمدق الا بزم عظمتمزی
وقدرتمزی ظهوره کتورمک ایچون یاراتدق وبونلری دخی ابدی بقا ایچون یاراتمدق بلکه
بونلره دخی بر اجل مسمی تقدیر قلدقکه اول اجل تماشنه ایرنجه بو آی کون ویلدزلر فلکلرینه سیر
ایدوب اسباب دنیا مرتب اوله وبو مخلوقک رزاق قواتنه کلوب ضبط اولنه آندن
فجئ اول مدت کماله ایریشه کوکدرکه قدرتمزایله بو یرلری وکوکلری فنا ویروب بر
امر عظیم آشکاره قیله وزکه بو یرلر وکوکلر وبولرک ایچنده کی مخلوق کلی اول امر عظیم ایچون
یارادلمشکه انکا قیامت کونی دیرلر هرنه قلدیسه خیر وشر کرکدرکم اول کونده مکافات
اولنه اما آنلرکم کافر اولدیلر حقی باطل ایله اورته قودیلر نه قدرکم بو کون ایله انداز اولنوب
قورقودلدی آنلر آندن یوز چوروب اعراض ایدرلر آنوکله اوکوتلنمزلر وعاقبتلرین
فکر ایدوب ایمانه کلمزلر انکا واقع اولیجق بلدرکه حالی نیجه اوله ودخی بیوردیکه قل ارایتم
ما تدعون من دون الله ارونی ماذا خلقوا من الارض ام لهم شرک فی السموات یعنی یا محمد

ایت شول قومکه کم بوته طپوب آیدلر بولر بزم خالقمز و معبودمزدر کلک ایمدی بکا خبر
ویرک و کوسترک کم بولر بو یر یوزندن نه نسنه یاراتدیلر نته کم اول بنم خالقم یاراتدی
یوقسه بولر بو کوکلری یاراتمقده بنم خالقمله اورتقلق دعوسیمی ایدرلر ایتونی بکا کتاب
من قبل هذا او اثارة من علم ان کنتم صادقین یعنی دخی ایت بولره یا محمد کتورک
بکا بو کتاب اشبو قراندن اوک که آنوک ایچنده بیان قلدوغی احکام یازلمشدر
اولا که سز دیرسز نته کم بن کتوردم یاخود شول انبیا و علما سوزلریکه روایت اولنور
سزدخی انجلیت بر کلام کتوردک کوره لم اکر بو قولیکزده کرچکسه کز کم دیرسز بولر دخی
معبوددر الله بزه بیوردی که بولره طپنا و رجون رسول علیه السلام بو قولی آنلره دیدی
آنلر نادم اولوب عاجز قلدیلر ناچار سکوت ایتدیلر پس عقللی اولن بو تزن اکلیه بو سوزی
دعوی ایدوب سویلمیه که عاقبتی فضاحت و شرمسارلق اوله و فائده سی اولمیه و دخی
حق تعالی بیوردیکه ومن اضل ممن یدعوا من دون الله من لا یستجیب له الی یوم القیمة وهم
عن دعائهم غافلون یعنی کیم اول کفرده و ضلالتده شوندن قتی ازغونکم اللهدن آرتوق
معبود دعوی قیله حال بودرکم اول معبود دیو دعوی قلدوغی بر کمسنه درکم تا قیامته دکین
آکا دعا قلوب یلوارسه هیچ اول آکا بر جواب ویروب حاجتن یرینه کتورهجک
دکل بلکه اول یلواردوغی کمسنه آنوک آکا عبادت قلوب یلواردوغندن دخی
بیخبردر نیته کم **حکایت** ده کلور بر کافر تمش ییل بوته عبادت قلدی عاقبت آکا بر مهم
ایش واقع اولدی طوروب اول بوته کلدی یکم یلواردی اندن دیلیه تا اول حاجتنی
آنوک اول بوت یرینه کتوره کلدی اول کیجه ایرتیه دک آنوک ایلیندن زاریلقیله یلواروب
دیدیکم یا صنم اول قدر چاغردیکه هیچ آکا جواب کلمدی چون عاجز اولدی کوکلنه الهام
الهی ایرشدی دیدیکم جمیع عمرمی بونک عبادتنده فنایه ویردم عاقبت بکا حاجت
واقع اولدی کلوب بوقدر کلوزاریلقیله یا صنم دیو چاغردم هیچ بر جواب کلمز پس
وقت اولدیکم صنم آدنی صمده دوشوردم یا صمد دیو چاغرم ولاکه بو دیلک آنوک
قتنده تمام اوله چون اخلاصله یوزینی اللهه دونوب بر کز یا صمد دیو چاغردی
حق تعالی عظمتیله آکا لبیک دیو جواب ویردی فرشته لر آنی ایشیدوب تعجب قالدیلر
دیدیلرکم ای بزم اللهمز بونه عجب ایشدرکم بر کمسنه تمش ییل عمرنی بوت عبادتنده
کچوروب بر کون سکا سجده ایتمیه یا بونجه کز اول بوته چاغره آندن جواب کلمیه بر کز
سکا چاغره سن آکا لبیک دیو جواب ویره سن حق تعالی آنلره دیدیکم یا فرشته لر
اکر آکا چاغردی جواب کلمدی بزه چاغردی اکر بزدخی جواب ویرمه سوز صنم
ایله صمد اراسنده نه فرق اولیدی کل ایمدی حق تعالی فضلنه نظر قلوب نه حاجتک
وار ایسه صدق ایله آکا عرض ایله کم مقصودک یرینه کله والادوکلندن بو تمیل اولورسن
پس بوندن صکره حق تعالی کیرو اول بوته طپنلرک حالی تولیسر قیامت کوننده خبر ویردی سوزی

واذا

واذا حشر الناس کانوا لهم اعداء وکانوا بعبادتهم کافرین یعنی قچن اول قیامت کونی اولوب
خلایق محشر یرینه جمع اولسه لر اول بوتلر که آنلره طپرلردی کیرو اول کیمنلره طپنلره دشمن
اولوب انکار ایدرلر آنلردن بیزار اولوب دیه لرکم ای احمقلر بز بو کندو نفسمزدن
عاجز بر جماد مخلوق ایدک بزدن معبودلغه لایق نه فعل کوردیکز که بزه طپدیکز
بزوم نه سزدن خبریمز وار و نه بزه طپدوغیکزدن بز سزدنن و عبادتکزدنن بیزاردر
پس اول کافرلرک فضاحتی و خجالت و خسرانی اول وقت زیاده اولیسر آنلره
طپدقلرینه پشیمان اولیسرلر حق تعالی دخی آنلره زیاده توبیخ ایچون بیوردیکه
واذا تتلی علیهم ایاتنا بینات قال الذین کفروا للحق لما جاءهم هذا سحر مبین یعنی قچن بو
ظالملرک اوزرینه اوقسه بزوم اول آیتلریمزکم حلالی و حرامی بیان قلیجیدر و دخی امر و نهی
ایدیجیدر و بزوم وحدانیتمزی اظهار ایدیجیدر و روشن دلیللر کوستریجیدر
بو کافرلر دیرلردی اول بزوم حقتعالی بولره کلیجک کم دکلدر بو بزوم اوزریمزه اوقونن الا
آشکاره سحردر و دخی بیوردیکه ام یقولون افتریه قل ان افتریته فلا تملکون لی من الله
شیئا هو اعلم بما تفیضون فیه کفی به شهیدا بینی و بینکم وهو الغفور الرحیم یعنی یا محمد
بو کافرلر دیرلرمی کم محمد بو کتابی کندو کندودن دوزدی بزه خبر ویرد بوکوکدن اینمش
کتابدر کل سن آیت بولره کم ای قوم اکر بو کتاب الله اوزرینه افترا قلوب دوزمش
اولورسم حق تعالی اندن او توری بکا عذاب قلیسر کم سزوک هیچ بریکزک الندن کلمیسرکم اول
عذابی بندن منع ایلیه سز الله تعالی حضرتلری کی بیلیجیدر سزوک اول فعلیکز یله آکا طالوب
قرآن حقنده یلدیکلر سویلیرسز الله تعالی بکا طانق یتر شول حال اوزرنه کم سز کلام اداده واردر
اما اکر توبه ایدوب بو حالکزدن ایمانه کلورسه کز اول الله غفوردر سزی یارلغر و رحیم
آنیرکم عصیانکزی ستر ایدوب رحمت قلور و دخی بیوردیکه قل ما کنت بدعا من الرسل
وما ادری ما یفعل بی ولا بکم ان اتبع الا ما یوحی الی وما انا الا نذیر مبین یعنی ایت یا محمد
بولره کم اول کوندرلین رسول سزه بن دکلم بندن ایلرو دخی نیجه رسوللر کوندرلدی
بن دخی بر قولم بلمزم که بنوم له دخی نه کلر نه اشلیسر دیو آیتک سبب نزولی بو ایدیکم
رسول علیه السلام دوشنده کوردیکم مکه دن چقوب بر خرمالو آغچلو یره کیدم طورر
اصحابنه خبر ویردی بونک اوزرینه بر زمان کچدی هیچ بولوه بر نسنه ظاهر اولمدی
دیدیلرکم یا رسول الله دیدوکیکزدن هیچ بر اثر معلوم اولمدی رسول علیه السلام بیوردیکه
اول سزه خبر ویردوکم دوش ایدی کوکدن ایتمش وحی دکلدی بلمزم که اول نه نسنه در
اولاجق یا اولمیه می بن دخی سزه خبر ویردم که بکا وحی اولنه پس حق تعالی رسولنک
سوزینی تصدیق ایچون بو آیتی کوندردی چون رسول بو آیتی اوقیوب بولره خبر
ویردیکه اول کوندرلین رسول بن دکلم بندن اول چوق رسول کلدی بن بلمزم حق تعالی
بکا دخی سزه دخی رحمتمی قلیسر یوقسه سزه دخی بکا دخی عذابمی قلیسر بوبله دیجک دیدیلرکم

یا رسول الله اویله اولیجق سنکله بزم اوزتا مزده هیچ فرقی یوق نیته کم سن بزه نه اولاجغنی
بلمزسن بز دخی سکا نه اولیسر بلمزز پس بو سوزی اشیدوب اول مشرکلر مسلمانلره طعن ایدوب
عیب ایتدیلر دیدیلر که اتا کوزده کوزده بیننی قیوب اویدیکز الا بو سحرلنمش کشی یه اویدیکز که
کندو دخی بلمز کم کندویه نولیسر پس حق تعالی رسولی خاطرین شتلی قلماغیچون بو آیتی
کوندردی که تبارک الذی ان شاء جعل لک خیراً یعنی بو کافرلر دیدیلر که چون بو کرچک رسولدر
نیچون بر فرشته اینوب بونکله سویلشکینه طانقلق ویروب دایم بونکله بیله دعوت قلمیه
یا نیچون کوکدن بوکه بر خزینه اینمیه بو آنی نفقه قلوب تصرف قلمیه که محتاج اولمقدن قورتیله
یا نیچون بوکا باغلر و بوستانلر ویرمیه کم بوندن ییه بیلدی ... اویدیکز سز الا سحرلنمش عقلن
یاوی قلمش کشی یه اویدیکز پس حق تعالی بیوردی که یا محمد اولو اولدی و برکتی چوق اولدی
اول الله که سنی حق رسول قلدی دیلرسه اول الله سکا انلر دیدوکندن دخی یکرک
باغلر و بوستانلر قیله که اغاجنک التندن ایرمقلر اقه و آنوک ایچنده سکا دخی بوجه بوجه
سرایلر قلیویره سن صبر ایدوب تحمل قلغل خاطرکی ملول طوتمه غل آنلر سکا مسحور دیدکلرینه
یادین قیامت کوننده مسحور کیم ایدوکن بیله لرسن ایت کل کیم ... همان ... آتشکانه قوه فوق جحیم
ایلیکرده کی قوه قلوکی ... آگاه جحیم یادین سنک ایله نه اشلیه جکین الله بلور دخی
بیوردی که قل ارایتم ان کان من عند الله وکفرتم به وشهد شاهد من بنی اسرائیل علی مثله
فامن واستکبرتم ان الله لا یهدی القوم الظالمین یعنی یا محمد ایت یوقی مکه کم خبر ویرک
اکر بو قرآن الله قتندن اینمش ایسه بلوب بلمز بو که کافر اولورسکز و انکار ایدرسکز حال
بو که کم بنی اسرائیلدن بو که طانقلق دخی ویرمش اوله لر حقیقتا سزه جواب ویره سز عکرمه
ایدر اول طانقلق ویرن بنی اسرائیلدن عبد الله ابن سلامدر که بو دینه طانقلق ویره که
قرآن حقدر و محمد دخی حق رسولدر بعضیلر دیدیلر که حق تعالی ... طانق طانقلق ویرن
بنی اسرائیلدن مثلی اوزرینه اول طانق ابن یامیندر عبد الله ابن سلام مکه ده قرداشی ... غلیدر
ومثلی دیدوکی عبد الله ابن سلامدر یعنی نیته کم ابن سلام طانقلق ویردی قرآن و رسول
حقدر ابن یامین دخی اویله طانقلق ویردی حال بو که کم آنلر ایمانه کلوب مؤمن دخی اولدیلر
سز بو کلیسی ایله تکبرلک ایدوب کندوکزی اولو کوروب ایمانه کلمدیکز دیدیکز که توریت
دخی قرآن کبی اولیکلردن قالمشدر و بز ... سوزدر موسی دخی محمد ... بو نکلم
ظالم اولوب کمراه اولدیکز بیلک که حق تعالی ظالملره هدایت ویرمز زیرا مکه اول ظلم اوزرنه
طورن اندن رجعت اتمیه و دخی حق تعالی بیوردی که وقال الذین کفروا للذین امنوا لو کان
خیرا ما سبقونا الیه واذ لم یهتدوا به فسیقولون هذا افک قدیم یعنی شول کمسه لر کم
کافرلردر و مشرکلردر دیدیلر دا اول مسلمانلرک ضعیفلرین کوردیکده دیدیلر که اکر محمدک
دینی حق ایمش سه بزم کبی عزیزلر و شریفلر واردیکن اشبونلرک کبی حقیرلر و ضعیفلر
بزدن اوکردلر میدی اول دینه کیرمکه بلمزلر کم حق تعالی اول دینه لایق اولورسه آنی اختیار قلور.

کندونک

کندونک فضلیله کیم دیلرسه اکا ویرور اکر دنیا جهتندن نه قدر حقیر و ضعیف دخی اولور ایسه شول
کمسه که دین اسلامه لایق دکل اکا ویرمز نه قدر دنیاده عزیز و شریف دخی اولورسه نیته کم بر یرده دخی بیوردی که
ذلک فضل الله یؤتیه من یشاء پس چون کافرلر ایمان کتورمیوب قرآن هدایت بولمدیلر اول سعادتدن محروم
قالدیلر کوردیلر که اول ضعیف دیدوب تخفیف ایتدوکلری ایمان نوری ایله ایچلری منور اولوب طاعتله
اعضالری تونری حسدلرندن دیولر دیکم بو براو لرن قالمشیلردن سوزدن بونکله عبادی بو قدر
نیته کم شمدیکی خلق ایچلرندن بریسی الله توجه ایدوب طاعته و عبادته شروع اتسه هم مسلمانلری
هم کندو نفسینی اصلاح قلمغه ملازم اولسه عالم و جاهل قالمزکلی اکا طعن دیلن اوزادوب
آغولو سوزلر ایله یورکن مجروح ایدرلر انی ذم ایدوب کندولری تفضیل ایدرلر مقصودلری
و دیلکلری بودر که کندولرکه عیبی ایچلرینده شول عالم که سنته عمل اوزرینه اولا سنتی ترک ایدوب
بدعته دوشن عالملر ایله نه بدعت بلکه حلالی قیوب حرامه دوشنلر ایله مثلا شوکه بکر ذکر براوغری
قراکوده کلوب بر مسلمانک اویندن ده یوردیکه کیروب آنک وار ... متاعنی الوب مفلس قویه
ناکاه بر کشی بر طوتم چیره یاقمش اوزرینه کلدی اول اوغری یه اول فجن خوش کلکه رسوای اولوب
اوغرولغی طویلیدی بلکه رخصت بولسه انی اولدرردی پس شمدیکی عالملرک چوغی دخی بو غفلت
قوکولغی ایچره کندولریا و فعللری ایله مسلمانلرک دینلرین و ایمانلرین یغمایه ویردکی ناکاه بر توفیق
ویرلمش قول چیقه کلوب حقی آشکاره قلسه بولرک یولری طار اولوب آنوکله عداوت ...
بولدقلری ضعیف دلیللر ایله تأویل ایدوب حقی اورتمک استرلر که فضاحتلری ظاهر اولمیه
حق تعالی آنلروک کبینوک وجوه دنیاده اوقلسونکه حق تعالی قوللرینه خیرخواه لری یوق
و دخی بیوردیکه ومن قبله کتاب موسی اماما ورحمة وهذا کتاب مصدق لسانا عربیا لینذر الذین
ظلموا وبشری للمحسنین یعنی یا محمد بو قرآندن اوکدین موسایه کتاب کوندردک کم اول مقتدا
اولوب خلقی اکا اقتدا قلهلر تا که اول کتاب رحمت اوله اول کمسه لره کم اکا ایمان کتوروب
آنوکله عمل ایدیدلر اما اشبو کتاب که قرآندر سکا اندردک عرب دیلی اوزرینه کوندردم
اول ایکی کتابلرک حق ایدوکین کرچکلیجیدر پس بو کتابک ... قومکه کوندردک که
معنی سنک فهم ایدوب حقی اکلیه لر بولره تلبیس اولنمیه و هم سن انذار ایدوب بولری
بزم عذابمز ایله قورقوده سین که حقی ترک ایدوب باطلی طوتوق ایله کندولره ظلم ایلدیلر و هم بشارت
قلوب سویندوره سن اوچماغله و بزم دیدار دیمز ایله اول قوللریمزی که سنی پیغمبر بلوب
و بنی بولیوب کتابمزی کرچکلیدلر محسنلردن اولدیلر و دخی بیوردیکه ان الذین قالوا ربنا الله
ثم استقاموا فلا خوف علیهم ولا هم یحزنون اولئک اصحاب الجنة خالدین فیها جزاء بما کانوا یعملون
یعنی شول کمسه لر کم بوت عبادتن ترک ایدوب اخلاص ایله شرکدن بری اولوب دیرلر کم
بزم ربمز الله در آندن اول سوز اوزره اعتقاد قلب ایله طوغری طوردیلر اول الله
حکمنه مطیع و منقاد اولوب بیلدیلر و رسولنه مخالفت قلمه دیو کنی طوتدیلر و قرآنله
عمله مشغول اولدیلر آنلرک اوزرینه هیچ آخرت قورقوسی یوقدر و اولدکلرندنصکره دنیاده قیو.

کندکاری عبادتلری ایچون دخی غصه لری یوقکه عجب حاللری نه اولرحق دیو ذیرا حق تعالی صالحلرک صوکنه کندی
خلف اولوب آنلرک مصالحلرینه کفایت قلور دیس آنلره کم الله کافی وله ایچون آنوک ایشی ضایع اولمیدی
بونکبی قوم کم سوزنده وفعلنده استقامت اوزرینه اولرا طالب عشق میلی ولمیه بولر کلی اوجاق
اهلیدر کر آنده مقیم ومخلد اولوب حق تعالی قربنده تنعم قلرلر اولدخی زیاده کی کوردکلوی عملرک عوضلری که
برنجه کون صبر ایدوب آنی اشلدیلر نفس هوا الوینی ترک ایدوب مخالفت طاشی ایله طاشلدیلر
ودخی حق تعالی بیوردیکه ووصینا الانسان بوالدیه احسانا حملته امه کرها ووضعته کرها وحمله
وفصاله ثلثون شهرا حتی اذا بلغ اشده وبلغ اربعین سنة قال رب اوزعنی ان اشکر نعمتک التی
انعمت علی وعلی والدی وان اعمل صالحا ترضیه واصلح لی فی ذریتی انی تبت الیک وانی من المسلمین
بعضیلری دیدیلرکه بو آیت ابوبکر الصدیق حقنده انزل اولدی رضی الله تعالی عنه وبعضیلر
دیدیلرکم بو جمیع خلایق اوزرینه عامدر ذیرا سبب نزولی خاص اولسه حکمی عام اولمقدن منع ایلمز
بو قاعدهدر یعنی حق تعالی بیوردیکه بز بنی آدم اوغلانلرینه وصیت قلدقکه اتالرینه واناللرینه
احسان ایدهلر آنلرک خاطرینی رعایت قلوب شفقت قلهلرکم بزم رضامز آنلرک رضاسی ایچندهدر
فخی اتا انا اوغلاندن قوردن خشنود اولمیه بز دخی اولردن خشنود اولمزز تا آنلر خشنود اولمینجه
ذیرا اول آنه مادامکه انلره حامل اولدی تا طوغرنجه بونجه بلالر وزحمتلر کچوردی آنک اوغلی انی بنفسه
دنیایه کتوردی بونجه اجیلر ومشقتلر چکر نتیجه یقین اولوردکم اول انک صکره ایکی ییل دخی
امزوردی سی زحمتین چکر کیجه کوندز راحت کورمز قرننده کتوردکی [illegible] افزوره سی مدتی تمام
اوتوز آی اولوردیعنی اقل مدت حملی التی آیدرکم آنده دخی اوغلان طوغر دخی ایکی ییل امزوردوکیله
تمام اوتوز آی اولور علی کرم الله وجهه دن روایتدرکم بر کشی کلدی یا امیر المؤمنین بن اولندم
بر قز آلدم مکر صاع وسلامت علتی یوق هیچ اکابر نسنهده کمانم یوق اما التی آیده اوغلان
دنیایه کتوردی امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه والوالدات آیتی ایله اکا اوقودی دیدیکه
التی آی حمل مدتی یکرمی درت آی که ایکی ییل اولور رضاع مدتی اوتوز آی اولر اوغلان
سنک اوغلانکدر تعجب قلمه غل بس اصل بودرکه التی آیدن آزده طوغن اوغلانک نسبی
اتادن ثابت اولمز زنادن اولور واجب اولوردکم انلری آنره لر بس اول روایت که
ابوبکر الصدیق حقندهدر چون اول عقل کامل اولوب اوتوز اوچ یاشنه ایرشدی آنک فرقی ال
تمام اولدی رسول علیه السلام کرچکلیوب اکا ایمان کتوردیکه یاربی بکا الهام ایدوب
بللا کل شول نسنهلره کم آنوکله بکا انعام قلدک وغک نعمتلرک شکرین یرینه کتورم و اتامه
انام انعام قلدک وغک اسلامی نعمتلرتا که سکا شاکر قوللردن اولوب نعمتکه کافر ولانادرت
اولمیم ودخی سکا کوکلوم عملر قلم تا که سن آندن راضی اولوب قبول ایدهسن بوذیه اومیسر
ودخی یارین کرسم ذریتمی اصلاح ایدهسن یعنی بولره توصیل بریله اکرام ایدهسن بولری
صالحی مسلمانلردن ایدهسن آنوک دعاسن حق تعالی قبول ایدوب کلکی سند اسلام روزی
قلدی ودخی دیدیکه یاربی بن سندن یکا اقبال ایدوب خلاص توجه قلدم کرتن مسلمانلردنی اقدیم

دنیا وآخرتده بنی اسرائیلهدی ایرمه غل ودخی بیوردیکه اولئک الذین نتقبل عنهم احسن ما عملوا
ونتجاوز عن سیئاتهم فی اصحاب الجنة وعد الصدق الذی کانوا یوعدون یعنی ابوبکر دخی آنوک
اناسی اتاسی وآنوک ذریتی ودخی آنلره بکزر کیمسهلردنکه بز آنلرک کوردکلری عملرین قبول ایدوب
اولو ثوابلر ویرورز وکناهلرین دخی عفو ایدرز دزکر توبهدن اوکدین اشلدیلر انزن اوتوری
عقاب اولنمیهلر اوجماق اهلی ایلهاولر تنعم قلهلر شول بزم کرچک وعدهمز [illegible] چوکه بولره قلدق
دیدکله بزه کرچک صدق قلهکلنه وبزه ورسولیمزه مطیع اولنه جنت ودیدار دوزه وزبیس
بزم وعدهمزه خلاف یوقدر بیته کلسه کرکدر ودخی حق تعالی بیوردیکه والذی قال لوالدیه
اف لکما اتعداننی ان اخرج وقد خلت القرون من قبلی وهما یستغیثان الله ویلک امن
ان وعد الله حق فیقول ما هذا الا اساطیر الاولین یعنی شول کمسهلرکم اتاسنه واناسنه
قرشو اوف دیدی یعنی بریاراز سوز سویلدیکم انلری ملول قلدی مراد بوندن عبد الرحمن ایدی
ابوبکرا وعلی اناسنه واناسنه قتی سویلیوب اکا مسلمان اول دیدکلری ایچون دیدیکه یعنی بکا
وعده ایدوب قورقیدرسز ایدرسزکم سن اولوسن [illegible] آندن اولدکن نصکره کیرو قوپرهسن
بو خود هیچ اولاجق نسنه دکل اتاسی اناسی آیدیلردیکم وای سکا یا عبد الرحمن مسلمان اول
آخرته ایمان کتور که قیامت حقدر اول آیدردیکه دکلدر بو سوزک سوزیکز الا شول اولکیلردن
قالمش یلدن سوزدر یازیلویدر دیک ایدردی اکر بو سوزیکزده چقسهکز شول فلانی [illegible]
چقادک کوردم بولر آیدق چاره یوقمیوب اللهه یلواردیلرکم ای بزم اللهمز بوکه سن هدایت
ویروب ایمانه دوزی قلبی ویر پس حق تعالی اول عبد الرحمن سوزندن اوتودیکه اتاسنه واناسنه
دیری بو آیتی ایتدردی اولئک الذین حق علیهم القول فی امم قد خلت من قبلهم من الجن والانس
انهم کانوا خاسرین یعنی اول دیدوکی قوم آنلردرکم کچی اسلر الجندن بولردن اول کچشلردر
جنی کافرلرندن وآدم کافرلرندن بلکلتی آنلره عذاب واجب اولمشدرکه انلر کلیسی
حقیقتا دنیانکده کافرلردن آخرت عقوبتنه مبتلا اولمشلردر چون عبد الرحمن رسول علیه السلام دن
بو آیتی اشتدی وهم اتاسنک اناسنک دعاسی اجابت اولنوب حق تعالی اکا توفیق ویردی
آندن ایمانه کلوب [illegible] کوردکلو یلهدی ذیرا اتانک اناتک وغلی قیز اوزره دعاسی
مستجاب اولور کرک خیر اولسون کرک شر اولسون اما سعادت آنوک کم آنلری خشنود قلوب
خیر دعالرین آلهلر الا یاوز دعالرندن صقنه ودخی حق تعالی بیوردیکه ولکل درجات مما عملوا
ولیوفیهم اعمالهم وهم لا یظلمون یعنی هر کمسهکه آخرتده مرتبهسی واردر شول نسنهدن اوتوریکه
دنیاده عمل قلدیلر خیر اشلیسه ثواب عملنه کوره وشر اشلیسه عقاب فعلنه کوره نه ثواب
اهلنک ثوابی اکسک اولور ونه عقاب اهلنک کناهی عقوبتی زیاده اولور بلکه
انلره عدل اولور ظلم وحیف اولمز ذیرا کشی دنیا بازارده نه کیورسه آندن سرمایهسی نه نقد اید
اولور آخرت متاعی دخی اول قدر اولور ودخی حق تعالی بیوردیکه ویوم یعرض الذین
کفروا علی النار اذهبتم طیباتکم فی حیوتکم الدنیا واستمتعتم بها فالیوم تجزون عذاب الهون

بما كنتم تستكبرون في الارض بغير الحق وبما كنتم تفسقون یعنی شول كونكم بو كافرلرك كوزلرندن حجاب
كتورلدی بولر اول جهنم عذابلری اوزرینه عرض اولنه لر كوزلریله اول عذابلری كوره لر كه دنیاده انكار
ایدرلردی اول طامو خزینه دارلری آنلره دیه لر كم اول دنیاده سزه خیر ویره جكلری عذابلر
ومختلف اشیولردركم سز بوكا انكار ایدوب شك ایدریكوز اول عمر سرمایه لرین دنیانك
فانی دیرلكنه راضی اولوب مغرورلغیله ضایع ایتدوكز اول ایكندی صفاسنه لذتسز فانی لذتلریله
منتفع اولوب تنعم قلدیكز بو ابدی دولتی اول فانی دیرلكه صاتدیكز پس بوكون اول كوندركه
سزه جزا اولنه سی وقتدر خورلق عذابیله شوندن اوتریكم باطلا اولوب ایمانه كلمكی
ترك ایتدیكز تكبرلك ایدوب عار ایتدیكز ودخی آندن اوتریكم الله عاصی اولوب امرینه
مطیع اولمادیكز پس ای عزیز عاقلی اولن بو آیت معنیسندن كوركدركم كتدروبه چوق دلو
عبرت حاصل ایدوب كندو حالنه تنبه اوله اوكوتلنه بو دنیا لذتنه مغرور اولوب
عمر سرمایه سنی فنایه خرج ایدوب آخرت نعمتندن محروم قلمیه اول شهرت اسیری اولوب
نفس وشیطان قولی اولوب دانشمندلرك سوزلرینی قولاقلرینه قومیه كم دیرلر بونك كبی
آیتلر كافر حقنده در مؤمن اولانه دكل كرچك كافرلر ایچون كلدی اما قرآنك ظاهر معنیسندن
قالوب اول باطنی لبتی ولبتنك لبتنی یعنی ایچینی وایچینك ایچینی ترك ایتمك شوكا بكزر كه بر كشی
آیت قوز دیدكلری شول یوری قرلقابدر بو خود غایت جهلدر دیو قوزدن مراد قاب
دكل بلكه ایچی ودخی ایچینك ایچیدر كه یاغیدر ایچیندن چقر بو خود ظاهردر كه قرو سوس
بونی ادراك ایلدكه اول قاب دخی اعتبار اولنوب بیله معدودر اولدوغنی آنوك حرذوق حاسی
اولدوغیچون دركم آنی فوده ویرمكدن صقلر حال بودركه رسول علیه السلام حقنده سید
ان للقرآن ظهرا وبطنا ولبطنه بطنا الى سبعة ابطن الحدیث یعنی قرآنك طاشی وار دخی
ایچی وار وایچینك ایچی وار تا یدی قاته وار دنجه اكر چه آن ظاهر قرآنك لغت معنیسی
اولسه یاخود اول شبب خاص اولسه كم انكیچون انزل اولدی پس بونلردن كه رسول ام
بیوردی فائده نه ایدی یاخود علی كرم الله وجهه بیوردی عمكم اكر دستور اولسه قرآنی
تفسیر ایتمكله یالكز فاتحه نك تفسیرندن قرق دوه یوكی ایدیم اكر مراد ظاهر معنی اولسه
بوقدر معانی فایق ورموز دقایق اظهاری لفظ لغتدن نیجه مفهوم اولوردی پس معلوم اولدیكه
اول ظاهر معنیده طوروب قالمق كوكل اول معنای باطنیدن غافل ومحجوب اولمقلیدر كه
مشاهده ایدرز یاخود اسیر نفس اولوب اول ایكندر منغص فانی لذتلره صبی كبی
میل ایدوب قالمشدر اول ماده كه اوكی جمع اولوب راحت بوله بو تمنی حاصل اولمق عزیز اوكوچ در
آكو تمنی فائده قلورمش سه امیر المؤمنین عمر رضی الله تعالى عنه دیمیشكی بونی بندن ایراق
ایدوب كیندركی شول وقتكم صوغ ایلدی اكا بر قدح بال شربتی كتوردیلر الینه آلوب قدحی
دورادی یعنی براقدی برالنه وبرندن دخی برینه اندن ایچمیوب اوته
ایرده صونری دیدیكه بونك لذتی كچر اما حسابی وانتقامی یرنده قالور صوكره دییلركه

بیچون

بیچون بونی ایچمیوب كیرو دوردك دیدیلر ایدیكه قورقدم اكر ایچرسم بو آیت اهلنك
زمره سندن اولم تا كه آخرتده بكا دیه لر سن تنعمكی دنیاده ایچورجك ایكن كوكم هونه
اغرایدن عجبا اول عمر رضی الله تعالى عنه بو آیت كافر حقنده نازل اولدوغنده جاهلمیدی
ادراك قلمدی سنجلین تمنی یه دوشمدی حاشا اعلم علما اول ایدیكه مكتوب القلب آیدی
علمی اصلندن وشعبندن آلوب خبر ویردی ودخی مشهوردر وایتدركم عمر رضی الله عنه
ایدر بر كون رسول علیه السلام اوزرینه كیردم كوردم بر حصیر اوزرنده یاتور اول حصیرك
ایزلری مبارك بدننده اثر ایدوب بولبول اولمش آنی كوروب اغلادم رسول علیه السلام دیدیكه
یا عمر نیچون اغلرسن بن دیدمكه یا رسول الله اول كسرا ایله قیصری اكدم روم وچین پادشاهلریدر
اللهك دشمنلریدر آنلره بوقدر مال وخزائن ویرلدی بو نعمتلر بریله تمتع ایدرلر سن كه
اللهك حبیبی ورسولیسن سنی اشبو حالده كوردم رسول علیه السلام دیدیكه یا عمر آنلر بر قومدر كم
دنیاده آنلرك معیشتلری تعجیل قلنمشدر بز بر قومزكم بزم معیشتلریمز آخرته تاخیر اولنمشدر
بو دخی اشارتدر قلوركم معیشت دنیا كفافدن زیاده اولسه آخرته ضرر ایدر پس اهل
بصیرت اولنلر كندولری ضرر اولاجق نسنه دن پرهیز قلورلر اما آنلركم بو معانیدن
وبو حقایقدن قطع نظر قلوب ظاهرده قالمشلردر معلومدركم اول صفت بشریت ملكیت
اوزره غالب كلمشدر فقها قاتنده بو دخی قاعده دركه حكم غالبكدر وار باقی سن بونی قیاس قیل
وبوندن نصكره حق تعالى بیوردیكه واذكر اخا عاد اذ انذر قومه بالاحقاف وقد خلت النذر
من بين يديه ومن خلفه الا تعبدوا الا الله اني اخاف عليكم عذاب يوم عظيم یعنی یا محمد صبر ایله
بو قومك سكا سویلدكلرینه اول هودی اكفل كم آنی عاد قومنه رسول كوندردك وار
اول قومنی چونكم احقافله انذار ایدوب قورقتدی بعضیلر دیمشلركم احقاف شامده
بر طاغدر اما قتبی ایدر احقاف دیو قومدن دیمه دیرلركه بو جه اوله قرشو بقیلوب
آقار اوله یعنی اول احقافده بولره عذاب كلوب هلاك اولدن جكیندن قورقتدردی
حال بودركه اول انذار هودك كندودن ایلرو قومی ایچنده دخی اولوب كچمشدر
وكندودن نصكره دخی اولدی بونكله انذار اولندیكه یا قوم سز طاپمكه الا اول الله طاپوكزكم
بن دخی بوقدر ینی دیلرسه ایشلر قادردر قورقارمكم اكر سز اكا ایمان كتورمیه سز
سزه آندن اولو عذابلر كله قهریله سزی هلاك ایلیه ودخی بیوردیكه قالوا اجئتنا لتأفكنا
عن آلهتنا فأتنا بما تعدنا ان كنت من الصادقين یعنی اول هود قومی دیدیلر كم یا هود
كلدكمیسنی اكا میل ایدرسن كم قورقیدرسن بزی معبودلریمز عبادتندن اوردوب كندو
معبودكه دوندیره سن بوری وار اول بزه وعده قلدوغك عذاب كرچكسه كوریم حق تعالى
خبر ویردیكه قال انما العلم عند الله وابلغكم ما ارسلت به ولكني اريكم قوما تجهلون
یعنی هود علیه السلام اول قومه دیدیكه یا قوم اول عذاب ایندجك وقتكی علمی الله قتنده در
بن آنی بیلمزم نه وقتكه الله حكم ایده اول وقت كلور بكا شول واجبدركم بیوریلن نسنه

سوزلره ایرشدوردم سزی اول دنکر عبادتنه وآنی بولمکه دعوت قلمغه عذاب کتورمک بنم الومدکل لکن بن سزی کوردم غایت جاهل قوم سز بو سزه دیدیکم خبرلره بو نظر ایدوب فکر ایلمزسز کم
بو سوزلره اولن انکارلرک عاقبتی عذاب کلمکدر نتهکم سزدن ایلروکیلره واقع اولدی بولیو
اکا التفات قلمزلردی وحق حق تعالی بیوردیکه فلما راوه عارضا مستقبل اودیتهم قالوا
هذا عارض ممطرنا بل هو ما استعجلتم به ریح فیها عذاب الیم یعنی چون اول هود قومی
یلانلدیلر اکا وعیدیلر حق تعالی آنلره قحط ویروب کوکدن درت یوز یل یغموری طوتدی
بو ظلم اللهمدی بولرقتی آجلقدن محنته اوغرامشلردی اما دخی ایمانه کلمدیلر حق تعالی دیلدیکه
بولره عذاب کوندوره امر ایلدی طاموغه تنیدادنیه کم طاموغک زنجیرلرندن واوردلرندن
واوردلرنیک یالکلرندن آنلرک اوزرینه حواله قله وانلرک یقیننده بر دره وار دیدی اکا وادی
مغیث دیرلردی هر قچن که حاجت یغموره یاغسه اول بولوت اول درهدن قوپاردی
پس حق تعالی امر ایلدیکه بولوت اول عذابلری کتوروب اول درهدن چقدی بولرچون
اول بولودی کوردیلر کم اول درهلرندن آذوقدی چقدی بولر سوندیلر دیدیلر کم هذا شی
شول بولوتدرکم کلوب بزم اکنلریمزه یاغور در هود علیه السلام آنلره دیدیکم یا قوم بو کلن
بولوت اول دکل کم سزه منفعت قله بلکه بو کلن بولوت کیاجنده شول نسنهلردن واردرکم
سز آنی وقتی هنوز کلمدین طلب ایدوب استر دیکز کالنجه ایوردیکز اول کلن بولوتده کم
آنک ایچنده تیتی یل ایله عذاب واردر دوا یتدیلرکم بو آیت ایندکدنصکره رسول الله
عادتی بوایدیکه هر قچن کوک کنارندن بر بولوت چقسه مخالف یللر اسسه صورتی
متغیر اولوب کیروردی چقاردی اوردی کلوردی صوردولردیکه یا رسول الله نه حال کورکای
سنه بیوردلردیکه قورقرم بو کلن بولوت اول عاد قومنه کلن بولوت کبی اولا کرآنک
ایچنده عذاب اوله مطور رحمت اولمیه تا کلوب یغمور یاغمینجه رسول علیه السلام خاطری
فرح بولمزدی پس رسولک بو فعلی دخی اکا اشارتدرکم قول اکرکم دائم اللهک عقابندن امین
اولمیه اندن قورقه طوره وحق بیوردیکه تدمر کل شیء بامر ربها فاصبحوا لا یری الا مساکنهم کذلک
نجزی القوم المجرمین یعنی هود علیه السلام اول قومنه دیدیکم بو کلن بر قتی عذاب بیلیدکه اول
ربنک امری ایله هر نسنهیی اوغورسه هلاک ایدر شول حاله دونرلرکم بولرک اثری بلودز اولور
الا مسکنلری کورینور آنجق بزم رسولیمزی یالانلینلری اشبو عقاب قهر ایله هلاک ایدرز
بو قصهده حق تعالی رسولنه خبر ویردی تسلی خاطر ایچون که قومنک انجقارلرینه طارلغوب ملول
اولمیه بلکه بو انسان عادتی مجبولدر آنک اوزرینه کم کندونک هواسنه مخالف سویلینه عدو اوله
وحق اول اهل مکه قومنه وعیددرکم بونی اشیدوب رسول علیه السلام قولندن تجاوز ایتمه
عنادی ترک ایتمزلرسه تا که عذاب کلوب آنلری دخی هلاک قلمیه دخی بیوردیکه ولقد مکناهم فیما
ان مکناکم فیه وجعلنا لهم سمعا وابصارا وافئدة فما اغنی عنهم سمعهم ولا ابصارهم ولا افئدتهم من شیء
اذ کانوا یجحدون بایات الله وحاق بهم ما کانوا به یستهزؤن یعنی یا اهل بیت بونک قومکه کم

خوفنا

حق تعالی اولرزدن ایلروکی قومی بکلتتی مکانلندردی اشبو مکانلرده کم سزی مکانلندردی
وآنلره ملک کوندردی بونی که ملک کوندردی وحق آنلره قولق ویردیکم آنوکله حقی اشیدوب
اوقولنلره وکوز ویردیکم بو مصنوعاته نظر قلوب اللهک برلکین اکلیهلر وکوکل ویردیکم
آنکله فکر ایدوب حق تعالی بیر تدروغی عجایبلردن آنک قدرتین آکلیوب ایمانه کلهلر آنوکله نجات
بولوب عذابدن قورتیلالر بولری اول کوز قولق واول کوکل عذابدن قورتارمدی چونکه
اول آلتی محلنه صرف ایتمدیلر قولقلر ایله هدایت طریقنی اشیدوب طوتمدیلر وکوزلر ایله
بو مصنوعاته نظر قلوب اللهک وحدانیتنی آکلمدیلر وکوکللر ایله بو مخلوقاته فکر ایدوب آنوک
قدرتن ادراک ایتمدیلر اول نجاته سبب اولاجق آلتلری کندولره سبب هلاک ایدندیلر
زیرا حق تعالینک آیتلرینه انکار قلدیلر وآنی استهزایه آلوب اعتبار قلمدیلر لاجرم بولسن
ایرشدی اول استهزا قلدقلرینک جزاسی که آنلری اصلیله هلاک قلدی وحق حق تعالی بیوردیکه
ولقد اهلکنا ما حولکم من القری وصرفنا الایات لعلهم یرجعون یعنی یا مکه قومی بز سزی
هلاک قالدق سزک چورهکردهکی کویلردن وشهرلردن انواع درلو عذاب ایله وحق حجتلرو
دلیللر اظهار قلدق بزم قدرتمزو وحدانیتمز بیلدرمکیچون تاکه هلاکی اولمزدن اول انصافه
کلوب اول کفرلرندن دونهلر اسلام طریقنه قدم اورهلر فلولا نصرهم الذین اتخذوا من دون الله
قربانا الهة بل ضلوا عنهم وذلک افکهم وما کانوا یفترون یعنی نته بولره یاردم قلمدی بزم عذابمزدن
قورتارمدی اول اللهدن غیری معبود طوتنوب طپدقلری نسنه که آنوکله الله یقینلق طلب
ایدرلردی دیرلردیکم بز بولره طپمازز الا اندن او توری طپارز که بولر بزی الله یقین قیله
پس انلره نه اولدیکه شفاعت قلوب سزی عذابمزدن قورتارمدیلر بلکه آنلر کندو نفسلرینه
مشغول اولدیلر بولره منفعتلری طوقنمدی اول عبادتلری هب باطل اولوب ضایع اولدی
اول یلاندن سوزلریدیکم اولرحقدن منع ایلدی نته کم شمدی اشبو مکه قومنی منع ایدر دخی
آنلرک اختلاق قلری وافترالریکه بولر دخی ایدلر بولرک دخی عاقبتی آنلرحالین هلاک کلیسکه
دونیسرنیته کم آنلره فائده اولمدی بولره دخی ولما یسرهین بو آیت دخی دلالت قیلورکه
کشی اللهدن غیرییه اعتماد قلسه یا مالنه یا علمسوز علمنه یا جاهنه یا غیرتنه یا اصلنه
مغرور اولوب هوای نفسنه اویسه آخرت سعینی قوسه اکا فائده اتمز حسرتدن
ارتوق وحق بیوردیکه واذ صرفنا الیک نفرا من الجن یستمعون القرآن فلما حضروه
قالوا انصتوا فلما قضی ولوا الی قومهم منذرین ابن عباسدن روایتدر بو آیتک دخی
سبب نزولی بوایدیکم چون رسول حضرت علیه السلام دعوته کوندیلر شیاطین
کوکلره چقوب فرشتهلردن سوز اوغرلمقدن منع اولندی اودایله اتوب منع
اولندی کوردیلر بو شیاطینکه بولری یاغلندی دیدیلوب ابلیس خبر کلدیلر اکا اول
خبری دکوردیلر ابلیس دیدیکه کیرو بریکی شئ واقع اولمشدر بو ایش آنوکچون تدبیرک
وارک مشرقی ومغربی دوردایک اولا کم سزا کا مطیع اوله پس اولردن بر طائفه

سيوايدكن كلوب رسول عليه السلام بولديلر برخرما اغاجي التنده نماز قيلور وكيع سفيان دن
روايت قلور بو روايت معناسنده كه اول كلنلر طقوز شخص ايدي آنلرك بريسي زوبعه ايدي كه
اول خرما اراسنده كلوب رسولي بولديلر وآنده حاضر اولديلر رسول عليه السلام يتسو
نمازني قلوردي جهر ايله قرآن اوقوردي بونلر آني اشيدوب ديديلر كم سكوت ايدوب
بو اوقودغني دكلك ايسم اول رسولك اوقودوغين دكلديلر چون رسول عليه السلام نمازدن
واوقمقدن فارغ اولدي آنلر دخي دنوب اول قوملرينه كلديلر منذر اولوب يعني شركدن
وكفردن قورقودجي اولوب نته كم حق تعالى بيوردي كه قالوا يا قومنا انا سمعنا كتابا انزل
من بعد موسى مصدقا لما بين يديه يهدي الى الحق والى طريق مستقيم يعني اول جني بلوكي
دنوب قوملرينه كلوب ديديلر كه اي بزم قوممز بز ايشتدك محمددن بر كتاب كه موسى دن صكره
اندرلدي اول كتابلره موافق آنلري كرچكليجي وشركدن وكفردن قوللري الله عبادتنه وآني
بيلمكه دعوت ايديجي نته كم آندن ايلروكي كتابلر دعوت ايلردي ودخي طوغري يوله
دعوت ايدجكه اول دين اسلامدر آنده اكر بلالك يوقدر هم كفر بولنمدن چقوب اول
يوله قدم اوردي ايكي جهاندن سلامت اولوب قورتلدي ودخي حق تعالى خبر ويردكم
يا قومنا اجيبوا داعي الله وآمنوا به يغفر لكم من ذنوبكم ويجركم من عذاب اليم يعني اي بزم
قوممز اول الله قبلندن سزي دعوت ايدن رسوله اجابت ايدوب مطيع اولك اكا ايمان
كتورب آنوك كتابني كرچكلك تا كه اول الله سزك كناهكزي يارلغيه واول طامونك قتي انجيجي
عذابلردن سزي خلاص قله ومن لا يجب داعي الله فليس بمعجز في الارض وليس له من دونه اولياء
اولئك في ضلال مبين يعني هر كمسنه كم اول الله قغيرجيسي رسوله اجابت قلوب ايمان كتورمسه
اوله بلسونكه اول الله عذابندن قچوب قورتلمغه طاقتي يتمزكه هر قنده كرك يغر ير كتسون كرك
يرلرك آلتنه اينسون حق تعالى اني طوتمقده عاجز دكل الله دن اوزاق دخي بر كمسه اني عذابدن
قورتارمغه يار دمجي وناصر يوقدر كه اول عذابي آندن منع ايده بس اول كمسنه لركم اول رسوله
متابعت قلميه لر والله بر ليوب اكا تصديق اتميه لر اولر كلي آشكاره ضلالت الجنده در
خبرده ذكر اولنديكم چون اول رسول عليه السلام بو ايشدن جني جماعتي كلوب اول قوملرينه
انذار ايدوب قورقتديلر اول جنيلرك اولرندن دير لوب بر جماعت اولوب رسوله
كلديلر مكة بطحاده بولشديلر رسول عليه السلام بونلره اوزرينه قرآن اوقيوب آنلري ايمانه
دعوت قلدي ايمانه كلديلر رسول عليه السلام امر معروف نهي منكر ايلدي آنلر اشيدوب
مطيع اولديلر عبد الله بن مسعود دخي اول كيجه رسول ايله بيله ايدي رسول عليه السلام انكيچون
بر دائره چزدي ديديكم اشبوندن طشره چقمه غل اكر چيقه جق اولورسك آيرق قيامته دكين
بني كورمزسين يعني آنلرك هيبتنه طاقت كتوره ميوب اولورسن ديمك اولوجون
رسول عليه السلام آنلره دين احكامن اوكردوب كوندردي دنوب عبد الله قتنه
كلدي عبد الله رسول عليه السلامه صوردي كم يا رسول الله بلكستي بن ايكي هيبتلو آوازه

ايتدم اولنه ايدي رسول عليه السلام بيوردي كه بو آوازه اول ايدي كم بن آنلره سلام ويردم
آنلر سلامم آلديلر ايكنجي بو ايديكم آنلر بندن رزق ديلديلر بن سكوكي رزق ويردم وتزكي
طوارلرينه رزق ويردم وارديلر كتديلر حق تعالى بيوردي كه او لم يروا ان الله الذي خلق السموات
والارض ولم يعي بخلقهن بقادر على ان يحيي الموتى بلى انه على كل شيء قدير يعني بو آخرته منكر
اولنلر عبرت الكوب فكر ايلمزلرمي كيم شول الله كه يرلري وكوكلري يارانمقده قادر اوله
بونك كبي عظمتله هيچ اكا بونلري يارانمقده بر عجز حاصل اولميه نته اول بو اولملري ديري
قلمقده عاجز اوله بلكه آنوك قدرتي كامله در نه چ ايلرسه يارانمغه كوچي يتر قادر در
بوني آندن اوتوري ديدي حق تعالى كه بو كافرلر اكرچه آخرته وبعثه انكار ايدرلردي
اما يري كوكي الله يارانتدوغنه انكارلري يوغيدي انكيچون بو آيتده يري كوكي يارتدوغن
صورت قلوب بعثه حجت قاطعه بيان قلدي ودخي بيوردي كه ويوم يعرض الذين كفروا
على النار اليس هذا بالحق قالوا بلى وربنا قال فذوقوا العذاب بما كنتم تكفرون يعني اول
قيامت كوننده كم بو كافرلري وعاصيلري طامودن يكا سورلر بونلرك كوزندن حجاب
كتورلوب اول عذابلري آشكاره مشاهده قلهلر اول وقت ديرلركم يا ظالملر اشبو
عذابيكه كوردكز دنياده بوكا انكار ايدردكز نه ديرسز حقميدر بو قسه دكلميدر آنلر
ديرلركم بلى اي بزم ربمز حقدر على اليقين شمدي بلدك ووقتدن اقرار ايدرلركم آنلر
آنوك ذره منفعتي يوق بس اول وقت آنلره ديرلركم شمدي بلمكلكميزي بوقدر طادك
ايمدي اول عذابلرك لذتن آنك مقابلسنده كم دنياده اللهي قيوب انك غيرينه طپدكز
سزه غايت لذت ويردي كفر حلاوتلو كلوب ايمانه كلمك سزه آجي كلوردي بس
عوضي بودر كم آنوك اغوسني بو كون طاده سز ايله سزكم اول حلاوت نه ايمش هر مؤمن
عاصيلرينه دخي يادين بويله ديسرلركه اول دنياده عاصي اولوب كناه اشلمك سزه لذت
ويردي كلك ايمدي بو كون اول خمر ايچوب زنا ايتمك ومسلمانلره ظلم وحيف ايتمك
وبيدون وغيبت قلمق لذتي نه ايمش كوردك بس عقللي اولان كوركم شمديكي وقت الدن كين
توبه واستغفار وخلق ايله حلاللشمكه كوچي يترکن كندوني قورتارمغه سعي ايده
ودخي حق تعالى كيرو رسولنه استمالت ايچون بيوردي كه فاصبر كما صبر اولوا العزم من الرسل
ولا تستعجل لهم كانهم يوم يرون ما يوعدون يعني يا محمد صبر ايله بو كافرلرنك ايذالريوب
انجتدكلرينه نته كم سندن ايلروكيلردن اولو عقللي سي قردشلرك رسوللردن امتلرينك
جفاسنه صبر ايدوب حق اوزره قائم طورديلر نوح وابراهيم واسحق وموسى عليهم السلام كبي
ودخي بولردن غيري نه قدر وار ديسه بوني حق تعالى رسول عليه السلامه انكيچون بيوردي كم
قصد قلدي اول قوملري وذوكم يا وزدعا قله حق تعالى اكا صبر امر ايلدي تا كه تعالى آيتي
اينه آلوده كله حرب ايدوب جهاد قلانته كم اولكي رسوللره امر اولندي آندن اوتوري
ديديكه يا محمد صبر ايله آيوب بولرم تز جك عذاب دليمه كلكه اول عذابي بولرم يقين در كم

اول كون آنلر اول عذابى كوره لر شويله ظن ايدرلركم بولر دنياده وهم قبرده اكلنمديلر الا شول كونك بر ساعتى كبى كم كچدنتركم بيوردى لم يلبثوا الا ساعة من نهار بلاغ فهل يهلك الا القوم الفاسقون يعنى جميع عمرلريكم دنياده كچدى واول زمان طويل كه سنلرده يا تماغله كچدى آنوكده احتلقى آنلره اول عذابى كوردجك شول بر ساعت كچمش كبى اوله پس عقلى اولنلر كركدكم شول بر ساعت راحتيچون ابدى راحتلكى ترك اتمك ايلمزه واحمقدر واول كمسه كه بر بارمق بال ايچون طاش ايله آغو ايچد كندوى هلاك ايدر وحق تعالى بلاغ ديدوكى ديمك اولودركم يا محمد اشبو كلام بر قومكه ديديك تمام وعظ ونصيحتدر كم اشتلر دك بو نصايحى اول اشتدكدن صكره عاصى اولوب هلاك اولمزلر الا شول فاسقلر اولور ديدى كافرلر اولور ديمكى يعنى اول فاسق لفظى ايله ذكر ايتدوكى اكا اشادت قلديكم بو عموم اوزره دلالت قلمه اول فاسق كوك كافر اولسون كرك مؤمن چونكه قرآن اوكودكنى اشيدوب طوعميه اول فاسق فسادين ترك ايتميه كندوى اولسه هلاكلك مقامنه مبتلا قلور

سورة محمد ثمان وثلثون آية وهى مدنية

بسم الله الرحمن الرحيم

الذين كفروا وصدوا عن سبيل الله اضل اعمالهم كلبى ايدر بو آيت اول بدر غزاسنده مكه نك اشيلرى اوزرينه آنلرك حقنده اندى كه هشامك ايكى اوغليدر برى ابو جهل برى حارث دخى ربيعه نك ايكى اوغلى برى عتبه وبرى شيبه دخى خلفك ايكى اوغلى برى أبى وبرى أمية دخى بولردن غيرى كيم وار ايسه اول بدر غزاسنه چقدقلرى وقت خلقى طعام كوندروب رسول ايله غزايه بيله چقمقدن منع ايدرلردى پس حق بو آيتى كوندردى وبيوردى شول كمسه لركم الله ك وحدانيتنه انكار ايدوب قرآنى يلانلديلر والله قوللرنى حق يولنه غزا قلوب فرض يرينه كتوردمكدن منع ايتديلر حق تعالى آنلرك حسناتلرين باطل قلدى كه دنياده اشلديلر زيرا هر عملكم ايمانسز اوله اول ضايع بعدر باطلدر وبعضيلر ديديلركم بو ايمانسز عمل باطل اولمق جميع كفار حقنده عامدر نته كم دخى بر آيتده بيوردى كه والذين كفروا اعمالهم كسراب بقيعة الآية يعنى آنلركم كافر اولديلر آنلرك عملارى اول اوه يرده سرابه بكزر كه صوصامش كشى انى كوروب صو صنور صو صنوب كلكله كوره يركه بخارى كتوردمش نسنه يوق كير وصوسزلغى اوزره محروم قالور كافرلر دخى خير وحسنات قلوب ثواب اوموديغى شويله اولسه ودخى بيوردى كه والذين امنوا وعملوا الصالحات وامنوا بما نزل على محمد وهو الحق من ربهم كفر عنهم سيئاتهم واصلح بالهم يعنى شول كمسه لركم الله ك وحدانيتنه تصديق قلديلر ورسول حق پيغمبر بلديلر اينانديلر وكندولره بيوريلن طاعتلركه فرض ايدلر ين سنتلرين وقتلو وقتنده اذا قلديلر ودخى جبرائيل عليه السلام محمد عليه السلام اوزره انزل دوكى قرآنه ايمان كتورديلر حق بلديلركه اول باطلدن ومناقضدن بريدر كلام الله در حق تعالى آنلرك اول كفرلرحين اشلدكلرى كناهلرنى عفو ايدوب محو ايلدى رسول عليه السلام

ايمان كتوردكلرى سببى ايله والله بيوردوغيله طاعت يرينه كتوروب غزا قلدقلريچون وآنلرك حاللرنى اصلاح كتوردى دين اسلام الچنده ظاهر قلدى تا كه خلقه مقتدا اولديلر دين آنلركله قوت طوتدى بوندن صكره حق تعالى بونى بلدردى كيم اول كافرلرك عملنى ابطال ايدوب مؤمنلرك عملنى اصلاح ايدوكى نه سببدن در بيوردى كه ذلك بان الذين كفروا اتبعوا الباطل وان الذين امنوا اتبعوا الحق من ربهم كذلك يضرب الله للناس امثالهم يعنى بو كافرلرك عملرى باطل اولوب سرابه بكزه دوكى اندندر او تورى اولديكم اول شرك وكفرى ايمان واسلام اوزرينه اختيار قيلوب انك اوزره ثابت اولديلر واسلام اوزره رغبت قلمديلر ونفسلرى هواسنى دخى الله رضاسى اوزره اختيار قلديلر واما اول مؤمنلرك حاللرى اصلاحه كلوب مقتداى خلق اولدقلرى بودركه الله ايله رسولى قاتنده قربت وقرآنك عمله مشغول اولديلر كفرلرى شركى ترك ايدوب ايمانى اختيار قلديلر دخى الله رضاسى ايچون هوالرى آرزوسن ترك اتديلر حق تعالى اشبو نجليين ضرب مثل ايدوب مؤمنلرك وكافرلرك عملرنى بيان ايدر تا بو ايكى طائفه بيله لركم عملرى بولرى يادين نه مرتبه يه ايرشدوردتا انوكله متنبه اولوب ايوالرين اصلاح ايده لر بوندن صكره حق تعالى مؤمنلرى كافرلر ايله مقاتله قلمغه قندرمق ايچون بو آيتى بيوردى كه فاذا لقيتم الذين كفروا فضرب الرقاب حتى اذا اثخنتموهم فشدوا الوثاق فاما منا بعد واما فداء حتى تضع الحرب اوزارها يعنى اى مؤمنلر قچن كافرلر ايله اوغراشسه آنلرك بوينلرين اوردك اكا دكين كه آنلرى سست ايدوب قهر ايده سز واسير قله سز آنلرك الرين ايا قلرين بغلك محكم اندن صكره ديلرسه كوز ايكان احسان ايدوب آزاد قله سز يا خود اول كندو ماليله سزدن نفسنى فديه ويروب صاتون آلا قويويره سز بو آيتك ظاهريله حجت ايدوب بعضى لر ديديلركم اسيرى قتل اتمك مكروهدر يا آزاد قله لر يا مالندن فديه آلوب قويويره لر اما ابراهيم نخعيدن رحمه الله روايت دركم بيوردى امام بونده مخيردر ديلرسه مالندن فديه آلوب قويويره ديلرسه اولدوره ديلرسه قول ايدينوب كندويه خدمتكار ايدينه وهم ابو بكردن رضى الله تعالى عنه روايت دركه اول بيوردى كه بر اسيرى فديه آلوب قيتو ويرمزين اكر ايكى موت آلتون دخى ويررسه ودخى بيوردى كم قچن كافر اسيرى اليكوزه كيررسه سز آندن فديه طلب اتمك بلكه اولدورك كه مشركلرى اولدرمك بكا دوكلى نسنه دن سوكولدر بو خبر ايله بزم امامز يمو ديدلركم اسيرى اولدرمك روادر قايرمز اما ابن جريج دخى اندن غيرى اهل تفسير روايت قلوردكم بو مشركى اسيرلرين قويويرمك آيتلرى منسوخدر بو آيتله كم حق تعالى بيوردى فاقتلوا المشركين حيث وجدتموهم يعنى مشركلرى ديه لك هر قنده بولورسه كز زيرا رسول عليه السلام دخى مكه يي فتح ايدوب آل ابن حطالى مسلمان لشكرى الچنده اسير بولوب اولدردى اما مسلمانى اسير بلكن فديه ويرمك اول ضرورت مسلمان خلاص اتمكيچون روادر اما مالنى آلوب فديه قلمق ضرورت اولمايجه

دوادكلدر زيرا اول اسيرلري مقابلنده دوندروب كافرلره رد ايتمك كيرو اهل كفره قوت
قوت آرتورمقدر بو مكروهدرندركم آنلره آلت وسلاح صاتمق مكروهدر پس كركدركم
اول مشركلري قيرالر واسيرا ايدوب اللوين وآيقلرين ياغليه لر تا اكا دكين كيم ادادن
حرب كتوردیلر آنلر اسلامه كله يا خود مسلمانلره بيون ويروب خراج ويرمكه مطيع اوله لر
وبعضيلر ديديلركم حتى تضع الحرب اوزارها معنسي بودركم سز مشركلري قيرك اسير ايدك
قوللنوك تا اكا دكين كه عيسى عليه السلام چقه بوتلري اوده يا قوب شركلر كتوريله
الله طيبله جهاد عز الله طوله قوردقيونه صتاشوب بجه كيده زيان دكوديه ودخي
بيوردیكه ذلك ولو يشاء الله لانتصر منهم ولكن ليبلو بعضكم ببعض والذين قتلوا في
سبيل الله فلن يضل اعمالهم سيهديهم ويصلح بالهم ويدخلهم الجنة عرفها لهم يعني شول نسنه كم
بن سزه بيوردم آني اشلك اول كافرلر ايله مقاتله ايلك اگر حق تعالى بونلردن انتقام
قلمق دیلسه بونلري غدا بله هلاك ايلردي هيچ قتالسز دخي لكن ديلديكم سنوك ثوابيه
واوجماق ايچون مرتبه حاصل قلمغه طالب اولانلر قنقيدر وجاننه تيموب اول
ثوابدن تجانكر قنقيدر آني ظهوره كتورمك بيان قله پس شول كسنه لركم الله ورسوله
مطيع اولوب اول الله دشمنلريله وكندولرك دينلري دشمنلريله الله رضا سيچون
مقاتله قلدیلر دخي اول يولده ديلنديلر حق تعالى آنلرك عمللرينك ثوابني ضايع وباطل قلمز
اما تيز اولاكه آنلري حق تعالى هدايت اوزره ثابت قلوب آخرت احواللرندن خلاص
قله حاللرني صلاح اوزره قيلوبن وآخرتده آنلري اوجماغه قويه وهر برين منزللرينه قو
ابو سعيد خدري رسول عليه السلامدن روايت قلوب بيوردیكه رسول عليه السلام ايدر يارين
قيامت كوننده اوجماق اهلنده قچن كه اوجماغه كيرمكه دستور اوله هر بري شول دنياده كي
كبي منزللرن منزللرنيه وارهلر ابن مسعود رضي الله تعالى عنه ايدر شول دنياده اولرندن
چقوب جمعه يه كيدروب جمعه دن كيرو چقوب طاغلیوب هر بري شول اوين
ياكلدين نيجه منزللرنيه كلورسه اوجماق اهلي دخي كيرجك منزللرنيه شويله وارهلر
حق تعالى آنلرك معاشلرني دنياده دخي كوركلو قيلوبن وآخرتده دخي كوركلو قيلوبن ودخي
حق تعالى مؤمنلري غزايه قندرروب بيوردیكه يا ايها الذين امنوا ان تنصروا الله
ينصركم ويثبت اقدامكم والذين كفروا فتعسا لهم واضل اعمالهم يعني اي آنلركم
ايمان كتوردیلر اگر سز كافرلره تعالى ايروب الله دينني يار دم قلورسكز الله تعالى
دخي سزه يار دم قلوب كافرلره ذريته سزي غالب قله قدملريكوزي آنده ثابت
قلويره كافرلر منهزم اولوب سز قائم طوره سز اما آنلركه كافر اولديلر هلاك وحسد
ايراق وباشلري اشاغه اولوب توسين اولمقلق آنلره اوله دخي حسناتلري باطل
اولوب ردا ولنمق آنلره اوله ودخي بلكل بو آيت معنسي دينه نصرت قلمقدر
ياكلر بو غزايه مخصوص دكل بلكه الله يولنده محكم طوروب شول شريعت يولندن چقوب

منكر وفساد اشلره دوشنلري كه سنت يولن قيوب بدعت يولن طوتنلري كيمين نصيحت ايله
كيمين زجر ايله كيرو طريق مستقيمه دعوت قلمق ونفسي هوالرين منع ايدوب وساوس شيطانه اويمق دخي
كليسي الله دينينه يار دم ديمكدر كيمكه اخلاص الله يولنده امر معروف ونهي منكره مشغول اولسه دين اهلنك
دينين فسادن نيماغيچون حق تعالى اكا دخي توفيق ويروب عنايتيله يار دم ايدر پس آنلرك اول ثوابلرني
باطل قلمق نه در آني بيان قلوب بيوردیكه ذلك بانهم كرهوا ما انزل الله فاحبط اعمالهم يعني اول عمللرني
باطل قلديغي آنلرك اولدركم آنلر محمد اوزرينه اندوردیكي نسنه يه انكار قلوب اكا ايمان كتورمكي
قيوب كره كوردیلر پس اول نسنه آنلرك حسناتلرني ابطال ايدوب ثوابلرني ضايع ايلدي كيرو
دونوب بونلري قورقتمغله عبرت آلمغه بيوردي افلم يسيروا في الارض فينظروا كيف كان
عاقبة الذين من قبلهم دمر الله عليهم وللكافرين امثالها يعني بونلر يير يوزنده يورسونلر ايدوب
اول كندولردن اوكدين كيلكرك آخر اشلري نيه ايرشدي بر آنلرك ديارلرنيه ومسكنلرنيه نظر ايدوب
عبرت آلهلر اول انكارلرندن اوتوري آنلره حق تعالى عذاب اندوروب هلاك ايلدي تا بيله لركم
بو كافرلره دخي انجلين عذاب وار بوندن صكره بيوردیكه ذلك بان الله مولى الذين آمنوا وان
الكافرين لا مولى لهم يعني اول مؤمنلره نصرت اولدوغي اندندر اوتوریدر كه حق تعالى مؤمنلرك
ناصري ويار دمجي سيدر آني بلسونلر ايمان كتوردكلريچون اما بو كافرلر مخذول اولوب
مقهور اولدوغي آندندر اوتوریدركم بونلرك يار دمجيلري وناصرلري يوقدر اول معبودلر طوتوب
طاپدقلري قادر دكلدركم آنلره نصرت قلوب كلن غدابلري منع ايدن لر انكيچون دائم مؤمنلر منصور
اولوب آنلر مقهور اولوب مغلوب اولودلر اگرچه وقتلرده مؤمنلره دخي انهزام واقع اولور
اولدخي يا نيتلرنده خلل واقع اولوب اخلاص صلري محكم اولماز يا خود نفسلرنده عجب واقع اولور
نيته كم حنين غزاسنده رسول عليه السلام لشكرنده واقع اولدي بوندن صكره حق تعالى اول مؤمنلرك
وكافرلرك يار دين وار طوتاجق يرلرين بيان ايدوب بيوردیكه ان الله يدخل الذين امنوا
وعملوا الصالحات جنات تجري من تحتها الانهار يعني بيكدستي حق تعالى شول كسنه لريكم ايمان
كتوروب عمل صالح اشلديلر بيوردیكي طاعتلري بيرنيه كتوردیلر آنلري شول اوجماقلره قويالم
آنلرك چوره لري بيستانلر ودر واغجلردر واول آغجلرك آلتندن ايرمقلردر آقروا اول اغجلرك هر
برا قلرنده دروشلر واردر كه نه شكلي بوبرنيه نكر زنه لذتي والذين كفروا يتمتعون
وياكلون كما تاكل الانعام والنار مثوى لهم اما شونلر كم كافر اولديلر اول دنياده ويرليش
نسنه ايله مغرور اولوب معيشت ايدرلر شول حيوان كبي دائم همتلري يمك اچمكه بغلنمشدر
اول باقي لذتلري اونوتشلردر تا اكاوتمقي انكاره ايرشدرمشلر در حال بودركم عاقبت منزللري
وقرارگاهلري طامو عذابيدر اودا ايجنره بو آيتده حق تعالى قوللرنيه اني تنبيه قلديكم چوق
يوب اچمك مؤمنلر صفتي دكل كافرلر وحيوانلر صفتيدر آندن كشي يه كوكل قاتيلغي
وطاعت سنستلكي وكاهللك حاصل اولور شهوات غالب اولوب شيطان آنوكله ظفر
بولور نه درلو معصيت وارديسه آني اكا كتر ايدوب اشلدر دنياده اخرتده ذيانكار قلور

بوچوقیمک زیاننی واذیتک فائده سن اکر تفصیل ایدوب قلمه کتوردسوز بر بونک کبی کتاب اولور
اما عاقل اولانه بو قدر تنبیه اشارت یتر ودخی حق تعالی بیوردیکه وکاین من قریة هی اشد
قوة من قریتک التی اخرجتک اهلکناهم فلا ناصر لهم یعنی ای نیجه کوی ونیجه شهر اهلی که
آنلر قوتلو لوردی لشکر یوننده وسلاح یوننده ودخی مال یوننده یا محمد بو سنک شهرک
اهلندنکه بو مکه قومیدر سنی ایچلرندن چیقردیلر واروب مدینه ده یرلندک چون
بزی وکتابمزی یلان تندیلر بز دخی عذاب کوندروب آنلری هلاک ایلدک هیچ برکمسه
ناصر بولنمدیکه بزم عذابمزی آنلردن منع ایده بونلر دخی کیجه قلسونلرکم عاقبت آنلرک کبی
اولوب عذابه اوغرایه لر آنلره برکمسه ناصر بولنمیه کم آنلری عذابمزدن قورتاره لر ودخی بیوردیکه
افمن کان علی بینة من ربه کمن زین له سوء عمله واتبعوا اهواءهم یعنی شول کمسه کم الله تعالی اکا
توفیق ایریشوب دموز حقی کاظاهر اولدی اول آنکله هدایت بولوب استقامت اوزره
اولدی برابر میدر شول کمسیله کم آنک اول ایاوز قبیح عمللری اکا خوش کوستریلوب جمیع
عمرین فسق وفسادله کچوردی اول باطل ایشلره طالوب نیت عبادتندن عمری ضایع اولدی
هوای نفسنه اویوب یعنی مقصود بودرکه کافر ایله مؤمن مرتبه ده برابر دکل سلطان سرایینه
اویقودوب سلطان خوننده خدمت قلن قنده بو اراده له شول کمسه ایله کم کلب بتاغنده طوراب
کیجه کوندز کلب طعامنده خدمت قله عاقل اولن بو کلامدن فهم ایدوب نصیبین آلور بو سوزدن
مراد ندر بلور ودخی حق تعالی بیوردیکه مثل الجنة التی وعد المتقون فیها انهار من ماء غیر آسن
وانهار من لبن لم یتغیر طعمه وانهار من خمر لذة للشاربین وانهار من عسل مصفی ولهم فیها
من کل الثمرات ومغفرة من ربهم کمن هو خالد فی النار وسقوا ماء حمیما فقطع امعاءهم
یعنی شول اوجماغک صفتی که شرکدن وحرام ایشلردن صاقنوب تکریدن قورقنلر ایچون وعده
اولنمشدر بودرکه آنک ایچینده صو ایرماقلری که هرکز قوقمز ویخمز ولذتی متغیر اولمز ودخی سود
ایرماقلری هرکز اکشیمزننه کم طوپلجق دنیا سودلری اکشر آز زمانده بوزیلور ودخی خمر ایرماقلری
وارکه ایچنلره غایت لذت ویرور باشی آغرتمز عقلی کیدرمز اکسوب توکنمز ودخی بال ایرماقلری
وارکه دنیا بالی کبی چوکلدردررومی بولانمز بوق بو قدرت ایرماق کلیسی کوثر ایرماغندن
آقوب جمیع اوجماق اهلینه ایریشوب ودخی واردر بو اوجماق اهلنه انواع یمشلرکه دنیا یمشلرینه
بکزه مزنه شکلی بکزرننه لذتی نه صفاسی ونه لطافتی بینلرک جمیع اعضالری آندن لذت آلور
کوزلر آنی کورمکله لذت آلور واللری آنی طوتمغله لذت آلور ودخی اول اوجماق اهلنک دنیاده قیلدقلری
کناهلرنی آخرتده حق تعالی عفو ایدر پس شول کمسه لرکم مغفور اولوب جنت ایچنده بونک کبی
نعمتده اولالر آنلر برابر میدر شول کمسه لرله کم طامو ایچنده عذابده مخلد اولالر اول قینامش
صولری آنلره ایچوره لرتاکه اول صواشی سندن ایچلری ادیوب طوغرانوب دوکله عاقل
اولنلرکلم بو ایکی حاله نظر قلوب ذکر ایلیه قنقیسی خیرلو ایسه آنی اختیار قله اختیار قلمق معنسی
دخی بودرکه اول ایکی اولانک حاصلی نه سببله اولورسه دائم جهدینی وسعیینی اکا قله حتی ایشیدب

مطیع اوله

مطیع اوله وآنوکله عمله مشغول ولا شول منافقلر کبی اولمیه کم حق تعالی بیوردی ومنهم من یستمع
الیک حتی اذا خرجوا من عندک قالوا للذین اوتوا العلم ماذا قال آنفا اولئک الذین طبع الله علی
قلوبهم واتبعوا اهواءهم سبب قصه بو ایدیکیم رسول علیه السلام جمعه کونی خطبه اوقوردی اول
منافقلر انی خطبه سندن غیبت اتدیلر چیقیجق آنلرک بعضیسی عبد الله بن مسعوده صوردیلرکم
شمدی بو رسول نه دیدی حق تعالی آنلردن خبر ویروب بیوردیکیم یا محمد بو منافقلردن
کمسه لر واردرکم سنک خطبه کی وعظکی دکلرلر قولاغیله کوکللری آندن غافل ایکن سنک قتکدن
چیقه لر اول عبد الله بن مسعوده کم علم ویرلمشدر اکا صوردیلر استهزا ایله کم محمد شمدی نه دیدی
بودکل که بلمدکلر بن بلمک ایچون اولا پس آنلر بویله دیدی حق تعالی که آنلر شول کمسه لردرکم الله تعالی
آنلرک کوکلنه مهر اورمشدر اول فعللرینک عوضی که آنلر نفسی هواسنه اویوب الله ایله یورملہ
قلدیلر بو آیت دخی اکا اشارت قلوردکم حق تعالی کلامنی اوکلرین ورسول علیه السلام حدیثنک
نصیحتلرین هرکمسه که جان قولاغیله دکلمیه وآنک مقتضاسنجه عمله مشغول اولمیه اول
خاصه نفاقدر مقتضای ایمان دکلدر بلکه اکر اول کلدوکی قرآن حدیث نصیحتلرین
حقیر کوروب استخفاف قلسه استهزا ایله خبر ویرسه کافر اولور مجموع قلدوغی حسناتی محو
اولوب یوق اولور عاقل اولن کرکدرکم بونده قتی احتیاط قله بونده صکره حق تعالی اول کرچک
مؤمنلرک بیاننده بیوردیکه والذین اهتدوا زادهم هدی وآتاهم تقواهم یعنی شول کمسه لرکم
اللهه ایمان کتوروب اول رسولنک سوزنه جان وکوکلله کوکلو قولاغ طتوب دکلرلر
ونه کم اشیددلرسه کوکلدن انی ذخیره قیلوب صقلرلر وآنوکله عمله مشغول اولورلر حق تعالی
دخی آنلرک دین ایچنده بصیرتلرین آرتوردر رسولنک کلامنه آنلرک تصدیق یقین آرتوردر آنکله
طریق حقده هدایتلرین زیاده قلور وتقوی طریقنی آنلره دوشتقلور وطوتیلجق سوزلری
وطوتلمیه جق سوزلری دخی آنلره الهام له لطف ایدوب معلوم قلور تاکه آنلر عمللرین ضبط
ایدوب مردود اولمیه لر پس مؤمن صفتی وعظ ونصیحت دکلمکدر بو طریقله اکر کلام هدایتلری
زیاده اوله تا الله قتنده تقرب بوله لر ودخی بیوردیکه فهل ینظرون الا الساعة ان تأتیهم بغتة
فقد جاء اشراطها فانی لهم اذا جاءتهم ذکراهم یعنی یا محمد بو سنک قومک ایمان کتورمکلری
منتظر اولمزلر الا اول وعده قلدوغمز قیامت کوننه منتظر اولالرکه آکسوزین بونلره کلوب
ایریشه حقیقت آنک خوج علامتلری ظاهر اولدی زیرا اول علامتلردندرکه آی کوکده ایکی پاره
اولدی ودخان چقوب عالمی طوتدی وآخر انبیا رسول علیه السلام دنیایه کلدی روایت اولندیکه
حذیفه دن بیوردی رسول علیه السلام صوردیلر دیدیلرکه یا رسول الله قیامت نه وقتده
رسول علیه السلام دیدیکه آنک علمی الله قتنده در لکن یقین اولدوغنک علامتلری واردر
قچن بازارده کساد اوله و وقتسز نعمتلر یاغوب اوتلر بتورمیه خلق ایچنده غیبت
ظاهر اوله وزنادن اوغلنلر دنیایه کله ومال اولو کشیلره تعظیم اولنوب درویشلر حقیر
کورله ومسجد ایچنده غیبت وما لا یعنی سوزلر اوازه سی چیقه وفاسقلر واهل منکر

حق اهلی اوزره غالب اوله لر و بو علامتلرکم رسول علیه السلام بیوردی کلیسی هب واقع اولشدر
بو کلام انک قرینه‌سی دلالت قلور کم کلمک لکی یقیندر پس شمدی اکا ایمان کتورمیوب اول شرکدن
و معاصیدن توبه قلمیناره اول قیامت کلدکدن صکره نیچون بونلرک الی یره کم اول وقتده توبه قله‌لر
و قلورلرسه دخی نیچون مقبول اولنمیه مرضی اولا بلکه اول توبه مردود اولوب صاحبی
مطرود اولور عاقل اولن تدارکی شمدیدن قلمق کرکدر کم وقت الده در کشتی اوکون کوزلیوب
کندویی خلاص قلمق یاردن اوچمادن کرکدر چون ایاق طایوب یاردن اوچه آندن صکره اوکنه
باقمق فائده ایتمز و دخی بوندن صکره بیوردیکم فاعلم انه لا اله الا الله واستغفر لذنبک وللمؤمنین
والمؤمنات والله یعلم متقلبکم ومثویکم یعنی یا محمد شول کم بزم وحدانیتمزه دلیللر نیجه
بیان قلدق مقصود قوما دق سن بو قول لا اله الا الله اوزره محکم طور ثابت اول و اول
قومکی بو کلمه‌یه دعوت قل و دخی سنک کناهک ایچون و مؤمنلرک ارلری و عورتلری کناهی ایچون
دخی مغفرت دیلکل بوندن اوتوری بکم رسول علیه السلام ایدردی بن کونده یتمش کز و بر
روایتده یوز کز استغفار ایدرم دیردی کناهدن پاک ایکن بزه واجبدر کم کونده بیک کز
استغفار ایدوز زیرا بحر کناهده غرق اولوب طورورز هم اولا کندو نفسیمزه مغفرت
دیلمک بو آیتله تنبیه اولندیکم حق تعالی رسولنه علیه السلام اول کندو نفسنه مغفرت دیله دیو
بیوردی زیرا بر کمسنه بر اولو قتنده کندو صوچلو اوله اول صوچلو واروب بر آیرق
صوچلو ایچون صوچن باغشلمغه اول اولویه یلوارسه سوزی هیچ مقبول اولمز پس واجبدر کم
اول کندو صوچن دیلیه اول اولو قتنده بری اولا آندن صکره بر کو صوچن دیلمکه وارا
اولا نته کم روایتده ابن جریجدن ایدر بن عطایه صوردم دیدم کم مؤمنلر ایچون فریضه
نمازلری قلدوغم وقتده استغفار ایدرم نیجه دیلکم اول کیمک ایچون دیلیه بن عطا
دیدیکه اولا کندو نفسک ایچون دیلکل نته کم رسول علیه السلام حق تعالی کندو نفسنه استغفار
قلمغه امر ایلدی و دخی حق تعالی بو آیتک آخرنده بیوردیکم الله تعالی سزک کوندوزین طاعتلو
نه اشلدوککزی بلور و کیجه مسکنیکزه کلوب دخی نه قلدوغکزی بلور دیو بونده
دخی تنبیه واردر کم بو قوللر غافل اولوب کندولری اهمال معصیتلره براغوب صکره آجیوب
حسرت عیسه‌لر و دخی بیوردیکه و یقول الذین امنوا لولا نزلت سورة فاذا انزلت سورة
محکمة وذکر فیها القتال رایت الذین فی قلوبهم مرض ینظرون الیک نظر المغشی علیه من الموت
فاولی لهم طاعة وقول معروف بو آیتک سبب نزولی بودیکم مؤمنلر رسوله علیه السلام تیز تیز
وحی ایتمکه انتظار ایتمشلردی اول مولانک خبرلرین ایشتمکله فرح بولورلردی بر وقت
وحی ایتمیوب اکلنسه قتی طارلغورلردی بونلره وحشت کلوب اول وحیه قتی مشتاق
اولورلردی پس حق تعالی آنلردن خبر ویروب بیوردیکه یا محمد شول کمسه‌لرکم سکا
ایمان کتورمشلردر بزم وحیمزه مشتاق اولوب دیرلرکه نیچون سورة انزال اولمدی
نیچون بونلره محکم سورة اندردیکه حکمی ثابت اوله منسوخ اولمیه و انک ایچنده قتال و رسوله

مطیع

مطیع اولمق بیوردیله مؤمنلر خالص اولنلر فرح اولوب سوینورلر اما انلرکم کوکللری شک و نفاق
رنجیله صیرودر کوررسن آنلریکم شول اولم خسته‌لکی غالب اولوب عقلی آلنمش کیشی نیجه بقرسه
آنلر دخی سکا ایله نظر ایدرلر یعنی کوزلرنی دیکوب قتی باقرلر اول قرآن اندوکن کرهیه
کوروب ایت یا محمد ویلدن سزه حذر ایدک اللهک عذابلرندنکه اول سزه خوش کلیجک عذابلر
سزی قبلدیر سزه بو آیتلر اندوکنی کوره کوردوککز چون سزه بو خیرلو ایدیکه الله دن آیت
اینوب سزی طاعته و عبادته و کوکلکوزدن ذکره دعوت قلیدی طیب قلبله اشتدوک مطیع
اولدقدیدیکز سزه خوش کلوب فرح بولیدیکز فاذا عزم الامر یعنی نیچون اول قتال وقتی کلوب
سزه امر قتال واجب اولسه اول حکم سزه یکیلسه سز آنی کرهیه کوردیکز کوکلکز اندن
نفرت ایدر بوندن صکره دخی بیوردیکه فلو صدقوا الله لکان خیرا لهم فهل عسیتم ان
تولیتم فی الارض وتقطعوا ارحامکم یعنی اکر بونلر اول رسولیمزی کرچکلسه‌لر اکا مطیع اولی
بیلسه‌لر بونلره اول اثر کدن کفردن و نفاقدن اول خیرلو ایدیکه ابدی سعادت بولورلردی
ایت یا محمد بونلره کم اکر بو امتک اوزرینه سز والی ولیدیکز بونلرک امورینه سز امیر اولیدیکز اولاکه
سز بو یوزدن معصیتلره و فسادلره مشغول اولیدیکز و ارحامکزی قطع ایدوب قومدن
قبیله‌دن کسلیدیکز بعضیکز بعضیکزه عیشلرکم بو آیت معنیسی دیمک اولور دکم اکر سز بو الله تعالی
دیندن تکم اسلامدن اعراض ایدرسکز و اول رسولکزدن و کتبخبرلره ایمانیوب بو یوزدن
قانلر دوکمک ایله دیریلیدیکز قوللریکزی بر کومدن قوم و قبیله کوردن کسملکه فسادلر ایشلرسکز
بونککبی صنعتلو قومی الله تعالی مخذول قلوب رحمتندن ایراغ ایدر نته کم بیوردی اولئک الذین
لعنهم الله فاصمهم واعمی ابصارهم یعنی بونلرک کبی قوم که اللهک لعنتنه مستحق اولوب رحمتندن
ایراغ اولور حق تعالی بونلرک کوکل قولاغن صاغر قلور که حقی ایشتمزلر و اشیدوب هدایت
امورن فکر اتمزلر و دخی کوکللری کوزنی کور قلور هدایت یولن کورمزلر کمراه اولوب
ضلالت یولنده قالورلر اول انکارلرینک عقوبتندن اوتوری و دخی حق تعالی بیوردیکم
افلا یتدبرون القرآن ام علی قلوب اقفالها یعنی یا محمد بو قومک قرآنی ایشتمزلرمیکم اندن
عبرت الوب اول ایدو دیلن وعد و وعید آیتلرندن اول قرآنک عجایبلرندن فکر ایدوب
بیله‌لرکه بو حقدر الله قتندندر مخلوق کلامی دکلدر بونلرک کوکللری اوزره بلکه کلیدلر اورلمشدر
عمللری کوکللری اوزره مهرلنمشدر انکیچون انلر فکرلری قاصردر فهم ایدمزلر و دخی بیوردیکه
ان الذین ارتدوا علی ادبارهم من بعد ما تبین لهم الهدی الشیطان سول لهم واملی لهم یعنی
شول کمسه‌لرکم دین اسلام آنلره ظاهر اولدقدن صکره و رسولک علیه السلام صفاتنی کتابلرده
بولدقدن صکره کیرو کافر اولوب شرک یولنه دوندیلر شیطان بونلره اول هدایتی ترک
ایتدوروب ضلالتی اولمکی کوزلرینه بزه یوب خوش کوستردی آنکا اوزدینه محکم طوردیلر
حق تعالی دخی آنلره امهال ایدوب عقوبتلرنی تاخیر قلدی اول رسولنی ملاید الدقلو ایچون
عقوبتلرنی تعجیل قلمدی تا که ضلالتلری آرتجه عقوبتلری دخی زیاده اوله و دخی بیوردیکه

ذلك بانهم قالوا للذين كرهوا ما نزل الله سنطيعكم في بعض الامر والله يعلم اسرارهم يعني بونلره لعنت
اولوب صاغولق وكوزسزلك وتأخير عذاب اولندوغي آنلر اوتوريدكم بونلر ديديلر اول بني
قريظه يهوديلرينه وبني نضير قبيله سينه كه آنلره الله تعالى اندردوكي قران خوش كلمز اكا
ايمان كتورمكي ترك اتديلر بو شرعه بعضي اشلرده مطيع اولوب معاون اوله وز اول محمدي
انجمكده يارديجي اولاوز بس حق تعالى خبر ويرديكه الله تعالى كوكلي اشلرين بلوردكم اودكالرين
نه سويلشورلردي تا بولر ضمنيه لركم آنلرك اتدكلري بلنمزنه كوكسه اشليه لر بوندن نصكره آنلري اولدرلر
قدر قودي خبر ويرديكه فكيف اذا توفتهم الملائكة يضربون وجوههم وادبارهم يعني نيجه اوله
بونلر شول وقتكه ملك الموت اول اعوانلريني قورقنج وهيبتلو صورتلرله انلره كوندره كلوب
طورتقلرندن ديه لرنيه دكين آنلرك جانلرين بدنلرندن چكه لر شول ياش بوكه جالي ايليشمش
كبي ديرين چقره لر ويوزلريني واكسه لريني اوديالى كرزله دوكه لر بو همه جانلرين قبض
ايدوب عذاب فرشته لرينك اللرينه ويره لرتا قيامته دكين دخي سنله لرندن كيجه وكونده
آنلره اودايله عذاب ايدرلر ذلك بانهم اتبعوا ما اسخط الله وكرهوا رضوانه فاحبط اعمالهم
يعني اول جانلريني قبضلغله النوب بولري يوزدن واكسه دوكدكلري اندن اوتوريدركه
بونلر حق تعالى سويوب خشم اتدوكي نسنه لره ملازم اولديلر كه اول كتورد رسولي عليه السلام
يلانليوب قرانه انكار اتدكلريدر ودخي بونلر حق تعالى خشنود اولدوغي عملي ترك ايدوب
انك رضاسي اولمدوغي عمله مشغول اولديلر حق تعالى دخي انلرك حسنات لرينك ثوابلريني باطل
قلدي نته كم بيان ايلدك ودخي حق تعالى بيوردي كه ام حسب الذين في قلوبهم مرض لن يخرج الله
اضغانهم ولو نشاء لاريناكهم فلعرفتهم بسيماهم ولتعرفنهم في لحن القول والله يعلم اعمالكم
يعني ايا محمد صنورلر شول كمسنه لركه كوكللري شك ونفاق ذنجيله مبتلا دردر آنلرك اول كوكللرنده كه
نفاقلريني ومؤمنلره قوللرعزة كيتولدكلري خيانتلري واول رسولينيزه قلدقلري عداوتلري اظهار
قلمياوز واول آنلرك فضاحتلرين اشكاره قلمياوز بلكه نه قيلورلرسه ونه سويلرلرسه كلّيسي
آشكاره قلوب آنلري رسواي قلمزوز واكر ديلرسه وز سكا اول منافقلري كوستره وز
بلدوره وز وانلرده علامتلر قومشوز كه آنلرك نفاقلرينه دليل اوله سن آنلرك اول خبيث
علامتلرين كوريجك بيله سنكه آنلر دينلرنده خالص دكللردر ودخي يا محمد بو كوندن نصكره تيز
اولا كه سن منافقلري سنكله سويلشدكلرندن بيله سنكه كذبلري دللرندن ظاهر اولا
آيت بولره كم حق تعالى نه اشليه جكين كوزسرك هنوز دخي اشلمديني بلور اكا كوزلو نسنه
يوق اشلديكيكزدن صكره نته بلميه ودخي بيوردي كه ولنبلونكم حتى نعلم المجاهدين منكم
والصابرين ونبلوا اخباركم يعني حقيقتا بوسزي قتاله امر ايدوب ابتلا ايدرز تميز ايدكي
چقاروز اراكزدن شول كمسنه لركه الله امرنه رضا ويروب وجاني نفسيني الله يولنه
صبر ايدوب قتال لره مجاهدلردن اولالر ودخي شول كمسنه لركه بو حكمه آنلره قتي كلوب
طاقلنوب لر اول ايتن آيانلري حزني كريه كودلرتاكه اول علملريله آنلري ظهوره كتوروز

تاكه اول ايمانلرنده صادق اولنلرله كاذب اولنلر اراسندن بو علامتلرله تميز اولنه ودخي
بيوردي كه ان الذين كفروا وصدوا عن سبيل الله وشاقوا الرسول من بعد ما تبين لهم الهدى
لن يضروا الله شيئا وسيحبط اعمالهم يعني آنلر كم كافر اولوب اللهك وحدانيتنه انكار
قلديلر واسلامه كلمكه حصدا ايدنلري منع اتديلر قومديلر كم اسلامه كله لر ورسوله دشمن
اولوب دينده مخالفت قلديلر دين اسلام حقدر وغني ومحمد عليه السلام حق رسول ايدوكني
كندو كتابلرنده بيان اولدقدن نصكره ورسوللري موسى وعيسى بونلرك كلجكلكن خبر
ويردكدن نصكره بونلر عنادا ايدوب حقه منكر اولديلر اما انكارلرندن ذره قدر اللهك
مملكته زيان اتمزلركم انك ملكي اكسله يا خود سلطنتنه وپادشاهلغنه زيان اوله بلكه كندو
نفسلرينه زيان اولوركه دنياده قلدقلري عمللرك ثوابلريني حق تعالى باطل قلور هيچ بر عمللريني
قبول اتمز پس عاقل اولن بو آيتدن بوني فهم ايدركه بر كناهكار قول كناهندن توبه قلوب
طاعته يونلمك استسه بر كمسنه اني منع ايليسه وتمسه حال بوركه كناه ترك ايدوب توبه
قلمق فرض ايدوكي واللهه عاصي اولميوب مطيع اولمق واجب ايدوكي بلوركن بويله قلسه كرك
بيك اولسه كوك وذره كوك اولو اولسون كرك فقير كرك ادا اولسه كرك عورت قورقسون ادم
اولديكي يعني كوروب اللهه عاصي اولمنيدروا كوروب طاعتدن توبه دن بيغلوغني آخر
وقتده سبب اوله دنيادن ايمانسز كيدوب بو آيت ايچنده اكيلنلردن اوله مسلمانلردن
اولنكركدد كندوحى يهوديلر ونصاري اينلر عمللرندن ايراق قله تاكه آنلرك بولوكندن اولمقدن
قورتله بوندن نصكره حق تعالى ايمان اهلنه خطاب ايدوب بيوردي كه يا ايها الذين امنوا
اطيعوا الله واطيعوا الرسول ولا تبطلوا اعمالكم يعني اي آنلركه ايمان كتورديلر اكر ايمانكرده صادق ايسه كز
شول ظاهريكزده اللهه ورسوله نيجه طاعت كوستردسكز باطنكزده دخي ايله مطيع اولك
يعني الله تعالى سزه فرض قلدوغي طاعتلري رسول عليه السلام سزه بلدردوكي سنتلري آشكاره
جماعتله اولجق نيجه يرينه كتوردسكز خلوتلريكزده اولجق دخي ايله كتورك هيچ بر وجهه مخالفت
قلمك آشكاره كزده ايمان طاعت كتوروب خلوتكزده كفر وعصيان اشلمك آنونكله اول
ظاهرده قلدوغيكز طاعتلرك ثوابلرني باطل قلمك ابو العاليه ايدر رسول عليه السلامك
اصحابي ايله ظن ايدرلر ديكه نته كم شركله عملك فائده سي يوقدر ضايع اولور ايمانله دخي كناهك
زياني يوقدر عفو اولنور صانورلردي بر نيجه لر دخي اسلامه كلدكلرينه منت ايدوب
سويلرلردي حق تعالى بو آيتي اندردي آنلرك زعملرين منتلرين دفع اتمكليچون تا بيله لركه
ايماندن نصكره كناهك زياني واردر اكر توبه قلمادين كيدرسه اولورسه ابدي عقوبت اولنور
ودخي بيله لركه منت اللهكدر اكا توفيق ويروب اسلامه كتوردي والا كندوسي شويله
محروم اولوب قالوردي بو آيتدن دخي عاقل اولنلر آكلودكه خلق ايچنده صوفي اوله
خلوتنده فاسق وظاهرنده زاهد اوله باطننده كلب كبي دنيايه حريص اوله في الجمله آشكاره
حالنده كرلو حالي موافق اولميه مخالف اوله اويله اولنجق منافقه آنكله اول ظاهرده قلدوغي

عمللری دخی باطل اولوب ثوابلری ضایع اولور شول اکنجی یه دونرکه تارلاسین دوزر قونر اکر اکنسه
جوردک تخم صحیح خلق انک تارلاسن دوزدوکنه باقوب خوش اکنجی صانورلر بلمزلر که طوپراق اکنجینک
کیزلدوکی تخم چورکدر بتوب حاصل ویرمز محروم قالور ودخی حق تعالی بیوردیکه ان الذین
کفروا وصدوا عن سبیل الله ثم ماتوا وهم کفار فلن یغفر الله لهم بو آیتک سبب نزولی بودر یکیم
برکشی کلوب رسوله علیه السلام صوردیکیم یا رسول الله بنم آتم اکرچه کافر ایدی اما قتی احسانلری
وخیراتلری چوغیدی آنک حالی نته اولدی رسول علیه السلام جواب ویردیکه سنک آتاک وبنم
آتام وابرهیم آتاسی کلیسی اوداجنمدر اول کشی آنی ایشیدوب دونزی اغلایو کتدی
حق تعالی بو آیتی کوندردی رسولک علیه السلام قولن تصدیق قلمغیچون بیوردیکیم شونلر کیم
بنم برلکیمه انکار ایدوب بنم یولیمه کومکه قصد ایدنلری منع ایدوب کرمکه قومدیلر
آندن اول کفرلری اوزرینه اولدیلر الله تعالی آنلری یارلغمز پس بوردخی اکا اشارت قیلوردکم
تکری قوللرینی طاعتدن منع ایدوب ذکر وعبادت اهلنی انجیدوب ظالملره فاسقلره
یاردمجی اولوب توبه سز اولنلر مغفرتدن ایراغ اولوب اللهک عقوبتنه اوغرارلر ودخی
بیوردیکم فلا تهنوا وتدعوا الی السلم وانتم الاعلون والله معکم ولن یترکم اعمالکم یعنی کندوکزی
دشمانه ضعیف کوستروب آنلری صلحه دعوت ایلمک ماداکه سز غالب اوله سز دشمن اوله
اول وقتن سز صلح اتمک روادکلدر مالله میل ایدوب غزایی ترک ایدرسز اما قچون که دوشمن غالب
اولوب سز ضعیف اولسه کز اول وقت اکر صلح ایدرسز قایوفرسزه حرج اولمزکه عاقبت
سزک ایلکز عالی ولیسر زیرا اللهک یاردمی ونصرتی سزکله در هیچ سزک عمللریکزک ثوابلرندن
نسنه نقص اولنمز وسزه ظلم وحیف اولنمزکه اللهک سزه فضلی عظیمدر بو دنیا صکره بو عالم
اهلنه دنیانک حقارتنی بیان قلمغیچون بیوردیکه انما الحیوة الدنیا لعب ولهو وان تؤمنوا
وتتقوا یؤتکم اجورکم ولا یسئلکم اموالکم ان یسئلکموها فیحفکم تبخلوا ویخرج اضغانکم یعنی
بکدیکی حقیقتا بیلک کم بو فانی دیرلکی ومعیشتی شول عقل سزلر اوغلانجقلر اویونی کبی بر باطل
فرحدر که اصلی یوق اکر سز اول باطل دیرلکی واصل سز فرحی ترک ایدوب ایمان طریقنی اوزرینه
قدم کوروک باصوب طوغری طوراسی اولورسه کز شرکدن نفاقدن کندوکزی صقلرسکز
حق تعالی سزه قللدوغیکز عمللرک ثوابلرینی تمام کامل ویره ومرتبه لریکزی عالی قلوبن ودخی
اول الله سزوک جمیع مالکزی دیلهمز کم انفاق ایده سز بلکه شول سزدن زیاده اولنسنه
دیلرکیم آنک یولنه انفاق ایدوب کوکلکز ترک بولکه سزوز زیاده درجه لر حاصل قلهسز اکر الله
الحاح ایدوب جمیع مالکز دیلسه اول چوق دیمکلکی بلاسزی مشقته براقسه سز والی
ویرمکدن بخل ایدیدیکز سزوک اول کلکزده که کراهتکزی والله رسولنه ودخی مؤمنلره
دشمانلغکزی چیقروب آشکاره قلیدی ونفاقکز معلوم اولیدی ودخی بیوردیکه ها انتم
هؤلاء تدعون لتنفقوا فی سبیل الله فمنکم من یبخل ومن یبخل فانما یبخل عن نفسه والله الغنی
وانتم الفقراء وان تتولوا یستبدل قوما غیرکم ثم لا یکونوا امثالکم یعنی اکاه اولک سز یا مؤمنلر

جماعتکم دعوت اولنوب الله طرفندن بیوردیلار سزوکه آنک یولنه آنک رضاسی قزانمغیچون
تصدق قله سز ودرویشلره ضعیفلره معاونت قلاسز اما سزودن بعضیکز اول الله یولنه
انفاق قلمدن بخل ایدر ویوفریس بلسون شول کسه کم بخل ایدوب جغانلق ایدر کندو نفسنه
جغانلق ایدرکم اول الله یولنه انفاق اتمک ثوابلرندن کندوزنی محروم قودر الله تعالی خود سزک
مالکزدن وعملکزدن دخی کلی مستغنیدر ذره قدر اکا احتیاجی یوقدر ولکن سزوک آنک
قتنده کی ثوابلره ورحمته ومغفرته احتیاجکز واردر کم اسبابلرن یرینه کتوروب آنی طلب
ایده سز اکر سز اول الله بیوردوغی نسنه لری ترک ایدوب آندن یوز دوندوره سز
اول سزه فرض قلدوغی طاعتلری یرینه کتورمیه سز اول دخی قادردر سزی هلاک
ایدوب یریکزه بر آیرق قوم کتوره که اول قوم سزدن خیرلو اوله والله ورسوله
علیه السلام کی مطیع اوله ولا اولا الله عاصی اولمیه سزه بکزمیه لرقچون که بو آیت
اندی دیدیلرکه یا رسول الله اونه قومدر که اکر بز اعراض ایدرسه وز الله تعالی آنلری بزوم
یریمزه خلف قویه رسولک علیه السلام اول وقت قتنده سلمان اوتورردی رسول
علیه السلام الینی کتوروب سلمانک اکیننه قودی دیدیکه ایشبونی خلف قورقومیله ودخی
دیدیکه اکر بو ایمان یا خود بو علم فلکک علاده آصلمش اولسه بو فارسی اوغلانلرندن ادنلر
اولیدیکه اکا ایرشوب حاصل قلیدی بو حدیث سلمانک الله قتنده مرتبه سن وشرفن
بیان قلور دیسیر عاقل اولنلر بو آخر آیتدن دخی بو نصیب آلورلر کم هر کمسه حاصل اولمز
الا عملی اکر خیر وکر شر ودخی ثواب عقاب حاصل اولمز الا عملی مقداری آز اولورسه آز وچوق
اولورسه چوق پس کوکدر اکا کوره استعداد قله عاقبت پشیمان اولمیه

سورة الفتح مدنية — بسم الله الرحمن الرحیم — وهی عشرون وتسع آیات

حق تعالی بیوردیکه انا فتحنا لک فتحا مبینا مقاتل ایدر اول وقتکه مکه ده بو آیت اندی ما ادری
ما یفعل بی ولا بکم یعنی بن بلمزمکه بکا ودخی سزو کلره نه ایشلنیسر بو قارو احقافده بونک بیانی
کچدی اول مشرکلر بو آیتی ایشیدوب مؤمنلره طعن دیلق اوزادوب دیدیلرکه نته
متابعت ایدرسز بر کشی یه کم کندویه واکا اویلره نه اولاجغندن خبری یوق چون
مکه دن مدینه یه کلدی اول مدینه منافقلری دخی انلرچلین طعن ایدوب مؤمنلری
عیب ایتدیلر مؤمنلره بو نسنه دن قتی ملالت اولوب کافرلرک کلیمندن فرح حاصل اولدی حق تعالی
خوش عالمدر بلوردی اول مؤمنلرک ورسولنک کوکللرندن اول حزنی دفع اتمک ایچون بیوردی
انا فتحنا لک فتحا مبینا لیغفر لک الله ما تقدم من ذنبک وما تأخر ویتم نعمته علیک ویهدیک
صراطا مستقیما وینصرک الله نصرا عزیزا یعنی یا محمد بز سکا ظاهر شویله اولدیکه
بز سنی اسلام مکرم قلوب کار رسالتی خلعتن کیدردک سکا امر ایلدک کله بو خلقی
اول اسلامه دعوت قلهسن بو کلیسی آندن اوتوری قلدقکه الله تعالی سنک ودخی کلردن
ایلروکی ودخی صکره کلدکن نصکره اولن کناهلریکی یارلغیه واول پیغمبرلک نعمتنی سکا تمام قلویره

بودین اسلامی آشکاره قلمغه و دخی سنی هدایت اوزره ثابت قلوب سنی ایلروکی پیغمبرلر
یولنه سلوک اتدوره و سکا نصرت ویروب دشمنلر اوزره غالب قله دائما اللهک عزیز
نصرتی ایچون اولاسن چون بو آیتلر کلدی اصحاب آنی اشتدیلر دیدیلر کم یا رسول الله
بو آیتلر کلدی سنک ایچون یا بزمچون نه در دیدیلر حق تعالی بو آیتی اندردیکه لیدخل المؤمنین و
المؤمنات جنات دخی دیدیلر کم بزم ایچون نه در حق تعالی بو آیتی ویردی و یعذب المنافقین
و المنافقات پس چون حق تعالی دیدیکه یا محمد بز سکا فتح و نصرت قلدق اول فتح حدیبیه
ایدی حدیبیه بر قیودر اول یره آنکله آد ویرلشدر اول قیویه دخی رسولک علیه السلام
معجزاتلرندندر بو سیدر که رسول علیه السلام حدیبیه غزاسنه قصد ایدیجک کافرلر
آنک صوینی چکوب دوکتدیلر تا که مؤمنلر کلوب صو بولمیه لر چون رسول علیه السلام آنلره
ایرشدی کوردی قیوده صو یوق رسول علیه السلام مبارک آغزینه بر آوج صو آلوب
مضمضه ایلدی اول قویی ایچنه آغزندن دوکدی اول قیونک صویی دیبندن قینایوب
چقدی طوپطولو اولدی که آلوب اکسلمزدی و دخی حق تعالی بیوردیکه هو الذی انزل
السکینة فی قلوب المؤمنین بو آیتک نزولنه سبب بو ایدیکه رسول علیه السلام هجرتنک
التنجی یلنده ایدی ذی القعده آینده یراق قلدیکه مکه یه واروب عمره قله بیله سنده بیک التی یوز
کشی و بر روایتده بیک دردیوز کشی بیله چقدیلر و یتمش دوه قربان ایچون بیله سوکندیلر
قریش قبیله سنه مکه ده خبر ایرشدیکم محمد اصحابیله مکه یه کلور آنلر دخی اتفاق ایدوب
بر بولک لشکر ایله خالد بن ولیدی کوندردیلر واروب رسولی علیه السلام کیرودن دوندره
منع ایلیه مکه یه کلمکه قومیه چون رسول علیه السلام اصحابیله کلوب عسفانه قوندیلر دیدیکه
یا اصحاب بلدیکز قریش قومی نه ایچون جاسوس کوندروب کوزتجی قودی کیمدر که بزه دلیل
اولوب ثنیّه یولنه چکه مسلمانلردن بر کشی دیدیکه بن دلیل اولاین یا رسول الله پس اول
کشی دلیل اولوب رسولی علیه السلام اصحابیله آلوب ثنیه یولنه کتدی چون کلوب ثنیه
اوزرینه چقدیلر رسول علیه السلام ثنیه دن اینه جک عقبه دیبنه [illegible] رسولک علیه السلام
دوه سی که بنوب دردی اکا قصوی دیرلردی یورومدی چوکدی رسول علیه السلام
نقدرکه جهد قلدی طورغورمدی اصحاب کلوب اورکوردیلر طورغورمدیلر دیدیلرکه
بو قصوایه حارونلق واقع اولدی رسول علیه السلام بیوردیکه حارونلق بونک خلقی و عادتی
دکلدر لکن اول اصحاب فیلک فیلنی یورومکدن منع ایدن بونی دخی منع ایلدی یا اصحاب
بیلک کم بو مکه قومی کندولرله بنم آرامده نه دیلک دیلرلرسه کندوم تهلرین اولوبیچون
بن بونلردن آنی قبول ایلیم چون رسول علیه السلام بو کلامی قلدی اول دوه طوروب کالدی
یوروردی کلوب حدیبیه قیوسنه قوندیلر که دیبنده آزجق صو قالمشیدی اول دخی
تغیر اولوب قوقشدی آنی دخی چکدیلر صو قالمدی قیوده رسول علیه السلام دیدیکه
کیمدر که بو قیویه ایندوبنی دیبنه دیویم که صو چقه بر کشی دیدیکه بن ایندیرین یا رسول الله

رسول علیه السلام اکا صوردیکه آدک نه در اول کشی دیدیکه آدم مرّه در رسول علیه السلام دیدیکه
سن اوتور بر آیری کشی طورسون پس بر کشی دخی طوردی بن ایندیرین یا رسول الله دیدی
رسول علیه السلام انک دخی آدین صوردی اول کشی دیدیکه آدم ناجیه در رسول علیه السلام
بیوردی اکه که سن این اول کشی ایندی رسول علیه السلام اکا قازمه ویردی بر قاج قازدی
نهایت صو چقدی اما عبدالله بن عمر روایتنده بودرکه اول قیونک ایچنده کی صودن بر قوغه
صو چکوب رسول علیه السلامه کتوردیلر رسول علیه السلام آندن آبدست آلدی اول مبارک
اغزینه مضمضه قلدوغی صویی اول قوغانک ایچنه دوکدی بیوردیکه اول قوغایله صویی کیرو
قیویه دوکه لر چون اول صویی قیویه دوکدیلر قیونک اغزینه دک طپطولو اولدی اللریله قابلرین
طولدوروب آلولردی هیچ کلوب چکمکه حاجت دکلدی پس چون اول مکه مشرکلری رسولک
علیه السلام اصحابیله حدیبیه یه قوندوغن اشتدیلر قورقویه دوشوب آرایه کلدیلر اتفاق
ایدوب یراغه مشغول اولدیلرکه رسولی علیه السلامی منع ایدوب مکه یه کیورمیه لر رسول
علیه السلام عمری قغیروب دیدیکه وار یا عمر بزمچون اذن آلویر قریشدن تا بز عمره قله وز زیمله
بیت الله ادا سن خالی قلسونلر که بز عمره دن غیری نسنه دیلمز پس عمر رضی الله تعالی عنه
رسول علیه السلامه ایتدیکه بنم قومیمدن بر کمسه یوقدر که بکا یاردم ایلیه یا رسول الله قریشه
عثمانی کوندر آنک مکه ده اقرباسی چوقدر اکا یاردم ایدرلر پس عثمان چقوب مکه دن یکا سیر
ایلدی ابان بن سعید بن العاص آنی قارشولدی عثمان اکا بنی قومیمدن کیرو دیدی یادوکک
چون آنلره دکونجه ابان بن سعید عثمانی آردینه آلوب مکه یه کتوردی پس عثمان قریشدن
بیت اللهه کیرمکلکه اذن استدی قریش اذن ویرمدیلر ابان عثمانه ایتدی دیلرسک
سن طواف ایله عثمان ایتدی رسول اللهدن اوکردی طواف اتمزین دیدی اوچ کون عثمان آنده
اولدی پس رسوله علیه السلام اصحاب دیدیلرکه عثمان قتل اولندی رسول اصحابه دیدیکه
بنمله بیعت ایلک اسلام و دینه و لمقلقه و لنجیه دک آندن پیغمبر علیه السلام بر اغاج آلتنده
اوتوردی اصحاب بیعت اتدیلر موت اوزرینه رسول ایتدی عثمان بو بیعته یتشمیه
قودرتین بن بیعت ایدهیم عثمان ایچون صاغ الم صول الم اوزرینه قومغیله بو سیله
اولدقدنصکره عثمان کلوب قریشک اذن ویرمدکلرن خبر ویردی قریشه بو بیعتک
خبری ایرشدی اول بیعت آنلرک قتنده اولو اولدی قریش قومی یزید بن الحارث
الکنانیه محمدی بزم اوزریمزدن کیدر دیدیلر رسول علیه السلام اصحابه قربانلرینی اوکجه
سور دیدی تا قریش قومی کورهلرکم آنلر قربانی اولولرلر آندن اصحاب قربانلرنی اوکجه
سوردیلر وقتاکه یزید بن الحارث اصحاب اوکجه قربانلرینی سوردکلرین کوردی ایتدی
بن بو کشی کورمزین که قربانلری دوندره پس یزید قریشه واردی دیدیکه سوردوندرمک
بونلرین قربانلرین قوردرین کوکدن سزه عذاب ایندیه پس قریش قومی عروة بن مسعود ثقیفیه
کوندردیلر رسوله کلدی اوتوروب یا محمد قومکی بو کره مدینیه آل کیت الیله رسولک علیه السلام

مبارک لحیه‌سنه اشارت ایدردی مغیرة بن شعبه رسولک قتنده طوردردی عروه‌نک
الینی بر دکنک ایله اوردی چک الکی رسولک لحیه‌سندن سنوه عذاب کلمزدن اول که سن
اول غدر ایدیجی کون طوردر دیدی عروه ایتدی یا محمد بو کیمدر رسول اکا دیدیکه بو سنک قرداشک اوغلی
مغیره‌در اندن عروه قریشه کلدی قریش ایتدی خبرک نه یا ابا یعقوب عروه ایتدی
محمدی منع ایلمک بیت اللهی طواف ایلسون زیرا بن کسرایه و قیصره و نجاشیه واردم
محمد حلیتی بر پادشاه کورمدم اکا ایتدیلر که آندن قورقدی و غلکدن اوینک شمشیری
آندن صکره مکه کافرلری سهیل بن عمروه‌یه واردن محمد ایله صلح ایله دیدیلر چون سهیل
رسولی کوردی ایتدی تحقیق مکه اهلنک امری آسان اولدی دخی ایتدی یا محمد اصحابکی
بو ییل آل کیت مدینه‌یه کلجک ییل بنیم اوزرمه اولسون سنی اصحابکیله بیت اللهی طواف
ایتدرمکه دخی هر آدم سزدن سلاح کیرسون سز کله صلح ایدرلم شول شرط اوزرینه که
نه سز بزمله مقاتله ایدرسز نه بز سزکله مقاتله ایدرلم رسول بو صلحه راضی اولدی سهیل
دیدیکه یا محمد بزمله شرک اراکوده بر صلح نامه یازک رسول علیه السلام علی‌یه امر ایلدی
یازمقلغه علی باشلدی یازمغه دیدیکه بسم الله الرحمن الرحیم سهیل دیدیکه بن رحمانی بلمزم
دیدیکه یا نیجه یازاین دیدی یاز باسمک اللهم هذا ما صالح علیه محمد رسول الله یازدی بینه
سهیل دیدی اگر محمد رسول ایدوکن بلسم محمده تابع اولوب ایمانه کلوردم نیچون آتاسی آدندن
فخر سیتی یاز فرمین علی ایتدی والله محمد اللهک رسولیدر رسول علیه السلام ایتدی بن
محمد رسول اللهم دخی بن محمد بن عبد اللهم یا علی محمد بن عبد الله یاز دیدی زیرا بن شول عهدی ایلدم مکه
بونلر بیزدن دیلمیه‌لر بر کشی که کندولر کچوب تسلیم ایتلر اولورلر اوله الا بن آنی قبول ایدم بس علی یازدیکه
بو صلح نامه در شونک اوزرینه که محمد بن عبد الله دخی سهیل بن عمرو بزمله مقاتله قلمیه‌لر بن دخی
آنلر کله مقاتله قلمیه و زرا ایکی ییل شونک اوزرینه نقض عهد اولمیه دخی بزم عهدمزه اوزرینه کم
دیلرسه کیرسون سزک عهدیکزه اوزرینه دخی کیم دیلرسه کیرسون دخی شونک اوزرینه
سز کلجک ییل کلوب مکه طواف ایدوب اوچ کون طوروب کیرو کیده‌سز و بزدن سزه
هر کیم کلسه آنی قبول ایتمیه‌سز بزه ویره‌سز و سزدن کیم بزه کله اول بزم اوله بز آنی سزه ویرمیه‌وز
بو شرط مسلمانلر اوزرینه قتی کلدی ایتدیلر که یا رسول الله هر کیم آنلردن بزه کله قبول ایتمیه‌وز
بزدن آنلره واران آنلرکی اولسون رسول علیه السلام ایتدی هر کیم بزدن آنلره واره الله
آنی بزدن ایراق قلسون اول آنلره لایقدر اما آنلردن هر کیم بزه کله الله تعالی آنلره
آسان یول ویرسون چونکه ابو جندل بن سهیل کلدی آقسقلر یوردکی ایدی ایدی مسلمان
اولوب بنی خود سهیل حبس ایتمش ایدی شول وقتکه قورتلدی بیغمبره واردی مسلمان اوله‌دی
چون ایمان نوری ابو جندلک قلبنده ظاهر اولدی بیغمبره کلدی ایتدی بن مسلمانم
ابو جندلک آتاسی سهیل بن عمروه ایتدی شمدی بزم عهد نامه یازمدق عمر بن الخطاب
ایتدیکه یا رسول الله الیس الله حقا و انت نبیه رسول ایتدی بلی یا عمر بینه ایتدی یا عمر

بز مؤمنلز

بز مؤمنلرز انلر کافرلردر بینه عمر ایتدی یا رسول الله ابو دیرسن الا دینمزه کیم نیچون آنلره ویرورز
رسول ایتدی یا عمر عهد نامه شمدی یازلدی عهدی بوزامزمی پس عمر ابو بکره واردی ایتدی
یا ابا بکر الیس الله حقا و محمد رسول الله ابو بکر بلی دیدی بز مؤمنلرز آنلر کافرلردر عمر ایتدی
بلی بینه عمر دیدیکه یا ابا بکر بز دین اسلامه کلدی آنلره ویرورز ابو بکر ایتدی رسولک آدی نیجه
بوری شمدی عهد نامه یازلدی آندن عمر دونوب ابو جندله کلدی ایتدی یا ابا جندل
بر کشی اتاسنی کافر اولدوغیچون قتل اتسه تحقیق کافر کلوب قانی برابر اوله دیدی دخی
قلیجنی اکا یقین ایدی ویردی اول قلیجی آلوب اتاسنک بوینین اورسون ایچون پس
ابو جندل عمره ایتدی سکا نولدیکه اتامی ولدرمزسن عمر ایتدی بنی رسول علیه السلام نهی ایلدی
ابو جندل عمره ایتدی سن بندن رسوله مطیع اولمغه لایقسین بن اتامی قتل اتمزین سهیل بن عمرو
اول اغاجک بر اغاجدن بر بداق قوپردی دخی ابو جندلک یوزینه اوردی آندن اول مؤمنلر
اغلشدیلر رسول علیه السلام ایتدی قوک آتا ایله اوغل آراسنه کیرمک الله تعالی ابو جندلک
صدقن بلورد آنلردن نجات ویرد پس رسول علیه السلام سهیله ابا جندلی بکا باغشله دیدی
سهیل باغشلمزم دیدی عکرمه بن حفص بدر اتاسنه امان دیلرسیکه مکه‌یه وارنجه
سنه دیمیه اولدخی مان ویروب راضی اولدی رسول علیه السلام دونوب مدینه‌یه کلدیکدن صکره
حق تعالی ابا جندلی آنلرک الندن خلاص ویروب قورتاردی چقوب دکز کنارنه اکلندی
همشه یقین کشی انک قاتنه جمع اولدیکه اسلامه کلمشلردی مشرکلر اراسنده طورمغی کوریکوردیلر
و رسوله دخی کلمدیلر زیرا بلورلردیکه اول عهد تمام اولنجه کلمز رسول علیه السلام قبول اتمز پس
اول اراده طوروب قریش کافرلرینک کاروانی یولن قطع ایدوب کلن کیدن کاروانلری اورورلردی
اول مشرکلر آنی اشیدوب قتی طارلغه واقع اولدیلر آنلر حیله کنوردکه یا خود دفع اتمکه چاره بولمادیلر
دندیلرکه چاره بودر محمده خبر کوندرورز آنلری کندی قتنه قغیره تا بز آنلردن خلاص بوله‌وز
پس رسوله علیه السلام اول مشرکلر قسم ایله تا کیدیلر آدم کوندردیلرکه یا محمد بز اول عهددن
کچدکوار ... قبول اتمیه‌سن بزدن سکا دونلری کیم اولورسه قبول ایله کل که آنلردن بزه قتی
زحمت واقع اولدی پس رسول علیه السلام ابا جندلی اتباعیله قتنه دعوت قلدی کلوب مسلمانلره
قاوشدیلر اول کسه‌لرکه رسولک علیه السلام صلح اتدوکن خوش کورمزلردی بلدیلرکه صواب خیر
رسول اشلدوکیمش پس رسول علیه السلام امر ایلدیکه اول هدی‌دوه‌لرن بوغزلیه صاچلرن
یولوده‌لر هیچ آنلردن بر کمسه رسول علیه السلام دیدوکن اشلمدیلر رسول علیه السلام اول
سفرده خاتونلرندن ام سلمه بیله طوتردی رسول علیه السلام انک قتنه کیردی
دیدیکه یا ام سلمه عجب ... بو خلقی که بن بونلره بیوردم نحر ایدوب صاچلرین یولوده‌لر
هیچ بری بنم امریمه التفات قلمدیلر ام سلمه دیدیکه یا رسول الله طور سن اول قربانلکی بوغزلیوب
صاچوکی یولوت آنلر دخی سنی کوروب سکا اقتدا قلالر پس رسول علیه السلام چقوب کندو
قربانن نحر ایدوب صاچن یولدی مجموع خلایق اکا اقتدا ایدوب قربانلرن بوغزلیوب

صاچلرین یولدیلر و قصر ایتدیلر رسول علیه السلام آنلره دعا قلدی چون عمره حرمندن قورتلوب
حلال اولدیلر رسول علیه السلام دونوب مدینه یه کلدی آندن نازل اولدی انا فتحنا لك فتحا
مبینا و دخی هو الذی انزل السکینة فی قلوب المؤمنین لیزدادوا ایمانا مع ایمانهم ولله جنود
السموات والارض وکان الله علیما حکیما یعنی اول الله در اولکه مؤمنلر ایچون سکونت ویردی کلک
اندردیکه قمو سکا منقاد اولوب عهد بیعت قلدیلر تا که آنلر اول تصدیقلری اوزرینه دخی تصدیق
زیاده قلالر اول شجره اعتقاد کوکلرنده دخی راسخ اوله علی بن ابی طلحه ابن عباسدن روایت
قلدیکه زیاده تصدیق تصدیق اوزرینه بودر کم اول حق تعالی قوللرینه کلمه توحیدی فرض ایلدی آنجق
رسولنی علیه السلام کوندردیکم اول کلمه ایله بو قوللری الله قتنه دعوت قلهچون اول کلمه قبول
ایدوب اولنی فرضی اعتقاد برله یرینه کتوردیلر بو کز آنک اوزرینه نمازی فرض ایلدی چون آکا
دخی تصدیق ایدوب ادا قلدیلر آنک اوزرینه زیاده زکاتی فرض ایلدی چون آکا دخی تصدیق
ایدوب اولنی دخی ادا قلدیلر انک اوزرینه صوم و حج و جهادی قوشوب زیاده قلدی هر برینه
اعتقاد ایدوب زیاده تصدیق حاصل ایتدیلر آنکله تصدیقلری دخی زیاده اولدی و دخی
بیوردیکم یرلرک و کوکلرک لشکری هب اللهکدر و ملک آنکدر کوکلر لشکری فرشتهلر
و یرلر لشکری جنک و انسک مؤمنلریدر که هیچ برکسنه الله لشکری اوزرینه غالب کلمز مکر کیمه
ارادة الله ایلها اوله حق تعالی یاراتدوغی خلقک افعالندن علیمدر بیلودر و امورنده حکیمدر نتیجه
دیلرسه اشلرکه مؤمن قوللرینه نعمت احسان قلور و کافرلره محنت و خذلان قلور و دخی
بیوردیکه لیدخل المؤمنین والمؤمنات جنات تجری من تحتها الانهار خالدین فیها ویکفر عنهم سیئاتهم
وکان ذلك عند الله فوزا عظیما یعنی یا محمد حق تعالی سکا فتح و نصرتلر و کافرلره یاردم وعده قلدوغی
اندن اوتوریدرکه اول بزم وحدانیتمزه و سنک رسالتکه تصدیق ایدن ارنلری و عورتلری
کیوره شول بستانلره که آنلرک کوشکلری و اغاجلری التندن ایرماقلر آقر بو حالتده کم آنلر آنده
دائم مقیم اولالر اولوم لذتن طتمیهلر و آندن چقوب دخی کیتمیهلر و دخی حق تعالی آنلرک
کناهلرینی عفو ایدوب آنک مقابلنده خیر عوضلر دوزدی قلهکیدر و حوارندن کربول و اغاج
کیوروب صوچلرینی باغشلیه حق و آنلری آنده دائم و ابدی قلق آخرتده کی اولو کامل
سعادتدر و اولو تجارتدرکه انک کبی الخیدی عذابلردن خلاص قلوب نهایتسز سلطنت
دوزنی قیله و بوندنصکره بیوردیکه ویعذب المنافقین والمنافقات والمشرکین والمشرکات
الظانین بالله ظن السوء علیهم دائرة السوء وغضب الله علیهم ولعنهم واعد لهم جهنم وساءت مصیرا
یعنی حق تعالی رسول علیه السلام و مؤمن قوللرینه فتح و نصرت ویروب بو کز امتلادی آنلره آخرتده
وعده قلوب بیان قلدوغی آندن اوتوریدرکم اول منافق ارنلره و منافق ارنلره و منافقه
عورتلره و مشرک ارنلره و مشرکه عورتلره عذاب قلمغیچون که اولبت عبادتی اوزره
قائم اولوب دائم اولدیلر و الله یاد ذکنا تلر ایلتدیلر کمانلری بویدیکه اکرنوا اللهقدر و محمده تصدیق
ایدوب آکا اویارسوز قورتادزکم اول الله محمده نصرت قلمیه اولنخذولی مقهور اوله

بوندخی انکله مبتلا اولاوز بو قورقودن تصدیقی ترک ایدلردی حق تعالی بیوردیکه کیرو آنلرک
اوزرینه واقع اولیسر اول قورقو خذلان هزیمت دنیاده و بی نهایه عذاب آخرتده بونکله آنلره الله
عذاب و سخط قلوب دنیاده مؤمنلرک قلیچی التنده حقارتله هلاک ایدوب آخرتده رحمتندن
دخی یراق قلدی و جهنمی بونلره مقام ابدی قلوب یراقلدیکه اول جهنم دونوب واحق
یرلرک کی نه بویسیدر اول مقامده ساکن اولمز الا شول کمسهلرکم الله و رسولی امرینه مطیع
اولمیوب هوای نفسنه اویوب شیطان دوزاغنده اسیر اوله که اول دنیا سوب آخرتی ترک
ایتمکدر و کیرو بیوردیکه ولله جنود السموات والارض وکان الله عزیزا حکیما یعنی یرلرک کوکلرک
ملکی اللهکدر بونلرک ایچنده مخلوق نه دورلو وار دیسه کللی آنک لشکریدر که آکا منقاددر
هیچ بر مخلوق یوقدر الا آنک هیبتی التنده قهر اولمشدر کوردمیسنکه نمرود کبی متکبر
جبار قولی آکا عاصی اولدوغیچون لشکرینک کی ضعیفجهسی که اوز لشکریدر نمرود اوزرینه
آنی حواله قلوب لشکریله کللی هب آکا هلاک ایتدردی یا کعبه یقماغه وارن ابرهه
لشکرینی ابابیل قوشیله هلاک ایلدی و فرعون اوزرینه تخییل ایتن و قوم بغدو حکرک لشکرینی
حواله قلوب دردلولیلر ایراغرا ایتدی بس عاقل اولان کوکلر هیچ بو جهله اللهک غضبنه
و مکرندن امین اولمیه کم اول غالبدر انتقام ایتمکه شول کمسهلرکه کفر و نفاق اوزره اولالر
یاخود توبهسز کناه اوزره مصر اولوب کیدهلر و دخی اول حکیمدر رسولنه و آکا اویانلره
فتحله نصرت ایله حکم ایدر و آکا اویمینلری قهر انهزامله حکم ایدر که کمسه انک حکمنه مانع و معارض
اولمز و دخی بیوردیکه انا ارسلناك شاهدا ومبشرا ونذیرا لتؤمنوا بالله ورسوله وتعزروه وتوقروه
وتسبحوه بکرة واصیلا یعنی یا محمد حقیقتا بز سنی اول امتکه شاهد کوندردک بزم خبریمز آنلره
ایرشدرمکله تاکه یارین قیامت کوننده دیمیهلرکه بزه کمسه کلوب بو قضیهلردن خبر ایرشدرمدی
و سنی موشتجی و بشارتجی کوندردک اوجماغله و دیدار ایله شول کمسهلره که سنک دعوتکه اجابت
قلوب سکا مطیع اوله و دخی سنی قورقودیجی کوندردک جهنم ایله و آنکده اولودلو عذابلر ایله
شول کمسهلره کم سنک دعوتکه التفات قلمیوب حقه مطیع اولمیهلر و دخی کانه حق تعالی
بو قوللرینه بیوردیکم ای قوللروم بن سزی یوقدن وار قلوب انکیچون وجوده کتوردمکه بنم
برلکمه ایمان کتوروب بن سزه کوندردوکم رسولی کرچکلیهسز و اول نه بیوردیسه آنی طوتهسز
و آنک دیننه معاون اولوب دوشمنلری بیوتن اورهسز و آکا تعظیم ایدوب عزت و اکرام
قلهسز و اول سزی یاراداندن خالقدر کیجه کوندز عبادت ایدوب آنک امرینه منقاد اولهسز
تاکه دنیا و آخرت بلالرندن نجات بولوب سعادته ایرشهسز عاقل اولر کرکدرکه بو سوزدن کو
متنبه اولوب سعی اوله اولاکه اللهدن آیرقلوب بونی آزاد قله خالص الله قولی اوله
و آنک قپوسنه ملازم اوله تاکه ابدی سعادت ایچنده کرامت و عزت بوله و دخی
حق تعالی بیوردیکه ان الذین یبایعونك انما یبایعون الله ید الله فوق ایدیهم فمن نکث فانما ینکث
علی نفسه ومن اوفی بما عاهد علیه الله فسیؤتیه اجرا عظیما یعنی شول کمسهلرکم حدیبیه کوننده

اول اغنج التنده سنکله عهد بیعت قلدیلرکه اول عهد آنلره بزم رضامز حاصل قلدی ایله بلسونلرکم
آنلر کأنه بنمله عهد بیعت قلدیلر زیرا رسول علیه السلام بیعت قلمدی الا الله امری بوله
قلدی پس کأنه آنکله بیعت قلمشلر اولدیلر آنک رضاسن طلب قلمغیچون ایله اولیجق
اللهک عنایتی و نصرتی الی بونلرک اوله الله امرنه مطیع اولوب بیعت قلن اللری اوزرینه در
پچن انلر اول عهده وفا قلوب آنک اوزرینه محکم طورسلر حق تعالی آنلره ثواب درجات
ویرمکده وفا قلودوهر کیم اول عهدی اوزرینه طورمیوب کیرو بوزسه بدرستی اول عهد
صیماغک قتی تمام عقوبتی کیرو نفسلرینک اوزرینه واقع اولیسر اماهرکه الله ایچون کندو
اوزرینه قلدوغی عهده وفا قلسه اول بیعت اوزرینه طوروب رسوله علیه السلام
معاون اولسه تیز اولا که الله تعالی اولره ترتیبلو ویروب چوق چوق ثوابلر دوزی قلله
عاقل اولنلر اکلرلرکه عهده وفا قلمقده نه مرتبه وار و عهد بوزمقده نه عقوبت وار پس
جهد قلودلرکه وافیلردن اولوب تقرب بولالر عهد صیوب منافقلردن اولمیه لر
ودخی بویوردیکه سیقول لک المخلفون من الاعراب شغلتنا اموالنا واهلونا فاستغفر لنا یقولون
بالسنتهم ما لیس فی قلوبهم قل فمن یملک لکم من الله شیئا ان اراد بکم ضرا او اراد بکم نفعا بل
کان الله بما تعملون خبیرا بو آیتک دخی سبب نزولی بویدیکم رسول علیه السلام اول حدیبیه
کوننده که مکه یه سفر قلدی اسلم و اشجع و غفار که منافقلردن ایدی منزللری مکه ایله مدینه
اراسنده ایدی رسول علیه السلام بونلری طلب قلدیکه مکه یه بله کیده لر بونلر بریره جمع اولوب
طانشدیلر دیدیلرکه بز بونکله طوروب بر قومه نیجه وارالم که اول قوم کلوب بونکله صحابنی
قوالوکندو ویره بر هزیمت واقع اولا بز اول قوم ایله دشمان اولوب بونک ایچون مقاتله
ایدرلم پس بر علت قلوب کیرو قالالم تا واروب کیروجه بو اتفاقی ایدوب
کلدیلر دیدیلرکم یا رسول الله بزم سلاحمز و براغیمز حاضر دکل سز وارک بز بر قاج کوندن صکره
آردیکزدن سزه ایریشه وز رسول علیه السلام کتدی بونلر علت ایدوب کیرو قالدیلر
دیدیلرکه کیرو صاغ و سلامت اصحابیله کله جک اولورسه عذر ایدوب دیه وزکه
اهلیمز مالیمز بزی مشغول قلدی و اردیمز صوچمزی عفو ایت دیه وز اول خوچ بز
اینانوب عفو ایلیه بزم اتفاقمزدن اول خبردار دکلدر پس حق تبارک و تعالی
رسول علیه السلام دونوب کلودکن هنوز دخی بونلره ایرشمدین آنلرک اتفاقنی و یلدن
عذر دیلیجکلرنی رسولنه بو آیتله خبر ویروب بیوردیکه یا محمد تیز اولا که اول سندن
تخلف ایدوب کیرو قالانلر عربلردن سکا استقبال ایدوب عذر کتوروب دیلرکه
اهلمز مالمز بزی مشغول ایلدی بز کیدیجک آنلر ضایع اوله دیو قورقدق کو اول قعدقوا ولمسه
سنکله بیله چیقردق بز سنک قتکده صوچلو اولدق بزایچون مغفرت طلب ایله بویله
سوزدر دکم سکا سویلرلر اما کوکللرنده هیچ استغفاره رغبتلری یوق کوکسن آنلره دیکلم
اکر حق تعالی سزه مضرت ایرکورمک دیلسه قتلله یا هزیمتله یا بر بلا یه اوغراتمغله

یاخود

یاخود سزه بر منفعت ایرکورمک دیلسه نصرت ویروب دشمان اوزرینه
غالب قلمغله کیمک قدرتی یتر کم اول اللهک عذابنی سزدن منع ایدی بیلیا اول منفعتی
سزه ایرشمکدن دفع ایدی بیله اللهدن آرتوق بوظاهردرکه هیچ برکمسه بوکا قادر
دکل سز صنمکزکم نه قلدوغیکزی الله بلمیه بلکه اول الله علیمدر بلور دیو کیرو قالمقدن مرادیکز
نیدوکی سز بو عذر دکوزده یلانجیلرسز بل ظننتم ان لن ینقلب الرسول والمؤمنون الی
اهلیهم ابدا وزین ذلک فی قلوبکم وظننتم ظن السوء وکنتم قوما بورا یعنی سزک کیرو
قالدوغکزه هیچ بر عذریکوز یوق بلکه سز ایله ظن ایتدیکزکم رسول اول مؤمنلر ایله کلی آنده
هلاک اولیسولر هیچ بری آنلرک صاغ سلامت دونوب اولرینه اهللرینه اولشه حق دکل
هرکز اندن اوتوری اول کیرو قالمق کوکلیکزه خوش کوسترلدی کرنا و زقبیح کمانلر ایلدیکز
آنوکلکز تخلف قلدیکز هلاک اولمش قوملردن اولدیکز و بوندن صکره بیوردیکه ومن لم یؤمن
بالله ورسوله فانا اعتدنا للکافرین سعیرا یعنی شول کمسه لرکم ظاهرنده ایناندوغنلین
اللهه و رسوله باطننده اینانمسه ستری لشکارده سنه مخالف اولسه بزانک ظاهرحالنه
اعتبار ایدوب اول ایمانی اندن قبول ایتمزز همان کیروی اول کافرلر جماعتنده تدریکدرستی بز
یارقلیوب حاضر قلمشز سعیر طاموسنک عذابلرنی اول کافرلر ایچون پس عاقل اولنلر
کرکدرکم بو آیتلردن عبرت آلوب ظاهرن باطننه موافق قله معامله سن الله ایله طوغری
قله دین طریقنده خاین اولمیه بلکه صلب اولوب دیننده خلل ایرشیجک کشیلر له صحبت
قلمیه کرک عالم اولسون کرک جاهل تا که دیننی فساده ویروب اولدخی اهل سعیردن اولمیه ودخی
حق تعالی بیوردیکه ولله ملک السموات والارض یغفر لمن یشاء ویعذب من یشاء وکان الله
غفورا رحیما یعنی حق تعالی قوللرینه کندونک غناسن و فضلن و عدلن بیان قلوب بیوردیکه
یرلرک کوکلرک خزینه لری اللهکدر نیجه دیلرسه حکمنده متصرفدر کیمه دیلرسه فضل ایدوب
یارلغر لطف احسان قلور کیمه دیلرسه صغیره کناهلری ایچون دخی عذاب قلور عدلن ظهوره
کتورمکیچون حق تعالی غفوردر توبه قلنلرک کناهلرین یارلغر و رحیمدر اکایلو ازلری اسو کر
پس کرکدرکه عاقل اولنلر فقرنی اکا عرض ایدوب آندن اومالرکه یرلرک کوکلرک خزینه لری
آنکدر و کناهلرینه باقوب رحمتندن امید کسوب توبه ترک ایتمیه لر رحمتنه و کرمنه مغرور اولوب
دخی بیلوب کناهه مشغول اولمیه لرکه فضلی وار ایسه عدلی دخی وار عاصیلردن انتقام ایدر
و بوندن صکره کیرو بیوردیکه سیقول المخلفون اذا انطلقتم الی مغانم لتأخذوها ذرونا
نتبعکم یریدون ان یبدلوا کلام الله قل لن تتبعونا کذلکم قال الله من قبل فسیقولون
بل تحسدوننا بل کانوا لا یفقهون الا قلیلا یعنی یا محمد اول حدیبیه کوننده سندن
تخلف ایدوب کیرو قلنلر تیز اوله که دیه لر بزی سز اول خیبر اوزرینه غنیمت آلمغه
کیدرسز بز دخی سزکله بیله کیده لم بوغزاده بیله اولالم دیلرلرکه الله تعالینک حکمنی
تبدیل و تغییر ایده لر یعنی حق تعالی رسوله علیه السلام بیورمشدرکه اول متخلفلردن دخی

بو غزایه سندن دستور دیلسه لرسن آنلره بله کیتمکه دستور ویرمه کل بس ایتکل آنلره کم
سز بنوم ایله بو خیبره وارمقلغه دستور یوقدر که کلوب غنیمته شریک اولاسز الا مکر
متطوع اوله سز وارا سوکله سز غنیمتدن سزه نصیب اولمیه سزک حقکزده حق تعالی بویله
بیوردی بوندن اولکی حدیبیه غزاسنده دخی اما چون اول متخلفلر بو کلامی اشتسه لر
دیلرکه حق تعالی بزی نهی ایدوب منع ایتمدی بلکه سز بزه حسد ایدرسز که اول غنایم نصیبی
دکمیه ایمدی اول سوزی آنلر دیمزلر الا اندن او یوزی دیرلر که ادراک ایتمزلر دخی اول
نفاقلرنی ترک ایتمکه دخی غیتلری یوقدر نه آزدن نه چوقدن و دخی بیوردیکه قل
للمخلفین من الاعراب ستدعون الی قوم اولی باس شدید تقاتلونهم او یسلمون فان تطیعوا
یؤتکم الله اجرا حسنا وان تتولوا کما تولیتم من قبل یعذبکم عذابا الیما یعنی یا محمد ایت شول
سکا تخلف قلن عربلره که قتالدن اوتوردی حدیبیه دن کیرو قالدیلر تیز ولاکن سزه
دعوت اولنه سز بر قوم ایله قتال ولنمغه کم آنلر قتی قوتلو لردر حربلرینده یادلر ایدر بعضیلر
دیمشلرکم اول قوم اهل یمامه در که رسول الله علیه السلام ابوبکر صدیق رضی الله تعالی عنه مقاتله
قلدی اصحابلری سعید بن جبیر دیدیکم اول قوم هوازن و ثقیف قبیله سیدر پس سزه اولنه کیم
آنلر کله مقاتله ایدن سز تا اکا دککم مسلمان اولالر اکر اول امره مطیع اولوب اجابت ایده
نیتکزی اخلاص ایدوب الله رضاسی ایچون مقاتله قلسز آخرتده کوزکلو ثوابلر ویره و
درجاتلرکزی رفع ایده اکر اول حدیبیه دن اعراض قلدوغیکز کبی بوندن دخی اعراض
ایدرسی اولورسکز حق تعالی سزه انک تعالی سزه قتی عذابلر ایلیسر حق تعالی آنلرک
حقنده بو آیتی ایندردیکم لیس علی الاعمی حرج ولا علی الاعرج حرج ولا علی المریض حرج
ومن یطع الله ورسوله یدخله جنات تجری من تحتها الانهار ومن یتول یعذبه عذابا الیما
یعنی شول کمسنه لرکیم کوزسز و کتوردم اولالر یا خود خسته اولوب ضعیف ولالر
آنلر تخلف ایدوب کیرو قالورلرسه آنلره کناه یوق معاقب اولمزلر اما شول
کمسنه لرکم بو عذرلردن بری اولوب اول غزاده الله ورسوله مطیع اولوب سوزلرن
ظاهرلرن اخلاص ایله مزین قلالر کوکللرنی نفاقدن پاک ایتدن آرینلر حق تعالی آنلری وجماعه
کیدروب بستانلرکو شکلر اوزدنره انواع حله لر وله تاجلر لطا شلرین نور و کندو بنک
لقاسی نوریله کوکللرن بزدوا اول یرمقلرشو نیلو ایله آنلری صوارکه سوایلرنیک و
آغجلرنیک التندن اقر اما شول کمسنه لرکم عذرسز اولیوب الله ورسوله مطیع
اولمیه تخلف ایدوب غزایه وارمیه حق تعالی اکا جهنم ایچنده قتی عذاب قلور که طعامی
اود اولور ایچدوکی اود اولور و دخی بیوردیکم لقد رضی الله عن المؤمنین اذ یبایعونک
تحت الشجرة فعلم ما فی قلوبهم فانزل السکینة علیهم واثابهم فتحا قریبا یعنی یا محمد بندن سنی
حق تعالی راضی اولدی شول مؤمنلردنکه سنکله ام غیلان اغاجی التنده مبایعت قلدیلرکم
بیکده دتوز کشیدی اما عثمان رضی الله تعالی عنه مکه یه وارمشدی آنده حاضر دکلدی

رسول

رسول علیه السلام بیوردیکه بکا تتی عثمان الله و رسول حاجتی ایچون و مؤمنلر مصلحتی ایچون
بواردن غایب اولمشدر اوشبو بیعت عثمان ایچون اولسون دیو بر الینی بر الینک
اوزرینه قودی کندو مبارک الیله عثمان ایچون بیعت قلدی پس حق تعالی اول بیعت قلنلرک
کوکللرندکی صدقلرینی و وفالرینی بلدی آنلرک کوکللرینه وقار و سکونت اندردی و آنلردن
راضی اولوب فتح خیبرکه اکا عطا قلدی نته کم بیوردی ومغانم کثیرة یأخذونها وکان الله
عزیزا حکیما یعنی حق تعالی اول مؤمنلره خیبر غنیمتن عطا قلدیکه بی حساب آنی الالر اول
بیعتلرینک عوضی که الله تعالی عزیز غالبدر و دخی حکیمدر مؤمنلره نصرت و غنیمت ایله
حکم و کافرلره قتل و هزیمت ایله حکم ایدر هیچ بر کمسنه یرده کوکدن آنک حکمنه مانع معارض
یوق و دخی بیوردیکه وعدکم الله مغانم کثیرة تأخذونها فعجل لکم هذه وکف ایدی الناس عنکم
ولتکون آیة للمؤمنین ویهدیکم صراطا مستقیما یعنی حق تعالی رسولنه علیه السلام مؤمنلره
خطاب ایدوب بیوردیکه حق تعالی سزه چوق غنیمتلر وعده قلدیکه آنی الاسز کیمی رسول الله
کیمی رسولدن نصکره تا قیامته دکین اما بو فتح خیبر غنیمتن شمدی سزه تعجیل قلدی و دخی
اول مکه اهلندن اسد و غطفان دخی بونلردن غیری دیلدیلرکم اول اهل خیبره معاونت
قلالر سزکله حرب ایده لر دی الله تعالی آنلرک الینی سزکله حرب ایتمکدن منع ایلدیکه رسول الله
علیه السلام مصالحه قلدیلر انک اوزرینه که رسول علیه السلام اصحابلری اولمزسه دیانلری
دخی ولمیه و دخی اول فتح خیبرکه سزه عطا قلدرق یالیکز اول غنیمت ایچون دکل بلکه سزدن صکره
مؤمنلره دخی عبرت اولا که ایمانلرین محکم قله لر زیرا اول فتح خیبرده مسلمانلر لشکری سکز بیک ایدی
و کافرلشکری یتمش بیک ایدی بو عبرت قدرت دکلمیدر که سکز بیک کشی یتمش بیکدن غالب کله
بو ظاهردر که اللهک نصرتیله در اللهک نصرتی اولمز الا مؤمنلره اولور اول ایمانلرینده
اخلاص لری اولدوغیچون و دخی بیوردیکه اول مال خیبری سزه غنیمت قلدی و غنیمت دخی
اندن اوتوردیکه سزی طریق مستقیم اوزرینه ثابت قله و ذهو فعلیکز و قولیکز استقامت
اوزرینه اولا و دخی بیوردیکه واخری لم تقدروا علیها قد احاط الله بها وکان الله علی کل شیء
قدیرا یعنی سزه حق تعالی بر غنیمت دخی وعده قلمشدر که سزک اکا قدرتکز یتمز که مالک اولهسز کم
اول فتح مکه در اما حق تعالینک علمی اکا احاطه قلمشدر سز تیز زمانده آنی الله نصرتیله
فتح ایدوب غنیمتن آلسز که الله تعالی هر نیه دیلرسه قادر در و قدرتی یتر کیمه دیلرسه
فتح و نصرت ویرر و کیمه دیلرسه محنت و هزیمت ویرر و دخی بیوردیکه ولو قاتلکم
الذین کفروا لولوا الادبار ثم لا یجدون ولیا ولا نصیرا یعنی اول حدیبیه کوننده مکه
کافرلری کلسه سزکله مقاتله قلسه لر آردلرین دونوب ضعف کیرو قچرلردی آندن
کندولره بر دوست بولمیه لردیکه آنلره آصیسی طوقنه و بر یاردمجی بولمیه لرکم بونلره یاردم
قلوب هزیمتدن صقلیه و دخی بیوردیکم سنة الله التی قد خلت من قبل ولن تجد
لسنة الله تبدیلا یعنی ایشبو رسم و سنتلر تیه نصرت قلوب غالب قلور دشمنلری قهرا ایدوب

منهزم قلمق الله تعالینك سنتیدر كه اول اذا للدن تقدیر اولنمشدر هیچ بر كمسه اللهك سنتن تبدیل
تغییر ایدمز نته كه نصرت یرینه انهزام اولنمز یاخود هزیمت وقتنده نصرت اولنه ودخی بیوردیكه
هو الذی كف ایدیهم عنكم وایدیكم عنهم ببطن مكة من بعد ان اظفركم علیهم وكان الله بما تعملون
بصیرا بو آیتك دخی سبب نزولی بودر یكم رسول علیه السلام حدیبیه كوننده كه مكه یه واردی
بر جماعت مكه اهلندن تنعیم طرفندن چقوب رسول علیه السلام انلری طوتدی اما آنلره
ضرر قلمدی كیرو صالیویردی اول وقت بو آیت انذورلدی بویوردیكم اول الله در اول كیم
آنلرك اللرین سزدن منع ایلدی وسزك اللكزی آنلردن منع ایلدی نه آنلردن سزه ضرر ایرشدی
نه سزدن آنلره ضرر ایرشدی اول مكه اورتاسینده بوندن نصكره كم سزی آنلرك اوزرینه
مسلط حواله قلمشدی هر نه كم سز اشلرسز الله تعالی بصیردر آنی كورر اكا خفی نسنه
یوقدر ودخی بیوردیكه هم الذین كفروا وصدوكم عن المسجد الحرام والهدی معكوفا ان یبلغ
محله یعنی بو مكه اهلی شول كمسه لردر كم اللهك وحدانیتنه انكار اتدیلر وسزی مسجد
حرامی طواف قلمقدن منع اتدیلر واول هدیكزی دخی محلنه ایرشمكدن آنلره ذبح اولنمقدن
منع اتدیلر كه حاجیلر هدینك محلی منا ایدی وعمره قلنلر هدینك محلی صفا قتنده ایدی ودخی
بیوردیكه ولولا رجال مؤمنون ونساء مؤمنات لم تعلموهم ان تطؤهم فتصیبكم منهم معرة بغیر علم
لیدخل الله فی رحمته من یشاء لو تزیلوا لعذبنا الذین كفروا منهم عذابا الیما یعنی یا محمد اگر
اول مكه ده شول مسلمان ارنلر ومسلمه خاتونلر دكلسه سز آنلری بلمزسز كم مسلمانلردر دخی
بلمزلكله مشركلردن صانوب بیونلرن قلیچیله اوردیكز وآیقلریكز التنده بصدیكز آنلردن سزه
بلمزلكله دیت لازم اولیدیكه خطا ایله مسلمانلری اولدردیكز ومشركلر دخی سزی تعییب
ایدوب دیه لردیكه كندو دینلری اهلنی بیله دیه لدیلر نته كم بزی دیه لدیلر اگر اول مكه یه
كیروب بویله دخی قلسه كز حق تعالی آنلردن كمی دیلرسه كندو رحمتنه كیورردی سنوك
خوف اتدوكیكز عیبدن صو چیكردی واگر اول مؤمنلر اینلر موندعوتلر كتنولردی اول مشركلر
ارادسندن تمیز ایدوب سچیلوب چقسه لر عزم حقیچون اول مكه اهلنك مشركلرینه شرك
قلجلریكز التنده قتی عذاب ایدردك اما اول مسلمانلر آنلره قاریشی بیله اولدوغیچون اول عذابی
آنلردن منع ایلدی بو كلام اكا اشارت قلوردكم هر قنقی یرده الله دوستلرندن بر كمسه
اولسه انوك صلاحی وحرعاسی بركاتنده اول ایلچلرنن اولدوغی توملك اوزرین نتیجه
آفتلر منع ایدنتكه اول مؤمنلر سببی ایله كافرلردن محنتی كتوردی ودخی بیوردیكم اذ جعل
الذین كفروا فی قلوبهم الحمیة حمیة الجاهلیة فانزل الله سكینته علی رسوله وعلی المؤمنین والزمهم
كلمة التقوی وكانوا احق بها واهلها وكان الله بكل شیء علیما بو آیتك سبب نزولی بودر یكم
اول مكه كافرلری دیدیلركم بو محمد بزم آتالریمزی وقرداشلریمزی اولدردی بوكز كلدكه بزم
منزللریمزه یوردتلریمزه الا والله بز قوما ذكر آنلری بزم اوزریمزه كیره لر كی كافرلرك اشبو حمیت
یچون قوییدی حق تعالی آنی رسولنه علیه السلام خبر ویروب بیوردیكه چونكه اول كافرلرك كللرینه

حمیت قلدیلر اول جاهللر حمیتنی حق تعالی رسولی علیه السلام اوزره ومؤمن قوللری اوزره سكونت
ووقارلكلك اندردی اول حمیتلری آنلردن دفع اتمكیچون تاكه رسول علیه السلام اصحابیكم كوكلی
اولوب مطمئن اولدیلر آنلر كلب مصالحه قلدیلر كیرو دوندیلر حق تعالی اول مؤمنلره كلمه تقوی
الهام ایدوب كوكللرینه براقدیكه لا اله الا الله كلمه سیدر تاكه آنی كوكللرندن دیللرینه كتوردیلر
اول كلمه در كم آنلری دنیاده هزیمتدن صاقلدی نصرت وظفر بولدیلر واخرتده دخی طامو
عذابلرندن نجات بولوب ابدی سعادته ایرشدیلر بونلر الله تعالی علمنده اول كلمیه احق ایدی
ولایق اولدقلرندن اوتوری مكه اهلندن اول خلعتی بونلره كیدردی آنلره كیدرمدی
پس حق تعالی كلی نسنیه علیمدر ایمان اهلی اولانی بلوردی اكا ایمان معرفت ویروب كندویه
مقرب قلوردی ولكه اهلی دكل انی دخی بلوردی قپوسندن رد ایدوب مطرود ومحروم قلوردی
پس مؤمن اولان كوكلم بو نعمتك قدرن بلوب شكرنه ملازم اولاتاكه اول نعمت ثمره سی دخی
زیاده اولوب دنیاده آخرتده غنی اوله وبوندن نصكره حق تعالی كیرو بیوردی كه لقد صدق الله
رسوله الرؤیا بالحق لتدخلن المسجد الحرام ان شاء الله آمنین محلقین رؤسكم ومقصرین
لا تخافون فعلم ما لم تعلموا فجعل من دون ذلك فتحا قریبا بو آیتك سبب نزولی بودر یكم رسول علیه السلام
اول حدیبیه یه هنوز چقمدین دوشنده كوردیكم اصحابیله مكه یه كیروب طواف قلورلر
بو دوشنی رسول اصحابه خبر ویردی اول كه خالص مؤمنلر ایدی بشارت قلوب سوندیلر آنلركم
منافقلر ایدی یوركلرینه دوكوندی اول كه چون رسول علیه السلام حدیبیه وادیسنه كافرلر
رسولی علیه السلام كیورمكدن منع ایلدیلر منافقلر دیدیلركم محمدك دوشی یالان اولدی
اگر كرچك اولسه ایدی نیچون منع اولنیدی دیو سوندیلر مؤمنلر آنلرك كلامن اشیدوب ملول اولدیلر
حق تعالی اول منافقلرك سوزلرین رد ایدوب مؤمنلرك كوكلنی مسرور قلمغیچون بو آیتی كوندردی
بیوردیكه بلدرستی حق تعالی رسولنك علیه السلام دوشنی تحقیق قلدی وفا قلوب كرچكلكله یا محمد
سن دخی واول مؤمنلر دخی عزم ونقام حقیچون كله سی ییل كیره سز اول مسجد حرامه ان شاء الله
بو حالتده كم دشمنلر شرندن امین اولاسز وبعضیكز باشكز یولدیجی اولوب وبعضیكز قصر
ایدیجی ولا سز دشمنلردن قورقمیه سز حق تعالی عالمدر بلوردی آنی كه سز بلمزسز یعنی حق تعالی بلوردی كه سز
كله سی ییل بیته كیروب طواف ایدرسز اما سز آنی بلمزسز انكیچون كوكلكز بو ایلده پشه لر
دوشمز ملول اولوردسز پس حق تعالی بو مكه نك فتحندن اوك سزه خیبر وعدن قلدی كه آنوكله غنیمت
بولاسز اندن نصكره بو مكه فتح ایدوب فتح حلال بولاسز ودخی بیوردیكم هو الذی ارسل رسوله
بالهدی ودین الحق لیظهره علی الدین كله وكفی بالله شهیدا محمد رسول الله یعنی اول الله در
اول كم رسولنی كائنه هدایتله كوندردیكه لا اله الا الله در یعنی طانقلق ویرمكدر كه الله دن
آرتق طپمغه لایق معبود یوقدر الا معبود حق اولدر ودخی حق دینله كوندردیكه اول دین اسلامدر
آندن آرتق دین الله قاتنده مقبول دكلدر اندن اوتوری كوندردیكم اول دین اسلامی
جمیع دینلر اوزرینه اظهار قله وهیچ بر اهل دین قالمیه الا اگر كلم قیامتدن اول بو دین اسلامه كیره لر

الکچه بو کافرلرسکا اتحاد ایلیوب یازنلر لرسنک رسوللیکله طانقلق ویرمزلرسه الله تعالی
سکا طانق یتر کرسن آنک رسولیسن بونی اول وقت بیوردی حق تعالی که سهیل رسوله علیه السلام مصالحه
قلیجق حجت یازنلق طلب ایلدی رسول محمد رسول الله دیو یازدردی نتدکم بیانی ایلدک
سهیل دیدیکه بز سنک رسول ایدوککی بلمزوز طانقلق دخی ویرمزوز حق تعالی بیوردیکه اکر
اهل مکه وسهیل سکا طانقلق ویرمزلرسه کرسن رسولسن حق طانق اولدوغی سکا یتر
ودخی بیوردیکه والذین امنوا معه اشداء علی الکفار رحماء بینهم تریهم رکعا سجدا یبتغون
فضلا من الله ورضوانا یعنی محمدکم رسول الله در دخی مؤمنلردن شول کمسنه لرکم آنکله بیله در
آنلر کافرلره اوزره ایری سوزلولردر وچاتلولردر اما بری بری اراسنده شفقتلولردر
واسلام اهلی ضعیفلرینی اسرکیجیلردر وبر برینی سوجیلردر هرقنده که بونلری کوره سن
رکوع ایدیجی وسجده ایدیجیلر کوره سن یعنی چوق نماز قلیجیلر کوره سن که حلالدن کسب
ایدرلر والله رضاسن طلب قلمقدن سعی ایدرلر وبر نیجه اهل تفسیر دیمشلر کم والذین
امنوا معه دیدوکی ابابکردر رضی الله تعالی عنه اشداء علی الکفار دیدوکی عمردر رضی الله تعالی عنه
رحماء بینهم دیدوکی عثماندر رضی الله تعالی عنه تریهم رکعا سجدا دیدوکی علیدر رضی الله تعالی عنه
یبتغون فضلا من الله ورضوانا دیدوکی طلحه وزبیر وسعد وسعید وعبد الرحمن بن عوف
وعبیده الجراح رضی الله تعالی عنهم که بونلر کلیسی عشره مبشره در یعنی اول اون کشیدر کم حق تعالی
آنلری رسولنه علیه السلام اهل جنتدر دیو خبر ویرمشدر رسول علیه السلام دخی آنلره متوشتوانشکل
ودخی حق تعالی بونلرک صفتلری بیانن بیوردیکه سیماهم فی وجوههم من اثر السجود ذلک
مثلهم فی التوریة ومثلهم فی الانجیل کزرع اخرج شطأه فآزره فاستغلظ فاستوی علی سوقه
یعجب الزراع لیغیظ بهم الکفار وعد الله الذین امنوا وعملوا الصالحات منهم مغفرة واجرا عظیما
یعنی بونلرک علامتلری یوزلرنده که صاررلقدر کم دونلرده اویانقلقدن اولمشدر وبرنیجه لر
دیمشلردر کم اول وقار وخشوع نوریدر که قیامتده یوزلرینه اورب آنوکله بللو اولالر وبو صفتکم
بونلره ذکر اولندی قرآن ایچنده وتوریت ایچنده دخی بونلرک صفتی بیله بیان اولمشدر اما
بونلرک انجیلده مثللری شول دانه کبیدر کم ایکی یپراق اولوب اول یردن بتوب چیقدی
آندن اکا قوت حاصل اولوب یوغنلدی اوزدک اوزره طوغریلوب طوردی شویله کم
اول اکنجی نظر ایدوب سونردی پس بو مثل دخی اول بردانه کبی بتوب ظهوره کلدی اول
ابو بکر صدیق رضی الله عنه ایمان کتوروب متابعت قلدی رسول الله علیه السلام آنوکله بوز
قوت بولدی آندن بر بری آردنجه اصحاب ایمانه کلوب چوغلدیلر رسول علیه السلام
آنلرک چوقلغنه فرح بولوب سوندی تا کم مکه کافرلری انلرک چوقلغن کوردی مسلمانلرک
قوتلندوکین کوردی خوش کلمیوب طارلغنه لرکه وارد قچه بونلرک نیه جراحتلری آرتدی
پس حق تعالی وعده قلدی رسوله علیه السلام ایمان کتورنلره کم کناهلرین یارلغیه واولو
ثوابلر ویره یوجه مرتبه لر ویرمکله ودخی شول کمسه لره کم ایمان کتوروب عمل صالح قله لر تا قیامته دکین

ودخی روایتدر رسولدن علیه السلام که بیوردی هرکیم انا فتحنا سوره سن دائم ووردایدینوب
یا نماز ایچنده یا نمازدن طشره ده اوقیه رسول الله علیه السلام فتح مکه ده بیله حاضر اولنلر جمله
حق تعالی ثواب ویره

سورة الحجرات مدنیة بسم الله الرحمن الرحیم وهی ثمانی عشر آیات

یا ایها الذین امنوا لا تقدموا بین یدی الله ورسوله واتقوا الله ان الله سمیع علیم بو سوره نک
اولنده بر قاچ آیتلر کلمشدر حق تعالی جل وعلا رسولنک علیه السلام یارانلرینه رضی الله تعالی عنهم
بو کلہ ادب اوکرتمشدر که آنوکله ادبلنوب رسولک علیه السلام حرمتن صقلیه لر آنی کتدوکلری
طوتمیه لر تا که مرتبه لری اعلا اولوب آخرت عقوبتندن قورتیلالر پس اولا بیوردیکم ای
آنلر کم ایمان کتوردیلر اللهدن ورسولندن اوکورتمک یعنی حق تعالی سزه بر نسنه
بیورمسه که اشلیه سز آنی اول اشلک دیدوکی وقت کلمزدن اوک ایلوب اشلمک ودخی اول
رسول سزه بر نسنه بیورمسه آندن اکروب سز آنی اشلمک تا اول اشلمینجه یا اشلمکه
دستور اولمینجه سبب بو که بعضیلر قربان بیرامنده بر جماعت رسول علیه السلام قربانن بیرامی
نمازین قلمزدن اوک قربانلرین بوغزلدیلر رسول علیه السلام نمازدن صکره آنلره بیوردیکه
اول قربانلر یکیدن وادکل آیدوغی بوغزلک که آنی وقتندن اوک بوغزلدیکز پس حق تعالی
بو آیتی کوندردیکه ایرق هیچ بر ایشده رسولدن علیه السلام اوکرمیه لر ودخی رسول علیه السلام
بونلره سویلمینجه بونلر اوکردوب اکا سوز سویلمیه لر مسروق ایدر رمضانک شک کوننده
بز عایشه قتنده ایدک رضی الله تعالی عنها سُت کتوردی لرین دیدیکه اوروج احمازم عایشه
دیدیکه اوکرتمک نهی اولنمشدر کوزمی سنکه کلام منزده حق نه بیوردی بو آیتی اوقودی
دیدیکه بو آیت بو اوروج حقنده در دخی بوندن غیریکه وار بونکه بکزر حکملر حقنده در اما
مقاتل ایدر بو آیت انمکلکی اوچ کشی حقنده در قضیه بودرکه رسول علیه السلام برین جری
کوندردی معتدن عمروی بونلره امیر دکلدی بونلر کیدرکن بئر معونه قتنده بنو عامر بن
صعصعه چیقدی بونلری منع ایدوب قیردی همان اوچ کشی قورتیلوب قاچدی چوت
اول اوچ کشی مدینه یه یقین کلدیلر بنی سلیم قبیله سندن ایکی کشی رسوله علیه السلام کلوب
صلح ایدوب کیرو کیدویوردلردی رسول علیه السلام آنلره هدیه ویروب طون کیدوردی
اول اوچ کشی ناکاه صتاشدیلر آنلره صوردیلر که نه قبیله دنسز آنلر دخی بنو عامر قبیله سی
مدینه یه یقین چق اولمغیچ دیدیلر که بز بنی عامر قبیله سندنوز بلمدیلر کم بونلر بنی عامردن
قاچوب قورتلدیلر فی الحال اول اوچ کشی اول ایکی کشی اولدروب طونلرین آلوب رسوله
کلدیلر رسول علیه السلام کوره یکم اول کسندوکیورد وکی طونلر دیدی آنلره کم بو ایشده تعجیل
ایتدیکز نیچون سزه بیورلمیق نسنه اشلدیکز پس حق تعالی اول وقت بو آیتی ایندروب آنلری
اوکتاری بیوردیکم ای آنلرکه ایمانلرکز صادق اولنلراشده ایوجی ادملکه رسول اللهدن طانشمینجه
کمسه اولدرمک کتاب وسنته مخالف ایشلر ایشلمک قورقک اللهدن بیوردوغی طتوب
نهی ایتدوکی اشلردن یغلنک الله ورسول امرنه مخالفت قلمک که حق تعالی سزی دیلیلرک

قولنی اشیدوب واول ایکی کشی اولدوغنلرک کوکللرنده نیتلری نیدوکی بلور بوایت انجیده
حق تعالی قوللرینه رأفتی وشفقتی وار ایدوکی معلوم اولدیکم بونلر کناه اشلدکلری نصکره کیرو
ایمان کتوردیلر دیو اذا لرین مؤمنلک ایله آکدی ای عاصی اولنلر دیو آکمدی وهم بوکلمه معتزله
مذهبنی باطل قلور دکه آنلر آیدرلر کشی کناه کبایر اشلیجک ایماندن چقرم دیرلر اکر ایله اولسه
حق تعالی اول آدم اولدوغنلره ای ایمان اهلی دیو خطاب قلمیدی وهم بونن نصکره حق تعالی
کیرو سوردیکه یا ایها الذین امنوا لا ترفعوا اصواتکم فوق صوت النبی ولا تجهروا له
بالقول کجهر بعضکم لبعض ان تحبط اعمالکم وانتم لا تشعرون بوآیتک سبب نزولی بویدیکم
رسوله علیه السلام بنی تمیمدن الجی کلدی سکسن کشی آنلردن برنیسی اقرع بن حابس ایدی وبری
زبرقان بن بدر ایدی وعطارد بن حاجب قلدی کلوب رسول علیه السلام قتنده سویلشدیلر
دیدیلرکه یا محمد بیندک سن سویله بزم شاعرلریمزه وخطیبلریمزه سوز سویلیه که دستور
ویرد بودرت بیکادن چاغرشوب غوغا قلدیلر رسولک علیه السلام سوزینی باصدیدیلر
بس حق تعالی بوآیتی کوندروب آنلری دخی نصیحتلدی بیوردیکم ای آنلرکم ایمان کتوردیلر
آوازلریکزی کوتروب اولدکلو چاغرشمک کم رسولک آوازین باصدورسن ودخی بر برکزه
آدین آییوب قیغردوغیکزلین اکا دخی دیو چاغرمک بلکه اکا تعظیم قلوب حرمتلو ووقارله
سویلک یا رسول الله ویا نبی الله دیو سویلک اکر اول حرمتسزلکله سویلیسه اولورسه کم
اول سزک فعلیکز حسناتلریکزی ییوب کیدردر آندن سزک خبریکز اولمز بر نیجه لر بوآیتی
دلیل کتوروب دیدیلرکم کبایر کناهلر کشینک عملنی ییور اما بوآیده دکناه عملی باطل قلمز
مکرکم کفر سویلیه یاخود حق تعالی حرام قلدوغینه حلالدر دیه یا حلال قلدوغینه حرامدر دیه یاخود
شریعت اسلامه تعظیم اولناجق ورحرمتلو قلنه حق نسنه لره اول استهزا کوزیله باقوب استخفاف
ایده شونک کبی کیم قرآنی یا قرآن اوقیانی حقیر کوروب بو هیچ نیه کرک دیسه وجاهلجا لته
حرمت قلسه دکلیه حکی نسنه بودر دیسه یاخود ابدستسز یا جنبلک مصحف طوتسه
نه اولور مشدر بونک هیچ دیسه یا جنبلکله مسجده کیرسه یا مسجد ایچنده قصدیله برکناه
اشلسه نه ایدرمشی بودخی آرتق اولکی حرآ دیسه یاخود ابدستسز نماز قلسه
یاخود حق تعالی فرض قلدوغی طاعتلری ترک ایتسه اول نیم نه مصلحتیمه یارادکم اشلیم
دیسه یا قبلیه قیوب آرتق یکا نماز قلسه یاخود دیسه که اشو کناه اشلمک یا ایچی ایچمک
زنا قلمق وصوچیسز آدم اولدرمک ظلمله برکوینک مالنی آلوب ییک وبرا کوییدوکی کوب
انجیتمک سوکمک نه کوچ کلور نسنه در خوش صفاسی وار دردیسه وبوطاعتلری ترک
ایدوب اشلمکه نه لذتلو نسنه در دیسه بالاتفاق اهل فتوا قتنده کافر اولور مجموعی
عملی ییلوب عورتی بوشنور اما بوکناه حرام ایدوکنی بلوب اشلسه نفسنی یکمسه
اول ایشی اشلمک بوده کل ایدوکنی بلسه قصدکا آندن توبه قلمق اوزره اولسه آنوکله عمل
باطل اولمز اما بوآیتده حق تعالی عملی باطل قلور دیو ذکر ایتدوکی رسولی علیه السلام استخفافدن

اوتوری

اوتوری ایدی رسول علیه السلام استخفاف قلمق خود کفردر آندن اوتوری ابطال عمل ایله
ذکر ایلدی چون بوآیت اینیدی ثابت بن قیس اوینه کیروب اغلردی ایدردیکه
بن طامو اهلندن اولدم زیرا آنک آوازی غایت یوز یدی رسول علیه السلام قتنده کلیمک
قیرق سویلردی چون حق تعالی قتی سویلمکی رسول علیه السلام قتنده نهی ایلدی اول
کندو حالنه ملول اولوب اغلردی کلوب آنک حالندن رسول حضرتنه خبر ویردیلر
رسول علیه السلام آنی قغیروب کتوردی دیدیکه یا ثابت سن جنت اهلیسن طامو اهلی
دکلسن بس ثابت دیدیکم یا رسول الله بوندن آرتق آرتق سوز سویلیم الا سوله سویلیم
واز جقرمیم چون اول ثابت بو عهدی قلدی حق تعالی بوآیتی کوندردی ان الذین یغضون
اصواتهم عند رسول الله اولئک الذین امتحن الله قلوبهم للتقوی لهم مغفرة واجر عظیم یعنی
شول کشیلر کیم آوازلرن الچاق ایدوب اکل اکل سویلرلر رسول علیه السلام قتنده آنلر
اولدر که حق تعالی آنلرک کوکلنی توحید نوری ایله اخلاص نوریله منور قلوب معاصیلردن
پاک وصافی قلدی وتقوایی آنلرک کوکلنده دولندردیکه هر اعضالری آنلرک کوکلنه تابع اولوب
انواع عبادتلر منور اولدی زیرا بو معلومدر کیم بکک صالح اولیجق رعیت دخی صالح اولور
مملکت عدل الله طولیجق بک ظالم فاسق اولسه رعیت دخی هب اکا تابع اولور مملکت ظلمله
وفسقله خراب اولور کوکل اعضالرن دخی بوکا قیاس قلغل زیرا حدیث رسول علیه السلام
دخی بوکا شاهددر که بیوردی آکاه اولک که بو آدم ادغلاتی بدننده بر پاره ات وار
هچق اول اصلاح اوزره اولسه جمیع اعضا اصلاح اوزره اولور هچق اول فسادا اوزرینه
اولسه جمیع اعضا فساده وار درکه اول دیدوکم کوکلدر بس هچق کشینک کوکلی تقوی
مقامی اولسه جمیع اعضالری آنوکله صلاح قلسه آنلرک دنیاده کناهلرینه مغفرت اولسه آخرتده
اولو ثوابلر وبو جهد مرتبه لر حاصل اولور ودخی بیوردیکم ان الذین ینادونک من وراء الحجرات
اکثرهم لا یعقلون بوآیتک سبب نزولی بوایدیکم رسول علیه السلام اسامه بن زیدی
لشکرله بنی عنبر قبیله سنه کوندردی واروب اول قبیله اوروب مالن آلوب وذریتلرین
اسیر قلدیلر لوب رسول علیه السلام کلدی اول قبیله دن بر جماعت دیلوب رسول
حضرتنه کلدیلرکه اسیرلری فدیه ویروب صاتون الالر ویله وقیتدی رسول علیه السلام
بعضی خاتونلرینک حجره سنده ایدی زیرا خاتونلرینک باشلو باشنه بر حجره سی وار ایدی
اول قوم کلوب رسول علیه السلام چقسنجه صبر ایتمدیلر حجره اردینه کلوب رسول
علیه السلام چاغردیلر رسول علیه السلام چقدی بونلر ایلرو واروب اول ذریتلرین
سویلدیلر رسول علیه السلام آنلردن بوندیکم سن حکم ایله نیجه حکم ایدرسن بن قبول
ایدم اول کشی دیدیکم بن شویله حکم ایدرمکه اول اسیرلرک نصفنی قویه ویرسن ونصفنی
بوره صتاسن رسول علیه السلام آنک حکمنی مسلم طتوب آنلرک یاروسنی آزاد قلدی
یاروسن بهایه کسوب بهاسن الدیلر اول وقت حق تعالی بوآیتی اندردب بیوردیکه

بددستی یا محمد شول کمسه لر کیم سکا حجرات آردندن چاغورلرسن چقنجه صبر اتمزلر آنلرک
چوغی عقلسزدر که سنک حرمتک و آدابک صقلامزلر ولو انهم صبروا حتی تخرج الیهم لکان خیرا لهم
والله غفور رحیم یعنی یا محمد اگر اول کلوب سکا چاغورنلر سن چقنجه صبر قلسه لر آنلره
اول خیرلو ایدی اما الله تعالی غفوردر توبه ایدنلری یارلغر رحیمدر توبه قلدن قدنصکره اسرکر
کیرو رحمت ایدر پس ای عزیز بو آیتلر تا اولندن بوکادکین اکا اشارت قلوردکیم
هر کشی یه ادب صقلمق واجبدر زیرا بو ادب صقلمق اولولر قتنده مشایخ صحبتنده
و آخرت عالملری قتنده کشی یوصه مرتبه لره ایرشدورب دنیاده و آخرتده اکا خیر
و سعادت قپولرین آچی ویرور دبو نتن اوتوری رسول علیه السلام بنم ربم بنی ادبلدی
و آدیمی کوبدکلو قلدی دیدی زیرا ادب صقلین سنتی دخی صقلر و سنتی صقلین فریضه یی
دخی صقلر فریضه یی صقلین الله قتنده قربت بولوب ایکی جهانده سعادته اولاشور اما
ادب ترک ایدن سنتی دخی ترک ایدر سنتی ترک ایدن فریضه یی ترک ایدر فریضه یی ترک
ایدن الله دن ایراق دوشوب اولولرندن محروم قالور ابن عطا ایدر بو آیتلر کلی اکا
دلالت قلوردکم آشغه مرتبه لو کشیلر کندودن یوقارو مرتبه لولره حرمت قله لر اندن یوقارو
اوتورمغه طلب قلمیه و آنلرک قتنده چاغروب سویلمیه باش آشغه قلوب ادب بر له اوتوره
اکا سویلرلرسه جواب ویروب سویلیه سویلمزلرسه طمنیه خصوصا که مرید شیخی قتنده
و شاگرد استادی قتنده اگرچه صنعت اهلی دخی اولورسه اگر علم شاگردی اولورسه البته
بو ادب لازمدر و دخی اوغول قرنداش قتنده و خاتونلر حلاللری قتنده خصوصا که یادلر اوله
دخی قول خلایق افندیلری قتنده و رعیت بکلری قتنده ادب صقلمق کرکدر کم انلرک قتنده نه
کرکسه سویلمیه لر اولور اولمز نسنه یه کولمیه لر و آنلرک ایلنجه یورمیه لر و سوزلرینه حجت
ویرمیه لر نته یورورلرسه طوته لر اگر کناه اولاجق ایش اولورسه اکا مطیع اولمیه لر اگر دوکوب
سوکرلرسه دخی زیرا حقیقت اهلی حق تعالینک کلی امرنی واجب کوردلر آنی تعظیم ایدوب
هیچ بر سوزدن مستحب کوردلر کم اشلمزلرسه کناهکار اولمیه لر بلکه اللهک امرنی ترک
ایدنلر کناهکار اولور دیو لرفقتی امر اولورسه اولسون هم بونلرک سوزلری قویلگنه بو آیتلرک
آخری دلالت ایدر کم اول صبر اتمیوب چاغرنلری حق تعالی جلونه نسبت قلوب عقلسزلردن
نفی ایلدی و دخی بو بیوردیکم صبر اتسه لر آنلره خیرلو ایدی پس صبر اتمک ضدی خیر اولدیکه
اول شردر پس شره مبتلا اولنلر الا عقل نقص اوله و دخی اظهر و روشندر بو دلیل که
آیت آخرنده الله تعالی غفور و رحیمدر دیدی پس بو غفران و رحمت ذکر اولنمز الا بر موضعده که
آنده ایلدوکی بر نوع معصیت ذکر اولنمش اوله پس معلوم اولدیکه اللهک ادب اوزره قلدوغی
امرلرین ترک اتمک معصیت ایمش بو تعلیم ادبدن صکره والله غفور رحیم دیو ختم ایلدی
بو بابده دخی سوز چوق اما کامل و عاقل اولنلره بو قدر سوز کفایت قلور چونکم اهل حق اوله
و مرادی وصل حضرت الهی اوله اما اولکه نفسنه اسیر اولوب عقلی آنک هواسی تدبیرنده

انواع حیله لر بوله تصرف قلوردکم حضرت امرایه نیجه و اصل اوله اول موحدمدر اسرکمک
کوکلم عقلنی شیطان ضبط اتمشدر بوزم آنلرکله کلامم یوق و دخی بوندن صکره بو دیکه
یا ایها الذین امنوا ان جاءکم فاسق بنبا فتبینوا ان تصیبوا قوما بجهالة فتصبحوا علی ما فعلتم
نادمین بو آیتک سبب نزولی بو ایدیکم رسول علیه السلام ولید بن عقبه یی بنی مصطلق قبیله سنه
کوندردیکم واروب آنلرک عشرلرین ذکوتلرین جمع ایدوب کتوره اول قبیله رسولک
علیه السلام الچیسی کلدوکن اشیدوب تعظیمدن اوتوری اکا قرشو کلوب چقدیلر
بو ولید بونلرک جمع اولوب کلدکلرین کوردی قورقدیکه بونی طوته لر اولدوره لر دیو حالت
جاهلیتده اسلامه کلمزدن ایلرو بونکله آنلرک ارهسنده عداوت وار ایدی آنی اکوب
کیرو دوندی رسول حضرتنه کلدی رسول علیه السلام صوردیکه حال نیته در خبر ویردیکم
یا رسول الله چون آنلره واردم کوردم جمیع سلاح قوشنوب بکا قرشو چقدیلر بنی ذکوته
ویرمکدن منع ایدوب قودیلر قصد دخی قلدیلر بنی اولدوره لر رسول علیه السلام آنی
اشیدوب قصد قلدیکم اول قومه لشکر کوندره وارب آنلرکله قتال ایده لر اول قوم دخی
بو قصدی اشیدوب دیلوب رسوله علیه السلام کلدیلر دیدیلرکه یا رسول الله چون
سنک الچیک کلدی خبر بوره ایشتدی نزانی تعظیم قلمقدن اوتوری استقبال قلدق سنک
حرمتک صقلیوب بو همان بزی کوریجک دوندی کیرو یه یوروبه ویردی بو تعجبه قالدق بلمدکم
حال نیته اولدی رسول علیه السلام بو قضیه یی اشیدوب ملول اولدی اول ولیدک اشندکم اشلدی
پس حق تعالی اول وقت بو آیتی کوندروب بیوردیکه ای آنلرکه ایمان کتوردیلر چون بر فاسق
سزه کلوب بر یلاندن خبر کتوررسه سز آنی ایشیدوب فی الحال اینانمک بلکه توقف ایدوب
آنوک حقیقتن بلمکی طلب ایدک تاکه جهالته بلمدن بر قومه زیان ایدوب صکره ایشکره
پشیمان اولاسز فائده اولمیه کل ایمدی نظر قل کم حق تعالی بو یلان خبر ویرنی فاسقلغله ذکر ایلدی
بونی بلدک دیکم فسق اول خمر ایچنه مخصوص دکل بلکه اللهک امرندن طشره اولیجق کلی فسقدر
و اکا مرتکب اولن فاسقدر کرک خمر ایچسون اولسون کرک آیروغی پس شول کمسه کم ایکی یوزلو
اولوب بر دوستدن بر دوسته یلان خبر دوزوب ایرشدورر دخی آنلری بر بوینه
دشمان ایدوب اوردشدوره اول دخی فاسقدرکه اکا قوجه یولر هر جماعتده کم آنلرک
بولیسی بله اوله آنلرک دعاسی قبول اولمز اگر اول دعا قیلن پیغمبر دخی اولورسه دخی مشهور
در موسی پیغمبر علیه السلام مناجات قلوب دیدیکه الهی بو سنک قوللرک اوش
اوچکز اولدیکم سکا یلواروب صورر دیلرنته در که بونلرک دعالرن قبول اتمزسین حق تعالی
وحی ایدوب دیدیکه یا موسی بن بونلرک حقنده نه سنک دعاکی قبول قلورین نه کندولرک
زیرا ایچلرنده بر غماز وار کم دائم قوجیلغی عادت طوتمشدر موسی علیه السلام دیدیکه
اول کیمدر آنی بزه بلدر الچیمزدن چقاره لم حق تعالی بیوردیکه یا موسی بن سزه قوجیلقدن
منع ایدرم بن کیرو سزه قوجیلر اولادین آیت اول قوم جمله سی توبه قلسونلر

اولدخی اراده ایلرکه بیله توبه قیله تاکه آنلره یغفور ویرم چون قومی توبه قیلدیلر حق تعالی
یغفور ویردی ودخی ابن عمر روایت قیلور رسولدن علیه السلام بیوردی شول وقتکم حق تعالی
اوچماغی یاراتدی دیدیکم یا جنت سویله حق تعالی ایله اوچماق سویلدی دیدیکم بکا رستی
سعادت بولدی شول کمسنه کم بکا کیردی حق تعالی بیوردی کم یا جنت عزم جلالم حقی
سکز طائفه سنک ایچیکه یورتلمیه بری دائم خمر ایچیجی اوله بری دخی زنا قیلیجی بری
دخی قوجی وبری دیوث قوطبان یعنی عورتنی یادا دیلر اوتور دوب کلیجی قیلدوغنی
کورن متقید اولمیه تورک ایلیه وبری دخی عوان اولوب مسلمانلری ایچینه وبری دخی اولکه
عورت بکی کندوچی اره طوتی دیره وبری دخی اولکم قومدن قبیله دن کسله وبری
دخی اولکم عهد ایدوب یرینه کتورمیه عاقل اولان مؤمنلره بوتردن حذر قیلمغه بو قدر
سوز یتیرو والا عاقل اولمیانه چوق سویلمک خود فائده ویرمز باش آغرتمقدر بسی اندن سکوت
یکرکدر ودخی حق تعالی مؤمنلره بیوردیکه واعلموا ان فیکم رسول الله لو یطیعکم فی کثیر من الامر
لعنتم ولکن الله حبب الیکم الایمان وزینه فی قلوبکم وکره الیکم الکفر والفسوق والعصیان
اولئک هم الراشدون فضلا من الله ونعمة والله علیم حکیم یعنی ای مؤمنلر بلک کم اول رسول
سزوک ایچیکزده در سزوک پیغمبریکزدر وضا دیکزدر اکر اول سزک سویلدوککز سوزلرک چوغنده
اویوب سزدیدوککزی ایده جک اولورسه سزکا هکاد اولوب بادیق هلاک اولورسز بو کون
حالکزندنا اولا یعنی بو اصحاب رسول حضرت یکادن قنقدوردر لردیکه بنی مصطلق قومنه
چری کوندروب اوذا الرحق تعالی آنکچون بو آیتی اندروب بیوردیکم حکم ایدوب رسولیه بونکله
کلام سویلمیه لر رسول علیه السلام نه بیوردسه آنکا حکمنه مطیع اولالر ودخی ول آنلره قیلدوغی
احسانی ولطفی خبر ویروب دیدیکه سز اول رسوله حکم اتمکی قوللکنی اول نعمتلرک شکرین یرینه
کتورمکه سعی ایدک که الله تعالی سزک کوکلکزه ایمانی سودوروب مزین قیلدی آنی قبول اتمکه
سزه توفیق ویردی وقطعی دلیللر له آنی کوکلکزده محکم قیلدیکه آنک مقتضاسنجه اعضالریکزله
عمل قیلوب اول وعد قیلنان ثوابلری کندوکزه حاصل قیله سز ودخی سزه کفری وفسق اشلری
ومعصیتلری کریه کوستروب دشمن طوتدردی آنک عاقبت عقوبتی غدابی اولدوغنی
سزه بلدردیکه اندن اجتناب ایدوب عقوبتلردن خلاص اولاسز آندن صکره خبر ویردیکم
هر کیمک کرحالی بو اولا ایمان اکا محبوب اولوب کفر اکا مبغوض اوله ومکروه اولا هدایت
بولمش قوللر آنلردر بس بو ایمان سزه محبوب اولوب کفر وفسوق معاصی مبغوض مکروه
کوستولدوکی اول الله دن سزه فضل واحسان واولو نعمتدر واجبدر که آنک شکرین یرینه
کتورهسز که اول الله علیمدر سزوک شکریکزی بلور اکا کوره عوضلر ویرور ودخی حکیمدر نیجه
دیلرسه حکم ایدر که آنک کلی فعلی حولی یرنجه در بس عاقل اولنلر فهم ایدرکم بو آیتده دلیل واردر
آنک اوزرینه کم مؤمن اولنلر کرکم فسق ومعصیت سومیه لر وآنی اشلین ایله دخی مصاحب
اولمیه لر زیرا چون حق تعالی آنلری کره قیلدی کرکم اولدخی کره کوره والا خوش کوروب محبوب

ایدیورسه الله کلامنه اعتقادی دلمش اولور آنک کلامنه اعتقاد قلمموق دلالت کفردر نعوذ بالله
اما مؤمن اکر اول فسقه ومعصیته مبتلا اولاسی اولورسه دخی اول آنی سودوکندن مبتلا اولمز
بلکه اول شهوت وغفلتندر کم آنی اول معصیته ییلتور والا اول معصیتی سووب اشلمز آنی اول
کمسنه سوردکم اول شقیدر اثر سعادت آندن یوقدر ودخی حق تعالی بیوردیکم وان طائفتان
من المؤمنین اقتتلوا فاصلحوا بینهما فان بغت احدیهما علی الاخری فقاتلوا التی تبغی حتی تفیء
الی امر الله فان فاءت فاصلحوا بینهما بالعدل واقسطوا ان الله یحب المقسطین وبو آیتک
سبب نزولی بودیکم رسول علیه السلام مرکبنه بنوب چقدی انصار لولنه برتیج کلام ایدر بر
مصلحتدن اوتوری کلوب بو اراده طوردی مرکبی اوزرندن انصار دلنه کلجی ایدردی
اول اراده مرکب بول ایلدی اول منافق عبدالله بن ابی دیدیکه بو حمارک خلقک یولندن کیده کم
یلدن یا نلرین طوتدک حمارک بولی قوقوسیله خلقی بوغدک بوسوزی دیوب دخی بورتن
طوتدی بونک بو ایشی رسوله علیه السلام مشقت کلدی انک سوزینه طارلغندی آنی کوروب
عبدالله بن رواحه دوندی اول منافقه کلام قیلدی دیدیکه بوسوزی سن رسولک مرکبنه
اوتو ریحی یرستی والله اول مرکبک بولی قوقوسی سنک بوزنک قوقوسندن کورکلودر
عبدالله ایله اول منافق اراسنده منازعه قوپدی مقاتله قیلدیلر عبدالله بن رواحه قومی دیرلدیکه
اوس قبیله سیدر واول منافقک قومی دخی دیرلوب که خزرج قبیله سیدر بونلرک
اراسنده نعلین ایله ویوم وغیله وخورما یداغیله مقاتله قوپدی رسول علیه السلام دونوب
حجره سنه کلدی حق تعالی بو آیتی کوندروب بیوردیکه اکر ایکی طائفه مؤمنلردن بر بریله
قتال اتسه لر سز ایکیسنک اراسنده مصالحه قلک پس رسول علیه السلام قصد قیلدیکه
مصالحه قیله آنلرک بعضیسی مصالحه خوش کورمدیلر بو کوربوله امر کوستردیکم اول ایکی
طائفه دن بری باشقه حکونب صلحه راضی اولمسه سز آنوکله مقاتله ایلک تا اکا دکین کم الله امرینه
راضی اولوب صلح ایلیه لر اکر اول ایشندن دونوب صلحه راضی اولسه لر او دختالرین حقله صلح
ایدک که هیچ بر ینه حیف اولمیه جهد ایدوب اول ایکیسنک اراسنده عدل ایدک میل ومحابا
قلمک که عدل ایدنلری الله تعالی سور پس بو آیتک حکمی جمیع مسلمانلره عام اولدیکه قچن ایکی
مسلمان جماعتی بر بریله منازعه اتسه لر ومقاتله قلسه لر واجبدر مسلمانلره کم درلوب
آنلرک اراسنده صلح ایده لر اکر بر بولکی ظالم اولوب مطیع اولمزلرسه آنلرکله مقاتله ایده لر
تا صلحه راضی اوله لر ودخی بیوردیکه انما المؤمنون اخوة فاصلحوا بین اخویکم واتقوا الله
لعلکم ترحمون یعنی بدرستی مؤمنلر بر برینه معاونت قلمقده شول ایکی قرداش کبیدر
زیرا کلی بردین اوزرینه در وبر فیق قوللغی یدر نته کم رسول علیه السلام بیوردی
مؤمن مؤمنله شول بر بنیاد کبیدرکه بر برینه باغلو باسه لر اول وقت محکم دیوار اولور
دکمه نسنه دن اکا خلل ایرمز پس مؤمنلر دخی حق اوزرینه بر برینه معاون اولسه لر
امر دین وامر دنیا محکم اولوب نه ایمانلرینه خلل ایرر ونه معیشتلرینه ودخی اول رسول علیه السلام بیوردیکه

مؤمنلر کلیسی بر اعضا کبیدر قچنکم کشنک بر اعضاسنه زحمت واقع اولسه آنکدکی
اعضاسی بیله زحمتده اولورلر ایرتیه دک کوزینه اویقو کلمز پس مؤمنلر دخی ایله کرکدر کم بر مؤمن
قوله مصیبت واقع اولوب ملول اولسه بیله ملول اولالر و اکر شادلق واقع اولسه بیله شاد اولالر
اکر شویله اولورسه کم بر مؤمنه غصه واقع اوله کیرو قلانی سوینه لر و اکر شادلق واقع اولا انلر ملول
اولالر بو حسودلقدر و منافقلقدر ایمان اهلی صفاتی دکل ودخی حق تعالی بیوردیکه یا ایها الذین
امنوا لا یسخر قوم من قوم عسی ان یکونوا خیرا منهم ولا نساء من نساء عسی ان یکن خیرا منهن
بو آیت دخی اول حجرات آدلندن چاغرنلر حقنده اندولدیکه مسلمانلرک ضعیفلرینی عیب ایدوب
مسخره یه طوترلردی و بر نیجه لر دیدیلر که ثابت بن قیس حقنده کلدیکه بر کون رسول علیه السلام
قاتنه کلدی اوتوراجق یر بولنمادی بر آدمه اوترمق استدی اکا یر ویرمدی کلدی و برمدیلر اول
یر کلیدی ویرمینی مؤمنی تعییر قلوب سرزنش قلدی حق تعالی بو آیتی انزل ایله
بیوردیکه ای ایمان کتورنلر هیچ بر مؤمن سزدن بر مؤمنی عیب ایدوب مسخره یه طوتمسون
اولا که اول عیب ایدوب مسخره یه طوتدوغی کشینک الله قتنده مرتبه سی آندن یکرک اولا
ودخی بر مؤمنه خاتون بر مؤمنه خاتونی عیب ایدوب طعن اتمسون اولا کم اول عیب
ایدوب طعن اتدوکی خاتونک منزلتی الله قتنده اندن خیرلو اولا بونی دخی حق تعالی عایشه
رضی الله تعالی عنها حقنده دیدی آندن اوتورکه عایشه ام سلمه حقنده دیدیکه اول ام سلمه کم حیله در
حسنی خوبدر اما عیبی بودرکه بویی بر قصه در دستولک کلو سوزایچون حق تعالی اکا عتاب
آیتن ایندردی بزم حالیمزنته اوله دیلمزدایم خلقی عیب ایدوب طعن اتمک الجنیده در
زیرا بو آیتک دخی حکمی جمیع ارلره و خاتونلره عامدر هیچ بر کمسه ارلردن و عورتلردن دوا
دکلکم بریادنی یولداشنی عیب ایده یا حق تعالی یادتردوغندن بر کمسه یه سرزنش قله و مسخره یه
طوته ایلیچون دیدی ابن مسعود رضی الله عنه بلا کشینک سوزینه موکلدر قورقرن اکر
بر کلبی مسخره یه طوتم بن دخی انجلین اولم ودخی بیوردیکه ولا تلمزوا انفسکم ولا تنابزوا بالالقاب
بئس الاسم الفسوق بعد الایمان ومن لم یتب فاولئک هم الظالمون یعنی ای ایمان کتورنلر
مؤمنلر بعضیکز بعضیکزی طعن ایدوب سرزنش اتمک زیرا مؤمنلرک کلی نفسلری بر نفس
کبیدر هرکیم بر مؤمن قرداشی طعن ایدوب سرزنش قلسه کندوینی طعن اتمش اولور
ودخی بربریکزه لقب دیمک محمد بن کعب ایدر لقب اولدرکه سن بر کمسه یه دیرسن اول
اکا خوش کلمیوب خاطری انجینه حق تعالی نهی قلدوغی اولدر اندن حذر اتمک کرک زیرا
خبرده کلمشدر که مؤمن مؤمنه چاغرجق بر اد له چاغرمق کرککم اول انک کوکلنه خوش کله
انجنمیه زیرا مؤمنک قاتی دوکمک نجه حرامسه انی انجتمک دخی ایله حرامدر هونه و جهله اولورسه
و بر نیجه تفسیرده ذکر اولنمشکم بو آیت مالک بن ابا مالک ایله عبد الله بن حدرد حقنده نازل
اولدی اما حکمی جمیع مؤمنلر اوزره عامدر اولدی سبب بو بیدیکم اول مالک نسنه قسمت ایلدی دی
اول عبد الله بن حدرد کلوب یا اعرابی دیو چاغردی رسول علیه السلام انی اشیدوب ایکی سنه دخی

امو ایلدیکه اوز دیند کیرمیه لر تا توبه ایتمیجه بوندن اوتوری بیوردی حق تعالی که آدلرو کی یاوزی
و قبیحی بودرکه مؤمن قرداشکرتی ایمانه کلدکدن نصکره کفرله لقب ایدرسن یا یهودی یا نصرانی
فعیره سنوهر کیمدنکم بو فعل صادر اولسه کیرو توبه قلمسه انلر ظالملردن اولور دیم کندولری
الریله غدابه مبتلا قلور لر پس عبد الله ایله مالک ایکیسی بیله توبه کلوب عهدلرین محکم قلدیلر
تا که حق تعالی توبه لرین قبول قلدی رسول اوز دینیه علیه السلام آندن کیرو بیلر بوندن صکره حق تعالی
اوچ معصیتدن نهی ایدوب بیوردیکه یا ایها الذین امنوا اجتنبوا کثیرا من الظن ان بعض الظن اثم
ای آنلر که ایمان کتوردیلر بر مؤمن قرداشکزی حقیقتن بلمدن اول شویله در دیو کمان ایلتمکزکم
کناهه متکلف اولورسز اما سفیان دیمیشدرکم ظن ایکیدر اولور دیری اولدرکه آنی اتمک کناهدر
ویری اولدرکم آندن کناه اولمز اما کناه اولن ظن اولدرکه اول ظن ایدوب شویله در دیدیکه کل نسنه نک
حقیقتن بلمدین چقوب کیمه کرکسه خبر ویره سن اما اولکم کناه اولمز اولدرکه کوکلک کمان ایدرسز
اما کمسه یه خبر ویرمیه سن زیرا حق تعالی مطلق ظن اتمک حرام ادکناهدر دیدی اما بعض ظن
اتمک کناهدر دیدی وهم اول نسنه که کناهدن کوکله دوشه کشی آنی دیله کتورمیه یا خود عمله
کتورمیه حق تعالی آنی عفو ایدوب دردآنوکله عقوبت اولمزمکرکم انک اوز دینیه قصدینی
محکم قله رخصت بولیجق اشلیه اول وقت کناه اولور آنکله معاقب اولور اما بو نهی اولنان
ظن اولدرکم نفس کوکل اندن یکا حقیقتدر دیو میل ایده اکا دولنه دخی خبر ویره مثلا
شونک کبی بر کشی یکراغزندن بوامزقوقو طوقندی سکا دواد کلکم آنی خمر ایچمشدر دیو ظن ایدوب
خبر ویره سن یا خود بر مؤمنی کوردک بر خاتونله خلوت یرده کالی ایدر دواد کلکه آنک
حقنده یاوز کمان ایده سن زیرا امکان واردرکم اول انک حلالی اوله یا خود کیتو محرمی اولا
ودخی قچن بر مؤمنی کورسک بر کافر مجلسنده کافرا و بن طوردکرکوزکم اکا یاوز ظن ایدوب
خبر ویره سن زیرا احتمال واردرکم اول کافرله آنک بر مصلحتی و بر معامله سی وار اولا یا خود
سرکجک طلبنده اولا الحاصل کوزکله حقیقت آنده بر شرع مخالف کناه اولاجق نسنه کورمینجه
یا خود بر غایت ایمانه جق مسلمان کشیدن ایشتمینجه که اول دخی بن کوزمله کوردم دیه کیمسیه
یاوز کمان ایلتمیه سن زیرا بو نسنه یه کشی یلتین شیطاندر آنوک خود مرادی دایم
اولدرکه بکری قوللرینی کناهدن خالی قلمیه اما مؤمن اولن دخی جهد ایدوب کندوینی تهمت
اولاجق یرلردن صقنمق کرک کم مسلمانلری کمانه براغوب انلیچون کناهه کرمیه لر ودخی
حق تعالی بیوردیکه ولا تجسسوا یعنی ای ایمان کتوردنلر بربریکزک حالنی صوروب ارادمک
زیرا بو تجسسلک ایدوب صوروب ارادمق معنسی دخی اول یاوز کمان ایلتمک غرضندندرکه
چون بره کشی حقنده بر نسنه کمان ایلدی کوکل اکا قانع اولمز بو کز صوردرآردکه آنوک حقیقتن
بله مرادی اولدرکم اول مؤمنی اللهی ایلدکندو اراسنده مستور اولن ایشنی اول یرکده نی
بر توب خلقه آشکاره ایلیه مؤمن صفتی بودرکم کوردوکی عیبی ستر ایله تا کندونک غیبنی
دخی یارین قیامت کوننده الله حضرتلری ستر ایدوب عفو ایلیه پس بو صوروب اراتمق حرامدر

معصیتدر نته کم ظن اتمک معصیتدر ودخی بوندن صکره بیوردیکم ولا یغتب بعضکم بعضا
ایحب احدکم ان یاکل لحم اخیه میتا فکرهتموه واتقوا الله ان الله تواب رحیم یعنی ای ایمان کتورنلر
بر بریکزی غیبت اتمک سوزیمی سزدن بریکزکم اولمش قرداشنک اتن ییه‌نه آنی سویمیکی نیجه کره
کوردرسز سوزه خوش کلمز نیس الله‌دی تورکی بر مؤمنک آدن ایشوب خاطری ملول اولاجق
سوزی سویلمک ای عزیز عاقل اولن غیبتدن یغلمغه بو آیت کفایت قلور اکر معنی سندن
تامل ایدرسه دیرا بونظر ایله کوردکم حق تعالی غیبت قلمغی دیو تهی اتمکله قومیوب ملکیه اوج
قبیح نسنه ایله تاکید قلدی آدم اوغلانی اتن یمکدر وآدمدن دخی کندو قرداشیدر قرداشی
اولدقده دخی دیری قرداشی کلدر اولمش قرداشیدر پس نیجه مسلمان اولاکم بو حاله
راضی اوله کرچک ایمانی اولن کرکدر کم بونکله غیبتدن کندوی منع ایلیه خصوصا کیم جابر له
ابو سعید ایکیسی بیله رسولدن علیه السلام روایت قلدیلرکم بیوردی ایاکم والغیبة فانها
اشد من الزنا الحدیث یعنی یا مؤمنلر غیبتدن حذر اتمک سزکه اوزدیکزه لازم اولسونکه
اول غیبت کناهی عقوبتی زنادن قتیدر دیرا وقت اولاکم اول زنا ایدن توبه قیله حق تعالی
توبه‌سن قبول ایدوب عفو ایده اما غیبت قلدنک حق تعالی توبه‌سن قبول ایدوب یارلغمز
تا اول غیبت قلدوغی کشی اکا حقن حلال اتمینجه ودخی انس روایت قلدیکم دمی انس علیه
رسولدن علیه السلام بر کون بزه وعظ ایدوب ریانک کناهن ذکر ایلدی قتی تهدید ایله
خبر ویردی بیوردیکم براقچه که کشی ریادن کندویه حاصل قله آنوک کناهی شول قدر اولور
الله قتنده که اوتوز التی کز زنا قلمق قدر اولور اما آگاه اولک بیلکزکم اول ریادن دخی
آرتق مؤمنک عرض بقمقدر پس بو حدیث دلالت قلور کم غیبت عقوبتی ریا عقوبتندن
وزنا عقوبتندن دخی قتیدر ودخی سدیدن روایتدر سلمان فارس بر جماعت ایله
سفرده ایدی عمر رضی الله تعالی عنه دخی انکله بیله ایدی کلوب بر یره قوندیلر چادرلرین
قوردیلر وطعاملرین اوردیلر کتوردیلر سلمان اویقوده ایدی بونلره چادر قورمغه یا طعام
بشورمکه یاردیمی طوقنمدی اول جماعتک بعضیسی آنوک حقنده دیدیلرکم بو کشیده کرکه
طعامک حاضرین وچادرک قورلمش کوره درحونکه سلمان اویاندی دیدیلرکیم اکا یا سلمان
یوری رسول حضرتندن بزم ایچون قاتق دیله آنوکله قاتلنالم سلمان طوروب رسوله کلدی
خبر دکوردی رسول علیه السلام دیدیکه یا سلمان وار آنلره دکوردکم آنلر قاتقلندیلر قاتق
حاجت دکل کلوب سلمان بونلره خبر ویردی بونلر دیدیلرکیم بز هنوز طعام طاتمدق
یا رسول علیه السلام یادون سویلرجه یوب طوردیلر رسولک علیه السلام قاتنه کلدیلر
دیدیلر یا رسول الله قولک حقیدر اما بز دخی طعام یمدک بونک کیفیتی ندر بزه یله رسول
علیه السلام بیوردیکه اول صاحبکزی ایو دکتی سویلدوکز سوزلرسزی قاتقلندردی بونی
خبر ویروب بو آیتی آنلرک اوزرینه اوقودی دیدی بیلمدیکزمی کیم غیبت اتمک ات یمکدر
ات یمک خود قاتقلرک اولوسیدر پس آنلر آنی ایشدوب سلمانه دیه‌لیوب توبه قیلدیلر

صلاح التق

مؤمن

مؤمن اولنده هب واجبدر که بو غیبتدن توبه قیله‌لر زیرا آیت آخرنده حق تعالی توبه‌یه
اشارت ایدوب الله تواب رحیم دیدوکی دلالت قلور کیم غیبتدن دخی توبه روادر
امام ابو اللیث بویله بیورمشدرکه بو غیبتدن توبه قلمقده علما اختلاف قلمشلردر کیم
اول غیبت قلدوغی کشیدن حلاللق دیلمدن توبه قلسه جائز اولامی یا اولمیامی
بو مسئله بزم قتمزده ایکی وجها وزره دراکر اول غیبت قلنان کشینک سوزنی اول
غیبت قلنان کشینک سوزنی اول غیبت قلدوغی کشی اشتمدیسه فی الحال توبه قلسه
کوکلینی آنوک اوزدینه قلسه کیم آیرق اول کناهی قلمیه توبه‌سی جائزدر اما اول کشی اشتدکدن صکره
توبه‌سی جائز دکلدر تا اول حقنی حلال ایلمینجه اما اکر اول غیبت اولنان کشی ایراقده ولسه
وار وب حلاللق دیلمکه ممکن اولمسه یا اولمش کشی غیبت قلسه بونن دخی چارهٔ بودرکه
صدق ایله توبه کلوب دیلنی غیبتدن ویلان سوزدن وفحش سوزلردن آرینه طاعته عبادته
ملازم اولاکه کندونک اوزرنده حقی اولنلر ایچون دعا قلوب مغفرت طلب ایده زیرا
مؤمنک مؤمن اوزرینه غیبتدن دعاسی مقبول لندر اولاکیم حق تعالی آنلره مغفرت قلوب
عفو ایلیه یاد یغی بوندن حق طلب اتمکه محتاج اولمیه امیددر ای عزیز قرداشم اکر
بو آیتک تفسیرندن مناسبتله خاطره دوشنی قلمه کتوروب تفصیل ایدرسوز سوز
اوزادوردی بو کتاب انی کتورمز اما کوزدلوا اولانلر قراکوردن قورتلمغیچون برچراق یتر
کوزسزلر اولانلره بیک چراق اولورسه فائده ویرمز زیرک اولنلر بو سوزدن مقصودی انکلر
فهم ایدرلر تفصیل حاجت دکل بوندن صکره حق تعالی بیوردیکم یا ایها الناس انا خلقناکم
من ذکر وانثی وجعلناکم شعوبا وقبائل لتعارفوا ان اکرمکم عند الله اتقیکم ان الله علیم خبیر
بو آیتک سبب نزولی بودیکم ثابت بن قیسک بر دقولاغی اغر ایدی ایراقدن سوزی
اشیده مزدی آندن اوتوری کندویه عادت قلمشدیکم رسول علیه السلام یاقنجغی
اوتوردی وعظ اشتمک ایچون ناکاه بر کون کچیوک قلدی خلق کلوب یولوبرین
اوتوردیلر اول صکره کلوب خلقی آدملیو آدملیو رسولک علیه السلام قاتنه دک
واردی اول قومدن بر کشی دیدیکم تولدی بو کاکه بر یر بولدوغی یرده اوتورنزی
بصه بصه ایلرو کیدر ثابت آنی اشیدوب دیدیکه بو سویلین کیمدر دیدیلرکه
فلان کشیدر ثابت اکا اناسیله تعبیر ایدوب دیدیکه یا فلان نه عورت اوغلی
سوزمی سویلرسین اول کشی اول سوز ایله جماعت ایچنده خجیل اولدی اوتاندی باشن
اشاغه قلدی بو آیت آنده نازل اولدی رسول علیه السلام آنده دیدیکه اول اناسیله
بره کویه سوزنش قلن کیمدر ثابت دیدیکم یا رسول الله بنم رسول علیه السلام بو آیتی
آنک اوزرینه اوقودی ثابت شیدوب استغفار ایلدی وبعضیلر دیدیلرکم
اول وقتکه رسول علیه السلام مکه فتح ایلدی بلال امر ایلدیکم اذان اوقیه حارث بن
دیدیکم اشبو قرادن آرتق آدم بولمدیمی که اذان اوقیه یعنی بلالی قره اولمغین حقیر کوردی

هشام

اندرصانورلر دیکه عزت کرامت الله قتنده در تحقیق اهلی کبی مال الله یا [illegible] دلو غیله اولاد آنوکله
فخر ایدرلردی حق تعالی بو آیتی کوندردی بلدردیکم الله قتنده کرامت عزت بیله در بیوردیکه ای
خلایق بن سزی بر ارککله دیشیدن یاراتدم که آدم ایله حوادر اندن سزی بر اقلندروب
بولک بولک قبیله ایلدک مضر کبی ربیعه کبی وسعد وعامر کبی تاکه آنوکله بربرکز نسبی معلوم اوله
بیله سز که قنقی کز قنقی نسبدندر آنکله سزوک بزم قاتمزده کوابتکز و تونکز ظاهر اولمز که
اول فلان قبیله دندر دیوب اکرام ایده وز واول فلان قبیله دندر دیوب تحقیر ایده وز بلکه
حقیقتا راست سزوک کی اکرمکز وعزیزرککز بزم قتمزده اولدر کم بزدن کی قورقوجی اولاوبزدن
کی قورقانک دخی علامتی اولدر که بزه عاصی اولوب کناه اولاجق یرلردن کی صاقنجی اوله وبزم
امریمزده کی یرلرلجی اوله وتقدیرمزه راضی اولوب بزدن شکایت قلیجی اولمیه ودخی روایتدر
رسولدن علیه السلام که بیوردی تحقیق که یارین قیامت کونی اوله حق تعالی ایدر کم یا قوم سز دخی
دنیاده کندوکز اچون نسب قلدیکز بن دخی کندومیچون نسب قلدم سز کندو نسبکزی زیاده
یوجه قلدیکز بن فلان اوغلی فلان دیکله بنم نسبم که تقوادر اشاغه براقدیکز یعنی بزدن قورقوب
طاعت قلیجیلری خوار وحقیر کوردیکز اول نفیس طونلر وکوله کندوکزی عزیز کوروب اول
بزم متقی قوللرمزوک عبالرین کوروب ذلته براقدیکز بو کون اول کوندر که بن کندو نسبمی جلدوب
سزوک نسبکزی اشاغه براغم بن سزه آیت کوندروب دیدم که سزک کی اکرمکز الله قتنده
تکوبین کی قورقوجیکزدر سز اکا نظر قلمیوب دیدیکز کم بن فلان اوغلیم سن فلان اوغلی سن
ایمدی بو کون بن اول متقی قوللرمی کم بکا منسوبدر مرتبه لرین رفع ایدوب اولو کرامتلره
ایرشدوروم بن کوره یم کم سزوک اول نسبکز دخی بزی نه وجهیله ایرشدوردی بو دخی تنبیه در
عاقل اولنلر کرکدر کم بیله لر الله قتنده کرامت ندر آندن قورقوب کناهلری ترک ایتمکدر
وآنک امرین یرینه کتورمکدر ایشیل اصل اولولغندن ومالدن ومنصبدن دکلدر تا که آنلر فخر ایتمکی
ترک ایدوب عمل صعینده اولالر ودخی بیوردیکم قالت الاعراب امنا قل لم تؤمنوا ولکن قولوا
اسلمنا ولما یدخل الایمان فی قلوبکم وان تطیعوا الله ورسوله لا یلتکم من اعمالکم شیئا ان الله
غفور رحیم بو آیتک سبب نزولی بو یدیکم بنی اسد قبیله سنده قیزلق وقحط واقع اولدی کوردیلرکم
آجلقدن هلاک اولورلر طوروب اهل واولادلریله رسول علیه السلامه کلدیلر واوزلرینه
اسلام اظهار ایدوب دیدیلر یا رسول الله بزم کندو اختیاریمزله اطاعت قیلوب اسلامه
کلدک اهل واولاد دیوله سکا کلدک که بزی مال غنیمتدن طعاملندوره سن لکن آیرو قبیله ویردکدک
بزه دخی زیاده ویره سن حق تعالی بو آیتی اندروب بیوردیکه یا محمد عرب قبیله سی کلوب
سکا دیرلر که بز الله وسنی تصدیق ایلدک ایمانه کلدک سن ایت بونلره کیم سز شول
ظاهرکزده که اقرار ایدیکز کبی باطنکزده تصدیق ایتمکز یوقدر سز مؤمنلردن دکلسز لکن آیدک
بز سزه بیون ویروب مطیع اولدق شول قورقودنکم بزی قیروب اهل واولادیموزی
اسیر ایدرسز والا سزک کوکلکزده هنوز ایمان کیرمشدر که آنلر بزی تصدیق ایدرسز

اکر سز شول ظاهرکزده مطیع اولدیغکز کبی الله ورسوله باطنکزده دخی مطیع اولوب
تصدیق ایدرسکز الله تعالی سزک عمللریکزک ثوابلرندن هیچ بر نسنه تقصیر ایتمیه سزه کامل
ثوابلر ویره کم بیکدستی اول الله غفوردر رحیمدر آنلره کم کوکللرندن تصدیق قیلوب محکم اولا
بوندن نصکره ایمانلرنده صادق اولنلر کیملردر حق تعالی آنی بیان ایدوب بیوردیکه انما المؤمنون
الذین امنوا بالله ورسوله ثم لم یرتابوا وجاهدوا باموالهم وانفسهم فی سبیل الله اولئک هم
الصادقون یعنی بیکدستی ایمانلرنده صادق اولنلر انلردر کیم اللهک وحدانیتنه ورسولک علیه السلام
نبوتنه ظاهرده وباطنده تصدیق ایتدیلر آندن اول ایمانلرنده هیچ بر وجهله نه الله ونه رسوله
کوکللرنده شک ایتمیه لر الله مطیع اولوب آنک رضاسی یولنده مالاریله نفسلریله دین اسلام دشمنلرینه
قلج صالوب غزا قلالر کرچک مؤمنلر انلردر چون بو آیتی رسول علیه السلام آنلرک اوزرینه اوقودی
آنلر کلوب جمله الله آند ایجدیلرکم بز باطنمزده دخی مصدقلرز حق تعالی بیوردیکه قل اتعلمون الله
بدینکم والله یعلم ما فی السموات وما فی الارض والله بکل شیء علیم یعنی یا محمد ایت که سز آنلر ایچکله می دینکز
اللهه بلدورورسز که ندنکدر واوزرینده سزوکا بلدورورسزکم اول آنی بلمزاوله اول الله در اولکم
جمیع یرو کوکک اهلنک سرلرین بلور اکا مخفی نسنه یوقدر دوکلی نسنه یی بلور علیمدر سزک
کوکلکزده دخی اکر تصدیق اوله واکر تکذیب اوله آنی دخی بلور بادشاهدر ودخی بیوردیکم
یمنون علیک ان اسلموا قل لا تمنوا علی اسلامکم بل الله یمن علیکم ان هدیکم للایمان ان کنتم صادقین
ان الله یعلم غیب السموات والارض والله بصیر بما تعملون یعنی یا محمد بو قبیله سنک اوزریکه منت
ایدوب دیرلر که بز اهل واولاد له ایمان کتوروب سکا کلدک سن ایت بونلره کیم اسلامکزله
بنم اوزریمه منت قلمک بلکه سزک اوزریکزه اول الله در منت قلان کم سزه توفیق وهدایت ویروب
ایمانه کتوردی اکر بو ظاهرکزده وباطنکزده مصدقلرز دیو دعوی قلدیغکزده کرچکسه
بیکدستی الله تعالی خود یرو کوکک اهلنک ایچلرنده کی سرلرین بلور سزوک سوزیکز نتر بلمیه کم اول الله
سزک نه اشلدوکیکزی کورر طوردر اکر تصدیق اوزره اوله سز واکر تکذیب اوزره اولاسز اول
فعلیکزه کوره یا دین مکافات قلیسر بو آیتلر دخی دلالت قلوردکیم مؤمن اولنلر کرکدرکم
عمللرین مخلص اولوب ریایی ترک ایدرلر قلدقلری عمللرده عجب ایتیوب اللهه منت قلمیه لر
زیرا جمیع منت اللهکدر که آنلره معرفت روزی قلوب اهل عبادتدن قلدی واول عبادته
آلت ویردیکه آنوکله عمل ایتکورسونلر نظر قلورسکز اندن ذکر وتسبیح ایدهجک دل آندن کلام حقی
اشیدوب مطیع اولدیکسه قولاق اندن قولک اوزاتاده نه سی وار کم منت ایلیه صاغلق
ویرن اول قوت ویرن اول بس کرکدرکم منت اللهدن کوروب اکا اطاعت قله

سورة ق مکیة بسم الله الرحمن الرحیم خمس واربعون آیات

حق تعالی بیوردیکم ق قتاده ایدر ق حق تعالی آدلرندن بر آددر بعضیلر دیدیلرکم
قران ادلرندن بر آددر اما ابن عباس ایدر ق بر طاغک ادیدر که حق تعالی آنی
بو یاشل زمرددن یاراتدیکه جمیع عالمی طولنوب احاطه قلمشدر بو کوک یاشل کوزندوکی آندندر

واولطاغ اول اجابك آدیدر دیدكم كون وارد آندن طولنور اول اجابله اول طاغك اداسی بر یللق
یولدر ظلمات قابلمشدر اللهدن غیری بلمزكه آنده نه وار دربونكلرك طرفلری اكا اولاشقدر
وبعضیلر دیمشلركم ق دیمك معنسی بودركه الله تعالی یشندن عدلله قایمدركه ذره قدر حیف
وظلمی یوقدر ودخی ضحاك ایدا اول ق برطاغدر دنیایی خلقه كبی طولنوب اچنده المشدر
هیچ بر ولایت وبرشهر وبركوی یوقدركه دنیا اچنده الااول طاغك آنده بر طمری اولشمشدر
وآنك اوذرنده برفرشته واردركه اكا موكلدر اینك یاسن آنك اوذرنده اوردمشدر
طوردتحنكم حق تعالی برقومی هلاك اتمك دیلسه اول فرشتیه امرایدر اول یرك طمرینی چكر اول
یرذلزلیه كلور قومیله اشاغه كچر بس حق تعالی والقران المجید دیوكی قسم دیعنی آند
ایجوب دیدكم قاقحقیچون ودخی قرآن شریف حقیچون بلمكه اهلی شراولدیكه نصكره
البته كیرو قوبسرز زیرابونلرك كیرو قوپمغی انكار دلری وارایدی انكیچون حق تعالی قسم قلدی
اولاكم بر انصافه كلوب ایمانه كله لردی ودخی بوردیكه بل عجبوا ان جاءهم منذرمنهم فقال
الكافرون هذا شئ عجیب یعنی بو كافرلرك یالكزاول انكاردلری بعثه دكل بلكه بونی دخی تعجب
قلوردلركم دیرلر بونه عجب ایشدركه محمد بزم اوذریمزه رسول اوله وبزم نسبمزدن اوله بونی
آكلمزلركم ارادت حكمت الله النده دركیمی دیلرسه اختیار قلور كرامت عزت ویرد
وكمی دیلرسه رد ایدوب ذلت واهانت قلور ودخی بوردیكم ءاذا متنا وكنا ترابا
ذلك رجع بعید یعنی بوكافرلر اللهك قدرتنه انكار ایدوب دیرلركم اشبو بز طپراق اولدیغمزدنصكره
یعنی كیرو یكیلنوب مخلوق اولیسرز بو بر تصرف بعیددركه اولمقلغی ابدا ممكن دكلدر دیرلر
عقل وبصیرت یوقكه كندولرك اول یوقلغنی فكر ایدوب صكره انا رحمندن شوب
بر نطفه دن وجوده كلدیلر آنی آكلیوب بو بعثه دخی انكاردی ترك ایدلر ودخی بوردیكم
قدعلمنا ما تنقص الارض منهم وعندنا كتاب حفیظ یعنی حق تعالی بیوردیكم بوكافرلر قللرنی
تصوری بز بلمزمیوزكه طپراق اولدقدنصكره كیرو قوپمغی بعید كوردلر بلكه تنی بز بلوزدر
حقیقتا بو آنلرك اتلرنی یبوب طمرلرنی وسكرلرنی چوریدوب سكوكلرنی دخی فنا یه
ویردجیع بدنلری ترابه مبدل اولورا وجه سكوكی قالور آنیق كه اكا عجب الذنب دیرلر آخر
صوكه قالور چورومین اولدركیرو یاراد یلجق وقت دخی اول اول یاراد یلن اولدكیرو
بدن آنك اوذرنده بنیاد اولور بزم قتمزده بركتاب واردركم بوجمله اولاحق تقدیر
آنده قلم كلوب یازیلوب صاقلنمشدر البته اولسه كوك بونلرك انكاری بزم تقدیرمزی
میدل قلاجق دكل ودخی بیوردیكه بل كذبوا بالحق لما جاءهم فهم فی امر مریج یعنی بلكه بوكافرلرك
عنادی اكا ایرشدیكم بعثه انكار ایدوب قومادیلر اول اندوریلن قرانه وكوندریلن
رسوله دخی انكار قلدیلركه بونلر كلی حقدر بس بو قریش قومی مختلف سوزلر اچنده
حاللری كندولره ملتبس اولمشدر كوكلری اضطرابده دركه هیچ بری قرار بولمز بس
حق تعالی بونلره اولمدن صكره كیرو دیركورمكه كندو قدرتن اظهار قلمقیچون بر دلیل

بیان

٣ بیوردكم

بیان قلدیكم اول كندونك وحدانیتنه وكمال قدرتنه كی اولور دلیللردر عاقل اولن آنی آكلانتركم بوردی
افلم ینظروا الی السماء فوقهم كیف بنیناها وزیناها ومالها من فروج والارض مددناها
والقینا فیها رواسی وانبتنا فیها من كل زوج بهیج یعنی عجیب بواولمدنصكره كیرو دیركوركه
بوم تدرتمزی انكار ایدنلرهیچ بو اوذرلرنده كوكلره نظر قلمزلرمیكم بز اول كوكلری نیجه
بنیاد قلدق قلدیركستر قدرتمز ایله طوردر وآنی بویلدزلرله مزین قلدق بزه دك كه
كیجه قراكوسنده آی اولینجق آنلره شعله ویره یو للرین آكلیالر ودخی بز آنی اویله
یارتدقكه هیچ آنك بردلوكی ویاروغی وخللی یوق ودخی بولوآلتنده غی یره نظرقلمزلرمیكم
بز آنی نیتهسی بسط ایدوب كعبه آلتندن یایدق دوشه دك وآنوك اوذرنده یوجه
طاغلری میخ كبی محكم قلدق تاكه اول یر قرار طوتوب ثابت اوله آنلرآنوكله منفعت
طوترلر ودخی بزبتوردك یراچنده انواع دردلو یمشلری وانواع اوتلریكم كیمی كمسنه لره غدا
اوله كیمی طوارلره غدا اوله ودخی بیوردیكه تبصرة وذكری لكل عبد منیب یعنی بو
انواع مخلوقی یرده كوكده بزیارتدق بوكلیسنده نظر ایدوب عبرت المقدن اوتوری
یارتدق وفكر ایدوب اوكوتلمك ایچون یارتدق شول قوللر ایچونكم آنلر توحیدلرنی اخلاص
ایدوب بونلری اول معبودلرینه دوندوریب طوردلر ودخی بیوردیكم ونزلنا من السماء
ماء مباركا فانبتنا به جنات وحب الحصید والنخل باسقات لها طلع نضید رزقا
للعباد واحیینا به بلدة میتا كذلك الخروج یعنی دخی بز اندردك اول كوكلردن شول یاغمورلریكم
آنك بركاتی چوقدر دوكلی بسنه نك حیاتی آنكله دور اول یغمورله بز انواع بستانلر وباغلر
بتوردك ودخی بچیلیه جك دانه لر بتوردك كم سوزه وحیوانچقلریكزه قوت وغذا اوله ودخی
یوجه یوجه خرما اغجلرنی بتوردك آنك قات قات بری بری اوذرینه جمع اولمش دانه لری
چقار اولدر وكم اچنده یمشلره لذت ویردر بوكلیسی قوللره رزق اولمغیچون یارتدقكه
یبوب بزه شكر ایدلر ودخی بز دیری قلدق شول یغمورله اول اولمش یرلریكه آنك اوتی
قوریوب قوری یر قالمشدر كوكوربوقدرا بری انواع بناتلریله وانواع چیچكلریله آنی
مزین قلوب تروتازه قلدق كه كورن كوكلره آندن فرح وسرور حاصل ایدربس بوكلیسنه
نظر ایدوب آكلكم اول طپراقدن اولورلری دیربلوب كیرو چقمق دخی بونلردن
بونلری یارتمغه قادر اولن اكا دخی قادردركه بولولنلری دیركوروب كیرو چقاره
یعنی نته كم یغمور صوییله بوا ولمشلری یردن بتوروب چقاردر آنلرین تحنكم بو آدم
اوغلنلری دخی اولوب كیدرلر یوذری خالی وایسوز قالور حق تعالی امر ایدوب
فرق كون یره شول آدم منیسی كبی صو یاغدوره بو یرلرك اچنده سكوب اول آدملرك
اتلرین طمرلرین سكرلرین وسكوكلرین هب بتوروب بر بره جمع ایدرآندن حق تعالی
بونلری كیرو دیركوره سنله دن چقمق بونلردر دیروكنك معنسی بودر بوندنصكره
رسولنك علیه السلام خاطرین تسلی قلوب كافرلرك زحمتنه صبر ا تدرمكیچون بوردیكه

كذبت قبلهم قوم نوح واصحاب الرّس وثمود وعاد وفرعون واخوان لوط واصحاب الايكة
وقوم تبع كل كذب الرسل فحق وعيد يعني يا محمد بو قومك سني يلانلدقلريته طارلنغوب ملول
اولمغل كه بونلردن ايلرو نوح قومي دخي نوحي يلانلديلر واصحاب رسّ دخي پيغمبرلرن
يلانلديلر الله تعالى آنلري دخي هلاك ايلدي ورس بر قيودر دياميه قتنده آنك قتنده اولان قومه
اصحاب رس ديرلر ودخي ثمود قومي صالحي يلانلديلر وعاد قومي هودي يلانلديلر واصحاب
ايكه كه مدين قوميدر شعيبي يلانلديلر وتبع قومي كه خيوه قوميدر رسوللرين عليهم السلام يلانلديلر
آني معاذ روايت قلور ديكيم عبد الله بن عباس عبد الله بن سلامه كلوب تبع دن صوردي كيم
تبع كيمدر عبد الله بن سلام ديديكه عرب بر كشيدر كه خلق اوزرينه ظاهر اولدي كلوب
نوبت عالملرندن بر بوك جماعتله بولشدي اول آنلره سويلدي آنلر دخي سويلردي
اول شعك قومي ديديلركيم بو تبع سنوك دينكري ترك ايدي يكتلر دينيه كيردي تبع آني
اشيدوب اول يكتلره ديديكيم كورمز ميسز كه بو قوم نه سويلرلر اول يكتلر ديديلركيم آنلركله
بوم اداره ده عتنزا ولنموا الاشول اودا ايلركيم كوينوروجيدر بر اوجيقالم اكا كيروليم
قنقيموز كه ديني حقسه قورتلاولكم يلانلر كوينوب هلاك اوله تبع ديدي خوش اوله
پس بر اولو اود ياقديلر تبع اول يكتلره ديديكيم ديكل عكى سنوكوك اول يكتلر جميع مصحفلرين
بيونلرنه حمايل قلوب اول اوده كرديلر اول اوح ايكي يادلوب بونلره يول اولدي كجديلر
آندن نصكره اول قومنه ديديكيم ديكل عيدي سنزه كيوك بونلره ايلرو وارك جونكه واروب
اوده اسيسي بونلره ايوشدي كيرو طوروديلر تبع آنلره ديديكم البته كوسكر كرك بونلر كيبي ديلر
جون اول اوح اورتاسنه وارديلر اوح ياكلنوب بونلرك درت يانلرندن قابلدي
فيتوم ياقوب هلاك ايلدي تبع آني كوردي في الحال اسلامه كلدي عمال صالحه مشغول اولدي
صالحلردن اولدي پس حق تعالى بوناري رسولنه ذكر ايلدي ديديكم يا محمد بونلر كلي كلين
رسوللري يلانلديلر بنوم دخي عذابم آنلره واجب اولديكم كليسين هلاك ايلدك بو مكه
اهلي دخي رسوللرين يلانلمقدن حذر قلسونلر والا اول كجن امتلركبي آنلري عذابلر
بستلا قلورز ودخي بيوردي كه افعيينا بالخلق الاول بل هم في لبس من خلق جديد يعني بونلري
يوغيكن اول يرادن غزيزي عاجز مي قلدي كيم اولمدن نصكره كيرو اعاده قلوب قوبرمق
بزي عاجز قله بلكه بونسنه تك اصلي وار رسمي معلوم دكل ايكن آني وجوده كتوردمكده بزد
تدبير تكلف حاصل اولور اما شونك كه رسمي وبنيادي معلوم اولا آني اول رسم اوزره
كيرو تركيب قلمق صانعه آساندر نه قدر اول تركيب بوزلدي ايسه بر بو تقديرنجه ايلدر
ايدر در والا اولي وآخري الله تعالى قتنده همان بردر كه ارادت متعلق اولمغه
موقوفدر نجي اولدرمك دلسه اولدوردر ودرير كوزمك دلسه دير كوزدر آنك قتنده عجز
يوقدر بلكه بونلر اول شكلرده وذره قائم طوروب اولمدن نصكره كيرو يادلمغه انكاد
ايدرلر ودخي بيوردي كه ولقد خلقنا الانسان ونعلم ما توسوس به نفسه ونحن اقرب اليه

من حبل الوريد يعني بكا دني نزيرا اندرقه جميع آدم اوغلنلرين كيرو مجموعنك كوكلنده نه دوشركن
دخي بلورز ذكرنه علمومله بونلره شول سوزلرى طمركري سوزلرينه نيجه يقينسه آندن دخي
يقينوزكم نه اندكلرين بلورز هيچ برايشلري بزه خفي دكلدر ودخي بيوردي كه اذ يتلقى المتلقيان
عن اليمين وعن الشمال قعيد ما يلفظ من قول الا لديه رقيب عتيد يعني چون اول آدم اوغلانك
اغزندن كلادمني اول ايكي فرشته كه بري صاغندن وبري صولندن اخشامدك اغزندن چيقن
كلامني حاضر اولوب اكر خير اكر شر يازرلر وكون طولنوب اخشام اولسه اول ايكي فرشته
دفترلرين آلوب الله حضرتنه عرض ايتمكه كيدرلر اول ايكيجه فرشتهلر اينورلر كيرو بري
صولنده صباحه دكين بيله اولورلر اول كيجه نه كيم اشلرسه سويلرسه حاضر اولوب يازرلر
اما اول صاغنده كي فرشته صولنده كي فرشته اوزرينه سوكلدر اول يازديغنجه كناه يازمز
تا اول ساعته دكين كويدور داوم كم توبه كله ايدر يازلمز عفول ولور والا توبه
قلمسه يازرلر پس عاقل اولن كركم فكر ايدوب دائم دفترلرين اوقيه طوره يعني حالنه
نظر ايدركوره كم كيجه ده كونده ده الله حضرتنه كوندردوكي نه براندوكين ونكنجاتي
بيتسيمدر بو قتنه هلادكي بيتسيمدر اكو بوري آغ اولاجق بتيلردنسه سعادت آنك دخي
ادتوره كوردسن واكوكندونك الله قتنده وجميع اوليا وانبيا ويرلر خلقي وكوكلر خلقي
ايجنده يادين رسواي اولوب يوزين قرارده دوب باشن اشاغه ايدر حكم بتسيه
اول وقت كلمزدن اوك شمديدن توبه صندوقيله طوغر ايوب بيانه آنسون يكي
دفترباغلسون كه يارن حساب وقتنده ديلي طوتلوب رسواي اولميه ودخي بيوردي كه
وجاءت سكرة الموت بالحق ذلك ما كنت منه تحيد يعني حق تعالى كلجكي كلدي ديو خبر
ويردي دنيا بونسنه كه كلجكي محقق اوله آنده شك اولميه كانه اول واقع اولمش كبيدر
آندن اولوري بيوردي كه اول اولم سكراتلري وقايتلقلري شك سز كلوب بونلره واقع اولسير
يا بركون يا خود يارين حقله يا سعادتله يا شقاوتله زيرا اولم وقتنده البته اول ايكي
حالدن برسي كشيه ظاهر اولوردر اول وقتده اكا ديرلر كه اشبو كوندر بوكه سن اشبو
كوني كويه كوروب بوندن قجردك اوش اول قورقدوغنكه واقع وقتده اكا ديرلركه
اشبو كوندر بوكه سن اشبو كوني كوريه كوروب بوندن قجردك اوش اول قورقدوغنكه
واقع اولدي ودخي بيوردي كه ونفخ في الصور ذلك يوم الوعيد وجاءت كل نفس معها سائق
وشهيد يعني يحيى بوا اولمدن نصكره كيرو قوبغلق صوري جالندكه اول عاصيلره وعده اولنان
عذابلره ومطيعلره وعده اولنان ثوابلره واقع اولاجق كوندر اول كونده هر نفس حشر يريه
سورديلوب كلسير سورجيلري بيله وقلدوغي اشلره طانقلري دخي بيله اول طانقلر اول
دفترلرين يازان فرشتهلردر دوكيجه ايله كوندزده اول اشلديكي يرجكر لرددكه
حيري وشري آنك اوزرنده اشلدي اكا طانقلق ويرسيرلر ودخي كندونك اعضالري
طانقدر هر اعضانه اشلدسيه خبر ويرسيرلر اول وقت كندو حالنه هر نفس پشيمان اولور.

حسرتلر یوب فائده سز زادیلقلر قلیسرلر یسن حق تعالی قبلندن آنلره دینلیسر کیم لقد کنت
فی غفلة من هذا فکشفنا عنک غطاءک فبصرک الیوم حدید یعنی ای بیچاره آدم اوغلانی سن
اشبو کونه واقع اولمقدن غافل ایدک خبر ویره نی یلانلیوب ایمانه کلمزدک وایناغمزدک
اوش بوکون اولدنیاکه غفلت حجابن سنک کوزکدن آچدی ویردک کاول کوزوکه اولدی تلو
اولانی معاینه آشکاره کوردک یوکون کوزلرک کورمکلکی غایت ایتی اولدیکه سکا شبهه
ایرمجک نسنته قالمدی خیر وشرنیسه حالک سکا معلوم اولدی وقال قرینه هذا ما لدی
عتید القیا فی جهنم کل کفار عنید مناع للخیر معتد مریب الذی جعل مع الله الها آخر فالقیاه
فی العذاب الشدید یعنی اول فرشته کم آنک براتلرین یازدی آنی سوروب الله حضرتنه
کتوره دخی دیه که یارب بو اوش اول کشیدرکیم بنی بونکا وذ دیته موکل قلدک ایدی
اوش کتوردم حق تعالی امر ایده اول ایکی فرشته یه کیم آنک جهنمه هر کافر یکم بزم وحدانیتمزی
انکار ایدوب رسولیمزی وکتابمزی یلانلیلرحقدن اعراض ایدوب کندو نفسلرینه
ظلم ایدوب بخیللق قلدیلر اسلامه کلمکلکدن وماللرندن ذکوة ویرمکدن یغلندیلر
ظالم وخاین اولوب یرلکیموه کمان ایلتدیلر بزدن ایروغنی ملکیمزه شریک قاتدیلر آنی
کندولره معبود طوتدیلر براغک انلری اول قتی عذابلر ایچنه اول عملرینک لذتندن
طادوب کوره لر ایمدی اول جهنم اهلی عاصیلری بونی اشتسته لردیلرکه بزی آزدرمدی
الا شیطان آزدردی حق تعالی خبر ویره یکه قال قرینه ربنا ما اطغیته ولکن کان فی ضلال
یعنی اول شیطانکم دنیاده آنک قرینی ایدی دیه که یارب بن بونی آزدرمدم الا کندوسی حقدن
ایراغ اولوب اوزاق ازغونلقاره دوشمشدی چون بو اولو الله حضرتنه بری بریله
منازعه دوشه لر حق تعالی سوره دیکم قال لا تختصموا لدی وقد قدمت الیکم بالوعید ما یبدل
القول لدی وما انا بظلام للعبید یعنی حق تعالی اول قوله دیه کم شیطانله انیم حضرتمده
مخاصمه قلوب چکشمک کم بن سزه بوندن اوکدین کتاب کوندروب رسول کوندردم
بو اولاجق واقعه لری حب سزه بلدردم ایکی شمدی بو چکتک سزه فائده سی اولمز
ونیم بوحکم بو تقدیرم تبدیل تغییر اولوب بردلوه دخی ولاجق کلی البتدر بینه کلسه
کورکن کمسه یه ظلم وحیف ایتمزم صوچ سزاولنلره عقاب وعذاب قلمزم وکناهندن
آرتق عقوبت دخی قلمزم بن بلوردنکه آنلر نه ضلالتده ایدی وایرقلری دخی نیجه
آزدردیلر آنک مکافاتی یرینه کلسه کرک ابی سالم روایت قلور رسول الله علیه السلام
بیوردی هیچ سوردن بر کمسه یوقدر الا آنوکله برجنی برفرشته یولداشلردر دیدیلر که
یا رسول الله سنکله ده بیله وار می دیدی بلی بنمله دخی وار در اما حق تعالی بکا یاردم
قلدی اول جنیم اوزدینه که مسلمان اولدی بوده بکا الا خیر بوردر یوم نقول لجهنم هل امتلات
وتقول هل من مزید وازلفت الجنة للمتقین غیر بعید هذا ما توعدون لکل اواب حفیظ
یعنی حق تعالی ایدر یارین قیامت کوننده طامو اهلن جهنمه قوینجق تصکره دیه وز کسه

یا جهنم اول سکا وعده قلوب طولدوردم دیدوکیم عهدکی تمام یرینه کتوردکمی جهنم دیه که
یارب دخی زیاده وار میه کتوردیشلرکم جهنم طولدوقد نصکره زیاده استدوکی اول
ایچیندن کیاره قتی غضب قلدوغندن اوتوریدرکه کندوخالقلرینه مخالفت قلوب عاصی
اولدیلر ابی هریره رضی الله تعالی عنه ایدر جهنم طورمیوب قرشی دخی استیه تا اکاد کلنجه
حق تعالی ایلروکچمشلردن اکا برقوم قویه که جهنم ایچی طبطلو اوله شویله کیم برکشی صغاجق
یر قلمیه ایچی طارله دیه که یارب یتر یتر چون جهنم اهلیله طوله اوجماق دخی بزه نوب
درلو زینتلرله یقینجق اوله شول قومیدکیم سزکدن صاقنوب اولو کناهلردن یغلندیلر
شویله یقین اولا که هنوز دخی کیرمدین اکا نظر قلوب تفرج ایدرلر واول وقت
آنلره دینله که هذا ما توعدون لکل اواب حفیظ یعنی اشبو اوجماق انواع نعمتلرله نره نوب
دنیاده ایکن وعده اولنمشدر شول کمسه لر ایچونکم اللّهک طاعتنه اقبال ایدوب
هرحالده اللّهک امرین صقلدیلر کناهلرندن استغفار ایدوب اللّهک بکا توحید
قلدیلر ودخی بیوردیکه من خشی الرحمن بالغیب وجاء دیه بقلب منیب ادخلوها بسلام
ذلک یوم الخلود لهم ما یشاؤن فیها ولدینا مزید یعنی دخی اوجماق انلر ایچوندرکه اول رحمانی وانک
عقوبتلرینی کورمدن اوکلندن قورقوب انک بیوردقلرین طوتروغنی واول بیوردمدقلری
یردن قاچوب اللّهک طاعتنه یونلمش وطاعتنی اخلاص ایله قلمشی کوکلله الله حضرتنه اولشدی
یادینه آنلره دینله که کیرک اول اوجماغه سلامتلغله کم عذابدن قورتلدیکز آیرق سزه آندن اولم یوق
خسته لک یوق وآفتلر واقع اولمق یوقکه اول قیامت کونی خلود کونیدر اوجماق اهلی
اوجماقده طامو اهلی طاموده مخلد ومؤبددر آندن چقمق یوق اما اول اوجماق اهلی نه
آرزو ایدرلرسه هپ کلّیلانلره حاصل اولور ودخی انلر ایچون بزم قتمزده زیاده دیدار
کورمک انواع کرامتلرله تحفه لر وهدیه لر دخی حاصلدر آخری یوق ودخی بیوردیکه وکم
اهلکنا قبلهم من قرن هم اشد منهم بطشا فنقبوا فی البلاد هل من محیص یعنی یا محمد ایت بو مکه
قومنه که بونلردن ایلرو نیجه قومی هلاک قلدقکم آنلر بو مکه اهلندن اوروب طوتمقده دخی
قوتلولردی بونلر سفرلرنده تجارتلرنده کزوب طواف ایدوب آنلرک یورتلرین مکانلرین
کوردیلرکه نیجه خراب قلمش بر فکر ایدوب کورسونلرکه هیچ انلر اللّهک عذابندن
قچاجق وصیغناجق یر بولدیلر میکه قورتلالردی بونلر دخی قورتلاجق دکللردر ودخی
بیوردیکه ان فی ذلک لذکری لمن کان له قلب او القی السمع وهو شهید یعنی یا محمد بکر تتی حق
تعالینک بو ایلروکی اشلره قلدوغی عذابلر وعقوبتلرکیم قرآنده سکا خبر ویردی سنک قومکه
فکر ایدوب اوکلنمه جکلر وکتلر وارشول کمسه لره کم آنلرک عقلی وارکو کلری اویانقدر
یاخود قرآنه کوز کلو قولاق طتوب دکلدیه بو حالده کیم کوکلی آنده حاضر اولا غایت
غافل اولمیه پس عاقل اولنی اشتدوکی حق سوزلره قولاق طتوب کوکلی انده بیله حاضر قله
اول اشتدوکی سوزلرک معنالرینه فکر ایلیه کوره کم آندن مقصود ندر اول مقصود اولوب اونکلنه

آنوکلکه اکا کوره عمله مشغول اوله تا که ایکی جهانڭ سعادتی کنجنه یول بوله ایدی غنی حاصل قله ولا
بویله قلمسه ابدی هلاککلک مقامنڭ کنندیی دوکینوب نخته اوغراده ودخی بویردیکه ولقد خلقنا
السموات والارض وما بینهما فی ستة ایام وما مسنا من لغوب بو آیتک سبب نزولی بو ایدیکم
یهودیلر دیدیلرکم اول وقتکم الله تعالی کوکلری و یرلری و بوینجه کوک اراسنده کیلری یراتدی فارغ
اولدی جمعه ایرتسی کون راحت اولدی دکلدیلر چون آنلر اللهی عاجزلقله و یوردغونلقله نسبت
قلدیلر حق تعالی کندودن اول صفتی نفی ایدوب قادرلقن وقویلغن بیان قلمغیچون بویردیکه
بلدیکتی بزکوکلری و یرلری وایکیسنک اراسنده کیلری یراتدقده هیچ بزه عاجزلق و یوردغونلق
ایرشمدی بلکه شیمدی راحت اولوب اول کسه دکلمزکه اشندن اکا یوردغونلق حاصل اوله
امدی بزوم قدرتمز ایله کمالندن ددکم کوزآچوب یومنجه یوز بیک بونک کبی یرلر کوکلر یرادهوزکه
هیچ بزه آندن عاجزلق اولمیه پس عاقل اولن بو معنیدن بونی فهم ایدرکه هر کیمسه الله حقنده
بو یهودیلر سوزی کبی سوز سویلیه اول کافر اولوب یهودیلر جماعتندن یا ذیلو دایه لی
جهنمی اولور مؤمنلره واجبدرکه الله قدرتنزه اعتقادنی کوکلو قلوب شکه دوشمیه ولا
ایماننه خلل ایرشمیه ودخی بویردیکه فاصبر علی ما یقولون وسبح بحمد ربک قبل طلوع الشمس وقبل
الغروب ومن اللیل فسبحه وادبار السجود یعنی یا محمد بو مکه کافرلری سنی تجبیدوب
صبر ایله نه دیرلرسه دیسونلر سن ربک حمدنه مشغول اولوب اکا تسبیح وتقدیس ایله کل
کون طوغمزدن اوک ایرته نمازین قل وطولنمزدن اوک اویله ایکیندو نمازین قل وطولنمدن نصکره
اخشام ایله یستو نمازین قل وقتلروکی آنک طاعتنه صرف ایله کل آنلرک ملامتنه یا محمد کل که
کون سن آنلرک عاقبتی نیه ایرشور پس عاقل اولن دخی کرکدر کیجه‌ده کوندزده الله تعالی
عبادتنه مشغول اولوب خلقک سوزلرنی آردنه آتوب نه کرکسه دیدکلرینه مقید اولمیه که
یادیتی اولا اول سوزلو نیه کندولر پشیمان اولوب حسرتلر یسیرلر که نائم اولاجق دکل
ودخی بویردیکه واستمع یوم ینادی المناد من مکان قریب یوم یسمعون الصیحة بالحق ذلک
یوم الخروج یعنی یا محمد جهد ایدوب دوردش عمل ایله قولق طوت شول کونکم یقینجق یردن
سکا اسرافیلک صوری آوازی ایریشه شول کونکم اول آوازی جمیع خلایق ایشدنلرکه
اول حقدر اولمقلغنده هیچ شک کمان یوقدر که خلایقک شنله لرندن چقوب حساب یرینه
کلجک کونی اولدر ودخی حق تعالی صور آوازین یقینجق یردن ایشدرسن دیدوکی اول
قتسدر که اسرافیلک صوری صخره اوزرنده چالیسر زیاده کلی یولدن کوکه اون سکز میل قدر
یقینجقدر دوکلی یردن یوجهدر ودخی بویردیکه انا نحن نحیی ونمیت والینا المصیر یوم
تشقق الارض عنهم سراعا ذلک حشر علینا یسیر یعنی بدرستی بز کم نطفه‌دن بونلری حیات
ویروب دنیاده دیری قلدق تکم کیوو اولدهمک ایچون وکیوو اولدرکدن نصکره دیرکوردمکیچونکه
دوکلی خلایقک کلجک یری بزدن یکادر شول کونکم یرلو یارن یارن اولوب یادیله بونلرک
اودرتدن آجله بونلر چقوب تیزتیز سویشله بزدن یکا کله لرکه اول خلقی دیریلوب بزیم جمع ایلمک

بزوم

بزوم قدرتمزه آسان در مشکل دکل ودخی بویردیکه نحن اعلم بما یقولون وما انت علیهم بجبار فذکر
بالقران من یخاف وعید یعنی یا محمد سن ملول اولمه غلکه بز بونلرک نه دیدکلرین بلورز بزه وسکا
وآخرتدن کیرو قویغه اکحادلریت دخی بلورز بز سنی بونلرک اوزرینه مسلط قلمدقکه دیلردیلرسن
جبرله سن بونلری ایمانه کتوره سن امّا بز سنی بشیر کوندردک کم ایمانه کلنه وجماعله وجمله
بشارت قله سن ونذیر کوندردک کم ایمانه کلمینلری بزوم عذابمزله قورقوداسن تا اکادکین که
بزوم امریمز سکا ایریشه بونلرکله قتال ایدوب قلیجک التنده بونلری قهر ایدهوز یعنی
سن شیمدی بونلری اول سکا انذار وکیم قرآن الحیند کم عقاب وعذاب قورقولیه بونلری
قورقت کم بنم عقابمدن وعذابمدن قورقتن آنوکله اوکتلوب ایمانه کلوردوا ایتدی رسول علیه السلام
هرکم بو ق سوره‌سن اوقسه حق جل وعلا اکا سکرات موتی کلرکلیوبن وقیامتده اولوکه استبرلوی

دولقه ایرشه

سورة الذاریات مکیة بسم الله الرحمن الرحیم وهی ستون آیات

والذاریات ذروا فالحاملات وقرا فالجاریات یسرا فالمقسمات امرا انما توعدون لصادق
وان الدین لواقع یعنی حق تعالی قسم ایدوب بویردیکه صاوردیجی یللر حقیکه اسوب صاوردر
ابن عمردن روایتدرکه بیعدی بویلی حق تعالی بوالتشدد سکز یلدر دردی آنک رحمت یلیدر
ودردی عذاب ومحنت یلیدر امّا اول یللرکیم رحمت یلیدر بری ناشرات در بری مبشراتدر
بری ذاریاتدر بری مرسلاتدر که هر بری بونلرک قوللرنه رحمت برکات اولمغیچون یرادلمشدر
واما اولکیم عذاب یللریدر بری عاصف وبری قاصف وبری صرصر وبری عقیمدرکه
ایکی اشلری حق تعالی بونلرکله هلاک ایلدی ابوالطفیل ایدر علی نک رضی الله تعالی عنه قاتنده
حاضر اولدمکه خلقه وعظ ایدردی وعظ ایچنده دیردیکم حق تعالینک کتابندن بکا صورک که
سزه جواب ویروم والله هیچ آیت یوقدرکه بن آنی بلیم قنغیسی کیجه‌ده اینمشدر وقنغیسی
کوندزده اینمشدر پس ابن الکوا صوردیکم ذاریات نه نسنه‌در علی دیدیکه یللردر ودخی
صوردیکم حاملات وقرا نه‌در علی دیدیکه بولتلردر یغمور کتوردر ودخی صوردیکم جاریات یسرا نه
علی دیدیکم کمیلردر صو اوزرنده یوررلر الله قدرتیله ودخی صوردیکم مقسمات امرا ندر
علی دیدیکه فرشته‌لردر امّا ابن عباس ایدر ذاریات اول یللردرکه اسوب صاوردیدوکی
اول یل اسوب صاوردوغی نسنه‌لردر فالحاملات وقرا دیدوکی اول اولو آغر بولتلردرکه
صویوکن کتورر حق تعالی بویوردوغی یره دک کیده فالجاریات یسرا دیدوکی اول کمیلردرکه
کلوکله دکزیوزنده یورر فالمقسمات امرا دیدوکی دورت مقرب فرشته‌لردرکه بری
جبرائیل وبری میکائیل وبری اسرافیل وبری عزرائیل در هر بونک برایشی وار اول ایشلر
آنلره تقسیم اولنمشدر آنی یرلو یرینه کتوررلرکه آنلر اول ایشلرده مدبرلردر بو آیتلرک
بیانی تلوب بویردیکم حق تعالی آنلره اجوا ایدیکیم اول ایسیجی یللر دیکیچون واول صو کتورن
بولتلر دیکیچون واول دکزده یوروین کمیلر دیکیچون واول ایشلره مدبر
اولان فرشته‌لر حقیچون بیلک حقیقتا که اول سزه وعد اولنان نسنه‌لر حقدر

اول اجرا کونی البتّه واقع اولاجقدر اولمقلغنده کمان یوقدر هر کشی نه قلدیسه آنک جزاسن بولاجقدر
پس بوندن صکره آیت آخرنده هر طائفه یه جزانه اولاجقدر آنی بیان قلدی که طامو اهلی اودلر ایچنده
عذاب ایله فتنه لنیسرلر اوجماق اهلی که متقیلردر اوجماقده بکادرلکادلوتنده وسرایلر اوزرلرنده
تنعم قلیسرلر ودخی بیوردیکه والسماء ذات الحبک انکم لفی قول مختلف یؤفک عنه من افک
یعنی بوندن صکره حق تعالی کوکاره دخی آند ایچوب بیوردیکه اول کوکلر حقیچون که کوزکلو جمال اوزره
یرادلمشدر ومحکم بنیاددر کر آننده خلل یوقدر بلکه سیتی سز اول محمد حقنده مختلف سوزلر
اوزرهسز بر نیجه وقت دیرسزکه اول ساحردر وبر نیجه وقت دیرسزکه مجنوندر
زیرا آنلرک قتنده کی عالم اولانه ساحر دیرلردی وکی جاهل اولانه مجنون دیرلردی پس
رسولک علیه السلام ایشنده تحیرده قالوب کاه ساحر دیرلردی کاه مجنون دیرلردی بعضیسی
ایمانه کلوب بعضیسی کافر اولورلردی پس حق تعالی بیوردیکه دوندوریلور آندن شول
کمسه کیم دوندوریلور بونک قصه سنی بویله بیلکیر اول ایکه کافرلری مکه نک دردت یاننده قدر
عقبه لروادیسه هر برنده آدملر قودیلر ایراق یردن رسول علیه السلامی ایشیدوب ایمانه
کلمکه کلنلری قوسوب اغوا ایله کیرو دوندوردلردی پس اول کلنلرک بعضیسی آنلرک
سوزن طوتوب کیرو دوترلردی بعضیسی رسوله علیه السلام کلوب ایمان کتوررلردی
یؤفک عنه من افک معنیسی بودرکه اول رسوله علیه السلام ایمانه کلمکدن شول کمسه اعراض ایدوب
کیرو دونرکیم حق تعالی آنی مخذول قلوب ایماندن دوندرمشدر شول وقتکیم آدمک
علیه السلام ذریتندن عهد میثاق آلدی کیمن قبول ایدوب کیمن رد ایلدی ودخی بیوردیکه
قتل الخراصون الذین هم فی غمرة ساهون یسئلون ایان یوم الدین یعنی لعنت اولنوب
رحمتدن ایراق اولندیلر آنلرکیم یلان خبرلردر حقی بیلدیلر ودخی آنلر کیم جهل ظلمت ایچنده
قالدیلر آخرت امرینه کوز سز اولدیلر الله امرین طوتوب ایمانه کلمکدن غافل اولدیلر
بلکه حقی استهزا ایله طوتوب صوردلرکیم یا محمد اول دیدوکک حساب وقتی نه وقت اولیسر
پس حق تعالی انلره جواب ویروب بیوردیکه یوم هم علی النار یفتنون ذوقوا فتنتکم هذا
الذی کنتم به تستعجلون یعنی یا محمد خبر ویر بونلره کم اول استدکلری کون بونلرک اول کوندرکم
اول کونک ایچنده عذاب ومحنت بر له طامو اودی اوزره کویندوریله وطامو خزینه دارلری
آنلره دیه لرکیم طادک ایمدی شول عذابلریکم سز دنیاده آنی استهزا ایدوب صوردیکز
نه وقت اولور دیو کلنجه ایوردیکز اوش بو عذاب ایدرکم واقع اولدیکز بوندن صکره حق تعالی
اول مطیع اولوب شرکدن صاقننلرک مرتبه لرین وثوابلرینی بیان قلوب بیوردیکه ان المتقین
فی جنات وعیون آخذین ما آتیهم ربهم انهم کانوا قبل ذلک محسنین یعنی بلکه سیتی شول
کمسه لرکم الله دن قورقوب کناهدن صاقندیلر آنلر یارین اوجماقده بستانلر ایچنده
وایرماقلر کنارنده اولتوروب متصرف اولالر شول نسنه لرده کم الله تعالی آنلره عطا قلدی
فضلی بر له ویردی اول ثوابلردن ومرتبه لردن زیرا بونلر دنیاده بو حالدن اولکدن

محنتلو

محنتلو ایدی عملّرینی کوزکلو قلوب تکری تعالیه نیجه خیر صالح لر اولدیلر کانوا قلیلا من اللیل ما
یهجعون وبالاسحار هم یستغفرون وفی اموالهم حق للسائل والمحروم یعنی دخی آنلرک
عادتی بو ایدیکیم کیجه ده آز اویورلردی ایرتدن الله ایله مناجات ایلیوب سحر نماز
قلوب کناهلرن آکوب کوز یاشن آقیدوب استغفاره مشغول اولوب عذر لرین
دیلرلردی دخی کندو ماللرندن نصیب معلوم قلمشلردی فقیرلر ایچونکه آنی آنلره
ویرورلردی کرکسه دیلیجیلردن اولسون کرکسه محروملردن سائل اولدر دویشلره
دیرلرکم یوردیوب خلقدن نسنه دیلرلر ومحروم دیو آنلره دیرلرکم برهیزکارلرقتی کللّردر
کمسه دن نسنه دیلمزلر وکمسه آنلرک مکانلرن دخی بیلمزلر ایلتوب ویرهلر یعنی بونلری
دخی صوربوب ادا ایدوب احسانلرن ایرشدردلر آندن اوتوری بو اولو سعادته ایرشدیلر
ودخی بیوردیکه وفی الارض آیات للموقنین وفی انفسکم افلا تبصرون یعنی حق تعالی
کندونک وحدانیتی وقدرتی اوزره دلیل بیان ایلیوب بیوردیکه بویر یوزنده نشانلر
وعلامتلر واردرکم یقینلری اولنلر اکا نظر قلوب الله تعالی نک وحدانیتی وقدرتی
اکلرلر دینی اوتوردی یرلر دکولو وطاغلر ودرهلر واوا الوبکادلر وایر مقلر وانواع
یمشلرکم قوریمش آغجدن بیتوب ظهوره کلورنه دادی برنیه بکزرنه شکلی قالبی
برنیه بکزردیو کلی دلالت قلوردکم الله بر در وآنک قدرتی کمالده در نه دیلرسه ایشلر
عجزی یوق ودخی آنوک برلکی وقادرلکی نشانی سزک کندو نفسکرده دخی وار فکر ایدک
کوررسیزکه بر قطره منیدن سزی بو مختلف صورتلر اوزره نیجه یراتدی بری بریکزه
بکزه مز سز بر طمله صوبی بویله مختلف اشکال اوزره دوزن وار دردکم اول لکن صکره
کیرو دیرکورب سزدن سؤال حشاقله کمیکزی فضلیله اوجماغه قیوب کمیکزی عدلیله
طامویه قویه ودخی بیوردیکم وفی السماء رزقکم وما توعدون فورب السماء والارض
انه لحق مثل ما انکم تنطقون یعنی سزک کلیسیکزک رزق واسبابلری کوکدن کلوردکیم اول
یغمورلردر اکر اول کوکلو یرادن خالق سزه بودزقلری ویرمسیدی کم اولیه آندن ارتق کیم
سزه رزق ویریدی وبو دانه لری یردن چقاروب وبو یمشلری آغجلردن یاراد وب
چقاروب کیم بتوردیدی پس سزک کم سزک رزقلریکز اول کوکلردن کرسیندنکه برلر
دخی بر له کوکلرداسنده نه وار ایسه کلی آنک ملکیدر اول بر اتمشدر اول سزه وعده اولنان
ثواب وعقاب دخی آنک الندهدر کم مطیع قوللره جنت ثواب ویرر وعاصی قوللره محنت
وعذاب ویرر ودخی حق تعالی آند ایچوب بو قوللرک رزقلرنیدن اوتوری بیوردیکه
بو لرکوکلر تبیسی حقیچون بلکه سیتی اول رزقلرکه سزک ایچون یراتدم البتّه ایرشور
ترک طلب ایدک کوک اتمکزنته کم دیلیکرده دیر وکلمه توحید حقدر بنم دخی سزه رزق
ویرمکلکم آنکلین حقدر شبهه یوقدر رواتیدر رسولدن علیه السلام که آدم علیه السلامک
اونکولکی والتهک رزاقلغنه اعتقادلری ضعیف اولدوغی کا ایرشدیکه الله رزقلریچون آند ایچوب دیلر

بو كلّيله دخي اينانميوب كيجه كوندز طاعتلري عبادتلري قيوب اكا سعي ايدرلر اكر يهودي
يا نصراني بر كشي يه ديسه كه بو كون بو كيجه ذوقك نيم بو نيمه ديسه كل بندن آل ديسه اكا اينانوب
اول كون آيرق يردن ذوق طلبن اتمكي ترك ايدريدي اما اللهه شولقدر دخي اعتقاد ايدرمز
دخي بونكله مؤمنلك دعواسن قيلورصغنورز اللهه نر بونك كبي حالدن ودخي حق تعالى رسولنه
عليه السلام اول ابرهيم قصه‌سندن خبر ويروب بيوردي كه هل اتيك حديث ضيف ابرهيم المكرمين
اذ دخلوا عليه فقالوا سلاما قال سلام قوم منكرون يعني يا محمد سكا خبر ويرلمديمي اول ابرهيمك
قونقلرندنكه آنلر كلديلر جبرائل ايله اون بر فرشته ايدي الله قتنده اكرام اولنمشلردن ايدي
چون آنلر كلوب ابرهيمك عليه السلام قتنه كرديلر سلام ويرديلر ابرهيم طوري كلوب آنلره
اكرام قلوب سلاملرين آلدي ديديكم بونلر بر قومدر كم بن بونلري بلمزم زيرا اول وقت سلام
بو عيدي كمسه سلام ويرمزدي چون آنلري كوردي سلام ويرديلر بلديكه بو قومدن دكلدر آندن
طوروب اهلندن يكا يوريدي شول وجهله كه بو كلنلر آني بلمديلر واروب بر سمز بوزاغو قربان ايدوب
آنلركا ايلته كتوردي نته كم حق تعالى خبر ويردي فراغ الى اهله فجاء بعجل سمين فقربه اليهم قال الا تاكلون
يعني چون اهلندن واروب بونلره سمز بوزاغو قربانن كتوردي بونلرك ايلينه قودي
آنلر ديديلر ابرهيم ديديكه نيچون يمزسز انلر ديديلركيم نو بهاسن ويرمدوكمز نسنه يمزز ابرهيم
عليه السلام ديديكه بك بهاسن ويرك انلر ديديلركم بونك بهاسي ندر ابرهيم عليه السلام بيوردي كه
بونك بهاسي اولدركم يمكه صونيجق بسم الله ديه سز يمكدن فارغ اولدقده الحمد لله ديه سز
بو فرشته‌لر انوك سوزين اشيدوب قتي تعجب قلديلر ديديلركم ذهي طرد شاهكم بونك كبي ادم
نسلندن وجوده كتورمشدر چون ابرهيم كوردي انلر يمديلر فاوجس منهم خيفة قالوا لا تخف
وبشروه بغلام عليم يعني بونلر يمديكلرين كوريجك ابرهيم عليه السلام كوكلنده بونلردن قورقو واقع
اولدي بونلر دخي ابراهيمك قورقدوغن بلديلر ديديلركه يا ابرهيم بزدن قورقمه غلام بز سكا
بشارته كلدك بشارت اولسون سكا كيم حق تعالى بر عالم اوغول باغشلدي سكا ادي اسحقدر
فاقبلت امراته في صرة فصكت وجهها وقالت عجوز عقيم يعني ابرهيمك خاتوني ساره دخي
آنده حاضر ايدي انلردن اول سوزي ايشيدوب اليله يوزين اوردي اول حالي
عجبلنوب ديديكه بن بونجه زمان كچوردم كه اوغلم اولمدي شمدي قاريلغم وقتنده بندن
اوغلان نيجه كلور قالوا كذلك قال ربك انه هو العليم الحكيم جبرائل عليه السلام ايشدوب فرحيديكه
بو ديدوكك كرچكدر اما سنك ربك اول پادشاهدركيم ناردر دستندن اوغلان كتورر
دني اول حكيمدر حكم ايدر دستندن بيرلكدن صكره اوغلان دنيايه كتورر ودخي اول
عليمدر اوغلان نه وقت طوغر ونه وقت طوغمز بيلور اكر سندن اوغلان طوغوق ممكن
دكلسه بزي كوندروب بشارت قلمسدي چون ابرهيم بلديكه بونلر فرشته‌لردر قال
فما خطبكم ايها المرسلون قالوا انا ارسلنا الى قوم مجرمين لنرسل عليهم حجارة من طين مسومة
عند ربك للمسرفين يعني ابرهيم اول فرشته‌لره ديديكه سزك ايشكز مصلحتكز نه در دايدي مرسللر نه
مقصود

كلدكز

كلديكر انلر دخي ديديلر كه بز كوندرلدك بر قومه كيم اول مجرملر ومشركلردر تا كه آنلرك اوزرينه
شول كيوه مت بسمش طاش ياغدوروب هلاك ايدوز شونك كبي طاشدركيم اوزرنده قره
وقزل خطلر وار يازلمش كه بو طاش اول فلان اوغلي فلانك كه اول بونكله هلاك اولسر اول
طاش سنك ربك قتندن اول مشركلري هلاك اتمكيچون ابرهيم اني اشيدوب لوط ايچون قتي
ملول اولديكه اول قوم ايچنده ايدي پس حق تعالى بيوردي كه فاخرجنا من كان فيها من المؤمنين فما
وجدنا فيها غير بيت من المسلمين وتركنا فيها اية للذين يخافون العذاب الاليم يعني حق تعالى
ايدر چيقاردق بز اول لوط قومنك ايچندن شول كمسنه‌لري كه ايمان كتورمشلردي بولمدق بز اودن
آرتق اول لوط شهرلرينك ايچنده مؤمن اولورين كه اول لوط او ييدر يعني امر ايتدك جبرائله كه لوطي
قزلريله اول قوم ايچندن چيقاروب كيدردي آيرقلرين جبرائل عليه السلام يرلريله وشهرلريله
وطاغلريله قوپاروب قنادي اوزرنه كتوروب كوككه يقين چيقاردي اندن باشي اشاغه
دوندروب يقوب ويردي كلّيسني آنونكله هلاك ايلدي آنلرك اول هلاك اولدقلرندن بر نشان
عبرت قودك آندن صكره كلنلره تا كه آني كوروب عبرت آله‌لر شول كمسنه‌لركيم آنلرك قودقلري
وار اول قتي عذابدن قورقه‌لر ودخي بيوردي كه وفي موسى اذ ارسلناه الى فرعون بسلطان مبين
فتولى بركنه وقال ساحر او مجنون فاخذناه وجنوده فنبذناهم في اليم وهو مليم يعني موسى قصه‌سنده
تفكر ايدوب اعتبار الاجق نسنه‌لر واركه چون اول موسايي بز فرعونه كوندردك ظاهر دليللر
ومعجزلر كه انك عصاسي اژدها اولوردي واليني قولتغنه صوقوب كيرو چيقرسه نور اولوردي
شعله ويرردي فرعون اول بزم حقله دليل اولان برهانلرمزي كوروب انكار قلدي
يوز چوروب اندن بالكليه لشكريني اعراض قلدوروب ديديكه موسى ساحردر ياخود ديليدر
چون اول بزم رسوليمزه جنون وسحر نسبت ايلدي بز دخي اني لشكريله عقاب ايدوب
دكزده غرق ايلدك بو حالتده كه كندو كندو نفسني ملامت قلوردي وخلق دخي ملامت
قلوردي كه اللهه ورسولي موسايه عاصي اولوب بونجه قومي دخي كندو شريله هلاك ايلدي
اوغرادي پس لاجرم اللهه ورسوله عاصي اولانلرك حالي دخي دنياده وآخرتده هلاك كلكدر
وبوندن صكره بيوردي كه وفي عاد اذ ارسلنا عليهم الريح العقيم ما تذر من شيء اتت عليه الا جعلته
كالرميم يعني اول عاد قومنك قصه‌سنده دخي عبرتلر وار در عقلي اولوب اكلايانه چون بز اول
هودي آنلره رسول كوندردك انلري باطلدن حقه وضلالتدن هدايته يلتيده انلر دخي
چون اكا انكار ايدوب يلانلديلر بز دخي انك مكافاتن آنلره قتي يل حواله قلدق كه اكا ريح عقيم
ديرلر يعني نفعسز يلكيم آندن خير يوق هلاك كلك قلمقدر آدي اول عاد قومنك هيچ بر نيد
طوقنمزدي ما خوذ مالكرندن طوارلرندن الا تلف قلوب كلي هلاك ايلردي شول قوروش
يپراق كبي كيم اياق آلتنده پايمال اوله ابن عباسدن روايتدركم بوردي هيچ حق تعالى
نه يوزنيه يغمور يغدرمزلا وزنله يا غدورر دخي يريوزينه بو قل قدر يل كوندرمزلا
اولدخي اوجلي يلدر الا اول وقت كه نوح قومي طاغي اولوب صودن كچيلر اول وقت صو دخي خزينه‌دارلرينه طاغي اولوب

حدّدن کچدی یکه مدیلر شول دکلو انده کم غربدن شرقدن یر یوزنی صو قپلادی اول نوح قومی هلاک اولوب
صو یر یوزی غولدیلر ودخی اول عاد قومی چون عاصی اولوب حدّدن کچدیلر اول یل دخی خزینه‌دادلری
اوزرینه غالب کلوب نقدر جهد قلدیسه یکا مدی یر یوزی کلی خلقنه سنه صغاجق قدر یل چقدی
ییرک آلتندن آنلرک مجموعنی هلاک قلدی اعضالرینی اوزوب آلدی کتدی کوده لری شول اوجه کبی
یر یوزنده قالدی ودخی حق تعالی بیوردیکه وفی ثمود اذ قیل لهم تمتعوا حتی حین فعتوا عن امر ربهم فاخذتهم
الصاعقة وهم ینظرون فما استطاعوا من قیام وما کانوا منتصرین یعنی اول ثمود قومنک حکایتلرینه
دخی عقلی اولوب فکر ایدنلره چوق عبرتلر واردرکه کندویی انوکله غفلتدن اویاره اللّهه
و رسوله عاصی اولمیه زیرا چون صالح پیغمبر علیه السلام آنلره کلوب دعوت قلدی دیدیکه
یا قوم بو قچ کون عمر کم سزه تقدیر اولندی بو مقام فانیده کلک اول مدت آخره ایرنجه اول
دیرلکوکزی الله طاعتنده کچورک کیم انوک صوکنده حیات باقی وسعادت ابدی بولاسز اول یاطلی
فتوی حقه اولوک الله امرینه عاصی اولملک آنلر کندو نفسلرینه ظلم ایدوب خالقلرینه
عاصی اولوب انوک طاعتن ترک اتدیلر پس آکسزین بونلره صاعقه ایرشدیکه جبرائیل علیه السلام
بر کوچا عردی آنلرک آیقلری آلتندن اود چقوب آنلری کوزلری کوره طوردکن هب
هلاک ایلدی کوچلری یتمدیکه اول عذابه طاقت کتوروب طوره بیله لر یاخود اول عذابی
آنلردن منع ایده لر بلکه کلی هلاک اولوب فنایه وادیلر ودخی بیوردیکه وقوم نوح من قبل
انهم کانوا قوما فاسقین یعنی بونلرک کلیسندن اوکدین اول نوح قومنی هلاک قلدقکه بونلر
آنلرک حالندن عبرت آلوب اللهه عاصی اولمیه لردی زیرا انلر عاصی و فاسق قوم ایدی
بونلر دخی آنلردن چون عبرت آلوب اویاغدیلر آنلر جلتین عاصی اولدیلر آنلرکبی دخی کلیسین
بیله هلاک ایلدک پس بزم عادتمز ایله جاری اولمشدرکه بزه و رسوللریمزه مطیع اولمیانلری
هلاک ایدروز ایت یا محمد سن دخی بو قومکه کیم اکر بو حاللرندن دونمیه لر بزه و سکا اطاعت
کتورمیه لر آنلری دخی طوتوب عذاب ایله هلاک ایدروز ودخی بیوردیکه والسماء بنیناها باید وانا
لموسعون والارض فرشناها فنعم الماهدون یعنی حق تعالی کندونک وحدانیتنه و کمال قدرتنه
و قوتنه دلائل و بیان قلوب بیوردیکه اشبو کوکلری یرادوب بز قدرتمز و قوتمز ایله
کتوردکه هیچ بر دیره کی یوق کیرو بز اکا قادرزدکه اول کوکلری نیجه دیلرسه وزا ایدروز
ودخی بو یرلری بسط ایدوب دوشه دک بس بو زیللق یولکعبه نک آلتندن نکه کوردکلو خالق
بوزینه کرکسه قدرتمز ایتر ودخی بیوردیکه ومن کل شیء خلقنا زوجین لعلکم تذکرون یعنی
هر نسنه کیم بز یراتدق جفت جفت ایکی شردلوتاکه بزم قدرتمزی وبرلکمزی آندن فکر ایدوب
آنوکله اوکوتلنه سز زیرا کوردکلر هر جنسی کر یر یوزنده دیشی تورو واردر آنوک ایلدکلی ودیشیسی
دخی وارکه بر بر یله جمع اولوب آنلردن نسل اوره یه ودخی آغله قزل و کیجه یله کوندز و آیله کون
ودنیا یله آخرت و یاز ایله قیش واولمله دیرلک بونلر کلیسی دلالت قلور بزم برلکمزه
سنی بیان قلوب ظهوره کتوره جک اولاکه آنوکله براوکوتلنه سزین انکاد یکری ترک ایدوب

حقه مطیع اوله سز ودخی بیوردیکه ففروا الی الله انی لکم منه نذیر مبین ولا تجعلوا مع الله الها آخر
انی لکم منه نذیر مبین یعنی حق تعالی بیوردرکم ایت یا محمد اول قومکه کیم قاچک اللهک عذابندن
صغنوک اللهک رحمتنه ودخی قاچک الله عاصی اولمقدن صغنوک آنک طاعتنه ودخی قاچک
کناهلردن صغنک توبه قلمغه سنه کم بن سزه اللهدن آشکاره اودلا قورقودیجی کلدم قورقوک
اول اللهدن کم اکا افترا قلوب دیمک که آنوک شریکی و بکدشی وار یاخود آنوک اوغلی قیزی وار
حق تعالی بویدبونسنه‌لردن کم اشی وار دنیاغی ولا اکو بونسنه لری دیرسی اولوسیه کی بیلک کیم
بن آشکاره قورقودیجی بن حق تعالینک عذابیله چون رسول علیه السلام بو خبری قومنه
ایرشدردی آنلر قبول اتمیوب همان انکارلری اوزره قایم اولدیلر دیدیلرکم بو محمد یا ساحردر
یا دلودرکه کلوب بزی اتالریمزدن کسنه وطیه کالاکو کمری قودوب کندو معبودینه
طپیدرمق استر بو خود اولیسر نسنه دکل پس رسول علیه السلام آنلردن بو کلامی اشیدوب
کوکلی طارلدی ملول اولدیکه آنلر دخی حقی اشیدوب اسلامه کلمدیلر حق تعالی اول رسولنک
علیه السلام خاطرین خوش قلمغیچون بیوردیکه کذلک ما اتی الذین من قبلهم من رسول الا قالوا
ساحر او مجنون اتواصوا به بل هم قوم طاغون یعنی یا محمد خاطرک ملول طوتمه غلکه بونلردن
اوکدین که قوم دخی هیچ بر رسول کلمدی الا انلر اول رسوللرینه بو سنک قومک سکا دیدکلری کبی
ساحر دیدیلر مجنون دیدیلر بونلر اول قومی کورمدیلرکه انلر بونلره بو سوزی وصیت قلالردی
دیلر بلکه بونلر بر عاصی قومدرکه اللهه عاصی اولمقده حددن کچمشلردر قرشو بوری بریه دخی
کلی قوم اتفاق قلمش کبی سوزلری دلرنده بر اولمشدرکه کلی رسوللرینه ساحر ودلو دیرلر
ودخی بیوردیکه فتول عنهم فما انت بملوم وذکر فان الذکری تنفع المؤمنین یعنی یا محمد چون سنی
بونلره بزم خبریمزی ایرشدرچک بونلر قبول اتمزلر اعراض اتدیلر سن دخی بونلردن اعراض ایله کل
ادل اعراض قلدوغکدن اوتری سن بزم قاتمزده ملامت اولنمزسن زیرا سنکا فرض
اولنانی یرینه کتوردکه تبلیغ رسالتدر سن وعظ و نصیحت قل کندو اصحابکه کیم بونلره
وعظ منفعت قلمز اشول کمسه لرکیم ایمانی واردر ودخی شول کمسه لرکیم ایمانه کلمک
مقدر اولنمشدر آنی ایشیدیجک ایمانه کلورلر پس بو سوز اکا دلالت قلورکیم وعظ و نصیحت
صلاحیتنه قابل اولانه‌در اولورا ما اولکم قابل دکل اکا سوز خرج اتمیه‌لرکه چورق یره تخم
صاچمش کبی اولور تخم ضایع اولور نسنه بتمز ودخی سنله‌اوذرینه صاچو صاچمش اولورکه
اولوبه فائده سی یوق و طوکوز بیونینه التون بوغمق آصمش اولورکه طوکوز آنک قدرین بلمز
پس نصیحت اشیدوب قبول اتمیان اولوردن یترددکه فائده طوتمز و طوکوز آنک کبی کشیده
یکدرکه اللهه عاصی اولوب طاعتیه کیرمز هیچ بر اد ایله آنی یرینه کتوردر اول ایسه
الله سوزینی اشیدوب طوتمز اکا عاصی اولور طاعتیه کیرر دعا قل اولین بو سوزدن چوق
نسنه آکلر اکر بصیرت ایله اولوب فهم ایدرسه ودخی حق تعالی بیوردیکه وما خلقت الجن
والانس الا لیعبدون ما ارید منهم من رزق وما ارید ان یطعمون ان الله هو الرزاق ذو القوة المتین

یعنی بن یاراتدم بو جمله آدم اوغلنلرینی الا آندن او تورکه بنی بولیه لر و بن آنلره نسنه
بیوردم طوتلر و یا امر ایتدکلردن ینیم اندن بغلنالر پس بونلر توحید عبادتیچون
یرادلدیلر زیرا اول شکل و قامت اوزن که بونلری تصویر ایدوب یاراتدم اول کندو
یرادلمقلری حسن صورت اوزره اولمق دلالت قلور دکیم اول خالقلرینه عبادت قلالر
والا بونلری آنکیچون یاراتمدم کیم بونلر بکا رزق حاصل ایدوب ویره لر و بنی طعاملندوره لر
یا خود بر دشمانم اولابن اندن عاجز اولم بونلر بکا یاردم قلالر بلکه حقیقتا رزاق
اللهدر که جمیع مخلوقه رزق ویرن اولدر دانه لری یردن و یمشلری اغجلردن بتورن
اولدر و دخی دشمانلری عقوبتله قهر اتمکه قوت اسی اولدر که کوز آچوب یومنجه
جهانی خراب قلمغه قادردر قدرتی یتر و بو سوز اکا دلالت قلور دکیم کشی سعیله
کندویه رزقی حاصل قلمز الا اول الله مقدر قلدوغی کلور انجق نیجه لر طوروشور
طورور و دخی فرقی آچ نیجه لر ایسه اوتوردکیچ خزائن قتنده جمع اولمشدر پس مؤمن
اولان کرکدر که رزق ایشن اللهه اصمرلیه و کندو خدمتنه مشغول اوله و دخی [illegible]
فان للذين ظلموا ذنوبا مثل ذنوب اصحابهم فلا يستعجلون فويل للذين كفروا من يومهم الذي
يوعدون یعنی نصیبرن الحارث کلوب پیغمبره علیه السلام دیدیکه یا محمد سن بزی دائم
عذاب ایله قورقودرسن اگر ایدیکی بودیروک کرجکسه ایت بزه کم اول عذاب نه وقت
کلور پس حق تعالی بیوردیکم بلکه کتی حاضر اولوب یراقلنمشدر اول مکه نک مشرکلرینه که
نفسلرینه ظلم ایدوب شرک و کفر ایتدیلر قالدیلر عذابدن نصیبلری ول کندولردن
ایلرو کچنلرک نصیبلری کبی که عذابه اوغرادیلر استعجال ایدوب ایو مسونلر کیم وقت
یقیندر زیرا اولکلر کچلدر یقیندر ایراق اولدر کم کلمیه دکل پس اول نصیبن الحارث
ایوردی حق تعالی اکا مهلت ویردی تا اول بدر کوننه اولیجق آنی مؤمنلرک قلیجی الندن
کلب کبی دیلتدی ایو و کی عذابه جهنمده اولاشدی ابدی هلاک اولدی پس کی قتی
عذاب اول ویل دره سنده حاصل اولسه کرکم کافر اولدیلر شول کونن الحین کیم
آنلره وعد اولندیکه اول قیامت کوننیدر صغینورلر اللهه انک کبی کونک عقوبتندن

سورة الطور وهي مكية بسم الله الرحمن الرحيم وهي اربعون وتسع آيات

والطور وكتاب مسطور في رق منشور والبيت المعمور والسقف المرفوع والبحر المسجور
یعنی حق تعالی قسم قلوب آند ایچر شول طاغه که آنده موسی پیغمبر علیه السلام مکالمه قلدیکه
اکا طور دیرلردی زیرا مدین قتنده و دخی اول کتابه آند ایچر که مسطوردر یعنی
اول لوح المحفوظکم آدم اوغلنلرینک عملاری نه کم وار دخیر و شر و نه نسنه کیم اولدی
و اولاجقدر آنده یازلمشدر یا خود اول بتیلر کیم آدم اوغلانلرینک عملاری دفترلریدر که
صحیفه یازلمشدر یارین قیامت کوننده هر کشینک بوا تن اللوالین و یریلیسو
کندولر اوقیه لر بعضیلر دیدیلر کم مسطور قرآندر که مصحفلر الحین یازلمشدر که

حق تعالی نک

حق تعالینک کلامیدر اکا آند ایچر و اول بیت المعموره آند ایچر که دردنجی کوکده
کعبه برابرنده بر اوددر که کونده یتمش بیک فرشته آنی طواف قلورلر تا قیامته دکین و کلمنه
یر دخی نوبت دکمز همنوز آدم یرادلمزدن ایلرو آنی فرشته لر کوکدن بنیاد قلمشلردی
و دخی دیرلر که آنی مکه ده کعبه یرنده اول آدم بنیاد قلدی علیه السلام نوح طوفاننده
حق تعالی آنی کوکه کتوردوب کعبه برابرنده قودیکه فرشته لر اکا طواف قله لر و دخی
دیمشلر کیم حق تعالی یاقوتدن بر اوی یراتدوب کعبه یرنده قودیکه آدم زماننده آدم اکا
طواف قلردی و آندن صکره ذریتی دخی طواف قلدیلر نوح وقتنه دکین آندن صکره
طوفانده کوکه کتوردیلر که آنک اوزونی یر ایله کوک اراسنجه ددر و دخی اول سقف مرفوعه
آند ایچر کیم کوکلردر یردن بشیوز ییللق یول یوقارو کتورلمشدر و دخی اول بحر مسجوره
آند ایچر کیم عرش آلتنده بر اولو دکزدر اکا بحر حیوان دیرلر آنوک صویله شول آدم منیسی
کبیدر که حق تعالی آنی قیامتده یاغدوره او اولولری آنوکله دیرکوره پس حق تعالی بو کلیسنه
آند ایچوب بونی بیان قلدی ان عذاب ربك لواقع ما له من دافع یعنی بو کلیسی یرادن
خالقی عزتیچون بدرستی اول عاصیلری ایچون یرادیلن عذابلر البته واقعدر و اولیسر آنوک وقوعنده
شک یوقدر هیچ بر کمسنه قادر دخی دکلکه اول عذابلر واقع اولدقدن صکره آنی دفع ایده بیله
وندن صکره آنی دخی بیان قلدیکه اول عذاب نه کون واقع اولیسر بیوردیکم يوم تمور السماء
مورا وتسير الجبال سيرا یعنی اول عذابلر واقع اولیسر شول کونن الحین کیم کوکلر اول کوننده
الحین کی اهلیله دور ایدوب جکرنیده فرشته لر قوتدن بربرینه قارشوب موج
اوره و طاغلر دخی یریوزندن قوپوب بولتلر کبی سیر ایدوب یریوزی دوبدز اوله
فويل يومئذ للمكذبين یعنی قتی عذاب و هلاک اولسه یلانجیلره انجق که بو قیامت
کوننی یلان طوتوب اینانمزلردی ایمدی اول یلانلیسلر کیم لر آنی بیان قلوب بیوردیکه
يوم يدعون الى نار جهنم دعا هذه النار التي كنتم بها تكذبون یعنی اول قیامت کوننده
قچنکم دیلر دیلمز اول یلانلیسلری طامو اودینه سوروب ایلته لر یقین وار دیجق اول جهنم
خزینه دارلری آنلره دیه لر کیم کیاتک بو شول اودر که سز آنی اینانمیوب یلانلر دیکز
دیردیکز کیم بو محمد ساحردر بزه سحر ایدر افسحر هذا ام انتم لا تبصرون اصلوها
فاصبروا او لا تصبروا سواء عليكم انما تجزون ما كنتم تعملون یعنی کوردکز ایمدی اشبو
عذابکیم نفسکزه واقع اولدی سحر میدر یوحسه سز بو اودی کورمز میسز بلکه سزک
عقلکز یوغیدی کیم اول حق سوزی ایشیدوب فهم ایدیدیکز کیرو کلیکی ایمدی اول اوده کیره
ابدی سزه نجات یوق کرکه اول عذابه کرک صبر ایدیک کرک اتمک ایکیسی دخی سزه
برابردر نه صبر ایدوب قورتولرسز نه صبر ایتیوب قورتولرسز بدرستی بوکون عوض
بولسه کرکر اول دنیاده قلدوغکز شرکلر و کفرلرک پس حق تعالی چون عاصیلرک
و یلانجیلرک مرتبه لرینی بیان قلدی بزه تنبیه و وعظ اولمغیچونکه آندن کیتدوغمزه بر قورقو حاصل ایده

معاصی لردن یغفلنا وز بوندن نصکره اول مطیع متقی قوللرک مرتبه لرین بیان ایدوب بیوردیکه
ان المتقین فی جنات ونعیم فاکهین بما اتیهم ووقیهم ربهم عذاب الجحیم یعنی شول کمسنه لرکیم
شوکدن فواحشدن صقندیلر آنلر بستانلرده باغلر ایچنده ایکی تنعم قلالر بوحالده کیم اوجماق
عیشلریله عیشلنوب غایتده فرحده اولالرکه حق تعالی آنلره اول کرامتلری اوجماق ایچنده
کندو جوارنده ارزانی قلدی واول پادشاهلری انلردن جحیم عذابنی ایراق قلوب صقلادی
وتجنی اوجماغه کیرسه لر آنلره حق تعالی قبلندن دینله که کلوا واشربوا هنیئا بما کنتم تعملون
یعنی یا اوجماق اهلی ییک اول اوجماق نعمتلرندن نه که آرزو ایلدیسز عیشلنک هر قنغی
عیشدن که اشتها قلورسز واول انواع شربتلرندن دخی ایچک که خاطریکز نه دیلرسه
آنی مباح قلدمکه آیرق ایلکرده حساب کونی یوقدر که بینه شواجه سنن سزم سکوب قوتکز
آدتوم که آندن سزه صفرا وبلغم ودموی وسوداوی دنخار حاصل اولمق قورقوسی یوق
نته کم دنیا طعاملرندن اولوردی بوکلی نعمتلر ودا احتیالر سزه اول دنیاده قلدوغکز
عمللر عوضیدر که خالص نیتم رضام ایچون قلدیکز ودخی بیوردیکه متکئین علی سرر مصفوفة
وزوجناهم بحور عین یعنی دینله اوجماق اهلنه که ییک ایچک تنعم قیلک تکیه لنوب
اول جواهرلرله وبواقیتلرله بزنمش تختلره وذرینه اوتوره لر قچنکم ایکی دوست بربرینه کورمک
آرزو قلسه لر تختلری آنلری کتوروب کیدر بربرینه قادشو کلوب صفاشوب صحبت
قله لر کیرو مقاملرو مقامنه کله لر ودخی حق تعالی ایدر آنلره چفلندردک شول آق حوریلریکیم
کوزلری بیوک وکورکلولردر تاکه آنلر کله ایلی صحبت ایچره تنعم قلالر ودخی بیوردیکه والذین
امنوا واتبعتهم ذریتهم بایمان الحقنا بهم ذریتهم وما التناهم من عملهم من شیء یعنی شول کمسنه لرکیم
اللهه ورسوله واخرته ایمان کتوروب کوچکلیلر وذریتلری دخی مؤمن اولوب آنلره
متابعت قلدیلر بلوغیته یتیشوب آتالرینه خیر عمللر اشلدیلر انلر دخی اوجماقده مرتبه لر ایچنده
اولالر اما اول اوجاق ذریتلرکه ایریشوب خیر عمللر اشلمدیلر کتدیلر آنلر دخی آتالری قرداشلری
مرتبه سنده اولالر ابن عباس ایدر حق تعالی مؤمنلرک ذریتلری مرتبه لرین دخی یوجلدی ویره
اکرچه مرتبه ده آتالرندن دخی اشاغه اولورلرسه عملنزاولدقلری ایچون تاکه بر یره جمع اولمغله
کوزلری شاد اولوب فرح بولالر بس حق تعالی آیدر بز اول آتالرک عمللرندن نسنه اکسمزز اوله
اوغلانلری قوللری آنلرک درجه لرینه بیله اولدقلری ایچون نه آتالرینک مرتبه سندن اکسلور
نه ذریتلرینک مرتبه سندن اکسلور دوکلی برابردر برمرتبه ده بیله اولورلر ودخی بیوردیکه
کل امرئ بما کسب رهین یعنی هر کشی کندو عملنه طتودر یارین قیامت کوننده عملنه کوره
عوض اولور کندوسندن ایلرو آخرته بو عمل کوندروب آنی طتوق قلدیسه اوجماق ایچنده کوشکلر
سرایلر وحوریلر وولدانلر وتاجلر وحله لر وباغلر وتختلر ودرلو درلو نعمتلر وکوزلر
کورمدوکی وقولقلر اشتمدیکی وکوکلدن کچمدیکی نسنه لر عوض اولور الله قونشولغنده اولیالرله
وپیغمبرلرله وکندونک سودوکی دوستلریله صحبت قلوب تنعم ایدیسرلر ودخی زیاده

اللهک

اللهک دیدارین کوره که الله فرحلر حاصل ایدیسرلر اما اکر کندودن اوک شرک عمللر وظلملر وفسقلر
کوندردیسه طامو ایچنده اوددن درهلردن اوددن کوشکلر وتختلر ویلانلر وعقربلر واغولی
اژدهالر وقطراندن طونلر شیطان قونشولغنده زبانیلرله مصاحب اولوب کیدوکی اوددوشکی
اود اودرتسی اود دیدوکی اود ایچدوکی اود کبی قینترصولر وتکرینک لقاسندن نومید ورحمتندن
محروم ابدی عذابلر ایچنده حسرتلر بیسیرلر بوندن نصکره کیرو اول متقیلرک صفتین وکرامتین
بیان قلوب بیوردیکه وامددناهم بفاکهة ولحم مما یشتهون یتنازعون فیها کاسا لا لغو فیها ولا
تاثیم یعنی اول بزه دنیاده مطیع اولوب قوربیتجی قوللرومزه اوجماق ایچنده درلو درلو
یمشلر عطا قلورز که جمیع اعضالری آندن لذت آلور ودخی هر نیجه آت آرزو قلورلرسه
آنلره ویره وز کوکک یحنی کوک بریان کرک قوشلر اتی کرک قیون اتی هر جنسدن آرزو قلسه لر
حاضر ایدرز بو بیره جمع اولنوب صحبت قلوب اول اوجماق ایچنده بربرینه طولو شرابلر
قدحلر صونیسرلرکه اول صحبتلرنده هیچ لغو وباطل سوزلر اولمیه واول اوجماق شرابلرین ایچمکدن
آنلره اثم وکناه اولمیه ودخی بیوردیکه ویطوف علیهم غلمان لهم کانهم لؤلؤ مکنون فاقبل
بعضهم علی بعض یتساءلون یعنی اول اوجماق ولدانلری اللرنده طلو قدحلرله بونلره خدمت
قله لرکه هر کشینک کندونک غلمانلری اوله مرتبه سنه کوره واول غلمانلر دخی کورکلولکده
وآتلقده صدف ایچنده کی انجو بکزرلرکه هنوز دخی ال دکمشدر وکوزلر کورممشدر قتاده ایدر
بوشویله ذکر اولندیکه رسول علیه السلام بو آیتی اوقیوب غلمان صفتین بیان ایدیجک برکشی
طوری کلوب دیدیکه یا رسول الله خدمتکارک صفتی بویله اولیجق اول خدمت قلدوغی کشینک
صفتی نیتر اولا رسول علیه السلام بیوردیکه شول تکری حقیچون که بنم جانم آنوک قدرتی النده در اول
خدمت قلدوغی کشینک فضیلتی اول خادم اوزرینه بدر اولمش آی فضیلتی کبیدر یلدزلر
اوزرینه بس حق تعالی ایدر اول اوجماق اهلی بربرینک قرشوسنه اوتوروب اول دنیاده کی
احواللرندن صوریشه لر دیه لرکیم قانی بزم اول طارلقلر وزحمتلر چکلوب رزق ایچون
دورشدقلریمز ودخی دنیانک اول درلو درلو واقعه لرینده اوغرانوب داخلک کورمدوکیمز
الحمد لله که حق تعالی بزی آندن چقاروب اشبو بیک کبی نعمتلره وبوجه مرتبه لره اولاشدردی
ای کاشکی آنده وارامیزی الله طاعتنده کچوریدک صالحلر صحبتندن آیرلمیدق دخی
یکرک مرتبه لره الومزه کیردی ودخی حق تعالی آنلردن خبر ویروب بیوردیکه قالوا انا کنا
قبل فی اهلنا مشفقین فمن الله علینا ووقینا عذاب السموم یعنی اول اوجماق اهلی دیلرکیم
بومقامه کلمزدن اول قتی قورقوده ایدک که اول طامو عذابلرینه مبتلا اولوب سعادتدن
محروم قالاوز شکر اول پادشاهه که بزه فضلیله احسان قلوب رحمت ومغفرت عطا
قلدیکه اول آغولو هلاک ایدیجی عذابلردن بزی قورتردی بوسعادت ابدیه یه اولاشدردی
ودخی بیوردیکه انا کنا من قبل ندعوه انه هو البر الرحیم یعنی دخی دیسرلرکم بزدن بوندن
ایلرو دنیاده اکا دعا قلوب ایلواردقاکه بزی عذابلردن صاقلیوب رحمت ومغفرت عطا قله

اوش اول دیمزکه احسان قلیجیدر بزی اسوکیوب رحمت قلدی واول دوستلرینه وعده
قلدوغی دولت وسعادته بزی دخی ایرشدردی ودخی بویردیکه فذکر فما انت بنعمة ربک
بکاهن ولا مجنون ام یقولون شاعر نتربص به ریب المنون یعنی یا محمد اوکتله خبر ویر
بو مکه قومنه کم شول نسنه‌ء او جماعته مؤمن قوللریز الجون ایراقلدق ودخی شول نسنه‌ء طاموده
اول ضلالت اهلنه وکافرلره ایراقلدق بونلر سکا اکرچه کاهن مجنون دیرلرسن
ملول اولمه که سنک ربک رحمتی حقیچون که بحمد الله سن کاهن دکلسن مجنون دخی
دکلسن سویلدوکک سوزلر کاهنلر سوزی دکل بلکه الله سکا وحی ایلرسن سویلرسن
یاخود بو کافرلر دیرلرمی سکا کیم بو محمد شاعردر ننه که سویلر کندو کندودن دوزب
سویلر بز هله صبر ایدلم بونک اتاسی نکیت ایکن اولدی کوز دیکوب منتظر اولالم
تا اکا دخی کلن کلبوروز دکادک بلالری ومصیبتلری اکا دخی ایرشوب هلاک ایدم بز قورتلاور
اکر آنلر اکله دیرلرسه سن ایت قل تربصوا فانی معکم من المتربصین یعنی سن آنلره
ایت که سز بنم هلاکلکیمه منتظر اولک بن دخی سزک هلاککیلکوکزه منتظر اولایم کوره‌لم
تقدیر الله نه ایلر اهل تفسیر ایله ذکر ایتمشلر که اول رسولک علیه السلام اولومنه منتظر
اولنلر کلیسی رسولدن علیه السلام اولکدن هلاک اولدیلر پس بر کشی برکسه یه خیر
صانمق کرک تا کندویه دخی خیر ایرشه والا یاوز صنانک صانوسی کیرو کندویه
طولشور ودخی حق تعالی بویردیکه ام تأمرهم احلامهم بهذا ام هم قوم طاغون ام یقولون تقوله
بل لا یؤمنون یعنی یا محمد بو کافرلری بیلتین کندو عقللری میدر که بزی بیلا تلیوسسنی
الجین لر بلکه بونلر بر کمراه قوم واللهه عاصی اولمقده حددن کچمش قوللردر که انصافه
کلمزلر یاخود سکا دیرلرمیکیم بو محمد نه سویلرسه کندودن سویلر بونلر بو سوزلری
دینولر الا آندن اوتری دیرلر کیم بونلر بو قوم نه کتابمزی کوچکلرنه رسولیموزه ایناورلر
ظالمقلرندن وحسدلرندن ایت یا محمد بونلره کیم فلیأتوا بحدیث مثله ان کانوا صادقین
یعنی اکر دیرلرسه کیم محمد کندو کندودن سویلر بو قرآن دکلدر بونلر دخی براکا بکزر
سوز کتورسونلر نته کیم سن کتوردک اکر بو دیدکلرنده کرچکلر ایسه ودخی حق تعالی
بیوردیکیم ام خلقوا من غیر شیء ام هم الخالقون یعنی نه اولدی بونلره کیم بر کندولره باقوب
عبرت آلمزلر که اول الله بونلری نیجه یراتدی تا که آنک برلیکنه اقرار ایدوب اکا عبادت
قلالر یوقسه بونلر شول بر باطل بر عبثی یرادلدیلر که نه قولورلرسه صورلمیه وحساب
اولنمیه یا بونلره براش بیوردلمیه وبر یراقرالیشدن یغلمیه یوقسه کندولری ونوخلقی
یرادیجی کیرو کندولرمیدر یاخود اللهمیدر بلکه تحقیق بونلری وکیرو قالان خلقی
دخی یرادن خالق مطلق اللهدر وقیامت کوننده دخی دیرکورن اللهدر نادردر
دیلرسه اولدرور دیلرسه دیرکوردر اشنده عجزی یوقدر ودخی بویردیکم ام خلقوا
السموات والارض بل لا یوقنون ام عندهم خزائن ربک ام هم المصیطرون یعنی بونلر بوم قدرته

انكاد

انکاد ایدرلر بو نظر قلوب فکر اتسونلر که اشبو کوکلری ویرلری کندولرمی یراتدیلر یوقسه
بزمی یراتدق حقیقت بلورلر کیم کندولر بو نسنه‌لره عاجزلردر دوکلینک خالقی بزز
ولکن بونلرده یقین یوقدر اعتقاد ایدرلر یاخود سنک ربکک رزقی خزینه‌لرینک
ورحمتی وعنایتی خزینه‌لرینک مفتاحی بونلرک الندهمیدر که کندولر نیجه دیلرلرسه
آنکله تصرف قلالر ورسوللکی کیمه دیلرلرسه اکا ویرلر یوقسه بو خلق اوزره بونلرمی
مسلطدرکه بونلرک احواللرینی کورب کوزه‌ده‌لر ام لهم سلم یستمعون فیه فلیأت
مستمعهم بسلطان مبین یعنی بونلرک بر سبیللریمی وار درکیم آنوکله کوکه چقوب اول
عالملر تکریسیندن سوز اشیدرلر دخی اینوب آنکله حکم ایدرلر اکر ایله ایسه اول چقوب
سوز اشیدن بر ظاهر دلیل کتورسون کوره‌لم که الله قتنده آنلرک نیجه قربتلری وار که
اکا مغرور اولوب کندولری قورتلمشلردن صایرلر ودخی آنلرک جهلن بیان قلمغیچون
بیوردیکه ام له البنات ولکم البنون یعنی ایت بو جاهللره کیم نته روا کوررسز که
دیه‌سز فرشته‌لر اللهک قزلریدر اکر سزدن بریکوزک قزی طوغسه کلوب آنی سزه مشتلسه
یوزوکز توتش ایدوب قاشکز چاتوب ملول اولورسز اوغلیکز طوغسه سوینوب
شاد اولورسز پس شول سزه کرونه کلوب خوش کلمین نسنه‌ء اول اللهه اضافت ایتمکی
نته روا کوررسز بو نسنه سزک آشکاره جاهللکیکزه دلالت قلور که عقلیکز ناقصدر
کامل دکل عاقل نته اولا شول قوم کم اللهه قزلر اطلاق ایدرلر کندولره اوغل حق تعالی جل جلاله
منزهدر اهلدن دخی اولاددن پس آنلرک قولی وفعلی دخی ظاهر اجنوندر ودخی بیوردیکه
ام تسئلهم اجرا فهم من مغرم مثقلون ام عندهم الغیب فهم یکتبون یعنی یا محمد سن بونلره دین
احکاملرینی بلدردمکه وشریعت اوکرتمکه حقمی طلب ایدرسنکه اول انلرکا ذو دینده آغز بورج
کله ایدیسه‌لر آندن اوتری ایمانه کلمکدن قچه‌لر یعنی بونلره هیچ بو ایمانه کلمکدن قچدقلرندن
بو عذرلری وبر حجتلری یوق دیراسن بونلردن ایمانه کلدکلریچون حق استمزسن اول
بونلره کوچ کله آندن اوتری ایمانه کلمیه‌لر یوقسه بونلرک قاتنده اول علم غیبک کتابی وارد کیم آنلری
یازوب اوقودلر دخی آنوکله حکم ایدرلرکه بونلرکو قوی یا حق دکلدر بو علمی بر لوح المحفوظدن قلمه
کتوردک کیم بزدن غیری اکا کمسه‌نک اطلاعی یوق ودخی حق تعالی بیوردیکیم ام یریدون کیدا
فالذین کفروا هم المکیدون ام لهم اله غیر الله سبحان الله عما یشرکون یعنی بلکه بو کافرلر
دیولرکه بو محمدی بو کیدی ایدوب زیان ایرشدورلر بلمزلرکه اول کافرلرنک کندولره عذاب کیدی
دوشیسرلر که هیچ آنوک نجاتی اولاجق دکل عجب بونلرنه سی نصاف قلورلر که ایدوب
اکا قرلر بونلرک اللهدن غیری خالقلری رحی می وارد که بونلری یرادر وبونلره رزق ویرد
یاخود بوم عذابمزی آنلردن منع ایدر آنلری قورتارا در حق تعالی پاکدر منزهدر اولا
نسنه‌ء نکه کافرلر آنی وصف ایدرلر اکا اهل واولاد وشریک اطلاق ایدرلر حاشا که حق تعالی
بونکله موصوف اولا اول واحددر انک شریکی یوقدر پس حق تعالی بو آیتلری ذکر ایچون

ویو بدیکه مسلمان اولن بو حالتلردن و بو اعتقادلردن ایراق اولا حق تعالیه و آنک رسولنه و
وکتابنه کوکجک اعتقاد ایدوب انکله عمل صالحه مشغول اوله تا که عاقبت نجات بوله بوقور تیله
اول کافرلر کوکلی کبی کوکلی قتی قالمیه وعظ و نصیحت قبول ایده نته کیم حق تعالی آنلرک حقنده بیوردیکه
وان یروا کسفا من السماء ساقطا یقولوا سحاب مرکوم یعنی بو کافرلر دیرلردیکم بو ایمانه
کلمزز تا اوزریمزه سن کوکدن بر پاره بولت اندرمینجه حق تعالی بیوردیکم یا محمد انلرک کوکلی ایله
قتیدر که اکر کوکدن تو آنلرک اوزرینه اولجه یکلرنی دخی اندرسی اولورسه وز کوزلریله
عیان کورلردی دیه لردی بو دخی بر بولتدر قات قات بربری اوزرینه دوردیلور دائم
داغلور اول کوکلری قاتیلغندن آنلره منفعت اولمیدیکم ایمانه کلملردی فذرهم
یخوضوا ویلعبوا حتی یلاقوا یومهم الذی فیه یصعقون یوم لا یغنی عنهم کیدهم شیئا ولا هم
ینصرون یعنی یا محمد بو کافرلری قو تا شول کونلرینه دکین کیم کوزلریله معاینه کوره لر که آنک
ایچنده آنلره اولم واقع اوله و آندن نصکره معذب اولالر اول کونده اولکه آنلرک هیچ بر حیله
و بر چاره لری اولمیه که آنلری بو عذابدن قورتره منفعت قلمیه دخی هیچ بر کمسه
آنلره نصرت ایلیجی بولنمیه که آنلری شفاعت ایدوب قورتره و دخی بیوردیکه وان للذین
ظلموا عذابا دون ذلک ولکن اکثرهم لا یعلمون بلکه تی شول کمسه لرکیم کندونه ظلم ایدوب
کافر اولدیلر آنلره طاموعذابندن اول دخی عذاب واردیکم دنیاده دلو دلو قاتیلقلر و بلالر
اوغرایه لر و مؤمنلرک قلیجلری التنده دیلنوب اوغللری قزلری دخی اسیر اوله دخی قیامته دکین
اولدکدن نصکره قبرلرنده عذاب چکه لر لکن بونلرک چوغنک اولغی به ایمانلری یوقدر اکا
تصدیق ایدوب کندولره بر نجات حاصل ایده لر نوندن نصکره اول کافرلرک زحمتنه صبر
اتمکیچون رسولنه علیه السلام تسلی قلوب بیوردیکه واصبر لحکم ربک فانک باعیننا وسبح بحمد ربک
حین تقوم ومن اللیل فسبحه وادبار النجوم یعنی یا محمد سن شول حق تعالی بیوردوغی بو نیه کتور
دبیوردوغنی نسنه لردن ایراغ اول بو کافرلرک سنی یالانلیوب انجتدکلرینه صبر ایله که
سن بزم نظریمزده سن الله سنک حوالکی مشاهده قلورز اکا کوره سنه یوقدر سن بزم حفظمزده
سن آنلر سکا مکر ایدوب شعور ارلر سن اول بک بیوردوغی نمازلری قلوب اکا حمد ایله کل شول
وقتکم طوریکلسن یعنی ایرته نمازی و اویله نمازی و ایکندو نمازی دخی کیجه ده نماز قلکه
اول اخشام ایله یتسو نمازیدر بر نیجه لر دیمشلر کیم طوردوغک وقت تسبیح قل دیدوکی قچن
نمازه طورسک سبحانک اللهم تا آخرینه دک دخی یلدزلر غایب اولدقدن نصکره قل دیدوکی
ایرته نمازینه اشارتدر و بو آیت دلالت قلور دیکم ایرته نمازنی تاخیر ایلمک اسفار وقتنه دک
افضلدر زیرا یلدزلر غایب اولمز تا اسفار وقتی اولمینجه حق تعالی چو ایرته نمازینک ایکی رکعتن
قلمغه اول وقت بیوردی پس عاقل اولنلر بو آیته نظر قلوب بونی فهم ایده لر کیم دنیاده الدن
کلدکجه امر معروف نهی منکر قیلوب فاسقلرک ظالملرک انجتدکلرینه صبر ایدوب الله عبادتنه
کیجه ده کوندزده مشغول اوله و اکر نصیحت قبول ایتمیوب عناد قلورلرسه کندونی چکه خلقدن اوله.

الله عبادتنده و آنوکله مناجاته طالب اولوب کنده وینی اصلاح ایده والسلام

سورة النجم مکیة — بسم الله الرحمن الرحیم — وهی اثنان وستون آیات

حق تبارک وتعالی جل جلاله وعم نواله سوردیکه والنجم اذا هوی ابن عباس ایدر رضی الله تعالی
عنهما حق تعالی قرآنه آنده انجم کیم رسوله علیه السلام اوزره آیت آیت سوره سوره اندردی
وقتدن وقته قضیه لر واقع اولدقجه تا اول آخر تمام اولنجه یکرمی بر یل کچدیکه قرآن تمام اولدی بعضیلر
دیدیلر کیم شول روشن یلدزلردر که یلدوزه آنده انجم که بونک بونک قضیه سی بو دیدیکم رسول علیه السلام بونلری
دین اسلامه دعوت قلیجق قریش قبیله سی دیریلوب کلدیلر دیدیلر که یا محمد سن اتاکک دیننی
ترک ایلدک بولی آدتکک سن دخی آزغون اولدک کندو کندوکدن نه کرکسه سویلرسن پس حق تعالی
بو آیتی اندردیکه والنجم اذا هوی ما ضل صاحبکم وما غوی وما ینطق عن الهوی ان هو الا وحی یوحی
علمه شدید القوی ذو مرة فاستوی یعنی اول اینده دکلر کتاب حقیچون اول سزک صاحبکز محمد
اتاسی ابرهیم دینین ترک ایتدی کندو دخی آزمادی ولکن سز دخی آزدیکز ره دی واول سویلدیکی
قرآنی کندو هواسیله سویلمدی وجمیع آنک سویلدیکی کلدیلر الا وحیدر اکا وحی اولنور اول آنی
خبر ویرد و آنی بلدوردو جبرئیله اول الله کیم قوت دیدی قوتلی محکمدر که غایت قوت اسیدر هیچ اکا عاجزلق
عارض اولمز و دخی بیوردیکم فاستوی وهو بالافق الاعلی ثم دنی فتدلی فکان قاب قوسین او ادنی
یعنی اول جبرائیل مشرق طرفندن کندو خلقتی اوزره مستولی اولوب کندو جهانی کوستردی محمد علیه السلام
آنی اول صورت اوزره کوردیکم انک ایکی قنادی وار دیری مشرقدن بری مغربه آندن قرشو سوزیمزه یقین
اولدی و یقین اولدقجه اکسلدی تا شول قدر یقین اولدیکم یا ایکی یای باشی بربرینه یقین اولدوغی
کبی اولدی تا که انی کوردیکم جمیع ارقاتی ایله که جبرائیل اکا شکی اولمیه بعضیلر دیدیلر کیم اول افق
اعلیده مستولی اولوب قرار طوتن رسول علیه السلام ایدی معراج کیجه سی عرشه یقین اولدی قوسین قدر
یعنی ایکی آرشین قدر بلکه دخی یقین فاوحی الی عبده ما اوحی ما کذب الفؤاد ما رای یعنی چون رسول
علیه السلام الله قریب اولدی رتبه یونندن مکان یونندن دکل زیرا آنو که مکانی یوقدر زمانه
مکاندن منزهدر پس اول وقت وسیله سز حق تعالی اول معزز مکرم قولنه وحی ایلدی اسرار الهی
شونیکه وحی اتمکه یلردی زیرا ایکی حبیب بربره کلیجک آرالرنده سویلنن خبرلری کمسه
مطلع اولمز آنلردن ادتوق انکیچون اول دخی وحی نیدوکن بلدرموب دیدیکه وحی ایلدی
اول قولنه شول نسنه کیم وحی ایلدی و دخی بیوردیکه محمدک کوکلی کوردکی نسنه ده یالان دکلدر
یعنی جبرائیلی کوردیکمی یا خود الله تعالی کوردیکمی کوکل کوزیله محمد بن کعب ایدر رسوله علیه السلام
صوردیلر کیم یا رسول الله ربکی کوردکمی دیدیکه کوردم کوکل کوزیله تن کوزیله دکل و دخی بیوردیکه
افتمارونه علی ما یری ولقد راه نزلة اخری عند سدرة المنتهی عندها جنة المأوی یعنی یا مکه
قومی سز انکار ایدوب محمدک کوردوکی نسنه یه مجادله می قلورسز که آنک کوردوکی حقدر
انک سوزنده یالاندن یوقدر که نیجه اکا اولو آیتلری کوستردک بلکه تی اول جبرائیلی شیخ
بر کز دخی کوردی کعب الاحبار ایدر یعنی بر کز دخی کوردی بلکه تی حق تعالی موسی پیغمبره علیه السلام

ایکی کز شو بلیشدی ورسول محمد دخی ایکی کز کوردی یعنی کندوبی کوستردی کعبک بو خبرین
عایشه رضی الله تعالی عنها دیدیکه بو سوزیرا اوبسوزدرکه بونک هیبتندن تنم اوردیروب کوردم
دترهدی دیدیلر اکاکیم یا مؤمنلر اناسی حق تعالی بیورمدیمی ولقد رآه نزلة اخری عایشه
دیدیکه بن بو آیتدن رسوله صوردم رسول علیه السلام بکا اویله جواب ویردیکم کندو صورتنده
جبرائیلی ایکی کز کوردم افقدن یره نازل اولدیغم اکثر تفسیر اهلنک کلامی بودرکه بو
آیتدن مراد جبرائیلی کورمکدر سدرة المنتهی قتنده اول سدرة المنتهی بر اغجدرکه اول طوبیدر
اکو بریکیت بر بوکرک آتله بنوب آنک اوزده کیتی طولسه اول یکیت قوجالیدی
هنوز دخی اول بندوکی یره کلیسی اوجماق اهلنک برکارین وحله لرین کوتوردوخی هر
بداغنده انواع یمیشلر واردر بر بر یمیشه بکزه منونه لذتی بکزر نه شکلی وبعضیلر دیمشلرکم سدرة المنتهی
طوبی اغجندن ایرو بر اغجدر یپراقات کوکدن یوقارو عرشک ضیاع یا نندها وجماعتلر برشقلری
آنک دیبندن چقر اکا سدرة المنتهی انکیچون دیدیلرکیم شهیدلرک روحلری اکا ایریشور
دخی فرشته لر اکادک چقه بیلور لر انجق اندن یوقارو نجملر وجبرائیل مقامی دخی اندهدر حق تعالینک
نازل اولن حکمی اکادک اینر اندن اشاغه جبرائیل ندودرکو کلردن چقن عمللر وخیراتلر دخی
اکادک چقر انجق اول اراچقده الله عرض اولنور کرک خیر کرک شر وجنة الماوی دخی آنک
قتنده درکه عندها جنة المأوی انکیچون دنلدیکه مؤمنلرک اروحلری اکا اولاشور دخی
حق تعالی بیوردیکه اذ یغشی السدرة ما یغشی ما زاغ البصر وما طغی یعنی قابلی بودیکه
اول سدرهن اغاجی فرشته لر شول قدرکه بوردیکی یعنی هر بر اغندهٔ فرشته لر مقام ایدینوب
الله عبادت قلورلر رسول علیه السلام صورت دیلرکیم اول سدرهٔ بورودین بندی رسول علیه السلام
بیوردیکه حق تعالی جل جلاله التوندن چکرکه بر اتمشدر اول اغاجی کلی بوروب دوروب دخی
حق تعالی ایدر اول محمد کوکارهٔ معراج اولندوغی کیجه نه کیم کوزلری کوردوکن خبر ویردی هب
کرچکلدرکه آنک کوزی کوردوکندن اوته کچوب کورمدوکندن میل ایدوب خبر ویرمز
ودخی بیوردیکه لقد رأی من آیات ربه الکبری یعنی اول محمد بکه رهتی ربنک اولو آیاتلرنی کوردیکه
آنک کمال قدرتنه وعظمتنه دلالت قلور اول اولو آیاتلر اولدرکیم رسول علیه السلام معراجه
چقیجق بر یشیل رفرف کوردیلر دوفرف اولو آنک اوزرینه اوتوردی شویله سوکدیکه
یدی قات یرلری وکوکلری بوردی اما ابن مسعود ایدر اول اولو آیت اولدرکه رسول
علیه السلام جبرائیلی کوردیکیم آنک آلتیوز قنادی وار ایدی کندوسی برله کوکلر اسینه طولمشدی
چون رسول علیه السلام معراجی خبر ویردی تعجب ایدوب اکا انکار قلدیلر حق تعالی آنلرک
انکارلرین دفع ایتمکیچون خبر ویردیکم اول محمد جبرائیلی برکز کورمدی بلکه بر دفعه دخی
کوردی اول کوردوکندن خبر ویردنه کردیر راست ایدر آنک سوزنده خلاف یوقدر دیدیکم
اول کوردوکی ربنک اولو آیاتلرندندر ودخی بیوردیکم افرأیتم اللات والعزی ومنوة
الثالثة الاخری الکم الذکر وله الانثی تلک اذا قسمة ضیزی یعنی یا جاهلیت بوکافرلرکم

سزاوار لات وعزایه ومناته عبادت قلدیغکزی آخرتده سزه منفعت قلهدیرسز اول سزه منفعت
قلامق دکل بوتلر کندو نفسلرندن عاجز سزه ندا متیلری طوتقند قتاده ایدر بو اوچ بوت اوچ
طائفه نکیدی لات طائف اهلنک بوتیدی اکا طپرلر عزی قریش قومنک بتلر یدی ومنات
نصارالرالحوتدی بوتلره بو آدلرک قونلدوغنه سبب بو یدیکم مشرکلر دیرلدی ایلدیلرکه
اول بوتلر نیه کوزکلو آدلر اتفاق ایدوب بریته الله قومق دیلدیلر حق تعالی دللرنده لات
کتوردی آنی قودیلر وبریته عزت قومق استدیلر حق تعالی دللرینه عزی کتوردی
آنی قودیلر وبریته منان قومق استدیلر دللرینه منات جاری اولدی آنی قودیلر
دخی دیمشلرکیم اول عزی بر خرما اغاجیدی طائفده اکا طپرلردی رسول علیه السلام
خالدبن ولیدی کوندردیکه وارووب اول خرما اغاجنی کسه اول خرما اغاجنک ایچندن بر عورت
چقدی کتدی صاچی برده سوردینور خالد آنک آردینه دوشوب یتوب بالته ایله
اولدردی کلوب انی رسوله خبر ویردی رسول علیه السلام اول عزا اولیدیکم اولدرک
آندن صکره آیرق اکا طاپلمدیلر ودخی بنی ملیح قبیله سی فرشته لره طپرلردی دیرلردیکم
بو فرشته لر الله ک قزلریدر بزمیچون شفاعت قلورلر آندن اوتری دیدی حق تعالی بنجه
جاهللر سز شرکه بونک کبی سوزلر سویلرسز بونته درکیم شرک اوغوللر بکزاوله آنک قزلری
اولا پس قسمتکز سزک غایت جور وظلمدر که سزه اوغول لایق کوره سز اکا قزلر حق تعالی
بریدر منوّهدر بو قسمتکزدن ودخی حق تعالی بیوردیکم ان هی الا اسماء سمیتموها انتم
واباؤکم ما انزل الله بها من سلطان ان یتبعون الا الظن وما تهوی الانفس ولقد
جاءهم من ربهم الهدی یعنی دکلدر اول بتلرکم سزاندن بر منفعت لی پرستش الا همان بر آددرکه
سز دخی اتالریکز آنلره بر آد اوردش سز بر بو یکره اویوب حق تعالی سزه بر حجت وبرهان
اندرمدیکم اول دیروکلکز سوزلری آنکله اثبات قلاسز اکا متابعت قلورسز ظن وغیکزدکلدر
الا بر ظنلهکم انله در یقین بلمزسز که اول الهدر معبود لغه لایقدر اول آتالریکز دخی نفسکری
نه آدر زوا ایدرسه اکا طیوب دین حقی ترک ایدرلردیکه اسلامدر حال بودرکیم آنلره
ربلرندن دلیل هدایت کلدیکیم اول کتابدر رسولدر طریق هدی بر بر معلوم قلدیلر اما
انلر هوای نفسه اویوب حقی ترک اتدیلر اول باطله متابعت قلدیلر ودخی بیوردیکه
ام للانسان ما تمنی فلله الاخرة والاولی یعنی شول کمسنه لرکیم بوته شفاعت قلورلردی
دیولا للهی قیوب فرشته لره طپرلر باطل زعمله آنلره اول دوکلری حاصل اولیسر بلکه
اولاجق دکل هیچ کمسنه نک یرده وکوکده ودنیا واخرتده ثوابنده وعقابنده حکمی
یجیسر دکلدر الا حق تعالینک زیرا کلی ملک آنکدر یرو کوک اهلی هب آنوک قوللریدر اول
اسرکه مدوکنی کمسنه اسرکیه فراوله قلدوغی کمسنه رحمت ایدر فر وکم من ملک فی السموات
والارض لا تغنی شفاعتهم شیئا الا من بعد ان یاذن الله لمن یشاء ویرضی یعنی اول
کمسنه لرکیم فرشته لردن شفاعت دموب آنلره طپرلر اول اشدن متنفر اولسونلرکه

نیجه فرشته‌لر وار کوکلرده کیم انلرک شفاعتی هیچ بر کمسنه‌یه فائده قلیسر مکر الا شونکه صکره
فائده قلور کیم حق تعالی بر کمسنه‌دن راضی اوله دخی شفاعته دستور ویره یعنی ایمان اهلندن
اولا که اول شفاعته اهل اوله و دخی بیوردیکه ان الذین لا یؤمنون بالاخرة لیسمون الملائکة
تسمیة الانثی وما لهم به من علم ان یتبعون الا الظن وان الظن لا یغنی من الحق شیئا یعنی
شول کمسنه‌لر کیم آخرته ایمانلری یوقدر و توبیخه انکار ایدرلر فرشته‌لره دیشی دیو آد ویررلر
حال بو که اول سوزلری اوزلرندن دیللری و حجتلری یوق متابعت ایدرلر انکا ظن ایله الا
بر ظن ایله کمان ایله کیم هرکز یقینلری یوق اول یقینی سز قوری کمان خود انلری اول واجب اولان عذابدن
منع ایدنلر بس اول ظن قلری عبث یره جاهللقدن و احمقلقدندر و دخی بیوردیکه فاعرض
عمن تولی عن ذکرنا ولم یرد الا الحیوة الدنیا ذلک مبلغهم من العلم ان ربک هو اعلم بمن ضل عن سبیله
وهو اعلم بمن اهتدی یعنی یا محمد ترک ایله سن قوشول کمسنه‌لری کیم انلر بزم کتابمزی ترک ایدوب
یوز چویردیلر انکا ایمان کتورمیوب انکله عمله مشغول اولمدیلر انلرک عمللرندن مرادلری
بو دنیا معیشتی اولدی دار آخرت مراد اولمدی انلرک غایت اکلی بوب همان اول اولدیکم
دنیا حیاتن اختیار ایدوب آخرت سعادتنی ترک ایتدیلر اول باقی دیرلکدن جاهل اولدیلر
التون ویروب باقر آلدیلر جوری صنوب دیو آلدیلر شکری قیوب صوغنه قناعت
قلدیلر کوشکلری سرایلری قیوب مزبله‌یه یورد ایندیلر بلکه اول دنیایی طوتوب آخرتی قویانلرک
حالی بو دیدکلرمزدن دخی بدتردر دخی خوردر دیمکدر بیوردیکم سن بونلردن اعراض ایت
یا محمد بونلری قو بونلرک عقوبتنه مشغول اولمه کیم سنک اول دیدک یولندن ازان کیمدر و طوغری
طریقی و دینی اوزره کیم ایدوکنی کی بلجیدر ضال اولنلره عقوبت قلمغه و هدایت اوزره اولنلره
ثواب درجات ویرمکه قادردر وقتیله خواسن یرینه کتوردر بو آیت و دخی بونکه بکزر
آیتلر کیم صبره بیوردر اول قتال آیتلری کلزدن اوکدی و دخی بو آیتلر انکا اشارت قلور دیکیم
مؤمن اولنلر اوکا فولرک سوزلری کبی سویلمیه‌لر و انلرک ایشلرین اشلمیه‌لر دیلرلرسه کیم
نجات بوله‌لر هلاک اولکلردن قورتله‌لر و بوندن صکره حق تعالی کندو اولویوب انلرک
عبادتندن مستغنی و منزه ایدوکنی بیان ایدوب بیوردیکه ولله ما فی السموات وما فی الارض
لیجزی الذین اساؤا بما عملوا ویجزی الذین احسنوا بالحسنی یعنی یدیرتی حقیقتا یرلر و کوکلر و یرلرله
کوکلر ایچنده کیلر مجموعی خاص الله‌ک ملکیدر و انک قوللریدر انلرک طاعتندن عبادتندن
الله مستغنیدر و محتاج دکل اما بو عبادته بیوروب معصیتدن یغدوغی اندن اوتوریدر کیم
حق اهلیله باطل اهلی سچیلوب تمیز اوله مطیع کیمدر عاصی کیمدر معلوم اوله تا کیم اول یاوز
عمللره جزاسن قلوب کوزکلی ایشلینلره که الله امر ایدوب فرض قلدوغی طاعتلری یرینه
کتوردیلر و زیاده نافله‌لر دخی قلدیلر انلره اوجماق ایچنده درجه‌لر و مرتبه‌لر احسان قله
فضلیله انلرک احسانلرینه بیس اول احسان اهلی کیمدر بیان ایدوب بیوردیکه الذین
یجتنبون کبائر الاثم والفواحش الا اللمم یعنی کوزکلو عمل اهلی انلردر کیم اول کناهلردن صاقندیلر

الا لمم کیم صغائردن دیرلر اول لمم آندن خالی اولمزلر اما بعضیلر کبائر له فواحشک آراسنده فرق
ایتمشلر دیمشلر کیم کبائر الله‌ه شرک کتورمکدر فواحش کیبو قلان کناهلردر اما بر نیجه‌لر دیمشلر کیم
کبائر اول کناهلره دیرلر که آنی ایشلینلره حق تعالی طاموده عذاب ایله وعده قلدی فواحش اول کناهلردر کیم
آنی ایشلینلره دنیاده حد لازم اولور و بعضیلر دیمشلر کیم هر کناهکه کشی انکا مصر اوله دائم ایشلیه
اول کناهلر کبیره‌دردر اما شول کیم زمانلرده بر سبب ایله واقع اوله تیزجک کیرو دونه اول صغیره‌در
زیرا رسولک علیه السلام حدیثی دخی بونکا اشارت قلور دیکیم بیوردی لا صغیرة مع الاصرار ولا کبیرة
مع الاستغفار یعنی کشی کیم دائم مصر اولمقله صغیره کبیره‌یه دونر اما تیزجک استغفار قلمقله
عفو اولنور ابن مسعود ایدر رضی الله تعالی عنه کبیره یدیدر بریسی شرکدر ایله روایت قلدیکم
لمم دیو شول کناهه دیرلر کیم کشی آنی ایشلیجک تیزجک الله قورقوسن کوکلنه براغوب اول
ایشلدوکنه پشیمان اوله کندو نفسنی ملامت ایدوب فی الحال استغفار ایده اما انلرکه آخرت
عالملریدر معانی قرآنه محققلردر انلر دیمشلر کیم الا اللمم دیدوکی ولا اللمم دیمک معنیسنه‌در
یعنی اهل احسان انلردر کیم نه کبائر اشلدیلر نه صغائر کلیسندن بیله اجتناب قلدیلر نته کیم
بو سوزه شاهددر رسولک علیه السلام قولی کیم حدیث شریفده بیوردی ایاکم والمحقرات
من الذنوب یعنی صاقنمق سزوک اوزدیکره اولسون شول کناهلردنکم سز آنی حقیر کوررسز
سهل طوترسز زیرا حق تعالینک عقوبتی کناهلر ایچنده کزلودر اولاکم سن اول سهل کوردوکک
کناه ایچنده مثلا اوله سن و دخی دلیل بودر کیم آغو اوله عاقل اولن آنوک چوغندن نیجه پرهیز ایسه
آزندن دخی ایله پرهیز ایتمز که اغو اولدوغی ایچون ندر بونک چوغی یمک کرک آزندن ندر زیان
قایرمز هیچ بیلمیکیم آغودر البته اغو زیاندن خالی دکل حال بودر دکم اول آغو اولدوغی جهت
دخی اولورسه النذ یو دنیا معیشتی و بوقانی دیرلک فوت اولور آنجق اول خوج آغو بیسیه
دخی عمر آخره ایریشوب فوت اولاجغیدی اما بو کناه آغوسی مشکلدر کیم کتسه باقی
دیرلکی فوت ایدر اوجماق تنعملرینه لذتن چقوب آنکیرینی طامو عذابی حاصل اولور عاقل
اولن کرکدر اول آغودن ادنوق بو کناه آغوسندن صاقنه قصد ایدوب هیچ بر کناه اشلمیه
کرکلیجی اولسون کوک بیوک اما اکر سهو ایله اونمتغله اولاجق اولورسه حق فضلیله بو امتدن
آنی عفو ایتسه در بو قدر سوزی بو آیت معنیسندن اوزره اندوغمیزه غایت کودکلو ولدوغیچون
ایدیکه عاقللره تنبیه اولوب عاقللره قوت اوله بو کناهلردن صاقنه‌لر الله رحمت قله
و دخی حق تعالی بیوردیکه ان ربک واسع المغفرة هو اعلم بکم اذ انشاکم من الارض واذ انتم اجنة
فی بطون امهاتکم فلا تزکوا انفسکم هو اعلم بمن اتقی یعنی یا محمد بو عاصیلره بنم رحمتمدن کناهلری
چوقلغندن امیدلرین کسمسونلر کیم سنک ربکک فضلی بولدر اخلاصله توبه قلوب بندن
بکا دونسنلری یارلغیوب رحمت قلورز زیرا سنوک الله‌کز اول اللهدر کیم سزک آتاکز آدمی
طوپراقدن یراتدوغی وقت بلوردیکه سزر آنوک ذریتی اولوب دنیایه کلیسرسز و دخی
سز آتاکز صلبنده آناکز رحمنه دوشیجک که بر نطفه‌دن سزی اول قراکو یرده یراتدی

سنرك كلي حالكزي سزدن يكرك اول بلور ديكم سزدن نه كليسز قنغيكز مطيع و قنغيكز عاصي اوليسز سز
كندو نفسكزي كناهدن بري يوزديو مدح ايلمك ياخود بعضيكز بعضيكزي بلمدين يوزينه قارشو
مدح ايدوب بو ايوكشيدر صالحدر ديو مدح المستوتلركه سزك قنغيكز نزدن تورقوب كناهدن
صاقنجيدر بو آني يكرك بلور ديو اكر كندو نفسكزي عيبسز كوروب بز آدميلرز ديك اول سزي يرادن
بلور دكر اوكمله قنغيكز مستحقدر و قنغيكز مستحق دكلدر بو نزدن اوتري ديدي اذا رايتم المداحين
فاحثوا في وجوههم التراب يعني قچن اول مدح ايدنلري كورسكز كه بر كمسنه مدح ايدر آنوك
يوزينه طوپراق صچك يعني آني تحقير ايدوب اول سوزدن منع ايلك ايدي بو مدح دخي اوچ وجهه
اوزدينه ديري اولدكم يوزينه قارشو مدح ايدر و بري اولدر كه آدمنه مدح ايدر و بري اولدركم
~~آدمنه مدح ايدر و بري اولدركم آدمنه مدح ايدر~~ اوت بر كشي قتنده مدح ايدركم بونلر اول كشي
مدح اتدوكني واروب اكا يلدورلر بو ايكيسي منهي و مذمومدر اما قچن بر كشي آدمنه مدح اتسه
مراد اكا اشتدرمك اولمسه ايشتدروكي اشتمدوكي اكا برادلسه اول وقت قايرقلرما شول
شرطله كه اول كشيده اول اوكدوكي صفتلر وار اوله اكر يوغيسه ياخود وارندن دخي زياده مبالغه لر
سويلديسه كيرو يلانجي اولور دكذا آنلر ديوا سنن يازيلور بونزدن قتي چند قلق كرك و دخي حق تعالى
بيوردي كه افرايت الذي تولى واعطى قليلا واكدى يعني اول وليد بن مغيره رسولك عليه السلام
اصحابنه مالندن بر نفقه ايلدي دخي طوته قودي آيرق ويرمدي پس حق تعالى آندن
اوتري دخي آنك كبي ايدنلرك حقنده بيوردي كه كوردك سن يا محمد شول كمسنه كيم حقدن اعراض
ايلدي مالندن بر ذا نفاق ايدوب كيرو طوته قودي كندو كندويه حقانلق ايدوب
بخل ايلدي اعنده علم الغيب فهو يرى يعني اول آخرتده حالي نه اوليسر آني بلديمي كيم بويله
ايدر يا اول لوح المحفوظده مطلع اولوب كندويه مقدر اولاني بلديمي كه اول ايو اشني كندويه
صواب كوردي حقي باطل ايله اورته قودي ام لم ينبأ بما في صحف موسى وابراهيم الذي وفى
الا تزر وازرة وزر اخرى يعني بونك قصه سي بو ايديكم عثمان رضي الله تعالى عنه مالني الله يولنه
صرف ايلدي وليد بن عقبه اكا ديديكم يا عثمان سن بو مالكي خرج ايدوب كيدرسن يارين
درويش اولوب محتاج اوليجق نيجه ايدرسن عثمان رضي الله تعالى عنه ديديكم نيم كناهم چوقدر
اميد طوتارمكه آنوكله كناهم كفارت اولنه وليد اكا ديديكم كتوردوك مالكك بر آدين بكا ويرسن
تا اول كناهلرك يوكني سندن بن آلم آنوك عقوبتي نيم اوزرمه اوله سن قورتلاسن اني اشيدوب
عثمان بو رسالندن كتوردي اكا ويردي حق تعالى بو آيتلري انده بيوردي كه اول وليدك
علم غيبه اطلاعمي واردكم بويله ايدر يوقسه اول موسايه حق تعالى اندردوكي كتابدن دخي
اول ابراهيمه اندردوكي كتابدن اكا بو حكم بيان اولنوب خبرو ويرلديمي كه بر كونك كناهندن اوتري
دخي بر كمسنه عقوبت اولنمز هر كشي كندو كناهيله معاقب اولور و بو آيتده ابراهيمي
وفى ديو اكدي يعني كه وفا ايدنجي وفاسي بو ايديكم حق تعالى خبرني تقصير ايتمديني بر شيئده
و كندويه امر اولنان نسنه لري يرينه كتوردي تا اكادك كه اوغلني قربان ايتمدي اكا دخي

مطيع اولوب

مطيع اولوب يرينه كتوردي دخي هر قوشلق وقتنده درت ركعت نماز قلوردي آندن
اوتري حق تعالى ابراهيمه وفى ديو آد ويردي و دخي بيوردي كه وان ليس للانسان الا ما سعى وان
سعيه سوف يرى ثم يجزيه الجزاء الاوفى وان الى ربك المنتهى يعني هيچ بر كشي آخرتده بوليسر
دكل الا كندو سعي ايدوب قزاندوغي عمللرك جزاسن بولور اكر خير اكر شر اكر چوق اكر آز تيز
اولا كيم بي شك آخرتده آنوك جزاسني كوره و آنوك قلدوغي عمللرك جزاسي اكا تمام وافي ويريله كه
هيچ نقص اولميه زيرا عمللرك دونوب وارا جق يرلري و خلقك دخي ديريلوب آخر جمع اولاجق
يرلري اول اراجقدر بو آيت اكا اشارت قلور كيم هر كشي كندو عملنك جزاسن بولور دخي
بر كشينك كناهندن اوتري بر اوكيه عذاب اولنمز مكر اولدخي آنوك فساد نه يار دم ايدوب يا ايشن
اولا كوروب منع اتمكله يا اول ايشه يلته ويرمكله و دخي حق تعالى بيوردي كيم وانه هو
اضحك وابكى وانه هو امات واحيى يعني اول اللهدر كيم دجماق اهلني دجماقدن كولدوردي
و طامو اهلني طامو ايچره اغلادن اولدر و بر نيچه قوللره دنياده نعمت و راحت ويروب
كولدوروب و بر نيچه لرينه محنت بلا و شدت و مصيبت ويروب اغلادن اولدر دنيا
اولدوروب يا دين آخرتده كيرو ديروكورن دخي اولدر و هر برين حساب ايدوب عملنه
كوره جزاسن دخي ويرن اولدر وانه خلق الزوجين الذكر والانثى من نطفة اذا تمنى
وان عليه النشاة الاخرى يعني دخي اولدركم بر نطفه دن هم اركك يرادر وهم ديشي قچنكم
اول نطفه رحم ايچنه دوكله اول دوكن كشينك دخي خبري يوق و اول ديشي كم آنك رحمنه
دوكلدي آنوك دخي خبري يوقكه اول نطفه نه اوليسر حق تعالى اندن نه شكل ييوب
وجوده كتوريسر تا طوغيجه معلوم اولمز پس حقيقتا اولمكدن صكره كيرو ديركورمكه دخي
اول قادردركه يوغيكن وار قلوب اندن كيرو اولدروب يوغ ايدوب قادردركيم كيرو
ديركوروب وار ايليه اول ديدوكي وعده لري يرينه كتوره پس حق تعالى بو آيتلرله اني بيان
قلوب بلدردي كه شول اولكي نظرا ييوب كوردككه هيچ اصلا وجود يكن يوغيكن بر نطفه دن
وار قيلن كيرو قادردركه بوني قلدقدن صكره ديركوروب وجوده كتوره پس بو غايت
جاهللكدركه اشبوني ظاهر اكوره طوردكن انكار ايدرلر و دخي بيوردي كيم وانه هو اغنى
واقنى وانه هو رب الشعرى يعني اول اللهدركيم كيمه ديلرسه مال ويردوكن ومسكن و باغ
و باغچه ويروب غني قلوردي و بعضي سنه آز نسنه ويروب اكا قناعت قلوردي و دخي
شعرانك يرادن اولدر شعري بر يلدزدركم جوزادن صكره طوغر بني خزاعه قبيله سي اكا طبورلر
پس حق تعالى بيوردي كيم اول شعرا بر مخلوقدركم آنك خالقي بز معبودلغه لايق اولدركم خالق
اوله مخلوق اولمي خود دنياده فنا ايچون يرادلمشدر فنا اولاجق نسنه قچن معبودلغه لايق
اولور بحاطابك كه كلي مخلوقاتك خالقي بنم بقا بنم ايچوندر مطلق آيرو غيره بقا ويرن بنم بوندن صكره
تهديد ايدوب بيوردي كه وانه اهلك عادا الاولى وثمود فما ابقى وقوم نوح من قبل انهم
كانوا هم اظلم واطغى والمؤتفكة اهوى يعني اول اولكي عادي دخي هلاك ايدن اولدركم هود قومي ايدي

انلردن صکره بر عاد دخی وار ایدی آنکیچون عاد اولی دیدی و دخی ثمود قومنی هلاک ایلدیکه رسوللری
صالح علیه السلام ایدی هیچ آنلردن بر کمسه باقی قومدی و بو عاد له ثمود قومندن اوک نوح قومنی دخی هلاک
ایلدیکه آنلر قتی کفر وضلالت ایچنده ایدی زیرا طقوز یوز اللی یل ایچلرنده دعوت ایلدی لکن
اجابت قلمدیلر بلکه صبیرو اولنلری وصیت قلورلردیکم بزاولوسنز قلاسی ولورسکز نهار
اکا ایناتوب آنک دینینه کیرمک دخی اول مؤتفکه قومیکه لوط قومیدر آنلری جبرئیل علیه السلام
کوکه چقاروب دوندوری ویره یکه دوشوب هلاک اولدیلر فغشاها ما غشی فبای الاء ربکما
تتماری یعنی قبلدی لوط قومنی شول نسنه کیم قبلدی یعنی اوزرلرینه طاش یاغدردی طاشله
بصدوروب هلاک ایلدی اول مؤمنلره نجات ویروب قورتردق پس ای آدم اوغلی سن
اولدیکک قنقی نعمتنه انکار ایدروب دیرسنکه بو نعمت آندن دکل مجموع خیرلری
سزه ایرکوردن اول وجمیع شرلری سزدن دفع ایدن اول بوکلیسیله سن آنک بیکدن بر
نعمتنک شکرین بیرینه کتوردمکه دخی سعیکز یوق و دخی بیوردیکه هذا نذیر من النذر الاولی
ازفت الازفة لیس لها من دون الله کاشفة یعنی بو محمد که سزه کوندردک اول اولکی کوندردکمز
رسوللر کبی بر قورقودیجیدر نته کیم نوح وابرهیم وهود وصالح وموسی و دخی غیریسی علیهم السلام
کلوب اول قوملرین بوم عذابیله قورقتدیلر آنلر اکا انکار ایدوب اجابت قلمدیلر
عاقبت کلیسن هلاک ایلدک پس بو محمد دخی بزدن سزی بر قورقودیجیدر اکر اکا اجابت
قلورسکز دنیا آخرت هلاکلکندن قورتلدیکز والا شول انکار له طور اسی اولورسکز بلک کیم
اول سزه وعده قلدوغم قیامت کونی یقینجق کلدی کیم آنک علمی الله قتنده در آندن آرتوق
هیچ بر کمسه آنک نه وقت کلجکن بیان قلوب کشف ایده مز اول ظاهر اولیجق بله سزکه
ایش نته اولیسر و دخی بیوردیکم افمن هذا الحدیث تعجبون وتضحکون ولا تبکون
وانتم سامدون فاسجدوا لله واعبدوا یعنی اشبو قرانی اشیدوب دخی تعجب ایدوب
کولیشورسز دخی یلانلر مییسز اول ایچنده کی وعد آیتلرین اشیدوب ایچکزه بر قورقو دوشوب
اغلشمزسز حال بوکه دخی سز اول قرانی استهزا ایله آلوب تغنی ایدرسز اکر نه طوترسز
حالکزدن غافلسز کلک بو غفلتی ترک ایدرک سجده کزی وعبادتکزی اللهه قلک و آنی بر لک
والا تمواشکز باطل اولوب عاقبت هلاک اولیسرسز بو آیت دلالت قلورکیم قرانی
اشیدوب مطیع اولمیلر کیرو همان اول غفلتلری اوزره اولنلر حاللری کبی الله قتنده
منه بو مدد قورقوادکم اول قرانی سهل طوتروعنله آخراهیا نسونکیدوب ابدی عذابه کرفتار اولا

سورة القمر وهی خمس وخمسون آیة — بسم الله الرحمن الرحیم — وهی مکیة

اقتربت الساعة وانشق القمر یعنی چون رسول علیه السلام اول مکه کافرلرین ایمانه دعوت
قلدی آنلر آنک حق رسول ایدوکنه اینانمدیلر معجزات طلب ایتدیلر دیدیلرکه یا محمد سندن ایلروکلن
پیغمبرلر هر بری رسوللکنه بر دلیل و برهان کتوردیلر سن دخی اکر کرچک رسول ایسک بزه
بر نشان کتور کوره لم اینانه لم رسول علیه السلام دیدیکم نه دیلرسکز آیدک آنی ایده یین دیدیلرکم

اکر حق پیغمبر ایسک شول بدر اولمش آیی ایکی پاره ایله کلوب یره اینسون کوره لم آندن کیرو کوکه
چقوب بتون اولسون پس رسول علیه السلام حق تعالی حضرتنه نیاز ایدوب دعا قلدی
حق تعالیدن وحی کلدیکم یا محمد بوکی سندن دیلدکلری بزم علممزده وار ایدی بو مقدار اولمشدر
سندن اشارت قلمق بزدن ایکی پاره قلمق پس اول مکه کافرلری جمع اولوب طوردقده
رسول علیه السلام آیه بو معیله اشارت قلدی آی یرندن طوردقده حرکت ایدوب اوزتالندی
ایکی پاره اولدی ابن مسعود رضی الله عنه ایدر بز رسول ایله بیله ایدک که آی ایکی پاره
اولدی یره اندی یاروسی حرا طاغنک بریانینه ویاروسی دخی بریانینه اندی طاغ ایکیسنک
اراسنده قالدی کیرو کوکه چقوب ایکی پاره جمع اولدی بریره کلدی بتون اولدی بیاغی
کبی نور ویردی ضحاک ایدر چون مکه اهلی اول معجزاتی کوردیلر دیدیلرکه زهی جادو بو محمد کم
بو سحری کوکلرده دخی اشلیدر ابوجهل لعین دیدیکه چون اطرافدن آدم صالک کوره لم که
بونلرن آرتوق یرده دخی بوکی کمسه کوردمشی وار میکه ای ایکی پاره اولوب یره اندی کیرو
چقوب بتون اولدی آنی اشیدوب اول کافرلر دیدیلرکیم زهی قوتلو سحر کیم جمیع عالمه اثری
ظاهر اولدی همان کیرو انکارلرین قومدیلر پس اول وقت حق تعالی بو آیتی ایندردیکم اقتربت الساعة
وانشق القمر وان یروا آیة یعرضوا ویقولوا سحر مستمر وکذبوا واتبعوا اهواءهم یعنی قیامت
یقینجق کلدیکم آی ایکی پاره اولدی زیرا رسول علیه السلام کلدوکی دخی قیامت یقینلغنک
علامتلرندندر که آخر رسوللردر آندن صکره بر رسول دخی کلیسرکلدر پس آی ایکی پاره اولدوغی
و رسوللک کلدوکی ایکیسی دخی کلیسرکلیکی ایکیسی قیامت یقینلغنه علامت اولدوغیچون
بو آیتی ایندروب خبر ویردیکم قیامت یقین اولدی آی ایکی پاره اولدی اما بو کافرلر چنکم
حق تعالینک بو علامتن کورسه لرکم آنک رسولنک کرچکلکنه دلیلدر آنلردن اعراض ایدوب انکار
ایدرلر هیچ بر حقیقتن فکر ایلمزلر ایدرلرکیم بو بر سحردرکیم جمیع عالمه ظاهر اولدی بزم اول آتالریمزی
و رسولیمزی وقیامت قوبمقلغنی یلان دیلر اول نفسلرینک هوا هوسینه اویوب اول باطل بتلره
طاپمغی ترک ایتمدیلر و دخی بیوردیکم وکل امر مستقر یعنی بو کلام کیم حق تعالینک بیوردیکیدر
آنک البته بر حقیقتی واردر شول حکم که دنیاده اولاجقدر تیز ظاهر اولیسر و شول حکم که
آخرتده اولاجقدر تیز زمانده بلینسر دخی هر کشی عملنی و عملنی یاریق قیامت کونده حکم اولنوب
برلوین قرار طوتدورسه او جماق اهلنه ثوابلر و درجه لر حکم اولنوب جنتده قرار طوتیله
و طاموا اهلنه عقاب وعذاب حکم اولنوب جهنمده و سعیرده قرار طوتیله سعادت
آنک کیم اولکی جماعتدن اوله اول ایکنجی طایفه دن کندوی ایراق قلور دخی بیوردیکه
ولقد جاءهم من الانباء ما فیه مزدجر حکمة بالغة فما تغنی النذر یعنی بلکه تحقیق بو مکه اهلنه
اول ایلروکی کچی امتلرک حاللرندن شول قدر بیان ویردیکم آنک بونلره وعظ و نصیحت اولوب
اول اشلردن معاصیدن متنجر اولوب یغلنا جق نسنه لری وار ایدی دخی بو قرانکه کی کامل
حکمت سوزلریدر عاقل اولوب ادراک ایدنلره اما بو قورقولرک منفعتی یوقدر چونکم بونلر

رسوله ایمان کتوروب اکا متابعت قلمیه لر دخی بونلره عذاب کله فتول عنهم یوم یدع الداع الی شیء نکر
خشعا ابصارهم یخرجون من الاجداث کانهم جراد منتشر مهطعین الی الداع یقول الکافرون هذا یوم عسر
یعنی چون یا محمد بونلره بزم خبریمز ایرشدی حجتی تمام ایلدک بونلرسکا اویمدیلر ترک ایت قو بونلری شول کونه دک که
اسرافیل قدسک صخره سی اوزره طوروب صوردینی چاله بونلری دعوت قلوب قعنیره اول قودقی لو هیبتلو
اشلر یکم کوریجک بونلرک کوزینه غایت منکر کلوب نفرت قلالر بو حالده کم آنی کورمکده کوزلری
غایت ذلتده و قورقوده اولا جوروب قلالرکیم بونلر یومعذ مجالری اولمیه و چونکم سنله لرندن چقه لر
شول چکرکه معدنلرندن چقدوغی کبی بولک بولک دورت یکا اوچه لر بو بیله کاه اول یکا صودغون کاه بو یکا
صودغه لر ملکلو بر یکا یون طتوب کیده میه لر بونلر دخی اول کون هیبتندن ایله اولالر خبرده کلمشدر که
تمجی سنله اهلی سنله لرندن چقسه لر قرق یل یوروایتده یوزیل شوله حیرتده طورالر محشر اسیسندن
واول دکلو زحمت چکه لرکم فریاد ایدوب دیه لر الهی بزی بو مکاندن آیر کیدر طاموبه دخی قویادک
راضی بوزتک بو رحمتدن راحت اولالم پس اول وقتده اول قعنیره یجبنی یکاسر عتله ایو یشوب اقبال
ایده لر کم اول داعی سرافیلدر ایله صنالرکم اکا اوارمغله نجات بولیسر لر و اوزه لر کون لر اولدکلو
هیبتلر قورقولر وارکیم هیچ برکمسه اکا طاقت کتوره قرآنی کورنجه اول انکار ایدوب کفر ایدنلر راضی
اولنلر دیه لرکیم اشبو کون بزم اوزریمزه نه یولق قتی صوارکوندر که قورتلمزه امید یوقدر آندن صکره
بونلری حسابه قعنیره لرتا شول بانغ اولدقدن صکره ادلنجیه دک نه اشلدی و نه سویلدی کورک بر بر ایدن
حسنا ویره سعادت آنک کیم ستمدینه آنده جواب ویرمکیچون سعی ایدن بوندن صکره حق تعالی رسولنک علیه السلام
خاطرین رعایت قلوب تسلی برله بیوردیکم کذبت قبلهم قوم نوح فکذبوا عبدنا وقالوا مجنون وازدجر
فدعا ربه انی مغلوب فانتصر یعنی یا محمد بونلرستی یلاندیلر قلرینه کوکلکی طار طوتمه غم یوسنک قومکدن
ایلرو نوح قومی دخی اول قولیمز نوحی یلان ایلر اکا دلو دیدیلر ایله دیوب دخی قومدیلر ممکله اوزدینه
اوشوب جاغرشوب انی اولقدر دوکدیلرکه عقلی کیدوب دوشردی چونکم صردن کچدیلر طارلیق اولدی
بره دعا قلوب یالواردی دیدیکم الهی بونلر بنم اوزریمه غالب اولوب بنی قهر ایلدیلر بکا معاونت
قلغل بونلره عذاب ویرمکله چون اول دعا قلوب بره یلواردی نوح دخی آنک دعاسنی یرینه کتوروب
مرادین حاصل ایلدک نیته کیم بیوردی ففتحنا ابواب السماء بماء منهمر وفجرنا الارض عیونا فالتقی الماء
علی امر قد قدر یعنی کوکلر قپولرین آچدق اول قتی چوق دوکلیجی نیمودلری یره اندردک و دخی
یرک صولرینک کوزلرین آچوب روان اولوب آقندق کوک صوی بیله یر صولری بر برینه قارشدی
شول وقت الحدیم کم اول ازلده تقدیر اولنمشدر وحملناه علی ذات الواح ودسر تجری باعیننا
جزاء لمن کان کفر یعنی کتوردک نوحی کمی اوزرینه کم کمی تخته لرله و میخلرله محکم دوزلمشدر
ساج اغاجندن و یوروایتده قوزاغاجندن پس اول کمی اوزرینه سیر ایدوب یوریدی
بزم نظرعنایتمزله و صقلامقلغمزله و اول کمی نیه کتوردوب نوحی قومیله قورتردوغیمز عوض
یونندن ایدی اول نوحدرکم انجیدیلر عقوبت یوننده جزا ایدی اول قومنه کیم کافر اولوب آنی
انجیدیلر پس حق تعالینک سنتی بودرکه دوستلرین انجیدنلری البته دنیاده قهر ایدر

یا آخرتده نیرا دوست دوستی انجند وکن خوش کورمیه آنک انتقامن طلب ایدر عجب بودر کلکه کافرلر
اللهک دوستلرین انجیدرلردی زیرا اللهک دشمنلری ایدی اماکی عجب بو بیکم مسلمان دیوب
تکری سوزن دینلر کیروالله ی سون قوللری دشمن طتوب انجیدرلر اول دوستک آدلرین قیتوق
آیتدقلرینه طالعنورلر وامید وارلرکم حق تعالی دنیاده و آخرتده دخی آنلردن انتقام ایده اول
کرچک دوستلرینک حقنی اولیلردن دعوا جیلره توتیه ودخی بیوردیکم ولقد ترکناها ایة فهل من مدکر
فکیف کان عذابی ونذر ولقد یسرنا القرآن للذکر فهل من مدکر یعنی بکدستی نوا اولکمی شویله باقی
قودقکه تا آندن صکره کلنلره عبرت اوله زیرا دیمشلرکیم بزم رسولمز دنیایه کلمکلکی یقین اولمشدی
دخی کمینک بعضسی اول جبره داغنده طوردری امابعضیلر دیدیلرکه بو آنی آیت قودق صکره کلنلره
عبرت ایچون دیدوکی بوشمدیکه کمیلر دصواوزرنده یوردلر عاقل اولنلر آندن عبرت آلوب
حق تعالی نک عظمتن و کمال قدرتن آکه لرزیرا نوح کمیستن ایلر وکی بوغیک اوله انتدا جبرائیل
علیه السلام نوحه کوستردی اول دوردی آندن صکره اکاکورن دوزدیلر پس حق تعالی آندن اوتوری
دیدیکم بو آنوک کبی عبرت قودق هیچ برکمسه واردمیکم اول صنعتده باقوب عبرت الا کورنکم
نوح قومنه ندرسمله اهلاک کلک ویردی آنوکله اوکتلوب ایمانه کله یا محمد نته کوردوکسن
سن بزم عذابمزی و رسوللری کلوب بونلره انذار ایدوب بونلر ایمانه کلمدکلرینی بونلرکنو عذابه
حقمیدی یوقسه دکلمیدر بلکه حستی نوبوقرانی کنوی دللرنجه انبعوب بونلره هم او قومسنی هم
حفظ ایدوب اذبو ملینی آسان قلیو یردک هیچ برکمسه واردمیکم آنوکله او کتلنوب کتوردی نجاته
ایرکوره حسن روایت قلور رسول علیه السلام بیوردیکه اکر حق تعالی بو اول قرآنی کلام قلدی
دیمسه هیچ بردل اول قرآنی اوقومغه طاقت کتوردیمیدی دکلکم حفظ اتمکده دخی بیوردیکم کذبت
عاد فکیف کان عذابی ونذر انا ارسلنا علیهم ریحا صرصرا فی یوم نحس مستمر تنزع الناس کانهم
اعجاز نخل منقعر فکیف کان عذابی ونذر یعنی عاد قومی رسوللری هوده علیه السلام یلانلدیلر
کوریکم عذابم و انذارم نیته اولدی بلکدستی آنلره برقتی صوق یل مسلط قلدق بر کون ایچنده کم آنلره
نحس شوم اولدی تاکه اول آنلرک اوزرینده دائم اولوب یدی کیجه وسکز کون اسدی تاکه درلرتی
بدنلرندن نوع ایدوب چقردی و اعضالرنی یرلو یرندن اوزوب قوپردی تا آنلری شول
بداغی قیرلمش خرما اغاجی اوزده کی کبی کم اوزادو دوشوب یاته هر برینک بویلیه دوزی
اون ایکی ارشون ایدی و بر روایتده یتمش ارشون ایدی آندن اوتری خرما اوزدکنه تشبیه
قلدیکم اولدخی اوزون اولور یعنی چون هود علیه السلام آنلره اول یلک هلاک ایتدیکنی
خبر ویردی آنلر انی استهزایه آلوب کولرلردی و اردیلر براوده یره چقدیلر دیزلرینه دکین
چقور قازدیلرکندولردی دیزلرینه دکین کومدیلر دیدیلرکم یا هود انیتا اول یلکه کم کلسون
ایلکتوری بوییرمزدن کتورسن چقرسون پس حق تعالی امر ایلدی اول یلکه کم کلوب بیر
آلتنه کیردی باشلدی ایکی ایکی آنلری یردن چقروب هوایه دوکدیردی هواده ایکیسن
بر برینه اوروب یره براغوردی کیمی قلاتلری آنلره نظر ایدوب باقشور لردی خی کفرلرندن

دنوب ایمانه کلمزلردی تا که کلیسی اول دسمه کتوروب یره براقدی آندن صکره قوم وطی براق قومنی سوردی
اوزرلرینه دوکدیکه طوپراق آلتنده قالدیلر هلاک اولدیلر نیجه کونلر اول طوپراق آلتنده ایکلدیکلری
اشیدیلوردی انکیچون دیدی حق تعالی بنم دخی عذابم آنلره کورندی اولدی کیو بیوردیکه ولقد
یسرنا القرآن للذکر فهل من مدکر یعنی بز بو قرآنی سنک قومکه کلمزلیو بردک کیم اوقیوب دکلیوب
اکلایه لر آنلره بر نصیحت اولا اول قومدن عبرت آلوب ایمانه کله لر هیچ بونلردن اول قرآنله
اوکتلنوب ایمانه کلمدیلر واردیلر بونی تکرار ذکر اتدوکی زیاده تنبیه وغایت عنایتندندر
وهم آنلره توبیخ وسوزنشدر که بونی برایکی اشیدوب التفات اتمیه لر دخی هوای نفسی ترک
اتمیه لر اول باطلی قیوب ایمانه کلمیه لر آنلره تعییب تعبیر ایدر اول حاللری براز لنعی آنلره تنبیه
قلمقدر ودخی بیوردیکه کذبت ثمود بالنذر فقالوا ابشرا منا واحدا نتبعه انا اذا لفی ضلال وسعر
ء القی الذکر علیه من بیننا بل هو کذاب اشر سیعلمون غدا من الکذاب الاشر یعنی یا محمد ثمود قومی دخی
رسولیمز صالح کلیجک یلانلدیلر دیدیلرکم اشبو دخی بزدن بر جلیش بر مخلوقدر واو لم بر بزم کبی خلقه
متابعتمی قلادلم اکر بزم اتالرمز دینن قیوب بو مخلوقه اویاجق اولورسوز بوکی کوزسزلکدرکه
کندومزی آشکاره خطایه اوغراددوق وضلالته براقمش اولاوز یعنی بزم ایچیمزده بو نیجه اعیانلر
ومالدارلر واریکن اول رسوللق اشبوکه می مخصوص اولدیکه بزدن بریمزه ویرلمیه بوکا ویریله
بلکه بوکذاب الله اوزرینه افترا اقلور دکه بن رسولم دیو تکبرلکندن بونک کبی سوزلر سویلر چون
بونلر بوسوزی سویلدیلر حق تعالی بیوردیکم تیز اوله یارین اول قوم بیله لرکه اول ایلوب یلان
سویلین آنلرمیدر یوقسه صالحمیدر یعنی قیامت کوننده آنلره ظاهر اوله بیله لرکه اول ایلوب
الله اوزرینه یالان سویلیانلر کندولر ایمش صالح نه کیم دیدیسه قولنده صادقدر ودخی بیوردیکه
انا مرسلوا الناقة فتنة لهم فارتقبهم واصطبر ونبئهم ان الماء قسمة بینهم کل شرب محتضر فنادوا صاحبهم
فتعاطی فعقر فکیف کان عذابی ونذر یعنی اول صالح قومی دیدیلرکه صالح آنلره کندونک کرچکلکنه
بر آیت کوستره قیادن بر دوه چقره صالح علیه السلام دینه دعا قلدی یالواردی حق تعالی اکا وحی ایروب
دیدیکه یا صالح بز اول دوه بونلره چقاردوز اما اول بونلره فتنه اولور دکه بونک اوجندن هلاک
اوله لر هله سن دخی بونلرک زحمتلرینه صبر ایت قتلن بونلرک هلاکی کلکنه کوزطوتوب منتظر اول
دخی صبر ویر بونلره کیم قیمی اول دوه نه چقاردوز اول ایچدکلری صو بونلرکله دوه ارسنده کز کلم
قسمت اولنه بر کون اول دوه ایچه بونلر صو آلمیه وبر کون بونلرک اوله اول دوه کلوب صو ایچمیه
هر برسی کندی نوبتینه حاضر اوله بوکون نوبتینه برسی کلمیه چون اول دوه حق تعالی بلدیکی کلین
اول قیادن چقردی اول صویه بونلرکله مشترک اولدی بونلر آنی کتورمدیلر قصد ایتدیلرکه اول دوه
اولدوره لر کلوب اول دوه نک یولی اوزرینه اوتوردیلرکه کچیجک اکا زیان ایرشدوره لر چون کلوب
اول دوه اوغرادی ول تعجب قزاره چاغردیلر حاضر اول اوشکلدی دیو قچنلم یقین کلدیکی
اوقله آتوب اول دوه نک سکرینی کسدی دوشوروب هلاک ایلدی کور آنلره دخی بنم عذابم نته اولدی
انا ارسلنا علیهم صیحة واحدة فکانوا کهشیم المحتظر ولقد یسرنا القرآن للذکر فهل من مدکر یعنی بدکستی

بز کوندردک آنلرک اوزرینه جبرائیل علیه السلامی کلوب اوروب بر کرقتی هیبتله صیحه اوروب چاغردی
آنک هیبتندن کلیسی شول ایاق آلتنده دوشوب اوانوب باصلمش قوری یابراق کبی اوزیلوب
کچدیلر یا خود شول قره کول کبی اولدیلر ایمدی یا محمد بز بو قرآنی سنک قومکه اوکوتلمک ایچون کلدی قلدق
هیچ بر کیمسه وارمیکه آنی کلوب اوکتلنه ودخی بیوردیکه کذبت قوم لوط بالنذر انا ارسلنا علیهم
حاصبا الا آل لوط نجیناهم بسحر نعمة من عندنا کذلک نجزی من شکر یعنی اول لوط قومی دخی بزم
کوندردکیمز نذیریمزی یلانلدیلر اکا ایمان کتوروب بوی بولمدیلر بز دخی آنلرک اوزرینه
طاشلر یاغدوروب آنلری هلاک ایلدک الا لوطی سحر وقتنده قزلری ایله نجات ویروب
قورتاردق که بزم اول قورتاردوغمز اکا بزم قتمزدن کرکه اول عطایی حق تعالی کندوبی بر لیوب
نعمتلرینه شکر ایدن قوللره بونک کبی عوضلر ویر دنیاده دخی بلالردن صقلر آخرتده دخی کافرلرله
عذاب قلمقدن قورتر ودخی بیوردیکه ولقد انذرهم بطشتنا فتماروا بالنذر ولقد راودوه
عن ضیفه فطمسنا اعینهم فذوقوا عذابی ونذر ولقد صبحهم بکرة عذاب مستقر فذوقوا عذابی
ونذر ولقد یسرنا القرآن للذکر فهل من مدکر یعنی بلکستی بونلری اول لوط بزم عذابمزدن وعقوبتمزدن
قورقیدوب خبر ویردی آنلر انی یلانلیوب اول عذاب کلمکلکندن شک اتدیلر اول رسوللرینه
انیامدیلر بز جبرائیلی بر قچ فرشته ایله آنلری هلاک قلمغه کوندردک وارد وب لوط اوینه قونق
اولدیلر اول کافرلر دیلوب کلدیلر که آنک اول قونقلرینه فساد اتسلیه لر بز جبرائیله امر ایلدکه
قنادیله آنلرک یوزلرینی صفادی کوزلرینک کورمکلکی کیدروب جمله کوزسز قلدق اول بذیر
خبر ویردوکی عذابی آنلره طاددق که صباح وقتنده آنلری اول عذاب کلوب قابلدی جبرائیل
شهرلرینی طاغلر ایله یرلریله قوپاروب هوایه کتوردی باشی اشاغه دکدوروب صالیوردی
ایسوب هلاک اولدیلر اول دنیا عذابیله آخرت عذابنی آنلره بیله اولشدوردی قلدکه قیامتده دکین
عذابده اوله لر قیامتده خود دخی اوتوسنه مبتلا اولالر دبانیلر آنلره دیه لرکم دیکایمدی طادک
اول الله سزی دنیاده قورقوتدوغی عذابلریکه سز اکا انکار ایدردیکز ودخی بیوردیکه ولقد
جاء آل فرعون النذر کذبوا بایاتنا کلها فاخذناهم اخذ عزیز مقتدر اکفارکم خیر من اولئکم
ام لکم براءة فی الزبر یعنی بلکستی اول فرعون قومنه دخی قورقودیجیلر کلدیکه هرون وموسی ایدی
علیهما السلام آنلره ویردوکیمز اول طقوز آیاتلر آنلر کلیسنه انکار اتدیلر یلانلدیلر بز دخی
آنلری عقوبتله طوتدق شول قتی عقوبتله کم انتقام ایدیجیدر کافرلر اوزرینه زیرا الله تعالی
قادردر نیجه دیلرسه حکم ایدر انتقام قلمغه اکا ورسوللرینه مطیع اولمیانلره یوکردوب
اول ایمدی کافرلرینه تهدید ایدوب بیوردیکه یعنی شرککلی کافرلریکز دخی اقوامی دن آنلردن تکم ذکر ایلدک
حق تعالی آنلری هلاک ایلدی سزی دخی هلاک اتمکه قادردر درضمه کرکیم عاجزاولا یوقسه سزک
عذابدن قورتلمغه براتلریکز می واربو انبیا کتابلرده یوعلوم کیم قدر البته اول عذابلره اوغراسه کز
کرک یوقسه بونلرکندولری همان قورتلمش بیلورلر بو خود ظن فاسددر دکم دخی بیوردی
ام یقولون نحن جمیع منتصر سیهزم الجمع ویولون الدبر بل الساعة موعدهم والساعة ادهی وامر

يعني بو قصه بونلر ايدرلرسكيم بز دوكليمز اول عذابدن بر بريمزي منع ايدجي يوز كسه بز غالب اولمز الله تعالى
ايدر تيز اولا كم بونلرك اول جمعيتلري بدر كوننده طاغلوب منهزم اولالر بونلرين دونب قچه لر عمر ايدر
چون بو آيت اندي بن ايدردمكه بلمزم عجب بونه طاغلق اوله چونكم بدر كوني اولدي رسول الله
قالقوب سلاحن كيردي بو آيتي اوقودي بلكه اول كافرلره انهزام واردر ودخي حق تعالى بيوردي بلكه
بونلري اول دنيا عذابيله قومازز بلكه قيامت كوني بونلرك بربره جمع اولنه جق كونلريدر كم اول
قيامت عذابي دخي اولوقاتيدر دنيا عذابندن بوكراول آخرت عذابندن وصف ايدوب خبر
ويردي كه ان المجرمين في ضلال وسعر يوم يسحبون في النار على وجوههم ذوقوا مس سقر انا كل شيء
خلقناه بقدر وما امرنا الا واحدة كلمح بالبصر يعني حقيقة بو مجرملر وبو كافرلر دنياده قطعا [illegible]
وخطا ايچنده در آخرتده دخي سعير طاموسنك عذابلري زحمتنده در شول كونده كم آنلر يوزلري
اوزرينه اود ايچنه سوريننه ديانلره آنلره سوزنشي قلوب ديه لركم طادك اول سقر طاموسنك
عذابلرني اول فعللره عوضلر اولمغيچونكه انكار ايدوب ايناتمز ديكز حق تعالى ايدر بز هر نسنه كم
يراتدق بر نسنه مشاكل وموافق يراتدق محمد بن كعب ايدير بو آيت اول قدريلر حقنده اندي
الله نك قدرتي نفي ايدوب كندولرين اثبات قلودلردي ايو يا اوز قوللر نه اشلرسه كندو
قدرتيله در حق تعالى قدرتي ايله دكل الله نك قدرتي نفي ايدوب عجز اثبات ايدرلر كافر اولورلر
پس يارين قيامت كوننده آنلري طاموده يوزلري اوزره سوريوب ديه كم كوردك انسنك
دخي شرك قدر تكرله ميدي بو قصه بزم قدرتمزله يراتدق دربز دكنك معنيسي بودركه هر نسنه
يراتدي آني اصلاح ايدن حكمت رزقي بله يراتدي آدمدن وحيواندن وقودي بر حيواناتلري
وقوشلرينه اصلاح ايدن حكمت رزقي يرادي ويردي وحيوانلرينه وصوقوشلرينه دخي آنلري
اصلاح ايدن حكمت رزقي يرادي ويردي جميع مخلوقه دخي بجليين ودخي الله تعالى بيوردي كم
دكلدر بزم بيوردوغمز اول قيامتي قوپرمغه الا ستول كوز اچوب يومنجه دريعني تحتجه بيلسه
اول قيامتي قوپاره وز بوكرامر ايدرز اول دخي همانا اولور كوز يوموب اچنجه دن دخي
تيزكم آني قوپرمغه بزم عجزيمز يوقدر ودخي بيوردي كم ولقد اهلكنا اشياعكم فهل من مدكر
وكل شيء فعلوه في الزبر وكل صغير وكبير مستطر يعني بندن بز هلاك ايلدك سزك شلكزكي
وسزك اهل ملتكزي چونكم رسوللرني يالان طوتديلر هيچ سزدن بر كمسه وارميدر كم بونلردن عبرت
آلوب اوكتلنه بيله كم بونلر حقنده دخي الله نك عقوبتندن قورقوب ايمانه كله لر بونلر ايله
صاغنسونلركه نه كم ايلديلر كندولرم قالمه بلكه كلي نه اشلرسه وته سويلرلرسه اول كاتب الحيث
صايلوب قلم كلمشدر اول دنن كچيندن نه قلديلرسه لوح محفوظده سطر اولنوب يازلمشدر بزوم
عليمزدن طشره دكلدر ودخي بيوردي كه ان المتقين في جنات ونهر في مقعد صدق عند مليك مقتدر
يعني شول كمسنه لركم شركدن وفواحشدن صاقنديلر وآيرق كناهلردن دخي صاقنديلر آنلر اوجماقده
بستانلر ايچنده آقر ايرمقلر كنارنده شريف مكرم يرلرده اوله لر اوقادر پادشاهك قتنده
ايدي سعادت ايچنده تنعم قلهلر پس سعادت اهلي اولنلر كوكم بو باقي دولتي حاصل قلمغيچون

سعادتلر اولوا اهلا كلكل اسبابلرندن صاقنه لر ايدي غدا بلره كندولري مبتلا قلميه لر

سورة الرحمن عز وجل بسم الله الرحمن الرحيم وهي سبعون وثماني اية وهي

حق تبارك وتعالى بيوردي كه الرحمن يعني اول وقتكم حق تعالى بو آيتي اندردي بيوردي كه رحمانه سجده ايدك
اولمكه كافرلري ديديلركيم بز رحمان بلمزز الا مسيلمة كذابي بلورز حق تعالى كندو ذاتيني بلدرمكيچون
بوني ايندردي بيوردي كه الرحمن علم القرآن خلق الانسان علمه البيان يعني اول رحمن كه سز آني بلمزز
ديو انكار ايدكز اول در اولكم محمده قرآن اندردي كه جبرائيل آنكا اوزرينه اوقيه اول اوكرنه
ودخي امتي اوزرينه اوقيه اوكرنه لر آنوكله عمل ايدوب دنيالرين آخرتلرين معمور ايده لر ودخي
رحمن اولدركم آدم اوغلنلرين ياراتدي وآنلره عقل وفصاحت ويردي كيرو قلان حيوانلردن
آنلري تميز قلدي صكره قامت يونندن دخي عقل وادراك يونندن ودخي بيوردي كه الشمس والقمر
بحسبان والنجم والشجر يسجدان يعني دخي آيله كونشي يراتدي كه آنلرك فلكلري ومنزللري واول منزللرده
سير اتدكلري حسابله ومقدارله دركه اندن تجاوز اتمزلر تاكم آنلر كله بو آيلرك ييللرك ساعتلرك
حسابي معلوم اوله اوزر ايدوب قصالدوغي بلنبه هوا اشلرك وقتلري آنوكله بللو اوله ودخي
هر جمله شي اول رحمانه سجده ايدرلر نجم ديو شول نسنه يه ديرلركم بتيجك يره يا بلود يوقارو
اورو طور اجق انجكي يوق قاون كبي قاربوز وخيار وقبق كبي ودخي بوكه بكزر اوتلر وشجر ديو
كاديرلركه انك اوددو طوراجق انجكي وار اوزدر آياق اوزرينه طورر بوديقلنور يعني بونلرك
كولكه لري صباح وقتنده واخشام وقتنده اول رحمانه سجده قلودلر سجده معنيسي اولدركم هر
نسنه نك كولكه سي اول ايكي وقتده يره دوشوب اوزانور دشوكه بكزر كه بوزيره قيوب سجده
ايلدي وكون يوقارو قالقدقجه صباح وقتنده كولكه دريلوب قصالور اكا بكزر كه سجده دن
باشن قالدورر اخشام وقتي يقين اولدقجه دخي كون انلدكجه كولكه اوزيره دوشنور كيرو سجده يه
وارديا خود بو سجده ايدرلر ديروكندن مراد بو اولا كم بونلركلي حال لسانله الله ه تسبيح ايدرلر
نته كم حق تعالى بيورمشدر بو آيت يعني سنده كه هيچ نسنه يوقدر الا اول الله ه حمدله تسبيح
ايدرلر ودخي بيوردي كه والسماء رفعها ووضع الميزان الا تطغوا في الميزان واقيموا الوزن
بالقسط ولا تخسروا الميزان يعني رحمن اولدركه كوكلري بشيوز يللق يول قدري يردن يوقارو
كتوردي ودخي ترازو اندردي كه خلق آنوكله طرتلاجق نسنه لري طرتوب بربرينه عدل
ايده لر نوح زمانه دك ترازو يوغيدي حق تعالى آني نوح زمانندن امر ايلدي قوللرينه كه
اول ترازوده حيف ايدوب ظلمه ميل ايتميه لر طرتوده عدل اوزرينه اوله لر خلقك حقلرين
اكسميه لر الاجق وقت آرتوق طرتوب آلوب صاتاجق وقت اكسك ويرميه لر ودخي
دلده سوزلريني ترازو ايله سويليه لر حدن كچوب باطل سوزلر سويليه لر وحق سوزي
دخي سويليجك يرده قورقمغله ويا اوتانمغله كسه قوبوب دينده تقصيرلق ايتميه لر
وكتورملر وكيرو قلان مصلحتلرين دخي حاجتلري قدر سويليه لر آرتوق سويلوب
كناهه يوكن آرتورميه لر وعمر كوهري كسك بهايه واوملزير لرده خرج اولنميه بلكه اول آرتق

سوزلرینه لا اله الا الله کلمه‌سن و سبحان الله والحمد لله کلمه‌لرین اوقیه‌لر که آخرته کندولره ذخیره اولا
آنکله بای اولوب دولته ایریشه‌لر و دخی بیوردیکه والارض وضعها للانام فیها فاکهة والنخل
ذات الاکمام والحب ذو العصف والریحان فبای آلاء ربکما تکذبان و دخی رحمان اولدر کم یری
بسط ایدوب خلق ایچون دوشه‌یوب و یردیکه آنک اوزرینه مصالحلرین قایره‌لر و دخی اولت
ایچنده آنلر ایچون انواع یمشلر یرادی و یردی و دخی خرمالر یرادی و یردی اول قابنک ایچنده
چقوب عجایب خلقت اوزره لطیف لذتلر له انواع منفعتلر حاصل اولور که صایلمز و دخی دانه‌لر
بتوردکه هر بری بر درلو لذت و یر دکیمی آدمه غدا اولور دکیمی حیوانه که اول صمن وادیه علقدر
آدمه غدا اولن بغدای و طارو و بقله و نخود و مرجمک‌در دخی دیاصین یرادی و یردیکه آنکله
دماغلرینه کوکچک قوقولر ایریشه مسک و عبیر و کل و ریحان و دخی بونلره بکزر نه کم کوکلو
قوقولر وار دیسه پس حق تعالی سوره‌نک اولنده نعمتلرینی ذکر ایدوب جمله انسه خطاب
ایدوب بیوردیکه یا جمله انس بو اللهک نعمتلرینک قنقیسنه انکار ایدوب دیرسوز که
بو نعمت اندن دکلدر حق تعالی بو سوره‌ده نعمتلرینه آلاء دیو ذکر ایلدی نعماء دیو ذکر ایلدی زیرا
الاء دیو جمیع نعمتلره دیرلر نعماء دیو مخصوص شول بینلو دکیلو دربینلور نعمتلره دیرلر و دخی
خدمتکارلره و آلتونه و کمشه و شولکم مال جنسدر اکا دیرلر آلاء دیو بونلره دیرلر هم بردن آلق
ایریشوب و بلالر زحمتلر دفع اولدوغند دخی دیرلر بو سوره‌نک ایچنده بونلر ذکر اولندوغیچون
حق تعالی هر آیتک آخرنده کتوردیکم سز اول اللهک قنقی آلاسنه انکار ایدرسز بو نتیجه‌دن صکره بیوردیکم
خلق الانسان من صلصال کالفخار وخلق الجان من مارج من نار فبای آلاء ربکما تکذبان یعنی
یراتدی آدمی قوری بالچقدن که سقسی کبی قورولقدن آواز و یردی و جنیلر اتاسن
دخی یراتدیکم اول ابلیسدر اوددیالکندن اکه دوتنی یوق و یرنیجه دیدیلر کم کوکدن
اشاغه یوفقه بولت وار اول بولتله کوک اراسینده اوددوار کم یلدرم آندن توبیدر
اول جنیلر اهلی اول اوددن یرادلمشدر کوکه بقیجق سن کوکی اول بولت آردندن
کوررسن شول نازک برده آردندن کوردکی بس یا آدم اوغلنی شرح حق تعالی کلیکز بو نفسکی
یراتدیکم آدمدر و ای جنیلر سزی دخی جمیعکز بو نفسکی یراتدی سز بو نعمتلرک قنقیسنه
انکار ایدوب دیرسز که بو اللهدر دکلدر و دخی بیوردیکم رب المشرقین ورب المغربین
فبای آلاء ربکما تکذبان یعنی اول حج کون مشرقنک و دخی ای مشرقنک ربیدر دخی کون
غایت اوزاییجق کنش چقدوغی مشرقک و غایت قصالیجق طوغدوغی مشرقک ربیدر اولدر
و آی کنش مغربلرینک که طولنودلر انلرک دخی ربیدر اولدر یاخود غایت اوزاییجق طولندوغی
مغربله غایت قصالیجق طولندوغی مغربلرک دخی ربیدر اولدر معنیسی اولدرکم ای جمله انس
سزلرک مشرقده اولک کرک مغربده اولک هر قنده اولورسه کز اللهک ملکی ایچنده سز شرق و غرب
کلی انک ملکیدر و ندیکیکز رزقی ویرن سزه اللهدر سزی یرادوب وار قیلن ودر
انی شکره یاد دم ایدن اولدرسز بو کلیسیله آنک قنقی نعمتلرینه انکار ایلرسز و دخی بیوردیکه

مرج البحرین یلتقیان بینهما برزخ لا یبغیان فبای آلاء ربکما تکذبان و دخی ایکی دکزی یراتدیکه
بر برینه اولاشور بونک صوی آجی و برینک صوی طتلو بو ایکیسنک اراسنده حاجز مانع یراتدیکه
بر برینه قاریشمغه قوزلرکما بونده عبرت بودرکم اول اراده مانع اولانی شویله لطیف یراتمشدرکه
کوزلر آنی کورمز بعضیلر آنی دیمشلرکیم اوده ناده مانع همان اللهک قدرتیدرکم قاریشمغه قومز آندن
آرتق مانع یوقدر یعنی بو دکزلری یراتدی سزک منفعتکز ایچون و سزه اندن عجایب عبرتلر و حکمتلر
ظاهر قلدیکه سز آندن عبرت آلوب آنک قدرتلرین اکلیاسوز سز بو نعمتلره نته انکار ایدرسز
و دخی بیوردیکم یخرج منهما اللؤلؤ والمرجان فبای آلاء ربکما تکذبان یعنی اول رحمان اللهدر اول ایکی
دکزدن سزکیچون کیمی ایری کیمی اوفاق انجولر چقاردی ویردکم هم سزه زینت اوله هم دخی آیرق
مصالحلریکزه منفعت قیله سز نته دکم آنک اول نعمتلرینه انکار ایدرسز دخی بیوردیکم وله الجوار
المنشآت فی البحر کالاعلام فبای آلاء ربکما تکذبان یعنی اول رحمانک قدرتلریدرکه اول کمیلر دکزلو
ایچنده طاغ کبی کوتریلوب سیر ایدر آنکله بر اقلیمدن بر اقلیمه کیدرسز بونجه منفعتلر
آنکله حاصل قلورسز بس قنقی نعمتنه انکار ایدرسز که اول نعمت آندن اولمیه و دخی بیوردیکم
کل من علیها فان ویبقی وجه ربک ذو الجلال والاکرام فبای آلاء ربکما تکذبان یعنی هر کمسه کم یر یوزنده
وار در کلیسی فانی اولیسردر و بوی باقی قلیسردر کل باقی اول اللهدرکم اولو ملک اسی و عظمت اسیدر
و دخی کریمدر کناهلری عفو ایدر چونکه بو آیت اندی فرشته‌لر دیدیلرکم فنا و هلاک کلک آدملره و غلنلرینه دد
یریوزنده آنلرد دیسی آندن صکره بیوردیکه هر نسنه کم وجوده کله هب هلاک اولیسرلر بسلی
فرشته‌لر یقینا بلدیلرکم کندولر دخی هلاک اولیسرلر بو دخی نعمتدرکم اولکلرینی بلدردی
تا که غافل اولمیوب آنک یراغندن اولالر بو قیوب کوجه حک یره کوکلرین دولتدن منه‌لر
کاندن حق تعالی ایدرکه ای قوللرم الله تعالی سزک معینکزدر داشیکری اکا احمولکه هیچ بو خلقدر
اعماد قلمک زیرا بونلر چون کندو نفسلرندن هلاککی دفع ایدن قرلمز سزه نه منفعتلری
ایریشه باقی اول اللهدرکم خلق فنایه وار یچق اکا فنا عارض اولمز سزدن کناهلری عفو
ایدوب اشلرکره معاون اولن اولدر سز آنک کبی دیلکم سزی یرادوب احسان ایلدی
قنقی نعمتلرینه انکار ایدرسز و دخی بیوردیکه یسئله من فی السموات والارض کل یوم
هو فی شان فبای آلاء ربکما تکذبان یعنی کوک اهلی دخی یر اهلی کلیسی هب آندن
دیلرلر کوک اهلی یر اهلیچون مغفرت دیلرلر و یر اهلی دایم حاجتلری نسنه آنی
دیلرلر هر کون اول الله اشده در کیمی عزیز قلور کیمی ذلیل قلور کیمنی اولدرور کیمی یرلدر
کیمسندوبور کیمندن آکور لو آتنک سبب نزولی بویله یلکم یهودیلر دیدیلرکیم حق تعالی جمعه
ایرتسی هیچ نسنه حکم ایلمز حق تعالی بو آیتی انزال ایدوب خبر ویردیکم هر کون اول اشده در دیدیچون
جمیع حوایجلریکزی آندن دیلرسز آنک اول نعمتلرینه سز نته انکار ایدرسز و دخی بیوردیکم سنفرغ لکم
ایها الثقلان فبای آلاء ربکما تکذبان یعنی سزک اوزدیکره عمللریکزی حفظ ایدوب صقلیاوز
ای جنیلر و ای آدم اوغلنلری تا که یادین اول عمللریکزه کوره سزه مکافات مجازات قلاوز

بس اول اللهك نعمتلرینه انكار ایدرسزكه اول سزك عملكزی كوزی ضایع ایتمیوب صاقلیه سزدن منع ایلمیه
دشمنلریكزی او ذریته سنوه یاردم قلمیه بو كالی نعمت سزه اندن حاصل اوله پس واجبدر سزده دخی
اكا شكر ایده‌سز خدمتی برینه كتوره‌سز و دخی بیوردیكه یا معشر الجن والانس ان استطعتم
ان تنفذوا من اقطار السموات والارض فانفذوا لا تنفذون الا بسلطان فبای آلاء ربكما
تكذبان یعنی حق تعالی خطاب ایدوب بیوردیكه ای جنیلر جماعتی و ای آدمیلر جماعتی اگر كوجكز
یترسه اولورسه قچوب یرلرك كوكلرك اطرافندن چقاسز كیده‌سز اولمه‌سز ایو شیمده چیقك
كیدك چقوب كیدن مؤسسوه قنده وارسكز ملك و سلطنت آنكدر واولمی البته سنوه
ایرشیور ابن عباس ایدی بو خطاب بونلره قیامت كوننده اولیسر شول وقتكم كوكلر یاریله
فرشته‌لر هب اشاغه اینه‌لر دنیانی خلقه كبی قابلیوب صفلر طورالر اول دخی فرشته دخی كله
باشنه بر صف اولوب طوره‌كه اول جمیع خلقدن بو بالوكز چوق اولا عظمت بونلرده اول وقت
آنلره دینله كه یا جنیلر و یا آدمیلر اگر كوجكز یترسه كه بو یرلرك كوكلر طرفندن چقوب كیدوب
بزم عذابمزدن قورتلاسز چیقك كیدك قورتلك سز الا میكزكم بر دلیل برهان كتوره‌سز آنكله
قورتلاسز پس اول پادشاه بو قیامت قورقولرین سنوه بیان ایدوب بیلدردیكه توبه ایدوب
انصافه كلوب آنك قپوسنه دونمكلیكچون اول دخی نعمتدر سز آنك قنغی نعمتلرینه انكار ایدرسز
و دخی بیوردیكه یرسل علیكما شواظ من نار ونحاس فلا تنتصران فبای آلاء ربكما تكذبان
یعنی حواله اولنه جنیلرك كافرلری او ذریته و آدمیلرك كافرلری او ذریته دوتنسز اوچه یالكاری
شول ادیمش توج كبی كه آتوكله معذب اوله‌لر هیچ بری بونلردن اول عذابدن یغلمیه‌لر پس
چون بلورسكوكه اول عذابدن سزی صقلیوب قورتریجی یوق الا اول اللهدر نته سز آنك
قدرتینه انكار ایدرسز آنی بر له مؤسسوه و دخی بیوردیكه فاذا انشقت السماء فكانت وردة
كالدهان فبای آلاء ربكما تكذبان یعنی دخی اول قیامت كونی اولوب كوكلر یاریلسه آنك رنگی
شول قزل كل رنگنه دونسه كه اقلعه مائل اولا شول كلكونی آت رنگی كبی اولسه هوا قرغون
اولیجق رنكی قزللغه مائل اولور هوا معتدل اولسه اقلغه مائل اولور بولت اولوب صوق
اولسه قرالغه مائل اولور فی الجمله هوا مختلف اولدقجه آنك دخی رنگی مختلف اولور یعنی قیامت
كونی كوكلر یاریلیجق آدم اوغلانلرینك و جنیلرك كوزلری هیبتندن مائل اولوب هر بار قدقجه
كوزلرینه بر دلو رنك كورینه پس اول كون نكه یرلر كوكلر متغیر اوله آنك هیبتندن و خلقی
حسابه برینه جمع ایدوب سوال حساب قلنه اول شدتدن و اول قورقولردن سزی قورتریجی
الا اول قورتادر پس آنك سز قنغی نعمتلرینه انكار ایدرسز كه اول آنك نعمتی اولمیه و دخی بیوردیكه
فیومئذ لا یسئل عن ذنبه انس ولا جان فبای آلاء ربكما تكذبان یعنی قیامت كوننده هیچ
بر جنینك و بر آدمك كناهندن بویله صورلمیه كم اشبونی نیچون اشلدكز زیرا اول جمله اشلدوكی
وقت دفترلرنه صیاتلشدر و یازلشدر صورلمغه حاجت دكلدر اوت سرزنش ایله
صورلر كه ای طوپراق باشلو كه سنك او تمدیكی جرات ایلدیكی اشبو كناهلری نته اشلدك

بعضیلر

بعضیلر دیدیلركم اول سوال اولنمین جنیلردن و آدمیلردن كافرلردركم علامتلرندن بللودر اما
مؤمنلر عاصیلری جنیلردن و آدمیلردن سوال اولنه چونكه اول الله قیامت كوننده
سوال ایدوب هر بو بریكزه ثواب درجات ویره او جماق ایچنده سز آنك نته اول
نعمتلرینه انكار ایدرسز آنی بر لیوب ایمان كتورمزسز و دخی بیوردیكه یعرف المجرمون
بسیماهم فیؤخذ بالنواصی والاقدام فبای آلاء ربكما تكذبان یعنی اول كافرلر قیامت كوننده
یوزلرینك قراسندن و كوزلرینك چاقوردن معلوم اوله‌لر طاموخزینه دارلری حسابن بیتكره
طتوب آنلرك اللرین بیونلرینه دوركه‌لر آنلری صاچلرین كتوروب انكله ایاقلرین باغلیه‌لر
آدلرندن بر طوب كبی اولا اركتوروب دبانیلر آنلری اول حال الله بودركی اوزده جهنمه آتالر
چون سز ایمان كتوروب اكا مطیع اولاسز اول سزی بو عذابدن قورتورد سعادت دوزنكلو اید
پس بو نعمتك سز قنغی سنه انكار ایدرسز آندن دكلدر دیگر سز و دخی بیوردیكه هذه
جهنم التی یكذب بها المجرمون یطوفون بینها وبین حمیم آن فبای آلاء ربكما تكذبان یعنی اول
طامو اهلی یعنی جهنمه یقین وارسه‌لر طاموخزینه دارلری آنلره دیه‌لركم اشبو شول جهنمدركه
سز بونی بو دنیاده یلان ایلیوب اینانمزدیكز پس آنلری اول جهنمه قویالر آنلری اول اوده عذاب ایله
اول قتی اسی قینر صولره اشنه طواف ایره‌لر یعنی آنلرك اوذریته بر آجلق حواله اولنه طعام
استیه‌لر آنلره زقوم كتوره‌لركم هر صالقمی بر منكره دیو باشنه بكزر آنی آنلره یدوره‌لر بوغزلرینه
طوره اشاغه كچمیه بوكز فریاد ایدوب صو دلیه‌لر اول وقت قینر صودن كتوره‌لر بونلر آنی
آلوب ایچمكه كتوره‌لر یوزلرینه یقین وارنجق یوزلرینك اتی قپوب آنك اچینه دوشه چونكم ایچه‌لر
ایچلری قینایوب جمیع قازنلرینه ینوار دیسه طوغرایوب اشاغه دوكه آندن صكره كیرو آجلق
واقع اولا كیرو زقومه ایلیته‌لر آندن یدیوب بوغزلرینه طوره كیرو حمیمه ایلیته‌لر گاه آنده گاه
آنده طولندوروب یوره‌لر طواف ایره‌لر دیدوكی معنسی بودر یعنی كاتده حق تعالی بیوردیكه
یا جن و انس رعقوبتلری خبر ویردوكم دخی نعمتدركم اشیدوب اول كوزدن معصیتلردن
یغلنه سز ایمان طاعتی بینه یا ایشه سز تا بو هلاكلك قتوسندن چقوب قورتله سز
پس بنم بو نعمتلرمك قنغی برینه انكار ایدرسز چون حق تعالی سوره بك اولندن تا بو كاده كین بلالر
دفع اتدوكی نعمتلردن خبر ویردی بوكز باشلیوب بوتدن تا آخرینه دكین اول كناهلردن
صاقنوب اللهدن قورقن قوللره نعمتلر اولشدیردوكن ذكر ایدوب بیوردیكه ولمن خاف
مقام ربه جنتان فبای آلاء ربكما تكذبان یعنی هر كسه كم بر معصیت اشلمكه قصد ایتسه دخی
اول قیامت كوننده كه حسابلردن اكسه اول الله ایلنده طوروب صورولیجاغن خاطرینه
براغوب قورقسه دخی اول معصیتی ترك ایدوب اشلمسه آنلره حق تعالی ایكی جنت ویردیسی اول
الله كم سزك عملیكزه عوضی درجاتده ویره سزك اجریكز ضایع قلمیه آنك نعمتلرینه سز نته انكار
ایدرسز و دخی اول ایكی جنتك صفتلرین بیان ایدوب بیوردیكه ذواتا افنان فبای آلاء
ربكما تكذبان یعنی اول ایكی بستان ایچنده انواع بدایعلر وادكم هر برینده انواع یمشلر و اغاجلرك

طالقلری بر برینه کچمشدر بعضیلری دلو در دلی بر برینه قارشمشدر پس اول سزه بو راحتلری
وعده قلان اللهک قنقی نعمتنی انکار ایدرسز ودخی بیوردیکه فیهما عینان تجریان فبای آلاء ربکما
تکذبان یعنی اول ایکی بستان ایچنده ایکی ایرمق دخی واردر وان اول ایرماقلر شول صودر که انک
طادی تغییر اولور طورمغله نه قوقوسی اول ایرماقلری سزه تفرج ایچون وزیاده نعمت ایچون
بویتدی سز آنک نعمتنه نته انکار ایدرسز و آنی بر له مؤمنسز ودخی بیوردیکه فیهما من کل فاکهة
زوجان فبای آلاء ربکما تکذبان یعنی اول ایکی بستان ایچنده هر یمشدن ایکیشر دلو وار بری
طتلو بری اکشی زیرا طبیعت دنیاده اکا اوکرنمشدر البته آرزو ایدر نفس آرزو قلور ودخی
خوب هب آنده اولسه کرک بعضیلر دیدیلر که هر یمشدن ایکیشر دلو اولدر که هم یاشی اوله هم
قوریسی اوله نته که دنیاده اولوریسی اول الله که سزه بونک کبی انواع یمشلر یراتوب داخیلقلر
وکوکللر شاد اولاجق نسنه لر یراتلیو ویره سز انک قدرتنه و نعمتنه نته انکار ایدرسز
ودخی بیوردیکه متکئین علی فرش بطائنها من استبرق وجنا الجنتین دان فبای آلاء ربکما تکذبان
یعنی اول اوجماق اهلی بستانلر ایچنده تختلر اوزرنده دوشکلر اوزرنده تکیه لنوب تنعم قیلالر
شونک کبی دوشکلر که انک استارلری قالین استبرقدن اوله استارلری بویله اولیجق قیاس ایله که
یوزی نته اوله ابن عباسه صوردیلر که چون استاری استبرقدن اوله یوزی نتدن اوله ابن عباس
رضی الله تعالی عنهما دیدیکه یوزی شول نسنه دندر که حق تعالی خبر ویردی کوزلر آنی کورمش دکل
قولقلر انی اشتمش دکل کوکللردن کچمش دکل ودخی یمشلرینی دیرمک قولای ایله اوروطوردکن صونسه
ایره ور اوتوردکن صونسه ایره و تکیه لنوب طوردکن صونسه ایره هیچ زحمت اولمز
پس اول الله که سزه بونک کبی پادشاهانه تختلر و بو جهدوشکلر یرادی ویردی سز آنوک وصلتنه
نیجه انکار ایدرسز اکا مطیع اولمزسز ودخی بیوردیکه فیهن قاصرات الطرف لم یطمثهن انس
قبلهم ولا جان فبای آلاء ربکما تکذبان یعنی اول اوجماق ایچنده شول خاتونلر وار که ارلرینه
قانعلردر آیدن غیری کمسیه کوز قالدروب بقمزلر و آنلر ذو دخی اتمزلر هیچ ارلرندن اوک
بر کمسه نه جنیلردن نه آدمیلردن آنلره ال دکورمش دکلدر چون اول سزه انک کبی مطیع اولیجی
خاتونلر یرادیکه سزدن آیرو غیره نظرلری یوق سز آنوک نعمتنه نته انکار ایدرسز و اول خاتونلری
وصف ایدوب بیوردیکه کأنهن الیاقوت والمرجان فبای آلاء ربکما تکذبان یعنی اول اوجماق
خاتونلرینک یوزلرینک آقلغی شول مرجان کبیدر ویکاقلرینک قزللغی وصفاسی یاقوت کبیدر
حق تعالی آنلری بو حالده یراتمشکه باقیجق کوزلری آندن لذت آلور سز اول اللهک
وحدانیتنه انکار ایدرسز ودخی بیوردیکه هل جزاء الاحسان الا الاحسان فبای آلاء ربکما تکذبان
یعنی دکلدر اول کلمه توحیدک عوضی که ایتدیکز لا اله الا الله الا اوجماقدر ودخی دنیاده قلدیقکز
احسانلرک وخیرلرک کلدر عوضی الا اولدر که الله تعالی سکا آخرتده احسانلر ایلیه که سن کندو
احسانکله نوداسن ودخی اللهدن قورقوب معصیتلری ترک ایدرلر که کلدر عوضی الا اولدر که
اشبو آیتلرده اول ذکر اولنان نسنه لردر و اول سزلر احسانکزه مقابله تنده اوجماقلر و بستانلر

وحوریلر

وحوریلر قلدو ودخی نعمتلری بیان قلدیقدن تاکیم احسانکز آرتوب دنیاده ثوابلر طلب ایدرسز پس
بو نعمتلرک قنقی سنه انکار ایدرسز ودخی بیوردیکه ومن دونهما جنتان فبای آلاء ربکما تکذبان
یعنی اول تکوین قورقنلر ایچون اول اولکی ایکی اوجماقدن غیری ایکی اوجماق دخی واردر که اول اولک
بری جنت النعیمدر و بری جنت عدندر و اول ایکی دخی صکره کی بری جنت فردوس و بری جنت
مأویدر پس اول جوت کندودن قورقنلره بونک کبی اوجماقلر یراتدی دنیاده کراستلر اذانی قلدی
سز آنک فضلنه وکرمنه نته انکار ایدرسز آندن اول ایکی صکره کی جنتلری دخی وصف ایدوب
بیوردیکه مدهامتان فبای آلاء ربکما یعنی اول ایکی جنتک یاشللغی شول قدردر که قوی لقدن قرالغه
مائلدر قدر بو نعمتی دخی ذکر ایلدی ایکیچونکم بو خضور و اته نظر ایتمکله کوزلرک نوری وصفاسی آرتر
پس سز آنک قنقی نعمتلرینه انکار ایدرسز و اکا ایناغوسز ودخی بیوردیکه فیهما عینان نضاختان
فبای آلاء ربکما تکذبان یعنی اول ایکی جنت ایچنده دخی بکارلر وار که چقدوغی یردن طولو طولو
قینوچقر هیچ اکسلمز ایرماقلری یرادنک نعمتنه نته انکار ایدرسز ودخی بیوردیکه فیهما فاکهة ونخل
ورمان فبای آلاء ربکما تکذبان یعنی اول ایکی صکره کی جنتلرده دخی درلو درلو یمشلر وار دخی
خرمالر انارلر وار هر قنقی اغاج دبنده که وار اسه انک التنده الوان و انواع یمشلر وار بولاسز که
صورتا بر برینه بکزه یه اما لذتی بکزه میه ودخی فاکهة دیدیکدن صکره ایله انار صکره ذکر اولندوغنک
فائده سی نه ایدی زیرا انلره دخی فاکهة دیرلر اما آنلری تخصیص ایله اکدوغی فضیلتنه دلالت
قلور که دوکلی یمشلردن افضل اولدر یاخود بونلر غذا اولور طعاملر صایلور انکیچون یمشدن صکره
ذکر اولندی پس سز بونک کبی نعمتلری یرادن خالقک قنقی نعمتنه انکار ایدرسز ودخی بیوردیکه
فیهن خیرات حسان فبای آلاء ربکما تکذبان یعنی اول درت جنتک ایچنده حوریلر وار که خلقلری
خیرلو و یرادلقلری دخی کورکلو هیچ بر یرلر خلقله موصوف دکللر ودخی انلرک کی دنیاسی یک
حسنی بو دنیانک اعلاسندن یکلردر پس بونک کبی حسنی خلقی خوب خاتونلر یرادانک سز قنقی
نعمتنه انکار ایدرسز ودخی بیوردیکه حور مقصورات فی الخیام فبای آلاء ربکما تکذبان یعنی اول کوکی
حسنلری و خلقلری خوب خاتونلر قصر اولنمشدر آنلر ایچون بوردانه انجودن چادرلر ایچنده
اول چادرلرک کیکلکلکی بر فرسخ یردر درت بیک آلتوندن بر قنتلو قپوسی واردر بو نعمتلری
یرادانک قنقی نعمتلرینه انکار ایدرسز ودخی بیوردیکه لم یطمثهن انس قبلهم ولا جان فبای آلاء ربکما تکذبان
یعنی شونک کبی خاتونلرکه هیچ ارلرندن اوک آنلره کمسنک الی ایرشمش دکل نه جنیلردن نه
آدمیلردن متکئین علی رفرف خضر وعبقری حسان فبای آلاء ربکما تکذبان یعنی اول جنت اهلی
تنعم قیلالر تکیه لنوب یاشل دوشکلر اوزرنده تختلر اوستنده دوشنمشدر زیلو کبی انواع رنکلرله
منقش که قدرت بوله وجوده کلمشدر مخلوق صنعی دکل حسننه باقیجق کوزلری آلوراجیلر
وای آدمیلر بو نعمتلرکه ذکر اولندی کیمی داخیلر ایرشدرمک نعمتی کیمی اول پادشاه سزه کبجون
قلدی سز آنوک قنقی نعمتنه کافر اولوب انکار ایدرسز که دیه سز بو نعمت بزه آندن دکل
بو کلام محال و باطلدر پس آنوک قدرین بیلک آنک شکرین یرینه کتورمک سعینده اولک که

ایکی جهاندن بلالردن خلاص بولوب ابدی راحته اولاشهز ودخی بیوردیکه تبارک اسم ربک ذی الجلال
والاکرام یعنی اول نعمتلری یارادن پادشاه اولود ربوجردد اولکافرلرک کلامندنکه آنک حقنده سویلرلر
وانک مرتبه سی اعلادر عظمت اشیدر ودخی کریمدر قوللرینه کرم قلوب صوچلرین عفو ایدوب
باغشلر تحنکه صدقله اخلاصله اندن یکادونه لر وآندن قورقوب اودندن اولالر شقاوت ایلرین کم
کناه ایشلمکدر والذین صالحلیوروب سعادت ایلرینه یایشه لرکه خیر عمل ایشلیوب الٰهی
کنندودن دایمی قیلمقدر والسلام سورة الواقعة مكية وهي ستة وتسعون آية
بسم الله الرحمن الرحيم حق تبارک وتعالی بیوردیکم اذا وقعت الواقعة
ليس لوقعتها كاذبة خافضة رافعة یعنی حق تعالی کافرنه شویله بیوردیکم اول بوم نعمتلری بیره کم
ذکر ایلدک اکر شکرین بتورمه کتوردمکه سعی ایتمیوب کفران نعمه اولورلرسه بز انلردن انتقام ایدرزاذ
تحنکه اول واقع اولاحق واقع اولا یعنی قیامت قوپه قیامته واقعه دیدی اول صور آوازیله واقع
اولدوغیچون زیرا اول بر آوازدرکم ایراقدنکی دخی اشیدر یقین ده کی دخی اشیدر شونککبی
قیامت کیم آنک قوپمقلغنده خلاف وشبهه یوقدر قوپدوغی وقت دخی صفتی بودرکم نیچه قوم
اول قبیح عمللریله ویرامز خلقلریله جهنمک قعرنه دوشرونیچه قومی کورکلو عمللریله وایو خلقلریله
اوجماغک یوقاروا علاسنه چقرور ونیچه سن دخی کرامات وعزتی بر له یقینلغن آرتوروب یچه
مرتبه یه ایرشدورور ونیچه لرک ذلت وحقارت بر له ایراقلغن آرتوروب جهنم درکه لرینه
دوشوره نیچه لری بکلکدن سلطانلقدن اشاغه براغوب خور وحقیر قیله نیچه متکبرلری
قهر ایدوب نیچه ضعیفلری اولو مرتبه یه ایرکوروب عزیز قیله ودخی بیوردیکم اذا رجت
الارض رجا وبست الجبال بسا فكانت هباء منبثا وكنتم ازواجا ثلثة یعنی بو واقعه لر
شول وقت اولودکم بونلر قتی حرکته کلوب ساکن اولمیه شوللقدر چالقنه کم ایچنده نه
وار ایسه هپ طشره چقاره وطاغلر دخی یرندن قوپوب شول آت طپنغندن قوپن توز کبی
کتورولوب بلوردنرز اوله واول وقت سزک کللیکز اوچ بولک اوله نوایکی بولیکیکز اوجماغه
کیروب وبر بولیکیکز طاموبه کیره اول ایکی بولکدن بری سابقلر اولالر کم آنلر مقربلردر
وبر بولکی اصحاب یمین اولالر واول بولک طامویه کیره لر انلر اصحاب شمال اولالر نته کم
حق تعالی بیوردی فاصحاب الميمنة ما اصحاب الميمنة واصحاب المشأمة ما اصحاب المشأمة
والسابقون السابقون اولئك المقربون یعنی حق تعالی اول طائفه لرک مرتبه لرینی بلدرمکیچون
رسول علیه السلام تنبیه ایدوب بیوردیکه یا محمد سن نه بلورسنکم اول اصحاب میمنه نک
مرتبه لری نیدر آنلر اول قومدرکم بتیلری صاغ اللرینه ویریلیسر آنلره اولو خیرلر وبرکاتلر
حاصل اولیسر ودخی یا محمد سن بلمزسنکم اول اصحاب مشأمه نک مرتبه لری نه اولیسر آنلر
اول طائفه درکم بتیلری صول اللرینه ویریلیسر ودخی آردلرندن ویریلیسر آنکله اولو شولره
وعدلیلره اوغرایسرلر ودخی اصحاب یمین آنلردرکم آدم ذریتندن حق تعالی عهد ومیثاق
الدوغی وقت آدمک صاغ یانندن طوروب الٰهک معبودلغندن کندونک قوللوغنه اقرار ایلدیلر

دنیایه کلوب اول اقرارلرین یرینه کتوردیلر قوللقلرین درست ایلدیلر عاقبت قیامت
کوننده دخی عرشک صاغ یاننه طوروب اوجماغک یولن طوته لر ودخی اصحاب شمال آنلردرکم
اول وقتده آدمک صول یانینه طوروب الٰهک معبودلغنه وکندولرک قوللوغنه انکار
ایدوب دنیایه دخی کلوب همان اول انکارلری اوزرینه محکم طوردیلر ودوندیلر عاقبت
قیامتده دخی عرشک صول یانینه طوروب طامو یولن طوته لر ودخی سابقلر آنلردرکم ایمانه
کلمکله ایودیلر وطاعتلری یرینه کتورمکله وغزایه وار وب الله دشمنلریله محاربه قلمقده اوکورتدیلر
پس مادتی اوجماغه کیرمکده دخی آنلر اوکوردیسرلرچون حق تعالی بواوچ طائفه ذکر ایلدی
دیلدیکم ترغیب وترهیبچون بونلرک مقاملرین دخی بیان قله تاکه ایکی طائفه نک مقاملرین
اشیدنلرک ایچنده شوق ورغبت قوپوب آنلرک اسبابلرینه یاپیشه لر اول دولتی
کندولره حاصل ایده لر واول بر قومک حاللرین اشیدوب ایچلرنده قورقو وندامت قوپوب
آنلرک اسبابلرین ترک ایدوب اندن براغه لر کیرو سلامت بولنه چقالر پس اولا تعظیم
ایچون اول سابقلرمقامندن خبر ویروب بیوردیکه في جنات النعيم ثلة من الاولين
وقليل من الاخرين یعنی اول ایمانه اوکوردیجیلر جنات عدنده تنعم قلیسرلر اما بونلر بوامتک
اولنده چوق اولیسرلر اصحاب کبی تابعین کبی وتابع تابعین کبی وآخرنده اذا ولیسولرکه
فتنه وفساد چوغالوب خلق بونلرین الٰهدن دنیایه دونه محبت دنیا غالب اولوب
طاعت وعبادت محبتی اذا وله اما بعضیلر دیمشلردرکم بو سابقلر ایلروکی امتلردن چوق اوله
وبو آخر امتدن آز اولالر بو روایته اول اولکی روایت صحیح قدر زیرا رسول علیه السلام
بیورمشدرکم بو ایکی بولوک اولکیلردن چوق وآخرکیلردن آز اوله بونلر ایکیسی دخی بنم
امتمدن اولیسردر ودخی برحدیثده روایت اولندیکم رسول علیه السلام بیوردیکه
اوجماق اهلی قیامت کوننده یوز یکرمی صف اولالر سکسنی آنک بنم امتم اوله بو حدیث
دلالت قلور دکم اول اولکی روایت یکرکدرصکره کیمدی بو کوزحاللرین بیان ایدوب بیوردیکه
على سرر موضونة متكئين عليها متقابلين يطوف عليهم ولدان مخلدون باكواب
واباريق وكاس من معين لا يصدعون عنها ولا ينزفون یعنی اول سابقلر اوجماق
ایچنده درله یاقوتدن والتوندن طوقنمش تختلر اوزرینه اوتوره لر اول تختلر اوزرنده
کوزکلو شعم ایدیجی اولالر بوحاللرکم بر برینه قرشو اولالر بر برین زیارت قلالر هیچ
بری دخی بریتی آردندن کورمیه ودخی آنلره خدمت قلوب قرشو طوره لر اول اوجماق
ولدانلریکم انلر مخلدلردر دوکلی برباش اوزرینه درکه تغییر اولمزلر زیرا بقا ایچون
یرادلمشلردر بقا ایچون یرادیلن لابد تغییر اولمیه کرکدرکه زیاده نقصان اوله
بعضیلر دیدیلرکم اول خدمت قلن ولدانلر کافرلرک معصوم کیچی اوغلنجقلری درکه
آنلردن ایمان طاعت بولنمدیکه ثوابلری اولالر وکفر ومعصیت دخی بولنمدیکه معذب
اولالر پس اوجماق اهلنه خدمتکار اولالر وبعضیلر دیمشلرکم مؤمنلرک معصوم کیچی اوغلنجقلریدرکم

~~آنلردن ایمان طاعت بولنمدیکه ثواب استی اولهلر وکفر ومعصیت دخی بولنمدیکه عذابی اولهلر پس~~
~~اوچماق اهلنه خدمتکار اولهلر وبعضیلر دیمشلر کم مؤمنلرک معصوم کیچن اوغلنجقلریدر کم حسناتلری~~
یوقکه باشلرینه مرتبه لری اوله کناهلری دخی یوقکه معاتب اوله لر پس جنتده خدمتکار اولهلر
ایدی اول ولدانلرک خدمتلری بودر دیکم بعضیسنک اللرینده کمشدن اغزی دکرمی قولیسز دیبلی
اولهلر اکا اکواب دیرلر وبعضیسنک اللرنده اغزی طار دیرق قولیلو برداقلر اوله که اکا ابریق دیرلر
وبعضیسنک اللرنده قدحلر اوله کم معین ایرمغی شرابندن طلو کیم اکا خمر بیضا دیرلر آخرتده
آندن ایچنلرک باشلری اغریمیه وعقللری کیتمیه والجوب دوکنمیه بلکه ایچدکجه عقل ارته ونور
قوت آرته ویمکله ایچمکله اشتهاسی دخی ارته دخی بویوردیکه وفاکهة مما یتخیرون ولحم طیر
مما یشتهون دخی اول ساقیلره ویریله اول انواع یمشلردنکه آنلر آرزو ایدوب اختیار قیلور دلر
ودخی قوشلر اتندن نه آرزو ایدرلرسه بریان دیلرلرسه بریان یخنی دیلرلرسه یخنی
بوارادده حق تعالی عیشی آندن اوکدین ذکرانتورکی اکا دلالت قلور دیکم سنت طریق بودرکه
طعام ایله عیش برسفره ده واقع اولسه اول عیشی یه لر آندن طعامی یه لر ودخی بویوردیکه
وحور عین کامثال اللؤلؤ المکنون جزاء بما کانوا یعملون یعنی اول ساقیلره حوریلر دخی ویریلور دیکم
غایت بدنلری آقدر شول آتلمش بنیه کبی کم انک نه یرینه یا بس سک ناذکلکندن تنا دو کوزلری
سرمه لو وکوزکلو شول صدفدن چقمش انجو به بکزر دکه هنوز اکا ال دکمه مشدر وکوزلر آنی
کورممشدر بوکلی اوچماق ایچنده کم نعمتلر وکرامتلر آنلره اول دنیاده اشلدکلری عملارک عوضیدر
بو آیتده شول عمل اشلدیکی اوچماق ادمالره بنیه قلدیکم اول صانوکرسنک حب یا طلدرسعی
اتمینجه مقصود حاصل اولمز حکایتده کلور دیکم ابرهیم ادهم برکون حمامه کیرمک استدی اتجک
یوقدی بوحمامدیلر ابرهیم اغلامغه باشلدی اول حمامجی اکا دیدیکه یادرویش طور کیر بولک
کرکمز نیچون اغلرسن ابرهیم دیدیکه ای قرنداشم انکچون اغلامنوم کم حمامه کیرمکه قوماد ک آندن
اوتری اغلرمکم سن بوشیطان اویندحقسز کیرمکه قومنوسن یا دیکی اول رحمان اویندعملسز
کیرمکه نته قویا لر پس ای عزیز ذنهار عمل قتماشن بوتن جوغالدن کورکه یا دینی آنندن
آنکله غنا بولوب دولت حاصل ایدرسن ودخی بویوردیکه لا یسمعون فیها لغوا ولا تأثیما
الا قیلا سلاما سلاما یعنی اول اوچماق اهلی اول مجلسلرینده فحشی ویرانتو باطل سوزلر اشتمیه لر
کناه اولاجق سوزلردکلیه لر دخی سویلمیه لر واول ایچیلکارندن اوتری آنلره کناه دخی اولمیه
الا دیللرینده سوزلری بربرینه سلام اولا ودخی حق تعالی فرشته لرکوندروب تحیة ایله آنلره
سلام ایرکرکه آنلره دائم دوکلی نسنه دن سلامتلک اوله چون حق تعالی اول سابقلر مقامین
وآنلرک احوالن بیان ایروب بوکز اصحاب یمین مقامین ذکرایدوب بعده بیکه واصحاب الیمین
ما اصحاب الیمین فی سدر مخضود وطلح منضود وظل ممدود وماء مسکوب وفاکهة کثیرة
لا مقطوعة ولا ممنوعة وفرش مرفوعة یعنی یا محمد سن نه بلورسنکه نیدر اول اصحاب یمینه نه کراماتلر
نه خیولر یا قالدق آندن دیدیکم اول یمین اهلی اوچماقده سدره آغجلری دا اتنک عیشلرینی

یعرلرسنده دیوبرا غاجدر دیرلرکه انک دیکنی وادهم یمیشی وار بادیه لرده بترامااول جنت
سدرهنیک دیکنی یوق یمیشی دخی دنیا سدره یمیشنه بکزه مز ودخی طلح یمیشلری یرلرکه منضود در
یعنی موز دیرلرکم بربری اوزرینه بداقلرده تمشدر انجیره بکزر دخی آیرلمز کتمز اوزاق
کولکه لر ایچنده تنعم وتنزه قلورلر ابوسلمه روایت قلور ابوهریره دن رضی الله عنهما
آیدرکه اوچماق ایچنده برآغج وار دیکم آتلوکشی سکردوب یوز یلده انک کولکه سندن چقمیه
ودخی اقیجی صوار مقلری کیم عرش ایاغندن دوکیلور سدردن آق بالدن طتلو قوقوسی
مسکه بکزر ودخی هر درلو یمیشلرشویله کم حتی یوق هیچ بر وقتده وقتی کچوب دوکنمز کیم
دخی بر وقت اولیجق کیرو کله بودنیا یمیشلری بلکه جمیع وقتلرده اکسلمز بولنور ممنوع
دخی دکل یعنی ایله دکل کیم الصوینب ایرمیه یا اوزلاغوسی اولا کیرلمیه بلکه کی بوجه
بداقلرده کیم اوتوردکن ویاتوردکن دخی صونسک الیکه کلور ودخی یوجه دوشکلرکه
بربری اوزرینه دوشنمشدر رسول علیه السلام بیوردیکه اکر یوقاروسندن بردوشک
اوجوب اشاغه دوشسه یتمش یلده انجق یره ایردی امابویوجه لکله فجی مؤمن
اکاچقیق دیلسه اول دوشک حق تعالی قدرتی برله شول دوه چوکرکبی الچغر مؤمن چقیجق
کیرو قالقر هیچ اول مؤمنه اینمک چقمق زحمتی اولمز ودخی بیوردیکم انا انشأناهن
انشاء فجعلناهن ابکارا عربا اترابا لاصحاب الیمین یعنی تحقیق بز یرا تدق اول اوچماق
قزلرنی ودخی خاتونلرنی که دنیادن خیر عملله کلدیلر کالیسنی بکر قلدق وارنلرنی سونجی قلدقکه
آنلردن غیری یرکورتما لعوب بقزلر وباشلری دخی بویلادی برابر اولا اوتوز اوچ
یاشنده بویلری آلتمش ارش آدم پیغمبر بویی دکلو اما اول اوچماقده یرادیلن حوریلردن
بودنیادن صالح عملله واران خاتونلرک حسن وجمالی دخی کوددکلو اولا زیرا بونلر عملله واردیلر
اول عمل نوری بونلرک حسنی دخی منور قیلیویردکم دخی زیاده اولور ام سلمه رضی الله عنها
رسوله علیه السلام بوآیت معنیسنی صوردی دیدیکه یا رسول الله حق تعالی بونکری وار لرینی
سونجی یارتدی وغنی کیمردرد رسول علیه السلام ایتدی یا ام سلمه آنلر شول دنیاده ایکی بوکیلو
باشی آغرمش کوزلری نوری کتمش کوزی چیقلو قوتلر ددکه کناهلردن صاقنوب خیر عمللر
اشلدیلر آنکله آخرته کتدیلر شونک کبی حاله کلدیلر کن نصکره کیرو حق تعالی بونلرکبی حسن برادویرد
یکتلر صاچلری قیوپرچق کوزلری سرمه لو اول کیزلرک یوزلری بدر اولمش آی کبی آخر کیزلرک
یوزلری کی یلدزایچی یلدز کبی اد یا قیجق صورتنی اول چقتی یوزنده شول آیینه ناقمش کبی
کوردعورت دخی یوزینه باقسه صورتی آنده کوره لینه باقرسه دخی آنجلیین هر اعضالری ایله
منور آیینه یه بکزر ودخی آنلرده توکورمک وسومکرمک یوق وحاجتده واردیق یوق بوکرامتلر
وبوکرا سعادتلر کلی اول اصحاب یمینه اولندکه اولدن آخره اشلریتی سعی ایدوب کور کلو
عمللر اشلدیلر ودخی بویوردیکم ثلة من الاولین وثلة من الآخرین یعنی بواصحاب یمین بوآیتک
اولنده دخی جوق ایدی آخرنده دخی جوق اولیسر اکرسابقلر آخرده جوق اولیسر یمین اهلی دخی جوق اولیسر

ودخی بوندن صکره اول اچنجی طائفه کم ظالم اهلیدر آنی بیان ایدوب بیوردیکم واصحاب الشمال
ما اصحاب الشمال فی سموم وحمیم وظل من یحموم لا بارد ولا کریم یعنی حق تعالی بیوردیکم یا محمد سن بلمزسنکم
بو شمال اهلینه نه خورلقلر وندشولر واقع اولیسر کم بونلر طاموده سموم ایچنده‌در یعنی زمهریر
عذابلری ایچنده کم صوقلغی یوزلری آتلرین طوغرودوب بدنلری اتلرین ادیلیدر هلاک ایدر دخی اول
حمیم ایچنده‌در کم قتی قینر صولردر بر قطره‌سنی ایچنلرک ایچلرین طوغرایوب طشره دوکر ودخی
اسی بخارلو دوتنلر ایچنده‌در کم قبقره بورومشدر ایچه‌جک صولری صوق دکلکیم اول
اسیلرده آنی ایچوب بر ذراحت اولالر بلکه ایچدکجه عذابلری آرتر وکیونلری آرتر
ودونب واره‌جق یرلری دخی بر کریم خوش یر دکلدرکه انده وارد مغله بر ز عذابلری
ینیله یاخود قورتلالر ایمدی بو عذابه بونلر مستحق اولدقلری آندن اوتری اولدیکم
انهم کانوا قبل ذلک مترفین وکانوا یصرون علی الحنث العظیم یعنی بونلر دنیاده مال غرورینه
مغرور اولوب تکبرلک ایدرلردی الله امرنه مطیع اولمیوب ترک ایدرلردی واکا افترا
ایدوب شریک وارد دیرلردی بو اولو معصیت اوزره دائم اولورلردی بو اراده
کناهه حنث دیو ذکر ایلدی زیرا انلر اول شرکلری ایله آند ایچوب دیرلردیکم واللّه
اولیتکری کیرو قوپرمز بونک اوزرینه محکم طوروب دیرلردی وکانوا یقولون
ائذا متنا وکنا ترابا وعظاما ائنا لمبعوثون اوآباؤنا الاولون ودخی اول شرکلر دیرلردیکه
اشبو بز اولدوکمزدن صکره اتیمز سکوکلریمز چوریدکدن صکره کیرو دیریلوب آدمی اولیسوز
یا اول بزدن ایلرو کچن اتالریمز طوپراق اولوب کتدکدن صکره کیرو دیریلوب صورتنه می
کلیسولر بونک اولمقلغی ایکی امکاندن بعیددر دیرلردیکم اللهک قدرتنه انکار ایدرلردی
پس حق تعالی بیوردیکم قل ان الاولین والآخرین لمجموعون الی میقات یوم معلوم ثم انکم ایها
الضالون المکذبون لآکلون من شجر من زقوم فمالؤن منها البطون یعنی ایت یا محمد بکرستی
اول سزدن ایلرو کچن اتالر دخی وآخر امتکم سوزسز سزک کلیکز دخی البته اول معلوم کونکه
قیامت کونیدر آنده جمع اولسه کرکر آندن صکره سزای شکرلر ای کمراهلر آخرتی یالانلیجیلر
اللهک عزتی حقیچون اول زقوم اغاجنک یمشلرندن ییسزشولکه انکله صالقوملری ایله
قرنیکز طیطلوا ولا ایجیکزی یاقوب کوینده‌رب طوعرایسو وآنک اوزرینه بوکزا اول قینر
صولری ایچیسوز شول صوصامش دوه‌لرکبی کیم ایچوب قانمیه‌لر یاخود قومصال
یرلره کر غایت کون طوقنوب قورومش اولا دخی صوصا لیو یره‌لر نیچه که اول صو یرقانمزسه
دخی شویله اولیسوز نتکیم بیوردی فشاربون علیه من الحمیم فشاربون شرب الهیم
هذا نزلهم یوم الدین نحن خلقناکم فلولا تصدقون یعنی اول زقوم اوزره اول قینر صودن
ایچه‌لر شول صوصامش دوه کبی کیم ایچوب قانمیه زقوم یوب قینر صولر ایچمک واول اود
ایچنده آغولو یلانلر وعقربلر صوقمق کلیسی اول حساب کوننده بونلرک جزالری آندن
اوتریکم بز بونلری یوقلقدن یرادوب وارقلدق کندولر دخی بلورلرکم هیچ نسنه دکلکن

وجوده

وجوده کتوردک بو عجیبدرکه بونلر انکار ایدوب بزی کوچکله‌مزلر پس لا یقدرکم بو عذابدین
قلالر بوندن بو کوکدتویک اول عجایب صنعلرندن خبرویردیکم عبرت آلوب انصافه کله‌لر
آنک بولکده افرادایدوب انکاردی ترک ایده‌لر بیوردیکم افرأیتم ما تمنون ءانتم تخلقونه
ام نحن الخالقون نحن قدرنا بینکم الموت وما نحن بمسبوقین علی ان نبدل امثالکم وننشئکم فیما لا
تعلمون ولقد علمتم النشأة الاولی فلولا تذکرون یعنی خبرویرک بکا شول نطفه‌دنکم سزک صلبکزدن
چقوب انا رحمنه دوشر اول نطفه‌یی اول قرارکوردده قانه دوندروب وقانی اته دوندروب
واول اتی شکله کتوروب صورت کیدوروب وآنک ایچنده سکوکلر وسکرلر وطمرلر واو بونجی سنه کشلر
دوزن وآندن کیمی ارکک وکیمی دیشی یرادوب وجوده کتورن سزمیسز یوقسه بوتنزی یرادن
خالق بزمیوز بلکه سز کن وآنلرکن خالقی بزز وبو یاراتدقدن صکره سزوک داکرده هر بریکوزه
اجل مسمی بو بیله اولوم تقدیر ایدن دخی بزز کم بعضیکز معصوم ایکن کیدر وبعضیکز یکیت ایکن
کیدر وبعضیکز پیر اولور آندن کیدر ودخی بز عاجز دکلوز کیم اکردلیسه‌وز سزی هلاک
ایدوب سزک شکلیکوز بو خلق دخی کتوره‌وز که سزدن یکرک اوله واللهه کی مطیع اولیجی اوله
وبوندن دخی عاجز دکلوز کیم سزک صورتکوزی بو شکل اوزره یارادادوز کیم سزک آندن خبریکوز
اولمیه یا میمون صورتنه یا طکوز صورتنه واکا عاجز دکلوزکیم اولدکدن صکره کیرو دیرلیکزی
بدنلریکزه دوندروب دیری قیله‌وز سز شول یرادلمیکزی تحقیق بلوردکز آنده کمانکز یوق اول
انا کوک قرنی ایچنده یرادوب نیچه یول ویروب دنیایه کتوره‌وز شول حالکره باقوب نته
عبرت آلوب اوکتلمزسز کیرو قوپمقلغه انکار ایدرسز هیچ بر اثریکز یوغیکن یرایمغه
قادر اولان صکره یرایمغه قادر دکلمی ودخی بیوردیکم افرأیتم ما تحرثون ءانتم تزرعونه ام
نحن الزارعون لو نشاء لجعلناه حطاما فظلتم تفکهون انا لمغرمون بل نحن محرومون یعنی
نه اولدی سزه کیم شول اکدوکیکز اکیندن بو عبرت آلوب اوکتلمزسز بکا خبرویرک کیم
شول یر ایچنده صاچوب طوپراغه اورتدوککز تخللریکزی یرادن بتورن بیتورنلر ایله
تربیت قلوب آفتلردن صقلیوب حاصله کتورن سزمیسز یوقسه بزمیوز بلکه آنی
بتورن اللهدرکه سزی دخی یردن اول یرادی اکر بز دیلیسه‌وزکیم آنی اول باشللعله
تازه‌لنوب بتدکدن صکره کیرو قورودیوب هلاک ایدرز وزاکا دخی قادرز تا شویله
قیله‌وز که سز پشیمان اولوب تعجبلر قیله‌سز که بو بویله باشل تازه ایکن نته بویله قورودیوب
حترزدی دیه‌سزکیم بز بیچاره قالوب معذب اولدق اکینمز کتدی بلکه بز محروملردن
اولدق کرا بو اکینمز منفعتی بزدن فوت اولدی بز هلاک اولیسوز نته بونکله اوکتلنوب
بر عبرت آلمزسز ودخی بیوردیکم افرأیتم الماء الذی تشربون ءانتم انزلتموه من المزن
ام نحن المنزلون لو نشاء جعلناه اجاجا فلولا تشکرون یعنی خبرویرک بکا شول طتلو
صولرکیم ایچرسز واکنلریکز صوادرسز آنی بولتلردن یره اندورن سزمیسز یوقسه بزمی
اندوردوز بونی دخی حقیقت بلوردوز که اندورن بزز سز دکلسز اکردلیسه‌وز اول صونی دخی

طوزلو وآجی قلاوز شویله کیم اندن بر ایچمه ایچمکه قدرتکز یتمیه‌یدی اکا دخی قادر ایسه‌نه اولدی سنوه که
اول بونک کبی طاتلو صولر ایچورن پادشاهه شکر ایدوب انک وحدانیتنه اقرار قلمزسز و دخی
بیوردیکه افرأیتم النار التی تورون ءانتم انشأتم شجرتها ام نحن المنشئون نحن جعلناها تذکرة
ومتاعا للمقوین دخی خبر ویرک بکا کیم شول اودکم اغاجدن چقوب یاقورسز آنک اغاجنی سزمی بتوردیکز
واول اودی اغاج ایچنده سزمی کیزلدیکز که بر بونیه قاقیجق اودچقه دخی یقه سز بلکه اول اغاجی
وایچنده کی اودی دخی یرادن بنوز خلق منفعتی ایچون بس بنوز اول چاقمق اغاجی یراتدق
انک ایچنده اودکزلدک و انی کرکلو ایدیجق نیجه چاقوب اودچقه جغن سنوه بلدردک بونی
سنوه بر اودکوت اولمغیچون یراتدقکه اول اوددن آخرت اودین آکوب عبرت الاسز
اول انکارلریکزی ترک ایده سز و دخی بنوز انی مقویلره یعنی مسافرلره و ایسو دیرلره واقع اولندکه
آنده ایل کوی اولمیه که اود الالر آزقلری دخی دوکنمش اوله فی الحال اول اغاجی بربرینه
چقوب اود یاقوب آزق بیشورمکه آلت یرادی ویردک تا کیم بو نسنه‌لره باقوب عبرت
آلوب اوکتلنه‌لر اول انکاردن قیوب اقراره کله‌لر و دخی بیوردیکه فسبح باسم ربک العظیم
یعنی یا محمد اولد یمکلو اولوا آدلریله دیلکه کوتر انی چوق ذکر ایله کل و نماز قلغل سنک
ربک بونک کبی کرامتلر دوزدی قلوب کندو یه مغرلردن قلدی بوتلرک انکاردنه ملول اولمه
و دخی بیوردیکم فلا اقسم بمواقع النجوم وانه لقسم لو تعلمون عظیم انه لقرآن کریم فی کتاب مکنون
لا یمسه الا المطهرون تنزیل من رب العالمین یعنی بو کافرلرکه قرآنه انکار ایدوب دیرلر بی
محمدک دوزدیکی سوزیدر دوزدسویلر اول ایله دکلدر که دیولر بنی اکا آندیلر اول قرآنه کیم
آیت آیت اندوردیلر اکر ایمانلری اولوب کرچکلرسه بکدرتی نی اول قرآنه آندیلر کیم
کی اولو آنددر و اکا آندیلر که اول محمدک قرآنی بنزکی اوزدیکره اوقودادیکلام کریمدر
قدیمدر لوح المحفوظده خلقدن مستور و مکنوندر که بوردن غیری کمسنک اکا اطلاعی یوقدر
طوتمز آنی الا اول فرشته‌لر کیم کناهدن آریدر و دخی اوقومز اول قرآنی و طوتمز اول مصحفی
الا آنلر کیم آریلردر عبدالله بن ابی بکر روایت قلورکم رسول علیه السلام انلره بتی یازدی آنک
ایچنده بونی دخی یازدیکه طوتمیه‌لر قرآنی الا آریلر اوزدنیه عبدالرحمن بن یزید ایدر رو قلرده
بز سلمان قتنده اوتوردق چقوب قضاء حاجت قلدی کیرو کلدی بز اکا دیدیکم یا عبدالله
اولاکیم قرآندن سکا نسنه صوراوز نیچون ابدست آلمادک سلمان دیدیکم ایمه آلوب طوتمزم
انجی ابدستسز طوتمقدن منع اولندی اوقومقدن منع اولنمدی باشلیوب نه یردن دیلرسوز
اوقودی بس بوندن معلوم اولدیکه ابدستسز کشی قرآنی اوقومق درستدر اما مصحف
طوتمق درست دکل اما جنب اولنلره نه اوقیمق روا نه طوتمق مکر که دعا نیتنه اوقیه
شول آیتلر کیم دعا آیتلریدر قرآن اوقیمق نیتنه اوقومیه و دخی بیوردیکه اول قرآنی جبرائیل
علیه السلام محمد صلی الله تعالی علیه وسلمه اندردی اول عالملرک ربندن کیم جمیعنی یرادن و رزق
ویرن اولدر اول کسه دوزمسی دکلدر و مخلوق کلامی دکلدر و دخی بیوردیکه

افبهذا الحدیث انتم مدهنون وتجعلون رزقکم انکم تکذبون یعنی ای کافرلر اشبو قرآنه دخی انکارمی
ایدرسز بلا یلرسز و بن سزه رزق ایدوب ویردوکم نعمتلره یلدن شکرلر ایدرسز بن یاغمورلر
یاغدردوب اکنلریکزی صوار ودم سز بکا شکر ایدوب دیمزسزکه الحمد لله اول تکریز بزه
یاغمورلر یاغدردی بلکه باطل اعتقاد ایدوب آنی یلدوزه نسبت ایدوردیرسزکه بزه
فلان یلدز یاغدردی زیرا دایم تجربه اولنمشدرکه اول یلدز فلاندن یردن طوغجق یاغمور یاغر
بو آیتده حق تعالی بوکا تنبیه قلدیکم کشی بر مخلوقی اللهک قدرتنه تعلق اولن نسنه‌لره اورتاق
قتوب دیمیه کم اول دکلمش سه بولر اولمزدی بو خطادر شرکدر مکر بو وجهله دیه‌کم الله فلانی
حق تعالی سبب قلمسه اول بویله اولوردی الله اکا آنوکله عنایت قلوب یردم ایلدی
دیه بو سوزده چوق دولو معنی وار فکر ایدوب تأمل ایدنلر آنی آکلر تفصیل اتمک حاجت دکل
اما برمثال ایله اینلم باقیسین آندن آکلیه‌سن شلا بر کشی بر اولو قتنده صوچلو اولدی یا بک
یا وزیر کیم کرکسه اولسون اول کشی قصد قلدیکم اول صوچلوی اولدوره یا صوچی الن
کسوب کوزین چقاره یا صوچی قتی دوکوب صالیویره بر کشی شفقت ایدوب انی دیلک
ایلدی قورتردی اول بلالردن اسیدی کشی لردیمیه‌لرکیم اول فلان دکلمسه او کوردی یا بیلدی یه
اوغوردی بو خطادر زیرا آنی قورتارن الله‌در اکا اول کشینک کوکلنه الله شفقت براقمسه
اول آنی دیلمزدی اول بکک کوکلنه ترحم براقمسه آنک اول شفاعتن قبول ایدوب آنی صالیویرمزدی
همان اوزتاده الله آنی سبب قلدی اما قورتارن اولدر نته‌کم اکنلر بتورمکه یغموری
سبب قلدی یغمورسز دخی بتورمکه قادردر بو آیتی بتورن یغموردر الله دکلدر دیمک نیجه خطا ایسه
اولدخی آیله در ایکی باقیسی بوندن قیاس ایله و دخی بیوردیکه فلولا اذا بلغت الحلقوم
وانتم حینئذ تنظرون ونحن اقرب الیه منکم ولکن لا تبصرون یعنی ای کافرلر جون الیکزده
قدرتکز وار نیچون جانی اول جان بوغزینه کلمش کمسه ذکر قومکز جسیله کوزدر یا اوغیلکز قرینکز در
اولوبی اندن منع ایدوب جانی قورترمزسز حال بودرکه اول وقت آنده حاضر اولوب
کوزیکز ایله باقه طورورسز اول وقت اول اولنه بزم امریمز و حکمیمز که ملک الموت اندکلوب
قبض ایدر سزدن اول یقیندر اما سز آنی کورمزسزکه اول اولنو کره نه نسنه‌لر واقع اولور
و دخی بیوردیکم فلولا ان کنتم غیر مدینین ترجعونها ان کنتم صادقین یعنی اکر سز
بو توللکزده کوچکسه کزکه دیرسز عزیزلوز شرفلر زخولردن حقیرلردن دکولز و کمسنک
مملوکی دکولوز بزم تا زمز کجوجه سیاب ولنوب جزا اولنمز دیک ایمدی اول اولومی
منع ایدوب ملک الموتی کیرو دوندورک که کیمسه کزک جانی قبض اتمکه قومیه سز
بلکه عاجزلوسزکه اول جزا کورسنره اهانت حقارت برله جمع اولوب حسابه ولنسزسز
فلله و غیلکز عملرک خراسن بولیسوسز بوندن تصکره کیرو اول سوره اولنده ذکر اولنان
اوج طائفه بیان ایدوب بیوردیکه فاما ان کان من المقربین فروح وریحان وجنة نعیم
واما ان کان من اصحاب الیمین فسلام لک من اصحاب الیمین یعنی اکر اول اولنیکز سابقلردن

ومقربلردن ایسه الله قتنده راحت ورحمت آنكدر اول فانی اولمز ودوكنمز اوجماق ایچنده بول نعمتلر
آنك واكر اول اولن اصحاب یمیندن ایسه آنلری جنت ایچره سكا قونشی قلم كه دائم آنلر سكا سلام
ایدرلر وفرشته لر اولوم وقتنده واروب اكا بشارت قلوب دیه لركم سكا سلام اولسون قورقمه
غصه لنمه قبرنه وارنجق واروب دیه لركم سلام اولسون وقوبدوغی وقتده وترازو وقتنده
وصراطدن كچه جك وقتده جمیع شول قورقولو یرلرده كلوب دیه لركم سكا سلام اولسون
قورقمه غصه لنمه كه سن دوكلی قورقودن سلامتسین ودخی بیوردیكم واما ان كان من المكذبین
الضالین فنزل من حمیم وتصلیة جحیم ان هذا لهو حق الیقین فسبح باسم ربك العظیم یعنی اول
اولنیكر آخرته منكرلردن ایسه وهدایت یولندن آزنلردن ایسه آنلرك قوناجق یرلری
جهنمدر واچه جك شرابلری حمیمدر ویه جك طعاملری زقومدر وحاصللری دائم عذاب الیمدر.
اشبو قضیه لركم بو سوره ده اولدن آخره ذكر اولندی اوجماق اهلنك نعمتلرندن طامو اهلنك
محنتلرندن واول عبرت الاجق آیتلردن كه حق تعالینك وحدانیتنه وقادرلغنه دلالت قلور
كلی حقدر یقین اوزره آنده كمان یوقدر یعنی یا محمد سن اول ربكی دائم ذكر ایدوب توحیدنه
مشغول اولقل وآنی هر یرامز نسنه لردن تنزیه ایدوب سبحان الله دیكل تاكه میدانا قربنه تنزل
ایدوب متمكن اوله بیله سن حق تعالی بو امری رسولنه علیه السلام قلدوغی ندر اوتری
دكلكم انك ذكرندن رسولنه علیه السلام غفلت بولنه بلكه زیاده تقرب حاصل قلمه غیچوندر
هم امتنه تنبیه واشارتدركه اول قدرت وكمالات قرینه اكا تسبیح امر اولنیجق بزه
خود بودكلو قصور وغفلت ایله اكر كدركه كالی ایاممز بلكه [illegible] وقاتمز بلكه انفاسمز كالی آنی
تقدیس وتحمید قلمقده كچوره وزاو لایكیم آنكله بزه دخی اول حضرتدن میدانا قربنه وفتح باب
میسر اول عبد الله بن مسعوددن ایدر اشتدم رسولدن علیه السلام كه بیوردی هركمسه كم وزد
ایدنیوب هر كون بو اذا وقعت سوره سن اوقسه هركزا كا درویشلك واقع اولمیه

سورة الحدید مدنیة بسم الله الرحمن الرحیم وهی عشرون وتسع آیات

حق تبارك وتعالی بیوردیكم سبح لله ما فی السموات والارض وهو العزیز الحكیم یعنی
حق تعالی تنزیه ایدوب تقدیس قلدی وآنی ذكر ایدوب تحمید وتوحید قلدی جمیع
كوكلر ایچنده نه وار ایسه وآیدن كونشدن ویلدزلردن دخی بونلردن غیری نه وار ایسه
وجمیع یرده دخی نه وار ایسه جنیلردن وآدمیلردن ووحوشدن طیورلردن وهوامدن
دخی آغاجلر طاشلر وطاغلر دره لردن واولردن وایرمقلردن دخی نه كم بونلره بكزر واریسه
كلیسی اكا خضوع ایدوب كیمی حالله كیمی قال الله تسبیح قلدیلر زیرا هر بری نظر قلوب كندوده
آنك صنعی اثرلرین بولدیلر بلدیلر كم كندولر مصنوعدر واول صانعدر البته مصنوعدن
صانعه خدمت كركدر پس هر بری كندو حالی مقتضاسنجه اكا بر طاعت كوستردی
اما بونسنه لرده عاقل همان بو آدم اوغلانیدر كه چوغی كندو حالتده عاقلدركه اول صانع
ذكرنده وصنعتده تامل قلمه شدر بلكه بعضیسنه غفلت ایله استولی اولمشدر كه اول صانعی كرایده

برادم كورسه اكا خوشی كلمیوب منع ایدر وآنی دشمن دخی طوتر نعوذ بالله بوندن اوتری
دیدی حسن بصری كه اكوسنز اول اوكر ایچنده كی تحملاتكر كه تركله بیله دتسبیحلرین اشیدیكز
اول اوایچینه قرار طوتمامیدیكز ودخی سعیده روایت قلور رسولدن علیه السلام كه اول
امتنی ذكره تسبیحه قندوروب بیوردیكه سوزلرك یكره كه درت سوزدر سبحان الله
والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر هر قنقیسن اوكسك یا صوك آیدرسك زیانی یوق
تكدیلك آنك ذكرندن غافل قالمه كه اول غالبدر آنی ذكر اتمیلردن انتقام ایدر حكیمدر نه دیلرسه
حكم ایدر كیمسه انك حكمنه مانع دكلدر له ملك السموات والارض یحیی ویمیت وهو علی كل شیء
قدیر یعنی یرلرك كوكلرك خزینه لری مخصوص انك ملكیدر كه بو كمسه اكا شریك دكل حكم وتصرف
انكدر كیمی دیلرسه ویردكیمی دیلرسه آلور كیمی دیلرسه دیرلدر كیمی دیلرسه اولدورر اولدرمك
دخی آنك النده دركم دنیاده اولدورر دیرلتمكه دخی اوقادردر دركه آخرتده كیرو دیرلدوب
عملكر جزاسن قلور قادردر اول نیه دیلرسه اولدرمكه دخی دیرلتمكه هیچ بر ایشده عاجز
دكل ودخی بیوردیكم هو الاول والآخر والظاهر والباطن وهو بكل شیء علیم یعنی اول كلی نسنه دن
اولدردر كلی مخلوقاتك مولاسی اولدر واول مخلوقلری دخی یرادن اولدر واول دنیانی دخی
یرادان اولدر اولدركم اولی یوق آخردركم آخری یوق آخرتی یرادان اولدر وآخر مخلوقلری
دخی یرادان اولدر ودخی ظاهر اولدر یعنی كلی نسنه اوزرینه غالبدر ودخی كلی نسنه ظهورن
كتورن اولدر وباطندر كه دوكلی نسنه كیزلولكیجیدر ظاهردركم آدمی بر اثری آشكاره قلدی
وباطندركه جنیلری یرادوب كوزلردن غایب قلدی ودخی ظاهر باطندركه كوكلی ده دخی بلور
آشكاره ده دخی بلور وظاهر باطندركم ظاهر نعمتلری دخی آندندر وباطن نعمتلری دخی آندندر
وظاهردر صنعیله وباطندر ذاتیله كه كیمسه آنی كورمز ودخی كیزلو واشكاره نه كیم یرادلمش وار
كلینك خالقی اولدر بو عجایب افعالیله كندونك برلكی وواردلغی ظاهرا اما بالذات كندوسی
باطندر كوزلر آنی ادراك اتمز ودخی اول دنیا وآخرت امورنی كوكی عجب بلیجیدركه علمیله جمیعن
قابلمشدر آنك علمندن طشره نسنه یوق ودخی بیوردیكه هو الذی خلق السموات والارض
فی ستة ایام ثم استوی علی العرش یعلم ما یلج فی الارض وما یخرج منها وما ینزل من السماء
وما یعرج فیها وهو معكم اینما كنتم والله بما تعملون بصیر یعنی اول الله در اولكم یرلری كوكلری
التی كونده یرتدی تولكر [illegible] تا نی اركوتمكی اچونكه ایشده تعجیل اتمیه لر والا قادردركه كوز آچوب
یومنجه یرادیردی وبونلری یراتدقدنصكره عرش اوزره مستولی قلدی آنلره دخی متصرف اولدی
عالمدر بلوردكم یرایچنده نه قدر نسنه لر وار صولردن كنجلردن واولولردن ودخی یردن چیقن
نسنه لری بلور اوتلر ودانه لر وخزینه لر وآخرته اولولر ودخی كوكدن این نسنه لری
بلور قادر ونیمور لكبی ودخی مخلوقك رزقلرین بلور دخی فرشته لر دخی یردن كوكه نه چیقدوغن
فرشته لردن بلور وقولك ایو یاوز عمللرندن وبوجانلردنكه چیقیجق كوكه آغدور بلور
وآنوك عالمی سز قانده بلیدر هیچ بر نفس سزدن آیرلمز یعنی هیچ بر یوقدر كیم سز آنده اولاسز

اولنری بلیه یا نواشی یوقدر کیم سز آنی انسلیه سز اول آنی کورمیه بلیه اول اللهدر کیم اول نرکنه اشلدوکگزی
بلور اول عمللریکزه مجازات قلور خیر نه خیر و شرنه شر دخی بویوردیکه له ملک السموات والارض والی الله
ترجع الامور یولج اللیل فی النهار ویولج النهار فی اللیل وهو علیم بذات الصدور یعنی یرلو کوکلر ملکی
هب آنک ملکیدر کیم یوقدر واردقلری کمسه نک آنده نزاعی یوق آنلر کیم باطل دعوی بوله نزاع قلدیلر
جمله سنی اول پادشاه قهری بوله هلاک قلدی اول اکا ویردوکی ملکندن کیرو الدی الذی لیس مالک الملوک
اولدر کم کلیسنک عاقبتی دونوب واراجق یری اولدر هواشلرک اصلی آندندر کم دوکلیسنک خالقی
اولدر کیجه کوندوزه کیورر و کوندوزی کیجیه کیورر کوندز کلسه کیجه کیدر کمسه بلمز قندن کیدر
وکیجه کلسه کوندز کیدر اول بلوردیکم قنده کیدر وقته اولورکیم کیجه نک برآزین کوندوزه کیورر
کونی اوزادوب اون بش ساعت ایلر و کیجه قصالدوب طقوز ساعت ایلر وقت اولورکیم
کونک آرتوغن کیجیه کیورر کیجه اوزادوب اون بش ساعت ایلر و کونی قصالدوب طقوز
ساعت ایلر بو نه حکمتدر کیم کون آیدنلغی کیجه کوردیک قراکویه دونر و کیجه قراکولغی کوندوزی
کوردیک آیدنلغه دونر بو کلیسی انک وحدانیتنه و کمال قدرتنه و علمنه دلالت قلور کیم اول
جمیع کوکلر ایچینی خیردن شردن نه وار ایسه بلور اکا کوره مکافات قلور پس حق تعالی
بو سوره نک اولندن بو آیت آخرینه دکین که بیان قلدی کندونک وحدانیتنه و علمنه دلیل
اولنسنه لری ذکر ایلدی اکا اشارت قلدی کیم آندن قورقوب و اکا امید طتوب آنی
برلیه لر و انک حکمی طتوب آنک رضاسن طلب ایلیه کندولری صالمدقیوب نه کوکل اشلیوب
نه اولور ایسه سویلمیه لر ذیرا جمله سن اشیدر و بلور پس دین انک خراسین قلور و بونی نصکره
ایکیچون بویوردیکه امنوا بالله و رسوله وانفقوا مما جعلکم مستخلفین فیه فالذین امنوا
منکم وانفقوا لهم اجر کبیر یعنی اول سزی یرادن خالق اولدر کم کلی ایچکرتی وطاشکرتی دیر کوکی
وآشکاره کرتی چونکه بلور اکا کوره جزا قلور پس آنک برلکنه ایمان کتورک و رسولنی کرچکلک
وآنک رضاسی حاصل اولاجق یرلره و ثواب اولاجق یرلره صدقه لر ایلک شول نسنه مالدر کیم
سزه امانت ویروب سزی انک اوزرینه خلیفه قلوب مالک قلدی تا برچ کون دعوی
تمام اولنجه سزه یتیه جک قدر خرجلیناسز و کیرو قلاننی بزوم درویش و محتاج قوللریمه ویره سز کیم
هر کیم سزدن ایمانه کلوب حق تعالی یی برلسه و رسولنی کرچکلسه و اول مالی بزوم رضامز ایچون
صدقه لر ایلسه آنلره جنت ایچینی اولو ثوابلر و یوجه مرتبه لر وار آنک اولولغنی آنکن ادرتق
کمسه بلمز دخی بویوردیکه وما لکم لا تؤمنون بالله والرسول یدعوکم لتؤمنوا بربکم وقد اخذ
میثاقکم ان کنتم مؤمنین یعنی نه اولدی سزه کیم اللهه ایمان کتورمزسز حال بودر کیم اول
رسول سزی طوغری دعوت ایلر کیم اول سزی یرادوب رزق ویرن پادشاهه ایمان
کتورن سز حقیقتا خود اول دیکر سزدن عهد و میثاق آلمشدر اول وقتکم آدم صلبندن
سزی چیقردی تن نرکد بکر دکلیم دیو خطاب قلدی اول وقتین قوللغنه اقرار ایدوب بلی دیمشکز
کرکلم اول عهدی بوکون یرینه کتورن سزاکر اول وقتده کرچک مصدقلر اولدیکز ایسه نه عجب دخی بو آدم اوغلانی

شول

شول شیطان و نفس که دائم طوروب آنی هلاک اولاجق یرلره یلتورکه انلر ظاهر دشمنلردر دنیاده
آخرتده آنلردن اکا خیر اولاجق دکل هیچ دلیل سز و حجتسز انلرک دعوتنه اویر هلاک کلکه و اللهدن
و رسولدن ایراق دوشوب اوجماق نعمتلرندن محروم قالدوغنه راضی اولور والله ایله
رسولک دعوتنه مطیع اولوب اجابت اتمز کیم دوکلی سعادت آنلره اویمقدندر بونلره کی قتی
دوست و خیر صاحبیلردر حال بودر کم الله ایله و رسولک سوزلرندن خلاف و یاکلش یوقدر
پس کیجا هل القدر یا خود ایمان ضعیفلغندندر کم قالیه و قالماشه دوشمانکن ایمانه لرکی
کرچک شفقتلو دوستلرینه اینانمیه لر صغنورز الکتهه که بونک کبی حالدن و دخی بویوردیکه
هو الذی ینزل علی عبده ایات بینات لیخرجکم من الظلمات الی النور وان الله بکم لرؤف رحیم
یعنی اول اللهدر کیم جبرائیلی قولی محمده اندردی تاکیم اول قران آیتلرن انک اوزرینه اوقیه کم
اول آیتلر حلالی حرامی بیان قلور و اشلیجک اشلری بلدورر و اشلمیه جک نسنه لری دخی بلدورر
تاکه اول قران سزی شرک و کفر قراکولغندن چقاروب ایمان یقین آیدنلغنه کتوره و سزه
هدایت و توفیق ویروب ضلالتدن ایراغ ایلیه که اول الله سزه رؤف رحیمدر اسباب
رحمتلری سزه بلدردیکه اکا التجا قلوب ضلالتدن طغیانندن خلاص بوله سز و دخی بویوردیکه
وما لکم الا تنفقوا فی سبیل الله ولله میراث السموات والارض لا یستوی منکم من انفق من قبل الفتح
وقاتل اولئک اعظم درجة من الذین انفقوا من بعد وقاتلوا وکلا وعد الله الحسنی والله بما تعملون خبیر
یعنی نه اولدی سزه کیم بو الله رضاسی اولدوغی یرلره بو ایلکزده که ماللریکزدن تصدق قلمزسز
اول بخیللق ایدوب انفاق قلمدوغیکزدن سزه فائده نه اولیسر کیم یارین اولوب دوکلین
ترک ایدوب قیوب کیدرسز مال خود دوکلی اللهک سزه تصدقه بویوردن دخی اول فنایه
ویروردن اوک الله یولنده صدقه لر قلوب احسانلر ایلک الا جمیعکز عاقبت هلاک اولوب
یر و کوک ایچینده کی خزینه لر کیرو اللهدر میراث قالیسر کم اول دخی آنک ایدی آخر کیرو انکا اولیسر
و دون بریکزما لحوغزن الله یولنده خرج ایدوب تکری دشمنلریله مقاتله قلدوغنک ثوابی و فضیلتی
برابر دکلدر کم رسول الله علیه السلام مکه فتح اولمزدن اوک شول کمسه ثوابی ایله که
اول رسولدن صکره و اسلام ظهوره کلدکدن نصکره مقاتله قلوب صدقه لر احسانلر ایلدی اما بو اوک
ایدنلره دخی صوکیدنلره دخی حق تعالی جنت ایچره کوزکلو مقاملر وعده قلمشدر ایکیسنک
دخی حاللری کوزکلودر حق تعالی انلرک انفاق ایدوب مقاتله قلدقلرین بلور اجرلرین ضایع
اتمز اما اول رسول الله علیه السلام قلینن عمللر آندن نصکره قلیننن ایله برابر اولمز بو آیت اینمکلکنک
سببی بو ایدیکم رسول علیه السلام بویوردی تیز اولا کم سزدن صکره بر قوم کله کیم کندو عمللرینه
باقوب سزک عمللریکزه باقوب سزک عمللریکزی حقیر کوره لر آذرغنه لر اصحاب دیدیلر کیم یا رسول الله
آنلر می افضل اولیسر بو وقتده بزمی رسول علیه السلام بویوردیکه اکر آنلردن برسی احد طاغی قدر
التون الله یولنده انفاق ایتسه سزک برمد بغدای یا آدیه صدقه قلدوغکز فضیلتنه آنلر ایرشمیه لر
بلکه نصفنه دخی ایرشمیه لر پس بو آیتی حق تعالی اندردی آنلرک اول عمللرنی فرق ایدوب بیان ایلدیکه

خزینه لریله کیرو بیان

رسولنك عليه السلام سوزنين كوچكلرى ودخى بيوردى كه من ذا الذى يقرض الله قرضا حسنا فيضاعفه له
وله اجر كريم يعنى حق تعالى ايدر كيمدر اول الله ويردوكى مالدن الله يولنده كيرو اخلاصله كوكل
خوشلغيله ويره حق تعالى آنك اول عطاسنى قبول ايدوب شول قدر ثوابلر ويره كيم
آنك حسابى اولميه واكا كوركلو مرتبه لر حاصل اولا آخرتده الله قتنده بو آيت دخى مجموع مؤمنلرى
صدقه يه واحسانه قتندر مغيجوت اندورلر ديكرا الله يولنده مالدن صدقه اخلاصله تكلف سز
صدقه ويره لوكم اول ثوابلر بولالر خلقدن اوتانوب ياخود ابوجومرد كشيدر ديسونلر ديو
ويرميه كه اول قبول اولنمز وثواب حاصل اولمز ودخى بيوردى كه يوم ترى المؤمنين والمؤمنات
يسعى نورهم بين ايديهم وبايمانهم بشريكم اليوم جنات تجرى من تحتها الانهار خالدين فيها
ذلك هو الفوز العظيم يعنى يا محمد اول قيامت كونى شول كوندكم سن كوره سن اول ايمانه
كلن ارنلرى وعورتلرى صراط اوزرنده كه اول دنياده اللهى ورسولى وآخرتى كرچكلكله ارندن
اوترى اول كوركلو عمل قلدقلرندن اوترى حق تعالى نور ويره كيم اول نور صراط قراكوسنده انلرك
اوكنده وصاغنده وصولنده شعله ويره آنكله اول صراطدن كچه لر فرشته لر طوروب
آنلره بشارت ايله چاغوره لر ديه لركم اى مؤمن ارنلر واى مؤمنه عورتلر سزه بكون بشارت
اولسون اوچماق ايچنده اولوكرامتلرله واول كوركلو بستانلرده كه آغاجلرينك التندن ايرمقلر
آقر بو حالده كم سز آنده ابدى مقيم اولاسز زوالى اولميه اشبو سعادتلر سزه كلديسى اللهدن
فوز عظيمدر كه عذابدن قورتلوب بو كرامته ايرشدر ودخى بيوردى كه يوم يقول المنافقون
والمنافقات للذين آمنوا انظرونا نقتبس من نوركم قيل ارجعوا وراءكم فالتمسوا نورا فضرب
بينهم بسور له باب باطنه فيه الرحمة وظاهره من قبله العذاب ينادونهم الم نكن معكم قالوا
بلى ولكنكم فتنتم انفسكم وتربصتم وارتبتم وغرتكم الامانى حتى جاء امر الله وغركم بالله الغرور
ودخى اول قيامت كونى اولدركه اول كونده منافق ارنلر ومنافقه عورتلر اول ايمان اهلنه
چاغورشوب صراطده ديسر لركيم بزه باقق ايلينوك كيدك نه مهلت ويرك بزكه نوريكزله
بزدخى شعله لنه وز يعنى اول وقتكم خلايق صراط اوزرنده اولالر ناكاه بوقرانكولق كلوب
انلرى بوديه آندن صكره حق تعالى قوللرى آره سنده نور قسمت ايليه هر مؤمنه عملى
مقدارى نور ويريله اما منافقلر وكافرلر شويله نورسز قراكوده قلالر اول مؤمنلرك
نورندن آدنوق اصلا شعله اولميه نتكم كوزلو كشيلرك كوزى نورندن كوزسزلره فائده
يوق پس اول وقت ديلركم يا مؤمنلر بزه كويه دك يوردك كيم نوريكزله بزدخى نورلناليم
اول مؤمنلر آنلره ديه لركه دونك دنيايه وارك نور طلب ايلك كه بو نورى دنياده قزانوب
طوته كلدك ياخود ديه لركم محشر يرينه وارك آنده نور طلب ايدك كيم بو نورى آنده قسمت
اولندى بونلر آنى اشيدوب نور طلب قلمغچون دونه لر كلوب هيچ نسنه بولميه لر
دونوب كيرو واره جق اوچماق اهلى ايله آنلرك آراسنده بر ديوار چكيله كه بر قپوسى اولا اول
ديوارك ايچ يوزى جنتدن يكا وطشره يوزى طاموندن يكا مؤمنلر اول قپودن كچوب اوچماغه كيره لر

واول

واول منافقلر دخى آنده قالوب كله لركه اول قپودن كچه لر اول قپو بايله آنلر ديوار آردنده قلالر
بونسنه آنلره كندو عمللرى جزاسيدر كه دنياده الله دينينى مسخره يه آلورلردى آنلر دخى مسخره يه
طوتلديلر پس اول ديوار آردندن اول مؤمنلره چاغروب ديلركيم يا مؤمنلر بز دخى دنياده سزكله
دكلميدك اوزره دكلمى يدك وجماعتده نمازده بيله دكلميدك سزيرى نيچون قوديكز كتديكز
مؤمنلر دخى آنلره جواب ويروب ديه لركم بلى ظاهرده بزمله بيله ايدكز لكن سز كندو نفسكزى
هلاكه اتديكز كوكلكزده اول كوركلو كوكلوب دائم قلدوغيكز ايله دخى كوز طتوب منتظر
اولديكزكه رسوليكز اوله كيرو سزينه كفريكز آشكار قلاسز واول دين اسلامه وكيرو
قوپيلغه شك وكمان اتديكز اول دنيانك باطل فانى ديولكى سزى مغرور ايلدى تا اوش بو كونه كلنجه
سزه كلدى اول مغرور قليجى شيطان سزى اللهك كوسيله الديوب مغرور براقدى
اونه عاقبت بونك كبى مختاره واقع اولديكز ودخى بيوردى كه فاليوم لا يؤخذ منكم فدية ولا من الذين
كفروا مأويكم النار هى مولاكم وبئس المصير يعنى بكون اول كوندكم سزك نفسكزى اليچون فدى
قبول اولنمزكه سز قورتلاسز نه خود كافرلردن قبول اولنوركه اللهك بو لكنه واذلكنه
انكار قلديلر آنلرك دخى واراجق يرلرى وسزك دخى اول عذابدركه آنده مخلدسز اول كچمش
كفريكزدن وشركلريكزدن اوترى اول اوليكزدر كه آنده مقرب اولاسز سزه دخى اول كافرلره
دخى وراجق يركزته ياوز يردر آنده بر راحت ولاجق يريوقدر كه برساعت عذابدن امين
اولاسز ودخى بيوردى كه الم يأن للذين آمنوا ان تخشع قلوبهم لذكر الله وما نزل من الحق ولا يكونوا
كالذين اوتوا الكتاب من قبل فطال عليهم الامد فقست قلوبهم وكثير منهم فاسقون بو آيتك
سبب نزولى بويدركيم رسولنك عليه السلام اصحاب كرنبى بركون ملول اولديلر ديديلركه يا رسول الله
بزه برخبر سويله كه آندن كوكليمزه فرح حاصل اوله حق تعالى يوسف سوره سن اندردى كه قصصلرك
كوركلوسيدر انلره خبر ويردى فرح بولديلر اندن صكره بردخى ملول اولديلر ديديلر كه يا رسول الله
بزه برخبر ويركه كوكلمز فرح بوله غمدن قورتيله وز اشبو آيتى اينديردى كه الله نزل احسن الحديث
كتابا متشابها يعنى رسول عليه السلام آنلره قرآندن خبر ويردى فرح بولديلر بر دفعه ينه ملالت
حاصل اولدى كيرو ديديلركه يا رسول الله بزه خبر ويريكز كيم ملالتمز دفع اوله اول وقت حق تعالى
بو آيتى اينديردى معنيسى بودركم وقت اولمدى كيم بو ايمانه كلنلرك بر قورقو واقع اوله
كوكللرى يومشنه واول قرآنكه حقدر بونلره اندى حرام حلال بيان قلمغچون دخى وقت اولمديمى كم
آنكله اوكتلنه لر شول كمسنه لر كبى اولميه لركيم آنلره كتاب ويرلدى بونلردن اوكدين يعنى
كوكللرى قتى اولمقدن اول كيمسنه لردن ايلروكى يهوديلر ونصرانيلر كبى اولميه لركه پيغمبرلرندن
ايلرو وارديكى عمرلرى اوزون اولمقلق آنلرك كوكللرين قورتديكه ايمانه كلمديلر وقرآنه اينانمديلر
بولردن الا آز كمسنه ايناندلر بونلرك چوغى فاسقلردر كه الله امرينه مطيع دكللر ايمانه كلمديلر
وقرآنه ايناندلر بولردن الا آز كمسنه ايناندلر بونلرك چوغى فاسقلردر كه الله امرينه مطيع
دكللر صنعنوز ربنا اللهم شول منافقلر قورقو سندن بكم قورقو سنده لركوكللرندن قورقوا ولميه

قورتها ولدکم اول کوکلده واقع اولا آندن ایچرودن سیزوب طشره اعضالرینه بلوره شول تلوقرن
بال سیزدکبی تاکه اول اعضالری جمیع کناهدن پاک اولوب اول قورقو سببیله آدینه اللهه لایق اولا
بوندن صکره دنیایی ذم ایدوب بیوردیکه اعلموا ان الله یحیی الارض بعد موتها قد بینا لکم الآیات
لعلکم تعقلون یعنی بیلک که حق تعالی بو قورومش اولمش یرلری دیرکوردر اولدکدن صکره یعنی صلاح
ایدوب تربیت قلور اول یغمورلر صوییله که آندن درلو درلو اوتلر و نعمتلر بتوب کیمی انسانه
وکیمی حیوانه غدا اولور تحقیق بز سزه قرآن ایچنده علامتلر و نشانلر بیان قلدق تاکه عقلکز اولنلر
اولا کیم بر آنکله اوکلنه یعنی بر مثالده اکلیمق ایچونکه شول قورومش یرلری یغمور صولری نیجه تازه
بو قرآن دخی اول اولمش کوکلری اویله تازه لندورر که آندن ایمان و معرفت و صدق و اخلاص
وشوق و صفا بتر اول صاحبنی ابدی سعادته ایرکورمکه اکا قوت و غدا اولور و دخی بونده
دلالت وارکه اول قورومش یرلری یغمور ایله و قتی اولمش کوکلری قرآنله نیجه بومثاده
اول یر آلتنده اولولری دخی ویلره دیری قلمغه قادردر و دخی بیوردیکه ان المصدقین
والمصدقات واقرضوا الله قرضا حسنا یضاعف لهم ولهم اجر کریم یعنی بدرستی اول صدقه
ایدیجی مؤمن ارلر و صدقه ایدیجی مؤمنه عورتلر که تصدق قلودرلر اللهدن ثواب و موبی
صدقله وکوکل خوشلغیله آنلرک احسانلری زیاده اولنور هر بریچون اوننردن دخی بری یوزه
وارنجه ودخی اکا دکله حسابنی اللهدن آرتق کمسه بلمیه فی الجمله اول صدقه ایدنک صدقنه
واخلاصنه کوره زیاده اولور واول ویردوکی کشینک استحقاقنه کوره ثواب زیاده اولور
یعنی صدقه ویردوکی کشی شول دیلنجی درویشلر اولوب اوت بدعت اهلی اولمسه شول
یوللرده قلندریلر وشول دیولری آچق یوردیلر کبی اما نماز دخی قلمسه آنلره ویردوکی صدقه دن
بونیته بر ثواب اولور شول یره بکزرکیم اکرکیو و تخمی کتوردر آنجق آرتق ویرمز اما اول بدعت اهلی
اولنلره صدقه قلسه هیچ ثواب اولمز شول چورق یره تخم صاچمش کبی اولور تخمی دخی ضایع اولور
نسنه بتمز و اکر شول درویشلره ویرسه که نماز قیلورلر اوله اکر دیلنجی دخی اولورسه بونیته اون
ثواب اولور و اکر دیلنجی اولمسه و شیخ اولسه اما کندو محله سنده یا شهرنده یا کوینده بونماذ
اهل عیال ایدر درویش اولسه نسنه جک کسب ایتمسه یا ضعیفلغندن یا پیرلکندن یا اوله اصل
کشی عیالی اولسه درویش اولدی چوب نه کرکسه ایشلمکه عار ایدر بونلرکبی یه ویرمک
بونیته یتمش ثواب اولور و اکر بونلردن کاربری علم اهلی اولاجق اولورسه بونیته یدی یوز ثواب اولور
شول یرکبی کم بودانه ده یدی باش بتر هر باشنده یوز دانه اولور خصوصا اول ویردوکی هم
درویش هم عیال ایدر هم عالم هم متقی صالح کمسه اولورسه آنک اول ویردوکی صدقه سی آنک عبادتنه
یاردم اولا اول تشویش سز کوکل خوشلغیله طاعت قله اول صدقه سنده اولقدر ثواب اولور کیم
آنک حسابی اولمز بس عاقل اولن اشبو که نظر ایدوب قنده آرتوق ثواب اولورسه اکا ویرسون
نته کیم اکنجیلر کیله سنه بوغدی ویره جک یری وار دیکی آنی کیل قیوب … ویرن یره اکمز
چورق یره هیچ اکمز اشبو سوزلرده که فهم ایدن چوق نسنه اکلر و دخی بیوردیکیم والذین امنوا بالله

ورسله اولئك هم الصدیقون والشهداء عند ربهم لهم اجرهم ونورهم والذین کفروا وکذبوا
بایاتنا اولئك اصحاب الجحیم یعنی شول کمسه لرکیم اللهک برلکنی و پیغمبرلرینی و دخی جمیع پیغمبرلره
اعتقاد قلوب حقدر دیدیلر کیکرچک مؤمنلر آنلردر و الله قتنده شهید لک مرتبه سنده ایرن
دخی آنلردر و یارین قیامت کوننده اولو اجرلو و کامل نور حاصل ایدن دخی آنلردر اما
شول کمسه لرکیم کافر اولدیلر بزم بلیکمزه انکار ایدوب رسوللریمزی یالانلدیلر و قرآنه
اینانمدیلر بونلر کلیسی جحیم عذابنه مستحق اولمشلردر که آندن ابدی معذب اوله لر بوندن صکره
اول دنیا کیم اتلر اکا محبت کتوروب آخرتی قومشلردر حق تعالی آنی ذم ایدوب حقارتنی
بر نسنه یه تشبیه ایدوب آنلری آندن صووده وب آخرته رغبت قلمغیچون بیوردیکم
اعلموا انما الحیوة الدنیا لعب ولهو وزینة وتفاخر بینکم وتکاثر فی الاموال والاولاد کمثل غیث اعجب الکفار
نباته ثم یهیج فتریه مصفرا ثم یکون حطاما وفی الآخرة عذاب شدید ومغفرة من الله ورضوان وما الحیوة
الدنیا الا متاع الغرور یعنی ای دنیا معیشتنه مغرور اولوب آخرت سعادتین ترک ایدنلر بیلک کیم
حقیقتده کلدر بو دنیانک عز و جاه و دیرلکی الا برلهو باطل و غلاجقلر اویونجق … کیم عمر
ضایع اولمقدن آرتق فائده سی یوقدر و دخی برقاچ کونلک بر زینتدر و آز کونده بر بریکزه فخر
اتمکدر که عاقبتی حسرت و ندامتدر نته کم علقمه روایت قلدیکم رسولدن علیه السلام بیوردی نولدی
بکا کیم بو دنیایه میل ایلیم الا شول یولجی کبیکیم یای کوننده کلوب براغاج کولکه سنده قوندی بر ذ
دکلندی آندن کوچوب کتدی اغاجله کولکه یرنده قالدی بس بو دنیانک حالی دخی بوندن آرتق دکل
برقاچ کون طوردی آندن کوچوب وطننه کیدر اول قوندوغی یر کیرو یرنده قالور برکمسنه دخی
کلوب قونور حق تعالی تمثیل ایدوب بیوردیکم بو دنیانک مثلی شول کی حاجت اولدوغی
وقتی یغمور یغوب بکزرکه کوکلدن یره ایتر اکنلری اوتلر بتوردر اول اکنجیلرک کوکلی اکا باقوب سوینور
شاد اولور کیم اکنلری خوش اولدی آندن برکیجه بر آفت سماوی ایرشوب ناکاه آنی قوریدر
رنکی تغیر اولوب یاشل تازه ایکن صارولغه دونر آیاق آلتنده اوانوب هلاک اولور بو دنیانک
زینتلری دخی انجلیندر که هلاک کلکی قریبدر بو آدم اوغلانی دخی بو دنیا اکلکلکنده تر و تازه طغوب
انه قرنندن دنیایه کلور بوی قامت چکوب بیوکییت اولور تمثیل قزل بکلو طونلر کیوب
صالنور اول قد وقامتنه و زینتلرینه باقوب فخر ایدر آنا آتا اکا باقوب سوینورلر که بونک کبی
خوش شکل وقامت اوزره بسلیمز وار دیو ناکاه برکون اولم یلینی آنک اوزرینه اسدور د طوقنوب
آنک بوزلو تازه صورتی صارولغه دونوب قوریدوب قوتی آلور اولم دوشکینه بر غور
ملک الموت واردوب اوداغیله آنک عمرینک … آنی طپراق ایچنده دفن ایدرلر
آیقلر آلتنده پاصلوب بلور دتر اولوب اول مغرور اولوب آلنده کی زینتکارلری کلی براکویه
قالور کندو واردوب آخرتنده قتی عذابلره اوغرر چونکه اول دنیا ایله فخر ایدوب آنی اختیار قیله
اما آخرتده اللهک خشنودلغی و رحمتی شول کمسنه لره درکیم آنلر دنیا محبتنی ترک ایدوب
آخرت اختیار قلدیلر بس دکلدر بو دنیانک حیاتی الا شول متاع کیبیدر که صوچه دن دوزلدی

آنک بقاسنی هلاکی تیزدر زیرا خطر اوزره دره سهل نسنه طوقنسه او وانور او اندن صکره کیرو
تعمیرا ییوب بتون اولمق محالدر همان دنیا دخی آنک ایلدر پس حق تعالی بو دنیانی تمثیل ایدوب
بو نسنه لره بکزتدوکی آندن اوتوریدر که عاقل اولنلر آنی اشیدوب اکلیه لر بیله لر آخرتی قیوب
اکا سعی اتمیه لر چون بو رسمه بو دنیانک فناسن بیلدردی بو کرد و نوعی اول بقاسا اولنن خبر
ویردی و اندن یکا رغبت قلدروب اندن یکا سعی اتمکه قندرمغیچون بویوردیکه سابقوا الی مغفرة
من ربکم وجنة عرضها کعرض السماء والارض اعدت للذین آمنوا بالله ورسله ذلک فضل الله
یؤتیه من یشاء والله ذو الفضل العظیم یعنی اوکوردیشکز بر بر یکردن اولدیکزک مغفرتن
حاصل قلمغه کناهلردن توبه قلوب صالح عمللر اشلمکه وجماعتلره حاضر اولوب امامه اول تکبیره
ایرشمکله ودخی ایو ییشک اول اوجماغه کرمکه که آنک اینی یرلر وکوکلر اینجه در یعنی اکر یرلری
کوکلری بر برینه اولشدرسه لر دخی شول سختیان جکر کبی اوزادوب دوشه سه لر بو کلکی
نه مقدار اولورسه اوجماغک کیکلکی آندن دخی اولدر بو یر مثللر اکلنمغیچون اما اول اوجماق
بو نسنه در که حق تعالی اندن اول کیک نسنه یراتمدی پس اوجماق اول او توبعیله و اول کوکلو
ذینتلرایله یرادیلوب یراقلنمشدر شول کمسه لر ایچون که اللهک وحدانیتنه ایناندیلر و رسوللری
کرچکلدیلر وقرآن حکمنه مطیع اولوب عمل صالحه مشغول اولدیلر پس بو اوجماق مرتبه لرینه
ایرشمک سببلو که توحید وطاعتدر بونلر اللهک فضلیدر که قوللرینه عطا قلور اما کیمه
دیلرسه که کندو اکا ویرور دیلمدوکنه ویرمز که آنک فضلی عظیمدر وعطاسی بولدر بوندن صکره
کندونک حکمتی وقضاسن بیلدوروب خبر ویردیکم هر نسنه واقع اولیجق تولطا دلغنوب
شکایت دیلی اوزادوب خطاره واقع اولوب عذابه مستحق اولمیه بویوردیکه ما اصاب من مصیبة
فی الارض ولا فی انفسکم الا فی کتاب من قبل ان نبراها ان ذلک علی الله یسیر یعنی هیچ بر مصیبت
یوقدرکیم اول یر یوزینه واقع اولر یا یغمور یغمق کبی و نرخلر قزلق اولمق واوتلر اکنلر آزلمق ویمشلر
وقت اولمق کبی ودخی اولکم نفسلریکزه ایرشور بلالر و زحمتلر کبی و صبر ولقلر و آغریلر کبی ودخی
شول نفسه خوش کلمین نسنه لر کبی زیرا بو جمیعی لوح المحفوظده یازلمشدر دخی اول نفس
یرادلمزدن اوک راوی ربیع بن صالح ایدر اول وقت که حجاج سعید بن جبیری اولدرمکه
کوتردی بن قتنده اغلادم سعید بکا دیدیکه نیچون اغلرسن بن دیدیمکه اشبو سکا واقع اولان
حال ایچون اغلرم اغلمه بو نسنه بزه الله تعالی علمنده مقدر اولمشدی دخی بر وجوده کلمدین
اشتمدکمی بو آیتی کیم بویوردی دیوب اشبو آیتی آخرینه دکین اوقودی پس بو نسنه لر اللهه
کلر که مشکل دکلدر پنه کرکسه قدرتی یتر و بوندن صکره بویوردیکه لکیلا تأسوا علی ما فاتکم
ولا تفرحوا بما آتیکم والله لا یحب کل مختال فخور الذین یبخلون ویأمرون الناس بالبخل
ومن یتول فان الله هو الغنی الحمید یعنی بو تره حسرتدن و شرحدن واقع اولاجق نسنه لری
کیمی قره ویکمی نفسکزده دخی یولر یرادلمدین و شرک نفسکز یرادلمدین تقدیر قلوب لوحه
یازدق دیمز آندن اوتوری ایدیکه ایچون شرک الیکزدن بر نسنه کوفوت اولسه یا هلاک اولسه

یابدیلردن صاغلق کیدوب بر خسته لک ویا زحمت واقع اولسه غصه لنمیه سز بونم تقدیریمزه
راضی اولوب دیه سز کیم بو الله علمنده بزه یازلمشدر حکم آنکدر بز رضادن غیری چاره بلمزز
وفتی الیکزه بر بولجه نعمت وراحت وصحت قوت حاصل اولسه دیه سزکیم بو دخی الله قتندن
بزه عطادر که ایرشدی بو نعمتک شکری واجبدر دیوب آنکله فخر ایدوب تکبر قلمغی ترک
ایدک کیم الله تعالی سومز اول کمسه که اول الینه کیرن نعمتله فخر ایدوب کندویی اولوکوروب اول
نعمتک شکرین یرینه کتورمیه ایمدی آنلر اول قومدر که کندو نفسلرینه بخل ایدوب ماللرنی بوک
طتوب صقلرلر الله حقنی چقاروب فقرایه ویرمزلر وخلقه دخی بویوردرلرکه انلر دخی ویرمیه لر
صقلیه لر اولایکیم درویشلک واقع اولا مالکزی تلف قلوب کیده سز یا بیرلک ایرشه
یا خسته لک واقع اولا اول مالکزی کسب ایدمیه سز بو اول وقت کرک اوله دیوب بر برینه
اغوا بیله بخیللغه وممسکلکه بویوره لر حق تعالی بویوردیکیم هر کیم بونم حکمیمه مطیع اولمیوب بونم
یولمده مالنی نفقه قلمقدن اعراض ایتسه حق تعالی آنلرک نفقه لرندن مستغنیدر احتیاجی یوق
انک جمیع اشلری کورکلودر که هیچ عیبی یوق اول تنفقه ایدن و ایتمین دخی یادیت عمللرنک
جزاسن بولیسرلر ابن عباس ایدر رضی الله تعالی عنهما هیچ بر کمسه یوقدرکیم اول اندن کیده نه
غصه لنمیه و الینه کیره نه سونمیه اما مؤمن وعقل کامل اولدرکه الندن کیده نک غصه سی یرینه
صبر قویه دیه که بو دخی طوردسنه دکل عاقبت الندن کیدیسریاری کتمدین شکرینه مشغول
اولا پس ودخی حق تعالی بویوردیکه لقد ارسلنا رسلنا بالبینات وانزلنا معهم الکتاب والمیزان
لیقوم الناس بالقسط وانزلنا الحدید فیه بأس شدید ومنافع للناس ولیعلم الله من ینصره
ورسله بالغیب ان الله قوی عزیز یعنی بکدستی بز کوندردک اول رسوللری ایو اشلره
بیورمغله ویاوز اشلردن نهی قلمغله وحرام حلال ایمان قلوب بیلدرمکله و آنلره کتاب دخی اندردک که
استلریدن آنوک احکامن اوکردوب بیلدورهلر و دخی ترازو اندردک آنکله بر بر برینه عدل ایده لر
المقده ویرمکده ظلم وحیف ایتمیه لر ودخی بز آنلره دمور یراتدق آنی آنلره قوت قلیوردک که
قلجلر ایلیوب بونم دشمنلریمله مقاتله قلهلر وکندولره منفعت اولاجق آلتلر دوزوب مصالحلرن
یرینه کتوره لر نجاق کبی بالته کبی وکسر کبی ویل قازمه و بیکنه وصبان دموری دخی نکه کرک اولاجق
واردمورالتلرن بوکلیسنی حق تعالی انکیچون قلدیکه کوره بو آلتلری و بو سلاحلری قنقسی
الله طاعتنده صرف ایدر ورسولنه مطیع اولور اللهنی ورسولنی قنقسی کوکل ایله کرچکلر
وقنقسی یالاندیر حق الله تعالی امرینه قویدر کمسه انی عاجز قلمز وعزیزدر کمسه اکا غالب
اولوب ذلیل قلمز ودخی بویوردیکه ولقد ارسلنا نوحا وابرهیم وجعلنا فی ذریتهما النبوة والکتاب
فمنهم مهتد وکثیر منهم فاسقون یعنی بکدستی بز نوحله ابراهیمی علیهما السلام کوندردک که
آنلری بونم طاعتمه دعوت قلهلر واول ایکیسینک نسلندن نبیلر کتوردک موسی
وهرون وداود وسلیمان ویوسف ویعقوب وزکریا وصالح کبی علیهم السلام بونلرک هر برینه
کتاب دخی ویردک آنلرک ذریتلرینک بعضیسی هدایت بولوب طوغری یول کلدی اما چوقلری

اندن اول کتابی ترک ایدوب ایمان طرفندن چیقوب ضلالت یولنه کیردیلر فاسقلردن اولدیلر
ودخی بیوردیکه ثم قفینا علی آثارهم برسلنا وقفینا بعیسی ابن مریم وآتیناه الانجیل وجعلنا
فی قلوب الذین اتبعوه رأفة ورحمة ورهبانیة ابتدعوها ما کتبناها علیهم الا ابتغاء رضوان الله
فما رعوها حق رعایتها فآتینا الذین آمنوا منهم اجرهم وکثیر منهم فاسقون یعنی اول نوح ایله
ابراهیمدن صکره آنلرک ایزلرنجه بری برینجه دخی رسوللر کوندردک و اول قوملرین بزه دعوت
قلدیلر دخی آنلرک ایزلرنجه مریم اوغلی عیسایی کوندردک واکا دخی انجیل ویردک واکا متابعت قلوب
ایمان کتوردنلرک و آنی کرچکلیلرک کوکلنه شفقت و سوکو براقدق که آنی سودیلر و بربرین دخی
سودیلر و اول عیسانک دینی اوزره محکم طوردیلر دونوب یهودی و نصاری اولمدیلر و اول
رهبانیتی کیم کندو کندولردن طوغروب اشلدیلر آنی بز آنلره واجب قلمدق الا آنلر
آنی حق تعالی رضاسن طلب قلمغیچون قلدیلر اما شویله کم حقیدی یرینه کتورمدیلر دونوب کیرو
کیمی یهودی و کیمی نصاری اولدیلر یعنی عیسی کوکه کتورلدکدنصکره چون مشرکلر چوغلدیلر اول
مسلمانلری انجندیلر آنلر دخی اول ظالملردن چیقوب طاغلره کتدیلر و اول طاغلرده مغاره لری صومعه
ایدوب آنده بر زمان عبادت قلدیلر عاقبت اول ایشه نفسلری طاقت کتورمیوب اول
حالدن کیرو دوندیلر کیمی یهودی اولوب کیمی نصاری اولدیلر حق تعالی ایدر آنلره کیم اول نفسلرینه
واجب قلدقلرینک اوزرینه ثابت اولدیلر ایمانلرنی صقلدیلر بز آخرتده آنلرک اجرلرین
اوجماق ویردک اما آنلرک چوغی فاسق اولوب کیرو یهودی و نصاری اولدیلر آخرتلرینی خرابه
ویروب کندولری ابدی عذابه مبتلا قلدیلر بو آیت ایچنده مؤمنلره تنبیه و اشارتدر کیم
هر کمسه حق تعالی واجب قلدوغی نسنه لردن کندو کندویه بر نسنه طاعتدن و عبادتدن
واجب قلسه کرکدر کیم آنی صقلیه ترک ایتمیه اشلیه والا ترک ایدیجک اولورسه کندویه
فاسقلق آدی دوا کورنمش اولور بوندن اوتری صحابه لرک بعضیسی وصیت قلوب دیدیلر کیم
زنهار شول تراویح قلمغی رمضان کیجه لرنده ترک ایتمیوب ملازمت قلک والا ترک ایدرسه کز
فاسقلردن اولورسز زیرا حق تعالی واجب قلمادین سز کندوکزه واجب قلدیکز پس کشی
کرکدر طاعت و ریاضت یولندن استدراجله طوته آز آز نفسنی اوکرده دوب آز آز
یوقاروجیقه تمام قرار دینه واریجق آنده طوره آرق یوقارو چقمیه یاری شغی دخی اینمیه
والا اولدن نفسنی صنامدین بر شادر صانوب آرتوجق نسنه لره شروع ایدرسه
نفسی اکا طاقت کتورمیوب آشاغه سنه دونه جک اولورسه کرا اولکی عادتنه کله کندو دخی فاسق
اولوب فتنه دوشرکیم اولاکیم نیجه مسلمانلر دخی آنک اولکی حالنه باقوب کودکلو اعتقاد ایدوب
اکا اوینمش اوله صکره کی حالنه باقوب آندن نفرت قلالر آنلرک دخی اعتقادلرنه فتنه اولاکیم انکله
خلل واقع اوله عاقل اولان بو سورده چوق اشارت وار ذکر ایدوب اکلرسه ودخی بیوردیکه
یا ایها الذین آمنوا اتقوا الله وآمنوا برسوله یؤتکم کفلین من رحمته ویجعل لکم نورا تمشون به
ویغفر لکم والله غفور رحیم یعنی ای آنلر کم ایمان کتوردیلر قورقک اللهدن و آنک پیغمبرلرین طوتقله

مطیع اولکز

مطیع اولک و بیورمدقلریندن قاچک اول عیسی یه و موسی یه نیجه ایمان کتوردیکزسه انک رسولی محمده
دخی ایله جه ایمان کتورک اول اسلامه مکرر اوزره ثابت اولک تا که اول الله سزه ایکی قات اجر ویره
و زیاده رحمتلو قله بر اولکی رسوللره ایمان کتوردوکیکز ایچون بر دخی بو رسوله ایمان کتوردوکیکز
ایچون و دخی یاد ایده صراط اوزره سزه نور قلیویره که انک شعله سندن صراطدن کچوب اول
ظلماتدن قورتله سز و دنیاده دخی طریق حقی سزه واضح و روشن قیله که آنوکله هدایت بولوب
طوغری یوله وارسز و دخی کناهلرکزی یارلغیوب ویره که اول مؤمنلرک کناهلرین یارلغیوب غفوردر
قچن توبه قلسه لر اسوکو رحیمدر و دخی بیوردیکه لئلا یعلم اهل الکتاب الا یقدرون علی شیء
من فضل الله وان الفضل بید الله یؤتیه من یشاء والله ذو الفضل العظیم یعنی حقیقت اهلی
تا که بو کتابی بیله لر کیم الله تعالینک فضلندن کندولره حاصل قلمغه هیچ بر نسنه یه قدرتلری یتمز
الا مکر الله تعالی عنایتی برله فضل ایدر زیرا اول بسی عرتیه ویرمک الله ارادتنده در دیلدیکی کمسه یه
اکا ویره قچنکه کوره قوللردن بر کمسه اکا اهل اولا کرا اول فضل عظیم اسیده ویرن دخی اولدر
مانع دخی اولدر اول ویره و کوک یولوک اهلی دیولوب منع ایدرمزلر و اول ویرمدوکین
یر و کوک اهلی دیولوب ویره مزلر پس عاقل کرکدر کیم جمیع اشیانی اللهدن بیلوب کندونه الحوت

یوادللکلسکلا مشغول اوله

سورة المجادلة مدنیة — بسم الله الرحمن الرحیم — وهی عشرون واثنتان آیات

قد سمع الله قول التی تجادلک فی زوجها وتشتکی الی الله والله یسمع تحاورکما ان الله سمیع بصیر
عکرمه ایدر رضی الله تعالی عنه بو آیت ثعلبه قزی خوله حقنده اینمشدر انکادی اوس بن صامت ایدی
اول خوله رسول علیه السلام حضرتنه کلوب دیدیکه یا رسول الله بنم ارم اوس بکا دیدیکه سن بکا
انام ارقاسی کبی سن پس پیغمبر علیه السلام اکا ایتدیکه یا خوله بن شویله ظن ایدرم که سن اول
اوسه حرام اولدک اوخوله دیدیکه کی نظر ایله بنم ایشمه یا رسول الله حق تعالی سکا جائز فتوا
قلسون باشلدی رسول علیه السلام سوزنده مجادله قلدی اول وقت عائشه رضی الله عنها
رسولک مبارک باشن یوردی عائشه اول خوله یه عتاب ایدوب دیدیکه یا خوله سوزکی قصا الد
مجادله کی قو کوردر می سن رسولک مبارک یوزنی نیجه متغیر اولدی اللهدن اکا وحی اینیور
اول وقت بو آیت اندیکه یا محمد تحقیق الله تعالی اشتدی سوزنی شول کیمسه که ادی ایلدن
سکا شکایت قلوب مجادله قلدی دخی ادیمک آیریلم دیو قورقوب اللهه تضرع قلدی
الله تعالی انکله سنرک نیجه سویلشوب مجادله قلدوغکزی اشیدر و آنک ادیله حالی نیجه
اولدوغن بلور دکوردر اکا خفی نسنه یوقدر و دخی بیوردیکه الذین یظاهرون منکم من نسائهم
ما هن امهاتهم ان امهاتهم الا اللائی ولدنهم وانهم لیقولون منکرا من القول وزورا وان الله
لعفو غفور یعنی سزدن شول کمسه لرکیم عورتلرینه دیرلرسن بکا انام ارقاسی کبی یا خود سن
بکا انام قرنی کبی سن یا انام اویلوغی کبی سن یا انام فرجی کبی سن یا باشک انام ارقاسی کبیدر
دیسه یا یورک یا قرچک یا بوینک انام ارقاسی کبیدر دیسه یا قز قرنداشم ارقاسی کبیدر
دیسه بو کلیسنده عورت اکا حرام اولور اما حق تعالی اکا بیوردیکم بونلرک عورتلری

بونلرک انالری دکلدر بونلرک انالری آنلردرکیم آنلری طوغردی اما مزردی بو عورتلرک حراملغی بونلره انالری
حرمتی کبیدر کلدر بونلره کیرو کفارت ویرمکله حلال اولور دونلرک دیلندن کلن بو سوز بیلان
منکر سوزدر دکلو اما حق تعالی صوچلری باغشلیوب کناهلری یارلغیجیدر که سزک بو سوزیکز ایله
حلالکزدان استدن آیرولق اولمق ایچون کفارت قودیکه قچن آنی ایده سز اول حرام اورتادن
کیرو آنکله کتوریله حلال اوله سز زیرا جاهلیتده بو سوز ایله عورتلرینه طلاق اولوردی
بو برندن آیرلورلردی حق تعالی آنی نسخ ایدوب کفارت بیوردیکه آنو کله اورتالرندن
فرقت اولمیه نته کیم اول کفارتلری بیان ایدوب بیوردیکه والذین یظاهرون من نسائهم
ثم یعودون لما قالوا فتحریر رقبة من قبل ان یتماسا ذلکم توعظون به والله بما تعملون خبیر
یعنی شول کمسنه لرکم عورتلرینی انالرینه دقاسندیکره دلر و اول سوزلرندن پشیمان اولوب
دونمک استسه لرکه عورتلری آنلره حلال اوله اول عورتلریله ایرشمزدن اوکدن کرکدرکیم
بر قول آزاد قله کرک مسلمان اولسون کرک کافر آندن اول عورتنه یا پیشسون طوتشونکه
حلال اوله اشو حکم سزه اللهدن وعظ ونصیحتدرکه طوته سز ایشکز صواب اولوب
طوغرولق حق تعالی خود سزک نه قلدوغیکزی بلور بو عهده وفا قلوب بوینه کتوره نکزی دخی
وفا قلمیانکزی دخی بلور دهر بریکزه فعلنه کوره جزا قلور ودخی بیوردیکه فمن لم یجد فصیام شهرین
متتابعین من قبل ان یتماسا یعنی هر کیمسه کم سزدن آزاد ایده جک قول بولمسه و کوچی یتمسه
آنک اوزرینه لازم اولسونکه ایکی آی تمام اوله اوروج طوته اراده بر کونی بیمیه یا پیشمزدن اوک
بو آیت دلالت قلورکم عورتنه دخی واجب که کندونی صقلیه اول کفارت یرینه کلمزدن
اوک امونیه سطیع اولمیه که آنکله حجت قلد زیرا حق تعالی ایکی سن سیله نهی ایلدی بو بویتیه یا پیشمقدن
علما اتفاق قلدیلرکه بو ایکی آیک ایچنده بر کون عذرسز اوروج یدیجک اولورسه واجب اولورکه
کیرو باشندن طوته اول طوتدوغی بوزیلور کیدر اما قچن عذرله بیسه صیرولق واقع اولسه
یاخود بر عذری دخی اولسه ضروری بیسه بونده اختلاف قلدیلر عطادین یکه قچن عذرله
بیسه حق تعالی کویمیدر کیم اول عذرنی یچونده عفو ایلیه کیرو باشندن طوتمسون اما طاوس دیدی
اول کونی قضا ایده باشندن طوتمیه اما امام ابوحنیفه ایله اصحابی قتنده کرک عذرله بیسون
کرک عذرسز چون تتابع بولنمدی اراده قطع اولندی کیرو باشندن طوتمق کرک ودخی
بیوردیکه فمن لم یستطع فاطعام ستین مسکینا یعنی اکر اوروج طوتمغه دخی کوچی یتمسه اوزرینه
لازم اولسونکه التمش مسکینی طعاملندوره هر مسکینه بر بطمان بوغدای یاخود بر بطمان
خرما ویره مدینه اهلی قولنجه اما عراق عالملری قتنده ایکی بطمان بوغدای یاخود بر صاع
خرما ویره اما امام ابوحنیفه ایله اصحابی قتنده بوددکه بوچق صاع بوغدای یا بوغدای اونی
ویره یاخود بر صاع اربه یا بر صاع اربه اونی ویره یاخود بر صاع خرما ویره هر کونه ایچون
ودخی بیوردیکه ذلک لتؤمنوا بالله ورسوله وتلک حدود الله وللکافرین عذاب الیم یعنی تو کتکه
حق تعالی بونه امر ایلدی بونلردن اوترکیم بیلسه نوز الله تعالی سزک ترله سویلدکلرینکزی دخی بلوردانکه

اللهه

اللهه ایمان کتوروب وآنک رسولنه تصدیق ایده سزکه بو ذکر اولنان کلی اللهک فریضه لری
واحکاملریدر ترک ایتمک ولمزو بوکا انکار ایدیلر کافر اولورلر و کافر اولوب اللهه ورسوله
وآنک فریضه لرنه اینانمیانلره قتی انجیدیجی عذابلر وار ودخی بیوردیکه ان الذین یحادون الله
ورسوله کبتوا کما کبت الذین من قبلهم وقد انزلنا آیات بینات وللکافرین عذاب مهین
یعنی شول کمسنه لرکم اللهه وآنک رسولنه دشمن اوله لر اللهی ورسولی انجیده لر یعنی اللهی سوتلری
انجیده لر زیرا کمسنه اللهی انجیتمک متصور دکلدر و کلی انک معهوریدر اما آنک متقی قوللرین انجیتمک
کانته آنی انجیتمکدرکه یارین حق تعالی آندن انتقام ایدر پس بونک کبی کمسنه لر خور ذلیل وحقارتله
اللهک خشمی ایچنده هلاک اولوب معذب اولورلر نته کیم آنلردن ایلروکی امت هلاک
اولدیلر انواع ذلتیله حال بودرکیم تحقیق بز بونلره قرآن ایندردک آنک ایچنده حلال وحرام نه در
وطوتاجق بیورق نه در جمیعنی کوندن آشکاره بیان قلدق بونلر آنی ایشیدوب ایشتمزه اوردیلر
واران رسولیمزی یالانلدیلر کافر اولدیلر بونلر کافرلر ایچون غایت خور قلیجی عذابلر
بر قلیوب طوردر ذکر آخری نهایتی یوق ودخی بیوردیکه یوم یبعثهم الله جمیعا فینبئهم بما عملوا
احصاه الله ونسوه والله علی کل شیء شهید یعنی بو کافرلره اول خور قلیجی عذابلر شول کون
ایچنده درکم الله تعالی بونلرک اولکیلرین و آخرکیلرینی سنله لرندن قوپاروب بر یره جمع ایلیه
دخی نکم قلدیلر خیردن شردن هپ بونلره خبرویروب بلدرهر اما کم حجت بونلرک اوزرینه
لازم اوله انکار ایده میه لر زیرا حق تعالی انلرک ایشلدکلرین دفتر ایدوب صقلامشدر آنلر آنی
اونتمشلردر چون دفترلرین الا آلوب نظر قیله لرهیب ایشلدکلری اوکلرینه
دوشه کلرحق تعالی خود هر نسنه نک اوزرینه حاضردر نه قلدقلرین بلور الم تر ان الله
یعلم ما فی السموات وما فی الارض ما یکون من نجوی ثلثة الا هو رابعهم ولا خمسة الا هو سادسهم
ولا ادنی من ذلک ولا اکثر الا هو معهم اینما کانوا ثم ینبئهم بما عملوا یوم القیمة ان الله بکل شیء علیم
یعنی بو آیتک سبب نزولی بو ایدیکیم کافرلردن ومنافقلردن بر بولک جماعت کعبه قتنده دیریلوب
اوغریلیق رسول علیه السلام حقنده جولدیله نسنه سویلشورلردی بر برینه دیرلردیکیم قچن
جاغری سویلمک تاکه محمد کتکیسی ایشیدوب محمده خبرویرمسون اوغریلین کندولر اراسنده
بو سوزی سویلرلردی قچن کوردسه لرکه بر مؤمن بونلره یقین طوردر سوزلرین کسه قورلردی
ایشتمسونلر دیو پس حق تعالی بو آیتی ایندروب بونلره خبرویروب بلدردیکه بونلر سرله
جولدیله سویلدکلرینی الله تعالی بلور بیوردیکیم یا محمد بن سکا بلدرهیم که بلکلیکیتی الله تعالی یرلرک
دخی کوکلرک اهلنک کوکلرنده نه وار دیکن بلور و کیزلونه ایشلدکلرین بلور هیچ اوچ کشی بر یره
کلوب جولدیله سوز شویلشمیه لرالا آنلرک دردنجیسی اللهدر داخی بش بریره کلوب
سویلشمیه لر الا آنلرک التنجیسی اللهدر یعنی اودتالرنده سویلشلن کیزلو سوزلرین کندولر
نیجه بلورلرسه الله تعالی آنلردن دخی یک بلور ودخی بونلردن آز وجوق نه قدر کیمسه
اولسون الا الله تعالی نره ده اولورلرسه انلرکله بیلهدر حاللرینی بلور صقلر یارین قیامت کوننده

نه قلدیلرسه هب آنلره ضرر ویره دیمز بو آیتله حق تعالی آنلری مؤمنلردن ایرو اوتورب
جولدی قلمقدن نهی ایلدی بو زمان آنلر دخی بغلنوب ایتمدیلر اما صکره اول اشلرینه کیرو
باشلدیلر حق تعالی کیرو بو آیتی اندروب بیوردیکه الم تر الی الذین نهوا عن النجوی ثم یعودون
لما نهوا عنه ویتناجون بالاثم والعدوان ومعصیت الرسول واذا جاؤک حیوک بما لم یحیک
به الله ویقولون فی انفسهم لولا یعذبنا الله بما نقول حسبهم جهنم یصلونها فبئس المصیر یعنی نظر
قلمز میسین یا محمد شول کمسنه لره که اوتورلرن جولدیله سویلشمکدن نهی اولندیلر که آیرق
سویلشمیه لر بغلنمشکن دونوب کیرو سویلشورلر اوتورلرن جولدیلر یلان سوزدن
وظلم وحیفدن والله امرینه ورسول امرینه مخالفت اشلردن بوکلیسه قچن سنک قتکه کلسه لر
سکا الله تعالی سلام قلدوغی کبی تعلمزلر یعنی اول یهودیلردن قچن رسول اوزرینه کیرسه لر
السام علیکم دیرلردی رسول دخی آنلره وعلیکم دیوب جواب ویرردی یعنی آنلر دیردیکه
موت وبلا سزک اوزریکزه اولسون رسول علیه السلام دیردیکه سزک اوزریکزه اولسون
بر کون عایشه رضی الله تعالی عنها آنلرک اول سلامن اشیدوب قاقیدی دیدیکه اللهک
لعنتی وغضبی سزک اوزریکزه اولسون رسول علیه السلام دیدیکه یا عایشه ساکن اول
کندوکه یوشتلغی عادت ایدنکل یوایدیلکی وفحش سویلمکی ترک ایله کل عایشه دیدیکه اشتمدکمی
یارسول الله نه دیرلر رسول علیه السلام دیدیکه یا عایشه سن اشتمدکمی بن آنلره نیجه جواب
ویروردم بنم دعام آنلرک حقنده قبول اولنور آنلرک بنم حقمده قبول اولنمز یهودیلر بربرینه
سویلشوب دیدیلرکم اکر بو اللهک رسولی ایسه دیروکلدیکن اولنورم اوزریمزه وعلیکم
دیدوکی قبول اولنه حق تعالی اول وقت بو آیتی اندردیکه یا محمد اول یهودیلر کلوب سنک
اوزریکه کیروب حق تعالی بیوردوغی ایله سلام ایدرلر دخی بربرینه سویلشورلر که
جون بو حق رسول ایدیکه اول الله رسولنه بو دیدوکیمز سوزدن اوتوری بزه عقوبت ایدوب
عذاب ایلمز حق تعالی ایدر بونلره اول جهنم عذابی یتر که دونوب وارهجق یرلری اولدر اکا
کیرسه لر کوکدوبلر که نه یاوز یردر اول جهنم که دونوب اکا وارهلر ودخی حق تعالی بیوردیکه
یا ایها الذین امنوا اذا تناجیتم فلا تتناجوا بالاثم والعدوان ومعصیت الرسول وتناجوا
بالبر والتقوی واتقوا الله الذی الیه تحشرون بو آیتک دخی سبب نزولی بوایدیکم رسول علیه السلام
قچن بر یکا جری کوندرسه غزا ایچون منافقلر بربریله اوتوروب جولدی ایدرلردی تاکه آنلری
مؤمنلر کوروب کیدن جریزه صندی اوله دیو غصه یه دوشه لر اول مؤمنلری غصه لندرمکیچون
اویله سویلشورلردی حق تعالی بو آیتی اندروب آنلری نهی ایدوب بیوردیکه ای آنلر که دیلیکزله
ایمان کتوردیکز کوکلیکزده ایمان اثری یوق قچن بربریکزه اراسنده سرله کلمه قلسه کز کناه
معصیت وظلم وجور اولاجق سوزلر ایله جولدی اولشمک که الله امرینه ورسول امرینه مخالف اوله
بلکه کلیجکز الله تعالی بیوردوغی طاعتلری وعبادتلری بربرینه کتوروب معصیتلری ترک ایتمکدن
اولسون قوروقک اللهدن شول نسنه قاقلری یهودیلر قلدقلری کلیجیلر کبی قلمک که اول لدکدن صکره

دیرلیوب جمع اولاجق یوکیر الله حضورینده که آنده عملریکزه مکافات اولیسو و بو آیتدن کرچک
مؤمنلره دخی تنبیه وارد که بر فاج کشی بر یره جمع اولوب اوتوردقن یاخود سفرده یولداش
اولوب کیدرکن جولدیله کلیجی ایتمک حرامدر زیرا اول بوج مؤمنک کوکلنه اندن ملالت حاصل
اولور شویله ظن ایدرکم کندو ایچون سویلشورلر اکر سفرده اولسه خوف کوکلنه آنلردن احتیاط دخی حاصل
اولور مؤمن اولدکم دخی بر مؤمن قرداشی انجنه جک یرده اولمیه بلکه جهد قله مؤمنلرک کوکلنه سرور
حاصل قله ودخی حق تعالی بیوردیکه انما النجوی من الشیطان لیحزن الذین امنوا ولیس بضارهم شیئا
الا باذن الله وعلی الله فلیتوکل المؤمنون یعنی قچن منافقلر مؤمنلری کورسه لر برار ایره دیرلیوب
جولدی ایدرلردی اول نسنه بو مسلمانلره قتی مشقت کلوردی انجنورلردی حق تعالی بو آیتی
اندروب بیوردیکه بلدرستی بو منافقلر جولدی قلدقلری اول شیطانک مکر ندندر که آنی آنلرک
کوکلنه کوستروب سویلدر مقصدی بودر که اول مؤمنلری انجیده غصه یه براغه حال بودر که اول
منافقلرک جولدیلرندن بو مؤمنلره ضرر ایرشمجک دکل الا مکر اللهک دیلدکی وتقدیری ایله اولا
پس مؤمنلر اشلرین اللهه اصمرلیوب اکا توکل قلسونلر که جمیع اشلره کفایت قلاجق اولدر
انک تقدیری اولمینجه کمسنه یه نه زیان ایرکوره بلور نه اصتی تککتوره بلور انک اللهه معاملهسی
کوزه دکلولولسون ودخی بیوردیکه یا ایها الذین امنوا اذا قیل لکم تفسحوا فی المجالس فافسحوا یفسح الله لکم
واذا قیل انشزوا فانشزوا یرفع الله الذین امنوا منکم والذین اوتوا العلم درجات والله بما تعملون خبیر
بو آیتک دخی سببی بوایدیکم ثابت بن قیس رسول حضرتنک صلی الله تعالی علیه وسلم مجلس شریفینه کلدی
انک بر زقلغی بر کر کیدی دیلردیکه رسول علیه السلام یقینجق اوتوره اشتمکیچون خلق دخی هپ
یرلو یرنده اوتورمشلردی اول کلوب اوتوراجق یر بولیمدی کمسنه یر جیکر دخی کلیکل ویرمدی
شویله آیاغ طوردی رسول علیه السلام بیوردی رحم الله من وسع لاخیه یعنی الله رحمت
قلسون اکاکیم قرداشنه یر جکر کلیدی ویره اول وقت حق تعالی بو آیتی اندروب بیوردیکه
ای آنلر کیم ایمان کتوردیکز قچن سزه دینله کیم مجلسلرده یر کلیدک سز دخی مطیع اولک یر کلیدک که
الله تعالی سزه دخی جنتده یر کلیدی ویره ودخی سزی قچن بر جنکدن یکا دعوت قلسه لر
اکا اجابت قلک یعنی قچن سزه دینلسه قالقک طاعتلک غزادن یکا یا بر حقی اداقلمغه یا برکمسنه
ایچون طانقلق ویرمکه یا یر جکر کلیدی ویرمکه سز اکا اجابت ایدوب قالقک اول سزه
اغر کلمسون که ثواب نفس انجندوکی یرده دروده بیلک که حق تعالی مرتبه سی بوجه قلمشدر
شول کشینککم مؤمن اوله هم عالم اوله اول کشیدن که آنجق مؤمن اوله عالم اولمیه مقاتل ایدر
یادین قیامت کوننده قچن اوجماق قپوسنه ایرشه لر شول مؤمنکم عالم دکلدر دیرلر که سن عالم
دکلسن وار عملک سببیله اوجماغه کیر اول عالم اولنلره دیه لر کم سز طورک اوجماق قپوسنده بو خلقه
شفاعت قیلک آندن صکره کیرک سز پس بیلک کیم حق تعالی سوز طتوب برکلیده وکیکری دخی بلور
اکا کوره خراسق قلورور ودخی بیوردیکه یا ایها الذین امنوا اذا ناجیتم الرسول فقدموا بین یدی
نجویکم صدقة ذلک خیر لکم واطهر فان لم تجدوا فان الله غفور رحیم یعنی ای آنلر کم ایمانه کالدیکز قچن رسول الله

سنه كلي قلسه كز او كلیجیكن اوكدین بو ز صدقه ایدكه اول طوتوب ویرمك سزه ویرمكه خیرلودر
دخی سزی كناهدن پاك ایدوب آری ایدیجیدر اكر صدقه ایدرمكه نسنه بولمسه كز حق تعالی غفوردر
اسركییجی فضلی بوله رحمت ایلیه بونك دخی سببی بو ایدیكم بایلر رسول علیه السلام قتنه كلوب سرله
شول ذكلو كلیجی سویلشورلردیكم درویش قومی نوبت بولمزدیكم رسولك علیه السلام كلامن اشیدهلردی
پس رسول الله علیه السلام او كلمات ایدن بایلره حق تعالی صدقه بیوردی اول رسول الله سویلشمزدن
اوكدین كه آنی ویرمینجه سویلشمیهلر ذیرا اول وقت ذكوة فرض اولمیوب طوررردی پس
اول صدقه ویرمك آنلره آغر كلدی بوكروادوب اوتوردلردی رسول الله علیه السلام ایتمزلردی
الا علی ایدردی انجق بر التون صدقه ایدردی دخی رسول الله كلام ایدردی بوندن صكره حق تعالی
كیرو رخصت ویروب بو آیتی كوندردیكه ءاشفقتم ان تقدموا بین یدی نجویكم صدقات
فاذ لم تفعلوا وتاب الله علیكم فاقیموا الصلوة واتوا الزكوة واطیعوا الله ورسوله والله خبیر
بما تعملون یعنی ای دنیا اهلی مالیمزی دوكنه صانوب قورقوب بخیللق می قلدیكز كه رسوله
كلیجیكن اوكدین صدقه لر ایتدیكز اكر ایتسدكز سزه اول خیرلو ایدی چونكم آنی ایتمكه خوش كلمدی
ایتمدیكز حق تعالی سزدن كیرو عفو ایلدیكه سزدن دخی صدقه كزدن دخی اول غنیدر محتاج دكلدر
سز جمیعكز اكا محتاجسز طورك ایمدی حضور له كز جلك طهارتله نماز قلك و ماللركزی حسابلك
بیلك تمامندن ذكوة اتكزی ویرك دخی الله ورسوله مطیع اولك هر نیه كه اشلمك بیوردیلر آنی ایشلك
ندنكه اشلمك بیوردیلر آنی اشلك الله تعالی سزك خیردن شردن نه اشلدوكڭزی بیلوریا دین اكا جزاسن
قلور هیچ بو عمللركز ضایع قلمز ودخی بیوردیكه الم تر الی الذین تولوا قوما غضب الله علیهم ما هم منكم
ولا منهم ویحلفون علی الكذب وهم یعلمون یعنی یا محمد كوردكمیسن ونظر قلمزمیسن شول اشنافقلركم
واروب اول یهودیلری كندولره دوست طوتوب آنلر كله اوكیلشرلر حال بودركم آنلر بر قوم درلر
الله تعالی آنلره سخط قلمشدر اول منافقلر حقیقتا نه سزدندر نه اشكاره آنلردندر هیچ مسلمانلر آنلره
دیسهلركم سز یهودیلری دوست طوتدیكز مكر سز دخی ظاهرده ایمان كوستروب باطنده آنلر كلهسز
آنلر آند ایچوب دیرلر دیكز ظاهرده دخی باطنده مؤمنلرز بز سزدن نوزحال بودركه كندولر
بیلورلر اول آندلرنده یلانلردر ودخی بیوردیكه اعد الله لهم عذابا شدیدا انهم ساء ما كانوا یعملون
اتخذوا ایمانهم جنة فصدوا عن سبیل الله فلهم عذاب مهین یعنی حق تعالی اول عمللری جزاسی
آنلر ایچون قتی عذاب حاضر قلمشدر آخرتده كه بونلر حقیقتا نه یاووز اشلری وار در یلاندن یره
آند ایچرلر اول یلان آندلری كندولره قلیچ قورترمغه قلقان ایدینورلر كه اولمیوب قورتلدلر
و اوغوللری قولری اسیر اولمیه قورتله بیلشیله ایمانه كلمكه قصد ایدنی خلقی اوعولیدن منع ایدرلر
ایمانه كلمكه قومزلر بونك جزاسی آخرتده آنلره قتی خورلغه بوایغیجی عذاب واردر كم صوكنده عزت
بولمزلر ودخی بیوردیكه لن تغنی عنهم اموالهم ولا اولادهم من الله شیئا اولئك اصحاب النار هم فیها
خالدون یعنی ماللرینه و اولادلرینه اعتماد قلورلرسه كه بزم دنیاده مالیمز وار یاردمجیلریمز چوق آخرتده
آنلر كله قورتلاورز دیرلرسه بلسونلر كم اول ماللری واولادلری آنلری هیچ بر نسنه الله عذابندن

قورترمغه فائده قلمز حق دكلدر آنلر كلیسی اول حال اوزره اولهسی اولودرلرسه ابدی عذاب نارده اولیسرلر
شول كون ایچنده كه الله تعالی آنلرك جمیعسن اولدن آخره نه یهود قویه نه نصاری نه منافقلر هب حضرتنه
جمع ایدوب بونلردن سؤال ایتدكده حق تعالی بیوردی یوم یبعثهم الله جمیعا فیحلفون له كما یحلفون لكم
ویحسبون انهم علی شیء الا انهم هم الكاذبون یعنی شول كونكه حق تعالی آنلرك جمیعسن قوپاروب حضرتنه
كتوره آنلردن صوره كه نیچون بنم بركمه انكار ایدوب رسولیمی یالانلدیكز آنلر دنیاده سزه یلان
آند لردنیاده سزه یلان آندلر ایچدكلری كبی آخرتده دخی آند ایچهلر والله ای بزم ربمز بز منكر دكلدن
دكل ایدك ایله ظن ایدرلركم بو آندلری بونلره بر نسنه منفعت قله و مؤمنلر دخی آخرتده آنلردن
اشیدوب ایلمصانوا دیوركم بو منافقلر دخی دنیاده دیندن بو طریق اوزره ایمش پس حق تعالی
خبر ویره كم آكاه اولوب بیلك كیم بونلر آندلرنده یلانجیلردر بونلر ظاهرلرنده ایمان كوستروب
باطنلرنده كافرلر ایدی بو آندلرندن بونلره فائده حاصل اولمز ودخی بیوردیكه استحوذ علیهم الشیطان
فانسیهم ذكر الله اولئك حزب الشیطان الا ان حزب الشیطان هم الخاسرون یعنی شیطان بونلرك
اوزرینه غالب اولوب مستولی اولدی اللهی بر بلكدن او لوملغه بونلری اوندتردی الله عبادتندن
منع ایدوب كندو طاعتنه یلتدی بونلر جمیعسی شیطان لشكری اولوب اكا متابعت قلدیلر
حقیقتا آكاه اولك كیم شیطان لشكری آنلره آخرتده كندو ماللرندن دخی نفسلرندن دخی زیانكارلردر
هیچ بوندن منفعت بولاجق دكلدر مكركه دنیاده ایكن اول حاللرندن دونوب كفرلرین ایمانه
دكشدیلر ودخی بیوردیكه ان الذین یحادون الله ورسوله اولئك فی الاذلین كتب الله لاغلبن
انا ورسلی ان الله قوی عزیز یعنی شول كمسنه لركه اللهه ورسوله دشمن اولوب آنلرك امرینه وحكمنه
مخالفت قلهلر آنلر شول خورلغیله هلاك اولمشلر طاموك ایچنده اك اشاغه ترتبسنده كم اكا درك
اسفل دیرلر اول منافقلر مقامیدر حق تعالی شویله تقدیر قلوب بیوردیكه بن ودخی بنم رسوللرم
عزتم حقیچون البته عاقبت حجتلرله دخی دلیللرله غالب اولسه وذكرك آنلرك اوزرینه آنلری
قهر ایدوب دوستلریمزیكه مؤمنلردر قوتره وذكركه الله تعالی قویدر عزیزدر كندو لشكرینی
خور قلمقدن منع ایدر كمسنه آنك اوزرینه قهر ایله غالب اولمز كلیسی قهر ایدن تنها اولدر
دخی بیوردیكه لا تجد قوما یؤمنون بالله والیوم الاخر یوادون من حاد الله ورسوله ولو كانوا
اباءهم او ابناءهم او اخوانهم او عشیرتهم اولئك كتب فی قلوبهم الایمان وایدهم بروح منه ویدخلهم
جنات تجری من تحتها الانهار خالدین فیها رضی الله عنهم ورضوا عنه اولئك حزب الله الا ان
حزب الله هم المفلحون بو آیت خاطب ابن ابی بلتعه حقنده نازل اولدیكه قضیه اشاغه تخند
سورهسنده بیان اولمشدر معنیسی بودركیم یا محمد سن دوست طوتر بولمزسن شول
قومیكم آنلرك اللهه ایمانی اوله و آخرته ایمانی اوله ویاداولور بولمزسن شول كمسنه لریكم انلر الله ورسوله
دشمان اولوب مخالفت قلدیلر اكر آنلر اتالری و اوغلنلری و قرداشلری و توملری دخی
اولاجق اولورسه یعنی تكری یه ورسوله كرچك ایمان كتورنلر اللهه ورسوله دشمان اولنلرله دوستلق
بغلامزلر اكر كندولرك شول ذكر اتدوكمز توملرندن دخی اولورسه یعنی اللهه ورسوله دشمان طوتنلرله

دوستلق بغلدیلر آنلر کیم حق تعالی آنلرک کوکللرینه ایمان و تصدیقی بوله طولدردی و آنلره معاونت قلوب
ایمان نوریله قوت لندردی و ایمان احیا قلمغله اول نسنه دد که انلری اوجماغه اولشدورب
اول بستانلره کیوردمه ده انک کبی بستانلرکم اغاجلرینک التندن ایرمقلر آقر بو حالتده کیم اول اوجماق
ایچنده مقیم اولالر الله تعالی آنلردن راضی اولوبدر کیم انکا ایمان کتوروب طاعتلر قلدیلر و بونلر دخی
اللهدن راضی اولورکه اول ایمانلری طاعتلری ثقابلسنده دیدار ادزانی قلدی بونلرکلی الله لشکریدر
واکاه اولوب بیلک کیم نجات بولوب سعادته ایرشنلر آنلردر کیم ایمان کتوروب عمل صالح اشلیوب
اشلیوب رسولک علمی حدیثنده حشر اولالر الله لشکرندن صایله ابدی سعادته اولاشه

سورة الحشر مدنیة بسم الله الرحمن الرحیم وهی عشرون واربع آیات

حق تبارک و تعالی بویوردیکه سبح لله ما فی السموات وما فی الارض وهو العزیز الحکیم یعنی غاز قلوب
حضوع قلدی و تنزیه ایروب تسبیح قلدی اللهه شول کمسنه لرکیم کوکلرده در فرشته لردن
ویرلرده دربو انواع مخلوقدن کمی دکزده کیمی قورده کمی طاغده کیمی اولاده بس اول الله عزیزدر
ملک ایچنده و حکیمدر حکمی ایچنده نیجه دیلرسه حکم ایدر ما نعی یوق و هر ایشکده دخی صلاح اول بلور
اندن یکرک کمسه بلمز و دخی بویوردیکه هو الذی اخرج الذین کفروا من اهل الکتاب من دیارهم
بو آیتک قصه سی بودرکیم حق تعالی اول بنی النضیر قبیله سی یهودیلرینی یورتندن ملکلرندن سورب
چقردی آنی مؤمنلره وطن قلدی بو قصه نک اولی بودرکه رسول علیه السلام جری کوندردیکه
بو سیمر غدایی الی الموتردی آنی یری کشی اوذرینه امیر دکری بر طرفه کوندردی سیرا ایدوب
کتدیلر تا که بطن رجیعه ایرشدیلر بر آغج دیبنده اوتوردیلر سلیرخرمای عجوزه واراییدی آندن
یدیلر اول اراده اول خرمانک چکردکلری دوشدی قالدی آندن کوندز کیزلنوب کیجه یوردرلر
اول کون آنده طاغ ایچنده کزلندیلر اول هذیل قبیله سندن بر عورت قیون کوده ردی اول آغج
دیبنه کلوب اول خرما چکردکلرین کوردیکه یاتور اول چکردکلرک کوچکلکنه باقوب دیدیکه بو
بنوم ولایتم خرماسی دکل الا مدینه خرماسیدر چاغوروب خبر قلدی کلک کلک اول قوم کلدیلر
دیدیلرکه خبر نه دیدیکه یا قوم نه غافل سز سزده مدینه دن کمسنه کلمشدرکه آشو چکردک مدینه
خرماسنکدر اول قوم یاپلوب اول طاغی استدیلر بولدیلر آنلریکیم اول طاغده کزلنمشدی
بو قوم دیدیلرکه کلک اینک سزه امان اولسون نسنه قلمیه وز آنلر دیدیلرکیم بز کندو الیمز اله
سزه اسیر اولمزز بس مقاتله قلدیلر اول یدی کشینک بری قاصنی اولدردیلر عبد الله ابن طارقی
مجروح قلوب اولدی صانوب قویدیلر کتدیلر اول قورتلدی آنلرک آره سنده امامرثدیکه
عاصم بن افلح قلدی توکشتی اوکنده دوکوب آنلر کلدیلر و قلشدی تا اکا دکین کراوقی دوکندی
آنده صکره هرسی الینه آلدی انکله دخی مقاتله قلدی تا که اولدی او واندی قلیجی قالدی انکله
جنک ایلدی اخر الحال دخی ضعیف قلدیلر حق تعالیه نیاز قلوب دیدیکه الهی کونک اولندن
برو سنک دینک قوردرماغ ایچون دو دیشوردم دیلرم که کونک آخرنده سن دخی بنم جسمی
بو کافرلرک عذابندن قوروپاسن عاقبت آنی دخی شهید ایلدیلر اول اولنلری یوریوب صویدیلر

اول عاصم

اول عاصم اوذرینه حق تعالی صاروجه آرو کوندردی کلوب آنی یودیو طوتدی اوذرینه دن یانند
نودیلر کافرلر آدودن چاره این مدیلرکه قاتنه واروب صو یالر قودیلر کتدیلر اول کیجه بحمو واولدی
سیل کلوب آنی آلدی کتدی طاکه کلوب نه قدر که استدیلر بولمدیلر اول حبیب که یولداشلریله
اسیر قلدیلردی آلوب مکه یه واردیلر قریشدن برقج کشی دیریلوب بو عورت ایلر اول حبیبی صاتون
آلدیلر اندن اوتریکه آنلرک بدر غزاسنده مؤمنلر کمسه لرین اولدرمشلردی دیلدیلرکه اول حبیبی
ذخره اولدروب آندن انتقام اینلر اما انلر اول اسیر اولوب طوتلدوغی وقت محرم آیلری
ایچنده ایدی اول وقت اولدرمزلردی صبر قلدیلر تا کیم اول محرم آیلری چقدی آندن اول حبیبی کتوردیلرکه
اصا قویه لر حبیب آنلره دیدیکم قوکبنی ایکی رکعت نماز قلهیم اندن صکره نه قلادرسکز قلاسز
قودیلر ایکی رکعت نماز قلوب تیز کیرو کلدی دیدیکه یا قوم اکر اولمکدن قورقب دیلدی
نماز قلمغه دیدوکلر قورقوسی اولمسه دخی زیاده قلوردم اما بلک کیم بن الله و رسول یولنده
اولمکدن قورقمزم بوندن صکره نیاز ایدوب دیدیکم ای حلیم بونده برکمسه یوقکم بنم سلامی رسوله
علیه السلام ایرشدوره بو امانتی سکا اصمرلدم بنم سلامی حبیبکه سن ایرشدور آندن اول کافرلردن
یکادوتوب دیدیکه الهی بونلرک صاغیشن آز ایله کل بونلری هلاک ایدوب اولدروکی ایکی
کشنک دیتین استیو کلدیلر رسول علیه السلام اول وقت که مدینه یه اول بنی النضیرله مصالحه
قلدیکه انلر رسول الله علیه السلام معارضه قلمیه لر و رسوله آنلردن زیان اولمیه اول ایکی کشینک دیتندن
اوتری انصار قبیله سندن یاردم طلب ایلدی خیبرجون علی یه ایرشدی اول نجه دیدیکه بنی النضیر
قومی رسول الله آند نشمشی قومندر آنلردن دخی معاونت طلب اینلم رسول علیه السلام ابو بکری و عمری
و علی رضی الله تعالی عنهم اجمعین آلوب اول بنی نضیر قومنه کلدی تونکا ایرشین دیتده سزدخی
یاردم قلک حیی ابن اخطب اول قومک اولوسیدی رسوله دیدیکم یا ابا القاسم اوتور بعله سکا طعام
ویره لم اندن صکره نه دیلرسک دخی ویره وز رسول علیه السلام صفه اولوب اوج یاریله
اوتوردیلر اول حیی بن اخطب اصحابنه دیدیکم یا قوم بو محمد اوج کشی ایله کیم دی هیچ بونندن یکرک
فرصت اله کیرمیه آنی اولدوردک ایرق ابدی شرکودمیه سزجون بونلر بو اتفاقی قلدیلر جبرائل
علیه السلام کلوب بونلرک اول اتفاقلرندن رسوله خبر ویردی رسول علیه السلام نه نجی حاجت
برحاجت واقع اولمش کبی بر عتله قالقوب اصحابیله مدینه یه کلدیلر برکشی یه صوردیلر رسولی
اول کشی دیدیکم کوردم رسول علیه السلام کلدی اول ایرشدوکی یرده براوه کیردی آنده طوردیلر
حیی ابن اخطب دیدیکم ابا القاسم کیتمکله ایو ردیلرکیم آنی طعام ملسنوروز آندن صکره دیلدوکن
ویره وز آنلر اول یراقده ایکن کتدم چون رسول علیه السلام دونوب مدینه یه کلدی خلقی
جمع ایلدی حرب له آنلره واردی مقاتله ایلدی خیلی ادم هلاک ایلدی کعب بن اشرفی دخی اول
مقاتله ده بیله اولدردیلر دخی رسول علیه السلام محمد بن مسلمی وابو نائله ایکی کشی دخی بیله
اول بنی النضیره کوندردی واروب آنلردن اوج خرما استیه لر محمد بن مسلمه یولداشلریله
آنلره کیجه ده کلدیلر دیدیلرکه سزدن اوج خرما استیو کلدک ایدرو واردیکم بونلر کلا سولشیدی

آنی دیلدیلر قلانی دوینبر رسوله کلدیلر علیه السلام رسول دخی جریجمع ایدوب اول بنی النضیره واردی
دیدیلر کلک بریکزدن چیقسک کیدک قچنکز بیمیشکزا یرلیشه کله سز کسوب آلوب کیده سز انلر راضی اولمدیلر
پس رسول علیه السلام آنلری حصرا ایلدی اوکرتدی چون عاجز اولدیلر دیدیلر که یا ابا القاسم نه کسه
نزدن دیلرسن سکا ویرلم رسول علیه السلام دیدیکه یوق البته اشبو قلعه کزدن چیقسک کیدک دخی
بر دوه یوکی کوتره بیلدوکیجه رختکزدن بیله الک سلاحدن آرتوغن آنلر کیرو راضی اولمدیلر
پس رسول علیه السلام اون بش کون آنلری اوکرتدی امر ایلدیکه خرمالری اغجلرین کسدیلر
واولرینی دلدیلر چون یهودیلر آنی کوردیلر که اولری دلندی اول اوزدن چقوب آیرق اوه کیردیلر
اول منافقلر یا قولردیکه بونلره یاردم ایمرلر دیرا اول منافقلر آناره دیمشلر دیکه اکر سزی یریکزدن
چقراسی اولورلرسه بزدخی سزکله بیله چقاردز اکر سزکله مقاتله قلورلرسه سزه نصرت قلاوز
دیو عهد اتمشلردی چون بونلر کوردیلرکم اوغوایه چقلری بلا یه اوغرادیلر اول عهد ایدنلر
هیچ بوسیبی بلوررد بربوتیه طانشوب دیدیلرکیم بو خرمالرمیز کسدیلر کن صکره بزه بونی طوتمنر
فانره نه اولیسر دیدیلر که یا ابا القاسم نه دیلرسک سکا ویره لم شول شرط اوزره که بزم باشمزی
ازاد قلاسن چقاوز کیده وز پس رسول علیه السلام آنلری شهرلرندن سوروب چقاردی بر دوه
یوکی رختلرندن بله ویردی سلاحلرندن آرتوق باقی ماللرینی الوب مهاجرلر اسنده قسمت
قلدی انصارلردن هیچ بوسیند نسند ویرمدی الا ایکی کشی یه ویردی انحق که انلر دخی مهاجرلر کبی
محتاجلر ایدی بری سهل ابن حنیف ایدی و بری سماک بن خرشه ایدی ابو دجانه آکتسی پس اول وقتده
بو ایتی اندردیکه هو الذی اخرج الذین کفروا من اهل الکتاب من دیارهم لاول الحشر ما ظننتم
ان یخرجوا وظنوا انهم مانعتهم حصونهم من الله فاتیهم الله من حیث لم یحتسبوا یعنی اول اللهدر کیم
اول اهل کتابدن کافر اولنلری سوروب یرلرندن یوتارندن چقردیکه اول شهرلرندن دیریلوب
چقوب سوردیلن آنلر اولدیلر عکرمه ایدر هو کم محشر یری شامدر ایدر وکیمه شک ایلیه سه
بو ایتی اوقسون که حق تعالی بیوردی دیرا قچنکم آناره دیتلسه شهردن چیقک آنلر دیدیلر کیم نره یه
چقه لم رسول علیه السلام دیدیکه محشر یرینه چقک یعنی شامه ابن عباس عکرمه بونکله تمسک قلوردیکیم
محشر یری شام اوله پس حق تعالی بیوردیکه یا مؤمنلر هیچ سز ظن اتمزدیکزکه بونلر یرلرندن
یوتارندن چقه لردی یعنی اول بنی النضیر قومنک عزتلرینه و غالبلقلرینه باقوب هیچ یرلرندن
چقوب کیده لردی عن لردی بو بنی النضیر قبیله سی دخی شویله صانورلردیکه اول قلعه لری
آنلری اول اللهک عذابندن قورتاره حق تعالی اول آناره وعده قلدیغی حکمی و عذابنی هیچ آنلر
اوممدقلری یردن آناره اندردیکه اول اولوری کعب اشرفی دیلو دخی دینلری رسول
علیه السلام چون جبرئیل آنلردن بکا چقدی حق تعالی آنلرک کوکلنه قورقو براقدیکه صوقارنک
التمزتیه اولوا ولو لوبا یدیلر آنوکله اولرین صقلیا لرسیمانلری باشلیوب اولرین دلوب
الحردی کیردیلر اول یهودیلر انی کوروب طاملرنیک آنلر دخی یریاتن دلوب چقدیلر
ننه کم حق تعالی بیوردیکه وقذف فی قلوبهم الرعب یخربون بیوتهم بایدیهم وایدی المؤمنین فاعتبروا

یا اولی الابصار پس حق تعالی آنلرک کوکلنه قورقو براقدیکه اولرین کندو اللریله یقدیلر بلدیلرکه کندولر
کدیسرلر یا دیمؤمنلر اتوسون دیه یقدیلر مسلمانلر دخی کلوب بویکادن یقدیلرکه محاربه یه
قولای اوله ای کوکل کوزی آچق اولنلر حق تعالینک بو امورینه نظر قلوب عبرت آلک کیم نه حکملر واردر
ودخی بیوردیکه ولولا ان کتب الله علیهم الجلاء لعذبهم فی الدنیا ولهم فی الآخرة عذاب النار یعنی اکر
حق تعالینک تقدیری دکلمسه که بونلری جزیره عربدن سوروب چقاروب شام ولایتینه ایلتسه
دنیاده بونلره عذاب قلیدی مؤمنلرک قلیجی ایله ننتره هلاک قلمغله واوغلن قزین اسیر ایدوب
مالارین غنیمت قلمغله وآخرتده دخی اوده عذاب قلیدی لکن تقدیر ماسبق یوزنه کلمسه کرکدر ایدی
ودخی بیوردیکه ذلک بانهم شاقوا الله ورسوله ومن یشاق الله فان الله شدید العقاب یعنی
اول سوریلوب یوتارندن دنیاده آواره اولمق وآخرتده اوده عذابه مبتلا اولمق بونلره
آندن اوتریدر اولدیکم بونلر اللهه ورسولنه دین الحیرده مخالفت قلدیلر دشمان اولدیلر
پس هر کمسه کیم اللهه ورسوله مخالفت قلوب حقه باطل و باطله حق دیه دنیاده کندو خالقینه
دشمان اوله پس آخرتده دخی الله تعالی آناره قتی عقابلرله عقوبت قلوردکه هیچ بر کمسنه آنلره ناصر اولمز
ودخی حق تعالی بیوردیکه ما قطعتم من لینة او ترکتموها قائمة علی اصولها فباذن الله ولیخزی الفاسقین
عکرمه ایدر چون اول مسلمانلر بنی النضیره واردیلر باشلدیلرکیم اول خرما اغجلرینی کسه لر بونجه لری
آنلری منع ایدوب قوما دیلر دیدیلرکیم حق تعالی بر قومی ذم ایدوب خودلری اول کیسلری فساده
ویردکلری چون بونجه لری ایدردیکه کسک حق تعالی بیزه بیوردی کیم سزه دشمانه نکم ایرشدورسنز
اولکلی یا ازلوب تقدیر اولنمشدر چون بو اختلاف واقع اولدی حق تعالی بو آیتی کوندروب
بیوردیکه اول کسدوکیکز ابو خرمالر واول کسمیوب قودوغیکز که عجوه دردر وکلی اللهک دستوریله درکه
اول عهدلرین صیحی عاصیلری خوار وحقیر ایدوب رسوای قلماسز بونلردن صکره بیوردیکه وما افاء الله
علی رسوله منهم فما اوجفتم علیه من خیل ولا رکاب ولکن الله یسلط رسله علی من یشاء والله علی کل شیء قدیر
یعنی اول وقتکم رسول علیه السلام بنی النضیر قومنک ماللرین جمع ایدوب الدی بو عرب قومی رسولدن
آنی طلب قلدیلرکه اول ایدر مالی قسمت قله وز غنیلین آنی دخی جمیع مسلمانلر اراسنده قسمت ایلیه
رسول علیه السلام ایله ایمدی مهاجرلر اسنده قسمت ایلدی انصاره ویرمدی اول قوم آنی
خوش کورمدیلر بربریله سویلشدیلر حق تعالی بو آیتی اندردی بیوردیکه شول نسنه که حق تعالی رسولنه
ویردی بنی النضیر ماللرندن آنی سز آنلرک اوزرینه آت دوه سکرتدوب غزا وجنگ ایله الماددیکز
بلکه بیاتن یوریوب کلدیکز لکن حق تعالی رسولنی آنلرک اوزرینه مسلط قلدیکه سز آنی فتح اتدیکز
حق تعالی دوکلی نسنه یه قادردر قدرتی یتورکه رسولنه علیه السلام نصرت ایدوب مال غنیمت
ویره اول مال غنیمتده رسولکدر اول کیمه دیلرسه اکا ویره بونلردن صکره اول مال غنیمت کیمه
ویرلمسه کرک آنی بیان قلوب بیوردیکه ما افاء الله علی رسوله من اهل القری فلله وللرسول ولذی القربی
والیتامی والمساکین وابن السبیل کی لا یکون دولة بین الاغنیاء منکم وما آتیکم الرسول فخذوه وما نهیکم
عنه فانتهوا واتقوا الله ان الله شدید العقاب یعنی شول مال غنیمت که حق تعالی رسولنه ویردی اول بنی النضیر

وفدك وخيبر مالندن حكم آنده اللهكدر نيجه ديلرسه بيوره ودخى رسولكدر كه نيجه ديلرسه تقسيم ايده
اول بنى النضير مالى خالص رسولكدر كه صلحا اوزره فتح اولندى قهر ايله فتح ايدوب الماديلر دخى اول
رسولك قرابتنكدر آندن آرترسه يتيملرك ومسكينلركدر وحاجتى سبيلكدر مالك ابن انس ايدر
اوچ نسنه صافيجه رسولكدر عليه السلام بنى النضير وفدك وخيبر اما بنى النضير كندونك
خاصيدركه كندو حوايجى ايچون قونلشدر اما وفدك ابناء سبيلكدر اما خيبرى اوچ قسم ايلدى
ايكى قسمنى مسلمانلر اراسنده تقسيم قلدى بر قسمنى اهل بيتنه نفقه قودى آندن آرتان مسلمانلر
فقراسنه اولشدردى تاكه اول اغنيانك اكا اللرى صوقلوب فقرا اوزرينه غالب گلوب
كندولر اداللرنده تصرف قلوب تداول تميه لركاه شونك اللرنده كاه بونك اللرنده اوله شول
نسنه كه سزه رسول عليه السلام مال غنيمتدن ويردى آنى آلك وامر ايتدن نكه سزه بويردى
آنوكله عمل ايلك وشول نسنه دن كه سزى منع ايلدى آندن يغلنك وقورقك اللهدن رسولنه مخالفت
قلمكه اللهك عقابى عاصى اولنلره كى قاتيدر بوندن صكره اول مال غنيمت مهاجرلر حقدر غن
بيان ايدوب بيورديكه للفقراء المهاجرين الذين اخرجوا من ديارهم واموالهم يبتغون فضلا من
الله ورضوانا وينصرون الله ورسوله اولئك هم الصادقون يعنى اول مال غنيمت شول
فقرانكدر كه هجرت ايدوب مالرين يولرين وشهرلرين ترك ايدوب رسول الله ايله گلديلر
يعنى اول مهاجرلره ويرك كه مكه اهلى انلرى يولرندن يورتلرندن چقردى مالى ترك ايدوب
گلوب سزه اولشديلر سز دخى انلرك حقن بيلك كه آنلر بو نسنه اول اللهك رضاسن وجنت الجنه
فضلن طلب قلمغيچون ايدى ودخى انلر اللهه ورسوله مطيع اولوب قلچ اوردلر اللهك
امرندن طشره اولمزلر آنلر كاملى ايمانلرنده صادقلردر دخى انصار آنلرك حقنده بو آيت نازل
اولدوغن اشتديلر گوكللرى خوش اولوب سوزن ايلديلر كه اول مال غنيمتك كليسى آنلرك
اولسون بزم مالمزدخى انلرك اولسون چونكه انصار دخى اول حكمه راضى اولديلر بو حوالى ويرديلر
حق تعالى انلره دخى ثنا قلوب بيورديكه والذين تبوؤ الدار والايمان من قبلهم يحبون من هاجر
اليهم ولا يجدون فى صدورهم حاجة مما اوتوا ويؤثرون على انفسهم ولو كان بهم خصاصة ومن
يوق شح نفسه فاولئك هم المفلحون يعنى شول كمسنه لركيم مهاجرلر گلمزدن اول كدين آنلر مدينه
ايچينده وطنلنوب متمكن اولديلر دخى رسول آنلره گلمزدن اول آنلر كه گوكللرين ايمان اوزرينه
دولندروب قرار طوتديلر مؤمنلردن كيمكه مهاجرت ايدوب آنلره گلسه لر آنى سورلر
وآنلره ويرلين نسنه ايچون طارلغنوب گوكللرنده حسد اتميوزلر وملول اولمزلر اول مال غنيمتى
قسمت ايتمكده اول مهاجرلرى كندو نفسلرى اوزرنه اختيار ايدوب ديرلركه كلى اول مال
آنلرك اولسون بلكه برمندميله اولسون كندو حاجتلرى وار ايكن دخى آنلرى اختيار ايدرلر هر كسكيم
كندو نفسنك چفانلغندن صاقنسه هواى نفسنى ترك ايدوب برآير ودخى اختيار قلسه بن
يمزسم قايو تك اول يسون ديسه فلاح بولوب قورتلنلر آنلردر ودخى ابو هريره رضى الله
تعالى عنه ايدر بو آيت انصارلردن شول كشى حقنده انديكه آنك اوينده برقونق گلدى اوندن زواده دن

همان

همان كندولرنده واوغلانجقلرنيه يتدجك نسنه واريدى كندولر دخى اوروچلى اوبنده حاضر ايديكم
ايوكتن اوغلانجقلرى اويوت گيجه اول وارجه طعامى اول قنوغه ايليند كتور چراغ فتيلن دوزدكبى
اول دكلندر بز قرا گوده يوكيى ولايلم اول قنوق يسون قارنن طويرسون اولاكه اول سبدن
حق تعالى بزه رحمت قله اول گيجه ايله ايلديلر كندولر آج ياتديلر اول قونغى طويورديلر حق تعالى
بو آيتى انذردى آنلرك حقنده ودخى ديمشلركيم انصارلردن بركشى يه بر بشمش باش هديه
كتورديلر اول ديديكه اولاكه فلان قونشم بندن دخى محتاج اوله اول باشى اكا گونددى
اول دخى ديديكه اولاكه فلان قونشم بندن دخى محتاج اوله اول دخى اكا گونددى بو مسمع اول
باشى التى اوه چكر بوينجه گيرو اول اول كلن اوه كلدى بربرن كندو نفسلرى
اوزره اختيار قلديلر كندولرك اكا احتياجى وار ايكن دخى پس بو آيت آنلرك حقنده كلدى
لكن ثواب شرحات ويرلمكده حكم خاص دكلدر عامدر هر كيم انلر جليسن بخيللغى وچفانلغى كندو
نفسندن گيدروب كندونك حاجتى وار ايكن دخى كندو محبوب يودر ويشريديره سلاحرم
آنلره ويرلين مرتبه آنلره دخى ويرلور حق تعالينك فضلى عامدر روايتدر رسول الله عليه السلام
هر كمسنه كم زكوتن ويرسه وقونوغنى وكنه طعام كتوروب جهت قلسه وبر وقتيده غرامشكنشيه
مالندن نسنه ويرسه اول دخى چفانلقدن برى اولمش اولور چون حق تعالى اول مهاجرلرى
مدح ايلدى ايكنجى انصارلرى مدح ايلدى بوندن صكره اوچنجى شول كمسنه لرى مدح ايلديكه
انلرك طريقنده اولديلر والذين جاؤا من بعدهم يقولون ربنا اغفر لنا ولاخواننا الذين
سبقونا بالايمان ولا تجعل فى قلوبنا غلا للذين آمنوا ربنا انك رؤف رحيم يعنى دخى فلاح
بولوب قورتلمق انلره دركه اول مهاجرلردن وانصارلردن صكره گلديلر كه آنلره تابعين ديرلر
يعنى رسولى گورمديلر اما رسولى گورنلرى گورديلر آنلرك طريقنه متابعت قلديلر كندولردن
ايلرو گچنلره دعا قلوب ديولر ديكه اى بزم ربمز بزى يارلغه غل ودخى بزدن ايلرو ايمانله
گچن قرنداشلريمزى يارلغاغل كه آنلر مهاجرلر وانصارلردر ودخى بزم گوكلمزده اول ايلرو گچن
ايمان اهلى قرنداشلريمز ايچون خيانت وحسد وعداوت قلما غل كه اى بزم ربمز سن مؤمن
قوللرك اسركيوب رحمت ايدیجی سن بو آيتده دليل وار كه هر كمسنه كيم صحابه اوزره ترحم ايتسه
وآنلر ايچون مغفرت طلب ايتسه هيچ گوكلنده آنلر كيچون خيانت حسد اولمسه آنك مسلمانلقده
حظى وار وصحابه اجرنجه اكا دخى اجر حاصل اولور دخى كيم اول صحابه يا وزلقله آكسه آنلرك
اوزرينه ترحم قلمسه ياخود گوكلنده انلره خيانت طوتوب حسد قلسه آنك مسلمانلقده
حظى اولموز زيرا اول مهاجرلرى ذكر ايلدى آندن انصارى ذكر ايلدى آندن صكره تابعينى ذكر
ايلديكه آنلرك آردنجه گلديلر آنلرك سيرتن طوتوب آنلر ايچون دعا قلديلر وبو آيتده دخى دليل
واركيم مؤمن اولنلره واجبدركه گچمش مؤمن قرنداشلريچون دعا قلالر دخى اتالرى ودده لريچون
دعا قلالر واستادلرى وشيخلريچون دعا قلالركه آنلره دين احكامن وعبادت طريقن وادب
واركانى اوگرتديلر بوندن صكره حق تعالى منافقلر حقنده بيورديكه الم تر الى الذين نافقوا يقولون

لاخوانهم الذين كفروا من اهل الكتاب لئن اخرجتم لنخرجن معكم ولا نطيع فيكم احدا ابدا وان قوتلتم
لننصرنكم والله يشهد انهم لكاذبون يعني يا محمد نظر اتمزمی سن اول منافقلره كيم اول بني النضير يهوديلرينه
كفر الجهتندن قرداشلر ديدی آنلره ديركيم اكر سزی بو يردن سورب چقاردلرسه والله بزدخی سزكله
بيله چقاردز شول سوزه حقادت اولن يرده هركز بر محمده تابع اولميوز اكا ياردم قلميوز واكر سزكله
محاربه قلوب مقاتله ايدرلرسه والله بز سزه ياردم ايدروز حق تعالی طانقلق ويروب
سوزديكه لئن اخرجوا لا يخرجون معهم ولئن قوتلوا لا ينصرونهم ولئن نصروهم ليولن الادبار
ثم لا ينصرون يعني بو منافقلر سوزلرنده يلانجيلردر همان سوزلری ديللرنده دركه سويلرلر كوكللرنده
اصلا وانك حقيقتی يوقدر شول يمانلری كبی اكر اول بنی النضير يهوديلری سوريلوب چقاريلورسه
آنلركله چقاجق دكللر وآنلركله مقاتله اولنسه آنلر آنلره ياردم قلاجق دكللر اكر ياردم قلالم ديرلرسه
دخی انك اوزرنده محكم طوراجق دكللر بلكه يوز دوندوروب قاچيسرلر آندن صكره آنلره نصرت و لاحق
دكل واول هزيمتی كندولردن منع اتمك دخی اللرندن كلمز وحق دخی بيوردی كه لانتم اشد رهبة في صدورهم
من الله ذلك بانهم لا يفقهون يعني يا مؤمنلر جماعتی سزك قورقوكز بو منافقلر كوكللرنده دنياده
آخرتده الله كعذابلری قورقوسندن دخی زیاده قدر ايمدی بونلر بر قومدر الله كعذابنی
وعقابلرنی فكر ايدوب آكليوملر عقللری وادراكلری يوقدر اول سزك قليجكزدن آلتنده بر نفسدن
جان ويروب اولمك زحمتنی آرتق كوررلر آخرتك اول ابدی عذابلرندن بونلرن صكره اول
يهوديلرك جرتنی مقاتلده عاجز لقلرين وضعيفلقلرين بيان ايدوب بيوردی كه لا يقاتلونكم
جميعا الا في قرى محصنة او من وراء جدر بأسهم بينهم شديد تحسبهم جميعا وقلوبهم شتى
ذلك بانهم قوم لا يعقلون يعني يهوديلر سزكله مقاتله قلمقده عاجزلقلرندن صحراده حقوب مقابل
اولمزلر الا اول قلعه لری واولری لجندن ايدرلر يا خود ديوارلری آردندن ايدرلر جنگ
بونلر بربرلرله محاربه قلسه لر ارالرنده محاربه لری ومقاتله لری محكم قتی اولوركه بربرينه قيوب
هلاك ايدرلر اما سز مؤمنلرله قلسه لر عاجز قالوب قلعه قاچرلر سن بونلری ايله صانور سنكم
اول يهوديلرله منافقلرك كوكللری بربرله اتفاق اوزره در سوزلری بسردر بلكه كوكللری
مختلف وپراكنده در يهوديلرك كوكلی اول منافقلره دوزديلور نه منافقلرك كوكلی آنلره
دوزديلور سوزده كه ديللرندن سويلرلر ايمدی بونلر سوزده برا ولوب كوكلده مختلف
اولدقلری آندندركه بونلرك عقللری يوقدر الله تعاليك عذابندن تصرف ايدرمر لر فكر
ايدوب آكليه لر آندن نجات بولوب قورتلمغه سعی ايدرلر بوندن صكره حق تعالی بونلره مثل
قلوب بيوردیكه كمثل الذين من قبلهم قريبا ذاقوا وبال امرهم ولهم عذاب اليم يعني اول بنی النضير
يهوديلرينك مثلی شول كمسنه لرده اولكه بونلردن اول مدت قريبده مثلی كسلديكه بونلره يقين زمان
الچندن اولديكم ايكی ييل قدر اولدی آنلر اولكتابلرينك عقوبتلرنی طوتيلار آخرتده آنلره دخی عذاب
اوليسر بونلر دخی انجلين اولديلر ودخی اول منافقلرله يهوديلر مثلی كه بر برينه ياردم ايدروز
ديوعهد قلديلر عهدلرنده يالان بولنديلر آنلرك دخی مثلی شول شيطان كبيدر كه بر كمسنه كفر تلقين ايلدی كافر

اول

اول اسنی قورتراين ديرقچن كافر اولسه دير كه بن سندن بيزارم بو آيتدن مراد راهب برصيصا حكايه سيدركه
روايتدر ابن عباسدن يعني قصه بودركه بنی اسرائيل اچنده بر راهب واردی چوق زمان اللّهه
عبادت قلمشدی نه قدر دلولر وصيرولر كتوررسه لر اكا عزائم اوقيوب دعا قلوردخی خوش اولوب
كيدرلردی بر كون بر قيز اوغلانی كتوردیلر عقلی قرشمشدی غايت جميله ايدی قرداشلری واردی
كتوروب آنك قتنده قوديلر اكا علاج ايده شيطان لعين آنوك آردنجه اولوب اولدكلو وسوسه
قلديكه آنكله زنا قلدردی اول قيز آندن حامله اولدی چونكه حملی ظاهر اولدی بوكز شيطان آنی بر قورقويه
براقديكه سن بر زاهد كشی ايدك خلق سكا اعتقاد قلمشدی بوقدر صبيلر دعا كله شفا بولوب
صاغ اولورلردی شمدی بر ايش قلديكه كلوب قزك قرداشلری حامله كوره سی اولورلرسه
متعين كه سندن آيرق صوه بويرده كمسنه يوق سنی طوتوب رسوا ايلسيلر اولدورسلر
باری بوحال سكا واقع اولمدين اول قزی سن اولدرد في ايلكلوب صوردلرسه ديكل كه اول صبيه
آنی طوتردی بردفعه كلوب شويله قتی طوتديكه بوعری اولدردی جانه ايم مدم ايلتدم دفن ايلدم
شيطانك بو سوزيله آنی اولدروب دفن ايلدی آندن شيطان بر آدم صورتنده كلوب اول
قزك قرداشلرينه اول برصيصا نه قلديسه بر بر خبر ويردی بوخبر واروب اول بكلری قولاغنه
دكدی بكلری خلقی جمع ايدوب آلدی كلدی آنی صومعه سندن اشاغه اندوروب اول ايشنه
اقرار قلديدر يا چون اقرار ايلدی اولنك بعد حكم آنی اصماقويه لر اصماقوديلر فرشوسنده
شيطان كلوب اكا بوصورتله كورندی ديديكم اشبو بلاده سنی صاحب بن اوغرتدم كل اما بر
بر سوزوم وار بونی آنی طوتوب سكا مطيع اول سنی قورتراين ديديكم نه ديرسن شيطان ديديكه بكا
سجده ايله ديديكم ايده آصلمش نيجه سجده ايدم ديديكه باشكی اشاغه اكوب بر اشارت ايله
بكا ايتدر اول آنده باشن اشاغه اكوب اشارت قلدی كافر اولوب ايماسز جان ويردی شيطان
دخی بن سندن بيزارم اول عالملرك تكرينسندن قورقرين ديوب كتدی پس بو منافقلر دخی اول
يهوديلره سزه بز معاون اولورز ديو وعده قلديلر عاقبت اتمیوب آنلری مخذول وحقير قلديلر
نته كم شيطان اول راهبه قلدی نه پس عاقل اولان كركم فاسقلر جاهللر سوزينه الدانوب كندو حقی
دنياده وآخرتده حقادتندن قوميه اوين مصالحلر وعمليله عالملر اولان عالملر سوزينه اويه
شول عالملر صحبتندن قچه كه منصب وعزت سوكوسی وتنعم دنيا سوكوسی بونلرك اچنده شول
اغو قودی كبی يرايلمش اولوب بيی يوردیقيق قومشد كه قورين وب هلاك ايلينه آنك
صحبتندن نه قدر منفعت طوتاسن نته كيم حق تعالی بيوردی كمثل الشيطان اذ قال للانسان اكفر
فلما كفر قال انی بریء منك انی اخاف الله رب العالمين فكان عاقبتهما انهما فی النار خالدين فيها
وذلك جزاء الظالمين يعنی اول منافقلرك مثلی اول يهوديلرله شيطان مثلی كه دونديكه اول
راهبه ديدی كافر اول سنی قورتراين چونكه او كافر اولدی شيطان اكا ديديكه بن سنكی بيزارم
پس اول شيطان اول راهبك عاقبتلری بو اولديكه ايكيسی دخی ودعذاب ايچنده مخلد اولورلر
اول يهوديلر ومنافقلر جزاسی انجلين اولسركه كوردن حجمنوق ظالملردن اولديلر دخی بيوردیكه

يا ايها الذين امنوا اتقوا الله ولتنظر نفس ما قدمت لغد واتقوا الله ان الله خبير بما تعملون
يعني اي آنلر كه ايمان كتوردیلر قورقك اللهدن اللهه مطيع اولك هر بريكز كندو نفسكزه نظر قلسون
كورسنكه يارين قيامت كوننده كندويه ذخيره كوندردیكه كندويه بولنه زيرا هر كشي انبارته
نه قورسه آدغي اول اوليسر پس كوكدركه كشي نظر قلوب فكر ايليه آخرت انبارينه نه عمل كتوردي
اكر ذكر و تسبيح و نماز و زكوة و صدقه و احسان واو دجلر و يتيملره و ضعيفلره ترحم قلوب خيرلر
و مظلوملري ظالملردن قوتارمق و بكري قوللرنيه خير صانمق و كناهلردن صاقنمق و صالحلر
و طاعت و عبادت اهلني تكريجون سومك و آنلره دين او ذره يارددم اتمك و فاسقلري ظالملري
تكري رضاسيجون دشمان طتوب آنلره قريشمق دخي بو نباره بكز نسنه لر وارد كيم كندودن اوك
كوندروب آنه آخرت انبارينه صقلد پس خوش دولت و سعادتنجارتلر كه كندو يه ذخيره قلديكه
يارين آنكله ابدي اولوب سعادت تختنده سلطان اولا و الا كندودن نماز قلغلر و كندويه
تخيل قلوا ايدوب ذكوتلر و صدقه لر و يرمه مك و فسقلر و فسادلره شلمك و تكري قوللرين
اسر كه ميوب ظلملر اتميك و بدعت اهلي شيخلري سوب آنلر كله صحبت قلق و آنلره خير ايدوب
بدعتلرينه ياردم ايديويرمك دخي بو نباره بكزر كوره اشلر كوندرديسه بو سعيندن دنيا نكاد
اولوب عاقبت يارين قيامت كوننده حسرتلر سوب بونجه پشيمانلق اليله سكك كبي ياشين
دوكه فائده اولميه پس حق تعالى بو آيتده دونه دونه تكرار اللهدن قورقك سز كه خير و شرنه قلديغكزي
بلور ديه سوكي عنايتندن و كرمندن بزه تنبيه ايدوب اشارت قلدي كه طاعتلره و عبادتلره
و خيرلره و احسانلره سعي ايدك كه نيم دضام آنده دفسق و فسادلره ال اوزاتمكم نيم غضبم
و عقابم آنده در چون حق تعالى هر كشي يه امر ايليه كه نظر ايده كوره كندودن ايلرو نه
كوندردي پس عاقل اولن بو امره مطيع اولوب كندو حالنه نظر قلوب كورمك كركدر كه كلم نه
ديدوكيمز اشلردن قنقي سنه مشغول لدي اكر اول ديدوكيمز او حماق سببلرينه مشغول ايسه
صدقن و اخلاصدن آدتورب دخي بكزك مشغول اولسون و شكر ايلسون كه الله توفيق ويروب
آني كندوده قوسنده لايق قلدي و اكر اول اصكره ديدوكيمز طاموا سبابلرينه مشغول ايسه
عمر سرمايه سني الدن دوكنوب كيمدين اول حالدن توبه قلوب شيطاني قوسندن دخي
قيوسنده كلسون باقي عمرني اول قيوده خدمتده كچورسن جدله محكم طوروب سعي ايلسون
ازلا كه اول پادشاه كريم اولكي تقصيراتن دخي انكله بيله فضل ايدوب عفو ايليه بو نصكره
كبيره حق تعالى مومن قوللرني اوكتليوب بيوردیكه و لا تكونوا كالذين نسوا الله فانسيهم
انفسهم اولئك هم الفاسقون يعني اي ايماننده صادق اولنلر ذنهار سز دخي شول يهود يلر
و منافقلر كبي اولمك كه دلارليري بوليه لر و كولكلريله انكادايين لر يز بيو رد و غيمزي طوتميوب
سورمدو غمز اشلره مشغول اولالر چون انلر الله امرين اونوتديلر و انك عذابندن و عقابندن
انكاد قلديلر حق تعالى دخي نصرت و توفيقني آنلردن كسدي اول نفسلرينه يارين كركل اولان حق
نصيبلرين اونوتدرديكه هيچ اكوف اول يراغي يغورلر بونلركليسني سقلاردن و عاصيلردن اولديلر

جون انلر تكبر ايتك اول عظمتن و قهاد لعنن اكوب اني بر ملكي ترك اتديلر الله تعالى دخي آنلري توفيق و رحمتيله
آلمغي ترك ايليدي آنلر اول اللهه قلد قلري عهدي صديلر يعني محمد كلسه بز اكا ايمان كتورورز ديو
عهد قلديلر اول وقتكه بو رتبده انجيلده انك صفتن اوقيوب بلديدي صكره اول عهدلرينه حسد
ايدوب كبر و صديلر كتابلري حكمن آدتلرنيه اتديلر حق تعالى دخي كندو حاللرين اونوتدردي
تا كه بر نفسلرين قورتراجق عمل اشليوب كندولردن اوكا آخرته كوندرمديلر بو نلر اول عهدلرين
صيتلردن اولديلر پس مومن اولن كوكدركه كندوبي بو نلرك عملندن ايراق قله آدني مومن ايكن
فاسقلر ديوانينه يازمسه كندودن ايلرو خير عملر كوندره كه جهنمده اولا اللهك عظمتن و صفت
قهرين اكا طوره او نميه تا كه الله تعالى آني توفيقيله و رحمتيله اكا بو نلردن صكره حق تعالى اول الله
ذكر ايدوب مطيع اولنلرك و ابدوب عاصي اولنلرك مقاملرني ذكر ايلديكه اول مطيعلرك يكرك
شوقي آدنه و اول عاصيلرك دخي كوكلرنده برقو رقو قيتو لب آندن يكا دونه لر بيورديكه لا يستوي
اصحاب النار و اصحاب الجنة اصحاب الجنة هم الفائزون يعني طاموا اهليله او حماق اهلي
دنياده آخرتده ايكيسي برابرد كل شول كه او حماق اهليدر دنياده دخي انلر كرامتده دركه اولوكجي
باي و يحسول كرام ايدوب الدرين اوپوب تبركا آندن دعا ديلرلر زيرا آنلره توفيق و يرلمش
قوللرد ر معصوملردر كناهلردن الكوب طاعت عبادت بولنده سعي ايدلر آخرتده دخي
دو كلي خلق قورقوده اولميجق آنلر عرش التنده راحت اوليسرلر نيجه لره شفاعت قيلوب عذابدن
قورتريسرلر او لوكرامتلره و يوجه مرتبه لره آنلر ايريشسه لر كركدر اما انلر كم طاموا اهليدر دنياده
دخي تكري قوللرنيك اراسنده خور و حقيردر كمسه اكا كولو يوزيله باقمز مكر كبير و كندو جنسي اوله
آخرتده دخي خور و مخذول اللهدن فضل و عنايت اولميجق هيچ بر كمسه اكا ياردم قلوب
عذابدن قورتره فرسبيل و حماق اهلي طاموا اهليله قتده برابر اولما او حماق اهلي الله قوللشو لغنده
پيغمبرلر صحبتنده آلتوندن ياقوتدن زبرجددن كوشكلر الجنده خور يلرلمزين تختلر اوزرنده
انواع حلهلر برله دولود دلو نعمتلر الجنده ابدي تنعم قلالر اما طاموا اهلي شيطان قوللشو لغنده
زبانيلر اراسنده اودن طونلر كيوب اوددن دره لر الجنده دو شكلري اودا اود تولري
او ديد كلري اود پس بو ايكي حال نجني برابر اوله انك الجون حق تعالى بيورديكه لو انزلنا هذا القرآن
على جبل لرأيته خاشعا متصدعا من خشية الله و تلك الامثال نضربها للناس لعلهم يتفكرون
يعني اكر بو قرآني بر بر طاغه اندرديك و آدمه و يردوكيمز تميزي و ادراكي و يريدك دخي اكا
اندوريك اول وعد و وعيدلركه قرآن الجنده در اول طاغ او حماق شوقندن و يا طامو
قورقوسندن طاقت كتوره ميوب پاره پاره اوليدي بو آدم اوغلاني نه طاقت كتوروب
الجنده او حماق بر شوق قويمز و طاموردن قورقوب كندويي بر صلاحيت بولنه
يوردتمز پس بو آدم اوغلاننك كوكلي اول طاغدن قيادن دخي قتيدر كه بو قورقولي آيتلرين
اشيدوب او كتلنوب بر او حماق عملي اشلمكه شوقي آرتمز حق تعالينك بو مثاللرندن
عبرت آلوب بر انصافه كلمز انك كبي حمدين طاش طپراق يكك حال ديلره خالقنه مستجد عاصي اولمز

ودخی سویدی دیکه هو الله الذی لا اله الا هو عالم الغیب والشهادة هو الرحمن الرحیم یعنی اول معبود حق که
عبادت اکا لایقدر دکلدر اول الله در که جمیع مخلوقاتک خالقی اولدر وجمیع مرزوقک رازقی اولدر
وجمیع مصنوعک صانعی اولدر قوللرک کوزلو اشلرین دخی بلور وآشکاره اشلرین دخی بلور ودنیاده
حاللری نه اولیسر وآخرتده حاللری نه اولیسر بلور ودخی نه اولدی ونه اولاجقدر بلور بو عالمده
اولمش واولاجق ایشلری هب بلور اکا خفی نسنه یوق جمیع مخلوقه رزقی ویرر دنیاده مؤمن کافرلرین
بوینه کتوردر رحماندر ومؤمنلره آخرتده رحمت ومغفرت قلور رحیمدر دخی سویدی دیکه هو الله الذی
لا اله الا هو الملک القدوس السلام المؤمن المهیمن العزیز الجبار المتکبر سبحان الله عما یشرکون
یعنی معبود حق اولدر کیم اندن آرتق الله یوقدر الا اولدر جمیع یر وکوک پادشاهی اولدر که
سلطنتنه زوال یوقدر جمیع عیبلردن ونقصدن واهل عیالدن وشریکدن منزهدر ومقدسدر
سلطاندر زماندن مکاندن وجهات ستهدن پاک ومنزهدر فی الجمله خلق انک ذاتنه
تصور قلمقدن اول عالیدر انک ذاتنک حقیقتنی وصفتلرین غیری کمسه ادراک ایدمز
ودخی اول بویدر که هیچ نسنه‌لردن سالم ومتبددر اکا زوال وفنا عارض اولمز انک سلطنتنه تبدلات
تغیرات واقع اولمز اکا مطیع اولان قوللره دخی بهشتی سالم ومتلک ویرن اولدر که آنلری آخرت
عذابندن سلیم قلور ودخی مؤمندر که ایمان کتورنلری آخرت بلالرندن امین قلور وایمان
کتورن قوللرینک ایمانینی قبول ایدوب وعد ایتدیکی آنلره یرینه کتوروب کوجک ایجیدر وکافرلره
ومنافقلره وعید قلدقلرینی دخی یرینه کتورجیدر انک وعدنه وعیدنه خلاف یوقدر ودخی
مهیمندر که قوللر اوغرلیقی واشکاره نه اشلرسه انک اوذرینه شاهددر ودخی عزیزدر که
انک مثلی یوقدر حکمی اوذرینه غالبدر نه دیلرسه اشلر عاجز دکلدر دخی جباردر که قهریله عالمی
کندویه مسخر ایتمشدر کمسه کندویی اول قهر ایتمکدن قورتره‌مز انک قهرتورینه ودخی متکبردر که
انک کبریاسنه وعظمتنه کمسه ایرشمز جمیع اولولردن اولو اولودر وجمیع اولولرک اولولغی انک
عظمتی قتنده بر اوزقنادی مقداری یوقدر مجیددر که بو کافرلر اول پادشاهه لایق اولمین
سوزلرله آنی نته وصف ایدرلرکم بونلر دیرو کتردن اول منزهدر ومقدسدر ودخی سویدی دیکه
هو الله الخالق الباری المصور له الاسماء الحسنی یسبح له ما فی السموات والارض وهو العزیز الحکیم
یعنی اول الله در اولکم انادن جمیع مخلوقی یارادر خالقدر دخی اتالر صلبینده نطفه‌لری یارادر
اول نطفه‌لری رحم انجینده درلو صورتلره بغلر بو بنیه بکزه فرکه اول مصوردر ودخی یارادیر که
اول مصور اولن جسمده روح ایجاد ایدوب آنی حرکته کتورر وجمیع اعضالره اول روح
متصرف قلدکه کوز انکله کورر قولاق آنکله ایشیدر دل آنکله سویلر ال آنکله طوتر آیاق انکله یوریجی
بو روح اولمسه کوده بو یانمق آغاج کبی جماد اولوب قالور هیچ بر اعضاده مقصود حاصل اولمز
پس اول پادشاه اولو پادشاهدر انک کوزلو آدلری واردر که طقسان طقوز آددر دهی کیم ذکر ایدوب
صایسه وکوکلنده معنیلرین فکر ایدوب هر آددن کندویه منصب آلور ان الله خلقتیله
خلقلنسه اول اوجماغه کیرر ابو هریره روایت ایدر بو کلامیله رسول علیه السلام ودخی

یولرده کوکلرده کیم وار ایسه جمیع انک عظمتنی ذکر ایدوب تواضع ومسکنت قلور دلرو اکا تسبیح ایدرلرکه
اول ملکنده عزیزدر وامورین یرینه کتورمکده حکیمدر هیچ کمسه آنک حکمتنه مانع دکلدر

سورة الممتحنة مدنیة بسم الله الرحمن الرحیم وهی ثلث عشرة آیات

حق تبارک وتعالی سویدی که یا ایها الذین امنوا لا تتخذوا عدوی وعدوکم اولیاء بو آیت اول حاطب بن
بلتعه حقنده نازل اولدی قصه‌سی بویدیکم رسولک علیه السلام عادتی بو ایدیکم قچن بریره غزایه کیتمک
یراغن قلسه قنده کیده‌جکن کزلردی یاخود برآیرق یره دیو یراق یردی وار‌ه‌جق یری معلوم
قلمزدی منافقلر آنلره خبر اولشدورمیه‌دیو قورقردی الا اصحابک اولوسی کیم خاص ایدی آنلر بلورلردی
کیرو قومدن کمسه بلمزدی تا جقوب قصد ایدوب کتمینجه وقتا برکون رسول علیه السلام
جری یراغن دوزدیکم مکیه کیده تا ناکاه مکه‌دن بر مغنیه عورت کلدی یعنی سازجالوب
ایر ایتجی رسول قتنه کلدی علیه السلام رسول اکا صوردیکم نه نسنیه کلدک اول عورت
دیدیکم اول نسنیه کلدم کر بکا نسنه ویره‌سن رسول علیه السلام اکا دیدیکم قریش جکارندن
آلدوغک عطالری نیلدک اول عورت دیدیکم بدرده آنلری قیردکلرسه قالمدی الوم
آز نسنه حاصل اولدی رسول علیه السلام سویدیکم اکا نسنه جک ویره‌لر دونه کیروکیده جون
رسول دیدیکن اکا ویردیلر اول عورت قصد ایلدیکه دونه کیده حاطب اول عورته دیدیکه سکا
بر طون ویره‌یم اون آلتون ایله شول شرطله اوذرینه که مکه قومنه بو بیتی اولشدوره‌سن دیدی اول
عورت قبول ایدوب اول بیتی آلدی کیتدی همان ساعت جبرائیل کلوب خبر ویردی رسول
علیه السلام علی ایله زبیری دخی مقدادی قغیروب دیدیکه اوجیکز دخی تیز روضه خاخه
ایریشک آنده بر عورت کیده بورر سلهسنده بیتی وار اول بیتی آندن آلک بونلر دخی تیز جقوب
اول روضه‌یه ایرشدیلر کوردیلرکه اول کیده بورریتوب طوتدیلر دیدیلرکه سنده بیتی وار اول عورت
دیدیکم بنمله بیتی یوق بونلر ایناندیلر طوتن صیوب جقردی آنلره آنی ویردی ادیلر بیتی بولمدی
بوکز دختی آرادیلر آنده دخی بولمدیلر بر بونیه دیدیلرکیم دونلم کیدلم بونده بیتی یوق علی
دیدیکم جبرائیل علیه السلام کلوب رسوله بو نسنه خبر ویردی جبرائیل سوزلرندن بونک سوزی کرجکمیدر
والله بن دونوب کیتمزم تا بیتی بوندن آلمینجه یاخود بونک باشنی ایلتم رسول علیه السلام قتنه
جکدیلرکیم آنک باشنی فی الحال صاچی اراسندن چقاروب بیتی ویردی آلوب رسوله کلدیلر اوقودیلر
یازلمشکه حاطب بن بلتعه دن سلام قبول ایدرسز یا مکه قومی بیلکز کیم رسولک علیه السلام مقصدی
بودرکیم سزک اوزریکزه واره غافل اولمیه‌سز بو رسمه خبر یازلمش که آنلره دوستلق کوستره
عمر رضی الله تعالی عنه آنی ایشدوب غضبه کلدی طوردی کلوب دیدیکه یا رسول الله بکا دستور ویر
بو منافقک بوینن اوره‌یم رسول علیه السلام دونوب اول حاطبه دیدیکه یا حاطب بونه ایشدرکیم
قلدک حاطب دیدیکه بکا امان ویر ایومه یا رسول الله خبر ویره‌یم بنم اول قریش قومیله اولشمقلغم
واردر امابن آنلردن دکولم بو سنکله کلن مهاجرلردن کلیسنک اول مکه‌ده قوم وقبیله‌سی
واردرکم کندولری آنلرکله صقلرلر بن دخی دیلدیکم آنلرک الجینده بر ایدیم بنم قبیلم دخی آنکله صقلانه

بن بو ایشی کافر اولوب مرتد اولوب اشلمدم بن اسلامدن صکره کفره رضا دخی یوقدر بن حقیقت بلوردم حق تعالی
وعده قلدوغی نصرتی البته یرینه کتورر خلاف یوقدر رسول علیه السلام چون آنی اشتدی دونوب
عمره دیدیکه یا عمر بو حاطب بدر کوننده بزمله بیله ایدی نه بلورسن اولا که حق تعالی اهل بدر کوننده حاضر اولنلره نظر رحمت
قلوب دیمش اوله کیم یا بدر اهلی نه دیلرسکز اشلک کربن سزی عفو ایلدیم یار لغدم بس اول وقت
بو آیت کلدیکیم یا ایها الذین امنوا لا تتخذوا عدوی وعدوکم اولیاء تلقون الیهم بالمودة وقد کفروا بما
جاءکم من الحق یخرجون الرسول وایاکم ان تؤمنوا بالله ربکم ان کنتم خرجتم جهادا فی سبیلی وابتغاء مرضاتی
تسرون الیهم بالمودة وانا اعلم بما اخفیتم وما اعلنتم ومن یفعله منکم فقد ضل سواء السبیل یعنی ای
آنلر کیم ایمان کتوردیکز دوست طوتمک شول کمسنه لریکه بنم دشمنم اوله سزکده دخی دشمنکز اوله تا که سز انکا
دوستلق اوزره نصوحت قلورسیز کوندرورسز نصیحت قلورسز حال بو در که آنلر حق تعالیدن
سزه کلن قرآنه و رسوله کافر اولوب یلدیلر سزی دخی رسولی مکه دن چقاروب سوردیلر
اول ربکزه ایناندیغکز ایمان کتوردوککز ایچون اکر سز بنم رضام ایچون غزایه
چقدیکز ایسه سز بونلره دوستلق کوستروب خبر اولشدرمک بن خود سزک کزلو آشکاره
نه قلدوغکزی بلوردم که بو آشکاره ایمان کتوره سز دخی سز که کافرلره دوست اولاسز
اکر سزدن بریکز دشمنکزیو بویله اشلیجک اولورسه بلکل که اول طوغری یولدن خطا ایتمش اولور
بوندن حذر اتسونلر بس بو آیت صریح نهیدر که مؤمن اولنلر کافرلری دوست اولیه لر آنلره
رضا کوزیله بقمیه اکر آنلر اوغللری وقرداشلری دخی اولورسه وهم دخی بعد بیکه ان یثقفوکم
یکونوا لکم اعداء ویبسطوا الیکم ایدیهم والسنتهم بالسوء وودوا لو تکفرون یعنی اکر اول کافر
غالب اولوب سزی طوتاسی اولورسه دشمانلقاری اول وقت سزه آشکاره ایدوب سزی غذاب ایلیه
اولندن مکر وسوکوب انجمکله نجس سوزلرله دل اوزاده لورسزدن آرزو آنی ایدرلرکه آنلرک دیننلرینه
کیروب آنلر جلینی کافر اولاسز وهم دخی بعد بیکه لن تنفعکم ارحامکم ولا اولادکم یوم القیمة یفصل بینکم
والله بما تعملون بصیر یعنی اکر بو نیتی کونده آنلره دوستلق کوستروب و کیکزقوم قرابتکزکز اداتری
ایسه سزک اول قرابتکز واوغللرکز که مکه ده واردر یارین قیامت کوننده سزه منفعت ویله حق
دکللردر دنیوا سزکله آنلرک اراسنده آیرولق اولیسر آنلره وار کیدوب سز جنته کیده سز ابدانده سز
آنلری کوره سز آنلر سزی کوره حق الله تعالی سزکده اشلدوککزی کورر آنک مکافاتن قلور بو ایش
اشلک که جیره لمکافات بولاسز وهم دخی بعد بیکه قد کانت لکم اسوة حسنة فی ابرهیم والذین معه
اذ قالوا لقومهم انا براء منکم ومما تعبدون من دون الله کفرنا بکم وبدا بیننا وبینکم العداوة والبغضاء
ابدا حتی تؤمنوا بالله وحده الا قول ابرهیم لابیه لاستغفرن لک وما املک لک من الله من شیء ربنا علیک
توکلنا والیک انبنا والیک المصیر ربنا لا تجعلنا فتنة للذین کفروا واغفر لنا ربنا انک انت العزیز الحکیم
یعنی بلک سزه واجبدر که بو سنت ده ابراهیمه کوزکلو اقتدا ایده سز اندن اوتری ایتموسز اول ابراهیمک
طریقی کوزکلو طریقیدر سزکا اوبکنتکیم اول ابرهیم کیم که ایمان کتوردن مؤمنلرایله اول کافر اولن
قوملرینه دیدیلرکه بز سزدن دخی دینکزدن دخی واول معبودکیم که طبیوب تکری دیو طپدیوغکز

معبود لرکیدن دخی بیزار در سزک بو قلدوغکز اشلره بز منکرز سزکیله بزم آرامزده دشمانلق آشکاره
اولدی ابدا هیچ دوستلق اولا حتی دکل تا اکاد کین که الله که بر لکنه سز دخی ایمان کتوره سز بس سز ده
دخی واجبدر که اول ابرهیم مؤمنلرله دیدوککلریندیه سز اول قومکز اه الا مکر اول سوزنده ابراهیمک
آتاسی قلیجه سوکدا تا سنه دیدی بن سنکیچون اللهدن دعا قلوب هدایت دیلیم که سنکا
هدایت دودی قلوا الا نم الدن کلمزکه تکری تعالینک عذابلرندن یوسننه سنه منع ایدیم بلم
قورتوم اکر ایمان کتورمیزسک ولکن سزک سوزیکز بو اولسون که دیه سز ای بزم دکتریزم ایشمزی
واهل واولادیمزک ایشلرینی تفویض ایدوب سنکا اصمرلدق سنک طاعتکه اقبال ایلدک که
آخر دونوب وارجق یرمز سنک حضورکدر وهم دخی دیدکه ای بزم تکریمزم حالمزی بو کافرلره
فتنه قلیوبرمه که یعنی بزم دشمنلریمزی فتنه ایلیوب آنلرک ذوقی بوله ایلمه که آنلار شویله ظن ایدرلرکیم
کندولر حق او زدینده در بزباطل اوزر دینده یوز وهم دخی غالب قلوب بزم اوزریمزه مسلط قلمه غلبه
بزه طمع ایدوب دیمیه لرکه اکر دینکز حقمیسه اول معبود بیکز سزه بو نصرت قلیدی بزم الیمزده
سزی حقیر قلمیدی ای بزم دینمز بزم کناهلریمزی یارلغه غلبه عزیز وحکیم سنسن حکمک دکلیسه
غالب درسن دیلرسنک اشلرسن برکمسنه مانع دکل بو ایتلده حق تعالی اول حاطب بن بلتعه یه
تعلیم قلدیکه نیچون سن بو ابراهیم دین وکملین دیدکی سن دخی دشمان النزه هلاک
اولمدن تورتلین بکز طوروب آنلره بیتی یازوب دوستلق کوستردیکز اکرچه بو آیت آنک
حقنده اندی امّا حکمی جمیع مؤمنلره عامدر تا قیامته دکین که بو حکلر ادکتلنوب ایشلرین الله
امر لیه لرکندولر عبادته توجه قلرمؤمن وادیکی کافرلره دوست اولمیه لر وهم دخی بعد بیکه
لقد کان لکم فیهم اسوة حسنة لمن کان یرجوا الله والیوم الآخر ومن یتول فان الله هو الغنی
الحمید عسی الله ان یجعل بینکم وبین الذین عادیتم منهم مودة والله قدیر والله غفور رحیم
یعنی بلک سزه لازمدر که اول ابرهیم ایله قومنه کوزکلو متابعت قلسز اکر اللهدن وقیامت
کوننده کی احواللردن قورقرسکز واللهدن ثواب امید ایدرسکز عقوبت لردن استرسکز اکر سز حق
بو یکز حقدن اعراض ایدوب انک حکمی طوتمقدن یفلتورسه بلک سزی حق تعالی مستغنیدر
آنلردن که انک اعراض دن انک ملکنه خلل ایرمز بو کلیسیله اول الله اعراض ایدنلره دخی
کوزکلو معامله قلور در زقنی عزرتی قصد قلوب دیبادزجقرجون حق تعالی بو خبری بونلره
ویردیکه ابراهیم آتا سیله نیجه دشمانلق اولدی بو مسلمانلر دخی قوملری ایله دشمنلک
آشکاره قلدیلر اما بنجه سنه اول مشقت کلدی حق تعالی بو آیتی اندردیکه عسی الله ان یجعل
بینکم وبین الذین عادیتم منهم مودة الایة یعنی یا مؤمنلر بو حکمه سزه مشقت کلسون
اولا که الله تعالی اول مکه اهلیکه سزه دشمن اولمشلردر سزکا اداکرده کیرو یوردوستلق
بو اغد بو یکزله منفعتلنه سزکا الله تعالی بو سنیه یه قادردر که رسولنی اول مکه اهلی اوزره
غالب قله آنلری آنکا مسخر قلیویره وهم دخی الله تعالی کناهلرینی یارلغیجیدر آنلرکه توبه قلالر
وتوبه دن صکره اسرکیوب رحمت ایدیجیدر بونزدن صکره حق تعالی دشمن طوتمین

وآنلركله مقاتله قلمين قوملرنيدكه خزاعه قوميله بني مدلج قوميدر آنلره صله رحم ايدوب واروب كلمكه
وهديه قلمغه رخصت ويروب بيوردي كه لا ينهيكم الله عن الذين لم يقاتلوكم في الدين ولم يخرجوكم
من دياركم ان تبروهم وتقسطوا اليهم ان الله يحب المقسطين يعني اي مؤمنلر حق تعالى سزي نهي ايتمز
شول قوملره كه واروب كلوب هديه قلمقدن كه انلر سزكله دين غيرتندن مقاتله ايتمديلر وسزي
يورديكزدن سوروب چقرمديلر سز آنلره واروب كلمك ايله احسان ايلك وآنلر كله بلدكيكز عهده اوزره
وفا قلوب عدل ايلك كه الله تعالى عدل ايدوب عهده وفا قلنلري سورر وهم بيوردي كه انما ينهيكم الله
عن الذين قاتلوكم في الدين واخرجوكم من دياركم وظاهروا على اخراجكم ان تولوهم ومن يتولهم فاولئك
هم الظالمون يعني بلكه سزي حق تعالى نهي ايدر صله رحم ايدوب دوست طوتمقدن شول
كمسنه لركه آنلر سزكله دين غيرتندن ايدوب محاربه قلديلر يعني مكه اهلي دخي اول كمسنه لركه آنلره معاونت
اولديلر سزي يورديكزدن چقرديلر يا خود چقارلره معاونت قيلوب يورديلر هر كيمسه
آنلردن برني سزدن دوست طوتسه كركه خصوصا نوب نصيحت ويرسه كوردي آنلر جليس كيزلي
نفسنه ظلم ايتديلردن اولور وهم بيوردي كه يا ايها الذين امنوا اذا جاءكم المؤمنات مهاجرات
فامتحنوهن الله اعلم بايمانهن بو آيتك سبب نزولي بو ايدي كه رسول عليه السلام حديبيه
يلنده مكه اهليله مصالحه قلوب كتندي وآنلركه اول داستنده عهدنامه يازدي كه مسلمانلردن
كيمكه قاچوب مكه اهلنه وارسه انلرك ارده كيرو ويرميه لر اما اكر مكه دن بر كمسنه قاچوب مسلمانلره
كلسه بونلر كيرو ويرمه لر بس بو عهددن صكره بر عورت قاچوب مكه دن رسول عليه السلام كلدي
آدي سبيعه ايدي اردنجه اري سيتو كله كلدي رسول عليه السلام ديديكه آني كيرو بكا ويركه سنكله
بزم اوازمره شرطمز واردر رسول عليه السلام بيوردي كه شرطمز ارلره ده در عورتلره دكل اول
وقت حق تعالى بو آيتي كوندردي بيوردي كه اي آنلركه ايمان كتوردكيز قچن بر عورت هجرت ايدوب
ايمانه كلوب سزه كلسه آني امتحان كوردك وحدي اندرويروب [illegible] بو ايمانه كلوب سزه
اولاشرعي اول اسلامه شوقي وحرصي اولديغي حقيقتده بوعشد ادين كر عسنوب يا بر آيرق
غرضدن اوتريمي چقدي كلدي الله تعالى خود انلرك سرلرين بيلور كه ايمانلري صدق قلميدر يوقسه
يوق وحي بيوردي كه فان علمتموهن مؤمنات فلا ترجعوهن الى الكفار لا هن حل لهم ولا هم
يحلون لهن وآتوهم ما انفقوا ولا جناح عليكم ان تنكحوهن اذا آتيتموهن اجورهن ولا تمسكوا
بعصم الكوافر واسئلوا ما انفقتم وليسئلوا ما انفقوا ذلكم حكم الله يحكم بينكم والله عليم حكيم يعني قچن دكيوب بلسه كزكه
آنلر حقيقت مؤمنه اولوب كلديلر اولرندن قچوب كلمديلر يا بر آيرق غرضيچون كلمديلر سز
آنلري كيرو اول كافرلره ويرمك كه مؤمنه عورتي كافره نكاحلنمق حرامدر ومسلمه عورت دخي كافري
نكاحلنمق حرامدر اما مسلمانلردن برسي آني چقتلمك استسه اول كافرادنيه ايكيچون مهرندن
نه خرج ايتديسه ويرسون اندن چقتلسون اكر مسلمانلردن هيچ بر كمسنه آني چقتلمسه اول كافر
ادنيه بسنند ويرمك لازم دكل وحي نزك او ذريكره كناه يوق اكر آني چقتلنه سز قچن كم انلره مهرلرني
ويره سز بو آيتله اول ادنيه مهرني ويرمك حكمي منسوخدر وبو آيتده دليل واركه قچن بر عورت دار حربدن

چقشه

چقشه ارندن باين اولور وهم بو آيت امام ابو حنيفه قوللنه قوتدر كه بيوردي آنك كبي عورته عدت لازم دكل
اما امام محمد ايله ابو يوسف قتنده اكا عدت لازمدر وحي بيوردي كه سز آنلره كافرلرك عصمتين ايكن
طوتمك يعني قچن بر عورت كافره اولوب دار حربه اولشسه اريله آنك ارده سنده عصمت زائل اولور
اول اري نهي اولنور آني نكاح اولاندن كسلدكن صكره آني طلب ايليه جائز اولور اول اره كيم اول
عورتنك قوقرندا شنه الله يا خود آنزن آدنق در عورت دخي چقتلمه بس دل اره بو وقتدر كيم
اول عورت ايچون عدت كوزده اوج عورت اوذرنيه بودخي املمه وحي حق تعالى بيوردي كه اول
دار حربدن چقوب كلن عورتك ادنيه صوردكيكمز بونلرك او ذريته مهرندن نه خرج ايلديكز تا كه آنلر
دخي طلب ايده لر اول مسلمان اولن عورتك مهرندن نه ويرديلر بو آيتك كلي حكمي منسوخدر
شونلردن آذ تو تكم حق تعالى بيوردي كه نه مسلمه عورت كافره واروق حلال اولدي نه كافرا ومسلمه عورت چقتلمك
حلال اولدي اما مسلمانلر آنلري چقتلمك حلال اولدي مهرلرين آنلره تسليم ايدوب كرك شو حكم الله
تعالينك امريدر ونهيدر كه اول دتاكرده حكم اولنور الله تعالى عليمدر سزه قتني نسنه بكركدر
اول بلور حكيمدر نيجه ديلرسه حكم ايدر مانعي يوق وحي بيوردي كه وان فاتكم شيء من ازواجكم
الى الكفار فعاقبتم فآتوا الذين ذهبت ازواجهم مثل ما انفقوا واتقوا الله الذي انتم به مؤمنون
يعني اكر سزدن بريكزك عورتي مرتد اولوب دار حربه اولشسه آندن صكره سز غالب اولوب اول
دشماني قهر ايتسكز آندن مال غنيمت چيقسه اول چقتلدي مرتده اولن كشيلره اول مال غنيمتدن
آنلره مهر ويردكلري قلدر نسنه ويرك باقيسن قسمت قلك بو آيت دخي جميع علمانك اتفاقي
ايله منسوخدر الا اشبو منسوخ دكلدر آخرنده بيوردي قورتك شول الله هي سزكا ايمان
كتوردكز آني كه حكالديكز وحي بيوردي كه يا ايها النبي اذا جاءك المؤمنات يبايعنك على ان لا يشركن
بالله شيئا ولا يسرقن ولا يزنين ولا يقتلن اولادهن ولا يأتين ببهتان يفترينه
بين ايديهن وارجلهن ولا يعصينك في معروف فبايعهن واستغفر لهن الله ان الله غفور رحيم
يعني يا محمد قچن مسلمان اولوب سكا اول كافر عورتلري كلسه لركه سنكله عهد بيعت قلالر شول
شرط اوزره كم الله تعالى يه هيچ بر وجه ايله شريك كتورميه لر يعني الله دن غيري يه طپميه لر حقسز
يره كمسنه نك مالني المية لر دخي حرام ايله بربره جمع اولميه لر دخي قيز طوغيچق قزلرين اولدرميه
واوت ايچوب بو كلرين دوشرميه لر ذكر اولنديكه چون رسول عليه السلام مكه يي فتح ايلدي صفا
اوزرنده اوتوروب ارلرله بيعت ايلدي چون ارلر بيعتندن فارغ اولدي عورتلر دخي بيعت
قلديكه الله ايله شريك طوتميه لر اوغرلق ايتميه لر ابي سفيانك عورتي ديديكه يا رسول الله بن ابي سفيانك
مالندن نسنه آلدم بلمزم كه حلالميدر يوقسه حراميدر ابوسفيان ديديكه بلي شول نسنه كه آلدك
شمدي يه دك دخي نكم الا [illegible] هب سكا حلال اولسون رسول عليه السلام ديديكه حق تعالى كجمشدري
عفو ايلدي چون رسول عليه السلام بيعت ايچنده ديديكه زنا قلميه لر ابو سفيانك عورتي هند ديديكه
يا رسول الله حره عورت زنا ايدرمي وحي رسول ديديكه كوكلرني اولدرميه لر هند [illegible] كيرو
ديديكه يا رسول الله كوچكلكن بسليه لم بويوجك اولدر رسول آني ايشيدجك كولمسكدي وحي رسول

عليه السلام ديديكه

اذنلرینه بهتان ایتمیه لر یعنی آیرق اردن اغلان طوغروب اذنلرینه بوستندر ودیمیه لرکه بهتاندر هند
کبرودیر یکه یا رسول الله بو بهتان کی افحش واقبح نسنه در سن بیورفرسن الاصوابلو نسنه لر سوردن
ودخی رسول علیه السلام دیر یکه حق تعالی شویله بیوردکم سن بیعت قل اولعورتلر جماعتیله کیم سن بیوردیغک
کوزکلو نسنه لره مطیع اولالر سکا عاصی اولمیه لر یعنی سن نهی ایتدوکک نسنه دن یغلمه لر صاغوصاغمیه لر
طونلرین یرتمیه لر یاد ارلرله خلوت اتورمیه لر دخی بوکا بکزر نسنه لر و ادکر بوکا اشیدیجک
کیموحنده دیدیکه یا رسول الله بز اشبو مجلسده آنکیچون اوتوردق که کوکلمزده سکا بر نسنه
مخالفت بولنه ودخی رسول علیه السلام دیدیکه الله تعالی شویله بیوردیکه اکر بو حدیثه وکل نره طلره
مطیع اولاسی اولورلرسه بونلرکله بیعت ایله کل نجین بیعت قلسه لر بونلرکچون اللهدن مغفرت
دیلکل اولنرکه کچه لرحیثنه ایشلدکلر یچون که بلکه ستی الله تعالی غفوردر اسلامه کلنلرک جمیع
نرکلرین یارلغودیجیدر باقیسنه دخی اسرکیوب عفو ایدر ودخی بیوردیکه یا ایها الذین امنوا
لا تتولوا قوما غضب الله علیهم قد یئسوا من الآخرة کما یئس الکفار من اصحاب القبور بو آیتک
دخی سبب نزولی بویدیکم مسلمانلردن درویشلرینک بعضیسی عادت قلمشلردیکم یهودلرله
اوتوروب آنلره مسلمانلردن خبر ویرولردی آنی کتموراه سبب ایدیشوب آنلره وادری
کلورلردی آنلرک طعاملرندن ویمشلرندن کتورلرم زواده حک حاصل ایدرلردی حق تعالی
آنلری نهی ایدوب بیوردیکه ای آنلرکه ایمان کتوردیلر دوستلق بغلمک بر قوملکم الله تعالی آنلره
غضب قلمشدر آنلر آخرتدن امیدلرین کسمشلردر شول نسنه ذکه آنلره بر حظ ونصیب اوله
آخرتده اول رسوله عناد ایدوب اودیعه ترتدن اوتری حال بودرکیم حقیقتا بلودلرکه اول رسولدر
دیرو اوصفی توریتده اوقیوب بلویدر دلردی نتهکیم شول کافرلر سنالرده کی اولولرندن
امیدلرنی کسمشلردر دیلرکم بونلر آیرق قوباجق دکلدر بو یهودلر دخی الله قتنده عذو لتلردن
اویله امید کسمشلردر بس مؤمن اولنلره دوا دکل کیم بونلرک کبی محروم قوملردوستلق باغلیه

سورة الصف مدنیة بسم الله الرحمن الرحیم وهی اربع عشرة آیات

حق تبارک وتعالی بیوردیکه سبح لله ما فی السموات وما فی الارض وهو العزیز الحکیم یعنی حق تعالی یه حمد وثنا
قلودلر شول نرکم کوکلرده دروانلرکیم یرلرده در اول پادشاه ملکی الحکیم عزیزدر حکمی نیه دیلرسه
یخر حکیمدر ودخی بیوردیکه یا ایها الذین امنوا لم تقولون ما لا تفعلون کبر مقتا عند الله ان تقولوا
ما لا تفعلون بونک دخی سبب نزولی بویدیکم رسولک علیه السلام اصحابی رضی الله تعالی عنهم احد
غزاسندن اوک دیدیلرکه اکر بز بلیدک کیم عملارک الله قتنده قنقیسی سوکلوجه در بز آنی اشلیه ایدک
حق تعالی آنلری اول سوزیله احد غزاسنده ابتلا قلدی چونکه اول غزایه واروب قاچدیلر حق تعالی
آنلری اول عهدلرینه وفا قلمدقلری ایچون تعییب ایدوب بیوردیکه ای آنلرکه ایمان کتوردیلر نیچه سویلرسز
شول نسنه که نر آنی اشلمیسز الله قتنده اولو دشمان طوتلمشی آنلردرکه سویلیه لر شول نسنه کیم آنی
اشلمیه لر بو سوز رعایة در رسول کسه لر حقنده که خلقه نصیحت ویره کندولر طوتمیه بونک کبی کسه لرک
مثلی شول کشیه بکزرکم کندونک قرننده عورب کیدرشده صوقر آنی کیدروب کندیی قوروتورقر

الینه سنکل اوستلدیکک آلوب خلقک سکلین اوشلر یاجوتورشول اکثیه بکزرکم دوکلی عالم خلقینه
دوریشوب سطون دیلرکندو یالنجی عاقل اولان بونرتن چوق نسنه فهم ایدر ودخی بیوردیکه ان الله
یحب الذین یقاتلون فی سبیله صفا کأنهم بنیان مرصوص یعنی بلکه ستی حق تعالی سورشول کسه لری کیم
کندو یولنده دشمنلر یله صف طوتوب مقاتله قلهلر اول صفلرنی شویله محکم طوته لر صنا سنکم قالویدرن
دوکلمش بنیاددر هیچ اکا خلل ایرمز حق تعالی آنلری اول قلعه دیواره تشبیه قلدی شول دشمنلری
اوزره اتفاقلری محکم اولوب بر برینه مخالفت قلمدقلری ایچون بس مؤمن مؤمنه الله یولنده معاونت
شویله قلملوکرکم دوکلی بر نفس کبی اولالر اتفاقده هیچ مخالفت اولمیه تا کیم الله قتنده محبوب اوله
ودخی بیوردیکه واذ قال موسی لقومه یا قوم لم تؤذوننی وقد تعلمون انی رسول الله الیکم فلما زاغوا
ازاغ الله قلوبهم والله لا یهدی القوم الفاسقین یعنی یاد ایت موسی علیه السلام اول کافر قومنه دیدیکه
یا قوم بنی نیچون انجیدرسز یلان دیلوب سوکملکه حال بودرکه تحقیق بلورسز بن سزه رسول کوندرولدم
چون آنلر حقدن باطله میل ایتدیلر طریق حقدن تجاوز ایتدیلر حق تعالی دخی آنلرک کوکلی هدایت
یولندن دوندردی آنلری مخذول قلوب اول یهودلق اوزره ثابت قلدی الله تعالی دین اسلامه
ارشاد قلمز شول قومیکم آنلر عاصیلر و یلانجیلردر حقدن یکادوغستلری یوق وعیسی حقنده دخی
خبر ویروب بیوردیکه واذ قال عیسی ابن مریم یا بنی اسرائیل انی رسول الله الیکم مصدقا لما بین یدی من التوراة
ومبشرا برسول یأتی من بعدی اسمه احمد فلما جاءهم بالبینات قالوا هذا سحر مبین ودخی چونکه عیسی علیه السلام
بنی اسرائیله دیدیکم یا بنی اسرائیل بلکه ستی بن سزه رسول کوندرلدم کم سزی دین اسلامه دعوت قلم
ودخی بنیلک کیم بن سزه بر کتاب کتوردم اول انجیلدر اول دخی کلن توریتکه تمامنه موافقدر سزی
اللهک واحدانیتنه دلالت قلملقده ودخی آنک بعضی احکاملرنیه امر ونهیده ووعد ووعیده
سزی الله جوارنده سعادته ایرشمکه رغبت قلدوردو کفر ومعصیتی قلوب اول سعادتدن
محروم قالمقدن قورقودرو دخی بن سزه موشتولیجی کلدم بر رسول که اول بنم آردمجه کلسه کرکدر آنک
آدی احمددر جمیع رسوللرک سیدی اولدر که حبیب رب العالمیندر اولدر نجات وسعادت آنک کیم
اکا ایمان کتوره شقاوت ابدی آنککیم اکا انکار ایدوب مطیع اولمیه چونکه عیسی علیه السلام
کلدی آنلره بونجه عجایب ظاهر آیتلر کتوردی اولولری دیرلتکبی صاغرلری اشیدر قلدی و
کوزسزلری کوردر قلدی ودخی نیچه آلالری صاغ قلدی کبی نیجه بونک کبی عجایبلر کم حد وحصری یوغیکن
اکا انکار ایدوب دیدیلرکیم بو آشکاره سحردر روایتدر خالد بن سعد ایدر که رسول علیه السلام
صوردیلر که یا رسول الله بزه کندو نفسکدن خبر ویر ایشیدلم رسول علیه السلام دیدیکم بن
آتام ابراهیمک دعاسیوکیم و قرنداشم عیسانک بشارتی قلدیغیم ودخی انام بکا حامله ایکن
دوشنده کوردیکی بنم که آنک دوامسندن بر نور چیقوب تا بونرتن شامدک شاملک وبصره نک
کوشکلری و سرایلری هب آشکاره ظاهر اولدی ودخی حق تعالی بیوردیکه ومن اظلم ممن افتری علی الله
الکذب وهو یدعی الی الاسلام والله لا یهدی القوم الظالمین یعنی شول کسه دن قنغی ظالمدرکیم
اولاکه کندودن یلانلر دوزوب الله اوزرینه سویلیه و آنک کتابلرنیه وکلن رسوللرنیه انکار ایلیه

حال بوديكيم اني اول كتاب رسول ودين اسلامه دعوت قلور كه اول دين محمد عليه السلام بيننكه
ظالملري حق تعالى اسركيوب هدايت قلمسي دكلمادامكه آنلر اول ظلم وكفر اوزره دائم اولالر مكركه
آندن اعراض ايدوب حضرتنه انابت قلالر بو آثار كلي اكا اشارتدر قلوركيم بو كلمه خلقي
الله يولنه دعوت قلمسه ديرو كي كندو طوغشه اول الله قتنده اولور شيمان طوتلمشلردرنه
واكر اول دعوت قلنلر اهل حق اولوب مرشد صائب اولسه عيسى وموسى عليهما السلام كبي
ناصح حق اولسه اكا متابعت قلمينلر دخي ظالملردن فاسقلردن اولور اكر مسلمان اولوب
ناصحته منكر اولورسه حال بوديكه اكا نصيحت قلنده هيچ برشكر وشرعه مخالف ايش
اولمسه قورتقي واديكيم اولدخي عمري آخرنده ايماني نزع اولنوب يا نشركيمن نعوذ بالله منه
ودخي بيوردي كه يريدون ليطفئوا نور الله بافواههم والله متم نوره ولو كره الكافرون يعني
بو ظالملر ديلرلركه الله حك دينني باطل قلالر اول باطل هرزه سوزلريله كه آغزلرندن چقر الله تعالى
كندو بك وحدانيتين وكتابنك خلقلغن البته آشكاره قليجيدر بو يهود ونصارى كركسه
آني خوش كورسون كورك كورمسون بونلرك نه مقدارلري وار كه الله آشكاره قلدوغي نور
اسلامي بونلر باطل سوزلرله محو ايدهلر بلكه بونلري بو سوزلرله استهزا ايله آنقدر كه بونلرك شوكه
بكزرشكه يردن يوقارو كوكه اوفوروب اولوزوروب كونك نورني سونديرمك استيه
اول نتيجه محال ايسه بو باطل سوزلرله دين حقي محو ايدهلم ديدكلري ايله محالدر ودخي بيوردي كه
هو الذي ارسل رسوله بالهدى ودين الحق ليظهره على الدين كله ولو كره المشركون يعني اول
الله كيم رسولني هدايتله وكلمة توحيدي آشكاره قلمغه كوندردي كه اول دين حقي اظهار
ايده جميع دينلر اوزرينه اكر اول مشركلر آني خوش كورمزلرسه دخي بكه تنه بوكلي ستمدي اولمسه كه
هيچ بر دين يوقدر الا دين اسلام آنوك اوزرينه غالب كلمشدر ملت اسلام دوكلي ملتي
مقهور قلمشدر ودخي بيوردي كه يا ايها الذين آمنوا هل ادلكم على تجارة تنجيكم من عذاب اليم
يعني حق تعالى كوردكم بو قوللر آخرت بازاري دنيه بقا اصحي لري قزنمغي ترك ايدوب فاني تجارته
مشغول اولوب عمر سرمايهسن ضايع قلورلر بونلره ترحم قلوب كمال عنايتندن تنبيه ايدوب
بيوردي كه اي آنلر كه ايمان كتوردكلر سزي بر بازركانلغه دلالت قلايمي مكر اول بازركانلك
سزي اول الجبيني عذابلردن صقلر بو بازركانلق كه سز قلورسز اول سزي عذاب اليمه
اوغرادر عاقبت حسرت وندامتدر زيرا نفس هوا الرسنه اويوب المحترمات اقتحام
خيانت قلورسز يلان سوزلرله بلكه يلان آندلر ايچكله متاعلركزي كوركزيرسز ترازو واوزن
كيلدن آدتق اكسك طوتارسز مسلمانلره صتارسز عاقبت اول سزي عذاب اليمه
ايلتوردرسز اول عذابدن قورتارادن بازركانلق بيله كن خبر ويروب بيوردي كه
تؤمنون بالله ورسوله وتجاهدون في سبيل الله باموالكم وانفسكم ذلكم خير لكم ان كنتم تعلمون
يعني اول سزي عذابدن قورتارجي بازركانلق اولدركه اول الله ورسولنه قلدوعتكز تصديق
اوزره محكم طوره سز آني ضايع قلمق سببلركيم كناهلري چوق اشلمكدر حذر ايدوب صلقنه سز

والله يولنده هم مالكرله وهم نفسكزله مجاهده قلوب دوريشهسز ما الله حاصل اولان طاعتلركه
دوريشهسز زكوة وصدقه وحج وعمره وخير وحسنات كبي نفسه مخالفت قلوب ويرهسز
واول نفسله حاصل اولان طاعتلر دخي كه اول نماز دور واوروج طوتمقدر وذكر وتسبيح ايدوب
قرآن اوقيمقدر بولاري دخي يرينه كتورهسزكه بونسنهلري اشلمك سزه خيردر اشلميوب
ترك ايتمكدن اكر حق تعالينك ثوابلرينه واول جنتنه وعد قلدقلرينه اعتقاديكز وارسه بونده نصكره
دونوب اول حاصل اولاجق اصيلري بيان ايدوب بيوردي كه يغفر لكم ذنوبكم ويدخلكم جنات
تجري من تحتها الانهار ومساكن طيبة في جنات عدن ذلك الفوز العظيم يعني اول آخرت تجارتنك
اصيلري بونلردركه حق تعالى كناهلريكزي يارلغيوب سزي شول جنتلره بوستانلره كيوره كيم
آغاجلرينك آلتندن ولكوشكلرينك چيوره سندن ايرمقلر آقر اول ايدي مقام ايچنده دخي كوزل
ساكن اولنجق يرلره قوندوره كيم كوز لركوردوكي يوق حق تعالينك بونسنهلرا اولو سعادتلر
وكامل نجاتلردركه فضليله عطا قلور ودخي بيوردي كه واخرى تحبونها نصر من الله وفتح قريب
وبشر المؤمنين يعني بو اوجاق نعمتلردن وثوابلردن ومغفرتدن زياده دخي سزه اول
تجارتكزدن بر اولو نعمت دخي حاصلدر كه سز اول نعمتي غايت سورسز اول نعمت دخي اولدركيم
الله سزه نصرت ويره دشمنلريكز اوزرينه تيز وجك ظفر بولوب دنياده مراديكز حاصل اولا
يا دين آخرتده دخي اول مراديكز حاصل اولا بولري بيان قلدقدنصكره حق تعالى رسولنه بيوردي كه
يا محمد بشارت قل مؤمنلره اول مؤمنلره كيم ايمانلري اوزره ثابت اولوب بو تجارتي صدق قلبله
حاصل قلالر تا اول قلدوغيمز وعدلري آنلره يرينه كتوره ذكر بزم وعد وفرده خلاف اولمسه
دكلدر ودخي بيوردي كه يا ايها الذين آمنوا كونوا انصار الله كما قال عيسى ابن مريم للحواريين
من انصاري الى الله قال الحواريون نحن انصار الله فامنت طائفة من بني اسرائيل وكفرت
طائفة فايدنا الذين آمنوا على عدوهم فاصبحوا ظاهرين يعني اي آنلر كه ايمان كتوردكلر سز آني
الله رضاسي ايچون قلديكز ايدي الله دينينه معاون اولوب اول رسولنه نصرت قلك نته كيم
حواريون عيسى يه نصرت قلوب دين حقه معاون اولدلر شول وقتكم عيسى عليه السلام
آنلره ديديكه ديو اوزره بنم معاونلرم سزدن كيملردر اول حواريون ديديلر كه بز سنوك
معاونلرك وز الله ايله كيم الله دينني يقاروكتوروب آندن آدتق دينلري اشاغه ير اقعه
يا دميجيلريز بوله حواريون آنكيچون ديديلركه طونلري آقيدي ودخي كناه ومعصيت
كيرندن كوكللري دخي پاك اولوب اغارمش ايدي شول نازك آق اتمكه دخي حواري ديرلر
اول كيكدن وقوه دخي نسنهلردن آدينوب اونوك خاصيدن اولدوغيچون ديس
بر جماعت بني اسرائيلدن عيسايه ايمان كتوردي لر وبر جماعت كتورميوب كافر اولديلر
بز دخي اول ايمان كتورنلره نصرت ويروب قوي قلدق اول ايمان كتورميني
دشمنلري اوزره كيم آنلر بزم نصرتمز ايله وحجتمز ايله آنلرك اوزرينه غالب اولديلر آنلر خوار
ومخذول اولديلر بس الله تعالينك سنتي بوديكيم اهل حقه اولوب دينه ودين اهلنه معاون اولنلره

والسلام
اولدخی ایکی جهانده سعادتی سنی احسان ویردی دنیا و آخرتده مرادلرین کامیاب قلیویردی فضل و غنایتی ایله

سورة الجمعة مدنية وهي احدى عشر آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

حق تبارک و تعالی بیوردیکه یسبح لله ما فی السموات وما فی الارض یعنی یرلو الجینده و کوکلر ایجینده
نه قدر مخلوقلر وار ایسه جمیع اول پادشاهه مسبحدر اکا تسبیح و تهلیل ایدرلر حق تعالی
بو سوره لرک اولنده قرشو بونی تکرار قلدوغی کندو نک عظمتنی چوق ذکر ایتمک قوللره واجب
ایدوکنی تنبیه ایدرکه اونتمیه لر زیرا انسان نسیاندن مشتقدر ودخی بیوردیکه الملک
القدوس العزيز الحكيم یعنی انکبی پادشاهی تسبیح و تنزیه ایدرلر که کلی پادشاهدر اول ملکدر
آنوک پادشاهلغی و مملکتی زائل اولمز ودخی اول پادشاهی تقدیس ایدرلر که اول جمیع عیبلردن
و اغولقدن و قیزودن و آنوک ملکنده کمسه اکا شریک اولمقدن اولو آریدر و منزهدر عزیزدر
ملکی ایچینده حکیمدر نیجه دیلرسه حکم ایدر ودخی بیوردیکه هو الذي بعث في الامیين رسولا
منهم يتلوا عليهم آياته ويزكيهم ويعلمهم الكتاب والحكمة وان كانوا من قبل لفي ضلال مبين
یعنی اول الله در کیم امی عربلر ایچینده که او قومق و یازمق بیلمزلر آنلرک قومندن آنلره رسول کوندردی
تا که حق تعالینک آیتلرندن که اکا انده منسوبدر آنلرک ادرینه اوقیه و آنلری اول شرکدن
توحیده دعوت قلە اول بوتلره دعوت و عبادت قلمق نجاستندن آنلری پاک ایدوب
آدیره و نفسلرینی صلاح ایدوب زکوة امر ایده و قرآن اوکرده و حلال و حرامی بولره بللودن
زیرا دکل ایدی بولر اول رسول بولره کوندرلمزدن اول الا ظاهر خطا ایچینده مبتلا اولمشلر ایدی که
اول شرکدر خطا سیدر اول رسول بولو هدایت بولدیلر ودخی بیوردیکه وآخرين منهم لما يلحقوا بهم
وهو العزيز الحكيم ذلك فضل الله يؤتيه من يشاء والله ذو الفضل العظيم یعنی ودخی بر قوم کیم
بولرک آردنجه کلیسرلر عربدن و عجمدن مسلمان اولوب صالح عملر اشلیسرلر او لردخی آنلره اولاشه
آنلر حلیقی هب هدایته سعادته اولاشیسرلر که اول الله عزیزدر کیمی دیلرسه عزیز قلور ودخی
حکیمدر کیمه دیلرسه سعادتلر حکم ایدر کیمه دیلرسه شقاوتلر حکم ایدر بس اسلام خلعتی و ایمان
کرامتی حق تعالینک فضلیدر کیمه دیلرسه آنی ویروب آنوکله اکا اکرام ایدر و تحقیق اول
کرامته لایق اولوب مستحق اولان الله تعالی در اولو فضل اسیدر احسانک غایتی یوقدر بونی نصکره
حق تعالی اول و قوتدارین طوتمیانلری حیوانلرک اکلهنه تشبیه ایدوب بیوردیکه مثل الذين
حملوا التورية ثم لم يحملوها كمثل الحمار يحمل اسفارا بئس مثل القوم الذين كذبوا بآيات الله
والله لا يهدي القوم الظالمين یعنی شول کمسه لرک صفتی که آنلره توریت ویرلدی و آنلره
امر اولندیکه آنوک ایجینده یکله عمل ایده لر آنلر آنوکله عمل اعتدیلر حمارک صفتی اوده قیوب
کولدیلر حسدلرندن اکا ایمان کتورمدیلر آنلر شول اشکه بکزر طبیعتلری کتدی احمق
اولمقدر که ادقاسنده کتاب یوکن کتوررا ایچنده نه وار آندن خبری اولمیه نته کیم بهود بیلر
توریتی کتوررلر ایچینده کی خبرلری یوق نه یاوز صفتلو بو مثلدر اول قوم کیم اشلری بونکبی
اوله حق تعالینک اندرده کی کتابی و کوندردوکی رسولی حقدر و غنی بلورکن انکار ایدوب یلانلیه لر

حق تعالی آنلرک کبی ظالملره هدایت ویروب اوجماق یولنه دلالت قلمزمیکیم اول حالتدن
دونوب حقه انابت قلا لر ایدی اکرچه بو آیت اینمکلکه سبب خاص یهودیلردر اما حکمی عامدر
هر ملتده کیم آنلره کتاب اندرلیه و رسول کوندرلیه آنلر اول کتابدن کندولره حظ و نصیب
همان شول اوقومسیله معنیسن درس ایتمک لکی حاصل قلهلر اوت آنکله مستغط اولوب عمل قلمیه که
مقصود کتاب وارسال رسول اولدردر لنه خوش تحقیق معانی اولا بونجه وجوهلر ایله هر آیتی
و هر کلیمه دقتنده دوشوب تأویللر ایله تقریر ایده هیئات و کلام و معانی و بیان و بدیع و اصول
و فروع قومیه آنک ادزینه درج ایده اما عمل جهتنده مفلس و محروم و جاهل مغرور ددر
صانور کیم اولدخی کندوی بو خوش اشده بلمز کیم الله قتنده صوجلو اولمق یونسزن کی اولو
اولدر کم سویلر اشلمز همان کندونک غرتە وجاهنه آلت ایدنسدرکه اول حلال و حرام شبهلو
طعاملری یبوب بدنی سمرینه الله قتنده دخی بدتر مغضوب و مطرود اولا نته کیم رسول
علیه السلام بیوردیکه ان الله يبغض الحبر السمين الحديث یعنی حقیقتا حق تعالی کریه
کوروب دشمن طوتر شول عالمی که اول سمز اوله زیرا ثمرهٔ علم بودر که عالم اولنلر بدنی الله تعالی
قورقوسندن ریاضت اوده که آدینه هر حالنده مراقب اولوب متغط اولا بو سمرمک
دلیل غفلتدر غفلت دلیل جهالتدر جهالت سبب دخول ناردر نعوذ بالله عاقل
اولنلره بو قدر تنبیه کفایت ایدر اما آنلره کیم جنونیت مستولی اولمشدر نصیحت سویلیانی
دشمن طوترلر اکا سوز خرج ایتمکلک فائده سی یوقدر نته کیم مقبره یه دروباقوت نثار قلا سی
کی فهم ایتکلم بو سوزدن معنی طویاسن ودخی بیوردیکه قل يا ايها الذين هادوا ان زعمتم انكم
اولياء لله من دون الناس فتمنوا الموت ان كنتم صادقين ولا يتمنونه ابدا بما قدمت
ايديهم والله عليم بالظالمين یعنی حق تعالی بیوردیکه یا محمد ایت شول کمسه لره کیم دین اسلامدن
وحقدن دونوب یهودیلکه رغبت قلدیلر اکر بونی دعوی قلوب دیرسه کز کیم بز اللهک دوستلری یز
بزی سور مؤمنلری دکل اکر بو دعوینه کرچکسه کز کلک ایدی الله دن دیلک کیم ای جلیم بزی اولدر
سکا قاوشه لم زیرا بر نسنه کم کشی معشوقنه اولشدرمغه سبب اولا اول آنی سونجی اولور
ایمدی آنلری دخی بو ولشدرلر اولوم اکر بو محبت دعوی نسنده بولرکر چکسه آنلری بوده
ایرشدوروب سبب که اولومدر آنی آرزو قلسونلر اما ابدا بولر اول اولومی آرزو قلمزلر شول قبیح
عملرندن اوتریکیم کندولردن اول آخرته کوندردیلر کیم وارجق دخی ادوق مخنته اوغرادیلر الله
علیمدر بو ظالملرک حاللرینه کیم بولر اولمکی ادذو قلمزلر ودخی بیوردیکه قل ان الموت الذي تفرون منه
فانه ملاقيكم ثم تردون الى عالم الغيب والشهادة فينبئكم بما كنتم تعملون یعنی ایت یا محمد اول
یهودیلره بلدرستی شول اولوم کیم سزانی کریه کوروب آندن قچرسز بلدرستی اول اولوم ایسترده
سزه ایرشسرده آندن قورتلمغه چاره یوق اندن نصکره کیرو قیتوب آخرته اول پادشاه
حضورنده جمع اولیسرکیم بیلورده کوکارده نه وار ایسه بیلور و سزکر کزلو آشکاره اشلدوکلری
بلوراول دنیاده قالدوغکز عملکزی بربر سزه خبر ویردا نذن اول عملکزه کوره سزه جزا سن قلورکه

پس عاقل اولن بو حاله نظر قلوب كركدر كم اول وقت كلمزدن اول آنوك تداركن ايلوب قورتلمق
چاره سن ايده قورتلمق چاره سی اولدر كه حق اوزره اولوب عمل صالحه مشغول اوله كيم موت اكا اسان
اولوب اولومدن صكره كه عقبه لردن دخی قورتله هر مرادی يرينه كلوب سعادته ايريشه بوندن صكره
حق تعالى مؤمنلره نصيحت قلوب بيوردیكيم يا ايها الذين امنوا اذا نودی للصلوة من يوم الجمعة
فاسعوا الى ذكر الله وذروا البيع ذلكم خير لكم ان كنتم تعلمون يعنی ای انلر كم ايمان كتوردیلر قچنكم جمعه
كونی جمعه نمازيچون اذان اوقنسه اول الله ذكرا يلوب نماز قلمغيچون آنلرين يكا سعی ايدك وارك
اول خطبه قولق طتوب آنو كله اوكلنوب نسنه صتمغی ترك ايدك اگرچه صتمغی آلكدی صاتون المغی
الكدی اما ايكيسی بله مقصوددر يعنی آلمی صتمغی ترك ايدك ديمكدر اما علما بوننده اختلاف قلشلردر
بعضيلر دير لركيم اول خطبه اذاندن صكره نسنه آلسه صاتسه جائزدكلدر دخی ايدر امام منبره
چقنجه قلدوغی جائزدر اما صحابلرين روا تيدر ايدر قچن جمعه كونی كون دوالی آيرلسه آلمق
صتمق حرام اولور اگر قاضی اوليدم اول سعی كيرو دوندوردم دخی عكرمه ابن عباسدن
رضی الله تعالى عنهما روايت قلور كيم جمعه كون قچنكم نمازيچون ندا اولنسه اول نماز وقتی كچنجه آلمق
صتمق جائزدكلدر اما فقهادن عامه اهل فتوی ديشلر كيم حكم شرعده بيع جائزدر زيرا نهی
اولندوغی نمازايچوندر معتنيدن اوتری دكلكيم اول بيعين بولنه آنوكله بيعنه خلل ايريشه
بو سهل اعتباردر عقل اولنلر كوركدر كه علماء خاص فقهاء آخرت كلامنه اعتبار قلهكم ذكر ايلدك
زيرا احتياط اوزره بيننده احتياط اول اولكيلرقوليدر كه دين آنلردن منتشر اولمشدر كوردخی
حق تعالى آلمق صتمق ديو منع ايلدی صكره بيوردی كه اول آلمی صتمغی ترك ايدوب جمعه سعی ايتدوككز
وخطبه دكلدوككز سزه خيرلو دراول آلمقدن صتمقدن حقيقت بلوكچون تأكيد له الله تعالى
سزا اول خيرلودر ديو طانقلق ويره نيچون آنی ترك ايدوب نماز وخطبه دكلديكز خيرلو
اوله اكا سعی قلميه سز معاذ بو يله ديمش ديو جواب ويره سز بو دخی آخرته رغبتی ضعيف
اولدوغندندر ودنيايه حرص قتی اولدوغندندر كه بونك عاقبتی ندامتدر شونك اوزره كيم
اول حريص اولوب جمعه سعيلرين ترك ايدوب ديروب دوشوردر جمع ايتدوككز آخر
اولوم كلوب فوت اوليسر اول آخرت سعادتيچون جهد ايدوب سعی اتمك خود دنياده
ايكن فوت اولوب كيتديك دنيا محبتی ايچون پس ايكيسی دخی بيله فوت اولوب محروم ومغبون
قاليسرز كی حذر قلكم بو دنيا تلومادره آلدانوب آنده مغبون اولميه سز ودخی اول جمعه دن
فارغ اولدقدن صكره ينه مشغول اولمق كركحق تعالى بيان ايدوب بيوردیكه فاذا قضيت
الصلوة فانتشروا فی الارض وابتغوا من فضل الله واذكروا الله كثيرا لعلكم تفلحون
يعنی قچن نمازدن فارغ اولسه كز چقوب يريوزنده داغلوب اللهك فضلن طلب ايلك
يعنی تجارت وكسب ايتمكله الله دن حلال رزق طلب ايلك دخی هرنسنه ده كم آنده اللهك
رضاسی واردر آنده حاضر اولك صبرو صورمق بكی وجنازه ده حاضر اولمق كبی وعالم مجلسنده
حاضر اولمق كبی وصالحلر زيارتنده وقوم قبيله اولشمعديا بر مؤمن قرداشك خير حاجتن يوينه

كتورمكه دخی بوكه بلكز دمه وار ديسه كه آنده سكا ثواب اولور اكا سعی ايدن كه كاه اولاجق يرلردن
صقنه سز ودخی الله ديلنه وكوكليه چوق ذكرا يدن سز تا اولكيم بو ذكر يكز خيرلو يولره سعی ايتدوككز
سبب اولا كم آنوكله نجات بولاسز ودخی بيوردیكه واذا رأوا تجارة او لهوا انفضوا اليها وتركوك
قائما قل ما عند الله خير من اللهو ومن التجارة والله خير الرازقين بو آيتك سبب نزولی بوايديكم
مدينه ده قتلق واقع اولمشيدی دحيه الكلبی كه دوه ايله شامدن تجارته كتمش ايديكم بوغدی
كتوره خلق اكا منتظرلر ايديكم نه وقت كله هم عادت بويديكم قچن كاروان شهردن كلسه
طبل چالوب خلق اكا قارشو وارلردی ناكاه جمعه كون خلق مسجدده ايكن رسول
عليه السلام منبره چقمشلر ايديكم خطبه اوقيه طبل چالندی خلق بلدیلركم دحيه شامدن كلدی
رسولی منبرده قيوب طاغلديلر اكا قرشو كتديلر اول وقت بو آيت كلدی حق تعالى آنلری
اول فعللرين كوبه كوروب ديديكم قچن بو قوم اولكا دوانی كورسه لركيم تجارتدن كلوريا اولهوی
ايشتسلر آندن يكا چقوب طاغلورلر سنی منبر اوزره شويله طوره قويوب كيدرلر يا محمد
اولره كيم شول نسنه كيم الله قتنده در ثوابلردن سزه اول خيرلودر اول لهودن دخی تجارتدن
دخی رزق ويوندر كه قوسی وخيرلوسی الله در رازق حقيقی اولدر آيرو غی كلر هزو قتلدكده
رزقی آندن اولور لار جاريدن روا تيدر ايدر رسول عليه السلام ايله بز جمعه ده ايدك خطبه يه
چقدی ناكاه كاروان كلوب طبل چالندی خلق طاغلوب كتديلر رسول عليه السلام منبرده
طوری قالدی جماعتدن اون ايكی كشی قالدی بو عورتيله رسول خطبه اوقيوب آنلركله جمعه قلدی
ديديكه اگر بو قلنلر دخی قالقوب اول اولكلرايله اولشسه لربو دره بالكلوب آنلرك كليسی
قيلدی بو هلاك ايدردی پس عاقل اولنلر كركلم بو آيتله متنبه اولوب رزق طلب قلمغيچون
نمازی جماعتی ترك ايتميه لر طاعته وعبادته محكم طوروب سعی ايدن لر بيله لركيم رزقه الله ضامندر
تا اولنجه رزقی مقدردر كلور كمسه نوك قسمتن چيتمز هر ديش هر چكه كندو لقمه سن
اركيدر تا اولنجه اول چكه لقمه سن اوكتماكدن خالی اولميوب معطل قالمز پس اول كه الله
ويره حيلدر آنی اكا احمرنيه اول اشيكيم كندوبه بورلمشدر آنی يرينه كتورمكه جهد ايدب والسلام

سورة المنافقون مدنية — بسم الله الرحمن الرحيم — وهی احدی عشر آيات

حق تعالى بيوردیكه اذا جاءك المنافقون قالوا نشهد انك لرسول الله والله يعلم انك لرسوله
والله يشهد ان المنافقين لكاذبون بو آيت اول اشا نفاقلحقنده كه غرور دلرندن ديلانجلقلوندن
رسول عليه السلامه اعلام ايدوب بلدرمكيچون انزولدر بيوردیكم يا محمد قچن اول منافقلر
سكا كلسه لر دل له ديولركه بز سكا طانقلق ويرورز سن اللهك رسوليسن اما كوكللرنده
انكار ايدرلر بولر طانقلق ويرمزلر ايسه دخی الله بلور كيم سن انك رسوليسن ليكن الله تعالى
طانقلق ويوركه بو منافقلر يلانچيلردر كوكللرنده تصديق يوقدر بولر ايمان اوزره دكللردر
بلكه سوزلری هماندلرنده در ودخی بيوردیكه اتخذوا ايمانهم جنة فصدوا عن سبيل الله
انهم ساء ما كانوا يعملون يعنی بو منافقلر اول يلان آندلرنی كندولره پرده ايدنديلر كه نجله كندولری

اولومدن صقنلرلر رسول ﷺ ایله اهل حرب وقتنده کتدوکلری قلقانلری اولومدن صقلدقلری کبی
بونلر دخی صکره دونوب خلقی دخی منع ایلدیلر کلوب بو دین اسلامه کرمکدن بولرنه بدرتی بولر
نه یاوز اشلر قلودرلر کیم ظاهرا اسلامی آشکاره قلوب کوکللرنده کفر کیزلرلر و خلقی اسلامدن
منع ایدرلر ودخی بیوردیکیم ذلک بانهم امنوا ثم کفروا فطبع علی قلوبهم فهم لا یفقهون یعنی بولر
اول آندن ایچون خلقی دینندن منع اتدکلری بونکله در کیم بولر آشکاره ایمان کتوردیلر دیلله و کوکللرنده
کفر کیزلدیلر بولرک کوکللری مهرلندی اول کفر اوزره آندن اوتری هدایت یولنی اکلیوبلر که آندن
یکا بر رغبت قلهلر ودخی بیوردیکیم واذا رأیتهم تعجبک اجسامهم وان یقولوا تسمع لقولهم کانهم
خشب مسندة یحسبون کل صیحة علیهم هم العدو فاحذرهم قاتلهم الله انی یؤفکون یعنی اول منافقلردن
برسی عبد الله بن ابی ایدی کی مجسم مشکل کشیدی هم دلنده فصاحتی وار ایدی کورنلره خوش
مشکل و فصیح کورنوردی آندن اوتری حق تعالی بیوردیکیم یا محمد اول قچن بولرک جسمی و فصاحتی سکا
خوش کلور و اکر سکا سوز سویلیسه لر سن دکلیوب کرچکلرسن صنورسنکیم بولر سکا کرچک
ایمان کتورمشلر در سوزلری حقدر بولر شول برچاسنوز اغج کبیدر دیواره سویکنوب طوردلر
اکر اول دیوار اولمسه دوشرلردی بولر دخی خوش تمام بر شکل و صورتدرکه اول اجاب بولره
دیوار کبیدرکه اکا طیانوب طوردلر هیچ طوردقلرینک منفعتی یوق نتهکیم اول دیوارده اول
اغج نسنه ایشمز و نسنه فهم اتمز بولر دخی تخالیندر ودخی آنلرک کوکلی سویله قورقوده درکیم
هر کسه کیم کلوب رسوله بر سوز سویلسه قورقوبه دوشوب شویله صانورلرکیم بولرک
منافقلغندن خبر ویردیلر تاکاه برکیشی چاغرسه شویله ظن ایدرلردیکیم بولرک نفاقتنی آشکاره
ایلیو بولور دیشمتدر دیو خبر ویردی پس حق تعالی رسولنه آنلری بلدروب بیوردیکیم یا محمد
بولر دشمندر حذر ایله ظاهرلرینه مغرور اولوب شرلرندن امین اولمه حق تعالی بولری لعنت
ایدوب هلاک ایلیسونکه بولرنه یلانجیلردر و نیجه حقدن دونمشلردر ودخی بیوردیکیم واذا
قیل لهم تعالوا یستغفر لکم رسول الله لووا رؤسهم ورأیتهم یصدون وهم مستکبرون یعنی
اول عبد الله بن ابی کم منافقلر دندر اکا دیدیلرکه یا عبد الله سنوک حقکده قتی تهدید آیتلر اندی
یوری رسول الله قتنه وارکم سنکیچون الله دن مغفرت طلب ایده صوچکی دیلیه آنی اشیدیجک
اول منافق باشنی صالدی دیدیکه ایمان کتوردیکز کتوردم مالکدن زکوة ویرودیدیکز ویردم
همان بر محمده سجده اتمز قالدی مکر وار دوب سجده ایدهوز بونندن اوتری حق تعالی بو آیتی
کوندروب بیوردیکیم قچن دنلسه بو منافقلره کیم کلک رسول الله سزکیچون مغفرت طلب
ایدی ویرسون کم بر لعنتسز باشلرین صالوب اول استغفاردن یوز دوندوردلر و ایمان
کلمه دخی تکبرلک ایدرلر کیزلو اولکفرلری اوزره محکم طوردلر بو کز حق تعالی آنی خبر ویردیکم اول
استغفارک آنلره منفعتی یوقدر نتهکیم آنلر اول نفاقدن دونمیهلر نتهکیم بیوردی سواء علیهم استغفرت لهم
ام لم تستغفر لهم لن یغفر الله لهم ان الله لا یهدی القوم الفاسقین یعنی یا محمد کرکسه سن
بولرایچون مغفرت طلب ایت کرکسه ایتمه ایکیسی دخی بولرک حقنده برابردرکه الله تعالی بولره مغفرت قلمز

مادامکه

مادامکه بولر نفاق اوزره اولالر زیرا حق تعالی فاسقلری هدایت یولنه دلالت قلمز چونکه اول
فسقلری اوزره ثابت اولالر ودخی بیوردیکیم هم الذین یقولون لا تنفقوا علی من عند رسول الله حتی
ینفضوا ولله خزائن السموات والارض ولکن المنافقین لا یفقهون یعنی اول منافقلر عبد الله
ابن ابی بر غزاده رسول علیه السلام ایله بله ایدی اول کندو اصحابی منافقلره اوکوت ویروب
دیدیکیم سز بو محمدک یانندن غیرلره نفقه ویرمسنه ویرمککیم بولر نفقه بولمیجق طاغلوب کیدرلر
بز دخی قورتلوروز بوندن صکره ایکی کشی چکشدیلر برسی جهینه قبیلهسندن بری غفار قبیلهسندن
اول غفاری آنوک اوزرینه غالب کلدی اولردن برسی حواتق عبد الله ایدیکه اول جهینی
قبیلهسندن اولانه دیدیکیم یورک وارکل بن لشر و غزکشیلرهکیم سنوه یاردم ایلیه اول اولو
منافق دیدیکیم والله بو مثله بو محمدک مثلی شول سوزی سویلین مثلنه دوغتیدرکیم ایتوکی
سمرت تاکه کوی سنی طالیه بز بو لره قلله یاردم قلدق و غنیمتجه بولردی یاصنجق ایدندیلر
والله اکر بز بو نوبت مدینهیه واره ورسولرکیم عزیزلردر حقیرلری البته
بو دفعه مدینهدن سوروب چقرهلوز بو اوغلانجق آندن اول سوزی اشیدوب طوردی
رسوله کلوب خبر ویردیکه اول عبد الله بویله دیدی رسول علیه السلام دیدیکه دیدی اولا اوغلانجق
دیدیکه یا رسول الله یوق والله بن اشتدم که او بویله دیدی رسول علیه السلام کیرو دیدیکه اولا که
اشتمکده خطا قلدک اکلیومدک اوله اول اوغلن دیدیکه یوق والله بنم بو سوزده غلطم یوق
بن اشتدمکه او بویله دیدی حق تعالی اوغلنجغک سوزین کرچکلمک ایچون بو آیتی کوندردی
بیوردیکه یا محمد بو منافقلر دیکم دیرلر اول محمدک قتنده غیرلره نسنه نفقه ویرمک تاکه طاغلوب
کیدهلر بولوکوکل خزینهلری خود حق الله در کوکدن یا غموریردن بتورن ودوکلیسنه
رزقن بتورن الله در لکن بو منافقلر اول اللهک امرندن و حکمتلرندن بیخبرلردر اکلیمزلر
ودخی دیرلرکیم اکر بز بو دفعه مدینهیه وارسیدک عزیزلر مز قوبارتمزاول خوارلری ذلیللری
سوروب کسنه ربیدیچون بو آیت ایندی رسول علیه السلام اول اوغلانجغک قولاغنی طوتوب
دیدیکه یا اوغلان قولاغک صقلدی وسونکه سنوک حقکده آیت ایندی سنک سوزک کرچکلدی
ودخی بیوردیکیم یقولون لئن رجعنا الی المدینة لیخرجن الاعز منها الاذل ولله العزة ولرسوله
وللمؤمنین ولکن المنافقین لا یعلمون یعنی بو منافقلر دیرلرکیم اکر دونوب مدینهیه وارهسی اولوقدهوز
اول عزیزلر ذلیللری چقروب سوررز یعنی عزیز کندولر او له ذلیللر رسول علیه السلام اول اصحابیله
حق جل و علا خبر ویروب بیوردیکیم عزت دخی قوت اللهکدر و آنوک رسولیکدر واکا
اویانلرکدرکه مؤمنلردر حق تعالی قوتلندروب آنلره نصرت ویردیکه عزت و قوت ایمان
و اسلام عزتیدر و آنک قوتیدر لیکن بو منافقلر آنی بلمزلرکیم ایمانلری تحقیق ایدوب
نصیحتیله دکشورهلر بولصانوزلرکیم عزت مال الله یا اصلله یا نسبله در بلکه عزت ایمانله
و اسلام شریفیله دعا قلل و لنه تقوی استه محکم یا تشوب عبادت میلانه کیروب
مؤمن قلمش برکیمسه لریا الله قتنده عزت ابدی بولهلر بونر بصکره قوت کیروکمؤمن قوللرینه

نصیحت قلبی سببه دیکر

يا ايها الذين امنوا لا تلهكم اموالكم ولا اولادكم عن ذكر الله ومن يفعل ذلك فاولئك هم الخاسرون
يعني اي آنلر كم ايمان كتورديكز حذر قيلك كيم ماليكز واوغليكز قريكز الله طاعتندن سزي غافل قلمسون
هر كمسه كيم مالي واوغلي وقرني الله طاعتندن غافل قله آنلري شادمند وآنلري اصلاح ايتمكله مشغول اولوب
عبادتلري ترك ايده ياخود وقتيله ادا قلميه يعني وقت دخي كچه الي آنك تشويشندن براكتن اولا يردكعت
نمازي حضور يله قلميه بولر دنياده وآخرتده زيانكاردلر دريوتن نصكره ماللريندن صدقه قلمغه امر
ايدوب بيورديكم وانفقوا مما رزقناكم من قبل ان ياتي احدكم الموت فيقول رب لولا اخرتني
الى اجل قريب فاصدق واكن من الصالحين ولن يؤخر الله نفسا اذا جاء اجلها والله خبير بما تعملون
يعني الله يولنده صدقه ايلك ماللريكزدن كيم الله تعالى سزه رزق ايلدي شول وقتدن اوكدين كيم سزدن
بريكزه اولوم كله دخي اول مالندن خيرلر قلماديغنه پشيمان اولوب آديته قلدوغني بيليه دخي
ديه كم اي بنم ربم نوليدي بني بر ذكير وعمر ويروب دنيايه كوندرديك تا كه اول مالمدن صدقه
ايدوب سنوك اول صالح قوللركدن اولايدم ضحاك روايت قلدي ابن عباسدن رضي الله تعالى عنهما كه
اول بيوردي هر كمسه نك كم مالي اولا زكوة ويرميه ياخود كوجي يتيه حجه وارميه اولوم وقتندن
كيرو دنيايه كلمكي آرزو قلسر كه اول قصورني كلوب يرينه كتوره ابن عباس بوني ديجك
بر كشي ديديكم اللهدن قورق يا ابن عباس اول دنيايه كيرو كلمكلكي استين كافرلر اوليسردر
ابن عباس آكا ديديكم ديلرسك بو سوزيمه طانق سنكا اوقيه قرآن آيتي دخي اوقيدي ديو
بشليوب بو آيتي اوقيدي اول كشي سئيروب ديديكم يا ابن عباس نه قدر مالده زكوة واجب اولور
ديديكم ايكي يوز درهمده بش درهم واول كشي كيرو ديديكم حجه نه قدر نسنه ايله وارمق واجب اولور
ابن عباس ديديكم واروب كلمكه كفايت ايده جك زاد وراحله دخي يته اول وقت واجب اولور
پس كشي اجل تمام اولوب اولوم كلمزدن اول بو خيرلره اقدام ايدوب آخرته كوندرمك كرك
والا چون اجل مدتي تمام اوله هيچ بر نفسه حق تعالى بر ساعت دخي تاخير قلمز كيم مقصودين
تدارك قله الله تعالى خود سزكنه قلدوغكز بلور اكر خير اكر شر جزاسني قلور سعادت آنوككيم سعي خير
اوزره اولوب خير جزاسني حاصل قله عاقبت ندامت اولميه والسلام

سورة التغابنية بسم الله الرحمن الرحيم وهي ثماني عشر آيات

حق تبارك وتعالى بيورديكم يسبح لله ما في السموات وما في الارض له الملك وله الحمد وهو
على كل شيء قدير يعني يرلر وكوكلر اهلي جميع اول اللهه تسبيح وتقديس ايدرلر كم ذو السر
ملك دائم آنكدر آيو وعد فنا وارد وجميع حمد وثنا آكا لايقدر كيم هر ايشده محموددر وجميع خلايق
آنوك نعمتيله تربيت اولنورلر واجبدر كه هر حالده آكا حمد ايده لر كه اول الله دوكلي نسنيه
قادردر قدرتي يتر حمد ايدنلرك نعمتن زياده ايدر وشكري ترك ايدنلرك عذاب وعقوبتن
قتي قلور ودخي بيورديكم هو الذي خلقكم فمنكم كافر ومنكم مؤمن والله بما تعملون بصير يعني
اول الله دركيم سزي كلتوردي بر نفسدن دنيايه كتوردي سزوك بعضيكز مؤمن اولدي
اللهك توفيقيله وبرنيجه كز كافر اولدي آنك خذلانيله وبعضيكز خالص مؤمن اولدي ظاهرده

وباطنده

وباطنده وبرنيجه كز ظاهرده مؤمن اولوب باطنده كافر اولديكه اول منافقلردر يعني بر ادملقده كلكز
برابردر مجموعكزك اعضالري وشكلي وشمايلي وخلقتي آدم اولمقده برابر ليكن احواليكز مختلف بعضيكز
اول خالقيكزه مؤمن اولوب ايمان كتورديكز وبعضيكز آكا كافر اولوب انكار ايتديكز الله تعالى
خود سزك ايمانكز وكفركزدن نه قلدوغكزي بلور ديو ايدوب آكا كوره جزاسني قلور ودخي بيورديكم
خلق السموات والارض بالحق وصوركم فاحسن صوركم واليه المصير يعني اول الله دخي كوكلري
يرلري ويرلري يرتدي حق ظهورده كلمك ايچون واول ثواب وعقاب جنتلري تحقيق اولمق ايچون كه آكا
باقوب استدلال ايدنلر ديه كه بولري يراتمغه قادر اولن آكا دخي قادردر كه اولدكدن نصكره كيرو
ديركوره سؤال وجواب ايدوب خيرلينه ثوابلر ويره وشريرلرينه عقابلر وجزالر قلوره ودخي اولجرم
ايچنده سزي انواع صورت اوزره مصور قلدي وصورتلريكزي دخي احسن صورت قلدي كيرو قلدي
حيوانات شكلندن قلمدي بونجه عطالر سزه انعام قلدي سزكه احتياط قلك آكا كافر اولمكه كم عاقبت
دونوب وارجق بر يكز كيرو اولدر دخي بيورديكم يعلم ما في السموات والارض ويعلم ما تسرون وما
تعلنون والله عليم بذات الصدور يعني اول الله كوكلرده ويرلرده نه وار ايسه بلور آنك
علمندن طشره نسنه يوقدر سزك ديليكزلر سويلديكزي دخي بلور كوكلكزدن كچني دخي بلور
وكوكلكزدن نه كچيسر دخي آني دخي بلور ضميركوكه سز نه كركسه قلسه سز وينه كركسه سويليه سز اول آني
بليه وآندن حساب ايدلميه بلكه آنوك عقوبتي سزه دنياده دخي اولور نته كم تنبيه ايدوب بيوردي كيم
الم ياتكم نبؤا الذين كفروا من قبل فذاقوا وبال امرهم ولهم عذاب اليم يعني بلمديكزمي
سزا اولسزدن ايلروكيلرك خبرلري كلمدي ايشتمديكز وحقيقت بيلديكز كم انلر اول ايلدكلري
عمللرك عقوبتني دنياده طاتديلر كيم اول آنلره كناه كفا دخي كل ايدي كه آخرتده آنوكله قورتلالر
بلكه زياده آخرت عقوبتلري كوريسرلر بوندن صكره بولره اول عذابه سبب ندر ايدوكني بيان
ايدوب بيوردي كه ذلك بانه كانت تاتيهم رسلهم بالبينات فقالوا ابشر يهدوننا فكفروا
وتولوا واستغنى الله والله غني حميد يعني اول عذاب وعقوبت آنلره دنياده وآخرتده واقع
اولدوغي آنندندر كيم اول رسوللري آنلره ظاهر معجزلر ودليللر ايله كلدي تا انلر آكا متابعت
قلوب اويه لر ديدي لركيم بو دخي بز جليس بر آدم كلوب بزي اتباع قلزده درده لر بزدن نه آرتوق
دنيه ديو ضلالت قلوب آكا كافر اولوب كتابنه انكار قلديلر وايمانه كلمكدن اعراض قلديلر الله تعالى
خود بولارك ايمانلرندن مستغني دره هو كه آكا احتياجي يوق دخي قلمسه لر آكا ضرري يوق وقلسه لر
دخي منفعت يوق بلكه ضرري ومنفعتي كيرو كندو اوزلرينه در هم دنياده وهم آخرتده ودخي
اول الله حميددر يعني كاملي شكرته محموددر كه قوللرندن آز عبادتي قبول ايدوب چوق ثوابلر
ويرر ودخي بيورديكم زعم الذين كفروا ان لن يبعثوا قل بلى وربي لتبعثن ثم لتنبؤن بما عملتم
وذلك على الله يسير يعني بونوك مشركلري شويله زعم ايدرلرديكم اولدكدن صكره كيرو قوبجق
دكللر دد ايت يا محمد بلى اول بر حقيچون البته كيرو كوبسرسز اولومدن صكره وانددن صكره
دنياده نه عمل قلديكز ايسه الله عز يچون بر بر كيرو سزه خبر ويرلسه كرك كه آندن عمللريكزه ايله جزا المسه كركز كرك

خیر و شر آز وچوق بو نسنه‌لری اللهدن اشلمک کوچ دکل قتی آساندر آنک قدرتنه عجز عارض اولمز
ودخی بیوردیکم فآمنوا بالله ورسوله والنور الذی انزلنا والله بما تعملون خبیر یعنی چون بلدیکز کیم
کوکلری ویرلری اول یاراتدی وسزی دخی بو شکل وصورت اوزره اول تصویر قلدی وسزکنه قلدیغکز
ونه سویلدوکیکز بلور اکا کوره کلدوکز واول عذاب کیرو دیرو کورسیز وعمللریکزه کوره جزا قلسز
بو کلیسندن دیلرسکز کیم نجات بوله‌سز اسانلغله قورتله‌سز کلک ایدی اول اللهه ایمان کتوروکز
اول سولنی کرچکلک واول اندک دوکیم نورکیم قراندر جبرائیل الی محمد علیه السلام کتوردی که آنکله ضلالت
یولی وطریق مستقیم بللو دوشن اولدی حرام وحلال اندن آنوکله معلوم اولدی اول الله سزک
کی انجه ودقیق عمللریکزی بلور که ذاقدر نسنه اکا علمندن خفی قلمز اول عمللریکز ایله سزه مجازات
ایدر ودخی بیوردیکم یوم یجمعکم لیوم الجمع ذلک یوم التغابن ومن یؤمن بالله ویعمل صالحا یکفر عنه
سیئاته ویدخله جنات تجری من تحتها الانهار خالدین فیها ابدا ذلک الفوز العظیم یعنی حقیقتا سزی
قوبیسوسز شول جمع اولدوغی کونکه مجموع یرکوک اهلی اولکیلر وآخرکیلر آنده جمع اولیسرلر کیم اول مغبونلق
کونیدر یعنی کافرلره جنت یرینه نار واولاوترشلر یرینه جحیم اولیسر طعام یرینه زقوم اولیسر ای نیجه
عاصیلرکه نعمت وراحت اومرلردی عذاب ومحنت اولایوتر اول وقت دخی نه مغبونلق ونه
زیانکارلق اولا اما آنلر کیم اللهه ایمان کتوروب عمل صالح قلدیلر واوزلرینه فرض اولان عبادتلری
وقتیله ادا قلدیلر الله تعالی آنلرک کناهلرینه کفارت قلوب یرلقیه وآنلری شول بوستانلره کیوره کیم
آنک اغجارینک آلتندن ایرمقلر آقرلر آنلر آنده ابدا مخلد قلالرکیم زوال وعزال اولمیه ونعمتلرینه انجنه جک
حال واقع اولمیه ایدی سوودفرح الجینه اولا اولکه بو نسنه اللهدن اولو نجات وکامل سعادتدر
دخی بیوردیکم والذین کفروا وکذبوا بایاتنا اولئک اصحاب النار خالدین فیها وبئس المصیر یعنی
آنلرکیم ایمان کتورمیوب کافر اولدیلر یوم کتابمزی ورسوللرمزی یلانلدیلر آنلر دخی طامو اهلیدرلر کیم
اول عذاب الجینه مخلد اولالرکه نه یاوزدوغوب واده جق یوردرا اولکیسیله لردی جمیع دنیا
آنلرک اولسه قورتلمق ایچون فدیه ویردلردی تکایدن خلاص اوله لردی نیکیم یارن آنده بونسنه
اولمق ممکن دکلدر اما بوکون قورتلمق اساندرکیم بوکو کلمه‌یه تصدیق ایدهلرسه اول عذابلردن خلاص
بولوب ابدی راحتلنه اولاشور ودخی بیوردیکم ما اصاب من مصیبة الا باذن الله
ومن یؤمن بالله یهد قلبه والله بکل شیء علیم یعنی هیچ بر آدم اوغلاننه مصیبت ایرشمز یا مالنه
یا نفسنه یا اوغلنه یا قوینیه اولوم کبی وصیرولق کبی ومال تلف اولمق کبی لاحق تعالینک
دیلکله وعلیله در آنک ایلکنسن بر چوپ دیرنمزه‌کیم بوکا ایمان کتوروب اعتقادنی کوردکلو
قلسه بلسه‌کم اللهدندر طار لقنوب کمسه‌یه شکایت قلمسه حق تعالی انک کوکلنه هدایت
ویروب دیلنه استرجاع کلمه‌سنی کتوره آنکله اول صابرلر مرتبه‌سنی بوله آکا اول درجه میسر
قیلوبره الله تعالی علیمدر صابرلرینه ثواب ویره جکن بلور فضلیله عطا قلور ودخی بیوردیکم
واطیعوا الله واطیعوا الرسول فان تولیتم فانما علی رسولنا البلاغ المبین یعنی سز اللهه
مطیع اولک فرض قلدوغی طاعتلری یرینه کتوروب آنوک تقدیر ایتدن سزه نه ایرشورسه حکمنه راضی اولک

اولوحضرتکوز

اکر خیرا کر شر خیر ایرشورسه شکره مشغول اولاسز ویا زحمت بلا ایرشورسه صبر ایدوب
ثواب اوماسز شکایت دیلن آچوب نه کرکسه سویلمیه‌سز کیم ثوابدن محروم قالوب دخی
اولو بلایه اوغرامیه‌سز ودخی حضرت رسوله علیه السلام مطیع اولوب سنتلرین یرینه
کتوره‌سز اولنیجه الله یولنده کافرلرک ومنافقلرک قهرین وبلاسن چکوب دینی‌نیته
قائم طوتدیسه سز دخی اول آخرته ایمانی ضعیفلرک واللهدن لیله سونلرک نکته‌لرینه
وتشنعلرینه قتلنوب طاعت وعبادت یولنده محکم طورک بر وقت اولا کیم اول حاللرینه
پشیمان اولوب شرک حالیکز آدروسنه نیجه باشلرین دوکرلر فائده قلمیه اگر بو دینی قبول ایده
الله ورسوله سز دخی مطیع اولمیجق اولورسه‌کز که بو حکملردن اعراض ایدرسه‌کز بیلکز کیم
اول رسوله ودرتیه واجب اولن همان سزه الله حضرتن ایرشدرمکلدر حساب الله قتنده در
آنده وارنجه بلدرسزکیم حال نیتدر اولا ودخی بیوردیکم الله لا اله الا هو وعلی الله فلیتوکل المؤمنون
یعنی بو جمله مصنوعاتی صنعیله وار قلن اول الله در کیم آندن آدوتی معبود وقادر وخالق وصانع
یوقدر الا همان اولدر کرچک ایمانی اولان کمسه‌لر ایشنی کرکلم جمیعا اول الله اوزرینه تفویض
ایده‌کر توکللرک جمیع اشلرینه کفایت قلن اولدر وکندوهمان اوزرینه واجب اولان طاعتلری
یرینه کتورمکه فارغ اولا اکر بر وجهله کسب دخی ایدرسه همتنی اکا طوتمیه‌کر اول رزق آندندر
زیرا انک اولرحرکتلری وددو دوشمکلری بر سبب یرینه کتورمکدر یوردن آنجه‌دن نسنه بتورمکه
قادر دکلدر بتورن اللهدر ورزاق دخی اولدر بو نسنه‌یه اعتقادنی کورکلو ایدوب کتنودی
هیچ بیلوب تاکه توکلی کرچک اولوب مرادی یرینه کله ودخی بیوردیکم یا ایها الذین امنوا ان من ازواجکم
واولادکم عدوا لکم فاحذروهم وان تعفوا وتصفحوا وتغفروا فان الله غفور رحیم بو آیتوک
سبب نزولی بوایدیکم بر قوم مکده اسلامه کلدیلر دیلدیلرکیم چقوب مدینه‌یه رسول قتنه کله‌لر
هر برینک اهلی واوغلی وقزی اوشوب منع ایلدیلرکه بزی ضایع ایدوب وبو یورتلریکزی ترک
ایدوب نره‌یه کیدرسز دیو چون آنلر طوروب رسول قاتنه کلدیلر کوردیلرکیم اولکندولردن
ایلرو کلن مسلمانلر دین ایچنده عالم اولمشلر بو نلرا اکا آجیوب دیلدیلرکه اهل واولادلرینه
عقاب ایده‌لر حق تعالی بو آیتی کوندروب بیوردیکم ای آنلرکیم ایمان کتوردیلر حقیقت بلوکیم
سزک اهل واولادیکزدن بعضیسی سزه دشمندرکیم سزی رسول آردنجه وارمقدن منع ایدر
قونمزلرکم واروب آنده دینکزی اصلاح کتوره‌سز آنلرک فتنه‌لرینه واقع اولمقدن حذر قلک
اما آنلردن صوچلرین عفو ایدوب عقاب اتمکی ترک ایدک اولدخی کورکلودر بلکه حق
الله تعالی غفوردر مؤمنلرک کناهلرنی یرلغر رحیمدر آنلری هم اسرکیوب رحمت ایدر ودخی
بیوردیکم انما اموالکم واولادکم فتنة والله عنده اجر عظیم یعنی ای مکه اهلی شرک اهل واولادیکز
سزه فتنه‌در کیم الدایوب مغرور قلوب سزی کندو هوالرینه قول ایدینمشلردر رسول
آردنجه هجرت اتمکه قومزلر اول باقی دولتدن سزی محروم قلمشلردر بلمزسزکیم مرتبه ترک
اولوسی الله قتنده شول کمسه‌لرایچوندرکیم الله ایمان کتوروب اوغوللردن وقزلردن اوتری

اللهه عاصی اولمیه لر انکره ایولک ایرشدرمکیچون کندولری هلاک قلمیه لر بونی نصکره بیوردیکم
فاتقوا الله ما استطعتم واسمعوا واطیعوا وانفقوا خیرا لانفسکم ومن یوق شح نفسه
فاولئك هم المفلحون یعنی ای ایمان اهلی قورقک اللهدن شول قدرکیم طاقتکز یتر اول وعظ
ونصایحکه سزه بیوریلشدر آنی اشیدوب قبول ایدک الله ورسوله مطیع اولک آنلرک
امرندن مخالفت قلمیک واولمالکزی ویردن تصدق ملک کیم نرک نفسکزه اول خیرلودر چوقانلق
ایدوب ویرممکدن کم صکره یرقلان دشمنلر آلیغی اولور سندن ایلروکوندردکک
اوجماقده سنک آذیغک اولور پس هرکیم کندو دن بخیللکی وچوقانلغی دفع ایدوب
النده وارنی الله یولنده کوندرسه آخرت ذوادهسنی ایدنسه سعادت بولوب قورتلن
آنلر اولوردخی بیوردیکم ان تقرضوا الله قرضا حسنا یضاعفه لکم ویغفر لکم والله شکور حلیم
عالم الغیب والشهادة العزیز الحکیم یعنی اکر الله یولنده مالکزی اودنج ویره جک اولورسه کز
کوکل خوشلغیله الله تعالی سزک اول ویردکیکوزی زیاده قیلور بردن اون دک واوندن
یتمشه دک ویتمشدن یدی یوزه دک ودخی اکا دککم حسابنی الله دن آرتق کمسه بلمیه کم
حق تعالی شکوردر آز نسنه لطفیله قبول ایدوب فضلیله چوق عطالر قلور دخی حلیمدر
قوللرک صوچلرینه باقوب تیز جک عقوبت ایتمز قوللرک صدقلرو اخلاصلرو ویردکلرین
دخی بلور غرضلرو ریالر ویردکلرین دخی بلور کیزلو ویردکلرین واشکاره ویردکلرین
هب بلور هیچ برین ضایع قلمز بر لو برنجه عوضن ویرر آنوک پادشاهلغی اولودر آنده کم
کمسیه حیف ایلمیه عزتردر اول سلطنتی ایچنده حکیمدر حکم ایدر نیجه دیلرسه کمسه مانع

سورة الطلاق مدنیة بسم الله الرحمن الرحیم وهی احدی عشرة آیات

حق تبارک وتعالی بیوردیکم یا ایها النبی اذا طلقتم النساء فطلقوهن لعدتهن یعنی حق تعالی
رسولنه خطاب ایدر ولکن امتی دخی مراددر یا لکوز رسوله دکل دیر اجمله خبر ویروب بیوردیکم
یا محمد سن دخی وسنک امتک دخی قچن اهلیکزه طلاق ویرسه کز شول وقت ایچنده طلاق
ویرک کیم عدتلرندن آرسوب باک اولالر سز دخی کیرو آنکله جمع اولمدین اولا علی کرم الله وجهه
ایدر اکر بو خلایق طلاق ویرمک طریقینی اولوت صقلسه لر هیچ کمسه عورتینه طلاق
ویردوکینه پشیمان اولمیه یعنی آرینتدقدن صکره کیرو جمع اولمدین طلاق ویرسه اکر کوکلنه
خوش کلسی اولورسه کیرو طوته خوش کلمیه سی اولورسه یولنه قیوویره ودخی عکرمه ابن عباسدن
رضی الله تعالی عنهما روایت قلوب ایدرکیم بو طلاق ویرمک دورت وجهدر اوزره در ایکی وجهدن
طلاق ویرمک حلالدر ایکی وجه اوزره ویرمک حرامدر اما اول که حلالدر بری آرینجق جمع
اولمدین طلاق ویرمکدر وبری حامله ایکن طلاق ویرمکدر اما اول که حرامدر بری
عدت کوره طوردکن آرینمدن طلاق ویرمکدر وبری نکاحله جمع اولدقدن صکره طلاق ویرمکدر الله
ودخی بیوردیکه واحصوا العدة واتقوا الله ربکم لا تخرجوهن من بیوتهن ولا یخرجن
الا ان یاتین بفاحشة مبینة وتلک حدود الله ومن یتعد حدود الله فقد ظلم نفسه لا تدری

لعل الله

لعل الله یحدث بعد ذلک امرا یعنی قچن اهلیکزه طلاق ویرسه کز آنک عدتنی صقلک زیرا آنلرک
عقلی ناقص وغفلتلری غالبدر وقت اولاکیم صقلیومیه لر قورقک اللهدن آنوک امرینه مطیع
اولک اهلکزه طلاقی حلال وجه اوزرینه ویرک حرام وجه اوزرینه ویرمک اکر برکمسه اول حرام
وجه اوزره طلاقی ویرسه جمیع فقها قاتنده طلاغی عورتنه واقع اولور ولکن کندوسی کناهکار
اولور ودخی قورقک اللهدن طلاق ویروب آنی اویکزدن چقرمک تا عدتی تمام اولمینجه
زیرا اول عدتی تمام اولنجه ساکنلمه سی ونفقه سی کیرو اولادا اوزرینه دراکر ایدرکه
ظلم ایلمیه واول عورت دخی بوقدرکه عدتی تمام اولنجه اول اودن چقمسیه چقمیه مکرکه
زنا ایدن حدی یرینه کتورمکیچون چقره لر امام شعبی دخی قتاده دیدیلرکه عدتی ایچنده
اول عورتک چقوب بوریدوکی فاحشه در اول اودن چقردوغی معصیتدر پس ایمدی
بو طلاق سنتدر سنت اوزره ویرمک وعدتنی صقلیوب کوزتمک حق تعالینک
حکملرندندر هرکمسه کیم اول حکملری ترک ایتسه اول بیوردوغندن طلاق ویرمسه کندو
نفسنه ظلم ایدوب زیان ایتمش اولور زیرا بلمزکه آندن صکره حق تعالی اکا نه ایش
واقع قلیسر یعنی کرکلم طلاق ویریجک بر طلاق رجعی ویره تا اکر کیرو محبتی اولورسه الا هیچ
خلق طویدین کیرو نکاح حاجت اولمدین عدتی ایچنده رجعت قله اول عورت دخی کرک
راضی اولسون کرک اولمسون عدتی ایچنده رجعت رواد رکم شهوت ایله یا پشسه یا تقبیل
ایده رجعت تمام اولوب کیرو عورتی اولور یا خود بر طلاق باین ویره که کیرو کوکلنده
آلمغه محبتی قوپرسه بر سببله آلمغه ممکن اوله تیز جک تجدید نکاح قلمغله اکر اوچ طلاق ویرمک
اولورسه کیرو آلمغه محنت اولا نه رجعت روادر نه خود تجدید نکاحله آلمق بلکه اول
اردن عدتی تمام قلوب بر اره دخی وارمق کرک تا که اول اره آنوکله جمع اوله اندن طلاق
ویره بر عدت دخی ایکیچون تمام ایده آندن صکره اکا آلمق حلال ولا وقت اولا که آنوسه
دخی بر برینه محبتلری ومعیشتلری اولکیلین اولمیه اول برادریله دخی جمع اولدوغنی
آکوب کوکلی نفرت ایده ودخی بیوردیکه فاذا بلغن اجلهن فامسکوهن بمعروف
او فارقوهن بمعروف واشهدوا ذوی عدل منکم واقیموا الشهادة لله یعنی قچن اول عدتلری
مدتی تمام اولسه اوچ عذر کورمکله اکر کورنلردن ایسه یا اوچ آی کچمکله عذر کورمزدیسه
کیرو آلمغه کوکلکز ومحبتکز اولورسه خوشلغیله آلوک اکا ذیان دکورمک اکر بر طلاق یا ایکی
طلاق ویرلمش اولورسه والا آلمغه محبتکز اولمزسه کیرو خوشلغیله آیریلک اکا ضرر دکورمک
لکن آیریلجق اولورسکز یا خود رجعی طلاق ویروب کیرو رجعت ایتمک استسه کز ایکی
مسلمان کشیلری اول طلاق اوزره یا رجعت ایتدوکیکز اوزره طانق طوتک که مستحبدر
اکرچه طانق اولمزسه دخی طلاق ویرمک ورجعت ایتمک درستدر اما اولی اولدرکه
طانق طوتالر اما اکر نکاحی بکلیوب آلمق استسه اول نکاح اوزره طانق طوتمق واجبدرکیم
طانق اولمینجه نکاح صحیح اولمز ودخی حق تعالی ایتمشدر بو خطاب قلدوغی اول طانقلره درکیم بعیدی

اى طائفلر جماعتى اول كتوردوكلرى طانقلغى حاكملر قتنده شول ايللو كيملرلين يوزينه كتوروب
اد اقلك الله حقى يوزينه كتورمكلكيچون وانوك امرينه مطيع اولمقليچون وداخى بو ديدكم ذلكم
يوعظ به من كان يؤمن بالله واليوم الاخر ومن يتق الله يجعل له مخرجا ويرزقه من حيث لا يحتسب
يعنى اشبو نسنه لر سزه امر اولنديكه بونكله اوكتلنه سز انوكلكم اللهه وآخرته ايمانى اولانكزلكم
اولايللو وكى طانقلغى كزلميه هركيم الله دن قورقوب عورتنه طلاقى سنت اوزرينه ويرسه
كيرو مراجعت قلمق اكا ميسر اولا حق تعالى اكا اوممدوغى يردن رزق ويره ودخى هركم
بر دنيا زحمتنه صتاشه صبر ايليوب اللهه مطيع اولسه حق تعالى آنى اول زحمتدن
چقروب رزقنى بول قليويره ودخى بو ديديكم ومن يتوكل على الله فهو حسبه ان الله بالغ امره قد
جعل الله لكل شئ قدرا يعنى هركمسه كم اللهه اعتماد ايدوب ذراقلغنه اينانسه رزق امرنى
ايشنى اكا اصمرلسه الله تعالى آنك اشلرين يرينه كتورمكه كفايت ايدر سالم ابن حصن روايت
قلوركم اشجعه قبيله سندن بركشئ دشمن اسير قلدى اتاسى طوروب رسوله كلدى عليه السلام
اوغلينك حالنى خبر ويروب كافردن شكايت قلدى رسول عليه السلام اكا بيوردى كه واصبر الله
اللهه اصمرله واروب صبر ايلدى حق تعالى اوغلنه خلاص ويروب كافردن مال غنيمت ايله
چقردى آتاسنه كتوردى اما عبد الله بن عباس رواينده عوف بن مالك اشجعى رسوله
عليه السلام ديديكه يا رسول الله اوغلمى دشمان اسير قلدى آناسى قتى جزع ايلديكانه بيوردى
رسول عليه السلام بيورديكه سكا دخى اكا دخى بيوركركلم واروب لا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم
ديمكلكى چوغالديه سز ديو بيوروب عوف ودنيه كلدى رسولك بيوردوغن اهلنه خبر ويردى
خاتون ديديكه نه كوزكلو نسنه بيورمشدر بشلدى كيچه وكوندز اول كلمه يه مشغول اولديلر
اوغلنه حق تعالى خلاص ويروب كافرك بر بولك قيونن سوروب اولرينه كلدى حق تعالى
اول وقت بو آيتى اندوروب بيوردى كه هركيم حق تعالينك كلن زحمته صبر ايدوب اللهه توكل قلسه
شكايتى ترك ايدوب حمد وثنا قلسه حق تعالى آنى اول طارلقلردن چقروب صنمدوغى
يردن اكا رزق ويرر ودخى هركم اشنى اللهه اصمرلسه الله تعالى جميع اشلرين يرينه كتورمكه
كفايت قلور يعنى اول بلادن خلاص بولوب قورتلمق ايكى وجهله در برى اولدركه اول بلادن
حق تعالى اندن دفع ايدوب قورتله وبرى اولدركه حق تعالى اكا صبر وروزى قلوب رضا بلا اكرام قيله كه
اللهدن كلان ديوب اكا راضى اولا طارلغنميه اول ثوابلر حاصل قله بلكه تكليفنى حق تعالى حكمى
قوللرا وزره يجوريجيد خوشلغله دخى زحمتله دخى هربلايه وهر راحته حق تعالى بر وقت تعيين
قلمشدركه بلا وقتى كلسه البته اول واقع اولسه كركه اني دفع ايدر قرور واضلق وخوشلق
وقتى كلسه البته اول واقع اولور كمسه آنى منع ايدمز هيچ برنسيى بو ساعت وقتندن
ايلرو يا صكره اولمز حق تعالينك اراديله اولور ودخى بيورديكه واللائى يئسن من المحيض
من نسائكم ان ارتبتم فعدتهن ثلثة اشهر واللائى لم يحضن واولات الاحمال اجلهن ان يضعن
حملهن يعنى اول وقتكه آيت كلوب حق تعالى بيورديكم طلاق ويرلمش عورتلر منتظر اولوب

كندولرى

كندولرى كوزستوبلر تا اكا دكين كه اوچ عدد كوره لر آندن صكره عدتلرى تمام اولوب دخى بركمسيه
ويره لر معاذ بن جبل صوردى كيم يا رسول الله اكر اول عورتدن آيسه اولوب عدد كورمز اولورسه
نيجه عدت چكه اول وقتدن حق تعالى بو آيتى كوندردى كيم اكر اول خاتونلر بكزدن بركمسه اولورسه كيم آيسه اولوب
حيض كورمزلر اولا سزده آنك عدتنده شك ايدرسز آنلرك عدتى اوچ آى كچمكله تمام اولور بونى اشيديجك
بركشى دخى طورى كلوب ديديكه يا رسول الله بالغ اولمدق عورت اولورسه آنوك عدتى نته اولا
حق تعالى بيورديكم اول كمسه لركه هيچ حيض كورمزلر آنلرك دخى عدتلرى اول آيسه لر عدتى كبى اوچ آى
كچمكله تمام اولور آندن بركشى دخى طورى كلوب ديديكم يا رسول الله اكر حامله اولورسه عدتى نته اولا
حق تعالى بيورديكم اول عورتلركم حامله ايكن طلاق ويره آنلرك عدتلرى اول يوكلرين دنيايه كتورنجك
تمام اولور اكر يوكشنده اوغلى كون دنيايه دخى كتورسه حلال اولور كه بواره دخى ويره لر بوندن صكره
دخى بيورديكم ومن يتق الله يجعل له من امره يسرا ذلك امر الله انزله اليكم ومن يتق الله يكفر عنه
سيئاته ويعظم له اجرا يعنى هركم اللهدن قورقوب طاعتلر وعبادتلر زحمتنه قتلنوب معصيتلردن
بكلنه حق اولورسه حق تعالى جميع اشلردن اكا آسان قيلور دطاعتلره توفيق ويروب
معصيتلردن صقليوب ويرد اشبو نسنه لركه ذكر اولندى حق تعالينك حكميدر وفرض قلدوغى
بيورقلر يدركه قرآن ايچنده رسولنه اندوروب سزه بيان ايلدى هركيم الله دن قورقوب بو
حكملر ايله عمل ايدوب بو فرضيدلرى يرينه كتورسه انوك كناهلرينه كفارت قلوب آخرتده
جنت ايچنده اولو ثوابلر ويروب دخى بوندن صكره اول طلاق ويرلين عورتلرك حكمن بيان
ايدوب بيورديكم اسكنوهن من حيث سكنتم من وجدكم ولا تضاروهن لتضيقوا عليهن
وان كن اولات حمل فانفقوا عليهن حتى يضعن حملهن يعنى طلاق ويردوككز اهليكزى نيرده
ساكن اولورسكز آنى دخى آنده ساكن قلك وزكر طاقتكز يتدوكى قدر طلاق ويروب آنلره ضرر
دكورمك كه نفقه لرنى وساكنلنه جك يرلرين آنلره طارلق كوسترمك زحمت ويرميه سز
اكر اول طلاق ويردوككز اهليكز حامله اولورسه تا اول يوكين قونيجه دكين آنى نفقه لندورك
بوندن اوتورى علما اتفاق قلديلر كه طلاق ويريلن عورت حامله اولسه اوغلنجوغى دنيايه
كلنجه نفقه ويرلر اما حامله اولمسه لكن رجعى طلاق بوشنمش اولسه اكا دخى اتفاقيله كه نفقه
ويروب اوندن ساكن اولدوغى عدت تمام اولنجه واكر باين طلاق ويرلمش اولسه عراق مفتيلرى
قتنده كيرو اكا دخى سكنى ونفقه سى وار در اما بزيملرى قتنده سكنى وار نفقه يوقدر
بوندن صكره بيورديكم فان ارضعن لكم فآتوهن اجورهن وائتمروا بينكم بمعروف وان تعاسرتم
فسترضع له اخرى يعنى نجن اول طلاق ويردوككز اهليكز سزك اوغلنجقلركزه امزرسه
سز آنلره اول امزوردوكى حقنى ويرك زيرا نفقه اتا اوزرينه در اول امزردكى حقنى
دخى نفقه دندر اول دخى اتا اوزرينه در اول وقتكه عورته طلاق ويرلمش اولا دخى بربريكزله
ايولك اوزرينه طانشوب ايشلى شكل كه ايكيكز بر بريكزه موافقت قله سز انصاف اوزرينه
نه عورته اكسك ويروب صنودا اين سزنه عورت اردن ارتوق طلب ايدوب اكا زيان

ایتمکلہ ایشہ اگر بو بوبکوریلہ اوکوتلشمیہ جکلر اولورسہ کو یعنی ار راضی اولمیہ کہ عورت اوغلنی
امزوره عورت دخی راضی اولمیہ کہ آنی امزوره یعنی آدتق حق طلب ایده اداولہ یلدوکی اکسک
ویرمک ایستیہ اوکوتلشومیہ لر اول وقت بر آیروق امزور دخی عورته ویره اگر کندو طلاق
ویردوکی عورتک اکسوکہ امزرسہ اول امزردوکہ اناسی دخی امزدرمکہ راضی اولورسہ
انکا ویره لر دخی بیوردیکم لینفق ذوسعة من سعته ومن قدر علیه رزقه فلینفق مما
اتیه الله لایکلف الله نفسا الا ما اتیها سیجعل الله بعد عسر یسرا یعنی هر کیم عورتنہ
طلاق ویرسہ اندن نعمت بول اولوب بای اولسہ اولکوجی یتدوکی قدر انکا نفقہ اتسون
واگر درویش ایسہ شول قدر کہ حق تعالی ویردی اولدخی اندن کوجی یتدوکی قدر نفقہ
ویرسون حق تعالی هیچ برکمسہ یہ تکلیف ایدوب کوجی یتدوکندن زیاده نفقہ بیورمدی
اگر اللهک حکمنہ مطیع اولورسہ کرتینوا ولاکر دوشنجا دلقدن صکره اسانلق ودرویشلکدن صکره
بایلق اولا ودخی بیوردیکم وکاین من قریة عتت عن امر ربها ورسله فحاسبناها حسابا
شدیدا وعذبناها عذابا نکرا یعنی ای نیجہ شهر اهلی کہ رسولک امرینہ مخالفت قلوب عاصی اولدیلر
بیلوب صددن تجدی داخی آنوک رسولنہ مطیع اولمدیلر آخرتده نه انلری قتی حساب طتوب
منکر عذابلر ایلہ و ذکورنلر آندن نفرت ایده کر دنیاده دخی انلردن نصرتی کتوردی مخذول
قلدق توم عنایتمزدن محروم قالدیلر ودخی بیوردیکم فذاقت وبال امرها وکان عاقبة امرها
خسرا اعد الله لهم عذابا شدیدا فاتقوا الله یا اولی الالباب یعنی اول قریه اهلی اول ایشلرنوک
رسوایلقلرین دنیاده دخی طتدیلر عاقبت اخرلری دخی پشیمانلق وندامت وزیانکارلق
اولدی اول دنیاده واقع اولان بلا ومحنت بلا انلرک اول کناهلرینہ کفارت اولمدیکہ آنکلہ
آخرت عذابندن باری قورتلہ لردی چونکہ انلرک کفرلری اندن رجوعت قلمدیلر اندن
اونوتدی آخرت عذابلرین دخی ارا قلدقلہ آنوک نهایتی یوقدر پس عقل اسی مؤمن اولنلر
سز اللهدن قورقک اللهه ورسولہ علیه السلام مطیع اولکہ یلرسکز کیم عقوبتدن قورتلہ سز
ودخی بیوردیکم الذین امنوا قد انزل الله الیکم ذکرا رسولا یتلوا علیکم ایات الله مبینات
لیخرج الذین امنوا وعملوا الصالحات من الظلمات الی النور یعنی شول کمسہ لر کیم اللهه
ایمان کتوروب آنوک رسولنی کرچکلہ یلرسلک کہ حق تعالی بلکه سزه قران اندردی آنده
وعد ووعید ذکر ایلدی مطیعلر ایلہ عاصیلر ایچون ودخی سزه رسول کوندردیکہ کلوب
سزہ اوقیه حق تعالینک اول آیتلرین اوقیه شویلکہ واضح وروشن آنوکلہ سزه حلالی
وحرامی بیان قلہ بو لطف وبو احسانی حق تعالی اندن اوتری قلدیکم اول الله بیلوب ورسولی
کرچکلیلری کفر وشرک قره کولغندن چقروب ایمان وطاعت نورینک آیدنلغنہ کتوره آنوکلہ
ابدی سعادتہ اولاشہ لر ودخی بیوردیکم ومن یؤمن بالله ویعمل صالحا یدخله جنات تجری
من تحتها الانهار خالدین فیها ابدا قد احسن الله له رزقا یعنی هر کیم اللهه ایمان کتوروب
ایمانی ذره محکم طوروب عمل صالح اشلدی اوذرینہ فرض اولان طاعتلری یرینہ کتوروب

رسولک سنتیلہ عمل ایلدی حق تعالی آنی آخرتده شول بستانلره کیوره کہ آغاجلرینک التنده ایرمقلر
آقر بو حالدہ کیم آنلرک ایچنده بونلر مقیم مخلد اولالر آندن آنلره زوال اولمیہ کہ حق تعالی انلر ایچون
کورکلو نعمتلر مزین مقاملر اوجماق ایچنده یاراتمشدر طور هیچ کوزلر آنی کورمشدکل وقولقلر
اشتمشدکل ودخی بیوردیکم الله الذی خلق سبع سموات ومن الارض مثلهن یتنزل الامر بینهن لتعلموا
ان الله علی کل شیء قدیر وان الله قد احاط بکل شیء علما یعنی بو احکاملری سیزه ذکر ایدوب بیمه دعوت
دعوت قالق اول اللهدر کیم یدی قات کوکلری یاراتدی ویدی قات دخی آنجلین یرلری
یاراتدی وکوکلردن یره وحی اندروب احکاملر وبیورقلر بیوردیکہ آنوک حکمی یرلرده وکوکلرده
یجییدر کمسہ مانع دکل و بو کالیستی آندن اوتری قلدی تا سز بیلہ سز انکا نظر قلوب کیم تحقیقا
الله تعالی دکلی نسنیه قادردر بواولنلری اولکدن صکره کیرو دیرکوردر مطیعلره جنت ویرادر
ویردر عاصیلره عذاب ونار ویردر وبونی دخی بیلہ لر کہ اول الله علیمدر دکلی نسنہ یی قبلمشدر
هیچ بر نسنہ آنوک علمندن طشره دکل اول بیلمدوکی نسنہ یوقدر هر کوکلر ایچنده نه اولورسہ
بیلور وهر یرلر ایچنده دخی نه وار ذهب بلور هر جوب حرکتہ کلدوکین بیلور وساکن اولدوغین
بیلور بو بیلودکوجی یتردیرو کندوکنه انکا اشارتدر قلورکہ بو قوللرینہ اولورسہ بیلمیہ لرویند
کرکسہ سو بیلمیہ لر بیلہ لرکیم الله بیلور وکیرو انتقام قلوب مکافات قلمغہ قادردر دنیاده
عقوبت قلہ یا آخرتده بلکہ ایکیسنده بلہ عقوبت قلور هیچ برکمسہ بولنمز کیم انکا یاردم ایدوب
عذابدن قورتره بنده حقدن فضل ولمنیحہ والسلام تم هذه السورة الشریفة

سورة التحریم مدنیة بسم الله الرحمن الرحیم **وهی اثنی عشر آیات**

حق تبارک وتعالی بوردیکہ یا ایها النبی لم تحرم ما احل الله لک تبتغی مرضات ازواجک والله
غفور رحیم بو آیتک سبب نزولی بویدیکم رسول علیه السلام خاتونلرینہ قسم اتمشدیکم طوقز خاتونی
وار ایدی برکون برکیجہ بریلہ اولوردی برکون برکیجہ بریلہ تا طوقز حجره بو رسمہ دورایلردی
وقتلرده برکون نوبت عایشہ یہ دکمشدی رسول علیه السلام ماریہ آدلو قبطیلردن بر
جاریہ سی وار ایدی آنوکلہ اولکون خلوت اولدی ناکاه رسولک خاتونلرندن حفصہ رسولک
اوزرینہ اول جاریہ ایلہ خلوت اولمیشکن چقہ کلدی رسول علیه السلام انکا دیدیکہ یا حفصہ بو سری
صقلہ عایشہ یہ بلدرمہ کیم بو ماریہ بکا حرام اولسون آیرق بونکلہ خلوت اولمیم دیدی حفصہ رسولک
علیه السلام سرینی صقلیوب عایشہ یہ خبر ویردی حق تعالی آنی رسولنہ بلدردیکہ حفصہ خبری
عایشہ یہ دکوردی رسول علیه السلام حفصہ یہ قاقیوب طلاق ویردی حق تعالی جبرائیلی ویبردی
کلوب دیدیکہ یا رسول الله حق تعالی جل جلاله وعم نواله بیوردیکہ اول ماریہ قاتنہ وارهیم دیوب
کندوکہ حرام قلدوغک ایچون کفارت ویره سن کہ حق تعالی حلال قلدوغی سن حرام قلدک ولمز
ودخی اول حفصہ یی کیرو رجعت ایدوب نکاح ایتسکیم اول چوق اوروج طوتجی وچوق
دون نمازلری قلیجیدر پس اول وقت بو آیت کلوب بیوردیکم ای بنم پیغمبریم حق تعالی
سکا حلال قلدوغی نسنہ یی نیچون حرام قلورسن اهلک عایشہ رضاسنی طلب ایدرسن کہ

انوک کوکلی خوش اولمیچون الله حلیمدر دلودخی قلوردن الله تعالی غفوردر اول ماریه نک نفسنی
حرام قلدوغنک صوچنکی یا دلعفری دیمیدر که آندن اوتوری سکا عقوبت قلمدی و حفصیه دخی
سنوک حقکده قلدوغنی صوچینی عفو ایلدی ارکیوب اکا دخی عقاب قلمدی و دخی بیوردیکم
قد فرض الله لکم تحلة ایمانکم والله مولیکم وهو العلیم الحکیم یعنی حق تعالی اول نذرلریکزدن اوتری
سوزه اند کفارتی بیان قلدی که اول مولا کزدر وسزی صقلایجیدر و دخی علیمدر حفصه نک
ماریه حقنده عایشه یه نه دیدوکن بلور و حکیمدر حکم ایدر که کفارت یمین ویروب آنوک
کبی هندن قورتلالر و دخی بیوردیکم واذ اسر النبی الی بعض ازواجه حدیثا فلما نبأت به واظهره الله
علیه عرف بعضه واعرض عن بعض فلما نباها به قالت من انباک هذا قال نبانی العلیم الخبیر
یعنی چون رسول علیه السلام خاتونلرک بعضنه سنه سر ایله کلمه قلدی که اول آنی کزلیجه ویرمیه
چون حفصه اول سری کزلمیوب عایشه یه خبر ویردی حق تعالی حفصه نک اول خبر ویردوکن
رسولنه بلدردی رسول علیه السلام حفصه یی قیقروب کتوردی اول عایشه یه نیجه خبر ویردوکنک
بو نیجه سنی اکا خبر ویردی و بر نیجه سنی ویرمدی بونلردن اوتری دیدیلر کیم کریم کشی عتابی چوق ایتمز
چون رسول علیه السلام حفصه یه کندو دیدوکی خبرلردن خبر ویردی حفصه دیدیکیم بونی سکا
کیم خبر ویردی یا رسول الله رسول الله علیه السلام دیدی بکا بونی خبر ویردی اول کیم علیمدر
خبیردر جمیع کونلی و اودنلو ایشلر اکا معلومدر بلور کیرو آنکدن آیتی قلور و دخی بیوردیکه
ان تتوبا الی الله فقد صغت قلوبکما وان تظاهرا علیه فان الله هو مولیه وجبریل وصالح المؤمنین
والملائکة بعد ذلک ظهیر یعنی یا حفصه و یا عایشه اول رسول حقنده دیدوکیکز سوزه اکر توبه
ایدوب دونرسکز بس کوکلکز کیرو حقدن یکا میل ایدر حق تعالی توبه کزی قبول
ایدوب سزدن کیرو عفو ایدر و اکر سز بر بریکزه رسولی اینجتمکه یاردمجی اولورسکز که
اکا عاصی اولاسز ایکی کوزک مثلی اول نوح عورتیله لوط عورتی مثلی کبی اولورسز انلر دخی بو ایشی
ایشلدیلر که اول اللهوک رسوللرینی اینجتدیلر و اکر سز دخی آنی اینجیدرسز بلک کیم بیلسونکه تحقیق الله
تعالینک دوستی یاردمجیسیدر و دخی جبرائیل مؤمنلرک صالحلری که ابو بکر و عمر و عثمان و علیدر
و دخی باقی اصحاب رضوان الله تعالی علیهم اجمعین کلیسی اکا یاردمجیدر و بونلرک کلیسی ایله فرشته لر
دخی هب اکا یاردمجی و معاوندر سز ایکیکزک بونلره مقاومت ایتمیه بلورسز که اکا
عاصی اولورسز ابن عباس ایدر رضی الله تعالی عنه عمر ایله بر حجه واردم بعضی منزللرده چوق
کلوب قونردق دیدم که یا امیر المؤمنین اول ایکی عورتلر نه عورتلردر که بولر ان تتوبا الی الله
انلرک حقنده اندی کاته عمر بو صوردوغیمه خوش کورمدی دیدی عجبلرین سنی یا ابن عباس
بلمزسن آنوک بری بنم قزم حفصه در و بری عایشه در ابو بکر قزیدر کیرو عمر دیدیکه یا ابن عباس
بز قریش بر قوم ایدک که عورتلر اوزرینه غالب اولمشلردک که آنلره مسخر اولمشلر ایدی
چون مدینه یه کلدک کوردک بو مدینه قومی که عورتلری بولرک اوزرینه غالب بونلر آنلره مسخر
اولمشلر آنلردن بزم عورتلریمز دخی اوکرنوب بزمله یارجو ایدرلر اولدیلر بر کون اوتره حلیمه

قاقیدم کوردم اول دخی بکا قرشو غضب ایله سویلدی بن اکا دیدمکه یعنی بکا قرشو یارجو ایدرسن
دیدم اول بکا دیدیکه بن سکا سویلدوکیمه کوجه نورمیسن والله رسولک خاتونلری دخی
رسوله قرشو یارجو ایدرلر انلردن برسی اوشبو بکون رسولدن کیجه دکین آیرو
اولوردی قاقتم واردم عمر ایدر طوردم حفصه قتینه واردم بو سوزی اکا سویلدم
دیدمکه بو خبر کرچکمی حفصه دیدی کرچکدر بن دیدمکه سزدن قنقیکزکم بونی رسول الله اشلردی
اول زیانکار اولوب نومید اولدی یعنی ای حفصه سزدن بریکز امین اولورسزکه اول غضب
ایتدوکی سببیله الله تعالی سزه دخی غضب ایدر اولمسونکه رسوله قرشو یارجو ایدوب
آنی قاقدیره سز آندن نسنه دیلمکل نه دیلرسک بندن دیله کل عمر ایدر انصاریدن بنم
بر قونشوم واریدی بن رسول قاتنه دکل ایکن رسوله وحی اینسه اول کلوب آنی بکا خبر
ویرردی اکر بن آنده ایکن دخی کلسه اول آنده اولمسه کلوب بن آنی اکا خبر ویرردم بر کون
کلوب بنی قیقردی طوردم اکا چقدم آیدر بوکون بر اولو ایش واقع اولدی بن دیدمکه
نه اولدی دیدیکه رسول علیه السلام بوکون خاتونلرینه طلاق ویردی آنی اشدوب
دیدمکه کوردکمی حفصه زیانکار اولوب نومید اولدی واردم حفصه قاتنه کیردم
کوردم اوتوروب آغلر بن دیدمکه یا حفصه سزدن بریکوزه رسول علیه السلام طلاقمی
ویردی دیدیکه بلمزم بوکون بنم اودمدن هجرت ایتدی کلمدی طوردم رسول قاتنه واردم
کوردم بر حصیر اوزرنده تکیه لنوب اوتورر حصیرک ایزلری اول مبارک تننه اثر ایلمش
بن دیدمکه یا رسول الله خاتونلریکه بو خبر طلاقمی ویردک دیدیکه یوق یا عمر ایتدم که الله اکبر
کورمزمیسن یا رسول الله بز قریش قومی خاتونلری اوزرینه غالب ایدک چون مدینه یه کلدک
بولری بر قوم بولدقکه عورتلری بونلرک اوزرینه غالب اولمش بزم اهلیمز دخی بونلردن
اوکرنوب بزمله یارجو ایدرلر اولدیلر رسول الله آنی اشدوب کولمسیدی رسول
او خاتونلرینه قتی غضب قلمشدی اول ایشلردن اوتری که رسولک سرین کزلمیوب
بر برینه خبر ویردیلر رسول آندن اندجوب آنلره بکیه دک آنلرک قاتنه وارمیه
اول وقت بو سورهنک اول آیتلری اندی رسولک آند ینه کفارت بیوردی و عایشه ایله
حفصه حقنده دخی بشارت قلدی تفسیر بیان ایلدی که بونی مصلکره حق تعالی بیوردیکیم
عسی ربه ان طلقکن ان یبدله ازواجا خیرا منکن مسلمات مؤمنات قانتات تائبات
عابدات سائحات ثیبات وابکارا یعنی حق تعالی اول رسولک خاتونلرینه رسولدن آنلری فکیله
تهدید ایدوب بیوردیکه ای خاتونلر اکر سز رسولی اینجیدرسز اول حیفوب سزه طلاق ویره
سز آندن آیریلاسز اولا که آنوک ربی و مولاسی سزک بریکوزه اکا سزدن دخی یکرک
خاتونلر حقیقتلشدور که آنلر رسولک امرینه بویون اکیجی و لا اولوردین امرینه اکا یاردمجی
اولالر اللهه و قورقیجی اولوب الله و رسولنه مطیع اولالر و دخی کناهلردن
توبه ایدیجی اولالر و کیجه و کوندز عبادت قلیجی اولالر و کوندزلر اوروجلو طوتیجی اولالر

كيمسي آنلرك ادكورمش ولا وكيمسي دخي بكرا اولالركه بوده ايچنده بيو مشلر ولار بعض اهل تفسير ديمشلر
حق تعالى بو اد كورمش عورت وبكرا اولالر ديدوكي كه دنيالنه جفتلندوره اول كا وعده قلدوغندركه
اوجماق ايچنده جفتلندوره ادكودن فرعون عورتي آسيه در وتنزاوغلن عيسى بيغمبر انه سي
مريم اوجماق ايچنده حق تعالى تونقلق ايلدوب اوجماق اهلني نعمتلر ايلر وخلعتلر ايلر توتقلسوب
اول ايكسيني رسولنه جفتلندوره ديسر بوندن صكره كبرو مؤمن قوللرنه نصيحت قلوب بيوردكه
ياايها الذين امنوا قوا انفسكم واهليكم نارا وقودها الناس والحجارة عليها ملائكة غلاظ شداد
لا يعصون الله ما امرهم ويفعلون ما يؤمرون يعني اي آنلركم ايمان كتوردكلر كندو نفسلريكزي
صقلك اوده واقع اولمقدن الله ورسولنه مطيع اولمقله ودخي اهليكزني واولاديكزني وايلكز
التنده غيلري بيله صقلك اول اودغدابندن انلري طاعته وعبادته بيورب كناه اولاجق
يوللردن يغمغيله وآنلره ادب اوكرتمكله شونك كبي اودنكه آنوك توتري دخي ولاد آدم اوغلاني
كبرمديش كبريت طاشلريدركه آنوكله ياكلنسر آندن صكره اودوني آدم اوغلنلريدركه
آتادلر اوكافرلردن طوتشوب ييانار آنلرك اتسي بيله مؤمنلرك عاصيسي نه بوقا دو طبقه ده
عذاب ايدلر آنلر كناهلري قدر يانوب اولطانونكله وذرينه موكل فرشته لري وارد كه
سوزلري ايري وغايت قوتلو دكمسز اسوكه فرشته لر اللرنه نيجه طوتارلرسه آنقاري ايلرلر دخي
اوللرطوتولر هيج الله امرينه عاصي اولمزلر دنيا بكاري وعوانلري كبي حكم كلاركه رشوت ويرب
قورتلارلر بلكه نه بيورلورسه تقصير ايتمزلر بوتيه كتوردلر بوندن صكره كافرلره خطاب
ايدوب بيوردكه ياايها الذين كفروا لا تعتذروا اليوم انما تجزون ما كنتم تعملون يعني اي دين
قيامت كوننده اي كافرلر دل آچوب عذر ايتمكه ستيه لر فرشته لر آنلره ديسه لركيم اي دنياده
الله ورسولنه كافر اولنلر ديليكز طتوك بوكون عذر ايلمك كه عذريكز قبول اولاجق دكلدر شول
دنياده قلدوغيكز معصيتلر ايله كركدر بكون معاقب اولوب معذب اولاسز بوندن صكره
كبرو مؤمنلري توبه يه بيورب ديديكه ياايها الذين امنوا توبوا الى الله توبة نصوحا عسى ربكم
ان يكفر عنكم سيئاتكم ويدخلكم جنات تجري من تحتها الانهار يوم لا يخزي الله النبي والذين امنوا
معه نورهم يسعى بين ايديهم وبايمانهم يقولون ربنا اتمم لنا نورنا واغفر لنا انك على كل شئ قدير
يعني اي آنلركم ايمان كتوردكلر توبه ايدوب الله دن يكادونك شونك كبي توبه نصوح اولا توبه نصوح
اولدركم جميع كناهلرنيه كوكلدن صدق ايله بشيمان اولوب ديليه استغفار قله وقصدني محكم قله كم
آنرق اول اشلردن يكا الوديله اوزا ايتميه ولنجيه دكلحين بو توبه قلسه كوزا ولا كه سنز كت
دبكز اول كناهلر يكري يارلغيه يه واول جنته كيوره كه انهارينك التندن ايرمقلر آقر شول
كون ايچنده كه حق تعالى رسولني آندن خوار قلوب عذاب ايلمز ياكيمه ديلرسه شفاعت قلديني عجوه
عتاب ايلمز ودخي شولركيم رسوله ايمان كتوردلر آنلرك اول عبادتلري نورلري صراط
اوزرنده اوكلرنجه وصاغلرنجه بيله سعي ايدن آنوكله صراطي كجه لر اما آنلرك منافقلر دخي
آنلرك عملرنيه موافق نجوا قلمنه كيم آنلر دنياده دين اسلامي شهرت ايله قلدلردي ظاهرده

مؤمن وباطنده كافر اولوردلردي آنلره دخي اكا كوره جزا اولنه كه حق تعالى بو سهلجه اشقلق ويره
آيقلريني تاللدوره لركه بوديوب كلجه لر في الحال اول اشق كيرو سونيه قره كوده قالوب بصه لرديلر
اشاغه دركه اسفله دوشه لر پس اول مؤمنلر آنلرك نوري سونيدوكين كوروب بزم دخي سونيه
ديو قورقولرده ديه لركيم اي بزم ربمز بزم نوريمزي تمام قلوبر وصقليوور يكن كناهلريمزي
عفو ايدوب صقليوويرو ويرلغيوويركسن نه كه كسه قادرسن يا رب نعمته ونوردكري
دخي تمام قلمغه بيوردي كيم ياايها النبي جاهد الكفار والمنافقين واغلظ عليهم ومأواهم جهنم
وبئس المصير يعني يا محمد غزا قل بو كافرلره قلچ اوردماغله ومنافقلره تهديد قلوب كي قتي توتقمغله
بونلركه اوزرينه هم قلچ اوردمغله هم قوتقمغله محكم طورب ايري سويله كل ولاكه دونوب ايمانه كله لر
ايمانه كلمزلرسه بونلركه دونب وراجق يرلري جهنمدركه اول جهنم نه يا وزدونب وراجق
يردر دخي بيوردي كيم ضرب الله مثلا للذين كفروا امرأة نوح وامرأة لوط كانتا تحت عبدين
من عبادنا صالحين فخانتاهما فلم يغنيا عنهما من الله شيئا وقيل ادخلا النار مع الداخلين
يعني اول مكه كافرلري رسول عليه السلام استهزا ايله آلوب ديرلرديكه محمد بزم قومزدر يارين قيامتده
شفاعت قلور ديرلردي حق تعالى آنلره مثال قلوب بيوردي كه اول مكه كافرلرينك محمددن
شفاعت اوممقلرينك مثلي اول نوح عورتيله لوط عورتي مثلي كبيدركه بونك آدي واعله بونك
ادي واهله ايديكيم ايكيسي ايكي صالح قوليمزكل الى آلتنده ايدي اول ايكيسي اول قوللره غره مخالفت
قلوب دنياده خاين اولديلر نوح عورتينك خيانتي بو ايديكه چقوب دلودر ديو ديردي
لوط عورتينك خيانتي بو ايديكيم هچ كيم اولونيه قونق كلسه اول ظالملره خبر ايدردي كه كلوب اول قونقلري
لواطه قلالر پس اول اونلرنينك صلاحيتي فائده قلميوب دنيا عذابندن قورتلمدي آخرتده دخي
اول ايكي شنده كيروا ديسرلركه واركيروك اول اوده كيرنلر ايله پس بو مكه كافرلري دخي
اول رسولك اهل بيتي كجين رسوله نفي لوقلالركا عاصي اولالر آنلر جلين رسولك صلاحيتي
وشفاعتي بونلره دخي فائده قلمز بلكه ايدي عذابه مبتلا اولورلر بوكز مؤمنلره مثل قوروب
بيوردي كيم ضرب الله مثلا للذين امنوا امرأة فرعون اذ قالت رب ابن لي عندك بيتا
في الجنة ونجني من فرعون وعمله ونجني من القوم الظالمين يعني حق تعالى كافرلرك زحمتي چكن
مؤمنلره مثل قوروب بيوردي كه آنلر بزم يوليمزده بلا وزحمت چكدكلري شلكبيدر كه فرعون
التنده زحمتلر اولديغنه قدر كه فرعون دنيكده دورن دين سويلديكي چاريقلمدي بوكوردرت
ميخله ايكي الندن ايكي اياغندن چارميخ ايدوب كون اسي سنه قرشو كره قودي كوكسي
اوزرنده دخي بيوك طاشي بصدردي اول بلا ومحنت ايچنده صبر ايدوب حق تعالى يه
نياز قلوب ديديكه اي بنم ربم حالمي كوردن بنجوه سنك قتكده اوجماق ايچنده براو بنياد
قيليوويركل بني بو فرعونك عذابندن وظالم قوملردن سن قورتر حق تعالى انك دعاسن قبول
ايدوب كوزندن حجابن كتوردي وجماق ايچنده اكا مقامن كوستردي آني كوروب جميع زحمتن
اونتدي دخي كولدي اول وقتده كيلار ديديلركم بوده لوده دكم عذابدن ايكي كولرا اول اشو قله جانن تسليم قلدي سعادته اوتشي جميعا

دینی اوزره الله یولنده الجنوب جان ویرنلر مرتبه‌سی دخی بولر اولور دخی بیوره یکه و مریم ابنت
عمران التی احصنت فرجها فنفخنا فیه من روحنا وصدقت بکلمات ربها وکتبه وکانت
من القانتین یعنی یا محمد ذکرایت بونلره اول عمرانک قزی مریمی که یهودیلرک جفالرینه و محنتلرینه
صبر ایلدی کندویی عفتده طوتوب فواحشدن صاقندی نوکاجبرائیلی کوندروب یقاسنه
اوردک بزم روحمزدن بر روح که اول عیسانک روحیدر اول آندن حامله اولوب عیسایی
دنیایه کتوردی بکر حالنده هیچ آرانک قاتنه وارمدی و اول مریم عیسایی ودخی اول
جبرائیلی که نزیشاتله کوندردک کرچکلدی اول پیغمبرلره دخی اینن کتابلرینه ایمان کتوروب
تصدیق قلدی اول الله مطیع اولنلردن اولدی بو آیتلر دخی حق تعالینک مؤمنلره بشارتی
وهم قتنده مقدر کیم الله یولنده دین اوزره محکم طوروب دوربیشه لرمنا فقلرک
وکافرلرک زحمتنده صبر ایدنلر تا که ابدی سعادت الجنده دولت بولالر والسلام

سورة الملك مكية بسم الله الرحمن الرحيم وهي ثلثون آية

تبارك الذي بيده الملك وهو على كل شيء قدير یعنی حق تعالی کندو عظمتنده بیوردیکه
یوجه اولدی واولو اولدی وذاتی احسانی دائم اولوب برکاتی کثیر اولدی وخیری
انعامی ثابت اولوب قوللری اوزره شول وجهله صادر اولدیکه عقل آنی ادراک اتمکدن وصایلمق
حسابه کلمز ابدی پادشاهدر کم وارلغینک اولی یوق وآخرده کرآخرینک نهایتی یوق
وزوالدن فنا عارض اولمقدن اول پاک ومنزهدر الذی بیده الملك یعنی اول پادشاهدر
اولکم کوکلر ویرلر ملکی وعالم جسمانی وعالم روحانی وعرش وکرسی آنکدر یوقاروده وآرسیه
ویدی قات یردن اشاغه ثری وثرادن اشاغه وارنسه وار ایسه ونه که اولدی واولاجقدر
کلیسی آنک قدرتی قبضه سنده مقهوردر نیجه دیلرسه تصرف ایدر امرینه قادردر
کمسه مانعی یوق وهو على كل شيء قدير یعنی اول پادشاهدر اولکم آنک قدرتی کمالده در
آنی هیچ بو نسنه عاجز قلمز کیمی دیلرسه عزیز قلور کیمی دیلرسه حقیر قلور کیمه دیلرسه ملک
ویور کیمدن دیلرسه آلور کیمی عالم قلور کیمی جاهل قلور کیمی عاقل کیمی غافل کیمی سعید قلور
کیمی شقی قلور کیمی فاسق کیمی تقی قلور آنک حکمتلرینه واسرارلرینه عقول عقلا ادراک ایدوب
تصور قلمقدن عاجز ومتحیردر الذي خلق الموت والحيوة یعنی اول پادشاهدر اولکم
اولمی ودیریلکی یراتدی یعنی دنیایی یراتدیکه بونک اهلی موت ایچون وفنا ایچوندر ودخی
آخرتی یراتدی بونک اهلی بقا ایچوندر مقاتل ایدر اولم یراتدی دیدوکی نطفه در آدم صلبنده
علقه ومضغه در انا رحمنده که حیات یوق وحیات یراتدی دیدوکی رحم الجنینده
صورت انسانی تصویر ایدوب جان ویردوکی آنی حرکته کتوردوکیدر کلبی ایدر حق تعالی
اولومی یراتدی برابلق قوچ صورتنده هر کیمسیه که اول اوغرایوب کچمیه ووقوتسی اکا
ایرمیه کرکدر کم اوله ودخی دیریلکی برآبلق آت صورتنده یراتدی هر کیمه اوغراسه
کچسه حیات بولور ودخی اولمی مقدم ذکر ایلدی حیات اوزرینه یقینلقن اکلعدی

تلود

قورقیمغیچون که

قورقیمغیچون که انک یراغنده اولالر بعید صاتوب غافل اولمیه‌لر دخی بونی بللدیکیچونکه
هرشیک موتی وهر دیرینک حیاتی آندندر که خالق الاعیان وخالق الصفات اولدر کیمی دیرکوردر
وکیمی ولدوردوردر بودائمی فقیر ایدر اولمی مقدم ذکر ایتدوکی حیات اوزره اصل عبادت
اوزره اولا که اول عدمدر آندن وجود پس اول یوقلق که هنوز نطفه وجوده کلمزدن اوکدر
موت منزلنده اولا واول وجوده کلوب صورت انسان کیوب نفخ روح اولندوغی
حیات منزلنده اولا والله اعلم ودخی برادکم اولمی مقدم طوتدوغی قهر نفسده قریب
اولدوغیچوندر اولا دیرا بو قرآن نزول اولندوغی وعظ ونصایح ایچوندر ویوموت
ایچنده که کامل نصیحت وار عاقل اولوب ادراک ایدنلره نته کم رسول علیه السلام بیوردی
كفى بالموت واعظا یعنی اگر بو تقدیر اولمدن صکره بعث وسؤال وحساب وصراط وترازو
وبرات وشدت هول قیامت واوده کیرمک اولمسه دخی دنیا لذتنه مغرور اولمیوب
اعراض اتمکه اولم یتردی خصوصا که اولمدن صکره بونلره بونخبر عقبده‌لر موجود اولا عاقل
اولن بونلری ذکر ایدرکن بوفانی مقاملک لذتنه وعزت مناصبنه نته مغرور اولوب
سعادت ابدی ترک ایده زیرا بودنیا مقام ابتلادر تا که تقوانی سونلر فنانی سونلر بوتن
تمیز اولوب ظهوره کله نته کم بیوردی ليبلوكم ايكم احسن عملا یعنی حق تعالی بوموتی وحیاتی
اندن اوتری یراتدیکم بوایکیسنک اراسنده ابتلا طریقی اوزره سزک قنغیکزک محبتی
اللهه واخرتده عیش بقایه اولوب آنی سعی ایدر وقنغیکزک محبتی بوجهان الغروره اولوب
جدّنی وسعیتی بوکا ایدوب حقدن اعراض ایدر ابن عمر رضی الله تعالی عنهما روایت ایدر
رسول علیه السلام بو آیتی یعنی سنده بیوردیکه تا که حق تعالی ظهوره کتوره سزدن قنغیکز
کوزکلورکده عقل یوننده وتنقکزکی صاقنجیدر اول الله حرام قلدوغی نسنه‌لردن
وتنقیکز طاعتلره ایو یجیدر وکیمکز اللهدن کی قورقوجیدر وعملنی کوزکلو ایدیجیدر
وبونک بیانی بودرکم حق تعالی اوجاق یوتدی واکا کیرمکه لایق قوم یراتدی وطامو یراتدی
واکا کیرمکه دخی لایق قوم یراتدی کلیسنی قارشدروب دنیایه قویدی ویردی وبونلری
عمله ابتلا قلوب امر ایتدی ونهی ایتدی امرن طوتنلره ونهیدن یقلننلره وعن قلوب
مخالفت ایدنلره عذاب بادله وعید قلدی تا امر طوتنلره جنته مستحق اولوب
طوتمینلره طامو عذابنه مستحق اولالر پس بوابتلا وامتحان دیدوکی بوقرات
ایچنده هر یرده که کلور حقیقت مراد دکلدر زیرا بو صیغه مق تجربه اتمک شول
کمسه‌لر حقنده متصوردر که هر نسنه مآلی نه اولور بلمیه اما حق تعالی حقیقتده ابتدا
قالمق کندو علمنده کی اموری ظهوره کتوره دیمکدر وهو العزيز الغفور یعنی اول الله
غالبدر قهریله کافرلره انتقام اتمکده ودخی اول الله غفوردر کناهلرین یرلغشونلردنکه
توبه ایدوب ضلالت یولندن چقه هدایت یولنه کیره الذي خلق سبع سموات
طباقا یعنی اول عزیز وغفور اولن اول پادشاهدر که قدرتی بوله یدی کوکلری یراتدی

طبقه طبقه بری بری اوزره قبه کبی هر کوک قالکلغی بشیوز ییللق یولدر وار النوع خی ولقد درکعب الدیه
بودنیا کوکی موج کبیدر که هواده طورمشدر معلق خالق قدرتیله وایکنجی کوک آق مرمردندر واوچنجی
کوک دمردندر ودردنجی کوک توچدندر وبشنجی کوک بقردندر والتنجی کوک التوندندر ویدنجی
کوک قزل یاقوتدندر وکوکلردن یوقاروچانه وارنجه نوددن یدی دکزوار درار اول اقجابلر
اوزرینه موکل اولن فرشتهنک آدی قیطاطروشدر بونلری تصکره کندو کمال قدرتن
بیان اتمکیچون بیوردیکه ماتری فی خلق الرحمن من تفاوت یعنی حق تعالی خطاب ایدوب
رسولنه علیه السلام ودخی هر کمسه کم آنک کوکلره نظری واراق کوربوکوکلریکم هر کزسن کورمیه سن
اول رحمانک یرتدوغی کوکلرده بر عیب بر خلل یا برنسنه که آندن فوت اولوب نقصان
اولمش دکل بلکه آنده هیچ بر اعوجاج یوق استقامت اوزره شویله مستویدر که بعضیسی
بعضیسنه متصلدر انفصالی یوق آندن کیرو بیوردیکه فارجع البصر هل تری من فطور
یعنی نظروکی کیرودوندکیچله باق بوکوکلره هیچ آنده بویارق ویرتق وآرالق
کورور میسن بلکه آنده بر نقص خلل بولمیوب بوم کمال قدرتمزی آکلیوب عبرت آلاسن
وکیرو تکرار نظر وه امرایدوب بیوردیکه ثم ارجع البصر کرتین یعنی ایکنجی کز کیرو نظر ایله
بوتکرار تعجب امرانتروکی آندن اوتری دیدکه بو کمسه بر نسنه یه بوکز باقمغله آنک عیبنه مطلع
اولمزدوندوردی باقیجه پس الله تعالی آکا تنبیه ویردیکه اکو سن تکرار دوندوردی
دوندوری آکا نقاسی اولورسک دخی سن آنده بر عیب وخلل بولاسی دکلسن بلکه
ینقلب الیک البصر خاسئا وهو حسیر یعنی اول کوزک باقمقلقده عاجز اولوب دونه کیرو سندن
یکابو حالتده که چون کلا نظر دن کسله کوکده بر عیب بولمیوب متحیر قاله بونی تصکره اول
سمانک زینتندن ومنفعتندن خبر ویروب بیوردیکه ولقد زینا السماء الدنیا
بمصابیح یعنی تحقیق بوبزادک اول کوکی که سزه یقیندر آکا نظر یکر ایریشور روشن چراقلر الله که
بلدزلردر حق تعالی دخی یلدزلری چراق دیوذکر ایلدی عادت اوزره نته کم بو آدم اوغلنلری
اولرن ومسجدلرن روشن چراقلر ایله بوزلر حق تعالی دخی کاننه ایدرکه بن دخی بر آدم
سقفنی شول دایرکیم سزانک الجنته جمع اولوب طورور سز شول چراقلر ایله کیم سز کی چراقلر یکدان
دخی روشن تاکه آنکله کیجه قره کولغنده قورده دکزده یولیکز آکلیوب هدایت بولاسز
ودخی منفعت اولدیکیم بیوردی وجعلناها رجوما للشیاطین واعتدنا لهم عذاب السعیر
یعنی قیجی اول دشمانلرکه شیاطینلر وقصد ایتسه لر که کوکه چیقوب خبر اوغورلیه لر فرشته لر
اراسنده اولنان احکاملردن تاکه ایندوب کندوکاهنلرینه خبر ویره لر آنلردخی آنک اوزرینه
کندولردن زیاده خبرقتوب یراهلنه خبر ویره لر امرایندوز فرشته لره کیم اول یلدزلردن
اود آلوب آتارلر کیمسه ایریشوب یاقوب یندورد کیمیسنک عقلن آلوب مصروع ایدر
شول غول کبی اولور کیم آدم آزدور دنیاده عقوبتلری بودر و آخرتده دخی انلرچون سعیر
طاموسی عذابن یراقلدق وللذین کفروا بربهم عذاب جهنم وبئس المصیر یعنی دخی بر اقلدق

شیاطینلردن وانسانلردن جهنم عذابلرن شول کمسه لر ایچونکه حق تعالینک وحدانیتینه
انکار ایدوب کافر اولدیلر پس بونلرک اول وراجق یولری نه یاوز یردرکیم آنک عذابی بونلری کلی
احراق ایلدی اذا القوا فیها سمعوا لها شهیقا وهی تفور یعنی اول شیاطینلرک وانسانلرک
کافرلرینی قچنکم اول زبانیلر کلوب اوددن قصچلر کتورب آنکله بربیرطتوب اول اوده آتالر
آنلر اول اوددن شول آتشک آغرسی کبی آوازلر اشیده لرکه اول اوددک قینماسی آوازی اوله
یاخود بونلردن اوکدین آتیلن قومک آوازی وله بوحالتده که اود آنلری قینادوب ادیره
کویندوره تکاد تمیز من الغیظ کلما القی فیها فوج سألهم خزنتها الم یاتکم نذیر یعنی یقین
اولور کیم اول جهنم کافرلره خشم ایدوب کوکره مکله قینادوغندن یرتیلوب پاره پاره
اوله هر پاره که آتیله اول اوده الجنه اول قومدن بر جماعت صوره بونلره اول جهنم خزینه دارلری
سوزنش ایدوب عذابلری اوزره عذاب وحسرتلری اوزره حسرت آرتورمغیچون دیه لر
یا قوم سزه هیچ بر رسول کلمدیمی که بو نسنه لردن خبر ویروب سزی قورقوده یدی سز
دخی بوندن حذر ایدوب ایمانه کلیدیکز بوحالده واقع اولمیدیکز قالوا بلی قد جاءنا نذیر
فکذبنا وقلنا ما نزل الله من شیء یعنی اول قوم بو خبری آنلردن اشیدیجک دیرلرکیم بلی
بزه تحقیق رسول کلدی بو خبرلری بزه دکوردی اما بز اول رسولی یلانلدوق دیدک کیم سز
یلانجیلرسز الله اوزره افترا ایدرسز الله بزه نه کتاب اندردی ونه رسول کوندردی
ان انتم الا فی ضلال کبیر یعنی دیرک اول رسولره کیم دکلسز الا اولوخطا الجنده سزکه کلوب
بزی اتافردده فزدیلرندن چقاروب آزدرمق استرسز ودخی جائزدرکیم بوسوز اول
زبانیه سوزلری اولاکیم اول قومه خطاب ایدوب دیه لرکه اول سوزلرینه جواب اوله یعنی
یا قوم دکلسز الا کی اولوضلالت الجنده ایمشسز که رسولکره بونک کبی کلام آیتمشسز
آنلرک سوزلرین ایشتمشسز وقالوا لو کنا نسمع او نعقل ما کنا فی اصحاب السعیر یعنی
دیه لرکیم اول رسوللردن بز اول حق سوزی ایشیدیدک دخی عقلیمزه براغوب واکلیه آخریمز
فکر ایدیدک سمدی بز بواوداهلندن اولمزدق فاعترفوا بذنبهم فسحقا لاصحاب السعیر
یعنی اول کافرلر اعتراف ایتدیلر شول کارینه وکفرلرینه بر وقتده که بونلره نه منفعت اولمقدن
یا عذرلری قبول اولمقدن یولق ایراقدر ودخی دیمشلرکیم سحق جهنم الجره بوردده بنک آدیدرکیم
عذابلری یولق قیندر اول کافرلر الجوه براقلمشدر ان الذین یخشون ربهم بالغیب لهم
مغفرة واجر کبیر یعنی تحقیق شول کمسه لرکیم اللهدن قورقدیلر کورمدن کوزلرینه
غیبکن ودخی انک عذابلرندن قورقدیلرکیم هنوز غیبدر مشاهده قلمدیلر بلکه صتی بونلرچون
قیامتده مغفرت وارکه کناهلری یرلغنه واولوقرتبه اولور دخی جنت الجنده بودنیاده
قورقوده اولنلرکندر اما قورقمق ثمره سی بودرکه نهی اینسنه لردن وحرام افعاللردن
نغلنه حق تعالی امرینه مطیع اولا ودخی بیوردیکه واسروا قولکم او اجهروا به انه علیم بذات الصدور
بوآیتک سبب نزولی بوایدیکیم کافرلردن بر جماعت رسول علیه السلامه دل اوزادوب

طعن ایدرلردی جبرائیل علیه السلام کلوب پیغمبره آنی خبر ویردی بو کافرلر آنی ایشیدیجک بربرینه
کوکلو سویلیشورلردی که قتی سویلیشمک که محمد تکریسی ایشیدوب محمده خبر ویره پس حق تعالی اموصفه ندن
خبر ویروب بیوردیکه سز سوزکزی کزلو سویلک کرک آشکاره بلکه ستی حق تعالی کوکلکلر
ایچنده خبرلردن شرهن نه کچدوکنی بلور پس سزک سویلدوککزی نته بلمیه الا یعلم
من خلق وهو اللطیف الخبیر یعنی سزک سریکزی اول الله تعالی نته بلمیه که سزی واشکاره‌کزی
یرادن اولدر یا خود قوللرک کوکلنده نه وار ایسه نته بلمیه که یرادن اولدر بر مخلوق آدم
اشلدوکی ایشک ایوسنی ویاتلوسنی بلور اول پادشاه یرتدوغی مخلوقی نته بلمیه که آنک علمی
لطیفدر کلی معلوماتی احاطه قلمشدر علمیله و خبیردر جمیع دقایقلری بلور اکا خفی نسنه
یوقدر یرالتنده یتن تخملری بلور که نیجه یاتور وقتی کلیجک آنی طپراق آلتندن لطیف
و تازه بتوردر اول ضعیف یومشق یپراجق اول وقتی بریاریلوب چقدکلور واول وقتی
جکردکلرک ایچندن لطفی برله تازه لطیف ایکی یپراق بیوردکه اکا قوت ویرب اوردادر
یوغلندردر اوزدک و بودق و برک انواع یمیشلر چقر و حیوانلرنجقاری قادرتره قانله روث
اراسنده طتلو آق سد و برد صقلر آنی کیم بر قطره قاندر وروثندن اولسره قادیلر وانا
رحمنده بو نطفه‌دن درلو درلو صورته قوبر و آنک انره نیجه یاتدوغن بلور آنده مدت
قرار عام اولنجه یا یوروب رزق ویرد آندن لطفی برله یول ویروب اول طاریولدن
اول معتاد جثه ایله وجوده کتورر هزاد بونک کبی لطایفلر آنک علمی برله و قدرتی برله ظهوره کلور
برده و کوکده بونلری بیلن پادشاه قوللرک سرن نته بلمیه عاقل اولن بو سوزلرله او کلنه
آیچن طاشن خبرله منزن قلوب برافرافعاللرندن صاقنه بوننصکره نعمتلرن ذکر ایدوب
خبر ویردی تاکه اول نعمتی بلوب شکرن یرینه کتوره‌لر هو الذی جعل لکم الارض ذلولا
فامشوا فی مناکبها یعنی اول الله در اول کیم بو یری سزکچون یرادوب سزه مطیع و منقاد قلدی
و یومشق ایلدی و شرقدن غربه و کیتا دوبدزدو شردی و طاغلرله برکتدی آنی تاکه
آندن نه درلو مقصود اولورسه بتوره سز باغلر بستانلر و اکینلر ایکه سز و قیتولر و ایرنقلر
آقداسز و آنک اطرافلرینه نه یرده دیلرسکز ایراق یقین یوریه سز انواع منفعتلریکز
بتوره سز وکلوا من رزقه والیه النشور یعنی اول یر یوزینه بتن یمشلردن یدیه سز و آنک
شکرن یرینه کتوره سز و دخی بلم سز که سزلره ذنده بتوب و راجق یریکز اولدر مقصود
بو سوزدن اولدر که حق تعالی اولا کوکلر یرتدوغن خبر ویردی آندن یرلر یراتدوغن
خبر ویردی آندن کیرو قوبقدن خبر ویردی اکا اشارت قلدی کیم بو کوکلری یرلری
یراتمغه قادر اولن اولمشلری دخی دیری قلمغه قادردر تاکه اول بعثه ایمان کتوروب انکار
ایتمیه‌لر بوننصکره اول بعثه منکر اولنلری تخویف ایدوب خبر ویردیکیم ءامنتم من فی السماء
ان یخسف بکم الارض فاذا هی تمور یعنی امینمی اولورسز عقوبتندن و عذابندن اول الله کیم
کوکلرده در بو کوکلرده دیدوکی ایکی وجه اوزره در مکان الملائکه درکلدر بر وجه بودر که

امیتی اولورسز آندن که ملکوت کوکلرده در یعنی فرشته‌لرک مسکنی آنده در و دخی عرش و کرسی
ولوح المحفوظ آنده در کتلری احکاملری وامرلری ونواهیلری اول کوکدن نازل اولور وایکنجی
وجه اول مشبهه‌لر اعتقادی اوزره در که حق تعالی مخلوقه تشبیه ایدرلر یعنی امینمی اولورسز
آندن که زعم ایلرسز اول سماده در والا حق تعالی عالیدر آندن که مکان معیّن اوله یا مکانه احتیاجی اوله
یعنی دیمک اولور که قورقک اول الله‌دن کیم آنک ملکی سماده در تاکه سزی عذابله یره کچورمه نته کم
قارونی کچوردی تا اول یر سزی دوراندوره قیامته دکین یدی قات یره اندوره و دخی
قورقوی تاکید ایتکیچون کیرو بیوردیکه ام امنتم من فی السماء ان یرسل علیکم حاصبا فستعلمون
کیف نذیر یعنی یاخود امینمی اولورسز عذابندن آنک کیم اول علاده در تاکه سزک اوزریکزه
طاش یاغدوره نته کیم لوط قومی اوزرینه یاغدردی هلاک ایلدی تیز اولا بیله سز که بنم سزی
عذابله انذار اتدوکم نیه سیندن اوله اول قورقودیلن نسنه‌لری کوزیکزله کوریجک بیله سز که بلکه
آنده منفعتی اولمیه بوننصکره بیوردیکه ولقد کذب الذین من قبلهم فکیف کان نکیر
بو ایتک نزولی رسوله علیه السلام تسلی خاطر دکم رسول علیه السلام اول کافرلری اسلامه
و توحیده دعوت قلدی آنلر رسول علیه السلامی تکذیب ایدوب دعوتنه اجابت ایتمدیلر
مبارک خاطری رسول علیه السلامک طارلغندی آنلرک تکذیب اتدوکنه پس بو آیتله حق تعالی
آنک خاطرن تسلی ایدر ایدر که یا محمد یالکز بو کافرلر سنی تکذیب اتمدیلر بلکه ایلرو کرامتلر دخی
رسوللرنی کیرو هلاکیلر ایتدکه عاقبتلری نیه اوشدی صبر ایت نظر قیل کور ده سنکه
بونلره دخی بنم عقوبتم وانکاروم نته اولیسر بوننصکره کندو تکدلیل وحجت نیتن وقدرتن
بیان ایدوب بیوردیکه اولم یروا الی الطیر فوقهم صافات ویقبضن ما یمسکهن الا الرحمن
انه بکل شیء بصیر یعنی بو منکرلر کورمزلرمی عبرت المزلرمی اوزرلرنده شولو جو قوشلر که
حق تعالی آنلری نیه یاراتمشدر و اول قنتلرن و جلکاره نتد ذرمشدر که هواده دوشمیوب
قیوب او چولر آلتندن اوستندن طوتری یوق کاه قنتلره آجرلر کاه حرکت ایدوب
کندویه ضم ایدرلر آنلری صقلیان الا الرحمن که آنلره دخی ترحمی وار تاکه اول اوجمغله
مقاصدلرینه ایرشه‌لر چون بو بیو سطور مقدعاجزلردر بلکه سنتی اول پادشاه کریم
هر نسنه‌نک صلاحی نه ایله در بلور اول صلاح اوزره یرادوب اونی تدبیر ایدر
و دخی بیوردیکه امن هذا الذی هو جند لکم ینصرکم من دون الرحمن ان الکافرون الا
فی غرور یعنی کتورکلی کافرلره جنود ویرک که کیدرا یشو طیدقلریکزدن سزه قوت یاردم
ایدوب سزی رحماندن غیری غرابدن قورتاری بیله قچنکه عاصی اولاسز چونکه جواب
ویرمکدن عاجز قالدیلر حق تعالی بیوردیکه ان الکافرون الا فی غرور یعنی کلدی بو کافرلر
الا الدانوب باطل اشلردیده فالمشلردر و کیرو بیوردیکه امن هذا الذی یرزقکم ان
امسک رزقه یاخود خبر ویرک اشبو لکهلریکزدن کیمدر که سزه رزق ویره اکر الله تعالی
سزدن رزقی منع ایدرسی اولورسه تحقیق معلومدر که اللهدن غیری رزق ویریجی یوق

بل لجوا في عتو ونفور لكن بو كافرلر سركشلك ايدوب حقدن نفرت ايدرلر ايمانه كلمكدن ايراق
اولورلر صنورلركم بر طوغري هدايت اوزره يوز افمن يمشي مكبا على وجهه اهدى امن يمشي سويا
على صراط مستقيم يعني شول يا شي اشاغه يوردي اوزره يوريمي طوغري يورد شول ايكي اياغي اوزرنده
طوغري قامت اوزره يوريدي وسيمي صواب اوزره يوردر يعني الله تعالى تمثيل ايدر مؤمنلرله كافرلر
حالي اوزره شونلركم كوكلري كوزي كور اولوب كفر وشرك قرا كولغنده قاله آنلر شول يوزي
اوزره يوردكبيدر آنلركم اسلام نوري اوزره وعبادت طريقي اوزره اولالر آنلر اول
ايكي اياق اوزره طوغري يوردلر كبيدر اما قتاده ايدر شول كافرلركم كفر وشرك اوزره اولديلر
ايمانه كلمديلر حق تعالى آنلري قيامت كوننده يوزلري اوزره حشر ايدر واول مؤمنلركم ايمان
وطاعت اوزره اولديلر آنلري طوغري قامت اوزره حشر ايدوب جنت يولنه يوريده
ودخي بيوردي كه قل هو الذي انشاكم وجعل لكم السمع والابصار والافئدة قليلا ما تشكرون
يعني حق تعالى رسولنه خطاب ايدوب بيوردي كه ايت يا محمد اول كافرلره اول الله در
اولكم سزي يوغيكن وار قلدي وسزه قولق ويردي كم آنونكله حقي اشيدن سز وكوز ويردي كم آنونكله
حقي كورن سز وكوكل ويردي كم آنونكله هدايت طريقني نه در فكر ايدوب اكليا سز بو كلسي
سزه طاعت آنلر ايدوكم ويردي يا دين جحتكز قالميه وسزه بيوردي بو دقلري يرينه كتوره كه
قوت اولنز آني الله تعالى طاعتندن غيري يوله صرف ايدوب آلت ايدنديكز
آني بر ليوب اكا طاعت اتمديكز بو اولو نعمتلره سزك شكريكز آز اولدي ودخي بيوردي كه
قل هو الذي ذرأكم في الارض واليه تحشرون ودخي ايت يا محمد اول الله در اولكم يوزر يوزر
اتا صلبندن نطفه ايدوب انا رحمنه براقدي اول رحمده نطفه قانه دوندردي
وقاني اته سكوكه دوندردي جان ويردي دنيايه كتوردي سزي چوق قلدي عاقبت
كيرو اولدروب كن نصكره دونب واراجق يريكز اولدر ودخي بيوردي كه ويقولون متى
هذا الوعد ان كنتم صادقين يعني حق تعالى خبر ويردي اول كافرلر دنكه كلوب رسول عليه السلام
ديرلر ديكم اول وعده قلدوغيكز كونكم كليسر نه وقتده بزه خبر ويرك اكر كرچك ايسه كز پس حق تعالى
آنلره جواب ايچون بو آيتي ايندردي كه قل انما العلم عند الله وانما انا نذير مبين يعني ايت يا محمد اول
قيامت قوپقلغينك علمي الله قتنده در بن سزي تحقيق بو قوردجي يم آشكاره سزي بر دلله قورقيدب
خبر ويرورم كه بلوردستوا اكلرسز اولاكه بر انصافه كلوب فهم ايدوب قبادر اك اين سز ودخي بيوردي كه
فلما رأوه زلفة سيئت وجوه الذين كفروا وقيل هذا الذي كنتم به تدعون يعني وقتيكه اول كافرلر
اول قيامت علامتلر ظاهر اولوب يقين اولدوغن كوره لر اول لقدر غصه قابليه آنلركم شول ايديب
ديه كه البته كلري آدم يوزي كبي ملالتدن قراره وقيامت كوننده اول عذابه يقين وارجق اولقدر
ملالت غالب اولاكه يوزلري شول طوتلمش كمش كبي قراره ذبانيلر آنلره ديه لركم دنياده سز انوب
صورورديكز كه نه وقت اولسر واشيدن يلانلر ديكز حقي توب باطل دعوالر ايدر ديكز ودخي
بيوردي كه قل ارأيتم ان اهلكني الله ومن معي او رحمنا فمن يجير الكافرين من عذاب اليم يعني كافرلر رسول عليه السلام

دخي

دخي مؤمنلر ايله باوزره دعا قلوب هلاك كلك ديلرلردي حق تعالى بيوردي كه ايت يا محمد بو مؤمنلر نه ايكي
خيودن بيريني بوز طوتشو يا بودر كه حق تعالى بزه اولم ويرب اولدوره دونوب واراجق يريمز
جنت اولا يا خود بزه ترحم ايدوب سزك اوزريكزه نصرت ويروب غالب قله سزي اولدروب
غازي اولاوز واولجر بولاوز وسزي اولدروب عذابه ايلتيسي اولور سزاوار اول عذاب
اليمدن بو كافرلري كيم قورتره بسر ودخي بيوردي كه قل هو الرحمن آمنا به وعليه توكلنا فستعلمون
من هو في ضلال مبين يعني ايت يا محمد بزم اول خالقمز رحماندر فضلي بو لقدر ديلرسه عذاب
ايلمه ديلرسه رحمت ايدوب يارلغيه بز آكا ايمان كتوردك واشيمزي آكا اصمرلدق دخي
بو يله ايكن بر آنك عذابندن قورقاوز رحمتندن اومارز واكر بزه عذاب ايدرسي اولورسه
كيرو كناهمزدن اوتري در واكر رحمت ايدرسي اولورسه كندونك فضل وعطاسيدر اما
سزكيم كافرلرسز آنك عذابندن سزي كيم قورتره بسر اما عاقبت بيلهسز كم اول آشكاره ضلالت
ايچنده اولن مؤمنلرميدر يوخسه سزميسز ودخي بيوردي كه قل ارأيتم ان اصبح ماؤكم غورا
فمن يأتيكم بماء معين يعني ايت يا محمد خبر ويرك بكا كم اي مكه كافرلري اكر حق تعالى سزك اول زمزم
صويني يره غورا تدورسي اولورسه كه هيچ آكا بر قوغه ايرشميه كم اولا كيم سزه آقجليين
بر پاك آري ايچمه صو كتوره الله تعاليدن غيري ابو هريره رضي الله تعالى عنه روايت قلور رسول
عليه السلام كه بيوردي قرآن ايچنده بر سوره واردركم اوتوز آيتدر آكا ملازمت ايدوب
اوقيانه اول شفاعت ايدر تا اكا دكين كه يارلغنه اول سوره تبارك در وعبد الله بن مسعود
رضي الله تعالى عنه
ايدر كچي بر اولو قبره قويسالر منكر ونكير باشندن يكادن سؤال ايتمك ايچون بلسه لر باشي
دلله كلوب ديركه بندن يكادن يول يوقدر بوكيم سؤال ايدن سز ديرا بو دايم بنمله تبارك سوره سن
اوقوردي دونوب اياقندن يكادن كله لر اياق دخي ديه بندن يكادن سزه يول يوقدر بوكه
سؤال ايدن سز ديرا بو بنم اوزريمه طوروب تبارك سوره سن اوقوردي بس بو سوره يه
سوره منجيه ديرلر يعني قورتريجي در اوقوينلري قبر عذابندن وانك فتنه لرندن

سوره ن مكيه بسم الله الرحمن الرحيم وهي خمسون وآيتان

ن والقلم وما يسطرون ابن عباس رضي الله تعالى عنهما ايدر ن اول بالقدر حق تعالى ياراتدي
يرلري اوزرنده دوشري اول بالق حركت ايلدي يوسلكندي حق تعالى طاغلري ياراتدوب
بو يرلري آنونكله محكم قلدي بعضيسي بو طاغلر يرلر اوزره فخر ايدرلر تا قيامته دكين اما حسن
ايله قتاده ديديلر كم ن دوات در كه قلم ايله ذكر اولنمشدر ودخي ديمشلر كم ن الله تبارك
وتعالى نك آدلرندن بريدر اول حرفي نوندر بر نيجه لر ديديلر كم رحمن آدينك حرفيدر اما قلم
اولدر كه حق تعالى آني اول ياراتدوب ديدي كه يا قلم ياز قلم ديدي كه الهي نه يازاين حق تعالى ديدي كه
ياز شول نكه تقدير اولندي وار اولاجقدر تا قيامته دكين پس الله تعالى قسم ايلدي اول بالغه
وقلمه تعظيم ايچون زيرا آنك يرادلسنه وطوغريي اولماغنه حق تعالينك اولو حكمتلرينه
دلالت واردر ودخي بونلرين چوق فائده لر ومنفعتلر واردر كه وصف آني احاطه قلمز ودخي جائزدر كم

قسم بونده نون والقلمی مرادن خالق حقیچون دیمکدر اولا وما یسطرون دخی شول نسنه حقیچون که
حفظه لر یازدقلری آدم اوغلانلرینک عمللرندن و یازیجیلر یازدقلری لوح محفوظ او ذنه وما انت
بنعمة ربک بمجنون بو جواب قسمدرکه حق تعالی بیورر نون حقی و قلم حقی و اول حفظه لر حقی
وسطر ایدوب یازدقلری حقی یا محمد سن اول ربک نعمتلرینه مجنون دکلسن نته کم اول
کافرلر زعم ایدرلر بیان قضیه بودرکم اول نسنه کم قرآندن اندورلدی اقرأ سورسی ایدی
تا اکا دکین کم ما لم یعلم دیدی وجبرائیل علیه السلام رسول علیه السلام کلوب نماز اوکرتدی
رسول قیلوردی کافرلر آنی کوروب دیدیلرکم محمد دلو اولدی کاه اییرکاه چقر رسول علیه السلام
شاعردن مجنوندن قچردی چون کندویی اکا نسبت ایلدیلر اول اکا قتی مشقت کلوب
طارلغندی انک خاطرن متسلی ایدوب قسم ایله بیوردیکه یا محمد سن نیم رسولمسن که
قوللریمی دعوته کوندردم اول انعاملرکیم سنک ربکک سکا عطا ایدر و سکا پیغمبرلک ویردی
وقرآن اندردی شکرن یرینه کتوره مکده غافل مجنون دکلسن نته کم اول مکه کافرلری دیرلر
وان لک لاجرا غیر ممنون یعنی یا محمد اول کافرلرک انجتمکلکلرینه تحمل ایدوب صبر اتدوککدن
اوتوری سکا جنت ایچنده اولو اجرلر و مرتبه لر وار که هرکز انقطاعی یوق و دخی سنک
اوزریکه اولو اشتاره منت دخی ولیمو دخی بیوردیکه وانک لعلی خلق عظیم یعنی یا محمد سن
اولو ادملشسن کوکلوکی بو کافرلرک مقالتندن اوتری طارطوتمه علی یسرسولک علیه السلام
خلقتی نته کم کورکلو ایدی خلقی دخی ایله ایدی عزت صقلردی اسیرلر قوزبادر وآجلر
طویوردی کیمه اوغراسه اولوکیجی دیمز سلام ویرردی هیچ برحاجته کلدنک حاجتن رد ایتمیوب
یرینه کتورردی و صیر ولری صورردی وارردی کرک مطیع اولسون کرک فاجر اولسون و مسلمانلر
جنازه لرینه حاضر اولوردی قونشولرکورکلو قونشولق ایدردی و اهل اسلامک
پیرلرینه حرمت ایدردی طعامه دعوت اتسه لر اجابت ایدردی صوچلولردن عفو ایدردی
آزمشلری اصلاح ایدردی جود و کرم و سخا آنک عادتیدی قاقیمقلغنی یوغیدی عفو ایدردی
ودخی بونا محرم عورت آنک الینه یاپشمدی و برکیمه بیله سندن براقچه ایله یاتمدی زیاده اللهه
اقچه قالوب کیچه ایرشسه آنی برمحتاجه ویرمینجه اوینه وارمزدی و اهل بیتیچون بریللق
زواده دن آرتق ذخیره اتمزدی اول دخی آدبردن و خرمادن ایدی آنی دخی کیرو الله یولنه
قومشدرکم کلوب دیلسه ویرردی کیرو اول کسوکنی یرینه قوردی کندو نعلینن
یماردی و طونن یماردی و اون هرنه ایش اولسه ایشلردی کمسه نک یوزینه
چوق دیقمزدی حیاسندن و اکر بر قول و جاریه دعوت اتسه واردی کوتوردکلری
هدیه قبول ایدردی اکر بر الجم سند ویا برطوشن اویلوغن دخی اولورسه کیرو اول
کتورنه سنیدکل عوض ایدردی اما نن یردی صدقه یمزدی نفسیچون و دنیا ایچون هرکز
کمسیه قاقیمزدی قاقیسه تکریچون و دین غیرتیچون قاقردی حقی ایلر و طوتوب یجبدردی
اکرا ندن کندویه و اصحابنه ضرورت دخی اولورسه نه قدر یاردیمجی یه حاجتی دخی اولسه

٢ آنی دخی کیرو بیان

کافری

کافری کندویه معاون ایدنمزدی وقت اولوردی آجلقدن بوکنه ذره طاش باغلردی
نه بولورسه یردی حلال طعاملردن پرهیز اتمزدی حرمه بولسه اتمکسز یردی آریه اتمکی
و بوغدای اتمکی قنغیسی بولنسه قاتقسز یردی حلوا و بال بولسه یردی سن بولنسه اتمکسز
ایچردی قناعت ایلردی قاون قارپوز بولسه یردی و صویکتوب طعام یمزدی خوون
اوزرینه دخی یمزدی آلن سلجکی ایاغی آلتیدی طویینجه یمزدی بالیکز ترده اولورسه
یورردی دشمنلر اراسنده کی تواضع ایدیجی اولوردی کیمه اوغراسه کولر یوزله
باقردی دنیجه طون بولسه کیردی و نیه کرکسه بتردی آردینه دخی آدم المزدی
وقت اولوردی یالن ایاق و باش آچق دداایلرو وارردی یوروردی وقت اولوردی
ددا سرده دخی یوروردی کوکجک قوقو سوردی فی الجملة آنک اخلاقنی کمسه وصف ایدمز کل
لکن شول قدردرکه قرآن ایچنده نه قدر امر وار ایسه کلیسن یرینه کتورمشدر کرک
وجوب ایچون اولسون کرک مندوب و دخی نواهیدن نه کم وار ایسه کلیدن امتناع
قلدی کرک تحریم اولسون کرک تنزیه آنکیچون دیدی عایشه رضی الله عنها آنک خلقی
صوریجق که آنک خلقی قرآندر پس اکا کوچکلمت اولنلرکوکدر آنک خلقلریله خلقلنه
تا اکا اقتداسی تحقیق اوله و بوندن صکره حق تعالی بیوردیکه فستبصر ویبصرون بأیکم
المفتون یعنی حق تعالی ایدر یا محمد تیز اولاکه کوره سن سن بیله سن و اول کافرلر دخی بیله لر
شول وقتکم زبانیلر اوددن عمودلریله اورلرکن و آرقالرن دوکه لرکن که قنغیکز مجنوندر
ومؤمنلرمی دلودرلر یوخسه اول کافرلرمی ان ربک هو اعلم بمن ضل عن سبیله وهو اعلم بالمهتدین
یعنی تحقیق یا محمد سنک ربک که بلیجیدر شول کمسنه کم آزدی طریق اسلامدن ضلالته دوشدی
و الی دخی بیکرک بلوجکم طریق هدایتن کیمدر سن صبر ایله که اولجرآکونش ضالرولن دخی
هدایت آرزه اولن دخی کیم ایدوکی معلوم اوله و دخی بیوردیکه فلا تطع المکذبین
ودوا لو تدهن فیدهنون بو آیتک سبب نزولی اولایدیکم اول مکه مشرکلری رسول علیه السلام
دیدیلرکم یا محمد کل بر زمان سنک معبودکه طاپه بز زمان دخی آتالردک معبودنه طاپ
آنلری دخی ترک ایلمه تا سنی انجتمکله بز دخی معتقد اولیلوب ترک ایده وز پس حق تعالی بو آیتی
اندوروب بیوردیکه یا محمد زنهار مطیع اولمه علی الخصوص بو مکذبلرک سوزلرینه کیم الهک و حق پیغمبرلکنه ایمانیوب
یلانلرلر بوتلر سوزلرکی سن دخی کافرلر اول اولاسن بوتلره دخی کافرلر اولالر سکا ایمان کتورسه لر
دیدیکلرسن سنن مداهن اولاسن آنلرده مداهن اولالر و لا تطع کل حلاف مهین همّاز
مشاء بنمیم مناع للخیر معتد اثیم عتل بعد ذلک زنیم بو آیت ولید بن مغیره حقنده نازل
اولدیکه رسول علیه السلام کی اولو عدوسی ایدی یعنی حق تعالی بیوردیکه یا محمد مطیع اولمه غل
هر یلان آند ایچیجیه خصوصا که اول ولید اوله و لا اول الله تعالی دیتی یلانلیجیدر یلاندن برو
چوق آندلر ایچیجیدر حقیر فاجر در رأیی آزمیزی بو قدر و دخی اول ولید طعن ایدیجیدر
ولعنت ایدیجی مغتابدر دخی خلق اراسنن نمامل غمز یورویجیدر دخی خیردن منع ایدیجی

توحيده كلتى دخى منع ايدبجيدر وبخيلدر مالله نه كندو منتفع اولور ونه آيرقلر ودخى كندو نفسنه
ظلم ايدبجيدر وفاجر وعاصيدر دخى چوق سوب ايجيجيدر جسمى صاغ ايجى بخور ظاهرى
خوش باطنى بوشدر بوندن صكره بوكليسيله زنيمدر يعنى حرامزاده در شرح خوشده رضى الله عنه
رسولك عليه السلام روايت قلور كه سوردى لا يدخل الجنة جواظ ولا جعظرى ولا العتل الزنيم
الحديث يعنى وجماعه كرمز جواظ دخى جعظرى ودخى عتل زنيم جواظ اولدركه مال جمع ايده واول
مالك حقلرينى ويرمكدن نفسنى منع ايده جعظرى اولدركه ايرى سوزلو اوله وكلنده كمسنه
منفعتى اولميه عتل زنيم اولدركه قوتلو اوله قرنى كيك اوله چوق يسيجى اوله خلقه ظلم ايديجى اوله
قچن بو آيت انيدى اول وليد بن مغيره اناسنه كلدى ديديكه يا انا محمد بكا شويله ديدى
كوچكيمدر اناسى دخى زناسنى اقرار ايتديكه اول آنذن طوغدى ودخى بيوردى كه ان كان ذا مال
وبنين اذا تتلى عليه اياتنا قال اساطير الاولين يعنى يا محمد مطيع اولمه سن بو صفتلره اتصف
اولن ظالمه اكرچه چوق مال واولادى صاحبى در اول اهل واولاد ومال چوقلغى آنى مغرور ايدوب
بيلمشدر كه قچن انك اوزرينه بزم آيتلرمز اوقنسه انكا رايدوب ديركه بو اول كچن كركيلرك
وباطل سوزلريدر كه يازلمشدر ودخى بيوردى كه سنسمه على الخرطوم يعنى تيز اولا كم قيامت
كوننده بو آنى علامتلو ايده وز برقبيح علامتله كه جميع كافرلردن مشهور اوله نته كم بوم رسولينى
كندو دشمانى طوق عدودى خلق الجنه مشهور اولدى تقاتل بدرده اول علامت قيامتده
اوله كيم حق تعالى يوزنى قرا ايدوب كوزنى آق ايليه ودموردن بيون دمورلريله
اوده دونمشدر الارنى بيوننه دمورليه يوزى اوستنه سوريوب جهنمه ايليه لر بس
حق تعالى بورنى اوزره طاغ ايده زردروكى غايت خورلغه وحقارته براغوردينك
اولورنته كم بورنى داغ اولمق اولوعيبدرهيج انك اثرى محو اولوب كيتمز الله تعالى دخى
اول وليدى وصف ايلدى يالان آنزلره وخورلغيله وتوجيلقله يوريمكله دخى بخيللق ايله
وظالمقيله وعاصيلغيله ودخى حرامزاده لغيله بونلر اكابرعار اولشدر ديكه آنذن نه دنيا ده
آنو يلوزنه آخرتده ودخى بيوردى كه انا بلوناهم كما بلونا اصحاب الجنة يعنى حق تعالى ايدر
بز بومكه قومنى ابتلا قلدق بيرى سل قزلغيله نته كم اول بستانلرى ابتلا قلدقكه آنلر مؤمنلر
واهل غزا ايدى اول بستان آنلرك اتالرينك يمن طرفندن صنعادن ايكى فرسخ اكا دوايدى
اول اتالرى عادتى بو ايدى كم اول بستان واكنجى حاصلندن يريلق آليقوردى باقى سنى
الله يولنه صدقه ايدردى قچن كم عشر كسيدى يرندن قالان مسكينلره ويرردى قچن
خرماسن ديرسه آلتنه برشنه دوشردى اول دوشكردوشنى آلوردى آشوردى فرشى
مسكينلره نصيبى قيلوردى قچن اكينن بچوب اوراقدن قالان مسكينلره قوردى
ودخى خرمنن دوكسيدى چوره صاچيلن وجاج التنه قالان مسكينلره قوردى
وقچن باغنك اوزومن كسه كسيجيلردن باقى قالان دروپشلره قوردى قچن
كسوب فارغ اولسه كروعشرين وصكره اول اوزمدن قوروسنى اوديمكين عشرين ويرردى

ویکرمزن

ويكرمزن دخى عشر ويرردى قچن اول بكرودن حلوا اوباپلوده بشورسه عشرن ويرردى حاصلنك
بچوب عشرن ويرردى ودستد قلدقدن صكره دخى عشرده ويرردى في الجمله بوغدا ايندكن
واوننددن واتمكندن عشرن ويرردى تكرار لرچون حالت موته كلدى اوغلنلرينه وصيت
قلديكه اوللر عادتى ترك ايتميه لرچون اول كشى وفات ايتدى اول باغ وبستانى اوچ اوغلى
ميراث يديلر وحاصل وقتى دخى ايرشدى بو اوچ قرداش جمع اولوب طانشديلر ديديلركم
بزم اتامز بر عقلسز كشيدى بزم بو نجه اهل واولاد يمز وار اول ايتدوكن بز ايتمكه بشاريغوز
نته كم حق تعالى خبر ويردى اذ اقسموا ليصرمنها مصبحين يعنى اوچ قرداش اندلشديلركه
خلق اوره مدين مسكينلر طويمدن ودالزخرما كسه لر ولا يستثنون يعنى ان شاء الله
ديمديلر قطعى حكم ايلديلر وادب كسمكله فطاف عليها طائف من ربك وهم نائمون يعنى اول كيجه
حق تعالى ود ويردى باغلرن قبتوزه هب كوبيندردى شول قره كو كيجه دن تزى حال بوددر آنلر
دخى اويقوده ايدى فاصبحت كالصريم فتنادوا مصبحين يعنى اول بستان قورودى
شول اوده قونمش يره دوندى بونلر كه خبرلرى يوق صباح وقتنده بربرينه چاغرشديلر
ان اغدوا على حرثكم ان كنتم صارمين يعنى قالقك ارجرك واردك اول اكينلره باغلره اكر
كسمكه قصد ايدر وارديسه مسكينلر طيوب قالقمزدن اولكدن فانطلقوا وهم يتخافتون
ان لا يدخلنها اليوم عليكم مسكين يعنى قالقوب كتديلر اول خرمالرندن نكالو حالتده كم
اوغرليق كيزلو سويلرلردى مسكينلر ايشيدوب آرديمزه او يسويلر ديو تا كه وارب
نتيجه لرينه آنلر كلمكين لر وغدوا على حرد قادرين يعنى ايرته ليوب ايوه دك اول نتيجه لرى بولنه
قصد ايتديلر كيرو بشاد اولوب سويندكد كيدرلردى كم اول ميوه لرى ديرمكه بونلر قادرلردر
فلما راوها قالوا انا لضالون بل نحن محرومون يعنى چونكم بقيت وارديلر اول باغلرينه نظر ايتديلر
كورديلركم قبتوره كونيمش بربرينه ديديلركم بز بو باغمزك يولن يا كلدق بو باغمزيرى دكل اكليق قوب
تفحص ايتديلر علامتلرندن بلديلركه باغلويدر لكن عفوبت ايرشمش بس ديديلركم بز يول
يا كلمدق اما بو باغمزك حاصلندن بز محروم قالدقكم حق تعالى هلاك ايلمش قال اوسطهم الم اقل لكم
لولا تسبحون يعنى اورتا لرنده كه اوصلولرى وبلولرى ايدى طوغرى سوزلو ايدى بن سزه ديمديمى
بويله ايتمك ومسكينلرى محروم قلمك ودخى ديمديمى كه انديكزه استثنا ايدوب سبحان الله
ديديكز اول وقت استثنا ايتمك سبحان الله ديمكدر بس اول اشلرينه بشيمان اولوب
حمد ايديلر نته كم حق تعالى خبر ويرديكه قالوا سبحان ربنا انا كنا ظالمين يعنى ديديلركم
بو تنزيه ايدرز اول ديمزى تعظيم ايدوب كه اكا عاصى اولدق درويشلرى منع ايدوب
كندو نفسيمزه ظلم ايدوب ظالملردن اولدقكه بونك كبى اولو زيانه اوغرادق فاقبل
بعضهم على بعض يتلاومون يعنى بشليوب بربرينه اول اشلرينه اوترى ملامت
ايتديلركم نيچون بويله قالدوكم محروم اولديكز قالوا يا ويلنا انا كنا طاغين يعنى بو برلرسه
ديه لرسن ايتدرك اول ايتديكرسن ايتدك بس اتفاق ايدوب جمله سى ديديلركم اى ويلا بزه كم

نرطاغيلردن عاصيلردن اولدقلري كيبي محروم ايدوب بونلر دخي محروم اولدقلري بلدكده
اول الله حضرتنه طوغرو توبه ايدوب عسى ربنا ان يبدلنا خيرا منها انا الى ربنا راغبون يعني
بونلر ايشلدكلري نسنه‌يه پشيمان اولوب توبه ايله ربمز حضرتنه توجه قلدق اميد طوتوررز كه اول ربمز
اول باغمزدن يكرك بزه عوض ويره جنت ايچنده پس حق تعالى بيورديكه كذلك العذاب
ولعذاب الاخرة اكبر لو كانوا يعلمون يعني بخيل اولوب فقرا حقلرين منع ايدنلرك عقوبتلري
بودركه مالارين اتلاف ايدوز اما آخرت عذابي دخي اولورادر اگر بيلسه‌لر كه كناهندن توبه
اتمديكي اوله بو مكه كافرلرينه دخي آجلق و قزلق عقوبتي شويله‌دكم قلدق آخرت عذابلري دخي
اولوردر اگر ايمان كتورمزلرسه اگر اول بخيللر بيله‌لرديكه بو ايش بويله اولور هيچ بخيللق
ايدوب مالارين صقلامزلردي پس حق تعالى چون كافرلرك عقوبتين بيان قلدي بوكز
مؤمنلره توبه‌لرين بيان ايدوب بيورديكه ان للمتقين عند ربهم جنات النعيم يعني
تحقيق حاصلدر شول مؤمنلره كه شركدن معاصيدن صاقنديلر اول جنات كه آنك ايچي نعيم
حاصلدر كدورت يوق اوله ربلري حضرتنده كه كرم ايدر كرمنك نهايتي يوقدر چون الله جنت
نعمتلرين ذكر ايلدي عتبة بن ربيعة ديدي كه اگر محمد ديدوكي كرچكسه كه اوچماق واردر انده
حاللري بزم حاليمزدن يك اوليسر دكلسه كم دنياده بو نعمتلره آنلرك اوزرينه تفضيل اولندق
آخرتده دخي يك اوليسر غايتي بو اوله كه بزم ايله برابر اوله‌لر حق تعالى بونلرك سوزلرين رد ايدوب
بيورديكه افنجعل المسلمين كالمجرمين ما لكم كيف تحكمون يعني حق تعالى ايدر بز امر عمرده حيف
وظلم ايدرزكه مؤمنلر حالني كافرلر حالي كبي ايدروز حاشا كه مؤمنلره ذلت و اهانت اوله
بلكه عزت وكرامت اولور و انواع حقارتلر و اهانتلر عذاب ايچنده اول كافرلره اولوركم
تكبر لك ايدوب ايمانه كلمديلر و بيل سزه نوله‌ديكم بونك كبي حكم ايدرسز ام لكم كتاب فيه تدرسون
ياخود سزك كوكدن اينمش كتابكزمي واردر آنده يازلمشدر ان لكم فيه لما تخيرون سزه اختيار ايدكز
ونه بگندوكز آرزو ايدرسكز اول اولان لكم لما تخيرون ياخود سزكچون اول كتاب ايچنده يازلمشدركه
سزه نيجه‌تني ايدرسكز اول اوله ام لكم ايمان علينا بالغة الى يوم القيمة ان لكم لما تحكمون
يعني سزك بزم اوزرمزده عهد يكز وايمان مغلظه كزمي واردر يا ابدالجوب سزديكوزمي كه
قيامت‌ده سزه دبلرسكز آني ويره وز سنو بويلنه حكم ايدرسزكه آخرتده حاليكز مؤمنلردن يك اوله
يا آنلر كله برابر اوله سز و دخي بيورديكه سلهم ايهم بذلك زعيم يعني صور بونلره يا محمد كم بونلردن
قنغيسي كفيل اولديكه بو ديدكلرني بونلره حاصل قيلوويره ام لهم شركاء فليأتوا بشركائهم ان كانوا
صادقين ياخود بونلرك طانقلري واردركه بونلر ديدكلري حقدر اوچماقده مؤمنلره نه اولور
بونلره دخي اولاجقدر كتورسونلر اول طانقلرني كوره‌لم اگر سوزلرنده كرچكلرسه بو استفهاملر
كلاملريكه حق تعالى خبر ويردي مراد بونلره زجر و توبيخدر و امدقلرندن نوميد اتمكدر كم
اول بونلره اولاجق دكلدر پس بو كون الله تعالى اول قيامتدر اول الله‌دن خبر ويروب
بيورديكه يوم يكشف عن ساق ويدعون الى السجود فلا يستطيعون خاشعة ابصارهم ترهقهم ذلة

يعني

يعني يا محمد اگر كه بونلره شول كونيكم اولو بلالر و قتي قوپقولر آنده ظاهر اولا اول وقت بيلورلركه
پيغمبرلرينه ديديلر سه كلامي حقدر اول عذابلر آنلره اولاجقدر بو كشف ساق ديدوكي حق تعالىنك
عرب قاعده سي اوزره دركم قچن بر قتي قوپقولو ايش واقع اولسه عرب ديركه انجوك آچلدي
عبارتدر آنده‌كه بر قورقودن جرهنوب بخلرك انجكلري آچله قيامت قوپقيسنده دخي حق تعالى
اول قواعد اوزره ذكر ايلدي يعني اول قيامت هوللندن بونلر سجده‌يه دعوت اولنه‌لر
طاقتلري يتميه كم بوكولوب سجده ايده‌لر زيرا اول كافرلرك و منافقلرك بيللري وارقالري
شول صغر بونيوزي كبي بردم بوتوي كبي قله‌لر ابا موسى اشعري روايت قيلور رسولدن
اول ايدر اشتدم رسولدن عليه السلام ايدردي قچن قيامت كوني اولسه هر بر قوم
دنياده نيه طپدي ايسه اول طپدقلري مصور اولوب بونلره كورنه هر طائفه معبودلرن
معبودنه وارا توحيد اهلي يرنده طوره قاله آنلره ديه‌لركم خلق قموكيتديلر سز نيه منتظر
اولوب طوردرسز آنلر ديه‌لركم بزم ربمز واردر دنياده آكا طپارديق بزانى كورمدك
آنلر ديه‌لركم اگر اول معبودكزي كورسه‌ك اولورسكز بيله‌ميسز ديه‌لر بيلورز ديه‌لر كه
كورمدككزي نيته بيلورسز بونلر ديه‌لركم آنده بلورز كم آنك مثلي و بگزشي يوقدر هيچ
بر نسنه آكا بگزه پس حق تعالى بونلردن حجابي كتوره الله تعالى‌يه نظر ايدرلر سجده‌يه
واره‌لر كيرو قلان قوملر كافرلر و منافقلر در آنلرك قالري بو نيوز كبي اوله ديله‌يه‌لركه سجده
ايده‌لر طاقتلري يتميوب قفالري اوزرينه دوشه‌لر الله تعالى اول مؤمنلره ديه كم باشكزي
كتورك سزك هر بريكز ايچون بر يهودي و نصرانيدن برني فديه ويردم كه آنلري طموغه ايلته‌لر
سزي اوجماغه ايلته‌لر ابو برده رضي الله تعالى عنه بو حديثي عمر بن عبد العزيزه سويلدم ديديكه
اول اللهدر اول كه آندن آدر يوق معبود يوق الا اودر تحقيق اتاك اشبو حديثي سويلدمي
ابو برده ايدر ديدم آندا الحليم الحاكم ايناندي اندن عمر ديديكه اهل توحيدن بر هيچ بونك كبي
سوكلو حديث اشتمدم پس اول مؤمنلر باشلرين قالديروب بقالركورنلر اول يهود و نصاري
و منافقلر كوزلري قورقودن چوردي قالمش و غصه و ملامت بوزلرينه غالب اولوب
قرادشمش و مؤمنلرك يوزلري قاردن دخي يكرك آغارمش پس بونلر سجده‌يه طاقتلري يتميوب
محروم قالدقلرينه سبب بوايديكم حق تعالى خبر ويردي وقد كانوا يدعون الى السجود وهم
سالمون يعني بونلر تحقيق دنياده سجده‌يه قغريلورديكم كلك اول واحد حقه عبادت
ايدك حال بوكه آنلر اول وقت صاغلريدي صحيحلرايدي كلوب سجده اتمديلر قاچديلر
بونلره شمديكي حالده سجده‌يه قادر اولمق نه مستبعد مي واردر پس بونلردن معلومدر كم شول
دنياده صاغ سلامت اولوب بو نيتي قبليه دوندرميه و نماز قلميه اولوب سنليه قوتلري
وقتكه بو نيتي قبليه دوندورميه‌لر حق تعالى قبلدن كيرو دونه‌وزدر و دخي حق تعالى بيوردي كه
فذرني ومن يكذب بهذا الحديث سنستدرجهم من حيث لا يعلمون بو دخي رسوله
عليه السلام تسلي خاطر ايچوندركه بيوردي يا محمد ملول اولمه بو كافرلرك ايشنه بكا قوله قرآني تكذيب ايدوب

بن بلورمکه بونلره نه ایتمک واجبدر سنک طاقتک یتمزسه کم بونلردن انتقام ایده سن بز قادرز
عاجز دکولز تیز اولاکه بز استدراج ایله بونلری بر یره اندوره وزکه هیچ خبرلری اولمیه الله تعالی
بو عاصیلری استدراج قلدوغی بودر کم آنلره صاغلق وعافیت ویره دخی حق تعالی نعمت ویره
بونلر اول صاغلغه ونعمت ویردوکنه باقوب مغرور اولالر وصانالر کم بو نسنه انلره اللهدن
فضل وانعامدر بونلرک الله قتنده بر مرتبه لری واردر بلمزلر که حق تعالی آنلری غافل قلوب
آز آز درجه درجه صانمدقلری یردن بلایه اندوره آنلری هلاک ایده نته کم بیوردی واملی
لهم ان کیدی متین یعنی بن بونلره مهلت ویروب اوزاده وز عقوبت ایتمزز شول وقته دکین که
وعدم تمام اوله بیلک که حقیقت بنم عقوبتم کی شدیدر شویله طوتارم که هیچ قورتلمغه چاره
یوقدر حق تعالی ویردوکی نعمالرینه کید دیو بیان ایلدی کید صورتنده اولدوغیچون دندی
آز آز سبب اولوب هلاکلکه واقع اولور دخی بیوردیکم ام تسئلهم اجرا فهم من مغرم
مثقلون بو کلام دخی یوقاروکی کلامه متعلقدر که بیوردی ام لکم کتاب الایة یعنی
یا محمد سن بونلردن اسلامه دعوت قلدوغیچون حتمی دیلرسن مالرندن که آنلره اول آغر
صالقوت کله یوکسنه لر یعنی دیمک اولوردکم یا محمد سن بونلردن هدایت اوزره اجر
استمزسن که بونلرک اوزرینه یوک کلوب مال ویرتیه قیمه لر دخی اول سبب ایله ایماندن امتناع ایدرلر
ودخی بیوردیکم ام عندهم الغیب فهم یکتبون یعنی یاخود لوح المحفوظ بونلرک قتنده میدر
بونلر نه سویلرلرسه اکا باقوب آندن اوقیوب سنکله مجادله می کتوررلر قیامته وقرآنه
انکار ایدرلر فاصبر لحکم ربک ولا تکن کصاحب الحوت اذ نادی وهو مکظوم یعنی
یا محمد صبر ایله اول ربنک حکمنه که سکا مقدر اولندی بونلر سکا نه کم قلورلر حکم قضاسی برله
قلورلر اول وعدم کم سکا قلدرق دشمنلر اوزرینه نصرت ویرمکدر سن آنی ایراق صانمه غل
ایومه کل اول یونس نبی کبی اولمه غل که قومنه عذاب ییلدی بو کوندر دکه اول قومی آنی کوروب
ایمانه کلدیلر نردخی عذابی آنلردن دفع ایلدک یونس آنلره عذاب کلوب هلاک ایتمدی دیو
طارلغندی نه آنی بالق قرننده حبس ایلدک کوکلی طولو غم وغصه اولوبن بره ندا ایدوب دیدیکه
سندن آرتق معبود یوقدر الا سنسن ای بنم منزه سلطانم بن کندی نفسمه ظلم ایلدم
ارحم الراحمین سنسن دیو قرق کون دکزده بالق قرننده آواز ویردی لولا ان تدارکه
نعمة من ربه لنبذ بالعراء وهو مذموم یعنی اکر الله تعالینک رحمتی عطالری اکا ایرشمیدیکه اول
توبه قلمشدی آتیلیدی بالق قرنندن اول صحرایه کم آنده نه اوت نه اغاج واریدیکه آنی اوردیدی
بو حالتده کم مذموم خوار اولوبن لکن چون توبه قلدی حق تعالی آنی قبول ایدوب یارلغادی
اول بالق قرنندن آنی بر صحرایه براقدی اوزرینه قبق اغاجن طوردی انی کولکه لندیدیکه
قصه یوقاروده کچدی فاجتبیه ربه فجعله من الصالحین یعنی چون توبه قلدی بو حالته تدارک
اول الله تعالی آنی کیرو کزیده قلدی صالحلردن قلدی حق تعالی بو آیتده رسولنه علیه السلام
اکا بشابهت قلدیکم قول حق تعالیدن کلن مقدراته راضی طارلغمیه اکر صبر ایتمیوب طارلغورسه

تیزجک

تیزجک استغفار کله الله تعالی قبول ایدوب یارلغیه اکر صبر ایتمیوب طارلغورسه تیزجک
استغفار کله الله تعالی قبول ایدوب یارلغیه پس کیرو دونوب حق تعالی کافرلری
قصه سن خبر ویروب بیوردیکم وان یکاد الذین کفروا لیزلقونک بابصارهم لما سمعوا
الذکر ویقولون انه لمجنون یعنی یا محمد یقین اولدیکه بو کافرلر سنک قرآن اوقودغک اشیدوب
کوزلریله نظر ایدوب سنی سورجوده لر دوشوب هلاک اوله سن سنک امرکدن حیرتدن قالوب
طبیعتلری سندن نفرت ایتدوکیچون سنی جنته نسبت ایدوب دیرلرکم بو محمد مجنوندر
حال بودرکه سندن عقللو بوغیدوغن دخی بلورلر لکن حسدلرندن بو کلامی سویلرلر کلبی ایدر
بنی اسد قبیله سندن وار ایدیکه بعضیسی اوچ کون آچ اولوردی اندن هر نسنه یه کم باقوب
دیسه هیچ بن بونجلین کورمدم دیسه فی الحال کوزی اکا ایردی و عربدن دخی کیمسه کورر
اولوردیکم بر کون طعام یمزدی دخی الجنک بر یاتن آچردی اکر دوه یا قیون کچسه ایدردی
بونک کبی دوه یا قیون کورمدم دیسه بونجلین کورکلو اوله سهل اکا دوه وارمدن دوشر اولوردی
وبعضی قبایلدن کمسه وار ایدیکم بر سمز دوه یا صغر کچسه کاکوزی ایرسه خدمتکارلرینه دیردیکم
اقچه ایله زنبیل آل وار شول دوه نک اتندن کتور سهل یروار مدین دوشردی تیز بوغزلرلردی
پس اول ایمکه کافرلری اتفاق ایتدیلر کوزجیلردن کتوردیلرکم رسول علیه السلام نظر ایدوب
دیه لر بزدخی بونک کبی و بونک مجتی کبی کورمدک دیو اکا کوز ایروده لر هلاک اوله لر حق تعالی آنی
عصمتنده طوتوب صقلدی آنلرکه ضرر ایروره لر بو آیتی اندرمکله سبب بو ایدی آنکیچون
رسول علیه السلام دیدی العین حق بدکستی بو کور نیجه آدمی سنلیه قویر ونیجه دوه چولمکه قویر
پس قچن بر نسنه یه باقوب کوزیکزه خوش کلور ایسه کرکه حق تعالی سکا برکات ویرسون خسن بعد
کیمه کر کوز افتی ایرشه دواسی اولدرکم بو آیتی اوقیه شفا اوله پس حق تعالی بیوردیکم وما هو الا
ذکر للعالمین یعنی بو کافرلر اول قرآنه انکار ایدرلر حال بودرکم دکلدر اول قرآن الا جمیع عالم خلقنه جنته
وانسه وعظ ونصیحتدر بونک کبی قرآن کتورنده مجنون دیرلر جنت حقیقی آنلردر کم آنک
عقلنک کمالن بلورکن آنی مجنت نسبت ایدرلر   تمت هذه السورة بحمد الله وتوفیقه

سورة الحاقة وهی مکیة   بسم الله الرحمن الرحیم   وهی خمسون وآیتان

الحاقة ما الحاقة بو کلمه دخی قیامتک آدلرندن بریدر یعنی بو حاقه بر ساعتدرکم واقع
اولمقلغی واجبدر وکلمه کلکی ثابتدرکه آنده شک وکمان یوقدر حاقه دیو تسمیه اولندی آنده
اوتوریکه اشلرک حقیقتی انده ظاهر اولور وهر کیشی عملینه مستحق اولدوغی حقیقتی آنده
معلوم اولور کیمک عملنه ثواب درجه حق اولور آنی آلور کیمک عملنه عقاب وعذاب حق اولور
آنی آلور پس اول کونک امری وهولی عظیم اولدوغیچون بیوردیکه حاقه نه نسنه در دیوب
قومادی بلکه تکرار رسولنه علیه السلام خطاب ایدوب بیوردیکه وما ادراک ما الحاقة
یعنی یا محمد سن بلورمیسن که اول قیامت کونی نه اولو کوندر آنک شانی اولو عظیمدر
پس آنک عظمتن وشدتن ذکر ایتدوکندنصکره بشلیوب اول قیامتی تکذیب ایدنلرک حاللرن بیان ایدوب بیوردیکه

كذبت ثمود وعاد بالقارعة يعني اول صالح قومی وهود قومی اول قارعه كوننی يالانلديلر يعني قيامت
كوننی قيامت كوننه قارعه ديو ذكر ايلدی انكيچونكه اول كونده دلو دلو قورقولر بو كوكلره دقشود
ودخی اول يالانلينلرك عقوبتين بيان ايدوب بيوردیكه فاما ثمود فاهلكوا بالطاغية يعني چون
اول ثمود قومی صالح پيغمبری يالانلديلر اول طغيانلری سببيله اولدی هلاك كلك لرينه اوزرلرندن
كلوب آنلری اشاغه يخودردی واما عاد فاهلكوا بريح صرصر عاتية اما عاد قومنی هلاك
اولديلر قتی صووق يل ايله خزينه دارلرينك حكمندن طشره آرتق حق تعالی حكميله بو بری ردنجه
سخرها عليهم سبع ليال وثمانية ايام حسوما يعني حق تعالی اول يلی مسخر قلدی آنلرك اوزرينه
يدی گيجه سكز كون دائم اولوب كه هيچ بر ساعت سست اولوب ساكن اولمدی فترى القوم
فيها صرعى كانهم اعجاز نخل خاوية يعني يا محمد كورسن آنده حاضر اوليدك كوريدك اول قوميكم
اول سكز كون ايچنده اول يل ايله سنده نته هلاك اولوب دوشمشلردی صانيدك شول
قوپارلمش بر اغلمش خرما اغاجی اوزده كبی ياتورلردی ابن عباس ايدر رضی الله تعالی عنه
حق تعالی كوكدن بر قطره صو اينمدی الا ورنيله اينمدی ويرا ربه جبريل
اسلدی الا اول جكله اما عاد قومنده ونوح قومنده عاد قومن هلاك اتمكله يل تجاوز
ايتدی خزينه دارلر حكمندن اكا مقدار اولنمدی وكمسه مانع اولمدی وصو دخی تجاوز
ايتدی خزينه دار حكمندن اكا مقدار اولنمدی وكمسه مانع اولمدی كالی سن هلاك
ايلدی نته كم حق تعالی بيوردی فهل ترى لهم من باقية يعني يا محمد نظر ايت باق كم هيچ نيلردن
باقی قالمش كمسه كوررمی سن يعني يله هلاك قلدقكه بر بقيه قالمدی بوندن صكره فرعونی
خبر ويروب بيوردیكه وجاء فرعون ومن قبله والمؤتفكات بالخاطئة يعني فرعون دخی كلدی
وآندن ايلروكی كافرلر عاصيلر ثمود كبی دخی انك غيری كبی واول لوط قومی كبی كه كويلريله
ذير و زير اولديلر بونلر جملسی خاطئه ايله كلديلر يعني شركله وخبيث عمللر ايله كلديلر فعصوا
رسول ربهم فاخذهم اخذة رابية يعني اول اولادلرينك رسوللرينه عاصی اولوب طاعت اتمديلر
پس حق تعالی بونلری قتی عقوبتيله طوتدی كه شرحه تيتی دنياده ايدی نته كم آنلر قبايحلرن و
مخالفتلرن دنياده قلديلر ودخی بيوردیكم انا لما طغى الماء حملناكم فی الجارية يعني چونكه صو
طاغی اولدی خزينه دارينه بونجه طوفانی كوننده دوكلی نسنه دن يوجه لوب اون بش آرشن
صو يوقاروا كلدی نوح سوی يا امت محمد اول وقت آتالريكز صلبنده كمی ايچنده كتوردی غرقدن
صقلدق لنجعلها لكم تذكرة وتعيها اذن واعية يعني تا كه نوح قومنی غرق قلوب هلاك ايدوب سزه
نجات ويردوكيمز عبرت اولوب آندن اعتبار ايدوب اوكلنه سز آنلرك فعلن سز دخی
اشلميه سز آنلر حليندن هلاك اولاسز ايدی اشبو خيرلری اشيده شول قولقلر اشيدوب صقليه
واول اشتدوكيله عمل ايدوب منفعت طوتيجيد بوندن كيرو سوزه اولنده كه قيامت
بيانته بيوردی فاذا نفخ فی الصور نفخة واحدة يعني اول يوم حاقه واقع اولمقلغی شول
وقتدر كه اسرافيل عليه السلام بر كز صور اوره وحملت الارض والجبال فدكتا دكة واحدة يعني يرلر

اوزرندن كه اوتلر وآغاجلر قوپه وطاغلر دخی يرلو يرندن قوپه لر دخی يربونيه طوقنوب پاره
پاره اوله لر شول بيوقمشا وطيرا قدرن دپه لر اولالر آندن طاغلر ويرلر كلی شول يله صاوولمش
توز كبی بلكورنزا اولالر فيومئذ وقعت الواقعة وانشقت السماء فهی يومئذ واهية
يعني اول كونده قيامت قوپه كوكلر ياريله فرشته لر انيكله اول كوكلر اول كونده حق تعالی هيبتندن ضعيف
اولوب پاره پاره اولالر والملك على ارجائها يعني فرشته لر اول وقتده كم اول صور اوره لر هنوز اولمامش اولالر
بو كوكلك كنارنده اولالر ويحمل عرش ربك فوقهم يومئذ ثمانية يعني اول كون يا محمد سنك ربك عرشن
كتوره سكز فرشته بو خلايق اوزرينه وبعضيلر ديديلر كم فرشته لر سكز نجيس اولالر وبيلردن
اما عددنی الله بيلور خبرده كلمشدر پيغمبردن عليه السلام كه بيوردی اول عرشی كتورن فرشته لرك
هر برينك عرشلی و ذريته باشی كتورلمش يا قاری يری قات يردن اشاغی تحت الثرايه ايرشدر
وقولغنك يومشغندن بوينی كنارنه دكين يدی يوز ييللق يولدر كه غايتده اوچوجی قوشك
اوچماغيله آندن تسبيحلری بودر كه سبحانك حيث كنت يعني اولولق سنكدر هر نه يرده
اولورسك ودخی وهب ايدر درت فرشته لرك عرش چكنلری اوزرده دور اول فرشته لرك
هر برينك درد يوزلری وار بری صغر يوزی وبری ارسلان يوزی وبری كركس يوزی وبری
آدم يوزی ودخی بيوردیكم يومئذ تعرضون يعني اول قيامت كونی سوريلوب سز حساب
يرنيه عرض اولنه سز قصاص وبراتلر اولنمغيچون كه سزدن بريكز هيچ اول الله تعالی حضرتنه كيزلو
دكل وعلما ديمشلر كم قيامتده اوچ عرضگاه وار دير بری عرض حساب در وبريسی عواجيلر له
عرض خصومتدر وقصاص الحقوق وبری دفترلر اوقونمغيچون عرض اولنور ودخی بيوردیكم فاما من اوتی
كتابه بيمينه فيقول هاؤم اقرؤا كتابيه اما هر كيمك كتابی كه براتيدر صاغ اليندن ويريلكه ايچنده
حسنه تلری يازلمشدر آنی كوروبن سرور حاصل اولا واصحابنه ندا ايدوب فقيره ديه كم
كلك بروينم بو كتابمی اوقيك كوركه بن نه سعادته ايردم انی ظننت انی ملاق حسابيه يعني
دنياده بن شويله يقين بلوردمكه قيامت كوننده اشبو حسابمی وبو براتی كورسرم مجازاته
خيرله ملاقات اولدم فهو فی عيشة راضية فی جنة عالية قطوفها دانية يعني شول كمسه كم
حالی بويله اوله اول اوچماغده كيروب بر خشنود لوديرلكده اوغرايه كم اول يوجه كبی شكلر اوزرنده
اوتوره يوجه خرما واوزم آغاجلری اولا واول انواع دلو اغاجلرك يمشلرن ديرمك اكا اسان اوله
اوروطور دركن صونسه ايرشيد واوتوردركن صونسه ايرشيد وتكيه ليوب طوروركن صونسه
ايرشيد كلوا واشربوا هنيئا بما اسلفتم فی الايام الخالية يعني اوچماغده ضو انلری وخدمتكارلری
ديه لر آنلره ای مؤمنلر ييك ايچك بو اوچماغ يمشلرندن وايرماقلرندن كه سكسوون سزه وقالمقلق
ولسه شويله كه بو طعاملردن بو صولردن علت ديخ حاصل اولمز وصو كسنده بول وغيط اتمك
دخی يوق وصفا دخی يوق نه قدر يسكر ودخی هيچ الله تعالیدن آدلق كمسنه دن منت
دخی يوق ونه ايدر سكوزنكاه دخی اولمز ودخی آيديله بو مرتبه لره سزه آندن اوتوريدركه
اول ايام دنياده صالح عمللر اشليوب سزدن اوكدين كونندر ديكز واوردكلر طوتوب

تنلريكي آدقلندو غيكز وصوبز جكرلريكي يا قندو غيكز ديك ايدي بونزه آنك عوضيندر ابدا تنعم
ايدككه بونك صوكي و توكنمسي يوق بوندن صكره حق تعالى شمالدن خبر ويروب سويلدكه واما
من اوتي كتابه بشماله فيقول يا ليتني لم اوت كتابيه ولم ادر ما حسابيه يعني شول كمسنه كه كلمه لر اتلري
صول اليله ويريله آيره كه كاشكي بو برات بنم اليمه ويرلميه يدي و اولمدن صكره كيرو قوبميه يدم و بو
حسابلري بلميه يدم و بو حاله اوغراميه يدم يا ليتها كانت القاضية ما اغنى عني ماليه هلك
عني سلطانيه يعني ايمدي كراي كاشكي ادملركه بكا واقع اولدي اول بكا قطعي اوليديكه آيرق قوبميه يدم و
اسرافيل اوردوغي صوديكا سبب اولنجه سبب اوليديكه بو شدته ومحنته صتاشميه يدم اول
دنياده ديروب ديونرد وكم مالمي كوددونكه بكا منفعتي يوق وبني عذابدن قورتارمز واول
دنياده قللوغم حكملرم باطل اولدي كندي علدم قالمدي واول دنياده قللوغم حكملرم وخلق
اوزره مسلط اولوب غرتلرديو للديكم ضايع اولدي كندي بكون اوتش حقير وذليل اولدم
پس حق تعالى بيوردي كه خذوه فغلوه ثم الجحيم صلوه ثم في سلسلة ذرعها سبعون ذراعا فاسلكوه
يعني طوتك بو ظالمي بيوني چنبرلك واليني بيونيه دربلك دخي اول جحيم دره لرينه بولانك
دخي زنجيرلريكه اوزون يتمش آرشندر فرشته آرشيله بوقاري اوجني آغزندن صوقك
دبرندن چقاردك آدتن اوجاريني بيونندن صاره قويك واول شيطانكه اكا اغوا ايدوب
آزدردي آني دخي اول زنجيره بلده يوك كه اول عذابده مشترك اوله لر حديث شريفده روايت
اولنديكه اگر اول زنجيرك بر خلقه سني ترا زونك بر كفه سنده قوسه لر ودخي دنيا
براديللر تا قيامته دكن نه قدر دمر وار ايسه كلس بر كفه سنده قوسالر اول بر خلقه
آنلردن آغر كليدي وبر حديث شريفده دخي كلمشدركه اگر اول زنجيرك بر خلقه سني قاف طاغنك
اوزرينه قوسه لر اريسنلر اول طاغي شوا به دكن اريدير روايت حديث اكا دلالت
قلوركه طامو اهلنك جسمي بولق عظيم اولوركه بو قدر زنجيري كتورمكه طاقت كتورر
پس حق تعالى اصحاب شماله بو عذابله محنت اولدوغنه سبب نه در بيان ايدوب سويلدكه
انه كان لا يؤمن بالله العظيم ولا يحض على طعام المسكين يعني بو عذابلر آنلرك اوتوريدركه
اول دنياده اولو الله ايمان كتورمز آنك برلكني تصديق اتمديلر ودرويشلري طعاملندرمديلر
ومسكينه دخي قندلمديلركه طعاملندرونلر فليس له اليوم ههنا حميم ولا طعام الا من غسلين
لا ياكله الا الخاطئون يعني بوكون بونك بر شفقتلو اوزي كويتور دوستي يوكه شفاعت
ايدوب قورترمه دخي اول عذابده جهنمده اكا ييجك طعام يوقدر الا غسلين واردركه اول
طامو اهلنك كوده لرندن سزوب آقن ايركلر وصاد وصونردر اول دخي واردن تبرق
يا قيجي كويند ورجيد ييمز غسليني الا خطا ايدجيلر كه حق يولدن كمراه اولوب ضلالت
يولنه يوديلر ودخي حق تعالى بر كلامه دخي شروع ايدوب رسولني عليه السلام
اوكافرلر ديروكي سوزدن تنزيه ايتمكيچون بيوردي كه فلا اقسم بما تبصرون وما لا تبصرون
انه لقول رسول كريم يعني حق تعالى ايدر بن قسم ايدرم شول نسنه لره كه كورورسز بو جهانده

يرده وكوكده ودخي آندن الجحيم شول نسنه لره كه سز آني كورمزسز كوكلر عالمنده عرش وكرسي
وفرشته لر كبي ولوح قلم كبي ودخي شول يرلر يركزده كوردوكيكز كيدواعظ الريكز كبي وكورمدوكيكز
جانلريكز و كوكلوكز و نفسكز كبي بو كليسنه آند ايچرم كه تحقيق اول قرآن اول جبرائيل كريمك
ديلندن اوقنمشدر واول رسولك محمد عليه السلامدر اولدخي الله قتندن كرامتلو عزيزدر قولدر
انك ديليندن رسالت بولمشدر او ذريكره او قنور اول شياطين خبري دكلدركه ديرلر وما هو
بقول شاعر قليلا ما تؤمنون يعني بو قرآن شاعر كلامي دكل و آني اوقويان رسول دخي شاعر دكل
نته كم اول ملعون ابوجهل ديديكه محمد شاعردر ومجنوندر ولكن سزكا ايمانكز آزدر اكا اعتقاد
اتمزسز ولا بقول كاهن قليلا ما تذكرون يعني دخي بو قرآن كاهنلر ويلانجيلر سوزي دكلدر
لكن سز آنكله او كوتلنمزسز تنزيل من رب العالمين بلكه بو قرآن اندورلمشدر محمده عليه السلام
اول جميع عالملر ربندن كه قادر مطلقدر ولو تقول علينا بعض الاقاويل لاخذنا منه باليمين
ثم لقطعنا منه الوتين يعني اول كافرلر ديرلر ديكم محمد اول اوقدوغي قرآني كندودن
دوزر حق تعالى بيوردركه اگر اندر ديكي قرآنه محمد بر حرف آرتوريدي ويا بر حرف نقص ايديدي
عزتم حقيچون بن آني اليله طوتوب قوتلر اكا عقاب ايدوب بيوني طمرلرن كسوب
هلاك ايديرديك نه قدر بنوم قاتمزده خلقك اكرم وافضلي اولديسه دخي بو كلام اكا اشارت
قلوركم الله تعالى هيچ بر كمسنه يه محاباه قلمز اكا عاصي اولنلره دخي بتهديد عامدر رسولدن
غيرينه كه حق تعالى كلامندن بر نسنه تغيير ايتسه لر ودخي بيورديكم فما منكم من احد عنه حاجزين
يعني بر كمسنه نكز سزدن قدرتي يتمزكه اكا عذاب ايتمكدن بني منع ايليه ومانع اوله وانه
لتذكرة للمتقين يعني بدرستي اول قرآن وعظ ونصيحتدر شو لره كه شركدن وتناقضدن
ونواهيدن صاقنه لر ودخي وحيدن مطيعلره كه معاصيدن صاقنه لر وانا لنعلم ان منكم مكذبين
يعني بدرستي بو تحقيق بلورز اي مؤمنلر كه سزدن چوغيكز اول قرآني ومحمدي يلانلييجي سز يعني
منافقلرسز وانه لحسرة على الكافرين يعني بو قرآن حسرتدر وندامتدر كافرلره اوزرينه
قيامت كوننده كه ايمان كتورمكي دنياده ترك اتدكلري شول وقتكه توحيد اهلنك وحماق
الجنت منزللرين كوره لر الله تعالى لطفيله آنلره كرامت قلدوغين كوره لر دخي حسرت بيه لركه
قرآنه اعتقاد ايدوب رسولي كرچك ملميه لر وانه لحق اليقين يعني بو حسرت ندامت يادن
كافرلره اولملغي حقدر كه بونده شك وگمان يوقدر بوندن صكره حق تعالى رسولنه عليه السلام
بيوردي كه فسبح باسم ربك العظيم يعني يا محمد اول اولو ربكك آدني دخي اكبور مكلر آني ذكر ايله
آنك شاننه لايق اولمين نسنه لردن آني تنزيه ايت واشيلكي اكا تفويض ايله كه ناصر اولور

سورة المعارج مكية — بسم الله الرحمن الرحيم — وهي اربعون واربع اية

سأل سائل بعذاب واقع للكافرين بو آيتك سبب نزولي بويدركه عثمان بن مظعون رضي الله تعالى عنه
مكه مسجدنده اوتوردي صحابه دن بر جماعتله ونضر بن الحارث ملعون اوزنالرنده يله ايدي
قرآني مسخره يه طوتردي عثمان اكا ذيديكه يا نضر قورق تكريدن بونك كبي حرزن سويلمه كه محمد عليه السلام

نه كه سويلر حق سويلر اول ملعون ديديكه بن نه سويلرسم حق سويلرم عثمان ديديكه محمد ايدر
لا اله الا الله نضر بن الحارث ايدر بن دخي ديرم لا اله الا الله ولكن ايدرم فرشتهلر انك
قزلريدر بوندن تصكره دونب اول ملعون ديديكه الهي اگر بو محمدك ديدوكي حق ايسه وطوغري ايسه
بنم اوزريمه گوكدن طاش ياغدر ياخود درلو دخي عذاب گوندر پس حق تعالى جبرائيله بو آيتي
گوندردي پس معنسي بودركه يا محمد اول دعا قلوبن عذاب ديلمچي كم ديلر حقيقت بلسونكه
اول عذاب شكسز واقع اولاجقدر آخرتده كافرلر ايچون ليس له دافع من الله ذي المعارج
يعني اول عذاب كافرلره واقع اولور هيچ بركمسنه آني دفع ايدن قادر اول الله كه ايو گوكلر
اسيدر واولودرجات اسيدر تعرج الملائكة والروح اليه في يوم كان مقداره خمسين
الف سنة يعني فرشتهلر دخي جبرائيل عليه السلام ايلر حق تعالى انك امري نازل اولدوغي يره شول
گونده كم آنك مقداري اللي بيك ييل قدردر دنيا حسابي ايله ونورلركم اول عذاب واقع اولور الله
تعالى يدن كافرلره قيامت گوننده كه آنك مقداري اللي بيك ييل دربو دنيا ساغنجنجه دخي
حق تعالى رسولنه عليه السلام بيوردكه فاصبر صبرا جميلا يعني اول نضر ملعونك
عذاب ديلدوكي سوزي استهزايه آلوب دخي وحي انتدوكين يلان ايلق اوزره ايدي رسولك
عليه السلام اكا كوكلي طارلغمشدي آندن اوتري بيوردي كه يا محمد طارلغمه صبر ايله شويله كم
صبرك جميل اوله يعني كوكلك صبر ايله كه جزع اولميه وساكت اول كوزلريكي شاد طوت گوره سن كه
آنلرك عاقبتي نه اولور انهم يرونه بعيدا ونريه قريبا يعني بو كافرلر گوكلري قياميتدن اول
قيامت اولمقلغين بعيد گورورلر بلكه يوق ديولر اولاجق دگلدر ديو انكار ايدرلر اما بز اول
قيامت گوننك گلمكلگي ايكي يقين گورروز زيرا بزم وعدمزه خلاف يوقدر البته اولاجقدر
بوگرا اول گوننك صفاتندن خبر ويرب بيوردي كه يوم تكون السماء كالمهل وتكون الجبال
كالعهن ولا يسئل حميم حميما يعني اول قيامت گوني شول گوندركم گوكلر اول گونده شول اريمش
گمش وباقر گبي اولوب پاره پاره دوكله وطاغلر دخي شول درلو درلو بويانمش يوكه دونه يعني
شول توز گبي گوككه يتور يلده دخي شول حلاج ياتندن آتلمش درلو نه كه بوكا نيجه گوروسه بو طاغلر
دخي گمي قزل گمي آق گمي قره گمي صارو گوريندي هيچ بر قوم وقبيله وحد وستلر بو بريني اول گونده
صورميه وحالك نيچه در ديميه زيرا هر كشي گندو شغلي تشويشنده اولاصورمغه مجال اولميه
يبصرونهم يود المجرم لو يفتدي من عذاب يومئذ ببنيه وصاحبته واخيه وفصيلته التي
تؤويه ومن في الارض جميعا ثم ينجيه يعني حق تعالى بيوردوغيكه يبصرونهم اول گونده قوم وقبيله
بر بريني گوررلر اما هر بري گندو نفسنه مشغول اولدوغندن بر برين صورمزلر واگرچه گورمكلر
دگل زيرا قيامت گوننده هيچ بر مخلوق يوقدر الا گندونك صاحبي گوزينك قرشوسنده
اولور گرك آدمي اولسون وگرك جني اولسون هر كشي آني اتاسن وقرداشن واناسن
واوغلنجغن گوررلر لكن قيامت قورقوسندن صورشمز زيرا اول گونده نيجه مجرملر
آني تمني ايدرلركم اي كاشكي بندن بو گونك عذابندن قورتلمغيچون فدي صتوب ايدرلردي

اوغلانجقلري

اوغلانجقلريمي صتايدم وعورتيمي صتايدم وقرداشيمي صتايدم دخي قوممدن قبيلهدن بكا ايستي
اولنلردن كم وار ايسه ويريوزنده كه كلي نه وار ايسه بنم اوليدي ويريدم تكي قورتلايدم لردي نفسمي
قورتريدم حق تعالى خبر ويردي كلا انها لظى نزاعة للشوى تدعوا من ادبر وتولى وجمع فاوعى
يعني حق تعالى بيوردركم حاشا كم انلرك اول ارزولري يرينه گليجك آنلر قورتلاجق دگللردر بلكه ايستي
اول اولدركم اكا لظى ديرلر اول براوددركم باشندن دريسني يا باشندن واعضالريني گوده دن
قوپاروب آيردجيدر ودخي لظى گندويه دعوت ايدوب چاغيرر شول كمسنهلريكه
توحيددن وايماندن اعراض ايلديلرندا ايدوب چاغررکم يا كافر ويا منافق بني بكا گل كه
سنك قرارطوراجق يرك بندهدر ودخي شول كمسنه چاغيرر كم دنياده مال جمع ايلدي حق اللهني
ويرميوب منع ايلدي ودخي بيوردي كه ان الانسان خلق هلوعا اذا مسه الشر جزوعا واذا
مسه الخير منوعا يعني بلكه بو ادم اوغلاني صبرسز وبخيل وممسك يرادلمشدر قچن كم
درويشلك واقع اوليه صبرسزلق ايدوب وطارلقموز وقچن بايلق اولسه حق تعالى
فرض قلدوغي حقلري ويرمز منع ايدر الا المصلين الذين هم على صلاتهم دائمون يعني الا شونلر
صبرسز وبخيل اولمزلركه انلر مؤمنلر ونماز قليجيلردر حق تعالى حقني ادا ايدرلر دخي نمازلري
اوزره دائم اولوب صقلارلر والذين في اموالهم حق معلوم ودخي آنلر دركم گندولرك
ماللرنده معلوم ساغنشلرله حقي واردر زكوة صدقه گبي كه آنرا آزنغين ايدنمشلر در هر گون ويردكلر
للسائل والمحروم بو شول ديلنجيلر ايچونكه قپوده گلوب ديلرلر وبردخي محروملر ايچوندر
بعضيلر ديمشلركم محروم آنلردركه احتياجن كمسنه بلمز وفقرلري كمسنه انلرك درويشلك ايدوكن
دخي بلمزلركه نسنه ويرهلر وبر نيجهلر ديولركه محروم اول درويشدر كه بادي گيجه يوبيلوب
آني كمسه بلميه ودخي محروم اولدركه ايشي شليه اما اشي ايلمز وگليمه ودخي بعضيدن بره خبر ايله
ايوشن بكم صوردي اكا محروم كيمدر اول ديديكم اول كمسه دركه باغ وبغچهسي اوله غشي بتميه وگيمي
تارلاسي وله حاصل ويرميه وقيوني صغري اوله سد ويرميه والذين يصدقون بيوم الدين
ودخي مؤمنلر انلر دركم رسول عليه السلام نه كم قيامتدن خبر ويردي اني گرچكلرلر انك يراغنه
اولدلر والذين هم من عذاب ربهم مشفقون ودخي آنلردركم مولالرينك عذابندن امين
اولمزلر قورقرلر ان عذاب ربهم غير مامون يعني تحقيق اول ربلرينك عذابي امين اولاجق
نسنه دگلدر خصوصا شونلره كم طاعتلرنده قصورلري دخي واردر معاصيدن دخي
حذردن گيرولر يدر تي شونلر كم قيامته اعتقادي ويقيني اوله كامل اولميه وگندو فسق
وفساده اولدوغن دخي بيله لا يقدر اكا كيم اول عذابدن امين اولميه والذين هم
لفروجهم حافظون ودخي انلردركم فرجلرني الله تعالى حرام قلدوغي نسنهدن صقلرلر
وطونلري يا غني كمسه اوزرينه شتمسيدلر الا على ازواجهم او ما ملكت ايمانهم فانهم
غير ملومين الا انلرني گندولرك نكاحلي حلاللري اوزدنيه ششهلر ياخود گندولرك
ملكندن اولن جاريهلرينه ششهلركه انلره ما لله مالك اولديلر يامي اثله مالك اولديلر

یا هبه ایله مالك اولدیلر یا وصیت ایله اگر بو جاریه‌لری بوزدخی اولورسه یا دخی زیاده آنلرکله
مصاحبت قلمقده بونلره ملامت اولنمز بوکشینك درحقیقتده حلوعورتی اولسه و یوقسه
دخی جاریه‌سی اولسه دیلسه که بو جاریه دخی صاتون آلدی یا اوج عورتی اولسه بر دخی
المق استه‌سه کیمکه آنی ملامت ایدوب گرگه گورسه و عیب اتسه کافر اولور
چون حق تعالی حلال قلدوغنی خوش گورمیه گرگه طوته اما ملامت بو وجهله اولورسه که
بو دکلو حلاللنك و جاریه‌لرینك حقوقلرنی یرینه کتوره‌ز و نفقه و کسوه‌لرین ویره‌لمیه‌جك
دوزه قره دخی آلوب کندویه مظلمه آرتورمق نه‌سنه‌ کرکدر دیه بو وجهله کافر اولمز
اما غیبت اتمش اولور بونده ضرر اولمز اگر اول کشی‌یه خوش دخی کلمزسه ایمدی بو کلام
جاریه‌لر حقنده دکر ملك اولیجق حلال لدرنه قدر چوق اولورسه اما قوللر حقنده بر دخی
اولورسه انکله لواطه قلمق حرامدر زیرا اول ملکنده اولمق اهل رایی مباح قلمز خمر انجمك
کبی یا خنزیر اتی یمك کبی ایمان اهلنه بعض صحیحده نه سیوب الجمه‌سی زیرا رسول علیه السلام
بیورمشدر که ان اخوف ما اخاف علی امتی عمل قوم لوط یعنی بن قورقدوغم امتم اوزرینه
لوط قومی عملیدر و بر دوایتده دخی بیوردیکه لا ینظر الله تعالی رجلا اتی رجلا و امراة فی دبرها
یعنی حق تعالی نظر رحمت اتمز شول کسه‌یه که بر ارککله یا بر عورتله دبرندن جماع ایده اکر
کندو حلالیسه دخی و حضرت علی کرم الله وجهه بیوردیکه هر بر ارککله قضای شهوت اتسه
یا دین قیامت کوننده بر غایت بوجه یوده اصاقویه لوتا طامو اهلی کلی بیله‌لرکه بو لوط قومی
عملنی اشلمشدر و دخی ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر یا دین محشرده اول لوط قومی عملن اشلینلر
شویله حشر اولالرقبولرندنکه بربینك ذکری بر بینك دبرنده اوله‌لر شول کلب جابشور کبی جمیع اهل محشر
اوزرینه باقوب اول حالله رسوای اولالر و خبرایجی اسرك قوبه قدحالسنده و آدم اولدقلرنی
بجاق النده کندویه اوره اولدقده کیرو دیره تا فصل قصاص تمام اولنجه کیرو قلان
معصیتلری اشلینلری دخی بونده قیاس ایده‌ سویلینجك کلام چوغلدی ولکن بو نصیحت
اوزره اقتصاد اتدرك عاقل اولنلره بو قدر سوز کفایت ایدر و دخی حق تعالی بیوردیکه
فمن ابتغی وراء ذلك فاولئك هم العادون یعنی هر کم بو ذکر اولنان حلاللردن قناعت اتمیوب
اوته حرامه کوب آنی طلب ایدرسه اول ظالملردن اولور که حرامی حلال اوزره اختیار قلدی
والذین هم لاماناتهم وعهدهم راعون یعنی دخی مؤمنلر آنلردر که اماننلری صقلایجی آنلر
صاحبینه کیرو تمامیله اکسوکسز دکورلر و عهدلرن دخی رعایت ایدرلر و شول امانتلر
و عهدلر که کندولرله الله تعالی ارا سنده در نذرلر و کفارتلر کبی و فرضی اولنان عبادتلر
کبی که کمی شکلیله ادا اولنور و کمی ترك ایدوب بغلتمقله ادا اولنور غیبت یلان کبی
دخی زنا و ربا اتمك و دباکی و دخی بونلره بکزر نه وار ایسه کبائر لردن و دخی امانتلر
و عهدلر که سنکله بو خلق ارا سنده در انی دخی رعایت ایدرلر که بونده مخالفت قلمق
منافقلر صفتیدر نته‌کم رسول علیه السلام بیوردیکه آیة المنافق ثلثة وان صام وصلی

ترم سویلینه‌جك بیان

ونح

وزعم انه مسلم ان احدث کذب و اذا وعد خلف و اذا ائتمن خان یعنی منافقك علامتی
اوج ایدر اوج طتوب نماز دخی قیلورسه و کندوبی مسلم دخی صانورسه اول خالص منافقدر
چونکه بو اوج صفت آنده اولا بری اولکه سویلسه یلان سویلیه و بری اولکه وعده قلسه کیمسه‌یله
مخالفت قلوب یرینه کتورمیه و بری دخی اولکه امین دیوب امانت قونلسه کا خیانت ایلیه
کرك او امانت مال اولسون کرك سرله سوزلرده اولسون کرك بو کشینك اهلنده و اوینده
اولسون باقی نه کم بونلره بکزر وار دخی بیوردیکه والذین هم بشهاداتهم قائمون و دخی مؤمنلر
آنلردر کم ایشتدکلری طانقلقی صقلیه‌لر اکر اوتوده و ذدیو قورقرلرسه تا که حاجت اولوب
قفودقلری وقت کلمدین وارده لر حاکم قتنده طانقلق ویره‌لر شول وجهله اوزره کم کوردیلر
یا ایشتدیلر انك اوزرینه یلاندن قاتوب زیاده یا نقصان اتمیه‌لر و دخی تاکید ایلیجون
کیرو سوز دیکه والذین هم علی صلواتهم یحافظون و دخی مؤمن آنلردر کم نمازلرنی اداسنده
دایم و قتیله ملازم اولالر اشغال دنیایه مشغول اولوب آنی وقتندن فوت اتمیه‌لر
و رکوعنده و سجودنده و قیامنده و قراءتنده و جمیع ارکانلرینده خلل و نقصان ایر کورمیه‌لر حفظ
ایدوب صقلیه‌لر صقلمق معنسی بودر کم نمازدن طشره اول آلتی شرط که واردر بدنی
ارتمق و طوتنی ارتمق و ستر عورت اتمك و قبله‌یه یونلمك و نیت ایلمك و تکبیر اتمك
بونلری اوکات صقلیه اولکه آیتنده دائمون صکره کی آیتنده حافظون دیرونکی اشبو
معنیلره دلالت ایدر که ذکر ایلدك بونلرن صکره حق تعالی بیوردیکه اولئك فی جنات مکرمون
یعنی آنلر کم بو ذکر اولنان صفتلرله موصوف اولسه‌لر کامل مؤمنلر اولوب جنات ایچنده
ثوابلر و هدیه‌لرله اکرام اولنورلر و فرشته‌لر آنلره دایم زیارته کلوب سلام ایدرلر حق
تعالینك و ادمغانلر کتورلر و بوندن صکره کیرو بیوردیکه فما للذین کفروا قبلك مهطعین
عن الیمین و عن الشمال عزین یعنی حق تعالی بیوردیکه یا محمد نه اولدی بو کافرلره کم بونلرن
سندن یکا صوب ایکی کوزلری سکا چویروب خشمله باقرلر بولك بولك کمی صاغنده
و کمی صولنده حلقه حلقه اولوب درلر آنزن اوتری دکلکم سنکله موانست و مصاحبت
قلوب علمکلدن و عظکلدن منفعت طوتالر بلکه سنك عیبلرك تفحص ایدوب چقوب
ظهورن کتوردیکیچون ایدرلر ایطمع کل امرئ منهم ان یدخل جنة نعیم یعنی اول مشرکلر بر برینه
دیرلر دیکه اگر محمد ك اصحابی جنته کیردلرسه بز آنلردن اوك کیروز و اکر آنلره اوجماق
نعمتلری ویریلورسه بزه آنلردن آرتوق ویریلور پس حق تعالی آنلرك امیدلرینی قطع ایلیجون
بو آیتی انیدوب بیوردیکه او ورمی هر کشی بونلردن که اول اجماعه کیروب نعمتلرله
تنعم ایده‌لر کلا مؤتدع و منتزجر اولسونلر بو سوزلردنکه حقا بو امورلری و لاجق دکل
ما دامکه اول کفراوزرینه اولالر انا خلقناهم مما یعلمون یعنی تحقیق بز بونلری
یراتدق شول نطفه‌دن و علقه‌دنکه بیلورلر جمیع ادم اوغلاننی آندن یراتدق و بز آنکله
حکم ایلدك بو ادم اوغلانلرندن هیچ بر کیمسه جنته کیرمیه الا آنلرکم ایمان کتوروب صالح عمللر اشلیه‌لر

بونلرده جونکه نه ایمان وار دنه عمل صالح منه اولمادلرکه اول جنته کیره لر پس حق تعالی بو کلامنی محکم قلدی
قسم ایلدیکه فلا اقسم برب المشارق والمغارب انا لقادرون علی ان نبدل خیرا منهم وما نحن بمسبوقین
یعنی الله تعالی بیوردیکه بن قسم ایدرم شول مشارقلرک حقیچون که کون آندن طوغر ومغاربلرک حقیچون که کون
اندن طولسور مشارق دیو جمع کتوردی اول اعتبار ایله که هر کونک بر مشرقی وار که کون آندن
طوغر بوز سکسن مشرق دیمک صیغک وار بوز سکسن مشرق کوزله قیشک وار و مغاربی دخی بو تخلیق
فی الجمله حق تعالی بیوردیکه بنم کمال قدرتم حقیچون که کنشه بر یلده بوبنجه مشرقلری و مغربلری سیر ایتدورن اکا
دخی قادرزکه بونلری کلی هلاک ایدوز بونلرک یرینه بر خلقی دخی یراده وزکه آنلر بونلردن
خیرلو اولالر بنم قدرتمزدن آندن عاجز دکلکمیز اتمغه قوتمز یتمیه فذرهم یخوضوا ویلعبوا حتی یلاقوا
یومهم الذی یوعدون یعنی یا محمد قو بونلری نته دیلرلرسه سویلیه لر و نه دیلرلرسه اشلیه لر و اول
باطل طالوب دنیا لهوی ایچینده عمرلرنی چوردینلر بنم طاعتمزدن و ایمانه کلمکدن یوز دوندروب
تا کوزلریله مشاهده ایده جک کونلرینه اول کونلرین که آنلره وعده اولنمشدر پس اول کونی
بیان ایدوب بیوردیکه یوم یخرجون من الاجداث سراعا کانهم الی نصب یوفضون یعنی اول
کونده اولکم بر آلتندن اسرافیل صورینی آوازن اشیدوب باش قالدروب طوری کلیلر محشر
یرینه سرعت ایدوب دوردیشه لر ویلیشه لر شول صنعون چری کبی که علم صنجق دینه سکردیشلر
دئیسلری قتنده یا خود شول بوتلره طابوجیلر کبی که بوتلردن یکا سکرده لر خاشعة ابصارهم
ترهقهم ذلة ذلک الیوم الذی کانوا یوعدون یعنی بو حالتده کم کوزلری یاولق قورقوجی اولا
تا رقیقلر بر قیتق اوزدینه بوملیه قورقودن و خورلق یوز قرالغی آنلری بوروشی اولا
اول کوندر کم اول دنیاده آنلره وعده اولنوب آندن قورقودلمشدر تم

سورة نوح علیه السلام مکیة بسم الله الرحمن الرحیم وهی عشرون وثمانی آیات

انا ارسلنا نوحا الی قومه یعنی تحقیق نوح بر ملکی رسول قیلوب قومنه کوندردک که سویانیجه
آنوک آدی ساکن دیمک اولور دیو دردق اکا کم ان انذر قومک من قبل ان یاتیهم عذاب الیم
یعنی قورقوت آخرت عذابیله و دخی اوکوت ویر دعوت ایله کم کفردن ایمانه دونه لر و
ضلالتدن هدایته کله لر آندن اوکدین که عذاب الیم نازل اوله آتی الجدیجی و دخی اولا کم
اول طوفاندر و غرق اولمقدر و دخی بیوردیکه قال یا قوم انی لکم نذیر مبین یعنی اول نوح
بزوم امرمزی ایرشدرمک ایچون کلدی اول قومنه دیدیکه ای بنم قومم و قبیلهم سزه بن اورکوجی
وقورقوجی کلدوم آشکاره بردل ایله کم سزه احوالی بیلورسز اول قوم ددلرکم نه اوکوت
ویروسین ایت اشیده لم حق تعالی خبر ویردیکم ان اعبدوا الله واتقوه واطیعون
یعنی نوح دیدیکه آنی اوکوت ویرورم که اللهی بیلیه سز بوتلری قیوب اکا عبادت ایده سز
و آندن قورقوب معصیتلردن بیغلنا سز و بن ندیرسم اکا مطیع اولاسز یغفر لکم ذنوبکم
ویوخرکم الی اجل مسمی ان اجل الله اذا جاء لا یوخر لو کنتم تعلمون یعنی نوح دیدیکم الله مغفرت
ایدوب بلکی قلدوغیکز کناهدن نزکدن و سزه امان ویرو و عافیت ایله اکوبنم بیوردوغم

طوتارسکز اول عمریکوز آخرینه دک که وعده اولمشدر یعنی تحقیق الله تعالی یکچون عقوبتی وعذابی
کلهه هیچ بر کمسنک طاقتی یتمزکه آنی منع ایدوب تاخیر ایده اگر منفعت ایدر عقلکز وار سیه
و بیلوکوز وار سیه چون نوح بو رسالتی دکوردی آنلر مطیع اولمادیلر اما اکر دیرلرسه که
نتدردی نوح اول قومه کم سزی تاخیر ایلیه خبر ویره طوردکن اجل کلسه تاخیر اولنماز
بویله اولیجق خود حکم ناقض اولور نیه ایدورز شولا حق تعالی حکم ایلمشدی نوح قومنه اکر
ایمانه کله لر عمرلری بیک بیل اوله سه کرکدی والا اکر اوذره باقی قالورلرسه طقوز یوز بیل
تمام اولیجق اولدی هلاک ایلیه پس نوح پیغمبره اول وحیله معلوم اولمشدی آنکیچون دیدیکه
ایمان کتورک تا اجلکز تاخیر اولونه مسمایه دکین که تقدیر اولندی اما قچانکه اول اجل اطول
کلسه بر نفس دخی تاخیر اولنماز پس نوح طقوز یوز اللی بیل اول قومی دعوت ایدوب
اوکوتلدی اول قومدن آز تورمدی کندو یه الا ایلا نلمق و سکولمک و دخی کولمک آز توردی
کوردیکه هیچ بونلردن صلاح کلمز بو کز حق تعالی یه توجه قلدی تکلم حق تعالی بیوردی قال رب
انی دعوت قومی لیلا ونهارا فلم یزدهم دعائی الا فرارا یعنی نوح دیدیکه یا رب بن قومی
علی الدوام کیجه کندز کیزلو آشکاره توحیده دعوت ایلدم بن دعوت قلدقجه بونلرک
دخی ایماندن ایرا قلغی و قاچمقلغی آرتر و دخی بیوردیکه وانی کلما دعوتهم لتغفر لهم جعلوا
اصابعهم فی آذانهم واستغشوا ثیابهم واصروا واستکبروا استکبارا یعنی بلکه تحقیق
بن هر بار کم بونلاری دعوت قلدم سنی بونلر کنا هلرکز یرلری اولالر تا سن بونلری
یار لغیه سن بونلر یارمقلرن قولاقلرینه صوقرلر تا که بنم کلامی اشتمیه لر و اول کفرلری اوزره
قائم اولوب طورورلر و اول غزلی چوقلری آنلری کبره یره غوب ایمانه کلمکدن
تکبر ایدرلر و دخی بیوردیکه ثم انی دعوتهم جهارا ثم انی اعلنت لهم واسررت لهم اسرارا
یعنی نوح دیدیکه آندن بن بونلری دعوت قلدم ایمانه آشکاره اندن هم کیزلو هم
آشکاره قلدی یعنی قولا امر معروف نهی منکر اتمک طریقی اوزره یوسشا قلقله و قهر ایله
دعوت قلدی کوردی آنوکله اولمز بو کز آشکاره جدله قوتله دعوت قلدی کوردی
اول دخی اولمز بو کز جهدن دخی آرتوردی هم کیزلو هم آشکاره دعوت قلدی تکم بیان
ایلدی و دخی بیوردیکه فقلت استغفروا ربکم انه کان غفارا یعنی بلکه تحقیق نوح قومنی
نوحی یلانلدلر حتی دن کجدلر بونجه دعوت اولندی قبول اتمدیلر پس حق تعالی آنلردن یغمورلری
طوتدی و عورتلرنی عقیم قلدی قرق بیل نسللری کسلدی ماللری هلاک اولدی
باغلری بوستانلری قوردی و صولری صوغلدی نوح آنلره ددیکم یا قوم اول کفرکزدن
و شرککزدن توبه ایدوب تکره دونک اول غفاردر توبه ایدنلری یار لغر و اکر توبه
ایده سیز اولورسه کز یرسل السماء علیکم مدرارا ویمددکم باموال وبنین ویجعل لکم جنات
ویجعل لکم انهارا یعنی شرککزدن توبه ایدر سکز حق تعالی قبول ایدوب حاجتکز اولدقجه
کوکدن یغمورلری یوبیده و هم سزه مدد ایدوب مالکز و اغلکز قیزکز کیرو ویروب دخی

باغلريكو وبوستانلريكز تازه لنه وره وايومقلريكز آقنه نعمتلرن سزه بولايديويره بوسوزي دخي
قبول اتمديلر بوكرشلري حق تعالى نك عجايب قدرتلرندنكه كندولرده واردر آنو كلامتذكره ايدوب
اوكوتلدي نتكم الله تعالى خبر ويردي مالكم لا ترجون لله وقارا وقد خلقكم اطوارا يعني نوح ديديكه
نولدي سزه كه اول اللهك عظمتندن قورقمزسز وآنوك عظمتي حقني بلمزسز حال بوكه اول سزي
ياراتدي حالدن حاله كتوردي بر نطفه ايكن قانه دوندردي وقاندن بر پاره اته دوندردي
دخي سڭوكلر وطمرلر واعضالر ياراتدي صورته كتوردي واول صورته جان ويروب قره كو
يردن دنيايه كتوردي اشبونك كبي قدر قامت ويردي نيچون آني قبول ايدوب وآني
قيوب آيرو غيره طپرسز بوكونوني قيوب كوكلر ويرلر عجايبندن خبر ويروب تنبيه ايتدي
نتكم حق تعالى خبر ويردي الم تروا كيف خلق الله سبع سموات طباقا وجعل القمر فيهن نورا
وجعل الشمس سراجا يعني نظر ايتمزميسز اشبو كوكلره كم عبرت الا نزالله تعالى نيجه ياراتدي
يدي كوكلري طبقه طبقه بر بري اوزرينه كه هر كوكك دخي قلنلغي بشيوز ييللق يولدر
واره لري دخي بشيوز ييللق يولدر ودخي آي بو كوكلرك جميعن نور قلدي يوزي جميع كوكلره
آيدنلق ويرور وآردي يراهلنه شعله ويرور وكونشي دخي چراغ قلديكه كوندوزين
آنوكله روشن قيلوريا كه هر مصالحلري يرينه كتوره مكه آسان اوله ودخي اولومدن وكيرو قوبقدن
خبر ويردي نتكم حق تعالى بيوردي والله انبتكم من الارض نباتا ثم يعيدكم فيها ويخرجكم اخراجا
يعني الله تعالى سزوك اتاكز آدمي طپراقدن ياراتدي صكره دخي آندن پاره دوب وجوده كتوردي
عاقبت سزي اولدروب اول طپراق ايچنه قارشدورر آندن صكره كيرو چقاردسز شويله
چقاردقكم هيچ بر يكوز اول طپراقده قالمقده كلدر ودخي بيوردي كه والله جعل لكم الارض
بساطا لتسلكوا منها سبلا فجاجا يعني نوح اول قومنه ديديكم كورمزميسزكم الله تعالى بيوردي
بويري سزه نجه بيوردي تاكم آنوك اوستنده اوتوره سز طوره سز واكنلر اكه سز وباغلر ديكه سز
واول طاغلرده ليلر ايچنده يوريه سز قنده حاجتكز اولورسه واره سز بس اول پادشاهه سز
بونك كبي انعاملر قيلمشسز آني قيوب براصتي سوزنه يا انسز تسنيه طابنق دوادكلدر آني
برلك وبكا مطيع اولك ديدي اوكدن كه عذاب كلمزدن بولر نقدر كه وعظ كلامن اشتديلر
دخي بتر عنادلري آرتوب توحيد سوكوب الجتديلر نوح كوردي كه بولردن هيچ بري ايمانه
رغبت اتمزبو كز حق تعالى يه توجه ايدوب عرض حال قلدي نتكم حق تعالى خبر ويردي
قال نوح رب انهم عصوني واتبعوا من لم يزده ماله وولده الا خسارا ومكروا مكرا كبارا
يعني نوح ديديكه يارب تحقيق بنم قومم بكا عاصي اولوب مطيع اولماديلر بر كمسه مطيع اولديلركه
آنلروك مالي واولادي اكا آرتقلق بيدي الا زيانكارلق آرتدردي يعني اول رئيسلري متقدملري
بولره دين ايچنده حيله اوكره ددلر وقنده دركه نوحي دوكلروسوكلرو ولري منع ايدنلر
آنوك سوزن اشيدوب ايمانه كلمكدن نتكم حق تعالى خبر ويردي وقالوا لا تذرن آلهتكم
ولا تذرن ودا ولا سواعا ولا يغوث ويعوق ونسرا وقد اضلوا كثيرا ولا تزد الظالمين الا ضلالا

يعني

يعني اول رئيسلري وشريفلري كو وقولارن آشغه قومنه ديديلركه سز بونوحك سوزن اشدوب بو آلهه كوز
عبادتن ترك اتمك ودخي ايلكوزجلك عبادتندن اول بوتلركوزك كه وددر ودخي
سواعدر ودخي يغوثدر ودخي يعوقدر ودخي نسردر دائم بوبشنه صنمكوزه عبادت
ايلك بولري ترك ايلمك نوح ايدر الهي بو بوتلر سبب اولوب نيجه قومي ضلالته براقدلر ودخي
اول بوته طپانلر مشركلره زياده قلمه خساراتدن ارتق وعذابدن آرتق كم بولر ظالملردر
ودخي حق تعالى خبر ويردي مما خطيئاتهم اغرقوا فادخلوا نارا فلم يجدوا لهم من دون الله انصارا
يعني بو نوح قومي اول اسيالتلري وخطالري سببيله دنياده صويه غرق اولديلر وقيامتده
اوده كيروب عذابه غرق اولسولر بس اول نوح قومي صوغرق بنه واقع اولوب هلاك اولديلر
نه اول طپندقلري صنملردن ونه اول رسلردن يار دم ايدجي بولمديلركه اولري اول عذابدن
دخي قورتاره حق دكلرجون كوردي نوح بولر ايمانه كلمزلر حق تعالى دخي وحيله اكا
بلدردي كه شول ايمانه كلنلردن آرتق دخي بر كمسه ايمانه كلمجكدر بس نوح دخي آنلروك
هلاك كلكن دلدي نتكم حق تعالى خبر ويردي وقال نوح رب لا تذر على الارض من الكافرين ديارا
انك ان تذرهم يضلوا عبادك ولا يلدوا الا فاجرا كفارا يعني نوح ديديكه يارب بو كافرلردن
يريوزنده اولكن ادركر الجنه كمسه ديره نور قومه كلي هلاك ايله اكر شونلر بولري در ايتمجك
اولورسك بولر سنوك اول ايمانه كلن قوللروكي دخي آزدورورلر وبولردن دخي اولاد كلمز
الا فاجر كافر كلور سنوك عبادتكدن اعراض ادوب آيروغيره طپرلر بو كلام شول رسول
عليه السلام ديديكي كلام كبيدركه بيوردي الشقي شقي في بطن امه يعني شقي اولدركم آنسي
قرننده شقي اولدي بولردخي آنلردن ايدي بوندن صكره نوح كندو نفسيچون واتاسي اناسي
ايچون واهلي ايچون ودخي مؤمنلر ايچون مغفرت دلبوب دعا قلدي نتكم حق تعالى خبر ويردي
رب اغفرلي ولوالدي ولمن دخل بيتي مؤمنا وللمؤمنين والمؤمنات ولا تزد الظالمين
الا تبارا يعني نوح عليه السلام ديديكم يارب بنم كناهلرمي ستر ايله ودخي اتام وانام كناهلرن
ستر ايله بزوم كناهلرومز لرنزه عقوبت ايله ودخي شولروك كناهلرن دخي كه بنم ديلمده كيروب
سفينه مه كيرديلر ودخي جميع مؤمن لره ومؤمنه عورتلره بلره رحمت ايله يارلغه تا قيامته دكين
بو دعا مت الجونده عكرمه روايت قيلور ابن عباس دن رضي الله تعالى عنهما اول ابن عباسك
عادتي بويديكم كيجه قران اوقركن بر آيت اوزره كجسه كم آندن آرتق صفا حاصل اولايدي
يا عكرمه ديردي يارن اشبو آيتي بكا آكدورسا دنه اكا اكدوردي آكدوره دقده دردي
يا عكرمه بلدرتي اول نوح پيغمبر كافرلر اوزره دعا قلدي هلاك كلكك ايله مؤمنلره دعا قلدي
مغفرت ايله كافرلر حقنده قبول اولنوب هلاك اولديلر ومؤمنلر حقنده دخي قبول اولنوب
مغفور اولديلر آنوك دعاسيله بعضي اصحابدن ايلر روايت اولنديكه ديدي مؤمنلروك
نجاتي اوج نسنه ايلهدر بر نوح پيغمبر دعاسيله وبردخي اسمعيل پيغمبر دعاسيله دركم قربان
وقتنده قلدي وبر دخي بزم رسولمز عليه السلام شفاعتيله دركنا هكار لر حقنده

سورة الجن وهي مكية بسم الله الرحمن الرحيم ثمان وعشرون آية

قل اوحي الي انه استمع نفر من الجن یعني حق تعالى بیوردیکم ایت یا محمد خبر ویر اول مکه کافرلرینه کم
الله تعالى بکا وحی ایلدی قرآن ایچنده خبر ویردیکه یدی ستی جنلردن بر بولک کم طقوز شخص ایدی
نصیبین اهلندن که اول عینده ایدی وضلروک اشرافلرندن ایدی ودخی سعید بن جبیر ایدر
ابن عباسدن ایشتدم که رسول حضرت اصحابندن بر جماعتله قصد ایدوب سوق عکاظیه گیتدیلر
اول وقت شیطانلر کوکه چیقوب خبر اوغرلمقدن منع اولندیلر بونلر کم اولری اوده ایلر آتدیلر
چقمغه قومدیلر اول شیاطین ددیلر کم اشبو حال اولدوغی دکلدر الا بر نسنه دن اوترودر که
یکی کوندوگلدی شرق ایلک کودوک کم بونشادقده یا مغاربن ظهوره گلمشدر کم بزه منع
اولندق پس بو جنی شیاطین یر یوزینه طاغلوب استدیلر که تا نه حادثه اولدی بیله لر
آنلردن بر بولکی تهامه دن یکاچقدیلر رسول علیه السلام اصحابیله نخلده ارته نمازین
قلوردی رسول حضرتنک قرآن اوقودوغی آوازن اشتدیلر طوروب دکلدیلر قتی تعجب ایدوب
دیدیلر والله اشبودر که بزه حائل اولدی کوکه چیقوب خبر المقدن پس کیرو دونوب
قوملرینه کلدیلر اول اشتدکلرندن خبر ویردیلر نتکم حق تعالى خبر ویردی فقالوا انا سمعنا
قرآنا عجبا یهدي الى الرشد فآمنا به ولن نشرک بربنا احدا یعني تحقیق یا قوم بز قرآن
اشتدک عزیز شریف کریم که آنوک مثلی عزیز بولنمز آنوک کبی قرآن که هدایته دعوت ایدر
وطریق صوابه ایلتور که اسلام توحید طریقیدر ودخی کرکلو نسنه لره دعوت ایدوب یارمز
اشلردن نهی ایدر پس بز اول قرآنی تصدیق ایدوب الله ایمان کتوردک وبلدوک کم
محمد حق رسولدر قرآنی آکا اندرمشدر واعتقاد قلدق کم خالقمز بردر و آنوک ملکنده
شریک یوقدر هیچ برکمسه نی آکا شریک قلمیوز ودخی بیوردیکه وانه تعالى جد ربنا ما اتخذ
صاحبة ولا ولدا یعني یوجلدی بزوم ربمزک عظمتی وذکری وسلطنتی قمو تصوردن
ودخی گندویه زوجه طوتمادی آنوک سلطنتی عظمتی بو صدده در آنده نکه اول اهل و اولاده
احتیاجی اوله ودخی بیوردیکه وانه کان یقول سفیهنا على الله شططا یعني اول بیرلر بر بونه
دیدیلر کم بزدن یکیتی اول سفیهمز ایدر دیکه ابلیس دره تکریدن ارتق تکری وار دیوب بزی
اکا دعوت ایدردی اول جنیلر دخی بزوم عقلسزلر ومز جاهللکلرندن الله اوزرینه بو سوزی
دیرلردی کذب جور یونیدن بولرکلی بلا بیلمز ایمش نه بلدک که الله تعالى بولردیه تکریدن
عالی ومنزهدر ودخی بیوردیکه وانا ظننا ان لن تقول الانس والجن على الله کذبا یعني بو جنیلر
دیدیلر کم بزوم ظنمز بو ایدیکه بو جنیلردن وآدمیلردن کمسه الله اوزرینه کذب ایدوب
افترا اتمزلر بولکرم کافرلوز وادمیلر کافرلر یکدیرلر بو بوتلر وغیر تکریلر دارا اول تکریدن
آرتق نزانا نوردق کم یلاندکلر صانوردق شمدی بزه بو قرآنله بیان اولندیکه آنلروک سوزلری
کذب وافترا ایمش بو اذا یه دکین اول جنیلر خبریدر کم حق تعالى خبر ویردی بوندن آشغه
حق تعالى کلامیدر کم بیوردی وانه کان رجال من الانس یعوذون برجال من الجن فزادوهم رهقا

یعني بو آدمیلردن حالت جاهلیتده کمسلر وار ایدی قچان کم سفره کلوب بر دره یه وبر اسوز
یا ذیه قونسلر جنیلرک شرلرندن صغنوب دیرلردیکه اعوذ بسید هذا الوادي یعني صغنورز
اشبو دره نوک جنیلرینوک اولولرینه که بزی آیرقلردینوک شرلرندن صقلیه لر که اول سوزله
اول کیجه آنلر امان ایچنده اولورلردی بو آدمیلروک آنده صغندوغی آنلروک کبرن وطغیانن
آرتوردی دیرلردی بزوم دخی اولو لغمز اکا ایرشدیکه جن انس بزدن امان دیلرلر
ودخی بیوردیکه وانهم ظنوا کما ظننتم ان لن یبعث الله احدا یعني یا مکه اهلی اول جنیلر
کافرلری دخی سز طیدوغیکز کبی صنورلر دیکه الله تعالى اولومدن صکره بر کمسه کیرو قوبارمجق
دکلدر دیرلردی آندن ایمان کتورمزلردی نتکم سز صندوکوز یکینتی الله تعالى کیرو جنیلر
کلامندن خبر ویروب بیوردیکه وانا لمسنا السماء فوجدناها ملئت حرسا شدیدا وشهبا
یعني اول جنیلر ایدر بکیتی نه کوکه چقدیکه سوز اوغرلیاوز نته کم اول اشیدوب اوغورلردق
بولدق اول کوکی که حارس طپطلوا وملش قوتلو فرشتهلر دخی بیلدک یحی یلدزلر که چقانمزی
آنوک یالکی برله آتادلر ودخی خبر ویروب بیوردیکه وانا کنا نقعد منها مقاعد للسمع فمن
یستمع الآن یجد له شهابا رصدا ودخی دیدیلر کم بز بوندن ایلرو کوکه چیقوب اوتوره جق
یرلرده اوتورردق قولاق طوتوب دکلردک فرشتهلردن اولاجق نسنهلردن ادلرنده
نه سویلشورلر اما شمدی هر کم قولاق طوتوب خبر المغه چقسه آنی کوزجی ملائکه لر واریلورلرکه
شهابله آنی آتادلر ودخی کیو ندور دلر ودخی بیوردیکه وانا لا ندري اشر ارید بمن في الارض
ام اراد بهم ربهم رشدا یعني اول جنیلر بو بر نه دیرلردیکه بز بلمزوز اشبو حالکم کوکده ظاهر
اولدی حق تعالى بو یر اهلنه بو کا خیرمی دیلر یوخسه شرمی دیلرتاکه ایمان کتورمیوب هلاک
اولالر وایمان کتورن هدایت بولالر یاخود حق تعالى رسول کوندرد وکندن بو یر اهلنه عذاب می
دیلر بولره رسول کوندروب طریق هدایتی بلدوره که ودخی بیوردی وانا منا الصالحون
ومنا دون ذلک کنا طرائق قددا یعني اول جنیلر دیدیلر کم بزدخی بعضمز مؤمنلر صالحلروز
ودخی بعضمز کافرلر فاجرلروز بزوم هوالرمز مختلفدر هر بریمز بر طریقده در ودخی
بیوردیکه وانا ظننا ان لن نعجز الله في الارض ولن نعجزه هربا ودخی اول جنیلر دیدیلر که اکر اول
پادشاهمز عذاب اتمک دلسه یعني شکسزبلورز کم ملکندن چیقمغه طاقتمز یوق کم عالم ملک ملکوت
دخی آنوکدر ودخی بیوردیکه وانا لما سمعنا الهدى آمنا به فمن یؤمن بربه فلا یخاف بخسا ولا رهقا
یعني اول جنیلر دیدیلر کیچون تا اول قرآنی اشتدوک که هدایت یولنه دعوت ایدر اکا تصدیق
ایدوب ایمان کتوردک ومحمد حق رسولدر بلدوک وهر کمسه کم اول ربنه ایمان کتوردی
اول هیچ قورقماسون که عملنوک ثوابی نقصانه لا یاخود اکا ظلم وحیف اوله اکناه اوزره ارتق
یازیلمیا بر آیوق کنا هیچون اکا عذاب اولونه ودخی بیوردیکه وانا منا المسلمون ومنا القاسطون
فمن اسلم فاولئک تحروا رشدا واما القاسطون فکانوا لجهنم حطبا یعني اول جنیلر دیدیلر که
بزدن کمسلر وار که اللهی بر بلوب آنوک حکمنه مطیع ومنقاد اولمشلردر ودخی کمسلر وار که

طي توحقدن كچمشلردر دخو رادنجيلردر و اول كمسلر كه اسلامه كلديلر و لردر كه طريق حقي
طلب ايدوب صوابه قصد ايتديلر اما اولر كه حق طريقي قيوب باطله رغبت ايتديلر
آنلردر كه كندولري جهنم اودنه طوتوق ايتديلر اودون كبي وان لو استقاموا
على الطريقة لاسقيناهم ماء غدقا لنفتنهم فيه ومن يعرض عن ذكر ربه يسلكه
عذابا صعدا يعني حق تعالى بيوردي كيم اگر بو اهل مكه هدايت اوزره طوغرو طورسلر ايدي اولره
كوكدن طاتلو صولر ياغدوروب و اولره بول نعمتلر ويريرك كه معيشتلري بول اولايدي
و دخي بز اول نعمتلر ايچنده آنلري ابتلا قيلايدق و اول نعمتلرك شكرين يرينه كتوروب
نوم طاعتمزه مي صرف ايدرلر يوخسه كفران نعمه مي اولورلر اما بعضيلر ديمشلر كه
اگر بولر كليسي كفر طريقي اوزره طوغرو طورسلر و كفر اوزره ثابت اولسهلر دخي اولره
وقتيله چوق نعمتلر ويرر ايدك و بول نعمتلر ويريرك مالارين طوارلرين آرتوريرق
اول نعمت ايچنده آنلري ابتلا قيلمق ايچون تا آنلر آنوكله فتنهيه دوشلر ديلر ضلالده ديكه
اول آنلره ويريلن خيردر بيلمزلردي كه اول حال آنلره مكر استدراجدر آز آز آنوكله
عذابه و عقوبته دوشرلر اما آنلر كه حق تعالى انلرده و كلام قرآني و محمدي تصديق ايتمكدن
اعراض ايلديلر و اول ربني بيلمديلر و اول كمسه يو ديه جهنمده قتي دشوار الحينده اولا
و بو اولدقلرم اول كافرلري سوره لر صيو نحيا اودده قيا اوزره چيقمغه الاياق ودو
اول قيايه چيقمق استسلر الري اياقلري يلكلنه كيوب قرق يلده كه اول قيا اوزرنه
چيقيجق طايانوب كيرو آشغه دوشلر كيرو سوره لر چيقمق ديو دائم بو عذاب اوزره
اولالر عذابا صعدا ديدوكي بودر و دخي بيوردي كيم وان المساجد لله فلا تدعوا مع الله احدا
يعني حق تعالى بيوردي كيم مسجد الله ايچوندر نونكله خلقه مسجدلروك شرفين بيلديردي
اكا تعظيم ايدرلر و آنلرن بيوردي كيم اول مسجدلرده قلدوغيكز عبادته دخي بر كمسنه
اورتاق قاتمك يعني اول يهود نصارى كنيسهلرينه كيروب عبادت ايدرلر اول
عبادته شرك كتوري و ار پيغمبرلرده دخي بعضيسنه تصديق ايدوب بعضيسنه ايتمزلر
پس حق تعالى امت محمد مؤمنلرينه بيوردي كيم اول آخر كلن پيغمبرلري تصديق ايدوب مسجدلره
كيروب عبادتلرن خالص لله ايچون ايدرلر نسنه اكا شريك ايتميه لر و بعضيلر ديديلر كه
مساجددن مراد اول اعضادر كه آنوكله سجده اولنور يو آلين و بورون و اوك ايكي اياسي
و ايكي ديز كوز و اياغك بار مقلري اولتي پس حق تعالى بيوردي كه بو سجده ايدن حل اعضالر سنه
ملكمدر بن يارتدم سنه ملكمي يره غير خدمت ايتديرمك يني قيوب اول اعضالر آير غيره
سجده ايتمك كورني بكا تخصيص ايله و دخي بيوردي كيم وانه لما قام عبد الله يدعوه كادوا يكونون
عليه لبدا يعني حق تعالى بيوردي كيم وقتا كه اول محمد بطن نخلهده طوردي بعض اصحابله اركته نمازدن
قلوب جهر له قران اوقودي و اول جنيلر كچركن انى ايشيدوب طوره قالديلر اول قرانه آنلره
خوش كلوب صفا ويردوكنده و دخي سول سومكده زياده اولدوغندن بربري اوزرينه

قاتقا

قات قات اولورديقين اولورلردي كيم رسولك اوزرينه اوشلر و دخي حق تعالى بيوردي كيم قل انما
ادعوا ربي ولا اشرك به احدا يعني ايت يا محمد بن مخصوص اول تقيه عبادت ايدرين دخي بر كمسنه
عبادتمده اكا اورتاق قاتمزن و دخي بيوردي كيم قل اني لا املك لكم ضرا ولا رشدا قل اني لن يجيرني
من الله احد ولن اجد من دونه ملتحدا و دخي ايت يا محمد بو مكه كافرلرينه كيم بن حق تعالينك قوليم
بنم اولمن حق تعالينك خبرن اشتدرمكدن آرتوق نسنه يوق نه سزه ضرر ايرورمكه طاقتم يتر
نه خود هدايت ايرورمكه زيرا بو ايكي يره دخي بنم مولام مالكدر ايت دخي يا محمد كيم اگر بنم مولام بكا
عذاب قيلمق دلسه هيچ بر كمسنه اندن كلمز كه بني آندن كندو صغنجمه سنه آلوب اول عذابدن بني
منع ايده بن هيچ اللهدن قاچوب صغنجق يربولمادم كه اكا صغنام و دخي بيوردي كيم الا بلاغا
من الله ورسالاته يعني بني حق تعالينك عذابندن قورتارمز الا شول كه بكا وحي اولنان قرآن
خبرلريني سزه ايرشدرم و رسالتي يرينه كتوررم اكا عاصي اولميام ومن يعص الله ورسوله
فان له نار جهنم خالدين فيها ابدا يعني هر كم الله عاصي اولا آني بيلميه و آنوك رسولنه مطيع اولميه
و اكا اينن قرآني تصديق ايتميه بلكه تتي قيامت كوننده آنوك خاص قراركاهي جهنم عذابي در ابدا كه
انده مخلد اوله لا خلاص بولميه و دخي بيوردي كيم حتى اذا راوا ما يوعدون فسيعلمون من اضعف
ناصرا و اقل عددا يعني پيغمبر اول كافرلري زبانيلرله قورقودردي طاهوا الجيننه بو كافرلر ديديلر كيم
يا محمد اول بزي قورقوتدوغك زباني اون طقوز زبانيه ايمش بز بو قدر چوقلوغمله اولره نطاقت
كتوره حق تعالى بو آيتي اندوروب بيوردي كيم يا محمد اول كافرلر اشتدكلري عذابلري اول وقت كه
كوزلريله كورنلر اول وقت بيلرلر كه كموك يارديجيسي ضعيف در و كيموك لشكري آزدر اول مؤمنلر
يارديجيسي و آنلرك مولالري جهتيسي قوتلودر چوقدر يوخسه اول كلن كافرلر معاونلري قوتلودر
يا اولرك لشكري چوقدر و دخي بيوردي كيم قل ان ادري اقريب ما توعدون ام يجعل له ربي امدا
يعني اول حادث كافرلري رسوله ديديكه يا محمد اول عذابكم بوني آنوكله قورقودرسين اول نه وقت
اولور بزه خبر ويريوخسه مراد بوندن بزه مسخره يه طوتمقدر حق تعالى بو آيتي اندوروب
بيوردي كه يا محمد اول كافرلره ايت كه بن بيلمزم اول بزه وعده اولنان كونك يقينميدر يوخسه ادل كونك
سزوكدا كوزده دخي اوزاق مدتميدر ديه قالدي عالم الغيب فلا يظهر على غيبه احدا يعني غيب بيلجي
اولدر و آندن آرتوق كمسه بيلمز كه اول قيامت و اول عذاب كوني سزه نه وقت كلسر هيچ بر كمسنه
اول غيب اوزره مطلع قيلمز الا من ارتضى من رسول فانه يسلك من بين يديه ومن خلفه رصدا
الا مكر بر كمسنه پيغمبرلردن اختيار ايدوب برينجه غيبندن اكا بيلديره اول اندن خبر ويره
اول اكا معجزات اولوب پيغمبرلغنه دليل اولا بيلديكي اول الله تعالى اول غيبي نجان پيغمبرنه
بيلديرمك ايچون فرشته كوندره و حيله آنوكله دخي فرشته لر كوندروب و دكي و كنجه كمي اردنجه
كوزجي اولوب صقلرلر تا كه شياطيندن بر كمسنه حاضر اولوب اول غيبدن واقف بولوب رسول
خبر ويرمدن آنلر اول خبري قاشلين لر خلقه ارسنه تا اول معجزات يرينه كلميه بو بويله
اولدوغي آنوك ايچوندر كيم ليعلم ان قد ابلغوا رسالات ربهم تا بو خلق بيله كيم بنوم رسوللروم

اشتدرده كاری خبر اول نہلری سوزیدر حقیقتا آرتوغی اكسوكی یوق وتبدیل تغییر یوق واول
رسولموری دخی بیلكه اول اكا وحی اولنان اولموللاسی سوزیدر وقبل مقدندر جهت شیطان دكل
ودخی بیوردیكه واحاط بما لدیهم واحصی كل شیء عددا یعنی الله تعالی علمیله احاطه قلمشدر جمیع
پیغمبرلرینكه تبلیغ رسالت ایتمشلر واتركین بیلور وخلقلرن دخی كم قتول اتدی
وكم اتمدی بیلور زیرا جمیع مخلوقاتك یرده وكوكده ساغشلری نه مقدار ادر آنوك
علمی ایچنده كلی معدوددر آنوك علمندن طشره نسنه یوقدر

سورة المزمل عشرون ایة بسم الله الرحمن الرحیم وهی نزلت بمكة المشرفة

یا ایها المزمل قم اللیل الا قلیلا نصفه یعنی حق تعالی خطاب ایدوب رسول الله صلعمه ایدر
ای كلیمه بورونوب یتان طور كیجه نمازه مشغول اول الا اول كیجه دن آزرق وقتن كه
نصفدر آنی او نوكل او انقص منه قلیلا او زد علیه ورتل القرآن ترتیلا یا خود اول
نصفدن بر آز نقص ایت كه ثلثی اولا ثلثانن اویویات یا خود اول نصف اوزرینه بر آز
زیاده قیل كه ثلثانی احیا ایده سین ثلثین اویویاسین وداخی وقوعله قرآنی ترتیل ایله
اوقو اولدرلكم اوازن یتیوروب ساكن اوقویه حرفلره بربرندن سچه كتلرن
یرلو یرنجه ایده امدی بو رخصت ویرلمكدر رسوله دون نمازنه یا یادوسین قلا یا اوج
بخشنده بر بخشیق قیله یا اوجده ایكی بخشن قلا زیرا كم كیجه ساعتلری حقیقتا نه كجدی
نه قالدی الله بیلور انجق اما بعضیلر دیمشلر كه دون نمازی بشی وقت نماز فرض اولمدن
دوكلی امته اوزدینه فرضدی چون بو امته اوزدینه بش وقت نماز فرض اولدی
بولردن دون نمازی فرضی كتورلدی مستحب اولدی كم قلورسه حق تعالی یقینلغی ارتار
واولو مرتبه لرو كرامتلر حاصل ایدر قلمزسه بو مرتبه لر حاصل اولماز وكذا هكذا دخی اولماز
اما رسول اوزدینه فرض ایدی مخصوص زیاده قربتدن اوتوری دخی بیوردیكه انا سنلقی
علیك قولا ثقیلا یعنی یا محمد القادیسر وزسنوك اوزروكه بر قرآن كه غایت آنوك
آغیر قدری وعظمتی وادوانوك ایچنده امر نهی واردر نمازلرن قلق كبی كه آنوكله عمل اتمك
نفسلره ثقیل كلور اما تحمل ادوب عمل ایدنلرو كدخی یادیق قیامتده ترازوسی آغیر كلور
ودخی دیمشلر كم قرآنك انكلوكی آغیردر دنتكم حق تعالی بیوردی بو قرآنی بر بر طاغه اندرسوز
اول طاغ اكا طاقت كتورمیوب پاره پاره اولادی بونرن اوتوروبدركم رسول علیه السلام
دوه اوزرنده ایكن وحی كلسه اول وحینك ثقلتندن دوه نك كوكسی یره اندردی بر نكه
طاقتی قلمزدی تا اول وحی تمام اولمینجه ودخی بیوردیكه ان ناشئة اللیل هی اشد وطئا
واقوم قیلا یعنی یا محمد كیجه ساعتلری بوری قیوب كلجی دانوك ایچنده عبادت قلق نشاطی
آرتق دقدر كوندز ساعتلرندن ودخی كوكل رقت حاصل ایدیجی در الله دن ثواب
اومیجی دلانلره وقربت طلب ادوب مناجات قلانلره ودخی اوقودوغی قرانك
معنسن فكر ایدوب صواب اوزره فهم اتمكه اولقریب رقدر اندن اوتورو كم كیجه

اوادلركسلور وآیقلر حركتی قطع اولور كوكل فرقلق نسنه اشتمز وكوكل برین جمع اولور
ودخی كیجه دون طورمق نفسه ثقیل كلور لیكن مرتبه وثوابی دخی ذحمته كورن اولور ودخی
بیوردیكم ان لك فی النهار سبحا طویلا واذكر اسم ربك وتبتل الیه تبتیلا یعنی یا محمد سكا
كوندزده شغل طویل وار دخی ایچك یرنیه كتورمكه متصرفسن وارورسین كلورسین
باری كیجه كندوكی فارغ قل عبادت ایچون اول ربكك دنی ذكر ایله كل آنوك ایچون
مناجات ایدوب نمازلره مشغول اولا یروق اشغالدن كندوكی قطع ایله توجهكی
خالص الله قل تا عبادتك ودعاك ومناجاتك كلی خالص ولا انته كه اول سنی كزین قلدی
سنده انلر ارتقدرن محبتكی قطع ایله واكا عبادتكی كزین ایله توكلی اكا ایدوب ایشوكی
تفویض قل ودخی بیوردی رب المشرق والمغرب لا اله الا هو فاتخذه وكیلا یعنی یا محمد
سنوك ربك اول الله دركم مشرقك مغربك خالقی اولدر وآندن آرتق معبود مطلق
یوقدر الا اولدر كه واحددر شریكی یوق كندوكه دوست وناصر صقلا نحی آنی ایدین
واكا اعتقاد قل كافرلر سوزینه باقوب كوكلوكی طار طوتمه فاصبر علی ما یقولون واهجرهم
هجرا جمیلا یعنی صبر ایله یا محمد ول مكه كافرلری سكا كذاب ومجنون دیر كافرنیه طارلغمه
كندوكی بولردن آیر غرتیت ایله كوكلك ایله جزع قلمه وفحش كلام اتمه وذرنی والمكذبین
اولی النعمة ومهلهم قلیلا یعنی الله تعالی خلق عادتی اوزره بیوردیكم یا محمد سن كوكلوكه
بوغصه بر قهمه كه بو كافرلره نه ایده سین كه آنلردن انتقام آلاسین اول مالجوغلرنه
ونعمتلرنه مغرور اولوب سنی تكذیب ادنلری بكا قو انلردن انتقام المكلك بن كافی ایین
بر قاج كون بولری مهلته قو كوره سین كه بن بونره نه قلسن بو دنیا كونلری بولنه اوزاق
كلوب بیلورلر اما بو آزدر كم كچر بیس بولروك عقوبتن بیان ایدوب بیوردی ان لدینا
انكالا وجحیما وطعاما ذا غصة وعذابا الیما التحقیق بزوم قتمزده بو كافرلر ایچون ایاق باغلری
واردر ودلو ودلو عذابلر وجحیم طامو شكل ودلری واردر ودخی شول دكلو طعاملر واردكه
ایتی بوغوزه طقلورقالور نه آشغه اینر نه یوقرو چیقر اول دنیاده قلدقلری شغم حراسی
وبوكلیتیلر بولره كی ایلام ایدیجی عذابلر واردر ودخی بیوردیكم یوم ترجف الارض والجبال
وكانت الجبال كثیبا مهیلا یعنی بولره وعده اولنان عذاب اول كوندركم آنده بو یرلر
قتی حركت ایدوب طاغلر زلزله كلوب شویلكه بو طاغلر اقار قوم كبی اولا تا اوطوغیده حق تعالی
هیبتندن ودخی بیوردیكه انا ارسلنا الیكم رسولا شاهدا علیكم یعنی یا مكه كافرلری
بز محمدی سزه رسول كوندردك وطانق كوندردك تا قیامت كوننده سزوك اوزركوزه
طانقلق ویره كم بیم خبرم سزه ایرشدردی سزوك برینجه كوز آنی تصدیق ایدوب
برینجه كوز آنی یالانلدی ودخی خبر ویردیكه كما ارسلنا الی فرعون رسولا فعصی فرعون الرسول
فاخذناه اخذا وبیلا یعنی نتكم موسی بن عمرانی فرعونه رسول كوندردك فرعون تكبرلك
ویسركشلك ایدوب موسانك پیغمبرلغنه انانمیوب یالان اتدی بز دخی آنی بر عقوبت ایله طوتدق كه

نیله غرق ایلدک وکرسز دخی محمدی یالانلیوسکز انجلین هلاک ایدرز دخی بیورد دیکه
فکیف تتقون ان کفرتم یوما یجعل الولدان شیبا السماء منفطر به کان وعده مفعولا
یعنی سزاکر کافر اولوب کفراوزره کیدرسی اولرسکز کندوکوزی نیجه صقلیوسز سزی شول
کونک عذابندن که اکر اول کونک اوغلنجقلر اولایدی آنوک هیبتندن باشلری آغرایدی
یعنی اول فزع کونندن که اول صور حالنده حق تعالی هیبتندن بوکوکلر ایکی یاریلیه یارن اولا
تا که اول حشر حساب اولوب مؤمنلره جنت وکافرلره اوددخی وعده اولنمشدر جمیع بونیه
کلا انشلنه ان هذه تذکرة فمن شاء اتخذ الی ربه سبیلا یعنی شبو آیتلر کم ذکر اولندی
تمام وعظ بتلیغ در هیچ اکسوکی یوق کیم دیلرسه بوکلماتی اوکلنوب اول راهی کی یول طوته
طوتسون دیلرسه سعادت بولا زیرا اجتنابلر دلیللر ظاهر اولدی عذر قالمدی و دخی
بیورد دیکم ان ربک یعلم انک تقوم ادنی من ثلثی اللیل ونصفه وثلثه وطائفة من الذین معک
یعنی یا محمد سنوک ربنک بیلورکه بو کیجه لرده سن نه مقدار طورورسین کاه اولورکه
ثلثاندن اکسوک طورورسین وقت اولورکه نصفن طورورسن و دخی وقت اولورکه
نصفن ثلثن طورورسین یعنی حسن بصری ایدر چون قم اللیل آیتی اندی دون نمازی
فرض اولدی بو دلیل بعضی مؤمنلر ملازم اولمدیلر رسول الله اولره قتی رحمت اولدی زیرا جمیع
مؤمنلر ملازم اولمدیلر پس بو آیتی اولره رخصت ایچون اندردی بیوردیکه والله یقدر اللیل
والنهار علم ان لن تحصوه فتاب علیکم یعنی الله تعالی تقدیرایدر بو کیجه نک کوندزک ساعتلرن
رعایت ایدوب حق تعالی بیوردی غافلین بونیه کتوره سزدیلمکسلر اولورکه وقتی بونیه
کتوره صقلیه میم دیو بونیه دکا و یا توغ اولوردی حق تعالی ترحم ایدوب بو آیتیله
دون نمازنک فرضیتن بولردن کتوردی چونکه کیجه ساعتلرن صقلامقدن عاجز قالدیلر
آنلردن عفو ایدوب باغشلدی نافله قلدی تاکم دلرسه ونه وقت دیلرسه دون کیجه
طاقتی یتین زیاده مرتبه استین طوره قیلا دخی بیوردی فاقرؤا ما تیسر من القرآن علم
ان سیکون منکم مرضی یعنی حق تعالی بیوردیکم قراندن نقدار میسر اولورسه اوقوک دون
نمازی ایچون دخی عذری نمازده زیرا حق تعالی بیلورکم سزدن بعضیکز خسته اولور
دون نمازی وقتن دخی عذری نمازده زیرا اماغی اوزره طورمغه طاقت کتورمز
وآخرون یضربون فی الارض یبتغون من فضل الله وآخرون یقاتلون فی سبیل الله
و دخی بعضیکز یر یوزنده سفر ایدوب الله تعالی مقدر قلدوغی رزقدن معیشت ایچون
طلب ایدرلر و دخی بعضیکز الله یولنده مقاتله ومجادله قلورلر بو دون نمازینی تشا دیورلر
بو آیت دلالت ایدر کیم کسب حلال دخی غزا مرتبه سنده در زیرا حق تعالی ایکیسن برین اکدی
وجمع ایلدی و دخی علقمه دن روایت ایدر که رسول علیه السلام بیوردی ما من جالب یجلب
طعاما من بلد الی بلد فیبیعه بسعر یومه الا کانت منزلته عند الله منزلة الشهداء
یعنی هیچ برکشی اولمیه کم اول بر طعام الوب برشهردن برشهره ایلته دخی ایلتدوکی کون

نرخ

نرخ نه توک اوزره بیعه ایسه الا کا صانه الا آنوک مرتبه سی الله قتنده شهیدلر مرتبه سی کبیدر بو
آیتی اوقودی رسول حضرت علیه السلام مصداقنده و دخی بیوردیکه فاقرؤا ما تیسر منه واقیموا
الصلوة وآتوا الزکوة واقرضوا الله قرضا حسنا یعنی اول قراندن اوقوک میسراولدوغی قدر
وبش وقت فرض اولنان نمازلری کوزیجه کندزده شرایطلرن صقلامغله قیلوک
ومالکردن فرض اولنان زکوتی ویروک وصدقه لر احسانلر ایدوب الله تعالی یه اودنج
ویروک کخوشی کوکل ایله وآدی نیتله که ریادن خالص اوله تا آنوک عوضی دینده مال ارتماغیله
وآخرتده ثواب مرتبه زیاده اوله ما غیلیلر و دخی حق تعالی بیوردیکم وما تقدموا
لانفسکم من خیر تجدوه عند الله هو خیرا واعظم اجرا واستغفروا الله ان الله غفور رحیم
یعنی نه نسنه کم اوکوردی سز نفسکز ایچون کوندره سز بوصالح عمللردن وخیراتدنکه کرچک
نیتله واحلاصله اشلمش اوله سز آنوک ثوابن سز الله قتنده بوله سز کم اول سزه خیر نوجه
جمعانلق ایدوب ویرمه کلکوزدن دخی اولورکه دسزه ثواب اولمقده زیاده
معامله ایدوب تجارتدن و دخی کناهلرکز ایچون استغفار ایدوب مغفرت دلکم الله تعالی
کناهلرن توابلرن عفوایدیجیدر قوللری اوزره رحیم در توبه ایدوب آندن بکا دنیلر که

بسم الله الرحمن الرحیم

یا ایها المدثر قم فانذر یعنی سبب نزولی بودرکه رسول علیه السلام حرا غارنده جبرائیلی
اول کلدوکی وقت که کوردی رسالته کلدوکی وقت هیبت الوب قورقدی خدیجه اوینه
کلدی دیدیکه یا خدیجه بنی اورتکل خدیجه طوروب رسول علیه السلام برکلیم ایله اورتدی رسول علیه السلام
باشین بورتوب یاتوردی جبرائیل علیه السلام کلوب دیدیکه ای بعد یوب اصلنک ابشوبیان
طور یوقاد و داصلنک آنده درکه بیلوکی یا عنسوب بوخلقی بنوم قایومه دعوت ایدرسن قالق
بوخلقکی بروم عذابمولیه قورقوت بولری کفردن ایمانه دعوت قیل وشرکدن توحیده یلنه
تاکم مخالفت بولندن چقوب موافقت بوله کیره لرو انحادطریقتدن اقرار یولنه
سلوک ایده لر و دخی بیوردیکم وربک فکبر وثیابک فطهر یعنی یا محمد طور نماز قیل ولرنکی
اولولاغل آندنکه اول بوتنطایا تلرا آنوک حقنده سویلرلر و دخی طونک پاک قیل بعضیلر دیمشلرکم
طوندن مراد کوکلدر یعنی کوکلوکی توبه ایله معصیتلردن آدیت و دخی کوکلوکی بزده غیریه
آدیت پاک قیل و دخی دیمشلرکم عملدر یعنی عملوکی داخی ریادن وعجبدن آدیت که
نوره یراداوله امام زجاج ایدر طونکی قصر ایلکل زیرا طون قصداوبیجی نجاستدن
ایراغ اولور واوزون اولسه نجاست ایرمکدن امین اولنمز و دخی بیوردیکه
والرجز فاهجر ولا تمنن تستکثر ولربک فاصبر یعنی یا محمد نفسکی پاک ایله معاصیلری
ترک ایله هر نسنه که سنی عذابه ایلتیجی ایلرسه آندن اراغ اول و دخی عملکی الله اوزرینه منت ایتمه که
آنی چوق کوره سین و دخی کمسیه عطا اتکلکم آندن سن دنیاده چوق عوض اوماسین
واول ربکک عظمتی اکوب آنوک امری اوزره صبر ایلکل واول کافرلرک اذا لرینه طارلقا قیل

ودخي بيوردي كه فاذا نقر في الناقور فذلك يومئذ يوم عسير على الكافرين غير يسير يعني يا محمد
صبر ايله كم تيز زماندن چون صور اورولە اول كون قتي دشوار كوندر كافرلره وزرينه
كلمز دكلدر بو آيت دلالت ايدر كه اول كون مؤمنلره وزرينه اسان اوله ودخي بيوردي كه ذرني
ومن خلقت وحيدا وجعلت له مالا ممدودا وبنين شهودا ومهدت له تمهيدا بو آيت
وليد بن مغيره حقنده نازل اولدي يعني يا محمد كوكلكي ملول طوتمه على الشي بكا اصمرلكل
سولكمسنك كيم بن آني يالكز ياراتدم ملبسندن نه مالي واردي ونه اولادي بن اكا
چوق مال رزق ايلدم واوغول قيزو يردم مجاهد ايدر اون اوغلي واردي حق تعالى
ايدر بن اكا اوغوللر ويردك آنوك قتنده حاضرلردي مالري ونعمتاري چوق اولماغين احتياجلري
اولمزدي كيم سفره يا تجارته كيده لر واول قدر مال بسط ايديويرك اكا كم بنه كركسه عدتي
بتوا ايردونه ددلو آذ واسته يرينه كتوردور ودخي بيوردي كه ثم يطمع ان ازيد كلا انه
كان لاياتنا عنيدا سارهقه صعودا يعني اول وليد بو كلي نعمتلركه بنم رسوللره فخرا ايدردخي
اوماردكه بن اكا زياده مال ويره وز حقا كه بو اولجق دكلدر بنم ايتلرمه كوونه مالندن آرتوروز
نه خود اوغللرندن بلكه اكسلسه كرك پس آندن صكره نه مالي قالدي ونه اوغللري كلي
هلاك اولدي حق تعالى ايدر اول وليد عناد ايدوب بنم آيتلريمزي تكذيب ايدوب
تصديق ايتمكدن اعراض ايدديتزا ولاكه بن اكا تكليف ايدوب حواله قويا وز سقر طاغنك
باشنه قيوسنده بر طاغ يتيق طاغ چقمغه كم چقماسي غايت دشواردر نه آل ايلجك يرواردر
ونه خود اياق ايلجك يرواردر ديلركز اكا چقمغه قوميالر الحاج اولونه الين اوده چقلغه
ايكي الي اديه الين كيده سه كيرو يا يغي ولا وبوكرا ياغين بصه كه جيقه اياقلري اديه
شول زحمت مشقتله چيقه تا بو جه سنه چقيجق طاغنه كيرو تميشي يللق يول قدر آشغه دوشه
تمام تكليف ايدوب كيرو سوره لر چقمقلغه اشبو دسمه سقر الجبين عذاب اولنه بوندن نصكره
حق تعالى آنوك خبيث افعالترن بيان قلديكه اول عقوبته واجب قلجيده ودخي بيوردي
انه فكر وقدر فقتل كيف قدر ثم قتل كيف قدر بو آيتوك سبب نزولي بوي يكه مكه كافرلرنوك
اولولري دار الندوه ده جمع اولوب ديديلر كه اشبو كون عربلروك موسمي كونيدر خلق جمع اولدلر
بو محمدك سوزي جميع خلقه يا يلوب فاش اولدي بو خلق شمدي آندن سزه صورارلرسه
نه جواب ويره سز ديديلر كه دلودر ديلوم برنيچه لري ديديلركم واده لرا نوك كلام سولسيلر
آنوك فصاحتن وعقلن كوره لر سوزوك سوز كوز يلانليه ديديلركه شاعردر ديلوم
وبرنيچه سي ديديلركه بولر عربلردر شعر كورديدكلرا آنوك سوزي هيچ شعره بكزه مز كيرو
سوزي يلانليه لر ديديلركم كاهندر ديلوم برنيچه لري دخي ديديلركم بولركاهنلري كوردلر
غيبدن خبر ويرورلر هيچ فيتورلر بو خوذ اولاجق سوزي يا اشي استثنا اعتيجه سويلمز
كيرو سوزي يلانليه بس اول وليد بن مغيره يه ديديلركم سن نه فكر ايلرسن نه ديلوم اول
ملعون بر ساعت بولردن بونين دونوب فكر ايلدي كيرو بولره دونوب ديديكم بن آنوك

امرنده فكر ايلدم نه ديمك كركسه بلدم اكا ساحردديه لم كه سحر ايله ادي عورتدن آيرور ودخي
قبيله سي بوبرندن آيرور پس اتفاقلري بونكا اوزره جمع اولدي كم صوره نه محمد ساحردر ديدلر
حق تعالى بو آيتي اول ملعون حقنده بيوردي يعني اول وليد فكر ايلدي محمد حقنده كه بن اكا نه ديه لم
وتقدير ايتدي كندودن بو سوزكه اكا ساحردديه لر ودخي بيوردي كه ثم نظر ثم عبس وبسر
ثم ادبر واستكبر فقال ان هذا الا سحر يؤثر ان هذا الا قول البشر يعني آندن نظر ايتدي محمدك
امرنده بوزي توشلو اولدي توني متغير اولوب آندن اعانه كلمكدن اعراض ايلدي تكبرلك
ايدوب ديديكه دكلدر محمدك ديدوكي الا سحردركه اثر ايلر جادولر آني بوبرندن اوكره نور
قريش ديديلركم بونك سحري نه جواب ويردي كم ادي عورتدن آيرور آتايي اوغولدن وقرداشي
قرداشندن آيرور دوآني اول صاحب يمامه مسيلمه دن روايت ايدر دكلدر بو سويلدوكي
الا ادمي سوزيدر قران دكلدر حق تعالى بيوردي كه ساصليه سقر وما ادريك ما سقر لا تبقي ولا تذر
يعني تيزا ولاكم بن آني سقره كيوريم كه اول طاموتك بشنجي طبقه سيدر آنوك هيبتن وعظمتن
فهم ايتدكيچون بيوردي كه سنكا نه نسنه بلدردي يا محمد كه اول سقرنه هيبتلو نسنه در
پس بيان ايدوب خبر ويردي كه اول سقرات قومز دري قومز سكوك قومز الا كيوندورور
واول كيوتمشيله دخي قومز كيرو يكلنور بيا غيليق اولور اندن كيرو كيوندروب
نه دري قيوب حياتندن اصتي بولا ونه اولدورب قورتارا قورتولا لواحة للبشر
عليها تسعة عشر يعني اول سقر كيوندوريجي ديودرلري بو ياه ايدوب قبيح ايدجيدر
واعضالري قويا ديجيدر آنوك اوزرينه مسلط اولان اون طقوز فرشته در بولر طامو
خزينه دارلرينوك دينشلريدر اما يا نيتروك سا غشلرني الله بلور ارتق كمسه بلمز اما مراد
اول اون طقوزدن اول اماكلردر دخي آنلروكله اون سكز فرشته دخي واردكه اولروك كوزلري
يلدرم كبيدر آغزلرندن اود يالكي چيقر اولردن اسركملك كتورلمشدر دايم اول طامو
اهلنه غضب ايدرلر واولروك بري يتمش بيك آدمي كتوروب سقره اتارلر بو آيت اينجك
اول طاموتك مالكلري اون طقوزدر اول ملعون وليد ديديكه بن آنوك يشنه كفايت
ايدرين وهر ايكي اوغلوم دخي انلروك بونيتر اونني بن اوغلنلروملة دفع ايدرين
كيرو قلان مكه قومي دخي طقوزن دفع ايدرلر وشركاردن بر دخي كم غايت قوتلو ايدي
ايدر بن آنوك كليسن دفع ايتمكه تين دن صاغ جكنوملة اونني وصول جكنوملة طقوزني دفع
ايدوب كليسن سعدوب اوده اتادم سوزكجرسو كيده سز واروب اوجماغه كيره سز چونكه
بولر بو كلامي قلدلر حق تعالى بو آيتي ايندردي كه وما جعلنا اصحاب النار الا ملائكة وما جعلنا عدتهم
الا فتنة للذين كفروا يعني بز مسلط قلمادق عوان ناردن الا فرشته لردن فقالم زبانيلردر
ايري سوزلولردر وقتي قوتلولردركه هيچ بر كمسه اكا غالب اولمز ودخي آنلروك عددلرين اون طقوز
قلدوغمز دكلدر الا ابتلا ايچوندر كم مؤمنلر كافرلر تميز اولونه تا كه كافرلر بو نفي اشيدوب فتنيه دوشه
بونك كبي كلامي سويليه ومؤمن اشيدوب كوكلندن قورقو دوشه آندن قورتلق اسبابنه سعي ايده

ودخی بویردیکه لیستیقن الذین اوتوا الکتاب ویزداد الذین آمنوا ایمانا و لا یرتاب الذین اوتوا الکتاب
والمؤمنون یعنی بزاول دبانیلروک کم دئیسلریدی ساغشن اون طقوز قلدوغمز آنذن اوتوردکم یقین پیدا ایده لر
یقینی ارته محمدک سوزنه دیرا آنلروک کتابندن ایله خبر ویردکجون کندولرک کتابنه موافق ایشیده لر
اعتقاد ایده لرکه رسول علیه السلام خبر ویردوکی توراته موافق آنلروک دخی تصدیقی و بلکه کلری زیاده
اولا اولرکه اهل کتابدر یهودی نصاری کبی شک کمات امیه لر اول سوره که کتابلرنده دخی موافقدر
ومؤمنلروک دخی کمانلری دفع اولاجون حکم قراننک کتابلره موافق اولا و دخی بویردیکه ولیقول الذین
فی قلوبهم مرض والکافرون ماذا اراد الله بهذا مثلا یعنی تا اول طامور دیسلر بنوک عددلرن
اول قدر قلدوغمزاندن او تروایدیکم اول کوکلرنده نفاقی صیروسی اولنلر و دخی مشرکلر دیه لرکه
بو مثلدن الله کمرادی ندرکه بو طاموخزینه دارلری اون طقوز دیو ذکر ایلدی تا که بو قضیه منا فقلرک
وکافرلروک ضلالتن آرتوره وکربوحق تعالی سوزینه نیجون ایتمدی یکرمی ددرا و توز درمیو ساغشلر
اراسنده بوی اکسک ولا یری نیجون بو اون طقوزه مخصوص قلدی حق تعالی بویردیکه کذلک
یضل الله من یشاء و یهدی من یشاء یعنی ایلده کحق تعالی انلری اول مقدار ساغشله مخصوص قلدی
تاکه بو مثلله یولکوستره آنلره که اول یولی لایقدر و یولدن منع ایده آنلرکه یوله لایق دکلدر و اولرکه
طعن ویول اهلی دراشیدوب اقرارایدر عمله مشغول اولور بونک کبی آیتلری ایشیدیجک اعتراض ایدوب
نیجون شویله نیجون بویله دیو بوکا مشغول اولمزبونلر بیضکره لشکرینوک قوتن وچوقلوغن بیان ایدوب
بیوردیکه وما یعلم جنود ربک الا هو یعنی یا محمد نیز اول عددمخصوصی که ذکر ایلدوک آنذن او تروکلکم
فرشتلر و منز آذ اولا سنوک ربکک لشکرینک قوتنی و ساغشنی کمسه بلمز الله دن ادنق و دخی بیوردیکم
وماهی الا ذکری للبشر یعنی دکلدر اول ستر طاموسینی ذکرا تمک الا وعظ نصیحت اولمایچون بوآدم اوغلنلرینه
تاکه بونکله اوکوتلنوب آنذن نجات بولمایچوندر و دیشلر بونن بیضکره حق تعالی قسم ایدوب بیوردی
کلا والقمر واللیل اذ ادبر والصبح اذا اسفر یعنی حقا که بو امر آخرت بولرزعم اتدوکلری دکلدرکه انلر دیرلر کلین
نوره قوت مال ویریله مکتیت بولا و زدیه لر برزوم قدر تمز حقی کرآی یا ریتر قوده بنایه شعله ویرودر
و دخی او کیجه ظلمتن کیده روب صباح روشنلغن کتورن قدرتمز حقیچون انها لاحدی الکبر
نذیرا للبشر یعنی اول ستر بکدتی طاموده که لرینوک کیٔ او لوسیدر دیرا طاموبری ددر که ددر
اوّل دوکه جهنم ایکنجی لظی در او چونجی حطمه در دردنجی سعیردر بشنجی جحیم در التنجی هاویه در
یدنجی سقردر که ذکرایلدوک جمیع خلقه قورقوجی اولمایچونکه عذابندن قورقوب اللهه دوننلر
و دخی بیوردیکه لمن شاء منکم ان یتقدم او یتأخر یعنی بزاول کفروشرک اهلی اولانوک مقاملرن و توحید
وطاعت اهلنک مرتبه لرن ذکرایتدوکمز آنذن او تروردکم کم دلرسه ایشیدوب ایلروکله لر کفردن
معصیتلردن توبه قلوب مؤمن موحّد اولا سعادت بولا وکم دلرسه کیروطوره توحیددن
طاعتدن ایراغ اولا شقاوت اهلی اولوب ستر عذابنه مبتلا اولا و دخی بیوردیکه کل نفس
بما کسبت رهینة الا اصحاب الیمین یعنی هر نفس قیامتده حساب وقتنده کندو عملنه طوتودر
نه عمل قلدیسه اکاکوره جزاسن آلور الا اولرکه میثاق وقتنده آدمک صاغ یاننده طورمشلر قیامتده

دانی عرشک صاغ یاننده طوروب صاغ الّرینه بتیلری کلوروحانی اهل اسلام اوغلنجقلریکم عمل فرض
اولمدین اولدیلر عمللرینه مرتهن دکللر بلکی اولر فی جنات یتساءلون عن المجرمین ما سلککم فی سقر
یعنی بو اصحاب یمین اوجماق بوستانلری ایچینده اوتوروب اول کافرلری کوره لرکه سقر ایچینده عذابه
مبتلا اولمشلر انلری مسخره یه طوتوب سوزنلش بوله صوره لرکه نه نسنه اشلدوکوزکه سزی بو سقره
کیوردی حق تعالی اولروک جوابلرن خبر ویردیکه قالوا لم نک من المصلین ولم نک نطعم المسکین وکنا نخوض
مع الخائضین وکنا نکذب بیوم الدین حتی اتینا الیقین یعنی اول ستر اهلی اقرار ایدوب دیه لرکه
بز اول نمازکه فرضنه اقرار ایدوب آنی قلنلردن اولمادق و زکوة فرضیتنه دخی اقرار ایدوب
مالمزدن مسکنلری طعام اندرمدک و دخی مسلمانلری استهزایه آلوردق و باطل سوزلری
سویلینلرله و باطل اشلری ایشلینلرله سویلردک و قیامت کونی اولدوغنه انانمزدق و آنذن
خبر ویرنلری یالانلردق تا اکادکین که اول اشتدوکمزی کوزلرمزله کوردک کماعوکتدی پس حق تعالی
خبر ویردیکه فما تنفعهم شفاعة الشافعین فما لهم عن التذکرة معرضین کانهم حمر مستنفرة فرّت
من قسورة یعنی قیامت کوننده پیغمبرلردن و فرشتلردن و اولیالردن و باقی صالحلردن نکه
شفاعت قلا بونلردن هیچ برینوک شفاعتی آنلره منفعت قلمیه که نجات بولالر پس نه اولدی بونلره که
بو قرآن اوکوتلریله اوکوتلنمکدن اعراض ایدوب قچرلر صناسینکه بونلر شول وحشی اشکلردرکه آوجی
الیندن قچرلر یاخود ارسلاندن اوازن ایشیدوب اورکوب قچرلر الله تعالی بونلری وحشی اشکلره
بکزتدی قرآندن قچدقلریچون بو آیت اکا اشارتدر قلوبکم هو من کم علم مجلسنده و قرآن حدیث
نصیحتندن قاچداولر دخی بولرتدر بل یرید کل امرئ منهم ان یؤتی صحفا منشرة بو آیت نزولنه
اولدورکم مکه کافرلری دیدیلرکم بنی اسرائیلدن برکشی کناه اشلسه کیجه یاتوب صباح طورو کلوب
اول اتدوکی کناه دخی کفارتی دخی باشی اوجنده برصحیفه یازلمش بولوردی سن دخی بزه
نیجون کتورمزسن اکر کرچک پیغمبر ایسک حق تعالی بو آیتی اندروب بیوردیکه بومکه اهلی هر بری
دیلرلرکه بولره بویازلمش صحیفه اینه که الجنۀ کناهلری و توبه لری یازلمش و لا کلا یعنی بودیدکلری
هیچ ابدا اولیسردکل بل لا یخافون الاخرة یعنی بولر بو نسنه دیدکلری اوکوتلنمک ایچون دکل بلکی اول
آخرته انانمیوب وعذابندن قورقمیوب بنوک کبی بیهوده سوزلر سویلدیلر و دخی بیوردیکه کلا انها
تذکرة فمن شاء ذکره وما یذکرون الا ان یشاء الله هو اهل التقوی و اهل المغفرة یعنی اش ایله
دکلدرکه بولرطن ایدرلر بلکی حقیقتا اول قرآن وعظ و نصایح در جمیع خلقه کوندرلمشدرکم دلرسه
بو قرآنله تأمل ایدوب آنوکله اوکوتلنسون بو آیت کلیجک ابوجهل لعین دیدیکه بن دلدکوم وقتده
برخود یلمزده ذکر اول قرآنله اوکوتلنمز الا اولرکه حق تعالی دلیه اول الله تعالی یه لایقدر اندن قورقوله
وآنوک برلکنه انانله واکاشریک کتورملیه واکا لایق قدر آنی برلیوب اکا مطیع اولا انلره
دخی مغفرت ایدوب یارلغیه فضلیله انشاء الله تعالی

سورة القیمة وهی اربعون آیة بسم الله الرحمن الرحیم نزلت بمکة المکرمة

لا اقسم بیوم القیمة یعنی کافرلرجون بعثه قیامته انکار ایدرلر حق تعالی آنلروک کلامن رد ایدوب بیوردی

لا يعني اولكافرلر بيودكلين دكلكم ديرلر بلكه بن قسم ايدرديم اول قيامت كوننه البته اولسرده
اولمقلغنه كمان يوقدر ودخي بيوردي كه ولا اقسم بالنفس اللوامة يعني حق تعالى بيدي بن قسم ايدرين
اول نفسلره كه صاحبن ملامت قلورنره عاصي اولدقلريچون شكل ابن عباس عمردن روايت قلوردكم
اول بيوردي هيچ بر نفس يوقدر كه اولكندويه ملامت قليلكر نفس محسن اولورسه كندويه ملامت
قلوب ديركه ايكاشكه دخي ارتق احسانلر قلايدم وكر نفس مسيئه اولورسه ديركه ايكاشكه بوني
اشلميايدم ديرپس معني بوپلاولديكه بن آندايچرن قيامته ودخي نفس لوامه كه البته قيامت
قوپر اولمرلر نصكره ودخي بيوردي كه ايحسب الانسان ان لن نجمع عظامه بلى قادرين على ان
نسوي بنانه يعني بيلمي ظن ايدر اول ابي بن خلف كه نراتوك چورودكندن نصكره سكوكلارن كيرو
جمع ايدوب يولوپرنيه قيوب اولاوك ايا سين كيرو كا اولاشد رمغه بويلا يوغيكن بونسنيه
قادير اولان اول سكوكلارن سيوكلارن جمع اتمكه بن قادر اولمىيه بلكى قادرز دراتوك كفنتي شولدكه وطني كبي
يا اشكل يا صنعطبتي كبي قيلديكه هيچ اكيليه برنسنه اشلكه قدرتي يتميه ودخي بيوردي كه بل يريد الانسان
ليفجر امامه يسئل ايان يوم القيمة يعني اول ابي بن خلف بوسوزندن دلركه كاهلرن اللروطوته
وتوبسن تأخير ايدره ديه كم دخي ايلر ومده كونلر چوق اولوم وقتي كليجك توبه ايدم كانه معنسي
بويلدميك اولديكم بلكي دلر بو آدم اوغلانكه قيامت كونني تكذيب ايده حال بودركه اول كون
بولروك اوكينه دداول كا استهزا ايدوب صورركه اول قيامت كوني نه وقتدر حق تعالى
خبر ويروب بيان قلدكه فاذا برق البصر وخسف القمر وجمع الشمس والقمر يعني اول
صوردقلري قيامت كوني شول وقت اولسركه كوزلر اول كون حيرت ايده اتوك هيبتندن وعجايب
واقعه لرندن حيرت ودهشت غالب اولا كوزلرن دخي يومهه قورقالرودخي اول كون
آيوك نوري كيده آي ايلكوتش ايكي قوشولمش جفت اوكوزي كبي نودلري كيده بويره كلد
يقول الانسان يومئذ اين المفر يعني اول كون اول بكاراد انلر خبرته دوشوب دوت بكا
با قشوب قاچوب صغنجق يرقنده درديكلر حق تعالى بيوردي كه كلا لا وزر الى ربك يومئذ
المستقر يعني حق تعالى بيورور كه حقا كه اول كونده آنلره نه صغنجق طاغ وادنه كيزلنجك
اينجلو ير وادنه بر قلعه وار دكه اكا كيره لركه اكا كيرمكله عذابدن منع اولونه همان اول كونده
دونوب واره جق وقرار طوتجق حق تعالى حضرتيدر كه ينبؤا الانسان يومئذ بما قدم واخر
يعني صور ولخبر ويريلا بو آدم اوغلنلري ودخي جزا ولونه اول كونده عملارندن نكم تقديم
اتديسه اول مالندن نكم خير ايدوب كوندرديسه ودخي صوكنده سنت صالحه دن
وسيئه دن وورثيه مالندن نه قودي كتدي صوروليوب مكافات اولنه ودخي
بيوردي كه بل الانسان على نفسه بصيرة ولو القى معاذيره لا تحرك به لسانك لتعجل به يعني بلكه
هر انسانك اوزرينه كندو نفسندن كوزچي وطانق واركه اتوك اوزرينه هر نه اشلديسه
وسويلديسه طانقلق ويره لر ذيرا هر اعضا بري بري اوزرينه رقيب در نه فعل ايديه
قلدتي تميز كبرا ايشي كزليه يا خود انكار ايده وكوعذرد يليوب ديليتي آچوب دخي سويليه

وعجله ايتدوكيچون رسولهيچ حجتي وعذري قبول اولنمز نقدر دنيده اولكناهي برده الجين دخي
اشلديسه كوز وآخرته كز لميوب كندوكندويه طانقلق ويرليسه بو سوزتمام اولديكه بوكز
بوسوز دخي بيان ايدوب بيوردي كه ان علينا جمعه وقرانه فاذا قراناه فاتبع قرانه ثم ان علينا بيانه
بو آيتك سبب نزولي بويدي كيم وقتاكم جبرائيل كلوب وحي كتوردي آيتي تمام اوقومدن رسول عليه السلام
اوتوزدم ديوقورقوب حفظ اتمك ايچون آيتوك اولندن تعجيل ايدوب اوقوردي پس الله تعالى
بو آيتي اندوب بيوردي كه يا محمد ايوبن دلك حركت ايتدرمكه تعجيل ايتمكل تا جبرائيل وحي تمام
ايتمينجه بزوم اوزرمزه در آني سنوك كوكلوكه جمع ايدويرمك وآنوك اوقومقلغني دلوكه كلز ايلمك
پس نجنكه جبرائيل اوقيسه فارغ اولاندن نصكره سن اوقومقلغه شروع ايله حلال لحرام قنغيدر
تميز ايله بزوم اوزرمزه در آنوك احكامارن وحدودلرن سكا بيان ايدوب بلدرمك
بو احكامي بيان ايدوب كيرو بيوردي كلا بل تحبون العاجلة وتذرون الاخرة يعني بو
كافرلر بعثه انكار قلدقلري بلدكارندن دكل بلكي بولر حيوة عاجله كه شمدي نقدر در آني
سودلر اول حيوة باقي كه آخرت حيا يتدرانى ترك ايديلر بو نه ديرلركه نقدي قيوب غايب
نسنيه نيجه راضي اولالوم بوكامغرور اولوب آخرتي ترك ايتديلر قيامته انكار ايدرلر
پس اول قيامت كوننوك حالندن بيان ايدوب بيوردي وجوه يومئذ ناضرة الى ربها ناظرة
يعني اول قيامت كوننده نيجه يوزلر تازه لنوب اول عمل طاعت دخي ذكر وتسبيح نوريله
دوشن اولا اول ربنك لقاسنه نظر ايديجي اولا ووجوه يومئذ باسرة تظن ان يفعل بها فاقرة
واي نيجه يوزلر دخي ترش قبيح اولوب طتو لمش ايكبي قارره وبولر يقينا بلالركه بولره برقتي
دشوار عذاب واقع اولسركه بلكلرين صيسور ودخي بيوردي كه كلا اذا بلغت التراقي وقيل من راق
وظن انه الفراق يعني بو كافرلر كمان التدلر دكل دركه بلكي قچان آنلروك جاني كلوب حلقومه
وبوينه جنبرنه ايرشسه آنوك قومي قبيله سي چوره سنده ديليوب اوتورسلر آني
اسر كيوب ديلر كه هيچ بوكا افسون كبي اوقيوب دواقلجي وارمي وبعضلر ددلركه اول
وقت كه حالت نزع اولا رحمت فرشتلري كلوب برجماعت وعذاب فرشتلري كلور
برجماعت پس بو عذاب فرشتلري رحمت فرشتلرنه ديرلر ديكه بونك جانني كوكه سزمي
ترقي ايدرسز يوخسه بزمي آغدوره لوم اول وقت يقين بلوراول خسته كم كندويه قوم قبيله
اداسندن فراق اولور ودخي بيوردي كه والتفت الساق بالساق الى ربك يومئذ المساق
يعني اول اولنوك ايكي اياقي دخي طولاشسر شول وقت كه كفنه صاره لر ودخي ديمشلر كم ساق
قتي دشوار نسنه واقع اولمغه ديرلر بو معني اوزره مراد بودركم دينه عمرينك آخري كم سكرات موت
واقع اولور ودخي آخرتك اول كوني كه اولوب سنليه كيرور وسؤال منكر ونكير شدتي واقع اولور
بر كونده ايكي قاتلق وجمع اولدوغنه ساق ساقه طولاشدي ديرلر عرب قاعده سنجه ذكر ايلدي
يعني اول ايكي قاتلق جمع اولدوغي كون سنوك سورلوب واره جغك يريكدن يكادر ودخي
بيوردي كه فلا صدق ولا صلى ولكن كذب وتولى ثم ذهب الى اهله يتمطى بو آيت ابوجهل العين حقنده انديكه

حق تعالی بیدا اول ابو جهل بزه ایمان کتوروب تصدیق اتمدی و اسلامه کلوب نماز قلمدی لکن
بزی یالانلادی بزم طاعتمزدن اعراض ایلدی اندنصڭره نوب اهلنه کتدی یورمکلکدن صالنوب
کوشکلنمکله اولی لک فاولی ثم اولی لک فاولی بو وعیدده وعید اوزره معنی بودر کیم ویل سکا و شرلر سکا کیم
سن هلاکه کلاکه لایقسین تهدیدن تاکید قلمق ایچون بوندنصڭره بیوردیکه ایحسب الانسان ان یترک
سدی یعنی او بلمی صانور دیوا ابو جهل سویله صالمه قیوویرلمش اولا اکا امر و نهی اولمیه شویله عقوبتسز
و ثوابسز قوره لا بنو کلدیکم رسوله و اکا اویانله بو نجه جفا اید الم یک نطفة من منی یمنی ثم کان
علقة فخلق فسوی یعنی انوک اصلی بر دملاجق نطفه دکلمیدیکه اتاسی صلبندن اناسی رحمنده دوکلدی آندن
بر پاره اویوشمش قان اولدی حق تعالی انی اناسی قارننده پاره دوب صورت باغلدی طوغرو قامت
ویروب ایکی ال و ایکی ایاق و ایکی کوز ویردی و ایشده قولاق و سویلر دل ویردی
جمیع اعضالری بوله بر نجه دوزدی شویلکه کرکدر دخی بیوردیکه فجعل منه الزوجین الذکر
والانثی الیس ذلک بقادر علی ان یحیی الموتی یعنی حق تعالی بیوردوکه اول منیدن ایکی جنس خلق
یاراتدی بری ارکک بری دیشی تاکه بولردن اوته نسلی اوده یه الله سبحانه و تعالی جوجقلی و لا یلیشن نسنلری
شکلکه قادر اولان قادر دکل اولولری دخی کیرو دیرکورمکه قدرتی یتر عجزی یوق نه دلرسه اشلر

سورة الدهر وهی ثلثون آیة نزلت بمکة المشرفة بسم الله الرحمن الرحیم

هل اتی علی الانسان حین من الدهر لم یکن شیئا مذکورا یعنی تحقیق کلدی آدم اوزرینه دوزکلادن
بر وقت اول قرق یلدر که هیچ بر کمسنه بلمزدی که آنوک آدی ندر و بو نرک مقصود مرادی ندر
الا الله تعالی بلوردی انجق یعنی الله تعالی ایچون دلدیکه آدمی یاراده امرا تدی جبرائیل کیروب تطبراق
جمع ایده باشاریمدی ایتدی اسرافیل امرایلدی اولدخی باشاریمدی اندن عزرائیله امر ایدوب
اول اردن طپراق جمع ایدوب کتوردی بونک قصه سی یوقرو بقره سورهسنده تمام سویلنمشدر
بس اول طپراق یوغروب بالچق اولدی آندن صکره صلصال اولدی یعنی قوریوب شول
صاغسی یدو ندیکه اوتردی اندن صکره شول قوتمش بالچقدن بیکه قرق یل مکه ایله طائف
اراسنده یاتدی هیچ بر اکلور نسنه دکلدی ودخی دیمشلر کم آخر مخلوقکه یاراتدی آدم یاردلدی
کبیر و قلادن مخلوق کلی آدمی اوک یاراتدی بوندنصکره بیوردیکه انا خلقنا الانسان من نطفة
امشاج نبتلیه فجعلناه سمیعا بصیرا یعنی بز بو آدم اوغلنلرنی یاراتدق بر قارشق نطفه دنکه
اول اریله عورتک صوبیدر اروکی آق قیتو عورتنک صاری دوق صوق آکشن رحم الجنین جمع ایدوب
دخی صورت بغلدق درت طبیعت مختلف ایلدوکه اودد صوی دیلدر طپراق قدر قدرتیزله
بولری جمع ایدوب بولری صیقلدق تاکه بز بولری خیر له شرله ابتلا قلوز کیم کوره وز اول
قولقلره امر و نهیمزاشیدوب اکا اطاعت ایدرلرمی کوزلریله بزم وحدانیتمزه دلیل اولان
آیتلری کوروب مصدق ایدرلرمی تا اول ایکی نعمتک شکری یرینه کله یوخسه ترک ایدوب
کفران نعمتی اولورلر ودخی بیوردیکه انا هدیناه السبیل اما شاکرا واما کفورا یعنی بز اول
انسانه طریق خیری و طریق شرنی و طریق ایمانی و طریق کفرنی و طریق سعادتی و طریق شقاوتی

بلدردک

بلدردک تا کوره وزکه قنغیسی موحد و قنغیسی مشرک اولور و قنغیسی مطیع اولوب نعمتمز شکرن
یرینه کتورور و قنغیسی عاصی اولوب کافر اولور بوندنصکره اول کافر اولانلره یاراتدیغمز عذابی
بیان ایدوب بیوردیکه انا اعتدنا للکافرین سلاسلا واغلالا وسعیرا یعنی تحقیق یاراتدق
اول کافر اولنلر ایچون آخرتده زنجیرلر دخی بیوینده دمرلر یکه انلروک صاغ اللرن بیونلرنه زنجیرله
بله دمور لیلر برابتلری براتری قرار دوب صول اللرینه کله اندن سعیر طامو سندالقه لرک
یلکلنوب انلرکیچون یاراتلمشدر ودخی اول شاکر اولانلرکم کافر اولمقدن بری اولدلر نعمتلرن
بیان ایدوب بیوردیکه ان الابرار یشربون من کاس کان مزاجها کافورا عینا یشرب بها عباد الله
یفجرونها تفجیرا یعنی اول کرا ایمانلرنده صادقلردر ایچه لر اوجماق خمرلرندن بر قدحکه اول
خمرک طبیعتی صوقلقده کافور کبی اولا ولذتی دخی زنجبیل کبی اولا لکن هیچ بری دنیا کافورنه
و دنیا مسکنه بکزمز اما بونلروکله وصف اتدوکی کوکلره اکلتمک ایچوندر و اول کافور چشمه نک
آدیدر اوجماق ایچنده که اکا خمر قاریشور الله تعالینوک دوستلری اوجماق ایچنده انی ایچه لر
ودخی اول چشمه بر یرده دکلکه قاریشه لر ایچه لر جمع اولالربلکی اول یر متی ندیدلرلرسه
اقیدهلر آقتمق دخی کنده لروک تعللرنده کل بلکی محمدی کوکلی دیکیله قنغی یره اقدیرسه آقه کرک
یوقاری دخی آشغه کرک آشغه دن یوقری حق تعالی دستور ویره بوندن صکره آنلروک دنیاده
اتعاللری و اول مرتبه استحقاقلری نیدی آنی بیان ایدوب بیوردیکه یوفون بالنذر ویخافون
یوما کان شره مستطیرا یعنی بز و ملکه قلدقلری عهدلرینه وفا قلوردلر ودخی و فرایضلرن یرینه
کتوروردلردی زیرا شول کمسلرکم بر نسنه یی اشلمکی کندولره واجب قلسه انی تقصیر اتمیوب
یرینه کتورمک حق تعالی واجب قلدوغی نسنه یی دخی یکرک سعی ایدرلر کرک بو نیه کتوره لر ودخی
اوجماغه کیروب اول کافور بیکارندن ایچنلر آنلر در که قورقارلر اول قیامت کوننده که آنوک هولکی
وعذابی ظاهرددر اوز قدرکه کوکلر یارلوب یلدزلر دوکلوب فرشتهلر فزعد او غره یوب
نقدر صولرلوا دیسه صوعلحق کوندر ودخی بیوردیکه ویطعمون الطعام علی حبه مسکینا ویتیما
واسیرا یعنی طعاملدن وردکندولروک حاجتی و آزدولری واریکن که آندن ارتوق طعاملری
اولمیه که کندولرینه لرمسکینه ویرودلرکه قیولرطولانجیده و یتیماره ویرودلرکه آنلری
رعایت ایدیجی یوقدر و اسیرلره ویرودلرکه کافرلردن اسیر اولوب کلمشلردر اکثر
مفسرلردیمشلردر که بو آیت علی و فاطمه حقنده نازل اولمشدر قضیه بو ییدیکه حسن و حسین خسته
اولدیلر رسول علیه السلام آنلری صورره واردی ابو بکر و عمر بله واردی ودخی عامه صحابه صورن
واردیلر علییه دیدیلر که یا ابا الحسن نولایدیکا اکر بوا وغلانجقلروکا اوزرینه بر نذرا یدیروک
بولره شفا اولمغه سبب اولا یدی علی و فاطمه و فضه آدلو بر جاریه واردیدی اوچی دخی
نذرا یتدیلر اولروک اوغلانجقلری خسته لقلرندن بری اولورلرسه اوچ کون شکرانه
اوروج طوتالر الله تعالی اول اکسته صحت ویردی رسولک قیزی اوننده آذدن چوقدن نسنه
یوغیدی واردی علی اول شمعون یهودیدن اوچ صاع آدیه اودنج آلدی کتوردی فاطمه اطوردی

آنوک برصاعتی دکیومتدطا دتوب اون ایلدی یوغوردی آندن بش قوصدا ایلدی صاغشلریجه
علی رسول الله اخشام غازین قلوب اوه کلدی طعام کتوروب اوکارنیه قودیلرکه افطار ایده لر
قپویه بر سائل مسکین کلدی دیدیکه السلام علیکم ای محمد آلنوک اوی مسلمانلر مسکینلرندن
بر مسکینم طعاملندورک بنی که حق تعالی سزی اوجماق مائده لریله طعاملندوره چون آنی
اشتدیلر آنی کندولرا اوزره اختیار ایدوب طعاملرن اکا ویردیلر کندولر صودن اذاق
طعام طاتمدیلر دخی آج یاتدیلر طاڭله کیروا اورج طوتدیلر فاطمه طوروب اول ادیه تک کیرو بر
صاعین طارتوب یوغوردی وقصه لر ایلدی علی رسول الله اخشام غازن قلوب کیرو
اوه کلدی طعامی اوکلرینه کتوردیلرکه افطار ایده لر قپویه بر یتیم کلدی دیدیکه السلام علیکم
یا محمد آلنوک اوی بن بر یتیم مهاجرلردن اتام عقبه کوننده شهید اولدی طعاملندرک
بنی که حق تعالی سزی اوجماق مائده لریله طعاملندوره کیرو آنی اختیار ایدوب طعاملرن
اکا ویردیلر ایکی کون آج یاتدیلر صودن ادتق نسنه طاتمدیلر چون اوچنجی کون اولدی
کیروا اورج طوتدیلر فاطمه طوروب بر صاع ارپه دخی طارتوب یوغوردی قرصه لر
ایلدی علی رسول الله اخشام نمازین قلوب اوه کلدی لر طعامی کتوروب اوکلرینه قودیلرکه
افطار ایده لر قپویه بر اسیر کلدی دیدیکه السلام علیکم یا محمد آلنوک اوی کافرلر بنی اسیر
ایدوب بغلدیلر بکا طعام ویرمدیلر طعاملندورک بنی که حق تعالی سزی اوجماق طعامیله
طعاملندوره دیسون کیرو آنی اختیار ایدوب طعاملرن اکا ویروب کیرو کلیسی
آج یاتدیلر صودن ادتق نسنه طاتمدیلر چون دوردنجی کون صباح طوردیلر علی حسنک
حسینک الین الوب رسولدن یکا کتردی اجلقدن شول قوش یاوریسی کبی دترردلردی
رسول علیه السلام آنی کوروب دیدیکه یا ابا الحسن بو کوردوکم نسنه بنی قتی ملول ایلدی
بو سوزک حالکرندر دیدی فاطمه قاتنه واردی کوردی فاطمه محرابنده اوتورور اجلقدن
قرنی ارقاسنه یاپشمش کوزلری اچره دوشمش رسول علیه السلام آنی کوروب
یورکی یوقلق اچیدی اول ساعت جبرائیل علیه السلام کلوب دیدیکه آل یا محمد حق تعالی مبارکلک
کندردی اهل بیتک حقنده دیدیکه نه الایه یا جبرائیل بو هل اتی سوره سین دیدیکه
بو سوره حق تعالی بونلرک حقنده اندروب بونلره ثنا قلدی و احسانلرن قبول قلدی
اول اجرلرو ویردی پس بو اجرلرده تنبیه اشارت وارکه کندودن کسوب بر آجی طویرق
الله تعالی یه سوکلودر قچان خالص لله اجون اولا و دخی حق تعالی بیوردیکم انما نطعمکم لوجه الله
لا نرید منکم جزاء ولا شکورا یعنی علی و فاطمه و حسن و حسین و فضه اول طعامی طعاملندردکدن
کوکلرندن الله رضاسی اجون ایدی دیرلردی ضمیرلرندن که بز سزی طعاملندردک مقدرت
اوتوروز دنیاده عوض استمزوز آخرتده ثواب انا نخاف من ربنا یوما عبوسا قمطریرا
بلکی بز اول دیمکدن قورقوب طعاملندورورز شول کونک هولندنکه یوزلر ترشلی وتوب
قتی عقوبتلره اوغره یسر زیرا اکر اول کون قتی صعب کوندر پس حق تعالی خبر ویردیکه

فوقهم

فوقیهم الله شر ذلک الیوم ولقیهم نضرة وسرورا یعنی اولردکم بو رسمه احسان قلدیلر اول کونک
هولندن آکوب حق تعالی آنی قورقدیلر الله تعالی انلری اول کونک هولندن صقلیوب امین قلدی
اول یوزی ترش اولمق مقابله سنده یوزتازه لک وحسن وسرور عطا قلدی وجزاهم بما صبروا
جنة وحریرا یعنی عوضلندردی اولار دویشلک وطاعتلر زحمتنه صبر ایتدکلرندن اوتوری
اوجماغله وحریردن حله لرله و دخی بیوردیکه متکئین فیها علی الارائک لا یرون فیها شمسا ولا زمهریرا
یعنی بو دولتی بو سعادتی حق تعالی بونلره ویرور بو صالتده کم تنعم ایدیجی ولالر اول تزیینمش تختلر
اوزرنده اوتورالر بردة لر الجنده شویله که هیچ انده کون اسیسی وقیش صووغی برشمیه
یعنی هیچ بر وجهله بونلره الجنمک حاصل اولمیه و دخی بیوردیکه ودانیة علیهم ظلالها وذللت
قطوفها تذلیلا ویطاف علیهم بآنیة من فضة واکواب کانت قواریرا قواریر یعنی اول
اوجماق اغجارینوک کولکه سی بونلره یقین اولا دائم راحت اولالر و اول اغجاردن یمشلر دیرمک
بونلره آسان اولا اوطورنلر ایرشدروا وتوردکن صونانلر ایرشه اغجه جقیق وسلکمک
زحمتی اولمیه مجاهده ایده اوجماغک یمیشی کومشدندر طبقلری مسکدندر و اغجارینک اوزرنده کی
التوندندر وکومشدندر وبو جقلری الجوددندر وزبرجددندر وبیو اقلری دخی بردرلر
نسنه دندر ویمشلری بو بونه بکزه فرهودورا یعنی چکرنه آنلروک اوزرینه بر دقلر
اغزیجه کوچی اولا قوبی وافزولکی ولمیه سرچن اولا ودخی بیوردیکه من فضة کانت قدروها
تقدیرا یعنی اول بردقلری کومشدن اولا اما صفا وروشنلغی برجه کبی اولا الجنده کی صو
طشره دن کورنیه دنیا کومشنک خلافنجه زیرا دنیا کومشی نقد یوفقلتسلر سکک
قنادی کبی اولسه هنوز آردنده صو کورنمز لکن اوجماغک شیشه لری کلی کومشدن صفاسی
سرچه کبی اقلغی کومشی کبی وآنوک الجنده کی شرابلر تقدیرا اولنمشدر الجنی کشینک دلکندوکی
نه ادتق اولا ونه اکسک اولا ودخی بیوردیکه ویسقون فیها کاسا کان مزاجها زنجبیلا
عینا فیها تسمی سلسبیلا یعنی صووه دیرلر جنت اهلی جنت الجنده بر شراب ایچرلر انکا زنجبیل
قاتشمش اولا زنجبیل بر بیکاردر دکم انکا سلسبیل دیو آد ویرلمشدر اول دنیا زنجبیلی کبی دکل کم
آجی اولمز تیز اولا اما بو عرب زنجبیلی قتی سوردی حق تعالی انلره اول سودکاری نسنیله وعد
قلدی تا اولا که انکا رغبت ایده لر وانکا سلسبیل دیرکلری اندن اوتوردکم آنلروک بوغازلری
اوزرنده ازنره منزللرینه ایرشور واقتقلغی دخی اتی اقار بوغزدن یو مشقلغله و دخی
سلسبیل دیمکدن یمک اولور که حق تعالیدن انکا یول دله کم اول یوله سنی انکا ایرشدورن
و دخی بیوردیکه ویطوف علیهم ولدان مخلدون اذا رأیتهم حسبتهم لؤلؤا منثورا یعنی اول
اوجماق اهلینک اوزلرینه کیروب واروب خدمت ایده لر شول اوغلنلر که بیرلمزلر
واولمزلر بر یاشده اوزنده طورورلر هر بیریک اقلغندن وپاکلغندن صناسنکم صاچلمش
انجولردر اوجماقده هیچ بر کمسه اولمیه کم بونجلاین خدمتکار ویرلمیه بیک اوغلان ویرلمیه کی
آشغه مرتبه لودن و دخی بیوردیکه واذا رأیت ثم رأیت نعیما وملکا کبیرا یعنی یا محمد

قچان کوزک ایله اول جنته نظر ایدرسن انده کورهسن کم بیو اوغلانلری و بو نعمتلری کم هیچ وصفه صغمز نسنه
دکل هر بیرینک باشلرنده تاج اولا پادشاهلر کبی و ملک کبیرا کادیرلر که آنوک زوالی اولمیه
وانده مقصودی وار دیسه آنده بولنه حق تعالینک کلن فرشتهلر اوزرلرنه دستور سوز کیرمیکه
طاقتلری اولمیه ودخی بیوردیکه عالیهم ثیاب سندس خضر واستبرق وحلوا اساور من فضة
وسقیهم ربهم شرابا طهورا یعنی آنلرک اوزرلرنده طونلری سندسدن اولا که انجه حریردر دولونی
بیشیل اولا که دکلوک کورکلوسی دردر ودخی استبرقدن اولا که یوغنجه حریردر اولاغادتا اوزرنه که
بوینک انجه سندن اولا که کوکلک ایدوب کیورلر پس حق تعالی آنلرک سوده کاری اوزرنه وعده
قلدی بو ایکی جنس اوزرنه کم هم انجه طونلری اولا هم یوغونرق اولا ودخی اول مؤمنلر واولو
علمالر بزه تکلر کومشدن بلزوکلر که هیچ دنیا کورمشدر بکرمز سعید بن مسیب ایدر هر مؤمنک
قولنده اوچ بلازنک اولا بری التوندن وبری کومشدن وبری مرواریددن شویکه کبی
بلازنکلرکم صناسن هیچ النمامشدر ودخی حق تعالی آنلری صواره بر شراب ایله کم دکلی علتلردن
آریدیجیدر وکندو بولانقلقدن صافیدر آنی ایچنه بول حاجت اولمز دنیا شرابی کبی دکل
ودخی بیوردیکه انا نحن نزلنا علیک القران تنزیلا یعنی یا محمد بز اول قرانی حبرا اکله سنوک
اوزرکه اندردک سوره سوره آیت آیت شویلکه اندرهکدر فاصبر لحکم ربک ولا تطع منهم
آثما او کفورا یعنی یا محمد کندوکی حکم شرع اوزرنه ثابت طوت حق تعالی حکمنه راضی اولوب
صبر ایله تبلیغ رسالت یرینه کتور سفیهن مطیع اولمه اول فاجره دخی کفوره بو کافرلردنکه
اولادر ولید ایله عتبهدر یعنی اول عتبه ایله ولید کلوب پیغمبره دیدیلرکه اکر اشبو اشی بزوملر
آندن اوترو ایدرسک کها لوک یوق فقیرسن کل بو سوزکدن دونسکا اول قدر مال ویره لوکه
جمیع مکهنک قومندن سن بایی اولاسن اول کافرلروک سوزلرندن حذرا اتدرمک ایچون حق تعالی
بو آیتی اندردی ودخی بیوردیکم واذکر اسم ربک بکرة واصیلا ومن اللیل فاسجد له وسبحه لیلا طویلا
یعنی یا محمد نماز قیل اول نماز ایچنده ربک آدلرنی ذکر ایله صباح وقتنده دخی و ایکیندی و
وقتنده که اصلی بیوک ایکی وقتدر وکیجهده دخی اکا سجده ایله دیدوکی اخشام ایله یستو
نمازیدر وکیجه اوزنندن اکا تسبیح ایت دیدوکی دون نمازیدر یعنی دون نمازی قلمقدر
بو امر استحباب ایچوندر وجوب ایچوندکلدر نتکم قم اللیل سورهسنده بیانی کچدی و بوندن صکره
بیوردیکه ان هؤلاء یحبون العاجلة ویذرون وراءهم یوما ثقیلا یعنی اشبو قریش قومی
دنیا نعمتلرندن دوست طوتوب اوکلرنده آخرت سعادتلرندن ترک اتدیلر واول حسابی
عقوبتی آغر ومشکل کونی دخی اونوتدیلر آنوکیچون عناد ایدوب حقه مطیع اولمزلر ودخی
بیوردیکه نحن خلقناهم وشددنا اسرهم واذا شئنا بدلنا امثالهم تبدیلا یعنی بز بونلری
یاراتدق وخلقتلرنی قوی قلوب کورکلو ایلدوککه بونلر بزه مطیع اولالر اولمادیلر پس دیلسهوز
بونلری هلاک ایدوب یرلرینه بر قوم کتورهوز که اونلر بونلردن بزه مطیع اولالر ودخی بیوردیکه
ان هذه تذکرة فمن شاء اتخذ الی ربه سبیلا یعنی تحقیق اشبو سوره وعظ نصیحتدر قوللره ومزه

هر کیم دیلرسه که بنوکاه اوکوتلنه اوکوتلنسون کیم بز طریق سلامی بیان ایلدوک حق باطلدن معلوم اولدی
ودخی بیوردیکه وما تشاؤن الا ان یشاء الله ان الله کان علیما حکیما یعنی سز طاعت وعبادته
توفیق دیلمککلکه دخی قادر اولمزسز الا شول وقت الله تعالی سزی یاینده اوکدین بلوردیکیم طریق حقی کیم
طوتاسز وتوحید طریقنی باطلکوم تبدیل ایدیسز دخی حکیمدر حکم ایلدی هدایت ایله شویلره کیم اول هدایته
اهل اولالر ودخی بیوردیکم یدخل من یشاء فی رحمته والظالمین اعد لهم عذابا الیما یعنی کیمی دیلرسه
اکرام ایدر اسلام خلعتن کیورور دنیاده وقیامتده دخی تفضیل اوجماغه کیوررور دشولرکه اکا
اهل اولالر اما ظالملری عذاب الیمه کیورور وعدلیلکه اولروک ایچون تمام یارقلنمشدر

سورة المرسلات مکیة بسم الله الرحمن الرحیم وهی خمسون آیات

والمرسلات عرفا فالعاصفات عصفا والناشرات نشرا یعنی حق تعالی قسم ایدر شول فرشتهلره کم
ارسال اولنمشدر معروفلکه آنلروک جوقلغی شول آتلر یلیسی کبی درکه اکا عرف دیرلر ودخی
اول قتی یلر حقیچون که بر تپهلرده طپراغی صاوررور ودخی اول یلر حقیکم بولوتلری یادررور واول
فرشتهلر حقیکه قیامتده بیتیلر نشر ایدر فالفارقات فرقا فالملقیات ذکرا عذرا او نذرا یعنی اول قرآن حقی که
فرق ایلدی حقله باطلی اراسنده ودخی فرشتهلر حقیکم اول پیغمبرلره وحی القا اتمکه اندیلر عذر
بونلردن کافرلروک حجتلری قطع اولونه یا دین دمیدرکم بزه رسول کلوب خبر ویرمدی
یاخود وحی الله حکملری انذار ایچون اولا که بو کافرلری قورقودهلر وآنلره بلدورهلر که
بونلکبی عذابلر واردر آندن صدرا یدوب نکاری ترک ایدهلر ودخی بیوردیکه انما توعدون لواقع
یعنی حق تعالی چون بو بیچه نسنهلره آند ایچوب بیوردیکه تحقیق شول قیامت کونی حشر نشر
کونی وسوال حساب البتده اولجقدر آنوک اولاجغنده شک کمان یوقدر پس خبر ویردیکه
اول کون نه وقت اولسه درکه فاذا النجوم طمست واذا السماء فرجت واذا الجبال نسفت واذا
الرسل اقتت لای یوم اجلت یعنی بزه اول وعد اولنان کون اول کوندرکه آنده یلدوزلرک
نوری محو اولوب قیقره اولا وکوکلر حق تعالی هیبتندن یاریله اولا وطاغلر یرندن قوپوب
سوروله کیده هیچ اثری بلورمیه دیبدوزا اولا وپیغمبرلر دخی جمع اولالر اول کون ایچونکه
تاجیل اولنمشدی واول کونی تعظیم ایدوب دیدیکه یا محمد هیچ بلورمیسنکه اول شولره
نه کون ایچون تاجیل اولوب جمع اولدیلرکه قوملری اوزرینه طانقلق ویرهلر کیرو بنا ایدوب
بیوردیکه لیوم الفصل وما ادریک ما یوم الفصل ویل یومئذ للمکذبین یعنی اول تاخیر اولوب
تاجیل اولونمقلری اول فصل کونیچوندرکه حق تعالی اول کونده حکم ایدوب هر مدعو نجیلر اراسنده
دعویلرن فصل ایده وهر ظالملردن مظلوملرک حقن آلیویره واول کونده دوستلر دوست اراسنده
واوغول قیزلر اتا انا اراسنده وقرداش ایله قرداش اراسنده آیرولق واقع اولا هر بیر نه کندو
قیوهسی اولا اول کونک عظمتنی کورمزمیسن که آنوک عظمتی اولوا لدر غنی او تعریض معانی
رسولنه بیوردیکه یا محمد اول فصل کوننوک عظمتی مقداری نسکانه نسنه بلدردیکه پس نه کوندر
واول کوندر اول که عذابلروک قیتلری ویل ایچنده اول قیامت کوننه انکار ایدوب تکذیب ایلر ایچونده

ودخی بیوردیکه الم نهلک الاولین ثم نتبعهم الآخرین کذلک نفعل بالمجرمین ویل یومئذ للمکذبین
یعنی نوح هلاک ایتدکمی شونلری که بولردن ایلرو کلدیلر اول رسوللری تصدیق ایتمیوب تکذیب ایدنلرشه
الله تعالی سنتی بودر اول کافرلره کم قیامت کونی بیلنملدیلر ودخی بیوردیکم الم نخلقکم من ماء مهین
فجعلناه فی قرار مکین الی قدر معلوم فقدرنا فنعم القادرون ویل یومئذ للمکذبین
یعنی نیجه منکر اولورسز اول بعث کوننه کم دیورسز کموک قدرتی یتر کم بزی اول نوعدن نضاکه حوردن مشکن
کیرو قوپاره سزی بز اول بر طملهٔ خور وضعیف صودن یاراتمادقمیکم اولجقیجق وقته دکن
معلومدر بعضیکوز اوزون بویلو بر نیجه کوز قصه بویلو وبعضیکوز قرمزی وبعضیکوز آق بو کلی تقدیراتی
بز قلدق نه کوزل تقدیر ایدیجی بزوز اشبو لره قادیر اولان قادیر دکلمیکم سزی طپراقدن
وجوده کتوروب وارایلیه ویل غدابی اول کمسه‌لر ایچوندر کم اول یاراده‌دلماغی کوزیله کوردن
دخی صکره انکار ایلیه ودخی بیوردیکم الم نجعل الارض کفاتا احیاء وامواتا وجعلنا فیها
رواسی شامخات واسقیناکم ماء فراتا ویل یومئذ للمکذبین یعنی حق تعالی اولکی
ضعفدن خبر ویردیکه آنوکله عبرت الالرتعشه ایمان کتوره‌لر بیوردیکه بز بولری سزه کفایت
قلمادقمی مادام که دیری اولاسز آنوک اوزرنده اولورو باغلر وباغچه‌لر بنا ایدنیه سز هر مصالحکوزی
آنوک اوزرنده بتوره سز وچون اوله‌سز اولورو کوزری آنوک آلتنده کیزلیه سز دکلمیکوزده ودخی آنسزه
سزه چاره یوق واولومکوزده دخی آنسزه چاره یوق ودخی قلدق اول یرا چینده محکم
طاغلرکه کی آشغله بنوب کتمشدر اول یری محکم طوتماغیچون که سزه منفعت ویره ودخی سزی
طتلو صولر ایچاره یردن کاه کوکدن صوارمق ویل غدابی شول کمسه‌لر ایچوندرکه کوزلریله
بونسنه‌لری کوروب حق تعالینک وحدانیتنه انکار ایدرلر ودخی بیوردیکه انطلقوا
الی ما کنتم به تکذبون انطلقوا الی ظل ذی ثلث شعب لا ظلیل ولا یغنی من اللهب انها ترمی بشرر
کالقصر کانه جمالت صفر ویل یومئذ للمکذبین یعنی قیامت کوننده فصل وحسابدن صکره
دیانیلر اول بعثه انکار ایدن کافرلره دیه‌لر یورویک اول شول عذابه که کلم سز آنی دنیاده
یلان ایدر دیکوز ودخی وارووک اول کولکه‌یه کم اوچ بوداقلو اولمشدر شول کولکه که کلکم سزه منفعت
ویره یا اودیلکندن سزی قورتاره قصه بیان بودر کم چون طاموا اهلی ودخی کناردن کلکلر
بر یاره یاکد اول اوددن اوچ بوداق اولا بولر وکر دخی چون لرین قبلایه چکه بولری
کندونک یحیده الا اما قتیبی ایله بونک بیانی بودر کم کونش جمیع خلایقک باشی اوزرنه
اولا اول اولر وکی اوزرنده طون اولمیه وبولره کیز لنجک صغنجق یر دخی اولمیه کونش اولوری
قاررده نفسلرینی طوته جقمغه قومیه حق تعالی دیلدوکی قوللری قورتاره ویر عرش کولکسنده
ایلته راحتلندوره آندن بریان اود عنق کبی یاسرادق کبی جهنمدن دو تولنوب
چیقه اوچ پاره اولا بو طامو اهلنی اولدتون قبلایه آنوک ایچنده قلالر تا حسابدن
فارغ اولنجه دکین نتکم دوستلری کندو عرشی کولکسنده اولالر تا نتصکره بو تونکه
امر اولنه قرارکاهلرینه واره‌لر جنت اهلی جنته وطامو اهلی طامویه اوله‌خانکم

کولکه کبی آنلری قبلایه اول کولکه دکلکم آنلری اول کونک اسیستسندن راحتلندوره بلکی اوله‌لره
اوحرارتندن دخی دیتور ویره که کون حرارتندن دخی اشدر ولا اودیالکندن دخی مانع
اولمیه واول اود آنه آنلری قوغلر لهر قوغنک بوکلوکی برا لاجق قدر اولاشو یلکه جو قلعه‌نی
شول قادن دوم سورسی کبی اولا بریری اردنجه کلر ودخی بیوردیکه هذا یوم لا ینطقون
ولا یؤذن لهم فیعتذرون ویل یومئذ للمکذبین یعنی قیامت کوننده موا قفجوقدر
بعضی موقفده سویلیه لر ودخی بعضی موقفده سویلمکه دستور اولمیه بو اول سویلمیجک
موقفده درکه آنلر سویلمک استیلر آنلری سویلتمیه لردیه لر اشبو کوندرکم سویلمیه لر ودخی
آنلره دستور ویرلمیه کم عذر دیلیه لر ویل غدابی اول کمسه لره کم قیامتدن انکار ایدن لر شمدی
سویلمکه قدرتی وار یکن وعذر دیلمکه طاقت یترکن ترک ایلیه دلمیه ودخی حق تعالی بیوردیکه
هذا یوم الفصل جمعناکم والاولین فان کان لکم کید فکیدون ویل یومئذ للمکذبین یعنی
فرشتلر دیه لر حق تعالی قبلندن که اشبو اول قضا وحکم کونیدر که اهل جنت ایله اهل نار
اراسنده فصل اولونه وندا اولونه کم یا امت محمد سزی جمع ایلدوک سزدن ایلرو کچنلر له
اکر قورتارمغه چاره کور واریسه ایدوک کم نفسکوزی قورتاره سز بو کلامی آنلره انوکیچون
دیرلرکه تا کندولروک چاره‌لری یوقلغنی وکندولروک عاجزلقلرنی آنلره بیلدوره لر تا غن ایلری
اوزن دخی زیاده عذاب اولا ویل غدابی آنلره کم حق تعالی قدرتنه وقیامت کوننه بعثه
وحشره انکار ایدوب بیلانلیه بوکرمکذبلری قیوب اول متقی حالندن خبر ویروب
بیوردیکم ان المتقین فی ظلال وعیون وفواکه مما یشتهون کلوا واشربوا هنیئا بما کنتم
تعملون انا کذلک نجزی المحسنین ویل یومئذ للمکذبین یعنی آنلرکم شرکدن وکفردن ومعاصیدن
وفواحشدن صاقندیلر اول حشر کوننده اوجماق آغاچلری کولکه لرینده اولالر اول کونک
هیچ اسیسی زحمتن چکمیه لر اول بیکادلردن اوچوب تمتع ایده لر حق تعالی آنلروک ایچون
اقمشدر باغلری وبوستانلری ایچنده ودخی بیه لر اول یمشلردنکه کندولر آرزو ایده لر
واضیافت قلدقلر ودخی فرشتلر آنلره دیه لرکم یک اول یمشلردن واچوک اول شرابلردنکه
سکسوز سزه عللتسز زحمتسز بلکی بو نعمتلر سزه عوض در شول عملردن اوتروکه
دنیاده قلدکوز تحقیق بز اشبونکی عوضلر ویرورز اول قوللرمزه کم کرزه کوزکلو عبادتلر
ایلرلر ویل غدابی آنلره کم شوک کبی نوابلره انکار ایدرلر ودخی بیوردیکه کلوا وتمتعوا قلیلا
انکم مجرمون ویل یومئذ للمکذبین یعنی کافرلره خطاب ایدوب بیوردکم یک اول
دنیا طعاملرنی شول بهایم یدوکی کبی وتمتع ایدوب دیرلوک بر قاچ کون ای کافرلر
عاقبتکز نیه ایرد وکن کوره سز بوتهدیددر وعیددر آنلره کم دنیایه راضی اولوب بعثه
انکار ایدرلر ودخی بیوردیکم واذا قیل لهم ارکعوا لا یرکعون ویل یومئذ للمکذبین
بو آیت ثقیف قبیله‌سی حقنده نازل اولدیکه دیدیلر بز ایمان کتوروب بیلوم اکوب طوره مزکه
اول بزه حقارتدر حق تعالی بیوردیکه قچان آنلره دیسه لرکه خضوع ایدوک کللهم انی بر ملکه

واقرار ادوك نمازك وجوبنه نماز قيلوك انلر اول نمازك فرضيتينه اقرار اتمزلر و نماز
داخي قلمزلر بس بولر بو حق تعالينك كلامنه تصديق ايتمكك وانك احكامنه تصديق ايتمكك
فباي حديث بعده يؤمنون دخي قنغي سوزي تصديق ايدوب اقرار ايدرلر ويل عذابي انلره كم
آني يلانلديلر و حقه اقرار اتمديلر

سورة النبأ وهي اربعون آية نزلت بمكة

بسم الله الرحمن الرحيم

عم يتساءلون يعني سبب نزولي اول ايديكم چون رسول بعث اولندي قيامت
خبرلرن اول قريش قومنه ايروردي انلر اكا انكار ايدوب بو بونه صورارلردي كم بو كشينك
نه ايله كلدي بو قيامت كه ديونند اولورونه وقت اولور بونيكه ديرلردي انكار ديونند
ديرلردي اعتقادلري ايله ايديكر اولاولسرم كل بس حق تعالى بو آيتي انزول ايدوب بيوردي يكم
بولر نه نسنه دن صورشورلر بو بونه نسنه دن سويلشورلر آندن كروبيان ايدوب
بيوردي عن النبأ العظيم يعني بولر اول خبر عظيمدن صورشورلر ديكه قران مجيد
خبر و بردكه اول قيامت كونيدر الذي هم فيه مختلفون يعني اول خبردركه بولر آنده
اختلاف قلديلر بعضيلري تصديق اتديلر بعضيلر ديديلر كه اول نبأ عظيم قرآندر كه آنده
اختلاف اتديلر بعضيلر يكه مؤمن اولديلر ديديلر كه حقدر مخلوق دكلدر و بعضيلر ديكه
ايماندن قاچديلر ديديلر كه اول خود محمدك كندو سوزيدر مخلوقدر بس حق تعالى بيوردي
كلا سيعلمون يعني حق تعالى بيوردي كه بو كافرلر تردع و منزجر اولسونلر بو كلامدن كه كمان اتوب
ديرلر بو قيامت كوني اولميسر كل ما خود محمد بو قراني كندودن دوزردير لر تيز اولا كه
بله لر و كافرلره اول قيامتده بو سوزلري نه الكروكتوديسر ودخي بيوردي كم ثم كلا سيعلمون
ودخي تيز اولا بله لر اول وعيدلري او لوم وقتنده دخي آخرته معاينه اولا شك وكمان
كتوديلر ودخي كندونك وحدانيتنه دليل اولان صنايعلرن ذكر ايدوب بيوردي كه
الم نجعل الارض مهادا والجبال اوتادا يعني بو مصنوعاتدن خبر ويردوكي اكا اشارت
قلوركم بونك كبي عجايب و غرايب مصنوعاتي وجوده كتورمكه قادر اولان سيزي وجوده
كتورمكه اولدوكدنصكره احيا ايدوب سيزي وارقلمغه نه قادر اولميه بلكي اول وكلي
نسنه قادر در دخي يوق كورمسن بو يري سيزه دوشك و اقرار قلجق مكان قلمادقمي والي
سيزه مسخر و مطيع قلمادقمي كم انك اوزره هر مقاصد و كري يوينده كتوره سيز ودخي طغلري
اول يراوزرنه اوتاد قلمادقمي كم يرلر آنونكله مينجلنوب صوا و ذره قرار طوتدي تا كه سيزه
آندن منفعت اولا ودخي بيوردي كه وخلقناكم ازواجا يعني سيزي انواع اوزره يارتمادقميكم
بعضيكوز اركك بعضيكوز دشي و بعضيكوز كوني آق و بعضيكوز صار و و بعضيكوز قاره
و بعضيكوز قول و نيجه كوزا يوخ لو و بر نيجه كز يا وز خولو وطبيعتكز بر بونه بكزمز ودلدوكو
دخي بر بونه بكزمز وجعلنا نومكم سباتا يعني سيزوك اويقوكزي سيزه راحت قلمادقمي
سبات اكا ديرلركم كمسنه حركتدن قويه اما جان كوده ده اولا وجعلنا الليل لباسا

يعني

يعني كيجه سيزه ايله قلمادقمي كه قرم كو سيله سيزي او رته بو ديه شول طون كبي كه كوزي بوردكي كبي اشغالكوزدن
فارغ اولوب كلوب اوكوزده آرام طوتوب كه انسنره وجعلنا النهار معاشا يعني كونديزي سيزه دوشني
تلوب مطلب معيشت قلمادقميكم هر نه دلرسكوز اشلمك سيزه آسان اولا آندن تصرف ايده سز
وبنينا فوقكم سبعا شدادا يعني سيزوك باشكوز اوزره بويدي كوكلري محكم قلمادقميكم هر
برينوك قالكلغي بش يوز يللق يولدر دكسوز آني قلدر عزدن طوتاروز ويرده سيزه رزق حاصل
اولمغه اسبابدر سيزه آندن اندوز وجعلنا سراجا وهاجا ودخي سيزه حاصل اولماغيچون كوننشي
باره دوب اكا نور ضيا ويروب دوشن قلمادقمي و اكا حرارت ويرمدوكمي كم بيشلركزي
تلدي ويره و آنوك نوري ايله بو نيجه منفعتلر حاصل اين سيزه وانزلنا من المعصرات ماء ثجاجا لنخرج به
حبا ونباتا وجنات الفافا يعني سيزه بولتلردن صولرانيدرمدوكمي و يللري اكا حواله
قلوب اول بولوتلري صيقوب سيزه اولردن صولرانيدرمدوكمي تا انك سببيله يردن سيزه
رزق اولاجق دانه لر بتوره و ذبغلاي و اربه و طاره ودخي بولره بكزر دانه لر ودخي ابه كونه
رزق اولاجق ادتلر بتوره و نه آنلردن دخي سيزه انواع نعمتلر حاصل اولا ودخي اول بغور ايله
باغلر بكلوزه اغجاري بتوره بويره و ذكه بو حقلري بر بر نه كرمش اولا بو كلّيسن يار تمغه قادر اولان
اكادخي قادر در كه سيزي او لدردكدن صكره كيرو دريلده بو نن نصكره نعمتدن خبر
ويروب بيوردي كه ان يوم الفصل كان ميقاتا يوم ينفخ في الصور فتاتون افواجا يعني اول قيامت
كوني يوم فصلدر كه وعده اولنمشدر اولكيلره و اخركيلره دكلي دخي آنده جمع اولوب حساب
اولنسه كركه هر كيشي عملنه كوره جزا لنسه كركه امدي اول فصل كوني اولدوكم اسرافيل صوري چاله
بو خلقلر ياتلندن باشي قالدروب محشره بنه بولك بولك كله روايتده معاذدن نكه اول سوله
بو آيتدن صوردي ديديكه يا رسول الله بو بولك بولك كلدكلري نيجه در رسول عليه السلام
ديديكه يا معاذ قتي اولو نسنه دن صوردك ديوب مبارك كوزلرندن ياش دوكوب اولدي
آندن ديديكه يا معاذ نيم امتم اون بولك اولسر بر بولكي حيوان صورتنده قوبسر لركه آنلر قوحلق
ايدوب دنياده خلقي بربرينه دشمن قيلورلردي و بر بولكي طكوز صورتنده قوبسر لركه
آنلر دنياده حرام يبجيلر در يا كوجيله ظلميله يارشوتله يا اوغورلق يا غيلة يا امانته خيانت اتمكله
وبر بولكي اياقلري بوتلرنيه يتوب يوزلري اوزرنيه سورنوكله لركه آنلر دنياده ربا
يبجيلر ايدي و بر بولكي كوز سوز قيوب كله لركه آنلر دنياده ظلمله حكم ايدبجيلر ايدي بكلر
قاضيلر و صوباشيلر و نايبلر كبي و بر بولكي صاغر دلسوز قوبسر لركه انلر دنياده عمللر ايله
تعجب ايدرلردي عمللرني خوش كوروب منت ايدرلردي و بر بولكي ديللري اغزلرندن صاركوب
قويه كوبسلري اوزرنيه دوشمش اولا اغزلرندن ايرين اقاكه خلق آنلردن انجنه لر اول
دللردن چيني كله لركه آنلر دنياده خلقه وعظ ايدرلردي كندولر اول سوزلرنيه مخالفت
ايدوب عكسن اشلرلردي و بر بولكي اوددن اغجلر اوزرنه آصلوب كله لركه اولر دنياده
بكلر و سلطانلر قتنده غمازلق ايدرلردي و بر بولكي مردار اولمش كوده دن دخي بتر قوقه قوبالر

تا محشر خلقی آنلروک بیشندن الجنه لراولردکر دنیاده نفسی هوالرینه بوینه کتوروب
دردلو دلولنداتلر تنغم اتدیلر حق تعالی حقنده اللرندن ویرمیوب منع اتدیلر وبو بولکی قطرلرندن
جبدلو کیوب کله لر کوده لرنیه یاپشمشدی دلا انلردخی اولردکر دنیدن کبرلکوتحکلنوب
یورودلردی پس عاقل دلا نلر کوکدرکم بو صفتلردن کندوینی ایراق ایده تا کریادن بو حال
اوزره قوپمقدن نجات بوله ودخی اول قیامت صفتلرندن بیان ایدوب بیورد یکه
وفتحت السماء فكانت ابوابا وسيرت الجبال فكانت سرابا یعنی اول قیامت کوننده کوکلر
پاره پاره اولوب اچله یول یول اولا وطاغلر دخی یرلرندن قوپوب سیل اینی شول دنیاده
سراب کبی هوایه کتوریلوب بلورسز اولا ودخی بیوردیکه ان جهنم کانت مرصادا
للطاغين مآبا لابثين فيها احقابا یعنی اول جهنم که زبانه تمق انی بو جمیع خلقک اوزرنده
بجمله کوزجی قلدق یعنی بوحریکم اکا خبر ایدلر یا جهنم بو آدم اوغلنلرنی سنوک اوزوکه
اوغرادیسر وزکوزجی اولوب کوزت کرکندو هلکی الیقویا سن تاکه بونکه برکشی
بوکسدایله وعن قلسه یول اوذرنده طوروب اکا کوزطوتو منتظر اولورته وقت کلدی
پس جهنم اول طاغیلر وکدویب واره جق یرلرید که توحید طاعت یولندن چقدیلر وکفر
ضلالت یولنده حده کچدیلر اول جهنمده اکلنوب قلهلرنجه حقبالر که برحقب سکسان
یللق وهر یلی اون ایکی ایدن وهر آیی اوتوز کوندر وهر کونی دنیا اهلی شلغشیله بیک یللقدر
بودیو کرکم برحقبدر وهر حقب بجدلجه برحقب دخی کلور مرادبوبدر تا بیک تخلیدر
اما احقاب دیوخ کراتوکی انزن او تورده رکه بوعرب قاتنده بوحقب کی اوزق
وایراق مدتدر تأبید دیمکدر اولورکم بوطاغیلر اول جهنمده ابدی اکلنه لرکه هیچ چقمیه لر
ودخی بیوردیکه لا يذوقون فيها بردا ولا شرابا الا حميما وغساقا جزاء وفاقا یعنی اول
جهنمیلر انوک ایچنده بر صوق یل وکولکه بولمیالرکه بر دم اولرا دخی دخی ایدوب راحت
اولالر وصوخق صو بولمیالرکه ایچوب صوسزلقلری کیده یوده کلری صوبنیه الا انجد کلری
غایت قیناشی صوا ولا ودخی شول طامواهلنوک کوده لرندن اقان تعات وایرک
وصروصولری اولا بونسنه اولره عملرنه موافق جزا اولا زیرا عملری شرک وکفرایدی
دنیاده پس جوناول شرکدن وکوردن اولو معصیت بولمدی اوله دخی عذابک
اولوسیلرخ اقلا لرکم اودغدابی درودخی بیوردیکه انهم كانوا لا يرجون حسابا وكذبوا
باياتنا كذابا وكل شيء احصيناه كتابا یعنی بوکافرلرعادتلری بوییدیکم هر گز اول حساب کوننده
تورتقرلردی وآنوک ثوابندن اومزلردی زیرا اکا منکرلرایدی ودخی محمدی وبزوم کلامیزی
یلدنانلر دیحال بوحریکم بز آنلروک نه اشلیکلرن وبوغکی وارا ولاجقلرن اولا لوح محفوظه
بازدق واکنجی فرشتلردخی موکل قلدقکه بوکلی اقعالرن خلی قوللرن جمیع دفتر ایدروب
یازدلر احصی ایدلر ودخی بیوردیکه فذوقوا فلن نزيدكم الا عذابا یعنی اول جهنم اهلی صوسزلقدن
فریاد ایدوب چاغرشیلر زبانیلر آنلره زمهریردن طاموده صوق صوکتورلرکه انوک صوغی

اول اسی صودن ایتدن دخی آرتق اولا اول زبانیلر کتوروب آنلره ویره لرودخی حیه لرطادک
ایشوصولیکم نوسنوه آدتورموز الا عذابا اوذره عذاب آرتوروز نوبسونرا نلره اول
عذابدن آرتق اولابو نن نصکره اول مؤمنلرحالن بیان قلوب بیوردیکه ان للمتقين مفازا حدائق
واعنابا وكواعب اترابا وكاسا دهاقا یعنی تحقیق اول مؤمنلرایچونکه شرکدن کنوه نصاقندیلر
طامودن نجات بولدیلر بولوب جنتده اولسمقلق وارودخی جنت ایچنده اولرده دیوارلو
بغچه لر وادکرآنده خرما انجیر ایله اوزملر واربوایکی یمشی ذکرا تدوکی آنزن اوتورودکرعرب ایچنده
مکه ده مدینه ده بوایکی یمشی مشهوردر ودخی انلره قینوا اوغلان حوریلر واردکوکسلری اغرشق
طومالمشدرکم تمام قوامنده درودانی یاشده برابراولالراول یاشی اوزره قوارطوتالرکه
هرکز یکتلکلری کتمیه ودخی اول مؤمنلره بری بری آردنجه طلوخر قدحلری کلهکم ایچدکلرنجه
صفالری وفرحلری آرته ودخی بیوردیکه لا يسمعون فيها لغوا ولا كذابا جزاء من ربك عطاء
حسابا یعنی اول وجماق ایچنده فائده سوزن اکسوکه کرکز سوزلر اشتمیلر زیرا انوک کبی سوزلر
کوکلا غرتکلورانوکیچون جنت ایچنده بوسوزلر سویلنمز وکمسه دخی اشتمز پس بونوابلر کلی سنوک
تکریکدن سکا عوض بونلرندر قلدوغک عمل مقابلهسنده ودخی عطالری کثیردرکه مؤمنلره ویریلور
ودخی بیوردیکه رب السموات والارض وما بینهما الرحمن لا يملكون منه خطابا یعنی بوعطالر سکا
تکریکدن درکم کوکک وکوکک خالقیدر دخی یرکوک اراسنده نه وار ایسه کم اول رحمندر هیچ برکمسه
آنزن شفاعت قلمغه مالک اولمزکه اکا سویلیه يوم يقوم الروح والملائكة صفا لا يتكلمون الا من
اذن له الرحمن وقال صوابا یعنی اول کونده که روح فرشتلری صاف اولوب طوره بعضیلر
دیدیلرکه جبرائیلدر ودخی دیدیلرکه اول برفرشتهدر دیالکوز کندوسی بر صف اولیسر
وقلان فرشته بر صف اولوب طورسیر واول کون هیچ برکمسنک دهوم سی اولمیه که شفاعت
اتمک ایچون دل اوزادوب دل آچوب سویلیلر الا شول کمسلرکم الله تعالی اکا شفاعته
دستور ویره قومندر وقبیلسندر شفاعت قلادهر نه سویلیسه صواب سویلیه ذلك اليوم الحق
فمن شاء اتخذ الى ربه مآبا یعنی اول قیامت کونی وانوک احواللری اولمقلغی الستده
حقدر هرکم دلرسه که توحید وطاعت برله اول دیندن یکاواره جق یرده وزه شمدی دوزسونکه
الدن ایکن تدارک رخصت واردر پس کوروتخویف ایدوب بیوردیکه انا انذرناكم عذابا
قريبا يوم ينظر المرء ما قدمت يداه ويقول الكافر يا ليتني كنت ترابا یعنی بوسوزی انذار
ایدوب قورقودورزاول قیامت عذابیلهکم آنک کلمکلکی یقیندر واول کونده هر شخص
کندودن اوکدن نه عمل کندردیسه کورتیلهکوره مؤمن عملرینوک ثوابلرن کوره فرح قلا وکافر
دخی کفرلر کلا عملرن کوره ایده کرای کاشکی بن دخی طپراق اولیدم کیندیدم تک بوعذابه
مبتلا اولمیایدم کافرلر بوآدوی اول وقت ایدلرکم حق تعالی جمیع حیوانلری محشر یرنده جمع ایدوب برینوک
حقنی قصاص ایتدیکدن نصکره بونیوزلولقوینک بوینوزسزقوینک سیدوککه حقنی الا آنلره امراید که طپراق
اولوک کلیسی کیبی طپراق اولالر انی کورویب دیهلر ای کاشکی بزدخی طپراق اولوب کیروقوتیلیدق

سورة النازعات اربعون وخمس آيات بسم الله الرحمن الرحيم وهي نزلت بمكة المشرفة

والنازعات غرقا يعني الله تعالى قسم ايدوب بيورور كم نازعات حقيچون حق تعالى حكيم مطلقدر
نه ديلرسه ايشلر اول ايشلدوكندن صورلمز اما بو مخلوق صورلور دكندن قوللرينه بيورديكه
بندن غيري كمسنه آند ايچمك وكندوسي يادتروغني مخلوقه آند ايچمك مقصود بودركه اول قسم
اتدوكي نسنه لروك كندو قتنده شرفني ومحبتي واون بلدوره تا كه ايشيدنلر انلري شريف
بلوب تعظيم ايدلر ذيرا هيچ بر كمسنه حسيس حقير نسنه يه آند ايچمز تا كندو قاتنده اولكه
شريف اولمايجه بس اول نازعاتده اختلاف قلديلر بعضيلر ديديلر كم اول ملك الموتدر كه
كافرلروك كوكسندن نزع ايدر شول دموردن بوده قلري جوق چنكال آيله ياش يوكه اودراب
چكدوكي كبي تا كه آنوك جاني كوده سنك جميع اطرافندن تابر تعلري ايچندن ودرنعلري
اوجندن چكه لر وطمرلرندن وسكولرندن تا اولوم آجيسي آني شويله قلدرتنكه صويه غرق
اولاني صو قيلادوده نيپاي قبضه سنده غرق اولوب برابر اولا وغرقا ديدوكي كرها
ديمك اولور يعني هيچ بر كافر يوقدركم آنوك اولومي حاضر كلالا اجهنم انوك اوذرينه عرض
اولنور جاني چقمزدن اول كدين آني كورود وآنوك ايچنده بر قوم كورركه كاه اول اودده طالر
كاه چقرلر اول وقت آنوك جاني اول قوتقوتدن كيرو كوده سنده غرق اولوركيبي شول
صويه طالركبي چقمقي كويه كوررود دخي بيورديكه والناشطات نشطا يعني اول فرشته لر
حقيچون كه مؤمنلرك جانلرني نشاطله ويسر قبض ايدرلر يعني هيچ بر مؤمن يوقدركم اكا
اولوم حاضر كلالا اوجماق ايچنده اكا منزلني عرض ايدرلر باقه اول اجماقده كندينوك
دوستلرندن بر قوم كوركه اول قوم آني كندولره دعوت ايدرلر بزه كل ديو اوك
وقتده آنوك جاني دخي اول شوقله چقمقلغه نشاط ايدر اول وقت اني قبض اتمك شول
دوه نكه ديري باغين ششوب فيتي ويرمك كبيدر واده او تلنه صولغه كيك يرلرده
يوريه ودخي بيورديكه والسابحات سبحا يعني اول فرشته لر حقيچون كم كوكدن يره سرعتله
يوذرب امر حق تعالي امرني يرينه كتورمك ايچون يا خود اول يلدزلر حقيچون كه دكيزده زنم
يوزرلر يا اول فرشته لر حقيچون كه مؤمنلرك جاني يوشاقلغله چكرلر دخي بز قوديرده كلنيه دخي
بيورديكه والسابقات سبقا يعني اول حق تعالينك طاعتلرنه سبقت ايدن فرشته لر حقيچون كم
اوجماق منزللرين كوريجك سكردم وقتنده بربرين اوكوردلر ودخي بيورديكه فالمدبرات امرا
يعني اول فرشته لر حقيچون كه بو مخلوقاتك تدبيرلري انلره اصمرلنمشدركه اولر جبرائيلدر وميكائيلدر
واسرافيلدر ودخي عزرائيلدر جبرائيل قوللر ايچون پيغمبره وحي احكامي اندرمكه موكلدر
وميكائيل يغمورلر يغدورمقه واوتلر بتورمكه موكلدر واسرافيل صور اوذرينه موكلدر
وعزرائيل عليهم السلام قوللروك جانلرن قبض اتمكه موكلدر وبو كليسي قسمدر كه حق تعالي
آند ايچدي جوابي مضمردر اما قسملر دلالت ايدر كه نازعات وناشطات وسابحات وسابقات
ومدبرات امرا حقيچون البته قيامت قوپسه كركدر تكم سياق كلام دخي دلالت ايدر بو [illegible]

يوم ترجف الراجفة تتبعها الرادفة يعني اول قيامت البته قوپر شول كونده كه صور اورولر
اول دفعه يرلر كوكلر قتي ذلزله واضطرابه اوغرولر ايرده كوكده كمسنه قالميه كلي اوله واكنجي
صورده دخي آنوك ارديجه واقع اولا واول اولمشلري كوروده يه كوره ودخي بيورديكه قلوب يومئذ
واجفة ابصارها خاشعة يعني بو دكلر اول كونده شويله قورقويه واقع اولورلركم يرندن قوپادر
واول كوكللرانسنوك كوزلر دخي ذليل اولوب قورقويه دوشدوقلري نشاني كوزلرنده ظاهر اولا
يقولون ائنا لمردودون في الحافرة ائذا كنا عظاما نخرة يعني اول كافرلر ديرلركه بز اولدوكمزدنصكره
كيرو ديري اولوب اولكي حالمزه واروب اوغلانلغمزه ميدر ويشره ز هيچ بو اولاجق نسنه دكل
يا خود بز يير الت سكوكلر وفرجديوب اذيلوب كتروكدنصكره بزي كمسنه ديري ايدر
بو بر اولمز نسنه در كه ديرلر ودخي بيورديكه قالوا تلك اذا كرة خاسرة يعني اكر بو ديدكلري
كرچك اولورسه بس بز زيانكار وزيان اولسرد كل بس حق تعالي خبر ويرديكه فانما هي
زجرة واحدة فاذا هم بالساهرة يعني حق تعالي ايدركه اول كافرلر خلقي دريلدوب قوپادق
نره كي اساندر اول اسرافيلك بر صورينه اواذنه موقوفدر كه حالده دخي ناكاه بو خلق دوشكده
ايا يوبسط وكله لر بو يره ساهره انكيچون ديديلر كم جميع حيوانات انك اويومقلغي واويانقلغي
بنوك اوذره دربو نزن صكره فرعونه دنياده واقع اولان عقوبتله بولره وعظ ايدوب بيورديكه
هل اتيك حديث موسي اذ ناديه ربه بالواد المقدس طوي يعني تحقيق يا محمد سكا موسانك
خبري كلدي چونكه آنوكه ربي اول موسايه ندا قلدي اول وادي مقدسده كه اول درنك
آدي طوي در بيورديكه اذهب الي فرعون انه طغي فقل هل لك الي ان تزكي واهديك
الي ربك فتخشي يوري واديا موسي اول فرعونه كم سركش اولوب يوجلدي تكبر اولدي
آني توحيده وبر وم طاعتمزه دعوت ايله آيت اكا ايكيم هيچ رغبتك وارمي اول سني پاكه دن
خالقي برليوب ايرمه سنكه بن طانقلق ويروم آنذن ارتق معبود يوقدركه الا معبود حق
اولدر تاكه بو سوزله نفسكي شركدن كفردن آريده سين وبن سني دلالت ايدم هدايت
بوله تا سن انك عذابندن قورقوب اسلامه كله سين اكا مطيع اولاسين بس چون موسي
حق تعالي دستوريله فرعونه كلدي اني توحيده دعوت ايليوب خبري اكا دكوردي
فرعون آندن معجز طلب قلدي رسالتنوك صدقي اوزره فاريه الاية الكبري
فكذب وعصي يعني موسي اول فرعونه اول معجزه لر كوستردي كه دلالت ايلدي
دعوتينك كرچكلكنه اول آيت برسي عصا اژدرها اولديغي بر دخي الني
ايچرو صقوب كيرو چقروردي الي آق نور اولوردي شويله كه كون نورنه غالب
فرعون آني كوروب تكذيب اتدي موسايه ساحر ديوب فعلني سحره نسبت اتدي
قولني قبول اتمدي اكا عاصي اولدي نتكم حق تعالي خبر ويردي ثم ادبر يسعي فحشر فنادي
فقال انا ربكم الاعلى يعني اول فرعون ايماندن اعراض ايدوب موسانك هلاكنه
سعي ايلدي قومني بر يره جمع ايلدي كندو بر يوجه يره چقوب بولاره خطاب ايلدي

دیدیکه یا مصر اهلی دنیاده اول بوتلرکوزکه طپوشرآنلردن یوز دندرمک عبادتکوز اوزره
دائم اولوککه اولنمز ویک بکی معبودلر وکرکدر بن سزوککه اولو معبودکوزن چون فرعون
عناد ایدوب بوسوزی سویلدی فاخذه الله نکال الآخرة والاولی یعنی الله تعالی اول فرعونی
هم دنیاده عقوبتله طوتدیکه غرق قلدی وهم آخرتده عقوبتله طوتدیکه عذاب ناره دوزخه عیشلرکه
عقوبت آخرتدر اولدرکه فرعون لعین ایکی نسنه سویلمشدی بری اول بری آخر اول سوزی
بودرکه دیدی انا ربکم الاعلی نته‌که بیان ایلدوک بو کلامدن کتدیکی ایله اول اهلنا مالری طپمغه
باشلریک قلدی تا فرق یلدن نصکره آخر سوزی سویلدیکه ما علمت لکم من اله غیری یعنی بن سزه
هیچ بندن آرتق معبود وار بلمزین دیو سزلره عبادتنی کندویه تخصیص قلدی کبر و قلاده منافی
نفی ایلدی پس حق تعالی آنی اول ایکی سوزیله دنیده عقوبت قلدیکه غرق ایلدی آخر سوزیله
آخرتده عقوبت ایتدیکه اود عذابیدر پس حق تعالی بیوردیکه ان فی ذلک لعبرة لمن یخشی
یعنی تحقیق بو نسنه‌ده که اول فرعونی قهرایله هلاک ایتمکده عبرت نصیحت وار شول کمسه‌یه که الهدن
قورقر اولا تا کم اول فرعون اشلدوکنی اشلمیه تا قورقالرکه آنلره واقع اولان عقوبت
بولره واقع اولا بوکره دونب حق تعالی مکه قومنی اوکتلیوب بیوردیکه ءانتم اشد خلقا ام السماء
بنیها رفع سمکها فسویها یعنی ای مکه قومی سزدوکیا دمادغکوزمی قوی قلدی و تمام قلدی قوی جسد
بوکوکلر یارادلمغی قوی قلدی و تمام قلدی کوزکوزله مشاهده ایدوب کوردوکوز بو معلوم که
کوکلری یارتمقلق اشد وکللدر سزی یارتمقدن پس اول کوکلری یارتمغه قادر اولان
کوزکلری یارتمغه قادر اولان سزی بعث ایدوب قوپارمغه نیچون قادر اولمیه کرکه کوکلری نجه
بنا قلدی بربری اوزره بوقالکلوغله و مسافت بعیده بولره هر بری بشیوز یللق یول دلاون آنوک
سقفنی کتوردی درکسوز وکانی مستوی قلوب دوزلتدیکه نه سر چاتلوق لوکی وار نه یر
یارکی وار دوخی بیوردیکه واغطش لیلها واخرج ضحیها یعنی اول کوکلک کیجه‌سنی قره کوز ایلدیکه
کوزککا دنره ظلمتیا ظهوره کلوب جهانی قیلادوکورن اول قرم کوز ایجنده کوندزی وقتنی
چقاروب عالمی منور ایلدی قرکاتق کلوب ایدنلغی محو ایتدیکی دخی کلوب ظلمانی دفع ایتدوکی
اول‌ها‌لق و اصل قدرتیدر بولرده بوکا قادر اولان سزی بعث ایتمکده قادر اولمیه و دخی بر
خبر ویروب بیوردیکه والارض بعد ذلک دحیها اخرج منها ماءها ومرعیها والجبال ارسیها
یعنی اول الله تعالی دوشردی بو یرلری کوکلری یارادوب دفع ایتدی نصکره و دخی چیقاردی اول
یردن صولرنی دخی اوتلرنی بو کلام کلامیدر ایکی نسنه ذکر ایلدی جمیع یردن چیقان
نسنه‌لر اوزرینه قوت یوننده و متاع یوننده که حیوانلره کرکلو نوع در بوینا تلر انسانه
کرکلودر آنلره یمشلر اعیانلر و صولر و صودن حاصل اولان نسنه‌لر بالق و طوزکبی لیکی دخی
وکی یابجی و دخی بوجلتدی طغلری ثابت قلدی یر اوزرنه تا یر مقرر اولوب بونه افعال
سزه حاصل اولا و دخی بیوردیکه متاعا لکم ولانعامکم یعنی بونلکی کم یاردلمشدر بعضیسی
سزه تمتع ایتمکلکیچوندر و بعضیسی سزوکک انعاملرکوزک تمتع ادماغیچوندر تا کلسند

منتقلا حاصل اولا بوندن نصکره کیرو قیامتدن خبر ویروب بیوردیکه فاذا جاءت الطامة الکبری
یوم یتذکر الانسان ما سعی وبرزت الجحیم لمن یری یعنی حق تعالی بو قیامت احوالندن بیان قلدی و دخی
اندن اوتوردیکه تمتعلردن مغرور اولوب آخرتی اونوتمیه بیوردیکه قچان اول طامة کبری
کلسه یعنی اول ایکنجی صور چالنوب جمیع خلایق یردن باشسه قال ابن عباس یا خود جنت اهلی
سیجلوب اوجماغه کیرسه و طامو اهلی طاموه کیتسه اول کونده هر شخص کافر دیسه نه‌ید
سعی ایتدوکین کلی خبردن دفترینه نظر ایدوب بله و دخی جحیم طاموسی ظاهر اولوب کورینه
شول کمسه کم کوریجیلردر یعنی کلی یاوزعمللو اولر اول جحیم طاموسی کوردکاری وقت بلهلرکم کلی
یاوز اشلولردن زیرا دنیاده ایلرلو ایدلردیکم اشلدکلری هب کوزکلوده دخی بیوردیکه
فاما من طغی وآثر الحیوة الدنیا فان الجحیم هی المأوی یعنی هر کیم کافر متکبر اولدی سرکش
اولوب ایمانه کلمدی و دخی دنیا حیاتی و فانی لذاتنی حیات باقی و بالذات باقیه اوزرنه
اختیار قلدی دار آخرتی قیوب دخی شغل دنیا به مشغول اولدی درکه جحیم تحقیق آنوک
مقامیدر واما من خاف مقام ربه ونهی النفس عن الهوی فان الجنة هی المأوی یعنی هرکیم
یاردن حق تعالینه طوروب حساب سؤال اولنمقدن قورقدی نفسی آرزولردن منع ایلدی
هوای نفسنه ویمادی تحقیق جنت آنوک مقامیدر امیر المؤمنین علی ایدردی بن قورقدقلرمدن
کی قورقدقم ایکی نسنه‌در بری طول امل بری هوایه اویمق اما طول امل کیشیه آخرتی
اونوتدرر و هوایه اویمق حقدن منع ایلر حق سوزی قولاغندن قوغر و حقه متابعت ایتمز
و دخی بیوردیکه یسألونک عن الساعة ایان مرسیها فیم انت من ذکریها الی ربک منتهیها یعنی
یا محمد اول کافرلر سکا صورورلر قیامتک طورمقلغی نه وقتدر سن نه بلکورسن آنی که آنلره خبر
ویره سین سن اول نسنه ده که کلسی تا اول قیامت نه وقت اولاجغن آنلره بلدوره سن
سکا بو آنوک کلجکی بلدرمک کم خبر ویره سین نه وقت کله جکنی بلمک الله تعالی بلور نه وقت
اولاجغنوک علمی سنوک ربکه قیتندر حتی آنی بلمککلکی الله تعالی قو عایشه ایدر رسول الله
اولمیوب دائم قیامتی ذکر ایدوب صورردی چون بو آیت اندی صورمقدن یغلندی
و دخی بیوردیکه انما انت منذر من یخشیها کانهم یوم یرونها لم یلبثوا الا عشیة او ضحیها یعنی
حق تعالی ایدر یا محمد سنی بن بر قورقودیجی کوندردم که قرانله قیامت احوالندن ذکر ایدوب
قورقوده سین شول کمسه‌لری که آنلر قیامتدن قورقورلر و دخی سکا لازمدر که
آنوک نه وقت قوپدوغنی بلدوره سین شویله بیلکه اول قیامتدن انکار ایدنلر شول کونکه آنی
طوروب اولکوندی کوروب ایضا انلرکه آنلر قبورلرندن کلمیلر الا طاکندنی قوشلق عنه یاخود
اکندو ده‌ن اخشامه دکین اول طول مکث آنلره بلورمیه

 بسم الله الرحمن الرحیم

عبس وتولی یعنی سبب نزول سوره بودرکه رسول علیه السلام اوتوردی عتبة بن ربیعه
بیلسنده ایدی قریشک اعیانلردن بر جماعت له که پیغمبر آنلری اسلامه دعوت قلمغه مشغول کیدی

شول امیدیله کم بونلر اسلامه کلمکله چوق کمسنه بله ایمانه کلورلر رسول علیه السلام آنلره مشغول ایکن ابن ام مکتوم
کلدی اعمی ایدی بلمدیکه رسول دعوته مشغول ایکن الدمر ویروب دیدیکه یا رسول الله بنی تعلیم ایله
آل اوکرت شول نسنه لردن که حق تعالی سکا بلدردی رسول اکا التفات ایتمیوب اعراض ایتدی
اولروکه ایماننه حریص اولوب آنلره مشغول ایدی حق تعالی بو سوره انلدردی بیوردیکه محمد
یوزین توشی ایدوب اعراض ایلدی ان جاءه الاعمی وما یدریک لعله یزکی او یذکر فتنفعه الذکری
چونکه اول کور رسولکه اکا کلدی نه بلدورک یا محمد که اول دعوت ایتدکلرک توبه کلوب شرکدن کیتدورلری
ادیبلر یا خود اول اکلامکله اوکوتلنه لر بونلرکی توشی ایدوب اول اعمیدن اعراض ایلدوک
نه بلورسین اکر او کودی اکا ویرسک اولارکه کناهارنیه توبه ایدوب کتروبی اندن پاک ایدیدی
اول قرانله متعظ اولوب خیر عملار اوزن اولایدی ودخی بیوردیکه اما من استغنی فانت له
تصدی وما علیک الا یزکی اما شول کمسنه لرکم نفسلری ومالری ایله حق تعالینک ثوابندن
وسنوک دینکدن وموعظه لرکدن مستغنی اولمشلردر عتبه وشیبه وامیه کبی سن انلره
یونلوب وندسک سکا ضرر اولور اکر انلر ایمانه کلمیه لر وکتدولرین شرکدن آرتمیه لر سکا
واجب اولان همان تبلیغ رسالتدر آنی یرینه کتوردک فارغ اولدک دیلرسه دونه دو یمید ودخی
بیوردیکه واما من جاءک یسعی وهو یخشی فانت عنه تلهی اما شول کمسنه لرکم خیره سرعتله
سکا یوروبی کلوب حال بوده که بیدجینه ایچی ودخی اولمیه بولن سوزلربی یوزم اوزرینه دوشمیه دیو
قورقوب اولا دخی رنجیدن قوره دینی امرن اوکرنمکه کلسن اندن غافل اولورسن اکا التفات
قلمیه سن بو آیتلر انزل اولدقدنصکره رسول علیه السلام ام مکتوم کلدکجه اکا اکرام ایدوب
ایدردیکه مرحبا بو کمسنه که بنم ربم بکا اندن اوتوری عتاب ایلدی ودخی بیوردیکه کلا انها تذکرة
یعنی یا محمد بیرن کوز بویله ایتمکل وبونلر که ندن تکلف شول کمسنه دن بکا ام اول تنفعه اندن
مستغنی اوله سن آندن اعراض ایتمه سن اول کمسنه دنکه تکریدن قورقوب حرمتلر کتی
بشنوابیتلر موعظه ونصایحدر فمن شاء ذکره یعنی هر کمسنه دیلرسه که بو قرانله اوکوتلنه
اوکتلنسون اولمزدن اول فی صحف مکرمة مرفوعة مطهرة بایدی سفرة کرام بررة یعنی بو قرآن
نصایحلری یازلمشدر اول لوح محفوظدن که الله تعالینک قتنده کرامتلو رفیع یوکسه الله ایله
غیری اکا مطیع اولوب متصرف دکل دخی کوکلردن یوجه کتوردلر شکن مطهردر تناقضدن
وبلدندن وغیبتدن ودخی شیاطین الی مسی اتمکدن بلکی اول الله تعالینک یازیجیلری
آنلری ایله یازلمشدر که پاکلر ومکرملردر الله تعالینک قتنده دخی مطیعلردر الله امرینه وکناهلردن
بریدر ودخی بیوردیکه قتل الانسان ما اکفره من ای شیء خلقه من نطفة خلقه فقدره ثم السبیل
یسره ثم اماته فاقبره ثم اذا شاء انشره یعنی لعنت اولسون اول انسانه کافر اولان عتبه دخی
انوک اصحابی دخی اولرکم حاللری کبی اولا تا قیامته دکین نه نسنه انی بویله
کافر ایلدی بلزمیکم الله تعالی انی بر نطفه دن یارتدیکه غلیظ مردار صودر آنوک یاردماغنی
انا قرننده تقدیر قلدی دربود بو حالدن اوزرینه آندن اکا یول ویروب کلر لکه دنیایه کتوروب

عمری آخر نه ایرشدکدنصکره او لدرر قبره الوب ایلر طپراق آلتنه انی ستوا ایدر حیوان بهایم اولوسی کبی
طشره یرغلزکم خور حقیر اولا اندن قچان کیم وقت کلسه طپراقدن قوپاروب دینه قلدورغی
عملرک جزاسنی ویرور ودخی بیوردیکه کلا لما یقض ما امره یعنی حقا که بونه کتدروب ادا ایتمدی
هیچ بر کمسنه شول نسنه او زره فرض اولندی بو نجه طول امل زمان یکمکله تا آدمدن بو وقته کلنجه
بلکه قصور اوزرن درشویله که حق وارادیلدی کمسنه عبادتی یرینه کتورر ودخی بیوردیکه فلینظر
الانسان الی طعامه انا صببنا الماء صبا ثم شققنا الارض شقا فانبتنا فیها حبا وعنبا وقضبا
وزیتونا ونخلا یعنی حق تعالی دلیل کتوروب بیان ایدر کندو کمال قدرتی کم قوللری متنبه
اولا بیورورکه نظر ایلسونلر بو آدم اوغلانلری شول معیشت ایدوب دیدکلری طعامه که
آنک مرور نه نجه تدبیر ایلدوک ددوکرد وزصوی انوک اوزرینه دفعه دخی دوکدک
اندن یری پاره دوز انواع اوتلر بتوردک ودخی بتوروب ویاش یونجه لر بتوردک دکه
بر کز اکمکله برقا جزبل قوشیجره ودخی زیتون اغجارن وخرما اغجارن بتوردک ودخی بیوردیکه
وحدائق غلبا وفاکهة وابا متاعا لکم ولانعامکم یعنی دخی باغلر ادیو دک الجیندن اوزره کی
بوغوندن اغجلر بتوردک یوجه یوجه اوزرین بیمشلر ایله هر نوعدن که لذتلی بتوردک الجودن دکل
ودخی یاش اوتلر بتوردک اول صویله که دابه حقاره غذا اولا بونلری حقی اولنانلری اندن اوترو
یاد تدرق تا هر برندن سز تمتع ایدنسز دخی اول انعاملر کوز تمتع ایدن بونلردنصکره کیرو
قیامتی ذکر ایدوب بیوردی فاذا جاءت الصاخة یوم یفر المرء من اخیه وامه وابیه وصاحبته
وبنیه لکل امرئ منهم یومئذ شأن یغنیه یعنی بودر دکز نعمتلر ایله تمتع وتنعم شول وقتدن اولا که
قیامت کلمیه اما قچان اول صاخه کله که صور اوازیدر که قولقلره طقنوب صاغر ایلیه اول وقت
جمیع دنیا الجینده نه وار ایسه فنا اولا اندن اول کونی بیان قلدیکه اول کونده قرداشی قرداشندن
قاچه واوغول قیزاتادن اناده قاچه وعورت کندو حلالندن قاچه واتا انا اوغلندن
قاچه ودخی قیامتک بعض احوالندن درکه هر بر نفس کندو حالنه مشغول اولا کمسنه قیوسی یه
وبعضلر دیدیلرکم قرداشندن قابیل لا کم هابیلدن قاچه که حق طلب ایتمسون دیو واتاسندن
اناسندن قچان محمد مصطفی اولاول ابرهیم دخی اتاسندن قاچه ولوط عورتندن قاچه
ونوح اوغلندن قاچه واول کونده هر شخصه شول قدر ایش الله کلمکم کندودن آیروغه
تیوسیه قالمیه ودخی بیوردیکه وجوه یومئذ مسفرة ضاحکة مستبشرة ای نیجه یوزلر اول قیامت
کوننده کدوشی اولا ونورلو اولا وفرح اولا واول شادلق که کوکلرنده واقع اولا آنوک
نوری وسروری یوزلرنده ظاهر اولا انلر اولا انلرکه مومنلردر مطیع اولدیلر دنیده انک اجرن
یرینه کتوردیلر ودخی بیوردیکه ووجوه یومئذ علیها غبرة ترهقها قترة اولئک هم الکفرة
الفجرة یعنی نیجه یوزلر قیامت کوننده قره اولسه شول دتون کبی واوشسر شول کون
دوتلمش وتوز چکمش کبی بولر اول ظالملر درکه الله تعالینک وحدانیتنه انانمیوب
تکذیب ایدیلر قرآنی ورسولی دخی ییلانلدیلر تمت سورة عبس

سورة التكوير تسع وعشرون آيات بسم الله الرحمن الرحيم وهي مكية

اذا الشمس كورت واذا النجوم انكدرت يعني اول قيامت قوبقلقنوك وقتی ظاهر اولوب قچان
كونشك نوری كیدروب دوریله‌شول عمامه دوریلور كبی محو اولا كیده ودخی یلدزلر نوری كیدروب
كلی یره دوكلر واذا الجبال سيرت واذا العشار عطلت واذا الوحوش حشرت واذا البحار سجرت
یعنی اول كونده طاغلر یرلرندن قوپوب هواده سیر ایده بخار كبی ودخی اول كونك هیبتندن هر كشیه
شول قدر شغل اوله كه اون ایلق حامله دوه‌لرینی صالمه قویه‌لر ودخی كندو قیوللری اوله اندن اوترو
ذكر ایلدی كه انوك كبی دوه عرب قتنده غایت سوكلو اولورنی الجمله مكل اولور كه اول كونده هر شخص
نقدر سوكلو نسنه‌سی اولسه كندو قیوسی قالمیه ودخی طاغده‌كی وییابانده‌كی آدمدن اوركن جانورلر
كلوب شهره آدملر اراسنه قیوله صور هیبتندن بعضیلر دیدیلر كه نقدر وحشی وار ایسه بوجمله‌سی
كلی قیامتده حشر اوله‌لر قصاص ایچون حتی سكك دخی بیله حشر اوله قصاص نصكره كلی كیرو طپراق
اوله‌لر الا قوشلردن شونلر كه انلردن ادم اوغلانلری كوریجك فرح حاصل اولور طاوس وقمری وطوطی
كبی بونلر قالهلر ودخی اول دكیزلر آقوب بربرینه قیوله كلی بر دكیز اوله ویلدزلر ایچنده دوكلوب آنوك
حرارتندن اول دكیزلر قینایه صو یمی اوده دونه طامو اهلنه عذاب اتمك ایچون ونقدر جزیره
وار ایسه دكیزده كتوره‌لر كیده كلی قینار صو اوله‌لر اول صور نفخ وقتنده هنوز یر كوك بو لوبرندن
طور وركن بو آدم اوغلانلری كبی بازارده كمی وده اشلو اشنده مشغول ایكن ودخی سوره‌ بكه
واذا النفوس زوجت یعنی اول كونده جانلر تننه جفت اوله حشر وماغیچون حشر اوله‌لر نصكره
مؤمن مؤمنه‌لر ایله جمع اوله‌لر وكافر كافره‌لر ایله جمع اوله‌لر وصالحلر صالحه‌لر ایله جمع اوله‌لر وفاجرلر فاجره‌لر ایله
جمع اوله‌لر وهر شخص دخی عملی وعملی اهلی ایله جمع اوله‌لر حسابدن فارغ اوله‌لر نصكره مؤمنلری اوجماقده
حوریلر ایله جمع ایده‌لر وكافری جهنمده شیاطینلر ایله جمع ایده‌لر واذا الموؤدة سئلت بای ذنب قتلت
یعنی بو موؤده اول قزه عرب طوغن قزلرینی جاهلیتده دروشلكدن قورقوب واده دیری كیدن
عادتلری دیری یره كومرلردی پس قیامت اولكونده كه آنده موؤده نصوده كه سنوك
صوچك نه ایدی كه سنی اتاك اولدردیلر بوكا سؤال اولادلر وزنده توبیخ اولماغیچون سلد
اكا ذكر اولماغیچون دكل وبعضیلر سئلت اوقورلر یعنی اول سؤال موؤده كندو اولاتاسنه
اتاسنه صوره كه نه سوچدن اولدردی اوله دیكوز نیم خود سوچم یوغیدی ودخی سوره‌ بكه
واذا الصحف نشرت واذا السماء كشطت ودخی اول قیامت كوننده اول اعمال صحیفه‌لری
شول آچیلیقی اوچوب كله كیمك صاغ النه وكیمك صول الینه ویریله ودخی شول اوكسقفی
یا صوده بر نسنه‌نك قپاغنی كتوریلور كبی كوكلر الجینده كیلرك اوزرندن قپاغنی كتوریلر واذا الجحيم
سعرت واذا الجنة ازلفت علمت نفس ما احضرت ودخی اول كونده جحیم طاموسی یالكلنه
بربر آردنجه كافرلر ایچون واوجماق بره یقین اوله متقیلر ایچون اولردن بوكا كلنجه
ذكر اولنان سوزلرك جوابی بودر كه هر شخص اول كونده بیله كه كندو دن اوكندن عمل قلدی
تا كه جزاسین بوله خیر ایسه خیر شر ایسه شر زیرا اول كون جزا كونیدر هر كشی عملنه كوره جزاسین بولور

ودخی حق تعالی قسم ایدوب بیوردی كه فلا اقسم بالخنس الجوار الكنس والليل اذا عسعس والصبح
اذا تنفس یعنی حق تعالی ایدر قسم ایدرم اول بش یلدزك كه حقیقیچون كه مریخ زحل مشتری
زهره عطارددر كه بونلر كندوزده كیزلنوب كیجه‌لرده ظاهر اولورلر ودخی اول ایلدلرلردی
حقیقیچون كه كوك فلكلرنده سیر ایدرلركاه طوغرلركاه طلوع اولورلر ودخی كیجه‌نك دخی حقیقیچون كه ظلمتله
قپلنور اولنده وكیرو دونوب اولور آخرنده ودخی اول صبح وقتنك دخی حقیقی كه دوشنی اولور
ارتار همتدا اولور كیجه دكیتی انه لقول رسول كريم ذي قوة عند ذي العرش مكين مطاع ثم امين
یعنی حق تعالی قسم ایدوب بیوردی كه تحقیق كما نسنو اول قران بر رسولك اوقودوغیدركه
اول ربی قتنده مكرم معززدر اوقورانی اول پیغمبرده فرمهللدر یعنی جبرائیل در كه حق تعالی
اكا قوت ویرمشدر غایت قوتلودر بر ساعتده الجینه كوكدن یره اینر ویردن كوكه چقر
واول قوتندن كه لوط قومنك شهرلرنی قنادی اوزرینه قپوب قوپاروب كتوردی كوكه
چقروب هلاك ایلدی واول جبرائیلك ربی قتنده قدری ومرتبه‌سی واردر ودخی كوكلر
الجینده فرشتلر اكا مطیع اولوب اطاعت اتمك واجبدر وهم كلی فرشتلر آنوك حكمندن طشره دكلدر
ودخی اول جبرائیل امیندر وحی رسالت اوزره كه امانت ایدركه بر ذره كم وزیاده كلام مرخص اولماز كندودن
نه بر حرف آرتورر ونه بر حرف اكسلدر نتكم محمد بر یوزنده امیندر جبرائیل دخی كوك یوزنده
امیندر ودخی بیوردی كه وما صاحبكم بمجنون یعنی حق تعالی ایدر قسم ایدرینی نتكه
قران نیم كلامیدر رسولمه كندودن سویلدی ومحمد دخی سزی توحیده وطریق اسلامه
دعوت ایدر حق رسولدر مجنون دكلدر نتكم كافرلر دیرلر ولقد رآه بالافق المبين وما هو
علی الغيب بضنين یعنی اول محمد كوردی جبرائیلی كندو صورتی اوزره مشرق طرفنده نتكه
اول اكا رسالت اتوروب وحی ایلدی پس بلوك اول محمد قراندن سزه خبر ویردوكندن
متهم دكلدر كه اكا سوء ظن ایده‌سز واكر ضاد ایله ضنین اوقونسه دیمك اولور كه اول محمد بخیل
دكلدر كه قرانی بر ساعت سزه اوقویه وبر ساعت اوقومیه بخل ایدن بلكه اول نعتدر نه سوز
سزه اولقرانی اوقوردیع طوتمز ودخی بیوردی كه وما هو بقول شيطان رجيم فاين تذهبون
یعنی اول مكه كافرلری دیرلردی كه بو قران دكل بلكه شیاطین سوزیدر محمده اوكودرلر
اول چوق خلقه ضرر ویرر ودخی حق تعالی انلرك سوزلرن رد اتمك ایچون بو ایتی انزال ایدوب
بیوردی كه اول قران كاهنلر وشیاطینلر سوزی دكلدر كه ملعون اولوب مطرود اولنشلردر
بلكه بوم حق كلامیدر دلالت ایدر اكا اوبانلری سلامت اولنه كم اول اسلام دینی ایله
سز بو ضلالت یولنده دوشب نره یه كیدرسز سز شونك كبی دوشن نجات یول واریكن
ودخی بیوردی كه ان هو الا ذكر للعالمين یعنی دكلدر بو قران الا وعظ نصیحتدر جمیع عالم
اهلنه كم جن انسدر ودخی شرفدر قوللره كم انوك كبی اولو پادشاه بونلره كتاب كندروب
اوكوت نصیحت ویره بوندن دخی اولو نه شرف اوله ودخی بیوردی كه لمن شاء منكم ان يستقيم
یعنی تحقیق بو طوغری یولی بیان ایلدوكه دلیل برهانلركم دلرسه طوغری یول طوته طوستوغه طوغری حق یولدر

چونکه بو آیت ابو جهل لعین دیدیکه چون دلدکیزی تفویض قلدیلر بزه اول یولی کوزلرز پس حق تعالی
بیوردیکه وما تشاؤن الا ان یشاء الله رب العالمین یعنی حق تعالی بیوردیکه سز ایمانه کلمکی
دلمزسز الا اول عالملروک ربی دلمینجه پس جمیع مشیت اول الله تعالی نکدر کیمه دیلرسه توفیق ویرور
سعادته ایلتور و کیمه دیلرسه خذلان ایچنده قیور ایکی جهتی قلور حاکم مطلق او لدر فعلنی بوقدر

سورة الانفطار تسع عشر آیات بسم الله الرحمن الرحیم وهی مکیة

اذا السماء انفطرت واذا الکواکب انتثرت یعنی او قیامت کونی علامتیدر کم کوکلر یاریلوب
پاره پاره اولا و ییلدزلر دوکولوب صحوا اولا واذا البحار فجرت واذا القبور بعثرت علمت
نفس ما قدمت واخرت یعنی اول کون دکیزلر شیلوب بر برینه قیوب آجیسی طاتلوسی
قارشه بر اولا صور هیبتندن او زیاده ما نغار کتوریله آقا جلسی بر اولا و دخی شنبلر اهلی
اول کونده باشی طپراقدن قالدروب دریله طوروکله و دخی یر آلتنده نقدر کنز لو نسنه وار ایسه
هر نسنه دن ظهور ایتکله و قچان بو ذکر اولنان علامتلر اولسه اول کون هر شخص بلکندوردن
ایلرو خیر و شردن نه عمل کوندردی و کندوردن صکره خلق اراسنده نه طریقی ونه عادت قودی کیم
خیر دن شردن کم خلق آنی اشلرلر متابعت ایدوب اکا دخی آنلردن بر نصیب ایرشور
یا خیر یا شر نتکیم ابو هریره رضی الله تعالی عنه رسول الله علیه السلامدن روایت قلور کیم رسول علیه السلام
بیوردی هر کیم خلقی طریق هدایته دعوت ایلیه دخی اکا اویوب عمل ایلیه لر اول آنی اشلینه
نقدر ثواب اولورسه اول طریقی قویانه دخی اول نقدر ثواب اولور آنی اشلیوب ثوابندن نسنه
اکسلمز و دخی هر کیم بو خلقی ضلالته دعوت قیله دخی بو کمسه اکا اویوب اول آزغونلغی
اشلسه اول اشلینه نقدر کناه اولورسه اول طریقی و اول عادتی قویانه دخی اول نقدر کناه
حاصل اولور اکسک سز و دخی بیوردیکه یا ایها الانسان ما غرک بربک الکریم الذی خلقک
فسویک فعدلک یعنی حق تعالی کافرلره خطاب ایدوب بیوردیکه ای کافرلر نه نسنه سزی
الدیوب سزی مغرور ایلدیکه اول ربکوزه کافر اولدیکز کرم درتوبه ایدنلری عفو ایدر
و دخی اول پادشاه در او لکه سزی بر قطره بولانق صودن یاراتدی اعضالروکزی تسویه
قلوب برلو برنجه دوزدی قامتکزی تعدیل ایدوب طوغری و قامت اوزره بنا قلدی
کوزلر و کوزی برن بیوک برن کوچک یاراتمدی و برالی اوزون وبرالی قصه یاراتمدی جمیع الجوارح
طاشی که واردر کلیسی عدل اوزره یاراتدی و دخی بیوردیکه فی ای صورة ما شاء رکبک یعنی
حق تعالی سنی نه صورت اوزره ترکیب اتمک دلدیسه علم ازلیده اول صورتی ترکیب قلدی
یا آناک صورتنی ترکیب ایتدی یا آتمک صورتنه یاخود اتاک قوم قبیله سنه مشابه و حوجه
کتوردی یاخود دیلکی نیجه اولدیسه بوینی اییله یاراتدی یا اوزون یا اورته یا قصه بویلی
یاراتدی یا قره یا غو یا صرو شین یا بغدای اکلو یاراتدی یا کرکلو یا جرکین و دخی بیوردیکه
کلا یعنی ان آن ایمان کتورمزز بو خلقی ذکر اتمکله بل تکذبون بالدین وان علیکم لحافظین
کراما کاتبین یعلمون ما تفعلون یعنی تحقیق سزوک اوزرکزده بزم موکل فرشتهلر واردر که

شرک عملرکوزی صقلایجیلردر خیر و شرکزی اشلیه سز دیوان ایدوب یازرلر آنلر بزم قاتمزده
اکرام اولنمش فرشتهلردر آدم اوغلنلرنیوک عملرین یازیجیلردر خیر دن و شردن نه اشلدوکوزی
بلورلر هیچ سزدن آیرلمز الا ایکی وقتده بر حاجت وقتنده بر دخی جنابت حالنده و دخی
بیوردیکه ان الابرار لفی نعیم وان الفجار لفی جحیم یعنی اول مؤمنلر که مصدقلردر شرکدن
معاصیدن بری اولمشلردر آنلر جنت انواع نعمتلر ایچنده تنعم ایدرلر ابو بکر عمر رضی الله تعالی
رسولک صلی الله تعالی علیه وسلم اصحابلری کبی و دخی شول لرکم آنلروک حالنه حالی بکزیه مؤمنلردن
و دخی اولرکم فاجر فاسقلردر اسلام دیننده تحتشلردر آنلر جحیم ایچنده معذب اولورلر
یصلونها یوم الدین وما هم عنها بغائبین یعنی اول فاجرلر کوره لر اول جحیمه قیامت کوننده
هیچ اولر اول عذابدن خلاص بولمزلر وما ادریک ما یوم الدین ثم ما ادریک ما یوم الدین
یعنی یا محمد سن نه بلورسن کم اول قیامت کونی نه کونیدر کی اولو کونیدر اول کون کم هیچ بر شخص
بر شخصی قورتارمغه مالک اولمز نتکیم بیوردی یوم لا تملک نفس لنفس شیئا والامر یومئذ لله
یعنی اول کوندر اول کیم بر مؤمن کافره شفاعت قلمق دلسه امکی قلمیه زیرا شفاعتنوک
فائده سی ایمانلره در ایمانسزه فائده قلماز زیرا حکم قضا اول کون الله تعالی نکدر الحق

سورة المطففین نزلت بین المکة والمدینة وهی ثلثون وست آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

ویل للمطففین یعنی بو سورتنک سبب نزولی بویدیکیم رسول اول وقت کم مدینه یه کلدی
کوردی مدینه قومی کلهء ترازو ایکسوک طوتار بعضیسی ترازوده ایکی طاش و کیلده ایکی کله
طوتارلردی بری اکسک بری تمام تمام آلوب اکسک ایله ویرورلردی رسول علیه السلام آنلری
بو ایشدن نهی ایلدی نعلیم یلر پس حق تعالی بو سورتی کوندروب ویل ایله آنلره وعید قلدی
بیوردیکه جهنمده ویل دره سنده کی قتی عذاب اول مطففلر ایچوندرکه ترازوده کیلده
آز نسنه طمع ایدوب المقده ویرمکده نقص ایدلر و دخی بیوردیکه الذین اذا اکتالوا
علی الناس یستوفون واذا کالوهم او وزنوهم یخسرون یعنی مطفف آنلردرکه قچان خلقدن
کندولر ایچون اولچوب طارتوب السلر تمام اولچوب طارتوب آلورلر و خلقه قچان ویرمک
ایچون صاتوب اولجسلر یا طارتسلر اکسک اولچرلر طارتارلر و دخی بیوردیکه الا یظن اولئک
انهم مبعوثون لیوم عظیم یوم یقوم الناس لرب العالمین یعنی بلمزلرمی اول مطففلر کم آرتق
آلوب اکسک صتارلر که بو لرکیرو قوبسرلر درلوب حصکره اول کونده کرانوک قورقولری
اولو جزا وعقابلری قتیدر اول کوندر اول کم خلایق طورلر الله تعالی الیندن حساب ایچون
یا دم کونکه اول ایشی بوزییل مقداریدر اما بو طورمقلق مؤمنلره صباحدن زوال وقتی قدر اولا
ابن عمر روایت قلور رسولدن نکه بیوردی طورن اول وقتده کیم سزدن بریکز تاکه
تجاتلنده قولاغنک اورتاسنه دکین ذره بته تا کافرلر اول طول زمان طورمقدن بو حاله فریاد
ایدوب دیکر کم بزی طورمقدن عذابندن قورتار کرک اکر طامویه دخی الیتورسه کر دیمی بوزدیه لر

ودخی بیوردیكه كلا ان كتاب الفجار لفی سجین یعنی حقا كه بو كافرلر اول بعثه تصدیق اتمزلر بو
فاجرلروك عمللری كتابلری سجین ایچنده در اول سجین یدی قات یر التنده بر طاشدر بو یرلردن
اولودر ایچی قوقودر حق تعالی ایله امر اتمشدر كه شیاطینلروك و كافرلروك و فاسقلروك جنلروك انسلروك
اول كفرلری و شرلری دیوانلری كه یازلمشدر التوب انده قویالر و جانلرین دخی آنده قویالركه اول
بر وحشی قركلق یردر ابلیسك ذریتیله دوره جق مقامی اولدر بو یرلری آنده قودقلری اهانت
وحقارت ایچوندر هم اول شیاطین آنلره طانق اولماغیچوندر كه قیامتده آنلروك اعمالی اوزرینه
طانقلق ویره لر نتكم مؤمنلروك عمللرینه فرشتهلر طانقلق ویره لر بوندن صكره اول سجینك عظمتن
وصفتن بیان ایدوب وما ادریك ما سجین كتاب مرقوم ویل یومئذ للمكذبین یعنی یا محمد
سن نه بلورسین اول سجین نه عظمتلو قورقنج نسنه دروا اول كتابدركه جمیع شر دیوانلری
انده جمع اولوب یازلمشدر كه كافرلر شیاطینلر جنیلر و ادملر اشلمشدر ویل دوزخك عذابی
اول كمسنهلر ایچوندركه بزم پیغمبرلریمزی یلانلیوب بعثه انكار ایدهلر ودخی بیوردیكه الذین
یكذبون بیوم الدین وما یكذب به الا كل معتد اثیم اذا تتلی علیه ایاتنا قال اساطیر الاولین یعنی
اول یكذیبلر آنلردركه پیغمبرلرزدن قیامت قوبیقدن اشدرلر انانمزلر یلاندر یرلر بس یلانلرلر
اول قیامتی الا شول ظالملر كه حددن كچمشلردر بولالر نه عاصی اولمشلردر ولید بن مغیره كبی
و آنوك اصحابی و آنلره بكزر كمسهلر كبی كه قچان بزم آیتلرمز آنكا اوقونسه ایدردیكه بو ایلرو
كچنلروك یازلمش سوزلریدر بو یلدن سوزدر اعتبار یوقدر ودخی بیوردیكه كلا بل ران
علی قلوبهم ما كانوا یكسبون یعنی اول ایله دكلدر كه دیرلر بلكی ایمان كتورمدكلری اندن اوترودركه
اول كفرلری و معصیتلری كه كسب اتدیلر آنوك ظلماتی قات قات اولوبن كوكلری قپلادی
وعقللری اوزرینه غالب اولدی تاكه اول كوكللری اولو حیثی قالمدی اندن اوترو بو قرآنی
تكذیب ایدوب دسونلرزه انكار ایدرلر ودخی بیوردیكه كلا انهم عن ربهم یومئذ لمحجوبون ثم انهم
لصالوا الجحیم ثم یقال هذا الذی كنتم به تكذبون یعنی حقا كه بو كافرلر قیامت كوننده اول
دیلرندن محجوب اولوب الله كورمیهلر و آنوك رحمتندن منع اولسهلر و آنلری مكانلری جحیم كه
انكا كیرسهلر آنده مخلد اولوب خلاص اولمایسهلر قچانكه اول جحیمه كیره لر طاموخ بكجیلری
آنلره توبیخ سوزنش قیلماغیچون دیه لركه اشبو اول طاموغدركه سز دنیاده پیغمبرلردن اشیدوب
بونی اینانمیوب یلاندر دیرایدیكز چون كافرلرك حاللرن و مقاملرن بیان قیلدی بوكز مؤمنلر
احواللرن بیان ایدوب بیوردیكه كلا ان كتاب الابرار لفی علیین وما ادریك ما علیون
یعنی حقا كه مؤمنلروك اعماللری براتی علیین ایچنده در علیین بر مقامدر یدنجی كوكده قچانكه مؤمن
اولر جانن دخی براتی یاننده یله قودلر مرتبه سنه كوره آنوك شرفی بللو اوله كه بیچون جناب باری جل شأنه
وعظم سلطانه بیوردیكه سن نه بلورسین یا محمد اول علیون نه شریف مقامدر كتاب مرقوم
یشهده المقربون یعنی اول بر كتابدركه مؤمنلروك جمیع خیراتی دیوانلری انده جمع اولوب یازلمشدر
و جانلری دخی انده قرار طوتمشلردر اول دخی مقرب فرشتهلر مقامیدر حدیثده ایدی مقرب فرشته

هر كوكدن بری اول مؤمنلرك بو آنلره طانقلق ویره لر ودخی بیوردیكه ان الابرار لفی نعیم علی الارائك
ینظرون تعرف فی وجوههم نضرة النعیم یعنی بیكمان اول مؤمنلر كه صادقلر صالحلردر اوچماق نعمتلری
ایچنده تنعم ایدرلر بو حالده كه بر عرشی تختلر اوزرنده اوتوروب بر پرده لر ایچنده نظر ایدرلر حق تعالینك
دیدارینه ودخی اول حق تعالی ویردوكی مرتبهلره ودخی اول اهل نارده نظر ایدرلر كه اول دشمنلری نیجه
عذاب اولنورلر كورهسن بلورسن یا محمد كه آنلروك یوزلرنده اول نعمتلر اثرینی كه تازهلكلر نكه ظاهر
اولمشدر ودخی بیوردیكه یسقون من رحیق مختوم ختامه مسك وفی ذلك فلیتنافس المتنافسون
یعنی اول جنت اهلی صواریلر بر شرابدن كه آق خمردر هیچ غشی و كدورتی یوق صافیدركه
مهرلنمشدر مهری مسكدن در قچان ایچی كشی اغزندن كیدكده مسك قوقوسن بولور
و دنیا شرابلرن ایچیجك دنیاده دودردوكی قالور اول جنت شرابی ایچیجك صوكنده مسك قالور
بس دلركه اولنان نعمتلره ایوسون ایوبلر و انوكیچون كوكلشسون كوكلشنلركه زوالی
یوقدر باقیدر ومزاجه من تسنیم عینا یشرب بها المقربون یعنی اول رحیق شرابنك قاتشیغی بر
صودر كه آكا تسنیم دیرلر یوقاریدن آشغه دوكلور اهل جنت اوزرینه بس انی وصف ایدوب
دیدیكه اول تسنیم بر شرابدركه آنی مقربلر قاتشقسز صافی ایچرلر اما آنلركه اصحاب یمیندر قاتشقلو
قادشیق ایچرلر و بوندن صكره كیرو اول كافرلر احوالن بیان ایدوب بیوردیكه ان الذین اجرموا
كانوا من الذین امنوا یضحكون واذا مروا بهم یتغامزون یعنی بیكمان آنلركه مشركلردر مسلمانلرك
ضعیفلرن كوریجك استهزا ایدوب مسخریه آلوب كولوشورلردی و قچانكه مسلمانلر آنلروك قاتندن
اوغرایوب كچدیلر بر برینه كوز قاپوب طعن ایدرلردیكه كورك بو كاهللر یكه ایشنی قاچوب
محمده اویمشلر بو آیتوك سبب نزولی بودركه علی مؤمنلردن بر جماعتله منافقلر جماعتنه
اوغرایوب كچدیلر منافقلر اولری مسخریه آلوب كولوشدیلر آنلروك حقنده حق تعالی بو آیتی انزال ایدوب
بیوردیكه واذا انقلبوا الی اهلهم انقلبوا فكهین واذا راوهم قالوا ان هؤلاء لضالون
یعنی اول كافرلر و منافقلر قچانكه اولرینه دونهلر عجبلنوب دونرلر دیرلردیكه بره بكزركم وار
دوكلی ایشمز دوزلمش تشویشمز یوق قچان اول مؤمنلری كورسهلر دیرلر دیكه اشبونلر كلی
ازغونلردر كه اتالری دینلرن صالیویردیلر انلرن محمده اویدیلر حق تعالی جل جلاله وعم نواله
بیوردیكه وما ارسلوا علیهم حافظین فالیوم الذین امنوا من الكفار یضحكون یعنی حق تعالی ایدر
بو منافقلر مؤمنلر اوزرینه موكل كوندرلمدی كه آنلروك اوزرلرینه عمللرن صیاكه یا بوله بز
بیورمدقكه سز اول مؤمنلر اوزرینه كوزجی اولوك قیامت كوننده اول كوندكه اول ایمان
كتورنلر دخی اول كافرلره كولوشدكنده حبت علی الارائك ینظرون هل ثوب الكفار ما كانوا یفعلون
یعنی اول مؤمنلر جنتده بر عرشی تختلر اوزره پرده لرله اوتوره لرنا كاه باقوب اول دشمنلری
كافرلری كوره لركه قتی عذابده دركو توتشهلر دیهلركه بزدن بكا كلوك یا فلان
یا فلان دیهلر آنلروك طاقتلری قالمیه كم چیقه بیلهلر اول كافرلره جزا اتمزلر الا شول
دنیاده اشلدوكلری استهزادن اوتری جزا النورلر

سورة الانشقاق خمس وعشرون آية بسم الله الرحمن الرحيم وهي مكية

اذا السماء انشقت واذنت لربها وحقت يعني يا محمد خبر وير اكثر بوله شول كونكه آنده
حق تعالى هيبتندن كوك پاره پاره اولا اولا تربنك اون اشيدوب اطاعت كتوره زيرا
حقدر كوكلره كم اول پاره دن خالقنه مطيع اولا جوت اول اوراين پاره پاره اولا اكا دخي واجبدر
اوري يرينه كتوره ودخي بيورديكه واذا الارض مدت والقت ما فيها وتخلت واذنت لربها وحقت
يعني دخي اكدركه اول كون بو يرلر شول صحيفات چكلور كبي چكله كليه بو خلق او زرنه صيغق
ايچون شويله دوزاولا كه طاغ دنيه انش چقور قالميه شول برحال كبي اولا مغربدن مشرقه بقنه
هيچ حجاب اولميه كورمكده اما هر شخص شول ايا قي بصدوغي يردن ادق يره آيرلمغه چاره سي
اولميه ادم چوقلغندن ودخي بو يرايچنده نه وارايسه كلي طشره برغه خزينه لردن واولولردن كم
انده امانت ايدي كيرو صولاسنده امر ايله آنوك امرينه اجابت ايدوب مطيع اولا اوري
يرينه كتوره ودخي بيورديكه يا ايها الانسان انك كادح الى ربك كدحا فملاقيه يعني اي رهنه كافر اولان
آدم تحقيق سن اشبو عملڭ جهد ايدوب دوشچي سن سعي اتمك يونندن اول ربك ايچون تا كه
جهد ايدوب كسب ايرسن خيردن شردن اكا ملاقي اولوب كوزسين شر ياري برايمانه كلوب
سعيك خير عمل اوزره اولسونكه الله تعالى قتنده آنوكله واروب آني كورهسن ودخي بيورديكه فاما
من اوتي كتابه بيمينه فسوف يحاسب حسابا يسيرا وينقلب الى اهله مسرورا يعني قيامت كوننده خلق
ايكي قسم اولا بر قسمنك بو آنلري صالح اللوبنه كلسه حق تعالى ايله آنلر تيز حساب سهل حساب ايله لونه
شادلغله دونوب اول جنت الجنده حق تعالى آنلرك ايچون يا رتدوغي حوريلر وحضشكاد لرنه
وارهلر ودخي بيورديكه واما من اوتي كتابه وراء ظهره فسوف يدعوا ثبورا ويصلى سعيرا يعني اول
كافرلور كي كوكسلردن دلوب صول اللرن كوكسلرندن چقوم لو نونديري دخي قره اولوب قفالرينه
دونمش اولا بتشن آردنندن صول الينه ويره لركه اول برآنلر يعني قره اولا تيز اولا كه آنجه
واويلكي ديونه جهدكي اولدم ديو فريادا ابن چاره بولميه اول يا كلمنش سعير طاموسنده كيره كه
عذابي كي قتيده بو عذابه اول مبتلا اولدوغي سبب بو يديكه انه كان في اهله مسرورا انه ظن
ان لن يحور بلى ان ربه كان به بصيرا يعني اول كافر لودنياده اول اهلي ومالي اراسنده شاد اولوب
مغرور اولمشدي كندو به نعمت ويرني او نمشديري ايله اصا نوردي كه اولوبه صكره بو كيرو قيو پري كل
بلكي قيوب بزه كلسه لركم تحقيق انك هراحوالنه بصيردرته قلدوغين بلور واكا كوره مكافاتن قلور
ودخي بيورديكه فلا اقسم بالشفق والليل وما وسق والقمر اذا اتسق لتركبن طبقا عن طبق فما لهم
لا يؤمنون يعني حق تعالى قسم ايدوب بيورديكه اول شفق حقيچون كه كون طلوعندن قدر نصكره كي
آقلقدر اول وقتده بنوم عارف تولتروم كه عبادت دقولتق ابن چك وقتلردر اول وقت
شريفدر ودخي اول كيجه حقيچون كه جميع كوننلر براكنده اولوب سبب معيشتين طلب ايدنلري
انساندن وكروقلادن حيواندن كليسن اولو آونيه ومكانلرنه كانه جمع ايدر ظلماتله ودخي
اي حقيچون كه نوري تمام اولور اون اونچي واون دوردنجي واون بشنجي كيجه كه دنيايه هيچ ظلمات قومازلر

نورلو اولور يس حق تعالى بو لره آندايچوب بيورورلركم اي آدم اوغلانلري بر حالدن حاله دونسز طبقادن كي
حالكنايدر يعني نطفه دن قانه وقاندن مضغه دن وضعفدن ات دريه وسكوكه اولوب صونك
اولمغه وقبرغللدن بيرا اولمغه وبير لكدن فوتوت اولوب بو نهايت آندن اولم شرهتين ايچوب
آخرته كيتمكه وآندن كيروقيوب محشر يرينه كلمكه وانده بزم حضورمزه كلوب حساب ويرمكه
حسابندن نصكره ياجنته يا طاموية كيرمكه وقرار طوتمغه بولري بولره كم اشبو حاللرن كورلر كوررکی
دخي بزه ايمان كتوريرلر وقرآني تصديق اتمزلر ودخي بيورديكه واذا قرئ عليهم القرآن لا يسجدون
بل الذين كفروا يكذبون يعني قچنكه بزم رسولمز قرآني بولره اوقوره اوزرنه اوقويه اني اشيدوب
الله تعالى يه تواضع قلوب اني بوزلرنه اكا انقياد اولوب حكمنه يدبلوب نماز قلوب سجده ايلرلر
نقلدر دليل معجزه لركه واضح اولوب بولره ظاهر اولا انكار دلري كذب يقين حاصل اتمزلر بلكي
دخي انكار دلرن آرتدروب اني يلانه نسبت ايدرلر والله اعلم بما يوعون فبشرهم بعذاب اليم
يعني الله تعالى كه بلجيدر كم بولر كوكللرنده نه كزلدكلرن انكاردن ويلاندن وخياندن مشتمل
بولره يا محمد بر عذابكم قتي اجيديجي در دايم دروبوني نصكره استثنا ايدوب بيورديكه
الا الذين امنوا وعملوا الصالحات لهم اجر غير ممنون يعني يا محمد مؤمنلره اول بشارتي فيلماغلكم
كافرلره قلدك لا اختلاف ونعمت دايمدر وله بشارت قلغل آنلره كم ايمان كتورديلر وعمل صالح
اشلديلر فريضه لري وسنتلري وقتيله ادا ايلديلر آنلره اجرلر وثوابلر واردر بزم قتمزده كه دكيمز
واكسلمز دكل واول عطالر ونعمتلركه آنلره ويريلور انكيچون آنلره منت اولنمزكه معيشتلري اولمشتله
مكدر اولا بلكي دايم صافي وباقي در واردنجه ارتار نقص اولمز

سورة البروج وهي اثنا عشرون آيات بسم الله الرحمن الرحيم نزلت وهي مكية

والسماء ذات البروج واليوم الموعود وشاهد ومشهود يعني الله تعالى سوردكه اول
كوك حقيچون كم بروج اسيدر يعني كوشكلر واراچنده الله تعالى يا رتديغنه كچي كيرو اولبلور
ودخي ديديلركم اولدن ايكي بروجدر كه بري يلدزآنده سيرايدر بركون براي بر زحل بر مشتري
بر مريخ بر عطارد بر زهره ودخي بيورديكم وعد اولنمشدر اول كون حقيچون كه قيامت كوني
حساب صراط ترازو انده وعد اولنمشدر مؤمنلره جنت وكافرلره طاموانده وعد اولنمشدر
ودخي شاهد حقيچون كه جمعه كونيدر ومشهود حقيچون كه يوم النحردر وبعضيلر ديديلركم شاهد محمد
مصطفيدر صلى الله تعالى عليه وسلم ومشهود قيامت كونيدر بونده اختلاف چوقدر كلام
تطويله حاجت دكل ودخي بيورديكه قتل اصحاب الاخدود النار ذات الوقود يعني بلدي
مطرود اولدي اول اصحاب اخدود كه خندق قازوب ايچنه اود قيوب با قوب مسلمانلري
اوده يا قديلر اني دخي لعنت اولوب اخرتده كيوندرديچي اوده كرسين لردركم فرق اوده
آنلرك اوزرنده اولسين آنلر آنوك التنده معذب اولسين لر رسول حضرت عليه السلام بو اصحاب
اخدودي ذكر ايدوب خبر ويرديكه پادشاهلردن بر پادشاه واريدي آنوك بر ساحري
واريدي اول ساحرك عمري آخرنه يتوب قوجالدي اول پادشاهه ديديكه بن قوجالدم وقتم كچدي كورر اشبو هلاك

بر زیرک عقللو اوغلان وار ایسدی اشبو علمی آکا اوکرده یم سکا کوکل اولوردی دیدی اول پادشاه نظر
ایدوب اهلندن بر زیرک اوغلان بولدی بیوردی که اول ساحره وارنهت ایدوب اول علم سحری آندن
اوکرنه اول ساحره بو اوغلانک اولری اراسنده بر راهب وار ایدی عیسایه ایمان کتورمشلردن ایدی
بر صومعه ده خلوت اولوب عبادت ایدردی اول اوغلانک یولی اوستنده ایدی برکون اول اوغلان
بحرکی دیدیکه بو کیرسم اشبو راهبله بردم اوتورسم کورسم که بو نیک حالی سوزی کلیجیسی نه ایدکی اول
راهب قاتنده اوتوردی بر زاکلنوب ساحره قاتنه کیچ کلدی اول ساحره کیچ کلدکده یوز دوکردی
ساحره دخی اون کیدرکو کیرو راهب قاتنه کلوب اکلنوردی اوده کلیجک اوده ده دوکرلردی
کیچ کلدوکچه یو اوغلان بو حالندن راهبه شکایت ایلدی راهب آکا دیدیکه قچان ساحره سکا
دیسه که نیچون اکلندوک سن آیتکه اوده اکلندیلر واکر اوده مصوبلرکه دیجک کساحره اکلندی دیسین
اوغلان بو ترتیبله واروب کلوب راهبدن خیلی علم حاصل قلوب ریاضت قلدی برکون ساحره
کیدرکن کوکلنده دوشندیکه کرکدر بکا اشبو ساحره کی علمی و اول راهبک علمی دخی تجربه ایدم کوردم
قنغسی حقدر ناکاه کوردی شهرک کنارنده بر اژدها یولده چیقوب خلقک یولن کسمش قتی زحمت
ویرور اوغلان دیدیکه ها بوکون تجربه کوینیدر طاشی کتوروب اول ایلدی نک قاتنده وار دخی دیدیکه
ای جلیم اکر بو راهبک دیدوکی و آنوک اوری ودینی حقسه سنوک قاتکده اول ایلدی بنوم الحمدن
هلاک ایت ایله دیوب اول طاشلر اکا آتدی اول طاشی اکا ایرشوب هلاک اتدی حق تعالی
آنی اولدوردی خلق آنی اشیدوب دیدیلرکه اول بولکسن اژدهای اشبو اوغلان کلوب
اولدوردی خلق اراسنده آنوکله مشهور اولدی اوغلان کلوب بو قضیه ی راهبه خبر ویردی
راهب اکا ایدر ای اوغلانجوغم سن بندن خیرلو اولدک اولا که برنسنه یه مبتلا اولاسن زنهار
بنی بلدرمه اوغلان دیدیکه بس اوغلان دیاضتله کراماتی اکا ایرشدیکه صاغرلری شفا
ایلر و کورسوزلری کوررد ایلر الا آلتنلولری صاغ ایلر نه درلو خسته لک اولسه اکاد واقلور
اول پادشاهک بوکور سوز وزیری وار ایدی اول اوغلانی اشیدوب کتوردی دیدیکه
یا اوغلان علم سحرده اکا ایرشدک که صاغرلری و کورسوزلره خوشی ایلرسن اوغلان دیدیکه
ساحره کلام دخی کمسنه یه خوشی ایتمک الومدن کلمز شفا ویرن دنیمدر اول وزیر دیدیکه دنیک
ملکمیدر اوغلان دیدیکه یوق بنم دخی سنوک دخی دنیم الله تعالیدر اکر سن اول الله ایمان
کتورورسک بن دعا قلورم الله تعالی سکا شفا ویره اول وزیر اسلامه کلدی اوغلان
دعا قلدی کوزلری کوررد اولدی طوروب پادشاه قاتنه کلدی پادشاه دیدیکه سنوک کوزلرک
کورمز ایدی کلمیجک دیدی بلی کوررد اولدی امابنم کیمو ویردی پادشاه دیدیکه بنک دیرو کمک
بنمی بم وزیر دیدیکه یوق نکی بنم دخی سنوک دنیک دخی الله تعالیدر اول ملک دیدیکه سنوک
بندن غیری تکرک وار میدر دیدیکه بلی بنم دخی سنوک دخی نعوذ بالله حدر اول ملک اکا لازم
اولوب صورد یکه تیز ایت سکا بو محمدن حاصل اولدی چاره سنوز اوغلانی خبر ویردی
اول ملک اوغلانی قیغروب دیدیکه ای اوغلان سحرک بوکامی ایرشدیکه سنوک بونیک کبی نسنه لره

شفا ایدرسن اوغلان دیدیکه بن ساحره کلام دخی کمسنه یه شفا ویرمک الومدن کلمز شفا ویرن
دنیمدر ملک دیدیکه دنیک بنمیم اوغلان دیدیکه یوق لیکن بنم دخی سنک دخی دنیمز الله تعالیدر پس
اول ملک اوغلانه زحمت ویردی تاکه اول راهبی خبر ویردی اول راهبی دخی کتوردی دیدی
اکا کلام کل دینکی ترک ایت راهب راضی اولمادی بیوردی بچقی کتوردیلر دپستر قیوب
ایکی بچدیلر ایکی پاره اولوب ایکی یکادوشدی آندن اول وزیری کتوردی اکا دخی دیدیکه
دینکدن دون چون دونمدی آنی دخی بچقوایله ایکی پاره ایلدی آندن اوغلانی کتوردیلر
آکا قیامدیکه بچقوایله دیلرلر بر کیشینک النه ویردی دیدیکه التوک بو نی فلان طاغه ایلت تا دکیتر
اوزتاسنه دکین دینندن دونرسه خوش والا دوغن سه غرق ایدن لر اوغلان دعا
قلوب دیدیکه ای چلیم بنی بو لروک النندن قورتار دنه بلوررسک فی الحال کمی اختادلیوردی
اول قوم غرق اولدیلر اوغلان صاغ سلامت کیرو اول ملک قاتنه کلدی طوردی ملک
اکا صوردی که حالک نه اولدی اوغلان قضیه خبر ویردی بوکرا اول ملک آنی بر جماعته
کیرو ویردی دیدیکه التوک بونی فلان طاغک بوجسنه چقوروک آشغه دکرلیو ویروک
پاره پاره اولسون آلدیلر اول یروکه یره الندکم طاغدن آشغه یره غلر اوغلان دعا
قلوب دیدیکه ای چلیم بنی بولروک شرندن قورتار نجه سن بلوررسک طاغ بر کرسیلکدی
اول کشیلر کلی طاغدن آشغه یوللندیلر هلاک اولدیلر اوغلان صاغ سلامت کیرو کلدی
اول ملک وکتوره طوردی خبرنه اولدوغین اکا ایلدردی اول ملک دلدیکه یردر بو تدبیرله
دخی انی هلاک ایرم اوغلان دیدیکه سن بنی ولدرمکه یشادرسن تا بن دیدوکم سن
اتمینجه اول ملک دیدیکه نه دیرسن اوغلان دیدیکه مکتوبک هلکی کلی بر یره جمع ایلکل
آندن بنی آصه قوغل دخی بنم ترکشمدن براوق العیل دخی بنم یایومه یله آتغلهی بکل که
بسم الله رب هذا الغلام اشبو اوغلانک تکریسی آدیله پس اول ملک اوغلان دیدوکلین اتدی
دخی براوق آلدی آنوک ترکشندن بسم رب هذا الغلام دیوب اتدی اوق کلوب
قولاغیله کوزی بوجانی اراسنده که اکا صدغ دیرلر کاد وقندی اوغلان النی اول
اوق برینه قودی دخی اولدی اول آنده حاضر اولان خلق دیدیلر کم بز بو اوغلانک
تکریسنه ایمان کتوردک پس اول ملکه دیدیلر کم یا ملک اوشته قورقدوغک اوغرادک
صناشرکه کدو کلی خلق مسلمان اولدی پس اول ملک بیوردیکه یولری نعلدیلر
ودخی دیدیکه بو اولوغ غرخندقلر قازوک اول خندقلر الجینه اود یاقوک هرکم دیننده
کیرو دونمزسه اوتوکله دوتمیه اوده یره غورک وار دیلر اولر یروکتی قالدیلر اول خلق
کتوروکلوب اول اوده دوشلردی ایمانندن دونمزلردی تاکه آخر بر عورت کلدی
الندن بر اوغلانجوغی وار ایدی چون اول اوده یقین کلدی آنوک حرارتن کوردی
اوغلانجوغی اسیرکیوب دیلدیکه کیرو دونه اول اوغلانجق سویلیوب دیدیکه یا انه
دونمه سن حق اوزره سن چون اول خاتون آنی ایشتدی کتورب کندوجکی اول اوده آتدی

عاقبت بو قصه حبش ملکنه ایرشدی اول مسلمان ایدی غیرته کلوب کیمیلره چقوب طارتوب
اول ملککل اوزرینه کلدی ساحل عادن ایله ساحل جادان آره سنده کلوب آنده اوغرشیلر اول
ملک احدود کوردیکه آنلره غالب اوله ملر آنی طوتغه قصد اتدیلر قاچوب آتنی دکیزه
کیردی انده هلاک اولدی حبش خلقی آنوک ملکنه مستولی اولوب تا اسلام وقتنه دک آنوک
حکمنده اولدیلر وخبرده کلمشدر اول ملک اولدردوکی اوغلانک قبرنی بولدیلر عمر زماننده
اول اولدوکی وقت النی صدغی اوزرینه یتجه کم قودیدی کیرو همان الجلین طوردی قچنکه
الینی یرندن کدرسلردی قانی اقردی یرینه قوسلردی کرودی عمر تیه یازوب بو خبری بلدردیلر
عمر دخی بتی یازدیکه اول اوغلان اصحاب اخدوددندر آنی اول کیرو اوزینه قویکه
الله تعالی آنی یارین قیامت کوننده کیرو اول حالی اوزره حشر ایلیسر پس حق تعالی اول اصحاب
اخدود دلیتری دیرکی بو حدار لرکندن قلرده کیونید یحیی اودلر باقدیلر اول مسلمانلری
کیوندر دیلر نتکم حق تعالی خبر ویردی اذ هم علیها قعود وهم علی ما یفعلون بالمؤمنین شهود
یعنی اول ملک کندو حدسند شهرلر اول اود کنارنده تخت قوروب اوتورورلردی اول
اعوانلری وحشملری اول مؤمنلره نه اشلرسه بولر دخی آنی مشاهده قلوب طانقلق ویرورلردیکه
مؤمنلر ضال کمراه اولدیلر بوتلری قودیلر کوزیمز معبوده طبیدیلر یارین قیامت کوننده دخی کیرو
اول مؤمنلره نه کم اشلدیلرسه کندولره طانقلق ویره لر عذاب ایدیجی نه مبتلا اولالر ودخی
حق تعالی بیوردیکه وما نقموا منهم الا ان یؤمنوا بالله العزیز الحمید الذی له ملک السموات والارض
والله علی کل شیء شهید یعنی اول کافرلر بو مؤمنلر اوزرینه طعن ایدوب خشملنمادیلر
الا آنلردن اوترو کم آنلر ایمان کتوروب اول الله تعالینک وحدانیتنه تصدیق اتدیلر که عزیزدر
غالبدر قهرله حکمله کلی مخلوق اوزره کمسه اکا غالب اولمز ودخی حمیددر که جمیع افعالنده
واحسن صنعتلرده اول اوزرینه حمد ومدح اولنور آنوک کبی پادشاهدر که یرلر کوکلر کلی آنوک ملکیدر
خاص کمسنک انده شرکتی یوقدر ودخی دکلی نسنه نک اوزرینه علیله حاضرلردر هر نسنه کم
قوللر اشلر اول آنی بلور اکا غایب نسنه یوقدر ودخی اول کافرلرک حاللرندن بیان ایدوب
ان الذین فتنوا المؤمنین والمؤمنات ثم لم یتوبوا فلهم عذاب جهنم ولهم عذاب الحریق
یعنی اول کافرلرکه مؤمن ارنلری ومؤمنه عورتلری دنیاده اودلره کیوندردیلر آنلردن اول دیلرندن
توبه ایدوب الله دن یکا رجوع اتمدیلر اولره آخرتده عذاب جهنم که کفرلرندن اوترو کیوندرمجی
قتی عذابلر واردر اول مؤمنلری یاقدقلرندن اوتوری ودخی بیوردیکه ان الذین امنوا وعملوا الصالحات
لهم جنات تجری من تحتها الانهار ذلک الفوز الکبیر یعنی اولرکه بزی بولدیلر وبزوم پیغمبریمزی تصدیق
اتدیلر وصالح عمللر اشلدیلر نه فرض قلدوغمز عبادتلری وقتلرده ادا قلدیلر آنلر وک الجوندر یاره دیلو
یادقلنمشدر اول باغلر بوستانلر که اشجارلرنوک آلتندن ایرمقلر آقار آنوک هر بیریوک لذتی
بردر لوحدکر بر برینه بکزمز بوکلیسی نه اولو قوز سعادتدر که عذابدن قورتلوب بونک کبی
ورتبه یه ایرشدو ودخی بیوردیکه ان بطش ربک لشدید یعنی یا محمد سنک ربک غضبلی طوتوبله

طوتقلقی

طوتقلقی کی قتیدر شول کمسنلره کم آنی غضبله طوتدولر انه هو یبدئ ویعید وهو الغفور الودود
ذو العرش المجید فعال لما یرید یعنی اول الله درکه خلقی اول یوغیکن وار قلدی کیرو اولدروب
یوق اتدوکدن صکره کیرو اعاده ایدر آنلری کیرو بعث ایدر ودخی اول پادشاهدر اولکه غفوردر
توبه ایدن مؤمنلرک کناهلرن یارلغر ودوستلرنی سور طاعتده توفیق ویروب معیشتده اکلرن
کوکلرندن جفادور و کوکلرنه قوللرینک صفا ومحبت بره غوردکه آنی سولر دخی اول الله درکم عرش عظیم
ایسی در لکن آندن اولو درکم آنوک عرشه احتیاجی اوله مکانی یوقدرن بلکی قدرتن بلدرمک
ایچون یاراتدی نه دیلرسه اشلمکه قادردر دردکاه او ولدوردکاه دیرلدور کاه عزیز قلور
کاه ذلیل قلور کمی عدو قلور کمی خلیل اداتنه کمسه مانع دکل هل اتیک حدیث الجنود فرعون
وثمود بل الذین کفروا فی تکذیب یعنی یا محمد تحقیق سکا خبر ایرشدی اول لشکرک کفرعون
وثمود قومیدر که آنلر موسی وصالحی یلانلدیلر الله تعالی آنلری هلاک ایلدی بس بو مکه قومی
آنلردن اعتبار آلوب ایمانه کلمزلر بلکی بو کافرلر دخی انلر جلینسنی تکذیب تمکنده قائم طورمشلردر
والله من ورائهم محیط یعنی یا محمد صبر ایله کل هر قاچ کون بولرک اذاسنه کم الله تعالی بولرک
اوکن آردن علیله احاطه قلوب قبلامشدر جمله نیلدکلرن بلور بولر اللهی کندولردن انتقام
اتمکی عاجز قلمزلر یا آنوک عذابندن قاچوب قورتلمزلر نتکم بولردن اول ارکلری انتقام ایدوب
هلاک ایلدی بولر دخی حاضر اولسونلرکه بز بولردن غافل دکلوز ودخی بیوردیکه بل هو قرآن
مجید فی لوح محفوظ یعنی بو قرآن ایله دکلدرکه بو کافرلر دیرلر محمد کندوزدن دوزر بلکی بو قرآن
شریف وعظیم قرآندر که کلام خالقدر مخلوق دکل بو کا بکزر نه برسوره نه برآیت نه برکلمه کتوره بلورکه
لفظی معجزدر ولا و جامع المعانی اولابلکی بو قرآن بو لوح اوزره محفوظدر شیاطین اکا ایرمکدن
وکمسه انی تبدیل تغییر اتمکدن بو لوح بر نسنه درکه حق تعالی انی اق انجودن یاراتمشدر باشی
عرشه دلشمشدر ایکی کناری قزل یاقوتدندر آنی یردن کوکه نقدر ایسه اولقدردر اشفنده
اوچی بر فرشته نک الموزنه حدر کرادی فطرقاندر حق تعالی کوننده اوچیوز التمش کره
اول لوحه نظر ایدر نه دیلرسه اشلر کمسه مانع دکل

سورة الطارق وهی سبع عشرة آیات وهی مکیة

بسم الله الرحمن الرحیم

والسماء والطارق وما ادریک ما الطارق النجم الثاقب یعنی حق تعالی قسم ایدر که سما حقیچون
دخی طارق حقیچون ودخی تعظیم بلدرمک ایچون دیدیکه یا محمد سن نه بلورسینکه اول طارق
نه نسنه در اول طارق بر یلدزدرکه ثاقبدر طارق آندن اوترو دیدیلر که کیجه کلور کندوز
غائب اولور کیجه کلن نسنه یه طارق دیرلر ثاقب آندن اوترو دیدیلر که چون آندن شهاب اولوب
شیاطینه اتارلر اوررلر کیوندورر جواب قسم بودرکه بیوردی ان کل نفس لما علیها حافظ یعنی
الله تعالی کوکلرده کی یلدزلر آنک حقیچون بیوردیکه هیچ بر نفس یوقدر کم الا آنوک اوزرینه
فرشتلر واردرکه آنلرک سوزلرن و اشلدکلرن یازرلر صقلرلر بونده صکره بیوردیکه
فلینظر الانسان مم خلق خلق من ماء دافق یخرج من بین الصلب والترائب یعنی حق تعالی اول قیامته

انکار ایتدیلر کندولرینک اصل خلقتلری ندن ایدوکین بیان قلدی تاکه آندن عبرت آلوب صوکلرن
دخی اکا قیاس ایدلر سعید دیکه بولر یاردلدیلر شول صودن که انا رحمنده دوکلدی تا بلندن چقوب
وانالرینک بوینی چنبرندن اکسوکی اودتاسندن بونکبی شکل صورت ایدوب چقردی درلو
درلو حاللرا اوزره تبدیل اولوب وهم دخی سعید دیکه انه علی رجعه لقادر یعنی اول الله که نطفه دن
بونکبی مختلف صورتلر کتوره تحقیق اکا قادر در کیم اولدکدن صکره کرو اعاده قلوب وجوده
کتوره وهم دخی سعید دیکه یوم تبلی السرائر فما له من قوة ولا ناصر یعنی اول الله تعالی قادر در دیری قلمغه
هرکشی اولدکدن صکره شول کونده که سولر آنده ظاهر اولور نیجه صوفی صورتنده غیلر حرامیلر
صفتنده نیجه فاسق صورتنده غیلر اولیا صفتنده حشر اولور هیچ برکمسه نک آنده قوتی
یتمزکه کندو نفسنی عذابدن قورتاره یا بر ناصر یاردم ایدیجی بولنمزکه آندن عذابی منع ایلیه
وهم دخی سعید دیکه والسماء ذات الرجع والارض ذات الصدع یعنی حق تعالی قسم ایدر اول
کوکلر خالقی حقیچون که بولوتلر یغمورلر یغدوردر دونر دونر بری بری آردنجه و اول یرلر
خالقی حقیچون که صدع اسیدر یعنی یرلر یاریلور هر بر الجیندن اوتلر و بستانلر و آغاجلر
و عیشلر بترکه آدم اوغلانلره قوت اولور انه لقول فصل وما هو بالهزل یعنی بیلدرستی اول قرآن
نیم کلام محمد قولی حقدر حقی باطلدن فصل ایدوب آیریجیدر اول لعب و هزل دکلدر و دخی
سعید دیکه انهم یکیدون کیدا واکید کیدا یعنی اول مکه کافرلری دائم اولور کیروب بزم
رسولمزه مکر و حیله دوزدلرکه انکا زحمت ایرشدرلر بز دخی آنلرک الجون سزالرو الجین
عذابلر دوزوب یارقلادوز آنلرک عوضنده مکافات ذیشنه قتل قودق بولدقلری یرده
اولدیرلر و آخرتده عذاب قودق ابدی هلاک اولالر فمهل الکافرین امهلهم رویدا یعنی مهلت ویر
یا محمد کافرلره بر آز زمان تا اولنجه اولدوکلری وقت کورهلر که بز آنلره نه انتقام ایدروز
سورة الاعلی وهی تسع عشر آیة بسم الله الرحمن الرحيم نزلت بمكة
سبح اسم ربک الاعلی یعنی نماز قل یا محمد اول ربک امریله اول نماز زده تنزیه ایت اول ربک که ولکی
مخلوقدن اعلیدر حکمی نافذدر وامری غالبدر ایت سبحان ربی الاعلی نتکم خبرده کلدی
دیدیلر که یا رسول الله رکوعده نه دیلوم اول ساعت بو آیت انندیکه فسبح باسم ربک العظیم
رسول علیه السلام دیدیکه رکوعده بونی ایدوک کیرو دیدیلر کم سجودده نه دیلوم بو سوره
اولی انندیکه سبح اسم ربک الاعلی رسول علیه السلام دیدیکه بونی سجودده قلوک وهم دخی اول ایتدی
سبحان ربی الاعلی میکائیل ایدی بیانی بودرکه میکائیلوک کوکلندن حق تعالی نک جل وعلا عظمتی دوشدی
دیدیکه یا رب بکا قوت ویرتا سنوک عظمتکه و سلطنتوکه نظر ایده یم حق تعالی کوک اهلی قوتنجه اکا
قوت ویردی بش بیک یل اوچدی نظر ایلدی کوردی هنوز نجابر حالی اوزره یعنی اوچدوغی
یرده عرشون نوردن قنادی کیوندی کیرو الله تعالیدن قوت دیلدی حق جل وعلا ایکی اولقدر
قوت ویردی اون بیک یل دخی اوچدی قالقدی تا قنادی یاندی تا که آخر کوردی بریاور یکبی
نظر ایلدی کوردی همان یاننجه حالی اوزره سجده یه واردی سبحان ربی الاعلی دیری اندن حق تعالی دن

دیلدیکه کیرو اولکی مقامنه اندوره وهم دخی سعید دیکه الذی خلق فسوی یعنی تسبیح ایت اول الله که
سنی یاراتدی ایکی الوکی تسویه قلدی و ایکی کوزلروکی و آیقلروکی تمام ویردی سنی کوزل سوز
و کتوروم یاراتدی وهم دخی سعید دیکه والذی قدر فهدی یعنی تسبیح ایت اول الله که اجلکی
و رزقکی و عملکی تقدیر قلدی اندن سنی دلالت قلدی موافقت و اسلامه و یمکه اچمکه سنی یا آدم اوغلانی
نماز قل تسبیح ایت بوسکا انعام ایدن سیدوکی که اول بر در شریکی یوقدر وکیمسه هیچ
بر وجهله احتیاجی یوقدر بلکی کلی مخلوقاتک احتیاجی اکادر وجهله که هیچ بر وجهله آندن
استغناسی یوقدر کوز یوممجه دنیا قادر در که کوزی آچه یوممدین و یومر سه آچمدین بس کرکدرکم
دائم قول اکا تسبیح و مدکرا اولا نتکم آنوک نعمتی اکا هر نفسده و هر لحظه ده ایرشمکدن خالی دکل
وهم دخی سعید دیکه والذی اخرج المرعی فجعله غثاء احوی یعنی تسبیح ایت اول الله که یردن بتوروب آنوکله
انعاملر کوزلر بره سنره سود ویردی و اول سوددن نیجه درلو نعمتلر سنره مسخر قلدی
یوغرت و یاغ و پینیر وهم دخی بونکا بکز نسنه لر بوندن صکره اول اوتلری کیرو قورودوب
ایا قاری التنده اوغدوب قرزدوب دوکدی توزا اولوب کتدی صانکه جهانه کلمدی
پس بونسنه لر سکا تنبیه ایدرکه سنک دخی دنیایه کلمک و کتمک دخی آنکلبی در تا کو دنیایه
مغرور اولوب آخرتی اونوتمیاسن وهم دخی سعید دیکه سنقرئک فلا تنسی الا ما شاء الله یعنی
قچان جبرائیل رسوله ایت کتورسه اوقوسه رسول اونوتمدیو قورقوب جبرائیله اوقوردی
حق تعالی بو آیتی اندروب سعید دیکه یا محمد بو سکا کم نه اول قرانی سنک اوزریکه تکرار اوقومغه
جبرائیله بورشرکه تا سن آنی حفظ ایدن سن اونوتمیاسن الا شو لقدر که حق تعالی دیلرا اونوده سن
صکره کیرو اکا سن یعنی اونوتمقلق آز واقع اولا نتکم دوا ایتدی رسول علیه السلام نماز زده قرآن
اوقورکن بر آیتی اونوتداده اوقومدی ابی بن کعب صوردیکه یا رسول الله اول بر آیتی کم اونوتداده
قودکوز اول نسخ اولدی رسول علیه السلام دیدیکه یوق بلکی اونوتدم یاخود الا ما شاء الله
دیدوکی بو اولاکه سن اونیتماسن الا شو نیکه حق تعالی انی رفع ایدوب حکمنی نسخ اتمک دیلیه
انی کوکلوکدن اونوتدوره وهم دخی سعید دیکه انه یعلم الجهر وما یخفی یعنی الله تعالی سنوک سرلرک اشکاره کوز
بیلور وهم دخی اشکاره کوزبیلور یعنی کزلو آشکاره حاللرکوز بیلور وهم دنیکوزه نه نسنه صلاح
وارنه نسنه نک فسادی وار انی دخی بلور پس اول وحی ایتدوکی قرآندن نه دیلرسه اونوتدوره
و نه دیلرسه کوکلکده محفوظ قورا رادت آنوکدر نه دیلر اشلر وهم دخی سعید دیکه ونیسرک للیسری
یعنی تیز اولاکه یا محمد اول قرآنک حفظنی سکا کاکرایدویره وز هیچ بر مشکلک قالمیه وهم دخی سعید دیکه
فذکر ان نفعت الذکری سیذکر من یخشی یعنی یا محمد اول قرآنله اوکوتله بو خلقی ایتی اکر اول اوکوتدن
انلره منفعت اولورسه یعنی دیمک اولورکم اول قرآن اوکوتلری منفعت اتمزالا اول کم آنلروک
اللهدن قورقوسی ولا یسی اوله قورقوسی اولانلر تیز اولورکم اوکیلسورا یمانه کلوب صالح عمللر ایشلر
کندوزی اودعذابندن قورتاره وهم دخی سعید دیکه ویتجنبها الاشقی الذی یصلی النار الکبری ثم لا
یموت فیها ولا یحیی یعنی یا محمد سنک اول وعظکدن شول اراغ اولورلرکم آنلر شقیلر وکه شقیسیدر

ولید وابوجهل کبی که بوم علیمزده ایله واجب اولمشلر که انلر اول اوده کیرسیلر که نار جهنمدر ذنب احتونیا
اودی نار صغوی در نیتکم حسن بصری دن روایت قلورلر رسول الله دن که بعیدی بیلدیکی سوزوک اشبو
اودکوز جهنم اودندن یتمش جزؤدن بر جزودر تکرار اصویله طالدورلمشدر تا که حرارتی ساکن اولوب
منفعت طوتمغه یارایه و یقیننده وادی بیلنه اکر اول تکرار اصویله طالدورلمیایدی سزلرکا یقین
وارمق دوکز بودنیا اودی دایم الله تعالی یه صیغنوب یالواردی که کیرو جهنم اودنه قویمیه
لقمان حکیم ایدر شول شقی که اول نار کبرایه کوسیرانوک بش علامتی وار بری چوق یوب چوق
اویومق و بری کناه اوزره مصر اولمق و بری کوکل قتی اولوب وعظ اثر اتمامک و بری اولم
آکیوب نه کرکسه ایشلمک و بری توبه ایتمدین بو حال اوزره اولوب باری الله الینه طوتمق
صغنورز الله بو کبی حاللردن پس بو شقی اول نار کبرایه چونکه کیره نه اولور که اول عذابدن
خلاص بوله نه انوک کبی حیات بوله اول کشی که فانی بوله اول حال اوزره جهنمده قاله ودخی
بیوردیکه قد افلح من تزکی و ذکر اسم ربه فصلی یعنی تحقیق نجات بولدی اشبو عذابدن و سعادته
ایرشدی جنته که مکلف شولر که توحیدیله کندوبی شرک کتوردارندن پاک قلدی ودخی باری
درویشلر یا بیشوب خصومت ایروب حق طلب اتمکدن قورتاردی فلاح بولدی
اول کم فرض اولان زکوتی مالندن چیقروب اهلنه ویردی دخی اول ربنک وصل نیتنی ذکر
ایدوکدن صکره تکبیر ایدوب بش وقت نمازی وقتیله ادا قلدی ودخی بیوردیکه بل تؤثرون
الحیوة الدنیا والاخرة خیر وابقی یعنی حق تعالی خطاب ایدوب اول دنیا اهلنه بیوردیکه
سز اول اسباب فلاحکه توحیددر و الله تکبیر ایدوب نماز قلمقدر ترک ایدرسز
بلکه حیات فانی که دنیا حیاتیدر انی اختیار ایدرسز حال بو که آخرت حیاتی یکرک
و باقیدر انی قورسز ودخی بیوردیکه ان هذا لفی الصحف الاولی صحف ابرهیم و موسی
یعنی اول توحیدله نفسی کفردن پاک اتمکدن و زکوته مالی پاک اتمکدن و کندویی فقراجنکندن
قورتارمقدر و تکبیر ایدوب نماز قلمق سبب سعادت و فلاح اولدی و بو اهل دنیا دنیا ی
اختیار قلوب آخرتده باقی حیاتی ترک اتدکلری سبب شقاوت اولدوغی اولکی کتابلرده
دخی یازلمشدرکه اول ابراهیم ایله موسی یه اینن کتابلردر

سورة الغاشیة وهی ست وعشرون آیة بسم الله الرحمن الرحیم وهی مکیة

هل اتیک حدیث الغاشیة یعنی حق تعالی دکدی رسولنه قیامتدن خبر ویرن اول آدله
غاشیه در اولان منتبه قلمغلیجون بیوردیکه یا محمد هیچ سکا غاشیه خبری کلدیمی بو غاشیه
دخی قیامت آدلرندن بر آددر غاشیه اتدیکیچون دنلدیکه احوال الله خلقی قبلادر ودخی
اوده غاشیه دیرلر کافرلروک یوزن قپلادوغیچون پس دونب اولکونک احوالندن
خبر ویروب بیوردیکه وجوه یومئذ خاشعة عاملة ناصبة یعنی یوزلردن برنجه یوزلرکه
کافرلرک یوزیدر غایت قورقجی اولوب عذاب الجهنمدن ذلتده اولا دیوزی اوزره اودالجهنه
سورونبرا ووردن یوقشه تکلیف ایدرلر چقمقلغه باصوب دخی زحمت چکوب دخی

اول یوقشک تمام یوجنه چقمزو غی بلکن کیرو اوده دایم بو عذاب اوزره اولا ودخی
دیشلرکم بوایت نصادینک رهبانلری حقنده نازل اولمشدر که عاملة ناصبة دیدی
یعنی اولر دنیاده دخی عمل ایدوب ریاضتلر چکوب نصب الجهنمده اختلقلری
بوعدری آخرتده دخی عذاب الجهنمده مختلر مشقتلر چکسلر ودخی بیوردیکه تصلی نارا حامیة
تسقی من عین آنیة یعنی اول کافرلر و رهبانلر کیره لر اول اسی اوده که اوج بیک یل قزدرلدی
تا که قبقره اولدی و قرکلق اولدی وصوا دیلر اولر اول اوده الجهنمده بر قینار بیکاردن که اسی کی
غایته ایرشمشدر لیس لهم طعام الا من ضریع یعنی اول کافرلره طاموده بعضدده کسنه
طعاملری زقوم اولا و بعضیسنده غسلین اولا و بعضیسنده ضریع اولا ضریع بر
اوتدرکه مکه یولنده و متن بتر چقان دوه آنوک تازه سن یسه اصرد وغسلین اولور
وقچان قورو سه شول کدی قیتاغنه دونر کافرلرک طعامی انجلین طاموده ضریع اولا
یدکلری وقت بوغزلرنده دوره نه اشغه کیره نه یوقرو چیقه لا یسمن ولا یغنی من جوع
یعنی اول طامو طعامی نه بیکلرسمرده ونه دخی اجلقن کیدروب منع ایدر بلکی دخی عذاب
اوزره عذاب اولور اشبو خبرا شول کمسلر الجونکه دیندن نفسلرکن رحمتنه رغبوب
عمل اتدیلر توحید سوز معصیتلر الجهنمده بوکر وصف ایلدی شولر که معصیتلری ترک
ایدوب الله الجون عمل اتدیلر بیوردیکه وجوه یومئذ ناعمة لسعیها راضیة یعنی ایکنجی یوزلر
اول غاشیه کوننده دوشی اولا و نعمت کرامت الجهنمده اولا یوزلر شونک نوری بدر کیجه سنده
ای کبی اولا و اول عملارکه دنیده سعی ایدوب زحمت چکدیلر اول سعینک ثوابلرن کوروب راضی
و خشنود اولا چونکه انوک علی خشنود لوا ولا الله تعالی قتنده ودخی بیوردیکه فی جنة عالیة
لا تسمع فیها لاغیة یعنی یوجه رتبه لرو ثوابلرکه حاصل اولور بو جنتلر الجهنمده مرتبه لردر روایت
اولنمشدر پیغمبردن که بیوردیکه بدرستی الله تعالی رضاسیچون دوست طوتلر شول کوشکلرده
اولا کر اوجماق اهلی انلری نظر ایدوب شول کوکده کی یلدزلره کوردکلری کبی اولا شونک کبی جنتکه
ای اکا کیرن کشی سوز ایشتمزه کناه و لغو سوزلر و باطل کلاملر ایشتمزلر زیرا اوجماق اهلی
جنتده سویلمزلر الا حکمت سوزلرن سویلرلر و حق تعالینک حمد و ثناسنه مشغول اولالر
ودخی بیوردیکه فیها عین جاریة فیها سرر مرفوعة و اکواب موضوعة و نمارق مصفوفة و زرابی
مبثوثة یعنی اول جنت الجهنمده بیکادلر اولا که صوبی سوددن آق اولا و بالدن طاتلو اولا
آنلرن برکرا الجیلو ایر خصوصیه و انوک الجهنمده غالبی وضیانتنی و حقرنی و حسرنی کلی کتابهارنی
سوزه کیرمز پاک اینو ودخی اول جنت اهلی هرنه یرده اوتوروب آرزو ایدرلر ایشونده دخی
بو چشمه اولسه دیو فی الحال آنده بر چشمه اولادوا اولوب اقا اکر یوجه کوشکلر اوزرنده دخی
اولورسه ودخی یوجه یوکسر ایرره آرزو ایتسلر اول آرزو اتدکلری یره اولوب آقه
ودخی اول جنت الجهنمده یوجه تختلر اولا که قولک آنوک اوزرینه چقمق استسه آشغه الچقروب شول که
ایاغین قالدروب اوزرینه چقه اول تخت کیرو یوقرو قالقه ایمک استسه کونی ایله اولا

نتکلم خبرده کلمشدر رسول حضرت علیه السلام بیوردیکه اول جنت اوزرنه دوشکلر واردر اوجه که
اکر آندن اشغه اوچیری یوز یلده آشغه یره ایندی ودخی اول جنتده آغزی دکرمی قولیسو
برد اقار وادکه قنولمشدر ایرمقلر کنارنده ایچلری طلو بلکم دلرسه آلوب ایچه طولدر حاجت
اولمیه ودخی هر وقت که ایچمک دلیه لر اول برد اقلری اوکلرنده طلو حاضر بولورودخی اول جنت
ایچنده صف صف قنولمش یصدقلر وارکه جنت اهلی انوک اوزرنه اوتوره لرودخی حالیچه لر
وار چوق دوشنلمش صنا سنکه ساچلمش کبیدر بوکلیسی اول کمسلر ایچوندرکه دینده معصیتلری
ترک ایدوب عمرلرنی حق رضاسی اولدوغی طاعتاره صرف اتدیلر و اکر بر کمسه تعجب ایدوب
دیسه که بونک کبی نسنه لر نتنه اولابزدن غایبسن اکا ایتکه حق تعالی بیوردی افلا ینظرون
الی الابل کیف خلقت یعنی بولر جنت ایچنده بنوک کبی نسنه لر یاره دلدوغین بعید کوردلر
نظر قلمزلرمی اشبودوه لره که الله تعالی بر حمل صوده ن بنوک کبی عظیم مجسم حیوانی نتنه
یاراتدی بودوه ذکر اتدوکی مخصوص انوک ایچوندرکه عرب یه کی یقین نسنه دولدر حیوانلردن
ودخی بیوردیکه والی السماء کیف رفعت والی الجبال کیف نصبت والی الارض کیف سطحت
یعنی دخی بوکوکلره بقمزلرمی لتندن دیرکسز اوستندن اصلمش دکل هواده معلق نیجه
طورور حق تعالینک قدرتی بوله یاخود بوطاغلره بقمزلرمی کر یراوزرنه نیجه دکلمشدر بو
یرلره میخ اولوش هیچ طاغلردن بر طاغ یوقدر الا آنوک بر طمری قاف طاغنه اولشمشدر
ودخی بر فرشته وارکه اول قاف طاغنوک اوزرنه موکلدر هرقچان الله تعالی دلکسه بر یرک
اهلنه تنبیه ایدوب اویرمغیچون اول فرشته یه وحی ایدر اول یردکی طاغنک طمرنی حکی ویرور
اول یرذلزله یه کلور ودخی بو یره بقمزلرمیکه صویک اوزرنه نیجه دوشنمشدر بولری بوصنعله
یاره دن قادر دکلمیدر که جنتده آنوک کبی بوجه تختلر یاره ده بلکه قادردر قدرتی تیرو ودخی
بیوردیکه فذکر انما انت مذکر لست علیهم بمصیطر یعنی یامحمد بولره وعظ ونصیحت قیل اکدرور
اول بزم غدابلرومزیکه آخرتده یاد قلنمشدر اولکافرلر ایچون یکلا سن آنی قوانلره قور قودچی
بولر وک اوزرینه مسلط دکلسین که جبر ایله اسلامه کتوره سن بوکلام هنوز کافرلری اولدر مکه
ایت کلمزدن اولکیدن ایدی آیت قتالله بو منسوخ اولدی منسوخ اولا دخی شول سن
مسلط دیرکی در آنجق که لست علیهم بمصیطر دی والا باقیسی کو محکم در دو دخی بیوردیکه
الامن تولی وکفر فیعذبه الله العذاب الاکبر ان الینا ایابهم ثم ان علینا حسابهم یعنی یامحمد
فصیحت قیل آنلره کم وعظکی ایشدوب دلرالاشونلره دکل کم آنلر ایمانندن اعراض اتدیلر کافر اولدیلر
الله تعالی اولره طاموده عذابلر ایلیسر درکم دائم درایشسی قتیدر وقوی او زقدر وچوقلری
دوم درا ولومدن صکره عاقبت کلجک یرلری بزدن یکادر وحسابلری بزده اودرفره دکن
اولودن کچیدن کلی حساب ایدوب وزعملرنه کوره جزا ایدوب وز

سورة الفجر وهی ثلثون آیة بسم الله الرحمن الرحیم نزلت بمکة المشرفة

والفجر ولیال عشر والشفع والوتر واللیل اذا یسر یعنی الله تعالی قسم ایدر بیوردوکه صبح وقتیچون

یس

یس بو وقت صبح اکدر بری فجر مستطیلدر بوقاردواوزونجه اغاردر اکا صبح کاذب دیرلر
شافعیلر وقتیدر اول کیجه دن ددوبری دخی اکدر قرواغاردر اکا صبح صادق دیرلر
حنفیلر وقتیدر اولکونتزدندر ودخی آندن ایحرا اول کیجیه که اول ذی الحجه نک اول اون کوننیده
یاخود محرمک اول اون کونیدر ودخی چفت حقیچون دخی تک حقیچون چفت قموخلوقدر
تک الله ددر ودخی نمازه اندالجرکه بعضیسی چفت بعضیسی تکدرر ودخی اول منزدلفه کیجیسی
حقیچون که عرفاتدن اکا کلورلر ودخی بیوردیکه هل فی ذلک قسم لذی حجر یعنی تحقیق اشبو
ذکر اتدکم قسمده عقلی اولنلره خلقدن ودخی بیوردیکه الم تر کیف فعل ربک بعاد یعنی الم تعلم
یعنی بلمدکمی وسکا خبر ویرلمدیمی یامحمد که اول عاد قومنک عاقبتی نیه ایردی اکرچه لفظ استفهامدر
تقریر معنسنه دردیعنی تحقیق سکا کلدی اول ارم خبریکه ذات العماددر وارم عادک
آدیدر بعضیلر دیدیلرکم ارم جنت آدیدرکه انی یاپدیلر کیرمزدن اولکدن ایچنده اولدی
کعب الاحبار ایدر اولکی عاد هود قومی دکلدر هود قومی دخی اول عادک اوغلنلریدر
اول عادک ایکی اوغلی واریدی بری شداد دوبری شدید عاد اولدی اول ایکی اوغلی قالدی
ایکسی دخی پادشاه اولدیلر قهرله اول ولایتی طوتدیلر اندن صکره شدید اولدی شداد قالدی
یالکزکلی ولایته مالک اولدی یریوزینوک پادشاهلری کلی اکا مطیع اولدیلر شداد قتی حریصیدی
کتابلر اوقومقلغه اول کتابلری اوقودقجه اوچماق صفتلرن اوقوردی ونفسی انی دعوت ایدوب
بلتردیکه انجلیق دنیاده برشهر ایده لر اول اشی بشارمغه یوزکشی وکیل دکدی هربرینه بیک کشی
یاردمجی قودی ودنیانک نقدر بکلر پادشاهلر واریسه کلیسنه بنی کوندردی تاکم حکم اتدکاری
یرده نقدر قیمتی جواهر وطاشلر واریسه جمع ایدوب کتوره لر اول شدادک حکمنده ایکی یوزالتمش
پادشاه واریدی هربرنه ایلچی خبرویردی اول یوز وکیلکه واردی کلیسی معمارلر ایکی تمام
اوستادلر ایدی چقدیلر اول یوز بیک کشیله دنیای دور ایدوب کزدیلر تاکه اول بنیادی یاپمغه
موافق بریر بولالر انده بنا ایده لر تاکه یمن ولایتنه کلدیلر آنده براولو صحرا بولدیلر درسنی
یوق کورکلو بیکا دلراقردیلرکه بو ارم صنعتیدر پادشاه امرایلدی واردیلر اول شهرک
اینی واوزونی تقدیر اتدیلر دخی یمنی عقیقلرله اکا بنیاد اوردیلر اول عقیق بنیاد اوزرنه
برکرپج التون وبر کرپج کومشی یاپدیلر انوک ایچنده انواع جواهرلردن مرصع انجولرله اولر اتدیلر
بالچق یرینه مسک عنبر اتدیلر واول اولر اراسنی بوستانلر اتدیلر ایچنده التوندن کومشدن
آغجلر دوزدیلر وثمارلر ایلدیلر دلودرلو جواهرلردن دریاقوتلر مرصع دوزدلر شول
اوچماق صفتلرندنکه اشتدی اوقودی کوجی یتدوکی قدر انده دوزدی تاکه حلقک النده
التوندن کومشدن بولدوغین جمع ایدوب آلدی وعودتلروک اوزرنه انجو جواهر قودی
جمع ایلدی تاکه اولروک النده نسنه قالمدی ددکل اسبابی طارلدی اچلقدن چوق خلایق
هلاک اولدی واخر ظلمی اکا ایرشدیکه بوکون کندینوک وذیرنه دیدیکه بونجه دوز کادر
کچدیکه بنم خزینه لرم هیچ سنک سعیک برلطولمدی آدمتری هیچ بوتقصیر لغک سببی ندر ندر بلمزم

معلوم اولمدی اول زید دیدیکه ای شاه بنی معذور طوت که سنک دولتکده بنی ایله سعی ایدیم
جمیع رعیت النده براکنده اولمشدر وادیسه دیلوب سنک خزینکده قونلمشمدی هر برینک
آلماسی ویرمسی قالمشدر اللرنده نسنه قالمدی شداد دیدیکه شاید بولرسکا حالارین ایله
کوستورولر اولا بوکا بر تجربه کرکدر بلرو ذ آنلرک حالی کرچکمیدر یوخسه یلانمیدر پس بیوردی
شداد کندینوک جاریه لرندن بر جاریه آلوب کودکلو طونلر کیوردیلر بر بلورشوز کشینوک
الینه ویردیلر دیدیلرکه بونی بردوه یه بندور شهرک بو جانبندن کیر چاغرکه اشبو جاریه بو آلتونه
کم آلور نقده پس اول کشی اول سیمله شهره کیروب چاغردی و بر طرفندن شهرک چیقدی هیچ
برکمسه آنی آلمغه رغبت قلمدی تا مکر بر اوغلان طشره کویدن کلمشدی اول جاریه کوروب
اکا رغبت ومحبت کتوردی اول کشی یه دیدیکه سن اکلنی دور جاریه بن الایم آنی اکلیوب
اناسی قاتنه کلدی اول حالدن خبر ویردی دیدیکه یا انا اکر اول جاریه بنم اولمه کیرفرسه
حقیقت بن اولوروم آنوک محبتی ایله اناسی دیدیکه ای اوغول سن بکا کندو جاندن سوکلوسین
لکن بیلورسین کم بزوم اول نسنه یه طاقتمز یتمز واکر بوقدر نسنه یه تکمه تک بو خلقک کوجی یتیدی
بو یکا سد اولمیایدی هیچ سکا دکورمیه کردی الا نردی اول اوغلان انی ایشدوب نومید
اولدی دخی جزع بولطار لغندی قصد اتدیکه کندوحی هلاک ایده اناسی انی کوروب دهانده
متحیر قالدی دیدیکه ای اوغلم سنک ایشوکده درمانده قالدم بلمزم نه قیلم آوت بر نسنه خاطروه
کلدیکه سنک آتاک اوده طبوجی ایدی وبو اوده طبوجیلرک عادتی بو ایدیکم اولیکلرکم ذمینلر
آنوک آغزینه بر آلتون براغورلر ایاک سنک نیز آنی طلب ایت اوکوروب تکمه آمدیسه
سنک مقصودک آنوکله یرینه کله پس اوغلان تعجیل ایدوب اتاسی قبرینه کلدی آچدی کوردی کم
اتاسنک یرنی چورمش اتاسنی طشره براغوب قفاسنی اراردی اول بر آلتونی بولدی آلدی
کتوردی وارروب اول جاریه آلدی اوه کتوردی هنوز دخی دکلنوب اوتورمدی ایدیکه
شدادک دمیاری کلدیلر آنی آلوب شدادک قاتنه ایلتدیلر اول جاریه ویردوکی آلتونی
صوردیلرکه نه جهتدن حاصل ایتدوک اول اوغلان کوردیکه طغروسو بلمینجه جان یوقدر حالندن
طغرو خبر ویردی شداد انی ایشدوب ونیرنی قاتنه اوقودی دیدیکه هیچ بن نه احتیاط طرفنده
کوده میسیج آندن بی خبرسین یا سنک بوایشی قایرمدوغک غفلتدندر اولا یاخود بکا خبر صانوک
اولمدوغندندر اولا بویلکی حالده دخی سنی خشنود لو حالده کلدهر کسکه پادشاهنک امینی اولا
اندن اشبو خیانتدن بریسی اولا کر اول پادشاهنک مصلحتندن غافل اولا یا اکا خیر صانوسی اولمیه
واجبدر اکا کیم عقوبت اولنه لکن سنک سابقا چوق خدمتلروک واردر اندن اوتری عفو ایلدم
اما بالکلیه بر نوع اصلوغز واریبودیکه نقدر اوده طبوجی وارسه سنلکسنی آچدیلر وآندن
بولدقلری التونی نقدر چقتیه دخی او توره کتوردیلر فی الجمله اوچ یوز بیل آنوک بناسنه دوشدیلر
نه کم تمام ایدوب آندن فارغ اولدیلر شدادک عمری اول وقت یدی یوز بیل ایرشمشدی
چون اول معمارلر فارغ اولدیلر کلدیلر شداده انلره دیدیکه واروک آنوک چورهسنه قلعه یروک اول قلعه نک

طولاینه

طولاینه بیک کوشک ایدوک هر کوشکک اوزرینه بر علم ایدوک تا که اول کوشکلروک هر برنده بر وزیرم اولا پس
واروب کوروا اول بیوردوغمدین بنا اتدیلر آنی دخی تمام ایدوب کلدیلر شداد امر ایلدی اول بیک
وزیرینه اول یاپدوغی بنایه کیتمک ایچون یراغ ایلیه لر اکا ارم ذات العماد دیو آد ویردیلر و بر قاج یللرنه
بیوردیکه کندو برنه ساکن اولوب سنجاقلرن صقلیه لر اول ایل اوزره محکم طوروب رعایت قللر اول
شداد اهلیله تمام یکرمی یل دخی آنوک یراغنده اولدیلر آنده نصکره اول بیک وزیرله واهلی قوملله دخی تکارلریله
اول قلعه دن یکا سیر اتدیلر چون زمانلر اکارکون برکیجه منزل قالوب یقین کلدیلر الله تعالی آنلروک
اوزرینه جبرائیل علیه السلام ویبردی کلوب کوکدن بر کز چاغردی کلیسینک اوده صنوب هلاک اولدیلر
شویلکه هیچ بری دری قالمدی کل امدی ای غافل نظر ایله عبرت آل شولروک حالارندن کم دنیایه رغبت قلدیلر
دنیا آنلروک عاقبتلری نیه ایرشدی بوا و کوترن کندوکردخی نصیب آل پس حق تعالی خبر ویردیکه
ارم ذات العماد التی لم یخلق مثلها فی البلاد دیو بعضیلر قتنده بودر اما صاحب کشاف ایدر
اول عاد وصفیدر که اول عاد شلی بارزلمدی جمیع بلاد ده جسم عظیم قوت کامل هر برینک بوینی
اوزونلغی درت یوز آرشدی قوتی دخی شولقدر ایدیکه بر اولو قیایه کلوردی قوپاروب کتوردی
کلوب بر قبیله نک اوزرینه براغوب هلاک ایدردی ودخی حسن ایدر ارم عاد اوغلیدر عاد
شیم اوغلیدر شیم سام اوغلیدر سام نوح اوغلیدر بر ذات العماد انوکیچون دیدیلرکم آنلر اولو یوجه
یوجه دیرکلری دکرلردی دخی انوک اوزرینه کوشکلر بنا قلورلردی که ابراق یرلردن کورینوردی
ونوندن نصکره بیوردیکه وثمود الذین جابوا الصخر بالواد یعنی سنک دیک بیلدی اول ثمود قومندنکم
آنلر صالح قومیدر طاغلری اویدیلر مکانلر ادندیلر وایکی یوز کشی کتورمدوکی طاشی آنلروک بری
کتوروردی اول واد قراده ودخی بیوردیکه وفرعون ذی الاوتاد الذین طغوا فی البلاد یعنی
یا محمد کوررمیسین که سنوک اول مولاک نیلدی اول فرعونکم ذوا الاوتاد در ذوا الاوتاد دیو
آنوکیچون دیدیلرکه غضب اتدوکی کشی یه جار میخ ایدوب کوردی درت میخی واردی
ایکیسنی ایکی الینه وایکیسنی ایکی ایاغنه میخلردی ودخی آندن اوتر ودیدیلرکم لشکری چوغیدی
هر یره کم قوناردی حسابسز چادرلر قورلوردی یره میخ چوق قاقیلوردی وبو عاد وثمود وفرعون
طاغی اولوب مخالفت ایدندن کچدیلر فاکثروا فیها الفساد فصب علیهم ربک سوط عذاب یعنی
یا محمد بریوزنده فسادلری وضلالتلری چوغالتدیلر پس اول فسادلری جزاسن سنک ربک اولره
قتی عذاب اندوردی کلیسن هلاک ایلدی پس اول سوره اولنده قسم اتدوکی انده کوجوابی
بو ایدیکه بیوردی ان ربک لبالمرصاد یعنی یا محمد قیامت کوننده هیچ برکمسنه نک ربک الندن کترولمجک
یر یوقدر کم کلی بر یره اوغرایوب سنک ربک اوزرینه عرض اولنسرکوک کم ربک آنلروک عملری
اوزره کوزیجیدر اول بو صراط بولیدر آنوک اوزرنده یدی عقبه واردرکم جهنم اوزرنه کرلمشدر
ابن عباس ایدر اول عقبه ده ایماندن صوررلر اکر ایمانی نفاقدن وریادن سلامت قورتلورسه
قورتلدی والا سلامت اولمزسه بر غیلور جهنمه وایکنجیده نمازدن حساب اولنور اکر کوکجی
قیامی سجودی وقتلریله ادا اولنمش بولنورسه قورتلدی والا بولنمزسه رد اولنور جهنمه اوچنجیده

دکوتن حساب اولنور دردنجیده اورجدن حساب اولنور بشنجیده جمله عمره دن حساب
اولنور آلتنجیده آبدستدن وجنابتدن وغسل اتمکدن سوال اولنور ویدنجیده قونشی حقلرندن
وآتا بابا یه احسان اتمکدن وصلهٔ رحمدن صوریلور بو عقبه لردن سلامت کچه بلنلر درکه
جنته کیرمکه یول بولورلر ودخی سوردیکه فاما اذا ما ابتلیه ربه فاکرمه ونعمه فیقول ربی اکرمن یعنی
اول ابی بن خلف ودخی باقی کافرکه اول ربی انی ابتلا وامتحان ایدوب نعمتلر ویروب رزقنی
بول ایلسه ایدردیکیم دیم بنی سوردی بکا اکرام ویروب فضیلتلر ویردی بن بونسیه اهل ایدم
انکیچون ویردی واما اذا ما ابتلیه فقدر علیه رزقه فیقول ربی اهانن یعنی قچن ابتلا ایدوب
دکمک ایچون انی درویش ایدوب رزقنی قترق اتسه وزکا اچلقلر وزحمتلر واقوار ولسه
ایدردیکه بنی دیم مردود ومطرود قلدی بکا عقاب ایدوب اهانت قلدی دیبندن شکایت
قلدی حق تعالی سوردیکه کلا یعنی ای نیم اهانت اتمک لکیما لن واوغلی قیزن الماغله دکل بادرویش
قلوب خسته لقلره واقع اتمکله دکل با اکرام ایدوب دنجی فضیلت ویرمکله اولادکل لکن بنیم
اهانت اتمکم اندن معرفتی نزع ایدوب توفیق ویرمیوب خذلان ایچنده قودیغمدر واکرام
ایدوب فضیلت فضیلت ویردوکم معرفت وطاعته توفیق ویردوکمدر دنیم تا معزز مکرم
اولوب عزت بولان طاعتله بولور ومطرود اولوب اهانت بولان معصیتله بولور ودخی
سوردیکه بل لا تکرمون الیتیم ولا تحاضون علی طعام المسکین یعنی بلکه سز اهانته لایق اولدیغکز
آندن اوتروددرکم یتیملره ایلوک اتمزسز وآنلره ظلم ایدوب ماللرن یرسز ودخی اهلکزی عیالکزی
وقونشولرکزی وبر بریکزی قندیروب یرفسز مسکینلری طعاملندورمزلر وتاکلون التراث
اکلا لما وتحبون المال حبا جما یعنی یتیملرک مالنیکه اتالرندن میراث دکمشدر حلال حرام
بلمیوب خوش طعام یرسز وهر مصالحکزی کوروب خرج ایلدکسز ایو شوتن ناکاه دسین اولا
مالن آلورزدن الا دیو یاخود ورثه کوزکم حلال حرام دیمیوب مال جمع ایلدیکسز سزه میراث
قودی کتدی حال بوکه سز دخی بلورسز اول انی حرامدن جمع اتمشلر خوش فتی فرحلر ایدوب
انی یرسز ودخی اول مال جمع اتمکی چوق چوق سوه لوب فتی سوررسز ودخی سوردیکه کلا
منزجر اولوب بواشدن یغلنوک که بواش یوبلا ترکرکز سز ایدک آکوک اول جزا کونی که اول سز
اذا دکت الارض دکا دکا وجاء ربک والملک صفا صفا یعنی شول وقت که یوزلزلیه کلا یار یارن
اولوب دوپدوز اولا شویله که صو کبی هیچ یر یوزنده بر یر دیلیجک نسنه قالمیه ودخی سنک
ربنک حکمی اول کون جمیع خلق اراسنده ظاهر اولا وفرشتلر قمو اشغه اینوب بو خلقک
چورهسن صف صف طوتالر حلقه کبی تا تمام یدی صف اولا ودخی یومئذ بجهنم یعنی اول کونده
جهنم دخی کتوریله که آنی یتمش بیک زبانیه یابشوب کتورهلر اول وقت بر کز کورکه بو جهنم
جلسه آنک هیبتندن هیچ برکمسه قالمیه اولیادن انبیادن وفرشتلردن الا کلکه تورلری
اوزرینه دوشهلر نفسی نفسی دیوب قربادایرلر ودخی سوردیکه یومئذ یتذکر الانسان
وانی له الذکری یعنی اول کونده بو آدم اوغلانی هپ اوکوتلنسه وتوبه اتمکی اکثر اما اول اوکوت

واول توبه قندن منفعت ایده بوا اوکوت توبه دار تکلیفده کرکیدیکه دنیاده تا بر قصورلری تدارک
اولایدی چون وقت تکلیف آخره ایردی قصوره تدارک اولنمز پس اول اوکوتلنمکک فائده سی
اولمز زیاده حسرت اولورانجق ندامتلر ایتکم حق تعالی بیوردی یقول یالیتنی قدمت لحیوتی
یعنی شول کمه دنیاده ایمان کتوردی یاخود ایمان کتوروب آنک مقتضاسنجه عمل اعتدی
مخالفت یولن طوتدی اولکون هولندن وجهنمک هیبتندن کوریجک دیسرکه ای کاشکه
بن ایمان کتوریدم تاکه شمدی بکا فائده اولایدی وبکا ذواده اولایدی بو بر فرقو قندیدر
بلا فائده ودخی بیوردیکه فیومئذ لا یعذب عذابه احد ولا یوثق وثاقه احد یعنی اول
قیامت کوننده اول کافرلره شول عذابلری ایدهلرکه هیچ برکمسیه دنیاده انجلیین عذاب
اولنمدی ودخی برکمسه بکللندن کلمزکه انجلیین عذاب ایده ودخی بوبلرنه واالرنه شول
بندا ورهلرکه هیچ برکمسه دنیاده انجلیین بندا ورمدی وکمسنک قدرتی یتمزکه انجلیین کمسیه
بند اوره بونلر بصکره مؤمنلر حالندن خبر ویروب بیوردیکه یا ایتها النفس المطمئنة ارجعی
الی ربک راضیة مرضیة فادخلی فی عبادی وادخلی جنتی یعنی اول مؤمن مطیع قوللردن آخرته
کیره جک وقت فرشتلر کلوب بشارت بوله دیه لرکه ای حق تعالینک ویردوکنه قناعت
ایدوب نعمتلرنه شکر ایدن نفس وانک ذکرنه طاعتنه کوکل طولاندوران نفس دونکل بو فانی
مقامدن ارتحال اتکل اول ربک حضرتنه اول سنک ایچون اوجماق ایچنده یاراتلدوغن مرتبهلره
وثوابلره بو حالدهکه الله تعالی سندن راضی وامرنه مطیع اولدوغک ایچون وسکا دخی شول
مرتبهلری ویرهلر اول عملک مقابلهسنده که راضی اولاسن وبار دخی قیامت کوننده دخی نداولونه که یا نفس مطمئنه
وار بنم اول صالح قوللرم جماعتنه قاریش آنوکله جنتمه کیر ورحمتمه واصل اول

سورة البلد مکیة بسم الله الرحمن الرحیم وهی عشرون آیات

لا اقسم بهذا البلد وانت حل بهذا البلد یعنی الله تعالی قسم ایدوب بیوردورکه یا محمد بن
آند ایچرم اشبو مکه شهرینهکم سن آنده وجوده کلدوک ودخی سکا حلال قلدقکه آنوک
ایچنده بر ساعت قتال ایدوب اول کافرلردن دلدکلکی قتل ایلدوک اول مکهٔ فتح اتدک
سندن غیری کمسیهدن آنده قتال اتمکه حلال قلمدق وعطادن روایت ایدرکه الله تعالی مکه حرام
قلدی یرلرکوکلر یرادیلدن بروکه آنوک حرمتندن قتال اولنمیه وآغاجلری کسلمیه واوتلری بچلمیه
وجانورلری آولنمیه تا قیامته دکین کرامدن حلال اولمدی الا رسوله حلال اولدی کوندزدن
بر ساعت که قتال ایدوب مکهٔ فتح ایلدی ودخی بیوردیکه ووالد وما ولد یعنی حق تعالی
قسم ایدرکه بن آند ایچرم اول مکه حقیچون وآدم حقی وانوک ذریتی حقی جواب قسم بودرکه سعدیدی
لقد خلقنا الانسان فی کبد یعنی بنو آدم اوغلانی طغوروقامت اوزره یاراتدق که بونلر
چکدوکی زحمتی هیچ بر مخلوق چکمز اول اتا صلبندن سزیروب چقاردقلری رحمنه
دوشوردکی برزمان آنوک طارلغن وقرکالوکین چکدی آندن دنیایه کلوب بیتشنک زحمتن
چکدی ایکی ایل بغلتماغله که یوزندن سکل قومغه طاقتی یتمزدی چون بشکدن چقوب یاشی

برقاج یلار ایدی یا علم اوکرنمکه زحمتن چکر معلم قورقوسیله یا خود صناعت اوکرن نوب اوستاد قورقوزن
چکر چون علم وصناعت اوکرندی دنیا شغلنه مشغول اولوب اول زحمت چکر بوندن صکره اوکلنور اولو
زحمته اوغرارکم اول اولا مصالحین قیوره تا اولنجیه دکین اولدکدن صکره منکر ونکیر سؤال قورقوسنی
تا فصل قضا اولنجه اهل جنت جنته واره واهل نار ناره واره اول وقت مؤمنلر بوکلی زحمتدن
قورتلوب راحت اولالر واول لر کراحت اولمز کافرلر زحمتک بلدنک دخی اشدنه اوغرر که نهایتی
یوق ورد نخی بیورد یکه ایحسب ان لن یقدر علیه احد بو آیتک سبب نزولی بو بیکه برکافر
واریدی آدی کلده ایدی اشید اوغلی سولی غایت سوفردی لکن کی قوتلو ایدی قوتی شول
مقدار ایدی برقالک صحیتانی اوزتاب زم برا یاغیله بصبردی مکه بکیتلردن انی کلوب دورت
یاندن چکرلردی ایاغی دیبره ده قررد یکه اول صحتیانی الالر صحتیان پاره پاره اولوردی
پس اول قوتجوغنه انانوب رسوله دشمن اولوب فخر ایدردی پس حق تعالی بیدره یالیم صانور
اول کافر که هیچ برکسه آنوکله اوزرینه قادر اولوب آندن انتقام آلمیه اول قوتجوغنه آلدنشور که
آنی اول حالوزه پاره دن کیرو قادردر انی هلاک ایتمکه ورد نخی بیوردیکه یقول اهلکت مالا لبدا
الحسب ان لم یره احد یعنی اول کافر فخر ایدوب ایدر بن بونجه چوق جمع اولمش مالی محمد کعداوتی
اوزره خرج ایلدم مکه انی اولدوریم چاره قلمدم ایلیه صانور اول کافر که آنوک نه قدر و غنی کمسه
کور قربانه سویلد یکن اشتمز اولنکه اشلر ونکه سویلر الله تعالی آنی کوردر ایشیدر آخرته آنوک جزاسی
قلور ورد نخی بیوردیکه الم نجعل له عینین ولسانا وشفتین وهدیناه النجدین یعنی بوکافرلر نظر
اتمزمی بوم نعمتلرمزه تاکه اندن عبرت آلوب بزی برلیه اکا ایکی کوز ویرمدکمی خیره وصالحی
آنوکله کوره اکا بردل وایکی دوداق ویرمدیکمی که آنوکله سویلر کرک اولمسه اول طودقلر یله
اغزن بورتیو قوته ساکن اولا ورد نخی اکا بلدردک طریقی خیری که هدایت بولمیده وطریق
شری بلدردک که ضلالت بولمده وکجیلوکی وقتنده دنیایه کلدوکی آناتوک ایکی چشمن اکا
دلالت قلدقکه ایکی طوق اغیلر طوتوب امه بولری کلی استدلال قلماد قمی بزم وحدانیتمزه
تاکه بوندن ادراک ایلیه بلکه بزنیه کرکسه قادرز عجز یوق ورد نخی بیوردیکه فلا اقتحم العقبة
وما ادریک ما العقبة یعنی اول مجاهدا وقتنده چوق دنیا خرج اتدم دین فخر ایدن کافر هنوز
عقبه دن کجمدندر واول عقبه کندولی برقمه شندر پس اول عقبه نک تعظیمی بیانی ایدوب
بیوردیکه یا محمد سن نه بیلورسن کم اول عقبه نه اولونسندر عقبه دن مراد بعضیلر دیدیلرکه
صراطدر وبعضیلر دیدیلرکه طامو ایله اوجاق اراسنده کلن سددر کم ایچی یوزی خنتدر
یکا طاش یوزی طامودن یکا تاکه اهل ناره جنت اراسنده مانع اولا ورد نخی بیوردیکه فک رقبة
او اطعام فی یوم ذی مسغبة یتیما ذا مقربة او مسکینا ذا متربة یعنی اول صراط عقبه سنه دغرو یوب
کچنلره سبب دنیاده بیوره ازاد اتمک ودکم براسیری قوللوغندن ازاد قلا کندو ورد نخی
طامویه دوشمکدن ازاد ورد نخی اجلق وقتنده آجلره طعاملندرمک یعنی او رجلن آج طیوریق
یاخود قیزلق وقتنده یاقتی صوقارده قنده سنه چقوب تصرف ایده فزلر وقتلری قیتی دشوار اولور

اول وقت انلری طعاملندرمک سبب اولور صراطدن کچوب جنته کیرمکلکه پس بیان
قلدقکه طعاملندردوغی بریتیم اولاکه کندویه قرابتی قوملغی اولا ورد نخی برمسکینه ویره کم
آنوک نه بربلاسی ونه برحصیری اولاکه یرا اوزرینه دوشیوب یاته اورتوسی دوشکی طپراق
اولا بنوک کبی احسانلردرکه کشی صراطدن تیز کچوررر ورد نخی بیوردیکه ثم کان من الذین امنوا
وتواصوا بالصبر وتواصوا بالمرحمة اولئک اصحاب المیمنة یعنی اول احسانلری اشلیه بو حالتده که
مؤمن اولا وایمانی اوزره ثابت اولا دیرا جمیع عملارک اعتباری قبولیتی ایمانلردر آندن کم ایمان
اولمیه نقدر آندن خیرات کلورسه دخی محل قبوله واقع اولمز ورد نخی شول مؤمنلردن اولا که
کندو نفسلرنی دخی وغیرن دخی طاعت زحمتی اوزره صبر قندیریوره لر زیرا دوا ایتده
اولرسولدن که جنت زحمتلرله وبلالرله قبلانمشدر اکا صبر اتمینجه اول مقصوده ایرفوح نخی
کندولری وآیرقلری بربرینه ترحم وشفقت اتمکه بلینه لر زیرا رسول حضرت علیه السلام بیوردیکه
من لا یرحم الناس لا یرحمه الله پس بونوک کبی مؤمنلردرکه تبیلری صاغ آلرینه ویریلوب
رحمته وجنته واصل اولالر ورد نخی بیوردیکه والذین کفروا بآیاتنا هم اصحاب المشئمة علیهم نار
مؤصدة یعنی شولرکه محمدک کافر اولدیلر وقرآنی تصدیق اتمدیلر آنلردرکم یارین قیامت کوننده
بتیلری صول آلرینه ویریلوب صول طرفدن طامویه سورهلر قچان بولراوده کیره اول اوج
قپولری اولرلوک اوزرینه یا یله کلتلنه مهرلنه اندن قالالرکه خلاص بولمیه هیچ برباجه ودلوک
اولمیه کم آندن اریشق کله یا برصوق یل کیروب آنلره راحت ایرشدوره تمت

سورة الشمس مکیة بسم الله الرحمن الرحیم وهی خمس عشر آیات

والشمس وضحیها والقمر اذا تلیها یعنی حق تعالی قسم ایدوب بیوردیکه اول کونشک خالقی حقیچون
وآنوک روشنلغی وحرارتی یاره دن خالقی حقیچون ورد نخی اول آی حقیچون نکم کونشک آردنجه
کیدر قچان کون طلولنه آنوک هلالنی کوررسز ورد نخی بیوردیکه والنهار اذا جلیها واللیل
اذا یغشیها یعنی اول نهار خالقی حقیچون که قچان ظهوره کلسه کیجه قره کوسن سوررد انخی اول
لیل خالقی حقیکه ظلماتلری کوندوز روشنلغین سورر جهانی قرکلوغله اورتر ورد نخی بیوردیکه
والسماء وما بنیها والارض وما طحیها یعنی حق تعالی بیوردیکه اول سما حقیچون که بنم مخلوقمدر
ونیم کمال قدرتم حقیچون که اول کوکلری وکا متعلق اولان نسنه لروک خالقیم ورد نخی اول
یرلر حقیچون که بنم مخلوقمدر ونیم ذاتم حقیچون کم یری یاره دوب بوزینتلرله وانواع منفعتلر له
تسویه ایدوب دوشدم ورد نخی بیوردیکه ونفس وما سویها فالهمها فجورها وتقویها
یعنی حق تعالی بیوردی کم بو آدمیلروک نفسلری حقیچون که بنم صنعم ومخلوقمدر دخی بنم عزم وقدرتم
حقیچون که انی راست ایدوب هر اعضالرنی یاراتدمکه کندولره دخی منفعت ویره اکر اول
یاراتدغم غیری صفت اوزره یارادلسه خلقتلری قبیح اولوب هیچ منفعت ویرمزدی ورد نخی
اول خالق حقیکه اول نفسه الهام ایدوب نه اشلمک کرکدر بلدردی طاعتلردن وخیراتدن نکه
کندونک سبب نجاتی آنده در ونه نسنه دن صقنمق کرکدر آنی دخی بلدردی معصیتلردن

وادعونلقلردن كه كندونك سبب هلاكی اندن ودخی بیوردیكه قد افلح من زكیها وقد خاب من دسیها
یعنی حق تعالی تا اول دن بو كا دك كم آنده ایجری دمك اولور كم كوه حقی وآی حقی وكیجه ایله كوندز
حقی ویرلوك كوك حقی واول نفس حقیچون كه حق تعالی اكا طاعت ومعصیت یولن بلدردی تحقیق
فلاح بولوب قورتولان آنلردر كم نفسنی معاصیدن ویراق قیلدیلردن وكوردن شركدن
توحید صوییله وخالص صوابو نیله یودی آدتری پاك ایتدی صلاح اوزره اولدی ولنیه تحقیق
زیانكارلردن اولدی ونفسنی خوار حقیر قلدی شول كمسه كم نفسن غافل قیودی معصیتلر
وانكارلر وضلالتلر مرداره بولاشدردی حق تعالی دن قورقمدی آنوكله اولدی بو نیصكره
اول ثمود قومنك طغیانلرندن وشقاوتلرندن خبر ویردیكه اول انكارلری وضلالتلری نیه
ایرشدی تا بو مكه كافرلری آنوكله متنبه اولالر ودخی بیوردیكه كذبت ثمود بطغویها اذ انبعث
اشقیها یعنی اول ثمود قومیله اول رسوللرینی كه صالح پیغمبری طاغیلقلرندن وشقاوتلقلرندن
آنی یالانلدیلر وانلرن معجزه استدیلر كه قیادن دوه چیقره خلق آنی نقد بقلق ایجون
اول دوه دیدكلری كبی چیقردی نتكم بو قوتو اعرافدن وهود سوره سنده قضیه سی بیان اولوب
كچدی اول قوم الجلرندن كی شقیلری قذار بن سالف دیدی ومصدع بن دهر ایدی آنلر وادی
اول دوه نك سكرلرین قیروب اولدردیلر نتكم حق تعالی بیوردی فقال لهم رسول الله ناقة الله
وسقیاها فكذبوه فعقروها یعنی تكری رسولی صالح آنلره دیدیكه صقنك ایروك صیاقنوك كه بو الله
تعالی دوه سیدر معجزه ایله كلمشدر وكرامتی وادكرو قلدن دوه لر اوزرینه آندن ال چكوب
زحمت ویرمك قوك توبتنجه صوین ایچسون والاسز حق تعالینك عذابی كلور اول قوم صالحی
یالانلیوب اول دوه لروك سكرلرین قیروب اولدردیلر اكا التفات قلمادیلر نتكم حق تعالی
خبر ویردی فدمدم علیهم ربهم بذنبهم فسویها ولا یخاف عقبیها یعنی الله تعالی آنلروك وذریتیه
ضلالتلری وشقاوتلری سببیله غایت عقوبت برله عذاب اندروب هلاك ایلدیكه اولوسی
كچیسی خاص عام كلی اول هلاك كلكده برابر اولدیلر كلینك آندن رضاسی اولدوغیچون زیرا بر قوم
ایچنده برقچ كشی فساد اشلسه كیرو قلان قوم اكا راضی اولوب آنی منع اتمسه لر عذاب كلنده عام
اولور پس چون دوه اولدردیلر آنوك عاقبتندن قورقمیوب الله تعالی دخی آنلری هلاك ایلدی
زیرا بر موجود یوقدر كه آنوك حكمته توقف ایده نیچون بویله قلدوك دیه آندن قورقه اگر
مجموع یرلری وكوكلری هلاك ایلسه كیمسه مانع معارض یوقدر وكندو ملكنده
وسلطنتنده ذره قدر ضرری یوق قادردر دیلدیكن ایشلر

سورة اللیل نزلت بمكة بسم الله الرحمن الرحیم وهی عشرون آیات

واللیل اذا یغشی والنهار اذا تجلی وما خلق الذكر والانثی یعنی حق تعالی قسم ایدوب ایدر اول كیجه
حقیچون وآنوك خالقی حقیچون كه ظلماتیله كوندزی دوشلقن اورتر بولوكوك داخی كلی ظلماتیله
قیلدوروب اول كوندزی یاره دن خالقی حقیچون كه ظلماتی الجیندن چقروب عالمی روشن قلور ودخی
جمیع حیواندن وآدمدن اركك ودیشی یارادن خالق حقیچون ان سعیكم لشتی یعنی تحقیق

ای آدم اوغلانلری سزلرك كوزكزده دخی مختلفدر كمو كوز اوجماق عملی اشلر ایمان ایله هیچ اكا معصیت قورشدرمز
آسان اولغلا وجهنه كیرور وكمو كوز معصیت اشلر ایمانله طاعتی ترك ایدوب اكا خطر وارد كم آخر وقتده
كثرت معاصی كوكلن قره دوب اول ایمان آندن سلب اولونه ایمانسز كیده وكمو كوز طاعتله
معصیتی برابرینه خلط ایدوب وكریاردن ثوابی ترازوده آرتق كله كناهندن فضل ایله آنی دخی عفو
ایده دیرچون ایمانی سلامت اولوب كله زیرا اول طاعت عبادتله حضورنده ایمانله كله آز دخی
اولورسه اول قبولیته محل بولور واول اعمال خیرات كم كفر شركله كله اول نقدر چوق اولورسه
ودوددر قبولیته رجا اولمز ودخی بیوردیكه فاما من اعطی واتقی وصدق بالحسنی فسنیسره للیسری
یعنی شول كمسه كم شركدن كوزدن صاقندی حق رضاسیچون مالندن صدقه ویردی وكلمهٔ
توحیدی تصدیق ایدوب الله تعالی بر لدی ومؤمنلره وعده اولنان جنتلری وثوابلری
كرچكلدی وسعینی آنوكیچون قلدی بز اكا توفیق ویروب عمل جنت طریقنه یورمكلكی كلر
قلورووز ودخی بیوردیكه واما من بخل واستغنی وكذب بالحسنی فسنیسره للعسری اما
اول كمسه كم مالندن زكوة صدقه ویرمدی بخل ایلدی كندونی اول ثوابدن مستغنی كوستردی
هیچ اكا احتیاجی یوق دخی كلمهٔ توحیدی تكذیب ایدوب حق تعالینك وعد ایتدیكی نعمتلری
وجنت ثوابی انكار قلدی بز دخی انی مخذول ایدوب اكا توفیق ویرمزوز معاصی وضلالت
طریقنی اكا آسان قلورووز بو سوره نك سبب نزولی مفسرلروك اتفاقی برله دیدیلركه ابا بكر صدیق
رضی الله تعالی عنه حقنده رسول وقتنده امیه بن خلف وابی بن خلف بلالكم آنلروك قولیدی اسلامه
كلدوكیچون عذاب ایدرلردی آنی كوروب غیرته كلدی كندو بیوك بر قولی واریدی اسلامه كلمزدی
اول قولی ویردی اول وقیه التون دخی ویردی صتون آلوب حسبة لله آزاد قلدی پس اول
ابوبكر حقنده بو سوره نازل اولدی كه آنلر بو صفتلرله موصوف اولدیلر ودخی بیوردیكه وما یغنی
عنه ماله اذا تردی یعنی اول كم بخل ایدوب مالاردن ویرمدیلر كندویه اولوب مالاردن دینه
ترك ایدوب كتسه لر یارن قیامتده كندو عذابندن قورتلمیه مثلا اولیجق اول مال اكا نه اصی قلیسر
عذابندن ارتق ودخی بیوردیكه ان علینا للهدی وان لنا للآخرة والاولی یعنی طغری یولی قولاره
دوشن قلمق بزم اوزریمزه در قچان دلسوز قوللره هدایت یولن ظاهر قلورز اولی یولن
آنوككله كلی كوزلی آچوب یورورز واهل ضلالتدن اول یولی ستر ایدوب كیرمك دخی بزم اوزریمزه در
كمدن دیلرسوز آنی كیرلرز تحقیق آخرت ملكی دخی بزمدر آنوك اهلن دخی بز یاراتدق بزمدر
واول كه مؤمنلردر آنلری آخرتده ثواب كرامت ویرمكله عزیز قلورز نتكه دنیاده معرفت ایمان
ویرمكله عزیز قلدم وكافرلره آخرتده عذاب مختلفه خوار وحقیر قلدم نتكه دنیاده كفر شركله
حقیر قلدم ودخی بیوردیكه فانذرتكم نارا تلظی لا یصلیها الا الاشقی الذی كذب وتولی
یعنی بن سزی قورقوتدم بر اودله كم قغاری صاچلوب اهلی اوزره یالكاری اتلجید واكا
كیرنلره قتی خشم ایدوب تا قیجیدر بدبختی كیرمز اول اوده الا شول شقی كه رسوللری
واینن كتابلری وقیامت كوننی یالانلدیلر وایماندن اعراض ایتدیلر بو آیتدن لازم كلمز كه استثنا

اتدوكندن طاموية كيرمك همان كافره مخصوص ولا اهل ايماندن عاصيلري كيرميه زيرا دركات
نار حقده سئول ره كاته كه كافرلر كيره اكا مؤمنلردن عاصي اولان كيرميه بر آيرق دركه كيره
ودخي بيوردي كه وسيجنبها الاتقى الذي يؤتي ماله يتزكى يعني تيز اولا كه ايراغ اولا اول اودن
ابوبكر كه كندوي كوزدن ومعاصيدن صقلدي ومالندن حق تعالى واجب قلدوغي حقي ويروب
زياده صدقلر دخي ويردي كندوي دخي مالني پاك ايدوب زياده قلدي ودخي هركسكم
دينندن پرهيزكار اولوب كندوين كناهلردن صقلدي ومالي وار ايسه ذكوتن ويردي
وبوغيسه كوجي يتدوكجه صدقه ايلدي اول دخي ابوبكر كبي اودن ايراغ اولوب ابدي سعادته
ايردي قوربولدي ودخي بيوردي كه وما لاحد عنده من نعمة تجزى الا ابتغاء وجه ربه الاعلى ولسوف
يرضى بو آيتوك سبب نزولي بودر كه چون ابوبكر صديق بلالي صتون آلوب ازاد قلدي كافرلر
ديديلر كه ابوبكر بلال حقنده بورجي آندن اوترو قلدي كه بلال آنوك طپدوغنده خدمت ايلدي
اول دخي ديديكه آندن اوترو اكا عوض قلدي ودخي اول ابوبكرك تاسي آتي ابوبكر آزاد قلدوغي
خوشي كلمدي قره اولدوغندن اوتوري ابوبكره ديديكه يا ابابكر بيلزمسن كه هر قومك آزادلوسي
كندو جنسلرندندر چون آزاد قلورسن باري بوكمسه آزاد قل كه آنوك كوركلوسن تفاعنه
بوار صورتي اولا وقوتي اولا پس حق تعالى بو آيتي اندروب بيوردي كه هيچ بركمسنك ابوبكر
قتنده منت ايدجك عطاسي ونعمتي يوغدر كه ابوبكر انتوكين اكا عوض اولماغيچون اديدي لكن
مرادي آنوك فعلندن اول رب اعلانك رضاسندن اوترو ايدي تيز اولا كه اول نيته دخي اكا اولعله ثواب
ويره كه اول دخي راضي اولا ودخي هركمسه كم حق رضاسيچون نوشيلي شلسه حق تعالى اكا دخي اول كرامتي ميسر قله

سورة الضحى نزلت بمكة بسم الله الرحمن الرحيم وهي احدى عشر آية

والضحى والليل اذا سجى ما ودعك ربك وما قلى يعني كوندزي يارهدن خالق حقيچون وضحى حقي
وضحى وقتنه قيلنان عبادتلر حقي ودخي اول كيجه قره كوسي يارهدن خالق حقي واول كيجه قيلنان
عبادتلر حقي سني ربك ترك اتمدي يا محمد اول وقتدن بروكه سكا وحي اولنوري ودخي سني
كريه كوروب دوشمن دخي طوتمدي اول وقتدن بروكه سني سوددي [illegible] بنوك قصه سي
بودر كه قريشك مشركلري مدينه يه يهوديلره خبر كوندروب محمدك امرندن صوردلر كه بونك
حالي ونعوتي حقنده بو حسد باطل ميدر اول يهوديلر ديديلركم وارك اصحاب كهف قومندن
وذو القرنين قصه سندن صوروك ودخي روحدن صورك اكر بولردن سنزه خبر ويرسه
اولورسه بيلوك كه حكايد بيس اول قريش اولولاري [illegible] صوروب صوردلر پيغمبر اولره ديديكه
دونك بوكون واريك يارن كلك سنزه خبر ويرهيم ديدي انشاء الله ديمدي اونوتدي آني اوترو
اون بش كون وحي كسلدي جبرائيل عليه السلام كلمدي بعضيلر روايتنده قرق كون كلمدي
مشركلر ديديلر كه محمدي تكريسي اونوتدي ترك ايلدي واني دشمن طوتدي رسول آني اشيدوب
ملول اولدي حق تعالى اول كافرلرك سوزلرني رد قلماغيچون ورسولنه تسلي اولماغيچون
بو سورة اندردي ودخي بيوردي وللآخرة خير لك من الاولى ولسوف يعطيك ربك فترضى يعني

يعني يا محمد سنك ربك حقي سني كرامتلر ونعمتلركه سكا ربك آخرتده ويرمشدر دنياده ويردوكي
نعمتلردن وكرامتلردن يكركدر زيرا كه نعمت دنيا فانيدر ونعمت آخرت باقيدر ودخي تيز اولا كه
حقيقتا ربك طاعتلروك ثوابلرن ويره ودخي جنتده كوثر ومقام شفاعت ويره وسنك شفاعتكله
امتكك كناهلرندن اولقدر يارلغيه كم سني آندن خشنود اولاسن ودخي بيوردي كه الم يجدك يتيما
فاوى يعني حق تعالى رسولنه قلدوغي احسانلرني ذكر ايدوب منت وهم تسلي ايدوب بيوردي كه
يا محمد سن يتيم دكلميدوك كم طوغمدن آتاك اولدي وسكز ياشنده ايكن آناك اولدي سني اول وقت
ترك اتمدي عمك ابوطالبه اولشدردك آنوك كوكلنه شفقت بره غوب سني تربيت اتدردك
شمديلكي الله كه سكا وحي ايدوب رسالت ويردوك سني نته ترك ايده وز ودخي بيوردي كه
ووجدك ضالا فهدى يعني يا محمد سنك ربك سني نبوتدن وحكمتدن وقراندن وقراندن
واقمقدن جاهل بولدي دخي ايمانه دعوت اتمكدن بو كليسنه سني لايق ايدوب هدايت
ويردي ودخي كيجي اوغلدن ايكن مكه ده سنك بعضيسنده آزدوك ابوجهل الله كيرو قودك
عبد المطلبه ايرشدردك وداياك حليمه سني ازدروب تربيت قلدقدنصكره آلوب كيرو
دده كه كتوردكن يادي قلدي سني بوكليسنده ضايع ايتيوب صقلدق ترك اتمدك
شمديلكي الله مي ترك ايده وز ودخي بيوردي كه ووجدك عائلا فاغنى يعني يا محمد ربك سني
علم حكمتدن وقراندن ومالدن درويش وكوكلوكي دخي فقير بولديكه خلقك النده كي مالنده
اومردك سكا حكمت ويروب قران ويروب وبونجه قبائل وشهرلري سكا فتح ايدوب
وخديجه مالني كلي سكا ملك ايتدروب سني غني قلدي وويردوكي نسنه سني قانع قلدي ودخي
بيوردي كه فاما اليتيم فلا تقهر واما السائل فلا تنهر واما بنعمة ربك فحدث يعني حق تعالى بيوردي كه
يا محمد سن يتيملكده چكوب صنادوك ودرويشلكي ده دوك كوردك امدي سن يتيملره جفا و
سو يلمه و آنلره بوزك دوروب بقمه و آنلروك حقلرني ضايع ايلمه و امتوكه دخي خبر قيلكه
آنلروك مالني ظلمله آلماوزانا سونلر ودخي قچان سكا برسائل كلسه آني باره مغله دوب
يا خود ايري سوزلر سنوب ايلكل كندو فقرني آكغل آزجوق واداندن اكا وير كل ياخود
لطفله خوش سوزله كوندركل بو آيتده جميع خلقه تنبيه واشارت واردكم قچان حق تعالى
اكا نعمت ويره اكا واجب اولوركه فقرانك حقني ضايع ايتميه كندونك اصلنده درويشلكن
اكا كه دنيا يه كلدكده برحصه سي يوغيدي حق تعالى اكا بو دكلو نعمت روزي قلدي ودخي بيوردي كه
يا محمد اول ربك سكا ويردوكي نعمتدن بو خلقه خبر ديرسويله اول نعمتي خلقه بلدور و سكا
ويردوكي كرامتلردن وير بونلرن دخي تنبيه وار اكاكه هركمسه كم قران بلركدر كم حسبةً لله
كيمه كركسه اوكرده اجرت آلميه وابو سعيد خدري روايت قلور رسولدن كه عليه السلام
بيوردي ان الله جميل يحب الجمال ويحب ان يرى اثر النعمة على عبده يعني اول الله تعالى كوركلودر
كوركلي سور و آني دخي سوز كه قوللري ويردوكي نعمتلروك شكرن بونيه كتوروب اني خلقه سويليوب
اظهار ايليه اما مرادي آنوكله فخرلنمك اولميه بلكي حق تعالينك احسانن بيلدرمك ولاو اكا امتي اولا كه

کندو اول نعمته لایق دکل ایکن حق تعالی فضلندن عطا قلدی پس اول نعمتک شکرن کندو افعدنه بکلوده
شول نیت اوزره کد درویشلک غناسز بلوب انلرن حاجتلرن طلب ایده

سورة الانشراح مکیة بسم الله الرحمن الرحیم وهی ثمانون آیة

الم نشرح لک صدرک یعنی بو سورده دخی حق تعالی بعض عطالرنی ذکر ایدوب رسولنه منت
ایلدی سبب منت عطا درکم رسول علیه السلام بو سورده دیکه رب [illegible] صدرم ای کاشکی
آنی صوره بیایدم هر کز دیدم یا رب ابراهیمی کندوکه خلیل طوتدک موسی ایله تکلمده
قلدک بکا نه قلدک کرخطاب ایدوب بیوردیکه الم یجدک یتیما فاوی تا بوکادکین که بیوردی
بو سنک صدرکه کلمتکی توصیله و ایمانله بعضلر دیدیلر کم بوا وللدم جبرائیل اوغلنلغی حالنده
دایه سی قتنده ایکن کلوب آنوک کوکسن یاردی یورکنی چقردی ذمردن برقوعه صو چقروب
کتوردی آنی یودی الجنه نه وادیسه آدیروب پاک ایلدی آندن برلکنه کتوردی ایجینه
علم وایمان طلوآنی رسولک کوکلنه طولدردی کیر ویرینه قودی جبرائیل علیه السلام اینله
صفادی کوکسی کرو بایغی اولدی بوده دخی دیمشلر درکم بنوک معنسی بودرکه بز سنک
کوکلکی بومشتاق قلمادقمی دخی قبول قلمایغیچون وخیراتلری سوملک ایچون ودخی آنی ظاهر
قلمادقمی شیاطین وسوسه لرندن که سنک کوکلوکی الجتیه ودخی بیوردیکه ووضعنا
عنک وزرک الذی انقض ظهرک ورفعنا لک ذکرک یعنی یا محمد بز سنی عصمتمز الجنه طوغادتمی که
کناه اشلمک اکر نرم صقلقالتمز اولمسه سن اول کناهدن آغر یوکلر یوکلنوردک اتوک کبی
آغر یوکلر کوارقاکی بو مثل وجهی اوزره بیاننده حقیقت دکل کم رسول کناهلر قرشوره
بودر جهالدی انده عفو اولونه ودخی بعضیلر دیدیلر بز سنک کوکلوکدن اول ایلدم خلقلری
چقوردق آرتق ودخی یادم طبیعتلری کیلدردکم سنک کوکلوکدن اول نبوت ورسالت
یوکنی سکا آغر کلوردی بو تاویل اوزره بیان معنائی حقیقی در مجازی دکل زیرا اول انشراح
صدرکی تمتسیح روح دخی بیوردی یا محمد بز سنک مرتبه کی وشرفکی یوجلدوب رسالت
ونبوت ویردکمی ودخی سنک آدوک الکفی یوجه قلمادقمی که بشی وقتده اذان اوقونسه
وقامت اوقونسه ودخی غازده تشهد اوقونسه ومنبرده خطیبلر خطبه اوقوسلر بنم آدیمله
سنک آدوک بله ذکر ایدرلر ودخی کافر اسلامه کلسه کلمه شهادتنی کتوربه بنم آدمله
مؤمن اولمزتا سنک آدوک بله قوشمایجه ودخی قرآن الجنه هر برده بنم آدم ایله سنک
آدوک بله ذکر ایلدم بو مرتبه لری و بو شرفلری اکرمسین که سندن ایلرو کیلره و بویلن مرتبه
اکادسن دخی بیوردیکه فان مع العسر یسرا ان مع العسر یسرا یعنی هر زحمتک آردنجه بر راحت
واردینه ودخی دنیا زحمتلرینک صوکنجه آخرت بوللوقلری واد یعنی هر کم دنیاده درویشلوکله
طاعت عبادت زحمتن چکدی اکا آخرتده جنت راحتلقلری وادکه نهایتی یوق ودخی
تاکید قلمایغیچون ایکی کره تکرار بیوردیکه دشوارلغله کلازلک وادکم اول آندن آیولمز ایکیچون
دیدی رسول علیه السلام والله اکر اولدم شوارلق برقوق الجنه اولایدی اولکازلک آنی سیشوب

اردنجه کیرایدی ودخی دیدیکه بر دشوارلق ایکی کلازلکه اوزرنه غالب کلمز زیرا اکی عسر بر عسر
معنسنه در وایکی یسر هر بری بر یسر معنسندن عبارتدر بو معیار اهلی معانی قتنده معلومدر
ودخی بیوردیکه فاذا فرغت فانصب والی ربک فارغب قچان غزادن فارغ اولسک یا محمد اجتهاد
ایدوب طاعت قل دیکدن یکا تضرع قل حاجتلرک دیله ودخی قچان غازدن فارغ اولسک
دعایه مشغول اول کندو نفسک شغللرندن فارغ اولسک قائم اولوب نماز قل واول دیکدن
یکا نیاز ایدوب حاجتلرکی اکا عرض ایله

سورة التین نزلت بمکة بسم الله الرحمن الرحیم وهی ثمان آیات

والتین والزیتون وطور سینین یعنی حق تعالی قسم ایلدی تینله زیتونه بعضیلر دیمشلر کم
اول شام ولایتنده ایکی طاغدر تین بر طاغدر قدسده وزیتون بر طاغدر شامده دمشقه
یقین اما اکثر مفسرلرینوک اوزره در کم اول بیلن انجیرله زیتوندر حق تعالی بو ایکی یمیشه
آنک ایچون انکیچون بو ایکی یمیش جمیع یمیشی ویرن اغچدن عجب اغچدر منفعتی چوقدر پس بیوردیکه
انجیر حقی و زیتون حقی یا خود بولرک شرفنی بیان ایدوب کندو ذاتنه اضافت قلوب
قسم ایتدی بیوردیکه انجیرک وزیتونک خالقی حقی ودخی اول طور حقیچون که ایچنده موسی آنده
مکالمه قلمشدر وهذا البلد الامین یعنی ودخی شو مکه شهری حقیچون که امیندر بوکا کیرن
قورتلور اول لدمکدن یاسون بیجون مقدن لقد خلقنا الانسان فی احسن تقویم ثم رددناه اسفل
سافلین یعنی حق تعالی بیوردیکه انجیر حقی وزیتون حقی وطور سینا حقی ومکه امین حقی تحقیق
بز بو ادم اوغلانلرنی کورکلو قامت اوزره واحسن صورت اوزره یارتدق طغردق ایکی ایاغ اوزره
یوردی ودخی ایکی ال ویردک یارمقلر یارتدق نه کسه طوتار واحق دل ویردک نه دیلرسه
سویلر بو اول وقتدرکه تمام یکت اولا وقوتی کمالده اولا و بویی اوزمغی تمام کمالده اولا موز
اندن صکره نز اول انسانی اسفل سافلینه بر غورز اولان قوتنی ویکتلکنی آلوب ضعیف الحال
قلور زبیر لکه وار دل عمره غورز بلی ایکی بوکلور عقلی نقصان اولوب بلدکین بلمز اولور اول
اوغلانلقی حالنه دونر اما بو معنیدن آ تسیر کمنی بودرکه چون انسان که کافر وفاجر در
بنم اول احسن صورت وکورکلو قامت اوزره یارتدوغمز نعمتک شکرن یرینه کتورمدیلر
بز دخی آنلری ولدکدن صکره بره غورز اول اسفل سافلینه که جهنمک شعبه درکم سیلدک الا الذین
امنوا وعملوا الصالحات فلهم اجر غیر ممنون یعنی حق تعالی مؤمنلری استثنا قلوب دیدیکه
الا شولرکه الله تعالینک وحدانیتنه تصدیق ایتدیلر و کورکلو عملر اشلدیلر که اللهه لایق اولا
آنلره حاصل اولا دو کنمز اکسلمز ثوابلر زیرا بر مؤمن یکتلوکی وقتنده قوتنی وحیاتنی عمل صالحه
خرج ایلیه قچان خسته اولا اکا شول یکتلکنده قوتی وادیکن عمل اتدوکی کبی ثوابلر یازیلور تا قیامته دکین
اکسلمز ومنتسز ودخی رسولدن علیه السلام روایتدرکه بیوردی قچان بر طاعت اهلی مؤمن
وفات قلسه اول ایکی فرشته لرکه جقوریلر کیا رب اول قولک وفات قلدی که نوا کاموکل ایدک
نره دستور ویرکه کوکده سکا عبادت قلالم حق تعالی بیورر که جلم سمانه وعمر تو الر بنم کوکدن فرشتلرم چوقدر

طلوع ایلکن بو رکسز اول قولوک قبورنه و ادکنا قیامتده دکین اکا کیجه ده و کوندوزده نقدر طاعت
وعبادت قلوردی کیروب اول قدر ثواب ویروک ودخی بیوردیکه فما یکذبک بعد بالدین الیس الله
باحکم الحاکمین یعنی حق تعالی بیوردیکه ای آدم اوغلانی نه نسنه سنی یلیتدی حق تعالی بو کوزکلو
صورت اوزده یارتدقدن صکره و بونجه حجتلر بیان قلدقدن صکره تا که سن اول حساب
کوننی و حکم قضا کوننی یلانلیه سن حق تعالی کی علل الدینلرک عدل ایدیجیسی کلیسی حکمتیله که
کافرلری عدل ایله طوته و مؤمنلری فضل ایله طوته ودخی دمشلرکیم خطاب رسولدر بیوردی یا محمد
بونجه حجتلر دلیللر ذکر اولندقدن صکره کیملدر که سنی تکذیب ایدوب قیامت کوننه انانمز
الله تعالی حاکملروک کی قادر و توسیی دکلمیدر که سنکله اولورک ادا سنکله حکم ایدوب کافرلردن
انتقام ایده بلی آنوک حکمی نافذ در و انلر جمله حاکملردن کمسه مانع و معارض دکلدر

سورة القلم وهي تسع عشر آيات بسم الله الرحمن الرحيم وهي مكية

اقرأ باسم ربك الذي خلق یعنی اوقی یا محمد قرآنی اول ربک اسمیله که بو خلایقی یاراتدی جمیع اهل تفسیر
اتفاق قیلدیکه اول اینن سوره قرآندن بودر سبب قضیه بودرکم چونکه رسول علیه السلام
قرق یاشنه ایردی قولاغنه ندا اولوردی یا محمد اما کیم ایدوکین بلمزدی قورقردی که
بوکا جنون واقع اولا تا که بر کون جبرائیلی کندو صورتنده کوردی طاقت کتوره مدی
عقلی کیتدی کتوردی خدیجه نک اوینه کتوردیلر دیدیلر که بیلدروک کندوکی بر دلو چقیلندرک
چون رسول علیه السلام افاقت بولوب کندو یه کلدی قضیه خدیجه یه خبر ویردی خدیجه
طوروب ورقة بن نوفله واردیکم اول انجیل اوقوردی تفسیر له اندن عن اسمه کلدیکه اول
راهبیدی انلر خدیجه دیدیلر که آنوک بر عظیم اولو نشانی وار که ظهوره کلسه بین بو کون
دربه واردی جبرائیل بو سوره اندروب امر ایتدی کا آبدست آلوب ایکی رکعت نماز
قلدردی چونکه دونندی آوه کلدی خدیجه یه انی خبر ویردی وهم آبدست نمازی اوکرتدی
اما بر روایت بودر کم عروه عائشه دن روایت قلدی دیدی اول نسنه که رسوله وحیدن
ظاهر اولدی کرچک دوشیدی که کیجه کوردوکی شول یوته اقلغی تیز چک واقع اولوردی
اول وقت اکا خلوت سوکلو اولوب غزلت ایلدی و اروب حرا طاغنه انده اکلنوردی
اندن دونوب خدیجه کلوردی بر کون حراده ایکن جبرائیل علیه السلام کلدی دیدی اوقی یا محمد
رسول علیه السلام اکا دیدیکه بن اوقیجی دکلم نه اوقیایین جبرائیل بنی طوتوب ایله قصد ایله قیقی
زحمته واردم اولدم آندن بنی قیو ویروب دیدیکه اوقی اقرأ باسم ربك الذي خلق تا اکا وارنجه
مالم یعلم اول قورقو ایله رسول اعضالرنی درتمک طوتوب خدیجه قاتنه کلدی دیدیکه
بنی اورتک کلیم ایله بورویوا دوتدیلر یاتدی اول قورقوسی کیدنجه پس حق تعالی اقرأ باسم ربك
الذي خلق دیدکی یعنی بودر که اوقی یا محمد اول ربک آدینی و آنی بیلکه جمیع مخلوقاتک یارادیجیسی
آندر آندن اول مخلوقاتک شرفیله انسانی بیان ایدوب بیوردیکه خلق الانسان
من علق یعنی یاراتدی بو آدم اوغلانی بر پاره اویشمش قاندن و بر آیتده طپراقدن و برده

قیوصودن دیو بیوردی بو آیتلر کلی بر برینک تصدیقیدر زیرا اولا دلمق طپراقدن ایدی آندن
نطفه دن آندن علقه دن آندن مضغه دن تا که جملسی بر آیتده بیان اولندی بوندن صکره بیوردی
اقرأ وربك الاكرم یعنی اوقی یا محمد اکرسن او قیوجی اخفی کلیسنک ربک سکا معاونت قلوب
انی فهم ایتدرکه اول کریمدر قوللری جهلندن تجاوز ایتدرجیدر و جهلالری اشلدکلرنی دخی
عفو ایدیجیدر ودخی بیوردیکه الذي علم بالقلم یعنی اول اللهدر او لکم خط کتابت اوکرتدی
قلمله بونکله بو کتابک فضیلتنه تنبیه قلدی بو ترح اولو منفعتلر اولدوغیچون زیرا بو انواع علوم
دیوان اولونغو و بو حکمتلر محفوظ اولنمز و بو کوکدن اینن کتابلر احکامی صقلنمز الا خط کتابله
اکر اول اولمیایدی دین و دنیا هیچ قایم اولمیایدی بو شرفدن اوتوری آنوکله قوللرینه
منت قلدی ودخی بیوردیکه علم الانسان مالم یعلم یعنی آدمه بلمدکی جمیع مخلوقاتک
آدلرنی الهام ایلدی و رسوله بلمدکی قرآنی بلدردی و دخی جمیع آدم اوغلانن بلمدکلرن بلدردی
کمال کرمندن و اول علما انلری جهل قراکولغندن چقروب علم نورینه کتوردی ودخی بیوردیکه كلا
ان الانسان ليطغى ان راه استغنى ان الى ربك الرجعى یعنی حقیقتا بو کافرلر طاغی و عاصی اولورلر
چونکه کندولری مستغنی کوره لر الله تعالیدن ابوجهل کبی و آنوک اصحابی کبی فرعون کبی کم ربوبیت
دعوسین قلدی و قارون کبی کم مالله عجب ایدوب فخر ایلدی حق امرنه عاصی اولدی ماللیله
یره خسف ودخی بلکه یا محمد او طاغیلر دونوب سرکشلک ایدنلرک عاقبت دونوب کلجکی یرلری
ربکدرندر یکادر که بر بر محاسبه اولنوب جزالنسلر کرک مطیعلر جنته طاغیلر ناره کیرسه کرک
ودخی بیوردیکه ارایت الذي ينهى عبدا اذا صلى بو آیتک سبب نزولی بودرکه ابوجهل لعین
دیدیکه لات و عزی حقی اکر کورسم محمدی کیم یوزن یره قیوب سجده ایلر واروب ایاغم ایله قفاسنه
باصوب شول قدر طوتام که ایاغم آلتنده اولکوردی پیغمبری کیم نماز قلوردی واردی قصد
ایلدیکه بصایدی یقیق واریجق تجیین کورو قاچدی صورلر اکا کیم نیچون قاچدک دیدیکه
اوکومده بر دین خندق کوردم ایچی طلو اودیالکی ندن اوتروکورو قاچدم وار دیادم پس
حق تعالی بو ایتی اندروب کوردکمی یا محمد اول کافرلرکه الله تعالی قولنی مولاسی عبادتندن
منع ایدرلر یعنی بزم عبادتمزدن یقیق استر ارایت ان كان على الهدى او امر بالتقوى
یعنی کوردکمی که ابوجهل اسلامی قبول ایدوب هدایت اوزرن اولایدی دخی اول غازی
منع ایتملکی قیوب کندون کافرلری منع ایدوب اسلام و توحید امر ایلدیدی اکا بو خیرلو
دکلمیدی کندو معاون اولمقدر ودخی بیوردیکه ارایت ان كذب وتولى الم يعلم بان الله يرى
یعنی یا محمد اکر اول ابوجهل سنی تکذیب ایدوب ایماندن اعراض ایلدکس بو نی بلمزکم الله تعالی
انوک نه قلدوغین کورر و دکیرون اکا جزاسن قلور بو آیت جوابیدر کلی اولکی آیتلروک که
ارایت الذي ينهى عبدا دیو بیوردی ودخی بیوردیکه كلا لئن لم ينته لنسفعا بالناصية ناصية
یعنی حقا که ابوجهل بزم رسولمز محمدی انجمکدن تیغلمزاولورسه توبه ایدوب اولرخدن اوکل
اسلام کلمز اولورسه اغرتم حقیچون انلاقنی طوتا روز نوانی اول آتشی سا چندن درتکه مجالی المیه

یعنی قیامت کوننده آنی طوتوب آنی ساجیله ایکی یاقاروکی بغلیوب طوتوب کبی جهنمه آتالم
وبو آیتلر که ابوجهل حقنده انزل حکمی عام در جمیع خلایقه که بو کلامه اوکتلوب کمسه خیراتدن منع
ایتمیله یعنی یغیالر و یغمولی ستینی منع ایدوب زجر ایدرلر وحی بیوردیکه کاذبة خاطئة فلیدع
نادیه سندع الزبانیة یعنی بز بیورده وز اول آنی ساجی طوتالرکه اول ناصیه‌نک ساجی الله
تعالی اوزرنه یلان سویلیوب اهل اولادا طلاق ایدر مشرکدر خاطیدر الله تعالینک رزقینی دخی
آیروغه طیر بو آیت کلجک رسول علیه السلام اوقودی ابوجهل یعنی ایشدوب دیدیکه یا محمد
بی قومیمی قبیله‌می قیغروب جمع ایدیم سنک اوزرکه منع ایدرلر حق تعالی بیوردیکه ایت یا محمد اول
اهل مجلسنه واول اصحابنه دیسون سون که اکا یاردم ایدرلر دخی اول زبانیلری قیغوروز که
عذاب فرشته‌لریدرلر ایری سوزلولر درقتی قوتلولر در هیچ توحملری یوقدر چون ابوجهل زبانی
آدن ایشیدی قورقوبله کیرودندی اکادیدیلر که محمددن قورقدکمی دیدی یوق اما آنوک
قتنده بو آتلوکوردم بنی ذبانیلر قورقتدی بلم که ذبانیه نه نسنه در اول آتلو بنیدن بکا قصد ایلدی
قورقدمکه بنی یوتدیرلر آنذن اوترو قاچدم وحی بیوردیکه کلا لا تطعه واسجد واقترب
یعنی یا محمد حقا که سن اول ابوجهله مطیع اولمه آنذن قورقوب بکا عبادتکی ترک ایتیوب نماز قل
سجده ایله اول اعمال صالحه ایله اول دنیکه تقرب حاصل ایلرو ایدر مجاهددن ایدر قولک
مولاسنه کی یقینی دکلمی اول وقتده لوکن سجده اولاده حق تعالی بیوردیکه سجده ایت یقین اولاسین

سورة القدر نزلت بمکة المشرفة   بسم الله الرحمن الرحیم   وهی خمس آیات بلا اختلاف

انا انزلناه فی لیلة القدر یعنی تحقیق بز اندردک قرآنی جمله یونشردن لوح محفوظدن دنیا کوکنه قدر کیجه‌سنده
یعنی حکم کیجه‌سنده بوکا قدر کیجه‌سی آنذن اوترودر دیدیکه اول کیجه‌ده مقدر اولنمش بر یللق حکمی
ظهوره کتوروب دنیا امورندن واجلدن ورزقدن دخی بولردن غیری نکم اولا آناری تسلیم ایدر
اول اشیاری تدبیر ایدیجیلره که اولر درت فرشته در جبرائیل ومیکائیل واسرافیل وعزرائیل در
ودخی اول کیجه‌نک شرفنی بلدرمکلیچون بیوردیکه وما ادریک ما لیلة القدر لیلة القدر خیر من الف شهر
بو آیتک سبب نزولی بودرکه رسول علیه السلام اصحابلره اوتورمشدی خبر ویروردیکه
بنی اسرائیلدن برکشی بیک آی سلاح کتوروب غزا قلدی کوندز اوروج طوتاردی کیجه یوتیه دک
احیا ایدردی تا اولنجه‌یه دک سلاحی اوزرندن کیدرمدی اصحاب آنی اشیدوب تعجب
ایتدیلر کندو عمللرینی تقصیر کوروب آزغینلر حق تعالی بو امته قدر کیجه‌سنی ویروب بیوردیکه
اول قدر کیجه‌سنک ثوابی بیکدن اولیک آیدنکه قدر کیجه‌سی اولمیه ییش رسول صوردیلر اول
نه کیجه‌در رسول علیه السلام بیوردیکه انی طلب ایلک رمضانک آخر اوننده تکار کیجه‌سی
یکرمی برنده وارجینده وثبتنده ویدیسنده وطقوزنده ودخی عشلر در کم اکثر علمانک اتفاقی
آنوکی اوزره در که یکرمی یدنجی کیجه‌ده در ودخی بیوردیکه تنزل الملائکة والروح فیها یعنی اول کیجه
هر کوکدن فرشته‌لر انر وسدرة المنتهی‌دن جبرائیل علیه السلام بله انیر وبو آدم اوغلانلرینک
مؤمنلرینه دعا قلورلر وبولر وکدعالرینه آمین دیرلر تا ایرته یری آغرنجه   وجبرئیل ده کلدکی

جبرائل

جبرائیل علیه السلام کعبه طامنده طورر ایکی قنادی اجر بری مشرقه ایرشور وبری مغربه ایرشور
وبو یشل علم کعبه طامنده دیکر قور وبر علم پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم روضهٔ مطهره‌سنه وبر علم
قدس مسجدنه وبر علم طور سینا طاغنه آنذن جبرائیل جمیع فرشته‌لر ایر یوزنه طاغلوب مؤمنلره
سلام ایدرلر باذن ربهم من کل امر سلام یعنی اول فرشته‌لر اتدوکلری سلام قلدقلری کلکی اول
ربلرینک دستوریله‌درو اول کیجه دکلی آفتدن و بلالردن سلامتلق در ودخی شیطانک
اول کیجه شر اشلمکه طاقتی یتمز تیشمز بلکی کلی خیر وبرکت در بورحمت مغفرت در تمام
هی حتی مطلع الفجر یعنی بو بو دیدکلرمز کلی واقع در اشلنور بریوزنده ایرته طوغنجه

سورة البینة وهی ثمان آیات   بسم الله الرحمن الرحیم   وهی مکیة

لم یکن الذین کفروا من اهل الکتاب والمشرکین منفکین حتی تأتیهم البینة یعنی بو کافرلو
ایکی بولک اولمشلردی بربولکی اهل کتابدر یهودی نصاری کبی ودر بولکی مشرکلر ذکر
بو ته طپورلردی توریتده انجیلده بولمشلر ایدیکه آخر زمان پیغمبری کلیسردر کم دیرلردیکه بز
آنی دینمزی وقاعده‌مزی ترک ایدرز کلوز تا اول وعده اولنان رسول کلمینجه پس حق تعالی
بو سوره انده بیوردیکه یعنی منفک اولوب زائل اولمزلر کفرلرندن شول کافرلرکه یهودی
نصاری در اهل کتابدن دخی اول بوته طپادشرکلردن اول خبیث سوزلرندن وانکارلرن
ترک اتمزلرتا بوره بیان کلمینجه وکتاب کلمینجه تنبیه دن مراد بوندن محمد مصطفی در صلی الله تعالی علیه وسلم
چون اول تنبیه بوره کلدی بربولکی اول کفرلرندن منفک اولوب اول خبیث سوزلرن ترک
اتدیلر اسلامه کلدیلر بولر اهل کتابک مؤمنلریدر ودخی عربک مشرکلرندن چوقی اسلامه
کلدیلر وبر بولکی یا نفی حسدیوزندن دنمیوب کفرلری اوزره ثابت اولدیلر ودخی بیوردیکه
رسول من الله یتلو صحفا مطهرة فیها کتب قیمة یعنی اول تنبیه که اولره کلدی بزم رسولمز محمددر که
اللهدن کلدی اوقور بو قرانکه زیاده دن نقصاندن آریدر که رسول شول اندوریلر
اوزنه بر حرفی دخی ایلر ونه بر حرف نقصان دخی یلاندن و تناقضدن مطهردر انوک
الحینه یازلمش نسنه‌لر وار که قیمه ومستقیمه در درح دلالت ایدر صوابه صلاحه اوزره معصیت
شرکه اوزره دلالت ایتمز توحیده طاعته یلتر وشرکدن معاصیدن نهی ایدر ودخی بیوردیکه
وما تفرق الذین اوتوا الکتاب الا من بعد ما جاءتهم البینة یعنی اختلاف ادیشوب متفرق
اولمدیلر محمد حقنده یهودی نصاری الا بولرحق باطل ظاهر اولدقدن صکره که قرآن نازل اولدی
وکندو کتابلرنده دخی حقیقتنی بلدیلر دیکم وکلی یللر اتفاق قلمشلر ایدی که قچان اول آخر زمان
پیغمبری بو کله بز اکا ایمان کتوروز دیرلردی چون کوردیلر کلدی بر نیجه‌لری ایمانه کلدیلر
وبر نیجه‌لری دینیلرکه اول وصف اولنان صفتلر بونده یوق ایمانذن اعراض ایتدیلر آنی شقاوتده
قالدیلر ودخی بیوردیکه وما امروا الا لیعبدوا الله مخلصین له الدین حنفاء یعنی بو اهل کتاب
کتابلرنده بیورلمدیلرمی کم الله تعالی برلیوب اکا عبادت ایدرلر بو حالتده که عبادتلری
خالص لله اوله ودخی برکسنه عبادتلرنده شریک قلمیالر که حق دین الله طیمق مخصوص جلده که دین اسلام دیدر

آلخطونه لرآیروغه میل ایتمیه لرحقه متابعت ایده لر بیت اللهی حج ایدوب طواف ایده لر ویقیموا الصلوة

ویؤتوا الزکوة وذلک دین القیمة یعنی بو اهل کتاب بیورلدیغی کتابلرنده الا کا بیورلدیلر که موحد

اولالر دخی غازی وقیلادا ایده لر و زکوتک فرضیتنه اقرار ایدوب مالرندن فقراحقنی

چقره لرکه طوغرو محکم دین بودر ارکویلکی یوق ودخی بیوردیکه ان الذین کفروا من اهل الکتاب والمشرکین

فی نار جهنم خالدین فیها اولئک هم شر البریة یعنی شول لرکم اهل کتابدن کافر اولدیلر ودخی بوت

طپیان مشرکلردن کم اسلامه کلمدیلر قرآنه وحضرت محمده انکار ایتدیلر اول کفرلرده ثابت اولدیلر آنلر

اول نار جهنمده دائم مخلّد اولسر لرکم اولر بو یاردلمش مخلوقک کی شرلولریدر بو تن نصکره مؤمنلری

مدح ایدوب بیوردیکه ان الذین امنوا وعملوا الصالحات اولئک هم خیر البریة یعنی اول لرکم

اللهه تصدیق ایتدیلر وکوکلرنده ایمانلرنی خالص قلدیلر وافعاللرنی دخی پاک قلدیلر اصحاب

رسول وتابعین کبی دخی اول لرکم بولره متابعت قلدیلر تا قیامته دکین بولر کالی یاردلمشک

خیرلوسیدر عبد الله بن عمر ایدر والله مؤمنلر الله قتنده کعبه دن اکرمدر حتی بعضی یه

صورديلر شونک معنیسندن کم مؤمنلردن فرشتهلر خیرلو میدر حتی دیدیکه قتنده برابر اولور

فرشته شول مؤمنلر که ایمان کتوروب صالح عملره مشغول اولا پس مؤمنلرک ثوابلرن

بیان ایدوب بیوردیکه جزاؤهم عند ربهم جنات عدن تجری من تحتها الانهار خالدین فیها ابدا

یعنی مؤمنلرک اول ثوابلری اخرتده اول بستانلر وباغلردر که آنلرک اینجلری التندن ایرمقلر آقر

خمر ایرماغی وسود ایرماغی وصو ایرماغی قیقوسی بولانقی یوق بو حالتده که انلر انده دائم مخلّددر

چقمسی و زوالی یوق ودخی بیوردیکه رضی الله عنهم ورضوا عنه ذلک لمن خشی ربه یعنی الله تعالی

اولردن راضی اولدیغی آنلر اوتوحیدکه آنلرک وحدانیتنه تصدیق ایدوب بویروقلارنی

یرینه کتوردیلر ومعصیتلردن ایراغ اولدیلر و بو قوللر دخی الله تعالی دن خشنود اولدیلر زیرا قولدن

دخی یکرک مقاملر بولدیلر و تورلو قدرلی نسنه دن قورتولدیلر پس بو ثوابلری بولمق حق تعالینک

رضاسنی ایوشمک و تورلو قولردن قورتلمق کلیسی شول حاصلدر که دینی الله بر لدیلر

وآندن قورقوب معصیتلردن ایراغ اولدیلر

سورة الزلزال مکیة ومدنیة بسم الله الرحمن الرحیم وهی ثمان آیات

اذا زلزلت الارض زلزالها واخرجت الارض اثقالها یعنی سبب نزول سوره بو ایدیکه ابتدای

اسلامده بو خلق ایله زعم ایدرلردیکه الله تعالی بو لره صغایردن اوترو عقاب ایتمز الا کبایرله

ایدر حق تعالی بو آیتی ایندروب قیامتک بعض احوالنی بیان ایدوب بیوردیکه قچان یر حرکته

کلوب اضطراب ایده او ذرتنده کیلر کلیسی ویران اوله و یر آلتنده غیلری ظهوره کتوروب

طشره یرغه کنجلری ومالاری ودخی بیوردیکه وقال الانسان ما لها یعنی کافرلر انی کوروب

دیه لرکه نه اولدی بویره که ایچنده کی خزاینی واولوری طشره یرقدی بلمیه لرکم قیامت قوبدی

یومئذ تحدث اخبارها بان ربک اوحی لها یعنی اول کونده بر خبر ویره بو آدم اوغلنلری اوزرنده کم

اشلدیلر سه خیردن شردن مؤمنلر ایچون دیه کم بو لرنم او ذرمده نماز قلدیلر واوروج طوتدیلر

وجهاد ایلر عمره قلدیلر وجهاد ایتدیلر مؤمن انی ایشیدوب فرح بولا شاد اوله و فاجرلر ایچون

دیه کم بو لرنم او ذرمده شرک ایتدیلر و زنا و اوغورلق ایتدیلر و خمر ایچوب در لو فسادلر اشلدیلر

فاجرلر انی ایشیدوب ملول محزون اوله لر دیه لرکه نه کلدی بو یره بویله خبر ویرر و حق تعالی

رسولنه دیه که یا محمد اول یر سنک ربک وحی ایلدی سویلدی انکیچون بویر بو خبرلری ویردی

یومئذ یصدر الناس اشتاتا لیروا اعمالهم یعنی اول کونده بو خلایق دونلر اول حسابدن نصکره

بولک بولک بواکنده اولوب اتدکلری عمللک مکافاتن وجزاسین کورمک ایچون اولر که کافرلردر

عمللرینک جزاسی طاموده کونه لی انواع عذابلر ایله مؤمنلر بولکی جو دیلر تمتع ایده لر فاجرلر بولکی

شیاطینلر ایله معذب اوله لر مؤمنلر بولکی سندس ویاخود کیوب ترغش تختلر اوزرنده تکیه

قوره لر فاجرلر بولکی یوزلری اودن اوجق ایچنده سودیه لر مؤمنلر بولکی باشلرنده تاج نوردن کونکلر

اوزرنده اوتوره لر فاجرلر بولکی باشلرنده اودن درعلر ایچینده عذاب کوره لر مؤمنلر

بولکی التون طبقلر اوزرنده دره لو طعاملر ییه لر و فاجرلر بولکی طعاملری غسلین ییوب

حمیم ایچه لر دنیا بونلر دنیاده دخی بو حال اوزره ایدیکه مؤمنلر بولکی مسجدلره وعلم مجلسلرنه

سعی ایدرلردی و فاجرلر میخانلره وفسادلره سعی ایدرلردی ودخی مؤمنلر بولکی زکوة وتسبیح

وخیراته مشغول اولور لردی و فاجرلر فحش وهر زه واته وشهواة نفسانیه یه مشغول اولورلردی

لاجرم آخرتده دخی حاللری موافق اولا بونلرن اوتری بیوردی رسول کونین هیچ بر کمسه اولمیه

قیامت کوننده الا کم کندو کندونی ملامت قلا اگر محسنلردن اولورسه نیچون دخی

زیاده احسان اتمدم دیو تحسر قلا واگر عاصیلردن اولورسه نیچون بن بو معاصی یی قلدن اعراض

ایدوب توبه قلمادم دیه کندونی ملامت قلا شول وقتکه ثوابی عقابی کوزلریله کوره لر

معاینه ودخی بیوردیکه فمن یعمل مثقال ذرة خیرا یره ومن یعمل مثقال ذرة شرا یره یعنی مؤمنلردن

کافردن کمکه شول کونش شعاعنده اوچان توز جوغی مقداری خیر اشلسه بولور و اول

مقداری کوشر اشلسه دخی بولور اما مؤمنلرک خیر جزاسی آخرته تاخیر اولنمشدر آنی

بولسه لر و اما شولرینک عقوبتی دنیاده تعجیل ولنور کندو نفسلرنده خستلق لرنده یا

اهللرنده یا مالرنده تا که دنیادن چقه کیده هیچ اوزرنده شر قالمیه که آنی کا آخرته کیده و اما

کافرلرک شرلری جزاسی آخرته تاخیر اولنمشدر که عذابن عقوبتن آنده کوره لر اما خیرلرینک

جزاسی دنیاده تعجیل ولنور بدنلرنده صحت عافیت بولماغله وطول عمرله ودخی اهللرنده و اولادلرنده

شویلکه ذره قدر خیرلری قالمزکم آنی کا آخرته کیده لر آنده منفعت اوماله روایت قلنور انوقتی

برحاتون که بر کون عایشه نک اوزرینه کردم ابو سفیان عمرتی بله ایدی قپویه بردرویش کلدی

سوال ایتدی عایشه نک قتنده بر سلة آطلو اوزم وار دیدی طوروب عایشه بر دانه اوزم آلوب اول

اوزمدن اول درویشه ویردی بزآنی اذ رغنوب بر بریمزه باقشدق عایشه بزه دیدیکه نیچون

ایکی کوزکزکه اول بر دانه ده نیچه ذره قدر اوله حق تعالی خود ذره قدر ضایع اولمیه دیدی

سورة العادیات نزلت مکیة ومدنیة بسم الله الرحمن الرحیم وهی احدی عشر آیات

والعادیات ضبحا سبب نزولی بودر که رسول علیه السلام بنی کنانه یه جری کوندردی منذر ابن عمرو یی
انلره امیر ایدوب کوندردی آنلر چون ۵ کتدیلر اکلندیلر خبرلری کلمدی رسول علیه السلام محزون اولدی بلمدی
نولدی جبرائیل علیه السلام اینوب بو سوره یی کتوردی خبر ویروب رسول الله آنلرک حالترین بلدردی
یعنی اول آتلر حقی کربیلکدن نفسلری اوازی چیقیجق فالموریات قدحا ودخی اول آتلر حقیچون که
سکردمکدن طیرنقلرندن اود چقرطاشلره اورده فالمغیرات صبحا یعنی اول آتلر حقیچون که صباح
وقتنده کافرلری غارت قلورلر فاثرن به نقعا ودخی اول آتلر حقیچون که سکردمکدن یوموشق یرده
طیرنقلرندن توز قوپوب هوایه توزودر کیرویین قونار فوسطن به جمعا ودخی اول آتلر حقیچون که
سکردمکدن دشمنلر جمعینک اراسنه کیروب طاغیدوب هزیمت قلور دیکر چه بو سوره اولدن بو کا
کلنجه ظاهری صیغه قسمدر اما ضمنا رسولی کندو لشکرندن خبر ویرمکدر کانه ایدرکه
یا محمد سنک اصحابنک آتلری یلیشور نفسی ویرویین طاشلره کلیجک طیرنقلرندن اود چقر
و یوموشق یره واریجق ایاقلرندن توز قپاروب صباح وقتنده ایروب کافرلری غارت
ایدرلر ظفر نصرت آنلرکدر هلول اولمه او قسم اعتبارنجه که ذکر ایلدوک جواب قسم بودرکه
ان الانسان لربه لکنود یعنی تحقیق بو آدم اوغلنلری اول دکلرینک نعمتلرینه کفران نعمت
ایدوب منت اتمزلر بو زحمتیجون واقع اولسه شکایت ایدرلر بونجه کوردکلری راحتلقلری
آرده نه آنلر بو زحمتی انکادلرینک راحتی اونودرلر بیلدی اللّه تعالی آنلرک احوالترینه
مطلع درینتکم بیوردی وانه علی ذلک لشهید وانه لحب الخیر لشدید یعنی اللّه تعالی عالمدر
بلوردخی اول کنود اکر اشلرا نوک علی اللّه تعالی صقلر اکا یارندن جزا قلور بعضیلر دیدیلر که
عرب ابجیندن بر عصرده اوچ کشی واردی بری جود و کرم ایلّه سخاوت ایله مشغول ایدی اکا حاتم طای
دیورلردی وبری بخیللک وناکسلک ایلّه مشهور ایدی اکا حباحب دیورلردی بخلی اکا ارشمشیدیکم
اتمک پشورمک ایجون اود یقمزدی تاکه کیجه دکلی خلق اویومایینجه قچان یقسه اویانسه فی الحال
اودی سوندوردردی قورقردی کیسه کلوب ونندن اود الا یافی حالنی بونندن قیاس
ایت وبری طمعکاره مشهور ایدی اکا اشعب دیورلردی آنوک دخی طمعی شو کا
ایرشدیکم قچان کورسه بر یرده کلی چیقاردورلر اول باشلاردی اوینک او کیت
سپوردی صو صوندکیر او کلن شاید کندویه کل وقچان کورسه که برکیشی بونی قاشور ایله
صانور دیکه کوکلکی جقاروب اکا ویره دخی کنود دیو شول بخیلدر دیرلر که کسبینه عطا ویرمز
اهلنی آج یالین اباق طوتا داولورا ولما زیره خدا یقیندر وکرطعامی یالکوز یر بیلدی اللّه تعالی
بونندن او توبعیدر یکه یبدی بو آدم اوغلانی بومالی سوب جمع اتمکده یولق قوی در
ودخی حق تعالی عبادتن سومکده ودخی نعمتلری شکره یوینده کتورمکده ضعیفدر افلا یعلم
اذا بعثر ما فی القبور وحصل ما فی الصدور ان ربهم بهم یومئذ لخبیر یعنی بلمزمی شو مال الله حریص
اولوب بخل ایدنلر قچان بو سنلرده سینالر باش تا القدوقی طیواقدن طورسلر اول دفترین
جمع اولنوب حاصل اولان ظهور کلسه وکوکللرینکی کیزلو خبرلر شهباید اولنسه کرک بلمزلر حق تعالی

بولروک کلیسته خبیردر ظاهرلرینه و باطنلرینه بلور اول کونده آنلرک کافاتنی قلور جزا قلدکنه صابوینن

سورة القارعة وهی بسم اللّه الرحمن الرحیم

القارعة ما القارعة وما ادریک ما القارعة یعنی اول قارعه قیامت کونیدر اول قورقولو کوندر
آنوک قورقولری کوکلره طوقنور جیدرسن نه بلورسنکه یا محمد اول قارعه کونینک عظمتی وهولی
نه نسنه دروا اول قارعه اول کوندر که خلایق اول کونده چکرکه کبی ودخی اول کلبک کبی اولالر
بولکی بولک عریان یالن ایاق جولان اوروب یر یرینه قارشوب متحیر قلالرینتکم حق تعالی
خبر ویردی یوم یکون الناس کالفراش المبثوث وتکون الجبال کالعهن المنفوش یعنی اول قیامت
کوننده بوطاغلر شول بویانمش یوک کبی که حلاجلر یایندن آتیلور توزرایلر توزوب بو طاغلر
دخی درلو درلو ذکرده اولا کمی هوی کمی قره اولاجون اول کونده هول قورقولری ظاهر اولا
اسرافیل صور چالمغله طاغلر قوم کبی آقه دخی هول آدتری اولسه هوایه کتوریلر ودخی
آدتری اولسه توز کبی اولوب بلور رسوا دلا ودخی بیوردیکه فاما من ثقلت موازینه فهو
فی عیشة راضیة یعنی اول قیامت کوننده هرکسنک کم ترازوده اول کرکلو عملترینک نماز
وزکوه واورج ودخی خیرات صدقات کبی ثوابلری آغر کلسه کانلر اهلندن اکاوارا اولونه
جنت وادنعه که اول اهل سعادتدن اولدی اکا کوردکلو خشنود لودیرلک وار که صوکندن
اولم یوق ونعمت دائم وار که زوالی یوق وبایلق وار که درویشلک یوق وصحت عافیت وار که
مرض اوجاعی وبلا ومحنت یوق وامیشلک راحتلروار که قورقی یوق واما من خفت موازینه
فامه هاویة وما ادریک ما هیه نار حامیة یعنی هرکسنک کم کناهی آغر کله ترازوده ثوابندن
اول اهل شقاوتدن اولوب اراولونه کر اول درکه که هاویه یه بره عمل یس آنوک یری لقم هاویه
اولور اتم دیولنا یه دیرلر یعنی نتکم انا اوغلنجوغی کنزویه قوجوب ضم ایدر صغنیجق انالری
دخی هاویه ایلجه ضم ایدر ودخی ام دیو دینیه دیرلر بو معنی اوزره دیمکدلو رکم آنلری
کتوردیاشی آشغه هاویه اتالردیه لری اینه هاویه دوشر بس اول هاویه نک هولی عظیم
واوری شدیدار ولد غیچون بیوردیکه سن نه بلورسین که یا محمد اول هاویه نه نسنه در طوتوب کیروجر
وبر جکهر اول برا اوده دکم آنوک حرارتی غایته ایر شمشدرکه آندن زیاده حرارت اولمز

سورة التکاثر وهی بسم اللّه الرحمن الرحیم

الهیکم التکاثر حتی زرتم المقابر یعنی سبب نزولی سوره بودرکه بنو عبد مناف ایلّه بنو سهم قبیله سی
چوقلوغیله فخر ایتدیلر بنو عبد مناف قبیله سی چوق کلدی بنو سهم اوزره تفاخر ایتدیلر بنو سهم
آنلره دیدیلرکه بغی ضلال بزی هلاک ایلمشدر کلوک سزودکدخی بزوم دخی اولولرمزی دریلرمزی
صیالم آنده معلوم اولاکه قنغمز آدتو قدر بس واروب اولولرن دیلرن صایدیلر بنو سهم
آنلردن زیاده کلدی حق تعالی آنلرک حقنده بو سوره ی انزل ادی بیوردیکه سزی مشغول ایدوب
غافل قلدی اول چوقلوغله فخرایدشمک تاکه کلوب مقبره کردخی صایدیکز اول تعاخر بکز بر نسنه دکلکم
شرعا اول مهتم اولایدی دخی دینده وآخرتده سزه منفعت ویرهیدی سزه اومردن مهم ایدیکه آنی اشلیایدیکز

وبعضیلر دیدیلر که یعنی سزی اول مال و اهل و اولاد جوقلغی حق تعالی طاعتندن غافل ایدوب
مشغول قلدی تا که اول حال اوزره سزه اولم ایرشوب قبره کوز زیارت ایتدیکدی روایت
اولندی رسول الله بو سورهٔ اوقودی دخی بیوردی که بو آدم اوغلنی ایدر که نیم مالم دکلدر
وسنک مالک دکلدر الا شول که ییوب فنا اولدی کیدی یاخود کیوب اسکتدک یاخود
تصدق ایدوب آخرتده باقی قلدوک باقی وارثلرک اولور آنده نصیبی یوقدر بونک فصلنده شویله
کلا سوف تعلمون ثم کلا سوف تعلمون کلا دیدوکی ردع و زجردر و دخی تنبیهدر شونکیچون که
کرکمز که نفسنده ترحم نظری اولان کشیه که آنوک اولو همتی و جمیع قیدی دنیا اوله هیچ دین
قیدینده بیر اوله که سزه اولم نازل اولدوغی وقت و قبره کیردیکیز سؤال اولندوغی وقت بیلورسکز که
نه خطا اوزره اولدیکوز که ذکر معاینه ایدن شول که سزدن اول کلانلره تقدیم ایتدوکیز امر ایدی
بو کلام تهدیددر که بنکله قورتوق حاصل ایدوب غفلتکزدن اویانه سز وکلمهٔ ثم برله تکرار التهدید
محکم و موکد قلندوغیچوندر یعنی دیدکلری بولدیکیز اول یوم وقتنده و قبره کیردیکیز بلدکز نصکره دخی
بیلورکیز ای بیلورسز که سزه عذاب نازل اوله بیلورسز که حسب نسب هیچ کمسیه فائده قلمیوب کل دخی شویله
کلا لو تعلمون علم الیقین یعنی حقا اگر حقیقتا بیلسیدیکز که بو مال اصل نسب برله فخر ایتمیه یکز بیلکی
فخر ایکز اخلاص علم عمل صالح قلمقدن اولایدی و اول عذاب قورقوسنده کوکلکزده شویله ترس اولایدی که
منافعی اولان جحیم طاموسی کوزیکزا ایلنده شویله طاهر اولایدی کوره طورر کبی نتکم حق تعالی بیوردی
لترون الجحیم ثم لترونها عین الیقین یعنی اول قیامت کونی و طاموغی البته که بوتن کوز کوزیله
و تحقیق عین الیقین خبرن ایشتمک ایله کوردکزدی و بلدیکزدی آنده عین الیقین برکوزله
کورن بنظاهر الکم اول قورقدقلرندن دخی آدتغرق اولاثم لتسئلن یومئذ عن النعیم یعنی عموم حقی
اول قیامت کوننده صورولیسز اول نعمتلردن که بن سزه عطا قلدم علی بیوردیکه کمکه قورچ
ایتمک بیسه یاخود صوجق صو ایچسه اول نعمتدن صورولور ابن مسعود ایدر اینن صحتدن
دخی صورولور جابر ایدر رسول الله ابو بکر عمر بن کلدیلر آنلروکا و کنه تازه خرما کتوردم
ییدیلر و صو کتوردم ایچدیلر رسول علیه السلام بیوردیکه ایتشبو اول طعاملردندر که یارین
سؤال اولنور و دخی رسول علیه السلام بیوردیکه اوج نسنه دن حق تعالی قولارنی صورمز قیامت
کوننده شول ستر عورت اوده جک طونندن و طاعته قوت اولاجق طعامدن دخی شول اسیق صوقدن
صقلانجق قلدا اودن بولردن آرتوغی صورولسه کرک هر نه نعمت اولورسه

سورة العصر وهی بسم الله الرحمن الرحیم

والعصر ان الانسان لفی خسر یعنی حق تعالی قسم ایدوب اندا بحی اکثرو وقتنه فضیلتندن
اوترو و بو دلیل ایلکم اوده نمازیدر و حفظی واجبدر هر کشیه کم آندن غافل اولمیه و هم آنی
وقتیله ادا اتمکدن قتی مشقت وار که اول وقتده اشغال تجارات و اشغال معاش بیل جوق
اولور یاخود عصردن مراد عصر رسول اولا که آنوک شرفی کیروقالاندن زماندن اوزن زیاده اولا
آنوک وجودی شرفیله و ظهور اسلام ایله بو سورهنک سبب نزولی بو بیدیکه اول وقتکه ابو بکر اسلامه کلدی

اولمکله کافرلری دیدیلر که دنیا نکار اولدک یا ابا بکر اتالروکک دینینی ترک ایلدوک ابو بکر آنلره دیدیکه
خسارت زیان حقی قبول اتمکده دکل خسارت آنده در که حقی قیوب شول بوته طپالر که کمسنک
کلام مو اشتمز و کمسنک حالنی کورمز هیچ بر کمسنه دنیاده بلادن و آخرتده عذابدن قورترمز اللندن
کلمزیس اول ساعت جبرائیل کلوب بو سورهٔ کتوردیکه اکثری و نمازی حقی بلدرتی بو جمیع انسان کافر
تجارتلرنده دنیا نکادلردر آخرتی صاتوب دنیالی آلدیلر بو خسرانلر شقاوته دوشدیلر الا آنلر که
ایمان کتوردیلر دخی عمل صالح قلدیلر دنیائی بیع ایدوب آخرت صاتون الدیلر دائمی اولو
سعادته اوغرادیلر نتکم حق تعالی بیوردی الا الذین امنوا وعملوا الصالحات یعنی بو ایمان
کتوردوب عمل صالح قلنلردوکه بونلر بته ثوابلری یازیلور آخرتده کامل مرتبهلر آنلره ویریلور
یعنی حق تعالی بیوردوکه زمانک خالقی حقی بو ابو جهل دخی اول معنیره اول جنتده کی مقاملردن
و نعمتلردن دنیا نکادلردر الا اول ابو بکر و عمر و عثمان و علی بونلر ایمانلر و اعمال صالحه برله اول
مقاملری اصی قازندیلر دخی اولرکم قیامته دکین آنلروک عملی اشتلدیلر آنلره دخی ثوابی یلده
و دخی بیوردیکه وتواصوا بالحق وتواصوا بالصبر یعنی آنلر دنیا نکادلردر الا اولدر که فر آنلر خلقی ایمانه
و توحیده قندورردلر و سنتله عمل قلمغه و دنیادن اعراض ایدوب آخرته توجه اتمکه رغبت
ایتدیردیلر و دخی بربرینه و جمیع خلقه صبر اتمکه وصیت قلدیلر که عبادت زحمتلرینه دیدنیا به صبر ایتدیر و خلقی
کلی بنکه اوزن رغبت ایتدیدیصبره قندردیلر بولردن غیری انسانک خسران نقصانتده در

سورة الهمزة وهی مکیة بسم الله الرحمن الرحیم وهی تسع آیات

ویل لکل همزة لمزة یعنی اول ویلدر سی که جهنم آنوک عذابندن الله صغنور و دخی قتی عذاب
شول کمسنه لر ایچوندر همزدر لمزدر همزه اولدر کم برکمسنه یوزینه قرشو غیبت ایدوب عیبلیه
و اکا طعن ایده و لمزه اولدر کم آردنجه غیبت ایدوب عیب ایده کوزیله و قاشیله و دوداغیله
اردنجه مسخره یه طوتوب اشارت ایده و دخی غمالک ایدوب ایکی دوستک اراسندن دشمنلک
برغه بو آیت اول ولید بن مغیره حقنده نازل اولدیکه رسولی غیبت ایدوب یوزینه قرشو طعن
ایدر لردی اما حکمی جمیع غیبت ایدنلر حقنده عامدر اولدی و دخی بیوردیکه الذی جمع مالا
وعدده یحسب ان ماله اخلده یعنی اول ویل ایله عذاب شدیده دخی شول کمسیه دره که جوق مال
جمع ایلدی و آنوکله فوللرخلافیلرصنون آنوب کندو یاردمی طوتردی و دایم انی طتوب
صیماغی کیجه کوندوز عادت ایدندی اول قورقوز که اکسیله صانیراو و لا ایلرطون ایدیکه اول مال انی
دنیده مخلد قلور اولومی انکا کتورمز اولدر وکنیمجه بو اولمز حق تعالی بیوردیکه کلا لینبذن فی الحطمة
وما ادریک ما الحطمة یعنی اول کشی هرکز اولسون او اصانوسند نکه اول مالی و اوزق انیشه لری
اول ماله مغرور اولوب بو وجه بنیا دلریاپدوغی بو مقداشلرله و باغلر بغچهلر دیکدوکی آنی
دنیده مخلد حوبه و امور لرنیه ایرشدیو اولسن شند دکل البته اول عزم حقی اول آتلسر و بن غیلسر
اول حطمه ایچنه که طاموینک بر درکه سی اولدر آنوک شانی عظیم و امری عجیب اولدو غنیچون حق تعالی
بیوردی سن نه بیلور سن یا محمد اول حطمه نه نسنه در دیمش کیرو بیان ایدوب بیوردیکه نار الله الموقدة التی تطلع علی الافئدة

یعنی اول حطمه اوددرکه حق تعالی یاردتدی قیجان یاقلسه سکوکاری اوه دُن ودیلری
کیوندورر غالب اولور فؤاد اوذ دینه کم یورکدر اودتا سیند آدم اوغلانک بدننده آندن
لطیف وآندن نازک اعضا یوقدر سهل المو واذی اکا عارض اولمق آنی اولدور خصوصا کم
آنوک اوذ دینه جهنم اودی مستولی اولا بس اود آتش دد دبیشن وسکوکین اوه دوب کیوندوررکن بصکم
یورکلر اوزن غالب اولدوغی آندن اوتروددر لاکم اول کفر ویاوز فاسد اعتقادلر بیلن وخبیث
نیتلر یریدن بس قیجان اول اود اطلاع ایتسه اول فؤادلره اونی کیوندورسه اول صاحبی
اولسه کرک اولیکن خود عذابک اجیسن طویمسه کرک جونکه آجیسن طویمیه بی فائده اولسه کرک
آندن خود اولمز اولمسه کرک تا اول عذاب اوللمغک فائده سی ظاهر اولا لا امتنائهم اولمقدن بونلرن
اوترو قیجان اول اود غالب اولمق دلسه حق تعالی کیرو آنی وجوده کتوره آتش دد دبیشن
وجمیع اعضالرن یکی یاده دوب اودکیرو آنی طوتا داول بوکه ایرغ عذابی دائم اولمغیچون
ودخی بعیدرکه انها علیهم مؤصدة فی عمد ممدّدة یعنی اول حطمه نک قیولری وطبقه لری آنلروک
اوزرینه بغلنه شویله کم اول طبقه لر اوزرینه اوددن درکلر محکم ودیردن میخلرکه اوده بکزر
اولا اول دیرکلر میخله محکم یاپلوقلا ابدی آچلمیه آنوکیچون بویله محکم یوکیلر ترکه طشره دن انجرو
یلجوکز کرمیه کم آناره داحتلق اولمیه وانجرودن طشره دخی استسی چقمیه بلکه دخی زیاده اولا

سورة الم تر وهی بسم الله الرحمن الرحیم

الم تر کیف فعل ربک باصحاب الفیل یعنی حق تعالی بیوردیکه یا محمد سکا قرانله خبر ویرلمدیمی کم دنک
نه اشلدی اول اصحاب فیله دخی قومندونه عذابله هلاک ایلدی تا بلهسن انلرن عبرت الا
قصة اصحاب فیل بویدیکه یمن ملکی ابرهة بن صباح صنعاده برکنیسه بنیاد قلدی
شویلکه اول عصرلرک جینده نه رومده ولایتنده نه شام ولایتنده برآنوک مثلی دخی یوغیدی جون
کنیسه تمام اولدی حبشیلر پادشاهی نجاشی اکیمه تیی یازوب کوندردیکه سنک ایچون
برکنیسه بنیاد قلدم هیچ سندن ایلروکی پادشاهلر آنوک مثلی بنیاددن نه یاپدیلر
ونه کوردیلر امدی قصدم بودرکه اول عربک اولولرن دخی اکا زیارته کتورمیچه قومیم جون عرب
قومی ابرهه نک نجاشیه مکتوب کوندردوکین بلدیلر قصد ایتدیلرکه اول کنیسه یه ضرور
ایوکونلرتاکه اول مقصود نه دخی ایرشمیه بنی کنانه قومندن برکشی چقدی اول خستلک ایدی
سوردی مکه دن یمنه کلدی کلوب اول کنیسه کیردی حدث طرفنه نظر ایدوب کزدی
محرابنوک ایچینه خرابلق ایدوب چقدی کیرو مکه دن یکا سفر قلدی اندنصکره ابرهه کلوب
بوکا بو حرمتی کیم قلدی حدث یا ننده اصحابی دیدیلرکه ای پادشاه بونی کمسنه تدی لا
سنول کشی کم عربدن اول کندی ایچلرنده کی اوی زیارت ایدنلر ابرهه دیدیکه بنم اوزرمه لازم
اولسونکه بن دخی جرأت ایدوب البته اول اوی یقمانیجه قومیم ایلر خراب ایدم آنی کم برکنیسه
ایرقچ اتیه وبر روایت دخی بودرکم قریشدن بر تاجر یکتلر چقوب نجاشی ولایتنه
وادمغه قصد ایتدیلر اول کنیسه قتنده اوجه یاقدیلر کتدیلر غایت یل آسردی یل اوروب اودی

کنیسه یه یوقدی اول کنیسه کللی اوده یاندی ابرهه آنی کوروب قصد قلدیکم وارن کعبه یقوب
خراب ایدم تاکه حج ایدیجیلر آنوک کنیسه سنه ایدرلربس اول کنیسه اولکیدن دخی یکرک عمارت قلدی
امرایلدی یراغ ایدوب لشکر جمع ایدرلر واروب اول فیلین دخی آلوب مکه یه قصد ایلدی قیجان اول
فیل لشکر اوکنجه یوروسه آناره زحمت اولمغه دلیل اولوردی جونکه مکه دن یکا یوزن طوتدی برجح
کون کتدی بنی تسلیم قومنه یقینی کلدی اول قومه برکشی کندردیکه واروب آنلری دعوت ایده
تاکه حج آندن کیرو آنوک کنیسه سنه ایدرلر کعبیه وادمیه لرتبی کنانه قومندن برکشی اکا صتاشی کلدی
آنی اولدردی ابرهه آنی اشیدوب دخی بترغضبه کلوب تیزلدی طورمدی سوردی برکشی
کلدی آندن یکاکه اول عیتوکک اشرفلرندن ایدی اکا ذونفر دیرلردی قومنی دعوت قلدیکه جمیع عربدن
ابرهه ایله حرب ایدوب جهاد اتمک ایچون تاکه آنی بیت الله دن منع ایده کلوب آنوکله مقاتله
قلدیلر ابرهه غالب کلوب آنلری هزیمت قلدی ذونفر مجددی اصحابیله برشوب آنی طوتدیلر اسیر
ایدوب ابرهه قاتنه کتوردیلر ابرهه قصد ایتدیکه آنی اولدوره ذونفر دیدیکه ای ملک بنی اولدرمکل
اولاکه بن سنکله اولدغم خیر اولا بنی اولدرمکدن پس ابرهه آنی بند ایدوب بلسنده حبس ایلدی
اولدرمدی کیرو سفرینه سیر ایدوب کتدی تاکه خشعم ولایتنه ایردی نفیل بن حبیب آدلو
حیقوب آنوکله مقاتله قلدی ابرهه آنی دخی صیوب نفیلی سیر اتدی دلدیکه آنی دخی
اولدوره نفیل دیدیکه یاملک بنی اولدرمکل بن سکا عرب ولایتنده یاردم اولام آنی
دخی اولدرمدی قودی سیر ایدوب طائفه کلدی مسعود بن معتب قرشوچقدی
اصحابیله نفیفدن دیدیکه ای ملک بز سنک قوللروکوزایز سنکله مخالفتمز یوق بزم اوغر
دکلدر اول لات منات اوی کدیلرسین یقاسین دخی اولکی عرب اندن یکا حج ایدلر
اول مکه ده قریشک اویدر اوش سنکله کمسه کونرده لم اکا قولاوز اولا پس ابرهه بولادردن
کجدی ابا رغالی اکا قوشوب کندردیلر بولدن دلیل اولوب اولرک ایله کتدی تاکه کلوب
مغمسه قوندیلر کم مکه ایله مینا اراسیدر ابو رغال آنده وفات ایتدی عرب آنک قبرنی طاشلدیلر
شمدی اول قبری مغمسده ایرشن طاشلار چون قریش اشتدیلر بلدیلرکه آنوکله قرشو اولوب مقاتله
قلمغه طاقتلری یوقدر طاغلره طاغلرده دره لره کتدیلر مکه ده کمسه قالمدی الا عبد المطلب قالدی
دزمزم اوزره یشیه قالدی کعبه نک پرده سی قاتنده عبد المطلب کعبه نوسینکلی یکی سوسنه
ایکی الن اوروب ایدردی ای جلیم هر کشی کندو منزلنی قورودر سن دخی بو مقامی قورو دغل
تاکه دوشمان کلوب بو مقامه غالب اولمیه هرنیجه کس دیلرسن اشله ابرهه حیشندن برکشی
کندردی کندو یکدوه لره تاکه واروب مکه قریشنک مالکونی بستاعلرنی طاشندی عبد المطلبک
قرنشیکل اول وقت اولسیدی ایکی یوز دوه سن آلدیلر وداخی ابرهه حمیرا هلندن برکشی
داخی مکیه کوندردی دیدیکه واروب بو شهرک سیدی واولوسی کیمدر اکا ایتکم سلامک حقیقت
بن ملک سیزوکله حرب اتمکه کلمدی آنکیچون کالدیکه اوشبو اوی یقه اکرسیز قرشو اولوب
مقاتل اتمزسکز سزوکده وکمکه بزم قصدمز یوق ایلچی کلب مکیه کیردی عبد المطلبه خبر کوردی

اولر ایکی اوزن غضبت الغیث فارس

عبد المطلب دیدیکه بو آنکله حرب اتمکه دکلز زیرا بزم اول طاقتمز یوقدر آنوکله معارضه ایدهوز شول الله
اوییدر حرام قلمشدر داخی انک ابرهیم اوییدر اکر منع ایدرسه حرمتی اوییدر ایدر و اکر قودرسه که
یقاسن ارادت آنکدر والله بزدن آنی منع یوقدر اول ایلچی آنی ایشدوب دیدیکه کل اهدی
بنوممیکه که ملک امر ایلدی که سنی بله ایلتم عبد المطلب آنوکله کتدی اوغلنلرینک بعضیسی داخی
بله تا که لشکره کالدی ذونفر انوکله دوستدی آنی صوردی بولدی اکا کلدی دیدیکه اوشوندن
واقع اولان نسنه یه سندن قائم اولمیامیکه ایرسن ذونفر دیدیکه برکشی که بر ملک الندن اسیر
اولا عجب بوکونمی اولدور لر یادتمی بلیه دیو انتظارده اولا آنوک نه قدر سوزی مقتول ولا
الا بوقدر وار که اول صاحب فیل بنم دوستیدر اکا آدم کندره ین اصمادلیا ین سنک قدرکی
شرفکی اکا بلدوره ین تا اول سکا دستور آلیویره اول ملکه اوزره کیروب نه دیلرسک
آنوکله سویلیه سز عبد المطلب دیدیکه بو داخی بکا کفایت ایدر پس ذونفر اول صاحب فیله
آدم قوشوب عبد المطلبی بله کتدردی وارروب عبد المطلبک اولوغن و شرفن اکا
بلدردی اول صاحب فیل آنی آلوب اول ابرهه قاتنه کیوردی ترجمانله اکا سویلدی
عبد المطلبک کلامی ابرهه یه خوش کلدی دیدیکه نه دیلرسک دیله اول ترجمانه دیدیکه بنم حاجتم
سندن اولدر که شول ایکی یوز دوه می بکا ویرسن که آلدیلر ترجمان آنی ابرهه یه خبر ویردی
دیدیکه بن سنی کوروب بکا سیرتنک یولتق خوش کلدی اشبو سوزک بنی صوغتدی که
دینک بناسی اولوی مکرم کیدرانی دلک اتمکه قودوک بنی آنی یقمغه کلدم طوردک دوه کی استرسن
عبد المطلب دیدیکه بن اسی بن دوه استرم اولادوک ذمی اسی وار دیلرسه منع ایدرم دیلرسه
یقدورم اول بنمله منع اولمیاز ابرهه دیدیکه کیمدر آنی یقمقدن بنی منع ایدرم که عبد المطلب
دیدیکه اشته سن اشته اول نه ایدرم بلورسک ایت پس ابرهه دیدیکه عبد المطلبک دوه لرنی
ویره لر پس دولرنی ویردیلر آلوب کتدی کلوب قریشه خبر ویردیکه ملکدن کم قاملش ایسه
اولر داخی چقدیلر طاغلره دره لره طاغلدیلر عبد المطلب کلوب کعبه قپوسنک حلقه سنه
یاپشوب دیدیکه ای حلیم هر کشی کندواوین صقلر بوانی داخی سنک اویکدر بونی یقمغه
کلن سنک دوشمانکدر بن بر ضعیف کمترقولم اکا طاقتم یتمز که آنی بندن دفع ایدرم قوی قادرسن
نیجه که دیلرسک ایله بونی دیدی خلقه ء النیزه قودی اهل بیتی و اوغلنلریله طاغ باشنه
کتدیلر منتظر اولدیلر که کوره لر ابرهه مکه یه نیلر چون صباح وقتی اولدی ابرهه یراق
قلدیکه مکه یه کیره آنی خراب ایده فیلنی و لشکرنی حاضر قلدی اول فیلک آدی محمود ایدی
و کنیتی ابا العباس ایدی و ابرهه نک ابا الیکسوم ایدی چون بو مکه دن بکا عزم ایلدیلر
فیلی ایلروطتوبن نفیل بن حبیب اول فیلک یاننه کلدی دیدیکه قولاغنه کر یا فیل و یا محمود
چوک کلدوکک یوله دون هیچ بیلوریسین نه یره قصد ایدوب کیدرسین و الله
اوشبو کلدوکک حق تعالی شهر بلدیکم حرام قلمشدر کم حضرت ایله که فی الحال اول فیل یاتدی
یورمدی نقدر که او ددیلر یوریمدی اولوکورزیله باشن او ددیلر طورمدی یونی غنه دوندریلر

طوردی سکرتدی شامه دوندردیلر یلدی کتدی یمنه دوندردیلر کوو یاتدی بولر بو فعلله مشغول ایکن
ناکاه حق تعالی دکز طرفندن قوشلر کوندردی قرلغوجه بکزر هر قوشک بکنندن اوچ طاش اردی
بر منقادلرنده ایکیسی ایکی ایاقلرنده بو کلوکی نخوددن کچک دکلو ایدی اول طاشی هر کمک اوزرینه
بر قدیلرسه دیلرینه طوقنوب بینلرینه کچدی هلاک اولدی دونوب کلدکلری یولا چقمغه قصد
اتدیلر که قورتوله لر اول قوشلر اوزرلرندن کلی اول طاشلری صالیویردیلر هر طاش کندو
صاحبنه ایرشوب باشنه طوقنوب بوغزنه انزی ایچنه ایندی یوره کین کوسیدوب
بو اوغردن هلاک اولدی شویلکه بولرده من لرده صنرشی دشوب هلاک اولدیلر الا
ابرهه اول مقدار اولان طاشلر ایرشوب کوده سنه طوقندی یرلردن شول یومقاوجی
کلو اتلری اوزیلوب دوشردی یرلرن قان و ایرینک آقردی اول حالله قاچوب صنعایه
ایرشدی صنیدوک که شول جیغه یاورسی نه دوشتری تا اکا ایرشدیکه کوکسی انجه نیدوب
دو کلدی یوره کی یاریلوب اولدی و او علی یکسوم دخی هلاک اولدی دیمشلر درکه بو فیل
قصه سی داخی رسول الله تولدی یلنده ایدی سنکم دوایت قیسربن محرمه دن دیدیکه بن داخی
رسول الله اول فیل یلنده طوغدوق پس بولرک قصه سی بیان اتمک ایچون و اهل مکه یه عبرت
اولما علیچون حق تعالی بو سوره ء انزال ایدوب سوره یکه ایت الم ترکیف فعل ربک
باصحاب الفیل یعنی یا محمد نظر ایدوب کورمیسین کم سنک ربک اصحاب فیله نه عقوبت قلدی
طاشیله هلاک ایلدی اول وقتکه کعبه یقمغه قصد ایلدیلر بونی الم یجعل کیدهم فی تضلیل یعنی
اولرک قصدلرنی و جهدلرینی خسران ایچنده قلوب اشلرنی ضایع قلمدیمی و ارسل علیهم طیرا
ابابیل ترمیهم بحجارة من سجیل یعنی الله تعالی کوندردی اناروک اوزرینه قوشلر جماعتن بولک
بولک انلق قویله آق قوشلر قارلغوج کبی دکز طرفندن که اولر اول قومه آتارلردی بالچقدن
پشمش کره میدکبی نخوددن کیچرهک مرجمکدن بیوجکل تو عباس ایدی دیمکه اونرین اول
طاشدن بوینی کوردم شول قیون قفی مقداری ایدی اوزرینه قرنجه خطی غزلر وار ایدی
اول کشینک آدی و آتسی آدی اوزرینه نوملشدیکه آنوکله هلاک اوله ایدی باشلیولول
طاشلرچون آتارلردی طوقندوغی یرده کوده سندن درسی قوپاردی شول چیچک
چقمش کبی اول حیدری اول کونده واقع اولدی کردیلر و کیرو اول طاش دخی بو یاندن
چقردی او کوندن طوقونسه آردن چقردی اردندن طوقونسه او کوندن چقردی
فجعلهم کعصف ماکول یعنی اول قوم طاشیله شویله هلاک قلدیکه صنایدی شول طوار چینمش اکن
پیراکی کبی اولوب یتو رلردی قاتیرق یل اولسه صاوروردی پس الله تعالی کمال قدرتن بلدرمک
ایچون خبر ویردیکه آنک کبی حیاندلری هلاک اتمکه مخلوقدن کی ضعیفدرن مسلط قلو رتنه که غرور
اوزرینه سورسی سنک حاله قلدی قرق کون بینیسی ایدی انی اودیکا عقلی اولانره حالی بعو بعبرت لا

سوره لایلاف وهی بسم الله الرحمن الرحیم سوره لایلاف

لایلاف قریش ایلافهم رحلة الشتاء اهل تفسیر دیمشلردر که بو سوره ایله الم تر سوره سی بر برینه متصللر

کانه الله تعالی بیوردکم بز اول قوشلره امر ایلدوک که اول اصحاب فیلی هلاک ایلیوب چینمش یپراق کبی
قلدق بو قریش قومی مکه ده لازم اولوب قرار طوتماغیچون ۞ دخی یایی قیشن ایکی رحلت اتمکدن اسباب
معیشتلرینه بو برنه الفت دوتماغیچون ودخی بیوردیکه والصیف بو قریش قومی تجارتلری قیشن
اولسه اردنه فلسطینه سفر ایدرلر طعام طاشیمقلغه دنیا اولدکز کناردیدر سواحلده صوق
اولمز وچجن یای فصللی اولسه شام یولن ترک ایدوب یمنه سفر ایدرلردی اول طرف صووق
اولوردی بریلده ایکی کره اوله سفر کیتمل مشقت اولوردی یای قیشن اولرینه بولونرلردی
الله تعالی اول حبشه قومنک کوکللرنه رغبت میل براقدی که کمیلرله طعام کتوروب مکه یه صاتمغه
تجارته مشغول اولدیلر مکه اهلی اول اوج کونلک سفر ایدوب چقرلردی اول طعامدن صتون
آلوردلردی حق تعالی ولردن یای قیش یمنه شامه رحلت اتمک زحمتن کتوردی لمر ایدوب
بیوردیکه فلیعبدوا رب هذا البیت الذی یعنی یا محمد ایت اول قریش قومنه مکه ده مقیم اولوب
عبادت قلسونلر وایمان توحید اوزره اولسونلر واوش بو اوکدکی عبادتنه جمع اولوب
الفت طوتسونلر شول یازین قیشین رحلته جمع اولوب الفت طوترلری الذی اطعمهم من جوع
وآمنهم من خوف یعنی اول ربه عبادت قلسونکم آجلقدن طعاملندردی وقورقودن امین ایلدی
یعنی بولرن برقتی آجلق واقع اولدی که جیفه وکونمیتی سوکوکلری یدیلر ودخی اول ایکی رحلت
اترلردن اول غایت آجلق چکرلردی اول آجلقلری اولردن دفع ایدوب سبب رحلتلرو حلبنه فصال
حبشه قومنک کوکلنه رغبت دکیردن اولره طعام ایرشدی مکه ودخی مکه حرام قلدی آتم دشمن
عدو کلوب مقاتله قلمقدن مکانلرن سوده یخی حرم مکانه التمکدن امین اولدیلر ودخی اول اهل مکه
جذام اولمقدن امین اولدیلر حق تعالی آنلری حفظی ایچنده طوتسه

سورة الماعون وهی
بسم الله الرحمن الرحیم

ارایت الذی یکذب بالدین یعنی یا محمد نه دیرسین اشبو کافر حقنده که قیامت کونن تکذیب
ایدرلر آنلروک حالتری اوزره تکذیب ایدرلر آنلروک حاللری قیامت کوننده نته اولیسرلر
بو آیت عاص بن وائل حقنده نازل اولدی که بعثه انکار ایدردی ودخی بیوردیکه فذلک الذی
یدع الیتیم ولا یحض علی طعام المسکین یعنی اول کافرلردر که قیامت کونن تکذیب ایدن یتیملره
جفا ایدوب حقلرنی منع ایدر ودخی کندوسی وغیرنی مسکینلری طعام اللندرمغه قندرمزلردی
مسکینلرو یتیملر قاتنه کلیجک انک یوزینه چاغرو سویلر بعضیلر دیدیلرکم بو آیت ابو سفیان
حقنده انزال اولدی که اول ایکی دوه بوغزلردی آتن اولشلردی بر یتیم کلوب ات
استدی اول اکا چاغروب منع ایلدی ودخی بیوردیکه فویل للمصلین الذین هم عن صلوتهم ساهون
یعنی ویل عذاب شدید اول نمازقلنلره که نمازلرندن غافل اولوب وقتلرنی فوت اتدیلر یاخود
سهو غفلتله قلدیلر شول منافقلر کبی کم آبدستسز اعتقادسز خلق دیلندن قورقوب قلورلردی
ودخی بیوردیکه الذین هم یراؤن ویمنعون الماعون ودخی ویل اولکسلر الجو نیدکه عمللرینی
ریا ایدرلر اخلاص عملی ترک ایدرلر یا خلق زحمتندن قورتلمغیچون عبادت ایدرلر یا خود خلقلرندن

مدح اولنوب خوش کشی دیسونلر دیو انشلر لواد لری حق تعالی رضاسی ده کل وآخرتده ثواب دکل
ودخی حق تعالی قوللرندن ماعونی منع ایدرلر یعنی کمسنه اوده اود صو ویرمیه وبالته
کورک وحرانی چولمک وتکنه وقاشق کبیجه ودخی بونره بکزر نسنه لر واتندرم نسنه منفعت
ایچون ویرمزلر یعنی ویل لقی عذاب شول کمراه درکم بو صفتلر ایله موصوف اوله نسنه منفعتی طوتوغیه

سورة انا اعطینا وهی
بسم الله الرحمن الرحیم

انا اعطیناک الکوثر یعنی حق تعالی بیوردیکه بز خیر کثیر ویردک قران کبی وعلم کبی مقاتل ایدر مراد
بوندن بر ایرمقدر جنت ایچنده باتنی مسکدر وتوحی قایری الجوهر آقلغی قاردن
آقدر دتی بالدن طتلودر ایکی کناری التوندندر بو مشقلغی سودکو بوکندن بوشقدر
قدحلری کنارنده کوشندرند کوکده کی یلدزلر ساغشنجه بر ایچم ایچن آرقه صوصمز
اولا آنده ایچن مهاجرلروک فقیرلری اولیسرکه طونلری کرلو ساچلری طاغنق بغلو قاپولری
آنلره آچلمز و کوزکلو نعمتلو عورتلری آنلره چقتلندرمزلر دنیوی حاجتلری یرینه کلمز اول آذوق
اوزره اولورلر اما مرتبه لری الله قاتنده شویلدر که اکوبری آنده ایچب دیسه که اوش بو نسته
فلان وقتده اولیسر حق تعالی آنی قلماغیچون کرکلم اولحید وکن بو نیه کتورر ودخی بیوردیکه
فصل لربک وانحر یعنی بو بش وقت نمازی قل الله رضاسیچون ۞ یا محمد اخلاص اجتهاد قل
طاعت ایچنده کوکسکی قبلیه توجه ایدوردر ودخی بیرام کون بیرام نمازین قل قربانکی نحر ایله
والکی دعا وقتنده کوکسکه برابر کتور ودخی بیوردیکه ان شانئک هو الابتر یعنی عاص بن وائل که
سنی طوتمش طتوب طعن ایدردیرکه بو محمد ابتردر صوکنده قلاچاق کمسه یقدر که آنی اکدوه
سنن اکا ماللی ولملک کم ابترا ولدرا ولدی نضاره اکلسرده کل سن خود قیامته دکن بنمله
بله اکلسرسن هر مکانده اونوده ولاسی ده کلسن اول کتی اهلیله واولادیله قطع اولیسر کندیسر
اصلا سنل قلاجوح کللر

سورة الکافرون
بسم الله الرحمن الرحیم

قل یا ایها الکافرون لا اعبد ما تعبدون بو سورهنک سبب نزولی بو ایدیکم قریشه کلوب رسوله
دیدیلرکم یا محمد اکر سورسک بز سنک دینکه کیروز کل سن بزیله بزم دینمزه دونب بوتلره
اکوام ایله بر یل ده خی بز سنک دینوکه دونب سنک تاریکه اکوام ایدرلم بعضیلر دیدیلر
قریش ده ریلوب عباسه کلدیلر دیدیلرکم اول قرداشک اوغلی محمد بو کز عزت اکرام ایلنی بزم تنگریمز
اوزرینه قوتسدنر آنک دینوکین کرچکلوب اکا ایمان کتوررز حق تعالی جل جلاله نوالده
بو سوره انزول ده خبر ویردیکه یا محمد ایت اول مکه اهلنه که ای کافرلر طیموم شول بوتلره کم
سز طپرسز بن سیز و کبی سیزوکده نیکزه دونرم ولا انتم عابدون ما اعبد یعنی سز
دخی طپنیو دکلسز شمدیدن کرو اول معبوده کم بن طپرم تا اکا دکین کم کوزکوزله ایلیکوزن
نه کلور کورنز ودخی بیوردیکه ولا انا عابد ما عبدتم ولا انتم عابدون ما اعبد یعنی بن
شمدی کیبی الدن سز وک صنملرکزه طپوجی دکولم ودخی بو ترن اثر وطاپوجی دکلدم اکا دیر
بلودم کم اکا طاپمقدن نقد ضرر وادر سز ده خی شمدی یکیجه الله عبادت ایدرسزده کلسز ننه دیمه جهلیکر آزلغندن

اندن بیوردی که لکم دینکم ولی دین یعنی تحقیق سنن حجتی تمام ایرشدرودم بنیم اوزریمه لازم دکل کم
البتده سزه جبرایدیم دخی اسلامه کتورم ثابت اول طورکل اولدینکزا اوزره تا اکا دکینکه یا دین
کوزرو کزله کورسونلیه اوغرادسنز بنده اخی ثابت اولوب دینیم اوزره طورورم کرحق تعالی بکا اول
دینلرا کرام قلدی ابدا سزوک دینکزه دونردکولم بو سوره اندوکی قتال آیتی کلردن اوکایدی
آیت قتال ایله منسوخ اولدی بو سوره اکا دلالت قلوردکم برکشی حجتی برمنکر نسنیه اوزرینه
طوره انلری دخی اول مذهبلری وطریقلری اوزره قویه بسم الله الرحمن الرحیم سورة الفتح
اذا جاء نصر الله والفتح ورایت الناس یدخلون فی دین الله افواجا سعید بن جبیر ایدیر
مهاجرلردن برجماعت کوکلرندن نسنه واقع اولمشیدی عمر اوزره که ابن عباسی کندویه یقین
ایدوب اکرام ایدردی اولره اولقدر اکرام آیرزدی که اکا ایدردی نه صوندی انی اکا صوندی
برکون عمر اول مهاجرلره دیدیکه بو کون سزه برنسنه کوسترمکه آنوکله سزه ابن عباسک
فضیلتی ظاهر اوله بلسز عمر اول مهاجرلره صوردیکه اذا جاء سوره سنک نزولی نه معلوم قلدی
بولر دیدیلر که الله تعالی رسولنه امر ایلدیکه قچن کورسه بو خلق اکا بولک بولک ایمان کتوردیلر
اول اللهه حمد ایدوب استغفار ایده ابن عباس دیدیکه سن نه دیرسنک یا ابن عباس اول
دیدیکه بو سوره ایله رسولک اولومندن خبر ویردیکه نه وقت اولیسر دیدی یا محمد قچن سکا
حق تعالی نصر کلوب فتح اولونسه بلکلکه اول وقت سنک اولومک کلمشدر پس ربکی
چوق تسبیح ایدوب اکا حمد ایله کل اول قوم بونکله بلدیلر که ابن عباسک نقدر فضیلتی واردر
انلروک اوزرینه امیر المؤمنین رضی الله تعالی عنه قچنکه بو سوره اندی رسول حسنترا اولدی
چقوب خلقی جمع ایدوب انلروکله وداع وعظ ایدوب کروا اونیه کیردی بوکون نصکره آخرته
کوچ انتقال ایتدی ابن عباس حن روایتدر که بیوردی بو سوره سنک معنیسنده حق تعالی
بیوردیکه یا محمد قچن سکا الله تعالینک دوشمانلرا اوزرینه نصرت کلسه قریشدن دخی غیریدن
دخی مکیه ویرلسه وطائفه دخی بولردن غیریه وکورسک بو خلق که جماعت کلوب سکا
ایمان کتورسلر شمدیکه برکتوردیلر اول وقت بلکل که سن اولورسن اول الدلم الحوت
استعدادقلقل چوق تسبیحله وچوق استغفار دله نتکم بیوردی فسبح بحمد ربک واستغفره
انه کان توابا یعنی حمد وثنا قل الله تعالی یه کر سکا اولو نعمت تمام قلدی ابتداء اسلامدن
برکشی کلوب ایمان کتوردی شمدی بولک بولک کلوب کتوردیلر زیرا چون حق تعالی
مکه فتح ویردی عرب قومی بلدیلر که بو حق رسولدر زیرا اصحاب فیل کلوب اولدکلو
غلبه اشکرلا انی فتح ایتمدی بلدیلر که بوکا فتح الله دراینن بولکیوب بولک کلوب ایمان کتوردیلر

بسم الله الرحمن الرحیم وهی سورة تبت

تبت یدا ابی لهب وتب بو سوره نک سبب نزولی بو ایدیکیم شول وقتکه حق تعالی وانذر
عشیرتک الاقربین آیتن اندردی بیوردیکه یقینجق قومنکی قبیله کی جمع ایدوب قورقتغل
بنیم عذابمدن رسول علیه السلام صفا اوزرینه چقوب چاغردی صباحادین زیرا اول وقت

خلق

خلقی جمع اتمک استه سلر عادت ایلایدی که بو وجه بره چقوب بولفظی چاغرورلردی اشیدن جمع
اولوردی چون رسول ندا قلدی جمع اولوب درلدیلر رسول آنلره دیدیکه بنم دتم بکا ام اتدیکه
بقیت قوملروکی قورقتغل امدی بیلک که بن سزی بوکون دعوت ایدن دین که دیه سن لا اله الا الله
دیک سز بو کلمه ایدوک تا کبن ربم قاتنده سزوک ایچون طانتلق ویرم انکار ایدوب بو کلمه
دمدیلر اول ملعون ابی لهب دیدیکه یا محمد جمیع کوتن زیانکار لق سکا اولسون اوش بونون
اوتودمی قوروب کتوردک بزی اول وقت بو سوره اندردی ابو لهبه جواب اولمغیچون یعنی
هلاک کسوزیانکار اولدی ابو لهب کندوسی که تحصین انکار ایدوب رسولنه منقاد اولمدی
وابو لهب اول رسولک عموسی ایدی آدی عبد العزی ایدی یعنی بوت قولی دیمک اولور آنون ایچون
حق تعالی آدیله اکمدی ابو لهب دیو کنیتله اکدی زیرا چون اهلیلر واولادیله دوزخ ایچی
یری اول اوددر اولسر که لهب اسیدر یعنی یالکلودر حق تعالی آنک حالنک عاقبتی برله اکا کنیت
قلدی نتکم شر بولره ابو الشر دیرلر وخیر لوره ابو الخیر دیرلر وحق بیوردیکه ما اغنی عنه ماله وما کسب
یعنی ابو لهب دیردیکه بو قرداشم اوغلی دیدوکی حقسه بنم مالم چوق مال ایله فدیه ایدوب کندو نفسمی
قورتادم حق تعالی بیوردیکه چون الله تعالینک اکا خسارت هلاککلک ایرشدی آنی اول هندایله
هلاکدن قورتار دور نه اوغلی قیزی هیچ برنسنه اکا فائده اولیسر دکل بلکه وبر دیکه
سیصلی نارا ذات لهب یعنی تیز اولا اول لهب یالکلو اوده که هرکز چقمیه اکا ابدا واقع
اولمیه وامراته حمالة الحطب فی جیدها حبل یعنی اول ابو لهبک عورتی دخی کره اول اوده که لهب
اسیدر رسولک دوشمانیدر یوردآنی اصحابیله اوددن اوه قوجیلق ایتدی غماملدر آنک
غمامق حق تعالی اوده کتوری کلکه تشبیه ایتدی اول اوددن کتورب اودیقان بو بره
قیوبرسه نیجه کیسه دوب فساده ویردسه اول غمامدخی خلق ارسنده قوجلغله هرکشینک
کوکلنه خشم وغضب اودن براغور آنلر دکدیلرن حاصلن فساده ویرور دخی
دیمشلر کم اول ابو لهبک عورتی دونلرده واروب ادقاسیلر دیکن یوکن کتوردی کتوردی
رسولک مسجدی یولنه صوچدی تاکه رسولک واصحابنک ایاقلرینه باتوب آنلره بر اذی ایره
نتکم حق تعالی بیوردیکه من مسد یعنی اول عورتنک دکن یوکی اوقاسنده خرما لفندن
بوکلمش ایپله آشوری کتوروب کوکسنده برکیروب کلورکن یورولدی ارقاسنی یوکی
دیوارا اوزره قودی که برزد کلنه جبرائیل علیه السلام کلوب دیوارا دنکری اول یوکی چکی ویردی
اول ایپ بوغازینه بچوب آنی بوغلدی جان جهنمه اصلدی اما تفسیر اهلنک اکثری
دیدیلر که بو عذاب آخرتدر اولسر که بو ینینه اوددن زنجیرله طوقه ایدلر آرقسنده اوددن
دیکن یوکی کتوره النده اودا وستنده اوده دائم بو شکله معذب اولا روایتدر ابو بکردن
چون بو سوره اندی رسول خبر ویردی اول ابو لهبک عورتی اشیدوب سطودی رسوله
کلدی ابو بکر کوردی آنی که کلور دیدیکه یا رسول الله تولا ایدی بوشن بولردن کنیوگرکی کیتزسیدکه
رسول علیه السلام دیدیکه یا ابا بکر آنوکله بنم ارامده حق تعالی حائل قلدی چون اول شریره ایچرو کیردی

رسولی کوردی ابو بکره دیدیکه یا ابا بکر سنک اول صاحبک بنم اوزرومه هجو ایدوب بو افسونلری
سویلدی ابو بکر دیدیکه والله بنم صاحبم شعر آنوک کبی سوز دخی سویلمز آنی اشیدوب اول
ملعونه دیدیکه یا ابا بکر سن کرچک سین اینانورین دیو دوندی کیتدی ابو بکر دیدی یا رسول الله بونی
نته کورمدی رسول علیه السلام بیوردیکه یا ابا بکر بر فرشته کلوب آنوکله بنم ارامده
حائل اولوب بنی ستر ایلدی تا دونب کروکیدنجه

سورة الاخلاص بسم الله الرحمن الرحیم وهی

قل هو الله احد بو سورەنک سبب نزولی بو ایدیکه یهودیلردن بر جماعت دیلوب
رسول قاتنه کلدیلر دیدیلر یا محمد سنک معبودک صفتی نه در بزه خبر ویر تا بز ایمان
کتورەلم زیرا سنک دینک کوکلری توتندن یرتدی وابلیسی اودن یرتدی کندوزی
ندن یرتدی التوندن کومشدن بو خنسه ایروق جوهردن میدر رسول آنی اشیدوب غضبه
کلدی بکزی متغیر اولدی فی الحال اول وقتده جبرائیل علیه السلام بو سورەیی کتوردیکه حق تعالی
بیوردی یا محمد اول سؤال ایدن کافرلره کل دی بنم ربم که بن اکا طپرم اول الله در که بردر
انک نظیری و بکزر شی یوق وحدی ملکنده واحددر شریکی یوق حراشنده قادردر معینی
یوقدر وحدی بیوردی الله الصمد یعنی بنم ربم اول الله در که یمکدن ایچمکدن منزه در مخوف
دکلدر جمیع مخلوقاتک احتیاجی اکادر حاجتلری وقتنده قصدلری آندن یکادر بولوب
عرض حاجت قیلمقدر تا که بر نفس ویروب المقدن و هر نفس ویرمکدن بر خیر و حیات
حاصل اولمقدن آندن مستغنی اولمزلر اما آنک هیچ بر وقتده بر مخلوقه احتیاجی یوقدر فی نیازدر
تمو سیدلرک [illegible] و ما لکلرک دائم باقی واشاره کفایت ایدیجی اولدر لم یلد ولم یولد ولم یکن له
کفوا احد یعنی کافرلر دیرلردیکه یا محمد سنک ربک بو ملکه کمدن میراث بولدی و آندن دخی
کم میراث بیسر حق تعالی بو آیتی ایندروب بیوردیکه بن کمسەدن طوغمادم که مالکی آندن
میراث بیم کمسه بندن طوغمدی که اول بندن میراث بیه بس الله تعالی ولد اطلاق
اتمک روا دکلدر نتکم یهودیلر عزیره اطلاق اتدیلر و نصاری مسیحه اطلاق اتدیلر زیرا
ولد آتانک جزؤی اولسه کرک الله تعالی یه جزء اطلاقی صحیح و روا دکلدر واوغل آتانک
جنسی و مثلی اولسه کرک الله تعالی مثل و جنسی اولمقدن منزه در دخی اوغل قیز جفت
اولمقله حاصل اولور اوجفت بر له مباشرت قلمق غملر اولور الله تعالی صفتندن دخی غیریدن
مبرادر واحد و فرددر بو ملکلر و زمانلر و مکانلر و بو صفتلر و مثللر برادمرددن
و دخی اول وار ایدی سلطنتی و پادشاهلغی شمدی نه در زیاده اولمدی یا بولر اولمسه دخی نقص
اولمز پادشاه قدیمدر هیچ بر کمسه اکا بکدش دکلدر انک کمسنک قولنه و فعلنه بکزر و صفاتی
دخی کمسه صفاتنه بکزر مخلوق انی وصف ایتدوکلرندن عالی و منزه در روایتدر علیه السلام
هر کیم ایرته نمازندن صکره بو سوره اخلاص اون کره اوقوسه اول کون اکا هیچ بر کناه
ایرشمیه نه قدر شیطان اردنجه اولوب جهد ایلسه الله تعالی انی عصمت ایلیه دوننه فضیلیه

سورة الفلق بسم الله الرحمن الرحیم وهی

قل اعوذ برب الفلق بو ایکی سورەنک سبب نزولی اول ایدیکه لبید بن اعصم یهودی رسوله
سحر ایلدی بر طرق دخی قیللر و بر کرش کم اون بر یردە دوکلمش بر یرداق ایجنە قیوب
اول یرداقی قیو ایچنه کزلدی اوزرینه بر طاشی بصدردی و بر صورت دخی دوزدوب
اکا اکثره ترضیحوب انی دخی آنده قودی اول سحرک اثرندن اول قیونک صوی شول قنا
صوینه دونمشدی پس اول سحر اثر ایدوب رسول خسته اولدی حق تعالی اکا اول سحری
بلدیرمکیچون ایکی فرشته کندردی بر کلوب باشی اوجنده اوتوردی و بری ایاغی اوجنده
اوتوردی رسول ادیا نقلقلدا و بو مقلق ارا سنده یاتوردی نه بللو اویوردی ونه بللو
اویانوغدی اول فرشتەلر بری دیدیکه بو شخصه سحر اعشلردر اول بری اکا صوردیکه بوکا
کم سحر قلدی اول بری جواب ویردیکه لبید بن اعصم قلدی کرو بیری دیدیکه اول سحری
قنده کزلدی دیدیکه قلان قیوده کزلدی رسول انلرک نه دیدوکلرن تمام اشتدی
صیقلادیجون اویاندی علیه دنبره ایکسندن نشانتن آیدی ویردی واردیلر اول
قیونک ایچنده سحری بولوب چیقردیلر رسول قاتنه کتوردیلر همان ساعت جبرائیل علیه السلام
بو ایکی سورەیی ایندردی که اون بر آیتدر رسول اولحرکلر اوزرینه بو سورەیی اوقودی اول
اون بر دوکم ششلدی اولزمتی کتوروب کتدی صنا سنکه بر بر ماغلر بغلنمشدی
ششدیلر قیو ویردیلر اما سورەنک معنسی بودر کم ایت یا محمد صقلانورن و صغنورن
و یاردم دیلرین بو فلقک خالقنه بو فلق دیو اکدکی وذکر ایلدی زیرا فلق شق معنی سنه در
بو فلق دخی اتا صلبندن و انا رحمندن منشق اولوب چیقدی نتکم بر یاریلوب اوتلر بتر
طاغلر یاریلور صولر آقر بولتلر یاریلور یغمور قطرەلری دوکیلور دانه یاریلوب کوکوبات
بتر و چکردکلر یاریلور بستانلر و آغاجلر بتر و کیجه قرەکوسی یاریلوب کندوزن روشنلغی
چقر بونندن اوتر و بعضیلر دیدیلرکم بونک معنسی صبح خالقی حقیچون دمک اولور و دخی
دمشلردر کم فلق جهنمده بر دره در رسول علیه السلام بیوردیکه فلق جهنم الحینه بر اغجلد
قیجی حق تعالی بو کافره قتی عذاب اتمک دیلسه امر ایدر که انک تمشیدن بیرون کرزوانیت
اولیدرکه کعب الاحبار دوم کنیسه لرندن بر کنیسه یه کیردی بر قوم آنده عبادت ایدرلردی
دیدیکه ذی ادعون قوم که دنیا تلو عملره در بوشو سر فلق سزوک ایچون بر اقلنمشدر
رامتی اولمشدر صوردیلر اکا فلق ندر کعب دیدیکه اوده الجینه بر قیودر که آنک قیوسی
آچلسه جمیع طاسوا اهل آنک عذابندن فریاد ایدوب چاغرشلر اسیسی قاتلغندن دخی
بیوردیکه من شر ما خلق یعنی دخی صغنورین اول خلقک خالقنه بر یرد و غی خلقک شرندنکه
جن انسدر و بو خلق ایکی قسمدر بر تکلیف اهلیدرکه آنلره بیورلمشدر آنلرک شرها صیکی
و محالفتلری و بری برینه ضرر ایرکورمک ظلم و حیف اتمک و بری برن اولدرمک و دخی کمک
و سوء ممکلر دخی بوکه بکزرنه وار دیسه و بر قسمی دخی حیوانلردن تکلیف دکلدر انلرک شری ممک

اصرمق وصوقمق واغولمق وبرغمق شول برتیجانور کبی ویریوزنده یوردین حشرات کبی وداخی
اول مخلوق شرلرندن که حیوان دکلدر جماددندر اوده کوینمک وصویه غرق اولمق واغو
ایچمک واوزرینه تشنه دوشب هلاک اولمق ونه که بولره بکزر واروداخی بیوردی که ومن
شر غاسق اذا وقب یعنی صغنورن خالق خلقه اول کیجه قره کوسنک شرلرندن که قچن کلوب
کندوزدن شتلفی کیدره وقره کولغله جهانی طولدورر اول وقت جنیلروک انتشاری
وقتیدر وآدملردن داخی اهل فسادلرک شرودی وقتیدر وشیاطینک وساوسی
وقتیدر بونلردن اوتروصغنمغه امرایلندی وداخی بیوردیکه ومن شر النفاثات فی العقد
یعنی داخی صغنورین شول عورتلرک شرلرندن که اکثری بوسحرلی بولردن واقع اولوروداخی
بیوردیکه ومن شر حاسد اذا حسد یعنی داخی صغنورین شول حسدلی ینلرک حسدلرندن
قچنکم حسد ایدرلر حسد اولدر کم کسنک الندن نعمت عزت ومنصب ومال اولد وغیریلیه
چونکه نعمه تیقلر آنی داخی اولمسون دیر حق تعالی تقدیرینه وقسمتنه راضی اولیوب غضب
ایلر وخبرده کلمشدر که حسد کشینک ثوابنی یه کیدر نتکم اوداودونی یه دوکدوکی
وبو سوره ده دلیل وار کم هیچ شرلردن حسددن شرلو نسنه یوقدر که حق تعالی دوکلی شرلری
سوره ده ذکر ایلدی صو کونی حسدله تمام ایلدی وداخی بو آیتده دلالت ایدر که الله تعالی
آدین ذکر اتمکله رقیه اتمک جایزدر رقیه واقع اولسه

سورة الناس

بسم الله الرحمن الرحیم

قل اعوذ برب الناس ملک الناس اله الناس یعنی حق تعالی بیوردیکه یا محمد بن التجا ایدوب
صغنورن شول الله که بو خلقک رازقیدر وورتیجیدر که انواع نعمتله بسلر وداخی آنلرک
مالکیدر امری وحکمی بونلرک جمله سنه محکمدر واول آخردر اللهدر نیه دیلرسه قدرتی یترونیه
دیلرسه امری یچیچیدر وداخی اولرک معبودیدر وخالقیدر ویرتن اولدر ویرمین
اولدر پس بوسوره ده حق تعالی کندونک ربوبیتنی ومالکیتنی والهیتنی بوناسه
اضافت قلوب مخصوص قلدی حال بوکه دوکلی مخلوقک ربی ومالکی والهیدر اما
چونکه وسوسه وسوسه سندن آدم صدرینه واقع اولور آنلره واقع اولور ودخی استعاذه
اول موسوسدن اولور نتکم بیوردی من شر الوسواس الخناس الذی یوسوس فی صدور الناس
من الجنة والناس یعنی صغنورن الله تعالی یه شر شیطانلردن که بنی صقلدیه آنک شرلرندن
ومکائدلرندن زیرا بن ضعیفم طاقتم یتمز که نفسمی آنک شرلرندن صقلایم چونکه اول
وسواسلرنی طرده قادر بوردکبی یوروحلرین آنی کورورم اول بنی کورر الله تعالی قادردر
انجق آنک دفعنه که بنی آنک شرلرندن و وسوسه لرندن صقلیه پس اول شیطانک آدی
خناسدر یعنی یورنجی آغزی اوزادوب آدم اوغلنی کوکلنه وسوسه قلور قچنکه ذکردن
غافل اولا اما قچنکه ذکره مشغول اوله کندویی قبض ایدوب شول کوچی کبی دریلور قچن
فارغ اولسه کوکوشلیوب وسوسه ایدر الهی العالمین سنسن پادشاهلر پادشاهی
سن بن بر ضعیف بیچاره یوری قاره کناهکار قلوکم الهی کریمسن رحیمسن بو فانی ده یاده

بن ضعیفی بصیرتی بغلو غافللردن ایتیوب کوکلومی کندو طاعاتکه عبادتکه آچیوبر کل
تا کرآنو کله آخرت باقینه خیرلو عوضلر کلدن محروم قلیبام جمله محمد امیتله آمین یارب العالمین
پس آدم قلدوغی کبی حسن بصری ایدر تحقیق بو آدم اوغلانلردن داخی شیاطین
وجنیلردن وداخی شیاطین صغنمک الله تعالی یه بویکستکه انی شرلرندن زیرا
جن وشیاطین کوکلنه وسوسه ایدر آدم شیاطینی آشکاره کلور وداخی
دمشلر کم ناس دیروکی بو اراجقده جنه داخی انسه داخی صلاحی وار اکر ناسدن
جن مراد اولورسه دیمک اولور کم وسوسه ایدر شول مؤمنلرک کوکلنه کم جنیلردندر
ادم کوکلنه عقبة بن عامر ایدر رسول الله علیه السلام بکا دیدیکه یا عقبه هیچ صغنیجیلر صغنمادیلر
اللهه بو ایکی سوره ایله صغنمق قدرنلیجه وداخی خبرده کلور کم جبرائیل علیه السلام
رسول علیه السلام دیدیکه یا محمد سکا خبر ویرین شول صغنجی نسنه نزول کورکوسندن
رسول علیه السلام دیدیکه خبر ویرینک جبرائیل علیه السلام دیدیکه اول معوذتین
سوره سیدر که محکم قاللندر اکا کرنلر دوکلی بلالردن
وشرلردن امین اولور حق تعالینک فضیلتی وکرمیله
قد تم هذا التفسیر الشریف علی ید العبد
... من رمضان الاولی
٤ سنه محرم الحرام
لسنة تسع وثمانین
دالف

م

هذا ذكر منزلات القران بمكية

اول ما نزلت على النبي عليه السلام فاتحة الكتاب ثم نزلت على النبي عليه السلام اقرأ ثم نزلت على النبي
عليه السلام يا ايها المدثر ثم نزلت على النبي ع م يا ايها المزمل ثم نزلت على النبي ع م اذا جاءك ثم نزلت
على النبي ع م تبت ثم نزلت على النبي ع م اذا الشمس ثم نزلت على النبي ع م الاعلى ثم نزلت على النبي ع م الفيل
ثم نزلت على النبي ع م والضحى ثم نزلت على النبي ع م الم نشرح لك ثم نزلت على النبي ع م والعصر ثم نزلت على النبي
عليه السلام والعاديات ثم نزلت على النبي ع م الكوثر ثم نزلت على النبي ع م الماعون ثم نزلت على النبي ع م
الكافرون ثم نزلت على النبي ع م الليل ثم نزلت على النبي ع م الفلق ثم نزلت على النبي ع م الناس ثم نزلت
على النبي ع م الاخلاص ثم نزلت على النبي ع م عبس ثم نزلت على النبي ع م القدر ثم نزلت على النبي ع م والشمس
ثم نزلت على النبي ع م البروج ثم نزلت على النبي ع م لايلاف ثم نزلت على النبي ع م القارعة ثم نزلت
على النبي ع م لا اقسم ثم نزلت على النبي ع م الهمزة ثم نزلت على النبي ع م المرسلات ثم نزلت على النبي ع م
ق والقران المجيد ثم نزلت على النبي ع م البلد ثم نزلت على النبي ع م الطارق ثم نزلت على النبي ع م القمر
ثم نزلت على النبي ع م ص والقران ذي الذكر ثم نزلت على النبي ع م المص ثم نزلت على النبي ع م الجن
ثم نزلت على النبي ع م يس والقران الحكيم ثم نزلت على النبي ع م سورة الفرقان ثم نزلت على النبي ع م
سورة ملائكة ثم نزلت على النبي ع م كهيعص ثم نزلت على النبي ع م سورة طه ثم نزلت على النبي ع م سورة
الواقعة ثم نزلت على النبي ع م سورة الشعرى ثم نزلت على النبي ع م سورة النمل ثم نزلت على النبي ع م
سورة القصص ثم نزلت على النبي ع م سورة بني اسرائل ثم نزلت على النبي ع م سورة يونس ثم نزلت على النبي ع م
سورة هود ثم نزلت على النبي ع م سورة يوسف ثم نزلت على النبي ع م سورة الحجر ثم نزلت على النبي ع م
سورة الانعام ثم نزلت على النبي ع م سورة الصافات على نزلت على النبي ع م سورة لقمان ثم نزلت على النبي ع م
سورة السبأ ثم نزلت على النبي ع م سورة الزمر ثم نزلت على النبي ع م الحواميم السبع بعضها على اثر بعض
ثم نزلت على النبي ع م سورة الذاريات ثم نزلت على النبي ع م سورة الغاشية ثم نزلت على النبي ع م
سورة الكهف ثم نزلت على النبي ع م سورة النحل ثم نزلت على النبي ع م سورة نوح ثم نزلت على النبي ع م
سورة ابراهيم ثم نزلت على النبي ع م سورة الانبياء ثم نزلت على النبي ع م سورة الم تنزيل ثم نزلت
على النبي ع م والطور ثم نزلت على النبي ع م سورة الملك ثم نزلت على النبي ع م سورة الحاقة ثم نزلت
على النبي ع م سورة المعارج ثم نزلت على النبي ع م سورة النبأ ثم نزلت على النبي ع م سورة النازعات
ثم نزلت على النبي ع م سورة الانفطار ثم نزلت على النبي ع م سورة الروم ثم نزلت على النبي ع م سورة
العنكبوت ثم نزلت على النبي ع م سورة المطففين ثم نزلت على النبي ع م سورة الانشقاق **هذا
منزلات القران بمدينة منورة** فاوله سورة البقرة ثم نزلت على النبي ع م سورة الانفال ثم نزلت
على النبي ع م سورة ال عمران ثم نزلت على النبي ع م سورة الاحزاب ثم نزلت على النبي ع م سورة الممتحنة ثم
نزلت على النبي ع م سورة النساء ثم نزلت على النبي ع م سورة الزلزلة ثم نزلت على النبي ع م سورة محمد صلى الله عليه وسلم
ثم نزلت على النبي ع م سورة الرعد ثم نزلت على النبي ع م سورة الرحمن ثم نزلت على النبي ع م سورة الدهر
ثم نزلت على النبي ع م سورة الطلاق ثم نزلت على النبي ع م سورة البينة ثم نزلت على النبي ع م سورة الحشر

ثم نزلت

ثم نزلت على النبي ع م سورة النصر ثم نزلت على النبي ع م سورة ن والقلم ثم نزلت على النبي ع م سورة الحج ثم
نزلت على النبي ع م سورة المنافقون ثم نزلت على النبي ع م سورة المجادلة ثم نزلت على النبي ع م سورة الحجرات
ذكر ايات القران عند اهل الحجاز وائمتهم تغمدهم الله بالرحمة والرضوان ايات ستة الاف
مائتان واربعة عشرة ايات وعند اهل مكة رحمهم الله رحمة واسعة ستة الاف ومائتان
وعشرة ايات **وعن امير المؤمنين علي كرم الله وجهه** وعلى مذهب اهل الكوفة رحمهم الله ستة
الاف وعشرين وثلاث ايات **وثقة بعض المتقدمين** على هذا ان عدد ايات القران
ستة الاف وستمائة وستين ايات منهما في الصلوة الف وستة مائة وستين ايات
ومنهما في الزكوة الف واربعين ايات **ومنهما** في النكاح مائة وخمسين ايات **ومنهما**
في الطلاق مائة وعشرة ايات **ومنها** في التجارة مائتان وعشرين ايات **ومنها** في الرضاع
سبعين ايات **ومنها** في الخمر مائة وثمانين ايات **ومنها** في السرقة اثنين وثلثين ايات
ومنها في الزنا مائة وسبعين ايات **ومنها** في ذكر الامثال ثلثون اية **ومنها** المسلم والمتشابه
ستمائة اية **ذكر اعداد حروفات القران** من الالف الى الياء **الالف** ثمانية واربعون
الاف واثنين وتسعمائة وتسعين **الباء** اثنى عشر الاف ومائتين وعشرين وثمان **التاء**
الفين واربع مائة واربع **الثاء** ثلث الاف ومائة وخمسة **الجيم** اثنى واربعين الاف واثنى وعشرين
الحاء اربعة الاف ومائة وعشرين **الخاء** الفين وخمس وخمسين **الدال** تسعة وخمسين الاف
واثنى وسبعين **الذال** تسعة واربعين الاف وتسعة والثلثين **الراء** اثنى عشر الاف ومائتين
وخمس وخمسين **الزاء** خمس وثلاثون الاف وثمانين **السين** تسعة وخمسين الاف ستة وسبعين
الشين الفين ومائتين وخمس عشر **الصاد** عشرين الاف وثمان وعشرين **الضاد** ستة عشر الاف
اثنين وثمانين **الطاء** الفين وثلثمائة وسبع **الظاء** سبع مائة واثنى وثمانين **العين** تسعة الاف
ومائتين واربعة وثمانين **الغين** الفين ومائتين واثنى عشر **الفاء** ستة الاف وخمسمائة واثنى عشر
القاف ستة الاف وستمائة واثنى عشر **الكاف** عشرة الاف وستمائة وثمان وعشرين **اللام** ثلث
وثلثين الاف وخمسمائة وعشرين **الميم** ستة عشر الاف وخمسمائة وخمسة عشر **النون** خمسة
واربعين الاف ومائة وتسعين **الواو** خمسة وعشرين الاف
وخمسمائة وتسع وثمانين **الهاء** ستة عشر الاف وسبعين
اللام اربعة الاف وتسعة وسبعين
الياء خمسة وعشرين الاف
وتسعمائة وتسع
حقا والله
اعلم بالصواب